

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

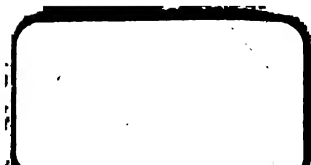
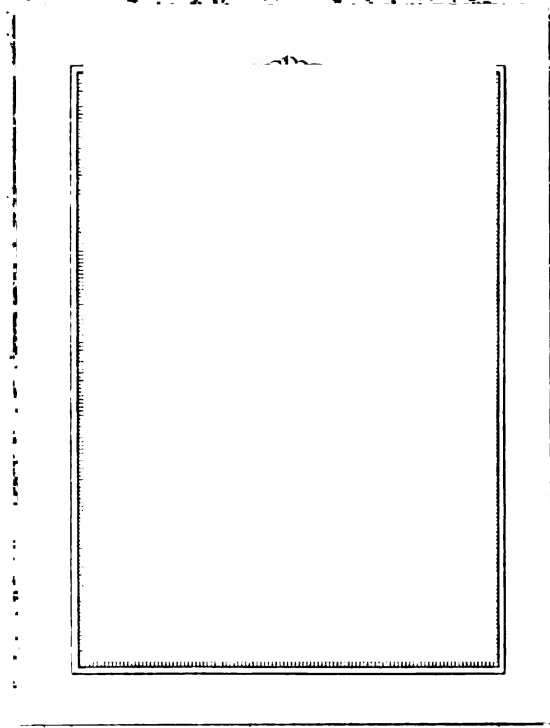
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

891.53

մ 68

1893

LEXICON LATINO-ARMENUM

ԲԱՌԱԳԻՒՐ ԼԵՏԻՆԵՐԻՆ-ՀԵՅՆԵՐԻՆ

47

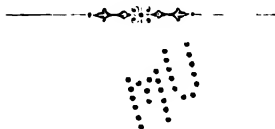
MANUALE LEXICON LATINO-ARMENUM

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

Miskjian, Hovhannes.
(D. IOANNES MISKGIAN)

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE

EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

MDCCCXCH

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

12

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն — Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

Ի ՊԵՏՍ ԳՊՐՈՅԵՑ

ՀԱՅ

ԱՇԽԱՏԱՍԻՐՆԵՑ

Ց. ՏՈՎՅԱՆՆԵՍ Վ. ՄԻՍՔՄԵԱՆ

*Ռուսացիկ հայերէն լեզուի յօդաբանական դպրոցի
և՛ ի՛ Հոռովմեական կոդերանոցի*

Ի ՀՈՌՎՄ

Ի ԲԱՋՄԱՆԻՔԱՌԵԱՆ ՑՊԱՐԱՆԻ

Ս ԺՈՂՈՎՈՑ ՑԱՐԱՆԻՄԱՆ ՀԱՒԱՑՈՑ

1893 — ՈՒՅԻՐ

871.53
1168
1893

Եւ Եռաքեղաշնորհ Հայրապետն

ՍՏԵՓԵՆՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ. Ե.Օ.ԵՐԵՒՆ

Աթոռիկոս և Պատրիարք Տանն Աիւլիկեայ

Ջալա Երկասիրութիւն

Ջոր յօգուտ և 'ի պիտանութիւն

Թորգոմեան ազգի մանկաւոյն

Պրեհաց

Յովհաննէս Ա. ՄԻՍԷՃԵՆ

Ուսուցիչ Հայերէն Լեզուի

Ի հաւաստիս շնորհապարտ մտաց

Խորին մեծարանօք

Ընծայէ Չօնէ 'Երեւի

Յաւուրն նշանաւորի Յիսնկորդ Տարեկանաց

Օծման յԱպիսկոպոսութիւն

Ս. ՀՕՐ ՄԵՐՈՅ ԼԵԻՈՒԻ ԺԳ.

Մեծի Վահանայապետի

Հիմնադրի

Հայկազնեան Ղալրոցիս 'ի Հռովմ

Ref. St.
Salmonati
9-27-27
15305

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum
STEPHANI PETRI X. AZARIAN

**DILECTO FILIO IN CHRISTO, D. IOANNI MISKGIAN,
SALUTEM ET PATERNAM BENEDICTIONEM.**

Sex evolutis abhinc jam annis, votum Tui primi operis capite inscriptum expromebamus: « Fore, scilicet, ut Deo favente in lucem dare conareris alterum etiam LEXICI volumen, nempe *Latino-Armenum*. »

En illud magna suscepimus animi laetitia, opus quidem ornatiori arte elegantiorique stylo exaratum, adolescentulis nostris latinarum litterarum incredibili cupiditate ardentibus vehementer expectatum. Vicit vero illud omnium opinionem ordine, selectione, nobilitate; quod quidem non tirones modo, verum etiam graviorum studiorum viros, qui classicos armenae gentis scriptores in Tuo volumine ad novam, dixerim, vitam evocatos reperient, maximopere juvaturum nemo sane dubitaverit. Hoc igitur opere nomen etiam tuum memoriae posteritatis commendasti, pro quo digniorem Tibi futurum aevum solvat mercedem.

Quod autem Nos spectat, Dilecte Fili, toto ex corde tibi gratulamur, teque per multos adhuc annos tuae profuturum genti sincere exoptantes, dilectionis Nostrae testimonium ac caelestis gratiae benignitatisque argumentum, Tibi ex animo Patriarchalem Nostram Benedictionem elargimur.

Datum Constantinopoli, ex Aedibus Nostris Patriarchalibus,
die 4 Aprilis 1893,

R. H.

✠ STEPHANUS PETRUS X. AZARIAN
PATRIARCHA CILICIAE ARMENORUM

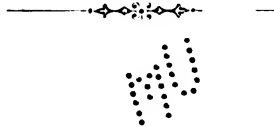
MANUALE LEXICON LATINO-ARMENUM

AD USUM SCHOLARUM

SCRIPSIT

Miskjian, Hovhannes.
(D. IOANNES MISKGIAN)

Professor linguae Armenae in Pontificio Collegio Urbano
ac in Pontificio Seminario Romano

ROMAE
EX TYPOGRAPHIA POLYGLOTTA
S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE

—
MDCCGXCHH

ԱՌՁԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

12

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն — Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

Ի ՊԵՏԱ ԳՊՐՈՅԸՑ

ՀԱ

ԱՇԽԱՏԱՐԻՆԱՑ

Ց. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ. ՄԻՍՔՄԵԱՆ

*Ուսուցիչ Քաղերէն լիզուի յՈրդաւնեան Դպրոցի
ու ի Հոովմեական Կղերամոցի*

Ի ՀՌՈՎՄ

Ի ԲԱԶՄԱԼԵՔՈՒՆԵԱՆ ՑՊԱՐԱՆԻ

Ս ԺՈՂՈՎՈՑ ՑԱՐԱՆՄԱՆ ՀԱՒԱՑՈՑ

1893 — ՈՒՅԻՒ

871,53
1168
1893

Եւ Եռաքեղաշնորհ Հայրապետն

ՍՏԵՓԵՆՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ. Ե.Օ.ԵՐԵՆՆ

Աթողիկոս և Պատրիարք Տանն Աիւլիկեայ

Ջայս Երկասիրութիւն

Ջոր յօգուտ և 'ի պիտանութիւն

Թորգոմեան ազգի մանկաւոյն

Գրեաց

Յովհաննէս Ա. ՄԻՍԳԵԼՆ

Ուսուցիչ Հայերէն Լեզուի

Ի հաւատարիս շնորհապարտ մտաց

Խորին մեծարանօք

Ընծայէ Ձօնէ 'Նուիրէ

Յաւուրն նշանաւորի Յիսնկորդ Տարեկանաց

(Օծման) Երպիսկոպոսութիւն

Ս. ՀՕԲ ՄԵՐՈՅ ԼԵԻՌՆԻ ԺԳ.

Մեծի Քահանայապետի

Հիմնադրի

Հայկազնեան Դպրոցիս 'ի Հռովմ

Ref. St.
Salmonati
9-27-27
15305

Litterae Ven. Patriarchae Ciliciae Armenorum

STEPHANI PETRI X. AZARIAN

DILECTO FILIO IN CHRISTO, D. IOANNI MISKGIAN,
SALUTEM ET PATERNAM BENEDICTIONEM.

Sex evolutis abhinc jam annis, votum Tui primi operis capite inscriptum expromebamus: « Fore, scilicet, ut Deo favente in lucem dare conareris alterum etiam LEXICI volumen, nempe *Latino-Armenum*. »

En illud magna suscepimus animi laetitia, opus quidem ornatiori arte elegantiorque stylo exaratum, adolescentulis nostris latinarum litterarum incredibili cupiditate ardentibus vehementer expectatum. Vicit vero illud omnium opinionem ordine, selectione, nobilitate; quod quidem non tirones modo, verum etiam graviorum studiorum viros, qui classicos armenae gentis scriptores in Tuo volumine ad novam, dixerim, vitam evocatos reperiunt, maximopere juvaturum nemo sane dubitaverit. Hoc igitur opere nomen etiam tuum memoriae posteritatis commendasti, pro quo digniorem Tibi futurum aevum solvat mercedem.

Quod autem Nos spectat, Dilecte Fili, toto ex corde tibi gratulamur, teque per multos adhuc annos tuae profuturum genti sincere exoptantes, dilectionis Nostrae testimonium ac caelestis gratiae benignitatisque argumentum, Tibi ex animo Patriarchalem Nostram Benedictionem elargimur.

Datum Constantinopoli, ex Aedibus Nostris Patriarchalibus,
die 4 Aprilis 1893.

R. H.

✠ STEPHANUS PETRUS X. AZARIAN

PATRIARCHA CILICIAE ARMENORUM

Litterae Illmi. ac Rmi. Domini
JOANNIS OHANNESSIAN, Episcopi Ancyran

Reverende Domine,

Pergratum Nobis fuit munus a te oblato voluminis, cui titulum imposuisti: *Manuale Lexicon Latino-Armenum*. Hoc, quod recens edidisti opus, perficit alterum volumen, quod quinque abhinc annis in vulgus emiseras, inscriptum: *Manuale Lexicon Armeno-Latinum*.

Optime novimus, Reverende Domine, quibusnam in hoc scite prudenterque instituendo obviam iveris difficultatibus, quibus quotque vigiliis te fregeris usquequaque. Bonum scilicet intellexisti maximum nostris juvenibus eventurum, veterum Romanorum linguae vacantibus; eo quod opera defuissent eorum utilitati conferentia, ex quibus copiosiores perciperent fructus, quum vix ne vix quidem antiquioris aetatis vir exstiterit, qui huius generis opus, eo dignum nomine confecerit. Itaque alacri animo operam navasti omni ex parte commendabilem: ac tanto studiosius hunc suscepisti laborem, quanto magis juvenili conatu adjuvandorum expoposcerit necessitas.

Interea tibi, Reverende Domine, de officio tam eximio, quod armenae genti impendisti, gratulantes, quo tua sane apud juvenes laudabilis evadet memoria, omnia bona simul faustaque a Deo Optimo Maximo adprecamur.

Ancyrae in Galatia, die 31 Martii A. D. 1893.

✠ **JOANNES OHANNESSIAN**
EPISCOPUS ANCYRANUS

ՅԱՌԱՔԱՐԱՆ

Յամենայորդոր իրախոսանաց աւագամեծար առնն Յովհաննու Արդինալի Սիմէոնի, որոյ յիշատակն օրհնութեամբ եղիցի, յորդորեալ ձեռնամուխ լինել յայս վաստակ աւժանաւոր. նա և միթոր քաջաւեր բանիւք Հոգեոր Տեառն Ստեփանոսի Պետրոսի Վ. Աթողիկոսի և Պատրիարքի Տոնն Աիւլիկեայ առաւել քան զառաւել սրտապնդեալ, զերեամ մի պարապեցաք 'ի յօբինուած այսր երկրորդ հատորոյ Նառագրոցս, զորոյ զառաջին մասն արդէն վեց ամօք յառաջ 'ի լոյս ընծայեալ էր մեր 'ի պէտս պարոցաց :

Ետանօր չէ տեղոյս երկայնաբան բանիւք ճառել զմեծաշահ օգտութենէ լատին բարբառոյն, որ զգանձս զիտութեանց բանայ առաջի ուսումնասիրաց և առ արս իմաստունս պատուականութիւն նորին իրաւամբք ծանուցեալ է. զի որպէս 'ի նախնու մն անդ առ սրբասնեալ թարգմանչօք մերովք հնչեցնականն լեզու մեծարդի էր յոյժ, պնդին և այժմիկ մարթ է ստել զհոռոմէ : Այսն որոյ ըստ կարի մերում փոյթ յանձին կալաք կատարելագոյն գործել զմատենան զայս, եթէ ըստ ճոխութեան անուանց և դարձուածոց ոճոյ լատիններէն բարբառոյն և եթէ ըստ պէսպէս իմաստից և նշանակութեանց բառից : Իսկ թէ հասեալ իցէ մեր 'ի կէտն յայն առաւելութեան, զոր առաջի եղեալն էր, ընթերցանելիաց և եթ անկ է պատել զայն :

Եւելորդ համարիմք զեկուցանել ևս աստէն, զի յաղապս ընտրութեան հայերէն բառից և ոճոց՝ զանմոլար շաւղաց նախնաց մերոց զհետ ընթացաք, զմատենագրացն ասեմ ոսկեղէն դարուն. սյլ ոչ կուրաբար կամ միայն լոկ 'ի լոկոյ պրոց նոցին նմանող լեալ. զի երբեք երբեք զայժմու ժամանակիս ևս զազատախօս բարբառն 'ի կիր առաք, իմա ըստ օրինաց և կանոնաց թորգո-

կամ իշխել, կարիք, վերին երեստ կամ միանոսեւ զորք, յաղութիւն, աղաւել կամ յաղթն կալ, երկաւորութիւն, Դեթապոռն կամ ընկալապ, և որ 'ի կարգին :

7°. Ուշոգի խնամով փոյթ յանձին կալաք՝ ըստ անսայթաքութեան հայերէն սիւղորայից՝ հաստանել զատանել յերկարաբառն զուրոյն ուրոյն վանգս, և ոչ վարկապարազի յախրապէս դնել զզրաւդարձն. և քանզի եօթն են 'ի լեզուի մերում երկարաբառք՝ ա, աւ, եւ, եւ, եւ, ոյ, ու, նմին իրի այսպէս ըստ պատշաճի անջատեցաք ուր դէպ լինէր զզատական սիւղորայսն՝ Ժառայ-ական, Նադա-որ, Դի-ական, այլովքն հանդերձ :

8°. Ի սկզբան սոստ եւաք զՅուցակ կանոնաւոր հոլովմանց լատին լեզուի, և 'ի վերջ Բառագրոցս ևս կարգեցաք առանձինն զՅաւելուած անուանց ինչ յանկամն խոստափելոց յաչաց 'ի ժամանակի սպագրութեան :

Ի վախճանի ոչ կամիմք անյիշատակ առնել և զնմանօրինակ իմն երկասիրութիւն առն ուրումն օտարագգւոյ, որ անուանեալ կոչի Dictionarium latinum-armenium, auctore P. JACOBO VILLOTTE Soc. Jesu, 'ի լոյս ընծայեալ աստանօր յամի 1714 :

Ահն ունիմք հանդիպել ներողամիտ արգահատութեան ընթերցողաց. և հայցեմք 'ի վայելելեաց մատենիս յիշել յաղօթս իւրեանց զտրուպ գրին

Հոգի, Է Տօնի Ա-եպեայ Ս. Առաքել, 1893 :

Յ. Վ. Ս.

ՅՈՒՑԱԿ

Հնգեցունց Կանոնաւոր Հոլովմանց

Լատին Լեզուի

Հոլով	Ա. Հոլովում	Բ. Հոլովում		Գ. Հոլովում		Դ. Հոլովում		Ե. Հոլովում
	ար. և իդ.	ար. և իդ.	չգր.	ար. և իդ.	չգր.	ար. և իդ.	չգր.	իդ.
Հոլով	Եզակի	Եզակի		Եզակի		Եզակի		Եզակի
Ռեչ.	- a	- ns (-er)	- um	*	*	- ns	- u	- es
Սեռ.	- ae	- i	- i	- is	- is	- us	- u	- ei
Ցրակ.	- ae	- o	- o	- i	- i	- ui	- u	- ei
Հայց.	- am	- um	- nm	- em (-im)	**	- um	- u	- em
Բաց.	- â	- o	- o	- e (-i)	- e (-i)	- u	- u	- e

	Յգնակի	Յգնակի		Յգնակի		Յգնակի		Յգնակի
Ռեչ.	- ae	- i	- a	- es	- ia	- ns	- ns	- es
Սեռ.	- arum	- orum	- orum	- nm (-ium)	- ium	- uum	- uum	- erum
Ցրակ.	- is	- is	- is	- ibus	- ibus	- ibus	- ibus	- ebus
Հայց.	- as	- os	- a	- es	- ia	- us	- us	- es
Բաց.	- is	- is	- is	- ibus	- ibus	- ibus	- ibus	- ebus

* Առանձնակից գուցանեն՝ Թէ անուանքս չունին առանձինն ինչ յանգ միանէ :

** Հայցական հոլովը նոյն է մի է ընդ ուղղականին :

Համառոտութիւնք — Notae compendiariae

աձ.	.	.	.	.	ածական, adjectivum (nomen).
անց. ԴԵՔ.	.	.	.	.	անցեալ գերբայ, participium praeteritum.
ար.	.	.	.	.	արական, masculinum (nomen).
արժ.	.	.	.	.	արմատ, radix (verbi).
ԲՅԺ.	.	.	.	.	բայածական, participium praesens.
ԲԳ՝.	.	.	.	.	բացառական, ablativus (casus).
ԴԵ՛ն.	.	.	.	.	դերանուն, pronomen.
ԴՏԴ.	.	.	.	.	գիմնական, impersonale (verbum).
ԻԳ.	.	.	.	.	իգական, foemininum (nomen).
ԿԵ՝.	.	.	.	.	կրաւորական, passivum (verbum).
Հար.	.	.	.	.	Հասարակ, deponens (verbum).
ՀԵճ.	.	.	.	.	Հրամայական, imperativus (modus).
ՋԵ.	.	.	.	.	մակբայ, adverbium.
ՏԶ.	.	.	.	.	միջարկութիւն, interjectio.
յԳ՛ն.	.	.	.	.	յոգնակի, pluralis.
ՆԻԴ.	.	.	.	.	նախադրութիւն, praepositio.
ՆԵԳ.	.	.	.	.	ներգործական, activum (verbum).
ՀԴԻ.	.	.	.	.	Հաղկապ, conjunctio.
ԶԵԳ.	.	.	.	.	չէզոք, neutrum (nomen, verbum).
ԿԵ՛ն.	.	.	.	.	պակասաւոր, defectivum (verbum).
ԱԵ՛ն.	.	.	.	.	սեռական, genitivus (casus).

MANUALE LEXICON LATINO-ARMENUM

ԱՌՉԵՌՆ ԲԱՌԱԳԻՐԻՔ

Լ Ա Տ Ի Ն Ե Ր Է Ն - Հ Ա Յ Ե Ր Է Ն

A

A, ab, abs (հօր.) . 'ի, յ (քցու.)
- a tergo. 'ի թիկանց, յետ
կուսէ - ab hominibus, յա-
րանց, 'ի մարդկանէ - abs te.
'ի քէն, առ 'ի քէն :

» a puero կամ pueritia. 'ի ման-
կութենէ, 'ի տղայութենէ
հետէ :

» servus a pedibus. վարաւան-
դասպաս, սպասաւոր սանձա-
կալ, ձիապան :

» ab epistolis, a secretis. ատե-
նադպիր, գաղտնեաց դպիր,
դիւանադպիր, քարտուղար,
թղթագիր :

» a rationibus. համարակար,
համարող :

» a cura. խորհրդով, կամօք,
մտադրութեամբ, փութով :

» bāctor - ris (ար.) . գողանդեայց
vel արջառոց :

» bāctus - ta - tum (անյ. դրբ.) .
Տես Abigo.

» nocte abāctā. յանցեալ գի-
շերի, երէկ գիշերի :

» Abāctus - tus (ար.) . գողութիւն,
յափշտակութիւն, մերժումն,
անջատումն :

» Abāculus - li (ար.) . աղիւս փոքր,
պատկեր փոքրիկ, նշանք հա-
շուելոյ :

» Abacus - ci (ար.) . աղիւսակ, պնա-
կիաթուոց, դարան կերակրոց,
տապալի պատերազմիկ խա-
ղու, տախտակ սատրնջոյ,
տապեղուղունք, առակ :

» Abalienātio - ōnis (իգ.) . վաճա-
ռումն, վաճառք, թողումն :

» Abalienātus - ta - tum (անյ.
դրբ.) . Տես Abaliéno.

» Abaliéno (հրգ. Aliéno արգ.) .
վաճառակուր առնիմ, վա-
ճառիմ, օտարացուցանիմ,
օտարի տամ, հեռացուցանիմ,
անջատեմ, բաժանեմ :

» abaliéno me a te կամ te a me.
օտարսնամ, հեռանամ, մեկ-
նիմ, թողում :

» Abámita - tae (իգ.) . քոյր նախա-
հաւուն :

Abárceo (նբ. Arceo արժ.). հեռի առնեմ, հեռացուցանեմ, արգելում, խափանեմ:

Abávia-ae (եգ.). հանի հանւոյն:

Abavúnculus - li (ար.). եղբայր մօր հանւոյն:

Abavus - vi (ար.). հաւ հաւուն, նախահաւ:

Abax - acis (եգ.). աղիւսակ, պնակիտ թուոց, դարան կերակրոց:

Abbas-átis (ար.). արքայ, արաս, հայր վանաց, վանաց երէց:

Abbatissa - ae (եգ.). մայր վանից կուսանաց, մայրպետ:

Abbrévio (նբ. Brévio արժ.). կարճեմ, համառօտեմ, համառօտս հատանեմ:

Abdicatio - ónis (եգ.). հրաժարումն յիշխանութենէ, հրաժեշտ 'ի պատուոյ, մերժումն 'ի ժառանգութենէ:

Abdicativus - va - vum (աք.). ուրացական:

Abdicátus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Abdico - cas.

Abdico - cas (նբ. Dico - cas արժ.). հանեմ vel մերժեմ 'ի ժառանգութենէ, հրաժարիմ, հրաժեշտ տամ, թողում, լքանեմ, ընկենում 'ի պատուոյ, վանեմ, արտաքսեմ, հեռացուցանեմ, բառնամ:

» abdico magistrátum կամ me magistrátu. հրաժեշտ տամ յիշխանութենէ, հրաժարիմ 'ի պատուոյ:

» abdico tibi magistrátum կամ

te magistrátu. հանեմ զքեզ յիշխանութենէ, ընկենում 'ի պատուոյ:

Abdico - cis (նբ. Dico - cis արժ.). ուրանամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ, յառաջագոյն գուշակեմ զաղէտս, ըղձանամ չարիս:

Abdictus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Abdico - cis.

Abdite (Վբ.). գաղտ, գաղաուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն, զանխլաբար:

Abditus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Abdo.

Abditus - ta - tum (-tior - tíssimus) աք. գաղտնի, ծածուկ, զանխուլ:

Abdo - dis - didi - ditum - dere (նբ.). ծածկեմ, թաքուցանեմ, ղողեմ:

» abdo me domum. թաղչիմ 'ի տան, առանձնանամ 'ի բնակութան:

Abdómen - minis (չլգ.). որովայն, փոր, պարարտութիւն արգանդի, որկորստութիւն, անժուժկալութիւն:

Abdúco (նբ. Duco արժ.). 'ի բաց տանիմ, վարեմ, քեցեմ, մեկուսի առնում vel դնեմ, հեռացուցանեմ, մեկուսացուցանեմ, անջատեմ, զատանեմ:

Abductus - ta - tum (անգ. դրբ.). Տես Abdúco.

Abedo (նբ. Edo - dis - di արժ.). ուտեմ, կրծեմ, խաճանեմ, սպառեմ, ծախեմ, մաշեմ:

Abellinae nuces (խփ.). կաղին:

Abeo (չլտ. Eo, is աբօ.). 'ի բաց երթամ, մեկնիմ, չուեմ, չու առնեմ, 'ի չու անկանիմ:

» ábiit dies համ sol. երեկոյ եղև, արեւն 'ի մուտս եղև, արեգակն 'ի մուտս դարձաւ:

» ábeo e vita, e médio համ ad Deos. մեկնիմ իմ փոխիմ յաշխարհէ, 'ի կենաց անկանիմ, վախճանիմ, մեռանիմ, կատարիմ:

» ábeo ad vulgi opiniónem. զհետ երթամ կարծեաց ռամկին:

Abéquito (չլտ. Equito աբօ.). ձիարձակ լինիմ իմ արշաւեմ, ձիավարեմ, խոյս տամ ձիով, փախչիմ երկվարաւ:

Aberratio - ónis (խփ.). խոտորումն, մոլորութիւն, աղաժողովումն, ցրումն մտաց, զբաղումն, աստանդութիւն:

Abérro (չլտ. Erro աբօ.). խոտորիմ, մոլորիմ, աղամոլիմ, զարտուղիմ, ընդ խաբս գամ, աստանդիմ, զբաղիմ, զբաղնում:

Abhiemat - mábat (դճլ. Hiemo աբի.). հասանէ ձմեռն, առաւել ձմերայնոյ եկեալ հասեալ են:

Abhinc (Պլէ.). կանխաւ, վաղ իսկ, 'ի վաղուց հետէ, աստի, յայտմ վայրէ իմ կողմանէ:

» duódecim abhinc annis. երկոտասան ամբ են, յերկոտասան ամաց հետէ:

Abhórrens - éntis (բյթ.). ատելի, անմիաբան, աննման, տարաժամ:

Abhórreo (չլտ. et նրգ. Hórreo աբօ.). գարշիմ, խորշիմ, չմիաբանիմ, պիղծ համարիմ, երկնչիմ, զարհուրիմ:

Abiégnus - gna - gnum (աթ.). եղևնեայ, եղևնափայտեայ, մայր:

Abiens - beúntis (բյթ.). բացական, բացարձակ, հեռաւոր:

» abeúntibus annis. յանցանել ամաց, 'ի բոլորել տարեաց:

Abies - etis (խփ.). եղևնափայտ, եղևին, մայր, նաւափայտ, նաւ, լաստ, լաստափայտ:

Abietarius - ria - rium } աթ.

Abietinus - na - num } եղևնափայտեայ, եղևնեայ, մայր:

Abigeátor - ris (աբ.). գող անդեայց իմ արջառաց:

Abigo - gis (նրգ. Ago աբի.). մերժեմ, արտաքսեմ, վարեմ, վանեմ, քշեմ, յափշտակեմ, բառնամ:

» ábigo muscas. քշեմ զճանճս, հեռացուցանեմ յանձնէ ըզճանրատաղտուկ մարդիկն:

Abítio - ónis (խփ.) } երթ, գնացք,

Abitus - tus (աբ.). } չու, մեկնութիւն, ելք, վախճան, օրհաս, մահ:

Abjécte - tius (Պլէ.). վատութեամբ, անարգաբար, խոնարհաբար, արհամարհութեամբ:

Abjéctio - ónis (իգ.). վատու-
թիւն, անարգութիւն, խո-
նարհութիւն, արհամարհու-
թիւն, արհամարհանք, բար-
ձուցն, յափշտակութիւն :

Abjéctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abjicio.

Abjéctus - ta - tum (-tior - tissi-
mus ած. վատ, անարգ, խո-
նարհ, արհամարհ, խոտան :

Abjicio - jéctum (նրգ. Jácio արձ.).
'ի բաց արկանեմ, ընկենում,
թողում, լքանեմ, նկուն
առնեմ, նուաճեմ, խոնար-
հեցուցանեմ :

» abjicio ánimum. սրտաբեկ լի-
նիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վատասրտիմ, վեհերիմ, վը-
հատիմ :

» abjicio me humi. զգեսնիմ,
յերկիր անկանիմ 'ի վերայ
երեսայ իմոց :

Abjúdo (նրգ. Júdo արձ.).
առնում ինչ գատաստանաւ,
բառնամ, 'ի բաց տանիմ, մեր-
ժեմ, ուրանամ, ժխտեմ :

Abjugo (նրգ. Jugo արձ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, զատա-
նեմ, որոշեմ :

Abjúctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abjúngo.

Abjúngo (նրգ. Jungo արձ.). զա-
տուցանեմ, քեցեմ, լուծա-
նեմ զլուծ, հեռացուցանեմ,
մեկուսացուցանեմ :

Abjúro (նրգ. Juro արձ.). ուրա-
նամ երդմատութեամբ, ժըխ-
տեմ ստերդմութեամբ :

Ablaqueatio - ónis (իգ.). բրեւն
զունջս տնկոց :

Abláqueo - eas - eávi - eátum -
eáre (նրգ.). բրեմ զունջս
տնկոց, 'ի բաց առնում զհողն
որ զընջովք բուսոց :

Ablativus casus - us (ար.). բա-
ցառական հոլով :

Ablátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Aufero.

Ablegatio - ónis (իգ.). տարա-
զրութիւն, վտարուցն, վտա-
րանդութիւն, աքսորք, աք-
սորանք :

Ablégo - gas (նրգ. Lego - as արձ.).
տարադիր առնեմ, վտարան-
դի վարեմ, 'ի վտարանդիկս
հանեալ սահմանեմ, ըստ աշ-
խարհ հանեմ, աքսորեմ :

Abligúrio (նրգ. Ligúrio արձ.).
վատնեմ, անառակութեամբ
ծախեմ vel սպառեմ :

Abloco (նրգ. Loco արձ.). 'ի վար-
ձու տամ :

Ablúdo (նրգ. Ludo արձ.). չնմա-
նիմ, աննման vel այլակերպ
լինիմ :

Abluo - útum (նրգ. Luo արձ.).
լուանամ, լողացուցանեմ,
մկրտեմ, սրբեմ, մաքրեմ, քաւ-
եմ, ջնջեմ :

Ablútus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Abluo.

Ablúvium - vii (նրգ.). հեղեղ,
ողող ջուր, ջրհեղեղ :

Abmatértera - ae (իգ.). քոյր մօր
հանուդն :

Abnato (նրգ. Nato արձ.). յետս

կոյս լուղամ, յիտս ընդդէմ
'ի լիւղ անկանիմ :

Abnego (Նրգ. Nego արժ.). ու-
րանամ, ժխտեմ, մերժեմ,
հրաժարեմ :

Abnepos-óti (ար.). որդի թոռն-
որդույ :

Abnéptis-is (էգ.). թոռնորդույ
դուստր :

Abnócto - tas - távi - tátum - táre
(չգ.). հանեմ vel անցուցա-
նեմ զգիշերն արաքս, բաց-
օթեայ ննջեմ :

Abnórmis - me (աթ.). անկանոն,
անկանոնական, զարտուղի :

Abnuo - uis - ui - úere (չգ.) }
Abnúto (չգ. Nuto արժ.) }
մերժեմ, ուրանամ, զլանամ,
ժխտեմ, հրաժարեմ, չկամիմ,
արգելում, խափանեմ, խա-
փան լինիմ :

Abóleo - lévi (Նրգ. et չգ. Oleo
արժ.). ջնջեմ, բնաջինջ առ-
նեմ, եղծանեմ, ջրեմ, չքա-
ցուցանեմ, խափանեմ, բառ-
նամ 'ի միջոյ, նուաղիմ, լքա-
նիմ 'ի սովորութեան :

Abolésco (չգ. Olésco արժ.). պա-
կասեմ, նուաղիմ, յոչնչ
դառնամ :

Abolitio - óni (էգ.). ջնջումն,
եղծումն, խափանումն :

Abólitus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Abóleo.

Abóminor (հար. Ominor արժ.).
զազրանամ, խորշիմ և զար-
շիմ, պիղծ առնեմ vel հա-
մարիմ, ատեմ, գարշելի լինիմ :

Aborigenes - num }
Aborigines - num } ար. առա-
ջին բնակիչք, բնաշխարհիկք,
բնակք, այդրէնածինք :

Abórior (հար. Orior արժ.). մե-
ռանիմ, վախճանիմ, կորնչիմ,
նուաղիմ, պակասեմ :

Abórsus - us (ար.) }
Abórtio - óni (էգ.) } վիժած,
սաղմն վիժեալ :

Abórtio - tis - tívi - titum - tíre
(չգ.). վիժեմ, անցուցանեմ :

Abortívus - va - vum (աթ.). վի-
ժած, թերածին :

Abórtus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Abórior.

Abórtus - us (ար.). սաղմն վի-
ժեալ, վիժած :

Abpátruus - rui (ար.). եղբայր
նախահաւուն :

Abrádo (Նրգ. Rado արժ.). գեր-
ծում, սափրեմ, վիրամ, փոք-
րեմ, քերեմ, սղոցեմ, հա-
տանեմ, ընդ մէջ կտրեմ, հեր-
ձում, բառնամ :

Abrásus - sa - sum (անգ. Դրբ.).
Տես Abrádo.

Abréptus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Abrípio.

Abrípio - réptum (Նրգ. Rápío
արժ.). յափշտակեմ, առնում,
բառնամ, 'ի բաց տանիմ բըռ-
նութեամբ :

» me me abripio. յանկարծօրէն
և յանկարծուստ խոյս տամ,
խուսիմ, խուսափիմ, խուս-
խուսեմ, 'ի փախուստ դառ-
նամ, փախչիմ :

Abródo (նրգ. Rodo արժ.). կրք-
ծեմ, խածանեմ, ծախեմ,
սպառեմ, ուտեմ:

Abrogatio - ónis (իգ.). բար-
ձուցն, եղծուցն, խափանուցն,
ջնջուցն:

Abrogo (նրգ. Rogo արժ.). բառ-
նամ, եղծանեմ, խափանեմ,
ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ:

Abrósus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abródo.

Abrótonum - ni (չլդ.). } բար-
Abrótonus - ni (ար.) }
ձուռնեակ, գնդածաղիկ:

Abrúmpo (նրգ. Rumpo արժ.).
բեկանեմ, խորտակեմ, թռ-
ղում, ընկնում, լքանեմ,
ընդ մէջ հատանեմ, խափան
առնեմ, խափանեմ:

Abrúpte - tius (ձլբ.). յանպատ-
րաստից, առանց յառաջա-
բանի, յախուռն, շտապաւ,
տագնապաւ:

Abrúptio - ónis (իգ.). բեկումն,
խորտակումն:

Abrúptum - ti (չլդ.). գահ, գա-
հաւանդ, դար, դարաւանդ,
վախք, խորք, անդունդք,
խորք անդնդոց:

Abrúptus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Abrúmpo.

Abrúptus - ta - tum (-tior - tíssi-
mus) ած. գահավէժ, վա-
խուտ, ապառաժուտ, առա-
պար, ընդ մէջ հատեալ, սառ-
տիկ, բուռն, ուժգին:

Abs (նիդ.). Տես A, ab, abs.

Abscédo (չլդ. Cedo արժ.). մեկ-

նիմ, չուեմ, չու առնեմ, 'ի
չու անկանիմ, երթամ, դէմ
եղեալ գնամ, կասիմ, 'ի բաց
կամ:

Abscéssio - ónis (իգ.) } հեռաւ-
Abscéssus - us (ար.) }

որութիւն, երթ, չու, գնացք,
մեկնութիւն:

Abscéssus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abscédo.

Abscido - idi - ísum (նրգ. Caedo
արժ.). հատանեմ, կտրեմ, 'ի
բաց բառնամ:

Abscindo (նրգ. Scindo արժ.).
պատտուեմ, հերձում, ցե-
լում, ցտեմ, ցաւատեմ, քե-
ցեմ:

Abscisse (ձլբ.). կարճ 'ի կարճոյ,
կարճառօտս, համառօտ իսկ
ասել:

Abscissio - ónis (իգ.). ծայրա-
քաղութիւն, կրճատութիւն,
յապաւումն:

Abscissus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abscindo.

Abscisus - sa - sum (անց. րբբ.).
Տես Abscido.

Abscóndite (ձլբ.). գաղտ, գաղ-
տուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն,
զանխլաբար:

Abscónditus - ta - tum (անց.
րբբ.). Տես Abscóndo.

Abscóndo - di (նրգ. Condo արժ.).
ծածկեմ, թաքուցանեմ, դո-
ղեմ:

Absens - ntis (ած.). բացական,
հեռաւոր, վախճանեալ, մե-
ռեալ:

Abséntia - ae (իգ.). բացակայութիւն, բացաւորութիւն, հեռաւորութիւն :

Absentivus - va - vum (ած.). բացական, բացարձակ, հեռաւոր, անազան :

Absímilis - le (ած.). աննման, այլակերպ, այլազգ, այլազունակ :

Absinthíatus - ta - tum (ած.). խառնեալ ընդ օշինդրի, համեմեալ օշինդրաւ :

Absinthium - thii (չգ.). օշինդր :

Absis - idis (իգ.). կամար, զմբեթ, սկաւառակ գոգաձև, շրջանակ մոլար աստեղաց :

Absisto (չգ. Sisto աբս.). 'ի բաց կամ, մեկնիմ, կասեմ, հրաժարեմ, զանց առնեմ, թողում, դադարեմ :

Absolúte - tius - tíssime (Աբս.). բոլորովին, բովանդակ, կատարելապէս :

Absolútio - ónis (իգ.). արձակում, արձակուրդ, ազատութիւն, փրկութիւն, լրումն, կատարումն, կատարելութիւն :

Absolutórius - ia - ium (ած.). արձակիչ, ազատիչ :

Absolútus - ta - tum (առն. դրբ.). Տես Absólvo.

Absolútus - ta - tum (-tior - tissimus) ած. արձակ, ազատ, հատուցեալ, վճարեալ, լի, կատարեալ, անթերի, բովանդակ :

Absólvo (նրգ. Solvo աբս.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ,

ազատեմ, փրկեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, 'ի գլուխ հանեմ, աւարտեմ, կատարեմ, փութանակի յանգ հանեմ :

Absone (Աբս.). առանց միաբանութեան, յանկարգս, չարաչար :

Absonus - na - num (ած.). անմիաբան, անպատեհ, անպաշտ, չաճ, անդէպ, ընդդիմադարձ, դժկամակ, օտար :

Absórbeo (նրգ. Sórbeo աբս.). կլանեմ, քամեմ, ըմպեմ, լւմեմ, ծծեմ, ծախեմ :

Absque (նրգ.). առանց, բաց 'ի, բայց միայն զի :

Abstántia - ae (իգ.). անջրպետ, բացարձակութիւն, հեռաւորութիւն, հեռաստան :

Abstémius - ia - ium (ած.). գինեհատ, ժուժկալող 'ի գինեռոյ :

Absténtus - ta - tum (առն. դրբ.). Տես Abstíneo.

Abstérgeo (նրգ. Térgeo աբս.) }

Abstérgeo (նրգ. Tergo աբս.) } մաքրեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ, ցամաքեցուցանեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ, փախուցանեմ :

Abstérreo (նրգ. Térreo աբս.). յետս մղեմ, 'ի բաց վարեմ, վանեմ, մերժեմ, արգելում, խափանեմ, խոտորեցուցանեմ :

Abstérritus - ta - tum (առն. դրբ.). Տես Abstérreo.

Abstérsus - sa - sum (առն. դրբ.). Տես Abstérgeo և Abstérgeo.

Abstinentes - éntis (-éntior-entis-simus) քշծ. պահեցող, ժուժկալ, զգաստ :

» vini abstinentissimus. յոյժ գինեհատ, կարի ժուժկալող 'ի գինեոյ :

Abstinenter - tius (Վէք.). ժուժկալութեամբ, չափաւորութեամբ, զգաստութեամբ :

Abstinentia - ae (Էգ.). ժուժկալութիւն, չափաւորութիւն, զգաստութիւն :

Abstíneo (Նրգ. Téneo արգ.). հրաժարեցուցանեմ, հեռացուցանեմ, արգելում :

Absto - stiti (չլտ. Sto արգ.). կամ 'ի հեռաստանէ, բացարձակ լինիմ, բացաձիգ եմ :

Abstórqueo (Նրգ. Tórqueo արգ.). դարձուցանեմ, շրջադնեմ, յայլ կողմն շրջեմ :

Abstráctus - ta - tum (առգ. րգգ.). Տես Abstraho.

Abstraho (Նրգ. Traho արգ.). անջատեմ, բաժանեմ, քեցեմ, առեալ տանիմ բռնութեամբ :

Abstrúdo (Նրգ. Trudo արգ.). 'ի ներքս վարեմ, թաքուցանեմ, ծածկեմ, զօղեմ :

Abstrúsus - sa - sum (առգ. րգգ.). Տես Abstrúdo.

Absum (չլտ. Sum արգ.). հեռի եմ, բացաձիգ լինիմ, աննման vel այլակերպ եմ, չնմանիմ :

» absum própius a morte. մերձ եմ 'ի մեռանել, մօտաւորեալ եմ օրհաս իմ :

» multum ab iis abest. կարի

աննման է 'ի նոցանէ, ոչ իւրիք նմանակից է նոցին :

Absúmo (Նրգ. Sumo արգ.). հաշեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ, 'ի կենաց արկսնեմ, սպանանեմ :

» absúmo te venéno. թունեմ, դեղեմ, թունով սպանանեմ :

Absúmpsus - ta - tum (առգ. րգգ.). Տես Absúmo.

Absúrde - dius - díssime (Վէք.). յանդէպս, անպատշաճ օրինակաւ, յանպատշաճս, անհեղուս, անշնորհս, անճահս :

Absúrdus - da - dum (-dior-dissimus) առ. անդէպ, անպատշաճ, անպատեհ, անհեթեթ, անշնորհ, անճահ, պիտակ :

Absýnthium - ii (չլտ.). օշինդր :

Abúndans - ntis (-ántior - antis-simus) առ. յորդ, առատ, յորդառատ, լե, բազում, ընչաւէտ, մեծատուն :

Abundánter - tius - tíssime (Վէք.). յորդագոյնս, առատապէս, առատութեամբ :

Abundántia - ae (Էգ.). յորդութիւն, առատութիւն, լիութիւն, յաճախութիւն, յրդփութիւն :

Abundátio - ónis (Էգ.). հեղեղք, յորդութիւն ջուրց, ոլող, ուխք :

Abúnde (Վէք.). առատութեամբ, յորդութեամբ, յոյժ, կարի, առաւել, ցբաւական, ըստ արժան բաւականին, շատ :

» abunde est mihi. բաւ է, բաւ
ական է, շատ է ինձ :

Abundo (չլէ. Undo արձ.). գա-
հազէժ դարահոս լինիմ, հո-
սիմ 'ի բարձանց, առատա-
նամ, յաճախեմ, յորդեմ, զե-
ղում, աւելորդ լինիմ :

Abúsis - ónis (էգ.). պիտակ-
անունութիւն, չար սովորու-
թիւն, զեղծութիւն :

Abusive (Ջէ.). պիտականունու-
թեամբ, յանդէպս, յանիրաւի :

Abúsus - sa - sum (առ. Դրբ.).
Տես Abútor.

Abúsus - us (ար.). չար սովորու-
թիւն, զեղծութիւն, պիտակ-
անունութիւն :

Abútor (հոգ. Utor արձ.). չարա-
չար 'ի կիր արկանեմ, զեղծա-
նիմ, շահիմ :

» abútor óperam. 'ի զուր վաս-
տակիմ, ընդ վայր ջանամ,
յանօգուտս աշխատիմ :

Abvolo (չլէ. Volo - las արձ.).
սլանամ, թռչիմ, խոյանամ :

Abýssus - ssi (էգ.). անդունդք,
խորք, խորք անդնդոց, վեհ,
վերայ, սանդարմետք, դը-
ժոխք, տարտարոս, զեհնն :

Ac (չլէ.). և, ևս և :

» non áliter ac. ոչ այլապէ՛
բայց եթէ :

» ac si. որպէս թէ, իբր այն
թէ :

Acácia - ae (էգ.). փուշկեղև,
ծառ կռիզի :

Academia - ae (էգ.). ակադե-
միա, ճեմարան, դպրոց :

Académicus - ca - cum (աթ.).

ակադեմական, ակադեմիկեան :

Aeánthinus - na - num (աթ.).
ականթի :

Acánthion - ii }
Acánthium - ii } չլէ. ակքան,

եկքան, որոզ, ուղտափուշ :

Acánthis - idis (էգ.). եկքանիկ,
եկքանաքաղ, կարմիրկատար՝
թռչուն, դեղին սարեկիկ :

Acánthus - thi (ար.). ականթ,
արջամագիլ, արջաճիրան՝
տունկ :

Acápnu - na - num (աթ.). որ
ոչ ծխէ, չլուծանի 'ի ծուխ :

» acápuon mel. մեղր Ատտի-
կաստանի :

Accédo (չլէ. Cedo արձ.). մեր-
ձնամ, մատչիմ, մօտիմ, հուպ
լինիմ, հպիմ, հաւանիմ, 'ի
հաւան զամ, հաճ լինիմ,
նպաստամատոյց լինիմ, օգ-
նեմ :

» accédo tibi կա՛մ tuae opinióni.
յարիմ 'ի կարծիս քո, զհետ
երթամ կարծեաց քոց :

» accédit, quod. յաւել՝ զի :

Accélerans - ntis (էթ.). փու-
թացուցիչ, ստիպիչ, տագ-
նապիչ :

Accelerátio - ónis (էգ.). արա-
գութիւն, երագութիւն, ճեպ,
փոյթ :

Accélero (նրգ. et չլէ. Célero
արձ.). փութացուցանեմ, ճե-
պեմ, ստիպեմ, արագեմ, փու-
թամ, աճապարեմ, ճեպիմ :

» accélero gradum կա՛մ iter. ճեպ

'ի ճեպոյ ընթանամ, արագագնաց լինիմ, երագեմ:

Accendo - dis - di - nsum - ndere (նրգ.). լուցանեմ, վառեմ, բորբոքեմ, հրդեհեմ, հուր հարկանեմ, հրձիգ առնեմ, յուզեմ, դրդեմ, գրգռեմ:

Accenseo (նրգ. Censeo արգ.). թուեմ, 'ի թիւ արկանեմ, թիւ համարոյ առնեմ, հաշուիմ, 'ի համար բերեմ, համարիմ, գրեմ, վարկանիմ:

Accensus - sa - sum (առ. դրգ.). Տես Accendo և Accenseo.

Accensus - nsi (ար.). ազատորդի, հրեշտակ, դեսպան, պատգամաւոր, առաքեալ, նուիրակ, գնդապետ:

Accensus - us (ար.). շեշտ, հագագսփռութիւն, հնչիւն, նշանակ հնչման:

Acceptio - ónis (իգ.). ընդունելութիւն, ասպնջականութիւն:

Accepto (նրգ. Capto արգ.). ընդունիմ, յանձն առնուամ, ունիմ, ըմբռնեմ:

Accéptor - ris (ար.). ընդունող, ընդունելի:

Accéptrix - rícis (իգ.). կին ընդունող:

Accéptus - ta - tum (առ. դրգ.). Տես Accipio.

Accéptus - ta - tum (-tior - tissimus) առ. ընկալեալ, ժողովեալ, պահանջեալ, ընդունելի, հաճոյ, հաճոյական, սիրելի, սիրուն, ցանկալի:

» codex accépti et expénsi. մատեն մտից և ելից, գիր ելի մտի:

» accéptum կամ in accéptum réfero

» accépto կամ in accépto fero հաւատամ, գրաւ տամ, 'ի գրաւի դնեմ:

Accersitus - ta - tum (առ. դրգ.). Տես Accerso.

Accerso - sis - sívi (-sii) - situm sere (նրգ.). կարդամ, կոչեմ, ձայնեմ, ածեմ, ամբաստանեմ, զբարտեմ, եկակոչ առնեմ, միւսանգամ բուռն հարկանեմ:

Accéssio - ónis (իգ.). մերձաւորութիւն, մերձումն, յաւելումն, յաւելումած, առաւելութիւն:

Accéssus - us (ար.). մերձումն, ընտանութիւն, մուտք:

» accéssus et recéssus maris. առումն և նուազութիւն ջուրց ծովու, խաղաքք և տեղաւորութիւն ծովու:

Accidens - ntis (չգ.). դէպք, դիպում, պատահար, հանգամանք իրաց, վերադիր, ադէտք, վիշտք:

Accidéntia - ae (իգ.). պատահար, դիպում, դէպք, չարիք, ադէտք:

Accido - idi - ísum (նրգ. Caedo արգ.). հատանեմ, կտրեմ, հարկանեմ, կործանեմ, տապալեմ, քանդեմ, աւերեմ, փլուզանեմ:

Accido - idi (լզ. Cado արժ.).
անկանիմ, դէպ լինիմ, դի-
պիմ, պատահիմ, հանդիպիմ,
գամ, հասանիմ:

accido ad gēnuā և ad gēnibus
tui. 'ի ծուռն իջանիմ առաջի
քո, յերկիր անկանիմ:

Accinctus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Accingo.

Accinctus - ta - tum (-tior) ած-
դոտի ընդ մէջ ածեալ, կազմ,
պատրաստ, յարդարեալ, յո-
ժար, փոյթ, վաղվադէպ,
շոյտ:

Accingo (նրգ. Cingo արժ.). զօտի
ընդ մէջ ածեմ, պնդեմ զմէջս,
կազմեմ, պատրաստեմ, հան-
դերձեմ, յարդարեմ:

accingor և accingo me rei,
ad rem, in rem. կազմ և պատ-
րաստ լինիմ 'ի գործ, պատ-
րաստական գտանիմ:

Accio (նրգ. Cio արժ.). կոչեմ,
ձայնեմ, կարդամ, հրաւիրեմ:

Accipio - céptum (նրգ. Cápío
արժ.). ընդունիմ, յանձն առ-
նում, ունիմ, ըմբռնեմ, աս-
պրնջական լինիմ, սիրով ժո-
ղովեմ, լսեմ, իմանամ, 'ի վե-
րայ հասանեմ, խելամոտեմ,
հասու vel խելամոտ լինիմ:

accepi ex tuis litteris. տեղե-
կացայ 'ի թղթոց քոց:

Accipiter - tris (ար.). բազէ, շա-
հէն, յափշտակիչ, գող, աւ-
ազակ:

Accisus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Accido.

Accitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Accio.

Accitus - us (ար.). կոչումն, փո-
ղանշանք:

Acclamatio - ónis (եգ.). գոչեւն,
աղաղակ, բարբառ, կայթիւն,
ձայն ցնծութեան, դրուա-
տիք, ծափ, շէլեւն, շոյումն,
այպանութիւն, կատականք:

Acclámito (լզ. Clámito արժ.) }
Acclámo (լզ. Clamo արժ.) }

գոչեմ, աղաղակեմ, կարդամ,
կայթեմ ձեռամբ, դրուատեմ,
դրուատիս տամ, ծափս հար-
կանեմ, ծափ զծափի հար-
կանեմ, շէմ, սուլեմ, ծաղը
առնեմ, այպանեմ, կատակեմ:

Acclinátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Acclino.

Acclino (նրգ. Clino արժ.). խո-
նարհեցուցանեմ, հակեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, հաւան
լինիմ:

Acclívis - ve (ած.). դժուարին,
առապար, զառ 'ի վեր, ապա-
ռաժուտ, անմատոյց:

Acclívitas - tátis (եգ.). զառվեր
լերին, ելք:

Acclívus - va - vum (ած.). առա-
պար, զառ 'ի վեր, դժուա-
րին, անմատոյց:

Accola - lae (ար. et եգ.). դրա-
ցի, մերձաւոր, քաղաքակից,
բնակակից:

Accolo (նրգ. Colo - lis արժ.).
բնակակից լինիմ, մօտ առ մի-
մեանս բնակեմ:

Accommodáte - tius - tíssime

(ՎԷ.) ըստ պատշաձի, 'ի դէպ, արժանապէս :

Accommodatio-ónis (ԷԳ.) պատշաճութիւն, յարգարումն, յարմարումն, կարգ, կարգաւորութիւն, յօրինումն, հաւանութիւն, դիւրութիւն :

Accommodátus - ta - tum (ԱՅ. ԴԷ.) Տես Accommodo.

Accommodátus - ta - tum (-tior - tíssimus) ած. պատշաճ, յարմար, դիպող, սեպհական, յանկ :

» accommodátus ad natúram. կերպարանակից բնութեան, նման բուսոյ բարուց :

Accómmodo - díssime (ՎԷ.) ըստ պատշաձի, 'ի դէպ, արժանապէս :

Accómmodo (ՆԷԳ. Cómmodo աբ.) յարգարեմ, յարմարեմ, յերկրեմ, յօրինեմ, կազմեմ, կարգեմ, պատշաճեմ, փոխել յանօթ տամ, մատուցանեմ :

» accommódo me tibi. յարմարեմ, միաբանեմ, զիջանեմ :

Accómmodus - da - dum (ած.) պատշաճ, յարմար, դիպող :

Accrédo (ՆԷԳ. et ՎԷ. Credo աբ.) հաւատամ, հաւանեմ, վստահեմ, ապաստան լինեմ, ապրապարեմ, յանձն առնեմ, աւանդեմ, 'ի ձեռն տամ :

Accrémentum - ti (ՎԷԳ.) աճումն, առաւելութիւն, յաճախութիւն :

Accrésco (ՎԷԳ. Cresco աբ.) ա-

ճեմ, զարգանամ, բազմանամ, յաճախեմ, առաւելում, յաւելում :

Accrétio - ónis (ԷԳ.) աճումն, առաւելութիւն, յաճախումն :

Accubatio - ónis (ԷԳ.) ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ, բազմելն 'ի սեղան :

Accubitórius - ria - rium (ած.) սեղանոյ :

Accúbitus - ta - tum (ԱՅ. ԴԷ.) Տես Accúmbó.

Accúbitus - us (աբ.) ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ, բազմելն 'ի սեղան :

Accubo (ՎԷԳ. Cubo աբ.) ընկողմանեմ, գայռեմ, աւրելեմ կամ, բազմեմ 'ի սեղան :

» accubo tibi in convívio. աւրելեմեմ կամ քեզ 'ի սեղան :

» accubo apud te. հաց ուտեմ 'ի տան քում :

Accúmbó - bis - cúbui - cúbitum - bere (ՎԷԳ.) գայռեմ, ընկողմանեմ, անկեալ դնեմ, մերձ լինեմ :

» accúmbó mensam. բազմեմ 'ի սեղան :

» accúmbó summum կամ in summo. բազմեմ յառաջին բարձի, զյառաջագահս ընտրեմ յընթրիս :

Accumuláte - tius - tíssime. (ՎԷ.) լիով, առատապէս, գունդագունդ, շեղջաշեղջ, դէզադէզ :

Accumulátio - ónis (ԷԳ.) շեղջ, շեղջակոյտ, կոյտ, դէզ :

Accumulátor - ris (ար.). կուտիչ,
դիզոզ, շեղջակուտոզ, ժո-
ղովոզ :

Accúmulo (նրգ. Cúmulo արժ.).
կուտեմ, դիզանեմ, շեղջա-
կուտեմ, կուտակեմ, ժողովեմ :

Accuráte - tius - tissime (Աբ.).
ճշդիւ, ճշգրիտ, փութով,
զգուշութեամբ, խնամով :

Accurátio - ónis (էգ.). ճշգրտու-
թիւն, հաւաստիք, մտադիւ-
րութիւն, փոյթ, զգուշու-
թիւն, ջան, խնամ, ժրու-
թիւն, պնդութիւն :

Accurátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Accúro.

Accurátus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) անգ. մտադիր, ջանա-
ռէք, ուշակալ, զգոյշ, գոր-
ծօնեայ, գործօն, ժրագլուխ :

Accúro (նրգ. Curo արժ.). փոյթ
յանձին ունիմ, հոգամ, յան-
ձանձեմ, դարման տանիմ,
դարմանեմ, խնամեմ :

Accúrro - ri (չլգ. Curro արժ.).
ընթանամ, դիմեմ, ժամա-
նեմ, փութով հասանեմ :

Accúrsus - us (ար.). համազունդ
բազմութիւն, ընթացակցու-
թիւն, զուգընթացումն :

Accusábilis - le (անգ.). եպերելի,
պարսաւելի, արհամարհելի,
ստգիւտ :

Accúsans - ntis (Բյժ.). ամբաս-
տան, չարախօս, դատախազ :

Accusátio - ónis (էգ.). ամբաս-
տանութիւն, չարախօսու-
թիւն, տրտունջ :

Accusatívus - va - vum (անգ.).
ամբաստանիչ, չարախօսող :

Accusatívus - vi (ար.). հայցա-
կան հոլով :

Accusátor - ris (ար.). ամբաստան,
դատախազ, քսու, չարախօ-
սող :

Accusatórie (Աբ.). ամբաստա-
նական օրինակու vel պայ-
մանաւ :

Accusatórius - ria - rium (անգ.).
ամբաստան, ամբաստանական :

Accusátrix - ríeis (էգ.). ամբաս-
տան vel դատախազ կին :

Accúsito (նրգ. Ito արժ.). յաճա-
խագոյնս ստգտանեմ, բազում
անգամ մեղադիր լինիմ :

Accúso - sas - sávi - sáum - sáre
(նրգ.). ամբաստանեմ, ամ-
բաստան vel մեղադիր լինիմ,
զրպարտեմ, մեղ դնեմ, ըստ-
գտանեմ, եպերեմ, դարովեմ,
պարսաւեմ, յանդիմանեմ :

Aceo - es - cui - cére (չլգ.). բարկ
թթու կծու լինիմ, 'ի քա-
ցախ դառնամ :

Acer - eris (չլգ.). հացի՝ ծառ :

Acer - cris - cre (-crior - cérrimus)
անգ. բարկ, թթու, կծու, դա-
ժան, փոթոթահամ, նուրբ,
սուր, թափանցանց, բարակ,
անօսր, անգայտ, սրակն, քա-
ջատես, խիստ, կարծր, պինդ,
դժնդակ, քաջասիրտ, արի,
առաքինի, բուռն, սաստիկ,
ջանասէր, գործօնեայ, մտա-
դիր, ուշակալու, կայտառ,
կազմ, պատրաստ, երագ, արագ :

Acerátus-ta-tum (աթ.). խառնեալ ընդ յարդ, յարդալից:
 Acérbe - bius - bissime (ԱԲ.). դառնապէս, ուժգին, սաստիկ, զազանաբար, անխնայ, անողորմ:
 Acérbitas - átis (ԷԳ.). թթուութիւն, կծուութիւն, դաժանութիւն, խստութիւն, խակութիւն, կարծրութիւն, պնդութիւն, դժնդակութիւն, մոլեգնութիւն, կատաղութիւն, աղէտք, վիշտք:
 Acérbo - bas - bávi - bátum - báre (ԵԳ.). զկծեցուցանեմ, դառնացուցանեմ, բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, ծանրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ:
 Acérbus - ba - bum (-bior - bissimus) աթ. դառն, կծու, թթու, բարկ, դաժան, խակ, տհաս, խիստ, կարծր, տաղտկալի, անագորոյն, անգութ, խայթիչ, դժնդակ, անաշառ:
 acérba virgo. աղջիկ չեւ 'ի չափ հասեալ, օրիորդ որ չեցէ առն լեալ:
 cérnus-na-num (աթ.). հացւոյ:
 cerósus - sa - sum (աթ.). յարդալից, լի փոռովաւ:
 cérra - ae (ԷԳ.). բուրուառ, խնկանոց:
 cérrime (ԱԲ.). դառնագոյնս, խստագոյնս, քաջապէս:
 cervális - le (աթ.). ժողովիչ, պումարօղ, կուտիչ:

Acervátim (ԱԲ.). դէզադէզ, բարդս բարդս, շեղջաշեղջ, կոյտս կոյտս, լիովի:
 Acervátio - ónis (ԷԳ.). կուտակ, շեղջակոյտ, շեղջ, դէզ:
 Acervátus - ta - tum (աեյ. ԴԵԲ.). Տես Acérvo.
 Acérvo - vas - vávi - vátum - väre (ԵԳ.). դիզանեմ, կուտեմ, կուտակեմ, շեղջակուտեմ, ժողովեմ:
 Acérvus - vi (աբ.). դէզ, կոյտ, շեղջ, շեղջակոյտ, բարդ, կուտակ:
 Acéscō - scis - scere (չլթ.). դառնամ և լինիմ քացախ, թթու առնիմ, 'ի թթուութիւն դառնամ:
 Acesis - is (ԷԳ.). ոսկի եղէգն, ոսկեբորակ:
 Acetábulum - li (չլթ.). աման vel սրուակ քացախոյ:
 Acetária - iórum (չլթ.). դաւարիք աղիւ համեմեալք և յաղեալք, աղցան:
 Acétum - ti (չլթ.). քացախ, համքացախոյ, կծուութիւն, կըսկըծելի բանք, բարկութիւն, սրամտութիւն, ցասումն:
 Achátes - tae (ԷԳ.). ակատ՝ ակն պատուական:
 Achilléa - ae (ԷԳ.). ճպուռն, ճիւպուռն:
 Acícula - ae (ԷԳ.). գնդաւոր ասեղն, դնդաւսեղն:
 Acidulus - la - lum (աթ.). փոքր ինչ թթու, սակաւ ինչ կծու, դաժան, թթուենի:

Acidus - da - dum (-dior - díssimus) ած. Թթու, կծու, բարկ, դժան, դժնդակ, ձանձիր, տաղտկալից, կսկծեցուցիչ, կսկծելի :

Acies - éi (իգ.). սայր, սուր ծայր, ճակատ զօրաց, բանակ, կարգ, շար, գունդ, վաշտ, լէգէոն, խումբ, ասպարէզ մարտի, ճակատատեղ :

» acies oculórum և luminum. տեսութիւն, տեսանելիք, աչք, հայեցողաճք :

» instruo և instituo áciem. ճակատ առ ճակատ յարդարեմ, կարգեմ և կազմեմ զճակատն, ճակատեցուցանեմ :

» restituo áciem. միւսանգամ յարդարեմ vel յօրինեմ զճակատն :

Acinaces - cis (ար.). վաղակուոր, դաշոյն, միողնի, միասայրի :

Acináceus - ea - eum } ած. բազմ-
Acinaticius - ia - ium } մահատ, հատիւք յօրինեալ :

Acinósus - sa - sum (-síssimus) ած. լի հատիւք, բազմահատ, ատոք, հասկաթուռ :

Acinum - ni (չգ.) } Թին, հատ,
Acinus - ni (ար.) } ունդ, կորիզ, կուտ :

Acipénsis - sis. (ար.). Թառափձուկն :

Acis - idis } Իգ. նետ հնոց,
Aclys - ydis } հերձակ, փքին :

Acna - ae } Իգ. արտավար՝
Acnua - uae }

չափ անդատանաց, օրավար :

Acólitus - ti } ար. ջահընկալ,
Acólythus - thi } արքանեակ :

Acónitum - ti (չգ.). ակոնիտոյն՝ խոտ Թունաւոր, ընծախոտ :

Acóntiae - árum (իգ.). օղաքարինք, սլացեալ աստեղք :

Acopum - pi } Կգ. դեղ վան
Acópicum - ci }

փարատելոյ զիննջութիւն :
Acor - óris (ար.). Թթուութիւն, կծուութիւն, խստութիւն, դժանութիւն :

Acquiesco (չգ. Quiesco արմ.). հանգչեմ, դադարիմ, կասիմ, վախճանիմ ՚ի կենաց, մեռանիմ :

» acquiesco tibi. հաւանիմ ընդ բանս քո, համախորհ լինիմ ընդ քեզ :

Acquiro (չգ. Quaero արմ.). ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ, գտանեմ :

Acquisitio - ónis (իգ.). ստացումն, ստացուած, շահ :

Akra - ae (իգ.). սար, սարաւանդ, սարաւանդակ, դարաւանդ, հրուանդան :

Acratóphorum - ri (չգ.). քսեստ գինեոյ, խաւեակ :

Acrédo - dinis (իգ.). կծուութիւն, Թթուութիւն ; դժանութիւն, դժնդակութիւն, խստութիւն :

Acrédula - lae (իգ.). արտոյտ
քաղցրախօս , եկքանաքաղ ,
եկքանիկ :

Acrículus - la - lum (աձ.). քաղցր
և թթու , ախորժեղի , սակաւ
ինչ կծու :

Acrimónia - ae (իգ.). կծուու
թիւն , թթուութիւն , խստու
թիւն , դժնդակութիւն , դա
ժանութիւն , դառնութիւն :

Acritas - tátis (իգ.). դաժանու
թիւն , թթուութիւն , կծու
ութիւն , զօրութիւն , ուժ
գնութիւն , սաստկութիւն :

Acritter - crius - cérrime (Աք.).
դառնապէս , խստագոյնս , ուժ
գին , սաստիկ , խեղօք , մտա
դիւրութեամբ , աներկիւղ ,
քաջապէս , անողորմ , գազա
նաբար :

Acritúdo - dinis (իգ.). թթուու
թիւն , կծուութիւն , դաժա
նութիւն , զօրութիւն , սաստ
կութիւն , ուժգնութիւն :

Acroáma - matis (չլգ.). երգոց
արուեստականաց միաբանու
թիւն , հնչիւն , միաձայն երա
ժըշտութիւն , դաշնակութիւն
նուագարանաց , նուագածու :

Acroamáticus - ca - cum (աձ.).
քաղցրաբարբառ , քաղցրա
ձայն :

Acrocórium - ii (չլգ.). ապուխտ
խոզենի , ապխտեալ երբուծ
խոզենի :

Acrotéria - iórum (չլգ.). վերնա
խարիսխ սեանց , խոյակք ,
ծայրք , բարձունք , կատարք :

Acta - ae (իգ.). ծովեզր , եզր
vel ավին ծովու :

Acta - tórum (չլգ.). գործք , իրք ,
արարք , վճիռք , պատուէրք ,
հրամանք , հրովարտակք :

» acta pública. արձանագրու
թիւնք , դպրութիւնք , մա
տեանք , յիշատակարանք , գիր
դատաստանի , մուրհակք :

» acta diúrna. օրագիր , յիշա
տակագիր :

Actio - ónis (իգ.). գործ , իրք ,
արար , ամբաստանութիւն ,
չարախօսութիւն , զրպար
տութիւն , դատ , դատաստան ,
խնդիր :

» actiõnem tibi intendo կամ do.
կոչեմ զքեզ 'ի դատաստան ,
դատ դնեմ , 'ի դատ մտանեմ :

Actito (Նրգ. Ito աբգ.). զբանիւք
անկանիմ , բազում անգամ
ճառեմ , յաճախագոյնս ճառ
արկեալ խօսիմ :

Actiuncula - ae (իգ.). համառօտ
բանախօսութիւն , կարճ հրա
պարակախօսութիւն :

Activus - va - vum (աձ.). գոր
ծող , գործական , գործելի ,
գործօն , վարժ , հմուտ , փորձ ,
ներգործական՝ բայ :

Actor - ris (աբ.). սատար , արա
րող , գործիչ , խեղկատակ ,
հտպիտ , ծաղրածու , դատա
խազ , գործակալ , տնտես :

» actor causárum. հոգաբարձու
vel փոխանորդ 'ի դատաստա
նի , ջատագով իրաւանց ,
խօսնակ :

» actor públicus. արքունի գանձաւոր, հոգաբարձու գանձուց արքունի, պաշտօնեայ արդարութեան :

Actuariolum - li (չլէ․)․ թեթեւ ընթաց նաւ, նաւ հինից :

Actuáriu - rii (աբ․)․ հասարակաց նոտարացի, ատենակալ դպիր, ատենադպիր :

Actuáriu - ia - ium (աժ․)․ թեթեւ, թեթեւընթաց, փոյթ, արագ, արագոտն, շոյա :

Actum - ti (չլէ․)․ իրք, արար, գործ, վճիռ, հրաման, պատուէր, հրովարտակ :

Actuóse (Վլէ․)․ փութով, ժրուութեամբ, սրտի մտօք, զօրութեամբ, ազդեցութեամբ :

Actuósus - sa - sum (-sior) աժ․ գործօն, ժիր, վաստակաւոր :

Actus - ta - tum (անց․ դրէ․)․ Տես Ago.

» actum est, res acta est. չիք յոյս, վճարեցան իրք գործոյն :

» actum hábeo. հաստատեմ, վաւերական առնեմ, վաւերացուցանեմ :

» actum ago. ժամավաճառ լինիմ, 'ի զուր ծախեմ զժամանակ, վայրապար ջանամ :

Actus - us (աբ․)․ գործ, իրք, արար, արդիւնք, մղումն, զրդումն, թեւադրութիւն, զրգուութիւն :

Actútum (Վլէ․)․ յանկարծօրէն, վաղվաղակի, իսկ և իսկ, իսկոյն, առժամայն, նոյնհետայն, փութանակի :

Aculeátus - ta - tum (աժ․)․ սուր, հատու, խայթիչ, խոցոտիչ :
Aculéolus - oli (աբ․)․ փոքրիկ ասեղն, ցնդաւոր ասեղն, գընդասեղն :

Acúleus - ei (աբ․)․ ասեղն, խայթոց, սուր ծայր, սայր, սլաք :

Acúmen - inis (չլէ․)․ զագաթն, ծագ, ծայր, արտեան, գլուխ, սրութիւն, նրբութիւն :

Acuminátus - ta - tum (աժ․)․ սուր, յետանասուր, հատու :

Acuo - uis - ui - útum - úere (նրգ․)․ սրեմ, թեքեմ :

Acus - ceris (չլէ․)․ պատիճ ցորկնոյ, փոճոկ սիսռան, կեղև, պատեանք :

Acus - ci (աբ․)․ ասղունկ, բեղոն՝ ձուկն.

Acus - us (աբ․)․ ասեղն, խայթոց, հերիւն :

» acu pingo. ասղնագործ յօրինեմ, նկարակերտ գործեմ :

» acu rem tango. առեղծում, ինքնին 'ի մտաց գտանեմ, իմանամ, գուշակեմ :

Acúte - tius - tissime (Վլէ․)․ իմաստութեամբ, նրբագոյնս, ճարտարութեամբ, հանճարով :

Acútulus - la - lum (աժ․)․ փոքր մի սուր, սակաւիկ մի վտիտ, սակաւ ինչ նուրբ :

Acútus - ta - tum (անց․ դրէ․)․ Տես Acuo.

Acútus - ta - tum (-tior - tissimus) աժ․ սուր, նուրբ, հատու, յետանասուր, բարակ, անօսր, թափանցանց, միջամուկ :

- » morbi acūti. սաստիկ հիւանդութիւնք, անհնարին խօթութիւնք :
- » oculi acūti. աչք'ի դուրս կարկառեալք, տկանողէք ցիւռէկալք :
- Ad (նիդ.). առ, առ 'ի, 'ի, յ, ց, մինչե ց, մինչ 'ի, իբրեւ, գրեթէ, գոգ, առնթեր, մերձ, մօտ, հուպ, որպէս զի :
- » ad verbum. բան առ բան, նոյնաբանութեամբ :
- » ad lucem dormio. ննջեմ մինչե ցցերեկ, 'ի քուն լինիմ մինչե ցառաւօսն ցայլն :
- » ad spēciem. տեսլեամբ, կերպարանօք, արտաքուստ, առերես :
- » ad veritatem. առ 'ի հաստատութիւն ճշմարտութեան :
- » ad haec, ad hoc. դարձեալ, միանգամայն, յայնր վերայ, հանդերձ այնու :
- » ad unguem. կատարեալապէս, լի կատարեալ, քաջիկ :
- » ad summam. հուսկյետոյ, ապա ուրեմն, միով բանիւ ասել, գլուխ բանիցս :
- » nihil ad me. ոչ է ինձ անկ, չէ ինձ պարտ ե պատշաճ :
- Adāctio - ōnis (նիդ.). բռնադատութիւն, բռնութիւն, ստիպումն, հարկ, պարտիք :
- Adāctus - ta - tum (անգլ. դրէ.). Տես Adigo.
- Adaéque (նիդ.). նմանապէս, միապէս, ըստ նմին օրինակի, հաւասար, զոյգ հասարակ :

- Adaéquo (նիդ. Aéquo արմ.). հաւասարեմ, հարթեմ :
- » adaéquo solo. հարթյառակ առնեմ, տապալ յերկիր կործանեմ, տապալեմ, յատակեմ :
- Adaeratio - ōnis (նիդ.). գնարկութիւն, որոշումն գնոց, սակ, հարկ, սոււք, բաժ :
- Adaéstuo (նիդ. Aéstuo արմ.). ծփիմ, 'ի ծփանի կամ, ծածիմ, տատանիմ, խոխոջեմ, եռամ, զեռամ :
- Adággero (նիդ. Aggero արմ.). կուտեմ, շեղջեմ, շեղջակուտեմ, դիզանեմ, մթերեմ, ժողովեմ, գումարեմ :
- Adágium - ii (նիդ.). առակ, առակական բան :
- Adalligátus - ta - tum (անգլ. դրէ.). Տես Adálligo.
- Adálligo (նիդ. Alligo արմ.). կապեմ, պրկեմ, յօդեմ :
- Adamantéus - éa - éum } անգլ.
Adamántinus - na - num }
ադամանդեայ, ամենակարծր :
- Adamas - mántis (արմ.). ադամանդ :
- Adámbulo (նիդ. Ambulo արմ.). ճեմիմ, ճեմ առնում, շրջեմ, զգնամ, ոտն յոտանէ փոխեմ, ոտնփոխ լինիմ :
- Adamo (նիդ. Amo արմ.). յոյժ սիրեմ, հարկանիմ 'ի սէր, խանդակաթ լինիմ, վառիմ սիրով :
- Adapério (նիդ. Apério արմ.). բանամ, պարզեմ, երեւցում ցանեմ, յայտնեմ :

Adapértilis-le (աթ.). զիւրին 'ի
բանալ :

Adapértus-ta-tum (աեյ. Դրէ.).
Տես Adapério.

Adquo - quas - quávi - quátum
- quáre (նրգ.). Զուր տամ,
ռուզանեմ, արբուցանեմ :

Adaro (նրգ. Aro արգ.). Հերկս
հարկանեմ, հերկեմ, արօրու-
ղիր առնեմ, վարեմ, մշակեմ :

Adáuctus - ta - tum (աեյ. Դրէ.).
Տես Adáugeo.

Adáuctus - us (ար.). ածուսն,
առաւելութիւն, յաճախու-
թիւն :

Adáugeo (նրգ. Augeo արգ.).
աճեցուցանեմ, առաւելում,
լայնեմ, յաճախեմ, ընդար-
ձակեմ :

Adaugésco (չգ. Augésco արգ.).
աճեմ, առաւելում, զարգա-
նամ, մեծանամ :

Adbibo (նրգ. Bibo արգ.). ըմ-
պեմ, ծծեմ, խմեմ :

Adeláro (նրգ. Claro արգ.). մեկ-
նեմ, յայտնեմ, յայտ առ-
նեմ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ,
հաւաստեմ, հաստատեմ :

Adelivis - ve (աթ.). առապար,
դժուարին, ապառաժուտ, ան-
մատոյց, զառ 'ի վեր :

Adclino (նրգ. Clino արգ.).
հակեմ, խոնարհեցուցանեմ,
հաւան լինիմ, հաւանիմ,
հաճիմ :

Adcognósco (նրգ. Cognósco արգ.).
ճանաչեմ, գիտեմ, գիտակ լե-
նիմ, խոստովանիմ :

Adcórporo (նրգ. Córporo արգ.).
խառնեմ, միաւորեմ, յօդեմ,
կցեմ, յարեմ :

Adcrédo (նրգ. et չգ. Credo
արգ.). վստահիմ, հաւատամ,
հաւանիմ, ապաստան լինիմ,
յանձն առնեմ, ապսպարեմ :

Adcrésco (չգ. Cresco արգ.).
զարգանամ, աճեմ, բազմա-
նամ, յաճախեմ, առաւելում,
յաւելում :

Adcubo (չգ. Cubo արգ.). ըն-
կողմանիմ, զայսեմ, առն-
թեր կամ, բազմիմ 'ի սեղան :

Addecet (Դճ. Decet արգ.). վա-
յելէ, պարտ և պատշաճ է,
արժան է :

Addénseo (նրգ. Dénseo արգ.) }
Addénso (նրգ. Denso արգ.) }

խտացուցանեմ, սեղմեմ, հոծ
և մած գործեմ, թանձրացու-
ցանեմ, ստուարացուցանեմ :

Addíco-cis (նրգ. Dico-cis արգ.).
մատուցանեմ դատաստանաւ,
տամ իրաւամբք դատաստանի,
տամ այնմ՝ որ աւելին մա-
տուցանիցէ յաճմամբ վաճա-
ռի, բարիս ըղձանամ, կար-
գեմ, սահմանեմ, դատապար-
տեմ, պարտաւորեմ :

» addíco in públicum. յարբու-
նիս հատանեմ, ունիմ :

» addíco me tibi. նուիրեմ զես
առ քեզ, սպասաւորութիւն
հարկանեմ :

Addictio - ónis (իգ.). տուչու-
թիւն՝ իրաւամբք դատա-
տանի :

Addictus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Addico.

Addisco (նրգ. Disco աբ.ժ.). ուսանիմ, 'ի միտ տունում, խեղամուտ լինիմ, իմանամ, լսեմ:

Additamentum - ti (չգ.ժ.) } յաւել-

Additio - ónis (իգ.ժ.) } լուած, յաւելումն համարողական, գումարումն:

Addititius - tia - tium (աթ.ժ.). վերադիր, յաւելուածական, մակեղուտ, յաւելեալ:

Additus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Addo.

Addivínans - ántis (էյթ.ժ.). ըզձապատում, գէտ, կիւս, դիւթ, քաղղեայ:

Addo - dis - didi - ditum - dere (նրգ.ժ.). յաւելում, խառնիմ, յարեմ, կցեմ, յօրեմ:

» addo tibi ánimos. քաջալերամատուցանիմ քեզ, քաջալե-

Addúbito (չգ.ժ. et նրգ. Dúbito աբ.ժ.). տարակուսիմ, երկբայիմ, յերկմիտս լինիմ, երկմըտեմ, յերկուանամ, վարանիմ, խիթամ, կասկածեմ, երկնչիմ:

Addúco (նրգ. Ducó աբ.ժ.). ածեմ, բերեմ, տանիմ, վարեմ, առաջնորդեմ, սութեմ, պատճառք լինիմ, ձգեմ, քարշեմ, ամփոփեմ, կարճեմ, համառօտեմ, դարձուցանեմ, Կնեմ, արկանեմ, շարժեմ, հակեմ, միտեմ, յօժարեցուցանեմ:

» addúco habénas. սանձահարկանեմ դանդանաւանդ 'ի կզակս, երասանակոծեմ:

» addúco ad misericórdiam. 'ի գութ շարժեմ, 'ի խանդաղատանս ածեմ, յուզեմ զաղիս:

Addúcte - tius (Պէ.ժ.). բռնի, բռնաբար, ուժգին, խստիւ, խստութեամբ, անաչառ:

Addúctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Addúco.

Addúctus - ta - tum (-tior) աթ.ժ. ածեալ, բերեալ, ձգեալ, անկեալ, մտեալ, խորշաքաղ, կարկամ, խիստ, կարծր, դժնդակ, անաչառ:

» addúctus in angústum. 'ի նեղ անկեալ vel մտեալ, 'ի տագնապի կացեալ, 'ի շտապ տագնապի եղեալ:

Addúplico (նրգ. Dúplico աբ.ժ.). կրկնեմ, յաւելում, կրկնապատիկ գործեմ:

Adedo (նրգ. Edo - dis - di աբ.ժ.).

կրծեմ, ուտեմ, սպառեմ, ծախեմ, հաշեմ, մաշեմ :

Ademptio-ónis (իգ.) . բարձուցն, զրկուցն , չքաւորութիւն , պակասութիւն , կորուստ :

Ademptus - ta - tum (անց. դրբ.) . Տես Adimo.

Adeo (Աք.) . այնչափ, այնպէս, այսպէս, ապաքէն, արդարեւ, ճշմարտիւ, ստուգիւ, այժմ, արդ, բայց, սակայն, այլ, ապա, յետոյ, վասն որոյ, նմին իրի, լայն սակս :

• atque adeo. մանաւանդ թէ, նա աւանիկ :

• adeo dum. մինչև, մինչ 'ի, մինչև ցայն վայր՝ զի :

• jam adeo. վաղվաղակի, յետ սակաւ միոյ, յետ սակաւ իրիք, ընդ հուպ :

Adeo-dis (չգ. Eo, is աբ.) . երթամ, գնամ, խաղամ, այց առնեմ, յայց ելանեմ, այցեմ, հանդիպիմ, պատահեմ :

• adeo ad rem publicam. մտանեմ 'ի հասարակաց վարչութիւն, բուռն հարկանեմ ըզտեսչութենէ համաշխարհական գործոց :

• adeo haereditatem. 'ի ժառանգութիւն մտանեմ, ժառանգորդ լինիմ, ժառանգեմ :

Adeps - dipis (աբ. et իգ.) . պարտութիւն, ճարպ խողենի :

Adéptio-ónis (իգ.) . ստացուած, ստացումն, շահ :

Adéptus - ta - tum (անց. դրբ.) . Տես Adipiscor.

Adéquito (չգ. Equito աբ.) . հեծանեմ յերիւար, ելանեմ 'ի ձի, աշտանակեմ, ձիավարեմ, վարեմ զձի, ձիարձակ լինիմ :

Adérro (չգ. Erro - ras աբ.) . թափառական շրջեմ, թափառիմ, յածիմ, մոլորիմ :

Adésdum (հր. Adsum քայի.) . եկ այսր, կաց աստէն :

Adesúrio (չգ. Esúrio աբ.) . 'ի քաղցոյ նեղիմ, քաղցենամ, քաղցնում, նօթի լինիմ :

Adésus - sa - sum (անց. դրբ.) . Տես Adedo.

Adfringo (նրգ. Frango աբ.) . բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Adfrio (նրգ. Frio աբ.) . մանրեմ, փշրեմ, փխրեմ, լեսում, 'ի փոշի շրջեմ :

Adgemo (չգ. Gemo աբ.) . հեծեմ, ողբամ, հաչեմ հառաչեմ, վայեմ, յոգւոց հանեմ, փնչեմ, արտասուեմ :

Adglómero (նրգ. Glómero աբ.) . ժողովեմ, գումարեմ, դիպանեմ, կուտեմ, կուտակեմ, միաւորեմ, կցեմ, յարեմ, յօդեմ, զօդեմ :

Adgubérno (նրգ. Gubérno աբ.) . ուղղեմ, վարեմ, կառավարեմ, առաջնորդեմ :

Adhábito (նրգ. et չգ. Hábito աբ.) . բնականից լինիմ, զկողմամբ բնակիմ :

Adhaéreo (չգ. Haéreo աբ.) }
Adhaerésco (չգ. Haerésco աբ.) }
յարիմ, կցիմ, կուռիմ, կառ-

չիմ, դրացի լինիմ, սահմանակից vel սահմանորդ եմ:

Adhaésio - ónis (իգ.) } միաւո-

Adhaésus - us (ար.) } լուծիւն, յարուսն, կցուած:

Adhálo (նգ. Halo - las արգ.).
փշեմ, շնշեմ:

Adhámo - mas - mávi - mátum -
máre (նգ.). կարթիւ որսամ,
կարթնկէց լինիմ, ջանամ,
ճգնիմ, գուն դնեմ:

Adhíbeo (նգ. Hábeo արգ.). 'ի
ձեռն տռնում, 'ի կիր արկա-
նեմ, վարեմ, սովորեմ, մեր-
ձեցուցանեմ, յարեմ, յար-
մարեմ:

» adhíbeo me in aliqua re. պա-
րապիմ յինչ, դեգերիմ, զբա-
ղիմ, ընդելանեմ:

» adhíbeo Deum testem. վկայ
է ինձ Մտուած, վկայ կո-
չեմ զՄտուած:

Adhibítio - ónis (իգ.). սովորու-
թիւն, կիրարկութիւն, վա-
րուսն, ընդելութիւն:

Adhíbitus - ta - tum (անգ. դրգ.).
Տես Adhíbeo.

Adhínnio (չգ. Hínnio արգ.).
խննջեմ, խրխնջեմ, վրնջեմ:

Adhórreo (չգ. Hórreo արգ.).
զահի հարկանիմ, սոսկամ,
սարսափիմ, քստմնեմ, սրտա-
բեկ լինիմ, երկնչիմ:

Adhortámen - inis (չգ.) }

Adhortátio - ónis (իգ.) } յոր-
դորումն, խրատ, խրախոյս,
քաջալերութիւն, թեւադրու-
թիւն, զրգուութիւն:

Adhortátor - óris (ար.). յորդո-
րիչ, քաջալերիչ, մխիթա-
րիչ, մխիթար:

Adhortátus - ta - tum (անգ. դրգ.).
Տես Adhórtor.

Adhortátus - us (ար.). յորդորու-
թիւն, յորդորումն, խրատ,
խրախոյս, քաջալերութիւն,
թեւադրութիւն, զրգու-
թիւն:

Adhórtor (նգ. Hortor արգ.).
յորդորեմ, յոժարեցուցանեմ,
քաջալերեմ, խրախուսեմ,
սրտապնդեմ, մխիթարեմ, զո-
րացուցանեմ, զրգուեմ, դրդեմ:

Adhuc (ձգ.). մինչև ցայժմ,
մինչև ցայս վայր, ցարդ, դեռ
ևս, տակաւին:

Adiántum - ti (չգ.) }
Adiántus - ti (ար.) } ձարխոտ,
դիւաձար:

Adiáphoros - ri (ար.). անխտիր,
անխտրական, անզանազուն,
անյոժար, անմէտ:

Adigo (նգ. Ago արգ.). վարսեմ,
մխեմ, առաջնորդեմ, տանիմ,
մղեմ, բռնադատեմ, ստիպեմ,
հարկեմ, տաղնապեմ:

» ádigo ad insániam. յիմարե-
ցուցանեմ, 'ի յիմարութիւն
տամ:

Adimo (նգ. Emo արգ.). առ և
զնաց տռնեմ, 'ի միջոյ բառ-
նամ, 'ի բաց տանիմ:

Adímpleo (նգ. Impleo արգ.).
լնում, առլնում, կատարեմ,
աւարտեմ, վճարեմ, 'ի գլուխ
հասնեմ, յարդիւնս ածեմ:

Adinstar (Ջէք.). ըստ նմանու
թեան *vel* օրինակի, զօրէն,
իրրև :

Adipális - le կաճ } ած. գէր,
Adipátus - ta - tum }
պարարտ, յոյր, պարարակ,
ճարպաւոր, լի ճարպով :

Adipiscor - sceris - déptus - dipísci
(Հար.). ստանամ, գնեմ, շա-
հիմ, ընդունիմ, առնում, հա-
սանեմ, ժամանեմ, ստացեալ
լինիմ :

Adípson - si }
Adípsos - si } չլս. արմաւ քաղ-
ցրահամ, մատուտակ :

Aditiális coena - ae (Էփ.). խըն-
ճոյք ուրախութեան, խրա-
խութիւն կոչնոց, հացկե-
րոյթ, ընթրիք աւուր մօրի :

Aditículus - li (ար.). մուտք նեղ
և անձուկ :

Adítio - ónis (Էփ.). չու, գնացք,
ընթացք, խաղացք, մերձումն,
մերձաւորութիւն :

Aditus - ta - tum (անց. Դէք.).
Տես Adeo - dis.

Aditus - us (ար.). մուտք, ան-
պատակ, գաւիթ :

Adjáceo (չլս. Jáceo արձ.). ան-
կեալ դնիմ, լայնեալ հան-
գուցեալ կամ, սահմանակից
եմ, մերձեմ :

Adjéctio - ónis (Էփ.). յաւելուած,
յաւելումն :

Adjectívus - va - vum (ած.). վե-
րադիր, ածական :

Adjéctus - ta - tum (անց. Դէք.).
Տես Adjício.

Adjéctus - us (ար.). յաւելումն,
յաւելուած, մերձումն, մեր-
ձաւորութիւն :

Adjício - jéctus (Նրգ. Jácio արձ.).
արկանեմ, ընկենում, արձա-
կեմ, ձգեմ, յաւելում, յարեմ,
կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ,
զնովիմք ածեմ :

» adjício óculos ad rem կաճ rei.
աչս արձակեմ, խորհուրդ 'ի
մէջ առնում :

» adjício ánimum consilio կաճ
ad consilium. մտախորհ լի-
նիմ, յեղչեղում 'ի միտս, հաս-
տատեմ *vel* որոշեմ 'ի մօրի :

Adjudicátio - ónis (Էփ.). տու-
չութիւն՝ իրաւամբք դատաս-
տանի, հաստատութիւն վճռ-
ուով դատաստանի :

Adjú dico (Նրգ. Jú dico արձ.).
հաստատեմ վճռով դատաս-
տանի, տամ իրաւամբք դա-
տաստանի :

Adjugo (Նրգ. Jugo արձ.). լծեմ,
զուգեմ, կցեմ :

Adjuméntum - ti (չլս.). օգնու-
թիւն, օգնականութիւն, սա-
տարութիւն, օգուտ, ձեռն-
տուութիւն :

Adjú nctio - ónis (Էփ.). յաւե-
լում, յաւելումն, ածումն :

Adjú nctor - óris (ար.). յաւելող,
առաւելող, աճեցուցիչ :

Adjú nctum - ti (չլս.). յաւե-
լումն, յաւելում, ածումն :

» adjú ncta - tórum (չլս.). մօ-
տաւոր դէպք, հանգամանք
իրաց, առանձինն պայմանք :

Adjunctus - ta - tum (անյ. դրբ.).

Տես Adjungo.

Adjunctus - ta - tum (-tior - tismus) ած. մօտաւոր, մերձաւոր, դրացի, քաղաքակից :

Adjungo (նրգ. Jungo աբ.).

յաւելում, յարեմ, կցեմ, զուգեմ, լծեմ, ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ, միաւորեմ, բարեկամեցուցանեմ, բարեացաւարտ առնեմ :

» adjungo animum ad stúdium. պատկառ կամ ուսման, պարապիմ դպրութեան :

Adjuratio - ónis (իգ.). երդմեցուցութիւն, երդումն, պաշտանք :

Adjurgium - gii (զլ.). վիճումն, մաքառումն, կազ, կռիւ, հակառակութիւն, պայքար :

Adjurgo (նրգ. Jurgo աբ.). յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, սաստկակոծ առնեմ :

Adjuro (նրգ. et զլ. Juro աբ.). պաղատիմ, աղաչեմ, երդմեցուցանեմ, երդնում :

Adjutor - táris - tatus - tári (հար.). օգնեմ, օգնական՝ ձեռնտու՝ թիկունք՝ զօրաւիգն լինիմ, սատարեմ :

Adjutor - óris (ար.). օգնական, ձեռնտու :

Adjutoriũ - rii (զլ.). օգնականութիւն, օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, սատարութիւն, օճան :

Adjutrix - ricis (իգ.). օգնական կին :

Adjutus - ta - tum (անյ. դրբ.).

Տես Adjuvo.

Adjuvo (նրգ. Juvo աբ.). յօգուտ լինիմ, օգնեմ, սատարեմ, նպաստամատոյց լինիմ, ջեռուցանեմ, արծարծանեմ, բորբոքեմ :

Adlabóro (զլ. Labóro աբ.). աշխատ լինիմ, աշխատիմ, վաստակեմ :

Adlámbers - éntis (ած.). շրջապատ, համատարած, մօտաւոր, մօտակայ, մերձաւոր :

Adlavo (նրգ. Lavo աբ.). լուանամ, լողացուցանեմ, մկրտեմ :

Adlivéscit (դմլ. Livéscó աբ.). կապուտակեալ լինի, կապուտակի :

Adlubéscó - scis - scere (զլ.). հաճոյ լինիմ, քաղցրանամ :

Admatúro (նրգ. Matúro աբ.). ճեպեմ, փութացուցանեմ, ստիպեմ :

Adménsus - sa - sum (անյ. դրբ.). **Տես** Admétiór.

Admétiór (հար. Métiór աբ.). չափեմ, համեմատեմ, բութանեմ, բաշխեմ :

Admigro (զլ. Migro աբ.). մերձենամ, մատչիմ, միանամ, կցիմ, յարիմ :

Adminiculátor - óris (ար.). օգնական, ձեռնտու :

Adminiculátus - ta - tum (անյ. դրբ.). **Տես** Adminículor.

Adminículor - láris - látus - lári (հար.). ցիցս հարկանեմ որթոց, 'ի մոյթ յեցուցանեմ

զորթս, օգնեմ, սատարեմ,
նպաստամատոյց լինիմ, հաս-
տատեմ :

Adminiculum - li (չլ+). նեցուկ
մոյթ՝ ցից որթոց, հաստա-
տութիւն, խէչ, օգնութիւն,
սատարութիւն :

Administer - tri (ար). սպասա-
որ, պաշտօնեայ, գործաւոր :

Administra - ae (եգ+). աղախին,
նաթիշտ, գերդաստանիկ :

Administratio - ónis (եգ+). մա-
տակարարութիւն, տնտեսու-
թիւն, հոգարարձութիւն,
վարչութիւն, տեսչութիւն,
խնամակալութիւն :

Administrativus - va-vum (աթ+).
գործուն, գործական, վաս-
տակաւոր, վարչական, տես-
չական :

Administrátor - óris (ար). մա-
տակարար, խնամակալ, գոր-
ծակալ, վարիչ, ոստիկան,
տնտես, տեսուչ :

Administro (նրգ. Ministro արգ+).
մատակարարեմ, խնամարկեմ,
խնամակալեմ, տնտեսեմ, վա-
րեմ, պաշտեմ, առնեմ, գոր-
ծեմ, կատարեմ, տամ, հո-
գամ, հայթայթեմ, հանդեր-
ձեմ, յանձանձեմ :

Admirábilis - le (-bílitor) աթ+ զար-
մանալի, սքանչելի, մեծա-
սքանչ :

admirabilia - lium (չլ+). նո-
րանշան բանք, նորասքանչ
իբք, չնաշխարհիկ վճիռ :

Admirabilitas - átis (եգ+). զար-

մանալիութիւն, սքանչելու-
թիւն, զարմանք, զարմա-
ցումն, հիացումն :

Admirábiliter (Վլթ+). սքանչելա-
պէս, սքանչելաբար, զարմա-
նապէս :

Admirándus - da - dum (-dissi-
mus) աթ+ սքանչելի, մեծա-
սքանչ, զարմանալի :

Admiratio - ónis (եգ+). զարմանք,
զարմացումն, սքանչանք,
հիացումն, մեծարանք, շուք,
պատիւ :

Admirátor - óris (ար). զարմա-
ցող, գնահատ :

Admiror (հր. Miror արգ+). զար-
մանամ, սքանչանամ, հիսնամ,
սխրանամ, ապշիմ, յապուշ-
դանամ vel կրթիմ, մեծա-
րեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

Admisceo (նրգ. Misceo արգ+).
խառնեմ, շփոթեմ :

Admissárius - rii (ար). ձի մա-
տակախազ, պաղշոռ, անա-
ռակ :

Admissio - ónis (եգ+). ընդունե-
լութիւն, ունկնդրութիւն,
ասպնջականութիւն :

Admissum - si (չլ+). յանցանք,
մեղք, չարիք, վնաս :

Admissus - sa - sum (անց. Դլթ+).
Տես Admitto.

Admitto (նրգ. Mitto արգ+). ընդ-
ունիմ, ժողովեմ, ասպնջա-
կան լինիմ, 'ի ներքս մուծա-
նեմ, գործեմ չարիս, թոյլ
տամ, շնորհեմ, հաճիմ,
հաւանիմ, ներեմ, թողում :

Abárceo (նրգ. Arceo արգ.). հեռի
տունեմ, հեռացուցանեմ, ար-
գելում, խափանեմ :

Abávia-ae (եգ.). հանի հանւոյն :

Abavúnculus - li (ար.). եղբայր
մօր հանւոյն :

Abavus - vi (ար.). հաւ հաւուն,
նախահաւ :

Abax - acis (եգ.). աղիւսակ,
պնակիտ թուոց, դարան կե-
րակրոց :

Abbas-átis (ար.). արքայ, արաս,
հայր վանաց, վանաց երէց :

Abbatíssa - ae (եգ.). մայր վա-
նից կուսանաց, մայրպետ :

Abbrévio (նրգ. Brévio արգ.).
կարճեմ, համառօտեմ, հա-
մառօտս հատանեմ :

Abdicátio - ónis (եգ.). հրաժա-
րումն յիշխանութենէ, հրա-
ժեշտ 'ի պատուոյ, մերժումն
'ի ժառանգութենէ :

Abdicatívus - va - vum (աթ.). ու-
րացական :

Abdicátus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Abdico - cas.

Abdico - cas (նրգ. Dico - cas
արգ.). հանեմ vel մերժեմ 'ի
ժառանգութենէ, հրաժարիմ,
հրաժեշտ տամ, թողում, լքա-
նեմ, ընկենում 'ի պատուոյ,
վանեմ, արտաքսեմ, հեռա-
ցուցանեմ, բառնամ :

» abdico magistrátum կամ me
magistrátu. հրաժեշտ տամ
յիշխանութենէ, հրաժարիմ
'ի պատուոյ :

» abdico tibi magistrátum կամ

te magistrátu. հանեմ զքեզ
յիշխանութենէ, ընկենում 'ի
պատուոյ :

Abdico - cis (նրգ. Dico - cis
արգ.). ուրանամ, յուրաստ
լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ, յա-
ռաջագոյն գուշակեմ զա-
ղէսս, ըզձանամ չարիս :

Abdictus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Abdico - cis.

Abdite (նրգ.). գաղտ, գաղտուկ,
'ի ծածուկ, լուկեայն, զան-
խլարար :

Abditus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Abdo.

Abditus - ta - tum (-tior - tíssimus)
աթ. գաղտնի, ծածուկ, զան-
խուկ :

Abdo - dis - didi - ditum - dere
(նրգ.). ծածկեմ, թաքուցա-
նեմ, ղօղեմ :

» abdo me domum. թաղչիմ 'ի
տան, առանձնանամ 'ի բնա-
կութան :

Abdómen - minis (լզ.). որովայն,
փոր, պարարտութիւն ար-
զանդի, որկորատութիւն, ան-
ժուժկալութիւն :

Abdúco (նրգ. Ducó արգ.). 'ի բաց
տանիմ, վարեմ, քեցեմ, մե-
կուսի առնում vel պնեմ, հե-
ռացուցանեմ, մեկուսացու-
ցանեմ, անջատեմ, զատանեմ :

Abductus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Abdúco.

Abedo (նրգ. Edo - dis - di արգ.).
ուտեմ, կրծեմ, խաճանեմ,
սպառեմ, ծախեմ, մաշեմ :

Abellinae nuces (էփ․)․ կաղին :
Abeo (չգ․ Eo, is արժ․)․ 'ի բաց
երթամ, մեկնիմ, չուեմ, չու
առնեմ, 'ի չու անկանիմ :

» ábiit dies կամ sol. երեկոյ եղև,
արեւն 'ի մուտս եղև, արեւ-
գակն 'ի մուտս դարձաւ :

» ábeo e vita, e médio կամ ad
Deos. մեկնիմ vel փոխիմ յաշ-
խարհէ, 'ի կենաց անկանիմ,
վախճանիմ, մեռանիմ, կա-
տարիմ :

» ábeo ad vulgi opiniónem.
զհետ երթամ կարծեաց ռամ-
կին :

Abéquito (չգ․ Equito արժ․)․
ձիարձակ լինիմ vel արշաւեմ,
ձիավարեմ, խոյս տամ ձիով,
փախչիմ երիվարաւ :

Aberratio - ónis (էփ․)․ խոտո-
րումն, մոլորութիւն, աղա-
մոլորումն, ցրումն մտաց, զբա-
ղումն, աստանդութիւն :

Abérro (չգ․ Erro արժ․)․ խոտո-
րիմ, մոլորիմ, աղամոլիմ,
զարտուղիմ, ընդ խաբս գամ,
աստանդիմ, զբաղիմ, զբաղ-
նում :

Abhiemat - mábat (դհլ․ Hiemo
արժ․)․ հասանէ ձմեռն, աւ-
ուրբ ձմերայնոյ եկեալ հա-
սեալ են :

Abhinc (ճլ․)․ կանխաւ, վաղ
խկ, 'ի վաղուց հետէ, աստի,
յայսմ վայրէ vel կողմանէ :

» duódecim abhinc annis. եր-
կոտասան ամբ են, յերկոտա-
սան ամաց հետէ :

Abhórrens - éntis (էյթ․)․ ատելի,
անմիաբան, աննման, տարա-
ժամ :

Abhórreo (չգ․ et Նրգ․ Hórreo
արժ․)․ գարշիմ, խորշիմ,
չմիաբանիմ, պիղծ համարիմ,
երկնչիմ, զարհուրիմ :

Abiégnus - gna - gnum (աթ․)․
եղենեայ, եղենափայտեայ,
մայր :

Abiens - beúntis (էյթ․)․ բացա-
կան, բացարձակ, հեռաւոր :

» abeúntibus annis. յանցանել
ամաց, 'ի բոլորել տարեաց :

Abies - etis (էփ․)․ եղենափայտ,
եղևին, մայր, նաւափայտ,
նաւ, լաստ, լաստափայտ :

Abietáriu - ria - rium } աթ․
Abietínus - na - num }

եղենափայտեայ, եղենեայ,
մայր :

Abigeátor - ris (ար․)․ գող ան-
դեսոյց vel արջառաց :

Abigo - gis (Նրգ․ Ago արժ․)․
մերժեմ, արտաքսեմ, վարեմ,
վանեմ, քշեմ, յափշտակեմ,
բառնամ :

» ábigo muscas. քշեմ գճանճս,
հեռացուցանեմ յանձնէ ըզ-
ճանրատաղսուկ մարդիկն :

Abítio - ónis (էփ․) }
Abitus - tus (ար․) } երթ, գնացք,

չու, մեկնութիւն, ելք, վախ-
ճան, օրհաս, մահ :

Abjécte - tius (ճլ․)․ վատու-
թեամբ, անարգաբար, խո-
նարհաբար, արհամարհու-
թեամբ :

Abjéctio - ónis (իգ.). Վտա-
թիւն, տնարգութիւն, խ-
նարհութիւն, արհամարհու-
թիւն, արհամարհանք, բար-
ձուձի, յափշտակութիւն :

Abjéctus - ta - tum (անգ. Դէբ.).
Տես Abjicio.

Abjéctus - ta - tum (-tior - tissi-
mus անգ. Վտա, տնարգ, խ-
նարհ, արհամարհ, խոտան :

Abjicio - jéctum (նրգ. Jácio արմ.).
'ի բաց արկանեմ, ընկենում,
թողում, լքանեմ, նկուռ
առնեմ, նուաճեմ, խոնար-
հեցուցանեմ :

» abjicio ánimum. սրտաբեկ լի-
նիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վատասրտիմ, վեհերիմ, վը-
հատիմ :

» abjicio me humili. զգետնիմ,
յերկիր անկանիմ 'ի վերայ
երեսայ իմոց :

Abjúdico (նրգ. Júdico արմ.).
առնում ինչ դատաստանաւ,
բառնում, 'ի բաց տանիմ, մեր-
ժեմ, ուրանում, ժխտեմ :

Abjugo (նրգ. Jugo արմ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, զատա-
նեմ, որոշեմ :

Abjúctus - ta - tum (անգ. Դէբ.).
Տես Abjúngo.

Abjúngo (նրգ. Jungo արմ.). զա-
տուցանեմ, քեցեմ, լուծա-
նեմ զլուծ, հեռացուցանեմ,
մեկուսացուցանեմ :

Abjúro (նրգ. Juro արմ.). ուրա-
նում երդմատութեամբ, ժըխ-
տեմ ստերդմութեամբ :

Ablaqueatio - ónis (իգ.). բրկն
զանջ - անկոց :

Abláqueo - eas - eavi - eátum -
eáre (նրգ.). բրեմ զանջս
անկոց, 'ի բաց առնում զհողն
որ զանջով բուսոց :

Ablativus casus - us (ար.). բա-
յտաւորան հսլով :

Ablátus - ta - tum (անգ. Դէբ.).
Տես Aufero.

Ablegatio - ónis (իգ.). տարա-
գրութիւն, վտարում, վտա-
րանգութիւն, արտարք, ար-
տարանք :

Ablégo - gas (նրգ. Lego - as արմ.).
տարագիր առնեմ, վտարան-
դի վարեմ, 'ի վտարանդիկս
հանեալ սահմանեմ, ըստ աշ-
խարհ հանեմ, արտարեմ :

Abligúrio (նրգ. Ligúrio արմ.).
վատնեմ, անառապութեամբ
ծախեմ vel սպառեմ :

Abloco (նրգ. Loco արմ.). 'ի վար-
ձու տամ :

Ablúdo (նրգ. Ludo արմ.). շնմա-
նիմ, աննման vel այլակերպ
լինիմ :

Abluo - útum (նրգ. Luo արմ.).
լուանում, լողացուցանեմ,
մկրտեմ, սրբեմ, մաքրեմ, քա-
ւեմ, ջնջեմ :

Ablútus - ta - tum (անգ. Դէբ.).
Տես Abluo.

Ablúvium - vii (նրգ.). հեղեղ,
ողող ջուր, ջրհեղեղ :

Abmatértera - ae (իգ.). քոյր մօր
հանդիս :

Abnato (նրգ. Nato արմ.). յետս

կոյս լուղամ, յետս ընդդէմ
'ի լիւղ անկանիմ:

Abnego (Նրգ. Nego արժ.). ու-
րանամ, ժխտեմ, մերժեմ,
հրաժարեմ:

Abnépos-óti (ար.). որդի թոռն-
որդույ:

Abnéptis-is (էգ.). թոռնորդույ
դուստր:

Abnócto - tas - távi - tátum - táre
(չդ.). հանեմ vel անցուցա-
նեմ զգիշերն արաքս, բաց-
օթեայ ննջեմ:

Abnórmis - me (ած.). անկանոն,
անկանոնական, զարտուղի:

Abnuo - uis - ui - úere (չդ.) }
Abnúto (չդ. Nuto արժ.) }

մերժեմ, ուրանամ, զլանամ,
ժխտեմ, հրաժարեմ, չկամիմ,
արգելում, խափանեմ, խա-
փան լինիմ:

Abóleo - lévi (Նրգ. et չդ. Oleo
արժ.). ջնջեմ, բնաջինջ առ-
նեմ, եղծանեմ, ջրեմ, չքա-
ցուցանեմ, խափանեմ, բառ-
նամ 'ի միջոյ, նուաղիմ, լքա-
նիմ 'ի սովորութենէ:

Abolésco (չդ. Olésco արժ.). պա-
կասեմ, նուաղիմ, յոչինչ
դառնամ:

Abolítio - óni (էգ.). ջնջումն,
եղծումն, խափանումն:

Abólitus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Abóleo.

Abóminor (հար. Ominor արժ.).
զազրանամ, խորշիմ և գար-
շիմ, պիղծ առնեմ vel հա-
մարիմ, ատեմ, գարշելի լինիմ:

Aborigenes - num } ար. առա-
Aborigines - num }

ջին բնակիչք, բնաշխարհիկք,
բնակք, այդրէնածինք:

Abórior (հար. Orior արժ.). մե-
ռանիմ, վախճանիմ, կորնչիմ,
նուաղիմ, պակասեմ:

Abórsus - us (ար.) }
Abórtio - óni (էգ.) } վիժած,
սաղմն վիժեալ:

Abórtio - tis - tívi - titum - tíre
(չդ.). վիժեմ, անցուցանեմ:

Abortívus - va - vum (ած.). վի-
ժած, թերածին:

Abórtus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Abórior.

Abórtus - us (ար.). սաղմն վի-
ժեալ, վիժած:

Abpátruus - rui (ար.). եղբայր
նախահաւուն:

Abrádo (Նրգ. Rado արժ.). գեր-
ծում, սափրեմ, վիւրամ, փոք-
րիմ, քերիմ, սղոցեմ, հա-
տանեմ, ընդ մէջ կտրեմ, հեր-
ձում, բառնամ:

Abrásus - sa - sum (անգ. Դրէ.).
Տես Abrádo.

Abréptus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Abripio.

Abripio - réptum (Նրգ. Rápío
արժ.). յափշտակեմ, առնում,
բառնամ, 'ի բաց տանիմ բըռ-
նութեամբ:

» me me abripio. յանկարծօրէն
և յանկարծուստ խոյս տամ,
խուսեմ, խուսափեմ, խուս-
խուսեմ, 'ի փախուստ դառ-
նամ, փախչիմ:

Abródo (նրգ. Rodo արժ.). կըրծեմ, խածանեմ, ծախեմ, սպառեմ, ուտեմ:

Abrogatio - ónis (իգ.). բարձուցն, եղծուցն, խափանուցն, ջնջուցն:

Abrogo (նրգ. Rogo արժ.). բառնամ, հղծանեմ, խափանեմ, ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ:

Abrósus - sa - sum (անց. րբբ.). Տես Abródo.

Abrótonum - ni (լլգ.) } բարձուկնեակ, գնդաճաղիկ:
Abrótonus - ni (ար.) }

Abrúmpo (նրգ. Rumpo արժ.). բեկանեմ, խորտակեմ, թռչում, ընկնում, լքանեմ, ընդ մէջ հատանեմ, խափան առնեմ, խափանեմ:

Abrúpte - tius (յլբ.). յանպատրաստից, առանց յառաջաբանի, յախուռն, շտապաւ, տագնապաւ:

Abrúptio - ónis (իգ.). բեկուցն, խորտակուցն:

Abrúptum - ti (լլգ.). զահ, զահաւանդ, դար, դարաւանդ, վախք, խորք, անդունդք, խորք անդնդոց:

Abrúptus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Abrúmpo.

Abrúptus - ta - tum (-tior - tissimus) անց. զահաւելի, վախուտ, ապառաժուտ, առապար, ընդ մէջ հատեալ, սաստիկ, բուռն, ուժգին:

Abs (նիդ.). Տես A, ab, abs.

Abscédo (լլգ. Cedo արժ.). մեկ-

նիմ, չուեմ, չու առնեմ, 'ի չու անկանիմ, երթամ, դէմ եղեալ գնամ, կասիմ, 'ի բաց կամ:

Abscéssio - ónis (իգ.) } հեռաւ-
Abscéssus - us (ար.) } որու թիւն, երթ, չու, գնացք, մեկնու թիւն:

Abscéssus - sa - sum (անց. րբբ.). Տես Abscédo.

Abscido - idi - ísum (նրգ. Caedo արժ.). հատանեմ, կարեմ, 'ի բաց բառնամ:

Abscíndo (նրգ. Scindo արժ.). պատռեմ, հերձում, ցելում, ցտեմ, ցաւատեմ, քեցեմ:

Abscisse (յլբ.). կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս, համառօտ իսկ ասել:

Abcissio - ónis (իգ.). ծայրաքաղու թիւն, կրճատու թիւն, յապաւուցն:

Abcissus - sa - sum (անց. րբբ.). Տես Abcíndo.

Abcísus - sa - sum (անց. րբբ.). Տես Abcído.

Abcóndite (յլբ.). զաղտ, զաղտուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն, զանխլաբար:

Abcónditus - ta - tum (անց. րբբ.). Տես Abcóndo.

Abcóndo - di (նրգ. Condo արժ.). ծածկեմ, թաքուցանեմ, դռնեմ:

Absens - ntis (անց. րբբ.). բացական, հեռաւոր, վախճանեալ, մեռեալ:

Abséntia - ae (էգ.). բացակայութիւն, բացաւորութիւն, հեռաւորութիւն :

Absentivus - va - vum (աթ.). բացական, բացարձակ, հեռաւոր, անազան :

Absimilis - le (աթ.). աննման, այլակերպ, այլազգ, այլազունակ :

Absinthiatus - ta - tum (աթ.). խառնեալ ընդ օշինդր, համեմեալ օշնդրաւ :

Absinthium - thii (չգ.). օշինդր :

Absis - idis (էգ.). կամար, գմբեթ, սկաւառակ գոգաձև, շրջանակ մոլար աստեղաց :

Absisto (չգ. Sisto աբ.). 'ի բաց կամ, մեկնիմ, կասեմ, հրաժարեմ, զանց առնեմ, թողում, դադարեմ :

Absolute - tius - tissime (մէ.). բոլորովին, բովանդակ, կատարելապէս :

Absolutio - ónis (էգ.). արձակում, արձակուրդ, ազատութիւն, փրկութիւն, լրումն, կատարումն, կատարելութիւն :

Absolutórius - ia - ium (աթ.). արձակիչ, ազատիչ :

Absolutus - ta - tum (անգ. Դրէ.). Տես **Absólvo**.

Absolutus - ta - tum (-tior - tissimus) աթ. արձակ, ազատ, հատուցեալ, վճարեալ, լի, կատարեալ, անթերի, բովանդակ :

Absólvo (նրգ. Solvo աբ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ,

ազատեմ, փրկեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, 'ի գլուխ հանեմ, աւարտեմ, կատարեմ, փութանակի յանգ հանեմ :

Absone (մէ.). առանց միաբանութեան, յանկարգս, չարաչար :

Absonus - na - num (աթ.). անմիաբան, անպատեհ, անպատշաճ, անդէպ, ընդդիմադարձ, դժկամակ, օտար :

Absórbeo (նրգ. Sórbeo աբ.). կլանեմ, քամեմ, ըմպեմ, խմեմ, ծծեմ, ծախեմ :

Absque (նրգ.). առանց, բաց 'ի, բայց միայն զի :

Abstántia - ae (էգ.). անջրպետ, բացարձակութիւն, հեռաւորութիւն, հեռաստան :

Abstémius - ia - ium (աթ.). զինհատ, ժուժկալող 'ի զինւոյ :

Absténtus - ta - tum (անգ. Դրէ.). Տես **Abstíneo**.

Abstérgeo (նրգ. Térgeo աբ.) }

Abstérgeo (նրգ. Tergo աբ.) }

մաքրեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ, ցամաքեցուցանեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ, փախուցանեմ :

Abstérreo (նրգ. Térreo աբ.). յետս մղեմ, 'ի բաց վարեմ, վանեմ, մերժեմ, արգելում, խափանեմ, խոտորեցուցանեմ :

Abstérritus - ta - tum (անգ. Դրէ.). Տես **Abstérreo**.

Abstérsus - sa - sum (անգ. Դրէ.). Տես **Abstérgeo** և **Abstérgeo**.

Abstinētia - ē-tis (-ēntior - etis-
tissimus) Էջծ. պահեցող, ժամ-
կալ, զգաստ :

» vbi abstinentissimos. յոյժ
զինհաս, կարի ժամկալող
'ի զինեայ :

Abstinētia - tēs (ՀԷ.). ժամ-
կալութեամբ, չափաւորու-
թեամբ, զգաստութեամբ :

Abstinētia - ae (ԷԳ.). ժամկա-
լութիւն, չափաւորութիւն,
զգաստութիւն :

Abstinētia - tēneō (արժ.). հրա-
ժարեցուցանեմ, հեռացուցա-
նեմ, արգելում :

Absti - stiti (զլտ. Stō արժ.). կամ
'ի հեռաստանէ, բացարձակ
լինիմ, բացաձիգ եմ :

Abstórqueo (նրգ. Tórqueo արժ.).
զարձուցանեմ, շրջշրջեմ, յայլ
կողմն շրջեմ :

Abstráctus - ta - tum (անգ. ԴրԷ.).
Տես Abstraho.

Abstraho (նրգ. Traho արժ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, քեցեմ, ա-
ռեալ տանիմ բոնութեամբ :

Abstrúdo (նրգ. Trudo արժ.).
'ի ներքս վարեմ, թաքուցա-
նեմ, ծածկեմ, զօղեմ :

Abstrúsus - sa - sum (անգ. ԴրԷ.).
Տես Abstrúdo.

Absum (զլտ. Sum արժ.). հեռի
եմ, բացաձիգ լինիմ, անման
vel այլակերպ եմ, չնմանիմ :

» absum própius a morte. մերձ
եմ 'ի մեռանիւ, մօտալուտ է
օրհաս իմ :

» multum ab iis abest. կարի

անման է 'ի նոցանէ, ոչ իւրե
նմանից է նոցին :

Absumo (նրգ. Sumo արժ.). հա-
շեմ, մաշեմ, սպաւեմ, ծա-
լեմ, 'ի կենաց արկանեմ,
սպանեմ :

» absumo te veneno. թանեմ,
դեղեմ, թանով սպանեմ :

Absumptus - ta - tum (անգ. ԴրԷ.).
Տես Absumo.

Absúrde - dius - dissime (ՎԷ.).
յանդեպ, անպատշաճ օրի-
նակաւ, յանպատշաճ, անհե-
ղիքս, անշնորհս, անճահս :

Absúrdus - da - dum (-dior - dis-
simus) ած. անդէպ, ան-
պատշաճ, անպատեհ, անհե-
թեթ, անշնորհ, անճահ,
պիտակ :

Absýnthium - ii (զլտ.). օշինդր :

Abúndans - ntis (-ántior - antis-
simus) ած. յորդ, առատ,
յորդառատ, լի, բազում, բն-
չաւէտ, մեծատուն :

Abundánter - tius - tissime (ՎԷ.).
յորդազոյնս, առատապէս, ա-
ռատութեամբ :

Abundántia - ae (ԷԳ.). յորդու-
թիւն, առատութիւն, լիու-
թիւն, յաճախութիւն, յըզ-
փութիւն :

Abundátio - ónis (ԷԳ.). հեղեղք,
յորդութիւն ջուրց, ողող,
ուխք :

Abúnde (ՎԷ.). առատութեամբ,
յորդութեամբ, յոյժ, կարի,
առաւել, ցբաւական, բա-
արժան բաւականին, շատ :

» abúnde est mihi. բաւ է, բաւ
ական է, շատ է ինձ :

Abúndo (չլթ. Undo արժ.). գա-
հալէժ դարահոս լինիմ, հո-
սիմ 'ի բարձանց, առատա-
նամ, յաճախեմ, յորդեմ, զե-
զում, աւելորդ լինիմ :

Abúsio - ónis (էգ.). պիտակ-
անունութիւն, չար սովորու-
թիւն, զեղծումն :

Abúsive (Յէթ.). պիտականունու-
թեամբ, յանդէպս, յանիրաւի :

Abúsus - sa - sum (անց. Դրէթ.).
Տես Abútor.

Abúsus - us (ար.). չար սովորու-
թիւն, զեղծումն, պիտակ-
անունութիւն :

Abútor (Հար. Utor արժ.). չարա-
չար 'ի կիր արկանեմ, զեղծա-
նիմ, շահիմ :

» abútor óperam. 'ի զուր վա-
տակիմ, ընդ վայր ջանամ,
յանօգուտս աշխատիմ :

Abvolo (չլթ. Volo - las արժ.).
սլանամ, թռչիմ, խոյանամ :

Abýssus - ssi (էգ.). անդունդք,
խորք, խորք անդնդոց, վեհ,
վերապ, սանդարամետք, դը-
ժոխք, օտարարոս, գեհնն :

Ac (չլթ.). և, ևս և :

» non áliter ac. ոչ այլապէ՛
բայց եթէ :

» ac si. որպէս թէ, իբր այն
թէ :

Acácia - ae (էգ.). փուշկեղև,
ծառ կռիղի :

Academia - ae (էգ.). ակադե-
միա, ճեմարան, դպրոց :

Académicus - ca - cum (աթ.).

ակադեմական, ակադեմիկեան :

Acánthinus - na - num (աթ.).
ականթի :

Acánthion - ii } չլթ. ակքան,
Acánthium - ii } եկքան, որդ, ուղտափուշ :

Acánthis - idis (էգ.). եկքանիկ,
եկքանաքաղ, կարմիրկատար՝

թռչուն, գեղին սարեկիկ :

Acánthus - thi (ար.). ականթ,
արջամագիլ, արջաճիրան՝
տունկ :

Acápnus - na - num (աթ.). որ
ոչ ծխէ, չլուծանի 'ի ծուխ :

» acápuon mel. մեղր Ատտի-
կաստանի :

Accédo (չլթ. Cedo արժ.). մեր-
ձենամ, մատչիմ, մօտիմ, հուպ
լինիմ, հպիմ, հաւանիմ, 'ի
հաւան զամ, հաճ լինիմ,
նպաստամատոյց լինիմ, օգ-
նեմ :

» accédo tibi կամ tuae opinióni.
յարիմ 'ի կարծիս քո, զհետ
երթամ կարծեաց քոց :

» accédit, quod. յաւել՝ զի :

Accélerans - ntis (էթ.). փու-
թացուցիչ, ստիպիչ, տագ-
նապիչ :

Accelerátio - ónis (էգ.). արա-
զութիւն, երազութիւն, ճեպ,
փոյթ :

Accélero (Նրգ. et չլթ. Célero
արժ.). փութացուցանեմ, ճե-
պեմ, ստիպեմ, արագեմ, փու-
թամ, աճապարեմ, ճեպիմ :

» accélero gradum կամ iter. ճեպ

'ի ճեպոյ ընթանամ, արագագնաց լինիմ, երագեմ:

Accendo - dis - di - nsum - ndere

(նրգ.). լուցանեմ, վառեմ, բորբոքեմ, հրդեհեմ, հուր հարկանեմ, հրձիգ առնեմ, յուզեմ, դրդեմ, գրգռեմ:

Accenseo (նրգ. Censeo արգ.).

թուեմ, 'ի թիւ արկանեմ, թիւ համարոյ առնեմ, հաշուիմ, 'ի համար բերեմ, համարիմ, գրեմ, վարկանիմ:

Accensus - sa - sum (աթ. րրգ.).

Տես Accendo և Accenseo.

Accensus - nsi (ար.). ազատոր-

դի, հրեշտակ, դեսպան, պատգամաւոր, առաքեալ, նուիրակ, գնդապետ:

Accensus - us (ար.). շեշտ, հագագսփռութիւն, հնչիւն,

նշանակ հնչման:

Acceptio - ónis (խգ.). ընդունե-

լութիւն, ասպնջականութիւն:

Accepto (նրգ. Capto արգ.). ընդ-

ունիմ, յանձն առնում, ունիմ, ըմբռնեմ:

Accéptor - ris (ար.). ընդունող,

ընդունելի:

Accéptrix - rícis (խգ.). կին ըն-

դունող:

Accéptus - ta - tum (աե. րրգ.).

Տես Accipio.

Accéptus - ta - tum (-tior - tissi-

mus) աթ. ընկալեալ, ժողովեալ, պահանջեալ, ընդունելի, հաճոյ, հաճոյական, սիրելի, սիրուն, ցանկալի:

» codex accépti et expénsi. մատեան մտից և ելից, գիր ելի մտի:

» accéptum կամ in accéptum réfero

» accépto կամ in accépto fero }
հաւատամ, գրաւ տամ, 'ի գրաւի դնեմ:

Accersitus - ta - tum (աե. րրգ.).
Տես Accerso.

Accerso - sis - sivi (-sii) - situm

sere (նրգ.). կարգամ, կոչեմ, ձայնեմ, ածեմ, ամբաստանեմ, զըպարտեմ, եկակոչ առնեմ, միւսանգամ բուռն հարկանեմ:

Accéssio - ónis (խգ.). մերձաւոր-

ութիւն, մերձումն, յաւելումն, յաւելումած, առաւելութիւն:

Accéssus - us (ար.). մերձումն,

ընտանութիւն, մուտք:

» accéssus et recéssus maris. ա-

ծումն և նուազութիւն ջուրց ծովու, խաղաղք և տեղատուութիւն ծովու:

Accidens - ntis (չգ.). դէպք, դի-

պուած, պատահար, հանգամանք իրաց, վերադիր, աղէտք, վիշտք:

Accidéntia - ae (խգ.). պատա-

հար, դիպուած, դէպք, չարիք, աղէտք:

Accido - idi - isum (նրգ. Caedo

արգ.). հատանեմ, կտրեմ, հարկանեմ, կործանեմ, տապալեմ, քանդեմ, աւերեմ, փլուզանեմ:

Accido - idi (լզԺ. Cado արհ.).
անկանիմ, դէպ լինիմ, դի-
պիմ, պատահիմ, հանդիպիմ,
գամ, հասանեմ:

• accido ad gēnua և ad gēnibus
tui. 'ի ծուներ իջանեմ առաջի
քո, յերկիր անկանիմ:

Accinctus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Accingo.

Accinctus - ta - tum (-tior) աս-
գոտի ընդ մէջ ածեալ, կազմ,
պատրաստ, յարդարեալ, յո-
ժար, փոյթ, վաղվաղիտ,
շոյտ:

Accingo (նրգ. Cingo արհ.). գոտի
ընդ մէջ ածեմ, պնդեմ զմէջս,
կազմեմ, պատրաստեմ, հան-
դերձեմ, յարդարեմ:

• accingor և accingo me rei,
ad rem, in rem. կազմ և պատ-
րաստ լինիմ 'ի գործ, պատ-
րաստական գտանիմ:

Accio (նրգ. Cio արհ.). կոչեմ,
ձայնեմ, կարդամ, հրաւիրեմ:

Accipio - céptum (նրգ. Cápío
արհ.). ընդունիմ, յանձն առ-
նում, ունիմ, ըմբռնեմ, աս-
պնջական լինիմ, սիրով ժո-
ղովեմ, լսեմ, իմանամ, 'ի վե-
րայ հասանեմ, խելամտեմ,
հասու vel խելամուտ լինիմ:

• accépi ex tuis litteris. տեղե-
կացայ 'ի թղթոց քոց:

Accipiter - tris (ար.). բազէ, շու-
հէն, յափշտակիչ, զոզ, առ-
աղակ:

Accisus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Accido.

Accitus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Accio.

Accitus - us (ար.). կոչումն, փո-
ղանշանք:

Acclamatio - ónis (իգ.). գոչիւն,
աղաղակ, բարբառ, կայթիւն,
ձայն ցնծութեան, դրուա-
տիք, ծափ, շէիւն, շոռմն,
այպանութիւն, կատականք:

Acclámito (լզԺ. Clámito արհ.) }
Acclámo (լզԺ. Clamo արհ.) }

գոչեմ, աղաղակեմ, կարդամ,
կայթեմ ձեռամբ, դրուատեմ,
դրուատիս տամ, ծափս հար-
կանեմ, ծափ զծափի հար-
կանեմ, շէմ, սուլեմ, ծաղը
առնեմ, այպանեմ, կատակեմ:

Acclinátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Acclino.

Acclino (նրգ. Clino արհ.). խո-
նարհեցուցանեմ, հակեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, հաւան
լինիմ:

Acclivis - ve (աս.). դժուարին,
առապար, զառ 'ի վեր, ապու-
ռածուտ, անմատոյց:

Acclivitas - tátis (իգ.). զառիվեր
լերին, ելք:

Acclivus - va - vum (աս.). առա-
պար, զառ 'ի վեր, դժուա-
րին, անմատոյց:

Accola - lae (ար. et իգ.). դրա-
ցի, մերձուոր, քաղաքակից,
բնակակից:

Accolo (նրգ. Colo - lis արհ.).
բնակակից լինիմ, մօտ առ մի-
մեանս բնակեմ:

Accommodáte - tius - tíssime

(ՎԷ․)․ ըստ պատշաճի , 'ի դէպ , արժանապէս :

Accommodatio-ónis (ԷԳ․)․ պատշաճութիւն , յարգարումն , յարմարումն , կարգ , կարգաւորութիւն , յօրինումն , հաւանութիւն , դիւրութիւն :

Accommodátus - ta - tum (անց․ ԴԷԲ․)․ S^{ku} Accómmo.

Accommodátus - ta - tum (-tior - tíssimus) աԺ․ պատշաճ , յարմար , դիպօղ , սեպհական , յանկ :

» accommodátus ad natúram. կերպարանակից բնութեան , նման բուսոյ բարուց :

Accómmode-díssime (ՎԷ․)․ ըստ պատշաճի , 'ի դէպ , արժանապէս :

Accómmodo (ՆԷԳ․ Cómmodo աբԺ․)․ յարգարեմ , յարմարեմ , յերիւրեմ , յօրինեմ , կազմեմ , կարգեմ , պատշաճեմ , փոխել յանօթ տամ , մատուցանեմ :

» accómmodo me tibi. յարմարիմ , միաբանիմ , զիջանիմ :

Accómmodus - da - dum (աԺ․)․ պատշաճ , յարմար , դիպող :

Accrédo (ՆԷԳ․ et չԼ․ Credo աբԺ․)․ հաւատամ , հաւանիմ , վստահիմ , ապաստան լինիմ , ապրսպարեմ , յանձն առնեմ , աւանդեմ , 'ի ձեռն տամ :

Accrémentum-ti (չԼ․)․ աճումն , առաւելութիւն , յաճախութիւն :

Accrésco (չԼ․ Cresco աբԺ․)․ ա-

ճեմ , զարգանամ , բազմանամ , յաճախեմ , առաւելում , յաւելում :

Accrétio-ónis (ԷԳ․)․ աճումն , առաւելութիւն , յաճախումն :

Accubatio-ónis (ԷԳ․)․ ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ , բազմելն 'ի սեղան :

Accubitórius - ria - rium (աԺ․)․ սեղանոյ :

Accúbitus-ta-tum (անց․ ԴԷԲ․)․ S^{ku} Accúmbó.

Accúbitus - us (աբ․)․ ընկողմանելն՝ յարմուկն յեցեալ , բազմելն 'ի սեղան :

Accubo (չԼ․ Cubo աբԺ․)․ ընկողմանիմ , գայռեմ , առնութիւր կամ , բազմիմ 'ի սեղան :

» accubo tibi in convívio. առնութիւր կամ քեզ 'ի սեղան :

» accubo apud te. հաց ուտեմ 'ի տան քում :

Accúmbo - bis - cúbui - cúbitum - bere (չԼ․)․ գայռիմ , ընկողմանիմ , անկեալ դնիմ , մերձ լինիմ :

» accúmbo mensam. բազմիմ 'ի սեղան :

» accúmbo summum կամ in summo. բազմիմ յառաջին բարձի , զյառաջողահս ընտրեմ յընթրիս :

Accumuláte-tius-tíssime. (ՎԷ․)․ լիով , առատապէս , գունդագունդ , շեղջաշեղջ , դէզադէզ :

Accumulátio - ónis (ԷԳ․)․ շեղջ , շեղջակոյտ , կոյտ , դէզ :

Accumulátor - ris (ար.) . կուտիչ ,
դիզող , շեղջակուտող , ժու-
ղովող :

Accúmulo (նրգ. Cúmulo արմ.) .
կուտեմ , դիզանեմ , շեղջա-
կուտեմ , կուտակեմ , ժողովեմ :

Accuráte - tius - tíssime (մէ.) .
ճշդիւ , ճշգրիտ , փութով ,
զգուշութեամբ , խնամով :

Accurátio - ónis (էգ.) . ճշգրտու-
թիւն , հաւաստիք , մտադիւ-
րութիւն , փոյթ , զգուշու-
թիւն , ջան , խնամ , ժրու-
թիւն , պնդութիւն :

Accurátus - ta - tum (անգ. Դէք.) .
Տես Accúro .

Accurátus - ta - tum (-tior - tíssi-
mus) անգ. մտադիր , ջանա-
սէր , ուշակալ , զգոյշ , գոր-
ծօնեայ , գործօն , ժրազլուէ :

Accúro (նրգ. Curo արմ.) . փոյթ
յանձին ունիմ , հոգամ , յան-
ձանձեմ , դարման տանիմ ,
դարմանեմ , խնամեմ :

Accúrró - ri (չգ. Curro արմ.) .
ընթանամ , դիմեմ , ժամա-
նեմ , փութով հասանեմ :

Accúrsus - us (ար.) . համազունդ
բազմութիւն , ընթացակցու-
թիւն , զուգընթացումն :

Accusábilis - le (անգ.) . եպերելի ,
պարսաւելի , արհամարհելի ,
ստգիւտ :

Accúrsans - ntis (էնգ.) . ամբաս-
տան , չարախօս , դատախազ :

Accusátio - ónis (էգ.) . ամբաս-
տանութիւն , չարախօսու-
թիւն , տրտունջ :

Accusátivus - va - vum (անգ.) .
ամբաստանիչ , չարախօսող :

Accusátivus - vi (ար.) . հայցա-
կան հոլով :

Accusátor - ris (ար.) . ամբաստան ,
դատախազ , քսու , չարախօ-
սող :

Accusatórie (մէ.) . ամբաստա-
նական օրինակու vel պայ-
մանաւ :

Accusatórius - ria - rium (անգ.) .
ամբաստան , ամբաստանական :

Accusátrix - ricis (էգ.) . ամբաս-
տան vel դատախազ կին :

Accúsito (նրգ. Ito արմ.) . յաճա-
խագոյնս ստգտանեմ , բազում
անգամ մեղադիր լինիմ :

Accúso - sas - sávi - sárum - sáre
(նրգ.) . ամբաստանեմ , ամ-
բաստան vel մեղադիր լինիմ ,
զրպարտեմ , մեղ դնեմ , ըստ-
գտանեմ , եպերեմ , դարովեմ ,
պարսաւեմ , յանդիմանեմ :

Aceo - es - cui - cère (չգ.) . բարկ
թթու՝ կծու լինիմ , 'ի քա-
ցախ դառնամ :

Acer - eris (չգ.) . հացի՝ ծառ :

Acer - cris - cre (-crior - cèrrimus)
անգ. բարկ , թթու , կծու , դա-
ժան , փոթոթահամ , նուրբ ,
սուր , թափանցանց , բարակ ,
անօսր , անգայտ , սրակն , քա-
ջատես , խիստ , կարծր , պինդ ,
դմնդակ , քաջասիրտ , արի ,
առաքինի , բուռն , սաստիկ ,
ջանասէր , գործօնեայ , մտա-
դիր , ուշակալու , կայտառ ,
կազմ , պատրաստ , երազ , արազ :

Acerátus-ta-tum (աթ.). խառնեալ ընդ յարդ, յարդալից։
 Acérbe - bius - bissime (յէթ.). դառնապէս, ուժգին, սաստիկ, գազանաբար, անխնայ, անողորմ։
 Acérbitas - átis (իգ.). թթուութիւն, կծուութիւն, դաժանութիւն, խստութիւն, խակութիւն, կարծրութիւն, պնդութիւն, դժնդակութիւն, մոլեգնութիւն, կատաղութիւն, աղէտք, վիշտք։
 Acérbo - bas - bávi - bátum - báre (յւրգ.). զկծեցուցանեմ, դառնացուցանեմ, բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, ծանրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ։
 Acérbus - ba - bum (-bior - bissimius) (աթ.). դառն, կծու, թթու, արկ, դաժան, խակ, տհաս, փստ, կարծր, տաղտկալի, նագորոյն, անգութ, խայիչ, դժնդակ, անաչառ։
 cérba virgo. աղջիկ չե՛ր փհ հասեալ, օրիորդ որ չե՛կ առն լեալ։
 rnus-na-num (աթ.). հացոյ։
 rósus - sa - sum (աթ.). յարալից, լի փռնկաւ։
 rra - ae (իգ.). բուրուառ, նկանոց։
 rime (յէթ.). դառնագոյնս, տառագոյնս, քաջապէս։
 rvális - le (աթ.). ժողովիչ, ումարող, կուտիչ։

Acervátim (յէթ.). դէզադէզ, բարդս բարդս, շեղջաշեղջ, կոյտս կոյտս, լիուլի։
 Acervátio - ónis (իգ.). կուտակ, շեղջակոյտ, շեղջ, դէզ։
 Acervátus - ta - tum (անց. յրէթ.). Տես Acérvo.
 Acérvo - vas - vávi - vátum - váre (յւրգ.). դիզանեմ, կուտեմ, կուտակեմ, շեղջակուտեմ, ժողովեմ։
 Acérvus - vi (աթ.). դէզ, կոյտ, շեղջ, շեղջակոյտ, բարդ, կուտակ։
 Acéscō - scis - scere (չլթ.). դառնամ և լինիմ քացախ, թթու առնիմ, ի թթուութիւն դառնամ։
 Acesis - is (իգ.). ոսկի եղէգն, ոսկեբորակ։
 Acetábulum - li (չլթ.). աման vel սրուակ քացախոյ։
 Acetária - iórum (չլթ.). դալարիք աղիւ համեմեալք և յաղեալք, աղցան։
 Acétum - ti (չլթ.). քացախ, համքացախոյ, կծուութիւն, կըսկըծելի բոնք, բարկութիւն, սրամտութիւն, ցասումն։
 Achátes - tae (իգ.). ակատ՝ ակն պատուական։
 Achilléa - ae (իգ.). ճպուռն, ճիւպուռն։
 Acícula - ae (իգ.). գնդաւոր ասեղն, գնդասեղն։
 Acidulus - la - lum (աթ.). փոքր ինչ թթու, սակաւ ինչ կծու, դաժան, թթուենի։

Acidus - da - dum (-dior - dissimus) աս. թթու, կծու, բարկ, դաժան, դժնդակ, ձանձիր, տաղտկալից, կսկծեցուցիչ, կսկծելի :

Acies - ei (իգ.). սայր, սուր ծայր, ճակատ զօրաց, բանակ, կարդ, շար, գունդ, վաշտ, լէզէոն, խումբ, ասպարէզ մարտի, ճակատատեղ :

» acies oculorum և luminum. տեսութիւն, տեսանելիք, աչք, հայեցողածք :

» instruo և instituo aciem. ճակատ առ ճակատ յարդարեմ, կարգեմ և կազմեմ զճակատն, ճակատեցուցանեմ :

» restituo aciem. միւսանգամ յարդարեմ vel յօրինեմ զճակատն :

Acinaces - cis (ար.). վաղակաւոր, դաշոյն, միզղնի, միասայրի :

Acináceus - ea - eum } աս. բազմակուսեայն :

Acinaticius - ia - ium }

մահատ, հատիւք յօրինեալ :
Acinósus - sa - sum (-síssimus) աս. լի հատիւք, բազմահատ, ասողք, հասկաթուռ :

Acinum - ni (չգ.) } թին, հատ,

Acinus - ni (ար.) } ունդ, կորիզ, կուտ :

Acipénsis - sis. (ար.). թառափձուկն :

Aclis - idis } ևգ. նետ հնոց,
Aclys - ydis } հերձակ, փքին :

Acna - ae } ևգ. արտավար՝

Acnua - uae } չափ անդաստանաց, օրավար :

Acólitus - ti } ար. ջահընկալ,

Acólythus - thi } արքանեակ :

Acónitum - ti (չգ.). ակոնիտոզն՝ խոտ թունաւոր, ընծախոտ :

Acóntiae - árum (իգ.). օղաքարինք, սլացեալ աստեղք :

Acopum - pi } չգ. դեղ վան

Acópicum - ci } փարատելոյ զխոնջութիւն :

Acor - óris (ար.). թթուութիւն, կծուութիւն, խստութիւն, դաժանութիւն :

Acquiesco (չգ. Quiesco արգ.). հանդչիմ, դադարիմ, կասիմ, վախճանիմ՝ ի կենաց, մեռանիմ :

» acquiesco tibi. հաւանիմ ընդ բանն քո, համախորհ լինիմ ընդ քեզ :

Acquiro (նգ. Quaero արգ.). ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ, դտանեմ :

Acquisitio - ónis (իգ.). ստացումն, ստացուած, շահ :

Akra - ae (իգ.). սար, սարաւանդ, սարաւանդակ, դարաւանդ, հրուանդան :

Acratóphorum - ri (չգ.). քսեստ գինւոյ, խաւեակ :

Acrédo - dinis (իգ.). կծուութիւն, թթուութիւն ; դաժանութիւն, դժնդակութիւն, խստութիւն :

Acrédula - lae (իգ.). արտոյտ
քաղցրախօս , եկքանաքաղ ,
եկքանիկ :

Acrículus - la - lum (աթ.). քաղցր
և թթու , ախորժելի , սակաւ
ինչ կծու :

Acrimónia - ae (իգ.). կծուու
թիւն , թթուութիւն , խստու
թիւն , դժնդակութիւն , դա
ժանութիւն , դառնութիւն :

Acritas - tátis (իգ.). դաժանու
թիւն , թթուութիւն , կծու
ութիւն , զօրութիւն , ուժ
գնութիւն , սաստկութիւն :

Acritér - crius - cérrime (Վէթ.).
դառնապէս , խստագոյնս , ուժ
գին , սաստիկ , խելօք , մտա
դիւրութեամբ , աներկիւղ ,
քաջապէս , անողորմ , զսպա
ւոր :

itúdo - dinis (իգ.). թթուու
իւն , կծուութիւն , դաժա
նութիւն , զօրութիւն , սաստ
կութիւն , ուժգնութիւն :

amá - matis (չգ.). երգոց
ընդհատականաց միաբանու
իւն , հնչիւն , միաձայն երա
ջշտութիւն , դաշնակութիւն
ուսպարանաց , նուագածու :

amáticus - ca - cum (աթ.).
աղցրաբարբառ , քաղցրա
այն :

acórium - ii (չգ.). ապուխտ
ողնի , ապխտեալ երբուժ
ողնի :

atéria - iórum (չգ.). վերնա
արիսխք սեանց , խոյակք ,
այլք , բարձունք , կատարք :

Acta - ae (իգ.). ծովեզր , եզր
vel ափն ծովու :

Acta - tórum (չգ.). գործք , իրք ,
արարք , վճիռք , պատուէրք ,
հրամանք , հրովարտակք :

» acta pública. արձանագրու
թիւնք , դպրութիւնք , մա
տեանք , յիշատակարանք , գիր
դատաստանի , մուրհակք :

» acta diúrna. օրագիր , յիշա
տակագիր :

Actio - ónis (իգ.). գործ , իրք ,
արար , ամբաստանութիւն ,
չարախօսութիւն , զըպար
տութիւն , դատ , դատաստան ,
խնդիր :

» actiónem tibi intendo կամ do.
կոչեմ զքեզ 'ի դատաստան ,
դատ դնեմ , 'ի դատ մտանեմ :

Actito (Նրգ. Ito աբգ.). զբանիւք
անկանիմ , բազում անգամ
ձառեմ , յաճախագոյնս ձառ
արկեալ խօսիմ :

Actiúncula - ae (իգ.). համառօտ
բանախօսութիւն , կարճ հրա
պարակախօսութիւն :

Actívus - va - vum (աթ.). գոր
ծող , գործական , գործելի ,
գործօն , վարժ , հմուտ , փորձ ,
ներգործական՝ բայ :

Actor - ris (աբ.). սատար , արա
րող , գործիչ , խեղկատակ ,
հտպիտ , ծաղրածու , դատա
խազ , գործակալ , տնտես :

» actor causárum. հոգաբարձու
vel փոխանորդ 'ի գատաստա
նի , ջատագով իրաւանց ,
խօսնակ :

» actor públicus. արքունի գանձաւոր, հոգաբարձու գանձուց արքունի, պաշտօնեայ արդարութեան :

Actuariolum - li (չլտ.). թեթեւ ընթաց նաւ, նաւ հինից :

Actuáriu - rii (աբ.). հասարակաց նոտարացի, ատենակալ դպիր, ատենադպիր :

Actuáriu - ia - ium (աթ.). թեթեւ, թեթեւընթաց, փոյթ, արագ, արագոտն, շոյտ :

Actum - ti (չլտ.). իրք, արար, գործ, վճիռ, հրաման, պատուէր, հրովարտակ :

Actuóse (Վէ.). փութով, ժրու թեամբ, սրտի մտօք, զօրութեամբ, ազդեցութեամբ :

Actuósus - sa - sum (-sior) աթ. գործօն, ժիր, վաստակաւոր :

Actus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Ago.

» actum est, res acta est. չիք յոյս, վճարեցան իրք գործոյն :

» actum hábeo. հաստատեմ, վաւերակոն առնեմ, վաւերացուցանեմ :

» actum ago. ժամավաճառ լինեմ, 'ի զուր ծախեմ զժամանակ, վայրապար ջանամ :

Actus - us (աբ.). գործ, իրք, արար, արդիւնք, մղումն, զրդումն, թեւադրութիւն, գրգռութիւն :

Actútum (ՎԷ.). յանկարծօրէն, վաղվաղակի, իսկ և իսկ, իսկոյն, առժամայն, նոյնհետայն, փութանակի :

Aculeátus - ta - tum (աթ.). սուր, հատու, խայթիչ, խոցողիչ :
Aculéolus - oli (աբ.). փոքրիկ ասեղն, գնդաւոր ասեղն, գլխաւոր ասեղն :

Acúleus - ei (աբ.). ասեղն, խայթոց, սուր ծայր, սայր, սլաք :

Acúmen - inis (չլտ.). գագաթն, ծագ, ծայր, արտեան, գլուխ, սրութիւն, նրբութիւն :

Acuminátus - ta - tum (աթ.). սուր, յեսանասուր, հատու :

Acuo - uis - ui - útum - úere (ԶԵԹ.). սրեմ, թեքեմ :

Acus - ceris (չլտ.). պատիճ ցորենոյ, փոճոկ սիսուն, կեղև, պատեանք :

Acus - ci (աբ.). ասղունկ, բեղուն՝ ձուկն.

Acus - us (աբ.). ասեղն, խայթոց, հերիւն :

» acu pingo. սաղնագործ յօրինեմ, նկարակերտ գործեմ :

» acu rem tango. առեղծում, ինքնին 'ի մտաց գտանեմ, իմանում, գուշակեմ :

Acúte - tius - tissime (ՎԷ.). իմաստութեամբ, նրբագոյնս, ճարտարութեամբ, հանճարով :

Acútulus - la - lum (աթ.). փոքր մի սուր, սակաւիկ մի վտիտ, սակաւ ինչ նուրբ :

Acútus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Acuo.

Acútus - ta - tum (-tior - tissimus) աթ. սուր, նուրբ, հատու, յեսանասուր, բարակ, անօսր, թափանցանց, միջամուկ :

» morbi acúti. սաստիկ հիւանդութիւնք, անհնարին խօթութիւնք :

» oculi acúti. աչք'ի դուրս կարկառեալք, ականողիք ցիւռկեալք :

Ad (նիդ.). առ, առ 'ի, 'ի, յ, ց, մինչև ց, մինչ 'ի, իբրև, գրեթէ, գոգ, առնթեր, մերձ, մօտ, հուպ, որպէս զի :

» ad verbum. բան առ բան, նոյնաբանութեամբ :

» ad lucem dórmio. ննջեմ մինչև ցցերեկ, 'ի քուն լինիմ մինչև ցառաւօտն ցայգն :

» ad spéciem. տեսլեամբ, կերպարանօք, արտաքուստ, առերես :

» ad veritátem. առ 'ի հաստատութիւն ճշմարտութեան :

» ad haec, ad hoc. դարձեալ, միանգամայն, յայնր վերայ, հանդերձ այնու :

» ad unguem. կատարեալպէս, լի կատարեալ, քաջիկ :

» ad summam. հուսկ յետոյ, ապա ուրեմն, միով բանիւ ասել, գլուխ բանիցս :

» nihil ad me. ոչ է ինձ անկ, չէ ինձ պարտեալ պատշաճ :

Adáctio - ónis (իգ.). բռնադատութիւն, բռնութիւն, ստիպումն, հարկ, պարտիք :

Adáctus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Adigo.

Adaéque (մէ.). նմանապէս, միապէս, ըստ նմին օրինակի, հաւասար, զոյգ հասարակ :

Adaéquo (նրգ. Aéquo արմ.). հաւասարեմ, հարթեմ :

» adaéquo solo. հարթատակ առնեմ, տապալ յերկիր կործանեմ, տապալեմ, յատակեմ :

Adaerátio - ónis (իգ.). զնարկութիւն, որոշումն գնոց, սակ, հարկ, տուրք, բաժ :

Adaéstuo (չլդ. Aéstuo արմ.). ծփիմ, 'ի ծփանի կամ, ձօժիմ, տատանիմ, խոխոջեմ, եռամ, զեռամ :

Adággero (նրգ. Aggero արմ.). կուտեմ, շեղջեմ, շեղջակուտեմ, դիզանեմ, մթերեմ, ժողովեմ, գումարեմ :

Adágium - ii (չլդ.). առակ, առակական բան :

Adalligátus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Adálligo.

Adálligo (նրգ. Alligo արմ.). կապեմ, պրկեմ, յօդեմ :

Adamantéus - éa - éum } անց.
Adamántinus - na - num }

ադամանդեայ, ամենակարծր :

Adamas - mántis (ար.). ադամանդ :

Adámbulo (չլդ. Ambulo արմ.). ճեմիմ, ճեմ առնում, շրջիմ, զգնամ, ոտն յոտանէ փոխեմ, ոտնփոխ լինիմ :

Adamo (նրգ. Amo արմ.). յոյժ սիրեմ, հարկանիմ 'ի սէր, խանդակաթ լինիմ, վառիմ սիրով :

Adapério (նրգ. Apério արմ.). բանամ, պարզեմ, երեւցուցանեմ, յայտնեմ :

Adapértilis-le (աթ.). դիւրին 'ի
բանալ :

Adapértus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Adapério.

Adaquo - quas - quávi - quátum
- quáre (նրդ.). Զուր տամ,
ռռոգանեմ, արբուցանեմ :

Adaro (նրդ. Aro արհ.). հերկս
հարկանեմ, հերկեմ, արօրա-
դիր առնեմ, վարեմ, մշակեմ :

Adáuctus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Adáugeo.

Adáuctus - us (ար.). ածուսն,
առաւելուութիւն, յաճախու-
թիւն :

Adáugeo (նրդ. Augeo արհ.).
աճեցուցանեմ, առաւելում,
լայնեմ, յաճախեմ, ընդար-
ձակեմ :

Adaugésco (լղդ. Augésco արհ.).
աճեմ, առաւելում, զարգա-
նամ, մեծանամ :

Adbibo (նրդ. Bibo արհ.). ըմ-
պեմ, ծծեմ, խմեմ :

Adcláro (նրդ. Claro արհ.). մեկ-
նեմ, յայտնեմ, յայտ առ-
նեմ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ,
հաւաստեմ, հաստատեմ :

Adclivis - ve (աթ.). առապար,
դժուարին, ապառաժուտ, ան-
մատոյց, զառ 'ի վեր :

Adclino (նրդ. Clino արհ.).
հակեմ, խոնարհեցուցանեմ,
հաւան լինիմ, հաւանիմ,
հաճիմ :

Adcognósco (նրդ. Cognósco արհ.).
ճանաչեմ, գիտեմ, գիտակ լի-
նիմ, խոստովանիմ :

Adcórporo (նրդ. Córporo արհ.).
խառնեմ, միաւորեմ, յօգեմ,
կցեմ, յարեմ :

Adcrédo (նրդ. et լղդ. Credo
արհ.). վստահիմ, հաւատամ,
հաւանիմ, ապաստան լինիմ,
յանձն առնեմ, ապսպարեմ :

Adcréscó (լղդ. Cresco արհ.).
զարգանամ, աճեմ, բազմա-
նամ, յաճախեմ, առաւելում,
յաւելում :

Adcubo (լղդ. Cubo արհ.). ըն-
կողմանիմ, զայսեմ, առն-
թիւր կամ, բազմիմ 'ի սեղան :

Addecet (Դհգ. Decet արհ.). վա-
յելէ, պարտ և պատշաճ է,
արժան է :

Addénseo (նրդ. Dénseo արհ.) }

Addénso (նրդ. Denso արհ.) }

խտացուցանեմ, սեղմեմ, հոծ
և մած գործեմ, թանձրացու-
ցանեմ, ստուարացուցանեմ :

Addíco-cis (նրդ. Dico-cis արհ.).
մատուցանեմ դատաստանաւ,
տամ իրաւամբք դատաստանի,
տամ ույնմ որ աւելին մա-
տուցանիցէ յաճմամբ վաճա-
ռի, բարիս ըղձանամ, կար-
գեմ, սահմանեմ, դատապար-
տեմ, պարտաւորեմ :

» addíco in públicum. յարքու-
նիս հատանեմ, ունիմ :

» addíco me tibi. նուիրեմ զիս
առ քեզ, սպասաւորութիւն
հարկանեմ :

Addíctio - ónis (իգ.). տուչու-
թիւն՝ իրաւամբք դատաս-
տանի :

Addictus - ta - tum (աճ. ԴԷԲ.).

Տես Addico.

Addisco (նրգ. Disco աբ.ճ.). ուսանիմ, 'ի միտ տունում, խելամուտ լինիմ, իմանամ, լսեմ:

Additamentum - ti (չգ.ժ.) }
Additio - ónis (իգ.) } յաւել-

լուած, յաւելումն համարողական, գումարումն:

Addititius - tia - tium (աժ.ժ.). վերադիր, յաւելուածական, մակեղուտ, յաւելեալ:

Additus - ta - tum (աճ. ԴԷԲ.).
Տես Addo.

Addivinans - ántis (էյժ.ժ.). ըղձապատում, գէտ, կիւս, դիւթ, քաղդեայ:

Addo - dis - didi - ditum - dere (նրգ.ժ.). յաւելում, խառնեմ, յարեմ, կցեմ, յօգեմ:

» addo tibi ánimos. քաջալերմատուցանեմ քեզ, քաջալերեմ, խրախոյս տամ, սրտապրնդեմ:

» addo gradum. կրկնեմ զգնացս, արագախաղաց լինիմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ:

Addóceo (նրգ. Dóceo աբ.ճ.). ուսուցանեմ, վարդապետեմ, աշակերտեմ, հրահանգեմ:

Addormisco (չգ.ժ. Dormisco աբ.ճ.). ննջեմ, նիհզեմ, 'ի քուն լինիմ vel մտանեմ:

Addubitatio - ónis (իգ.ժ.). տարակոյս, տարակուսանք, երկբայութիւն, երկմտութիւն:

Addubitátus - ta - tum (աճ. ԴԷԲ.). Տես Addúbito.

Addúbito (չգ.ժ. et նրգ. Dúbito աբ.ճ.). տարակուսիմ, երկբայիմ, յերկմիտս լինիմ, երկմըտեմ, յերկուանամ, վարանիմ, խիթամ, կասկածեմ, երկնչեմ:

Addúco (նրգ. Dúco աբ.ճ.). ածեմ, բերեմ, տանիմ, վարեմ, առաջնորդեմ, առթեմ, պատճառք լինիմ, ձգեմ, քարշեմ, ամփոփեմ, կարճեմ, համառօտեմ, դարձուցանեմ, զնեմ, արկանեմ, շարժեմ, հակեմ, միտեմ, յօժարեցուցանեմ:

» addúco habénas. սանձահարեմ, արկանեմ դանդանաւանդ 'ի կզակս, երասանակոծեմ:

» addúco ad misericórdiam. 'ի գութ շարժեմ, 'ի խանդաղատանս ածեմ, յուզեմ զաղիս:

Addúcte - tius (ՎԷ.ժ.). բռնի, բռնաբար, ուժգին, խստիւ, խստութեամբ, անաչառ:

Addúctus - ta - tum (աճ. ԴԷԲ.).
Տես Addúco.

Addúctus - ta - tum (-tior) աժ.ժ. ածեալ, բերեալ, ձգեալ, անկեալ, մտեալ, խորշաքաղ, կարկամ, խիստ, կարծր, դժնդակ, անաչառ:

» addúctus in angústum. 'ի նեղ անկեալ vel մտեալ, 'ի տագնապի կացեալ, 'ի շտապ տագնապի եղեալ:

Addúplico (նրգ. Dúplico աբ.ճ.). կրկնեմ, յաւելում, կրկնապատիկ գործեմ:

Adedo (նրգ. Edo - dis - di աբ.ճ.).

կրծեմ, ուտեմ, սպառեմ, ծախեմ, հաշեմ, մաշեմ :

Ademptio-ónis (իգ.) . բարձուցիմ, զրկուցիմ , չքաւորութիւն , պակասութիւն , կորուստ :

Ademtus - ta - tum (առ. Գրէ.) . Տես Adimo.

Adeo (Ագ.) . այնչափ, այնպէս, այսպէս, ապաքէն, արդարեւ, ճշմարտիւ, ստուգիւ, այժմ, արդ, բայց, սակայն, այլ, ապա, յետոյ, վասն որոյ, նմին իրի, յայն սակս :

» atque ádeo. մանաւանդ թէ, նա աւանդի :

» ádeo dum. մինչև, մինչ 'ի, մինչև ցայն վայր՝ զի :

» jam ádeo. վաղվաղակի, յետ սակաւ միոյ, յետ սակաւ իրիք, ընդ հուպ :

Adeo-dis (պգ. Eo, is ագ.) . ելթամ, գնամ, խաղամ, այց առնեմ, յայց ելանեմ, այցեմ, հանդիպիմ, պատահեմ :

» ádeo ad rem publicam. մտանեմ 'ի հասարակաց վարչութիւն, բուռն հարկանեմ ըզտեսչութենէ համաշխարհական գործոց :

» ádeo haereditátem. 'ի ժառանգութիւն մտանեմ, ժառանգորդ լինիմ, ժառանգեմ :

Adeps - dipis (առ. et իգ.) . պարտութիւն, ճարպ խողկնի :

Adéptio-ónis (իգ.) . ստացուած, ստացուցիմ, շահ :

Adéptus - ta - tum (առ. Գրէ.) . Տես Adipiscor.

Adéquito (պգ. Equito ագ.) . հեծանեմ յերկար, ելանեմ 'ի ձի, աշտանակեմ, ձիավարեմ, վարեմ զձի, ձիարձակ լինիմ :

Adérro (պգ. Erro - ras ագ.) . թափառական շրջիմ, թափառիմ, յածիմ, մոլորիմ :

Adésdum (հր. Adsum քայ.) . եկ այսր, կաց աստէն :

Adesúrio (պգ. Esúrio ագ.) . 'ի քաղցոյ նեղիմ, քաղցեմ, քաղցում, նոթի լինիմ :

Adésus - sa - sum (առ. Գրէ.) . Տես Adedo.

Adfringo (նրգ. Frango ագ.) . բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Adfrio (նրգ. Frio ագ.) . մանրեմ, փշրեմ, փխրեմ, լեսում, 'ի փռչի շրջեմ :

Adgemo (պգ. Gemo ագ.) . հեծեմ, ողբեմ, հաչեմ հառաչեմ, վայեմ, յոգեց հանեմ, մնչեմ, արտասուեմ :

Adglómero (նրգ. Glómero ագ.) . ժողովեմ, գումարեմ, դիզանեմ, կուտեմ, կուտակեմ, միաւորեմ, կցեմ, յարեմ, յօդեմ, զօդեմ :

Adgubérno (նրգ. Gubérno ագ.) . ուղղեմ, վարեմ, կառավարեմ, առաջնորդեմ :

Adhábito (նրգ. et պգ. Hábito ագ.) . բնակակից լինիմ, զկողմամբ բնակիմ :

Adhaéreo (պգ. Haéreo ագ.) }
Adhaerésco (պգ. Haerésco ագ.) }
յարիմ, կցիմ, կուռիմ, կառ-

չիմ, դրացի լինիմ, սահմանակից vel սահմանորդ եմ:

Adhaesio - ónis (էփ.) } միաւո-

Adhaesus - us (աբ.) } ռութիւն, յարուսն, կցուած:

Adhálo (նրփ. Halo - las աբփ.).
փչեմ, շնչեմ:

Adhámo - mas - mávi - mátum -
máre (նրփ.). կարթիւ որսամ,
կարթընկէց լինիմ, ջանամ,
ճգնիմ, գուն զնեմ:

Adhibeo (նրփ. Hábeo աբփ.). 'ի
ձեռն առնում, 'ի կիր արկա-
նեմ, վարեմ, սովորեմ, մեր-
ձեցուցանեմ, յարեմ, յար-
մարեմ:

» adhibeo me in aliqua re. պա-
րապիմ յինչ, դեգերիմ, զբա-
ղիմ, ընդելանեմ:

» adhibeo Deum testem. վկայ
է ինձ Աստուած, վկայ կո-
չեմ զԱստուած:

Adhibitio - ónis (էփ.). սովորու-
թիւն, կիրարկութիւն, վա-
րումն, ընդելութիւն:

Adhibitus - ta - tum (անց. դրփ.).
Տես Adhibeo.

Adhinnio (չլփ. Hinnio աբփ.).
խինջեմ, խրինջեմ, վընջեմ:

Adhórreo (չլփ. Hórreo աբփ.).
զահի հարկանիմ, սոսկամ,
սարսափիմ, քստմեմ, սրտա-
բեկ լինիմ, հրկնչեմ:

Adhortámen - inis (չլփ.) } յոր-

Adhortátio - ónis (էփ.) } դորումն, խրատ, խրախոյս,
քաջալերութիւն, թելադրու-
թիւն, գրգռութիւն:

Adhortátor - óris (աբ.). յորդո-
րիչ, քաջալերիչ, մխիթա-
րիչ, մխիթար:

Adhortátus - ta - tum (անց. դրփ.).
Տես Adhórtor.

Adhortátus - us (աբ.). յորդորու-
թիւն, յորդորումն, խրատ,
խրախոյս, քաջալերութիւն,
թելադրութիւն, գրգռու-
թիւն:

Adhórtor (ճաբ. Hortor աբփ.).
յորդորեմ, յօժարեցուցանեմ,
քաջալերեմ, խրախուսեմ,
սրտապնդեմ, մխիթարեմ, զօ-
րացուցանեմ, գրգռեմ, դրդեմ:

Adhuc (ձլփ.). մինչև ցայժմ,
մինչև ցայս վայր, ցարդ, դեռ
ևս, տակաւին:

Adiántum - ti (չլփ.) }
Adiántus - ti (աբ.) } ձարխոտ,
դիւաձար:

Adiáphoros - ri (աբ.). անխտիր,
անխտրական, անզանազուն,
անյօժար, անմէտ:

Adigo (նրփ. Ago աբփ.). վարսեմ,
մխեմ, առաջնորդեմ, տանիմ,
մղեմ, բռնադատեմ, սախպեմ,
հարկեմ, տազնապեմ:

» adigo ad insániam. յիմարե-
ցուցանեմ, 'ի յիմարութիւն
աամ:

Adimo (նրփ. Emo աբփ.). առ և
զնաց առնեմ, 'ի միջոյ բառ-
նամ, 'ի բաց տանիմ:

Adímpleo (նրփ. Impleo աբփ.).
լնում, առլնում, կատարեմ,
աւարտեմ, վճարեմ, 'ի գլուխ
հանեմ, յարդիւնս ածեմ:

Adinstar (վէթ.). ըստ նմանու
թեան vel օրինակի, զօրէն,
իբրեւ :

Adipális - le Կաժ } Կէր,
Adipátus - ta - tum } Կարարտ, յոյր, Կարարակ,
ճարպաւոր, լի ճարպով :

Adipiscor - sceris - déptus - dipísci
(հար.). ստանամ, գնեմ, շա-
հիմ, ընդունիմ, առնում, հա-
սանեմ, ժամանեմ, ստացեալ
լինիմ :

Adípson - si } Կշտ. արմաւ քաղ-
Adípsos - si } ցրահամ, մատուտակ :

Aditiális coena - ae (եգ.). Խըն-
ճոյք ուրախութեան, խրա-
խութիւն կոչնոց, հացկե-
րոյթ, ընթրիք աւուր մօրի :

Aditículus - li (ար.). մուտք նեղ
և անձուկ :

Aditío - ónis (եգ.). չու, գնացք,
ընթացք, խաղացք, մերձումն,
մերձաւորութիւն :

Aditus - ta - tum (անգ. Դրէթ.).
Տես Adeo - dis.

Aditus - us (ար.). մուտք, ան-
դաստակ, գաւիթ :

Adjáceo (կշտ. Jáceo արհ.). ան-
կեալ գնիմ, լայնեալ հան-
գուցեալ կամ, սահմանակից
եմ, մերձենամ :

Adjéctio - ónis (եգ.). յաւելուած,
յաւելումն :

Adjectívus - va - vum (Կժ.). վե-
րագիր, ածական :

Adjéctus - ta - tum (անգ. Դրէթ.).
Տես Adjício.

Adjéctus - us (ար.). յաւելումն,
յաւելուած, մերձումն, մեր-
ձաւորութիւն :

Adjício - jéctus (Դրգ. Jácio արհ.).
արկանեմ, ընկնում, արձա-
կեմ, ձգեմ, յաւելում, յարեմ,
կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ,
զնովիմ ածեմ :

» adjício óculos ad rem Կաժ rei.
աչա արձակեմ, խորհուրդ 'ի
մէջ առնում :

» adjício ánimum consílio Կաժ
ad consílium. մտախորհ լի-
նիմ, յեղձեղում 'ի միտս, հաս-
տատեմ vel որոշեմ 'ի մօրի :

Adjudicatio - ónis (եգ.). տու-
լութիւն՝ իրաւամբ դատաս-
տանի, հաստատութիւն վճռ-
ող դատաստանի :

Adjú dico (Դրգ. Jú dico արհ.).
հաստատեմ վճռով դատաս-
տանի, տամ իրաւամբ դա-
տաստանի :

Adjugo (Դրգ. Jugo արհ.). լծեմ,
զուգեմ, կցեմ :

Adjuméntum - ti (կշտ.). օգնու-
թիւն, օգնականութիւն, սա-
տարութիւն, օգուտ, ձեռն-
տուութիւն :

Adjú nctio - ónis (եգ.). յաւե-
լում, յաւելումն, ածումն :

Adjú nctor - óris (ար.). յաւելող,
առաւելող, աճեցուցիչ :

Adjú nctum - ti (կշտ.). յաւե-
լումն, յաւելում, ածումն :

» adjú ncta - tórum (կշտ.). մօ-
տաւոր դէպք, հանգամանք
իրաց, առանձինն պայմանք :

Adjunctus - ta - tum (անց. դրբ.).

Տես Adjungo.

Adjunctus - ta - tum (- tior - tismus) աս. մօտաւոր, մերձաւոր, դրացի, քաղաքակից :

Adjungo (նրգ. Jungo արմ.).

յաւելում, յարեմ, կցեմ, զուգեմ, լծեմ, ստանամ, շահիմ, ըմբռնեմ, միաւորեմ, բարեկամեցուցանեմ, բարեացաւարտ առնեմ :

» adjungo animum ad stúdium.

պատկառ կամ ուսման, պարապիմ դպրութեան :

Adjuratio - ónis (եգ.). երդմեցուցութիւն, երդումն, պաշտօնք :

Adjurgium - gii (չգ.). վեճումն,

մաքառումն, կազ, կռիւ, հակառակութիւն, պայքար :

Adjurgo (նրգ. Jurgo արմ.). յանդիմանեմ,

եպերեմ, դպրովեմ, սաստկակոծ առնեմ :

Adjuro (նրգ. et չգ. Juro արմ.).

պաղատիմ, աղաչեմ, երդմեցուցանեմ, երդնում :

Adjutor - táris - tátus - tári (հար.).

օգնեմ, օգնական՝ ձեռնտու՝ թիկունք՝ զօրաւիգն լինիմ, սատարեմ :

Adjutor - óris (ար.). օգնական,

ձեռնտու :

Adjutórium - rii (չգ.). օգնականութիւն,

օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, սատարութիւն, օձան :

Adjútrix - ricis (եգ.). օգնական

կին :

Adjútus - ta - tum (անց. դրբ.).

Տես Adjuvo.

Adjuvo (նրգ. Juvo արմ.). յօ-

գուտ լինիմ, օգնեմ, սատարեմ, նպաստամատոյց լինիմ, ջեռուցանեմ, արծարծանեմ, բորբոքեմ :

Adlabóro (չգ. Labóro արմ.).

աշխատ լինիմ, աշխատիմ, վաստակեմ :

Adlámbens - éntis (աս.). շրջա-

պատ, համատարած, մօտաւոր, մօտակայ, մերձաւոր :

Adlavo (նրգ. Lavo արմ.). լուս-

նամ, լոգացուցանեմ, միբտեմ :

Adlivéscit (դմգ. Livéscó արմ.).

կապուտակեալ լինի, կապուտակի :

Adlubéscó - scis - scere (չգ.).

հաճոյ լինիմ, քաղցրանամ :

Admatúro (նրգ. Matúro արմ.).

ձեպեմ, փութացուցանեմ, ստիպեմ :

Adménsus - sa - sum (անց. դրբ.).

Տես Admétiór.

Admétiór (հար. Métiór արմ.).

չափեմ, համեմատեմ, բաժանեմ, բաշխեմ :

Admigro (չգ. Migro արմ.). մեր-

ձենամ, մատչեմ, միանամ, կցիմ, յարիմ :

Adminiculátor - óris (ար.). օգնա-

կան, ձեռնտու :

Adminiculátus - ta - tum (անց. դրբ.).

Տես Adminículor.

Adminículor - láris - látus - lári

(հար.). ցիցս հարկանեմ որթոց, 'ի մոյթ յեցուցանեմ

զորթս, օգնեմ, սատարեմ,
նպաստամատոյց լինիմ, հաս-
տատեմ :

Adminiculum - li (չլ+). նեցուկ՝
մոյթ՝ ցից որթոց, հաստա-
տութիւն, խէչ, օգնութիւն,
սատարութիւն :

Administer - tri (ար+). սպասա-
ւոր, պաշտօնեայ, գործաւոր :

Administra - ae (իգ+). աղախին,
նաժիշտ, զերդաստանիկ :

Administratio - ónis (իգ+). մա-
տակարարութիւն, տնտեսու-
թիւն, հոգաբարձութիւն,
վարչութիւն, տեսչութիւն,
խնամակալութիւն :

Administrativus - va - vum (աթ+).
գործուն, գործական, վաս-
տակաւոր, վարչական, տես-
չական :

Administrátor - óris (ար+). մա-
տակարար, խնամակալ, գոր-
ծակալ, վարիչ, ոստիկան,
անաս, տեսուչ :

Administrato (նրգ. Ministro արգ+).
մատակարարեմ, խնամարկեմ,
խնամակալեմ, տնտեսեմ, վա-
րեմ, պաշտեմ, առնեմ, գոր-
ծեմ, կատարեմ, տամ, հո-
գամ, հայրթայրեմ, հանդեր-
ձեմ, յանձանձեմ :

Admirabilis - le (-bíl) (or) աթ+ զար-
մանալի, սքանչելի, մեծա-
սքանչ :

admirabilia - lium (չլ+). նո-
րանշան բանք, նորասքանչ
իրք, շնաշխարհիկ վճիռ :

Admirabilitas - átis (իգ+). զար-

մանալիութիւն, սքանչելու-
թիւն, զարմանք, զարմա-
ցումն, հիացումն :

Admirabiliter (Ալբ+). սքանչելա-
պէս, սքանչելաբար, զարմա-
նապէս :

Admirándus - da - dum (-dissi-
mus) աթ+ սքանչելի, մեծա-
սքանչ, զարմանալի :

Admiratio - ónis (իգ+). զարմանք,
զարմացումն, սքանչանք,
հիացումն, մեծարանք, շուք,
պատիւ :

Admirátor - óris (ար+). զարմա-
ցող, գնահատ :

Admiror (հար. Miror արգ+). զար-
մանամ, սքանչանամ, հիանամ,
սխրանամ, ապշիմ, յապուշ
դառնամ vel կրթիմ, մեծա-
րեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

Admisceo (նրգ. Misceo արգ+).
խառնեմ, շփոթեմ :

Admissárius - rii (ար+). ձի մա-
տակախազ, պազշոռ, անա-
ռակ :

Admissio - ónis (իգ+). ընդունե-
լութիւն, ունկնդրութիւն,
ասպնջականութիւն :

Admissum - si (չլ+). յանցանք,
մեղք, չարիք, փնաս :

Admissus - sa - sum (անց. Դրբ+).
Տես Admitto.

Admitto (նրգ. Mitto արգ+). ընդ-
ունիմ, ժողովեմ, ասպնջա-
կան լինիմ, ՚ի ներքս մուծա-
նեմ, գործեմ չարիս, թոյլ
տամ, շնորհեմ, հաճիմ,
հաւանիմ, ներեմ, թողում :

Adópto (նրգ. Opto արհ.). ընտրեմ, որոշեմ, յանձն առնում, յանձին ունիմ, ընդունիմ, յորդեգիրս առնում, պատուաստեմ :

Ador-óris (չլդ.). կարմրացորեան, ձաւար :

Adorábilis - le (աթ.). արժանի երկրպագութեան, երկրպագելի, պաշտելի, մեծարոյ :

Adorátio - ónis (եգ.). երկրպագութիւն, աղօթք, աղերսանք, պաղատանք :

Adorátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Adóro.

Adórea - ae (եգ.). վարձք, հատուցումն, փոխարէն :

Adóreum - ei (չլդ.). հատ կարմրացորենոյ :

Adóreus - ea - eum (աթ.). ցորենոյ, կարմրացորենոյ :

» adórea liba. քաքար, կարկանդակ, հաստեայ, պղակունդ :

» adóreum far. հատ կարմրացորենոյ :

Adórior (հար. Orior արհ.). յարձակիմ, գրոհ տամ, խուժեմ, գուն գործեմ, ջանամ, ճգնիմ, փորձեմ, պփորձ առնում, սկսանիմ, ձեռն արկանեմ :

Adornáte (մլթ.). վայելուչս, վայելչաբար, շքեղաբար, գեղեցկապէս :

Adórno (նրգ. Orno արհ.). զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յարդարեմ, յորինեմ, պատրաստեմ, հանդերձեմ :

Adóro (նրգ. Oro արհ.). երկիր պագանեմ, երկրպագեմ, պատուեմ, շուք դնեմ, մեծարեմ, ծուներ կրկնեմ, 'ի ծուներ իջանեմ, կարգամ, աղաչեմ, պաղատիմ, աղերսեմ :

Adórtus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Adórior.

Adpário (նրգ. Pário արհ.). ստանամ, հայթայթեմ, հոգամ :

Adpátulus - la - lum (աթ.). բաց, յայտնի, երևելի, արձակ :

Adpectorátus - ta - tum (աթ.). 'ի կուրծս մերձեցեալ, մօտ 'ի բանջս հասեալ :

Adpósco (նրգ. Posco արհ.). խընդրեմ, հայցեմ, ժտեմ, հարցանեմ :

Adprecor (հար. Precor արհ.). աղաչեմ, աղօթս առնեմ, պաղատիմ, յաղօթս կամ :

Adprimo (նրգ. Premo արհ.). ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան առնեմ, կոխեմ, տազնապեմ :

Adpromissor - óris (ար.). երաշխաւոր, պատասխանատու :

Adpromitto (նրգ. Promitto արհ.). երաշխաւորեմ, երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորութիւն տամ, յերաշխի առնում :

Adpugno (նրգ. Pugno արհ.). մարտնչեմ, պատերազմիմ, 'ի դիմի հարկանիմ, կռուիմ :

Ad quid ? վասն էր, ընդէր, հիմ, առ իմէ :

Adquiesco (չլդ. Quiéscó արհ.). կասիմ, դադարիմ, հանգչեմ, վախճանիմ, մեռանիմ :

» **adquiesco tibi.** համախորհ
եմ ընդ քեզ, հաւանիմ ընդ
բանս քո :

Adrado (նրգ. Rado արգ.). քեր-
ծում, վերամ, սափրում :

Adrăpidus - da - dum (աթ.). ա-
րագընթաց, սրընթաց, սաս-
տիկ, սրավար, սուր :

Adrăsus - sa - sum (անց. արգ.).
Տես **Adrado**.

Adrémigo (զլգ. Rémigo արգ.). ղե-
կավարեմ, թիավարեմ, թիա-
կօք վարեմ :

Adrépo (զլգ. Repo արգ.). մեր-
ձենամ, մատչիմ, մագլեմ,
սպրդիմ, մտանեմ, սողամ,
գեռամ :

Adrogător - óris (ար.). որ յորդէ-
գիրս առնու :

Adrogătus - ta - tum (անց. արգ.).
Տես **Adrogo**.

Adrogo (նրգ. Rogo արգ.). խո-
րեմ, անձին սեպհականեմ,
գրաւեմ, հանեմ, վտարեմ,
ժպրհիմ, յանդգնիմ, իշխեմ,
ընդունիմ, հաստատեմ, յոր-
դէգիրս առնու :

Adruo (նրգ. Ruo արգ.). կու-
տեմ, կուտակեմ, ժողովեմ,
գիզանեմ, շեղջեմ, շեղջա-
կուտեմ :

Adscisco (նրգ. Scisco արգ.).
ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ,
քաղեմ, հաճիմ, հաւանիմ,
ընդունիմ, հաստատեմ, առ-
նու, յաւելում, յարեմ,
թուեմ, հաշուիմ, գրեմ, հա-
մարիմ :

» **adscisco mihi.** գրաւեմ, հա-
նեմ, անձին սեպհականեմ,
խորեմ :

Adscitus - ta - tum (անց. արգ.).
Տես **Adscisco**.

Adscribo (նրգ. Scribo արգ.).
գրեմ 'ի թիւ, համարիմ, 'ի
համար արկանեմ, թուեմ,
հաշուիմ, յաւելում, կցեմ :

Adscriptio - ónis (իգ.). յաւե-
լումն, յաւելումծ :

Adscripticius - cia - cium } աթ.
Adscriptivus - va - vum }

համարեալ, 'ի թիւ գրեալ,
յաւելեալ, յարեալ, զինուո-
րեցուցեալ :

» **adscriptivi milites.** զինուո-
րեալ մանկունք պատուա-
կալք, դումարտակ զինուորք
պատուոյ :

Adscriptor - óris (ար.). ձեռնա-
գրող, հաստատիչ :

Adscriptus - ta - tum (անց. արգ.).
Տես **Adscribo**.

Adsero - situm (նրգ. Sero - ris
արգ.). սերմանեմ. ցանեմ,
տնկեմ :

Adsibilo (զլգ. Sibilo արգ.). շշեմ,
սուլեմ, շշնշեմ, հծծեմ :

Adsicco (նրգ. Sicco արգ.). չո-
րացուցանեմ, ցամաքեցուցա-
նեմ, գոսացուցանեմ :

Adsignifico (նրգ. Significo արգ.).
նշանակեմ, ծանուցանեմ, զե-
կուցանեմ, ցուցանեմ, յանդի-
ման կացուցանեմ :

Adsitus - ta - tum (անց. արգ.).
Տես **Adsero**.

Adúro (նրգ. Uro արգ.). այրեմ,
կիզանեմ, խարշատեմ, կրծեմ,
ծախեմ, ուտեմ :

Ad usque (նիդ. և). մինչև 'ի :

Adústio - ónis (էգ.). այրումն,
կիզումն, այրեցած, երաշտու-
թիւն, ցամաքութիւն :

Adústus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Adúro.

adústa - tórum (լիտ. և). այրե-
ցուածք, խարանք :

Advéctio - ónis (էգ.). առաջնոր-
դութիւն, տեղափոխութիւն,
փոխումն :

Advectítius - tia - tium (անգ. և). ա-
ռաջնորդեալ, ածեալ, եկա-
մուտ, նորամուտ :

Advécto (նրգ. Vecto արգ.). բե-
րեմ, ածեմ, տանիմ, կրեմ,
առաջնորդեմ, վարեմ :

Advéctor - óris (ար.). կրելի, ա-
ռաջնորդ :

Advéctus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Adveho.

Advéctus - us (ար.). առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն, տե-
ղափոխութիւն, փոխումն :

Adveho (նրգ. Veho արգ.). այլ-
ուր տանիմ, ածեմ, վարեմ,
փոխեմ, առաջնորդեմ :

Advelitátio - ónis (էգ.). թեթե-
մաւոր, վեճումն, բանակոռ-
ութիւն, կազ, պայքար, մա-
քառումն :

Advélo (նրգ. Velo արգ.). առա-
գաստեմ, քողարկանեմ, սքո-
ղեմ, թազուցանեմ, ծածկեմ,
փարեմ, շուրջ պատեմ :

Advena - ae (ար. et էգ.). եկ-
օտար, օտարական, պա-
ղուխտ, ուխտաւոր :

Advéneror (հար. Vénéror արգ.).
մեծարեմ, շուք դնեմ, պա-
տուեմ :

Advénio (լիտ. Vénio արգ.). գա-
հասանեմ, ժամանեմ :

Adventítius - tia - tium (անգ. և).
եկամուտ, օտարամուտ, յան-
կարծադէպ, ինքնադէպ :

Advénto - tas - távi - tátum - táre
(լիտ. և). յառաջեմ, յառաջա-
նամ, մերձենամ, մատչեմ, մո-
տիմ, հպիմ :

Advéntor - óris (ար.). եկ, օտա-
րական, իջաւոր, հիւր, վա-
նատու :

Advéntus - us (ար.). գալուտ,
եկ, ժամանումն, յիսնեակ,
յինուկը պահոց ծննդեան
Վերիստոսի :

Advérbero (նրգ. Vérbero արգ.).
գան հարկանեմ, դանեմ, բրա-
ծեմ առնեմ, ծեծեմ :

Advérbium - ii (լիտ. և). վերադի-
բայից, մակբայ :

Advéreor (հար. Véreor արգ.).
զահի հարեալ երկնչեմ, զար-
հուրիմ, զանգիտեմ :

Advérsans - ántis (էջ. և). ընդդի-
մական, հակառակ :

Adversária - iórum (լիտ. և). գիւղ-
յիշատակաց, յիշատակագիր
առօրեայ հաշիւ, տետր վա-
ճառականաց :

Adversárius - ii (ար.). հակառա-
կորդ, թշնամի, ոսոխ :

Adversarius-ia-ium (աժ․)․ Հակառակ, ընդդէմ, թշնամանակամ :

Adversator - óris (ար․)․ Հակառակորդ, ակառքեան, սասի, թշնամի, ընդդիմակաց :

Adversatrix - ícis (իգ․)․ Հակառակորդ կին :

Adverse (ԱԷ․)․ Հակառակ, յետս ընդդէմ, ձախողակի, զնորին հակառակն :

Adversitas - átis (իգ․)․ Հակառակութիւն, դիմադարձութիւն, չախորժութիւն, գրգռականութիւն :

Adverso (ՆԲԳ․ Verso արճ․)․ Միտ դնեմ, զգուշանամ, խորհիմ :

Adversor (Հար․ Versor արճ․)․ զգէմ ունիմ, ընդդէմ կամ ղեկառնամ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ, արգելում, խափանեմ :

Adversum } ԱԷ․ et ՆԲԳ․ հանդէպ, յանդիման, առաջի, 'ի հանդիպոյ, ընդդէմ :

adversus eo կամ vénio. ընդ առաջ երթամ ղեկառնեմ, հանդիպիմ :

adversus clivum. ընդ զառիճեր լերին :

Adversus - sa - sum (-sior - sissimus) աժ․ հակառակ, ընդդէմ, ընդդիմակաց :

adverso flumine. ընդդէմ հոսանաց ջուրց :

adverso tempore. տարածամա, յանդէպս :

adversa manus. ներքսակողմն ձեռին, ակ :

adversâ fortunâ utor կամ labóro. 'ի վտանդի կամ, ձախողեմ, չաջողեմ, 'ի տառապանս լինիմ :

adversa-sórum (չլտ․)․ չարիք, աղէտք, տառապանք, թշուառութիւնք, արկածք :

Advérto (ՆԲԳ․ Verto արճ․)․ շրջեմ, դարձուցանեմ, պատժեմ, պատուհասեմ, հայիմ, դիտեմ, զմտաւ ածեմ :

advérto ánimum, aures, óculos. միտ դնեմ, մատուցանեմ զլսելիս, ունկնդիր լինիմ, նկատեմ, պշուցեալ հայիմ :

advérto ánimo կամ ánimum ad rem, rei. փոյթ յանձին ունիմ իմիք, պատաղիմ, հոգ տանիմ, հոգամ :

Advesperáscit (ԴճԳ․ Vesperáscit արճ․) կամ

Advéspérat (ԴճԳ․ Vésperat արճ․) ընդ երեկս է, երեկոյացեալ է ժամս, տարածամեալ է օրս :

Advígilo (չլտ․ Vígilo արճ․)․ արթուն կամ, սկեմ, տքնիմ, փոյթ առնեմ, հոգամ, միտ դնեմ, պահ ունիմ :

Advívo (չլտ․ Vívó արճ․)․ կեամ, կենդանի եմ :

Advocátio - ónis (իգ․)․ պաշտպանութիւն, բարեխօսութիւն, ջատագովութիւն, խորհուրդ խօսնակաց, թիկունք :

Advocátus - ta - tum (անց․ ԴԷԳ․)․ Տես Advoco.

Advocátus - ti (ար.) . պաշտպան ,
բարեխօս , ջատագով իրաւ-
անց , խօսնակ , խորհրդա-
կան , խորհրդակալ :

Advócito (նրգ. Vócito արգ.) . կո-
չեմ ստէպ , կարդամ , ձայնեմ ,
հրաւիրեմ :

Advoco (նրգ. Voco արգ.) . առ-
իս կոչեմ , տամ ածել , պաշտ-
պան կամ , պաշտպանեմ , ջա-
տագով լինիմ , 'ի ձեռն առ-
նում , 'ի կիր արկանեմ :

» advoco ánimum ad meípsum .
ամփոփեմ vel ժողովեմ զմիտս ,
մտադիր լինիմ :

Advolátus - us (ար.) . թռիչք ,
թռչան , թռչումն :

Advólitans - ántis (բյծ.) . թռչող ,
թռչուն :

Advolo (չգ. Volo - las արգ.) .
թռչեմ , թռանիմ , սլանամ ,
սուբամ , արշաւեմ , վարգեմ :

Advólvo (նրգ. Volvo արգ.) . շրջ-
ջեմ , շրջջեմ , թաւալե-
ցուցանեմ , հոլովեցուցանեմ ,
գլեմ , գլորեմ :

» advólvo me . 'ի ծունր իջա-
նեմ , ծունր դնեմ vel կրկնեմ ,
յերկիր անկանիմ , խոնարհիմ ,
երկիր պազանեմ :

Advolútus - ta - tum (անյ. Դրբ.) .
Տես Advólvo .

Adytum - ti (չգ.) . սրբատուն ,
Սրբութիւն , ներքսագոյն
մասն մեհենից :

Aédepol (յէ.) . արդարեւ , հա-
ւաստի ինձ , ճշմարտիւ , ա-
պաքէն :

Aedes - dis } էգ. տաճար , եկե-
Aedis - dis } ղեցի , մեհեան , տուն , ապա-
րանք , սենեակ , խուց :

» prima aedes . անդաստակ ,
գաւիթ , վայրագաւիթ :

Aedícula - lae (էգ.) . տնակ ,
տնիկ , սենեկիկ , խցիկ , եկե-
ղեցի փոքր :

Aedificátio - ónis (էգ.) . շինուած ,
յորինուած , կազմած :

Aedificatiúncula - ae (էգ.) . փոք-
րիկ շինուած :

Aedificátor - óris (ար.) . ճարտա-
րապետ , գործատէր , արուես-
տագործ , շինող :

Aedificátus - ta - tum (անյ. Դրբ.) .
Տես Aedifico .

Aedificium - cii (չգ.) . շինուած ,
շէն , շինութիւն , կազմած ,
յորինուած :

Aedífico - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.) . շինեմ , կանգնեմ , կա-
ռուցանեմ , յորինեմ , հաստա-
տեմ , կազմեմ , կարգեմ , ճար-
տարապետեմ :

Aedilátus - us (ար.) } վերակա-
Aedílitas - tális (էգ.) } ցութիւն շինուածոց , շի-
նուածապետութիւն , քաղա-
քաբաշխութիւն , աւագու-
թիւն քաղաքաբաշխից :

Aedílis - is (ար.) . վերակացու
շինուածոց , շինուածապետ ,
քաղաքաբաշխ , քաղաքորէն :

Aedilítius - tia - tium (արգ.) . շի-
նուածապետութեան , քաղա-
քաբաշխութեան :

Aedituor - uāris (-ūeris) - uāri
(-ui) հար. պահեմ զտաճար,
պահպանեմ զեկեղեցի, զգու-
շանամ սրբատան :

Aeditimus - mi (ար.)
Aedituens-éntis (էջծ.) } Լուսա-
Aedituus - tui (ար.)

բար, աւանդապահ եկեղե-
ցայ, պահապան սրբատան :
Aëdon-ónis (էգ.) սոխակ, ծի-
ծառնուկ :

Aedónius - ia - ium (ար.) սո-
խակի, ծիծառնկի :

Aeger - gra - grum (-grior - gé-
rimus) ար. հիւանդ, խօթ,
ախտաժէտ, ցաւոտ, տկար,
ցաւագին, թախծալից, խիստ,
դժուարին, դժնդակ, տաղ-
տուկ, անհնարին :

» aeger avaritiâ. ընչաքաղց,
ազահ, ժլատ, ուիշդ, կցիր,
կծծի, ճղճիմ :

» aeger consilii. յերկուական,
երկբայ, կասկածոտ :

Aegis-idis (էգ.) եգիս, վահան
Պալլասայ :

Aegithus-ti (ար.) շահէն, բազէ :

Aegóceras - átis (չգ.) չաման,
հացհամեմ :

Aegóceros - ri էմ - rôtis (ար.)
այծեղջիւր, աստեղպտուն
այծեղջեր :

Aegre (-grius - gérrime) յէ-
յանկամ, ախմայ կամօք,
դժուարաւ, հազիւ հազ :

» aegre fácio tibi. տրամեցու-
ցանեմ, նեղեմ, աշխատ առ-
նեմ, ձանձրացուցանեմ :

» aegre est mihi. չէ ինձ հա-
ճոյ, զչարիմ, ցաւէ ինձ, 'ի
դժկամակ միտս լինիմ :

» nescio quid meo ánimo aegre
est. զախտ մահաւ ջերանիմ,
ցաւս ինչ զգամ 'ի մարմնի :

Aegreo - es - rére էմ } Կէտ. հիւ-
Aegrésco - scis - scere

անդանամ, խօթանամ, ան-
կեալ զնիմ 'ի մահիճս, տրտ-
միմ, տխրիմ, թախծիմ, դառ-
նանամ, զայրանամ, վշտա-
նամ, տառապիմ :

Aegrimónia - ae (էգ.) տրտմու-
թիւն, թախիծ, վիշտք, տա-
ռապանք, նեղութիւն :

Aegritúdo - dinis (էգ.)

Aegror - óris (ար.) } հիւան-
Aegrotátio - ónis (էգ.)

դութիւն, ախտ, խօթութիւն,
սեւամաղձութիւն, տխրու-
թիւն, թախծութիւն, տրտ-
մութիւն, վիշտք, տառա-
պանք, նեղութիւն :

Aegróto - tas - távi - tátum - táre
(չգ.) հիւանդանամ, անկեալ
դնիմ 'ի մահիճս, խօթանամ,
ախտանամ :

Aegrótus - ta - tum (ար.) հիւ-
անդ, խօթ, ախտաժէտ,
ցաւոտ, տկար :

Aelúrus - ri (ար.) կատու, կուղ :

Aemulátio - ónis (էգ.) նախան-
ձաւորութիւն, նախանձ, նը-
մանութիւն, չարակնութիւն,
խանդութիւն, խանտաւորու-
թիւն, խնդրակցութիւն :

Aemulátor - óris (ար.) նախան-

ձաւոր, նախանձախնդիր, նախանձընդդէմ, նմանօղ :

Aemulátus - us (աբ.). նախանձ, նախանձաւորութիւն, նմանութիւն :

Aémulor - láris - látus - lári (հաբ.). 'ի նախանձ մտանեմ, նախանձաբեկ լինիմ, նախանձիմ, նմանօղ լինիմ, նմանիմ, մըրցիմ, ելեկելս առնեմ :

» aémulor te կամ tibi. նախանձընդդէմ լինիմ քեզ, զմիմեամբք ելանեմ, ընթացակից լինիմ :

Aémulus - la - lum (աթ.). նախանձաւոր, նախանձայոյզ, նախանձախնդիր, նախանձընդդէմ, նմանօղ, մրցող, ակոյիւն, չարակն :

Aeneátor - óris (աբ.). փողակարգաց, փողահար, փողար :

Aéneus - nea - neum (աթ.). պղնձակերտ, պղնձապատ, պղնձի, արուրի :

Aenigma - matis (չլթ.). առեղծուած, առակ, առասպել :

Aënum - li (չլթ.). անօթ պղնձի :

Aënum - ni (չլթ.). պղինձ անագախառն, արոյր :

Aënus - na - num (աթ.). պղնձի, պղնձապատ, պղնձակերտ, արուրի :

Aequábilis - le (աթ.). հաւասար, հանգոյն, նման, միատարր, նոյն :

Aequabilitas - tátis (խգ.). հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն :

Aequabíliter (ձլթ.). հաւասար, նմանապէս, հանգոյն, ըստ նմին օրինակի :

Aequaévus - va - vum (աթ.). հասակակից, ժամանակակից :

Aequális - le (-lior - lissimus) աթ. հաւասար, զուգական, հանգոյն, նոյն, նման, միատարր, հարթ, ողորկ, համեմատ, պատշաճ, ժամանակակից, հասակակից :

Aequálitás - tátis (խգ.). հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն, զուգականութիւն :

Aequáliter - lius (ձլթ.). հաւասար, նմանապէս, հանգոյն, զոյգ հասարակ :

Aequaméntum - ti (չլթ.). հարթակշիռ, հարթաչափ գործի :

Aequanímítás - tátis (խգ.). հաւասարութիւն ոգւոյ, անաչառութիւն, չափաւորութիւն, բարութիւն, բարեբարութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն :

Aequátio - ónis (խգ.). հաւասարութիւն, նմանութիւն, զուգութիւն :

Aequátus - ta - tum (անգ. Գրէթ.). Տե՛ս Aequo.

Aequé - quíus - quíssime (ձլթ.). հաւասար, նմանապէս, նոյնապէս, ըստ նմին օրինակի, իրաւամբք :

» aequé ac sí. որպէս թէ, իբրութիւն :

Aequidiále - lis (չլթ.). հասա-

բախորութիւն, գիշերահաւասար, հաւասարութիւն տուրնջեան և գիշերոյ :

Aequidiānus-na-num (աժ.) հասարակօրեայ, հասարակածի :

Aequilatatio-ónis (էփ.) հաւասար լայնութիւն, միաստոր տարածք :

Aequilibris-re (աժ.) հասարակաշէն, միահարթ յատակեալ :

Aequilibritas-tátis (էփ.) } հաւ
Aequilibrium-rii (չլէ) } սար vel հասարակաշէն
կշիւ, հաւասարութիւն :

Aequimanus - na - num (աժ.) յերկոցունց ձեռաց աջողակ :

Aequinoctialis-le (աժ.) հասարակօրեայ, հասարակածի :

Aequinóctium-tii (չլէ.) հասարակօրութիւն, հաւասարութիւն տուրնջեան և գիշերոյ, գիշերահաւասար :

Aequipar-quíparis (աժ.) հանգոյն, հաւասար, նման, զոյգ :

Aequiparabilis-le (աժ.) համեմատելի, զուգական, նման :

Aequiparatio-ónis (էփ.) հաւասարութիւն, զուգութիւն, նմանութիւն, համեմատութիւն, կշիւ, կշռութիւն :

Aequiparo (նրփ. Paro-ras աբփ.) հաւասարեմ, զուգեմ, նմանեցուցանեմ, համեմատեմ, բնդ միմեանս հարկանեմ, կշռեմ :

Aequipóndium - dii (չլէ.) հակառակամէտ, կշիւ, գունդ կշռորդի :

Aéquitas - tátis (էփ.) հաւասարութիւն, զուգութիւն, համեմատութիւն, յանկութիւն, պատշաճողութիւն, չափակցութիւն, զուգաչափութիւն, արդարութիւն, ուղղութիւն, չափաւորութիւն, զգուշութիւն, ընտրութիւն :

Aéquiter (Ալէ.) հաւասար, զոյգ հասարակ, հանդոյն :

Aequo - quas - quávi - quátum - quáre (նրփ.) հաւասարեմ, հարթեմ, համեմատեմ, զուգեմ, կշռեմ :

» aequo labórem. բաժանեմ զվաստակ, բաշխեմ զաշխատութիւն :

Aequor-ris (չլէ.) դաշտավայր, դաշտադետին վայր, տեղի տափարակ, դիւր, ծով հանդարտ, օդ, այլ օդեղէն :

Aequóreus-ea-eum (աժ.) ծովական, ծովային :

Aequus-qua-quum (-quior-quis-simus) աժ. հարթ, միահարթ, ողորկ, հաւասար, նման, հանգոյն, նոյն, արդար, իրաւացի, չափաւոր, բանաւոր, յաջող, հաշտ, բարեկամ, հաստատուն, զօրաւոր, անյողդողդ, պինդ :

» aequum - qui (չլէ.) դիւր, տեղի տափարակ, արդարութիւն, ուղղութիւն, իրաւունք :

» aequi bonique dico. ըստ արժանւոյն խօսիմ, իրաւամբ ասեմ :

» *aequi bonique cónsulo* Կաժ
fácio. ուղիղ մտօք մեկնեմ,
 առնում 'ի բարին :

» *ex aequo et bono.* Իրաւամբ
 և արդարութեամբ, ուղիղ :

Aër-ris (աբ.). այեր, օդ, եթեր :

» *in áère piscor.* Խորհիմ զանո-
 տիս, գիրկս զգաղիւ արկա-
 նեմ, օդաբանս խօսիմ, զօդս
 կոծեմ :

Aera - ae (էգ.). որոմն :

Aeramentum - ti (չլտ.). անօթ
 պղնձի, պղնձակերտ աման :

Aerária-iae (էգ.). հնոց, դարբ-
 նոց պղնձոյ, պղնձահանք,
 պղնձահատ :

Aerárium-rii (չլտ.). տուն գան-
 ձուց, գանձարան, գանձ հա-
 սարակաց, մուտք, հաս տե-
 րութեան :

» *aerárii praetor.* զլուխ գան-
 ձաւորաց, վերակացու մտից,
 տեսուչ հասից :

Aerárius-ia-ium (աթ.). պղնձի,
 պղնձակերտ, պղնձապատ,
 արուրի :

» *aerárius faber.* կաթսայա-
 գործ, պղնձագործ :

» *aerária officína.* դարբնոց,
 խանութ պղնձագործի :

» *tribúni aerárii.* գանձապահ
vel գանձաւորք մարտի, տե-
 սուչք հասից :

Aerárius - ii (աբ.). պղնձագործ,
 կաթսայագործ :

Aerátus - ta - tum (աթ.). պղնձա-
 պատ, պղնձակերտ, մեծա-
 տուն, ընչաւէտ :

Aéreus - rea - reum (աթ.). պղն-
 ձի, պղնձապատ, պղնձա-
 ձոյլ, պղնձակերտ, 'ի գոյն
 պղնձոյ :

Aëreus - rea - reum (աթ.). օդե-
 ղէն, օդային, եթերական :

Aérifer - rífera - ríferum (աթ.).
 պղնձաբեր, պղնձահան :

Aerifodína - ae (էգ.). պղնձա-
 հատ, պղնձահանք :

Aérinus - na - num (աթ.). որո-
 մնաբեր, որոմնախառն, պղն-
 ձի, պղնձապատ, պղնձակերտ :

Aéripes-ripedis (աթ.). որոյ ոտքն
 պղնձի են, արագոտն, երա-
 զընթաց :

Aerísonus - na - num (աթ.).
 պղնձաձայն :

Aërius - ia - ium (աթ.). օդեղէն,
 օդային, եթերական :

Aero-ónis (աբ.). կողով, կթոց,
 որթ, զամբիւղ, պարկ, պայ-
 ուսակ :

Aerósus-sa-sum (աթ.). պղն-
 ձակերտ, պղնձապատ, պղն-
 ձաձոյլ :

Aerúca - ae (էգ.). ժանդ պղնձոյ,
 ժանգառ :

Aeruginósus - ósa - ósum (աթ.).
 ժանգաղից, ժանգահար, ժան-
 գակեր :

Aerúgo-ginis (էգ.). ժանգ, ժան-
 գառ, ժանգառութիւն, տեն-
 ջանք, ցանկութիւն, ագա-
 հութիւն, ժլատութիւն, կա-
 տաղութիւն, մոլեղնութիւն,
 նախանձ, չարակնութիւն :

Aerúmna - ae (էգ.). անհնարին

վաստակ, վեշտք, նեղութիւն, տառապանք, աղէտք, անձկութիւն, թշուառութիւն, ձախողանք :

Aerumnābilis-le } ած. վաստա-
Aerumnālis-le }

կաւոր, դժուարին, անհնարին, դժնդակ, թշուառ, թշուառական :

Aerumnātus - ta - tum (ած.). վշտագին, ողորմելի, աղիողորմ, ցաւագին :

Aerumnōsus - sa - sum (-sior - sis - simus) ած. նեղեալ, տառապեալ, չուառ, թշուառական, եղուկ, հէք :

Aerūmnula - ae (իգ.). փայտ երկձղի բեռնաբարձ, աշխատութիւն, վաստակ, վեշտք, տառապանք, նեղութիւն :

Aeruscātor - ōris (աբ.). մուրացիկ, մուրող, դատարկասուն, ստահակ, խեռ :

Aerusco - cas - cavi - cātum - cāre (լլգ.). ողորմութիւն խնդրեմ, մուրանամ, 'ի մայր շրջիմ :

Aes, aeris (լլգ.). պղինձ, արոյր, արծաթ, դրամ, դահեկան, թռչակ, ռոճիկ, հատուցումն, վարձք :

» aes aliénium. պարտք, պարտիք :

» aes aliénium fácio, cóntraho } աֆ cogo. պարտական լինիմ, ընդ պարտեօք անկանիմ :

» sum in aère tui. բարեկամիմ, բարեկամ լինիմ, բարեկամութիւն խառնեմ ընդ քեզ :

Aésalon - ōnis (աբ.). ճուռակ, բազէ որսական :

Aeschynómene - nes (իգ.). տունկ զգայուն, ամփոփուկ, պատկառուկ :

Aesculétum - ti (լլգ.). կաղնիք, անտառ կաղնեաց :

Aescúleus - lea - leum } ած. կաղ-
Aescúlinus - na - num }

նւոյ, թեղօշի :

Aésculus - li (իգ.). կաղնի, ընտանի թեղօշ :

Aestas - tátis (իգ.). ամառն, ամարայնի :

Aéstifer - stífera - stíferum (ած.). ջերմ, եռանդնոտ, եռանդուն, բորբոքեալ, հրացեալ, այրիչ, կիզիչ, տոչորական :

Aestimābilis - le (ած.). մեծարգ, մեծարգի, պատուական, յարգոյ :

Aestimátio - ōnis (իգ.). գնահատութիւն, գինք, վարկ, յարգ, խորհուրդ, կարծիք, քննութիւն, համբաւ, լուր, հռչակ, անուն, մեծարանք :

Aestimátor - ōris (աբ.). գնահատ, դատաւոր, քննիչ, հմուտ :

Aestimatórius - ia - ium (ած.). մեծարգի, մեծարոյ, պատուական :

Aestimátus - us (աբ.). մեծարոյ կարծիք, մեծարանք, յարգ :

Aéstimo - mas - mávi - mátum - máre (նրգ.). գինս հատանիմ, կարծեօք համարիմ, առ մեծարգիս ունիմ, վարկանիմ, վճիռ հատանեմ, դատեմ :

» aéstimo magni կամ magno.

մեծազնի համարիմ, առ պատուականս ունիմ, մեծարեմ :

» aéstimo minóris կամ tenuissime. դիւրազնի համարիմ, տեղեմ, նուազեցուցանեմ զգինն :

Aestíva - vórum (չլթ.). ամառանոց, ամառաստան, հովանոց :

Aestive (ՎՔ.). ամառանի, սակաւ, դոյզն, թեթեւզոյնս :

Aestivo - vas - vávi - vátum - váre (չլթ.). յամառան ժամանակի հանեմ զառուրս'ի հովանոցս :

Aestívu - va - vum (աթ.). ամառնային, ամառային :

Aestuabúndus - da - dum (աթ.). ջերմ, եռացեալ, կիզել, տոչորական :

Aéstuans - ántis (էյթ.). ջերմ, եռացեալ, խռովեալ, վշտացեալ, տառապեալ, նեղեալ, ծփեալ, տատանեալ :

Aestuárium - ii (չլթ.). եռանդն, ծովիք, յոյզք, գոգ vel խորշ ծովու, ծերպք, շնչահան, օդամուտ :

Aestuátio - ónis (էթ.). շարժումն, ծփանք, խռովութիւն մտաց :

Aéstuo - uas - uávi - uátum - uáre (չլթ.). ջեռում, ջերանիմ, եռամ, զեռամ, ծփիմ, տատանիմ, յուզիմ, խռովիմ, նեղիմ :

» aestuo desidério. ցանկանալով ցանկամ, ցանկութեամբ տենչամ և փափաքեմ :

Aestuóse - sius (ՎՔ.). եռանդ-

մամբ, ջերմաջերմ, սաստիկ, յոյժ, մեծաւ ծփանք :

Aestuósus - sa - sum (-sior - síssimus) աթ. ջերմ, ջերմազոյն, ջերմաջերմ, եռացեալ, խռովեալ, ծփեալ, տատանեալ, մրկախառն :

Aestus - us (ար.). ջեր, ջերմութիւն, տապ, տոթ, տոթաժամ, եռանկն, այրումն, կիզումն, ցաւ, խաղաքք և նուազութիւն ջուրց ծովու, ուժգնութիւն, զօրութիւն, շարժումն, նեղութիւն, վեշտք :

Aetas - tátis (էթ.). հասակ, տիք, կեանք, ժամանակ, դար, տմ, տարի :

» aetas integra. հասակ այրական, այրութիւն, առնութիւն, արութիւն :

» aetas ingravéscens. բազմամեայ ծերութիւն, ծերոյթ :

» aetas última կամ exácta. ալեզոյթ, զառամութիւն, խոր ծերութիւն :

» aetas áurea. ոսկեղէն դար :

» aetas acta honéste. բարեկեաց կեանք, համեստ վարք :

» aetátem (ՎՔ.). միշտ, հանապազ, ցանկ, զամենայն առուրս կենաց :

Aetátula - ae (էթ.). մատաղական տիք, մատաղութիւն հասակի, երիտասարդութիւն :

Aetérnitas - tátis (էթ.). յաւիտեանականութիւն, մշտնջենաւորութիւն, տեւականութիւն, անմահութիւն :

Aetérno - nas - návi - nátum - náre (նրգոյ) . յաւիտենական vel մշտնջենաւոր առնեմ, անմահ հացուցանեմ :

Aetérno հաճ } յի . յաւիտե-

Aetérnum } նից , յաւիտենա յաւիտե-
նից , իսպառ , միշտ , մշտնջե-
նապէս , հանապազ , ցանկ :

Aetérnus - na - num (աթոյ) . յաւի-
տենական , մշտնջենան , մշտըն-
ջենաւոր , անապառ , անվախ-
ճան , տեւական , մնացական ,
անմահ , անմահական :

Aether - ris (ար) . եթեր , օդ ,
այեր :

Aethéreus - rea - reum } աթ . եթե-

Aethérius - ria - rium } րային , եթերական , օդեղէն ,
օդային :

Aethra - ae (իգոյ) . եթեր , այեր , օդ :

Aévitás - tátis (իգոյ) . հասակ ,
տիք , ծերոյթ , ծերութիւն ,
ժամանակ , դար , տեւականու-
թիւն , տեւումն :

Aevum - vi (չգոյ) . երկար , ժա-
մանակ , երկայնակեաց կեանք ,
բազմաժամանակեայ ծերու-
թիւն , մշտնջենաւորութիւն ,
կենդանութիւն , դար :

Affaber - bra - brum (աթոյ) . ծար-
տարագործ , քաջարուեստ ,
արուեստական :

Affábilis - le (-bílíor) աթ . քաղցր ,
մարդասէր , բարեբարոյ , հեղ :

Affabilitas - tátis (իգոյ) . քաղցրու-
թիւն , մարդասիրութիւն ,
բարք բարեբարք , հեղութիւն :

Affabíliter - líssime (յիգոյ) . քաղ-
ցրութեամբ , մարդասիրու-
թեամբ , հեղաբար :

Affabre (յիգոյ) . ծարտարաբար ,
ծարտարապէս , արուեստա-
բար , հնարիւք :

Affámen - minis (չգոյ) . ծառ ,
խօսք , բան :

Affániaē - niárum (իգոյ) . շաղ-
փաղփութիւն , շատխօսու-
թիւն , սնոտիք , դոյզն իրք ,
բարբանջք , դրդջիւնք :

Affáris (հար . Faris արժ) . խօ-
սիս , բարբառիս , ասես , ծա-
ռես , ծառ արկանես :

» affáris me nómine . յանուանէ
կոչես զես , յականէ յանուանէ
հարցանես :

Affatim (յիգոյ) . առատապէս , յոր-
դագոյնս , շատ , ըստ արժան
բաւականին :

Affátus - us (ար) . բանակցու-
թիւն , խօսք , խօսակցութիւն ,
ասացուած :

Affectátio - ónis (իգոյ) . ծարտա-
րանք , պաճուածանք , այլան-
դակ նկար , տենչանք , իղձք ,
ցանկութիւն , պահանջանք ,
պահանջումն :

Affectátor - óris (ար) . կերպա-
րանօղ , պաճուածող , փափա-
քող , ցանկացող , պահանջող :

Affectátus - ta - tum (անց . դրէ) .
Տես Affecto .

Afféctio - ónis (իգոյ) . ախտ , կա-
րիք , շարժումն , գութ , յօ-
ժարութիւն , գորով , սէր , որ-
պիսութիւն , հանգամանք ,

պայման, վիճակ, կարգ, աստիճան :

- » affectio astrorum. ազդեցութիւն աստեղաց, ազդումն աստեղից :

Affecto - tas - távi - tatum - táre (Նբգ.) էմօ

Affecto - táris - tatus - tári (Հար.) կերպարանիմ, ճարտարիմ, պաճուճիմ, սնձուկ յոյժ ունիմ, յանկուցանեմ, առաջնորդեմ, ուզեմ, ձգեմ, քարշեմ, մղեմ :

Affectus - ta - tum (անգ. քրք.)

Տես Afficio.

Affectus - ta - tum (-tissimus) ած. գգածեալ, կարգեալ, յօրինեալ, շարժեալ, յուզեալ, զարդարեալ, լցեալ, լի, նեղեալ, տանջեալ, ընկճեալ, լլկեալ, վշտացեալ :

- » affectus virtútibus. զարդարեալ առաքինութեամբք, առաքինաւոր :
- » affectus beneficio. երախտաւորեալ, բարերարեալ :
- » affectus vítiis. աղտեղեալ յոռութեամբք, շաղախեալ վատթարութեամբք, ախտաւոր, յոռի :
- » affectus senectúte. ծերացեալ հասակաւ, ալեւորեալ և լի աւուրբք :
- » affectus febre. տապացեալ ջերմամբ, ջերմնոտ :
- » affectus morbo. հիւանդ, խօթ, խօթացեալ, ախտաժէտ, ցաւոտ :

Affectus - us (ար.) կարիք, ախտ, ցանկութիւն, յոյզք սրտի, իղձք, փափաքանք, բաղձանք, տենջանք, յօժարութիւն, գորով, սէր, բարեսիրութիւն, տկարութիւն, խօթութիւն :

Affero, attuli, allatum (Նբգ. Fero արգ.) բերեմ, ածեմ, հասուցանեմ, ծանուցանեմ, ազգ առնեմ, զըոյց տամ, զեկուցանեմ, յիշատակեմ :

» affero manus mihi. զԷւրովին երթամ, անձին առնեմ :

» affero ánimum tibi. քաջալերեմ, քաջալերս մատուցանեմ, խրախոյս տամ, խրատեսեմ, սրտապնդեմ :

» affertur fama. բան ել, ասի, ազդ լինի, հռչակ հարկանի :

Afficio - fectum (Նբգ. Fácio արգ.) շարժեմ, շօշափեմ, հպիմ, ազդեմ, յուզեմ, խռովեմ, տկարացուցանեմ, տապալեմ :

» afficio nómine. անուանեմ, յանուանէ կոչեմ :

» afficio laude, honóre, beneficio. գովեմ, գրուատիս տամ, գրուատեմ, պատուեմ, մեծարեմ, շուք դնեմ, երախտիս առնեմ, բարերարեմ :

» afficio munéribus, laetitíâ. բաշխիշ տամ, պարգևս բաշխեմ, պարգևատու լինիմ, ուրախ առնեմ, խնդացուցանեմ, զքօսուցանեմ :

» afficio virgis. գոն հարկանեմ, գանալից առնեմ, գանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, կոծեմ :

› afficior exílio. տաքազիր vel
վտարանդի լինիմ, աքսորիմ :

› afficior morbo. հիւանդանամ,
խօթանամ, ախտանամ :

Affictítius - tia - tium (ած.).
պատշաճ, անկ, յաւելեալ,
կից, յօդեալ, յարեալ, զօ-
դեալ, միաւորեալ, կապեալ :

Affictus - ta - tum (անց. դէք.).

Տես Affigo և Affingo.

Affigo (նշգ. Figo արհ.). զօդեմ,
կցեմ, մածուցանեմ, պնդեմ :

› affigo cruci. 'ի խաչ հանեմ,
խաչեմ :

› affigo ánimo. 'ի միտս դրոշ-
մեմ, տպաւորեմ յողւոջ :

Affiguro (նշգ. Figuro արհ.).
կերպարանեմ, նմանեցուցա-
նեմ, կերպաձեւեմ, յարմարեմ,
յերիւրեմ :

Affingo (նշգ. Fingo արհ.). 'ի
յարդ և 'ի կերպարանս ածեմ,
կերպարանեմ, յարդարեմ, յօ-
րինեմ, կապմեմ, գործեմ, առ-
նեմ, կատարեմ, գրեմ, ընծա-
յեմ, տամ, պատշաճեմ, յե-
րիւրեմ :

Affinis - ne (ած.). սահմանա-
կից, արուարձական, մեր-
ձաւոր, դրացի, խնամի, ազ-
գական, տոհմակից, հաղորդ,
հաւասարորդ, կցորդ, գոր-
ծակից չարեաց :

Affinitas - tátis (իգ.). մօտաւո-
րութիւն, մերձաւորութիւն,
դրացութիւն, խնամութիւն,
ազգականութիւն, նմանու-
թիւն, կերպարանք :

Affirmántez էսմ } Տէ. հաստա-
Affirmáte-tissime }
տուծեամբ, պնդագոյնս :

Affirmátio - ónis (իգ.). հաստա-
տուծիւն, ստուգութիւն :

Affirmátor - óris (ար.). հաստա-
սիչ, երաշխաւոր :

Affirmátus - ta - tum (անց. դէք.).
Տես Affirmo.

Affirmo (նշգ. Firmo արհ.). հաս-
տատեմ, ստուգեմ, վաւերա-
կան առնեմ, հաստատուն ցու-
ցանեմ, հաւատարմացուցա-
նեմ, վկայեմ :

Affixa - xórum (չլտ.). մօտաւոր
վայրք տան :

Affixus - xa - xum (անց. դէք.).
Տես Affigo.

Afflátus - ta - tum (անց. դէք.).
Տես Afflo.

Afflátus - us (ար.). փշիւն, շունչ,
հողմ, ոգի, թեղադրութիւն,
ազդեցութիւն, եռանդուն
մտաց, աւիւն, յոյզք :

Afflécto (նշգ. Flecto արհ.).
կրկնեմ, ծալեմ, ծռեմ, կո-
րացուցանեմ, թիւրեմ :

Affleo (չլտ. Fleo արհ.). լամ,
զլալ հարկանիմ, արտասուեմ,
արտասուս հեղում, աշխա-
րեմ, ողբամ :

Afflictátio - ónis (իգ.). վիշտք,
նեղութիւն, տառապանք,
անձկութիւն, ցաւ, կսկիծ :

Afflicto - tas - távi - tátum - táre
(նշգ.). շարժեմ, յուզեմ,
խռովեմ, ընդհարկանեմ, մղեմ,
նեղեմ, տառապեցուցանեմ,

կործանեմ, լլկեմ, թշնամանեմ :

Afflictor - óris (աբ.) . նեղել, հալածիչ, կործանիչ :

Afflictus - ta - tum (անց. դբ.) . Տես Affligo.

Afflictus - ta - tum (-tior) ած. յուզեալ, շարժեալ, երերեալ, յիրկիր անկեալ, սրտաբեկ, նեղեալ, աշխատեալ :

Afflictus - us (աբ.) . ընդհարումն, բախումն, կործանումն :

Affligo (նբգ. Fligo աբ.) . ընդհարկանեմ, տապալեմ, կործանեմ, ապականեմ, եղծանեմ, քանդեմ, աւերեմ, նեղեմ, վշտացուցանեմ, տառապեցուցանեմ :

Afflo (նբգ. Flo աբ.) . փչեմ, շնչեմ, թեւադիր լինիմ, ազդեմ, յուզեմ vel վառեմ ըզմիտս, ձեռնտու լինիմ, օգնեմ :

» fulminis ignibus afflor. փայլատակամիք հարկանիմ, շանդակեղ vel շանդահար լինիմ :

» incéndio կամ flammâ afflor. այրիմ, կիզանիմ, հրայրեաց լուծանիմ, հրկիզեմ հրով :

Affluens - éntis (-éntior - entissimus) քցծ. առատ, յորդ, յորդառատ, լի, թաթաղուն, զեղուն, ընչաւեա :

Affluénter - tius (յլբ.) . առատաբար, յորդազոյնս, յորդառատ, լիով :

Affluéntia - ae (խգ.) . առատութիւն, յորդութիւն, յաճախութիւն, լիութիւն :

Affluo (չլգ. Fluo աբ.) . հոսիմ, սորիմ, ընթանամ, գիմեմ, մերձենամ, մատչեմ, սպրդեմ, մտանեմ, առատանամ, յաճախեմ, յորդեմ, առաւելում :

Affódio (նբգ. Fódio աբ.) . բրեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսացուցանեմ, խորեմ :

Afformido (նբգ. Formido աբ.) . երկնջիմ, զարհուրիմ, զանդիմեմ, խիթամ :

Affrángo (նբգ. Frango աբ.) . բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ :

Affrico (նբգ. Frico աբ.) . շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Affrietus - ta - tum (անց. դբ.) . Տես Affrico.

Affringo (նբգ. Frango աբ.) . խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Affrio (նբգ. Frio աբ.) . մանրեմ, փշրեմ, փխրեմ, լեսում, կոտորեմ, բրդեմ, ի փոշի լուծանեմ :

Affúlgeo (չլգ. Fúlgeo աբ.) . փայլեմ, պաղպաջեմ, շողամ :

» affúlget fortuna. առ իս բախտիմ, աջող է բախտն, նպաստաւոր լինի ինձ բախտն :

Affúndo (նբգ. Fundo - dis աբ.) . հեղում, զեղում, հոսեմ, թափեմ, արկանեմ, յորդեմ, ողողեմ, սրսկեմ :

Affúsio - ónis (խգ.) . հեղումն, զեղումն, հոսումն, սրսկումն :

Affúsus - sa - sum (անց. դբ.) . Տես Affúndo.

Africus ventus-ti } ար. հարաւ,
Africus-ci }

հողմ արեւմտեան հարաւոյ,
հարաւահողմ :

Agáricon - ci } ւշ. վրացի կո-
Agáricum - ci }

ճակ, սունկն :

Agáso-ónis (ար.). իշաժար, ջո-
րեպան, ջորեախ :

Age, age sane, age porro, age
vero, age dum, age sis, age
jam (հրհ. Ago քայն). հապա,
լեր, աղէ, զօրացիր, քաջ
լեր, օն առ, օն արիք :

Agéllulus - li } ար. ագարակիկ,
Agéllus - li }

դռնաքեայ վիճակ :

Agéma - matis (ւշ.). լէգէոն,
վաշտ զօրաց առ մակեդո-
նացիս :

Agens - éntis (էյնթ.). գործող,
գործելի, գործական, ազդոյ,
ազդող, զօրեղ :

Ager - gri (ար.). անդ, անդաս-
տան, ագարակ, վիճակ, կա-
լուածք, հող, դաշտ, դաշ-
տաժայր, արտ, երկիր :

Agesis (ար է age, si vis). աղէ,
հապա, լեր, օն առ :

Aggemo (ւշ. Gemo արհ.). լամ,
զլալ հարկանիմ, արտասուեմ,
աշխարհեմ, ողբամ :

Agger - ris (ար.). հողակոյտ, հո-
ղաբլուր, թումբ, պատուար,
պատնէշ, խրամ :

agger terrénus. հողաբլուր,
հողակոյտ, մարտկօց, պատ-
նէշ, պատուար :

Aggerátim (ճէ.). շեղջաշեղջ,
դէզադէզ : բարդս բարդս,
կոյտս կոյտս, լիուլի, գուն-
դագունդ :

Aggerátio - ónis (իգ.). թումբ,
պատուար, շեղջ, կոյտ, դէզ,
ժողով :

Aggerátus - ta - tum (անյ. դրէ.).
Տես Aggero - ras.

Aggero - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). կուտեմ, շեղջեմ, շեղ-
ջակուտեմ, դիզանեմ, մթե-
րեմ, ժողովեմ, կանգնեմ հո-
ղաբլուրս, պնդեմ, աճեցու-
ցանեմ, յաւելում, առաւե-
լում, կցեմ :

Aggero - ris (նրգ. Gero - ris արհ.).
առեալ տանիմ, կուտակեմ,
կուտեմ, ժողովեմ, յաւելում,
յարեմ, կցեմ, յօդեմ :

Aggéstio - ónis (իգ.). հողաբլուր,
հողակոյտ, շեղջակոյտ :

Aggéstus - ta - tum (անյ. դրէ.).
Տես Aggero - ris.

Aggéstus - us (ար.). կոյտ, շեղ-
ջակոյտ, դէզ, խուռն :

Agglómero (նրգ. Glómero արհ.).
ժողովեմ, դիզանեմ, գումա-
րեմ, կուտակեմ, կուտեմ,
միաւորեմ, կցեմ, յարեմ, յօ-
դեմ, զօդեմ :

Agglútino (նրգ. Glútino արհ.).
մածուցանեմ, պնդեմ, հաս-
տատեմ, կցեմ, միաւորեմ,
խառնեմ :

agglútino ovum. յանհնա-
րինան ձեռնարկեմ, արկանեմ
զգազիւ գիրկս, զօդս կոծեմ :

- Aggravatus-ta-tum** (անց. ԴՐԷ.).
Տես Aggravo.
- Aggravésco** (չլս. Gravésco արմ.).
 ծանրանամ, սաստկանամ :
- Aggravo** (նրգ. Gravo արմ.). ծանրացուցանեմ, սաստկացուցանեմ :
- Aggrédior** (հոգ. Grádior արմ.). արշաւեմ, յարձակիմ, գրոհեմ, դիմեմ, խուժեմ, 'ի դիմի հարկանիմ, մերձենամ, մատչեմ, ձեռն արկանեմ, ձեռնարկեմ, փորձեմ, սկսանիմ :
- » **aggrédior urbem.** յարձակիմ 'ի վերայ քաղաքին, գրոհ տուեալ ընթանամ 'ի քաղաքն :
- Aggrego-gas-gávi-gátum-gáre** (նրգ.). 'ի մի վայր գումարեմ, ժողովեմ, յաւելում, յարեմ, կցեմ, միաւորեմ :
- Aggréssio-ónis** (էգ.). յարձակումն, արշաւան, շտապ տագնապի :
- Aggréssor-óris** (ար.). յարձակող, յառաջամարտիկ, ակոյեան, նահատակ :
- Aggressúra-ae** (էգ.) }
Aggréssus-us (ար.) } յարձակումն, արշաւան, սպանութիւն, աւազակութիւն, կոտորած :
- Aggréssus-sa-sum** (անց. ԴՐԷ.).
Տես Aggrédior.
- Agilis-le** (- ílior-íllimus-íssimus) արմ. փոյթ, արագ, շոյտ, թեթեւ, թեթեւանդամ, աջողակ, գործօն, ժիր :
- Agilitas-tátis** (էգ.). արագութիւն, թեթեւութիւն, շուտութիւն, շութափութիւն, աջողակութիւն, ճեպ, փոյթ :
- Agiliter-lius** (ԱԷ.). փութով, արագութեամբ, արագ արագ, աջողակութեամբ :
- Agitábilis-le** (արմ.). շարժուն, փոփոխելի, թեթեւ, արագ :
- Agitatio-ónis** (էգ.). շարժումն, յարձ, կրթութիւն, հրահանգք, վարժք :
- Agitátor-óris** (ար.). կառապետ, կառավար, շարժիչ, յուզիչ :
- Agitátrix-ricis** (էգ.). շարժիչ vel խռովարկու կին :
- » **agitátrix silvාරum.** Լնահիտ՝ դիցանոյշ որսորդ անտառացի :
- Agitátus-ta-tum** (անց. ԴՐԷ.).
Տես Agito.
- Agitátus-ta-tum(-tior)** արմ. յուզեալ, շարժեալ, տատանեալ, մղեալ, վարեալ, ուղղեալ, դրդեալ, գրգռեալ, հրապուրեալ :
- Agito** (նրգ. Ito արմ.). մղեմ, տանիմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ձգեմ, հալածեմ, արտաքսեմ, շարժեմ, յուզեմ, երերեմ, սասանեցուցանեմ, հարկանեմ, բախեմ, անցուցանեմ, առնեմ, գործեմ, թեքեմ, տօն խմբեմ, տօնախմբեմ, նեղեմ, աշխատ առնեմ, խորհիմ, խոկամ, 'ի միտս յեղելեմ, որոճամ, ճառեմ, խօսիմ, դրդեմ, գրգռեմ, յորդորեմ, զայրացուցանեմ :

» ágito choros. պարանցիկս առնեմ, պարս առնում, գլուխ լինիմ պարու :

» ágito aevum և՛ vitam. անցուցանեմ զառուրս, կեանս վարեմ, կեամ :

Agmen - minis (չլդ.). բանակ, վաշտ զօրաց, գունդ, խումբ, բազմութիւն, ամբոխ, խուռն, խուժան, երամ :

» primum agmen. յառաջամարտիկք, առաջապահք :

» extrémum և՛ novissimum agmen. վերջապահք :

» agmen orationis. ընթացք ճառի, կարգ խօսից :

Agminális - le (աթ.). խաղացական, տանելի այլուր :

Agminatim (Պլբ.). գունդագունդ, երամ երամ, դասս դասս :

Agna - ae (իգ.). որոջ, որոջակ, էգ գառն, արտավար՝ չափ :

Agnália - lium (չլդ.). մրցանակք ագոնիս, մրցութեանց հրահանգք ՚ի պատիւ դիցն ճանսի :

Agnáscor (հար. Nascor արժ.). ծնանիմ, ՚ի լոյս գամ :

Agnátio - ónis (իգ.). ազգակա՝ նութիւն ՚ի կողմանէ հօր, կողմանական ազգականութիւն արուաց :

Agnatítius - tia - tium (աթ.). որ անկ է ազգականաց ՚ի կողմանէ հօր :

Agnátus - ta - tum (անգ. Դրբ.). Տես Agnáscor.

Agnátus - ti (ար.). ազգական

՚ի կողմանէ հօր, կողմանական արեանառու արուաց, ազգակից :

Agnéllus - li (ար.). գառն փոքրիկ vel դիեցիկ, բուժ :

Agnína - ae (իգ.). միս գառնենի :

Agnínus - na - num (աթ.). գառնենի :

Agnítio - ónis (իգ.). ծանօթութիւն, տեղեկութիւն, գիտութիւն, ճանաչումն :

Agnitus - ta - tum (անգ. Դրբ.). Տես Agnóscor.

Agnómen - minis } չլդ. անուն

Agnoméntum - ti } յորջորջանաց, յորջորջանք :

Agnóscor, ágnitum (նրգ. Nosco արժ.). ճանաչեմ, գիտեմ, յուշածեմ, գիտակ լինիմ, խոստովանիմ, դաւանիմ :

» agnóscor áuribus. յականջալուրս vel յունկանէ լսեմ, իմանամ, ականջեմ :

Agnus - ni (ար.). գառն, որոջ, բուժ :

» subrími agni. կաթնակեր vel դիեցիկ գառինք, կաթնածուծ որոջք :

Ago - gis, egi, actum - gere (նրգ.). տանիմ, առաջնորդեմ, ձգեմ, վարեմ, մղեմ, առնեմ, գործեմ, վաստակեմ, հայթայթեմ, հոգամ, ջանամ, գուն գործեմ, մատակարարեմ, կեամ, բնակիմ, ազանիմ, դադարեմ, կեղծաւորիմ, կերպարանիմ, պատճառեմ, յուզեմ, խռովեմ, նեղեմ :

- » ago in exilium. աքսորեմ, տա-
լադիր առնեմ, ըստ աշխարհ
հանեմ, 'ի վտարանդիկս հա-
նեալ սահմանեմ :
- » ago animam. փչեմ զոգի ,
վախճանիմ, մեռանիմ :
- » ago stationem. պահ ունիմ,
պահեմ զպահպանութիւն :
- » ago diem festum. մեծապայ-
ծառ հանդիսիւ տօնեմ, առ-
նախմբեմ, տօն խմբիմ :
- » ago aevum, aetatem, vitam.
անցուցանեմ զաւուրս, կեանս
վարեմ, կեամ :
- » actum ago. ժամավաճառ լի-
նիմ, պարապորդ կամ, օդա-
բանս խօսիմ, զօդս կոծեմ :
- » grátias ago tibi. շնորհ ունիմ
քեզ, շնորհակալ լինիմ, շնոր-
հակալութիւն 'ի մէնջ առ քեզ
հասցէ, զոհանամ :
- » age quod agis. միտ դիր, ու-
շակալու լեր, փոյթ յանձին
կալջիր :
- Agolum - li (չլտ.). գաւաղան
նուրբ, ցուպ հովուական :
- Agon - ónis (աբ.). ագոն, մրցու-
թիւն, կռիւ, մարտ, մաքա-
ռուքն, գուպարած, պայքար :
- » nunc agon est. բանն ստիպէ
արդ, հարկ 'ի վերայ կայ,
անհրաժեշտ է գործդ :
- Agonália - liórum (-lium) } չլտ.
Agónia - niórum }
մրցանակք ագոնին, մրցու-
թեանց հրահանգք 'ի պատիւ
դիցն Յանոսի :
- Agrárus - ia - ium (աթ.). ադա-

րակային, անդոց պատշա-
ճեալ :

Agréstis - te (-tior) աթ. շինա-
կան, դաշտային, դաշտա-
կան, գեղջուկ, տմարդի,
վայրենի, անխրատ :

Agrícola - ae (աբ.). երկրագործ,
հողագործ, մշակ :

Agricolatio - ónis }
Agricúltio - ónis } էգ. երկրա-
գործութիւն, հողագործու-
թիւն, մշակութիւն :

Agricúltor - óris (աբ.). երկրա-
գործ, հողագործ, մշակ :

Agricultúra - ae (էգ.). երկրա-
գործութիւն, հողագործու-
թիւն, մշակութիւն :

Agripeta - ae (աբ.). կողմնակից
սպարակային օրինաց :

Ah! (ձջբ.). ահ, ա՛վ, վա՛հ, վա՛յ
է ինձ, բա՛բէ, եղուկ, եղուկ
եմ ես, աղէ :

Ahéneus - ea - eum (աթ.). պղնձի,
պղնձակերտ, պղնձապատ,
արուրի :

Ahénipes - nípedis (աթ.). որոյ
ոտքն պղնձի են :

Ahénum - ni (չլտ.). կաթօայ
պղնձի, սան :

Ahénum - na - num (աթ.). պղնձի,
պղնձակերտ, արուրի :

Ai! (ձջբ.). վա՛հ, եղուկ, ա՛հ,
աւա՛ղ :

Ain? (աբ է ais ne?). դու ասես,
միթէ դու ասացեր :

Aio - is (պլ.). հաստատեմ,
հաւատարիմ առնեմ, ասեմ,
խօսիմ, բարբառիմ :

Ala - ae (իգ.). թեւ, անութ, գունդ հեծելազօրու և հետեակազօրու :

› quatio alas. բախեմ զթեւս, սաւառնիմ, սլանամ, ճախրեմ :

Alabáster - tri (ար.) } անութ 'ի
Alabástrum - tri (չլտ.) }

սպիտակ կճոյ, տուփ քուէից :

Alabastrites - itae (ար.). սպիտակ կուճ :

Alacer - cris - cre (-ácrior) ար. աւոյգ, կայտառ, շոյտ, ժիր, փոյթ, արագ, զուարթ, գործօն, կազմ, պատրաստ, վաղ, յօժար :

Alácritas - tátis (իգ.). զուարթութիւն, լըջմտութիւն, առոյգութիւն, կայտառութիւն, շոյտութիւն, պատրաստութիւն, արագութիւն, յօժարութիւն, ուրախութիւն, խնդութիւն, ցնծութիւն, հաճութիւն :

Alácriter - crius (իգ.). փութով, ժրութեամբ, արագ արագ, մտադիւր, կամակար, յօժարութեամբ :

Alapa - pae (իգ.). ապտակ :

› est sub álapa. ընդ իշխանութեամբ ուսուցչին է :

› duco álapam tibi. ապտակեմ, ապտակ ածեմ vel հանեմ, ապաակակոծ առնեմ :

Aláris - re Կաճ } ար. նիզար
Alárius - ia - ium }

կակից, դաշնաւոր :

Alatérnus - ni (իգ.). անթառամ կաղնի, մորեկարդուկ :

Alátus - ta - tum (ար.). թեւաւոր, երագ, երագաղնաց, արագ, արագընթաց :

Aláuda - dae (իգ.). արտոյտ :

Albárium - rii } չլտ. կճածեփ,
Albárium opus } կճաշաղախ, կճակիր, կիճ
կրախառն, բուռ կճախառն :

Albárius - rii (ար.). կճածեփիչ, բռիչ :

Albátus - ta - tum (ար.). սպիտակացեալ, սպիտակազգեստ, սպիտակահանդերձ :

Albeo - es - ére Կաճ } չլտ. սպի-
Albéscō - scis - scere }

տականամ, հարկանիմ 'ի սպիտակ, սպիտակ լինիմ :

› albēnte coelo. ընդ այգանալ աշալըջոցն, ընդ այգոյն առաւօտանալն, իբրև այգն զառաւօտն մերկացաւ :

Albicans - ántis (իգ.). սպիտակագոյն, հարեալ 'ի սպիտակ :

Albicerátus - ta - tum (ար.). սպիտակացեալ, սպիտակագոյն :

Albico - cas - cávi - cátum - cáre (չլտ.). հարկանիմ 'ի սպիտակ, սպիտականամ :

Albídulus - la - lum } ար. սպի-
Albidus - da - dum }

տակագոյն, հարեալ 'ի սպիտակ :

Albīneus - ea - eum (ար.). սաւառ մի սպիտակ, սպիտակացեալ, սպիտակագոյն :

Albities - iei } իգ. սպիտա-
Albitúdo - dinis }

կութիւն, սպիտակ գոյն :

Albor - óris (աբ.)․ սպիտակուց ձուռոյ, սպիտակութիւն :

Albúgo-ginis (եգ.)․ լուսն, բիժ, աղտ աչաց, թեփ պիտոյ :

Albulus-la-lum (աթ.)․ սպիտակագոյն, հարեալ 'ի սպիտակ :

Album-bi (չլ.)․ սպիտակ, սպիտակութիւն, տետր պրետորական, մատեան դատաւորական, տարեգիրք, ժամանակագրութիւնք, արձանագիր, ցանկ, յիշատակարան ծերակուտին :

Albúmen-minis (չլ.)․ սպիտակ մասն vel սպիտակուց ձուռոյ :

Albúrnium-ni (չլ.)․ սպիտակուց ծառոյ, սպիտակ և փափուկ մասն՝ որ ընդ մեջ կեղեցին և ծառոյն :

Albus-ba-bum (-bior-bíssimus) աթ․ սպիտակ, պայծառ, փայլուն, զուարթ, զուարթագին, ցնծալից, խրախամիտ, երջանիկ, յաջող, յատակ, վճիտ, սեռն, պաղպաջուն, ջենջ, բաց, յայտնի :

» albus, an ater sis, nescio. ոչ ճանաչեմ զքեզ, ոչ գիտեմ զքեզ՝ այդ դու :

Alcea-ae (եգ.)․ տուղտ, բաղրըջուկ, աղջկտակ, մոլոշ :

Alcédo-dinis (եգ.)․ աղկիոն :

Alcedónia-níorum (չլ.)․ հանդարտութիւն օդոց, աղկիոնի տեսակ՝ աւուրք :

Alce-cis } եգ․ որմզդական եղն,
Alces-cis }
եղջերու :

Alcyone-es (եգ.)․ աղկիոն :

Alcyónium-nii (չլ.)․ աղկիոնի դեղ :

Alcyónius-nia-nium (աթ.)․ հանդարտ, խաղաղ :

Alea-ae (եգ.)․ խաղ բախտի, տապեղուլունք, քարտէսք խաղու, խաղալիք քարտէսք, վտանգ, տաճնապ, տարակոյս, վարանք :

» álea ჯამ áleam ludo. ընդ տապեղուլունս զբոսանիմ, տապալի յոգի խաղամ, ընդ խաղս բախտի զբոսեալ կամ :

» álea jacta est. վճարեալ է բանն, արկեալ է վիճակն :

Aleátor-óris (աբ.)․ խաղացող :

Aleatórius-ia-ium (աթ.)․ խաղու բաշխից բախտի, բախտարաշխ :

Alec-écis (եգ. et չլ.) }
Alécula-ae (եգ.) } աղկեր,

անձրուկ, ծովային տառեխ, աղաջուր :

Aleo-ónis (աբ.)․ խաղացող :

Ales-litis (աբ. et եգ.)․ հաւ, թռչուն թեւաւոր :

Ales-litis (աթ.)․ թեւաւոր, թռչող, թռչուն, արագ, երագ, սուր, արագընթաց :

Aléscó-scis-scere (չլ.)․ աճեմ, առաւելում, զարգանամ :

Alex-lécis (եգ.)․ անձրուկ, աղկեր, տառեխ ծովային, աղաջուր :

Alexiphármacum-ci (չլ.)․ անպեղայ, անպեղեայ :

Alga-ae (եգ.)․ լոռ, մամուռ :

Algens - éntis (էջծ.). ցուրտ, ցրտագոյն, ցրտաշունչ, բրբտացեալ, ընդարմացեալ :

Algénsis - se (աժ.). լռաւէտ, լի մամռովք, լռաբոյս :

Algeo - ges, alsí - gère (չլտ.). ցրտանամ, 'ի ցրտոյ լլկիմ, մսիմ, զովանամ, սառիմ, պաղիմ, բրտանամ, ընդարմանամ, փայտանամ, 'ի մոռացօնս ոնկանիմ :

Algidus - da - dum (աժ.). ցուրտ, ցրտագոյն, պաղեալ, սառեալ :

Algor - óris (ար.). ցուրտ, ցրտութիւն, սառն, սառամանիք, պաղ :

Algósus - sa - sum (աժ.). լի մամռովք, լռաւէտ, լռաբոյս :

Alia (Ալէ.). ընդ այլ ճանապարհ, այլուտ :

Alias (Ալէ.). երբեմն, կանխաւ, յայլում ժամանակի, այլազգագոյնս, ապա թէ ոչ :

Alibi (Ալէ.). այլուր, այլ ուրեք, յայլ կողմն :

Alibilis - le (աժ.). մնուցիչ, պարարիչ, մարմնապարար, բուծանելի :

Alica - ae (էգ.). կարմրացորեան, ալիւր կարմրացորենոյ, փութինս յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

Alicubi (Ալէ.). 'ի տեղւոջ ուրեք, 'ի տեղիս տեղիս, տեղեաց տեղեաց :

Alicula - ae (էգ.). զգեստիկ, հանգերձիկ, ձորձիկ :

Alicunde (Ալէ.). 'ի տեղւոջէ իւրեք, 'ի կողմանց երկրին :

Alienátio - ónis (էգ.). վաճառումն, վաճառք, հրաժարումն, թողումն, բաժանումն, անջատումն :

Alienátor - óris (ար.). վաճառող, վաճառական :

Alienátus - ta - tum (անյ. րբէ.). Տես Aliéno.

Alienígena - ae (ար. et էգ.). օտար, օտարական, այլազգի, եկ, պանդուխտ :

Alienígenus - na - num (աժ.). օտարոտի, նորանշան, անսովորական, վայրենի, անչէն :

Aliéno - nas - návi - nátum - náre (նրգ.). տամ օտարի, օտարացուցանեմ, վաճառեմ, թողում, վաճառակոչը առնեմ, յափրացուցանեմ, ձանձրացուցանեմ, հեռացուցանեմ :

» aliéno te ab aedibus. արտաքս հանեմ զքեզ 'ի տանէ :

» aliénor mente. անկանիմ 'ի մտաց, ցնորիմ, բանկապուշիմ, բարբանջեմ, դանդաշեմ :

Aliénus - na - num (-nior - nis - simus) աժ. այլ, օտար, օտարական, օտարոտի, այլանդակ, անսովորական, անդէպ, անճահ, հակառակ, ընդդէմ :

» aliénus tempus. պիտակ ժամանակ, տարածամութիւն, տարածամ ժամ :

» res a dignitate aliéna. անպատեհ իրք, անարժան զործք :

» aliénus - ni (չլտ.). օտարի ինչք, օտարին :

Aliger - ligera - ligerum (ած.).

թեւաւոր, թուշուն :

Alimentarius - ria - rium (ած.).

դարմանական, սննդական, 'ի
սնունդ կարգեալ :

Alimentum - ti (չէ.) } սնունդ,

Alimonia - iae (էգ.) }

դարման, ջամբ, կերակուր :

Alio (Վէ.). այլուր, յայլ կողմն,

այլ ուրեք :

Alióqui } Վէ. բայց, սակայն,

Alióquin }

այլ, 'ի վերայ այսր ամենայնի,

այլազգազոյնս, ապա թէ ոչ :

Aliórsus } Վէ. այլ ուրեք,

Aliórsus } Վէ. այլ ուրեք,

Alióversum }

յայլ կողմն vel վայր, այլուր :

Alipes - lípedis (ած.). արագըն-

թաց, սրընթաց, արագոտն,

երագագնաց, արագաշարժ,

թեթեւանդամ :

» equi alípedes. արագագնաց

երկվարք, երագընթաց ձիան :

Aliqua (Վէ.). մասամբ իւրեք,

զրեթէ, գոգցես իմն :

Aliquammúltus - ta - tum (ած.).

երկայնաձիգ, երկար :

» aliquammúlti - tórum (առ.).

բազումք, յոլովք, շատք :

Aliquándiu (Վէ.). առ. սակաւ

մի, սակաւիկ միւսս էա, փոքր

մի էա :

Aliquándo (Վէ.). երբեմն, է ու

րեք զի, երբեք, մերթ :

Aliquantillum (Վէ.). սակաւիկ

ինչ, փոքր մի, խուն ինչ,

վայրիկ մի :

Aliquantisper (Վէ.). փոքր ինչ

ժամանակ, փոքր միւս էա

ժամանակ :

Aliquánto (Վէ.). սակաւիկ ինչ,

խուն մի, փոքր ինչ, վայր մի :

» aliquánto ante. փոքր մի յա-

ռաջագոյն :

» aliquánto post. փոքր մի յե-

տոյ, յետ սակաւուց :

Aliquántulum (Վէ.). սակաւիկ

մի, խուն ինչ, փոքր մի, վայ-

րիկ մի :

Aliquántulus - la - lum (ած.).

դոյզն, դուզնաքեայ, փոքր,

փոքրիկ, խուն :

Aliquántum (Վէ.). սակաւիկ

ինչ, խուն մի, փոքր ինչ,

վայր մի :

Aliquántus - ta - tum (ած.).

դոյզն, փոքրիկ, խուն :

Aliquátenus (Վէ.). մինչև 'ի ժա-

մանակակէտ, մասամբ իւրեք,

ցայն չափ, գոգցես իմն :

Aliquis - qua - quod (-quid) ած.

et զքն. ոմն, ոք, իմն, ինչ :

» áliquid (Վէ.). սակաւիկ ինչ,

խուն մի :

Aliquísquam - quáquam - quód-

quam (-quidquam) զքն. ոմն,

ոք, ով ոք, զինչ է իցէ :

Aliquísquam - quáquam - quód-

quam (-quidquam) զքն. ուր ոք,

ոմն, ով ոք, զինչ է, ու պէտ :

Aliquo (Վէ.). 'ի տեղի մի, ու

րեք, 'ի կողմն մի ուրեք :

Aliquósecus (Վէ.). սակաւիկ

ինչ, խուն մի, փոքր ինչ,

վայր մի, ապա թէ ոչ :

Aliquot (աթ.). ոմանք, կեսք :
 Aliquotfariam (յէթ.). գրեթէ ,
 գոգցես իմն, իւիք իւիք :
 Aliquoties (յէթ.). երբեմն, մերթ,
 երբեք երբեք, է զի :
 Aliter (յէթ.). այլազազոյնս ,
 այլազգ, սակայն և այնպէս ,
 'ի վերայ այսր ամենայնի :
 , longe áliter. ամենեւին իսկ
 այլազգ, այլազգազոյնս իմն :
 , áliter dicit, áliter facit. այլ-
 ազգ ասէ և այլազգ գործէ :
 Alitúra - ae (իգ.). սնունդ, կե-
 րտուր, ջամբ, դարման :
 Alitus - ta - tum (անց. Գրէթ.).
 Տես Alo.
 Aliubi (յէթ.). այլուր, յայլ
 կողմն, այլ ուրեք, յայլում
 վայրի :
 Aliunde. (յէթ.). այլուստ, յայլ-
 ուստ, այլուստեք :
 Alius-ia-iud (աթ.). այլ, այլ-
 ազգ, այլազունակ, այլա-
 կերպ, այլափոխ :
 , álius ex ália parte. ոմն աստի
 և ոմն անտի, յայսմ և յայնմ
 կողմանէ :
 , álius álio. ոմն աստ և ոմն
 անդ :
 Aliusmodi (յէթ.). այլազգ, այլ-
 ազգաբար, այլով օրինակաւ :
 Allábor (հար. Labor-beris արծ.).
 հոսիմ, կաթեմ, սորեմ, սա-
 հեալ իջանեմ, քերեալ ան-
 ցանեմ, շնջեմ :
 Allabóro (չգ. Labóro արծ.). աշ-
 խատ լինիմ, ջան յանձին ու-
 նիմ, վաստակեմ, գուն դնեմ :

Allaévo - vas (նրգ. Laevo արծ.).
 հարթեմ, յղկեմ, ողորկեմ,
 կոկեմ :
 Allámbo (նրգ. Lambo արծ.).
 լիզանեմ, լափեմ, լակեմ :
 Allápsus - sa - sum (անց. Գրէթ.).
 Տես Allábor.
 Allápsus - us (ար.). անկուսն ,
 կործանուսն :
 Allatro (չգ. Latro - ras արծ.).
 հաջեմ, ղողանջեմ, չարախո-
 սեմ, բամբասեմ :
 Allátus - ta - tum (անց. Գրէթ.).
 Տես Affero.
 Alláudo (նրգ. Laudo արծ.). գո-
 վեմ, գրուատեմ, գրուատիս
 տամ, գրուատօք պարարեմ :
 Allectátio - ónis (իգ.). հրա-
 պոյրք, զգուանք, փաղաք-
 շանք, փայփայանք, ողորանք,
 քծինք, սէր :
 Allécto - tas - távi - tátum - táre
 (նրգ.). հրապուրեմ, որկա-
 նեմ առ իս, յանկուցանեմ,
 որսում, պատրեմ, ձգեմ :
 Alléctor - óris (ար.). հրապու-
 րիչ, յանկուցիչ :
 Alléctus - ta - tum (անց. Գրէթ.).
 Տես Allego - gis և Allício.
 Allegátio - ónis (իգ.). հրեշտա-
 կութիւն, դեսպանութիւն ,
 պատգամաւորութիւն, ջա-
 տագովութիւն, չմեղադրու-
 թիւն, ընծայութիւն, յան-
 դիմանութիւն, հաւաստիք ,
 վկայութիւն :
 Allegátus - ta - tum (անց. Գրէթ.).
 Տես Allégo - gas.

Allegátus - us (աբ.). դաս, կարգաւորութիւն, կարգ, առաքումն, պատուիրակութիւն, պատգամաւորութիւն :

Allégo-gas (նրգ. Lego-gas արձ.). պատուիրակա առաքեմ vel հանեմ, դեսպանս արձակեմ, 'ի մջ բերեմ, յիշատակեմ, կոչեմ 'ի վկայութիւն :

Allego-gis (նրգ. Lego-gis արձ.). յաւելում, յարեմ, կցեմ, յողեմ, ժողովեմ, ընտրեմ, որոշեմ, գրեմ, համարիմ :

Allegória - ae (էգ.). այլասացութիւն, փոփոխական յորջորջումն, առակ :

Allegórice (ձլգ.). այլափոխ բանիւք, այլասացիկ բարբառով vel յորջորջմամբ, առակօք :

Allegóricus - ca - cum (աժ.). այլասացիկ, այլափոխ :

Allevamentum - ti (լլտ.) } **Թե-**
Allevátio - ónis (էգ.) }

թեւութիւն, սփոփութիւն, սփոփանք, խրախույք :

Allevo (նրգ. Levo արձ.). բառնամ, ամբառնամ, բարձրացուցանեմ, վերացուցանեմ, դիւրեմ, սփոփեմ, ցածուցանեմ, նուազեցուցանեմ :

Allex - icis (աբ.). հրապուրիչ, յանկուցիչ :

Allicefácio (նրգ. Fácio արձ.). հրապուրեմ, յանկուցանեմ, արկանեմ առ իս :

Allicefactus - ta - tum (անց. րրգ.). **Տես** Allicefácio.

Allício - álicis - léxi - léctum - cere

(նրգ.). հրապուրեմ, յանկուցանեմ, առ իս արկանեմ, որսում, ձգեմ, քարշեմ :

Allícula - ae (էգ.). հանդերձիկ, զգեստիկ, ձորձիկ :

Allído - isi - ísum (նրգ. Laedo արձ.). ընդ միմեանս հարկանեմ, ջախջախեմ, խորտակեմ, բեկանեմ :

» **allidor in re.** շահիմ զջնաս յիրիդ, ոռւծիմ, 'ի տոյժս անկանիմ :

Alligáti - tórum (աբ.). անարդազոյն սպասաւորք, արհամարհ ծառայք, կապեալք :

Alligátio - ónis (էգ.). կապ, կապումն, յօդ :

Alligátor - óris (աբ.). կապող :

Alligátura - ae (էգ.). կապումն, կապ, յօդ :

Alligátus - ta - tum (անց. րրգ.). **Տես** Alligo.

Alligo (նրգ. Ligo - gas արձ.). կապեմ, պատառեմ, պատեմ, յօդեմ, կցեմ, պարտապան կացուցանեմ, բռնադատեմ, ստիպեմ, արգելում :

» **furti me álligo.** պարտաւոր լինիմ գողութեամբ :

Allino (նրգ. Lino արձ.). օծեմ, իւղեմ, ներկանեմ, գունեմ :

Allísus - sa - sum (անց. րրգ.). **Տես** Allído.

Allium - lii (լլտ.). խստոր :

Allocútio - ónis (էգ.) } **բանք,**
Allóquium - quii (լլտ.) }

բանախօսութիւն, խօսք, ճառ, զրոյց, բանակցութիւն :

Alloquor (հայ. Loquor արհ.).
խօսիմ, ճառեմ, հրապարա-
կախօս լինիմ, զբանիւք ան-
կանիմ, յորդորեմ, քաջալե-
րեմ, սրտապնդեմ :

Allubesco - scis - scere (չլդ.).
հաճիմ, հաճոյ լինիմ, քաղ-
ցրանամ :

Allúceo (չլդ. Lúceo արհ.). փայ-
լիմ, պաղպաղեմ, շողամ, լու-
սաւորեմ, լոյս տամ :

Allucinatio - ónis (իգ.). բանդա-
գուշանք, զառանցանք, վրի-
պանք, սխալանք, պատրանք,
մոլորութիւն :

Allúcinor - náris - natus - nári
(հայ.). այլ ընդ այլոյ տեսա-
նեմ, սխալեմ, վրիպիմ, մո-
լորիմ, խաբեմ զանձն, շլա-
ցուցանեմ, կուրացուցանեմ,
պատրեմ :

Allúcita - ae (իգ.). մեղուկ,
մեկն :

Allúctor (հայ. Luctor արհ.). մր-
ցիմ, կռուիմ, գուպարեմ,
պատերազմիմ, մարտնչիմ,
ոգորիմ, վիճեմ, կազիմ, մա-
քառիմ, բանակուիլ լինիմ :

Allúdo (չլդ. Ludo արհ.). կա-
ռակեմ, խեղկատակեմ, խաղ
առնեմ, խաղամ, ակնարկեմ,
նշանակեմ, նշմարեցուցանեմ :

Alluo (նրգ. Luo արհ.). թանամ,
ռողանեմ, անցանեմ, հոսիմ :

Allus - li (ար.). բոյթ ոտին :

Allúvies - éi } իգ. յորդութիւն,
Allúvio - ónis }

հեղեղք, ողող, ուխք :

Almus - ma - mum (աթ.). սքան-
չելի, շնաշխարհիկ, երեւելի,
նուիրական, սուրբ, հռչա-
կաւոր, անուանի, հոյակապ,
չքնաղազեղ, վայելուչ :

Alneus - nea - neum (աթ.). լաս-
տենույ :

Alnus - ni (իգ.). ջրասէր կաղնի,
լաստենի :

Alo - lis - lui - litum (-ltum) - lere
(նրգ.). սնուցանեմ, բուժա-
նեմ, կերակրեմ, պարարեմ,
ջամբեմ :

Aloë - ës (իգ.). հալուէ, ծան-
բակ, ցմախ :

Alógia - ae (իգ.). անդէպ բանք,
անճահ իրք, մորոսութիւն,
յիմարութիւն :

Alópecia - ae (իգ.). հերաթա-
փութիւն, աղուեսացաւ, գո-
ղութիւն գլխոյ, գոնջու-
թիւն :

Alópecias - iadis (իգ.). աղուէս
ծովային, աղուեսաձուկն :

Alpha . ալփա՝ նախկին տառ
յունական լեզուի, զլուխ,
զլիաւոր, առաջին :

Alphabétum - ti (չլդ.). ալփա-
բետք, այբեքն :

Alpicus - ca - cum } աթ. ալ-
Alpínus - na - num }

պեան, դժուարին, ապառա-
ժուտ, քարուտ :

Alpis - is } աթ. } իգ. լերինք Ալ-
Alpes - pium }

պից, Ալպեան լերինք :

Alsine - es (իգ.). մկնականջ
տունկ :

Alsíosus - sa - sum } ած. զովա-

Alsíus - sia - sium }

մարմին, որ դիւրաւ մտի :

Altánus - ni (աբ.). հողմ 'ի ցա-

մաքէ շնչեալ :

Altáre - ris (չգ.). սեղան, բա-

զին, զոհանոց :

Alte - tius - tíssime (ձգ.). բարձ-

րագոյնս, 'ի բարձունս, 'ի վեր,

խորագոյնս, 'ի խորմէ :

» alte և՛ áltius rem répeto.

անդուստ 'ի սկզբանէ բուռն

հարկանեմ զիրացդ :

Alter - ra - rum (ած.). այլազգ,

այլ, երկրորդ, միւս :

» alter ego. իբրեւ զիս, միւս ես,

երկրորդ անձին իմոյ :

» álterum tantum. զոյնչափ,

նոյնչափ, կրկինն :

Alter - ris (աբ.). հակառակա-

մէտ կապարեայ, կշիռ հասա-

րակակշիռ 'ի կապարէ :

Altercátio - ónis (խգ.). կռիւ,

կազ, մաքառումն, վիճումն,

պայքար :

Altercátor - óris (աբ.). կռուա-

բար, կազացող, վիճասէր,

վիճող, բանակռիւ :

Altécor - cáris - cáus - cári (հաբ.).

կռուիմ, կադեմ, մաքառիմ,

վիճեմ, պայքարիմ, բանա-

կռիւ լինիմ :

Alternátim (ձգ.). փոխանակաւ,

կարգ ըստ կարգէ, մի ըստ

միոջէ, յերկոցունց կողմանց :

Alternátio - ónis (խգ.). փոխա-

նակութիւն, կարգ, փոփո-

խումն :

Alternátus - ta - tum (առգ. ԴԴԳ.).

Տես Alternó.

Altérne } ձգ. փոխանակաւ,

Altérnis }

կարգ ըստ կարգէ, կարգաւ,

մի ըստ միոջէ, յերկոցունց

կողմանց :

Alternó - nas - návi - nátum - náre

(նրգ. et չգ.). փոխանակաւ

գործեմ, զմիմեանս փոխանա-

կեմ, պահակափոխ լինիմ,

յաջորդեմ :

» hic ager alternat. անդաս-

տանս այս տարի մի պտղա-

բերէ, և տարի մի ոչ :

Altérnus - na - num (ած.). փո-

փոխական, փոփոխ, փոխա-

նակաւ, փոխադարձ, երկա-

կողմանի :

» alternus sermo. խօսակցու-

թիւն, բանակցութիւն :

» alternó pede. մերթ միով և

մերթ միւսով ոտամբ, ոտնա-

փոխութեամբ :

» alterná vice և՛ alternis ví-

cibus. փոխանակաւ, կարգ

ըստ կարգէ, մի զմիոյ կնի,

մի ըստ միոջէ :

Altero - ras - rávi - ráum - ráre

(նրգ.). այլայլեմ, փոփոխեմ,

շրջեմ, փոխեմ :

Altéruter - utra - utrum (ած.).

մին կամ միւսն, երկոքին ևս :

Alterutérque - útraque - utrúm-

que (ած.). երկոքեան իսկ,

երկաքանչիւր ոք :

Althaéa - ae (խգ.). տուղտ, աղջ-

կտակ, բաղըջուկ, մոլորչ :

Alticinctus - ta - tum (ած.) հոգաբարձու, գործակալ, հնարագետ, խարդախ :

Altília - lium (չգ.) պարարակ կենդանիք :

Altílis - le (ած.) գէլ, յոյր, պարարակ, պտրալտ, մեծատուն, ընչաւէտ :

Altisonus-na-num (ած.) բարձրաբարձու, բարձրաձայն, մեծաբարձու, հնչական :

Altispe - picis (ած.) վերահայեցող, վերահայեաց :

Altítonans - ántis } ած. մեծա-
Altítonus - na - num }
ձայն, բարձրաճիչ, հնչող, որոտընդոտ :

Altítúdo - dinis (խգ.) բարձրութիւն, բարձրաւանդակ, բարձրաբերձ բարձունք, խորք, խորութիւն :

altítúdo ánimí. մեծանձնութիւն, ազնուականութիւն, լըջմտութիւն :

altítúdo oratíónis. պերճաբանութիւն, պերճութիւն խօսից :

Altíúsculus-la-lum (ած.) դոյզնինչ բարձր :

Altívólans - ántis } ած. բարձ-
Altívólus - la - lum }
րութիւն, վերամբարձ :

Altór-óris (աբ.) սնուցիչ, դայեակ, դաստիարակ, ուսուցիչ :

Altrínsecus (ձգ.) այլուստեք, այլուստ ուստեք :

Altrix - ícis (խգ.) դայեակ, սանտու :

Altrovérsum (ձգ.) յայլ կողմի, այլ ուրեք, այլուր :

Altum - ti (չգ.) խորք ծովու, անդունդք, բարձունք, երկին :

Altus - ta - tum (անց. դրբ.) Տես Alo.

Altus - ta - tum (-tior-tíssimus) ած. բարձր, բարձրաբերձ, բարձրագոյն, բարձրացեալ, բարձրակաց, բարձրական, պերճ, խոր, խորին :

». somnus altus. քուն թանձրութեան, ծանրաթուն քուն :

Alucinátio - ónis (խգ.) զառանցանք, բանգազուշանք, վրիպանք, սխալանք, մոլորութիւն, պատրանք :

Alúcinor - náris - nátus - nári (հաբ.) այլ ընդ այլոյ տեսանեմ, վրիպիմ, սխալեմ, մոլորիմ, շլացուցանեմ, կուրացուցանեմ, պատրեմ :

Alúcita-ae (խգ.) մեծիս, մեղուկ : Alum - li (չգ.) եղնալեզու տունկ :

Alúmen - minis (չգ.) պաղլեղ, աղ պաղեալ :

Aluminátus-ta-tum } ած. խառ-
Aluminósus-sa-sum }
նեալ ընդ պաղլեղին, ներկեալ 'ի ջուր պաղեալ աղի, լի պաղլեղի :

Alúmna - ae (խգ.) սան, ստընտու, դայեակ :

Alumnátus - ta - tum (էնծ.) սնուցեալ, հրահանգեալ, կրթեալ, դաստիարակեալ, վարժեալ, թեքեալ :

Alūmnus - ni (ար.) . սան , ամու-
խախ , ձեռնասուն , աշակերտ ,
ընտոծին , սնուցիչ , դաստիա-
րակ , մարդիչ , ուսուցիչ :

Alúta - ae (խփ.) . փոկ , պախուցք ,
պարկ , պայուսակ , մախաղ ,
քսակ փոքրիկ :

Alutáriu - rii (ար.) . խաղախորդ ,
վաճառող մորթոյ :

Alveáre - ris } ղէ . մեղուա-
Alveárium - rii } բոյն , մեղուանոց , փեթակ :

Alveátus - ta - tum } էջծ . պե-
Alveolátus - ta - tum } ղեալ , բրեալ , փողս փողս
քանդակեալ , խոր , գոգեալ ,
գոգաձև , գոգաւոր :

Alvéolus - li (ար.) . բջիջ , անցք
գետոց , հուն , անօթ փոքրիկ ,
սրուակ , ցնցուղ , տապալի ,
տապեղ , տախտակ սասորնջոյ :

Alveus - ei (ար.) . հուն , անցք
գետոց , ջրադարձ , ողնափայտ ,
լաստափայտ , աւազան բա-
ղանեաց , փեթակ , մեղուա-
նոց , տապեղ , տապալի .

Alvínus - na - num (ած.) . թան-
չակալ , որ յախտ թանչից
հիւանդացեալ զնի :

Alvus - vi (խփ.) . որովայն , փոր ,
արզանդ , թանչք , հոսումն
որովայնի , տեռատեսութիւն ,
մեղուարոյն , փեթակ :

» alvus supérior . ստամոքս , խա-
խացոց , խածի :

Amábilis - le (-bílíor - líssimus)
ած . սիրուն , սիրելի , ցանկա-
լի , ըզձալի , բարի , քաղցր :

Amabilitas - tális (խփ.) . բարք
բարեբարք յել քողցունք ,
քաղցրութիւն , սիրելութիւն :

Amábiliter - lius (Ռք.) . սիրով ,
մարդասէր խնամով , մարդա-
սիրութեամբ , բարեկամու-
թեամբ , կաթոգին , խանդա-
ղատանօք :

Amábo եւ } աղէ , աղաչեմ ,
Amábo te } բարեբարութեամբ , արա՛զհա-
ճոյս սրտի իմոյ :

Amandátio - ónis (խփ.) . առա-
քումն , արձակումն , հեռաւո-
րութիւն , տարագրութիւն ,
մերժումն , վտարանդութիւն ,
աքսորանք , աքսորք :

Amandátus - ta - tum (անց . ԴԴԷ.) .
Տես Amándo .

Amándo (ՆԴԳ . Mando - das արձ.) .
առաքեմ , արձակեմ , մեկու-
սացուցանեմ , հեռացուցա-
նեմ , տարագիր առնեմ , վտա-
րանդի վարեմ , ըստ աշխարհ
հանեմ , աքսորեմ :

Amans - ántis (-ántíor - tíssimus)
ած . սիրող , ցանկացող , տրո-
փող , հոմանի , սիրելի , խան-
դակաթ , սրտակաթ , բարե-
կամ , մտերիմ :

Amánter - tius - tíssime (Ռք.) .
սիրով , մարդասէր խնամով ,
մարդասիրութեամբ , բարե-
կամութեամբ , խանդաղատու-
թեամբ , կաթոգի :

Amanuénsis - sis (ար.) . զրիչ ,
դպիր , քարտուղար , ընդօրի-
նակիչ , օրինակագիրծ :

Amaránthus - thi (ար.) . անթա-
ռամ ծաղիկն :

Amáre - rius - rissime (Վբ.) .
դառնազոյնս , դառնապէս ,
խժարար , անպթութեամբ ,
խստիւ , ուժգին , սաստիկ :

Amarésco - scis - scere (չլ.) .
դառնանամ , 'ի դառնութիւն
փոխիմ :

Amarities - tiēi (խ.) }
Amaritúdo - dinis (խ.) } դառ-
Amáror - óris (ար.) }

նութիւն , դաժանութիւն :

Amaruléntus - ta - tum (աժ.) .
դառն , դաժան , լիզաճամ ,
նախանձոտ , չար , չարաբա-
բոյ , ապիրաստ , չարախօս ,
զրպարտիչ :

Amárus - ra - rum (-rior - rissi-
mus) աժ. դառն , դաժան ,
լիզաճամ , անշնորհակալու ,
անշնորհ , ապաշնորհ , ա-
պախաւոր , կծու , թթու ,
բարկ , խիստ , կարծր , խա-
ծանող , չարախօս , զրպար-
տիչ , ցասկոտ , բարկասիրտ :

Amasiúncula - ae (խ.) . տոփաւ-
որ օրիորդ , տրփող մանկա-
մարդ :

Amasiúnculus - li (ար.) . տրփող
պատանեակ , հոմանի , սեղեխ :

Amásius - sii (ար.) . սիրող , ցան-
կացող , արփող :

Amátio - ónis (խ.) . ցանկու-
թիւն , տրփանք , սէր :

Amátor - óris (ար.) . սիրող , սի-
րելի , սրտակաթ , բարեկամ ,
մոեբիմ , տրփող , ցանկացող :

Amatórculus - li (ար.) . տրփող
պատանեակ , սեղեխ , հոմանի :

Amatórie (Վբ.) . ջերմեռանդն
սիրով , ցանկութեամբ :

Amatórium - rij (չլ.) . կախար-
դիչ օշարակ , ըմպելի տար-
փանաց , դեղ ցանկութեան
vel յուզման կարեաց :

Amatórius - ria - rium (աժ.) .
խանդաղատական , սիրելի ,
սիրուն , գորովալից :

Amátrix - rícis (խ.) . տոփաւոր
օրիորդ , տրփող կին :

Amátus - ta - tum (անց. Դբ.) .
Տես Amo.

Amátus - ta - tum (-tissimus) աժ.
սիրելի , սիրուն , ցանկալի ,
ըղձալի , գեղեցիկ , քաղցր ,
հաճոյ :

Amázon - nis (խ.) . ամազոն ,
միաստնիք , կին պատերազմող
vel դիւցապն , դիւցազնուհի :

Ambáges - gum (խ.) . շրջան ,
շրջումն , երթեկ , պատ 'ի
պատ բանք , մթարութիւն :

Ambagiósus - sa - sum (աժ.) .
պատ 'ի պատ , դժուարիմաց ,
մթին , անյայտ :

Ambedo (Նբ. Edo - dis - di ար.) .
ուտեմ , ճաշակեմ , հաշեմ ,
մաշեմ , սպառեմ , ծախեմ ,
ճարակեմ :

Ambésus - sa - sum (անց. Դբ.) .
Տես Ambedo.

Ambifárium (Վբ.) . կրկնակի ,
կրկին օրինակաւ :

Ambigo (չլ. Ago ար.) . յերկ-
միտս լինիմ , երկբայիմ , երկ-

մտեմ, յերկուանամ, տարա-
կուսիմ, 'ի վարանս մտանեմ,
վարանիմ, կազեմ, հակառա-
կիմ, վիճեմ, կռուիմ :

Ambigue (Ալբ.). երկդիմի մտօք,
երկխօս բանիւք, երկմտու-
թեամբ, կասկածանօք, կար-
ծեօք, ընդ աղօտ, յանծա-
նօթս :

Ambiguitas - tātis (Էփ.). երկ-
դիմի միտք, պատիպատու
բանք, երկբայութիւն, վա-
րանք, երկմտութիւն, տա-
րակուսանք, կասկած :

Ambiguus - gua - guum (աթ.).
երկդիմի, երկխօս, երկբայ,
երկմիտ, անյայտ, մթին,
դժուարիմաց, յերկուական,
վարանեալ :

Ambio (Երփ. Eo, is աբփ.). շուրջ
պատեմ, շրջափակեմ, շփո-
թեմ, խառնակեմ, խռովեմ,
գուն գործեմ, զհետ լինիմ :

» ámbio magistrátum. զաւա-
գութեան թեկն ուծեմ, զհետ
լինիմ բարձի և պատուոյ :

Ambítio-ónis (Էփ.). շրջափակու-
թիւն, խռովութիւն, շփոթ,
փառասիրութիւն, սնապար-
ծութիւն :

Ambitióse - sius - síssime (Ալբ.).
կամարար հաճութեամբ,
խառն 'ի խուռն, շփոթաբար,
տենչանօք փառաց, սնապար-
ծութեամբ :

Ambitiósus - sa - sum (-sior-sis-
simus) աթ. շրջապատ, շրջա-
փակ, փառասէր, սնապարծ,

խռովարար, մարտածնոյց,
ամբարտաւան :

Ambitus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Ambio.

Ambitus-us (աբ.). շրջան, շրբ-
ջանակ, բոլորն բոլորակ, շրբ-
ջապատ բոլորակի, խռովու-
թիւն, շփոթ :

» ámbitus verbórum. շրջասա-
ցութիւն, դարձուած բանից,
բանք դարձուածով :

Ambo - bae - bo (աթ. et Դրբ.).
երկուքն, երկոքեան, երկօքին
ևս, երկաքանչիւր :

Ambrices - ícium (Էփ.). կղմիտոր,
թրծուն աղիւս տանեաց :

Ambrósia - ae (Էփ.). անուշա-
համ կերակուր դից :

Ambrosiaca vitis - is (Էփ.). որ-
թատունկ անուշաբոյր :

Ambrósius - sia - sium (աթ.). ա-
նուշահամ, անուշակ, անու-
շահոտ, անուշաբոյր, անմահ,
անմահական, աստուածա-
կան, աստուածեղէն :

Ambubéja - ae (Էփ.). եղերդ,
ընտանի եղէդ :

Ambulácrum - cri (չգթ.). սրահ
կամարակապ, դաւիթ ճեմե-
լոյ, վայրագաւիթ :

Ambulátillis - le (աթ.). շարժուն,
փոփոխելի, գնայուն :

Ambulátio - ónis (Էփ.). երթևեկ,
ճեմք, գնացք, ընթացք,
զբօսանք, տեղի ճեմելոյ, ճե-
մելիք, զբօսանաց վայր :

Ambulatiúncula - ae (Էփ.). շրջան
երթևեկ, ճեմելի :

Ambulátor - óris (ար.) թափառական, մոլորական, գնացող, ճեմող, շրջող *vel* աղքատ փերեղակ :

Ambulatórius - ia - ium (ած.) գնայուն, շարժուն, փոփոխելի, անհաստատ, յողողող, յեղյեղուկ, դիւրաշարժ :

Ambulatrix - ricis (իգ.) շրջող կին, ճեմող օրիորդ, թափառական մանկամարդ :

Ambulo - las - lávi - látum - láre (լզ.) ճեմն առնում, ճեմեմ, զգնամ, շրջիմ, երթեկեկեմ, քայլեմ, ոտնփոխ լինիմ, ճանապարհ առնեմ, ճանապարհորդեմ :

• ambulo pèdibus. հետի ընթանամ, հետիոտս գնամ, գեանազնաց հետեակ ճանապարհորդեմ :

• ambulo mária. հաստանեմ անցանեմ զանդնդալից ծովուց զլայնութիւն, նաւահնաց գնացիւք կոխեմ :

Ambúro (նրգ. Uro արծ.) կիզանեմ, կիզում, խարշատեմ, այրեմ, տոչորեմ :

Ambústio - ónis (իգ.) այրումն, այրեցած, կիզումն, տոչորումն, խարշատումն :

Ambustulátus - ta - tum (ած.) խորովեալ, կիզեալ, խանձեալ, չորացեալ :

Ambústum - ti (լզ.) այրեցած, այրումն, կիզումն :

Ambústus - ta - tum (անց. րրգ.) Տես Ambúro.

Améllus - lli (ար.) աստղածաղիկ, աստղակերպ ծաղիկ :

Ameus - éntis (-éntior - tíssimus) ած. յիմար, անմիա, բախած, մոլի, մոլոտ, անկեալ 'ի մտաց, անհանձար, ապուշ, անզղայ, մոլեգին, կատաղի, խելացնոր, շամբուշ, պշուցեալ, ապշեալ, սքանչացեալ :

Amentátus - ta - tum (անց. րրգ.) Տես Aménto.

Améntia - iae (իգ.) յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն, զառանցութիւն, մոլութիւն, թանձրամտութիւն, ապշութիւն :

Aménto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.) արձակեմ, ձգեմ, ընկնում, ծօծեմ, շողացուցանեմ :

Améntum - ti (լզ.) խրացք, փոկ, կապ զանկապանաց :

Amerímnon - mni (լզ.) անմեռ. ծաղիկ, գառնադմակ :

Amerína salix - licis (իգ.) ուռի, ուռենի :

Amerína pira - rorum (լզ.) տանձ. անագանահաս :

Amethýstinus - na - num (ած.) մելեսի, 'ի գոյն սուտակի :

Amethýstus - ti (իգ.) ամեթիստ, մելեսիկ, սուտակ, որթ սորէկ :

Amiántus - ti (ար.) անարատ *vel* անկէզ քար :

Amíca - cae (իգ.) կին բարեկամ, ցանկասէր մանկամարդ :

Amicábilis - le (ած.) բարեբարոյ, մարդասէր, քաղցր, հաճոյ :

[illegible][illegible]

» amitte me. թող տուր ինձ
երթալ, արձակեա՛ զիս :

Ammoniācum - ci (չդ+). օշակ,
խունկ 'ի բամբոցէ :

Ammoniācus sal-lis (ար+). օշա-
կի աղ :

Amnénsis - se (աձ+). առ եղերբ
գետոյ գետեղեալ, ամնածիր :

Amnicola - ae (ար+ et իգ+). բնակ
գետեղեր, բնակիչ գետափին :

Amniculus - li (ար+). վտակ, ա-
ռուակ, գետակ :

Amnicus - ca - cum (աձ+). գե-
տական, տփնածիր :

Amnis - is (ար+). գետ, առու,
վտակ, հեղեղ, ուխը, գնացք
ջուրց, յորձանք ծովու :

Amo-mas-mávi - mátum - máre
(նրգ+). սիրեմ, խանդաղա-
տեմ, ախորժեմ, բարեախորժ
կամօք կամիմ, հարկանիմ 'ի
սէր, խանդակաթ լինիմ, վա-
ռիմ սիրով :

Amoéne - nius - nissime (նլե+).
ախորժութեամբ, զուարճու-
թեամբ, զուարթութեամբ :

Amoénitas - tátis (իգ+). ախոր-
ժութիւն, հեշտականութիւն,
զուարճութիւն, զուարթու-
թիւն, գեղեցկութիւն :

Amoénus - na - num (nior - níssi-
mus) աձ+. գեղեցիկ, վայե-
լուչ, զուարթ, զուարճալի,
հեշտական, ախորժելի, հա-
ճոյական, բերկրական :

» amoéna - nórum (չդ+). զուար-
ճալի տեղիք, գեղեցիկ և հեշ-
տական վայրք :

Amólior (հար. Mólior արժ+). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, անջատեմ, մեկու-
սացուցանեմ :

» amólior me. հեռանամ, մեկ-
նիմ, մեկուսանամ, 'ի բացեայ
լինիմ, վերանամ, ամբառնամ :

Amolitio - ónis (իգ+). հեռաւո-
րութիւն, անջատումն :

Amómum - mi (չդ+). համեմ,
հացադեղ :

Amor - óris (ար+). սէր, յօժարու-
թիւն, ցանկութիւն, գութ,
բարեսիրութիւն, գորով, բու-
րեկամութիւն, մարդասիրու-
թիւն, աստուածսիրութիւն,
ընկերսիրութիւն, եղբայրսի-
րութիւն, տրփանք, փափաք,
տենչ, տենչանք, բաղձանք,
անձուկ, իղձք :

» amóre vácuus. չսիրող, ոյր
շիջեալ է սէր :

Amoríficus - ca - cum (աձ+). սի-
րալի, գորովալի, գորովազին :

Amótio - ónis (իգ+). հեռաւորու-
թիւն, անջատումն :

Amótus - ta - tum (անց+ դրե+).
Տես Amóveo.

» amóto ludo. առանց կատակի,
զգօնութեամբ ծանրութեամբ :

Amóveo (նրգ+ Móveo արժ+). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, հեռի առնեմ, մե-
կուսացուցանեմ, գողանամ,
աքսորեմ, ըստ աշխարհ հա-
նեմ, վտարանդի վարեմ :

Ampelitis - tidis (իգ+). սեաւ
և մածանող հող այգեայց :

Ampelodésmos - mi (իգ.). բոյս
պատատուկ՝ առ ՚ի կապել
զորթս :

Ampeloléuce - ces (իգ.). մամուռ
ծառոց , լօշտակ , լսնագոյն
որթ :

Ampelos ágría (իգ.). վայրի որթ :

Amphibium - bii (չգ.). երկա-
կենդան շնչաւոր , երկակեն-
ցաղ կենդանի :

Amphibius - bia - bium (աթ.).
երկակենդան , երկակենցաղ :

Amphibolia - ae } եգ. երկխօս

Amphibología - ae } բանք , երկդիմի միտք , անյայ-
տութիւն :

Amphimallum - li (չգ.). } մաշ-

Amphitapa vestis - is (իգ.). } կեակ , հանդերձ vel փեղկ
մազեղէն , վերմակ ձորի :

Amphithálamus - mi (ար.). ա-
ռաջին սկնեակ , դահլիճ ,
սրահ :

Amphitheatrális - le (իգ.). } աթ.
Amphitheátricus - ca - cum }
ամփիթէատրոնական :

Amphitheátrum - ri (չգ.). ամ-
փիթէատրոն , շուրջ տեսա-
նելեաց տեղիք , շուրջ զթա-
տերք , թէատրոն :

Amphora - ae (իգ.). սափոր ,
մար , չափ , դրակ :

Amphorális - le (աթ.). մար մի,
մարու միջ :

Ample - lius - lissime (Վէ.). լայ-
նադոյնս , երկայնաձիգ բա-
նիւք , լիով , առաստապէս ,
մեծապէս , բազում յոյժ :

Ampléctor - teris - éxus - cti (իգ.).

Ampléxor - xáris - xátus - xári }
հար. գիրկս արկանեմ , գիրկ
ընդ խառն լինեմ , ընդգրկեմ ,
փալրեմ , բովանդակեմ , փա-
կեմ , ամփոփեմ , խանդակաթ
եմ սիրով , սիրեմ , ՚ի գուրթ
խանդազատեմ :

Ampléxus - xa - xum (անց. Գրէ.).
Տես Ampléctor.

Ampléxus - us (ար.). գրկախառ-
նութիւն , գրկանք , փալուսն ,
շրջափակութիւն , հանգոյց :

Ampliátio - ónis (իգ.). լայնու-
թիւն , ընդարձակութիւն , եր-
կայնատարած տարածք , մե-
ծատարած մեծութիւն , սրփ-
ռումն , ածումն , առասելու-
թիւն , յաճախութիւն , յա-
պաղումն , յերկարութիւն :

Ampliátus - ta - tum (անց. Գրէ.).
Տես Amplio.

Amplificátio - ónis (իգ.). առաւ-
ելութիւն , ստուարութիւն ,
յաճախութիւն , ածումն , լայ-
նումն :

Amplificátor - óris (ար.). ստուա-
րացուցիչ , աճեցուցիչ , բազ-
մացուցիչ :

Amplificátus - ta - tum (անց. Գրէ.).
Տես Amplifico.

Amplifico (Վէ.). մեծաշուք փա-
ռաւորութեամբ , հոյակապ
չքեղութեամբ :

Amplifico - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.). լայնեմ , ընդարձակեմ ,
աճեցուցանեմ , մեծացուցա-
նեմ , ստուարացուցանեմ , յա-

ճախեմ, առաւելում, տարածանեմ, սփռեմ :

Amplio - ias - iāvi - iātum - iāre (նրգ.). ընդարձակեմ, լայնեմ, մեծացուցանեմ, աճեցուցանեմ, առաւելում, յապալեմ, յերկարեմ, ձգեմ :

Amplitúdo - dinis (իգ.). լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն, մեծութիւն, աւագութիւն, ճոխութիւն, իշխանութիւն, մեծվայելչութիւն, շուք :

Amplius (Ալք.). առաւել, աւելի, կարի, յոյժ, և ևս :

› amplius liberórum. բազում որդիք, յոռով ուստիք :

› amplius millibus pássuum. առաւել քան զհազար քայլս ոտից, աւելի քան զհազար քայլաչափս :

Ampliusculus - la - lum (աթ.). սակաւիկ ինչ ընդարձակ, խուն մի լայնանիստ :

Amplus - la - lum (-lior - lissimus) աթ. ընդարձակ, մեծատարած, լայնանիստ, լայնատարած, յաղթ, անդորր, մեծ, աւագ, երեւի, հռչակաւոր, հոյակապ, նշանաւոր :

Amputálla - ae (իգ.). շիշ, սրուակ :
› ampúlla potória. բաժակ, նուագ, սկիհ, տաշտ, կուժ :

Ampulláceus - ea - eum (աթ.). ի ձե բաժակի, ի նմանութիւն սրուակի, կժաւոր :

Ampulláriu - rii (ար.). ալպալազործ, գործիչ սրուակաց :

Ampulláriu - ria - rium (աթ.). կժաւոր, ի ձե սրուակի :

Ampúllor - lāris - lātus - lāri (հար.). մեծաբանեմ, ճամարտակեմ, ճոխաբան լինիմ, մեծամեծս կոտորեմ, մեծաբանս սնտեաց բարբառիմ :

Amputátio - ónis (իգ.). կտրումն, հատումն, ծայրաքաղու թիւն, յատումն, յօտ, կոճոպումն :

Amputátus - ta - tum (անգ. Դրբ.). Տես Amputo.

Amputo (նրգ. Puto արգ.). կտրեմ, հատանեմ, ծայրաքաղ առնեմ, յատանեմ, քշտեմ, յապաւեմ, կոճոպեմ, բառնամ, ի բաց տանիմ :

Amulétum - ti (չղթ.). բժժանք, յուռութք, հմայք :

Amúrca - ae (իգ.). մրուր ձիթոյ :

Amurcária dólia - iórum (չղթ.). կարաս լի մրրով ձիթոյ :

Amússis - is (իգ.). հարթակշիռ, հարթաչափ գործի, հարթադէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

› ad amússim. ճշգիւ, ճշգրիտ, կատարեւապէս, լի կատարեալ, ամենեւին, անշուշտ :

Amussitátus - ta - tum (աթ.). հարթ, հարթեալ, ի մի հարթութիւն ածեալ, զերեսս հաւասարեալ :

Amússium - ii (չղթ.). հարթաչափ գործի, հարթակշիռ, հարթադէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

Amygdala - ae (իգ.). նուշ, նշի :

Amygdálinus - na - num (աթ.).

'ի նշոյ, նշոյ :

Amygdalites - tae (ար.). կաղան-
չանն՝ տունկ :

Amýgdalum - li (չլթ.). նուշ, նշի :

Amýgdalus - li (իգ.). նշի :

Amylum - li (չլթ.). նաշիհ, գեր-
մակ ալիւր :

Amýstis - tidis (իգ.). նեղաբե-
րան անօթ, բաժակ :

An ? (Վլթ.). արդեօք, մի թէ,
թերեւս, գուցէ, եթէ, կամ :

» annon ? մի թէ ոչ, թէ ոչ :

Anabáthrum - ri (չլթ.). տախ-
տակամած, յատակ սենեկաց,
թատր, դար :

Anacephalaeósis - is (իգ.). հա-
մաւոտ կրկնումն, վերջաբան,
վերջին բանք, քաղուածոյք :

Anachites - tae (ար.). աղամանիդ :

achoréta - ae (ար.). անա-

պատաւոր, անապատակեաց,
անապատական, մենակեաց :

adéma - matis (չլթ.). արտա-

նոյր պսակ, արտախուրակ,
սպարօշ, թագ :

aglypta - tórum (չլթ.). քանդ,
շանդակ, դրօշուած, խոր
բրօշեալ :

agnóstes - tae (ար.). անագա-
տոս, զրակարդաց եկեղեցւոյ,
նթերցող, ընթերցիչ :

alécta - ae } ար. ծառայ չար,
aléctes - tae }

պատաւոր խոհակերողի :

alécta - ctórum (չլթ.). միա-
րորդք սեղանոյ, հատակո-
ոյք, քաղուածոյք :

Analogía - ae (իգ.). համեմա-
տութիւն, պատշաճութիւն,

հաւասարութիւն, յանկու-
թիւն, կշռութիւն, հաղոր-

դութիւն, միաբանութիւն :

Analógicus - ca - cum (աթ.). հա-
մեմատ, պատշաճ, հաւասար,
հանգոյն, նման, կշիռ, յանկ :

Análogos - ga - gum (աթ.). հան-
գոյն, նման, համեմատական,
պատշաճական, հաւասար,
յանկ, կշիռ :

Análýsis - is (իգ.). լուծումն,
բովանդակութիւն, քաղուա-
ծոյք :

Analytice (Վլթ.). լուծմամբ, զա-
մենայն բարւոք կշռեալ,
ղլուխ բանից :

Analytícus - ca - cum (աթ.). լու-
ծական, լուծման :

Anapaéstum - ti (չլթ.). չափ եր-
գոց՝ յերկուց կարծից և 'ի
միօջէ երկայնէ յարդարեալ :

Anas - natis (իգ.). բադ :

Anathéma - matis (չլթ.). տուրք,
պարգև, ընծայ, նուէր, պա-

տարադ, նվովք, անէծք, բա-
նադրութիւն, բանադրանք :

Anathematizo - zas - závi - zátum

- záre (նրգ.). նզովեմ, որոշեմ
'ի հաղորդութենէ, ընդ բա-

նիւ առնեմ, բանադրեմ, 'ի
բաց ընկենում, մերժեմ, խոր-

շեմ և զարշեմ :

Anaticula - ae (իգ.). ձագ բադու :

Anatínus - na - num (աթ.). բա-
դու, բադի :

Anatocísmus - mi (ար.). շարիատ

չարիատի, վաշխ վաշխի, տու-
կոսիք տոկոսեաց, չար փո-
խորդի :

Anatomía - ae } էփ. հերձուհի

Anatómica - ae } մարմնոյ, անդամահատու-
թիւն, անդամազննութիւն :

Anatómicus - ci (աբ.) անդա-
մահատ, անդամազննի :

Anceps - cípitis (աթ.) երկդիմի,
երկբերանի, երկսայրի, կրկին,
բազմապատիկ, բազմադիմի,
երկխօս, երկբայ, երկբայա-
կան, յերկուական :

Anchora - ae (էփ.) խարիսխ
նաւու, պոտսպարան, ապաս-
տան, ապաւէն, յոյս :

Ancilla - lae (էփ.) աղախին,
գերդաստանիկ, նածիշտ, կին
գերի, սպասեակ :

Ancilláris - re (աթ.) ծառայա-
կան, ստրկական :

Ancillor - láris - látus - lári (հաբ.)
ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս
հարկանեմ, 'ի սպասաւորու-
թեան կամ, ուղեկից լինիմ,
ընկերեմ :

Ancillula - ae (էփ.) աղախին
մանկամարդ, աղջիկ :

Ancipes - ípitis (աթ.) երկբերա-
նի, երկսայրի, կրկին, բազ-
մադիմի, երկխօս, երկբայ,
յերկուական :

Ancon - ónis (աբ.) արմուկն,
կանգուն, ոտն մի և կէս :

Ancora - ae (էփ.) խարիսխ
նաւու, պոտսպարան, ա-
պաւէն, յոյս :

» áncoras tollo. բառնամ vel
հանեմ 'ի վեր զխարիսխ :

Ancorále - lis (չգփ.) հաստակապ
պարան՝ զորմէ զխարիսխն 'ի
նաւէն 'ի խոնարհ կախնն :

Ancorárius - ia - ium (աթ.) խա-
րըսի, խարիսխաձև :

Andábata - tae (աբ.) ըմբիշ սու-
սերաճիգ, միցօղ զինուք,
մենամարտիկ :

Andráchne - nes (էփ.) անմե-
ռուկ, փրփրեմ :

Andrógynus - ni (աբ.) արուէգ,
որձևէգ :

Andron - ónis (աբ.) դահլիճ,
գաւիթ, սրահ, փող, անցք,
մուտք, պոռնկոց :

Andronitis - tidis (էփ.) բնա-
կարան արանց :

Anellárius - rii (աբ.) ոսկեգործ,
ոսկերիչ, վաճառօղ մատա-
նեաց :

Anéllus - li (աբ.) մատանի, օղ,
օղամանեակ :

Anemóne - es (էփ.) պուտ, փեն-
նայ, հարսնոյ ծաղիկ :

Anéthum - thi (չգփ.) սամիթ :

Anfractus - us (աբ.) շրջումն,
շրջան, շրջանակ, բոլորն բո-
լորակ, դարձուած, շրջուած,
փոփոխումն, բոլորումն :

Anfractus - ta - tum (բյթ.) մա-
նուածապատ, ծուռ, կոր,
թիւր :

Angária - ae (էփ.) հարստա-
հարուծիւն, յափշտակու-
թիւն, անիրաւութիւն, ծան-
րութիւն, բռն :

Angário - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.). տարապարհակ վարեմ, պահակ ունիմ, տառապեցուցանեմ, խուեմ:

Angélicus-ca-cum (աթ.). հրեշտակական, հրեշտակակրօն:

Angéllus - li (ար.). փոքր անկիւն, խորշ:

Angelus - li (ար.). պատգամաւոր, պատգամաբեր, դեսպան, հրեշտակ, զուարթուն:

Angína - ae (էգ.). փողացաւ, ախտ vel տապ կոկորդի:

Angipórtum - ti (չգ.) } անեւ
Angipórtus - ti (ար.) }

Ճանապարհ, սոր, նուրբ փողոց, նրբափողոց:

Ango-gis-nxi-gere (նրգ.). պընդեմ, ճնշեմ, խեղդեմ, նեղեմ, լլկեմ, տառապեցուցանեմ, վշտացուցանեմ, տանջեմ:

» angor ánimo կամ ánimo. վշտանամ, տառապիմ, տատամսիմ, թախծիմ, անձկայրեաց տրտմութեամբ և ծանրաթախիծ հոգով պաշարիմ:

Angor - óris (ար.). վիշտք, տառապանք, նեղութիւն, անձկութիւն, հոգք, տատամսութիւն, տագնապ, փողացաւ:

Anguiculus-li (ար.). օձ փոքրիկ, կորիւն օձի, իժակորիւն:

Anguifer - ifera - iferum (աթ.). օձաբեր:

Anguifer - iferi (ար.). օձակալ, վիշապ՝ աստեղատուն:

Anguigena - ae (ար. et էգ.). ծնունդ իժից, օձածին:

Anguilla - ae (էգ.). կնքեղէս, օձաձուկն:

Anguimanus - ni (ար.). փիղ:

Anguíneus-ea-eum } ար. օձա-
Anguínus-na-num } կան, օձանման, խայտախարիւ:

Anguipes - ipedis (աթ.). խեղոտամբ, ծուռ ոտիւք:

Anguis - uis (ար. et էգ.). օձ, ճճի, վիշապ, դազան:

Anguítēnens - éntis (ար. et էգ.). օձաբեր, օձակալ:

Anguláris - re (աթ.). անկեան, անկիւնաւոր, բազմանկիւն, խորշեղէն:

Angulátim (Վթ.). ի կերպարանս անկեան, խորշս խորշս:

Angulátus-ta-tum } ար. բազ-
Angulósus-sa-sum }

մանկիւն, անկիւնաւոր, խորշեղէն:

Angulus-li (ար.). անկիւն, խորշ:

Angustátus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Angústo.

Angúste - tius - tissime (Վթ.). սերտիւ, խստիւ, պնդով, կարճառօտիւք, սակաւուք, համառօտս:

Angústia - ae (էգ.). անձկութիւն, նեղութիւն, տառապանք, վիշտք, պիտոյք, պէտք, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, աղքատութիւն, տնանկութիւն, կարճառօտութիւն, կարճութիւն:

» angústiae fretórum. նեղուց ծովու, անձուկք, կիրճ:

Angúst-o-tas - távi - tátum - táre (նգտ.) . 'ի նեղ արկանեմ, նեղեմ, պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ :

Angústus - ta - tum (-tior-tíssimus) ած. նեղ, անձուկ, փոքր, փոքրիկ :

» res angústae. նեղութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, պիտոյք, աղքատութիւն, տնանկութիւն :

» angústus ánimus. նեղարտութիւն, նեղութիւն և անձկութիւն, տկարամտութիւն :

» angústá mens. կարճմտութիւն, սնհամբրութիւն :

Anhéla-ns - ántis (էյթ.) . ցանկացող, փափաքող, շնչասպառ, ոգեսպառ :

Anheláti-o - ónis (իգ.) . նեղութիւն շնչոյ, ծանրաշնչութիւն, հոտ :

Anheláto-r - óris (ար.) . ոգեսպառ, շնչասպառ, ծանրաշունչ :

Anheláto-us - ta - tum (անգ. Դրէ.) . Տես Anhélo.

Anhéli-tus - us (ար.) . ծանրաշունչութիւն, նեղութիւն շնչոյ, հոտ, բուրուճի, գոլորշի :

» anhélitus vini. հոտ գինւոյ :

Anhélo - las - lávi - látum - láre (լլտ. et նգտ.) . ոգի կլանեմ, թասեմ, ցանկամ, անձկամ, տեղամ, փափաքեմ :

» scelus anhélo. թելադրեմ զեղեռն, դրդեմ յանօրէնութեան մեղս :

Anhélu-s - la - lum (ած.) . ցանկացող, փափաքող, թասող :

Anicélla - ae (իգ.) . պառաւ, պառաւեալ, անցեալ զաւուրբք :

Anicétum - ti (լլտ.) . անխոն :

Anícula - ae (իգ.) . պառաւեալ, պառաւ, անցեալ զաւուրբք :

Anilis - le (ած.) . պառաւական, հնացեալ, ծերական :

» fabéllae aniles. առասպելք պառաւանց, դրդջիւնք, բարբանջք, առասպելեաց բաջաղանք, շաղգաղփութիւնք :

Anílitas - tátis (իգ.) . պառաւութիւն, ծերութիւն, ծերոյթ :

Aníliter (Պէ.) . հանգոյն պառաւանց, ծերունարար, ծերաբար :

Anima - ae (իգ.) . շունչ, հագագ, ոգի, հոգի, կեանք, կենդանութիւն, սիրտ, միտք, անձն, կամք, խորհուրդ, գրգանք, զուարճութիւն, հաճութիւն, խնդութիւն, ուրախութիւն :

» ánimam recipio. ձգեմ զօղ, շնչեմ, շունչ կլանեմ, ոգի առնում, հանգչեմ :

Animábilis - le (ած.) . կենդանատու, կենդանարար, կենարար, զօրացուցիչ, քաջալերիչ :

Animadvérsio - ónis (իգ.) . նկատութիւն, քննութիւն, զննութիւն, մտադրութիւն, ուշ, կշտամբանք, յանդիմանութիւն, պատիժ պատուհասի :

Animadvérsor - óris (ար.) . դէտ, քննիչ, մտախորհ, պատժածու :

Alumnus - ni (ար.) . սան , ամու-
խախ , ձեռնասուն , աշակերտ ,
ընտոծին , սնուցիչ , դաստիա-
րակ , մարդիչ , ուսուցիչ :

Aluta - ae (իգ.) . փոկ , պախուցք ,
պարկ , պայուսակ , մախաղ ,
քսակ փոքրիկ :

Alutarius - rii (ար.) . խաղախորդ ,
վաճառող մորթոյ :

Alveare - ris }
Alvearium - rii } շէշ . մեղուա-
բոյն , մեղուանոց , փեթակ :

Alveatus - ta - tum }
Alveolatus - ta - tum } Եջ . պե-
ղեալ , բրեալ , փողս փողս
քանդակեալ , խոր , գոգեալ ,
գոգաձև , գոգաւոր :

Alvéolus - li (ար.) . բջիջ , անցք
գետոց , հուն , անօթ փոքրիկ ,
սրուակ , ցնցուղ , տապալի ,
տապեղ , տախտակ սաստնջոյ :

Alveus - ei (ար.) . հուն , անցք
գետոց , ջրադարձ , ոլնափայտ ,
լաստափայտ , աւազան բա-
ղանեաց , փեթակ , մեղուա-
նոց , տապեղ , տապալի .

Alvinus - na - num (աթ.) . թան-
չակալ , որ յախտ թանչից
հիւանդացեալ դնի :

Alvus - vi (իգ.) . որովայն , փոր ,
արզանդ , թանչք , հոսումն
որովայնի , տեղատեսութիւն ,
մեղուաբոյն , փեթակ :

» alvus superior . ստամոքս , խա-
խացոց , խածի :

Amabilis - le (-bilior - lissimus)
աթ . սիրուն , սիրելի , ցանկա-
լի , ըզձալի , բարի , քաղցր :

Amabilitas - tatis (իգ.) . բարք
բարեբարք vel քաղցունք ,
քաղցրութիւն , սիրելութիւն :

Amabiliter - lius (ղք.) . սիրով ,
մարդասէր խնամով , մարդա-
սիրութեամբ , բարեկամու-
թեամբ , կաթոգին , խանդա-
ղատանօք :

Amábo եմ }
Amábo te } աղէ , աղաչեմ ,
բարեբարութեամբ , արա՛զհա-
ճոյս սրտի իմոյ :

Amandatio - ónis (իգ.) . առա-
քումն , արձակումն , հեռաւո-
րութիւն , տարագրութիւն ,
մերժումն , վտարանդութիւն ,
աքսորանք , աքսորք :

Amandatus - ta - tum (անց . ԴԵԷ.) .
Տես Amándo .

Amándo (նգ . Mando - das արժ.) .
առաքեմ , արձակեմ , մեկու-
սացուցանեմ , հեռացուցա-
նեմ , տարագիր առնեմ , վտա-
րանդի վարեմ , ըստ աշխարհ
հանեմ , աքսորեմ :

Amans - ántis (-ántior - tissimus)
աթ . սիրող , ցանկացող , տրու-
փող , հոմանի , սիրելի , խան-
դակաթ , սրտակաթ , բարե-
կամ , մտերիմ :

Amánter - tius - tissime (ղք.) .
սիրով , մարդասէր խնամով ,
մարդասիրութեամբ , բարե-
կամութեամբ , խանդաղատու-
թեամբ , կաթոգի :

Amanuénsis - sis (ար.) . գլխի ,
դպիր , քարտուղար , ընդօրի-
նակիչ , օրինակագիծ :

Amaránthus - thi (ար.) . անթա-
ւամ ծաղիկն :

Amáre - rius - rissime (Աբ.) .
դառնագոյնս , դառնապէս ,
խտարար , անգթութեամբ ,
խստիւ , ուժգին , սաստիկ :

Amarésco - scis - scere (չգ.) .
դառնանամ , 'ի դառնութիւն
փոխիմ :

Amarílies - tièi (իգ.) }
Amaritúdo - dinis (իգ.) } դառ-
Amáror - óris (ար.) }
նութիւն , դաժանութիւն :

Amaruléntus - ta - tum (աժ.) .
դառն , դաժան , լիզտհամ ,
նախանձոտ , չար , չարաբա-
րոյ , ապիրատ , չարախօս ,
զրպարտիչ :

Amárus - ra - rum (-rior - rissi-
mus) աժ. դառն , դաժան ,
լեղահամ , անշնորհակալու ,
անշնորհ , ապաշնորհ , ա-
պախաւոր , կծու , թթու ,
բարկ , խիստ , կարծր , խա-
ծանող , չարախօս , զրպար-
տիչ , ցասկոտ , բարկասիրտ :
Amasiúncula - ae (իգ.) . տոփաւ-
որ օրիորդ , տրփող մանկա-
մարդ :

Amasiúnculus - li (ար.) . տրփող
դատանեակ , հոմանի , սեղեխ :

Amásius - sii (ար.) . սիրող , ցան-
կացող , տրփող :

Amátio - ónis (իգ.) . ցանկու-
թիւն , տրփանք , սէր :

Amálor - óris (ար.) . սիրող , սի-
րելի , սրտակաթ , բարեկամ ,
մեղիմ , տրփող , ցանկացող :

Amatórculus - li (ար.) . տրփող
պատանեակ , սեղեխ , հոմանի :

Amatórie (Աբ.) . ջերմեւանդն
սիրով , ցանկութեամբ :

Amatórium - rii (չգ.) . կախար-
դիչ օշարակ , ըմպելի տար-
փանաց , դեղ ցանկութեան
vel յուլման կարեաց :

Amatórius - ria - rium (աժ.) .
խանդաղատական , սիրելի ,
սիրուն , գորովալից :

Amátrix - rícis (իգ.) . տոփաւոր
օրիորդ , տրփող կին :

Amátus - ta - tum (անց. դբ.) .
Տես Amo.

Amátus - ta - tum (-tissimus) աժ.
սիրելի , սիրուն , ցանկալի ,
ըղձալի , գեղեցիկ , քաղցր ,
հաճոյ :

Amázon - nis (իգ.) . ամազոն ,
միաստնիք , կին պատերազմող
vel դիւցազն , դիւցազնուհի :

Ambáges - gum (իգ.) . շրջան ,
շրջումն , երթեկ , պատ 'ի
պատ բանք , մթարութիւն :

Ambagiósus - sa - sum (աժ.) .
պատ 'ի պատ , դժուարիմաց ,
մթին , անյայտ :

Ambedo (նբ. Edo - dis - di արժ.) .
ուտեմ , ճաշակեմ , հաշեմ ,
մաշեմ , սպառեմ , ծախեմ ,
ճարակեմ :

Ambésus - sa - sum (անց. դբ.) .
Տես Ambedo.

Ambifárium (Աբ.) . կրկնակի ,
կրկին օրինակաւ :

Ambigo (չգ. Ago արժ.) . յերկ-
միտս լինիմ , երկբայիմ , երկ-

մտեմ, յերկուանամ, տարակուսիմ, 'ի վարանս մտանեմ, վարանիմ, կազեմ, հակառակիմ, վեճեմ, կռուիմ :

Ambigue (Աբ.) . երկդիմի մտօք, երկխօս բանիւք, երկմտութեամբ, կասկածանօք, կարծեօք, ընդ աղօտ, յանձանօթս :

Ambiguitas - tātis (էգ.) . երկդիմի միտք, պատիպատութեանք, երկբայութիւն, վարանք, երկմտութիւն, տարակուսանք, կասկած :

Ambiguus - gua - guum (աթ.) . երկդիմի, երկխօս, երկբայ, երկմիտ, անյայտ, մթին, դժուարիմաց, յերկուական, վարանեալ :

Ambio (Նբգ. Eo, is աբծ.) . շուրջ պատեմ, շրջափակեմ, շփութեմ, խառնակեմ, խռովեմ, գուն գործեմ, զհետ լինիմ :

» ambio magistratum. զաւգութեան թեկն ածեմ, զհետ լինիմ բարձի և պատուոյ :

Ambitio - ónis (էգ.) . շրջափակութիւն, խռովութիւն, շփոթ, փառասիրութիւն, սնապարծութիւն :

Ambitióse - sius - síssime (Աբ.) . կամարար հաճութեամբ, խառն 'ի խուռն, շփոթաբար, տենչանօք փառաց, սնապարծութեամբ :

Ambitiósus - sa - sum (-sior - sísimus) աթ. շրջապատ, շրջափակ, փառասէր, սնապարծ,

խռովարար, մարտաճնոյց, ամբարտաւան :

Ambitus - ta - tum (անց. Դբծ.) . Տես Ambio.

Ambitus - us (աբ.) . շրջան, շրջանակ, բոլորն բոլորակ, շրջապատ բոլորակի, խռովութիւն, շփոթ :

» ámbitus verbórum. շրջասացութիւն, դարձուած բանից, բանք դարձուածով :

Ambo - bae - bo (աթ. et Դբն.) . երկուքն, երկոքեան, երկոքին և, երկաքանչիւր :

Ambrices - ícium (էգ.) . կղմիւտր, թրծուն աղիւս տանեաց :

Ambrósia - ae (էգ.) . անուշահամ կերակուր դից :

Ambrosiáca vitis - is (էգ.) . որթատունկ անուշաբոյր :

Ambrósius - sia - sium (աթ.) . անուշահամ, անուշակ, անուշահոտ, անուշաբոյր, անմահ, անմահական, աստուածական, աստուածեղէն :

Ambubéja - ae (էգ.) . եղերդ, ընտանի եղէգ :

Ambulácrum - cri (չգթ.) . սրահ կամարակապ, դաւիթ ճեմելոյ, վայրագաւիթ :

Ambulátillis - le (աթ.) . շարժուն, փոփոխելի, գնայուն :

Ambulátio - ónis (էգ.) . երթևեկ, ճեմք, փնացք, ընթացք, զբօսանք, տեղի ճեմելոյ, ճեմելիք, զբօսանաց վայր :

Ambulatiúncula - ae (էգ.) . զոյգն երթևեկ, ճեմելի :

Ambulátor - óris (ար.) . Թափառական, մոլորական, գնացող, ձեմող, շրջող vel աղքատ փերեզակ :

Ambulatórius - ia - ium (աթ.) . գնայուն, շարժուն, փոփոխելի, անհաստատ, յուզողով, յեղևեղուկ, դիւրաշարժ :

Ambulátrix - ricis (եգ.) . շրջող կին, ձեմող օրիորդ, Թափառական մանկամարդ :

Ambulo - las - lávi - látum - láre (լլթ.) . ձեմա առնում, ձեմեմ, զգնամ, շրջեմ, երթեկեկեմ, քայլեմ, ոտնփոխ լինեմ, ծանապարհ առնեմ, ծանապարհորդեմ :

• ámbulo pédibus. հետի ընթանամ, հետիոտս գնամ, գետնազնաց հետեակ ծանապարհորդեմ :

• ámbulo mária. հասանեմ անցանեմ զանդնդալից ծովուց զլայնութիւն, նաւագնաց գնացիւք կոխեմ :

Ambúro (նրգ. Uro արմ.) . կիզանեմ, կիզում, խարշատեմ, այրեմ, տոչորեմ :

Ambústio - ónis (եգ.) . այրումն, այրեցած, կիզումն, տոչորումն, խարշատումն :

Ambustulátus - ta - tum (աթ.) . խորովեալ, կիզեալ, խանձեալ, չորացեալ :

Ambústam - ti (լլթ.) . այրեցած, այրումն, կիզումն :

Ambústus - ta - tum (աթ. դրբ.) . Տես Ambúro.

Améllus - lli (ար.) . աստղածաղիկ, աստեղակերպ ծաղիկ :
Ameus - éntis (-éntior - tissimus)

աթ. յիմար, անմիտ, բախած, մոլի, մորոտ, անկեալ 'ի մտաց, անհանձար, ապուշ, անզգայ, մոլեգին, կատաղի, խեղացնոր, շամբուշ, պշուցեալ, սպշեալ, սքանչացեալ :

Amentátus - ta - tum (աթ. դրբ.) . Տես Aménto.

Améntia - iae (եգ.) . յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն, զառանցութիւն, մոլութիւն, Թանձրամտութիւն, ապշութիւն :

Aménto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.) . արձակեմ, ձգեմ, ընկնում, ծոծեմ, շողացուցանեմ :

Améntum - ti (լլթ.) . խրացք, փոկ, կապ զանկապանաց :

Amerimnon - mni (լլթ.) . անմեռ. ծաղիկ, գառնադմակ :

Amerína salix - licis (եգ.) . ուռի, ուռենի :

Amerína pira - rorum (լլթ.) . տանձ - անագանահաս :

Amethýstinus - na - num (աթ.) . մեղեսիկ, 'ի դոյն սուտակի :

Amethýstus - ti (եգ.) . ամեթիստ, մեղեսիկ, սուտակ, որթ սորէկ :

Amiántus - ti (ար.) . անարատ vel անկէզ քար :

Amica - cae (եգ.) . կին բարեկամ, ցանկասէր մանկամարդ :

Amicábilis - le (աթ.) . բարեբարոյ, մարդասէր, քաղցր, հաճոյ :

Amice - cius - cissime (ՎԷ․)․ բարեկամութեամբ, սիրով, ընտանեբար, սերտիւ, մարդասիրութեամբ, մարդասիրապէս, բարեխափութ կամօք :

Amicinium - ni (չԷ․) } խողովակ
Amicinus - ni (ար․) }
մելչ գործւոյն, բերան տկի :

Amicio - icis - icui (-ixi) - ictum - icire (ՆԷԳ․)․ ծածկեմ, սքողեմ, առաջատեմ, պատրուակեմ, պատատեմ, ծրարեմ, արկանեմ, զգեցուցանեմ, ազուցանեմ :

Amicitia - ae (ԷԳ․)․ բարեկամութիւն, մտերմութիւն, սէր, միաբանութիւն, դաշնաւորութիւն :

» amicitiam jungo cum te. բարեկամութիւն խառնեմ ընդ քեզ, բարեկամիմ, բարեկամանամ ուխտիւ :

» dimitto, dirumpo կամ dissuo amicitiam. լուծանեմ զբարեկամութիւն, քակեմ զմտերմութիւն, կողաքակ լինիմ :

Amico - cas - cavi - catum - care (ՆԷԳ․)․ բարեկամեցուցանեմ, հաշտ առնեմ :

Amictorium - rii (չԷ․)․ վարշամակ, թաշկինակ :

Amictus - ta - tum (անց․ ԴԷԷ․)․
Տես Amicio.

Amictus - us (ար․)․ տառատոկ, կրկնոց, վերարկու, մեկնոց, լօղիկ, արկանելի, թիկնոց, զգեստ, հանդերձ, ծածկոյթ, քող, խոյր, վարշամակ :

Amicula - ae (ԷԳ․)․ օրիորդ բարեկամ :

Amiculum - li (չԷ․)․ ծածկոյթ, քող, կրկնոց, թիկնոց, մեկնոց, լօղիկ, արկանելի :

Amiculus - li (ար․)․ ջերմեակ բարեկամիկ, մտերիմ, սիրելի :

Amicus - ca - cum (-cior - cissimus) անց․ բարեկամ, մտերիմ, սիրելի, բարեխափութ, բարեսէր, պաշտպան, օգնական, ձեռնկալու, նպաստամտոյց, յաջողակ :

Amicus - ci (ար․)․ բարեկամ, մտերիմ, միաբան, դաշնաւոր, նիշակակից :

Amissio - ónis (ԷԳ․)․ փնաստոյժք, կորուստ :

Amissus - sa - sum (անց․ ԴԷԷ․)․
Տես Amitto.

Amissus - us (ար․)․ կորուստ, փնաստոյժք :

Amita - ae (ԷԳ․)․ հօրաքոյր :

» ámita magna. քոյր հաւուն :

» ámita major. հօրաքոյր հաւուն :

» ámita máxima. քոյր նախահաւուն :

Amitinae - árum (ԷԳ․)․ դստերը հօրեղբօր՝ հօրաքեռ՝ քեռւոյ՝ մօրաքեռ :

Amitini - nórum (ար․)․ հօրեղբօրորդի, հօրաքեռորդի, մօրեղբօրորդի, մօրաքեռորդի :

Amitto (ՆԷԳ․ Mitto ար․)․ թողում, լքանեմ, թոյլ տամ, թողացուցանեմ, շնորհեմ, ներեմ, կորուսանեմ :

» amitte me. Թոյլ տուր ինձ
երթալ, արձակեալ զիս :

Ammoniacum - ci (չգ+). օշակ,
խունկ 'ի բամբոցէ :

Ammoniacus sal - lis (ար+). օշա-
կի աղ :

Amnénsis - se (ած+). առ եզերք
գետոյ գետեղեալ, ակնածիր :

Amnicola - ae (ար. et իգ+). բնակ
գետեզեր, բնակիչ գետափին :

Amniculus - li (ար+). վտակ, ա-
ռուակ, գետակ :

Amnicus - ca - cum (ած+). գե-
տական, տփնածիր :

Amnis - is (ար+). գետ, առու,
վտակ, հեղեղ, ուխք, գնացք
ջուրց, յորձանք ծովու :

Amo - mas - mávi - mátum - máre
(նգ+). սիրեմ, խանդաղա-
տեմ, ախորժեմ, բարեախորժ
կամօք կամիմ, հարկանիմ 'ի
սէր, խանդակաթ լինիմ, վա-
ռիմ սիրով :

Amoéne - nius - uissime (յգ+).
ախորժութեամբ, զուարճու-
թեամբ, զուարթութեամբ :

Amoénitas - tátis (իգ+). ախոր-
ժութիւն, հեշտականութիւն,
զուարճութիւն, զուարթու-
թիւն, գեղեցկութիւն :

Amoénus - na - num (nior - níssi-
mus) ած. գեղեցիկ, վայե-
լուշ, զուարթ, զուարճալի,
հեշտական, ախորժելի, հա-
ճոյական, բերկրական :

» amoéna - nórum (չգ+). զուար-
ճալի տեղիք, գեղեցիկ և հեշ-
տական վայրք :

Amólior (հար. Mólior արգ+). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, անջատեմ, մեկու-
սացուցանեմ :

» amólior me. հեռանամ, մեկ-
նիմ, մեկուսանամ, 'ի բացեայ
լինիմ, վերանամ, ամբառնամ :

Amolitio - ónis (իգ+). հեռաւո-
րութիւն, անջատումն :

Amómum - mi (չգ+). համեմ,
հացադեղ :

Amor - óris (ար+). սէր, յօժարու-
թիւն, ցանկութիւն, գութ,
բարեսիրութիւն, գորով, բու-
րեկամութիւն, մարդասիրու-
թիւն, աստուածսիրութիւն,
ընկերսիրութիւն, եղբայրսի-
րութիւն, տրփանք, փափաք,
տենչ, տենչանք, բաղձանք,
անձուկ, իղձք :

» amóre vácuus. չսիրող, ոյր
չիջեալ է սէր :

Amoríficus - ca - cum (ած+). սի-
րալի, գորովալի, գորովագին :

Amótio - ónis (իգ+). հեռաւորու-
թիւն, անջատումն :

Amótus - ta - tum (անց. դրգ+).
Տես Amóveo.

» amóto ludo. առանց կատակի,
զգոնութեամբ ծանրութեամբ :

Amóveo (նգ+. Móveo արգ+). 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
բառնամ, հեռի առնեմ, մե-
կուսացուցանեմ, զողանամ,
աքսորեմ, ըստ աշխարհ հա-
նեմ, վտարանդի վարեմ :

Ampelitis - tidis (իգ+). սեաւ
և մածանող հող այգեայց :

Ampelodésmos - mi (իգ.). բոյս
պատաստուկ՝ առ ՚ի կապել
զորթս :

Ampeloléuce - ces (իգ.). մամուռ
ծառոց , լօշտակ , լսնագոյն
որթ :

Ampelos ágria (իգ.). վայրի որթ :

Amphíbium - bii (չգ.). երկա-
կենդան շնչաւոր , երկակեն-
ցաղ կենդանի :

Amphíbium - bia - bium (աթ.).
երկակենդան , երկակենցաղ :

Amphibólia - ae } իգ. երկխոս

Amphibología - ae } բանք , երկդիմի միտք , անյայ-
տութիւն :

Amphimallum - li (չգ.). } մաշ-

Amphitapa vestis-is (իգ.). }
կեակ , հանդերձ vel փեղկ
մազեղէն , վերմակ ձորի :

Amphithálamus - mi (աբ.). ա-
ռաջին սկնեակ , դահլիճ ,
սրահ :

Amphitheátralis - le (իգ.). }
Amphitheátricus - ca - cum } աթ.
ամփիթէատրոնական :

Amphitheátrum - ri (չգ.). ամ-
փիթէատրոն , շուրջ տեսա-
նելեաց տեղիք , շուրջ զթա-
տերբ , թէատրոն :

Amphora - ae (իգ.). սափոր ,
մար , չափ , դորակ :

Amphorális - le (աթ.). մար մի,
մարու միջ :

Ample - lius - lissime (Վթ.). լայ-
նագոյն , երկայնաձիգ բա-
նիւք , լիով , առատապէս ,
մեծապէս , բազում յոյժ :

Ampléctor - teris - éxus - cti (իգ.). }
Ampléxor - xáris - xátus - xári }
հար. զիրկս արկանեմ , զիրկ

ընդ խառն լինիմ , ընդգրկեմ ,
փարիմ , բովանդակեմ , փա-
կեմ , ամփոփեմ , խանդակաթ-
եմ սիրով , սիրեմ , ՚ի գուլթ
խանդաղատիմ :

Ampléxus - xa - xum (անգ. Դթ.).

Տես Ampléctor.

Ampléxus - us (աբ.). գրկախառ-
նութիւն , գրկանք , փարումն ,
շրջափակութիւն , հանգոյց :

Ampliátio - ónis (իգ.). լայնու-
թիւն , ընդարձակութիւն , եր-
կայնատարած տարածք , մե-
ծատարած մեծութիւն , սրփ-
ռումն , ածումն , առաւելու-
թիւն , յաճախութիւն , յա-
պաղումն , յերկարութիւն :

Ampliátus - ta - tum (անգ. Դթ.).

Տես Amplio.

Amplificátio - ónis (իգ.). առաւ-
ելութիւն , ստուարութիւն ,
յաճախութիւն , ածումն , լայ-
նումն :

Amplificátor - óris (աբ.). ստուա-
րացուցիչ , աճեցուցիչ , բազ-
մացուցիչ :

Amplificátus - ta - tum (անգ. Դթ.).

Տես Amplifico.

Amplifico (Վթ.). մեծաշուք փա-
ռաւորութեամբ , հոյակապ
չքեղութեամբ :

Amplifico - cas - cávi - cátum - cáre
(Նթ.). լայնեմ , ընդարձակեմ ,
աճեցուցանեմ , մեծացուցա-
նեմ , ստուարացուցանեմ , յա-

ճախեմ, առաւելում, տարածանեմ, սփռեմ :

Amplio - ias - iāvi - iātum - iāre (նրդ.). ընդարձակեմ, լայնեմ, մեծացուցանեմ, աճեցուցանեմ, առաւելում, յապաղեմ, յերկարեմ, ձգեմ :

Amplitúdo - dinis (եգ.). Լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն, մեծութիւն, աւագութիւն, ճոխութիւն, իշխանութիւն, մեծվայելչութիւն, շուք :

Amplius (Վք.). առաւել, աւելի, կարի, յոյժ, և ևս :

› amplius liberórum. բազում որդիք, յոլով ուստերք :

› amplius millibus pássuum. առաւել քան զհազար քայլս ոտից, աւելի քան զհազար քայլաչափս :

Ampliusculus - la - lum (աթ.). սակաւիկ ինչ ընդարձակ, թուն մի լայնանիստ :

Amplus - la - lum (-lior - lissimus) աթ. ընդարձակ, մեծատարած, լայնանիստ, լայնատարած, յաղթ, անդորր, մեծ, աւագ, երեւելի, հռչակաւոր, հոյակապ, նշանաւոր :

Ampúlla - ae (եգ.). շիշ, սրուտկ :

› ampúlla potória. բաժակ, նուագ, սկիհ, սաշտ, կուժ :

Ampulláceus - ea - eum (աթ.). 'ի ձև բաժակի, 'ի նմանութիւն սրուակի, կժաւոր :

Ampullárius - rii (աբ.). ապակազործ, գործիչ սրուակաց :

Ampullárius - ria - rium (աթ.). կժաւոր, 'ի ձև սրուակի :

Ampúllor - lāris - lātus - lāri (հար.). մեծաբանեմ, ճամարտակեմ, ճոխաբան լինիմ, մեծամեծս կոտորեմ, մեծաբանս սնուտեաց բարբառիմ :

Amputátio - ónis (եգ.). կտրումն, հատումն, ծայրաքաղութիւն, յատումն, յօտ, կոճոպումն :

Amputátus - ta - tum (անգ. Դրք.). Տես Amputo.

Amputo (նրդ. Puto աբ.). կտրեմ, հատանեմ, ծայրաքաղ առնեմ, յատանեմ, քշտեմ, յապաւեմ, կոճոպեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ :

Amulétum - ti (չգ.). բժժանք, յուռութք, հմայք :

Amúrca - ae (եգ.). մրուր ձիթոյ :

Amurcária dólia - iórum (չգ.). կարաս լի մրրով ձիթոյ :

Amússis - is (եգ.). հարթակշիռ, հարթաչափ գործի, հարթադէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

› ad amússim. ճշգիւ, ճշգրիտ, կատարեւապէս, լի կատարեալ, ամենեւին, անշուշտ :

Amussitátus - ta - tum (աթ.). հարթ, հարթեալ, 'ի մի հարթութիւն ածեալ, զերեսս հաւասարեալ :

Amússium - ii (չգ.). հարթաչափ գործի, հարթակշիռ, հարթադէտ, ջրակշիռ, կարկին հիւսանց :

Amygdala - ae (եգ.). նուշ, նշի :

Amygdálinus - na - num (աձ.).

'ի նշոյ, նշոյ :

Amygdalítes - tae (աբ.). կաղան-
չանն՝ տունկ :

Amýgdalum - li (չգ.). նուշ, նշի :

Amýgdalus - li (իգ.). նշի :

Amylum - li (չգ.). նաշիհ, գեր-
մակ ալիւր :

Amýstis - tidis (իգ.). նեղաբե-
րան անօթ, բաժակ :

An ? (Վք.). արդեօք, մի թէ,
թերեւ, դուցէ, եթէ, կամ :

» annon ? միթէ հչ, թէ հչ :

Anabáthrum - ri (չգ.). տախ-
տակամած, յատակ սենեկաց,
թատր, դար :

Anacephalaeósis - is (իգ.). հա-
մառօտ կրկնումն, վերջաբան,
վերջին բանք, քաղուածոյք :

Anachítes - tae (աբ.). աղամանդ :

Anachoréta - ae (աբ.). անա-
պատաւոր, անապատակեաց,
ապատական, մենակեաց :

éma - matis (չգ.). արտա-
լի պսակ, արտախուրակ,
արօշ, թագ :

lýpta - tórum (չգ.). քանդ,
նդակ, դրօշուած, խոր
շշեալ :

nóstes - tae (աբ.). անադա-
ւ, զրակարդաց եկեղեցւոյ,
ժերցող, ընթերցիչ :

eta - ae } աբ. ծառայ չար,
ctes - tae }

ասաւոր խոհակերոցի :

eta - ctórum (չգ.). մնա-
լք սեղանոյ, հատակո-
ւք, քաղուածոյք :

Analogía - ae (իգ.). համեմա-
տութիւն, պատշաճութիւն,
հաւասարութիւն, յանկու-
թիւն, կշռութիւն, հաղոր-
դութիւն, միաբանութիւն :

Analógicus - ca - cum (աձ.). հա-
մեմատ, պատշաճ, հաւասար,
հանգոյն, նման, կշիռ, յանկ :

Análogos - ga - gum (աձ.). հան-
գոյն, նման, համեմատական,
պատշաճական, հաւասար,
յանկ, կշիռ :

Análysis - is (իգ.). լուծումն,
բովանդակութիւն, քաղուա-
ծոյք :

Analýtica (Վք.). լուծմամբ, զա-
մենայն բարւոք կշռեալ,
ղլուխ բանից :

Analýticus - ca - cum (աձ.). լու-
ծական, լուծման :

Anapaéstum - ti (չգ.). չափ եր-
գոց՝ յերկուց կարճից և 'ի
միոջէ երկայնէ յարդարեալ :

Anas - natis (իգ.). բադ :

Anathéma - matis (չգ.). տուրք,
պարգև, ընծայ, նուէր, պա-
տարագ, նզովք, անէծք, բա-
նադրութիւն, բանադրանք :

Anathematízo - zas - závi - zátum
- zárez (Նրգ.). նզովեմ, որոշեմ
'ի հաղորդութենէ, ընդ բա-
նիւ առնեմ, բանադրեմ, 'ի
բաց ընկենում, մերժեմ, խոր-
շեմ և զարշեմ :

Anáticula - ae (իգ.). ձագ բադու :

Anatínus - na - num (աձ.). բա-
դու, բադի :

Anatocismus - mi (աբ.). շարխաւ

չարիատի, վաշխ վաշխի, տոկոսիք տոկոսեաց, չար փոխորդի :

Anatomía - ae } (ԻՖ). հերձումն

Anatómica - ae } մարմնոյ, անդամահատութիւն, անդամազննութիւն :

Anatómicus - ci (աբ.). անդամահատ, անդամազննիչ :

Anceps - cípitis (աթ.). երկդիմի, երկբերանի, երկսայրի, կրկին, բազմապատիկ, բազմադիմի, երկխօս, երկբայ, երկբայական, յերկուական :

Anchora - ae (ԻՖ). խարիսխ նաւու, պատսպարան, ապաստան, ապաւեն, յոյս :

Ancilla - lae (ԻՖ). աղախին, գերդաստանիկ, նաժիշտ, կին գերի, սպասեակ :

Ancilláris - re (աթ.). ծառայական, ստրկական :

Ancíllor - láris - látus - lári (հռ.). ծառայիմ, պաշտեմ, սպասհարկանեմ, ի սպասաւորութեան կամ, ուղեկից լինիմ, ընկերեմ :

Ancillula - ae (ԻՖ). աղախին մանկամարդ, աղջիկ :

Ancipes - ípitis (աթ.). երկբերանի, երկսայրի, կրկին, բազմադիմի, երկխօս, երկբայ, յերկուական :

Ancon - ónis (աբ.). արմուկն, կանգուն, ոտն մի և կէս :

Ancora - ae (ԻՖ). խարիսխ նաւու, պատսպարան, ապաւեն, յոյս :

> áncoras tollo. բառնամ թէ հանեմ ՚ի վեր զխարիսխ :

Ancorále - lis (լլթ.). հաստակապարան՝ զորմէ զխարիսխն ՚ի նաւէն ՚ի խոնարհ կախնն :

Ancorárius - ia - ium (աթ.). խարըսխի, խարիսխաձև :

Andábata - tae (աբ.). ըմբիշ սուսերաձիգ, մրցող զինուք, մենամարտիկ :

Andráchne - nes (ԻՖ). անմուռուկ, փրփրեմ :

Andrógynus - ni (աբ.). արուէգ, որձևէգ :

Andron - ónis (աբ.). դահլիճ, դաւիթ, սրահ, փող, անցք, մուտք, պոռնկոց :

Andronitis - tidis (ԻՖ). բնակարան արանց :

Anellárius - rii (աբ.). ոսկեգործ, ոսկերիչ, վաճառող մատանեաց :

Anéllus - li (աբ.). մատանի, օղ, օղամանեակ :

Anemóne - es (ԻՖ). պուտ, փեննայ, հարսնոյ ծաղիկ :

Anéthum - thi (լլթ.). սամիթ :

Anfráctus - us (աբ.). շրջումն, շրջան, շրջանակ, բոլորն բոլորակ, դարձուած, շրջուած, փոփոխումն, բոլորումն :

Anfráctus - ta - tum (էյթ.). մանուածապատ, ծուռ, կոր, թիւր :

Angária - ae (ԻՖ). հարստահարութիւն, յափշտակութիւն, անիրաւութիւն, ծանրութիւն, բեռն :

շարիատի, վաշխ վաշխի, առ
կոսիք տոկոսեաց, չար փա
խորդի :

Anatomía - ae } իգ. հերձու

Anatómica - ae } թիւն, անդամազննութիւն :

Anatómicus - ci (ար.) անդա
մահատ, անդամազնին :

Anceps - cípitis (աթ.) երկդէմ,
երկբերանի, երկսայրի, կրկին,
բազմապատիկ, բազմադէմ,
երկխօս, երկբայ, երկբայա
կան, յերկուական :

Anchora - ae (իգ.) խարիւի
նաւուռ, պատսպարան, ապաստ

» անդամազննութիւն
հարձակութիւն
Անատոմիկ

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» անդամազննութիւն
անդամազննութիւն

» հա
կեանք,
» լիտ, միտք,
» արհեստագործ,
» արհեստագործութիւն, հա
» արհեստագործութիւն, ու

» 10. ձգեմ զօդ,
» չ կլանեմ, ոգի
» նդգիւմ :
(աթ.) կենդանա
» արար, կենարար,
» քաջալերիչ :
» ónis (իգ.) նկա
» ննութիւն, զըն
» մտադրութիւն,
» անք, յանդիմա
» լաւութիւն պատու

» óris (ար.) դէտ,
» արհեստագործ, պատու

Angário - ias - iávi - iátum - iáre
(նբգ.) . տարապարհակ վա-
րեմ, պահակ ունիմ, տառա-
պեցուցանեմ, խուեմ :

Angélicus - ca - cum (աթ.) . հրեշ-
տակական, հրեշտակերօն :

Angéllus - li (ար.) . փոքր ան-
կիւն, խորշ :

Angelus - li (ար.) . պատգամաւ-
որ, պատգամաբեր, դեսպան,
հրեշտակ, զուարթուն :

Angína - ae (խգ.) . փողացաւ,
ախտ vel տապ կոկորդի :

Angipórtum - ti (չլտ.) } անեւ
Angipórtus - ti (ար.) } անեւ

ճանապարհ, սոր, նուրբ փո-
ղոց, նրբափողոց :

Ango - gis - nxi - gere (նբգ.) . պըն-
դեմ, ճնշեմ, խեղդեմ, նեղեմ,
լլկեմ, տառապեցուցանեմ,
վշտացուցանեմ, տանջեմ :

» angor ánimo կամ ánimo.
վշտանամ, տառապիմ, տա-
տամսիմ, թախծիմ, անձկա-
յրեաց տրտմութեամբ և ծան-
րաթախիծ հոգով պաշարիմ :

Angor - óris (ար.) . վիշտք, տա-
ռապանք, նեղութիւն, անձ-
կութիւն, հոգք, տատամսու-
թիւն, տագնապ, փողացաւ :

Anguiculus - li (ար.) . օձ փոքրիկ,
կորիւն օձի, իժակորիւն :

Anguifer - ifera - iferum (աթ.) .
օձաբեր :

Anguifer - iferi (ար.) . օձակալ,
վիշապ՝ աստեղատուն :

Anguigena - ae (ար. et խգ.) .
ծնունդ իժից, օձածին :

Anguilla - ae (խգ.) . եղեղէս,
օձաձուկն :

Anguímanus - ni (ար.) . փիղ :

Anguíneus - ea - eum } աթ. օձա-

Anguínus - na - num } կան, օձանման, խայտախա-
րիւ :

Anguipes - ipedis (աթ.) . խեղ
ոտամբ, ծուռ ոտիւք :

Anguis - uis (ար. et խգ.) . օձ,
ճճի, վիշապ, գազան :

Anguítenens - éntis (ար. et խգ.) .
օձաբեր, օձակալ :

Anguláris - re (աթ.) . անկեան,
անկիւնաւոր, բազմանկիւն,
խորշեղէն :

Angulátim (ՋԷ.) . ի կերպարանս
անկեան, խորշս խորշս :

Angulátus - ta - tum } աթ. բազ-

Angulósus - sa - sum } մանկիւն, անկիւնաւոր, խոր-
շեղէն :

Angulus - li (ար.) . անկիւն, խորշ :

Angustátus - ta - tum (անգլ. ԳԷ.) .
Տես Angústō.

Angústē - tius - tissime (ՋԷ.) .
սերտիւ, խստիւ, պնդով,
կարճառօտիւք, սակաւութեւ,
համառօտս :

Angústia - ae (խգ.) . անձկու-
թիւն, նեղութիւն, տառա-
պանք, վիշտք, պիտոյք, պէտք,
կարօտութիւն, չքաւորու-
թիւն, աղքատութիւն, տնան-
կութիւն, կարճառօտութիւն,
կարճութիւն :

» angústiae fretórum. նեղույց
ծովու, անձուկք, կիրճ :

Angústō - tas - távi - tátum - táre (նրգ.). 'ի նեղ արկանեմ, նեղեմ, պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ :
Angústus - ta - tum (-tior - tissimus) ած. նեղ, անձուկ, փոքր, փոքրիկ :

» res angústae. նեղութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, պիտոյք, աղքատութիւն, տնանկոտութիւն :

» angústus ánimus. նեղարտութիւն, նեղութիւն և անձկութիւն, տկարամտութիւն :

» angústā mens. կարճմտութիւն, անհամբերութիւն :

Anhéłans - ántis (էյծ.). ցանկացող, փափաքող, շնչասպառ, ոգեսպառ :

Anhelátio - ónis (իգ.). նեղութիւն շնչոյ, ծանրաշնչութիւն, հոտ :

Anhelátor - óris (ար.). ոգեսպառ, շնչասպառ, ծանրաշունչ :

Anhelátus - ta - tum (աեց. դրբ.). Տես Anhélo.

Anhélitus - us (ար.). ծանրաշունչութիւն, նեղութիւն շնչոյ, հոտ, բուրուփ, գոլորշի :

» anhélitus vini. հոտ գինւոյ :

Anhélo - las - lávi - látum - láre (լգ. et նրգ.). ոգի կլանեմ, թասեմ, ցանկամ, անձկամ, տենջամ, փափաքեմ :

» scelus anhélo. թեւադրեմ գեղեւն, դրդեմ յանօրէնութեան մեղս :

Anhélus - la - lum (ած.). ցանկացող, փափաքող, թասող :

Anicélla - ae (իգ.). պառաւ, պառաւեալ, անցեալ զաւուրբք :

Anicétum - ti (լգ.). անխոն :

Anícula - ae (իգ.). պառաւեալ, պառաւ, անցեալ զաւուրբք :

Anilis - le (ած.). պառաւական, հնացեալ, ծերական :

» fabéllae aníles. առասպելք պառաւանց, դրդջինք, բարբանջք, առասպելեաց բաջաղանք, շողփաղփուլութիւնք :

Anílitas - tátis (իգ.). պառաւութիւն, ծերութիւն, ծերոյթ :

Aníliter (Վգ.). հանգոյն պառաւանց, ծերունաբար, ծերաբար :

Anima - ae (իգ.). շունչ, հագագ, ոգի, հոգի, կեանք, կենդանութիւն, սիրտ, միտք, անձն, կամք, խորհուրդ, պրզանք, զուարճութիւն, հաճութիւն, խնդութիւն, ուրախութիւն :

» ánimam recípio. ձգեմ զօդ, շնչեմ, շունչ կլանեմ, ոգի առնում, հանգչեմ :

Animábilis - le (ած.). կենդանատու, կենդանաբար, կենարար, զօրացուցիչ, քաջալերիչ :

Animadvérsio - ónis (իգ.). նկատութիւն, քննութիւն, զննութիւն, մտադրութիւն, ուշ, կշտամբանք, յանդիմանութիւն, պատիժ պատուհասի :

Animadvérsor - óris (ար.). դէտ, քննիչ, մտախորհ, պատժածու :

Animadvérto (հրգ. Advérto աբմ.).

նկարեմ, քննեմ, զննեմ, միտ
դնեմ, ուշ առնեմ, մտախորհ
լինիմ, դիտեմ, նշմարեմ,
իրազգաց լինիմ, իմանամ,
ճանաչեմ, գիտեմ, փոյթ ու
նիմ, հոգամ, տածեմ:

» animadvérto in te. պատժեմ,
պատուհասեմ, պատիժ պա-
տուհասի 'ի վերայ քո ածեմ:

Animal - ális (զգ.). շնչաւոր,
անասուն, անբան, երէ, ան-
միտ, անասնամիտ, թանձրա-
միտ, անազորոյն:

Animális - le (աթ.). կենդանի,
կայտառ, առոյգ, արթուն:

Animans - ántis (էջթ.). կենդա-
նորար, կենդանատու, կեն-
դանի, կայտառ, շնչաւոր,
անասուն, անբան, երէ:

Animátio - ónis (եգ.) } կենդա-
Animátus - us (աբ.) }

նութիւն, կեանք, հոգի:

Animátus - ta - tum (աից. դրէ.).
Տես Animo.

Animátus - ta - tum (-tissimus)
աթ. կենդանի, կայտառ, մէտ
և յօժար, կարգեալ, արի,
քաջասիրտ, համարձակ, ա-
ռաքինի:

» bene animátus erga կամ in te.
յօժարութեամբ, խանդաղա-
տազոյն գթով, խանդաղա-
տանօք, սիրով, բարեկէր:

Animo - mas - mávi - mátum -
máre (հրգ.). շնչեմ, փչեմ,
հնչեցուցանեմ, կեանս տամ,
կենդանի առնեմ, կենդանա-

ցուցանեմ, շնչաւորեմ, քա-
ջալերեմ, սրտապնդեմ, խրա-
խոյս տամ:

» ánimo tibias. փող ղել փո-
ղանշանս հարկանեմ, հնչե-
ցուցանեմ զփողս, ազգ առ-
նեմ բարբառով փողոյ:

Animóse - sius - síssime (Աբ.).
արիաբար, արութեամբ, քա-
ջութեամբ, աներկիւղ:

Animósitas - tátis. (եգ.). արու-
թիւն, քաջութիւն, կորու-
վութիւն, քաջասրտութիւն,
համարձակութիւն:

Animósus - sa - sum (-sior) աթ.
կենդանի, կայտառ, առոյգ,
արի, քաջ, քաջասիրտ, ան-
երկիւղ, համարձակ, բար-
կասիրտ, ցասկոտ, ուժգին,
բուռն:

» animósa signa. կենդանի ար-
ձանք, խօսուն դրօշեալք:

Animula - ae (եգ.) } հոգի փո-
Animulus - li (աբ.) }

քրիկ, բարեկամիկ:

» mi animule. կեանք իմ, լոյս
աչաց իմոց, սիրելիդ իմ, սի-
րելի անձին իմոյ:

Animus - mi (աբ.). սիրտ, ոգի,
միտք, խորհուրդ, դիտաւո-
րութիւն, յօժարութիւն,
կամք, կամակարութիւն:

» aequo ánimo fero. յօժարու-
թեամբ կրեմ ղել աստիմ, հան-
դուրժեմ, համբերեմ:

» meo quidem ánimo. ըստ ի-
մոցս կարծեաց, թուի ինձ,
որպէս կարծեմ:

- » *ex ánimo*. սրտի մտօք, յա-
մենայն սրտէ, անկեղծու-
թեամբ, միամտութեամբ :
- » *amicus ex ánimo*. անկեղ-
ծաւոր բարեկամ, ջերմեակ
բարեկամիկ :
- » *recipio ánimum*. քաջալերիմ,
խրախուսիմ, համարձակիմ,
հպարտանամ, մեծամոտիմ,
ամբարհաւաճեմ, ամբարտաւ-
անիմ, փքամ :
- » *abjicio ánimum*. սրտաբեկիմ,
սրտաբեկ լինիմ, վատասրտիմ,
լքանիմ, վեհերիմ, վհատիմ :
- » *cado, concido, deficio ánimo*
իւս՝ *ánimis*. սրտաբեկ լինիմ,
սրտաբեկիմ, վհատիմ, լքա-
նիմ, վատասրտիմ :
- » *ánime mi*. Լոյս աչաց իմոց,
կեանք իմ, սիրելի անձին ի-
մոյ, սիրելիդ իմ :
- Anísum - si* (չլէ.) } անխոն :
- Anísus - si* (ար.) } անխոն :
- Annáles - lium* (ար.). Ժամանա-
կագրութիւնք, Ժամանակա-
գիրք, տարեգիրք :
- Annális - le* իւս՝ } ար. տա-
- Annárius - ia - ium* }
րեկան, տարեոր, ամ ըստ
ամէ, միոյ ամի, միամեայ :
- Annavigátio - ónis* (իփ.). նաւ-
արկութիւն, նաւաչու, նաւ-
ագնաց զնացք, նաւագնացու-
թիւն, նաւաստութիւն, նաւ-
ապետութիւն :
- Annávigo* (չլէ. *Návigo* ար.).
նաւեմ, նաւարկեմ, 'ի նաւ
մտանեմ, նաւապետեմ :

Anne? (Վէ.). գուցէ, թերեւ,
արդեօք, միթէ :

Annécto (նրփ. *Necto* ար.). հիւ-
սեմ, յեռում, կցեմ, 'ի կցանի
հարկանեմ, զօղեմ, յօղեմ,
յարեմ, կապեմ :

Annéllus - li (ար.). մատանի,
օղամանեակ, օղ :

Annéxio - ónis (իփ.) }
Annéxus - us (ար.) } աղերս,
կապ, յօղ, պատշաճութիւն,
միաբանութիւն, կցում,
կցան, զօղ, միաւորութիւն,
միութիւն :

Annéxus - xa - xum (անց. դրէ.).
Տես *Annécto*.

Annículus - la - lum (ար.). միա-
մեայ, տարեոր, տարեկան :

Annifer - ifera - iferum (ար.).
պտղաբեր, մրգաբեր, քաջա-
բեր, բերրի :

Annísus - sa - sum (անց. դրէ.).
Տես *Annitor*.

Annitor (հար. *Nitor* ար.). յե-
նում, հաստատեալ կամ, գուն
գործեմ, ջանամ, ճգնիմ, պա-
րապիմ, դեպերիմ :

Anniversárius - ia - ium (ար.).
տարեկան, տարեոր, միա-
մեայ, ամ ըստ ամէ :

Anníxus - xa - xum (անց. դրէ.).
Տես *Annitor*.

Annominátio - ónis (իփ.). հնչա-
կցութիւն *vel* անուանակցու-
թիւն անուանց :

Annóna - ae (իփ.). պարէն, նպա-
րակ, նպար, ոռձիկ, պաշար,
համբարք, ուսեստ :

» annónae caritas. նուազու-
թիւն նպարի, սով, կարօ-
տութիւն :

» annónae vilitas. առատու-
թիւն ուտեստի, լիութիւն
համբարոց :

» annóna crescit կամ ingravé-
scit. պարէնն ծանրագնի է,
ուտեստն մեծագնի վաճառի :

» annóna laxat. նուազէն գինք
ուտեստի :

» annónam levo. նուազեցու-
ցանեմ զգինս ուտեստի :

Annonárius-rii (ար.). ամբարա-
պետ, հոգաբարձու պաշարի
պօրաց :

Annonárius-ia-ium } ար. պա-
Annoniánus-na-num }
րենի, պաշարոյ :

Annósus-sa-sum (ար.). հինո-
րեայ, բազմամեայ, հինաւ-
ուրց, պէտր, ծեր :

Annotátio-ónis (իգ.). տեղեկու-
թիւն, ծանօթութիւն, մեկ-
նութիւն, նկատութիւն, քըն-
նութիւն, համառօտ բանք,
համառօտութիւն :

Annotatiúncula - ae (իգ.). հա-
մառօտ տեղեկութիւն, հա-
կիրճ ծանօթութիւն :

Annotátor - óris (ար.). դէտ,
քննիչ :

Annotátus-ta-tum (անց. արգ.).
Տես Annoto.

Annotátus - us (ար.). տեղեկու-
թիւն, ծանօթութիւն, մեկ-
նութիւն, քննութիւն, նկա-
տութիւն, համառօտ բանք :

Annótinus-na-num (ար.). միա-
մեայ, տարեւոր, տարեկան :

Annoto (նրգ. Noto արգ.). նշա-
նակեմ, բնդ գրով արկանեմ,
նկատեմ, քննեմ, զննեմ :

Annua - uórum (զլգ.). տարեւոր
հարկ, տարեկան հաս :

Annúalis - le (ար.). տարեւոր,
տարեկան, միամեայ, միոյ ամի :

Annumerátio - ónis (իգ.). թու-
ուցի, համարողութիւն, հա-
մար, հաշիւ, թիւ :

Annumerátus - ta - tum (անց.
արգ.). Տես Annúmero.

Annúmero (նրգ. Número արգ.).
թուեմ, հաշուեմ, 'ի համար
արկանեմ vel բերեմ, համա-
րիմ, վարկանիմ :

Annunciátio - ónis (իգ.). աւե-
տիք, համբաւ, լուր, ազդ,
յառաջասացութիւն :

Annúncio (նրգ. Núncio արգ.).
աւետեմ, աւետարանեմ, ազդ
առնեմ, ծանուցանեմ, զեկու-
ցանեմ, նշանակեմ, իմացու-
ցանեմ :

Annuo-uis-ui-útum-úere (զլգ.).
ակնարկեմ, նշմարեցուցանեմ,
հաւանիմ, հաճիմ, հաստա-
տեմ, օգնեմ, պաշտպանեմ,
պատսպարեմ :

» ánnuo falso. սուտ վկայեմ,
սուտ վկայութիւն դնեմ :

Annus - ni (ար.). ամ, տարի,
հասակ, տիք :

» annum, in annum կամ anno.
վամ մի ողջոյն, յետ միոյ ամի,
յանցելում ամի :

- › verténte anno. 'ի շրջել տար-
ւոյ, 'ի վերջ կոյս ամի :
- › annis singulis. ամի ամի, ամ
ըստ ամէ, տարւոջէ 'ի տարի :
- › anni tempus. յեղանակ, փո-
փոխութիւն տարւոյ, օդք :
- › annus hibérnus. ձմեռն, ձմե-
րայնի :
- › annus pómifer. աշուն, աշ-
նայնի :
- Annus - ua - uum (աթ.). տա-
րեկան, տարւոյ, միամեայ :
- Anódyna - nórum (չգթ.). մեղ-
մացուցիչ դեղք, կակղեւ vel
ամոքիչ դարմանք :
- Anquiro (նքթ. Quaero աբթ.). հե-
տազօտեմ, յուզեմ, խուզեմ,
'ի խնդիր լինիմ, խնդրեմ,
որոնեմ, հարցանեմ, ստուգեմ,
տեղեկանամ, հարցափորձ vel
հարց և քնին առնեմ :
- Anquisitio - ónis (իգթ.). խոյզ,
խնդիր, քննութիւն, հարց և
խնդիր, հարցափորձ, հար-
ցափորձութիւն, դատաստան :
- Ansa - ae (իգթ.). անգեղք անո-
թոց, ծաւմանդ, կսպ, աղի,
խոյոզ, ծղինի, պատճառք,
առիթ, բարուրք :
- › ansam praébeo. առիթ ըն-
ծայեմ, դէպս առաջի մատու-
ցանեմ, պատճառք լինիմ :
- › ansam arripio. 'ի շահ vel յօ-
գուա 'ի կիր արկանեմ զա-
ռիթն :
- Ansátus - ta - tum (աթ.). թեզա-
նաւոր, թեզանեայ :
- Anser - ris (աբ. et իգթ.). սագ :

- Anserárium - rii (չգթ.). տեղի
բնակութեան սագաց :
- Anséroulus - li (աբ.). ձագ սագու :
- Anserínus - na - num (աթ.). սագի :
- › pullus anserínus. ձագ սագու :
- Ansula - ae (իգթ.). մեղեխ փոք-
րիկ, մատանի, օղ, կարթ,
ակիշ, կապ, փոկ :
- Antae - tárum (իգթ.). մոյթք vel
նեցուկք դրանց, կամարա-
կապք :
- Ante (նիդ. et Վէթ.). յանդիման,
առաջի, յառաջ, յառաջա-
գոյն, նախ :
- › ante óculos. ակնյանդիման,
առաջի աչաց, յայտնապէս,
հրապարակաւ :
- › ante ómnia. նախ քան զամե-
նայն, մանաւանդ, առաւե-
լապէս :
- › paucis ante diébus. յառաջ
քան զաւուրս ինչ, աւուրք
ինչ են :
- Antea (Վէթ.). յառաջագոյն, յա-
ռաջն, արդ ևս, կանխաւ :
- Anteáctus - ta - tum (էջթ.). ան-
ցեալ, արագ ընթացեալ, հո-
սեալ :
- Anteámbulo - ónis (աբ.). ծառայ
յառաջախաղաց :
- Anteaquam (չգի.). մինչ չեւ,
յառաջ քան, նախ քան :
- Antécánis - is (աբ.). Պրոկիոն,
հակաշուն՝ աստեղասուն :
- Antecápio (նքթ. Cápio աբթ.).
յառաջագոյն ըմբռնեմ, կան-
խեմ ունիմ, կանխու ազդ առ-
նեմ, յառաջեմ :

Antecáptus-ta-tum (անգ. Գրէթ.)
Տես Antecápío.

Antecedens - éntis (էյծ.) նախ,
նախկին, յառաջընթաց, յա-
ռաջընծայ, առաջին, կան-
խեալ :

» antecedéntia - tium (չգլ.) ա-
ռանձինն հանգամանք, ու-
րոյն նշանակք, մօտաւոր
դէպք :

Antecédo (չգլ. Cedo արմ.) ա-
ռաջի երթամ, յառաջեմ, յա-
ռաջընթաց լինիմ, կանխեմ,
գեր 'ի վերոյ լինիմ, զար-
գանամ :

Antecéllens - éntis (էյծ.) ազ-
նուագոյն, ընտիր, առաւե-
լագոյն, լաւագոյն, պատուա-
կանագոյն :

Antecélló - lis - lui - lere (չգլ.)
առաջի անցանեմ, յառաջա-
դէմ լինիմ, յառաջ խաղամ,
առաւելում, գլեմ :

Antecéssio - ónis (էգ.) յառա-
ջագահք, նախաւորութիւն,
նախաթողք, յառաջահաս
պատիւ :

Antecéssó - óris (ար.) յառա-
ջընթաց, կարապետ, լրտես,
դէտ, յուզող, նախն, նախնի,
օրէնսուսոյց վարդապետ, յա-
ռաջակաց իրաւանց 'ի վար-
դապետանոցի :

Antecéssus - us (ար.) կանխաւ
հասուցումն, կանուխ վճա-
րումն, սկիզբն :

» in antecéssum. կանխաւ, յա-
ռաջագոյն :

Antecoénium - ii (չգլ.) ճաշ ա-
ռաւօտու, նախաճաշ :

Antecúrro (չգլ. Curro արմ.) ա-
ռաջի ընթանամ, կանխեմ,
կարապետեմ, յառաջեմ, յա-
ռաջընթաց լինիմ :

Antecúrsor - óris (ար.) յառա-
ջընթաց, նախագնաց, կարա-
պետ, դէտ, յուզող :

Antedico (նրգ. Dico - cis արմ.)
կանխաւ ասեմ, յառաջագոյն
պատմեմ իմ գուշակեմ, յա-
ռաջահայեաց լինիմ :

Antéeo (չգլ. Eo, is արմ.) յա-
ռաջընծայ լինիմ, ընթանամ
առաջի, կանխեմ, յառաջեմ,
կանխաւ ազդ առնեմ :

» antéeo te կամ tibi. յառաջա-
դէմ նկրտիմ, գլեմ, գեր 'ի
վերոյ լինիմ, անցանեմ զան-
ցանեմ :

Antéfero (նրգ. Fero արմ.) դնեմ
առաջի, նախամեծար առնեմ
իմ համարիմ, առ լաւս ունիմ :

Antefixus - xa - xum (էյծ.)
հաստատեալ, հաստատուե-
միսեալ, բեւեռեալ, պնդեալ,
յարեալ, կցեալ :

Antegenitális - le (ած.) նախ
քան զծնունդն դիպեալ, յա-
ռաջ քան զծնաննելն պատա-
հեալ :

Antegrédior (հար. Grádior արմ.)
յառաջընթաց լինիմ, առաջի
ընթանամ, յառաջեմ, աճա-
պարեմ :

Antegréssus-sa-sum (անգ. Գրէթ.)
Տես Antegrédior.

Antehábeo (նրգ. Hábeo արհ.).
նախամեծար առնեմ, մեծա-
րոյ համարիմ, առ լաւս ունիմ:

Antehac (մէք.). կանխաւ, յա-
ռաջն, յառաջագոյն, արդէս:

Antelógium - gii (չլէ.). յառա-
ջարան, նախակարգ բանք:

Antelucánus - na - num (աթ.).
յառաջ քան զծագիլ արևու-
լնդ արշալուրշն, կանուխ,
առաւօտին:

Antemeridiánus - na - num (աթ.).
նախ քան զհասարակ օր, յա-
ռաջ քան զմիջօրեայ:

Antemitto (նրգ. Mitto արհ.). յա-
ռաջագոյն առաքեմ, յանդի-
ման յղեմ:

Anténna - ae (էգ.). ձող-առա-
գաստաց:

Anteoccupátio-ónis (էգ.). գրաւ-
ումն մտաց, կանխամուտ կար-
ծիք, կանխակալութիւն:

Anteóccupo (նրգ. Occupo արհ.).
յառաջագոյն գրաւեմ զմիտս,
կանխեմ ունիմ, յանկուցա-
նեմ, կանխաւ ազդ առնեմ:

Antéparo (նրգ. Paro արհ.). կան-
խաւ պատրաստեմ, հանդեր-
ձեմ, կազմեմ, յարդարեմ:

Antepárta - tórum (չլէ.). ինչք
յառաջագոյն ստացեալք, մե-
ծութիւնք կանխաւ շահեալք:

• antepárta pátria. հայրենի
ստացուածք, հայրենական
ժառանգութիւն:

Antépedes - dum (ար.). առաջոյ
կողման ոտք անասնոյ:

Antepéndulus - la - lum (աթ.).

տատանեալ 'ի հողմոյ, հող-
մակոծ, կախեալ:

Antepólleo (չլէ. Pólleo արհ.).
յաղթահարեմ, զօրանամ, գեր
'ի վերոյ լինիմ, անցանեմ զան-
ցանեմ:

Antepóno (նրգ. Pono արհ.). նա-
խամեծար ընտրեմ, մեծարոյ
vel առաւել առնեմ, առ լաւս
ունիմ:

Antepósitus - ta - tum (անգ. րրէ.).
Տես Antepóno.

Antequam (չլէ.). յառաջ քան,
նախ քան, մինչ չե:

Antérides - dum (էգ.) } մոյթք
Anteridion - idii (չլէ.) }

որմոց, զառ 'ի թափ որմոյ,
որմ շինեալ առ 'ի շեղ՝ յամ-
բուլթիւն այլոյ որմոյ:

Anterior - óris (աթ.). առաջին,
առաջոյ, յառաջընթաց, յա-
ռաջընծայ:

Antes - tiam (ար.). կալ փոքրիկ,
լայն ակօս, բողբոջք որթոց,
կարգ զօրաց, ճովաստ:

Antescholánus - ni (ար.). երկրորդ
վարդապետ, օգնական վար-
դապետի vel ուսուցչի, կրկ-
նիչ, երկրորդիչ:

Antesignánus - na - num (աթ.).
գրոշակիր, նշանակիր, յառա-
ջամարտիք, առաջապահք,
առաջնորդ:

Antéstó (չլէ. Stó արհ.). յանդի-
ման լինիմ, ընդ առաջ ելա-
նեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, յա-
ռաջեմ, անցանեմ զանցանեմ,
զարգանամ:

Antéstor (հայ. Testor արժ.). եկա-
կոչ առնեմ, 'ի դատաստան
կոչեմ, 'ի վկայութիւն գամ:

Anteurbánuš - na - num (աթ.).
արուարձական, արուարձային,
արուարձանեայ:

Antevénio (չգ. Vénio արժ.). յա-
ռաջագոյն գամ, յառաջեմ,
կանխեմ, կանխաւ ազդառնեմ:

» antevénio tibi. ընդ առաջ եր-
թամ vel ելանեմ, հանդիպիմ,
պատահեմ:

Antevérto (նգ. Verto արժ.). կան-
խեմ, յառաջագոյն հասանեմ,
յառաջեմ գրաւեմ գտեղի:

Antevideo (նգ. Video արժ.).
յառաջատես լինիմ, յառա-
ջագոյն տեսանեմ, գուշակեմ,
կանխաւ հոգամ:

Antévolo (չգ. Volo - las արժ.).
առաջոյ թռանիմ, 'ի թռիչս
յառաջընթաց լինիմ:

Anthédon - donis (իգ.). հազո-
րինի, հազորան, վայրի խնձոր:

Anthemis - thémidis (իգ.). ան-
թեմ, երիցուկ:

Anthológica - con (չգ.). ծաղ-
կաքաղ հատուածք, ընտիր
ընտիր բանք, քաղուածոյք:

» libri antholígicon. գումարու-
թիւն բանից, ծաղկաքաղ մա-
տեանք:

Anthrácínus - na - num (աթ.).
արջնաթոյր, թխագոյն, թուխ,
սեւաւ, սևագոյն:

Anthrax - racis (ար.). կարկե-
հան, սուտակն, կայծակն,
կեղ չորակեղ, խաղաւարտ:

Anthropógraphus - phi (ար.).
նկարիչ կերպարանաց մարդ-
կան, նկարագրող:

Anthropomorphítæ-tárum (ար.).
հերետիկոտայք՝ որ մարդա-
կերպ համարէին զԱստուած:

Anthropóphagus - gi (ար.). մար-
դակեր, մարդախանձ:

Antiae - iárum (իգ.). հերք ար-
ձակեալք մինչ 'ի ճակատն:

Antibóreum horológium - gii
(չգ.). ժամացոյց՝ որ հայի 'ի
հիւսիսային բևեռն:

Antica - ae (իգ.). հարաւային
կողմն, մասն երկրի որ հայի
ընդ արեւմուտս:

Anticipátio - ónis (իգ.). կանուխ
վճարումն, կանխաւ հատու-
ցումն, դրաւումն մտաց, կան-
խակալութիւն:

Anticipo - pas - pávi - pátum - páre
(նգ.). կանխեմ, փութամ,
յառաջեմ, ածապարեմ, յա-
ռաջագոյն հասանեմ, կան-
խաւ ազդ առնեմ:

Anticum - ci (չգ.). դուռն մեծ
'ի ճակատ շինուածոց, դուռն
կառաց:

Anticus - ca - cum (աթ.). առա-
ջին, առաջոյ, հարաւային,
արեւմտեայ, արեւմտեան, երե-
կորնեայ:

Antidotum - ti (չգ.) } անդեղայ,
Antidotus - ti (ար.) } անդեղեայ:

Antigraphum - phi (չգ.). պատ-
ճէն, օրինակ, հաւասար,
պատկեր:

Antigraphus - phi (աբ.). արձա-
նագրիչ, ատենադպիր, հրո-
վարտակաց դպիր, գլուխ դի-
անապանաց, դիւանադպիր,
դպրապետ :

Antilegómena - non (չգ+). չմիա-
բանութիւն բանից և իրաց,
ընդգիմարանութիւնք, հա-
կառակախօսութիւնք :

Antimónium - nii (չգ+). ծարիր,
ծարրաքար, սնգոյր :

Antinomia - íae (իգ+). չմիարա-
նութիւն յօդէս :

Antipápa - ae (աբ.). հակառակա-
թոռ քահանայապետ, չքա-
հանայապետ :

Antipathía - íae (իգ+). բնածին
հակառակութիւն, հակառա-
կակրութիւն, ատելութիւն :

Antiphérna - nórum (չգ+). վար-
ձանք, տոույր :

Antipodes - dum (աբ.). ընդդի-
մտունք, հակոտնեայք :

Antiquárius - rii (աբ.). հնագէտ,
գիտակ հնոց իրաց :

Antiquatio - ónis (իգ+). ջնջումն,
եղծումն, խափանումն :

Antiquátus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Antiquo.

Antique - quius - quíssime (Աբ.).
'ի հնումն, յառաջին ժամա-
նակս, յառաջագոյն, կան-
խաւ, երբեմն :

Antiquitas - tális (իգ+). հնու-
թիւն, նախաւորութիւն, կան-
խութիւն, նախնիք, հինք,
առաջինք, նախնեաց սովորու-
թիւն, բարութիւն, անկեղ-

ծաւորութիւն, հոգ, խնամ,
փոյթ, սէր, յօժարութիւն :

Antiquitus (Աբ.). յառաջին ժա-
մանակաց հետէ, 'ի հնումն,
վաղ ուրեմն, վաղուց, վա-
ղու ևս :

» non ádeo antiquitus. ոչ 'ի
վաղուց հետէ, այն ինչ :

Antiquo - quas - quávi - quátum
quáre (Նրգ+). ջնջեմ, խափա-
նեմ, եղծանեմ, բառնամ,
ջրեմ, բնաջինջ առնեմ :

Antiquus - qua - quum (-quior
- quíssimus) աթ. հին, առա-
ջին, կանխագոյն, յառաջըն-
թաց, գլխաւոր, սովորական,
ծեր, հինաւուրց, նախնի,
յստակամիտ, անկեղծաւոր,
բարեբարոյ, պարկեշտ, հա-
մեստ, զգաստ, ազնիւ, ազ-
նուական, քաջանուն, հռչա-
կաւոր, սիրելի, պատուական :

» nihil antiquius vitâ. չիք ինչ
սիրելագոյն քան ղկեանս :

» antiquum (Աբ.). 'ի հնումն,
կանխաւ, յառաջին ժամա-
նակս :

Antisophistes - tae (աբ.). հակա-
ռակաբան, դիմադարձ :

Antistes - stitis (աբ. et իգ+). ա-
ռաջնորդ, գլխաւոր, գլուխ,
գահերէց, բարձրէց, յառա-
ջակաց, քահանայ, քուրմ,
քրմակին, քրմանոյշ, եպիս-
կոպոս, տեսուչ :

Antistita - ae (իգ+). առաջին
քրմանոյշ, գլխաւոր քրմ-
մակին :

Antisto (չդ. Sto աբ.ճ.). յանդիմանակաց լինիմ, ընդ առաջ ելանեմ, յառաջեմ, անցանեմ զանցանեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, զարդանամ :

Antlia - ae (իգ.). ջրհան :

Antlo - las - lávi - látum - láre (նրգ.). հասանեմ, ըմբոսնեմ, մերձենամ, շօշափեմ, հանեմ :

Antonomásia - ae (իգ.). անուանափոխութիւն , փոխանուութիւն :

Antrum - ri (չդ.). այր, անձաւ, քարանձաւ, փապ, փապարք, քարածերպք, խոռոչք, սոր :

Anuláris - re (աբ.) } ան. մանկածէ, մատանեկան :

Anuláris - rii (աբ.). ոսկեգործ, ոսկերիչ, վաճառող մատանեաց :

Anulátus - ta - tum (աբ.). զարդարեալ մատանեօք, շղթայածէ, շղթայատող :

Anulus - li (աբ.). մատանի, օղ, օղամանեակ, խոպուպիք, երաստան, նստոյ տեղի :

» ánuło claudio. կնքեմ, դրոշմեմ, վաւերական մատանի դնեմ :

» ánułi curam hábeo. կնքի թղթոց եմ, վերակացու կընքոց կարգեալ լինիմ :

Anus - ni (աբ.). նստոյ տեղի, երաստան :

Anus - us (իգ.). պառաւ, պառաւեալ, կին անցեալ զաւուրքք :

Anxie (Ջէ.). անձկութեամբ, տառապանօք, մեծաւ յօժարութեամբ, ցանկանալով, պաճուածանօք :

Anxietas - tátis } ան. անձկութիւն, տառապանք, նեղութիւն, վիշտք, հոգք :

Anxifer - ifera - iferum (աբ.). տառապեցուցիչ, նեղիչ, ծանրատաղսուկ, տաղակալից, դժնդակ, ձանձիր :

Anxius - ia - ium (աբ.). անձկացեալ, տառապեալ, վշտացեալ, դժուարին, ծանր, անհանգիստ, նեղեալ, լլկեալ, ժիր, փոյթ, անյայտ, երկմիտ, վարանեալ :

Apage, ápage te, apágesis. 'ի բաց գնա՛, օ՛ն առ, աղէ՛, հապա :

Apalaéstri-rórum (աբ.). չուառք, թշուառականք, չախորժեւիք, շինականագոյնք, անհեղեղք, անշնորհք, տմարիք :

Apárctias - iae (աբ.). հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :

Apathía - ae (իգ.). անախտաւորութիւն, անզգայութիւն, անփութութիւն, անհոգութիւն :

Apeliótes - tae (աբ.). ապելիոտ, հողմ արեւելից :

Aper - pri (աբ.). կինճ, վարազ : Apério, áperis - rui - rtum - ríre (նրգ.). բանամ, պարզեմ, լուծանեմ զկնիքն, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, ուսուցանեմ, երեւեցուցանեմ,

- 'ի վեր հանեմ, ծանուցանեմ, նշանակեմ, ասեմ :
- » apéro iter կամ viam. ճանապարհացոյց լինիմ, առաջնորդեմ, հորդեմ vel յարդարեմ զճանապարհ, կարապետեմ :
- » apéro ludum կամ scholam. դպրոցս կարգեմ, վարժոցս յօրինեմ, վարժեար դնեմ :
- Apérte - tius - tissime (Պէ.). յայտնապէս, յայտ յանդիման, յստակագոյնս, մեկնապէս, համարձակ :
- Apérto - tas - lávi - tatum - táre (Նրդ.). յաճախագոյնս բանամ, ստէպ պարզեմ :
- Apertúra - ae (էգ.). բացումն, հրապարակ, վաճառանոց :
- Apértus - ta - tum (առ. Դրբ.). Տես Apério.
- Apértus - ta - tum (-tior - tissimus) առ. բաց, բացեալ, պարզեալ, յայտնի, ծանօթ, պայծառ, մեկին, լուսաւորագոյն :
- » castris in apérto pòsitis. բանակեալ 'ի տափակողմն' 'ի դաշտադետին վայրի :
- » apértum coelum. պարզ երկին, բացավայր :
- » sum in apérto. յայտնի լինիմ, 'ի յայտ դամ, դիւրանայ :
- » apértum - ti (զգ.). բացավայր, բացօթեայ vel դաշտադետին վայր, դաշտավայր :
- Apex - picis (առ.). խոյր, սաղաւարտ, գագաթն, ծայր, ծագ, կատար, բարձունք, արեւան, սար :

- » ápices literárum. շեշտք նշանադրաց, հազագափուութիւն գրոց, հնչիւն անուանց :
- Apéxabo - ónis (առ.). կերակուր յարեմէ անասնոց, երշիկ, աժիճ խոզենի :
- Aphráctus - ti (էգ.) }
Aphráctum - ti (զգ.) } ցռկանաւ, պատերապմիկ նաւ, նաւակ հինից ծովու, նաւակիկ, կուր :
- Aphrónitrum - tri (զգ.). բորակի փրփուր, բորակած, բորակաթթու աղ :
- Aphyá - ae (էգ.). անձրուկ՝ ձուկն :
- Apiácus - cia - cium (առ.). լախուրի :
- Apiácus - ca - cum } առ. մեղուական, մեղուաբուծեալ :
Apiánu - na - num }
- » apiána uva. մշկահոտ խաղող :
- » apiánum vinum. մշկահամ գինի :
- Apiárium - rii (զգ.). մեղուանոց, մեղուարոյն :
- Apiárius - rii (առ.). պահապան մեղուանոցաց :
- Apiástrum - tri (զգ.). թուրինջ՝ խոտ :
- Apiátus - ta - tum (առ.). ճարտուկ, ճանճիկէն, պիսակ, խայտ, խայտաբղէտ :
- Apíca ovis - is (էգ.). ոչխար 'ի ծնէ մերկացեալ յասրոյ, օդի ամենեւին առանց գեղման :
- Apicátus - ta - tum (առ.). թագ 'ի զլուխ, խոյրադիւր :
- Apícula - ae (էգ.). մեղու փոքրիկ :

Apínae - nárur (իգ.) . խաղոյ
բանք , խեղկատակութիւնք ,
բարբանջանք , սնոտիք , դոյզն
իւրք , բաջաղանք :

Apirócalus - li (ար.) . անշնորհ ,
չուառ , թշուառական , տուր-
դի , շինական :

Apis - is (իգ.) . մեղու :

Apium - ii (չգ.) . լախուր :

Aplúda - ae (իգ.) . փոռնի վար-
սակի , պատիճ ցորենոյ , թեփ
ալեր :

Apocalýpsis - is (իգ.) . յայտնու-
թիւն , գիրք յայտնութեան
Յովհաննու Առաքելոյն :

Apocha - ae (իգ.) . ընկալագիր ,
մուրհակ պարտուց հատուց-
ման :

Apodes - dum (իգ.) . անոտն ծիծ-
ուունք :

Apodicticus - ca - cum (աթ.) . ցու-
ցական , ցուցիչ , յանդիմա-
նիչ :

Apodixis - is (իգ.) . ցոյց , յան-
դիմանութիւն , վկայութիւն ,
հանդէս , ընծայութիւն :

Apodytérium - rii (չգ.) . դահ-
լիճ , տուն պատմութեան ,
սենեակ մերկանալոյ զգգեստս :

Apógraphum - phi (չգ.) . հաւա-
սար , պատճէն , օրինակ :

Apolactízo - zas - závi - zátum -
záre (նրգ.) . աքացի արտաք-
սեմ , աքացանօք վարեմ , բե-
կանեմ , խորտակեմ :

Apoléctus - ti (ար.) . թիւնոս՝
ձուկն :

Apología - ae (իգ.) . ջատագովու-

թիւն , պատասխանատուու-
թիւն , պատասխանի , պաշտ-
պանութիւն :

Apólogus - gi (ար.) . առասպել
բարոյական , առակ խրատա-
կան :

Apóno (նրգ.) . Pono (արգ.) . ընկե-
նում , հանեմ , թողում , վկայ-
եմ , յաւանդ տամ :

Apoph tégma - matis (չգ.) . հան-
ճարեղ բանք , առած ճարտար ,
իմաստուն առակ , վճիռք :

Apoph tegmáticus - ca - cum (աթ.) .
առակաւոր , իմաստնական ,
խորհրդական , լի իմաստիւք :

Apopléticus - ca - cum (աթ.) . կա-
թուածական , յանկարծակի
հարեալ , դուսալեալ :

Apoplexía - ae } իգ. կաթուած ,
Apopléxis - is }

հարուած , յանկարծահաս
ախտ vel թալկումն , դուու-
թիւն անդամոց , թալկա-
ցումն :

Aposphragísma - matis (չգ.) . ար-
ժանք , դրոշմ , պատկեր , կնիք :

Apostasia - ae (իգ.) . ուրացու-
թիւն , ուխտազանցութիւն ,
ուխտանենդութիւն , ապրս-
տամբութիւն :

Apóstata - ae (ար.) . ուրացող ,
ուրացեալ , ուխտադրութեմ վա-
նական , ուխտազանց , ուխ-
տանենդ :

Apostéma - matis (չգ.) . պալար ,
խաղաւարտ , ելունդն , կեղ :

Apostolátus - us (ար.) . առաքե-
լութիւն , առաքելական պա-

տիւ, հայրապետութիւն, քահանայապետութիւն :

Apostólice (ՎՔ.). առաքելաբար, առաքելօրէն, իբրեւ զառաքեալ :

Apostólicus - ca - cum (աթ.). առաքելական, հայրապետական, քահանայապետական :

Apóstolus - li (ար.). առաքեալ :

Apothéca - ae (իգ.). դարան, մահան, վանք պատմութեան, տուն պատմութեան, շտեմարան դիւնոյ :

Apparátē - tius (ՎՔ.). կազմ, պատրաստութեամբ, վայելչապէս, բազում ծախիւք և հանդերձանօք, մեծածախ փառաւորութեամբ :

Apparátio - ónis (իգ.). կազմութիւն, հանդերձանք, պատրաստութիւն, զարդ, զարդարանք :

Apparátor - óris (ար.). կազմիչ, հանդերձիչ, պատրաստիչ, յարդարող, յօրինիչ :

Apparátus - ta - tum (անց. ԴԴՔ.). Տես Apparó.

Apparátus - ta - tum (-tior - tís-simus) աթ. կազմ և պատրաստ, յարդարեալ, հանդերձեալ, հոգացեալ, լծեալ, լի :

Apparátus - us (ար.). կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, զարդ :

apparátu régio utor. արքայական ճոխածանութեամբ վարեմ կեանս, թագաւորական պերճութեամբ կեամ :

Appáreo (չգ. Páreo արծ.). ելեւիմ, յայտնիմ, ծագեմ, ծայրս արձակեմ, յանդիման լինիմ :

Apparitio - ónis (իգ.). ծառայութիւն, սպասուորութիւն, սպաս, պաշտօն, բազմութիւն ծառայից, երևումն :

Appáritor - óris (ար.). նուիրակ ատենակալաց, վարդաւոր, սպասուոր ատենի, ազատորդի, պատանի ազնուական, պատգամաւոր, դեսպան, բարապան :

» apparitóres regis. անձնապահք թագաւորի, արքունի թիկնապահք, փուշտիպանք արքայի :

Apparítúra - ae (իգ.). իշխանութիւն նուիրակի, պաշտօն վարդաւորի :

Apparo (նգ. Paró - ras արծ.). կազմեմ, պատրաստեմ, հանդերձեմ, յարդարեմ, յօրինեմ, կարգեմ, կարգաւորեմ, սահմանեմ :

Appellátio - ónis (իգ.). կոչումն, անուանումն, անուն, յորջորջանք, յորջորջումն, անուանակոչութիւն, բողոք :

» lenis appellátio litterárum. փափկավանգ հազագսփոութիւն նշանագրաց, փափկաձայն հնչիւն դրոց :

Appellátivus - va - vum (աթ.). յորջորջական, հասարակաց :

Appellátor - óris (ար.). բողոքիչ, դատախազ, ամբաստանող :

Appellatōrius - ia - ium (աթ.).

զորմէ մարթ է բողոքել :

Appellito (նրգ. Ito աբմ.).

ճախ կոչեմ, անուանեմ, կարդամ, ձայնեմ, յորջորջեմ :

Appello - las - lávi - látum - láre

(նրգ.). անուանեմ, կոչեմ,

յորջորջեմ, անուն դնեմ, յի-

շեմ, յիշատակեմ, յուշածեմ,

եկակոչ առնեմ, դիմեմ, ա-

պաւինիմ, բողոքեմ :

Appello - lis, áppuli (նրգ. et չլթ.

Pello աբմ.). մերձեցուցանեմ,

մատչեմ, մօտիմ, հպիմ, 'ի ցա-

մաք ելանեմ vel հասանեմ :

» appello ánimum ad áliquíd.

զբաղեմ զիւրիք, պատկառ կամ

իրաց ինչ, պատաղեմ, ուշ

ունիմ, դեղերիմ :

» navis áppulit. եհաս նաւն 'ի

ցամաք, եմուտ նաւն 'ի նաւ-

ահանգիստ :

Appendicula - ae (էգ.). փոքրիկ

յաւելուած :

Appendix - dícis (էգ.). յաւե-

լուած, յաւելումն, սպիտակ

դժնիկ, հազորենի վայրի :

Appendo - di (նրգ. Pendo աբմ.).

կշռեմ, կշռով դարձուցանեմ,

կախեմ, կցեմ, յարեմ, 'ի

կցանի հարկանեմ :

Appensus - sa - sum (անց. դրբ.).

Տես Appendo.

Appetens - éntis (-éntior - tissi-

mus) քոթ. ցանկացող, փա-

փաքող, ազահ, ժլատ :

Appetenter (ճլբ.). մեծաւ ցան-

կութեամբ, տենչանօք :

Appeténtia - ae (էգ.). ցանկու-

թիւն, տենչանք, ախորժանք,

քողց, փափաք, բողձանք,

իղձք :

Appetitio - ónis (էգ.). ըմբռնումն,

ձեռննագութիւն, ախորժանք,

տենչանք, ցանկութիւն, ախտ,

կարիք, քաղց :

Appetitus - ta - tum (անց. դրբ.).

Տես Appeto.

Appetitus - us (աբ.). յարձա-

կումն, արշաւան, ախորժանք,

յօժարութիւն :

Appeto (նրգ. Peto աբմ.). բռն

հարկանեմ, ըմբռնեմ, ունիմ,

առնում, յարձակիմ, արշաւեմ,

զրոհ տամ, մերձենամ, մատ-

չեմ, փափաքեմ, խնդրեմ,

ցանկանամ, բաղձամ, տենչամ,

ախորժեմ :

» áppetó dēxteram ósculis. համ-

բուրեմ զաջն քո, համբոյր

տամ աջոյ ձեռինդ :

» ubi nox áppetit. 'ի հասանել

գիշերի, ընդ մութ գիշերոյն,

իրբն նսեմացաւ :

Appiána mala - lórum (չլթ.).

մանր և կարմիր խնձորք :

Appictus - ta - tum (անց. դրբ.).

Տես Appingo.

Appingo (նրգ. Pingo աբմ.). նկա-

րեմ, նկարագրեմ, ստուերա-

գրեմ, ներկանեմ, յաւելում,

յարեմ, կցեմ :

Appláudo (չլթ. Pláudo աբմ.).

ծափս հարկանեմ, կայեմ,

հաւանիմ, հաճիմ, գովեմ,

դրուատեմ, դրուատիս տամ :

Appláusór - óris (ար.) . գովիչ ,
գրուատող , բարեասաց , հաս-
տատիչ , հաւան :

Appláusus - sa - sum (անց. րբ.) .
Տես Appláudo .

Appláusus - us (ար.) . կայթիւն ,
յարգանք , գրուատիք , գո-
վեստ , գովութիւն :

Applicatio - ónis (իգ.) . ջան ,
փոյթ , մտադիւրութիւն , դիր ,
մերձեցումն :

Applicátus - ta - tum } անց. րբ.
Applicítus - ta - tum }

Տես Applico .

Applico (նրգ. Plico արգ.) . մեր-
ձեցուցանեմ , մատուցանեմ ,
յարեմ , յարմարեմ :

» applico me ad árborem . հուպ
լինիմ ղել յենում 'ի ծառն :

» flumini castra applicuit . եհար
զբանակն առ եղբր գետոյն ,
բանակեցաւ առ գետեղբրն :

» applico aures tibi . ունկն դնեմ
քեզ , մատուցանեմ զլսելիս :

» applico me ad eloquentiam .
ճարտարախօսութեան պա-
րապիմ , պատկառ կամ ճար-
տարաբանութեան :

» applico me ad te . աշակերտ
քո լինիմ , աշակերտիմ քեզ :

Applódo (նրգ. Plodo արգ.) . ընդ
միմեանս հարկանեմ , ընդհար-
կանեմ :

» applódo te terrae . զգետնեմ ,
զգետնի զարկուցանեմ զքեզ :

Applóro (նրգ. et չլգ. Ploro արգ.) .
լամ , արտասուեմ , յարտա-
սուս ղել զլալ հարկանիմ :

Applúda - ae (իգ.) . փոճոկ՝ վար-
սակի , պատիճ՝ ցորենոյ ,
թեփ՝ ալեր :

Applumbátus - ta - tum (էյծ.) .
մածուցեալ կտալարաւ , կա-
պարայօղ :

Appóno (նրգ. Pono արգ.) . յա-
րեմ , յաւելում , մօտեցուցա-
նեմ , սպաս հարկանեմ , ծա-
ռայեմ , պաշտեմ , կցեմ , յօ-
դեմ , զրեմ , ընծայեմ , տամ :

» appóno cúcumam foco . դնեմ
զպուտուկն 'ի հուր :

» appóno tibi annos . յաւելում
քեզ երկայն ուուրս , մաղթեմ
քեզ զերկայնութիւն ամաց :

Apporréctus - ta - tum (էյծ.) .
լայնեալ , ընդարձակ , երկայ-
նաձիգ , մերձ , հուպ , մօտ :

Apportátio - ónis (իգ.) . վաճառ-
բերութիւն , օտարամուտ վա-
ճառք , փոխումն , տեղափո-
խութիւն :

Appórto (նրգ. Porto արգ.) . բերեմ ,
ածեմ , հասուցանեմ , տանիմ ,
կրեմ , ուղղեմ , վարեմ , ա-
ռաջնորդեմ , առթեմ , պատ-
ճառք լինիմ , ծնանիմ , բխեմ :

Appósíte (Վլգ.) . ըստ պատշաճի ,
'ի դէպ , բարիոք , քաջ :

Apposítio - ónis (իգ.) . յաւելումն ,
յաւելուած , վկայութիւն ,
դիր , մերձեցումն :

» sine exemplórum appositíone .
առանց 'ի մէջ բերելոյ օրի-
նակս :

Appósítum - ti (չլգ.) . վերադիր ,
ածական :

Appósitus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.).

Տես Appóno.

Appósitus-ta-tum (-sitiór-tíssi-mus) անց. մտաւոր, մերձաւոր, սահմանակից, յորինեալ, հանդերձեալ, պատշաճ, յաջողակ, սեպհական, բուն :

» appósita urbi régio. արուարձան քաղաքի, արուարձանեայ սահման :

» appósitus ager ad vitem. երկիր պատշաճ առ 'ի անկել զորթատունկ vel զայգի :

Appósitus-us (արց.). յաւելուած, յաւելուած, վկայութիւն, մերձեցում, դիր :

Appótus-ta-tum (անց.). արբեալ, զինեհարեալ, ընդ գինիս մտեալ, զգինեօք անկեալ, սխալակեալ, սխալակ, գինեղէն :

Apprecátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Appreco.

Appreco (հարց. Precor արց.). յաղթս կամ, աղթս առնեմ, աղաչեմ, պաղատիմ :

Apprehéndo (նրգ. Prehéndo արց.). առնում, ունիմ, ըմբռնեմ, բռնեմ, բուռն հարկանեմ, զբաւեմ, տիրեմ, նուաճեմ, 'ի միտ առնում, իմանամ, 'ի վերայ հասանեմ, ուսանիմ :

» apprehéndo Hispánias. ընդ ձեռամբ նուաճեմ զԱպանիս, տիրեմ աշխարհին Ապանիացոց :

» apprehéndo te. ձերբակալ առնեմ զքեզ, 'ի բանտ արկանեմ :

» apprehéndo palmam. նշան յաղթութեան կանգնեմ, առնում զյաղթութեանն :

Apprehénsus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.). Տես Apprehéndo.

Apprima } ձէ. յոյժ, շատ, ա-
Apprime } ռաւել, կարի քաջ, սքանչելապէս :

Apprimo (ձէ.). 'ի սկզբան, զառաջինն, նախ, յառաջնում նուազի, իսկ և իսկ :

Approbátio-ónis (իգ.). հաւանութիւն, հաճութիւն, հաստատութիւն, հանդէս, փորձ, յանդիմանութիւն, ցոյց :

Approbátor-óris (արց.). հաւան, հաստատիչ :

Approbátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Approbo.

Approbe (ձէ.). բարեք, կարի իսկ քաջ, սքանչելապէս :

Approbo (նրգ. Probo արց.). հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ, ընծայեցուցանեմ, գովեմ, դրուատեմ, դրուատիս տամ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ, վաւերական առնեմ :

Approbus-ba-bum (անց.). ընտիր, պատուական, սքանչելի, ազնիւ, ազնուագոյն, լաւագոյն, քաջ, փորձ :

Appromissor-óris (արց.). երաշխաւոր, պատասխանատու :

Appromitto (նրգ. Promitto արց.). երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ, յերաշխի առնում, երաշխաւորութիւն տամ :

Appróno - nas - návi - nátum - náre (նրդ.). ծալեմ, կրկնեմ, կորացուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ :

Approperátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Apprópero.

Apprópero (նրդ. et չլ. Própero արժ.). փութացուցանեմ, փութամ, ծեպեցուցանեմ, ծեպիմ, ստիպեմ, ածապարեմ, երապեմ, վազվաղեմ, խուծապեցուցանեմ, տազնապեմ, յառաջեմ, կանխեմ :

Appropinquátio-ónis (խգ.). մերձաւորութիւն, մերձուցում, դաւլուստ :

Appropínquo (չլ. Propínquo արժ.). մերձենամ, մատչեմ, մօտեմ, հուպ լինեմ, հալեմ :

Appúlsus - sa - sum (անց. րբ.). Տես Appéllo - lis.

Appúlsus - us (ար.). թափելն զնաւ, ելանելն 'ի ցամաք, մերձաւորութիւն :

Aprárius - ia - ium (աթ.). վարազանման, կնճթակերպ :

Apricatio - ónis (խգ.). արեգակնակիզութիւն, արեւահարութիւն :

Apricitas - tátis (խգ.). տեղի հանդէպ արեգական, արեգակնակէզ վայր :

Aprico - cas - cávi - cátum - cáre (նրդ.). ջերմացուցանեմ յարեւու, արեւայրեաց առնեմ :

Apricor - cáris - cátus - cári (հար.). ջնոնում յարեւու, արեգակնակէզ vel արեւահար լինիմ :

Aprícus - ca - cum (-cior - císsimus) աթ. հանդէպ արեգական, արեգակնակէզ :

Aprílis - is (ար.). ապրիլ, ամիս ահեկանի, ահեկան :

Aprílis - le (աթ.). ամսեան ապրիլի, ահեկանի :

Aprínus - na - num (աթ.). վարազանման, կնճթակերպ :

Aprónia - ae (խգ.) մամուռ ծառոց :

Aprugíneus - ea - eum } աթ. կնճթակերպ, վարազանման :

Apsis - idis (խգ.). կամար, դրմբեթ, գոգաձև սկաւառակ, շրջանակ մոլորակաց :

Aptátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Apto.

Apte - tius - tissime (ձլբ.). միանգամայն, 'ի միասին, անձկադոյնս, սերտիւ, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ :

Apto - tas - távi - tátum - táre (նրդ.). պատշաճեմ, յերիւրեմ, յօրինեմ, յարդարեմ, հանդերձեմ, կազմեմ, զգեցուցանեմ, կարդեմ, պատրաստեմ :

» apto me pugnae. 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ, հանդերձիմ 'ի զարդ պատերազմի, կարգեմ և կազմեմ զճակատն :

Aptus - ta - tum (-tior - tissimus) աթ. պատշաճ, դիպօղ, յարմար, սերտ, յարեալ, կցեալ, կապեալ, միաւորեալ :

Apua - ae (խգ.). անձրուկ ձուկն :

- Apud (նիբ․)․ առ , մերձ , մօտ ,
հուպ , առնթեր , առաջի ,
յանդիման :
- » sum apud illum. առ նմա
ազանիմ , 'ի տան նորա մտա-
նեմ լուծանել :
- » sum apud me. առանձնանամ
'ի տան իմում :
- Apus - podis (ար․)․ անոտն ծի-
ծառն :
- Apyrinum - ni (չլ․)․ նուռն :
- Apyrinus - ni - num (աթ․)․ ա-
ռանց կորզոյ , ոյր շիցէ կուտ
vel թին :
- Aqua - ae (եգ․)․ ջուր :
- » aqua cisternina. ջուր ջրհո-
րոց :
- » aqua fontána. ջուր աղբե-
րականց :
- » aqua fluviális. ջուր գետոց :
- » aqua marina. ջուր ծովային :
- » aqua egélida. եղկ ջուր :
- » aquae medicae. բժշկական
ջուրք :
- » aqua et igni interdico. աքսո-
րեմ , արտասահմանեմ , տա-
րագիր առնեմ , ըստ աշխարհ
հանեմ , վտարանդի վարեմ ,
վտարանդեմ :
- » aquam et terram peto. սկիզբն
առնեմ մարտի , միջամուխ
լինիմ 'ի գործ պատերազմի :
- » aquam perdo. ժամավաճառ
լինիմ , 'ի սնոտիս ծախեմ զժա-
մանակն :
- » in vento et aqua scribo. ան-
յուշ լինիմ իրացդ , 'ի մոռա-
ցոնս դարձուցանեմ զեղեալսն :

- Aquae - árum (եգ․)․ ջերմուկք ,
ջերմաջուրք , բաղանիք :
- Aquaeductus - us (ար․) } ջրմուկ :
- Aquágium - ii (չլ․) } ջրմուկ :
- Aquaemanile - lis (չլ․)․ փոքրիկ
տակառակ , կուժ , ստոման :
- Aqualículus - li (ար․)․ փոքր , որո-
վայն , արգանդ , ծոց , խախա-
ցոց , ստամոքս :
- Aquális - le (աթ․)․ ջրբեր , ջրկիր ,
ջրհոս , անձրևաբեր , անձրևա-
ծին :
- Aquális - is (ար․)․ ստոման , կուժ :
- Aquárium - rii (չլ․)․ ջրարք ,
աւազան :
- Aquárium - ia - ium (աթ․)․ ջրայ-
ին , ջրական , ջրածին , ջրի ,
ջրակիր :
- » cotes aquáriae. յեսանք :
- Aquáticus - ca - cum } աթ․ ջրա-
Aquátilis - le } կան , ջրային , ջրասուն , ջրե-
ղէն , ջրալից , խոնաւուտ ,
անձրևաբեր , անձրևածին :
- Aquátio - ónis (եգ․)․ ջրշիջ ,
ջրակոյտ , ջրարք , աւազան :
- Aquátor - óris (ար․)․ փայլեցուցիչ
կերպասուց , ջրբեր , ջրկիր :
- Aquátus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) աթ․ ջրային , ջրական ,
ջրեղէն , ջրի , լոյծ , հոսա-
նուտ , ծորան , խաղաց :
- Aquifólia - ae (եգ․) } դափնի
Aquifólium - lii (չլ․) } փշալից , սղոցի , մշտադալար
կաղնի , թեղօշ առապարին :
- Aquifólius - ia - ium (աթ․)․ դափ-
նային , սղոցույ :

Aquila - ae (իգ.) . արծուի :
 » áquilae senéctus. զօրաւոր
 հասակ ծերութեան, ժիր և
 առոյգ ծերոյթ :
 Aquilex - quílegis (ար.) . ճարտա-
 րապետ ջրոց, ջրաբաշխական
 ճարտարապետ :
 Aquílifer - líferi (ար.) . արծուէ-
 կիր, դրօշակիր հետեակազօ-
 բու, նշանակիր :
 Aquilínus - na - num (աթ.) . ար-
 ծուական, արծուակերպ :
 Aquilo - ónis (ար.) . հիւսիսի,
 հիւսիսային հողմ, օդ ցրտա-
 շունչ :
 Aquilonális - le
 Aquilonáris - re էս } աթ. հիւ-
 Aquilónius - ia - ium } սիսային, հիւսիսական :
 Aquilus - la - lum (աթ.) . թուխ,
 սևաւ, մթին, նսեմ, աղօս :
 Aquimanárium - rii
 Aquiminále - lis } չգ. տա-
 Aquiminárium - rii } կառ, տակառակ, կարաս
 փայտեղէն, ստոման, կուժ :
 Aquor - uáris - uátus - uári (հար.) .
 ջրարբի լինիմ, ջուր տամ,
 ոռոգանեմ :
 Aquósus - sa - sum (աթ.) . ջրայ-
 ին, ջրեղէն, ջրական, ջրի,
 խոնաւ, անձրևաբեր, անձ-
 րեածին :
 » aquósus languor. ջրգողու-
 թիւն, ջրգողական ախտ :
 » aquósa crystállus. պաղան-
 ձաւ թափանցիկ, պաղպաղակ
 ականակիտ, վանակն վճիտ :

Aquula - ae (իգ.) . ջրիկ, ցօղ,
 դոյզն vel ցօղապին անձրև :
 Ara - ae (իգ.) . սեղան, բազին,
 զոհանոց, ապաւէն, ապաս-
 տան, պատսպարան, ամուր :
 » pro aris et focis certo. զբարւոյ
 մարտն հաւատոց և զհայրե-
 նեաց մարտնչիմ :
 » usque ad aras amícus sum.
 պահեմ զհաւատ բարեկամու-
 թեան իմոյ առ քեզ՝ ըստ
 ներկոյ խղճի մտացս :
 Arábilis - le (աթ.) . հերկելի, վա-
 րելի, մշակելի, արօրադիր :
 Aráchne - es (իգ.) . արևածա-
 մացոյց, արեգակնային ժա-
 մացոյց :
 Aránea - ae (իգ.) . սարդ, սար-
 դիոստայն :
 Aranéola - ae (իգ.) }
 Aranéolus - li (ար.) } փոքրիկ
 ոստայն սարդի :
 Aráneum - ei (չգ.) . ոստայն
 սարդի, սարդիոստայն :
 Aráneus - ei (ար.) . սարդ, սար-
 դիոստայն :
 Arátio - ónis (իգ.) . հերկ, հեր-
 կումն, վար, արտ, անդա-
 տան, ագարակ, վիճակ :
 Aratiúncula - ae (իգ.) . ագարակ
 փոքրիկ :
 Arátor - óris (ար.) . հերկահար,
 հողագործ, մշակ, երկրագործ :
 Aratórius - ia - ium (աթ.) . հեր-
 կելի, վարելի, մշակելի :
 Arátro - ras - rávi - rátum - rare
 (նրգ.) . շրջեմ, վեր'ի վայր առ-
 նեմ, կործանեմ, տապալեմ :

Arátrum - ri (չգ+). արոր :
Arátus - ta - tum (անգ. րբբ+).

Տես Aro.

Arbiter - tri (ար+). միջնորդ, դատաւոր, իրաւարար, խաղաղարար, հաշտեցուցիչ, բարեխօս, վկայ :

» remótis árbítris, sine árbítro. առանց ուրուք վկայի, 'ի ծածուկ, գաղտուկ, լռելեայն :

Arbitra - ae (եգ+). կին վկայ, մանկամարդ տեղեակ և հմուտ :

Arbitrário (Վբ+). ըստ կաման, ըստ միտոս, կասկածանօք, երկմտութեամբ :

» haud arbitrário. առանց երկմտութեան, անշուշտ, արդարեւ իսկ :

Arbitrárius - ria - rium (աթ+). կամայ, կամաւոր, անձնիշխանական, անյայտ, երկբայ, երկբայական :

Arbitrátio - ónis (եգ+) } դատաւորութիւն, վճիռ, կարծիք, խորհուրդ :
Arbitrátus - us (ար+)

Arbitrátus - ta - tum (անգ. րբբ+). Տես Arbitror.

Arbitrium - rii (չգ+). ընտրութիւն դատաւորին, դատաստան, տերութիւն, ճոխութիւն, իշխանութիւն, վարչութիւն :

Arbitror - ráris - ratus - rári (հար+). կարծեմ, դատեմ, դատ առնեմ, վճիռ հատանեմ, համարեմ, վարկանիմ, խորհիմ :

» fidem árbítror tibi. հաւատամ, հաւանիմ :

Arbor - oris (եգ+). ծառ, փայտ ծառատունկ :

Arborárius - ia - ium (աթ+). ծառաբեր, լի ծառովք, տնկախիտ :

Arborátor - óris (ար+). յատիչ, յապաւող, քշտող :

Arborésco - scis - scere (չգ+). ծառանամ, բարձրանամ, աճեմ, մեծանամ :

Arborétum - ti (չգ+). ծառատունկք, դարաստան, մրգաստան, դրախտ :

Arbóreus - ea - eum (աթ+). լի ծառովք, տնկախիտ :

Arbos - oris (եգ+). ծառատունկ, ծառ :

Arbúscula - ae (եգ+). թուփ, ծառ փոքրիկ :

Arbustívus - va - vum (աթ+). լի ծառովք, ծառաբեր, տնկախիտ :

» arbustívus locus - ci. դարաստան, դրախտ, մրգաստան :

» vites arbustivae. որթատունկք յեցեալք 'ի ծառս :

Arbústo - tas - távi - tátum - táre (նրգ+). ծառս տնկեմ :

Arbústum - ti (չգ+). դրախտ, դարաստան, մրգաստան, ծառատունկք, թուփ, ծառ փոքր :

Arbústus - ta - tum (աթ+). տնկախիտ, լի ծառովք :

» arbústa vitis. որթ յեցեալ 'ի ծառատունկ :

Arbúteus - ea - eum (աթ+). մաթղենույ, մաթղույ :

Arbutum - ti (չդ+). մաթուգ :
 Arbutus - ti (ար+). մաթգենի,
 մաթգի :

Arca - ae (խ+). արկղ, տապան,
 տապանակ, վանք պատմու-
 ծակաց, խաւարչտին բանտ,
 զանձարան, հանգստոց, շի-
 բիմ, գերեզման :

Arcane } Պէ. գաղտ, գաղտուկ,
 Arcano } 'ի ծածուկ, լռելեայն :

Arcanum - ni (չդ+). խորհուրդք,
 գաղտնիք, ծածուկք, անձառ-
 ձառք :

Arcanus - na - num (աթ+). խոր-
 հրդուկան, գաղտնի, ծածուկ,
 թագուն, զանխուլ :

Arcarius - rii (ար+). արկղապետ,
 զանձապահ, զանձաւոր :

Arcella - ae (խ+). արկղիկ, տա-
 պանակ, զանձանակ, գզրոց :

Arceo - ces - cui - cère (նր+).
 յետ մղեմ, հեռացուցանեմ,
 հեռի առնեմ, մեկուսացու-
 ցանեմ, վանեմ, մերժեմ, 'ի
 չափու ունիմ, զսպեմ :

vinculis árceo. արկանեմ 'ի
 կապանս, շղթայիւք կապեմ,
 կաշկանդեմ :

Arcera - ae (խ+). պատդարուկ,
 դետակ, լկաիք :

Arcéssio - is - ire (նր+). յետս
 ձգեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հե-
 ռացուցանեմ, մեկուսացու-
 ցանեմ, մերժեմ, վանեմ, 'ի
 չափու ունիմ, զսպեմ :

Arcessor - óris (ար+). կոչող,
 ամբաստան, դատախազ :

Arcessítus - ta - tum (անց. րրէ+).
 Տես Arcéssio.

Arcessítus - us (ար+). կոչումն,
 հրաւեր :

Arcéssio - sis - sivi (-sii) - ítum - ere
 (նր+). կոչեմ, կարդամ, ձայ-
 նեմ, ածեմ, բերեմ, ամբաս-
 տանեմ, զրպարտեմ, եկակոչ
 առնեմ, միւսանգամ խօսիմ,
 դարձեալ բուռն հարկանեմ :

» arcéssio te cápitis. մահապարտ
 vel գլխապարտ առնեմ, 'ի
 մահ դատապարտեմ :

» arcéssio rem a cápíte. անդուստ
 'ի սկզբանէ բուռն հարկանեմ
 զերացդ, սկսեալ անդուստ
 աստի սկիզբն արարից :

Archaeús - éa - éum } աթ. հին,
 Archáicus - ca - cum } պարզ,
 անպաճոյճ, անզարդ,
 յստակամիտ :

Archáismus - mi (ար+). հին ինչ
 կերպարանք բանից, հին ա-
 սացածք vel իմաստք :

Archétypum - pi (չդ+). ստուե-
 րագիր, սկզբնաւորիպ, օրինակ,
 կաղապար, բնագիր, նախա-
 նկար տիպք, բնամատենան :

Archétypus - pa - pum (աթ+).
 բուն, սկզբնական, սկզբնաւոր :

Archiáter - tri }
 Archiátros - tri } ար. բժշկապետ,
 Archiátrus - tri }

գլխաւոր vel պետ բժշկաց,
 բժիշկ իշխանի :

Archidiáconus - ni (ար+). աւագ
 սարկաւագ, սարկաւագապետ,
 արքիդիակոն :

Archiepiscopális - le (աթ.). արքեպիսկոպոսական, հայրապետական :

Archiepiscopátus - us (ար.). հպիսկոպոսապետութիւն, հայրապետութիւն :

Archiepiscopus - pi (ար.). արքեպիսկոպոս, յառաջնապիսկոպոս, եպիսկոպոսապետ :

Archimagirus - ri (ար.). խոհակերպետ, դահճապետ :

Archimimus - mi (ար.). վարձակապետ, գլուխ գոլանաց vel հացկատակաց :

Archipirata - ae (ար.). գլխաւոր յելուզակաց, գլուխ հինից :

Archiprésbyter-byteri (ար.). երիցապետ, աւագերէց :

Archisynagógus - gi (ար.). ժողովդապետ, իշխան ժողովուրդեան .

Architécta - ae (իգ.). ճարտարապետ կին :

Architécton - onis (ար.). ճարտարապետ, նենգագործ, դաւաճան :

Architectónice - ces (իգ.). ճարտարապետութիւն, ձև vel յօրինուած շինուածոց, շինողութիւն :

Architectónicus - ca - cum (աթ.). ճարտարապետական :

Architéctor - táris - tátus - tári (հար.). նկարիմ զօրինակ շինուածոց, շինեմ, կանգնեմ, կերպարանեմ, յօրինեմ, կազմեմ, ստեղծանեմ մտօք, նկարեմ 'ի միտս, զմտաւ ածեմ :

Architectúra - ae (իգ.). ճարտարապետութիւն, շինողութիւն :

Architéctus - ti (ար.). ճարտարապետ, հանճարադէտ, մատենագիր, գտակ, գախ :

Architriclinus - ni (ար.). վերակացու կոչնոց, տաճարապետ :

Archium - chii } ղչ. գիււան, Archivum - vi } գիււանատուն :

Archon - óntis (ար.). իշխան Աթենացոց :

Arcipotens - éntis (ար.). կորովաձիգ աղեղնաւոր, դիպաղեղն :

Arcitenens - éntis (ար.). աղեղնաւոր, նետաձիգ, նետօղ, կապարճաւոր :

Arctatio - ónis (իգ.). կարկամութիւն, փակումն, սեղմումն :

Arctátus - ta - tum (անգ. Գրէ.). Տես Arcto.

Arcte - tius - tissime (Ալբ.). համառօտ, կարճառօտիւք, սակաւութիւն, սերտիւ, անձկագոյնս, կարի իմն, մեծապէս :

» arcte dormio. նիրհեմ 'ի քուն թանձրութեան, զքնով անկանիմ, ծանրանամ 'ի քնոյ :

Arcto - tas - távi - tátum - táre (Երգ.). պնդեմ, ճնշեմ, ճլմլեմ, համառօտեմ, կարճեմ, հատանեմ :

» arcto annónam. պատճառք լինիմ նուազութեան ոռճկաց, ընդ նեղութեամբ սովոյ արկանեմ, սովմահա առնեմ :

Arctóphylax - lácis (աբ.). ան-
դէորդ՝ աստեղատուն :

Arctos - ti (էգ.). սայլ՝ աստե-
ղատուն, մեծ արջ :

Arctóus - óa - óum (աթ.). հիւ-
սիսային, հիւսիսական :

Aretúrus - ri (աբ.). սայլ՝ աստղ :

Arctus - ti (էգ.). մեծ արջ, սայլ՝
աստեղատուն :

Arctus - ta - tum (- tior - tissimus)
աթ. նեղ, անձուկ, փոքրիկ,
պակաս, նուազ, սակաւ,
դոյզն, խուն :

» arcta annóna. նուազութիւն
ռոճկաց, կարօտութիւն, սով :

» arctus ánimus. նեղութիւն
ոգւոյ, նեղսրտութիւն, անձ-
կութիւն, տառապանք :

» arctus somnus. քուն թանձ-
րութեան, թմբրութիւն :

Arcuárius - ia - ium (աթ.). ա-
ղեղնային, կամարաձեւ, կոր :

Arcuárius - rii (աբ.). գործիչ ա-
ղեղանց :

Arcuátim (Ալբ.). 'ի ձեւ տղե-
զան, 'ի կերպ կամարի :

Arcuátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Arcuo.

Arcula - ae (էգ.). արկղիկ, տա-
պանակ, պղճոց, զանձանակ,
շերիմ փոքրիկ :

Arculárius - rii (աբ.). գործիչ
արկեղաց, արկղագործ :

Arculus - li (աբ.). փոքրիկ ա-
ղեղն :

Arcuo - uas - uávi - uátum - uáre
(նրգ.). կորացուցանեմ 'ի ձեւ
աղեղան, կամարաձեւ դործեմ :

Arcus - us } աբ. աղեղն, աղեղն
Arcus - ci } երկնից, ծիածան, կամար,
գմբէթ :

Ardea - eae (էգ.). արագիլ, ճայ
ծովու :

Ardélio - ónis (աբ.). բանսարկու,
քսու, հնարագէտ, խարդախ :

Ardens - éntis (- éntior - entissi-
mus) աթ. վառեալ, բորբո-
քեալ, եռանդուն, քաջ, ա-
ռաքինի, բոցազոյն, հրազոյն :

Ardénter - tius - tissime (Ալբ.).
եռանդեամբ, ջերմազոյն, ջեր-
մաջերմ, պնդազոյնս, ժտու-
թեամբ, թախանձանաք, ուժ-
գին, սաստիկ :

Ardeo - des - rsi - rsum - dére' (չլգ.).
այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ,
անձկաբեկ լինիմ սիրով, հար-
կանիմ 'ի սէր, վառեալ բոր-
բոքիմ ցանկութեամբ :

» ardeo irâ. 'ի սրտմտութիւն
բրդիմ, ծանրացասուցն ընիմ,
զայրանամ :

» ardeo te vidére. ցանկամ տե-
սանել զքեզ, փափաքեմ տես-
լեան երեսաց քոց :

Ardéola - ae (էգ.). փոքրիկ ա-
րագիլ, ճայեակ ծովու :

Ardésco - scis - scere (չլգ.). վա-
ռիմ, բորբոքիմ, զայրանամ,
բարկանամ :

Ardor - óris (աբ.). ջերմութիւն,
տոթ, տապ, եռանդն, բոց, ճա-
ճանչ, հուր, փայլիւն, շողիւն,
նշոյլ, պայծառութիւն, սէր,
յոժարութիւն, ախտ, կարիք,

յոյզք , ուժգնութիւն , ոյժ ,
սաստկութիւն :

Ardúitas - tátis (էփ.). անհնա-
րին դժուարութիւն , զառի-
վեր , ելք :

Arduus - ua - uum (ած.). դժուա-
րին , դժուար , զսուիվեր , ա-
ռապար , բարձր , բարձրացեալ ,
բարձրաբերձ , ծանր , անհնա-
րին , դժնդակ , դժնեայ :

» res árduae. աղէտք , չարիք ,
թշուառութիւնք , դէպք ,
պատահարք , արկածք :

Area - ae (էփ.). կալ , տեղի տա-
փարակ , յատակ , գետին ,
հրապարակ , քաղաքամէջ ,
վայրագաւիթ , գաւիթ , լայն
ակօս , ածու , բոլորակ , պսակ ,
պարածեալ բակ :

Areátor - óris (աբ.). յարդարիչ
կալոյ , վարդարիչ ածուոյ :

Arefácio (Նբ. Fácio աբ.). չո-
րացուցանեմ , ցամաքեցու-
ցանեմ , դօսացուցանեմ :

Arefactus - ta - tum (աե. Դբ.).
Տես Arefácio.

Aréna - ae (էփ.). աւազ , խիճ ,
ափն ծովու , ծովեզր , գետեզր ,
նաւահանգիստ , կրկէս , աս-
պարէզ , շուրջ տեսնելեաց
տեղիք , շուրջ զթատերք ,
ամփիթէատորն :

Arenáceus - ea - eum (ած.). աւ-
ազուտ , աւաղին , աւազալից :

Arenária - ae (էփ.) } փոս vel
Arenárium - rii (չդ.) }

խոռոչք աւազոյ , աւաղին
տեղի , մանրամաղ աւազ :

Arenárius - ia - ium (ած.). աւա-
զին , աւազուտ , աւազալից :

Arenárius - rii (աբ.). մենամար-
տիկ , ըմբիշ սուսերածիգ :

Arenátio - ónis (էփ.). ծեփ որ-
մոց , ծեփած :

Arenátum - ti (չդ.). խառնուած
հողոյ և կրոյ՝ առ ՚ի ծեփել
զառն :

Arenifodina - ae (էփ.). խոռոչք
աւազոյ , հող աւազուտ , ման-
րամաղ աւազ :

Arenósus - sa - sum (ած.). աւա-
զալից , աւազուտ , աւաղին :

Arens - éntis (Էծ.). չոր , ցա-
մաք , ազաղուն , երաշտ :

Arénula - ae (էփ.). մանրախիճ
աւազ , մանրամաղ փոշի :

Areo - res - rui - rere (չդ.). չո-
րանամ , ցամաքիմ , ազաղա-
նամ , դօսանամ , սարսատիմ :

Aréola - ae (էփ.). կալ փոքրիկ ,
ածու փոքր , երանգակալ ,
պնակիտ նկարչաց :

Arepénis - is (աբ.). կէս արտա-
վար vel օրավար՝ չափ գետնոյ :

Arésco - scis - scere (չդ.). չո-
րանամ , ցամաքիմ , ազաղիմ ,
սարսատիմ , դօսանամ :

Aretálogus - gi (աբ.). շատախօս ,
շաղփաղփ , վայրապարախօս ,
զրախօս :

Argema - ématis (չդ.). լուսն ,
ցաւ աչաց :

Argentária - ae (էփ.). դրամա-
սեղան , սեղան հատավաճա-
ռաց , կրպակ արծաթագործի ,
ոսկերչութիւն , պաշտօն լու-

մայափոխի, արծաթահանք,
բովք արծաթոյ :

» argentárium exerceo (աֆ. fácio.
լուսայափոխութիւն առնեմ,
զարուեստ սեղանաւորի 'ի կիր
արկանեմ :

Argentárium-rii (չլթ.). պահա-
րան անօթոց արծաթեղինաց :

Argentárius-ia-ium (աթ.). ար-
ծաթի, արծաթեղէն :

» argentárius faber. արծաթա-
գործ, արծաթարար, ոսկե-
գործ, ոսկերիչ :

» argentáriae tabernae. կրպակ
արծաթագործաց, սեղան հա-
տալաճառաց, դրամասեղան :

» argentária inópia. նուսազու-
թիւն արծաթոյ, պակասու-
թիւն դրամոյ :

Argentárius - rii (աթ.). արծա-
թագործ, արծաթարար, ոս-
կերիչ, սեղանաւոր, լումայ-
ափոխ, հատալաճառ, ար-
կղապետ, գանձաւոր :

Argentátus-ta-lum (աթ.). ար-
ծաթազօծ, արծաթապատ :

Argentéolus - la - lum } աթ. ար-
Argentéus - ea - eum }

ծաթի, արծաթադոյն, ար-
ծաթեղէն, արծաթաճանչ :

Argentífex - tíficis (աթ.). արծա-
թարար, արծաթագործ, ոս-
կերիչ, ոսկեգործ :

Argentifodína - ae (եփ.). բովք
արծաթոյ, արծաթահանք :

Argentósus - sa - sum (աթ.).
խառնեալ ընդ արծաթոյ,
արծաթաձոյլ :

Argentum - ti (չլթ.). արծաթ,
ինչք, ընչաւետութիւն, մե-
ծութիւն, մթերք :

» argentum factum. արծաթ
գործեալ, սպասք vel անօթք
արծաթիք :

» argentum signátum. արծաթ
դրոշմեալ, դահեկան, դրամ :

» argentum inféctum. արծաթ
քրէական :

» argéntum vivum. սնդիկ :

Argéstes - tis (աթ.). արգեստէս,
հողմ արեւմտեան հիւսիսոյ :

Argilla - ae (եփ.). կաւ բրաի,
կաւ :

Argilláceus-ea-eum } աթ. կաւե-
Argillósus-sa-sum }

ղէն, կաւախառն, լի կաւով :

Argumentátio - ónis (եփ.). յան-
դիմանութիւն, պատճառք,
ընծայութիւն, հաւանու-
թիւն, հանդէս, ցոյց, ձեռ-
նարկութիւն :

Arguméntor - táris - tátus - tári
(հաթ.). յանդիմանեմ, ցուցա-
նեմ, ընծայեցուցանեմ, զըւ-
խաւորեմ, կարծեմ, համա-
րիմ, վարկանիմ :

Argumentósus - sa - sum (աթ.).
հանճարեղ, հնարազիւտ,
կորովամիտ, ճարտար, հաու-
տատիչ, ցուցիչ, հաւանե-
ցուցիչ, յաղթահարիչ :

Arguméntum - ti (չլթ.). յանդի-
մանութիւն, պատճառք, ըն-
ծայութիւն, հաւանութիւն,
ցոյց, նշանակ, կարծ, կարծիք,
հանդէս, նիւթ, առարկայ :

» morbus articuláris (ար.)․ յօդից ցաւ, յօդացաւութիւն, ոտնացաւութիւն :

Articuláris-rii (ար.)․ ոյր յօդքն ցաւնն, պատագրոս :

Articuláte } Աբ․ մի ըստ միոջէ,
Articulátim } մի առ մի, ուրոյն, մեկին,

յայտնապէս :

Articulátio - ónis (իգ.)․ յօդք, խաղալիք, յօդուածք :

Artículo - las - lávi - látum - láre (նրգ.)․ յօդեմ զբանն, հնչեմ, ողջ ածեմ զսիւղորայս vel զհնգինայ, ուղիղ բարբառիմ :

Articulósus-sa-sum (աթ.)․ ուտախիտ, ոստովք վարակեալ :

Articulus - li (ար.)․ յօդուածք, յօդք, խաղալիք, հանգոյց, զօդ, հատած, մասն, վայրկեան, բոպէ, կէտ, մէտ :

» articuli móntium․ դահաւանդակք, դարաւանդք լերանց :

Artifex - tificis (ար.)․ արուեստագէտ, ձեռագէտ, ճարտարապետ, ճարտար, արուեստական :

» artifices dicéndi․ հռետորք, ճարտարախօսք :

» artifices scénici․ կատակերգուք, գուսանք, վարձակք :

» ártifex scéleris․ չարեացապարտ, չարագործ, փնասապարտ :

» ártifex mundi․ արարիչ աշխարհի, արարչապետ, ստեղծիչ, գոյարար :

Artifex - tificis (աթ.)․ ճարտար

բագործ, արուեստական, պաշուճեալ :

Artificiális - le (աթ.)․ արուեստիւ գործեալ, արուեստական, ճարտարագործ :

Artificiáliter էմփ } Աբ․
Artificióse - sius - síssime }

ճարտարապէս, ճարտարութեամբ, արուեստիւ, հնարիւք :

Artificiósus-sa-sum (-sior-sísimus) աթ․ ճարտարագործ, արուեստական, ճարտար, հնարագիւտ, հանճարեղ :

Artificium - cii (զլթ.)․ արուեստ, ճարտարութիւն, հնարք, գործ, պաշտօն, խորամանկութիւն, նենգութիւն :

Artio-tis-tívi-títum-tíre (նրգ.)․ բռնի 'ի ներքս արկանեմ, մղեմ, ներքսամուտ առնեմ :

Arto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.)․ սնդեմ, ճմլեմ, ճընչեմ, համառօտեմ, կարճեմ, հատանեմ :

Artócopus - pi (ար.)․ հացաբաշխ ծառայ :

Artócreas - réatis (զլթ.)․ խորտիկ յօրինեալ 'ի մոյլ և 'ի հացէ :

Artoláganus - ni (ար.)․ քաքար, շօթ, կարկանդակ, հաստեայ :

Artópta - ae (իգ.)․ անօթ հացարարաց :

Artoptícus panis - is (ար.)․ հաց եփեալ յանօթս հացարարաց :

Artotrógus - gi (ար.)․ դատարկանձն, այր անպիտան, պարագորդ, անգործ :

Artua-uórum (չլ+.) } յօդուածք,
 Artus-tuum (ար.) }
 յօդք, խաղալիք, անդամք :
 » ártuum dolor. յօդից ցաւ,
 յօղացաւութիւն, ոտնացաւ-
 ութիւն :
 Arula - ae (իգ+.) . սեղան փոքր :
 Arúncus-ci (ար+.) . մօրուք քօշից :
 Arúndifer-difera-diferum (աթ+.) .
 եղեգնաբոյս, եղեգնուտ :
 Arundinétum-ti (չլ+.) . եղեգնա-
 պուրակ, շամբք, խարձք :
 Arundíneus - ea - eum (աթ+.) . ե-
 ղեգնեայ, եղեգնաբոյս :
 Arundinósus - sa - sum (աթ+.) .
 շամբուտ, եղեգնուտ :
 Arúndo - dinis (իգ+.) . եղեգն,
 զրիչ, ցօղուն, եղեգնիկ, սրինգ
 հովուական, նետ, փքին :
 Arundulátio - ónis (իգ+.) . մոյթ
 եղեգնեայ, նեցուկ յեղեգանց :
 Arúspex - picis (ար+.) . հարցուկ
 vel դէտ ընդերաց, ընդերա-
 հմայ, լերդահմայ :
 Aruspiciña - ae (իգ+.) . ընդերա-
 հմայութիւն, լերդահմայու-
 թիւն :
 Aruspiciñus - na - num (աթ+.) .
 ընդերահմայական, լերդա-
 հմայական :
 Aruspicium - cii (չլ+.) . լերդա-
 հմայութիւն, ընդերահմայ-
 ութիւն :
 Arvígñus-gna-gnum (աթ+.) . խոյի :
 Arvum - vi (չլ+.) . դաշտավայր,
 երկիր, աշխարհ, զաւառ,
 նահանգ, անդ, անդաստան,
 ագարակ, ծովեզր, ծով :

Arvus - va - vum (աթ+.) . հերկելի,
 վարելի, մշակելի :
 Arx - rcis (իգ+.) . ամրոց, ամուրք,
 բերդ, դղեակ :
 » arcem ex cloáca fácio. ստուա-
 րացուցանեմ զերս, աճեցու-
 ցանեմ բանիւք :
 As, assis (ար+.) . դէնար, դահե-
 կան, արծաթ, կէս դրամ,
 լիար մի :
 » ad assem ómnia perdo. վաս-
 նեմ զինչս, կորուսանեմ զա-
 մենայն ստացուածս :
 » ad assem rédigo. 'ի մոյր բռն-
 նադատեմ, 'ի մուրողութիւն
 ստիպեմ :
 » heres ex asse. ժառանգ հա-
 սարակաց, ընդհանրական ժա-
 ռանգորդ :
 Asarótum-ti (չլ+.) . յատակ խայ-
 տաբղէտ, տախտակամաք
 խորշ խորշ գործեալք :
 Asbéstus-ti (ար+.) . անարատ vel
 անկէզ քար :
 Ascalabótes-tae (իգ+.) . փաղիժ,
 տարենտական սարդ, կովա-
 դիաց, կովածուծ :
 Ascalónia - ae (իգ+.) }
 Ascalónium - nii (չլ+.) } սոխ
 փոքրիկ, խստոր :
 Ascáules-lae (ար+.) . որ 'ի փուքն
 օդընկալս զմղեալ օդն մա-
 տամբք 'ի նուագս յօրինէ :
 Ascéndo (չլ+.) Scando (արգ+.) . ե-
 լանեմ, համբռնեմ, վերա-
 նամ, բարձրանամ :
 » ascéndo equum, in equum. 'ի
 ձի հեծանիմ, աշտանակեմ :

» ascéndo in conciónem, in rostra. Հրապարակախօս լինիմ 'ի բեմէ, 'ի բեմ ատենախօսութեան ելանեմ :

Ascénsio-ónis (իգ.) } ելք, վե-
Ascénsus-us (ար.) } րացումն, համբարձումն, զա-
ռիվեր :

Ascia - ae (իգ.) . տապար, սակր դահճաց, բահ, փայտառ, քերիչ հրկրի :

Ascia loca-córum (չգ.) . արեւակէզ տեղիք, արեգակնակէզ վայրք :

Ascio - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.) . հարթեմ, ողորկեմ, տաշեմ, կոփեմ, յղկեմ, լուծանեմ զկիր :

Ascisco (նրգ. Scisco արգ.) . ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, ընդունիմ, յաւելում, յարեմ, զրեմ, հաշուիմ, համարիմ :

Ascites-ae (իգ.) . ջրգողութիւն որովայնի :

Ascopéra-ae (իգ.) . պայուսակ, պարկ փոքրիկ :

Ascribo (նրգ. Scribo արգ.) . գրեմ 'ի թիւ, 'ի համար արկանեմ, համարիմ, թուեմ, հաշուիմ, յաւելում, կցեմ :

Ascriptio-ónis (իգ.) . յաւելում, յաւելումն :

Ascripticius - ia - ium } ար. 'ի
Ascriptivus - va - vum } թիւ գրեալ, համարեալ, յաւելեալ, յարեալ, զինուորեալ :

» ascriptivi milites. զինուորեալ մանկունք պատուակալք, գումարտակ զինուորք պատուոյ :

Ascriptor-óris (ար.) . ձեռնագրող, հաստատիչ :

Ascriptus-ta-tum (անց. րրգ.) . Տես Ascribo.

Asélla - ae (իգ.) . մատակ յաւանակ :

Aséllus - li (ար.) . իշամորուկ, մորուկ, յաւանակ :

Asílus - li (ար.) . գողեխ, բրէտ, պիծակ, ձիաստաց :

Asina - ae (իգ.) . մատակ էշ :

Asínalis - le կաճ }
Asinárius - ia - ium } ար. իշոյ,
Asíninus-na-num } թանձրամիտ, ապուշ :

Asinárius - rii (ար.) . իշավար :

Asinus - ni (ար.) . էշ, անուսումն, տգէտ, տխմար, շինականագոյն, տմարդի :

Asio - ónis (իգ.) . եղջերաւոր բու, բուէճ :

Asótia-ae (իգ.) . զեղխութիւն, փափկութիւն, շուայտութիւն, լկտութիւն, անառակութիւն, աղակատանք :

Asótus - ta - tum (ար.) . զեղխ, անառակ, վատնիչ, շուայտասէր, լկաի, ստահակ :

Aspáragus - gi (ար.) . ծնեքեկ :

Aspectábilis - le (ար.) . տեսանելի, տեսական, զննական, երեւելի, նշանաւոր :

Aspécto (նրգ. Specto արգ.) . միտ եղեալ հայիմ, յաւիմ, պըշնում, դէտակն ունիմ :

Aspéctus-us (աբ.)․ երեսք, դէմք, կերպարանք, հայեցուածք, տեսիլ, երեւոյթ, հարեանցի նայեցուածք :

» primo aspéctu. 'ի հարեանցի, յառաջնում նուազի անդ, այն ինչ :

» uno aspéctu. ըստ կշռելոյ աչաց, ըստ աչս, 'ի տեսանել անդ, իսկոյն, ըստ վեր 'ի վերոյ երեման :

Asper-ra-rum (-érior-érrimus) ած․ խիստ, կարծր, բարկ, դաժան, կծու, դառն, անհարթ, խոշոր, դերբուկ, սուր, հասու, խայթիչ, թթու, փոթոթահամ, դժնդակ, ահաշառ, տմարդի, շինական, անհամբոյր, վայրենի :

» áspera loca-córum․ դերբուկք, դժուարինք, առապարք :

» asper nummus. նորոգ հատեալ դրամ, պողպատեան vel փայլուն դահեկան :

Asperátus-ta-tum (աօյ․ Դրբ.)․ Տես Aspero.

Aspere - périus - pérrime (Աբ.)․ խստիւ, խստութեամբ, սաստիկ, ուժգին :

Aspérge - ginis (էգ.)․ սրսկումն, անձրե ցողազին :

Aspérge (նրգ․ Spargo աբ.)․ սրսկեմ, ցողեմ, ցանեմ, թահամ, ոռոգանեմ, համեմեմ, ամոքեմ, սփռեմ :

Aspéritas - tátis } էգ․ խստութիւն, դժնդակութիւն, դա-

ժանութիւն, անհարթութիւն, տմարդութիւն, շինականութիւն, սոսկումն, քստումն :

» asperitúdo ánimi. դժուարութիւն տուրեառի շնչոյ, ծանրաշնչութիւն :

Aspernátio - ónis (էգ.)․ անարգանք, անարդուութիւն, արհամարհութիւն, անգոծնութիւն :

Aspernátus-ta-tum (աօյ․ Դրբ.)․ Տես Aspernor.

Aspernor - náris - nátus - nári (հաբ.)․ մերժեմ, ժխտեմ, անգոծնեմ, տնարգեմ, արհամարհեմ, անարժան համարիմ :

Aspero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ.)․ բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, կարծրացուցանեմ, սրեմ, թեքեմ, զրգռեմ :

» asperántur apes. մեղուք ակտացեալ զայրանան vel ժանտանան :

» áspero ignem. արծարծանեմ զկրակ, բորբոքեմ զհուր :

Aspérsio-ónis (էգ.) } սրսկումն

Aspérsus-us (աբ.) }
Aspérsus - sa - sum (աօյ․ Դրբ.)․ Տես Aspérge.

» aspérsus infámiâ. վատանուն, վատանշան, խայտառակ :

Asperugo - ginis (էգ.)․ կաթնխոտ, տունկ որ կուռի 'ի հանդերձ :

Aspicio, áspicis - péxi - pectum - picere (նրգ.)․ հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դիտեմ, դէտնկն

- ունիմ, պշնում, տեսանեմ,
ակն դնեմ, մեծարեմ, պա-
տուեմ :
- » aspicio lucem. 'ի լոյս գամ,
ծնանիմ :
- Aspiratio - ónis (էգ.). փչումն,
փչիւն, շունչ, շողի, գոլորշի,
բուրումն, զօրութիւն, ազդե-
ցութիւն :
- » aspiratio áëris. շնչառու-
թիւն, տուրեառ շնչոյ :
- Aspiro (նրգ. et չղ. Spiro արգ.).
շնչեմ, փչեմ, ազդեմ, թե-
լագիր լինիմ, հեղում, զե-
ղում, օգնեմ, ձեռնառու լի-
նիմ, սատարեմ, ակն դնեմ,
թեկն ածեմ զերիք, ջանամ,
փոյթ յանձին ունիմ :
- » aspirant aures. շնչեն հողմք,
փչեն օդք :
- » aspiro in cúriam. զսինկղետի-
կոսի թեկն ածեմ :
- » aspiro ad honóres. տենչամ
պատուոյ, ակն դնեմ բարձի :
- Aspis - idis (ար.). քարք, իժ :
- Asportatio - ónis (էգ.). փոխումն,
տեղափոխութիւն :
- Aspórto (նրգ. Porto արգ.). այլ-
ուր տանիմ, փոփոխեմ, փո-
խեմ :
- Asprédo - dinis (էգ.). խստու-
թիւն, դժնդակութիւն, դա-
ժանութիւն, անհարթու-
թիւն, ամարդութիւն, շե-
նականութիւն, սոսկումն,
քստումն :
- Asprétum - ti (չղ.). խիստ տեղի,
դժնդակ և լի չարեօք վայր :

- Assaménta - tórum (չղ.). սե-
ղանք, տախտակք, առանցք :
- Assárius - ia - ium (ար.). դե-
նարի, խորովեալ, տապակեալ :
- Assárius - rii (ար.). դենար, ար-
ծաթ, դահեկան, կէս դրամ,
լիար մի :
- Assatúra - ae (էգ.). խորովոյք,
միս խորովեալ :
- Assecla - ae (ար.). արբանեակ,
աշակերտ, պատանեակ ազ-
նուական, սպասաւոր աւա-
գաց :
- » ássecla mensárum. սեղանա-
բոյժ, հացկատակ, պատա-
ռաբոյժ :
- Assectatio - ónis (էգ.). յուղար-
կաւորութիւն, ուղեկցու-
թիւն, ընկերութիւն առ 'ի
պատիւ, շուք, շքադիրք :
- » assectatio coeli, գննութիւն
երկնից, քննութիւն երեսաց
երկնի :
- Assectátor - óris (ար.). արբա-
նեակ, ընկեր, ընկերակից,
ուղեկից, շքադիր :
- Asséctor (հար. Sector-táris արգ.).
զհետ երթում, ուղեկից vel
ճանապարհակից լինիմ, ըն-
կերեմ առ 'ի պատիւ :
- Assénsio - ónis (էգ.). հաւանու-
թիւն, հաճութիւն, ընդունե-
լութիւն, հաստատութիւն :
- Assénsor - óris (ար.). հաւանիչ,
հաստատիչ :
- Assénsus - us (ար.). հաւանու-
թիւն, հաճութիւն, միաբա-
նութիւն, հաստատութիւն :

Assentatio-ónis (իփ․)․ ողորբանք,
փաղաքշանք, սուտակասպա-
սութիւն, զիջումն, ներումն :

Assentatiúncula - ae (իփ․)․ սա-
կաւ ինչ ողորբանք, քաղցրա-
բան բանք, գրգանք :

Assentátor - óris (ար․)․ ողորբիչ,
սուտակասպաս, շողորորթ,
փաղաքուշ, հրապուրիչ,
յանկուցիչ :

Assentatóriae (ձէ․)․ քաղցրա-
խառն բանիւք, գգուանօք :

Assentátrix - rícis (իփ․)․ սուտա-
կասպաս կին, հրապուրիչ
մանկամարդ :

Asséntio (չգ․ Séntio արժ․) կա՛մ }

Asséntior (հար․ Séntior արժ․) }

հաճ լինիմ, հաճիմ, հաւ-
անիմ, ընդունիմ, հաստա-
տեմ, յապահովս առնեմ :

Asséntor - táris - tálus - tári (հար․)․
հաւանիմ, հաճիմ, փաղաք-
շեմ, ողորբեմ, գգուեմ, դրգեմ,
յանկուցանեմ, զիջանիմ :

Assequor (հար․ Sequor արժ․)․
հասանեմ զկնի, ժամանեմ, շա-
հիմ, ստանամ, զբռամք ածեմ :

› assequor cogitationes tuas.
Թափ անցանեմ մինչև 'ի խոր-
հուրդս սրտի քո, Թափան-
ցանց ընդ մտածութիւնսդ
անցանեմ :

› assequor conjecturá. 'ի կարծ
դատեմ, կարծեմ, վարկանիմ,
համարիմ, յանձնէ իմանամ :

Asser - eris (ար․)․ տախտակ,
փորթիկ գերան, ձող, նիզ,
լծակ, բառնալիք :

Assérculum - li (չգ․) } տախտակ
Assérculus - li (ար․) }
փորթիկ, նուրբ մոյթ :

Assero - sévi - situm (նրփ․ Sero - ris
արժ․)․ առնթեր սերմանեմ,
մօտ ցտնեմ :

Assero - éruí - értum (նրփ․ Sero - ris
արժ․)․ հաստատեմ, հաւա-
տարիմ առնեմ, հաւատար-
մացուցանեմ, հաստատուն
ցուցանեմ :

› assero me in libertátem. յա-
զատութիւն դառնամ, փրկեմ
զանձն իմ յարգելանէ, Թա-
փեմ զիս 'ի ձեռաց այլոց :

› assero me stúdio. Կեցերիմ
յուսմունս, պարապիմ ուս-
մանց :

› assero in servitútem. գերեմ, 'ի
գերութիւն վարեմ, մտանեմ
'ի սարկութիւն, 'ի ծառայ-
ութեան կացուցանեմ, ծա-
ռայացուցանեմ :

Assértio - ónis (իփ․)․ ազատու-
թիւն, փրկութիւն, հաստա-
տական յառաջադրութիւն,
հաստատութիւն :

Assértor - óris (ար․)․ ազատիչ,
ազատեցուցիչ, փրկիչ, վրէժ-
խնդիր, քինախնդիր, պաշտ-
պան, ջատագով :

Assertória lis - itis (իփ․)․ դատ,
յորում խնդիր է վասն ազա-
տութեան ուրուք :

Assértum - ti (չգ․)․ հաստա-
տական յառաջադրութիւն,
հաստատութիւն, փորձ, հան-
դէս, ընծայութիւն :

Assértus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Assero.

» assértus in ingenuitátem. ազատ հռչակեալ, ազատացեալ 'ի ծառայութենէ :

Asservátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Asservo.

Asservio (չլք. Sérvio արժ.). ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ, 'ի սպասաւորութեան կամ, սպասաւորեմ :

Asservo (նրգ. Servo արժ.). պահեմ, պահպանեմ, զգուշանամ :

» asservo in cárcerem. դնեմ 'ի բանախ, բանտարդել առնեմ, 'ի դիպահոջ ունիմ :

Asséssio - ónis (էգ.). մօտաւորութիւն, օգնականութիւն, օգնութիւն :

Assessor - óris (ար.). օգնական vel աթռակից դատաւորի :

Assessórius - ria - rium (աթ.). որ անկ է օգնականի դատաւորի :

» assessórius liber. գիրք որ խօսին զպաշտամանէ օգնականի դատաւորին :

Assessúra - ae (էգ.). պաշտօն օգնականի դատաւորին :

Asséssus - sa - sum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Assideo և Assido.

Asséstris - ícis (էգ.). մանկաբարձ, ծնողիչ :

Asseveránter - tius } յէ. հաստատաւորեալ , ստուգապէս ,

Asseveráte } ստուգիւ , պնդապնդ , անշուշտ , անկրէպ :

Asseverátio - ónis (էգ.). հաստատութիւն, ստուգութիւն :

Assévero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ.). հաստատեմ, հաստատուն ցուցանեմ, հաւատարիմ առնեմ, հաւատարմացանեմ :

Assiccátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Assicco.

Assiccésco (չլք. Siccésco արժ.).

չորանամ, ցամաքիմ, ազակիմ, սարսափիմ, դօսանամ :

Assicco (նրգ. Sicco արժ.). չորացուցանեմ, ցամաքեցուցանեմ, դօսացուցանեմ :

Assículus - li (ար.). տախտակ նուրբ, մոյթ փոքրիկ :

Assideo, ássides (չլք. Sédeo արժ.) }

Assído - sédi (չլք. Sido արժ.) }

աւրնիւ երկաց լինիմ, օգնեմ, պաշարեմ, պատեմ, փակեմ, հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, նմանիմ, բերեմ զնմանութիւն, զպաշտօն աթռակցի դատաւորին վարեմ, բազմիմ, նստիմ :

» ássidet insáno. զնմանութիւն յիմարի բերէ, բախած է :

Assidue - uíssime (յէ.). ցանկ, ցանգորդ, հանապազորդ, անդուլ, անդադար, միշտ :

Assidúitas - tátis (էգ.). հանապազորդութիւն, մշտնջնաւորութիւն, ջան, փոյթ, ժրութիւն, պնդութիւն, յաճախութիւն :

Assíduus - ua - uum (-uior - uíssimus) աթ. փոյթ, դեգերեալ,

ցանկորդեալ, հանապազոր-
գական, ճիշդ, ճշգրիտ, տեա-
կան, մշտնջենաւոր :

» assiduus scriptor. հաւատա-
բիւ մատենագիր, անուանի
գրագիր :

Assignatio - ónis (իփ.). նշանա-
կագիր, որոշումն, կոշումն
յատեան, ժամադիր տեղի :

Assignátor - óris (ար.). նշանա-
կող, որոշիչ, սահմանիչ :

Assignátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assigno.

Assigno (նրգ. Signo արգ.). նշա-
նակեմ, որոշեմ, սահմանեմ,
կարգեմ, դնեմ, հաւատամ,
յանձն առնեմ, կնքեմ, ըն-
ծայեմ, գրեմ, թուեմ :

Assilio - lui - sultum (չլտ. Sálío
արգ.). ընդոսանում, ոստնում,
վազեմ, ոստոստեմ, մատչեմ,
մերձենամ, յարձակիմ, ար-
շաւեմ, խուժեմ :

Assimilatio - ónis (իփ.). նմա-
նութիւն, պատկեր, կերպա-
րանք, նկարագիր :

Assimilátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assimilo.

Assimilis - le (աթ.). նման, հան-
գոյն, նոյնպիսի, նոյն :

Assimiliter (Աթ.). ըստ նմին օրի-
նակի, նոյնգունակ, նմանա-
պէս, նոյնպէս :

Assimilo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.). նմանեցուցանեմ, հա-
մեմատեմ, հաւասարեմ, զու-
գեմ, կշռեմ :

Assimuláte (Աթ.). կեղծեօք, կեղ-

ծաւորութեամբ, կերպարա-
նօք, կեղծս 'ի կեղծս :

Assimulatio - ónis (իփ.). կեղ-
ծիք, խաբէութիւն, կեղծաւո-
րութիւն, պատրանք, կեր-
պարանութիւն :

Assimulátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assimulo.

Assimulo (նրգ. Simulo արգ.).
կեղծաւորեմ, կերպարանիմ,
կեղծս 'ի կեղծս լինիմ :

Assipóndium - dii (չլտ.). կշեռ-
միոյ լտեր :

Assis - is (իփ.). տախտակ, պնա-
կիտ, լիտր, կոտոր, պատառ,
հատուած, մասն :

Assisto, ástiti (չլտ. Sisto արգ.).
աւրնթերակաց լինիմ, առա-
ջակայ դտանիմ, օգնեմ :

» assisto ad fores. 'ի դուրս
հասեալ կամ, մերձ առ դուրս
սպասեմ :

Assitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Assero.

Asso - sas - sávi - sárum - sáre
(նրգ.). 'ի խորովս արկանեմ,
խորովեմ, տապակեմ, աղանձ-
նեմ, ազուցանեմ, խառնեմ,
կցեմ, յարեմ :

Assócio (նրգ. Sócio արգ.). ըն-
կերեմ, յրնկերութիւն առ-
նում, հաղորդ առնեմ, յո-
դեմ, զօդեմ, միաւորեմ :

Assóleo (չլտ. Sóleo արգ.). սովոր
լինիմ, սովորիմ, սովորու-
թիւն է իմ, ընդելանիմ :

» ut ássolet. որպէս սովոր է,
ըստ սովորութեան իւրեանց :

Assono (չլդ. Sono արժ.). Հըն-
չեմ, թնդամ, բեկանին ան-
դրէն ձայնք արձագանգաց :

Assúdat (Դժդ. Sudo արժ.). քրրո-
նիմ յոյժ, 'ի քրտունս հա-
մակիմ, ընդ քիրտն մտանեմ :

Assudéscó - scis - scere (չլդ.).
չորանամ, ցամաքիմ, ազազիմ,
սարսատիմ, գոսանամ :

Assuefácio (Նրգ. Fácio արժ.).
սովորեցուցանեմ, ընդեղացու-
ցանեմ, կրթեմ, վարժեմ :

Assuefáctus-ta-tum (անյ. Դրբ.).
Տես Assuefácio և Assuefio.

Assuefio (չլդ. Fio արժ.) } սո-
Assuéscó (չլդ. Suéscó արժ.) }

վորիմ, սովոր լինիմ, ընդե-
լանիմ, ուսանիմ, կրթիմ :

Assuetúdo - dinis (եգ.). սովո-
րութիւն, ընդելութիւն, ըն-
տանութիւն, վարժութիւն,
բարք, բնութիւն :

Assuétus - ta - tum (-tior) ան-
սովոր, սովորեալ, ընդել,
ընդելական, սովորական :

Assúla - ae (եգ.). շերտ փայտի,
տաշեղ, կոտոր, բեկոր :

Assulátim } Գբ. շերտս շերտս,
Assulóse }

'ի մանր մանր մասուռնս :

Assúltim (Գբ.). ոստոստեղով,
'ի վեր վազելով :

Assúlto (չլդ. Salto արժ.). ոստ-
նում, ընդոսանում, վազեմ,
յարձակիմ, արշաւեմ :

Assúltus - us (ար.). ոստումն,
ոստիւն, վազք, յարձակումն,
արշաւան, կոծանք :

Assum - si (չլդ.). միս խորովեալ,
խորովոյք :

Assúmo (Նրգ. Sumo արժ.). յանձն
առնում, ընդունիմ, յանձին
ունիմ, ըմբռնեմ, խորեմ,
գրաւեմ, հանեմ, գրեմ, հա-
մարիմ, ընծայեմ :

» assúmo te in societátem. յըն-
կերութիւն առնում գրեզ,
ընկերշակեմ :

» assúmo in consilium. խոր-
հրդակոն առնում, խորհրդ-
ակից լինիմ :

Assúptio - ónis } եգ. առումն,
Assúptio - ónis } հոգաբարձութիւն, փոքրա-
գոյն յառաջադրութիւն, փո-
խումն Ալուսին յերկինս :

Assumtivus - va - vum (ան-
յ.). յարաւքին պատճառաց ա-
ռեալ, եկամուտ, օտար :

Assúmtus - ta - tum (անյ. Դրբ.).
Տես Assúmo.

Assuo (Նրգ. Suo արժ.). կցկցեմ,
կարեմ, կարկատեմ, նորոգեմ :

Assúrgo (չլդ. Surgo արժ.). յառ-
նեմ, կանգնիմ կամ, 'ի վեր
ելանեմ, ծագեմ :

» assúrgo tibi. յոտն կամ, կան-
գնիմ, յառնեմ :

» assúrgo in árborem. ծառա-
նամ, մեծանամ, բարձրանամ :

Assus - sa - sum (ան-
յ.). աղանձ-
նեալ, խորովեալ, տապակեալ :

» assi lápidés. քարակարկառ,
կարկառ քարանց, քարակոյտ :
» assa voce cano. մենանուագ
երգեմ, առանձինն նուագեմ :

Ast (չղ.)• բայց, սակայն, այլ,
մանաւանդ զի, փոխանակ :
Astacus - ci (ար.)• խեցզետին :
Astaphis-áphidis (էփ.)• չամիչ :
Astéria - ae (էփ.)• աստղաքար :
Astérias - iae (ար.)• անծեղ ,
բազէ :

Astérium-rii (չղ.)• ասպակեխոտ,
ասպակադեղ՝ բուսուկ յորմն :
Astérno (նրփ.)• Sterno արփ.)•
ձգեմ, ձգտեմ, պարզեմ, տա-
րածանեմ, երկայնեմ :

Asthmáticus - ca - cum (աթ.)•
ծանրաշունչ, ծանր շնչով :
Astipulátio-ónis (էփ.) } հաճու-
Astipulátus - us (ար.) }
թիւն, հաւանութիւն, միա-
բանութիւն, դաշինք, դաշ-
նաւորութիւն :

Astipulátor - óris (ար.)• երաշ-
խաւոր, հաստատիչ, դաշ-
նադիր :

Astípulor (հար.)• Stípulor արփ.)•
դաշինս կռեմ, դաշնաւոր լի-
նիմ, հաճիմ, հաւանիմ, միա-
բանիմ, պայմանս դնեմ, պայ-
մանեմ, սահմանեմ :

Astituo (նրփ.)• Státuo արփ.)• զե-
տեղեմ, դնեմ, հաստատեմ,
կարգեմ :

Asto-titi-titum (չղ.)• Sto արփ.)•
յոտն կամ, առնթրեակաց
լինիմ, առաջակայ գտանիմ,
օգնեմ :

• asto in gēnuā. 'ի ծունր իջանեմ,
'ի գուռն անկանիմ vel կամ :

• astántes squamae. խողանեալ
թեփք ձկան :

Astrágalum - li (չղ.) }
Astrágalus - li (ար.) } կոճ ,

զլանակերպ վարդ շինուա-
ծոց, կցուած :

Astrapoplécta - tórum (չղ.)•
շանթահար տեղիք :

Astrepo (չղ.)• Strepo արփ.)• թըն-
դամ, դռնչիմ, հնչեմ :

» ástrepo tibi. ծափս հարկա-
նեմ՝ շաչելով և շառաչելով :

Astricte - tius (ձլք.)• անձկա-
գոյնս, սերտիւ, ջերմագոյնս,
պնդով :

Astrictio - ónis (էփ.)• թթուու-
թիւն, դաժանութիւն, բռն-
նադատութիւն, հարկ :

Astrictórius - ia - ium (աթ.)• նե-
ղիչ, բռնադատիչ, բարկ ,
թթու, խիստ, դաժան :

Astrictus - ta - tum (անց.)• Դրք.)•
Տես Astringo.

Astrictus - ta - tum (-tior) աթ.)•
նեղեալ, բռնադատեալ, հար-
կեալ, ստիպեալ, յանցաւոր,
պատժապարտ :

» orátio númerois astricta. երգ
վիպասանաց , վիպասանու-
թիւն, բանաստեղծութիւն ,
քերթուած , քերթութիւն ,
տաղաչափութիւն, միմունջ :

» lingua mercéde astricta. լեզու
օգտախնդիր, շահասէր բերան :
» astrictior ad largiéndum. ա-
զահ, կարկամ, կցիր, ճղճիմ,
սիւղ , կծծի, ժլատ :

Astricus - ca - cum (աթ.)• աստե-
ղեայ, աստեղական, աստե-
ղաձե, աստեղաւոր :

Astrifer - ifera - iferum } ասթ.
Astriger - igera - igerum }

աստեղաղարդ, աստեղաւոր :

Astringo (նրգ. Stringo արծ.).
պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, կա-
պեմ, կցեմ, յարեմ, բրտացու-
ցանեմ, ստիպեմ, բռնադատեմ,
հարկեմ, ամփոփեմ :

» astringo me furti. պատժա-
պարտ լինիմ գողութեան :

Astrológia - ae (իգ.). աստեղա-
գիտութիւն, աստեղանշմա-
րութիւն, քաւդէութիւն :

Astrólogus-gi (ար.). աստեղագէտ,
աստեղանշմար, քաւդեայ :

Astronómia - ae (իգ.). աստեղա-
գիտութիւն :

Astronómicus - ca - cum (ասթ.).
աստեղագիտական :

Astrónomus - mi (ար.). աստե-
ղագէտ :

Astrúctus - ta - tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Astruo.

Astrum - ri (չլթ.). աստղ, աստե-
ղաստուն :

Astruo (նրգ. Struo արծ.). շի-
նեմ, կանգնեմ, յօգեմ, յաւե-
լում, համարիմ, ընծայեմ,
'ի միտս նկարեմ, հաւատար-
մացուցանեմ, հաստատեմ :

Astula - ae (իգ.). շերտ փայտի,
տաշեղ, բեկոր :

Astúpeo (չլթ. Stúpeo արծ.). հիա-
նամ, սխրանամ, զարմանամ,
յապուշ կրթիմ, սքանչանամ :

Astúrco - ónis (ար.). արագա-
գնաց երիվար, թեթեւանդամ
և արագոտան ձի :

Astus-us (ար.) }
Astútia - ae (իգ.) }

խորամանկու-
թիւն, խաբէութիւն, խորա-
գիտութիւն, հանճար, խա-
բանք, նենգ, նենգութիւն,
պատրանք, դաւ :

Astúte - tius - tissime (ձլթ.). խո-
րամանկութեամբ, խաբէու-
թեամբ, ճարտարութեամբ,
հնարիւք, խորագիտութեամբ :

Astútulus - la - lum (ասթ.). խա-
բեբայ, նենգաւոր, խորամանկ,
պատիր, դաւաճան :

Astútus - ta - tum (-tior - tissimus)
ասթ. խորամանկ, խաբեբայ,
խաբուսիկ, ճարտար, խորա-
գէտ, իմաստուն, չար, չա-
րանիւթ, չարաճճի :

Asýlum - li (չլթ.). ապաւէն, ա-
պաստան, պատսպարան, տեղի
ապաւինի vel ապաստանի,
ապահարկ, երաշխաւորու-
թիւն :

Asýmbolus - li (ար.). պատառա-
բոյժ, սեղանաբոյժ, հացկա-
տակ :

» asýmbolus est. չհասուցանէ
վրաժինն որ անկանի 'ի հան-
գանակէ, չլուծանէ զվրէժն :

Asýndeton - ti (չլթ.). անզօդ հա-
տուածք բանից՝ ձև հետո-
րական :

Asýntheta cristállá - lórum (չլթ.).
վանակն վճիտ, ակն վոնի
մեծապայծառ, պաղպաղակ
պայծառազեղ գունով :

Asýnthesis - ta - tum (ասթ.). զաս-
անջատ, անկարգ, խառնակ :

At (չղէ.)• բայց, սակայն, այլ,
այլ սակայն, սակայն և այն-
պէս, զոնէ, գէթ, փարթար :
» at enim իմ vero. բայց սա-
կայն, տակաւին :
» at etiam. բայց յայսմանէ,
այլ և :
Atat (ՏԶԲ.) յիշ, վաշ, վաշ, յիշ,
եղեւ, բաբէ :
Atabulus - li (աբ.)• հողմ արեւմը-
տեան հիւսիսոյ :
Atavia - ae (եգ.)• հանի հանւոյն :
Atavus - vi (աբ.)• հաւ հաւուն,
նախնի :
Atellána - ae իմ } եգ. կա-
Atellána fábulas - ae }
տակերգութիւն երգիծական
և լկտի :
Ater - tra - trum (-trior) աթ.
սեւ, թուխ, մութ, մթին,
աղջամղջին, խաւարչտին,
արջն, նսեմ, աղօտ, թխա-
գոյն, սգազգած, թաւ, թան-
ձրախիտ, տխուր, տխրական,
աղետալից, անագորոյն :
» atrum vinum. գինի բարկ :
» ater panis. սեւա հաց :
» atra bilis. սեւա մաղձ, սեւա-
մաղձութիւն, տխրութիւն,
թախձութիւն :
» atra dies. գուժարեք օր :
Atheismus - mi (աթ.)• անաստուա-
ծութիւն, անաստուածապաշ-
տութիւն, ամպարչտութիւն :
Athenaeum - ei (չգ.)• ժողով
խաւանոց, տիեզերական դրպ-
րոց, համալսարան, վարժոց :
Atheroma - atis (չգ.)• ելունդն,

այտուցն, ուռէց, պալար,
խաղաւարտ :

Atheus - ei (աթ.)• անաստուած,
ամպարիշտ :

Athléta - ae (աթ.)• ըմբիշ, մար-
տիկ, նահատակ, ռիտրիմ,
ըմբշամարտիկ, բռնամարտիկ :

Athlética - ae (եգ.)• հրահանգք
ըմբշամարտկաց, ըմբշական
մրցութիւն, ըմբշամարտք :

Athlétique (ՎԶԲ.)• զօրէն մարտիկ
ըմբշի, հանգոյն ըմբշամար-
տկաց :

Athléticus - ca - cum (աթ.)• ըմ-
բշական, ըմբշամարտ :

Athlon - li (չգ.)• վարձք յաղ-
թութեան յասպարիզի, մրց-
ցանակ, բրաբիոն :

Atinia - ae (եգ.)• կնճնի :

Atmosphaéra - ae (եգ.)• համա-
տարած օդ, մթնոլորտ, սահ-
ման օդոյ :

Atomus - mi (եգ.)• հիւլէ, մանրա-
մաղ փոշի, շիղ փոքրիկ, ունդ :

Atque (չղէ.)• և, այլ, բայց,
սակայն, ճշմարտապէս, ստու-
գութեամբ, հանդերձ այսու :

» aequae atque. այնչափ՝ որչափ :

Atqui (չղէ.)• վասն որոյ, արդ,
ուրեմն, բայց, սակայն, այլ,
սակայն և այնպէս :

Atramentum - ti (չգ.)• թանաք,
սևադեղ, սևակ, մուր :

» atramentum librarium. թա-
նաք տպագրութեան :

» atramentum scriptorium. թա-
նաք գրելոյ, սևադեղ գրչու-
թեան :

» atramentum sulórium. ար-
ջասպ :

Atrátus - ta - tum (աթ.). սեւ-
գոյն, սեւազգած, սեւազգեստ,
'ի թուխս համակեալ :

Atriárius - rii (ար.). պահապան
գաւթի :

Atricapílla - ae (իգ.). թուփկա-
տար՝ թռչուն :

Atricolor-óris (աթ.). սեւաւ, սեւ-
գոյն, թուփ, մուլթ, մթին :

Atriénsis - se (աթ.). գաւթի,
սրահակի :

» servus atriénsis. բարապան,
ղարապան, դռնապան, հա-
ղարապետ տան, սնտես :

Atriólum - li (չլթ.). փոքրիկ վայ-
րազաւիթ, սրահակ, փոքր
գաւիթ :

Atrium - rii (չլթ.). գաւիթ, վայ-
րազաւիթ, սրահ, անդաս-
տակ, մենաստան, վանք :

Atróeitas - táti (իգ.). վայրե-
նութիւն, խստութիւն, ա-
նագորունութիւն, անողոր-
մածութիւն, անգթութիւն,
գազանութիւն, դաժանու-
թիւն, պնդութիւն :

» atróeitas témporum. անհնա-
րին աղէտք ժամանակաց :

» atróeitas morum. տմարդու-
թիւն բուսոյ բարուց :

Atróciter - cius - cissime (Վլթ.).
խժարար, անողորմ, ան-
խնայ, անգթութեամբ, չա-
րաչար :

Atróphia - ae (իգ.). ծիւրու-
թիւն :

Atrophus - pha - phum (աթ.).
ծիւրեալ ծնկեալ :

Atror - óris (ար.). սեւութիւն,
թիւութիւն, սեւագոյն գոյն :

Atrox - ócis (- ócior - cissimus)
աթ. անաղորդ, անգութ,
վայրենամիտ, խռատիւր,
զազանաբարոյ, անողորմ,
խժուրժ, անհաշտ, թշնա-
մանադիր :

» atrox ódii. զայրագին, զայ-
րազնեալ, կատաղի :

» atróces litterae. լեզախառն
նամականի, պարսաւագիր գը-
րութիւնք :

Atrum olus - leris (չլթ.). վայ-
րենի լախուր, ձիալախուր :

Attáctus - ta - tum (անց. ԴԵԹ.).
Տես Attingo.

Attáctus - us (ար.). շօշափուծի,
շօշափելիք :

Attagen - énis (ար.) } սալամբ,
Attágena - ae (իգ.) }
թռչուն :

Attálica aulaéa - aeórum (չլթ.).
տապաստակք ընդելուզեալք
ոսկեով, ոսկեճամուկ պաս-
տառք :

Attálicae conditiónes - num (իգ.).
յորդութիւն մեծութեանց,
առաստութիւն ընչից, մթերք :

Attálicae vestes - tium (իգ.).
ոսկեհոռն զգեստք, ոսկեթիւ
պատմոճանք :

Attamen (չլլ.). բայց սակայն,
հանդերձ այսու, տակաւին :

Attámino - nas - návi - nátum -
náre (նրգ.). արատեմ, աղ-

անդեմ, շաղախեմ, ապակա-
նեմ, պղծեմ :

Attégiae-iárum (էգ.). տնկունք,
խուղք, խղիկք, հիւղք, խըր-
ծիթք, խոռոչք, փապարք :

Attélabus - bi (աբ.). մարախ,
խարագուլ, գրուիճ, ջորեակ :

Attemperáte (Աէ.). 'ի դէպ ժա-
մու, 'ի պատշաճ ժամանակի,
'ի ճահ, ըստ պատշաճի :

Attémpero (նրգ. Témpero աբգ.).
յարգարեմ, յօրինեմ, յարմա-
րեմ, յերիւրեմ, կարգեմ, պատ-
շաճեմ :

Atténdo-ndi-ntum (նրգ. Tendo
աբգ.). ձգտեմ, ձգեմ, պարզեմ,
տարածանեմ, երկայնեմ, ուշ-
ունիմ, պարապիմ, միտ դնեմ,
զգուշանամ, անսամ, լսեմ,
ունկնդիր լինիմ :

› atténdo arcum. լարեմ զա-
ղեղն, մտանեմ ընդ աղեղն :

› atténdo ánimum. ուշ 'ի կուրծս
միտ դնեմ, պատկառ կամ,
պատաղիմ :

› atténdo juri. զօրէնսգիտու-
թիւն ուսանիմ, իրաւագի-
տութեան պարապիմ :

Attentátus-ta-tum (անյ. Դրէ.).
Տես Atténto.

Atténte - tius - tissime (Աէ.).
մտադիւրութեամբ, ուշ 'ի
կուրծս, խնամով :

Atténtio - ónis (էգ.). մտադիւ-
րութիւն, ուշ, փոյթ, խնամ,
ջան, զգուշութիւն :

Atténto (նրգ. Ténto աբգ.). փոր-
նեմ, զգործ առնում, ձեռն 'ի

գործ արկանեմ, բռնն հար-
կանեմ, սկսանիմ :

› atténto bello. տամ պատե-
րազմ, մղեմ զճակատ :

› atténto tempus próspcrum.
ակն ունիմ պատեհ ժամա-
նակի, պարապ խնդրեմ :

Atténtus - ta - tum (անյ. Դրէ.).
Տես Atténdo և Attineo.

Atténtus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) ած. մտադիր, ուշա-
կալու :

Attenuáte (Աէ.). թեթեւ, թե-
թեւագոյնս :

› attenuáte dico. պարզ և մե-
կին մեկնեմ, յայտնապէս և
միամտութեամբ խօսիմ :

Attenuátio - ónis (էգ.). նուա-
զութիւն, պակասութիւն,
սկարութիւն :

Attenuátus-ta-tum (անյ. Դրէ.).
Տես Atténuo.

Atténuo (նրգ. Ténuo աբգ.). նըր-
բեմ, անօսրացուցանեմ, սրեմ,
նուազեցուցանեմ, ծիւրեմ,
վտաեմ, տկարացուցանեմ,
ծնդեմ :

› atténuo te. խոնարհ առնեմ
զքեզ, խոնարհեցուցանեմ :

Attero (նրգ. Tero աբգ.). շփեմ,
լեսում, ծեծեմ, լմեմ, ման-
րեմ, փշրեմ, մաշեմ, սպա-
ռեմ, ծախեմ, փխրեմ, հնա-
ցուցանեմ :

Attéstans - ántis (Էյծ.). վկայ,
ականատես :

› attestánte ómnium memóriá.
ըստվկայութեան ամենեցուն :

Attestátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Attēstor.

Attēstor (հռ. Testor աբ.ճ.). վկայ
լինիմ, վկայիմ, վկայութիւն
դնեմ, կոչեմ 'ի վկայութիւն :

Attēxo (նրգ. Texo աբ.ճ.). ընդե-
լուզանեմ, խառնեմ, յարեմ,
կցեմ, յօդեմ, միաւորեմ :

Attice (ՎԷ.). վայելուչ, գե-
ղեցիկս :

Atticismus - mi (աբ.). վայելչու-
թիւն բարբառոյ, գեղեցկու-
թիւն լեզուի, պաճուճանք :

Atticisso - sas - savi - satum - säre]

Atticizo - zas - závi - zátum - záre]

չգ. ստտիկեցւոց բարբառով
խօսս դնեմ, վայելուչ լե-
զուաւ զբանս յօրինեմ :

Atticus - ca - cum (աթ.). ստտի-
կեցի, ստտիկական, վայե-
լուչ, գեղեցիկ :

» sermo átticus. ստտիկեցի ա-
սացուած, ստտիկական վայ-
ելչութիւն բարբառոյ :

Attiguus - ua - uum (աթ.). կից,
կցեալ, մօտաւոր, մերձաւոր :

Attíneo (նրգ. Téneo աբ.ճ.). ու-
նիմ, ըմբռնեմ, բանգարգել
առնեմ :

» attineor stúdiis. պարապիմ
ուսմանց, յուսմունս դեգե-
րիմ, պատաղիմ զգարու-
թեամբ :

Attinet - nébat - ínuit (ԴճԷ.). անկ
է, ըմբռն է 'ի դէպ է, պարտ
ու պատշաճ է, հայի :

» hoc ad me áttinet. ինձ անկ
է իրդ այդ, ինձ պատշաճ է :

» quod ad me áttinet. որ ինչ
ինձ 'ի դէպ է :

» nihil áttinet dicere. չէ ինչ
պիտոյ ասել :

Attíngo, áttigi (նրգ. Tango աբ.ճ.).
շօշափեմ, զհամ առնում, ծա-
շտեմ, հասանեմ ղել ելանեմ
'ի ցամաք, յուզեմ, շարժեմ,
պատշաճիմ, հայիմ :

» áttigit Arméniam. եկն եհաս
'ի Հայաստան աշխարհ :

» attíngo coelum dígito. երջան-
կադոյն զանձնս. համարիմ :

» attíngo cognatióne. ազգական
լինիմ, տոհմակից եմ :

» attíngo léviter stúdia. 'ի հա-
րեանցի անցանեմ ընդ ըն-
թացս ուսմանց :

Attóllo (նրգ. Tollo աբ.ճ.). ամ-
բառնում, համբառնում, բարձ-
րացուցանեմ, 'ի վեր ունիմ,
վերացուցանեմ, ստուարա-
ցուցանեմ զերս, առաւելում,
աճեցուցանեմ բանիւք :

» attóllo signa. դրօշ կանդնեմ,
նշան բարձրացուցանեմ :

» rem parvam attóllo. ստուա-
րացուցանեմ յոյժ զերս փո-
քունս :

» attóllo ánimos. քաջալերիմ,
սրտապնդիմ, համարձակիմ,
զօրանում, փքամ, մեծամտեմ,
հպարտանում :

Attóndeo (նրգ. Tóndeo աբ.ճ.).
հատանեմ զհերս, կտրեմ,
գերծում, վերամ, սափրեմ :

Attónite (ՎԷ.). սքանչելապէս,
զարմանապէս, հիացմամբ :

Attónitus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Attono.

Attono (նրբ. Tono առ.). ապշեցուցանեմ, յապուշ կրթեմ, զարմացուցանեմ, ի հիացուծիւն ածեմ, հիացուցանեմ :

Attónsus - sa - sum (առ. Դրբ.).

Տես Attóndeo.

Attráctio - ónis (էգ.). քարշուկ, ձգուկ, կարկամութիւն, անհարթութիւն, խորտաբորտք :

Attráctus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Attraho.

Attraho (նրբ. Traho առ.). ձգեմ, քարշեմ, յանկուցանեմ, հրապուրեմ, յիս արկանեմ :

» attraho et reddo ánimam. ոգի կլանեմ, շնչեմ, ծծեմ զօդ :

Attréctátió - ónis (էգ.) } 202ա-

Attréctátus - us (առ.) } 202ա-

փուկ, շոշափելիք :

Attrécto (նրբ. Tracto առ.).

հպեմ, հուպ լինիմ, շոշափեմ :

Altremo (չլռ. Tremo առ.). զզուանի հարկանիմ, սարսուռեմ, դողեմ, երկնչիմ, զահի հարկանիմ, զարհուրիմ :

Altrepido (չլռ. Trépido առ.).

երկշտուկեամբ քայլեմ, ահիւ և երկիւղիւ ռան յոտանէ փոխեմ :

Attribuo (նրբ. Tribuo առ.).

կարգեմ, դնեմ, կացուցանեմ, հաստատեմ, գրեմ, թուեմ, համարեմ, ընծայեմ, տամ :

» attribuo negotium tibi. յանձնարարութիւն տամ քեզ, պատգամաւորութիւն առնեմ :

Attribútio - ónis (էգ.). նշանա-

կազիր, որոշումն :

» attributiónes - num. առանձինն հանգամանք, ուրոյն նշանակք, մօտաւոր դէպք :

Attribútum - ti (չլռ.). մուտք,

հաս, թոշակ :

» attribúta - tórum. հանգամանք

իրաց, մօտաւոր դէպք, ուրոյն նշանակք :

Attribútus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Attribuo.

Attritus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Attero.

» attritae opes. նուազագոյն մեծութիւնք, նուազեալ կարողութիւն, անզօր զօրութիւն :

Attritus - us (առ.). շփուկ :

» attritus calceamentórum. մաշուկ կոշկաց :

Atvéro (չլռ.). բայց սակայն,

սակայն և այնպէս, հանդերձ այսու, տակաւին :

Atypus - pi (առ.). լեզուակապ,

կակազոտ, թոթովախօս, թոթով, ծանրախօս, ծանրալեզու, քաղթնատ :

Au ! (ճջ.). ոհ, վա՛յ, բարէ :

Auceps - cupis (առ.). հաւորս,

որսորդ թռչնոց, հետաքրքիր, աւելախնդիր :

Auctárium - rii (չլռ.). առաւել-

ութիւն, յաւելուած, աւելորդ :

Aúctio - ónis (էգ.). աճումն,

յաճախութիւն, առաւելութիւն, յաւելուած, աճուրդ, հասարակաց վաճառք :

- » *auctionem facio*. 'ի հասարակաց վաճառս վաճառեմ, 'ի վաճառ հանեմ յաճրդի :
- Auctionalia - lium* (պլուր.). արձանագիրք տանց որ վաճառին յաճրդի, մուրհակք, թուղթք դաշանց, հաշիւք :
- Auctionarius - ia - ium* (աթ.). հասարակաց վաճառուց, աճրդի :
- » *auctionariae tabulae*. արձանագիրք աճրդի :
- » *auctionaria atria*. արահաճրդի :
- Auctionor - naris - natus - nari* (հոր.). վաճառեմ 'ի հասարակաց վաճառս, 'ի վաճառ հանեմ յաճրդի :
- Auctito* (Itto արծ.). էսմ }
Aucto - tas - távi - tátum - táre }
 նշ. աճեցուցանեմ, առաւելում, յաւելում :
- Auctor - óris* (ար. et էթ.). աճեցուցիչ, բազմացուցիչ, գտակ, գտիչ, արարիչ, պատճառ, հնարադիւտ, մատենագիր, զրազիր, հաստատիչ, սահմանիչ, առաջնորդ, արուեստագէտ, ձեռագէտ :
- » *auctor sum tibi*. տիրաւար խրատեմ զքեզ, յորդորեմ զքեզ իշխանութեամբ :
- auctor consilii*. առաջին խորհրդական, զլսաւոր խորհրդակից :
- ctoramentum - ti* (պլուր.). պարտիք, պարտապանութիւն, պարտոյք, հարկ, գինք, յարկ, վարձք, փոխարէն, արիտուր, հաստուցումն :
- Auctoratus - ta - tum* (անց. դրբ.). Տես *Auctoro*.
- » *auctoratus miles*. զինուորեա մանուկ :
- Auctoritas - tális* (էթ.). իշխանութիւն, ծոխութիւն, տէրութիւն, հաստատութիւն, հաւանութիւն, ընդունելութիւն, վարկ, պատիւ, յարկ կար, կշիռ :
- Auctoro - ras - rávi - rátum - ráv* (նշ. դրբ.). ստիպեմ, բռնադատեմ, հարկեմ, նուաճեմ, վաճառակուր առնեմ, վաճառեմ, զինուորեցուցանեմ, զինուոր զրեմ, զնոց առնում գնեմ, զբաւ տամ, արժաւ նաւոր լինիմ :
- Auctum - ti* (պլուր.) }
Auctus - us (ար.) } աճումն, առաւելութիւն, յաւելում, յաւելում :
- Auctus - ta - tum* (անց. դրբ.). Տես *Augeo*.
- » *auctus auxilio*. զօրավիզն օգնականութեան լեալ, թիկունս արարեալ :
- » *auctus damno*. նորանոր աւելտս կրեալ, 'ի բազում չարիս ըմբռնեալ :
- Aucupatio - ónis* (էթ.). հաւորսութիւն, որս թռչնոց, հաւքնախճիրք որսոց :
- Aucupatarius - ia - ium* (աթ.). որսորդական, հաւորսական :
- Aucupium - pii* (պլուր.). որս թռչնոց, հաւորսութիւն, երէնախճիրք որսոց, հաւք :

» *aucúpium delectationis*. փա-
փաք հաճոյ լինելոյ ունկըն-
դրաց, ցանկութիւն հաճե-
լոյ զլսելիս լսողաց :

Aucupo-pas-pávi-pátum-páre
(ՆԴԳ.) Կամ

Aucupor-páris-pátus-pári (ՀԽԲ.)
Թռչունս որսամ, թակարդեմ,
փութով խնդրեմ, 'ի խնդիր
լինիմ, խուզեմ, հետազոտեմ :

» *ex insidiis clanculum aucupo*.
'ի ծածուկ դիտեմ, գաղտ
լրտեմ :

Audácia-ae (ԷԳ.) Ժպրհութիւն,
յանդգնութիւն, համարձակու-
թիւն, քաջութիւն, քաջա-
սրտութիւն, վստահութիւն :

Audáciter - ius - íssime } ԱԲ.
Audácter

յանդգնագոյնս, յանդգնաբար,
համարձակաբար, համարձա-
կագոյնս, առանց խորհրդոյ,
յախուռն :

Audáculus - li (ԽԲ.) սակաւիկ
մի յանդուգն, փոքր մի հա-
մարձակ :

Audax - ácis Կամ

Audens-éntis (-tior-líssimus) }
առ. յանդուգն, համարձակ,
ժպրհ, լիրբ, անխորհուրդ,
քաջ, քաջասիրտ, ազատա-
բերան :

Audénter-tius (ԱԲ.) յանդգնա-
բար, յանդգնագոյնս, համար-
ձակագոյնս, համարձակաբար,
առանց խորհրդոյ, յախուռն :

Audéntia - ae (ԷԳ.) յանդգնու-
թիւն, ժպրհութիւն, հա-

մարձակութիւն, քաջութիւն,
քաջասրտութիւն, վստահու-
թիւն :

Audeo-des, ausus-dére (ԿԳ.)
յանդգնիմ, համարձակիմ, իշ-
խեմ, ժպրհիմ, ժտիմ, կազ-
միմ, պատրաստիմ, փորձեմ,
զչափ առնուիմ :

» *áudeo última*. ձեռներէց լի-
նիմ 'ի յետին փորձս, զփորձ
գերացն առնուիմ հուսկ ու-
րեմն :

Audiens-éntis (ԷԳԺ.) լսող,
լսելի, ունկնդիր :

Audiéntia - ae (ԷԳ.) լսողու-
թիւն, ունկնդրութիւն, լսե-
լիք լսողաց :

Audio - dis - divi - ditum - díre
(ՆԴԳ.) լսեմ, ունկն դնեմ,
ունկնդիր լինիմ, իմանամ,
իրազեկ լինիմ, 'ի վերայ հա-
սանեմ, խելամսեմ, անսամ,
աշակերտիմ :

» *áudito paucis*. Լուր կարճ 'ի
կարճոյ բանիցս :

» *audítur*. զօրութեամբ իմա-
ցեալ լինի, լռելեայն ակնար-
կութիւն առնի :

» *áudio dicto*. հնազանդ լինիմ,
հնազանդիմ, անսամ, լսեմ :

Auditio-ónis (ԷԳ.) Լուր, համ-
բաւ, հուշակ, ուսումն, հա-
մար, դաս :

» *fictae auditiónes*. ստացօյ
զըոյցք, պատիր տեղեկու-
թիւնք :

Auditiúncula - ae (ԷԳ.) համա-
ռօտ համար, կարճ դաս :

Auditor-ōris (ար․)․ Լսելի, լսող,
ունկնդիր, աշակերտ, սան :

Auditorium - rii (չլ․)․ Լսողու-
թիւն, ունկնդրութիւն, ուն-
կընդիրք, սրահ ունկնդրու-
թեան, դպրոց, կաճառ, ա-
տեան :

Auditus - ta - tum (անյ․ ԴԵՔ․)․
Տես Audio.

Auditus - us (ար․)․ Լսելիք, ա-
կանջք :

» de auditu. 'ի լրոյ, 'ի լուր
ականջաց, յականջալուրս,
աւանդութեամբ :

Aufero, abstuli, ablātum (նրգ․
Fero արժ․)․ 'ի բաց բառնամ
vel տանիմ, յափշտակեմ, գո-
ղանամ, արգելում, խափան
լինիմ, հեռացուցանեմ, 'ի
բացեայ առնեմ, 'ի միակողմն
թողում, լքանեմ, խաբեմ,
թիւրեմ, հրապուրեմ :

» aufer te hinc. 'ի բաց գնա՛
աստի :

Aufugio (նրգ․ et չլ․ Fugio արժ․)․
նչիմ, խոյս տամ, 'ի փա-
ստ դառնամ, մեկուսա-
նալ :

- es, auxili, auctum - gero
et նրգ․)․ աճեմ, բազմա-
ն, մեծանամ, աճեցուցա-
նալ, առաւելում, յաճախեմ,
մացուցանեմ :

» te divitiis. ընչաւէտ
ծեմ զքեզ, մեծացուցա-
նալ, ընում բարեօք :

» cognomento. մեծա-
սիւ մեծարիմ :

» auget morbus. հիւանդու-
թիւնն աճէ և սաստկանայ :

Augesco - scis - scere (չլ․)․ ա-
ճեմ, բազմանամ, առաւե-
լում, մեծանամ :

Augmen - minis } չլ․ աճումն,
Augmentum - ti }

առաւելութիւն, յաճախու-
թիւն, յաւելում, ընդար-
ձակութիւն :

Augur - uris (ար․ et իգ․)․ կիւս,
իղձ, ըղձապատում, հաւա-
հարցուկ, հաւադէտ, հաւա-
հմայ, դիւթ, քաղղեայ, գէտ :

Augurale - lis (չլ․)․ տեղի կիւ-
սից, նշանք հաւահմայից,
դիւթարան :

Augurális - le (անթ․)․ դիւթա-
կան, կախարդական :

» augurales libri. մատենանք հաւ-
ահմայից, գիրք դիւթականք :

Auguratio - ōnis (իգ․)․ հաւա-
դիտութիւն, ըղձութիւն,
դիւթութիւն, հմայք :

Auguratio (ՎԷՔ․)․ դիւթաբար,
հարցանելով զհաւահմայս,
կախարդաբար :

Auguratus - la - tum (անյ․ ԴԵՔ․)․
Տես Auguro.

Auguratus - us (ար․)․ աւագու-
թիւն հաւադիտի, բարձ հաւ-
ահմայի :

Augurium - rii (չլ․)․ դիւթու-
թիւն, հաւադիտութիւն, ըղ-
ձութիւն, հմայք :

Augurius - ria - rium (անթ․)․ դիւ-
թական, կախարդական, ըղ-
ձական :

Auguro - ras - rávi - rátum - ráre
(հրգ.) ևսճ

Auguror - ráris - rátus - rári (հրգ.)
դիւթեմ գալիւթութիւն, հաւ-
տդէտ vel հաւահարց լինիմ,
հմայեմ, ըզմանամ, գուշա-
կեմ, կարծեմ :

Augústa - ae (էգ.) . աւգոստա,
աւգոստական դշխոյ vel թա-
գուհի, տիկնաց տիկին :

Augustále - lis (լգ.) . վրան ար-
քունի, խորան սեպհոյ :

Augustális - le (աթ.) . աւգոստա-
կան, մեծաշուք, փառաւոր :

» augustáles ludi. խաղք 'ի պա-
տիւ Մագոստոս կայսեր :

Augúste - tius (ձգ.) . մեծաշուք
փառաւորութեամբ, բարե-
պաշտութեամբ, անարատու-
թեամբ, սրբութեամբ :

Augústus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) աթ. աւգոստական, մե-
ծաշուք, փառաւոր, մեծա-
րոյ, մեծարգոյ, պատուա-
կան, մեծափառ :

Aula - ae (էգ.) . գաւիթ, վայ-
րադաւիթ, սրահ, անդաս-
տակ, արքունիք, պալատն,
ապարանք, աշխարհամուտ
դուռն, պաշտօնեայք արքայի :

Aulaéa - órum }
Aulaéum - aei } լգ. օթոց նկա-
րէն, տապաստակ, պաստառ,
վարադոյր թատեր :

Aulaédus - di (ար.) . որ գեղգեղէ
նուագս սրնգաւ :

Aulètes - ae (ար.) . սրնգահար :

Auléticus - ca - cum (աթ.) . սրնգի :

» auléticus cálamus. եղէգն
սրնգի :

Aulicus - ca - cum (աթ.) . արքու-
նի, արքունական :

» áulici - córum (ար.) . արքու-
նականք, պաշտօնեայք դրանն
արքունի :

Aura - ae (էգ.) . սղոխ, սիւք,
քաղցրաշունչ հողմ, մեղմ օդ,
երգ, նուագ, շունչ, ոգի, այ-
եր օդեղէն, հաժմաւ, հոչակ,
անուն, շնորհք, երախտիք :

» aura secúnda. բարեբախտու-
թիւն, յաջողակ բախտ, յա-
ջողութիւն :

Aurária - ae (էգ.) . ոսկեհանք,
ոսկեհատ :

Aurárius - ia - ium (աթ.) . ոսկե-
ղէն, ոսկի :

Aurárius - rii (ար.) . ոսկեգործ,
ոսկերիչ :

Aurátor - óris (ար.) . օծանող
ոսկւով, ոսկերիչ :

Auratúra - ae (էգ.) . օծումն ոսկ-
ւով, ոսկերչութիւն, ոսկե-
զօծ մանն :

Aurátus - ta - tum (աթ.) . օծեալ
ոսկւով, ոսկեզօծ, ոսկիա-
պատ, ոսկեգոյն :

» milites auráti. զինուորք յոս-
կիաղէն վառեալք :

Auréolus - li (ար.) . փոքրիկ դրամ
ոսկի :

Auréolus - la - lum (աթ.) . ոսկե-
գոյն, ոսկեկար :

» aureólus libéllus. մատեան
ոսկեղէն, գիրք ընտիր, ազնիւ
դպրութիւն :

Aurésco - scis - scere (չղ+). օծա-
նիմ սկսուի, սկսեցոյն լինիմ:

Aureus - ea - eum (աթ+). սկե-
ղէն, սկի, սկեզօծ, գեղե-
ցիկ, չքնաղազեղ, վայելուչ,
չնորհալից, չնաշխարհիկ,
ազնիւ, ընտիր, հոյակապ:

» malum áureum. կիտրոն:

» áurei mores. լաւագոյն բոյս
բարուց, բարձր բարեբարք:

Aureus - ei (ար+). դրամ սկի:

Aurichálcum - ci (չղ+). արոյր,
պղինձ փայլուն vel ծխեսալ,
քրայական նիւթ:

Auricilla - ae (իգ+). փոքրիկ ա-
կանջք:

Auricomus - ma - mum (աթ+).
սկեգիսակ, լուսակիզն:

Aurícula - ae (իգ+). ունկն փո-
քրիկ, ականջք, լսելիք:

Auriculáris - re կաճ } աթ. ա-

Auriculáriu - ia - ium }
կանջալուր:

Aurifer - ifera - iferum (աթ+). ոս-
կեհոս, սկեբուղի:

Aurifex - rificis (ար+). սկերիչ,
սկեգործ:

Aurifodina - ae (իգ+). սկեհանք,
սկեհատ:

úrís (ար+). գող vel խո-
ււոյ:

e (ար+ et իգ+) }
s - rii (ար+) } կառա-

- óris (ար+) }
կառապետ, սայլորդ,

լիղ, նաւապետ:
- ónis (իգ+). կառա-
թիւն:

Auriger - rígera - rígerum (աթ+).
սկեբուղի, սկեհոս:

Aurigo - gas - gávi - gátum - gáre }
(չղ+) կաճ

Aurígor - gáris - gátus - gári (հար+).
կառապարեմ, առաջնորդեմ,
ուղղեմ, վարեմ:

Aurilégulus - li (ար+). ժողովող
սկւոյ:

Auripigmentum - ti (ար+). սկե-
գոյն զառիկ:

Auris - is (իգ+). ունկն, ականջք,
լսելիք:

» cano surdis áuribus. ընդ
խուլս խօսիմ, ժամավաճառ
լինիմ, 'ի զուր ծախեմ զբանս,
'ի ջուր աղամ:

» áuribus accipio. ունկն դնեմ,
ունկնդիր լինիմ, լսեմ, առ-
սամ, ականջեմ:

» in aurem կաճ ad aurem dico.
զաղտ խօսիմ, 'ի ծածուկ բար-
բառիմ:

Auriscálpium - pii (չղ+). ական-
ջակրիտ, շիղ առ 'ի զա-
կանջսն մաքրելոյ:

Auritus - ta - tum (աթ+). ոյր մեծ
են ականջք, ուշակալու,
մտադիր:

» auritus testis. ականջալուր
վկայ:

Auróra - ae (իգ+). այգ, արեա-
ծայլք, արշալոյս, առաւօտ:

Aurósus - sa - sum (աթ+). սկե-
գոյն, սկենկար:

Aurum - ri (չղ+). սկի, դրամ,
դահեկան, արծաթ, մեծու-
թիւն, մթերք, անօթ սկի:

aurum infectum. ոսկի ան-
զործ :

aurum factum. գործեալ ոսկի :

auri sacra fames. անյագ ցան-
կութիւն ոսկւոյ, ամպարիշտ
քաղց ոսկւոյ :

aurum coronatum. բաժակ ոս-
կեղէն, նուագ ոսկի :

auscaripea - ae (իգ.). օձա-
սանդր, բազմոտանի, նեպուկ :

Auscultatio - ónis (իգ.) } ունկն-
Auscultatus - us (ար.) }

դրութիւն, լուր, լսելիք :

Auscultator - óris (ար.). ունկն-
դիր, լսող, լսելի :

Ausculto - tas - távi - tatum - táre
(նգգ.). լսեմ, ունկն դնեմ,
ունկնդիր լինիմ, անսամ :

Ausculto tibi կամ te. անսամ
քեզ, ունկն դնեմ բանից քոց,
հնազանդիմ, հնազանդ լինիմ :

Auspex - spicis (ար.). պաշտ-
պան, օգնական, ըղձապա-
տում, խորհրդական, խոր-
հրդակից :

Auspicalis - le (աթ.). ըղձական,
դիւթական, կախարդական :

Auspicato - tius (Վգ.). դիւթա-
բար, ընդ հովանեաւ, բախ-
տիւ, յաջողութեամբ, Աս-
տուծով, 'ի նպաստ :

Auspicatus - ta - tum (անգ. րրգ.).
Տես Auspikor.

Auspicatus - ta - tum (-tior - tís-
simus) աթ. յաջող, օգնական,
նպաստաւոր, հաշտ :

Auspicium - cii (չգգ.). հմայք,
ըղձութիւն, հովանի, պաշտ-

պանութիւն, կար, կարողու-
թիւն, իշխանութիւն, ճո-
խութիւն, կամք, յօժարու-
թիւն, հաճոյք :

» auspícia regni. առաջանիւթք
պետութեան, առաջին սկըզ-
բունք թագաւորութեան :

Auspico - cas - cávi - cáum - cáre
(չգգ.) կամ

Auspikor - cáris - cáus - cári (հար.).
հմայեմ, ըղձանամ, հաւա-
հարց vel հաւադէտ լինիմ,
դիւթեմ, գուշակեմ, սկսանիմ :

» vitam a supplicíis auspicátur.
սկիզբն կենաց իւրոց տառա-
պանօք լի եղի :

Auster - tri (ար.). հարաւ, հողմ
հարաւոյ, հարաւահողմ :

Austère - rius (Վգ.). խստիւ,
խստութեամբ, սաստկագոյնս,
անաշտ, առանց ակնաւու-
թեան :

Austéritas - tátis (իգ.). խստու-
թիւն, դաժանութիւն, սաստ-
կութիւն, անաշտութիւն,
կարծրութիւն, թթուու-
թիւն :

Austérulus - la - lum (աթ.). փոքր
մի խիստ, սակաւիկ մի դաժան :

Austérus - ra - rum (-rior - rissi-
mus կամ - rrimus) աթ. բարկ,
կծու, դառն, դաժան, խակ,
խիստ, սաստիկ, դժնդակ,
անաշտ, ձանձրացուցիչ,
տաղտկալից :

» gustus austérior. թթու vel
կծու համով, ոյր ծաշակ
դառնացուցանէ զքիմս :

Austrális - le (հմ)
 Austrifer - ifera - iferum } ած.
 Austrinus - na - num

Հարաւային , խոնաւ , տա-
 մուկ , անձրեւաբեր , անձրեւ-
 ածին :

Ausum - si (չգ.) } եղեոն , ոճիր ,
 Ausus - us (ար.) }

յանցանք , ֆեսա , զրկանք ,
 ձեռնադու թիւն , ձեռնարկու-
 թիւն , յանդգնութիւն , հա-
 մարձակութիւն :

Ausus - sa - sum (անց. ԴԵԲ.).
 Տես Audeo.

Aut (չլի.). կամ , և կամ :

Autem (չլի.). ապա , յետոյ ,
 բայց , սակայն , այլ , արդ ,
 այժմ , ևս , նաև , նոյնպէս :

Authénticus - ca - cum (ած.).
 վաւերական , ստոյգ , բուն ,
 առաջին , սկզբնական :

Authépsa - ae (իգ.). ակութ ,
 կրակեայ , ջրուցիչ :

Autóchthonos - num (ար.). առա-
 ջին բնակիչք , բնակք , բնաշ-
 խարհիկք , այդբնածինք :

Autógraphus - pha - phum (ած.).
 ինքնագիր , բնագիր , բուն ,
 բնական :

nata - tum (չլի.). ինքնա-
 ծնած մենքենայք :

natárius - ia - ium (ած.).
 բնագիրտական , մենքե-
 նական :

onális - le (ած.). աշնա-
 ին :

annat - nábat - návit (ԴԵԳ.).
 անէ աշունն :

Autúmnitas - tátis (իգ.) }
 Autúmnus - ni (չլի.) } աշուն ,
 Autúmnus - ui (ար.) }

աշնանի , յեղանակ աշնան :

Autumo - mas - mávi - mátum -
 máre (նրգ.). խորհիմ , խո-
 կամ , զմտաւ ածեմ , մտախորհ-
 լինիմ , համարիմ , կարծեմ ,
 հաշուիմ , վարկանիմ , ասեմ ,
 պատմեմ , զիպեմ :

Auxiliáris - re (հմ) } ած.
 Auxiliárius - ria - rium }

ծանդակ , օգնական , օգնիչ :
 Auxiliátor - óris (ար.). օգնական ,
 ձեռնտու , բարերար , երախ-
 տաւոր :

Auxiliátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
 Տես Auxilior.

Auxiliátus - us (ար.). օգնակա-
 նութիւն , օգնութիւն , ձեռն-
 տուութիւն , սատարութիւն ,
 դեղ , դարման :

Auxilior - iáris - iátus - iári (հար.).
 ձեռն տամ , օգնեմ , զօրավիզն
 օգնականութեան լինիմ , սա-
 տարեմ , թիկունք և օգնական
 լինիմ :

Auxilium - lii (չլի.). օգնութիւն ,
 օգնականութիւն , սատարու-
 թիւն , ձեռնտուութիւն , դեղ ,
 դարման :

» auxilium navis. զեկ vel ուղ-
 զեակ նաւի , սամիք , քեզի :

» auxília - liórum. թիկունք ,
 նիզակակիցք , օգնական զե-
 նուորք :

Auxilla - ae (իգ.). պոյան վո-
 քրիկ , պուտուկ :

Avāre-rius-rissime (Վբ.)․ ագա-
հուլութեամբ, ժլատութեամբ,
կարկամութեամբ, զօշաքա-
ղութեամբ, կծծուլութեամբ :

Avaritia - ae | իգ. ագահու-
Avarities - iei | իգ. ագահու-

թիւն, ժլատութիւն, զօշա-
քաղութիւն, կարկամութիւն,
կծծութիւն, ոշտութիւն, ար-
ծաթսիրութիւն, ընչասիրու-
թիւն, տենչք :

Avārus-ra-rum (-rior-rissimus)
աթ. ագահ, ժլատ, զօշաքաղ,
կարկամ, կցիր, կծծի, ուշիւ,
ճղճիմ, ընչաքաղց, որկորեայ :

Ave, avēte, avēto. ողջ եր, ողջ
երուք, ողջ լեր, ողջոյն ընդ
ձեզ, կեցցես, լոյս բարի, գի-
շեր բարի :

Avēctus - ta - tum (անց. արբ.)․
Տես Avebo.

Aveho (Նբգ. Veho արժ.)․ 'ի բաց
տանիմ՝ բառնամ, հանեմ, առ
և գնաց առնեմ, յափշտակեմ :

Avellāna - ae (իգ.)․ կաղին :

Avēllo (Նբգ. Vello արժ.)․ խլեմ,
յարմատոյ հանեմ, արմատա-
խիլ առնեմ, խզեմ, կորզեմ,
քեցեմ, մոցեմ, արմատաքի
տակակոտոր խլեմ :

Avēna - ae (իգ.)․ վարսակ, ցո-
ղուն, եղեգնիկ, հովուական
սրինդ, փող տուարածական :

Avenāceus-ea-eum | աթ. վար-
Avenārius - ia - ium | սակի :

Avens-ēntis (էյթ.)․ ցանկացող,
փափաքող :

Aveo - es - ére (Նբգ.)․ ցանկամ,
ցանկանամ, փափաքեմ, ըղ-
ձանամ, բաղձամ, անձկանամ,
անձուկ ունիմ, տենչանամ :

Avernālis - le կամ | աթ. դժո-
Avernus - na - num | խական, անդեդային, տար-

տարոսական :

Avērnus-ni (ար.) | դժոխք,
Avērna-nōrum (չլթ.) | տարտարոս, անդունդք, սան-
դարամետք, գեհեն :

Averrūneo - cas - cavi - cātum -
cāre (Նբգ.)․ բառնամ, հեռա-
ցուցանեմ, 'ի բաց տանիմ,
փախուցանեմ, մեկուսացու-
ցանեմ, 'ի բացելոյ առնեմ :

Aversābilis - le (աթ.)․ գարշելի,
պիղծ, չար :

Aversātio - ōnis (իգ.)․ ասելու-
թիւն, հակառակութիւն, ար-
համարհութիւն, անարգանք :

Avērsio - ōnis (իգ.)․ հակառա-
կութիւն, ասելութիւն, նող-
կանք, թալուկ, քէն, գար-
շուլութիւն, դարձումն :

Avērsor (հոգ. Versor արժ.)․ գար-
շիմ, զազրանամ, տաղտկա-
նամ, նողկամ, խորշիմ, տաեմ,
սոսկամ :

Avērsor - ōris (ար.)․ այլաշըջող,
այլուր շըջող :

» avērsor pecūniae públicae.
համաշխարհի գանձու գող :
Avērsus-si (չլթ.)․ յետին կողմն,
յետոյք :

Avērsus - sa - sum (անց. արբ.)․
Տես Avēto և Avētor.

Avérsus - sa - sum (- sior - síssi-mus) ած. ընդդէմ, ընդդիմական, ընդդիմակաց, հակառակ :

Avérto (հրէ. Verto աբծ.). այլաշըջեմ, խոտորեցուցանեմ, դարձուցանեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռացուցանեմ, մեկուսացուցանեմ, դադարեցուցանեմ, կասեցուցանեմ, յափրշտակեմ, բառնամ, գողանամ, խորեմ :

» quod Dii omnes avértant. զոր դիք մի՛ արասցեն, օն անդր, փարգաստ, 'ի բաց տար, քաւ, քաւ լիցի, քաւ և մի՛ լիցի :

Avértor (հռ. Vertor աբծ.). անգոսնեմ, արհամարհեմ, ընդդէմ դառնամ, հակառակիմ, հակառակ ելանեմ :

Avia - ae (իգ.). հանի :

Aviárium - rii (չգ.). թռչնարան, մեծ վանդակ թռչնոց, հաւատուն :

Aviárius - rii (աբ.). հաւաժաճառ, վաճառական հաւուց, թռչնավաճառ :

Avícula - ae (իգ.). թռչուն փոքրեկ . ձագ թռչնոյ :

is - díssimè (ձէ.). մեանկութեամբ, տեղաւանդմամբ, անյադանյադ :

tális (իգ.). ցանկուսունջանք, իղձք, փաբ, որկորստութիւն, լութիւն, ախտ, կարիք, անք, քաղց :

Avidus - da - dum (- dior - díssi-mus) ած. ցանկացող, փափաքող, խանդակաթ, որկորեայ, անյադ, շատակեր, ագահ, ժլատ :

Avis - is (իգ.). հաւ, թռչուն :
» dira avis. հաւ՝ գուշակ չարեաց :

» secúndis կամ bonis ávibus. յաջողութեամբ, բախտիւ, բախտաւորութեամբ, երջանկութեամբ :

» advérsâ , malâ կամ sinistra avi. ցաւագին նշանօք, աղետիւք :

Avitium - tii (չգ.). տարմ հաւուց, երամ թռչնոց :

Avítus - ta - tum (ած.). հայրենի, հայրենական, հայրենատուր, հին :

Avius - ia - ium (ած.). անկոխ, անմատոյց, դժուարամատոյց, ստերիւրեալ, խոտորեալ :

Avocamentum - ti (չգ.). { զբօ-

Avocatío - ónis (իգ.). { սանք, դիւր, հանգիստ, սփռփանք, սփոփութիւն, զբաղանք, խաղալիք :

Avocatús - ta - tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Avoco.

Avoco (հրէ. Voco աբծ.). այլուր կոչեմ, խափանեմ, շըջեմ 'ի խորհրդոց, հրաժարեցուցանեմ, խոտորեցուցանեմ, դարձուցանեմ :

Avolo (չգ. Volo - las աբծ.). թռանիմ թռուցեալ փախչեմ, սլանամ այլուր, անհետ լինիմ :

Avulsio-ónis (էփ․)․ անջատումն,
խլումն, կորզումն, ջնջումն :

Avulsor - óris (ար․)․ անջատող,
խլիչ, քակիչ :

Avulsus - sa - sum (անց․ դբբ․)․
Տես Avello.

Avunculus - li (ար․)․ հաւ հաւ-
ուն, մօրեղբայր, քեռի :

» avunculus magnus. եղբայր
հանւոյն :

» avunculus major. մօրեղբայր
հանւոյն :

» avunculus máximus. եղբայր
հանւոյ հանւոյն :

Avus-vi (ար․)․ հաւ, նախնիք :

Axículus - li (ար․)․ մոյթ փոք-
րիկ, սեղան փոքր :

Axilla - ae (էփ․)․ անութ :

Axióma - matis (չլթ․)․ առակ,
վճիռ, սկիզբն, խօսք, բան,
ասացումաճ, առած :

Axis - is (ար․)․ առանցք, սեռն,
մոյթ, նեցուկ, խարխիս, ոճ,
ցողուն, ստեղն, բուն, բեւեռ
երկնից :

» meridiáni axis cardo. հարաւ
ային բեւեռ :

Axon - onis (ար․)․ միջօրէական
զիծ արեգակնային ժամա-
ցուցի :

Axúngia - ae (էփ․)․ ճարպ խո-
զենի, ճարպ երկկամանց :

Azánia - iárum (էփ․)․ պտուղք
շոճի, պիստակք :

Azymus - ma - mum (աթ․)․ ան-
խմոր, բաղարջ :

B

Bac

Ba! (Տջբ․)․ բա, վաչ, ահ, վահ :

Babae (Տջբ․)․ բաբէ, եղունկ,
վայ ինձ, ահ, ա՛վ, ա՛յ, աղէ :

Bacca - ae (էփ․)․ հատ, ունդ,
գեղահունդ, ուլունք, մար-
դարիտ, աղբ, կու :

Baccália - ae (էփ․)․ դափնի, սար-
գենի :

Baccális - le (աթ․)․ լի հատիւք,
բազմահատ :

Baccar - ris (չլթ․) } նարդոս

Baccaris - ris (էփ․) }

վայրի :

Bac

Baccátus - ta - tum (աթ․)․ զար-
դարեալ մարգարտովք, մար-
գարտազարդ, ականաւկապ :

Baccha - ae (էփ․)․ կին մոլի,
կտղեալ մանկամարդ :

» bacchae - árum. քրմանոյշք
Ապանդարամետին, պաշտօ-
նեայ կանայք Ապանդարա-
մետի :

Bacchabúndus - da - dum (աթ․)․
մոլի, մոլեգին, կտղեալ, կա-
տողի, գազանացեալ :

Bacchánal - nális (չլթ․)․ մօն

Balbus - ba - bum (ած.) }
 Balbútiens - éntis (էյծ.) } Թո-
 Թով, Թոթովախօս, կակա-
 զոտ, ծանրալեզու, հազիւա-
 խօս, լեզուակապ, քաղթնատ :
 Balbútio - is - ívi - ítum - íre (չլծ.)
 Թոթովեմ, կակազեմ :
 Balíneae - eárum (իգ.) }
 Balineum - nei (չլծ.) } բաղա-
 նիք, լուալիք, ջերմուկք :
 Balíolus - ola - olum (ած.) } Թուխ,
 մթին, նսեմ, աղօտ, խաւ-
 արին, մթագոյն :
 Bárito (չլծ. Ito աբծ.) : բառաչեմ :
 Balista - ae }
 Ballista - ae } իգ. բաղխտոր, նե-
 տակալ, քարունկէց, ռմբաքար :
 Ballistárium - rii (չլծ.) : որմա-
 ծակ 'ի բերդս' վասն պատե-
 բազմական հրձիգ անօթոց :
 Ballistárius - rii (աբ.) : նետող,
 ռմբաձիգ :
 Ballóte - es (իգ.) : պրասի, անու-
 շահատ մեղրածուծ :
 Ballúca - ae (իգ.) }
 Ballox - úcis (աբ.) } ոսկի խառ-
 նեալ ընդ աւազոյ, աւազա-
 խառն ոսկի :
 Bálnae - neárum (իգ.) }
 Balneária - riórum (չլծ.) } բա-
 զանիք, ջերմուկք, լուալիք :
 Balneária - rium (չլծ.) : կազ-
 մածք ջերմկաց, անօթք բա-
 զանեաց :
 Balneáris - re կամ
 Balneárius - ria - rium }
 Balneatórius - ria - rium } ած.
 բաղանեաց, ջերմկաց :

Balneátor - óris (աբ.) : բաղանա-
 պետ, բաղանէպան :
 Balneátrix - ícis (իգ.) : կին բա-
 զանապետ :
 Balnéolae - lárum (իգ.) }
 Balnéolum - li (չլծ.) } բաղա-
 նիք փոքրիկ :
 Bálneum - ei (չլծ.) : բաղանիք,
 լուալիք, ջերմուկք :
 Balo - las - lávi - látum - láre (չլծ.) :
 բառաչեմ :
 Balsaminus - na - num (ած.) :
 բալսամինեան, անուշահոտ :
 Bálsamum - mi (չլծ.) : բալսա-
 մին, ապրաստմ :
 Bálteum - ei (չլծ.) }
 Bálteus - ei (աբ.) } կամար vel
 դօտի սուսերի, լար կախեալ :
 Balux - úcis (աբ.) : աւազախառն
 ոսկի :
 Banchus - chi (աբ.) : չորացեալ
 բրաձուկն, ձողաձուկն ապրի-
 տեալ :
 Bápheus - ei }
 Baphíus - ii } աբ. նարօտանիւրկ :
 Báphium - ii (չլծ.) : ներկոց, կր-
 պակ նարօտանիւրկի :
 Baptisma - atis (չլծ.) }
 Baptísmus - mi (աբ.) } մկրտու-
 թիւն, լուսաւորութիւն, կը-
 նիք, աւազան :
 Baptistérium - rii (չլծ.) : բաղա-
 նիք, լուալիք, լուացարան,
 աւազան մկրտութեան, մկր-
 տատուն, մկրտարան, լու-
 տարան, լոգարան :
 Baptizátor - óris (աբ.) : մկրտիչ,
 կնքատու :

Baptizo-zas-závi-zátum-záre (հրէք). մկրտեմ, կնիք տամ, կնքեմ :

Bá Rathrum-ri (չլէք). վիհ, վի-
րսոյ, անդունդք, խորք, խորք
անդնդոց, դժոխք, տալա-
րոս, սանդարամետք, գեհէն :

Barba-ae (էգէ). մորուք, ալիք :
» vello barbam tuam. փետեմ
զմորուս քո, խաղ խաղամ,
ծաղը առնեմ, անարգեմ, ան-
պատուեմ, թշնամանեմ, նա-
խատեմ :

Bárbare (Վէք). գազանաբար,
խտարար, անհեղեղս :

Barbária-ae (էգէ). բարբարո-
սութիւն, գազանութիւն, ա-
նագորոնութիւն, ամարդու-
թիւն, խոշորութիւն, շինա-
կանութիւն, խժողով բանք :

Barbáricum (Վէք). զօրէն բար-
բարոսաց, խտարար, անողորմ :

Barbáricus-ca-cum (աթ). բար-
բարոսական, բարբարիկ, խուժ-
ուժ, խժական, վայրենական,
վայրենի, գազանամիտ :

» barbáricae vestes. նկարա-
կերպ զգեստք՝ ըստ ձեռք բար-
բարոսաց :

rbárica sylva. ամայի ան-
տ, պուրակ, մայրիք :

áries-iéi (էգէ). բարբա-
սութիւն, անապորոնու-
թիւն, գազանութիւն, ամար-
ութիւն :

arismus-mi (ար). խժողով
նք, խօսք vel զրուած ընդ-
մ օրինաց լեզուի :

Bárbarus-ra-rum (-árior) աթ.
բարբարիկ, բարբարոս, բար-
բարոսիկ, խուժ, խուժաղուժ,
վայրենի, վայրենական, ամար-
դի, գազանամիտ, շինական,
օտար, օտարական :

Barbátulus-la-lum (աթ). ա-
ղուամաղ :

Barbátus-ta-tum (աթ) }
Bárbiger-igera-igerum } աթ.
մորուանի, ալեոր :

» barbátus magister. փիլիսո-
փայ, փիլիսոփոս, իմաստա-
սէր, իմաստուն :

Barbítium-tii (չլէք). մորուք,
ալիք :

Bárbiton-ti (չլէք). (աթ) } փան-

Bárbitos-ti (ար. et էգէ.) }
դիւն, քնար :

Bárbula-ae (էգէ). մորուք փոքր
և կարճ, մաղ աղուամաղ :

Bardáicus-ca-cum }
Bardiáicus-ca-cum } աթ. թաւ,

թաւարծի, մաղեղ, ձարի :

Bardocucúllus-li (ար). կնդուղ,
քուսիթայ, կրկնոց, տառատուկ,
թիկնոց, վարապանակ, խոյր,
բաճկոնակ շինականաց :

Bardus-da-dum (աթ). ապուշ,
թանձրամիտ, անմիտ, պակա-
սամիտ, պանդոյր :

Baro-ónis (ար). թանձրամիտ,
պակասամիտ, անմիտ, ապուշ,
պանդոյր, մորոս, անհանձար,
բախած :

Bárrio-is-ívi-ítum-íre (չլէք).
գոչեմ vel ձայն արձակեմ նը-
ման փղի :

Barritus - us (ար.) . գոչիւն *vel*
ձայն փղի :

Barrus - ri (ար.) . փիղ :

Basáltes - is (ար.) . երկաթա-
կուճ , թուխ մարմարին :

Basanites lapis - idis } ար. քար
Básanus - ni }
փորձութեան , փորձաքար :

Bascáuda - ae (էփ.) . կոնք ,
տաշտ , պուտնարդ , խեցի ,
խեցեմորթ :

Basélla - ae (էփ.) . փոքրիկ խա-
րիսխ :

Basiátio - ónis (էփ.) . համբոյր ,
համբուրումն :

Basiátor - óris (ար.) . համբուրող :

Basiátus - ta - tum (անգ. Դէք.) .
Տես Básio .

Basilica - ae (էփ.) . արքունիք ,
ապարանք , պալատն , արքու-
նական՝ գլխաւոր՝ կաթողիկէ
vel մայր եկեղեցի , տաճար :

Basilicum - ci (չլտ.) . պտտմու-
ճան արքունի :

Basiliscus - sci (ար.) . բասիլիս-
կոս , արքայիկ օձ , քարբ :

Básio - ias - iávi - iátum - iáre
(նրէփ.) . համբոյր տամ , համ-
բուրեմ :

Basiolum - li (չլտ.) . քաղցր համ-
բոյր :

Basis - is (էփ.) . խարիսխ , նե-
ցուկ , մոյթ , հիմն :

Básium - ii (չլտ.) . համբոյր սիրոյ :

Batillum - li (չլտ.) } բահ , թի,

Batillus - li (ար.) }
թիակ , հեծանոց , կրակեաղ
կայծականց :

Batíaca - ae }
Batiola - ae } էփ. ստոման , քսեստ :

Batráchium - ii (չլտ.) . հրանունկ՝
տունկ :

Battologia - ae (էփ.) . շատխօ-
սութիւն , աւելորդ կրկնումն ,
երկայնքանութիւն , բանք եր-
կայնաբանք :

Bátuo - uis - ui - úere (նրէփ.) . հար-
կանեմ ; զարկանեմ , բախեմ ,
ծեծեմ :

» bátuo rúribus . մրցիմ սուսե-
րօք , խաղամ սուսերաւ :

Baubor - báris - batus - bári (հար.) .
հաջեմ , ղողանջեմ :

Báxae - eárum (էփ.) . օդք , հո-
ղաթափք , մոյկք , տրեխք ,
սանդալք :

Bdéllium - lii (չլտ.) . քարախունկ ,
ակն սուտակ :

Beáte - tius - tissime (Վէք.) . եր-
ջանկութեամբ , յաջողու-
թեամբ , բախտի :

» sit tibi beáte . երանի՛ քեզ :

Beátitas - tátis } էփ. կրօնու-

Beatitúdo - dinis }
թիւն , երջանկութիւն , յա-
ջողութիւն , բախտ :

Beátulus - la - lum . (աջ.) . երա-
նիկ , երջանիկ , յաջող :

Beátus - ta - tum (-tior - tissimus)
աջ. երանեալ , երանելի , եր-
ջանիկ , երանիկ , բախտաւոր :

Bee . բառաչումն խաշանց , բա-
ռաչիւն զառանց :

Bellária - riórum (չլտ.) . շաքա-
րամիրդք , հանդերձանք շա-
քարի , բանդակք :

Bellária - riórum (չլտ.) . շաքա-
րամիրդք , հանդերձանք շա-
քարի , բանդակք :

Bellátor - óris (աբ.) մարտիկ,
նահատակ, պատերազմող,
զինուոր :

Bellatōrius - ria - rium } ած.
Bellax - ácis

պատերազմական, պատերազմա-
մասեր, զինուորական :

Bellatrix - tricis (էգ.) միաստնի,
կին պատերազմող :

Belle - lissime (Աբ.) բարեք,
բարիք, ազնուագոյն, քաջ,
մեղմով, գեղեցիկս, վայել-
չարար, վայելչապէս :

» belle me hábeo. առողջ եմ
և զօրաւոր պայմանաւ :

» bellissime návigó. յաջողու-
թեամբ նաւարկեմ, երջան-
կո թեամբ նաւեմ :

Bellifex - sa - sum (-sior - sis-
simus) ած. պատերազմական,
մարտիկ :

Bellifex - ci (չգ.) փող պատե-
րազմի, փողանշանք :

» bellicum cano. փողանշանս
հարկանեմ, ձայնատուր լի-
նիմ պատերազմի :

Bellifex - ca - cum (ած.) պա-
տերազմական, զինուորական :

» res bellica. պատերազմ, մարտ
պատերազմի, ճակատամարտ,
ոսպմ, կռիւ :

Bellifer - ifera - iferum. } ած.

Belliger - igera - igerum }
մարտիկ, պատերազմական :

Belligero - ras - rávi - rátum - rare
(չգ.) պատերազմիմ, պատե-
րազմ ճակատ տամ, մարտըն-
շիմ, ոսպմ առնեմ, կռուիմ :

Bellipotens - éntis (ած.) զաւ,
ահազին, մարտիկ, նահա-
տակ :

Bellis - lidis (էգ.) մարգարիտ
ծաղիկ :

Bello-las-lávi-látum-láre (չգ.)

Bellor-láris-látus-lári (հաբ.) }
պատերազմիմ, ճակատ մղեմ,
պատերազմ տամ, մարտնչեմ,
կռուիմ :

Béllua - ae (էգ.) անասուն, երէ
վայրի, գաղան, անագորոյն
մարդ, այլ վայրենամիտ :

Belluinus - na - num (ած.) ան-
ասնական, դաղանական, ան-
խօսական :

Béllule (Աբ.) բարիք, բարեք,
քաջիկ, ազնուագոյնս, գեղե-
ցիկս :

Béllulus - la - lum (ած.) սիրուն,
գեղեցիկ, շնորհալից, ցան-
կալի :

Bellum - li (չգ.) պատերազմ,
մարտ, մարտ պատերազմի,
ճակատամարտ, ոսպմ, կռիւ :

» rudis belli. անգէտ արուեստի
պատերազմի :

» expértus belli. հմուտ պատե-
րազմի, իրաց պատերազմի
տեղեակ :

Belluósus - sa - sum (ած.) ա-
ռաւ երէջք :

Bellus - la - lum (-lior - líssimus)

ած. պատշաճ, յարմարաւ,
զարդարուն, գեղեցիկ, վայ-
ելուչ, սիրուն, բարի, լաւ,
ընտիր, զիւրին, օգտակար,
շահաւոր, պիտանի, ազնիւ,

չնորհալից, բարեբարոյ, ծաղ-
րածու, խեղկատակ, ախոր-
ժական :

» fac bellus revertere. գուն գոր-
ծեալիւ ողջամբ դառնալ, ող-
ջայն լիցի գալուստ քո :

» belli cibi. համադամք կերա-
կրոց, խոունաւագութիւն :

Belo-las-lávi-látum-láre (չլթ.).
բառաշեմ :

Bene, mélius, óptime (Վլթ.). բար-
ւոք, բարիոք, քաջ, կարի,
յոյժ, երջանկութեամբ :

» bene volo tibi. սիրեմ, խան-
գաղատիմ, ախորժեմ :

» bene est կամ habet. առողջ
է և զօրաւոր պայմանաւ :

» bene evéniat կամ vertat. իցիւն,
երանի՛ թէ, ո՛չ թէ :

» bene vobis. յարե քո, վասն
կենդանութեանդ :

» bene mane. վաղ քաջ ընդ
առաւօտն, առաւօտուն ընդ
արշալուշն :

Benedice (Վլթ.). մարդասիրու-
թեամբ, քաղցրութեամբ :

Benedíco (չլթ. Dico-cis աբճ.). գո-
վեմ, գրուատիս տամ, գրուա-
տեմ, փառաւորեմ, օրհնեմ,
բարիս խօսիմ :

Benedíctio-ónis (իթ.) } գովեստ,
Benedíctum-ti (չլթ.) } գովեստ,
գովութիւն, գրուատիք, փա-
ռաւորութիւն, օրհնութիւն :

Benefácio (չլթ. Fácio աբճ.).
բարի առնեմ, յօգուա գործեմ :

Benefáctum - ti (չլթ.). բարիք,
բարեբարութիւն, երախտիք :

Benéfice (Վլթ.). աղնուական
մտօք, առատամիտ կամօք :

Beneficéntia - ae (իթ.). գործք
բարեաց, բարեգործութիւն,
բարեբարութիւն, բարիք, ե-
րախտիք, առատամիտ կամք,
չնորհք :

Beneficiárius - rii (աբ.). ժառան-
գաւոր որ ընդունի հասս, վի-
ճակաւոր՝ որ ունի բարեբա-
րութիւնս :

Benefícium - cii (չլթ.). բարիք,
բարեբարութիւն, երախտիք,
չնորհք, ծառայութիւն, օ-
գուտ, շահ, յառաջգութիւն,
համբարձումն յաւագութիւն,
իրաւունք, առաւելութիւն :

» beneficium cónfero, do, dé-
fero, reddo կամ solvo. երախ-
տիս առնեմ, բարիս գործեմ :

» beneficio կամ beneficiis affi-
cio, compléctor, óbligo կամ
orno. շնորհս առնեմ, երախ-
տապարտ vel շնորհապարտ
կացուցանեմ, բարեացապարտ
լինիմ :

» meo beneficio. 'ի ձեռն իմ,
միջնորդութեամբ իմով :

Benéficus - ca - cum (- centior -
centissimus) ած. բարեբար,
բարեգործ, երախտագործ, ա-
ռատաձեռն :

Beneméror (հոբ. Méror աբճ.).
բարիս գործեմ, երախտիս առ-
նեմ, բարեսցապարտ լինիմ :

Beneméritus - ta - tum (ած.). բա-
րեբար, երախտաւոր, բարեա-
ցապարտ :

Benéolens - éntis (աթ.). անու-
շահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Benesuáduš - da - dum (աթ.).
բարեխորհուրդ, բարեխրատ :

Benévole - éntius - éntissime (Վէ.).
մարդասէր խնամօք, մարդա-
սիրութեամբ, սիրով, բարե-
կամութեամբ, ջերմաջերմ :

Benévoleus - éntis (-éntior - en-
tíssimus) աթ. բարեխորժ,
բարեսէր, մարդասէր, սիրող,
սիրելի, բարեկամ :

Benevoléntia - ae (իգ.). բարե-
սիրութիւն, հաճութիւն,
մարդասիրութիւն, բարեկա-
մութիւն, սէր, գուլթ, քաղ-
ցրութիւն, բարութիւն :

Benévolus - la - lum (աթ.). բա-
րեսէր, բարեխորժ, մարդա-
սէր, սիրող :

Benigne - gnus - gnissime (Վէ.).
մարդասիրութեամբ, սիրով,
քաղցրութեամբ :

Benígnitas - tátis (իգ.). բարե-
բարութիւն, բարեմտութիւն,
բարեսիրութիւն, մարդասի-
րութիւն, քաղցրութիւն, բա-
րութիւն, բարերարութիւն,
ազնուականութիւն :

Benígnus - gna - gnum (-gnior -
gníssimus) աթ. բարեսէր, բա-
րերար, առատաձեռն, մար-
դասէր, բարեբարոյ, քաղցր,
առատ, լի, յորդ :

onna - ae (իգ.). բալխիր, կո-
ղով, որթ, զամբիւղ, սակաւի :

eo - eas - eávi - eátum - eáre
(Նրգ.). երանեմ, երանելի առ-

նեմ, զբօսուցանեմ, զուար-
ճացուցանեմ :

Beryllus - li (աբ.). բիւրեղ :

Béstia - ae (իգ.). գազան, անա-
սուն, երէ վայրի :

Bestiárii - riórum (աբ.). սուսե.
բաձիգ ըմբիշք 'ի գազանա-
մարտի, գազանամարտիկք :

Bestiárius ludus - di (աբ.). գա-
զանամարտ :

Bestiola - ae (իգ.). անասնիկ
ճճի փոքր, բոտոտ :

Beta - ae (իգ.). ճակնդեղ, բա-
ղուկ՝ բանջար :

Betáceus - ea - eum (աթ.). բան-
ջարաւոր, բանջարեղէն :

Betónica - ae (իգ.). լօռասերմ
բոյս :

Betúlla - ae (իգ.). ցարասի :

Bibax - ácis (աթ.). արբշիռ, գի-
նեմոլ :

Bíblia - liórum (չղգ.). աստուա
ծաշունչ գիրք, գիր :

Bibliopóla - ae (աբ.). գրավա
ճառ, վաճառական գրոց :

Bibliothéca - ae (իգ.). մատենա-
դարան, տուն զանձու գրոց
դիւան, գրավաճառանոց :

Biblus - li (իգ.). պրտու, կնիւն
քարտէս, թերթ քարտի :

Bibo - bis - bi - bitum - bere (Նրգ.).
ըմպեմ, արբեմամ, խմեմ, ծը-
ծեմ, քամեմ :

Bibósus - sa - sum (աթ.). գինե
մոլ, արբշիռ :

Bíbulus - la - lum (աթ.). արբե-
ցող, խմող, ծծիչ, փափա-
քող, ցանկացող :

- » *bíbula charta*. ծծիչ քարտէս :
 » *bíbulus vini*. արբշիւ , գինեմոլ :

Biceps-cipitis (աթ.) . երկգլխի :
Bicórtniger-ígera-ígerum } աթ.
Bicórtnis - ne }

երկու եղջերօք :

Bicubitalis-le } աթ. յերկուց
Bicúbitus-ta-tum }

կանգնոց , երկկանգուն :

Bidens - éntis (աթ.) . ոյր երկու
 առամուկնք են , երկձիղ :

Bidens - éntis (ար.) . երկձիղ
 բրիչ , քերոց քաղի , գործի քա-
 ղահան , քերիչ երկրի , բահ :

Bidens - éntis (իգ.) . ոչխար եր-
 կեմեան :

Biduuum - ui (չլթ.) . երկու աւ-
 ուրք :

» *biduum cóntinens*. զաւուրս
 երկուս անընդհատ :

» *biduosciemus*. յետերկուց աւ-
 ուրց իրազէտ լիցուք իրացս :

Biénnis - ne (աթ.) . երկեմեան ,
 երկուց ամաց :

Biénnium - nii (չլթ.) . երկեամ-
 մի , ժամանակ երկուց ամաց :

Bifárium (Վլթ.) . կրկին մասամբ ,
 կրկնակի օրինակաւ :

Bifárium - ria - rium (աթ.) . երկ-
 կերպի , երկդիմի :

Bifidátus - ta - tum }
Bifidus - da - dum } աթ. երկ-
Bifissus - sa - sum }

ձիղ , երկմատենի , հերձ :

Biformátus-ta-tum } աթ. երկ-
Bifórmis - me }

դիմի , երկկերպի :

Bifúrcus-ca-cum (աթ.) . յերկուս
 բաժանեալ , երկձիղ , հերձ :

Bigae-árum (իգ.) . կառք երկու
 անուօք , երկձի սայլ :

Bígener - génera - génerum } աթ.
Bígener - géneris }

խառնակ , այլայլախառն :

Bijugis - ge (աթ.) } աթ. երկձի :
Bijugus-ga-gum }

» *bijugi - górum* (ար.) . երկձի
 կառք :

Bilínguis-gue (աթ.) . երկլեզու ,
 երկբան , երկխօս , ստաբան ,
 ստախօս , կեղծաւոր , նեն-
 զաւոր , խաբերայ :

Biliósus - sa - sum (աթ.) . բազ-
 մամաղձ , մաղձական , դառ-
 նամաղձեայ :

Bilis - is (իգ.) . մաղձ , լեղի ,
 զայրուցք , ցասումն , բարկու-
 թիւն , սրտմտութիւն :

» *bilis atra* (աթ.) *nigra*. սեւա-
 մաղձ , սեւամաղձութիւն , յի-
 մարութիւն , կատաղութիւն ,
 մոլեղնութիւն , զայրուցք :

Bilústis-re (աթ.) . տասնամեան :

Bímaris - re (աթ.) . երկծով :

Bimaritus - ti (ար.) . երկամու-
 սին , երկկին :

Bimáter-tris (ար.) . որ ունի եր-
 կուս մարս :

Bimátus - us (ար.) . երկեմեան
 հասակ *vel* տիք :

Bimémbri - re (աթ.) . ոյր իցեն
 երկու անդամք :

» *bimémbres-rium* (ար.) . յուշ-
 կապարիկք , ձիացուլք , իշա-
 ցուլք :

- սպանդարամետական պաշտաման, գինարբուք, բողանոց, պրոնկոց :
- Bacchanália - liórum կաճ - lium (չլէ)․ սպանդարամետական տօնք, խորհրդատօնք, կաքաւք, գինարբուք, շուայտու թիւն, բարեկենդան :
- Bacchans - ántis (էյծ)․ կատաղի, կողեալ, մոլեգին, մոլի, զազանացեալ :
- » Bacchántes - tium (էփ)․ քրքմանոյշք Սպանդարամետի, պաշտօնեայ կանայք Սպանդարամետին :
- Bacchátim (Վէփ)․ ըստ օրինակի քրմոհեաց Սպանդարամետին :
- Bacchátio - ónis (էփ)․ սպանդարամետական պաշտամունք, սպանդարամետական պաշտաման տօն, գինարբուք, գեղխու թիւն :
- Bacchátus - ta - tum (անց. րէք)․
- Տես** Bacchor.
- Bacchéus - éa - éum } անց. սպանդարամետական, բակքոսի :
- Báccchicus - ca - cum }
- Bacchor - cháris - chátus - chári (հար)․ կատաղիմ, կողիմ, մոլեգնիմ, մոլիմ, շուայտիմ, գեղխիմ, շուրջ գամ, յածիմ :
- » bacchátur fama per urbem. ելանէ համբաւն ընդ ամենայն քաղաքն, հռչակ երթայ յամենայն քաղաքի :
- Báccifer - ífera - íferum (անց)․ բազմահատ, լի հատիւք :
- Báccula - ae (էփ)․ հատիկ, փոքրիկ դեղահունդք :
- Bacillum - li (չլէ) } նուրբ գաւազան, մական փոքրիկ :
- Báculum - li (չլէ) } գաւազան,
- Báculus - li (ար) } մական, ցուպ, բիր, ձաղկ, գաւազան արքունի :
- Bádus - ia - ium (անց)․ աշխատ, բոցագոյն :
- Bagóas - ae } ար. ներքինի, քա-
- Bagóus - ói } ծաւարոտ, կուրտ :
- Bájulo - las - lávi - látum - láre (նրփ)․ բառնամ'ի վերայ ուսոց, յուս ունիմ, շալակեմ, բեռնաբարձ լինիմ :
- Bájulus - li (ար)․ բեռնակիր, բեռնաբարձ :
- Balaéna - ae (էփ)․ կէտ, կիտոս, ձուկն անարի :
- Balaenárius - ia - ium (անց)․ որանկ է կետի :
- Balanítes - tae (ար)․ կանաչագոյն քար պատուական :
- Bálatro - ónis (ար)․ սրիկոյ, ստահակ, վատասիրտ, երկշոտ, յոյլ, հեղք :
- Balátus - us (ար)․ բառաչիւն ոչխարաց, բառաչուին գառանց :
- Balaústinus - na - num (անց)․ 'ի գոյն նռան :
- Balaústium - tii (չլէ)․ ծաղիկ նռնինեաց :
- Balbe (Վէփ)․ թոթովախօս բերանով, թոթով լեզուաւ, խառն 'ի խուռն :

Balbus - ba - bum (աշ.) }
 Balbútiens - éntis (էյծ.) } Թո-
 թով, Թոթովախօս, կակա-
 զոտ, ծանրալեզու, հազիւա-
 խօս, լեզուակապ, քաղթնատ :
 Balbútio-is-ívi-ítum-íre (չլտ.) }
 Թոթովեմ, կակազեմ :
 Balíneae - eárum (էգ.) }
 Balíneum - nei (չլտ.) } բաղա-
 նիք, լուալիք, ջերմուկք :
 Balíolus-ola-olum (աշ.) } Թուխ,
 մթին, նսեմ, աղօտ, խաւ-
 արին, մթագոյն :
 Bábito (չլտ. Ito աբ.) } բառաչեմ :
 Balista - ae }
 Ballista - ae } էգ. բաղիստոր, նե-
 տակալ, քարէնկէց, ռմբաքար :
 Ballistárium - rii (չլտ.) } որմա-
 ծակ 'ի բերդս' վասն պատե-
 րազմական հրձիգ անօթոց :
 Ballistárius - rii (աբ.) } նետող,
 ռմբաձիգ :
 Ballóte-es (էգ.) } պրասի, անու-
 շահոտ մեղրածուծ :
 Ballúca - ae (էգ.) }
 Ballux - úcis (աբ.) } ոսկի խառ-
 նեալ ընդ աւազոյ, աւազա-
 խառն ոսկի :
 Bálnae-neárum (էգ.) }
 Balneária - riórum (չլտ.) } բա-
 ղանիք, ջերմուկք, լուալիք :
 Balneária - rium (չլտ.) } կաղ-
 մածք ջերմկաց, անօթք բա-
 ղանեաց :
 Balneáris - re էւս
 Balneárius - ria - rium } աշ.
 Balneatórius - ria - rium }
 բաղանեաց, ջերմկաց :

Balneátor-óris (աբ.) } բաղանա-
 պետ, բաղանէպան :
 Balneátrix - ícis (էգ.) } կին բա-
 ղանապետ :
 Balnéolae-lárum (էգ.) }
 Balnéolum-li (չլտ.) } բաղա-
 նիք փոքրիկ :
 Bálneum - ei (չլտ.) } բաղանիք,
 լուալիք, ջերմուկք :
 Balo-las-lávi-látum-láre (չլտ.) }
 բառաչեմ :
 Balsamínus - na - num (աշ.) }
 բալսամոնեան, անուշահոտ :
 Bálsamum - mi (չլտ.) } բալսա-
 մոն, ապրասամ :
 Bálteum-ei (չլտ.) }
 Bálteus-ei (աբ.) } կամար vel
 գօտի սուսերի, լար կախեալ :
 Balux - úcis (աբ.) } աւազախառն
 ոսկի :
 Banchus - chi (աբ.) } չորացեալ
 բրաձուկն, ձողաձուկն ապրի-
 տեալ :
 Bápheus-ei }
 Baphíus - ii } աբ. նարօտաներկ :
 Báphium - ii (չլտ.) } ներկոց, կր-
 պակ նարօտաներկի :
 Baptisma - atis (չլտ.) }
 Baptísmus - mi (աբ.) } մկրտու-
 թիւն, լուսաւորութիւն, կը-
 նիք, աւազան :
 Baptistérium - rii (չլտ.) } բաղա-
 նիք, լուալիք, լուացարան,
 աւազան մկրտութեան, մկր-
 տատուն, մկրտարան, լու-
 սարան, լոգարան :
 Baptizátor - óris (աբ.) } մկրտիչ,
 կնքատու :

Baptizo-zas-závi-zátum-záre (նշէ). մկրտեմ, կնիք տամ, կնքեմ :

Bá Rathrum-ri (չլէ). վիհ, վերտոյ, անդունդք, խորք, խորք անդնդոց, դժոխք, տարտարոս, սանդարամետք, գեհէն :

Barba-ae (խէ). մօրուք, ալիք :
» vello barbam tuam. փետեմ զմօրուս քո, խաղ խաղամ, ծաղր աւնեմ, անարգեմ, անպատուեմ, թշնամանեմ, նախատեմ :

Bárbàre (Պէ). գազանաբար, խժարար, անհեղեղս :

Barbária-ae (խէ). բարբարոսութիւն, գազանութիւն, ահագորունութիւն, տմարդութիւն, խոշորութիւն, շինականութիւն, խժողութ բանք :

Barbáricum (Պէ). զօրէն բարբարոսաց, խժարար, անողորմս :

Barbáricus-ca-cum (աշ). բարբարոսական, բարբարիկ, խուժուժ, խժական, վայրենական, վայրենի, դազանամիտ :

» barbáricae vestes. նկարակերպ զգեստք՝ ըստ ձեռյ բարբարոս ազգաց :

» barbárica sylva. ամայի անտառ, պուրակ, մայրիք :

Barbáries-ièi (խէ). բարբարոսութիւն, անագորունութիւն, գազանութիւն, տմարդութիւն :

Barbarismus-mi (ար). խժողութ բանք, խօսք vel դրուած ընդդէմ օրինաց լեզուի :

Bárbarus-ra-rum (-árior) աշ. բարբարիկ, բարբարոս, բարբարոսիկ, խուժ, խուժադուժ, վայրենի, վայրենական, տմարդի, գազանամիտ, շինական, օտար, օտարական :

Barbátulus-la-lum (աշ). աղուամաղ :

Barbátus-ta-tum (աշ) }
Bárbiger-ígera-ígerum } աշ. մօրուանի, ալեոր :

» barbátus magister. փիլիսոփայ, փիլիսոփոս, իմաստասէր, իմաստուն :

Barbítium-tii (չլէ). մօրուք, ալիք :

Bárbiton-ti (չլէ). (աշ) }
Bárbitos-ti (ար. et խէ.) } փանդիւն, քնար :

Bárbula-ae (խէ). մօրուք փոքր և կարճ, մազ աղուամաղ :

Bardáicus-ca-cum } աշ. թաւ,
Bardíacus-ca-cum } թաւարծի, մաղեղ, ձարի :

Bardocucúllus-li (ար). կնգուղ, քուսիթայ, կրկնոց, առաւտոկ, թիկնոց, վարապանոկ, խոյր, բաճկոնակ շինականաց :

Bardus-da-dum (աշ). ապուշ, թանձրամիտ, անմիտ, պակասամիտ, պանդոյր :

Baro-ónis (ար). թանձրամիտ, պակասամիտ, անմիտ, ապուշ, պանդոյր, մորոս, անհանձար, բախտծ :

Bárrio-is-ívi-ítum-íre (չլէ). գոչեմ vel ձայն արձակեմ նրման փղի :

Barritus - us (ար.) . գոշիւն vel
ձայն փղի :

Barrus - ri (ար.) . փիղ :

Basáltes - is (ար.) . երկաթա-
կուճ, թուխ մարմարոն :

Basanites lapis - idis }
Básanus - ni } ար. քար

փորձութեան, փորձաքար :

Bascáuda - ae (իգ.) . կնիք,
տաշտ, պուտնարկ, խեցի,
խեցեմորթ :

Basélla - ae (իգ.) . փոքրիկ խա-
րիսի :

Basiátio - ónis (իգ.) . համբոյր,
համբուրումն :

Basiátor - óris (ար.) . համբուրող :

Basiátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես Básio.

Basilica - ae (իգ.) . արքունիք,
ապարանք, պալատն, արքու-
նական՝ զլխաւոր՝ կաթողիկէ
vel մայր եկեղեցի, տաճար :

Basilicum - ci (չգ.) . պատմու-
ծան արքունի :

Basiliscus - sci (ար.) . բասիլիս-
կոս, արքայիկ օձ, քարբ :

Básio - ias - iávi - iátum - iáre
(նրգ.) . համբոյր տալ, համ-
բուրեմ :

Basiolum - li (չգ.) . քաղցր համ-
բոյր :

Basis - is (իգ.) . խարիսխ, նե-
ցուկ, մոյթ, հիմն :

Básium - ii (չգ.) . համբոյր սիրոյ :

Batillum - li (չգ.) }
Batillus - li (ար.) } բահ, թի,

թիակ, հեծանոց, կրակեաղ
կայծականց :

Batíaca - ae }
Batíola - ae } իգ. ստոման, քսեստ :

Batráchium - ii (չգ.) . հրանունկ՝
սունկ :

Battologia - ae (իգ.) . շատիւ-
սութիւն, աւելորդ կրկնումն,
երկայնքանութիւն, բանք եր-
կայնաբանք :

Bátuo - uis - ui - úere (նրգ.) . հար-
կանեմ, զարկանեմ, բախեմ,
ծեծեմ :

» bátuo rúidibus. մրցիմ սուսե-
րօք, խաղամ սուսերաւ :

Baubor - báris - bátus - bári (հար.) .
հաջեմ, ղողանջեմ :

Báxae - eárum (իգ.) . օդք, հո-
ղաթափք, մոյկք, տրեխք,
սանդալք :

Bdéllium - lii (չգ.) . քարախունկ,
ուկն սուտակ :

Beáte - tius - tissime (ՎԷ.) . եր-
ջանկութեամբ, յաջողու-
թեամբ, բախտի :

» sit tibi beáte. երանի՛ քեզ :

Beátitas - tátis }
Beatitúdo - dinis } իգ. երանու-

թիւն, երջանկութիւն, յա-
ջողութիւն, բախտ :

Beátulus - la - lum (անց.) . երա-
նիկ, երջանիկ, յաջող :

Beátus - ta - tum (-tior - tissimus)
անց. երանեալ, երանելի, եր-
ջանիկ, երանիկ, բախտաւոր :

Bee. բաւաշումն խաշանց, բա-
ռաչիւն գառանց :

Bellária - riórum (չգ.) . շաքա-
րամիրդք, հանդերձանք շա-
քարի, բանդակք :

Bellátor - óris (աբ.) . մարտիկ ,
նահատակ , պատերազմող ,
զինուոր :

Bellatōrius - ria - rium } ած.
Bellax - ácis

պատերազմական , պատերազ-
մասէր , զինուորական :

Bellatrix - tris (էգ.) . միասնի ,
կին պատերազմող :

Belle - lissime (Աբ.) . բարւոք ,
բարիոք , ազնուագոյն , քաջ ,
մեղմով , գեղեցիկս , վայել-
չաբար , վայելչապէս :

» belle me hábeo. աւուղջ եմ
և զօրաւոր պայմանաւ :

» bellissime návido. յաջողու-
թեամբ նաւարկեմ , երջան-
կութեամբ նաւեմ :

Bellicósus - sa - sum (-sior - sis-
simus) ած. պատերազմական ,
մարտիկ :

Béllicum - ci (չգ.) . փող պատե-
րազմի , փողանշանք :

» béllicum cano. փողանշանս
հարկանեմ , ձայնաւոր լի-
նիմ պատերազմի :

is - ca - cum (ած.) . պա-
սզմական , զինուորական :
béllica. պատերազմ , մարտ
տերազմի , ճակատամարտ ,
լմ , կռիւ :

r - ifera - iferum. } ած.
er - ígera - ígerum }

տիկ , պատերազմական :
ero - ras - rávi - rátum - rare
(.) . պատերազմիմ , պատե-
ւմ՝ ճակատ տամ , մարտըն-
ն , ռազմ առնեմ , կռուիմ :

Bellipotens - éntis (ած.) . գոռ ,
ահագին , մարտիկ , նահա-
տակ :

Bellis - lidis (էգ.) . մարգարիտ՝
ծաղիկ :

Bello-las-lávi-látum-láre (չգ.) }

Bellor-láris-látus-lári (հաբ.) }
պատերազմիմ , ճակատ մղեմ ,
պատերազմ տամ , մարտնչիմ ,
կռուիմ :

Béllua - ae (էգ.) . անասուն , երէ
վայրի , գաղան , անագորոյն
մարդ , այր վայրենամիտ :

Belluinus - na - num (ած.) . ան-
ասնական , դազանական , ան-
խօսական :

Béllule (Աբ.) . բարիոք , բարւոք ,
քաջիկ , ազնուագոյնս , գեղե-
ցիկս :

Béllulus - la - lum (ած.) . սիրուն ,
գեղեցիկ , շնորհալից , ցան-
կալի :

Bellum - li (չգ.) . պատերազմ ,
մարտ , մարտ պատերազմի ,
ճակատամարտ , ռազմ , կռիւ :

» rudis belli. անգէտ արուեստի
պատերազմի :

» expértus belli. հմուտ պատե-
րազմի , իրաց պատերազմի
տեղեակ :

Belluósus - sa - sum (ած.) . ա-
ռաւ երէօք :

Bellus - la - lum (-lior - lissimus)
ած. պատշաճ , յարմարեալ ,
զարգարուն , գեղեցիկ , վայ-
ելուչ , սիրուն , բարի , լաւ ,
ընտիր , զիւրին , օգտակար ,
շահաւոր , պիտանի , ազնիւ ,

շնորհալից, բարերարոյ, ծաղ-
րածու, խեղկատակ, ակոր-
ծական :

» fac bellus revérttere. գունդոր-
ծես ջիր ողջամբ դառնալ, ող-
ջոյն լիցի գալուստ քո :

» belli cibi. համադամք կերա-
կրոց, խունաւագութիւն :

Belo-las-lávi-látum-láre (չլէ).
բաւաշեմ :

Bene, mélius, óptime (Վէ). բար-
ւոք, բարիօք, քաջ, կարի,
յոյժ, երջանկութեամբ :

» bene volo tibi. սիրեմ, խան-
գազատիմ, ակործեմ :

» bene est կամ habet. առողջ
է և զօրաւոր պայմանաւ :

» bene evéniat կամ vertat. իցիւ, ի
երանի թէ, ո՛չ թէ :

» bene vobis. յարե քո, վասն
կենդանութեանդ :

» bene mane. վաղ քաջ ընդ
առաւօտն, առաւօտուն ընդ
արշալուշն :

Benedice (Վէ). մարդասիրու-
թեամբ, քաղցրութեամբ :

Benedico (չլէ. Dico-cis աբճ). գո-
վեմ, դրուատիս տամ, դրուա-
տեմ, փառաւորեմ, օրհնեմ,
բարիս խօսիմ :

Benedictio-ónis (իգ.) } գովեստ,
Benedictum-ti (չլէ.) } գովեստ,
գովութիւն, դրուատիք, փա-
ռաւորութիւն, օրհնութիւն :

Benefácio (չլէ. Fácio աբճ).
բարի առնեմ, յօգուտ գործեմ :

Benefáctum - ti (չլէ). բարիք,
բարերարութիւն, երախտիք :

Benéfice (Վէ). ազնուական
մտօք, առատամիտ կամօք :

Beneficéntia - ae (իգ). գործք
բարեաց, բարեգործութիւն,
բարերարութիւն, բարիք, ե-
րախտիք, առատամիտ կամք,
շնորհք :

Beneficiárius - rii (աբ). ժառան-
գաւոր որ ընդունի հասս, վի-
ճակաւոր՝ որ ունի բարերա-
րութիւնս :

Beneficium - cii (չլէ). բարիք,
բարերարութիւն, երախտիք,
շնորհք, ծառայութիւն, օ-
գուտ, շահ, յառաջագութիւն,
համբարձումն յաւագութիւն,
իրաւունք, առաւելութիւն :

» beneficium cónfero, do, dé-
fero, reddo կամ solvo. երախ-
տիս առնեմ, բարիս գործեմ :

» beneficio կամ beneficiis affi-
cio, compléctor, óbligo կամ
orno. շնորհս առնեմ, երախ-
տապարտ vel շնորհապարտ
կացուցանեմ, բարեացապարտ
լինիմ :

» meo beneficio. 'ի ձեռն իմ,
միջնորդութեամբ իմով :

Benéficus - ca - cum (- céntior -
céntissimus) ած. բարերար,
բարեգործ, երախտագործ, ա-
ռատաձեռն :

Beneméreur (հաբ. Méreur աբճ).
բարիս գործեմ, երախտիս առ-
նեմ, բարեացապարտ լինիմ :

Beneméritus - ta - tum (ած). բա-
րերար, երախտաւոր, բարեա-
ցապարտ :

Benéolens - éntis (աթ.). անու-
շահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :
Benesuáduš - da - dum (աթ.).
բարեխորհուրդ, բարեխրատ :
Benévole-éntius-entíssime (ՎԷ.).
մարդասէր խնամօք, մարդա-
սիրութեամբ, սիրով, բարե-
կամութեամբ, ջերմաջերմ :
Benévolens - éntis (-éntior - en-
tíssimus) աթ. բարեխորժ,
բարեսէր, մարդասէր, սիրող,
սիրելի, բարեկամ :
Benevoléntia - ae (էփ.). բարե-
սիրութիւն, հաճութիւն,
մարդասիրութիւն, բարեկա-
մութիւն, սէր, գութ, քաղ-
ցրութիւն, բարութիւն :
Benévolus - la - lum (աթ.). բա-
րեսէր, բարեխորժ, մարդա-
սէր, սիրող :
Benigne - gníus - gníssime (ՎԷ.).
մարդասիրութեամբ, սիրով,
քաղցրութեամբ :
Benígnitas - tátiš (էփ.). բարե-
բարութիւն, բարեմտութիւն,
բարեսիրութիւն, մարդասի-
րութիւն, քաղցրութիւն, բա-
րութիւն, բարեբարութիւն,
ազնուականութիւն :
Benígnus - gna - gnum (-gnior -
gníssimus) աթ. բարեսէր, բա-
րերար, առատաձեռն, մար-
դասէր, բարեբարոյ, քաղցր,
առատ, լի, յորդ :
Benna - ae (էփ.). բալխիր, կո-
ղով, որթ, զամբիւղ, սակառի :
Beo - eas - eávi - eátum - eáre
(ԽԷԳ.). երանեմ, երանելի առ-

նեմ, զբուռցանեմ, զուար-
ճացուցանեմ :
Beryllus - li (աբ.). բիւրեղ :
Béstia - ae (էփ.). գազան, անա-
սուն, երէ վայրի :
Bestiárii - riórum (աբ.). սուսե-
րաձիգ ըմբիշք 'ի գազանա-
մարտի, գազանամարտիկք :
Bestiárius ludus - di (աբ.). գա-
զանամարտ :
Bestiola - ae (էփ.). անասնիկ,
ճճի փոքր, բոտոտ :
Beta - ae (էփ.). ճակնդեղ, բա-
զուկ՝ բանջար :
Betáceus - ea - eum (աթ.). բան-
ջարաւոր, բանջարեղէն :
Betónica - ae (էփ.). լոռասերմ՝
բոյս :
Betúlla - ae (էփ.). ցարասի :
Bibax - áciš (աթ.). արբշիռ, գի-
նեմոլ :
Bíblia - líorum (չլէ.). աստուա-
ծաշունչ գիրք, գիր :
Bibliopóla - ae (աբ.). գրավա-
ճառ, վաճառական գրոց :
Bibliothéca - ae (էփ.). մատենա-
դարան, տուն գանձու գրոց,
դիւան, գրավաճառանոց :
Bíblus - li (էփ.). պրտու, կնիւն,
քարաէս, թերթ քարտի :
Bibo - bis - bi - bitum - bere (ԽԷԳ.).
ըմպեմ, արբենամ, խմեմ, ծը-
ծեմ, քամեմ :
Bibósus - sa - sum (աթ.). գինե-
մոլ, արբշիռ :
Bíbulus - la - lum (աթ.). արբե-
ցող, խմող, ծծիչ, փափա-
քող, ցանկացող :

» *bíbula charta*. Ծծիչ քարտէս :
» *bíbulus vini*. արրշիւ, գինեմոլ :

Biceps - cípitis (աթ.) . երկգլխի :
Bicórtniger - ígera - ígerum } աթ.
Bicórtnis - ne }

երկու եղջերօք :

Bicubítális - le } աթ. յերկուց
Bicúbitus - ta - tum }
կանգնոց, երկկանգուն :

Bidens - éntis (աթ.) . ոյր երկու
ատամունք են, երկձիղ :

Bidens - éntis (ար.) . երկձիղ
բրիչ, քերոց քաղի, գործի քա-
ղահան, քերիչ երկրի, բահ :

Bidens - éntis (իգ.) . ոչխար եր-
կեմեան :

Bíduum - ui (չլթ.) . երկու աւ-
ուրք :

» *bíduum cóntinens*. զաւուրս
երկուս անընդհատ :

» *bíduosciémus*. յետերկուց աւ-
ուրց իրագէտ լիցուք իրացս :

Biénnis - ne (աթ.) . երկեմեան,
երկուց ամաց :

Biénnium - nii (չլթ.) . երկեամ-
փ, ժամանակ երկուց ամաց :

Bifárium (Վլթ.) . կրկին մասամբ,
կրկնակի օրինակաւ :

Bifárium - ria - rium (աթ.) . երկ-
կերպի, երկդիմի :

Bifidátus - ta - tum }
Bífidus - da - dum } աթ. երկ-
Bifíssus - sa - sum }

ձիղ, երկմատենի, հերձ :

Biformátus - ta - tum } աթ. երկ-
Bifórnis - me }

դիմի, երկկերպի :

Bifúrcus - ca - cum (աթ.) . յերկուս
բաժանեալ, երկձիղ, հերձ :

Bigae - árum (իգ.) . կառք երկու
անուօք, երկձի սայլ :

Bígner - génera - géneram } աթ.
Bígner - géneris }

խառնակ, այլայլախառն :

Bíjugis - ge (աթ.) } աթ. երկձի :
Bíjugus - ga - gum }

» *bíjugi - górum* (ար.) . երկձի
կառք :

Bilinguis - gue (աթ.) . երկլեզու,
երկբան, երկխօս, ստաբան,
ստախօս, կեղծաւոր, նեն-
գաւոր, խաբարայ :

Biliósus - sa - sum (աթ.) . բազ-
մամաղձ, մաղձական, դառ-
նամաղձեայ :

Bilis - is (իգ.) . մաղձ, լեղի,
զայրուցք, ցատումն, բարկու-
թիւն, սրտմտութիւն :

» *bilis atra* (աթ.) *nigra*. սեւա-
մաղձ, սեւամաղձութիւն, յի-
մարութիւն, կատաղութիւն,
մոլեգնութիւն, զայրուցք :

Bilústris - re (աթ.) . տասնամեան :

Bimaris - re (աթ.) . երկծով :

Bimarítus - ti (ար.) . երկամու-
սին, երկկին :

Bimáter - tris (ար.) . որ ունի եր-
կուս մարս :

Bimátus - us (ար.) . երկեմեան
հասակ *vel* տիք :

Bimémbris - re (աթ.) . ոյր իցեն
երկու անդամք :

» *bimémbres - rium* (ար.) . յուշ-
կապարիկք, ձիացուլք, իշա-
ցուլք :

Biménsis - is (աբ.). Ժամանակ
երկուց ամսոց, երկուսնեայ
աւուրք :

Biméstris - re (աթ.). երկուց ամ-
սոց, երկուսնեայ :

Bímulus - la - lum } աթ. եր-
Bimus - ma - mum } կեմեան :

Bini - nae - na (աթ.). երկուք,
երկու երկու :

Binóctium - tii (չդ.). Ժամանակ
երկուց գիշերաց :

Binóminis - ne (աթ.) } աթ. ոյր
Binómius - ia - ium } երկու անուանք իցեն :

Bipálium - lii (չդ.). բաճ, փայ-
տատ :

Bipártio } (նրդ. Pártio աբ.).
Bipértio } ընդ երկուս բաժանեմ, յեր-
կուս հատանեմ, ձեղքեմ,
հերձում :

Bipartito (Աբ.). կրկին օրինա-
կաւ, երկկերպի մասամբք :

Bipartitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Bipártio.

Bipatens - éntis (աթ.). բացեալ
յերկոցունց կողմանց, երկ-
բացիկ :

Bípeda - ae (իգ.). օդ, հողա-
թափ, մոյկ, սանդալ, շղուա-
կան կանանց :

Bipedális - le (աթ.) }
Bipedáneus - ea - eum } աթ. եր-
Bipedánu - na - num } կոսնեան, երկոտանի :

Bipénnifer - ifera - iferum (աթ.).
որ կրէ տապար երկսայրի :

Bipénnis - is (իգ.). տապար երկ-
սայրի, կացին երկբերանեան :

Bipertitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Bipértio.

Bipes - edis (աթ.). երկոտանի,
երկոտնեան :

Birémis - is (իգ.). պատերազմիկ
նաւ երկկարգեան թիակօք,
նաւակ, կուր, նաւակիկ :

Birémis - me (աթ.). երկկար-
գեան թիակօք, երկու կարգօք
թիակօք :

Bis (Աբ.). զարձեալ, միւսան-
գամ, կրկնակի :

» bis anno. երկիցս 'ի տարւոջ :

Bisáccium - cii (չդ.). պարկ,
մախաղ, քսակ, բակեղեթ :

Biséllium - lii }
Bisséllium - lii } չդ. թիկնա-

թռռ, զահ յեկեղեցւոյ, ա-
թռռ բազկօք և թիկամբք :

Bison - óntis (աթ.) - ónis (աբ.). ցուլ
վայրի, եղ վայրենի :

Bispéllio - ónis (աբ.). այր իմաս-
տուն, խորամանկ, նենգաւոր :

Bissénus - na - num (աթ.). եր-
կոտասաներորդ :

Bissextilis - le (աթ.). նահանջ՝ ամ :

Bisséxtus dies - éi (աբ.). նա-
հանջ, աւելեաց օր :

Bisúlcus - ca - cum (աթ.). կճղա-
կարաշխ, կճղակահերձ, թա-
թահերձ, երկսայրի, երկբե-
րանեան :

Bisýllabus - ba - bum (աթ.). եր-
կու սիղորայիւք, երկավանդ :

Bitúmen - minis (չդ.). կուպր,
կպրածիւթ, նաւթ :

Bituminátus - ta - tum }
 Bitumíneus - ea - eum } ած. լի
 Bituminósus - sa - sum }

կարով, կարալից, կարական :

Bivértex - tícis (ած.). երկգլխի,
 երկգլուխ :

Bívium - ví (չգո.). ճանապարհ-
 հակիցք, կիցք ճանապարհացի :

Bívius - via - víum (ած.). ուր
 իցեն կրկին ճանապարհք :

Blaesus - sa - sum (ած.). թո-
 թով, թաթովակիս, ծանրա-
 լեզու, հաղեւակիս, կակա-
 ղոտ, լեզուակապ :

Blande - diús - díssime (ՎՔ.).
 քաղցրախառն բանիւք, մար-
 դահաճութեամբ, գգուանօք,
 մեղմով, հանդարտիկ :

Blandicéllus - la - lum }
 Blandídicus - ea - cum } ած. պա-

տիր, հրապուրիչ, ողորիչ,
 փաղաքուշ, յանկուցիչ, քաղ-
 ցրաբան :

Blandíoule (ՎՔ.). քաղցրու-
 թեամբ, հաճութեամբ, մար-
 դասիրութեամբ, մեղմով,
 հանդարտիկ :

Blandíloquens - éntis (ած.). քաղ-
 ցրախօս, քաղցրաբան, բա-
 րեբարոյ :

Blandíloquéntia - ae (իգ.). քաղ-
 ցրաբանութիւն, քաղցրախօս
 լեզու, բանք քաղցրաբանք :

Blandíloquéntulus - la - lum }
 Blandíloquus - qua - quum } ած.

քաղցրաբան, քաղցրախօս,
 համբար, բարեբարոյ :

Blandíméntum - tí (չգո.). հրա-

պոյք, ողորանք, փաղաք-
 շանք, քաղցրաբան բանք,
 գրգուանք, գրգանք, փայ-
 փայանք, քծինք, սէր :

Blándior - díris - dítus - díri (հոգ.).
 հրապուրեմ, ողորեմ, փա-
 ղաքշեմ, գգուեմ, գրգեմ,
 փայփայեմ, շողգորթեմ :

Blánditer (ՎՔ.). քաղցրու-
 թեամբ, քաղցրաբան բանիւք,
 մարդահաճութեամբ, գգու-
 անօք, մեղմով, հանդարտիկ :

Blandítia - ae

Blandítiae - árum }
 Blandíties - iói } իգ. գգուանք,

գրգանք, հրապոյրք, ողո-
 բանք, փաղաքշանք, փայ-
 փայանք, քաղցրաբան բանք,
 քծինք :

Blánditus - ta - tum (առց. ԴՐՔ.).
 Տե՛ս Blándior.

Blandum (ՎՔ.). քաղցրաբան
 բանիւք, քաղցրութեամբ,
 մարդահաճութեամբ, գգուա-
 նօք, մեղմով, հանդարտիկ :

Blandus - da - dum (-díor - díssi-
 mus) ած. հրապուրիչ, ողո-
 քիչ, յանկուցիչ, քաղցրա-
 բան, պատիր, փաղաքուշ :

Blasphémia - ae (իգ.). հայհոյ-
 անք, հայհոյութիւն, ամ-
 պարշտութիւն :

Blasphémo - mas - mávi - mátum
 - máre (ԽՐՔ. et չգո.). հայհոյ-
 եմ, անիծանեմ, նզովեմ, չա-
 րախօսեմ, թշնամանեմ, նա-
 խառակեմ առնեմ, նախա-
 տեմ, դարովեմ :

Blasphémus - ma - mum (աժ.)

հայհոյիչ :

Blátea - ae (եփ.) տիղմ, ցիխ,

գայռ, ցայտք տղմոյ :

Blaterátus - us (ար.) շատխօ-

սուծիւն, շաղփաղփուծիւն,

բարբանջք, լեզուանուծիւն :

Blátero - ras - rávi - rátum - rare }

Blátio - tis - tíre }

(չգ.) շատխօսեմ, շաղփաղ-

փեմ, շաղակրատեմ :

Blátero - rónis }

Blato - ónis }

ար. շատախօս,

շաղփաղփի, վայրապարախօս,

լեզուանի, զրախօս :

Blatta - ae (եփ.) ցեց, ուտիճ :

Blattária - ae (եփ.) բոյս ցեցոյ :

Bláttea - ae }

Bláttia - ae }

տիղմ, բոյս ցեցոյ :

Blátteus - ea - eum (աժ.) ծիրա-

նագոյն, շառագոյն, կարմիր :

Blattárii - riórum (ար.) ծիրա-

նավաճառք, վաճառականք

ծիրանեաց :

Blennus - na - num (աժ.) ա-

պուշ, թանձրամիտ, անհան-

ճար, անմիտ, մորոս, յիմար,

բախած :

Blíteus - ea - eum (աժ.) խոշոր,

բիրտ, շինական, թանձրամիտ :

Blitum - ti (չգ.) }

Blitus - ti (ար.) }

ճակնդեղ,

բազուկ բանջար :

Boa - ae (եփ.) վիշապ, վարդ-

ախտ, վարդածոց :

Boárius - ia - ium (աժ.) եզին,

զուարակաց :

» forum boárium. վաճառափո-

ղոց եզանց, հրապարակ զու-

րակաց :

Boátus - us (ար.) բչիւն եզանց,

գոչիւն զուարակաց :

Bólbíton - ti (չգ.) քակոր եզանց :

Bolétus - ti (ար.) սունկն կար-

միր, թնջուկ :

Bolis - idis (եփ.) տեգ, գեղարդն,

սլաք, օդաքար, սլացեալ

աստղ, թուիչ :

Bolus - li (ար.) ընկեցուցն ու-

լանց, արկանելն ուռկանի,

առ, ապուռ, աւար, կապուտ,

կողոպուտ, պատառ :

Bombax ! (ճջ.) այո՛ւ և կարի

քաջ, օն և օն, օն անդր,

փարգաստ, քաւ լիցի, 'ի բաց

տար :

Bómbito (չգ. Ito արժ.) բզբեմ,

շշնջեմ :

Bombitatio - ónis (եփ.) }

Bombus - bi (ար.) }

բզբուցն,

շշնջիւն, հնչիւն, բոմբիւն,

մրմունջ, խոխոջանք, կայ-

ծիւն :

Bombycina - nórum (չգ.) բե-

հեղեայք, կերպասիք, կեր-

պասք մետաքսեայք :

Bombycinus - na - num }

Bombycius - cia - cium }

աժ.

բեհեղեայ, մետաքսեայ, կեր-

պասեղէն :

Bombylius - lii }

Bombyx - ycis }

ար. շերաս, կեր-

պասաբեր որդն :

Bombyx - ycis (եփ.) ապրդում,

կերպաս, մետաքս :

Bónitas - tátis (եփ.). բարու
թիւն, լաւութիւն, բարե-
բարութիւն, բարիք, երախ-
տիք, շնորհք, քաղցրութիւն,
պարզմտութիւն, միամտու-
թիւն, անկեղծաւորութիւն,
ազնուութիւն, առատաձեռ-
նութիւն, առատամիտ կամք:

Bonum - ni (լլէ.). բարիք, շահ,
շահեկանութիւն, հանգիստ,
օգուտ, դիւրութիւն, հա-
ճոյք, հաճութիւն:

bona - nórur. բարիք, գոյք,
ինչք, ստացուածք, մեծու-
թիւնք, մթերք:

Bonus - na - num (mélior, ópti-
mus) ած. բարի, լաւ, ընտիր,
ազնիւ, առաքինի, բարեբա-
րոյ, քաջ, սեպհական, ա-
ռանձինն, պատշաճ, բաւա-
կան, յաջողակ, կարող, եր-
ջանիկ, երանեալ, նպաստա-
մատոյց, օգնական, ընչաւէտ,
մեծատուն, ազնուական, ա-
զատ, քաջազնեայ:

bonâ veniâ. հրամանաւորքով,
հրաման տուր ինձ:

bona verba, quaeso. աղա-
չեմ, աղէ:

Boo-oas-oávi-oátum-oáre (լլէ.).
բշեմ, գոչեմ, թնդամ, շա-
չեմ, շառաչեմ:

Bórea - ae } եփ. յասպիս, քար
Bória - ae }
պատուական:

Boreális - le հաճ }
Bóreus - ea - eum } ած. հիւսի-

սային, հիւսիսական:

Bóreas - ae (ար.). հողմ հիւսի-
սային, հիւսիսի:

Bos, bovis (ար. et եփ.). եզն,
զուարակ, կով:

» bos lucas. փիղ:

Botanismus - mi (ար.). խլուֆն
խոտոց, արմատագէտ vel խո-
տաքնին ճարտարութիւն,
տնկադիտութիւն:

Botéllus - li (ար.). երշիկ՝ խճուղ
vel ամիճ խոզենի:

Botruósus - sa - sum (աժ.). ող-
կուզալից, ողկուզազարդ:

Botrus - ri }
Bótryo - ónis } ար. ողկոյզ,
Bótryon - ónis }
շրուանդ, ճիւղ:

Botrys - ryos (եփ.). եղևին խոտ:

Botuláriu - rii (ար.). ամճա-
գործ:

Bótulus - li (ար.). խճուղ խո-
զենի, ամիճ:

Bovile - lis (լլէ.). դադարք vel
կայանք եզանց, եզնանոց,
եզնոց:

Bovillus - la - lum (աժ.). եզին,
զուարակի:

Brábeum - ei }
Brábium - bii } լլէ. բրաբիոն,
վարձք յաղթութեան յաս-
պարիսի, մրցանակ:

Braca - ae հաճ }
Bracae - cárum } եփ. վարտիք,
անդրավարտիք:

Bracátus - ta - tum (աժ.). ան-
դրավարտիս զգեցեալ:

Brachiále - lis (լլէ.). ապարան-
ջան:

Brachiális - le (աթ.) . բազկի :
 Brachiolum - li (չլտ.) . բազուկ
 փոքր :
 Brachium - ii (չլտ.) . բազուկ ,
 տիգը , ձեռն , ղորութիւն :
 » levi կամ molli bráchio fácio
 hoe. անհոգութեամբ առնել
 զայս , գործել հեղգութեամբ :
 Bráctea - ae (եգ.) . թիթեղն ,
 կռած ոսկոյ :
 Bracteárus - rii }
 Bracteátor - óris } ալ. որ հա-
 տանէ թիթղունս ոսկիս , գոր-
 ծիչ ոսկի թիթղան :
 Bracteátus - ta - tum (աթ.) . թի-
 թեղնաւոր , բազմաթերթ ,
 խաւ 'ի խաւոյ :
 » bracteata felicitas. առ աջօք
 երջանկութիւն , կերպարա-
 նաւոր երանութիւն :
 Bractéola - ae (եգ.) . թիթեղն
 փոքր , կռած փոքրիկ , թերթ :
 Bránchiaae - árum (եգ.) . ականջք
 ձկանց :
 Brássica - ae (եգ.) . կաղամբ :
 Brávium - vii (չլտ.) . բրաբիոն ,
 մրցանակ , վարձք յաղթու-
 թեան յասպարիզի :
 Brephotróphium - ii (չլտ.) . հիւ-
 անդատուն տղայոց , հիւան-
 դանոց մանկանց :
 Brevi (Ալք.) . 'ի սուղ ժամանակի ,
 'ի կարճոյ , կարճառօտս , հա-
 մառօտիւք , կարճ 'ի կարճոյ
 ճառիւք :
 Brévia - ium (չլտ.) . ծանծաղուտ
 տեղիք , կոյտք աւազոյ , խութք
 ծածկեալք ընդ ջրով :

Breviárium - rii (չլտ.) . բովանդա-
 կութիւն , քաղուածոյք , հա-
 մառօտութիւն , ժամագիրք ,
 զիրք հասարակաց աղօթից :
 Breviárius - ia - ium }
 Brevíc ulus - la - lum } աթ. կարճ ,
 կարճառօտ , համառօտ , հա-
 կիրճ , սուղ , անձուկ :
 Breviloquens - éntis (աթ.) . սա-
 կաւարան , սակաւախօս :
 Breviloquéntia - ae (եգ.) . հա-
 մառօտ բանք , սակաւաբա-
 նութիւն :
 Brévio - ias - iávi - iátum - iáre (Երգ.)
 կարճառօտս կտրել , կարճել ,
 համառօտել , համառօտս հա-
 տանել , զբազումս սակաւաւք
 առնում , կարճառօտիւք հա-
 մառօտս բարբառիմ :
 Brevis - ve (-vior - vís simas) աթ.
 հակիրճ , կարճ , կարճառօտ ,
 համառօտ , սուղ , անձուկ :
 » ad breve. 'ի սուղ ժամանակի ,
 'ի կարճոյ , փութով :
 Brévit as - táti s (եգ.) . կարճու-
 թիւն , կարճառօտութիւն ,
 փոքրիկութիւն :
 Bréviter - vius - vís sime (Ալք.) .
 կարճ 'ի կարճոյ , կարճա-
 ռօտս , համառօտիւք :
 Brisa - ae (եգ.) . կոխած խաղո-
 ղոյ , մրուր :
 Bruchus - chi (ալ.) . երկիւլ , թրք-
 թուր , խառնիճ , ջորեակ :
 Bruma - ae (եգ.) . սաստիկ ձմե-
 րանի , ձմեռն , ձմերայնի :
 Brumális - le (աթ.) . ձմեռնային ,
 ձմերական :

Brutus - ta - tum (ած.). ծանր,
յամբագնաց, յոյլ, հեղեղ, ան-
միտ, յիմար, բախած :

› brutum animal. անասուն,
երէ, գազան, գրաստ :

Brya - ae (իգ.). մշայ, մշենի :

Bryónia - ae (իգ.). մամուռ ծա-
ռոց :

Bubalínus - na - num } ած. բո-
Bubális - le }

բոլոնի, գոմշոյ :

Búbalus - li (ար.). բոբոլան, գոմշ :

Búbile - lis (չգ.). դադարք ե-
զանց, եզնանոց, եզնոց :

Babo - ónis (ար.). բու, խաղա-
արտ ժանտ ախտի :

Búbula - ae (իգ.). միս եզին,
շաղիղ կովու :

Bubúlcus - ci (ար.). հողագործ,
հերկահար :

Búbulus - la - lum (ած.). եզին,
զուարակի :

› búbulum pecus. դադարք ե-
զանց, եզնոց, եզնանոց :

› lingua búbula. եզնալեզու,
գաղտիկուր :

Bucca - ae (իգ.). բերան, երակք,
պատառ, կոտոր, շեփորայ,

փող, փողար, փողակարդաց :

› buccae - árum. սյտք, թուրք :

› buccas inflo - rum po. հպար-
տանամ, մեծամտեմ, ամբար-
տաւանեմ, փքամ :

Búccca - ae {

Buccélla - ae { իգ. պատառ, կոտոր :

Buccellárus - rii (ար.). անձնա-
պահ, թիկնապահ, մարմնա-
պահ, փուշտիպան :

Búccina - ae (իգ.). փող եղջե-
րեայ, շեփորայ :

Buccinátor - óris (ար.). փողա-
կարդաց, փողար, գովիչ, բա-
րեսաց :

Búccino - nas - návi - nátum - náre
(չգ.). փող հարկանեմ, հրա-
պարակագոյժ առնեմ, հրու-
շակեմ :

Búccinus - ni (ար.). փողար, փո-
ղահար, փողակարդաց :

Bucco - ónis (ար.). անհանձար,
անմիտ, ապուշ, մորոտ, յի-
մար, գրաստ :

Bueculéntus - ta - tum (ած.). մե-
ծաւ բերանով, լիաբերան :

Bucéphalus - li (ար.). ցլագլուխ
երիվար, զուարակագլուխ ձի :

Búceras - rátis (չգ.). հոռոմ չա-
ման, հացհամեմ :

Búcerus - ra - rum (ած.). եզին,
զուարակի :

Bucétum - ti (չգ.). արօտ եզանց,
ծարակ զուարակաց :

Bucólica - córum (չգ.). անդէոր-
դական քերթուածք, տուա-
րածական քերթութիւնք, հո-
վուական երգք :

Bucólicus - ca - cum (ած.). ան-
դէորդական, տուարածական,
հովուական :

Búcula - ae (իգ.). երինջ :

Búculus - li (ար.). որթ, ընջուղ :

Bufo - ónis (ար.). ոստին գորտ,
արջնագորտ :

Buglóssa - ae {

Buglóssos - si { իգ. գաղտիկուր,
եզնալեզու :

Bulbáceus - ea - eum } Թ. յը
 Bulbósus - sa - sum }
 կոճղէզ իցէ :
 Búlbulus -li } Թ. կոճղէզ, սոխ
 Bulbus - bi }
 ծաղկանց :
 Bulga - ae (իգ.) . մախաղ, պայ-
 ուսակ, պարկ, քսակ :
 Búlimus - mi (իգ.) . եղնաքաղց,
 շան քաղց :
 Bulla - ae (իգ.) . կնիք, դրոշմ,
 հրովարտակ, կոնդակ, պատ-
 կերագիր, շքադրամ, շեգղ,
 խոյօղ, ճարամանդ :
 Bullátus - ta - tum (Թ.) . վար-
 դարեալ պատկերագրօք, պա-
 ճուճեալ շքադրամօք :
 » bullátæ nugæ - gárum (իգ.) .
 սնոսիք, դոյլն իւք, բարբա-
 ջանք, բաջաղանք, զրախօ-
 սուծիւնք :
 Búllio - is - ívi - ítum - íre }
 Bullo - las - lávi - látum - láre } լլ.
 եռամ, զեռամ, եփեմ, պըղ-
 պջակեմ, պղպջանամ :
 Bullítus - us (Թ.) . եռանդն, ե-
 ռացունք :
 Búllula - ae (իգ.) . պղպջակ :
 Bura - ae (իգ.) . մաճ արօրոյ,
 խոփ, ձիգ :

Burdo - ónis }
 Burdus - di } Թ. ջորի, իշակէս :
 Buris - is (իգ.) . մաճ արօրոյ,
 խոփ, ձիգ :
 Burrus - ra - rum (Թ.) . կարմիր,
 կարմրիկ, կարմրագոյն, աշ-
 խետ, շառագոյն :
 Bustuárius - ia - ium (Թ.) . գե-
 րեզմանական :
 Bustum - ti (լլ.) . գերեզման,
 շիրիմ, հանգստոց :
 » bustum ináne. Թափուր գե-
 րեզման, ունայն շիրիմ :
 Butýrum - ri (լլ.) . կոգի, իւղ :
 Buxans - ántis (Թ.) . ի գոյն
 տօսախի :
 Buxétum - ti (լլ.) . անտառ տու-
 սախի, մացառք :
 Búxeus - ea - eum }
 Buxósus - sa - sum } Թ. տօսա-
 խի, ի տօսախէ :
 Buxum - xi (լլ.) }
 Buxus - xi (իգ.) } տուսախ,
 տօսախ, սրինգ :
 Byrsa - ae (իգ.) . կաշի, մաշկ,
 մորթ :
 Byssinus - na - num (Թ.) . բեհե-
 զեղէն, բեհեզեայ, կերպասի :
 Byssus - si (իգ.) . բեհեզ, կեր-
 պաս :

C

Caballinus-na-num (ած.) . ձիա-
կան , երիվարական :

Cabállus - li (ար.) . ձի , երիւար ,
գրաստ :

Cácabus-bi (ար.) . կաթսայ , սան ,
պոյան :

Cacátus - ta - tum (անց . րբբ.) .
Տե՛ս Caco .

Cachinnátio - ónis (իգ.) . ծաղը
մեծաձայն , քրքիջ , քրքջանք :

Cachínno - ónis (ար.) . ժպտող ,
ծիծաղող :

Cachínno - nas - návi - nátum
- náre (չգտ.) է՛ս՛

Cachinnor-áris-átus-ári (հար.) }
բարձրաձայն ծիծաղիմ , քրք-
ջեմ , 'ի քրքիջ հատանիմ ,
աղաղակեմ :

Cachínnus - ni (ար.) . ծաղը մե-
ծաբարբառ , քրքջանք , քրքիջ :

Caco-cas-cávi-cátum-cáre (նգտ.)
et (չգտ.) . 'ի ճեմիչ երթամ ,
ընկենում զաղբ , նստիմ 'ի
պէտս :

Cacodaémon - onis (ար.) . այս
չար , դե , սատանայ :

Cácula - ae (ար.) . մանուկ բա-
նակի , սպասաւոր զօրաց :

Cacúmen - minis (չգտ.) . գազաթն ,
գլուխ լերանց , արտեան ,
ծայր , ծագ , սար , կատար ,
բարձրաբերձ բարձունք :

Cacuminátus-ta-tum (անց . րբբ.) .
Տե՛ս Cacúmino .

Cacúmino - nas - návi - nátum -
náre (նգտ.) . սրեմ , թեքեմ :

Cadáver-eris (չգտ.) . դի , դիակն ,
գէշ , մեռելոտի :

Cadaverósus - sa - sum (ած.) .
նման դիոյ :

Cadivus - va - vum (ած.) . խա-
խուռ , խարխուռ , զաղփաղ-
փուռն , վաղաթարշամ :

Cádmia - ae (իգ.) . արուրաքար ,
արուրի քար :

Cado - dis , cécedi , casum - dere
(չգտ.) . անկանիմ , կործանիմ ,
մեռանիմ , վախճանիմ , սպա-
նանիմ , աներեւոյթ լինիմ ,
մտանեղն արեւու , դադարիմ ,
կասիմ , դէպ լինիմ , պատա-
հիմ , յաջողիմ , պատշաճիմ ,
'ի դէպ գամ , առնեմ :

» cado in morbum . անկեալ
դնիմ 'ի մահիճս , խօթանամ ,
հիւանդանամ :

» cado ánimis . սրտաբեկիմ , սր-
տաբեկ լինիմ , վատասրտիմ ,
վհատիմ , վեհերիմ , լքանիմ :
» apte cadit . 'ի դէպ ելանէ , 'ի
ճահ պատահէ , ըմբոն է :

Caduceátor-óris (ար.) . հրեշտակ
խաղաղութեան , պատգամաւ-
որ , դեսպան հաշտութեան :

Cadúceum - ei (չլթ.) }
Cadúceus - ei (ար.) } օձապատ

զաւազան Տիւր դից, բարս-
մունք հրեշտակին հաշտու-
թեան :

Cadúcus - ca - cum (աթ.) . խա-
խուտ, խարխուլ, զաղփաղ-
փուն, տկար, կորստափան,
անցական, անցաւոր, վաղան-
ցուկ, երազանցուկ, ընդու-
նայն, սնոտի :

» cadúcus morbus. Թալկացումն
յանկարծակի, ախտ լուանո-
տաց :

Cadúrcum - ci (չլթ.) . նուարտան
մահճաց, անկողին, մահճիճք,
խշտիք :

Cadus - di (ար.) . կարստ փոքրիկ,
տակառակ, տակառ, մար, չափ
դինւոյ :

Caecátus - ta - tum (անց. րբբ.) .
Տես Caeco.

Caécias - iae (ար.) . կեկիաս, եւ-
րակիկուն :

Caecigenus - na - num (աթ.) . կոյր
'ի ծնէ, զաչացու անդատին 'ի
ծննդենէ :

Caécitas - tátis (իգ.) . կուրու-
թիւն :

Caeco - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.) . կուրացուցանեմ, բրեմ
զաչս, շլացուցանեմ, մթա-
ցուցանեմ :

Caecúlto - tas - távi - tátum - táre
(չլթ.) . կուրանամ, շլանամ,
մթազած լինիմ :

Caéculus - la - lum (աթ.) . շիւ,
պտղակն :

Caecus - ca - cum (աթ.) . կոյր,
զաչացու, պտղակն, խաւա-
րին, մուլլ, մթին :

» caecus ánimi կամ ánimo. շլա-
միտ, թանձրամիտ :

Caecútio - tis - tívi - títum - tíre
(չլթ.) . շլանամ, մթազած
լինիմ, կուրանամ :

Caedes - dis (իգ.) . կտրած, կըտ-
րումն, կտրոն, կոտորած, սպա-
նուլթիւն, սատակումն :

Caedo - dis, cecídi, caesum - dere
(նրգ.) . կտրեմ, հատանեմ,
հարկանեմ, զարկանեմ, բա-
խեմ, ծեծեմ, խողխողեմ, փո-
ղոտեմ, զոհեմ, զենում, յա-
զեմ, սպանանեմ, մեռուցա-
նեմ, 'ի կենաց արկանեմ :

» caedo sermónes. շաղակրա-
տեմ, շաղփաղփեմ, շատիւ-
սեմ, բաջաղեմ, բարբանջեմ :

Caéduus - ua - uum (աթ.) . հա-
տանելի, կարելի :

Caelámen - minis (չլթ.) . քանդ,
քանդակ, դրոշուած :

Caelátor - óris (ար.) . քանդակիչ,
դրոշող, քանդակագործ :

Caelátúra - ae (իգ.) . դրոշուած,
քանդակ, քանդակագործու-
թիւն, դրոշագործութիւն :

Caelátus - ta - tum (անց. րբբ.) .
Տես Caelo.

Caelebs - libis (աթ.) . ամուրի.
անամուրի, կոյս, անկին այր,
անայր՝ կին :

Caeles - litis }
Caeléstis - te } աթ. երկնաւոր,
երկնաւորական, երկնային :

- › caelites - tum կամ caeléstes - tium (աբ.) . աստուածք, դիք, շատուածք, բնակիչք երկնից :
- Caelibátus - us (աբ.) . անամուսնութիւն, ամուսնութիւն :
- Caelicolae - árum (աբ.) . բնակիչք երկնից, երկնաքաղաքացիք :
- Caelipotens - éntis (աթ.) . զօրաւոր յերկինս :
- Caelo - las - lávi - látum - láre (նրդ.) . քանդակեմ, դրօշեմ, քերեմ, գրեմ :
- Caelum - li (չլդ.) . փոքրիկ քանդակագործի, գրող, գրիչ երկաթի :
- Caelum - li (չլդ. - li - lórum յգն.) . երկինք, օդ, այլ օդեղէն, կլիմայ, բաժին, զաւառ :
- › discédit caelum. պատառեալ հերձանի երկին :
- › de caelo icor կամ tangor. երկնաճար լինիմ, շանթաճար յերկիր կործանիմ, փայլատակունք տեղան 'ի վերայ իմ :
- › caelum cápitis. գանկ, գաթն, կառափն, սկաւառակ զլիսոյ :
- Caeméntum - ti (չլդ.) . կոպիճ, բեկորք քարանց, շաղախ :
- Caepa - ae (իգ.) } սոխ, կոճղէզ :
- Caepe (չլդ.) }
- Caepétum - ti (չլդ.) . սծուք սոխոց :
- Caépula - ae } իգ. սոխ, կոճղէզ :
- Caepúlla - ae }
- Caeremóniae - iárum (իգ.) . աբարողութիւնք, օրէնք, կարգք լսիկեցեցոյ :

- Caerúleum - ei (չլդ.) . կապոյտ գոյն, կապուտակ, լուրջներկ :
- Caerúleus - lea - leum } աթ. կա-
- Caérulus - la - lum } պոյտ, կապուտակ, երկնապոյն, ծովագոյն :
- Caesa - ae (իգ.) . կտրած, հատած, հատումն, կտրումն :
- Caesariátus - ta - tum (աթ.) . հերաւոր, գիսաւոր, վարսաւոր, մագեղ, ձարի :
- Caesáries - iéi (իգ.) . հեր, գէսք, վարսք, ծամք, գիսակ :
- Caesim (Վգ.) . ծայրիւ, 'ի հատուածս կոտորեալ, հատակոտոր, պատառ պատառ :
- Caésio - ónis (իգ.) . կտրած, հատած, կտրումն, կտրօն, հատումն :
- Caesítius - tia - tium } աթ. կա-
- Caésius - sia - sium } պոյտ, կապուտակ, կապուտակագոյն, երկնագոյն, ծովագոյն :
- Caespes - pitis (աբ.) . կոշտ հողոյ, գուղճն, թուփք, մացառք, խռիւ, խոտալից ճարակաշատ երկիր :
- Caespósus - sa - sum (աթ.) . թաւուտ, թփուտ, խոտալից, խոտաւէտ, ճարակաշատ :
- Caestrum - tri (չլդ.) . քանդակագործի, գրող, գրիչ երկաթի :
- Caestus - us (աբ.) . պահպանակ ձեռին ըմբշաց, գօտի լսողըկան դից :
- Caesúra - ae (իգ.) . հատած, կտրած, կտրօն, հատումն,

Caléndae-árum (էգ.). կաղանդք,
ամսամուտ, ամսագլուխ :

Calendárium-rii (չգ.). կաղան-
դացոյց, օրացոյց, առմար :

Calens - éntis (էջծ.). ջերմ, ջե-
ռուցեալ, ջերին :

Cáleo - les - lui - litum - lére (չգ.).

ջեռնում, գոլանամ, ջերմա-
ջերմ լինիմ, բորբոքիմ, վա-
ռիմ, ցանկանամ, հարկանիմ
'ի սէր, խանդակաթ լինիմ :

» thure calent arae. բուրեն
խուռնկք 'ի սեղանս :

» cáleo mero. ընդ գինիս մտա-
նեմ, զգինեօք անկանիմ :

» calet morbo mentis. բախած
է, սկսանի ելանել 'ի մտաց :

» cum calétur máxime. յընդմի-
ջել ամարայնոյն, 'ի խորշա-
կահար ամառնային ժամանա-
կի, ընդ տօթածամանսկան :

Calésco - scis - scere (չգ.). ջեռ-
նում, ջերմաջերմ լինիմ, գո-
լանամ, բորբոքիմ :

Calfácio (Նրգ. Fácio արհ.). ջե-
ռուցանեմ, եռանդնացուցա-
նեմ, բորբոքեմ, կենդանա-
ցուցանեմ :

Calfactus - ta - tum (աՆց. րբբ.).
Տես Calfácio.

Calfactus - us (ար.). ջերմու-
թիւն, եռանդն, տապ, գոլ,
ջերմագոլ :

Calículus - li (ար.). բաժակիկ,
փոքրիկ սկիհ :

Cálida - ae (էգ.). ջեռուցեալ
ջուր, ջերմաջուր, ջերմուկք :

Calidárium - rii (չգ.). թոնիր

ջեռուցիչ սենեկաց, կրակա-
րան, կաթսայ :

Calidárium-ria-rium (աժ.). քրէ-
ական, քրայական, հալածոյ :

Cálidus - da - dum (-lídior - díssi-
mus) աժ. ջերմ, ջեռուցեալ,
ջերին, եռացեալ :

» cálida consília. յանդուգն
խորհուրդք, խրատք 'ի կարծ
ընդոստուցեալք :

Caliéndrum - ri (չգ.). պիտակ
վարսք, կեղծ ծամք, զխա-
նոց, զխաղիւր, գդակ :

Cáliga - ae (էգ.). զանկապան,
ստնապան, կօշիկ, մոյգ զե-
նուորական, մուճակ :

Cáligans - ántis (էջծ.). մառախ-
լապատ, միգախտն, խաւա-
րին, մթին, աղօտ, մռայլ,
վատեալ աչօք :

Caligáris - re էմ } աժ. սրո-
Caligárium-ria-rium } նապանի, կօշիկ :

Caligatio - ónis (էգ.). խաւար,
աղջամուղջ, մութ, մթա-
րութիւն, մառախուղ, մեգ,
շամանդալ :

Caligátus - ta - tum (աժ.). կօշիկս
ագուցեալ :

Caliginósus - sa - sum (աժ.). խաւ-
արին, մթին, մառախլապատ,
միգախտն, թուխ, սեւա,
աղջամղջին, նսեմ :

Caligo - ginis (էգ.). շամանդալ,
մառախուղ, մեգ, աղջամուղջ,
խաւար, մութ, բալ :

Caligo - gas - gávi - gátum - gáre
(չգ.). խաւարիմ, մթանամ,

նսեմանամ, շլանամ, կուրանամ, թխանամ :

» caligo in sole. 'ի հասարակ
• չի շլացութեամբ հարկանիմ, կոյր լինիմ մտօք :

Calix-icis (ար.) բաժակ, սկիհ, նուազ, տաշտ, ճարամանդ, կոկոն, բոլորք :

Calláinus - na - num } ար. ծո-
Calláius - ia - ium }

վագոյն, կանաչ, կանաչաձև :
Callens - éntis (բջ.) տեղեակ, հմուտ, փորձ, վարժ, գիտուն, հանձարեղ, իմաստուն :

Cálleo-les-lui-lére (չլ.) կարծրանամ, խստանամ, քարանամ, բրտանամ, քաջահմուտ լինիմ, տեղեկանամ :

» cálleo jura. օրէնսդէտ լինիմ, հմուտ եմ օրէնսգիտութեան :

Callésco-scis-scere (չլ.) բրտանամ, փապարեմ, կաշանամ, ընդեկանիմ, սովորիմ, քաջ հմտանամ :

Calliblépharum - ri (չլ.) ծաբիբ, սնդոյր :

Cállide - lídius - díssime (Նբ.) խորամանգութեամբ, խաբէութեամբ, ճարտարութեամբ, խորագիտութեամբ, հանձարով, իմաստութեամբ :

» cállide nosco. քաջածանօթ լինիմ, իրագէտ եմ իրացի :

Callíditas - tátis (եգ.) խորամանկութիւն, խաբէութիւն, խորգախութիւն, խորագիտութիւն, նենգութիւն, ճարտարութիւն, աջողակութիւն :

Cállidus - da - dum (-lídiór - díssimus) ար. խորամանգ, խաբէբայ, խաբուսիկ, խարդախ, նենգաւոր, խորագէտ, ճարտար, աջողակ, հնարագէտ, հանձարեղ :

» cállidus témporum. որ քաջ նաւէ զալեօք ժամանակագրական ծովուն, հմուտ ժամանակագրութեան :

Callis - is (ար.) նուրբ շաւիղ, ճանապարհ, արահետ :

Callósus-sa-sum (ար.) բրտացեալ, փապարեալ, կաշացեալ, խստացեալ :

Callum - li (չլ.) փապարած, բրտութիւն, բլիթէն :

» callum rei obdúco. բրտանամ, փապարեմ, կաշանամ, ընդեկանիմ, սովորիմ, սովոր լինիմ :

Calo-las-lávi-látum-láre (նբ.) կոշեմ, կարդամ, ձայնեմ, ժողովեմ, գումարեմ, պաղատիմ :

Calo-ónis (ար.) ծառայ զօրաց, մանուկ բանակի, անպիտան սպասաւոր :

Calor - óris (ար.) ջերմութիւն, ջեր, գոլ, ջերմագոլ, տապ, տօթ :

Caloríficus - ca - cum (ար.) ջեռուցիչ, տապացուցիչ, ջերմացուցիչ, ջերմակիծ :

Calpar-áris (չլ.) սափոր փոքրիկ, քսեստ, խաւեակ :

Cáltha - ae (եգ.) ոսկեծաղիկ :

Cálthula - ae (եգ.) ոսկեծաղանջ պատմուճան, հանդերձ ոսկեճամուկ :

Calúmnia - ae (աճ.) } իգ. չարա-

Calumniatio - ónis } իգ. չարա-

խօսութիւն, զրպարտութիւն,
քսիք, քսութիւն, նենգութիւն,
իշխանութիւն, խա-
բէութիւն :

Calumniátor - óris (աբ.). չարա-
խօս, զրպարտ, զրպարտիչ,
քսու, նենգաւոր, դաւաճան,
խաբերայ :

» calumniátor sui. խղճամիտ,
խղճող, անհնարին երկիւղած :

Calumniatrix - rícis (իգ.). կին
զրպարտիչ :

Calúmnior-iáris-iátus-iári (հար.).
չարախօսեմ, զրպարտեմ, ամ-
բաստանեմ, քննեմ, խճրճեմ,
ստգտանեմ, եպերեմ, յանդի-
մանեմ, դարովեմ :

» calúmnior me. կարի իմն խղ-
ճեմ, սնոտի խիղճ 'ի մտի
ունիմ :

Calumnióse - síssime (Վճ.). չա-
րախօսութեամբ, տարապար-
տուց, 'ի զուր, նենգաւ, խա-
բէութեամբ :

Calumniósus-sa-sum(-síssimus)
աճ. բամբասաւոր, զրպարտ,
տարապարտ, նենգաւոր, խա-
բերայ :

Calva - ae (իգ.)

Calvária - ae (իգ.) } զազաթն,

Calvário - rii (չգ.) }
զանկ, կառափն, սկաւառակ
պլիտոյ :

Calvática - ae (իգ.). քող, շղա-
շատեռ, խոյր, գլխանոց,
դդակ :

Calvátus-ta-tum (աճ.). կունդ,
կնդակ, ճեղ :

Cálveo-es-ére (աճ.) } չգ. կըն-

Calvéscō-scis-scere }
դանամ, մաշտիմ, գոնջնամ :

Calvities - iei (իգ.) } կնդու-

Calvítium - tii (չգ.) }
թիւն, ճեղութիւն :

Calvo-vis-vi-vere (նրգ.) } խա-

Calvor-veris-vi (հար.) }
բեմ, պատրեմ, 'ի պատրանս
արկանեմ, նենգեմ :

» ille calvi ratus. համարելով
թէ ընդ խաբս եկեալ իցէ :

Calvus-va-vum (-vior) աճ. կըն-
դակ, կունդ, ճեղ :

Calx - lcis (աբ. et իգ.). կրուկ,
գարշապար, աքացելն, կէտ
նպատակի, վախճան, կատա-
րած, լրուսն, ելք, բուն ու-
ռոց, կիր :

Calýculus - li (աբ.). փոքր ճա-
րամանդ, փոքրիկ կոկոն :

Calyx-ycis (աբ.). կոկոն, բոլորք,
պատիճ, կեղև, փոճոկ, պա-
տեանք :

Camelárius - rii (աբ.). ուղտա-
պան :

Camelínus-na-num (աճ.). մալ-
խոյ, ուղտու, ուղտենի :

Camelopárdalis - is (աբ.). ընձ-
ուղտ, անալուծ :

Camélus - li (աբ.). ուղտ, շա-
ռաւն, մալուխ, ուղտերամակ :

Cámara - ae (իգ.). կամար, զրմ-
բեթ, նաւափայտ, կուր :

Camerátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Cámero.

Cámero - ras - rávi - rátum - ráre (նբգ). գմբեթայարդ յօրինեմ, կամարակապ շինեմ, կամարաձև գործեմ, յարկեմ կամարաւ :

Cámerus - ra - rum (աթ). կամարայարդ , կամարայարկ , կամարաձև :

Caminátus - ta - tum (անց. րբբ). Տես Camíno.

Camino - nas - návi - nátum - náre (նբգ). ըստ օրինակի ծխանի շինեմ, ծխանաձև գործեմ :

Camínus - ni (ար). ծխան, ծխահանք , հնոց :

Cámmaron - ri (լզդ). ակոնիտոն , ընծախոտ :

Cámmarus - ri (ար). խեչափառ , խեցգետին :

Camoénae - nárum (եգ). կամուսայք , մուսայք :

Campa - ae } եգ. քաղի , որդի
Campe - es } փղբրիկ , երեխ , թրթուր , խռնիճ , ջրեռակ , ձիակերպ նհանգ , ձիագետի :

campae - árum. խաղոյ բանք , սնտիք , դոյզն իրք , բաջաղանք , բարբանջք :

Campéster - tris - tre (աթ). դաշտական , դաշտային :

Campus - pi (ար). դաշտ , դաշտավայր , բացավայր , անդ , անդաստան , ագարակ , դիւր , դաշտագետին վայր :

campi caeruléi կամ liquéntes. կապոյտ դաշտ , լոյծ մկանունք :

Cámurus - ra - rum (աթ). 'ի ներքս ծալեալ , կրկնեալ :

Camus - mi (ար). սանձ , երասանակ , դանդանաւանդ , շրուշակ , վարապան , թակարդ , վարմ , պախուց :

Canábula - lórum (լզդ) } քա-

Canábulae - lárur (եգ) }

րակոյտ , կոյտ քարանց , հիւղք զինուորաց , խրճիթք :

Canalicolae - árum (եգ). սինլըքորք , խաժամուժ ամբոխ , խառնիճաղանճ , խուժան , խուռն , ռամիկ :

Canaliculátus - ta - tum (աթ). ակօսաձև գործեալ , փողս փողս քանդակեալ :

Canaliculus - li (ար). խողովակ փղբրիկ :

Canaliénsis - se կամ } աթ. քրայ-

Canalítius - tia - tium } ական , քրէական , հալածոյ :

aurum canaliénse կամ canali-

tium. երակ ոսկւոյ , ոսկեհատ :

Canális - is (ար. et եգ). խողովակ , ջրմուղ , առու , առուահանք , կորիք , արահետ , նուրբ շաւիղ :

Canárius - ia - ium (աթ). շնական , շան :

Canátim (յլբ). իբրեւ զշուն , սպառնալեօք , մղեկան կատաղութեամբ , սաստիկ , ընդակամբ , խոժողադէմ երեսօք :

Cancellátim (յլբ). վանդակաւերպ , խաղխամեայ :

Cancellátio - ónis (եգ). սահմանակողմն դաշտաց :

Cancellátus-ta-tum (առ. Գրք.).

Տես Cancelló.

Cancelli-lórum (ար.). վանդակք,

վանդակապատք, խաղխամք,

սահմանք, պատնէշք, ձողքք :

Cancelló-las-lávi-látum-láre

(նրգ.). վանդակապատ գոր-

ծեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, խան-

գարեմ :

Cancer-cri կաճ-ceris (ար.). խեց-

գետին, խեչափառ, աստեղա-

տուն խեցգետնոյ, քաղցկեղ :

Canceróma-atís (լլգ.). քաղց-

կեղ, խաղաւարտ, կեղ, վէրք :

Candefácio (նրգ. Fácio արգ.). սպի-

տակ vel ատրագոյն առնեմ,

սպիտակացուցանեմ, հրացու-

ցանեմ, շողացուցանեմ, ջե-

ռուցանեմ :

Candéla-ae (էգ.). կանթեղ,

ճրագ, մոմ, բազմակ :

Candelábrum-ri (լլգ.). ճրագա-

րան, աշտանակ, ջահ :

Candens-éntis (-éntior-ntíssi-

mus) էյթ. կարմրագոյն, կար-

մրիկ, հրագոյն, հրացեալ,

սպիտակ, փայլուն, պայծառ :

Candéntia-ae } էգ. սպիտա-

Candicántia-ae }

կուծիւն, պայծառուծիւն,

փայլիւն :

Cándeo-des-dui-dére } լլգ.

Candésco-scis-scere }

հրանամ, շողանամ, սպիտա-

կանամ, սպիտակիմ, փայլիմ :

Cándico-cas-cávi-cátum-cáre

(լլգ.). սպիտականամ, սպի-

տակիմ, հրանամ, շողանամ :

Candidatórius-ria-rium (աթ.).

հետամտի, խնդրակցի, ախյ-

անական :

Candidátus-ti (ար.). հետամուտ,

խնդրակից, մրցակից, ախյ-

եան, ջանասէր, ուսումնասէր :

Cándide (Պէ.). սպիտակագոյն,

միամտութեամբ, յստակամիտ

մտօք, անկեղծութեամբ :

Candidulus-la-lum (աթ.). հա-

րեալ 'ի սպիտակ, սպիտա-

կագոյն :

Cándidus-da-dum (-didior-dis-

simus) աթ. սպիտակ, պայ-

ծառ, ալեւոր, յստակ, վճիտ,

ջինջ, սեռն, գեղեցիկ, մա-

քուր, պարզ, պարզամիտ,

անկեղծաւոր, անկեղծիկ, ան-

խարդախ, միամիտ :

Candifico-cas-cávi-cátum-cáre

(նրգ.). սպիտակացուցանեմ,

սպիտակ առնեմ, հրացուցա-

նեմ, շողացուցանեմ :

Candificus-ca-cum (աթ.). սպի-

տակացուցիչ, հրացուցիչ,

շողացուցիչ :

Candor-óris (ար.). սպիտակու-

ծիւն, պայծառութիւն, փայ-

լիւն, գեղեցկութիւն, գեղ,

վայելչութիւն, պարզմտու-

ծիւն, միամտութիւն :

Cándosóccus-ci (ար.). ուռ, բա-

րունակ :

Cáneo-nes-nui-nére } լլգ. սպի-

Canáesco-scis-scere }

տականամ, սպիտակիմ, հրա-

նամ, շողանամ, ալեւորիմ,

յալեւոյթ դառնամ :

Canī - nōrum (ար.) . ալիք , սպիտակութիւն հերաց , ալեոյթ , հերք սպիտակք :

Canicāceus - ea - eum (աթ.) . թեփամորթ , լի թեփով :

Canicae - cārum (իգ.) . թեփ ալեր :

Canicula - ae (իգ.) . մատակ շնիկ , կորիւն շան , շնիկ աստղն , առուրք շնիկ աստղն :

Canīus - na - num (աթ.) . շնական , շան :

» verba canīna latro . զկծեցուցանեմ բանիւք , խծրծեմ , ստգտանեմ , զայրացուցանեմ :

» canīna eloquēntia . կծու ճարտարաբանութիւն , կսկծելի ճարտարախօսութիւն :

Canis - is (ար. et իգ.) . շուն , քած , մատակ շուն , կծու , կսկծելի , խածանող , զըպարտիչ , չարախօս , քսու , լիրբ , լկտի , լպիրշ , աստեղատուն շան :

» canes venāticī . բարակք որսականք , պառականք :

» pecuārius canis . շուն հովուական :

» molōssi canes . շուն յաղթանդամ , գամփռ :

Canīster - tri (ար.) }
Canīstrum - tri (չգ.) } զամբիւղ , կողով , սականի , որթ :

Canītia - ae. }
Canities - iei } իգ. սպիտակութիւն հերաց , ալեոյթ , սպիտակ հերք , ալիք :

Canna - ae (իգ.) . եղէգն , սրինգ հովուական :

Cannābinus - na - num (աթ.) . կանափի , 'ի կանափէ :

Cānnabis - is (իգ.) }
Cānnabus - bi (ար.) } կանափ , կանեփ , առասան :

Cannētum - ti (չգ.) . եղեգնապուրակ , խարձք , շամբք :

Cānneus - ea - eum }
Cannītius - tia - tium } աթ. եղեգնեայ , եղեգնուտ , շամբուտ :

Cānnula - ae (իգ.) . նուրբ եղէգն , եղեգնիկ :

Cano - nis , cēcini - ntum - nere (չգ.) . երգեմ , նուագեմ , երգատունում , գովեմ , դրուատիս տամ , դրուատեմ , հռչակեմ , քարոզեմ , ասեմ , գուշտկեմ :

» cano fidibus . քնար հարկանեմ , փանդունահար լինիմ :

» cano recēptum կամ recēptui . նշան տամ դարձի , յետս կոչեմ զգօրսն :

» cano bēllicum . փողանշանս հարկանեմ , ձայնատուր լինիմ պատերազմի :

» cano signum կամ signa . նշան տամ մարտի , փողանշանս հարկանեմ :

Canon - onis (ար.) . կանոն , օրէնք , օրինակ , կարգ , տարեկոր հաս , թոշակ , ռոճիկ :

Canōnicus - ca - cum (աթ.) . կանոնական , օրինաւոր , վաւերական :

Canōnicus - ci (ար.) . կանոնիկոս , սուրբ պաշտօնեայ կանոնեալ :

Canor - ōris (ար.) . երգ , նուագ , մրմունջ , գեղգեղանք :

Canóre (ԱԲ.). գեղգեղելով, գեղ-
գեղեալ նուագօր, քաղցրա-
ձայն բարբառով :

Canórus-ra-rum (աԺ.). քաղց-
րախօս, հնչական, քաղցրա-
նուագ, քաղցրաձայն :

Cantámen - minis (չԳԺ.). դիւ-
թութիւն, կախարդութիւն,
կախարդանք, հմայք, թով-
չութիւն, քաւդէութիւն, մո-
գութիւն, բղձութիւն :

Cantátio-ónis (ԷԳ.). երգ, նուագ,
տաղ, մրմունջ, գեղգեղանք :

Cantátor - óris (աԲ.). երգիչ,
երգեցիկ, նուագաճու, երա-
ժիշտ, արուեստական :

Cantátrix - rícis (ԷԳ.). կին եր-
գեցիկ, գուսան, ջատուկ,
վհուկ, կին կախարդ :

Cantátus - ta - tum (անգ. ԴԵԲ.).
Տես Canto.

Cantharus - ri (աԲ.). անոթ ա-
պարահի, կշռորդ, բաժակ,
նուագ, տաշտ, նաւակիկ,
աւազան ջրոյ, անոթ օրհ-
նեալ ջրոյ, աղբիւր :

Cantheriolus - li (աԲ.). նեցուկ
որթոց, մոյթ որթասկոյ :

Cantérius - rii } աԲ. ձի մալեալ,
Canthérius - rii }

քաճաւարոտ երիվար, ձի յո-
ւի, գրաստ, նաւարան :

Canthus - thi (աԲ.). բոլորակ ճա-
խորակ, շրջանակ անուոյ,
խեց, հեց :

Cánticum - ci (չԳԺ.). երգ, նուագ,
տաղ, գեղգեղանք, օրհնու-
թիւն :

Cantiléna - ae (ԷԳ.). ցուցք,
նուագ, տաղ, երգ, գեղգե-
ղանք :

Cantillo - las - lávi - látum - láre
(չԳԺ.). մեղմով երգեմ, մրմն-
ջեմ, ֆնչեմ :

Cántio - ónis (ԷԳ.). երգ, նուագ,
տաղ, կախարդանք, կախար-
դութիւն, դիւթութիւն, մո-
գութիւն, թովչութիւն :

Cántito (ԶԵԳ. et չԳԺ. Ito աԲ.).
երգս առնում, երգեմ, նուա-
գեմ, նուագս յեղյեղեմ :

Cantiúncula - ae (ԷԳ.). երգ հա-
մառօտ, նուագ կարճառօտ :

Canto - tas - távi - tátum - táre
(ԶԵԳ.). երգեմ, երգս առնում,
նուագեմ, հնչեցուցանեմ,
հարկանեմ, կախարդեմ, դիւ-
թեմ, հմայեմ, թովեմ, գո-
վեմ, դրուատեմ, հռչակեմ,
քարոզեմ :

Cantor - óris (աԲ.). երգիչ, երգե-
ցիկ, նուագաճու, երաժիշտ,
գուսան, հտպիտ :

Cantrix - rícis (ԷԳ.). կին երգե-
ցիկ, գուսան :

Cánturio - is - íre (չԳԺ.). մրմնջեմ,
մեղմով երգեմ, ֆնչեմ :

Cantus - us (աԲ.). երգ, նուագ,
տաղ, ցուցք, հնչիւն, կա-
խարդանք, մոգութիւն, թով-
չութիւն, դիւթութիւն :

Canus - na - nuim (աԺ.). ալեւոր,
սպիտակացեալ :

Capácitas - tátis (ԷԳ.). կար,
կարողութիւն, բաւականու-
թիւն, ընդարձակութիւն,

տարածութիւն, լայնութիւն,
իրաւունք ժառանգութեան :
Capax - pácis (-cior - cissimus)
աթ. կարող, բաւական, ընդ-
արձակ, լայն, լայնահաստ,
մեծատարած, անդորր :
Capélla - ae (էփ.). ալոջ, ու-
այծեաց, աստեղատուն այծ-
եղջեր :
Capelliánus - na - num (աթ.).
այծի, այծենի, նոխազեան :
Caper - pri (ար.). նոխազ, քաղ,
քօշ :
Cápero - ras - rávi - rátum - rare
(չլթ.). խորշովիմ, խոժոռիմ,
տխրիմ :
Capéssó - sis - sívi կած - sii - situm
- síre (նրգ.). առնում, ըմբռ-
նեմ, ունիմ, սկսանիմ, ձեռն
արկանեմ, ընդ առաջ ելանեմ :
» capéssó fugam. խոյս տամ, 'ի
փախուստ դառնամ, փախըս-
տական գնամ, խուսափեմ :
» capéssó pugnam. կռուիմ, կա-
զիմ, մարտնչիմ, ոգորիմ :
» capéssó jussa. կատարեմ ըզ-
հրամանս, առնեմ զամենայն
հրամայեալս :
» capéssó me domum. առանձ-
նանամ 'ի տան, մեկուսանամ
յաշխարհէ :
Capilláceus - cea - ceum (աթ.).
մազանման, նման մազի :
Capillamentum - ti (չլթ.). հերք,
մազք, վարսք, ծամք, գիսակ,
հիւսակ :
Capilláris - re (աթ.). նման մազի,
մազանման :

Capillátus - ta - tum (անգ. րըք.).
Տես Capíllor.
Capillitium - tii (չլթ.). գէսք,
հերք, ծամք, մազք, վարսք :
Capíllor - lárís - látus - lári (հար.).
զհերս վարսից հիւսեմ :
Capíllus - li (ար.). հեր, գէսք,
հիւսք, վարսք, ծամք, ձար :
» capíllum submittó. գիսաւոր
լինիմ, վարսաւոր չըջիմ :
» capíllus véneris. ձարխոտ :
Cápio - pis, cepi - ptum - pere
(նրգ.). ունիմ, ըմբռնեմ, առ-
նում, գրաւեմ, խաբեմ, ժո-
ղովեմ, հաւաքեմ, բովանդա-
կեմ, փակեմ, զփորձ առնում,
զգամ, հրապուրեմ, որսամ,
խանդակաթ առնեմ :
» cápio bellum. պատերազմիմ,
տամ պատերազմ, մարտնչիմ :
Cápis - idis (էփ.). դաշխուրան,
տաշտ, խառնարան, սափոր :
Capistérium - rii (չլթ.). մաղ,
նքոյր :
Capistrátus - ta - tum (անգ. րըք.).
Տես Capístro.
Capístro - ras - rávi - rátum - rare
(նրգ.). պախուցս զնեմ ձիոյ,
կապեմ զուռս որթոց :
Capístrium - tri (չլթ.). պախուց,
չուան, պարան, տոռն, կապ :
Cápital - tális (չլթ.). վարսակալ,
զլխադիր, ապարօշ, քարուա-
կանութիւն, քարուակահրք :
Capitális - le (-lior) աթ. զլխա-
պարտ, մահապարտ, մահա-
բեր, ամբարիշտ, ժանտ, սպի-
րատ, փնասակար, եղեռնաւոր :

» capitales triumviri. դատաւորք իրաւագէտք յանցանաց :
 Capitáliter (Վէք.). առ 'ի մահ, մահու չափ, մահացու վերօք :
 Capitátio - ónis (էգ.). մարդահարկք, տուրք, գլխահարկ :
 Capitátus - ta - tum (աթ.). գլխաւորեալ, աւարտեալ, ոյր գլուխն դեղեցիկ է :
 Capitecénsi - sórum (ար.). խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձ, խուժան, ռամիկ :
 Capitéllum - li (չգ.). բարձունք, կատար, արտեան, գագաթն, խոյակ, վերնախարիսխ, գլուխ փոքրիկ :
 Capítium - tii (չգ.). սանդր :
 Cápio - ónis (ար.). գլուխ մեծ, յամառ, յամառոտ, լիբբ, լկախ, լպիրշ, անամօթ :
 Capitólínus - na - num (աթ.). կապիտոլեան :
 » capitólínus clivus - vi (ար.). կապիտոլեան բլրակ, Վապիտոլիոն :
 Capitólium - lii (չգ.). Վապիտոլիոն՝ մեհեան Արամազդայ 'ի Առովմ :
 Capitulátim (Վէք.). համառօտիւք, կարճառօտս, միով բանիւ :
 Capituláarii - riórum (ար.). փոխանակ հարկահանի, մանուկ համարողի :
 Capítulum - li (չգ.). գլուխ փոքրիկ, ճառագլուխ, վերնախարիսխ, խոյակ :
 Capo - ónis (ար.). կուրտ աքաղաղ :

Cappar - aris (չգ.). }
 Cáppari (չգ.). կաճ } կապար
 Cápparis - is (էգ.). }
 պտուղ փշալից թփոյ իրիք :
 Capra - ae (էգ.). այծ, աստեղատուն այծեղջիր :
 Caprárius - ria - rium (աթ.). այծենի, այծեայ, նոխազեան :
 Caprárius - rii (ար.). այծարած, հովիւ այծից :
 Cáprea - ae (էգ.). այծեամն, խարբուղ, որթ :
 Capréolus - li (ար.). փոքրիկ այծեամն, խարբուղ, խաւարծի որթոց, խիղըք, ոստ :
 Capricórnus - ni (ար.). այծեղջիւր, աստեղատուն այծեղջիր :
 Caprificiáles dies (ար.). աւուրք շնիկ աստեղն, ժամանակ տօթոյ, տօթաժամանակք :
 Caprificus - ei (էգ.). ժանտաթզենի, կատաղենի, վայրի մոլաթուղ, մոլաթզենի :
 Caprigenus - na - num (աթ.). այծեայ, այծենի, նոխազեան :
 Caprile - lis (չգ.). գոմք այծեաց :
 Caprinus - na - num (աթ.). այծեայ, նոխազեան :
 Cápripes - ípedis (աթ.). այծոտն :
 Capsa - ae (էգ.). արկղ, արկղիկ, տապան, տապանակ, գզըոց, դանձանակ :
 Capsárius - rii (ար.). վերակացու արկեղ դրամոց, արկղապետ, հանդերձապետ :
 Capsélla - ae (էգ.). արկղիկ, տապանակ, գզըոց, խորշ :

Capsis (այս է՝ cape, si vis). որ
ունիցի ականջս լսելոյ՝ լուի-
ցէ, իմա՛ զոր ասեմն :

Cápsula - ae (իֆ.). տապանակ,
արկղիկ, գզրոց :

Capsus - us (ար.). արգելոցք,
որմած, պատնէշ, պատուար :

Captatio - ónis (իֆ.). հրապոյրք,
կեր, պատրանք, հետազո-
տութիւն :

Captátor - óris (ար.). հրապու-
րիչ, յանկուցիչ, պատրիչ,
ողոքիչ, փաղաքուշ, հետա-
մուտ, որսորդ :

Captatórius - ria - rium (աթ.).
գաւաճան, խաբեբայ, նեն-
գաւոր, պատիր :

Captátus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Capto.

Cáptio - ónis (իֆ.). խաբէու-
թիւն, խաբանք, պատրանք,
գաւ, նենգ, նենգութիւն, խո-
բամանկութիւն, ֆիւսս, տոյժ :

Captióse (Վէ.). նենգաւ, խա-
բէութեամբ, խորամանկու-
թեամբ, բանաքաղութեամբ :

Captiósus - sa - sum (-sior - síssi-
mus) աթ. պատիր, խաբեբայ,
նենգաւոր, դաւաճան, ճար-
տարեալ, ֆիւսսակար :

Cáptito (նրգ. Ito արծ.). բազում
անգամ ունիմ, յոլովագոյնս
լմբոնեմ, յաճախագոյնս առ-
նում :

Captivitas - tátis (իֆ.). գերու-
թիւն, ստրկութիւն, կալանք,
բանտարգելք :

Captiúncula - ae (իֆ.). ճարտա-

րանք, ճարտարմտութիւն,
պատիպատու բանք, սոփես-
տութիւն, բանաքաղութիւն :

Captívus - va - vum (աթ.). գերի,
կալանաւոր, ստրուկ, արգե-
լակսն, բանդական :

Capto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.).
լմբոնեմ, ունիմ, առնում,
խնդրեմ, որոնեմ : Հայթայ-
թեմ, զհետ կրթիմ :

Captúra - ae (իֆ.). առումն, գե-
րութիւն, աւար, առ, ապուռ,
կապուտ, կողոպուտ, շահ,
օգուտ, վաստակ :

Captus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Cápío.

» captus mente. անմիտ, յիմար,
մորոս, պանդոյր, բախած :

» captus áuribus et óculis. խուշ
և կոյր, ծանրալուր և զա-
չացու :

» captus misericórdiâ. արգա-
հատող, գթած, ողորմած :

Captus - us (ար.). առ, առումն,
բաւականութիւն, կար, կա-
րողութիւն, միտք, հանճար :

Capuláris - re (աթ.). յորհասա-
կան վախճան հասեալ :

Cápulo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.). թափեմ աման յամա-
նոյ, ընում յայլ անօթ, հար-
կանեմ, բախեմ, խոցեմ, վի-
րաւորեմ :

Cápus - li (ար.). դադաղք,
դաստապան նրանի, մաճ :

Capus - pi (ար.). կուրտ սքաղաղ :

Caput - pitis (չլտ.). զուխ, կա-
ռափն, գազաթն, սկիզբն,

ծագումն, սպառուած, ելք
 ճանապարհի, պետ, առաջ-
 նորդ, պատճառք, շարժիչ,
 դրդիչ, հատած, մասն, կէտ,
 սահման, բովանդակութիւն,
 կատար, արտեան :

» caput ámputo. զգլուխն հա-
 տանեմ, զլխատեմ, փողոտեմ :

» caput apério. բանամ զգլուխ,
 մեծապատիւ մեծարեմ :

» carum, dulce caput. սիրելիդ
 իմ, ջերմեանի բարեկամի :

Carbas-bae (ար.) . հողմ արեւ-
 մտեան հարաւոյ, արեւմտեան
 հարաւահողմ :

Carbáseus-ea-eum }
 Carbasíneus-ea-eum } ար. կեր-
 Carbásinus-na-num }
 պասեայ, կերպասի, կտաւ-
 եայ, կտաւի :

Cárbasus - si (իգ.) . կերպաս,
 բեհեզ, առագաստ նաւու,
 վարադոյր թատեր :

Carbo-ónis (ար.) . ածուխ, խան-
 ձող :

» carbóne noto. չհաւանիմ,
 չհաճիմ, մերժեմ, չառնում
 յանձն :

Carbonáriu-ia-ium (ար.) . կի-
 զեալ, ածխական :

Carbonáriu - rii (ար.) . ածխա-
 գործ, ածխավաճառ :

Carbúnculo - las - lávi - látum -
 láre (չլէ.) Կարծ

Carbúnculor-áris-átus-ári (հար.) }
 եղեմնախար լինիմ, հարկա-
 նիմ եղեմամբ, դառնամ 'ի
 զոյն կարկեհանի :

Carbunculósus - sa - sum (ար.) .
 կիզեալ, ածխական :

Carbúnculus - li (ար.) . կայծակն,
 կարկեհան, սուտակն, կեղ
 չարակեղ :

Carcer - ceris (ար.) . բանտ, տուն
 բանդի, արգելանոց, կապանք,
 չարագործ, ապիրատ, անօ-
 բէն, արգելան ձիոց :

» a carcéribus ad calcem. 'ի
 սկզբանէ անտի մինչև ցկա-
 տարած :

Carcerárius - ia - ium (ար.) . ար-
 գելական, կալանատուր, բանտ-
 արգել, բանտական :

Carchedónius - nii (ար.) . կարկե-
 հան, սուտակն :

Carchésium - sii (չլէ.) . թակա-
 ղալ նաւու, վարմ թռչնոց,
 բաժակ մեծ :

Carcinódes - dis (nárium) չլէ.
 պոլիպոդ ռեզսոնց, այտուց
 յըռնդոնս, ելոնդն :

Carcinóma - matis (չլէ.) . քաղց-
 կեղ, կեղ չարակեղ :

Cardíacus - ca - cum (ար.) . զօ-
 րացուցիչ սրտի :

» cardíacus morbus. ստամոքա-
 ցաւ, ակտ սրտի :

Cardíacus - ci (ար.) . որ ակտա-
 ցեալէ սրտի ցաւօք :

Cardinális - le (ար.) . գլխաւոր,
 գլխաւորական, առաջին :

Cardinális - lis (ար.) . կարդինալ,
 ծիրանակիր վարդապետ :

Cardo - dinis (ար.) . ծղինի, ա-
 ռանցք, սեռն, դագաթնա-
 կէտ, բւեռ երկրի :

» *cardines mundi*. առանցք երկրի, բեռք աշխարհի :

Carduétum-ti (չգ+). եկքանուտ վայր, պարտեզ եկքանից :

Cárdyus-dui (ար+). եկքան, ուղտափուշ, որդ :

Care-rius-rissime (Աբ+). մեծագնի, ծանրագնոյ :

Carénium-ni (չգ+). խաղմուկ եփեալ, գինի 'ի քաղցուոյ եփելոյ :

Cáreo-res-rui-ritum-rére (չգ+). պակաս լինիմ, նուազիմ, պակասիմ, հրաժարիմ, զգուշանամ, մեկուսի կամ :

Cárica-ae (իգ+). պաղատիտ, պաղատարիկ, չոր թուղ :

Cáries-éi (իգ+). նեխ, նեխուծ թիւն, սպականութիւն, երր, փուտ, փառութիւն, ուտիճ :

Carína-nae (իգ+). որնափայտ, յատակ նաւու, պատեանք ընկուզի :

Carinátus-ta-tum (աօ. քրք+). Տես *Carino*.

Carino-nas-návi-nátum-náre (նրգ+). տախտակամած գործեմ, թշնամանեմ, նախատեմ, ապանեմ, կատակեմ :

Caríósus-sa-sum (աօ+). որդնալից, փտեալ, նեխական :

Cáritas-tátis (իգ+). նուազութիւն, պակասութիւն, կարօտութիւն, չքաւորութիւն, սէր, յօժարութիւն, բարեսիրութիւն :

Carmen-minis (չգ+). տաղ, երգ, նուագ, օրհնութիւն, մար-

գարէութիւն, ըղձութիւն, կախարդութիւն, դիւթութիւն, մոգութիւն, սանտր զասր գզելոյ :

Carminátio-ónis (իգ+). սանտրելն, գզելն :

Carminátus-ta-tum (աօ. քրք+). Տես *Cármino*.

Cármino-nas-návi-nátum-náre (նրգ+). սանդրով յարդարեմ, սանդրեմ, գզեմ զասուխ :

Carnárium-rii (չգ+). ապխտարան, մառան, շտեմարան, կտցաւոր երկաթ :

Carnáriu-ria-rium (աօ+). մսեղ, մսեղէն, մարմնեղ, թանձրամիս, պարարտ, գէլ, յոյր :

Carnáriu-rii (ար+). մսավաճառ :

Cárnifex-níficis (ար+). դահիճ, դատաւոր :

Carnificína-ae (իգ+). ատեան դատաստանի, տեղի տանջանաց, շարշարանք, պաշտօն դահճի :

» *carnificínam-fácio*. զգործ դահճի կատարեմ :

Carnificínus-na-num (աօ+). որ ինչ անկ է դահճի :

Carnifico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ+). յօշեմ, պատառեմ, կեղեքեմ, քերեմ, ցտեմ :

Carnívorus-ra-rum (աօ+). մսակեր, գիշակեր, շաղղակեր :

Carnósus-sa-sum (sior-síssimus) }
Carnuléntus-ta-tum }

աօ. մսեղ, մարմնեղ, թանձրամիս, գէլ, յոյր, պարարտ, անձնեայ, շաղղայեղ :

Caro - rnis (էֆ.). միս, մարմին,
չաղիչ, դի, գէշ :

Caro-ris-rere (Նրֆ.). գզեմ զասր,
սանտրեմ զասուխ :

Caróta - ae (էֆ.). ստեպղին :

Carpentárius - rii (աբ.). կառա-
գործ, սայլագործ, կառավար,
սայլորդ :

Carpéntum - ti (Վլտ.). կառք,
սայլ :

Carphos - phi (Վլտ.). հացհամեմ,
հոռոմ չաման :

Carpíneus - ea - eum (ած.). նըշ-
դարւոյ, նշդարենւոյ :

Cárpinus - ni (էֆ.). նշդարի,
նշդարենի :

Carpo - pis - psi - ptum - pere (Նրֆ.).
զատանեմ, անջատում, քեցեմ,
մոցեմ, կորզեմ, խլեմ, խզեմ,
քաղեմ, կթեմ, հաւաքեմ, յո-
շեմ, պատառեմ, հերձանեմ,
դզեմ, սանդրեմ, մանեմ, նիւ-
թեմ, յարձակիմ, դիմեմ, չա-
րախօսեմ, բամբասեմ :

» carpo somnos կամ sopórem. 'ի
քուն մտանեմ, զքնով անկա-
նիմ, քուն տամ աչաց, 'ի ծանր-
սրթուն քուն տամ զանձն իմ,
ննջեմ թանձր քնով :

» carpo pecus. կտրեմ զխաշինս,
հատանեմ զասր խաշանց :

» carpo iter կամ viam. յուզի
անկանիմ, ծանապարհորդեմ,
դէմ եղեալ գնամ :

Carptim (Վլթ.). լստ մասին, մասն
մասն, յօշ յօշ, թիթեւագոյնս,
համառօտիւք, կարծառօտս :

Carptor - óris (աբ.). սաճարա-

պետ, չարախօս, զըպարտիչ,
քսու, բամբասաւեր, պարսաւ-
ասէր :

Carptúra - ae (էֆ.)

Carptus - us (աբ.) } առ, ա-

ռուսն, ըմբռնուսն, կալանք :

Carptus - ta - tum (աճց. Կրթ.).

Տես Carpo.

Carpus - pi (աբ.). դաստակ ձե-
ռաց, երակ, թնդիւն բազկի :

Carrúca - ae (էֆ.). կառք, սայլ :

Carrucárius - rii (աբ.). կառա-

պետ, կառավար, սայլորդ :

Carrucárius - ria - rium (ած.).

կառաց, սայլի :

Cárrulus - li (աբ.). կառք փոք-

րիկ, սայլակ :

Carrum - ri (Վլտ.)

Carrus - ri (աբ.) } կառք, սայլ,

դեսպակ :

Cartibulum - li (Վլտ.). սեղան վի-

մակերտ չորեքկուսի :

Cartilagineus - ea - eum }

Cartilaginósus - sa - sum }

ած. նեարդապատ, աճառուտ, ա-

ճառապատ :

Cartilágo - ginis (էֆ.). աճառ,

նեարդ, խաղճախուզ :

Carus - ra - rum (-rior-ríssimus)

ած. սիրելի, սիրուն, ցանկա-

լի, հեշտակուն, քաղցր, պա-

տուական, հաճոյ, մեծագին,

ծանրագին :

Cáryon - rii (Վլտ.). ընկոյզ :

Caryophýllon - li (Վլտ.). ձագա-

խոտ, մեխակ, շահոքրամ :

Carýopos - pi (աբ.). դարիձենիկ,

կինամոմն, կասիա :

Caryóta - ae (հփ) } էփ. արմաւ :

Caryótis - tidis

Casa - ae (էփ) . խրճիթ, հիւղ, խուղ, տաղաւար, տնիկ, տուն խարխուլ :

Casans - ántis (էյծ) . խախուտ, խարխուլ, յողողող, անկայական, զաղփաղփուն :

Casária - ae (էփ) . տնպահ կին, աղախին, գերդաստանիկ :

Casárius - rii (աբ) . շինական, բեղջուկ, մշակ, երկրագործ :

Cáseum - ei (չլէ) } պանիր, մա-

Cáseus - ei (աբ) } ճառակ :

figúro cáseos. մաճուցանեմ զպանիր :

Cásia - ae (էփ) . կասիա, դարի՝ ձենիկ, կինամոմոն :

Cassésco - scis - scere (չլէ) . ցոլանամ, փարատիմ, ցնդիմ, ցրուիմ, չիք յաչաց լինիմ :

Cássida - ae } էփ. սաղաւարտ :

Cassis - idis } էփ. սաղաւարտ :

Cassis - is (աբ) . ուռկան, ցանց, արձոյլ, վարմ, թակարդ :

incido in casses. շաղիմ 'ի թակարդի, յորողայթ անկանիմ, 'ի ցանցս ըմբռնիմ :

Cassíta - ae (էփ) . արտոյտ կա-

տարաւոր :

Cassiteron - ri } (չլէ) . լիճ, մօր,

Cassiterum - ri } լճակ, ծովակ, ձկնատեանք :

Cassus - sa - sum (աժ) . եղծեալ, դատարկ, ունայն, թափուր, ղլկեալ, անմասն, անօգուտ, անպիտան, ընդունայն, անոտի :

» cassus aëthere (հփ) lumine. կարճեալ 'ի կենաց, վախճանեալ, մեռեալ :

» cassa mémoro. խօսիմ գունայնութիւն, շաղակրատեմ, շաղփաղփեմ, առասպելս արկանեմ, զըրբանեմ :

» cassi labóres. զըրջան աշխատութիւնք, ընդունայն վաստակք :

Castánea - eae (էփ) . ծառ շագանակի, կասկենի :

» castánea nux - ucis (էփ) . շագանակ, կասկ, արքայկաղին :

Castanétum - ti (չլէ) . անտառ շագանակի, կասկենիք :

Castáneus - ea - eum (աժ) . 'ի գոյն շագանակի vel կասկի, թուխ խարտեաշ, աշխէտ :

Caste - tius - tissime (Ջէ) . զգաստութեամբ, սրբութեամբ, ողջմտութեամբ, անարատութեամբ, ցածութեամբ :

Castellánus - ni (աբ) . բերդակալ, բերդատէր, բնակիչ ամրոցի, բերդնորդի :

Castellátim (Ջէ) . երախանս երախանս, գունդս գունդս, այսր անդր, աստ անդ :

Castéllum - li (չլէ) . բերդ, ամրոց, զղեակ, ամուր, շէն, աւան, գիւղ, գեղաքաղաք, ջրակոյտ :

Castificus - ca - cum (աժ) . զգաստ, սուրբ, պարկեշտ, ժուժկալ :

Castigábilis - le (աժ) . պատժոց արժանի, պատժապարտ, պատժաւոր :

Castigáte-tius (ՎԷ.). մարդասիրութեամբ, քաղցրութեամբ, կարճ 'ի կարճոյ, կարճաբօսս, համառօտիւք :

Castigátio - ónis (ԷԳ.). պատիժ, պատուհաս, խրատ, յանդիմանութիւն :

Castigátor - óris (աբ.). պատուհասիչ, խրատիչ, յանդիմանիչ, կշտամբիչ :

Castigatórius - ria - rium (աժ.). պատժաւորական, պատժաւոր :

Castigátus - ta - tum (աճց. ԴԷԷ.). Տես Castigo.

Castigo - gas - gávi - gátum - gáre (ՆԷԳ.). պատժեմ, պատուհասակոծ առնեմ, պատուհասեմ, յուզողութիւն ածեմ, ուզողեմ, զգաստացուցանեմ, խրատեմ, կշտամբեմ, յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ :

Castimónia - ae } ԷԳ. զգաստութիւն, ժուժկալութիւն, պարկեշտութիւն, սրբութիւն, համեստութիւն, ողջմտութիւն, զգօնութիւն :

Castor - oris (աբ.). կուղբ, շնջրի :

Castra - rorum (չԳԺ.). բանակ, ճամբար, ճակատ, զակիշ, իջևան, օթիվան, բանակետղ, բնակութիւն, դարարք :

» castra fácio, hábeo, loco կամ pono. բանակ հարկանեմ, զակիշ ածեմ vel գործեմ, ճակատ յարդարեմ, բանակիմ, ճակատիմ :

» castra móveo. խաղացուցանեմ զբանակն, դաշտափոխ լինիմ, չու առնեմ, չուեմ :

» castra castris cónfero. ճակատ առ ճակատ յարդարեմ, ճակատիմ 'ի պատերազմ :

» castra stativa. կայեանք զօրաց, բանակատեղ, զօրանիսս տեղիք, ձմերոց :

» metátor castrórum. ճակատաշարդար, զօրապլուխ :

Castramétor (հաբ. Metor աբԺ.). բանակիմ, ճակատիմ, խորան հարկանեմ, 'ի վրանս բնակիմ :

Castrátio - ónis } ԷԳ. մալենն, Castratúra - ae } մաքրելն զարմոխս .

Castrátus - ta - tum (աճց. ԴԷԷ.). Տես Castro.

Castrénsis - se (աժ.). պատերազմական, զինուորական :

» verbum castrénse. զինուորական բառ vel տառացած :

Castro - ras - rávi - rátum - ráre (ՆԷԳ.). մալեմ, ներքինացուցանեմ, կտրեմ, հատանեմ, ուզողեմ, յարդարեմ :

» castro favos. ժողովեմ զմեղր 'ի մեղուանոցաց :

Castrum - tri (չԳԺ.). դղեակ, բերդ, ամրոց, ամուրք :

Cástula - ae (ԷԳ.). կանացի գօտի :

Castum - ti (չԳԺ.) } արարողութիւն, ծէս, պատարագ, զոհ :

Castus - us (աբ.) } Castus - ta - tum (-tior-tíssimus) աժ. զգաստ, ժուժկալ, պարկեշտ, մաքուր, ցածուն :

Casu (ԿԷ). 'ի դիպաց, դիպուածով իմն, ըստ բախտին :

Casualis-le (աժ). դիպուածական, ինքնադէպ, յանկարծադէպ :

Cásula - ae (իժ). սնիկ, խուղ, հիւղ, խրճիթ :

Casus-us (ար). անկումն, թշուառութիւն, աղէտք, չարիք, եղեռն, չուառութիւն, վիշտք, դէպք, դիպուած, անցք, պատահարք, արկած, բախտ, ճակատագիր, վիճակ, հոլով անուանց :

» casus rectus. ուղղական հոլով :

» casus interrogándi. սեռական հոլով :

» casus dandi. տրական հոլով :

» casus accusándi. հայցական հոլով :

» casus vocándi. կոչական հոլով :

Catabáthmus - mi (ար). զառ 'ի թափ, զառ 'ի կող, զառ 'ի վայր, դար :

Catabulénsis - is (ար). ջորետես, ջորեպան :

Catábulum - li (չլ). ախոռ, ասպաստան, ձիաստան :

Cataclýsmos - mi (ար). ջրհեղեղ, ողող, զեղումն ջուրց, յորդութիւն, ուխք :

Catádromus - mi (ար). չուան ձգեալ վերուստ 'ի վայր՝ ընդ որ իջանն լարախաղացք :

Cataégis - idis (իժ). հողմ սաստիկ, մրրիկ, փոթորիկ :

Catágrapha-phórum (չլ). կողմնակի նկարք, կէս տեսիլք :

Catágraphus - pha - phum (աժ). ասղնագործ, նկարակերտ, նկարակիրպ, նկարէն, ստուերագրեալ :

Catálogo - gi (ար). ցանկ, երկրորդուստ, պատկեր գրոց, համար անուանց :

Catamítus - ta - tum (աժ). գիրգ, փափուկ, քնքուշ, մեղկ, թուլամորթ, կանացի, իգացեալ :

Catáphages - gae (ար). շատակեր, որկորուստ, վասնիչ, անառակ :

Cataphrácta - ae (իժ). զրահք վերտք, պատեանք :

Cataphractus - ta - tum (աժ). զրահապատ, զրահավառ, զրահավերտս զգեցեալ :

Cataplásma - matis (չլ). { սպե-

Cataplásmus - mi (ար). { ղանի, բժշկական տաժ :

Cátaplus - li (ար). նաւափայտ, նաւ, տորմիղ նաւաց, նաւատորմիղ :

Catapótia - iórum (չլ). հատք դեղոց, դեղահատք :

Catapúlta - ae (իժ). բալիստր, նետաձիգ աշտարակ, պեղարդն, սուխն, տէգ, նիզակ :

Catarácta - ae (իժ). { սահանք,

Cataráctes - tae (ար). { սահանք,

Catarrhácta - ae (իժ). { հոսանք ջուրց, ջրվէժ, սահանական ջուր, քարավազ, ձողիք, խաղիամեայ դուռն :

Catárrhitis - ta - tum (աժ). թրրջած, լուացեալ, ոռոգեալ, թացեալ, ցօղեալ :

Catárrhus-rhi (ար.)․ դում, հարբուխ, հոսումն, մզումն, քամուած :

Catascópium-ii (չգ.)․ նաւ հինից, արագ նաւ :

Catáscopus-pi (ար.)․ դէտ, լըրտես, նաւ ասպատակաւորաց 'ի ծովու :

Catásta - ae (էգ.)․ վաճառանոց գերեաց, գելարան, պրկոց :

Catástropha - ae } էգ. ճախո-
Catástrophe - es }

ղանք, չարիք, աղէտք, աղիողորմ վախճան, եղեռն :

Catástus - ti (ար.)․ վարձկան, վարձուոր :

Catatéchnus - na - num (աթ.)․ ճարտարագործ, արուեստական, խորամանկ, չարանիւթ :

Cate (Վէ.)․ իմաստութեամբ, խորագիտութեամբ, խորհրդով, ճարտարութեամբ :

Catechismus - mi (ար.)․ կոչումն ընծայութեան, քրիստոսական հաւատոց վարդապետութիւն :

Catechista - ae (ար.)․ ուսուցիչ քրիստոնէական վարդապետութեան :

Catechizo-zas-závi-zátum-záre (նրգ.)․ ուսուցանեմ զքրիստոսական հաւատս, կրթեմ 'ի հաւատս Քրիստոսի, երախայացուցանեմ :

Catechúmenus - ni (ար.)․ երախայ, նորընծայ 'ի հաւատս :

Catéja - ae (էգ.)․ նիզակ, գելարին, սլաք :

Catélla - ae (էգ.)․ շղթայ փոքրիկ, մատակ շնիկ :

Catéllus - li (ար.)․ կորիւն շան, շնիկ, բարակ որսական, մանեակ, քայռ, քայռամանեակ :

Caténa - ae (էգ.)․ շղթայ, սարիք, կապ, կապանք :

» do te caténis. արկանեմ 'ի շղթայս, կապեմ սարեօք, կաշկանդեմ :

Catenárius canis-is (ար.)․ շուն շղթայակապ :

Catenátio - ónis (էգ.)․ կապելն շղթայիւք, կապանք, կապ :

Catenátus-ta-tum (անց. դրբ.)․ Տես Caténo.

Caténo-nas-návi-nátum-náre (նրգ.)․ 'ի շղթայս արկանեմ, սարեօք կապեմ, կաշկանդեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, պարաւանդեմ :

Catéva-ae (էգ.)․ բազմութիւն, խուժան, ամբոխ, խումբ, գունդ, վաշտ, լէգէոն :

Catervátim (Վէ.)․ դունդազունդ, միահամուռ, երամովին, դասադաս :

Cathárticus-ca-cum (աթ.)․ մաքրական, մաքրիչ :

Cáthedra-ae (էգ.)․ աթոռ, գահ, գահոյք, նստելի :

Cathedralícus-cia-cium (աթ.)․ իգացեալ, կնատ, կանացի, թուլամորթ, մեղկ, գիրգ, փափուկ, քնքուշ :

Cathedrárius orátor-óris (ար.)․ այր ճարտարաբան, ուսուցիչ ճարտարախօսութեան :

Cathedrarius philosophus - phi (աբ.)․ ուսուցիչ իմաստասիրութեան, վարդապետ փիլիսոփայութեան :

Cáthetus - ti (աբ.)․ գիծ ուղղորդ վերուստ 'ի վայր, կշռոց ճարտարապետաց :

Cathólice (ՎԷ.)․ ողջմտութեամբ, իբրեւ զուգլահաւատ, առհասարակ :

Cathólicus - ca - cum (աթ.)․ կաթողիկէ, կաթողիկէական, կաթողիկեան, ճշմարտահաւատ, ուղղափառ, համաշխարհական, ընդհանրական :

Catillátio - ónis (աբ.)․ լիզուլն զպնակս, լիզանեւն զսկաւառակս :

Catillo - las - lávi - látum - láre (չլթ.)․ լիզում զսկաւառակս, լիզանեմ զպնակս :

Catillo - ónis (աբ.)․ պատառաբոյծ, որկրամոլ, սեղանաբոյծ, հացկատակ :

Catillum - li (չլթ.) }
Catillus - li (աբ.) } կոնք փոք-

րիկ, պոյտն, պուտուկ, պընակ փոքր :

Catínium - ni (չլթ.) }
Catínus - ni (աբ.) } պուտնարդ, կոնք, պնակ, ափսէ, սկուտեղ, սկաւառակ :

Cátónium - nii (չլթ.)․ դժոխք, տարաբոս, գեհն, սանդաքամետք, անդունդք :

Cátulus - li (աբ.)․ շնիկ, կորիւն շան, կորնակ չորքոտանեաց :

Catus - ta - tum (աթ.)․ խորագէտ,

արթուն, զգոյշ, յառաջիմաց, հնարագէտ, ճարտար, խորամանկ :

Cauda - ae (իգ.)․ ազի, ձեւ, տտուն :

Cáudeus - ea - eum (աթ.)․ երկայն տանով, տանաւոր :

Caudex - dicis (աբ.)․ կոճղ, արմ, բուն, ապուշ, թանձրամիտ, պարզամիտ, անմիտ, մատեան, ձեռագիր :

Caula - ae (իգ.)․ գաւթ ոչխարաց, հանգրուան, դադարք, ախոռ :

Caulis - is (աբ.)․ ոճ, ցողուն, ստեղն, կաղամբ, տերեւ որթոյ, բարունակ, ուռ :

Caunae - árum (իգ.)․ չոր թուզ, պաղատիտք :

Caupo - ónis (աբ.)․ պանդոկապետ, աշխարհաւանդիկ, բանջարավաճառ, մրգավաճառ :

Caupóna - ae (իգ.)․ պանդոկի, իջւան, օթեւան, կին մրդավաճառ, փերեզակ, կին պանդոկապետ :

Cauponáriu - ia - ium (աթ.)․ կապելանոցի, աշխարհաւանդից :
» ars cauponária. պանդոկապանութիւն, տրուեստ պանդոկապետի :

Caupónor - náris - nátus - nári (հաբ.)․ պանդոկապետ լինիմ :

Caupónula - ae (իգ.)․ փոքրիկ պանդոկի, աշխարհաւանդ, կապելանոց :

Caurus - ri (աբ.)․ հոգմ արեւմտեան հիւսիսի :

Causa - ae } եփ. պատճառք,
 Causa - ae } բարուրք, առիթ, բաղբա-
 ղանք, բարրանք, պարապ,
 պատեհ ժամ, պատճառանք,
 պատրուակ, իրք, արարք,
 զործ, շահ, շահեկանութիւն,
 օգուտ, օգտութիւն, դատ,
 դատաստան, հարցափորձ,
 խնդիր, հիւանդութիւն, ախտ:
 » illius causâ. 'ի դիմաց նորա,
 'ի դէմն նորին, 'ի սէր նորա:
 » causam ago, defendo, dico,
 perôro կամ tracto. 'ի դատ զամ
 vel մտանեմ, դատ դնեմ, հար-
 ցափորձ առնեմ:
 Causarius - ia - ium (աթ.). հիւ-
 անդագին, հիւանդոտ, տկար:
 » causarius miles. ծեր՝ խեղ՝
 անզօր զինուոր:
 Causate - tius (ՎԷ.). արդարեւ,
 իրաւամբք, բոտ պատշաճի:
 Causatio - ónis (եփ.). բարրանք,
 բաղբաղայք, բարուրք, պա-
 ճառանք, պատրուակ, հիւան-
 դութիւն, ախտ, խօթութիւն:
 Causidicina - ae (եփ.). պաշտ-
 պանութիւն, ջատագովու-
 թիւն, բարեխօսութիւն:
 Causidicus - ci (աբ.). խօսելի,
 խօսնակ, ջատագով, բարեխօս:
 Causor - sâris - sâtus - sâri (հաբ.).
 արդարացուցանեմ զանձն,
 զըպարտեմ, ամբաստանեմ,
 չարախօսեմ, մեղադիր լինիմ,
 համարիմ, սոգտանիմ:
 Cauticum - ci (չգթ.). կիզիչ դեղ,
 խարակիչ դարման:

Cauticus - ca - cum (աթ.). այ-
 րիչ, կիզիչ, խարակիչ, խա-
 րիչ, կսկծեցուցիչ:
 Causula - ae (եփ.). դոյզն պատ-
 ճառք, բարուրք, պատրուակ:
 Cautē - tius - tissime (ՎԷ.). զգու-
 շութեամբ, իմաստութեամբ:
 Cautēla - ae (եփ.). զգուշութիւն,
 յապահովութիւն, երաշխաւ-
 որութիւն:
 Cauter - eris (չգթ.). խարան:
 Cauteriatus - ta - tum (էյթ.). խա-
 րեալ, այրեալ, կիզեալ, չո-
 րացեալ:
 » cauteriata conscientia. խստա-
 ցեալ խիղճ մտայ:
 Cauterium - rii (չգթ.). խարան:
 Cautes - tis (եփ.). քար, վէմ,
 ապառաժ:
 Cautim (ՎԷ.). զգուշութեամբ,
 իմաստութեամբ, խորաման-
 կութեամբ:
 Cautio - ónis (եփ.). զգուշու-
 թիւն, խնամք, յապահովու-
 թիւն, երաշխ, երաշխաւո-
 րութիւն, պարտիք, մուր-
 հակ, պիտակ:
 Cautor - óris (աբ.). պաշտպան,
 ջատագով, պատսպարան:
 Cautus - ta - tum (-tior - tissimus)
 աթ. զգոյշ, արթուն, զգաստ,
 յառաջիմաց, ճարտար, խո-
 րագէտ, աջողակ, կորովի:
 Cautus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.).
 Տես Cáveo.
 Cavaedium - dii (չգթ.). գաւիթ,
 անդաստակ, բակ, վայրա-
 գաւիթ:

Cavámen - minis (չլ+). այր, ան-
ձաւ, քարածերպք, կոռոչք,
փապար, նկուղ :

Caváticae cóchleae-leárum (ի+).
խղնջուկք :

Cavátio - ónis (ի+). պեղումն,
փորումն, խորութիւն, փոս,
խրամ, գոգած, գոգաւորու-
թիւն :

Cavátor - óris (ար). պեղիչ,
փորիչ :

Cavatúra - ae (ի+). պեղումն,
փորումն, փորած, գոգած :

Cavátus - ta - tum (առ. ԴԴԲ.).
Տես Cavo.

Cávea - ae (ի+). փոս, փապար,
վանդակ, հաւանոց, գառա-
գեղ, թէատրոն, շուրջ զթա-
տերբ, յատակ թատեր, մե-
ղուանոց, մեղուարոյն, բանտ,
կապանք, կալանք :

Cáveo - ves - vi, cautum - vére
(չլ+). զգուշանամ, զգոյշ լի-
նիմ, խուսափեմ, ճողպարիմ,
հոգամ, հայթայթեմ, սահ-
մանեմ, հրամայեմ, պատուի-
րեմ, երաշխաւոր լինիմ,
երաշխաւորեմ :

Cavérna - ae (ի+). այր, անձաւ,
որջ, մորի :

Cavernósus - sa - sum (առ.). լի
անձաւօք, անձաւախիտ, ծա-
կոտէն :

Cavérnula - ae (ի+). փոքրիկ
անձաւ, խոռոչք, ծակ, ծերպ,
փապ, սոր, գոգ :

Cávesis (այս է cave, si vis). զգոյշ
լին անձինդ, զգուշասջիր :

Cavilla - ae (առ.) } ի+ խաղ, կա-
Cavillatio - ónis } տակ, ծաղր, ծաղրածութիւն,

խեղկատակութիւն, կցկցանք,
ստայօդ բանք, ճարտարանք,
սոփեստութիւն :

Cavillátor - óris (ար). խաբեբայ,
ճարտարող, սոփեստէս :

Cavillatórius - ia - ium (առ.). պա-
տիր, ճարտարեալ, սոփես-
տական :

Cavillátrix - ricis (ի+). կին խա-
բեբայ :

Cavillátus - us (ար). խաղ, կա-
տակ, խեղկատակութիւն,
ծաղր, ծաղրածութիւն, կրց-
կրցանք, պատիպատու բանք,
ճարտարոնք, սոփեստութիւն :

Cavíllor - lárís - látus - lári (հար).
խաղամ, կատակեմ, ճարտա-
րամտեմ, ճարտարեմ, կցկցեմ :

» cavíllor verba. տարապայման
ճարտարեմ, սոփեստական նըր-
բութիւնս առնեմ :

Cavo - vas - vávi - vátum - váre
(նր+). բրեմ, պեղեմ, փորեմ,
փոսեմ, խորեմ, գոգեմ :

Cavum - vi (չլ+.) } խորք, խո-
Cavus - vi (ար.) } ռոչք, ծակ, ծերպ, փապ,
սոր, գոգ :

» cavum aedium. գաւիթ, վայ-
րադաւիթ, բակ, անդաստակ :

Cavus - va - vum (առ.). խոր, թա-
փուր, ունայն, փոսեալ, գո-
գեալ, գոգաձե :

» trabs cava. նաւ, նաւափայտ,
լաստափայտ :

» cava luna. լուսին հիւծեալ
և մաշեալ :

Cedens - éntis (Էյծ․)․ կակուղ,
փափուկ :

» cedentes capilli. հերք ծալ
'ի ծալ առեալ, փոթուած
վարսից :

Cedo - dis, cessi, cessum - dere
(չէ․)․ տեղի տամ, մեկնիմ,
յետս կամ, հրաժարիմ, դէպ
լինիմ, պատահիմ, դիպիմ,
հանդիպիմ, յաջողիմ, անցա-
նեմ, յաճախեմ, խոյս տամ,
փախչիմ, 'ի բաց գնամ, մեր-
ձենամ, մատչիմ, գամ :

» cedo légibus. հնազանդիմ օ-
րինաց, հպատակ կամ պա-
տուիրանաց :

» cedo précibus. զեջանիմ ա-
ղաչանաց, անսամ աղօթից :

» male cedo. չաջողութիւն է
ինձ, ձախող են իրքն, ձախո-
ղեցաւ :

» cedo e vita. 'ի կենաց անկա-
նիմ, մեռանիմ, վախճանիմ :

» cedit dies. լուսանայ օրն, ընդ
այգանալ աշալըջոցն, գիշերն
մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ :

Cedrelaéon - aéi (չէ․)․ հոյզ ե-
ղենափայտի, ձիւթ մայրի,
ռետին :

Cedrelate - tes (էգ․)․ եղենա-
փայտ, մայր փայտ, մայր :

Cédreus - rea - reum }
Cédrinus - na - num } Խձ․ եղե-
նափայտեայ, եղենեայ, մայր :

Cedris - ridis (էգ․)․ անուշահոտ
կիտրոն :

Cédrium - rii (չէ․)․ ձիւթ մայ-
րի, հոյզ եղենափայտի :

Cedrus - ri (էգ․)․ մայր փայտ,
մայր, եղենափայտ :

» cedro digna loquor. անմահ
յիշատակաց արժանի բանս
բարբառիմ :

Celáte (Վէ․)․ գաղտ, գաղտուկ,
'ի ծածուկ, լռելիայն :

Celátor - óris (ար․)․ ծածկիչ,
թագուցանելի :

Celátus - ta - tum (Խձ․ Դրբ․)․
Տես Celo.

Céleber - bris - bre (-ébrior - hér-
rimus) Խձ․ յաճախ, բազմամ-
բոխ, հոչակաւոր, անուանի,
հոյակապ, երեւելի, նշանաւոր,
ականաւոր, քաջանուն :

Celebrátio - ónis (էգ․)․ հռչակ,
համբաւ, հանդէս, հանդի-
սաւորութիւն, տօնախմբու-
թիւն, տօն, տարեկանք, յա-
ճախութիւն, գովութիւն,
դրուատիք :

Celebrátor - óris (ար․)․ գովիչ,
բարեասաց, հռչակիչ :

Celebrátus - ta - tum (Խձ․ Դրբ․)․
Տես Célebro.

Celebrátus - ta - tum (-tior - tis-
simus) Խձ․ բազմամբոխ, յա-
ճախ, հռչակաւոր, քաջա-
նուն, անուանի, երեւելի, հոյ-
ակապ, նշանաւոր, ծանօթ :

Celebrésco - scis - scere (չէ․)․
համբաւն հոչակեալ լինի,
համբաւիմ :

Celébritas - tátis (էգ․)․ յաճա-
խութիւն, բազմութիւն, ամ-

բոխ, համբաւ, հռչակ, լուր, հանդէս, տօնախմբութիւն, տարեկանք :

Célebro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.). յաճախեմ, տօնեմ, տօնախմբեմ, գովեմ, գրուեմ, բարձրացուցանեմ, հռչակ հարկանեմ, համբաւեմ :

» célebro convivium. կոչուես առնեմ, մեծահաց. գործեմ :

Celer - ris - re (-érior - érrimus) ած. արագ, արագագնաց, երագ, փոյթ, շոյտ, ժիր, կազմ, վազվազկոտ :

Célere (յէ.). արագ, արագընթաց ընթացիւք, փութանալի, շտապաւ, վազվազակի :

Celéripes - ripedis (ար.). արագաոտ, արագընթաց, երագագնաց :

Celéritas - tátis (իգ.). արագութիւն, արագընթաց գնացք, երագագնաց ընթացք, ճեպ, թեթևութիւն, թեթևագնացութիւն :

Celériter - rius - rime (յէ.). արագ. արագագոյնս, փութով, փութապէս, շտապաւ :

Celeritúdo - dinis (իգ.). շութափութիւն, արագութիւն, երագագնաց ընթացք, արագընթաց գնացք, ճեպ, թեթևագնացութիւն, թեթևութիւն :

Celeriúscule (յէ.). փոյթ ընդ փոյթ, փութագոյնս, արագ արագ, ճեպ 'ի ճեպոյ :

Célero - ras - rávi - rátum - ráre

(նրգ.). փութացուցանեմ, ճեպեմ, ստիպեմ :

» célero fugam. 'ի փախուստ ածապարեմ, փախստական անկանիմ :

» célero viam. փութամ, ճեպեմ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, արագեմ :

Celes - létis (ար.). թեթևագնաց նաւ, նաւ հինից :

Cella - ae (իգ.). տուն պատմութեան, շահաց, շտեմարան, մառան, սենեակ, խուց, ճեմիշ, ապարահանոց :

» cella vinária. շտեմարան գինւոյ, աշխարհաւանդ, կապելանոց :

» cella oleária. մառան ձիթոյ :

» cella caseária. շտեմարան պանրոյ :

» cella librária. գրավաճառանոց, խանութ գրոց :

» cella lignária. շտեմարան փայտի :

» cella carbonária. վաճառանոց ածխոյ :

» cella columbárum. տուն աղանեաց, աղանետուն :

» cella apum. մեղուաբոյն, մեղունոց :

» cella ostiárii. սենեակ բարապանի, խուց դարապանի :

» cellae - árum (իգ.). մաղք մեղուաց, բջիջք :

Cellariénsis - se } ած. համբա-

Celláris - re } րանոցի, շտեմարանի, մառանի :

Cellárium - rii (չգժ.) • շտեմարան
ցորենոյ, տուն պատմութեան
կաց, մառան :

Celláriu - ria - rium (աժ.) • մա-
ռանի, շտեմարանի, համբա-
րանոցի :

Celláriu - rii (աբ.) • հազարա-
պետ, մատակարար, տնտես,
մառանապետ :

Céllula - ae (էգ.) • փոքրիկ շտե-
մարան, խղիկ, սենեակ, սե-
նեկիկ :

Celo - las - lávi - látum - láre (նրգ.) •
ծածկեմ, թափուցանեմ, ա-
ռապաստեմ, պատրուակեմ,
սքողեմ :

Celox - lócis (աժ.) • արագ, արա-
գագնաց, երազընթաց, փոյթ,
ժիր, շոյա :

Celox - lócis (էգ.) • նաւ կրկնա-
յարկ, թեթեւագնաց նաւ հի-
նից :

Celse - sius (Ջէ.) • ի բարձունս,
բարձրագոյնս, ի վեր :

Célsitas - tátis }
Celsitúdo - dinis } էգ. բարձրու-

թիւն, մեծութիւն, բարձրա-
բերձ բարձունք :

Celsus - sa - sum (-sior - síssimus)
աժ. բարձր, բարձրագոյն, բար-
ձրաբերձ, բարձրական, բար-
ձրակաց, մեծ, հոյակապ :

Cénseo - ses - sui - sum }
tum - sére (նրգ.) } հաժ

Cénseor - séris - sus - séri (հար.) }
համարիմ, վարկանիմ, կար-
ծեմ, դատեմ, խորհիմ, սահ-
մանեմ, կարգեմ, կարգաւո-

րեմ, թուեմ, հաշուեմ, ար-
ձանագրեմ :

Cénsio - ónis (էգ.) • պատիժ, պա-
տուհաս, խրատ, յանդիմա-
նութիւն :

» censióñem fácio. խրատ տամ,
խրատտու լինիմ, խրատեմ,
յուզողութիւն ածեմ, ուզողեմ :

Censitor - óris }
Censor - óris } աբ. համարա-

կար, քննիչ բարոյից, պար-
սաւադէտ, բանակրկիտ, ուղ-
ղիչ, խրատիչ, յանդիմանիչ,
դատաւոր :

Censórius - ia - ium (աժ.) • բամբա-
սասէր, պարսաւասէր, ծանր,
զգոն, դժնդակ, անաչառ :

Censuáles - lium (աբ.) • համա-
րակար դպիրք :

Censuális - le (աժ.) • կալուածոց,
հողակալ :

Censuárii - riórum (աբ.) • վարձա-
կալք, վարձողք, հողակալք :

Censum - si (չգժ.) • հարկ, տուրք,
վարձք, սակ, համար, հաշիւ,
մուտք, եկք, հաս, վաշխ :

Censúra - ae (էգ.) • պաշտօն հա-
մարակարի, համարակարու-
թիւն, վճիւր, կարծիք, քնն-
նութիւն, քնն, հարցափորձ,
յանդիմանութիւն, կշտամ-
բանք, պատիժ, խստութիւն :

Census - us (աբ.) • հաշիւ, հա-
մար, հարկ, տուրք, արձա-
նագիր, արձանագրութիւն,
աշխարհագիր, ինչք, ստա-
ցութեմ, սոյք, մուտք, եկք,
հաս, բեր, շահ :

» *censum ago, censeo, edo, fácio*
 հա՛ հábeo. աշխարհագրեմ,
 աշխարհագիր առնեմ :

Census - sa - sum (ա՜նց. ԴԵԲ.).
 Տես *Censeo*.

Centaureus - réa - réum } ա՜ծ.
Centauricus - ca - cum }
 համբարուի, յուշկապարկի,
 ձիացու :

Centauiromáchia - ae (է՜գ.). իշա-
 ցուց և լապիթեայց կռիւ,
 մարտ յուշկապարկաց :

Centaurus - ri (ա՜ր.). իշացու, *համբարու, ձիացու, յուշ-
 կապարիկ* :

Centenarius - ria - rium (ա՜ծ.). հա-
 րիւրամեայ, հարիւրեմեան,
 հարիւրաւոր :

» *centenarii - ríorum* (ա՜ր.). հա-
 րիւրապետք :

Centenus - na - num } ա՜ծ. հա-
Centeni - nae - na }
 րիւր, հարիւրորդ մասն :

Centésimus - ma - mum (ա՜ծ.).
 հարիւրորդ, հարիւրերորդ :

Centiceps - cípitís (ա՜ծ.). հարիւ-
 րագլխի :

Cénties (ՎԷ.). հարիւր անգամ :
Centifólius - lia - lium (ա՜ծ.). հա-
 րիւրթերթի :

Centímanus - na - num (ա՜ծ.).
 հարիւրաձեռն, հարիւրաձե-
 ռանի :

Centípeda - ae (է՜գ.) }
Centípes - típedis (ա՜ր.) } բազ-
 մասանի ճճի, նեպուկ, օձա-
 սանդր :

Cento - ónis (ա՜ր.). խորդ ստրկաց,

*ցփսի պանդխտաց, վերարկու
 գոյնադոյն, քաղուածոյք յեր-
 գոց վիպասանաց* :

Centrális - le հա՛ } ա՜ծ. կեն-
Centrosus - sa - sum }

դրոնական, գլխաւոր :
Centrum - ri (չդ.). կենդրոն, մի-
 ջաւայր, կապ ծնկակապ :

Centum (ա՜ծ.). հարիւր, բազ-
 մաթիւ :

Centumvirális - le (ա՜ծ.). հարիւր-
 պետական, հարիւր արանց :

Centúmvi - ríorum (ա՜ր.). հա-
 րիւրապետք Հռովմայեցւոց,
 հարիւր արք :

Céntuplex - túplicis (ա՜ծ.). հա-
 րիւրապատիկ :

Centuplicáto (ՎԷ.). հարիւր ան-
 գամ, հարիւրապատիկ :

Centúria - iae (է՜գ.). գունդ հա-
 րիւր արանց, հարիւրաւորու-
 թիւն :

Centuriális - le (ա՜ծ.). զինուո-
 րեալ 'ի գունդ արանց հա-
 րիւրոց :

Centuriátim (ՎԷ.). գունդ գունդ,
 գունդագունդ :

Centuriátus - us (ա՜ր.). պաշտօն
 հարիւրապետի, բաժանուցի
 'ի գունդ հարիւր արանց :

Centuriátus - ta - tum (ա՜նց. ԴԵԲ.).
 Տես *Centúrio - ias*.

» *comitia centuriáta*. Ժողով հա-
 սարակաց, ընդհանրական
 խորհրդարան ռամկի :

Centúrio - ias - íavi - iátum - iáre
 (նրգ.). բաժանեմ 'ի գունդ
 հարիւր արանց :

Centúrio - ónis (ար.) . հարիւրապետ :

Cephalálgia - ae (իգ.) . բազմամեայ անգար, անբժշկելի գլխապարուծիւն :

Céphalus-li (ար.) . գլխուն՝ ձուկն :

Cephénes-num (ար.) . բոռք, գոռեխք, իշամեղուք :

Cepto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.) . առնում, ունիմ, բմբռնեմ, ձեռնամուկ լինիմ, սկսանիմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ, սկիզբն առնեմ, բռնն հարկանեմ :

Cera - ae (իգ.) . մոմ, մոմեղէն, ճրագ, զամբար, ջահ, էջ, երեսք, կերպարանք, ճակատ շինուածոց, ձիւթ, պատկեր, նմանութիւն :

Cerásinus - na - num (աթ.) . 'ի գոյն հալէք պտղոյ :

Cerastes - tae (ար.) . եղջիւրաւոր իժ :

Cérasum - si (չլտ.) . հալէք, կեռաս :

Cérasus - si (իգ.) . ծառ հալէք պտղոյ, կեռասենի :

Cerátinae - nárum (իգ.) . պատիպասու բանք, պատիր ճարտարանք, սոփեստութիւն, իմաստակութիւն :

Cerátium - tii (չլտ.) . պատիճ, փոճոկ, պատեանք ընդոց, կեղև պտղոց :

Cerátum - ti (չլտ.) . մոմ, մոմեղէն, ճրագ, ջահ, զամբար :

Cerátus - ta - tum (անց. րբ.) .

Տես Cero.

Ceraúla - ae (ար.) . փողահար, փողար, փողակարդաց :

Cerbéreus-ea-eum (աթ.) . երեքգլխեան շան, լիբր, շինական :

Cérberus - ri (ար.) . կերբերոս, երեքգլխեան շուն, բարապան դժոխոց :

Cércius - cii (ար.) . հողմ արեւմտեան հիւսիսոյ, հողմ հիւսիսային, հիւսիսի :

Cercopithécus-ci (ար.) } մօրուեղ
Cercops - ópis (իգ.) } առիւծակապիկ, տանաւոր կապիկ :

Cercúrus - ri (ար.) . նաւ մեծ, նաւափայտ, տապան :

Cerdo - dónis (ար.) . ստորին արուեստական, յետին արուեստագէտ :

» sutor cerdo. կարուակ, կարկատիչ հին մուճակաց :

Cereália - lium (չլտ.) . 'Եմետրական տօնք, զոհք 'Եմետրեայ, արմտիք, վարսակք :

Cereális - le (աթ.) . 'Եմետրեայ դիցն, 'Եմետրական :

» arma cereália (չլտ.) . անօթք աղալոյ և հացարարոցի :

Cerebélum - li (չլտ.) . յետին կողմն ուղղոյ, ամիճ ուղղոյ, երշիկ :

Cerebrósus - sa - sum (աթ.) . վէս, մտացածին, երազական, ցնորական, սլլանդակ, անհեղեղ, անսովորական, կամաճին :

Cérebro - ri (չլտ.) . ուղեղ, խելք, միտք, հանճար, իմաստութիւն, զգօնութիւն :

» his cerebrum úritur. 'ի մեծ
բարկութիւն բրդին, ծանրա-
ցատու մի լինին, զայրագնին :
Cereólus - la - lum (աթ.). դեղին,
դեղնագոյն, դեղնեալ, ոսկե-
գոյն, գունատ :

Céreus - rea - reum (աթ.). դեղ-
նեալ, դեղին, կակուղ, մո-
մակերտ, մոմեայ :

Céreus - rei (ար.). մոմ, մոմեղէն,
ջահ, ճրագ, զամբար :

Cerevisia - ae (խգ.). կասկաջուր,
գարեջուր :

Cerífico - cas - cávi - cátum - cáre
(չգթ.). մոմ գործեմ, մոմենեմ :

Cerinus - na - num (աթ.). մոմա-
տեսակ, դեղին, դեղնագոյն :

Cérion - rii } չգթ. խորիսխ մե-
Cérium - rii } չգթ. խորիսխ մե-
ղու, մեղրախորիսխ, մաղ մե-
ղուաց :

Ceritus - ta - tum (աթ.). մոլեգին,
մոլի, դիւագին, կատաղի,
կրազատես, այսահար, այսա-
կիր, դիւահար :

Cerno - nis, crevi, cretum - nere
(նրգթ.). խարբալեմ, մաղեմ,
դատեմ, քննեմ, խորհուրդ 'ի
մէջ առնում, հաստատեմ,
սահմանեմ, կռուիմ, մարտն-
չիմ, տեսանեմ, նկատեմ, նըշ-
մարեմ, հայիմ, յակն արկա-
նեմ, խորհիմ, խոկամ :

» cerno haereditátem. ընդու-
նիմ զժառանգութիւն, ժա-
ռանգեմ :

Cero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգթ.).
պատեմ մոմով, մոմենեմ :

Cerónia - ae (խգ.). սպեղանի՝
'ի մոմոյ և 'ի ձիթոյ, մոմա-
կերտ իւղագործ օձանելիք :

Cerósus - sa - sum (աթ.). մոմա-
կերտ, մոմեայ, մոմեղէն :

Cerótum - ti (չգթ.). մոմ, մոմե-
ղէն, ճրագ, ջահ, զամբար :

Cérreus - ea - eum } աթ. 'ի կաղ-
Cérrinus - na - num } աթ. 'ի կաղ-

նուոյ, թեղոշի :

Cerritus - ta - tum (աթ.). մոլի,
մոլեգին, դիւագին, դիւական,
գաղանացեալ, կատաղի, երա-
զատես, այսակիր, այսահար,
դիւահար :

Cerrus - ri (խգ.). կաղնի, թեղոշ :

Certámen - minis (չգթ.). կագ,
կռիւ, պայքար, բանակռու-
ութիւն, վիճումն, մաքա-
ռումն, խառնուրդ, գուպա-
րած, մարտ, պատերազմ, մրո-
ցութիւն, խնդրակցութիւն :

» certámen cónsero, fácio, íneo
կամ infero. կագեմ, կռուիմ,
մարտնչիմ, մաքառիմ, մարտ
դնեմ, պատերազմիմ :

» certámina Olýmpica. ըմբշա-
մարտք, ըմբշական մրցու-
թիւնք, մրցամարտք :

Certátim (Չլթ.). զմիմեամբք ելա-
նելով, մրցելով, ըստ կարի :

Certátio - ónis (խգ.). բանակռու-
ութիւն, պայքար, վիճումն,
մաքառումն, կագ :

Certátor - óris (ար.). մարտիկ,
պատերազմող :

Certátus - ta - tum (աթ. Դրթ.).
Տես Certo - tas.

Certátus - us (ար.) վիճուհի, պայքար, կազ, մաքառուհի, կռիւ, պատերազմ, մարտ :

Certe - tius - tissime (Աբ.) արդարեւ, ստուգապէս, ստուգիւ, ճշմարտիւ, յապահովս, անշուշտ, անվրէպ, գէթ, գոնէ, փարթար, բայց սակայն, ըստ օրինակի :

Certo (Աբ.) ճշմարտիւ, ստուգապէս, ստուգիւ, արդարեւ, հաւաստեալ :

Certo-tas-távi-tátum-táre (չդ.) կագեմ, կռուիմ, վիճեմ, պատերազմիմ, մարտնչիմ, զմիմեամբք ելանեմ, մրցիմ, մաքառիմ, գուպարիմ, ճգնիմ, ջանամ, գուն գործեմ :

Certus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. հաստատուն, հաւաստի, ստոյգ, յապահով, անկասկած, ճշմարիտ, յայտնի, ծանօթ, անվրէպ, ոմն, ոք :

» certum est mihi. հաստատեալ է իմ 'ի մօի, խորհուրդ 'ի մէջ առի :

» certiorem te fácio. զեկուցանեմ քեզ, զըոյց տամ, յապահովս առնեմ զքեզ :

» certo cértius. ստուգագոյնս, ճշմարտագոյնս :

Cerússa - ae (էգ.) սպիտակ երանգ, սպիտակադեղ, սնդոյր, ծարիր :

Cerussátus-ta-tum (Էյծ.) ներկեալ սպիտակաւ, 'ի ծարիրէ 'ի սնդոյր շարեալ :

Cerva-ae (էգ.) եղն, եղջերու :

Cervárius-ia-ium (աթ.) եղջերուի, եղին :

» cervárius lupus. լուսակն, լուսանն :

Cervisia - ae (էգ.) կասկաջուր, գարեջուր :

Cervix - viciis (էգ.) ծոծորակ, ուշն, պարանոց, փող, վիզ, զօրութիւն, ոյժ, կար, յանդրգնութիւն, ժպրհութիւն :

Cérvulus - li (ար.) որթ եղանց, եղնորթ :

Cervus - vi (ար.) եղջերու, ուտալից բուն, կոճղ ուտախիտ :

Ceryx - rýcis (ար.) քարող, ձայնատու, փողակարդաց, փողար, փողահար :

Cespes - pitis (ար.) կոշտ հողոյ, գուղձն, մացառք, թուփք, խռիւ, ժաժ, խոտալից ճարակաշատ երկիր :

Cespósus - sa - sum (աթ.) խոտալից, խոտաւէտ, թաւուտ, թփուտ :

Cessans - ántis (Էյծ.) պարապորդ, դատարկ, հեղգ, ծոյլ, յամբազնաց, յոյլ, թափուր, ունայն, յամառ, յամառոտ, կամակացոյց, վէս :

Cessátio-ónis (էգ.) դադարուհի, դատարկութիւն, հանգիստ, հանդարտութիւն, յապաղուհի, յապաղութիւն :

Cessátor-óris (ար.) ծոյլ, հեղգ, պարապորդ, յապաղիչ, յամբազնաց, ծանր :

Cessátus - ta - tum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Cesso.

Cessim (ՎԷ․)․ յետս, 'ի բաց,
հեռի, յետս ընդդէմ, յետսա-
գոյն, ընդ կրուկն ։

Céssio-ónis (ԷԳ․)․ հրաժարումն,
հրաժեշտ ։

Cesso - sas - sávi - sátum - sáre
(չլ․)․ դադարիմ, կասիմ,
հրաժարիմ, իբաց կամ, հանդ-
չիմ, յամեմ, յապաղիմ, անա-
գանեմ, դանդաղիմ, զկայ առ-
նում, զտեղի ունիմ ։

Cessus - sa - sum (անց․ ԴԵԲ․)․
Տես Cedo.

Cestron - tri (չլ․)․ քանդակա-
գործի, գրոց, գրիչ երկաթի,
լուսսերմ ։

Cestrosphédone - nes (ԷԳ․)․ նի-
զակ, գեղարդն, սլաք ։

Cestrótus - ta - tum (աթ․)․ քան-
դակագործ, քանդակեալ, դրո-
շեալ, քերեալ ։

Cestrum - tri (չլ․)․ գրոց, քան-
դակագործի, երկաթի գրիչ ։

Cestus - ti (աբ․)․ որթ, կողով,
զամբիւղ, սակառի, կաշեայ
պահպանակ, գօտի հարսա-
նեաց ։

Cetária - rium } ձկնատեսնք,
Cetáriae - riárum }
աւազանք ձկանց ։

Cetárius - rii (աբ․)․ ձկնահան,
ձկնորս, աղիւ համեմող ։

Cete (չլ․)․ կէտ՝ ձուկն անարի ։

Cetera (ՎԷ․)․ բայց սակայն, այլ,
սակայն և այնպէս, 'ի վերայ
այսր ամենայնի ։

Cétero }
Céterum } ՎԷ․ ապա, յետոյ,

ըստ նմին օրինակի, բայց, այլ,
սակայն ։

Ceteróqui }
Ceteróquin } ՎԷ․ ապա թէ ոչ,
սակայն և այնպէս ։

Céteri - ra - ra }
Céterus - ra - rum } աթ․ այլ,
այլապէ, այլակերպ, այլա-
դունակ, մնացորդ ։

Cetra - ae (ԷԳ․)․ վահանակ կա-
շեայ ։

Cetrátus - ta - tum (աթ․)․ վահա-
նակիր, վահանաւոր, վառեալ
կաշեայ վահանակաւ, վահա-
նադրօշ, ասպարաւոր ։

Cetus - ti (աբ․)․ կիտոս, կէտ՝
անարի ձուկն ։

Ceu (չլ․)․ իբրեւ, որպէս, զօ-
րէն, ըստ օրինակի, որպէս
թէ, իբրեւ թէ ։

» ceu plerúmque. որպէս բա-
զում անգամ ։

Céveo - es - ére (չլ․)․ լկնիմ,
քծնիմ, փաղաքշեմ, շողոքոր-
թեմ, գրգեմ, գգուեմ ։

Chaerephýllon - li (չլ․)․ ազատ-
քեղ, քեղակարոս ։

Chálceus - ea - eum (աթ․)․ պղն-
ձի, պղնձապատ ։

Chalcídicum - ci (չլ․)․ սրահ
երկայնաձիգ և կամարակապ,
շուրջ տեսանելեաց սենեակ,
դահլիճ ։

Chalo - las - lávi - látum - láre (նրգ․)․
'ի վայր իջուցանեմ, ցածու-
ցանեմ, խոնարհեցուցանեմ ։

Chalybs - bis (ԷԳ․)․ երկաթ, եր-
կաթ մխեալ, պողովատ ։

Chamaeácte - tes (խփ.) . շամբողկ
վայրի , թանթրուենի :

Chamaedáphne - nes (խփ.) . տե-
րևատ՝ տունկ :

Chamaeleon-ónis Կամ-óntis (ար.)
գետնառիճ :

Chamaemélon - li (չղփ.) . անթեմ,
երիցուկ :

Chametaéra - rae } խփ. աղա-
Chametaéris - ridis } խին սենեկապան , կին սենե-
կապետ :

Chaos - ai (չղփ.) . խաւար , վիհ ,
թոհեբոհ , խառնակութիւն ,
շփոթ , շփոթութիւն , տար-
տարոս , գեհէն , դժոխք , սան-
դարամետք , անդունդք , վի-
րապ , խորք :

» a chao. 'ի սկզբանէ անտի աշ-
խարհի , անդուստ 'ի սկզբանէ :

Charácter-éris (ար.) . նշան , նշա-
նակ , նշանադիր , օրինակ ,
կերպարանք , դէմք , պատկեր ,
դրոշմ , կնիք :

Cháritas - tátis (խփ.) . պակասու-
թիւն , նուազութիւն , չքաւ
որութիւն , յօժարութիւն ,
սէր , բարեսիրութիւն :

ta - ae (խփ.) . քարտ , քար-
էս , թուղթ , գրուած , գրու-
իւն , մատեան , նամակ ,
ւրհակ , դպրութիւն :

arta epistoláris. քարտէզ
մակի :

arta bíbula. ծծիչ քարտէս :

táceus - cea - ceum (աժ.) .
դալարթեայ :

tária officína - ae (խփ.) . քար-

տարան , արուեստանոց քար-
տիսի :

Chartárius - rii (ար.) . քարտա-
դործ , քարտավաճառ :

Chártula - ae (խփ.) . տերեւի քար-
տիսի , քարտ մի , կէս թերթ :

Charybdis - is (խփ.) . քարիբէ ,
քարիւբէ , անյազութիւն , որ-
կորստութիւն :

Chasma - atis (չղփ.) . անդունդք ,
խորք , վիհ , պտոյտ ջուրց :

Chasmátias - ae (ար.) . շարժումն ,
սասանութիւն :

Chaus - ai (ար.) . լուսակն , լու-
սանն :

Chelae - lárum (խփ.) . ոտք կար-
ճի , ունելիք խեցգետնոյ :

Chelidónia - ae (խփ.) . հողմա-
փայտ , ծիծառն :

Chelidónia ficus - us (խփ.) . ա-
նազանահաս թուղ :

Chelidónias - iae (ար.) . արեւ-
մտեան հողմ , զեփիւռ , սղոխ ,
սիւք :

Chelys - is (խփ.) . փանդիւն , վին ,
քնար , ջնար :

Cheniscus - sci (ար.) . ձագ սա-
գու :

Chiliárches - chae } ար. հազա-

Chiliárchus - chi } րապետ զօրաց :

Chimaéra - ae (խփ.) . ցնորք , սնո-
տիք , բանդազուշանք :

Chimérifer - rífera - riferum (աժ.) .
մտացածին , ցնորական , երա-
ղական :

Chiramáxium - xii (չղփ.) . սայ-
լակ , կառք փոքրիկ :

Chirographarius - ia - ium (ած.)
մուրհակաւոր :

• débitor chirographarius. պարտատէր որ ունի 'ի ձեռին զաւանձնական մուրհակ պարտականին :

Chirógraphum - phi (չգ.) }
Chirógraphus - phi (ար.) } ձեռագիր, ձեռնագիր, մուրհակ, թուղթ, պարտիք, երաշխաւորութիւն :

Chirónia vitis - is (իգ.) որթ վայրի :

Chirónomus - mi (ար. et իգ.) ամենահտպիտ, մունջ գուման, լռիկ հտպիտ :

Chirúrgia - ae (իգ.) բժշկութիւն վերաց, վերաբուժութիւն :

Chirúrgicus - ca - cum (ած.) վերաբուժական :

Chirúrgus - gi (ար.) բժիշկ վերաց, վերաբույժ :

Chlámýda - ae (իգ.) քղամիդ, վերարկու զինուորական, արկանելի, զգեստ :

Chlamydátus - ta - tum (ած.) զգեցեալ քղամիդ :

Chlamýdula - ae (իգ.) փոքրիկ քղամիդ, հանդերձիկ :

Chlamys - midis (իգ.) քղամիդ, հանդերձ, զգեստ, արկանելի :

Chlóron - ónis (ար.) մրդասարեակ, խարտեշ սարեակ :

Chólera - ae (իգ.) մաղձ, լեղի, բարկութիւն, սրտմոտութիւն, զայրուցք, մաղձացաւ, մաղձայոյլ :

Choléricus - ca - cum (ած.) մաղձական, բաղմամաղձ, գառնամաղձեայ :

Chorágium - gii (չգ.) զարդարանք գումանական տեսլանց, հանդերձանք թատերց :

Chorágus - gi (ար.) գլուխ գումանաց, պարագլուխ վարձակաց :

Choralístria - ae (իգ.) կաքաւիչ գուման, երգեցիկ կին, վարձակ :

Choráula - ae }
Choráules - lae } ար. նուագածու, երաժիշտ, երգեցիկ 'ի դասի, գլուխ երգեցկաց :

Chorda - ae (իգ.) աղէք, լար քնարի :

Chordus - da - dum (ած.) յամր, անաղան, անաղանահաս :

Chórea - ae (իգ.) պար, պարանցիկք, կաքաւք :

Chorobátes - tae (ար.) հարթակշիռ, հարթաչափ գործի :

Chorógraphus - phi (ար.) նկարիչ գաւառի իրիք, երկրանկարիչ :

Chorus - ri (ար.) դաս, պար, գունդ, երգ դասուց, տեղի երգեցկաց, բեմ :

Chreston - ti (չգ.) եղերդ, եղէդ ընտանի :

Chrisma - matis (չգ.) իւղ օծութեան, իւղ անոյշ, միւռոն, օծումն :

Christiánus - na - num (ած.) }
Christícola - ae (ար. et իգ.) } քրիստոնեայ, քրիստոնէամիտ,

- քրիստոնէական, քրիստոսական, քրիստոսեան, այլ քրիստոնեայ :
- CHRISTUS - ti (աբ.). Վրիստոս, (Ծեալ, Ծեալն Լստուծոյ :
- Chroma-matis (չլտ.). կոր նշան 'ի նուագածութեան :
- Chromátice - ces (իգ.). նուագ 'ի բազում կիսաձայնից յարդարեալ :
- Chrónica - córum (չլտ.). ժամանակագիրք, ժամանակագրութիւն, քրոնիկոն ժամանակական կանոնք :
- Chrónicus - ca - cum (աթ.). ժամանակագրական, բաղմամեայ, հինօրեայ :
- » chrónici libri. քրոնիկոն ժամանակական կանոնք, ժամանակագրութիւն, պատմագիր մատենք :
- » chrónici morbi. երկայնաձիգ հիւանդութիւնք, հնացեալ ատիք, հինօրեայ ցաւք :
- Chronología - ae (իգ.). ժամանակախօսութիւն, գիտութիւն ժամանակագրութեան :
- Chrysállis - lidis (իգ.). շերաս, որդն փակեալ 'ի պատեանս :
- Chrysanthémum - mi (չլտ.). ոսկեծաղիկ :
- Chryseléctrum - tri (չլտ.). սաթ, բաղմագունի ակն, ելեկտրիոն :
- Chryseus - ea - eum (աթ.). ոսկեղէն, ոսկիապատ, ոսկեգոյն, ոսկեղծ :
- » chrysea - eórum (չլտ.). ականակապ և ոսկեղէն զարդուց

- արուեստ, ճարտարագործ գործածք ոսկերչաց :
- Chrysólithus - thi (աբ.). ոսկեքար, ոսկեակն :
- Chrysomélum - li կաժ } ւշտ.
Chrysomelinum malum - li } սերկեւիլ :
- Chysos - ysi (աբ.). ոսկի, ձուկն ոսկեթեփ, ոսկեձուկն :
- Cibária - riórum (չլտ.). ուտեստ, պարէն, պաշար, նպարակ, կերակուր, սնունդ :
- Cibárium - rii (չլտ.). ալիւր 'ի թեփոյ, մանր թեփ :
- Cibárius - ria - rium (աթ.). սնունդիչ, պարարիչ, ուտելի, անարգ, խոտան, սակաւագին, դիւրագին :
- » res cibária. դարման, ուտեստ, կերակուր, նպար, պարէն, խորտիկ :
- » cibárius homo. այլ կերող, որովայնապարար, գոեհիկ, ռամիկ, աննշան, անաւագ :
- Cibicida - ae (աբ.). որկորուտ, որկորեայ, շատակեր, որովայնապարար, կերող :
- Cibo - bas - bávi - bátum - báre (նրգ.). կերակրեմ, սնուցանեմ, բուծանեմ, դարմանեմ, պարարեմ, ջամբեմ :
- Cibórium - rii (չլտ.). բաժակ, նուագ, տաշտ, սրբատուփ, մանատուփ :
- Cibus - bi (աբ.). կերակուր, խորտիկ, պարէն, ճաշ, նպար :
- » cibo éxpleo. յազեցուցանեմ, լնում ցյաղ :

Cicáda - ae (իգ.). Ճպուռն, ճեպիռն, ճիպուռն :

Cicatricósus - sa - sum (աթ.). լի սպեօք, վիրաւոր :

Cicátrícula - ae (իգ.). փոքրիկ սպի, աննշան երաշխեպք :

Cicátrix - rícis (իգ.). սպի, երաշխեպք :

obducta cicátrix. վէրք կցեալ, երաշխեպք սպի գործեալ :

Cicéndula - ae (իգ.). լուռատառն, փոսուռայ :

Cicer - ris (չլտ.)

Cícera - ae (իգ.)

Cicércula - ae (իգ.)

Cicérculum - li (չլտ.). սուսը, կարմրադեղ, կարմրաքար, նօթ :

Cichóreum - rei

Cichórium - rii

չլտ. եղերդ, ընտանի եղէգ :

Cici (չլտ.). տղենի՝ տունկ :

Cicinum - ni (չլտ.). իւղ տղենույ :

Cicónia - ae (իգ.). արագիլ, տառնդն :

Cieur - ris (աթ.). ընտանեցուցեալ, ընդելացուցեալ, 'ի համբոյր ածեալ :

Cicûta - ae (իգ.). մոլախինդ, խնդամոլի, խնդակոթ, սրինգ հովուական :

Cídaris - is (աթ. et իգ.). Թագ Պարսից արքայի, պսակ, ապարօշ, խոյր, արտաթուրակ :

Cieo - es, civi, citum - ère (նրգ.). շարժեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ, կոչեմ, կարդամ, ձայնեմ :

cieo bellum. պատերազմ տամ, ճակատիմ, ճակատ յօրինեմ, մարտ դնեմ :

cieo motus էմ՝ turbas. խռովեմ, խռովեցուցանեմ, խռով հարկանեմ, աղմուկ շփոթից յարուցանեմ :

cieo fletus էմ՝ lácrimas. յարտասուս հարկանիմ, արտասուեմ, լամ :

Cilícinus - na - num (աթ.). խաւաղնաղգեստ, խարաղնաւոր, քրձաղգած, քրձեայ :

Cilícium - cii (չլտ.). խորդ, քուրձ, խարաղն :

Cilícus - ia - ium (աթ.). մաղեղէն, քրձեայ, քրձեղէն :

Cílium - lii (չլտ.). արտեանունք, մացառք աչաց, յօնք :

Cima - atis (չլտ.). աղնիւ կաղամբ, բողբոջ կաղամբի, ընդովք կաղամբ :

Cimeliárchia - ae (աթ.). զանձապահ, զանձաւոր :

Cimeliárchium - chii (չլտ.). զանձ, զանձանակ, արկղ զանձու, զանձարան, տուն զանձի, պաշտօն զանձապահի :

Cimex - micis (աթ.). մլուկն :

Cinaédicus - ca - cum (աթ.). կանացի, իգացեալ, Թուլամորթ, ցանկասէր, մեղկ, պագշտ :

Cinaédus - di (աթ.). կաքաւիչ, ուսուցիչ պարուց :

Cinaédus - da - dum (աթ.). անամօթ, անհամեստ, յայրատ, լկտի, անառակ, Թուլամորթ, մեղկ, ցանկասէր :

Cínara - ae (խփ.). կանկար :

Cinninnális - le (հփ.) } աս. զան-

Cinninnátus - ta - tum } աս. զան-

գրագեղ; զանգրահեր, զան-

գրաձե, զանգուր :

Cincínnus - ni (ար.). խոպոպիք,

զանգուրք վարսից :

Cincínnulus - li (ար.). խոպոպիք

վարսից, հերք զանգրագեղք :

Cinctórium - rii (չլտ.)

Cinctúra - ae (խփ.) } կամար,

Cinctus - us (ար.) }

գօտի սուսերի :

Cinctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Cingo.

Cinefáctus - ta - tum (աս.). յա-

ճիւն դարձուցեալ, աճիւնա-

ցեալ, մոխրեալ :

Cineráceus - cea - ceum

Cinéreus - rea - reum

Cinericius - cia - cium

մոխրագոյն, գորշ :

Cinerósus - sa - sum (աս.). մո-

խրալից, մոխրացան :

Cingillus - li (ար.). գօտի փոքրիկ :

Cingo - ngis - nxi - nctum - ngere

(չլտ.). շուրջ պարսպեմ, պա-

տեմ, գօտի ածեմ, փակեմ, պա-

շարեմ, արգել առնեմ, 'ի նեղ

արկանեմ :

» cingo obsidióne urbem. 'ի պա-

շարումն և յարգել արկանեմ

գքաղաքն, պատեալ պաշա-

րեալ պահեմ :

Cingula - ae (խփ.). փոկ :

Cingulum - li (չլտ.)

Cingulus - li (ար.) } գօտի, կա-

մար սուսերի :

Cinis - neris (ար.). աճիւն, զա-

զախ, մոխիր, անթեղ, գե-

րեղման, շիրիմ, օրհաս, մահ,

վախճան :

Cinnábari - ris (չլտ.)

Cinnábaris - is (խփ.) } կինարա-

րիս, խրուկ :

Cinnámeus - ea - eum (հփ.)

Cinnamóminus - na - nom } աս.

'ի գոյն կինամոմնի, կինա-

մոմնաբեր :

Cinnamómum - mi

Cinnamum - mi } չլտ. կինա-

մոմն, կասիա, դարիճենիկ :

Cio - is - ivi (հփ.) - ii - itum - ire (չլտ.).

գրկուեմ, գրգեմ, յօժարեցու-

ցանեմ, շարժեմ, յորդորեմ :

Cippus - pi (ար.). բուն, արմ,

կոճղ, կոթող, քարկոթող,

պրկոց, գեղարան, մահարձան :

Circa (չլտ.). շուրջ, իբրեւ, գրե-

թէ, մերձ, առ :

Circaeum - aei (չլտ.). մանրագոր'

տունկ :

Circénses ludi - dórum (ար.).

ձիարձակ և կառարշառ խաղք

'ի կրկիսի, ձիւնթացք :

Circinátio - ónis (խփ.). շրջանակ,

բոլորն բոլորակ, շրջագատ

գիծ :

Circinátus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Círcino.

Círcino - nas - návi - nátum - náre

(չլտ.). չափեմ կարկնաւ, բո-

լորաձե գործեմ, շուրջ պա-

տեմ, շրջափակեմ :

Círcinus - ni (ար.). կարկին, կա-

րակն :

Circiter (Աբ. et Ներ.). շուրջ ,
շուրջանակի, իբրև, գրեթէ,
գոգ իմն, գոգցես :

» circiter meridiem. գծիջաւ
ուրբ, զհասարակ աւուրբ :

» circiter quarta pars. գոգցես
չորրորդ մասն :

Circius - cii (ար.). հողմ հիւսի-
սային, հիւսիսի :

Circúeo (Նրգ. et Վր. Eo, is արգ.).
շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
շրջանակեմ, փակեմ, պաշա-
րեմ, պատրեմ, խաբեմ, խռ-
վեմ, խառնակեմ :

Circúitio - ónis (էգ.). շրջան,
շրջանակ, դարձուած բանից,
շրջառացութիւն :

Circúitus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Circúeo.

Circúitus - us (ար.). շրջանակ,
շրջան, գօտի, որմած, շրջա-
պատ, ծիր :

Circulátim (Աբ.). շուրջանա-
կաւ, շուրջանակի :

Circulátio - ónis (էգ.). շրջան,
բոլորումն :

Circulátor - óris (ար.). կախարդ,
ձեռնածու, վայրապարախօս,
շատախօս :

Circulátrix - rícis (էգ.). վհուկ,
կին շատախօս :

Circulo - las - lávi - látum - láre
(Նրգ.). շրջանակեմ, շուրջ
պարսպեմ, պատեմ, փակեմ,
պաշարեմ :

Circulor - lárís - látus - lári (հար.).
շուրջ գամ, շրջեմ, յածիմ, շա-
տախօս լինիմ, շաղփաղեմ :

Circulus - li (ար.). բոլորակ, շրջ-
անակ, շրջան, ակումբ, ժո-
ղով, շրջապատ գիծ :

Circum (Աբ. et Ներ.). շուրջա-
նակի, շուրջ, գրեթէ, իբրև,
գոգցես, գոգ իմն :

Circumáctio - ónis (էգ.) }

Circumáctus - us (ար.) } շրջ-
ումն, բոլորումն, շրջուած,
շրջանակ :

Circumáctus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Circúmago.

Circumággero (Նրգ. Aggero - ras
արգ.). կուտեմ, կուտակեմ,
դիպանեմ, շեղջս շեղջեմ,
շեղջակուտեմ :

Circúmago (Նրգ. Ago արգ.). շրջ-
անակեմ, շրջեմ, դարձուցա-
նեմ, յետս կոչեմ, այսրէն յա-
ծեմ, խռովեմ, շփոթեմ, խառ-
նակեմ :

Circumámbulo (Վր. Ambulo արգ.).
շուրջ գամ, զգնամ, քայլեմ,
շրջեմ, ոտնփոխ լինիմ :

Circúmaro (Նրգ. Aro արգ.). շուր-
ջանակի հերկս հարկանեմ,
հերկեմ, արօրադիր առնեմ :

Circumaspício (Նրգ. Aspicio արգ.).
շուրջ հայլիմ, շրջահայեաց
լինիմ, դիտեմ :

Circumcidáneum mustum - sti
(Վր.). գինի հնձանի, խաղ-
մուղ :

Circumcido - di - cisum (Նրգ. Cae-
do արգ.). թլփտեմ, կրքճա-
տեմ, հատանեմ, նուաղեցու-
ցանեմ, փոքրեացուցանեմ,
արգելում, խափանեմ :

Circumcingo (նրգ. Cingo արհ.).
 շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
 պարսպեմ, փակեմ :

Circumcirea (Վէ.). շուրջանա-
 կի, շուրջանակալ :

Circumcise (Վէ.). կարճ 'ի կար-
 ճոյ, կարճառօտս, համառօ-
 տիւք, միով բանիւ ասել :

Circumcisio - ónis }
 Circumcisúra - ae } էգ. ծայրա-
 քաղութիւն, կրճատումն,
 թլփատութիւն :

Circumcisitium vinum - ni (չլդ.).
 զինի հնձանի, խաղճուղ :

Circumcísus-sa-sum (անց. րրէ.).
 Տես Circumcido.

Circumcláudo (նրգ. Cláudo արհ.) }
 Circumclúdo }

շուրջ փակեմ, պարսպեմ, պա-
 շարեմ, աղիւեմ շուրջանա-
 կալ, բովանդակեմ, ամփոփեմ :

Circumclúsus-sa-sum (անց. րրէ.).
 Տես Circumclúdo.

Circúmcolo (նրգ. Colo-lis արհ.).
 սահմանակից լինիմ, շուրջ
 բնակիմ :

Circumcúlco (նրգ. Calco արհ.).
 շուրջանակալ կոխեմ, կոխան
 արկանեմ ընդ ոտիւք :

Circumcúrro (նրգ. Curro արհ.).
 շրջան առնում, բոլորակի ըն-
 թանամ, յամենայն կողմանս
 վարդիմ, ընդ հանուր ար-
 շաւիմ, ընդ բնաւ սլանամ :

Circumcúrsio - ónis (էգ.). ըն-
 թացք, գնացք, արշաւանք,
 ասպատակութիւն :

Circumcúrso (չլդ. Curso արհ.).

այսր անոր ընթանամ, յայս-
 կոյս յայնկոյս արշաւեմ :

Circúmdatus-ta-tum (անց. րրէ.).
 Տես Circúmdo.

Circúmdo (նրգ. Do արհ.). շուրջ
 արկանեմ, պատեմ, պարսպեմ,
 պաշարեմ, փակեմ :

Circumdúco (նրգ. Duco արհ.).
 շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
 խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ,
 սպառեմ, ծախեմ, եղծանեմ :

Circumdúctio-ónis (էգ.). գնացք,
 ընթացք, խաբանք, պատ-
 րանք, նենգութիւն, լայ-
 նումն, առաւելութիւն, շրջ-
 ջապատ գիծ :

Circumdúctus-ta-tum (անց. րրէ.).
 Տես Circumdúco.

Circumdúctus - us (արհ.). բոլոր-
 ումն գնայուն աստեղաց :

Circúmeco (նրգ. et չլդ. Eo, is արհ.).
 շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
 շրջանակեմ, հոլովեմ, փակեմ,
 պաշարեմ, պատրեմ, խաբեմ,
 նենգեմ, խռովեմ :

Circuméquito (չլդ. Equito արհ.).
 շուրջանակի ձիավարեմ, 'ի
 ձի աշտանակեմ, վարեմ զձի :

Circumérro (չլդ. Erro արհ.). թա-
 փառիմ, թափառական շրջ-
 ջիմ, յածիմ :

Circumferéntia - ae (էգ.). շրջա-
 նակ բոլորակի, շրջապատ գիծ,
 շրջան :

Circúmfero (նրգ. Fero արհ.).
 շուրջ ածեմ, շրջահայեաց
 լինիմ, շրջանակեմ, հոլովեմ,
 յածեմ, հրապարակեմ, համ-

բաւեմ, հռչակեմ, զեղծանիմ,
պատրեմ, խաբեմ, նենգեմ :

Circumfigo (նրգ. Figo արմ.).
շուրջանակաւ բեւեռեմ, պըն-
դեմ, վարսեմ, մխեմ :

Circumfirmo (նրգ. Firmo արմ.).
շուրջ պարսպեմ, ամրացու-
ցանեմ :

Circumflécto (նրգ. Flecto արմ.).
շուրջանակի կորացուցանեմ,
ծալեմ, շեշտողորեմ, շեշտեմ :

Circumfléxus-xa-xum (անգ. Դրք.)
Տես Circumflécto.

Circumfléxus - us (ար.). շրջան,
շրջանակ, պարոյկ, նշանակ
երկայն հնչման :

Circumflo (լլտ. Flo արմ.). շուր-
ջանակաւ փչեմ, ուռուցանեմ :

Circumfluo (լլտ. Fluo արմ.).
շուրջ հոսիմ, սահեալ ան-
ցանեմ, առատանամ, յորդեմ :

Circumfluous - ua - uum (ած.).
հոսանուտ, յորդահոս, սա-
հեալ անցեալ :

Circumfódio (նրգ. Fódio արմ.).
շուրջ բրեմ, գոգեմ, շուրջա-
նակի պեղեմ, փոսեմ :

Circumforáneus-ea-eum (ած.).
որ շրջի հրապարակէ 'ի հրա-
պարակ, դատարկանձն :

» circumforáneus pharmacópo-
la-aë (ար.). սուտ խաբեբայ
բժիշկ :

Circumforátus - ta - tum (ած.).
ծակոտ, ծակոտկէն :

Circumfóssor - óris (ար.). հեր-
կարար, պեղիչ գերեզմանաց,
դիաթաղ :

Circumfossúra - ae (նգ.). պե-
ղումն շուրջանակաւ, բրած,
բրումն :

Circumfóssus-sa-sum (անգ. Դրք.)
Տես Circumfódio.

Circumfremo (լլտ. Fremo արմ.).
մռնչեմ, սասանիմ առ երկիւ-
ղի, դողամ, սարսռեմ, սար-
սափիմ :

Circumfrico (նրգ. Frico արմ.).
շուրջանակաւ շփեմ, շփշփեմ,
քորեմ :

Circumfúlgeo (լլտ. Fúlgeo արմ.).
շուրջանակի փայլեմ, շողամ,
պայծառանամ :

Circumfundo (նրգ. Fundo - dis
արմ.). սփռեմ շուրջանակի,
հեղում զեղում, թափեմ,
շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
փակեմ :

Circumfúsus-sa-sum (անգ. Դրք.)
Տես Circumfundo.

Circumgelátus - ta - tum (ած.).
սառնապատ, սառնեղէն :

Circumgemo (լլտ. Gemo արմ.).
շուրջանակի հեծեմ, մրմնջեմ,
վայեմ, արտասուեմ :

Circumgésto (նրգ. Gesto արմ.).
շուրջ ածեմ, բերեմ, տանիմ,
կրեմ :

Circumglobátus-ta-tum (ած.).
դէզադէզ, կուտակադէզ, շեղ-
ջաշեղջ :

Circumgrédior (հար. Grádior արմ.).
շուրջանակաւ յարձակիմ, ար-
շաւեմ, դիմեմ, գրոհ տամ :

Circumjáceo (լլտ. Jáceo արմ.).
անկեալ դնիմ, 'ի կողմն լինիմ,

շուրջանակի ընկողմանիմ ,
գայում :

、 Circumjácio (Նրգ. Jácio արգ.).
շուրջ արկանեմ, ընկենում,
ձգեմ, արձակեմ :

Circumjéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Circumjicio.

Circumjéctus - us (ար.). գրկա-
խառնութիւն, փարումն, շր-
ջանակ, շրջան :

Circumjicio - jéctum (Նրգ. Jácio
արգ.). շուրջ արձակեմ, ար-
կանեմ, ձգեմ, ընկենում, պա-
տեմ, փակեմ, ընդգրկեմ, գիրկս
արկանեմ :

Circuminólvo (Նրգ. Invólvo արգ.).
շուրջանակի ծրարեմ, պա-
տատեմ, շողեմ :

Circumlámba (Նրգ. Lambo արգ.).
շուրջանակաւ լիւում, լի-
զանեմ :

Circúmlatro (լգ. Latro-ras արգ.).
շուրջ հաջեմ, ղողանջեմ, կաղ-
կանձեմ :

Circumlátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Circúmfero.

Circúmligo (Նրգ. Ligo-gas արգ.).
շուրջանակի կապեմ, կաշ-
կանդեմ, պարաւանդեմ :

Circumlínio (Նրգ. Línio արգ.) }
Circúmlino (Նրգ. Lino արգ.) }
շուրջանակի օծանեմ, իւղեմ :

Circumlítio - ónis (էգ.). օծու-
թիւն, օծումն, շրջապատ
եղը, կողմանակի տեսիլ :

Circúmlitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Circumlínio.

Circumlocútio - ónis (էգ.). շր-
ջանակաւ խոսեմ, խոսակց :

շասացութիւն, դարձուածով
բան, դարձուած բանից :

Circumlúcens-éntis (էյթ.). ճա-
ճանչագեղ, ճաճանչաւոր,
նշուլազարդ, լուսաւորագոյն :

Circúmluo (Նրգ. Luo արգ.). շուր-
ջանակաւ թանամ, ոռոգանեմ,
ողողեմ, լուսանամ :

Circumlúvio - ónis (էգ.). հեղեղը,
ուխը, գեղումն ջուրց, ողող :

Circummétior (լր. Métior արգ.).
շուրջանակի չափիմ :

Circummitto (Նրգ. Mitto արգ.).
շուրջ առաքեմ, յղեմ, յու-
ղարկեմ :

Circummúlceo (Նրգ. Múlceo արգ.).
գգումեմ, գրգեմ, փայփայեմ,
փաղաքեմ, ողորեմ, ցածու-
ցանեմ, ամոքեմ :

Circummúnio (Նրգ. Múnio արգ.).
շուրջանակի ամրացուցանեմ,
պատուարաւ պարսպեմ :

Circummunítio - ónis (էգ.). ամ-
րութիւն, ամուրք, ամրոց,
բերդ, մարտկոց :

Circummunítus - ta - tum (անց.
դրբ.). Տես Circummúnio.

Circumnávigo (լգ. Návigo արգ.).
շուրջանակի նաւեմ, նաւար-
կեմ :

Circumnécto (Նրգ. Necto արգ.).
կապեմ, յօգեմ, յարեմ, կցեմ,
խառնեմ, պատեմ, պատա-
տեմ, շողեմ, շուրջ պարսպեմ :

Circumóbruo (Նրգ. Obruo արգ.) }
Circumopério (Նրգ. Opério արգ.) }

շուրջանակաւ ծածկեմ, սքո-
ղեմ, առաջաստեմ :

Circumpedes - dum (ար.) արգանելիք ոտից, զանկապան, հողաթափ, մուճակ, կոշիկ, օդք 'ի թաղեաց, շղուական :

Circumpláudo (լլդ. Plaudo ար.) շուրջանակի ծափս հարկանեմ, կայթեմ :

Circumpléctor (լլդ. Ampléctor ար.) ընդգրկեմ, գիրկս արկանեմ, գիրկ ընդ խառն լեւեմ, փարիմ :

Circumpléxus - xa - xum (անգ. րբ.) Տես Circumpléctor.

Circumpléxus - us (ար.) գրկախառնութիւն, փարուսն, պատառուսն, շարուսն :

Circumplico (նրգ. Plico ար.) պատեմ, ծրարեմ, պատատեմ, գալարեմ :

Circumplúmbo (նրգ. Plumbo ար.) շուրջանակի մածուցանեմ կապարաւ, ծեփեմ կապարեայ բռով :

Circumpóno (նրգ. Pono ար.) շուրջ դնեմ, գետեղեմ, հաստասեմ :

Circumpósitus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Circumpóno.

Circumpotátio - ónis (իգ.) շուրջանակի արբուսն, բնպիւն :

Circumpurgo (նրգ. Purgo ար.) շուրջանակաւ մաքրեմ, սրբեմ, յտակեմ :

Circumrádo (նրգ. Rado ար.) շուրջ գերծում, վերամ, սափրեմ, փոքրեմ :

Circumrásio - ónis (իգ.) կտրուսն, քերուածք, սաշեղ :

Circumrásus - sa - sum (անգ. րբ.) Տես Circumrádo.

Circumrétio (նրգ. Irrétio ար.) վարմարկեմ, թակարդապատառնեմ, բմբռնեմ :

Circumródo (նրգ. Rodo ար.) շուրջանակի կրծեմ, բամբասեմ, չարախօսեմ :

Circúmroto (նրգ. Roto ար.) հոլովեմ, շուրջանակի յաճեցուցանեմ, շուրջ ածեմ, շրջանակեմ :

Circumsárrio (նրգ. Sárrio ար.) շուրջ քաղահան առնեմ, քաղհանեմ, խլեմ զքաղ :

Circumscíndo (նրգ. Scindo ար.) հերձանեմ, պատառեմ, ճեղքեմ, անջատեմ :

Circumscribo (նրգ. Scribo ար.) սահմանեմ, սահմանս դնեմ, ընդ սահմանաւ փակեմ, կարծեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, հաստատեմ, խաբեմ, պատրեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, նենդեմ :

Circumscripte (իգ.) կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս, համառօտիւք :

Circumscriptio - ónis (իգ.) սահման, պայման, չափ, շրջանակ, շրջան, շրջուսն, խաբանք, պատրանք, նենդ, կրցկրցանք :

Circumscripctor - óris (ար.) խաբեայ, նենդաւոր, բանսարկու, խարդախ :

Circumscriptus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Circumscribo.

Circúmseco (Նրգ. Seco արգ.).
 շուրջ հատանեմ, թլփատեմ,
 կրճատեմ, կտրեմ, յապաւեմ:
 Circúmsecus (ՎԷ.). ամենայն
 ուստեք, յամենայն կողմանց:
 Circumsédeo (Նրգ. et ՎԷ. Sédeo
 արգ.). շուրջանակի նստիմ,
 շուրջ բազմիմ, 'ի պաշարումն
 արկանեմ, պաշարեմ:
 Circumsépío (Նրգ. Sépio արգ.).
 ցանկով փակեմ, ցանկեմ,
 շուրջ պարսպեմ, պատեմ:
 Circumséptus-ta-tum (անց. դրբ.).
 Տես Circumsépío.
 Circúmsero-situm (Նրգ. Sero-ris
 արգ.). շուրջ սերմանեմ, ցա-
 նեմ, անկեմ:
 Circumséssio - ónis (էգ.). պա-
 շարումն, պահ, արգել:
 Circumsídeo (Նրգ. et ՎԷ. Sédeo
 արգ.). շուրջանակաւ բազմիմ,
 շուրջ նստիմ, 'ի պաշարումն
 արկանեմ, պաշարեմ:
 Circumsído (Նրգ. Sido արգ.).
 շուրջանակի բազմիմ, շուրջ
 նստիմ, պաշարեմ, 'ի պաշա-
 րումն և յարգել արկանեմ:
 Circumsígnó (Նրգ. Signo արգ.).
 շուրջ նշանակեմ, նշանեմ,
 նշանակ դնեմ:
 Circumsílio (ՎԷ. Sálío արգ.).
 շուրջանակի ուստնում, ընդ-
 ուստնում, վազեմ:
 Circumsístó-úmstitum (ՎԷ. Sisto
 արգ.). շուրջ կամ, պաշարեմ,
 պարսպեմ, պատեմ, պահեմ:
 Circúmsitus-ta-tum (անց. դրբ.).
 Տես Circúmsero.

Circúmsono (ՎԷ. Sono արգ.).
 հնչեմ, թնդամ, շաչեմ, շա-
 ռաչեմ:
 Circúmsonus - ná - num (ած.).
 հնչական, սաստկաձայն, մե-
 ծաբարբառ:
 Circumspectátrix-rícis (էգ.). կին
 լրտես, դէտ:
 Circumspécte - tius (ՎԷ.). հան-
 ծարով, խորհրդով, իմաստու-
 թեամբ, խնամով, փութով:
 Circumspéctio - ónis (էգ.). զգու-
 շութիւն, փոյթ, խնամ, մտա-
 դիւրութիւն:
 Circumspécto (Նրգ. Specto արգ.).
 շուրջ հայիմ, շրջահայեաց
 լինիմ, դիտեմ, դէտակն 'ի
 վեր ամբառնամ:
 Circumspéctus - ta - tum (անց.
 դրբ.). Տես Circumspício.
 Circumspéctus - ta - tum (- tior
 - tissimus) ած. հայեցող, յա-
 ռաջիմաց, զգոյշ, խորագէտ,
 իմաստուն:
 Circumspéctus - us (ար.) }
 Circumspiciéntia - ae (էգ.) } զգու-
 շութիւն, խնամ, փոյթ, մտա-
 դիւրութիւն:
 Circumspício (Նրգ. et ՎԷ. Aspi-
 cio արգ.). շուրջ հայիմ, շրջ-
 ահայեաց լինիմ, դիտեմ,
 խորհիմ, խոկամ, զգոյշ լինիմ:
 » circumspício me. նազիմ, փե-
 րեւեթիմ, պարծիմ, հպարտա-
 նամ, հաճիմ, բերկրիմ:
 Circumstántia - ae (էգ.). շրջան,
 շրջանակ, ցանկ, հանդա-
 մանք, մտաւոր դէպք:

Circumstípo (նբ. Stipo արհ.).
շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
ցանկեմ, փակեմ :

Circúmsto - stitum (նբ. et չգ.
Sto արհ.). շուրջ կամ, պարբու-
պեմ, փակեմ, պահեմ :

Circúmstrepo (չգ. Strepo արհ.).
թնդամ, դռնչեմ, հնչեմ :

Circumstrúctus - ta - tum (անց.
դբ.). Տես Circúmstruo.

Circúmstruo (նբ. Struo արհ.).
շուրջանակի շինեմ, կանգնեմ,
կառուցանեմ :

Circúmtego (նբ. Tego արհ.).
շուրջ ծածկեմ, առազաստեմ,
սքողեմ, քող արկանեմ :

Circumtérgéo (նբ. Térgéo արհ.).
շուրջանակի սրբեմ, մաքրեմ,
յտակեմ :

Circumtéxtum - ti (չգ.). Հիւս-
կէն ծիրանափառ կրկնոց :

Circumtínnio (չգ. Tínnio արհ.).
շուրջանակի հնչեմ, թնդամ,
շաչեմ :

Circúmtono (չգ. Tono արհ.).
շուրջ ոլորտամ, թնդամ, շա-
չեմ, շառաչեմ, ապշեմ, պակ-
նում, ընդարմանամ :

Circumtúeor (հո. Túeor արհ.).
շուրջ հայեմ, շրջահայեաց
լինեմ, դիտեմ :

Circumúndique (Վբ.). յամենայն
կողմանց, ամենայն ուստեք :

Circumváo (նբ. Vado արհ.).
գրոհ տուեալ դիմեմ, խուռն
յարձակեմ, արշաւեմ, խու-
ժեմ, հասանեմ 'ի վերայ :

Circúmvagor (հո. Vagor արհ.).

շուրջ գամ, շրջիմ ընդ աշ-
խարհ, թափառիմ, յածիմ :

Circúmvagus - ga - gum (աթ.).
ընդվայրագնաց, թափառա-
կան, շաղաշոյտ :

Circumválló (նբ. Vallo արհ.).
պատնիշօք փակեմ, 'ի պաշա-
րումն և յարգել արկանեմ,
շուրջ պատեմ, պաշարեմ,
փակեմ, պահեմ :

Circumvéctio - ónis (խգ.). շրջա-
նակ, շրջան :

Circumvécto (նբ. Vecto արհ.).
շուրջ ածեմ, յածեցուցանեմ,
շրջանակեմ, հոլովեմ :

Circumvéctus - ta - tum (անց.
դբ.). Տես Circúmveho.

Circúmveho (նբ. Veho արհ.).
շուրջանակի յածեցուցանեմ,
շրջանակեմ, շուրջ ածեմ, հո-
լովեմ :

Circumvénio (նբ. Vénio արհ.).
մօտ գամ, շուրջանակի կամ,
պարսպեմ, պատեմ, դաւա-
ճանեմ, խարեմ, պատրեմ, 'ի
դերե հանեմ :

Circumvéntio - ónis (խգ.). դաւ,
դաւաճանութիւն, նենդու-
թիւն, խաբանք, պատրանք :

Circumvéntus - ta - tum (անց.
դբ.). Տես Circumvénio.

Circumvérsio - ónis (խգ.). շր-
ջումն, թաւալումն :

Circumvérsó (նբ. Verso արհ.) }
Circumvértó (նբ. Verto արհ.) }

շուրջանակի դարձուցանեմ,
շրջեմ, շրջշրջեմ, շրջանակեմ,
այսր անդր յածեցուցանեմ :

Circumvéstio (նրգ. Véstio արհ.).
զգեցուցանեմ, ազուցանեմ,
շուրջ ծածկեմ, պատեմ, պա-
տատեմ, շաղեմ :

Circumvíncio (նրգ. Vínzio արհ.).
շուրջանակի կապեմ, կաշկան-
դեմ, պարաւանդեմ :

Circumvíso (նրգ. Víso արհ.).
շուրջ նայիմ, շրջահայեաց
լինիմ, դիտեմ :

Circumvólito (չղգ. Vólito արհ.).
այսր անդր թրթռեմ, ընդ ո-
ւորոս մտնեմ, յածիմ, թա-
փառիմ, վազվազեմ :

Circúmvoló (չղ. Volo-las արհ.).
շուրջանակի թռչիմ, թռա-
նիմ, ճախր առնում :

Circumvolútor (հար. Volútor արհ.).
շուրջ գամ, շրջիմ, պատատիմ,
գալարիմ, դառնամ, թաւալիմ :

Circumvolútus - ta - tum (անց.
դբհ.). Տես Circumvólvo.

Circumvólvo (նրգ. Volvo արհ.).
շրջեմ, թաւալեցուցանեմ, հո-
ւովեմ, պատատեմ, գալարեմ :

Circus - ci (ար.). շրջան, շրջա-
նակ, բոլորակ, կրկէս, պս-
պարէս :

Ciris - ridis (եգ.). արտոյտ :

Círnea-ae (եգ.). բաժակ, տաշտ,
նուագ, ստոման, քսեստ :

Cirrátus - ta - tum (աթ.). քան-
գուր, գանգրագեղ, գանգրա-
հիր, գանգրաձև :

Cirrus-ri (ար.). խոպոպիք, քան-
գուրք վարսից, փետուրք,
գալգամնակ, ծոպք, վեր-
ջաւորք :

Cis (նիդ.). յայսկոյս, աստի,
յայսմ կողմանէ, 'ի մէջ, ա-
ռանց, բաց 'ի :

» cis dies paucos. յետ ոչ բա-
զում աւուրց :

» cis úndique. աստի և անտի,
յամենայն կողմանց :

Cisalpínus - na - num (աթ.). որ
իցէ յայսկոյս Լալից լեբանց :

Cisiárius - rii (ար.). կառավար,
կառապետ, սայլորդ :

Císium - sii (չղգ.). կառք թըր-
թրականք :

Cisrhenánus - na - num (աթ.). որ
իցէ յայսկոյս Հռենոս գե-
տոյն :

Cissos - ssi (եգ.). բաղնիկ, պս-
տաղիճ :

Cista - ae } եգ. արկղիկ, տա-
Cistélla - ae }

պանակ, գզրոց, գանձանակ,
կողով, զամբիւղ, որթ, սա-
կառի, տառաղան :

Cistellátrix - ricis (եգ.). կին սե-
նեկապան, աղախին սենեկա-
պետ, նաժիշտ :

Cistéllula-ae (եգ.). կողով փոքր,
սակառի փոքրիկ, սապատակ :

Cistérna-ae (եգ.). ջրհոր, գուր-
ջոյ, ջրամբար :

Cisthus - thi (եգ.). վարդ վայրի :

Cístifer - ifera - iferum (աթ.). բար-
ձող կողովոյ, որ բերէ զսա-
կառի :

Cístula-ae (եգ.). սակառի փոքր,
կոզով փոքրիկ, սապատ :

Citátim - tius - tissime (մէ.). փու-
թանակի, արագագոյնս :

Citatorium - rii (լլԷ). կողումն,
ծանեցումն, գիր 'ի դատաս-
տան կօչելոյ :

Citatus - ta - tum (աճ. ԿԴԷ).
Տես Cito - tas.

Citatus - ta - tum (- tior - tissimus)
աժ. սուր, արագ, արագըն-
թաց, երագ, սաստիկ :

› citatior euro. սրաթե քան
հօղմ, թեթեազոյն քան զեւ-
րոս, երագընթաց գնացիւք :

Citèrior - rius (աժ.). մերձաւ-
որագոյն, մօտագոյն, յառա-
ջագոյն, նախաւոր, կրտսեր,
փոքրագոյն :

Cithara - ae (ԷԳ.). կիթառ, փան-
դիւն, քնար :

Citharista - ae (աԳ.). փանդոնա-
հար, քնարահար :

Citharistria - ae (ԷԳ.). կին փան-
դրոնահար :

Citharizo - zas - závi - zátum - záre
(լլԷ). քնար հարկանեմ, քնա-
րաւ երգեմ :

Citharoédica ars - rtis (ԷԳ.). ա-
րուեստ փանդոնահարի, քնա-
րահարութիւն :

Citharoédus - di (աԳ.). քնարեր-
գակ, քնարահար, փանդրո-
նահար :

Citimus - ma - mum (աժ.). մեր-
ձաւորագոյն, մօտաւորագոյն,
մօտագոյն :

Cito - tius - tissime (ՎԷ.). վաղ,
վաղագոյն, վաղվաղակի, ա-
րագ արագ, փութանակի,
փութապէս, յետ սակաւ միոյ,
գիւրաւ :

› citiusquam. յառաջ քան, մինչ
չեւ, լաւ եւ :

Cito - tas - távi - tátum - táre (ՆԴԳ.).
շարժեմ, յուզեմ, խռովեմ,
եկակոչ առնեմ, 'ի դատաս-
տան կոչեմ, անուանեմ, յիշա-
տակեմ, 'ի մէջ բերեմ, դրդեմ,
խթեմ, կարգամ, ձայնեմ, ա-
տեան ժողովեմ :

› cito cánticum. երգս առնում,
երգեմ, նուագեմ, գեղգեղեմ
զնուագ :

› cito équum. մտրակ 'ի կուշտ
առնեմ երկվարի, մտրակեմ
զձի :

› cito senátum in forum. 'ի խոր-
հուրդ կոչեմ զծերակոյտն 'ի
հրապարակն :

Citra (ՆԴԴ.). յայսկոյս, աստի,
յայսմ կողմանէ, առանց,
բաց 'ի :

› citra Rhenum. յայսկոյս գե-
տոյն ռենոսի :

› citra invidiam. առանց նա-
խանձու, աննախանձ :

Citrágo - ginis (ԷԳ.). թուրինջ՝
խոտ :

Citrétum - ti (լլԷ). մայրի, ան-
տառ մայր փայտից :

Citreus - rea - reum } աժ. մայր,
Citrinus - na - num }
եղենեայ, եղենափայտեայ :

Citro (ՎԷ.). յայսկոյս, յայսմ
կողմանէ, աստի :

› ultro citróque. փոխանակաւ,
յերկոցունց կողմանց :

Citrósus - sa - sum (աժ.). եղեւ-
նեայ, մայր, եղենափայտեայ :

Citrum - ri (չդ.) } մայր, եղեւ
Citrus - ri (իգ.) }

նափայտ, եղենեայ փայտ :

Citus - ta - tum (- tior - tissimus)

ած. սուր, արագ, երագ, սաստիկ, թեթեւ, փոյթ, շոյտ, վաղվաղկոտ :

» mors cita. յանկարծական մահ, երագահառ կորուստ :

Civicus - ca - cum (ած.). քաղաքային :

» jus civicum. քաղաքային օրէնք :

Civilis - le (- lior) ած. քաղաքային, հայրենի, ընդաբոյս, բնական, հայրական, հայրենական, մարդասէր, ազնուական, բարեբարոյ, քաղցր, հեղ :

» civilis sermo. հայրենեաց բարբառ, հայրենական լեզու :

Civilitas - tátis (իգ.). աշխարհավորութիւն, քաղաքագիտութիւն, մարդասիրութիւն, բարեբարութիւն :

Civiliter - lius - lissime (Ալբ.). ըստ քաղաքային իրաւանց, յօրինուածութեամբ :

Civis - is (ար. et իգ.). քաղաքացի :
» civis meus. քաղաքակից, տոհմային քաղաքացի :

Civitas - tátis (իգ.). քաղաք, քաղաքացիք, բազմութիւն քաղաքացեաց, տէրութիւն, պետութիւն, երկիր, հայրենիք, բնագաւառ, ազգ, տոհմ, ազգատոհմ :

Civitátula - ae (իգ.). քաղաքիկ, քաղաքագիւղ, աւան :

Clades - dis (իգ.). աղէտք, վեշտք, ձախողանք, սպանութիւն, սատակումն, կոտորած, արհաւիրք, աւեր, կործանումն, քանդումն, տապալումն :

Clam (Ալբ. et Նիգ.). գաղտ, գաղտուկ, ի ծածուկ, լռելեայն :

» non clam me est. չեմ ինչանտեղեակ, քաջ գիտեմ :

Clamátor - óris (ար.). քարոյ, աղաղակող, շատախօս, շափաղփ :

Clamatórius - ria - rium (ած.). բարձրաձայն, մեծաբարբառ :
» clamatória avis. թռչուն գուշակ շարեաց :

Clamátus - ta - tum (անգ. Դրբ.). Տես Clamo.

Clamitatio - ónis (իգ.). աղաղակ, դղրդիւն, շաչիւն, կարկաչիւն, գոչիւն :

Clámito (Ito արմ.) կամ }
Clamo - mas - ávi - átum - áre }
(չդ.) աղաղակեմ, զաղաղակ բառնամ, ստեպ ճչեմ, գոչեմ, կարգամ յաճախագոյնս :

Clamor - óris (ար.). աղաղակ, գոչիւն, շաչիւն, կարկաչիւն, դղրդիւն, աղմուկ :

Clamóse (Ալբ.). բարձրաձայն աղաղակաւ, ի ձայն բարձր, բարձրաբարբառ :

Clamósus - sa - sum (ած.). լի աղմկաւ, աղմուկ, դղրդական, թնդական :

Clánculo (Ալբ.). գաղտ, գաղտուկ, գաղտագողի, լռելեայն, ի ծածուկ :

Clānculum (ԱԲ. et ՆԻԴ.). գաղա, գաղառակ, 'ի ծածուկ, զան-
խուլ, զանխլաբար :

» clānculum patrem կամ patre.
գաղա 'ի հօրէն, առանց գի-
տութեան հօրն :

Clandestino (ԱԲ.). գաղտագողի,
գաղառակ, գաղտ :

Clandestinus - na - num (աԺ.).
գաղտնի, ծածուկ, զանխուլ,
թաքուն :

Clango - gis - gere (չԳԺ.). փող
հարկանեմ, փողով ծանուցա-
նեմ, հռչակեմ :

Clangor - óris (աԲ.). հնչիւն փո-
ղոյ, ձայն, բարբառ, կռիւն :

Clare - rius - rissime (ԱԲ.). յայտ-
նապէս, յայտնի, յայտ յան-
գիման :

Clarēscō - scis - scere (չԳԺ.). յայտ-
նի լինիմ, պայծառանամ, շո-
ղամ, փայլեմ :

» dies clarēscit. տիւն լուսաւ
օրէ, լուսանայ օրն, այգն զա-
ռաւօտն մերկանայ :

Clarifico - cas - cavi - cātum - cāre
(ՆԳԺ.). լուսաւոր առնեմ, լու-
սաւորեմ, յստակեմ, պայծա-
ռացուցանեմ :

Clarigatio - ónis (ԷԳԺ.). փոխա-
նակաւ յափշտակութիւն, փո-
խարէն, ապուռ, առ :

Clārigo - gas - gavi - gātum - gāre
(ՆԳԺ.). փոխանակ առնում, փո-
խարէն առնեմ վնասուց :

Clarisonus - na - num (աԺ.). հըն-
չական, սաստկաձայն, մեծա-
բարբառ, յստակ, վճիտ :

Cláritas - tátis (ԷԳԺ.). պայծա-
ռութիւն, յստակութիւն,
լուսաւորութիւն, փայլիւն,
համբաւ, հռչակ :

Claritúdo - dinis (ԷԳԺ.). բարի ա-
նուն, մեծարոյ կարծիք, հըռ-
չակ, փառք, պատիւ :

Claro - ras - rávi - rātum - rāre
(ՆԳԺ.). լուսաւոր առնեմ, լու-
սաւորեմ, պայծառացուցա-
նեմ, մեկնեմ, յստակեմ, յայտ
առնեմ, պարզեմ, բանամ,
դիւրեմ :

Claror - óris (աԲ.). պայծառու-
թիւն, փայլիւն, լուսաւորու-
թիւն, լոյս :

Clarus - ra - rum (-rior - rissimus)
աԺ. պայծառ, լուսաւոր, ե-
րեւելի, հոյակապ, քաջանուն,
հռչակաւոր, ականաւոր, փա-
ռաւոր, յայտնի, մեկին :

Classiarius - rii (աԲ.). նաւական
զօր, ծովական զինուոր, մար-
տիկ 'ի ծովու :

Clássicen - sicinis (աԲ.). փողա-
կարդաց բանակի, փողահար
զօրաց :

Classicula - ae (ԷԳԺ.). փոքրիկ
նաւատորմիղ, տորմիղ նաւ-
ակաց :

Clássicum - ci (չԳԺ.). փող, շե-
փորայ, հնչիւն փողոյ, բար-
բառ շեփորայի :

» clássicum cano. փող ազգե-
ցութեան հարկանեմ, փողեմ,
փողանշանս հարկանեմ :

Clássicus - ca - cum (աԺ.). նաւ-
ական, ծովական :

» clássici - córum (ար.) նաւական զօրք, ծովական գունդ, նաւամարտիկք :

» clássici auctóres - rum (ար.) ընտիր մատենագիրք, դասական մատենք :

Classis - is (էփ.) կարգ, աստիճան, կարգաւորութիւն, շար, դաս, նաւատորմիդ, տորմիդ նաւաց, նաւամարտիկ :

» classem cómparo, ínstruo, orno կամ paro. տորմիդ նաւամարտիկ նաւաց կազմեմ, նաւատորմիդ հանդերձեմ :

Clathrátus - ta - tum (անց. դէք.) Տես Clathro.

Clathri - rórum (ար.) երկաթի վանդակք, վանդակապառք պատուհանաց, խաղիւսմք :

Clathro - ras - rávi - rátum - ráre (նքփ.) վանդակապատ գործեմ, պատեմ վանդակօք :

Claudicatio - ónis (էփ.) կաղուծիւն, հաշմութիւն :

Cláudico - cas - cávi - cátum - cáre (չլէ.) կաղամ, կաղս 'ի կաղս լինիմ :

Cláudo - dis - ausi - ausum - dere (.) փակեմ, աղխեմ, կանանեմ, խնում, խցանեմ, մ, պաշարեմ, պատեմ, սպեմ :

s - da - dum (անց.) կաղ, մ, միակողմանի :

um - tri (չլէ.) մենաստան, ք, ցանկ, արգելան, ձող, ի, միջնորմ, կրճիմն, անլետ, միջոց :

Cláusula - ae (էփ.) պայման դաշանց, ծագ, սպառուած, վերջ, վախճան, ցանկ, փակեալ վայր :

» cláusula fábulæ. վերջէն բանք գուսանութեան, վերջաբան կատակերդութեան :

Cláusum - si (չլէ.) արգելան, արգելոցք, ցանկ, որմարգելք, որմած, աղիք :

Cláusus - sa - sum (անց. դէք.) Տես Cláudo.

Clava - ae (էփ.) բիր, վերդ, ձաղկ, մահակ :

Clavátor - óris (ար.) դաւաղանակիր, վարոցաւոր, բրաւոր :

Clavátus - ta - tum (անց.) պընդեալ երկաթով, բեռեալ :

Clavicáriu - rii (ար.) դարբին :

Clavícula - ae (էփ.) բանալի փոքրիկ, խաւարծի որթոց, խիղքք, ստեղն, շառաւիղ :

Claviculáriu - rii (ար.) դարբին, բանտապան :

Clavículus - li (ար.) խաւարծի որթոց, փնդակ, շառաւիղ, խիղքք, ստեղն :

Cláviger - ígera - ígerum (անց.) փակակալ, գաւազանակիր, բրաւոր, վարոցաւոր :

Clavis - is (էփ.) բանալի, փականք, ձող, լծակ, միջնորմ, անջրպետ :

Clávula - ae (էփ.) տունկ նորատունկ, շառաւեղ, խաւարծի, բողբոջ :

Clávulus - li (ար.) բեռն փոքրիկ, սեւ, երիթ :

Clavus - vi (ար.) բեւեռ, ղեկ, քեղի, սամիք :

clavi pedum. փապարած, բլիթէն 'ի մատունս ոտից, բլրատութիւն :

Clemens - éntis (-éntior - éntissimus) աս. խաղաղասէր, հանդարտ, համբոյր, գլած, բարեգութ, բարեբարոյ, քաղցր, մարգասէր, հեղ :

Clementer - tius - tissime (Պէ.) հանդարտիկ, մեղմով, խաղաղութեամբ, գլծութեամբ :

Clementia - ae (իգ.) գութ, գլծութիւն, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն, բարեխրութիւն, համեստութիւն :

Clepo - pis - psi - ptum - pere (նրգ.) 'ի ծածուկ գողանամ, խորեմ, ծածկեմ, սքողեմ, առադասեմ, քող արկանեմ :

Cléricus - ci (ար.) կղերիկոս, կղերական, եկեղեցական :

Clerus - ri (ար.) կղերք, կղերականք, ուխտ եկեղեցւոյ, ժառանգաւորք :

Clibanus - ni (ար.) հնոց, փուռն, թոնիր, կրակարան, տապակ կարկանդակի :

Clens - éntis } ար. պաշտպանաւոր, պաշտպանեալ :

Cléntulus - li } ար. պաշտպանաւորութիւն, պաշտպանութիւն, հովանի, թիկունք, օգնականութիւն :

Clima - atis (չգ.) կլիմայ, բաժին, դաւառ օդոց :

Clímacis - ácidis (իգ.) փոքրիկ սանդուղք, ելք, աստիճան :

Climácter - éris (չգ.) կամ

Climactéricum tempus (չգ.) }

Climactéricus annus (ար.) }

ամենայն եօթներորդ vel ինն անգամ եօթներորդ ($7 \times 9 = 63$) ամ կենաց մարդոյ :

Climax - macis (իգ.) աստիճանեալ կարգ բանից՝ ձե հռետորական :

Clinátus - ta - tum (անց. դրք.) Տես Clino.

Clínice - ces (իգ.) գործական բժշկութիւն :

Clínicus - ci (ար.) գործական բժիշկ :

Clino - nas - návi - nátum - náre (նրգ.) հակեմ, կորացուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ, ցածուցանեմ, իջուցանեմ :

Clitellae - lárum (իգ.) համեռ, թամբ :

Clívius - via - vium (աս.) եղեռնաւոր, մահաբեր, տխրական :

Clivósus - sa - sum (աս.) զառիվեր, դժուարին, առապար, ապառաժուտ, վախաւտ :

Clívilus - li (ար.) բլուր փոքրիկ, կարկառ, զառիվերակ :

Clivum - vi (չգ.) }

Clivus - vi (ար.) } բլուր, գահաւանդ, կարկառ, զառիվեր :

Cloáca - cae (իգ.) աղբանոց, կոյանոց :

» arcem ex cloáca fácio. օռտաբացուցանեմ բանիւք ղերս, աճեցուցանեմ յոյժ զբանն :

Cogitábilis-le (ած.)․ մտախորհ,
հոգած :

Cogitabúndus - da - dum (ած.)․
բազմահոգ, մտախորհ :

Cogitáte } Աբ․ Խորհրդով,
Cogitátim }
մտադրութեամբ, կամօք, գի-
տութեամբ :

Cogitátio-ónis (խփ.) }
Cogitátum-ti (չլտ.) } մտածու-
Cogitátus-us (ար.) }

թիւն, խորհուրդ, խոհույն,
գիտաւորութիւն, միտք :

Cogitátus - ta - tum (անգ․ Դրբ.)․
Տես Cógito.

Cógito (Զրգ․ et չլտ․ Agito արձ.)․
զմտաւ ածեմ, խորհիմ, մտա-
խորհ լինիմ, մտաբերեմ, խո-
համ, ճարտարամտեմ, նկա-
րեմ 'ի միտս, գնեմ 'ի մտի :

Cognátio-ónis (խփ.)․ ազգակա-
նութիւն, մերձաւորութիւն,
խնամութիւն, գութ, միտու-
թիւն, համակրութիւն, հարք,
նախնիք :

Cognátus - ta - tum (ած.)․ ազ-
գական, մերձաւոր, տոհմա-
կից, բնական, բնածին, նման,
հանգոյն :

Cognítio-ónis (խփ.)․ ծանօթու-
թիւն, ծանաչումն, գիտու-
թիւն, տեղեկութիւն, լուր,
խելամտութիւն, հարցափորձ,
դատաստան, խոյզ :

Cógnitor-óris (ար.)․ ծանաչող,
տեղեկ, գիտակ, հմուտ,
դատաւոր, իրաւաբար, բան-
բեր, զըռցատու :

Cognitúra-ae (խփ.)․ զըռյց, բան,
պատմութիւն, պատգամ :

Cógnitus - ta - tum (անգ․ Դրբ.)․
Տես Cognósco.

Cognómen - minis (չլտ.) }
Cognoméntum - ti (չլտ.) } յոր-
Cognominátio-ónis (խփ.) }
շորջանք, անուն յորշորջա-
նաց, յորշորջումն :

Cognominátus - ta - tum (անգ․
Դրբ.)․ Տես Cognómino.

Cognóminis - ne (ած.)․ նոյնա-
ձայն, համանուն, անուանա-
կից, համանշան :

Cognómino (Զրգ․ Nómino արձ.)․
յորշորջեմ, անուն յորշորջա-
նաց գնեմ :

Cognósco - gnitum (Զրգ․ Nosco
արձ.)․ ծանաչեմ, գիտեմ, իմա-
նամ, խելամուտ լինիմ, հար-
ցափորձ առնեմ, դատեմ :

Cogo, coëgi, coáctum (Զրգ․ Ago
արձ.)․ մղեմ, ստիպեմ, նեղեմ,
բռնադատեմ, բռնազըռսեմ,
ժողովեմ, գումարեմ, հա-
ւաքեմ, թանձրացուցանեմ,
մածուցանեմ, խտացուցանեմ,
ընծայեցուցանեմ, հաստա-
տեմ, գշետ բերեմ, կնքեմ :

Cohábito (չլտ․ Hábito արձ.)․ բնա-
կեմ 'ի միասին, բնականից լի-
նիմ :

Cohaerárius - rii (ար.)․ ետեղա-
պահ, փոխանակ, օգնական,
գործակից :

Cohaérens-éntis (Էյթ.)․ կցեալ,
յօղեալ, հանգոյն, հաւասար,
նման, միատարր, յարակից :

Cohaerénter - tius (ԱԲ.). 'ի միասին, միանգամայն, միաբան, անդադար, անդուլ :

Cohaeréntia - ae (ԷԳ.). կապ, յօդ, կցուած, միաբանութիւն, պատշաճութիւն, հաղորդութիւն, միատարրութիւն, յաբակցութիւն :

Cohaéreo (չլտ. Haéreo) } արժ.
Cohaerésco (չլտ. Haerésco) }
կապիմ, յօդիմ, կցիմ, խառնիմ, կռուիմ, կառչիմ, պատշաճիմ, միաւորիմ :

Cohaéres - rédis (ար. et ԷԳ.). ժառանգակից :

Cohaésus - sa - sum (անց. ԴԵԷ.).
Տես Cohaéreo.

Cohíbeo (նրգ. Hábeo արժ.). 'ի չափու ունիմ, սանձահարեմ, արգելում, ամփոփեմ, փակեմ, պարսպեմ, պատեմ, նուաճեմ, խափանեմ :

Cohibitio - ónis (ԷԳ.). սանձ, կարծուց, ճնշում :

Cohibitus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.).
Տես Cohíbeo.

Cohonésto (նրգ. Honésto արժ.). բարեքեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, յօրինեմ, առաջաստեմ, թագուցանեմ, ծածկեմ :

Cohórreo (չլտ. Hórreo արժ.) }
Cohorrésco (չլտ. Horrésco արժ.) }
սարսռեմ, դողամ, սոսկամ, սարսափիմ, զարհուրիմ :

Cohors - órtis (ԷԳ.). ատեան, անդաստակ, բակ, գաւիթ, խումբ, զունդ, գումարտակ, լէգէոն, վաշտ 600 զօրաց, սպայք :

Cohortátio - ónis (ԷԳ.). յորդորում, խրախոյս, խրատ :

Cohortícula - ae (ԷԳ.). փոքրիկ զունդ, վաշտ :

Cohórtor (հր. Hortor արժ.). քաջալերս մատուցանեմ, սրտապնդեմ, յորդորեմ, քաջալերեմ, խրախոյս տամ, զօրացուցանեմ :

Cohúmido (նրգ. Húmido արժ.). լիով թանամ, լի բովանդակ լուանամ :

Coíbillis - le (անց.). կապեալ, զճեա եկեալ, կցեալ, միաւորեալ :

Coínquino (նրգ. Inquino արժ.). աղտոնդեմ, շաղախեմ, թաթաւեմ, պղծեմ :

Coítio - ónis (ԷԳ.). միութիւն, միաւորութիւն, խառնում, միաբանութիւն, դաշնաւորութիւն, յարձակում :

Cóitus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.). Տես Cóeo.

Cóitus - us (ար.). միաւորութիւն, կցորդութիւն, խառնք :

Cólaphus - phi (ար.). կռուփ, կռփահարութիւն, բռնխէթք, ապտակ :

» cólaphum tibi duco, infligo
էմ infringo. կռուփս հանեմ,
կռփահարեմ, կռփեմ, ապտակեմ, ապտակ ածեմ :

Coles - lis (ԷԳ.). ցօղուն, ոճ, բուն ծառոց, տերեւ որթոյ :

Colículus - li (ար.). խաւարծի որթոց, զնդակ, խիղք, շառաւեղ, ստեղն :

Cólicus - ca - cum (ած.). Թան-
չախալ, յախտ Թանչից հիւ-
անդացեալ :

Colíphium - phii (չգ.). նկան,
շօթ, գրասկ, կցակ, պաք-
ցամատ, քաքար, պղակունդ,
կարկանդակ :

Colis-is (իգ.). բուն ծառոյ, ոճ,
ցօղուն, տերեւ որթոյ :

Collabefácto (նրգ. Labefácto
արգ.). քանդեմ, քակտեմ, քա-
կեմ, աւերեմ, տապալեմ, կոր-
ծանեմ, շարժեմ :

Collabefío (չգ. Labefío արգ.).
սպականիմ, եղծանիմ, խան-
գարիմ, աղաւաղիմ, շարժիմ,
խլրտիմ :

Collábor (հար. Labor-beris արգ.).
սահիմ, գլորիմ, սայթաքեմ,
գայթեմ, գթեմ, անկանիմ,
կործանիմ :

Collacrymátio - ónis (իգ.). ողբ,
լալիւն, կոծ, արտօսը, ար-
տասուք :

Collactáneus-nei (ար.). դայեկ-
որդի, սննդակից :

Collácteus-ea-eum (ած.). դայ-
եկանունդ, դայեկատոհմ,
կաթնակեր, համասնունդ :

Collaévo (նրգ. Laevo արգ.). հար-
թեմ, յղկեմ, ողորկեմ :

Collápsus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Collábor.

Colláre-ris } չգ. անուր, փոկ,
Collárium-rii }
շղթայ չարագործաց :

Collátio-ónis (իգ.). հանգանակ,
հարկ, գլխահարկ, տուրք,

համեմատութիւն, վիճուածն,
բանակցութիւն :

Collatítius-tia-tium (ած.). հաւ-
աքական, կուտակադէղ :

Collátor - óris (ար.). ձեռնտու,
օգնական, հարկահան, բա-
նակցիչ :

Collátro (չգ. Latro - ras արգ.).
հաջեմ, ղողանջեմ, չարախօ-
սեմ, բամբասեմ :

Collátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Cónfero.

Collátus - us (ար.). խառնուրդ,
գուպարած, բանակցութիւն,
խորհուրդ, վարդապետու-
թիւն, ուսումնի :

Collaudátio - ónis (իգ.). գովու-
թիւն, գովեստ, պրուատիք :

Colláudo (նրգ. Laudo արգ.). գո-
վեմ, դրուատեմ, դրուատիս-
տամ, ընծայեցուցանեմ :

Colláxo (նրգ. Laxo արգ.). լայ-
նեմ, ընդարձակեմ, տարածա-
նեմ, պարզեմ :

Collécta - ae (իգ.). ժողովուածն
տրոց, գումարութիւն, հարկ,
գինք ընթրեաց :

Collectáneus - ea - eum (ած.).
հաւաքական, ժողովածոյ :

» collectánea - eorum (չգ.).
ժողովածոյ մատեան, ժող-
վածոյք, քաղուածոյք :

Collectárius-rii (ար.). լումայա-
փոխ, հասաւաճառ, սեղա-
նաւոր :

Colléctio-ónis (իգ.). գումարու-
թիւն, ժողով, կոյտ, հարկ,
տուրք, ողորմութիւն :

Collectitius - tia - tium (ած.).

կուտակադէզ, միահամուռ :

Collectivus - va - vum (ած.). հա-

աքական, կնքիչ, հաստատիչ :

Collēctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Colligo - gis.

» vivo collēcto. 'ի մոյրոյն կեամ,

'ի մոյր ելանեմ vel շըջեմ :

Collēctus - us (ար.). ժողովածոյք,

քաղուածոյք, գումարութիւն :

Collēga - ae (ար.). ընկեր, գոր-

ծակից, ծառայակից, պաշ-

տօնակից :

Collēgium - gii (չգո.). դպրոց,

վարդապետանոց, վարժոց,

ժողով պաշտօնակցաց, ընկե-

րակցութիւն, միաբանութիւն :

Collēvo (նշգ. Levo արժ.). օգնեմ,

օգնական լինիմ, սատարեմ,

քաջալերեմ, զօրացուցանեմ :

Collibet (Դճ. Libet արժ.). ըն-

գունելի լինի, հաճոյ թուի :

Collibro (նշգ. Libro արժ.). հա-

սարակակշիռ գործեմ, կշռեմ,

խորհիմ, քննեմ, 'ի քնին ար-

կանեմ, խուզեմ :

Collīciae - ciarum (էգ.). առուք,

հոսանք ջուրց, ուրդք տա-

նեաց, խողովակք քուոց :

Collīculus - li (ար.). բլուր, կար-

կառ, գահաւանդ :

Collīdo - lisi - lisum (նշգ. Laedo

արժ.). հարկանեմ, ընդհար-

կանիմ, բախեմ, զարկուցա-

նեմ, հակառակիմ, կռուիմ :

Colligatio - ōnis (էգ.) } կապ,

Colligatum - ti (չգո.) } յօդ,

զօդ, զօդ, միաբանութիւն,

միաւորութիւն, միութիւն,
պատշաճութիւն :

Colligo (նշգ. Ligo - gas արժ.).

կապեմ, միաւորեմ, զուգեմ,

յօդեմ, խառնեմ, կցեմ :

Colligo (նշգ. Lego - gis արժ.).

ժողովեմ, հաւաքեմ, գումա-

րեմ, կուտակեմ, շեղջակու-

տեմ, կուտեմ, դիզանեմ :

Collimitāneus - ea - eum (ած.).

սահմանակից, արուարձակոն,

մօտաւոր :

Collimītium - tii (չգո.). սահմանք :

Collimitor (հոգ. Līmitor արժ.).

սահմանակից լինիմ :

Collineatus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Collīneo.

Collīneo (նշգ. Līneo արժ.). դի-

պեցուցանեմ 'ի նպատակն,

դիտեմ զնպատակն :

Collīnio (նշգ. Līnio արժ.) } օծա-

Collīno (նշգ. Līno արժ.) } նեմ,

իւղեմ, ծեփեմ իւղով :

» collīno crines pūlvēre. փոշի

ցանեմ 'ի վերայ հերաց :

Collīnītus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Collīnio.

Collīnus - na - num (ած.). բլրաձև,

բլրացի :

Collīquēscō (չգո. Līquēscō արժ.).

հալիմ, լուծանիմ :

Collis - is (ար.). բլուր, լեռնակ,

կարկառ, գահաւանդ, բարձ-

րաւանդակ, զառիվեր, ավին

ծովու, ծովեզր :

Collīsiō - ōnis (էգ.) } բախիւն,

Collīsus - us (ար.) } բախումն,

ընդհարումն :

Collisus - sa - sum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Collido.

Collocatio-ónis (էգ.). կարգումն,

կարգաւորութիւն, յօրինուածութիւն, յարդարումն :

Collocatus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Cólloco.

Cólloco (ՆԵԳ. Loco արժ.). զետե-

ղեմ, կարգեմ, դնեմ, յօրինեմ, յարդարեմ, 'ի կիր արկանեմ, ծախեմ, վաճառեմ, առն տամ, 'ի վարձու տամ :

» cólloco beneficium apud te.

Երախտիս առնեմ քեզ, բարերարեմ :

Collocupléto (ՆԵԳ. Locupléto արժ.)

մեծացուցանեմ, ընչաւէտգործեմ, լայնեմ, ստուարացուցանեմ :

Collocutio-ónis (էգ.) } բանակ-

Collóquium-quii (չգ.) } բանակ-

ցութիւն, բանք, խօսք, խօսակցութիւն :

Cólloquor (ՀԵՐ. Loquor արժ.).

ճառեմ, խօսիմ բերան 'ի բերան, խօսակից լինիմ :

» cólloquor te կամ cum te. խօ-

սիմ ընդ քեզ, զբանիւք անկանիմ :

» cólloquor inter me. մտախորհ

լինիմ 'ի սրտի իմում, խորհիմ ընդ միտս :

Collúceo (չգ. Lúceo արժ.). փայ-

լեմ, պաղպաղեմ, շողամ, փողփողիմ, պայծառանամ :

Collúco - cas - cávi - cátum - cáre

(ՆԵԳ.). անօսեմ, անօսեցուցանեմ, յատանեմ :

Colluctatio - ónis (էգ.). կռիւ,

մաքառումն, գուպարած, պայքար, մարտ :

Colluctor (ՀԵՐ. Luctor արժ.).

գիրկընդխառն լինիմ, մրցիմ, կռուիմ. գուպարիմ, ոգորիմ, կազեմ, ընդդէմ կամ :

Collúdium - dii (չգ.). խաղ,

կատակ, խեղկատակութիւն, դաւաճանութիւն :

Collúdo (չգ. Ludo արժ.). խաղ

առնեմ, կատակեմ, պայանեմ, հակառակ իրաւանց գործեմ, նենգեմ :

Collum-li (չգ.). պարանոց, փող,

վիզ, ցողուն, ոճ, բուն :

» collum montis. գլուխ լեռանց,

արտեան լերին, գագաթն, կատար :

Cólluo (ՆԵԳ. Luo արժ.). լուա-

նամ, մկրտեմ, ողողեմ :

Collúsio - ónis (էգ.). դաւաճա-

նութիւն, զաղս միաբանութիւն :

Collúsor - óris (ար.). ընկեր խա-

ղուց, խաղակից, դաւաճան, նենգիչ :

Collusórie (ՎԲ.). դաւաճանու-

թեամբ, նենգաւ :

Collustratus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Collústro.

Collústro (ՆԵԳ. Lustro արժ.). լու-

սաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, լոյս տամ, մեկնեմ, պարզեմ :

» collústro ómnia óculis. շուրջ

հայիմ, շրջահայեաց լինիմ :

Collútus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Cóllouo.

Colluviárium - rii (չղգ.) • առու-
աղբանոցաց, վտակ կոյանո-
ցաց :

Collúvies - iei }
Collúvio - ónis } էգ. աղբանոց,
կոյանոց, ջուր լուացման,
խառնակութիւն իրաց, շփո-
թութիւն :

Cóllybus - bi (ար.) • լուսայափոխ,
սեղանաւոր, հատավաճառ :

Collýra - ae էգ }
Collýris - yridis } էգ. քաքար,
կարկանդակ, պղակունդ, շօթ :

Collýrium - rii (չղգ.) • ծարրաքար,
արտաքին սպեղանի աչաց :

Colo-las-lávi-látum-láre (նրգ.) •
ծորեցուցանեմ, քամեմ, մաք-
րեմ, սրբեմ :

Colo-lis, cólui, cultum-lere (նրգ.) •
գործեմ, վաստակեմ, մշակեմ,
հերկեմ, հոգամ, փոյթ յան-
ձին ունիմ, պատուեմ, մե-
ծարեմ, պատիւ առնեմ, շուք
դնեմ, բնակիմ, դադարս ու-
նիմ, նստիմ :

• colo urbem. բնակեմ 'ի քա-
ղաքի :

Colóbiurn - bii (չղգ.) • կողոբ, փի-
լոն, աղաբողոն, ներքնակ,
վտաւակ :

Colóna - ae (էգ.) • կին շինական :
Colónicus - ca - cum (աթ.) • շի-
նական, գաղթականաց :

Colónus - ni (ար.) • վարձակալ,
մշակ բաժանակից, գեղջուկ,
շինական, երկրագործ, գաղ-
թական, վարատական, պան-
դուխտ, բնակ, բնակիչ :

Color - óris (ար.) • գոյն, երանգ,
ներկ, ներկուած, բարուրք,
պատճառանք, պատրուակ,
բաղբաղայք, երևոյթ, չմե-
ղադրութիւն, կերպարանք,
տեսիլ, գեղեցկութիւն :

• colórem. duco. գունաւորիմ,
ներկանիմ, երկնիմ :

• colórem illino էգ indúco.
գունաւորեմ, գունեմ, պէս-
պէս գունովք երանգեմ :

Coloráte (Ալբ.) • պատճառանօք,
կեղծեօք, կեղծաւորութեամբ :

Colorátus - ta - tum (աեց. շրբ.) •
Տես Colóro.

Colóro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.) • գունեմ, գունաւորեմ,
յերփն երփն երանգս շրջեմ,
երանգեմ, ներկանեմ, կարմրա-
ցուցանեմ, խանձեմ, զարդա-
րեմ, պաճուճեմ, գեղեցկա-
ցուցանեմ :

Colosséus - éa - éum }
Colóssicus - ca - cum } աթ. սկայ-
ագործ, սկայաձև, անարի,
տիասնեան, վեթխարի, մե-
ծայաղթ :

Colossicótera ópera - rum (չղգ.) •
անհեթեթ սկայագործ հաս-
տաշինած արարածք :

Colóssus - ssi (ար.) • սկայագործ
արձան, պատկեր անարի :

Cóluber - bri (ար.) }
Cólubra - ae (էգ.) } օձ, վեշապ :

Colúbri - fer - ífera - íferum (աթ.) •
օձաբեր, օձուտ :

Colubrínus - na - num (աթ.) • օձա-
կան, օձանման :

Colum-li (չլտ․)․ պարզուտ, գործի պարզելոյ, խիթք, թանչք :

Colúmba - ae (իգ․)․ աղանի, վարուժան :

Columbáris - re (աթ․)․ աղանա-կերպ, աղանանման :

Columbárium - rii (չլտ․)․ տուն աղանեաց, աղանետուն :

Columbárius - rii (ար․)․ աղաւնէվաճառ, պահապան աղաւնեաց :

Columbátim (Վթ․)․ աղանա-կերպ նմանութեամբ, 'ի գոյն աղանուոյ :

Columbínus - na - num (աթ․)․ աղանանման, աղանակերպ :

Colúmbulus-li (ար․)․ աղաւնեակ, ձագ աղաւնոյ :

Colúmbus - bi (ար․-bae-bárum իգ․)․ աղանի, վարուժան :

Columélla - ae (իգ․)․ սիւն փոքրիկ, սիւնակ :

Columelláres dentes-tium (ար․)․ կողմանական, ատամունք, աշորիք :

Cólumen - minis (չլտ․)․ կատար, գագաթն, ծայր, ծագ, արտեան, սար, նեցուկ, մոյթ, հաստասութիւն :

Cólumis - me (աթ․)․ ողջ, առողջ, ողջանդամ :

Colúmba - ae (իգ․)․ սիւն, մոյթ, նեցուկ, արձան :

Columnárius - rii (ար․)․ այր աւարգ, անտոհմ, աննշանաւոր, խոտան :

Columnátio - ónis (իգ․)․ կարգ սեանց, սիւնք :

Columnátus - ta - tum (աթ․)․ վերամբարձ սեամբք, սիւնաձև :

Columnélla - ae (իգ․)․ սիւնակ, սիւն փոքրիկ :

Colúrium - rii (չլտ․)․ դարման, հոգ, խարխիս, մոյթ, նեցուկ, մարդակ, սիւն :

Colus - li (ար․ et իգ․) } իւ, ա-
Colus - us (իգ․) } ղեկատ :

Colúthea - eórum (չլտ․)․ հանդերձանք շաքարի, շաքարամիրգք, բանդակք :

Colýmbades olivae-árum (իգ․)․ ձիթապտուղք աղիւ համեմեալք :

Coma - ae (իգ․)․ հեր, վարսք, գէս, ծամք, մազ, հիւսակ, գիսակ, ցցունք, տերև, վարսք ծառոց :

Comans - ántis (թշթ․)․ հերաւոր, վարսաւոր, գիսաւոր, մազեղ :

Comárchus - chi (ար․)․ քաղաքապետ, շահապ քաղաքի :

Cómaron - ri (չլտ․)․ մաթուղ :

Comatória acus - us (իգ․)․ ծամակալ, վարսակալ :

Comátus - ta - tum (աթ․)․ գէս արձակեալ, մազեղ, հերաւոր, գիսաւոր, ցցունս թողեալ :

» comáta silva. թանձրախուռն անտառ, վարսաւոր պուրակ :

Cómbibo (Նրգ․ Bibo արմ․)․ 'ի միասին ըմպեմ, ծծեմ, խմեմ, բովանդակեմ, ամփոփեմ :

Cómbibo - ónis (ար․)․ ընկեր գինեմոլի, արբեցող, արբշիւ, խրախճանակից :

Combúro (նրդ. Uro աբ.)․ այրեմ, հրով վառեմ, կիզանեմ, տոբրեմ, խարեմ, հրկէզ առնեմ, չորացուցանեմ, սպառեմ, ծախեմ :

Combústa - tórum (չգ.)․ այրեցածք, խարանք :

Combústus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)․ Տես Combúro.

Cómedo (նրդ. Edo-dis-di աբ.)․ ուտեմ, ծաշակեմ, ծաշեմ, վատնեմ, ծախեմ, սպառեմ :

Cómedo-ónis (աբ.)․ կերող, շատակեր, որկորեայ, որկորուտ, վատնիչ, զեղխ :

Comes-mitis (աբ. et էգ.)․ ընկեր, ընկերակից, ամուսին, գործակից, սատար, ուղեկից, վաճառակից, զուռղ, դաստիարակ, կոմս :

comes extérior․ ձախակողմեան ուղեկից, ահեկեայ ընկերակից :

comes intérior․ աջայ ընկերակից, աջակողմեան ուղեկից :

Comessátio - ónis (էգ.)․ խրախունք, գինարբուք, շուայտութիւն, զեղխութիւն, խրախութիւն :

Comessátor - óris (աբ.)․ ընկեր ուրախութեան, խրախճանակից :

Coméssó - sas - sávi - sá - sáre (նրդ.)․ խրախունս առնեմ, շուայտիմ, զեղխիմ :

Comestúra - ae (էգ.)․ յագուրդ, յգնութիւն, ծաշակումն, կերակուր :

Coméstus - ta - tum } անց. ԴԵԲ.
Comésus - sa - sum }
Տես Cómedo.

Cométes - tae (աբ.)․ աստղ գիսաւոր :

Cómice (ՎԵ.)․ զօրէն կատակերգուաց, կատակերգութեամբ :

Cómicus-ca-cum (աժ.)․ գուսանական, կատակերգական, կոմիկեան, ծաղրալից :

Cómicus-ci (աբ.)․ գուսան, ծաղրածու, կատակերգ, վարձակ :

Cóminus (ՎԵ.)․ 'ի մօտէ, ուստեք 'ի մօտոյ, 'ի մօտուտ :

Comis - me (- mior - missimus) աժ․ բարեւեր, բարեբարոյ, մարդասէր, հաճոյ, հաճոյական, քաղցր, շնորհալից, հեղ :

Comissátio-ónis (էգ.)․ խրախութիւն, խրախունք, շուայտութիւն, գինարբուք, զեղխութիւն :

Comissátor-óris (աբ.)․ ընկեր ուրախութեան, խրախճանակից :

Comissor-sáris-sátus-sári (հաբ.)․ խրախունս առնեմ, խրախճանակից լինիմ, շուայտիմ, զեղխանամ :

Cómitans - ántis (Եյժ.)․ ընթացակից, ուղեկից, ընկերակից :

Cómitas - tátis (էգ.)․ բարեբարութիւն, բարք բարեբարք, քաղցրութիւն, մարդասիրութիւն :

Comitátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)․ Տես Cómitor.

Cómiter - míssime (ՎԵ.)․ մորդասիրութեամբ, քաղցրու

թեամբ, հաճութեամբ, յօ-
ժարութեամբ, կամակար :
Comitia-tiórum (չլթ.). խորհրդ-
դարան ռամկի, ժողովարան
հռովմայեցւոց :
Comitiális - le (աթ.). ժողովա-
կան, ժողովոյ :
» comitiális homo. խառնակիչ,
բանսարկու, քսու, խաբեբայ :
» comitiális morbus. ակտ լուս-
նոտայ, լուսնոտութիւն, թալ-
կացումն :
» comitiáles - lium (ար.). լուս-
նոտք :
Comitio-tias - tiávi - tiátum - tiáre
(չլթ.). յաշտ առնեմ կոչոց 'ի
ժողովարանի ռամկին :
Comitiáliter (ՎԷ.). թալկացմամբ,
ախտիւ լուսնոտայ :
Comitiátus - us (ար.) } խորհրդ-
Comitium - tii (չլթ.) } դարան
ռամկի, ժողով հռով-
մայեցւոց, քուէարկութիւն,
վիճակարկութիւն :
Cómitor - táris - tátus - tári (հար.).
ընթացակից vel ընկերակից
լինիմ, ընկերեմ, ուղեկցիմ,
ճանապարհակցիմ :
Comma - atis (չլթ.). սրակէտ,
սրաստիքս, ընդ մէջ անկեալ
հատուած բանի :
Commacésco (չլթ. Macésco ար.).
վտախմ, մաշիմ, ծիւրիմ :
Commáculo (նրթ. Máculo ար.).
արատեմ, պղծեմ, աղանդեմ :
Commádeo (չլթ. Mádeo ար.).
թանամ, թացեալ լինիմ,
տամկանամ :

Commanducátus - ta - tum (անց-
դէթ.). Տես Commandúco.
Commanducátus - us (ար.). ճա-
շակումն, ուտելն, ծամելն :
Commandúco (նրթ. Mandúco - cas
ար.). սեղանորդ՝ սեղանակից՝
հացակից՝ ճաշակից լինիմ,
'ի միասին ճաշակեմ :
Commanipuláris - is (ար.). գըն-
դակից զինուոր :
Commeátor - óris (ար.). անցաւոր,
ուղևոր, թափառական, ընդ-
վայրագնաց :
Commeátus - us (ար.). անցք, ան-
ցումն, փոխումն, յուղարկա-
ւորութիւն, հրաժեշտ, թուղթ
անցից, անցագիր, պարէն,
նպարակ, պաշար :
Comméditor (հար. Méditor ար.).
մտախորհ լինիմ, զմտաւ ա-
ծեմ, խորհիմ, խոկամ :
Commémini (դհլ. Mémini ար.).
յուշ լինիմ, յիշեմ, յիշա-
տակեմ :
Commemorábilis - le (աթ.). յի-
շատակաց արժանի, երեւելի,
անուանի, հոյակապ :
Commemoraméntum - ti (չլթ.) }
Commemorátio - ónis (եթ.) }
Commemorátus - us (ար.) }
յիշատակ, յիշումն, յիշողու-
թիւն :
Commemorátus - ta - tum (անց-
դէթ.). Տես Commémoro.
Commémoro (նրթ. Mémore ար.).
յիշատակեմ, յուշ ածեմ, յի-
շեմ, պատմեմ, զրոյց տամ,
ճառ արկեալ խօսիմ :

Commendábilis - le (-lior) ած. գովելի, մեծարգոյ, պատուական, պատկառելի :

Commendatio - ónis (իգ.). դռվութիւն, հաճութիւն, ընծայութիւն, մեծարանք, յարգանք, դրուատիք, գովեստ, արժանիք :

Commendátor - óris (ար.). գովիչ, բարեասաց :

Commendátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Commendo.

Commendátus - ta - tum (-tior - tissimus) ած. գովելի, յարգաւոր, մեծարգոյ, մեծարոյ, պատուական :

Commendo (նրգ. Mando արգ.). յաւանդ տամ, աւանդեմ, պատան vel յանձն առնեմ, հաւատամ, ապսպարեմ, ընծայեցուցանեմ, դրուատեմ, գովեմ, յարգեմ :

Commensus - sa - sum (անց. րբ.). Տես Commétior.

Commensus - us (ար.). չափ, համեմատութիւն, կշռութիւն, պատշաճութիւն :

Commentariénsis - is (ար.). նոսարացի, դպիր, դպրապետ, տեղագիր, բանտապան, բանտապահ :

Commentariolum - li (չլտ.). փոքրիկ գիրք, օրըստօրէ գիր, յիշատակագիր :

Commentárium - rii (չլտ.) } օրա-

Commentárius - rii (ար.) } գիր, օրըստօրէ գիր, արձանագրութիւն, յիշատակ, յի-

շատակարան, պատմութիւն, մեկնութիւն, բովանդակութիւն դատի :

Commentatio - ónis (իգ.). մտածութիւն, մտախոհութիւն, խոկումն, խորհուրդ :

Commentátor - óris (ար.). ստախոս, ստաբան, հնարագիւտ, գտակ :

Commentátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Comméntor - táris.

Comméntior (հար. Méntior արգ.). ստեմ, սուտ խօսիմ, կեղծաւորիմ, կերպարանիմ :

Commentitius - ia - ium (ած.). կերպարանաւոր, պաճուճեալ, կեղծաւորեալ :

Comméntor - táris - tátus - tári (հար.). զմտաւ ածեմ, մտախորհ լինիմ, խորհիմ, խոկամ, յօրինեմ, մատենադրեմ, ծառեմ, մեկնեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ :

Comméntor - óris (ար.). հնարագիւտ, գտակ, գովիչ :

Comméntum - ti (չլտ.). հնարագիտութիւն, հնարք, գիւտ, կեղծիք, կերպարանք :

Comméntus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Commíniscor.

Cómmeo (չլտ. Meo արգ.). երթեկեկա առնեմ, գնամ, գամ, անցանեմ, մեկնիմ :

Commercátus - ta - tum (անց. րբ.). Տես Commécor.

Commércium - cii (չլտ.). վաճառականութիւն, տուրեւառիկ փոփոխումն, տուրեւառ, շա-

հավաճառ , սովորութիւն ,
մտերմութիւն , մերձաւորու-
թիւն :

Commércor (հօր. Mercor արժ.).

գնոց առնում , գնեմ :

Comméreo (նրդ. Méreo արժ.).

Comméreur (հօր. Méreur արժ.).

արժանաւորիմ , յանցանեմ ,
մեղս գործեմ , յաչաց ելանեմ :

Commétior (հօր. Métior արժ.).

հաւասարեմ , համեմատեմ ,
կարկնաւ չափեմ :

Commictilis - le (աթ.). անարդ ,

խոտան , արհամարհ , գձուձ :

Commictus-ta-tum (աեց. Դրբ.).

Տես Commingo.

Commigratio - ónis (էգ.). յա-

ծուցն , երթ , գնացք , չու , գաղ-
թականութիւն , հատուած :

Cómmigro (չգ. Migro արժ.). յա-

ծիմ , երթամ , գնամ , չուեմ ,
մեկնիմ , գաղթիմ , պանդխտիմ :

Commiles - litis }

Commilito - ónis }

ար. զինուո-

րակից , մարտակից :

Commilito (չգ. Milito-tas արժ.).

զինուորակից լինիմ , զինուո-

րիմ :

Comminatio - ónis (էգ.). սպառ-

նալիք , սպառնումն , սաստ ,
պատուհաս :

Comminátus-ta-tum (աեց. Դրբ.).

Տես Cómminor.

Commingo (նրդ. Mingo արժ.).

միզեմ , ջրթափեմ :

Comminiscor-sceris-méntus-ni-

sci (հօր.). հնարեմ , գոակ

լինիմ , նիւթեմ , նկարեմ 'ի

միսս , կեղծաւորիմ , կերպա-
րանիմ :

Comministro (նրդ. Ministro արժ.).

պաշտեմ , ծառայեմ , մատու-

ցանեմ , տամ , օգնեմ , սպաս

հարկանեմ , սպասաւորեմ :

Cómmenor (հօր. Minor արժ.).

սպառնամ , պատուհասակոծ

առնեմ , սաստեմ :

Comminuo (նրդ. Minuo արժ.).

նուազեցուցանեմ , պակասե-

ցուցանեմ , փոքրկացուցանեմ ,

մանրիմ , փշրեմ , լեսուեմ , փրկ-

րեմ , յօշեմ , կարեմ :

Commis - is (էգ.). խիժ , հոյլ :

Commisceo (նրդ. Misceo արժ.).

խառնեմ 'ի միասին , կցորդ

հաղորդ առնեմ , հաղորդեմ :

Commiseratio - ónis (էգ.). արգա-

հատութիւն , գութ , գթու-

թիւն , վշտակցութիւն :

Commiscreor հօր. Misereor արժ. }

Commiseresco չգ. Miseresco արժ. }

Commiseror հօր. Miseror արժ. }

արգահատեմ , գթամ , ողոր-

միմ , վշտակից՝ կարեկից լի-

նիմ :

Commissatio - ónis (էգ.). խրա-

խուք , խրախուքիւն , աղա-

կատանք , շուայտութիւն ,

գեղիւութիւն :

Commissátor - óris (ար.). ընկեր

ուրախութեան , խրախճանա-

կից :

Commissio - ónis (էգ.). սկիզբն ,

սկսուած , յանցանք , յան-

ցուած , սխալանք , վրիպանք ,

մոլորութիւն , մեղք :

Commissórius - ia - ium (աթ.). սխալաւոր, սխալող, մեղանշական :

Commissum - si (չգ.). յանցանք, վրէպք, վրիպանք, սխալանք, մոլորութիւն, թերութիւն :

Commissúra - ae (էգ.). զօդ, կցուած, կապ, ընդերուզուած :

Commissus - sa - sum (անց. ԴԴԲ.). Տես Committo.

Commitigo (նրգ. Mítigo արծ.). քաղցրացուցանեմ, ցածուցանեմ, ողորբեմ, հանդարտեցուցանեմ, մեղմացուցանեմ, թեթեացուցանեմ, ամոքեմ :

Committo (նրգ. Mitto արծ.). յօգեմ, զօդեմ, կցեմ, միաւորեմ, յանձն առնեմ, աւանդեմ, հաւաստեմ, առթեմ, պատճառք լինեմ, գործեմ :

committo manum կամ praedium. կազեմ, կռուիմ, դուպարեմ, մաքառիմ, պատեբազմիմ, մարտնչիմ :

Commixtim (ԱԲ.). խառն 'ի խուռն, անկարգապէս, յանկարգ :

Commixtura - ae (էգ.). խառնուած, խառնութիւն, խառնուած :

Commixtus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Commisceo.

Commodátor - óris (ար.). փոխառու, վաշխավաճառ :

Commodátum - ti (չգ.). փոխ, փոխ տուեալ իրք :

commodátum accipio. յանօթ առնում :

commodátum do. յանօթ տամ, փոխ տամ :

Commodátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Commodo - das.

Commode - ódius - díssime (ԱԲ.). դիւրաւ, դիւրութեամբ, անաշխատ, բարւոք, քաջ, 'ի դէպ, 'ի ճահ, ըստ պատշաճի, հաճութեամբ :

Commóditas - tátis (էգ.). անձնդիւրութիւն, դիւր, հեշտ, պարապ, պատեհութիւն, շահ, օգուտ, օգտութիւն, համեմատութիւն, յօրինուածութիւն, պատշաճութիւն, հաճութիւն :

Commodo (ԱԲ.). հեշտեաւ, դիւրաւ, բարւոք, 'ի դէպ, ըստ պատշաճի, հաճութեամբ :

Commodo - das - dávi - dátum - dáre (նրգ.). յարգարեմ, յարմարեմ, կազմեմ, պաշտեմ, սպասաւորեմ, ծառայեմ, շնորհեմ, տամ, մատուցանեմ, յօրինեմ, կարգեմ :

commodo aurem. ունկն դնեմ vel մատուցանեմ, ունկնդիր լինիմ, անսամ, լսեմ :

Commódule
Commódulum
Commodum } ԱԲ. խուռն մի,

սակաւիկ ինչ, ըստ պատշաճի, 'ի ճահ, դիւրաւ, դիւրութեամբ, հեշտեաւ :

Commodum - di (չգ.). դիւրութիւն, դիւր, հանգիստ, հեշտ, բարեկեցութիւն, պարապ, օգուտ, շահ :

» *cómmoda militiae*. միջանակ
յաղթութեան զօրաց, վարձք
զինուորութեան :

Cómmodus-da-dum (-ódior-dis-
simus) ած. պատշաճ, դիպօղ,
վայելուչ, պատեհ, արդար,
իրաւացի, լի, անթերի, օգ-
տակար, դիւրին, հեշտական,
պիտանի, բարի, կակուղ,
հեզ, հլու, բարեբարոյ, հա-
ճոյ, քաղցր :

» *cómmoda valetúdo*. կասա-
րեալ առողջութիւն, ապա-
քինութիւն յամենայն ախ-
տից :

Commólior (հայ. *Mólior* արժ.).
նօթճեմ, մենքենայեմ, չարիս
նիւթեմ, 'ի միաս յեղյեղեմ :

Commolitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես *Commólior* և *Cómmolo*.

Cómmolo (նրդ. *Molo* արժ.). ա-
ղամ, մանրեմ, լեւում, ծեծեմ :

Commonefácio (նրդ. *Fácio* արժ.) }

Commóneo (նրդ. *Móneo* արժ.) }
զեկուցանեմ, յուշ առնեմ,
ծանուցանեմ, զրոյց տամ, տե-
ղեկացուցանեմ, նշանակեմ,
ազգեմ, կանխեմ :

Commonítio-ónis (էգ.). յուշա-
բարութիւն, տեղեկութիւն,
ազգեցութիւն, խրատ, ազ-
դարարութիւն :

Commónitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես *Commóneo*.

Commónstro (նրդ. *Monstro* արժ.)
մատամբ ցուցանեմ, նշանա-
ցեմ, նշանակեմ, յայտ առնեմ :

Commorátio-ónis (էգ.). բնա-

կութիւն, դադարումն, դա-
դարք, իջւաւն :

Commórdeo (նրդ. *Mórdeo* արժ.).
ատամացեմ, խաճանեմ, խա-
ճասեմ :

Commórior (հայ. *Mórior* արժ.).
'ի միասին մեռանիմ, մահա-
կից լինիմ :

Cómmoror (հայ. *Moror* արժ.).
յապաղիմ, անադանեմ, յա-
մեմ, յերկարիմ, դեզերիմ,
բնակիմ, բնակակից լինիմ,
դադարեմ, ազանիմ :

Commórsus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես *Commórdeo*.

Commótió-ónis (էգ.). յոյզ
մտաց, շարժումն, շփոթ,
խռովութիւն, ցանկութիւն,
կարիք, իղձք :

Commotiúncula-ae (էգ.). սա-
կաւ ինչ յոյզք, թեթեւ շար-
ժումն, աղմուկ, խլրտումն :

Commótus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես *Commóneo*.

Commótus-ta-tum (-tior) ած.
յուզեալ, շարժեալ, 'ի գութ
ածեալ, գրգռեալ, խռովեալ :

Commóveo (նրդ. *Móveo* արժ.).
յուզեմ, շարժեմ, գրգռեմ,
խռովեմ, դրդեմ, խառնակեմ,
դզրդեմ, ապստամբեցուցա-
նեմ, խանդաղատեցուցանեմ,
'ի գութ ածեմ :

» *commóveo bellum*. գրգռեմ
զպատերազմ, մարտ յուզեմ :

Commúlceo (նրդ. *Múlceo* արժ.).
քաղցրացուցանեմ, ամոքեմ,
ցածուցանեմ, ողորբեմ, շօշա-

փեմ, գգուեմ, փայփայեմ,
գրգեմ :

Commúlco (նրգ. Mulco աբմ.).
հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ,
զանալից-առնեմ :

Commúndo (նրգ. Mundo աբմ.).
մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի
բաց պարզեմ, ջնջեմ :

Commúne-nis (չգլ.). հասարա-
կութիւն, միաբանութիւն,
ընկերութիւն, բնակիչք, քա-
ղաքացիք, քաղաք, ընկեր-
հաշտութիւն, հասարակա-
պետութիւն, համալսարան :

Communicátio-ónis (եգլ.) } հա-
Communicátus-us (աբ.) }
ղորդութիւն, կցորդութիւն :

Commúnico-cas-cávi-cátum
-cáre (նրգ.) կամ

Commúnico-áris-átus-ári (հոր.).
հաղորդեմ, կցորդ vel հաղորդ
առնեմ, տամ, ունիմ մասն :

» commúnico cum te. իօսակից
լինիմ քեզ, խորհուրդ 'ի մէջ
առնում :

Commúnio (նրգ. Múnio աբմ.).
ամբաստանեմ, շուրջ պա-
րտապեմ, սպառնալինեմ, պըն-
դեմ, հաստատեմ :

Commúnio-ónis (եգլ.). ընկերու-
թիւն, ընկերակցութիւն, միա-
բանութիւն, հաղորդութիւն,
կցորդութիւն, զովորութիւն,
սուրբ հաղորդութիւն :

» commúnio sanguínis. համա-
հայրութիւն, մերձաւորու-
թիւն, արգականութիւն, խնա-
մութիւն :

» commúnio sermónis. բանակ-
ցութիւն, խորհուրդ, ժողով :

Commúnis-ne (-nior-níssimus)
առ. հասարակաց, համօրէն,
սովորական, զուգնաքեայ,
բարեբարոյ, քաղցր, գուհիկ :

» commúnis belli Mars. պատե-
րազմն չէ է վճարեալ :

» sensu commúni cáreo. զրո-
կեալ գտանիմ 'ի հասարակաց
մտաց, չունիմ ողջամիտ կար-
ծիս :

» in commúne. առ հասարակ,
ըստ կարծեաց հասարակաց :

Commúnitas-tátis (եգլ.). հասա-
րակութիւն, ընկերութիւն,
միաբանութիւն, զովորու-
թիւն, հաղորդութիւն, կցոր-
դութիւն :

Commúniter-nius (մբ.). համօ-
րէն, առ հասարակ, միաբան
'ի միասին, ըստ հասարակաց
կարծեաց, ըստ ռամկաց :

Communitio-ónis (եգլ.). ամբու-
թիւն, ամուրք, պատուար,
ամրոց, բերդ :

Communitus-ta-tum (անգ. դրբ.).
Տես Commúnio.

Commurmurátio-ónis (եգլ.).
քրթմնջիւն, արտունջ, մըր-
մունջ, շշուռջ, հծծանք :

Commúrmuro (չգլ. Múrmuro
աբմ.) կամ

Commúrmuror-ráris-rátus-rári
(հոր.)

քրթմնջեմ, տրտնջեմ, հծծեմ,
մրմնջեմ, շշնջեմ, չարախօ-
սեմ, բամբասեմ :

Commutābilis - le (աժ.). յող-
դողդ , յեղլեղուկ , դիւրա-
շարժ , փոփոխական :

Commutāte (ԱԲ.). այլազունակ ,
այլազգ , պէսպէս օրինակաւ :

Commutatio - ōnis (էփ.). փոփո-
խումն , շրջումն , ամօքումն :

Commutativus - vā - vum (աժ.).
փոփոխական , զաղփաղփուն ,
յողդողդ , յեղլեղուկ , փոխա-
նակիչ :

Commutātus-ta-tum (աձգ. ԴԲԲ.).
Տէս Commūto.

Commutātus - us (ար.). փոփո-
խումն , շրջումն , ամօքումն :

Commūto (ՆԲԳ. Muto արձ.). փո-
փոխեմ , փոխեմ , շրջեմ , փո-
խանակեմ , ամօքեմ , նուազե-
ցուցանեմ :

Como - mis - msi - mtum - mere
(ՆԲԳ.). յօրինեմ զգանգուրս
վարսից , զարդարեմ , յարդա-
րեմ , պաճուճեմ :

Comoédia - ae (էփ.). գուսանու-
թիւն , կատակերգութիւն ,
ձաղութիւն :

Comoédice (ԱԲ.). զօրէն կա-
տակերգուաց , կատակերգու-
թեամբ :

Comoédicus-ca-cum } աժ. կա-
Comoédus-da-dum } տակերգական , գուսանական ,
ծաղրածու , կոմիկեան :

Comoédus - di (ար.). գուսան ,
վարձակ , կատակերգու :

Comósus - sa - sum (- sissimus)
աժ. զիսաւոր , հերաւոր , վար-
սաւոր , մազեղ , ձարի :

Compāctilis - le (աժ.). կապեալ ,
միաւորեալ , յօդեալ , կցեալ ,
խառնեալ , առոյգ , յաղթան-
դամ , անդամայաղթ :

Compāctio - ōnis (էփ.). միաւո-
րութիւն , կապ , զօգ , խառ-
նուած , բնութիւն :

Compācto , de compācto , ex com-
pācto (ԱԲ.). միաբան , համա-
շունչ , միաբանութեամբ :

Compactūra - ae (էփ.). կապ ,
միաւորութիւն , յօդ , պատ-
շաճութիւն :

Compāctus-ta-tum (աժ.). միաւ-
որեալ , կցեալ , ի կցանի հա-
րեալ , խառնեալ , յօդեալ ,
անդամայաղթ , առոյգ :

Cómpages - gis էաճ } էփ. կապ ,
Cómpago - páginis } յօդ , միաւորութիւն , կցուած ,
կցան , զօգ , յօդուած :

Compar - ris (աժ.). հաւասար ,
հանդոյն , նման , զոյգ :

Compar - ris (ար. et էփ.). ամու-
սին , այր , կանամբի , կին , առ-
նակին , արամբի :

Comparābilis - le (աժ.). համե-
մատելի , նման , հանդոյն , զու-
գական :

Comparāte } ԱԲ. համեմատու-
Comparative } թեամբ , առ նովաւ , նմանու-
թեամբ :

Comparatio - ōnis (էփ.). համե-
մատութիւն , կշիռ , նմանու-
թիւն , յոնկութիւն , պատ-
րաստութիւն , կազմութիւն ,
ստացուած , զինք :

Comparativus - va - vum (ած.).

Համեմատական, զուգական :

Comparátor-óris (ար.). առգնօղ,

գնող, ստացող, վաճառական :

Comparátus - ta - tum (անց. րբբ.).

Տես Comparo.

Comparátus - us (ար.). հանդեր-

ձանք, կազմութիւն, պատրաստութիւն, համարաբ, միտիւրք, պաշար, դարման :

Compáreo (չլտ. Páreo արծ.). ե-

րեւիմ, 'ի յայտ գամ, յայտնիմ, յանդիման լինիմ, տեսնիմ :

Cómparo (նրգ. Paro արծ.). հա-

մեմատեմ, կշռեմ, ընդ միմեանս հարկանեմ, զուգեմ, նմանեցուցանեմ, յարդարեմ, յօրինեմ, կարգեմ, հաստատեմ, հայթայթեմ, հոգամ, կազմեմ, հանդերձեմ, խնդրեմ, զբախնդիր լինիմ, զհետ կրթիմ :

Compáscō (նրգ. et չլտ. Pasco

արծ.). 'ի միասին ծարակիմ, արօտակից լինիմ, արածիմ :

Compáscuus - cua - cuum (ած.).

արօտակից, 'ի միասին արածեալ, ծարակակից :

Compástus - ta - tum (անց. րբբ.).

Տես Compáscō.

Compédio, cómpedis - ívi - ítum

- íre (նրգ.). պնդեմ՝ պրկեմ զոտս 'ի կոճեղս, ոտնակապօք երկաթեօք կապեմ :

Compeditus - ta - tum (անց. րբբ.).

Տես Compédio.

Compellátio - ónis (իգ.). կշտամ-

բանք, խրատ, յանդիմանութիւն, չարախօսութիւն, ամբաստանութիւն :

Compéllō, cómpuli (նրգ. Pello

արծ.). ստիպեմ, բռնադատեմ, բռնազջօսեմ, նեղեմ, մղեմ, հրաժարեցուցանեմ, կասեցուցանեմ, արգելում :

Compéllō (նրգ. Appéllō - las արծ.).

բարբառիմ, խօսակից լինիմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Compendiário (իգ.). համառօ-

տիւք, կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս :

Compendiárius - ia - ium (ած.).

համառօտ, կարճ, կարճառօտ, հսկիրճ, սուղ :

» compendiária - ae (իգ.). կար-

ճազոյն ծանապարհ, կարճառօտ շաւիղ :

Compendifácio (նրգ. Fácio արծ.).

շահիմ, խնայեմ, ճշդեմ :

Compendiósus - sa - sum (ած.).

հսկիրճ, համառօտ, կարճառօտ, սուղ, օգտակար, պիտանի, շահսուոր, շահաւէտ :

Compendium - dii (չլտ.). համա-

ռօտութիւն, քաղուածոյք, բովանդակութիւն, կարճոյ ծանապարհ, խնայութիւն, ճշգրութիւն, շահ, վաստակ :

Compensátio - ónis (իգ.). հա-

տուցումն, փոխարէն, վարձք, արիտուր, փոխանակութիւն, լումայափոխութիւն :

Compénso (նրգ. Penso արծ.).

տամ զվարձան, հատուցումն առնեմ, տուժեմ զմնասն :

Comperendinatio-ónis (խփ.) } յա-
 Comperendinátus-us (աբ.) } ապա-
 պաղումն, յապաղութիւն, յեր-
 կարութիւն, յամուրդ դատի :
 Comperéndino-nas-návi-nátum
 -nâre (նրփ.) . յապաղեցու-
 ցանեմ, յապաղեմ, յերկարեմ,
 յամեցուցանեմ, ձգեմ զգատն :
 Compério, cómpери (նրփ. Apério
 աբփ.) . գտանեմ, գտակ լինիմ,
 ցուցանեմ, երևեցուցանեմ, 'ի
 վեր հանեմ, ծանաչեմ :
 Compérnis-ne (խփ.) . թիւրոտն,
 թիւր բարձիւք :
 Compérte-tius (Վէփ.) . ստուգիւ,
 արգարեւ, ճշմարտիւ, յայտ
 յանդիման, յայտնապէս :
 Compértus-ta-tum (առց. Կրէփ.) .
 Տես Compério.
 » compértum est mihi կամ há-
 beo. ճշմարտութեամբ հա-
 սեալ եմ, ստուգիւ հասու-
 լեալ է իմ, ստոյգ գիտեմ :
 Compes-pedis (խփ.) . ոտնակապ,
 -կոճղ, բահուանդ, մեհեանդ,
 ծախանոց :
 Compéscō-scis-scui-scere (նրփ.) .
 սանձեմ, սանձահարիմ, 'ի չա-
 փու ունիմ, նուաճեմ, ընկ-
 ձեմ, ցածուցանեմ, չափ դնեմ,
 կարճեմ :
 Cómpetens - éntis (-éntior) առ.
 մրցող, նախանձընդդէմ, նա-
 խանձաւոր, խնդրակից, պատ-
 շաճ, վայելուչ :
 Competénter-tius-tíssime (Վէփ.) .
 ըստ պատշաճի, ցբաւական,
 արժանապէս :

Competéntia - ae (խփ.) . պատ-
 շաճութիւն, պատեհութիւն,
 յօրինուածութիւն, համեմա-
 տութիւն, չափակցութիւն :
 Competitor-óris (աբ.) . նախանձ-
 ընդդէմ, նախանձաւոր, խըն-
 դրակից, մրցող :
 Competitrix-rícis (խփ.) . նախան-
 ձաւոր կին :
 Cómpeto (նրփ. Peto աբփ.) . 'ի
 միաջին ընթանամ, համա-
 շունչ լինիմ, ընդ միմեանս
 մրցիմ, 'ի խնդիր ելանեմ,
 ելեկիս առնեմ :
 Compilátio-ónis (խփ.) . քաղուա-
 ծոյք, ժողովածոյ մատեան :
 Compílo (նրփ. Pilo աբփ.) . գո-
 դանամ, կողոպտեմ, կապտեմ,
 մերկացուցանեմ, քաղուա-
 ծոյս առնեմ 'ի զրոյց, հաւ-
 աքեմ, գումարեմ :
 Compingo (նրփ. Pango աբփ.) .
 վարեմ, քշեմ, մղեմ, միաւո-
 րեմ, կցեմ, յօդեմ, կուտեմ,
 ժողովեմ :
 Cómputum - ti (չլփ.) . կիցք ծա-
 նապարհաց, ծանապարհա-
 կիցք, գլուխ ծանապարհաց :
 Compláceo (չլփ. Pláceo աբփ.) .
 հաճիմ, հաւանիմ, զուար-
 ծանամ, գոհ լինիմ, բերկրիմ :
 Compláco (նրփ. Placo աբփ.) . ցա-
 ծուցանեմ, զեջուցանեմ, հղո-
 քեմ, քաղցրացուցանեմ, ամո-
 քեմ, կակղեմ :
 Complañátor - óris (աբ.) . հար-
 թիչ, հաւասարիչ, հորդիչ
 ծանապարհի :

Complanátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Compláno.

Compláno - nas - návi - nátum - nare (Զրգ.).

Հարթիմ, հաւասարեմ, համեմատեմ, զուգեմ, ողորկեմ, յգկեմ, ուղղեմ, յարդարեմ, զիւրացուցանեմ:

Compláudo (Զրգ. Plaudo արմ.).

Ի միասին ծափ զծափի հարկանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ:

Compléctor (հայ. Ampléctor արմ.).

ընդգրկեմ, զիրկա արկանեմ, զիրկ ընդ խառն լինիմ, փառիմ, պատեմ, սիրեմ, խանդալատիմ, պաշտպանեմ, օգնեմ:

Complémentum-ti (չգ.).

լրումն, կատարումն, վախճան, բովանդակութիւն:

Compleo (Զրգ. Impleo արմ.).

լնում, կատարեմ, ի գլուխ հանեմ, զեղում, պահեմ, պահպանեմ:

Complétus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Cómpleo.

Compléxio - ónis (էգ.).

զրկախառնութիւն, փարումն, խառնութիւն, խառնուած, յօդուած, կոյս, շեղջ:

Compléxus-xa-xum (անց. Դրբ.).

Տես Compléctor.

Compléxus-us (արմ.).

խառնուած, յօդուած, փարումն, զրկախառնութիւն, շրջանակ, շրջան, ծիր:

Complicátus-ta-tum (հայ. Դրբ.).

Complicitus - ta - tum } անց.

Դրբ. Տես Cómplico.

Cómplico-icui (-cávi)-citum (-cátum) Զրգ. Plico արմ. ծալեմ,

կրկնեմ, պատեմ, պատատեմ:

Complódo (Զրգ. Plodo արմ.).

Ի միասին ծափ հարկանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ:

Complorátio - ónis (էգ.) }

Complorátus - us (արմ.) }

հեծեծութիւն, ողբ, ողբումն, հեծութիւն, կոծ, լալիւն:

Complorátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Complóro.

Complóro (չգ. Ploro արմ.).

հեծեծեմ, կարեկից լինիմ, լամ, արտասուեմ, ողբամ, աշխարեմ, հեծեմ, կոծիմ:

Complósus-sa-sum (անց. Դրբ.).

Տես Complódo.

Cómpluo - uis - úere (չգ. Pluit

արմ.). անձրեւեմ, տեղամ:

Complúres-ra (անց. Դրբ.).

բազումք, յոլովք, շատք:

Complúries }

Complúscule }

Պէ. բազում անգամ, յաճախ, յաճախագոյնս, յոլովագոյնս:

Complúsculi - lórum (արմ.).

բազումք, յոլովք, շատք, ոմանք, կէսք:

Complúvium - vii (չգ.).

խողովակ տանեաց, ուրդ քունց:

Complúvius lacus-us (արմ.).

զուրջ, ջրամբար, ջրհոր:

Compóndero (Զրգ. Póndero արմ.).

կշռեմ, հաւասարակշիւ գործեմ, հաւասարեմ:

Compóno (Զրգ. Pono արմ.).

դարեմ, խառնեմ, յօրինեմ,

կարգեմ, կարգաւորեմ, նի-
թեմ, մեքենայեմ, նենդ գոր-
ծեմ, դիւթեմ, ծածկեմ, թա-
ղեմ, համեմատեմ, հաւասարեմ,
զուգեմ :

Compositio-ōnis (իգ.) գնացք,
ընթացք, կարգ, փոխում :

Compositus (նշգ. Porto արծ.) առ-
նիմ, առաջնորդեմ, կրեմ :

Compos - potis (ած.) ստացիչ,
կարող, բաւական, յաջողակ :

» compos suae mentis. ճաշցի,
անձնատէր, անձնիշխան, հան-
ճարեղ, իմաստուն :

» compos libertatis. ազնկամի,
որ ունիցի ազատութիւն և
անձնիշխանական կամս :

» compos voti. որոյ ժամանակ
իցէ 'ի դիտաւորութիւն իւր,
որ եհաս 'ի նպատակն :

Compositio - itius (Ալք.) վայել-
չութեամբ, բաւ պատշաճի,
խաղաղութեամբ, դիւրաւ,
կարգաւ :

Compositio-ōnis (իգ.) կազմու-
թիւն, յօրինուած, յարդա-
րումն, խառնութիւն, խառ-
նուած, յօդուած, զուգու-
թիւն, մերձակորութիւն, կար-
գակորութիւն, դաշն, պայ-
ման, հանդերձանք պտղոց,
շաքարամիրգք, բանդակ :

Compositor - ōris (ար.) կազմիչ,
խառնիչ, յօրինիչ, գրագիր,
մատենագիր :

Compositura - ae (իգ.) կազմու-
թիւն, յօրինուած, կարդ,
կարգակորութիւն :

Compositus - ta - tum (նշգ. րլգ.)
Տե՛ս Compositio.

» composito էմ ex composito.
ժողով. ժողովահար :

Computatio-ōnis (իգ.) խնայք,
ճաշ, իրութեթիւն, իրա-
խանք, շուայութիւն, զեղ-
խութիւն :

Computor - ōris (ար.) ընկեր ու-
րութեան, իրութեանա-
կից, զինարար :

Computrix - ricis (իգ.) կին դի-
նեմոլ :

Compransor - ōris (ար.) սեղա-
նակից, ճաշակից, հացակից :

Comprecatio-ōnis (իգ.) հասա-
բակաց ազօթք, պաղատանք,
խնդրութեք :

Cómprecor (հար. Precor արծ.)
ազօթս և պաղատանս մատու-
ցանեմ, պաղատիմ, աղերսեմ,
աղաչեմ, հայցեմ, խնդրեմ :

Comprehendo (նշգ. Prehendo
արծ.) առնում, ունիմ, ըմբռ-
նեմ, գրաւեմ, յանկարծակի
հասանեմ, 'ի վեր հանեմ, բռ-
վանդակեմ, փակեմ, համա-
ռօտեմ, իմանամ, ուռնալիմ :

Comprehensibilis - le (ած.) բռ-
վանդակելի, իմանալի :

Comprehensio - ōnis (իգ.) ա-
ռումն, խելամոռութիւն, իմա-
ցութիւն, հասումն, ծանօ-
թութիւն, տեղեկութիւն,
շրջուած, շրջան բանից :

Comprehénso (նշգ. Prehénso
արծ.) զձեռանէ ունիմ, ձեր-
բակալ առնեմ, բռնեմ :

Comprehensus - sa - sum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Comprehendo.

Compréssé - ssius (ՎԷԷ.). Համառօտիւք, կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս :

Compréssio - ónis (ԷԳ.). Ճընշուսն, գրկախառնութիւն, փարուսն :

Compréssus-sa-sum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Comprimo.

Compréssus-sa-sum (-sior) ած. անձուկ, ամփոփ, ճնշեալ, ճմլեալ, փակեալ, պատեալ :

Cómprimo (ՆԷԳ. Premo արժ.). ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան առնեմ, կոխեմ, սեղմեմ, պնդեմ, նուաճեմ, սպնձահարեմ, 'ի շափու ունիմ :

• cōmprimo annónam. գնեմ զնպարակս առ 'ի վերստին վաճառելոյ :

Comprobatio - ónis (ԷԳ.). Հաճութիւն, հաւանութիւն, ընդունելութիւն, հաստատութիւն :

Comprobátor - óris (ար.). հաստատիչ, հաւան :

Cómprobo (ՆԷԳ. Probo արժ.). հաճիմ, հաւանիմ, հաւան լինիմ, հաստատեմ, ընդունիմ, զփորձ առնում, փորձեմ, վաւերական առնեմ, հաւատարմացուցանեմ :

Compromissárius iudex - dicis (ար.). իրաւարար, դատաւոր, միջնորդ, խաղաղարար, ընտրոյ տէր, իրաւընտիր :

Compromissum-si (չգտ.). իրաւ

արարութիւն, դատաստան իրաւընտիր :

Compromitto (ՆԷԳ. Promitto արժ.). թողում զդատն յընտրութիւն այլոց, ապաստան առնեմ, 'ի վտանգի դնեմ :

Compúgno (չգտ. Pugno արժ.). 'ի միասին կազեմ, ընդ միմեանս կռուիմ, մաքառիմ, մրցիմ :

Compúlsio (չգտ. Pulso արժ.). բախեմ, զարկուցանեմ, ընդհարկանիմ, ծեծեմ :

Compúlsor - óris (ար.). բռնադատիչ, տազնապիչ, վանիչ :

Compúlsus-sa-sum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Compello.

Compúncio - ónis (ԷԳ.). խայթողութիւն, խայթուած, ստորջանք, զղջութիւն, զղջումն :

Compúncius-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). **Տես** Compúngo.

Compúngo-nxi (ՆԷԳ. Pungo արժ.). խայթեմ, խոցեմ, կսկծեցուցանեմ, պիսակ գործեմ :

Compúrgo (ՆԷԳ. Purgo արժ.). մաքրեմ, սրբեմ, յստակիմ, լուսաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, պայծառացուցանեմ, շքեղացուցանեմ, փառաւորեմ :

Computábilis - le (ած.). թուական, համարողական :

Computatio - ónis (ԷԳ.). հաշիւ, համար :

Computátor - óris (ար.). համարակար, համարող :

Cómputo (ՆԷԳ. Puto արժ.). համարեմ, հաշուիմ, թուեմ, 'ի համար արկանեմ :

Computrésco (չղ. Putrésco ար.՝).
 նեխիմ, փախիմ, ապականիմ :
 Comite - tius (Պէ.՝). բոս պատ-
 շածի, 'ի դէպ, գեղեցիկս,
 պաճուճանօք :
 Comtus - ta - tum (առ.՝ Պրէ.՝).
 Տես Como.
 Comtus - ta - tum (-tior-tissimus)
 ած. զարդարեալ, պաճուճա-
 զարդ, պաճուճեալ :
 Comtus - us (ար.՝). յարգարուսն,
 զարդ, վայելչութիւն, գե-
 ղեցկութիւն, պաճուճանք :
 Cómula - ae (իգ.՝). գիսակ, հիւ-
 սակ :
 Conámen - minis (չղ.՝). ջան,
 փոյթ, ճգունք, հնարք :
 Conaméntum - ti (չղ.՝). օգնու-
 թիւն, ձեռնտուութիւն, օգ-
 նականութիւն, պաշտպանու-
 թիւն, սատարութիւն, թի-
 կունք :
 Conátio - ónis (իգ.՝) }
 Conátum - ti (չղ.՝) } ճգունք,
 Conátus - us (ար.՝) }
 փոյթ, ջան, հնարք, փորձ,
 թեւակոխութիւն, բնածին
 բարք, բնական ազդեցութիւն :
 Concaédes - dium (իգ.՝). պատ-
 նէշ փայտակերտ, կրճիմ,
 քարակոյտ, հողաբլուր :
 Concalefácio (նրգ.՝ Calefacción ար.՝).
 ջեռուցանիմ, բորբոքեմ, կեն-
 դանցուցանեմ :
 Concalefactórius - ia - ium (առ.՝).
 ջերմ, ջերմաջերմ, ջերմագոյն :
 Concalefáctus - ta - tum (առ.՝ Պրէ.՝).
 Տես Concalefácio.

Concalesio (չղ.՝. Calesio ար.՝).
 ջեռնում, ջերմաջերմ լինիմ,
 գոլանամ, ջերանիմ :
 Concáleo (չղ.՝. Cáleo ար.՝). կամ }
 Concalésco (չղ.՝. Calésco ար.՝) }
 ջերանիմ, տոչորիմ, ջեռու-
 ցանիմ, ջերմաջերմ լինիմ,
 վառեալ բորբոքիմ, խմորիմ :
 Concálleo (չղ.՝. Cálleo ար.՝). բոր-
 տանամ, փապարիմ, խտա-
 նամ, կարծրանամ, քարանամ :
 Concamerátio - ónis (իգ.՝). կա-
 մարակապ սենեակ, բոլորա-
 կութիւն :
 Concámero (նրգ.՝. Cámero ար.՝).
 կամարօք կապեմ, կամարա-
 յարկ գործեմ :
 Concastigo (նրգ.՝. Castigo ար.՝).
 կշտամբեմ, սաստեմ, յանդի-
 մանեմ, պատուհասեմ, պա-
 տուհասակոծ առնեմ, պատ-
 ժեմ, ուղղեմ, խրատեմ :
 Concavátus - ta - tum (առ.՝ Պրէ.՝).
 Տես Cóncavo.
 Cóncavo (նրգ.՝. Cavo ար.՝). գո-
 գեմ, փոսեմ, փորեմ, խորեմ,
 բրեմ, կորացուցանեմ :
 Cóncavus - va - vum (առ.՝). գո-
 գեալ, գոգաձե, խոր, փո-
 սեալ, խռռչացեալ :
 Concédo (չղ.՝. et նրգ.՝. Cedo ար.՝).
 մեկնիմ, մեկուսանամ, եր-
 թամ, գնամ, տեղի տամ, թո-
 ղում, շնորհեմ, զիջանիմ,
 ներեմ, հրաման տամ :
 » concédo domum. առանձնա-
 նամ 'ի տան, թագչիմ 'ի բնա-
 կութեան :

› concédo natúrae, fato կա՛մ vitâ.
մեկնիմ յաշխարհէ, վախճա-
նիմ, մեռանիմ, 'ի կենաց ան-
կանիմ, կատարիմ :

Concélebro (նրգ. Célebro արձ.).
յաճախեմ, ցանկորդեմ, ցըն-
ծամ, ածնեմ, սօն խմբեմ, սօ-
նախմբեմ :

Concélo (նրգ. Célo արձ.). Թա-
գուցանեմ, ծածկեմ, ղօղեմ,
առադաստեմ, սքողեմ :

Concéntio - ónis (իգ.). գեղգե-
ղանք, միաբանութիւն նուա-
գաց, դաշնակութիւն, դա-
շինք, միակամութիւն :

Concentúrio (նրգ. Centúrio արձ.)
գունդս գունդս հարիւր ա-
բանց կազմեմ, միւսանգամ
խորհիմ, յուշ ածեմ, հարիւ-
րապատիկ առնեմ :

Concéntus - us (ար.). միաբանու-
թիւն երգոց, գեղգեղանք,
դաշնակցութիւն, դաշինք,
ընկերութիւն :

Conceptáculum - li (չլթ.). անօթ,
ժողովետղ, աւազան, կոնք :

Concéptio - ónis (իգ.). յղու-
թիւն, խորհուրդ, ձև, կեր-
պարանք, միաբանութիւն,
ժողով :

Conceptivæ feriae - iárum (իգ.).
շաբթուն vel փոփոխելի սօնք :

Concéptus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concípio.

Concéptus - ta - tum (-tissimus)
աթ. յղացեալ, իմանալի :

› concéptis verbis. յայտնապէս,
առանձինն, մեկին բանիւք :

Concéptus - us (ար.). յղութիւն,
խորհուրդ, սաղմն, ժողովետղ :

Concérho (նրգ. Carpo արձ.). պա-
տառեմ, յօշեմ, բեկանեմ, ընդ
չորս բաժանեմ, հերձանեմ :

Concéptus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concérho.

Concertátio - ónis (իգ.). փառ,
կռիւ, վիճուքն, պայքար, հա-
կառակութիւն, մաքառուքն :

Concertatíva accusátio - ónis (իգ.).
փոխադարձ ամբաստանու-
թիւն, երկակողմանի չարա-
խօսութիւն :

Concertátor - óris (ար.). նախանձ-
ընդդէմ, նախանձաւոր, ախոյ-
եան, մրցող :

Concertatórius - ia - ium (աթ.).
կռուական, կռուասէր, հա-
կառակասէր, վիճասէր, վի-
ճող, մաքառող, կազացող :

Concertátus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concérto.

Concérto (չլթ. Certo - tas արձ.).
կռուիմ, կազիմ, հակառակիմ,
մաքառիմ, վիճիմ, մրցիմ, նա-
խանձընդդէմ լինիմ, մարտըն-
չիմ, պատերազմիմ :

Concessátio - ónis (իգ.). ընդհա-
տութիւն, դուլ, դադարութիւն,
դատարկութիւն :

Concèssio - ónis (իգ.). շնորհք,
թողութիւն, հրաման, հա-
անութիւն :

Concèssio (չլթ. Cesso արձ.). դա-
դարիմ, կասիմ, ընդ մէջ հա-
տանեմ, թողում զգործն,
զանց առնեմ :

Concéssum - si (չէ․) } հրա-
Concéssus - us (ար․) }

ման, շնորհք, թողութիւն,
հաճութիւն, հաւանութիւն:

Concéssus - sa - sum (անց. ԴԵՔ․).
Տես Concédo.

Concha - ae (էփ․). խեցի, խեցե-
մորթ, գաղտակուր, կոնք,
պուտնարդ, տաշտ, պնակ,
սփսէ:

Conchátus - ta - tum (ած․). կոն-
քաձէ, գոգաձէ, գոգեալ:

Conchis - is (էփ․). բակլայ՝ հան-
դերձ փոճոկովն իւրով:

Cónchula - ae (էփ․). փոքրիկ խե-
ցի, կոնք փոքր:

Conchyliátus - ta - tum (ած․). ծի-
րանեզոյն, ծիրանի:

Conchýlium - lii (չէ․). խեցե-
մորթ, խեցի, գաղտակուր,
ծովու ծիրանի, հանդերձ ծի-
րանի:

Conchýta - ae (ար․). որսորդ գաղ-
տակրաց:

Concido - idi (ԶԵՔ. Caedo արձ․).
հարանեմ, կտրեմ, բեկանեմ,
խորտակեմ, կոտորեմ, բախեմ,
հարկանեմ, անդամ անդամ
յօշեմ, սպանանեմ:

Cóncido - di (չէ․ Cado արձ․).
անկանիմ, կործանիմ, գթեմ,
գայթեմ, դարահոս գահավէժ
լինիմ, գլորիմ, վախճանիմ,
մեռանիմ:

» concido ánimo կամ mente.
վհատիմ, լքանիմ, սրտաբեկ
լինիմ, սրտաբեկիմ, վեհերիմ,
վատասրտիմ, յոգնիմ:

» concidunt venti. դադարեն
հողմունք, հանդարտէ հողմն:

Concieo (ԶԵՔ. Cieo արձ․). 'ի խոր-
հուրդ կոչեմ, ժողովեմ, գու-
մարեմ, հաւաքեմ, գրգռեմ,
դրդեմ, յուզեմ:

Conciliábulum - li (չէ․). չարա-
ժողով, ժողով ապստամբաց,
պռռնկանոց, բողանոց:

Conciliátio - ónis (էփ․). հաշտու-
թիւն, միաւորութիւն, միու-
թիւն, խաղաղութիւն:

Conciliátor - óris (ար․). հաշտե-
ցուցիչ, միջնորդ, խաղաղա-
բար, բարեխօս, կաւատ:

Conciliatrícula - ae } էփ. կին
Conciliátrix - rícis }

հաշտեցուցիչ, խօսնակից,
բարեխօս, կաւատ:

Conciliátura - ae (էփ․) } միա-
Conciliátus - us (ար․) }

բանութիւն, խաղաղարարու-
թիւն, հաշտութիւն:

Conciliátus - ta - tum (անց. ԴԵՔ․).
Տես Concílio.

Concílio - lias - liávi - liátum - liáre
(ԶԵՔ․). խտացուցանեմ, խրո-
նեմ, կուտեմ, ծմլեմ, ճնշեմ,
միաւորեմ, յօդեմ, պնդեմ,
հաշտեցուցանեմ, բարեկամե-
ցուցանեմ, հայթայթեմ:

» concilio te ad álterum կամ ál-
teri. հաշտեցուցանեմ զքեզ
ընդ ընկերի:

Conciliium - lii (չէ․). միութիւն,
միաւորութիւն, ժողովուրդ,
ժողով, սիւնհոդոս, խումբ,
ակումբ:

Concinnátio - ónis (խփ.)• կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, յարդարումն, յօրինումն :

Concinnátor - óris (ար.)• յարդարիչ, յօրինիչ, նորոգիչ, ծարար, հնարագիւտ :

» concinnátor causárum. մաքառող, վիճող, կապացող, կռուարար :

Concinnatórius - ia - ium (աժ.)• գեղեցկացուցիչ, զարդարիչ, վայելուչ :

Concínne - nius } Դէ. վայելուչս,
Concínriter }
գեղեցիկս, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ, ազնուագոյն, բարեք, քաջ :

Concinnitas - tátis (խփ.)• վայելչութիւն, զարդ, պատշաճութիւն, զարդարանք, պաճուճանք, պճնութիւն, շքեղութիւն, շուք :

Concínno - nas - návi - nátum - náre (նրփ.)• յօրինեմ, յարդարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պրճնեմ, կարգեմ, կարգաւորեմ, ուղղեմ :

» concínno viam. զձանապարհն յարդարեմ, հարթ առնեմ զուղին :

Concínnus - na - num (-nior) աժ. պատշաճ, կարող, բաւական, զարդարուն, բարեբարոյ, շնորհալից, վայելուչ, ծաղրաճու, շահաւոր, օգտակար :

» concínnus ad persuadéndum. համոզակեր, հաւանեցուցիչ :

Cóncino - cínui - céntum (չլտ. et նրփ. Cano արձ.)• ձայնակից լինիմ, 'ի միասին երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, յարդարեմ, կարգեմ, միաբանիմ, հըռչակեմ :

Cóncio (նրփ. Cio արձ.)• 'ի խորհուրդ կոչեմ, գումարեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ, դրդեմ, զրգռեմ, յուզեմ :

Cóncio - ónis (խփ.)• ատենախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն, ծառ, ժողով, ակումբ, բեմք, դահ, աթոռ, բանախօսութիւն :

» ádvoco էմ voco conciónem. 'ի խորհուրդ կոչեմ, ատենա ժողովեմ :

Conciónális - le (աժ.)• ատենական, ժողովական, հրապարակական :

Conciónátor - óris (ար.)• քարոզ, քարոզիչ, հրապարակախօս, բանախօս, ատենախօս :

Conciónor - náris - nátus - nári (հար.)• հրապարակախօս լինիմ, հրապարակախօսեմ, քարոզեմ, ծառս խօսիմ :

Concípío - céptum (նրփ. Cápío արձ.)• յղանամ, ընդունիմ, ունիմ, փակեմ, բովանդակեմ, առնում, ըմբռնեմ :

» concípío morbum. հիւանդանամ, 'ի հիւանդութիւն անկանիմ, խօթանամ :

» concípío spem, spe áliquid. յոյս ունիմ, յուսամ, յուսաւից լինիմ :

Concise (ՎԷ.) համառօտիւք ,
կարճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ :

Concísio - ónis } ԷԳ. հատուցն,
Concísura - ae } կտրուցն, կրճատուցն նշա-

նագրաց 'ի մէջ բանից :

Concísus - sa - sum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Concido.

Concísus - sa - sum (- sior) ած.
հասեալ, համառօտ, հա-

կիրճ, կարճառօտ :

» concisa orátio. արագարանու-

թիւն, կարճառօտ բանք :

Concitamentum - ti (չԳԺ.) թե-

ւադրութիւն, հրապոյրք, գրք-

գողութիւն, դրդուցն, խթան :

Concítate - tius (ՎԷ.) արագ ,

փութապէս , փութանակի ,

շտապաւ, սաստիկ, ուժգին :

Concítatio-ónis (ԷԳ.) թեւադրու-

թիւն, հրապոյրք, ուժգնու-

թիւն, բռնութիւն, սաստկու-

թիւն, յոյզք մտաց :

Concítator-óris (ար.) հրապու-

րող, գրգռող, ապստամբե-

ցուցիչ :

Concítatrix-ricis (ԷԳ.) կին հրա-

պուրիչ, գրգռիչ, դրդիչ :

Concítatus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)

Տես Concito.

Concítatus - ta - tum (- tior - tis-

simus) ած. արագ, երագ ,

սաստիկ, շոյտ, փոյթ, ժիւ :

Concító (ՆԷԳ. Cito արժ.) հրա-

պուրեմ, գրգռեմ, յուզեմ,

դրդեմ, յարուցանեմ :

Concítor - óris (ար.) շարժիչ,

պատճառք, առաջնորդ :

Concítus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Concíeo և Concío.

Conciúncula - ae (ԷԳ.) կարճա-

ռօտ բանք , արագարանու-

թիւն :

Conclamátio - ónis (ԷԳ.) աղա-

ղակ, գոչիւն, շաչիւն, զղր-

դիւն, կարկաչիւն, գոգու-

թիւն, կայթիւն, դրուատիք,

Conclamátus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)

Տես Conclamo.

Conclamátus - ta - tum (- tíssimus)

ած. հռչակաւոր, անուանի,

հոյակապ, երեւելի, ակնաւ-

որ, համբաւաւոր :

Conclámito (չԳԺ. Clámito արժ.) }

Conclámo (չԳԺ. Clamo արժ.) }

աղաղակ բառնամ, աղաղա-

կեմ, զաղաղակ դնեմ vel տամ,

միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma. փողա-

նշանս հարկանեմ, յայտ առ-

նեմ զպատերազմ :

» conclamátum est. վճարեալ

են իրքն, յանգ ելեալ է գործդ :

Concláve - vis } չԳԺ. դահլիճ,

Concláviu - vii } ներքին սենեակ, խուց, տուն

խորհրդոյ, ժողով կարդինա-

լաց յաղագս ընտրութեան

Քահանայապետի :

Conclúdo (ՆԷԳ. Claudio արժ.)

փակեմ 'ի ներքս , աղիւնմ,

ցուցանեմ, յառաջ բերեմ, ըն-

ծայեցուցանեմ :

Conclúse (ՎԷ.) չափով, դաշ-

նակութեամբ, յօրինեալ բար-

բառով :

Conclusio-ónis (իգ.). փակումն, վախճան, կատարած, կնիք, հետևութիւն, լրումն :

» conclusio orationis. վախճան ճառին, վերջին բանք, յորդորակ, վերջաբան :

» conclusio verborum. շրջան բանից, շրջումած :

Conclusiuncula - ae (իգ.). համառօտ խնդիր, հակիրճ հետևութիւն :

Conclusura - ae (իգ.). երկաթի պահանգ որմնց :

Conclusus-sa-sum (առգ. դրբ.). Տես Conclusio.

Concœtio-ónis (իգ.). հալումն, ամբողմն :

Concœtus-ta-tum (առգ. դրբ.). Տես Concœquo.

Concoenatio-ónis (իգ.). խրախուժիւն, խրախուժք, կռուիք, խնձոյք, ընթրիք, հացկերոյթ :

Concolor - óris (առգ.). միագոյն, մանշան :

Cóncquo (նրգ. Còquo աբգ.). տամ եփել, հալեմ, ամոքեմ :

» cóncquo ódia. հանդուրժեմ տեսելութեանց, տանիմ թըշնամութեանց :

» tibi concoquéndum est. պարտ է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (իգ.). միաբանութիւն, միակամութիւն, դաշինք, ընկերութիւն :

Concórditer-dius-dissime (Աբգ.). միաբանութեամբ, հասարակաց հաւանութեամբ :

Concórdo-das-dávi-dátum-dáre (չգ.). միաբանիմ, համաշունչ միախորհուրդ լինիմ :

» opiniones concórdant. միաբան են կարծիքն :

Concórporo (նրգ. Córporo աբգ.). յօդեմ 'ի մի մարմին, միաւորեմ, խառնեմ, կցեմ :

Concors - órdis (-dior-dissimus) առգ. միաբան, միասիրտ, համաշունչ, համամիտ :

Concrebréscó (չգ. Crebréscó աբգ.). աճեմ, զարգանամ, առաւելում, յաճախեմ :

Concréditus-ta-tum (առգ. դրբ.). Տես Concrédo.

Concrédo (նրգ. Credo աբգ.). յաւանդ տամ, աւանդեմ, հաւատամ, յանձն առնեմ, 'ի պահեստի դնեմ :

Concremátus-ta-tum (առգ. դրբ.). Տես Concremo.

Concreméntum-ti (չգ.). թանձրութիւն, խտութիւն, հոծութիւն, միութիւն, կոյտ :

Cóncremo (նրգ. Cremo աբգ.). այրեմ, կիզանեմ, սողորեմ, հրոյ ճարակ ստամ :

Cóncreo (նրգ. Creó աբգ.). 'ի միասին ստեղծանեմ, արարչակից լինիմ :

Cóncrepo (չգ. et նրգ. Crepo աբգ.). շաչեմ, աղմուկ հանեմ, հնչեցուցանեմ :

» cóncrepo dígitis. կռինչ հանեմ մատամբ :

» cóncrepo aera. հնչեցուցանեմ անօթս պղնձիս :

Հավաճառ , սովորութիւն ,
մտերմութիւն , մերձաւորու-
թիւն :
Commercior (հար. Mercor արժ.).
գնոց առնում , գնեմ :
Comméreo (նրգ. Méreo արժ.) }
Comméreor (հար. Méreor արժ.) }
արժանաւորիմ , յանցանեմ ,
մեղս գործեմ , յաչաց ելանեմ :
Commétior (հար. Métior արժ.).
հաւասարեմ , համեմատեմ ,
կարկնաւ չափեմ :
Commictilis - le (աթ.). անարդ ,
խոտան , արհամարհ , գձուձ :
Commictus-ta-tum (անգ. րըք.).
Տես Commingo.
Commigratio - ónis (իգ.). յա-
ծումն , երթ , գնացք , չու , գաղ-
թականութիւն , հատուած :
Commigro (չլթ. Migro արժ.). յա-
ծիմ , երթամ , գնամ , չուեմ ,
մեկնիմ , գաղթեմ , պանդխտիմ :
Commiles - litis }
Commilito - ónis } ար. զինուո-
րակից , մարտակից :
Commilito (չլթ. Milito-tas արժ.).
զինուորակից լինիմ , զինուո-
րիմ :
Comminatio - ónis (իգ.). սպառ-
նալիք , սպառնումն , սաստ ,
պատուհաս :
Comminatus-ta-tum (անգ. րըք.).
Տես Comminor.
Commingo (նրգ. Mingo արժ.).
միգեմ , ջրթափեմ :
Commíniscor-scerais-méntus-ní-
sci (հար.). հնարեմ , գտակ
լինիմ , նիւթեմ , նկարեմ 'ի

միտս , կեղծաւորիմ , կերպա-
րանիմ :

Comministro (նրգ. Ministro արժ.)

պաշտեմ , ծառայեմ , մատու-
ցանեմ , տամ , օգնեմ , սպաս
հարկանեմ , սպասաւորեմ :

Cómmenor (հար. Minor արժ.).

սպառնամ , պատուհասակոծ
առնեմ , սաստեմ :

Commínuo (նրգ. Mínuo արժ.).

նուազեցուցանեմ , պակասե-
ցուցանեմ , փոքրկացուցանեմ ,
մանրեմ , փշրեմ , լեսում , փրկ-
րեմ , յօշեմ , կարեմ :

Commis - is (իգ.). խիժ , հոյզ :

Commisceo (նրգ. Misceo արժ.).

խառնեմ 'ի միասին , կցորդ՝
հաղորդ առնեմ , հաղորդեմ :

Commiseratio - ónis (իգ.). արգա-

հասութիւն , գութ , գթու-
թիւն , վշտակցութիւն :

Commiséreor հար. Miséreor արժ.

Commiseresco չլթ. Miseresco արժ.

Commiseror հար. Miseror արժ.

արգահատեմ , գթամ , ողոր-
միմ , վշտակից՝ կարեկից լի-
նիմ :

Commissatio - ónis (իգ.). խրա-

խունք , խրախութիւն , ազա-
կատանք , շուայտութիւն ,
գեղիւութիւն :

Commissátor - óris (ար.). ընկեր

ուրախութեան , խրախճանա-
կից :

Commissio - ónis (իգ.). սկիզբն ,

սկսում , յանցանք , յան-
ցում , սխալանք , վրիպանք ,
մոլորութիւն , մեղք :

Commissórius - ia - ium (աթ.).
սխալաւոր, սխալող, մեղանշական :

Commissum-si (չդթ.). յանցանք,
վրէպք, վրիպանք, սխալանք,
մոլորութիւն, թերութիւն :

Commissúra - ae (եգ.). զօդ,
կցուած, կապ, ընդելուզուած :

Commissus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Committo.

Commitigo (նրգ. Mitigo աբմ.).
քաղցրացուցանեմ, ցածուցա-
նեմ, ողորբեմ, հանդարտեցու-
ցանեմ, մեղմացուցանեմ, թե-
թեացուցանեմ, ամոքեմ :

Committo (նրգ. Mitto աբմ.). յո-
ղեմ, զօղեմ, կցեմ, միաւորեմ,
յանձն առնեմ, աւանդեմ, հաւ-
տտամ, առթեմ, պատճառք
լինեմ, գործեմ :

committo manum կամ praé-
lium. կազեմ, կռուիմ, գու-
պարեմ, մարտառիմ, պատե-
րազմիմ, մարտնչիմ :

commixtim (ՎԷ.). խառն 'ի
խռն, անկարգապէս, յան-
կարգ :

commixtúra - ae (եգ.). խառ-
նուած, խառնութիւն, խառ-
նուած :

Commixtus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Commisceo.

Commodátor-óris (աբ.). փոխա-
ւոր, վաշխավաճառ :

Commodátum - ti (չդթ.). փոխ,
յանթ առեալ իրք :

commodátum accipio. յանթ
առնում :

commodátum do. յանթ տամ,
փոխ տամ :

Commodátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Commodo - das.

Commode-ódius-díssime (ՎԷ.).
դիւրաւ, դիւրութեամբ, ա-
նաշխատ, բարւոք, քեջ, 'ի
դէպ, 'ի ճահ, ըստ պատշա-
ճի, հաճութեամբ :

Commóditas-tátis (եգ.). անձն-
դիւրութիւն, դիւր, հեշտ,
պարսպ, պատեհութիւն,
շահ, օգուտ, օգտութիւն,
համեմատութիւն, յօրինուա-
ծութիւն, պատշաճութիւն,
հաճութիւն :

Commodo (ՎԷ.). հեշտեաւ, դիւ-
րաւ, բարւոք, 'ի դէպ, ըստ
պատշաճի, հաճութեամբ :

Commodo-das-dávi-dátum-dáre
(նրգ.). յարդարեմ, յարմարեմ,
կազմեմ, պաշտեմ, սպասաւ-
որեմ, ծառայեմ, շնորհեմ,
տամ, մատուցանեմ, յօրինեմ,
կարգեմ :

commodo aurem. ունկն դնեմ
vel մատուցանեմ, ունկնդիր
լինիմ, անսամ, լսեմ :

Commódule

Commódulum } ՎԷ. խռն մի,

Commodum

սակաւիկ ինչ, ըստ պատշա-
ճի, 'ի ճահ, դիւրաւ, դիւ-
րութեամբ, հեշտեաւ :

Commodum - di (չդթ.). դիւրու-
թիւն, դիւր, հանգիստ, հեշտ,
բարեկեցութիւն, պարսպ,
օգուտ, շահ :

» *cómmoda militiae*. մրցանակ
յաղթութեան զօրաց, վարձք
վինուորութեան :

Cómmodus-da-dum (-*ódior-dis-simus*) աս. պատշաճ, դիպօղ,
վայելուչ, պատեհ, արդար,
իրաւացի, լի, անթերի, օգ-
տակար, դիւրին, հեշտական,
պիտանի, բարի, կակուղ,
հեզ, հլու, բարեբարոյ, հա-
ճոյ, քաղցր :

» *cómmoda valetúdo*. կատա-
րեալ առողջութիւն, ապա-
քինութիւն յամենայն ախ-
տից :

Commólior (հայ. *Mólior* արձ.).
նօթճեմ, մենքենայեմ, չարիս
նիւթեմ, 'ի միտս յեղեղեմ :

Commolitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես *Commólior* և *Cómmolo*.

Cómmolo (նրբ. *Molo* արձ.). ա-
ղամ, մանքեմ, լեսում, ծեծեմ :

Commonefácio (նրբ. *Fácio* արձ.) }

Commóneo (նրբ. *Móneo* արձ.) }

յուշ առնեմ,
ըոյց տամ, տե-
, նշանակեմ,
մ :

(իգ.). յուշա-
նշանակութիւն,
խլաա, ազ-

մ (անց. դրբ.).

).

Monstro արձ.)

նեմ, նշանա-

յայտ առնեմ :

(իգ.). բնա-

կութիւն, դադարումն, դա-
դարք, իջաւան :

Commórdeo (նրբ. *Mórdeo* արձ.).
ատամացեմ, խածանեմ, խա-
ծասեմ :

Commórior (հայ. *Mórior* արձ.).
'ի միասին մեռանիմ, մահա-
կից լինիմ :

Cómmoror (հայ. *Moror* արձ.).
յապաղեմ, անագանեմ, յա-
մեմ, յերկարիմ, դեգերիմ,
բնակիմ, բնակակից լինիմ,
դադարեմ, ազանիմ :

Commórsus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես *Commórdeo*.

Commótió - ónis (իգ.). յոյզք
մտաց, շարժումն, շփոթ,
խռովութիւն, ցանկութիւն,
կարիք, իղձք :

Commotiúncula - ae (իգ.). սա-
կաւ ինչ յոյզք, թեթեւ շար-
ժումն, արմուկ, խլրտումն :

Commótus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես *Commóneo*.

Commótus - ta - tum (-*tior*) աս.
յուզեալ, շարժեալ, 'ի գութ
ածեալ, զրգռեալ, խռովեալ :

Commóneo (նրբ. *Móneo* արձ.).
յուզեմ, շարժեմ, զրգռեմ,
խռովեմ, զրգռեմ, խառնակեմ,
դղրդեմ, ապստամբեցուցա-
նեմ, խանդաղատեցուցանեմ
'ի գութ ածեմ :

» *commóneo bellum*. զրգռե-
ղպատերազմ, մարտ յուզեմ

Commúlceo (նրբ. *Múlceo* արձ.).
քաղցրուցուցանեմ, ամոքեմ
ցածուցանեմ, ողորքեմ, շօշա-

փեմ, դգուեմ, փայփայեմ, զրգեմ :

Commúlco (նրգ. Mulco աբմ.).
Հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ,
գանալից առնեմ :

Commúndo (նրգ. Mundo աբմ.).
մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի
բաց պարզեմ, ջնջեմ :

Commúne-nis (չղտ.). Հասարա-
կուծիւն, միաբանութիւն,
ընկերութիւն, բնակիչք, քա-
ղաքացիք, քաղաք, ընկեր-
հաշտութիւն, հասարակա-
պետութիւն, համալսարան :

Communicátio-ónis (իգ.). } Հա-
Communicátus-us (ար.) }
ղորդութիւն, կցորդութիւն :

Commúnico-cas-cávi-cátum
-cáre (նրգ.) կամ

Commúnico-áris-átus-ári (հար.).
հաղորդեմ, կցորդ vel հաղորդ
առնեմ, տամ, ունիմ մասն :

» commúnico cum te. խօսակից
լինիմ քեզ, խորհուրդ 'ի մէջ
առնում :

Commúnio (նրգ. Múnio աբմ.).
ամրացուցանեմ, շուրջ պա-
րըսպեմ, սպառնալիւնեմ, պըն-
դեմ, հաստատեմ :

Commúnio-ónis (իգ.). ընկերու-
թիւն, ընկերակցութիւն, միա-
բանութիւն, հաղորդութիւն,
կցորդութիւն, զովողութիւն,
սուրբ հաղորդութիւն :

» commúnio sanguínis. համա-
հայրութիւն, մերձաւորու-
թիւն, անզգականութիւն, խնա-
մութիւն :

» commúnio sermónis. բանակ-
ցութիւն, խորհուրդ, ժողով :

Commúnis-ne (-nior-níssimus)
աթ. հասարակաց, համօրէն,
սովորական, դուզնաքեայ,
բարեբարոյ, քաղցր, գռեհիկ :

» commúnis belli Mars. պատե-
րազմն չէ է վճարեալ :

» sensu commúni cáreo. զրո-
կեալ գտանիմ 'ի հասարակոց
մտաց, չունիմ ողջամիտ կար-
ծիս :

» in commúne. առ հասարակ,
ըստ կարծեաց հասարակաց :

Commúnitas-tátis (իգ.). հասա-
րակութիւն, ընկերութիւն,
միաբանութիւն, զովողու-
թիւն, հաղորդութիւն, կցոր-
դութիւն :

Commúniter-nius (յիգ.). համօ-
րէն, առհասարակ, միաբան
'ի միասին, ըստ հասարակաց
կարծեաց, ըստ ռամկաց :

Communitio-ónis (իգ.). ամրու-
թիւն, ամուրք, պատուար,
ամրոց, բերդ :

Communitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Commúnio.

Commurmurátio-ónis (իգ.).
քրթմնջիւն, արտունջ, մըր-
մունջ, շշունջ, հծծանք :

Commúrmuro (չղտ. Múrmuro
աբմ.) կամ

Commúrmuror-ráris-rátus-rári
(հար.)

քրթմնջեմ, տրանջեմ, հծծեմ,
մըմնջեմ, շշնջեմ, չարախօ-
սեմ, բամբասեմ :

Commutábilis - le (աձ.). յող-
դողդ, յեղլեղուկ, դիւրա-
շարժ, փոփոխական :

Commutáte (ԱԲ.). այլազունակ,
այլազգ, պէսպէս օրինակաւ :

Commutátio - ónis (էգ.). փոփո-
խումն, շրջումն, ամօքումն :

Commutatívus - vā - vum (աձ.).
փոփոխական, զաղփաղփուն,
յողդողդ, յեղլեղուկ, փոխա-
նակիչ :

Commutátus-ta-tum (աձգ. ԴԵԲ.).
Տէս Commúto.

Commutátus - us (աբ.). փոփո-
խումն, շրջումն, ամօքումն :

Commúto (նրգ. Muto աբգ.). փո-
փոխեմ, փոխեմ, շրջեմ, փո-
խանակեմ, ամօքեմ, նուազե-
ցուցանեմ :

Como - mis - msi - mtum - mere
(նրգ.). յօրինեմ զգանգուրս
վարսից, զարդարեմ, յարդա-
րեմ, պաճուճեմ :

Comoédia - ae (էգ.). գուսանու-
թիւն, կատակերգութիւն,
ձաղութիւն :

Comoédice (ԱԲ.). զօրէն կա-
տակերգուաց, կատակերգու-
թեամբ :

Comoédicus-ca-cum } աձ. կա-
Comoédus-da-dum }
տակերգական, գուսանական,
ծաղրաճու, կոմիկեան :

Comoédus - di (աբ.). գուսան,
վարձակ, կատակերգու :

Comósus - sa - sum (- síssimus)
աձ. գիսաւոր, հերաւոր, վար-
սաւոր, մազեղ, ձարի :

Compáctilis - le (աձ.). կապեալ,
միաւորեալ, յօդեալ, կցեալ,
խառնեալ, առոյգ, յաղթան-
դամ, անդամայաղթ :

Compáctio - ónis (էգ.). միաւո-
րութիւն, կապ, զօդ, խառ-
նուած, բնութիւն :

Compácto, de compácto, ex com-
pácto (ԱԲ.). միարան, համա-
շունչ, միարանութեամբ :

Compactúra - ae (էգ.). կապ,
միաւորութիւն, յօդ, պատ-
շաճութիւն :

Compáctus-ta-tum (աձ.). միաւ-
որեալ, կցեալ, 'ի կցանի հա-
րեալ, խառնեալ, յօդեալ,
անդամայաղթ, առոյգ :

Cómpages - gis էա }
Cómpago - páginis } էգ. կապ,
յօդ, միաւորութիւն, կցուած,
կցան, զօդ, յօդուած :

Compar - ris (աձ.). հաւասար,
հանդոյն, նման, զոյգ :

Compar - ris (աբ. et էգ.). ամու-
սին, այր, կանամբի, կին, առ-
նակին, արամբի :

Comparábilis - le (աձ.). համե-
մատելի, նման, հանդոյն, զու-
գական :

Comparáte }
Comparative } ԱԲ. համեմատու-
թեամբ, առ նովաւ, նմանու-
թեամբ :

Comparátio - ónis (էգ.). համե-
մատութիւն, կշիռ, նմանու-
թիւն, յանկութիւն, պատ-
րաստութիւն, կազմութիւն,
ստացուած, գինք :

Comparativus - va - vum (ած.).

Համեմատական, զուգական :

Comparátor-óris (ար.). առգնող, գնող, ստացող, վաճառական :

Comparátus-la-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Comparo.

Comparátus-us (ար.). հանդերձանք, կազմութիւն, պատրաստութիւն, համբարք, մթերք, պաշար, դարման :

Compáreo (չլտ. Páreo արձ.). երեւիմ, 'ի յայտ գամ, յայտնիմ, յանդիման լինիմ, տեսնիմ :

Comparo (ՆԵԳ. Paro արձ.). համեմատեմ, կշռեմ, ընդ միմեանս հարկանեմ, զուգեմ, նմանեցուցանեմ, յարդարեմ, յօրինեմ, կարգեմ, հաստատեմ, հայթայթեմ, հոգամ, կազմեմ, հանդերձեմ, խնդրեմ, զբախնդիր լինիմ, զհետկրթիմ :

Compáscō (ՆԵԳ. et չլտ. Pasco արձ.). 'ի միասին ճարակիմ, արօտակից լինիմ, արածիմ :

Compáscuus - cua - cuum (ած.). արօտակից, 'ի միասին արածեալ, ճարակակից :

Compástus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Compáscō.

Compédio, cómpedis - ívi - itum - íre (ՆԵԳ.). պնդեմ՝ պրկեմ զոտս 'ի կոճեղս, ոտնակապօք երկաթեօք կապեմ :

Compeditus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Compédio.

Compellátio-ónis (իգ.). կշտամ

բանք, խրատ, յանդիմանութիւն, չարախօսութիւն, ամբաստանութիւն :

Compéllō, cómpuli (ՆԵԳ. Pello արձ.). ստիպեմ, բռնադատեմ, բռնազբօսեմ, նեղեմ, մղեմ, հրաժարեցուցանեմ, կասեցուցանեմ, արգելում :

Compéllō (ՆԵԳ. Appéllō-las արձ.). բարբառիմ, խօսակից լինիմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Compendiário (ՎԵԳ.). համառօտիւք, կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս :

Compendiárius - ia - ium (ած.). համառօտ, կարճ, կարճառօտ, հակիրճ, սուղ :

» compendiária - ae (իգ.). կարճագոյն ճանապարհ, կարճառօտ շաւիղ :

Compendifácio (ՆԵԳ. Fácio արձ.). շահիմ, խնայեմ, ծշղեմ :

Compendiósus - sa - sum (ած.). հակիրճ, համառօտ, կարճառօտ, սուղ, օգտակար, պիտանի, շահաւոր, շահաւէտ :

Compendium - dii (չլտ.). համառօտութիւն, քաղաքացիք, բովանդակութիւն, կարճոյ ճանապարհ, խնայութիւն, ծշղութիւն, շահ, վաստակ :

Compensátio - ónis (իգ.). հատուցում, փոխարէն, վարձք, տրիտուր, փոխանակութիւն, լոմայափոխութիւն :

Compénso (ՆԵԳ. Penso արձ.). տամ զվարձան, հատուցումն առնեմ, տուծեմ զվնասն :

Comperendinatio-ónis (խփ.) }
Comperendinátus-us (ար.) } յա-

պաղումն, յապաղութիւն, յերկարութիւն, յամուրդ դատի :

Comperéndino-nas-návi-nátum - náre (նրփ.) . յապաղեցուցանեմ, յապաղեմ, յերկարեմ, յամեցուցանեմ, ձգեմ զգասն :

Compério, cómperi (նրփ. Apério արժ.) . գտանեմ, գտակ լինիմ, ցուցանեմ, երևեցուցանեմ, 'ի վեր հանեմ, ծանաչեմ :

Compérnis-ne (խփ.) . թիւրոտն, թիւր բարձիւք :

Compérte-tius (Վէ.) . ստուգիւ, արդարեւ, ճշմարտիւ, յայտ յանդիման, յայտնապէս :

Compértus-ta-tum (առ. Դրէ.) . Տես Compério.

» compértum est mihi կա՛մ há-beo. ճշմարտութեամբ հասեալ եմ, ստուգիւ հասու լեալ է իմ, ստոյգ գիտեմ :

Compes-pedis (խփ.) . ոտնակապ, կոճղ, բահուանդ, մեհեանդ, ծախանոց :

Compésco-scis-scui-scere (նրփ.) . սանձեմ, սանձահարեմ, 'ի չափու ունիմ, նուաճեմ, ընկճեմ, ցածուցանեմ, չափ դնեմ, կարճեմ :

Cómpetens - éntis (-éntior) ած. մրցող, նախանձընդդէմ, նախանձաւոր, խնդրակից, պատշաճ, վայելուչ :

Competénter-tius-tíssime (Վէ.) . ըստ պատշաճի, ցրաւական, արժանապէս :

Competéntia - ae (խփ.) . պատշաճութիւն, պատեհութիւն, յօրինուածութիւն, համեմատութիւն, չափակցութիւն :

Competitor-óris (ար.) . նախանձընդդէմ, նախանձաւոր, խնդրակից, մրցող :

Competitrix-rícis (խփ.) . նախանձաւոր կին :

Cómpeto (նրփ. Peto արժ.) . 'ի միամիտն ընթանամ, համաշունչ լինիմ, ընդ միմեանս մրցիմ, 'ի խնդիր ելանեմ, ելեկելս առնեմ :

Compilátio-ónis (խփ.) . քաղուածոյք, ժողովածոյ մատեան :

Compílo (նրփ. Pilo արժ.) . գողանամ, կողոպտեմ, կապտեմ, մերկացուցանեմ, քաղուածոյս սռնեմ 'ի գրոց, հաւաքեմ, գումարեմ :

Compíngo (նրփ. Pango արժ.) . վարեմ, քշեմ, մղեմ, միաւորեմ, կցեմ, յօդեմ, կուտեմ, ժողովեմ :

Cómpitum - ti (չդ.) . կիցք ծանապարհաց, ծանապարհակիցք, զլուխ ծանապարհաց :

Compláceo (չդ. Pláceo արժ.) . հաճիմ, հաւանիմ, զուարճանամ, գոհ լինիմ, բերկրիմ :

Compláco (նրփ. Placo արժ.) . ցածուցանեմ, զեջուցանեմ, արքեմ, քաղցրացուցանեմ, ամոքեմ, կակղեմ :

Complanátor - óris (ար.) . հարթիչ, հաւասարիչ, հորդիչ ծանապարհի :

Complanátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Compláno.

Compláno - nas - návi - nátum - náre (ԵԲԳ.).

Հարթեմ, հաւասարեմ, համեմատեմ, զուգեմ, ողորկեմ, յգեմ, ուղղեմ, յարդարեմ, դիւբացուցանեմ:

Compláudo (ԵԲԳ. Plaudo արժ.).

Ի միասին ծափ գծափի հարկանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ:

Compléctor (հայ. Ampléctor արժ.).

ընդգրկեմ, զիրկա արկանեմ, զիրկ ընդ խառն լինիմ, փառիմ, պատեմ, սիրեմ, խանդաղատիմ, պաշտպանեմ, օգնեմ:

Complémentum-ti (չլդ.). լրումն,

կատարումն, վախճան, բովանդակութիւն:

Cómpleo (ԵԲԳ. Impleo արժ.).

լնում, կատարեմ, ի զլուխ հանեմ, զեղում, պահեմ, պահպանեմ:

Complétus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Cómpleo.

Compléxio - ónis (ԷԳ.). գրկա-

խառնութիւն, փառումն, խառնութիւն, խառնուած, յողում, կոյս, շեղջ:

Compléxus-xa-xum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Compléctor.

Compléxus-us (ար.). խառնուած,

յողում, փառումն, գրկախառնութիւն, շրջանակ, շրջան, ծիր:

Complicátus-ta-tum { արժ. } անց.

Complicítus - ta - tum { անց. ԴԵԲ. Տես Cómplico.

Cómplico-icui (-cávi)-citum (-cátum) ԵԲԳ. Plico արժ. ծալեմ,

կրկնեմ, պատեմ, պատատեմ:

Complódo (ԵԲԳ. Plodo արժ.).

Ի միասին ծափ հարկանեմ, հաճիմ, հաւանիմ, հաստատեմ:

Complorátio - ónis (ԷԳ.) } հեծե-

Complorátus - us (ար.) } հեծե-

ծուծիւն, ողբ, ողբումն, հեծուծիւն, կոծ, լալիւն:

Complorátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Complóro.

Complóro (չլդ. Ploro արժ.).

հեծեմ, կարեկից լինիմ, լամ, արտասուեմ, ողբամ, աշխարեմ, հեծեմ, կոծիմ:

Complósus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Complódo.

Cómpluo - uis - úere (չլդ. Pluit

արժ.). անձրեւեմ, տեղամ:

Complúres - ra (ար.). բազումք,

յոլովք, շատք:

Complúries } ԲԵ. բազում ան-

Complúscule } գամ, յաճախ, յաճախագոյնս,

յոլովագոյնս:

Complúsculi - lórum (ար.). բա-

զումք, յոլովք, շատք, ոմանք, կէսք:

Complúvium - vii (չլդ.). խողո-

վակ տանեաց, ուրդ քուոց:

Complúvius lacus-us (ար.). գուր

ջրոյ, ջրամբար, ջրհոր:

Compóndero (ԵԲԳ. Póndero արժ.).

կշռեմ, հաւասարակշիռ գործեմ, հաւասարեմ:

Compóno (ԵԲԳ. Pono արժ.). յար-

դարեմ, խառնեմ, յօրինեմ,

կարգեմ, կարգաւորեմ, նի-
թեմ, մեքենայեմ, նենգ գոր-
ծեմ, գիւրեմ, ծածկեմ, թա-
ղեմ, համեմատեմ, հաւասարեմ,
զուգեմ :

Comportatio-ónis (էգ.). գնացք,
ընթացք, կարգ, փոխում :

Compórtio (նշ. Porto աբ.). առ-
նիւմ, առաջնորդեմ, կրեմ :

Compos - potis (աժ.). ստացիչ,
կարող, բաւական, յաջողակ :

» compos suae mentis. մտացի,
անձնատէր, անձնիշխան, հան-
ձարեղ, իմաստուն :

» compos libertátis. ազէկամփ,
որ ունիցի ազատութիւն և
անձնիշխանական կամն :

» compos voti. որոյ ժամանեալ
իցէ 'ի դիտաւորութիւն իւր,
որ եհաս 'ի նպատակն :

Composite - itius (Վք.). վայել-
չութեամբ, բաւ պատշաճի,
խաղաղութեամբ, գիւրաւ,
կարգաւ :

Compositio-ónis (էգ.). կազմու-
թիւն, յօրինուած, յարգա-
րումն, խառնութիւն, խառ-
նուած, յօդուած, զուգու-
թիւն, մերձաւորութիւն, կար-
գաւորութիւն, դաշն, պայ-
ման, հանդերձանք պաղոց,
շաքարամիրգը, բանդակ :

Compósitor-óris (ար.). կազմիչ,
խառնիչ, յօրինիչ, գրագիր,
մատենագիր :

Compositúra-ae (էգ.). կազմու-
թիւն, յօրինուած, կարգ,
կարգաւորութիւն :

Compositus-ta-tum (անշ. ԿԷք.).
Տե՛ս Compóno.

» compósito կա՛մ ex compósito.
Փոքան, փախորհուրդ :

Computatio-ónis (էգ.). խնճոյք,
շաշ, իրաւութիւն, խրա-
խունք, շուայտութիւն, զեղ-
խութիւն :

Compótor-óris (ար.). ընկեր ու-
րաւութեան, իրախճանա-
կից, գինարբու :

Compótrix - ricis (էգ.). կին գի-
նեմու :

Compránsor - óris (ար.). սեղա-
նակից, ճաշակից, հացակից :

Comprecatio-ónis (էգ.). հասա-
րակաց ազօթք, պաղատանք,
խնդրումք :

Cómprecor (հր. Precor աբ.).
ազօթս և պաղատանս մատու-
ցանեմ, պաղատիմ, աղերսեմ,
աղաչեմ, հայցեմ, խնդրեմ :

Comprehéndo (նշ. Prehéndo
աբ.). առնում, ունիմ, ըմբռ-
նեմ, գրաւեմ, յանկարծակի
հասանեմ, 'ի վեր հանեմ, բռ-
վանդակեմ, փակեմ, համա-
ռօտեմ, իմանամ, ուռնալիմ :

Comprehensibilis - le (աժ.). բռ-
վանդակելի, իմանալի :

Comprehénsia - ónis (էգ.). ա-
ռումն, խելամառութիւն, իմա-
ցութիւն, հասումն, ծանօ-
թութիւն, տեղեկութիւն,
շրջուած, շրջան բանից :

Comprehénso (նշ. Prehénso
աբ.). զձեռանէ ունիմ, ձեր-
բակալ առնեմ, բռնեմ :

Comprehensus - sa - sum (անց. րբ.). Տես Comprehendo.

Compréssé - ssius (Աբ.). համառօտիւք, կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս :

Compréssio - ónis (Էգ.). ճընշումն, զրկախառնութիւն, փարուսն :

Compréssus-sa-sum (անց. րբ.). Տես Comprimo.

Compréssus-sa-sum (-sior) ած. անձուկ, ամփոփ, ճնշեալ, ճմլեալ, փակեալ, պատեալ :

Cómprimo (Երգ. Premo արծ.). ճնշեմ, ճմլեմ, կոխան առնեմ, կոխեմ, սեղմեմ, պնդեմ, նուաճեմ, սանձահարեմ, 'ի չափու ունիմ :

• cómprimo annónam. գնեմ զնպարակս առ 'ի վերստին վաճառելոյ :

Comprobatio - ónis (Էգ.). հաճութիւն, հաւանութիւն, ընդունելութիւն, հաստատութիւն :

Comprobátor - óris (ար.). հաստատիչ, հաւան :

Cómprobo (Երգ. Probo արծ.). հաճիմ, հաւանիմ, հաւան լինիմ, հաստատեմ, ընդունիմ, զգործ առնում, փորձեմ, վաւերական առնեմ, հաւատարմացուցանեմ :

Compromissarius iudex - dicis (ար.). իրաւարար, դատաւոր, միջնորդ, խաղաղարար, ընտրոյ տէր, իրաւընտիր :

Compromissum - si (չգ.). իրաւ

արարութիւն, դատաստան իրաւընտրի :

Compromitto (Երգ. Promitto արծ.). թողում զդատն յընտրութիւն այլոց, ապաստան առնեմ, 'ի վտանգի դնեմ :

Compugno (չգ. Pugno արծ.). 'ի միասին կազեմ, ընդ միմեանս կռուիմ, մաքառիմ, մրցիմ :

Compulso (չգ. Pulso արծ.). բախեմ, զարկուցանեմ, ընդհարկանիմ, ծեծեմ :

Compulsor - óris (ար.). բռնադատիչ, տազնսպիչ, վանիչ :

Compulsus-sa-sum (անց. րբ.). Տես Compello.

Compunctio - ónis (Էգ.). խայթողութիւն, խայթուած, ստորջանք, զղջութիւն, զղջումն :

Compunctus-ta-tum (անց. րբ.). Տես Compungo.

Compungo-nxi (Երգ. Pungo արծ.). խայթեմ, խոցեմ, կսկծեցուցանեմ, պիսակ գործեմ :

Compurgo (Երգ. Purgo արծ.). մաքրեմ, սրբեմ, յտակիմ, լուսաւոր առնեմ, լուսաւորեմ, պայծառացուցանեմ, շքեղացուցանեմ, փառաւորեմ :

Computabilis - le (ած.). թուական, համարողական :

Computatio - ónis (Էգ.). հաշիւ, համար :

Computátor - óris (ար.). համարակար, համարող :

Cómputo (Երգ. Puto արծ.). համարեմ, հաշուիմ, թուեմ, 'ի համար արկանեմ :

Computrésco (չղ. Putrésco ար.՝).
 նեխիմ, փտիմ, ապականիմ :
 Comte - tius (Վէ.՝). ըստ պատ-
 շաճի, 'ի դէպ, գեղեցիկս,
 պաճուճանօք :
 Comtus - ta - tum (անց. Դրէ.՝).
 Տես Como.
 Comtus - ta - tum (-tior-tissimus)
 ած. զարդարեալ, պաճուճա-
 զարդ, պաճուճեալ :
 Comtus - us (ար.՝). յարդարումն,
 զարդ, վայելչութիւն, գե-
 ղեցկութիւն, պաճուճանք :
 Cómula - ae (Էգ.՝). գիսակ, հիւ-
 սակ :
 Conámen - minis (չղ.՝). ջան,
 փոյթ, ծգունք, հնարք :
 Conaméntum - ti (չղ.՝). օգնու-
 թիւն, ձեռնտուութիւն, օգ-
 նականութիւն, պաշտպանու-
 թիւն, սատարութիւն, թի-
 կունք :
 Conátio - ónis (Էգ.՝) }
 Conátum - ti (չղ.՝) } ծգունք,
 Conátus - us (ար.՝) }
 փոյթ, ջան, հնարք, փորձ,
 թեւակոխութիւն, բնածին
 բարք, բնական ազդեցութիւն :
 Concaédes - dium (Էգ.՝). պատ-
 իայտակերտ, կրճիմ,
 յոյտ, հողաբլուր :
 Concaéficio (նրգ. Calefácio ար.՝).
 ցանեմ, բորբոքեմ, կեն-
 յուցանեմ :
 Concaéctus - ia - ium (ած.՝).
 ջերմացեմ, ջերմագոյն :
 Concaéctus - ta - tum (անց. Դրէ.՝).
 Concalefácio.

Concalesio (չղ. Calefio ար.՝).
 ջեռնում, ջերմացեմ լինիմ,
 գոլանամ, ջերանիմ :
 Concáleo (չղ. Cáleo ար.՝). կամ }
 Concalésco (չղ. Calésco ար.՝) }
 ջերանիմ, տոչորիմ, ջեռու-
 ցանիմ, ջերմացեմ լինիմ,
 վառեալ բորբոքիմ, խմորիմ :
 Concálleo (չղ. Cálleo ար.՝). բր-
 տանամ, փապարիմ, խստա-
 նամ, կարծրանամ, քարանամ :
 Concamerátio - ónis (Էգ.՝). կա-
 մարակապ սենեակ, բոլորա-
 կութիւն :
 Concámero (նրգ. Cámero ար.՝).
 կամարօք կապեմ, կամարա-
 յարկ գործեմ :
 Concastigo (նրգ. Castigo ար.՝).
 կշտամբեմ, սաստեմ, յանդի-
 մանեմ, պատուհասեմ, պա-
 տուհասակոծ առնեմ, պատ-
 ժեմ, ուղղեմ, խրատեմ :
 Concavátus - ta - tum (անց. Դրէ.՝).
 Տես Concavo.
 Concavo (նրգ. Cavo ար.՝). գո-
 դեմ, փոսեմ, փորեմ, խորեմ,
 բրեմ, կորացուցանեմ :
 Concavus - va - vum (ած.՝). գո-
 դեալ, գոգաձև, խոր, փո-
 սեալ, խոռոչացեալ :
 Concédo (չղ. et նրգ. Cedo ար.՝).
 մեկնիմ, մեկուսանամ, եր-
 թամ, գնամ, տեղե տամ, թո-
 ղում, շնորհեմ, զիջանիմ,
 ներեմ, հրաման տամ :
 » concédo domum. առանձնա-
 նամ 'ի տան, թագչիմ 'ի բնա-
 կութեան :

» concédo nátureae, fato կամ vitâ.
մեկնիմ յաշխարհէ, վախճա-
նիմ, մեռանիմ, 'ի կենսոց սն-
կանիմ, կատարիմ :

Concélebro (նրդ. Célebro արհ.).
յաճախեմ, ցանկորդեմ, ցըն-
ծամ, աօնեմ, աօն խմբեմ, աօ-
նախմբեմ :

Concélo (նրդ. Celo արհ.). թա-
գուցանեմ, ծածկեմ, ղողեմ,
առաքաստեմ, սրողիմ :

Concéntio - ónis (իգ.). գեղգե-
ղանք, միաբանութիւն նուա-
գաց, դաշնակութիւն, դա-
շինք, միակամութիւն :

Concentúrio (նրդ. Centúrio արհ.).
գունդս գունդս հարիւր ա-
րանց կազմեմ, միւսանգամ
խորհիմ, յուշ ածեմ, հարիւ-
րապատիկ առնեմ :

Concéntus - us (ար.). միաբանու-
թիւն երգոց, գեղգեղանք,
դաշնակցութիւն, դաշինք,
ընկերութիւն :

Conceptáculum - li (չղ.). անօթ,
ժողովետղ, աւազան, կոնք :

Conceptio - ónis (իգ.). յղու-
թիւն, խորհուրդ, ձև, կեր-
պարանք, միաբանութիւն,
ժողով :

Conceptivæ feriae - iárum (իգ.).
շարժուն vel փոփոխելի տօնք :

Conceptus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concípio.

Conceptus - ta - tum (-tissimus)
առ. յղացեալ, իմանալի :

» conceptis verbis. յայտնապէս,
առանձինն, մեկին բանիւք :

Conceptus - us (ար.). յղութիւն,
խորհուրդ, սաղմն, ժողովետղ :

Concérho (նրդ. Carpo արհ.). պա-
տառեմ, յօշեմ, բեկանեմ, ընդ
չորս բաժանեմ, հերձանեմ :

Concéruptus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concérpo.

Concertátio - ónis (իգ.). փառ,
կռիւ, վիճումն, պայքար, հա-
կառակութիւն, մաքառումն :

Concertatíva accusátio - ónis (իգ.).
փոխադարձ ամբաստանու-
թիւն, երկակողմանի չարա-
խօսութիւն :

Concertátor - óris (ար.). նախանձ-
ընդդէմ, նախանձաւոր, ատոյ-
եան, մրցող :

Concertatórius - ia - ium (առ.).
կռուական, կռուասէր, հա-
կառակասէր, վիճասէր, վի-
ճող, մաքառող, կազացող :

Concertátus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Concérto.

Concérto (չղ. Certo - tas արհ.).
կռուիմ, կազիմ, հակառակիմ,
մաքառիմ, վիճիմ, մրցիմ, նա-
խանձընդդէմ լինիմ, մարտըն-
չիմ, պատերազմիմ :

Concessátio - ónis (իգ.). ընդհա-
տուութիւն, դուլ, դադարումն,
դատարկութիւն :

Concèssio - ónis (իգ.). շնորհք,
թողութիւն, հրաման, հաւ-
անութիւն :

Concèssio (չղ. Cesso արհ.). դա-
դարիմ, կասիմ, ընդ մէջ հա-
տանեմ, թողում զգործն,
զանց առնեմ :

Concéssum - si (չլ+.) } հրա-
Concéssus - us (ար.) }

ման, շնորհք, թողութիւն,
հաճութիւն, հաւանութիւն:

Concéssus - sa - sum (անց. ԴԵԲ).
Տես Concédo.

Concha - ae (էգ.). խեցի, խեցե-
մորթ, գաղտակուր, կոնք,
պուտնարդ, տաշտ, պնակ,
ափսէ:

Conchátus - ta - tum (ած.). կոն-
քաձե, գոգաձե, գոգեալ:

Conchis - is (էգ.). բակլայ՝ հան-
դերձ փոճկոյն իւրով:

Cónchula - ae (էգ.). փոքրիկ խե-
ցի, կոնք փոքր:

Conchyliátus - ta - tum (ած.). ծի-
րանեզոյն, ծիրանի:

Conchylium - lii (չլ+.). խեցե-
մորթ, խեցի, գաղտակուր,
ծովու ծիրանի, հանդերձ ծի-
րանի:

Conchyta - ae (ար.). որսորդ գաղ-
տակրաց:

Concido - idi (նրգ. Caedo արգ.).
հատանեմ, կտրեմ, բեկանեմ,
խորտակեմ, կոտորեմ, բախեմ,
հարկանեմ, անդամ անդամ
յօշեմ, սպանանեմ:

Cóncido - di (չլ+.). Cado արգ.).
անկանիմ, կործանիմ, գլծեմ,
սլծեմ, դարահոս դահավէժ
նիմ, գլորիմ, վախճանիմ,
ուանիմ:

Concido ánimo կամ mente.
հատիմ, լքանիմ, սրտաբեկ
նիմ, սրտաբեկիմ, վեհերիմ,
ստասրտիմ, յոգնիմ:

» concidunt venti. դադարեն
հողմունք, հանդարտէ հողմն:

Concieo (նրգ. Cieo արգ.). 'ի խոր-
հուրդ կոչեմ, ժողովեմ, գու-
մարեմ, հաւաքեմ, զրգռեմ,
դրգեմ, յուզեմ:

Conciliábulum - li (չլ+.). չարա-
ժողով, ժողով ապստամբաց,
պոռնկանոց, բողանոց:

Conciliátio - ónis (էգ.). հաշտու-
թիւն, միաւորութիւն, միու-
թիւն, խաղաղութիւն:

Conciliátor - óris (ար.). հաշտե-
ցուցիչ, միջնորդ, խաղաղա-
բար, բարեխօս, կաւատ:

Conciliatrícula - ae } էգ. կին
Conciliátrix - rícis }

հաշտեցուցիչ, խօսնակից,
բարեխօս, կաւատ:

Conciliátura - ae (էգ.) } միա-
Conciliátus - us (ար.) }

բանութիւն, խաղաղարարու-
թիւն, հաշտութիւն:

Conciliátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ).
Տես Concilio.

Concilio - lias - liávi - liátum - liáre
(նրգ.). խտացուցանեմ, խրո-
նեմ, կուտեմ, ծմլեմ, ծնշեմ,
միաւորեմ, յօդեմ, պնդեմ,
հաշտեցուցանեմ, բարեկամե-
ցուցանեմ, հայթայթեմ:

» concilio te ad álium կամ áli-
teri. հաշտեցուցանեմ զքեզ
ընդ ընկերի:

Conciliium - lii (չլ+.). միութիւն,
միաւորութիւն, ժողովուրդ,
ժողով, սիւնհողոս, խումբ,
ակումբ:

Concinnatio - ónis (իգ.)• կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, յարդարումն, յօրինումն :

Concinnátor - óris (ար.)• յարդարիչ, յօրինիչ, նորոգիչ, ծարտար, հնարագիւտ :

» concinnátor causárum. մաքառող, վիճող, կազացող, կռուարար :

Concinnatórius - ia - ium (աթ.)• գեղեցկացուցիչ, զարդարիչ, վայելուչ :

Concinne - nius } Աբ. վայելուչս,
Concinniter }
գեղեցիկս, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ծահ, ազնուագոյն, բարեղք, քաջ :

Concinnitas - tátis (իգ.)• վայելչութիւն, զարդ, պատշաճութիւն, զարդարանք, պաճուծանք, պճնութիւն, շքեղութիւն, շուք :

Concinnio - nas - návi - nátum - náre (նրգ.)• յօրինեմ, յարդարեմ, զարդարեմ, պաճուծեմ, պրծնեմ, կարգեմ, կարգաւորեմ, ուղղեմ :

» concinnio viam. զձանապարհն յարդարեմ, հարթ առնեմ զուղին :

Concinnus - na - num (-nior) աթ. պատշաճ, կարող, բաւական, զարդարուն, բարեբարոյ, շնորհալից, վայելուչ, ծաղրաժու, շահաւոր, օգտակար :

» concinnus ad persuadéndum. համոզակեր, հաւանեցուցիչ :

Cóncino - cínui - céntum (չչ. et նրգ. Cano արհ.)• ձայնակից լինիմ, 'ի միասին երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, յարգարեմ, կարգեմ, միաբանիմ, հըռչակեմ :

Cóncio (նրգ. Cio արհ.)• 'ի խորհուրդ կոչեմ, գումարեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ, դրդեմ, գրգռեմ, յուզեմ :

Cóncio - ónis (իգ.)• ատենախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն, ծառ, ժողով, ակումբ, բեմք, զահ, աթու, բանախօսութիւն :

» ádvoco կամ voco conciónem. 'ի խորհուրդ կոչեմ, ատենա ժողովեմ :

Conciónális - le (աթ.)• ատենական, ժողովական, հրապարակական :

Conciónátor - óris (ար.)• քարոզ, քարոզիչ, հրապարակախօս, բանախօս, ատենախօս :

Conciónor - náris - nátus - nári (հար.)• հրապարակախօս լինիմ, հրապարակախօսեմ, քարոզեմ, ծառա խօսիմ :

Concípío - céptum (նրգ. Cápio արհ.)• յղանամ, ընդունիմ, ունիմ, փակեմ, բովանդակեմ, առնում, ըմբռնեմ :

» concípío morbum. հիւանդանամ, 'ի հիւանդութիւն անկանիմ, խօթանամ :

» concípío spem, spe áliquid. յոյս ունիմ, յուսամ, յուսաւից լինիմ :

Concise (ՎԷ.) համառօտիւք ,
կարճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ :

Concisio - ónis } ԷԳ. հատուցն ,
Concisúra - ae } կտրուցն , կրճատուցն նշա-

նագրաց 'ի մէջ բանից :

Concisus - sa - sum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Concido.

Concisus - sa - sum (- sior) ած.
հասեալ , համառօտ , հա-

կիրճ , կարճառօտ :

» concisa oratio. արագաբանու-

թիւն , կարճառօտ բանք :

Concitamentum - ti (չԳ.) թե-

լադրութիւն , հրապոյրք , գրը-

գուութիւն , դրդուցն , խթան :

Concitate - tius (ՎԷ.) արագ ,

փութապէս , փութանակի ,

շտապաւ , սաստիկ , ուժգին :

Concitatio-ónis (ԷԳ.) թեւադրու-

թիւն , հրապոյրք , ուժգնու-

թիւն , բռնութիւն , սաստկու-

թիւն , յոյզք մտաց :

Concitator-óris (ար.) հրապու-

սող . սողաօղ , ապստամբե-

cis (ԷԳ.) կին հրա-

րգուիչ , դրդիչ :

-tum (անց. ԴԵԷ.)

to.

1 - tum (- tior - tis-

.. արագ , երագ ,

ոյտ , փոյթ , ժիր :

• Cito (արժ.) հրա-

Cóncitus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)
Տես Concio և Cóncio.

Conciúncula - ae (ԷԳ.) կարճա-

ռօտ բանք , արագաբանու-

թիւն :

Conclamatio - ónis (ԷԳ.) աղա-

ղակ , գոչիւն , շաչիւն , դղր-

դիւն , կարկաչիւն , գոգու-

թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,

Conclamátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)

Տես Cónclamo.

Conclamátus-ta-tum (-tíssimus)

ած. հռչակաւոր , անուանի ,

հոյակապ , երեւելի , ակննա-

ղի , համբաւաւոր :

Conclámito (չԳ. Clámito արժ.) }

Conclámo (չԳ. Clamo արժ.) }

աղաղակ բառնամ , աղաղա-

կեմ , զաղաղակ դնեմ vel տամ ,

միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma. փողա-

նշանս հարկանեմ , յայտ առ-

նեմ զպատերազմ :

» conclamátum est. վճարեալ

ին իրքն , յանգ ելեալ է գործդ :

Concláve - vis }

Concláviu - vii }

չԳ. դահլիճ ,

ներքին սենեակ , խուց , տուն

խորհրդոյ , ժողով կարդինա-

լաց յաղագս ընտրութեան

Վահանայապետի :

Conclúdo (նԳ. Claudio արժ.)

փակեմ 'ի ներքս , աղիւնեմ ,

ցուցանեմ , յառաջ բերեմ , ըն-

ծայեցուցանեմ :

Conclúse (ՎԷ.) չափով , դաշ-

նակութեամբ , յօրինեալ բար-

բառով :

Conclusio-ónis (իգ.). փակումն,
վախճան, կատարած, կնիք,
հետևութիւն, լրումն :

» conclusio orationis. վախճան
ճառին, վերջին բանք, յոր-
դորակ, վերջաբան :

» conclusio verborum. շրջանի
բանից, շրջուած :

Conclusiuncula - ae (իգ.). հա-
մառու խնդիր, հակիրճ հե-
տևութիւն :

Conclusúra - ae (իգ.). երկաթի
պահանգ որմնոց :

Conclúsus - sa - sum (առ. ԴԵԷ.).
Տես Conclúdo.

Concócctio-ónis (իգ.). հալումն,
ամբողմն :

Concócctus - ta - tum (առ. ԴԵԷ.).
Տես Concóquo.

Concoenátio - ónis (իգ.). խրա-
խութիւն, խրախուճք, կո-
չուճք, խնճոյք, ընթրիք,
հացկերոյթ :

Cóncolor - óris (առ.). միագոյն,
միանշան :

Cóncquo (նրգ. Cóquo աբ.).
սամ եփել, հալեմ, ամբքեմ :

» cóncquo ódia. հանդուրժեմ
ստեղծութեանց, սանիմ թըշ-
նամուլութեանց :

» tibi concoquéndum est. պարտ
է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (իգ.). միաբանու-
թիւն, միակամութիւն, դա-
շինք, ընկերութիւն :

Concórditer - dius - díssime (ԱԷ.).
միաբանութեամբ, հասարա-
կաց հաւանութեամբ :

Concórdas - dávi - dátum - dáre
(չգ.). միաբանիմ, համաշունչ
միախորհուրդ լինիմ :

» opiniones concórdant. միա-
բան են կարծիքն :

Concórpore (նրգ. Córporo աբ.).
յօդեմ 'ի մի մարմին, միա-
որեմ, խառնեմ, կցեմ :

Concors - órdis (-dior - díssimus)
առ. միաբան, միասիրտ, հա-
մաշունչ, համամիտ :

Concrebréscó (չգ. Crebréscó
աբ.). աճեմ, զարգանամ, ա-
ռաւելում, յաճախեմ :

Concréditus - ta - tum (առ. ԴԵԷ.).
Տես Concrédo.

Concrédo (նրգ. Credo աբ.).
յաւանդ տամ, աւանդեմ, հաւ-
ատամ, յանձն առնեմ, 'ի պա-
հետի դնեմ :

Concremátus - ta - tum (առ. ԴԵԷ.).
Տես Cóncremo.

Concreméntum - ti (չգ.). թան-
ձրութիւն, խտութիւն, հո-
ծութիւն, միութիւն, կոյտ :

Cóncremo (նրգ. Cremo աբ.).
այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ,
հրոյ ճարակ տամ :

Cóncreo (նրգ. Creó աբ.). 'ի միա-
սին ստեղծանեմ, արարչա-
կից լինիմ :

Cóncrepo (չգ. et նրգ. Crepo
աբ.). շաչեմ, աղմուկ հա-
նեմ, հնչեցուցանեմ :

» cóncrepo digitis. կռինչ հա-
նեմ մատամբ :

» cóncrepo aera. հնչեցուցա-
նեմ անօթս պղնձիս :

» *concrepant arma.* անդ էր լսել շաչին շառաչին զինուց :

Concrescētia - *ae* (իգ.) . պաղումն, սառն, սառամանիք :

Concrēscō (չգ. *Cresco* արգ.) . խտանամ, հոծ և մած լինիմ, մածնում, թանձրանամ :

» *concrēscō glacie.* սառիմ, պաղիմ, պաղանամ :

Concrētio - *ōnis* (իգ.) . հոծութիւն, խտութիւն, թանձրութիւն, միութիւն, շեղջ, կոյտ, շեղջակոյտ :

Concrētus - *ta* - *tum* (անց. դրբ.) . Տես *Concrēscō* .

Concrētus - *ta* - *tum* (-*tior*) ան. խիտ, հոծ, թանձր, մած, թանձրամած, խառնուածոյ :

» *aēr concrētus.* հոծ և խիտ օդ :

» *aqua frigore concrēta.* ջուր իբրև զսառն պաղեալ :

» *lac concrētum.* կաթն մածեալ, մակարդ :

Concrētus - *us* (ար.) . խտութիւն, թանձրութիւն, հոծութիւն, միութիւն, շեղջակոյտ :

Concrīminor (հար. *Crīminor* արգ.) . պարսաւեմ, սողտանեմ, պախարակեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Concrispātus - *ta* - *tum* (անց. դրբ.) . Տես *Concrispo* .

Concrispo (նրգ. *Crispo* արգ.) . զանգուրս վարսից յօրինեմ, խոպոպեմ :

Concrúciōr (հար. *Crúciōr* արգ.) . չարչարակից լինիմ, վշտակից եմ, ակտակցիմ :

Concúbia nox-oetis (իգ.) . հասարակ գիշեր, մշջ գիշեր, հասարակած գիշերոյ :

Concubína - *ae* (իգ.) . հարձ :

Concubinátus - *us* (ար.) . հարձակալութիւն :

Concubínus - *ni* (ար.) . հարձակալ, հարձաւոր, հոմանի, սեղեխ :

Concúbitus - *us* (ար.) } խառնք,

Concúbium - *bii* (չգ.) } խառնակութիւն, ննջիւն :

» *concúbium noctis.* հասարակած գիշերի, մշջ *vel* հասարակ գիշեր :

Conculcátio - *ōnis* (իգ.) . կոխումն :

Concúleo (նրգ. *Calco* արգ.) . կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ :

Concúmbo - *bis* - *cúbui* - *cúbitum* - *bere* (չգ.) . քունեմ ընդ ումք, ննջեմ 'ի միասին, ընկողմանիմ 'ի մահիճս ընդ ալլում :

Concúpio (նրգ. *Cúpio* արգ.) }

Concupisco - *scis* - *scere* (նրգ.) } ցանկամ, ցանկանամ փափաքեմ, բաղձամ, ըղձանամ, իղձ լինիմ, տենչանամ, տենջամ, անձկանամ :

Concupiscētia - *ae* (իգ.) . ցանկութիւն, տենչանք, տափանք, պաղչոտութիւն, անառակութիւն :

Concupitus - *ta* - *tum* (անց. դրբ.) . Տես *Concúpio* .

Concúro (նրգ. *Curo* արգ.) . զամենայն փոյթ յանձին օւնիմ,

խնամ տանիմ, խնամարկեմ,
հոգամ, յանձանձեմ :

Concúrro - rri (լլթ. Curro արհ.).
'ի միասին ընթանամ, ընթա-
ցակից լինիմ, մրցիմ, մաքա-
ռիմ, մարտնչիմ, պատահիմ,
ընդհարկանիմ, դիմեմ, ա-
պաւինիմ, միաբանիմ, դէպ
լինիմ, 'ի միասին դիպիմ :

Concursátio - ónis (իգ.). վազք,
ոստոստուէն, պատանդութիւն :

Concursátor - óris (ար.). վազվա-
զող, այսր անդր ոստոստող :

Concúrsio - ónis (իգ.). ընթա-
ցակցութիւն, մրցութիւն,
խուռնընթաց բազմութիւն,
համագունդ խուժան :

Concúrso (լլթ. Curso արհ.). վազ-
վազեմ, այսր անդր ոստոստեմ :

Concúrsus - us (ար.). մրցութիւն,
համագունդ բազմութիւն,
խառնուրդ, կռիւ, զուպա-
րած, գործակցութիւն :

Concúrvo (նրգ. Curvo արհ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, ծռեմ, կորա-
ցուցանեմ, թիւրեմ :

Concússio - ónis (իգ.). թօթա-
փումն, երեբումն, ցնցումն,
շարժումն, սասանութիւն,
յափշտակութիւն, հարստա-
հարութիւն, զրկումն :

Concússio - sas - sávi - sá - tum - sáre
(նրգ.). թօթափեմ, շարժեմ,
յուզեմ, խռովեմ, ամբոխեմ,
տատանեմ, երեբեմ, սասանե-
ցուցանեմ, խառնակեմ, շփո-
թեմ, ապստամբեցուցանեմ,
'ի քնին արկանեմ :

Concússus - sa - sum (անց. րրգ.).
Տես Concútio.

Concússus - us (ար.). երեբումն,
ցնցումն, թօթափումն, շար-
ժումն, հարստահարութիւն,
յափշտակութիւն :

Concútio, cóncutis - cússi - cússum
(նրգ. Quátio արհ.). շարժեմ,
յուզեմ, խռովեմ, երեբեմ,
խառնակեմ, ապստամբեցու-
ցանեմ, քննեմ, հետազօտեմ :

Cóndecet (րմլ. Decet արհ.). վա-
յելէ, ըմբոն և 'ի դէպ է, պարտ
և պատշաճ է, պէտս ունի :

Condecóre (Վլլ.). ըստ պատշա-
ճի, արժանապէս, մեծաշուք
փառաւորութեամբ :

Condecóro (նրգ. Decóro արհ.).
զարդարեմ, շքեղացուցանեմ,
պաճուճեմ, պճնեմ :

Condeliquésco (լլթ. Deliquésco
արհ.). հալիմ, լուծանիմ :

Condemnátio - ónis (իգ.). դա-
տապարտութիւն, վճիռ դա-
տապարտութեան, պարտա-
ւորութիւն, դատավճիռ :

Condemnátor - óris (ար.). ամ-
բաստան, դատախազ, դա-
տապարտիչ :

Condemnátus - ta - tum (անց.
րրգ.). Տես Condémno.

Condémno (նրգ. Damno արհ.).
դատապարտեմ, պարտաւո-
րեմ, պարտաւոր առնեմ :

» criminis, crimine կամ de crí-
mine condémno. դատապար-
տեմ ըստ յանցանոց, զլրիժա-
պարտ առնեմ :

Computresco (չլտ. Putresco արժ.).

նեխիմ, փտիմ, ապականիմ :

Comte - tius (Վէ.). ըստ պատ-

շաճի, 'ի դէպ, գեղեցիկս, պաճուճանօք :

Comtus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Como.

Comtus - ta - tum (-tior-tissimus)

աթ. զարդարեալ, պաճուճազարդ, պաճուճեալ :

Comtus - us (ար.). յարդարումն,

զարդ, վայելչութիւն, գեղեցկութիւն, պաճուճանք :

Cómula - ae (էգ.). գիսակ, հիւսակ :

Conámen - minis (չլտ.). ջան,

փոյթ, ծգունք, հնարք :

Couaméntum - ti (չլտ.). օգնու-

թիւն, ձեռնտուութիւն, օգնականութիւն, պաշտպանութիւն,

սատարութիւն, թիկունք :

Conátio - ónis (էգ.)

Conátum - ti (չլտ.)

Conátus - us (ար.)

փոյթ, ջան, հնարք, փորձ, թեակոխութիւն, բնածին բարք, բնական ազդեցութիւն :

Concaédes - dium (էգ.). պատ-

նէշ փայտակերտ, կրճիմ, քարակոյտ, հողաբլուր :

Concalefácio (նրգ. Calefácio արժ.)

ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, կենդանացուցանեմ :

Concalefactórius - ia - ium (աթ.).

ջերմ, ջերմաջերմ, ջերմագոյն :

Concalefactus - ta - tum (առ. Դրբ.)

Տես Concalefácio.

Concalefio (չլտ. Calefio արժ.).

ջեռնում, ջերմաջերմ լինիմ, գոլանամ, ջերանիմ :

Concáleo (չլտ. Cáleo արժ.)

Concalésco (չլտ. Calésco արժ.)

ջերանիմ, տոչորիմ, ջեռուցանիմ, ջերմաջերմ լինիմ, վառեսլ բորբոքիմ, խմորիմ :

Concálleo (չլտ. Cálleo արժ.). բըր-

տանամ, փապարիմ, խստանամ, կարծրանամ, քարանամ :

Concamerátio - ónis (էգ.). կա-

մարկապ սենեակ, բոլորակութիւն :

Concámero (նրգ. Cámero արժ.).

կամարօք կապեմ, կամարալարկ գործեմ :

Concastigo (նրգ. Castigo արժ.).

կշտամբեմ, սաստեմ, յանդիմանեմ, պատուհասեմ, պատուհասակոծ առնեմ, պատ-

ժեմ, ուղղեմ, խրատեմ :

Concavátus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Cóncavo.

Cóncavo (նրգ. Cavo արժ.). գո-

գեմ, փոսեմ, փորեմ, խորեմ, բրեմ, կորացուցանեմ :

Cóncavus - va - vum (աթ.). գո-

գեալ, գոգաձև, խոր, փոսեալ, խոռոչացեալ :

Concédo (չլտ. et նրգ. Cedo արժ.).

մեկնիմ, մեկուսանամ, երթամ, գնամ, տեղի տամ, թողում, շնորհեմ, զիջանիմ,

ներեմ, հրաման տամ :

» concédo domum. առանձնա-

նամ 'ի տան, թագչիմ 'ի բնակութեան :

» concédo natúrae, fato կամ vitâ.

մեկնիմ յաշխարհէ, վախճանիմ, մեռանիմ, 'ի կենաց անկանիմ, կատարիմ :

Concélebro (նրգ. Célebro արգ.). յաճախեմ, ցանկորդեմ, ցընծամ, աօնեմ, աօն խմբեմ, աօնախմբեմ :

Concélo (նրգ. Celo արգ.). թագաւանեմ, ծածկեմ, ղողեմ, առագաստեմ, սքողեմ :

Concéntio - ónis (եգ.). գեղգեղանք, միաբանութիւն նուագաց, դաշնակութիւն, դաշինք, միակամութիւն :

Concentúrio (նրգ. Centúrio արգ.) գունդս գունդս հարիւր արանց կազմեմ, միւսանգամ խորհիմ, յուշ ածեմ, հարիւրապատիկ առնեմ :

Concéntus - us (ար.). միաբանութիւն երգոց, գեղգեղանք, դաշնակցութիւն, դաշինք, ընկերութիւն :

Conceptáculum - li (չլգ.). անօթ, ժողովետղ, աւագան, կոնք :

Concéptio - ónis (եգ.). յղութիւն, խորհուրդ, ձե, կերպարանք, միաբանութիւն, ժողով :

Conceptivæ feriae - iárum (եգ.). շարժուն vel փոփոխելի տօնք :

Concéptus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Concípío.

Concéptus - ta - tum (-tissimus) ան. յղացեալ, իմանալի :

» concéptis verbis. յայնապէս, առանձինն, մեկին բանիւք :

Concéptus - us (ար.). յղութիւն, խորհուրդ, սողմն, ժողովետղ :

Concérho (նրգ. Carpo արգ.). պատառեմ, յօշեմ, բեկանեմ, ընդչորս բաժանեմ, հերձանեմ :

Concéptus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Concérpo.

Concertátio - ónis (եգ.). փառ, կոլիւ, վիճումն, պայքար, հակառակութիւն, մաքառումն :

Concertatíva accusátio - ónis (եգ.) փոխադարձ ամբաստանութիւն, երկակողմանի չարախօսութիւն :

Concertátor - óris (ար.). նախանձընդդէմ, նախանձաւոր, ախոյեան, մրցող :

Concertatórius - ia - ium (ան.). կռուական, կռուասէր, հակառակասէր, վիճասէր, վիճող, մաքառող, կազացող :

Concertátus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Concérto.

Concértó (չլգ. Certo - tas արգ.). կռուիմ, կազիմ, հակառակիմ, մաքառիմ, վիճիմ, մրցիմ, նախանձընդդէմ լինիմ, մարտընչիմ, պատերազմիմ :

Concessátio - ónis (եգ.). ընդհատութիւն, դուլ, դադարումն, դատարկութիւն :

Concéssio - ónis (եգ.). շնորհք, թողութիւն, հրաման, հաւանութիւն :

Concéssó (չլգ. Cesso արգ.). դադարիմ, կասիմ, ընդ մէջ հատանիմ, թողում զգործն, զանց առնեմ :

Concéssum - si (չդ.) } հրա-
Concéssus - us (ար.) }

ման, շնորհք, թողութիւն,
հաճութիւն, հաւանութիւն:

Concéssus - sa - sum (անց. դրբ.).

Տես Concédo.

Concha - ae (էգ.). խեցի, խեցե-
մորթ, գաղտակուր, կոնք,
պռտնարդ, տաշտ, պնակ,
ափսէ:

Conchátus - ta - tum (աչ.). կոն-
քածե, գոգածե, գոգեալ:

Conchis - is (էգ.). բակլայ՝ հան-
դերձ փոճկոյն իւրով:

Cónchula - ae (էգ.). փոքրիկ խե-
ցի, կոնք փոքր:

Conchylíatus - ta - tum (աչ.). ծի-
րանգոյն, ծիրանի:

Conchylium - lii (չդ.). խեցե-
մորթ, խեցի, գաղտակուր,
ծովու ծիրանի, հանդերձ ծի-
րանի:

Conchyta - ae (ար.). որսորդ գաղ-
տակոց:

Concido - idi (նրգ. Caedo արգ.).
հատանեմ, կտրեմ, բեկանեմ,
խորտակեմ, կոտորեմ, բախեմ,
հարկանեմ, անպամ անդամ
յօշեմ, սպանանեմ:

Cóncido - di (չդ. Cado արգ.).
անկանիմ, կործանիմ, գթեմ,
գայթեմ, դարահոս դահավէժ
լինիմ, գլորիմ, վախճանիմ,
մեռանիմ:

» concido ánimo կամ mente.
վհատիմ, լքանիմ, սրտաբեկ
լինիմ, սրտաբեկիմ, վեհերիմ,
վատասրտիմ, յոգնիմ:

» concidunt venti. դադարեն
հողմունք, հանդարտե հողմն:

Concióo (նրգ. Cíeo արգ.). 'ի խոր-
հուրդ կոչեմ, ժողովեմ, գու-
մարեմ, հաւաքեմ, գրգռեմ,
դրդեմ, յուզեմ:

Conciliábulum - li (չդ.). չարա-
ժողով, ժողով ապստամբաց,
պռոնկանոց, բողանոց:

Conciliátio - ónis (էգ.). հաշտու-
թիւն, միաւորութիւն, միու-
թիւն, խաղաղութիւն:

Conciliátor - óris (ար.). հաշտե-
ցուցիչ, միջնորդ, խաղաղա-
բար, բարեխօս, կաւատ:

Conciliatricula - ae } էգ. կին
Conciliátrix - rícis }

հաշտեցուցիչ, խօսնակից,
բարեխօս, կաւատ:

Conciliátura - ae (էգ.) } միա-
Conciliátus - us (ար.) }

բանութիւն, խաղաղարարու-
թիւն, հաշտութիւն:

Conciliátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Concilio.

Concilio - lias - liávi - liátum - liáre
(նրգ.). խտացուցանեմ, խրո-
նեմ, կուտեմ, ճմլեմ, ճնշեմ,
միաւորեմ, յօդեմ, պնդեմ,
հաշտեցուցանեմ, բարեկամե-
ցուցանեմ, հայթայթեմ:

» concilio te ad álterum կամ ál-
teri. հաշտեցուցանեմ զքեզ
ընդ ընկերի:

Concilium - lii (չդ.). միութիւն,
միաւորութիւն, ժողովուրդ,
ժողով, սինհոդոս, խումբ,
ակումբ:

Concinnatio - ónis (խփ.)։ կազմութիւն, պատրաստութիւն, հանդերձանք, յարդարումն, յօրինումն ։

Concinnator - óris (ար.)։ յարդարիչ, յօրինիչ, նորոգիչ, ծարար, հնարագիւտ ։

» concinnator causarum. մաքառող, վիճող, կազացող, կռուարար ։

Concinnatōrius - ia - ium (աթ.)։ գեղեցկացուցիչ, զարդարիչ, վայելուչ ։

Concinnē - nius } Դճ. վայելուչս,
Concinniter } Գեղեցիկս, ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ծահ, ազնուագոյն, բարւոք, քաջ ։

Concinnitas - tātis (խփ.)։ վայելչութիւն, զարդ, պատշաճութիւն, զարդարանք, պաճուճանք, պճնութիւն, շքեղութիւն, շուք ։

Concinnō - nas - nāvi - nātum - nāre (նրփ.)։ յօրինեմ, յարդարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պրճնեմ, կարգեմ, կարգաւորեմ, ուղղեմ ։

» concinnō viam. գծանապարհն յարդարեմ, հարթ առնեմ ղուղին ։

Concinnus - na - num (-nior) աթ. պատշաճ, կարող, բաւական, զարդարուն, բարեբարոյ, շնորհալից, վայելուչ, ծաղրածու, շահաւոր, օգտակար ։

» concinnus ad persuadendum. համոզակեր, հաւանեցուցիչ ։

Cóncino - cínui - céntum (չչ. et նրփ. Cano արժ.)։ ձայնակից լինիմ, 'ի միասին երգեմ, երգս առնում, նուագեմ, յարգարեմ, կարգեմ, միաբանիմ, հըռչակեմ ։

Cóncio (նրփ. Cio արժ.)։ 'ի խորհուրդ կոչեմ, գումարեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ, դրդեմ, զրգունեմ, յուզեմ ։

Cóncio - ónis (խփ.)։ ատենախօսութիւն, հրապարակախօսութիւն, ծառ, ժողով, ակումբ, բեմ, գահ, աթոռ, բանախօսութիւն ։

» ádvoco կամ voco conciónem. 'ի խորհուրդ կոչեմ, ատենա ժողովեմ ։

Concionális - le (աթ.)։ ատենական, ժողովական, հրապարակական ։

Concionátor - óris (ար.)։ քարոզ, քարոզիչ, հրապարակախօս, բանախօս, ատենախօս ։

Conciónor - nāris - nātus - nāri (հար.)։ հրապարակախօս լինիմ, հրապարակախօսեմ, քարոզեմ, ծառախօսիմ ։

Concípio - céptum (նրփ. Cápío արժ.)։ յղանամ, ընդունիմ, ունիմ, փակեմ, բովանդակեմ, առնում, ըմբռնեմ ։

» concípio morbum. հիւանդանամ, 'ի հիւանդութիւն անկանիմ, խօթանամ ։

» concípio spem, spe áliquid. յոյս ունիմ, յուսամ, յուսաւից լինիմ ։

Concise (Ալբ.). Համառօտիւք ,
կարճառօտս , կարճ 'ի կարճոյ :

Concisio - ónis } էգ. հատուցն ,
Concisúra - ae } կտրուցն , կրճատուցն նշա-
նագրաց 'ի մէջ բանից :

Concísus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Concído.

Concísus - sa - sum (- sior) ած.
հասեալ , համառօտ , հա-
կիրճ , կարճառօտ :

» concisa orátio. արագարանու-
թիւն , կարճառօտ բանք :

Concitaméntum - ti (չգ.). Թե-
լադրութիւն , հրապոյրք , գր-
գուութիւն , դրդութիւն , խթան :

Concítate - tius (Ալբ.). արագ ,
փութապէս , փութանակի ,
շտապաւ , սաստիկ , ուժգին :

Concítatio-ónis (էգ.). Թեւադրու-
թիւն , հրապոյրք , ուժգնու-
թիւն , բռնութիւն , սաստկու-
թիւն , յոյզք , մտաց :

Concítator - óris (ար.). հրապու-
րող , գրգռող , ապստամբե-
ցուցիչ :

Concítatrix - rícis (էգ.). կին հրա-
պուրիչ , գրգռիչ , դրդիչ :

Concítatus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Concído.

Concítatus - ta - tum (- tior - tis-
simus) ած. արագ , երագ ,
սաստիկ , շոյտ , փոյթ , ժիւր :

Cóncito (Նրգ. Cito արգ.). հրա-
պուրեմ , գրդռեմ , յուզեմ ,
դրդեմ , յարուցանեմ :

Cóncitor - óris (ար.). շարժիչ ,
պատճառք , առաջնորդ :

Cóncitus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Concideo և Cóncio.

Conciúncula - ae (էգ.). կարճա-
ռօտ բանք , արագարանու-
թիւն :

Conclamátio - ónis (էգ.). աղա-
ղակ , գոչիւն , շաչիւն , զղր-
դիւն , կարկաչիւն , գովու-
թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,

Conclamátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Cónclamo.

Conclamátus - ta - tum (- tissimus)
ած. հռչակաւոր , անուանի ,
հոյակապ , երեւեթ , ականաւ-
որ , համբաւաւոր :

Conclámito (չգ. Clámito արգ.) }
Conclámo (չգ. Clamo արգ.) }

աղաղակ բառնամ , աղաղա-
կեմ , զաղաղակ դնեմ vel տամ ,
միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma. փողա-
նշանս հարկանեմ , յայտ առ-
նեմ զպատերազմ :

» conclamátum est. վճարեալ
ին իրքն , յանգ ելեալ է գործի :

Concláve - vis } չգ. դահլիճ ,
Conclávium - vii }

ներքին սենեակ , խուց , տուն
խորհրդոյ , ժողով կարդինա-
լաց յաղագս ընտրութեան

Վահանայապետի :

Conclúdo (Նրգ. Claudio արգ.).
փակեմ 'ի ներքս , աղեմ ,
ցուցանեմ , յառաջ բերեմ , ըն-
ծայեցուցանեմ :

Conclúse (Ալբ.). չափով , դաշ-
նակութեամբ , յօրինեալ բար-
բառով :

Conclusio-ónis (իգ.) . փակումն ,
վախճան , կատարած , կնիք ,
հետևութիւն , լրումն :

› conclusio orationis. վախճան
ճառին , վերջին բանք , յոր-
դորակ , վերջաբան :

› conclusio verborum. շրջան
բանից , շրջուած :

Conclusiuncula - ae (իգ.) . հա-
մառօտ խնդիր , հակիրճ հե-
տևութիւն :

Conclusura - ae (իգ.) . երկաթի
պահանգ որմնց :

Conclusus - sa - sum (աւց. դրբ.) .
Տես Concluso.

Concōctio-ónis (իգ.) . հալումն ,
ամօքումն :

Concōctus - ta - tum (աւց. դրբ.) .
Տես Concōquo.

Concoenatio - ónis (իգ.) . խրա-
խուծիւն , խրախուճք , կո-
չունք , խնձոյք , ընթրիք ,
հացկերոյթ :

Cóncolor - óris (աթ.) . միագոյն ,
միանշան :

Cóncoquo (նրգ. Còquo արծ.) .
սամ եփել , հալել , ամօքել :

› cóncoquo ódia. հանդուրժեմ
ստեղծութեանց , տանիմ թըշ-
նամութեանց :

› tibi concoquéndum est. պարտ
է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (իգ.) . միաբանու-
թիւն , միակամութիւն , դա-
շինք , ընկերութիւն :

Concórditer - dius - díssime (ձլբ.) .
միաբանութեամբ , հասարա-
կաց հաւանութեամբ :

Concórdo - das - dávi - dátum - dáre
(չգ.) . միաբանիմ , համաշունչ
միախորհուրդ լինիմ :

› opiniones concórdant. միա-
բան են կարծիքն :

Concórporo (նրգ. Córporo արծ.) .
յօլեմ 'ի մի մարմին , միա-
որեմ , խառնեմ , կցեմ :

Concors - órdis (-dior - díssimus)
աթ. միաբան , միասիրտ , հա-
մաշունչ , համամիտ :

Concrebréscō (չգ. Crebréscō
արծ.) . աճեմ , զարգանամ , ա-
ռաւելում , յաճախեմ :

Concréditus - ta - tum (աւց. դրբ.) .
Տես Concrédo.

Concrédo (նրգ. Credo արծ.) .
յաւանդ տամ , աւանդեմ , հաւ-
ատամ , յանձն առնեմ , 'ի պա-
հետի դնեմ :

Concremátus - ta - tum (աւց. դրբ.) .
Տես Cóncremo.

Concreméntum - ti (չգ.) . թան-
ձրութիւն , խտութիւն , հո-
ծութիւն , միութիւն , կոյտ :

Cóncremo (նրգ. Cremo արծ.) .
այրեմ , կիզանեմ , տոչորեմ ,
հրոյ ճարակ տամ :

Cóncreo (նրգ. Creo արծ.) . 'ի միա-
սին ստեղծանեմ , արարչա-
կից լինիմ :

Cóncrepo (չգ. et նրգ. Crepo
արծ.) . շաչեմ , աղմուկ հա-
նեմ , հնչեցուցանեմ :

› cóncrepo digitis. կռինչ հա-
նեմ մատամբ :

› cóncrepo aera. հնչեցուցա-
նեմ անօթս պղնձիս :

Concise (Աբ.)․ Համառօտիւք ,
կարճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ :

Concisio - ónis } ԷՔ․ Հատուցն ,
Concisúra - ae } կտրուցն , կրճատուցն նշա-

նագրաց 'ի մէջ բանից :

Concisus - sa - sum (անց․ ԴԵՔ․)․
Տես Concido.

Concisus - sa - sum (- sior) ած․
Հաստեալ , համառօտ , հա-
կիրճ , կարճառօտ :

» concísa orátio. արագաբանու-
թիւն , կարճառօտ բանք :

Concitamentum - ti (չլէ․)․ Թե-
լադրութիւն , հրապոյրք , գրո-
գոութիւն , դրդուցն , խթան :

Concítate - tius (Աբ․)․ արագ ,
փութապէս , փութանակի ,
շտապաւ , սաստիկ , ուժգին :

Concítatio-ónis (ԷՔ․)․ Թելադրու-
թիւն , հրապոյրք , ուժգնու-
թիւն , բռնութիւն , սաստկու-
թիւն , յոյզք մտաց :

Concítator-óris (ար․)․ հրապու-
րող , գրգռող , ապստամբե-
ցուցիչ :

Concítatrix-ricis (ԷՔ․)․ կին հրա-
պուրիչ , գրգռիչ , դրդիչ :

Concítatus - ta - tum (անց․ ԴԵՔ․)․
Տես Concito.

Concítatus - ta - tum (- tior - tis-
simus) ած․ արագ , երսգ ,
սաստիկ , շոյտ , փոյթ , ժիր :

Cóncito (ՆԲԳ․ Cito արժ․)․ հրա-
պուրեմ , գրդռեմ , յուզեմ ,
դրդեմ , յարուցանեմ :

Cóncitor - óris (ար․)․ շարժիչ ,
պատճառք , առաջնորդ :

Cóncitus - ta - tum (անց․ ԴԵՔ․)․
Տես Concíeo և Cóncio.

Conciúncula - ae (ԷՔ․)․ կարճա-
ռօտ բանք , արագաբանու-
թիւն :

Conclamátio - ónis (ԷՔ․)․ աղա-
ղակ , գոչիւն , շաչիւն , դղրո-
ղիւն , կարկաչիւն , գոգու-
թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,

Conclamátus - ta - tum (անց․ ԴԵՔ․)․
Տես Cónclamo.

Conclamátus - ta - tum (- tíssimus)
ած․ հռչակաւոր , անուանի ,
հոյակապ , երևելի , ականաւ-
որ , համբաւաւոր :

Conclámito (չլէ․ Clámito արժ․) }
Conclámo (չլէ․ Clamo արժ․) }

աղաղակ բառնամ , աղաղա-
կեմ , զաղաղակ փնեմ vel տամ ,
միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma. փողա-
նշանս հարկանեմ , յայտ առ-
նեմ զպատերազմ :

» conclamátum est. վճարեալ
են իրքն , յանգ ելեալ է գործդ :

Concláve - vis } ԿՄԺ․ դահլիճ ,
Conclávium - vii } ներքին սենեակ , խուց , տուն

խորհրդոյ , ժողով կարդինա-
լաց յաղագս ընտրութեան
Քահանայապետի :

Conclúdo (ՆԲԳ․ Claudio արժ․)․
փակեմ 'ի ներքս , աղելեմ ,
ցուցանեմ , յառաջ բերեմ , ըն-
ծայեցուցանեմ :

Conclúse (Աբ․)․ չափով , դաշ-
նակութեամբ , յօրինեալ բար-
բառով :

Conclusio-ónis (իգ.) • փակումն,
փախճան, կատարած, կնիք,
հետևութիւն, լրումն :

› conclusio orationis. վախճան
ճառին, վերջին բանք, յոր-
դորակ, վերջարան :

› conclusio verborum. շրջան
բանից, շրջուած :

Conclusiuncula - ae (իգ.) • հա-
մառտ խնդիր, հակիրճ հե-
տևութիւն :

Conclusúra - ae (իգ.) • երկաթի
պահանգ որմոց :

Conclúsus - sa - sum (անց. դրբ.) •
Տես Conclúdo.

Concócctio-ónis (իգ.) • հալումն,
ամոքումն :

Concócctus - ta - tum (անց. դրբ.) •
Տես Concóquo.

Concoenátio - ónis (իգ.) • խրա-
խութիւն, խրախուճք, կո-
չուճք, խնճոյք, ընթրիք,
հացկերոյթ :

Concolor - óris (աթ.) • միագոյն,
միանշան :

Concoquo (նրգ. Cóquo արգ.) •
ռամ եփել, հալել, ամոքել :

› concoquo ódia. հանգուրժեմ
ստեղծեանց, տանիմ թըշ-
նամութեանց :

› tibi concoquéndum est. պարտ
է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (իգ.) • միաբանու-
թիւն, միակամութիւն, դա-
շինք, ընկերութիւն :

Concórditer - dius - díssime (Վք.) •
միաբանութեամբ, հասարա-
կաց հաւանութեամբ :

Concórdo - das - dávi - dátum - dáre
(չգ.) • միաբանիմ, համաշունչ
միախորհուրդ լինիմ :

› opiniones concórdant. միա-
բան են կարծիքն :

Concórporo (նրգ. Córporo արգ.) •
յօդեմ 'ի մի մարմին, միա-
որեմ, խառնեմ, կցեմ :

Concors - órdis (-dior - díssimus)
աթ. միաբան, միասիրտ, հա-
մաշունչ, համամիտ :

Concrebréscó (չգ. Crebréscó
արգ.) • աճեմ, զարգանամ, ա-
ռաւելում, յաճախեմ :

Concréditus - ta - tum (անց. դրբ.) •
Տես Concrédo.

Concrédo (նրգ. Credo արգ.) •
յաւանդ տամ, աւանդեմ, հաւ-
ատամ, յանձն առնեմ, 'ի պա-
հեստի դնեմ :

Concremátus - ta - tum (անց. դրբ.) •
Տես Cóncremo.

Concreméntum - ti (չգ.) • թան-
ձրութիւն, խտութիւն, հո-
ծութիւն, միութիւն, կոյտ :

Cóncremo (նրգ. Cremo արգ.) •
այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ,
հրոյ ճարակ տամ :

Cóncreo (նրգ. Creo արգ.) • 'ի միա-
սին ստեղծանեմ, արարչա-
կից լինիմ :

Cóncrepo (չգ. et նրգ. Crepo
արգ.) • շաչեմ, աղմուկ հա-
նեմ, հնչեցուցանեմ :

› cóncrepo digitis. կռինչ հա-
նեմ մատամբք :

› cóncrepo aera. հնչեցուցա-
նեմ անօթս պղնձիս :

Concise (Աբ.)։ համառօտիւք ,
կարճառօտս , կարճ 'ի կարճոյ :

Concísio - ónis } իգ. հատուցն ,
Concísúra - ae } իգ. հատուցն ,

կտրուցն , կրճատուցն նշա-
նագրաց 'ի մէջ բանից :

Concísus - sa - sum (անց. ԴԵՔ.)։
Տես Concído.

Concísus - sa - sum (- sior) ած.
հասեալ , համառօտ , հա-
կիրճ , կարճառօտ :

» concisa orátio. արագարանու-
թիւն , կարճառօտ բանք :

Concitaméntum - ti (չգտ.). թե-
լադրութիւն , հրապոյրք , գր-
գուութիւն , դրդուցն , խթան :

Concítate - tius (Աբ.)։ արագ ,
փութապէս , փութանակի ,
շտապաւ , սաստիկ , ուժգին :

Concítatio - ónis (իգ.). թեւադրու-
թիւն , հրապոյրք , ուժգնու-
թիւն , բռնութիւն , սաստիկու-
թիւն , յոյգք , մտաց :

Concítator - óris (աբ.). հրապու-
րող , գրգռող , ապստամբե-
ցուցիչ :

Concítatrix - rícis (իգ.). կին հրա-
պուրիչ , գրգռիչ , դրդիչ :

Concítatus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.)։
Տես Concído.

Concítatus - ta - tum (- tior - tis-
simus) ած. արագ , երագ ,
սաստիկ , շոյտ , փոյթ , ժիր :

Concído (ՆԵԳ. Cito աբ.). հրա-
պուրեմ , գրգռեմ , յուզեմ ,
դրդեմ , յարուցանեմ :

Concítor - óris (աբ.). շարժիչ ,
պատճառք , առաջնորդ :

Concítus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.)։
Տես Concideo և Concío.

Conciúncula - ae (իգ.). կարճա-
ռօտ բանք , արագարանու-
թիւն :

Conclamátio - ónis (իգ.). աղա-
ղակ , գոչիւն , շաչիւն , դղր-
դիւն , կարկաչիւն , գովու-
թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,

Conclamátus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.)։
Տես Conclamo.

Conclamátus - ta - tum (- tissimus)
ած. հռչակաւոր , անուանի ,
հոյակապ , երեւելի , ականաւ-
որ , համբաւաւոր :

Conclámito (չգտ. Clámito աբ.) }
Conclámo (չգտ. Clamo աբ.) }

աղաղակ բառնամ , աղաղա-
կեմ , զաղաղակ զնեմ vel տամ ,
միաբարբառ գոչեմ :

» conclámo ad arma. փողա-
նշանս հարկսնեմ , յայտ առ-
նեմ զպատերազմ :

» conclamátum est. վճարեալ
են իբրն , յանգ ելեալ է գործի :

Concláve - vis } չգտ. դահլիճ ,
Conclávium - vii }

ներքին սենեակ , խուց , տուն
խորհրդոյ , ժողով կարգինա-
լաց յաղազս ընտրութեան
Քահանայապետի :

Conclúdo (ՆԵԳ. Claudio աբ.).
փակեմ 'ի ներքս , աղխեմ ,
ցուցանեմ , յառաջ բերեմ , ըն-
ծայեցուցանեմ :

Conclúse (Աբ.). չափով , դաշ-
նակութեամբ , յօրինեալ բար-
բառով :

Conclúsió-ónis (իգ.) • փակումն, վախճան, կատարած, կնիք, հետևութիւն, լրումն :

» conclúsió oratiónis. վախճան ծառին, վերջին բանք, յորդորակ, վերջաբան :

» conclúsió verbórum. շրջան բանից, շրջուած :

Conclusiúncula - ae (իգ.) • համառօտ խնդիր, հակիրճ հետևութիւն :

Conclusúra - ae (իգ.) • երկաթի պահանգ որմոց :

Conclúsus - sa - sum (առ. Դրբ.) • Տես Conclúdo.

Concóctio-ónis (իգ.) • հալումն, ամօքումն :

Concóctus - ta - tum (առ. Դրբ.) • Տես Concóquo.

Concoenátio - ónis (իգ.) • խրախուծիւն, խրախունք, կուշուք, խնձոյք, ընթրիք, հացկերոյթ :

Cóncolor - óris (առ.) • միագոյն, միանշան :

Cóncoco (նրգ.) • Cóquo (արգ.) • տամ եփել, հալել, ամօքել :

» cóncoco ódia. հանգուրժեմատեղութեանց, սանիմ թըշնամութեանց :

» tibi concoquéndum est. պարտ է քեզ զմտաւ ածել :

Concórdia - ae (իգ.) • միաբանութիւն, միակամութիւն, դաշինք, ընկերութիւն :

Concórditer - dius - dissime (Աբ.) • միաբանութեամբ, հասարակաց հաւանութեամբ :

Concórdio - das - dávi - dátum - dáre (չգ.) • միաբանիմ, համաշունչ միախորհուրդ լինիմ :

» opiniónes concórdant. միաբան են կարծիքն :

Concórpore (նրգ.) • Córporo (արգ.) • յօդեմ 'ի մի մարմին, միաւորեմ, խառնեմ, կցեմ :

Concors - órdis (-dior - dissimus) առ. միաբան, միասիրտ, համաշունչ, համամիտ :

Concrebréscio (չգ.) • Crebréscio (արգ.) • աճեմ, զարգանամ, առաւելում, յաճախեմ :

Concréditus - ta - tum (առ. Դրբ.) • Տես Concrédo.

Concrédo (նրգ.) • Credo (արգ.) • յաւանդ տամ, աւանդեմ, հաւատամ, յանձն առնեմ, 'ի պահեստի դնեմ :

Concremátus - ta - tum (առ. Դրբ.) • Տես Cóncremo.

Concreméntum - ti (չգ.) • Թանձրութիւն, խտութիւն, հոծութիւն, միութիւն, կոյտ :

Cóncremo (նրգ.) • Cremo (արգ.) • այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, հրոյ ճարակ տամ :

Cóncreo (նրգ.) • Creo (արգ.) • 'ի միասին ստեղծանեմ, արարչակից լինիմ :

Cóncrepo (չգ.) • et նրգ.) • Crepo (արգ.) • շաչեմ, աղմուկ հանեմ, հնչեցուցանեմ :

» cóncrepo digitis. կռինչ հանեմ մատամբ :

» cóncrepo aera. հնչեցուցանեմ անօթս պղնձիս :

» *concrepant arma.* անդ էր լսել
չաչիւն շառաչիւն զինուոց :

Concrescētia - *ae* (իգ.). *պա-
ղուսն*, *սառն*, *սառամանիք* :

Concrēscō (չգ. *Cresco* արմ.).
խտանամ, *հոծ* և *մած* լինիմ,
մածնում, *թանձրանամ* :

» *concrēscō glacie.* *սառիմ*, *պա-
ղիմ*, *պաղանամ* :

Concrētio - *ōnis* (իգ.). *հոծու-
թիւն*, *խտութիւն*, *թանձ-
րութիւն*, *միութիւն*, *շեղջ*,
կոյտ, *շեղջակոյտ* :

Concrētus - *ta* - *tum* (անց. ԴԴԲ.).
Տես Concrēscō.

Concrētus - *ta* - *tum* (-*tior*) ան-
խիտ, *հոծ*, *թանձր*, *մած*,
թանձրամած, *խառնուածոյ* :

» *aēr concrētus.* *հոծ* և *խիտ* օդ :

» *aqua frigore concrēta.* *ջուր
իբրեւ զսառն պաղեալ* :

» *lac concrētum.* *կաթն մա-
ծեալ*, *մակարդ* :

Concrētus - *us* (ար.). *խառութիւն*,
թանձրութիւն, *հոծութիւն*,
միութիւն, *շեղջակոյտ* :

Concrīminor (հոգ. *Crīminor* արմ.).
պարսաւեմ, *սողտանեմ*, *պա-
խարակեմ*, *ամբաստանեմ*, *չա-
րախօսեմ* :

Concrispātus - *ta* - *tum* (անց. ԴԴԲ.).
Տես Concrīspo.

Concrīspo (նգ. *Crispo* արմ.).
գանգուրս վարսից յօրինեմ,
խոպոպեմ :

Concrūcior (հոգ. *Crūcior* արմ.).
չարչարակից լինիմ, *վշտակից
եմ*, *ախտակցիմ* :

Concūbia nox-octis (իգ.). *հա-
սարակ գիշեր*, *մեջ գիշեր*,
հասարակած գիշերոյ :

Concubīna - *ae* (իգ.). *հարձ* :
Concubinātus - *us* (ար.). *հար-
ձակալութիւն* :

Concubīnus - *ni* (ար.). *հարձա-
կալ*, *հարձաւոր*, *հոմանի*,
սեղեխ :

Concūbitus - *us* (ար.) } *խառնք*,
Concūbium - *bii* (չգ.) } *խառնակութիւն*, *ննջիւն* :

» *concūbium noctis.* *հասարա-
կած գիշերի*, *մեջ* *vel* *հասա-
րակ գիշեր* :

Conculcātio - *ōnis* (իգ.). *կոխումն* :

Concūlco (նգ. *Calco* արմ.). *կո-
խեմ*, *կոխան առնեմ*, *առա-
թուր հարկանեմ* :

Concūmbo - *bis* - *cūbui* - *cūbitum*
- *bere* (չգ.). *քուռեմ ընդ ու-
մեք*, *ննջեմ* 'ի *միասին*, *ըն-
կողմանիմ* 'ի *մահիճս* *ընդ
այլում* :

Concūpio (նգ. *Cūpio* արմ.) }

Concupīscō - *scis* - *scere* (նգ.) }
ցանկամ, *ցանկանամ* *փափա-
քեմ*, *բաղձամ*, *ըղձանամ*, *իղձ
լինիմ*, *տենչանամ*, *տենջամ*,
անձկանամ :

Concupiscētia - *ae* (իգ.). *ցան-
կութիւն*, *տենչանք*, *տոգանք*,
պագշտութիւն, *անսոսկու-
թիւն* :

Concupītus - *ta* - *tum* (անց. ԴԴԲ.).
Տես Concupīo.

Concūro (նգ. *Curo* արմ.). *չա-
մենայն փոյթ յանձին ունիմ*,

խնամ տանիմ, խնամարկեմ,
հոգամ, յանձանձեմ :

Concúrro - rri (լլթ. Curro արծ.).
'ի միասին ընթանամ, ընթա-
ցակից լինիմ, մրցիմ, մաքա-
ռիմ, մարտնչիմ, պատահիմ,
ընդհարկանիմ, դիմեմ, ա-
պաւինիմ; միաբանիմ, դէպ
լինիմ, 'ի միասին դիպիմ :

Concursátio - ónis (խփ.). վազք,
ոստոստումն, աստանդութիւն :

Concursátor - óris (ար.). վազվա-
զող, այսր անդր ոստոստող :

Concúrsio - ónis (խփ.). ընթա-
ցակցութիւն, մրցութիւն,
խռռնընթաց բազմութիւն,
համագունդ խուժան :

Concúrso (լլթ. Curso արծ.). վազ-
վազեմ, այսր անդր ոստոստեմ :

Concúrsus - us (ար.). մրցութիւն,
համագունդ բազմութիւն,
խառնուրդ, կռիւ, գուպա-
րած, գործակցութիւն :

Concúrvo (նրգ. Curvo արծ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, ծռեմ, կորա-
ցուցանեմ, թիւրեմ :

Concússio - ónis (խփ.). թօթա-
փումն, երերումն, ցնցումն,
շարժումն, սասանութիւն,
յափշտակութիւն, հարստա-
հարութիւն, զրկումն :

Concússio - sas - sávi - sá - tum - sáre
(նրգ.). թօթափեմ, շարժեմ,
յուզեմ, խռովեմ, ամբոխեմ,
տատանեմ, երերեմ, սասանե-
ցուցանեմ, խառնակեմ, շփո-
թեմ, ապստամբեցուցանեմ,
'ի քնին արկանեմ :

Concússus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Concútio.

Concússus - us (ար.). երերումն,
ցնցումն, թօթափումն, շար-
ժումն, հարստահարութիւն,
յափշտակութիւն :

Concútio, concutis - cússi - cússum
(նրգ. Quátio արծ.). շարժեմ,
յուզեմ, խռովեմ, երերեմ,
խառնակեմ, ապստամբեցու-
ցանեմ, քննեմ, հետազօտեմ :

Cóndecet (դճ. Decet արծ.). վա-
յելէ, ըմբոն և 'ի դէպ է, պարտ
և պատշաճ է, պէտս ունի :

Condecóre (Ալբ.). ըստ պատշա-
ճի, արժանապէս, մեծաշուք
փառաւորութեամբ :

Condecóro (նրգ. Decóro արծ.).
զարդարեմ, շքեղացուցանեմ,
պաճուճեմ, պճնեմ :

Condeliquésco (լլթ. Deliquésco
արծ.). հալիմ, լուծանիմ :

Condemnátio - ónis (խփ.). դա-
տապարտութիւն, վճիռ դա-
տապարտութեան, պարտա-
ւորութիւն, դատավճիռ :

Condemnátor - óris (ար.). ամ-
բաստան, դատախազ, դա-
տապարտիչ :

Condemnátus - ta - tum (անց.
դրբ.). Տես Condémno.

Condémno (նրգ. Damno արծ.).
դատապարտեմ, պարտաւո-
րեմ, պարտաւոր առնեմ :

» críminis, crímine կամ de crí-
mine condémno. դատապար-
տեմ ըստ յանցանաց, վրիժա-
պարտ առնեմ :

Condensatio-ónis (իգ.). հոծու-
թիւն, խտութիւն, սեղմու-
թիւն, թանձրութիւն :

Condénseo (նրգ. Dénseo արգ.) }

Condénso (նրգ. Denso արգ.) }

խտացուցանեմ, թանձրացու-
ցանեմ, հոծ և մած գործեմ :

Condénsus-sa-sum (ած.). խիտ,
հոծ, թանձր, մած, սեղմ,
թանձրամած :

Condépso (նրգ. Depso արգ.).
զանգանեմ, թրիմ :

Condico (նրգ. Dico - eis արգ.).
ծանուցանեմ, ազդ առնեմ,
միաբանութեամբ սահմանեմ :

Condictio - ónis (իգ.). յայտա-
բարութիւն, ծանուցումն,
ազդեցութիւն :

Condictum-ti (չղգ.). ուխտ, դա-
շինք, միաբանութիւն, խոս-
տումն, աւետիք :

Condictus-ta-tum (ած. դրբ.).
Տես Condicto.

Condigne (ձգ.). արժանապէս,
ըստ արժանեաց :

Condignus - gna - gnum (ած.).
արժանաւոր, արժանի :

Condimentarius - ia - ium (ած.).
համեմական, համեմիչ :

Condimentum - ti (չղգ.). համե-
մանք, հանդերձանք, խու-
նաւագութիւն :

Cóndio - is - ivi (-ii) - itum - ire
(նրգ.). համեմեմ, ամոքեմ,
քաղցրացուցանեմ :

» cóndio mórtuum. զմռսեմ զգի,
օծանեմ բալսամոգնիւ զմար-
մին մեռելոյ :

Condíscipula - ae (իգ.). աշակեր-
տակից օրիորդ, ուսումնակից
աղջիկ :

Condíscipulátus-us (ար.). 'ի միա-
սին աշակերտութիւն, ու-
սումնակցութիւն :

Condíscipulus - li (ար.). ուսու-
մնակից, աշակերտակից :

Condísco (նրգ. Disco արգ.). 'ի
միասին ուսանիմ, ուսումնա-
կից լինիմ, ընդելանիմ, սովո-
րիմ, կրթիմ, վարժիմ :

Conditio-ónis (իգ.). համեմանք,
խունաւագութիւն, պայման,
աստիճան, բախտ, վիճակ,
ճակատագիր, բնութիւն, որ-
պիսութիւն, ուխտ, դաշն,
օրէնք, օրինակ :

Conditionális - le (ած.). պայմա-
նական :

Conditionáliter (ձգ.). պայմա-
նաւ., պայմանօք :

Condititius - ia - ium (ած.). զե-
տեղեալ, պահեալ, 'ի միա-
կողմն եղեալ :

Conditivum - vi (չղգ.). կերակուր
պահեստի, շտեմարան, մսոռան,
գերեզման, շիրիմ, հանգստոց :

Conditivus - va - vum (ած.). պա-
հելի, տեական :

Cónditor - óris (ար.). արարիչ,
ստեղծիչ, պատճառք, գտակ,
առաջնորդ, գտիչ, հնարա-
գիւտ, հիմնադիր, հիմնարկու,
հաստատիչ :

» cónditor legum. օրէնսդիր :

» cónditor históriæ. պատմիչ,
պատմագիր, վիպագիր :

› conditor mundi կամ rerum.
արարիչ աշխարհի, ստեղծիչ
տիեզերաց :

Conditor - óris (ար.). խախամոք
անուշարար, խոհակեր :

Conditórium - rii (չլթ.). շերիմ,
գերեզման, հանգստոց, դա-
գաղք :

Conditúra - ae (իգ.). կազմած,
շինուած, հանդերձանք կե-
րակրոյ, համեմանք, խունաւ-
ագութիւն :

Conditus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Córdio.

Cónditus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Condo.

Conditus - us (ար.). համեմանք,
խունաւագութիւն, հիմնար-
կութիւն, հիմնադրութիւն,
շինութիւն, կանգնումն :

Condo - dis - didi - ditum - dere
(նգթ.). ծածկեմ, թագուցա-
նեմ, սքողեմ, զետեղեմ, հի-
մունս արկանեմ, հիմնեմ,
կանգնեմ, շինեմ, յօրինեմ,
մատենադրեմ, արձանագրեմ,
պատմեմ, վիպեմ :

› condo aetérnam famam. յի-
շատակ յաւիտենական թո-
ղում, անուն քաջութեան ժա-
ռանգեմ :

› condo carmen. նուագս յօրի-
նեմ, տաղ ասեմ :

Condocefácio (նգթ. Fácio ար.).
ուսուցանեմ, հրահանգեմ,
կրթեմ, վարժեմ :

Condocefáctus - ta - tum (անց.
ԴԵԲ.). Տես Condocefácio.

Condóceo (նգթ. Dóceo ար.).
վարդապետեմ, ուսուցանեմ,
աշակերտեմ, կրթեմ, հրա-
հանգեմ :

Condóctus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Condóceo.

Condóctus - ta - tum (-tior) անց.
ուսեալ, կրթեալ, հրահան-
գեալ, տեղեակ, բազմահմուտ,
գիտուն, իմաստուն :

Condóleo (չլթ. Dóleo ար.). կամ }
Condolésco - scis - scere (չլթ.) }
ցաւակից լինիմ, ցաւիմ, ցաւ-
ագնիմ, մորմոքիմ :

› condóluit mihi caput de vento.
գլխագարութիւն ունի զիս 'ի
շնչելոյ հողմոյն, 'ի պատ-
ճառս հողմոյն նեղեմ 'ի գըլ-
խացաւութենէ :

Condonátio - ónis (իգ.). թողու-
թիւն, տուչութիւն, պարգև :

Condonátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Condonó.

Condonó (նգթ. Dono ար.). պար-
գեմ, բաշխիչ տամ, թողու-
թիւն առնեմ, թողում, թոյլ
տամ, թողացուցանեմ, ներեմ,
արձակեմ, շնորհեմ :

Conducibilis - le (-bílíor) անց. օգ-
տակար, պիտանի, շահաւոր,
շայեկան :

Condúco (նգթ. Duco ար.). ա-
ռաջնորդեմ, տանիմ, վարեմ,
'ի վարձու ունիմ, վարձեմ, յա-
նօթ առնում, միահաղոյն սակ
արկանեմ :

› condúco domum. 'ի վարձու
առնում զտուն :

Condensatio-ónis (խփ.). հոծու-
թիւն, խտութիւն, սեղմու-
թիւն, թանձրութիւն :

Condenseo (նրգ. Dénseo արգ.) }
Condénso (նրգ. Denso արգ.) }
խտացուցանեմ, թանձրացու-
ցանեմ, հոծ և մած գործեմ :

Condénsus-sa-sum (աթ.). խիտ,
հոծ, թանձր, մած, սեղմ,
թանձրամած :

Condépso (նրգ. Depso արգ.).
զանգանեմ, թրեմ :

Condico (նրգ. Dico - cis արգ.).
ծանուցանեմ, ազդ առնեմ,
միաբանութեամբ սահմանեմ :

Condictio - ónis (խփ.). յայտա-
բարութիւն, ծանուցումն,
ազդեցութիւն :

Condictum-ti (չղթ.). ուխտ, դա-
շինք, միաբանութիւն, խոս-
տումն, աւետիք :

Condictus-ta-tum (անգ. դրէք.).

Տես

Condíg

ըստ

Condíg

արժ.

Condir

համ

Condir

մանկ

նաւ

Cóndio

(նրգ

քաղ

» cónd

օծան

մին

Condíscipula - ae (խփ.). աշակեր-
տակից օրիորդ, ուսումնակից
աղջիկ :

Condíscipulátus-us (ար.). 'ի միա-
սին աշակերտութիւն, ու-
սումնակցութիւն :

Condíscipulus - li (ար.). ուսու-
մնակից, աշակերտակից :

Condisco (նրգ. Disco արգ.). 'ի
միասին ուսանիմ, ուսումնա-
կից լինիմ, ընդելանիմ, սովո-
րիմ, կրթիմ, վարժիմ :

Conditio-ónis (խփ.). համեմանք,
խունաւագութիւն, պոյման,
աստիճան, բախտ, վիճակ,
ճակատագիր, բնութիւն, որ-
պիսութիւն, ուխտ, դաշն,
օրէնք, օրինակ :

Conditionális-le (աթ.). պայմա-
նական :

Conditionáliter (Աք.). պայմա-
նաւ, . պայմանօք :

› cōnditor mundi կամ rerum.
արարիչ աշխարհի, ստեղծիչ
տիեզերաց :

Conditōr - ōris (ար.) . խախտման
անուշարար, խոհակեր :

Conditōrium - rii (չղ.) . շերիմ,
գերեզման, հանգստաց, դա-
դաղք :

Conditūra - ae (իգ.) . կազմած,
շինուած, հանդերձանք կե-
րակրոյ, համեմանք, խոնար-
ագութիւն :

Conditus - ta - tum (անց. քոք.) .
Տես Cōndio.

Cōditus - ta - tum (անց. քոք.) .
Տես Condo.

Conditus - us (ար.) . համեմանք,
խոնարագութիւն, հիմնադ-
րութիւն, հիմնադրութիւն,
շինութիւն, կանգնուած :

Condo - dis - didi - ditum - dere
(նրգ.) . ծածկեմ, թաղա-
նեմ, սքողեմ, զետեղեմ, հի-
մունս արկանեմ, հիմնեմ,
կանգնեմ, շինեմ, յորինեմ,

Condōceo (նոգ. Dōceo ուգ.) .
վարդապետեմ, ուսուցանեմ,
աշակերտեմ, կրթեմ, հրա-
հանգեմ :

Condōctus - ti - tum (անց. ուգ.) .
Տես Conducere.

Condōctus - ti - tum (-it) ուգ.
առեալ, կրթեալ, հրահան-
դեալ, աղետակ, բաղձահան-
դիւն, խնաման :

Condōctus (-it) ուգ. Dōctus ուգ. ուգ.

Condōctō - sōis - sōis
ցառից լինեմ, բառեմ, ա-
ղետեմ, մարդկայն :

› condōctus - ti - tum (-it) ուգ.
զիւղարարութիւն, աշակ-
երես, հաղորդ, խնամ-
ան հաղորդ, աղետ-
խնամարար :

Condōctus - ti - tum (-it) ուգ.
Քին, աշակերտ, աղետ-
խնամ :

Condōctus - ti - tum (-it) ուգ.
Տես Conducere.

Condōctus - ti - tum (-it) ուգ.
զեմ, աղետ, աղետ-
խնամ :

;
ո.
ի-
իմ,

ո'ի
ան-

» **conducit - cébat - úxit** (դճլ.) .
օգտի է , օգուտ է , յօգուտ
լինի , օգտէ , օգնէ :

Conductio - ónis (եգ.) . **Ժողով** ,
կոյտ , **շեղջակոյտ** , **վարձ** ,
սակ , **կարկամութիւն** :

Conductitius - ia - ium (աթ.) . 'ի
վարձու առեալ , սակ արկեալ :

Conductor - óris (ար.) . **վարձա-**
կալ , **վարձող** , **վարիչ** ,
առաջնորդ , **հոգաբարձու** :

Conductrix - rícis (եգ.) . **առաջ-**
նորդ կին , **վարձաբնակ ման-**
կամարդ :

Conductum - ti (չլլ.) . **տուն** 'ի
վարձու կալեալ , **սակ վար-**
ձու , **վարձ** :

Conductus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Conduco.

Cóndulus - li (ար.) . **յօդք մա-**
տանց , **փոքրիկ մատանի** :

Conuplicábiles fores-rium (եգ.) .
երկրացիկ դուրք :

Conuplicatio - ónis (եգ.) . **գրը-**
կանք , **գրկախառնութիւն** ,
փարուսն , **կրկնումն** :

Condúplico (նրգ. Dúplico արձ.) .
կրկնեմ , **յաւելում** , **կրկնապա-**
տիկ գործեմ :

Condúro (նրգ. Duro արձ.) . **կարծ-**
րացուցանեմ , **խտացուցա-**
նեմ , **բրտացուցանեմ** :

Condu - di կամ } ար. **հազա-**
Condu - sprómus - mi }
րապետ տան , **տնտես** , **մատա-**
կարար , **շտեմարանապետ** :

Cóndylus - li (ար.) . **յօդք մա-**
տանց , **մատանի փոքրիկ** :

Confábricor (հար. Fábricor արձ.) .
շինեմ , **կանգնեմ** , **կառուցա-**
նեմ , **գտակ լինիմ** , **հնարեմ** :

Confabulatio - ónis (եգ.) } **ըն-**
Confabulátus - us (ար.) }
տանութիւն , **բանակցութիւն** ,
խօսակցութիւն :

Confábulor (հար. Fábulator արձ.) .
խօսակից լինիմ , **զրոյց առ-**
նեմ , **խօսիմ** :

Confatális - le (աթ.) . **վեճակա-**
կից , **օրհասական** , **հաղորդա-**
կից ծակատազրի :

Conféctio - ónis (եգ.) . **գործ** , **գոր-**
ծած , **յօրինուած** , **արարք** ,
վախճան , **կատարումն** , **կա-**
տարած , **սպառուած** :

» **conféctio escárum** . **ամբողջումն** ,
հալումն կերակրոց :

Conféctor - óris (ար.) . **գործիչ** ,
արարիչ , **կատարիչ** , **կործա-**
նիչ , **աւերիչ** , **քանդիչ** , **մա-**
շիչ , **սպառիչ** :

Conféctrix - rícis (եգ.) . **աւերիչ**
կին :

Confectúra - ae (եգ.) . **յօրինուած** ,
գործած , **արարք** , **կազմու-**
թիւն , **կատարումն** :

Conféctus - ta - tum (անց. դրբ.) .
Տես Conficio.

» **confécta res est** . **վճարեցան**
իրքն , **յանդ ելեալ է գործդ** :

Confércio (նրգ. Fárcio արձ.) .
լնում , **լցուցանեմ** , **ամանեմ** ,
գիզանեմ , **կուտեմ** , **շեղջեմ** :

Cónfero , **collátum** (նրգ. Fero
արձ.) . **բերեմ** , **ածեմ** , **տանիմ** ,
Ժողովեմ , **գումարեմ** , **տամ** ,

- օգնեմ, նպաստաւորիմ, համեմատեմ, հաւասարեմ :
- » *cónfero rem in pauca.* համառօտեմ զխօսս, հակիրճ առնեմ զքանս, համառօտս հատանեմ, կարճառօտս կտրեմ :
- » *cónfero castra castris.* ճակատիմ դէմ յանդիման, ճակատեցողցանեմ զզօրս 'ի մարտ պատերազմի, բանակ հարկանեմ, բանակիմ :
- » *me cónfero.* մեկնեալ երթամ, գնամ, շրջիմ, զգնամ, ճեմիմ :
- » *confert* (դճ.) օգտէ, յօգուս լինի, օգնէ :
- Conferrúmino* (նրգ. *Ferrúmino* արճ.) զօդեմ, կցեմ, յօդեմ, յարեմ, միաւորեմ, մածուցանեմ, խառնեմ :
- Confértim* (Աբ.) գէղարէզ, խուռն բազմութեամբ, միախուռն, գունդագունդ :
- Confértus - ta - tum* (անգ. դրբ.) Տես *Confércio.*
- Confértus - ta - tum* (-tior-tíssimus) աս. լի, զեղուն, թաթաղուն, խիտ, հոծ և մած, կուռ, թաղուն :
- Confervesácio* (նրգ. *Fervefácio* արճ.) ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, եռացողցանեմ :
- Conférveo* (չլտ. *Férveo* արճ.) }
Confervésco (չլտ. *Fervésco* արճ.) }
 'ի միասին եռամ, պղպջանամ :
- Conféssio - ónis* (խոստովանութիւն, վկայութիւն, հաստատութիւն, խորհուրդ ապաշխարութեան :

» *ómnium confesiónē.* միաբան հաւանութեամբ, ըստ հասարակաց կարծեաց, համամիտ խորհրդով :

Conféssus - sa - sum (անգ. դրբ.) Տես *Confíteor.*

» *in conféssio est.* սուանց երկմտութեան է, այդ այդպէս է անշուշտ :

» *ex conféssio.* ըստ հասարակաց կարծեաց, 'ի միաբան հաւանութենէ, ընդ մի բերան :

Conféstim (Աբ.) իսկոյն, առժամայն, նոյն հետայն, անդէն, վաղվաղակի, իսկ և իսկ :

Confíbula - ae (խգ.) երիթ, սեպ :
Conficiens - éntis (Եյծ.) գործող, գործօն, արարիչ :

» *caussa conficiens.* արարչական պատճառք :

Conficio - fectum (նրգ. *Fácio* արճ.) գործեմ, առնեմ, ժողովեմ, գումարեմ, կուտեմ, հաւաքեմ, կատարեմ, 'ի զլուխ հանեմ, մանրեմ, լեծուս, ամոքեմ, հալեմ, մաշեմ, ծախեմ, սպառեմ, նեղեմ, տանջեմ, լլկեմ, չարչարեմ :

» *conficio bellum.* 'ի զլուխ հանեմ զճակատամարտն, կատարեմ զգործ պատերազմի :

» *conficio diem extrémum morte.* կատարեմ զելս վախճանի իմոյ յաշխարհէս, վախճանիմ, մեռանիմ :

» *me conficio.* վախճանիմ 'ի կենաց, զեւրովին երթամ, անձին առնեմ :

» **conducit - cébat - úxit** (դհլ.)
օգտի է, օգուտ է, յօգուտ
լինի, օգտէ, օգնէ :

Conductio - ónis (էփ.) **ժողով**,
կոյտ, շեղջակոյտ, վարձ,
սակ, կարկամութիւն :

Conductitius - ia - ium (աժ.) **՚ի**
վարձու առեալ, սակ արկեալ :

Conductor - óris (ար.) **վարձա-**
կալ, վարձող, վարիչ, ա-
ռաջնորդ, հոգաբարձու :

Conductrix - ricis (էփ.) **առաջ-**
նորդ կին, վարձաբնակ ման-
կամարդ :

Conductum - ti (չլէ.) **տուն ՚ի**
վարձու կալեալ, սակ վար-
ձու, վարձ :

Conductus - ta - tum (անց. Դրբ.)
Տես **Conduco**.

Cóndulus - li (ար.) **յօդք մա-**
տանց, փոքրիկ մատանի :

Conducibáiles fores-rium (էփ.)
երկբացիկ դուրք :

Conducicatio - ónis (էփ.) **գրու-**
կանք, գրկախառնութիւն,
փաբու

Condúplic
կրկնեմ
տիկ գ.

Condúro (
բացուց
նեմ, բլ

Condu -

Condupr
բապետ
կարար

Cóndylus
տանց,

Confábricor (հար. **Fábricor** արհ.)
շինեմ, կանգնեմ, կառուցա-
նեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ :

Confabulatio - ónis (էփ.) }
Confabulátus - us (ար.) } **ըն-**
տանութիւն, բանակցութիւն,
խօսակցութիւն :

Confábulor (հար. **Fábulor** արհ.)
խօսակից լինիմ, զրոյց առ-
նեմ, խօսիմ :

Confatális - le (աժ.) **վիճակ-**
կից, օրհասական, հաղորդա-
կից ճակատագրի :

Conféctio - ónis (էփ.) **գործ, գոր-**
ծած, յօրինուած, արարք,
վախճան, կատարումն, կա-
տարած, սպտուուած :

» **conféctio escárum** **ամեքումն,**
հալումն կերակրոց :

Conféctor - óris (ար.) **գործիչ,**
արարիչ, կատարիչ, կործա-
նիչ, աւերիչ, քանդիչ, մա-
շիչ, սպառիչ :

Conféctrix - ricis (էփ.) **աւերիչ**
կին :

- օգնեմ, նպաստաւորիմ, հա-
մեմատեմ, հաւասարեմ :
- » cónfero rem in pauca. համա-
ռօտեմ զիօսս, հակիրճ առ-
նեմ զբանս, համառօտս հա-
տանեմ, կարճառօտս կտրեմ :
- » cónfero castra castris. ճակա-
տիմ դէմ յանդիման, ճակա-
տեցուցանեմ զզօրս 'ի մարտ
պատերազմի, բանակ հարկա-
նեմ, բանակիմ :
- » me cónfero. մեկնեալ երթամ,
գնամ, շրջիմ, զգնամ, ճեմիմ :
- » confert (դճլ). օգտէ, յօգուտ
լինի, օգնէ :
- Conferrúmino (նրգ. Ferrúmino
արճ.). զօղեմ, կցեմ, յօղեմ,
յարեմ. միաւորեմ. մաճուրաւ-

» omnium confessióne. ~~Քոնֆես-
սիոն~~ հաւանութեամբ, ըստ հաս-
րակաց կարծեաց, համաձայ-
նորհրդով :

Conféssus-sa-sum (անց. ԿԷԷ.).
Տես Confíteor.

» in conféssio est. առանց երկ-
մտութեան է, այդ այդպէս է
անշուշտ :

» ex conféssio. ըստ հասարակաց
կարծեաց, 'ի միտքան հաւ-
անութենէ, ընդ մի բերան :

Conféstim (ՎԷ.). իսկոյն, առ-
ժամայն, նոյն հեռայն, ան-
դէն, վազվազակի, իսկ և իսկ :

Confíbula-ae (էգ.). երիթ, սեպ :

Conficiens - éntis (Էյծ.). գոր-
ծող, գործօն, առաւել :

» inde conficitur. անտի զհեռ
գայ :

Confictio - ónis (էփ.). գիւտ,
հնարք, հնարագիտութիւն,
առակումն, առասպել :

Confictus - ta - tum (առց. ԴԷԲ.).
Տես Confingo.

Confidens - éntis (-tior - tífissimus)
առ. յանձնապատան, աներ-
կիւղ, քաջասիրտ, համար-
ձակ, յանկուգն, ժպիրհ :

Confidénter - tius - tífissime (ՎԷ.).
վստահութեամբ, համարձա-
կագոյնս, համարձակաբար,
արիաբար, քաջաբար :

Confidéntia - ae (էփ.). վստահու-
թիւն, համարձակութիւն,
քաջասրտութիւն, յանդգնու-
թիւն, ժպրհութիւն :

Confido (ՎԷ. Fido աբ.). վստահ
լինիմ, վստահիմ, յուսամ,
սկն ունիմ, յենում :

» confido virtúti. վստահ լինիմ
'ի զօրութիւն բազկի, վստա-
հանամ յանձն :

Configo (ՆԷԳ. Figo աբ.). բեւե-
ռեմ, թափանցանց խոցեմ,
ծակեմ, ծակոտեմ :

Confíguro (ՆԷԳ. Figúro աբ.).
նմանեցուցանեմ, կերպարա-
նակից առնեմ :

Confindo (ՆԷԳ. Findo աբ.). պա-
տառեմ, հերձանեմ, ճեղքեմ,
կեղեքեմ :

Confine - nis (ՎԷ.). սահմանք :

Confingo (ՆԷԳ. Fingo աբ.). կեր-
պարանեմ, հնարեմ, գտանեմ,
գտակ լինիմ :

Confinis - ne հաճ } առ.
Confinítimus - ma - mum }

սահմանակից, արուարձական,
մերձաւոր, մօտաւոր, դրոցի,
նման, հանգոյն :

Confinium - nii (ՎԷ.). սահմանք,
դրոցութիւն, սահմանորդք,
մերձաւորք :

Confirmáte (ՎԷ.). հաստատու-
թեամբ, սերտիւ, պնդապոյնս :

Confirmátio - ónis (էփ.). հաստա-
տութիւն, հանդէս, խորհուրդ
դրոշմի, ընծայութիւն, վկայ-
ութիւն, յանդիմանութիւն :

Confirmatíva adverbíia (ՎԷ.).
հաստատիչ մակբայք, հաս-
տատական վերադիւրք բայից :

Confirmátor - óris (աբ.). երաշ-
խաւոր, հաստատիչ :

Confirmátus - ta - tum (առց. ԴԷԲ.).
Տես Confirmo.

Confirmátus - ta - tum (-tior) առ.
հաստատեալ, հաւանեալ,
վկայեալ, սրտապնդեալ, քա-
ջալերեալ, խրախուսեալ :

Confirmitas - tátis (էփ.). պնդու-
թիւն, հաստատութիւն, հա-
մարձակութիւն, քաջութիւն,
հաստութիւն, յամառութիւն,
խստասրտութիւն :

Confirmo (ՆԷԳ. Firmo աբ.). պրն-
դեմ, սերտ գործեմ, քաջալե-
րեմ, սրտապնդեմ, կազդու-
րեցուցանեմ, զօրացուցանեմ,
հաստատեմ, հաւանիմ :

Confiscátio - ónis (էփ.). ունեւն
յարքունիս, ինչք հատեալք
յարքունիս :

Confiscátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Confisco.

Confisco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). ունիմ vel հասանեմ յարքունիս :

Confisio-ónis (իգ.). վստահու թիւն, յոյս, յապահովու թիւն, համարձակութիւն :

Confisus-sa-sum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Confido.

Confiteor-féssus (հար. Fátéor արգ.). խոստովանիմ, խոստովան լինիմ, դաւանիմ, հաստատեմ, վկայեմ :

Confíxilis-le (աթ.). միաձոյլ, միապաղաղ, կցեալ, ի կցանի հարեալ, խառնեալ :

Confíxus-xa-xum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Configo.

Conflaccéscó (չլտ. Flaccéscó արգ.). նուաղիմ, պարտասիմ, թաւանամ, թօշնիմ :

Conflágitó (նրգ. Flágitó արգ.). պաղատանօք հայցեմ, պաղատիմ, աղերս մատուցանեմ, աղերսեմ :

Conflagrátió-ónis (իգ.). կիզումն, այրումն, հրդեհ, հրայրեացք :

Conflágro (չլտ. Flagro արգ.). այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ, վառիմ, բորբոքիմ :

› conflágro invidiá. նախանձու մաշիմ, նախանձաբեկ լինիմ :

Conflátió-ónis } իգ. ձոյլ, հա-

Conflátúra-ae } լումն, լուծումն, լուծումած, ձուլումն, ձուլած :

Conflátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Conflo.

› confláta státua. արձան ձուլածոյ, պատկեր ձուլեալ :

Conflictátió-ónis } իգ. հարուած,

Conflictio-ónis } ընդհարումն, բախիւն, բախումն, կռիւ, մարտ, պատերազմ, յարձակումն, արշաւան, վէճ, վիճումն, պայքար :

Conflictátus-ta-tum (անց. ԴՐԺ.).

Տես Conflictio և Confictor.

Conflictó-tas-távi-tátum-táre (նրգ. et չլտ.). նեղեմ, տառապեցուցանեմ, վշտացուցանեմ, լլկեմ, խուեմ, տանջեմ, հսկառակիմ, կռուիմ :

Confictor-táris-tátus-tári (հար.). մարտնչիմ, ի ռազմ մտանեմ, պատերազմիմ, վիճեմ, կռեմ, հակառակիմ :

Conflíctus-us (ար.). բախումն, բախիւն, հարուած, ընդհարումն, մարտ, պատերազմ, ռազմ, մրցութիւն, կռիւ, մաքառումն, պայքար :

Confligo (նրգ. et չլտ. Fligo արգ.). հարկանեմ, բախեմ, ընդհարկանիմ, կռուիմ, մարտնչիմ :

Conflo (չլտ. Flo արգ.). փչեմ, շնչեմ, գրգռեմ, զրդեմ, հալեմ, լուծանեմ, ձուլեմ, թափեմ, ժողովեմ, կուտեմ, հաւաքեմ, կազմեմ, յօրինեմ, գործեմ, շինեմ :

› aes aliénium conflo. ընդ պարտեօք անկանիմ vel մտանեմ, պարտական լինիմ :

Conflúctuo (չլտ. Flúctuo արժ.) }
 Conflúctuor (հար. Flúctuor արժ.) }
 յուզիմ, տատանիմ, ծփիմ,
 ճռճիմ, տարաբերիմ :

Cónfluens - éntis (էյթ.) . բազ-
 մագունդ, բազմաթիւ, բազ-
 մախուռն, բազմամբոխ :

Cónfluens - éntis (ար.) }
 Confluentia - ae (էգ.) } գետա-
 խառնուրդ :

Cónfluo (չլտ. Fluo արժ.) . խառ-
 նին գետք ընդ միմեանս , 'ի
 միասին ընթանամ, ընթացա-
 կից լինիմ, խուռն դիմեմ,
 խռնիմ, ժողովիմ, գումարիմ :

Confódio (նրգ. Fódio արժ.) . պե-
 ղեմ, բրեմ, խորեմ, փորեմ,
 փոսեմ, թափ անցանեմ, խո-
 ցեմ, վերաւորեմ :

Confoédo (նրգ. Foedo արժ.) . աղ-
 տեղեմ, շաղախեմ, թաթաւեմ,
 պղծեմ, արատեմ :

Conformatio - ónis (էգ.) . նմա-
 նութիւն, կերպարան, կար-
 գաւորութիւն, կարգ, յորի-
 նուած, յորինուածութիւն :

Conformátor - óris (ար.) . կար-
 գիչ, ուղղիչ, վարիչ :

Conformátus - ta - tum (անց. դրբ.) .
 Տես Confórmo.

Confórmo (նրգ. Formo արժ.) .
 կերպարանակից առնեմ, նմա-
 նեցուցանեմ, յօրինեմ, ուղ-
 ղեմ, յարդարեմ, մաքրեմ,
 պատշաճեմ, յերկրեմ :

» confórmo mores. ուղղեմ
 զբարս, ուղղութեան բուսոյ
 բարուց վերակացու լինիմ :

Confórnicó (նրգ. Fórnico արժ.) .
 յարկեմ կամարաւ, կամարա-
 յարկ գործեմ, կամարաձև յօ-
 րինեմ :

Confóssus - sa - sum (անց. դրբ.) .
 Տես Confódio.

Confóveo (նրգ. Fóveo արժ.) . ջե-
 ուեցանեմ, կենդանի առնեմ,
 կենդանացուցանեմ, կազդու-
 րեցուցանեմ, զօրացուցանեմ :

Confráctus - ta - tum (անց. դրբ.) .
 Տես Confríngo.

Confragósus - sa - sum (-sior) }
 Confragus - ga - gum } ած.
 դիւրաբեկ, խորտակեալ, դառն,
 դաժան, քարուտ, ապառա-
 ժուտ, ամայի, անգործ, չփոթ,
 խառնակ, պատ 'ի պատ :

Confremo (չլտ. Fremo արժ.) . գո-
 չեմ, մռնչեմ, մռմռեմ, դղըր-
 դիւն հանեմ :

Confricátus - ta - tum (անց. դրբ.) .
 Տես Confríco.

Confríco (նրգ. Fríco արժ.) . շփեմ,
 շփշփեմ, դառնացուցանեմ,
 զայրացուցանեմ, զկծեցու-
 ցանեմ, գրգռեմ :

Confringo (նրգ. Frango արժ.) .
 բեկանեմ, խորտակեմ, ջախ-
 ջախեմ, կոտորեմ :

» confringo rem. վատնեմ զինչս,
 անառուկութեամբ ծախեմ
 զստացուածս :

» confringo jura. լուծանեմ զօ-
 րէնս, օրինաւանց լինիմ, ան-
 ցանեմ զպատուիրանաւ :

Confúgio (չլտ. Fúgio արժ.) . դի-
 մեմ, ոնկանիմ, ապաւինիմ,

ապաստանիմ, առանձնանամ,
մեկուսանամ, փախչիմ, խոյս
տամ, խուսեմ :

Confúgium-gii (չդ. արմատապա-
րան, ապաստան, ապաւեն,
ակաստան :

Confúlcio (նրդ. Fúlcio արմ.). 'ի
վեր ունիմ, բառնամ, կրեմ :

Confúlgeo (չդ. Fúlgeo արմ.).
փայլիմ, շողամ, պաղպաջեմ,
փաղփաղեմ, փողփողիմ :

Confúndo (նրդ. Fundo-dis արմ.).
խառնակեմ, խառնեմ, շփո-
թեմ, պղտորեմ, ամաչեցու-
ցանեմ, յամօթ առնեմ :

Confúse - sius } Պք. խառն 'ի
Confúsim }
խուռն, յանկարգս, անկար-
գապէս :

Confúsis - ónis (եգ.). խառնա-
կութիւն, շփոթ, շփոթու-
թիւն, խառնութիւն, խառ-
նուած, անկարգութիւն, ա-
մօթ, ապիրատութիւն :

Confúsus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Confúndo.

Confúsus - sa - sum (-sior-síssi-
mus) արմ. խառն, խառնակ,
յօղուածոյ, ահաբեկ :

Confutátio-ónis (եգ.). մերժումն,
ցրումն, հերքումն, եղծ :

Confúto - tas - távi - tatum - táre
(նրդ.). սանձեմ, սանձահա-
րեմ, պատժեմ, պատուհասեմ,
հանդարտեցուցանեմ, ցածու-
ցանեմ, մեղմացուցանեմ, ա-
մօքեմ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ,
հերքեմ :

Congelásco (չդ. Gelásco արմ.).
սառիմ, պաղեմ :

Congelátio - ónis (եգ.). սառն,
սառնամանիք, պաղումն, պաղ :

Congelátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Cóngelo.

Congélidus-da-dum (արմ.). ցուրտ,
ոյծ, եղկ :

Cóngelo (չդ. et նրդ. Gelo արմ.).
պաղեմ, սառիմ, թանձրանամ,
սառուցանեմ, կարծրացուցա-
նեմ, խստացուցանեմ :

Congeminátio-ónis (եգ.). կրկ-
նումն, յաւելուած, զրկանք,
զրկախառնութիւն, փարուսն :

Congémino (նրդ. Gémino արմ.).
կրկնեմ, յաւելում, կրկնապա-
տիկ գործեմ :

Cóngemo (չդ. Gemo արմ.). ար-
տասուակցորդ լինիմ, հեծե-
ծեմ, շառաչել vel ճարճատել
ծառոց :

Cóngener - géneris (արմ.). հա-
մազգի, ազգակից, համացեղ :

Congenerátus - ta - tum (արմ.).
երկուորեակ, երկուորի, հա-
մազն, համասունճ :

Congénero (նրդ. Género արմ.).
'ի միասին ծնանիմ, ծնուցա-
նեմ :

Congénitus - ta - tum (արմ.). եր-
կուորի, երկուորեակ :

Conger - gri (արմ.). օձաձուկն,
ենքեղիս ծովու :

Congéries-iéi (եգ.). շեղջ, կոյտ,
շեղջակոյտ, կարկառ, ամբոխ,
բազմութիւն, խուռն, խու-
ժան, խառնիճաղանճ :

Congérmino (չլթ. Gérmino արժ.)
բողբոջ արձակեմ, բողբոջեմ,
պակիմ, ընձիւղեմ :

Cóngerо (նրգ. Gero արժ.)
կուտեմ, շեղջեմ, ժողովեմ, դի-
զանեմ, մթերեմ :

» cóngerо crimen in te. ամբաս-
տան լինիմ ղքէն, ստգսա-
նեմ, պարտաւեմ, մեղ դնեմ :

Cóngerо-ónis (ար.)
բեռնակիր :

Cóngeste (Վթ.)
դէզադէզ, շեղ-
ջաշեղջ, յանկարգս, անկար-
գապէս :

Congéstio - ónis (խգ.) }
Congéstus - us (ար.) } շեղջ,
կոյտ, շեղջակոյտ, ժողով,
տեղափոխութիւն :

Congestitus - ia - ium (աթ.) }
Congéstus - ta - tum (- tior) } աթ.
դիզեալ, կուտեալ, կուտա-
կեալ, բազմաժողով :

Congéstus - ta - tum (անց. Դրթ.)
Տես Cóngerо.

Conglaciátus - ta - tum (անց. Դրթ.)
Տես Conglácio.

Conglácio (նրգ. Glácio արժ.)
սառիմ, պաղիմ :

Conglisco (չլթ. Glisco արժ.)
աճեմ, զարգանամ, ուրախ լի-
նիմ, խայտամ, գիրանամ, պու-
րարտանամ, փափագիմ, ցան-
կամ, տենչամ :

Conglobátim (Վթ.)
խուռն, խուռնընթաց, համագունդ,
առ հասարակ :

Conglobátio - ónis (խգ.)
շեղջա-
կոյտ, գումարութիւն, ժողով,
խուռն, խառնուրդ :

Conglobátus - ta - tum (անց. Դրթ.)
Տես Conglóbo.

» figura conglobáta.
գնդաձև կերպարանք, գործած բոլորշի :

Cónglobo (նրգ. Globo արժ.)
հաւաքեմ, դիզանեմ, կուտեմ, շեղ-
ջակուտեմ, խռնեմ, մթերեմ :

Conglomerátio - ónis (խգ.)
խառ-
նուրդք ճակատուց :

Conglómero (նրգ. Glómero արժ.)
ժողովեմ, գումարեմ, կուտա-
կեմ, դիզեմ :

Conglutinátio - ónis (խգ.)
օծուցն սոսնձով, խառնուրդ, միա-
որութիւն, կցորդութիւն :

Conglutinátus - ta - tum (անց. Դրթ.)
Տես Conglútino.

Conglútino (նրգ. Glútino արժ.)
մածուցանեմ սոսնձով, սեր-
տիւ միաւորեմ, յօդեմ, կցեմ :

Congraéco - cas - cávi - cátum - cáre
(չլթ.)
խրախուսն առնեմ,
շուայտիմ, յաղակատանս հա-
սանեմ :

Congratulátio - ónis (խգ.)
խըն-
դակցութիւն :

Congrátulor (հրգ. Grátulor արժ.)
խնդամ ընդ քեզ, խնդակից՝
ուրախակից լինիմ :

Congrédior (հրգ. Grádior արժ.)
'ի միասին ընթանամ, ընթա-
ցակից լինիմ, այց առնեմ,
յայց ելանեմ, այցեմ, խօսա-
կից լինիմ, յարձակիմ, 'ի դիմի
հարկանիմ, կոռւիմ, պատե-
րազմիմ, մարտնչիմ :

Congregábilis - le (աթ.)
ընկերա-
կան, ընկերասէր, ընդեւական :

Congregatio-ónis (էփ.) . Ժողով ,
 Ժողովակցութիւն , միաբանու-
 թիւն , ընկերութիւն , ընկե-
 րակցութիւն , խումբ , սկումբ :

Congregátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.) .
 Տես Congrego.

Congrego-gas-gávi-gátum-gáre
 (նրգ.) . Ժողովեմ , գումարեմ ,
 հաւաքեմ , կուտեմ , խմեմ :

Congrèssio-ónis (էփ.) } ատենան
 Congrèssus-us (առ.) }

խորհրդոյ , խորհուրդ , Ժո-
 ղով , բաղմականք , սկումբ ,
 բանակցութիւն , խօսակցու-
 թիւն , խառնուրդ , կռիւ :

Congrex-regis (առ.) . խմբակից ,
 զասակից , համադաս :

Congruens-éntis (-tior-tíssimus)
 էյծ . պատշաճ , վայելուչ ,
 պատեհ , արդար , սեպհական ,
 առանձինն , համեմատ , հա-
 ասար , հանգոյն :

Congruénter-tius-tissime (ՎԵ.) .
 ըստ պատշաճի , արժանապէս :

Congruéntia-ae (էփ.) . պատշա-
 ծութիւն , պատեհութիւն ,
 համեմատութիւն , հաւասա-
 րութիւն , նմանութիւն , յո-
 րինուածութիւն :

Congruo- uis - ui - úere (չլլ.) .
 միանամ , միաւորիմ , խառնիմ ,
 դէպ լինիմ , հանդիպիմ , 'ի
 դէպ գամ , պատշաճիմ , վայ-
 կեմ , յարմարիմ :

Congrus - gri (առ.) . օձաձուկն ,
 ենքեղիս ծովու :

Congruus - ua - uum (առ.) . վայ-
 կուչ , պատշաճ , պատեհ ,

արդար , սեպհական , առան-
 ձինն , հանգոյն , համեմատ :
 Cóngylis-ýlidis (էփ.) . շողգամ ,
 կարմիր բոզի :

Conjectárius-ia-ium (առ.) . յա-
 ռաջ բերեալ , կարծական :

Conjectátio - ónis (էփ.) . կարծ ,
 կարծիք :

Conjectatórius - ia - ium (առ.) .
 կարծական , ըստ կարծեաց :

Conjéctio - ónis (էփ.) . ձգումն ,
 ձիգ , կարծիք , կարծ :

Conjécto (նրգ. Jacto առ.) . ար-
 կանեմ , ձգեմ , ընկենում , վա-
 րեմ , քշեմ , քարշեմ :

Conjéctor - óris (առ.) . երազա-
 հան , մեկնիչ , ըղձապատում ,
 կիւս , դիւթ , դէտ , կարծող :

Conjéctrix - ricis (էփ.) . վհուկ ,
 ջատուկ , հարցուկ կին :

Conjectúra-ae (էփ.) . կարծ , կար-
 ծիք , մեկնութիւն , երազա-
 հանութիւն :

Conjecturális-le (առ.) . ըստ կար-
 ծեաց , կարծական :

Conjéctus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.) .
 Տես Conjício.

» conjéctus in cárcerem . ար-
 կեալ 'ի բանտ , բանդարգել :

Conjéctus-us (առ.) . ձգումն , ձիգ :

» conjéctus oculórum . ակնար-
 կութիւն , հայեցուածք , զաղ-
 տազողի նայեցուածք :

Cónifer-nífera-níferum }

Cóniger-nígera-nígerum } առ.
 կոնաձէ :

Conjício-jéctum (նրգ. Jácio առ.) .
 արկանեմ , ընկենում , ձգեմ ,

վարեմ, քշեմ, արձակեմ, զնեմ,
զետեղեմ, կարծեմ, վարկա-
նիմ, համարիմ, գուշակեմ,
հմայեմ, պարզեմ, մեկնեմ :

Conjugális - le (աթ.). ամուսնա-
կան :

Conjugátio - ónis (եգ.). լծորդու-
թիւն բայից, խոնարհումն :

Conjugátor - óris (ար.). միաւո-
րիչ, յօդիչ, զօդիչ :

Conjugiális - le (աթ.). ամուս-
նական :

Conjúgium - gii (չլդ.). միաւորու-
թիւն, կցորդութիւն, ամուս-
նութիւն :

Cónjugo (նրգ. Jugo արձ.). միա-
որեմ, կցեմ, յօդեմ, խառնեմ,
շաղեմ, առն տամ, ամուսնա-
ցուցանեմ, լծորդեմ *vel* խո-
նարհեմ զբայս :

Cónjugus - ga - gum (աթ.). զու-
գեալ, միաւորեալ, յօդեալ :

Conjúnete - tius - tissime } Ռբ.
Conjúnetim }

միանգամայն, 'ի միասին, միա-
բան, սերտիւ, սնձկազոյնս :

Conjúntio - ónis (եգ.). զուգաւ-
որութիւն, միաւորութիւն,
կցորդութիւն, միաբանու-
թիւն, յօդակապ, կապ, զօդ-
բանից, ազգականութիւն, մեր-
ձաւորութիւն :

Conjúntus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Conjúngo.

Conjúntus - ta - tum (-tior - tis-
simus) աթ. միաւորեալ, յօ-
դեալ, յարեալ, կցեալ, սերտ,
ներքին, բուն :

Conjúngo (նրգ. Jungo արձ.).
զուգեմ, շաղեմ, միաւորեմ,
յօդեմ, կցեմ, խառնեմ, առն
տամ, ամուսնացուցանեմ :

Conjurátio - ónis (եգ.). դաւա-
ճանութիւն, երդմնակցու-
թիւն, գաղտմիաբանութիւն :

Conjurátor - óris (ար.). դաւա-
ճան, երդմնակից, նենգա-
գործ, ապստամբ :

Conjurátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Conjúro.

» conjuráti - tórum (ար.). դաւ-
ածանք, նենգագործք :

Conjúro (նրգ. Juro արձ.). միա-
բան երդմնի լինիմ յապստաճ-
բութիւն, ուխտս դնեմ, խումբ
խմբեմ, նիւթեմ, միաբանիմ,
հաւանիմ :

Conjux - jugis (ար. et եգ.). ա-
մուսին, ամուսնաւոր, ամուս-
նակից, այր, կանամբի, կին,
արամբի :

Conlátro (չլդ. Latro - ras արձ.).
հաջեմ, զօղանջեմ, բամբա-
սեմ, չարախօսեմ, արտնջեմ :

Conláxo (նրգ. Laxo արձ.). թու-
լացուցանեմ, մեղմացուցա-
նեմ, մեղկեմ :

Connécto (նրգ. Necto արձ.). կա-
պեմ, յօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի
հարկանեմ, յարեմ, խառնեմ,
միաւորեմ, հիւսեմ, շաղեմ :

Connéxio - ónis (եգ.). աղերս,
կապ, յօդ, զօդ, միաբանու-
թիւն, պատշաճութիւն, կնիք,
ընծայութիւն, հետեւութիւն,
հաստատութիւն :

Connexus-xa-xum (առ. Կրթ.).

Տես Connécto.

Connexus-xa-xum (-xior) առ.

միաւորեալ, կցեալ, յօդեալ,
կապեալ, յարակից :

Connexus-us (առ.). յօդ, զօդ,

կապ, միաբանութիւն, պատ-
շաճութիւն, աղերս :

Connitor (հռ. Nitor առ.). ճըգ-

նիմ, ջանամ, գուն գործեմ,
'ի լոյս ածեմ, ծնանիմ :

Conniventia - ae (իգ.). անտե-

սութիւն, թողութիւն, հա-
ղորդութիւն 'ի չարիս, կեղ-
ծաւորութիւն :

Conniveo - es - vi (- nixi) - vére

(չգ.). ընդ չտես առնեմ, զան-
գիտութիւն պատճառեմ,
թոյլ տամ, կեղծաւորիմ :

Connubialis - le (առ.). հարսա-

նեկան, ամուսնական :

Connubium - bii (չգ.). ամուս-

նութիւն, հարսանիք :

Connubo (չգ. Nubo առ.). առն

լինիմ, ամուսնանամ :

Connúmero (նրգ. Número առ.).

'ի համար արկանեմ, համա-
րեմ, հաշուիմ, թուեմ :

Conopseum - ei (չգ.). վարազոյր

մահճաց, սրահակ անկողնոյ,
սրկապան :

Conor-náris-nátus-nári (հռ.).

ճգնիմ, ջան դնեմ, ջանամ,
գուն գործեմ, փութամ, փոյթ
յանձին ունիմ, թեւակոխեմ :

Conquaestor - óris (առ.). ընկեր

դանձապետի, ընկերակից դան-
ձաւորի :

Conquassatio - ónis (իգ.). երե-

րումն, երեր, թօթափումն,
չարժումն, տատանումն, սա-
սանութիւն :

Conquassatus-ta-tum (առ. Կրթ.).

Տես Conquasso.

Conquasso (նրգ. Quasso առ.).

երերիմ, սասանեցուցանեմ,
տատանեմ, շարժեմ, շարժ-
ւեմ, թօթափեմ :

Cónqueror (հռ. Queror առ.).

ցաւիմ, զչարիմ, ողբամ, սգամ,
ցաւակից լինիմ, արգահա-
տեմ, հեծեծեմ, կոծիմ :

Conquestio - ónis (իգ.)

Conquestus - us (առ.) } ողբ,

հեծութիւն, հեծեծութիւն,
կոծ, ցաւ, սուգ :

Conquiesco (չգ. Quiésco առ.).

հանգչիմ, հանդարտիմ, գոհ
լինիմ, հաճիմ, շատանամ :

Conquinisco - scis - scere (չգ.).

կքիմ, կծկիմ, զօղեմ, թաքչիմ,
ամփոփիմ :

Conquiro (նրգ. Quaero առ.).

հետապօտեմ, խուզեմ, խոյզ
և խնդիր առնեմ, որոնեմ, յու-
զեմ, ժողովեմ, հաւաքեմ :

Conquisite (իգ.). փութով, խնա-

մով, ճշգիւ, հաւաստեալ,
մտուղիւրագոյնս :

Conquisitio - ónis (իգ.). խնդիր,

խոյզ, հետապօտութիւն, փու-
մարութիւն :

» *conquisitio militum.* ժողո-

վումն զօրաց, զօրաժողով :

Conquisitor - óris (առ.). դրաւ-

առու, լրտես, դէտ, յուզօղ :

Conquisitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Conquiro.

Consalutatio-ónis (էգ.). երկա-
կողմանի ողջոյն :

Consalúto (նրգ. Salúto արգ.).
ողջոյն տամ, ողջունեմ, բազ-
մասցի ձեզ ողջոյն :

Consanésco (չգ. Sanésco արգ.).
բժշկիմ, ապաքինիմ, աւաքիմ,
ողջանամ :

Consanguíneus - ea - eum (աթ.).
արեանառու, միահայր, հա-
մահայր, ազգական, մերձաւոր,
սոհմակից :

Consanguínitas-tátis (էգ.). ազ-
գականութիւն, համահայրու-
թիւն, խնամութիւն, մեր-
ձաւորութիւն :

Consáno (նրգ. et չգ. Sano արգ.).
առողջացուցանեմ, բժշկեմ,
բուժեմ, ողջացուցանեմ, ող-
ջանամ, ապաքինիմ, աւաքիմ :

Consarcinátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Consárcino.

Consárcino (նրգ. Sárcino արգ.).
ընդ միմեանս կարեմ, կարկա-
տեմ, 'ի չու պատրաստիմ,
չուեմ, մեկնիմ :

Consárrio (նրգ. Sárrio արգ.).
բրեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսեմ,
զոգեմ, խորեմ :

Consáuicio (նրգ. Sáucio արգ.).
խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի
վերայ դնեմ :

Conscélero-ras-rávi-rátum-ráre
(նրգ.). պղծեմ, աղտեղեմ,
արատեմ, ապականեմ, չաղա-
խեմ, թաթաւեմ :

Conscéndo (չգ. Scando արգ.).
ելանեմ, բարձրանամ, համ-
բառնամ, վերանամ :

» conscéndo equum կամ in e-
quum. հեծանիմ յերկաւրի,
աշտանակեմ 'ի ձի :

Conscénsio - ónis (էգ.). ելք,
մուտք 'ի նաւ :

Conscénsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Conscéndo.

Consciéntia - ae (էգ.). գիտակ-
ցութիւն, խիղճ մտաց, իրա-
գէտ տեղեկութիւն, ծանո-
թութիւն, գիտութիւն :

Conscíndo (նրգ. Scindo արգ.).
պատառեմ, բեկանեմ, անու-
շար հանեմ, չարախօսեմ, ամ-
բաստանեմ :

Cónscio (նրգ. Scio արգ.). ճա-
նաչեմ, գիտեմ, գիտակ լինիմ,
տեղեկանամ :

» cónscio mihi. նեղիմ 'ի խղճէ
մտացս, իրագէտ եմ յանցա-
նաց իմոց :

Conscisco (նրգ. Scisco արգ.).
խորհուրդ 'ի մէջ առնում,
խորհիմ, դնեմ 'ի մտի :

» conscisco mihi mortem. ան-
ձին առնեմ, անձնամահ լի-
նիմ, զկերովն երթամ :

Consciissus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Conscíndo.

Conscítus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Cónscio և Conscisco.

Cónscius-ia-ium (աթ.). գիտակ,
գիտակից, իրագէտ, տեղեկ,
գործակից չարեաց, յանցաւ-
որ, պարտաւոր :

Concreor-eáris-eátus-eári (հւր.)
Թքանեմ զմաղասն, Թքթքեմ,
խուս արկանեմ :

Conscribillo-las-lávi-látum-láre
(նգ.) . աղանդեմ զքարուէն,
յուր գրեմ :

Conscribo (նգ. Scribo ար.) .
զօրածողով լինիմ, զօրս վար-
ձեմ, զինուոր գրեմ, զինուո-
րեցւցանեմ, յօրինեմ, մատե-
նագրեմ, համագրեմ :

Conscriptio - ónis (նգ.) . գիր,
գրութիւն, գրուած, արձա-
նագիր, վերնագիր :

Conscriptus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Conscribo.

patres conscripti. հարք միա-
խումբք, սինկղիտոսք, ծերա-
կոյտ հռովմայեցւոց :

Conseco (նգ. Seco ար.) . մասն
մասն հատանեմ, յօշեմ :

Consecrátio - ónis (նգ.) . օծումն,
նուիրումն, օրհնութիւն, սրբ-
ազործութիւն, քահանայա-
գործութիւն :

Consecrátus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Consecro.

Consecro (նգ. Sacro ար.) . օծա-
նեմ, նուիրեմ, օրհնեմ, սուրբ
առնեմ, սրբեմ, ձեռնադրեմ,
սրբազործեմ, քահանայագոր-
ծեմ, անիծանեմ, նզովեմ :

Consectárium - rii (չլտ.) . վախ-
ձան, կատարած, կնիք, ընծայ-
ութիւն, հաստատութիւն,
հեռեւութիւն :

Consectáris-ia-ium (անց.) . որ
չհա զայ, յաջորդ, յետին :

Consectátio - ónis (նգ.) . խոյզ,
հարց և խնդիր, հարցափորձ,
հետազօտութիւն, հանդէս,
քննութիւն :

Consectátrix - ríeis (նգ.) . կին
արքանեակ, աղախին :

Conséctio - ónis. (նգ.) . հատած,
հատուած, հատումն, կտրուած,
կտրած, կտրօն :

Conséctor (հւր. Sector ար.) .
զհետ երթամ, ընկերեմ, ու-
ղեկից լինիմ, խնդրեմ, խու-
զեմ, հալածեմ :

Consecútio - ónis (նգ.) . ելք,
վախճան, կատարած, ընծայ-
ութիւն, հետեւութիւն :

Consecútus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Consequor.

Conseminális - le կամ } անց.
Consemineus - ea - eum }
յազգի ազգի սերմանց, ի պէս-
պէս անկոց :

Consenesco (չլտ. Senesco ար.) .
ծերանամ, անցանեմ զաւուրք,
թալանիամ, նուաղիմ, դադա-
րիմ, կառիմ, հաշիմ, մաշիմ,
սպառիմ :

Consénsio - ónis (նգ.) } միարա-
Consensus - us (ար.) }
նութիւն, հաճութիւն, հաւ-

անութիւն, դաւաճան նեն-
գութիւն, դաւաճանութիւն,
երդմնակցութիւն :

Consensus - sa - sum (անց. Դրբ.) .
Տես Conséntio.

Consentáneus - ea - eum (անց.) .
պատշաճ, վայելուչ, պա-
տեհ, հաւասար, հանգոյն :

Conséntio (նրգ. et չգ. Séntio
արհ.). հաճ լինիմ, հաճիմ,
հաւանիմ, համաշուռն միա-
բան լինիմ, թոյլ տամ, շնոր-
հեմ, խումբ խմբեմ, երգմնի
լինիմ յայստամբութիւն :

Consépio (նրգ. Sépio արհ.) կոմ }

Consépto-as-ávi-átum-áre (նրգ.)
շուրջ պատեմ, պարսպեմ,
ցանկով փակեմ, ցանկ արկա-
նեմ, շուրջանակի ցանկեմ,
ամրացուցանեմ, աղիւնեմ :

Conséptum-ti (չգ.). պատնէշ,
պատուար, որմած, ցանկ :

Conséptus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Consépio.

Consequens - éntis (բոթ.). որ
զհետն գայ, հետագայ, յա-
ջորդ, յետին :

» consequéntia-ium (չգ.). վախ-
ճան, ելք, կատարած, կնիք,
ընծայութիւն, հետեութիւն :

Consequénter (Վբ.). ուստի, ու-
րեմն, վասն որոյ, նմին իրի,
ուղիղ կարգաւ, ըստ այնմ :

Consequéntia - ae (եգ.). ելք,
կատարած, հետեութիւն,
աջորդութիւն, կարգ :

séquium - quii (չգ.). ընկե-
ութիւն, ուղեկցութիւն,
անկութիւն, կապ, կցորդու-
թիւն, հաղորդութիւն :

sequor (հոգ. Sequor արհ.).
հետ երթամ, ընկերեմ, հա-
անեմ գինի, ժամանեմ, ստա-
ամ, շահիմ, ընդունիմ, գնեմ,
մբռնեմ :

ónsequor conjectúrâ. 'ի կարծ

դատեմ, կարծեմ, համարիմ,
վարկանիմ, հաշուիմ, 'ի վե-
րայ ածեմ, յանձնէ իմանամ :

Consermócinor (Sermócinor արհ.) }

Consermónor (Sermónor արհ.) }

հոգ. խօսակից լինիմ, բերան 'ի

բերան խօսիմ, ճառ արկանեմ :

Cónsero-sévi-situm (նրգ. Sero-ris
արհ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ,
ցանեմ, տնկեմ :

Cónsero-érui-értum (նրգ. Sero-
ris). հիւսեմ, յօդեմ, զօդեմ,
կապեմ, շաղեմ, կցեմ, խառ-
նեմ, միաւորեմ :

» cónsero manum. բռնցի հար-
կանեմ, կազիմ, կռուիմ, մա-
քառիմ, մարտնչիմ :

Consérte (Վբ.). 'ի միասին, միան-
գամայն, միաբան :

Consértor - óris (ար.). մարտիկ,
պատերազմօղ :

Consértus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Cónsero - érui.

Consérva-ae (եգ.). ընկերակից
աղախին, ծառայակից աղջիկ,
սպասեակ, գերեկից կին :

Conservátio - ónis (եգ.). պա-
հաս, պաշտպանութիւն,
պահպանութիւն :

Conservátor - óris (ար.). պահ-
պանիչ, պահապան, աղա-
տիչ, ապրեցուցիչ, փրկիչ :

Conservátrix-ricis (եգ.). օրիորդ
պահպանիչ, տնկալուչ կին,
սղախին, սպասեակ :

Conservítium - tii (չգ.). ընկե-
րութիւն 'ի գերութեան, ծա-
ռայութիւն, սարկութիւն :

Consérvo (նրգ. Servo արժ.). պահեմ, պահպանեմ, պաշտպանեմ, կատարեմ, փրկեմ, ազատեմ, զերծուցանեմ, կեցուցանեմ, ապրեցուցանեմ :

Conservula - ae (եգ.). զերեկից օրիորդ , ընկեր յաղախնու թեան :

Conservus - vi (ար.). ծառայակից, գերեկից :

Consessor - óris (ար.). ակողմակից, օգնական :

Consessus - us (ար.). ակումբ, ժողով, գումարութիւն :

Consideránter - tius (Վթ.). խորհրդով, իմաստութեամբ, հանձարով :

Considerántia - ae } եգ. խորհուրդ, մտածութիւն, մտադիւրութիւն, արթնութիւն :

Considerátio - ónis } եգ. խորհրդով, իմաստութեամբ, հանձարով, խորհրդով :

Considerátor - óris (ար.). մտախորհ, մտադիր, խորհող :

Considero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ.). մտախորհ լինիմ, խոկամ, զմտաւ ածեմ, խորհիմ, կշռեմ, 'ի մտի ունիմ :

Consido - séssum (չգ. Sido արժ.). նստիմ, բազմիմ, դադարիմ, զկայ առնում, կասիմ, կամ քնեմ, անկանիմ, թուլանամ, մեղկիմ :

Consignáte - tissime (Վթ.). յայտնապէս, յականէ, մեկին, առանձինն :

Consignátio - ónis (եգ.). ձեռագիր, մուրհակ :

Consignátus - ta - tum (անգ. դրք.). Տես Consigno.

Consigno (նրգ. Signo արժ.). դրոշմեմ, կնքեմ, տպաւորեմ, նշանակեմ :

» consigno líteris. 'ի գրի հարկանեմ, ընդ գրով արկանեմ, արձանագրեմ, գրեմ :

Consileo (չգ. Síleo արժ.) կամ } Consilésco (չգ. Silésco արժ.) }

լուռ լինիմ vel կամ, լռեմ, հանդարտիմ, դադարիմ, իսկաղիմ, ցածնում :

Consiliárius - ria - rium (աթ.). խորհրդական :

Consiliárius - rii } ար. խորհրդականից, խորհրդական, խորհրդակալ, խրատող, թարգման, մեկնիչ :

Consiliátor - óris } ար. խորհրդական :

Consilio (չգ. Sálio արժ.). ընդուստնում, ուստոսեմ, անպատուեմ, անարգեմ, թշնամանեմ, անգոմնեմ, լուսամ, նուխատեմ, խաղ առնեմ :

Consilior - liáris - liátus - liári (հար.). խորհուրդ տամ, խրատեմ, թեւադիր լինիմ, խորհուրդ խնդրեմ, խորհրդակից լինիմ :

Consilium - lii (չգ.). խորհուրդ, խրատ, ժողով, ատեան, կարծիք, միտք, դիտաւորութիւն, պատուէր; վճիռ, հրամանագիր, որոշումն, յառաջադրու

թիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգոնութիւն, խորհրդականք, խրատութիւն :

Consimilis - le (աժ.) . նման, հանգոյն, նոյն, նմանակից :

Consipio (չլէ. Sápío աբ.) . զգաստ լինիմ, գիտակից եմ :

Consisto, cónstitutum (չլէ. Sisto աբ.) . կամ 'ի միասին, զտեղի առնում, դադարեմ, կասեմ, բնակիմ, հանգչիմ, հաստատիմ, սերտիւ կցիմ :

Consítio - ónis } իժ. տնկումն,
Consitúra - ae } տնկարկութիւն, ցան, վար :

Cónsitor - óris (աբ.) . տնկարկ, տնկող, սերմանահան, սերմանացան, սերմանիչ :

Cónsitus - ta - tum (աճ. ԴԵԲ.) . Տես Cónsero - évi.

Consobrina - ae (իժ.) . դուստր հօրեղբոր՝ մօրաքեռ՝ հօրաքեռ vel քեռուդ :

Consobrinus - ni (աբ.) . հօրեղբորորդի, մօրեղբորորդի, հօրաքեռորդի, մօրաքեռորդի :

Consociátio - ónis (իժ.) . միաբանութիւն, ընկերակցութիւն, ընկերութիւն, դաշնաւորութիւն, միաւորութիւն :

Consócio (նրգ. Sócio աբ.) . առնում յընկերութիւն, հաղորդառնեմ, զօդիմ :

Consócius - cji (աբ.) . ընկեր, ընկերակից, զովող :

Consolábilis - le (աժ.) . մխիթարական, մխիթարիչ, մխիթարելի, սփոփիչ :

Consolátio - ónis (իժ.) . մխիթարութիւն, սփոփանք, սփոփութիւն, քաջալերութիւն, խրախոյսք :

Consolátor - óris (աբ.) . մխիթարիչ, սփոփիչ :

Consolatórius - ia - ium (աժ.) . մխիթարական, մխիթարիչ :

Consolátus - ta - tum (աճ. ԴԵԲ.) . Տես Consólor.

Consólido (նրգ. Sólido աբ.) . հաստատեմ, պնդեմ, զօրացուցանեմ, սերտ գործեմ :

Consólor (հաբ. Solor աբ.) . մխիթարեմ, փարաւազս տամ, սփոփեմ, քաջալերեմ, քաջալերս մատուցանեմ, խրախուսեմ, սրտապնդեմ :

Cónsonans - ántis (-ántior) Էջծ. միաբան, միաշունչ, ձայնակից, համամիտ, հանգոյն, հաւասար, համանման :

Consonántia - ae (իժ.) . միաբանութիւն, միաձայն բարբառ, միակամութիւն, հնչիւն, բոժիւն, արձագանգք :

Consonánter - tissime } ՌԷ. միա
Cónsone } բան, միաբարբառ, 'ի մի բերան, միաձայն բարբառով :

Cónsono - sónui - sónitum (չլէ. Sono աբ.) . հնչեմ, թնգամ միաբան լինիմ, միաբանիմ հասարակիմ, նմանիմ :

Cónsonus - na - num (աժ.) . միաշունչ, միաձայն, ձայնակից միաբան, համամիտ, նման հանգոյն, հաւասար :

Consópio (չլթ. Sópio աբծ.) Ի
քուն լինիմ, զքնով անկանիմ,
նիրհեմ, ննջեմ :

Consors-órtis (աթ.) ընկեր, ըն-
կերակից, հաղորդ, բաժա-
նորդ, վեճակակից :

Consórtio - ónis (իգ.) } ընկե-

Consórtium - tii (չլթ.) } բու-
թիւն, ընկերակցութիւն,
զոլորութիւն, հաղորդու-
թիւն, յանկուութիւն, միտու-
թիւն, համակրութիւն :

Conspectus-ta-tum (աեց. Գրէթ.)
Տես Conspectio.

Conspectus-ta-tum (-tior) աթ.
երեւելի, նշանաւոր, հոյա-
կապ, մեծանուն :

Conspectus - us (աբ.) երեսք,
կերպարանք, տեսել, հայե-
ցուածք, յանդիմանութիւն,
յանդիմանակացութիւն, ա-
ռջակայութիւն, համառու-
թիւն, բովանդակութիւն :

Conspérge (նրգ. Spargo աբծ.)
ցորեմ, սրսկեմ, ցանեմ, թա-
նամ, ոռոգանեմ :

Conspérsus-sa-sum (աեց. Գրէթ.)
Տես Conspergo.

Conspicillum-li (չլթ.) դիտանոց :

Conspicio (նրգ. Aspicio աբծ.) }

Conspicor-áris-átus-ári (հաբ.) }

տեսանեմ, պշնում, հայիմ,
նայիմ, յառիմ, զմաւ ածեմ,
խորհիմ, մտախորհ լինիմ,
խոկամ, նկատեմ, դիտեմ,
քննեմ :

Conspicuos-ua-uum (աթ.) եր-
եւելի, հռչակաւոր, անուանի,

նշանաւոր, տեսանելի, յայտ-
նի, զննական :

Coospírans-ántis (էյթ.) երդ-
մնակից, համազործ, դաւա-
ճանօղ, դաշնաւոր :

Conspiráte-tius (Վէթ.) միաբան,
միով հաւանութեամբ, միա-
բանութեամբ, միակամ :

Conspirátio-ónis (իգ.) միաբա-
նութիւն, միակամութիւն,
հաւանութիւն, հաճութիւն,
դաշնաւորութիւն, ուխտ,
դաւաճանութիւն, երդմնակ-
ցութիւն, ապստամբութիւն :

Conspirátus-ta-tum (աեց. Գրէթ.)
Տես Conspiro.

» conspiráti-tórum (աբ.) դաւ-
աճանք, նենդազործք :

Conspirátus - us (աբ.) հաճու-
թիւն, հաւանութիւն, դաշ-
նակութիւն, միաբանութիւն :

Conspiro (չլթ. Spiro աբծ.) միա-
բան լինիմ, միաբանիմ, ուխտս
դնեմ, նիւթեմ, մենքենայեմ :

Conspissátus - ta - tum (աթ.)
հոծ, խիտ, սեղմ, թանձր,
մած, թանձրամած :

Conspónsor - óris (աբ.) երաշ-
խաւոր :

Cónspuo (նրգ. Spuo աբծ.) Կամ }

Conspúto (նրգ. Sputo աբծ.) }

թքթքեմ, խուխս արկանեմ,
արտաքս ընկենում զմաղան,
ստէպ ստէպ թքանեմ, այլա-
նեմ, անարգեմ :

Constábilio (նրգ. Stabílio աբծ.)
հաստատեմ, զետեղեմ, սահ-
մանեմ, դնեմ :

Constans-ántis (-tior-tíssimus)

ած. հաստատուն, անյողողղ, սերտ, պինդ, կարծր, խիստ, զօրաւոր, անշարժ, կանգուն, յամու, հետ :

Constánter-tius - tíssime (վբ.).

հաստատութեամբ, անդուլ, անփոփոխ, հանսպաղ, ստուգութեամբ :

Constántia - ae (վգ.). հաստա-

տութիւն, պնդութիւն, ամրութիւն, անշարժութիւն :

Consternátio - ónis (վգ.). ար-

հաւիրք, զարհուրանք, սրտաբեկութիւն, վհատութիւն, Լքումն, ստամբակութիւն :

Consternátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Constérno - nas.

Constérno-nas-návi-nátum-náre

(նբգ.). ահաբեկեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, պակուցանեմ :

Constérno (նբգ. Sterno արգ.).

սարածանեմ, պարզեմ, Լայնեմ, երկայնեմ :

» constérno viam lapídibus կամ

saxis. սալայտակ յարդարեմ զփողոցն, յատակեմ կոպճովք զպողոտայն :

Constípo (նբգ. Stípo արգ.). խստա-

ցուցանեմ, խտացուցանեմ, հոծ և մած գործեմ, թանձրացուցանեմ, սեղմեմ :

Constituo (նբգ. Státuo արգ.).

կանգնեմ, բարձրացուցանեմ, կազմեմ, յօրինեմ, դնեմ, հաստատեմ, կարգեմ, ստեղծանեմ, սունեմ, ընտրեմ, որոշեմ :

Constitútio - ónis (վգ.). կազմու-

թիւն, կազմուած, կայան, պայման, հանգամանք, սահմանադրութիւն, կարգաւորութիւն, օրէնք, հիմնարկութիւն, հաստատութիւն :

» constitútio corporis. կազմած vel խառնուած մարմնոյ, բնութիւն, արարած :

Constitútor-óris (արգ.). կարգիչ,

վարիչ, հաստատիչ, առաջնորդ, ստեղծիչ, էացուցիչ, դրդիչ, շարժիչ :

Constitútum - ti (զլգ.). ուխտ,

դաշն, պայման, սակ, հաստատութիւն, օրէնք; օրէնսդրութիւն, վճիռ, հրամանագիր, պատուէր, սահմանադրութիւն :

Constitútus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Constitúo.

Consto - stiti (զլգ. Sto արգ.). 'ի

միասին կամ, տեւեմ, բաւեմ, հանապազօրդեմ, ցանկորդեմ, յօդեալ լինիմ, 'ի յայտ դամ, յայտ յանդիման երեւիմ :

» constat - stábat - stitit (ԴճԳ.).

յայտնի է, 'ի յայտ դայ, յայտնապէս երեւի, յայտ իսկ է :

Constrátus-ta-tum (անց. ԳԴԵԲ.).

Տես Constérno.

Constrictus-ta-tum (անց. ԴԴԵԲ.).

Տես Constringo.

Constringo (նբգ. Stringo արգ.).

պնդեմ, աղիւնեմ, կապեմ, պարաւանդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ :

Constrúctio - ónis (վգ.). կազ-

մած, կազմութիւն, շինած,

շինութիւն, շինողութիւն, յօրհուած բանից :
Constructus-ta-tum (առ. ԴԴԴ.).
Œu Construo.
Constructus-ta-tum (-tior) առ. յօրուածոյ, խառնուածոյ, կառուցեալ, շինեալ, կարգեալ, կանգնեալ :
Construo (ՆԴԴ. **Struo** առ. Դ.). կազմեմ, շինեմ, կառուցանեմ, կանգնեմ, յօդեմ, խառնեմ :
Consuásor-óris (առ.). հաւանեցուցիչ, խորհրդական, խորհրդակից, խրատաւ :
Consuávio - ias - iávi - iátum - iáre (ՆԴԴ.) կառ. }
Consuávior (հռ. **Suávior** առ. Դ.) }
 համբոյր տամ, համբուրեմ :
Consubstantiális - le (առ.). 'ի միասին էական, միասնական, համագոյ, համագոյակից, իսկակից, գոյակից :
Consuefácio (ՆԴԴ. **Fácio** առ. Դ.). սովորեցուցանեմ, ընդեւացուցանեմ, յրնտելութիւն ածեմ, կրթեմ, վարժեմ :
Consuéscó (չլ. et ՆԴԴ. **Suéscó** առ. Դ.). սովոր լինիմ, սովորիմ, ընդեւանիմ, սովորեցուցանեմ, ընդեւացուցանեմ :
 , ut consuévi. ըստ սովորութեան իմում, որպէս սովոր եմ :
Consuetúdo - dinis (իգ.). սովորութիւն, ընդեւութիւն, ընտանութիւն, վարժութիւն, մտերմութիւն, սէր, բարեկամութիւն, հաղորդութիւն կենաց, կենսակցութիւն :

Consuétus-ta-tum (առ. ԴԴԴ.).
Œu Consuéscó.
Consuétus - ta - tum (-tissimus) առ. սովորական, ընդեւական :
Consul-lis (առ.). հիւպատ, հիւպատոս, բղեաշխ :
Consuláris - re (առ.). հիւպատոսական, հիւպատական :
Consuláriter (իգ.). որպէս հիւպատոս, իբրեւ զբղեշխ :
Consulátus - us (առ.). հիւպատոսութիւն, բղեշխութիւն, հիւպատոսարան :
Cónsulo-lis-súlui-súltum-súlere (չլ. et ՆԴԴ.). խորհուրդ 'ի մէջ առնում, խորհրդակից լինիմ, խորհիմ 'ի միասին, խորհուրդ խնդրեմ, փոյթ ունիմ, հոգամ, հայթայթեմ, մատակարարեմ, հարցանեմ, քննեմ, յուզեմ :
Consultátio - ónis (իգ.). խորհուրդ, խորհրդակցութիւն :
Consultátor-óris (առ.). խորհրդական, խորհրդակալ, խորհրդատու, խրատաւ :
Consúlte - tius - tissime } իգ.
Consúlto }
 խորհրդով, իմաստութեամբ, զգոնութեամբ, կամօք, մտադրութեամբ, փութով :
Consúlto-tas - távi - tátum - táre (չլ. et ՆԴԴ.). խորհրդակից լինիմ, 'ի միասին խորհիմ, խորհուրդ 'ի մէջ առնում, հոգամ, հայթայթեմ, խորհուրդ խնդրեմ, հարցանեմ, յուզեմ, քննեմ :

Consúltor-óris (ար.) խորհրդա-
կալ, խորհրդական, խորհր-
դատու, խրատու :

Consúltrix-ricis (էգ.) կին արն-
կալուչ :

Consúltum-ti (չգ.) } խորհուրդ,
Consúltus-ti (ար.) }

խորհրդականութիւն, խոր-
հրդակցութիւն, վճիռ, հրա-
մանագիր :

Consúltus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Cónsulo.

Consúltus-ta-tum (ած.) գի-
տուն, հանձարեղ, իմաստուն,
տեղեակ, հմուտ, գիտակ, խո-
րագէտ :

Consummábilis-le (ած.) լի, բո-
վանդակ, կատարեալ :

Consummátio-ónis (էգ.) կա-
տարումն, լրումն, վախճան,
բովանդակութիւն :

Consummátus-ta-tum (անգ.
Գրէ.) Տես Consúmmo.

Consúmmo-mas-mávi-mátum
-máre (նրգ.) 'ի միասին գու-
մարեմ զթիւս, ընում, 'ի գլուխ
հանեմ, կատարեմ :

Consúmo (նրգ. Sumo արգ.)
սպառեմ, ծախեմ, մաշեմ,
ճարակեմ, ուտեմ, լափեմ,
լիզաջինջ առնեմ, 'ի կիր ար-
կանեմ, 'ի գործ ածեմ, 'ի գլուխ
հանեմ, կատարեմ, ընում :

Consúmptio-ónis (էգ.) եղծումն,
ջնջումն, ծախումն, կատա-
րումն, լրումն, վախճան :

Consúmptor-óris (ար.) քանդիչ,
սպառիչ, մաշիչ :

Consúmptus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Consúmo.

Cónsuo (նրգ. Suo արգ.) ֆոր-
կատեմ, կարեմ :

Consúrgo (չգ. Surgo արգ.) յառ-
նեմ, յոտն կամ, կանգնեմ :

Consurréctio-ónis (էգ.) յոտըն-
կացութիւն, ոտնակացու-
թիւն, յոտնաւորութիւն :

Consusúrro (չգ. Susúrro արգ.)
հծծեմ, շշջեմ, քրթնջեմ :

Contabésco (չգ. Tabésco արգ.)
հիւժանիմ, ծիւրիմ, հաշիմ,
մաշիմ, ծիւրական ախտիւ
ջերանիմ, հիւանդանամ մա-
շարայական ախտիւք :

Contabulátio-ónis (էգ.) տախ-
տականամ ռոմ, տախտակա-
մածք, յատակ :

Contabulátus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Contábulo.

Contábulo-las-lávi-látum-láre
(նրգ.) տախտականամ յօրի-
նեմ, դրուագեմ փայտիւք :

Contáctus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Contíngo.

Contáctus-us (ար.) շօշափումն,
շօշափելիք, նեխ, ժանտա-
գործ ցաւք, ապականութիւն :

Contáges-gis } էգ. շօշափե-
Contágio-ónis }

լիք, շօշափումն, ժանտ ախտ,
ժանդահոտութիւն, ապակա-
նութիւն, նեխ :

Contagiósus-sa-sum (ած.) ա-
պականիչ, ապականարար,
ժանդագործ, ժանտ, տարա-
ծական :

Contágium - gii (չլւ.) . շօշափումն , ժանդագործ ցաւք , ժանդահոտութիւն , ապակահոտութիւն , տարածութիւն :

Contaminábilis - le (աթ.) . ապականելի , աղտեղի :

Contaminatio - ónis (էփ.) . աղտեղութիւն , պղծութիւն , բիծ , աղտ , կեղտ , արատ :

Contaminátus - ta - tum (անց. Գրէ.)
Տես Contámino.

Contaminátus - ta - tum (- tíssimus) աթ. աղտեղի , պիղծ , արատաւոր :

Contámino - nas - návi - nátum - náre (Զրգ.) . աղտեղեմ , պղծեմ , շաղախեմ , ապականեմ , արատեմ :

Contéctus - ta - tum (անց. Գրէ.)
Տես Cótego.

Cótego (Զրգ. Tego արժ.) . ծածկեմ , պատրուակեմ , սքողեմ , թագուցանեմ , առաջաստեմ , բարեքեմ , ղողեմ :

Contémero (Զրգ. Témero արժ.) . լլկեմ , տառապեցուցանեմ , աղարտեմ , արատեմ , պղծեմ , աղտեղեմ , շաղախեմ :

Contémno (Զրգ. Temno արժ.) . անարգեմ , արհամարհեմ , անգոհնեմ , խոտեմ , խոտան ուռնեմ , անարժան համարիմ , դարչեմ , դարովեմ :

Contemplatio - ónis (էփ.) . հայեցողութիւն , նկատութիւն , դիտաւորութիւն , մտածութիւն , խոկումն , պատկառանք , մեծարանք , շուք :

Contemplativus - va - vum (աթ.) . մտաւորական , տեսական , հայեցական :

Contemplátor - óris (ար.) . հայեցող , նկատող , խորհող , նկատիչ , դիտող :

Contemplátrix - rícis (էփ.) . կին նկատող :

Contéplor - látis - látus - lári (հր.) . միտ եղեալ նայիմ , դիտեմ , խորհիմ , հայիմ մտք , նկատեմ , ահն դնեմ , պշնում , մտախորհ լինիմ :

Contemporáneus - ea - eum (աթ.) . ժամանակակից , հասակակից :

Contemtíbilis - le (աթ.) . անարգ , արհամարհ , խոտան , գձուձ , աննշան :

Contémtim (Վլէ.) . արհամարհանօք , անարգաբար :

Contémtio - ónis (էփ.) . անարգանք , անարգութիւն , դարովանք , արհամարհութիւն , թշնամանք :

Contémto - r - óris (ար.) . անարգիչ , արհամարհող :

Contémtrix - rícis (էփ.) . կին անարգու :

Contémtus - ta - tum (անց. Գրէ.)
Տես Contémno.

Contémtus - ta - tum (- tior - tís-simus) աթ. անարգ , արհամարհ , գձուձ , խոտան :

Contémtus - us (ար.) . անարգութիւն , արհամարհանք , թըշնամանք , դարովանք :

Conténdo - di (Զրգ. et չլւ. Tendo արժ.) . ձգեմ , ձգտեմ , քարշեմ ,

Ջանամ, Ջան դնեմ, գուն գործեմ, նախանձընդդէմ լինիմ, մրցիմ, ելեկելս առնեմ :

Conténebro (Երգ. Ténébro արգ.). մթացուցանեմ; նսեմացուցանեմ, խաւարեցուցանեմ, աղօտացուցանեմ :

» conténebrat - brábat (Դճ.). երեկոյացեալ է ժամն, նսեմանայ :

Conténte-tius-tissime (Վճ.). սաստիկս, սաստկութեամբ, բըռնութեամբ, ուժգին, բռնաբար :

Conténtio-ónis (Իգ.). ձգտումն, տարածումն, ջան, փոյթ, կազ, պայքար, վիճումն, մաքառումն, բանակռուութիւն :

Contentiöse-sius-sissime (Վճ.). մաքառմամբ, կռուով, յամառութեամբ :

Contentiösus-sa-sum (աթ.). կաշացող, վիճող, մաքառող, հակառակասէր :

Conténtus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Conténdo.

Conténtus-ta-tum (-tior) աթ. գոհ, հաճ, հաւան :

Contérminus-na-num (աթ.). արուարձական, սահմանակից, մօտաւոր :

Cóntero (Երգ. Tero արգ.). լուծանեմ 'ի փոռի, աղամ, մանրեմ, լեսում, հաշեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ, ձգեմ, արկանեմ, ընկնում :

Conterráneus-ea-eum (աթ.). հայրենակից, զաւառակից, քաղաքակից :

Contérreo (Երգ. Térreo արգ.). ահարկանեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահաբեկեմ, պախեցուցանեմ, պակուցանեմ, ահաբեկ առնեմ :

Contérritus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Contérreo.

Contestátio-ónis (Իգ.). վկայութիւն, դաւանութիւն, յայտարարութիւն, ծանուցումն, պաղատանք, աղերսանք :

Contestáto (Վճ.). առաջի վկայից, ըստ վկայութեան ամենեցուն :

Contestátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Contéstor.

Contéstor (հար. Testor արգ.). վկայութիւն դնեմ, վկայ կոչեմ, պաղատիմ, աղաչեմ :

Contéxo (Երգ. Texo արգ.). հիւսեմ, անկանեմ, ուտայնանկեմ, յեռում, ընդելուզանեմ :

Contéxte } Վճ. միանգամայն, 'ի
Contéxtim } միասին, միաբան, հիւսելով :

Contéxtus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Contéxo.

Contéxtus-us (ար.). հիւք, անկուած, խառնուած, հիւսուած, ելք, կատարած :

» contéxtus oratiónis. հիւսուած vel կարգ ճառից, թել բանի :

Conticeo (չգ. Táceo արգ.). կամ }
Conticéscó-scis-scere (չգ.) } լռեմ, լուռ լինիմ vel կամ, համբսնամ, ակիբերան լինիմ, կարկիմ, պապանձիմ, հանդարտիմ, ցածնում :

Conticinium - nii (չգ.՝). հասարակ գիշեր, հասարակած գիշերոյ :

Contignatio-ónis (էգ.՝). հեծանք, պտուար 'ի գերանաց, տախտակամածք, յատակ սենեկաց, տեսանելաց տեղիք :

Contignátus-ta-tum (առ.՝. Կրք.՝). Տես Contigno.

Contigno - gnas - gnávi - gnátum - gnáre (նրգ.՝). տախտակամած յօրինեմ, յարկեմ :

Contiguus - gua - guum (առ.՝). մերձ, մերձաւոր, մօտ, մօտաւոր, կից, յար :

Continens-éntis (-tior-tíssimus) առ.՝. բովանդակիչ, ամփոփիչ, մօտաւոր, կից, մերձաւոր, հանապազորդ, տեւական, պահեցող, ժուժկալ, պարկեշտ, զգաստ, համեստ :

in continénti. նոյնհետայն, վաղվաղակի, առժամայն, իսկոյն, իսկ և իսկ, անդէն :

Continens-éntis (էգ.՝). ցամաք, երկիր, աշխարհ մեծ :

Continénter - tíssime (Ալլ.՝). անդադար, հանապազորդ, ցանկ, միշտ, ժուժկալութեամբ, չափով, զգաստութեամբ :

Continéntia - ae (էգ.՝). ժուժկալութիւն, զգաստութիւն, պարկեշտութիւն, համեստութիւն, չափաւորութիւն :

Contineo (նրգ.՝. Téneo աբ.՝). բովանդակեմ, ունիմ, փակեմ, փարեմ, ամփոփեմ, արգելում, խափանեմ, սանձահարեմ :

Contingo, cóntigi (նրգ.՝. Tango աբ.՝). հպիմ, շօշափեմ, պատշաճիմ, հայիմ :

contíngit-gébat, cóntigit (Գ.՝. ղէպ լինի, հանդիպի, դիպի :

Continuátio - ónis (էգ.՝). տեւականութիւն, մշտնջենաւորութիւն, հանապազորդութիւն, յաջորդութիւն, կատարած :

Continuátus-ta-tum (առ.՝. Կրք.՝). Տես Continuo.

Continuátus-ta-tum (-tíssimus) առ.՝. տեւական, հանապազորդ, անընդհատ, անդադար :

Continue (Ալլ.՝). անդուլ, անդադար, հանապազորդ, հանապազ, ցանկ, միշտ :

Continúitas - tátis (էգ.՝). տեւականութիւն, հանապազորդութիւն, յաջորդութիւն :

Continuo - uas - uávi - uátum - uáre (նրգ.՝. et չգ.՝). վարեմ զքանս, յառաջացուցանեմ, 'ի տոկ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յառաջ մատուցանեմ, երկարեմ, հանապազորդեմ, տեւեմ, ցանկորդեմ, կցեմ, յօգեմ, զօգեմ, յարեմ, միաւորեմ :

Continuo (Ալլ.՝). նոյնհետայն, անդէն, վաղվաղակի, իսկոյն, առժամայն, իսկ և իսկ, յանկարծօրէն :

Continuus - ua - uum (առ.՝). հանապազորդ, տեւական, անընդհատ, կից, միաշար, մշտնջենաւոր, ցանգորդ :

Contor - táris - tátus - tári (հր.՝) հետազօտեմ, որոնեմ, խու-

զեմ, հարցանեմ, տեղեկանամ,
խելամուտ լինիմ :

Contórqueo (նրգ. Tórqueo աբմ.).
գալարեմ, գելում, թիւրեմ,
կորացուցանեմ, պատատեմ,
մանեմ, ծալեմ, կրկնեմ, դար-
ձուցանեմ, շրջեմ, խոտորե-
ցուցանեմ, հեռացուցանեմ :

Contórsio - ónis (եգ.). պալա-
րումն, գելումն, պատատումն,
պատատանք, պտտեան, ծրար :

Contórtē-tius (Աբ.). խոտորեակս,
կողմանակի, խառն 'ի խուռն :

Contórtus-ta-tum (անց. Գրգ.).
Տես Contórqueo.

Contra (նիգ. et Աբ.). հակա-
ռակ, ընդդէմ, հանդէպ, յան-
դիման, առաջի, 'ի հանդի-
պոյ, ընդ առաջ, դէմ ընդ-
դէմ, յերեսս :

Contrácte-tius (Աբ.). սակաւուք,
կարճառօտիւք, համառօտս,
կարճ 'ի կարճոյ :

Contráctio - ónis } եգ. ամփո-
Contractúra - ae }
փուլն, համառօտագրութիւն,
համառօտութիւն :

Contráctus-ta-tum (անց. Գրգ.).
Տես Contraho.

Contráctus-ta-tum (- tior) ած.
կծկեալ, կարկամեալ, ամփո-
փեալ, կցեալ, միաւորեալ,
անձուկ, նեղ, փոքրիկ :

Contráctus - us (աբ.). ամփո-
փումն, համառօտութիւն,
մուրհակ, դաշինք, սակ, պայ-
ման, կարկամութիւն :

Contradíco (չգ. Dico աբմ.). բա-

նընդդէմ լինիմ, ընդդիմա-
նեմ, հակառակիմ, ընդդէմ
դառնամ, զդէմ ունիմ :

Contradíctio - ónis (եգ.) } բանք
Contradíctum - ti (չգ.) }
դիմադարձութեան, ընդդէմ-
դարձութիւն, ընդդիմադա-
նութիւն, հակառակաբանու-
թիւն, ընդդիմադրութիւն,
ընդդիմութիւն, հակառակա-
խօսութիւն :

Contraëo (չգ. Eo, is աբմ.). ընդ-
դէմ դառնամ, հակառակիմ,
զդէմ ունիմ, 'ի վէզ գամ :

Cóntraho (նրգ. Traho աբմ.). ժո-
ղովեմ, հաւաքեմ, գումարեմ,
կուտեմ, ամփոփեմ, կարճեմ,
սահման արկանեմ, չափ դնեմ,
համառօտեմ :

Contrapóno (չգ. Pono աբմ.). հա-
կառակ դնեմ, համեմատեմ,
ընդ միմեանս հարկանեմ, հաւ-
ասարեմ :

Contrapósitus-ta-tum (անց. Գրգ.).
Տես Contrapóno.

Contrárie } Աբ. 'ի հակառակէն,
Contrário }
գնորին հակառակն, յետս ընդ-
դէմ, ընդ հակառակս :

Contrárius - ia - ium (ած.). հա-
կառակ, ընդդէմ, ընդդիմա-
կաց, ընդդիմակիս :

Contrascriptum - ti (չգ.). հա-
կառակ հրաման, առընթե-
րագիր ձեռնագիր :

Contravérsus-sa-sum (ած.). 'ի
հանդիպոջ կացեալ, յանդի-
մանակաց :

Contractabiliter (ՎԷ.) արդելի
իմն օրինակաւ, յայտնապէս,
սկիստեալի, յայտ յանդիման,
լուսաւորագոյնս :

Contractatio - ónis (ԷԳ.) շօշա-
փռմն, շօշափելիք :

Contractatus-ta-tum (ԱՅ. ԴԵԷ.)
Տես Contrécto.

Contrécto (ՆԵԳ. Tracto արձ.)
շօշափեմ, հպիմ, խարխափեմ :

Contremisco (ՎԷ. Tremisco արձ.) }
Վզողանի հարկանիմ, դողամ,

սարսռամ, երկնչիմ, զարհու-
րիմ, զանդիտեմ, սոսկամ :

Contrémulus-la-lum (ԱԶ.) դող-
գոջուն, դողգոջոտ, կրերուն :

Contribuo (ՆԵԳ. Tribuo արձ.)
օգնեմ, ձեռնտու լինիմ, նպաս-
տաւորիմ, տամ, կարգեմ, դնեմ,
նշանակեմ, գրեմ :

Contributio - ónis (ԷԳ.) հարկ,
բաժին, նպաստաւորութիւն,
հանգանակ :

Contributus-ta-tum (ԱՅ. ԴԵԷ.)
Տես Contribuo.

Contristo (ՆԵԳ. Tristo արձ.)
արամեցուցանեմ, վշտացու-
ցանեմ, նեղեմ :

Contritio - ónis (ԷԳ.) մանրուած,
խորտակումն, զղջումն, զեղջ,
սպաշաւ, սորջանք :

Contritus - ta - tum (ԱՅ. ԴԵԷ.)
Տես Cóntero.

Controversia - ae (ԷԳ.) վիճումն,
մաքառումն, պայքար, բանա-
կռուութիւն, կազ, կռիւ :

Controversim (ՎԷ.) հակառա-

կաքար, ընդ հակառակս, վի-
ճելով :

Controversiósus - sa - sum (ԱԶ.)
կազացօղ, վիճող, մաքա-
ռող, կռուարար, հակառա-
կասէր, երկբայական, կռուա-
կան, վիճական :

Controversor (ՀԵ. Versor արձ.)
վիճեմ, մաքառիմ, բանակռիւ-
լինիմ, կազեմ, պայքարիմ,
կռուիմ :

Contrucido (ՆԵԳ. Trucido արձ.)
սպանանեմ, կոտորեմ, յարեւ
արկանեմ :

Contrúdo (ՆԵԳ. Trudo արձ.) 'ի
ներքս մղեմ, մուծանեմ :

Contrúnco (ՆԵԳ. Trunco արձ.)
հատանեմ, 'ի բաց յապաւեմ,
փողոտեմ, սպանանեմ :

Contubernális - is (ԱԵ. et ԷԳ.)
բնակակիցք, տնակիցք, ըն-
տանիք, գերդաստան, ծառայ,
սպասաւոր, այլ և կին :

Contubérnium - nii (ՎԷ.) բնա-
կութիւն, իջավան, օթեւան,
տնակցութիւն, բնակակցու-
թիւն, կենակցութիւն :

Contúeor (ՀԵ. Túeor արձ.) դի-
տեմ, նկատեմ, ուշ եղեալ
հայիմ, նայիմ, դէտակն ու-
նիմ, յառիմ, պշնում, տեսա-
նեմ, զննեմ :

Contúitus - us (ԱԵ.) նայեցած,
հայեցուածք, տեսութիւն,
տեսիլ :

Contumácia - ae (ԷԳ.) անհնա-
զանդութիւն, յամառութիւն,
խեռութիւն, հպարտութիւն,

ամբարտաւանութիւն, մեծա-
մտութիւն :

Contumáciter-cius (Ալբ.). յամա-
ռութեամբ , խեռութեամբ ,
ժպրհութեամբ , հպարտա-
գոյնս, յամրազնաց անացիւք :

Cóntumax-ácis (-ácior-císsimus)
առ. յամառ, խեռ, խստապա-
րանոց, ստամբակ, անհնա-
զանդ, ամբարտաւան, ամբար-
հաւած, հպարտ, հաստա-
տուն, պինդ, անշարժ :

Contumélia - ae (Իգ.). Թշնա-
մանք, նախատինք, արհա-
մարհանք, եպերանք, յանդի-
մանութիւն :

Contumelióse-sius-sissime (Ալբ.).
Թշնամանօք, անողորմս, ար-
համարհանօք :

Contumeliósus - sa - sum (-sior
- síssimus) առ. Թշնամանա-
լից, լի նախատանօք, զկծե-
ցուցիչ, անիրաւ :

Contúndo, cóntudi (Երգ. Tundo
արգ.). կոխեմ, ճմլեմ, ճնշեմ,
փշքեմ, ջաղխեմ, խորտակեմ,
բեկանեմ :

Conturbátio - ónis (Իգ.). խռո-
վութիւն, շփոթ, աղմուկ ,
ամբոխութիւն :

Conturbátor - óris (արգ.). խռո-
վարար, խռովիչ, աղմկարար,
աղմկիչ, վատնիչ :

Conturbátus-ta-lum (անգ. Դրբ.).
Տես Contúrbo.

Conturbátus-ta-tum (-tior) առ.
խռովայոյզ, խառնակ, շփո-
թեալ, պղտոր :

Contúrbo (Երգ. Turbo-bas արգ.).
խռովեմ, աղմկեմ, ամբոխեմ,
խառնակեմ, պղտորեմ, յու-
զեմ, շփոթեմ :

Contus - ti (արգ.). նիզակ, տէգ,
գեղարդն, սուխն, ձող երկաթի

Contúsio - ónis (Իգ.). ճմլում, ճմլած,
կապոյտ երանշեպ :

Contúsus - sa - sum (անգ. Դրբ.).
Տես Contúndo.

Conus-ni (արգ.). կոնոս, կոն, փե-
տուր, զարգմանակ :

Convaléscio (պլ. Valéscio արգ.).
աճեմ, զարգանամ, առաւե-
լում, զօրանամ, բժշկիմ, ա-
պաքինիմ, ողջանամ :

Convállis - is (Իգ.). երկայնաձիգ
հովիտ, ձոր, ծործոր, լերան-
ցամէջք :

Conváso - sas - sávi - sárum - sáre
(Երգ.). 'ի չու պատրաստիմ,
չուեմ, 'ի ծրարս պատեմ,
պատատեմ, ծրարեմ :

Convécto (Երգ. Vecto արգ.). այլ-
ուր տանիմ, տեղափոխ առ-
նեմ, վարեմ զհառս, սայլել
կրեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ :

Convéctor-óris (արգ.). ընկեր նաւ-
որդի, ճանապարհորդակից :

Convéctus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Cónveho.

Cónveho (Երգ. Veho արգ.). տե-
ղափոխ առնեմ, տանիմ այ-
լուր, զրաստու կրեմ, վարեմ
զհառս, առաջնորդեմ :

Convéllo (Երգ. Vello արգ.). ար-
մատաքի տակակոտոր խլեմ,
արմատախիլ առնեմ, խորտա-

կեմ, ճեղքեմ, տապալեմ, կոր-
ծանեմ, քանդեմ :

Cónvena - ae (ար. et էգ.). օտա-
րական, եկ, պանդուխտ :

» aquae cónvenae. յորդահո-
սանք, ջուրք յորդահոսք :

Convéniens - éntis (- tior - tíssi-
mus) ար. պատշաճ, վայելուչ,
պտտեհ, յանկ, դիպող, սեպ-
հական, արժանի :

Conveníenter (Վէ.). ըստ պատ-
շաճի, արժանապէս, ըստ ար-
ժանեաց, միաբան, 'ի ճահ :

Conveniéntia - ae (էգ.). պատ-
շաճութիւն, պատեհութիւն,
յանկութիւն, համեմատու-
թիւն, յօրինուածութիւն :

Convénio (չգ. Vénio ար.). դա-
շնս կռեմ, միաբանիմ, 'ի մի
վայր գամ, ընթանամ 'ի միա-
սին, պարտ և պատշաճ լի-
նիմ, պատշաճիմ, վայելեմ,
հասարակիմ, նմանիմ :

» convénio te. յանդիման լի-
նիմ, բերան 'ի բերան խօսիմ,
եկակոչ առնեմ, 'ի դատաս-
տան կոչեմ :

» convénio cum te. իրաւաստ
լինիմ ընդ քեզ, միաբանիմ :

» cónvenit inter omnes. համա-
շունչ՝ միասորհուրդ են ամե-
նեքեան :

Conventículum - li (չգ.). ժողով,
բազմութիւն, խումբ, ծածուկ
չարժողով, սնիկ 'ի գիւղս :

Convéntio - ónis (էգ.). խումբ,
ժողով, ակումբ, դաշն, ուխտ,
պայման, սակ :

Conventionális - le (ար.). սակ
արկեալ, սակեալ, միաբա-
նութեամբ ընկալեալ :

Convénto - tas - távi - tátum - táre
(չգ.). բազում անգամ ժողո-
վիմ, յաճախագոյնս յայց ե-
լանեմ, այցելու լինիմ :

Convéntum - ti (չգ.). դաշն, պայ-
ման, ուխտ, սակ, միաբանու-
թիւն :

Convéntus - ta - tum (ար. Դրբ.).
Տես Convénio.

Convéntus - us (ար.). ժողով,
ակումբ, խումբ, ուխտ, դաշն,
սակ, պայման :

Convérbero (Նրգ. Vérbero ար.).
զան հարկանեմ, զանալից առ-
նեմ, պանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ,
հարկանեմ, բախեմ :

Convérrior - óris (ար.). աւելա-
ծու :

Convérro (Նրգ. Verro ար.). աւել
ածեմ, մաքրեմ, սրբեմ :

Conversátio - ónis (էգ.). կենակ-
ցութիւն, հաղորդութիւն կե-
նաց, բանակցութիւն, խօ-
սակցութիւն, ընտանութիւն,
գնացք, վարք, սովորութիւն,
վարժումն :

Convérsio - ónis (էգ.). փոփոխու-
թիւն, փոփոխումն, շրջումն :
դարձուած, շրջուած, շրջան
բանից, դարձ պալ լստուած :

Convérsor (հար. Versor ար.).
շուրջ գամ, շրջիմ, յաճիմ,
թափառիմ, կենակից լինիմ,
'ի միասին կեամ, 'ի կիր ար-
կանեմ :

Convérsum - sa - sum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Convéto և Convéro.

Convérto (ԵԲԴ. Verto առ. Դ.). զար-
ձուցանեմ, շրջեմ, փոխեմ,
փոփոխեմ, 'ի զգաստութիւն
ածեմ, 'ի հաւատս դարձու-
ցանեմ, թարգմանեմ, հանեմ
յայլ լեզու, յեղում 'ի բար-
բառ ինչ :

Convéstio (ԵԲԴ. Véstio առ. Դ.).
զգեցուցանեմ, ազուցանեմ,
ծածկեմ :

Conveteránu - ni (առ. Դ.). զինուոր
հինօրեայ և վաստակաւոր :

Convéxio - ónis } ԵԴ. գմբեթար-
Convéxitas - táti }
դութիւն, գնդաձև կերպա-
րանք :

Convéxo (ԵԲԴ. Vexo առ. Դ.). նե-
ղեմ, տանջեմ, տառապեցու-
ցանեմ, չարչարեմ, լլկեմ,
հարստահարեմ :

Convéxum - xi (չԳԴ.). գողած, գո-
գաւորութիւն, գողաձև խո-
րութիւն, գմբեթ :

Convexus - xa - xum (առ. Դ.). գո-
գաձև, գնդաձև, գմբեթարդ,
ուռուցիկ :

Conviciátor - óris (առ. Դ.). թշնա-
մանիչ, թշնամանադիր, նա-
խափիչ :

Conviciór - ciáris - ciátus - ciári
(հռ. Դ.). թշնամանեմ, նախա-
տեմ, սաստեմ, կշտամբեմ,
յանդիմանեմ, պատուհասա-
կոծ առնեմ :

Convícium - cii (չԳԴ.). անկարգ
դրդիւն, թշնամանք, նախա-

տինք, արհամարհանք, եպե-
րանք, կշտամբանք :

Convictio - ónis (ԵԴ.). կենակցու-
թիւն, անակցութիւն, հա-
ղորդութիւն կենաց :

Convictor - óris (առ. Դ.). բնակակից,
տնակից, սեղանակից, հացա-
կից, կոշնական :

Convictus - ta - tum (առ. Դ. ԵԲԴ.).
Տես Convínco.

Convictus - us (առ. Դ.). հաղորդու-
թիւն կենաց, կենակցութիւն,
խրախութիւն, կոշունք, խըն-
ճոյք, հացկերոյթ :

Convínco (ԵԲԴ. Vinco առ. Դ.). հաւ-
անեցուցանեմ, ըմբերանեմ,
յաղթահարեմ, յաղթեմ :

Convíctio - ónis (ԵԴ.). կապ,
յօդ, յօդակապ, կցորդութիւն :

Convíso (ԵԲԴ. Viso առ. Դ.). յայց
ելանեմ, այց առնեմ, այցեմ,
'ի տես երթամ, տեսանեմ :

Conviva - ae (առ. Դ. et ԵԴ.). կոշնա-
կան, հացակից, սեղանակից,
բաղմականակից :

Convivális - le (առ. Դ.). խրախճա-
նական :

Convívium - vii (չԳԴ.). կոշունք,
խնճոյք, խրախունք, խրա-
խութիւն, հացկերոյթ :

» convivia ago. կոշունս առնեմ
մեծահաց գործեմ, յազակա-
տանս հասանեմ :

» convivia - víórum (չԳԴ.). բաղ-
մականակիցք, կոշնականք,
սեղանակիցք :

Convívio (չԳԴ. Vivo առ. Դ.). 'ի միա-
սին կեամ, 'ի միոջ սեղանոյ

ուտեմ, մեծահասց գործեմ,
խրախուժիւն առնեմ :
Convivor-váris-vátus-vári (հայր.)
խրախճանակից լինիմ, կո-
չունս առնեմ, 'ի ծաշ կոչեմ,
ընթրիս գործեմ :
Convocatio-ónis (իգ.) Ժողով,
խուժք, ակուժք, կոչումն 'ի
Ժողով :
Convoco (նրգ. Voco արգ.) 'ի
խորհուրդ կոչեմ, առեան Ժո-
ղովեմ, հաւաքեմ, գումարեմ :
Convolo (չգ. Volo-las արգ.) 'ի
մասին ընթանամ, ընթացա-
կից լինիմ, դիմեմ, երթամ :
Convóluto (նրգ. Volúto արգ.) }
Convólvo (նրգ. Volvo արգ.) }
շուրջ պատեմ, պատատեմ,
շաղեմ, ծրարեմ :
Convomo (նրգ. Vomo արգ.) աղ-
տեղեմ փսխմամբ, փսխեմ,
պղծեմ :
Convúlnero (նրգ. Vúlnero արգ.)
վերս 'ի վերայ դնեմ, վերա-
դրեմ, խոցեմ :
Convulsio-ónis (իգ.) ձգտումն
ջղաց, ջղաձգութիւն, ստըն-
գալն, կսկիծ :
Convulsus-sa-sum (անգ. Գրէ.)
Տես Convéllo.
Coónero (նրգ. Onero արգ.) ծան-
րաբեռնեմ, բեռինս ծանոնս
դնեմ, աղխաղխեմ :
Cooperatio-ónis (իգ.) գործակ-
ցութիւն, օգնութիւն :
Cooperátor-óris (արգ.) գործա-
կից գործոյ, վաստակակից,
օգնական, ձեռնտու :

Coopérculum-li } չգ. խուփն,
Cooperiméntum-ti} ծածկիչ, կափարիչ :
Coopério (նրգ. Opério արգ.) ծած-
կեմ, սքողեմ, բարեքեմ, առա-
գաստեմ, կափուցանեմ, խփեմ :
Coopértus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Coopério.
Cooptatio-ónis (իգ.) պարգեա-
կան ընտրութիւն, շնորհա-
կան ընդունելութիւն, մուտք
յընկերութիւն :
Cooptátus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Coópto.
Coópto (նրգ. Opto արգ.) ընտ-
րեմ, ընդունիմ յընկերու-
թիւն՝ շնորհս առնելով, 'ի
համար խառնեմ :
Coórior (հայր. Orior արգ.) ծայրս
արձակեմ, ծագիմ, բղիւիմ,
ծնանիմ :
Coórtus-ta-tum (անգ. Գրէ.)
Տես Coórior.
Coórtus-us (արգ.) ծնունդ, ծա-
գումն, սկիզբն :
Copa-ae (իգ.) կին պանդսկա-
պետ :
Cóphinus-ni (արգ.) որթ, կողով,
կթոց, զամբիւղ, սակառի :
Cópia-ae (իգ.) առատութիւն,
յաճախութիւն, լիութիւն,
յորդութիւն, յղփութիւն,
ինչք, ստացուածք, գոյք,
մեծութիւն, կարողութիւն,
հրաման :
cópiae-árum (իգ.) աղգք և
աղինք, բանակ, զօրք, զե-
նուորք, զունդ :

Copíatae - tárum (աբ․). գիտ-
թաղք՝ առ նախնի քրիստո-
նեայս, թաղիչք մեռելոց :

Copíolae - lárum (էֆ․). փոքրիկ
գունդ, զօրաց, վաշտ :

Copíose - sius - síssime (Վէ․). ա-
ռատապէս, լիով, լիագոյնս,
բազում յոյժ :

Copíósus - sa - sum (-sior - síssi-
mus) ած․ առատ, լի, բազում,
ընչաւէտ, մեծատուն, զար-
դարեալ, բերրի :

» copíosam ingénium. կորովա-
միտ հանճար, հանճարեղ ի-
մաստութիւն :

Cóprea - ae } աբ․ խաղակատակ,
Cópria - ae } խեղկատակ, հտալիտ, մոմոս,
ծաղրածու, գուսան :

Copta - ae կամ }
Coptoplacénta - ae } էֆ․ քաքար,
կարկանդակ, պղակունդ, շօթ,
գրտակ, կցակ :

Cópula - ae կամ }
Copolátio - ónis } էֆ․ միաւորու-
թիւն, խառնք, կապ, յօդ,
կցորդութիւն :

Copoláte (Վէ․). միանգամայն, 'ի
միասին, միաբան :

Copolátus - ta - tum (առ․ Դրէ․).
Տես Cópulo կամ Cópulor.

Cópulo - as - ávi - átum - áre (Նրգ․) }
Cópulor - lárís - látus - lári (հաբ․) }
միաւորեմ, կցեմ, խառնեմ,
յօդեմ, զօդեմ, զուգեմ, լծեմ :

Coqua - ae (էֆ․). կին խոհակեր :

Coquibilis - le (ած․). ամոքական,
հալական :

Coquína - ae (էֆ․). խոհակերոց :
Coquináris - re կամ }
Coquinárius - ia - ium } ած․ խո-

հակերական, խոհակերոցի :
» coquinária - ae (էֆ․). խոհա-
կերութիւն, խոհաւարութիւն :

Coquíno - nas - návi - nátum - náre
(Նրգ․). խոհակերեմ, եփեմ
կերակուրս :

Coquínus - na - num (ած․). խո-
հակերական, խոհակերոցի :

Cóquito (Նրգ․ Ito աբ․). յաճախ
եփեմ կերակուրս, յոլովա-
գոյնս խոհակերեմ :

Coquo - quis, coxi, coctum, cóquere
(Նրգ․). եփեմ կերակուրս, խո-
հակերեմ, հալեմ, ամոքեմ,
մենքենայեմ, նիւթեմ :

Cóquula - ae (էֆ․). հացեփեաց,
կին հացարար :

Cóquulum - li (չլտ․). սան, ջե-
ռուցիչ, ակութ :

Coquus - ui (աբ․). խոհակեր,
խորտկարար, խախամոք :

Cor - rdis (չլտ․). սիրտ, միտք,
լանջք, կուրծք, ոգի, կամք,
յօժարութիւն, մարդ :

» cordi est. փոյթ յանձին ու-
նիմ, հոգամ :

» cordi hábeo. կղկղաթ կաթո-
գին լինիմ, յոյժ սիրեմ, խան-
դաղաւորիմ :

Coracínus - na - num (ած․). սեաւ,
թուխ, արջն, մթին, նսեմ :

Corálium - lii }
Corállum - li } չլտ․ կորալիոն,
բուստ :

Coram (Եբր. et Վէր.). առաջի,
յանդիման, բերան 'ի բերան,
անձամբ անձին, ինքնին :

Corax, córacis (ար.). ագռաւ,
ակիշ առ 'ի ձգելոյ զնաւս
թշնամեաց :

Corbicula - ae (իգ.). ձագ սգ-
ռաւուռ :

Corbis - is (ար. et իգ.). որթ,
զամբիւղ, կթոց, սակառի,
կողով :

Corbíta - ae (իգ.). թեթեալնաց
նաւ, միայարկ նաւ պատե-
րազմի :

Corbitó (չլէ. Ito արգ.). խճողեմ
խճկեմ զորովայն, մցռեմ :

Corbítor - óris (ար.). պատրիշ,
խեղկատակ, ոստոստող, լա-
րսխաղաց :

Córbona - ae (իգ.). կորբան, դանձ,
տուն գանձու, գանձանակ :

Córbula - ae (իգ.). կողով փոք-
րիկ, փոքր զամբիւղ :

Córculum - li (չլէ.). սիրտ փոք-
րիկ :

Córculus - la - lum (աթ.). իմաս-
տուն, հանճարեղ, խորագէտ,
զգօն, խորհրդական :

Cordáte (Վէր.). իմաստութեամբ,
հանճարով, զգօնութեամբ,
խորագիտութեամբ :

Cordátus - ta - tum (-tior) աթ.
խորագէտ, զգօն, իմաստուն,
հանճարեղ, քաջ, քաջա-
սիրտ, հզօր, զօրեղ :

Cordólium - lii (չլէ.). ցաւ, թախ-
ծութիւն, անձկութիւն, տա-
ռապանք, վիշտք :

Cordus - da - dum (աթ.). յամր,
անազան, անազանահաս :

Coriándrum - ri (չլէ.). գինձ :

Coriária - ae (իգ.). կրպակ խա-
ղախորդի :

Coriárius - rii (ար.). խաղախորդ,
վաճառող մորթոյ :

Córion - rii (չլէ.). պոպղակ, սրո-
հունդ խոտ :

Córium - rii (չլէ.) } կաշի, մորթ,
Córius - rii (ար.) } մաշկ :

Cornéolus - la - lum (աթ.). եղ-
ջերաւոր, եղջերաձկն :

Cornéscó - scis - scere (չլէ.). կարծ-
րանամ, խստանամ, բրտանամ,
փապարիմ, սալանամ :

Córneus - ea - eum (աթ.). եղջե-
րեայ, գավարսի, հունի :

Córnícen - nícinis (ար.). որ հար-
կանէ փող՝ եղջերեաւն, փո-
ղակարդաց, փողահար :

Cornícor - cáris - cátus - cári (հար.).
կռչեմ, շաղակրատեմ, շաղ-
փաղփեմ, շաղխօսեմ :

Cornícula - ae (իգ.). ձագ որւոյ :

Corniculárius - rii (ար.). փոխա-
նակ բղեշխի, դիւանադպիր,
թղթագիր :

Corniculátus - ta - tum (աթ.) }
Córñiger - nígera - nígerum } աթ.

եղջերաւոր, անկիւնաւոր :

Córñipes - nípēdis (ար. et իգ.).
սալասմբակ, ձի, երիւար :

Cornix - nícis (իգ.). որի :

Cornu - nu (չլէ.). բողկուկ, եղ-
ջիւր, անօթ գնդաճայր, փող
եղջերեայ, թիւ զօրաց :

Cornuárius-rii (ար.) • գործաւոր
եղջերց :

Cornucópia - ae (էփ.) • ամաղ-
թեղջիւր, լիութիւն :

Cornum - ni (չգ.) }
Cornus - ni (ար.) } եղջիւր,
Cornus - us (ար.) }

բողկուկ, սրուակ գնդածայր,
եղջերեայ փող, թեւ զօրաց :

Cornum - ni (չգ.) • զավարտից
պտուղ, հոյն :

Cornúpeta - ae (ար.) • ոգորօղ,
որ եղջիւր ածէ :

Cornus-ni (էփ.) • հոյն, զավարս,
նիզակ, գեղարդն, սուխն :

Cornútus-ta-tum (աթ.) • եղջե-
րաւոր, անկիւնաւոր :

Corólla-ae (էփ.) • պսակ 'ի ծաղ-
կանց, փոքրիկ պսակ :

Corollárium - rii (չգ.) • փոքր
պսակ, յաւելուած, կնիք բա-
նից, հետեւութիւն, կատա-
րած, գոյզն նուէր, ձօնի :

Coróna-ae (էփ.) • պսակ, թագ,
ծնօտ, եզը, պսակ շինուածոց,
դարեանդ :

Coronális-le (աթ.) • պսակական,
պսակաձեւ, պսակաւոր :

Coronámen-minis }
Coronaméntum-ti } չգ. ծաղիկք

սու 'ի յօրինել զպսակ, պսակ
'ի ծաղկանց, թագ :

Coronária-ae (էփ.) }
Coronárius-rii (ար.) } որ յօրինէ

vel վաճառէ պսակս :

Coronárius-ia-ium (աթ.) • պսա-
կաձեւ, պսակաւոր, պսակա-
կան, պսակակապ :

» opus coronárium. ընդելու-
ղուած ծաղկանց :

Coronátus-ta-tum (աեյ. Կրթ.) •
Տես Coróno.

Corónis-nidis (էփ.) • գաղաթն,
գլուխ, արտեան, ծագ, ծայր,
սար, բարձրութիւն, վախճան,
կատարած :

Coróno-nas-návi-nátum-náre
(նրփ.) • պսակեմ, թագ դնեմ,
ծաղկեայ պսակօք զարդարեմ,
բակ առնում, բոլորեմ, շուրջ
պատեմ, փակեմ :

Corporális-le (աթ.) • մարմնաւոր,
մարմնական, մարմնեղէն, մար-
մնազգած, մարմնապատ :

Corporáliter (Վթ.) • մարմնապէս,
ըստ մարմնոյ, մարմնով :

Corporátio-ónis }
Corporatúra-ae } էփ. հասակ

մարմնոյ, թանձրամսութիւն,
բնութիւն, մարմնաւոր կեր-
պարան, մարմնակերպութիւն :

Corporátus-ta-tum (աեյ. Կրթ.) •
Տես Córporo.

Corporátus-ta-tum }
Corpóreus-ea-eum } աթ. մար-

մնազգած, մարմնեղէն, մար-
մնական, մարմնաւոր, մեղէն :

Corporecústos-tódis (ար.) • անձ-
նապահ, մարմնապահ, թիկ-
նապահ, փուշտիպան :

Córporo-ras-rávi-rátum-ráre
(նրփ.) • յօգեմ 'ի մի մարմին,
խառնեմ, միաւորեմ, կցեմ :

Corpuléntia-ae (էփ.) • թանձրա-
մսութիւն, գիրութիւն, պա-
րարտութիւն, բլուր մեղէն :

Corpulentus - ta - tum (-tior) **աթ.**
մարմնեղ, անձնեայ, գէր,
յայր, յաղթանդամ։

Corpus - poris (**չլթ.**) մարմին,
միս, այր, մարդ, անձն, դի,
մեռելաւոր, գէշ։

› **corpus fácio**. գիրանամ, պա-
րարանամ, ստուարանամ,
սոնքանամ։

Corpusculum - li (**չլթ.**) մարմին
փոքրիկ, մանրամաղ փոշի,
հիւլէ։

Corrado (**Նրգ.** Rado **արգ.**) գեր-
ծում, վերամ, սափրեմ, հաւ-
աքեմ, կուտեմ, ժողովեմ, հաս-
կաքաղ առնեմ։

Correctio - ónis (**իգ.**) ուղղու-
թիւն, խրատ, յանդիմանու-
թիւն, զգաստութիւն։

Corrèctor - óris (**ար.**) ուղղիչ,
խրատիչ, յանդիմանիչ, վա-
րիչ, յանձանձիւ։

Corrèctus - ta - tum (**անգ. Դրէ.**)
Տես Corrigo.

Corrépo (**չլթ. Repo** **արգ.**) 'ի վեր
մազլեմ, մազլելով ելանեմ,
սպրդեալ մտանեմ։

Corréptio - ónis (**իգ.**) կարճումն,
կարճութիւն, համառօտու-
թիւն, կշտամբանք, խրատ,
յանդիմանութիւն։

Corréptor - óris (**ար.**) քննիչ
գրոց, ուղղիչ, խրատիչ, յան-
դիմանիչ։

Corréptus - ta - tum (**անգ. Դրէ.**)
Տես Corripio.

Corrideo (**չլթ. Rideo** **արգ.**) ծի-
ծաղեմ, ժպտիմ։

Corrigia - ae (**իգ.**) խրացք, փոկ,
խարազան, մորակ, ձաղկ։

Córrigo (**Նրգ. Rego** **արգ.**) ուղ-
ղեմ, կանգնեմ, յարգարեմ,
կարգեմ, խրատեմ, կշտամ-
բեմ, յանդիմանեմ։

Corripio - réptum (**Նրգ. Rápío**
արգ.) ճեպով առնում, ըմբռ-
նեմ, ժողովեմ, յանկարծակի
հասանեմ, կարճեմ, համա-
ռօտեմ, յանդիմանեմ, դար-
վեմ, կշտամբեմ։

Corrivatio - ónis (**իգ.**) հօսումն
ջուրց, ծորումն ջրոց։

Corrivo - vas - vávi - vátum - váre
(**Նրգ.**) վտակս ջուրց հոսե-
ցուցանեմ 'ի գետն։

Corrivor - váris - vátus - vári (**կր.**)
հոսիմ, ծորիմ, զեղում, յոր-
դիմ։

Corroborátus - ta - tum (**անգ. Դրէ.**)
Տես Corróboro.

Corróboro (**Նրգ. Róboro** **արգ.**)
զօրացուցանեմ, կազդուրե-
ցուցանեմ։

Corródo (**Նրգ. Rodo** **արգ.**) կր-
ծեմ, ծախեմ, ուտեմ, սպա-
ռեմ, մաշեմ։

Corrogátus - ta - tum (**անգ. Դրէ.**)
Տես Corrogo.

Córrigo (**Նրգ. Rogo** **արգ.**) կու-
տեմ, շեղջակուտեմ, կուտա-
կեմ, 'ի մոյր ելեալ հաւաքեմ։

Corrósus - sa - sum (**անգ. Դրէ.**)
Տես Corródo.

Corrotúndo (**Նրգ. Rotúndo** **արգ.**)
բոլորաձև գործեմ, գնդաձև
նկարեմ։

Corrugátus-ta-tum (առ. Գրք.).

Տե՛ս Corrógo.

Corrógo (հրգ. Rugo առ. Գ.). խո-
պոպեմ, խորշս արկանեմ :

Corrúmpo (հրգ. Rumpo առ. Գ.).
սպականեմ, խանգարեմ, եղ-
ծանեմ, աղարտեմ, թիւրեմ,
յոռեցուցանեմ, զեղծուցա-
նեմ, 'ի բանի առնեմ :

» corrúmpo líteras. խարդախեմ
զթուղթս, սուտ նամականի
յօրինեմ :

» corrúmpo rem familiárem. ան-
առակութեամբ ծախեմ զըս-
տացուածս, վասնեմ զինչս :

Córruo (չգ. et հրգ. Ruó առ. Գ.).
անկանիմ, կործանիմ, սուղա-
նիմ, ընկղմիմ, դարահոս գա-
հավէժ լինիմ, աւերեմ, տա-
պալեմ, փլուզանեմ, քանդեմ :

Corrúpte - tius - tíssime (ՎԷ.).
չարաչար, ստուրթեամբ :

Corruptéla - ae }
Corrúptio - ónis } հփ. ապակա-

նութիւն, խանգար, յոռու-
թիւն, խարդաւանութիւն :

Corrúptor - óris (առ.). ապակա-
նիչ, խանգարիչ, եղծիչ, մո-
լորեցուցիչ, խարդաւանիչ :

Corrúptrix - rícis (հփ.). կին ա-
պականիչ :

Corrúptus-ta-tum (առ. Գրք.).
Տե՛ս Corrómpo.

Corrúptus-ta-tum (- tior - tíssi-
mus) առ. ապականեալ, եղ-
ծեալ, խանգար, ժանտ, ժան-
դահոտ, պղծեալ, նեխեալ,
պատրեալ, հրապուրեալ :

Cortex-ticis (առ. et հփ.). կեղև,
փեճեկ, փոճոկ, պատիճ, պա-
տեանք :

Corticátus - ta - tum }
Corticósus - sa - sum } առ. պա-
տենաւոր, պատեալ թանձր
կեղևով, խորխաւոր :

Corticula - ae (հփ.). թաղանթ,
նուրբ կեղև, միզն :

Cortina - ae (հփ.). կաթսայ
պղնձի, սան :

Corus-ri (առ.). արեւմտեայ հողմ,
հողմ արեւմտեան հիւսիսոյ :

Coruscátio-ónis (հփ.). շողիւն,
փայլիւն, պայծառութիւն,
լուսաւորութիւն, լոյս լու-
սաւորիչ, պայծառութիւն :

Corúsko - cas - cávi - cátum - cáre
(չգ.). շողամ, փայլեմ, փաղ-
փաղեմ, փայլատակեմ, պայ-
ծառանամ, պաղպաջեմ :

Corúscum - sci (չգ.). փայլիւն,
շողիւն, փայլակն, փայլա-
տակունք :

Corúscus - sca - scum (առ.). երե-
րուն, փայլուն, պաղպաջուն,
մեծապայծառ :

Corvínus - na - num (առ.). ագ-
ռաւու :

Corvus - vi (առ.). ագռաւ :

Corydálus - li (առ.). արտոյտ :

Corylétum - ti (չգ.). պուրակ
կաղնեաց :

Córylus - li (հփ.). կաղնի :

Coryphaeus - aei (առ.). զլուխ,
պարագլուխ, յառաջակոյտ,
առաջնորդ, գլխաւոր, իշխան,
պետ, տէր :

Córythos - thi (ար.) . կապարձք :
Coryza - ae (էփ.) . դուժ, հար-
բուխ, ախտ հոսման :

Cos - otis (էփ.) . քարածայռ, ա-
պառաժք, քար, վէժ, յեսան :

Cosmēta - ae (ար. et էփ.) . սենե-
կապետ, կին սենեկապետ, սե-
նեկապան, աղախին սենեկա-
պան, գերդաստական :

Cósmicus - ca - cum (ած.) . աշ-
խարհական, աշխարհիկ, աշ-
խարհակորդ :

Cossus - ssi (ար.) . այտուժն, պու-
լար, ուտիժ, որդն փայտի :

Costa - ae (էփ.) . կող, պառակ,
կուշտ, մնակուշտ, կողմն,
կոյս, թեր :

Costātus - ta - tum (ած.) . կո-
շտաւոր :

Cothurnātus - ta - tum (ած.) . մոյկո
զգեցեալ, սանդալաւոր, զգոն,
մեծարոյ, բարձրակաց, հոյ-
ական :

Cothurnus - ni (ար.) . մոյկ եր-
գեցկաց, կոշիկ ողբերգուաց,
կոշիկ փոքր և կարճ, հոյա-
թափ, ողբերգութիւն :

Coticala - ae (էփ.) . քար փոր-
ձութեան, փորձաքար :

Cotóneum - nei (չլթ.) . սերկեւիլ :

Cótala - ae } էփ. հիմէն, դորակ :
Cótyla - ae }

Coturnix - nicis (էփ.) . լոր, լո-
րամարդ, լորամարդի :

Covinárius - rii (ար.) . կառամարտ,
կառամարտիկ :

Cóvinus - ni (ար.) . գերանդազէն
կառք :

Covum - vi (չլթ.) . գոգած լծոյ
արօրոյն :

Covus - vi (ար.) . որայ, խուրճն
ցորենոյ :

Coxa - ae } էփ. ազդր, գիստ,
Coxéndix - dicis }
երանք, բարձք, սրունք, ոսկր
զստի :

Crabro - ónis (ար.) . ձիաստաց :

Crambe - es (էփ.) . կաղամբ :

Crápula - ae (էփ.) . շուայտու-
թիւն, զեղիւութիւն, արբե-
ցութիւն, խրախուսութիւն :

Crapuléntus - ta - tum (ած.) . գի-
նեղէն, զինեսէր, արբշխ :

Crapulósus - sa - sum (ած.) . որ-
կորուստ, որկորեայ, անյազ :

Cras (Վլթ.) . վաղիւ, 'ի վաղիւ
անդր, 'ի վաղիւն :

Crassámen - minis }
Crassaméntum - ti } չլթ. մրուր,
սիկ մզոյ :

Crasse - sius (Վլթ.) . յաճախ, յա-
ճախազոյնս, բազում անգամ,
անհեղեղս, շինականազոյնս :

Crassésco - scis - scere (չլթ.) .
ստուարանամ, խտանամ, մե-
ծանամ, հոծ և մած լինիմ,
թանձրանամ :

Crássitas - tátis }
Crassities - tiéi } էփ. խտու-
Crassitúdo - dinis }

թիւն, հոծութիւն, թանձ-
րութիւն, ստուարութիւն :

» crassitúdo áëris. հոծութիւն
և խտութիւն օդոյ :

Crasso - sas - sávi - sátum - sáre
(Նլթ.) . ստուարացուցանեմ,

մեծացուցանեմ, խտացուցա-
նեմ, թանձրացուցանեմ :

Crassus - sa - sum (- sior - síssi-
mus) ած. ստուար, թանձր,
թանձրամած, հոծ և մած,
սեղմ, սերտ, թաղուն :

» crassâ Minervâ hoc fácio. շի-
նականագոյնս գործեմ զայդ :

Crástino (ՎՔ.). վաղել, 'ի վա-
ղելն, 'ի վաղել անդր :

Crástinus-na-num (ած.). վա-
ղուեան :

Crater-éris (աբ.) }
Cratéra-ae (էՔ.) } բաժակ, սար-
կարան, նուազ, խառնելիք,
տաշտ, կոնք, աւազան, խառ-
նարան հրաշունչ լերանց :

Crates-tis (էՔ.). հիւստուած յոս-
տոց, տափան, մակաղատեղ,
հանգրուան, ցանկ :

Craticula - ae (էՔ.) }
Craticulum - li (չժ.) } կասկա-
րայ, վանդակ կրակարանի :

Craticulus-la-lum (ած.). վան-
դակագործ, վանդակակերպ :
Crátio-tis-tívi-títum-tíre (չժ.).
տափեմ, հարթեմ :

Cratis - is (էՔ.). վանդակ յոս-
տոց, տափան, հանգրուան,
գոմ, մակաղատեղ, փակեալ
վայր, ցանկ :

Cratítius-tia-tium (ած.). վան-
դակակերպ, վանդակագործ :

Creábilis - le (ած.). աւնելի,
ստեղծանելի :

Creátio - ónis (էՔ.). արարչու-
թիւն, ստեղծումն, ծնունդ,
ծնչութիւն :

Creátor - óris (աբ.). արարիչ,
ստեղծիչ, գոյարար, հիմնա-
դիր, հիմնարկու, հաստա-
տիչ, ծնող, հայր, ընտրող,
բնտրոյ տէր :

Creátrix-rícis (էՔ.). ծնող, մայր :

Creber-bra-brum (-brior-bér-
rimus) ած. յաճախ, հանա-
պազորդական, հանապազորդ :

Crebra-ae Crebre-bérime (ՎՔ.).
յաճախ, յաճախագոյնս, բա-
զում անգամ, խիտ առ խիտ :

Crebrésco - scis, crébrui - scere
(չժ.). աճեմ, զարգանամ, ա-
ռաւելում, յաճախեմ :

Crébritas - tátis (էՔ.). խտու-
թիւն, հոծութիւն, թանձ-
րութիւն, յաճախութիւն,
բազմութիւն, խուռն, ամբոխ :

» crébritas coeli. խտութիւն և
հոծութիւն օդոյ :

Crebro - brius - bérime (ՎՔ.).
յաճախագոյնս, բազում ան-
գամ, ստէպ, ցանկորդ :

Crebro - ras - rávi - rátum - rare
(ՆՔՔ.). կրկնեմ, երկրորդեմ,
յեղչեղեմ :

Credíbilis - le (-bílíor) ած. հաւ-
ատալի, հաւատարիմ, հաւ-
անելի, հաւանական :

Credíbíliter (ՎՔ.). հաւատալի
օրինակաւ, հաւանութեամբ,
հաւանական կարծեօք, թուի
թէ, այսպէս իմն երևի :

Créditor - óris (աբ.). հաւատա-
ցող, պարտատէր, փոխատու :

Créditrix-rícis (էՔ.). կին պար-
տատէր :

Créditum-ti (չլթ.). պարտք, փոխ,
յարգ, վարկ :

Créditus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Credo.

Credo - dis - didi - ditum - dere
(նրգ. et չլթ.). հաւատամ, հաւ-
անիմ, վստահ լինիմ, յուսամ,
վստահիմ, աւանդեմ, յաւանդ
տամ, յանձն առնեմ :

» credo pecúniā. յանօթ vel
փոխ տամ զարծաթ :

Credúlitās - látis (էգ.). դիւրա-
հաւանութիւն :

Crédulus - la - lum (աթ.). դիւ-
րահաւան, դիւրահաւաս :

Cremátio - ónis (էգ.). այրումն,
կիզումն, հրայրեացք :

Cremátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Cremo.

Creméntum - ti (չլթ.). աճումն,
առաւելումութիւն :

Cremiális - le (աթ.). դիւրայ-
րեաց, դիւրակէզ, դիւրա-
ծախ, կիզելի, վառելի :

Crémium - mii (չլթ.). կրկուտ,
խռիւ :

Cremo-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.). այրեմ, կիզանեմ, տո-
չորեմ, հրով դատեմ :

Cremor - óris (ար.). նաշիհ, սեր :
Creo-eas-eávi-eátum-eáre (նրգ.)
առնեմ, ստեղծանեմ, 'ի չգոյէ
'ի գոյ ածեմ, ծնանիմ, ծնու-
ցանեմ, բուսուցանեմ, բխեմ,
'ի լոյս ածեմ, ընտրեմ :

Crepan-s-ántis } աթ. հնչական,
Crepax - pácis }
շառաջող, ճարճատող :

Crepiculum-li (չլթ.). խոյր, զըւ-
խաղիր, արտախուրակ :

Crépida - ae (էգ.). օղ, սանդալ,
հողաթափ, մոյկ, տրեխ :

Crepidárius - rii (ար.). կօշկա-
կար, կարուակ :

Crepidárius - ia - ium (աթ.). կօշ-
կաձե, սանդալաւոր :

Crepidátus - ta - tum (աթ.). մոյկս
աղուցեալ, սանդալաւոր :

Crepido - pídinis (էգ.). հիմն,
խարխիս, նեցուկ, մոյթ, հաս-
տատութիւն, պսակ կամրջաց :

» crepido viárum. դար փողո-
ցաց, սալարկ :

Crepidula - ae (էգ.). կօշիկ փոքր,
սանդալիկ :

Crepidulum - li (չլթ.). զլխադիր,
խոյր, արտախուրակ :

Crepitacillum - li (չլթ.). փոքրիկ
զանգակ, զանդակիկ :

Crepitáculum - li (չլթ.). ծնծղայ,
զանգակիկ, խաղալիկ ման-
կաւոյ :

Crépito (չլթ. Ito արծ.). աղմուկ
հանեմ, աղմկեմ, դղրդեմ, շա-
ռաչեմ, ծայթեմ, ճարճատիմ :

Crépitus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Crepo.

Crépitus - us (ար.). աղմուկ,
դղրդիւն, շառաչիւն, շաչիւն,
դրնդիւն, ծայթիւն, ճարճա-
տիւն :

» crépitus déntium. կրճատումն
vel կրճումն տատմանց :

Crepo-pas-pui-pitum-páre (չլթ.).
աղմկեմ, աղմուկ հանեմ, դղր-
դեմ, հնչեմ, մեծամեծս կո-

տորեմ, պարծիմ, պանծամ,
պայթիմ, ճայթիմ, հերձա-
նիմ, ցեղում:

Crepúndia - diórum (չլէ+). խա-
ղալիկ մանկտույ, մանկական
զբօսանք:

Crepúsculum - li (չլէ+). լոյս երե-
կորին, վերջալոյս, արշա-
լուրջք, լոյս առաւօտին:

Crescéntia - ae (իգ+). աճումն,
առաւելութիւն:

Cresco - scis - revi - retum - scere
(չլէ+). աճեմ, զարգանամ, ա-
ռաւելում, մեծանամ:

Creta - ae (իգ+). կաւ, կաւիճ,
սպիտակագեղ:

Cretáceus - ea - eum } ած. կաւե-
Cretárius - ia - ium }
ղէն, կաւախառն, լի կաւով:

Cretátus - ta - tum (ած+). ծեփեալ
կաւով, կաւածեփ:

Créteus - ea - eum (ած+). կաւա-
խառն, կաւեղէն:

Cretifodína - ae (իգ+). կաւա-
հանք:

Crétio - ónis (իգ+). ժառանգու-
թիւն, ինչք ժառանգութեան:

Cretósus - sa - sum (ած+). կաւ-
ախառն, լի կաւով:

Crétula - ae (իգ+). կաւ, սպի-
տակադեղ, կաւիճ:

Cretúra - ae (իգ+). աղտ, կեղեւ,
մանր թեփ:

Cretus - ta - tum (անգլ. քրէ+). Տես
Cresco և Cerno.

Cribéllum - li (չլէ+). մաղ, նքոյր:

Cribráriu - ia - ium (ած+). մանր,
մանրամաղ, նուրբ:

Cribro - ras - rávi - rátum - rare
(նրգ+). մաղեմ, խարբալեմ,
խախալեմ:

Cribrum - ri (չլէ+). նուրբ մաղ,
նքոյր:

Crimen - minis (չլէ+). յանցանք,
յանցուած, մեղք, ոճիր միա-
սու, չարախօսութիւն, ամ-
բաստանութիւն:

Criminális - le (ած+). յանցաւոր,
չարագործ, պատժական:

Crimináliter (Ռէ+). պատուհա-
սից արժանի, պատուհա-
սիւ, չարաչար, ամբաստանու-
թեամբ:

Criminátio - ónis (իգ+). ամբաս-
տանութիւն, չարախօսու-
թիւն, զբաւարտութիւն, քառ-
թիւն, թշնամանք, կշտամ-
բութիւն:

Criminátor - óris (ար+). ամբաս-
տան, դատախազ, զբաւարտ,
զբաւարտիչ:

Crimino - as - ávi - átum - áre (նրգ+)

Criminor - áris - átus - ári (հար+)

ամբաստանեմ, ամբաստան լի-
նիմ, չարախօսեմ, զբաւարտեմ:
պարտաւեմ, սոգտանեմ, եպե-
րեմ, պարտաւորեմ:

Criminóse - sius - sissime (Ռէ+).
պատուհասիւ, չարաչար:

Criminósus - sa - sum (-sior - sis-
simus) ած. չարագործ, միա-
սապարտ, յանցաւոր, թշնա-
մանալից, անիրաւ, չարախօս,
զբաւարտիչ, երգիծական:

Crimnum - ni (չլէ+). մանրամաղ
թեփ:

Crinale - lis (չլդ.). ծամակալ ,
վարսակալ :

Crinalis - le (աթ.). հերաւոր ,
ձարի , մազեղէն :

Criniger-nigera-nigerum (աթ.).
վարսաւոր , հերաւոր , գի-
սաւոր , մազեղ :

Crinio - nis - nivi - nistum - nire
(նրգ.). հերաւոր լինիմ , վար-
սաւորիմ , տերեւիմ :

Crinis - is (ար.). վարսք , հերք ,
մազ , գէսք , բարշ , ծամք ,
ձար :

Crinitus - ta - tum (անց. րրբ.).
Տես Crinio.

Crinitus - ta - tum (աթ.). հե-
րաւոր , գիսաւոր , վարսաւոր :

Crinon-ini (չլդ.). վարիի վարդ :

Crisis-is (իգ.). տազնապ հիւ-
անդութեան , ձգնաժամ , ըն-
տրաժամ :

Crispatus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Crispo.

Crispo-pas-pavi-patum-pare
(նրգ.). գանգուր յորինեմ ,
խռպոպեմ , խռպոպիս առնեմ :

crispo hastilia. Ծոծիմ զնի-
զակն , զգեղարդունս շողա-
ցուցանեմ :

Crispulus-la-lum (աթ.). գան-
գուր , գանգրագեղ :

Crispus-pa-pum (-pior-pissi-
mus) աթ. գանգրահեր , խո-
պոպի , կարկամեալ , խորշան-
կեալ :

Crista-ae (իգ.). կատար հաւու ,
զարգմանակ , փետուրք սա-
ղաւարտից , գլխոյ պատիւ :

Cristatus-ta-tum (աթ.). որ ունի
զկատար :

Cristula-ae (իգ.). փոքրիկ կա-
տար հաւու , պատիւ գլխոյ
կանանց , գլխադիր :

Critice-ces (իգ.). բանադատու-
թիւն , քննութիւն , քննա-
դատութիւն , դատաստան ,
ստղտանք , խծրիծ :

Criticus-ca-cum (աթ.). քննա-
դատական , պարսաւասէր ,
բամբաստասէր , պարսաւադէտ :

Criticus-ci (ար.). քննադատ ,
քննիչ , ընտրող , դատաւոր :

Crocatus-ta-tum } աթ. ներ-
Croceus-ea-eum } կեալ քրքմով , քրքմագոյն ,
աշխէտ , խարտեաշ :

Crocinum-ni (չլդ.). սպեղանի
քրքմով խառնեալ :

Crocinus-na-num (աթ.). քրք-
մագոյն , աշխէտ , խարտեաշ :

Crocio-cis-civi-estum-cire (չլդ.).
կռչիմ , զագռաւու ձայն ածեմ :

Crocitus-us (ար.). կռիչք , ձայն
ագռաւու :

Crocodilinus-na-num (աթ.).
տիտեռնական , կոկորդիլոսի :

Crocodilus-li (ար.). կոկորդիլոս ,
տիտեռն :

Crocota-ae (իգ.). պղեստ զա-
նազի քրքմագոյն :

Crocotarius-rii (ար.). նարտա-
ներկ քրքմոյ :

Crocotula-ae (իգ.). հանդեր-
ձիկ 'ի գոյն խարտեաշ :

Crocum-ci (չլդ.) կամ } քրքում :
Crocus-ci (ար. et իգ.) }

Crotália - liórum (չլ+). գինդք մարգարտազարդք, գորշապահանգք մարգարտակապք, շունչանունք :

Crotalistria - ae (իգ+). կին թըմբկահար, փանդոնահար :

Crótalum - li (չլ+). թմբուկ, բամբիւն, փանդիւն :

Croton - tónis (իգ+). տղենի :

Cruciábilis - le (աթ+). ցաւագին, վշտագին, դառն, դժնդակ :

Cruciábilitas - tátis (իգ+). ցաւ, կսկիծ, տանջանք, չարչարանք, վիշտք :

Cruciábilitér (Ալէ+). ցաւագին անձամբ, վշտօք, տանջանօք, անողորմ :

Cruciaméntum - ti (չլ+). թախծութիւն, անձկութիւն, ցաւ, կսկիծ, տառապանք, վիշտք, նեղութիւն, չարչարանք, տանջանք, լիկանք :

Cruciátus - us (ար+). քարշանք, տանջանք, խոշտանգանք, չարչարանք, թշնամանք :

Crucifigo (նրգ. Figo արգ+). 'ի խաչ հանեմ, խաչեմ :

Crucifixio - ónis (իգ+). խաչելութիւն, խաչահանութիւն :

Crucifixor - óris (ար+). խաչահանու, խաչօղ :

Crucifixus - xa - xum (անց. րըէ+). Տես Crucifigo.

Crúcio - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ+). չարչարեմ, տանջեմ, խոշտանգեմ, լիկեմ, մարտիրոս առնեմ, նեղեմ, տառապեցուցանեմ :

Crúciór - iáris - iátus - iári (կր+). չարչարեմ, տանջեմ, լիկեմ, խոշտանգեմ, տառապեմ, նեղեմ, վշտանամ :

Crudária - ae (իգ+). արծաթահանք :

Crudélis - le (-lior - lissimus) աթ+ անգութ, անագորոյն, խստասիրտ, տմարդի, բարբարոս, զազանամիտ, վայրենամիտ, անողորմ, դառն, խիստ :

Crudélitas - átis (իգ+). անգութութիւն, անագորոնութիւն, խստութիւն, խստասրտութիւն, անողորմածութիւն, տմարդութիւն, բարբարոսութիւն, զազանութիւն :

Crudéliter - llus - lissime (Ալէ+). անողորմ, անխնայ, խժաբար, զազանաբար, անգութեամբ :

Crudéscó - scis - rúdui - scere (չլ+). սաստկանամ, վայրանամ, դառնանամ, խստանամ :

Crúditas - tátis (իգ+). հումն լինել, դժուարահալ իրք, տհալութիւն, խակութիւն, տհասութիւն :

Crudus - da - dum (-dior - dissimus) աթ+ հում, դառն, խիստ, կծու, թթու, բարկ, դաժան, խակ, տհաս, տհալ, դժուարահալ, անգութ, անագորոյն, բիրտ :

Cruentátus - ta - tum (անց. րըէ+). Տես Cruénto.

Cruénté - tius - tissime } Ալէ. ա-
Cruéntér }
րիւնահեղութեամբ :

Cruénto - tas - távi - tatum - táre
(նշգ.) . յարիւն յապաժոյժ
թաթաւեմ, յարեան առնեմ,
արեամբ շաղախեմ :

Cruéntus - ta - tum (-tior - tissi-
mus) ած. արիւնաթաթաւ,
արիւնախառն, արիւնալից,
մալեգին, կատաղի, անգուլթ,
անագորոյն, արիւնահեղ, ա-
րիւնարբու, արիւնախանձ :

Cruména - ae (իգ.) . քսակ, պարկ,
պայուսակ, մախաղ :

Crumeniseca - ae (ար.) . հատու,
քսակահատու, զանձահատ :

Cruor - óris (ար.) . շարաւ, թա-
րախ :

Crupelláriu - rii (ար.) . ըմբիշ
սուսերաձիգ, մենամարտիկ :

Crurális - le } ած. քաջասրուն,
Crurális - le }
առոյգաբարձ :

Crurifrágium - gii (չլտ.) . խորտա-
կուճի սրունից, բեկուճի բար-
ձից, բարձաբեկութիւն :

Crus - uris (չլտ.) . սրունք, բարձք,
թաթ, ձիւրանունք, բուն ծա-
ռոյ, ոճ, ցօղուն :

Crúsculum - li (չլտ.) . սրունք
փոքր, երի :

Crusma - atis (չլտ.) . ծնծւլայ,
թմբուկ :

Crusta - ae (իգ.) . կեղև հացի,
պտտեանք, փոռոկ, պատիճ,
փեճեկ :

Crustáriu - rii (ար.) . քանդակիչ,
դրուադիչ կճեայ տախտակօք :

Crustáta - tórum (չլտ.) . խեցե-
մօրթք :

Crustátus - ta - tum (անշ. ԿՐԷ.) .
Տես Crusto.

Crusto - tas - távi - tatum - táre
(նշգ.) . կճովք դրուագեմ,
ծեկեմ :

Crustósus - sa - sum (ած.) . պա-
տենաւոր :

Crústula - ae (իգ.) . կեղև հացի
խորովելոյ :

Crustuláriu - rii (ար.) . պղակուն-
տրագործ, ծաղարար :

Crústulum - li (չլտ.) . պղակունդ,
քաքար, կարկանդակ, պան :

Crustum - ti (չլտ.) . պատուո հա-
ցի, նկան, նկանակ :

Crux - ucis (իգ.) . խաչ, կա-
խաղան :

Crypta - ae (իգ.) . գետնափոր
գերեզման, այր, անձաւ, փա-
պարք, քարածերպք :

Cryptopórticus - us (իգ.) . գետ-
նափոր սրահ :

Crystallínus - na - num (ած.) .
վանեայ, նման ական վանի,
ականակիտ :

Crystállum - li (չլտ.) }
Crystállus - li (իգ.) } ական վանի,
վանակն, պաղանձաւ, պաղ-
պաղակ :

Cubans - ántis (էյծ.) . ընկողմա-
նեալ, կողմանեալ, 'ի կողմն
լեալ, անկեալ 'ի մահիճս :

Cubátio - ónis (իգ.) }
Cubátus - us (ար.) } ննջիւն,
նինջ, քուն :

Cubiculáris - re կաճ }
Cubiculáriu - ia - ium } ած. սե-
նեկի, խցի :

Cubiculáriu - rii (աբ.). սենեկապետ, սենեկապան :

Cubiculátus - ta - tum (աթ.). սենեկաւոր, 'ի ձև սենեկաց :

Cubiculum - li (չլթ.). սենեակ, խուց :

Cúbicus - ca - cum (աթ.). խորանարդ :

Cubile - lis (չլթ.). անկողին, մահիձք, խշտիք, խուց, սենեակ, որջ, դադարք, մորի, կալաղ, թաքստոց :

Cúbital - ális (չլթ.). բարձ երեսաց, սնարք :

Cubitális - le (աթ.). արմկան :

Cúbito (չլթ. Ito աբ.). 'ի կողմն լինիմ, ընկողմանիմ, կողմանիմ, գայռեմ, ննջեմ, 'ի քուն լինիմ՝ մտանեմ, գնոյլ անկանիմ :

Cúbitor - óris (աբ.). ընկողմանեալ, 'ի կողմն լեալ, քնեայ, քնէած, քնասէր :

Cubitórius - ia - ium (աթ.). սենեկի, խցի :

Cúbitum - ti (չլթ.) } արմուկն, կանգուն, գիրկ :

Cubitúra - ae (թթ.) } նինջ, նըն-

Cúbitus - us (աբ.) } ջիւն, քուն, անկողին, մահիձք, խշտիք :

Cubo - bas - bui - bitum - báre (չլթ.). 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, ընկողմանիմ, գայռեմ, 'ի քուն լինիմ, ննջեմ :

Cubus - bi (աբ.). մարմին խորանարդ :

Cucullátus - ta - tum (աթ.). կընկաւոր, խոյրապսակազարդ :

Cucúllio - ónis } աբ. կնդուշ,

Cucúllus - li } գլխադիր, խոյր, վեղար, քուսիթայ կրօնաւորաց :

Cúculus - li (աբ.). կկու՝ թռչուն :

Cúcuma - ae (թթ.). անօթ եռացուցանելոյ զջուրս, ջեռուցիչ, սան :

Cucumélla - ae } թթ. փոքրիկ ջե-

Cucúmula - ae } ռուցիչ :

Cúcumis - cúmeris } աբ. - mis (աբ.). ձմերուկ, սեխ, վարունգ :

Cucúrbita - ae (թթ.). դդում, կամփսակ, սրուակ բժշկաց, ստորին մասն ցքահանի :

Cucurbítula - ae (թթ.). փոքրիկ սրուակ զերարուծից :

» cucurbítula silvéstris. դառնիձ վարունգ :

Cucúrio, cúcuris - rivi - ríre (չլթ.). հաւն խօսի, քաղցրաձայն հաւուց բարբառն հնչէ :

Cucus - ci (աբ.). կկու՝ թռչուն :

Cudo - dis - di - usum - dere (նրթ.). դահեկան հասանեմ vel դրոշմեմ, կնքեմ, տպաւորեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ, ստեղծանեմ :

Cuicuimodi } Պէ. որպէս և իցէ,

Cuimodi } զխորդուպէտ :

Cujas - játis (աբ. et թթ.). յորմէ քաղաքէ vel ազգէ ես, ո՞ր իցէ բնազաւառ քո :

» cujátis ? յորո՞յ դիմաց, յո՞յր դէմն :

Cujus - ja - jum. որոյ, յոր :
 > cujus es? ո՞վ ես գուհ, գլխու
 է անուն քո :

Cujuscémodi (ՎՔ.) . որպիսի է
 իցէ օրինակաւ, որպէս զհարդ
 է կամիցին, զհարդ է իցէ,
 զհարդուպէս :

Cujuscumquémodi } ՎՔ. 'ի հա-
 Cujusquémodi } րեանցի, հարեանցի իմն, վեր
 'ի վերոյ, վարկպարազի իմն :

Cujusdámmodi (ՎՔ.) . իւրիքիւիք,
 յիրս յիրս :

Cúlcita - ae }
 Cúlcitra - ae } էգ. անկողին, մա-
 հիճք, խշտիք :

Calcitélla - ae }
 Calcitula - ae } էգ. փոքրիկ ան-
 կողին, խշտեակ, փափուկ
 մահիճք :

Caléolum - li (չգ.) . դալար կեղև
 ընկուզի :

Cúleum - ei (չգ.) }
 Cúleus - ei (աբ.) } բակեղէթ
 կաշեայ, պարկ մաշկեղէն :

Culex - licis (աբ. et էգ.) . մեղուկ,
 մեծիկ :

Culigna - ae (էգ.) . բաժակ, տաշտ,
 նուագ, սկիհ :

Culina - ae (էգ.) . խոհակերոց,
 խոհակերութիւն, եփեալ կե-
 րակուրք, ընթրիք :

Culíolum - li (չգ.) . դալար կեղև
 ընկուզի :

Cúlleus - ei (աբ.) . կաշեայ պարկ,
 պայուսակ մաշկեղէն :

Culmen - minis (չգ.) . կտար,
 ծայր, ծագ, զաղաթն, տա-

նիք, բարձունք, գլուխ, տը-
 տեան :

Culmus - mi (աբ.) . ցօղուն, ոճ :

Culpa - ae (էգ.) . յանցուած,
 յանցանք, մեղք, վնաս, վրէպք,
 սխալանք, բիծ, թերութիւն,
 յոռութիւն :

Culpábilis - le (աթ.) . յանցաւոր,
 մեղաւոր, պատժապարտ, ըստ-
 գիւտ :

Culpátio - ónis (էգ.) . յանցաւո-
 րութիւն, կշտամբանք, յան-
 դիմանութիւն, խրատ, ամ-
 բաստանութիւն, զրպարտու-
 թիւն, չարախօսութիւն, դա-
 տախազութիւն :

Culpátus - ta - tum (անգ. դրէ.) .
 Տես Culpo.

Culpo - pas - pávi - pátum - páre
 (նրգ.) . ստգտանեմ, մեղադիր
 լինիմ, ամբաստանեմ, զրպար-
 տեմ, չարախօսեմ, կշտամբեմ,
 յանդիմանեմ, պարտաւեմ, եպե-
 րեմ, անգոսնեմ, մերժեմ :

Culta - tórum (չգ.) . հարաւունք,
 անդաստան սերմանեալ :

Culte - tius (ՎՔ.) . վայելուչս,
 գեղեցիկս, բարւոք, ըստ պատ-
 շածի :

Cultellátus - ta - tum (անգ. դրէ.) .
 Տես Cultello.

Cultello - las - lávi - látum - láre
 (նրգ.) . արօրադիր ափսարեկ
 առնեմ, ափսս կոտորեմ :

Cultéllus - li }
 Culter - tri } աբ. դանակ, կտրոց,
 դաշոյն, սուսեր, վաղակաւոր,
 խոփ, մաճ :

» *culter tonsórius*. սրբիչ վարսավերայից, ածելի :

Cúltio-ónis (իգ). մշակութիւն, երկրագործութիւն, հողագործութիւն :

Cultor - óris (ար). մշակ, երկրագործ, հողագործ :

» *cultor Minérvae*. պարապեալ յուսմունս, ուսումնասէր :

» *cultor némorum*. բնակիչ անտառի :

» *cultor vineae*. այգեգործ, այգորդ :

Cultráriu - rii (ար). փողոտիչ, մարդախոշոշ :

Cultrix - rícis (իգ). կին մշակ, երկրպագու :

Cultúra - ae (իգ). երկրագործութիւն, մշակութիւն, մեծարանք, պատիւ, շուք, կրթութիւն, հրահանգք, դաստիարակութիւն :

Cultus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես *Colo-lis*.

Cultus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած. մշակեալ, գործեալ, շէն, ապատ, պճնեալ, զարդարեալ, մեծարդոյ :

Cultus - us (ար). մշակութիւն, երկրագործութիւն, պաշտօն, երկրպագութիւն, պատիւ, մեծարանք, շուք, հրահանգք, կրթութիւն, դաստիարակութիւն, պայման կենաց :

Culus - li (ար). երաստան, յետին կողմն, նստոյ տեղի :

Cum (չլ). յորժամ, մինչ, մինչդեռ, իրրեւ, անդէն, վաղվա-

ղակի իսկ, յորմէ, հետէ, յետ, հազիւ թէ, այն ինչ, քանզի, որովհետեւ, զի :

Cum (նխդ.). ընդ, հանդերձ, 'ի միասին, միաբան :

Cumátillis - le (աթ.). կանաչագոյն, կանաչ կապուտակ, ծովագոյն :

Cúmera - ae (իգ). կողով, որթ, զամբիւղ, կթոց, սակառի :

Cuminátus-ta-tum (աթ.). խառնեալ 'ի չամանոյ :

Cumínium - ni (չլթ.). չաման :

Cummáxime (Աբ.). ևս քան զևս, առաւել քան զառաւել, կարի յոյժ, մեծապէս, այժմ, այժմիկ, առ այժմ, արդ :

Cummis - is (իգ). խիժ, հոյզ :

Cumprime } Աբ. կարի իմն, մե-

Cumprimis } ծապէս, մտնաւանդ, առաւելապէս :

Cumuláte - tius - tissime } Աբ.

Cumulátim } առատապէս, յորդագոյնս, լիով, լիուլի, գունդագունդ, շեղջաշեղջ, դէզադէզ :

Cumulátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես *Cúmulo*.

Cumulátus - ta - tum (-tior-tíssimus) ած. դէզադէզ, լի, զեղուն, թաթաղուն :

Cúmulo - las - lávi - látum - láre (նրգ.). կուտեմ, կուտակեմ, շեղջեմ, շեղջակուտեմ, ժողովեմ, դիզանեմ, լնում, լցուցանեմ, լի առնեմ, զեղում, յորդեմ :

Cūmulus-li (ար.) ևոյա, շեղջ, շեղջակոյա, դէզ, ժողով, թաթաղուն մասն, աւելորդ, յաւելուած :

Cunābula - lōrum (զլտ.) } որո-
Cunae - ārum (էգ.) }

րան, որբոց, մանկութիւն, տղայութիւն, բնագաւառ :

Cunctans-āntis (էջծ.) ամբողջաց, յամբ, դանդաղական, ծանր, հեղգ, երկբայական, յերկուական :

Cunctānter - tius (Աբ.) ամբողջաց գնացիւք, դանդաղանօք, հեղգութեամբ, դժուարաւ, մեծաւ աշխատութեամբ :

Cunctātiō - ōnis (էգ.) ամբողջում, ամբողջութիւն, ամբողջ, դանդաղանք :

Cunctātor-ōris (ար.) ամբողջիչ, հեղգ, ամբողջաց, դանդաղական :

Cunctātus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Cuncto և Cunctor.

Cuncto - tas - tāvi - tātum - tāre (զլտ.) ևս

Cunctor-tāris-tātus-tāri (հար.)

ամբողջիմ, անսգանեմ, յետնիմ, յամեմ, դանդաղիմ, զտեղի առնում, կամ մնամ, դադարիմ, տարակուսիմ, վարանիմ, յերկուանամ, երկբայիմ :

Cunctus - ta - tum (ած.) ամենայն, համօրէն, բոլոր, բովանդակ, ողջոյն, բնաւ, ողջ, իւրաքանչիւր :

cuncti - lōrum (ար.) ամենեքան, ամենեքին :

Cuneātim (Աբ.) սեպաձև օրինակաւ :

Cuneātus - ta - tum (անգ. րբ.) Տես Cūneo.

Cuneātus - ta - tum (-tior) ած. սեպակերպ, սեպաձև :

Cūneo - eas - eāvi - eātum - eāre (նրգ.) հերձանեմ, ձեղքեմ, պատահեմ, հերձում երիթօք, փակեմ, աղխեմ, խնում :

Cunéolus-li (ար.) փոքր երիթ, փոքրիկ սեպ :

Cūneus - ei (ար.) երիթ, սեպ, մոյթ, նեցուկ :

Cuniculósus-sa-sum (ած.) լի անձաւօք, ծակոտէն :

Cuniculus-li (ար.) ճագար, գետնափորք, ական :

Cupa - ae (էգ.) քանդուկ, կարաս, տակառ, տակառակ, բաժակ, նուագ, տաշտ :

Cupédia - ae (էգ.) որկորատութիւն, շատկերութիւն :

Cupédia - iōrum (զլտ.) } անհ-
Cupédiae - iārum (էգ.) } չանք համադամ խորակոց, փափկակերութիւն :

Cupedinārius - rii (ար.) խոհաւաճառ, պղակունարագործ, ծաղարար :

Cupédo-dinis (էգ.) բաղձանք, փափաք, տենջանք, իղձք, տենչք, ցանկութիւն :

Cupédula - ae (էգ.) համադամ խորտիկք :

Cupélla - ae (էգ.) } բաժակիկ,
Cupéllum-li (զլտ.) } փոքրիկ նուագ :

Cupes - pedis (խփ․)․ որկորեայ ,
որկորուստ , շատակեր :

Cúpide - pídus - díssime (ՎԷ․)․
տենչանօք , անյագ , ցանկու-
թեամբ , մղեկան սիրով , տա-
փանօք :

Cupídilas - tátis } խփ․ ցանկու-

Cupído - dinis }
թիւն , տենչք , տենջտնք ,
իղձք , բաղձանք , փափաք ,
կամք , յօժարութիւն , հա-
ճութիւն , որկորստութիւն ,
ախտ , կարիք :

Cupído - dinis (ար․)․ Այուսիդոն ,
դիք ցանկութեան :

Cúpidus - da - dum (- pídior - díssimus) ար․ ցանկացող , փա-
փաքող , անյագ , որկորեայ ,
որկորուստ , շատակեր , տափօղ ,
հոմանի :

Cúpiens - éntis (- tior - tíssimus)
Էյթ․ ցանկացող , փափաքող :

Cúpio - is - ívi - ítum - íre (ՆԷԳ․)․
ցանկամ , ցանկանամ , ըղձա-
նամ , բաղձամ , փափաքեմ ,
տենչանամ , տենջամ :

Cupítor - óris (ար․)․ փափաքող ,
ցանկացող :

Cupítus - ta - tum (անց․ ԴԷԲ․)․
Տես Cúpio.

Cupressétum - ti (չլտ․)․ անտառ
նոճեաց :

Cuprésseus - ea - eum } ար․ նոճ ,
Cupréssinus - na - num }
նոճեայ , նոճի :

Cupréssus - si } խփ․ նոճի , կիւ-
Cupréssus - us }
պարիս :

Cúpreus - ea - eum } ար․ պղնձի ,
Caprínus - na - num }
պղնձակերտ , պղնձապատ , ա-
րուրի :

Cuprum - ri (չլտ․)․ պղինձ , արոյր :

Cur (ՎԷ․)․ ընդէր , էր աղագաւ ,
վասն էր , հիմ , ղէ է ղէ :

Cura - ae (խփ․)․ հոգ , փոյթ ,
խնամք , խորհուրդ , մտածու-
թիւն , տառապանք , վեշտք ,
նեղութիւն , սէր , գութ , գո-
րով , ջան , ժրութիւն , պըն-
դութիւն , մտադիւրութիւն :

Curábilis - le (ար․)․ բժշկելի ,
բժշկական , դարմանելի :

Curáte - tius - tíssime (ՎԷ․)․ փու-
թով , ճշգիւ , ճշգրտիւ , բազում
հաւաստեալ , խնամով :

Curátio - ónis (խփ․)․ խնամակա-
լութիւն , հոգաբարձութիւն ,
տեսչութիւն , առաջնորդու-
թիւն , դեղ , դարման :

Curátor - óris (ար․)․ վերակացու ,
տեսուչ , ոստիկան , հրամա-
նատար , մատակարար , խնա-
մակալ , հոգաբարձու , հոգա-
ծու , գործակալ :

Curátrix - rícis (խփ․)․ կին խնա-
մակալ :

Curátura - ae (խփ․)․ խնամակա-
լութիւն , տեսչութիւն , հո-
գաբարձութիւն :

Curátus - ta - tum (անց․ ԴԷԲ․)․
Տես Curo.

Curátus - ta - tum (- tior - tíssimus)
ար․ խնամով գործեալ , բար-
ւոք մատակարարեալ , դար-
մանեալ :

Curax - áeis (աթ.). փոյթ, ժիր, պինդ, մտադիր, ջանասէր, զգոյշ, ուշակալ, դործօն, արագ :

Curculio-ónis (ար.). երեխլ արմըտեաց, թրթուր, ժանգ բուսոց, որդն, բառոտ :

Curculiunculus - li (ար.). խաղալիկ մանկանց, սնոտի ինչ, դոյզն իրք :

Cúria - ae (իգ.). ազգատոհմ, արքունիք, բանակ, ճամբար, տաճար, մեհեան, ծերակոյտ :

Curiális - le (աթ.). տոհմային, տոհմական, արուորձական :

Curiátim (Վլբ.). ըստ տոհմից, ցեղընտիր :

Curiátus - ta - tum (աթ.). տոհմային, տոհմական, արուարձական :

• curiáta comitia-liórum (չլթ.). խորհրդարանք ռամկի ըստ ցեղեց :

Cúrio - ónis (ար.). տոհմապետ, տոհմային քուրմ հռովմայեաց, վաթիտ, ծնգեալ, ծիւրեալ, մաշեալ :

Curiónia sacra - rórum (չլթ.). պաշտամունք զոհից քրմացն հռովմայեցոց :

Curiose-sius-síssime (Վլբ.). փուրթով, խնամով, քննասիրուածեմք, հաւաստեալ :

Curiositas-tátis (իգ.). խաղական որոճան, հետաքրքրութիւն, քննասիրութիւն, ընդվայրախոյզ բնութիւն, փոյթ պընդութեան :

Curiósolus - la - lum (աթ.). հետաքրքիր, քննասէր, յողալի, աւելախնդիր :

Curiósus - sa - sum (-sior - síssimus) աթ. գործօն, գործօնեայ, ջանասէր, փոյթ, ժրագլուխ, ընդվայրախոյզ, հետաքրքիր, դէտ, լրտես :

Curis - is (իգ.). զեղարդն, նիզակ, տէգ, սուին :

Curo-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.). պէտ առնեմ, հոգամ, հայթայթեմ, ջան յանձին ունիմ, ջանամ, փոյթ ունիմ, աշխատ լինիմ, դարմանեմ, դարման տանիմ, բժշկեմ :

Curotróphium - phii (չլթ.). դարմանոց, հիւանդանոց մանկանց, հիւանդատուն տղայոց :

Currax - áeis (աթ.). հոսական, ծորան, արագոտն, թիթեւանդամ, շոյտ :

Currens - éntis (էյթ.). ընթացող, գնայուն, երագագնաց :

Curriculo (Վլբ.). ընթանալով, արշաւելով, ասպատակի :

Curriculum - li (չլթ.). սայլակ, կառք, ընթացք, գնացք, արշաւանք, ասպարեղ մրցութեան :

Curro - ris, cucúrri - rsum - rere (չլթ.). ընթանամ, արշաւեմ, գիմեմ, սուրամ, վարդեմ :

Currum - ri (չլթ.) } կառք, սայլ, արօր, նաւ, այրեցած :

Carsátio - ónis (իգ.). այսր անդր ընթացք՝ արշաւան, վաղք :

Cúrsito (չլ. Ito աբ.) } Կամ
 Curso-sas-ávi-átum-áre } չլ.
 այսր անդր արշաւեմ, վաղ-
 վաղեմ, վաղս վաղս առնում,
 արշաւանս ունիմ :
 Cursor-óris (աբ.) . սուրհանդակ,
 օժընդակ, բանբեր, թղթա-
 բեր, պնդադեսպան :
 Cursuales equi - quórum (աբ.) .
 երիվարք սուրհանդակի :
 Cursualis rheda-ae (եփ.) . կառք
 թղթաբերի :
 Cursus - us (աբ.) . գնացք, ըն-
 թացք, արշաւանք, ճանա-
 պարհ, պողոտայ, ուղի, փողոց :
 » cursus públicus Կամ vehicu-
 laris. նամակատուն, թղթա-
 տարութիւն :
 Curto-tas-távi-tátum-táre (նրփ.)
 նուազ առնեմ, նուազեցու-
 ցանեմ, համառօտեմ, կար-
 ճեմ, հատանեմ, յապաւեմ :
 Curtus-ta-tum (աթ.) . հատեալ,
 կրճատեալ, կարճ, կարճա-
 ռօտ, հակիրճ, համառօտ,
 պակաս, նուազ :
 Curúlis - le (աթ.) . առեհական,
 փղոսկրեայ, կայսերական :
 » sella curúlis (եփ.) . աթոռ կայ-
 սերական, գահոյք կայսեր :
 Curvábilis - le (աթ.) . դիւրին ի
 ծռել, ծռելի, դիւրակոր,
 կակուղ :
 Curvámen - minis (չլ.) }
 Curvátio - ónis (եփ.) Կամ } կրկ-
 Curvátúra - ae (եփ.) }
 նուաժ, ծալաժ, ծռութիւն,
 թիւրութիւն :

Curvátus - ta - tum (անգ. քրք.) .
 Տես Curvo.
 Curvo - vas - vávi - vátum - váre
 (նրփ.) . կորացուցանեմ, ծռեմ,
 թիւրեմ, կրկնեմ, ծալեմ, գա-
 լարեմ, մանեմ :
 Curvus - va - vum (աթ.) . կոր,
 թիւր, գալարեալ, ծռու :
 Cusor - óris (աբ.) . դահեկանա-
 հատ, դրամակոփ :
 Cuspidátim (Ջէ.) . ծագիւ սու-
 սերի, սլաքիւ, դէպուղիչ,
 ուղղորդ :
 Cuspidátus - ta - tum (անգ. քրք.) .
 Տես Cúspido.
 Cúspido - das - dávi - dátum - däre
 (նրփ.) . սրեմ, թեքեմ :
 Cuspis - idis (եփ.) . սուր ծայր,
 սայր, սլաք, սուին որսոր-
 դաց, շամփուր :
 Custódia - ae (եփ.) . պահպանու-
 թիւն, զգուշութիւն, պահա-
 պանք, պահանորդք, բանտ,
 արգելան, կապանք :
 Custódio - is - ívi - itum - íre (նրփ.) .
 պահեմ, պահպանեմ, կատա-
 րեմ, պաշտպանեմ, հոգ ու-
 նիմ, հոգամ :
 Custodite (Ջէ.) . խորհրդով,
 խնամով, իմաստութեամբ,
 զգուշութեամբ :
 Custoditio - ónis (եփ.) . պահպա-
 նութիւն, հոգ, փոյթ, զգու-
 շութիւն, խնամք :
 Custos - ódis (աբ. et եփ.) . պա-
 հապան, պահանորդ, պա-
 հակ, պահակապան, քննիչ,
 դէտ, լրտես :

Cuticula - ae (իգ.) . նուրբ մորթ ,
թաղանթ :

Cutis - is (իգ.) . խորիս , մորթ ,
մաշկ , կաշի :

Cyáneus - ea - eum (աթ.) . երկ-
նագոյն , կապոյտ , կապուտակ ,
կապուտակագոյն :

Cyáthus - thi (ար.) . բաժակ ,
նուազ , տաշտ , սկիհ :

Cýbea - ae (իգ.) . չորեքկուսի
նաւ բռնասուոր :

Cýbium - ii (չղտ.) . մասն յաղա-
ծոյ ձկան :

Cycladátus - ta - tum (աթ.) . զգե-
ցեալ պարեգօտ կանացի :

Cyclas - ladis (իգ.) . հանդերձ
կանացի , կոճկէն :

Cýclicus - ca - cum (աթ.) . բոլո-
րակաձև , բոլորչի , անուաձև :

Cyclopeus - ea - eum } աթ. կիկ-
Cyclopíus - ia - ium }
լոպական , հսկայաձև :

Cyclops - lópis (ար.) . Աիկլոպ ,
հսկայ անարի՛ միով և եթ բո-
լորակ ակամբ :

Cygnéus - ea - eum } աթ. կիկ-
Cygnéus - ea - eum }
նոսի , կարապի , փորոյ , ձկնա-
քաղի :

Cygnus - ni } ար. կիկնոս , կա-
Cygnus - ni }
բապ , պոր , ձկնաքաղ :

Cydónia malus - li (իգ.) . սեր-
կելի , սերկելիլ :

Cydonites - tae (ար.) . սինձ 'ի սեր-
կելէ , հանդերձանք սերկելի :

Cylindrátus - ta - tum (աթ.) . գլա-
նաձև , սիւնաձև :

Cylíndrus - ri (ար.) . գլան , սիւ-
նակ , շուղան :

Cyllo-ónis (ար.) . անամօթ , յայ-
րատ , լկտի , պակշոտ , իգա-
ցեալ , թուլամորթ , մեղկ :

Cyma - ae (իգ.) . ազնիւ կաղամբ ,
ընդովք կաղամբ , բողբոջ կա-
ղամբի :

Cymátilis - le (աթ.) . կանաչա-
գոյն , կանաչ կապուտակ , ծո-
վագոյն :

Cymba - ae (իգ.) . լաստափայտ ,
նաւ , նաւակ , կուր , մակոյկ :

Cymbalista - ae (ար.) . որ ծնծղայ
հարկանէ , թմբկահար :

Cymbalístria - ae (իգ.) . կին
թմբկահար :

Cýmbalum - li (չղտ.) . ծնծղայ ,
թմբուկ :

Cýmbium - bii (չղտ.) . բաժակ ,
տաշտ , նուազ :

Cýmbula - ae (իգ.) . նաւակ , մա-
կոյկ , կուր :

Cymíuum - ni (չղտ.) . չաման :

Cymósus - sa - sum (աթ.) . ոլո-
րեալ , ոստախիտ , կապեալ :

Cýnicus - ca - cum (աթ.) . կիւնի-
կան , շնական , լիրբ , անա-
մօթ , պիղծ , զազէր , ճղճիմ ,
ռիշդ , կծծի :

Cýnice (Պլ.) . շնաբար , լրբաբար ,
անամօթագոյնս :

Cynocéphalus - li (ար.) . կապիկ
շնագլուխ :

Cynórrhodon - di (չղտ.) . վարդ-
վայրի :

Cynósbatos - ti (իգ.) . վայրի մո-
րենի , լանափուշ :

Cynosúra ova-vórum (չլ+). օ-
թեկան ձուբ :

Cynosúra - ae } էֆ. փոքր արջ
Cynosúris - idis }
աստեղատուն, շնագի :

Cyparíssus - ssi կաժ } էֆ. կի-
Cypréssus - ssi (- us) }
պարիս, նոճի :

Cyprínus - na - num (աժ+). նոճ,
նոճեայ, նոճի :

Cýprium - rii (չլ+). պղինձ, արոյլ :

Cýprius - ia - ium (աժ+). պղնձի,

պղնձապատ, պղնձակերտ, արուրի :

» cýprium aes, aeris. պղինձ :
Cyprus-ri (էֆ+). նարոտի, խոտա-
փայտ, հինայ :

Cýpselus - li (աբ+). վայրի մեծ
ծիծառն :

Cysus - si (էֆ+). պատաղիճ, բա-
ղեղն :

Cýthinus - ni }
Cýtinus - ni } աբ. նոր ծաղիկ
նռան :

D

Dal

Dactylíothéca - ae (էֆ+). պա-
տեանք մատանեաց, աման օ-
ղամանեկաց :

Dáctylis - ýlidis էֆ. մասնաչափ,
մասն :

Dáctylus - li (աբ+). սղմաւ, ստեղն,
չափ երգոց՝ տաղեց 'ի միոջէ
երկայնէ և յերկուց կարճից
յարդարեալ :

Daemon - nis (աբ+). կաժ }
Daemónium - nii (չլ+.) } այս

չար, ոգի, դեւ, սասանայ,
բանսարկու, նեաար :

Daemoníacus - ca - cum (աժ+).
դիւահար, այսահար, այսա-
կիր, այսամուտ :

Dalmática vestis (էֆ+). վերար-
կու սարկաւադաց, հոլանի
հանդերձ սարկաւադաց :

Dam

Dama-ae (աբ+ et էֆ+). այծեամբն :

Damnábilis - le (աժ+). անգոսնե-
լի, եպերելի, դսրովելի, ար-
համարհելի, պարսաւելի :

Damnátio - ónis (էֆ+.) }
Damnátus - us (աբ+.) } դատա-
պարտութիւն, պարտաւորու-
թիւն, դատալճիւն :

Damnatórius - ria - rium (աժ+).
դատապարտիչ, դսրովիչ :

Damníficus - ca - cum կաժ }
Damnigérulus - la - lum } աժ.

փնտսական, անգոսնելի, եպե-
րելի, դսրովելի :

Damno - nas - návi - nátum - náre
(նրէ+). դատապարտեմ, պար-
տաւոր առնեմ, պարտաւորեմ,
դսրովեմ, եպերեմ, անարգեմ,
մերժեմ, չհաճիմ :

» damno te morti, cápitis կամ cápите. 'ի մահ դատապարտեմ, մահապարտեմ, զլիապարտ առնեմ :

» damno te pecúniae. տուգանս 'ի վերայ դնեմ, տուժեմ :

» damno te in metállum. դատապարտեմ 'ի քրէական մեղա :

Damnóse (Ջէ-). 'ի քնաս, քնասու, քնասակար պայմանաւ :

Damnósus - sa - sum (-sior - sísimus) թ. քնասակար, եղեռնաւոր, ժանտ, բազմաժախ, բուռն, մոլեգին :

Damnūm-ni (չէ-). քնաս, տոյժք, տուգանք, կորուստ :

» damnum do կամ infero tibi. քնաս առնեմ, քնասեմ, տուժեմ, անխրաւեմ :

Dámula-lae (ձ-). այծեմնիկ, այծեամն փոքրիկ :

Danista-ae (ա-). վաշխամոհոփ, վաշխառու, սեղանաւոր, հատվածառ, լումայափոխ :

Dapális - le (ա-). շքեղ, պայծառ, յորդ, առատ, փառաւոր, մեծասպաս, հոյակապ :

Daphnóides-dae (ձ-). դափնի, սարդենի :

Daphnon - ónis (ա-). անտառ դափնեաց, դափնիք :

Dápino - nas - návi - nátum - náre (ն-). կերակուր պատրաստեմ, խորաիկս յօրինեմ :

Daps-pis (ձ- - pes - pium). խորտիկ, հացկերոյթ, կոչունք, խրատունք, համադամք :

Dápsilis - le (ա-). յորդ, առատ, շքեղ, փառաւոր, մեծասպաս :

Dápsile կամ Dapsiliter } Ջէ. առատապէս,

շքեղութեամբ, մեծաժախ փառաւորութեամբ, պերճութեամբ, գեղեցիկս :

Dardanárius-rii (ա-). միւսանդամ վաճառող, սապատաւոր, փերեզակ :

Dardánium - nii (չէ-). ապարանջան ոսկի :

Dátio-ónis (ձ-). տուչութիւն :

Dativus-va-vum (ա-). տուիչ, տուող, ձրիատուր :

» dativus casus. տրական հոլով, տուիչ փոփոխումն :

Dato-tas-távi-tátum-táre (ն-). տամ բազում անգամ, յաճախ պարզեմ :

Dator-óris (ա-). տուող, տուիչ :

Datum-ti (չէ-). տուրք, պարգև, ընծայ, նուէր :

Datus - ta - tum (ա-). Դէս Do.

De (ն-). 'ի, յ, 'ի մէջ, 'ի միջի :

» de die. 'ի տուէ, զցերեկ, զտիւ :

» unus de nostris. մի մօն 'ի մէջ :

» de aliéno. փորձիւ՝ քնասուք այլոց :

» de compácto. միաբան, համաշունչ, միահաւան, համամիտ խորհրդով :

» de indústria. կամակար, փութով, խորհրդով, ճարտարութեամբ, առանձինն :

» de média nocte. 'ի մէջ գիշերի, զհասարակ գիշերաւ :

» de more. ըստ սովորութեան,
ըստ օրինաց :

» de nihilo irascitur. վասն չնչին
իրաց 'ի սրտմտութիւն բրդի :

» de professo. իբրեւ 'ի պաշտա-
մանէ, բազում հաւաստեալ,
ճշդիւ գտակալ :

Dea - ae (եգ.). զիցանոյշ, զիւ-
ցակին :

Dealbátor-óris (ար.). բռիչ, թա-
փիչ, լուացարար :

Deálbo - bas - bávi - bátum - báre
(նրգ.). բռեմ, սպիտակացու-
ցանեմ, սպիտակ առնեմ :

Deamátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Déamo.

Deambulatio - ónis (եգ.). ճեմք,
զբօսանք :

Deámbulo (լլդ. Ambulo արգ.).
ճեմիմ, ճեմն առնում, զգնամ,
շրջիմ, յաժիմ, թափառիմ :

Déamo (նրգ. Amo արգ.). սերտիւ
սիրեմ, բորբոքիմ սիրով :

Dearmátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Deármó.

Deármó (նրգ. Armo արգ.). զէնըն-
կէց առնեմ, մերկեմ 'ի զինուց :

Deáscio (նրգ. Ascio արգ.). հար-
թեմ, ողորկեմ, տաշեմ, կոփեմ,
նենդեմ, խաբեմ, պատրեմ, 'ի
պատրանս արկանեմ :

Deaurátor - óris (ար.). ոսկերիչ,
օծանող ոսկւով :

Deaurátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Deáuro.

Deáuro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). օծանեմ vel զրուագեմ
ոսկւով :

Debáccchor (հար. Bacchor արգ.).
կատաղեմ, մոլեգնիմ, սըբա.
մաիմ, զայրանամ :

Debellátor - óris (ար.). յաղթող,
յաղթական, ձաղիչ :

Debellátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Debéllo.

» debelláto. յետ վճարելոյ պա-
տերազմին, յաւարտել անդ
մարտին :

Debéllo (նրգ. Bello արգ.). յաղ-
թեմ, յաղթական լինիմ, տի-
րեմ, ընդ ձեռամբ նուաճեմ,
ընդ լծով արկանեմ :

» debellátum est. յանկ ել ճա-
կատամարտն, վճարեցաւ պա-
տերազմն :

Débeo - bes - bui - bitum - bére
(նրգ.). պարտիմ, պարտական
լինիմ, հարկ է :

Débilis - le (-bílíor - líssimus) ար-
տկար, անզօր, անկար, անոյժ :

Debílitas - tátis } եգ. անզօր

Debilitátio - ónis }
զօրութիւն, անզօրութիւն,
տկարութիւն, անկարութիւն,
լքումն, վաստակ :

Debilitátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Debílitó.

Debíliter (Վլգ.). տկարութեամբ,
թուլութեամբ, տկարաբար :

Debílitó (նրգ. Ito արգ.). խեղեմ,
տկարացուցանեմ, պարտաւե-
ցուցանեմ :

Debítio - ónis (եգ.). պարտիք,
պարտք :

Débitor - óris (ար.). պարտապան,
փոխառու :

Débitrix - ricis (էգ.). կին պարտապան :

Débitum-ti (չգ.). պարտք, պարտիք, պաշտօն :

Débitus - ta - tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Débeo.

Deblátero (չգ. Blátero-ras աբ.). շախսօսեմ, շաղփաղփեմ, բարանջեմ, շաղակրատեմ, բաջաղեմ, փասքսեմ :

Decachínno (Երգ. Cachínno-nas աբ.). աշպանեմ, ծաղը առնեմ, քրքջեմ, 'ի քրքիջ հատանիմ, կատակեմ, հեգնեմ, արհամարհեմ :

Decacuminátio - ónis (էգ.). յատանելն զգագաթունս ծառոց, յապաւելն զկատարս ծառանկոց :

Decacúmino (Երգ. Cacúmino աբ.). յապաւեմ զկատարս ծառոց, յատանեմ զգագաթունս ծառատնկոց :

Decalvresco (չգ. Calvresco աբ.). գոնջանամ, մաշտիմ, կնտանամ :

Decantátus-ta-tum (առ. ԴԵԿ.). Տես Decánto.

Decánto (Երգ. Canto աբ.). հըռչակեմ, գովեմ, յարգեմ, երկրորդեմ, կրկնեմ, կախարդեմ, դիւթեմ, հմայեմ, թողլեմ :

Decánu - ni (աբ.). երէց, գահ-երէց, երիցագոյն, աւագ, զխաւոր :

Decápulo (Երգ. Cápulo աբ.). դատարկ առնեմ, արտաքս հանեմ, վիժեմ, թափեմ :

Decas-cadis (էգ.). տասնեակ :

Decédo (չգ. Cedo աբ.). առանձնանամ, մեկնիմ, մեկուսանամ :

» vitâ, ex vita decédo. ելանեմ vel փոխիմ յաշխարհէ, վախճանիմ, մեռանիմ, պակասիմ 'ի կենաց :

» viâ կամ de via decédo. խոտորիմ, վրիպեմ, զարտուղիմ, ըստ արտուղի անկանիմ :

Decem (աթ.). տասն :

Decémber - bris (աբ.). դեկեմբեր, քաղոց ամիս, դեկտեմբեր :

Decémbris - bre (աթ.). քաղոցի :

Decempedátor - óris (աբ.). չափող, չափիչ անդոց, երկրաչափ, դետնաչափ :

Decémplex - lici (աթ.). տասնպատիկ :

Decemvirális - le (աթ.). տասնարանց, տասնպետական :

Decemvirátus - us (աբ.). տասնարանց իշխանութիւն, տասնպետութիւն :

Decémviri - rorum (աբ.). տասնարք, տասնպետք :

Decennális - le } աթ. տասնամեայ, տասնամեան :

Decénnis - ne } աթ. տասնամեայ ժամանակ :

Decens-éntis (-éntior-tíssimus) աթ. վայելուչ, անկ, պատշաճ, պատշաճական, համեստ, գեղեցիկ, սիրուն, շնորհալից :

Decénte - rius - tíssime (ՊԷ.). ըստ պատշաճի, արժանապէս, ըստ արժանի, 'ի դէպ :

Decéntia - ae (էփ.). վայելչու-
թիւն, պատշաճութիւն, պու-
տեհութիւն, գեղ, գեղեցկու-
թիւն, շնորհք :

Decéptio-ónis (էփ.). պատրանք,
խաբանք, նենգ, նենգութիւն,
դաւ, դաւաճանութիւն :

Decéptor - óris (ար.). խաբերայ,
պատրիչ, փոխանակիչ :

Decéptus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Decípío.

Decérno (Զրգ. et չլ. Cerno ար.).
դատեմ, համարեմ, վարկա-
նիմ, կարծեմ, խորհուրդ 'ի
մէջ առնում, սահմանեմ, որո-
շեմ, հաստատեմ, վճիռ տամ,
աւարտեմ, կարգեմ :

Decérpo-ptum (Զրգ. Carpo ար.).
քաղեմ, կթեմ, հաւաքեմ,
ժողովեմ, անջատեմ, քեցեմ,
մոցեմ, առնում, բառնամ,
հանեմ, պակասեցուցանեմ :

Decérptus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Decérpo.

Decertátio - ónis (էփ.). մարտ,
պատերազմ, կռիւ, կազ, պայ-
քար, վիճումն, հակառակու-
թիւն :

Decertátus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Decérto.

Decérto (չլ. Certo ար.). պատե-
րազմիմ, մարտնչեմ, կռուիմ,
կազեմ, վիճեմ, հակառակիմ :

Decéssio-ónis (էփ.). չու, մեկ-
նութիւն, երթ :

Decéssor-óris (ար.). նախն, նախ-
նի, առաջինն :

Decéssus - us (ար.). երթ, չու,

մեկնութիւն, մահ, օրհաս,
վախճան :

Decet-cébat - cuit - céré (Դհլ.).
պարտ է պատշաճ է, վայելէ,
'ի դէպ զայ, պիտոյ է :

Decídium - dii (չլ.). մահ, օր-
հաս, վախճան, կործանումն,
աւեր, անկումն :

Decído - ísi - ísum (Զրգ. Caedo
ար.). հատանեմ, յապաւեմ,
կտրեմ, վճիռ տամ, հաստա-
տեմ վճռաւ, սահմանեմ, որո-
շեմ, դատ առնեմ, դատիմ :

Décido - di - cidere (չլ. Cado
ար.). 'ի վայր անկանիմ, կոր-
ծանիմ, նուաղիմ, թալկանամ :

Décies (Ֆլ.). տասն անգամ,
ստեպ, բազում անգամ, յա-
ճախագոյնս :

Décima - ae (էփ.). տասանորդք :

Decimális - le (անգ.). որ տայ տա-
սանորդս, տասանորդօղ :

Decimánus - na - num (անգ.). տա-
սանորդական, անհնարին, մեծ
յոյժ, յաղթ, թանձր, ստուար :

Décimo - mas - mávi - mátum - máre
(Զրգ.). տասանորդս առնում,
տասանորդեմ :

Décimum (Ֆլ.). տասներորդ ան-
գամ :

Décimus - ma - mum (անգ.). տա-
սներորդ :

Decípío - céptum (Զրգ. Cápio ար.).
խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ,

Decípula - ae (էփ.) } ականաւ
Decípulum - li (չլ.) }

մկանց, դարանք, թակարդ,
ծուղակ, կափուլ, վարմ :

Decisio-ónis (իգ.). վճիռ, որոշումն, հաստատութիւն, միաբանութիւն, դաշինք, սահման, նկարագիր :

Decisus - sa - sum (անգ. Դէքս.).
Տես Decido.

Declamatio-ónis (իգ.). հրապարակախօսութիւն, պերճախօսութիւն, բանախօսութիւն, ծառախօսութիւն :

Declamátor-óris (ար.). հրապարակախօս, պերճախօս, բանախօս, ծառախօս :

Declamatórius-ria-rium (աթ.). պերճախօսական, ճոռում :

Declámíto (չգտ. Clámíto արգ.). յաճախ հրապարակախօս լինիմ, բազում անգամ ծառում :

Declámo (չգտ. Clamo արգ.). հրապարակախօս լինիմ, հրապարակախօսեմ, ծառ արկեալ խօսիմ պերճութեամբ, կարգամ պերճախօսութեամբ :

Declarátio-ónis (իգ.). յայտարարութիւն, յայտնութիւն, ծանուցումն, պատմութիւն, մեկնութիւն, լուծումն :

Declarátor-óris (ար.). յայտնիչ, մեկնիչ, թարգման :

Declarátus-ta-tum (անգ. Դէքլար.).
Տես Decláro.

Decláro (նրգ. Claro արգ.). յայտառնեմ, յայտնեմ, ծանուցանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ, լուսաւորեմ, ցուցանեմ :

Declinátio-ónis (իգ.). խուսափանք, փախուստ, խոտորումն 'ի բանս, հոլովումն անուանեց :

Declinátus-ta-tum (անգ. Դէքլին.).
Տես Declino.

Declino (նրգ. Clino արգ.). խոնարհեցուցանեմ, իջուցանեմ, ցածուցանեմ, հանեմ, մոլորեցուցանեմ, հեռանում, 'ի բաց գնամ, մեկնիմ, խոյս տամ, ապրիմ, փախչիմ :

Declivis-ve (աթ.). զառ 'ի վայր, զառ 'ի թափ, հակեալ, կորացեալ, խոնարհեալ :

» declívia montis. զառ 'ի վայր լերին :

Declívitás-tátis (իգ.). էջք, զառ 'ի թափ, զառ 'ի վայր, դար :

Decócta-ae (իգ.). ջուր եփեալ vel եռացեալ, բուսաջուր :

Decóctor-óris (ար.). վատնիչ, օցտող, տնանկ, տնանկացեալ, անկած :

Decóctum-ti (չգտ.)

Decoctrúra-ae (իգ.) } բուսա-

Decóctus-us (ար.) }

ջուր, ըմպելի բժշկական, եփ :

Decóctus-ta-tum (անգ. Դէքլէ.).
Տես Décoquo.

Decóctus-ta-tum (-tior) աթ. եփեալ, մաքրեալ, սրբեալ, կատարեալ, անթերի :

Decólló-las-lávi-látum-láre (նրգ.). զլիւստեմ, փողոտեմ, զրկեմ, վրիպեցուցանեմ :

Décolor-lóris (աթ.). գունատ, այլագոյն, տգոյն, փախտաւոր, յոռի, չար :

Decolorátio-ónis (իգ.). գունատութիւն, տգունութիւն, փերկութիւն :

Decolóro (նրդ. Colóro արծ.). գու-
նատեմ, ալլազուռնեմ, դեղնեմ,
տոգուռնեմ :

Décoquo (նրդ. Coquo արծ.). ե-
փեմ, հալեմ, ամոքեմ, պա-
կասեցուցանեմ, նուազեցու-
ցանեմ, վատնեմ զինչս, մաշեմ,
ծախեմ, սպառեմ :

Decor - óris (ար.). գեղ, գեղեց-
կութիւն, վայելչութիւն,
շնորհք, պատշաճութիւն,
շքեղութիւն, փառք :

Decorámen - minis } շք. զարդ,
Decoraméntum - ti } զարդարանք, պաճուճանք,
պճնութիւն :

Decorátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Decóro.

Decóre (Վլբ.). վայելչութեամբ,
շքով, գեղեցիկս :

Decóro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրդ.). զարդարեմ, պաճու-
ճեմ, պճնեմ, գեղեցկացու-
ցանեմ, շքեղացուցանեմ :

Decorticátio - ónis (խգ.). կեղե-
քածք, կեղեւելն :

Decórtico - cas - cávi - cátum - cáre
(նրդ.). զերծում զմորթն, կե-
ղեքեմ, կեղեւեմ :

Decórum - ri (շգ.). պատշաճու-
թիւն, պատեհութիւն, պա-
տիւ, շուք :

Decórus - ra - rum (աթ.). գեղե-
ցիկ, չքնաղազեղ, շնորհա-
լից, վայելուչ, զարդարուն,
պատշաճ, անկ :

Decreméntum - ti (շգ.). նուա-
զութիւն, պակասութիւն :

Decrépitus - ta - tum (աթ.). զա-
ռամեալ, զառանցեալ :

Decrescéntia - ae (խգ.). պակա-
սութիւն, նուազութիւն :

Decresco (շգ. Cresco արծ.). նուա-
զեմ, պակասեմ, խոնարհիմ :

Decretális - le (աթ.). վճռական,
հրամանակարգ :

Decretórius - ia - ium (աթ.). սահ-
մանիչ, հաստատիչ, հատիչ,
համառօտ :

Decrétus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Decérno և Decresco.

Décubo (շգ. Cubo արծ.). ի կողմն
լինիմ, ընկողմանիմ, գայռեմ,
ննջեմ, ի քուն լինիմ :

Decúlco (նրդ. Calco արծ.). կո-
խան առնեմ, առ ոտն կոխեմ,
առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ,
ճնշեմ :

Décuma - ae (խգ.). տասանորդ :

Decumánus - na - num (աթ.). տա-
սանորդական, անհնարին, մեծ
յոյժ, թանձր, ստուար, յաղթ :
» decumáni fluctus. մեծադէզ
ալիք, երեքնակի ալիք ծովու :

Decumátes agri - rórum (ար.).
անդք տասանորդելիք :

Decúmbo - bis - cúbui - cúbitum -
bere (շգ.). գայռեմ, ի կողմն
լինիմ, ընկողմանիմ, անկեալ
դնիմ, խօթանամ, հիւանդա-
նամ, վախճանիմ, մեռանիմ,
բազմիմ ի սեղան :

Décuplus - la - lum (աթ.). տասն-
պատիկ :

Decûres - rum (ար.) տասնապետք :

Decúria - ae (խգ.). խումբ տասն

զինուորաց հռովմայեցւոց ,
կարգ , աստիճան , տասնեակ :
Decuriatio-ónis (էփ .) } ,ի տասն
Decuriátus-us (ար .) }
տասն հեծեալս բաժանումն :
Decuriátus-ta-tum (անգ . Դրբ .) .
Տես Decúrio-ias.
Decúrio-ias-iávi-iátum-iáre
(Երբ .) . բաժանեմ 'ի սասն
տասն հեծեալս :
Decúrio-ónis (ար .) . տասնապետ ,
գեկանիոն , խորհրդակոն քա-
ղաքաց :
Decurionátus-us (ար .) . աստի-
ճան տասնապետի , տասնա-
պետութիւն :
Decúrro-úrri (չգ . Curro ար .) .
'ի վայր հոսիմ , սորեմ , մրցիմ
նիզակօք , հանապազօրեմ ,
ցանկորդեմ , 'ի զլուխ հա-
նեմ , լնում , կատարեմ :
Decúrsio-ónis (էփ .) }
Decúrsus-us (ար .) } հոսումն ,
հոսանք , գնացք , ասպատակ ,
արշաւանք :
Decúrsus-sa-sum (անգ . Դրբ .) .
Տես Decúrro.
Decus-oris (չգ .) . պատշաճու-
թիւն , վայել չութիւն , գեղ ,
գեղեցկութիւն , փառք , պա-
տիւ , փայլիւն , զարդ , զար-
դարանք , պաճուճանք :
Decussátim (Վբ .) . խաչաձև , 'ի
խաչանման ձև :
Decussátio-ónis (էփ .) . խաչաձև
հաստումն :
Decússis-is (ար .) . դահեկան ,
տասնեակ , տասն :

Decússio-sas-sávi-sátum-sáre
(Երբ .) . խաչաձև հաստատեմ ,
խաչակերպ յօրինեմ , զատեմ :
Decússus-us (ար .) . Լքումն ,
տկարութիւն , սրտաբեկու-
թիւն , վհատութիւն :
Decússus-sa-sum (անգ . Դրբ .) .
Տես Decútio.
Decútio-cússi-ssum (Երբ . Quátio
ար .) . շարժեմ , երեւեմ , տա-
տանեմ , սասանեցուցանեմ ,
քանդեմ , հարկանեմ :
Dédecet (Դգ . Decet ար .) . չգայ
'ի դէպ , չվայելէ , անպատ-
շաճ է , չէ ըմբօն :
Dédecor-décoris (ան .) . անկարգ ,
խառնակ , ամօթալից , վատա-
նուն , անարգ :
Dedécoro (Երբ . Decóro ար .) . ան-
պատուեմ , աղարատեմ զանուն ,
թշնամանեմ , սնարդեմ , վա-
տանուն առնեմ , իայտառա-
կեմ , առակեմ , նշանակեմ :
Dédecus-décoris (չգ .) . կեղտ
անուն , անփառութիւն , ան-
պատուութիւն , խայտառա-
կութիւն , առականք , ամօթ ,
նախատիւք :
Dedicatio-ónis (էփ .) . ընծայ-
ումն , օրհնութիւն , նուի-
րումն , օծումն եկեղեցւոյ ,
նաւակոտիք :
Dedicativus-va-vum (ան .) . հաս-
տատիչ , հաստատական :
Dedicátus-ta-tum (անգ . Դրբ .) .
Տես Dédico.
Dédico (Երբ . Dico-cas ար .) . ըն-
ծայեմ , նուիրեմ , մատուցա-

նեմ, տամ, սրբեմ, սրբագործեմ, օրհնեմ, օծանեմ :
Dedignatio - ónis (իգ.) արհամարհութիւն, նախատինք, թշնամանք, քամահանք :
Dedígnor (հոգ. **Dignor** արհ.) արհամարհեմ, նախատեմ, թրշնամանեմ, քամահեմ, անպատեմ, առ ոչինչ զրեմ, դսրովեմ :
Dedisco (նրգ. **Disco** արհ.) մուսնամ գուսեալն :
Deditio - ónis (իգ.) տուչութիւն քաղաքի, անձնատուրն լինել :
Dedititius - tia - tium (աթ.) անձնատուր, անձնամատն :
Déditus - ta - tum (անգ. դրէ.)
Տես **Dedo**.
Dedo-dis-didi-ditum-dere (նրգ.) տամ, մատուցանեմ, յանձն առնեմ, աւանդեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ, մերձեցուցանեմ, յարեմ, յարմարեմ, ընում, կատարեմ :
Dedóceo (նրգ. **Doceo** արհ.) մուսացուցանեմ գուսեալն :
Dedóleo (չգ. **Doleo** արհ.) դադարիմ 'ի ցաւազնելոյ :
Dédolo (նրգ. **Dolo** արհ.) տաշեմ, հարթեմ, ողորկեմ, կոփեմ, յղկեմ, քերեմ :
Dedúco (նրգ. **Duco** արհ.) ձգեմ, քարշեմ, վարեմ, տանիմ, առաջնորդեմ, ածեմ, բերեմ, ընկերակից լինիմ, բառնամ, հանեմ, առնում :
Deductio - ónis (իգ.) վարչութիւն, առաջնորդութիւն, բղխումն, սկիզբն, հոսումն,

ծորումն, փոխումն, տեղափոխութիւն, բարձումն, հանումն, ընծայութիւն, կնիք :
Deductor - óris (ար.) ընկերակից, ուղեկից, վարիչ :
Deductórium - rii (չգ.) խողովակ, ջրմուղ, առուահանք, կորիք, գրկանք՝ փոս գետոց :
Deductus - ta - tum (անգ. դրէ.)
Տես **Dedúco**.
Deérro (չգ. **Erro-ras** արհ.) գարտողիմ, մոլորիմ, ըստ արտողի անկանիմ, աղամողեմ, խոտորիմ, թափառիմ, յածիմ, վրիպեմ, սխալիմ, յանցանեմ, զանցանեմ :
Defaecátus - ta - tum (անգ. դրէ.)
Տես **Defaecó**.
Defaéco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.) մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի բաց պարզեմ զմիտուն :
Defatigátio - ónis (իգ.) խոնջութիւն, աշխատութիւն, վաստակ, լքումն :
Defatigátus - ta - tum (անգ. դրէ.)
Տես **Defatígo**.
Defatígo (նրգ. **Fatígo** արհ.) աշխատեցուցանեմ, վաստակաբեկ առնեմ, տաժանեմ, պարտասեցուցանեմ, լքուցանեմ :
Deféctio - ónis (իգ.) թողումն, լքումն, պակասութիւն, նուազութիւն, դասալքութիւն, ստահակութիւն, ապստամբութիւն :
deféctio lunae հոմ. **solis**. նուազութիւն լուսնի, խաւարումն արեգական :

Defector - óris (ար.) • ապստամբ , ստահակ , դասալիք , փախըստական , փախստեայ :

Defectus - ta - tum (անգ. ԴԵԲԵԿՏ) • Տես Deficio.

Defectus - ta - tum (-tior - tissimus) անգ. զրկեալ , անմասն , թափուր , թերի , թերակատար , պակաս , անկատար :

Defectus - us (ար.) • պակասութիւն , թերակատարութիւն , նուազութիւն , խաւարումն , ապստամբութիւն :

Defendo-dis-di-sum-dere (նրգ.) • պաշտպան լինիմ , պաշտպանեմ , թեկն ածեմ , պոստպարեմ , պահեմ , պահպանեմ , զգուշանամ :

Defensio-ónis (եգ.) • Զատագովութիւն , պաշտպանութիւն , թիկունք , հովանի , ապաստան , տեղի ապաւինի :

Defénsito (նրգ. Ito արգ.) Կամ }
Defenso-sas-sávi-sátum-sáre }
, (նրգ.) • հովանի թիկունք լինիմ , պոստպարեմ , պաշտպանեմ , թեկն ածեմ :

Defensor-óris (ար.) • Զատագով , պաշտպան , պաշտպանիչ , թիկունք , խօսեղի , խօսնակ , պահապան :

Defenstrix - rícis (եգ.) • պաշտպան կին :

Defénsus - sa - sum (անգ. ԴԵԲԵՆՏ) • Տես Defendo.

Defero (նրգ. Fero արգ.) • ածեմ , բերեմ , կրեմ , այլուր տանիմ , մատուցանեմ , նուիրեմ , բն-

ծայեցուցանեմ , տամ , պատմեմ , ազդ տունեմ , ամբաստանեմ , դատախազ լինիմ :

Defervescio (նրգ. Fervescio արգ.) • եռացուցանեմ , եփեմ , ջեռուցանեմ :

Defervescit-ta-tum (անգ. ԴԵԲԵՐՎԵՍԿԻՏ) • Տես Defervescio.

Deférveo (չգ. Férveo արգ.) Կամ }
Defervésco (չգ. Fervésco արգ.) }
ցրտանամ , հովանամ , զովանամ , հանդարտիմ , ցածնում :

Defessus - sa - sum (անգ. ԴԵԲԵՏՏ) • Տես Defetiscor.

Defetiscor-fessus (հր. Fatiscor արգ.) • խոնջիմ , յոգնիմ , պարտասիմ , վաստակիմ , տաժանիմ , տկարանամ , վատթարիմ :

Deficiens-éntis (բյծ.) • պակաս , նուազեալ , թերի , թերակատար , անկատար :

Deficio-féctum (չգ. Fácio արգ.) • նուազիմ , պակասիմ , մաշիմ , սպառիմ , խաւարիմ , մթանամ , ապստամբիմ , մասն լինիմ , մասնեմ , դադարիմ , կասիմ :

Defigo (նրգ. Figo արգ.) • վարսեմ , մխեմ , ցցեմ , սպաւորեմ , դրոշմեմ , հաստատեմ , պնդեմ , բեւեմ :

Defindo (նրգ. Findo արգ.) • հերձանեմ , ճեղքեմ , պատառեմ , բաժանեմ :

Defingo (նրգ. Fingo արգ.) • ի յարդ և ի զարդ և ի կերպարանա ածեմ , կերպարանեմ , յօրինեմ , յերիւրեմ , յարմարեմ , պատշաճեմ :

Definio (նրգ. Fínio արծ.). սահմանեմ, հաստատեմ, սահմանս՝ չափ դնեմ, ընդ սահմանաւ փակեմ, ամփոփեմ, աւարտեմ, կատարեմ, կարգեմ, կանոնեմ:

Definite (Վբ.). յայտնապէս, առանձինն, ճշգիւ, գտակաւ:

Definitio - onis (իգ.) սահման, որոշումն, նկարագիր, չափ, պայման:

Definitive (Վբ.). սահմանելով, վճռաւ, ճշգիւ, համառոտ:

Definitivus-va-vum (աշ.). սահմանիչ, հաստատիչ, հատիչ, համառոտ, հակիրճ:

Definitus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Definio.

Defículus - li (ար.). միականի:

Defit-fieri (անց. Fio դրբ.). պակաս է, պակասի, թերի գտանի, թերանայ:

Defixus - xa - xum (անց. դրբ.).
Տես Defigo.

Deflagrátió - ónis (իգ.). հուր, հրդեհ, հրայրեացք, հրձիգք:

Deflágro (չգ. Flagro արծ.). այրիմ, կիզանիմ, տոչորիմ:

Deflecto (նրգ. et չգ. Flecto արծ.). մեկնիմ, ի բաց գնամ, հեռանամ, ծալեմ, կրկնեմ, շրջեմ, գալարեմ, թիւրեմ:

Déleo (նրգ. Fleo արծ.). լամ, զլալ հարկանիմ, արսատեմ, աշխարեմ, հեծեծեմ:

Deflétus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Déleo.

Defléxus - xa - xum (անց. դրբ.).
Տես Deflecto.

Defléxus-us (ար.). կրկնուած, ծալած, ծռութիւն, թիւրութիւն:

Deflo (չգ. Flo արծ.). փչեմ, մղեմ շնչելով, անարգեմ, արհամարհեմ, դարովեմ:

Defloccátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Deflócco.

Deflócco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). դերծում զմազս, փետեմ, մտչեմ, սպառեմ, ծախեմ:

Deflorátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Deflóro.

Deflóreo (չգ. Flóreo արծ.) էամ }

Deflorésco (չգ. Florésco արծ.) }
թօթափեմ զծաղիկսն, թարլալիմ, թառամիմ:

Deflóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). աղտեղեմ, արատեմ, խարդաւանեմ, ապականեմ զկոյս:

Défluo (չգ. Fluo արծ.). հոսիմ, սորեմ ի վայր, անցանեմ, գնամ, պակասեմ, կասիմ, վճարեմ, աւարտեմ:

Défluus - ua - um (աշ.). հոսաւ, նուտ, լոյծ, ծորան, խաղաց:

Deflúvium-vii (չգ.). անկումն, հոսումն, ազդեցութիւն, զորութիւն:

Defódio (նրգ. Fódio արծ.). պեղեմ, բրեմ, փորեմ, խորեմ, թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ:

Defoénero (նրգ. Foénero արծ.). գողսնամ վաշխաժողովալեթեամբ:

Deformatió-ónis (իգ.). ստուերագիր, ծրագիր, նկար, տղերութիւն, տձեութիւն:

Deformátus-ta-tum (անց. դբբ.).

Տես Defórmo.

Deformátus-ta-tum (-tissimus)

աշ. ստուերագրեալ, նկարեալ,
տգեղ, տձեւ, անհեղեղ :

Defórmis-me (-mior-míssimus)

աշ. զազրատեխիլ, ժանտա-
տեսիլ, տգեղ, անարդ, խոտան,
պիղծ, աղտեղե, ամօթալից :

Defórmitas - tátis (իգ.). տգեղու-

թիւն, տձեւութիւն, անփա-
ռութիւն, անպատուութիւն :

Defórmiter (ձլբ.). ամօթով, ամօ-

թալից խայտառակութեամբ,
անարգութեամբ, անշնորհս,
անճահս, անհեղեղս :

Defórmo (նբգ. Formo արհ.). կեր-

պարանափոխ առնել, տգեղա-
ցուցանել, եղծանել, խանգա-
րել, անպատուել, ստուերա-
գրել, նկարել :

Defóssus - sa - sum (անց. դբբ.).

Տես Defódio.

Defóssus-us (ար.). պեղումն, փո-

րումն, բրումն :

Defráctus-ta-tum (անց. դբբ.).

Տես Defringo.

Defraenátus-ta-tum (աշ.). ան-

սանձ, ապերասան, արձակե-
րասանակ.

Defraudátor - óris (ար.). խաբե-

բայ, դաւաճան, նենգաւոր,
պտորող, պտորիչ, զրկօղ,
փոխանակիչ :

Defraúdo (նբգ. Fraúdo արհ.).

խաբել, նենգել, պտորել,
զրկել, վրիպեցուցանել :

Defricáte (ձլբ.). հանճարօք,

խելօք, իմաստութեամբ, եպե-
րանօք, հենգնութեամբ :

Défrico (նբգ. Frico արհ.). շփել,

շփշփել, մաքրել, քորել :

Defríctus-ta-tum (անց. դբբ.).

Տես Défrico.

Defrigéscō (չլգ. Frigéscō արհ.).

ցրտանամ, ցրտամ, հովանամ,
զովանամ :

Defringo (նբգ. Frango արհ.).

խորտակել, բեկանել, կոտո-
րել, ջախջախել :

Defrúgo - gas - gávi - gátum - gare

(նբգ.). նուազեցուցանել
զհռնձս :

Défrutum-ti (չլգ.). եփեալ գինի :

Defúgio (չլգ. Fúgio արհ.). փախ-

չիմ, 'ի փախուստ դառնամ,
խուսել, խոյս տամ, խուսա-
փել, պրծանիմ, փրծանիմ,
ապրիմ, ճողոպրիմ :

Defunctórie (ձլբ.). յանհողս,

նուաղութեամբ, թուլու-
թեամբ, 'ի վերին երեսս, վարկ-
պարազի, 'ի հարեանցի :

Defunctórius - ria - rium (աշ.).

թեթեւ, թերի, հարեանցի :

Defúnctus-ta-tum (անց. դբբ.).

Տես Defúngor.

Defúndo (նբգ. Fundo-dis արհ.).

հեղում, գեղում, թափել :

Defúngor (հար. Fungor արհ.).

առնել, կատարել, 'ի գործ
ածել, լնում, մեռանիմ :

» defúngor império. առնել

զհրամանն՝ զհրամայեալն :

Defúsus - sa - sum (անց. դբբ.).

Տես Defúndo.

Dégener - generis (ած.). յոռի,
օտարացեալ, անտոհմ, ապա-
տոհմ, այլասեր, աննշանաւոր:

Degenero (չգծ. Género արծ.).
այլասերիմ, յոռանամ, օտա-
րանամ, ապականիմ:

Dégero (նրգ. Gero արծ.). տա-
նիմ, կրեմ, այլուր անցուցա-
նեմ, փոխեմ:

Deglábri (նրգ. Glabro արծ.).
փետեմ, գերծում զմազս, կե-
ղեմ:

Deglúbo-úpsi-úptum (նրգ. Glu-
bo արծ.). քերեմ, մորթեմ,
քերծում, փետեմ:

Deglúptus-ta-tum (անց. Դըքթ.).
Տես Deglúbo.

Deglútino (նրգ. Glútino արծ.).
անջատեմ, մոցեմ, քեցեմ,
կորզեմ զմածուցեալն:

Dego (նրգ. Ago արծ.). ածեմ,
վարեմ, տանիմ, անցուցանեմ,
կեամ, գում, կամ:

Degrádinat-nábat (չգծ. Grán-
dinat արծ.). տեղայ կարկուտ,
լինի մրրիկ մեծ, մրրիկ փո-
թորկեալ յառնէ:

Degrássor (հոգ. Grassor արծ.).
թշնամանեմ, նախատեմ, նե-
ղեմ, լլկեմ, խուեմ, զրկեմ:

Degravátus-ta-tum (անց. Դըքթ.).
Տես Dégravo.

Dégravo (նրգ. Gravo արծ.). կա-
պեմ բեռինս ծանուհս, ընկ-
ծեմ, հարստահարեմ:

Degrédior (հոգ. Grádior արծ.).
մեկնիմ, չուեմ, չու առնեմ,
երթամ, գնամ, իջանեմ:

Degulátor-óris (արծ.). որկորեայ,
որկորուստ, անյագ, շտա-
կեր, որովայնապարար:

Degustátio-ónis (իգ.). ծաշակ,
ծաշակուհի, համ:

Degustátus-tatum (անց. Դըքթ.).
Տես Degústo.

Degústo (նրգ. Gusto արծ.). ծա-
շակեմ, առնում զհամ, լիզա-
նեմ, լիզում, քերեմ:

Deháurio (նրգ. Háurio արծ.).
հանեմ, ձգեմ, քարշեմ:

Dehinc (Վք.). այսուհետեւ, յետ
այսորիկ, յետոյ, ապա:

Dehisco (չգծ. Hisco արծ.). բա-
նամ, բացեալ լինիմ, փռե-
կիմ, հերձանիմ, ձեղքիմ, խրա-
մասիմ, պատառիմ:

Dehonestamentum - ti (չգծ.).
տգեղութիւն, ամօթ, առա-
կանք, խայտառակութիւն,
անպատուութիւն, անփա-
ռութիւն:

Dehonestus-ta-tum (ած.). անա-
մօթ, լկաի, յայրատ, լերբ:

Dehórtor (հոգ. Hortor արծ.). կա-
սեցուցանեմ, հրաժարեցուցա-
նեմ, շրջեմ ի մտաց:

Deinceps (Վք.). այնուհետեւ,
կարգաւ, մի զմիոյ կնի, զկնի
միմեանց, մի ըստ միոջէ, փո-
խանակաւ, ուռ սակաւ սա-
կաւ, տակաւ տակաւ:

Deinde (Վք.). յետ այնորիկ, ա-
պա, յետոյ:

Deinsuper (Վք.). ի վերուստ,
ի վերոյ:

Deíntegro (Վք.). դարձեալ, եւ

միւսանգամ, վերստին, յետոյ,
զկնի :

Déitas-tátis (էգ.). աստուածոր-
թիւն, աստուածականն, աս-
տուածեղէն բնութիւն, Աս-
տուած :

Dejectio-ónis (էգ.). քանդումն,
կործանումն, տապալումն,
անկումն :

Dejecto (նրգ. Jacto արգ.). կոր-
ծանեմ, քանդեմ, շրջեմ, տա-
պալեմ, աւերեմ, փլուզանեմ,
'ի բաց արկանեմ, ընկնում :

Dejectus - ta - tum (անգ. Դէճէ.)
Տես Dejicio.

Dejectus - ta - tum (- tior) անգ.
կործանեալ, քանդեալ, տա-
պալեալ, աւեր, սպանեալ,
սատակեալ :

Dejectus-us (արգ.). քանդումն,
տապալումն, կործանումն,
զառ 'ի թափ, զառ 'ի վայր :

Déjero (նրգ. Juro արգ.). երդ-
նում, երդմամբ հաստատեմ,
երդմնի առնեմ, վկայեմ :

• déjero falsum. սուտ երդնում,
երդմնաղանց լինիմ :

Dejicio - jectum (նրգ. Jácio արգ.).
'ի վայր արկանեմ, ընկնեմ,
քանդեմ, տապալեմ, կործա-
նեմ, աւերեմ, սպանանեմ, սա-
ռակեմ, զգեսնեմ, հալածեմ :

Dejingo (նրգ. Jungo արգ.). ան-
ջատեմ, զատանեմ, բաժանեմ,
որոշեմ, զատուցանեմ :

Dejuriũ - rii (չգգ.). երդումն,
հայհոյութիւն, նզովք :

Dejũro (նրգ. Juro արգ.). երդմնի

առնեմ, երդնում, երդմամբ
հաստատեմ, վկայեմ :

Déjuvo (նրգ. Juvo արգ.). չօգ-
նեմ, անօգնական լքանեմ :

Delábor (հար. Labor-beris արգ.).
սորեմ, 'ի վայր հոսիմ, ան-
կանիմ, կործանիմ, գլորիմ :

Delácero (նրգ. Lácerō արգ.).
հերձանեմ, պատառեմ, յօշեմ,
ցիւլում, ցաւատեմ, ցտեմ, բե-
կանեմ, կոտորեմ :

Delacrymatio-ónis (էգ.). լալիւն,
վիժումն արտասուաց :

Delácrymo (չգգ. Lácrymo արգ.).
լամ, զլալ հարկանիմ, արտա-
սուեմ, աշխարեմ, ողբամ :

Delaévo (նրգ. Laevo արգ.). հար-
թեմ, հաւասարեմ, յղկեմ,
ողորկեմ, փայլեցուցանեմ :

Delámbo (նրգ. Lambo արգ.). լի-
զում, լիզանեմ, լափեմ, լակեմ :

Delaméntor (հար. Laméntor արգ.).
ողբամ, կոծիմ, հեծեմ, աշ-
խարեմ, լամ, արասուեմ :

Delánio (նրգ. Lánio - ias արգ.).
պատառեմ, հերձանեմ, ցե-
լում, ցաւուտեմ, ցտեմ :

Delápido (նրգ. Lápidō արգ.).
մաքրեմ զանդս 'ի քարանց,
վատնեմ զինչս, սպառեմ :

Delápsus-sa-sum (անգ. Դէճէ.).
Տես Delábor.

Delassátus-ta-tum (անգ. Դէճէ.).
Տես Deláссо.

Deláссо (նրգ. Lasso արգ.). տար-
ժանեմ, պարտսեցուցանեմ,
վաստակարեկ առնեմ, սկա-
րացուցանեմ :

Delátio - ónis (էփ.). ամբաստան-
նութիւն , զրպարտութիւն ,
չարախօսութիւն , քսութիւն :

Delátor-óris (ար.). ամբաստան,
չարախօս , քսու , փասքուս ,
դէտ , լքտես :

Delatórius-ia-ium (աթ.). ամբաս-
տանական , ստդիւտ :

Delátus - ta - tum (աւց. Դրբ.).
Տես Défero.

Délavo (նրփ. Lavo - vas արժ.)

Délavo (նրփ. Lavo - vis արժ.) }
լուանամ , լողացուցանեմ :

Delébilis - le (աթ.). ջնջելի , եղ-
ծանելի , եղծական :

Delectábilis-le(-biliar) աթ. հեշ-
տական , զուարթարար , հա-
ճոյ , զուարճալի , ախորժելի ,
քաղցր , բնդունելի :

Delectabiliter (Ռբ.). ախորժելի
օրինակաւ , քաղցրութեամբ ,
հաճութեամբ :

Delectamentum - ti (ւլթ.) } հեշ-

Delectatio - ónis (էփ.) } տութիւն , հաճոյք , հաճու-
թիւն , զուարճութիւն , հեշ-
տականութիւն , քաղցրու-
թիւն , գրգանք :

Deléctans - ántis (Էյթ.). հաճ,
զուարճացող , բարեբարոյ :

Delécto - tas - távi - tatum - táre
(նրփ.). հաճեմ , զուարճա-
ցուցանեմ , բերկրեցուցանեմ :

Deléctor-táris-tátus-tári (հար.).
հաճիմ , զուարճանամ , ախոր-
ժեմ , զբօսնում , բերկրիմ :

Deléctus - ta - tum (աւց. Դրբ.).
Տես Déligo.

Deléctus-us (ար.). ընտրութիւն ,
ընտրելութիւն , ընտրանք :

» deléctum ago հաճ hábeo. զօր
հանեմ , զօրածողով լինիմ ,
գումարտակ տանեմ :

Delegátio-ónis (էփ.). գործակա-
նութիւն , հրեշտակութիւն ,
պատգամաւորութիւն , յանձ-
նարարութիւն :

Delegátus-ti (ար.). թելակալ ,
գործակալ , պատգամաւոր ,
հոգաբարձու , նուիրակ :

Délego (նրփ. Lego - gas արժ.).
յանձն առնեմ , ապսպարեմ ,
հաւատամ , տամ , ընտրեմ
պատգամաւոր , ի հրեշտակու-
թիւն առաքեմ , փոխանորդ
կացուցանեմ :

Deleníficus-ca-cum (աթ.). ախոր-
ժական , քաղցր , հեշտա-
կան , բարեբարոյ , հաճոյ ,
հրապուրիչ , պատիր :

Déleo-les-lévi-létum-lére (նրփ.).
ջնջեմ , եղծանեմ , ջրեմ , բառ-
նամ , բնաջինջ առնեմ , ապա-
կանեմ , անձիտեմ :

Delétilis - le (աթ.). ջնջիչ , եղ-
ծական :

Delétio-ónis (էփ.). ջնջումն , եղ-
ծումն , ապականութիւն , կոր-
ծանումն , աւեր :

Delétrix-ricis (էփ.). կին աւե-
րիչ :

Delétus-ta-tum (աւց. Դրբ.). Տես
Déleo.

Delévo (նրփ. Levo արժ.). հաւ-
ասարեմ , հարթեմ , ողորկեմ ,
յղկեմ , փայլեցուցանեմ :

Delibaméntum-ti (չղթ.). նուէր
բմպելեաց 'ի պատիւ դից :

Delibátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Delibo.

Deliberátio-ónis (էգ.). խորհրդ-
դակցութիւն , խորհուրդ ,
քննութիւն , ժողով :

Deliberatívus - va - vum (առջ.).
հաւանեցուցիչ , խրատողա-
կան , միախորհ :

Deliberátor-óris (առջ.). խորհրդ-
դակալ , խորհրդական , քննիչ :

Deliberátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Delibero.

Deliberátus-ta-tum (- tior) առջ.
քննեալ , սահմանեալ , հաստա-
տեալ , կարգեալ , հատեալ :

Delibero (նրգ. Libero առջ.).
խորհուրդ 'ի մէջ առնում ,
քննեմ , յուզեմ , խորհրդակից
լինիմ , խորհիմ 'ի միասին ,
խոկամ , զմտաւ ածեմ :

Delibo (նրգ. Libo առջ.). ճաշա-
կեմ , առնում գէտմ , ապակա-
նեմ , պղծեմ , խարդաւանեմ :

Delibrátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Delibro.

Delibro (նրգ. Libro առջ.). փե-
տեմ , դերծում զմազս , կե-
ղևեմ , կշռեմ կշռով :

Delibuo - uis - ui - útum - úere
(նրգ.). օծանեմ , իւղեմ , շփեմ ,
շփշփեմ , քորեմ :

Delibútus - ta - tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Delibuo.

Delicáte - tius (ՎԷ.). փափկու-
թեամբ , ազնուութեամբ , գլու-
ղութեամբ , գրգանօք :

Delicátus - ta - tum (- tior - tis-
simus) առջ. փափուկ , գիրգ ,

քնքուշ , թուլամորթ , մեղկ ,
կանացի , հեշտական , ակոր-
ժելի , բերկրական , հաճոյ ,
դեղեցիկ , վայելուշ , ազնիւ :

Deliciae - árum (էգ.).

Deliciolae - árum (էգ.).

Deliciolum-li (չղթ.) կամ

Delícium - cii (չղթ.)

ճուրիւն , զբօսանք , բարեկե-
ցութիւն , գրգանք , հեշտակա-
նութիւն , հեշտութիւն , հա-
ճոյք , հաճութիւն , զետու-
թիւն , շուայտութիւն , ցան-
կութիւն , տրփանք , սէր ,
դուր , գորով , բերկրութիւն :

Delictum - ti (չղթ.). յանցանք ,
մեղք , սխալանք , վրիպանք ,
մոլորութիւն :

Délicus-ca-cum (առջ.). վտիտ ,
աղազուն , հատեալ 'ի ստեղծ :

Deligátus - ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Déligo.

Déligo (նրգ. Ligo - gas առջ.).
կապեմ , պարաւանդեմ , կաշ-
կանդեմ , պատեմ :

Déligo (նրգ. Lego - gis առջ.).
ընտրեմ , որոշեմ , զատանեմ ,
քաղեմ , կթեմ , առնում , ու-
նիմ , վանեմ , մերժեմ :

Delimátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Delímo.

Delímis - me (առջ.). թիւր , խո-
տորնակ , ծուռ , առ 'ի շեղ :

Delímo (նրգ. Limo-mas առջ.).
խարտեմ , յղկեմ , ողորկեմ ,
ուղղեմ հաւաստեալ :

Delíneo (նրգ. Líneo արհ.). ծրագրեմ, ստուգեմ, նկարեմ:

Delíngo (նրգ. Lingo արհ.). լիզում, լիզանեմ, լակեմ:

Deliniméntum - ti (զգ+). խրտուիղ, խտղտումն, փաղաքշանք, քծինք, զգուանք, մխիթարութիւն, սփոփանք, կախարդութիւն, դիւթութիւն:

Delínio (նրգ. Línio արհ.). քաղցրացուցանեմ, ամոքեմ, ցածուցանեմ, կախարդեմ, դիւթեմ, թովեմ, հմայեմ:

Delinitio-ónis (էգ+). ամոքումն, մեղմութիւն, զգուանք, փաղաքշանք, քծինք, ողորանք, հրապոյրք, պատիրք, խտուիղ, խտղտումն:

Delinitor - óris (ար+). ողորիչ, փաղաքուչ, շողորորթ, հրապուրիչ, պատրիչ, յանկուցիչ:

Delínstus - ta - tum (առգ. րըք+).
Տես Delínio.

Délino (նրգ. Lino արհ.). օծանեմ, իւղեմ, սպեղանիս 'ի վերայդնեմ, ծածկեմ, սքողեմ, ալտեղեմ, շաղսխեմ, թաթաւեմ, պղծեմ:

Delínquo (նրգ. Linguo արհ.). պակասեմ, նուազեմ, յանցանեմ, վրիպեմ, մոլորիմ, սխալեմ, մեղանչեմ:

Delíqueo (զգ+. Liqueo արհ.) }
Deliquésco (զգ+. Liquésco արհ.) }
հալեմ, լուծանիմ:

Delíquiae - árum (էգ+). ջրմուղ, ջրադարձ, առուահանք, կորիք, ախոս, ուրի տանեաց:

Delíquium - uii (զգ+). պակասութիւն, թերութիւն, թերակատարութիւն, նուազութիւն, յանցանք, մեղք:

» delíquium solis. խաւարումն արեգակուն:

» delíquium ánimí. թալուկ, նուազութիւն:

Déliquo (նրգ. Liquo արհ.). թափեմ զհոսանումն աման յամանոյ, ընում յայլ անօթ զօշարակն:

Deliraméntum-ti (զգ+). զառանցութիւն, բանդագուշանք, դանդաշանք, յիմարութիւն:

Delírans - ántis (էյթ+). զառանցեալ, բանդագուշեալ, ցնորեալ, յիմար:

Delirátio-ónis (էգ+). խոտորութիւն, մոլորութիւն, բանդագուշանք, զառանցութիւն, յիմարութիւն:

Delírium-ríi (զգ+). ցնորք, զառանցութիւն, դանդաշանք, բանդագուշանք, յիմարութիւն, շամբշանք:

Delíro (զգ+. Liro արհ.). զարտուղիմ, խոտորիմ, մոլորիմ, աղամողեմ, վրիպիմ, սխալիմ, յիմարիմ, մոլեղնիմ, բանդագուշեմ, զառանցեմ:

Delírus - ra - rum (աթ+). յիմար, մորոս, բախած, ալլանդակ, զառանցեալ, ցնորեալ:

Délitens - éntis }
Delitescens-éntis } Էյթ. ղօղեալ, ծածուկ, գաղտնի, զանխուլ, թաքուն:

Delitescō-litni (լղժ. Latesco արժ.)
ծածկիմ, թաղչիմ, ղողեմ:

Delitigo (լղժ. Litigo արժ.): կա-
ղեմ, կռուիմ, բանակուիլ լի-
նիմ, վիճեմ, մաքառիմ, պայ-
քարիմ:

Délitus-ta-tum (անգ. Դըլիթ-տա-
Դելինո.

Délphica-ae (իգ.). երեքոտանի
աթոռ, սեղանի փոքրիկ:

Delphin-ínis } (ար.). ղելփին'
Delphínus-ni }

ձուկն և աստեղատուն:

delphíni-nórum (ար.). հասա-
բակակշիռ կշիռք, հակառա-
կամէք:

Delúbrum - ri (լղժ.). մեհեան,
տաճար:

Delúcto (լղժ. Lucto արժ.) կամ }
Delúctor (հար. Luctor արժ.) }

գիրկընդխառն լինիմ, մրցիմ,
կռուիմ, ոգորիմ, հակառա-
կիմ, ընդդէմ կամ, կազեմ:

Deludífcō (նրգ. Ludífcō արժ.) }
Deludífcōr (հար. Ludífcōr արժ.) }

ծաղը՝ խաղ առնեմ, այպա-
նեմ, կատակեմ, խեղկատա-
կեմ, ծիծաղիմ:

Delúdo (նրգ. Ludo արժ.). այպն
առնեմ, այպանեմ, ծիծաղիմ,
կատակեմ:

Delumbátus-ta-tum (անգ. Դըլմբատ-
տա-Դելմբո.

Deluo - útum (նրգ. Luo արժ.).
ջրով սրբեմ, ջնջեմ, ջրեմ,
կղծանեմ:

Delúsus - sa - sum (անգ. Դըլս-
ս-ս-Սելուս.

Delutaméntum - ti (լղժ.). ծեփ,
ծեփած, օծումն:

Déluto (նրգ. Luto անգ.). ծեփեմ
անձով vel կաւով:

Delútus - ta - tum (անգ. Դըլտ-
տա-Դելուս.

Demándō (նրգ. Mando - das
արժ.). ապսպարեմ, յանձն առ-
նեմ, հաւատամ:

Demáno (լղժ. Mano արժ.) սփռիմ,
տարածանիմ, երկայնիմ, ծնա-
նիմ, բղիիմ, յառաջ դամ:

Demárchus-chi (ար.). ռամկա-
պետ, ցեղապետ:

Demens-éntis (-ntior-ntíssimus)
ած. յիմար, մորոս, պանդոյր,
մտակորոյս, բախած, անմիտ:

Deménsio-ónis (իգ.). չափ, չա-
փան, չափումն, տարածու-
թիւն մարմնոյ իրիք:

Deménsus-sa-sum (անգ. Դըմեն-
ս-ս-Սեմետիոր.

Deménter - tísime (Վէ.). յիմա-
րութեամբ, անմտութեամբ:

Deméntia - ae (իգ.). յիմարու-
թիւն, անմտութիւն, մորո-
սութիւն, պանդորութիւն:

Deméntio-is-ívi-itum-íre (լղժ.).
անկանիմ՝ի մտաց, յիմարիմ,
մոլեղնիմ, շամշիմ:

Deméntior (հար. Méntior արժ.).
սուտ խօսիմ, ստեմ, ստաբա-
նեմ, ստախօս լինիմ:

Deméreo (նրգ. Méreo արժ.) }
Demérear (հար. Mérear արժ.) }

չահիմ, ստանամ, արժանաւ-
որիմ, շնորհապարտ կացու-
ցանեմ, երախտիս առնեմ:

Demérge (նրգ. Mergo արգ.). սու-
զանեմ, ընկղմեմ, ընկղուզա-
նեմ, հեղձուցանեմ:

Demérsus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Demérge.

Demérsus-us (ար.). ծովակուլք,
ընկղուզումն, ընկղմութիւն:

Deméssus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Démeto.

Demétior (հար. Métior արգ.). չա-
փեմ, համեմատեմ, չափիմ,
կշռիմ:

Démeto (նրգ. Meto - tis արգ.).
հունձս հնձեմ, քաղեմ, կթեմ:

Demigratio-ónis (խգ.). գաղթա-
կանութիւն, մեկնութիւն,
պոնդիստութիւն, չու, երթ:

Demigro (չրգ. Migro արգ.). գաղ-
թեմ, պոնդիստեմ, չուեմ,
երթամ, գնամ, մեկնիմ:

Demíror (հար. Miror արգ.). զար-
մանամ, սքանչանամ, հիա-
նամ, սիրանամ:

Demisse-sius-sissime (ձգ.). խո-
նարհութեամբ, անարգու-
թեամբ, վատութեամբ:

Demíssio-ónis (խգ.). անկուսն,
նուազութիւն, հլութիւն,
անարգութիւն, հպատակու-
թիւն, հնազանդութիւն,
խոնարհութիւն:

Demíssus-sa-sum (անց. դրք.).
Տես Demitto.

Demíssus-sa-sum (- sior) անց.
ցածագոյն, ստորին, անարգ,
կոխեալ, երկայնաձիգ, հա-
մեստ, պարկեշտ:

Demítigo (նրգ. Mitigo արգ.). զե-

ջուցանեմ, ցածուցանեմ, ողո-
քեմ, քաղցրացուցանեմ:

Demitto (նրգ. Mitto արգ.). 'ի
վայր իջուցանեմ, խոնարհե-
ցուցանեմ, ցածուցանեմ:

Demo - mis - msi - mtum - mere
(նրգ.). առնում, բառնամ,
հանեմ, կորզեմ, պակասեցու-
ցանեմ, նուազեմ:

Democratia-ae (խգ.). ընկերհաշ-
տութիւն, ընկերահաշտիք,
ռամկապետութիւն:

Democráticus-ca-cum (անց.). ըն-
կերհաշտական, ռամկապե-
տական:

Demólior (հար. Mólíor արգ.). աւե-
րեմ, քանդեմ, կործանեմ,
փլուզանեմ, հարթյատակաու-
նեմ, տապալեմ, խորտակեմ:

Demolítio-ónis (խգ.). քանդումն,
կործանումն, աւեր, տապա-
լած, փլուսն:

Demolítor - óris (ար.). քանդիչ,
կործանիչ, աւերիչ:

Demolítus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Demólior.

Demonstrábilis-le (անց.). յանդի-
մանելի, ցուցանելի:

Demonstrátio-ónis (խգ.). յանդի-
մանութիւն, ցոյց, ընծայու-
թիւն, հանդէս:

Demonstrátivus-va-vum (անց.).
յանդիմանիչ, ցուցիչ, ցուցա-
կան:

Demonstrátor-óris (ար.). ցուցիչ,
յանդիմանիչ, ուսուցիչ:

Demonstrátus-ta-tum (անց.
դրք.). **Տես** Demónstro.

Demónstro (նրգ. Monstro արժ.).
ցուցանեմ, յանդիմանեմ, յան-
դիման կացուցանեմ, յայտ
առնեմ, յայտնեմ:

Demorátus-ta-tum (առն. դրբ.).
Տես Demoror.

Demórdeo-di (նրգ. Mórdeo արժ.).
խածանեմ, ատամացեմ:

Demórior (հար. Mórior արժ.).
մեռանիմ, վախճանիմ, փոխիմ
յաշխարհէ:

Démoror (հար. Moror արժ.). յա-
պաղիմ, առաքանիմ, յամեմ,
յեսնիմ, սպասեմ, կամ, մնամ,
կասիմ, դարձարիմ, զկայ առ-
նում:

Demórsus-sa-sum (առն. դրբ.).
Տես Demórdeo.

Demórtuus-tua-tuum (առն. դրբ.).
Տես Demórior.

Demótus - ta - tum (առն. դրբ.).
Տես Demóveo.

Demóveo (նրգ. Móveo արժ.). հե-
ռացուցանեմ, շարժեմ 'ի
տեղւոջէ, 'ի բաց տանիմ,
մեկուսացուցանեմ:

Démtio - ónis (իգ.). բարձումն,
դերձումն, յափշտակութիւն:

Demtus - ta - tum (առն. դրբ.).
Տես Demo.

Demúlceo (նրգ. Múlceo արժ.).
յգկեմ, ողորկեմ, ողորքեմ, փա-
ղաքչեմ, գրգեմ, գգուեմ, փայ-
փայեմ, յանկուցանեմ:

Demum (ձլբ.). հոսկ ուրեմն,
հոսկ յետոյ, յետոյ ուրեմն,
'ի կատարած ամենայնի, 'ի
վախճանի, ապա:

Demúrmuro (զգ. Múrmuro
արժ.). քլթմնջեմ, մրմնջեմ,
շշնջեմ, հծծեմ, արննջեմ:

Demutátio - ónis (իգ.). փոփո-
խութիւն, փոփոխումն, շրբ-
ջումն:

Demútilo (նրգ. Mútilo արժ.). յա-
պաւեմ, ծայրաքաղ առնեմ,
կրճատեմ, խեղեմ, հատանեմ:

Demúto (նրգ. Muto արժ.). փո-
խեմ, փոփոխեմ, շրջեմ:

Denáriu-s-ia-ium (առն.). տասնե-
րեակ:

» **denáriu nummus-mi** (ար.).
դենար, դահեկան, դրամ:

Denáriu-s-rii (ար.). դենար, դրամ,
դահեկան:

Denárró (նրգ. Narro արժ.). կար-
գաւ պատմեմ, մանրապա-
տում վիպեմ:

Denáscor (հար. Nascor արժ.).
վախճանիմ, մեռանիմ:

Dénato (զգ. Nato արժ.). 'ի լիւղ-
անկանիմ, լուղամ:

Denegátus-ta-tum (առն. դրբ.).
Տես Dénego.

Dénego (նրգ. Nego արժ.). ուրա-
նամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ:

Deni-nae-na (առն.). տասն տասն:

Denigrátus-ta-tum (առն. դրբ.).
Տես Dénigro.

Dénigro (նրգ. Nigro արժ.). սևա-
ցուցանեմ, թխացուցանեմ,
նսեմացուցանեմ, աղօտացու-
ցանեմ, աղարտեմ, գձձեմ:

Dénique (ձլբ.). հոսկ ուրեմն,
'ի վախճանի, միով բանիւ,
միանգամայն ասել:

Denominatio-ónis (խփ.) . անուանումն , յորջորջումն :

Denómino (նրգ. Nómino արձ.) . անուանեմ , յորջորջեմ , կոչեմ յանուանէ :

Denórmo - mas - mávi - mátum - máre (նրգ.) . եղծանեմ զկերպարանս , խաթարեմ , կերպարանափոխ առնեմ :

Denolátio-ónis (խփ.) . պարսաւանք , արհամարհութիւն , կշտամբութիւն , սողտանք :

Denotátus-ta-tum (առ. Դրբ.) . Տես Dénoto.

Dénoto (նրգ. Noto արձ.) . նշանակեմ , նշանեմ , առականեմ , խայտառակեմ , պարսաւեմ :

Dens-ntis (ար.) . ատամն :

» dentes exsérti . ցցուեալ ատամունք :

» dentes genuíni . կամ íntimi . աղօրիք , կողմանական ատամունք :

» dentes tómicí . կտրիչ vel առաջակողմեան ատամունք :

Densátio-ónis (խփ.) . հոծութիւն , խտութիւն , սեղմութիւն , թանձրութիւն :

Densátus-ta-tum (առ. Դրբ.) . Տես Denso.

Dense-sius-síssime (Դրբ.) . խիտ առ խիտ , հոծ բազմամբոխ լիութեամբ :

Dénsitas-tátis (խփ.) . խտութիւն , հոծութիւն , սեղմութիւն , թանձրութիւն :

Denso - sas - sávi - sátum - sáre (նրգ.) . խիտ զործեմ , խտա-

ցուցանեմ , թանձրացուցանեմ , հոծ և մած առնեմ :

Densus-sa-sum (- sior-síssimus) ար. խիտ , հոծ և մած , թաղուն , թանձր , թանձրախիտ , թանձրամած , սեղմ , յաճախ :

Dentále-lis (չլտ.) արօր , խոփ , մած :

Dentátus-ta-tum կամ } ար. սղո-

Denticulátus-ta-tum } ցաձև , ատամնաւոր , ժայռաւոր , ժանկոր :

Denticulus - li (ար.) . փոքրիկ ատամն , սղոցաձև քանդակ :

Dentifricium - cii (չլտ.) . փոշի մաքրիչ ատամանց :

Déntio-tis-tívi-titum-tíre (չլտ.) . բուսանին ատամունք :

Dentiscálpium-pii (չլտ.) . ատամնակրկիտ , ատամնաքոր :

Denúbo (չլտ. Nubo արձ.) . ամուսնանամ , առն լինիմ , խառնակիմ :

Denúdo (նրգ. Nudo արձ.) . մերկացուցանեմ , կապտեմ , կողպտեմ :

Denúmero (նրգ. Número արձ.) . թուեմ , համարեմ , ի համար արկանեմ , հաշուիմ :

Denunciatio-ónis } խփ. քարոզու-

Denuntiatio-ónis } թիւն , ազդարարութիւն , զեկուցումն , ծանուցումն , յայտարարութիւն :

Denúncio (նրգ. Núncio արձ.) }

Denúntio (նրգ. Núntio արձ.) } ազդ առնեմ , զեկուցանեմ , ծանուցանեմ , սպառնամ , ամբաստանեմ :

› denúntio bellum. *եղանեմ 'ի մարտ պատերազմի, ճակատիմ, ռազմ առնեմ:*

Denuo (Վէթ.). *գարձեալ, միւսանգամ, վերստին:*

Deocco (Նրգ. Occo արժ.). *տափեմ, ծածկեմ զսերմանիս տափանաւ, հարթեմ:*

Deónero (Նրգ. Onero արժ.). *թափեմ զբեռինս, թեթեացուցանեմ:*

Deopério (Նրգ. Opério արժ.). *հղանեմ, բանամ, մերկանամ:*

Deórsum (Վէթ.). *'ի վայր, 'ի խոնարհ կոյս, 'ի ներքոյ կողմանէ:*

› sursum et deórsum. *վեր 'ի վայր, խառնիխուռն:*

Deórsum versum }
Deórsum versus } *Վէթ. 'ի խոնարհ*

նարհ կոյս, 'ի վայր:
Deosculátus-ta-tum (անգ. դրէթ.).
Տես Deósculor.

Deósculor (Հար. Osculor արժ.). *համբոյր տամ, համբուրեմ, զովեմ, դրուատեմ, բարձրացուցանեմ, մեծացուցանեմ:*

Depaciscor (Հար. Paciscor արժ.). *դաշինս կռեմ, բանս դնեմ, միարանիմ, համաշուռնչ լինիմ:*

Depáctus - ta - tum (անգ. դրէթ.).
Տես Depaciscor և Depángo.

Depálmo (Նրգ. Palmo արժ.). *ապտակ տծեմ, ապտակեմ:*

Depángo (Նրգ. Pango արժ.). *տնկեմ, մղեմ, ցցեմ, վարսեմ, բեկեմ:*

Depárcus-ca-cum (աթ.). *ողորմելի, ողբատ, անկաժ, կցիր, կծծի, ազահ, ժլատ, ռիշդ:*

Depáscó (Նրգ. Pasco արժ.) } *հա-*
Depáscor (Հար. Pascor արժ.) } *շեմ, մաշեմ, սպառեմ, ծախեմ,*

ճարակեմ, ուտեմ, արածիմ:

Depástio-ónis (իգ.). *արօտ, ճարակ:*

Depástus - ta - tum (անգ. դրէթ.).
Տես Depáscó.

Depeciscor (Հար. Paciscor արժ.). *բանս դնեմ, դաշինս կռեմ, համաշուռնչ լինիմ, միարանիմ:*

Depécto (Նրգ. Pecto արժ.). *սանդրեմ, սանդրով յարդարեմ, զգեմ զստուի:*

Depéctor-óris (ար.). *դաշնաւոր, հաշտեցուցիչ:*

Depéctus-ta-tum (անգ. դրէթ.).
Տես Depeciscor.

Depeculátor - óris (ար.). *գող, աւազակ, կողոպտիչ:*

Depecúlōr (Հար. Pecúlōr արժ.). *հնարիւք գողանամ, կապտեմ, կողոպտեմ, աւարեմ:*

Depéllō, depulī (Նրգ. Pello արժ.). *մղեմ, 'ի վայր արկանեմ, փախուցանեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց տանիմ:*

Depéndeō (լգթ. Péndeō արժ.). *կախեմ, կախեալ կամ, ծագիմ, յառաջ գամ:*

Depéndo-di (Նրգ. Pendo արժ.). *հատուցանեմ, վճարեմ, ծախեմ, վատնեմ:*

Depéndulus-la-lum (աթ.). *կախեալ, կախաղանաւ:*

Depennátus-ta-tum (ած.). Թեւ
աւոր, բարձրակաց, հոյսկապ :

Depénsus-sa-sum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depéndo.

Depérditus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depérdo.

Depérdo (նգր. Perdo արձ.). կո-
րուսանեմ, վատնեմ :

Depéreo (չղժ. Péreo արձ.). կորըն-
չիմ, պակշոտիմ, խանդակաթ
եմ սիրով, խանդաղատիմ :

Deperítus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depéreo.

Depéxus-xa-xum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depécto.

Depíctus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depíngo.

Dépilis-le (ած.). հերաթափ :

Depíngo (նգր. Pingo արձ.). նկա-
րեմ, պատմեմ, ճառեմ, գրեմ :

Deplángo (նգր. Plango արձ.).

ողբամ, կոծիմ, աշխարեմ,
կոծեմ, ծեծեմ :

Depláno-nas-návi-nátum-náre

(նգր.). պարզեմ, յստակեմ,
մեկնեմ, դիւրեմ, հարթեմ :

Deplángo (նգր. Planto արձ.). ար-

մատաքի տակակոտոր խլեմ,
'ի բաց հատանեմ :

Dépleo-les-lévi-létum-lére

(նգր.). թափեմ աման յամա-
նոյ, դատարկ առնեմ :

Deplorabúndus-da-dum (ած.).

ողբալի, ողբոց արժանի, աղի
և ողորմ :

Deplorátio-ónis (իգ.). ողբումն,

լալումն, լալիւն, աշխար,
աշխարումն, կոծ :

Deplorátus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Deplóro.

Deplóro (նգր. Ploro արձ.). ող-

բամ, ողբակից լինիմ, աշխա-
րեմ, կոծիմ :

Dépluit-uébat (դճղ. Pluit արձ.).

անձրե տեղայ, անձրեէ :

Deplúmism-me (ած.). փետեալ,

թափեալ փետրովք :

Depólio (նգր. Pólio արձ.). մաք-

րեմ, յղկեմ, ողորկեմ, փայ-
լեցուցանեմ :

Depolítio-ónis (իգ.). կատարած,

կատարումն, վախճան, կա-
տարելու թիւն, լրումն :

Depolitus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depólio.

Depóno (նգր. Pono արձ.). ընկե-

նում, 'ի վայր դնեմ, զանց
առնեմ, 'ի բաց թողում, հրա-
ժեշտ տամ, լքանեմ, զբաւա-
կան դնեմ :

Depopulátio-ónis (իգ.). աւար,

աւարութիւն, աւարառու-
թիւն, կապուա, կործանո-
ւմն, ջնջումն, անմարդութիւն :

Depopulátor-óris (ար.). աւարա-

ռու, կործանիչ, քանդիչ, աւ-
երիչ :

Depopulátus-ta-tum (անց. ԴԵՔՏ.).

Տեւ Depópulo.

Depópulo (նգր. Pópulo արձ.)

Depópulor (հոգ. Pópulor արձ.)

աւար հարկանեմ, աւարեմ,
կապտեմ, կողոպտեմ :

Deportátio-ónis (իգ.). փոխումն,

առաջնորդութիւն, վարչու-
թիւն, վտարումն, վտարու-

Depréssé-sius (Տէք.). անարգութեամբ, զձուձ օրինակաւ :

Depréssio - ónis (Էփ.). խոնարհումն, խոնարհութիւն, արհամարհութիւն, անարգութիւն :

Depréssus-sa-sum (անգ. դրէք.). Տես Déprimo.

Depréssus - sa - sum (- sior-sis-simus) ած. խոնարհ, անարգ, խոտան, արհամարհ, ցածագոյն, ստորին, նեղեալ, տառապեալ :

Deprétio - ias - iávi - iátum - iáre (Նրէփ.). տօգնեմ, նուազեցուցանեմ զգինն :

Déprimo (Նրէփ. Premo արժ.). ցածուցանեմ, խոնարհեցուցանեմ, խոնարհ նկուն առնեմ, ճնշեմ, անարգեմ, արհամարհեմ :

Deprómo (Նրէփ. Promo արժ.). ի դուրս արկանեմ, ձգեմ, հանեմ, յայտ ածեմ :

Deprómtus-ta-tum (անգ. դրէք.). Տես Deprómo.

Deprópero (չլտ. Própero արժ.). աճապարեմ, ձեպեմ, փութամ, երազեմ :

Depso-sis-sui-stum-sere (Նրէփ.). հայտ հարկանեմ, թրեմ, զանգանեմ :

del - debat (Դփդ. Pudet ճ.). ամաչեմ, զամօթի հարեմ, շտապողնեմ, անաթիւմ, լրբեմ, լարշեմ :

gnátio-ónis (Էփ.). մարտ, ստերազմ, կռիւ :

Depugnátus-ta-tum (անգ. դրէք.). Տես Depugno.

Depugno (չլտ. Pugno արժ.). պատերազմեմ, մարտնչեմ, հակառակեմ, կռուեմ, ընդդէմ կամ, կազեմ, մաքառեմ :

Depúlsio-ónis (Էփ.). մերժումն, աքսորք, տարագրութիւն, բացարձակութիւն :

Depúlso (Նրէփ. Pulso արժ.). մերժեմ, աքսորեմ, փախուցանեմ, տարագիր առնեմ :

Depúlsor-óris (ար.). արտաքսիչ, փտարական :

Depúlsum-si (չլտ.). երգանեցուցութիւն, մերժումն :

Depúlsus-sa-sum (անգ. դրէք.). Տես Depéllo.

Depurgátus-ta-tum (անգ. դրէք.). Տես Depurgo.

Depurgo (Նրէփ. Purgo արժ.). մաքրեմ, սրբեմ, զտեմ, յստակեմ, արդարացուցանեմ, տնքասիր առնեմ :

Députo (Նրէփ. Puto արժ.). յատանեմ, քշտեմ, յապաւեմ, կարծեմ, վարկանիւմ, համարիւմ, խորհիւմ :

Depýgis-ge (աֆ.). կող, հաշմ, միակողմանի, խեղ :

Derádo (Նրէփ. Rado արժ.). քերծում, վերամ, սափրեմ :

Derásus - sa - sum (անգ. դրէք.). Տես Derádo.

Derelictio-ónis (Էփ.) } Լքումն,

Derelictus-us (ար.) } թողումն, հրաժեշտ, անհողութիւն :

Derelictus-ta-tum (նրգ. արժ.).

Տես Derelinquo.

Derelinquo (նրգ. Relinquo արժ.).

Թողում, լքանում, զանց առնում, հրաժարում, 'ի բաց կամ:

Derepente (մէ.) յանկարծակի, յեղակարծումն ժամու, յայլակարծուց, իսկ և իսկ, առ ժամայն, անդէն:

Derépo (չղ. Repo արժ.). մագլելով իջանում, սողում:

Deréptus-ta-tum (անց. դրէ.).

Տես Derépo և Deripio.

Derideo (չղ. Rideo արժ.). ծաղրառնում, կատակում, այպանում, հեզնում:

Deridiculum - li (չղ.). ծաղր, կատականք, այպն, խաղ, արհամարհանք:

Deridiculus-la-lum (ած.). ծաղրբալից, այպանալից, ծաղուարժանի:

Deripio-réptum (նրգ. Rápio արժ.). 'ի բաց բառնում, յափշտակում, դողանում, խլում:

Derisor - óris (ար.). այպանող, կատակող:

Derisus-sa-sum (անց. դրէ.). Տես Derideo.

Derisus-us (ար.). այպն, կատականք, ծաղր, արհամարհանք, խաղ:

Derivatio - ónis (իգ.). սկիզբն, ծագումն, բղխումն, ածանց:

Derivativus-va-vum (ած.). ածանցական, բղխեալ, ելեալ:

Derivatus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Derivo.

Derivo (նրգ. Erivo արժ.). ծնա-

նիմ, բղխիմ, յառաջ գամ, ելանում, ծագիմ, շրջիմ, դարձուցանում, խոտորեցուցանում:

Deródo (նրգ. Rodo արժ.). կրծում, կեղեքում, ուտում:

Derogatio - ónis (իգ.). խափանումն, ջնջումն, ամոքումն օրինաց:

Derogatórius-ia-ium (ած.). խափանիչ, չափաւորիչ:

Dérogo (նրգ. Rogo արժ.). խափանում, եղծանում, ամոքում:

Derósus-sa-sum (անց. դրէ.). Տես Deródo.

Deruncino-nas-návi-nátum-áre (նրգ.). հատանում, կտրում, բեկանում, խորտակում:

Déruo (չղ. et նրգ. Ruo արժ.). կործանիմ, 'ի վայր անկանիմ, բառնում, առնում, նուազեցուցանում:

Derúptus - ta - tum (- tior) (ած.). ապստամբուտ, վախուտ, առասպար:

Desácro (նրգ. Sacro արժ.). օրհնում, սուրբ առնում, սրբում, նուիրում:

Desaévio (չղ. Saévio արժ.). դուղանում, վայրենանում, խաղաղանում, հանդարտում:

Desáltó (չղ. Salto արժ.). պարառնում, պարանցիկա առնում, կաքում, կայթում:

Descéndo (չղ. Scando արժ.). իջանում, յարմարիմ, միարանիմ, գիմում, ապաւինիմ, յառաջ գամ, սկիզբն առնում:

Desidérium-rii (լզդ․)․ փափաք, փափազանք, իղձք, բաղձանք, անջանք, անձուկ, պէտք, հարկ, կարիք :

meum desidérium, mea vita. սերելի՛դ իմ, անձկալի բաղեկամ, մտերիմ իմ և լծակից, լոյս աչաց իմոց :

Desidero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ․)․ ցանկանամ, փափաքեմ, բաղձամ, ըղձանամ, տենչամ, պակասիմ, նուազիմ, կարօտիմ, աշխարեմ :

Desidia-ae (խգ․)․ ծուլանք, ծուլութիւն, յուլութիւն, հեղգութիւն :

Desidiábulum-li (լզդ․)․ բնակութիւն, ծուլից :

Desídies-diéi (խգ․)․ ծուլութիւն, ծուլանք, հեղգանք, հեղգութիւն, յուլութիւն, դատարկութիւն, անգործութիւն :

Desidióse (Ջէ․)․ ծուլութեամբ, ծուլաբար, հեղգութեամբ, յուլաբար :

Desidiósus-sa-sum (- sior-sissimus) ած․ ծոյլ, յոյլ, հեղգ, դատարկ, պարապորդ :

Desido - sédi (լզդ․ Sido աբ․)․ կործանիմ 'ի խորս, փլանիմ, խոնարհիմ, զիջանիմ :

Designátio-ónis (խգ․)․ նկարագիր, պատկեր, պատմութիւն, ստուերագիր, ծրագիր :

Designátor-óris (աբ․)․ պաշտօնեայ թատեր, առաջնորդ յուլարկաւորութեան պաշտամանց, ոստիկան, տեսուչ :

Designátus-ta-tum (աեց․ Դրբ․)․ Տես Designo.

Designo (նրգ․ Signo աբ․)․ նշանեմ, նշանակեմ, ընդ գրով արկանեմ, ընտրեմ, կարգեմ, որոշեմ, նկարեմ, ստուերագրեմ, ծրագրեմ :

Desilio-súltum (լզդ․ Sálío աբ․)․ ընդոստնում, ոստնում, վազս առնում, վազվազեմ :

Désino (նրգ․ et լզդ․ Sino աբ․)․ դադարիմ, կասիմ, թողում, լքանեմ, աւարտեմ, վճարեմ, յանգ հանեմ :

Desípiens-éntis (ած․)․ յիմար, մորոս, պանդոյր, ցնորեալ, զառանցեալ, աղճատեալ :

Desipiéntia-ae (խգ․)․ յիմարութիւն, մորոսութիւն, պանդորրութիւն, շամբշութիւն, անհանճարութիւն, տխմարութիւն, տգիտութիւն :

Desípío - pui (լզդ․ Sápío աբ․)․ յիմարիմ, մորոսանամ, մոլեղնիմ, 'ի մտաց անկանիմ, 'ի խելաց ելանեմ, շամբշիմ, անմտանամ :

Désitus - ta - tum (աեց․ Դրբ․)․ Տես Désino.

Desómnis - ne (ած․)․ անքուն, արթուն, զուարթուն, հսկող :

Despectátio-ónis (խգ․)․ անարդութիւն, անարգանք, արհամարհութիւն, արհամարհանք, դսրովանք :

Despécto (նրգ․ Specto աբ․)․ 'ի վայր հայիմ, 'ի խոնարհեայիմ, անարգեմ, արհամարհեմ,

անգոսնեմ, եպերեմ, խոտեմ,
դարովեմ, անփոյթ առնեմ,
ընդ վայր հարկանեմ:

Despéctus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Despicio.

Despéctus-ta-tum (- tior-tíssi-mus) աս. անարգ, արհամարհ,
խոտան, գձուձ:

Despéctus-us (ար.). տեսութիւն,
տեսիլ, հայեցողածք, անար-
գութիւն, արհամարհանք:

Desperánter (ԱԷ.). յուսահա-
տութեամբ, յանյոյս:

Desperátio-ónis (ԷԳ.). յուսահա-
տութիւն, անյուսութիւն:

Desperátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Despero.

Desperátus-la-tum (- tior-tíssi-mus) աս. յուսահատ, յուսա-
կորոյս, անյոյս:

Despero (ՆԵՔ. et ՎԳ. Spero ար.).
յուսահատ vel անյոյս լինիմ,
հատանեմ զյոյս անձին, յան-
յուսութիւն հատեալ լինիմ:

Despicátio - ónis (ԷԳ.) } անար-

Despicátus - us (ար.) } անար-
գանք, անարգութիւն, արհա-
մարհանք, թշնամանք, ար-
համարհութիւն:

» despicátui hábeo. անարգեմ,
արհամարհեմ, եպերեմ, ան-
գոսնեմ, խոտեմ, իշտրեմ:

Despicátus-ta-tum (- tíssimus)
աս. անարգ, արհամարհ,
գձուձ, խոտան:

Despicio (ՆԵՔ. Aspicio ար.). 'ի
խոնարհ նայիմ, 'ի վայր հայ-
իմ, արհամարհեմ, անար-

գեմ, դարովեմ, անգոսնեմ,
խոտեմ, եպերեմ:

Despoliábulum - li (ՎԳ.). տուն
պատմուճակաց, ներքին սե-
նեակ տիկնանց, դահլիճ:

Despoliátor - óris (ար.). կողոպ-
տիչ, պատրիչ, նենգաւոր,
խաբուսիկ:

Despólio (ՆԵՔ. Spólio ար.). մեր-
կացուցանեմ, կողոպտեմ, կապ-
տեմ, գողանամ, աւարեմ,
աւար հարկանեմ:

Despóndeo (ՆԵՔ. Spóndeo ար.).
խոստանամ, խօսիմ 'ի կնու-
թիւն, խօսիմ առն:

» despóndeo ánimus. սրտաբեկ
լինիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վհատիմ:

Despónsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Despóndeo.

Despumátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Despúmo.

Despúmo (ՆԵՔ. Spumo ար.). 'ի
բաց բառնամ զփրփուրն, հա-
լեմ, ամոքեմ:

Déspuo (ՆԵՔ. Spuo ար.). թքա-
նեմ, անարգեմ, անգոսնեմ,
եպերեմ, արհամարհեմ:

Desquámo-mas-mávi-mátum -
máre (ՆԵՔ.). քերեմ զթեփս
ձկան, սրբեմ 'ի թեփոց:

Destérto (ՎԳ. Sterto ար.). դա-
դարեմ 'ի խորդալոյ:

Déstina-ae (ԷԳ.). նեցուկ, մոյթ,
հաստատութիւն:

Destinátio-ónis (ԷԳ.). կարգումն,
որոշումն, միտք, յառաջա-
դրութիւն, դիտաւորութիւն:

Destinató (Տէք.)։ Հաստատուն
մտօք, խորհրդով։

Destinátus-ta-tum (աւց. Դէք.)։
Տէս Դէստինո.

› ex destinató (Տէք.)։ խորհրդով,
հաստատուն մտօք, կամաւ,
ինքնակամ կամօք։

Déstino-nas-návi-nátum-náre
(Զէք.)։ կարգեմ, սահմանեմ,
որոշեմ, ժամանակեմ, հաստատեմ,
կանոնեմ, նշանակեմ։

Destituo (Զէք. Státuo արժ.)։ ընկնում,
հանեմ, թողում, նենգեմ, լքանեմ,
զրկեմ, պատրեմ, խաբեմ։

Destitútio - ónis (Էք.)։ լքումն,
թողումն, մերժումն, հրաժեշտ,

Destitútor-óris (ար.)։ դասալիք,
փախստական։

Destitútus-ta-tum (աւց. Դէք.)։
Տէս Destitúo.

Destrigmentum-ti (չգ.)։ տաշիղ,
քերուած։

Destringo (Զէք. Stringo արժ.)։
խլեմ, խզեմ, կորզեմ, քեցեմ,
անջատեմ, զատանեմ, ստգտանեմ,
խծբծեմ, կշտամբեմ։

› destringo ensem էս գլádium.
մերկանամ զսուսերն 'ի պատենից։

Détruo (Զէք. Struo արժ.)։ քանդեմ,
քակեմ, աւերեմ, կործանեմ,
եղծանեմ, ջնջեմ, ապականեմ։

Desúbulo-las-lávi-látum-láre
(Զէք.)։ ծակեմ, ծակոտեմ, բանամ,
բրեմ, փորեմ, պեղեմ։

Desudásco-scis-scere (չգ.)։ համակիմ 'ի քրտունս, քրտնեմ։

Desudátus-ta-tum (աւց. Դէք.)։
Տէս Desúdo.

Desúdo (չգ. Sudo արժ.)։ յոյժ քրտնիմ,
բազումն աշխատ լինիմ,
վաստակս վաստակեմ։

Desuefácio (Զէք. Fácio արժ.)։
կարճեմ vel խափանեմ զսովորութիւն։

Desuefio (չգ. Fio արժ.) էսժ

Desuesco (չգ. Suésco արժ.) }
թողում զսովորութիւն, մերժիմ 'ի
սովորութենէ։

Desuetúdo-dinis (Էք.)։ եղծումն,
խափանումն սովորութեան։

Desúgo (Զէք. Sugo արժ.)։ ծծեմ,
խմեմ, քամեմ։

Desúltor-óris (ար.)։ ոստոստող,
ոստնլի, կաքաւիչ։

Desultórius-ia-ium (աւ.)։ յողդողդ,
յեղյեղուկ, ոստոստական, անկայական, սահաստատ։

Desultúra - ae (Էք.)։ ոստումն,
ոստիւն, վազք։

Desum (չգ. Sum արժ.)։ պակասիմ,
նուազեմ, 'ի բաց կամ, հեռանամ։

Desúmo (Զէք. Sumo արժ.)։ առնում,
ռնիմ, ըմբռնեմ, ընդունիմ,
ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ։

Désuper (Տէք.)։ 'ի վերուստ, 'ի բարձանց,
'ի բարձունս։

Desúrgo (չգ. Surgo արժ.)։ յոսն
կամ, յառնեմ, կանգնիմ։

Detéctio - ónis (Էք.)։ յայտնութիւն,
գիւտ։

Detéctor - óris (ար.) . յայտնիչ ,
բացող :

Detéctus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Detego.

Deléctus-ta-tum (-tior) ած. բա-
ցիալ, յայտնի, մերկ, հոլանի,
անգէն :

Détego (նրգ. Tego արգ.) . յայտ
առնեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հա-
նեմ, հոլանեմ, մերկանամ, բա-
նամ, պարզեմ, երևցուցանեմ,
ցուցանեմ :

Détendo-éndi (նրգ. Tendo արգ.) .
արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ,
թուլացուցանեմ, մեղկացու-
ցանեմ :

Deténsus-sa-sum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Deténdo.

Deténtio-ónis (էգ.) . արգել, կա-
լանք, գրաւումն, ստացուածք,
ժառանգութիւն, կալուածք :

Deténto (նրգ. Tento արգ.) . ար-
գելում, պահեմ, զբօսուցա-
նեմ, յերկարեմ, յապաղեցու-
ցանեմ :

Deténtus - ta - tum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Detíneo.

Detepésco - tépui (չգ. Tepésco
արգ.) . հովանամ, զովանամ,
ցրտանամ :

Detérgeo (նրգ. Térgeo արգ.) }

Detérgeo (նրգ. Tergo արգ.) }
մաքրեմ, սրբեմ, փայլեցու-
ցանեմ, ջինջ գործեմ, յստա-
կեմ, պարզեմ :

Detérior-ius (-errimus) ած. վատ-
թարագոյն, յոռագոյն, չա-
րագոյն :

Detérius (ձէ.) . կարի վատթար,
յոյժ չար, չարաչար ևս :

Determinatio-ónis (էգ.) . սահ-
ման, կատարումն, կատարած,
վախճան, ընծայութիւն, հե-
տևութիւն, որոշումն :

Detérmino (նրգ. Término արգ.) .
սահման դնեմ, սահմանեմ,
հաստատեմ, որոշեմ, կարգեմ,
կանոնեմ :

Detéro (նրգ. Tero արգ.) . մաշեմ,
հնացուցանեմ, սպառեմ, ծա-
խեմ, լմեմ, լեսում, մանրեմ,
փշրեմ, փխրեմ :

Detérreo (նրգ. Térreo արգ.) .
ահաբեկ առնեմ, ահաբեկեմ,
չարհուրեցուցանեմ, պակու-
ցանեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռա-
ցուցանեմ, շրջեմ :

Detérritus-ta-tum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Detérreo.

Detérsus-sa-sum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Detérgeo և՛ Detérgeo.

Detestábilis-le (-bílitor) } ած. դար-
Detestándus-da-dum }
շելի, գարշ, զազիր, ատելի,
պիղծ :

Detestátio-ónis (էգ.) . դարշու-
թիւն, դարշումն, զազրու-
թիւն, ատելութիւն :

Detestátus-ta-tum (անգ. ԴԵԷ.) .
Տես Detéstor.

Detéstor (հար. Testor արգ.) . 'ի
վկայութիւն, կոչեմ, խորշեմ
և դարշեմ, զազրանամ, պիղծ
համարիմ, ատեմ, նզովեմ,
անիծանեմ :

Detéxo (նրգ. Texo արգ.) . ան-

կանեմ, ոստայնանկեմ, դա-
դարիմ յանկանեւոյ, սկիզբն
առնեմ, սկսանիմ :

Detéxtus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Detéxo.

Detíneo (նրգ. Teneo արգ.). յա-
պաղեցուցանեմ, զբօսուցա-
նեմ, արգելում, պարապեցու-
ցանեմ, գրաւեմ :

Détonat-nabat-tónuit (չգ. Tono
արգ.). որոտումն լինի, որո-
տայ, դադարէ որոտումն :

Detóndeo-di (նրգ. Tóndeo արգ.).
կտրեմ զբուրդս, խզեմ՝ փոք-
րեմ զհերս, գերծում, վիրամ,
սափրեմ, մերկացուցանեմ,
կապտեմ, զրկեմ :

Detónsus-sa-sum (անց. Դրբ.).

Տես Detóndeo.

Detornátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Detórno.

Detórno (նրգ. Torno արգ.). ծա-
խարակեմ, ծախարակեայ յո-
րինեմ :

Detórqueo (նրգ. Tórqueo արգ.).
զալարեմ, թիւրեմ, կորացու-
ցանեմ, ծալեմ, կրկնեմ, շրջեմ,
զարձուցանեմ :

Detórtus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Detórqueo.

Detráctio-ónis (խգ.) խուլազու-

Detráctus-us (արգ.) թիւն, բարձումն, հանումն :

Detráctus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Détraho.

Détraho (նրգ. Traho արգ.). 'ի
վայր ձգեմ, 'ի բաց բառնամ,
'ի վերուշիմ, վերացուցանեմ :

» détraho tibi կամ de te. բամ-
բասեմ զքեզ, չարախօս լինիմ
զքէն, չարախօսեմ, անուան-
արկ առնեմ :

Detrectátio-ónis (խգ.). հրաժա-
րումն, մերժումն, չընդունե-
լու թիւն :

Detrectátor-óris (արգ.). մերժող,
բամբասող, չարախօս :

Detrécto (նրգ. Tracto արգ.). չա-
րախօսեմ, բամբասեմ, մերժեմ,
ժխտեմ, հրաժարիմ :

Detrimentósus-sa-sum (ած.).
վնասակար, ծանրատաղտուկ,
դժուարին :

Detrimentum-ti (չգ.). վնաս,
տոյժ, տուգանք :

Detritus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Détero.

Detrúdo (նրգ. Trudo արգ.). 'ի
վայր ընկնում, փախուցա-
նեմ, մղեմ :

Detruncátio-ónis (խգ.). կրճա-
տու թիւն, նուազումն, ծայ-
րաքաղութիւն :

Detruncátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Detrúnco.

Detrúnco (նրգ. Trunco արգ.).
կրճատեմ, ծայրաքաղ առ-
նեմ, յապաւեմ, խեղեմ, 'ի
բաց հատանեմ :

Detrúsus-sa-sum (անց. Դրբ.).

Տես Detrúdo.

Detúmeo (չգ. Túmeo արգ.).
զնստի այտումն, հանգար-
տիմ, հանգչիմ, զեջանեմ :

Deturbátus-ta-tum (անց. Դրբ.).

Տես Detúrbo.

Depennátus-ta-tum (ած.). Թեւաւոր, բարձրակաց, հոյակապ :

Depensus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Dependo.

Depéditus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Depérdo.

Depérdo (նգդ. Perdo արժ.). Կորուսանեմ, վատնեմ :

Depéreo (չգտ. Péreo արժ.). Կորընչեմ, պակշտոյեմ, խանդակաթեմ սիրով, խանդաղատեմ :

Deperitus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Depéreo.

Depexus-xa-xum (անց. դրբ.). Տես Depécto.

Depictus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Depingo.

Dépilis-le (ած.). Հերթափ :

Depingo (նգդ. Pingo արժ.). նկարեմ, պատմեմ, ճառեմ, գրեմ :

Deplángo (նգդ. Plango արժ.). ողբամ, կոծիմ, աշխարեմ, կոծեմ, ծեծեմ :

Depláno-nas-návi-nátum-náre (նգդ.). պարզեմ, յստակեմ, մեկնեմ, դիւրեմ, հարթեմ :

Deplángo (նգդ. Planto արժ.). արմատաքի տակակոտոր խլեմ, ի բաց հատանեմ :

Dépleo-les-lévi-létum-lére (նգդ.). Թափեմ աման յամանոյ, դատարկ առնեմ :

Deplorabúndus-da-dum (ած.). ողբալի, ողբոց արժանի, աղիւ ողորմ :

Deplorátio-ónis (իգ.). ողբումն, լալումն, լալիւն, աշխար, աշխարումն, կոծ :

Deplorátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Deploro.

Deploro (նգդ. Ploro արժ.). ողբամ, ողբակից լինիմ, աշխարեմ, կոծիմ :

Dépluit-uébat (դճ. Pluit արժ.). անձրեւ տեղայ, անձրեւէ :

Deplúmism-me (ած.). փետեալ, թափեալ փետրովք :

Depólio (նգդ. Pólio արժ.). մաքրեմ, յղկեմ, ողորկեմ, վայլեցուցանեմ :

Depolitío-ónis (իգ.). կատարած, կատարումն, վախճան, կատարելութիւն, լրումն :

Depolitús-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Depólio.

Depóno (նգդ. Pono արժ.). ընկենում, ի վայր դնեմ, զանց առնեմ, ի բաց թողում, հրածեշտ տամ, լքանեմ, գրաւակոն դնեմ :

Depopulátio-ónis (իգ.). աւար, աւարութիւն, աւարառութիւն, կապուտ, կործանումն, ջնջումն, անմարդութիւն :

Depopulátor-óris (ար.). աւարառու, կործանիչ, քանդիչ, աւերիչ :

Depopulátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Depópulo.

Depópulo (նգդ. Pópulo արժ.)

Depópulor (հոգ. Pópulor արժ.) աւար հարկանեմ, աւարեմ, կապտեմ, կողոպտեմ :

Deportátio-ónis (իգ.). փոխումն, առաջնորդութիւն, վարչութիւն, վտարումն, վտարու

թիւն, աքսորք, աքսորանք,
տարագրութիւն :

Deportátus-ta-tum (առ. Գրէ.)
Տէս Depórto.

Depórto (Զրգ. Porto աբ.) աք-
սորեմ, այլուր տանիմ, ըստ
աշխարհ հանեմ, վտարանդի՝
տարագիր առնեմ, վտարեմ,
'ի վտարանդիկ հանեալ սահ-
մանեմ :

Depósco (Զրգ. Posco աբ.) թա-
խանծեմ, ժողիմ, պաղատիմ :

Depositárius - rii (աբ.) աւան-
դառու, աւանդապահ :

Depósito - ónis (իգ.) աւանդ,
պահեստ, քանդուք, աւեր,
վկայութիւն, կարգընկեցու-
թիւն, մերժումն :

Depósitor - óris (աբ.) աւանդա-
տու :

Depósitum - ti (գլգ.) պահեստ,
աւանդ :

Depósitus - ta - tum (առ. Գրէ.)
Տէս Depóno.

Depóstulo (Զրգ. Póstulo աբ.)
ժողովեմ խնդրեմ, ժողովեմ,
թախանծեմ, պաղատիմ :

Depraedátio - ónis (իգ.) աւարա-
ռութիւն, աւարութիւն, առ,
ապուռ, կապուտ, կողոպուտ :

Depraédor (հր. Praedor աբ.)
աւարեմ, աւար հարկանեմ,
կապեմ, կողոպտեմ :

Depraélior (հր. Praélior աբ.)
պատերապմիմ, տամ պատե-
րապմ, մարտնչիմ, կռուիմ :

Depránsus - sa - sum (առ.) նոթի,
քաղցեալ, անսուղ, պահող :

Depraváte (Վէ.) ստութեամբ,
խոտորակա, յետս ընդդէմ :

Depravátio - ónis (իգ.) ապակա-
նութիւն, յռութիւն, նեն-
գութիւն, ստութիւն :

Depravátus - ta - tum (առ. Գրէ.)
Տէս Deprávo.

Deprávo - vas - vávi - vátum - váre
(Զրգ.) ապականեմ, աղար-
տեմ, եղծանեմ, թիւրեմ, յո-
ռացուցանեմ, նենգեմ :

Deprecabúndus - da - dum (առ.)
աղերական, աղաչելի, աղո-
թակեր :

Déprecans - ántis (էյթ.) աղո-
թական, աղերսական :

Deprecátio - ónis (իգ.) աղեր-
սանք, պաղատանք, աղոթք,
խնդրուածք, անէծք, նզովք :

Deprecátor - óris (աբ.) բարեխօս,
միջնորդ, աղոթական, աղա-
չաւոր :

Deprecátrix - rícis (իգ.) կին բա-
րեխօս :

Deprecátus - ta - tum (առ. Գրէ.)
Տէս Déprecor.

Déprecor (հր. Precor աբ.) պա-
ղատանս մատուցանեմ, պա-
ղատիմ, աղերսեմ, աղաչեմ :

Deprehéndo (Զրգ. Prehendo
աբ.) առնալ, ունիմ, քա-
ղեմ, յանգղաստս ըմբռնեմ,
գտանեմ, նշմարեմ :

Deprehénsio - ónis (իգ.) առ,
առումն, ըմբռնումն, յանկար-
ծակի գալուստ :

Deprehénsus - sa - sum (առ. Գրէ.)
Տէս Deprehéndo.

Depresse-sius (Վբ.). անարգու-
թեամբ, դձուճ օրինակաւ :

Depréssio - ónis (էփ.). խոնար-
հուսն, խոնարհութիւն, ար-
համարհութիւն, անարգու-
թիւն :

Depréssus-sa-sum (անգ. Դբբ.).
Տես Deprimo.

Depréssus - sa - sum (- sior-sis-
simus) ած. խոնարհ, տնարգ,
խոռան, արհամարհ, ցածա-
գոյն, ստորին, նեղեալ, տառա-
պեալ :

Deprétio - ias - iávi - iátum - iáre
(Զբդ.). տժգնեմ, նուազեցու-
ցանեմ զգինն :

Déprimo (Զբդ. Premo արժ.).
ցածուցանեմ, խոնարհեցու-
ցանեմ, խոնարհ՝ նկուռն առ-
նեմ, ճնշեմ, անարգեմ, ար-
համարհեմ :

Deprómo (Զբդ. Promo արժ.). ի
դուրս արկանեմ, ձգեմ, հու-
նեմ, յայտ ածեմ :

Deprómtus-ta-tum (անգ. Դբբ.).
Տես Deprómo.

Deprópero (լլգ. Própero արժ.).
աճապարեմ, ձեպեմ, փու-
թամ, կրագիմ :

Depso-sis-sui-stum-sere (Զբդ.).
հայտ հարկանեմ, թրեմ, զան-
գանեմ :

Dépudet - débat (Դժդ. Pudet
արժ.). ամաշեմ, զամօթի հար-
կանիմ, շառապունիմ, անա-
մօթիմ, լրբիմ, լպրշիմ :

Depugnátio-ónis (էփ.). մարտ,
պատերազմ, կռիւ :

Depugnátus-ta-tum (անգ. Դբբ.).
Տես Depugno.

Depugno (լլգ. Pugno արժ.). պա-
տերազմիմ, մարտնչեմ, հա-
կառակիմ, կռուիմ, ընդդէմ
կամ, կագեմ, մաքառիմ :

Depúlsio-ónis (էփ.). մերժուսն,
աքսորք, տարագրութիւն,
բացարձակութիւն :

Depúlso (Զբդ. Pulso արժ.). մեր-
ժեմ, աքսորեմ, փախուցա-
նեմ, տարագիր առնեմ :

Depúlsor-óris (ար.). արտաքսիչ,
վտարական :

Depúlsum-si (լլգ.). երդմեցուց-
չութիւն, մերժուսն :

Depúlsus-sa-sum (անգ. Դբբ.).
Տես Depello.

Depurgátus-ta-tum (անգ. Դբբ.).
Տես Depurgo.

Depurgo (Զբդ. Purgo արժ.). մաք-
րեմ, սրբեմ, զտեմ, յատակեմ,
արդարացուցանեմ, անբասիր
առնեմ :

Députo (Զբդ. Puto արժ.). յա-
ռանեմ, քշտեմ, յապաւեմ,
կարծեմ, վարկանիմ, համա-
րիմ, խորհիմ :

Depýgis-ge (ած.). կող, հաշմ,
միակողմանի, խեղ :

Derádo (Զբդ. Rado արժ.). քեր-
ծում, վիրամ, սափրեմ :

Derásus - sa - sum (անգ. Դբբ.).
Տես Derádo.

Derelictio-ónis (էփ.) } Լքուսն,
Derelictus-us (ար.) }

թողուսն, հրաժեշտ, ան-
հոգութիւն :

Derelictus-ta-tum (նրգ. արհ.).
Տես Derelinquo.

Derelinquo (նրգ. Relinquo արհ.).

Թողում, լքանում, զանց առնում, հրաժարում, ի բաց կամ:

Derepente (մէթ.) յանկարծակի, յեղակարծումն ժամու, յայլակարծուց, իսկ և իսկ, առ ժամայն, անդէն:

Derépo (չդ. Repo արհ.). մագլելով իջանում, սողում:

Deréptus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Derépo և Deripio.

Derideo (չդ. Rideo արհ.). ծաղրառնում, կատակում, այպանում, հեգնում:

Deridiculum - li (չդ.). ծաղր, կատականք, այպն, խաղ, արհամարհանք:

Deridículus-la-lum (անթ.). ծաղրալից, այպանալից, ծաղրաբժանի:

Deripio-réptum (նրգ. Rápío արհ.). ի բաց բառնամ, յափշտակում, գողանամ, խլում:

Derisor - óris (ար.). այպանող, կատակող:

Derisus-sa-sum (անց. րբէ.). Տես Derideo.

Derisus-us (ար.). այպն, կատականք, ծաղր, արհամարհանք, խաղ:

Derivatio - ónis (իգ.). սկիզբն, ծագումն, բղխումն, ածանց:

Derivativus-va-vum (անթ.). ածանցական, բղխեալ, ելեալ:

Derivátus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Derivo.

Derivo (նրգ. Erivo արհ.). ծնանիմ, բղխիմ, յառաջ գամ, ելանում, ծագիմ, շրջեմ, դարձուցանում, խոսորեցուցանում:

Deródo (նրգ. Rodo արհ.). կրծեմ, կեղեքեմ, ուտեմ:

Derogatio - ónis (իգ.). խափանումն, ջնջումն, ամոքումն օրինաց:

Derogatórius-ia-ium (անթ.). խափանիչ, չափաւորիչ:

Dérogo (նրգ. Rogo արհ.). խափանում, եղծանում, ամոքում:

Derósus-sa-sum (անց. րբէ.). Տես Deródo.

Deruncino-nas-návi-nátum-áre (նրգ.). հատանում, կտրում, բեկանում, խորտակում:

Dérno (չդ. et նրգ. Ruó արհ.). կործանիմ, ի վայր անկանիմ, բառնամ, առնում, նուազեցուցանում:

Derúptus - ta - tum (- tior) անթ. ապառաժուտ, վախուտ, առապար:

Desácro (նրգ. Sacro արհ.). օրհնում, սուրբ առնում, սրբում, նուիրում:

Desaévio (չդ. Saévio արհ.). դաշնանամ, վայրենանամ, խաղաղանամ, հանդարտեմ:

Desáltó (չդ. Salto արհ.). պարառնում, պարանցիկա առնում, կաքաւում, կայթեմ:

Descéndo (չդ. Scando արհ.). իջանում, յարմարիմ, միարանիմ, գիմեմ, ապաւինիմ, յառաջ գամ, սկիզբն առնում:

Descénsio-ónis (իգ.) } զառ 'ի
Descensus-us (ար.) } Թափ, էջք :

Descisco (չլտ. Scisco արգ.). հե-
ռանամ, մեկնիմ, 'ի բաց կամ,
սպստամբիմ, նուագիմ, պա-
կասիմ, փոքրկանամ :

Describo (նրգ. Scribo արգ.).
գրեմ պատճէնն, ընդօրինա-
կեմ, զինուորեցուցանեմ, սահ-
մանեմ, նկարեմ, պատմեմ,
մեկնեմ, պարզեմ :

Descriptio-ónis (իգ.). նկարա-
գիր, նկարագրութիւն, պատ-
մութիւն, կարգ, յօրինուա-
ծութիւն, ստուերագիր, ծրա-
գիր, գիր, նիստ, սահման,
մեկնութիւն :

Descriptiúncula-ae (իգ.). հա-
մառօտ պատմութիւն, նկար :

Descriptus-ta-tum (անգ. դրէ.).
Տես Describo.

Déseco (նրգ. Seco արգ.). սղոցեմ,
հատանեմ, ընդ մէջ կորեմ,
հերձում զգիականս :

Deséctio-ónis (իգ.). հատումն,
հերձումն, կտրումն :

Deséctus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Déseco.

Deséneo (չլտ. Séneo արգ.) կամ }
Desenésco (չլտ. Senésco արգ.) }
ծերանամ, անցանեմ զա-
ռուրք, ալիւորիմ :

Désero (նրգ. Sero - ris արգ.).
սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ :

Désero - ris - sérui - rtum - sérere
(նրգ.). Թողում, լքանեմ,
անփոյթ առնեմ, հրաժարիմ :

Desérpo-ptum (չլտ. Serpo արգ.).
օձաձև կամակորիմ, մանուա-
ծապատ շրջանօք հոսիմ :

Desértio-ónis (իգ.). Թողումն,
լքումն, հրաժեշտ :

Desértor-óris (ար.). փախստա-
կան, դասալիք :

Desértum-ti (չլտ.). անապատ,
անշէն, անմարդի վայր, մե-
նակեաց բնակութիւն :

Desértus - ta - tum (անգ. դրէ.).
Տես Désero.

Desértus - ta - tum (- tior - tis-
simus) աս. Թողեալ, լքեալ,
անկոխ, ամայի, անբնակ, ան-
մարդի, տնկեալ :

Desérvio (չլտ. Sérvio արգ.). ծա-
ռայեմ, սպաս հարկանեմ,
պաշտեմ, պատկառ կամ, ուշ
ունիմ, պարապիմ :

Deses, desidís (աս.). ծոյլ, հեղք,
պարապորդ, յամր, ծանր,
յոյլ, վատ :

Desícco (նրգ. Sicco արգ.). չորա-
ցուցանեմ, ցամաքեցուցանեմ,
զօսացուցանեմ :

Desídeo (չլտ. Sédeo արգ.). բազ-
միմ, նստիմ, հեղգանամ, յու-
լանամ, ծուլանամ :

Desiderábilis-le (-bílíor) աս. փա-
փաքիլի, ցանկալի, անձկալի :

Desiderátio-ónis (իգ.). ցանկու-
թիւն, փափաք, իղձք, բաղ-
ձանք, անձուկ, քուք, աշխար,
պէտք, կարիք, հարկ, պա-
տահումն :

Desiderátus-ta-tum (- tíssimus)
աս. ցանկացեալ, փափագեալ :

Desidérium-rii. (չլ+). փափաք,
փափազանք, իղձք, բաղձանք,
տենջանք, անձուկ, պէտք,
հարկ, կարիք :

» meum desidérium, mea vita.
սերելի՛դ իմ, անձկալի բա-
րեկամ, մտերիմ իմ և լծա-
կից, լոյս աչաց իմոց :

Desidero-ras-ravi-ratum-rare
(նրգ+). ցանկանամ, փափա-
քեմ, բաղձամ, ըղձանամ, տեն-
ջամ, պակասիմ, նուազիմ,
կարօտիմ, աշխարեմ :

Desidia-ae (իգ+). ծուլանք, ծու-
լութիւն, յուլութիւն, հեղ-
գութիւն :

Desidiábulum-li (չլ+). բնակու-
թիւն ծուկից :

Desídies-diéi (իգ+). ծուլութիւն,
ծուլանք, հեղգանք, հեղգու-
թիւն, յուլութիւն, դատար-
կութիւն, անգործութիւն :

Desidióse (Ալք+). ծուլութեամբ,
ծուլաբար, հեղգութեամբ,
յուլաբար :

Desidiósus-sa-sum (- sior-sissi-
mus) ած. ծոյլ, յոյլ, հեղգ,
դատարկ, պարապորդ :

Desído - sédi (չլ+). Sido աբհ+).
կործանիմ 'ի խորս, փլանիմ,
խոնարհիմ, զիջանիմ :

Designatio-ónis (իգ+). նկարա-
գիր, պատկեր, պատմութիւն,
ստուերագիր, ծրագիր :

Designátor-óris (աբ+). պաշտօ-
նեայ թատեր, առաջնորդ յու-
ղարկաւորութեան պաշտա-
մանց, ուստիկան, տեսուչ :

Designátus-ta-tum (անց. Դրէ+).
Տես Designo.

Designo (նրգ+ Signo աբհ+). նշա-
նեմ, նշանակեմ, ընդ գրով
արկանեմ, ընտրեմ, կարգեմ,
որոշեմ, նկարեմ, ստուերա-
գրեմ, ծրագրեմ :

Desílio-súltum (չլ+). Sálío աբհ+).
ընդոստնում, ոստնում, վազս
առնում, վազվազեմ :

Désino (նրգ+ et չլ+). Sino աբհ+).
դադարիմ, կասիմ, թողում,
լքանեմ, աւարտեմ, վճարեմ,
յանգ հանեմ :

Desípiens-éntis (ած+). յիմար,
մորոս, պանդոյր, ցնորեալ,
զառանցեալ, աղճատեալ :

Desipiéntia-ae (իգ+). յիմարու-
թիւն, մորոսութիւն, պան-
դորութիւն, շամբշութիւն,
անհանձարութիւն, տխմա-
րութիւն, տգիտութիւն :

Desipio - pui (չլ+). Sápío աբհ+).
յիմարիմ, մորոսանամ, մոլեղ-
նիմ, 'ի մտաց անկանիմ, 'ի
խելաց ելանեմ, շամբշիմ, ան-
մտանամ :

Désitus - ta - tum (անց. Դրէ+).
Տես Désino.

Desómnis - ne (ած+). անքուն,

արթուն, զուարթուն, հսկող:
Despectátio-ónis (իգ+). անար-
գութիւն, անարգանք, ար-
համարհութիւն, արհամար-
հանք, դարովանք :

Despécto (նրգ+). Specto աբհ+). 'ի
վայր հայիմ, 'ի խոնարհ նայ-
իմ, անարգեմ, արհամարհեմ,

անդոսնեմ, եպերեմ, խոտեմ,
դարովեմ, անփոյթ առնեմ,
ընդ վայր հարկանեմ:

Despéctus-ta-tum (առ. Դրբ.).

Տես Despicio.

Despéctus-ta-tum (- tior-tíssi-mus) առ. անարգ, արհամարհ,
խոտան, գձուձ:

Despéctus-us (առ.). տեսութիւն,
տեսիլ, հայեցողածք, անար-
գութիւն, արհամարհանք:

Desperánte (ձիբ.). յուսահա-
տութեամբ, յանյոյս:

Desperatio-ónis (իգ.). յուսահա-
տութիւն, անյոստութիւն:

Desperátus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Despéro.

Desperátus-ta-tum (- tior-tíssi-mus) առ. յուսահատ, յուսա-
կորոյս, անյոյս:

Despéro (Զրգ. et Ղզ. Spero առ.).
յուսահատ *vel* անյոյս լինիմ,
հատանեմ զյոյս անձին, յան-
յոստութիւն հատեալ լինիմ:

Despicátio - ónis (իգ.) } անար-

Despicátus - us (առ.) } անար-
գանք, անարգութիւն, արհա-
մարհանք, թշնամանք, ար-
համարհութիւն:

» despicátui hábeo. անարգեմ,
արհամարհեմ, եպերեմ, ան-
գոսնեմ, խոտեմ, իշարեմ:

Despicátus-ta-tum (- tíssimus)
առ. անարգ, արհամարհ,
գձուձ, խոտան:

Despicio (Զրգ. Aspicio առ.). 'ի
խոնարհ նայիմ, 'ի վայր հայ-
իմ, արհամարհեմ, անար-

գեմ, դարովեմ, անգոսնեմ,
խոտեմ, եպերեմ:

Despoliábulum - li (զգ.). տուն
պատմուճակաց, ներքին սե-
նեակ տիկնանց, դահլիճ:

Despoliátor - óris (առ.). կողոպ-
տիչ, պատրիչ, նենգաւոր,
խաբուսիկ:

Despólio (Զրգ. Spólio առ.). մե-
կացուցանեմ, կողոպտեմ, կապ-
տեմ, գողանամ, աւարեմ,
աւար հարկանեմ:

Despóndeo (Զրգ. Spóndeo առ.).
խոստանամ, խօսիմ 'ի կնու-
թիւն, խօսիմ առն:

» despóndeo ánimum. սրտաբեկ
լինիմ, սրտաբեկիմ, լքանիմ,
վհատիմ:

Despónsus-sa-sum (առ. Դրբ.).
Տես Despóndeo.

Despumátus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Despúmo.

Despúmo (Զրգ. Spumo առ.). 'ի
բաց բռնեմ զփրփուլն, հա-
լեմ, ամպեմ:

Déspuo (Զրգ. Spuo առ.). թքա-
նեմ, անարգեմ, անգոսնեմ,
եպերեմ, արհամարհեմ:

Desquámo-mas-mávi-mátum -
máre (Զրգ.). քերեմ զթեփս
ձկան, սրբեմ 'ի թեփոց:

Destérto (զգ. Sterto առ.). գա-
ղարեմ 'ի խորզալոյ:

Déstina-ae (իգ.). նեցուկ, մոյթ,
հաստատութիւն:

Destinátio-ónis (իգ.). կարգումն,
որոշումն, միտք, յառաջա-
դրութիւն, դիտաւորութիւն:

Destinátio (Վէ.) . հաստատուն մտք, խորհրդով :

Destinátus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Destino.

• ex destinátio (Վէ.) . խորհրդով, հաստատուն մտք, կամաւ, ինքնակամ կամօք :

Déstino-nas-návi-nátum-náre (Նրգ.) . կարգեմ, սահմանեմ, որոշեմ, ժամանակեմ, հաստատեմ, կանոնեմ, նշանակեմ :

Destituo (Նրգ. Státuo արմ.) . ընկենում, հանեմ, թողում, նենգեմ, լքանեմ, զրկեմ, պատրեմ, խաբեմ :

Destitútio - ónis (էգ.) . լքումն, թողումն, մերժումն, հրաժեշտ,

Destitútor-óris (ար.) . դասալիք, փախստական :

Destitútus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Destituo.

Destringéntum-ti (չգ.) . տաշիղ, քերուած :

Destringo (Նրգ. Stringo արմ.) . խլեմ, խզեմ, կորզեմ, քեցեմ, անջատեմ, զատանեմ, ստգտանեմ, խճրճեմ, կշտամբեմ :

• destringo ensem կամ gládium . մերկանամ զսուսերն 'ի պատենից :

Détruo (Նրգ. Struo արմ.) . քանդեմ, քակեմ, աւերեմ, կործանեմ, եղծանեմ, ջնջեմ, ապականեմ :

Desúbulo - las-lávi-látum-láre (Նրգ.) . ծակեմ, ծակոտեմ, բանամ, բրեմ, փորեմ, պեղեմ :

Desudásco-scis-scere (չգ.) . համակիմ 'ի քրտունս, քրտնեմ :

Desudátus-ta-tum (անց. դրէ.) .
Տես Desúdo.

Desúdo (չգ. Sudo արմ.) . յոյժ քրտնիմ, բազումն աշխատ լինիմ, վաստակս վաստակեմ :

Desuefácio (Նրգ. Fácio արմ.) . կարճեմ vel խափանեմ զսովորութիւն :

Desuefio (չգ. Fio արմ.) կամ }
Desuesco (չգ. Suesco արմ.) }
թողում զսովորութիւն, մերժիմ 'ի սովորութենէ :

Desuetúdo-dinis (էգ.) . եղծումն, խափանումն սովորութեան :

Desúgo (Նրգ. Sugo արմ.) . ծծեմ, խմեմ, քամեմ :

Desúltor-óris (ար.) . ոստոստող, ոստնլի, կաքաւիչ :

Desultórius-ia-ium (ամ.) . յողդողդ, յեղյեղուկ, ոստոստական, անկայական, անհաստատ :

Desultúra - ae (էգ.) . ոստումն, ոստիւն, վազք :

Desum (չգ. Sum արմ.) . պակասիմ, նուազեմ, 'ի բաց կամ, հեռանամ :

Desúmo (Նրգ. Sumo արմ.) . առնում, ունիմ, ըմբռնեմ, ընդունիմ, ընտրեմ, որոշեմ, զատանեմ :

Désuper (Վէ.) . 'ի վերուստ, 'ի բարձանց, 'ի բարձունս :

Desúrgo (չգ. Surgo արմ.) . յոտն կամ, յառնեմ, կանգնիմ :

Detéctio - ónis (էգ.) . յայտնութիւն, գիւտ :

Detúrbo (նրգ. Turbo-bas արգ.). շրջեմ, հոսեմ, կործանեմ, փլուզանեմ, տապալեմ, քանդեմ, տապաւոտ արկանեմ:

Detúrgens-éntis (էյծ.). ուռուցեալ, խոնարհ, ցածագոյն:

Detúrpo (նրգ. Turpo արգ.). խաթարեմ, պղծեմ, տապականեմ, եղծանեմ:

Deúngo (նրգ. Ungo արգ.). օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ իւղով:

Deunx - úncis (ար.). մետասան ունկիք:

Deúro (նրգ. Uro արգ.). այրեմ, կիզանեմ, կիզում, տոչորեմ:

Deus-ei (ար.). Աստուած:

» Deo grátias. Աստուծոյ գոհութիւն, փառք քեզ Տէր:

» Dii immortáles! bone Deus! Աստուած իմ:

» si Diis placet. երանիք թէ, իցի՛ւ, յանկարծ:

» Dii Deaéque! ո՛վ ամենամեծդ Աստուած:

Deústus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Deúro.

Deútor (հար. Utor արգ.). չարաչար ՚ի կիր արկանեմ՝ վարիմ, զեղծանիմ:

Devastátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Devásto.

Devásto (նրգ. Vasto արգ.). քանդեմ, յաւերակ դնեմ, աւերեմ, գերփեմ, աւար հարկանեմ, աւարեմ, կապտեմ, կողոպտեմ:

Devástus-ta-tum (ած.). լայն, լայնանիստ, ընդարձակ, մեծ, մեծատարած, անհնարին:

Devéctus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Déveho.

Déveho (նրգ. Veho արգ.). տեսիմ, կրեմ, ածեմ, այլու անցուցանեմ:

Devélo (նրգ. Velo արգ.). բանաձողանեմ, յայտ ածեմ՝ առնեմ, յայտնեմ, երեւցուցանեմ, ՚ի բաց բառնամ զքողն ՚ի վեր հանեմ:

Devéneror (հար. Vénéror արգ.). պատուեմ, մեծարեմ, շուք դնեմ, աղերսեմ, պաղատեմ:

Devénio (չգ. Vénio արգ.). իջանեմ, գամ, հասանեմ, ժամանեմ, դիմեմ, անկանիմ:

Devenústo (նրգ. Venústo արգ.). աղտեղեմ, պղծեմ, շաղախեմ, խանգարեմ, եղծանեմ:

Devérbero (նրգ. Vérbero արգ.). հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, չարագանեալ չարալուկ տանջեմ:

Devergéntia - ae (իգ.). զառ ՚ի վայր, զառ ՚ի թափ, էջք:

Devérro (նրգ. Verro արգ.). աւելածեմ, մաքրեմ, սրբեմ, յատակեմ, ջիջեմ:

Devérsito (չգ. Ito արգ.). խոտորիմ, շրջիմ, յածիմ, զգնամ, ճեմիմ:

Devérto (չգ. Verto արգ.). ազամողեմ, խոտորիմ, ազանիմ, օթեկանս առնեմ, բնակիմ:

Devéscor (հար. Vescor արգ.). յագնամ, կերակրիմ, ճաշակեմ:

Devexátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Devéxo.

véxitas-tátis (եգ.). էջք, զառ
'ի թափ, զառ 'ի վայր:

véxo (նրգ. Vexo արմ.). լլկեմ,
տառապեցուցանեմ, նեղեմ,
տանջեմ, չարչարեմ:

evexus - xa - xum (աթ.). կոր,
հակեալ, խոնարհեալ, զառ
'ի վայր, խարխուլ, խախուտ:
evictus - ta - tum (անց. Դրբ.).

Տես Devínco.

evincio (նրգ. Víncio արմ.). կա-
պեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ,
յարեմ, շարեմ, պարտապան
առնեմ, ստիպեմ:

evincio (նրգ. Vinco արմ.). յաղ-
թեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ,
զլեմ, առաւելում, 'ի պար-
տութիւն մասնեմ:

Devinctus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Devíncio.

Devio (չլտ. Vio արմ.). աղամո-
ղեմ, զարտողիմ, խոտորիմ,
ստերիւրիմ, թիւրիմ, 'ի բաց
գնամ, մեկնիմ:

Devirgino-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). ապականեմ՝ պղծեմ
զկոյսն, լլկեմ, յօսնում, խար-
դաւանեմ:

Devitatio-ónis (եգ.). փախուտ,
փախտականութիւն, հնարք:

Devito (նրգ. Vito արմ.). խոյս
տամ, խուսեմ, խուսխուսեմ,
խորչեմ, փրծանիմ, փախչեմ,
խուսափեմ, ճողոպրիմ:

Dévius - via - vium (աթ.). ըստ
արտուղի անկեալ, մոլորեալ,
մոլորական:

Dévoco (նրգ. Voco արմ.). կո-

չեմ այսրէն, յետս դարձու-
ցանեմ:

Dévolo (չլտ. Volo-las արմ.). 'ի
վայր թռչիմ՝ սլանամ, 'ի խո-
նարհ իջանեմ:

Devolútus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Devólvo.

Devólvo (նրգ. Volvo արմ.). թաւ-
ալեցուցանեմ, հոլովեցուցա-
նեմ, շրջեմ, վարեմ, առաջնոր-
դեմ, ընկնում, զրկեմ:

Dévomo (նրգ. Vomo արմ.). որ-
ծամ, փսխեմ:

Devorátio-ónis (եգ.). ծախումն,
սպառումն, լափումն:

Devorátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Dévoro.

Dévoro (նրգ. Voro արմ.). կլա-
նեմ, լափեմ, լեզաջինջ առ-
նեմ, սպառեմ, ծախեմ, ուտեմ:

Devótio-ónis (եգ.). ուխտ, նուէր,
նուիրումն, օրհնութիւն, ա-
նէծք, նզովք, եռանդն ջեր-
մաջերմ, բարեպաշտութիւն:

Devóto - tas - távi - tátum - táre
(նրգ.). նուիրեմ, սրբեմ, օրհ-
նեմ, սուրբ առնեմ, անիծա-
նեմ, նզովեմ:

Devotória cármína-num (չլտ.).
ուխտական աղաչանք, աղօթք
ուխտիւ նուիրեալ, մաղթանք:

Devótus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Devóveo.

Devótus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աթ. ջերմեռանդն, բարեպաշ-
տօն, հաւատարիմ:

Dévoveo (նրգ. Vóveo արմ.). նուի-
րեմ, սրբեմ, օրհնեմ, մատու-

ցանկմ, պատարագեմ, նշովեմ,
անխժանեմ :

Dextans-ántis (աբ.)․ ասան ուն-
կիք :

Dexter-ra-rum (-térrior-érrimus)
ած․ արագ, շուր, աջողակ,
ճարտար, թեթեւ, փոյթ, յա-
ջող, նպաստամտայց :

Déxtera-ae } էփ․ աջ, աջայ ձեռն,
Dextra-ae } աջակողմն :

› déxterá էփ ad dexteram. Ընդ
աջմէ, յաջմէ ձեռանէ :

Déxtere - térius (ԱԲ)․ ճարտա-
րութեամբ, աջողակութեամբ,
յաջողութեամբ :

Dextéritas-látis (էփ)․ ճարտա-
րութիւն, աջողակութիւն,
չութեամբութիւն, կար, բաւ-
ականութիւն :

Dextrórsu(m) }
Dextrórsus էփ } ԱԲ․ Ընդ աջմէ
Dextrovérsu(m) }
կողմանէ, յաջակողմն :

Diabathrárius-rii (աբ)․ կարկա-
տիչ հին մուճակաց, կարուակ :

Diábathrum-ri (զլ)․ հին կօշիկ,
հնազօալ մուճակ :

Diabétes - tae (աբ)․ կնճափող,
կոր խողովակ, չաքարախա :
Diábolus-li (աբ)․ դեւ, բանսար-
կու, սատանայ, այս չար,
պիղծ, նեսար :

Diaconátus - us (աբ) }
Diacónium - nii (զլ) } սարկաւ-
ադու թիւն :

Diacónicum-ci (զլ)․ սարկաւ-
ադանոց, սրբատուն :

Diáconus-ni (աբ)․ սարկաւադ :

Diácopi - pórur (աբ)․ ջրմուկ-
ուողման, ջրադարձք, առուա-
հանք, կորիք :

Diadéma - matis (զլ)․ թագ,
պսակ, խոյր, ապարօ :

Diademátus-ta-tum (ած)․ թա-
գազարդ, պսակաւոր, պսակա-
կից, խոյրադիր :

Diaéresis-is (էփ)․ բաժանումն,
անջատումն, հատումն :

Diaéta-ae (էփ)․ զգուշութիւն
'ի կերակրոց, պահք, խուց,
սենեակ, խորհրդանոց :

Diaetárius-rii (աբ)․ սենեկապան,
սենեկապետ :

Diagonális-le էփ }
Diagónicus-ca-cum } ած․ անկիւ-
Diagónios-ia-ion }
նական՝ գիծ, անկիւնագծի :

Diagrámma-matis (զլ)․ նկա-
րագիր, պատմութիւն, ստուե-
րագիր, ծրագիր, նկար, պատ-
կեր, օրինակ :

Diagráphice-ces (էփ)․ նկարչու-
թիւն, արուեստ ստուերագրի :

Dialéctica-cae (էփ) էփ }
Dialéctica-córum (զլ) } բանա-
Dialéctice-ces (էփ) }
կան արուեստ, խորհական
փիլիսոփայութիւն, ճարտար-
մտութիւն, վիճողութիւն :

Dialéctice (ԱԲ)․ ըստ բանական
արուեստի, զօրէն խորհարա-
նից, ճարտարմտութեամբ :

Dialécticus-ca-cum (ած)․ բա-
նական, բանաւոր, խորհական,
ճարտարմտական :

Dialécticus - ci (աբ.) . խորհա-
բան , խօսողն փիլիսոփոս :

Dialéctos - ti } էգ . գաւառական
Dialéctus - ti }

բարբառ , առանձինն լեզու :

Diális - le (աթ.) . որմզդական ,
Արամազդայ :

» flamen diális. Արամազդայ
քուրմ՝ բոցագոյն քողով :

Diálogus - gi (աբ.) . բանակցու-
թիւն , խօսակցութիւն , խօսք
երկուց ընդ միմեանս :

Diámetros - ri } էգ . երկակտուր ,
Diámetrus - ri }

» de diámetro. դէմ ընդդէմ ,
դէմ յանդիման , զօրէն երկա-
կտոյ :

Diaphrágma-matis (չլգ.) . առա-
գաստ սրտի :

Diárium - rii (չլգ.) . օրըստօրէ
զիր , օրագիր , լրագիր , մա-
տեան , արձանագրութիւն ,
յիշատակարան :

Diarrhoéa - ae (էգ.) . թանչք ,
հոսումն որովայնի , որովայ-
նածութիւն :

Diáthesis-is (էգ.) . ծորումն հիւ-
թոց յաչաց :

Diátonus-na-num (աթ.) . տարա-
ծեալ , սփռեալ , ձիգ և պարզ :

Diátriba-ae } էգ . դպրոց , բա-
Diátribe-es }

նակռուութիւն , քննական վի-
ճումն , մաքառումն , խօսք ,
ճառ , ճառագրութիւն :

Dica-ae (էգ.) . եկակոչն առնել ,
հրաւիրելն 'ի դատաստան :

Dicácitas-tátis (էգ.) . շատխօսու-

թիւն , խեղկատակութիւն ,
կատականք , կծու . բանք :

Dicáculé (Աբ.) . հինգնելով , խեղ-
կատակութեամբ , ծաղրալից
օրինակաւ :

Dicáculus-la-lum (աթ.) . ծաղ-
րածու , խեղկատակ , շատա-
խօս , լեզուանի :

Dicátio - ónis (էգ.) } տուչու
Dicátúra - ae (էգ.) }

թիւն , ընծայումն , նուիրումն :

Dicátus-ta-tum (աեյ . Կրէ.) . Տես
Dico-cas .

Dicax-ácis (-ácior - císsimus) աթ .
շատախօս , լեզուանի , կսկծե-
ցուցիչ , կսկծելի , կծու , երգի-
ծական , եպիրական :

Dicis (աե.) . երևութի , երևա-
կի , տեսլեան :

» dicis cáussâ. առ աջօք , ար-
տաքուստ , առ երեսս , 'ի վերին
երեսս , 'ի ցոյցս մարդկան :

Dico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.) .
նուիրեմ , օրհնեմ , սրբեմ ,
մատուցանեմ , պատարագեմ :

Dico-cis, dixi-ictum-ícere (նրգ.) .
ասեմ , խօսիմ , խօսակից լինիմ ,
ճառեմ , բարբառիմ , պատմեմ ,
սփռեմ 'ի բերանոյ , լնտրեմ ,
կարգեմ , որոշեմ :

Dicrota-ae (էգ.) } ցռկանաւ ,
Dicrotum-ti (չլգ.) }

պատերազմիկ նաւ :

Dictáta-tórum (չլգ.) . համարք ,
ասացումք , կանոնք , օրէնք ,
հրահանգք :

Dictátor-óris (աբ.) . դիկտատոր ,
ճարտարախօս , հրամանապետ

Dictator (առաջին) , հրամանա-
 տար **Dictator** :
Dictatorius-ia-ium (առաջին) . իշխա-
 նական, զինվորատորի :
Dictatrix-ricis (իգ) . կին ճար-
 տարախօս :
Dictatura-ae (իգ) . զինվորատո-
 րութիւն , հրամանապետու-
 թիւն , հրամանատարութիւն
Dictator :
Dictatus - ta - tum (առաջին) .
Dicto .
Dictérium-rii (զգ) . ճարտարա-
 բան բանք , կատակ հանձա-
 րեղ , խեղկատակութիւն :
Dictio-ónis (իգ) . ասացուած ,
 բան , կարդացումն , ընթեր-
 ցումն , անուն , բառ :
Dictiosus-sa-sum (առաջին) . շատա-
 խօս , լեզուանի , հանձարեղ ,
 ծաղրածու , խեղկատակ :
Dictito (նգ) . et **ito** (առաջին) .
 կրկնաւոր առնելով զբանն , եր-
 կրորդելով , երեքելով , չորեք-
 անգամ , յաճախ յեղյեղելով :
Dicto - tas - távi - tatum - táre
 (նգ) . ասելով , ի գրել , թե-
 լաղրելով , թելադիր լինելով :
Dictum - ti (զգ) . ասացուած ,
 խօսք , գեղեցիկ բանք , բառ ,
 առակ , հրաման , պատուէր :
Dictus-ta-tum (առաջին) . **Dicto**
Dico-cis .
Didascálicus-ca-cum (առաջին) . վար-
 դապետական , կրթիչ :
Dido-dis-didi-ditum-dere (նգ) .
 բաշխելով , բաժանելով , տարա-
 ծանելով , սփռելով , համբաւա-

կոծ առնելով , հաշակելով , հաւ-
 բաւելով , հրապարակելով :
Didúco (նգ) . **Duco** (առաջին) . բա-
 ժանելով , զատանելով , բաշխելով :
 » **didúco rictum** կամ **fauces** . բա-
 նամ զգեղան իմ , ընդարձա-
 կեմ զկոկորդ :
Didúctio-ónis (իգ) . բաժանումն ,
 անջատումն , որոշումն , բա-
 ցումն :
Didúctus - ta - tum (առաջին) .
Didúco .
Diécula-ae (իգ) . սուղ ժամա-
 նակ , կարճեալ օր :
Dierécta } **Die** . 'ի կորուստ լեցի ,
Dierécte } 'ի բաց տար , զն անդր :
Dieréctus-ta-tum (առաջին) . 'ի բացի
 կախեալ զփայտէ , խարուեալ ,
 թշուառ , ժանտ , անօրէն :
Dies-ei (առաջին et իգ) . տիւ , օր ,
 միօրեայ ժամանակ , ցերեկ :
 » **die** կամ **de die** . 'ի տուէ , զտիւ ,
 զօրացերեկ :
 » **dies anniversárius** . օր տարե-
 կանաց , դարձ տարւոյ , տա-
 րեղարձ :
 » **dies profésti** կամ **negotiósi** .
 աւուրք արգոյք , օր գործոյ :
 » **dies dominicus** . տէրունական
 օր , կիւրակէ , միաշաբաթի :
 » **in diem** . զօրհանապազ , զօրն
 ողջոյն :
 » **dies staciónum** . աւուրք պա-
 հանորդաց :
 » **in dies** . օր ըստ օրէ , օր աւուր :
Diéscit-scere (նգ) . գիշերն մեր-
 ժեցաւ տիւն մերձեցաւ , լու-

սանայ, ծագէ առաւօտն, առաւօտանայ :

Diésis-is (իգ.). խազ երաժշտական, կիսասուր, սրիկ :

Diéspiter-tris (ար.). Արամազդ՝ հայր չաստուածոց, Որմիզդ :

Diffamátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Diffámo.

Diffámo-mas-mávi-mátum-máre (նրբ.). աղարտեմ զհամբաւ, անուանարկ առնեմ, համբաւեմ, հրապարակեմ :

Difféccio (նրբ. Fárccio ար.). ընում, լըուցանեմ, ձգտեմ, պարզեմ, տարածանեմ :

Differens - éntis (- éntior) ան. այլեայլ, պէսպէս, ազգի ազգի, այլակերպ, զանազան :

Differens - éntis (չլտ.) } խտիր,
Differéntia - ae (իգ.) } զանազանութիւն, այլակերպութիւն :

Differénter (Վբ.). այլազգ, այլագունակ, այլազգագոյնս :

Différo, distuli-ilátum (նրբ. Fero ար.). տարածանեմ, սփռեմ, լայնեմ, ձգեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, յամեմ, յապաղեմ, այլ լինիմ, երկբանիմ :

Différtio (նրբ. Fárccio ար.). լըուցանեմ, խճողեմ, անհնարին ընում, տարածանեմ, ձգտեմ, պարզեմ :

Différtus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Difféccio և Différtio.

Diffibulo (նրբ. Fibulo ար.). արձակեմ զօղ փոկոց, լուծանեմ զճարամանդս :

Difficile-cílius-cíllime } Վբ. հա-
Difficiliter-lius-íllime }

զիւ հազ, դժուարաւ, բազում աշխատութեամբ :

Diffícilis - le (- cílior - cíllimus) ան. դժուարին, դժնդակ, ծանր, անհեղեղ, այլանդակ :

Difficúltas-tátis (իգ.). դժուարութիւն, դժնդակութիւն, պակասութիւն, նուազութիւն, չբաւորութիւն, նեղութիւն, վիշտք, աղէտք :

Difficúlder (Վբ.). դժուարաւ, հազիւ ուրիշն :

Diffídens - éntis (բյծ.). երկմիտ, կասկածոտ, սակաւհաւատ, թերահաւատ, անվստահ, անյոյս, յուսահատ :

Diffidénter-tius (Վբ.). կասկածանօք, երկիւղեւ, յուսահատութեամբ, յանյոյս :

Diffidéntia - ae (իգ.). երկմտութիւն, կասկած, թերահաւատութիւն, չվստահութիւն, յուսահատութիւն :

Diffido-di (չլտ. Fido ար.). երկմտեմ, յուսահատ լինիմ, կասկածեմ :

Diffíndo , diffídi (նրբ. Findo ար.). պատահեմ, հերձանեմ, հերձում, ճեղքեմ, բաժանեմ, անջատեմ, զատանեմ :

Diffingo (նրբ. Fingo ար.). եղծանեմ, ապականեմ, աղաւաղեմ, խանգարեմ, խաթարեմ :

Diffissio-ónis (իգ.). յապաղումն, յապաղութիւն, յերկարութիւն, յամուրդ :

Diffissus - sa - sum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Diffindo.

Diffissus-sa-sum (անց. ԴԴԷ.). **Տես**
Diffido.

Diffiteor (հոգ. Fátéor աբմ.). ուրա-
նամ, մերժեմ, յուրաստ լինիմ,
ժխտեմ:

Difflo (նրգ. Flo աբմ.). վատնեմ,
ցրուեմ, կորուսանեմ, փչեմ:

Diffluo (չլգ. Fluo աբմ.). սորսորեմ,
հոսիմ, քարավէժ դարահոս
լինիմ, առաւելում, առատա-
նամ, յաճախեմ:

Diffractus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Diffringo.

Diffringo (նրգ. Frango աբմ.).
բեկանեմ, խորտակեմ, կտո-
րեմ, ջախջախեմ:

Diffugio (չլգ. Fugio աբմ.). ի փա-
խուստ դառնամ, փախչիմ,
փախստական լինիմ, խուսա-
փեմ, խոյս տամ, խուսխուսեմ:

Diffugium-gii (չլգ.). փախուստ,
փախստականութիւն, խուսա-
փանք:

Diffúlmino (նրգ. Fúlmino աբմ.).
շանթահար յերկիր կործա-
նեմ, շանթահարութեամբ կի-
զում:

Diffundo (նրգ. Fundo-dis աբմ.).
զեղում, զեղուցանեմ, տարա-
ծանեմ, սփռեմ, պարզեմ, փա-
րատեմ, արտաքս հոսեմ:

Diffuse-sius (ՎԷ.). Լայնագոյնս,
մեծաձիգ բանիւք:

Diffúsio - ónis (իգ.). հեղումն,
զեղումն, տարածումն, ծա-
լումն, սփռումն:

» diffúsio ánimí. անդորր սրտի,
զուարթամիտ խնդութիւն,
զուարթութիւն հոգւոյ:

Diffusus - sa - sum (- sior) ած.
ընդարձակ, լայնանիստ, մե-
ծատարած, անդորր, բազմա-
թիւ, սփռ:

Diffusus - sa - sum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Diffundo.

Digámia-ae (իգ.). երկկնութիւն,
երկամուսնութիւն:

Dígamus-ma-mum (ած.). երկ-
կն, երկամուսին:

Dígero (նրգ. Gero աբմ.). բաժա-
նեմ, անջատեմ, զատուցանեմ,
բաշխեմ, կարգեմ, յօրինեմ,
յարդարեմ, պատմեմ, վիպեմ:

Digéstio-ónis (իգ.). ամոքումն,
հալումն, կարգաւորութիւն,
յօրինումած:

Digéstus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Dígero.

Digitále-lis (չլգ.). մատանի դեր-
ձակաց, մատանոց:

Digitális-lis (ած.). մատնաձև,
մատին, մատնաչափ:

Digitátus-ta-tum (ած.). որ ունի
մատունս:

Dígítulus-li (աբ.). մատն փոքրիկ,
ձկոյթ:

Dígítus - ti (աբ.). մատն:

» dígitus anuláris. մատանւոյ
մատն:

» dígitus index. ցուցիչ՝ ցու-
ցական մատն:

» dígitus médius. միջին մատն:

» dígitus mínimus. ձկոյթ, փոք-
րիկ մատն:

› *digiti extrémí* և՛ *primóres*.

ծագբ մատանց :

› *attingo coelum digito*. *երջանկազոյն զանձնս համարիմ* :

Digládior-diáris-iátus-iári (հօր.) .

մերկանամ զվաղակաւորն 'ի պատենից, միցիմ սուսերօք, դիմադարձ՝ բանինդդէմ լինիմ, հակառակիմ, կազեմ, վիճեմ, մաքառիմ :

Dignanter-tissime (վէ.) . *մարգասիրապէս, արժանապէս, առատապէս* :

Dignatio-ónis (իգ.) . *մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն, պատիւ, մեծարանք, շուք, քաջ, անուն յարգ, վարկ, համար, արժանաւորութիւն* :

Dignátus - ta - tum (անց. դրէ.) .
Տես Dignor.

Digne-nius (վէ.) . *արժանապէս, բոտ արժանեաց, պատուով, շքով* :

Dignitas-tátis (իգ.) . *արժանիք, արժանաւորութիւն, վարկ, աւագութիւն, մեծարանք, համար, պատիւ* :

Dignitósus - sa - sum (ած.) . *արժանաւոր, արժանի* :

Dignor-náris-nátus-nári (հօր.) . *արժանի համարիմ, հաճիմ* :

Dignóscó (նրգ. *Nosco* աբ.) . *նկատեմ, նշմարեմ, ընտրեմ, ճանաչեմ, խտրեմ* :

Dignus-na-num (-nior-níssimus) (ած.) . *արժանի, արժանաւոր, պատշաճ* :

Digrédior (հօր. *Grádior* աբ.) . *հե-*

ռանամ, մեկնիմ, գնամ, խոտորիմ 'ի կարգէ պատմութեան :

Digréssio - ónis (իգ.) . *մեկնութիւն, երթ, չու, հլք, խոտորումն 'ի բանս* :

Digréssus-sa-sum (անց. դրէ.) .
Տես Digrédior .

Digrúnnio (չլգ. *Grúnnio* աբ.) . *բոհբոխեմ, խանչեմ, կանչեմ* :

Dijudicatio - ónis (իգ.) . *ընտրութիւն, դատաստան, վճիռ* :

Dijudicátrix-ricis (իգ.) . *ընտրող իրաւարար կին* :

Dijudicátus-ta-lum (անց. դրէ.) .
Տես Dijúdico.

Dijúdico (նրգ. *Júdico* աբ.) . *նշմարեմ, նկատեմ, ընտրեմ, զատանեմ, իրաւունս առնեմ, դատեմ* :

Dijunctio-ónis (իգ.) . *քակումն, անջատումն, բաժանումն, որոշումն, զատումն* :

Dijúngo (նրգ. *Jungo* աբ.) . *քակեմ, անջատեմ, բաժանեմ, զատանեմ, որոշեմ, մեկնեմ* :

Dilábidus-da-dum (ած.) . *դիւրազայթ, դիւրակործան* :

Dilabor (հօր. *Labor-béris* աբ.) . *սորեմ, 'ի վայր անկանիմ, հեղում, սփռիմ, վարատիմ, ցրուիմ, արձակիմ* :

Dilácero (նրգ. *Lácero* աբ.) . *պատառեմ, յօշեմ, քճքճեմ, բեկանեմ, կոտորեմ* :

Dilámino-nas-návi-nátum-náre (նրգ.) . *յերկուս տախտակս բաժանեմ, զատուցանեմ, երկպառակեմ, երկփեղկեմ* :

Dilánio (նրգ. Lánio-ias արժ.).
պատառեմ, պատառ պատառ
կոտորեմ, յօշեմ:

Dilápido (նրգ. Lápido արժ.). մաք-
րեմ զանդս 'ի քարանց, խան-
գարեմ, եղծանեմ, ապականեմ,
աւերեմ, քանդեմ, կործանեմ,
վասնեմ զինչս, սպառեմ:

Dilápsus-sa-sum (անց. դրէ.).
Տես Dilabor.

» dilápsae res. ինչք վասնեալք,
խօլ առատութիւն, անառա-
կութիւն, աղակատանք:

Dilárgior (հար. Lárgior արժ.).
առատապէս շնորհեմ, պար-
գեւեմ, առաւել առատանամ,
տամ առատամիտ կամօք:

Dilatátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Diláto.

Dilátio - ónis (էգ.). յապաղու-
թիւն, յապաղումն, յերկա-
րութիւն, յամուրդ:

Diláto - tas - távi - tatum - táre
(նրգ.). տարածանեմ, ընդար-
ձակեմ, լայնեմ, սփռեմ, բա-
նամ, պարզեմ:

Dilátor - óris (ար.). յապաղիչ,
հեղգ:

Dilatórius-ia-ium (անց.). յապա-
ղեցուցիչ, յապաղիչ դատի:

Dilátus - ta - tum (անց. դրէ.).
Տես Differo.

Diláudo (նրգ. Laudo արժ.). գո-
վութեամբ բարձր առնեմ,
զովեմ, դրուատիս տամ, պա-
րարեմ դրուատօք:

Diléctus - ta - tum (անց. դրէ.).
Տես Diligo.

Diléctus-ta-tum (-tior-tissimus)
անց. սիրելի, սիրեցեալ, սի-
րուն, ցանկալի:

Dilémma-atis (չգ.). երկառած,
երկսայրի բանք, երկսայրա-
բանութիւն:

Diligens-éntis (-éntior-tissimus)
անց. սիրող, ցանկացող, ու-
սումնասէր, ջանասէր, ժիր,
փոյթ, գործօն, մտադիր:

Diligénter-tius-tissime (Վէ.).
փութով, խնամով, մտադիւ-
րութեամբ, ճշգիւ գտակաւ,
բազում հաւաստեալ:

Diligéntia-ae (էգ.). փոյթ, ջան,
ժրութիւն, խնամ, հաւաս-
տիք, խնայութիւն, ճշգու-
թիւն, ընտրութիւն, ընտրո-
ղութիւն:

Diligo-léxi (նրգ. Lego-gis արժ.).
սիրեմ, խանդաղատիմ, նախա-
մեծար առնեմ, մեծարոյ հա-
մարիմ:

Diloricátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Dilorico.

Dilorico (նրգ. Lorico արժ.). մեր-
կացուցանեմ զզրահս, լուծա-
նեմ, արձակեմ, մերկեմ զհան-
դերձս, հոլանեմ:

Dilúceo (չգ. Lúceo արժ.). փայ-
լեմ, շողամ, պաղպաղեմ, լու-
սառու՝ յայտնի լինիմ:

Dilucéscit-lúxit (դհլ. Lucéscit
արժ.). լուսանայ, առաւօտա-
նայ, մերկանայ առաւօտն:

Dilúcide-cídus-díssime (Վէ.).
լուսաւորագոյնս, յայտնա-
պէս, յայտնի, յստակագոյնս:

Dilúcido-das-dávi-dátum-dáre
(նբգ.) լուսաւորեմ, լուսա-
տու լինիմ, յայտնեմ, մեկնեմ,
յայտ առնեմ, պարզեմ:

Dilúcidus-da-dum (-cídior) ած.
լուսաւոր, յայտնի, պայծառ,
մեկին, դիւրահաս:

Dilúculat - láre (դհլ.) աւաւո-
տանայ, լուսանայ, խաւարն
մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ:

Dilúculo (ՎԷ.) վաղ քաջ ընդ
աւաւտն, առաւօտուն ընդ
արշալուրշն:

Dilúculum-li (լլտ.) այդ, առաւ-
օտ, արեւածայրք:

Diluo - lútum (նբգ. Luo աբգ.)
լուանամ, լողացուցանեմ, յո-
ղեմ, մաքրեմ, սրբեմ, թրջեմ,
հալեմ, ուռգանեմ:

Dilútio-ónis (էգ.) լուացումն:

Dilútum-ti (լլտ.) հեղումն, զե-
ղումն:

Dilútus - ta - tum (աեց. դբգ.)
Տես Diluo.

Dilútus-ta-tum (- tior-tissimus)
ած. լուացեալ, մաքրեալ, ուռ-
գեալ, սրբեալ, ամոքեալ:

Diluvialis-le (ած.) ջրհեղեղեան,
ջրհեղեղ:

Dilúvies-éi (էգ.)

Dilúvio-ónis (էգ.) } ջրհեղեղ,

Dilúvium-ii (լլտ.)

ողող ջուրց, հեղեղք, ուխք,
յորդութիւն, կործանումն,
աւերած:

Dilúvio - ias - iávi - iátum - iáre
(նբգ.) ողողանեմ, հեղեղա-
տեմ, հեղեղեմ:

Dimádeo (լլտ. Mádeo աբգ.) }
Dimadésco (լլտ. Madésco աբգ.) }
հալիմ, լուծանիմ:

Dimáno (լլտ. Mano աբգ.) տա-
րածանիմ, ձգիմ, սփռիմ, եր-
կայնիմ, բղխիմ, յառաջ գամ,
ծնանիմ:

Diménsio-ónis (էգ.) չափ, չա-
փումն, չափան, տարածու-
թիւն մարմնոյ իրիք:

Diménsus-sa-sum (աեց. դբգ.)
Տես Dimétior.

Dimétiens - éntis } էգ. երկա-
Dimétiens línea - ae }
կտուր, գիծ երկակտուր:

Dimétior (հաբ. Métior աբգ.) չա-
փեմ, համեմատեմ, չափիմ,
կշռիմ:

Diméto (նբգ. Meto - tas աբգ.)
չափեմ, կշռեմ, նկարեմ, ծրա-
դրեմ, ստուերագրեմ:

Dimicatio - ónis (էգ.) մարտ,
ճակատամարտ, պատերազմ,
կռիւ, վիճումն, հակառա-
կութիւն:

Dimíco-cávi (լլտ. Mico աբգ.)
մարտնչիմ, պատերազմ տամ,
պատերազմիմ, կռուիմ, ընդ-
դէմ կամ, հակառակիմ:

Dimidiátus-ta-tum (ած.) ընդ-
միջեալ, ընդ մէջ հատեալ:

Dimídium-dii (լլտ.) կէս, կէս
մասն, միջին մասն, մէջ:

Dimídius-ia-ium (ած.) միջին:
» dimidia pars. կէս մասն, մի-
ջին մասն:

Dimínuens-éntis (բյձ.) նուա-
զական, պակասագոյն:

Dimínuo (նրգ. *Mínuo* արհ.). նուազեցուցանեմ, փոքրեցուցանեմ, պակասեցուցանեմ, կոտորեմ, բեկանեմ, խորտակեմ:

Diminútio-ónis (իգ.). նուազութիւն, պակասութիւն:

» **diminútio cápitis**. անկաճութիւն, անկումն, կործանումն, վատթարութիւն:

Diminutive (Վլբ.). նուազապէս, նուազապէս:

Diminútus-ta-tum (աւց. դրբ.). Տես *Dimínuo*.

» **diminútus cápite**. անկեալ ի մեծութենէ, վատթարեալ:

Dimissio-ónis (իգ.). հրաման, հրաժեշտ, թողութիւն, արձակումն:

Dimissus-sa-sum (աւց. դրբ.). Տես *Dimitto*.

Dimitto (նրգ. *Mitto* արհ.). առաքեմ, յղեմ, յուղարկեմ, արձակեմ, հրաման տամ, թողում:

» **dimitto amicitiam**. լուծանեմ՝ քակեմ զբարեկամութիւն, կողաքակ լինիմ:

Dimótus-ta-tum (աւց. դրբ.). Տես *Dimóveo*.

Dimóveo (նրգ. *Móveo* արհ.). շարժեմ, յուղեմ, աստանեմ, ի բաց տանիմ, ի բացեալ առնեմ, մեկուսացուցանեմ, հեռացուցանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, շրջեմ ի խորհրդոց:

Dinúmero (նրգ. *Número* արհ.). ի համար բերեմ, համարեմ, հաշուիմ, թուեմ:

Dioecesánus - na - num (աթ.). թեմական, զաւառական, վիճակաւոր:

Dioecésis - is (իգ.). նահանգ, գաւառ, վիճակ, թեմ:

Dionýsia - siórum (լլգ.). սպանդարամետական տօնք, գինարբուք, կաքաւք:

Dióptra-ae (իգ.). հարթադէտ, ջրակշիռ:

Diphthóngus - gi (իգ.). երկբարբառ, երկձայն:

Diplóma-matis (լլգ.). հրովարտակ, մուրհակ, գիր վկայական, սակեր:

Dipóndium - ii (լլգ.) } երկու
Dipóndius - ii (ար.) }
լտերք *vel* դանդք:

Dirádo (նրգ. *Rádo* արհ.). ճառադայթաձև յօրինեմ:

Dirae-árum (իգ.). նզովք, անէծք, ընկղայք ծովու:

» **diris devóveo**. ընդ անիծիւք փակեմ, անիծանեմ, նզովեմ:

Dire (Վլբ.). սաստիկս, անգթուութեամբ, անողորմ, անխնայ, չարաչար, խստիւ:

Dirécte-tius } Վլբ. դէպ ուղիղ,
Dirécto }

ուղղակի, ուղղորդ, կշիռ:

Diréctio-ónis (իգ.). ուղղութիւն, ուղղորդութիւն:

Diréctus - ta - tum (աւց. դրբ.). Տես *Dírgo*.

Diréctus - ta - tum (- tior) աթ. ուղիղ, ուղղորդ, ուղղաբերձ, առապար, զառիվիր, ապառաժուտ:

Dirémtio-ónis (իգ.) } բաժանուցի,
Dirémtus-us (ար.) }

զատուցումն, քակումն, ան-
ջատումն, որոշումն :

Dirémtus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Dirimo.

Diréptio-ónis (իգ.). յափշտա-
կութիւն, աւարութիւն, աւ-
ար, գողութիւն :

Diréptor-óris (ար.). յափշտա-
կիչ, գող, աւարառու :

Diréptus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Diripio.

Diribeo (նբգ. Hábeo արգ.). բաշ-
խեմ, բաժանեմ :

Dirigeo (չգ. Rigeo արգ.). խտա-
նամ, կարծրանամ, քստմենմ,
սառիմ, պողիմ :

Dirigo (նբգ. Rego արգ.). ուղ-
ղեմ, առաջնորդեմ, ճանա-
պարհացոյց լինիմ, հարթեմ,
հաւասարեմ :

Dirimo (նբգ. Emo արգ.). բաժա-
նեմ, զատանեմ, անջատեմ,
մեկնեմ, վճիռ տամ, սահմա-
նեմ, արձակեմ, բեկանեմ :

Diripio-réptum (նբգ. Rápío
արգ.). յափշտակեմ, ի քարշ-
ածեմ, գողանամ, աւար հար-
կանեմ, կողոպտեմ :

Diritas-tátis (իգ.). անգթու-
թիւն, անազորունութիւն,
գազանամտութիւն, տմար-
դութիւն :

Dirúmpo (նբգ. Rumpo արգ.).
անդամ անդամ յօշեմ, բեկա-
նեմ, կոտորեմ, խորսակեմ :

› dirúmpo amicitiam. լուծա-

նեմ՝ քակեմ զմտերմութիւն,
կողաքակ լինիմ :

› dirúmpor dolore. ցաւազնիմ,
հեղձամղձուկ եղեալ փղձկիմ :

Diruo (նբգ. Ruo անց.). կործա-
նեմ, քանդեմ, տապալեմ, աւե-
րեմ, փլուզանեմ :

Dirúptio-ónis (իգ.). բեկումն,
խորտակումն, պատառուած :

Dirúptus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Dirúmpo.

Dirus-ra-rum (-rior-ríssimus)
աջ. անդուլթ, անազորոյն,
խստասիրտ, ամպարիշտ, ա-
հեղ, ահագին, ողորմ :

Dirutus-ta-tum (անց. դբ.). Տես
Diruo.

Discálceo (նբգ. Cálceo արգ.).
հանեմ զկօշիկս յոտից, լու-
ծանեմ զխրացս կօշկաց :

Discédo (չգ. Cedo արգ.). ձեղ-
քիմ, խրամատիմ, հերձա-
նիմ, մեկնիմ, չուեմ, զնամ,
հեռանամ, մեկուսանամ :

Disceptátio-ónis (իգ.). բանա-
կռուութիւն, վիճումն, կազ,
մաքառումն, պայքար :

Disceptátor-óris (ար.). դատաւ-
որ, իրաւարար, միջնորդ, խա-
ղաղարար, վիճասէր, վիճող,
բանակռիւ :

Disceptátrix-ricis (իգ.). կին
իրաւարար :

Discépto (նբգ. Cepto արգ.). բա-
նակռիւ լինիմ, վիճեմ, պայ-
քարիմ, մաքառիմ, վճիռ
տամ, սահմանեմ, իրաւունս
առնեմ, դատեմ :

- Discérno (Զրգ. Cerno արհ.). նկատեմ, նշմարեմ, ընտրեմ, ճանաչեմ, խտրեմ, դատ առնեմ:
- Discérpo (Զրգ. Carpo արհ.). պատահեմ, քճքճեմ, կոտորեմ, յօշեմ, բեկանեմ:
- Discéssio-ónis (Էգ.). երթ, չու, մեկնութիւն, գնացք, ապա-հարդան:
- Discéssus - us (ար.). բացումն, պատահում, խրամատ, հեռաւորութիւն, հրաժեշտ, չու:
- » discéssus coeli. փայլատակունք, փայլակն:
- Discéssus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Discédo.
- Discinctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Discingo.
- Discindo (Զրգ. Scindo արհ.). հերձանեմ, պատահեմ, ճեղքեմ, ցեղում, խզեմ, ցտեմ, ցաւատեմ:
- Discingo (Զրգ. Cingo արհ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ:
- Disciplína-ae (Էգ.). հրահանգք, կրթութիւն, ուսումն, վարդապետութիւն, դաստիարակութիւն, դպրոց, բարք, սովորութիւն, խրատ, գիտութիւն, իմաստութիւն:
- Disciplinábilis-le (անշ.). կրթելի, համբոյր:
- Disciplinátus-ta-tum (անշ.). հրահանգեալ, կրթեալ, դաստիարակեալ:
- Discípula-ae (Էգ.). աղջիկ աշակերտ, սան:
- Discípulus-li (ար.). աշակերտ, ձեռնասուն, ամոխսախ:
- Discíssus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Discíndo.
- Disclúdo (Զրգ. Claudio արհ.). առանձինն փակեմ, բաժանեմ, զատանեմ, անջատեմ:
- Disclúsus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Disclúdo.
- Disco-scis, didici-scere (Զրգ.). ուսանիմ, տեղեկանամ, հմուտ լինիմ, իմանամ:
- » disco fidibus. ուսանիմ վին հարկանել:
- Discóctus-ta-tum (անշ.). կրկին եփեալ, կսկուծ:
- Discolor-óris (անշ.). գունակ գունակ, գոյնագոյն, երկն երկն:
- Discondúcit-cébat (Դճգ. Condúcit արհ.). չգայ 'ի դէպ, չվայելէ, ինչ ոչ օգնէ:
- Disconvénio (Կլտ. Convénio արհ.). չմիաբանիմ, անպատշաճ լինիմ, հակառակիմ:
- Discordábilis-le (անշ.). անպատեհ, անդէպ, հակառակասէր, անմիաբան:
- Discórdans - ántis (Էյթ.). այլակերպ, աննման, անմիաբան:
- Discórdia-ae (Էգ.). գժտութիւն, անմիաբանութիւն, երկպառակութիւն, հակառակութիւն:
- Discordiósus - sa - sum (անշ.). կոռեցող, կռուարար, հակառակասէր:
- Discórdo-das-dávi-dátum-dáre (Կլտ.). չմիաբանիմ, աննման լինիմ, երկբանիմ:

Discors - córdis (աճ. }
Discrepans-ántis (-tissimus) } աճ.

անմիաբան, այլակերպ, հա-
կառակ, երկպառակ, աննման :

Discrepántia - ae }
Discrepátio - ónis } էժ. անմիաբա-
նութիւն, այլակերպութիւն
կարծեաց :

Discrépito (Crépito աբ.) էաճ. }
Discrepo-pávi-pátum (Crepoaբ.) }
լլ. չմիաբանիմ 'ի կարծիս,
հակառակեմ, երկպառակ լի-
նիմ, անմիաբանիմ :

Discréte (Աբ.) . առանձինն, մի առ
մի, ուրոյն ուրոյն, որիչ որիչ :

Discrétio - ónis (էժ.) . որոշումն,
անջրպետութիւն, խտիր, ան-
շատումն, ընտրողութիւն :

Discrétus - ta - tum (աճ. Դրէ.) .
Տես Discérno.

Diserimen - minis (լլ.) . զանա-
զանութիւն, խտիր, ընտրու-
թիւն, որոշումն, վտանգ, տագ-
նապ, մարտ, կռիւ :

Discrimínatim (Աբ.) . այլազգ,
այլազգագոյնս, ուրոյն :

Discrimino (Դր. Կր. Crímino աբ.) .
անջատեմ, զատուցանեմ, ըն-
տրեմ, խտրեմ, որոշեմ :

Discrúcio (Դր. Կր. Crúcio աբ.) .
տանջեմ, լլկեմ, չարչարեմ :

Discúbitus - us. (աբ.) . բազմելն
'ի սեղան, ընկողմանումն :

Discúmbo - bis - cúbui - cúbitum
- bere (լլ.) . բազմիմ 'ի սե-
ղան, ընկողմանիմ :

Discuneátus - ta - tum (աճ.) . հերձ,
ձեքեալ, պատառեալ :

Discúpio (Դր. Կ. Cúpio աբ.) . ցան-
կանալով ցանկամ, բաղձամ,
յոյժ փափաքեմ :

Discúrro (լլ. Կ. Carro աբ.) . այսր
անդր ընթանամ, ճառ արկեալ
խօսիմ, ճառեմ :

Discursátio - ónis }
Discúrsio - ónis } էժ. արշա-
անք, ասպատակ, զնացք :

Discúrso (լլ. Կ. Curso աբ.) . այսր
անդր ընթանամ, վազվազեմ :

Discúrsus - us (աբ.) . գնացք, ար-
շաւան, ասպատակ :

Discus - sei (աբ.) . սկաւառակ,
սկուտեղ, անիւ լուսաւորաց :

Discússio - ónis (էժ.) . թօթա-
փումն, տատանումն, սասա-
նումն, քննութիւն, խոյզ և
խնդիր, վիճումն :

Discússor - óris (աբ.) . քննիչ, փոր-
ձիչ, վիճող, կագեցող, բա-
նակռիւ :

Discússus - sa - sum (աճ. Դր. Կ.) .
Տես Discútio.

Discútio - cússi - cússum (Դր. Կ.
Quátio աբ.) . կռուիմ, բանա-
կռիւ լինիմ, վիճեմ, թօթա-
փեմ, տատանեմ, ցրուեմ, վա-
րատեմ, մերժեմ, վարեմ :

Disérte - tius - tissime }
Disértim } Աբ. ճար-
տարախօսութեամբ, յայտնա-
պէս, յստակագոյնս, մի առ մի,
ուրոյն ուրոյն :

Disértus - ta - tum (- tior - tissimus)
աճ. ճարտարաբան, ճարտա-
րախօս, ճոռոմարան :

Disjécto (Դր. Կ. Jacto աբ.) . վատ-

ներմ, ցրուեմ, կորուսանեմ,
վարատեմ, փարատեմ:

Disjéctus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Disjicio.

Disjicio (նբգ. Jácio արմ.). ցրուեմ,
ցանեմ, վարատեմ, փարատեմ,
վատանեմ, սպառեմ:

Disjunctim (ճբ.). ուրոյն, զատ,
առանձինն, որիչ:

Disjunctio - ónis (խգ.). անջա-
տուցն, բաժանուցն, որոշուցն,
անջրպետութիւն:

Disjunctivus-va-vum (աշ.). ան-
ջատիչ, զատիչ:

Disjunctum - ti (չգգ.). զատիչ
առաջարկութիւն:

Disjunctus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Disjungo.

Disjunctus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աշ. զատեալ, անջա-
տեալ, բաժանեալ, հեռաւոր,
հեռի:

Disjungo (նբգ. Jungo արմ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, մեկնեմ,
զատանեմ, քակեմ:

Dispándo (նբգ. Pando-dis արմ.).
պարզեմ, տարածանեմ, ընդար-
ձակեմ, լայնեմ, երկայնեմ,
ձգեմ:

Dispánsus-sa-sum (անց. դբբ.).
Տես Dispándo.

Dispar-ris (աշ.). աննման, այլա-
կերպ, անհասարար, ազգի
ազգի, պէսպէս, անպոյգ:

Disparátio - ónis (խգ.). անջա-
տուցն, բաժանուցն, մեկնու-
թիւն, որոշուցն, անջրպե-
տութիւն:

Disparátus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Disparo.

Disparo (նբգ. Paro արմ.). ան-
ջատեմ, բաժանեմ, որոշեմ,
զատանեմ, մեկնեմ, անջրպե-
տեմ, ընտրեմ, խտրեմ:

Dispéctus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Dispício.

Dispéllo, dispuli (նբգ. Pello արմ.).
մերժեմ, փախուցանեմ, ցա-
նեմ, ցրուեմ, ցիր և ցան առ-
նեմ, վարատեմ:

Dispendiósus - sa - sum (աշ.).
բազմածախ, մեծասպաս, ծան-
րագին, վնասակար:

Dispéndium - ii (չգգ.). ծախք,
վնաս, կորուստ, տոյժ, տու-
գանք:

Dispéndo-di (նբգ. Pendo արմ.).
կախեմ, պարապեցուցանեմ
'ի վործ, աշխատեցուցանեմ,
տարածանեմ, պարզեմ:

Dispensátio - ónis (խգ.). բաշ-
խուցն, բաժանուցն, մատակա-
րարութիւն, տեսչութիւն,
խնամակալութիւն, տնտեսու-
թիւն, տնօրէնութիւն:

Dispensátor-óris (ար.). բաշխիչ,
մատակարար, տնտես, հոգա-
բարձու, գործակալ, տեսուչ,
վերակացու, ոստիկան:

Dispénso (նբգ. Penso արմ.). ծա-
խեմ, սպառեմ, զծախոն վճա-
րեմ, մատակարարեմ, հոգամ,
բաշխեմ, բաժանեմ:

Disperditio - ónis (խգ.). ցրուցն,
վատնութիւն, կործանուցն,
ջնջուցն:

Dispérditus-ta-tum (անց. ԴԵՐՔ՝).

Տես Disperdo.

Disperdo (ԶԵԳ. Perdo արհ.). ցա-
նեմ ցրուեմ, վատնեմ, սպա-
ռեմ, ծախեմ:

Disperéo (զգ. Peréo արհ.). աւե-
րիմ, կորնչիմ, կործանիմ,
թշուառանամ:

disperéam. Իցի՛ւ թէ մեռա-
նէի, կորիցէ՛ օրն յորում ծնայ:

dispérii. հատի զյոյս իմ, ան-
յոյս եղէ, յուսահատ լեալ եմ:

Dispérgeo (ԶԵԳ. Spargo արհ.).
սփռեմ, տարածանեմ, ցիր և
ցան առնեմ, ցրուեմ, ցանեմ:

Dispersé } Պէ. ցան և ցիր,
Dispersim } վայրավատին, աստ անդ, ա-
ռանձինն, ուրոյն, 'ի տեղիս
տեղիս, 'ի սփռուս:

Dispérsus-sa-sum (անց. ԴԵՐՔ՝).
Տես Dispergeo.

Dispérsus-us (արհ.). սփռումն,
սփռուք, ցրումն:

Dispértio (ԶԵԳ. Pártio արհ.) Կա՛մ

Dispértior (Կար. Pártior արհ.)
անջատեմ, զատուցանեմ, բա-
ժանեմ, բաշխեմ, վիճակե-
ցուցանեմ:

Dispartitus-ta-tum (անց. ԴԵՐՔ՝).

Տես Dispértio և Dispértior.

Dispéscō-scui (ԶԵԳ. Posco արհ.).
բաժանեմ, զատանեմ, անջա-
տեմ, որոշեմ, անջրպետեմ:

Dispício (ԶԵԳ. Aspicio արհ.).
այսր անդր հայիմ, խոկամ,
խորհիմ, նկատեմ, նշմարեմ,
տեսանեմ:

Displicens - éntis (Էյծ.). չա-
խորժական, անհաճոյ, տալ-
տուկ, դժկամակ, տհաճ:

Displicéntia-ae (ԷԳ.). չախարժու-
թիւն, դժկամակութիւն, ձան-
ձրոյթ, տաղտկութիւն, տհա-
ճութիւն, դժգոհութիւն:

Displaceo (զգ. Pláceo արհ.). հա-
ճոյ չլինիմ, տհաճիմ, խոժո-
ռիմ, չար թուիմ, դժկամակ
դժգոհ լինիմ:

Displódo (ԶԵԳ. Plodo արհ.). պայ-
թիմ, պարպատիմ, հերձանիմ,
ճեղքիմ:

Displósus-sa-sum (անց. ԴԵՐՔ՝).
Տես Displódo.

Dispólio (ԶԵԳ. Spólio արհ.). մեր-
կացուցանեմ, կապտեմ, կո-
ղոպտեմ, տեռազերծ առնեմ:

Dispóno (ԶԵԳ. Pono արհ.). կար-
գեմ, կարգաւորեմ, յարգա-
րեմ, կազմեմ, զետեղեմ, յօ-
րինեմ, կանոնեմ:

Dispósitē - tissime (Պէ.). կար-
գաւ, ըստ կարգի, կանոնեալ
կարգօք:

Dispositio - ónis (ԷԳ.). կարգ,
կարգումն, կարգաւորութիւն,
յարգարումն, յորինուածու-
թիւն:

Dispósitor - óris (արհ.). կարգիչ,
ուղղիչ, բաշխիչ:

Dispósitus-ta-tum (անց. ԴԵՐՔ՝).
Տես Dispóno.

Dispósitus-ta-tum (-sítior) աս-
կարգաւոր, յորինեալ, յարմա-
րեալ, կանոնեալ, պատշաճ,
դիպօղ, դիպան:

Dispudet - púduit (Դճ. Pudet արժ.)։ զամօթի հարկանիմ, շառագունիմ, կարիյոյթամաւ չեմ, յամօթ լինիմ։

Dispúlsus-sa-sum (աշ. ԴԷ.)։ Տես Dispello.

Dispunctio-ónis (ԷԳ.)։ ջնջումն, եղծումն, հաշիւ, համար։

Dispungo-nxi (ՆԴԴ. Pungo արժ.)։ 'ի համար արկանեմ, համարեմ, հաշուիմ, թուեմ։

Disputábilis-le (աշ.)։ կռուական, երկբայական, խնդրական, անյայտ։

Disputátio-ónis (ԷԳ.)։ վիճումն, բանակռուութիւն, մաքառումն, պայքար, կազ։

Disputatiúncula-ae (ԷԳ.)։ համառօտ բանակռուութիւն։

Disputátor - óris (ար.)։ վիճող, բանակռիւ, կաղեցող, հակառակորդ։

Disputátrix-ricis (ԷԳ.)։ կին կաղեցող։

Disputo (չլտ. Puto արժ.)։ վիճիմ, բանակռիւ լինիմ, մաքառիմ, կազեմ, պայքարեմ, ճառ արկեալ խօսիմ, ճառեմ։

Disquíro (ՆԴԴ. Quaero արժ.)։ հետազօտեմ, խուզեմ, յուզեմ, որոնեմ, խիլ արկանեմ։

Disquisítio-ónis (ԷԳ.)։ հետազօտութիւն, խոյզ, խնդիր, հարցափորձ, քննութիւն, մաքառումն, պայքար, վիճումն։

Disrúmpo (ՆԴԴ. Rumpo արժ.)։ անդամ անդամ յօշեմ, բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ։

Disseco (ՆԴԴ. Seco արժ.)։ մանկ մանր հատանեմ, մանրեմ, յօշեմ, պատառեմ 'ի մասունք։

Disséctus-ta-tum (աշ. ԴԷ.)։ Տես Disseco.

Dissémino (ՆԴԴ. Sémino արժ.)։ սփռեմ, ցիր աստ անդ, տարածանեմ, սերմանեմ։

Dissénsio-ónis (ԷԳ.)։

Dissénsus-us (ար.)։ } չմիաբանութիւն, երկպառակութիւն, զժտութիւն։

Dissentáneus-ea-um (աշ.)։ անամիաբան, հակառակ, հակառակասէր։

Dissentio (չլտ. Séntio արժ.)։ հակառակիմ, չմիաբանիմ, դիմակալ լինիմ, ընդդէմ կամ։

Dissépio (ՆԴԴ. Sépio արժ.)։ ցանկեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ, անջատեմ, որոշեմ, անջուպետեմ, բաժանեմ։

Disséptum-ti (չլտ.)։ ցանկ, որմաճ, արգելոց, արգելան։

Disserénat (Դճ. Seréno արժ.)։ պարզ լինի, յստակի օղն։

Dissero-sérui-sértum (չլտ. Sero - ris արժ.)։ խօսիմ, ճառ արկանեմ, ճառեմ, զըսողում բանիւք անկանիմ, խօսակից լինիմ, վիճեմ, մաքառիմ։

Dissero - situm (ՆԴԴ. Sero - ris արժ.)։ ցանեմ, սերմանեմ, տարածանեմ, սփռեմ։

Dissérpo (չլտ. Serpo արժ.)։ հեղում, վեղում, հոսիմ, սփռիմ, ձղիմ, ծաւալիմ, ընդարձակիմ, տարածանիմ, ճարակիմ։

Dissertatio-ónis } էփ. Ճառ, խօսք,
Dissértio-ónis } էփ. Ճառ, խօսք,

բանակցութիւն, ճառագրութիւն :

Dissérto - tas - távi - tátum - táre (չգփ). Ճառ արկեալ խօսիմ, ճառեմ, բանակոխեմ՝ բանընդդէմ լինիմ, ընդդիմաբանեմ, վիճեմ, մարտաւիմ :

Dissidens-éntis (ճշթ). անմիաբան, հակառակասէր, օտարուումն, հերձուածող :

Dissidentia - ae (էփ). գժտութիւն, երկպառակութիւն, անմիաբանութիւն :

Dissideo (չգփ. Sédeo արժ). հեռի լինիմ, բացարձակ եմ, չմիաբանիմ, հակառակիմ :

Dissidium - ii (չգփ). չու, երթ, մեկնութիւն, բաժանումն, գտուցումն, երկպառակութիւն, գժտութիւն :

Dissilio (չգփ. Sálío արժ). ուսուանեմ, վազվազեմ :

Dissimilis-le (- mílior - illimus) ած. աննման, այլակերպ, զանազան, ազգի ազգի, այլազգի, պէսպէս, այլազոյն :

Dissimiliter (ձէփ). այլազոյն, այլազգազոյն, այլազունակ :

Dissimilitúdo - dinis (էփ). աննմանութիւն, խտիր, զանազանութիւն :

Dissimulánte (ձէփ). կեղծաւորութեամբ, կեղծս 'ի կեղծս, կերպարանօք, նենգութեամբ, խաբէութեամբ, 'ի ծածուկ, գաղտ, գաղտուկ, լռելեայն :

Dissimulántia-ae } էփ. կեղծաւորութիւն,
Dissimulátio-ónis } էփ. կեղծաւորութիւն, կեղծիք, կերպարանութիւն, մեղմեխանք :

Dissimulátor-óris (ար). կեղծաւոր, կերպարանող :

Dissimulátus-ta-tum (առջ. Դրբ). Տես Dissimulo.

» ex dissimulátio. գաղտ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, լռելեայն, զանխլաբար, զանխուլ :

Dissímulo (նրգփ. Símulo արժ). կեղծաւորիմ, կերպարանիմ, պատճառիմ, պարտաւանդեմ, ընդ չտես առնեմ :

Dissipábilis-le (ած). ցրուեալ, ցիր և ցան :

Dissipátio-ónis (էփ). ցրումն, վատնութիւն, կոտորած, հարուած, վարատումն :

Dissipátus - ta - tum (առջ. Դրբ). Տես Dissipo.

Díssipo - pas - pávi - pátum - páre (նրգփ). ցանեմ, ցրուեմ, ցան և ցիր առնեմ, վարատեմ, փարատեմ, 'ի փախուստ դարձուցանեմ, վանեմ :

Díssitus - ta - tum (առջ. Դրբ). Տես Dissero.

Díssitus - ta - tum (ած). հեռի, հեռաւոր, հեռաձիգ, բացական, բացարձակ, բացաձիգ :

Dissociábilis - le (ած). զատական, զատ, զատեալ, անջատեալ, անմիաբան, հակառակ :

Dissociátio - ónis (էփ). բաժանումն, անջատումն, որոշումն, հակառակակրութիւն, դժկա-

մակութիւն , չկամութիւն ,
չխորժութիւն :

Dissociátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).
Տես Dissócio.

Dissócio (ԶԵԳ. Sócio առ. Բ.). բա-
ժանեմ , անջատեմ , քակեմ ,
քակտեմ , զատանեմ , որոշեմ :

Dissolúbilis-le (առ. Բ.). լուծանե-
լի , դիւրալոյծ , դիւրաքակ ,
զատական :

Dissolúte (ՎԵԲ.). զեղխութեամբ ,
անառակութեամբ , անփու-
թութեամբ , յանհոգս , թու-
լութեամբ :

Dissolútio-ónis (ԷԳ.). լուծումն ,
քակտումն , քակումն , արձա-
կումն , բաժանումն :

» dissolútio ánimí և մ. mórur.
ապականութիւն բարուց , զե-
խութիւն , լկտութիւն , անա-
ռակութիւն ցոփութիւն :

Dissolútus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).
Տես Dissólvo.

Dissolútus-ta-tum' (- tior-tissi-
mus) առ. ապականեալ , լկտի ,
անժոյժ , անառակ , զեխ , ար-
ձակերատանակ , ստահակ :

Dissólvo (ԶԵԳ. Solvo առ. Բ.). լու-
ծանեմ , անջատեմ , արձակեմ ,
քակեմ , առեղծում , բեկանեմ ,
խորտակեմ , հատուցանեմ ,
վճարեմ :

Díssono (ԶԵԳ. Sono առ. Բ.). չմիա-
բանիմ , հակառակիմ :

Díssonus - na - num (առ. Բ.). ան-
միաբան , հակառակ , այլա-
կերպ , զանազան :

Dissors-órtis (առ. Բ.). մերժեալ 'ի

ժառանգութենէ , ազգի ազգի ,
պէսպէս :

Dissuádeo (ԶԵԳ. Suádeo առ. Բ.).
կասեցուցանեմ , շրջեմ 'ի խոր-
հրդոց , հրաժարեցուցանեմ ,
յետա դարձուցանեմ :

Dissuásio - ónis (ԷԳ.). յոժարե-
ցութիւն 'ի հակառակն :

Dissuásor-óris (առ. Բ.). հրաժարե-
ցուցիչ , կասեցուցիչ :

Dissuávior (ՀԵԲ. Suávior առ. Բ.).
գորովալիւր սիրով համբուրեմ ,
համբոյր ստամ խանդաղատու-
թեամբ :

Dissúlto (ԶԵԳ. Salto առ. Բ.). ոս-
տոստեմ , վազվազեմ :

Dissuo (ԶԵԳ. Suo առ. Բ.). քակեմ
զկարանն :

» dissuo amicitias. քակեմ ' լու-
ծանեմ զբարեկամութիւն , կո-
ղաքակ լինիմ :

Dissútus - ta - tum (առ. ԴԵԲ.).
Տես Dissuo.

Dissýllabus-ba-bum (առ. Բ.). եր-
կավանի , երկվանդեան :

Distans-ántis (առ. Բ.). հեռաւոր ,
հեռի , բացարձակ , բացաձիգ ,
բացական , ազգի ազգի , պէս-
պէս , զանազան , աննման :

Distántia-ae (ԷԳ.). հեռաւորու-
թիւն , բացարձակութիւն ,
անջրպետ , խտիր , զանազա-
նութիւն :

Disténdo-di (ԶԵԳ. Tendo առ. Բ.).
տարածեմ , պարզեմ , ձգեմ , եր-
կայնեմ , լայնեմ , ընդարձակեմ :

Disténtio - ónis (ԷԳ.). տարա-
ժումն , ձգտումն , այտուժն :

Disténto (նրգ. Ténto արժ.). պարզեմ, ձգտեմ, երկայնեմ, լայնեմ, ընդարձակեմ, տարածանեմ, տարածեմ:

Disténtus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Disténdo և Distineo.

Disténtus-ta-tum (-tior) անց. ձիգ և պարզ, տարած, լայնալ, լի, զեղուհ, թաթաղուհ:

Distérmino (նրգ. Término արժ.). բաժանեմ, զատահեմ, անջատեմ, անջրպետեմ, որոշեմ:

Distérminus-na-num (անց.). բաժանեալ, զատեալ, զատ, անջատեալ, ուրոյն:

Distero (նրգ. Tero արժ.). մանրեմ, փշրեմ, լեսում, մանրհատահեմ, յօշեմ:

Distichon-chi (զգ.). սովեքերովն երկկարգեան:

Distilláriu-rii (ար.). կաթեցուցիչ, մզիչ, զտիչ:

Distillátio-ónis (խգ.). մզումն, զտումն, հարբուխ, դում, հոսում:

Distillo (զգ. Stillo արժ.). կաթեմ, ծորեմ, հոսեմ, լինիմ շիթ շիթ:

Distincte-tius (Վբ.). մի առ մի, ուրոյն ուրոյն, յայտնապես, յայտնի, յատկագոյնս, կարգաւ, կարգ ըստ կարգի:

Distinctio-ónis (խգ.) } զանազան
Distinctus-us (ար.) } նութիւն, խափր, որոշումն, անջրպետութիւն:

Distinctus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Distínguo.

Distinctus-ta-tum (-tior) անց. զատ, ուրոյն, որիշ, յատուկ:

Distíneo (նրգ. Téneo արժ.). ի բացեայ առնեմ, մեկուսացուցանեմ, բաժանեմ, անջատեմ, զատահեմ, արգելում, խափան լինիմ, խափանեմ:

Distínguo (նրգ. Tingo արժ.). խտրեմ, որոշեմ, զանազանեմ, նկատեմ, նշմարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, նկարակերտ յօրինեմ:

Disto-stiti-stitum (զգ. Sto արժ.). հեռի՝ բացարձակ լինիմ, զանազանիմ:

Distórqueo (նրգ. Tórqueo արժ.). ոլորեմ, գալարեմ, գելում, թիւրեմ, մանեմ:

Distórsio-ónis (խգ.). գելումն, գալարումն, ոլորումն, մանումն, մանում:

Distórtus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Distórqueo.

Distórtus-ta-tum (-tior-tíssimus) անց. գալարեալ, գելեալ, թիւր, ծուռ, ծամածուռ:

Distráctio-ónis (խգ.). բաժանումն, անջատումն, որոշումն, վաճառումն, վաճառք:

Distráctus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Distráho.

Distráctus-ta-tum (-tior-tíssimus) անց. բաժանեալ, անջատեալ, վաճառեալ, արգելեալ, խափանեալ, անմտադիր:

Distráho (նրգ. Traho արժ.). բաժանեմ, զատահեմ, անջատեմ, որոշեմ, յերկարեմ, ձգեմ, ար-

գելում, խափանեմ, վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ, օտարացուցանեմ:

Distribuo (Զրգ. Tribuo աբմ.). բաշխեմ, բաժանեմ:

Distribúte - tius (Աբ.). մի առ մի, մի ըստ միոջէ, ուրոյն ուրոյն, առանձինն:

Distribútio - ónis (Էգ.). բաշխումն, բաժանումն, զատուցումն, բաժին:

Distribútor-óris (աբ.). բաշխիչ, բաժանարար, մատակարար:

Distribútus-ta-tum (առգ. Դրբ.). Տես Distribuo.

Districte-tius-tissime (Աբ.). սերտիւ, սնձկագոյնս, խստիւ, ճշգիւ:

Distríctus-ta-tum (առգ. Դրբ.). Տես Distingo.

Distríctus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. նեղ, անձուկ, խիստ, սաստիկ, անաչառ, դժնդակ:

Distríngo (Զրգ. Stringo աբմ.). պնդեմ, ճնշեմ, բռամբ ունիմ, արգելում, խափան լինիմ:

Disturbátio - ónis (Էգ.). քանդումն, կործանումն, աւեր, ջնջումն:

Disturbátus-ta-tum (առգ. Դրբ.). Տես Distúrbo.

Distúrbo (Զրգ. Turbo աբմ.). կործանեմ, քանդեմ, տապալեմ, փլուզանեմ, աւերեմ, քակեմ, խառնակեմ, շփոթեմ, խռովեմ, յուզեմ:

Disýllabus-ba-bum (ած.). երկվանդեան, երկավանկ:

Ditátus-ta-tum (առգ. Դրբ.). Տես Dito.

DitESCO-scis-scere (չլթ.). մեծանամ, ընչաւէտանամ, ընչաւէտ լինիմ:

Dithyrámbeus-ca-cum (ած.). երկադուռն մեծավերջից:

Dithyrámbeus - bi (աբ.). երկադուռն մեծավերջ, ազգ ինչ չափով բանից:

Dítio-ónis (Էգ.). վիճակ, իշխանութիւն, տէրութիւն, պետութիւն:

Dito-tas-távi-tátum-táre (Զրգ.). մեծացուցանեմ, ճոխացուցանեմ, ընչաւէտ գործեմ:

Diu (Աբ.). 'ի տուէ, զտիւ, զցերեկ, ընդ երկար:

» diu noctúque. 'ի տուէ և 'ի գիշերի, զտիւ և զգիշեր, զցայգ և զցերեկ:

Dium-ii (չլթ.). օդ, այեր օդեղէն, երկինք, եթեր:

» sub dio կամ dium. բացօթեայ, բացօթեագ, 'ի բացի:

Diuréticus-ca-cum (ած.). բացիչ, մղիչ միզի:

Diurnum-ni (չլթ.). օր ըստ օրէ գիր, օրագիր, յիշատակագիր:

Diurnus-na-num (ած.). առօրեայ, միօրեայ, օրական:

Dius-ia-ium (ած.). աստուածական, աստուածեղէն, երկնաւոր, ընտիր, չնաշխարհիկ:

Diútinus-na-num (ած.). հանապազորդ, տւական, սնընդհատ, մնացական:

Diútius - tissime (Աբ.). ընդ եր-

կար, ընդ ժամանակս բազումն,
 ժամն ձիզս, հարուստ ժամն :

Dinturnitas-tátis (իգ.). հանա-
 պազորդութիւն, տեականութիւն,
 մշտնջենաւորութիւն :

Dinturnus-na-num (- nior) ած.
 երկայնաձիգ, տեական, ան-
 ընդհատ, մնացական :

Diva-ae (իգ.) դիցանոյշ, դիւ-
 ցակին :

Divárico (նրգ. Várico աբգ.).
 բաժանեմ, անջատեմ, որոշեմ,
 պարզեմ, ընդարձակեմ, լայ-
 նեմ, երկայնեմ :

Divéllo (նրգ. Vello աբգ.). ար-
 մատաքի խլեմ, կորզեմ, փե-
 տեմ, պատառեմ :

Divéndo (նրգ. Vendo աբգ.). վա-
 ճառակուր առնեմ, վաճա-
 ռեմ, տամ օտարի :

Divérbero (նրգ. Vérbero աբգ.).
 զան հարկանեմ, բախեմ, ծե-
 ծեմ, ձաղկեմ, կոծեմ :

Divérbium-ii (զգ.). բանակցու-
 թիւն, խօսակցութիւն :

Diverse-sius-sissime (Վբ.). յայլ
 և այլ մասունս, այլազգա-
 դոյնս, պէսպէս օրինակաւ :

Diversitas - tátis (իգ.). խտիր,
 զանազանութիւն, այլակեր-
 պութիւն :

Diversitor - óris (աբ.). պանդո-
 կապետ, աշխարհաւանդիկ,
 ասպնջական, վանատու :

Diversor (հր. Versor աբգ.). ա-
 զանիմ, երեկօթս առնեմ,
 իջնեմ, լուծանիմ :

Diversor-óris (աբ.). հիւրընկալ,

հիւրասէր, վանատուր, վա-
 նաւոր :

Diversória tabérna - ae (իգ.).

իջւան, պանդոկի, օթեւան :

Diversoriolum-li (զգ.). փոքրիկ

պանդոկի, իջավան, օթեվան,
 օտարանոց, բնակութիւն :

Diversorium-ii (զգ.). պանդոկի,

օթեվան, իջեւան, օտարա-
 նոց, բնակութիւն, վանք :

Divérsus-sa-sum (-sior-síssimus)

ած. զատ, որիշ, ուրոյն, հա-
 կառակ, ազգի ազգի, զանա-
 զան, պէսպէս, աննման :

Diverticulum-li (զգ.). խոտոր-

նակ ճանապարհ, խոտորուծն
 'ի բանս, պատճառանք, բաղ-
 բաղալք, բարրանք :

Divérto (զգ. Verto աբգ.)

Divértor (հր. Vektor աբգ.)

խոտորիմ, օթեվտնս առնեմ, ա-
 զանիմ, լուծանիմ :

Dives - vitis (dítior, dílíssimus)

ած. մեծատուն, ընչաւէտ, ըն-
 չաշատ, ճոխ, առատ, յորդ :

Divexátio-ónis (իգ.). լլկանք,

հարստահարութիւն, վիշտք,
 տառապանք, նեղութիւն,
 ձանձրոյթ, տաղտուկ :

Divexátus-ta-tum (անգ. ԴԵՔ.).

Տես Divéxo.

Divéxo (նրգ. Vexo աբգ.). նեղեմ,

հարստահարեմ, տառապեցու-
 ցանեմ, լլկեմ, խուեմ, չարչա-
 րեմ, տանջեմ :

Dívdo - dis - vísi - vísum - vídere

(նրգ.). բաժանեմ, զատանեմ,
 անջատեմ, հերձանեմ, ճեղ-

քեմ, բաշխեմ, հաղորդ առնեմ, հաղորդեմ :

Dividuus-ua-uum (ած.) . բաժանելի, բաժանական, զատական :

Divina-ae (իգ.) . վհուկ, ջատուկ, հարցուկ, ըղձապատում :

Divinatio-ónis (իգ.) . դիւթուութիւն, ըղձութիւն, հմայութիւն, գուշակութիւն :

Divinátus-ta-tum (անց. դբբ.) . Տես Divino.

Divine (Վբ.) . ըղձութեամբ, աստուածապէս, դիւթութեամբ, սքանչելապէս, գեղեցիկս :

Divinitas-tátis (իգ.) . աստուածութիւն, աստուածականն, աստուածեղէն զօրութիւն :

Divinitus (Վբ.) . 'ի անառնակողմն կուսէ, յաստուածուստ, յաստուածափոյս կողմանէ անտի, շնորհօքն լստուծոյ :

Divino - nas - návi - nátum - náre (նբբ. et չգ.) . գուշակեմ, ըղձանամ, հմայեմ, դիւթեմ, աւետեմ, մաղթեմ :

Divinus-na-num (-nior-níssimus) ած. աստուածեան, աստուածական, աստուածեղէն, սքանչելի, շնաշխարհիկ :

Divise } (Վբ.) . ուրոյն ուրոյն, առանձինն, զատ :

Divisio-ónis (իգ.) . բաժանումն, զատուցումն, բաշխումն :

Divisor-óris (ար.) . բաժանարար, բաժանող, բաժանիչ, բաշխիչ :

Divísus-sa-sum (անց. դբբ.) . Տես Divido.

Divísus-us (ար.) . զատուցումն, բաժանումն, բաշխումն :

Divítiae - árum (իգ.) . մեծութիւնք, մթերք, խնջք, ընչաւետութիւն :

Divórtium - tii (չգ.) . բաժանումն, անմիաբանութիւն, ապահարզան :

Divulgátus-ta-tum (անց. դբբ.) . Divúlgo.

Divulgátus-ta-tum (-tíssimus) ած. հրապարակեալ, համաշխարհական, հասարակաց :

Divúlgo (նբբ. Vulgo-gas արգ.) . հրապարակեմ, համբաւեմ, հռչակեմ, հռչակ հարկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ :

Divúlsus-sa-sum (անց. դբբ.) . Տես Divello.

Divum-vi (չգ.) . այելր օգեղէն, օգ, երկինք, եթեր :

» sub divo. բացօթեայ, 'ի բացի, բացօթեապ :

Divus-va-vum (ած.) . աստուածեղէն, աստուածական, աստուածային, երկնաւոր, սուրբ :

Divus-vi (ար.) . լստուած, աստուածականն, աստուածութիւն :

Do, das, dedi, datum, dare (նբբ.) . տամ, պարգևեմ, մատուցանեմ, շնորհեմ, թոյլ տամ, թողացուցանեմ :

» paucis dabo. կարճ 'ի կարճոյ ասացից, կարճառօտս կտրեցից, համառօտս հատից զքանն, զքաղումս սակաւութեանց, միանգամայն ասել :

Dóceo-ces-cui-ctum-cére (նբգ). ցուցանեմ, ուսուցանեմ, աշակերտեմ, վարդապետեմ, հրահանգեմ, կրթեմ, խելամուտ առնեմ, ծանուցանեմ:

Dócilis-le (-cilio- lissimus) աբ. հլու, հեղ, համբոյր, կրթելի:

Dócilitas-tátis (եգ). հլութիւն, հեղութիւն, ունկնդրութիւն:

Docte-tius-tissime (Վբ). իմաստնորար, իմաստութեամբ:

Dóctiloquus-ua-uum (աթ). ճարտարախօս, հրապարակախօս:

Doctor - óris (աբ). ուսուցիչ, վարդապետ, լաբունի:

Doctrína - ae (եգ). ուսումն, վարդապետութիւն, հրահանգք, կրթութիւն, գիտութիւն, իմաստութիւն:

Doctus-ta-tum (անգ. Դբբ). Տես Dóceo.

Doctus-ta-tum (-tior- tíssimus) աթ. գիտուն, իմաստուն, հանձարեղ, վարժեալ, կիրթ, հմուտ, տեղեակ, յաջողակ, ճարտար:

Documéntum-ti (չգ). ուսումն, վարդապետութիւն, առակօրինակի, օրինակ, կաղապար:

Dodrans-ántis (աբ). ինն ունկիք, երրորդ մասն չորրորդի:

• dodrans horae. երրորդ չորրորդն ժամու:

Dógma - matis (չգ). հրամանակարգ բան, վարդապետութիւն հաւատոյ, կանոն:

Dógmáticus-ca-cum (աթ). հրամանական, վարդապետական:

Dolabélla-ae (եգ). փոքրիկ տապար, փայտաստ:

Dolábra-ae (եգ). տապար, կացին, սակուր, քերիչ, դուր:

Dolátus - ta - tum (անգ. Դբբ). Տես Dolo.

Doléndus-da-dum (էյթ). ողբոց արժանի, աղի և ողորմ, ողբալի, ողորմելի, թշուառ:

Dolens-éntis (էյթ). ցաւագին, թախծալից:

Dolénter - tius (Վբ). ցաւագին անձամբ, նեղութեամբ:

Dóleo-es-lui-litum-ére (չգ). ցաւիմ, ցաւագնիմ, ցաւագնոտեմ, կարեկից լինիմ, մորմոքիմ, կսկծիմ:

Doliáris - re (աթ). կարասոյ, տակառի:

Doliárius - rii (աբ). տակառագործ, գործիչ փայտեղէն կարասոյ:

Doliolum-li (չգ). փոքրիկ կարաս, քանդուկ, տակառակ:

Dólum-lui (չգ). կարաս, տակառ, քանդուկ, սափոր, թակոյկ, կուժ:

Dolo-las-lávi-látum-láre (նբգ). մաքրեմ, յղկեմ, ողորկեմ, կոկեմ, քերեմ, հարթեմ:

Dolor-lóris (աբ). ցաւ, կսկծ, անձկութիւն, վիշտք, տառապանք, նեղութիւն:

Dolóse-sius (Վբ). խորամանկութեամբ, խաբէութեամբ, նինդաւ և մանկաւ, դաւաճանութեամբ:

Dolósus-sa-sum (աթ). խորա-

մանգ, խարուիկ, խաբերայ,
նենգաւոր, դաւաճան :

Dolus - li (ար.) . նենգ, նենգու-
թիւն, խաբէութիւն, դաւ,
դաւաճանութիւն, խաբանք,
պատրանք, մենքենայ, մանկ:
Domábilis-le (աթ.) . նուաճելի,
համբոյր :

Domátor-óris (ար.) . նուաճող,
յաղթող :

Domésticus-ca-cum (աթ.) . առ-
անին, ընտանի, ընտելակից,
մտերիմ, սիրելի, բարեկամ :

Domicilium - lii (չգ.) . բնակա-
րան, բնակութիւն, օթեւան,
յարկ, տուն :

Dómina-ae (եգ.) . տիկին, տան-
տիկին, բամբիշն :

Dóminans-ántis (-ántior) Էյթ.
իշխան, ձոխ, հարուստ, տէր,
պետ, տիրող, գլխաւոր :

Dominátio-ónis (եգ.) . տէրու-
թիւն, իշխանութիւն, կա-
լուածք, ստացուած, պետու-
թիւն, ձոխութիւն, հրամա-
նատարութիւն, վեհապետու-
թիւն, բռնակալութիւն :

Dominátor-óris (ար.) . իշխան,
հրամանատար, հրամանատու,
տէր, հարուստ, իշխան, պետ,
վեհապետ :

Dominátrix-ricis (եգ.) . տիկին,
իշխանակին :

Dominátus - us (ար.) . տէրու-
թիւն, իշխանութիւն, պե-
տութիւն, բռնաւորութիւն,
հարստութիւն, գլխաւորու-
թիւն, առաջնորդութիւն :

Dominicus-ca-cum (աթ.) . իշխա-
նական, պերճ, շքեղ, տէրու-
նական, տէրունեան :

» dominicus dies. տէրունական
օր, կիւրակէ, միաշաբաթի :
Domínium-ii (չգ.) . տէրութիւն,
սեպհականութիւն, ժառան-
գութիւն ընչից, ստացուածք :

Dóminor-náris-nátus-nári (հար.) .
տիրեմ, տիրանամ, իշխեմ,
թագաւորեմ, գեր 'ի վերոյ
լինիմ, նկուն գտանիմ :

Domínulus-li (ար.) . գոյզն իշ-
խան, իշխանորդի :

Dóminus-ni (ար.) . տէր, իշխան,
ազաւ, ձոխ, պետ, վեհա-
պետ, հարուստ :

Dómito (նրգ. Ito արգ.) . տակաւ
տակաւ նկուն առնեմ, մի
զմիոյ կնի նուաճեմ :

Dómitor - óris (ար.) . նուաճող,
յաղթող, ձաղիչ :

» dómitor equórum. ձիավարժ,
ձիաբոյժ, վարաւանդասպաս :

Dómitrix - ricis (եգ.) . կին նուա-
ձող՝ սանձահարիչ :

Domitúra - ae (եգ.) } նուաճու-
Dómitus - us (ար.) }
թիւն, նուաճումն :

Dómitus - ta - tum (անց. Դրգ.) .
Տես Domo.

Domo - mas - mui - mitum - máre
(նրգ.) . ընդ ձեւամբ նուաճեմ,
սանձահարեմ, 'ի համբոյր ա-
ծեմ, նկուն առնեմ, տիրեմ,
հնազանդեմ :

Domúncula-ae (եգ.) . սնիկ, խուղ,
հիւղ, խրճիթ :

Domus-us (իգ.). տուն , յարկ , բնակարան, բնակութիւն, ընտանիք, գերդաստան, ազգատոհմ, հայրենիք, բնագաւառ :
 › domi. առ տնին, 'ի տան, 'ի հայրենիս, խաղաղութեամբ :
 Donárium - rii (չգ.) } պարգև,
 Donátio-ónis (իգ.) } ընծայ, նուէր, տուրք :
 Donáticus-ca-cum (աթ.). պարգևական, շնորհական :
 Donativum - vi (չգ.). բաշխիչ զօրաց, պարգև զինուորաց, շնորհական ինչ, շնորհք :
 Donátor - óris (աթ.). պարգևատու, պարգևիչ, ընծայաւոր :
 Donátrix-ricis (իգ.). կին պարգևատու :
 Donátus-ta-tum (աեց. Դրբ.). Տեսу Dono.
 Donec (չգ.). մինչև, ցորժամ, մինչև ցայն վայր զի :
 Dono - nas - návi - nátum - náre (Իրգ.). պարգևեմ, բաշխիչ տամ, շնորհեմ, ընծայեմ, օժտաբեր ընծայատար լինիմ, թողում, թողլ տամ, արձակեմ :
 Donum-ni (չգ.). բաշխիչ, պարգև, ընծայ, նուէր, տուրք, պատարագ, ձիւր :
 Dorcas-cadis (իգ.). այծեամն, այծաքաղ, խարբուլ :
 Dóricus-ca-cum (աթ.). դորիկեան կարգ ճարտարապետութեան :
 Dórmio - is - ívi - ítum - íre } չգ.
 Dormisco - scis - scere } 'իրհեմ, 'իքուն լինիմ, գընովանկանիմ, ննջեմ :

› dórmio in utrámvis aurem. յապահովս 'իրհեմ, յապահովի լինիմ, յապահովանամ :
 Dormítio-ónis (իգ.). քուն, ննջ, ննջիւն, հանգիստ, մահ, օրհաս, վախճան :
 Dórmio (չգ. Ito աթ.). յաղուեսաքունս ննջեմ, ծանծաղագոյնս 'իրհեմ, անփոյթ լինիմ, յանհոգս կամ :
 Dórmitor - óris (աթ.). քնեած, քնեայ, քնասէր :
 Dormitório-rii (չգ.). սենեակ ննջելոյ, ննջարան, քնարան :
 Dormitórius-ia-ium (աթ.). քնածու, թմբերեցոյցիչ :
 Dorsuárius-ia-ium (աթ.). զրաստական, բռնական, դժուարաբառնալի :
 Dorsum-si (չգ.). թիկունք, ողն, քամակ, ուս, շալակ :
 › dorsum Apenníni. բարձրաբարձ բարձունք Ապեննին լեռանց :
 Dos-otis (իգ.). օժիտ, պաշտատական, վարձանք, կտիրք, բարք, բնութիւն, պատիւ, յարգ, առաքինութիւն :
 Dotális-le (աթ.). օժտական :
 Dotátus - ta - tum (աեց. Դրբ.). Տեսу Doto.
 Dotátus-ta-tum (-tíssimus) աթ. զարդարեալ, զարդարկոտ, պաճուճեալ, մեծացեալ :
 Doto-tas-távi-tátum-táre (Իրգ.). օժիտս տամ, օժտաբեր ընծայատար լինիմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ :

- Drachma-ae (խփ.). դրամ, դրամակշիռ :
- Draco-ónis (աբ.). վիշապ :
- Draconígena-ae (աբ. et խփ.). վիշապազունք :
- Drápeta-ae (աբ.). փախստական գերի :
- Dromas-ómadis (չլտ.). տաճիկ արուայիկ ուղտ :
- Drupa-ae } խփ. փակակութ ձեթ,
- Drypeta-ae } գորշախայտ ձիթապտուղ :
- Dryas-ýadis (խփ.). Վրիյադ, շահապետ մայրեաց :
- Duális-le (աթ.). երկուորական :
- » duális número-ri (աբ.). երկուորական թիւ, երկուորականութիւն, երկուութիւն :
- Dualismus - mi (աբ.). երկուութիւն սկզբանց, երկարմատեան աղանդ Մանիքեցւոց :
- Dúbie (Վլբ.). երկմտութեամբ, կարծեօք, կասկածանօք :
- Dubiósus-sa-sum } աթ. երկբայ-
- Dubitábilis-le } ական, յերկուական, անյայտ :
- Dúbitans-ántis (էյթ.). երկմիտ, երկբայ, վարանեալ :
- Dubitánter (Վլբ.). կասկածանօք, կարծեօք, երկմտութեամբ :
- Dubitátio-ónis (խփ.). երկբայութիւն, երկմտութիւն, տարակոյս, տարակուսանք, անյայտութիւն, վարանք :
- Dúbito - tas - távi - tátum - táre (չլտ. et Նբփ.). յերկբայս՝ յերկմիտս լինիմ, երկբայիմ, երկմահիմ, յերկուանամ, կասկա-
- ծեմ, ՚ի կասկածի լինիմ, վարանիմ, ՚ի վարան տարակուսիմտանեմ, տարակուսիմ :
- Dúbius-ia-ium (աթ.). յերկուական, երկբայական, երկբայ, անյայտ, երկմիտ, վարանեալ :
- Ducátus-us (աբ.). զօրավարութիւն, առաջնորդութիւն, վարչութիւն, դքսութիւն :
- Ducenárius-ia-ium (աթ.). երկերիւրոյ :
- Ducenárius - rii (աբ.). հրամանատար երկերիւր զօրաց, վերակացու հարկաց :
- Ducéni-nae-na (աթ.). երկերիւր, երկու հարիւր :
- Ducéntesima-ae (խփ.). յերկերիւրոց բաժն մի :
- Ducéntesimus-ma-mum (աթ.). երկու հարիւրորդ :
- Ducénti - tae - ta (աթ.). երկու հարիւր, երկերիւր :
- Ducénties (Վլբ.). երկերիւր անգամ :
- Duco-cis-uxi-uctum-cere (Նբփ.). տանիմ, առաջնորդեմ, ձգեմ, քարշեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, ՚ի տոկ ձգեմ, մեծարեմ, պատուեմ, առ պատուականս ունիմ, զրեմ, ընծայեմ, տամ :
- » duco fossam. փոս հատանեմ, գութ փորեմ և պեղեմ :
- » duco murum. պարիսպ շինեմ, պարսպեմ, որմով պատեմ :
- » duco te ex aere. ձուլեմ ՚ի պղնձոյ զպատկեր քո, դրօշեմ ՚ի նմանութիւն պղնձագործ պատկերի :

duco aetatem կամ vitam. ան-
ցուցանեմ զառուրս, կեանս
վարեմ :

duco uxorem. կին ածեմ՝ առ-
նեմ՝ առնում, ամուսնանամ :

duco parvi. դուղնաքեայ հա-
մարիմ :

duco pro nihilo. առ ոչինչ հա-
մարիմ, ոչինչ գրեմ :

duco laudi. գրեմ 'ի դրուա-
տիս :

Ductilis-le (ած.) . կռելի, կռռ,
տարածական :

aes ductile. կռած արուրի,
կռռ պղինձ :

Ductio-ōnis (եգ.) . վարչութիւն,
առաջնորդութիւն :

Ductito (նրգ. Ito աբ.) կամ } նրգ.
Ducto-tas-tāvi-tātum-tāre }

ստէպ վարեմ, յաճախագոյնս
առաջնորդեմ, այսր անդր տա-
նիմ, յաճեցուցանեմ :

Ductor-ōris (ար.) . առաջնորդ,
վարիչ, պետ, գլուխ, զօրա-
պետ, զօրագլուխ, զօրավար :

Ductus-ta-tum (առ. դրգ.) . Տես
Duco.

Ductus-us (ար.) . առաջնորդու-
թիւն, վարչութիւն, անջը-
ղեա, դիծ :

Dudum (կէ.) . փոքր մի յառա-
ջագոյն, սակաւիկ մի յառաջ,
արդ իսկ, այժմիկ, հարուստ
ժամանակք են, 'ի բազում
ժամանակաց հետէ, 'ի վա-
ղուց անտի :

Duellum-li (զգ.) . պատերազմ,
կռիւ, մարտ պատերազմի,

մենամարտ կռիւ, մենամար-
տութիւն :

Dulce-cius-cissime (կէ.) . քաղ-
ցրաբար, հաճութեամբ, ա-
խորժութեամբ :

Dulcédo-dinis (եգ.) . քաղցրու-
թիւն, անուշութիւն, հա-
ճոյք, ախորժութիւն :

Dulceo-ces-cui-cére } չգ. քաղ-
Dulcésco-scis-scere } ցրանամ, քաղցրեմ, 'ի քաղ-
ցրութիւն փոխիմ, քաղցր լի-
նիմ, անուշեմ :

Dulcia-iōrum (չգ.) . քաղցունք,
հանդերձանք շաքարի, բան-
դակք, շաքարամիրգք, պղա-
կունար :

Dulciculus-la-lum (ած.) . անու-
շակ, քաղցրախառն, քաղցրա-
համ, քաղցրեմ :

Dulcio - cis - cire (չգ.) . քաղցր
լինիմ, քաղցրանամ, քաղցրեմ,
'ի քաղցրութիւն փոխիմ, ա-
նուշեմ :

Dulcis-ce (-cior-cissimus) ած.
քաղցր, քաղցրահամ, անոյշ,
անուշահամ, հեշտական, ա-
խորժական, հաճոյ, բարեա-
րոյ, հեղ :

Dulciter (կէ.) . քաղցրութեամբ,
քաղցրաբար, հաճութեամբ,
ախորժութեամբ, ախորժելի
օրինակաւ :

Dulcitudō - dinis (եգ.) . անու-
շութիւն, քաղցրութիւն, հա-
ճոյք, ախորժութիւն :

Dum (չգ.) . մինչդեռ, իբրեւ,
յորժամ, մինչև, միայն թէ :

» expectábo dum véniat. սպա-
 սեցից՝ մինչեւ եկեսցէ :
 » dum ne. միայն թէ ոչ, թէ-
 պէտ է մի :
 » ágedum. ազէ, օն արիք, ժիր
 լերուք, հաւ պա, քաջ լեր :
 » tácedum. պապանձեաց, լուռ
 լեր, կարկեաց փիթերան լեր :
 Dumétum - ti (չլէ). մացառք,
 թաւուտք, փշուտ վայր,
 թուփք, թաւուտ խարձք,
 վախ, դուր, գահաւանդ :
 Dúmmodo (Վէ). միայն թէ,
 այնպէս զի :
 Dumósus-sa-sum (աժ). փշովք
 ցանկեալ, փշալից, թաւուտ :
 Dumtáxat } Վէ. միայն, էեթ,
 Duntáxat } լոկ, առանձինն :
 Dumus-mi (ար). փուշք, թուփ
 փշալից, մացառք :
 Duo-uae-uo (աժ). երկու :
 Duodécies (Վէ). երկոտասան
 անգամ, երկոտասանիցս :
 Duódecim (աժ). երկոտասան :
 Duodécimus - ma - mum (աժ).
 երկոտասաներորդ :
 Duodemillésimus - ma - mum
 (աժ). ինն հարիւրորդ ինս-
 ներորդ ութերորդ :
 Duodenárius-ia-ium (աժ). եր-
 կոտասաներորդ :
 Duodénus-na-num (աժ). երկո-
 տասան :
 Duodenonaginta (աժ). ութսուն
 է ութ :
 Duodeoctoginta (աժ). եօթա-
 նասուն է ութ :

Duodequadrágeni-nae-na } աժ.
 Duodequadráginta }
 երեսուն է ութ :
 Duodequingaginta (աժ). քա-
 ռասուն է ութ :
 Duodesexaginta (աժ). յիսուն
 է ութ :
 Duodetrícies (Վէ). քսան է ութ
 անգամ :
 Duodetríginta (աժ). քսան է
 ութ :
 Duodevicéni-nae-na } աժ. ութ-
 Duodeviginti }
 ևտասն, ութուտասն :
 Duoetvigésimus-ma-mum (աժ).
 քսաներորդ երկրորդ :
 Duplex - licis (աժ). կրկնած,
 կրկին, երկու, երկխօս, կեղ-
 ծաւոր, նենգաւոր, կերպա-
 րանաւոր, խաբեպատիր :
 » duplex pannus-ni (ար). կեր-
 պաս ստուար :
 Duplicatio-ónis (էժ). կրկնումն,
 յաւելումած :
 Duplicátus-ta-tum (աժ. ԴՐԷ).
 Տես Dúplico.
 Dupliciter (Վէ). կրկին, կրկնա-
 կի, երկպատիկ :
 Dúplico (ԶԷժ. Plico արժ). կրկ-
 նեմ, յաւելում, առաւելում,
 աճեցուցանեմ :
 Duplum-li (չլէ). կրկինն :
 » duplo major. առաւել քան
 զկրկինն :
 Duplus - la - lum (աժ). կրկին,
 կրկնեալ :
 Durábilis-le (-bíl) աժ. տեւա-
 կան, մնացական, հաստատուն :

Durácinus-na-num (աժ.) խիստ, կարծր, հաստատուն :

» cerasa, pèrsica durácina. հալիք տհասք, դեղձի կարծունք :

» durácinì fructus. պտուղի խակք, խակակութք :

Durátrix-rícis (եգ.) խստացուցիչ, կարծրացուցիչ :

Durátus - ta - tum (անգ. Դրէ.) Տես Duro.

Dure-rius-ríssime (ձէ.) խստութեամբ, խստիւ, շինականադոյնս, անհեղեղս, սաստիկ :

Durésco-scis-úrui-scere (չգտ.) խտանամ, կարծրանամ, քաբանամ, ուռանամ :

Dúritas-tátis (եգ.) կարծրութիւն, խստութիւն, պնդութիւն, հաստատութիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, դաժանութիւն :

Dúriter (ձէ.) խստիւ, խստութեամբ, անհեղեղս, շինականադոյնս, սաստիկ :

Durítia-ae } եգ. կարծրութիւն,
Durities-éi }

պնդութիւն, խստութիւն, դժ, զօրութիւն, սաստկութիւն, դժնդակութիւն, անաշուքութիւն, անգործութիւն :

Duriúsculus-la-lum (աժ.) փոքր մի կարծր, սակաւիկ մի խիստ :

Duro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ. et չգտ.) կարծրացուցանեմ, խտացուցանեմ, սոկամ, տանիմ, բերեմ, համբերեմ, կրեմ, տեւեմ, բաւեմ, կամ :

» duro labórem. հանդուրժեմ աշխատութեանց, ժոյժ ունիմ երկոց, տանիմ վաստակոյ :

Durus-ra-rum (- rior - rissimus) աժ. խիստ, կարծր, դաժան, դժնդակ, անհաշտ, անողորմ, անհամբոյր, վէս :

Duúmvir-ri (ար.) երկպետ, երկու արքա vel իշխանք :

Duumvirális-le (աժ.) երկպետական :

Duumvirátus-us (ար.) երկպետութիւն, երկուց արանց իշխանութիւն :

Dux - ucis (ար.) առաջնորդ, պետ, վարիչ, զօրավար, զօրագլուխ, զօրապետ, յուղարկաւոր, ուղեկից, իշխան, սեպուհ, դուքս :

Dynásta-ae } ար. ազատ, ուստանիկ,
Dynástes-tae } տէր, պետ, իշխան, ճոխ, հարուստ :

Dynastía-ae (եգ.) ճոխութիւն, հարստութիւն, տէրութիւն :

Dýpticum - ci (չգտ.) պարզեւ, վարձք, տրիսուր, ընծայ, ձիւր, նուէր, մրցանակ :

Dysentéria-ae (եգ.) հոսուցն որով վայնի, ախտ թանջից, թանջք :

Dysentéricus - ca - cum (աժ.) թանջակալ, թանջից :

Dyspnoéa-ae (եգ.) ծանրաշնչութիւն, ծանրութիւն շնչոյ :

Dyspnóicus-ca-cum (աժ.) ծանրաշնչեւ, ծանր շնչով :

Dysúria-ae (եգ.) միզազրաւ, միզազրաւութիւն :

E

E (ԵֵԵԵ). 'ի, յ (Եջու):

Ea (ԱԵ). անդր, յայն կողմն:

Eádem (ԱԵ). դարձեալ, միև-
անգամ, վերստին, ըստ նմին
օրինակի, նոյնպէս:

Eaprópter (չչէ). վասն որոյ vel
այնորիկ, յայն սակա, ուստի:

Eátenus (ԱԵ). յայնմ ժամա-
նակի, մինչ այս մինչ այն,
մինչև ցայն վայր՝ զի, ցայն
չափ, ցայնժամ:

Ebenum-ni (չչէ) | եբենոս, հնդիկ
Ebenus-ni (ԵԵ) | փայտ:

Ebibo (ԵԵԴ. Bibo աբօ). ըմպեմ
առանց չափոյ, ծծեմ, խմեմ,
քամեմ:

Eblándior (հոբ. Blándior աբօ).
գգուանօք 'ի համբոյր և 'ի
քծինս ածեմ, ցածուցանեմ,
ողորբեմ, կակղեմ:

Eblanditus-ta-tum (անց. ԴԵԵ).
Տես Eblándior.

Eboráriu-rrii (աբ). արուեստա-
դէտ փղոսկրոյ:

Eborátus-ta-tum } ած. կազմեալ
Ebóreus-ea-eum } 'ի փղոսկրոյ, փղոսկրեայ:

Ebrietas-tátis (ԵԴ). արբելիք,
արբեցութիւն, գինեհարու-
թիւն, գինեբրուք գինւոյ:

Ebriolátus-ta-tum } ած. գինե-
Ebriolus-la-lum } սել, գինեզէն, ընդ գինիս

մտեալ, արբշիռ, արբեալ:

Ebriósitas-tátis (ԵԴ). գինեբրուք
գինւոյ, արբշութիւն, արբե-
ցութիւն, գինեհարութիւն:

Ebriósus-sa-sum (- sior) ած.
գինեզէն, գինեմոլ, արբշիռ,
գինեսել:

Ebrius-ia-ium (ած). արբեալ,
արբշիռ, արբեցող, գինելից,
լի, զեղուն, առատ, յորդ:

Ebúllio (չչէ. Búllio աբօ). եռամ,
զեռամ, եփիմ, սնապարծիմ,
պանծամ:

Ebur-boris (աբ). փղոսկր, ժա-
նիք փղաց:

Eburátus-ta-tum (ած). փղոս-
կրեայ, կազմեալ 'ի փղոսկրոյ:

Ebúrneus-ea-eum (ած). փղոս-
կրեայ, սպիտակ յոյժ, պայ-
ծառ:

Ecástor (ճԵԵ). հաւատա՛ ինձ,
արդարեւ, ստուգիւ, ճշմար-
տիւ, Աստուած լիցի վկայ:

Ecce (ԱԵ). ահա, աւասիկ, ա-
հաւասիկ, աւաղիկ, ահաւա-
ղիկ, աւանիկ, ահաւանիկ:

» ecce me. ահաւասիկ եմ, աւա-
սիկ ես:

» ecce tibi. ահա քեզ, դա աւազիկ քո է :

» ecce rem. ահաուստիկ որպէս յանգ ելին իրքն :

» ecce autem, sed ecce. բայց ահա, յորժամ, յանկարծօրէն :
Eccere (ճջբ.). երդնում յանուն գիցն Ղեմետրեայ, զկայ լիցի ինձ լստուած :

Ecclesia-ae (էգ.). եկեղեցի, ժողով ուխտ հաւատացելոց, տաճար, միաբանութիւն, ընկերութիւն, ակումբ :

Ecclesiastes-tae (աբ.). Եկեղեցիաստէս, Ժողովող :

Ecclesiasticus-ca-cum (աժ.). եկեղեցական, կղերական, ուխտական :

Ecclesiasticus-ci (աբ.). Իմաստութիւն Հեսուայ՝ որդւոյ Սիրաքայ :

Echenéis - idis (էգ.). եքինոս, ոգնի ծովու :

Echéuma-atís (չգթ.). հոսումն, հեղումն, զեղումն :

Echidna-ae (էգ.). էգ իժ, օձ, վեշապ :

Echinométrá-ae (էգ.). } եքինոս,
Echinus-ni (աբ.) }
ոգնի ծովու, խաղուկ :

Echo-chus (էգ.). արձագանգք, կրկնեալ բարբառ, հնչիւն, բոմբիւն :

Eclipsis - is (էգ.). խաւարումն՝ նուազութիւն լուսաւորաց, զեղչումն, կրճատումն բանից :

Ecliptica - ae (էգ.). ծիր խաւարման :

Eclipticus-ca-cum (աժ.). խաւարման սահման, որ հաստանէ անցանէ ընդ ծիր խաւարման :

Ecloga-ae (էգ.). երգ սուարածական, հովուական մրմունջ :

Eclogárius-ia-ium (աժ.). քաղեալ, ծայրաքաղ, ընտիր ընտիր :

» eclogárii libri կամ loci. քաղուածոյք, ծայրաքաղ արարեալ հաստակաւորք, ժողովածոյ մատենաք :

Ecnéphas - iadis (էգ.). հողմաւորդք, հողմուռուցիկ, փոթորիկ, մրրիկ հողմոյ, ամպրոպ :

Ecquando? (Վէթ.). ե՞րբ, քանի՞ ժամանակք են :

Ecquis-quae (-qua) - quod կամ - quid? (դրժ.). ո՞րք, ո՞րպիսիք, զե՞նչ :

Ecquisnam-quoenam-quodnam կամ - quidnam? (աժ.). ո՞րք երբեք, ո՞րպիսի ինչ, զե՞նչ ինչ :

Ecquo? (Վէթ.). ո՞ւր, յո՞վ, յո՞ւ :

Ecstasis - is (էգ.). հիացումն, հիացութիւն, զարմացումն, ափշութիւն :

Ectypus-pa-pum (աժ.). հարթ քանդակի, բարձր դրօշուածոյ :

Ecúleus-ei (աբ.). յաւանակ փոքրիկ, գեղարան, պրկոց, գեղոց, ձիակերպ գործի տանջիւոյ :

Edácitas-tátis (էգ.). որկորստութիւն, անյագութիւն :

Edax-ácis (-císsimus) աժ. որկորուտ, որկորեայ, շատակեր, անյագ :

Edénto - tas - távi - tátum - táre
(նբդ.). խորտակեմ զատա-

մունես, ատամնախիլ առնեմ:
Edéntulus-la-lum (աթ.). ատամ-

նաթափ, ժռատ :

» vinum edéntulum. հին գինի:
Edepol (Վթ.). հաւատալինձ, ար-

դարեւ, ճշմարտիւ, ապաքէն:
Edera - ae (եդ.). բաղեղն, պա-

տաղեճ :

Edíco (նբդ. Dico-cis արժ.). ծա-
նուցանեմ, զեկուցանեմ, յայտ
առնեմ, մեկնեմ, պարզեմ, պա-

տուիրեմ, հրամայեմ, կար-
գեմ, սահմանեմ:

Edictális-le (աթ.). հրամայող,
հրամայական :

Edictio - ónis (եդ.) } գիր հրա-
Edictum - ti (չլթ.) } մանի, հրովարտակ, հրաման՝
մուրհակ արքունի, քարոզ,
ծանուցումն :

Edícto (նբդ. Dicto արժ.). ասեմ,
ապգ առնեմ, զեկուցանեմ, ծա-
նուցանեմ:

Edíctus-ta-tum (անգ. րբթ.). Տես
Edíco.

Edílis-le (աթ.). ուտելի, բարի
'ի կերակուր :

Edíscō (նբդ. Disco արժ.). գի-
տեմ 'ի բերան, ուսանիմ 'ի
միտս :

Edíssero (նբդ. Dissero-érui արժ.)
մեկնեմ, յանդիման կացուցա-
նեմ, յայտ առնեմ, դիւրեմ,
պարզեմ:

Edítio - ónis (եդ.). յայտարարու-
թիւն, ծանուցումն, ընծայ-

ութիւն, դրոշմումն, տպա-
գրութիւն, ընտրութիւն :

Edititius-tia-lium (աթ.). ընտիր,
ընտրեալ, անուանեալ, յառա-
ջագոյն սահմանեալ :

Editor - óris (ար.). ընծայեցու-
ցիչ, տպող, տպագրիչ, դրոշ-
միչ, բուսուցիչ, պատճառք,
գտակ, մատենագիր :

Editus-ta-tum (անգ. րբթ.). Տես
Edo.

Editus-ta-tum (- ditior-tissimus)
աթ. բարձր, բարձրաբերձ,
բարձրածայր, հոյակապ, հրա-
պարակեալ, հռչակեալ :

Edo-dis (es) - di, esum, (estum)
- dere կամ esse (նբդ.). ու-
տեմ, կրծեմ, լափեմ, ծախեմ,
սպառեմ:

Edo-dis-didi-ditum-dere (նբդ.).
տպեմ, 'ի լոյս հանեմ, դրոշ-
մեմ զգիրս, ծնանիմ, ասեմ,
մեկնեմ, յայտ առնեմ:

Edo-ónis (ար.). կերող, շատա-
կեր, որկորուտ, որկորեայ :

Edóceo (նբդ. Dóceo արժ.). ու-
սուցանեմ, վարդապետեմ, ա-
շակերտեմ, նշանակեմ, հրա-
հանգեմ, կրթեմ:

Edóctus - ta - tum (անգ. րբթ.).
Տես Edóceo.

Edolátus-ta-tum (անգ. րբթ.).
Տես Edolo.

Edolo (նբդ. Dolo արժ.). յղկեմ,
ողորկեմ, կատարեմ, կատարե-
լագոյն յարդարեմ:

Edómitus-ta-tum (անգ. րբթ.).
Տես Edomo.

Edomo (Եդօ. Domo արփ.). սան-
ձահարեմ, նուաճեմ, տիրեմ,
ընտելացուցանեմ:

Edormio (Էդօ. Dormio արփ.) }

Edormisco (Էդօ. Dormisco արփ.) }
նիրհեմ, ի քուռն լինիմ՝ մտա-
նեմ, գընով անկանիմ, ննջեմ:

Educatio-ónis (Էդօ.). դաստիարա-
կութիւն, կրթութիւն, հրա-
հանգը, վարժուսն:

Educator-óris (արփ.). դաստիա-
րակ, վարժիչ, մարզիչ, ուսու-
ցիչ, անուցիչ:

Educatrix-rícis (Էդօ.). կին մար-
զիչ, դայեակ, սոնսուռ:

Educatus - ta - tum (անց. Դրէփ.).
Տես Educo - cas.

Educo - cas - cávi - cátum - cáre
(Եդօ.). կրթեմ, հրահանգեմ,
վարժեմ, թեքեմ, ուսուցանեմ,
նուցանեմ, բուծանեմ, դաս-
տիարակ լինիմ:

Educo-cis (Եդօ. Duco արփ.). ար-
տաքս ածեմ, ի դուրս հանեմ,
նուցանեմ, կրթեմ, հրահան-
գեմ, դաստիարակեմ:

Eductio - ónis (Էդօ.). վտարու-
թիւն, տարագրութիւն:

Eductus - ta - tum (անց. Դրէփ.).
Տես Educo-cis.

Edúlia-lium (Էդլի.). կերակուրք,
համադամք, ամոքանք, կա-
մաղք, խորտիկք:

Edúlis-le (անօ.). ուտելի, բարի
ի կերակուր:

Edüre (Էլլի.). խստագոյնս, խստա-
պէս, խստիւլյամառութեամբ:

Edúro (Եդօ. Duro Դրէփ.). խստա-

ցուցանեմ, կարծրացուցանեմ,
տեւեմ, բաւեմ, լինիմ, կամ:

Edúrus - ra - rum (անօ.). կարի
խիստ, յոյժ կարծր, խստա-
գոյն, ապառաժ:

Effábilis-le (անօ.). ճառելի, ա-
սելի, պատմելի:

Effárcio (Եդօ. Fárcio արփ.). լըու-
ցանեմ, ընում, ամանեմ, ամա-
նամ, ամամ:

» effárcio me. խճողեմ՝ խծկեմ
զորովայն իմ, մցռեմ:

Effáris (Էդօ. Faris արփ.). հնչես,
բարբառիս, ճառ արկանես,
ճառես, խօսիս, ասես:

Effascinatio-ónis (Էդօ.). կախար-
դութիւն, կախարդանք, դիւ-
թութիւն, թովչութիւն:

Effáscino (Եդօ. Fáscino արփ.).
կախարդեմ, դիւթեմ, թովչեմ,
հմայս հմայեմ, մոգեմ:

Effátum-ti (Էդօ.). առակ, առած,
վճիռ, պատգամ:

Effátus-ta-tum (անց. Դրէփ.). Տես
Effáris.

Efféctio-ónis (Էդօ.). գործ, գոր-
ծած, արար, յօրինուած, ար-
դիւնք, կատարուսն:

Effective (Էֆլի.). գործովք, ար-
դեամբք, ճշմարտիւ, արդարիւ:

Efféctor-óris (արփ.). գործող, գոր-
ծիչ, գործելի, գործօնեայ:

Efféctrix-rícis (Էդօ.). կին գոր-
ծիչ՝ գործաւոր:

Efféctum - ti (Էդօ.) } արդիւնք,
Efféctus - us (արփ.) }

արգասիք, գործ, իրք, զօրու-
թիւն, ազդեցութիւն:

Effectus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես
Efficio.

Effemináte (ՎԷ.). կանացի բա-
րուք, մեղկութեամբ, գրգեալ
դրդանօք :

Effeminátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Effémino.

Effeminátus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) անց. կանացի, իգացեալ,
մեղկ, թուլամորթ, գիրգ :

Effémino-nas-návi-nátum-náre
(ՆԵԳ.). կնացուցանեմ, իգա-
ցուցանեմ, մեղկացուցանեմ,
մեղկեմ, գրգեմ, գրգանօք, թու-
լամորթ գործեմ :

Efferátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Effero-ras.

Efferátus-ta-tum (-tior-tissimus)
անց. մոլեգին, կատաղի, վայ-
րազ, վայրասուն, բարբարոս,
խուժական :

Effércio (ՆԵԳ. Fárcio արժ.). լցու-
ցանեմ, առնում, ընում, ա-
մանեմ, ամամ :

Effero - ras - rávi - rátum - ráre
(ՆԵԳ.). զկծեցուցանեմ, զայ-
րացուցանեմ, զրգռեմ :

Effero, éxtuli, elátum (ՆԵԳ. Fero
արժ.). արտաքսածեմ, ի դուրս
հանեմ, տանիմ թաղել, ասեմ,
յայտ առնեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Effértus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Effércio.

Efferus-ra-rum (անց.). դազանա-
բարոյ, դազանացեալ, անսպո-
րոյն, վայրենի, անգութ, ա-
նողորմ, խուժդուժ :

Efferveo (չլտ. Férveo արժ.) և
Effervéscó (չլտ. Fervéscó արժ.) }
Efférvo (չլտ. Fervo արժ.) }
ջերմում, բորբոքեմ, յուզեմ,
զայրանամ :

Efféte (ՎԷ.). կատարեւապէս, լի
կատարեալ, ամենեին, լիով :

Effétus - ta - tum (Էյծ.). տկար,
անոյժ, անզօր զօրութեամբ :

Efficácia-ae և
Efficácitas-tátis } էփ. ազդեցու-
թիւն, զօրութիւն, կար, ոյժ,
ուժգնութիւն :

Efficáciter - cius - cissime (ՎԷ.).
հղօրագոյնս, հղօրապէս, ուժ-
գին, մեծազօր զօրութեամբ :

Efficax-cácis (-cácior-císsimus)
անց. ազդոյ, զօրաւոր, գործուն,
արդիւնագործ, բուսուցիչ :

Efficiens-éntis (Էյծ.). կատարիչ
գործող, արարիչ, արարչական

Efficiénter (ՎԷ.). հղօրագոյնս
մեծաւ զօրութեամբ, ազդե-
ցութեամբ, արդեամբք :

Efficiéntia-ae (էփ.). զօրութիւն
ազդեցութիւն, գործիչ պատ-
ճառք :

Efficio-féctum (ՆԵԳ. Fácio արժ.)
յարդիւնս ածեմ, առնեմ, կա-
տարեմ, առիթ լինիմ, առ-
թեմ, ծնանիմ, բխեմ :

Effictio - ónis (էփ.). ընծայու-
թիւն, յանդիմանարարու-
թիւն, նկարագիր :

Effictus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Effingo.

Effigies - éi (էփ.). կերպարանք
պատկեր, նմանութիւն, երեւ

այթ, նկարագիր, օրինակ, կեն-
դանագիր :

Effingo (նրգ. Fingo արգ.). կեր-
պարանեմ, նկարեմ, 'ի նկարու-
հանեմ, յեղյեղեմ 'ի միտս,
ստղծանեմ մտօք :

Efflagitatio - ónis (եգ.) } ժտու-
Efflagitatus - us (ար.) }

թիւն, պաղատանք, թախան-
ձանք, աղերսանք :

Efflágito (նրգ. Flágito արգ.). պա-
ղատիմ, ժտեմ, թախանձեմ,
աղերսեմ :

Efflátus-us (ար.). փչիւն, փչու-
նւն :

Effleo (չգ. Fleo արգ.). լամ
գանապէս, լամ լալիւն մեծ :

Efflicte } ղգ. եռանդամբ,
Efflictim } ջերմաջերմ, մոլեկան սիրով,
առփանօք :

Effligo (նրգ. Fligo արգ.). հար-
կանեմ, բախեմ, խորտակեմ,
ջախջախեմ :

Efflo (նրգ. Flo արգ.). շնչեմ,
փչեմ, հնչեմ :

• efflo animam, extrémum bá-
litum կամ vitam. արձակեմ՝
աւանդեմ՝ փչեմ զողին, մե-
ռանիմ, վախճանիմ :

Effloresco (չգ. Floresco արգ.).
ծաղկիմ, փթթիմ, պայծա-
ռանամ, երեւելի լինիմ :

Effluéntia-ae (եգ.). հեղումն,
հոսումն, ծորումն :

Effluo (չգ. Fluo արգ.). հեղա-
նիմ, հոսիմ, սորեմ, արագ ըն-
թանամ, փախչիմ, հրապա-

րակիմ, համբաւիմ, հռչակիմ,
անցանեմ յայնկոյս :

Efflúvium-vii (չգ.). հեղումն,
զեղումն, հոսումն, ելք, գե-
տախառնումն :

Efflúxio-ónis (եգ.). ծորումն,
հոսումն, յորդութիւն ջուրց :

Effódio (նրգ. Fódio արգ.). բրեմ,
փորեմ, պեղեմ, փոսեմ, հա-
նեմ արտաքս 'ի հողոյ :

Effoéte (յգ.). լի կատարեալ,
լիով, լիովի, կատարելապէս,
ամենեւին իսկ :

Effoétus-ta-tum (էյծ.). անզօր
զօրութեամբ, անոյժ, տկար :

Efforo (նրգ. Foro արգ.). ծակեմ,
ծակոտեմ, թափ անցանեմ,
թափանցանց անցանեմ :

Effóssio - ónis (եգ.). պեղումն,
բրումն, բրած :

Effóssus-sa-sum (անգ. րէգ.). Տես
Effódio.

Effractor-óris (ար.). խորտակիչ
զող :

Effractúra-ae (եգ.). խորտակումն
'ի գողոց :

Effractus-ta-tum (անգ. րէգ.).
Տես Effringo.

Effrenáte-tius (յգ.). արձակե-
րասանակ, անսռակութեամբ,
լկաութեամբ :

Effrenátio-ónis (եգ.). ապերա-
սանութիւն, լարշանք, ապա-
րասան բարք, լրբութիւն :

Effrenátus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) անգ. արձակերասանակ,
ապերասան, անսռակ, պեղեմ,
ստահակ, լկաթ, լպիրշ :

Effrico (նրգ. Frico արգ.). խոխոջեմ, դդրջեմ, շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Effringo (նրգ. Frango արգ.). խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ :

Effugio (նրգ. et չղ. Fugio արգ.). փախչեմ, 'ի փախուստ դառնամ, խուսեմ, խոյս տամ, խուսափեմ, ճողդալիմ, ապրիմ :

Effugium-ii (չղ.). փախուստ, ապրուստ, խուսափանք :

Effulgeo (չղ. Fulgeo արգ.). փայլեմ, պաղպաջեմ, շողս արձակեմ, շողամ, փայլատակեմ :

Effultus-ta-tum (էյթ.). յեցեալ, վերամբարձ, հաստատուն :

Effundo (նրգ. Fundo-dis արգ.). հեղում, թափեմ, սփռեմ, հոսեմ արտաքս, փսխեմ :

Effuse-sius-sissime (Ֆէ.). յանչափս, կարի յոյժ, զեղխուլթեամբ :

Effusio - ónis (էֆ.). հոսումն, հեղումն, զեղխուլթիւն, անառակուլթիւն, ասպատակուլթիւն, արշաւան :

Effusus-sa-sum (անգ. րէք.). Տես Effundo.

Effusus-sa-sum (-sior-sissimus) անշափ, անկարգ, տարտալայման, յորդառատ, վատնեալ :

Effutio-is-ivi-ítum-íre (չղ.). անմտութեամբ խօսիմ, շաղփաղփեմ, շատխօսեմ, շատախօս լինիմ, շաղակրատեմ :

Effutitius-ia-ium } անաշտ
Effutitus-ta-tum }

խորհրդոյ ասացեալ, ունայնաբան, շաղփաղփական :

Egélido - das - dávi - átum - áre (նրգ.). ցրտացուցանեմ, բարեխառն գործեմ, լուծանեմ զսառիսն :

Egélidus-da-dum (անգ.). սակաւիկ մի ջերմ, եղկ, գաղջ, ամաքախառն :

Egens-éntis (-tior-tissimus) } անբարօտ, չքաւոր, աղքատ, անխնչ, տնանկ, անքատ :

Egéo-ges-gui-gère (չղ.). կարօտիմ, կարօտանամ, պէտս ունիմ, աղքատունամ, չքաւորիմ, տնանկանամ :

» égeo consilii և և consilio. պիտոյ են ինձ խորհուրդք, կարօտանամ խորհրդոց :

Egérmino (չղ. Germino արգ.). բողբոջեմ, բողբոջս արձակեմ, ընձիւղեմ զբողբոջ, պտկիմ :

Egero (նրգ. Gero արգ.). արտաքս հանեմ, տանիմ, 'ի բաց ընկնում, փսխեմ :

Egéstas-tátis (էգ.). աղքատութիւն, տնանկութիւն, չքաւորութիւն, պիտոյք, կարիք, կարօտութիւն :

Egéstio - ónis (էգ.) } Լուծումն
Egéstus - us (արգ.) }

որովայնի, կղկղանք, ապաւառ, ամաժանդ, կու, փոխումն, տեղափոխութիւն :

Egigno (նրգ. Gigno արգ.). բուսուցանեմ, ծնուցանեմ, ծնանիմ, բխեմ, 'ի Լոյս հանեմ :

Ego, mei, mihi, me (դրն.). ես :
 › alter ego. միւս ես, իբրեւ զիս,
 երկրորդ անձին իմոյ :

› egomet. ես ինքնին :

› ego vero. իսկ ես, ըստ իմում
 կարի, իմովսանն :

Egranátus-ta-tum (էյթ.). հա-
 նեալ զհատուս :

Egrédior (հր. Grádior արձ.). 'ի
 դուրս յաճախեմ, արտաքս ե-
 լանեմ :

Egrégie-gius (Ալէ.). սքանչելա-
 պէս, կարի քաջ, գեղեցիկս,
 բարի յոյժ, բարիոք :

Egrégus-ia-ium (աթ.). սքան-
 չելի, գեղեցիկ, ընտիր, պա-
 տուական :

Egréssio-ónis (էփ.). } ելք, խոտո-
 Egréssus-us (ար.). } ռումն 'ի բանս, միջին պատա-
 հարք, թափելն զնալ :

Egréssus-sa-sum (անյ. դրէ.).
 Տես Egrédior.

Egurgito (նրգ. Ito արձ.). փսխեմ,
 ժայթքեմ, արտաքս ընկենում :

Ehem! (Յլէ.). ո՛հ, վա՛յ, բա՛րբէ :

Eheu! (Յլէ.). վա՛յ է ինձ, եղբւղ
 եմ ես, ո՛վ, վա՛հ :

Eho էմ } Տլէ. ա՛յ դու, այլ
 Ehodum } դու քեզ ասեմ :

Eja (Յլէ.). հա՛ պա, աղէ, քաջ
 լիբ, զօրացիր, ժիր լերուք,
 օն արիք :

Ejáculo - las - lávi - látum - láre }

Ejácutor (հր. Jácutor արձ.). }
 նրգ. արձակեմ զտէգ, ձիգ
 քնեմ, նետաձիգ լինիմ :

Ejectaméntum-ti (չլթ.). աղբաւ-
 ելորդ, կղկղանք, ապաւառ :

Ejéctio-ónis (էփ.). արտաքս վա-
 րելն, տարագրութիւն, վտա-
 րութիւն, աքսորումն :

Ejécto (նրգ. Jacto արձ.). ար-
 տաքս վարեմ, վանեմ, վտա-
 րեմ, վտարանդեմ, տարագիր
 առնեմ :

Ejéctus-ta-tum (անյ. դրէ.). Տես
 Ejicio.

Ejero (նրգ. Juro արձ.). մերժեմ
 զդատաւոր, չկամիմ :

Ejicio (նրգ. Jácio արձ.). վարեմ
 արտաքս, վանեմ, հանեմ, տա-
 րագիր առնեմ, աքսորեմ :

Ejulatio-ónis (էփ.). } ողբ, քուք,
 Ejulátus-us (ար.). } լալիւն, կոծ, զօղանջիւն, ճիչ,
 կական, հեծութիւն :

Ejulo-las-lávi-látum-láre (չլթ.).
 լամ, զլալ հարկանիմ, արտա-
 սուեմ, կականեմ, ողբամ :

Ejúncidus-da-dum (աթ.). նման
 պրտողոյ, պրտուեայ, պրո-
 տուեղէն :

Ejuratio-ónis (էփ.). մերժումն,
 հրաժեշտ, հրաժարումն :

Ejúro (նրգ. Juro արձ.). մերժեմ,
 չառնում յանձն, հրաժարիմ,
 հրաժեշտ տամ :

Ejusedémmodi } աթ. նոյնպիսի,
 Ejúsmodi }

նոյնօրինակ, նման, հանգոյն :

Elábor (հր. Labor-beris արձ.).
 սորեմ, 'ի վայր հոսիմ, արագ
 անցանեմ, ճողոպրիմ, պրծա-
 նիմ, զերծանիմ :

Elaboratio-ónis (էփ.)-աշխատութիւն, վաստակ, փոյթ, ջան, պնդութիւն :

Elaborátus-ta-tum (աֆ. րբբ.)-Տես Elabóro.

Elabóro (նրբ. et չլթ. Labóro արժ.)-աշխատ լինիմ, ջանամ, գուն գործեմ, փոյթ յանձին ունիմ, ճգնիմ, վաստակիմ :

Elanguésco-gui (չլթ. Languésco արժ.)-նուաղիմ, թալանամ, տկարանամ, վատթարիմ :

Elárgior (հր. Lárgior արժ.)-տամ առատապէս, առատացուցանեմ զտուրս :

Elassésco (չլթ. Lassésco արժ.)-յոգնիմ, խնջիմ, պարտասիմ, լքանիմ :

Eláte - tius (Վբ.)-մեծամտութեամբ, հպարտաբար, հպարտագոյնս, սիրալով, ճոռոմ բանիւք, բարձրագոյնս, ամբարհաւածութեամբ, մեծաձայն, 'ի ձայն բարձր :

Elátio-ónis (էփ.)-բարձրութիւն, բարձրաբերձ բարձունք, մեծամտութիւն :

Elátro (չլթ. Latro-ras արժ.)-հաջեմ, ղողանջեմ, ոռնամ :

Elátus-ta-tum (աֆ. րբբ.)-Տես Effero - rs և Extóllo.

Elátus-ta-tum (- tior - tíssimus) աֆ. փքացեալ, սէգ, մեծամիտ, հպարտ, ամբարհաւած :

Elécte-tius (Վբ.)-ընտրանաւ, ընտրութեամբ, վայելուչս, գեղեցիկս :

Electibilis-le (աֆ.)-ընտրելի :

Eléctilis - le (աֆ.)-ընտրեալ, ընտիր, ազնիւ :

Eléctio-ónis (էփ.)-ընտրութիւն, ընտրանք :

Elécto (նրբ. Lecto արժ.)-գրգեմ, գգուեմ, փաղաքշեմ, փայփայեմ, ընտրեմ :

Eléctor-óris (ար.)-ընտրիչ, ընտրող, ընտրոյ աէր :

Eléctrifer-trífera-rum (աֆ.)-որ բուսուցանէ զէլեքտրիոն :

Eléctrinus-na-num (աֆ.)-էլեքտրիոնի, սաթի :

Eléctrum-ri (չլթ.)-էլեքտրիոն, սաթ :

Eléctus-ta-tum (աֆ. րբբ.)-Տես Eligo.

Eléctus-us (ար.)-ընտրանք, ընտրութիւն :

Elegans - ántis (- tior - tíssimus) աֆ. քնքուշ, փափուկ, գիրգ, պերճ, մեծաշուք, շքեղ, վայելուչ, ազնիւ, շնորհալից, գեղեցիկ, գեղեցկադիր :

Elegantér - tius - tíssime (Վբ.)-գեղեցիկս, վայելուչս, շքեղաբար :

Elegantia - ae (էփ.)-գեղ, գեղեցկութիւն, վայելչութիւն, շքեղութիւն, շնորհք :

Elegi-górum (ար.)-քերթուած ողբոց, երգք ձայնարկուաց :

Elegía-ae (էփ.)-եղերերգութիւն, երգ խանդաղատութեան :

Elegíacus-ca-cum (աֆ.)-եղերերգութեան, ողբոց :

Elegídion - dii (չլթ.)-համառօն եղերերգութիւն, աշխարանք :

Elementáriu - ria - rium (ած.).

տարրական, սկզբնական :
 , elementáriu puer. մանուկ որ
 ուսանի զտարբերութեանն :
 Թեան :

Eleméntum-ti (չլտ.). տարր, ա-
 ռաջանիւթք, այբեքին, ալ-
 փաբեք :

Elénchus - chi (ար.). երկրոր-
 դաստ, ցանկ, դիր զլսոց :

Elephántia-ae } էփ. ելեփանդա-
 Elephantiasis-is } կան բորոտութիւն , խստո-
 րակ :

Elephántus-ti (ար.). փիղ, ժանիք
 փղաց, փղոսկր :

Elephas-ántis (ար. et էփ.). փիղ,
 մատակ փիղ, ելեփանդական
 բորոտութիւն :

Elevátio - ónis (էփ.). բարձրու-
 թիւն, մեծութիւն, սմբար-
 ձումն, համբարձումն, հեգնու-
 թիւն :

Elevo (նրգ. Levo արգ.). բարձր
 առնեմ, բարձրացուցանեմ,
 վերացուցանեմ, 'ի վեր ունիմ,
 համբառնամ, դիւր առնեմ,
 դիւրեմ, սփռեմ :

Elício-cis (նրգ. Liceo արգ.). ար-
 տաքս հանեմ, զհետ բերեմ,
 զրդռեմ, զրդեմ :

Elido-ísum (նրգ. Laedo արգ.).
 բեկանեմ, խորտակեմ, ջախջա-
 խեմ, 'ի լոյս հանեմ :

Eligo (նրգ. Lego-gis արգ.). ըն-
 արեմ, որոշեմ, զատանեմ :

Elimátus-ta-tum (անգ. Դրէք.).
 Տես Elímo.

Elímino-nas-návi-nátum-náre
 (նրգ.). հանեմ, մերժեմ, վա-
 նեմ, 'ի բաց ջնջեմ :

Elímo (նրգ. Limo արգ.). խար-
 տեմ, յղկեմ, ուղորկեմ, մաք-
 րեմ, յարդարեմ :

Elínguis - ue (ած.). լեզուատ,
 անլեզու, անբարբառ, ան-
 ձայն, անմռունչ :

Elínguo-uas-uávi-uátum-uáre
 (նրգ.). հատանեմ զլեզու, լե-
 զուատ առնեմ :

Elíquámen-minis (չլտ.). աղա-
 ջուր :

Elíquesco (չլտ. Liquéscó արգ.).
 հալեմ, լուծանիմ, ապակա-
 նիմ, եղծանիմ :

Elíquium-uui (չլտ.). ծորումն,
 ծորած :

Elíquo (նրգ. Liquo արգ.). հա-
 լեմ, լուծանեմ, ծորեցուցա-
 նեմ, կաթեցուցանեմ :

Elísus-sa-sum (անգ. Դրէք.). Տես
 Elído.

Elíxo (նրգ. Laxo արգ.). եռա-
 ցուցանեմ, եփեմ ջրով, պախ
 գործեմ :

Elíxus-xa-xum (ած.). եփեալ
 ջրով, պախ, թացեալ :

Elléborum-ri (չլտ.) } էլեբորոս,
 Elléborus-ri (ար.) } կոճ վրացի :

Ellýchnium-ii (չլտ.). պատրոյդ,
 բուծիւն :

Eloco (նրգ. Loco արգ.). տամ 'ի
 վարձու :

Elocútio-ónis (էփ.). ասացուած,
 վայելչութիւն բանից :

Elocutória էմօ } էֆ. արուեստ

Elocútrix ars-rtis } էֆ. արուեստ

Ճարտարախօսութեան :

Elógium-gii (չլէ.) . գովութիւն, գովեստ, գրուատիք, արձանագիր, վերնագիր, գերեզմանագիր :

Eloquens-éntis (- tior-tíssimus) ած. ճարտարախօս, ճարտարաբան, ճոռոմ, ճոռոմաբան :

Eloquénter-tius-tíssime (Ալէ.) . ճարտարախօսութեամբ, ճարտարաբան բանիւք :

Eloquéntia-ae (էֆ.) . ճարտարախօսութիւն, ճարտարաբանութիւն :

Elóquium-uui (չլէ.) . ճառ, խօսք, բան :

Eloquor (հայ. Loquor աբ.) . ճառում, ճառ արկանում, խօսում, ասում, ճարտարամտում :

Elúceo (չլէ. Lúceo աբ.) . փայլում, պաղպաջում, շողում, լուսաւորում, լուսատու լինում :

Elucífico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.) . մթացուցանում, աղօտացուցանում, նսնմացուցանում, խաւարեցուցանում :

Eluctábilis-le (ած.) . յաղթելի, հանդուրժելի :

Elúctor (հայ. Luctor աբ.) . ապրիմ, ճողոպրիմ, զերծանիմ, պրծանիմ :

Elucubrátus-ta-tum (անգ. րրէ.) . Տես Elúcubro.

Elúcubro (նրգ. Lúcubro աբ.) }

Elúcubror (հայ. Lúcubror աբ.) } աշխատասիրում, ձգնիմ, երկս

արկանում, տքնիմ, գործում բազում տքնութեամբ, վաստակում լուսով ճրագի :

Elúcus-ca-cum (ած.) . անլոյս, աղօտ, նուաղեալ, կթոտ :

Elúdo (նրգ. Ludo աբ.) . խոյստամ, խուսափում, ճողոպրիմ, ապրիմ, պրծանիմ, 'ի զերեհանում, խաբում, պատրում, 'ի պատրանս արկանում, այպանում, ծաղը առնում :

Elúgeo (չլէ. Lúgeo աբ.) . մերկանամ զհանգերձ սգոյ, սգոյ հանգերձ ազանիմ, սուգ զգնում, ողբամ, կոծիմ, վայեմ, աշխարեմ :

Elúmbis-be (ած.) . մեղկ, թուլանորթ, իգացեալ, կանացի :

Eluo-útum (նրգ. Luo աբ.) . լուգացուցանում, լուանամ, մաքրում, սրբում, ջինջ գործում :

» éluo me bonis. վատնեմ զինչս, սպառում զգոյս :

Elúseo - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.) . միականի առնում :

Elútia-iórum (չլէ.) . ոսկեհատք, ոսկեհան տեղիք :

Elútrio - ias - iávi - iátum - iáre (նրգ.) . թափում աման յամանոյ, ողողում, լուանամ :

Elútus-ta-tum (անգ. րրէ.) . Տես Eluo.

Elútus-ta-tum (- tior) ած. լուացեալ, մաքուր, սուրբ, ջինջ :

Elúvies-éi } էֆ. ողող, հեղեղք,

Elúvio-ónis } հոսանք՝ զեղումն ջուրց, վեհ, անդունդք, առու, կոյանոց :

Eluxúrior (հւր. Luxúrior արժ.).
զեղելիմ, շուայտիմ, շուայլիմ,
զեղում, առաւելում:

Elýsîi-siôrum (ար.) } ելիսիոն ,
Elýsîum-sii (չլտ.) }
ելիսեան դաշտը:

Emaciátus-ta-tum (առ. Գրէ.).
Տէս Emácio.

Emácio (նրգ. Mácio արժ.). Ծիւ-
րեմ ծնկեմ, հաշեմ մաշեմ:

Emácitas - tátis (եգ.). առգին,
փափաք գնելոյ:

Emacrésco-ácrui (չլտ. Macrésco
արժ.). Ծիւրիմ ծնգիմ, հիւ-
ծանիմ, հալիմ մաշիմ:

Emáculo (նրգ. Máculo արժ.). հա-
նեմ զբիծա, մաքրեմ զաղտն,
զբիծն 'ի բաց պարզեմ, ջինջ
գործեմ, յստակեմ:

Emádeo (չլտ. Mádeo արժ.). Թա-
ցեալ լինիմ, Թրջիմ, տամկա-
նամ, մեղկիմ, Թուլանամ:

Emancipátio-ónis (եգ.). ձերբա-
զատութիւն, ազատութիւն 'ի
անշուքենէ խնամակալի:

Emáncipo (նրգ. Máncipo արժ.).
ձերբազատեմ, ազատ առնեմ
յիշխանութենէ հօրն:

emáncipo me tibi. 'ի հարկի
կամ, ոպաս ունիմ քեզ, հար-
կիմ, ծառայանամ:

Emánci-cas-cávi-cátum-cáre
(նրգ.). ձեռնքեկ ոտնքեկ առ-
նեմ, խեղեմ, ծայրաքաղ առ-
նեմ զոտս և զձեռս:

Emáno (չլտ. et նրգ. Mano արժ.).
բղեմ, հոսիմ, ելանեմ, ար-
կանեմ, ընկենում:

Emarcésco (չլտ. Marcésco արժ.).
տրորիմ, փտիմ, նեխիմ, Թա-
լանամ, նուաղիմ, Թօշնիմ:

Emárgino (նրգ. Márgino արժ.).
կեղեւեմ զվէրս:

Ematurésco (չլտ. Maturésco արժ.).
խայծիմ, հասուն լինիմ, հա-
սանէ՝ եփի պտուղն:

Emax - ácis (աթ.). որ ցանկայ
գնոց առնուլ, առգնող:

Embámma - matis (չլտ.). ամո-
քանք, համադամք, կամակք,
համեմանք:

Embléma-atis (չլտ.). խորհրդա-
կաննշան, խորհրդաւոր պատ-
կեր, միւսիոն, դրուադ երփն
երփն կճովք:

Embolum-li (չլտ.). նաւացուկ,
ցուռկ՝ կտուց նաւուց:

Embolus - li (ար.). միջին ձող՝
խուփն ջրհանի:

Emedullátus-ta-tum (աթ.). ուղ-
ղածուծ, անոյժ, ակար, Թոյլ,
կթոտ:

Emendábilis-le (աթ.). ուղղելի:

Emendáte - tius (ճլթ.). ուղիղ,
անսխալ, ըստ կանոնի:

Emendátio-ónis (եգ.). ուղղու-
թիւն, յարգարումն:

Emendátor-óris (ար.). յարգա-
րիչ, յարգարելի, նորոգիչ:

Emendátrix-rícis (եգ.). կին յար-
գարիչ:

Emendátus-ta-tum (առ. Գրէ.).
Տէս Eméndo.

Emendátus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) աթ. յարգարեալ, ուղ-
ղեալ, ուղիղ, անսխալ:

Emendicátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Emendico.

Emendico (նրգ. Mendico արծ.).
մոլորանամ, 'ի մոյր շրջիմ՝ ե-
լանեմ :

Eméndo-das-dávi-dátum-dáre
(նրգ.). ուղղեմ, յարդարեմ,
բժշկեմ, բուժեմ, ողջացուցա-
նեմ, աւաքեմ :

Eménsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Emétior.

Eméntior (հար. Méntior արծ.).
ստեմ, սուտ խօսիմ, ստաբա-
նեմ, կեղծաւորիմ, կերպարա-
նիմ, նմանեցուցանեմ :

Ementitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Eméntior.

Emércor (հար. Mercor արծ.).
գնոց առնում, գնեմ :

Eméreo (նրգ. Méreo արծ.). ար-
ժանաւոր լինիմ, արժանաւո-
րիմ, զինուորանամ, զինուո-
րիմ, շահիմ, ստանամ, զբռամք
ածեմ, ընդունիմ :

Emérgo (չգ. Mergo արծ.). 'ի վեր
ելանեմ, երևիմ, 'ի յայտ գամ :

Eméritus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Eméreo.

Emérsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).
Emérgo.

Emérsus-us (ար.). ելք, երևոյթ,
երևումն :

Emétior (հար. Méntior արծ.). չա-
փեմ, կշռեմ :

Eméto (նրգ. Meto-tis արծ.). քա-
ղեմ, հնձեմ զհունձս, կթեմ :

Emico (չգ. Mico արծ.). ընդոստ-
նում, 'ի դուրս ոստնում,

շողամ, փայլեմ, փաղփաղեմ,
պայծառ լինիմ :

Emigrátio-ónis (եգ.). գաղթա-
կանութիւն, պանդխտու-
թիւն, հասուած :

Eminens-éntis (- tior-tíssimus)
աթ. բարձր, բարձրապատիւ,
աւագամեծար, վերագոյն, ե-
րեւելի, հոյակապ :

Eminéntia-ae (եգ.). բարձրա-
բերձ բարձրութիւն, բարձրա-
ւանդակ, բարձունք, աւագա-
մեծարութիւն, յառաջահաս
պատիւ :

Emíneo, émines-mínui-ére (չգ.).
գեր 'ի վերոյ լինիմ, 'ի բար-
ձու կամ, փայլեմ :

Eminus (ձԷ.). 'ի հեռաստանէ,
'ի հեռուստ, 'ի բացուստ :

Emíror (հար. Miror արծ.). հիա-
նամ զարմանամ մտօք, սքսն-
չանամ, սխրսնամ :

Emisceo (նրգ. Misceo արծ.). յո-
ղեմ, խառնեմ, միաւորեմ,
շփոթեմ :

Emissárium-rii (չգ.). զաղտնի
պատուիրակ, լրտես, զէտ,
առու, կոյանոց :

Emissárius-rii (ար.). զէտ, լրտես
բանակի, ծածուկ գործակալ՝
պատուիրակ :

» emissárius équus. ձի մատա-
կախալ :

Emissio-ónis (եգ.). արձակումն,
հոսումն :

Emissícius-ia-ium }
Emissítius-ia-ium } աթ. որ այսր
անդր առաքի :

Emissus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Emitter.

Emitto (ԶԵԳ. Mitto արժ.). առա-
քեմ, յղեմ, արձակեմ, ձգեմ, ապ-
րեցուցանեմ, գերծուցանեմ:

Emo-mis-mi-mtum-mere (ԶԵԳ.).
գնեմ, գնոց առնում, հրա-
պուրեմ, մոլորեցուցանեմ, ա-
պականեմ, եղծանեմ:

emo bene. դիւրագին գնեմ:

emo male. մեծագին գնեմ:

Emóderor (ՀԵԲ. Móderor արժ.).
չափ գնեմ, 'ի չափու ունիմ,
գեջուցանեմ, ցածուցանեմ:

Emódulor (ՀԵԲ. Módulor արժ.).
երգս առնում, երգեմ, նուա-
գեմ, գեղգեղեմ:

Emólior (ՀԵԲ. Mólior արժ.). 'ի
գլուխ հանեմ, լնում, կա-
տարեմ, աւարտեմ:

Emollésco (ՎԵԳ. Mollésco արժ.).
կակղանամ, կակղիմ, մեղկիմ,
թուլանամ:

Emóllidus-da-dum (աժ.). կակ-
ղագոյն, փափկասուն, խոնաւ-
ագոյն, քնքուշ:

Emóllio (ԶԵԳ. Móllio արժ.). կակ-
ղացուցանեմ, ամոքեմ, խան-
դաղատեցուցանեմ, ցածու-
ցանեմ, մեղկացուցանեմ:

Emollitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Emóllio.

Emolo (ԶԵԳ. Molo արժ.). աղամ,
մանրեմ, փշրեմ, լեսում:

Emoluméntum-ti (ՎԵԳ.). օգուտ,
օգտակարութիւն, շահ օգ-
տութեան, հանգիստ, դիւր,
անձնդիւրութիւն:

Emórior (ՀԵԲ. Mórior արժ.). մե-
ռանիմ, վախճանիմ, փչեմ
զոգի, փոխիմ՝ լուծանիմ յաշ-
խարհէ, պակասիմ 'ի կենաց,
յարեւէ անկանիմ:

Emótus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես
Emóveo.

Emóveo (ԶԵԳ. Móveo արժ.). շար-
ժեմ, խաղացուցանեմ, յուզեմ,
'ի բաց տանիմ, հեռացուցա-
նեմ, վտարեմ, ըստ աշխարհ
հանեմ, աքսորեմ:

Emphasis (ԷԳ.). պաճուճազարդ
բանք, ճարտարութիւն բա-
նից, սեթեւեթեալ հնչիւն:

Emphytéusis - is (ԷԳ.). հաս,
հարկ, սուրբ, վարձք, սակ,
երկայնժամանակեայ վարձա-
կալութիւն կալուածոց:

Emphytéuta - ae (աժ.) } ար. եր-

Emphyteuticarius - rii }
կայնժամանակեայ վարձա-
կալ, հարկատու:

Emphytéuticus-ca-cum (աժ.).
բազմամեայ վարձուց:

Empírice-ces (ԷԳ.). փորձական
բժշկութիւն:

Empíricus-ci (ար.). փորձական
բժիշկ:

Emplastrátio - ónis (ԷԳ.). դիր
սպեղանեաց, պատուաստ:

Emplástro-ras-rávi-rátum-ráre
(ԶԵԳ.). պատկիւնեմ, պատուա-
տեմ պտկովք, սպեղանի 'ի
վերայ գնեմ:

Emplástrum-ri (ՎԵԳ.). սպեղանի:

Emporética charta-ae (ԷԳ.). ան-
պիտան՝ նուրբ քարտէս:

Empórium-rii (չլտ.). վաճառք ,
վաճառատեղի, վաճառափո-
ղոց, վաճառանոց :

Emtio-ónis (իգ.). գնումն, գին :

Emtionális - le } ասթ. գնելի :

Emtitius-ia-ium }
Emtito (նրգ. Ito արժ.). բազում
անգամ գնեմ, յաճախագոյնս
գնող առնում :

Emtor - óris (ար.). գնող, առ-
գնող վաճառական :

Emtrix - rícis (իգ.). կին գնող :

Emtus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես
Emo.

Emúcidus-da-dum (ասթ.). սա-
կաւ ինչ բորբոսեալ :

Emúgio (չլտ. Múgio արժ.). բջեմ,
գոչեմ, մռնչեմ, մրմռիմ :

Emúlgeo (նրգ. Múlgeo արժ.).
քամեմ, կթեմ, մզեմ :

Emúlsus-sa-sum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Emúlgeo.

Emúncio - ónis (իգ.). սրբելն
զունչս :

Emúnelus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Emúngo.

Emúndo (նրգ. Mundo արժ.).
սրբեմ, մաքրեմ, 'ի բաց պար-
զեմ, յատակիմ :

Emúngo (նրգ. Mungo արժ.). սըր-
բեմ զունչս, խզեմ, փետեմ,
քամեմ, մզեմ, կթեմ :

Emúnio (նրգ. Múnio - is արժ.).
ամբացուցանեմ, պարսպեմ :

Emunitus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Emúnio.

Emutátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Emúto.

Emútio (չլտ. Mútio արժ.). համ-
բանամ, կարկիմ, փոխերան
լինիմ, պապանձիմ :

Emúto (նրգ. Muto արժ.). փոխեմ,
փոփոխեմ, շրջեմ :

En (ԱԷ.). ահա, ահաւասիկ, աւ-
ասիկ, տես, հայեաց :

Enarrábilis-le (ասթ.). պատմելի,
ճառելի, տեսելի :

Enarrátio - ónis (իգ.). մեկնու-
թիւն, յայտարարութիւն :

Enarrátius (ԱԷ.). յստակագոյնս,
յայտնագոյնս :

Enarrátor - óris (ար.). մեկնիչ,
թարգման :

Enárro (չլտ. Narro արժ.). պատ-
մեմ, վիպեմ, մեկնեմ, յայտ
առնեմ, թարգմանեմ :

Enáscor (հար. Nascor արժ.). ծնա-
նիմ, 'ի լոյս գամ, բղիւսեմ,
ծայրս արձակեմ, ծագիմ :

Enato (չլտ. Nato արժ.). 'ի լեւզ
անկանիմ՝ երթամ, լուղամ,
'ի լող երթեալ պրծանիմ :

Enátus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Enáscor.

Enavigátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Enávido.

Enávigo (չլտ. Návigo արժ.). նաւ-
արկեմ, նաւեմ, նաւալիւղ լի-
նիմ, նաւադնաց գնացիւք կո-
խեմ զծով :

Encárpus - pi (ար.). ընդելու-
զուած ծաղկանց, տօնական
պսակ ծաղկանց :

Encáustes - tis (ար.). արծնիչ
ապակեաց, ճարտար դրոշմիչ
գրակոնտիկոնի :

Encáustices-es (էգ.). արծնեալ
ապակի, գրականտիկոն :

Encáusticus-ca-cum (աթ.). զար-
դարեալ գրականտիկոնիւ, պա-
ճուճեալ երփն երփն :

Encáustum - ti (չգ.). գրակոն-
տիկոն, արծնեալ ապակի :

encáusto pingo. նկարեմ գրա-
կոնտիկոնիւ, պատեմ ապակի-
ով արծնեղով :

Enchiridion - dii (չգ.). մատե-
նիկ, զիրք փոքրիկ, առձեռն
մատեան :

Encomiographus-phi (ար.). գո-
վիչ, բարեասաց, գովասան,
գրուատիչ :

Encómium-mii (չգ.). էնկոմիա,
գովեստ, գովութիւն, կացըր-
դական գրուատիք :

Encyclicus-ca-cum (աթ.). բո-
լորչի, բոլորակ, բոլորակաձև,
գնդաձև, շրջաբերական՝ համ-
աշխարհական թուղթ :

Endromis-ómidis (էգ.). թեզա-
նաւոր, թիկնոց, վերարկու,
վարապանակ, աղաբողոն, տա-
ռատոկ, փիլոն :

Eneco (նրգ. Neco արգ.). սպա-
նանեմ, սատակեմ, 'ի կենաց
արկանեմ, մեռուցանեմ :

Enéctus-ta-tum (անգ. դրբ.). Տես
Eneco.

fame enéctus. նքողեալ, սո-
վալուկ, նքթեալ :

Enérvs-ve հա } աթ. ջլատեալ,
Enérvus-va-vum }

թոյլ, տկար, անոյժ, մեղկ,
թուլամորթ :

Enérvo-vas-vávi-vátum-váre
(նրգ.). ջլատեմ, հատանեմ
զջիլս, կարթակոտոր առնեմ,
մեղկեմ, տկարացուցանեմ :

Engónaton-ti (չգ.). արեգակնայ-
ին ժամացոյց դիւրատար :

Enhydri-hýdridis (էգ.). ջրայ-
ին օձ :

Enim (չղ.). քանզի, վասնզի,
որպէս զի, վասն այնորիկ :

Enimvéro (Վբ.). ստուգիւ, ար-
դարեւ, ճշմարտիւ, անշուշտ,
իրաւամբք, ապաքէն :

Eníteo (չգ. Níteo արգ.) հա }
EnitESCO (չգ. NitESCO արգ.) }
փայլիմ, շողամ, պաղպաջեմ,
պայծառանամ, 'ի յայտ դամ,
յայտնի լինիմ :

Enítor (հար. Nitor արգ.). ճգնիմ,
ջան դնեմ, գուն գործեմ՝ դնեմ,
փոյթ յանձին ունիմ, փորձեմ,
զփորձ առնուիմ, ծնանիմ, 'ի
լոյս ածեմ :

Eníxe-xius-xissime (Վբ.). մեծաւ
փութով, բազում ջանիւ, փու-
թոյ պնդութեամբ, որչափ
ինչ 'ի կարի իցէ :

Eníxus-xa-xum (անգ. դրբ.).
Տես Enítor.

Eníxus-xa-xum (-xior) աթ. յեց,
վստահ, 'ի լոյս ածեալ, ծնեալ :

Eníxus-us (ար.). ծնունդ :

Eno (չգ. No արգ.). 'ի լող եր-
թեալ պրծանիմ, 'ի լիւղ ան-
կանիմ՝ անցանեմ :

Enodáte - tius - tissime (Վբ.).
յայտնապէս, մեկնագոյնս, լու-
սաւորապէս, յստակագոյն :

Enodátio - ónis (էգ.). *Մեկնութիւն , յայտարարութիւն , լուսաւորութիւն :*

Enodátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Enódo.

Enódis-de (աշ.). *Մեկին , դիւրին , յայտնի , պայծառ , լուսաւոր :*

Enódo (ՆԵԳ. Nodo արձ.). *Լուծանեմ , արձակեմ , քակեմ , մեկնեմ , պարզեմ , դիւրեմ , յայտ առնեմ :*

Enórmis-me (-mior) աշ. *անարի , անհեղեղ , անհնարին , անչափ , տարապայման :*

Enórmitas-tátis (էգ.). *անհնարին մեծութիւն , անչափութիւն , օտարոտի իրք :*

Enórmiter (ՎԷ.). *յանչափս , անհնարինս , մեծապէս :*

Enotésco (չգ. Notésco արձ.). *յայտնի լինիմ , ճանաչիմ , 'ի յայտ գամ :*

Enoto (ՆԵԳ. Noto արձ.). *նշանակեմ , ընդ գրով արկանեմ :*

Ens-ntis (չգ.). *է , էակ , էութիւն , դոյ , գոյութիւն , արարած :*

Ensículus-li (ար.). *դաշոյն , սուսեր , դանակ , կտրոց :*

Ensifer-sífera-rum } աշ. *սուսերաւոր , սուսերաձիգ , սուսերաժերկ :*

Ensis-is (ար.). *սուր , սուսեր , թուր , դաշոյն , վաղակաւոր :*

Entheus-ea-eum (աշ.). *էական , աստուածեղէն , աստուածական , աստուածաշնորհ :*

Enthyméma-matis (չգ.). *Խորհուրդք , ծնունդ մտաց , մտածութիւն , հնարք , կարծառօտ ձեռնարկութիւն :*

Enúbo (չգ. Nubo արձ.). *ամուսնանամ ընդ առն խոնարհագոյն կարգի :*

Enucleáte - tius - tissime (ՎԷ.). *յայտնապէս , մեկնապէս , յայտ յանդիման :*

Enucleátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Enúcleo.

Enúcleo-eas-eávi-eátum-eáre (ՆԵԳ.). *հանեմ զկորիզս , մեկնեմ , պարզեմ , յայտ առնեմ , լուսաւորեմ :*

Enúdo (ՆԵԳ. Nudo արձ.). *մերկացուցանեմ , զրկեմ , կողոպտեմ , յայտ առնեմ , յայտնեմ , ծանուցանեմ :*

Enumerátio-ónis (էգ.). *համար , թուումն , կրկնած կարճ 'ի կարճոյ :*

Enumerátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).
Տես Enúmero.

Enúmero (ՆԵԳ. Número արձ.). *թուեմ , հաշուիմ , համարիմ , 'ի համար արկանեմ , բերեմ , պատմեմ մի ըստ միոջէ , զբոյց տամ , զիպեմ :*

Enunciátio-ónis } էգ. *յայտնութիւն ,*
Enuntiátio-ónis } *յանդիմանութիւն ,*
յառաջագրութիւն :

Enunciátivus - va - vum (աշ.). *յայտնիչ , մեկնիչ :*

Enunciátrix - ricis (էգ.). *կին յայտնիչ :*

ars enunciatrix. հռետորական արուեստ, հռետորութիւն, ճարտարախօսութիւն:
Enunciátum - ti (չլ+). յառաջագրութիւն, ասացուած, առակ, վճիռ:

Enúncio (նրգ. Nuncio արգ.) }
Enúntio (նրգ. Nuntio արգ.) }
յայտ առնեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, ցուցանեմ, ծանուցանեմ, հրապարակեմ, համբաւեմ:

Enúptio-ónis (իգ+). ամուսնութիւն ընդ առն խոնարհադոյն կարգի:

Enútrio (նրգ. Nútrio արգ.). սնուցանեմ, կերակրեմ, բուծանեմ, դարմանեմ, ճարակ տամ:

Eo, is, ivi էա՞ ii, itum, ire (չլ+). երթամ, դնամ, խաղամ, մեկնիմ, ոտնփոխ լինիմ, քայլեմ, շրջեմ, անցանեմ:

Eo (ՎԷ+). անդր, անդէն, անդ, 'ի նմին տեղւոջ, ցայն վայր, այնչափ՝ որչափ, վասն որոյ, այնպէս զի:

eo insoléntiae procéssit, ut. այնպէս իմն անամօթեցաւ լիտեցաւ՝ զի:

eo ut, eo quo, eo ne. որպէս զի, առ 'ի, զի մի':

eo quod, eo quia. վասնզի, քանզի, որովհետեւ:

eo magis. այնպէս իմն, այնչափ առաւել քան:

eóque. վասն որոյ, նմին իրի:

eo... quo. այնչափ... որչափ, այնպէս իմն՝ մինչ զի:

Eódem (ՎԷ+). անդէն, 'ի նմին տեղւոջ:

Eos-óis (իգ+). արեւածայրք, արշալոյս, այգ, առաւօտ, տիւ, ցերեկ, օր:

Eóus-óá-dum (աթ+). արեւելեայ, արեւելեան, այգուն, առաւօտեան:

Eóus-ói (ար+). արուսեակ, ասող առաւօտին:

Eóusque (ՎԷ+). մինչև ցայն վայր, ցայն չափ:

Ephébéum - ei }
Ephébium - bii } չլ+. ասպարէզ

հրահանգաց, կռուանոց, մարզարան, կրթարան:

Ephébicus-ca-cum (աթ+). մանկական, տղայական, երիտասարդական:

Ephēbus-bi (ար+). մանուկ, պատանեակ:

Ephémēris-méridis (իգ+). օրագրութիւն աստեղաց, աստեղացոյց տախտակ, տոմար, կաղանկացոյց, տօնացոյց, օրացոյց, օրագիր:

Ephippiáti équites - tum (ար+). բազմութիւն առնեձիոյ՝ յասպաղէն վառեալ:

Ephíppium - pii (չլ+). թամբ, համետ:

Epíbata-ae (ար+). զինուոր ծովական, նաւական զօր:

Epicédion-dii (ար+). երգ 'ի վերայ մեռելոյ, կոծ գերեզմանական:

Epícopus-pa-pum (աթ+). զարդարեալ թիակօք:

Epicus-ca-cum (ած.)․ դիւցազնական, վեպասական :

Epidicticus-ca-cum (ած.)․ ցուցիչ, ցուցական, յանդիմանիչ :

Epidromus-mi (ար.)․ շուան ուսկանի, ծոպան արձուլի, առաքատ խելաց նաւու :

Epiglóttis-tidis (իգլոտիս)․ սոսորդ, լեզուակ, խաղողիկ :

Epigrámma-atis (զլտ.)․ արձանագիր, վերնագիր, վերնաաղբ, վերնադրոշմ, գերեզմանագիր :

Epigrammátion-tii (զլտ.)․ համառօտ արձանագիր, կարճ վերնադրոշմ :

Epilogus-gi (ար.)․ վերջին բանք, վերջաբան, վախճան, հետեւութիւն, կնիք, կարճ ի կարճոյ կրկնած :

Epinícia-ciórum (զլտ.)․ յաղթական երգք, նուագք յաղթութեան :

Epinyctis - tidis (իգլոտիս)․ դոյզն վէրք, կեղ :

Epiphania-ae (իգլոտիս)․ Աստուածայայտնութիւն, երեւումն, յայտնութիւն :

Epiphonéma - matis (զլտ.)․ գոչումն ի կատարածի ճառին, մակագանչութիւն :

Epíphora - ae (իգլոտիս)․ ծորումն, մղելն, հոսումն :

Epirhédium - dii (զլտ.)․ սայլ, կառք, դեսպակ :

Episcénium - nii (զլտ.)․ երկրորդ դատիկոն թատեր :

Episcopális-le (ած.)․ եպիսկոպոսական :

Episcopátus-us (ար.)․ եպիսկոպոսութիւն, իշխանութիւն՝ պաշտօն՝ տախճան եպիսկոպոսի, տեսութիւն :

Episcopus-pi (ար.)․ եպիսկոպոս, տեսուչ :

Epístola-ae (իգլոտիս)․ թուղթ, նամակ, գիր :

» ab epistolis․ տենագիր, դիւանագիր, քարտուղար, թղթագիր :

Epistoláris-re (ած.)․ նամակի, թղթոց :

Epistólium-líi (զլտ.)․ տոմս, քարտէս, նամակ փոքրիկ, թուղթ կարճառօտ :

Epistómium-mii (զլտ.)․ խուփն, ջրարգել ակաղանի, վերին ծակ տակառի :

Epistýlium - líi (զլտ.)․ ախաւեղագէս, թակաղաղ, վերնախարխիս :

Epitáphium-ii (զլտ.)․ արձանագիր շիրմի, գերեզմանագիր :

Epithalámium - mii (զլտ.)․ երգ առաքատի՝ հարսանեաց :

Epíthetum-ti (զլտ.)․ վերագիր, ածական :

Epitógium-gii (զլտ.)․ պճղնաւոր, մեկնոց, ամղան :

Epítoma-ae } **Epítome-es** } (իգլոտիս)․ քաղուածոյք

գրոց, համառօտութիւն :

Epitónium-nii (զլտ.)․ ճախարակ, անիւ փոքրիկ :

Epiúrus-ri (ար.)․ ցից, կարթ, ակիշ փոքրիկ, կտցաւոր երկաթ :

Epódos - di } ար. վերջին մասն
Epódus - di }

վիպասանութեան :

Epol (ԱԲ.). ապաքէն, արդարեւ,
հաւատալ ինձ, ճշմարտիւ :

Epos (չլտ.). դիւցազնական բա-
նաստեղծութիւն, վիպասա-
նական քերթուած, վիպասա-
նութիւն :

Epóto (Նրգ. Poto արժ.). ըմպեմ,
քամեմ, ծծեմ, խմեմ :

Epótus-ta-tum (անց. րրէ.). Տես
Epóto.

Epulae-árum (ԷԳ.). խորտիկք,
կերակուր, խնճոյք, կոչունք,
խրախունք, հացկերոյթ :

Epuláris-re (աթ.). խրախարար,
ուրախալից, խնջոյից, աշ-
խարհաւանդիկ :

Epulo - ónis (ար.). մեծատուն
որկորեայ, շատակեր, որովայ-
նապարար :

Epulor-láris-látus-lári (հար.).
կոչունս՝ խրախութիւն կոչ-
նոց առնեմ, մեծահաց գոր-
ծեմ :

Epulum-li (չլտ.). հացկերոյթ,
ընթրիք, կոչունք, խրախու-
թիւն :

Equa-ae (ԷԳ.). մատակ ձի, զամ-
բիկ, ճայիկ :

Equária-ae (ԷԳ.). ձիական պա-
ճար :

Equárius - rii (ար.). դարմանիչ
ձիոց, սպասաւոր ախոռոյ :

Eques-nitis (ար.). հեծեալ, այր-
ուձի, հեծեալազօր, ձիական
զօրք, ասպետ :

» équitum ordo. կարգ ասպե-
տաց, ասպետութիւն :

Equéster-tris-tre (աթ.). հեծե-
լական, ձիական :

» equéstris státua. անդրի ձիա-
կան, արձան ձիակերպ :

» ordo equéster. կարգ ասպե-
տաց, ասպետութիւն :

Equidem (ԱԲ.). ստուգիւ, ար-
դարեւ, ճշմարտիւ, ապաքէն,
իրաւամբք :

» equidem ego. իսկ վասն իմ,
ըստ իմոցս կարծեաց :

» equidem putábam. սակայն
ես իսկ ինքնին պատշաճ հա-
մարէի :

Equiferus-ri (ար.). վայրենի ձի :

Equile-lis (չլտ.). ասպաստան,
ախոռ ձիոց :

Equínus-na-num (աթ.). ձիա-
կան, ձիակերպ, հեծելական :

Equíria-rium (չլտ.). ձիընթա-
ցիկ արշաւանք, ձիընթացք,
ձիարշաւանք :

Equíso-ónis (ար.). ձիաբոյծ, վա-
րաւանդասպաս, ձիավարժ,
ձիավաճառ :

Equitátio-ónis (ԷԳ.). հեծելու-
թիւն, ձիավարութիւն :

Equitátus-us (ար.). հեծելազօր
գունդ, այրուձի, ձիավարու-
թիւն, հեծելութիւն :

Equítium - tii (չլտ.). դադարք
երկվարաց, երամակ ձիոց :

Equito - tas - távi - tátum - táre
(չլտ.). հեծանիմ՝ ձի, գնամ
երկվարաւ, ձիավարիմ, ձիար-
կեմ, ձիարձակ լինիմ :

Equola-ae (էփ.) • մատակ մարուկ
ձիոյ, արմուղ ձի :

Equuleus-ei (ար.) • փոքրիկ յաւ-
անակ, գելաց, գելարան, պրկոց :

Equulus-li (ար.) • մատաղաձի,
մարուկ ձիոյ, թերաժարժ ձի :

Equus-qui (ար.) • ձի, երիզար :
» **incito equum** • մարակեմ զձին,
մարակ 'ի կուշտ առնեմ երի-
զարին :

Eradicatus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) •
Տես **Eradico**.

Eradico-cas-catum-cäre (նրգ.) •
արմատախիլ առնեմ, արմա-
տաքի տակահոտոր խլեմ, քա-
կեմ, ջնջեմ, կորզեմ, հանեմ՝
յարմատոյ :

Erado (նրգ. **Rado** արգ.) • գեր-
ծեմ, սափրեմ, վերամ, քերեմ,
քերծում, եղծանեմ, ջրեմ :

Eranus - ni (ար.) • ժողովումն
արոց համաշխարհի :

Eräsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) • **Տես**
Erado.

Ercisco-scis-scere (նրգ.) • ան-
ջատեմ, բաժանեմ, զատուցա-
նեմ :

Erectum-ti (չլթ.) • հայրենի ստա-
ցուածք, հայրենական ժա-
ռանգութիւն, հայրենիք :

Eréctio-ónis (էփ.) • շինութիւն,
կանդնումն, հաստատութիւն :

Eréctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) •
Տես **Erigo**.

Eréctus-ta-tum (- tior - tissimus)
աթ. կանգնաւոր, կանգուն,
ուղղաբերձ, ուղղորդ, վերամ-
բարձ :

Erémigo (չլթ. **Rémigo** արգ.) • վա-
րեմ զնաւ թիակօք, երթաւ
թիակաւ, ղեկավարեմ :

Eremita-ae (ար.) • անապատաւ
որ, անապատական, մենա-
կեաց, միայնաւոր :

Erémus-mi (ար.) • խոպան, անա-
պատ, մենութիւն, միայնա-
նոց, մենակեաց բնակութիւն,
մենակեցութիւն, միայնաւո-
րութիւն :

» **erémi cultor - óris** • անապա-
տակեաց, անապատաւոր, մե-
նակեաց, լեռնակեաց :

Erépo (չլթ. **Repo** արգ.) • 'ի վել-
մազլեմ, մազլելով ելանեմ
կռուիմ մազլօք, կռուեալ ո-
տիւք և ձեռօք ելանեմ :

Eréptio-ónis (էփ.) • յափշտակո-
թիւն, աւարութիւն :

Erépto (չլթ. **Repto** արգ.) • զեր-
ծանիմ 'ի հնարից, ազատի
'ի պարտուց :

Eréptor-óris (ար.) • յափշտակիչ
յափշտակող, գող, աւազակ
յելուզակ :

Eréptus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) • **Տես**
Eripio.

Eres - ris (ար.) • ողնի :

Erga (նրգ.) • դէպ, 'ի կողմն
ընդ, հակառակ, ընդդէմ, դէ
յանդիման, հանդէպ :

Ergastuláriu-rü (ար.) • բանտա-
պահ, բանտապան, բանտա-
պետ :

Ergástulum-li (չլթ.) • խաւարի
բանտ, ներքնատուն խաւար
չոին :

Ergata-ae (ար.)․ անուորդ, կոր-
զան նրբելոյ զճոյլս ոսկւոյ :

Ergo (չդէ.)․ իսկ արդ , ապա
ուրեմն , ուստի, վասն որոյ,
վասն այնորիկ :

Ergo (Տէ.)․ ի պատճառս, վասն,
յաղագս, աղագաւ :

› illius ergo. ի շնորհս նորին,
առ նորա սկանէ :

› virtutis ergo. առ քաջասրտու-
թեանն , վասն քաջութեան
անձինն :

Erius-cii (ար.)․ ողնի, մանկ-
ղան, մենքնայ :

Erigidus-da-dum (աժ.)․ խտա-
դոյն, կարծրագոյն, կարի ան-
շառ :

Erigo (Նրգ. Rego արգ.)․ կանգ-
նեմ, տնկեմ, ուղղեմ, ամ-
բառնամ; շինեմ, մխիթարեմ,
սփոփեմ, քաջալերեմ, սրտա-
պնդեմ :

Erigo - uas - uavi - uatum - uare
(Նրգ.)․ հոսեցուցանեմ ընդ
առուակս :

Erinaceus-ei (ար.)․ ողնի :

Erionys - yos (էգ.)․ Լըրիննիս,
Լըմենեայք, ընդդայք , դիք
դժոխոց ի տանջել զպատժա-
պարտս :

Eripio-réptum (Նրգ. Rápío արգ.)․
յափշտակեմ, բառնամ, բռնի
հանեմ, կորզեմ, խորեմ, առ-
նում, փրկեմ, ապրեցուցա-
նեմ; աղաւտեմ :

Erivo - vas - vavi - vatum - vare
(Նրգ.)․ ընդ առուս հոսեմ
զըւր :

Eródens-éntis (էյժ.)․ սպառիչ,
մաշիչ, ծախիչ, փաղաղիչ,
կերիչ :

Eródo (Նրգ. Rodo արգ.)․ սպա-
ռեմ, մոշեմ, ծախեմ, փաղա-
ղեմ, կրծեմ, ուտեմ :

Erogátio-ónis (էգ.)․ բաշխումն,
բաժին, բաժանումն, մասն :

Erogátus - ta - tum (անց. Դրէ.)․
Տես Erogo.

Erógito (Նրգ. Rógito արգ.)․ թա-
խանձեմ, ժտեմ, մեծաւ թա-
խանձանօք աղաչեմ, աղեր-
սեմ :

Erogo (Նրգ. Rogo արգ.)․ բաշ-
խեմ, բաժանեմ, ծախեմ, վառ-
նեմ :

Erósio-ónis (էգ.)․ ծախումն, մա-
շումն :

Erósus-sa-sum (անց. Դրէ.)․ Տես
Eródo.

Eróticus-ca-cum (աժ.)․ տար-
փական , խանդաղատական ,
զորովալից :

Errabúndus-da-dum

Errans-ántis էւմ

Erráticus-ca-cum

լական, թափառական, երե-
րեալ և տատանեալ, ընդվայ-
րադնաց :

Errátio-ónis (էգ.)․ թափառանք,
յաճանք, խոտորութիւն, թա-
փառականութիւն, ընդվայ-
րայաճութիւն :

Errátum - ti (չլթ.)

Errátus - us (ար.)

թիւն, վրիպանք, սխալանք,
յանցանք, վրէպք :

Erro-ras-rávi-rátum-ráre (չչ+).

Թափառական շրջիմ, Թափառիմ, յաժիմ, վրիպեմ, սխալիմ, խոտորիմ, յանցանեմ, 'ի պատրանս արկանիմ :

Erro - ónis (աբ+). այր Թափառական, յիզյեղուկ :

Erróneus-ea-eum (աժ+). Թափառական, ընդվայրագնաց :

Error-óris (աբ+). մոլորութիւն, վրիպանք, վրէպք, սխալանք, խոտորութիւն, պատրանք, խաբանք, խաբէութիւն, յանցանք, յանցուած :

Erubescéndus-da-dum (էյժ+). ամօթալից, խայտառակ, վատ, անարժան :

Erubésco (չչ+ **Rubésco** աբ+). շառագունիմ, շիկնիմ, վամօթի հարկանիմ, ամաչեմ, յամօթ լինիմ :

Eruca-ae (էգ+). խառնիճ, քորեակ, երկիւլ, Թրթուր :

Eructátio-ónis (էգ+). զգայութիւն, փսխումն :

Erúcto (նրգ+ **Ructo** աբ+). զգայուիմ, փսխեմ, ործամ, արտաքս բղինեմ :

Erúdero (նրգ+ **Rúdero** աբ+). մաքրեմ զգետին 'ի քարանց, զքեկորս 'ի մի վայր ժողով :

ns-éntis (էյժ+). հրահանուսուցիչ, կրթական :

, **érudis - ívi - ítum - íre** (աբ+). հրահանգեմ, ուսումն, կրթեմ, վարժեմ, վարդտեմ :

Erudíte - tius - tíssime (յէ+). իմաստնաբար, իմաստնագոյն :

Eruditio-ónis (էգ+). իմաստութիւն, վարժք, գիտութիւն, հմտութիւն, խելամտութիւն, վարդապետութիւն, ուսումն :

Eruditrix - ricis (էգ+). կին ուսուցիչ :

Eruditulus-la-lum (աժ+). կէս իմաստուն, թերակատար գիտուն, ճարտարող, պարծուկ :

Eruditus-ta-tum (անց. **դէէ+**). **Տես Erúdio.**

Eruditus-ta-tum (-tior-tíssimus) (աժ+ **ուսեալ**, **վարժ**, **հմուտ**, **տեղեակ**, **գիտուն**, **իմաստուն**, **կիրթ** :

Erúgo (նրգ+ **Rugo** աբ+). 'ի բաց բառնամ զխորշս 'ի մորթոյ, զկաշին խորշանկեալ յղկեմ :

Erúmpo (չչ+ **Rumpo** աբ+). ելանեմ արտաքս, յարձակիմ, ծագիմ, ծայրս արձակեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, յայտնիմ :

Erúnco (նրգ+ **Runco-cas** աբ+). քաղահան առնեմ, քաղ հանեմ, խլեմ զքաղ :

Eruo (նրգ+ **Ruo** աբ+). բլրեմ, պեղեմ, փորեմ, կործանեմ, քանդեմ, փլուզանեմ, աւերեմ :

Erúptio-ónis (էգ+). արշաւանք, ասպատակ, յարձակումն :

Erutus-ta-tum (անց. **դէէ+**). **Տես Eruo.**

Erysípelas - latis (չչ+). օձիկ ախտ, ծաւալումն հրոյ :

Erythacus - ci (աբ+). կարմրալանջ Թռչուն :

Erythrócoma-morum (չլտ.). նր-
առնք, նռնենիք :

Esca-ae (էգ.). կեր, խանձ, կե-
րակուր, պարէն, նպար, դար-
ման, սնունդ :

Escárius-ia-ium (աթ.). սննդա-
կան, դարմանական :

vasa escária. անօթք կերակ-
րոց, կաղմածք, պուտուկ :

Escéndo (չլտ. Scando աբ.). 'ի
վեր ելանեմ, վերանամ, բարձ-
րանամ, իջանեմ, ելանեմ 'ի
ցամաք :

Escendéntes-tium (աբ.). հաւք,
նախնիք, հարք :

Escénsus-us (աբ.). ելք, վերա-
յուցն :

Escoléntus-ta-tum (աթ.). ու-
տելի, քաղցր 'ի կերակուր :

Esculus-li (էգ.). ընտանի թե-
ղօշ, կաղնի :

Esito (հրգ. Ito աբ.). յաճախա-
գոյն ուտեմ, ստեպ ճաշակեմ :

Esseda-ae (էգ.)

Essedum-di (չլտ.) } սայլ պի-
տոյից բանակի, կառք պատե-
րազմական :

Essedárius-rii (աբ.). կառամար-
տիկ, կառամարտ, կառապետ,
կառավար, սայլորդ :

Esséntia-ae (էգ.). էութիւն,
խելութիւն, բնութիւն, զօ-
րութիւն :

Esto (հրգ. Sum քայե). լեր, դի-
յուք գրեսցուք, համարեա-
յուք եթէ, թէպէտ և :

Estrix-ricis (էգ.). կին շատա-
կեր՝ որկորուտ :

Estur (հր. Edo քայե). կերեալ
լինի, ծախի, փաղաղի :

Esuriáles fériæ-iárum (էգ.).
աւուրք ծոմապահոց vel ան-
սուտղութեան :

Esúries-iei (էգ.). քաղց, նօթու-
թիւն, տենչանք կերակրոց :

Esúrio, ésuris-ívi-ítum-ire
(չլտ.). քաղցնում, նքթիմ,
նօթի լինիմ :

Esúrio-ónis (աբ.). քաղցեալ,
նօթի, նքթեալ, սովեալ :

Esuritio-ónis (էգ.). ախորժանք,
ցանկութիւն կերակրոց, նօ-
թութիւն, քաղց :

Esúritor-óris (աբ.). նքթեալ,
նօթի, սովեալ, քաղցեալ :

Esus-us (աբ.). ճաշակում, կե-
րակուր, սնունդ :

Et (չլլ.). և, ևս, այլ և, նա և :

Etenim (չլլ.). քանզի, վասնզի,
որովհետև, յորմէ հետէ :

Etésiae-iárum (էգ.). տարևոր
հողմք :

Etésius-ia-ium (աթ.). տարևոր,
ամ ըստ ամէ :

Ethica-ae }
Ethice-ces } էգ. բարոյական փի-
լիսոփայութիւն :

Ethicus-ca-cum (աթ.). բարոյա-
կան, խրատական :

Ethnicus-ca-cum (աթ.). հեթա-
նոս, անաստուած, կռապաշտ,
կռապարիշտ :

Ethológia-ae (էգ.). բարոյախօ-
սութիւն, ճառք զբարուց և
զսովորութեանց, բարք, բոյս
բարուց :

Ethólogus - gi (աբ.). կասազեր-
գու, գուսան, վարձակ :

Ethopoéja-ae (էթ.). բարառնու-
թիւն :

Etiam (չլի.). ևս, նա և, այլ և,
տակաւին, նոյնպէս, այո, ար-
դարեւ, ճշմարտիւ, ստուգիւ,
ապաքէն, թէպէտ և, բայց
սակայն :

» étiam atque étiam. բարեղք
յոյժ, կարի քաջ, ջերմաջերմ,
փութով :

Etiámdum (Աբ.). նա և այժմ,
արդ ևս :

Etiámnun } Աբ. մինչև ցայժմ,
Etiámnunc }

մինչև ցայս վայր, ցարդ ևս :

Etiámsi (չլի.). թէ և, թէպէտ
և, համարեցուք թէ :

Etiámtum } Աբ. մինչև ցայն
Etiámtunc }

ժամ, ցայնժամ :

Etsi (չլի.). թէպէտ և, թէ և :

Etymología-ae } էթ. ստուգա-
Etymológice-ces }

խոսութիւն, ստուգաբանու-
թիւն :

Etymológicus - ca - cum (աթ.).
ստուգաբանական :

Etymon-mi (չլի.). ստուգախո-
սութիւն, սկզբնան բանից
քննութիւն :

Eu (Եւ.). ազնիւ, վաճ, բար-
եղք, քաջ, բարի յոյժ :

Eucharístia-ae (էթ.). խորհուրդ
գոհութեան, սուրբ հաղոր-
դութիւն, գոհութիւն, օրէնք :

Eucharísticon - ci (չլի.). երգ

չնորհակալութեան, նուագ
գոհութեան :

Euge (Եւգ.). վաճ, ազնիւ,
բարի յոյժ, բարեղք, քաջ :

Eunúchus - chi (աբ.). ներքինի,
կուրտ, քաճաւարոտ :

Eurinus-na-num (աթ.). արեւ-
լեայ, արեւելեան :

Eurípus-pi (աբ.). ջրադարձ հող-
մայոյզ ծովու, ջրմուղ, նե-
ղուց, կիրճ, մօր, ճահիճք,
ծովաբաշխ, ծովալիճ, խաղ :

Euroáuster - tri } աբ. հարաւա-
Eurónotus - ti }

հողմ, հարաւ արեւելեան,
եւրոնոտոս :

Eurus-ri (աբ.). եւրոս, հողմ
արեւելից :

Eurýthmia - ae (էթ.). պատշա-
ճաւոր յօրինուած, յօրինուա-
ծութիւն, չափակցութիւն :

Eutygrámmus-mi (աբ.). կանոն,
քանոն՝ ճարտարապետաց :

Evácuans-ántis (Էւթ.). թափիչ,
վտարական :

Evácuo (Եւթ. Vácuo աբ.). թա-
փեմ, հանեմ արտաքս, դատարկ
առնեմ, դատարկացուցանեմ :

Evádo-ásum (Եւթ. et չլի. Vado-
dis աբ.). ճողդպրիմ, խուսա-
փեմ, խոյս տամ, ապրիմ, զեր-
ծանիմ, պրծանիմ, դառնամ
և լինիմ, առնիմ :

Evagátio - ónis (էթ.). ցրումն՝
քայքայումն մտաց, թարթա-
փանք, զբոսանք :

Evagor (Էւր. Vagor աբ.). թա-
փառիմ, թարթափիմ, այսր

անդր յածիմ, խոտորիմ 'ի կարգէ բանից :

Evalésco (չլ. Valésco աբ.՝). զօրանամ, կազդուրիմ, զօրութիւն զգնուամ :

Evállo (նրգ. Vallo աբ.՝). արտաքսեմ, 'ի բաց հանեմ, քշեմ, վարեմ :

Evállo-lis-lere (նրգ.՝). մաղեմ, խարբալեմ, խախալեմ, թօթափեմ :

Evanésco (չլ. Vanésco աբ.՝). ունայնանամ, ցոլանամ, յօդս ցնդիմ, չիք յաշաց լինիմ, գոլորշանամ, 'ի շոգի լուծանիմ, չքանամ, չքոտիմ :

Evangéllia-iórum (չլ.՝). վարձք, արիսուր, հատուցումն :

Evangélicus-ca-cum (աթ.՝). աւետարանական :

Evangelísta-ae (աբ.՝). աւետարանագիր, աւետարանիչ :

Evangélium-líi (չլ.՝). աւետարան :

Evangelízo-zas-závi-zátum-záre (նրգ. et չլ.՝). քարոզեմ զաւետարանն, աւետարանեմ, աւետեմ, գուշակ լինիմ :

Evangelus-li (աբ.՝). աւետարեր, աւետաւոր, բանբեր :

Evánnō (նրգ. Vanno աբ.՝). թօթափեմ, հոգմահարեմ, հոսեմ նքուրիւ, ընկնուամ :

Evaporátio-ónis (իգ.՝). ցնդումն գոլորշւոյ, բուրուումն :

Evapóro (նրգ. Vapóro աբ.՝). բուրեմ, բուրեցուցանեմ, արձակեմ զգոլորշի :

Evástō (նրգ. Vasto աբ.՝). աւերեմ, քանդեմ, յաւերակ դնեմ, գերգեմ, աւար հարկանեմ, աւարեմ, կողոպտեմ :

Evásus-sa-sum (անց. րբ.՝). Տես Evádo.

Evax ! (Տջ.՝). կեցցէ, ո՛հ, բա՛բէ :

Evéctio-ónis (իգ.՝). համբարձումն, վերացումն, իշխանութիւն ծանապարհորդելոյ 'ի պէշասպիկ սուրհանդակ :

Evéctus-ta-tum (անց. րբ.՝). Տես Eveho.

Evéctus-us (աբ.՝). կառք, սայլ, դեսպակ, տեղափոխութիւն, փոխումն :

Eveho (նրգ. Veho աբ.՝). փոխեմ, այլուր տանիմ, վերացուցանեմ, բարձրացուցանեմ, ամբառնամ :

» évehor equo. հեծանիմ 'ի ձի, վարեմ զձի, ձիավարեմ, ձիարձակ լինիմ, ձիարկեալ արշաւեմ :

Evéllo (նրգ. Vello աբ.՝). արմատաքի խլեմ, տակակոտոր առնեմ, հանեմ յարմատոյ, ջնջեմ, կորզեմ :

Evénio (չլ. Vénio աբ.՝). 'ի դուրս գամ, 'ի վեր ելանեմ, բղխիմ, ծագիմ, ծնանիմ, դէպ լինիմ, դիպիմ, հանդիպիմ, պատահեմ :

Evéntilo (նրգ. Véntilo աբ.՝). հոգմոյ տամ, ցանեմ, ցրուեմ, վարատեմ, ցան և ցիր՝ վայրավատին կացուցանեմ :

Evéntum-ti (չդ.) }
Evéntus-us (ար.) } դէպք, պա-

տահարք, 'ի դիպաց արդա-
սիք, դիպուած, արկած, ելք
իրաց, կատարած, վախճան,
արդիւնք, յաջողուած, յաջո-
ղութիւն :

Everbero (նրգ. Vérbero - ras
արձ.). թօթափեմ, երեւեմ,
զարկուցանեմ, հարկանեմ,
բախեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ :

Evérge (նրգ. Vergo արձ.). հե-
ղում, հոսեմ, թափեմ, ար-
տաքս հանեմ :

Everriculum-li (չդ.). ուռկան,
ցանց, արձոյլ, վարմ :

Evérro (նրգ. Verro արձ.). աւել-
ածեմ, մաքրեմ, գողանամ,
կապտեմ, աւարեմ, աւար հար-
կանեմ :

Evérsio-ónis (իգ.). աւեր, կոր-
ծանուցմն, քանդուցմն, տապա-
լուցմն, փլուցմն :

Evérsor-óris (ար.). աւերիչ, կոր-
ծանիչ, քանդիչ, աւարառու :

Evérsus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Evérro և Evérto.

Evérto (նրգ. Verto արձ.). աւե-
րեմ, կործանեմ, քանդեմ, քակ-
տեմ, տապալեմ, փլուզանեմ,
հարթյառակ առնեմ :

Evibro (նրգ. Vibro արձ.). ծո-
ծեմ, շողացուցանեմ, շարժեմ,
երերեմ, տատանեմ :

Evictio - ónis (իգ.). մերժումն
յիրաւանց ստացուածոյ :

Evictus-ta-lum (անց. դրբ.). Տես
Evínco.

Evidens-éntis (- tior - tíssimus)
ած. յայտնի, պայծառ, մե-
կին, լուսաւորագոյն, ծանօթ :

Evidénter - tius - tíssime (Վլբ.).
յայտնապէս, յայտանդիման,
յստակագոյնս, մեկնապէս :

Evidéntia - ae (իգ.). յայտնու-
թիւն, ստուգութիւն, լու-
սաւորութիւն, ճշմարտու-
թիւն :

Evigilátus-ta-um (անց. դրբ.).
Տես Evígilo.

Evígilo (չդ. Vígilo արձ.). զար-
թնում, արթուն կամ, սկեմ,
տքնիմ, երկս արկանեմ :

Evilésco (չդ. Vilésco արձ.).
նուազիմ, խոտիմ, յանարգու-
թիւն իջանեմ :

Evíncio (նրգ. Víncio արձ.). պա-
տեմ, շուրջ պարսպեմ, փա-
կեմ, կապեմ :

Evínco (նրգ. Vinco արձ.). յաղ-
թեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ,
գլեմ, առաւելում, յաղթա-
հարեմ, ըմբերանեմ, զբաւմբ
ածեմ, ընդունիմ :

Evínctus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Evíncio.

Evirátus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Evíro.

Eviresco (չդ. Virésco արձ.).
դեղնիմ, գունատիմ, տժգու-
նիմ, այլագունիմ :

Evíro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.).
մալեմ, ներքինի առնեմ, իզա-
ցուցանեմ, կնացուցանեմ,
մեղկացուցանեմ, մեղկեմ,
թուլամորթ գործեմ :

Evíszero - ras - rávi - rátum - ráre (նրդ.) • Հանեմ 'ի դուքս զգորտախ, հերձում դորովայն :

Evitábilis-le (ած.) • խուսափելի, խորշելի :

Evitátio-ónis (խդ.) • խուսափանք, փախուստ, հնարք, խոտորումն :

Evíto (նրդ. Vito աբ.) • խուսափեմ, խորշեմ, խոյս տամ, փախչեմ, խոտորիմ, զերծանիմ, պրծանիմ, ճողոպրիմ, ապրիմ :

Evocáti-tórum (աբ.) • Հինօրեայ զինուորք, վաստակաւոր զօրականք :

Evocátio - ónis (խդ.) • կոչումն, հրաւեր, զօրածողով, ժողովումն զօրաց :

Evocátor-óris (աբ.) • կոչող, զօրահանդ :

Evocátus-ta-tum (անց. րդ.) • Տես Evoco.

Evoco (նրդ. Voco աբ.) • արտաքս կոչեմ, հրաւիրեմ, ձայնատուր լինիմ, յասպարէզ կարդամ :

» évoco ánimum a negótio. 'ի բաց դարձուցանեմ զմիտս 'ի գործոց :

Evohé ! (ճգ.) • կեցցէ՛ Ռաքոս, ազնիւ :

Evoláticus homo - minis (աբ.) • յեղեղուկ մարդ, այր դիւրահաւան :

Evólito (չրդ. Vólito աբ.) • ստէպ թռանիմ, թրթռեմ :

Evolo (չրդ. Volo-las աբ.) • թռա-

նիմ, թռչեմ, սլանամ, պրծանիմ, խոյս տամ, խուսեմ, փախչեմ :

Evolútio-ónis (խդ.) • պարզումն, ընթերցումած, մեկնութիւն :

Evolútus-ta-tum (անց. րդ.) • Տես Evólvo.

Evólvo (նրդ. Volvo աբ.) • դարձուցանեմ, շրջեմ, շրջշրջեմ, թաւալեցուցանեմ, յայանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ :

» evólvo librum. վարկպարազի ընթեռնում զմատեան, յակնարկանեմ զգիրս :

» evólvo me. ազատիմ, թափեմ զանձն, զերծանիմ, պրծանիմ, ապրիմ, խոյս տամ :

Evomo (նրդ. Vomo աբ.) • արտաքս հանեմ, փսխեմ, 'ի բաց ընկենում, մերժեմ, քշեմ, վանեմ, վարեմ :

Evónymos-mi (խդ.) • խուրհնի, իլենի, ձախի :

Evúlgo (նրդ. Vulgo-gas աբ.) • համբաւեմ, հրապարակեմ, հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ, հրապարակագոյժ առնեմ :

Evúlsio-ónis (խդ.) • խլումն :

Evúlsus - sa - sum (անց. րդ.) • Տես Evéllo.

Ex (նիդ.) • 'ի, յ, առ 'ի (քցա.) :

» ex quo. յորմէ հեաէ, իբրեւ, յետ :

» ex témpore. անդէն վազվազակի, յեղակարծումն ժամու, յանկարծակի :

» ex insperáto. յանկարծուստ, յանկարծօրէն յեղակարծումն, յանպատրաստից :

» ex indústria. գիտութեամբ, խորհրդով, խելօք, կամակար, կամաւ :

» ex ánimo. սրտի մտօք, սրտա-
գին, մտադիւր :

» ex more. ըստ սովորութեան,
ըստ օրինաց :

» ex aequo et bono. իրաւամբք
և արդարութեամբ, իրաւացիկ
մտօք, ուղիղ, արժանապէս :

» ex toto. լիով, ամենեին, բո-
ւանդակ, սպառսպուռ, ամ-
բողջապէս :

» ex íntegro. նորոգապէս, դար-
ձեալ, միւսանդամ, վերստին :

» ex professo. բազում հաւաս-
տեաւ, իբրև 'ի պաշտամանէ,
առանձինն մտադրութեամբ,
ճշգիւ գտակաւ :

Exacerbátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.).
Տես Exacerbo.

Exacerbo (ՆԷԳ. Acérbo աբճ.).
դառնացուցանեմ, զայրացու-
ցանեմ, զկծեցուցանեմ, բար-
կացուցանեմ, զրգռեմ :

Exacésco (լԷԳ. Acésco աբճ.).
դառնամ և լինիմ քացախ, 'ի
թթուութիւն դառնամ :

Exácte - tius (ԱԷ.). ճշգրիտ,
ճշգիւ, բազում պնդութեամբ,
փութով, խնամով :

Exáctio-ónis (ԷԳ.). հարկահա-
նութիւն, պահանջանք, պա-
հանջումն արծաթոյ, մեր-
ժումն, տարադրութիւն :

Exáctor-óris (աբ.). մերժիչ, մղիչ,
վանիչ, հարկահան, հարկա-
պահանջ, պահանջող :

Exáctus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես
Exigo.

Exáctus-ta-tum (-tior-tissimus)
առ. ճիշդ, ճշգրիտ, հաւաստի,
ճշմարիտ, փոյթ, գործօն,
ջանասէր :

Exácuo (ՆԷԳ. Acuo աբճ.). սրեմ,
թեքեմ, դրդեմ, գրգռեմ, մղեմ :

Exacútio-ónis (ԷԳ.). սրութիւն,
սրելն :

Exacútus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.).
Տես Exácuo.

Exacútus-ta-tum (-tior) առ.
յեսանասուր, սրեալ, սուր,
հասուռ :

Exadverso } ԱԷ. դէմ յանդի-
Exadversum } ման, հանդէպ, 'ի հանդիպոյ,
ընդդէմ :

Exaedificátio-ónis (ԷԳ.). շինու-
թիւն, շինուած, շինած, յո-
րինուած՝ ճառի :

Exaequátio-ónis (ԷԳ.). համե-
մատութիւն, կշիւ, զուգու-
թիւն, նմանութիւն, հաւա-
սարութիւն :

Exaequo (ՆԷԳ. Aequo աբճ.). հա-
մեմատեմ, հարթեմ, հա-
ասարեմ, զուգեմ :

Exaéstuo (լԷԳ. Aestuo աբճ.). զե-
ռամ, եռամ, ծփիմ, տատա-
նիմ, ծօծիմ :

» exaéstuo irà. 'ի սրտմտութիւն
բրդիմ, սրտմոխիմ, զայրանամ,
բարկանամ սրտմոռութեամբ,
ծանրացասուցն լինիմ :

Exaggerátio-ónis (ԷԳ.). հողա-
կոյտ, թուճ, պատուար, աւ-

ազուծիւն , բարձրուծիւն ,
առաւելուծիւն , ստուարու-
ծիւն բանից , աւելարանու-
ծիւն , լայնութիւն՝ ձեւ :

Exaggerátus-ta-tum (առ. Գրէ.).
Տես Exaggero.

Exaggerátus-ta-tum (-tior) առ.
բարձր, բարձրաբերձ, բարձրա-
գոյն , բարձրական , բարձրա-
կաց , հոյակապ :

Exaggero (նրգ. Aggero-րաս.).
պատենէշ կանգնեմ, շեղջակու-
տեմ, դիզանեմ, ստուարացու-
ցանեմ, կուտակեցուցանեմ,
լայնեմ :

Exagitátor-óris (առ.). խռովիչ,
խռովարար, աղմկարար, հա-
լածիչ :

Exágito (նրգ. Agito րաս.). փա-
խուցանեմ, հալածական առ-
նեմ, հալածեմ, վանեմ, նե-
ղեմ, խուռեմ, տառապեցուցա-
նեմ, տանջեմ, 'ի բաց առնում,
մանր քննեմ՝ զննեմ, կրկտեմ,
'ի քնին արկանեմ :

Exagóga - ae } նրգ. տեղափոխու-
Exagóge - es }
ծիւն աղիսամաղխի վաճա-
ռաց :

Exalbéscó (չգ. Albéscó րաս.).
սպիտականամ, սպիտակիմ,
այլագունիմ, աժգունիմ :

Exálbidus-da-dum (առ.). հա-
րեալ 'ի սպիտակ, սպիտակա-
գոյն :

Exáltó - tas - távi - tátum - táre
(նրգ.). բարձր առնեմ, բարձ-
րացուցանեմ, մեծացուցանեմ,

վերացուցանեմ, ամբառնամ,
պեղեմ, բրեմ, փորեմ :

Exámen-minis (չգ.). պարբ մե-
ղուաց, խումբ, խուռն, բազ-
մութիւն, ակումբ, կաճառ,
քննութիւն , հարցափորձ ,
հետազոտութիւն , խոյզ :

Examinátio-ónis (նրգ.). կշռու-
ծիւն , քննութիւն , քնին ,
խոյզ և խնդիր :

Exámino-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). պարս մեղուաց գոր-
ծեմ, կշռեմ, հաւասարեմ, 'ի
քնին արկանեմ, 'ի խոյզ և 'ի
խնդիր լինիմ :

Exempléxor (հռ. Ampléxor րաս.).
գիրկս արկանեմ, գիրկ ընդ
գիրկ խառնիմ, ընդգրկեմ,
գիրկ ընդ խառն լինիմ :

Examúrco-cas-cávi-cátum-cáre
(նրգ.). պարզեմ 'ի մրոյ՝ ան-
մրուր գործեմ զիւղն :

Exánguis-gue (առ.). անարիւն,
գունատ, դեղնեալ, տժգոյն :

Exanimális-le (առ.). անշունչ,
անշնչացեալ, անկենդան, մա-
հաբեր, մահածին :

Exanimátio-ónis (նրգ.). սրտա-
բեկութիւն , վհատութիւն ,
լքումն , զարհուրանք , ար-
հաւիրք :

Exanimátus-ta-tum (առ. Գրէ.).
Տես Exánimo.

Exánimis-me (առ.). սրտաբեկ,
վհատագոյն, անշունչ , ան-
կենդան , մեռեալ :

Exánimo (նրգ. Animo րաս.). 'ի
կենաց արկանեմ, զարկ յա-

չացդ հատանեմ, սպանանեմ,
սատակեմ, պախեցուցանեմ,
սրտաբեկ առնեմ, պակուցա-
նեմ, ահ արկանեմ:

Exánimus-ma-mum (աձ.). ան-
կենդան, անշունչ, մեռեալ:

Exántlo (նրգ. Antlo աբհ.). ար-
տաքս հանեմ, գեր 'ի վերոյ:
լինիմ, հանդուրժեմ, տանիմ,
տոկամ:

Exápto (նրգ. Apto աբհ.). պատ-
շաճեմ, յերիւրեմ, յարդարեմ,
կարգեմ, յօրինեմ:

Exardésco (լզդ. Ardésco աբհ.).
վառիմ, բորբոքիմ, այրեցեալ
լինիմ, կիզանիմ, տոչորիմ:

Exarefio (լզդ. Fio աբհ.) } ԳՕ-

Exarésco (լզդ. Arésco աբհ.) }
սանամ, ազագիւմ, չորանամ,
ցամաքիմ, սարսափիմ:

Exaréno-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). 'ի բաց պարզեմ զաւ-
ազն, մաքրեմ յաւազոյ:

Exarmátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exármo.

Exármo (նրգ. Armo աբհ.). մեր-
կեմ 'ի զինուց, զէնընկէց առ-
նեմ, յափշտակեմ զզէնս:

Exaro (նրգ. Aro աբհ.). հերկե-
լով արտաքս հանեմ, արօրա-
գիր առնեմ:

» éxaro fruméntum. սերմանեմ
զցորեան:

» éxaro áliquid. գրեմ, մատե-
նագրեմ, ընդ գրով արկանեմ,
'ի մատենի հարկանեմ, յօրի-
նեմ, համադրեմ:

Exáscio (նրգ. Ascio աբհ.). յղկեմ,

քերեմ, ողորկեմ, կոկեմ, տա-
շեմ, կոփեմ:

Exasperátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exáspero.

Exáspero (նրգ. Aspero աբհ.).
բարկացուցանեմ, զկծեցուցա-
նեմ, դառնացուցանեմ, սրեմ,
թեքեմ:

Exauctorátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Exauctóro.

Exauctóro (նրգ. Auctóro աբհ.).
արձակեմ զգօրս, հրաման տամ
երթալոյ:

Exáudio (նրգ. Audio աբհ.). լսեմ,
ունկն դնեմ, ունկնդիր լինիմ,
անսամ:

Exáugeo (նրգ. Augeo աբհ.). ա-
ճեցուցանեմ, առաւելում, յա-
ճախեմ:

Exaugurátio - ónis (իգ.). ամ-
պարշտութիւն, անօրէնու-
թիւն, պղծութիւն:

Exáuguro (նրգ. Auguro աբհ.).
պղծեմ, անսուրբ առնեմ, եղ-
ծանեմ:

Exaecátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Excaéco.

Excaéco (նրգ. Caeco աբհ.). կու-
րացուցանեմ, բրեմզաշս, փա-
կեմ, կափուցանեմ, աղիսեմ,
խնում, խփեմ:

Excalceátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Excálceo.

Excalceátus-ta-tum (աձ.). բոկ,
բոկոտն, բոկացեալ:

Excálceo (նրգ. Cálceo աբհ.) }

Excálceor-eáris-átus-ári (հրգ.) }
բոկանամ զկօշիկս:

Excalefácio (Երգ. Calefácio արհ.)

Excalfácio (Երգ. Calfácio արհ.)
 Զեռուցանեմ, բորբոքեմ, Զեր-
 մացուցանեմ:

Excalfactio-ónis (Էգ.). Զերմու-
 թիւն, տապ:

Excalfactorius-ia-ium (աժ.). Զե-
 առցիչ:

Excalfio (չգ. Calefio արհ.). գո-
 լանամ, Զեռնում:

Excálpo (Երգ. Scalpo արհ.). փո-
 րեմ, բրեմ, խորեմ, պեղեմ,
 գողեմ, փոսեմ:

Excandescéntia-ae (Էգ.). բար-
 կութիւն, սրտմտութիւն, ցա-
 սուցն, զայրուցք:

Excandésco (չգ. Candésco արհ.).
 վառիմ, բարկանամ, 'ի բար-
 կութիւն բրդիմ, սրտմտիմ,
 ցանեմ, զայրանամ:

Excánte (Երգ. Canto արհ.). կո-
 չեմ զգեա արտաքս, թովեմ,
 դիւթեմ:

Excarnífico (Երգ. Carnífico արհ.).
 բառնամ զմիսն, ցտեմ, պա-
 տառեմ, ձեղքեմ զմորթն, յո-
 չեմ անդամ անդամ:

Excáudico-cas-cávi-cátum-cáre
 (Երգ.). բրեմ զունջս որթոց,
 'ի բաց առնում զհոգն որ զըն-
 ջովք որթասանկոց:

Excavátio-ónis (Էգ.). պեղումն,
 բրուցն, խոռոչք, փոս:

Excavátus-ta-tum (աժ. գրգ.).
 Տեա Excavo.

Excavo (Երգ. Cavo արհ.). բրեմ,
 պեղեմ, գողեմ, խորեմ, փո-
 սեմ, փորեմ:

Excédo (չգ. et Երգ. Cedo արհ.).

Ելանեմ արտաքս, մեկնիմ, ան-
 ցանեմ, գնամ, զանցանեմ,
 զլեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ:

» excédo de médio կա՛մ e vita.
 անցանեմ՝ ելանեմ՝ փոխիմ
 յաշխարհէ, 'ի կենաց անկա-
 նիմ, վախճանիմ, մեռանիմ:

Excéllens-éntis (- tior-tíssimus)
 աժ. ազնիւ, ազնուագոյն, հոյ-
 ակապ, պատուական, ընտիր,
 չքնաղ, չնաշխարհիկ:

Excéllénter-tius (Վգ.). ազնուա-
 գոյնս, բարձրագոյն պայմա-
 նաւ:

Excélléntia-ae (Էգ.). ազնուու-
 թիւն, առաւելութիւն, բարձ-
 րութիւն, աւագութիւն պա-
 տիւ, ճարտարութիւն:

Excélló-lis-lui-lsum-lere (չգ.).
 զանցանեմ, զլեմ, գեր 'ի վե-
 րոյ լինիմ, առաւել գտանիմ,
 ձոխանամ:

» excélló longe áliis կա՛մ inter,
 praeter, super álios. անցու-
 ցանեմ զանցուցանեմ զամե-
 նեքումք, առաւել լինիմ և
 անցուցանեմ զբազում ա-
 րամքք:

Excélse-sius-sissime (Վգ.). գեր
 'ի վերոյ, բարձրագոյն օրի-
 նակաւ, բարձրագոյնս:

Excélsitas-tátis (Էգ.). բարձրու-
 թիւն, բարձրաբերձ բարձունք,
 պերճութիւն:

Excélsus-sa-sum (-sior-síssimus)
 աժ. բարձր, բարձրաբերձ, երե-
 ելի, բարձրագոյն, ազնուա-

կան , հոյակապ , մեծանձն ,
աւագ :

Excéptio-ónis (իգ.) . բարձուցն ,
բացառութիւն , զբեկումն , պայ-
ման , դաշն :

Excepticius-cia-cium } ած . մեր-
Exceptitius-tia-tium }
ժեալ , զբեկալ , 'ի բաց վա-
րեալ , վտարեալ :

Exceptiúncula-ae (իգ.) . գոյզն
մերժումն , դուզնաքեայ բա-
ցառութիւն :

Excépto (նրգ. Capto աբ.) . ըն-
դունիմ , առնում , հաւանիմ ,
հաճիմ :

Excéptor - óris (աբ.) . գրագիր ,
զրիչ , դպիր , ընդօրինակիչ ,
օրինակագիր , նշանագիր :

Exceptórius-ia-ium (ած.) . ըն-
դունելի , հաճոյ , ախորժա-
կան :

Excéptus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Excípío .

» excépto quod . բայց միայն ,
բաց յայտմանէ , միայն թէ :

Excérno (նրգ. Cerno աբ.) . մա-
ղիմ , խարբալիմ :

Excérpo (նրգ. Carpo աբ.) . հա-
նեմ , քաղեմ , քաղուածոյս առ-
նեմ , գումարեմ , կուտեմ , ժո-
ղովեմ , հաւաքեմ :

Excérpta-tórum (չգ.) . քաղուա-
ծոյք , ծաղկաքաղ բանք , ժո-
ղովածոյ մատենանք , մանր տե-
ղեկութիւնք :

Excérptio - ónis (իգ.) . հունձք ,
կոյտ , ժողով , գումարութիւն ,
հանումն :

Excérptus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Excérpo .

Excéssus-us (աբ.) . ելք , երթ ,
չու , մեկնութիւն , մահ , վախ-
ձան , օրհաս , խոտորումն 'ի
բանս , անչափ առաւելութիւն ,
տարապայմանութիւն , յան-
ցանք , չարիք , ոճիր :

Excétra-ae (իգ.) . հիդրա , բազ-
մազլուխ վեշապ , կին ժան-
տաժուտ :

Excídium-dii (չգ.) . կոտորած ,
հարուած , սատակումն , սպա-
նումն , նախճիրք , կործա-
նումն , աւեր , աւերած , տա-
պալումն , քանդումն :

Excido-di (չգ. Cado աբ.) . ան-
կանիմ , կործանիմ , գթեմ ,
դայթեմ , պրծանի յուշոյ յի-
շատակն , 'ի մոռացօնս դար-
ձուցանեմ , կորնչիմ , շեջանիմ :

» excido spe . յուսահատ ' ան-
յոյս լինիմ , հատանեմ զյոյս
անձին , վհախիմ :

Excido - idi - cisum (նրգ. Caedo
աբ.) . հատանեմ , կտրեմ , տա-
պալեմ , աւերեմ , կործանեմ ,
քանդեմ , քակեմ , քակտեմ :

Excio (նրգ. Cio աբ.) . արտաքս
հանեմ , դրդեմ , գրգռեմ , 'ի
դուրս կոչեմ , ձայնեմ :

Excípío - céptum (նրգ. Cápio
աբ.) . ընդունիմ , յանձն առ-
նում , ժողովեմ , ասպնջական
լինիմ , ունկն դնեմ , լսեմ , ան-
սամ , թելադրեալ բանիւք
զրեմ , 'ի բաց սունեմ , մեր-
ժեմ , վանեմ :

Excipula-ae (էփ.) } ընդունա-

Excipulum-li (չփ.) } րան՝ անօթ մզելի իրաց, ուռ-
կան, կողով ձկնորսաց :

Excisio - ónis (էփ.) . հատումն ,
կտրումն, կտրած, աւեր, կոր-
ծանումն, կտորած :

Excisórius -ia -ium (աթ.) . հա-
տիչ, հաասնող :

Excisus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Excido.

Excitáte - tius (ԱԷ.) . ուժգնու-
թեամբ, բռնաբար, ամենայն
զօրութեամբ :

Excitátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես **Excito**.

Excitátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. յարուցեալ, զարթուցեալ,
արթուն, զուարթուն, կազմ,
յօժար, շոյա, փոյթ :

Excito (ԶԵՔ. Cito աբ.) . զար-
թուցանեմ, յարուցանեմ, կա-
ռուցանեմ, կոնգնեմ, շինեմ,
դրգոեմ, դրգեմ :

Excitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Excio.

Exclámans-ántis (էյթ.) . աղա-
ղակող, ճչող :

Exclamátio-ónis (էփ.) . աղաղակ,
ճիչ, գոչիւն, շաչիւն, կար-
կաչիւն, դղբիւն :

Exclámo (չփ. et ԶԵՔ. Clamo
աբ.) . աղաղակեմ, զաղաղակ
բառնամ, գոչեմ՝ ի ձայն բարձր,
ճիչ առնում, ճչեմ, բարձրա-
ձայն բարբառով կոչեմ :

Excláro (ԶԵՔ. Claro աբ.) . լու-
սաւոր առնեմ, լուսաւորեմ,

լոյս տամ, պայծառացուցա-
նեմ, լուսատու լինիմ :

Exclúdo (ԶԵՔ. Claudio աբ.) . վա-
նեմ, մերժեմ, ՚ի բաց հանեմ,
փակեմ ընդդէմ, ընդարձակեմ,
բանամ :

Exclúsio-ónis (էփ.) . մերժումն,
հանումն ՚ի բաց, զըկումն,
արտաքսումն, զլացումն, բար-
ձումն :

Exclusórius-ia -ium (աթ.) . մեր-
ժիչ, վարիչ, արտաքսիչ, ար-
տաքսական, անհաղորդական
այլում :

Exclúsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես **Exclúdo**.

Excóctio-ónis (էփ.) . եփ, եփելն :

Excóctus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես **Excoquo**.

» **argéntum excóctum** . արծաթ
զաեալ՝ փորձեալ ՚ի բովս :

Excódico -cas -cávi -cátum -cáre
(ԶԵՔ.) . ՚ի բաց առնում զհոգն
որ զընջովք որթոց, բրեմ
զունջս որթասնկոց :

Excogitátio-ónis (էփ.) . խոհումն,
խորհուրդ, մտածութիւն,
հնարագիւտութիւն, գիւտ,
հնարք :

Excogitátor-óris (աբ.) . հնարա-
գիւտ, գտակ, գտիչ, հնարիչ :

Excogitátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) .
Տես **Excógito**.

Excogitátus-ta-tum (-tíssimus)
աթ. ընտիր, պատուակսն,
ազնիւ :

Excogitátus - us (աբ.) . գիւտ,
հնարք, հնարագիւտութիւն :

Excógito (նրգ. Cógito արգ.).

խորհիմ, զմտաւ ածեմ, իմանամ հնարս, հնարեմ, գտակ լինիմ, ստեղծանեմ մտօք, նկարեմ 'ի միտս :

Excólo-las (նրգ. Colo-las արգ.).

ծորեցուցանեմ, հոսեմ, հոսեցուցանեմ, քամեմ :

Excolo-lis (նրգ. Colo-lis արգ.).

մշակեմ, գործեմ զերկիր, 'ի կիր արկանեմ, հերկեմ :

Excommunicatio-ónis (էգ.). բա-

նադրութիւն, բանադրանք, նզովք, մերժումն 'ի հաղորդութենէ :

Excommúnico (նրգ. Commúnico

արգ.). նզովեմ, բանադրեմ, մերժեմ 'ի հաղորդութենէ :

Excoquo (նրգ. Coquo արգ.). ե-

ռացուցանեմ, եփեմ սաստիկ, պատրաստեմ, կազմեմ, հանդերձեմ :

Excors-órdis (աթ.). յիմար, ան-

միտ, մորոս, բախած, պանդոյր, թանձրամիտ, տխմար, ապուշ, շինական :

Excreméntum-ti (չգ.). ապա-

լառ, կղկղանք, կու, խառնամաղ նիւթք, մաղունչք, սիկ, մրուր :

Excrescéntia-ae (էգ.). աւելորդ

միս 'ի մարմնի, ելունդն, այտուսն :

Excréscó (չգ. Cresco արգ.). զար-

գանամ, աճեմ, առաւելում :

Excrétum-ti (չգ.). մաղունչք,

խառնամաղ նիւթք, աղբեք, յոռի ընտրուկք :

Excrétus-ta-tum (անգ. Դրէ.).

Տես Excérno և Excréscó.

Excrúcio (նրգ. Crúcio արգ.). շար-

չարեմ, տանջեմ, լլկեմ, խոշտանդեմ, կտտեմ :

Excubátio - ónis (էգ.). ահումք

գիշերոյ, գիշերապահ, պահակ, պահանորդ :

Excúbiae - iárum (էգ.). պահք,

գիշերապահք, պահանորդք, պահակապանք, պարեկապանք :

Excúbitor - óris (ար.). պահա-

պան, պահանորդ, պահակ :

Excúbitus-ta-tum (անգ. Դրէ.).

Տես Excubo.

Excubo (չգ. Cubo արգ.). ար-

թուն կամ, հսկեմ, պահեմ զպահպանութիւն, պահ ունիմ, գրգամ, 'ի թուխս նստիմ :
» éxcubo ova. Թխեմ զձուս, 'ի ձուս և 'ի թուխս նստիմ :

Excúdo (նրգ. Cudo արգ.). հար-

կանելով ձգեմ արտաքս, շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, կազմեմ, յարդարեմ :

Excúlco (նրգ. Calco արգ.). առ-

ոտն կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ, ճնշեմ :

Excúlpo (նրգ. Sculpo արգ.). քե-

րեմ, քանդակեմ, դրօշեմ, քերծում, ջրեմ, ջնջեմ :

Excúltus-ta-tum (անգ. Դրէ.).

Տես Excolo-lis.

Excurátus-ta-tum (աթ.). ազնիւ,

ազնուազոյն, պատուական, ընտիր, բազմահոգ :

Excúrio - ias - iávi - iátum - iáre (նբդ.) • արտաքսեմ յարքունեաց, արտաքս հանեմ յապարանից արքունի :

Excúrro-rri (չգ. Curro արհ.) • վազեմ արտաքս, արշաւեմ, ասպատակեմ, յարձակիմ, յառաջեմ, արագ անցանեմ, երկայնադոյնս խօսիմ :

Excúrsio-ónis (եգ.) • ընթացք, ճանապարհորդութիւն, ասպատակ, ասպատակութիւն, արշաւան :

Excúrsor-óris (ար.) • խուզարկող, դէտ, լրտես, յուզող :

Excúrsus-sa-sum (անց. Դրբ.) • Տես **Excúrro**.

Excúrsus-us (ար.) • արշաւանք, ասպատակութիւն, ասպատակ, խոտորումն 'ի բանս :

Excusábilis-le (-bílitor) անլսողիւտ, արգահատելի, ջատագովելի, ներելի :

Excusáte-tius (Աբ.) • 'ի չքմեղս, 'ի չքմեղիկս, յարգահատութիւն, չմեղադրութեամբ, պատճառանօք :

Excusatio-ónis (եգ.) • չմեղադրութիւն, ջատագովութիւն, պատասխանատուութիւն :

Excusátus-ta-tum (անց. Դրբ.) • Տես **Excúso**.

Excusátus-ta-tum (-tior -tissimus) ան. արժանի ջատագովութեան, արդարացուցեալ, անպարսաւ :

Excúso (նբդ. Accúso արհ.) • արդարացուցանեմ, ջատագով

մտանեմ, անբասիր սունեմ, չճամարիմ մեղս, արգահատեմ, ներեմ, պատճառեմ, բարուս դնեմ :

Excúsor-óris (ար.) • կաւագործ, խեցագործ, կաթսայագործ, պղնձագործ :

Excússe (Աբ.) • հզօրագոյնս, ուժգինս, սաստիկս :

Excussórius-ia-ium (անց.) • շարժիչ, երեւիչ, տատանիչ, սանեցուցիչ :

Excússus-sa-sum (անց. Դրբ.) • Տես **Excúdo** և **Excútio**.

Excútio - cússi - cússum (նբդ. Quatio արհ.) • թօթափեմ, սանեցուցանեմ, շարժեմ, երեւեմ, տատանեմ, զարկուցանեմ, յուզեմ, բառնամ, 'ի բաց տանիմ, 'ի քնին արկանեմ, քննեմ, խուզեմ, կշռեմ :

Exdórsuo - uas - ávi - átum - áre (նբդ.) • քերեմ զթեփս ձկանց, բառնամ զթեփ 'ի տոնոյ ձկան :

Execútio-ónis (եգ.) • կատարումն, լրումն, արդիւնականութիւն, հալածումն, տարագրութիւն :

Execútor-óris (ար.) • կատարիչ, առնելի, լրուցիչ, գործելի :

Execútus-ta-tum (անց. Դրբ.) • Տես **Exequor**.

Exedo (նբդ. Edo-dis արհ.) • ուտեմ, կրծեմ, սպառեմ, ծաւակեմ, ծախեմ, մաշեմ :

Exédra-ae (եգ.) } անդաստակ,
Exédrium-ii (չգ.) } տուն խորհրդեան իմաստնոց, սրահ, դահլիճ, գաւիթ :

Exemplar - áris }
Exemplum - li }

չէ. օրինակ ,
առակ օրինակի , պատկեր ,
պատճէն , հաւասար , կաղա-
պար , նմանութիւն :

» exempli causâ և՛ gratiâ. զոր
օրինակ , որպէս , օրինակ իմն :

Exémtilis - le (աժ.). շարժելի ,
մերժելի , չմշտնջենաւոր , փո-
փոխելի :

Exémtio-ónis (իգ.). հանուսն ,
բարձուսն , զերծուսն , վերա-
ցուսն , ապահարկ :

Exémtor - óris (ար.). բարձօղ ,
հանօղ , կրող :

» exémtor lapidum. քարահատ ,
քարակոփ , քարակուռ :

Exémtus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Eximo.

Exémtus-us (ար.). վերացուսն ,
բարձուսն , հանուսն :

Exéntero-ras-rávi-rátum-ráre
(նրգ.). թափեմ հանեմ զփո-
րոտիս , հերձում զորովայն ,
խոցեմ զաղիս :

Exeo (չէ. Eo արգ.). ելանեմ ար-
տաքս , փութամ , ծնալեմ , ածա-
պարեմ , վազվաղեմ , զերծա-
նիմ , պրծանիմ :

» amnis exit. գետն յորդեալ
ելանէ , վտակն լցեալ գայ դա-
րիւ և դարիւ :

Exéquiae - iárum (իգ.). մեծա-
շուք յուղարկաւորութիւն ,
դիահանութիւն :

» duco exéquias. տանեմ յու-
ղարկաւորութիւն , յուղար-
կեմ զգնացեալն :

» eo exéquias. 'ի հանդէս յու-
ղարկաւորութեան երթամ :

Exequialis-le (աժ.). զերեզմա-
նական , դամբանական :

Exéquior-iáris-iátus-iári (հար.).
յուղարկեմ զգնացեալն , յու-
ղարկաւորութիւն առնեմ :

Exequor (հար. Sequor արգ.). զկնի
երթամ , զհետ'հետամուտ լի-
նիմ , 'ի գործ' յարդիւնս ածեմ ,
կատարեմ , 'ի պլուխ հանեմ ,
լնում , առնեմ , պատմեմ , վի-
պեմ , յանդիման կացուցանեմ ,
դնեմ առաջի :

Exércens - éntis (բջծ.). կրթիչ
ուսուցիչ , վարժիչ :

Exérceo-citum (նրգ. Arceo արգ.).
վաստակեմ , մշակեմ , 'ի կիլ
արկանեմ , վարժեմ , թեքեմ
կրթեմ , ուսուցանեմ , ընդե-
լուցանեմ , աշխատ առնեմ
աշխատեցուցանեմ , տանջեմ
նեղեմ , խուռեմ , հալածեմ :

Exercitáte - tius (Վբբ.). գործա-
կանապէս , արդեամբք , ըն-
փորձ անցեալ :

Exercitátio-ónis (իգ.). կրթու-
թիւն , հրահանգք , ընդելու-
թիւն , սովորութիւն , վար-
ժուսն , վարժք , նեղութիւն
աշխատութիւն , զբաղումն
վաստակ , պարապումն :

Exercitátor - óris (ար.). ուսու-
ցիչ , կրթիչ , վարժիչ :

Exercitátrix-rícis (իգ.). կին ո-
սուցիչ :

Exercitátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Exército.

Exercitatus-ta-tum (- tior-tíssi-mus) ած. փորձ, վարժ, տեղեակ, հմուտ, ծփեալ, յուզեալ, տառապեալ :

Exercitium - tii (չլտ.) կրթութիւն, հրահանգք, վարժք, ընդելութիւն :

Exército (նրգ. Ito արհ.) կրթեմ, վարժեմ, ընդելուցանեմ, թեքեմ, 'ի կիր արկանեմ :

Exercitor - óris (ար.) վարժիչ, կրթիչ, ուսուցիչ :

• **exercitor caupónae**. ասպնջական, պանդոկապետ, վանատու, աշխարհաւանդիկ :

Exercitus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես **Exerceo**.

Exercitus-us (ար.) բանակ, ճակատ, գունդ, վաշտ, դաս՝ խումբ զօրաց, երամ :

Exero-érui-értum (նրգ. Sero-ris արհ.) արտաքս հանեմ, ընկենում 'ի դուրս, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ ածեմ, երեւցուցանեմ :

Exérro (չլտ. Erro-ras արհ.) թափաւական շրջիմ, թափառիմ, խոտորիմ, մոլորիմ, ըստ արտուղի անկանիմ, զարտուղիմ, աղամողեմ :

Exérte (ճք.) յայտնապէս, յըստակազոյնս, մեկնազոյնս :

Exérto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.) հանեմ արտաքս, ցուցանեմ, յայտնեմ, երեւցուցանեմ :

Exértus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես **Exero**.

Exésor-óris (ար.) կերող, կերիչ, ուտելի, կրծող, ծախիչ :

Exésus-sa-sum (անց. դրբ.) Տես **Exédo**.

Exgúrgito (նրգ. Ito արհ.) արտաքս ընկնում, ժայթքեմ, փսխեմ :

Exhaeredatio-ónis (իգ.) մերժումն 'ի ժառանգութենէ :

Exhaerédo-das-dávi-datum-dáre (նրգ.) հանեմ՝ հատանեմ՝ մերժեմ՝ 'ի ժառանգութենէ :

Exhaéres-rédis (աձ.) մերժեալ՝ հանեալ 'ի ժառանգութենէ :

Exhalátio - ónis (իգ.) շնչումն արտաքս, գոլորշի, շոգի, բուրումն, ցոլումն :

Exhálo (նրգ. Halo - las արհ.) շնչեմ արտաքս, բուրեմ, տամ գշունչ, ծխեմ :

Exháurio (նրգ. Háurio արհ.) արտաքս հանեմ, դատարկ՝ թափուր առնեմ, սպառեմ, անյագ ըմպեմ, ցամաքեցուցանեմ, աւարտեմ, վախճանեմ, կատարեմ :

Exháustus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես **Exháurio**.

Exhérbo-bas-bávi-bátum-báre (նրգ.) արմատախիլ առնեմ՝ զխոտեղէնս, արմատաքի խլեմ՝ զխոտս :

Exhibeo (նրգ. Hábeo արհ.) ընծայեցուցանեմ, յանդիման կացուցանեմ՝ առնեմ, ցուցանեմ, մատուցանեմ, աամ, ածեմ, բերեմ :

Exhibítio-ónis (իգ.) ընծայու

թիւն, մատուցումն, յանդի-
մանութիւն, տուչութիւն :

Exhibitórius-ia-ium (աձ.). մա-
տուցանելի, ցուցանելի, ըն-
ծայիցուցանելի :

Exhibitus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Exhibeo.

Exhilaro (Զրգ. Hilaro արձ.). ու-
րախ առնում, խնդացուցանում,
զուարթացուցանում, զբօսու-
ցանում :

Exhinc (Աբ.). ապա, զկնի, յետ
այնորիկ, յայնմ հետէ :

Exhorrésco (չգ. Horrresco արձ.).
սոսկամ, սարսափիմ, քստմնեմ,
զահի հարկանիմ, երկնչիմ,
զարհուրիմ, զանգիտեմ :

Exhortátio - ónis (էգ.). խրատ,
յորդորումն, խրախոյս :

Exhortatíus - va - vum (աձ.).
յորդորիչ, քաջալեր, յորդորե-
ցուցիչ, քաջալերիչ :

Exhortátus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Exhortor.

Exhortor (Հար. Hortor արձ.). յո-
ժարեցուցանում, խրախուսում,
յորդորում, քաջալերում, սըր-
տապնդում :

Exigo (Զրգ. Ago արձ.). առաջ-
նորդեմ, տանիմ, վանեմ, փա-
խուցանեմ, անցուցանեմ, առ-
նեմ, ձգեմ, յօրինեմ, պահան-
ջեմ զարծաթն, խնդրեմ :

Exigue (Աբ.). թեթևագոյնս ,
սակաւ, սակաւիկ, սակաւութիւն :

Exiguitas-tátis (էգ.). փոքրկու-
թիւն, պակասութիւն, սա-
կաւութիւն, նուազութիւն :

Exiguum (Աբ.). սակաւութիւն, սա-
կաւիկ մի, թեթևագոյնս :

Exiguus-ua-uum (- uior-uissi-
mus) աձ. փոքր, փոքրիկ, փոք-
րոգի , քոյն , սակաւ , սա-
կաւիկ, պակաս, նուազ, խոռն :

Exilio-xúltum (չգ. Sálío արձ.).
'ի վեր ոստնում, ոստոստեմ,
ընդոստնում, ուրախ լինիմ,
խայտամ, ցնծամ, կայթեմ :

Exilis-le (-xilior - líssimus) աձ.
նուրբ, անօսր, վտիտ, բարակ,
անգայտ, թեթև, սակաւ :

Exilitas-tátis (էգ.). նրբութիւն,
անօսրութիւն, փոքրկութիւն,
սակաւութիւն , թեթևու-
թիւն, նուազութիւն :

Exiliter - ilius (Աբ.). նրբագոյնս,
տկարաբար, զձուձ օրինակաւ,
զուզնաբար :

Exilium-ílii (չգ.). աքսորք, աք-
սորանք , տարագրութիւն ,
վտարութիւն :

Eximie (Աբ.). սքանչելապէս ,
ազնուագոյն պայմանաւ, գե-
ղեցիկս :

Eximius-mia-mium (աձ.). ազ-
նիւ , ընտիր , պատուական ,
զքանչելի , հոյակապ, չնաշ-
խարհիկ , դոյզնագիւտ , նո-
րանշան, նշանաւոր, երևելի,
անուանի :

Eximo (Զրգ. Emo արձ.). հանեմ
'ի բաց, ազատ առնեմ, ազա-
տեմ, փրկեմ, թափեմ :

Exinánio (Զրգ. Inánio արձ.).
դատարկ առնեմ, հանեմ ար-
տաքս, կողոպտեմ, կապտեմ,

մերկացուցանեմ, նրբեմ, ու
նայնացուցանեմ, յոչինչ դար-
ձուցանեմ, բնաջինջ առնեմ :
Exinanitio-ónis (էգ.). Թափրու-
թիւն, դատարկութիւն :
Exinanitus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Exinánio.

Exinde (ՋԷ.). յետոյ յետուստ,
ուստի, ապա, անտի :

Existéntia-ae (էգ.). Էութիւն,
գոյութիւն, գոյաւորութիւն :

Existimátio-ónis (էգ.). մեծարոյ
կարծիք, մեծարանք, յարգ,
յարգանք, համար, միտք, քաջ
անուն, համբաւ :

Existimátor-óris (ար.). դատաւ-
որ, գնահատ, հմուտ :

Existimo (Զրգ. Aestimo արգ.).
մեծարոյ կարծիս ունիմ, մեծ-
արգի համարիմ, վարկանիմ,
կարծեմ, հաշուիմ, խորհիմ,
նկարեմ 'ի միտս :

Existo (չգ. Sisto արգ.). յան-
դիման լինիմ, երեւիմ, յայտ-
նիմ, 'ի յայտ գամ, ծնանիմ,
ծագիմ, լինիմ, եմ, գոմ, կամ,
էանամ, գոյանամ, գտանիմ
'ի միջի, յառաջ գամ :

Exitiábilis-le
Exitiális - le էմ } առ. վնասա-
Exitiosus-sa-sum

կար, ապականիչ, սատակիչ,
մահաբեր, մահածին :

Exitium-tii (չգ.). սատակումն,
կործանումն, աւեր, ջնջումն,
բնաջինջ ապականութիւն,
եղծումն :

Exitus-us (ար.). ելք, կատարած,

վախճան, կատարումն, վերջ,
սպառուած, յաջողութիւն :

Exlex-légis (առ.). չօրինաւոր,

արտաքոյ օրինաց, անօրէն :

Exóbsecro (Զրգ. Obsecro արգ.).
պաղատանս մատուցանեմ, ա-
ղերսեմ, պաղատիմ :

Exoculátus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Exóculo.

Exóculo - las - lávi - látum - láre
(Զրգ.). բրեմզաշս, կուրացու-
ցանեմ :

Exodus - di (ար.). գիրք Աւելց,
ելք :

Exolésco (չգ. Olésco արգ.). մեւ-
ժիմ 'ի սովորութենէ, նուա-
զիմ, 'ի մոռացումն անկանիմ,
մոռացօնք լինիմ, հնանամ,
խափանիմ :

Exolétus - ta - tum (առ. Դրբ.).
Տես Exolésco.

Exonerátio-ónis (էգ.). Թափելն
զլեռինս, թեթեւութիւն :

Exónero (Զրգ. Onero արգ.). Թա-
փեմ զլեռինս, թեթեւացու-
ցանեմ, թօթափեմ, ազատ
առնեմ, ազատեմ :

Exoptábilis-le (առ.). ցանկալի,
փափաքելի :

Exoptátus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Exópto.

Exópto (Զրգ. Opto արգ.). ցան-
կանամ, ցանկամ, փափաքեմ,
տենչանամ, բաղձամ, ըզձա-
նամ, ընտրեմ, որոշեմ :

Exorábilis-le (- bílior) առ. լսող,
ընդունող, զթած :

Exorátor-óris (ար.). աղաչելի,

աղերսական, խնդրող, աղօթական, աղօթակեր :

Exorátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Exóro.

Exorcismus-mi (ար.). երդումն, երդմեցուցութիւն, բռնադատութիւն յերդումն :

Exorcista-ae (ար.). երդմեցուցիչ :

Exorcizo-zas-závi-zátum-záre (նրգ.). երդմեցուցանեմ, հանեմ զդէն, բռնադատեմ յերդումն :

Exórdior (հար. Ordior արմ.). անկանեմ, ուտայնանկեմ, սկիզբն առնեմ, սկսանիմ :

Exórdium-dii (լլգ.). անկուած, հիւսք, առէչ, յառաջարան, սկզբան բան, սկսուած, ընծայութիւն ճառի :

Exórior (հար. Orior արմ.). ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ծագիմ, ծայրս արձակեմ, երևիմ :

Exornátio - ónis (իգ.). զարդ, զարդարանք, պճնութիւն, պաճուճանք :

Exornátor - óris (ար.). զարդարիչ, պաճուճող, պճնող :

Exórno (նրգ. Orno արմ.). զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յօրինեմ, գեղեցկացուցանեմ, յարդարեմ, կազմեմ, հանդերձեմ, կարգաւորեմ, կարգեմ :

Exóro (նրգ. Oro արմ.). պաղատանս մատուցանեմ, ստէպթախանձեմ, աղերսեմ, յաղերսանկանիմ, ցածուցանեմ, ողբեմ, հաշտեցուցանեմ :

Exórsus - sa - sum (անց. ԴԵԲ.). Տես Exórdior.

Exórsus - us (ար.). նախակարգ բան, յառաջարան, սկսուած, սկսումն :

Exórtus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Exórior.

Exórtus - us (ար.). ծնունդ, օր ծննդոց :

Exos-óssis (աթ.). անսկր, քանցեալ զսկերս :

Exosculátio - ónis (իգ.). համբոյր, համբուրելն :

Exósculor (հար. Osculor արմ.). համբուրեմ սիրով, համբոյր տամ խանդաղատանօք :

Exossátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Exóssso.

Exóssso - sas - sávi - sátum - sáre (նրգ.). քանցեմ զոսկերս, զատանեմ զմիս յոսկերաց :

Exósus-sa-sum (աթ.). ատելի, գարշ, գարշելի, տաղտկալից :

Exóticus-ca-cum (աթ.). օտար, օտարաշխարհեայ, եկամուտ, տարաշխարհիկ, օտարական, եկ, պանդուխտ :

Expáleo (լլգ. Páleo արմ.) էամ }

Expallésco (լլգ. Pallésco արմ.) }
այլագունիմ, դեղնիմ, տժգունիմ, գունատիմ, դեղնութիւն և գունատութիւն հեղու զերեսօք :

Expándens-éntis (բյթ.). տարածիչ, սփիռ, հաղորդական :

Expándo (նրգ. Pando-dis արմ.). տարածանեմ, սփռեմ, պարզեմ, բանամ, ընդարձակեմ,

լայնեմ, երկայնեմ, անդորր
առնեմ:

Expángo (նրգ. Pango արգ.) վա-
րեմ, վարսեմ, մխեմ, հաստա-
տեմ, բեւեռեմ, դնեմ, զեւեղեմ:

Expánsus - sa - sum } անց. Դրբ.
Expássus - sa - sum }

Տես Expándo.

xpavescit - ta - tum (էյծ.) վարհուրեալ, երկշոտ, վեհե-
րոտ, վասասիրոտ:

Expáveo (չգ. Páveo արգ.) կամ }

Expavésco (չգ. Pavésco արգ.) }

հիանամ, ափշեմ, պակշեմ,
սրտաբեկ լինիմ, երկնչիմ, սոս-
կամ, զարհուրիմ, զանգիտեմ,
զահի հարկանիմ, խիթամ:

Expécto (նրգ. Specto արգ.) յա-
մեմ, սպասեմ, մնամ, կամ,
յուսամ, ակն ունիմ, ցանկա-
նամ, փափաքեմ, տենջամ:

Expeculiáti-tórum (ար.) անվարձ
սպասաւորք, անինչ ծառայք:

Expédio, expedis-ivi կամ -ii-ítum
-ire (նրգ.) լուծանեմ, ար-
ձակեմ, քակեմ, փութացու-
ցանեմ, փութանակի 'ի գլուխ
հանեմ, վճարեմ:

» expédio ferrum. մերկանամ 'ի
պատենից զսուրն, մերկացու-
ցանեմ զսուսերն:

» expedit-diébat-dívit (Դհլ.)
օգուտ և լաւ է, օգտի է, ըմ-
բոն և 'ի դէպ է, օգնէ, շահ է,
պիտանի է:

Expeditio-ónis (էգ.) գործ պա-
տերազմի, արշաւանք, ճա-
կատ, կռիւ:

Expeditus-ta-tum (անց. Դրբ.)

Տես Expédio.

Expeditus-ta-tum (-tior -tissi-
mus) անց. վճարեալ, կատա-
րեալ, փոյթ, ժիր, արձակեալ,
լուծեալ, զերծեալ, սղատ:

» expediti équites. հեծեալազօրք
թեթեւ վառեալք, թեթեւձի
հեծեալք:

Expéllo, expuli (նրգ. Pello արգ.)

փախուցանեմ, վանեմ, տա-
րադիր առնեմ, կորուսանեմ,
աքսորեմ, հեռացուցանեմ:

Expéndo-di (նրգ. Pendo արգ.)
կշռեմ, հաւուցանեմ, վճա-
րեմ, ծախեմ, վատնեմ, հար-
ցափորձ առնեմ, քննեմ, խու-
զեմ, յուզեմ:

Expénsa-ae (էգ.) }

Expénsus-si (չգ.) }

Expénsus-sa-sum (անց. Դրբ.)

Տես Expéndo.

Expergefácio (նրգ. Fácio արգ.)
զարթուցանեմ, յարուցանեմ,
երեբեմ, տատանեմ, սասանե-
ցուցանեմ:

Expergiscor-sceris-rrectus-gisci
(հարգ.) զարթնում 'ի քնոյ,
յառնեմ յանկողնոյ:

Expérge (նրգ. Pergo արգ.) յա-
րուցանեմ, զարթուցանեմ,
զրգռեմ, սասանեցուցանեմ,
երեբեմ, տատանեմ:

Expériens-éntis (-tissimus) անց.
հաւանեցուցիչ, յաղթասհա-
րիչ, փորձական, 'ի փորձս
ապաստան, փորձ, վարժ, տե-
ղեակ, հմուտ:

Experiéntia-ae (էփ.) } փորձ,
 Expérimentum-ti (էքսփ.) }

Թեւականութիւն, հանդէս,
 հնարք, ջանք, ճաշակ, գոր-
 ծական մասն, արդիւնական
 գիտութիւն :

Expérrior - iris - pértus - iri (հար.)
 փորձեմ, զհանդէս տեսնեմ,
 զփորձ առնուում, Թեւականեմ,
 փորձիւ խելամուտ լինիմ :

Experréctus-ta-tum (անգ. քրէ.)
 Տես Expérgiscor.

Experts-értis (աթ.) անկատար,
 զրկեալ, անմասն, Թափուր,
 վրիպեալ, Թերի, դատարկ,
 ունայն :

» experts consilii. անխորհուրդ,
 չըջեալ ի խորհրդոց, անմիտ :

» experts metu. աներկիւղ, քա-
 ջասիրտ, արի, համարձակ :

Expértus-ta-tum (անգ. քրէ.)
 Տես Expérrior.

Expértus-ta-tum (-tissimus) աթ.
 հմուտ, տեղեակ, գիտակ, փոր-
 ձեալ, փորձ, զփորձ առեալ,
 վարժ :

» expértus belli. տեղեակ իրաց
 մարտի, հմուտ պատերազմի :

Expetibilis-le (աթ.) ցանկալի,
 փափաքելի :

Expeto (նրգ. Peto աբ.) ցան-
 կամ, փափաքեմ, ըզձանամ,
 բաղձամ, տենջամ, խնդրեմ,
 հայցեմ, պահանջեմ :

Expiábilis-le (աթ.) քաւչական,
 քաւիչ, մաքրիչ, սրբիչ :

Expiátio-ónis (էփ.) քաւութիւն,
 սրբութիւն, մաքրութիւն :

Expiátus - ta - tum (անգ. քրէ.)
 Տես Expio.

Expíctus-ta-tum (անգ. քրէ.)
 Տես Expingo.

Expilátio-ónis (էփ.) ձեռնածու-
 թիւն, ճարտար գողութիւն :

Expilátor-óris (աբ.) ձեռնածու,
 ճարտար ձեռք գող :

Expilo (նրգ. Pilo աբ.) հնա-
 րիւք գողանամ, չիք յաչաց
 առնեմ, մերկացուցանեմ, կո-
 ղոպտեմ, կապտեմ :

Expingo (նրգ. Pingo աբ.) նկա-
 րեմ, ճշգրտեցուցանեմ, ի
 նկարու հանեմ :

Expínso (նրգ. Pinso աբ.) յան-
 կանի ծեծեմ, լեսում, լմեմ,
 մանրեմ, ի սանդի փշլեմ :

Expio (նրգ. Pio աբ.) քաւու-
 թիւն առնեմ, քաւեմ, սրբեմ,
 մաքրեմ, ի հաշտութիւն ա-
 ծեմ, ողորդեմ, հատուցանեմ
 զպարսս, վճարեմ, պատժեմ,
 պատուհասեմ :

Expíscor (հար. Piscor աբ.) ի
 խոյլ եւ ի քնին արկանեմ, հե-
 տազօտեմ, յուզախնդիր լի-
 նիմ, որոնեմ :

Explanábilis-le (աթ.) դիւրա-
 հաս, դիւրահասոյց, դիւրին,
 հեշտընկալ, մեկին, պարզ,
 յայտնի, յստակ :

Explanáte-tius (ձի.) յայտնա-
 պէս, մեկնագոյնս, լուսաւո-
 րագոյնս :

Explanátio-ónis (էփ.) մեկնու-
 թիւն, յայտնութիւն, յայտ-
 արարութիւն :

Explanátor-óris (ար.) մեկնիչ,
թարգման, յայտնիչ :

Explanátus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Explano.

Expláno-nas-návi-nátum-náre
(նրբ.) հարթեմ, դիւրեմ,
մեկնեմ, պարզեմ, յայտ առ-
նեմ, լուսաւորեմ, յանդիման
կացուցանեմ :

Explánto (նրբ. Planto ար.)
արմատաքի խլեմ, արմատա-
խիլ առնեմ, ձեղքեմ, հերձա-
նեմ, ցեղում :

Expláudo (նրբ. Plaudo ար.)
արտաքսեմ, վանեմ, վարեմ,
քշեմ :

Explébilis-le (աթ.) զոր մարթ
է յագեցուցանել, ամանել :

Expleo-les-lévi-létum-lére (նրբ.)
լնում, առլնում, լցուցանեմ,
զիղում, ամամ, ամանեմ,
յագեցուցանեմ, կատարեմ, ի
զուլս հանեմ :

Explétio-ónis (էթ.) կատարումն,
լումն, յագուրդ, յագեցու-
թիւն :

Explétus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Expleo.

Explicábilis-le (աթ.) մեկնելի,
թարգմանելի :

Explicáte (Վէ.) յայտնապէս,
յայտ յանդիման, լուսաւորա-
գոյնս, մեկնաբար :

Explicátio-ónis (էթ.) մեկնու-
թիւն, յայտնութիւն, յայտա-
բարութիւն :

Explicátor-óris (ար.) մեկնիչ,
յայտնիչ :

Explicátrix-ricis (էթ.) կին մեկ-
նիչ :

Explicátus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Explico.

Explicátus-us (ար.) մեկնու-
թիւն, յայտաբարութիւն :

Explicítus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Explico.

» explicítus est liber. յանգ ել՝
աւարտեցաւ մատանն, վախ-
ճան եղև զլոց :

Explico-plicítum (նրբ. Plico ար.)
պարզեմ, բանամ, տարածա-
նեմ, ձգտեմ, մեկնեմ, ցուցա-
նեմ, յայտ առնեմ, թարգմա-
նեմ, լուսաւորեմ :

» explicít (դճ.) ՚ի կատարումն
աւարտեցաւ, աւարտաբանու-
թիւն՝ վախճան եղև :

Explódo (նրբ. Plodo ար.) չէ-
լով արտաքսեմ, այսն առնեմ
սուլելով, չհաճիմ, չհաւա-
նիմ, մերժեմ :

Exploráte-tius (Վէ.) ճշդիւ
գտակաւ, հաւաստեալ, ստու-
գիւ, ճշմարտիւ :

Explorátor-óris (ար.) լրտես,
դէտ, յուզող, գուշակ, աշ-
խարհադիտող :

Exploratórius-ia-ium (աթ.)
հայեցական, լրտեսական :

Explorátus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Explóro.

Explorátus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աթ. ստոյգ, ճշմարիտ,
հաւաստի, ճշգրիտ, յայտնի,
մեկին :

» explorátum hábeo. ճշմար-

տութեամբ հասեալ եմ, ստու-
գիւ հասու լեալ է իմ:

» exploratum mihi est. Ճշգիւ
գտակաւ հասի յիրացն հաս-
տատութեան վերայ:

Exploro (նրդ. Ploro արժ.). դի-
տեմ, աշխարհագրիտեմ, լըտե-
սեմ, հետազոտեմ, յուզախըն-
դիր լինիմ, խուզեմ, որոնեմ:

Explósio-ónis (էգ.). մերժումն,
տարագրութիւն, հանումն 'ի
բաց, արտաքսումն:

Explósus-sa-sum (անց. րըբ.).
Տես Explodo.

Expólio (նրդ. Pólio արժ.). մաք-
րեմ, յղկեմ, ողորկեմ, յարդա-
րեմ, վաքդարեմ, պաճուճեմ,
պճնեմ:

Expolitio - ónis (էգ.). յղկումն,
ողորկութիւն, փայլիւն:

Expolitus-ta-tum (անց. րըբ.).
Տես Expolio.

Expolitus-ta-tum (-tior-tissimus)
աշ. մաքուր, յստակ, ոլորկ,
յղկեալ, յարդարեալ, ջինջ,
փայլուն, սուրբ:

Expóno (նրդ. Pono արժ.). ար-
տաքս դնեմ, 'ի հանդէս ա-
ծեմ, տամ զգինսն, հաստու-
ցանեմ, մեկնեմ, յայտ առնեմ,
ստուգեմ, մեկնեմ:

Pórrigo-gis արժ.)
տնեմ, առաջի
ռեմ զձեռն, եր-
պեմ:

(էգ.). տեղափո-
տարումն, տա-
ւ, աքսորբ:

Expórto (նրդ. Porto արժ.). տա-
նիմ այլուր, տեղափոխ լինիմ,
'ի չու անկանիմ, տարագիր
առնեմ, վտարեմ յաշխարհէ,
աքսորեմ, վտարանդեմ:

Expósco (նրդ. Posco արժ.). պա-
ղտաիմ, աղերսեմ, աղերս մա-
տուցանեմ, ժտեմ:

Expósit (Վէ.). յայտ յանդի-
մոն, յայտնապէս, մեկնաբար:

Expositio - ónis (էգ.). մեկնու-
թիւն, պատմութիւն, վէպ:

Exposititius-tia-tium (աշ.). ա-
ռաջի եղեալ, մեկնեալ, ցու-
ցեալ:

Expósitus-ta-tum (անց. րըբ.).
Տես Expóno.

Expostulatio-ónis (էգ.). պաղա-
տանք, ժտութիւն, թախան-
ձանք, խնդրուածք, ողբ, հե-
ծութիւն, արտունջ:

Expóstulo (նրդ. Póstulo արժ.).
պաղատիմ, աղերսեմ, ժտեմ,
պաղատանս մատուցանեմ, կո-
ծիմ, ողբամ, հեծեմ, ցաւիմ,
տրտնջեմ, զչարիմ:

Exprésse (Վէ.). յայտնապէս,
առանձինն, ակնտեսի, յայտ
յանդիման, մեկնաբար:

Expréssus-sa-sum (անց. րըբ.).
Տես Expriimo.

Expréssus-sa-sum (-sior) աշ.
յայտնի, մեկին, ճնշեալ, քա-
մեալ, 'ի նկարու հանեալ,
նկարեալ:

» expréssis omnibus verbis. բան
առ բան յեղեալ, նոյնաբա-
նութեամբ թարգմանեալ:

Exprimo (նրգ. Premo արհ.). քա-
մեմ, ճնշեմ, յայտնեմ, մեկ-
նեմ, սփռեմ 'ի բերանոյ, յան-
դիման կացուցանեմ, ընծայե-
ցուցանեմ, նկարեմ, դրոշմեմ:

Exprobratio-ónis (եգ.). յանդի-
մանութիւն, կշտամբութիւն,
ռոնհարութիւն, թշնամանք:

Exprobrátor-óris (ար.). յանդի-
մանիչ, կշտամբիչ, թշնամա-
նիչ:

Exprobrátrix - rícis (եգ.). կին
յանդիմանիչ:

Expróbro - ras - rávi - rátum - rare
(նրգ.). յանդիմանութեամբ
յերեսս հարկանեմ, յանդիմա-
նեմ, կշտամբեմ, թշնամանեմ,
զսրովեմ, եպերեմ:

Expromissor - óris (ար.). երաշ-
խաւոր:

Expromitto (նրգ. Promitto արհ.).
երաշխաւոր լինիմ, յերաշխի
առնում, երաշխաւորեմ:

Expromó (նրգ. Promo արհ.).
արտաքս հանեմ, բուսուցա-
նեմ, բերեմ, պարզեմ, մեկնեմ,
յայտ առնեմ:

Expromtus-ta-tum (անգ. արգ.).
Տես Expromó.

Expugnábilis-le (աթ.). դիւրա-
ռու, նուաճելի:

Expugnatio-ónis (եգ.). առումն
յարձակմամբ, նուաճութիւն:

Expugnátor-óris (ար.). յաղթող,
նուաճող:

Expugno (նրգ. Pugno արհ.).
յաղթեմ, առնում յարձակ-
մամբ, նուաճեմ, տիրեմ, գեր

'ի վերոյ լինիմ, նշան յաղ-
թութեան կանգնեմ:

Expulsio-ónis (եգ.). մերժումն,
տարագրութիւն, վանումն,
աքսորք:

Expulso (նրգ. Pulso արհ.). փա-
խուցանեմ, փախստական առ-
նեմ, հալածեմ, մերժեմ:

Expulsor-óris (ար.). հալածիչ,
վանիչ:

Expulsus - sa - sum (անգ. արգ.).
Տես Expello.

Expultrix-rícis (եգ.). կին հա-
լածիչ:

Expunctus-ta-tum (անգ. արգ.).
Տես Expungo.

Expungo-uxi (նրգ. Pungo արհ.).
չքայուցանեմ, անհետ՝ բնա-
ջինջ առնեմ, բառնամ 'ի մի-
ջոյ, ջնջեմ, ջրեմ, խափա-
նեմ, եղծանեմ, 'ի բաց տանիմ,
վանեմ, մերժեմ:

Expurgatio - ónis (եգ.). սրբու-
թիւն, մաքրութիւն, սրբա-
րարութիւն, բաղբաղայք,
ջատազովութիւն, չմեղա-
դրութիւն:

Expurgo (նրգ. Purgo արհ.). մաք-
րեմ, սրբեմ, յստակեմ, պար-
զեմ, ջնջեմ, զտեմ:

» expurgo me. արդարացուցա-
նեմ զանձն, 'ի չքմեղեկս լի-
նիմ, զայլով արկանեմ զյան-
ցանս:

Exputo (նրգ. Puto արհ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, յատանեմ,
քշտեմ, յապաւեմ:

Exquaéstor-óris (ար.). ռոճկաւ-

որ զանձապիտ, պատուական
զանձաւոր :

Exquiro (նրդ. Quaero արհ.).
խուզեմ, 'ի խոյզ և 'ի քնին
արկանեմ, հետազօտեմ, որո-
նեմ, քննեմ, յուզախնդիր լե-
նիմ, հարցափորձ առնեմ, տե-
ղեկանամ, ստուգեմ :

Exquisite-tius-tissime } Պէ. հաւ-

Exquisitum }
աստեալ, ճշդիւ դտակալ,
խնամով, փութով, բազում
պնդութեամբ :

Exquisitio-ónis (եգ.). հետազո-
տութիւն, խնդիր, խոյզ, քննու-
թիւն, հարցափորձ, հանդէս :

Exquisitum-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես **Exquiro**.

Exquisitus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) ան. ազնիւ, ընտիր, պա-
տուական, լաւ, վայելուչ,
դեղեցիկ, դոյզնազիւտ, շնաշ-
խարհիկ :

Exrádico-cas-cávi-cátum-cáre
(նրդ.). արմատաքի տակակո-
տոր խլեմ, արմատախիլ առ-
նեմ, հանեմ յարմատոյ, քա-
կեմ, ջնջեմ :

Exsaévio (լզդ. Saévio արհ.). զի-
ջանիմ 'ի կամաղութենէ,
ցածնում 'ի բարկութենէ,
հանդարտեմ :

Exsánguis-gue (անց.). անարիւն,
դեղնեալ, տժգոյն, դունատ :

Exsánio-ias-iaúi-iatum-iaére
(նրդ.). քերեմ զթարախ, մաք-
րեմ, ջնջեմ, սրբեմ, յստա-
կեմ, պարզեմ :

Exsárcio (նրդ. Sárcio արհ.). հա-
տուցանեմ, փոխարէն տամ,
դարձուցանեմ, տուժեմ, դարձ
փոխարինի առնեմ, փոխարի-
նեմ :

Exsátio (նրդ. Sátio արհ.) Կամ }
Exsáturo (նրդ. Sáturo արհ.) }
յազեցուցանեմ, ընում ցյազ,
յափրացուցանեմ :

Exscáipo (նրդ. Scalpo արհ.).
բրեմ, զոգեմ, խորեմ, պեղեմ,
փոսեմ, փորեմ :

Exscénsio-ónis (եգ.). էջք, ելա-
նելն 'ի ցամաք :

Exscíndo (նրդ. Scindo արհ.).
պատառեմ, ցելում, հերձա-
նեմ, ճեղքեմ, խրամատեմ,
կործանեմ, աւերեմ, տապա-
լեմ, քանդեմ :

Exscreátio-ónis (եգ.). թքանելն,
խուխս արկանելն, թուք, տո-
ղուկք, խուխ :

Exscreo (նրդ. Screo արհ.). թքա-
նեմ, խուխս արկանեմ :

Exscribo (նրդ. Scribo արհ.).
ընդօրինակեմ, առնում զհաւ-
ասարն, գրեմ զպատճէնն :

Exscriptor-óris (ար.). ընդօրի-
նակիչ, օրինակագիծ, դպիր,
գրիչ :

Exscríptus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես **Exscribo**.

Exscúlpo (նրդ. Sculpo արհ.).
դրօշեմ, քանդակեմ, քերեմ,
քերծում, ջնջեմ, ջրեմ :

Exseco (նրդ. Seco արհ.). հա-
տանեմ, ընդ մէջ կտրեմ, սղո-
ցեմ, կրճատեմ, յապաւեմ,

ծայրաքաղ առնեմ, մալեմ,
նեբքինացուցանեմ :

Exsecrabilis-le(-bilio) | Կծ. զա-

Exsecrándus-da-dum | Կծ. զա-
ղեր, գարշ, գարշելի, պիղծ,
ատելի :

Exsecrátió-ónis (էգ.) . գարշու-
թիւն, ատելութիւն, անէծք,
նզովք, մաղթանք չար :

Exsecrátus-ta-tum (առ. դրբ.) .
Տես Exsecro.

Exsecro (Նրգ. Sacro արբ.) Կծ. |

Exsecror (հոգ. Sacror արբ.) |
գարշեմ, խորշիմ և գարշեմ,
գարշեցուցանեմ, զապրանամ,
պիղծ առնեմ, պղծեմ, ատեմ,
անիծանեմ, նզովեմ :

Exséctio - ónis (էգ.) . հատուցն,
հատած, կարուցն, կարած,
հերձուցն :

Exséctor-óris (ար.) . հատանող,
հատիչ, սղոցիչ, մալիչ :

Exséctus - ta - tum (առ. դրբ.) .
Տես Exsecro.

Exsequor (հոգ. Sequor արբ.) .
հետամուտ լինիմ, զհետ եր-
թամ, 'ի գլուխ հանեմ, յար-
դիւնս ածեմ, կատարեմ, առ-
նեմ, ընում, պատմեմ, վիպեմ,
գնեմ առաջի, յանդիման կա-
ցուցանեմ :

Exsércio (Նրգ. Sárcio արբ.) . հա-
տուցանեմ, տուժեմ, դարձու-
ցանեմ, դարձուածս փոխա-
րինի առնեմ, փոխարէն տամ,
փոխաբինեմ :

Exsero-érui-értum (Նրգ. Sero-ris
արբ.) . հանեմ արտաքս, 'ի

դուրս ընկնեմ, երևեցուցա-
նեմ, յայտնեմ :

Exsíbilo (Նրգ. Síbilo արբ.) . շէ-
լով արտաքսեմ, մերժեմ սու-
լեւով :

Exsiccans-ántis (էգ.) . չորացու-
ցիչ, ցամաքեցուցիչ :

Exsiccátus-ta-tum (առ. դրբ.) .
Տես Exsicco.

Exsiccéscó (զգ. Siccéscó արբ.) .
չորանամ, ցամաքիմ, գոսա-
նամ, սարսափեմ, ազաղիմ :

Exsicco (Նրգ. Siccó արբ.) . չո-
րացուցանեմ, ցամաքեցուցա-
նեմ, գոսացուցանեմ, ազաղեմ :

Exsigno (Նրգ. Signo արբ.) . ընդ
գրով արկանեմ, նշանակեմ,
նշանեմ, դնեմ զնշանակ :

Exsilio-súltum (զգ. Sálío արբ.) .
'ի վեր վազեմ, ընդոստնում,
ոստնում, ցնծամ, խայտամ,
ուրախ լինիմ, կայթեմ :

Exsincerátum tergum-gi (զգ.) .
թեկն լլկեալ 'ի հարուածոց,
ուս դանիւք խոշտանդեալ :

Exsisto (զգ. Sisto արբ.) . երևիմ,
յանդիման լինիմ, 'ի յայտ
գամ, յայտնիմ, ծնանիմ, ծա-
գեմ, եմ, լինիմ, գոմ, կամ,
գոյանամ, յառաջ գամ, էա-
նամ :

Exsolútio - ónis (էգ.) . հատու-
ցում, վճար, վճարում, ա-
զատութիւն, փրկութիւն :

Exsolútus-ta-tum (առ. դրբ.) .
Տես Exsólvó.

Exsólvó (Նրգ. Solvo արբ.) . ար-
ձակեմ, քակեմ, լուծանեմ,

ապրկեցումներ, փրկեմ, ազատեմ, հատուցանեմ, վճարեմ, փոխարէն առնեմ:

Exsómnis-ne (աթ.). զարթուցեալ, արթուն զուարթուն, անքուն, արթող, հսկող:

Exsono (լղթ. Sono աբ.). գոչեմ, հնչեմ, թնրամ:

Exsórbeo (նրգ. Sórbeo աբ.). կլանեմ, ըմպեմ, խմեմ, ուտեմ շտապաւ:

Exsordésco (լղթ. Sordésco աբ.). ազտեղի լինիմ, ազտեղեմ, յանարգութիւն իջանեմ, վատասլտեմ, սրտաբեկ լինիմ, վհապիմ, լքանիմ:

Exsors-órtis (աթ.). զրկեալ, անմասն, թափուր, մերկ:

» exsors culpaе. առանց մեղաց, անմեղ, անպարտ, արդար:

Expectatio - ónis (իգ.). սպասումն, ակնկալութիւն, յապաղումն, յամուրդ:

» mei expectationem fácio. յապաղեցուցի զգալուսան իմ, յամեցի 'ի գալ մինչև ցայժմ, ամենեքեան ինձ սպասեալ կան մնան:

Expectátor-óris (աբ.). սպասիչ:

Expectátrix - rícis (իգ.). կին սպասիչ:

Expectátum - ti (լղթ.). սպասումն, ակնկալութիւն, յոյս:

Expectátus-ta-tum (անգ. Դրբ.). Տես Exspécto.

Expectátus-ta-tum (- tior-tíssi-simus) աթ. սպասեալ, ցանկալի, փափաքելի:

Exspécto (նրգ. Specto աբ.). կամ, մնամ, սպասեմ, յամենամ, ակն ունիմ, յուսամ, ցանկանամ, տենջամ, փափաքեմ, բաղձամ:

Exspérگو (նրգ. Spargo աբ.). ցողեմ, սրսկեմ, ցանեմ, թանամ, սփռեմ:

Exspérsus-sa-sum (անգ. Դրբ.). Տես Exspérگو.

Exspes (աթ.). անյոյս, յուսահաս:

Exspiratio-ónis (իգ.). բուրումն, տուր շնչոյ, գողորշի:

Exspíro (նրգ. et լղթ. Spiro աբ.). շնչեմ, տամ զշունչ, բուրեմ, փչեմ զոգի, մեռանիմ, վախճանիմ:

Exspisso (նրգ. Spisso աբ.). խտացուցանեմ, հոծ և մած գործեմ, թանձրացուցանեմ, սեղմեմ, ստուարացուցանեմ:

Exsplendésco (լղթ. Splendéscó աբ.). փայլեմ, շողամ, պայծառանամ, պաղպաջեմ:

Exspólio (նրգ. Spólio աբ.). մերկացուցանեմ, կապտեմ, կողոպտեմ:

Exspuítio-ónis (իգ.). թքանելն, խուխս արկանելն, թուք, աղուկք, խուխ:

Exspúmo (լղթ. Spumo աբ.). զփրփուրն 'ի բաց թքանեմ, փրփրամ, փրփրեմ:

Exspuo (նրգ. Spuo աբ.). թքանեմ, թքթքեմ, վանեմ, վարեմ, արտաքսեմ, 'ի բաց ընկենում, մերծեմ:

Exstans-ántis (էյծ․) հոյակապ,
բարձր, երևելի, նշանաւոր :

Exstántia-ae (էփ․) բարձրաբերձ
բարձունք, բարձրաւանդակք,
բարձր տեղի՝ վայր :

Exstérno-nas-návi-nátum-náre
(նրփ․) սրտապախ առնեմ,
պախուցանեմ, հատանեմ 'ի
ժառանգութենէ :

Exstillo (չլփ․ Stillo արձ․) կա-
թեմ, ծորեմ, շիթ շիթ լինիմ :

Exstimulátor-óris (ար․) խթիչ,
դրդիչ, գրգռիչ, յորդորիչ,
հրապուրիչ :

Exstímulo (նրփ․ Stímulo արձ․) խթանաւ մղեմ, խթեմ, խայ-
թեմ, խոցեմ, դրդեմ, գրգռեմ,
յորդորեմ :

Exstinctio-ónis (էփ․) շիջումն,
ջնջումն :

Exstíntor-óris (ար․) շիջուցիչ,
քանդիչ, կործանիչ :

Exstinctus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Exstinguo.

Exstíntus-us (ար․) շիջումն,
ջնջումն :

Exstinguo (նրփ․ Stinguo արձ․) շիջուցանեմ, խափուցանեմ,
անցուցանեմ, քանդեմ, կոր-
ծանեմ, տապալեմ, ջնջեմ :

Exstirpátio-ónis (էփ․) խլումն,
ջնջումն, բնաջինջ ապակա-
նութիւն :

Exstírpo-pas-pávi-pátum-páre
(նրփ․) արմատախիլ՝ տափա-
կոտոր առնեմ, արմատաքի
խլեմ, ջնջեմ, քակեմ, քան-
դեմ, աւերեմ :

Exsto-titi (չլփ․ Sto արձ․) կամ
'ի դուրս, կանգուն կամ, տեւեմ,
բաւեմ, յաւականիմ, տեսա-
նիմ, եմ, լինիմ, գում :

Exstrúctio-ónis (էփ․) շինուած,
յորինուած, յորինումն, կեր-
տութիւն, կազմած, կազմու-
թիւն :

Exstrúctus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Exstruo.

Exstruo (նրփ․ Struo արձ․) շի-
նեմ, կառուցանեմ, կանգնեմ,
յորինեմ, կազմեմ, կերտեմ,
առնեմ, ժողովեմ, դիզանեմ,
շեղջակուեմ :

Exsúccus - ea - cum (աժ․) ան-
հիւթ, անջրդի, երաշտ, չոր,
ցամաք :

Exsúctus-ta-tum (անց․ դրբ․) Տես Exsúgo.

Exsúdo (չլփ․ Sudo արձ․) 'ի
քրտունս համակիմ, քրտնիմ
յոյժ, բազումն աշխատ լինիմ,
ճգունս յանձն առնում :

Exsúgo (նրփ․ Sugo արձ․) ծծեմ,
խմեմ, քամեմ :

Exsul - ulis (աժ․) արքայազն,
տարադիր, նժդեհ, հալածա-
կան, վտարանդի :

Exsulátio-ónis (աժ․) արքայազն,
տարադրութիւն, մերժումն,
վտարութիւն :

Exsulo-las-lávi-látum-láre (չլփ․) արքայիմ, վտարիմ, տարադիր
լինիմ :

Exsultabúndus-da-dum (աժ․) խնդամիտ, ցնծացեալ, զուար-
թամիտ, խրախ :

Exsultans-antis (-tissimus) ԹՅ.

զուարթագին, ցնծալից, քա-
ջասիրտ, ուտոստող, ոսանլի,
աներկիւղ, փքացեալ, սէգ :

Exsultanter-tius (ՎԷՊ). զուար-

թագին սրտիւ, ցնծալից բերկ-
րութեամբ, համարձակապէս,
ազատադէմ :

Exsultantia - ae

Exsultatio - ónis } ԷԺ. ցնծալից

ուրախութիւն, խնդութիւն,
բերկրութիւն, հաճութիւն,
զուարթութիւն, համարձա-
կութիւն, ժպրհութիւն :

Exsúltim (ՎԷՊ). վազելով, վա-
զիւք, ընդոսա խաղալով, ու-
տոստելով :

Exsúlto (ՎԷՊ. Salto ԹՅ). խայ-
տամ, ցնծամ, վազվազեմ, ու-
տոստեմ, զուարթանամ, ու-
րախ լինիմ, յանդգնիմ, հա-
մարձակիմ :

Exsuperabilis-le(-bilio-r-líssimus)

ԹՅ. յաղթելի, յաղթագոյն :

Exsúperans-ántis (-ántior-antis-
simus) ԷՅԺ. երեւելի, նախա-
մեծար, ազնուագոյն, հոյա-
կապ, առատ, յորդ, թաթա-
ղուն, զեղուն, անչափ, առաւ-
ելագոյն, տարապայման :

Exsuperántia-ae

Exsuperátio-ónis } ԷԺ. առաւե-

լութիւն, ազնուութիւն, աւ-
ագութիւն, բարձրութիւն,
աւագամեծարութիւն, փա-
ռաւորութիւն, աւելաբանու-
թիւն, աւելեաց բանք, ստուա-
րութիւն բանից :

Exsúpero (ՆԷԺ. Súpero ԹՅ).

յաղթեմ, յաղթական լինիմ,
գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ,
առաւելում, ընդ երկար կեն-
դանի ցնամ :

Exsúrdō - das - dávi - dátum - dáre

(ՆԷԺ). խլացուցանեմ, բթեմ,
դռնչեցուցանեմ, շլացուցա-
նեմ :

Exsúrgo (ՎԷՊ. Surgo ԹՅ). յոտն

կամ, յառնեմ, կանգնիմ, ելա-
նեմ յանկողնոյ :

Exsúscito (ՆԷԺ. Súscito ԹՅ).

զարթուցանեմ, յարուցանեմ,
կենդանացուցանեմ :

Exta-tórum (ՎԷՊ). աղիք, փո-

րտիք, ընդերք :

Extabesco (ՎԷՊ. Tabesco ԹՅ).

թարախիմ, տրորիմ, փտիմ,
նեխիմ, ապականիմ, հաշիմ,
մաշիմ, հիւծանիմ, ծիւրիմ,
ցոլանամ, ցնդիմ :

Extémplo (ՎԷՊ). յանկարծօրէն,

յանպատրաստից, առժամայն,
անդէն վազվազակի :

Extemporalis-le (ԹՅ). յանկար-

ծական, յանկարծագործ, ան-
յուսական :

Extemporalitas-tátis (ԷԺ). յան-

պատրաստից յօրինուած, ափ
յափոյ ասացեալ բանք, յան-
կարծական դիւտ :

Exténdo-di (ՆԷԺ. Tendo ԹՅ).

տարածանեմ, երկայնեմ, ձգեմ,
պարզեմ, յերկարեմ :

Exténebro (ՆԷԺ. Tenebro ԹՅ).

խաւարահալած առնեմ, խո-
կամ, ընդմտանեմ, խուզեմ :

Extensio-ónis (էգ.). երկարաձիգ երկայնութիւն, երկայնատարած տարածք, տարածութիւն, տարածումն, ընդարձակութիւն :

Extensivus-va-vum (աշ.). տարածիչ, տարած, սփիռ :

Extensus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Extendo.

Extensus-sa-sum (- sior-sissimus) աշ. տարածեալ, ձիգ և պարզ, պարզեալ, ընդարձակ, մեծատարած :

Extento (նրգ. Tento աբ.). փորձեմ, զփորձ՝ զչափ առնում, փորձիւ խեղամուտ լինիմ, տարածանեմ, պարզեմ, լայնեմ, երկայնեմ :

Extentus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Extendo.

Extenuatio-ónis (էգ.). ծիւրութիւն, անհնարին տկարութիւն, նուազութիւն, պակասութիւն :

Extenuatus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Extenuo.

Extenuatus-ta-tum (- tissimus) աշ. ծիւրեալ, վախ, մաշեալ, անօր, նուրբ, տկար, անզօր :

Extenuo (նրգ. Tenuo աբ.). մաշեմ, ծիւրեմ, վտտեմ, տկարացուցանեմ, նրբեմ, անօրացուցանեմ, նուազեցուցանեմ, պակասեցուցանեմ :

Extérebro (նրգ. Térebro աբ.). զայլեկոնիւ ծակեմ, կորցեմ, յափշտակեմ :

Extérgeo (նրգ. Térgeo աբ.). }
Extérgeo (նրգ. Tergo աբ.). }

մաքրեմ, սրբեմ, ի բաց պարզեմ, փայլեցուցանեմ, ջինջ դործեմ, յղկեմ, ողորկեմ :

Extérieur-óris (աշ.). արտաքին :

Extérius (ձէ.). արտաքուստ, արտաքոյ :

Exterminátor-óris (աբ.). սատակիչ, ջնջիչ, հալածիչ, քանդիչ, կործանիչ :

Exterminátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Extermino.

Extérmino (նրգ. Término աբ.). սպանանեմ, սատակեմ, սպառեմ, սպառուսպուռ ջնջեմ, բնաջինջ առնեմ, անճիտեմ, կորուսանեմ, վտարեմ, աքսորեմ, քանդեմ, աւերեմ, տապալեմ, կործանեմ :

Extérnus-na-num (աշ.). արտաքին, օտար, օտարական, այլազգի, եկ, պանդուխտ, տարաշխարհիկ :

Extero (նրգ. Tero աբ.). յանկանի ծեծեմ, լեսում, լվեմ, փշրեմ, մանրեմ, ջնջեմ, կասում, եղծանեմ, ջրեմ :

Exterrâneus-ea-eum (աշ.). այլազգի, օտարական, օտար, եկ, տարաշխարհիկ, պանդուխտ :

Extérreo (նրգ. Térreo աբ.). պակուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահ երկիւղ՝ արհաւիրս արկանեմ, ահաբեկեմ, ահաբեկ առնեմ :

Extérritus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Extérreo.

Extérsus-sa-sum (աֆ. ԴԷԲ).
Տես Extérge.

Exterus-ra-rum (աթ.). օտար ,
 օտարական, տարաշխարհիկ,
 այլազգի :

Extéxo (ԶԷԳ. Texo աբգ.). քակեմ
 զանկուածն :

Extimésco-scis-tímui-scere(չլտ.).
 զարհուրիմ, երկնչիմ երկիւղ
 մեծ, սրտաբեկ լինիմ, սոսկամ,
 զահի հարկանիմ, զանգիտեմ :

Extimus-ma-mum (աթ.). ար-
 տաքին, յետին, վերջին :

Extispex-picis (աբ.). հարցուկ,
 դէտ ընդերաց, ընդերահմայ,
 լերդահմայ :

Extispícium-cii (չլտ.). հմայք 'ի
 ձեռն ընդերաց, լերդահմայ-
 ութիւն, հաւահմայութիւն,
 հաւահմայք :

Extóllo,éxtuli,elátum(ԶԷԳ.Tollo
 աբգ.). ամբառնամ, վերացու-
 ցանեմ, 'ի վեր ընծայեցուցա-
 նեմ, բարձրացուցանեմ :

Extórqueo (ԶԷԳ. Tórqueo աբգ.).
 կորզեմ, յափշտակեմ, բառ-
 նամ, զերծուցանեմ, թափեմ,
 զալարեմ, խախտեմ, դար-
 ձուցանեմ, լլկեմ, տանջեմ,
 չարչարեմ :

Extórreo (ԶԷԳ. Tórreo աբգ.). կի-
 ջանեմ, տոչորեմ, այրեմ, 'ի
 խորովս արկանեմ, խորովեմ :

Extórris-re (աթ.). վտարանդի,
 տարագիր, աքսորեալ, մեր-
 ժեալ, նժդիհ :

Extórtor-óris (աբ.). յափշտա-
 կող, յափշտակիչ, կորզիչ :

Extórtus-ta-tum (աֆ. ԴԷԲ).
Տես Extórqueo.

Extra (ԶԷԳ.). արտաքս, արտա-
 քոյ, 'ի դուրս :

» extra jocum. առանց կատա-
 կի, հաստատութեամբ, հաւ-
 աստեալ, ճշմարտիւ, ստոյգ :

» extra modum. արտաքոյ քան
 զչափն, առանց չափոյ, յան-
 չափս, կարի յոյժ :

» extra culpam sum. առանց
 յանցանաց՝ անպարտ եմ, ան-
 պարտաւ լինիմ, անսոգտա-
 նելի դտանիմ :

Extractórius-ia-ium (աթ.). ձգիչ
 արտաքս, անջատիչ :

Extráctus-ta-tum (աֆ. ԴԷԲ).
Տես Extraho.

Extraho (ԶԷԳ. Traho աբգ.). հա-
 նեմ, ձգեմ արտաքս, քաղեմ,
 յապաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
 յամեցուցանեմ, օր 'ի յօր առ-
 նեմ, 'ի ձիգ արկանեմ :

Extráneus-ea-eum (աթ.). տար-
 աշխարհիկ, օտարական, եկ,
 պանդուխտ :

Extraordinárius-ia-ium (աթ.).
 արտաքոյ կարգի, անսովորա-
 կան, օտարոտի, նորանշան,
 նորօրինակ, անընդեւական :

Extrárus-ia-ium (աթ.). արտա-
 քին, օտարական, անաշխար-
 հիկ, անձահ, անդէպ :

Extrémitas-tátis (էԳ.). ծայր,
 ծագ :

» extrémitas pictúrae. շուրջա-
 նակի գիծ նկարուց, շրջա-
 պատ եզերք պատկերի :

extremilatés Arméniae. սահմանք Հայաստանի, սահմանակողմն Հայոց աշխարհին :

Extremo } Վէ. հուսկ ուրեմն,
Extremum } 'ի կատարած կոյս, չեն ինչ բազում ժամանակք :

Extremus-ma-mum (աթ.). յետին, վերջին :

Extrícatus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Extrico.

Extrico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). զերծուցանեմ, ապրեցուցանեմ, բանամ, մեկնեմ, պարզեմ :

Extrinsecus (Վէ.). արտաքուստ, արտաքոյ, յարտաքին պատճառաց :

Extritus-ta-tum (անց. դրէ.). Տես Extero.

ignis extritus. հուր վառեալ 'ի հրահասն քարէ, կրակ լուցեալ կայծքարիւ՝ գայլախաղէ :

syllaba extrita. հեզ հանեալ, սիւղորայ բարձեալ, ջնջեալ վանդ :

Extrudo (նրգ. Trudo արգ.). հանեմ արտաքս, փախուցանեմ, մերժեմ, դիւրաւ վաճառեմ, վաճառակուր առնեմ :

Extrúsus - sa - sum (անց. դրէ.). Տես Extrudo.

Exuberátio-ónis (էթ.). ուռուցումն, այտոււմն, աւելորդ միս 'ի մարմնի, ելունդն, պալար, խաղաւարտ, պաղպաջ, ուռէց :

Extúbero-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ. et չգ.). փչեմ, այտուցանեմ, ուռուցանեմ, տորումիմ, այտնում, ուռնում :

Extúmeo (չգ. Túmeo արգ.) }
Extumésco (չգ. Tumésco արգ.) } ուռնում, այտնում, տորումիմ, փքամ, բարձրանամ :

Extúmidus-da-dum (աթ.). ուռուցեալ, այտուցեալ, տորումեալ, փքացեալ, սէզ :

Extúndo, éxtudi (նրգ. Tundo արգ.). հարկանեմ, բախեմ, ծեծեմ, զանեմ, ձաղկեմ :

Extúrbo (նրգ. Turbo-bas արգ.). հանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, վեր 'ի վայր հարկանեմ, խառնակեմ, խռովեմ, ամբոխեմ :

Extússio (չգ. Tússio արգ.). հազալով խուխս արկանեմ, հազամ, հազելով թքանեմ :

Exúberans-ántis (-tissimus) աթ. առատ, յորդ, յորդառատ, թաթաղուն, զեղուն, լի, յաճախ, բազում :

Exuberántia-ae } էթ. առատու
Exuberátio-ónis } թիւն, յորդութիւն, յաճախութիւն, լիութիւն, առաւելութիւն, յղիութիւն, յուլութիւն, զեղումն :

Exúbero (չգ. et նրգ. Ubero արգ.) յորդեմ, զեղում, յաճախեմ, առաւելում, առատ գործեմ :

Exul-lis (աթ.). աքսորեալ, վտարանդի, տարադիր, հալածական, նժդէհ :

Exulatio - ónis (խփ.). արտուր ,
վտարութիւն , տարագրու-
թիւն , մերժումն :

Exulceratio - ónis (խփ.). վերք,
երաշխեպք, սպի, խոցուած :

Exulceratórius - ia - ium (աֆ.).
վերաւորիչ, խոցիչ, խոցոտիչ :

Exulcerátrix-ricis (խփ.). խոցիչ
կին :

Exúlcero (նրփ. Ulcero արժ.).
վերաւորեմ, խոցեմ, խոցոտեմ :

Exulutátus-ta-tum (աֆ. Դրէ.).

Տես Exúlulo.

Exúlulo (չլփ. Ululo արժ.). զո-
ղանջեմ, ոռնեմ, ճչեմ, ձայն-
արկեմ, ճիչ բառնամ :

Exúndo (նրփ. et չլփ. Undo արժ.).
ողողանեմ, հեղեղատեմ, յոր-
դեմ, զեղում, առատանամ,
առաւելում, յաճախեմ, ողո-
ղեմ, հեղեղեմ :

Exúngo (նրփ. Ungo արժ.). օծա-
նեմ, իւղեմ :

Exúngulo - las - lávi - látum - láre
(նրփ.). հատանեմ զեղնզունս ,
կարեմ զձիրանունս՝ զմագիլս :

Exuo-uis-ui-útum-úere (նրփ.).
մերկացուցանեմ, կապեմ,

կողոպտեմ, զրկեմ, բառնամ,
հանեմ, ընկենում, թողում,
լքանեմ :

Exúrgeo (նրփ. Urgeo արժ.). հա-
նեմ արտաքս , յայտ առնեմ,
յայտնեմ, քամեմ, ճնշեմ :

Exúrgo (չլփ. Surgo արժ.). յառ-
նեմ, կանգնիմ, յոտն կամ,
եւանեմ յանկողնոյ :

Exúro (նրփ. Uro արժ.). այրեմ,
կիզանեմ, տոչորեմ, ջնջեմ,
եղծանեմ, ջրեմ :

Exústio - ónis (խփ.). այրումն ,
կիզումն :

Exústus - ta - tum (աֆ. Դրէ.).
Տես Exúro.

Exútus-ta-tum (աֆ. Դրէ.). **Տես**
Exuo.

Exúviae-iárum (խփ.). կապուտ
կողոպուտ, առ ապուռ, առ
և աւար, աւերակք, մնացորդք :

Exvéro (նրփ. Verto արժ.). կան-
խեմ, յառաջեմ, զառաջս ու-
նիմ, զգուշանամ յառաջագոյն
ազդ առնեմ, կանխաւ հոգամ :

Exvibrisso (չլփ. Vibrisso արժ.).
զեղգեղեմ, զեղգեղանս յօրի-
նեմ, նուազս նուազեմ :

F

Faba-ae (իգ.). բակլայ, ոլոռն
դաշտաց :

» haec in me cudétur faba.
Այլիմ 'ի ծանրաբեռնեացդ ,
ծանրաբեռն բեռինք են այդո-
քիկ վաան իմ, դժուարաբառ-
նալի լիցի ինձ այդ :

Fabáceus-ea-eum (աթ.). բակ-
լայի, ոլոռան :

Fabácia-ae (իգ.). նկան, պաք-
ցամատ 'ի գերմակ ալերէ՝ ե-
փեալ ընդ մոխրով, գրտակ,
շօթ, կցակ :

Fabália-lium (չգ+.). դաշտք ոլո-
ռանց :

Fabális-le էա՛ } աթ. բակլայի,
Fabárius-ia-ium } ոլոռան :

Fabélla - ae (իգ.). կարծառօտ
պատմութիւն, համառօտ ա-
ռասպել հաճոյական :

» fabéllae aníles. առասպելք
պառաւանց , առասպելիաց
բաջաղանք, բարբանջք :

Faber-bra-brum (աթ.). դարբնա-
կան, գտակ, գտիչ, հնարա-
գիւտ, հանձարեղ, ճարտար :

Faber-bri (աբ.). դարբին :

» faber aerárius. պղնձաստեղծ,
կաթսայագործ, պղնձագործ,
դարբին պղնձոյ :

» faber ferrárius. ճարտարա-
պետ երկաթոյ, դարբին գոր-
ծեաց :

» faber lignárius. հիւսն, շինող,
ատաղձագործ :

» faber materiárius. սայլագործ,
գործիչ կառաց :

Fabre (Վէ.). ճարտարապէս ,
հնարիւք, արուեստիւ :

Fabrefácio (Նրգ. Fácio աբ.).
ճարտարապետեմ, արուեստա-
գործեմ, շինեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ :

Fábrica-ae (իգ.). դարբնոց, ա-
րուեստանոց, դարբնութիւն,
գործունոց :

Fabricátio-ónis (իգ.). ճարտա-
րապետութիւն, կերտութիւն,
շէն, շինութիւն, շինուած,
յօրինուած, յօրինումն, կազ-
մութիւն :

Fabricátor-óris (աբ.). ճարտա-
րապետ, արուեստագործ, գոր-
ծատէր, գործիչ, շինող :

Fábrico-cas-ávi-átum-áre (Նրգ.)
Fábricor-cáris-cátus-cári (հաբ.)
ճարտարապետեմ, կանգնեմ,
շինեմ, կազմեմ, գտակ լինիմ,
յօրինեմ, հնարեմ :

Fabrílis-le (աթ.). դարբնական,
սեպհական դարբնաց :

» trāctant fabrilia fabri. 'ի յաւ-
ելուածոյ սրտի խօսի բերան,
զամենայն ճարտարութիւն
արուեստգիտութեան ունել
համարին յինքեանս :

Fábula - ae (իֆ.). դոյզն պատ-
մութիւն, առասպել, վէպք,
զրոյցք, առակ, ճաղութիւն,
կատակերգութիւն :

Fábula-ae (իֆ.). փոքրիկ բակ-
լայ, մանր ոլոռն :

Fabuláris - re (աֆ.). առասպե-
լաբան, առասպելական, ա-
ռասպելապատում, ստայօդ,
դիւցաբանական :

Fabulátor - óris (աբ.). առասպե-
լարկու, առասպելախօս :

Fábulator-láris-látus-lári (հաբ.).
առասպելս արկանեմ, կար-
կատեմ, շաղփաղփեմ, բար-
բանջեմ, շատխօսեմ, շաղակ-
րատեմ :

Fabulóse-sius-sissime (ֆէ.). ա-
ռասպելախառն բանիւք, ա-
ռասպելաբար :

Fabulósitas-tátis (իֆ.). առաս-
պելարկութիւն, առասպելա-
բանութիւն, առասպելախօս
բանք, վէպք :

Fabulósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աֆ. առասպելական, ա-
ռասպելանոռն, դիւցաբանա-
կան, ստայօդ, համբաւաւոր,
հռչակաւոր :

Fábulum-li (լլֆ.)) ոլոռն, բակ-
լայ, խողան բակլայի, ցօղուն
ոլոռն :

Facéssó-sis-si (- sívi) - situm-sere
(ֆէթ. et չլֆ.). առնեմ, կա-
տարեմ, գործեմ, յարդիւնս
ածեմ, առթեմ, ածեմ, բե-
րեմ, դէմ եղեալ գնամ, եր-
թամ, մեկնիմ :

Facéte-tius-tissime (ֆէ.). ընդ
խաղ, ծաղրածու՝ գուարճա-
լից բանիւք, խեղկատակու-
թեամբ, հաճութեամբ :

Facétia-ae (ֆաէ.) } խեղկատա-
Facétiae-iárum } կութիւն, խաղ, ծաղր, խա-

ղու և ծաղու բանք, ծաղրա-
ծութիւն, կատակ, առակ :

Facétus-ta-tum (- tior-tissimus)
աֆ. ծաղրածու, հաճոյ, խեղ-
կատակ, բարբարօյ, ախորժա-
կան, ագնիւ, քաղցր, շնորհա-
լից, մարդասէր :

Facies-éi (իֆ.). երեսք, դէմք,
տեսիլ, կերպարանք, զեղ, գե-
ղեցկութիւն, շնորհք, վայ-
ելութիւն, կերպ, ձև, վե-
րին երեսք, տիպք, պատկեր,
երևոյթ, արտաքինն :

» prima fácie. յառաջնումն,
զառաջինն, իսկզբան, յառաջ-
նում նուագի անդ, այն ինչ :

Fácil-cílius-cillime (ֆլլէ.). դիւ-
րաւ, հեշտեաւ, կամօք կամա-
կարութեան, 'ի կամակարուց,
կարի յոյժ, մեծապէս, ան-
շուշտ, արդարեւ իսկ :

Fácilis-le (- cillior-cillimus) աֆ.
դիւրին, թեթեւ, քաղցր, մար-
դասէր, հեղնապատամատոյց,
համբոյր, ձեռնկալու, յաջող :

Facilitas - tális (իգ.). դիւրութիւն, յօժարութիւն, փոյթ, արագութիւն, բարձր բարեբաւք, հաճութիւն :

Facinorósus-sa-sum (-sior-sissimus) ած. չարագործ, ապիւրատ, ամպարիշտ, ժանտ, անօրէն, դրուժան :

Facinus-cínoris (չլտ.). արարք, իրք, գործք, յանցանք, չարիք, ոճիր, վնաս, մեղք, ապիրատութիւն, ամպարշտութիւն :

Facio-cis, feci-ctum-cere (նրգ.). առնեմ, գործեմ, կատարեմ, վաստակեմ, 'ի կիր արկանեմ, 'ի գործ ածեմ, կրթեմ, վարժեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ, համարիմ, վարկանիմ :

» fácito, ut sciam. գիտակ արա՛լիս, ծանո՛ր ինձ :

» non possum fácere quin. չէ ինձ մարթ ալլազգագոյնս իմն գործել՝ քան :

» fácio nihili. առ ոչինչ՝ յոչինչ համարիմ, խոտան առնեմ, խոտեմ :

» fácio plúrimi. մեծարգի համարիմ, առ պատուականս ունիմ :

Factio - ónis (իգ.). գործ, գործած, վաստակ, աղանդ, հերձուած, ուսումն, կողմն :

Factiósus-sa-sum (-sior-sissimus) ած. գործելի, գործական, գործօն, գործասէր, ձեռնարկու, փառասէր, սնապարծիկ, խռովարար, հզօր, հարուստ :

Factitius-ia-ium (աթ.). ճարտարագործ, արուեստական :

Fáctito (Ito աբ.) Կած }

Facto - tas - távi - tátum - táre) նրգ. յաճախագոյնս առնեմ, բազում անգամ գործեմ, 'ի գործ ածեմ, 'ի կիր արկանեմ, պաշտեմ :

Factor-óris (ար.). արարիչ, գործիչ, ստացիչ, ստեղծիչ, գոյարար :

Factum - ti (չլտ.). գործ, իրք, արարք :

Factúra-ae (իգ.). գործած, յօրինուած, ձեռակիրտ, կազմութիւն, խառնուած, յարդարումն :

Factus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Fácio և Fio.

» factum bene, óptime. բարիորք, բարւոք, բարի յոյժ, քաջ :

Factus - us (ար.). շինութիւն, շինուած, կազմութիւն, կազմուած, ձիթապտուղ աղալի :

Fácula-ae (իգ.). ջահ, զամբար, լապտեր :

Facúltas-tátis (իգ.). զօրութիւն, կարողութիւն, կար, բաւականութիւն, ոյժ, իրաւունք, իշխանութիւն :

» facultátes-tum. մեծութիւն, ինչք, գոյք, ստացուածք :

Facúnde - dius - díssime (նք.). ճարտարսոսողութեամբ, ճուռմ բանիւք :

Facúndia-ae (իգ.). ճարտարախօսութիւն, ճարտարբանութիւն :

Facúndus-da-dum (-dior-díssimus) ած. Ճարտարաբան, բանիբուն, Ճարտարախօս, ճռնումբան :

Faecátus - ta - tum } ած. մրրա-
Faécinus - na - num } կան, 'ի քաղցուոյ :

Faecósus-sa-sum }
Faeculéntus-ta-tum (-tior) } ած.
լի մրրով, մրրախառն, սկախառն :

Faex-aecis (իգ.) մրուր, սիկ :

Fágeus-ea-eum }
Fágineus-ea-eum } ած. թեղօշի:
Fáginus-na-num }

Fagus-gi (իգ.) փիճի, թեղօշ, ոփի, կաղնի :

Fagútal-tális (չգ.) անտառ թեղօշից :

Falárica-ae (իգ.) սլաք, նիզակ, գեղարդն, արդն, աշտեայ :

Falcárius-rii (ար.) ըմբիշ սուսերաձիգ և գերանդազէն, գործելի գերանդեաց :

Falcátus-ta-tum (ած.) կորացուցեալ, գերանդազէն, գերանդաբեր :

Falcícula-ae (իգ.) մանգաղակ, յատոց խոզանի :

Fálcifer-cífera-rum. (ած.) գերանդաբեր, գերանդակիր :

Falco-ónis (ար.) բազէ :

Fácula - ae (իգ.) յատոց խոզանի, մանգաղակ, մագիլք, ձիրանունք, թաթ :

Falére-ris (չգ.) մոյթ կճեայ, խարխիս մարմարեայ, սիւն սպիտակախայտ :

Fallácia-ae (իգ.) խաբէութիւն, խաբանք, նենգ, նենգութիւն, պատրանք, դաւ :

Falláciter - cius - císsime (Վէ.) խաբէութեամբ, նենգաւ, նենգութեամբ, նենգաւոր իմնօրինակաւ :

Fallax-lácis (-cior-císsimus) ած. խաբերայ, խաբեպատիր, նենգաւոր, ստախօս :

Fallo - lis, fefélli, falsum - lere (նրգ.) խաբեմ, պատրեմ, նենգեմ, դաւեմ, գաւաճանեմ :

» fallo promissum. չկամ հաւատարիմ 'ի խոստման, դրժեմ, ուխտազանց լինիմ :

» fallo impérium. յետս կամ 'ի պատուիրանէ, անցանեմ զպատուիրանաւ :

» falsus sum. խաբեցայ, ընդ խաբս ևկի յայսպիսի բանքս :

» neque hoc te fallit. ոչ զանխուլ ինչ է 'ի քէն, դու իսկ քաջ գիտես, քաջաճանօթ ես :

Falsárius-rii (ար.) նենգիչ, խաբեբայ, խարդախիչ, նմանեցուցիչ, նմանագործ :

False-síssime (Վէ.) յանիրաւի, ստուերութեամբ, խաբէութեամբ :

Falsidicus-ca-cum (ած.) ստախօս, ստաբան, խաբեբայ :

Falsíficus-ca-cum (ած.) նենգիչ, խարդախիչ, նմանագործ :

Falsiloquus-ua-uum (ած.) ստաբան, ստախօս, խաբեբայ :

Fálsitas-tátis (իգ.) ստուերութիւն, սուտ, խաբէութիւն, խարդախութիւն, նենգութիւն :

Falso (ՎՔ.). ստույգեամբ, յանիրաւի, 'ի տարապարտուց, 'ի նանիր :

Falsum-si (չլէ.). սուտ, ստույգեմ, խարդախութիւն, նենգութիւն, խաբէութիւն :

Falsus-sa-sum (առ. Գրգ.). Տե՛ս Fallo.

Falsus-sa-sum (- sior - sissimus) առ. խաբեբայ, սուտ, ստահան, ստախոս, ստայօղ, պատիր, սնտոի, ընդունայն, կերպարանաւոր, հնարեալ :

Falx - lcis (ԷԳ.). մանդաղ, գերանդի :

• falx vineática. յատոց, կտցաւոր կտրոց առ 'ի յատանելոյ զայգիս :

Fama-ae (ԷԳ.). հռչակ, համբաւ, լուր, անուն բարի, պատիւ, մեծարոյ կարծիք, գոչիւն, բարբառ :

• fama est, affértur, bacchátur. բան ել, հռչակ հարկանի, հնչէ համբաւն :

Famélicus-ca-cum (առ.). քաղցեալ, նոթի, սովեալ :

Fames-mis (ԷԳ.). քաղց, սով, կարօտութիւն, փափաքանք, նուազութիւն, ցանկութիւն, տենջանք :

• fame enéctus. սովամահ, նքողեալ, նքթեալ :

Famiger - mígeri }
Famigerátor-óris } առ. բանբեր, պատգամաբեր, զրուցատու, աւետաբեր :

Famigeratio - ónis (ԷԳ.). համ

բաւ, հռչակ, բարի անուն, մեծարոյ կարծիք, պատիւ :

Família - ae (ԷԳ.). ընդոճիւնք, պատկեր ծառայից, գերդաստան, ընտանիք, տուն :

Familiáris - re (- rior - rissimus) առ. ընտանի, ընդելական, մտերիմ, ներքին, հաւատարիմ, խորհրդակից :

Familiáritas-tátis (ԷԳ.). մտերմութիւն, բարեկամութիւն, ընտանութիւն, սէր, ընդելութիւն, սովորութիւն, բոյս բարուց :

Familiáriter-rius-rissime (ՎՔ.). ընտանեբար, ընտելութեամբ, սիրով, բարեկամութեամբ :

Famósus-sa-sum (-sissimus) առ. հռչակաւոր, անուանի, ականաւոր, համբաւաւոր, հոյակապ, բարեհամբաւ, վատանշան, վատանուն, անուանարկ, թշնամանիչ, աղարտիչ :

Fámula-ae (ԷԳ.). սպասեակ, աղախին, նաժիշտ, գերդաստանիկ, աղջիկ :

Fámulans-ántis (Էյճ.). ծառայ, ընդոճին, պաշտօնեայ, սպասաւոր :

Famuláris-re (առ.). ծառայական, հարկաւոր, ստրկական :

Famuláte (ՎՔ.). ծառայաբար, անարգութեամբ, իրբն զծառայ :

Famulatio-ónis (ԷԳ.). գերդաստան, ծառայազունք, ընդոճիւնք, ծառայք, դասակեր ծառայից, աղիւք :

Famulátus - us (ար.) }
 Famúlitas - tátis (խ.) } ծառայ-
 Famulítium - tii (չգ.) }

ութիւն, սպաս, սպասաւո-
 րութիւն, պաշտօն, ստրկու-
 թիւն, գերութիւն :

Fámulor-láris-látus-lári (հար.) .
 ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս
 ունիմ՝ հարկանեմ, 'ի սպա-
 սու կամ, սպասաւորեմ :

Fámulus-li (ար.) . ծառայ, սպա-
 սաւոր, պաշտօնեայ, պա-
 տանի :

Fanátice (Ալէ.) . մոլեռանդն նա-
 խանձու, մոլեգին եռանդեամբ :

Fanáticus-ca-cum (աթ.) . մոլե-
 նախանձ, մոլեխանդ, մոլի,
 մոլեգին, կատաղի :

» fanáticus furor. մոլեռանդն
 նախանձ, անչափ նախանձաւ-
 որութիւն, մոլեգին եռանդն :

Fánulum-li (չգ.) . տաճար փոք-
 րիկ, եկեղեցի փոքր :

Fanum-ni (չգ.) . տաճար, եկե-
 ղեցի, վկայարան, մեհեան :

Far-arris (չգ.) . ցորեան, ալիւր :

Farcimen - minis (չգ.) . ամիճ՝
 խճուղ խողենի :

Fárcio-cis-rsi-rtum-círe (Երգ.) .
 լնում, առլնում, լցուցանեմ,
 արկանեմ զգինի 'ի տակառ :

Farína-ae (խ.) . ալիւր :

» homo nostrae farinae. քաղցր
 և բարեբարոյ մարդ, այր նմա-
 նակից ինձ :

Farinárius-ia-ium (աթ.) . հան-
 գոյն ալեր, յալերէ :

Farinuléntus-ta-tum (աթ.) . լի

ալերբ, ալերբ ցանեալ, ալիւ-
 րաւոր, թաթաւեալ ալերբ :

Faris-atus-ari (հար.) . բարբառիս,
 խօսիս, ասես, ծառ արկանես,
 ծառես, գուշակես, վիպես,
 յառաջագոյն պատմես :

Farráceus-ea-eum (աթ.) . ցորե-
 նոյ, նման ցորենոյ :

Farrágo - ginis (խ.) . խառնի-
 խուռն գումարութիւն, բազ-
 մախուռն կոյտ, շեղջակոյտ :

Farrárium-rii (չգ.) . շտեմարան
 ցորենոյ :

Farreátio - ónis (խ.) . կարկան-
 դակ, քաքար, ցորեան եփեալ,
 պաքցամատ 'ի գերմակ ալերէ :

Fárreum-rei (չգ.) . նկան, շօթ,
 դրտակ, կցակ :

Fárreus-ea-eum (աթ.) . ցորենոյ,
 հանգոյն ցորենոյ :

Farrículum-li (չգ.) . հաստեայ,
 փոքր պղակունդ :

Fártilis-le (աթ.) . պարարտարօտ,
 պարարտացուցիչ, գիրացու-
 ցիչ :

Fartim (Ալէ.) . դէզագէզ, բարդս
 բարդս, կոյտս կոյտս, խառն
 'ի խուռն :

Fartóres - rum (ար.) . ամճա-
 գործք :

Fartum-ti (չգ.) }

Fartúra-ae (խ.) }

Fartus-us (ար.) }

լրութիւն, լիր :

» fartum fácio. մանր մանր հա-
 տանեմ, յօշեմ, կոտորեմ :

Fartus-ta-tum (անգ. Դրէ.) . Տես
 Fárcio.

Fas (չգ+). արդար, իրաւացի,
արժան, օրինաւոր :

» fas est. օրէն է, արժան է,
պարտ է պատշաճ է, թոյլ
տուեալ է :

Fascia-ae (իգ+). պատան, ժա-
պաւէն, երիզապինդ կտաւ :

Fasciatus-ta-tum (անց. դէբ+).
Տես Fascio.

Fasciculus (ար+). խուրձ :

Fascinamentum - ti (չգ+). } կա-
Fascinatio - ónis (իգ+)

խարդանք, կախարդութիւն,
դիւթութիւն, թովչութիւն:
Fascino-nas-návi-nátum-náre
(նրգ+). կախարդեմ, դիւթեմ,
հմայեմ, թովեմ:

Fascinum - ni (չգ+). թովչու-
թիւն, դիւթութիւն :

Fascio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ+).
կապեմ, պատատեմ, պատեմ:

Fasciola-ae (իգ+). փոքրիկ պա-
տան, կապ փոքր :

Fascis-is (ար+). խուրձ :

Fasélus-li (ար. et իգ+). նաւակ,
նաւակիկ, կուր, մակոյկ :

Fasélus-li } ար. դկուղ, ոլոռն,
Faséolus-li }

մաշ, լուբիա :

Fasti-tórum (ար+). ժամանակա-
գրութիւնք, հասարակաց ար-
ձանագիրք, տարեգիրք :

Fastidiénter } Ռէ. տաղտկա-
Fastidióse-sius }

լից օրինակաւ, ձանձրոյթ ա-
րարեալ, նեղելով :

Fastidio - dis - dívi - dítum - díre
(նրգ+). ձանձրոյթ՝ ձանձիր

առնեմ, նեղեմ, ձանձրացու-
ցանեմ, անարժան համարեմ,
տու ոչինչ գրեմ, ձանձրանամ,
տաղտկանամ :

Fastidiósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) ած. ձանձիր, տաղտուկ,
արհամարհող, անարգիչ :

Fastidítus-ta-tum (անց. դէբ+).
Տես Fastidio.

Fastidium-dii (չգ+). ձանձրոյթ,
ձանձրութիւն, տաղտուկ, նե-
ղութիւն, տաղտկութիւն,
անարգութիւն, նողկութիւն,
թալուկ, յափրութիւն, չա-
խորժութիւն :

Fastigátio-ónis (իգ+). գազաթն,
զլուխ, արտեան, սար, ծայր,
կատար, բարձունք, սրելն,
թեքելն :

Fastigátus-ta-tum (անց. դէբ+).
Տես Fastigo.

Fastígium-gii (չգ+). ճակատ շի-
նուածոց, երեսք տանց, ծագ,
զլուխ, բարձրութիւն, կա-
տար :

Fastigo-gas-gávi-gátum-gáre
(նրգ+). սրեմ, թեքեմ, սայրա-
սուր առնեմ :

Fastósus - sa - sum (ած+). սնա-
պարծ, ամբարտաւան, սեղ,
յանդուգն, ժպիրհ, ամբար-
հաւաճ :

Fastus-ta-tum (ած+). երջանիկ,
յաջողաբախտ, օրհնութիւն,
նաբեր, բախտաւոր :

Fastus-us (ար+). պերճութիւն,
սնապարծութիւն, պարծանք,
հպարտութիւն, ամբարհաւ-

աճութիւն , ժպրհոթիւն ,
ամբարտաւանութիւն :
Fatális - le (աժ.) . օրհասական ,
ողորմ , դժնդակ , տխրական ,
մահաբեր :
Fatalismus - mi (աբ.) . բախտա-
բաշխ կրօնք , ճակատագրա-
կանութիւն , աղանդ բախտի :
Fatalista - ae (աբ.) . աղանդաւոր
ճակատագրի, արբանեակ բախ-
տից և հրամանաց :
Fatáliter (Աբ.) . ըստ բաշխից
բախտին , ըստ ճակատագրի ,
աղետիւք իմն :
Fáteur - éris, fassus - éri (հաբ.) .
խոստովանիմ , խոստովան լի-
նիմ , դաւանեմ :
Faticinus - na - num } աժ. գուշակ ,
Fatidicus - ca - cum }
բախտագիւտ , մարգարէական ,
դիւթական , ըղձական :
Fátifer - tifera - rum (աժ.) . մա-
հաբեր , մահածին , օրհասա-
կան , աղետաւոր :
Fatigátio - ónis (խգ.) . խոնջումն ,
խոնջութիւն , վաստակ , աշ-
խատութիւն , լքումն :
Fatigátus - ta - tum (աւց. Դբբ.) .
Տես Fatigo .
Fatigo - gas - gávi - gátum - gáre
(Դբբ.) . պարտասնեցուցանեմ ,
լքուցանեմ , սաժանեմ , վամ-
տակաբեկ առնեմ , աշխատե-
ցուցանեմ , տկարացուցանեմ :
Fatílegus - ga - gum } աժ. գու-
Fatiloquus - qua - quum }
շակ , բախտագիւտ , ըղձական ,
դիւթական , մարգարէական :

Fatisco - scis - scere }
Fatiscor - sceris - sci } չէ. բանամ ,
բացեալ լինիմ , ճեղքիմ , պա-
տառիմ , թալանամ , թալկա-
նամ , նուաղիմ :
Fátue (Աբ.) . իբրև զլիմար , ան-
հանճարադոյնս , անմտաբար ,
յիմարութեամբ :
Fatum - ti (չէ.) . պատգամ դից ,
կանխասացիկ բանք , կանխա-
սաց բարբառ , կանխախօսու-
թիւն , կանխասացութիւն ,
յառաջախօսութիւն , ճակա-
տագիր , բաշխք բախտից , վե-
ճակ , բախտ , աղէտք , վեշտք ,
ձախողանք , չուառութիւն :
Fátuor - uáris - uátus - uári (հաբ.) .
բանդագուշիմ , զառանցեմ ,
յիմարիմ , անկանիմ 'ի մտաց ,
տազնապիմ 'ի խանդոյ :
Fátuus - ua - uum (աժ.) . անմիտ ,
յիմար , բախած , անհանճար ,
մորոս , ապուշ , թանձրամիտ ,
պանդոյր , անիմաստ :
Fáuste (Աբ.) . յաջողութեամբ ,
երջանկութեամբ :
Fáustitas - tátis (խգ.) . երանու-
թիւն , երջանկութիւն :
Fáustulus - la - lum }
Fáustus - ta - tum } աժ. երանիկ
երջանիկ , յաջող , յաջողեալ ,
բարեշէն ,
Fáutor - óris (աբ.) . կողմնական ,
օգնական , թիկունք , պաշտ-
պան , ձեռնտու , նպաստաւոր :
Fáutrix - rícis (խգ.) . պաշտպան
կին :
Faux - ucis (խգ.) . կոկորդ , որկոր ,

- փող, նեղուց, կիրճ, գետա-
խառնուկք, բերան գետոց :
- Favéntia-ae (խփ.). շնորհք, բա-
րեւարութիւն, օգնութիւն,
երախտիք, տենչանք, փափաք,
իղձք :
- Fáveo-ves-vi-autum-vére (չլէ.).
պաշտպանեմ, օգնեմ, օգնա-
կան՝ ձեռնկալու՝ նպաստա-
մատոյց՝ հովանի լինիմ :
- › favete linguis. միտ դիք, ուշ-
կալարուք, լուռ լերուք, լռե-
ցուցէք զլեզուս :
- Favilla-ae (խփ.). փայլատակն,
կայծակն, կայծ, շանթ հրոյ :
- Favilláticus-ca-cum (աթ.). կայ-
ծակնակերպ, կայծակնացայտ,
հրաբուլի :
- Favoniána pyra-rórum (չլէ.).
մշկահամ՝ մշկահոտ տանձք :
- Favónius-nii (աբ.). արեմտեան
հողմ, սիւք քաղցրաշունչ,
սղոխ, զեփիւռ :
- Favor-óris (աբ.). շնորհք, հո-
վանի, օգնութիւն, պաշտպա-
նութիւն :
- Favorábilis-le (- bilior) աթ. յա-
ջող, պաշտպան, օգնական,
սիրելի, հաճոյ, ախորժ :
- Favorábiliter-lius (Վէ.). օգնա-
կանութեամբ, ախորժաբար,
'ի նպաստ, մարդասիրաբար,
բարեսիրաբար :
- Favus-vi (աբ.). խորիխ մեղու,
մեղրախորիխ, մաղ մեղուաց,
շէշ բոլորշէ, բլշակ, սրուակ :
- › castro favos. ժողովեմ զմեղր
'ի մեղուանոցաց :

- Fax-acis (խփ.). ջահ, զամբար,
լապտեր :
- Febréscó-scis-scere (աթ.) }
Febricito (Ito աբ.) } չլէ.
ախտանամ ջերմամբ, տապա-
նամ, անկեալ դնիմ 'ի տենդ
տապոյ, ջերանիմ :
- Febrícula-ae (խփ.). թեթեւ՝ սա-
կաւ ջերմն :
- Febriculósus-sa-sum (աթ.). տա-
պացեալ, ջերմեկալ, ջերմնոտ :
- Febrilis-le (աթ.). ջերմնական,
տենդաբեր :
- Fébrio-is-ivi-ítum-íre (չլէ.).
տապանամ ջերմամբ, անկեալ
դնիմ 'ի տենդ տապոյ, ջերա-
նիմ :
- Febris-is (խփ.). ջերմն, տենդ :
- Fébrua-uórum (չլէ.). զոհք քաւ-
ութեան, մեղացային, վասն
մեղացն :
- Februárius-rii (աբ.). փեբրուա-
րիոս, փեբրուար ամիս, մե-
հեկան :
- Februátio - ónis (խփ.). քաւու-
թիւն, սրբութիւն, մաքրու-
թիւն :
- Februátus-ta-tum (աթ. ԴԵԲ.).
Տես Fébruo.
- Fébruo - uas-uávi-uátum-uáre
(ԵԲԴ.). մաքրեմ, սրբեմ, ջըն-
ջեմ, քաւեմ, քաւութիւն առ-
նեմ :
- Feciális-lis (աբ.). քարոզ մարտի՝
հաշտութեան առ Հռովմայ-
եցիս :
- Fel-llis (չլէ.). լեղի, դառնու-
թիւն, մաղձ :

» fel nigrum. սեւա մաղձ, սեւա մաղձ :

Feles-lis (խփ.) կատու, կուղ :

Felicitas-tátis (խփ.) երջանկութիւն, երանութիւն, յաջողութիւն, բախտաւորութիւն :

» bracteáta felicitas. կերպարանաւոր երանութիւն, առաջօք երջանկութիւն :

Felíciter-cius-cissime (Պէ.) երջանկութեամբ, բախտիւ, յաջողութեամբ :

Felínus-na-num (աթ.) կատուի, կղոյ :

Felis-lis (խփ.) կուղ, կատու :

Felix-icis (- cior - císsimus) աթ. երանիկ, երջանիկ, երանելի, յաջող, յաջողութեամբ, բարեբախտ, բախտաւոր, մեծատուն, ընչաւէտ, բերրի, առատ, պտղաբեր, պարարտ :

Fellátor-óris (աբ.) ծծիչ, ծծող, խմող :

Félleus-ea-eum

Fellítus-ta-tum } աթ. լեղահամ,

Fellósus-sa-sum }

դառն, դառնաբեր, դառնալի, ընդ լեղի խառնեալ :

Fello-las-lávi-látum-láre (Նրփ.) ծծեմ, խմեմ, քամեմ, դիմեմ :

Femen-minis (չլփ.) ազգր, զիստ, բարձք, երանք :

Fémina-ae (խփ.) էգ, մատակ, կին :

Femíneus-ea-eum } աթ. իգա-

Feminínus-na-num } կան, կանացի, թուլամորթ, իգացեալ :

Feminíne (Պէ.) ըստ օրինակի կանանց, իգական սերիւ :

Feminália-lium }

Femorália-lium } չլփ. վարտիք,

անդրավարտիք, զանկապանք :

Femur-moris կաճ - minis (չլփ.) ոսկր զստի, ազգր, երանք, բարձք :

Fénero - ras - rávi - ratum - rare (Նրփ.) վաշխիւ՝ ընդ շարիատիւ տամ, տոկոսեօք պահանջեմ, փոխ՝ յանօթ տամ :

Fenestrélla - ae (խփ.) պատուհան փոքրիկ, երդ :

Fenéstrea-ae (խփ.) պատուհան, լուսանցոյց, լուսամուտ, պողոտայ, ուղի, անցք, պատառուած, խրամատ, ծակ, փեռեկունք ծերպից :

Fenestrátus-ta-tum (աից. Դրէ.) Տես Fenestro.

Fenestro - ras - rávi - ratum - rare (Նրփ.) բանամ, պատուհան գործեմ, պատառեմ, ճեղքեմ, խրամատեմ :

Feniculum-li (չլփ.) սամիթ :

Fenum-ni (չլփ.) խար, խոտահամբար, խոտ չոր :

Fera-ae (խփ.) երէ վայրի, գազան :

Ferácitas-tátis (խփ.) պտղաբերութիւն, արգաւանդութիւն, արգասաւորութիւն, պարատութիւն, առատութիւն :

Feráciter - cius (Պէ.) առատաբար, առատապէս, արգասաւոր պայմանաւ :

Ferále (Պէ.) գազանաբար, ա-

նագործութեամբ, խժաբար, անգթութեամբ, յանխնայ :
Ferália - lium (չգ+). աւուրք նուիրեալք 'ի յիշատակ ննջեցելոց :
Ferális - le (աթ+). գերեզմանական, տխրական, մահացու, մահաբեր, լի չարեօք :
Ferax-rácis (-cior-cissimus) աթ+. պտղաբեր, բերրի, պարարտ, լի, առատ, յորդ, յորդառատ :
Ferculum - li (չգ+). կազմածք սեղանոյ, խորտիկ, կերակուր, նշան յաղթութեան :
Fere (ՎԷ+). որպէս, իբրեւ, իբր այն թէ, գրեթէ, բազումանգամ, ըստ սովորութեան, գոգ իմն :
Ferens-éntis (Էյթ+). համբերող, կրելի, կրող, բարձող, ժուժկալ :
Ferentárii-riórum (աբ+). մենազինեալ զինուորք, հետեակազօր թեթեւ վառեալ, մեկնակազէնք :
Ferentárius-ia-ium (աթ+). պատրաստ, կազմ, յօժար, շոյտ, փոյթ, վաղվաղկոտ :
Feretrum-ri (չգ+). դագաղք :
Feriae-riárum (Էգ+). տօնական աւուրք, արձակուրդ, շաբաթումն, հանգիստ յուսմանէ, տօնք, աւուրք պարապոյ :
 » **esuriáles feríae**. աւուրք պահոց, ծովապահոց :
Feriátus-ta-tum (աեյ. ԴԷԷ+). Տես **Férior**.
Ferinus-na-num (աթ+). անաս-

նական, գազանական, վայրենի :
 » **ferína caro**. որս, միս երէոց, նախճիրք որսոց, երէ :
Fério-is-ire (Երգ+). խոցեմ, վերաւորեմ, հարկանեմ, բախեմ :
 » **fério fores**. հարկանեմ՝ բախեմ զգուրս տանն :
 » **fério foedus**. դաշինս կռեմ, բանս՝ ուխտս դնեմ, դաշնաւոր լինիմ :
 » **fério pecúniám**. արժանեմ, դահեկան հատանեմ՝ հարկանեմ :
Férior-iáris-iátus-iári (հար+). տօնեմ, տօն առնեմ՝ խմբեմ, տօնս ուրախութեան առնեմ, ցնծամ, հանգչիմ, դադարեմ, շաբաթանամ :
Féritas - tátis (Էգ+). գազանութիւն, մոլութիւն, կատաղութիւն, անագործութիւն, խստութիւն, անգթութիւն :
Ferme (ՎԷ+). գրեթէ, իբր այն թէ, գոգ իմն, բազում անգամ, ըստ սովորութեան :
Fermentátus-ta-tum (աեյ. ԴԷԷ+). Տես **Ferménto**.
Fermentesco-scis-scere (չգ+). խմորիմ, եռամ, աճեմ, առաւելում :
Ferménto-tas-távi-tátum-táre (Երգ+). խմորեմ, աճեցուցանեմ, բազմացուցանեմ, առաւելում :
Ferméntum-ti (չգ+). խմոր :
Fero-rs, tuli, latum, ferre (Երգ+). բերեմ, ածեմ, բառնամ, տա-

նիմ, կրեմ, պահանջեմ, պասմեմ, վիպեմ, ասեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսուցանեմ, շահիմ, ստանամ, համբերեմ, տոկամ, հանդուրեմ, առաջի արկանեմ :

- » fert consuetúdo. այսպէս պահանջէ սովորութիւնն :
- » ita ferunt կամ fertur. ել բան, ասի, պատմեն, հռչակ հարկանի, ազդ լինի :
- » primas fero. 'ի ձեռս բերեմ զյառաջագահս՝ զնախաթոռս, բուռն հարկանեմ զառաջին բարձէ :
- » fero legem. օրէնս դնեմ՝ առաջի արկանեմ :
- » fero me. երթամ, բառնամ բերիմ, տեսնիմ :

Ferocio-is-ire (չգ+). անագորոյն լինիմ, կատաղեմ, զազանանամ :

Ferócityas-tátis (իգ+). գազանութիւն, կատաղութիւն, անագորոնութիւն, մոլութիւն :

Feróciter -cius -císsime (Պք+). անագորոյն մտօք, գազանաբար, յանդգնագոյնս :

Feróculus - li (ար+). զրափառ, փոքր մի հպարտ, ամբարտաւան, զրապարծ :

Ferox-ócis (-cior-císsimus) ած. կատաղի, մոլեգին, վայրենի, անագորոյն, անգութ, անողորմ, հպարտ, ամբարտաւան, մեծամիտ, ամբարհաւաճ, սեգ, հզօր, զօրեղ, հարուստ, քաջ, առաքինի :

Ferramentum-ti (չգ+). երկաթի գործի, երկաթագործի :

Ferrária-ae (իգ+). երկաթահատ մետաղք, երկաթահանք, երկաթահատք :

Ferrárus-ia-ium (ած+). երկաթեղէն, երկաթի :

» ferrária officína. դարբնոց, խանութ դարբնաց :

Ferráti-tórum (ար+). զինուորք վառեալք, զրահավառք, սպառազէնք :

Ferrátus -ta -tum (ած+). երկաթապատ, երկաթակուռ, երկաթազամ :

Férreus-ea-eum (ած+). երկաթի, երկաթական, երկաթեղէն, խիտ, կարծր, պինդ, սերտ :

Ferrifodína-ae (իգ+). երկաթահատք, երկաթահանք, երկաթահատ մետաղք :

Ferriterus-ra-rum } ած. սարուկ
Ferritribax-bácis } կապեալ շղթայիւք, երկաթակապ գերի :

Ferrugineus-ea-eum (ած+). երկաթական, նման երկաթոյ, երկաթախառն, ժանգալից, ժանգահար :

Ferrúgo-ginis (իգ+). ժանգ, ժանգառութիւն, գոյն երկաթոյ :

Ferrum-ri (չգ+). երկաթ, սուր, սուսեր, դաշոյն, վաղակաւոր, թուր :

Ferrúmen-minis (չգ+) }
Ferruminátio-ónis (իգ+) } զօր, կցուած, նիւթ՝ անագ մածուցանելոյ :

Ferrúmino (Երգ. Rúmino աբճ.).
մածուցանեմ, կցեմ, յօդեմ,
զօդեմ, միաւորեմ, պնդեմ,
ազուցանեմ, խառնեմ:

Fértilis-le (-tílior-líssimus) ած.
բերրի, պտղաբեր, պարարտ,
յորդ, լի, առատ, յորդառատ:

Fertilitas-tátis (իգ.). պտղաբե-
րութիւն, առատութիւն, ար-
գաւանդութիւն, արգասաւ-
որութիւն, պարարտութիւն:

Fertiliter-lius-líssime (Աբ.). ար-
գասաւոր պայմանաւ, առա-
տութեամբ, լիութեամբ:

Férula-ae (իգ.). նարգէս՝ տունկ,
նարդէս, բամբոց, մտրակ, խա-
րազան, ձաղկ:

Feruláceus-ea-eum (ած.). նար-
դեան, ՚ի ձև նարդիսի:

Ferus-ra-rum (ած.). զազանա-
բարոյ, անազորոյն, անգութ,
խժդուժ, վայրենի, կատաղի,
մոլեգին, խստասիրտ, ամեհի,
անսաստ, աներասանակ, լծըն-
կէց, տրմուղ:

Ferus-ri (աբ.). երէ վայրի, գա-
զան:

Fervéfácio (Երգ. Fácio աբճ.). ե-
ռացուցանեմ, եփեմ, խարշեմ,
ջեռուցանեմ, կեանս տամ,
կենդանացուցանեմ:

Fervéfactus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Fervéfácio.

Fervens-véntis (-tior-tíssimus)
ած. եռացեալ, եռանդուն,
ջերմ, ջերմաջերմ, եռանդա-
լից, ջերմեռանդն, բորբոքեալ,
վառեալ:

Fervénter - tius - tíssime (Աբ.).
եռանդամբ, ջերմեռանդն սի-
րով, ջերմագոյն, սաստիկ:

Férveo - ves - vi (-rbui) - vére

Fervésco - scis - scere կած
Fervo - vis - vui - vere }

չգծ. եռամ, ջեռնում, զեռամ,
եփիմ, գոյանամ, վառեալ բոր-
բոքիմ, ջերմաջերմն լինիմ:

Férvide (Աբ.). եռանդնալից սի-
րով, եռանդամբ, ջերմաջերմ,
սաստիկ, բուռն:

Férvidus-da-dum (-vidior-díssi-
mus) ած. ջերմ, ջերմաջերմ,
ջերմեռանդն, եռանդուն, ե-
ռանդնալից, կենդանի, կայ-
տառ, առոյգ, վառեալ, բոր-
բոքեալ:

Fervor-óris (աբ.). եռանդն, ջեր-
մութիւն, ջերմեռանդն սէր,
տոթ, տապ, յուզումն ախտից
հոգւոյ, տենչանք:

Fessus-sa-sum (ած.). վաստա-
կեալ, վաստակ, խոնջ, խոն-
ջեալ, պարտասեալ:

Festinabúndus-da-dum (ած.).
փոյթ, վաղվաղակ, արագ,
շոյտ, ժիր, պինդ, մտադիր:
Festinánte-tius-tíssime (Աբ.).
փութով, ճեպով, շտապաւ,
իսկ և իսկ, վաղվաղակի:

Festináte-tius } Աբ. արագ ա-
Festináto }

րագ, փութանակի, մտադիր,
խուճապաւ, յախուռն:

Festinátio - ónis (իգ.). փոյթ,
ճեպ, արագութիւն, շտապ
տաղնապի:

Festinátor-óris (աբ.). փութացողիչ, վաղվադկոտ :

Festino-nas-návi-nátum-náre (չլտ. et նբգ.). փութամ, ճեպեմ, աճապարեմ, երագեմ, 'ի շտապի լինիմ, փութացուցանեմ, ճեպեցուցանեմ, ստիպիմ, տագնապեմ :

» festina lente. երթ առանց ճեպոյ ինչ, մեղմով գործեալ :

Festinus-na-num (աթ.). արագ, երագ, սուր, սաստիկ, ժիր, շոյտ, փոյթ :

Festive-vissime } Վէ. քաղցրու
Festiviter }

թեամբ, հաճութեամբ, ախորժելի օրինակաւ, վայելուչս, ազնուագոյնս, հաճոյագոյնս, ուրախութեամբ, մեծու փառաւորութեամբ, մեծապայծառ հանդիսիւ :

Festivitas-tátis (եգ.). քաղցրութիւն, հաճութիւն, գեղեցկութիւն, զուարթութիւն, ուրախութիւն, խնդութիւն, ցնծութիւն :

Festivus-va-vum (-vior-vissimus) աթ. քաղցր, հաճոյ, հաճոյական, ախորժական, զուարճալից, զուարթազին, զուարթ, ցնծալից, խրախ :

Festuca-cae (եգ.). շիւղ, շիղ, միւղ, ունգ :

Festucula-ae (եգ.). մղեղ յարդի, յարդ մանրեալ :

Festum-ti (չլտ.). տօն, տօնական օր, հանդիսաւորութիւն, տօնախմբութիւն, տարեկան :

Festus-ta-tum (-tior-tíssimus) աթ. տօնական, հանդիսական :

» diem festum ágito. տօնս ուրախութեան առնեմ, տօն խմբեմ, ցնծամ :

Féteo-tes-tére (չլտ.). նեխիմ, հոտիմ, չար հոտ բուրեմ :

Fetus-us (աբ.). սաղմն, յղութիւն, որդիք, ծնունդք :

» uno fetu. 'ի միում սաղմի հետ :

Fex-ecis (եգ.). մրուր, սիկ :

Fi (Տջբ.). օն անդր, 'ի բաց տար, փարզաստ :

Fíbula-ae (եգ.). ճարամանգ, աղի, խոյօղ, ակիշ փոքրիկ, կոր երկաթ, կարթ :

Fíbulo-las-lávi-látum-láre (նբգ.). աղիեմ, պնդեմ ճարամանդիւք, 'ի կցանի հարկանեմ :

Ficária-ae (եգ.). դրախտ թղենեաց, թղենիք :

Ficárus-ia-ium (աթ.). թղափեր :

Ficédula-ae (եգ.). թղակեր թռչուն :

Ficétum-ti (չլտ.). դրախտ թղենեաց, թղենիք :

Ficósus-sa-sum (աթ.). վերալից, կեղալից :

Ficte (Վէ.). կեղծս 'ի կեղծս, կեղծեօք, կեղծաւորութեամբ, կերպարանօք, կարծեօք :

Fictília-lium (չլտ.). պուտունք, խեցեղէն սպասք, կաւեղէն անօթք :

Fictilis-le (աթ.). խեցեղէն, կաւեղէն, կաւեայ, կաւախառն :

Fictio-ónis (իգ.) . կեղծաւորութիւն, կեղծիք, կերպարանութիւն, կցկցանք, յորինուած, կողմած, ստեղծուած :

Fictitius-ia-ium (ած.) . կեղծաւորեալ, կերպարանաւոր, պաշտօնեալ, կցկցեալ, ճարտարագործ :

Fictor-óris (ար.) . գործիչ, արարիչ, կաւագործ, խեցագործ, անդրիանտագործ, արձանագործ, դրօշագործ, դրօշող :

Fictrix-ricis (իգ.) . կին յորինիչ :

Fictus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Fingo.

Ficula-ae (իգ.) } փղորիկ թզենի :
Ficulus-li (ար.) }

Ficúleneus-ea-eum } ած. թզոյ ,
Ficálnus-na-num } թզենույ, թզարեր :

Ficus-ci (ար.) . ելունդն, խաղաւորտ, կեղ :

Ficus-us կաճ - ci (իգ.) . թուղ, թզենի, դրախտ թզենեաց :

Fide-dissime (Վլբ.) . հաւատարմութեամբ, ճշգիւ գտակալ :

Fideicommissárius-ia-ium (ած.) . աւանդի ժառանգութեան :

Fideicommissárius-rii (ար.) . աւանդաւորութեան անվաճառ ժառանգութեան :

Fideicommissum-si (չդ.) . աւանդ ժառանգութեան, անվաճառ ժառանգութեան՝ պայմանաւ աւանդելոյ 'ի ձեռս այլոյ ուրուք :

Fideicommissus-sa-sum (անց. դրբ.) . Տես Fideicommitto.

Fideicommitto (նրգ. Committo արգ.) . զանվաճառ ժառանգութիւն 'ի ձեռս այլոյ ուրուք աւանդեմ :

Fidejubeo (նրգ. Júbeo արգ.) . յերաշխի առնում, երաշխաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ :

Fidejussio-ónis (իգ.) . երաշխ, երաշխաւորութիւն, յապատհովութիւն, հաւատ, խոստումն :

Fidejussor-óris (ար.) . երաշխաւոր :

Fidejussórius-ia-ium (ած.) . երաշխի, երաշխաւորութեան :

Fidélis-le (- lior - líssimus) ած. հաւատարիմ, ճշմարտախօս, ճշգրիտ, անսնեղ :

Fidélitas-tátis (իգ.) . հաւատարմութիւն, ուղղամտութիւն, լաւութիւն, ճշմարտութիւն, ճշգրտութիւն :

Fidéliter - lius - líssime (Վլբ.) . հաւատարմութեամբ, ուղղուութեամբ, ճշգիւ գտակալ, առանց նկնդութեան :

Fidénter-tius-tíssime (Վլբ.) . արութեամբ, քաջութեամբ, աներկիւղ, յանդգնութեամբ, համարձակութեամբ :

Fidéntia - ae (իգ.) . համարձակութիւն, քաջասրտութիւն, վստահութիւն, քաջութիւն, յանդգնութիւն, արութիւն, կորովութիւն :

Fides-ei (իգ.) . հաւատք, կրօնք, հաւատարմութիւն, փորձ, աւետիք, խոստումն, անուն

բարի, պաշտպանութիւն, հովանի :

» *fidem árbitor tibi.* հաւատամ, հաւանիմ :

Fides-dium (իգ.) • աղէք, լարքնարի, փանդիւն, վին :

» *cano fidibus.* քնար հարկանեմ, փանդունահար լինիմ :

Fídicen - dicinis (ար.) • քնարահար, փանդունահար :

Fidícina-ae (իգ.) • կին քնարերգու :

Fidícula-ae (իգ.) • փոքրիկ փանդիւն, ջնար, գավին :

» *fidícula-árum.* տանջանք առասանաց, ջայլոտք :

Fido-dis-isus-dere (չգ.) • վստահ լինիմ, վստահիմ, հաւատամ, յուսամ, ապաւինիմ :

Fidúcia-ae (իգ.) • համարձակութիւն, վստահութիւն, յոյս, հաւատք, խոստումն, յապահովութիւն :

Fiduciárius-ia-ium (աթ.) • համարձակ, վստահ :

Fidúcio-cias-ciávi-ciátum-ciáre (նրգ.) • 'ի գրաւի դնեմ, աւանդ՝ գրաւական տամ :

Fidus-da-dum (-dior-díssimus) աթ. հաւատարիմ, անխարդախ, աննենգ :

Figmentum-ti (չգ.) • դրօշեակ կաւեղէն, արձան կաւեայ, կերպարանութիւն, կեղծիք, գիւտ, հնարք, հնարագիտութիւն :

Figo-gis-ixi-ixum-gere (նրգ.) • հարկանեմ յիմիք, վարսեմ,

մխեմ, ցցեմ, դրոշմեմ, քանդակեմ, տպաւորեմ, դրօշեմ :

Figuláris - re (աթ.) • բրտեայ :

Figulus-li (ար.) • բրուտ ձենական խեցեղինաց, կաւագործ, խեցագործ :

Figúra-ae (իգ.) • ձև, կերպարանք, երեսք, դէմք, տեսիլ, պատկեր, նկար, կերպ :

Figurátio - ónis (իգ.) • նմանութիւն, տիպք, օրինակ, առակ օրինակի, տեսիլ, կերպարանք, դէմք :

Figurátus-ta-tum (առգ. դրգ.) • Տես *Figúro.*

Figúro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) • կերպարանեմ, 'ի յարդև 'ի զարդև 'ի կերպարանածեմ, նկարեմ, նմանեցուցանեմ, յարմարեմ, յերկրեմ :

Filátim (Աթ.) • մի զմիոյ կնի, մի ըստ միջէ, կարգաւ, ընդուղղորդն :

Fília-ae (իգ.) • աղջիկ, դուստր, օրիորդ :

Filiafamilias-liaefamilias (իգ.) • մանկամարդ տնարար, աղջիկ ընտանի :

Filicátus-ta-tum (աթ.) • լի վայրի ձարխոտով :

Filíctum-ti (չգ.) • երկիր լի վայրի ձարխոտով :

Filíola-ae (իգ.) • դստրիկ, մատաղ աղջիկ, մատաղածին օրիորդ :

Filíolus-li (ար.) • որդեակ, մանկիկ, տղայիկ, մանուկ տղայ, ուստր մատաղագոյն :

Filius-lii (աբ.). որդի, զաւակ,
ուսար, տղայ :

» árrogo te in filium. յորդէ-
զիրս գրեմ գրեց :

Filiusfamilias-liifamílias (աբ.).
ընտանի զաւակ :

Filix - licis (իգ.). վայրի ձար-
խոտ :

Filum-li (չդ.). թել, ասղանի,
քուղ, շաղամութ, ուռկան,
ցանց, արձոյլ, առասան, կար,
զիծ, կարգ, տողան :

Fimbria - ae (իգ.). ժապաւէն,
վերջք, վերջաւորք, ծոպք :

Fimbriátus-ta-tum (աթ.). ժա-
պաւինեալ, վերջաւորեալ, 'ի
վերջաւորս զարդարեալ, վեր-
ջաւոր :

Fimétum - ti (չդ.). աղբիւս,
աղբեւք :

Fimum-mi (չդ.) } աղբ, քակոր,
Fimus-mi (աբ.) }
սպաւառ, կոյ :

Findo-dis-idi-issum-dere (նրգ.).
հերձում, հերձանեմ, ձեղքեմ,
պատառեմ, ցելում, ցտեմ,
ցաւատեմ, բաժանեմ, զատու-
ցանեմ :

Fingo-gis-inxi-ictum-gere (նրգ.).
կերպարանեմ, 'ի յարդ և 'ի
զարդ և 'ի կերպարանս ածեմ,
առնեմ, յօրինեմ, գործեմ,
կազմեմ զկաղապար, կեղծս
'ի կեղծս լինիմ, կերպարանիմ,
հնարեմ :

Finiens línea-ae (իգ.) } սահմա-
Finiens orbis-is (աբ.) }
նիչ, ծիր երկնից, հորիզոն :

Finio-nis-nívi կաճ-nii-nítum -
nire (նրգ.). վախճանեմ, կա-
տարեմ, աւարտեմ, վճարեմ,
յանգ՝ 'ի գլուխ հանեմ, սահ-
ման դնեմ, սահմանեմ, հաս-
տատեմ, սահմանս հատանեմ,
մեռանիմ, վախճանիմ :

Finis-nis (աբ. et իգ.). վախճան,
սպառուած, վերջ, սահման,
դիտաւորութիւն, նպատակ,
կէտ նպատակի, մահ, օրհաս,
սահմանակողմն :

Finíte (Վլէ.). ճշգրտիւ, ճշդիւ,
ուրոյն, առանձինն :

Finítimus-ma-mum (աթ.). մեր-
ձաւոր, դրացի, սահմանակից,
արուարձական :

Finítio - ónis (իգ.). սահմանա-
դրութիւն, սահման, կատա-
րումն, կատարելութիւն :

Finitívus-va-vum (աթ.). սահ-
մանիչ, հաստատիչ, հատիչ :

Finítor-óris (աբ.). չափող, չա-
փելի, ծիր երկնից, սահմա-
նիչ, հորիզոն, կատարիչ :

Finítus-ta-tum (առ. քրէ.). Տես
Finio.

Fio-is, factus, fieri (չդ.). լինիմ,
եղանիմ, առնիմ, դիպիմ, պա-
տահիմ, համարիմ, վարկա-
նիմ, մեծարիմ :

» ut fit. ըստ սովորութեան, որ-
պէս բազումանգամ դէպ լինի :

» magni fio. մեծամեծար պա-
տուով մեծարիմ, մեծապա-
տիւ մեծարիմ :

» parvi fio. առ ոչինչ համարիմ,
անարգիմ, անարգ լինիմ :

Firmámen-minis } ՎՃ. հաստա-
Firmamentum-ti }

տուժիւն, նեցուկ, մոյթ, ամ-
բուժիւն :

Firmátor-óris (ար.) հաստատիչ,
երաշխատոր, զօրացուցիչ :

Firmátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.)
Տես Firmo.

Firme-mius-míssime (ՎԷ.) յան-
երկիւղս, հաստատութեամբ,
պնդազոյնս :

Firmio-ónis (ար.) սակա, բազէ :

Firmitas-tátis } ԵԳ. հաստա-
Firmitudo-dinis }

տուժիւն, պնդութիւն, ամ-
բուժիւն, սերտութիւն, սեղ-
մութիւն, կարծրութիւն, ան-
շարժութիւն, հաստատուն
միտք :

Firmiter-mius-míssime (ՎԷ.)
հաստատութեամբ, հաստա-
տուն մտք, պնդութեամբ,
յապահովս, անդուլ, հանա-
պազօր :

Firmo-mas-mávi-mátum-máre
(ՆԷԳ.) հաստատեմ, պնդեմ,
սերտ գործեմ, քաջալերեմ,
յապահովս առնեմ, զրգռեմ,
դրդեմ :

Firmus-ma-mum (-mior-míssi-
mus) ար. հաստատուն, ան-
շարժ, կայուն, պինդ, սերտ,
սեղմ :

Fiscális-le (ար.) գանձուց ար-
քունի :

Fiscélla-ae (ԵԳ.) կողով փոք-
րիկ, սակառի, ցռկակապ,
շրուշակ, վարապան :

Fiscéllum-li (ՎՃ.) } մաճառակ
Fiscéllus-li (ար.) }

պանրոյ, սակառի փոքրիկ,
զամբիւղ, կողով :

Fiscina-ae (ԵԳ.) զամբիւղ, կո-
ղով, որթ, սակառի :

Fiscus-sci (ար.) կողով, որթ,
զամբիւղ, սակառի, փիւրիտ,
գանձ արքունի՝ արքունական,
արքունիք :

Fissilis-le (ար.) հերձանելի,
դիւրին 'ի հերձանել :

Fissio-ónis (ԵԳ.) } պատառուած,
Fissus-us (ար.) }

պատառում, խրամատ, փե-
ռեկումն ծերպից, ծերպք,
ջեղքուած :

Fissus-sa-sum (անց. ԴԴԲ.) **Տես**
Findo.

Fistúca-ae (ԵԳ.) տոփան զնդըն-
կեցաց, տոռն առ 'ի լնուլ զպա-
տերազմական անօթս, թափն :

Fistucatio-ónis (ԵԳ.) } պասնէշ,
Fistucátum-ti (ՎՃ.) }

կազմած 'ի ցցոց, ցցահարու-
թիւն, տեղի ցցապատ, ձո-
ղապատ վայր, ցիցք, ձողք,
պատուար :

Fistucátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.)
Տես Fistúco.

Fistúco-cas-cávi-cátum-cáre
(ՆԷԳ.) ցիցս հարկանեմ, ձողս
ցցեմ, ձողիս կանգնեմ, մոյթս՝
նեցուկս առնեմ :

Fistula-ae (ԵԳ.) եղէգն, փող,
խողովակ, սրինգ տուարածա-
կան, փող հովուական, կե-
ղանկ, խոր վէրք :

Fistulátim (Ֆլէ.) . ընդ փողինչ,
ընդ առուահանս :

Fistulátor-óris (ար.) . սրնգահար,
որ հարկանէ զարինգ տուարու
ծական, հովիւ որ 'ի փուքս
օգրնկալս զմղեալ օրն մա-
տամբք 'ի նուագս յօրինէ :

Fistulátus-ta-tum (անց. Դրէ.) .
Տէս Fistulo.

Fístulo-las-lávi-látum-láre (չլտ.)
Ծակոտեալ լինիմ, Ծակոտիմ,
դառնամ՝ փոխիմ՝ ի կեղանկ,
խղիւայթիմ :

Fistulósus-sa-sum (աթ.) . Ծա-
կոտ, Ծակոտկեան, փոխեալ 'ի
կեղանկ :

Fisus-sa-sum (անց. Դրէ.) . Տէս
Findo.

Fixus-xa-xum (անց. Դրէ.) . Տէս
Figo.

Flabéllifer - lifera - rum (աթ.) .
հողմահարակիր, քշողակալ :

Flabéllulum-li (չլտ.) . փոքր հող-
մահար, փոքրիկ քշող :

Flabéllum-li (չլտ.) . հողմահար,
քշող, հովահար, վանեղի ծան-
ծից :

Flábilis-le (աթ.) . օղաբեր, օղե-
ղէն :

Flabrum-ri (չլտ.) . շուռչ հող-
մոց, փշիւն, փուք :

Flácceo-es-cui-cére } չլտ. տկա-
Flaccésco-scis-scere }
րանամ, թալանամ, նուաղիմ,
թօշնիմ, թուլանամ, լքանիմ,
պարտասիմ, ջղատիմ, մեղկիմ,
խոնջիմ, վհատիմ, վեհերիմ,
վատասրտիմ :

Flaccus-ca-cum (աթ.) . ոյր մեծ
են ականջք, մեծականջ :

Flaces-cum (խփ.) . մրուր գին-
ւոյ :

Flagéllans-ántis (էյթ.) . ձաղկիչ,
ձաղկող :

Flagélló - las - lávi - látum - láre
(նրգ.) . Ծեծեմ գաւազանաւ,
զան հարկանեմ, բրածեմ առ-
նեմ, ձաղկեմ, բախեմ :

Flagéllum-li (չլտ.) . փող, խարա-
ղան, ձաղկ, մարակ :

Flagitátio-ónis (խփ.) . թախանձ,
խնդրուածք, աղաչանք, պա-
ղատանք, ժտութիւն, աղեր-
սանք, հայցուածք :

Flagitátor-óris (ար.) . խնդրող,
աղաչելի :

Flagitátus-ta-tum (անց. Դրէ.) .
Տէս Flágitó.

Flagitióse - sius - síssime (Ֆլէ.) .
ամօթով, ամօթալից խայտա-
ռակութեամբ, նախատանօք,
ժանտութեամբ, չարութեամբ :

Flagitiósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) աթ. լկտի, խառնազնաց,
անժոյժ, անկարգ, վտանաւն,
վտանանշան, ժանտ, դրու-
ժան, ապիրատ :

Flagitium-tii (չլտ.) . Ժխոր, աղ-
մուկ, աղաղակ, ամբոխ, ա-
պիրատութիւն, եղեւն, ոճիր,
ժանդութիւն, վատ անուն,
անօրէնութիւն, ծանականք,
նախատինք :

Flágitó (նրգ. Agito արհ.) . Ժտեմ,
ժտութեամբ խնդրեմ, թա-
խանձեմ, աղերսեմ, պաղա-

տիմ, ամբաստանեմ, չարա-
խօսեմ :

Flagrans-ántis (- tior - tíssimus)

ած. վառեալ, բորբոքեալ, ե-
ռանդուն, հրացեալ, ջերմա-
ջերմ :

Flagránter - tius - tíssime (Աք.)

եռանդմամբ, սաստիկ, բուռն :

Flagrántia-ae (Էգ.)

զոլ, ջեր-
մութիւն, տապ, եռանդն,
տոթ, այրումն, հրդեհ, հրայ-
րեացք, հրձիգք :

Flagro - ras - rávi - rátum - ráre

(չգ.) այրեցեալ լինիմ, այ-
րիմ, կիզանիմ, տոչորիմ, վա-
ռիմ, բորբոքիմ :

Flagrum - ri (չգ.)

խարազան,
մտրակ, ձաղկ, փոկ :

Flamen-minis (ար.)

քուրմ առ
նախնի Հռովմայեցիս՝ բոցա-
գոյն պատմութեանօք :

Flamínea - ae (Էգ.)

քրմակին,
քրմանոյշ, քրմուհի :

Flamen-minis (չգ.)

օդ, հողմ,
այբր օդեղէն, փչումն, փչիւն,
հնչիւն :

Flamínia-ae (Էգ.)

տուն քրմի,
բնակութիւն քրմաց :

Flaminiánus-na-num (ած.)

քրմ-
մածողով, քրմի :

Flamínica-ae (Էգ.)

քրմանոյշ,
քրմակին, քրմուհի :

Flamínus-ia-ium (ած.)

քրմի,
քրմածողով :

Flamma-ae (Էգ.)

բոց, ճաճանչ,
հուր սիրոյ, սէր, սրփանք,
ցանկութիւն, յօժարութիւն,
գութ, գորով, ակսա, կարիք :

Flammans-ántis (Էյծ.)

բոցաճա-
ճանչ, բոցագոյն, փայլուն,
հրագոյն, նշողազարդ :

Flammátus-ta-tum (անց. Դքք.)

Տես Flammo.

Flamméolus-la-lum (ած.)

հրա-
գոյն, պաղպաջուն, շողաւոր,
լուսաճաճանչ :

Flamméscō-scis-scere (չգ.)

շո-
ղամ, փայլեմ որպէս զբոց,
փայլատակեմ, շողս արձակեմ :

Flámmeum-ei (չգ.)

բոցագոյն
քող, հրագոյն շղաշատեռ :

Flámmeus-ea-eum (ած.)

բո-
ցաճաճանչ, բոցագոյն, հրա-
գոյն, փայլուն, նշողազարդ :

Flámmifer-mifera-rum

Flámmiger-mígera-rum

ած. բո-
ցեղէն, բոցանշան, վառեալ,
բորբոքեալ, հրացեալ, եռան-
դուն, այրիչ, կիզիչ :

Flammigero-ras-rávi-rátum-ráre

(չգ.) փայլեմ որպէս զբոց,
փայլատակեմ, շողս արձակեմ,
շողամ :

Flammo-mas-mávi-mátum-máre

(նրգ. et չգ.) լուցանեմ, վա-
ռեմ, բորբոքեմ, այրեմ, հրը-
ձիգ առնեմ, փայլատակեմ,
շողամ, շողս արձակեմ :

Flámmula-ae (Էգ.)

դոյզն բոց :

Flator - óris (ար.)

սրնգահար,
քնարահար, ձուլիչ :

Flatúra-ae (Էգ.)

շունչ, մեղմ
օդ, սղոխ, սիք, հողմ, հնչիւն,
փչումն, հալումն, լուծումն :

Flaturárius - rii (ար.)

ձուլիչ,
դահեկանահատ, զրամակոփ :

Flatus-ta-tum (առ. ԴԴԲ.). Տես
Flo.

Flatus-us (առ.) շունչ, հնչիւն,
փշուճիկ, հողմ, սիւք, սլոնի,
մեղմ օդ, շնորհք, բարերա-
րութիւն, հպարտութիւն,
պարծանք, սնապարծութիւն,
պերճութիւն, շքեղութիւն,
փառաւորութիւն :

Fláveo-es-ére (առ.) }
Flavésco-scis-scere } շէ. դեղ-
նիմ, դեղնանամ, դեղնազու-
նիմ, խարտեաշ երեւիմ, խար-
տեշանամ :

Flavicomus - ma - mum (առ.).
խարտեշահեր, խարտեշագեղ :

Flavus-va-vum (առ.). դեղին,
խարտեաշ, դեղձան, շէկ, ու-
կեգոյն :

Flébilis-le (առ.). ողորմելի, ար-
ժանի արտասուաց, ողորմ,
աղիողորմ, արտմագին, տխրա-
կան, տրամական :

Flebiliter (ՎԷ.). արտասուօք,
լալով, ողորմ ողորմ, ցաւա-
գին, տրամական ձայնիւ :

Flecto-tis-exi-exum-tere (ԶԷԳ.).
ծռեմ, կորացուցանեմ, թիւ-
րեմ, ծալեմ, կրկնեմ, դալա-
րեմ, դարձուցանեմ, շրջեմ :

Fleo-es-evi-etum-ere (ՎԷԳ.). լամ,
զլալ հարկանիմ, արտասուեմ,
կաթեմ, ծորեմ :

Fletus-ta-tum (առ. ԴԴԲ.). Տես
Fleo.

Fletus-us (առ.). լալիւն, հեծե-
ծութիւն, ողբ, կոծ, արտօսք,
արտասուք, սուգ :

Flexánimus - ma - mum (առ.).
շարժիչ, յուզիչ, հաւանեցու-
ցիչ :

Flexibilis-le }
Fléxilis-le } առ. ծռելի, ամո-
քելի, հեղ, դիւրահաւան,
հլու, հլուական, հնազանդ,
յեղայեղուկ, յողողող, փոփո-
խելի, դիւրաշարժ :

Flexibilitas-tátis (ԷԳ.). կակղու-
թիւն, հլուականութիւն :

Flexiloquus-ua-uum (առ.). ա-
ռականոր, երկբայական, ան-
յայտ, զբօսուցիկ, մթին, ա-
ռական, դժուարիմաց, ծա-
ծուկ :

Fléxio-ónis (ԷԳ.). թիւրութիւն,
ծռութիւն, կորութիւն, ծա-
լած, կրկնուած :

Fléxipes-xípedis (առ.). թիւր՝
հաշմ ոտիւք, խեղ, ծռու
սրունիւք :

Flexo - xas - xávi - xátum - xáre
(ԶԷԳ.). ծալեմ, կրկնեմ, թիւ-
րեմ, ծռեմ, կորացուցանեմ,
կարկամեմ :

Flexúmines-num (առ.). ասպիտք,
սեպուհք, սպայք :

Flexuóse (ՎԷԳ.). խոտորնակս,
կամակորս, կողմանակի :

Flexuósus - sa - sum (-sissimus)
առ. թիւր, կոր, ծռու, կա-
մակոր :

Flexúra-ae (ԷԳ.). կորութիւն,
ծռութիւն, կրկնուած, ծա-
լածք :

» flexúra nóminum. հոլովուճի՝
կարգ փոփոխմանց անուանց :

» flexúra verbórum. *խոնարհումն՝ լծորդութիւն բայից :*
Flexus-xa-xum (առ. ԴԵԲ.). Տես
Flecto.

Flexus - us (առ.). *կրկնուած ,
ծալած, ծռութիւն, թիւրութիւն ,
մանուածապատ շրջան, կամակորութիւն :*

Flictus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես
Fligo.

Flictus-us (առ.). *հարուած, բախումն, բախիւն, ընդհարումն :*

Fligo-gis-ixi-ictum-gere (ԶԵԳ.).
*բախեմ, հարկանեմ, ընդհարեմ,
կանեմ, զարկուցանեմ :*

Flo-las-lavi-latum-lare (ՎԵԼ.).
լնչեմ, փչեմ, հնչեմ :

Flóccidus-da-dum (առ.). *տկար,
անգոր, մեղկ, թոյլ, կթոտ,
կթուցեալ, նուաղեալ :*

Floccifácio (ԶԵԳ. Fácio առ.). }
Floccipéndo-di (ԶԵԳ. Pendo առ.). }

առ ոչինչ գրեմ, յոչինչ համարեմ :

Floccósus-sa-sum (առ.). *լի գրնդակօք մետաքսի :*

Flócculus-li (առ.). *փոքրիկ գրնդակ մետաքսի :*

Floccus-ci (առ.). *գնդակ բրդոյ՝
մետաքսի, ծոպք :*

Flores-cum (ԷԳ.). *մրուր գինւոյ :*

Florália-lium (ՎԵԼ.). *աօնք՝ ի պատիւ Փլորայ՝ ծաղկական զից :*

Florens-éntis (- tior-tíssimus)
*առ. ծաղկեալ, ծաղկալից ,
ծաղկաւէտ, ծաղկազարդ, կանաչագոյն, փթթեալ, դալարազեղ :*

Flóreo-es-rui-ére }
Florésco-scis-scere } *ՎԵԼ. ծաղկեմ, փթթիմ, պայծառանամ,
երևելի լինիմ, աճեմ, զարգանամ, առաւելում :*

Flóreus - ea - eum (առ.). *ծաղկեալ, փթթեալ, ծաղկալից,
ծաղկաւէտ, ծաղկեայ, ծաղկեղէն, ծաղկաձեւ :*

Floricolor-lóris (առ.). *ծաղկագոյն ,
ծաղկաներկ , ծաղկերանգ :*

Flóride (ՎԵԼ.). *ծաղկաբար, վայելչութեամբ, գեղեցիկս :*

Florídulus-la-lum (առ.). *գիրգ, քնքուշ, փափուկ, շնորհալից :*

Flóridus-da-dum (- ridior-díssimus) *առ. ծաղկեալ, ծաղկալից, փթթեալ, ծաղկաւէտ, ծաղկազարդ :*

Flórifer-rífera-rum }
Flóriger-rígera-rum } *առ. ծաղկաբեր, ծաղկաբուղի :*

Florilegus-ga-gum (առ.). *ծաղկաբաղ, ծայրաբաղ :*

Floruléntus-ta-tum (առ.). *ծաղկալից, ծաղկաւէտ, ծաղկազարդ :*

Flos-oris (առ.). *ծաղիկ, տունկ
ծաղկաբեր , բարեկենդանութիւն ,
յաջողութիւն , բախտաւորութիւն :*

» flos oratiónis. *պաճուճանք՝
պարզարանք բանից :*

» flos salis. *աղուճակ, վանագոյն աղ :*

Floscéllus-li }
Flósculus-li } *առ. փոքրիկ ծաղիկ :*

Flucticulus-di (ար.) տատանողմն
ծովու, ծփանք, ելեկջք ա-
լեաց :

Fluctifragus - ga - gum (աթ.)
խորտակիչ ալեաց :

Fluctigenus-na-num (աթ.) ծո-
վածին, ծնեալ 'ի ծփանս ա-
լեաց ծովու :

Fluctisonus-na-num (աթ.) հըն-
չական 'ի ձայնէ զբոսանաց
ծովու :

Fluctivagus-ga-gum (աթ.) տա-
տանեալ 'ի վերայ ալեաց, ծո-
վածուփ :

Fluctuans-antis (բյծ.) յուզակ,
յուզական, ալէկոծ, ծփին,
ծփեալ, ալէկոծեալ :

Fluctuatio-ónis (իգ.) ալէկոծու-
թիւն, ծփանք, տատանողմն
ծովու, ելեկջք ալեաց, խռո-
վութիւն :

Fluctuátus-ta-lum (անց. Դրբ.)
Տես Flúctuo.

Fluctuo-uas-ávi-átum-áre (չգ.)

Fluctuor-uáris-uátus-uári (հար.)
ծփիմ, տատանիմ, յուզիմ,
ձօձիմ, 'ի ծփանի կամ, շար-
ժիմ 'ի վերայ ջուրց, խաղամ
'ի ջուրս, վարանիմ, տարա-
կուսիմ, երկբայիմ :

Fluctuósus-sa-sum (աթ.) ծո-
վածուփ, ծփեալ, ալէկոծ :

Fluctus - us (ար.) ալիք, զբո-
սանք, ծփանք, ծովիք :

» fluctus decumáni. երեքնակի
ալիք ծովու, ալիք մեծալէզք :

Fluens-éntis (բյծ.) հոսական,
խաղաց, լոյծ, ծորան, անժոյժ,

անառակ, թուլամորթ, մեղկ,
կանացի :

Fluénter (ձլբ.) ծորելով, հո-
սելով, լոյծ և խաղաց բնու-
թեամբ, վէտս վէտս, մէտ 'ի
մէտ :

Fluéntum-ti (չգ.) գետ, վտակ,
առու, գնացք՝ ընթացք՝ հո-
սանք ջուրց, յորձանք ծովու :

Flúidus-da-dum (աթ.) հոսա-
կան, ծորան, լոյծ, խաղացա-
կան, խաղաց, ջրի, լպիրծ,
երազանցուկ :

Flúito (չգ. Ito արբ.) տատա-
նիմ, ծփիմ, 'ի ծփանի կամ,
վարանիմ, յերկուսնամ :

Flumen - minis (չգ.) վտակ,
առու, գետ, գնացք ջուրց :

» adverso flúmine. ընդդէմ գնա-
ցից ջուրց :

» flúmini castra applicuit. բա-
նակեցաւ առ գետեզերքն, ե-
հար զբանակն առ եզերք գե-
տոյն :

» secúndo flúmine. արագագնաց
գնացիւք 'ի վերայ ջուրց :

» verbórum flumen. պերճարա-
նութիւն, ճոռոմ՝ յորդառատ
բանք :

Flumineus-ea-eum (աթ.) գե-
տային, գետական :

Fluo-uis-uxi-uxum-üere (չգ.)
սորեմ, հոսիմ, ծորեմ, կա-
թեմ, ընթանամ, սուրամ, ան-
ցանեմ :

» fluit volúptas. փափկակեաց
և բարեկեցիկ կեանք անցաւ
որ են :

Fluor-óris (աբ.) ծորումն, հոսումն :

Fluta-ae (էգ.) քարալէզ, քարադիաց՝ ձուկն :

Fluviális-le հաճ
Fluviáticus-ca-cum } ած. գետա-
Fluviátilis-le }
կան, գետային :

Fluviátus-ta-tum (ած.) գետամոյն, թրմեալ 'ի գետ :

Flúvius-vii (աբ.) գետ, վտակ, առու, ընթացք ջուրց :

Fluxe (Ջէ.) մէտ 'ի մէտ, վէտս վէտս, հոսելով, ծորելով :

Flúxio-ónis (էգ.) } հոսումն, ծորումն,
Fluxus-us (աբ.) } լուծութիւն, խաղաց
զնացք, թանջք :

Fluxus - xa - xum (անց. ԴԵԷ.)

Տես Fluo.

Fluxus-xa-xum (ած.) ծորան, լոյծ, խաղաց, խաղացական, շարժուն, ջրի, երազանցուկ, անցաւոր, հակիրճ, կարճառօտ, համառօտ, վաղանցուկ, զաղփաղփուն, մեղկ, թոյլ, կթոտ, թուլամորթ, գիրգ :

Focária-ae (էգ.) կին խոհակեր :

Focillátio-ónis (էգ.) վերստին յարդարումն, կազդուրումն, նորոգութիւն, դարմանութիւն, հաստատութիւն :

Focillátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)

Տես Focillo.

Focillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)

Focillor-láris-átus-ári (հաբ.) } հաստատեմ, կազդուրեցուցանեմ, նորոգեմ, ջեռուցանեմ :

Fócula - lórum (նրգ.) } կրակա-
Fóculus - li (աբ.) }

լան, կրակետղ, դոյզն հուր, ակութ, ջեռուցիչ :

Fóculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) ջեռուցանեմ, բորբոքեմ, արծարծանեմ զկրակ՝ կայծաւունս :

Focus-ci (աբ.) կրակարան, երգ, հայրենի տուն, տոհմ :

» pro aris et focus pugno. զբարւոք մարտն հաւատոցեւ զհայրենեաց մարտնչիմ :

Fódico - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.) խայթեմսականիկ մի, կծանեմ, կտցեմ, խածանեմ, խոցեմ, նեղեմ :

Fodína-ae (էգ.) քարահատք, հանածոյք, հանք :

Fódio-is-ossi-ossum-dere (նրգ.) հանեմ, բրեմ, պեղեմ, փորեմ, փոսեմ, խորեմ :

Foecúnde-dius-díssime (Ջէ.) առատապէս, յորդութեամբ, լիութի :

Foecúnditas-tátis (էգ.) առատութիւն, պողաբերութիւն, արգասաւորութիւն, պարարտութիւն, արգաւանդութիւն :

Foecúndo-das-dávi-dátum-dáre (նրգ.) պողաբեր՝ արգասաւոր առնեմ, պարարտացուցանեմ :

Foecúndus-da-dum (-dior-dissimus) ած. առատ, պողաբեր, արգասաւոր, բերրի, լի, յորդառատ, պարարտ, յորդ, բազում :

Foedátus-ta-tum (աֆ. ԴԵԲ.).
Տես Foedo.

Foede-dius-díssime (ՎԷ.). ամօ-
թով, խայտառակութեամբ,
նախատանօք, պատկառանօք:

Foederátus-ta-tum (աֆ. ԴԵԲ.).
Տես Foédero.

Foédero - ras - rávi - rátum - ráre
(ՆԷԳ.). ուխտս դնեմ, դաշ-
նաւոր լինիմ, դաշինս կռեմ,
հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ:

Foedifragus-ga-gum (աֆ.). ուխ-
տադրութ, ուխտազանց, ուխ-
տանենգ:

Foéditas - tátis (ԷԳ.). տգեղու-
թիւն, աղտեղութիւն, զազ-
րութիւն, պղծութիւն, գար-
շութիւն:

Foedo - das - dávi - dátum - dáre
(ՆԷԳ.). աղտեղեմ, շղախեմ,
թաթաւեմ, պղծեմ, արատեմ,
վատանուն առնեմ, առակեմ:

Foedus-da-dum (-dior-díssimus)
աֆ. տգեղ, ժանտատեսիլ, զա-
ղեր, զազրատեսիլ, աղտեղի,
պիղծ, գարշելի, ամօթալից:

Foedus-deris (ՆԷԳ.). դաշնաւո-
րութիւն, դաշն, ուխտ, միա-
բանութիւն, պայման:

foedus fácio, férío, ico, íneo
cum te. դաշինս կռեմ, ուխտս
հաստատեմ, միաբանիմ, դաշ-
նաւոր լինիմ:

Foemélla-ae (ԷԳ.). կին անարգ՝
արհամարհ, մանկամարդ յող-
լող և ծանծաղամիտ:

Foemina-ae (ԷԳ.). մատակ, էգ,
կին:

Foemíneus-ea-eum } աֆ. իգա-
Foeminínus-na-num }

կան, կանացի, իգացեալ, թու-
լամորթ, մեղկ:

Foenárius-ia-ium (աֆ.). խոտե-
ղէն, խոտաբուս:

» falces foenáriae. գերանդի,
մանգաղ խոտոց:

Foénebris-re (աֆ.). վաշխական:

Foenerátio - ónis (ԷԳ.). վաշխ,
տոկոսիք, փոխորդիք, տալի
վաշխիւ, շարիատ:

Foenerátio (ՎԷ.). վաշխառու
թեամբ, վաշխիւք:

Foenerátor-óris (աֆ.). վաշխա-
ռու, վաշխամփոփ, վաշխա-
ժողով, վաշխավաճառ:

Foeneratórius - ia - ium (աֆ.).
վաշխական:

Foenerátrix-rícis (ԷԳ.). կին վաշ-
խառու:

Foenerátus-ta-tum (աֆ. ԴԵԲ.).
Տես Foénero.

Foénero-ras-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.) }
Foéneror-ráris-rátus-rári (հֆ.) }
ընդ շարիատիւ՝ վաշխիւ
տամ, տոկոսեօք պահանջեմ,
յանցթ՝ փոխ տամ:

» foénero áliquíd a te. վաշխիւ
առնում ինչ 'ի քէն, փոխոր-
դիս առնում:

Foéneus-ea-eum (աֆ.). խոտե-
ղէն, խոտաբեր:

Foeniculárius - ia - ium (աֆ.).
սամթի:

Foenículum-li (ՆԷԳ.). սամթի:

Foeníle-lis (ՆԷԳ.). համբարանոց
խոտոյ, շտեմարան խոտոց:

Foeníseca-ae (աբ.)․ արահունձ,
հնձող, որ հնձէ մանգաղաւ
զխոսս :

Foenísécia - ae (եփ.) } ժամա-
Foenísécium-cii (չգ.) } նակ հնձոց խոտոյ, հունձք
խոտոց :

Foeniséctor-óris } աբ. հնձող,
Foénisex-ísecis } արտահունձ, որ հնձէ մանգա-
ղաւ զխոսս :

Foenum - ni (չգ.)․ խոտ չոր,
խար, խոտահամբար :

» foenum edo. խոտաճարակ լի-
նիմ, յապուշ միտս եղծանիմ,
անմտանամ, թանձրամիտ լի-
նիմ :

Foenumgrécum-ci (չգ.)․ հաց-
համեմ, հոռոմ չաման :

Foenus-noris (չգ.)․ վաշխ, տո-
կոսիք, շարիատ, փոխորդիք,
անձին շահ, դրամափոխու-
թիւն, լումայփոխութիւն,
շահ արծաթոյ :

Foenúsculum - li (չգ.)․ դոյզն
վաշխ, թեթեւ շահ արծա-
թոյ :

Foéteo-tes-tére (չգ.)․ չար հոտ
բուրեմ, հոտիմ, նեխիմ :

Foétide (Ֆէ.)․ չար հոտով,
ժանտահոտութեամբ :

Foetiditas-tátis (եփ.)․ ժանտա-
հոտութիւն, հոտ նեխի, նե-
խութիւն, ժահ, ժահահոտ,
չար հոտ, ապականութիւն :

Foétidus-da-dum (-tidior) ած.
ժանտահոտ, նեխեալ, զազիր,
փուտ, չարահոտ :

Foétifer-tifera-rum } ած. պտղա-
Foetificus-ca-cum }

բեր, արգասաւոր, առատ,
բերրի, բաղմածին, բաղմա-
ծնունդ, ծննդական, ծննդա-
գործ, մանկարար :

Foetifico-cas-cávi-cátum-cáre }

Foeto-tas-távi-tátum-táre }
(նրգ.)․ ծնանիմ, ծնուցանեմ,
'ի լոյս ածեմ՝ հանեմ :

Foetor-óris (աբ.)․ չար հոտ, նեխ
հոտոյ, նեխութիւն, ժահ,
ժահահոտ, ժանտահոտու-
թիւն, ապականութիւն :

Foetúra - ae (եփ.)․ յղութիւն,
ժամանակ յղութեան, ծնունդ :

Foetus-ta-tum (ած.)․ յղի, յղա-
ցեալ, ծանրացեալ, ծնուցեալ :

Foetus-us (աբ.)․ սաղմն, յղու-
թիւն, ծնունդ, որդիք :

» uno foetu. 'ի միում եւթ սաղ-
մի :

Foliáceus-ea-eum (ած.)․ տերեւ-
աւոր, տերեւալից, տերեւա-
ղարդ, տերեւախիտ, տերեւ-
ական, վարսաւոր :

Foliátum - ti (չգ.)․ տերեւատ,
նարդոս, ծառ յլսորիս՝ որոյ
տերեւք լի են իւղովք անու-
շիւք :

Foliatúra-ae (եփ.)․ տերեւք, քարդ՝
յօրինուածութիւն տերեւոց :

Foliátus-ta-tum (ած.)․ տերեւա-
ղարդ, տերեւապատ, տերեւա-
լից, տերեւախիտ, վարսաւոր,
անտառախիտ :

Fólium-lii (չգ.)․ տերեւ, թերթ
քարտիսի :

Folliculus - li (ար․)․ փոքրիկ
փուլքք, գունդ փոքրուկոյց,
փամփուլտ լի օղով, պատիճ,
կեղև, պատեանք, փոճոկ :

Follis-is (ար․)․ փուլքք, գունդ
օղազնաց, օղազունդ, դրա-
մակալ, քսակ :

Fomentatio-ónis (իգ․)․ դեղ ջեր-
մացուցիչ, տաժ, ջերմաջերմ
խիւս :

Fómentum-ti (չլտ․)․ ջերմաջերմ
դեղ դարմանոյ, բուրուսն,
ծխուսն, դեղ, դարման, դիւր,
փոփոգանք, սփոփանք :

Fomes-mitis (ար․)․ կեր, խանձ,
այրելի նիւթ, արծարծուսն,
թելադրութիւն :

Fons-ntis (ար․)․ աղբիւր, աղն,
աղբերակն, ջրբուղին, սկիզբն,
պատճառք, առիթ, սկսուած,
ծագումն, բարուրք :

Fontális-le	} ար․ աղբե-
Fontanális-le	
Fontáneus-ea-eum	
Fontánus-na-num	
Fontinális-le	

րական, աղբիւրային :

Fonticulus - li (ար․)․ աղբիւրիկ,
աղբիւր փոքրիկ :

For (անսովորական յեւ քայլ)․
Տես Faris.

Forábilis-le (ար․)․ ընդմտանելի,
թոյլ, լոյծ, ծակոտկէն :

Forámen - minis (չլտ․)․ ծերպ,
ծակ, փապ, սուր, խոռոչք,
զոգ :

Foras (Վէ․)․ արտաքս, արտա-
քայ, 'ի դուրս :

Forátus - ta - tum (անց․ րէք․)․
Տես Foro.

Forceps-cipis (ար․ et իգ․)․ աք-
ցան, ունելիք, ոսք կարճի :

Forda-ae (իգ․)․ կով յդի :

Forénsis-se (ար․)․ ատենական :

Fores - rium (իգ․)․ տախտակա-
մածք դրանց, դրանդիք, բա-
րաւոր, դուրք, մուտք, ելք :

» fores bifores. դրանդիք 'ի կրճ-
կին տախտակամածից կազ-
մեալք :

» assisto ad fores. մերձ առ
դուրս սպասեմ, 'ի դուրս հա-
սեալ կամ :

Forfex-ficis (իգ․)․ ձեւիչ, մկրատ,
կարոց :

Forfícula - ae (իգ․)․ մկրատիկ,
փոքրիկ ձեւիչ :

Fori-rórum (ար․)․ յարձանք, հո-
տանք, տախտակամած յա-
տակ նաւի, միջնորմք ամփի-
թէաարոնի :

Fória-rórum (չլտ․)․ թանչք :

Fórica - ae (իգ․)․ առու՝ վտակ
աղբանոցաց, կոյանոց, ապա-
հարանոց, ճեմիչ :

Foricárus-rii (ար․)․ վարձակալ
կոյանոցաց :

Forinsecus (Վէ․)․ արտաքս, ար-
տաքոյ, 'ի դուրս, արտա-
քուստ արտաքս :

Foris-is (իգ․)․ դուռն, բարաւ-
որ, դրանդի, ելք, մուտք :

Foris (Վէ․)․ արտաքոյ, արտա-
քուստ, արտաքս :

Forma-ae (իգ․)․ ձև, կերպա-
րանք, կերպ, օրինակ, պատ-

կեր, կազմուած մարմնոյ, կա-
ղապար, շնորհք, գեղ, վայ-
ելչութիւն :

Formáceus páries - ietis (աբ.).
հողաբլուր, պատնէշ հողե-
ղէն :

Formális - le (աթ.). կերպարա-
նելի, կերպական, բուն, մե-
կին, յայտնական :

Formátor - óris (աբ.). յօրինիչ,
կազմիչ, գործիչ, արարիչ,
ստուերագիր, նկարող :

Formatúra-ae (իգ.). յօրինուած,
կերպարանք կերպ, կազմած,
ստեղծուած :

Formátus - ta - tum (անգ. դրբ.).
Տես Formo.

Formíca-ae (իգ.). մրջիմն, մըր-
ջիւն :

Formícans - ántis (էյթ.). բազ-
մամբոխ, բազմախուռն, խառ-
նիճաղանճ, մարդաշատ, բազ-
մամարդ :

Formicatio-ónis (իգ.). մրջմնոց,
ախտ մարմառոտաց, մարմա-
ջումն :

Formicínus - na - num (աթ.). մըր-
ջեան, մըջման :

» formicínus gradus. մեղմա-
գնաց և հանդարտագնաց
քայլք ոտից, յամբագնաց ըն-
թաց գնացից :

Formíco - cas - cávi - cátum - cáre
(չգթ.). մարմառոտ լինիմ, ե-
ռամ, մարմաջեմ :

Formicósus - sa - sum (աթ.). լի
մըջմամբ :

Formidábilis - le (աթ.). ահագին,

ահաւոր, ահարկու, ահեղ,
սոսկալի, զարհուրեցուցիչ,
երկեղալից :

Formidátus - ta - tum (անգ. դրբ.).
Տես Formido - das.

Formído - das - dávi - dátum - dáre
(չգթ.). երկնչեմ, շրտնում,
զահի հարկանիմ, սոսկամ,
զանգիտեմ, զարհուրիմ, պա-
խիմ, պակնում :

Formído - dinis (իգ.). ահ, զար-
հուրանք, երկիւղ, սոսկումն,
արհաւիրք, ահաւորութիւն :

Formidolóse - sius (Վէ.). ահիւ,
ահագինս, զարհուրանօք, ա-
հաւորապէս :

Formidólósus - sa - sum (- sior - sis -
simus) աթ. երկչոտ, վատա-
սիրտ, ահաւոր, ահարկու,
սոսկալի, ահեղ :

Formo - mas - mávi - mátum - máre
(իգթ.). կերպարանեմ, առնեմ,
'ի յարդ և 'ի զարդ և 'ի կեր-
պարանս ածեմ, գործեմ, յօ-
րինեմ, յերկրեմ, նկարեմ,
հրահանգեմ, կրթեմ :

Formóse - sius - síssime (Վէ.). գե-
ղեցիկս, վայելուչս, կարի
բարւոք, ըստ պատշաճի,
սքանչելապէս :

Formósitas - tátis (իգթ.). գեղեցկու-
թիւն, գեղ, վայելչութիւն,
շնորհք, պատշաճութիւն,
յանկութիւն :

Formósulus - la - lum (աթ.). սի-
րուն, գեղեցիկ, շնորհալից :

Formósus - sa - sum (- sior - síssi-
mus) աթ. գեղեցիկ, չքնաղա-

գեղ, շնորհալեց, վայելուչ,
բարենշան, շքեղ :

Fórmula - ae (իգ.). գոյգն կեր-
պարանք, օրինակ, պայման,
ձև, կարգ :

Formuláarius - rii (ար.). հմուտ
գրոց կանոնաց, կանոնագետ,
օրէնագետ :

Fornacáarius-ia-ium (աթ.). հնո-
ցի, հնոցաձև :

› fornacáarius servus. հացարար,
հացագործ :

Fornacátor-óris (ար.). կրեփեաց,
թրծիչ, կղմնտրագործ :

Fornácens-ea-eum (աթ.). հնո-
ցաձև, հնոցի :

Fornacula-ae (իգ.). հնոց փոք-
րիկ, թոնիր, կրակարան :

Fornax-ácis (իգ.). հնոց, հա-
լոց, բուրայ, բովք :

› fornax calcária. հնոց կրոյ :

Fornicáarius - rii } ար. պոռնիկ,
Fornicátor - óris }
բողաբոյժ, այր բողանոց :

Fornicatio-ónis (իգ.). կամարա-
ձև շինուած, շինած գմբե-
թայարդ, պոռնկութիւն :

Fornicátus-ta-tum (աեց. շրջ.).
Տես Fórnicó.

Fórnicó - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.). կամարայարկ գործեմ,
յարկեմ կամարաւ, կամարաձև
յօրինեմ :

Fórnicor-cáris-cátus-cári (հար.).
պոռնկիմ, պոռնկանամ :

Fornix-icis (ար.). գմբեթ, կա-
մար, բողանոց, պոռնկոց,
պոռնկանոց :

Foro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.).
ծակեմ, ծակոտեմ, բանամ :

Fors-rtis (իգ.). բախտ, վեճակ,
ճակատագիր, յանկարծադէպ
իրք, դիպուած :

Forsan, Fórsitan էմ } Վէ. ըստ
Fortásse, Fortássis }
դիպաց, թերևս, գուցէ, 'ի
պատահարաց, բախտացի :

Forte (Վէ.). դիպուածով իմն, 'ի
դիպաց, ինքնադէպ :

› forte fortuna. բախտաւորու-
թեամբ, բախտիւ, յաջողու-
թեամբ, երջանկութեամբ :

Fortículus-la-lum (աթ.). քաջա-
սիրտ, մեծաբան, պարծուկ :

Fortífico - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.). ամրացուցանեմ, զո-
րացուցանեմ, պարսպեմ պա-
տուարաւ :

Fortis-te (-tior-tíssimus) աթ. զօ-
րաւոր, ուժաւոր, հզօր, հա-
րուստ, զօրեղ, կարող, ուժ-
գին, բուռն, քաջ, առաքինի,
քաջասիրտ :

Fórtiter-rtius-rtíssime (Վէ.). զօ-
րութեամբ, մեծապէս, ուժ-
գին, սաստիկ, արութեամբ,
քաջութեամբ, քաջապէս :

Fortitúdo - dinis (իգ.). զօրու-
թիւն, հարստութիւն, ոյժ,
քաջութիւն, արութիւն, համ-
արձակութիւն, քաջասրտու-
թիւն, կար, ուժգնութիւն :

Fortúito } Վէ. 'ի դիպաց իմն,
Fortúitum }
դիպուածով, 'ի պատահա-
րաց, յանկարծ :

Fortúitus-ta-tum (աթ.). յանկարծադէպ, պատահական, ինքնադէպ, դիպուածական :

Fortúna-ae (եգ.). յաջողութիւն, բախտ, բախտաւորութիւն, ճակատագիր, վիճակ, դէպք, յանկարծադէպ իրք, 'ի դիպաց արգասիք :

» fortúnae. ինչք, կեանք, ստացուածք, մեծութիւն, գոյք :

» affúlget fortúna. նպաստաւոր լինի ինձ բախտն, առ իս բախտ իմ :

Fortunáte-tius (Վէ.). երջանկութեամբ, բախտիւ, բախտաւորութեամբ :

Fortunátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Fortúno.

Fortunátus-ta-tum (-tior-tissimus) աթ. երջանիկ, երանիկ, յաջող, բախտաւոր, բարեշէն :

Fortúno-nas-návi-nátum-náre (Զրգ.). յաջողեմ, երջանիկ առնեմ :

Fóru-lí-lórum (ար.). պատուհանք գրոց, դարան՝ պահարան մատենից, մատենադարան :

Forum-ri (չլտ.). վաճառք, վաճառանոց, վաճառափողոց, հրապարակ, ատեան, դատաստան, ապարանք, արքունիք, աշխարհամուտ դուռն :

» forum boárium. վաճառափողոց եզանց :

Fossa-ae (եգ.). փոս, խորխորատ, գուբ, խոռոչք, պատնէշ, փորուած, խրամ :

» incilis fossa. առուահանք,

կորի, փոս գետոյ, ջրադարձ, ջրմուղ :

Fossátum-ti (չլտ.). փոս փորիկ, խրամատ :

Fóssilis-le էմ } աթ. բրածոյ, Fossítius-tia-tium } բրեալ, հանածոյ, հանեալ յերկրէ :

Fóssio-ónis (եգ.). պեղումն, փորումն, բրումն :

Fossor-óris (ար.). փորող, պեղիչ, բրիչ դերեզմանաց, պիթաղ, հերկարար, սրդիւնարար, շինական, ռամիկ :

Fóssula-ae (եգ.). փոս փորիկ, խրամատութիւն :

Fóssúra-ae (եգ.). փորումն, պեղումն, բրումն :

Fossus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Fódio.

Fotus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Fóveo.

Fotus-us (ար.). տապ, ջերմութիւն, եռանդն, դեղ ջերմացուցիչ :

Fóvea-ae (եգ.). փոս, խորխորատ, գուբ, խոռոչք, փապարք, քարածերպք, փապ, սոր, խրամ :

Fóveo-es-vi-otum-vére (Զրգ.). ջեռուցանեմ, գրգաւմ, թխեմ զձուս, 'ի թուխս նստիմ, արծարծանեմ, բորբոքեմ, օգնեմ, ձեռնկալու լինիմ :

Fráceo-es-cui-ére էմ } Կլտ. նե- Fracésco-scis-scere } խիմ, ապականիմ, հոտիմ, փտիմ :

Fraces - cium (իգ.) • կակղամիս
մասունք ձիթապաղոյ, մրուր
ձիթոյ :

Frácidus-da-dum (աթ.) • փտեալ,
նեխեալ, հոտեալ, ապակա-
նեալ, փուտ, թարախալեց :

Fractúra-ae (իգ.) • խորտակումն,
բեկումն, բեկոր, նշխար, կո-
տոր :

Fractus-ta-tum (անգ. րբբ.) • Տես
Frango.

Fractus-ta-tum (-tior) աթ. բեկ,
բեկեալ, խորտակեալ, կոտո-
րեալ, սրտաբեկ, լքեալ :

Fraenátor-óris (ար.) • նուաճող,
սանձահարող :

Fraenátus-ta-tum (անգ. րբբ.) •
Տես Fraeno.

Fraéniger-nígera-rum (աթ.) • ե-
րասանակակալ, կառավար :

Fraeno - nas - návi - nátum - náre
(նրգ.) • սանձեմ, սանձահարեմ,
սանձս 'ի բերան դնեմ, արկա-
նեմ դանդանաւանդ, նուա-
ճեմ, կարճեմ, հնազանդեմ,
յաղթահարեմ :

Fraga-górum (չգ.) • ելաղբ :

Frages-gium (իգ.) • անոսկր միս
ձիթապաղոյ, մրուր ձիթոյ :

Frágilis-le (- glior-líssimus) աթ.
դիւրաբեկ, խախուտ, ակար,
յողողող, դիւրափոփոխ, վաղ-
անցուկ, երազանցուկ, անցաւ-
որ, վաղաթարշամ :

Fragilitas-tátis (իգ.) • անհաս-
տատութիւն, ակարութիւն,
յողողողութիւն, դիւրամէտ
ոտնառութիւն :

Fragmen - minis } չգ. կոտոր,
Fragmentum - ti }

մասն, հատոր, պատառ, բե-
կոր, նշխար, փշուանք :

Fragor-óris (ար.) • խորտակումն,
բեկումն, շաշիւն, թնդիւն,
շառաշիւն, դղրդիւն, ժխոր,
բոմբիւն :

Fragóse-sius (Պէ.) • դղրդմամբ,
շառաշմամբ :

Fragósus-sa-sum (աթ.) • հնչա-
կան, շաչող, դղրդական, շա-
ռաչող, թնդական :

» fragósa orátio. խօսք անպա-
ճոյճ միամտութեան, տմար-
դի բանք :

Fragrans-ántis (- tíssimus) աթ.
անուշահոտ, հոտեղ, անու-
շաբոյր :

Fragránter - tius (Պէ.) • անու-
շաբոյր հոտօք, բուրմամբ ա-
նուշահոտութեան :

Fragrántia-ae (իգ.) • հոտ անոյշ՝
անուշութեան, անուշահո-
տութիւն, անուշունք :

Fragro - ras - rávi - rátum - ráre
(չգ.) • բուրեմ զանուշահո-
տութիւն, հոտ անուշեցհար-
կանեմ :

Fragum-gi (չգ.) • մաթղենի, ե-
լազի տունկ :

Frámea-ae (իգ.) • նիզակ, արդն,
դեղարդն, տէգ, սուխն :

Frango - gis - regi - ractum - gere
(նրգ.) • խորտակեմ, բեկանեմ,
կոտորեմ, հարկանեմ, կործա-
նեմ, փշրեմ, մանրեմ :

Frater-tris (ար.) • եղբայր :

» frater germánus. եղբայր հարազատ, միահայր և համամայր եղբայր :

» fratris fílius. եղբորորդի :

» fratres gémini. երկուորեակք :
Fratérculus - li (ար.). եղբայր փոքր :

Fratérne (Վբ.). իբրև զեղբայր, եղբայրաբար :

Fratérnitas-tátis (խ.). եղբայրութիւն, սէր եղբայրական, մտերմութիւն, ընկերակցութիւն :

Fratérnus-na-num (առ.). եղբայրական, եղբայրասէր :

Fráttria-ae (խ.). կին եղբոր :

Fratricidá-ae (ար. et խ.). եղբայրասպան :

Fratricídium-dii (չղ.). եղբայրասպանութիւն :

Fraudátio-ónis (խ.). դաւաճանութիւն, դաւ, նենգ, նենգութիւն, խորամանկութիւն, խաբանք, խաբէութիւն, խարդախութիւն, պատրանք :

Fraudátor-óris (ար.). դաւաճան, նենգաւոր, խաբեբայ, պատրօղ, պատրիչ, խաբուսիկ, խորամանկ :

Fraudatórium edictum-ti (չղ.). հրովարտակ ընդդէմ խարդախութեանց :

Fraudátus-ta-tum (անց. Դբբ.). Տես Fraudo.

Fraudo - das - dávi - dátum - dáre (Դբբ.). նենգեմ, պատրեմ, խաբեմ, զրկեմ, մերկացուցանեմ, կապտեմ :

Fraudulénter - tius (Վբ.). խաբէութեամբ, նենգաւ և մանկաւ, խորամանկութեամբ, պատրանք :

Frauduléntia-ae (խ.). նենգութիւն, դաւ, խաբէութիւն, պատրանք, խարդախութիւն, խորամանկութիւն :

Frauduléntus-ta-tum (- tior-tis-simus) առ. նենգաւոր, խաբեբայ, խաբուսիկ, դաւաճան, պատրիչ, խորամանկ :

Fraus-udis (խ.). դաւաճանութիւն, նենգութիւն, պատրանք, խաբէութիւն, խորամանկութիւն :

Fraxíneus-ea-eum (առ.). հացեաց, ցախեայ :

Fráxinus-ni (խ.). հացի, բուն հացի, ցախ :

Fremens - éntis (Բյթ.). շաչող, շառաչող, մոնչող, դղրդիչ, մոնչական :

Frémítus-us (ար.). սոսափիւն, շաչիւն, մոնչիւն, դղրդիւն, շառաչիւն, բոմբիւն, շոխիւ :

Fremo - mis - mui - mitum - mere (չղ.). շաչեմ, շառաչեմ, գոչեմ, մոնչեմ, մոմոեմ, աղմուկ հանեմ, աղմկեմ, սարսուեմ, դղրդեմ :

Fremor-óris (ար.). գոչիւն, շաչիւն, մոնչիւն, շառաչիւն, շոխիւ, դղրդիւն, դրնդիւն :

Frenátor-óris (ար.). սանձահարող, նուաճող :

Frenátus-ta-tum (անց. Դբբ.). Տես Freno.

Fréndeo-es-dui-essum-dére) } **լզ.**
 Frendo-dis-dui-essum-dere) }

կրճեմ զատամուռնս, կրճտեմ:
 Freno-nas-návi-nátum-náre
 (**ԶԲ.**). սանձեմ, սանձ պնեմ,
 սանձահարեմ, կարճեմ, նուա-
 ճեմ, արկանեմ դանդանաւ-
 անդ, հնազանդեմ, յաղթա-
 հարեմ:

Frenum-di (**լզ.**). սանձ, դան-
 դանաւանդ, հրասանակ, վա-
 րապան, շրուշակ:

Frequens-éntis (-tior-tíssimus)
աթ. յաճախ, հանապազոր-
 դական, ցանկորդեալ, յաճա-
 խեալ, բազմամբոխ, բազմա-
 թիւ, մազմամարդ, մարդա-
 շատ, շէն, շինանխոս:

Frequentaméntum-ti (**լզ.**) } **յա-**
 Frequentátio-ónis (**ԷԳ.**) }

ճախութիւն, խուռն ամբոխ,
 բազմութիւն, խուժան, խառ-
 նիճաղանձ, միախուռն ժողով,
 յոլովութիւն:

Frequentatívus-va-vum (**աթ.**).
 յաճախական, յոլովական:

Frequentátor-óris (**ար.**). յաճա-
 խող, ցանկորդող:

Frequentátus-ta-tum (**անգ. ԴԲԷ.**)
Տես Frequénto.

Fréquenter-tius-tíssime (**ՎԷ.**).
 յաճախ, յաճախագոյնս, բա-
 զումանդամ, ստէպ, ցանկորդ,
 յոլովագոյնս, հանապազ:

Fréquéntia-ae (**ԷԳ.**). ամբոխ,
 խուռն, միախուռն ժողով,
 խուժան, բազմութիւն, յա-
 ճախութիւն, յոլովութիւն:

Frequénto-tas-lávi-tátum-táre
 (**ԶԲ.**). յաճախեմ, հանապա-
 զորդեմ, ցանկորդեմ, բազմա-
 մարդ շէն առնեմ, բնակեցու-

ցանեմ, լնում, զեղում, տօն
 խմբեմ, տօնախմբեմ, տօնեմ:

Fressus-sa-sum (**անգ. ԴԲԷ.**). **Տես**
 Fréndeo.

Fretum-ti (**լզ.**). կիրճք՝ խորշ
 ծովու, անձուկք, նեղուց:

Fretus-la-tum (**աթ.**). վստահ,
 ապաստան, յեց, հաւատա-
 ցեալ:

Friábilis-le (**աթ.**). դիւրաբեկ,
 դիւրին ի փխրել, դիւրա-
 փխուր, փխրական, փշրական:

Fricátio-ónis (**ԷԳ.**) }

Fricatúra-ae (**ԷԳ.**) } շփումն,

Fricátus-us (**ար.**) } **ստէպ** շփշփելն:

Fricátus-la-tum (**անգ. ԴԲԷ.**). **Տես**
 Frico.

Frico-cas-cávi-cátum կահ-ctum
 -cáre (**ԶԲ.**). շփեմ, շփշփեմ,
 քորեմ, մաքրեմ:

Frictio-ónis (**ԷԳ.**) }

Frictus-us (**ար.**) } շփումն, շը-

փելն, շփշփելն:

Frictus-ta-tum (**անգ. ԴԲԷ.**). **Տես**
 Frico և Frigo.

Frigeo-ges-gui կահ-ixi-gére
 (**լզ.**). մսիմ, հովանամ, զո-
 վանամ, ցրտանամ, նուաղեմ,
 թալանամ, թօշնիմ, պարտա-
 սիմ, յուլանամ, ծուլանամ:

Frigerans-ántis (**ԷԳ.**). ցուրտ,
 հով, զով, զովացուցիչ, զով-
 արար:

Frígero - ras - rávi - rátum - rare (հրգ․)․ ցրտացուցանեմ, զովացուցանեմ :

Frígésco-scis-scere (չգ․)․ հովանամ, զովանամ, ցրտանամ, թալկանամ, թօշնիմ, նուաղեմ, պարտասիմ, յուլանամ, ծուլամ :

Frigidárium-rii (չգ․)․ անթ զովացուցանելոյ, սառնատուն, շտեմարան սառանց :

Frigidárius-ria-rium (աթ․)․ զովացուցիչ, սառնակերպ, սառնապատ, ցրտացուցիչ :

Frígide - gídus - díssime (Վէ․)․ ցրտութեամբ, ծուլապէս, թուլութեամբ, մեղկագոյնս, յանհոգս :

Frigidíusculus-la-lum } աթ․ սակաւիկ ինչ ցուրտ :

Frígido - das - dávi - dátum - dáre (հրգ․)․ ցրտացուցանեմ, զովացուցանեմ :

Frígidos-da-dum (- gídior-díssimus) աթ․ ցուրտ, հով, զով, ցրտաշունչ, հովասուն, անհոգ, ցրտապոյն, հեղզ, ծոյլ, դանդաղկոտ, թոյլ, կթոտ :

Frigo-gis-ixi-ixum կաթ․ - ictum - gere (հրգ․)․ արկանեմ՝ի խորովս, խորովեմ, տապակաւառնեմ, տապակեմ :

Frigoríficus-ca-cum (աթ․)․ զովացուցիչ, ցրտացուցիչ, զովարար :

Frigus-goris (չգ․)․ ցրտութիւն, ցուրտ, զովութիւն օդոյ, հով

զով ժամանակ, դանդաղանք, հեղգութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն :

Frigilla - ae (եգ․) }
Fringilla - ae (եգ․) } սարեկիկ
Fringillus - li (ար․) }
թռչուն :

Frio-ias-iávi-iátum-iáre (հրգ․)․ լեսում, փշրեմ, փխրեմ, կոտորեմ, մանրեմ, շրջեմ՝ լուծանեմ՝ի փոշի :

Fritilla-ae (եգ․)․ քաքար, շօթ, կարկանդակ պտղով, շաքարավորգք, բանդակ :

Fritillus-li (ար․)․ սեղան, տախտակ խաղու, տապալի, տապեղ, երանգակալ, պնակիտ նկարչաց :

Fritínio (չգ․ Tinnio արհ․)․ ճռուողեմ, ճճուեմ, ճղեմ, ճնճուեմ :

Frivulus-la-lum (աթ․)․ ընդունայն, նանիր, մնոտի, անհամ, անաղի, անհանձար, անմիտ, տխմար :

» frivola-lórum (չգ․)․ անոտիք, դոյզն՝ դուզնաքեայ իրք, բաջալանք, նանրութիւն, խաղալիկ մանկանց :

Frixus - xa - xum (անց․ դրէ․)․ Տես Frigo.

Frondáriu-ia-ium (աթ․)․ տերևաբեր, տերեւալից, վարսաւոր, տերեւախիտ :

Frondátio - ónis (եգ․)․ թօթափում տերեւոց :

Frondátor - óris (ար․)․ թօթափիչ տերեւոց :

Fróndeo-des-dui-dére Կաճ } չէ.
Frondésco-scis-scere

տերեւս արձակեմ, տերեւիմ,
տերեւազարդ լինիմ:

Frondeus-ea-eum Կաճ }
Frondifer-difera-rum } ած.
Frondósus-sa-sum (- sior)

տերեւալից, տերեւազարդ, կա-
նաչացեալ, տերեւախիտ, տե-
րեւաբեր, տերեւաբուղիս, տաշ-
տաւոր, տաշտագեղ, վարսաւ-
որ, տերեւաւոր:

Frons-ndis (իգ.). տերեւ:

Frons-ntis (իգ.). ծակատ, դէմք,
երեսք, տեսիլ, կերպարանք,
երևոյթ, հայեցողածք:

» frons libri. երեսք գրոց, ծա-
կատ մատենից:

Frontále - lis (չէ.). ապարօշ
ծակատու, պահպանակ ծա-
կատու երիւարաց, պախուցք
ձիոց:

Frontátus-ta-tum (ած.). ի հան-
դէպ երեսաց, ի հանդիպէ,
ընդդիմակաց:

Fronto-ónis (աբ.). լայնշի ծա-
կատ, յառաջակողմն բանակի:

Fructifer-tifera-rum }
Fructuáriu-ria-rium } ած. պա-
րարտ, պտղաբեր, բերրի, ար-
գասաւոր:

Fructuósus-sa-sum (- sior-sissi-
mus) ած. պտղալից, պտղա-
բեր, շահաւէտ, օգտակար,
շահաւոր, պիտանի:

Fructus-us (աբ.). պտուղ, միրգ,
հաս, մուտ, օգուտ, օգտու-
թիւն, շահ:

Frugális-le (-lior-líssimus) ած.
սակաւապէտ, զգաստ, ժուժ-
կալ, զգոյշ, խնայող:

Frugálitas-tátis (իգ.). սակաւա-
պիտութիւն, զգաստութիւն,
ժուժկալութիւն, խնայումն,
խնայութիւն, ճշդութիւն,
միախառնութիւն:

Frugáliter-lius (Ալբ.). չտփով,
սակաւապիտութեամբ, ժուժ-
կալութեամբ, միախառն խառ-
նուածով, զգաստութեամբ:

Frugi (ած.). բարի, լաւ, ընտիր,
ազնիւ, զգաստ, ժուժկալ,
համեստ, պարկեշտ, սակաւ-
ապէտ, չափաւոր:

» frugi es. բարեղք մատակա-
րարես զամենայն, ես հաւա-
տարիմ տնտես և իմաստուն:

Frúgifer-gífera-rum }
Frugiferens - éntis } ած. մրգա-
բեր, պտղաբեր, շահաւէտ,
օգտակար:

Frugilegus-ga-gum (ած.). ճաւ-
քաղ, պտղաքաղ:

Frugipérda-ae (իգ.). պտղակո-
րոյս ծառ:

Frúitus-ta-tum (առ. Դրբ.). Տես
Fruor.

Frumentáriu-ia-ium (ած.). ա-
ռատաբեր ցորենոյ, ցորենա-
բեր, ցորենազգի:

Frumentáriu-rii }
Frumentátor-óris } աբ. ցորենա-
վաճառ, արմտեաց վաճա-
ռական, համբարակապետ բա-
նակի:

Frumentátio-ónis (իգ.). հունձք

ցորենոյ, կտրումն խոտոց,
խոտահամբար, խար :

Fruméntor-táris-tátus-tári (հօր.)
կարեմ՝ ժողովեմ՝ համբարեմ
խոտս անամնոց, հնձեմ հունձս
ցորենոյ :

Fruméntum-ti (չլ.) ցորենն,
հաս, սերմն արմտեաց :

Fruor-úeris-úitus-ui (հօր.) վայ-
ելեմ, ըմբողինեմ, 'ի կիր ար-
կանեմ, զուարթանամ, ցըն-
ծամ, զուարճանամ, ուրախ
լինիմ :

Frustálim (Ալբ.) մանր մանր,
պատառ պատառ, առ սակաւ
սակաւ :

Frustillátim (Ալբ.) մի առ մի,
մի զմիոյ կնի, կոտոր կոտոր,
յօշ յօշ :

Frústra (Ալբ.) 'ի զուր, ընդ
վայր, վայրապար, զուր տա-
րապարտուց, ընդունայն, 'ի
նանիր, յանօգուտ :

» frustra hábeo te. վրիպեցու-
ցանեմ, խաբեմ, պատրեմ, 'ի
դերեհ հանեմ :

» frustra hábeo hoc. անփոյթ
առնեմ զիմեքէ, զանց առ-
նեմ զեւիք, չունիմ հոգ,
յանհոգս կամ :

Frustrátio-ónis (էփ.) խաբէու-
թիւն, պատրանք, նենգու-
թիւն, նենգ :

Frustrátor-óris (ար.) խաբող,
խաբերայ, նենգաւոր, պատ-
րիչ :

Frustrátus-ta-tum (անց. դբ.)
Տես Frustró.

Frustrátus-us (ար.) պատրանք,
խաբէութիւն, նենգ, նենգու-
թիւն :

Frustro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Frustor-ráris-átus-ári (հօր.) }
խաբիմ, պատրեմ, նենգեմ, 'ի
պատրանս արկանեմ, 'ի դերեհ
հանեմ, զըկեմ, խաղամ, անօ-
գուտ գործեմ :

Frustuléntus-ta-tum (ած.) լի
նշխարօք :

Frústulum-li (չլ.) կոտոր փոք-
րիկ, բեկոր, նշխար, փշրանք
հացի :

Frustum-ti (չլ.) մասն, կոտոր,
հատոր, պատառ :

Frutetósus-sa-sum (ած.) թուփ
առ թուփ բուսեալ, տնկա-
խիտ, լի թփովք :

Frutétum-ti (չլ.) թաւուտք,
խոխոմք, պրակ, մացառք :

Frutex-ticis (ար.) թուփ, ծառ
փոքր :

Fruticátio-ónis (էփ.) ծլարձա-
կութիւն, ընձիւղումն :

Fruticéscó-scis-scere (չլ.) բող-
բոջեմ, բողբոջս արձակեմ,
պակիմ, ընձիւղեմ :

Fruticétum-ti (չլ.) մացառք,
թուփք, խոիւ, թանձրախիտ
փուշք :

Frútico-cas-ávi-átum-áre (չլ.) }
Frúticor-áris-átus-ári (հօր.) }
բողբոջս արձակեմ, բողբոջեմ,
պակեմ, ընձիւղեմ :

Fruticósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) ած. բողբոջազարդ, լի
պտկօք :

Frux - ugis (խփ.)․ արմտիք, բեր, արդիւնք երկրի :

› ad bonam frugem me recipio․ դառնամ 'ի բարս բարեբարս, զգաստութեամբ կեամ յաշխարհի :

Fucátus-ta-tum (առն. Գրէ.)․ Տես Fugo.

Fucátus-ta-tum (- tior) առն. 'ի ծարիր և 'ի սնդոյր չպարեալ, սնգուրեալ, պաճուճաղարի, արուեստական :

Fuco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.)․ սնգուրեմ, 'ի ծարիր և 'ի սնդոյր չպարեմ, պաճուճեմ, պատրուակեմ, գունաւորեմ :

Fucósus-sa-sum (առն.)․ սնգուրեալ, կերպարանեալ, կերպարանաւոր, պաճուճաղարի :

Fucus - ci (առն.)․ լոռ, մամուռ ծովու, սնդոյր, ծարիր, չպար, սպիտակ, երփնաներկ, նարօտ երփնագոյն, ջնարակ, գոռեխ, բոռ, անգործ մեղու, պիծակ :

› lana fuco medicáta․ ներկուածոյ ասր, գեղմն 'ի գոյնագոյն նարօտս ներկեալ :

› focum fácio tibi․ պատրեմ, խաբեմ, տամ վճարել քեզ զամենայն հաճոյս, զիղծանիմ իշխանութեամբ :

› illitus fuco․ սնգուրեալ, 'ի ծարիր և 'ի սնդոյր չպարեալ :

Fuga-ae (խփ.)․ փախուստ, ապրուստ, փրկութիւն, հնարք :

› fugam capéssō․ 'ի փախուստ դառնամ, փախստական գնամ, խոյս տամ :

Fugáeiter-cius (Վէ.)․ գաղտաւորի, գաղտ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, փախչելով, թաքթաքուր, փութանակի, արագաւորն :

Fugátus-ta-tum (առն. Գրէ.)․ Տես Fugo.

Fugax-ácis (- cior-císsimus) առն. խուսող, փախստական, փախըստեայ, երագ, անցաւոր, երագանցուկ :

› fugax ambitiónis․ թշնամի ճոխաճանութեան, խուսող 'ի պերճանաց :

Fúgiens-éntis (էյթ.)․ փախստական, փախստեայ :

Fúgio-gis-gi-gitum-gere (չգ.)․ փախչիմ, խոյս տամ, 'ի փախուստ դառնամ, փախստական լինիմ, խուսեմ, խուսաւիեմ, փրճանիմ, ապրիմ, ճողպրիմ, զերճանիմ, հեռանամ :

› fugit (Գճ.)․ չլիշեմ, մոռացօնս առնեմ, անգիտանամ, տղիտանամ, ոչ ճանաչեմ :

› te non fugit․ գիտակ իսկ ես, քաջաճանօթ է քեզ, իրագէտ իրացս այսոցիկ ես :

Fúgitans-ántis (էյթ.)․ փախըստական, փախստեայ :

Fugitívus-va-vum (առն.)․ երագանցուկ, փախստեայ, անցաւոր, փախստական :

› fugitívus miles․ դասալիք զինուոր :

Fúgito (չգ. et նրգ.)․ Ito առն. այսր անդր փախչիմ, խոյս

տամ, ապրիմ, փախուցանեմ,
հալածեմ, աքսորեմ:

Fugo - gas - gávi - gátum - gáre
(ՆԴԳ). փախուցանեմ, 'ի փա-
խուստ դարձուցանեմ, փա-
խրստական առնեմ, հալածեմ,
փախստեայ տանիմ:

Fulcimen-minis } ՆԴԳ. նեցուկ,
Fulcimentum-ti } մոյթ, հաստատութիւն:

Fulcio-cis-lsi-ltum-cire (ՆԴԳ).
վերամբարձ ունիմ, մոյթս՝
նեցուկս դնեմ, յեցուցանեմ,
բառնամ, նեցուկ լինիմ, զօ-
րացուցանեմ, ամրացուցանեմ:

Fulcrum-cri (ՆԴԳ). հաստատու-
թիւն, նեցուկ, մոյթ:

» fulcrum lecti. տախտակ 'ի
մնարս անկողնոյ, փայտեղէն
սպասք մահճաց:

Fulgens-éntis (- tior - tissimus)
աթ. փայլուն, պայծառ, լու-
սաւոր, մեծապայծառ, պաղ-
պաջուն, շքեղ, փառաւոր:

Fulgénter-tius (ՎԷԳ). փայլմամբ,
մեծապայծառ սպասուք, փա-
ռաւորութեամբ, պայծառու-
թեամբ, շքեղութեամբ:

Fúlgeo-es-lsi-ére (ՆԴԳ). փայ-
լիմ, պաղպաջեմ, շողամ, լու-
սաւորեմ, փաղփաղեմ:

Fúlgetra-ae (ԷԴԳ) } փայլիւն,
Fúlgetrum-ri (ՆԴԳ) } պայծառութիւն, լուսաւո-
րութիւն, շողիւն, փայլակն,
փայլատակունք:

Fúlgidus-da-dum (աթ). լուսաւ-
որ, փայլուն, պայծառ, մե-

ծապայծառ, պաղպաջուն,
փառաւոր, շքեղ:

Fulgo-gis-gere (ՆԴԳ). փայլեմ,
շողամ, փաղփաղեմ, լուսա-
տու լինեմ, պաղպաջեմ:

Fulgor-óris (աթ). շողիւն, փայ-
լիւն, լուսաւորութիւն, պայ-
ծառութիւն, փայլակն:

Fulgur - ris (ՆԴԳ). փայլատա-
կունք, կայծակն, փայլակն,
շանթ, փայլիւն:

Fulgurális-le (աթ). շանթական,
շանթակէզ:

Fúlgurans-ántis (ԷԴԳ). փայլա-
տակող, շաչող, շառաչող,
փայլուն:

Fulgurátio-ónis (ԷԴԳ). շողիւն,
փայլիւն, լուսաւորութիւն,
պայծառութիւն:

Fulgurátor-óris (աթ). փայլա-
տակող, հմայող փայլատա-
կանց:

Fulgurátus-ta-tum (աթ. ԳԷԳ).
Տէս Fúlguro.

Fulgúreus-ea-eum (աթ). շան-
թական, շանթակէզ:

Fúlguro - ras - rávi - rátum - räre
(ՆԴԳ). կայծակունս թօթա-
փեմ, կայծակեմ, շանթս ար-
ձակեմ, փայլատակեմ, շան-
թիւ հարկանեմ, փայլեմ, շո-
ղամ:

» fúlgurat (ԳԴԳ). հատանին
անկանին շանթ հրոյ, հա-
տանին փայլատակունք, փայ-
լատակէ:

Fúlica-ae (ԷԴԳ). փարփար, բաղ-
ծովային:

Fulgíneus-ea-eum (աթ.) մրրա-
խառն, լի մրով, մրոտեալ,
թխացեալ :

Fuligo-ginis (իգ.) մուր :

Folix-icis (իգ.) փարփար՝ հաւ
ջրային :

Fullo-ónis (ար.) մաքրիչ, թա-
փիչ, սրբիչ, լուանալի :

Fullónia-ae } իգ. արուեստ թա-
Fullónica-ae } փշաց, արուեստանոց թափչի :

Fulmen-minis (չգ.) կայծակն,
շանթ, փալատակունք :

› fulminis ignibus afflor. փայ-
լատակամբ հարկանիմ, շան-
թակէզ լինիմ :

Fulméntum-ti (չգ.) տախտակ
'ի սնարս անկողնոյ, մոյթ,
նեցուկ, հաստատութիւն :

Fúlminans-ántis (էթ.) փայ-
լատակիչ, փայլատակող, շա-
ռաչող, շաջող :

Fulminátio-ónis (իգ.) շանթա-
հարութիւն :

Fulmíneus-ea-eum (աթ.) փայ-
լատակող, շանթընկէց, կայ-
ծակնացայտ :

Fúlmino-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.) հարկանեմ կայծա-
կամբ՝ փայլատակամբ, շան-
թակէզ առնիմ, կայծակունս
թօթափիմ :

Foltúra-ae (իգ.) նեցուկ, մոյթ,
հաստատութիւն :

Fultus-ta-tum (անգ. րբբ.) Տես
Fúlcio.

Fulváster-tra-trum (աթ.) կար-
մրիկ, կարմրագոյն :

Fulvus-va-vum (աթ.) աշխէտ,
շէկ, խարտեալ :

Fumária-riæ (իգ.) անձխոտ :

Fúmeus-ea-eum

Fúmidus-da-dum

Fúmifer-mifera-rum } աթ. ծխա-

Fumíficus-ca-cum

լից, լի ծխով, ծխախառն,
ծխաշունչ :

Fumífico-cas-cávi-cátum-cáre
(չգ.) ծխեմ, ծուխս արձա-
կեմ, բուրեմ :

Fúmigo-gas-gávi-gátum-gáre
(նրգ.) անուշահոտ գործիմ,
խնկեմ, հոտ անոյշ բուրեմ,
լնում բուրմամբ անուշից,
ձենձերեմ, մրեմ :

Fumo-mas-mávi-mátum-máre
(չգ.) ծուխ հանեմ, ծխեմ,
գոլորշիս արձակեմ :

Fumósus-sa-sum (աթ.) ծխա-
խառն, ծխաշունչ, շոգեշունչ :

Fumus-mi (ար.) ծուխ, ծխա-
շունչ բուրումն, գոլորշի,
ձենձեր, մուր :

Funále-lis (չգ.) չուան, պա-
րան, ճոպան, սոռն, լար, ա-
ռասան, աշտանակ, ճրագա-
րան, ջահ :

Funális-le (աթ.) չուանեայ, 'ի
տոռունս շաղեալ :

Funámbulus-li (ար.) լարախա-
ղաց, որ 'ի ձգելոց չուանաց
վերայ դնայցէ :

Fúncio-ónis (իգ.) պաշտօն,
սպասաւորութիւն, կատա-
րումն պաշտաման, պարտոյք,
մատակարարութիւն :

Functus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.). Տես Fungor.

» functus fato. օրհաս վախճանի հասեալ է, մեռեալ իսկ է:

Funda - ae (իգ.). պարս, պարսատիկ, թակարդ թռչնոց, վարմ հաւորսաց, խորշ ական մատանւոյ:

Fundámen - minis }
Fundaméntum - ti } լստ. հիմն, խարխիս, սկիզբն սկսուածոյ, պատճառք:

» fundaméntum jácio. հիմունս արկանեմ, հիմնարկեմ, հիմն դնեմ:

Fundátio - ónis (իգ.). հիմնարկութիւն, հաստատութիւն, շինութիւն, կանգնուամն:

Fundátor-óris (ար.). հիմնարկու, հիմնադիր, գլուխ, հաստատիչ, երէց:

Fundátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.). Տես Fundo-das.

Fundátus-ta-tum (-tior-tíssimus) առջ. հաստատեալ, հիմնեալ, յեցեալ, հաստատուն, հաստաշինած:

Fundens-éntis (էյթ.). թափող, հեղեղ, սփռիչ, տարածիչ:

Fúndito (նրգ. Ito առջ.). հեղում գեղում, այսր անդր սփռեմ, յաճախ տարածանեմ:

Fúnditor-óris (ար.). պարսաւոր:

Fúnditus (ՎԷ.). 'ի հիմանց, հիմն 'ի վեր, 'ի սպառսպուռ, ամենեւին իսկ:

Fundo - das - dávi - dátum - dáre (նրգ.). հիմունս դնեմ՝ ար-

կանեմ, հիմնեմ, կանգնեմ, հաստատեմ, կարգեմ:

Fundo-dis-udi-usum-dere (նրգ.). թափեմ, ձուլեմ, լուծանեմ, հալեմ, հեղում, սփռեմ, տարածանեմ, ցիւր և ցան կացուցանեմ, վարատեմ, վայրավատին առնեմ, ցրուեմ:

» fundo exércitum. 'ի փախուստ դարձուցանեմ զգօրսն, 'ի պարտութիւն մատնեմ զբանակն:

» fundo frugem. արմտիս բերեմ, տամ զպտուղ, պտղաբերեմ:

» fundo lácrymas. արտասուս հեղում՝ հոսեմ, զլալ հարկանիմ, արտասուեմ:

» fundo preces. զաղերսանաց բանս խօսիմ, պաղատանո մատուցանեմ, աղերսեմ, պաղատիմ:

Fúndula-ae (իգ.). նուրբ և անեղ փողոց, նրբափողոց, աղուղակ, աղմուկ շփոթի, շշուկ:

Fúndulus-li (ար.). յատակ նաւու, ողնափայտ:

Fundus-di (ար.). յատակ, խորք, կալուածք, երկիր, վեճակ, ագարակ, հող:

Fúnebris - re (առջ.). գերեզմանական, տիուր, տխրական, աղի և ողորմ:

Funerárius-ia-ium (առջ.). դամբանական, գերեզմանական:

Funerátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.). Տես Fúnero.

Funéreus-ea-eum (առջ.). գերեզմանական, տխրական, տիուր, դամբանական:

Fúnero - ras - rávi - rátum - ráre (հրգ.). Թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ, զգնացեալն յուղարկեմ, յուղարկաւորութիւն առնեմ:

Funesto - tas - távi - tátum - táre (հրգ.). տրտմեցուցանեմ, անսուրբ առնեմ, պղծեմ:

Funestus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. տխուր, տխրական, աղիւ ողորմ, մահկանացու, մահացու, մահաբեր, մահածին:

Funétum-ti (պղծ.). տաշտագեղորթ, տաշտաւոր սյգի, կամար 'ի գալարեալ ուռոց:

Funginus-na-num (ած.). 'ի ձև սնկան, լի սնկովք, սնկնաւերպ:

Fungor-geris-nctus-gi (հար.). առնեմ, գործեմ, կատարեմ, վարեմ, 'ի գործ արկանեմ, յարգիւնս ածեմ, ընում:

Fungósitas - tátis (խգ.). լինելն ծակոտկէն իբրեւ սպունգ:

Fungósus-sa-sum (-sior) ած. սպնգանման, սպնգակերպ, ծակոտկէն:

Fungus-gi (հար.). սունկն, մորոս, յիմար, բախած, սնմիտ:

Funiculus - li (հար.). առասան, լար, կար:

Funis - is (հար. et խգ.). չուան, ճուպան, պարան, տոռն:

Fonus-neris (պղծ.). յուղարկաւորութիւն, յուղարկութիւն, դիհանութիւն:

Fur-ris (հար. et խգ.). գող, աւազակ, յափշտակող:

Furácitas - tátis (խգ.). գողութիւն, յափշտակութիւն, յափշտակող բարք:

Furáciter-císsime (Պէ.). գաղտագողի, իբրեւ զգող, գողաբար:

Furax-ácis (-cior-císsimus) ած. գող, յափշտակող, աւազակ:

Furca-ae (խգ.). երկձիղ փայտ կախելոյ, խաչ, կախաղան բազմաճղի:

Fúrcifer-ciferi (հար.). դրուժան, անառակ, վրիժագործ, խեռ, անօրէն, ստահակ:

Furcífera-ae (խգ.). կին ժանտաժուտ՝ մոլեգին:

Furcilla-ae (խգ.). պատառաքաղ, մնահան:

Furcillátus-ta-tum (ած.). երկձիղ, երկմատենի, հերձ:

Fúrcula-ae (խգ.). պատառաքաղ, մնահան:

Furens-éntis (-éntior) ած. մոլեգին, մոլի, կատաղի, զայրացեալ, գազանացեալ, սաստիկ, բուռն:

Furénter (Պէ.). կայրագին, լի բարկութեամբ, անհնարին սրտմտութեամբ, մոլեգնաբար, գազանաբար:

Furfur - ris (հար.). թեփ ալեր՝ ցորենոյ:

Fúrfures-rum (հար.). թեփք զըլխոյ:

Furfúreus-ea-eum (ած.). թեփոտ, թեփամորթ:

» furfúreus panis. հաց 'ի թեփոյ ցորենոյ:

Furfurósus-sa-sum (աժ.) թեփոտ, լի թեփովք :

Fúria-ae (էգ.) կատաղութիւն, մոլութիւն, յիմարութիւն, մոլեգնութիւն, կին մոլեգին և չարաբարոյ :

Fúriæ-iárum (էգ.) դիք պժուկոց 'ի տանջել զպատժապարտս, ընդդայք :

Furiális-le (աժ.) գազանացեալ, զայրացեալ, մոլի, մոլեգին :

Furiáliter (Վէ.) գազանաբար, զայրագին, մոլեկան կատաղութեամբ :

Furiátus-ta-tum (աճ. դրէ.) Տես Fúrio.

Furibúndus-da-dum (աժ.) մոլեգին, մոլեկան, մոլի, կատաղի, զայրացեալ, գազանացեալ :

Furinus-na-num (աժ.) գողունի, գողացիկ :

Fúrio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.) զայրագնացուցանեմ, կատաղեցուցանեմ, գազանացուցանեմ :

Furióse-sius (Վէ.) կատաղութեամբ, գազանաբար, զայրագին :

Furiósus - sa - sum (-sior-síssimus) աժ. կատաղի, մոլի, մոլեգին, զայրացեալ, գազանացեալ, յիմար, անմիտ, բախած, մորոս :

Furnáceus-ea-eum (աժ.) հնոցի, փռան :

Furnária-ae (էգ.) հացարարութիւն, արուեստ հացարարի :

Furnáriu-ríi (աբ.) հացարար, հացագործ :

Furnáriu-ia-ium (աժ.) փռան, հնոցի :

Furnus-ni (աբ.) հնոց, փռուն :

Furo-ris-rui-rere (չգ.) կատաղեմ, մոլեգնեմ, սրամտեմ, զայրագնեմ, մոլեմ, զչարեմ :

Furor-ráris-rátus-rári (հաբ.) գողանամ, յափշտակեմ :

Furor-óris (աբ.) կատաղութիւն, եռանդունք, գազանութիւն, սրամտութիւն, մոլութիւն, զայրուցք, սաստկութիւն, անմտութիւն, յիմարութիւն, հիացունք, աւիւն, ուժգնութիւն, յոյզք :

Furtificus-ca-cum (աժ.) գողացիկ, գողունի :

Furtim } Վէ. գաղտագողի, 'ի
Furtive } ծածուկ, գաղտուկ, գաղտ, զանխուկ :

Furtívus-va-vum (աժ.) գաղտնի, գողացիկ, զանխուկ, ծածուկ :

Furtum-ti (չգ.) գողութիւն : գողոն, գողունի :

» furti me astringo. պատժապարտ լինեմ գողութեան :

Furúnculus-li (աբ.) գող, նենգագործ, պալար արինալից, այտուճն, ելունդն, փայտ խեղաթիւր և ոստովք վարակեալ, խնդրունդ :

Furvus-va-vum (աժ.) մթին, աղօտ, սեւաւ, թուխ, արջն, նսեմ, գորշ :

Fuscator - óris (ար.) . մթացու-
ցիչ, շլացուցիչ, աղօտացու-
ցիչ :

Fúscina - ae (իգ.) . երեքտանի ,
սուխն, երեքարձէն երկաթի :

Fusco - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.) . մթացուցանեմ, սևա-
ցուցանեմ, թխացուցանեմ :

Fuscus - ca - cum (աթ.) . մթին ,
թուխ , սեաւ , աղօտ , նսեմ,
գորշ , արջն :

Fuse - sius (Վէ.) . լայնագոյնս,
մեծաձիգ բանիւք , առատա-
պէս , բազում յոյժ :

Fúsilis - le (աթ.) . հալելի , հա-
լական , ձուլելի , ձուլական ,
լուծանելի :

Fúσιο - ónis (իգ.) . հալումն , լու-
ծումն , լուծումաժ , ձուլումն ,
հեղումն , վարատումն :

Fusor - óris (ար.) . ձուլիչ :

Fusórium - rii (չլգ.) . խանութ
արուեստանոց ձուլչաց , ձու-
լարան , հալոց :

Fústerna - ae (իգ.) . բարձրաբերձ
բարձունք մայրից , բարձրա-
ծայր գազաթն եղէնափայ-
տից :

Fustículus - li (ար.) . փոքր գաւ-
ազան , ցից փոքրիկ :

Fústigo - gas - gávi - gátum - gáre
(նրգ.) . գանեմ , գան հարկա-
նեմ , բրածեմ՝ գանալից սու-
նեմ , ծեծեմ , ձաղկեմ :

Fustim (Վէ.) . գանիւ , ձաղկա-
նօք , բրածեմ եղեալ :

Fustis - is (ար.) . ցուպ , գաւազան ,
խէչ , նեցուկ , մոյթ , ցից ,
տոփան , թակն :

Fustuárium - rii (չլգ.) . բրածեմ
գանի , հարուած գաւազանի ,
ձաղկանք :

Fusúra - ae (իգ.) . հալումն , լու-
ծումաժ , լուծումն , ձուլումն :

Fusus - sa - sum (անգ. Դրէ.) . Տես
Fundo - dis .

Fusus - sa - sum (- sior) աթ. տա-
լած , ցիր և ցան , սփիւռ ,
ծաւալեալ , թափեալ , հե-
ղեալ , սփռեալ , վայրաժատին ,
եղծեալ , քակեալ , հալեալ ,
լուծեալ , ձոյլ , ձուլեալ :

Fusus - si (ար.) . իլ , սրածայր
իրգ :

Fusus - us (ար.) . հալումն , ձու-
լումն , լուծումն , լուծումաժ ,
հեղումն , վարատումն :

Fútile } Վէ. ընդունայն , 'ի
Futíliter } զուր , 'ի տարապարտուց , վայ-
րապար , յանօգուտս , ընդ
վայր :

Fútilis - le (աթ.) . ծակոտ , ծակոտ-
կեան , լեզուանի , շատախօս ,
շաղփաղփ , ընդունայն , նա-
նիր , սնոտի , դոյզն , չնչին :

Futílitat - tátis (իգ.) . նանրու-
թիւն , թեթեամտութիւն ,
ընդունայնութիւն , սնոտիք ,
անօգուտ իրգ :

Futúrum - ri (չլգ.) . հանդերձեալ
ժամանակ , ապառնի :

G

Gábalus-li (աբ.). երկձիղ փայտ
կախելոյ, կախաղան բազմա-
ճղի, այլ ապիրաս՝ ժանտ,
անօրէն :

Gábatae-tárum (գփ.). սկուտեղ
գողաձե, պնակ խոր, սկաւա-
ռակ փոսեալ, կոնք :

Gaesum-si (չլտ.). նիզակ, գե-
ղարդն, սլաք :

Galáxias-ae (աբ.). ծիր կաթին,
յարդգող :

Galba-ae (գփ.). բոտոս թեղօշի,
որդն փոքրիկ կաղնւոյն :

Galbanátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ հանդերձ՝ ի գոյն քաղ-
բանի :

Galbáneus - ea - eum (աթ.). ի
գոյն քաղբանի :

Gálbanum - ni (չլտ.). քաղբան՝
խիտ ծառոյ :

Galbinátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ պատմութեան՝ ի գոյն
քաղբանի :

Gálbinus-na-num (աթ.). գիրդ,
փափուկ, քնքուշ, թուլա-
մորթ, մեղկ, կանացի :

Gálbula avis - is (գփ.). մրգա-
սարեակ, խարտեշ սարեակ :

Gálbulus-li (աբ.). խոզակ, կո-
րիւն՝ նոճւոյ, մրգասարեակ,
խոզկաղնի, խարտեշ սարեակ :

Gálea - ae (գփ.). սաղաւարտ,
զլխանոց երկաթի :

Galeáris - re (աթ.). զլխանոցի,
սաղաւարտեալ :

Galeátus-ta-tum (անց. ԳԼԵ.).
Տես Gáleo.

Galéna-ae (գփ.). կապար փայ-
լուն՝ ծծմբախառն, կապարա-
հատք :

Gáleo - eas - eávi - eátum - eáre
(նրգ.). սաղաւարտ դնեմ՝ զգե-
ցուցանեմ, սաղաւարտեմ :

Galéola - ae (գփ.). նուազ, բա-
ժակ, սկիհ, տաշտ :

Galerículum-li (չլտ.). յօրինիչ
պիտակ վարսից, յարդարիչ
կեղծ ծամոց :

Galéríta-ae (գփ.) }
Galerítus-ti (աբ.) } արտոյտ :

Galerítus-ta-tum (աթ.). կատա-
րաւոր, խոյրադիր :

Galérum-ri (չլտ.) }
Galérus-ri (աբ.) } խոյր, զլխա-

նոց, զլխարկ, պիտակ ծամք :
Galla - ae (գփ.). քոս կաղնւոյ,
եղունդն թեղօշի :

Gállicae-cárum (գփ.). խարիսխք
փայտեայք, փայտեղէն մար-
դակք :

Gállice (ՂԷ.). զօրէն գաղղիաց-
ւոյ, իբրեւ զգաղղիացի, ի

ձև գաղղիական, ըստ օրինակի
գաղղիացուց :

Gallícínium - nii (չլտ.) . խօսելն
աքաղաղի, հաւախօս :

Gallína - ae (իտ.) . հաւ, մարի :

Gallináceus - ea - eum (աթ.) . հաւ-
ական :

› gallináceus gallus. աքաղաղ,
հաւ :

› gallináceus pullus. ձագ հաւ-
ու, մարի փոքրիկ :

Gallináceus - ei (ար.) . հաւ, ա-
քաղաղ :

Gallinárium - rii (չլտ.) . հաւա-
տուն, դադար հաւուց :

Gallinárius - ia - ium (աթ.) . հաւ-
ական :

› curátor gallinárius. վաճա-
ռական հաւուց, հաւապա-
ճառ :

Gallinárius - rii (ար.) . հաւապա-
ճառ, վաճառական հաւուց :

Gallínula - ae (իտ.) . հաւ փոք-
րիկ, ձագ մարեաց :

Gallus - li (ար.) . հաւ, աքաղաղ :

› sub galli cantum. ընդ այգն
ընդ առաւօտն, ի հաւախօսի :

Gámmarus - ri (ար.) . խեչափառ,
փոքրիկ խեցեղետին :

Gánea - ae (իտ.) . } աշխարհաւ

Gáneum - ei (չլտ.) . }
անդ, կապիւկանոց, պանդոկի,
բոզանոց, պոռնկոց, պոռնը-
կանոց :

Gáneo - ónis (ար.) . բողբոջ,
այր բողանոց, աշխարհաւան-
դիկ, կարի որկորեայ, որովայ-
նամուկ :

Gangraéna - ae (իտ.) . խլիրզն,
փտութիւն մնոյ, քաղցկեղ :

Gánnio - is - íre (չլտ.) . զաղուեսու
ձայն հանեմ, նուամ, քրթ-
մընջեմ, շշնջեմ :

Gannítio - ónis (իտ.) . } ողբումն,

Gannítus - us (բռ.) . }
լալումն, հեծութիւն, բար-
բառ, գոչիւն, ձայն կատուի,
քրթմնջիւն, շշուշ :

Ganta - ae }
Ganza - ae } իտ. սագ վայրի :

Gargarizátio - ónis (իտ.) . }
Gargarizátus - us (ար.) . } ճողողն

զկոկորդն :

Gargarizo - zas - závi - zátum - záre
(նրգ. et չլտ.) . ճողողմ զկո-
կորդն, սոսորդեմ :

Gárrio - is - ívi - ítum - íre (չլտ.) . շա-
ղակրատեմ, շաղխօսեմ, շաղ-
փաղփեմ, ճոռոռեմ, ճճոռեմ,
գեղգեղեմ, կոչեմ :

Garrúlitas - tátis (իտ.) . շատխօ-
սութիւն, բաջաղանք, բար-
բանջք, շաղփաղփութիւն :

Gárrulus - la - lum (աթ.) . առաս-
պելախօս, շատախօս, շաղ-
փաղփ, զրաբան, վայրապա-
րախօս :

Garum - ri (չլտ.) . յաղեալ ձու
ձկան, յաղեալ կիթ թառափի :

Garus - ri (ար.) . թառափ՝ ձուկն,
թիւնիկ :

Garyóphilum - li (չլտ.) . ձագա-
խոտ, մեխակ :

Gaudens - éntis (էյթ.) . բերկրեալ,
զուարթ, խնդալեց, գոհ, հաճ,
հաւան, շատացեալ :

Gáudeo - es , gavisus sum - ére
(չլէօ) . ուրախ լինիմ, խնդամ,
բերկրիմ, ցնծամ, ըմբռնանամ,
զուարճանամ, զուարթանամ,
վայելեմ :

Gáudium-dii (չլէօ) . ուրախու-
թիւն, խնդութիւն, զուար-
թութիւն, ցնծութիւն, խրա-
խութիւն, բերկրութիւն, հա-
ճոյք, զուարճութիւն :

Gaulus-li (աբ) . բաժակ նեղ և
երկայն :

Gáunace-es (էգ) } տառատոկ,
Gáunacum-ci (չլէօ) }
վարապանակ, թեզանաւոր,
վերարկու, թիկնոց, կրկնոց,
աղաբողոն :

Gausapátus-ta-tum (աթ) . զգե-
ցեալ ցփսի, արկեալ զկրկնոց :

Gáusape-pis }
Gáusapum-pi } չլէօ . տառատոկ,
վարապանակ, կրկնոց, թիկ-
նոց, աղաբողոն, վերարկու,
թեզանաւոր :

Gausápila-ae }
Gausápina-ae } էգ . մեկնոց, փոք-
րիկ վերարկու :

Gaza-ae (էգ) . մթերք, ընչաւ-
էտութիւն, ինչք, մեծու-
թիւն, ստացուածք, գոյք,
տուն գանձուց, գանձ հասա-
րակաց :

Gelásco-scis-scere (չլէօ) . սառիմ,
պաղիմ :

Gelasínus-ni (աբ) . խորշ այտից :

Gelátio-ónis (էգ) . ցուրտ, պաղ,
սառն, պաղումն, սառնամա-
նիք :

Gelátus-ta-tum (անյ . ԴՐԷ) . Տես
Gelo.

Gelucidium-dii (չլէօ) . ևղեամն,
սառնամանիք, աւուրք սա-
ռամանեաց :

Gélide (յէ) . սաստիկ ցրտով,
'ի ցրտի, ցրտութեամբ, ծու-
լութեամբ :

Gélidus-da-dum (- lidior - díssi-
mus) աթ . պաղեալ, սառնա-
պատ, սառեալ, ցրտագոյն,
ցրտաշունչ, ցուրտ, ոյծ,
հեղգ, ծոյլ :

Gelo-las-lávi-látum-läre (ԶԷԳ . et
չլէօ) . սառուցանեմ, ցրտա-
ցուցանեմ, պաղիմ, սառիմ :

Gelu հաճ Gelum-li (չլէօ) } պաղ,
Gelus-us (աբ) }
սառն, ցուրտ, սառնամանիք :

Gemellipara-rae (էգ) . երկուու-
րածին, երկուորակածին :

Geméllus-la-lum (աթ) . երկուու-
րի, երկուորեակ :

» gemélla proles. երկուորիք,
երկուորի ծնունդ, երկուու-
րեակք :

Geminátio-ónis (էգ) . կրկնումն,
երկրորդումն, աճումն, երկ-
րորդութիւն, յաւելուած,
առաւելութիւն :

Geminátus-ta-tum (անյ . ԴՐԷ) .
Տես Gémino.

Gémino - nas - návi - nátum - náre
(ԶԷԳ) . կրկնեմ, երկրորդեմ,
յաւելում, զուգեմ, կցեմ, զու-
գեմ, յօդեմ, միաւորեմ :

Géminus-na-num (աթ) . կրկին,
երկուորի, երկուորեակ :

» fratres gēmini. եղբարք երկուորիք, երկուորեակք :

Gemisco-scis-scere (չլ+). հառաչեմ, թառաչեմ, արտասուեմ, հեծեմ, ողբամ, աշխարեմ, լամ, ցաւիմ :

Gemitus-us (ար+). հեծութիւն, ողբումն, լալումն, քուք, հառաչանք :

Gemma-ae (խ+). պտուկ որթոյ, ակն պատուական :

Gemmans-antis (էյթ+). ճաճանջաւոր, փայլուն, լուսաւոր, ականակապ, բողբոջազարդ, պտկեալ :

Gemmásco-scis-scere (չլ+). որթատունկն զբողբոջ պտկոյն բանայ, պտկին որթք, բողբոջեմ, բողբոջս արձակեմ :

Gemmátus-ta-tum (անյ. րբէ+). Տես Gemmo.

Gemmésco-scis-scere (չլ+). ականակերպ լինիմ, զարդարիմ ականքք պատուականօք :

Gemmeus-ea-eum (աթ+). ականակերպ, ականագոյն :

Gémmifer-mifera-rum (աթ+). որ բերէ ականս պատուականս :

Gemmo-mas-mávi-mátum-máre (չլ+). ականակերպ շողամ, բողբոջեմ, պտկիմ, բողբոջս արձակեմ :

Gemmósus-sa-sum (աթ+). ականակապ, զարդարեալ ականքք :

Gémmula-ae (խ+). փոքրիկ ակն պատուական :

Gemo-mis-mui-mitum-mere (չլ+). արտասուեմ, հեծեմ,

զլալ հարկանիմ, լամ, աշխարեմ, ողբամ, կոծիմ, սգամ :

Gemóniae-iárum (խ+). տեղի գլխապարտաց առ նախնի Հռովմայեցիս, բեմ գլխատութեան, կախաղան :

Gemónius-ia-ium (աթ+). ողբալի, հեծեծիլի, հառաչական :

» scalae gemóniae. տեղի գլխապարտաց առ Հռովմայեցիս, բեմ գլխատութեան, կախաղան :

Gena-ae (խ+). ծնօտ, թուրծ, այոք, ծամելիք :

Genealógia-ae (խ+). լինելաբանութիւն, ազգաբանութիւն, ազգահամար, գիրք ծննդեան, սոհմագիրք, սոհմաթիւք, սերունդ, զարմ, զաւակ, սզգ և տակ և տոհմ :

Geneálogus-gi (ար+). ազգաբան, մատենադիր ազգահամարի :

Gener-ri (ար+). փեսայ, տայգր, հոր, եղբայր տուն, ուստր աներոյ, աներ, քեռայր, քենւոյ այր, ինամի :

Generábilis-le (աթ+). ծնանելի, ծննդական :

Generális-le (աթ+). համաշխարհական, ընդհանրական, տիեզերական, համօրէն, հասարակաց :

Generáliter (Վէ+). առ հասարակ, ընդ հանուր, խառն 'ի խուռն, ընդհանրապէս, հասարակաց մտօք հայեցեալ :

Generásco-scis-scere (չլ+). 'ի լոյս դամ, ծնանիմ :

Generátim (ԱԲ.). առհասարակ,
ընդհանրապէս, համօրէն, ընդ
հանուր :

Generátio - ónis (ԷԳ.). ծնունդ,
աղջ, ցեղ, ճեւ, առհմ, զաւ-
ակ, բեր, արգիւնք, արգասիք,
տոհմականք :

Generátor - óris (ԱՐ.). սկիզբն ,
ծնիչ, հայր, ծնող, առաջնորդ :

Generátrix - rícis (ԷԳ.). ծնանելի,
մայր, կին :

Generátus - ta - tum (ԱԵԳ. ԴՐԷ.).
Տես Género.

Género - ras - rávi - rátum - ráre
(ԶԷԳ.). ծնանիմ, ծնուցանեմ,
բուսուցանեմ, բխեմ, բերեմ :

Generóse - sius (ԱԲ.). ազնուա-
կան մտօք, ազնուազոյնս, բա-
զում չքով :

Generósitas - tátis (ԷԳ.). ազնու-
ութիւն, ազնուականութիւն,
ազնուական բարք, մեծանձ-
նութիւն, ազատութիւն, զօ-
րութիւն, չքեղութիւն, աւա-
զութիւն, կար :

Generósus - sa - sum (- sior - síssi-
mus) (ԱԶ. հռչակաւոր, անուա-
նի, հոյակապ, քաջանուն, և-
րեւելի, ազնիւ, ազնուական ,
բարետոհմ, սղատ, մեծանձն,
առատամիտ :

Génesis - is (ԱԶ. - néseos (ԷԳ.). օր
ծննդոց, ծնունդ, արարածք,
զիրք ծննդոց :

Genethliaci - córum (ԱՐ.). աստե-
ղանշմարք, քաղեկայք, աս-
տեղագէտք , ժամաբաշխք ,
մոզք :

Genethliológia - ae (ԷԳ.). աստե-
ղանշմարութիւն , աստեղա-
գիտութիւն , ժամագիտու-
թիւն, ծննդաբաշխ ծննդոցք,
ծննդաբանութիւն, քաղեղու-
թիւն, մոզութիւն :

Geniális - le (ԱԶ.). հաճոյ, պատ-
շաճ կամաց, հեշտական, կա-
մակ, զուարթարար , բերկ-
բական, սկոռփիչ :

Geniáliter (ԱԲ.). հաճոյազոյնս,
հաճոյ օրինակաւ , հաճու-
թեամբ, հեշտականութեամբ,
զուարթութեամբ, քաղցրու-
թեամբ :

Geniculátim (ԱԲ.). հանգոյց առ
հանգոյց, հանգոյց 'ի հան-
գուցէ, հաստակապ հանգու-
ցիւք :

Geniculátus - ta - tum (ԱԵԳ. ԴՐԷ.).
Տես Genículo.

Genículo - las - lávi - látum - láre
(ՂԷԳ.). պնդեմ հանգուցիւք,
խեղք արկանեմ :

Geniculum - li (ՂԷԳ.). ծնկակապ
կազմած ցօղնոյ ցորենոյն ,
ծնկակապ կապք :

Genímen - minis (ՂԷԳ.). սերունդ,
ազգ, ազգատոհմ, զաւրմ, ցեղ,
բեր :

Genísta - ae (ԷԳ.). մոշոյ, մոշենի :

Genitális - le (ԱԶ.). ծննդական :
» genitális hora, genitále tem-
pus. ժամ՝ ժամանակ ծնա-
նելոյ մանկանն, օր ծննդեան :

Genitáliter (ԱԲ.). ծննդեամբ ,
ծնանելով :

Genitivus - va - vum (ԱԶ.). բնա-

ծին, ընդարդս, բնական, բնա-
կաւոր, բուն, ընտոծին, տոհ-
մակից, տոհմային :

» casus genitivus. սեռական հո-
ւով :

Génitor-óris (ար.) . ծնող, ծնիչ,
հայր :

Génitrix-ricis (իգ.) . ծնելի, ծնող,
մայր, ծնանելի, կրելի :

Genitúra-ae (իգ.) . ծնունդ, օր
ծննդոց, ժամագրիտութիւն :

Génitus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես
Gigno.

Génitus-us (ար.) . ծնունդ :

Génius-nii (ար.) . ոգի, հրեշտակ,
ճաշակ, համ, հաճութիւն,
հաճոյք, ախորժանք, յօժա-
րութիւն, բարք, բնութիւն :

Gens - ntis (իգ.) . ժողովուրդ,
մարդիկ, ամբոխ, ազն, ազգ,
բազմութիւն, ազգատոհմ,
տոհմ, զարմ, ցեղ, ընտանիք,
տուն :

» úbinam géntium sumus? Բւր
իցեմք, յորում աշխարհի ար-
դեօք կեամք :

» sine gente. աննշան, ապա-
տոհմ, անտոհմ, արհամարհ,
անարգ, գծուծ :

Gentiána - ae (իգ.) . բոգ, օձի
դեղ :

Génticus-ca-cum (առ.) . տոհ-
մային, ազգային :

» géntico more. ըստ տոհմային
սովորութեան :

Gentilis-le (առ.) . 'ի նմին տանէ,
տոհմական, տոհմային, ազ-
գակից, ազգական :

Gentilitas - tátis (իգ.) . ազգա-
տոհմ, տոհմագիրք, տոհմա-
թիւք :

Gentiliter (Աք.) . ըստ հայրենի
սովորութեան :

Gentilítius-tia-tium (առ.) . տոհ-
մային, տոհմական, 'ի նմին
տանէ, ազգական, ազգակից :

Genu-nu (լղ.) } ծունր, ծունկք,
Genus-ni (ար.) }
գունծ :

» genu submitto. ծունր դնեմ՝
կրկնեմ, 'ի ծունր իջանեմ, 'ի
գունծ անկանիմ :

Genuália - lium (լղ.) . զրահք՝
պահպանակ ծնգաց :

Genuine (լղ.) . անկեղծիկ մտօք,
միամտութեամբ, յստակապէս,
պարզմտութեամբ :

Genuínus-na-num (առ.) . բնա-
կան, բնականոր, բուն, ընդա-
րդս, ընտանի, առտնին :

Genus-neris (լղ.) . ազգ, ազգա-
տոհմ, զարմ, ցեղ, սերունդ,
ջոկ, երամ, կերպարանք, գու-
նակ, տեսակ, օրինակ :

» genus humánum. ազգ մարդ-
կան՝ մարդկեղէն, մարդիկ :

Geographia - ae (իգ.) . երկրա-
գրութիւն, աշխարհագրու-
թիւն :

Geográphicus-ca-cum (առ.) . աշ-
խարհագրական, երկրագրա-
կան :

Geógraphus-phi (ար.) . երկրա-
գիր, աշխարհագիր :

Geológia-ae (իգ.) . երկրախօսու-
թիւն, ճառք երկրի :

Geómetra-ae (աբ.). երկրաչափ :
 Geométria-ae (էգ.)
 Geométrica-córum (չլտ.) } երկ-
 Geométrice-ces (էգ.)

րաչափութիւն, երկրաչափա-
 կանն :

Geómetrice (Ջէ.). ըստ կանո-
 նաց երկրաչափութեան, ըստ
 երկրաչափական օրինաց :

Geométricus-ca-cum (աթ.). երկ-
 րաչափական, երկրաչափ :

Geórgica-córum (չլտ.). մշակա-
 կան երգք :

Geórgicus-ca-cum (աթ.). երկ-
 րագործական, մշակական :

Geránion-ánii }
 Geránium-nii } չլտ. խորդենի,
 կռնկենի :

Gerária - ae (էգ.). մանկակալ,
 աղախին, դայեակ :

Geréndus-da-dum (Յյթ.). առ-
 նելի, գործելի :

» res geréndae. գործք, իրք,
 արարք :

Gerens-éntis (Յյթ.). գործարար,
 սպասակալ :

» male rem gerens. յոռի մա-
 տակարար, վատնիչ :

Germáne }
 Germánitus } Ջէ. հաւատարմու-

թեամբ, հարազատապէս, իր-
 րե զեղբայր, յստակամիտ
 մտօք, միամտութեամբ, ան-
 կեղծութեամբ :

Germánitas-tátis (էգ.). եղբայ-
 րութիւն, հարազատութիւն,
 մտերմութիւն, նմանութիւն,
 պատկեր :

Germánus-na-num (- níssimus)
 աթ. հարազատ, ճշմարիտ,
 մարմնաւոր, մարմնական, ան-
 կեղծաւոր, պարզամիտ, յրս-
 տակամիտ, նման, հանգոյն,
 նոյնպիսի, նոյնգունակ :

Germen - minis (չլտ.). բողբոջ,
 խաւարծի, պտուկ :

Germinatio-ónis (էգ.). ծլարձա-
 կութիւն :

Gérmino-nas-návi-nátum-náre
 (Նրգ. et չլտ.). բողբոջս ար-
 ձակեմ, բողբոջեմ, ընձիւղեմ
 զբողբոջ, պտկիմ :

Gero-ris-essi-estum-rere (Նրգ.).
 տանիմ, կրեմ, ունիմ, վարեմ,
 ըմբռնեմ, ուղղեմ, առաջնոր-
 դեմ, մատակարարեմ, տամ,
 առնեմ, գործեմ :

» morem gero tibi. յանկուցա-
 նեմ զսիրաքո, հաճեմ զքեզ,
 ողոքեմ, փաղաքշեմ :

» gero me. վարեմ կեանս, երե-
 իմ, գնամ, կերպարանիմ :

Gerontodidáscalus-li (աբ.). ու-
 սուցիչ ծերոց :

Gerontotróphium-phii (չլտ.). ծե-
 րոց հիւանդանոց :

Gerrae - rárum (էգ.). սնոտիք,
 դոյլն իրք, բաջազանք, բար-
 բանջք, խազարիկ :

Gérulus-la-lum (աթ.). բարձող,
 կրող, տանելի :

Gérulus - li (աբ.). կրելի, բեռ-
 նակիր :

Gerúndium - dii (չլտ.) կաճ }
 Gerundivus modus - di (աբ.) }
 դերբայ, փոխանակ բայի :

Gerúsia-ae (խփ.). ատեան դասաստանի, տուն խորհրդոյ, խորհրդարան, սինդիկատոս, ծերակոյտ :

Gesta-tórum (չգտ.). գործք քաջութեան, պռաքինութիւնք, նշաւակութիւնք, նահատակութիւնք, երեւելի արարք՝ գործք՝ իրք :

Gestámen - minis (չգտ.). ծանրութիւն, կշիռ, կշռոց, բեռն, աղի :

Gestátio-ónis (խփ.). կրթութիւն մարմնոյ, երթեւեկ, ճեմելիք, շրջեցումքանէն պատգարակաւ, ճեմք, զբօսանաց վայր :

Gestátor-óris (ար.). կրօղ, բարձող, տանելի :

Gestatórium-rii (չգտ.). պատգարակ, դեսպակ, լիտիք, աթոռ, գահ, նստելի :

Gestatórius-ria-rium (աթ.). տանելի, դիւրատար, կրելի, փոքրիկ :

› sella gestatória. պատգարակ, դեսպակ, նստելի, լիտիք, աթոռ փոքրիկ :

Gestátrix-ricis (խփ.). կին բարձող և կրող :

Gestátus-us (ար.). կրելն, տանելն, տեղափոխութիւն :

Gesticulária-ae (խփ.). կատակերգու կին, գուսան, վարձակ :

Gesticulátio-ónis (խփ.). գուսանական խաղ, գուսանութիւն, ծաղրածութիւն, խեղկատակութիւն :

Gesticulátor-óris (ար.). ձեռնա-

ծու, ծաղրածու, խեղկատակ, պատրիչ, պարծուկ :

Gesticulátus-ta-tum (անց. Գրէ.). Տես Gesticulor.

Gesticulor-láris-látus-lári (հար.). ձեռնածութիւնս առնեմ, կատակեմ, խաղամ ձեռաց արածութեամբ, բազում շարժմունս սնդամոց առնեմ՝ ի խօսելն, խեղկատակեմ, խաղոյ բանս հնարեմ :

Géstiens-éntis (Քյթ.). ուրախ, զուարթ, խնդալից, զուարթագին, բերկրեալ, խնդամիտ, խրախամիտ, ցնծալից :

Géstio-is-ivi-ítum-íre (չգտ.). բերկրիմ, ցնծամ, խայտամ, նազեմ, կայթեմ, ուրախ լինիմ, սօնեմ, սօն խմբեմ :

› omnia scire géstio. ցանկամ և փափաքեմ իրագէտ լինել ամենայն իրաց :

Géstio-ónis (խփ.). մատակարարութիւն, տեսչութիւն, խնամակալութիւն, հոգաբարձութիւն, գործակալութիւն, վարչութիւն :

Géstito (Նրգ. Ito արճ.). բառնամ ի վերայ ուսոց, շալակեմ, ունիմ :

Gesto-tas-távi-tátum-táre (Նրգ.). տանիմ, կրեմ :

› gesto in útero. յղե լինիմ, յղանամ :

Gestor-óris (ար.). ամբաստան, շարախօս, քսու, մատակարար, խնամակալ, գործակալ :

Gestuósus-sa-sum (աթ.). որ բա-

զում անգամ շարժէ զձեռն ,
 ծաղրածու, կատակերգ :
 Gestus-ta-tum (առջ. դրբ.). Տես
 Gero.
 » res gestae. արութիւնք քա-
 ջութեան, նշաւակութիւնք,
 նահատակութիւնք, առաքի-
 նութիւնք, երեւելի գործք՝
 արարք՝ իրք :
 Gestus-us (ար.). շարժումն ձե-
 ռաց և այլոց անդամոց, շար-
 ժումած :
 » lex gestus. օրէնք շարժման
 անդամոց 'ի խօսելն :
 Géthyum - ii (չգ.). սոխ փոք-
 րիկ, ասկաղոնացի խատոր :
 Gibba-ae (էգ.) } սապաս ողին,
 Gibber-ris (չգ.) }
 ողն ուռուցեալ :
 Gibber - ra - rum (առ.) }
 Gibberósus - sa - sum } առ. սա-
 Gibbus - ba - bum }
 պատողն, զմբծարդ, ուռու-
 ցիկ, գնդաձև :
 Gibbus-bi (ար.). այտումն, ու-
 ռէց, ուռուցումն, ելունդն,
 ողն :
 Gigánteus-ea-eum (առ.). վեթ-
 խարի, սկայաձև, տիտանեան :
 Gigantomáchia-ae (էգ.). սկայ-
 ամարտութիւն, պատերազմ
 սկայից ընդդէմ աստուածոց :
 Gigas-ántis (ար.). սկայ, հսկայ-
 ազն, մարդ յողթանդամ :
 Gignéntia-ium (չգ.). գալարիք,
 խոտք, խաւարաք, տունկք,
 սէգք, բոյսք :
 Gigno-nis, génuí, génitum-nere

(նրգ.). ծնանիմ, ծնուցանեմ,
 բուսուցանեմ, բխեմ, բերեմ,
 առթեմ :
 Gingíva-ae (էգ.). լինդ :
 Gingívula-ae (էգ.). փոքրիկ լինդ :
 Gingrína-ae (էգ.). սրինգ տուա-
 բածական՝ որոյ ձայնն է իբրեւ
 զկոչաձայն աղաղակ սազաց :
 Gingrinátor - óris } ար. սրնգա-
 Gingrítor - óris }
 հար :
 Gíngrio-is-íre (չգ.). զկոչաձայն
 զաղաղակ բառնամ հանգոյն
 սազաց, կոչեմ իբրեւ զսազս :
 Glabéllus-la-lum (առ.). հարթ
 և հորդ, կուռ և կոկ, յղկեալ,
 ողորկ, կոկեալ, դիւր :
 Glaber - bra - brum (-rior) առ.
 ողորկ, փետեալ, գերծեալ,
 մաշտեալ :
 Glabrária-ae (էգ.). ոչխար՝ օղի
 կտրեալ :
 Glabréntia loca-córum }
 Glabréta-tórum } չգ. ա-
 մայի տեղիք, ամուլ և ան-
 պտուղ վայրք :
 Glabrésco-scis-scere (չգ.). տե-
 րեալթափ լինիմ, փետիմ, ելա-
 նեմ 'ի մորթոյ, մորթազերծ
 լինիմ :
 Glabro - ras - rávi - rátum - rare
 (նրգ.). փետեմ, խզեմ, քեր-
 ծում զմազս, թափեմ զփե-
 տուրս թռչնոց :
 Glaciális - le (առ.). սառնեղէն,
 սառնապատ, սառնակերպ,
 սառեալ, ցրտաշունչ, պա-
 ղեալ :

Glaciátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).

Տե՛ս Glácio.

» glaciátus cáseus. պանիր մածեալ, կաթն թանձրացեալ, մածուն :

Glacies-éi (ԷԳ.). սառն, պաղ :

Glácio - ias - iávi - iátum - iáre (ՆԵԳ.). սառուցանեմ, ցրտացուցանեմ :

Gladiátor-óris (առ.). սուսերամարտիկ, ըմբիշ սուսերամարտիկ, մենամարտիկ, մենակուի :

Gladiatórium-rii (չԳ.). վարձք սուսերամարտիկ ըմբշաց, թռչակ մենամարտկաց :

Gladiátorius-ia-ium (առ.). սուսերական, սուսերամերկաց, սուսերաւորաց :

Gladiátura-ae (ԷԳ.). սուսերական մրցութիւն, խաղ սուսերաց, մենամարտ կռիւ, մենամարտութիւն :

Gladfolus-li (առ.). կտրոց փղբր, դանակ :

Gladius-dii (առ.). սուր, սուսեր, թուր, դաշոյն, վաղակաւոր, երկաթ, գէն :

» dstringo կամ nudo gládium. մերկանամ զսուրն 'ի պատենից :

Glandáriu-s-ia-ium (առ.). խոզկաղնոյ, որ բերէ վայրի կաղնի :

Glándifer-dífera-rum (առ.). որ բերէ խոզկաղնիս, պտղաբեր, պարարտ, բերրի, արգասաւոր, առատ :

Glándium - dii (չԳ.). սպնդա-

նման միս 'ի մարմնի, գեղձ, խաղձմուկ :

Glándula-ae (ԷԳ.). նշաձեղնաբեր, յերկոսին կողմանս կոկորդի, խոզատանձ, խոյլ, նուշք մսեղէնք :

Glandulósus-sa-sum (առ.). գեղձական, գեղձակերպ, լի գեղձիւք :

Glans-ndis (ԷԳ.). կաղնի վայրի, խոզկաղնի, գնդակ կապարեայ :

Glárea-ae (ԷԳ.). խիճ, կոպիճ, աւաղ մանրախիճ :

Glaréola - ae (ԷԳ.). մանրախիճ քար :

Glareósus-sa-sum (առ.). խճուտ, լի խճովք :

Glaúcinus-na-num (առ.). հարեալ 'ի կանաչ, կանաչանման, կանաչագոյն :

Glaucóma-ae (ԷԳ.) կամ } կանաչ
Glaucóma-matis (չԳ.) }
կեղեանք աչաց, ախտ կանաչութեան աչաց :

Glaucus-ca-cum (առ.). հարեալ 'ի կանաչ, սակաւ մի կանաչ, ծովագոյն, ծաւի, կապուտակագոյն, երկնագոյն :

Gleba - ae (ԷԳ.). կոշտ հողոյ, գուղձն :

» gleba mármoris. բեկոր մարմարիոնի, հատոր կճոյ :

Glebárius - rii (առ.). որ փերէ զգուղձն :

Glebósus-sa-sum (-sior) } առ.
Glebuléntus-ta-tum }

ուր իցէ կոշտ հողոյ :

Glébula - ae (եփ․)․ դոյզն կոշտ
հողոյ, սակաւ գուղձն :

Glessum-si }
Glesum-si } ղէ․ բազմագունի
ակն, սաթ, ելեկորիոն :

Glirárium-rii (չէ․)․ բայոց առ-
նիտաց :

Glis-iris (ար․)․ առնէտ :

Gliscerus-ra-rum (աթ․)․ առատ,
աճեցուն, յորդ, բազում :

Glisco-scis-scere (չէ․)․ աճեմ,
զարգանամ, առաւելում, ու-
րախ լինիմ, խայտամ, ցնծամ,
կայթեմ, դիրսնամ, պարար-
տանամ, փափաքեմ, տենչա-
նամ :

Globátus-ta-tum (անյ․ ԴԵԲ․)․
Տես Globo.

Globo - bas - bávi - bátum - báre
(ԵԲԳ․)․ պատեմ 'ի կծիկն, 'ի
մի խառնեմ, կծկեմ :

Globósus-sa-sum (աթ․)․ բոլորչե,
դնդաձև, բոլորակ, բոլորաձև :

Glóbulus-li (ար․)․ փոքրիկ գունդ,
գնդակ :

Globus-bi (ար․)․ գունդ, շրջա-
նակ, բոլորն բոլորակ :

» lanae globus. կծիկ, ծրար
ասուի :

» globus équitum. վնշտ հե-
ծելոց :

» globus návium. տորմիլ նաւ-
աց, նաւատորմիլ :

Glócio-is-íre կաճ }
Glócito (Ito արժ․) } ղէ․ հաւու
ձայն ածեմ, գրգամ, կարկա-
չեմ :

Glomerábilis-le (աթ․)․ պատելի

'ի կծիկն, բոլորաձև, բոլորչե,
գնդաձև :

Glomerátio-ónis (եփ․)․ պատա-
տանք, ծրար, կոյտ, շեղջ,
խուժք, խուռն, դեզ :

Glomerátus-ta-tum (անյ․ ԴԵԲ․)․
Տես Glómero.

Glómero-ras-rávi - rátum - ráre
(ԵԲԳ․)․ պատեմ, պատաւեմ,
շաղեմ, կծկեմ, կուտեմ, կծիկս
առնեմ, գնդեմ, գումարեմ,
հաւաքեմ, շեղջեմ, դիզանեմ :

Glomerósus-sa-sum (աթ․)․ բոլո-
րակ, գնդաձև, բոլորչե :

Glomus - meris (չէ․) } կծիկ,
Glomus-mi (ար․) }
ծրար :

Glória-ae (եփ․)․ փառք, փառաւ-
որութիւն, պատիւ, շքեղու-
թիւն, պայծառութիւն, մե-
ծաբանութիւն, պարծանք,
սնապարծութիւն, զրափա-
ռութիւն, փառաբանութիւն :

Gloriabúndus - da - dum (աթ․)․
սնապարծ, պարծուկ, մեծա-
բան, անձնագով :

Gloriola-ae (եփ․)․ շնչին փառա-
սիրութիւն, դոյզն փառք :

Glórior - iáris - iátus - iári (հար․)․
պանծամ, պարծիմ, մեծաբանս
խօսիմ :

Gloriöse-sius-sissime (ՊԵ․)․ փա-
ռօք, դովութեամբ, շքով, գո-
վելի օրինակաւ, մեծաբանու-
թեամբ, սնապարծիկ փառօք :

Gloriósus-sa-sum (- sior - sissi-
mus) աթ․ փառաւոր, մեծա-
ւոր, հոյակապ, փառասէր,

անապարծ, անձնագող, պարծուկ :

Glos-oris (խփ.) . քոյր առն, տալ :

Glossa-ae (խփ.) . անսովորական՝

միջին անուն, նորանշան բառ :

Glossarium - rii (չլտ.) . բառա-

դիրք, բարբառարան :

Glosséma - matis (չլտ.) . մեկնիչ

բան, նորացոյց բառ :

Glubo-bis-bere (նրգ.) . քերեմ,

զերծում, մորթեմ, մերկանամ

զմորթն, մորթաղերծ առնեմ :

Glucidátus-ta-tum (աթ.) . անու-

շակ, քաղցր, հաճոյական, ա-

խորժական :

Gluma-ae (խփ.) . պատիճ ցորի-

նոյ, փոճոկ սիսռան :

Gluten-tinis (չլտ.) . սոսինձ, հոյզ

մածանող :

Glutinaméntum - ti (չլտ.) } մա-

Glutinátio - ónis (խփ.) } ծուցանելն սոսնձով, մածա-

նողութիւն :

Glutinátor-óris (աբ.) . կցող սո-

սնձով :

Glutinátus-ta-tum (անց. դրբ.) .

Տես Glútino.

Glutínium-nii (չլտ.) . հոյզ մա-

ծանող, սոսինձ :

Glútino - nas - návi - nátum - náre

(նրգ.) . մածուցանեմ՝ կցեմ

սոսնձով, միաւորեմ սերտիւ,

յօղեմ, զօղեմ, պնդեմ :

Glutinósus-sa-sum (- sior - síssi-

mus) աթ. մածանող, մատ-

զօղ, կռուող :

Glátinum - ni (չլտ.) . հոյզ մա-

ծանող, սոսինձ :

Glútio - is - ívi էաճ - ii - ítum - íre }

Glúttio - is - ívi էաճ - ii - ítum - íre }

նրգ. կլանեմ, ուտեմ անյազ,

լափեմ, ծախեմ :

Gluto-ónis } աբ. որկորուստ, որ-

Glutto-ónis } կորեայ, անյազ :

Gluttus-ta-tum } աթ. զօղեալ,

Glutus-ta-tum } կցեալ, կապեալ, միաւորեալ :

Glutus-ti } աբ. որկոր, փող, կո-

Gluttus-ti } կորդ :

Glycyrrhiza - ae (խփ.) . մատու-

տակ՝ տունկ :

Glycyrrhizites - tae (աբ.) . գինի

համեմեալ ընդ մատուտակ :

Gnáritas-látis (խփ.) . տեղեկու-

թիւն, գիտութիւն, ծանո-

թութիւն :

Gnarus-ra-rum (աթ.) . գիտուն,

հանճարեղ, իմաստուն, տե-

ղեակ, հմուտ :

Gnata-ae (խփ.) . աղջիկ, դուստր :

Gnatus-ti (աբ.) . զաւակ, որդի,

ուստր, մանուկ :

Gnáviter (Ջլբ.) . փութով, խնա-

մով, բազում պնդութեամբ,

ճշգիւ գտակալ :

Gnavus-va-vum (աթ.) . ջանա-

սէր, գործօնեայ, ժրազուլի,

արթուն, հսկող :

Gnomon-nis (աբ.) . սլաք՝ ասեղն

արեգակնային ժամացուցի :

Gnomónica - ae } խփ. արուեստ

Gnomónice - es } նկարելոյ զարեգակնային ժա-

մացոյց :

Gnomónicus-ca-cum (ած.). ա-
րեգականային ժամացուցի :

» gnomónici-córum (ար.). դրոշ-
միչ արեգականային ժամացու-
ցի :

Gomphus-phi (ար.). փայտեայ
պահանգ, կողակ :

Gonárche - es (էփ.). արեգակ-
նային ժամացոյց :

Gorgónia - ae (էփ.). կորալիոն ,
բուստ :

Gossípion-pii }
Gossýpion-pii } չէ. բամբակենի,
բամբակ :

Grabátus-ti (ար.). մահիճք, ան-
կողին փղբրիկ , բազմական ,
խշտեակ :

Gracilésco-scis-scere (չլէ.). մա-
շիմ, նրբիմ, անօսրանամ, հիւ-
ծանիմ, վտտիմ, ծիւրիմ :

Gracílipes - lípedis (ած.). ծիւ-
րեալ ոտիւք :

Grácilis-le (-cílíor-líssimus կամ -
illimus) ած. վտտ, ծիւրեալ,
նուրբ, բարակ, անօսր, ան-
զայտ :

Gracílitas-tátis (էփ.). անօսրու-
թիւն, նրբութիւն , վտտու-
թիւն, ծիւրութիւն , տկա-
րութիւն :

Gracillo - las - lávi - látum - láre
(չլէ.). հաւն խօտի, ձայն ա-
ծէ աքաղաղն :

Gráculus-li (ար.). որի :

Gradárius-ia-ium (ած.). արա-
զագնաց, երագընթաց, զո-
նամիտ :

Gradátim (Ալէ.). աստիճան յաս-

տիճանէ, տակաւ տակաւ, առ
սակաւ սակաւ, ոտն ոտն :

» gradátim curro. 'ի չորս ար-
շաւեմ, սուրամ, վարգեմ :

Gradátio-ónis (էփ.). աստիճանք,
սանգուզք, որոշք սանգղոց ,
աստիճանեալ կարգ բանից :
Grádior-deris, gressus-di (հար.).
անցանեմ, երթամ, չուեմ,
խաղամ, գնամ, զգնամ, շրջիմ,
ձնմիմ, քայլեմ, ոտնփոխ լի-
նիմ :

Gradivícola-ae (ար.). երկրպա-
գու Արիսի :

Gradívus-vi (ար.). Արէս՝ դիք
պատերազմի :

Gradus - us (ար.). որոշք սան-
ղղոց , աստիճան , պաշտօն ,
սպաս, պատիւ, բարձ, հան-
գամանք, պայման, կարգ :

Graecánice (Ալէ.). յունարէն ,
իրբւե վոյն :

Graecánicus-ca-cum (ած.). յու-
նական , հելլենտական , յոյն :

Graecátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Graecor.

Graece (Ալէ.). իրբւե վոյն, յու-
նարէն :

Graeciénsis-se (ած.). որ 'ի Յու-
նաստանէ գայ , հելլենացի ,
յոյն :

Graecísso-as-ávi-átum-áre(չլէ.)
Graecor-cáris-cátus-cári (հար.)
գնմանութիւն յունաց բերեմ,
յունական գործիմ, շուպտիմ,
խրախոնս առնեմ :

Graécitas-tátis (էփ.). յոյն լե-
զու , յոյնութիւն , հելլենա-

կանութիւն, յունական սաա-
ցած :
Grallae-lárum (եգ.). երկատանի
սանդալք, ոտնացուպք :
Grallátor-óris (ար.). որ ազանի
երկոտանի սանդալք :
Gramen-minis (չգ.). սէզ, խոտ,
դեղ դաշար :
Grámia-ae կամ }
Grámiaθ-iárum } եգ. բիժ, գիջու-
թիւն աչաց :
Gramineus-θa-θum }
Graminósus-sa-sum } ած. սիզա-
կան, սիզարոյս, լի սիզովք,
պարարտարօտ :
Gramiósus-sa-sum (ած.). գիծ-
ակն, բժարեր :
Grammáteus-tei (ար.). ատենա-
կալ դպիր, ատենադպիր, նո-
տարացի, դպրապետ, սեմիար,
նշանադիր :
Grammática-ae }
Grammátice-es } եգ. դպրութիւն
լեզուի, քերականութիւն :
Grammátice (ձգ.). ըստ օրինաց
դպրութեան, ըստ կանոնաց
քերականութեան :
Grammáticus-ca-cum (ած.). քե-
րականական, դպրութեան,
գրամարտիկեան :
» grammática-córum (չգ.). օ-
րէնք դպրութեան, կանոնք
քերականութեան :
Grammáticus-ci (ար.). գրամար-
տիկոս, դպիր, քերական, գրա-
դէտ :
Grammatista-ae (ար.). յոռի ու-
սուցիչ քերականութեան :

Grammatophylácium-cii (չգ.).
հրովարտակաց տուն, դիւա-
նատուն, դիւան :
Grámmicus-ca-cum (ած.). գծա-
կան, գծակերպ :
Granárium - rii (չգ.). շտեմա-
րան ցորենոյ, համբարք :
Granátim (ձգ.). հատիւ, հատ
հատ :
Granátum - ti (չգ.). նռնենի,
նուռն :
Granátus-ta-tum (ած.). ատոք,
հասկաթուռ, լի հատիւք,
բազմահատ :
» mela granáta (չգ.). նուռնք,
նռնենիք :
Granátus - us (ար.). ատոքու-
թիւն :
Grandaévus-va-vum (ած.). զա-
ռամեալ, հինաւուրց, բազմա-
ժամանակեայ, յիսնածեր :
Grandesco-scis-scere (չգ.). մե-
ծանամ, աճեմ, զարգանամ,
առաւելում :
Grandículus-la-lum (ած.). փոքր
մի մեծ :
Grandiloquus-qua-quum (ած.).
մեծաբան, ճարտարախօս, պո-
ռոտախօս :
Grándinat - nábat (դճգ.). կար-
կուտ տեղայ, մրրիկ փոթոր-
կեալ յառնէ :
Grandinósus-sa-sum (ած.). կար-
կտախառն, մրրկածին, խռո-
վայոյզ :
Grandis - de (- dior - díssimus)
ած. մեծ, աւագ, աճիցեալ,
զարգացեալ, 'ի չափ հասեալ :

» grandes litterae. զլիսագիրք, զլիսաւոր նշանագիրք :

» grandis natu. ծեր, ալեւոր, հինաւուրց :

Grandiscápius - ia - ium (աթ.). հաստարմատ, բարձրաբերձ :

Gránditas - tátis (էգ.). մեծութիւն, աւագութիւն, փառք, ծերութիւն, ծերոյթ :

Gránditer-dius (Վէ.). մեծապէս, կարի, սաստիկ :

Grandiúsculus - la - lum (աթ.). սակաւիկ մի մեծ :

Grando - dinis (էգ.). կարկուտ, մրրիկ :

Gránifer-nífera-rum (աթ.). ցորեն-նաբեր :

Granósus-sa-sum (աթ.). ատոք, հասկաթուռ :

Granum-ni (չգ.). ցորեն, դեղահոնդ, հատ, ունդ, մրգիկ,

Graphiária theca-cae (էգ.) } կա-

Graphiárium-rii (չգ.) } զամար, անօթ գրչաց, գրաման :

Gráphice - ces (էգ.). նկարչութիւն, ստուերագիր, օրինակ, պատկեր, նկարագիր :

Gráphicus-ca-cum (աթ.). նկարագրական, ծրագրական, բովանդակ, անթերի :

Graphis - idis (էգ.). գրիչ յաժխոյ առ 'ի նկարել, ստուերագիր, ծրագիր, նկար :

Graphiscus-sci (աթ.). վերաբուժական ունելիք, աքծան վերաբուժից :

Gráphium-phii (չգ.). գրիչ կա-

պարեայ՝ երկաթի, գրոց, հերին :

Grassátio-ónis } էգ. յեղուզակու-

Grassatúra-ae } թիւն, աւագակութիւն, սպանութիւն, գողութիւն :

Grassátor-óris (աթ.). յեղուզակ, աւագակ, զանձահատ :

Grassor-sáris-sátus-sári (հաթ.). յեղուզակաբար արշաւեմ, յառաջեմ, ասպատակեմ, աւագակեմ, սպանանեմ զձանապարհայն :

Gratans-ántis (էյթ.). ուրախակից, խնդակից :

Grate-tius-tissime (Վէ.). սրտի մտօք, մտադիւր, շնորհակալութեամբ :

Gratéolens - éntis (աթ.). անուշահոտ, հոտեղ, անուշաբոյր :

Grates (էգ.). երախտահատոյցք, շնորհակալութիւն, գոհութիւն :

» grates tibi ago. շնորհակալ լինիմ քեզ, գոհանամ զքէն :

» grates hábeo. շնորհս ունիմ՝ հատուցանեմ քեզ, դարձուցանեմ երախտեաց երախտիս :

» grates réfero, repéndo. դարձ փոխարինի առնեմ, վարձահատոյց լինիմ, տրիտուր տամ :

Grátia-ae (էգ.). շնորհք, բարերարութիւն, պարգև, երախտիք, պատիւ, յարգ, վարկ, բարեկամութիւն, սէր, իղձք, մտերմութիւն :

» Deo grátias. Աստուծոյ գոհութիւն :

» grátias ago. շնորհակալ լինիմ քեզ, զոհանամ զքէն :

» grátias hábeo. շնորհս ունիմ քեզ, երախտեաց երախտիս դարձուցանեմ :

» grátias réfero. դարձ փոխարինի առնեմ, վարձահատոյց լինիմ, արիաուր տամ :

Gratificatio-ónis (խփ.). մարդասիրութիւն, հաճութիւն, երախտիք, շնորհք, բարիք :

Gratificor-cáris-cátus-cári (հար.). բարիս՝ շնորհս առնեմ, երախտապարտ կացուցանեմ :

Gratióse-sius (Ալբ.). քաղցրութեամբ, մարդասիրութեամբ, վայելչաբար :

Gratiósus-sa-sum (-sior-síssimus) ած. յաջող, ընդունելի, հաճոյ, հաճոյական, հեշտական, ախորժական, շնորհալից, բարեբարոյ, քաղցր, սիրուն :

Gratis } Ալբ. ձրի, շնորհատուր
Gratúito } պարգեօք, անվարձ :

Grator-táris-tátus-tári (հար.). ուրախակից լինիմ, խնդամ ընդ քեզ, զուարճանամ :

Gratúitus-ta-tum (ած.). ձրի, շնորհատուր, շնորհական :

Gratulabúndus-da-dum } ած. ուրախակից, խնդակից :
Grátulans-ántis }

Gratulátio-ónis (խփ.). խնդակցութիւն, զուարթութիւն, ցնծութիւն, ուրախութիւն :

Gratulátor-óris (ար.). խնդակից, ուրախակից :

Gratulátorius - ia - ium (ած.). խնդակցական, խնդութեան, ուրախակից լինելոյ :

Grátulor-láris-látus-lári (հար.). ուրախակից՝ խնդակից լինիմ, խնդամ ընդ քեզ, բարիս մաղթեմ :

» grátulor tibi hanc rem hác de hac re. խնդամ ե ուրախակից եմ քեզ վասն այսր իրաց :
Gratus-ta-tum (-tior -tíssimus) ած. հաճոյ, հաճոյական, ընդունելի, շնորհալից, վայելչ, սիրուն, գեղեցիկ, ակտորժական :

Graváte-tius } Ալբ. ակամայ կամ
Gravátim } մօք, յակամայ, յանկամ :

» non graváte. դիւրաւ, ինքնակամ կամ մօք, կամակար մօք, ի կամակարուց, մտադիւր :

Gravátus-ta-tum (անց. Դլբ.). Տես Gravo.

Gravedinósus - sa - sum (ած.). զլիազար, զլիացու :

Gravédo - dinis (խփ.). ծանրութիւն, զլիացաւութիւն, անգար, զլիազարութիւն :

Gravéolens - éntis (ած.). ժանտահոտ, չարահոտ, հոտեալ, նեխեալ :

Graveoléntia-ae (խփ.). չար հոտ, ժահահոտ, ժանտահոտութիւն, նեխ, նեխութիւն :

Gravésco-scis-scere (լլթ.). ծանրանամ, բեռն լինիմ, աճեմ, բազմանամ, առաւելում, յղի լինիմ :

Gravidátus-ta-tum (առ. ԴԷԷ.).

Տես Grávido.

Graviditas-tátis (ԷԳ.). յղութիւն.

Grávido - das - dávi - dátum - dáre

(ԶԷԳ.). յղացուցանեմ, ծննդա-
կան գործեմ :

Grávidus-da-dum (առ.). յղի,

յղացեալ, ծանր, ծանրացեալ,
լցեալ, լի, զեղուն, թաթա-
ղուն :

Gravis-ve (- vior - vís-simus) առ.

ծանր, ծանրակիր, լցեալ,
զեղուն, նեղեալ, տառապա-
գին, ծանրատաղտուկ, ծան-
րաբեռն, տաղտկալից, արժա-
նահաւատ, մեծարոյ, զգոն,
զգաստ :

Grávitás - tátis (ԷԳ.). ծանրու-

թիւն, բեռն, կշիռ :

» grávitás caeli. անհարթու-
թիւն օդոց, վնասակար բա-
ժին երկրի :

» grávitás verbórum. բանք
ծանրաբանք :

Grávitér - vius - vís-sime (ԱԷ.).

ծանրութեամբ, ուժգին, սուս-
տիկս, մեծապէս, կարեւիւր,
յակամայ, անյօժար կամօք,
զգոնութեամբ :

Graviúsculus-la-lum (առ.). սա-

կաւիկ մի ծանր :

Gravo - vas - vávi - vátum - váre

(ԶԷԳ.). կապեմ բեռինս ծա-
նունս, ծանրացուցանեմ, աղ-
խաղիւնեմ, կշռեմ, ձանձրացու-
ցանեմ, տաղտկացուցանեմ,
ձանձիր առնեմ :

Gregális-le (առ.). 'ի նմին հօտէ,

ընտանի, ընկերասէր, սովորա-
կան, դձուձ, անարգ :

Gregárius - ria - rium (առ.). 'ի

նմին հօտէ, հաւաքական :

» gregárii milites. վաթար և
ապաժաման զօրական, խու-
ժան վատ զինուորաց :

Gregátim (ԱԷ.). միահամուռ,
երամովին, գունդագունդ,
դասս դասս :

Gremiális-le (առ.). գիւրածախ,
գիւրայրեաց, գիւրակէզ, կի-
զելի, վառելի :

Grémium-mii (ԳԷԳ.). ծոց, գոգ,
գիրկ, լանջք :

Gressus-us (առ.). քայլ, գնացք,
ընթացք, ճանապարհորդու-
թիւն, խաղացք :

Gressus-sa-sum (առ. ԴԷԷ.). **Տես**
Grádior.

Gre-x-egis (առ.). հօտ, երամակ,
անդեայ :

Grillus-li (առ.). ճպղուն աշնայ-
նոյ, ծղրիկ :

Griphus-phi (առ.). առեղծուած,
առասպել, առակ :

Gróccio - is - ire (ԳԷԳ.). կռչեմ,
զազուաւու ձայն ածեմ :

Grossulária-ae (ԷԳ.). հաղարջ,
հաղարջենի :

Gróssulus - li (առ.) կաճ }

Grossus - si (առ. et ԷԳ.) } թուղ
խակ՝ տհաս :

Grúmulus-li (առ.). բլուր, լեռ-
նակ, կոյտ փոքրիկ :

Grummus-mi } առ. շեղջ, կոյտ,
Grumus-mi } մածեալ մսան :

Grunnio-is-ivi-ítum-íre (չլէ).
խանչեմ, կանչեմ, բոհբոխեմ,
մումռամ :

Grunnit-us (ար). խանչիւն,
կանչ :

Gruo-uis-úere (չլէ). զկռնկան
ձայն ածեմ :

Grus-uis (ար. et էգ). կռռնկ,
խորդ, բալխտոր, մանգղիոն :

Gryllus-li (ար). ծղրիկ միջատ,
ճպուռն :

grylli. այլանդակ նկարք :

Gryphus - phi } ար. կորճ, ար-
Gryps - yphis }

ծուռառիւծ՝ գազան առասպե-
լական, անգղ գառանց :

Gubernáculum-li (չլէ). սամիք,
ուղղեակ, վարչութիւն, վե-
րակացութիւն :

Gubernátio-ónis (էգ). մատա-
կարարութիւն, տեսչութիւն,
անտեսութիւն :

Gubernátor - óris (ար). ուղղիչ,
նաւուղիչ, նաւապետ, քեղա-
վար, ղեկավար, վարիչ, կու-
սակալ, ոստիկան :

Gubernátrix-ricis (էգ). կին ուղ-
ղիչ, տնկալուչ :

Gubérno-nas-návi-nátum-náre
(նրգ). վարեմ, ուղղեմ, ա-
ռաջնորդեմ, հովուեմ, խնա-
մարկեմ, տնտեսեմ, մատակա-
րարեմ :

Gubérnum-ni (չլէ). ուղղեակ,
քեղի նաւու, սամիք :

Gula-ae (էգ). որկոր, փող, կո-
կորդ, որկորստութիւն, անյա-
գութիւն :

Gulo-lónis (ար). որկորեայ, որ-
կորուստ, որովայնապարար,
շատակեր, այր կերօղ :

Gulóse-sius (Պէ). որկորստու-
թեամբ, անյագաբար :

Gulósus-sa-sum (-sior) ար. որ-
կորուստ, որկորեայ, որկորա-
մոլ, որովայնապարար :

Gúmia-ae խաճ }
Gúmiae-iárum } ար. et էգ. շատա-
կեր, կարի որկորեայ :

Gummátus-ta-tum (ար). խժա-
բեր, հուլաբեր, հուլական :

Gummi (չլէ) }
Gummis-is (էգ) } խիժ, հոյլ :

Gúmmino-nas-návi-nátum-náre
(չլէ). հոյլ՝ խիժ բերեմ :

Gumminósus-sa-sum } ար. հու-
Gummósus-sa-sum }

լաբեր, հուլական, խժաբեր :

Gummitio - ónis (էգ). օծումն
հուլով, զանգուած խժի :

Gurdus-di (ար). պարարտ, գէր,
յոյր, թանձրամիտ, պանդոյր,
անմիտ, տխմար :

Gurges-gitis (ար). անդունդք,
վիհ, պտոյտք ջուրց, խոր-
խորատ, շատակեր, վատնիչ,
որկորուստ :

Gurgustiolum - li (չլէ). տնիկ,
խուղ :

Gurgústium - tii (չլէ). հիւղ,
խրճիթ, աշխարհաւանդ, կա-
պելանոց :

Gustátio-ónis (էգ). առաջին
կերակուրք :

Gustatórium-rii (չլէ). սկզբան
կերակուր, դոյզն ընթրիք :

Gustátus-us (ար.) Ծաշակ, համի
Gusto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.
et չղթ.) անոնում գշամ՝ զծա-
շակ, ծաշակեմ, նախաճաշ
ուտեմ :

Gustus-us (ար.) համ, ծաշակ,
հաճութիւն, ակորովանք,
զբօսանք, հիշտականութիւն :

Gutta-ae (եգ.) կաթ, կաթիլ,
շիթ :

Guttae-árum (եգ.) կայլակք,
զարդք 'ի նմանութիւն կայ-
լակաց :

Guttans - ántis (բյծ.) կաթիչ,
ծորան :

Guttátim (Պէ.) շիթ շիթ, առ
սակաւ սակաւ :

Guttátus-ta-tum (աթ.) ծորան,
կաթեալ, ծորեալ, ճարտուկ,
ճանձկէն :

Gúttula-ae (եգ.) շիթ, կայլակ,
կաթ փոքրիկ :

Guttur-ris (չղթ.) կոկորդ, որկոր,
փող, շնչափող :

Guttúrnium-nii (չղթ.) } բաժակ,
Guttus-ti (ար.) }
անօթ անագեայ :

Gutturósus - sa - sum (աթ.) որ
ունի ելունդն 'ի պարանոցի :

Gymnas-adis (եգ.) հրահանգք,
կրթութիւն, վարժք, վար-
ժումն :

Gymnasiárcha-ae } ար. տեսուչ
Gymnasiárchus-chi }

վարժոցի, հրահանգապետ :
Gymnásium - sii (չղթ.) երիտա-
սարդանոց, վարժոց, վարժա-
րան, կրթարան, հրահանգաց
ասպարէզ, դպրոց :

Gymnásticus - ca - cum (աթ.)
ըմբշական, դպրոցական :

Gýmnicus-ca-cum (աթ.) ըմբշա-
մարտ, մերկակռիւ :

» gýmnici ludi. ըմբշամարտ
մարտ, բռնամարտիկ կռիւ,
ըմբշական մրցութիւն :

Gymnosophístae - tárum (ար.)
ուսուցիչք մրցութեան, վար-
ժիչք հրահանգաց :

Gynaecéum-ei (չղթ.) } կանա-
Gynarconitis-tidis (եգ.) }
նոց, կանանց տուն :

Gypsátus-ta-tum (անյ. Դրէ.)
Տէս Gypso.

Gypsátus-ta-tum (-tissimus) աթ.
ծեփեալ բռով, բռաւէտ :

Gypso - sas - sávi - sátum - sáre
(նրգ.) ծեփեմ բռով, բռեմ :

Gypsum-si (չղթ.) բուռ, գաճ :

Gyrátus - ta - tum (աթ.) շուրջ
պատեալ, փակեալ, շրջապատ :

Gyrus - ri (ար.) ծիր, շրջան,
շրջանակ, շուրջանակի սահ-
ման :

H

Ha! (հօ). ա՛յ, ո՛հ, բա՛բէ, վա՛հ :

Habéna-ae (իգ). սանձ, երա-
սանակ, դանդանաւանդ, վա-
րապան, շրուշակ, արգել :

» habénas addúco. սանձահա-
րեմ, սանձեմ :

» habénas remitto. ձիարձակլի-
նիմ, ձի առեալ արշաւեմ :

Habénula-ae (իգ). փոքր սանձ,
փոքրիկ խրացք :

Hábeo - bes - bui - bitum - bére
(նրգ). ունիմ, ըմբռնեմ, առ-
նում, համարիմ, կարծեմ,
վարկանիմ, խորհիմ, դադա-
րեմ, կամ :

» hábeo cónnitum, compértum,
explorátum hoc. իրագէտ եմ
իրացդ , քաջածանօթ է ինձ
այդ :

» pro certo hoc hábeo. ստոյգ
գիտեմ զայս, հաւաստեալ ՚ի
վերայ հասեալ է իմ :

» belle, bene hábeo. առողջ եմ
և զօրաւոր պայմանաւ :

» male hábeo. հիւանդացեալ
դնիմ ՚ի մահիծս, խօթանամ,
ախտացեալ եմ յախտաւորու-
թիւն, անառողջութեան :

» quis istic habet ? ո՞ր բնակէ
այդր, ո՞ր իցէ բնակութիւնդ :

Hábilis-le (-bílíor-líssimus) ած.

կակուղ, ընդել, համբոյր, յա-
ջողակ, ձեռնհաս, պատշաճ,
զարդարուն, արագ, կորովի,
շոյտ :

Habilitas-tátis (իգ). հնարագի-
տութիւն, ճարտարութիւն,
յաջողակութիւն, կարողու-
թիւն, հանճար, պատշաճու-
թիւն :

Habilititer (Վք). դիւրաւ, ճար-
տարութեամբ, յաջողակու-
թեամբ :

Habitábilis-le (ած). բնակելի,
շէն :

Habitáculum-li (չգ.) }
Habitatio-ónis (իգ.) } բնակու-
թիւն, յարկ, դադարք, օթե-
ան, տուն, իջւան, վանք :

Habitátør-óris (ար). բնակ, բնա-
կիչ :

Habítio-ónis (իգ). ժառանգու-
թիւն, ստացուածք, ինչք :

Hábito - tas - távi - tátum - táre
(նրգ. et չգ.). բնակեմ, ադա-
նիմ, դադարս ունիմ, դադա-
րեմ, նստիմ :

Habítudo-dinis (իգ). բնութիւն,
բարք, բոյս բարուց, սովորու-
թիւն, ընդելութիւն, վար-
ժութիւն :

Hábitus-ta-tum (աճ. ԴԴԲ.). Տես
Hábeo.

Hábitus-us (աբ.). բնածին բարք,
բոյս բարուց, սովորութիւն,
որպիսութիւն, բնութիւն,
հանդերձ, զգեստ, պատմու-
ճան :

Hac (ԱԲ.). աստ, աստէն, աստի,
յայտմ կողմանէ :

» hac illac. աստ անդ, այսը
անդր :

Háctenus (ԱԲ.). մինչև ցայս
վայր, մինչև ցայժմ :

» sed haec háctenus. այլ այս-
չափս շատ իսկ է և բաւական :

Hae (ՋԲ.). ա՛, ա՛, բա՛բէ :

Haedile-lis (չԳ.). գոմք այծից,
դադարք ուլուց :

Haedillus-li (աբ.). ամիկ, ուլ, ա-
լոջ :

Haedínus-na-num (աժ.). այծե-
նի, այծեայ :

Haédulus-li } աբ. ուլ, ալոջ, ա-
Haedus-di } միկ :

Haematites-tae (աբ.). արիւնա-
քար, կարմրաքար, մատիտ,
գրիչ կապարեայ :

Haemorrhágia-ae } ԷԳ. հոսումն
Haemórrhois-idis } արեան, արիւնահոսութիւն,
տեղատեսութիւն, թանչք :

Haerediolum-li (չԳ.). փոքրիկ
վիճակ ժառանգութեամբ ե-
կեալ :

Haeredipeta-ae (աբ.). որ զհետ
պնդի ժառանգութեան, ժա-
ռանգակալ :

Haereditárius-ia-ium (աժ.). ժա-
ռանգական, ժառանգեալ :

Haeréditas-tátis (ԷԳ.). ժառան-
գութիւն, ժառանգաւորու-
թիւն, ստացուածք, ինչք, կա-
լուածք :

Haerédium-dii (չԳ.). ժառան-
գական փոքր կալուածք :

Haerens-éntis (ԵՅժ.). յարեալ,
կցեալ, յօդեալ, զօդեալ :

Haéreo-res, haesi, haesum-rére }
Haeréscō - scis - scere }

(չԳ.). յարիմ, կցիմ, կռուիմ,
կառչիմ, մածանիմ, միաւորիմ,
մերձենամ, մատչիմ, երկբայ-
իմ, յերկուանամ :

» haeret négótium. յերկուական
է գործդ, խառնամառն է իրդ :

Haeres-rédis (աբ. et ԷԳ.). ժա-
ռանգ, ժառանգաւոր, ժա-
ռանգիչ, ժառանգորդ, ժա-
ռանգակալ, պայազատ :

Haeréseos ԷԳ. } ԷԳ. հերեսու-
Haéresis-is }

թիւն, հերետիկոսական մո-
լորութիւն, հերձուած, ա-
ղանդ, մոլարանուն ուսումն :

Haesitabúndus-da-dum } աժ. վա-
Haésitans-ántis }

րանող, յերկուական, երկբայ-
ական :

Haesitántia-ae (ԷԳ.). վարանք,
երկբայութիւն, տարակոյս,
երկմտութիւն :

» haesitántia linguae. թոթո-
վութիւն, քաղթնատութիւն :

Haesitátio - ónis (ԷԳ.). տարա-
կոյս, երկմտութիւն, երկբայ-

ութիւն, վարանք, անստու-
գութիւն, թոթովութիւն :
Haesitátor-óris (աբ.)․ յերկուա-
ցեալ, վարանող, երկմիտ :
Haésito - tas - távi - tátum - táre
(չգ.)․ խրիմ, զտակ սուսուս,
վարանիմ, տարակուսիմ, երկ-
բայիմ, յերկուանամ, ապուշ
անկանիմ :
› haésito linguâ. Թոթովեմ,
կակաղեմ, թոթովախօս եմ
լեզուաւ :
Halec-écis (եգ. et չգ.) } աղկեր,
Halex-écis (եգ.) }
անձրուկ, տառեկ ծովային,
աղաջուր :
Hálica-ae (եգ.)․ կարմրացորեան,
ալիւր կարմրացորենոյ, փո-
խինդ յալերէ հնդիկ ցորենոյ,
Halicárius-rii (աբ.)․ ծաղարար,
պղակունտրագործ :
Halicástrum-tri (չգ.)․ կարմրա-
ցորեան :
Hábito (չգ. Ito աբ.)․ թասեմ,
հիսինամ, փշեմ, շնչեմ, զօդ
ծծեմ, ոգի կլանեմ :
Hálitus-us (աբ.)․ շունչ, սիւք,
ոգի, օդ քաղցրաշունչ, տուր-
եառ շնչոյ :
› extrémum hálitum reddo. ա-
ւանդեմ՝ արձակեմ՝ փշեմ զո-
գի, վախճանիմ, մեռանիմ :
› hálitus terrae. գոլորշի՝ որ
'ի սրտէ երկրին 'ի վեր ցո-
լանայ :
› hálitus solis. ջերմագոլ արե-
ռ, թօթալին ժամ աւուրն :
Hallucinátio-ónis (եգ.)․ զառան-

ցանք, բանդագուշանք, վրի-
պանք, սխալանք, պատրանք,
մոլորութիւն :
Hallucinátor-óris (աբ.)․ ձեռնա-
ծու, ծաղրածու :
Hallúcinor - náris - nátus - nári
(հաբ.)․ այլ ընդ այլոյ տեսա-
նեմ, սխալեմ, վրիպիմ, խա-
բեմ զանձն, մոլորիմ, շատխօ-
սեմ, բարբանջեմ, շաղփաղ-
փեմ, շաղակրատեմ :
Hallus-li (աբ.)․ բոյթ ոտին :
Halo-las-lávi-látum-láre (նրգ.)․
շնչեմ, զօդ ծծեմ, ոգի կլա-
նեմ, արձակեմ, բուրեմ, փշեմ :
Halo-ónis (եգ.)․ ծիր, պարաձե-
բակ լուսնի՝ արեգակսն :
Halophánta - ae (աբ.)․ ստախօս
յոյժ :
Halósis-is (եգ.)․ առ, նուաճու-
թիւն, նուաճումն :
Halter-éris (աբ.)․ հակառակա-
մէտ, կշիռ հասարակակշիռ :
Halus-li (աբ.)․ եզնալեզու, դաղ-
տիկուր :
Hama-ae (եգ.)․ դոյլ :
Hamátilis-le (աթ.)․ կարթաձե,
կարթապատ, կտցաւոր :
Hamátus-ta-tum (աթ.)․ կոր, կո-
րակտուց, կտցաւոր :
› unguēs hamáti. ճիրանունք
արկեառք :
Hamáxa-ae (եգ.)․ սայլ՝ աստե-
ղատուն, մեծ արջ :
Hamáxo-xas-xávi-xátum-xáre
(նրգ.)․ ընդ լծով արկանեմ,
ընդ ձեռամբ նուաճեմ, տի-
րեմ :

Hamióta - ae } ար. կարթընկէց,
Hamóta - ae }

ձկնահան, ձկնորս :

Hammónium-nii (չէ.) . կարմրագոյն գոյն, կարմրիկ երանգ :

Hámula-ae (իգ.) . փոքրիկ դոյլ, փոքր կուժ ջրոյ :

Hámulus-li (ար.) . կարթ փոքր, կտցաւոր երկաթ, մագիլ երկաթի :

Hamus-mi (ար.) . շղթայ փոքրիկ, կարթ, երկաթի սանդր :

Hara-ae (իգ.) . դադարք խողաց, հաւատուն սագաց :

» hara suis. կոյանոց պղծութեան, աղբանոց աղտեղութեան :

Hariola - ae (իգ.) . վհուկ, ջատուկ, հարցուկ, ըղձապատում :

Hariolátio-ónis (իգ.) . հմայութիւն, դիւթութիւն, գուշակութիւն, ըղձութիւն :

Hariolor-láris-látus-lári (հար.) . հմայեմ, դիւթեմ, ըղձանամ, գուշակեմ :

Hariolus-li (ար.) . դիւթ, իղձ, կիւս, գէտ, քաղղեայ :

Harmamáxa-ae (իգ.) . պատգարակ, լիտիք, դեսպակ :

Harmónia-ae (իգ.) . դաշնակութիւն, միաձայն միաբանութիւն երգոց, հնչակցութիւն յերգս :

Harmónice - es (իգ.) . ուսումն դաշնակութեան :

Harmónicus - ca - cum (աթ.) . դաշնակաւոր, դաշնակական,

քաղցրաձայն, քաղցրանուագ, միաձայն :

Hárpago-ónis (ար.) . մագիլ երկաթի, կտցաւոր երկաթ, գող, աւազակ :

Harpástum-ti (չէ.) . աք, աքացիք, աքեացք, աքացիլէք :

Harpe-es (իգ.) . յատոց, կտցաւոր կտրոց :

Harpýiae-árum (իգ.) . իգակերպ անգեղք, ընգղայք, պայք, ճիւղաղք :

Harúspex-picis (ար.) . հարցուկ ընդերաց, լերդահմայ, ընդերահմայ :

Harúspica-ae (իգ.) . կին ընդերահմայ, վհուկ, ջատուկ :

Haruspicina - ae (իգ.) . լերդահմայութիւն, ընդերահմայութիւն :

Haruspicius - na - num (աթ.) . ընդերահմայական, լերդահմայական :

Haruspicium-cii (չէ.) . լերդահմայութիւն, ընդերահմայութիւն :

Hasta-ae (իգ.) . արդն, գեղարդն, սուլն, տէգ, նիզակ, հասարակաց վաճառք, յաւելումն գնոց յաճրդի :

» hastam abjicio. թողում լքանեմ զդատն իբր անյոյս :

» súbeo sub hasta. վաճառակուր լինիմ յաճրդի յաւելմամբ գնոց :

Hastárium-rii (չէ.) . հասարակաց վաճառք, վաճառումն յաւելմամբ գնոց յաճրդի :

Hastátus-ta-tum (աթ.). գեղարդ-
նաւոր, տիգաւոր, նիզակաւոր :
Hastile-lis (չլթ.). բուն գեղար-
դան, փայտ նիզակի :
Hau! (Տջբ.). ո՛հ, ո՛վ, եղո՛ւկ,
բա՛բէ, վա՛հ :
Haud (Ալբ.). ոչ երբեք, բնաւ :
› haud dudum. չեն ինչ բազում
ժամանակք :
› haud dubie. անշուշտ, առանց
երկմտութեան :
› haud mora. անյապաղ, արագ
արագ, փութով :
Haudquáquam (Ալբ.). բնաւ իսկ
ոչ, ոչ իւրիք :
Haurio-ris-usi-ustum (- usum)
-rire (Նրգ.). ջուր հանեմ,
հասանեմ, հալիմ, թափեմ,
լմպեմ :
Haustor - óris (ար.). արբեցող,
արբչիւ, զինեմոլ :
Haustum-tri (չլթ.). դոյլ :
Haustus - ta - tum (աեյ. Դրբ.).
Տես Haurio.
› haustus igni. հրայրեաց լու-
ծեալ, հրոյ ճարակ լեալ :
Haustus-us (ար.). պեղումն, փո-
րումն, արբումն բերանալիւ :
Hebdómada - ae (աւ) } էգ. շա-
Hebdomas - dómadis }
բաթ, եօթնեակ, եօթներորդ,
եօթեան թիւ :
Hebenus-ni (էգ.). հնդիկ փայտ,
եթենոս :
Hebeo-bes-bére (չլթ.). բթիմ,
տկարանամ, մեղկիմ, անկանիմ
'ի զօրութենէ, թուլանամ,
ընդարմանամ :

Hebes-betis (- betior - tíssimus)
աթ. բութ, բթացեալ, թան-
ձրամիտ, տկար :
› hebes ingénium. ապուշ, ան-
հանճար, անմիտ :
Hebésco-scis-scere (չլթ.). լքա-
նիմ, ընդարմանամ, տկարա-
նամ, անկանիմ 'ի զօրութենէ,
վատթարիմ :
Hebetátio-ónis (էգ.). թանձրու-
թիւն, բթութիւն, տկարու-
թիւն, լքումն :
Hebetátus-ta-tum (աեյ. Դրբ.).
Տես Hébedo.
Hebetéscó-scis-scere (չլթ.). յա-
պուշ լինիմ, ընդարմանամ,
անմտանամ, յիմարիմ :
Hébedo - tas - távi - tátum - táre
(Նրգ.). բթացուցանեմ, բթեմ,
տկարացուցանեմ, լքուցանեմ :
Hecatómbe-es (էգ.). զոհ հա-
րիւր զուարակաց, զոհ բա-
զում անասնոյ :
Hédera - ae (էգ.). պատաղիճ,
բաղնղն :
Hederáceus-ea-eum (աթ.). բա-
ղնղան :
Hedériger-rigera-rum (աթ.). որ-
բերէ պատաղիճ :
Hederósus - sa - sum (աթ.). լի
բաղնղամբ, ծածկեալ 'ի պա-
տաղիճ :
Hedýpnois-óidis (էգ.). եղերդ,
եղէգ վայրի :
Héheu ! }
Hei ! (աւ) } Տջբ. վայ ինձ, ո՛հ,
Hei mihi ! }
եղո՛ւկ եմ ես, բա՛բէ :

Heja (Ֆջ․)․ ա՛յ, ա՛յ դու, աղէ :

Helciárius-rii (աբ․)․ որ պարանօք ձգեալ քարէն զնան :

Hélcium-cii (չգ․)․ չուան, պարան, տուն :

Helcysma-atis (չգ․)․ կղկղանք արծաթոյ :

Heleoselínium-ni (չգ․)․ ծոթորին՝ բոյս անուշահոտ :

Hélice-es (էգ․)․ մեծ արջ՝ աստեղատուն :

Hélices - cum (աբ․)․ ծաղկանց ընդելուզուածք զդրանց ասպարանից :

Heliocaminus - ni (աբ․)․ կամարակապ տեղի՝ որ հայի ընդ արեւելս :

Helioselínium-ni (չգ․)․ ծոթորին՝ բոյս անուշահոտ :

Heliotrópium - pii (չգ․)․ յասպիս արեւու, ակն պատուական, արեւադէմ, արեւադէտ :

Helix-icis (գէ․)․ պատաղեճ, բաղդին :

Helleborósus-sa-sum (աժ․)․ որ պէսս ունի ելեբորոսի, յիմար, պանդոյր, անմիտ, մորոս :

Helléborum-rii (չգ․) } ելեբորոս,
Helléborus-ri (աբ․) } կոճ վըացի :

Helluátio-ónis (էգ․)․ խրախուսթիւն, գինարբուք, շուայտուսթիւն, խրախունք, զեղխուսթիւն :

Héluo - ónis (աբ․)․ շատակեր, որկորուստ, որկորեայ, անյագ :

Héluor-uáris-uátus-uári (հաբ․)․ լափեմ, լիզաջինջ առնեմ, ծա-

խեմ, սպառեմ, մաշեմ, պարարեմ զորովայն :

Heluátio-ónis (էգ․)․ գինարբուք, խրախուսթիւն, զեղխուսթիւն, խրախունք, շուայտուսթիւն :

Helúcus-ca-cum (աժ․)․ աղօտ, անլոյս, նուաղեալ, կթոս :

Héluo-ónis (աբ․)․ որկորեայ, որկորուստ, անյագ, շատակեր :

Héluor-uáris-uátus-uári (հաբ․)․ ծախեմ, լափեմ, լիզաջինջ առնեմ, մաշեմ, սպառեմ, պարարեմ զորովայն :

Helvenácius-ia-ium
Helvenácus-ca-cum
Helvéolus-la-lum
Hélvolus-la-lum

աժ․ կար-

մրիկ, կարմրագոյն, աշիւտ, շառագոյն :

» helvéolum vinum. կարմիր գինի :

Helvus-va-vum (աժ․)․ տժգոյն կարմիր, գունատ կարմրագոյն :

Helxíne-es (էգ․)․ ապակադեղ, ապակեխոտ :

Hem (Ֆջ․)․ ո՛հ, վայ, ա՛յ, ո՛վ, եղ՛ուկ, բա՛բէ, հա՛ա, աւա՛սիկ, հա՛աւասիկ :

» hem, quae est haec fabélla? ո՛հ, լինիք դուք ինձ այսօր ՚ի դաւաճանութիւն :

Hemeródromi-mórum (աբ․)․ օժընդակք, թղթաբերք, սուրհանդակք, սպասաւորք :

Hemicýclium - lii (չգ․) } կիսա-

Hemicýclus - li (աբ․) } բոլոր, կէս բոլորակ՝ շքանակ, ժամացոյց մեծ :

Hemicylindrus - ri (ար.) Կէս
զլան :

Hemina - ae (եգ.) Հիմէն, Հի-
մէնի, դորակ :

Heminarius-ia-ium (աթ.) դո-
րակի միոյ :

Hemifolius-lii (ար.) մի և Կէս,
նոյնչափ և Կէս :

Hemisphaerium-rii (չլ.) Կի-
սագունդ, Կէս գունդ երկրի :

Hemistichium-chii (չլ.) Կար-
գակէս, Կիսատող սալքերովն,
Կէս սալք :

Hemitonium - nii (չլ.) Կիսա-
ձայն :

Hemitritaeus - ei (ար.) Կրեք-
օրեայ ջերմն ուժգին :

Hendecasyllabus-ba-bum (աթ.)
մետասանկան, մետասան
սիղորայիւք :

Hepar-patis (չլ.) Լեարդ, Լեր-
դակողմն :

Hepatarius-ria-rium }
Hepaticus-ca-cum } աթ. Լեր-

դորակ, Լերդի :

» hepaticus morbus. Լերդացաւ :

Hepaticus-ci (ար.) որոյ շառա-
գունեալ են երեսք :

Hepséma-matis (չլ.) քաղցու-
եփեալ, մոռ խաղողոյ, ռուփ :

Heptéres-ris (եգ.) Խօթնթիա-
կեան ցռկանաւ :

Hera-ae (եգ.) տիկին, տանտի-
կին, բամբիշն :

Heráclius lapis-pidis (ար.) փոր-
ձաքար, մագնէտ քար :

Herba-ae (եգ.) խոտ, սէղ, դա-
լարի, դեղ դալար, բանջար :

Herbaceus-ea-eum (աթ.) խո-
տեղէն, դալարագեղ, կանա-
չագոյն ,

Herbáriu-ria-rium (աթ.) խո-
տաքնին, բուսական, անկա-
գիտական, անկախօսական :

» ars herbária. անկախօսու-
թիւն, անկագիտութիւն :

Herbáriu-rii (ար.) խոտագետ,
Հմուտ բնութեան խոտոց :

Herbásco-scis-scere }
Herbésco-scis-scere } չլ. դալա-

րանամ, կանաչանամ, խոտա-
լից ճարակաշատ լինիմ :

Herbans - ántis }
Herbens - éntis } աթ. կանաչա-

գոյն, կանաչագեղ, դալարա-
գեղ :

Hérbeus-ea-eum (աթ.) կանաչ,
կանաչագոյն, դալար :

Hérbidus-da-dum (աթ.) խոտա-
լից, խոտաւէտ, ճարակաշատ,
կանաչ, դալարագեղ :

Hérbifer-bífera-rum (աթ.) խո-
տաբեր, խոտալից :

Hérbilis-le (աթ.) խոտաճարակ,
արօտական :

Herbósus-sa-sum (աթ.) խոտա-
լից, խոտաւէտ, ճարակաշատ :

Hérbula-ae (եգ.) մանրախոտք,
մանր խոտ :

Hercísco-scis-scere (նրգ.) բա-
ժանեմ, զատուցանեմ, անջա-
տեմ, բաշխեմ :

Hercle }
Hércule } ռ. արդարեւ, հաւատա-

լինձ, ստուգիւ, ճշմարտիւ, ա-
պաքէն ցապաք :

Herctum-ti (չլէ). Ժառանգու-
թիւն, հայրենի ստացուածք :
Hercúleus-ea-eum (աթ.). հզօր,
յաղթանդամ, կաշմբուռն,
սկայազօր :
Heres-rédis (ար. et էթ.). Ժա-
ռանգ, ժառանգորդ, ժառան-
գակալ, պայազատ :
Heres-ris (ար.). ողնի :
Herícicus-cii (ար.). ողնի, մեն-
քինայ, մանգղին :
Herífuga - ae (ար. et էթ.). որ
փախչի յերեսաց տեառն :
Herilis-le (աթ.). տիրական, պե-
տական, իշխանական :
Herma - ae (ար.). անդրի Տիւր
դից, կիսարձան Հերմեսի :
Hermaphroditus-ti (ար.). որձ-
կէզ, արուէզ :
Hermes - mae (ար.). Հերմէս,
Տիւր դիք :
Hérnia-ae (էթ.). թափումն ա-
ղեաց, աղէթափութիւն :
Heróicus - ca - cum (աթ.). դիւ-
ցազնական, հոյակապ, քաջ,
երկելի :
» heróica aetas. դիւցազանց
դար :
Heroína-ae } էթ. կին դիւցազն,
Heróis-idis } դիւցազնուհի :
Heros-óis (ար.). դիւցազն, քաջ,
քաջամարտիկ, ախոյեան, սս-
պետ :
Heróus-óa-oum (աթ.). դիւցազ-
նական, երկելի, հոյակապ :
Herpes-pétis (ար.). ծաւալումն
հրոյ, օձիկ ախտ :

Herus-ri (ար.). տէր, իշխան,
պետ, ստացիչ :
Héspersis-péridis }
Hespérius-ia-ium } աթ. երեկո-
րին, երեկորեայ, արեմտեայ :
Hesperúgo-ginis (էթ.) }
Héspersus-ri (ար.) } դիշերա-
վար :
Hestérnus-na-num (աթ.). երի-
կեան :
Hetaéria-ae (էթ.). ծածուկ ըն-
կերութիւն, զովողութիւն,
ընկերակցութիւն :
Heterocránea - ae } էթ. զլիսագա-
Heterocránia - ae } րութիւն, անգար :
Heu ! (Ջլէ.). ո՛հ, բա՛բէ, ա՛յ,
այլ դու՛ քեզ ասեմ :
» heu me míserum! եղբօ՛ւկ եմ
ես, վա՛յ ինձ :
Hexacórdon-di (չլէ.) }
Hexacórdos-di (ար. et էթ.) } վեց-
աղի :
Hexágonus-na-num (աթ.). վեց-
անկիւն, վեցանկիւնի :
Hexámeter-tra-trum (աթ.). վե-
ցաչափ :
Hexásticus-ca-cum (աթ.). վեց-
կարգեան :
Hexéres-ris (էթ.). վեցթիակեան
ցոկանաւ :
Hians - ántis (էջթ.). բաց, քեց
և մոց, անջատեալ, անյար,
աննման :
» hians orátio. ճառ անիմաստ,
դժուարիմաց խօսք :
Hiáscó-scis-scere (չլէ.). բացեալ
լինիմ, պարզեմ :

Hiátus-us (աբ.) բացումն :

› hiátus terrae. պատառուած երկրի, խրամատութիւն հոյշ :

Hibérna - nórum } չլ. ձմե-

Hibernácula - lórum } րոց, ձմերատուն :

› sum in hibérnis. 'ի ձմերոց երթամ, ձմերեմ, անցուցանեմ զձմեռն :

Hibérno-nas-návi-nátum-náre (չլ.). անցուցանեմ զձմեռն, ձմերեմ :

Hibérnus-na-num (աթ.). ձմերական, մրրկածին, խռովա-յոյզ, ծովածուփ, մրրկեալ :

› annus hibérnus. ժամանակ ձմերայնոյ, ձմերայնի, ձմեռն :

Hic, haec, hoc (տր.). այս, սա, սոյն :

Hic (Վլ.). աստ, աստէն, յայն-ժամ, յայնմ ժամանակի :

Hicce, haecce, hocce (տր.). սոյն այս :

Hiccine, haéccine, hóccine ? (տր.). ա՛յս իցէ արդեօք :

Hiemális-le (աթ.). ձմերական :

Hiemátio-ónis (էփ.). ժամանակ ձմերելոյ, ձմերայնի :

Hiero-mas-mávi-mátum-máre (չլ.). ձմերեմ, անցուցանեմ զձմեռն, աւուրք ցրտաշունչ հողմաշունչ սառնամանեաց եկեալ հասեալ են :

Hiems-mis (էփ.). ձմեռն, ձմերայնի, ժամանակ ձմերայնոյ, փոթորիկ :

Hierarchia - ae (էփ.). նուիրա-

պետութիւն, քահանայապետութիւն եկեղեցւոյ, դասա-կարգութիւն հրեշտակաց :

Hierática - cae (էփ.). քրմական քարտէս, մեհենական նշանագիր :

Hieroglyphicus-ca-cum (աթ.). մեհենագրոյմ, նուիրական, խորհրդական :

Hieronica-ae (աբ.). յաղթող 'ի նուիրական՝ դիւցական խաղս :

Hierophánta-tae } աբ. քրմապետ

Hierophántes-tae } 'ի դիւցական խորհուրդս :

Hilae-árum (էփ.). ընդերք, փորոտիք, աղեք, ամիճ խողինի :

Hilarátus - ta - tum (անց. տր.). Տես Hilaro.

Hilare-láriu-rissime (Վլ.). ուրախութեամբ, զուարթագին, ցնծութեամբ :

Hilarésco-scis-scere (չլ.). ուրախ լինիմ, զուարթանամ, ցնծամ, բերկրիմ, խնդամ :

Hilária-rium հաճ-riórum (չլ.). գիշերահաւասար զարնան :

Hilaris-re (-lárior-ríssimus) աթ. ուրախ, զուարթ, բերկրեալ, խնդալից, ցնծալից, խնդազին, խրախամիտ, զուարթամիտ, զուարթագին :

Hiláritas-tátis (էփ.). ուրախութիւն, զուարթութիւն, ցընծութիւն, խնդութիւն, բերկրութիւն :

Hiláriter (Վլ.). զուարթագին սրտիւ, ցնծութեամբ, ուրախութեամբ :

Hilaro - ras - rávi - rátum - ráre
(հրգ.). զուարթացուցանեմ,
ուրախ առնեմ, զբօսուցանեմ,
խնդացուցանեմ :

Hilarulus-la-lum (աթ.). փոքր
մի զուարթ, խրախամիտ :

Hilarus-ra-rum (աթ.). զուարթ,
բերկրեալ, ուրախ, զուար-
թամիտ, զուարթագին, խըն-
դագին, խնդալից, խնդամիտ,
խրախ, խրախամիտ :

Hillae-árum (եգ.). աղեք, փո-
րորիք, ընդերք, երշեկ խո-
զենի :

Hilum-li (չգ.). ոչ ինչ, չէ, չինչ,
չէութիւն, դոյզն ինչ, զբա-
նշան :

» nec próficit hilum. ոչ ինչ
օգտէ, օգնէ ինչ ոչ :

Hinc (հէք.). աստի, յայսմ վայ-
րէ, աստէն, աստստին :

» hinc et illinc. աստի և անտի :

Hinnio - nis - nívi - nítum - níre
(չգ.). վընջեմ, խխնջեմ, խըր-
խընջեմ :

Hinnítus - us (ար.). վընջիւն,
խխնջիւն :

Hinnúleus-ei (ար.). որթ եղանց,
եղնորթ :

Hinnulus-li } ար. իշակէս, ջորի,
Hinnus-ni }
մատաղածի :

Hio-ias-iávi-iátum-iáre (չգ.).
բացեալ լինիմ, պարզիմ, ճեղ-
քիմ, հերձանիմ, պատառիմ,
խրամատիմ :

Hippace-ces (եգ.). ձիապանիւր,
աղգ պանրոյ :

Hippaco - cas - cávi - cátum - cáre
(չգ.). հինինայ և ոգի կլանէ
ձին, թասէ երիվարն :

Hippágogus-gi } ար. նաւ տանե-
Hippagus-gi }
լոյ այլուր զձիան :

Híppei - eórum (ար.). գիսաւոր
աստեղք, վարսաւոր լամբարք :

Hippocámpus-pi (ար.). ծովածի,
ձիազետի :

Hippocentáurus-ri (ար.). ձիա-
ցուլ, յուշկապարիկ :

Hippócomus - mi (ար.). վարիչ
ձիոց, գրաստապան, ջորետես,
ջորեպան :

Hippódromus-mi (ար.). ասպա-
րէս, ձիընթացք, կրկէս :

Hippoglóttion-tii (չգ.). դափնի
վայրի :

Hippopéra-ae (եգ.). պարկ փոք-
րիկ, քսակ, մախաղ, պայու-
սակ :

Hippopótamus - mi (ար.). ձիա-
գետի, ձիակերպ նշանգ գե-
տոյ :

Hipposelínium-ni (չգ.). ձիալա-
խուր, կապնդեղ :

Hippotóxotae-iárum (ար.). հե-
ծեալ աղեղնաւորք :

Hira-ae (եգ.). ընդերք, փորորի,
քաղերթ :

Hircínus-na-num (աթ.). նոխա-
զան, նոխազադէմ :

Hircósus-sa-sum (աթ.). ժահա-
հոտ, ժանդահոտ :

Hircus-ci (ար.). նոխաղ, քաղ,
քօշ, պագշոտ, անառակ, ցան-
կասեր :

Hirpex-picis (ար.)․ սանդղակ
դոյ, տափան, բալիիր :

Hirguinus-na-num (աթ.)․ նո-
խազադէմ, նոխազեան :

Hirquus-ui (ար.)․ քաղ, քոշ, նո-
խազ, ցանկասէր, պագշոտ,
անառակ :

Hirsútia-ae (իգ.)․ սարսափիւն,
քստումն, սոսկումն, թաւու-
թիւն :

Hirsútus-ta-tum (-tior) } աթ. մա-

Hirtus-ta-tum (-tior) } աթ. մա-
զեղ, թաւ, թաւարծի, աշ-
տանկամազ, ձարի, փշալից :

Hirúdo-dinis (իգ.)․ սղըռակ :

Hirúndo-dinis (իգ.)․ ծիծառն :

Hisco-scis-scere (չլթ.)․ բացեալ
լինիմ, պայթիմ, հերձանիմ,
յորանջեմ, քոշքոտեմ, խօսիմ :

Hispido-das-dávi-dátum-dáre
(նրգ.)․ թաւարծի առնեմ,
մազեղ գործեմ, կարծրացու-
ցանեմ :

Hispidósus-sa-sum } աթ. թաւ-

Hispidus-da-dum } աթ. թաւ-
արծի, մազեղ, աշտանկա-
մազ, ձարի, խիստ, կարծր :

Hister-tri (ար.)․ գուսան, խեղ-
կատակ, հտպիտ, կատակերգ :

Histon-ónis (ար.)․ արուեստա-
նոց ուստայնանկի :

História-ae (իգ.)․ վէպ, պատ-
մութիւն, զրոյցք :

› históriæ pedestres. արձակ
վիպասանութիւնք :

› histórias pingo. զարդարեմ,
նկարեմ պատմութեամբք, վի-
պագրեմ :

Histórice (Վէթ.)․ պատմելով իմն,
ըստ պատմագրութեան, վի-
պելով, պատմաբար :

Histórice-ces (իգ.)․ պատմական
մասն քերականութեան :

Históricus-ca-cum (աթ.)․ վիպա-
պատում, պատմական :

Históricus - ci (ար.)․ պատմիչ,
պատմագիր, վիպագիր :

Histricus-ca-cum } աթ. գուսա-

Histrionális-le } աթ. գուսա-
նական, ծաղրածու :

Histrio-ónis (ար.)․ գուսան, կա-
տակերգ, խեղկատակ, հտպիտ :

Histriónia - ae } իգ. գուսանա-

Histriónica - ae } իգ. գուսանա-
կան խաղ, արուեստ գուսա-
նութեան, ձաղութիւն, կա-
տակերգութիւն :

Histrix-ricis (իգ.)․ խոզուկ :

Hittio-tis-tivi-títum-tíre (չլթ.)․
հաջեմ, ոռնամ, ղողանջեմ :

Hittus-us (ար.)․ հաջումն, ոռ-
նալն, ղողանջիւն :

Hiúlce (Վէթ.)․ յայտ յանդիման,
բերանաբաց :

Hiúlco - cas - cávi - cátum - cáre
(նրգ.)․ բանամ, հերձում, ցե-
լում, ճեղքեմ, պատահեմ :

Hiúlceus-ca-cum (աթ.)․ փեռե-
կեալ, բաց, արձակ :

› hiúlca orátio. ղժուարիմաց
ճառ, անիմաստ խօսք :

Hódie (Վէթ.)․ այսօր, յայսմ ժա-
մանակի, առ այժմ, զարդիս :

› hodiéque. մինչև ցայսօր ժա-
մանակի, մինչև ցայժմ, յայժ-
մու ևս ժամանակի :

Hodiérnus-na-num (աթ.). այժմու, արդի, առժամայն, նորագոյն :

» hodiérno mane. յայսմ առաւօտին պահու :

Hoedus-di (ար.). ուլ, ալոջ, ամիկ :

Hoi! (Տջբ.). վա՛յ ինձ, եղո՛ւկ, ո՛հ, բա՛բէ :

Holophánta - ae (ար.). ստախոս յոյժ :

Homerónides-dae (ար.). նմանող քերթողահօրն Հոմերի :

Homicida-ae (ար. et իգ.). մարդասոցոչ, մարդասպան, արիւնահեղ, սպանող :

Homicidium-dii (չգ.). մարդասպանք, մարդասպանութիւն, սպանութիւն, արիւնահեղութիւն :

Homilia - ae (իգ.). ճառ խրատական, բարոյական՝ հոգեւոր խօսք, խրատ գործական :

Homónymus - ma - mum (աթ.). համանուն, նոյնաձայն, նոյնահնչիւն :

Homótonus-na-num (աթ.). նոյնաձայն, միաձայն, մենաձայն, մենակերպ :

Hómulus-li համ }
Homúncio-ónis } ար. այր դուզ
Homúnculus-li }

՝սաքեայ՝ անաւագ՝ կարճ հասակաւ, սինքոր :

Honestamentum-ti (չգ.). զարդ, զարդարանք, պաճուճանք, պատշաճութիւն, պճնութիւն :

Honestas - tátis (իգ.). համեստութիւն, պարկեշտութիւն, զգաստութիւն, զգօնութիւն, պատիւ, մեծարանք, շուք, վայելչութիւն :

Honéste-tius-tissime (Վջբ.). համեստութեամբ, պարկեշտաբար, ցածութեամբ, մեծաշուք պատուով, առաքինաբար :

Honésto - tas - távi - tátum - táre (Խրգ.). պատուեմ, մեծարանս զնեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, գեղեցկացուցանեմ :

Honestum - ti (չգ.). պարկեշտութիւն, համեստութիւն, զգօնութիւն, վայելչութիւն :

Honestus-ta-tum (-tior-tissimus) աթ. համեստ, պարկեշտ, զգօն, զգաստ, ցածուն, մեծապատիւ, պատուաւոր, սիրուն, գեղեցիկ, շնորհալից, վայելուչ :

» honésto loco natus. սերեալ յազնուատոհմ ազգէ :

» honésta fácie virgo. չքնաղագեղ կոյս :

Honor-óris (ար.). պատիւ, մեծարանք, շուք, ակնածութիւն, պատկառանք, պաշտօն, բարձ, աւագութիւն :

Honorábilis-le համ }
Honorándus-da-dum } աթ. պատուական, մեծապատիւ, պատուաւոր, մեծարգոյ, մեծամեծար :

Honorárium-rii (չգ.). ընծայ,

պարգև, վարձք, ձիր, տրիտուր, նուէր :

Honorárius-ria-rium (աժ.). պատուակալ, առ ՚ի պատիւ :

» honorárium est. զպատուակալ պատուականութեան պատիւ յանձին բերեմ :

Honoráte - tius - tissime (ՎՔ.). մեծաշուք պատուով, շքով, փառաւորութեամբ :

Honorátus-ta-tum (աճ. ԴՐԷ.). Տես Honóro.

Honorátus-ta-tum (- tior - tissimus) աժ. մեծապատիւ, պատուական, պատուաւոր, հըռչակաւոր, ազնուական :

Honorífice - céntius - centíssime (ՎՔ.). մեծամեծարարս, մեծամեծար պատուով, մեծաշուք փառաւորութեամբ :

Honoríficus-ca-cum (- céntior - tissimus) աժ. պատուական, պատուաբեր, պատուաւոր, մեծապատիւ :

Honorípeta-ae (ար.). փառամոլ, փառախնդիր, պատուասէր, փառասէր :

Honóro - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.). պատուեմ, շուք դնեմ, մեծարեմ, ակնածեմ, պարգևս տամ, պարգևեմ, նուիրեմ :

Honórus - ra - rum (աժ.). պատուաւոր, մեծապատիւ, պատուաբեր :

Honos-nóris (ար.). շուք, պատիւ, մեծարանք, ակնածութիւն, պատկառանք, բարձ, աւագութիւն, պաշտօն :

Hoplómachus-chi (ար.). սուսերաձիգ ըմբիշ, ըմբշամարտիկ, մենամարտիկ :

Hora-ae (եգ.). ժամ, օր, ցերեկ, տիւ, միօրեայ ժամանակ, յեղանակ, օդ :

» hora extréma. օրհաս, օրահաս :

» hora anni. յեղանակ, փոփոխութիւն տարւոյ :

Horárium-rii (չլտ.). ժամացոյց :

Horárus-ria-rium (աժ.). ժամական :

Horda-ae (եգ.). կով յղի :

Hordeáceus-ea-eum } աժ. դարե-

Hordéjus-ja-jum } ղէն, խառնեալ ընդ գարի :

Hordeárus - ia - ium (աժ.). որ բուծանի դարեղէն նկանաւ :

Hórdeum-ei (չլտ.). գարի :

Hória - ae } եգ. ձկնորսական

Horiola - ae } նաւակ :

Horizon-óntis (եգ.). հորիզոն,

սահմանիչ :

Horno (ՎՔ.). յայսմ ամի :

Hornótinus-na-num } աժ. միա-

Hornus-na-num } մեայ, տարւոր :

Horológium-gii (չլտ.). ժամացոյց :

» horológium solárium. արեգակնային ժամացոյց :

» horológium ex aqua. ջրեղէն ժամացոյց :

Horóscopa vasa - sórum (չլտ.). արեգակնային ժամացոյցք, փոքրիկ ժամացոյցք :

Horóscopo-pas-pávi-pátum-páre
(լլթ․)․ հայիմ յաստեղագի-

տուլթիւն, առասպելացն աս-

տեղագիտաց զհետ երթամ :

Horóscopus-pi (ար․)․ աստեղա-

գիտուլթիւն, ժամադէտ, ժա-

մադիտուլթիւն, բաշխ բախ-

տի , ծննդաբաշխ ծննդոց :

Horreárius-rii (ար․)․ համբարա-

պան, համբարակապետ, շտե-

մարանապետ :

Horreáticus-ca-cum (ած․)․ համ-

բարանոցի, շտեմարանի :

Horréndum (ԱԷ․)․ ահագնա-

գոյնս, ահագինս :

Horréndus-da-dum (Էյծ․)․ ա-

հագին, ահաւոր, սոսկալի,

ահեղ, մեծարոյ, պատուա-

կան :

Horrens - éntis (Էյծ․)․ սարսա-

փելի, սոսկալի, ահեղ, ահա-

ւոր, ահագին :

Hórreo-res-rui-rére } Լլթ․ ահա-

Horresco-scis-scere } բեկիմ, քստմիմ, սոսկամ, զա-

հի հարկանիմ, սարսափիմ,

պակչիմ :

Horréolum-li (լլթ․)․ փոքր շտե-

մարան, փոքրիկ համբարա-

նոց :

Hórreum-ei (լլթ․)․ շտեմարան,

համբարք, տուն վաճառաց,

համբարանոց, մթերանոց :

» hórrea defóssa. ստորերկրեայ

համբարք, գետնափոր շտեմա-

րանք :

» hórrea pensília. բարձրաբերձ

համբարանոցք :

Horribilis-le (- bilior) (ած․)․ ահեղ,

ահաւոր, ահագին, սոսկալի :

Horricomis-me (ած․)․ խոզանա-

ցեալ մազով, աշտանակամազ :

Hórride-rídus (ԱԷ․)․ ահագինս,

անհեղեղս, շինականագոյնս,

խստիւ, ուժգին :

Horridulus-la-lum (ած․)․ սոս-

կաւիկ մի ահաւոր, չահագին :

Hórridus-da-dum (ած․)․ ահա-

ւոր, ահագին, սոսկալի, թա-

արծի, մազեղ, փշալից, մո-

լեզին, կատաղի :

» hórrida orátio. անողորմ բանք,

անպաճոյճ խօսք :

Hórrifer-rifera-rum (ած․)․ ահա-

գին, ահեղ, ահաւոր, սոս-

կալի, սարսափելի :

Horrifice (ԱԷ․)․ սարսափմամբ,

սոսկմամբ, սոսկալի իմն օրի-

նակաւ :

Horrifico-cas-cávi-cátum-cáre

(Էրգ․)․ պակուցանեմ, ահա-

բեկեմ, ահաբեկ առնեմ, զար-

հուրեցուցանեմ :

Horrificus-ca-cum (ած․)․ սոս-

կալի, ահեղ, ահաւոր, սար-

սափելի :

Horrisonus-na-num (ած․)․ ահե-

ղազոյ, ահաւորազոյ, մեծա-

ձայն :

Horror-óris (ար․)․ քստուփն, սոս-

կուփն, սարսափելն, ահ, ար-

հաւիրք, երկիւղ, սարսուռ,

մեծարանք, շուք, պատիւ,

ակնածուլթիւն :

Horsum (ԱԷ․)․ և այսր, մինչև

ցայս վայր :

Hortámen-minis (չդ․) }
 Hortaméntum-ti (չդ․) } յորդո-
 Hortátio-ónis (եգ․) }

բուծիւն, յորդորումն, խրատ,
 խրախոյս, քաջալերութիւն :

Hortativus-va-vum (աժ․)․ յոր-
 դորական, խրատական, քա-
 ջալերիչ, զօրացուցիչ, մխի-
 թարական :

Hortátor - óris (աբ․)․ յորդորե-
 ցուցիչ, յորդորիչ, մխիթար,
 մխիթարիչ :

Hortátrix-ricis (եգ․)․ կին մխի-
 թարիչ :

Hortátus-us (աբ․)․ յորդորումն,
 խրատ, խրախոյս, քաջալե-
 րութիւն :

Horténsis-se հաճ }
 Horténsius-ia-ium } աժ․ պար-
 տիզական, բուրաստանատե-
 սակ :

Hortor-táris - tátus - tári (հաբ․)․
 յորդորեմ, խրախոյս տամ,
 սրտապնդեմ, յօժարեցուցա-
 նեմ, քաջալերեմ, պրդեմ :

Hortulánus-ni (աբ․)․ պարտիզ-
 պան, պարտիզարար, դրախ-
 տապան :

Hortulus-li (աբ․)․ պարտիզիկ,
 փոքր պարտեզ :

Hortus-ti (աբ․)․ պարտեզ, դա-
 րաստան, դրախտ, բուրաս-
 տան :

• horti pénsiles. բուրաստանք
 կախաղանաւ :

• horti diaéta. ամբրաստուն
 ապարանք :

Hospes-pilis (աբ․ et եգ․)․ պան-

դոկապետ, ասպնջական, վա-
 նատու, աշխարհականդիկ,
 հիւրընկալ, եկ, օտարական,
 պանդուխտ :

Hóspita-ae (եգ․)․ հիւր, իջաւ-
 որ, պանդուխտ կին :

Hospitália-lium (չդ․)․ օտարա-
 նոց, հիւրանոց, իջաւան,
 վանք :

Hospitális-le (-lior-líssimus) աժ․
 հիւրամեծար, հիւրընկալ,
 հիւրասէր, վանատուր, օտա-
 րասէր, առատաձեռն :

• hospitále cubículum. սենեակ
 հիւրոց :

Hospitálitás-tátis (եգ․)․ հիւրա-
 սիրութիւն, ասպնջականու-
 թիւն :

Hospitáliter (Վէ․)․ հիւրասիրու-
 թեամբ, հիւրամեծար պա-
 տուով, մարդասիրութեամբ :

Hospitátor-óris (աբ․)․ ասպնջա-
 կան, պանդոկապետ, վանա-
 տու :

Hospitiolum-li (չդ․)․ փոքրիկ
 հիւրանոց, իջաւան փոքր :

Hospítium - tii (չդ․)․ հիւրու-
 թիւն, հիւրանոց, օտարա-
 նոց, իջաւան :

Hóspitor-táris-tátus-tári (հաբ․)․
 ազանիմ, լուծանիմ, իջանիմ,
 բնակիմ, դադարիմ, օթեանս
 առնեմ :

Hóspitus-ta-tum (աժ․)․ օտար,
 եկ, օտարական, պանդուխտ,
 հիւր :

Hóstia-ae (եգ․)․ զոհ, պատա-
 րագ, նշխար պատարագի :

Hósticum-ci (ւղ+). բանակետղ
թշնամեաց :

Hósticus-ca-cum

Hóstifer-tifera-rum } ած. Թշնա-

Hostilis-le

մական, հակառակ, վնասա-
կար, ընդդիմական :

Hostifice }

Hostiliter } Վէ. իբրեւ զԹշնամի,

Թշնամութեամբ :

Hostilitas-tátis (եգ+). Թշնամու-
թիւն, գրգռութիւն, վնաս,
հակառակութիւն, դիմադար-
ձութիւն :

Hostis-is (ար. et եգ+). Թշնամի,
սոսիս, հակառակորդ, ընդդի-
մակաց, հակառակող :

Hostus-ti (ար+). արդիւնք, ար-
գասիք, բեր, պտուղ, տոհ-
մականք, արմատք :

» hostus nequam erit. անշահ
եղիցին արդիւնք չահեկա-
նութեան պտղոց երկրի :

Hu (Վջ+). ա՛յ, վա՛յ :

Huc (Վէ+). այսր, աստ, 'ի սմին
վայրի :

» huc ades. եկայսր :

» huc et illuc curso. այսր անդր
վազվազեմ, առնում վազս
վազս յայսկոյս յայնկոյս :

» huc adde կա՛մ accédit. յաւել
զի :

Hucusque (Վէ+). ցայժմ, մինչև
ցայսօր ժամանակի :

Hui! (Վջ+). բա՛, բա՛բէ, ո՛վ :

Hujuscémodi }

Hujúsmodi } ած. սոյնօրինակ,

այսպիսի, հանգոյն :

Humáne - nius - nissime (Վէ+).

մարդկօրէն, մարդկապէս, ա.
ռասապէս, քաղցրութեամբ,
մարդասիրութեամբ :

Humánitas-tátis (եգ+). մարդկե.

ղէն բնութիւն, մշակութիւն
մտաց, մարդկութիւն, վարժք,
գիտութիւն, բարք բարեբարք,
բարեբարութիւն, ազնուու-
թիւն, մարդասիրութիւն :

Humániter } Վէ. մարդկապէս :

Humánitus }

մարդկօրէն, մարդասիրապէս,
քաղցրութեամբ :

Humánu-na-num (- nior-nissi-

mus) ած. մարդկեղէն, մարդ-
կական, մարդասէր, բարեսէր,
քաղցր, բարեխրատ, բարեբա-
րոյ, վարժ, հմուտ, տեղեակ :

Humátio-ónis (եգ+). Թաղումն,

Թաղելութիւն :

Humátor-óris (ար+). դիւթաղ,

Թաղիչ մեռելոց, պեղիչ գե-
րեզմանաց :

Humátus-ta-tum (անց. Դժէ+).

Տես Humo.

Humécto-tas-távi-tátum - táv

(նրէ+). Թանամ, ոռոգանեմ
խոնարեցուցանեմ, տամկե-
ցուցանեմ, թրմեմ :

Huméctus-ta-tum (ած+). խոնար

տամուկ, փափուկ, կակուկ

Húmeo-mes-mui-mére }

Humésco-scis-scere } Նշ+ խո-

նաւանամ, տամկանամ, Թ-
ցեալ լինիմ, կակղեմ, կա-
ղանամ, լուծանիմ :

Humerále - lis (ւղ+). Թիկնոյ

կրկնոց , տառատոկ , վարա-
պանակ , ուսանոց , վակաս , ե-
փուտ , մեկնոց , լողիկ :

Humerus-ri (ար.) . ուս , ողն , շա-
լակ , թիկունք , թեւ :

Humide (Ալբ.) . 'ի խոնաւ վայրի ,
խոնաւութեամբ :

Humido-das-dávi-dátum-dáre
(Երգ.) . թանամ , տամկացու-
ցանեմ , խոնաւեցուցանեմ :

Humidulus-la-lum (աշ.) . փոքր
մի խոնաւ , գէջ , ջրի :

Humidus-da-dum (- mīdior-dīs-
simus) աշ. խոնաւ , տամուկ ,
ջրալից , խոնաւական :

» húmida-dórum (պղ.) . համա-
տարած , ծովլըյծ մկանունք :

Húmifer-mífera-rum } աշ. խո-
Humíficus-ca-cum }

նաւացուցիչ , զովացուցիչ :

Húmilis-le (- mīlior-illimus) աշ.

ներքին , ցածագոյն , խոնար-
հագոյն , խոնարհ , ցածուն ,
հպատակ , անարգ , խոտան ,
արհամարհ :

Humílitat-tátis (եգ.) . նուազու-
թիւն , փոքրկութիւն , անար-
գութիւն , հլուականութիւն ,
հնազանդութիւն , խոնար-
հութիւն :

Humíliter-lius-illime (Ալբ.) . ա-
նարգութեամբ , խոնարհու-
թեամբ , վատութեամբ , մեղ-
մով , հանդարտիկ :

Humo-mas-mávi-mátum-máre
(Երգ.) . թաղեմ , ընդ հողով
ծածկեմ , թաքուցանեմ ընդ
երկրաւ :

Humor-óris (ար.) . հիւթ , տամ-
կութիւն , խոնաւութիւն :

» Bacchi humor. գինի , լմպելի
աստուածոց :

Humus-mi (եգ.) . երկիր , գետին ,
հող :

» humi. յերկիր , 'ի գետին , ընդ
գետին , զգետնի :

» abjicio me humi. զգետնի զար-
կանիմ , զգետնիմ , յերկիր ան-
կանիմ 'ի վերայ երեսաց իմոց :

Hurpex - picis (ար.) . տափան ,
սանտր հողոյ , բալխիլ :

Hyacinthínus - na - num (աշ.) .
յակնթեայ , յակնթազոյն :

Hyacinthus-thi (ար.) . յակնթ'
ծաղիկ :

Hyacinthus-thi (եգ.) . յակնթ'
ակն պատուական :

Hyaéna-nae (եգ.) . բորեան , բո-
րենի :

Hýalus-li (ար.) . ապակի :

Hyas-adis } եգ. բազմաստեղք :
Hýades-dum }

Hybérnus-na-num (աշ.) . ձմե-
րական , մրրկածին , մրրկեալ ,
խռովայոյզ , ծովածուփ :

Hýbrida-ae } ար. et եգ. խառնակ ,
Hybris }

յիւրկուց օտարազգի անասնոց
ծնեալ , այլայլախառն :

Hydra-ae (եգ.) . հիդրա , ջրա-
ծին օձ :

Hydragógia-ae (եգ.) . ջրավարու-
թիւն , խողովակ , ջրմուղ ,
ջրագարձ :

Hydrargýrus-ri (ար.) . սնդիկ :

Hydráula-ae (եգ.) . երգիոն ջրոյ :

Hydráula - ae } ար. երգիոնա-
Hydráules - lae }

հար, փանդոնահար :

Hydráulicus-ca-cum (ած.) . ջրա-
բաշխական :

» hydráulicae máchinae (եգ.) .

ջրաբաշխական մեքենայք :

Hydráulus-li (ար.) . երգիոն ջրոյ :

Hýdreum - ei } ւշ. ջրարբք ,

Hýdréuma - atis } աւազան :

Hýdria-ae (եգ.) . սափոր, կուժ,
թակոյկ :

Hydromántia - ae (եգ.) . հմայ-
ութիւն ջրոյ , ջրահմայու-
թիւն :

Hydrómeli-litis (ւշ.) } մեղրա-

Hydrómelos - li (ար.) } ջուր,

օշարակ 'ի մեղուէ :

Hydrómyla - ae (եգ.) . աղօրիք

ջրոյ, ջրաղաց :

Hydrophóbia-ae (եգ.) . երկիւղ

'ի ջրոյ, կատաղութիւն :

Hydróphobus - ba - bum (ած.) .

երկչոտ 'ի ջրոյ :

Hydrópicus-ca-cum (ած.) . ջրո-

գող, ջրգողեալ, ջրգողական :

Hydrópis - is (եգ.) } ջրգողու-

Hydrops - ópis (ար.) } թիւն, ջրգողական ակտ :

Hydros-ri } ար. ջրածին օձ, հի-

Hydrus-ri } դրս :

Hyems-mis (եգ.) . ձմեռն, ձմե-

րայնի, ժամանակ ձմեռայնոյ,

փոթորիկ :

Hygremplástrum-ri (ւշ.) . լոյծ

սպեղանի :

Hymen-enis }

Hymenaéus-aéi } ար. դիք հարսա-

նեաց, հարսանիք, ամուսնու-

թիւն, երգ առաջաստի :

Hýmnifer - nífera - rum (ած.) .

օրհնութիւնաբեր, նուագա-

ծու, նուագայարդար :

Hymnus-ni (ար.) . օրհնութիւն,

երգ, նուագ, գովութիւն :

Hyosciáminus-na-num (ած.) .

բանկ տնկոյ :

Hyósciamus - mi (ար.) . բանդ՝

տունկ :

Hypaéthrus-ra-rum (ած.) . հո-

լանի, բաց, բացեալ :

» hypaéthrae ambulatiónes. բաց

գաւիթ ճեմելոյ :

Hypállage-ges (եգ.) . փոփոխու-

թիւն կարգի բառից, փոփո-

խումն բանից :

Hýpalus-li (ար.) . զեփիւռ, սիւք,

սղոխ, հողմ քաղցրաշունչ :

Hýpate - es (եգ.) . զել, յետին

լար նուագարանաց :

Hypenémia ova - vórum (ւշ.) .

անկենդան՝ դատարկ ձուք :

Hypérbaton - ti (ւշ.) . շրջումն

բնական կարգի բանից :

Hypérbole-les (եգ.) . աւելաբա-

նութիւն, առաւելութիւն՝

յաճախութիւն բանից, աւե-

լեաց բանք :

Hyperbóreus-ea-eum (ած.) . կա-

րի հիւսիսային, հիւսիսա-

կան :

Hypéricon-ci (ւշ.) . պոպուկ,

սրոհունդ :

Hýpnale-es (եգ.) . քարք, իժ :

Hypocáusis-is (խփ.) } կրակա-
Hypocáustum-ti (չչտ.)

րան, հնոց փոքրիկ, թոնիր:

Hypóchysis - is (խփ.) զեղումն
արեան, սփռումն հիւթոց
ընդ մարմինն և ընդ մորթն:

Hypocóndria-riórum (խփ.) կա-
րաւանդք, սնակուշտ:

Hypócrisis-is (խփ.) նմանողու-
թիւն, նմանութիւն, կեղծաւ-
որութիւն, կեղծիք, պատ-
րանք:

Hypócrita - ae }
Hypócrites - tae } աբ. գուսան,

հտպիտ, կատակերգակ, կեղ-
ծաւոր:

Hypodidáscalus-li (աբ.) երկրորդ
վարդապետ, օգնական ուսուց-
չի, կրկնիչ, երկրորդիչ:

Hypogaéum - aei }
Hypogéum - ei } չչտ. գետնա-

փորք, գետնափոր տեղիք գե-
րեզմանաց, գերեզմանք, գե-
րեզմանատեղի, նկուղ, սան-
դարամետք:

Hypomélis-lidis (խփ.) հազորի-
նի, հազորան, վայրի խնձոր:

Hypomnéma-atis (չչտ.) առ յի-
շատակէ, յիշատակ, գիր յու-
շարար, յիշատակարան:

Hypomnematógraphus-phi (աբ.)
յիշատակագիր:

Hypomóchlion-lii (չչտ.) մոյթ
լծակի:

Hypothéca - ae (խփ.) անշարժ
գրաւական, աւանդ, առհաւ-
ատչեայ:

Hypothecárius-ia-ium (աթ.)
անշարժ գրաւաւ, 'ի վերայ
անշարժ գրաւի հաստատեալ:

Hypothecárius-rii (աբ.) փոխա-
տու աւանդառու:

Hypóthesis - is (խփ.) 'ի կարծ
դրութիւն, վարկած, դիր,
կարծեալ հաստատութիւն:

Hýppalus-li (աբ.) սղոխ, հողմ
քաղցրաշունչ, զեփիւռ, սիւք:

Hyrpex-picis (աբ.) սանտր հո-
ղոյ, տափան, բալխիր:

Hyssópum - pi (չչտ.) զոպայ,
մշտիկ:

Hystéricus-ca-cum (աթ.) ար-
գանդի:

Hystrix-ricis (խփ.) խոզուկ:

I

Ia, iorum (չլթ.). շահպարակ, մանուշակ, մեմփածուղիկ, մանիշակ :

Iápyx - ygis (ար.). արեմտեայ հողմ :

Iaspideus-ea-eum (աթ.). 'ի գոյն յասպւոյ :

Iáspis-idis (իգ.). յասպիս՝ ակն պատուական :

Ibex-bicis (իգ.). այծքաղ, խարբուղ :

Ibi (մլթ.). անդ, անդէն, յայնմ ժամանակի, յայնժամ :

Ibídem (մլթ.). 'ի նմին վայրի, անխնօր :

Ibis-is կաթ- bidis (իգ.). քաջահաւ, ցեծ :

Ibrida-ae (ար. et իգ.). այլայլախառն, խառնակ, յերկուց օտարազգի անասնոց ծնեալ :

Iccirco (չլլ.). վասն այնորիկ, նմին իրի :

Ichnographia - ae (իգ.). պատկերագիտութիւն :

Ichthyocólla - ae (իգ.). սոսինձ ձկան :

Ichthyotróphium-phii (չլթ.). աւազան ձկանց, ձկնատեանք :

Ignéumon-ónis (ար.). օձամարտ, հետահան :

Ico-cis-ci-ctum-cere (նրգ.). բա-

խմ, հարկանեմ, զարկանեմ, խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի վերայ դնեմ :

› ico foedus. դաշինս կռեմ, դաշնաւոր լինիմ, բարեկամիմ, ուխտս դնեմ :

Icon-ónis (իգ.). պատկեր, նկար, նմանութիւն, կենդանագիր, նկարագիր :

Icónicus-ca-cum (աթ.). նկարակերպ, նկարեալ, նկարէն, քանդակեալ, դրօշեալ :

› icónicum simulácrum. անդրի բնական մեծութեամբ :

Ictéricus-ca-cum (աթ.). ախտացեալ դալկամբ, դալնկոտ :

Ictis-tidis (իգ.). կզաքիս, կուզ մայրեաց :

Ictus-ta-tum (անց. Կրթ.). Տես Ico.

› e coelo ictus. շանթակէզ, երկնահար, հարեալ կայծակամբ, շանթահար :

Ictus-us (ար.). հարուած, բախիւն :

› córnuum ictus. ընդհարումն, խեթկելն :

› in ictu óculi. 'ի քթթել ական, յական թօթափել :

› suo ictu. միով բախմամբ ձեռին, 'ի միումնուազի :

Idcúncula-ae (էփ․)․ Կոյղն նկար, փոքրիկ պատկեր :

Id (ԻԴ․ ԻԳ․)․ սա, այս, սոյն :

› id ipsum. սոյն այս :

› id aetátis. 'ի հասակիդ յայդմիկ :

› id témporis. յայսմ ժամանակի :

› id est. այս ինքն, այս է :

Idcirco (ԻԴԻ․)․ վասն այսորիկ, սմին իրի :

Idea-ae (էփ․)․ գաղափար, պատկեր մտաց, նմանութիւն իրաց նկարեալ 'ի միտս :

Idem, éadem, idem (աժ․)․ սոյն այս, ինքն իսկ, նոյն ինքն :

› uno eódem témpore. 'ի նմին իսկ ժամանակի :

› idem est, qui solet. նոյն և մի է՝ քան զերեկն և զեռանդն :

› hoc idem sonat ac. այդ նշանակէ, այս է միտք բանին :

Idéntidem (ԱԷ․)․ բազում անգամ, յովովագոյնս, յաճախագոյնս, երբեք երբեք :

Idéntitas - tátis (էփ․)․ նոյնութիւն, հաւասարութիւն :

Ideo (ԻԴԻ․)․ վասն որոյ, նմին իրի :

Idest (ԻԴԻ․)․ այս է, այս ինքն է :

Idiographus-pha-phum (աժ․)․ ձեռք գրեալ, ինքնագիր :

Idioma - matis (ԻԳ․)․ բարբառ, առանձինն պայման լեզուի :

Idióta-ae } ար․ անուսումն, ան-

Idiótes-tae } քրագէտ, անգէտ, պարզամիտ, Խմար, Կիւրահաւան :

Idiotismus-mi (ար․)․ առանձինն սեպհականութիւն լեզուի՝ բարբառոյ :

Idolólatra-ae } ար․ կռապաշտ, Idolólatries-rae } կռապարիշտ :

Idololatría-ae (էփ․)․ կռապաշտութիւն, Կիւցապաշտութիւն :

Idólum - li (ԻԳԺ․)․ կուռք, դիք, դրօշեալք, արձան, պատկեր, առաջօք տեսիլ, ոգի :

Idónee (ԱԷ․)․ ըստ պատշաճի, արժանապէս, 'ի դէպ, 'ի ճահ :

Idóneus - ea - eum (աժ․)․ պատշաճ, վայելուչ, ձեռնհաս, կարող, զարդարուն, բաւական, յաջողակ, բարի :

› idóneus arti cuilibet. ձեռնհաս և բաւական արուեստի :

Idus-uum (էփ․)․ իդոս, հնգետասաներորդ օր Սարտ՝ Սայիս՝ Յուլիս և Սեպտեմբեր ամսոց և երեքտասաներորդն այլոց ամսոց :

Idýllium - lii (ԻԳԺ․)․ համառօտ երգ վիպասանաց, կարճառօտ երգ տուարածական :

Iens, eúntis (ԷՅԺ․)․ գնացող, գնայուն :

Igitur (ԻԳԻ․)․ ապա, ուրեմն, արդ, իսկ արդ, վասն որոյ :

Ignárus-ra-rum (-ríssimus) աժ․ անգէտ, չգիտուն, անգրագէտ, անուսումն, սոգէտ, Խմար, անտեղեակ, անծանօթ, աննշան :

Ignáve - vius (ԱԷԲ․)․ յամբ, ան-

փռութութեամբ, յանհոգս,
ծուլութեամբ, վատութեամբ:

Ignávia-ae } Էփ. անփութու-
Ignávitās-tátis }

թիւն, անհոգութիւն, ծու-
լութիւն, հեղգութիւն, վա-
տաստութիւն, վատութիւն,
թուլութիւն:

Ignávus-va-vum (-vior-víssimus)
աթ. վատ, վատասիրտ, երկ-
շոտ, հեղգ, ծոյլ, յոյլ:

Ignéscō-scis-scere (չլէ). հրա-
նամ, վառիմ, հրդեհիմ, բոր-
բոքիմ:

Ignēus-ea-eum (աթ.). հրեղէն,
վառ եբորբոք, հրագոյն, հրա-
ցեալ, ջերմաջերմ, ատրագոյն:

Igniáriūm-rii (չլէ). Լուցկի:

Igniárius lapis-pidis (աթ.). գայ-
լախազ:

Igniculus-li (աթ.). դոյլն հուր,
խթան, խայթ, գրգռութիւն,
դրդուց:

Ignifer-nífera-rum (աթ.). կրա-
կաքեր, հրալից:

» axis ignifer. այրեցական դո-
տի, այրեցած, բոցաշունչ աշ-
խարհ:

Ignifluus-ua-uum (աթ.). հրա-
շունչ, հրահոսան:

Ignígena-ae (աթ.). հրածին:

Ignigenus-na-num (աթ.). հրա-
ծորան, հրաբուռն, հրաբխա-
կան:

Ignipes-nípedis (աթ.). հրեղէն
ոտիւք:

Ignipotens-éntis (աթ.). գտակ
հրոյ, Էփեփեստոս:

Ignis-is (աթ.). հուր, կրակ, բոց:

» aqua et igni interdico. ըստ
աշխարհ հանեմ, տարագիր
սունեմ, արտասահմանեմ,
վտարանդի վարեմ, վտարան-
դեմ:

» ignis Iovis. կայծակն, շանթ,
փայլատակօւնք:

» áspero ignem. արծարծանեմ
զհուր, բորբոքեմ զկրակ:

» ignis sacer. ծաւալուցն հրոյ,
օձիկ ախտ:

Ignispícium - cii (չլէ). ըղձու-
թիւն հրոյ, հրահմայութիւն:

Ignitábulum-li (չլէ). Լուցկի:

Ignítus-ta-tum (աթ.). հրեղէն,
հրացեալ, ատրագոյն, հրա-
գոյն, հրազգեստ:

Ignívomus-ma-mum (աթ.). հրա-
հոսան, հրաշունչ:

Ignóbilis - le (-bílíor - líssimus)
աթ. աննշան, զծուծ, անարգ,
անտոհմ, անազնուական, ան-
ծանօթ, անաւագ:

Ignobilitas - tátis (Էփ.). անար-
գութիւն, խոնարհութիւն,
անազնուականութիւն:

Ignobíliter (Վէ.). անարգու-
թեամբ, խոնարհութեամբ:

Ignomínia-ae (Էփ.). վատանուա-
նութիւն, ծանականք, խայ-
տառակութիւն, նշառակու-
թիւն, առականք, ամօթ, նա-
խատինք:

» ignomínia afficio Կա՛մ noto.
առակեմ, խայտառակեմ, ա-
ռակ եւ ծանակ առնեմ, նշառ-
ակեմ, ձաղեմ:

Ignominiósus-sa-sum (-sissimus)

ած. խայտառակ, ամօթալից, ծանակ, վատանուն, վատանշան, անուանարկ, թշնամանալից, անամօթ :

Ignorábilis-le (-lior) ած. անծանօթ, անյայտ, աննշան :

Ignorabiliter (Վճ.). յանգէտս, տգիտութեամբ, անգէտ գիտութեամբ :

Ignórans-ántis (Էյթ.). անգէտ, տգէտ, չգիտուն, անուսումն, տխմար, անտեղեակ, անգրագէտ :

Ignorántia-ae } Էթ. տգիտութիւն,
Ignorátio-ónis } անգիտութիւն, տխմարութիւն, թանձրամտութիւն :

Ignorátus-ta-tum (անց. Դրճ.). Տես Ignóro.

Ignóro - ras - rávi - rátum - rare (Զրգ.). անգիտանամ, անգէտ լինիմ, տգիտանամ, չգիտեմ, ոչ ճանաչեմ :

» ignórat nomen suum. անգիտանայ իսկ զանուն իւր :

Ignóscens-éntis (Էյթ.). ներող, քաւիչ :

Ignoscéntia - ae (Էթ.). թողութիւն, ներումն, քաւութիւն :

Ignoscibilis - le (ած.). ներելի, թողլի :

Ignóscō (Զրգ. Nosco աբճ.). ներեմ, թողում, թողութիւն առնեմ :

Ignótus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած. անտեղեակ, անծանօթ, անյայտ, աննշան :

Ile-lis (չլթ.). կող, կուշտ, սնակուշտ, աղիք, ընդերք, փորոտիք, որովայն, փոր, արգանդ :

Ileos-ei } աբ. սաստիկ ախտ աղեաց, փին գալ ընդ բերանն :

Ileósus-sa-sum (ած.). որ ախտացեալ է զախտ աղեաց :

Ilex-licis (Էթ.). սղոցի, մշտադաւար կաղնի, թեղօշ առաւարին :

Ilia-lium (չլթ.). սնակուշտ, կող, կուշտ, ընդերք, փորոտիք, աղիք, արգանդ, որովայն, փոր :

» ilia duco. հարկանեմ զկուշտ, խոցեմ զկող :

Ilias-íadis (Էթ.). Լաղիական վիպասանութիւն Հոմերոսի, Լիւիական քերթուած Հոմերի :

Ilicet (Վճ.). մարթի երթալ, վաղվաղակի, իսկ և իսկ, անշուշտ, ստուգիւ :

Ilicétum-ti (չլթ.). անտառ սղոցեաց :

Ilíceus-ea-eum } ած. սղոցւոյ,
Ilígnus-na-num } թեղօշի :

Illa (Վճ.). անդր, անդրէն, ընդայն :

Illabefactus-ta-tum (ած.). անապական, անեղծ :

Illábor (հաբ. Labor-beris աբճ.). անկանիմ, գայթեմ, գթեմ, զլորիմ, սահիմ, սորեմ, թափ անցանեմ, թափանցիկ լինիմ, ընդմտանեմ :

Illaborátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illabóro.

Illaborátus-ta-tum (աթ.). անաշ-
խատ, անաշխատելի, անվաս-
տակ :

Illabóro (չգթ. Labóro արծ.). աշ-
խատ լինիմ, աշխատիմ, ջա-
նամ, վաստակեմ :

Illac (ՎԷ.). անդրէն, ընդ այն,
անդր :

Illacerábilis - le (աթ.). զոր չէ
մարթ պատառել, անխզելի :

Illacessítus-ta-tum (աթ.). չյու-
զել, չգրգռիչ :

Illacrymábilis - le (աթ.). անա-
գորոյն, անմարդի, տմարդի,
անողորմ, անգութ :

Illácrymo (չգթ. Lácrymo արծ.) }
Illácrymor (հար. Lácrymor արծ.) }
լամ, զլալ հարկանիմ, արտա-
սուեմ, արտասուու հեղում՝
հոսեմ :

Illáctenus (ՎԷ.). մինչև ցէտ
անդր, ցայն վայր :

Illaesus-sa-sum (աթ.). անբիծ,
անարատ, ողջանդամ :

Illactábilis - le (աթ.). տրտում,
տիուր, թաղծեալ, սեամանդ-
ձոս :

Illápsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illábor.

Illaqueátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Illáqueo.

Illáqueo (նրգ. Láqueo արծ.). վա-
րակեմտուամբ, թակարդա-
պատ առնեմ, յորոգայթ ար-
կանեմ, որսամ 'ի ծուղակս, ըմ-
բռնեմ, վարմարկեմ :

Illatábilis - le (աթ.). անլայնա-
կան, անլայն, անձուկ, նեղ :

Illátenus (ՎԷ.). ցայն վայր,
մինչև ցէտ անդր :

Illátebra-ae (էգ.). բացավայր,
բացթեայ վայր :

Illátebro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). թաքուցանեմ 'ի ներ-
քոյ, ծածկեմ, ղողեցուցանեմ :

Illátio-ónis (էգ.). ընծայուծիւն,
թաղելուծիւն, թաղումն,
հետեւուծիւն :

Illatrans-ántis (էյթ.). հաջող,
ղողանջող :

Illatro (չգթ. Latro-ras արծ.). ղո-
ղանջեմ, հաջեմ :

Illátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես
Infero.

Illaudábilis - le }
Illaudátus-ta-tum } աթ. անգով,

անգովելի, անդրուատ, ար-
համարհելի, պարսաւելի :

Ille-la-lud (ԴԵԲ.). նա, ինքն, այն,
նոյն :

» ille ipse. նա ինքն, ինքն իսկ
չլիովին :

Illécebra-ae (հար.) }
Illécebrae-rárum } էգ. գգուանք,

փաղաբշանք, հրապոյրք, ողո-
քանք, քծիւք, պչրանք, քաղ-
ցրաբան բանք, յանկուցիչ
իրք, սուտակասպասուծիւն :

Illecebróse (ՎԷ.). գգուանօք,
քաղցրախառն բանիւք :

Illecebrósus-sa-sum (-sior) աթ.
ողոքիչ, սուտակասպաս, փա-
ղաքուչ, քնքուչ, հրապու-
րիչ, յանկուցիչ, պատիր :

Illectaméntum-ti (լէտ.) } հրա-
Illectátio-ónis (իտ.) }

պոյրք, ողոք բանք, պաճու-
ճանք, պատրանք :

Illectus-ta-tum (անգ. Դրէք.) Տես
Illicio.

Illectus-ta-tum (անգ.) ոչ ժողո-
վեալ, ոչ ընթերցեալ :

Illectus-us (ար.) քծինք, փա-
ղաքշանք, գգուանք, սէր, ողո-
քանք, հրապոյրք :

Illepide (Ալէ.) յանշնորհս, շի-
նականադոյնս, անհեղեղս,
անճահս :

Illex-légis (անգ.) առանց օրի-
նաց, անօրէն :

Illex-licis (ար.) սուստակասպա-
սութիւն, հրապոյրք, ողո-
քանք, փաղաքշանք, թելա-
դրութիւն, յորդորումն :

Illibátus-ta-tum (անգ.) անբիծ,
անարատ, սուրբ, անապական,
անեղծ, անվթար :

Illiberális - le (անգ.) տմարդի,
չինականադոյն, անարդ, ար-
համարհ, աղտեղի, զազիր,
կծծի :

Illiberálitás-tátis (իտ.) կծծու-
թիւն, ուղղութիւն, ագահու-
թիւն, ժլատութիւն :

Illiberáliter (Ալէ.) շինականա-
դոյնս, անճահս, անհեղեղս :

Illic (Ալէ.) յայնմ վայրի, անդ,
անդէն, 'ի նմին տեղուջ :

Illicio, illicis - léxi - lectum - cere
(Դրէք.) որսամ, հրապուրեմ,
պատրեմ, յանկուցանեմ, հաւ-
անեցուցանեմ, սադրեմ :

Illicite (Ալէ.) ընդդէմ օրինաց,
չօրինաւոր պայմանաւ, յան-
դէպս, յանպատշաճս :

Illicitus-ta-tum (անգ.) չօրինաւ-
որ, անհրաման, արգելեալ :

Illicium-cii (լէտ.) խայթ, հրա-
պոյրք, պրգոութիւն, ողո-
քանք, քծինք :

Illico (Ալէ.) անդէն, իսկ և իսկ,
նոյնհետայն, առժամայն, իս-
կոյն, վաղվաղակի :

Illico-isi-ism (Դրէք. Laedo արհ.)
ընդհարկանեմ, զարկուցա-
նեմ, բախեմ, մղեմ, խթեմ,
յառաջ վարեմ :

Illigo (Դրէք. Ligo-gas արհ.) կա-
պեմ, պարաւանդեմ, յօդեմ,
զօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հար-
կանեմ, պատատեմ, ծրարեմ,
շաղեմ :

Illimis-me (անգ.) անխառն, ան-
շաղախ, անբիծ, անարատ,
սուրբ, մաքուր :

Illinc (Ալէ.) 'ի տեղուջէ անտի,
յայնմ վայրէ, անդուստ, ուս-
տի, վասն այնորիկ :

Illinio (Դրէք. Linio արհ.) օծա-
նեմ, իւղեմ, սպեղանիս 'ի վե-
րայ դնեմ :

Illinitus - ta - tum (անգ. Դրէք.)
Տես Illinio.

Illino (Դրէք. Lino արհ.) իւղեմ,
օծանեմ, զմռսեմ զղի, պա-
տեմ բալսամովնիւ :

Illiquefactus-ta-tum (անգ.) հա-
լեալ, լուծեալ, ձոյլ, ձուլեալ :

Illisus-sa-sum (անգ. Դրէք.) Տես
Illido.

Illisus-us (ար.) հարուած, բախիւն :

Illiterátus - ta - tum (-tissimus) ած. անգրագէտ, անուսումն, տխմար, անգէտ, տգէտ, չգիտուն, անտեղեակ, անգիր :

Illitus-ta-tum (անց. ԿԵԲ.). Տէս Illino.

➤ illitus fuce. 'ի ծարիր և 'ի մնգոյր շպարեալ, մնգուրեալ :

Illitus-us (ար.) օծումն, օծութիւն :

Illúsmodi (ՎԷ.). նոյնգունակ, այնպիսի :

Illix-lis (ար.) սուտակասպասութիւն, հրապոյրք, փաղաքշանք, ողբանք, յորդորումն, թելադրութիւն :

Illo (ՎԷ.). անդրէն, անդր, 'ի վեր անդր :

Illocábilis-le (ած.). անուստեք, անուրեք :

Illórsum (ՎԷ.). 'ի տեղի անդր :

Illótus-ta-tum (ած.). անլուայ, անմաքուր, անսուրբ, աղտեղի, զազեր :

Illuc (ՎԷ.). անդր, անդրէն, 'ի վեր անդր :

Illúceo (չլ. Lúceo ար.) Կա՛մ }

Illucéscio (չլ. Lucéscio ար.) } Լուսաւորեմ, Լուսատու լինիմ, շողամ, փայլեմ, պայծառանամ, առաւօտանամ :

➤ ubi illúxit. իբրեւ օրն Լուսանալ կամէր, ընդ այգոյն առաւօտանալն :

Illúctans - ántis (ԵՅԺ.). ըմբիշ, մարտիկ, ըմբշամարտիկ :

Illúdens-éntis (ԵՅԺ.). այլանող, խեղկատակ, ծաղրածու :

Illúdo (չլ. Ludo ար.) զբօսնում, խաղ առնեմ, խաղամ, կատակեմ, այլանեմ, խաղոյ բանս խօսիմ, անարգեմ, անպատուեմ, խարդաւանեմ :

Illuífibilis-le (ած.). զոր չէ մարթ Լուանալ, անԼուանալի :

Illúminans-ántis (ԵՅԺ.). Լուսատու, Լուսաւորական, Լուսաւորիչ :

Illumináte (ՎԷ.). Լուսաւորապէս, Լուսաւորագոյնս, յայտնապէս, յստակագոյնս :

Illuminátio-ónis (ԷԳ.). Լուսաւորութիւն :

Illuminátus-ta-tum (անց. ԿԵԲ.). Illúmino.

Illúmino (ԶԷԳ. Lúmino ար.) Լուսատու լինիմ, Լոյս տամ, Լուսաւորեմ, մեկնեմ, յայտնեմ :

Illúnis-ne Կա՛մ } ած. անԼուսին, Illúnus-na-num } մթին, աղօտ, աղջամղջին, խաւարին :

➤ nox illúnis. անԼուսին գիշեր, մութ գիշերոյ :

Illúsio-ónis (ԷԳ.). այլն, ծաղր, խաղ, կատականք, հեգնութիւն, պատրանք :

Illúsor - óris (ար.) այլանող, արհամարհող, նախատիչ :

Illustraméntum-ti (չլ.) } Լուսաւորութիւն, պայծառութիւն, պաճուճանք, փա-

Illustrátio-ónis (ԷԳ.) }

աւարութիւն, զարդ և զարդարանք, պճնութիւն, յստակութիւն, յայտնութիւն, մեկնութիւն :

Illustrátus-ta-tum (առջ. ԴԷԲ.). Տես Illústro.

Illústris-re (-rior-rissimus) առջ. պայծառ, լուսաւոր, մեծապայծառ, փայլուն, երևելի, փառաւոր, քաջանուն, ակաւաւոր, նշանաւոր, անուանի :

Illústrius - rissime (ՎԷԲ.). շքեղութեամբ, ազնուագոյնս :

Illústro (ԶԷԳ. Lustro առջ.). լուսաւորեմ, լուսատու լինիմ, պայծառացուցանեմ, մեկնեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, պարզեմ, դիւրեմ, հոգակեմ, ազնուացուցանեմ, համբաւեմ, փառաւորեմ :

Illúsus-sa-sum (առջ. ԴԷԲ.). Տես Illúdo.

Illútus-ta-tum (առջ.). անլուայ, անմաքուր, աղտեղի :

Illúvies-éi (ԷԳ.). աղտ, աղտութիւն, պղծութիւն, զազրութիւն, յորդութիւն, ողող, հեղեղք :

Imaginárius-ia-ium (առջ.). կերպարանաւոր, առ աչօք, մտացածին, հանճարական, ցնորական :

Imaginátio-ónis (ԷԳ.). խորհական զօրութիւն, ցնորք, աւաչօք տեսիլ, մտացածին խորհուրդ :

Imáginó-nas-návi-nátum-náre (ԶԷԳ.). կերպարանեմ, նկարեմ,

րեմ, յանդիմանեմ, երևեցուցանեմ :

Imáginor-náris-nátus-nári (ՀԵԳ.). նկարեմ 'ի միտս, ստեղծանեմ մտօք, զմտաւ ածեմ, խորհիմ :

Imaginósus-sa-sum (առջ.). դանդաչական, խորհող, հանճարող, հնարագիւտ :

Imágo-ginis (ԷԳ.). պատկեր, տեսիլ, նկար, նմանութիւն, կենդանագիր, նկարագիր, երազ, անուրջք, մտացածին խորհուրդ, դանդաչանք :

Imagúncula-ae (ԷԳ.). փոքրիկ պատկեր, դոյզն նկար :

Imbecillis-le (- illior-illimus) }
Imbecillus-la-lum (- lissimus) }

առջ. տկար, տկարամիտ, անզօր, անոյժ, անկար, կթոտ, թոյլ :

Imbecillitas - tátis (ԷԳ.). տկարութիւն, անզօրութիւն, անզօր զօրութիւն, անկարութիւն :

Imbecilliter-lius (ՎԷԳ.). տկարութեամբ, նուաղութեամբ, թուլութեամբ :

Imbéllis-le (- éllior) առջ. վատ, վատասիրտ, երկչոտ, անոյժ :

Imber-bris (առջ.). անձրեւ, անձրեւածք, տեղատարափ :

Imbérbis-be (ԷԷԳ.) } առջ. անմուրուս, անփորձ :
Imbérbus-ba-bum }

Imbibó (ԶԷԳ. Bibó առջ.). ըմպեմ, ծծեմ, խմեմ, քամեմ, թանամ, առնում, ունիմ, բռնեմ, ձգեմ, ըմբռնեմ, քարշեմ :

Imbító-tis-tere (չդ.). մտանեմ,
թափանցանց անցանեմ, թա-
փանցիկ լինիմ:

Imbrex-ricis (ար. et էդ.). թրծուն
աղիւս տանեաց, կղմինտր:
» imbrex porci. քամակ՝ ալանջք
խողի:

Imbricátim (Վէ.). 'ի ձև կղմին-
տրի:

Imbricátus-ta-tum (անց. Դըբ.).
Տես Imbrico.

Imbrico-cas-cávi-cátum-cáre
(Զրդ.). ծածկեմ թրծուն ա-
ղիւսօք:

Imbridus-da-dum (անց.). ան-
ձրեական, ցողալից:

Imbrifer-rífera-rum (անց.). ան-
ձրեաբեր, անձրեածին:

Imbuo-uis-ui-útum-úere (Զրդ.).
թանամ, լուանամ, լողացու-
ցանեմ, ներկանեմ, գոռնեմ,
թրջեմ, թրմեմ, հրահանգեմ,
կրթեմ, վարժեմ, թեքեմ:

Imbútus-ta-tum (անց. Դըբ.).
Տես Imbuo.

Imitábilis-le (-bílior) անց. նմա-
նելի, նմանողական:

Imitámen-minis (չդ.) }
Imitaméntum-ti (չդ.) } նմանո-
Imitatio-ónis (էդ.) }

ղուծիւն, նմանուծիւն:

Imitátor-óris (ար.). նմանող,
նմանագործ, խարդախ, նեն-
գաւոր, նենգիչ:

Imitátrix-rícis (էդ.). կին նմա-
նագործ՝ խարդախիչ:

Imitátus-ta-tum (անց. Դըբ.).
Տես Imitor.

Imitor-táris-tátus-tári (հար.).
նմանիմ, նմանող լինիմ, նման
գործեմ, խարդախեմ, նմանե-
ցուցանեմ, նենգեմ:

Immaculátus-ta-tum (անց.). ան-
արատ, անբիծ, սուրբ:

Immádeo (չդ. Mádeo արմ.). }

Immadésco (չդ. Madésco արմ.) }
տամկանամ, թացեալ լինիմ,
խոնաւանամ:

Immánis - ne (-nior - níssimus)
անց. վայրենամիտ, գազանա-
բարոյ, անագորոյն, անզուխ,
անողորմ, խստասիրտ, անհե-
ղեղ, անհնարին:

Immánitas-tátis (էդ.). գազա-
նամտութիւն, անագորոռու-
թիւն, անզխութիւն, ան-
հնարին մեծութիւն, անհե-
ղեղութիւն:

Immániter-nius (Վէ.). գազա-
նապէս, գազանաբար, ան-
զխութեամբ, անողորմ, յան-
չափս, անհնարինս:

Immansuétus-ta-tum (-tior-tis-
simus) անց. գազանաբարոյ,
վայրենամիտ, խեռ, վէս, ա-
նագորոյն, անհամբար, հաստ,
անմատոյց:

Immarcescibilis-le (անց.). անա-
պական, անեղծ, անեղծական,
անապականացու:

Immarcéscó (չդ. Marcésco արմ.).
եղծանիմ, ապականիմ, նեխիմ,
փտիմ:

Immatúre-rius (Վէ.). տարածամ,
'ի տարածամու, յանժամժա-
մանակի:

Immatúritas-tátis (խփ.). դաժանութիւն, խակութիւն, գահավիժութիւն, վաղվաղումն, շտապ :

Immatúrus-ra-rum (ած.). խակ, տհաս, դաժան, կծու, անժամ, տարածամ :

Immedicábilis - le (ած.). անբժշկական, անբժշկելի :

Immedicátus-ta-tum (ած.). չբուժեալ, չբժշկեալ :

Immeditáte (ՎՔ.). յախուռն, առանց խորհրդոյ :

Immeditátus-ta-tum (ած.). անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ :

Imméjo (չլթ. Mejo արժ.). միշտ 'ի ներքս :

Immemor-mémoris (ած.). մոռացկոտ, անյուշ, անյիշատակ :

Immemorábilis-le (ած.). անարժան յիշատակաց, հին :

Immemorátus-ta-tum (ած.). անլուր, անկարծ, նորանոր :

Imménsitas - tátis (խփ.). անչափութիւն, անբաւութիւն, անհնարին մեծութիւն :

Imménsum (ՎՔ.). անհնարին, յանչափս, ընդարձակագոյնս :

Imménsus-sa-sum (ած.). անչափ, անբաւ, անհուն, անպայման, երկայնատարած :

» per imménsum. ընդ երեսս երկնից :

Immeo (չլթ. Meo արժ.). ընդմտանեմ, թափ անցանեմ, թափանցիկ լինիմ :

Immerens - réntis (ած.). անարժան, անմեղ, անպարտ :

Immerénter (ՎՔ.). յանիրաւի, 'ի տարապարտուց :

Immérgeo (նրգ. Mérgo արժ.). ընկղմեմ, ընկուզանեմ, սուզանեմ :

Immérito (ՎՔ.). 'ի տարապարտուց, յանիրաւի :

» nec immerito. յարժանի և յիրաւի, իրաւամբք, իրաւացիկ պատճառօք :

Immeritíssimo. (ՎՔ.). ամենայնիւ 'ի տարապարտուց :

Imméritus-ta-tum (ած.). անարժան, անմեղ, անպարտ, անիրաւ :

Immersábilis-le (ած.). անսուզելի, զօրաւոր, հզօր, հարուստ, հաստատուն, պինդ :

Immérsus-sa-sum (անց. րրք.). Տես Immérgeo.

Immetátus-ta-tum (ած.). անչափ, անպայման, անհնարին :

Immigro (չլթ. Migro արժ.). հատուած երթամ, մտեալ բնակեմ, գաղթեմ :

Imminens-éntis (բշծ.). մօտաւոր, մօտալուտ, եկեալ հասեալ, պատրաստ, սպառնալից, սպառնական, կազմ :

Imminéntia-ae (խփ.). կարի մօտաւորութիւն, մերձաւորութիւն :

Immíneo (չլթ. Máneo արժ.). մօտ առ կուրծս հասեալ կամ, մօտալուտ լինիմ, սպառնամ :

Immínuo (նրգ. Mínuo արժ.). սակաւեցուցանեմ, նուազեցուցանեմ, պակասեցուցանեմ :

» immānitas caput. *զիւանեմ, հասանեմ զզուսին, փառանեմ:*

Imminūtio-ōnis (իփ.). նուազութիւն, պակասութիւն, թեթեւութիւն:

Imminūtus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Imminuo.

Immisceo (նրփ. Misceo աբճ.).
խառնեմ, շփոթեմ:

Immiserābilis-le (աթ.). չարգահատող, անողորմած, անազորոյն, ամարդի:

Immisericórdia-ae (իփ.). անողորմածութիւն, ամարդութիւն, անազորունութիւն, խտասարտութիւն:

Immisericórditer (ՎՔ.). անողորմաբար, անազորոյն մտօք:

Immiséricors-órdis (աթ.). անողորմած, անողորմ, անգութ, անազորոյն, դժնեայ, զաղանամիտ, անմարդի:

Immissio-ōnis (իփ.). մոռտ 'ի ժառանգութիւն:

» immissio sarmentórum. թողուն որթոց զբարունակս:

Immissus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Immitto.

Immistim (ՎՔ.). խառն 'ի խուռն, յանկարգս:

Immistus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Immisceo.

Immitis-te (-tior-tíssimus) աթ. թթու, կծու, խակ, տհաս, անկութ, անողորմած:

» uva immítis. խակն խաղողոյ, ազլիս:

Immitto (նրփ. Mitto աբճ.). 'ի ներքս յգեմ, առաքեմ, արձակեմ, արկանեմ, հրապուրեմ, 'ի բանի առնեմ, թեւադիր լինիմ, ազգեմ, ներգործեմ:

Immixtim (ՎՔ.). խառն 'ի խուռն, յանկարգս:

Immixtus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես Immisceo.

Immo (չղի.). մանաւանդ, մանաւանդ թէ, նա աւանդիկ, լաւ էս:

Immóbilis-le (-bílitor) աթ. հաստատուն, անշարժ, կայուն:

Immobilitas-tátis (իփ.). անշարժութիւն, հաստատութիւն, պնդութիւն:

Immoderáte - tius (ՎՔ.). յանչափս, առանց չափոյ, յանկարգս, խառն 'ի խուռն:

Immoderátio-ōnis (իփ.). անչափութիւն, անկարգութիւն, անժուժկալութիւն, յաճախութիւն, առաւելութիւն:

Immoderátus-ta-tum (-tior-tíssimus) աթ. անչափ, անկարգ, անժուժկալ, անխրատ, ցոփ:

Immodéste (ՎՔ.). յայրատտ, առանց չափոյ, լկտութեամբ, լրբութեամբ, յանչափս:

Immodéstia - ae (իփ.). յայրատտութիւն, լկտութիւն, լրբութիւն, անամօթութիւն, անկարգութիւն, անժուժկալութիւն, խօլ առաւելութիւն:

Immodéstus-ta-tum (աթ.). յայրատտ, լկտի, լիբբ, լրբենի, անամօթ, անկարգ, անառակ:

-Immódice (Վբ.). յանչափս, առանց չափոյ, կարի, յոյժ :

Immódicus-ca-cum (աթ.). անկարգ, տարապալման, անպալման, անչափ :

Immodulátus-ta-lum (աթ.). չարաձայն, չախորժելի, չմիաբան, դժնդակ :

Immólátio-ónis (իգ.). զենուփն, պատարագ, զոհ :

Immólátor - óris (ար.). զոհիչ, պատարագիչ :

Immólátus-ta-tum (անգ. Գրբ.). Տես Immolo.

Immólitus-ta-tum (աթ.). կանգնեալ, շինեալ, կառուցեալ :

Immolo - las - lávi - látum - láre (Դրբ.). զոհեմ, զենում, պատարագեմ, յագեմ, յաշտ առնեմ :

Immórior (հռ. Mórior արմ.). մեռանիմ, վախճանիմ :

» immórior stúdiis. ծիւրեմ ծնգեմ զանձն իմ յուսմունս :

Immoror (հռ. Moror արմ.). ագանիմ, բնակեմ, դադարեմ, զկայ առնում :

Immortále (Վբ.). յաւիտեանս, իսպառ, միշտ, հանապազ :

Immortális - le (աթ.). անմահ, անմահական, մշտնջենաւոր, յաւիտենական, մշտնջեան :

Immortalitas-tátis (իգ.). անմահութիւն, մշտնջենաւորութիւն, անեղծութիւն :

Immortaliter (Վբ.). յաւիտեանս յաւիտենից, իսպառ, ցանգ, միշտ, հանապազ :

Immortalitus (Վբ.). շնորհօքն Աստուծոյ, օգնութեամբ բարձրելոյն :

Immórtuus-ua-uum (անգ. Գրբ.). Տես Immórior.

Immótus-ta-tum (աթ.). անշարժ, անխախտ, զօրաւոր, պինդ :

Immúgio (չղթ. Múgio արմ.). գոչեմ, բչեմ, բառաչեմ, մոնչեմ, մրմոնեմ, թնդամ, շառաչեմ :

Immúlgeo (Դրբ. Múlgeo արմ.). կթեմ, քամեմ, ճնչեմ :

Immundítia-ae (իգ.). աղտեղութիւն, գարշութիւն, զազրութիւն :

Immúndus-da-dum (- dior - dissimus) աթ. աղտեղի, զազիր, անսուրբ, գարշելի, պիղծ :

Immuníficus-ca-cum (աթ.). ազահ, ժլատ, կցիր, ուիշդ, կծծի, կարկամ, ճղճիմ :

Immúnio (Դրբ. Múnio-is արմ.). ամրացոյցանեմ, զօրացուցանեմ, պնդեմ, հաստատեմ :

Immúnis-ne (աթ.). ազատ, ապահարկ, անհարկ, անմեղ, անպարտ, մաքուր, անբիծ, սուրբ :

» immúnis militiâ. ազատ կացուցեալ 'ի զինուորութենէ :

» immúnis belli. ազատացեալ 'ի մտանելոյ 'ի հարկ մարտի, որ փրճանի յերեսաց պատերազմի :

Immúnitas-tátis (իգ.). ազատութիւն 'ի հարկաց, ապահարկ, առանձինն շնորհ :

Immúnitus-ta-tum (աթ.). ան-

~~_____~~ ~~_____~~

~~CONFIDENTIAL~~ ~~SECRET~~ ~~SECRET~~

[Illegible handwritten notes]

1-2-55

[Faint, illegible handwritten notes]

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them. The list includes names such as "John A. Smith", "John B. Smith", "John C. Smith", "John D. Smith", "John E. Smith", "John F. Smith", "John G. Smith", "John H. Smith", "John I. Smith", "John J. Smith", "John K. Smith", "John L. Smith", "John M. Smith", "John N. Smith", "John O. Smith", "John P. Smith", "John Q. Smith", "John R. Smith", "John S. Smith", "John T. Smith", "John U. Smith", "John V. Smith", "John W. Smith", "John X. Smith", "John Y. Smith", and "John Z. Smith".

... ..

1. 1. The first
 2. 2. The second
 3. 3. The third
 4. 4. The fourth
 5. 5. The fifth
 6. 6. The sixth
 7. 7. The seventh
 8. 8. The eighth
 9. 9. The ninth
 10. 10. The tenth
 11. 11. The eleventh
 12. 12. The twelfth
 13. 13. The thirteenth
 14. 14. The fourteenth
 15. 15. The fifteenth
 16. 16. The sixteenth
 17. 17. The seventeenth
 18. 18. The eighteenth
 19. 19. The nineteenth
 20. 20. The twentieth
 21. 21. The twenty-first
 22. 22. The twenty-second
 23. 23. The twenty-third
 24. 24. The twenty-fourth
 25. 25. The twenty-fifth
 26. 26. The twenty-sixth
 27. 27. The twenty-seventh
 28. 28. The twenty-eighth
 29. 29. The twenty-ninth
 30. 30. The thirtieth
 31. 31. The thirty-first
 32. 32. The thirty-second
 33. 33. The thirty-third
 34. 34. The thirty-fourth
 35. 35. The thirty-fifth
 36. 36. The thirty-sixth
 37. 37. The thirty-seventh
 38. 38. The thirty-eighth
 39. 39. The thirty-ninth
 40. 40. The fortieth
 41. 41. The forty-first
 42. 42. The forty-second
 43. 43. The forty-third
 44. 44. The forty-fourth
 45. 45. The forty-fifth
 46. 46. The forty-sixth
 47. 47. The forty-seventh
 48. 48. The forty-eighth
 49. 49. The forty-ninth
 50. 50. The fiftieth
 51. 51. The fifty-first
 52. 52. The fifty-second
 53. 53. The fifty-third
 54. 54. The fifty-fourth
 55. 55. The fifty-fifth
 56. 56. The fifty-sixth
 57. 57. The fifty-seventh
 58. 58. The fifty-eighth
 59. 59. The fifty-ninth
 60. 60. The sixtieth
 61. 61. The sixty-first
 62. 62. The sixty-second
 63. 63. The sixty-third
 64. 64. The sixty-fourth
 65. 65. The sixty-fifth
 66. 66. The sixty-sixth
 67. 67. The sixty-seventh
 68. 68. The sixty-eighth
 69. 69. The sixty-ninth
 70. 70. The seventieth
 71. 71. The seventy-first
 72. 72. The seventy-second
 73. 73. The seventy-third
 74. 74. The seventy-fourth
 75. 75. The seventy-fifth
 76. 76. The seventy-sixth
 77. 77. The seventy-seventh
 78. 78. The seventy-eighth
 79. 79. The seventy-ninth
 80. 80. The eightieth
 81. 81. The eighty-first
 82. 82. The eighty-second
 83. 83. The eighty-third
 84. 84. The eighty-fourth
 85. 85. The eighty-fifth
 86. 86. The eighty-sixth
 87. 87. The eighty-seventh
 88. 88. The eighty-eighth
 89. 89. The eighty-ninth
 90. 90. The ninetieth
 91. 91. The ninety-first
 92. 92. The ninety-second
 93. 93. The ninety-third
 94. 94. The ninety-fourth
 95. 95. The ninety-fifth
 96. 96. The ninety-sixth
 97. 97. The ninety-seventh
 98. 98. The ninety-eighth
 99. 99. The ninety-ninth
 100. 100. The hundredth

१. अथ मन्त्रः ।

7. उत्तर प्रदेश. मद्रास

... ..
... ..
... ..

சென்னை நகரம், சென்னை

பி.சி.எஸ். கல்வி அமைச்சர், சென்னை

40 =

11 12 13

• **مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا** :

5. Feb. - September.

1. மேலாங்கு. மேலாங்கு

Impactus-ta-tum (   ).
 Impingo.

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԼԽԱՎՈՐ (ԽԻՆ) ԶԱՐԲԻՔԻՍԻ
ԴԱՏԱՆԻ, ԿՈՒՐԱՆԻ ԶԱՐԲԻՔԱՆ-
ԻՆԻՑԻ. ԿՈՒՐԱՆԱԳԵՐ, ԿՈՒՐԱՆ-
ԶԱՐԲԻՔԱԳԵՐ :

Երվեստ-աղուի (Palléscio
 ...
 ...

[illegible]

• EDGAR Jello. unguentum =
unguentum =

Parasitica-tum (-tissimus)
 = *Parasitica*. *Parasitica*. *Parasitica*.
 = *Parasitica*. *Parasitica*. *Parasitica*.
 = *Parasitica*. *Parasitica*. *Parasitica*.

1. Parco 1
 2. Parco 1

၂၈၆။ အထက်ပါအတိုင်း၊ ပြဋ္ဌာန်း၊
 ပြဋ္ဌာန်း၊ ပြဋ္ဌာန်း၊ ပြဋ္ဌာန်း၊
 အထက်ပါအတိုင်း :

THE PATENTS OF - (2) - AND THE
 PATENTS OF - (3) - AND THE
 PATENTS OF - (4) - AND THE

ԼՈՒՐԴԱՅԻՆՆԵՐԸ ԵՒ ԵՐԱՆԻ
 ԿԱՌԱՐԱԾԻՆԵՐԸ . ԵՐԱՆԻ
 ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ
 ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ
 ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ
 ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ . ԵՐԱՆԻ

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴժՅԱՆ ԲԱՐՏԱՆՈՒՄԻ ԲԱՆԻՍՏԱՆԻ ԲԱՆԴԱՆՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԱՆԴԱՆՈՒՄԻ ԿԱՐԳԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ, ՏԱՍԻՆ ԳՐԱՆԻՏԻՆ ։

Impáscor (հօր. Pascor արհ.). ընում, յագնում, զմայլանում, արածիմ, ճարկիմ, սնանիմ, պարարիմ զանձն :

Impástus-ta-tum (աթ.). նօթի, անսուաղ, պահօղ, քաղցեալ, սովալուկ :

Impatibilis - le (աթ.). անհանդուրժական, չժուժալի, անկարեկան, անչարչար :

Impatiens-éntis (-tior-tissimus) աթ. կարճամիտ, անըմբեր, անհամբեր, անվեշտ, անչարչարելի :

Impatíent-er-tius-tissime (Վլբ.). առանց համբերութեան, անձկութեամբ, կարճմտութեամբ :

Impatiéntia -ae (էթ.). անհամբերութիւն, կարճմտութիւն, նեղսրտութիւն, անչարչարութիւն, անվշտութիւն :

Impávide (Վլբ.). յաներկիւղս, արիապէս, քաջութեամբ :

Impávidus-da-dum (աթ.). քաջասիրտ, աներկիւղ, արի :

Impeccábilis - le (աթ.). անմեղանչական :

Impedíméntum-ti (չլթ.). արգել, խոչ, խափան, խոչընդոտն, խոչընդակն, հոգ, տաքնապ, աղև, կարասի, սպաք, կահ և կազմած :

Impédio-is-ívi կամ -ii-ítum-íre (նրբ.). թակարդապատ առնեմ, ըմբռնեմ, կապեմ ոտնափապօք, խառնակեմ, շփոթեմ, արգելում, խոչ լինիմ, խափանեմ :

Impeditio-ónis (էթ.). խոչ, խափան, արգել, կրճիմ, պատահել :

Impeditus-ta-tum (աֆց. դրբ.). Տես Impedio.

Impeditus-ta-tum (-tior-tissimus) աթ. արգելեալ, խափանեալ, պատաղեալ, անկեալ 'ի հոգս :

» **impeditus amóre.** պատաղեալ զմոլեկան սիրով, շամշեալ, վաւաշեալ :

Impedo (նրբ. Pedit-das արհ.). ձողարարձ առնեմ զորթատունկս, ձողս ցցեմ, նեցուկս հարկանեմ :

Impélló, impulí (նրբ. Pello արհ.). մղեմ, խթեմ, յաղգղեմ, խրեմ, զրրեմ, գրգռեմ, տաքնապեմ, ածեմ, ձգեմ :

Impéndens-éntis (բյթ.). մօտաւոր, մօտ առ կուրծս, մօտալուտ, եկեալ հասեալ :

Impéndeó-di-nsum (չլթ. Péndeó արհ.). մօտ առ կուրծս հասեալ կամ, մօտալուտ լինիմ, սպառնամ :

Impéndio (Վլբ.). բազումս, յոյժ, կարի :

» **impéndio magis.** յոյժ յոյժ, կարի շատ, յանչափս :

Impendiósus-sa-sum (աթ.). մեծասպաս, բազմածախ, ծանրագին :

Impéndium-dii (չլթ.). ծախք :

Impéndo-di (նրբ. Pendo արհ.). գնեմ, վառնեմ, ցրուեմ, դնեմ 'ի կիր արկանեմ, վարեմ :

Inpenetrabilis-le (աթ.). ընդ որ
 չէ մարթ թափ անցանել,
 ընդդիմահար, ընդդիմակաց:
 Impénsa-ae (էգ.). ծախք, գինք:
 Impénse-sissime (Վլբ.). մեծաս-
 պաս փառաւորութեամբ, մե-
 ծապէս, բազմածախութեամբ,
 ջերմաջերմ:
 Impensibilis-le (աթ.). անկշիռ,
 անկշռելի, անիմաց, անհաս:
 Impénsus-sa-sum (աեց. Դրբ.).
 Տես Impéndo և Impéndo.
 Impénsus-sa-sum (-sior-sissi-
 mus) աթ. բուռն, սաստիկ,
 ուժգին, անհնարին, եռան-
 դուն, ջերմ:
 Imperans-antis (Էյթ.). հրամա-
 նատար, հրամայող, պետ, զո-
 րազուլ:
 Imperative (Վլբ.). ճոխագոյնս,
 հրաման տալով, հրամայելով,
 տիրաբար:
 Imperátor-óris (աբ.). ինքնակալ,
 կայսր, հրամանատար, զօրա-
 վար, զօրազուլ, զօրապետ,
 բգեշի, հիւպատոս:
 Imperatórius-ia-ium (աթ.). ար-
 քունի, կայսերական, արքու-
 նական:
 Imperátrix-ricis (էգ.). բամբիշ,
 տիկնաց տիկին, կին հրամա-
 նատար:
 Imperátum-ti (չգ.). հրաման,
 պատուէր:
 Impérceptus-ta-tum (աթ.). չի-
 մանալի, անիմաց, անհաս,
 դժուարիմաց, անզգալի, ան-
 ազդելի:

Impérco (Զրգ.). Տես Impárco.
 Impercússus-sa-sum (աթ.). ան-
 բախ, անձն, անշշուկ:
 Impérditus-ta-tum (աթ.). ան-
 կորուստ, անեղծ, անեղձա-
 կան, անջինջ:
 Imperfécte (Վլբ.). թերակատար,
 անկատարելապէս:
 Imperfécus-ta-tum (-tior) աթ.
 անկատար, թերի, թերակա-
 տար:
 Imperfóssus-sa-sum (աթ.). ոչ
 ծակեալ, անծակ:
 Imperiósé-sius (Վլբ.). ճոխա-
 գոյնս, տիրաբար, խրոխտե-
 ւով:
 Imperiósus-sa-sum (-sior-sissi-
 mus) աթ. հրամայական, սեզ,
 հրամանական, խրոխտ, ամ-
 բարհաւաճ, հպարտ, խիստ,
 սաստիկ:
 Imperíte-tius-tissime (Վլբ.). յան-
 գէտս, տգիտութեամբ, ան-
 գէտ գիտութեամբ:
 Imperítia-ae (էգ.). անհմտու-
 թիւն, տգիտութիւն, անգէտ
 գիտութիւն, տխմարութիւն:
 Impérito (Զրգ. et չգ.). Périto
 աբ.). հրամայեմ, պատուի-
 րեմ, հրամանատար լինիմ,
 տիրեմ, իշխեմ:
 Imperítus-ta-tum (-tior-tissimus)
 աթ. տգէտ, անգէտ, թերա-
 վարժ, անհմուտ, անանգեակ,
 միամիտ, պարզամիտ:
 Impérium-rii (չգ.). պատգամ,
 հրաման, պատուիրան, պա-
 տուէր, իշխանութիւն, հրա-

մանատարութիւն, հարստութիւն, ճոխութիւն, թագաւորութիւն, կայսրութիւն, ինքնակալութիւն, տէրութիւն, պետութիւն :

Imperjurátus-ta-tum (աթ.). ոչ ընդունայն երդմահար :

Impermissus-sa-sum (աթ.). չօրինաւոր, անհրաման, արգելեալ :

Impermixtus-ta-tum (աթ.). անխառն, անխառնելի :

Impero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ. et չրգ.). հրաման տամ, հրամայեմ, պատուիրեմ, պատուէր 'ի վերայ դնեմ :

› impero arma. հրամայեմ զէն առնուլ, հրաման տամ վառիլ կազմիլ 'ի պատերազմ :

› impero tribútum. արկանեմ 'ի վերայ երկրին հարկ, դնեմ ընդ հարկաւ, ածեմ 'ի հարկատուս :

› impero géntibus. տիրելով տիրեմ ազգաց և ազանց :

Imperpétuus - ua - uum (աթ.). չմշտնջնաւոր :

Impersonális-le (աթ.). անդէմ, միադէմ, դիմազուրկ :

Impersonáliter (Պթ.). անդէմ օրինակաւ, իբրեւ զմիադէմ :

Imperspícuus-ua-uum (աթ.). անձաձանչ, աննշոյլ, մթին, աղօտ :

Impertérritus-ta-tum (աթ.). աներկիւղ, քաջասիրտ, համարձակ, անահ, անվհճեր, դիմազրու :

Impértio (նրգ. Pártio աբգ.) և
Impértior (հոր. Pártior աբգ.) }
բաշխեմ, բաժանեմ, կցորդ
առնեմ, հաղորդեմ, մատու
ցանեմ, տամ :

Impertitus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Impértior.

Imperturbátus - ta - tum (աթ.).
չխռովեալ, անխռով, քաջա
սիրտ, հանդարտ, աներկիւղ :

Impérvius-ia-ium (աթ.). անկոխ,
դժուարակոխ, ընդդիմակաց,
անմատոյց, դժուարամատոյց :

Impetibilis-le (աթ.). դիւրառու,
անմարտնչելի, անառիկ, գրո
հելի :

Impetiginósus - sa - sum (աթ.).
գերբուկ, անհարթ :

Impetigo-ginis (խգ.). որքին, ա
րած, քոս :

Impeto (նրգ. Peto աբգ.). յար
ձակիմ, գիմեմ, գրոհ տամ,
արշաւեմ, գրոհեմ, խուժեմ,
'ի դիմի հարկանիմ, ընդհար
կանիմ, ընդդէմ բախեմ :

Impetrábilis-le (-lior) աթ. որում
մարթ է հասանել, դիւրին
'ի ստանալ, դիւրահաս :

Impetratio-ónis (խգ.). ընդունե
լութիւն երախտեսց, հասա
նելն խնդրուածոց :

Impetro - ras - rávi - rátum - rare
(նրգ.). հասանեմ խնդրուա
ծոց, առնում խնդրուածովք,
ընդունիմ զհայցուածս :

Impetuósus-sa-sum (աթ.). սաս
տիկ, բուռն, ուժգին, ուժաւ
որ ուժով :

Impetus-us (ար.) օյժ, ուժգնու-
թիւն, սաստկութիւն, բռնու-
թիւն, հարուած, բախիւն,
յարձակումն, բռնազթօսու-
թիւն, ճկունք, ջան, փոյթ :

Impexus-xa-xum (աթ.) ոչ սան-
դրեալ, վարկպարագի, ան-
պաճոյճ :

Impiatus-ta-tum (աթ.) աղտե-
ղեալ, շաղխեալ, պղծեալ,
թաթաւեալ :

Impico (նրգ. Pico արգ.) ծեփեմ
կարածիւթով, կպրեմ, ձիւ-
թեմ :

Impie-iissime (Վլք.) ամպարըշ-
տութեամբ, սեղանազերծ ան-
օրէնութեամբ, տաճարակա-
պուտ գողութեամբ :

Impietas-tâtis (խգ.) ամպարըշ-
տութիւն, անօրէնութիւն,
ոճիր, ապիրատութիւն :

Impiger-pigra-grum (աթ.) ան-
ծոյլ, անհեղգ, փոյթ, ժիր,
շոյտ, պինդ, վաղվաղկոտ :

mpigre (Վլք.) անհեղաբար,
անպղերգաբար, փութով, ա-
րագ արագ, բազում պնդու-
թեամբ :

Impigritas-tâtis (գի.) անդան-
դաղութիւն, անհեղգութիւն,
անծուլութիւն, ժրութիւն,
պնդութիւն, արագութիւն :

Impilla - lium (չղգ.) թաղեայ
սոնապանք, կաճեայ զանկա-
պանք, ներբանք զանգապա-
նին, օդք 'ի թաղեայ :

Impingo (նրգ. Pango արգ.) բա-
խեմ, մղեմ, ընդհարկանեմ,

զարկուցանեմ, յանդիմանեմ,
կշտամբեմ, ստանձնեմ, ըստ
անձին առնում :

Impio (նրգ. Pio արգ.) անօրի-
նեմ, անբարշտաբար պղծեմ,
շաղխեմ պղծութեամբ :

Impius-ia-ium (- iissimus) աթ.
ամպարիշտ, անօրէն, անկրօն,
անհաւատ, անգութ, անա-
գորոյն, անողորմ, խստասիրտ,
բարբարոս, գազանամիտ :

Implacabilis-le (աթ.) անհաշտ,
աննուէր, անողոք, խիստ :

Implacabiliter-lius (Վլք.) ան-
խնայ, անողորմ, անհաշտու-
թեամբ :

Implacatus-ta-tum (աթ.) ան-
հաշտական, անյագ, ժլատ :

Implacidus-da-dum (աթ.) ան-
հանգիստ, խռովեալ, անո-
ղոք, անհաշտ :

Impleo-es-évi-étum-ére (նրգ.)
լնում, լցուցանեմ, ամանեմ,
կատարեմ, 'ի գլուխ հանեմ,
յարդիւնս ածեմ, փոխարէն
առնեմ, հաճեմ, հանգուցա-
նեմ :

Implétus-ta-tum (առգ. Դրք.)
Տես Impleo.

Implexus-xa-xum (աթ.) համա-
կեալ, շաղիւսլ, պատատեալ,
պատեալ, ծրարեալ :

Implexus-us (ար.) } պատատ,
Implicatio-ónis (խգ.) }
ծրար, խուրձն, պատատանք,
պատեանք, հիւսք, անկուած :

Implicatus-ta-tum (առգ. Դրք.)
Տես Implico.

Implicátus-ta-tum (- tior - tissimus) (ած.). խռովական, խառնակեալ, շփոթեալ, պատեալ, շաղեալ, հիւսեալ :

Impliciscor-sceris-sci (հար.). շփոթիմ, խռովիմ, զոռանցեմ, բանդազուշեմ, ցնորիմ, բարբանջեմ, դանդաչեմ, թալկանամ, նուաղեմ :

Implicite (Վէ.). ընդ աղօտ, չաղկով իմն, խառն 'ի խուռն, ծածկապէս, լռելեայն, յանծանօթս, կողմնակի :

Implicito (նրգ. Ito արմ.). շփոթեմ, խառնակեմ, խռովեմ, խռով հարկանեմ :

Implicitus-ta-tum (անց. Դրք.). Տես **Implico**.

Implico-cui-PLICITUM (նրգ. Plico արմ.). պատեմ, պատատեմ, շաղեմ, հիւսեմ, անկանեմ, խառնեմ, խառնակեմ, շփոթեմ, պատաղեցուցանեմ, արկանեմ 'ի հոգս, խռովեմ :

Implorábilis-le (ած.). խնդրական, աղերսական, պաղատախառն :

Implorándus-da-dum (ած.). աղերսալի, խնդրելի, հայցելի :

Implorátio-ónis (էգ.). պաղատանք, խնդրուածք, աղերսանք, հայցուածք :

Implorátus-ta-tum (անց. Դրք.). Տես **Implóro**.

Implóro (նրգ. Ploro արմ.). հայցեմ, խնդրեմ, աղերսեմ, պաղատիմ, յօգնութիւն կոչեմ, կարդամ :

Impluit-uébat (արմ. Pluit արմ.). անձրև գայ, անձրևէ, տեղայ :

Implúmbo (նրգ. Plumbo արմ.). մածուցանեմ կապարու, օծանեմ կապարեայ բռով :

Implúmīs - me (ած.). փետեալ փետրովք, ոյր չէք աղուամազ մազ :

Implúvium - vii (չղ.). վայրագաւիթ անձրևաբախ :

Impoénitens - éntis (ած.). անզեղջ, անապաշաւ, խստապարանոց :

Impoeniténtia - ae (էգ.). անապաշխարութիւն, խստասրտութիւն :

Impolíte (Վէ.). անհեղեղս, չինականազոյնս, տմարդութեամբ, խոշորագոյնս, անփութութեամբ :

Impolítia - ae (էգ.). տմարդութիւն, չինականութիւն, խոշորութիւն, չմարթութիւն, անհոգութիւն, անփութութիւն :

Impolítus-ta-tum (- tior) (ած.). տմարդի, չինական, չմարթուն, անհեղեղ, թանձրամիտ :

Impollútus-ta-tum (ած.). անաբաւ, անապական, անեղծ, անվթար, ամբիծ :

Impóno (նրգ. Pono արմ.). դնեմ 'ի վերայ, ազդ 'յայտ առնեմ, ծանուցանեմ, հրամայեմ, պատուիրեմ, գործ 'ի ձեռն տամ, խաբեմ, պատրեմ :

» **impóno tribútum** կամ **vecti-**

gal. Հարկս արկանեմ, մաքս առնում, մաքսիմ :

» tibi egrégie impóno. Ճարտարութեամբ զքեզ 'ի պատրանս արկանեմ, մեղմով պատրանս մատուցանեմ :

Impórcitor-óris (ար.) . ափսոսաբեկ, ափսոսահատ, ափսոսաձիգ, ափսոսկոտորող :

Importatitius - tia - tium (ար.) . մուծեալ, ածեալ 'ի ներքս, նորեկ, եկ :

Importátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Impórto.

Impórto (ԶԷԳ. Porto ար.) . տանիմ 'ի ներքս, ածեմ, մուծանեմ, բերեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ :

» impórto damnum tibi. վնաս սուռնեմքեզ, վնասեմ, վնասակար լինիմ :

Importúne-nius-níssime (ԳԷԲ.) . յանժամ ժամուռ, 'ի տարածամուռ, յանդէպս, յանդէպ ժամանակի, սնճահ :

Importúnitas - tátis (ԷԳ.) . Թախանձ, Թախանձանք, ձանձրոյթ, ժտութիւն, ձանձրութիւն, տաղտուկ, կատաղութիւն, անգթութիւն :

Importúnus-na-num (-nior-nissimus) ար. վստանգաւոր, գազանամիտ, վստանգազործ, անգութ, ձանձիր, ծանրատաղտուկ, սնազորոյն :

Importuósus-sa-sum (-sissimus) ար. անխորշ, առանց նաւահանգստի :

Impos-otis (ար.) . անկար, անզօր, անկարող, անբաւական, տկար :

Impositio-ónis (ԷԳ.) . զետեղումն, անուանդութիւն, հնարագիտութիւն, ձեռնադրութիւն, զիւտ, հնարք, տուրք, հարկ :

Impositicius-cia-cium } ար. 'ի վերայ եղեալ, տուեալ :

Impositívus-va-vum }

Impósitor-óris (ար.) . դնելի, որդնէ, ձեռնադրող, հրամանատու :

Impósitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) . Տես Impóno.

Impósitus-us (ար.) . դնելն 'ի վերայ, անուանդութիւն, ձեռնադրութիւն, հարկ, տուրք, հնարագիտութիւն :

Impossibilis-le (ար.) . անհնար, անհնարին, անհնարաւոր, անկար :

Impossibilitas-tátis (ԷԳ.) . անհնարաւորութիւն, անհնարին իրք, անհնարութիւն, անկարութիւն :

Impóstor-óris (ար.) . խաբեբայ, պատրիչ, մոլորեցուցիչ, նենգաւոր, դաւաճան :

Impostúra-ae (ԷԳ.) . խաբանք, խաբեութիւն, պատրանք, նենգութիւն, նենգ, խարդախութիւն, դաւ, դաւաճանութիւն :

Impotens-éntis (-tior-tissimus) ար. անկար, անկարող, անզօր, տկար, անոյժ, անչափ, անկարգ, արձակեքսանակ,

մեծամիտ, հարստագոյն, զօրագոյն :

› impotens irae. ապարասան զայրուցք բարկութեան , որ չէ կարող սանձահարել զցասումն :

Impotentér-tius-tissime (Վէ.) . յանկարգս, անկարգութեամբ, անզօր զօրութեամբ, անզգուշաբար, յանզգնագոյնս, ժըպրհուլութեամբ :

Impotentia-ae (Էփ.) . անկարողութիւն, տկարութիւն, անզօր զօրութիւն, անկարգութիւն, ապարասան բարք, մեծազօր զօրութիւն :

Impraesentiárum (Վէ.) . այժմ, այժմիկ, առ այժմ, արդ :

Impránsus-sa-sum (աթ.) . անսուաղ, անճաշակ, անկերակուր :

Imprecatio-ónis (Էփ.) . անէծք, նզովք, չար մաղթանք :

Imprecor (Կար. Precor արժ.) . փակեմ ընդ անիծիւք, անիծանեմ, նզովեմ, չարիս խնդրեմ, օրհնեմ :

› imprecor diras tibi. անիծանելով անիծեմ զքեզ, լիջիր անիծեալ, արմատ անիծից :

Impréssio-ónis (Էփ.) . տպագրութիւն, դրոշմած, տպաւորութիւն, տպակեր, նկար, յիշատակ, յարձակումն, տիպ, շտապ տագնապի, կոծանք, խռնուրդք :

Impréssus-sa-sum (անց. Դրէ.) . Տես Imprimis.

Imprimis (Վէ.) . զառաջինն, յառաջնումն ուսագի, նախ քան զամենայն, իսկզբան, առաւելապէս, մանաւանդ :

Imprimo (Երփ. Premo արժ.) . դրոշմեմ, տպաւորեմ, արժանեմ, տպեմ, կնքեմ :

Improbábilis-le կամ Improbándus-da-dum | անթ. չսուատալի, չհաւանական, անհաւանական, դարովելի, եպերելի, յանդիմանական :

Improbatio - ónis (Էփ.) . անարգութիւն, կշտամբանք, Կատապարտութիւն, դարովանք, եպերանք, ստգիւտ :

Improbátor-óris (ար.) . չհաւանօղ, մերժող, մերժիչ, խոտիչ, պարսաւադէտ, բանակրկիտ, անգոսնիչ, արհամարհող :

Improbátus-ta-tum (անց. Դրէ.) . Տես Improbo.

Improbátus-ta-tum (-tissimus) անթ. չհաւանեալ, չհաճեալ, անհաճոյ, մերժեալ :

Improbe-róbui-bissime (Վէ.) . չարութեամբ, ապիրատութեամբ, խոտորնակս :

Impróbitas-tátis (Էփ.) . չարութիւն, ապիրատութիւն, յուռութիւն, անօրէնութիւն, ժանտութիւն, անարդարութիւն, անիրաւութիւն :

Improbo (Երփ. Probo արժ.) . մերժեմ, խոտեմ, չհաճիմ, չհաւանիմ, անարգեմ, դարովեմ, եպերեմ, պարսաւեմ, ստգտանեմ, պախարակեմ, անգոսնեմ :

Impróbulus-la-tum (աթ.). հէք, թշուառ, ստահակ, լրբենի, փոքր մի լերբ :

Improbus-ba-bum (-róbior-bis-simus) աթ. չար, յոռի, չարագործ, անբարի, ապիրատ, ժանտ, դրուժան, անօրէն, ժլատ, անյագ, տարապայման, անկարգ, անչափ :

» improbus labor. տւեական և անձանձիր վաստակ :

Improcérus-ra-rum (աթ.). խոնարհ, խոնարհագոյն, ցածագոյն, ստորին, ներքին, սակաւնիստ :

Improféssus-sa-sum (աթ.). անհամբաւեալ, աննշանաւոր, աննշան :

Impróplus-ta-tum } աթ. ան-

Imprómtus-ta-tum } կազմ, անպատրաստ, դանդաղական, դանդաղագին, յամր, յամրագնաց, ծանրալեզու, հազիւլախօս :

Improperátus-ta-tum } աթ. յամ-

Impróperus-ra-rum } րայնաց, հանդարտ, մեղմ, ծանրախաղաց, ծանրագնաց :

Impróprie (Վէթ.). ոչ ըստ պատշաճի, պիտակութեամբ, անճահ :

Improprietas-tátis (Էթ.) } օտա-

Impróprrium-rii (Վէթ.) } րութիւն, պիտակութիւն, պիտականունութիւն :

Impróprius-ria-rium (աթ.). պիտակ, օտար, անճահ, ոչ սեպհական :

Imprósper-ra-rum (աթ.). անյաջողակ, վատաբախտ, հէք, չուառ, չուառական, թշուառական :

Imprósper (Վէթ.). թշուառութեամբ, ըստ չար բախտին, չաջողութեամբ, ցաւագին :

Improtéctus-ta-tum (աթ.). անտէրունչ, անոք, անօգնական :

Impróvide (Վէթ.). յանիմաստ, յանխորհուրդս, յանզգաստից, յանդգնագոյնս, յայլակարծուստ, յանկարծօրէն :

Impróvidus-da-dum (աթ.). անիմաստ, անզգոյշ, անհանճար, յանդուգն, անյուսական, յանկարծագործ :

Improvise } Վէթ. յանզգաստից,

Improvise } յանպատրաստից, յանկարծակի, յայլակարծուց, տարակարծի :

Improvísus-sa-sum (-sior) աթ. յանկարծական, յանկարծագործ, յանկարծադէպ, անզգաստ :

Imprúdens-éntis (-tior-tíssimus) աթ. անիմաստ, անհանճար, անզգամ, անխորհուրդ, անզգոյշ, անտեղեկ, անվարժ :

» imprúdens feci. անխորհրդաբար արարի, յանխորհուրդս գործեցի :

Imprudénter-tius (Վէթ.). առանց խորհրդոյ, յանխորհուրդս, յանդգնագոյնս, առանց ինչ միտ զննելոյ, յանզէտս, տխմարաբար :

Imprudéntia-ae (իգ.) . անիմաստութիւն, անխորհրդութիւն, անմտութիւն, անհանձարութիւն, անզգամութիւն, անղգաստութիւն, անմտադրութիւն :

Impuber-ris } աս. չէ 'ի չափ'
Impubes-bis }
յարբունս հասեալ, պատանեակ :

Impudens-éntis (- tior-tíssimus) աս. լիբբ, լրբենի, անամօթ, ժիտ, լկտի, լպիրշ, յայրատ :

Impudénter-tius-tíssime (Աք.) . անամօթագոյնս, յանդգնագոյնս, լրբութեամբ, լրբենի երեսօք :

Impudéntia - ae (իգ.) . անամօթութիւն, լրբութիւն, լկտութիւն, ժտութիւն, լպրշանք, լպրշութիւն, ժպրհութիւն, յանդգնութիւն :

Impudentiúsculus-la-lum (աս.) . փոքր մի լիբբ, լրբենի :

Impudíce-císsime (Աք.) . լկտութեամբ, յայրատագոյնս, յանամօթս :

Impudicitia - ae (իգ.) . լկտութիւն, յայրատութիւն, անամօթութիւն, լպրշանք, զազրութիւն, պաղշտութիւն :

Impudícus-ca-cum (- cior-císsimus) աս. լպիրշ, լպրշական, լկտի, յայրատ, անամօթ, անպարկեշտ, պակշտ, ժիտ, անառակ :

Impúgnans-ántis (Էյգ.) } հակա-
Impugnátor-óris (ար.) }

ռակամարտ, ախոյան, յարձակող :

Impugnátio-ónis (իգ.) . հակառակութիւն, կռիւ, մարտ, յարձակումն :

Impugnátus-ta-lum (անյ. Դրք.) . Տես Impugno.

Impugno (նրգ. Pugno արգ.) . 'ի դիմի հարկանիմ, զղէմ ունիմ, հակառակիմ, մարտնչիմ, մաքառիմ, կռուիմ, ընդդէմդառնամ, չհաւանիմ, չհաճիմ, մերժեմ :

Impúlsio-ónis (իգ.) . մղումն, թելադրութիւն, հրապոյրք :

Impúlsor-óris (ար.) . մղիչ, թելադրիչ, հրապուրիչ, դրդիչ :

Impúlsus-sa-sum (անյ. Դրք.) . Տես Impello.

Impúlsus-us (ար.) . մղումն, թելադրութիւն, հրապոյրք :

Impulvéreus-ea-eum (աս.) . անջան, անվաստակ, անաշխատ, անաշխատելի :

Impúne-nius-níssime (Աք.) . անպատիժ, անպատուհաս, անարգել, անվնաս, առանց տուժելոյ :

Impúnis-ne (աս.) . անպատուհաս, անպատիժ :

Impúnitas-tátis (իգ.) . անպատժութիւն, ազատութիւն, ներումն, թողութիւն :

Impunite (Աք.) . անպատիժ, անպատուհաս, առանց տուժելոյ, անվնաս, անարգել :

Impúnitus-ta-tum (աս.) . անպատուհաս, անպատիժ :

Impúno-ónis (աբ.). յանդուգն, ժպիրհ, լիւրբ, լկտի, Լպիրշ, ժիտ, անամօթ :

Impurátus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Impúro.

Impurátus-ta-tum (-tissimus)
աթ. զազելր, պիղծ, աղտեղի, անսուրբ, յայրատ, անպարկեշտ :

Impûre-rissime (ձբ.). անմաքրութեամբ, աղտեղութեամբ, յայրատս, լկտութեամբ :

Impûritas-tâtis (իգ.). անսրբութիւն, զաղրութիւն, աղտեղութիւն, պղծութիւն, յայրատութիւն, լկտութիւն :

Impúro - ras - rávi - rátum - rare (նբգ.). արատեմ, պղծեմ, աղտեղեմ, շաղախեմ, ապականեմ :

Impûrus-ra-rum (-rior-rissimus)
աթ. անսուրբ, անմաքուր, զազելր, աղտեղի, պիղծ :

Imputátio-ónis (իգ.). ստգտանք, մեղադրութիւն, ամբաստանութիւն, տրտունջ :

Imputátor-óris (աբ.). մեղադիր, ամբաստան :

Imputátus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Imputo.

Imputátus-ta-tum (աթ.). անհատ, անհատական, չյապաւեալ :

Imputo (նբգ. Puto աբ.). հաշուիմ, համարիմ, 'ի համար արկանեմ, համար առնեմ, թուեմ, յանցանս 'ի վերայ արկանեմ, ստգտանեմ, գրեմ :

Imputrésco-útrui (չգ. Patrésco աբ.). թարախիմ, տրորիմ, նեխիմ, փտիմ, ապականիմ, հոտիմ :

Imus-ma-mum (աթ.). խոնարհ, խոր, խորին, ներքին, ստորին, ցածագոյն :

» a vértice ad imos talos. յոտից մինչև ցզլուի :

» imo a pectore. 'ի խորոց սրտէ :

In (նիդ.). 'ի, յ, 'ի մէջ, առ, 'ի կողմն, 'ի... կոյս, ընդդէմ, հակառակ, 'ի միջի, ընդ մէջ :

» pietas in paréntes. գթութիւն առ ծնողս, ծնողական գութ :

» in advérsum (ձբ.). զտրին հակառակն, 'ի հակառակէն, 'ի հանդիպոյ :

» in familiáribus tui sum. սէր սերտ ունիմ առ քեզ, մտերիմ քո և ջերմեակ բարեկամիկ լինիմ :

» in vulgus. առ հասարակ, ըստ կարծեաց հասարակաց :

» in témpore. 'ի դէպ ժամու, 'ի պատշաճ ժամանակի, ըստ պատշտճի, 'ի ճահ :

» in pósterum diem. առ վաղել, վաղեւն, 'ի վաղեւն, 'ի վաղել անդր :

» in mensem januárium. յամսեանն յանուարիոսի :

Inabrúptus-ta-tum (աթ.). անբեկանելի, անկոտոր, անբաժին, անլոյծ, անքակ :

Inabsolútus-ta-tum (աթ.). թերակատար, անկատար :

Inaccensus-sa-sum (ած.). ան-
կիզելի, չեջանուտ :

Inaccessus-sa-sum (ած.). ան-
մատոյց , դժուարամատոյց ,
անառիկ :

Inacresco (չգ. Acresco արժ.). 'ի
թթուութիւն դառնամ, բարկ'
թթու՝ կծու լինիմ :

Inactus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Inigo.

Inadulabilis-le (ած.). անշողո-
քորթելի, անողոք, անողոքելի,
անամոքելի :

Inadustus-ta-tum (ած.). ան-
կեզ, անկիզելի :

Inaedificatio - ónis (խգ.). կազ-
մած, յօրինուած, շինութիւն :

Inaedificatus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Inaedifico.

Inaedifico (նգ. Aedifico արժ.).
շինեմ, կառուցանեմ, կանգ-
նեմ, հարթյատակ առնեմ :

Inaequabilis-le (ած.). անհաւ-
ասար, անհարթ, դերբուկ,
խնդբունդ :

Inaequaliter (ձբ.). առանց
հաւասարութեան, անհաւա-
սարութեամբ :

Inaequalis-le(-lior-lissimus) ած.
այլակերպ, այլազգ, անհաւ-
ասար, աննման :

Inaequalitas-tátis (խգ.). անհաւ-
ասարութիւն , այլակերպու-
թիւն , խտիր , աննմանու-
թիւն :

Inaequaliter (ձբ.). անհաւա-
սարութեամբ, առանց հաւ-
ասարութեան :

Inaequatus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Inaequo.

Inaequo (նգ. Aequo արժ.). հաւ-
ասարեմ, զուգեմ, հարթեմ :

Inaestimabilis-le (ած.). անզին,
անկշիւ , անհամեմատ , խո-
տան, անարգ, արհամարհ :

Inaestimatus-ta-tum (ած.). ոյր
չեցեն հատեալ գինք, արհա-
մարհելի, արհամարհեալ :

Inaestuo (չգ. Aestuo արժ.). տա-
պիմ, ջեռնում, ջերմանամ,
ջերմանիմ, եռամ, եփիմ, զե-
ռամ, խարշիմ :

Inaffectatus-ta-tum (ած.). ան-
պաճոյճ, անպաճուճելի, ան-
արուեստ, անզարդ :

Inagitabilis - le (ած.). անշար-
ժելի, անդրդուելի, անշար-
ժական :

Inagitatus-ta-tum (ած.). ան-
շարժ, խաղաղ, անխախուտ :

Inálbans-bántis (բյծ.). բռիչ,
թափիչ, լուացարար :

Inalbésco (չգ. Albésco արժ.).
սպիտակ լինիմ, սպիտակա-
նամ, սպիտակիմ :

Inálbo - bas - bávi - bátum - báre
(նգ. րբ.). սպիտակացուցանեմ,
սպիտակ առնեմ, բռեմ :

Inalgésco-scis-scere (չգ.). ըն-
դարմանամ 'ի ցրտոյ, փայ-
տանամ 'ի ցուրտ, սառիմ,
պաղիմ :

Inalpinus-na-num (ած.). բնա-
կիչ Աւպից լեռանց, Աւ-
պեան :

Inamabilis-le (-bílíor) ած. չսի-

լելի, տտելի, գարշելի, ան-
հաճոյ, դժնդակ, չախորժա-
կան :

Inamarésco (չգ. Amarésco աբ.)
դառն լինիմ, դառնանամ, 'ի
դառնութիւն փոխիմ :

Inamátus-ta-tum (աթ.). չսիրե-
ցեալ, տտելի, գարշ :

Inambitiósus-sa-sum (աթ.). ան-
փառասէր, առանց սնապար-
ծութեան :

Inambulatio-ónis (իգ.). ճիւղ,
երթեմք, զբոսանք, դնացք :

Inámbulo (չգ. Ambulo աբ.).
ճիւղիմ, ճեմն առնում, զգնամ,
երթեմքեմ, շրջիմ, քայլեմ :

Inamoénus-na-num (աթ.). չա-
խորժական, անհաճոյ, դժկա-
մակ, տհաճ, խիստ :

Ináne-nis (չգ.). դատարկ վայր,
դատարկութիւն, ունայնու-
թիւն, չէութիւն :

» per ináne. դատարկս, օդա-
բանս, յօդս, ընդ օդս :

Inanefácio (նրգ. Fácio աբ.).
վայրապար գործեմ, 'ի դերեւ
առնեմ, դատարկացուցանեմ :

Inánia - ae (իգ.). դատարկու-
թիւն, դատարկ անջրպետ,
չէութիւն :

Inaniloquus-ua-uum (աթ.). ու-
նայնաբան, վայրապարախօս,
զբախօս, շողփաղփ, շատա-
խօս :

Inanimális-le կա }
Inánimans-ántis } աթ. անկեն-
Inanimátus-ta-tum }

դան, անշնչացեալ, անշունչ :

Inánimis-me կա }
Inánimus-ma-mum } աթ. սրտա-

բեկ, լքեալ, կիսամահ, կիսա-
մեռ, անկենդան, անշունչ :

Inánio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.).
դատարկ առնեմ, դատարկա-
ցուցանեմ, 'ի բաց հանեմ :

Inánis-ne (-nior-níssimus) աթ.
ունայն, դատարկ, թափուր,
փառասէր, սնապարծ, սէգ,
ընդունայնապարծ, ամբար-
տաւան, անշահ, անպիտան,
անօգուտ, աւելորդ, պարա-
պորդ, անգործ :

Inánitas-tátis (իգ.). դատարկու-
թիւն, նանրութիւն, ունայ-
նութիւն, ընդունայնութիւն,
սնոտիք, երեւոյթ առ աչօք :

Inániter (Պէ.). ընդ վայր, 'ի
նանիր, վայրապար, 'ի զուր,
ընդունայն, զուր տարապար-
տուց :

Inanitus-ta-tum (աեց. դրգ.).
Տես Inánio.

Inapértus-ta-tum (աթ.). անա-
տակ, անհպատակ, անմէտ,
անմիտելի, աննուաճ :

Inapparátio-ónis (իգ.). անհո-
գութիւն, սնփութութիւն,
անտեսութիւն, հեղգութիւն :

Inarátus-ta-tum (աթ.). անգործ,
անդարման, ամայի, խոպա-
նացեալ :

Inardésco (չգ. Ardésco աբ.).
բորբոքիմ, վառիմ, զայրանամ,
բարկանամ :

Inarefactus-ta-tum (աթ.). չոր,
չորացեալ, ցամաքեալ, երաշտ,

ազազեալ, ազազուն, գօսա-
ցեալ, սարսառեալ :
Inarésco (լզէ. Aréscō արժ.). ա-
զազիմ, ցամաքիմ, չորանամ,
գօսանամ, սարսառիմ :
Inargentatus-ta-tum (աթ.). ար-
ծաթապատ, արծաթազօծ :
Inargüte (Ալք.). անմտութեամբ,
անճահ, անհամութեամբ :
Inargütus-ta-tum (աթ.). անհե-
ղեղ, անհամ, անիմաստ, ան-
միտ, յիմար, տիմար, գռե-
հիկ, շինական :
Inaro (Նրգ. Aro արժ.). հերկեմ,
հերկս հարկանեմ, արօրադիր
տունեմ, գործեմ զերկիր, վա-
րեմ :
Inartificialis-le (աթ.). անձեռա-
գործ, անարուեստ և անպա-
ճոյճ, անհանդերձ :
Inascensus-sa-sum (աթ.). ան-
մատոյց, դժուարամատոյց,
անառիկ :
Inaspéctus-ta-tum (աթ.). ան-
տես, աներևոյթ, անզնին,
անքնին :
Inassátus-ta-tum (աթ.). խորո-
վեալ :
Inassuétus-ta-tum (աթ.). ան-
սովորական, անընտել, օտա-
րոտի :
Inattenuátus-ta-tum (աթ.). ան-
նիազ, աննուազ, անպակաս,
անթերի :
Inattestátus-ta-tum (աթ.). ոչ
դատաւիետ ձգձգեալ, անկոչ
յատեան :
Ináudax-dácis (աթ.). երկչոտ,

վատասիրտ, անարի, վատ ա-
րանց :
Ináudio (Նրգ. Audio արժ.). լսեմ,
իմանամ, խելամուտ լինիմ :
Inauditiúncula-ae (իգ.). հարե-
անցի ընթերցուած, համա-
ռօտ համար :
Inaudítus-ta-tum (աեց. Դրէ.).
Տես Ináudio.
Inaudítus-ta-tum (աթ.). անլուր,
ոչ հրեք եկեալ յսկանջա-
լուրս, օտարոտի, անընտելա-
կան, նորանշան :
Inauguráto (Ալք.). բարի աւե-
տեօք բարեաց, ըղձալից, բախ-
տիւ :
Inaugurátus-ta-tum (աեց. Դրէ.).
Տես Ináuguro.
Ináuguro (Նրգ. Auguro արժ.).
հաւադէտ լինիմ, ըղձանամ,
օծանեմ, օրհնեմ, նուիրեմ,
սրբեմ :
Ináurans-ántis (Էջթ.) } օծանող
Inaurátor-óris (ար.) }
ոսկւող, ոսկերիչ :
Inaurátus-ta-tum (աեց. Դրէ.).
Տես Ináuro.
Inaurátus-ta-tum (-tior) աթ.
ոսկեղծ, ոսկիապատ, ոսկ-
ւով զրուադեալ :
Ináuris-re (իգ.). գինդ, գորշա-
պահանգ :
Inauritus-ta-tum (աթ.). ոյր չե-
ցին տկանջք :
Ináuro - ras - rávi - rátum - ráre
(Նրգ.). դրուագեմ՝ օծանեմ
ոսկւող, պատեմ ոսկեղոյն ինչ
իրօք, ընչուէտ գործեմ :

Inauspicáto (ՎՔ.). ցաւագին
նշանօք, աղետիւք :

Inauspicátus-ta-tum (-tíssimus)
աթ. վատաբախտ, թշուառա-
կան, չուառ, հէք, ցաւագին :

Ináusus-sa-sum (աթ.). չսկսեալ,
չփորձեալ, ձեռն չմխեալ :

Inaversábilis-le (աթ.). անփա-
խուստ, անզերծ, անհրա-
ժեշտ :

Incaéduus-ua-uum (աթ.). ան-
հատ, անհատական, անբե-
կանելի :

Incalésco - cálui (չլթ. Calésco
արժ.). գոլանամ, ջերմաջերմ
լինիմ, ջեռնում, բոլբոքիմ :

Incalfácio (Նրգ. Calfácio արժ.).
եռանդնացուցանեմ, ջեռու-
ցանեմ, բոլբոքեմ, տապացու-
ցանեմ :

Incállide (ՎՔ.). անկեղծաւոր՝
յստակամիտ մտօք, անկեղ-
ծութեամբ, պարզ մտօք, միա-
միտ սրտիւ :

Incállidus-da-dum (աթ.). յստա-
կամիտ, անկեղծաւոր, ան-
խարդախ, միամիտ, պարզա-
միտ :

Incandésco-ándui (չլթ. Candésco
արժ.). հրանամ, շողանամ,
սպիտակիմ, փայլիմ :

Incáneo (չլթ. Cáneo արժ.). սպի-
տականամ, ալեւորիմ, յալե-
ոյթ դառնամ, ծաղկիմ :

Incantaméntum - ti (չլթ.). կա-
խարդանք, կախարդութիւն,
դիւթութիւն, թոփութիւն,
հմայք, մոգութիւն :

Incantátor-óris (ար.). կախարդ,
կախարդիչ, կիւս, դիւթ :

Incantátus-ta-tum (անց. ԴՔՔ.).
Տես Incáto.

Ineáto (Նրգ. Canto արժ.). կա-
խարդեմ, դիւթեմ, թոփեմ,
հմայեմ, որսամ զմիտս :

Incánus-na-num (աթ.). ծաղ-
կեալ ալեօք, ալեւոր, ալեու-
րեալ, սպիտակացեալ :

Incapístro (Նրգ. Capístro արժ.).
երասանակոծեմ, պախուցս
դնեմ ձիոյ, սրկանեմ դան-
դանաւանդ 'ի կզակ :

Incássum (ՎՔ.). զուր տարա-
պարտուց, 'ի զուր, ընդու-
նայն, 'ի նանիր, ընդ վայր,
վայրապար, յանօգուտս :

Incáste (ՎՔ.). անսրբութեամբ,
անմաքրութեամբ, անառա-
կութեամբ, պղծութեամբ :

Incastigátus-ta-tum (աթ.). ան-
պատիժ, անպատուհաս :

Incáute-tius-tissime (ՎՔ.). ա-
ռանց խորհրդոյ, յանգագոյս,
յանդգնագոյնս, տարակարծի :

Incáutus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. անզգոյշ, անխորհուրդ,
անիմաստ, անմիտ, անզգամ,
անհանճար, յանդուգն :

Incavo (Նրգ. Cavo արժ.). բրեմ,
գոգեմ, խորեմ, պեղեմ, փո-
սեմ, փորեմ :

Incédo (չլթ. Cedo արժ.). քայ-
լեմ, ոտնփոխ լինիմ, ոտն յո-
տանէ փոխեմ, գնում, շրջիմ,
երթամ, խաղամ, անցանեմ,
յառաջեմ, չուեմ, մեկնիմ :

- › incédo pédibus. *հետի ընթա- նամ, հետիոտս գնամ:*
- Incelebrátus-ta-tum (աթ.). *ոչ աշխարհագոյժ, չհռչակեալ, անհամբաւեալ:*
- Incélebris - re (աթ.). *աննշան, անշուք, անաւագ:*
- Incendiárius-ria-rium (աթ.). *այրիչ, տոչորիչ, լուցիչ, կի- ղիչ:*
- › incendiária navis. *հրձիգ նաւ:*
- Incendiárius-rii (աթ.). *հրձիգ, որ հուր արկանէ:*
- Incendiósus-sa-sum (աթ.). *տո- չորիչ, կիղիչ, այրիչ, տոչո- րական:*
- Incéndium - dii (չգ+). *հրդեհ, հուր, հրայրեացք, հրձիգք, այրումն, կիզումն, ջնջումն, կործանումն, քանդումն, կո- տորած:*
- › annónae incéndium. *աճումն գնոց պարենի, բազմազին լի- նելն ռոճկի:*
- Incéndo-dis-di-nsum-dere (նրգ+). *լուցանեմ, վառեմ, բորբոքեմ, այրեմ, կիզանեմ, տոչորեմ, հրդեհեմ, քաջալերեմ, զօրա- ցուցանեմ, սրտապնդեմ, զայ- րացուցանեմ, գրգռեմ:*
- › annónam incéndo. *առաւե- լում՝ աճեցուցանեմ զգինս պարենի:*
- Incénsio-ónis (իգ+). *հրայրեացք, հուր, հրդեհ, հրձիգք, վա- ռումն, այրումն, կիզումն:*
- Incénsor-óris (աթ.). *հրձիգ, որ հուր արկանէ:*

- Incénsus-sa-sum (անց. դրբ+). *Տես Incéndo.*
- Incénsus-sa-sum (աթ.). *մղեալ, լուցեալ, բորբոքեալ, քաջա- լիրեալ, ապահարկ, ոչ ի հարկի կացեալ:*
- Incéntio-ónis (իգ+). *նուագ, կա- խարդանք, ցուցք, դիւթու- թիւն, թովչութիւն, մոզու- թիւն:*
- Incentívum-vi (չգ+). *հրապոյրք:*
- Incentívus-va-vum (աթ.). *յոր- դորիչ, դրդիչ, զրգռիչ, ար- ծարծիչ:*
- Incéptio-ónis (իգ+). *ծագումն, սկիզբն սկսուածոյ, սկսումն, առաջք:*
- Incépto (նրգ+ Cepto աթ.). *սկսա- նիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն ի գործ արկանեմ, ձեռնարկեմ, ձեռնամուխ՝ ձեռննելց լինիմ:*
- Incéptor-óris (աթ.). *սկսանելի, սկսող, առաջնորդ, գտակ, հաստատիչ:*
- Incéptum-ti (չգ+)} *սկիզբն, ա-*
 Incéptus-us (աթ.) } *ռաջք, սկսումն, սկսուած, ծագումն, փորձ, հնարք, ա- րարք, ջանք, իրք, թեւակոխու- թիւն, գործք:*
- Incéptus-ta-tum (անց. դրբ+). *Տես Incipio.*
- Incerátus-ta-tum (անց. դրբ+). *Տես Incéro.*
- Incernículum-li (չգ+). *նքոյր, ձարեայ նուրբ մաղ:*
- Incérno (նրգ+ Cerno աթ.). *մա- ղեմ, խարբուլեմ, խախալեմ:*

Incéro (հրգ. Cero արհ.). մոմ-
նեմ, պատեմ՝ օծանեմ մոմով:

Incérte) հլ. յանգէտս, առանց
Incérto) զիտելոյ, կասկածանօք, տա-

րակուսանօք, կարծեօք, ան-
յայտնութեամբ:

Incértum-ti (չլդ.). անստուգու-
թիւն, անյայտութիւն, տա-
րակոյս, վարանք, յերկուանք:

Incértus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. անյայտ, անստոյգ, ան-
ծանօթ, յերկուական, երկ-
բայական, երկմիտ, վարա-
նեալ:

» incértum est mihi. ճշմարտիւ
չգիտեմ, անյայտ է ինձ, ոչ
կարեմ գիտեմ զստոյգն:

» amicus certus in re incérta
cérnitur. ճշմարիտ բարեկամ՝
'ի վեշտս եղեցի քեզ պիտոյ:

Incéssó-sis-si հաթ. sivi-ítum-sere
(հրգ.). յարձակիմ, արշաւիմ,
գրոհ տամ, խուժեմ, 'ի դիմի
հարկանիմ, դիմեմ, խուժեմ,
նեղեմ, աշխատ առնեմ:

» incéssit illum stupor. յապուշ
է կրթեալ, զարմանք կալան
զնա, զարմացաւ զարմացումն
մեծ յոյժ:

» cura incéssit me. հոգայի և
տառապէր յիս հոգի իմ, զնե-
ղութիւն և զանձկութիւն
դոխ:

» metus illum incéssit. անկաւ
ահ 'ի վերայ նորա, երկեաւ
երկիւղ մեծ, զահի հարաւ:

Incéssus-us (ար.). զնացք, ըն-

թացք, խաղացք, երթ, չու,
ճեմք, երթեկ:

Incéste-tius (հլ.). անառակու-
թեամբ, անարբութեամբ, պղ-
ծութեամբ, ամօթով, ամօ-
թալից օրինակաւ:

Incésto - tas - távi - tátum - táre
(հրգ.). աղտեղեմ, պղծեմ, ա-
ղարտեմ, ապականեմ, խար-
դաւանեմ, լլկեմ, շաղախեմ,
արատեմ:

Incéstum-ti (չլդ.). ազգապղծու-
թիւն, պղծութիւն ազգակա-
նին:

Incestuósus-sa-sum } աթ. ազգա-
Incéstus-ta-lum }

պիղծ, խառնակեալ ընդ ազ-
գականին, անմաքուր, զա-
ղեր, աղտեղի, ազգապղծա-
կան:

Incéstus-us (ար.). պղծութիւն
ազգականին, ազգապղծու-
թիւն:

Inchoátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Inchoo.

Inchoo-oas - oávi - oátum - oáre
(հրգ.). սկսանիմ, սկիզբն առ-
նեմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ,
ձեռնարկեմ, ձեռնամուխ լի-
նիմ:

Incicur-ris (աթ.). անընդել, ան-
համբոյր, վայրի, վայրենի,
խեռ:

Incido-di (չլդ. Cado արհ.). ան-
կանիմ, կործանիմ, գլորիմ,
գթեմ, պատահեմ, դէպ լի-
նիմ, 'ի վերայ հասանեմ:

» incido in casses. յորոգայթ

անկանիմ, 'ի ցանցս ըմբռնիմ,
վարմարկիմ :

Incido - di - cisum (նբ. Caedo
արծ.) . Հատանեմ, քանդակեմ,
կտրեմ, դրօշեմ, ընդ գրով ար-
կանեմ, գրեմ, արձանագրեմ :

Incians - éntis (աթ.) . յղացեալ,
յղի, ծանրացեալ, ծննդական,
որ յերկունս է, մատաղածին :

Incio (նբ. Cio արծ.) . Հար-
ժեմ, խաղացուցանեմ, 'ի բաց
տանիմ, յուզեմ :

Incile-lis (չլ.) } առուահանք,
Incilia-ae (էգ.) }
կորիք, ջրմուղ, ջրադարձ, գրը-
դանք գետոյ, առուակ, վտակ
փոքրիկ :

Incilis fossa-ae (էգ.) . փոս գե-
տոց, ջրմուղ, առուահանք,
կորի, ջրադարձ :

Incinctus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Incingo.

Incingo (նբ. Cingo արծ.) . փա-
կեմ, շուրջ պատեմ, գօտի ա-
ծեմ :

Incio (նբ. Cio արծ.) . Հարժեմ,
'ի բաց տանիմ, խաղացուցա-
նեմ, յուզեմ :

Incino-cinui-céntum (նբ. Cano
արծ.) . երգեմ, երգս առնում,
նուագեմ :

Incipio-céptum (նբ. Cápio արծ.)
սկիզբն առնեմ, ձեռնամուխ
լինիմ, սկսանիմ, ձեռնարկեմ,
ձեռն 'ի գործ արկանեմ, բռն
հարկանեմ :

Incircumscrip-tus-ta-tum (աթ.) .
անեզը, անվայրափակ, ան-

սահման, անսահմանական,
անպարագրելի :

Incise } Աբ. մանր մանր, պա-
Incisim } տառ պատառ, հաստկոտոր,
անդամ անդամ :

Incisio - ónis (էգ.) . Հատումն,
կտրումն, կտրած, քանդակ,
կտրօն, քանդ, դրօշուած, շը-
ջան բանից, պարբերութիւն :

Incisum-si (չլ.) . մասն շըջանի
բանից, շըջուած փոքրիկ :

Incisúra - ae (էգ.) . Հատումն,
կտրած, քանդակ, փորուած :
» incisúrae-árum. գիծք ներք-
սագոյն կողման ձեռլին :

Incisus-sa-sum (անց. Դրբ.) . Տես
Incido.

Incisus-us (ար.) . կտրած, կտրօն,
կտրումն, հատումն, քանդակ,
դրօշուած, պարբերութիւն,
շըջուած :

Incitámentum-ti (չլ.) } Թելա-
Incitatio-ónis (չլ.) }
դրութիւն, գրգռութիւն,
հրապոյլք, զրդումն :

Incitáte - tius (Աբ.) . սաստիկ,
բռն, բռնաբար, ուժգին :

Incitátus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Incito.

Incitátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. զրդեալ, գրգռեալ, մղեալ,
երագ, արագագնաց :

Incito (նբ. Cito արծ.) . յորդո-
րեմ, դրդեմ, գրգռեմ, տագ-
նապեմ, խթեմ, խթանաւ
մղեմ, ձայնատուր լինիմ, զայ-
րացուցանեմ :

» incito equum. մարակեմզձին, մորակ 'ի կուշտ առնեմ երկ-
վարին :

Incitus-ta-tum (ած.). զրդեալ, մզեալ, արագ, երագագնաց, թեթեանգամ, շոյտ, կայ-
տառ :

» ad incitas redigor. անկանիմ 'ի շտապ տագնապի, 'ի նեղ մտանեմ, տագնապ է ինձ, 'ի մեծի տագնապի լինիմ, տա-
ռապիմ :

Incivlis-le (ած.). անմարդի, ամարդի, անագորոյն, անի-
բառ, անօրէն, հպարտ, մե-
ծամբա :

Incivliler-lius (ձգ.). ամբար-
տառ անութեամբ, յանիրաւի,
ամբարհաւածութեամբ, 'ի
տարապարտաց :

Inclāmito (նշգ. Clāmito ած.).

Inclamo (նշգ. Clamo ած.). |
մեծաբարբառ աղաղակեմ, մե-
ծանշն գոչեմ. կարգամ 'ի
նայն մեծ :

Inclareo (չգո. Clareo ած.). կամ |

Inclarisco (չգո. Clarisco ած.). |
մեծամեծաբար պատուով մեծա-
րիւմ. ստանամ փառս առա-
ջութեամբ. հասկնամ 'ի զուր
յամարեմ. ձգելայ հեշտով զե-
նեմ. արդեալ. գոչեմ. հաշտ-
լում :

Inclaresco (նշգ. Claresco ած.). ան-
բաւ. անառաշտեմ. բառնա-
շտեմ. բնիգալ. անօրդաւ ա-
նաշտառ. խրտառ. տառաշտ :

Inclaresco (նշգ. Claresco ած.). ան-

թեամբ, խտտիւ, սաստկու-
թեամբ :

Inclementia-ae (իգ.). խտտու-
թիւն, սաստկութիւն, անա-
գորունութիւն :

» inclementia coeli. դժնդակու-
թիւն վատախառնութեան օ-
դոյ, զառնաշունչ օդք, ան-
հարթութիւն օդոց :

Inclinābilis-le (ած.). մէտ և յո-
ժար, միտեալ, յոժարեալ, կա-
կուղ, դիւրակոր, ծռելի :

Inclinamentum-ti (չգո.). հոլու-
վում անուանց, լծորդու-
թիւն՝ խոնարհումն բայից,
փոփոխումն բանից :

Inclinatio-ónis (իգ.). ծռութիւն,
հակումն, կորութիւն, յոժա-
րութիւն, միտութիւն, փո-
փոխումն, շրջումն, հոլովումն
անուանց :

» inclinatio coeli. կլիմայ, բա-
ժին, զառա օդոց :

Inclinātus-ta-tum (անց. դղբ.).
Տե՛ս Inclino.

Inclīnātus-ta-tum (-tior) ած.
խոնարհեալ, հակեալ, ծռեալ,
ծալեալ. խոնարհագոյն, ցա-
ծագոյն. վաթար, թերի,
նուալ. պակաս, միտեալ, յո-
ժարեալ :

Inclīnatus-us (ած.). հոլովումն
անուանց, լծորդութիւն՝ խո-
նարհումն բայից, փոփոխումն
բանից :

Inclīnus-ae (ած.). դիւրակոր,
ծռելի, կակուղ :

Inclino (նշգ. Clino ած.). խո-

նարհեցուցանեմ, ծռեմ, կու-
րացուցանեմ, միտեմ 'ի չարն,
զեղծանիմ, յանկածութիւն
իջանեմ, մերձ 'ի կործանումն
լինիմ, հոլովեմ զանուանս,
խոնարհեմ զբայս :

Inclitus-ta-tum (աժ.)• երևելի,
հայակապ, անուանի, քաջա-
նուն, հռչակաւոր, նշանաւոր:
Inclúdo (նրգ. Claudio աբ.)• 'ի
ներքս փակեմ, բովանդակեմ,
ամփոփեմ, աղլսեմ, խնում,
արգելում:

Inclúsio-ónis (իգ.)• արգելան ,
ամփոփումն :

Inclúsus - sa - sum (անց. դբ.)•
Տես Inclúdo.

Inclýtus-ta-tum (աժ.)• երևելի,
անուանի, քաջանուն, հռչա-
կաւոր, նշանաւոր, հոյակապ:

Incoáctus-ta-tum (աժ.)• չբռնա-
դատիչ, ոչ ստիպիչ, ինքնա-
կամ, կամաւոր, կամայական:

Incoctilia - lium (չգ.)• անօթք
անագեայք :

Incóctus - ta - tum (անց. դբ.)•
Տես Incoquo.

Incóctus-ta-tum (աժ.)• եփեալ,
ոչ եփեալ. հում:

Incoenátus - ta - tum } աժ. անըն-

Incoénis-ne }
թրիս, ոչ ընթրեալ, անկերա-
կուր, անճաշակ :

Incoépto (նրգ. Coepto աբ.)•
սկսանիմ, ձեռնարկեմ, սկիզբն
առնեմ, ձեռն 'ի գործ արկա-
նեմ, ձեռնամուխ լինիմ:

Incogitábilis-le (աժ.)• անխոր-

հուրդ, անիմաստ, անփոյթ,
անհոգ, հեղգ :

Incogitándus-da-dum (աժ.)• ան-
հաս, անհասանելի, անիմա-
նալի :

Incógitans-ántis (աժ.)• անխոր-
հուրդ, անիմաստ, հեղգ, ան-
փոյթ, անհոգ :

» incógitans id feci. յախուռն
յանդգնեցայ , անխորհրդա-
բար զայդ արարի, վարկա-
րազի գործեալ է իմ:

Incogitántia-ae (իգ.)• անմտա-
դրութիւն, անզգաստութիւն,
անիմաստութիւն , անմտու-
թիւն, անխորհրդութիւն :

Incogitátus-ta-tum (աժ.)• յան-
կարծագործ , անյուսական ,
անխորհուրդ, անզգոյշ, անի-
մաստ :

Incogitátus-ta-tum (անց. դբ.)•
Տես Incógito.

Incógito (նրգ. Cógito աբ.)• խո-
կամ, խորհիմ, զմտաւ ածեմ,
մտախորհ լինիմ, մտաբերեմ:

Incógnitus-ta-tum (աժ.)• ան-
ծանօթ, անյայտ , աննշան ,
անաւագ :

Incobíbilis-le (աժ.)• աներասա-
նակ , արձակերասանակ , ա-
պարասան, անսաստ, ամեհի,
աննուաճ, լծընկէց :

Incola-ae (աբ. et իգ.)• բնակիչ,
բնակ, գաւառակից , քաղա-
քակից, պանդուխտ կին :

Incolátus-us (աբ.)• պանդուխտու-
թիւն , օտարութիւն , վտա-
րանդութիւն :

Incolo (նշ. Colo-lis արժ.). բնականամ, բնակիմ, դարարիմ, նստիմ, ազսնիմ, լուծանիմ:

» incolò urbem. բնակիմ 'ի քաղաքի, քաղաքաբնակ լինիմ:

Incoloráte (վթ.). անպատասխանի եղեալ, տմօթապարտեալ, զաւելորդ բարուրսն և պատճառս 'ի միջոյ բարձեալ:

Incólumis-me (-úmiór) աս. առողջ, ողջ, ողջանդամ, անարաս, ամբիծ:

Incolúmitas-tátis (խգ.). առողջութիւն, ապաքինութիւն, ողջանդամութիւն:

Incomes - cómitis (ար. et խգ.)

Incomitátus-ta-tum (աս.)

անընկեր, առանց օգնականի, անօգնական, միայն միայնուկ, միայնիկ մնջիկ:

Incomítio (նշ. Comítio արժ.). ատենաքարչ եկակոչ սունեմ, չարախօս կամ առ խորհրդաբանի ռամկին:

Incommendátus-ta-tum (աս.). չապապարեալ, ոչ ապաստան:

Incómmodo - módus - díssime (վթ.). դժուարաւ, մեծաւ աշխատութեամբ, անճահս, առանց դիւրի և հանգստեան, տարածամ:

Incommóditas - tátis (խգ.). նեղութիւն, վեշտք, տաղտկութիւն, տառապանք, ճանճրոյթ, վնաս, տոյժ, տուգանք, կորուստ:

Incómmodo (չգ. Commodo-das արժ.). աշխատ առնեմ, նեղեմ,

ճանճրացուցանեմ, տաղտկացուցանեմ, վնասեմ:

» incómmodo tibi. ճանճրոյթ առնեմ քեզ, ճանճրացուցանեմ:

Incómmodum-di (չգ.). վեշտք, նեղութիւն, աշխատութիւն, տառապանք, տաղտկութիւն, ճանճրոյթ, վնաս, կորուստ, անպատեհ իւր, անպատեհութիւն:

Incómmodus-da-dum (-módior) աս. ճանճիր, տաղտկալից, տառապեցուցիչ, վնասակար, ծանրատաղտուկ:

Incommutábilis-le (աս.). անփոփոխ, անոյլալական, անշարժ:

Incomparábilis - le (աս.). անկշեռ, անհամեմատ, անհամեմատական:

Incompértus-ta-tum (աս.). անյայտ, անծանօթ, աննշան:

Incompósite (վթ.). խառն 'ի խուռն, յանկարգս, յանչափս,

Incompósitus-ta-tum (աս.). անկարգ, խառն, խառնակ, խառնեալ, անհեղեղ, տգեղ:

Incomprehensíbilis-le (աս.). անհաս, անհասական, անբովանդակական, անխմանալի:

Incomprehénsus-sa-sum (աս.). ոչ բովանդակեալ, չե 'ի վերայ հասեալ:

Incómtus-ta-tum (աս.). խառնակ, շփոթեալ, վարկարազի, անպաճոյճ, տմարդի, չինական, անհեղեղ:

Inconcéssus-sa-sum (աթ.). արգելեալ, չօրինաւոր, անհրաժան :

Inconcilio (նրդ. Concilio աբմ.). թշնամիմ, գրգռեմ, թշնամութեամբ վարիմ, զայրացուցանեմ :

Inconcinntas - tátis (եգ.). անհեղեղութիւն, շինականութիւն, տմարդութիւն, չմարթութիւն, տխմարութիւն :

Inconcinnter (Ալէ.). անհեղեղս, անշնորհս, անճահս, շինականագոյնս :

Inconcinntus-na-num (աթ.). անհեղեղ, անպաճոյճ, այլանդակ, անկազմ, խոշոր :

Inconcússus-sa-sum (աթ.). անշարժ, անխախտ, հաստատուն, կայուն, ակեղան :

Incóndite (Ալէ.). յանկարգս, խառն 'ի խռռն :

Incónditus-ta-tum (աթ.). անթաղ, անկարգ, խառնակ, անչափ, շփոթեալ, անհեղեղ, տգեղ, անվայելուչ, անշնորհ :

Inconféctus-ta-tum (աթ.). թերի, թերակատար, անկատար :

Inconféssus-sa-sum (աթ.). անխոստովան, անզեղջ, ժխտեալ, ուրացեալ :

Inconfúsus-sa-sum (աթ.). առանց ամօթոյ, համարձակ, անահ, աներկիւղ, քաջասիրտ :

Incóngruens-éntis }
Incóngruus-ua-uum } աթ. անպատեհ, դժպատեհ, անդէպ, ան-

ճահ, անպատշաճ, անվայելուչ :

Incónnivens-éntis }
Inconnivus-va-vum } աթ. անքուն ակամբ, անվաստակ, անխոնջ, արթուն և զուարթուն :

Incónsciens-éntis (աթ.). անգիտակ, անգէտ, անտեղեակ :

Incónsequens-éntis (աթ.). հակառակ իւրոց սկզբանց, անմիաբան, թիւր :

Inconsequéntia-ae (եգ.). թիւրհետեութիւն, թիւրութիւն, չմիաբանութիւն :

Inconsiderans-ántis (- tíssimus) աթ. անխորհուրդ, անիմաստ, անհանձար, անմիտ, անզգոյշ :

Inconsiderántia - ae }
Inconsiderátio - ónis } եգ. անիմաստութիւն, անխորհրդութիւն, անմտութիւն, անհանձարութիւն, անզգուշութիւն :

Inconsideráte - tius (Ալէ.). յախռուն, առանց խորհրդոյ, անխորհրդաբար, յանիմաստս, յանխորհուրդս, դիպուածով, 'ի դիպաց, 'ի պատահարաց :

Inconsiderátus-ta-tum (- tíssimus) աթ. անիմաստ, անխորհուրդ, անհանձար, անմիտ, անզգոյշ :

Incónsitus-ta-tum (աթ.). անգործ, ամայի, խոպանացեալ, անդարման, անմշակելի :

Inconsolábilis-le (աթ.). անմխիթար, տրտմական, ծանրաթախիծ :

Inconspéctus-ta-tum (աժ.). անհանձար, անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ :

Inconspicuus-ua-uum (աժ.). աներևոյթ , գուզնաքեայ , խոտան, անարգ :

Inconspérus-ta-tum (աժ.). անխոտան , անմերժական , անմերժելի, ընդունելի :

Incónstans-ántis (-tior-tíssimus) աժ. խախուտ, անհաստատ, յեղյեղուկ, յողզողզ, փոփոխելի, անկայական :

Inconstánter-tius-tíssime (ՎԷ.). զաղփաղփուն մտօք , յեղյեղուկ խորհրդովք, կասկածանօք, տարակուսանօք :

Inconstántia-ae (ԷՖ.). անհաստատութիւն , անխորհրդութիւն, յեղյեղուկ բարք, յողզողզութիւն , յածութիւն , թեթեամտութիւն :

Inconsuétus-ta-tum (աժ.). անսովորական, անընդեւական, նորանշան, նորացոյց :

Inconsulte - tius } ՎԷ. անմտու-

Inconsúlto } թեամբ , յախուռն , առանց խորհրդոյ , անհանձարութեամբ :

Inconsúltum-ti (ՎԷ.). անխորհրդութիւն, անհանձարութիւն, անիմաստութիւն, անմտութիւն, ժպրհութիւն :

» ex inconsúlto. առանց խորհրդոյ , անիմաստութեամբ , անմտութեամբ , յախուռն , յանդգնազոյնս :

Inconsúltus-ta-tum (աժ.). անխորհուրդ, անիմաստ, անմիտ, չըջնալ 'ի խորհրդոց, անհանձար, յանդուգն :

» inconsúltu meo. առանց խորհրդակից լինելոյ ընդ իս , յանիմաստս, յանզգայս :

Inconsúmptus-ta-tum (աժ.). անծախ, չսպառեալ, անծախական, անսպառ :

Incontaminátus-ta-tum (աժ.). անբիծ, անարատ, սուրբ, մաքուր, ջինջ :

Inconténtus-ta-tum (աժ.). յամբ, յամբազնաց, մեղմ, հանդարտ, ոչ ձիգ և պարզ, չձգտեալ :

Incóntinens-ntis (աժ.). անժոյժ, անժուժկալ, անառակ, լկտի, անկարգ, ցոփ, զէխ , պագշոտ :

» incóntinens úterus. արգանդ չուայտաբարոյ, խառնագնաց մարդ :

Incontinénter (ՎԷ.). յանկարգս, անժուժկալութեամբ , անառակութեամբ :

Incontinéntia-ae (ԷՖ.). անժուժկալութիւն , անարբութիւն , անառակութիւն , անկարութիւն, տկարութիւն :

Incontrovérsus-sa-sum (աժ.). անընդդիմակաց, աներկբայական, աներկբայ, առանց երկմտութեան, անշուշտ :

Inconvénients-éntis (աժ.). անպատահ, անպատշաճ, անդէպ, անմիաբան, հակառակ, ընդդիմական :

Incoquo (Իրգ. Coquo արգ.). եփեմ կերակուրս յանօթի, խոհակերեմ :

Incoronátus-ta-tum (աթ.). անպսակ :

Incorporális-le և } աթ. ան-
Incorpóreus-rea-reum } մարմին, անմարմնաւոր, անտարրական :

Incorporatio-ónis (իգ.). գիրութիւն, թանձրամտութիւն, հասակ մարմնոյ :

Incórporo (Իրգ. Córporo արգ.). խառնեմ, միաւորեմ, յօդեմ, յաւելում, զօդեմ, կցեմ :

Incorréctus-ta-tum (աթ.). չուղղեալ, անուղղայ, թիւր, լի վրիպանօք :

Incorrúpte-tius (յէ.). ամբծութեամբ, արդարութեամբ, անարատութեամբ, սրբութեամբ :

Incorrúptus-ta-tum (- tior-tíssimus) աթ. անեղծ, անեղծական, անապականացու, անապական, անստգիւտ, անարատ :

Incóxo-xas-xávi-xátum-xáre (Իրգ.). ծալեմ, կրկնեմ :

• incóxo nates. կծկիմ, կքիմ, ամփոփեալ նստիմ :

Increbrésco (չգ. Crebrésco արգ.). աճեմ, առաւելում, զարգանամ, յաճախեմ :

Incredéndus-da-dum } աթ. ան-
Incredibilis-le(-bilior) } հաւատալի, չհաւատալի, նորանշան, չաւատալի :

Incredibílitat - tátis (իգ.). անհաւանութիւն, չաւատալին լինել :

Incredibíliter (յէ.). չաւատալիօրինակաւ, անհաւատալի իմն պայմանաւ :

Incréditus-ta-tum (աթ.). անհաւան, դժուարահաւան :

Incredúlitas-látis (իգ.). անհաւանութիւն, թերահաւատութիւն, անհաւատութիւն :

Incrédulus-la-lum (աթ.). թերահաւատ, սակաւահաւատ, անհաւատ, անհաւան :

Incrementulum-li (չգ.). դուզնաքեայ աճումն :

Incrementum-ti (չգ.). աճումն, առաւելութիւն, յաճախութիւն :

• Iovis incrementum. սերունդ Արամազդայ :

Incremo (Իրգ. Cremo արգ.). կիզանեմ, այրեմ, հրով դատեմ, տոչորեմ :

Incrépito (Իրգ. Crépito արգ.). յանդիմանեմ, եպերեմ, դարովեմ, պարսաւեմ, նախատեմ, թշնամանեմ, կշտամբեմ :

Incrépitus-ta-tum (աթ. Դրէթ.). Տես Increpo.

Incrépitus-us (ար.). դարովանք, պարսաւանք, յանդիմանութիւն, կշտամբանք, թշնամանք, նախատինք :

Increpo (չգ. Crepo արգ.). հընչեմ, թնդամ, դռնչեմ, սաստկակոծ առնեմ, յանդիմանեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Incréscō (չլ. Cresco արհ.). ա-

ձեմ, առաւելում, զարգանամ:

Incréto - las - távi - tatum - táre
(նրգ.). ծեփեմ կաւով, կաւ
ազործեմ:

Incrétus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Incréscō.

Incrétus-ta-tum (աթ.). չխարբա-
լեալ, չմաղեալ:

Incruentátus-ta-tum (աթ.). ոչ
թաթաւեալ յարեան, չշա-
ղախեալ արեամբ:

Incruentus-ta-tum (աթ.). անա-
րիւն:

Incrustátio-ónis (իգ.). դրուագ,
կեղեւ, ծեփ:

Incrústo (նրգ. Crusto արհ.).
դրուագիւմ կձեայ աախտա-
կօք, բռեմ՝ ծեփեմ զօրմն:

Incubátio-ónis (իգ.) } Ժամանակ
Incubátus-us (ար.) }
թխելոյ, թխումն:

Incúbito (չլ. Cúbito արհ.). ըն-
կողմանիւմ, 'ի կողմն լինիւմ,
լայնեալ հանգուցեալ կամ,
գայլեմ, տարած անկեալ զնիւմ:

Incúbitus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Incubo և Incúmbo.

Incúbitus - us (ար.). Ժամանակ
թխելոյ, թխումն:

Incubo (չլ. Cubo արհ.). տարած
անկեալ զնիւմ, գառեմ, թխեմ
զձուս, 'ի թուխս նստիւմ, գրը-
գամ, հոգամ, փոյթ ունիւմ,
սկեմ:

Incúbo-ónis (ար.). ձիւաղ ճըն-
շական, գիշերական ոգի առ-
նակերպ:

Inculcátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Incúlco.

Incúlco (նրգ. Calco արհ.). առ-
ոտն կոխեմ, կոխան առնեմ,
առաթուր հարկանեմ, վեր
'ի վայր յեղլեղում, դրոշմեմ
'ի միտս, ժտեմ:

Inculpábilis-le կամ }
Inculpátus-ta-tum (-tíssimus) }

աթ. անմեղ, անպարսաւ, ան-
տրատ, անսողիւտ:

Incúlte-tius (Վբ.). անհեղեղս,
չինականագոյնս, յանհոգս,
խոշորագոյնս:

Incúltus-ta-tum (-tior) աթ. ա-
մայի, անգործ, խոպանացեալ,
տմարդի, խակ, չմարթուն,
չինական, խոշոր, անփոյթ,
'ի մոռացօնս անկեալ, անհոգ:

Incúltus - us (ար.). անհոգու-
թիւն, անփոյթութիւն, ան-
տեսութիւն, գունատութիւն:

Incúmbo - bis - cúbui - cúbitum
- bere (չլ.). յենում, հաստա-
տիւմ, հանգչեմ, դադարեմ,
ծանրանամ, կշռիւմ, պատկառ
կամ, պատաղիւմ, ջանամ,
պարապիւմ:

» incúmbo ova. թխեմ զձուս,
'ի ձուս և 'ի թուխս նստիւմ:

Incunábula-lórum (չլ.). խան-
ձարուրք, մանեար, որորան,
որրոց, սկիզբն, ծնունդ:

» ab incunábulis. 'ի մանկու-
թենէ հետէ, 'ի տղայութեան
հասակէ, 'ի տղայութենէ
տիոց:

Incunctánte (Վբ.). իսկ և իսկ,

նոյնհետայն, իսկոյն, անդէն,
վաղվաղակի, առժամայն, ան-
յապաղ :

Incúpidus-da-dum (աժ.)․ ան-
տենչիկ, անյօժար :

Incurátus-ta-tum (աժ.)․ անհոգ,
անփոյթ, անբժշկական :

Incúria - ae (էփ.)․ անփութութեան
թիւն, անհոգութիւն, ան-
տեսութիւն, հեղգութիւն :

Incurióse-sius (Վլէ.)․ յանհոգ,
անփութութեամբ :

Incuriósus-sa-sum (աժ.)․ ան-
փոյթ, անհոգ, հեղգ :

Incúrró - ri (լլփ. Curro արժ.)․
վազս առեալ փութթամ, ար-
շաւեմ, ընթանամ, դէպ լի-
նիմ, պատահեմ, դիպիմ, հասն-
դիպիմ, հասանեմ :

Incúrsans-ántis (Էյժ.)․ ասպա-
տակ, արշաւասոյր հէն, աս-
պատակաւոր :

Incursátus-ta-tum (անց. Դրբ.)․
Տես Incúrso.

Incúrsio - ónis (էփ.)․ հանդի-
պումն, պատահումն, ընդհա-
րումն, հարուած, բախիւն,
յարձակումն, ասպատակու-
թիւն, արշաւան :

Incúrsito (լլփ. Cúrsito արժ.)

Incúrso (լլփ. Curso արժ.) }
յարձակիմ, դիմեմ, արշաւեմ,
արշաւանս դնեմ, գրոհ տամ,
ասպատակ առնեմ՝ արձակեմ՝
դնեմ՝ սփռեմ, ասպատակեմ :

Incúrsus-us (ար.)․ պատահումն,
ընդհարումն, բախիւն, աս-
պատակութիւն, արշաւանք :

Incurvátio-ónis (էփ.)․ թիւրու-
թիւն, ծուռութիւն, կորու-
թիւն :

Incurvátus-ta-tum (անց. Դրբ.)․
Տես Incúrvo.

Incurvéscó-scis-scere (լլփ.)․ կո-
րանամ, հակիմ, կարկամիմ,
թիւրիմ, ծռիմ :

Incúrvo (Զրգ. Curvo արժ.)․ կո-
րացուցանեմ, հակեմ, ծռեմ,
թիւրեմ, կարկամեմ :

Incúrvus-va-vum (աժ.)․ կորա-
ցեալ, կոր, կամակոր, թիւր,
ծամածուռ, ծուռ, կարկամ :

Incus-údis (էփ.)․ սալ դարբնոց :

Incusátio-ónis (էփ.)․ ամբաստա-
նութիւն, չարախօսութիւն,
զըպարտութիւն, կշտամբանք,
յանդիմանութիւն :

Incusátor-óris (ար.)․ ամբաստան,
չարախօս, դատախազ :

Incúso (Զրգ. Accúso արժ.)․ ամ-
բաստան լինիմ, ամբաստանեմ,
պարսաւեմ, սուգտանեմ, զըր-
պարտեմ, չարախօսեմ, եպի-
րեմ, անգոսնեմ, խժրծեմ :

Incússus-sa-sum (անց. Դրբ.)․
Տես Incútio.

Incússus-us (ար.)․ հարուած,
ընդհարումն, բախիւն :

Incustodítus-ta-tum (աժ.)․ ան-
պահելի, անպահապան :

Incútio-ússi-ússum (Զրգ. Quátio
արժ.)․ հեղում, հոսեմ, ազ-
դեմ, գործեմ, շարժեմ, դըր-
դեմ, թելադիր լինիմ, զար-
կուցանեմ, ընդհարկանեմ,
բախեմ :

Indagábilis-le (ած.). քննելի, քննական, խուզական :

Indagánte (Վբ.). հետամուտ լինելով, զհետ պնդեալ, խոյզ և խնդիր արարեալ :

Indagátio-ónis (խգ.). հարց և խնդիր, խոյզ, հետազոտութիւն, խուզարկութիւն, քննութիւն :

Indagátor-óris (ար.). հետազօտիչ, յուզիչ, քննիչ, խուզարկու :

Indagátrix-rícis (խգ.). կին հետազօտիչ՝ խուզիչ :

Indagátus-ta-tum (անց. Դբբ.). Տես Indágo-gas.

Indágo-ginis (խգ.). հարց և խնդիր, խոյզ, հետազօտութիւն, քննութիւն, հարցափորձ, խուզարկութիւն :

Indágo-gas-ávi-átum-áre (Զբգ.)

Indágor-gáris-átus-ári (հար.) } 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ, հարցափորձ առնեմ, հետազօտեմ, յուզեմ, խուզեմ, որոնեմ, 'ի խոյզ և 'ի քննի արկանեմ, յուզախնդիր լինեմ, քննեմ :

Inde (Վբ.). անտի, ոնդուստ, անդստին, ապա, յետոյ :

Indébite } Վբ. յանդէպս, յան-
Indébito) ճահս, յանպատշաճս, յանպարտս, յանիրաւի, տարապարտ :

Indébitum-ti (չգ.). անպարտութիւն :

Indébitus-ta-tum (ած.). անի-

րաւ, անպարտ, անդէպ, անպատեհ, անպատշաճ :

Indecens-céntis (- tior-tíssimus) ած. անվայելուչ, անճահ, անդէպ, դժպատեհ, անկարգ, անարժան, տարածամ :

Indecénter-tius-tissime (Վբ.). յանվայելուչս, յանդէպս, յանպատշաճս, յանճահս :

Indecéntia-ae (խգ.). անվայելութիւն, անպատեհութիւն, անպատշաճութիւն, անարժանութիւն, քարուականութիւն :

Indecet (Դճզ. Decet արճ.). չգայ 'ի դէպ, չվայելէ, չէ ըմբռն, անպատշաճ է :

Indeclinábilis-le (ած.). անհրաժեշտ, անփախուստ, անայլալական, անփոփոխելի, անկորանալի, անհղով, անհուղական :

Indeclinátus-ta-tum (ած.). անփոփոխ, անայլալելի :

Indecor-écoris } ած. անպատեհ,
Indecórus-ra-rum} դժպատեհ, անպատշաճ, անդէպ, անարժան, անկարգ, տգեղծ, անվայելուչ, տարածամ :

Indecóre (Վբ.). խայտառակութեամբ, ամօթալից, ամօթով, յանարժանս, նախատանօք, նշառակութեամբ :

Indécoro (Զբգ. Décoro արճ.). աղարտեմզանուն, անուանարկ՝ վատանուն առնեմ, խայտառակեմ, առակեմ :

Indefatigábilis-le (հմ.) } ան-
Indefatigátus-ta-tum } ան-

վաստակ, անխոնջ, անձան-
ձրոյթ :

Indefectus-ta-tum (հմ.) ան-
պակաս, աննուկ, անսպառ,
մշտնջենաւոր, հանապազօր:

Indefensus-sa-sum (հմ.) ան-
պատսպարան, առանց օգնա-
կանի, անօգնական :

Indefessus-sa-sum (հմ.) ան-
խոնջ, անվաստակ, անձան-
ձրոյթ :

Indefinite (Վէ.) անանցահմա-
նելոյ, անորիշ պայմանաւ,
խառնիխուռն :

Indefinitus-ta-tum (հմ.) չսահ-
մանեալ, չհաստատեալ, ան-
յայտ, չի հատեալ :

Indeflexus-xa-xum (հմ.) ան-
կորանալի, անալլալական,
անփոփոխ :

Indejectus-ta-tum (հմ.) ոչ բար-
ձեալ թողեալ, չլքեալ :

Indelébilis - le (հմ.) անջինջ,
անեղծ, մշտնջենաւորական,
յաւիտենական :

Indelectátus-ta-tum (հմ.) ան-
ախորժական, չախորժական,
անհաճոյ :

Indelibátus-ta-tum (հմ.) անա-
պական, անարատ, սուրբ :

Indemnátus-ta-tum (հմ.) ան-
դատ, անպարտ, անպարտա-
կան :

Indémnis - ne (հմ.) անվնաս,
անվթար :

Indemnitas-tátis (իգ.) անվնա-

սութիւն, յապահովութիւն,
ամրութիւն :

Indemonstrábilis-le (հմ.) ան-
ցուցական :

Indenunciátus-ta-tum (հմ.) ոչ
յայտ արարեալ, չգեկուցեալ :

Indeplorátus-ta-tum (հմ.) ոչ
աշխարեալ :

Indepravátus-ta-tum (հմ.) ան-
ապականացու, անեղծ, ան-
եղծական, անարատ :

Indeprecábilis-le (հմ.) անողոր,
անուենդիր, անհաշտ, ան-
գութ, անողորմ :

Indeprehensíbilis-le (հմ.) ան-
հաս, անհասական, անխմա-
նալի, անբովանդակական :

Indeprehénsus-sa-sum (հմ.)
անյայտ, անծանօթ, անճա-
նաչելի :

Indéptus-ta-tum (հն. Դրէ.)
Տես Indipíscor.

Indesértus-ta-tum (հմ.) ոչ բար-
ձեալ թողեալ, չլքեալ :

Indésés-sidis (հմ.) անծոյլ, ան-
դանդաղ, փոյթ, վաղվաղկոտ,
ժիր, կազմ, շոյտ, յօժար :

Indesinéter (Վէ.) անդադար,
ցանգ, միշտ, անհանգիստ
բարբառով :

Indespéctus-ta-tum (հմ.) ան-
տեսական, անտեսանելի, ան-
տես, աներևոյթ, աննշմա-
րելի :

Indetónsus-sa-sum (հմ.) չխու-
զեալ, չկտրեալ :

Indevitátus-ta-tum (հմ.) ան-
փախուստ, անհրաժեշտ :

Indevótio-ónis (իգ.)․ անբարեկաշտութիւն , ցրտութիւն հոգեւոր եռանդան, պատուիրանազանցութիւն , օրինազանցութիւն, յանցութիւն :
 Indevótus-ta-tum (աթ.)․ անեռանդն, անբարեկաշտ, ցուրտ :
 Index-dicis (ար. et իգ.)․ յայտնիչ, մատնիչ, ամբաստան, քսու, չարախօս, դէտ, լրտես, դիր զլիոց, ցանկ, երկրորդուստ, համար անուանց :
 Indicans-ántis (էյթ.)․ ցուցիչ, նշանակիչ, զեկուցիչ, ազդարար :
 Indicátio - ónis (իգ.)․ մեծարոյ կարծիք, յարգ, զինք, սակ, բաժ, հարկ :
 Indicátivus-va-vum (աթ.)․ սահմանական ժամանակ բայից, ցուցիչ ժամանակ :
 Indicátor-óris (ար.)․ յայտնիչ, զեկուցիչ, նշանակիչ :
 Indicátúra-ae (իգ.)․ մեծարանք, մեծարոյ կարծիք, սակ, բաժ, յարգ, զինք, հարկ :
 Indicátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.)․
 Տես Indico-cas.
 Indícium-cii (չգ.)․ ամբաստանութիւն, քսութիւն, չարախօսութիւն, նշանակ, նշան, նշմարանք, ընծայութիւն, յանդիմանութիւն, գրաւական, առհաստատչեայ :
 Indico-cas (նրգ. Dico-cas արգ.)․ յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, բանամ, հռչակեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ, յանդիմանեմ,

ակնարկեմ, նշանակեմ, մեծարգի համարեմ, զին արկանեմ :
 Indico-cis (նրգ. Dico-cis արգ.)․ յանդիման կացուցանեմ, ծանուցանեմ, յայտ առնեմ, բռնադատեմ, պատուէր 'ի վերայ դնեմ, պատուիրեմ, հրամայեմ :
 Indictio-ónis (իգ.)․ ինդիկտիոն, տուրք, հարկ, սակ, բաժ :
 Indictívus-va-vum (աթ.)․ ազդարար, յայտ արարեալ, պատուիրեալ, հրամայեալ, հրապարակագոյժ, հրապարակեալ :
 Indíctus - ta - tum (անց. ԴԵԷ.)․
 Տես Indico-cis.
 Indíctus-ta-tum (աթ.)․ չտացեալ, ոչ անուանեալ :
 Indicum-ci (չգ.)․ լեղակ :
 Indidem (ՅԷ.)․ յայնմ վայրէ, 'ի նմին իսկ տեղւոջէ :
 Indífferens-réntis (աթ.)․ անխտիր, նոյն և մի, թափուր, ոչ բարի և ոչ չար :
 Indifferénter (ՅԷ.)․ միապէս, միանպամայն, առանց խտրութեան, զոյգ, առ հաւասար :
 Indifferéntia-ae (իգ.)․ հաւասարութիւն, անխտրութիւն, նմանութիւն :
 Indígena-ae (աթ.)․ բնակ, զաւառական, բնաշխարհիկ, այդրէնածին :
 » vinum indígena. բնաշխարհիկ զինի :
 Indigéns - éntis (էյթ.)․ անինչ,

աղքատ, կարօտ, կարօտեալ,
չքաւոր, տնանկ :

Indigéntia-ae (էփ.)• աղքատու-
թիւն, տնանկութիւն, չքաւ-
որութիւն, ցական, պիտոյք,
անքատութիւն, կարիք, կա-
րօտութիւն :

Indígeo (լլէ• Egeo արժ.)• պէտս
ունիմ, կարօտիմ, կարօտա-
նամ, ցականիմ, չքաւորիմ,
տնանկանամ, աղքատանամ :

Indigéste (Վլէ.)• խառն 'ի խուռն,
յանկարգս :

Indigéstus-ta-tum (աֆ.)• խառ-
նակ, անկարգ, մթին, դժուա-
րիմաց, դժուարահալ, տհալ,
չհալելի :

Indígetes-tum (ար.)• պաշտպան
սուրբք, խնամակալ աս-
տուածք :

Indignabúndus-da-dum } աֆ.
Indígnans-ántis (-tíssimus) }
ցասկոտ, ցասուցեալ, զայ-
րացեալ, բարկացեալ, տաղտ-
կալից, ձանձիր, ձանձրացու-
ցիչ :

Indignátio-ónis (էփ.)• ցասուցն,
սրտմտութիւն, զայրուցք,
բարկութիւն :

Indignatiúncula-ae (էփ.)• դժկա-
մակութիւն, սակաւ ինչ բար-
կութիւն, զայրուցն, խէթ :

Indignátus-ta-tum (աֆ.)• Դրէ.
Տէս Indígnor.

Indigne-nius-níssime (Վլէ.)• ան-
արժանութեամբ, անարժա-
նաբար, յանարժանս :

Indígnitas - tátis (էփ.)• անար-

ժանութիւն, յոռութիւն,
վատթարութիւն, անարժան
գործ, ապիրատութիւն :

Indígnor (հար. Dignor արժ.)•
զայրանամ, սրտմտիմ, ցաս-
նում, ծանրացասուցն լինիմ,
'ի սրտմտութիւն բրդիմ :

Indígnus-na-num (-nior-níssi-
mus) աֆ. անարժան, անպատ-
շաճ, յոռի, աղտեղի, պիղծ,
զաղիր, ամօթալից :

» indígnum! (Վլէ.)• ո՛հ ապի-
րատութեանդ, ով ամօթալից
բարուցն :

Indígnus-ga-gum (աֆ.)• աղքատ,
չքաւոր, տնանկ, կարօտ, ան-
քատ և ցականեալ :

Indilígens - éntis (- éntior) աֆ.
գործատեաց, անփոյթ, ան-
հոգ, 'ի մոռացօնս անկեալ,
հեղզ :

Indilígénter-tius (Վլէ.)• անփու-
թութեամբ, յանհոգս, յու-
լաբար :

Indilígéntia-ae (էփ.)• անհոգու-
թիւն, անփութութիւն, ան-
տեսութիւն, հեղգութիւն,
յուլութիւն :

Indipíscor (հար. Adipíscor արժ.)•
ստանամ, շահիմ, ընդունիմ,
գնեմ, առնում, հասանեմ, ժա-
մանեմ :

» pugnam indipíscor. սկիզբն
առնեմ մարտնչելոյ, ձեռնա-
մուխ լինիմ 'ի գործ պատե-
րազմի :

Indiréctus-ta-tum (աֆ.)• անա-
ռակ, անկարգ :

Indiréptus-ta-tum (աթ.). անհատ, անհատական, անբաժ, չբաժանեալ, անքակ :

Indiscréte (Վլբ.). խառն 'ի խուռն, դիզադէզ :

Indiscrétus-ta-tum (աթ.). անորիշ, խառն, անյայտ, մթին, աղօտ, խառնակ, անբաժին, անհատ, միաւորեալ, յօդեալ, կցեալ :

Indiscriminátim (Վլբ.). ընդ աղօտ, անխտիր, առանց ընտրութեան :

Indisérte (Վլբ.). առանց ծարտարախօսութեան, անպաճոճաբար :

Indisértus - ta - tum (աթ.). անպաճոյճ, անհանդերձ, անզարդ :

Indisjéctus - ta - tum (աթ.). ոչ բարձեալ թողեալ, չլքեալ :

Indispensátus-ta-tum (աթ.). առատաձեռն, առատատուր, անչափ, անկարգ :

Indispósité (Վլբ.). յանկարգս, խառն 'ի խուռն :

Indispósitus-ta-tum (աթ.). անկարգ, խառնակ, անչափ :

Indissimilis-le (աթ.). հանգոյն, նման, նոյն, նոյնպիսի, համանման :

Indissimulábilis-le (աթ.). անկեղծաւոր, անխարդախ, ազատ, համարձակ, աներկիւզ :

Indissolúbilis-le { աթ. ան-

Indissolútus-ta-tum } ւոյժ, անքակ, անհատ, անբաժին :

Indistincte (Վլբ.). առանց ընտրութեան, ընդ աղօտ իմն, խառն 'ի խուռն :

Indistinctus-ta-tum (աթ.). խառնակ, խառն, աղօտ, անյայտ, մթին, չփոթեալ :

Indistrictus-ta-tum (աթ.). անվէր, անվերաւոր, ողջանդամ :

Inditus-ta-tum (առ. Դրբ.). Տես Indo.

Individuus-ua-uum (աթ.). անհատ, անհատական, անբաժին, անբաժանական, անբաժանելի, անքակ :

» individua corpora (չլթ.). հոգամաղբ, մենատարերբ, հիւլէք, մանրամաղ փոշիք :

Indivísus-sa-sum (աթ.). չբաժանեալ, անբաժին, անհատ :

Indo-dis-didi-ditum-dere (Նրգ.). արկանեմ 'ի վերայ, դնեմ, կարգեմ, զետեղեմ, մոծանեմ, մխեմ, խառնեմ :

Indocibilitas-tátis (Էգ.). բթու թիւն մտաց, թանձրամտութիւն, տխմարութիւն :

Indócilis-le (աթ.). անհամբոյր, անընդել, անխրատ, տխմար, թանձրամիտ :

Indócte-tius (Վլբ.). տխմարաբար, անգէտ գիտութեամբ, յանգէտս, շինականագոյնս, անհեղեղս :

Indóctus-ta-tum (-tior-tíssimus) աթ. տգէտ, անգէտ, անուսումն, տխմար, չգիտուն, անգրագէտ, տմարդի, չմարթուն :

Indoléntia-ae (Էգ.). անզգայու-

թիւն , անշարժարութիւն ,
անվշտութիւն :

Indoles - lis (իգ.) բոյս բարուց,
բնածին բարք, միտութիւն,
ընդարդոյս բնութիւն , հան-
ճար, զգօնութիւն, հնարա-
գիտութիւն, յօժարութիւն :
Indolésco - scis - dólui - scere (չգ.)
ցաւիմ, ողբամ, կոծիմ, հե-
ծեմ :

Indomábilis - le } աս. ամեհի,
Indómitus - ta - tum }
անսաստ, աննուաճ, անհամ-
բոյր, տրմուղ, անվարժ, խեռ,
ապարասան, աներասանակ ,
լծրնկէց :

Indórmio (չգ. Dórmio արհ.)
'ի քուն լինիմ, գընով անկա-
նիմ, ննջեմ, թմբրիմ, նիրհեմ
'ի քուն թանձրութեան, յու-
լանամ, ծուլամ :

Indotátus - ta - tum (աս.) սուանց
օժտից :

Indubitábilis - le (աս.) առանց
երկմտութեան , աներկբայ ,
ստոյգ, ճշգրիտ, հաւաստի,
հաստատուն :

Indubitánter } Բէ. ճշմարտիւ ,
Indubitáte }
անշուշտ , ստուգութեամբ ,
ապաքէն ցապաք :

Indubitátus - ta - tum (անց. Դրէ.)
Տես Indúbito.

Indubitátus - ta - tum (աս.) ան-
երկեան , աներկբայ , ստոյգ,
ճշմարիտ :

Indúbito (չգ. Dúbito արհ.) խի-
թամ, երկբայիմ, երկմեմ,

յերկմիտ լինիմ, յերկուանամ,
կասկածեմ, չլինիմ վստահ :

Indúbius - ia - ium (աս.) աներկ-
միտ, աներկբայ, անյերկուա-
նալի, ստոյգ, հաւաստի :

Indúcens - éntis (էյծ.) յօժարե-
ցուցիչ, հաւանեցուցիչ, յոր-
դորիչ, ստիպիչ, ածիչ, դրդիչ :
Indúciae - iárum (իգ.) դուլ և
դադար զինուց, դադարումն
մարտի :

› indúcias facio, in eo կամ pan-
go. զինադադար առնեմ, դա-
դար տամ :

Indúco (նրգ. Duco արհ.) մու-
ծանեմ, 'ի ներքս ածեմ՝ տա-
նիմ, ծեփեմ, ծածկեմ, բերեմ,
առիթ լինիմ, առթեմ, հաւ-
անեցուցանեմ, դրդեմ, շար-
ժեմ, յօժարեցուցանեմ :

› indúco ánimum կամ in áni-
mum. համոզակեր՝ հաւան
լինիմ, դնեմ 'ի մտի, հաւա-
նիմ :

Indúctio - ónis (իգ.) միջնորդու-
թիւն, մուտք, ծեփ, դրուագ
ոսկւոյ, ոսկեզօծ մասն, յան-
դիմանութիւն , հետեանք ,
ընծայութիւն :

Indúctor - óris (ար.) պատժածու
գերեաց :

Indúctrix - rícis (իգ.) հրապու-
րիչ՝ դրդիչ՝ մուծիչ կին :

Indúctus - ta - tum (անց. Դրէ.)
Տես Indúco.

Indúctus - us (ար.) յորդորումն,
յօժարեցութիւն, հաւանու-
թիւն, հաւատք :

» aliéno indúctu. այլոյ ուրուք
թելադրութեամբ :

Indúcula - ae (իգ.). ներքնակ ,
վտաւակ, շապիկք, պարեգո-
տիկ, բաճկոնակ :

Indúlgens-éntis (- éntior - tissi-
mus) ած. արգահասիչ, նե-
րող, մարդասէր, զթած, բա-
րեբարոյ, ազնուական :

Indulgénter-tius-tissime (ՎԷ.).
քաղցրութեամբ, մարդասի-
րապէս, հաճութեամբ :

Indulgéntia-ae (իգ.). արգահա-
տութիւն, զթութիւն, ներո-
ղութիւն, մարդասիրութիւն,
քաղցրութիւն, բարեբարու-
թիւն, երախտիք, բարիք, բա-
րերարութիւն :

Indúlgeo - ges - úlsi - últum - gére
(չգ.). զիջանիմ, հաճիմ, թո-
ղում, բերկրիմ, զուարճանամ,
ներեմ, թողութիւն առնեմ,
չնորհեմ :

» indúlgeo génio. ուրախ լինիմ,
ըստ հաճութեան կամաց ի-
մոյ առնեմ, զբոսնում :

» indúlgeo valetúdini. խնամ
տանիմ առողջութեան :

» indúlgeo dolóri. տամ զանձն
իմ'ի. ցաւս, վշտակից լինիմ :

Indumentum-li (չգ.). վերար-
կու, արկանելի, հանդերձ,
զգեստ, պատմուճան :

Induo-uis-ui-últum-úere (նրգ.).
զգնում, ազանիմ, արկանեմ
զանձամբ :

» induo persónam tui. փոխա-
նակք լինիմ, ունիմ զտեղիքո :

Indurésco (չգ. Durésco աւհ.).
կարծրանամ, խստանամ, քա-
րանամ, սալանամ :

Indúro (նրգ. Duro աւհ.). կար-
ծրացուցանեմ, խստացուցա-
նեմ, քարացուցանեմ :

Indusiárius - rii (աւհ.). գործելի
շապկաց, գործիչ ներքնակաց :

Indusiátus-ta-tum (ած.). ար-
կեալ զիւրեւ շապիկս, զգեցեալ
ներքնակս :

Indúsium-sii (չգ.). ներքնակ,
շապիկք, վտաւակ, պարեգոտ,
բաճկոն :

Indústria-ae (իգ.). հնարագի-
տութիւն, ճարտարութիւն,
արուեստ, հանճար, զգօնու-
թիւն, ուշ, մտադիւրութիւն :

» de indústria կամ ex indústria.
կամաւ, խորհրդով, կամակար
մտօք, գիտութեամբ :

Indústrie-rius կամ } ՎԷ. բա-
Industrióse-sius-sissime) քա-

ղում հաւաստեաւ, փութով,
ճշդիւ գտակաւ, հնարագի-
տութեամբ, հայթայթանօք,
ճարտարագոյն :

Industriósus-sa-sum կամ } ած.
Indústrius-ia-ium (- rior) }

հնարագէտ, ճարտար, հան-
ճարեղ, յաջողակ, կորովի,
գործօն, շոյտ, ժիր, արթուն,
զուարթուն, հսկող :

Indútilis-le կամ } ած. արկա-
Indutórius-ia-ium) անելի,

ազանելի :

Indútus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.).
Տես Induo.

Indútus-us (աբ.) Կամ
Indúviae-iárum (էգ.) } ազանե-
Indúvium-vii (չգ.) }

լիք, արկանելի, զգեստ, հան-
դերձ, պատմութեան :

› indúvium árboris. կեղև՝ փո-
ճոկ ծառոյ :

Inébrio - ias - iávi - iátum - iáre
(նրգ.) . արբեցուցանեմ արբե-
ցութեամբ, սրարբեցուցանեմ :

Inédia - ae (էգ.) . անսուղու-
թիւն , ժուժկալութիւն 'ի
կերակրոց , պահք , ծովա-
պահք :

Inéditus-ta-tum (աթ.) . չգրոշ-
մեալ, չեղեալ 'ի լոյս, չտպեալ :

Ineffábilis-le (աթ.) . անճառ, ան-
ճառական, անճառելի, ան-
պատում :

Inéfficax-cácis (-cációr) աթ. ան-
զօր, տկար, դատարկ, անոյժ,
ընդունայն, անազդական :

Ineffigiátus-ta-tum (աթ.) . ան-
կերպարան, անկազմ, անձե,
անարդ :

Inelaborátus-ta-tum (աթ.) . անո-
ղորկ, անհարթ, անթափ :

Inélegans-ántis (աթ.) . անպա-
ճոյճ, անզարդ, անվայելուչ,
անշնորհ, տգեղ :

Ineluctábilis-le (աթ.) . անհրա-
ժեշտ, անփախուստ, անյաղթ,
անյաղթելի, անզերծ :

Inemendábilis-le (աթ.) . անուղ-
ղայ, անխրատ, ապերաստն :

Inemórior (հաբ. Mórior աբ.) .
մեռանիմ, պակասիմ 'ի կե-
նաց, վախճանիմ, փչեմզոգի,

փոխիմ յաշխարհէ , յարեւ
անկանիմ :

Inémtus-ta-tum (աթ.) . չգնեալ,
գնոց չառեալ :

Inenarrábilis-le (աթ.) . անպա-
տում, անասելի, անճառ :

Inenarrátus-ta-tum (աթ.) . չվի-
պեալ, չպատմեալ :

Inenodábilis-le (աթ.) . անլոյծ,
անլուծանելի , անքակ , ան-
հատ, անպատում, անհաս,
անմեկնելի :

Inenórmis-me (աթ.) . կանոնեալ,
կարգաւոր, դիպան, դիպող :

Ineo (չգ. Eo աբ.) . մտանեմ,
սկիզբն սունեմ, բռնն հար-
կանեմ, սկսանիմ, ձեռնարկեմ,
ձեռն արկանեմ, ձեռնամուխ
լինիմ :

› ineo certámen կամ praélium.
'ի ռազմ մտանեմ, տամ մարտ
պատերազմի , մարտ եղեալ
կռուիմ, մարտնչեմ, պատե-
րազմիմ :

› ineo magistrátum. յաւազու-
թիւն բարձի և պատուոյ
հասանեմ, ստանամ փառսաւ-
ազութեան :

› ineo ratiónem. 'ի համար ար-
կանեմ, համորիմ, թուեմ,
հաշուիմ :

› ineo iter կամ viam. յուղի ան-
կանիմ, ուղւոյ լինիմ, ելա-
նեմ 'ի ճանապարհ, չու առ-
նեմ, ճանապարհորդեմ :

› ineo consílium. խորհուրդ 'ի
մէջ առնում, խորհիմ 'ի միա-
սին, խորհրդակից լինիմ :

Inépte-tius-tissime (ԳԷ.). ան-
հանձարագոյնս, անհեղեղս,
անճահս, շինականագոյնս,
անմտաբար :

Inéptia-ae Կաժ }
Inéptiae-árum } ԷԺ. անմտու-
Ineptitúdo-dinis }

թիւն, անհանձարութիւն,
մոռոտութիւն, սնոտիք, բար-
բանջանք, շինականութիւն,
յիմարութիւն, պանդորութիւն :

Inéptio-is-ivi-ítum-íre (ԳԷ.). մո-
ռոտանամ, յիմարիմ, անմտու-
թեամբ գործեմ, անմտանամ,
մոռոտութիւնս առնեմ, ան-
կանիմ 'ի մտաց :

» inéptis. մոլիս, ո՛վ պանդոյրդ
և յիմար, 'ի գործ իմաստու-
թեան բախած ես :

Inéptus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աժ. անհանձար, անմիտ, մո-
ռոտ, յիմար, ապուշ, բախած,
ծաղրալից, անճահ, անդէպ,
անհեղեղ, ապաժաման :

Inequitábilis-le (աժ.). դերբուկ,
խորտաբոյրտ, անհեծանելի :

Inérmis-me Կաժ }
Inérmus-ma-mum } աժ. անզէն,
զէնընկէց, անպատասպարան,
անզօր, տկար, անոյժ :

Inerrábilis-le }
Inérrans-ántis } աժ. անմոլար,
անսխալ, կայուն, հաստա-
տուն :

» stellae inerrántes. աստեղք
անմոլարք՝ բեւեռեալք՝ հաս-
տատունք :

Inérro (ԳԷ. Erro-ras ԿԷԺ.). յա-
ծիմ, թափառիմ, շրջիմ, մո-
լորիմ, սխալեմ, վրիպիմ, աս-
տանդիմ, թիւրիմ :

Iners-értis (- tior-tíssimus) աժ.
անարուեստ, ծոյլ, յոյլ, դան-
դաղագոյն, հեղգյամրագնաց,
անգործ, դատարկ, պարա-
պորդ, դատարկանձն :

» inértes querélae. անօգուտ
հեծութիւնք, սնոտի ողբումն :

Inértia - ae (ԷԺ.). դատարկու-
թիւն, անգործութիւն, ծու-
լանք, ծուլութիւն, յուլու-
թիւն, հեղգութիւն, վատու-
թիւն :

» inértia óperis. ծուլամտու-
թիւն, բարեկեցութիւն, յու-
լութիւն :

Inerudite (ԳԷ.). յանգէտս, ան-
գէտ գիտութեամբ, թխմա-
րաբար, սղիտաբար, շինակա-
նագոյնս :

Ineruditus-ta-tum (աժ.). ան-
գէտ, սղէտ, սխմար, անու-
սումն, անհմուտ, չգիտուն,
անգրագէտ, սմարդի, չմար-
թուն :

Inescátus-ta-tum (առ. ԴԷԷ.).
Տես Inesco.

Inéscó - cas - cávi - cátum - cáre
(ԴԷԺ.). խեղդիւք շրթանց վա-
րանեմ, որսում, հրապուրեմ,
'ի պատրանս արկանեմ, խա-
բեմ, պատրեմ :

Inevéctus-ta-tum (աժ.). կրեալ,
բարձեալ, տարեալ, վերա-
ցեալ :

Inevitábilis - le (աթ.). անփախուստ, անհրաժեշտ, անզերծ:

Inevolútus-ta-tum (աթ.). չընթերցեալ, աննշոյլ, անբաց, անլուծանելի, անլոյծ:

Inexcitábilis-le (աթ.). յորմէ չէ մարթ սթափել, թմբրեալ, կիսամեռ:

Inéxcitus-ta-tum (աթ.). չյուզեալ, չգրգռեալ, անյոյզ:

Inexcogitátus-ta-tum (աթ.). անյուսական, անյոյս, յանկարծական:

Inexcúltus-ta-tum (աթ.). չինական, տմարդի, վարկաբաղի, չմարթուն:

Inexcusábilis-le (աթ.). առանց պատասխանի տալոյ, անպատասխանի:

Inexercitátus-ta-tum } աթ. ան-
Inexercitus-ta-tum } վարժ, անփորձ, անկիրթ, անտեղեակ:

Inexháustus-ta-tum (աթ.). աննուալ, անսպառ, անյազ, ժլատ:

Inexorábilis-le (աթ.). անհաշտ, անողորմ, անգութ, աննուէր:

Inexpectátus-ta-tum (աթ.). անյոյս, անյուսական, յանկարծազործ, յանկարծադէպ:

Inexperréctus-ta-tum (աթ.). 'ի քուն լեալ, չգարթուցեալ, թմբրեալ:

Inexpértus-ta-tum (աթ.). անփորձ, անվարժ, անտեղեակ, անհմուտ, անդէս, անընդել:

Inexpiábilis-le (աթ.). անթողլի,

անջունջ, անքաւելի, անանց, աններելի:

» bellum inexpiábile. մարտ աննուէր, անհաշտ պատերազմ:

» ódium inexpiábile. թշնամութիւն ռսութեանց, անհամբոյր ատելութիւն:

Inexplanátus-ta-tum (աթ.). արզելեալ, տուամբք վարակեալ, խափանեալ:

Inexpleábilis-le հաթ. } աթ. անյազ,
Inexplétus-ta-tum } առանց յաղելոյ, անկատար, թերակատար:

Inexplicábilis-le հաթ. } ան-
Inexplicátus-ta-tum } պատում, անպատմելի, անմեկնելի, անհաս, անճառ, անբաւ:

Inexplicábiliter (հաթ.). անպատում օրինակաւ, անճոռաբար:

Inexploráte } հաթ. առանց գիտե-
Inexploráto } լոյ, յանձանօթս, ընդ աղօտ:

Inexplorátus-ta-tum (աթ.). անյայտ, անձանօթ, յերկուական, մթին, աղօտ:

Inexpugnábilis - le (աթ.). անմարտական, անյաղթ, անյաղթելի, անվկանդ:

Inexputábilis-le (աթ.). անթիւ, անհամար:

Inexsaturábilis-le (աթ.). անյազ, անյազական, ժլատ:

Inexpectátus-ta-tum (աթ.). անյուսական, անյոյս, յանկարծադէպ, յանկարծազործ:

Inexpugnábilis - le (աթ.). անմարտական, անյաղթ, անյաղթելի, անվկանդ:

Inexputábilis-le (աթ.). անթիւ, անհամար:

Inexsaturábilis-le (աթ.). անյազ, անյազական, ժլատ:

Inexpectátus-ta-tum (աթ.). անյուսական, անյոյս, յանկարծադէպ, յանկարծազործ:

Inexstinctus-ta-tum } ած. անշէջ,
Inexstinguibilis-le }

անշիջանելի, անսպառ :

Inexstirpabilis-le (ած.). զոր չէ
մարթ խլել, անխզելի :

Inextricabilis-le (ած.). անհրա-
ժեշտ, անել, անզերծ, անձո-
ղոպրելի, անլոյծ :

Inextricabiliter (Վէբ.). առանց
զերծանելոյ :

Inexsuperabilis - le (ած.). ան-
նուաճելի, անյաղթ, անընդ-
դիմակաց, հզոր :

Infabre (Վէբ.). անարուեստա-
բար, սափասուտ արուեստգի-
տութեամբ, անհեղեղս :

Infabricatus-ta-tum (ած.). չի-
նական, անարուեստ, անհե-
ղեղ, խոշոր :

Infacète (Վէբ.). յանշնորհս, ան-
վայելաբար, անճահս, չի-
նականագոյնս, տխրաբար :

Infacétiae-árum (էգ.). անհա-
մուծիւնք, փաղաքշանք, ան-
հեղեղ բանք, անմիտ խօսք,
բաջաղանք :

Infacétus-ta-tum (ած.). անաղի,
անհամ, անհանձար, անհե-
ղեղ, անիմաստ :

Infacúndia-ae (էգ.). անիմաս-
տութիւն, անհամութիւն,
անհմտութիւն :

Infacúndus-da-dum (ած.). ան-
համ, անաղի, առանց ճար-
տարախօսութեան, անողորկ,
անհարթ, անպաճոյճ :

Infamátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Infámo.

Infámia-ae (էգ.). վատ անուն,
առականք, ծանականք, քա-
րուականք, խայտառակու-
թիւն, նախատիւնք, անարգու-
թիւն, ամօթ :

» aspérus infámia. խայտա-
ռակ, վատանշան, վատանուն,
անուանարկ :

Infámis-me (ած.). անուանարկ,
վատանուն, թշնամանալից,
խայտառակ, ամօթալից, վա-
տանշան :

Infámo-mas-mávi-mátum-máre
(Նրգ.). վատանուն առնեմ,
առական, նշաւական, խայտա-
ռակեմ, անուն չար հանեմ,
ամաչեցուցանեմ :

Infándus-da-dum (ած.). անպա-
տում, անճառ, անճառելի,
անհաս, անմեկնելի :

» infándum ! զի՞նչ քան զայս
ծանականս ծանականագոյն,
զի՞նչ քան զայս առաւել ա-
պիրատութիւն :

Infans-ántis (աբ. et էգ.). տղայ,
անխօսուն մանուկ, մանկիկ,
տղայիկ :

» ab infánte. 'ի տղայութենէ
տիոց, 'ի մանկութենէ հետէ :

» infans orátio. մանկական ճառ,
տղայական խօսք :

Infantária múlter - lieris (էգ.).
մանկամարդ կին, մանկամայր,
մանկորարձ, մանկակալ, ման-
կասէր մայր :

Infántia-ae (էգ.). մատաղական
տիք հասակի, անխօսութիւն,
մանկութիւն, տղայութիւն :

Infantilis-le (աթ.). տղայական, մանկական :

Infantula-ae (իփ.). տղջիկ մանկահասակ, օրիորդ, մանկամարդ :

Infantulus-li (աբ.). մանուկ մատաղ, մանկիկ, տղայիկ :

Infarcio (նրփ. Farcio աբճ.). առնում, զեղում, լցուցանեմ, խճողեմ :

Infatigabilis-le (աթ.). անվատակ, անձանձրոյթ, անխոնջ, անաշխատ :

Infatuo-uas-uávi-uátum-uáre (նրփ.). յիմարեցուցանեմ, յառաջագոյն գրաւեմ զմիտս :

Infáustus-ta-tum (աթ.). ողորմ, թշուառական, չուառ, չուռական, վատաբախտ, հէք :

Infavorábilis-le (աթ.). անյաջողակ, չաջող, ձախող, հակառակ :

Infectívus-va-vum (աթ.). ներկանելի, գունելի :

Infector-óris (աբ.). նարօտաներկ :

Inféctus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Inficio.

Inféctus-ta-tum (աթ.). անկատար, թերակատար :

› infécta pace. առանց 'ի մէջ հաստատելոյ զխաղաղութիւն հաշտութեան :

› re infécta rédeo. դատարկաձեռն դամ, սնովաստակ դառնամ, սնամահակ ելանեմ յաշխատութիւն :

Inféctus - us (աբ.). ներկ, ներկուած, երանգ, գոյն :

Infecúnde (Վբ.). անպտղութեամբ, խնայութեամբ, չափով, ճշգիւ :

Infecúnditas - tátis (իփ.). անպտղութիւն, ամուլութիւն, անբերութիւն :

Infecúndus-da-dum (- dior) աթ. ամուլ, անպտղ, անծնունդ, անծին, անբեր, ուիշտ, կծծի :

Infelícitas-tátis (իփ.). թշուառութիւն, խարուանք, չուառութիւն, եղկութիւն, հիգութիւն, չաջողութիւն, ձախողանք, վատաբախտութիւն, աղէտք, արկածք :

Infelíciter - cius (Վբ.). հիգութեամբ, թշուառութեամբ, ըստ չար բախտին, չաջողութեամբ :

Infelícito (նրփ. Ito աբճ.). տառապեցուցանեմ, թշուառացուցանեմ :

Infélix-lícis (-cior-cissimus) աթ. հէք, թշուառական, չուառական, չուառ, վատաբախտ, եղուկ, եղկելի, խարուեալ :

Infénse - sius (Վբ.). թշնամանասիրաբար, իբրեւ զայր թըշնամի, զայրագին :

Infénso - sas - sávi - sátum - sáre (նրփ.). ասպատակ սփռեմ, նեղեմ, լլկեմ, տառապեցուցանեմ, աշխատ առնեմ :

Infénsus - sa - sum (- sior) աթ. թշնամի, հակառակ, զայրացեալ, ցատուցեալ, բարկացեալ :

Infer - ra - rum (աթ.). ստորին,

ներքին , ցածագոյն , խոնարհագոյն :

Inférenciens-éntis (էյժ․)․ Լցուցիչ , Լցուցողական :

Infércio (Նբգ․ Fárcio արժ․)․ զեղում , առլնում , Լցուցանեմ , խճողեմ :

Inferi-rórum (ար․)․ դժոխք , անվունդք , սանդարամետք , գեհն , տարտարոս :

Infériae-riárum (էգ․)․ յուղարկութիւն , յուղարկաւորութիւն , պաշտօն ննջեցելոց , դիահանութիւն :

› inférias do , fácio կամ fero․ յուղարկաւորութիւն առնեմ , օրհնութեամբ յուղարկեմ զգնացեալն :

Inferiális-le (աժ․)․ գերեզմանական , տխրական , մահաբեր , օրհասական :

Inférior-rius (աժ․)․ խոնարհագոյն , ցածագոյն , ստորնագոյն , ներքսագոյն :

Inférius (Ալբ․)․ 'ի վայր , 'ի խոնարհ կոյս , խոնարհագոյն օրինակաւ :

Inférna-nórum (չգ․)․ սանդարամետք անլնդոց , դժոխք , գեհն , տարտարոս :

Inférne (Ալբ․)․ 'ի ներքոյ կողմանէ , 'ի ներքուստ :

Inférnus-na-num (աժ․)․ դժոխական , սանդարամետական , անլնդային :

› inférni dii․ դիք տարտարոսականք , չաստուածք դժոխոց :

› Rex inférnus․ սանդարապետ , Պղոտոն , շահապետ գերեզմանաց , դժոխապետ , սատանայ , սադայէլ :

Inférnus-ni (ար․)․ դիք տարտարոսականք , հոգիք ննջեցելոց , դժոխք , գեհն , սանդարամետք , տարտարոս :

Infero , illátum (Նբգ․ Fero արժ․)․ 'ի ներքս ածեմ , մուծանեմ , յառաջ բերեմ , ընծայեցուցանեմ , հասուցանեմ , առթեմ , ընդ հողով ծածկեմ , թաղեմ :

› infero me in templum․ ապաստան լինիմ 'ի տաճարն , ապաւինեալ մտանեմ յեկեղեցի :

› infero me turbae․ միջամբոխ լինիմ , ընդ ամբոխի խառն եմ միջամուխ գտանիմ :

Inferus-ra-rum (աժ․)․ ստորին , ներքին , խոնարհագոյն , ցածագոյն :

Interfécio (Նբգ․ Fervefécio արժ․)․ եռացուցանեմ , եփեմ , խարշեմ , կենդանացուցանեմ , ջեռուցանեմ :

Interveo (չգ․ Féveo արժ․)․ եռամ , զեռամ , ջեռնում , եփեմ , ջերմաջերմն լինիմ , գոլանամ , վառեալ բորբոքիմ :

Infestátor-óris (ար․)․ աշխատեցուցիչ , նեղիչ , հարստահարիչ , զրկիչ :

Infestátus-tá-lum (աճ․ Դբբ․)․ Տես Infesto․

Infeste-tius-tíssime (Ալբ․)․ թշնամութեամբ , իբրեւ զայր թշնամի :

Infestiviter (ՎԷ․)․ տաղտկալից
իմն օրինակաւ, յանշնորհս,
անհեղեղս :

Infestivus - va - vum (աժ․)․ չա-
խորժական, անհաճոյ, ահաճ,
դժկամակ, տաղտուկ, անվայ-
ելուչ, անշնորհ :

Infesto - tas - távi - tatum - táre
(ԶԷԳ․)․ աւարեմ, անհանգիստ
առնեմ, լլկեմ, ձանձրացու-
ցանեմ, վնասեմ, խանգարեմ,
եղծանեմ :

Infestus - ta - tum (- tior - tíssimus)
(աժ․)․ վնասակար, թշնամի,
ատելի, դժուրակ, ծանրատալ-
առուկ :

Infibulo (ԶԷԳ․ **Fibulo** արժ․)․ 'ի
կցանի հարկանեմ, աղիւնեմ,
պնդեմ ճարամանդիւք :

Inficete (ՎԷ․)․ անվայելաբար,
յանշնորհս, անձահս, տխմա-
րաբար :

Inficetus - ta - tum (աժ․)․ անհամ,
անաղի, անհեղեղ, անհան-
ճար, անիմաստ :

Inficiális - le (աժ․)․ ուրացական,
ժխտական :

Inficias eo, is, ivi (չլԺ․)․ յու-
րաստ լինիմ, ուրանամ, զլա-
նամ, ժխտեմ, մերժեմ, չառ-
նում յանձն :

Inficiatio - ónis (ԷԳ․)․ ուրացու-
թիւն, ժխտումն, մերժումն,
ժխտական պատասխանի :

Inficiátor - óris (ար․)․ ուրացող,
ժխտող, մերժող, զլացող :

Inficiens - éntis (աժ․)․ ծոյլ, վա-
տասիրտ, հեղդ, երկչոտ :

Inficio - féctum (ԶԷԳ․ **Fácio** արժ․)․
չառնեմ, ծուլանամ, ներկա-
նեմ, դռնեմ, ապականեմ,
պղծեմ, հրահանգեմ, ուսու-
ցանեմ :

Inficior - ciáris - ciátus - ciári (հար․)․
ժխտեմ, յուրաստ լինիմ, ու-
րանամ, չառնում յանձն, մեր-
ժեմ :

Infidélis - le (- lior - líssimus) աժ․
անհաւատ, թերահաւատ :

Infidélitas - tátis (ԷԳ․)․ անհաւա-
տութիւն, անհաւանութիւն,
թերահաւատութիւն, նեն-
գութիւն, դաւաճանութիւն :

Infidéliter (ՎԷ․)․ անհաւատու-
թեամբ, նենդաւ :

Infidus - da - dum (աժ․)․ անհաւ-
ատարիմ, նենդաւոր, նեն-
գիչ, անիրաւ, չյուսալի, դաւ-
աճան :

Infigo (ԶԷԳ․ **Figo** արժ․)․ հար-
կանեմ, մխեմ, վարսեմ, բեւե-
ռեմ :

» **infigo ánimo**. հաստատեմ 'ի
մտի, դրոշմեմ 'ի միտս :

Infimátes - tum (ար․)․ խառնա-
ղանձ ամբոխ, արք գռեհիկք,
սինլքորք ժողովրդեան :

Infimus - ma - mum (աժ․)․ սառ-
րին, ներքին, խոնարհագոյն,
յեալին, վերջին, անարդ, ցա-
ծաղոյն, սրուպ, դձուձ, խո-
տան :

» **infimo loco natus**. աննչա-
նաւոր, անտոհմ, աննշան քա-
ղաքի քաղաքացի :

» **infima plebs**. ուամիկ, խու-

ժան, խառնադանճ բազմութիւն, խաժամուխ ամբոխ :
 Infindo (նրգ. Findo արծ.). պատառեմ, հերձանեմ, հերձում, ճեղքեմ, ցելում, խրամատում, 'ի ներքս մղեմ, բռնի մոծանեմ :

Infinitas - tátis } էգ. անսահմանական բնութիւն՝ զօրութիւն, անսահմանութիւն, անբաւութիւն, անհնարին մեծութիւն, անչափութիւն :
 Infinitio - ónis }

Infínite } Աբ. կարի մեծապէս, անչափս, յանսահմանս :
 Infinito }

Infinitivus modus - di (ար.). անորիշ դերբայ, աներևոյթ բայից :

Infinitus-ta-tum (-tior) ար. անսահման, անսահմանական, անեզր, անբաւ, անվախճան, անչափ, անհուն, չսահմանեալ, անորիշ :

› infinitus modus. անորիշ դերբայ, աներևոյթ բայից :

Infirmatio-ónis (էգ.). քակումն, մերժումն, ցրումն, հերքումն, եղծ, անկարութիւն, տկարութիւն :

Infirmatus-ta-tum (անգ. դրբ.). Տես Infirmitas.

Infirme - mius (Աբ.). տկարութեամբ, տկարաբար, թուլութեամբ :

Infirmitas-tátis (էգ.). անկարութիւն, տկարութիւն, հիւսնդութիւն, խթութիւն, ան-

հաստատութիւն, յողորդութիւն, թեթևութիւն :

Infirmitas (նրգ. Firmo արծ.). տկարացուցանեմ, արկանեմ՝ի զօրութենէ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, եղծանեմ, խախտեմ :

Infirmitas-ma-mum (-mior-missimus) ար. հիւանդ, խթ, ախտածէտ, ցաւած, տկար, սնոյթ, յողորդ, խախտ :

Infirmitas (դճ. Fio արծ.). սկսանի, սկիզբն առնու խօսելոյ :

Infirmitas-tiáris-tiátus-tiári (հար.). ուրանամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ, չաւնում յանձն :

Infirmitas - xa - xum (անգ. դրբ.). Տես Infirmitas.

Infirmitas (դճ. Fláccio արծ.). թուլանամ, նուաղեմ, թօշնիմ, տկարանամ, թուլանամ, լքանիմ, ջլատիմ, անպիտանանամ :

Infirmitas-ónis (էգ.). բորբոքումն, վառումն, կիզումն :

Infirmitas-ta-tum (անգ. դրբ.). Տես Infirmitas.

Infirmitas (նրգ. Fláccio արծ.). վառեմ, բորբոքեմ, լուցանեմ, հրձիգ առնեմ, սյրեմ, արծարծանեմ, մղեմ, յաղգեմ :

Infirmitas-tius (Աբ.). ուրախանումն, ամբարտաւանութեամբ, ամբարշտաւաճաբար, հպարտաբար :

Infirmitas - ónis (էգ.). աշտումն, ուռուցումն, ելունդն, ուռեց :

Infirmitas-ta-tum (անգ. դրբ.). Տես Infirmitas.

Inflátus-ta-tum (-tior) (աթ. ուռուցիկ, այսուցեալ, սորոմեալ, փքացեալ, հպարտ, սեգ :

Inflátus-us (ար.) փչիւն, շունչ, փչումն, շնչումն, հնչիւն :

› instinctu inflatúque divíno. աստուածեղէն ազդեցութեամբ և թելադրութեամբ :

Inflécto (նրգ. Flecto արգ.) կորացուցանեմ, ծռեմ, կամուկորեմ, թիւրեմ, կարկամեմ, միտեմ, հաճեմ :

Inflétus-ta-tum (աթ.) անսուզ, անկարեկից, չաշխարեալ :

Inflexibilis-le (աթ.) անկորանալի, անողոր, անհաշտ :

Infléxio-ónis (եգ.) } կրկնուած,

Infléxus-us (ար.) } ծալած, թիւրութիւն, ծռութիւն, կորութիւն :

Infléxus-xa-xum (անց. դրբ.) Տես Inflécto.

Infligo (նրգ. Fligo արգ.) հարկանեմ, բախեմ, վիրաւորեմ, վէրս 'ի վերայ դնեմ, խոցեմ :

› infligo cólaphum. ապտակակոծ առնեմ, ապտակ ածեմ, ապտակեմ, կռուիս հանեմ :

Inflo (նրգ. Flo արգ.) փչեմ, ուռուցանեմ, այսուցանեմ :

› inflo búccinam. ծանուցանեմ փողով, 'ի շեփոր բարբառոյ տամ պատգամ, փողանշանս հարկանեմ :

Inflóreo (չլտ. Flóreo արգ.) 'ի ծաղկի լինիմ, ծաղկիմ, պայծառանամ, փթթիմ :

Influens-éntis (էյթ.) Ծորան, հոսական, խաղաց, լոյծ :

Influo (չլտ. Fluo արգ.) հոսիմ, ծորեմ, սորեմ, դնեմ, զեւեղեմ, խուժեմ արտաքս, հեղեղատիմ, սպրդիմ, մտանեմ, բարեկամիմ :

Inflúxio-ónis (եգ.) } զօրութիւն,

Inflúxus-us (ար.) } ծորումն, հոսումն, ազդումն, ազդեցութիւն :

Infódio-fodi (նրգ. Fódio արգ.) պեղեմ, բրեմ, փորեմ, խորեմ, փոսեմ, թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ, թաքուցանեմ ընդ երկրաւ :

Infoecúnde (Վէ.) անպտղութեամբ, չափով, ճշգիւ, խնայութեամբ :

Infoecúnditas - tátis (եգ.) ամուլութիւն, անբերութիւն, անպտղութիւն :

Infoecúndus-da-dum (-dior) (աթ.) անբեր, ամուլ, անպտուղ, անծնունդ, անծին, կծծի :

Informátio - ónis (եգ.) ստուերադիր, ծրադիր, նկարադիր, օրինակ :

Informátus-ta-tum (անց. դրբ.) Տես Infórmo.

Informidátus-ta-tum (աթ.) անխէթ, աներկիւղ, անկասկած, անկասկածեկի :

Infórmis - me (-mior) (աթ.) անկերպարան, անարդ, անկազմ, չարատես, սգեղ, այլանդակ, անհեղեղ, անողորկ, անհարթ, խարդախեալ :

Infórmítás-tátis (իփ.)• սղեղու-
թիւն, տձեռութիւն, անշքու-
թիւն, անկերպարանութիւն:

Infórmo (նրփ. Formo արժ.)• թե-
թեւ նկարեմ, ստուերազրեմ,
ծրագրեմ, կերպարանեմ, հո-
վանացուցանեմ, կրթեմ, ու-
սուցանեմ, հրահանգեմ:

Infóro (նրփ. Foro արժ.)• ծակեմ,
ծակոտեմ, բանամ:

Infórtunátus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) աս. թշուառ, թշուա-
ռական, չուսողական, չուառ,
եղուկ, եղկելի, հէք, վատա-
բախտ, խարուեալ:

Infórtunium-nii (չլփ.)• թշուա-
ռութիւն, աղէտք, եղկու-
թիւն, խարուանք, չուառու-
թիւն, վատաբախտութիւն:

Infóssus-sa-sum (անց. Դրք.)•
Տես Infódio.

Infra (մակք. et նախադր.)• 'ի
ներքս, 'ի խոնարհ, 'ի ներ-
քոյ, ընդ:

» infra sum. խոնարհագոյն լի-
նիմ, հպատակ կամ, զհետ
երթամ:

Infráctio - ónis (իփ.)• բեկումն,
խորտակումն, լքումն, անար-
գութիւն, նուազութիւն:

Infráctus-ta-tum (անց. Դրք.)•
Տես Infringo.

Infrágilis-le (աս.)• անբեկանելի,
անփշրելի, կարծր, անշարժ,
հաստատուն, պինդ, պնդա-
կազմ:

Infremo (նրփ. Fremo արժ.)• շա-
ռաշնեմ, մռմռեմ, մռնչեմ, գո-

չեմ, շաշեմ, աղմկեմ, աղմուկ
հանեմ:

Infrenátus-ta-tum (անց. Դրք.)•
Տես Infreno.

Infrenátus-ta-tum
Infrenis-ne աս } աս. սպերա-
Infrenus-na-num } •

սան, արձակերասանակ, անե-
րասանակ, անսանձ, խեռ, ա-
մեհի, լծընկէց, անսաստ, ան-
կարգ, անառակ, խառնա-
զնաց:

Infreno (նրփ. Freno արժ.)• 'ի
չափու ունիմ, զսպեմ, սանձ
դնեմ, դանդանաւանդ արկա-
նեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ,
գրաւեմ:

Infrendeo (չլփ. Fréndeo արժ.)•
չչեմ, մռնչեմ, սպառնամ, մըռ-
մռեմ:

Infrequens-éntis (-éntior) աս.
անկոխ, սակաւագնաց, ամայի,
անմարդի, անբնակ, անապատ,
նուազ, խուն, սակաւ, փոքր,
անօսր:

Infrequéntia-ae (իփ.)• սակաւ-
ութիւն, նուազութիւն, ա-
նօսրութիւն:

Infriátus-ta-tum (անց. Դրք.)•
Տես Infrio.

Infrico-ricui (նրփ. Frico արժ.)•
շփշփեմ, չփեմ, քորեմ:

Infrictus-ta-tum (անց. Դրք.)•
Տես Infrico.

Infrigeo (չլփ. Frigeo արժ.) }
Infrigésco (չլփ. Frigésco արժ.) }
հովանամ, զովանամ, ցրտա-
նամ:

Infringo (նրգ. Frango արհ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, լուծանեմ, քակեմ, ողողեմ, յաղթեմ :

» **cólaphum infringo.** կռուփահանեմ, կռփահարեմ, ապտակակոծ առնեմ, ապտակ ածեմ, ապտակեմ :

Infrio (նրգ. Frio արհ.). փշրեմ, մանրեմ, փխրեմ, լխոււմ :

Infrons - óndis (աթ.). տերեւաթափ, տերեւընկէջ :

Infructuósus-sa-sum (աթ.). անպիտան, անպտուղ, անօգուտ, անշահ, մնորի :

Infrunitus-ta-tum (աթ.). մտակորոյս, անմիտ, անհանձար, յիմար, ապուշ, անհամ, անհեղեղ :

Influcátus-ta-tum (աթ.). 'ի ծարիր և 'ի մեղոյր շարեալ, անգուրեալ :

Infula-ae (իգ.). խոյր եպիսկոպոսական, թագ եպիսկոպոսաց, ապարօշ, վարսակալ, երէգմիանշան հանդերձ պաշտօնէից :

Infulátus-ta-tum (աթ.). խոյրադեր, թագապարդ, թագ 'ի զլուխ :

Inlumátus-ta-tum (աթ.). ծխոյ տուեալ, կախեալ առաջի ծխոյ :

Infundibulum-li (չլթ.). ձագար փայտակերտ, դոխն, դողդոջուն ձագար աղօրեաց :

Infundo (նրգ. Fundo-dis արհ.). հեղում, զեղում, արկանեմ

'ի ջուր, թրջեմ, թանամ, ցողեմ, սրսկեմ :

Infuscátus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Infúscó.

» **vox infuscáta.** կերկերեալ կոկորդ, խռպոտ և պռռոտ ձայն, պռռոտախօս բանք :

Infúscó (նրգ. Fusco արհ.). նսեմացուցանեմ, մթացուցանեմ, մթազդած առնեմ, թխացուցանեմ, շլացուցանեմ, ալտեղեմ, պղտորեմ, շաղախեմ :

Infúscus-ca-cum (աթ.). թուխ, մթին, սեաւ, աղջամղջին, նսեմ, աղօտ, խաւարին :

Infúsió - ónis (իգ.) } հեղումն,
Infúsus - us (ար.) } զեղումն, յորդութիւն, ազդեցութիւն :

Infúsus-sa-sum (անգ. Դրէ.). Տես Infúndo.

Ingelábilis-le (աթ.). որում չէ մարթ սառել, լոյծ, խաղաց :

Ingeminátus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Ingémino.

Ingémino (նրգ. Gémino արհ.). կրկնեմ, երկրորդեմ, յեղժեղում, միւսանգամ վնոյն բան ստեմ :

Ingemisco (չլթ. Gemisco արհ.) }
Ingemo (չլթ. Gemo արհ.) }

հիծեմ, հիծիծեմ, աշխարեմ, ողբեմ, արտասուեմ, կոծիմ, ցաւիմ, սուգ առնում, սգամ, լամ :

Ingénero (նրգ. Género արհ.). ծնանիմ, ծնուցանեմ, ազուցանեմ, յեռում, յարեմ :

Ingeniátus-ta-tum (ած.). Հան-
ճարեղ, կորովամիտ, հնարա-
գիւտ, ճարտար, իմաստուն :

Ingeniculátus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Ingeniculo.

Ingeniculátus - ti }
Ingeniculus - li } աբ. Ա, ա-
հագն՝ աստեղատուն :

Ingenículo (չլթ. Geniculo աբ.).
Ծունը դնեմ՝ կրկնեմ, ի ծունը
իջանեմ, ի գուճս անկանիմ,
կամ ի գուճս ի վերայ ծըն-
կաց :

Ingeniósé-sius-síssime (Աբ.).
Ճարտարութեամբ, հանճա-
րով, խելօք, իմաստութեամբ :

Ingeniósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) ած. հանճարեղ, իմաս-
տուն, խորհրդական, հնարա-
գիւտ, ճարտար, խորագէտ,
յառաջիմաց, հնարագէտ, կո-
րովի :

Ingénitus-ta-tum (անց. դբ.).
Տես Ingigno.

Ingénitus-ta-tum (ած.). բնա-
ծին, ընդարդյս, բնակաւոր,
բնական, բուն :

Ingénium - nii (չլթ.). բնական
զօրութիւն, բնութիւն, բնա-
ծին բարք, բոյս բարուց, բն-
դարդոյս միտութիւն, որպի-
տութիւն, հանգամանք, գոյն,
հանճար, զգօնութիւն, ճար-
տարութիւն, կար, հնարա-
գիտութիւն :

» promptus ingénii. կորովի մտօք,
ճարտար և կորովամիտ, ուշիմ
մտօք :

Ingens-éntis (-tior-líssimus) ած.
մեծ, աւագ, մեծամարմին,
յաղթանդամ, անդամայաղթ,
անչափ :

Ingénue (Աբ.). ազնուագոյնս,
չքեղութեամբ, զեղեցիկս,
միամիտ սրաիւ, յստակամիտ
մտօք, պարզմտութեամբ :

Ingenúitas-tátis (եփ.). ազատու-
թիւն, ազնուականութիւն,
միամտութիւն, պարզմտու-
թիւն :

» assértus in ingenuitátem. ա-
զատացեալ ի ծառայութենէ,
ազատ հռչակեալ :

Ingénuus-ua-uúm (ած.). բնա-
կան, բնակաւոր, ընդարդյս,
ինքնիշխան, ազատ, անկեղծ,
անկեղծաւոր, պարզամիտ,
յստակամիտ :

» puer ingénuus. մանուկ աղա-
տածին, տղայ ազնուական :

» ingénuae artes. ազատական՝
ազնուական արուեստք :

Ingero (նբգ. Gero աբ.). ածեմ,
բերեմ, ի ներքս մուծանեմ,
յանդիման առնեմ, թեւադիր
լինիմ, թեւադրեմ, երկրորդեմ,
կրկնեմ :

» ingero me alicui negotio. ձեռ-
նամուխ լինիմ ի գործ ինչ,
թեւամուխ միջամուխ լինիմ
յայլոց արարս :

» ingero tela. գեղարդունս ար-
ձակեմ, արդնընկէց տէգըն-
կէց լինիմ, տիգաւ խոցեմ,
հարկանեմ նիզակաւ, նետս
արկանեմ :

Ingestábilis-le (ած.). չժուժալի,
անհանդուրժելի, դժնդակ,
անհնարին, ծանրատաղտուկ:

Ingēstus - ta - tum (անց. դբբ.).
Տես Ingero.

Ingigno (նբգ. Gigno արհ.). յե-
ռում, ծնուցանեմ, ծնանիմ,
պատուաստեմ, անկեմ:

Inglómero (նբգ. Glómero արհ.).
կուտեմ, շնջակուտեմ, շեղ-
ջեմ, կուտակեմ, դիզանեմ,
խռնեմ, ժողովեմ, գումարեմ,
հաւաքեմ:

Inglórius-ia-ium (ած.). անփառ,
անփառաւոր, անմեծար, ան-
պատիւ, անպերճ, անշուք,
աննշան, անարդ, արհամարհ:

Inglúvies-iéi (եգ.). խածի թըռչ-
նոց, խածեակ, որկորստու-
թիւն, անյադութիւն:

Ingluviósus-sa-sum (ած.). որ-
կորուստ, որկորեայ, շատա-
կեր, որկորամոլ, որովայնա-
պարար:

Ingrandesco-ándui (չլդ. Gran-
desco արհ.). մեծանամ, աճեմ,
զարգանամ, բազմանամ, ընդ-
արձակիմ:

Ingráte (ճբ.). տաղտկալից իմն
օրինակաւ, անշնորհակալու
մտօք, դժկամակութեամբ:

› ingráte fero. դժկամակ լինիմ,
յակամայ կամս համբերեմ,
դժգմնիմ:

Ingrátiis } ճբ. անախորժաբար,
Ingrátis }
յանկամս, յոչ կամաց, բռնա-
բար, ակամայ կամօք, բռնի:

Ingrátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ած. չախորժական, անհաճոյ,
անշնորհակալու, երախտա-
մոռաց, ապախտաւոր, արեւի-
շուշտ, ապաշնորհ, երախտա-
կորոյս, դժնդակ:

› ingrāti ánimi crimen կամ ví-
tium. ապախտաւորութիւն,
ապախտիք, անշնորհակալու-
թիւն:

Ingravátus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Ingrávo.

Ingravésco (չլդ. Gravésco արհ.).
ծանրանամ, բեռն լինիմ, յո-
ռանամ, չար եւ լինիմ, զայ-
րանամ, աճեն գինք:

Ingravo (նբգ. Gravo արհ.). կա-
պեմ բեռինս ծանունս, ծան-
րացուցանեմ, սաստկացուցա-
նեմ, աշխատ առնեմ, ստուա-
րացուցանեմ:

Ingrédiens-éntis (բյժ.). մտա-
նելի, մտանող, շրջող, գնա-
ցող:

Ingrédior (հար. Grádior արհ.).
մտանեմ, սարդիմ, ձեռն ի
գործ արկանեմ, բուռն հար-
կանեմ, սկիզբն առնեմ, սկսա-
նիմ, քայլեմ, շրջեմ, գնամ:

› ingrédior iter կամ viam. դէմ
եդեալ երթամ, յուղի ոնկա-
նիմ, ուղեոյ լինիմ, ելանեմ ի
ճանապարհ, ճանապարհ առ-
նեմ:

Ingréssio - ónis (եգ.) } սկիզբն,
Ingréssus-us (ար.) }
մուտք, սկսումն, սկսուած,
երթ, չու, գնացք, ընթացք:

Ingruo-ui (լղթ. Gruo արծ.) յարձակեմ, դիմեմ, զրոհ տամ, արշաւեմ, 'ի վերայ հասանեմ, մօտ առ կուրծս հասեալ կամ, սպառնամ :

Inguen-uinis (լղթ.) երաստան, երանք, ցայլք, երիկամունք, առականք :

Inguinalis - le (աթ.) երանաց, երաստանի, ամօթոյ :

Ingürgito - tas - távi - tátum - táre (նրգ.) ուտեմ բերանալիք ամենայն բերանով, արբենում և շուլայտիմ, զեղիւիմ ցյազ :
 » ingürgito me cibis. յաղակատանս հասանեմ, յազեմում կերակրովք :

» ingürgito me in philosophiam. տեղեակ լինիմ փիլիսոփայական մտաց հանճարադիտութեան, մտանեմ 'ի խորս իմաստասիրութեան :

Ingustábilis-le } աթ. անճաշակ, անճաշակելի, չախորժական, դառն, դաժան :
 Ingustátus-ta-tum }

Inhábilis-le (աթ.) ապաժաման, չբաւական, անկար, անվօր, անբաւական, անպիտան :

Inhabitábilis-le (աթ.) անշէն, չքնակելի, անքնակ, անքնակելի, ամայի, անապատ, անկոխ :

Inhábitans-ántis } ար. բնակիչ,
 Inhabitátor-óris } բնակ :

Inhábito (նրգ. Hábito արծ.) բնակեմ, դադարեմ, նստիմ :

Inhaérens-réntis (քյթ.) յօդեալ, զօդեալ, միաւորեալ, 'ի կցանի հարեալ, մածանող :

Inhaéreo (լղթ. Haéreo արծ.)

Inhaerésco (լղթ. Haerésco արծ.) յարիմ, կցիմ, կռուիմ, կառչիմ, մածանիմ :

Inháló (նրգ. Halo - las արծ.)

զօդ ծծեմ, ողի կլանեմ, շընչեմ, վիչեմ, ծխեմ, արձակեմ, բուրեմ, թասեմ, հինինամ :

Inhians-ántis (քյթ.) բերանաբաց, յապուշ հարեալ :

Inhíbeo (նրգ. Hábeo արծ.) խափանեմ, արգելում, արգել արկանեմ, խոչընդակն և խոչոսն լինիմ, զքօսուցանեմ, ունիմ 'ի դիպահոջ, սանձահարեմ, սանձեմ, նուաճեմ :

» inhíbeo remis. յետս ընդդէմ նաւապետեմ, յետս յետս երթամ թիակօք :

» inhíbeo remos. դադարեմ 'ի վարելոյ գնաւն թիակօք :

» inhíbeo spem. յուսոյ ակն ունիմ, յուսալից եմ, յուսամ :

» inhíbeo damnum. վնասեմ, վնաս առնեմ, վնասակար լինիմ :

» inhíbeo supplicio tibi. պատիժ պատուհասի 'ի վերայ ածեմ, 'ի խոշտանգանս զանի տալնապեմ :

Inhibitio rémigum (խգ.) յետս ձգուիմ թիակօք, յետս ղեկավարութիւն :

Inhibitus-ta-tum (անց. արգ.) Տես Inhíbeo.

Inhío (լլթ. Hio արժ.). բերանա-
բացեալ եմ, ունիմ անդուռն
բերան, յոյժ անձկացեալ եմ,
ցանկամ և փափաքեմ, ցան-
կութեամբ տենչանամ:

Inhonestamentum-ti (լլթ.). ան-
փառութիւն, անպատուու-
թիւն, անամօթութիւն, ա-
ռականք, լկտութիւն:

Inhoneste - tius (Վլթ.). լկտու-
թեամբ, յայրատ, լպլշանօք,
ամօթալից խայտառակու-
թեամբ, նախատանօք:

Inhonesto (Նրգ. Honesto արժ.).
անպատուեմ, առակեմ, խայ-
տառակեմ, նշաւակեմ, անար-
գեմ, վատանուռն առնեմ, ա-
պականեմ, պղծեմ:

Inhonéstus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) Թ. անամօթ, անպար-
կեշտ, յայրատ, լկտի, անարգ,
ամօթալից, վատանուռն:

Inhonorátus-ta-tum (Թ.). ան-
պատիւ, անպատուագոյն, ան-
շուք, անփառ, անփառաւոր:

Inhonoríficus-ca-cum (Թ.). ան-
պատուասէր, անարգագոյն,
արհամարհ:

Inhonórus - a - um (Թ.). ա-
նարգ, անպատիւ, աննշան,
արհամարհ, խոտան:

Inhórreo (լլթ. Hórreo արժ.)

Inhorrésco (լլթ. Horrésco արժ.)
սոսկամ, սարսափիմ, զահի՜
զողման հարկանիմ, պակ-
շիմ, սարսռեմ, քսուցիմ, 'ի
ցուրտ փայտանամ, ընդար-
մանամ 'ի ցրտոյ:

Inhórtor (հար. Hortor արժ.). ևս
յորդորագոյն առնեմ, յօժա-
րեցուցանեմ:

Inhospitális-le Կաժ
Inhospitátus-ta-tum } Թ. հիւր-
Inhóspitus-ta-tum }

ատեաց, օտարատեաց, օտա-
րամերժ, անպատուարան,
անընակելի, չընակելի, ան-
շէն, ամայի:

Inhospitálitat-tátis (Էգ.). օտա-
րատեցութիւն, հիւրատեցու-
թիւն, մարդատեցիկ բարք:

Inhumáne-nius } Վլթ. շինակա-
Inhumániter } նագոյնս, տմարդութեամբ,
խժարար:

Inhumánitas-tátis (Էգ.). տմար-
դութիւն, անմարդութիւն,
անագորունութիւն, շինակա-
նութիւն, անգթութիւն, ան-
ողորմածութիւն, անխրատու-
թիւն:

Inhumánu-na-num (- nior-nis-
simus) Թ. անմարդի, անա-
գորոյն, տմարդի, անգութ,
խստասիրտ, խուժ, զազանա-
միտ, անխրատ, շինական:

Inhumátus-ta-tum (Թ. Գրգ.).
Տես Inhumo.

Inhumátus-ta-tum (Թ.). ան-
թաղ, հողոյ և պատանաց
չլեալ արժանի:

Inhumo (Նրգ. Humo արժ.). ընդ
հողով ծածկեմ, թաղեմ, ընդ
երկրաւ թաքուցանեմ:

Inibi (Վլթ.). 'ի նմին իսկ տեղ-
ւոջ, յայնմ վայրի, անդէն:

Iniens, ineuntis (էյթ․)․ մտանոզ,
մտանելի, սկսող :

› ineunte vere. 'ի սկզբան գար-
նայնոյն :

› ab ineunte aetate. 'ի ծաղկէ
հասակին մանկութեան , 'ի
մատաղական տիող հասակին :

Inigo (նրգ․ Ago արձ․)․ խթեմ,
մղեմ, 'ի ներքս ածեմ, մու-
ծանեմ :

Inimice - cissime (Վէ․)․ իբրեւ
զայր թշնամի, թշնամաբար,
թշնամանասիրաբար :

Inimicitia-ae Կաճ } Եգ․ թշնա-
Inimicitiae-tiarum } մութիւն, հակառակութիւն :

Inimico (նրգ․ Amico արձ․)․ գոր-
ծեմ իբրեւ զայր թշնամի,
թշնամութեամբ վարիմ, թըշ-
նամութիւն դնեմ :

Inimicus-ca-cum (- cior - cissi-
mus) Կաճ․ հակառակ, ընդդի-
մական, վնասակար, ապակա-
նիչ, մեղանչական :

Inimitabilis - le (Կաճ․)․ աննմա-
նելի, անզուգական, չքնաղա-
գիւտ, չնաշխարհիկ :

Inique-uius-uissime (Վէ․)․ յան-
իրաւի , 'ի տարապարտուց,
'ի նանիր :

Iniquitas-tátis (Եգ․)․ անհաւա-
սարութիւն, անզուգականու-
թիւն, անիրաւութիւն, անօ-
րէնութիւն , անարդարու-
թիւն, զրկութիւն, ապիրա-
տութիւն :

› iniquitas temporum. աղէտաւ-
որ ժամանակք , խարուանք

ժամանակաց , օր տառապա-
նաց :

Iniquus-ua-uum (-uior-uissimus)
Կաճ․ անհաւասար, անզուգա-
կան, դժուարին, տարապա-
ման, անչափ, անօրէն, անի-
րաւ , ապիրատ , անարդար ,
հակառակ, ընդդիմական :

› iniquo ánimo fero. ապառուժ
դժկամակութեամբ համբե-
րեմ, դժկամակ լինիմ, սրտի
մտօք դժգովիմ, խոժոռիմ :

Initiális-le (Կաճ․)․ սկզբնական,
առաջին :

Initia-tiórum Կաճ } Կաճ․ նուի-
Initiaménta-tórum } րումն, պաշտամունք միջա-
մուխ լինելոյ զաղտնեաց ,

ներքսածութիւն, մուծումն :

Initiátus-ta-tum (անց․ Դրբ․)․
Տես Initio.

› initiátus literis. մատենագէտ,
գրագէտ , հմուտ արուեստի
դպրութեան :

Initio - tias-tiávi - tiátum - tiáre
(նրգ․)․ նուիրեմ, սրբեմ, ու-
սուցանեմ, միջամուխ առնեմ
խորհրդոց, թեքեմ, հրահան-
գեմ, վարժեմ, կրթեմ :

Initium-tii (Կաճ․)․ սկսուածոյ
սկիզբն, սկսումն, ծագումն ,
աղբիւր, ծնունդ :

› initio. 'ի սկզբան անդ , 'ի
զուլի :

› ab initio. անդուստ 'ի վե-
րուստ, անդատին 'ի սկզբանէ :

Initus-ta-tum (անց․ Դրբ․)․ Տես
Ineo.

» aestáte inita. 'ի սկսանել ա-
մարայնոյն, ամարանի :

Initus-us (աբ.). կցուած, կցոր-
դութիւն , յօդ, զօդ , մուտ,
եկաւորութիւն, եկ, զալուստ :

Injéctio - ónis (իգ.). } արկանելն
Injéctus - us (աբ.) }

'ի ներքս 'ի մարմինն :

Injécto (նրգ. Jacto աբ.). ցայ-
տեցուցանեմ գործեօք հիւթ
ինչ 'ի վերան, հոսեմ լոյծ ինչ
'ի ներքս 'ի մարմինն :

Injéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Injicio.

Injicio-jéctus (նրգ. Jácio աբ.).
արկանեմ 'ի ներքս 'ի մար-
մինն, մղեմ, խթեմ, յաղդղեմ :

» injicio manus in te. ձեռն ար-
կանեմ 'ի քեզ, 'ի բուռն առ-
նում, զբռամք ածեմ :

Injucúnde-dius (մէ.). դժկամա-
կութեամբ, տաղտկութեամբ,
չախորժական իմն օրինակա :

Injucúnditas-tátis (իգ.). դժկա-
մակութիւն , ահաճութիւն,
չախորժութիւն , դժգոհու-
թիւն, տաղտկութիւն, տաղ-
տուկ :

Injucúndus-da-dum (աժ.). ան-
շնորհ, չախորժելի, անհաճոյ,
դժկամակ, տհաճ, դժնդակ,
դաժան , խիստ :

Injudicátus-ta-tum (աժ.). ան-
գատ, անպարտ :

Injunctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Injúngo.

Injúngo (նրգ. Jungo աբ.). յօ-
դեմ, զօդեմ, յարեմ, կցեմ,

'ի կցանի հարկանեմ, խառ-
նեմ, միաւորեմ, հրամայեմ,
պատուէր 'ի վերայ դնեմ :

Injurátus-ta-tum (աժ.). աներ-
դումն :

» injuráto credo. հաւատամբա-
նիցդ առանց երդումն տալոյ
քո :

Injúria - ae (իգ.). զրկութիւն,
անիրաւութիւն, նախատինք,
թշնամանք , տոյժ , վնաս ,
տուգանք, կորուստ :

» injúriâ afficio կաճ ónero. թրշ-
նամանս դնեմ, թշնամանեմ,
նախատեմ, անիրաւեմ, լու-
տամ, զրկեմ :

» injúriâ. յանիրաւի, 'ի տա-
րապարտուց, 'ի նանիր :

» nec injúriâ. յիրաւի, արդա-
րութեամբ, իրաւամբք, ար-
դարաբար, արդար :

Injúrior-riáris-riátus-riári (հաբ.).
նախատինս դնեմ, նախատեմ,
թշնամանեմ, լուտամ, զրկեմ,
անիրաւեմ :

Injurióse - sius - síssime (մէ.).
թշնամանօք, թշնամանասի-
րաբար :

Injuriósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աժ. թշնամանիկ, թրշ-
նամանալից, անիրաւ, թշնա-
մանադիր, զկծեցուցիչ, նա-
խատող :

» vita injuriósa. կեանք զայ-
թակղեցուցիչ :

Injúrius-ria-rium (աժ.). թրշ-
նամանիկ, անիրաւ, անօրէն,
ապիրատ :

Iniens, in-

diminut.

► incūn!

'huyhuy'

► ab in-

Simu

dimu

Inigo .

dyt

du

Inin-

q

i

In.

In

I

Ուղի, ըսկրեմ, անուցանեմ, բուժա-
նեմ, պարարեմ, զարմանեմ,
ջամբեմ:

Innutritus-ta-tum (ἄν. τρε.).
S^{tu} Innútrio.

Inoblítus-ta-tum (աժ.). անմոռազ, յիշատակազ արժանի :

Inóbrutus - ta - tum (աթ.)․ ան-
վիշտ, անտառապ :

Inobscúro (հրգ. Obscúro արմ.).
խաւարեցուցանեմ, մթացու-
ցանեմ, նսեմացուցանեմ, աղո-
տացուցանեմ, աննշոյլ գոր-
ծեմ, ծածկեմ:

առն Inóbséquens-uéntis (աժ.). ան-
հնազանդ, խեռ, անսաստ :

Թիւ, Inobsequéntia-ae (ԻԳ.) . անհնա-
ռաւ : գանդութիւն , անսաստու-

ան- թիւն, խեղութիւն, ստուեն-
հուն գանութիւն :

Inobservábilis-le } անթնին,
 Inobsérvans-ántis }

անքնական, անհոգ, թոյլ,
անփոյթ, հեղգ :

հա- Inobservatus-ta-tum (աթ.). ան-
տես , չնկատեալ , ծածկեալ

ան- յաչաց, աներևոյթ :
Inocciduus-ua-uum (աճ.). ան-

մոտ՝ արեգակն , անթա-
քուստ :

Ինոչո (Իրգ. Օչո արմ.). տա-
փեմ, հարթեմ, տափանաւ

Ժածկեմ զսերմանիս :
բբ.). Inoculatio-ónis (բբ.). պատուհաս.

տոհմի , պատկառարժան մար-
դին :

Inoculátor-óris (արգ.). պատուհան-
տիչ :

Digitized by Google

Inóculo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.) . պատկինեմ, պատուհաս-
տեմ պտկովք :

Inodóro (նրգ. Odóro արհ.) . ա-
նուշահոտ գործեմ, խնկեմ,
բուրեմ, ծխեմ :

Inodórus-ra-rum (աթ.) . առանց
հոտոյ, ոյր չիք հոտ, անհոտ :

Inoffénse (Պէ.) . անվնասաբար,
անվնաս :

Inoffénsus-sa-sum (աթ.) . ան-
վնաս, անվնասակար, ողջան-
դամ, անարատ :

Inofficiósus-sa-sum (աթ.) . անի-
րաւ, զրկիչ, տմարդի, շինա-
կան, անխրատ :

Inolésco-lévi-ólitum (չղ. Olésco
արհ.) . աճեմ, առաւելում,
զարգանամ, մեծանամ, բազ-
մանամ, բարձրանամ, զօրա-
նամ, մուծանեմ, 'ի ներքս
խառնեմ, յաւելում :

Inólitus-ta-tum (առ. րրէ.) . Տես
Inólesco.

Inominális-le (աթ.) }
Inominátus-ta-tum } աթ. աղէ-
տակոծ, եղեռնաւոր, մահա-
բեր, տիրական, աղի և ողորմ,
ցաւագին, թշուառական :

Inopáco (նրգ. Opáco արհ.) . ա-
ղօտացուցանեմ, մթացուցա-
նեմ, նսեմացուցանեմ, խաւա-
րեցուցանեմ :

Inopértus-ta-tum (աթ.) . բաց,
անծածկոյթ, հոլանի, յայտ-
նի, ծանօթ :

Inópia-ae (նրգ.) . չքաւորութիւն,
աղքատութիւն, կարօտու-

թիւն, տնանկութիւն, թե-
րութիւն, պակասութիւն,
նուազութիւն :

Inopinábilis-le (աթ.) . անյոյս,
անյուսական, յանկարծադէպ,
յանկարծական :

Inopinans-ántis (աթ.) . անհոգ,
անփոյթ, հեղձ, անզգոյշ,
անմիտ, յանդուգն :

Inopinánter }
Inopináte } Պէ. յանկարծակի,
Inopináto }

յանկարծ, յանկարծօրէն և
յանկարծուտ, յայլակար-
ծուց, յեղակարծումն ժամու,
յանզգաստից, յանպատրաս-
տից :

Inopinátus-ta-tum }
Inopínus-na-num } աթ. անյու-
սական, յանկարծագործ, յան-
կարծադէպ :

» ex inopináto. յանկարծօրէն
և յանկարծուտ, յեղակար-
ծումն ժամու, ափ յափոյ,
վաղվաղակի :

Inopportúnus-na-num (աթ.) .
անժամ, տարաժամ, ձանձիր,
տաղտուկ, անդէպ, անպա-
տեհ :

Inops-pis (աթ.) . աղքատ, չքաւ-
որ, կարօտ, տնանկ, անխնչ,
թափուր, մերկ, անմասն,
զրկեալ, անխնամ :

» inops amicórum (աթ.) ab ami-
cis. անբարեկամ, թափուր 'ի
բարեկամաց :

» inops ánimi (աթ.) mentis. պա-
կասամիտ, թանձրամիտ, թա-

փեալուղեղ, անկեալ 'ի մօսաց,
բախած, յիմար :

» inops auxilii. առանց օգնականի, անօգնական :

Inoptátus-ta-tum (աթ.). անփափագելի, անտենչիկ, անյօժար :

Inorátus-ta-tum (աթ.). անճառական, անմոռնչ, անբարբառ :

Inordinate (Վթ.). յանկարգս, խառն 'ի խռռն :

Inordinatio-ónis (խթ.). անկարգութիւն, շփոթութիւն, շփոթ, խառնակութիւն, աղմուկ :

Inordinátus-ta-tum (-tissimus) աթ. անկարգ, խառն, խառնակ, շփոթեալ :

Inórrior (հոր. Orior աբդ.). ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ելանեմ, ծագիմ, բխիմ :

Inornáte-tius (Վթ.). անպաճուճաբար, անհեղեղս, շինականագոյնս :

Inornátus-ta-tum (աթ.). անարդ, անզարդ, անշուք, անպաճոյճ, շինական, անհեղեղ :

Inotíósus-sa-sum (աթ.). գործուն, անծոյլ, անհեղգ, գործօնեալ :

Inquam-uis (նրգ. et պլս.). աւսեմ, խօսիմ, բարբառիմ, բամ :

Inquies-étis (խթ.). անհանդարտութիւն, նեղութիւն, անձկութիւն, վիշտք, խռովութիւն, անհանգստութիւն, շփոթութիւն :

Inquies-étis (աթ.). անհանգիստ,

անհանդարտ, տառապեալ, նեղեալ, լլկեալ, խռովեալ :

Inquietátio-ónis (խթ.). խռովութիւն, յոյզ մօտց՝ շարժմանց, ծփանք :

Inquietátus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Inquiéto.

Inquiéte-tius (Վթ.). անդադար, նեղութեամբ, անհանգիստ բարբառով, միշտ, ցանկ :

Inquiéto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.). անհանգիստ առնեմ, խռովեմ, լլկեմ, նեղեմ, յուզեմ, ամբոխեմ, աղմկեմ :

Inquietúdo-dinis (խթ.). անհանդարտութիւն, անհանգստութիւն, վիշտք, անձկութիւն, նեղութիւն, խռովութիւն, շփոթութիւն, խառնակութիւն :

Inquiétus-ta-tum (-tior-tissimus) աթ. անհանդարտ, անհանգիստ, նեղեալ, խռովեալ, տառապեալ, լլկեալ :

Inquilínus - ni (ար.). վարձաբնակ, որ 'ի վարձու ունի :

Inquinaméntum - ti (չղ.). աղտեղութիւն, զազրութիւն, պղծութիւն, անմաքրութիւն :

Inquináte (Վթ.). պղծութեամբ, աղտեղութեամբ, անմաքրութեամբ, զազրութեամբ :

Inquinátus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Inquino.

Inquinátus-ta-tum (-tior - tissimus) աթ. աղտեղի, պիլծ, զազիր, գարշ, խոհերական, գարշելի :

Inquino-nas-návi-nátum-náre (նրգ.). աղտեղեմ, պղծեմ, շաղախեմ, թաթաւեմ, արատեմ :

Inquio-uis (նրգ. et պիս.). աւսեմ, բարբառիմ, խօսիմ, բամ :

Inquiro (նրգ. Quaero աբգ.). խնդրեմ, որոնեմ, յուզեմ, խուզեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ, քննեմ, հետազօտեմ, հարցանեմ, 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ, 'ի հարցափորձ մուծանեմ :

Inquisíte-tius (վբ.). փութով, խնամով, ճշգիւ գտակաւ, բազում հաւաստեալ, փութոյ պնդութեամբ :

Inquisitio - ónis (իգ.). խնդիր, խոյզ, քննութիւն, հետազօտութիւն, հարցափորց, հարց և խնդիր ; հարցափորձութիւն, խուզարկութիւն, աւտեան քննութեան հերետութեանց :

Inquisitor-óris (աբ.). խուզարկու, հետազօտիչ, քննիչ, խուզիչ, խնդրակ, յուզախնդիր, խնդրող, դէտ, լրտես :

Inquisítus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Inquiro.

Inrádo (նրգ. Rado աբգ.). վերամ, գերծում, սափրեմ, քերեմ, քերծում, կղծանեմ, ջընջեմ, մօտ անցանեմ, սահիմ :

Insalúbris-re (-rior) աթ. վնասակար, վնասիչ առողջութեան, անառողջ, վատառողջ, ախտաբեր :

Insalúbritas - tátis (իգ.). անառողջութիւն, վնասակարութիւն օդոյ :

Insalutátus-ta-tum (աթ.). անողջոյն, առանց ողջոյն ինչ ընդունելոյ :

Insanábilis-le (-ilior) աթ. անբժշկական, անբժշկելի :

Insáne-nius (վբ.). յիմարաբար, անմտութեամբ, մորոսագոյնա :

Insánia-ae (իգ.). մոլութիւն, շամբշանք, կատաղութիւն, յիմարութիւն, զայրուցք :

Insániens-éntis (էյթ.). յիմար, անմիտ, մոլեկան, մոլեգին, մրկախառն, խռովայոյզ, ակեղծ :

Insánio-is-ívi-ítum-ire (լգ.). 'ի մտաց անկանիմ, յիմարիմ, շամբշեմ, մոլեգնիմ, մոլիմ, 'ի խելաց ելանեմ, ցնորիմ, զառանցանամ, բարբանջեմ :

Insánitas-tátis (իգ.). տկարութիւն, հիւանդութիւն, խօթութիւն, ախտ :

Insánus-na-num (-nior - nissimus) աթ. յիմար, մոլեկան, մոլեգին, կատաղի, բախած, մոլի, մեծ, անբաւ, անչափ :

» ássidet insáno. զնմանութիւն յիմարի յանձին բերէ, բախած է, մոլի :

Insatiábilis-le (-bilior) աթ. անյադ, անյազական, ժլատ :

Insatiabílitat-tátis (իգ.). անյագութիւն, անյադ ցանկութիւն, ժլատութիւն :

Insatiabiliter (վբ.). անյագու

Թեամբ, անյագաբար, առանց
յագեւոյ :

Insatiátus-ta-tum (աթ.) . անյա-
գական, անյագ, ժլատ :

Insatietas-tátis (իգ.) . անյագու-
թիւն, անյագ ցանկութիւն,
ժլատութիւն :

Insaturábilis-le (աթ.) . անյագ,
անյագական, ժլատ :

Insaturabiliter (Վէ.) . անյագա-
բար, առանց յագեւոյ :

Inscálpo (Զրգ. Scalpo արգ.) . փո-
րեմ, գրեմ, քանդակեմ, դրո-
շեմ :

Inscálpus-ta-tum (անց. Դրգ.) .
Տես Inscálpo.

Inscéndo (լղթ. Scando արգ.) .
ելանեմ, հեծանիմ, մտանեմ
'ի նաւ :

Inscénsio-ónis (իգ.) } մուտք 'ի
Inscénsus-us (արգ.) }
նաւ :

Inscénsus-sa-sum (անց. Դրգ.) .
Տես Inscéndo.

Insciens - éntis (աթ.) . անգէտ,
չգիտուն, տգէտ, տխմար, ան-
տեղեակ, անուսումն :

» insciens feci. անգիտութեամբ
արարի, յանգիտութեան գոր-
ծեցի :

» me insciénte. առանց իմոյ
գիտութեան, յանգէտս, յան-
գիտութեան իմում :

Insciénter (Վէ.) . տխմարաբար,
յանգէտս, առ տխմարութեան,
տգիտաբար, անգէտ գիտու-
թեամբ :

Insciéntia-ae (իգ.) . անգիտու-

թիւն, անգէտ գիտութիւն,
տգիտութիւն, տխմարու-
թիւն :

Inscíte - tissime (Վէ.) . տխմա-
րաբար, յանգէտս, տգիտաբար,
չինականագոյնս, անհեղեղս :

Inscítia-ae (իգ.) . տգիտութիւն,
անգիտութիւն, տխմարու-
թիւն, անհմտութիւն, ան-
մտութիւն, յիմարութիւն,
մորոսութիւն, անհանձարու-
թիւն :

Inscítus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աթ. անգէտ, անգիտակ, տգէտ,
տխմար, թանձրամիտ, անհե-
ղեղ, անշնորհ, տգեղ, այլան-
դակ :

Inscíus-ia-ium (աթ.) . չգիտուն,
տգէտ, անգէտ, տխմար, ան-
տեղեակ :

Inscribo (Զրգ. Scribo արգ.) . ար-
ձանագրեմ, դրոշմեմ, հար-
կանեմ 'ի մատենի, գրեմ 'ի
մէջ, քանդակեմ, դրոշեմ, ա-
նուն դնեմ, յորջորջեմ :

Inscriptio-ónis (իգ.) } արձանա-

Inscriptum-ti (լղթ.) }
գիր, վերնագիր, դրոշմ, յոր-
ջորջանք, անուն յորջորջա-
նաց :

Inscriptus-ta-tum (անց. Դրգ.) .
Տես Inscribo.

Inscúlpo (Զրգ. Sculpo արգ.) .
դրոշեմ, քանդակեմ, փորեմ,
գրեմ :

Inscúlpus-ta-tum (անց. Դրգ.) .
Տես Inscúlpo.

Insecábilis-le (աթ.) . անհատա-

կան, անխզելի, անհատ, անբաժին, անբաժանական, անքակ :

Inseco (նրգ. Seco արմ.). ընդ մէջ կտրեմ, հատանեմ, պատռեմ, հերձում :

Insécta-tórum (չգ.). միջատք, ճճիք, բոտոտք, փոքրիկ որդուք :

Insectánte (մկ.). թշնամանօք, արհամարհանօք, զրկանօք, նախատանօք :

Insectátio - ónis (եգ.). հալածումն, հալածանք, նեղութիւն, թշնամանք, նախատիւնք, արհամարհութիւն :

Insectátor-óris (ար.). հալածիչ, նեղիչ, տառապեցուցիչ :

Inséctor (հար. Sector արմ.). նեղեմ, հալածեմ, խուեմ, զհետ պնդեմ, հետամուտ լինիմ :

» inséctor maledictis. նախատակոծ առնեմ, ընդ անիծիւք փակեմ, զըպարտեմ, թշնամանս զնեմ, թշնամանեմ, հայհոյեմ :

Insectúra-ae (եգ.). քանդ, քանդակ, դրօշուած, հատումն, կտրումն, կտրած :

Inséctus - ta - tum (անց. րրբ.). Տես Inseco.

Insedátus-ta-tum (ած.). յուզեալ, տատանեալ, ծփեալ, զրգռեալ, շարժեալ :

Inseminátus-ta-tum (անց. րրբ.). Տես Insemino.

Insemino (նրգ. Sémino արմ.) սերմանեմ, ցանեմ, սերմնարկեմ :

Insenesco (չգ. Senesco արմ.). ծերանամ, զառամանամ հասակաւ, անցանեմ զաւուրբք, հնանամ :

Insénsilis-le (ած.). անզգայեալ, անզգայ, անսզգելի, անզգլի :

Inseparábilis - le (- bilior) ած. անբաժին, անբաժանելի, անհատ, անքատ, անհատական, անորոշական :

Inseparábiliter (մկ.). անորիշ բաժանմամբ, առանց զատանելոյ, անբաժանաբար :

Inséptus-ta-tum (ած.). ցանկով պատեալ, շրջապատիկ, անպարիսպ, պարսպեալ, շուրջ պատեալ, անփակ :

Insepúltus-ta-tum (ած.). անթաղ, ընդ հողով ծածկեալ, թաղեալ :

Insequens-éntis (էյծ.). յաջորդ, հետագայ, մերձաւոր, հանդերձեալ :

Insequor (հար. Sequor արմ.). զհետ երթամ, հանապազորդեմ, յառաջ մատուցանեմ, 'ի տոկ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, հետամուտ լինիմ, հալածեմ :

Inserénus-na-num (ած.). ամպաւոր, ամպալից, միգապատ, մթազին :

Insero-értum (նրգ. Sero-ris արմ.) ագուցանեմ, պատուաստեմ, յեռում, պատկինեմ, մուծանեմ :

» insero veris falsa. զճշմարիտն ընդ ստայօդ ճառս կրցեմ, ստաբանեմ :

Insero-situm (նրգ. Sero-ris արմ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցանեմ, տնկեմ, պատկիներմ:

Insérpo (լղտ. Serpo արմ.). մանիմ պատիմ, օձաձեւ կամակորեմ, սողամ, զեռամ, մանուածապատ շրջանօք գնամ, սպրդեմ մտանեմ:

Insértim (ձլք.). ընդ մէջ մտեալ, 'ի ներքս մուծեալ, սպրդեալ:

Insérto - tas - távi - tatum - táre (նրգ.). ածեմ 'ի ներքս, մուծանեմ, մղեմ:

Insértus - ta - tum (անց. րբք.). Տես Insero.

Inservio (լղտ. Sérvio արմ.). ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ, վաստակիմ, փոյթ ունիմ, ջանամ, միտ դնեմ:

Insessor-óris (ար.). հէն, ասպատակաւոր, աւագակ, յիւղակ, սպանող:

Inséssus - sa - sum (անց. րբք.). Տես Inideo և Inido.

Insíbilo (նրգ. Síbilo արմ.). սուլեմ, շէմ, շշնջեմ, հծծեմ:

Insiccatús-ta-tum (ած.). անգոսացեալ, չցամաքեալ, ոչ սարսատեալ:

Insícia-ae (եգ.) }
Insícium-cii (լղտ.) } ամիճ. երշիկ՝ խճուղ խողենի:

Inideo (լղտ. Sédeo արմ.). բազմիմ, բնակեմ, ունիմ, նստիմ 'ի վերայ:

› insideo equo. 'ի ձի հծծանիմ՝ աշտանակեմ, գնամ երիվարաւ:

Insídiae-diárum (եգ.). հաղբք, որոգայթ, դարան, դարանակալութիւն:

› insidias necto. դարան գործեմ, մենքենայս խառնեմ, 'ի դարան մտանեմ, դարանակալ լինիմ, դարանիմ:

› ex insidiis, per insidias. դաւաճան նենգութեամբ, դաւով, մատնութեամբ:

› ex insidiis clanculum áucupo. գաղտ լրտեսեմ, 'ի ծածուկ դիտեմ:

Insidiánter (ձլք.). նենգաւ և մանկաւ, նենգանօք, դարանակալութեամբ:

Insidiátor-óris (ար.). դաւաճան, նենգաւոր, դարանակալ, դարանամուտ:

Insídior - diáris - diátus - diári (նրգ.). խաբ գործեմ նենգանաւ, դարանակալ՝ դարանամուտ լինիմ, 'ի դարան մտանեմ, դարան գործեմ, դարանիմ, որոգայթ գնեմ:

Insidióse-sissime (ձլք.). նենգանաւ, խորամանկութեամբ, խաբէութեամբ, նենգաւ և մանկաւ:

Insidiósus-sa-sum (- sior-sissimus) (ած.). նենգաւոր, դաւաճան, խաբեայ, պատիր, խաբեպատիր, դարանակալ:

Inido-séssum (նրգ. Sido արմ.). նստիմ 'ի վերայ, հանգչիմ, բազմիմ, դադարեմ:

Insigne-nis (լղտ.). դրօշ, նշան, նշանակ:

Insignio - nis - nívi - nítum - níre (նրգ.). նշանաւոր առնեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ, պըճնեմ, նշանեմ, նշանակեմ:

Insignis-ne (-nior-nissimus) ած. նշանաւոր, երեւելի, անուանի, հոյակապ, չքնաղ, չնաշխարհիկ, անհամեմատ, հռչակաւոր, քաջանուն, ազնուական, ազնիւ, ոստանիկ:

Insigníta-tórum (չգ.). ճմլածք, կապուտակեալ վէրք, կապոյտ երաշխեպք:

Insignite կամ
Insigniter-ítius-tíssime } Վէ. առաւելապէս, 'ի վեր քան զամենայն, մեծապէս, նշանաւորիմ պայմանաւ:

Insignítus-ta-tum (աւց. դրբ.).
Տես Insignio.

Insignítus-ta-tum (- ítiór) ած. երեւելի, հոյակապ, նշանաւոր, անուանի, չքնաղ, մեծանուն:

Insile-lis }
Insília-lium } չգ. պատուանդան ոստայնակաց:

Insílio-súltum (չգ. Sálío աբ.). ոստնում, ընդոստնում, ոստոստեմ, վազեմ, վազվազեմ:

Insimul (Վէ.). 'ի միասին:

Insimulátio-ónis (խգ.). ամբաստանութիւն, չարախօսութիւն, տրտունջ, մեղադրութիւն, սողտանք:

Insimulátor - óris (աբ.). չարախօս, ամբաստան, դատախազ:

Insimulátus-ta-tum (աւց. դրբ.).
Տես Insímulo.

Insímulo (նրգ. Símulo աբ.). չարախօսեմ, ամբաստանեմ, զրպարեմ, տրտնջեմ, մեղդնեմ, մեղադիր լինիմ, կերպարանիմ, սողտանեմ, կեղծաւորիմ:

» insímulo prodiçãois. ամբաստանեմ վասն մատնութեան:

» insímulo falsi. ամբաստան լինիմ վասն ստութեան:

Insíncerus-ra-rum (ած.). խարդախեալ, սուտ, խանգար, ապականեալ, եղծեալ:

Insinuátio-ónis (խգ.). յանկուցիչ բանք, հրապոյրք, ողորբանք, յորդորումն, խրատ:

Insínuo (նրգ. Sínuo աբ.). ընծայեցուցանեմ, սպրդեալ մոծանեմ, մեղմով 'ի ներքս մղեմ:

» insínuo me. սպրդիմ, մտանեմ, մուտս գտանեմ, ընդմտանեմ, թափ անցանեմ, թափանցիկ լինիմ:

Insípidus-da-dum (-pidior) ած. անհամ, անաղ, անհեղեղ, անմիտ, մտակորոյս, թանձրամիտ:

Insipiens-éntis (-éntior-tissimus) ած. անգգամ, յիմար, անհանձար, մորոս, անմիտ, ապուշ:

Insipiénter (Վէ.). անհանձարագոյնս, ընդ խօլ, յիմարաբար:

Insipiéntia-ae (խգ.). անպգամութիւն, անմտութիւն, յիմարութիւն, պանդորութիւն, մորոսութիւն:

Insístens-éntis (քնգ.). հաստատուն, կանգուն, կայուն:

Insisto, institum (լչ. Sisto արժ.).

'ի վերոյ լինիմ, 'ի վերայ կամ,
յենում, հաստատիմ, ճնշեմ,
ձմլեմ, կոխեմ, կոխան առնեմ,
զբաղիմ, պատկառ կամ, ցան-
կորդեմ, տեւեմ, ժտեմ:

› insisto vestigiis alicujus. ըն-
թանամ զհետ, զհետ երթամ
հետոց, հետամուտ լինիմ:

› insisto iter կամ viam. յուղի
անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, ե-
լանեմ 'ի ճանապարհ, ճանա-
պարհ առնեմ՝ գործեմ:

Insitio-ónis (էգ.). պատուաստ:

Insiticius-cia-cium } ար. պատ-

Insitívus-va-vum } կինեալ, պատուաստեալ, եկա-
մուտ:

› pyra insitíva. տանձք պատ-
կինեալք՝ պատուաստեալք:

› liberi insitívi. պատուաստիւ
որդիք, յորդեգիրս եղեալք,
ուրջուք:

Insitor-óris (ար.). պատկինող,
պատուաստիչ:

Insitum-ti (լչ.). } պատուաստ:

Insitus-us (ար.). }

Insitus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես
Insero.

Insitus-ta-tum (ար.). ընդարոյս,
բնածին, ինքնարոյս, բնական,
բնականոր, բուն:

Insociábilis-le (ար.). անընկերա-
սէր, անընկերական, անընդել,
անհամբոյր, վէս:

Insolabiliter (Աբ.). ծանրաթա-
խիժ սգով, անմխիթարապէս,
անմխիթար տրտմութեամբ:

Insolátio-ónis (էգ.). յարագելն,
դնելն յարեու:

Insolátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Insólo.

Insolens-éntis (-éntior-tissimus)
ար. անընդել, անսովորական,
նորորինակ, օտար, նորանշան,
օտարոտի, այլանդակ, նորա-
տեսիլ, ժպիրհ, յանդուգն,
ամբարհաւած:

Insolénter-tius-tissime (Աբ.).
դուն ուրեք, հագիւ երբեք,
յանդգնագոյնս, անսովոր օրի-
նակաւ, ժպրհութեամբ:

Insoléntia-ae (էգ.). նորաձեք,
նորամուտք, նորանշան իրք,
անընդելութիւն, ժպրհու-
թիւն, ամբարհաւածութիւն,
յանդգնութիւն:

Insolésco-scis-scere (լչ.). ամ-
բարաւանեմ, հպարտանամ,
ամբարհաւածեմ, յանդգնիմ:

Insólidus-da-dum (ար.). ան-
հաստատ, անկայական, տկար,
անզօր, անոյժ, փափուկ, կա-
կուղ, գիրդ, քնքուշ:

Insólitus-ta-tum (ար.). անըն-
դեւական, նորատեսիլ, նորա-
ձայն, օտարոտի, անսովորա-
կան, նոր, այլանդակ:

Insólo (նրբ. Solo արժ.). յարա-
գեմ, սփռեմ յարեու, դնեմ
հանդէպ արեգական:

Insolúbilis-le (ար.). դժուարա-
լոյծ, անլոյծ, անհատուցումն:

Insolubíliter (Աբ.). անլոյծ կա-
պանօք, անքակութեամբ:

Insómnia-ae (էգ.). տքնութիւն,

հսկումն, անքուն ակն, զուարթութիւն, արթնութիւն :
 Insomniósus-sa-sum } ած. արթնութիւն, զուարթութիւն, անքուն, հսկող :
 Insómnis-ne }
 Insómnium-nii (չգծ.) անուրջք, երազ, տեսիլ :
 Insono (չգծ. Sono աբ.) հնչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ, որոտամ :
 Insons-óntis (ած.) անմեղ, անպարտ, արդար, չվնասակար, անվնաս :
 Insonus-na-num (ած.) անբարբառ, անմռունչ, անշշունջ, անձայն, անձայնական :
 Insopitus-ta-tum (ած.) հսկող, արթնութիւն, անքուն :
 Insortitus-ta-tum (ած.) չվիճակեալ, չվիճակեցուցեալ, չընտրեալ վիճակաւ :
 Inspeciósus-sa-sum (ած.) անզեղեայ, տգեղ, ժանտատեսիլ, անհեղեղ :
 Inspéctans-ántis (բոլ.) տեսուչ, քննիչ, դէտ :
 Inspectatio-ónis }
 Inspéctio-ónis } էգ. տեսանելիք, տեսութիւն, նայեցածք, նկատութիւն, դիտաւորութիւն, քննութիւն :
 Inspécto (նբգ. Specto աբ.) հայիմ, նկատեմ, ուշ առնեմ՝ ունիմ, մտախորհ լինիմ :
 Inspéctor-óris (աբ.) ոստիկան, տեսուչ, վերակացու, այցելու, դէտ :

Inspéctus-ta-tum (անց. բբ.) Տես Inspicio.
 Inspéctus-us (աբ.) դիտաւորութիւն, նկատութիւն, տեսութիւն, հայեցուածք աչաց :
 Insperábilis - le (ած.) անյոյս, անյուսական, անյուսալի :
 Inspérans-ántis (ած.) առանց յուսոյ, յուսակորոյս :
 » insperánte le. յանյոյս, յանկարծադէպ և առանց ակն ունեւոյ :
 Insperáto - tius (նբ.) առանց ակն ունեւոյ, յեղակարծում ժամու, յանկարծօրէն և յանկարծուստ :
 Insperátus-ta-tum (- tissimus) ած. անյուսական, անյոյս, յանկարծադործ, յանկարծադէպ, անակնկալ, յանկարծակի :
 » ex insperáto. յանկարծ, յեղակարծումն ժամանակի, յանպատրաստից :
 Inspérgo (նբգ. Spargo աբ.) ցօղեմ, ցանեմ, սրսկեմ, թանամ, ոռոգանեմ, հեղում, թափեմ, սփռեմ, տարածանեմ :
 Inspérsio-ónis (էգ.) հեղումն,
 Inspérsus-us (աբ.) } զեղումն, սրսկումն, ոռոգումն :
 Inspérsus-sa-sum (անց. բբ.) Տես Inspérgo.
 Inspício (նբգ. Aspicio աբ.) հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, միտդնեմ, կշռեմ, խուզեմ :

Inspiratio-ónis (իգ.). շնչումն ,
 թեկադրութիւն, աստուածե-
 ղէն ազդեցութիւն :

Inspirátus-ta-tum (աւց. Դրբ.).
 Տես Inspiro.

Inspiro (պտ. et Զրգ. Spiro արգ.).
 փչեմ, շնչեմ, սադրեմ, ազդեմ,
 դրդեմ, թեկադիր լինիմ, հե-
 ղում, զեղում :

Inspoliátus-ta-tum (աթ.). ան-
 կապուտ, անկողողպուտ, ան-
 կողողպտելի :

Inspuo (Զրգ. Spuo արգ.) }
 Inspúto (Զրգ. Sputo արգ.) } ար-
 կանեմ խուխ, թքթքեմ, թքա-
 նեմ :

Instábilis-le (աթ.). անհաստատ,
 անհաստատական , անկայա-
 կան , յողողող , փոփոխելի ,
 յեղյեղուկ :

Instabilitas-tátis (իգ.). անհաս-
 տատութիւն , յաժութիւն,
 յեղյեղուկ բարք, յողողողու-
 թիւն :

Instans-ántis (-ántior) աթ. մօ-
 տաւոր, մօտալուտ, մօտ առ-
 կուրծս, մօտակայ, ստիպիչ,
 եկեալ հասեալ, կարեւոր :

» tempus instans. առաջակայ
 ժամանակ :

» in instánti. 'ի վայրկեան ժա-
 մանակի, առժամայն, վաղվա-
 ղակի, նոյն հետայն, իսկ և
 իսկ :

Instánter - tius - tissime (Վլբ.).
 պնդագոյնս, թախանձանօք,
 ժտութեամբ, ստիպաւ :

Instántia-ae (իգ.). ժտութիւն,

թախանձանք, պնդութիւն ,
 պալատանք, ստիպումն :

Instar (Վլբ.). ըստ օրինակի՝ նմա-
 նութեան, զօրէն, իբրեւ :

» instar muri. որմոյ պէս, 'ի ձե-
 պարսպի :

Instauratio-ónis (իգ.). նորոգու-
 թիւն , նորոգումն , յարդա-
 րումն, հաստեցումն, դարմա-
 նութիւն, փոխարէն :

Instaurativus-va-vum (աթ.). նո-
 րագործ, նորակերտ, նորա-
 շէն :

Instaurátus-ta-tum (աւց. Դրբ.).
 Տես Instáuro.

Instáuro-ras-rávi-rátum - ráre
 (Զրգ.). նորոգեմ, յարդարեմ,
 խրամակարկատ առնեմ, միւս-
 անգամ կազմեմ :

Instérno (Զրգ. Sterno արգ.). ձըգ-
 տեմ, ձգեմ, պարզեմ, տարա-
 ծանեմ, ծածկեմ, սքողեմ :

Instigatio-ónis (իգ.). թեկադրու-
 թիւն , հրապոյրք, զրգու-
 թիւն, դրդումն :

Instigátor - óris (ար.). դրդիչ,
 թեկադրիչ, յորդորիչ, խթիչ,
 զրգուիչ :

Instigátrix-ricis (իգ.). կին հրա-
 պուրիչ :

Instigátus-us (ար.). հրապոյրք,
 դրդումն , թեկադրութիւն ,
 զրգութիւն , յորդորումն ,
 զայրացութիւն :

Instigátus-ta-tum (աւց. Դրբ.).
 Տես Instigo.

Instigo - gas - gávi - gátum - gáre
 (Զրգ.). դրգեմ, հրապուրեմ,

գրգռեմ, տազնապեմ, խթանաւ մղեմ, խթեմ, զայրացուցանեմ :

Instillatio-ónis (իգ.). ծորուսն, կաթուսն, հեղուսն :

Instillo (նրգ. Stillo արգ.). շիթ շիթ կաթեցուցանեմ, ոլոռն ոլոռն հեղում, ծորեցուցանեմ :

Instimulátor-óris (ար.). գրգռիչ, գրգիչ, ընդոստուցիչ, խթիչ, հրապուրիչ, թելադրիչ :

Instimulo (նրգ. Stimulo արգ.). գրգռեմ, խթեմ, խթանաւ մղեմ, ընդոստուցանեմ, հրապուրեմ, զայրացուցանեմ :

Instinator - óris (ար.). գրգռիչ, գրգիչ, հրապուրիչ, զայրացուցիչ :

Instinctus-ta-tum (անգ. րբբ.). **Տես** Instinguo.

Instinctus - us (ար.). բնածին բարբ՝ ազդուսն, բնական ուղեցութիւն, բնութիւն, օրէնք բարոյածինք, թելադրութիւն :

» divino instinctu et inflátu. ազմամբ և թելադրութեամբ Լստուծոյ :

Instinguo (նրգ. Stinguo արգ.). յորդորեմ, դրգեմ, գրգռեմ, հրապուրեմ, ձայնատուր լինիմ :

Instipulor (հայ. Stipulor արգ.). դաշինս առնեմ՝ կռեմ, դաշնաւոր լինիմ, սակ արկանեմ, պայմանեմ, պայմանս դնեմ, սահմանեմ :

Instita-ae (իգ.). կապ, պատան, ժապաւէն, երէզ, ծնրակապ :

Institio-ónis (իգ.). կայանք, դար, կայք, հանգիստ, կայեան, օթեւան :

Instilo (չլգ. Ito արգ.). զդեմուսիմ, հակառակիմ, հակառակ կամ, դիմադարձ լինիմ, ընդդեմ դառնամ :

Institor - óris (ար.). գործելի, գործող, գործակալ, վաճառական, թանգար, վաճառաշահ :

Institórius-ria-rium (աթ.). գործիչ, արարիչ, վաճառող, փերեզակ :

Instituto (նրգ. Státuo արգ.). հաստատեմ, կարգեմ, սահմանեմ, որոշեմ, ընտրեմ, զատանեմ, սկսանիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի գործ արկանեմ, հրահանգեմ, կրթեմ, վարժեմ, թեքեմ, դաստիարակ լինիմ, հնարեմ, գտանեմ, խորհուրդ 'ի մէջ առնում, դնեմ 'ի մտի :

Institútio - ónis (իգ.). հաստատութիւն, կարգաւորութիւն, կրթութիւն, դիտաւորութիւն, հրահանգք, նպատակ :

Institútum-ti (չլգ.). կարգ, կանոն, օրէնք, նիւթ, նեցուկ, կայ, յառաջադրութիւն, կէտ նպատակի, սովորութիւն, ոճ, բարք, պայման :

» ex institútio. ըստ պայմանի, ըստ սակի :

Institútus-ta-tum (անգ. րբբ.). **Տես** Instituto.

Insto, institi (նշգ. Sto արժ.). կամ
'ի վերայ, ճեպեմ, ստիպեմ,
փութացուցանեմ, տագնա-
պեմ, մօտ առ. կուրծս կամ,
հոգ մեծ ունիմ, նեղեմ, 'ի
նեղ արկանեմ, կամ քնամ,
տեւեմ, ժտեմ, ցանկորդեմ :

» **insto iter.** դէմ եղեալ երթամ,
յուղի անկանիմ, ուղւոյ լե-
նիմ :

Instrágulum-li } չէ. ծածկոյթ,
Instrátum-ti }
նուարտան, վերարկու մահ-
ճաց, օթոց անկողնոյ :

Instrátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Instérno**.

Instrénue (ՆԷՔ.). վատութեամբ,
անարդ օրինակաւ, յուլարար,
սրտաբեկութեամբ, վճատու-
թեամբ :

Instrénuus-ua-uum (առ. վատ,
վատասիրտ, ծոյլ, յոյլ, թոյլ,
անպօր, տկար, երկչոտ, վե-
հերոս :

Instrepo-trépitum (չէ. Strepo
արժ.). աղմուկ եւ աղաղակ հա-
սուցանեմ, աղմուկ հանեմ,
ղղորդեմ, դղբեցուցանեմ :

Instrictus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Instringo**.

Instrictus-ta-tum (առ. անձուկ,
նեղ, անձկագոյն, նեղագոյն,
պնդագոյն :

Instringo (նշգ. Stringo արժ.).
պնդեմ, ճնշեմ, նեղեմ, 'ի նեղ
արկանեմ, պրկեմ, կապեմ, յա-
րեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկա-
նեմ :

Instrúcte-tius (ՆԷՔ.). կահիւ եւ
կազմածով, կարգաւ, կարգ
ըստ կարգի :

Instrúctio - ónis (էգ.). կրթու-
թիւն, հրահանգք, կարգաւ-
որութիւն, յօրինուած, յօ-
րինուածութիւն, կարգումն,
յարգարումն, շինութիւն :

Instrúctor-óris (ար. ուսուցիչ,
կրթիչ, վարիչ, յօրինիչ :

Instrúctus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).
Տես **Instruo**.

Instrúctus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) առ. զարդարեալ, լի,
լցեալ, առատ, զարդարուն,
պաճուճեալ, ուսեալ, վար-
ժեալ, կիրթ, հմուտ :

Instrúctus-us (ար. պատրաս-
տութիւն, հանդերձանք, յօ-
րինուած, կազմութիւն :

Instruméntum - ti (չէ. վահ,
կարասի, կազմած, անօթք,
զէն եւ զարդ, գործի, միջնոր-
դութիւն, հնարք :

» **instruméntum litis.** մուրհակ,
ձեռագիր, արձանագիր դա-
տի, դատաստան, նամակ,
հարցափորձ :

Instruo (նշգ. Struo արժ.). շե-
նեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ,
յօրինեմ, կարգեմ, յարդարեմ,
հոգամ, հանդերձեմ, հայ-
թայթեմ, ուսուցանեմ, կրթ-
ութեմ, զեկուցանեմ :

Instupens-éntis (առ. ապուշ,
թանձրամիտ, պակասամիտ,
անհանձար, անմիտ, թափեալ
ուղեղ, անզգայեալ :

Insuávis - ve (- vior - vissimus)

ած. չախորժական, անհամբոյր, դժկամակ, անհաճոյ, անշնորհ, տաղտկալից, ապախտաւոր :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insuávitatis-tátis (իգ.) . դժկամակութիւն, տհաճութիւն, դատանութիւն, տաղտկութիւն, տմարդութիւն :

Insulátus-ta-tum (ած.) . զատուցեալ, մեկուսի, անջատեալ իբրեւ զկղզի, կղզացեալ :

Insúlse-sius-sissime (Վլթ.) . անճահս, տխմարաբար, անհանճարագոյնս, յիմարաբար :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

Insúlitas-tátis (իգ.) . անհամութիւն, անհանճարութիւն, յիմարութիւն, մորոտութիւն, անմտութիւն :

բայ, յայսր ամենայնի վերայ,
և դարձեալ, ևս քան զևս :
Insuperabilis-le (ած.). անյաղթ,
անյաղթելի, աննուաճելի :
Insurgo (չգո. Surgo աբ.ճ.). նըշ-
կահեմ, ապստամբեմ, ընդդէմ
յառնեմ, ընդվզեմ :
Insuscéptus-ta-tum (ած.). չըն-
կալեալ, չընդունելի :
Insusúro (չգո. Susúro աբ.ճ.).
հծծեմ, շշնջեմ, մրմնջեմ,
քրթմնջեմ, տրանջեմ, խոխո-
ջեմ, կարկաջեմ, բզզամ :
Insutitius-tia-tium (ած.). կար-
կատուն, կցկցոտ :
Insútus-ta-tum (ած. քրթ.). Տես
Insuo.
» insútus cúleo կամ in cúleum.
կարեալ ընդ քուրձ, ծրարեալ
'ի պարկի :
Intabesco (չգո. Tabesco աբ.ճ.).
հաշիմ, մաշիմ, ծիւրիմ, ծըն-
գիմ, ցամաքիմ, ոսնիմ, անձ-
կաբեկ լինիմ :
Intáctilis-le (ած.). անշօշափելի,
անազգելի, անհպելի, անմեւ-
ձենալի :
Intáctus-ta-tum (ած.). անեղծ,
անվթար, անարատ, անապա-
կան, ողջ, ամբիծ, սուրբ :
Intaminátus-ta-tum (ած.). ան-
բիծ, անարատ, անստգիւտ,
անապական, մաքուր :
Intéctus - ta - tum (ած. քրթ.).
Տես Intego.
Intéctus-ta-tum (ած.). բացեալ,
յայտնեալ, անթաքուստ, ան-
ծածուկ :

Integéllus-la-lum (ած.). ողջ,
կատարեալ, բովանդակ :
Integer-gra-grum (- tégrior-gér-
rimus) ած. կատարեալ, բո-
վանդակ, ողջ, ամբողջ, անա-
պական, անեղծ, մաքուր, ան-
բիծ, սուրբ, առողջ, ողջան-
դամ, զօրաւոր, առողջ, լի,
անթերի, անստգիւտ :
» re integra. լիով, բովանդակ,
բովանդակապէս, անթերի :
» mihi integrum est fácere. կա-
խեալ կայ զկամաց իմոց առ-
նել զայդ :
» ab, de, ex íntegro. 'ի նորոյ,
նորոգ, նորոգապէս, դարձեալ,
վերստին, միւսանգամ :
Intego (նրգ. Tego աբ.ճ.). ծած-
կեմ, պատրուակեմ, սքողեմ,
թաքուցանեմ, զգեցուցանեմ,
ազուցանեմ :
Integrátio-ónis (իգ.). նորոգու-
թիւն, նորոգումն :
Integre-tégrius-gérrime (յգ.).
լիով, բովանդակ, ամենեւին
իսկ, սպառսպուռ, արդարու-
թեամբ, իրաւամբ :
Intégritas - íátis (իգ.). ողջու-
թիւն, առողջութիւն, անա-
րատութիւն, անմեղութիւն,
անբժուութիւն, լաւութիւն,
զգաստութիւն :
Integro - ras - rávi - rátum - ráre
(նրգ.). նորոգեմ, միւսանգամ
սկսանիմ, դարձեալ սկիզբն
առնեմ, սփոփեմ, հանգուցա-
նեմ :
Integuméntum-ti (չգո.). ծած-

կոյթ, նուարտան, քող, օթոց,
պատրուակ, խլատեռ, շղա-
շատեռ :

Intelléctio - ónis (իփ.). խելա-
մտութիւն, ձե ճարտարախո-
սութեան :

Intellectuális-le (ած.). մտաւոր,
մտաւորական, իմացական :

Intelléctus-us (աբ.). միտք, ի-
մացութիւն, հանճար, խե-
լամտութիւն, գիտութիւն,
զօրութիւն բանից, նշանա-
կութիւն :

Intelléctus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.).
ՏԵՍ Intélligo.

Intélligens-éntis (Էյծ.). մտաւոր,
ճանաչող, իմաստուն, իմա-
ցող, հանճարեղ, խելամուտ,
գիտակ, տեղեակ, հմուտ :

Intelligénter (ՎԷ.). մտօք, խնա-
մով, խորհրդով :

Intelligéntia - ae (իփ.). միտք,
խելամտութիւն, հանճար,
իմացութիւն, տեղեկութիւն,
գիտութիւն, ծանօթութիւն :

Intelligibilis-le (ած.). մտաւոր,
իմանալի, դիւրահասոյց, մե-
կին, դիւրընկալ :

Intélligo - gis - léxi - léctum - ligere
(ՆԷԳ.). իմանամ, խելամուտ
լինիմ, խելամտեմ, հասանեմ
'ի վերայ, ճանաչեմ, գիտեմ,
զգամ, 'ի միտ առնում :

Intemerátus-ta-tum (ած.). ան-
արատ, սուրբ, մաքուր, ան-
եղծ, անապական :

Intémperans-ántis (- tior - tissi-
mus) ած. անկարգ, անխրատ,

անառակ, ցոփ, անժուժկալ,
անժոյժ :

Intemperánter-tius-tissime } ՎԷ.
Intemperáte }

յանկարգս, յանչափս, անժու-
ժարար, անժուժկալարար :

Intemperántia-ae (իփ.). անկար-
գութիւն, անառակութիւն,
անժուժկալութիւն, անչա-
փութիւն, անհարթութիւն
օդոց :

Intemperátus-ta-tum (-tissimus)
ած. անչափ, անկարգ, անա-
ռակ, անժոյժ, ցոփ :

Intempéries - iei (իփ.). վատա-
խառնութիւն օդոց, անկար-
գութիւն, անխրատութիւն :

Intempestive (ՎԷ.). տարածա-
մու, յանժամ ժամանակի :

Intempestivitas-tátis (իփ.). ան-
ժամ ժամանակ, անժամու-
թիւն, տարածամութիւն :

Intempestivus-va-vum (- vior)
Intempéstus-ta-tum }
ած. տարածամ, անժամ, ան-
դէպ, անձահ :

Inténdo-di (ՆԷԳ. Tendo աբ.).
տարածանեմ, պարզեմ, եր-
կայնեմ, քարշեմ, ձգեմ, ձրգ-
տեմ, շրջեմ, դարձուցանեմ :

› inténdo áciem կամ óculos.
տկնկառոյց լինիմ, յառեալ
հայիմ, միտ եղեալ նայիմ,
պշնում :

› inténdo ánimum in կամ ad
rem. պատկառ կամ իրացդ,
ուշ առնեմ՝ ունիմ, զբաղեմ
զեւիբ :

Inténse-sius (Իէն). կարի իմն, մեծապէս, փութոյ պնդութեամբ, սրտի մտօք, մտադիւրութեամբ, խնամով:

Intentátus-ta-tum (ած.). չփորձեալ, անփորձ:

Intentátus-ta-tum (անց. Դէբ.). Տես *Inténto*.

Inténte-tius (Իէն). մեծապէս, կարի իմն, սրտի մտօք, փութոյ պնդութեամբ, խնամով:

Inténtio - ónis (Էբ.). ձգտումն, տարածումն, փոյթ, ջան, հոգ, խնամ, ուշ, մտադիւրութիւն, միտք, խորհուրդ, դիտաւորութիւն, իմացութիւն:

Inténto (Զբգ. Ténto աբգ.). երկայնեմ, ձգեմ, ձգտեմ, յանդիման առնեմ, սպառնամ, հնարիմ:

» *inténto certámen*. 'ի ռազմ մտանեմ, ճակատիմ 'ի պատերազմ, 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ:

Inténtus-ta-tum (անց. Դէբ.). Տես *Inténdo*.

Inténtus-ta-tum (-tior-tissimus) ած. ձիգ և պարզ, տարած, սփիռ, սպառնական, փորձ, ստատիկ, ուժգին, մտադիր, բուռն, մտադիր, ուշակալու:

Inténtus-us (աբ.). տարածումն, ձգտումն, տարածութիւն, երկարումն:

Intépeo (չգ. Tépeo աբգ.) Կամ }
Intépesco (չգ. Tepéscó աբգ.) }
բարեխառն՝ եղկ լինիմ, գաղ-

ջանամ, ցրտանամ, զովանամ, զովանամ, ջեռնում, ջերմանամ, տապիմ:

Inter (Զիդ.). 'ի մէջ, 'ի միջի, 'ի, յ, ընդ:

» *inter coenam*. 'ի ժամու ընթրեաց:

» *inter bibéndum*. յրմպելիս անդ, յրմպել և 'ի քամել զքաժակն:

» *inter inítia*. 'ի սկզբան անդ, անդէն 'ի սկզբանն:

» *inter haec* Կամ *id*. յայնմ ժամանակի, մինչ այս մինչ այն:

Interamónus-na-num } ած. մի-
Interámnus-na-num }

ջազետեայ, միջազետացի:

Interána-neórum (չգ.). աղիք, ընդերք, փորոտիք:

Interáneus-ea-eum (ած.). ներքին աղեաց:

Interarésco (չգ. Aréscó աբգ.). ազազուն և խորշակահար լինիմ, ազազիմ, ցամաքիմ, չորանամ, զօսանամ, սարստիմ:

Intercaláris-re (ած.). աւելեաց, յաւելուածոյ:

» *annus intercaláris*. նահանջամ, միօրեայ յաւելուածով տարի:

» *intercaláres caléndae*. առաջին օր փերլուարիոսի, առաջինն մեհեկանի:

Intercalárius-ia-ium (ած.). միօրեայ յաւելուածով, նահանջ:

Intercalátio-ónis (Էբ.). աւելեաց օր 'ի նահանջ ամի, միօրեայ յաւելումն:

Intercalátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տե՛ս Intécalo.

› dies intercaláti. յաւելուածոյ՝
աւելեաց աւուրք :

Intécalo (նրգ. Calo-las արձ.).

յաւելում օր մի ՚ի նահանջ
տարւոյ, ՚ի ներքս խառնեմ :

Intercapédo-dinis (էգ.). անջրու-

պեա, անջրպետութիւն, դա-
տարկութիւն, միջոց :

Intercardinátae traves - bium

(էգ.). ագուցիկ գերանք :

Intercédo (չգ. Cedo արձ.). ՚ի

վերայ հասանեմ, ընդ մէջ
անցանեմ, դէպ լինիմ, գիտիմ,
պատահիմ, ՚ի մէջ անկանիմ,
ընդդէմ կամ, զգէմ ունիմ,
միջնորդեմ :

› tribúni intercessérunt. դիմա-

դարձեցին ցեղապետք, դի-
մակալ եղին ռամկապետք :

Intercéptio-ónis (էգ.). խափա-

նուհն, յանկարծական յարձա-
կուհն, յափշտակութիւն :

Intercéptor-óris (ար.). յափշտա-

կող, յափշտակիչ, գրաւիչ :

Intercéptus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տե՛ս Intercípio.

Intercéssio-ónis (էգ.) } միջնոր-

Intercéssus-us (ար.) }

դութիւն, մօտաւորութիւն,
առաջակայութիւն, յանդի-
մանակացութիւն, դիմադար-
ձութիւն ցեղապետաց, վըս-
տահութիւն, յապահովու-
թիւն, բարեխօսանք, բարե-
խօսութիւն :

Intercéssor - óris (ար.). դիմա-

կաց, հակառակորդ, բարե-
խօս, միջնորդ, երաշխաւոր :

Intercido-di-cisum (նրգ. Caedo

արձ.). կտրեմ ընդ մէջ, ընդ-
միջեմ, զատուցանեմ :

Intércido - di (չգ. Cado արձ.).

անկանիմ, կործանիմ, գլորիմ,
զայթեմ, դարահատ զահա-
վէժ լինիմ, պակասիմ, նուա-
զեմ, կորնչեմ :

Intercinctus-ta-tum (աթ.). զատ,

ընտրեալ, յատուկ, որիչ, ու-
րոյն, ուշագի :

Intércino-inui (չգ. Cano արձ.).

երգեմ, երգս առնում, նուա-
գեմ ՚ի մէջ բազմականին :

Intercípio-ceptum (նրգ. Cápio

արձ.). արգելում, խափանեմ,
խափան լինիմ, հասեալ ու-
նիմ :

› intercípio iter. ունիմ զանցս

ճանապարհի, արգել տռնեմ
երթալոյ :

Intercise (ձԷ.). առանձինն, ու-

րոյն, զատ, պատառ պատառ,
անդամ անդամ :

Intercisi dies-érum (ար.). ար-

գոյ և ասնական աւուրք :

Intercisus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).

Տե՛ս Intercido.

Interclúdo (նրգ. Claudio արձ.).

՚ի ներքս փակեմ, շուրջ պա-
րուրեմ, ծրափակեմ, խափա-
նեմ, արգելում, աղիւնեմ :

› interclúdo ánimam. հեղձու-

ցանեմ, հեղձամղձուկ՝ հեղ-
ձուցիկ առնեմ, խեղդ ընդ
անձն արկանեմ :

Interclúsio-ónis (իգ.) արգել, արգելումն, խափան, խոչ և խուլթ, միջնորդի խօսք, փակագիծ, փակիչ գիծ :

› **interclúsio ánimae**. հեղձումն, խղղումն :

Interclúsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). **Տես** Interclúdo.

Intercolúmnium-nii (չգ.). անջրպետ 'ի մէջ սեանց :

Interconcilio (նրգ. Concílio արգ.). միաւորեմ, հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ, 'ի հաշտութիւն ածեմ, բարեկամացուցանեմ, համոզեմ 'ի խաղաղութիւն:

Intercúleo (նրգ. Calco արգ.). կոխան առնեմ, կոխեմ, առաթուր հարկանեմ, ճմլեմ:

Intercúrru-ri (չգ. Curro արգ.)

Intercúrru (չգ. Curro արգ.) } միջնորդեմ, 'ի մէջ անկանիւմ, ընդ մէջ մտանեմ, դէպ լինիմ, դիպիմ, պատահիմ, հասանեմ:

Intercúrsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). **Տես** Intercúrru.

Intercúrsus - us (արգ.). միջնորդութիւն, մօտաւորութիւն :

Intércus - cutis (ած.). ընդ մէջ մորթոյ և մարմնոյ :

› **intércus aqua**. ջրգողութիւն, ջրգողական ախտ :

Interdico (նրգ. Dico-cis արգ.). վճիռ տամ, սահմանեմ, կարգեմ, արգելում, խափանեմ, ընդդէմ կամ, զդէմ ունիմ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ:

› **aquá et igni interdico**. տա-

րագիր առնեմ, աքսորեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, վտարանդեմ, վտարանդի վարեմ:

Interdictio - ónis (իգ.)

Interdictum - ti (չգ.) } արգելհրամանի, արգելումն, խափանումն :

Interdictus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). **Տես** Interdico.

Intèrdiu (ՎԷ.). զցերեկ, զտիւ, 'ի տուրնջեան, մինչ աւուրկայ :

Interdúctus - us (արգ.). կիտաւրութիւն :

Intèrdum (ՎԷ.). երբեմն, երբեք երբեք, մերթ, է ուրեք, էր զի:

Intérea (ՎԷ.). 'ի նմին ժամանակի, 'ի սմին պահու, մինչ այս մինչ այն :

Interémtio-ónis (իգ.). սպանութիւն, սպանումն, կոտորած, սատակումն, կոտորումն :

Interémtor-óris (արգ.). սպանող, սպանիչ, սատակիչ, կոտորիչ:

Interémtus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). **Տես** Intérmo.

Intéreo (չգ. Eo արգ.). սպանանիմ, սատակիմ, կոտորիմ, կորնչիմ, մեռանիմ, վախճանիմ:

Interéquito (չգ. Equito արգ.). ելանեմ՝ հեծանեմ 'ի ձի, արշաւեմ, գնամ երիվարաւ, վարեմ զձի, աշտանակեմ:

Interest-téreat-rése (ԴԵՎ. Sum արգ.). անկ է, ըմբռն և 'ի դէպ է, օգուտ է, օգնէ, պիտանի լինի :

- » interest reipublicae. Հասարակաց օգուտ է, բարի և օգտակար է պետութեան :
- » non mea, sed Caésaris interest. չէ ինչ ինձ փոյթ՝ այլ Այստեր :
- » cuja կամ cujus interest? ճում առաւել փոյթ իցէ, որո՞ւմ առաւելապէս անկն է :
- Interfácio (Զբգ. Fácio աբգ.). 'ի դիպան ժամանակի գործեմ, 'ի նմին ժամու առնեմ :
- Interfáris (Հոբ. Faris աբգ.). ընդ մէջ հատանես զբանս իմ, խփան լինիս խօսիցս :
- Interfátio - ónis (Էգ.). ընդհատութիւն, դադարումն, խփանած :
- Interfectibilis-le (Ած.). մահաբեր, մահածին, մահկանացու :
- Interféctio-ónis (Էգ.). սպանութիւն, սպանումն, կոտորած, սատակումն :
- Interféctor-óris (Աբ.). սպանիչ, սպանող, կոտորիչ, սատակիչ :
- Interféctrix - rícis (Էգ.). կին սպանող :
- Interféctus-ta-tum (Անգ. Գրբ.). Տես Interficio.
- Interficio - féctum (Զբգ. Fácio աբգ.). սպանանեմ, սատակեմ, 'ի կենաց արկանեմ, զքաղցր արև յաչաց հատանեմ :
- Intérfluo (Ղգ. Fluo աբգ.). սահալ անցանեմ, սորեմ, սորսորեմ, հոսիմ, հոսհոսիմ :
- Intérfluus-ua-uum (Ած.). ծո-

րան, խաղաց, խաղացական, լոյծ :

Interfódio (Զբգ. Fódio աբգ.). խայթեմ, խածանեմ, խոցեմ, կծանեմ, կտցեմ :

Interfringo (Զբգ. Frango աբգ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ, ջախջախեմ :

Interfúgio (Ղգ. Fúgio աբգ.). փախչիմ, խոյս տամ, խուսեմ, խուսխուսեմ, խուսափիմ :

Intérfuro (Ղգ. Furo աբգ.). կատաղեմ, մոլեղնիմ, զայրանամ, ցասնում, բրդիմ 'ի բարկութիւն :

Interfúsus-sa-sum (Ած.). սփիռ, տարած, ցիր և ցան, վայրափատին :

Intergerinus páries-ietis (Աբ.). միջակայ որմ, միջնապարիսպ, միջնորմ, միջնացանկ :

Intergérium - rii (Ղգ.). միջնատուն, միջնայարկ :

Intérgero (Ղգ. Gero աբգ.). 'ի մէջ դնեմ, ընդ մէջ արկանեմ, խառնեմ :

Interim (Աբգ.). 'ի նմին ժամանակի, մինչ այս մինչ այն, յայնմ ժամանակի, 'ի սմին պահու :

Intérimo (Զբգ. Emo աբգ.). 'ի բաց բառնամ, սպանանեմ, սատակեմ, յարևէ արկանեմ :

Intérrior - érius (Ած.). ներքին, ներքսագոյն, ծածուկ, զանխուկ, խորին :

Interítio-ónis (Էգ.) } քանդումն,
Interítus-us (Աբ.) }

աւեր, կործանումն, ջնջումն, եղծումն, մահ, վախճան, օրհաս, կոտորած, հարուած, սպանութիւն, փլուծում, վնաս, եղեն :

Intérius (Իբ.) . 'ի ներքս, 'ի ներքոյ, 'ի ներքուստ, 'ի սիրտ :

Interjáceo (չլթ. Jáceo արբ.) . 'ի կողքն լինիմ, անկեալ դնիմ, ընկողմանիմ, գայուեմ :

Interjácio (Եբթ. Jácio արբ.) . 'ի մէջ արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, 'ի ներքս խառնեմ :

Interjéctio - ónis (իգ.) } միջնոր-
Interjéctus - us (արբ.) } դութիւն, փակիչ գիծ, փակագիծ, միջարկութիւն :

Interjéctus-ta-tum (անգ. Դրբթ.) . Տես Interjicio.

Interjicio - jéctum (Եբթ. Jácio արբ.) . 'ի ներքս արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, խառնեմ :

Interláteo (չլթ. Láteo արբ.) . ղողեմ, թաքչիմ, ծածկիմ, սորամուտ ծակախիթ լինիմ :

Interlinéaris - re (առ.) . գրեալ ընդ մէջ երկուց տողից :

Intérlino (Եբթ. Lino արբ.) . ջընջեմ, եղծանեմ, ջընեմ, օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ, պատեմ :

Intérlitus-ta-tum (անգ. Դրբթ.) . Տես Intérlino.

Interlocútio-ónis (իգ.) . ընդհատութիւն, դադարումն, խափանած :

Intérloquor (հռ. Loquor արբ.) . ընդ մէջ հատանեմ զբանս, դադարեմ 'ի լռութիւն :

Interlucáta arbor-árboris (իգ.) . անգայտացեալ ծառատունկ, անօսրացեալ ծառ :

Interlucátio-ónis (իգ.) . անգայտութիւն ծառոց, անօսրութիւն ծառատնկոց :

Interlúceo (չլթ. Lúceo արբ.) . փայլեմ, փողփողիմ, պաղպաջեմ, շողամ, թափ անցուցանեմ զլոյս :

Interlúco-cas-cávi-cátum-cáre (Եբթ.) . անգայտացուցանեմ զծառս, անօսրեմ զծառատունկս :

Interlúnium-nii (չլթ.) . անլուսին գիշեր :

Intérluo (Եբթ. Luo արբ.) . հոսհոսիմ, սորսորեմ, լողացուցանեմ, լուանամ, մկրտեմ :

Interlúvies - iei (իգ.) . նեղուց, անձուկ, կիրճ :

Intermédius - dia - dium (առ.) . միջին, 'ի մէջ անկեալ :

Interménstrua luna - ae (իգ.) }
Interménstruum - rui (չլթ.) } ժամանակ յորում չերևի լուսին, անլուսին գիշեր :

Intérmeo (չլթ. Meo արբ.) . հոսեմ ընդ մէջ, սորեմ, սահեալ անցանեմ :

Interméstris luna-ae (իգ.) . անլուսին ժամանակ :

Intérmico (չլթ. Mico արբ.) . շողամ, փայլեմ, պաղպաջեմ, փողփողիմ, պայծառանամ :

Interminátus-ta-tum (անգ. Դրբթ.) . Տես Intérmino.

Interminátus-ta-tum (առ.) . ան-

չափ, անհնարին, մեծ յոյժ,
անսահման, անեղբ :

Intérmino (Եբգ. Mino արժ.) }
Intérminor (հոգ. Minor-áris արժ.) }
սպասանամ, սասանեմ, պատու-
հասակոծ առնեմ, պատուհա-
սեմ, սատախ սարսեմ՝ նուա-
ծեմ :

Intérminos-na-num (ած.) . ան-
վախճան, անեղբ, անսահման,
անչափ, անհնարին, անչա-
փական :

Intermisceo (լլգ. Misceo արժ.) .
խառնեմ, խառնակեմ, խռո-
վեմ, վեր 'ի վայր առնեմ :

Intermissio-ónis (եգ.) }
Intermissus-us (ար.) } խափա-
նած, դադարումն, ընդհա-
տութիւն, հանգիստ, դադար :
» sine intermissione. անդադար
բերանով ձայնիւ, անհան-
գիստ բարբառով լեզուաւ,
հանապազորդ :

Intermissus-sa-sum (անգ. Կրք.) .
Տես Intermitto.

Intermitto (Եբգ. Mitto արժ.) .
ընդ մեջ հատանեմ, թողում
զգործն թերակատար, զանց
առնեմ, յապաղեմ, յերկարեմ,
ընդմիջեմ :

Intermixtus-ta-tum (անգ. Կրք.) .
Տես Intermisceo.

Intermórior (հոգ. Mórior արժ.) .
մեռանիմ, վախճանիմ, յարեւէ
անկանիմ, պակասիմ 'ի կե-
նաց, լուծանիմ յաշխարհէ,
կորնչիմ, նուաղիմ, թալկա-
նամ :

Intermórtuus - ua - uum (անգ.
Կրք.) . Տես Intermórior.

Intermúndia-iórum (լլգ.) . ան-
ջրպես ընդ մեջ երկուց աշ-
խարհաց :

Intermurális-le (ած.) . միջակայ,
ժրին, միջոյ :

Internáscor (հոգ. Nascor արժ.) .
ծնանիմ, 'ի լոյս գամ :

Internátus-ta-tum (անգ. Կրք.) .
Տես Internáscor.

Internecátus-ta-tum (անգ. Կրք.) .
Տես Intérneco.

Internecíalis - le (ած.) }
Internecínus-na-num } ած. մա-
Internecívus-va-vum }
հացու, մահարեր, մահածին,
սատակիչ, օրհասական :

Internécio-ónis (եգ.) . սպանու-
թիւն, սպանումն, կոտորած,
սատակումն, աւերած, հա-
րուած :

Intérneco (Եբգ. Neco արժ.) . 'ի
կենաց արկանեմ, սպանանեմ,
մեռուցանեմ, սատակեմ, բնա-
ջինջ առնեմ, զքաղցր արե-
յաշաց հատանեմ, անձիտեմ,
կտրեմ :

Internécto (Եբգ. Necto արժ.) .
կապեմ, միաւորեմ, յօդեմ,
զօդեմ, կցեմ, 'ի կցանի հար-
կանեմ, խառնեմ, յարեմ :

Internidífico (լլգ. Nidifico արժ.) .
բոյն դնեմ, բունեմ, զբունիկն
շինեմ :

Internigrans-ántis (ած.) . սեւաւ,
մթին, թուխ, թխագոյն :

Interniteo (լլգ. Niteo արժ.) . շո-

դամ, փողփողիմ, պաղպաջիմ,
փայլեմ, պայծառանամ, թափ
անցուցանեմ զլոյս :

Internódium - dii (լզԺ.) } անջըբ-
Internódius - dii (ար.) }

պետ ընդ մէջ հանգուցից ցօղ-
նոյ, ոճ, բուն եղեգանց :

Internósco (նրգ. Nosco արհ.).
նկատեմ, նշմարեմ, տեսանեմ,
ճանաչեմ, խտրեմ, մանր քըն-
նեմ :

Internúncia-ae (իգ.). կին պատ-
գամաւոր, կաւատ :

Internúncio (նրգ. Núncio արհ.).
փոխանակաւ պատգամաւորս
յղեմ, պատգամաւորութիւն
առ միմեանս առնեմ, պնդա-
դեսպանս արձակեմ, հրեշ-
տակս՝ դեսպանս առաքեմ :

Internúncius - cii (ար.). պատ-
գամաւոր, դեսպան, հրեշ-
տակ, միջնորդ, քարոզ մարտի՝
հաշտութեան :

Intérnus-na-num (աժ.). ներքին,
ներքսագոյն :

Intero (նրգ. Tero արհ.). փշրեմ,
մանրեմ, լեւուծեմ, աղամ, ծե-
ծեմ յանկանի, լմեմ :

Interpellatio-ónis (իգ.). ընդհա-
տութիւն, խափանած, դա-
դարուցն, հարցուած, հար-
ցափորձ քննութեան, հար-
ցաքննութիւն :

Interpellátor-óris (ար.). ընդհա-
տիչ, արգելիչ, խափանիչ,
հարցող, խռովիչ, աղմկիչ :

Interpellátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Interpello.

Interpello (նրգ. Appello արհ.).
ընդ մէջ հատանեմ զբանս,
խափան լինիմ, խափանեմ,
խռովեմ, ամբոխեմ, աղմկեմ,
ազդ առնեմ, ծանուցանեմ,
ասեմ, աղաչեմ, խնդրեմ :

Interpolatio - ónis (իգ.). նորո-
գումն, նորոգութիւն, փայ-
լիւն, յղկումն, փոփոխումն
'ի գիրս յօտար ձեռանէ :

Interpolátor-óris (ար.). նորոգիչ
հնոտեաց, փերեզակ, հնա-
կարկատ, յղկիչ, աղաւաղիչ :

Interpolátrix-ricis (իգ.). կին վա-
ճառական հնոտեաց :

Interpolátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Intéropo.

Intéropolis-le (աժ.). ողորկական,
յղկեալ, ողորկ, նորոգ, կար-
կատուն :

Intéropo-las-lávi-látum-láre
(նրգ.). յղկեմ, զարդարեմ,
յարդարեմ, նորոգեմ, դարմա-
նեմ, կարկատեմ, աղաւաղեմ,
մուծանեմ ինչ 'ի գիրս :

Interpóno (նրգ. Pono արհ.). 'ի
մէջ՝ 'ի ներքս արկանեմ, ա-
գուցանեմ, դնեմ 'ի միջի,
խառնեմ, յեռում, յաւելում,
յարեմ :

» interpóno me alicui rei. ձեռ-
նամուռ լինիմ 'ի գործ, ձեռ-
նարկեմ, գործամուխիմ, միջա-
մուռ ձեռամբ զգործ գոր-
ծեմ, միջնորդ լինիմ :

» interpóno me alicujus furóri.
դիմակաց լինիմ առ զայրուցս
բարկութեան ուրուք :

» interpóno pro te óperam կամ stúdium. Զան յանձին ունիմ վասն քո, գունն դնեմ մեծաւ ճգնութեամբ, գունն գործեմ ոգևոյք չափ :

» interpóno causam. չմեղադրութիւն ինդրեմ բանիցն ասացելոց, 'ի չքմեղս լինիմ :

Interpositio-ónis (եգ.) } միջնոր-
Interpósitus-us (ար.) }
դութիւն, փակագիծ, փակիչ գիծ :

Interpósitus-ta-tum (առ. քրդ.).
Տես Interpóno.

Intérpreso (նրդ. Premo արդ.).
հեղձուցանեմ, հեղձամղձուկ առնեմ, խեղդեմ, խեղդ արկանեմ :

Intérpres-pretis (ար.). միջնորդ, բարեխօս, թարգման, թարգմանիչ, մեկնիչ :

Interpretamentum - ti (չլ.) }
Interpretátio-ónis (եգ.) }
մեկնութիւն, թարգմանութիւն, լուծումն :

Interpretátus-ta-tum (առ. քրդ.).
Տես Intérpresor.

Intérpresor - táris - tatus - tári (նրդ.). պարզեմ, թարգմանեմ, մեկնեմ, յեղում 'ի բարբառինչ, հանեմ յայլ լեզու :

Intérprimo (նրդ. Premo արդ.).
խեղդ արկանեմ, հեղձուցանեմ, հեղձամղձուկ առնեմ :

Interpúncio - ónis (եգ.) }
Interpúncium - ti (չլ.) }
ծած կիտուածով, կիտադրութիւն, խայտուցք :

Interpúncius-ta-tum (առ. քրդ.).
Տես Interpúngo.

Interpúngo - únxí (նրդ. Pungo արդ.). դնեմ ստիքս, կիտադրեմ, խայտ գործեմ, քանդակեմ կիտուածով :

Intérputo (նրդ. Puto արդ.). յատանեմ, քշտեմ զոստս, յապաւեմ, կտրեմ :

Intérqueror (հր. Queror արդ.). տրտնջեմ, քրթմնջեմ, քանքատեմ, հեծեմ, ողբամ :

Interquíesco (չլ. Quiésco արդ.). հանգչիմ, 'ի դիւրւոյ եմ, դադարիմ :

Interrádo (նրդ. Rado արդ.). վերամ, գերծում, սակիրեմ, քերեմ, յղկեմ, թափանցանց խոցեմ, ծակեմ, հարկանեմ զանտառ, փայտս հատանեմ :

Interrásilis-le (առ.). ծակոտկէն, ծակոտ, ծակ :

Interrégnum-gni (չլ.). ամամէջք թագաւորութեան, ժամանակ անտերնչութեան, անիշխանութիւն :

Intérrex-régis (ար.). անտերունչ, անիշխան :

Intérritus-ta-tum (առ.). աներկիւղ, քաջասիրտ, անվեհեր, համարձակ :

Interrogátio - ónis (եգ.). հարցումն, հարցուած, խնդիր, հարցափորձ, քննութիւն :

Interrogatiúncula-ae (եգ.). համառօտ խնդիր :

Interrogativus - va - vum (առ.). հարցական :

Interrogátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Interrogo.

Interrogo (ԶԵՔ. Rogo արժ.). 'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ, հարցանեմ, հարց և խնդիր առնեմ, ամբաստանեմ, չարախօսեմ :

Interrúmpo (ԶԵՔ. Rumpo արժ.). 'ի մաստունս բաժանեմ, խորտակեմ, ընդմիջեմ, ընդ մէջ հատանեմ, խափանեմ, արգելում :

Interrúpte (ՎԵՔ.). ընդ մէջ հատանելով, երբեք երբեք, ժամն ժամն, ուրոյն, առանձինն :

Interrúptio-ónis (ԷՔ.). ընդհատութիւն, դադարումն, խափանած :

Interrúptus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). **Տես** Interrúmpo.

Interscindo (ԶԵՔ. Scindo արժ.). հերձանեմ ընդ մէջ, ցելում, պատառեմ յերկուս ծուէնս ; ճեղքեմ, բաժանեմ, հատանեմ :

Interscribo (ԶԵՔ. Scribo արժ.). իրոշմեմ գիրս 'ի ներքոյ, գրեմ ընդ մէջ երկուց տողից :

Intérseco (ԶԵՔ. Seco արժ.). ընդ մէջ կտրեմ, հատանեմ, զատանեմ :

Interséctio-ónis (ԷՔ.). կտրած, կէտ հատման :

Intersépio (ԶԵՔ. Sépio արժ.). պատնէշ ածեմ, փակեմ պատնիշօք, սեղմեմ վիմօք, շուրջ պարսպեմ, պատեմ, կափուցանեմ :

Intérsero-sérui-rtum (ԶԵՔ. Sero-ris արժ.). սերմնարկեմ, սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ, 'ի միջի դնեմ, 'ի մէջ արկանեմ, խառնեմ 'ի միասին :

Intersisto (չգ. Sisto արժ.). կամ 'ի միջի, միջնորդ լինիմ, միջնորդեմ :

Interspiratio-ónis (ԷՔ.). շունչ, տուրեւառ շնչոյ, շնչառութիւն :

Interstinctus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) **Տես** Interstinguo.

Interstinctus-ta-tum (աջ.). յատուկ, զատ, որիշ, ուրոյն, ուշոգի, բաժանեալ :

Interstinguo (ԶԵՔ. Stinguo արժ.). անցուցանեմ զկրակ, խափուցանեմ զհուր, շիջուցանեմ :

Interstitio-ónis (ԷՔ.). դադարումն, անջրպետ, անջրպետութիւն :

Interstitium-tii (չգ.). անջրպետութիւն ժամանակի, բացարձակութիւն, միջոց, հեռաւորութիւն :

Intérsto (չգ. Sto արժ.). կամ 'ի միջի, ընդ մէջ մտանեմ :

Interstrátus-ta-tum (աջ.). մեծածիգ ; սփռեալ, երկայնածիգ :

Intérstrepo (չգ. Strepo արժ.). աղմուկ հանեմ, դղրդեմ, թընդամ, դռնշեցուցանեմ :

Intérstruo (ԶԵՔ. Struo արժ.). 'ի մէջ արկանեմ, դնեմ 'ի միջի, խառնեմ :

Intérsum (չգ. Sum արժ.). 'ի

Պջի կամ, այլակերպ լինիմ, ընդ մէջ մասնեմ, հասանեմ:
Interextas-ta-tum (ած.)- անկեալ ընդ միմեանս, անկուածոյ, հիւսկէն:
Intertrivéntum-ti (չլտ.) }
Intertritúra-ae (իգ.) } տու
 գանք, կորուստ, տոյժ, վնաս, մաշուած:
Interturbatio - ónis (իգ.)- վարանք, երկմտութիւն, ծփուած մտայ:
Intertúrbo (նրգ. Turbo արգ.)- խռովեմ, խառնակեմ, ամբռնեմ, շփոթեմ, ընդ մէջ հասանեմ, խափան առնեմ:
Interusúrium-rii (չլտ.)- վաշեք 'ի վերայ վաշելից, տոկոսիք տոկոսեաց, փոխորդի հանդերձ վաշելիւ:
Intervaco (չլտ. Vaco արգ.)- թափուր մնամ, դատարկ կամ:
Intervallátus-ta-tum (ած.)- ընդ մէջ հատեալ, դադարեալ, ընդհատական:
Intervállum-li (չլտ.)- անջրպետութիւն, անջրպետ, բացարձակութիւն, այլայլութիւն, հեռաւորութիւն, խտիր:
Intervéllo (նրգ. Vello արգ.)- արմատաքի խլեմ, արմատախիլ առնեմ, բառնամ 'ի միջոյ:
Intervénio (չլտ. Vénio արգ.)- առնութեալեաց լինիմ, 'ի վերայ հասանեմ, դիպիմ, 'ի մէջ անկանիմ, ընդ մէջ մտանեմ, հակառակիմ, ընդդէմ կամ, միջնորդեմ:

Intervéntio - ónis (իգ.)- մտաւորութիւն, միջնորդութիւն, երաշխաւորութիւն:
Intervéntor-óris (արգ.)- միջնորդ, երաշխաւոր, բարեխոս:
Intervéntus-ta-tum (անց. դրգ.)- Տես Intervénio.
Intervéntus-us (արգ.)- յանկարծակի գալուստ, մտաւորութիւն, միջնորդութիւն:
Intervérsus-sa-sum (անց. դրգ.)- Տես Intervérto.
Intervérto (նրգ. Verto արգ.)- խոտորեցուցանեմ, կործանեմ, այլուր դարձուցանեմ, տապալեմ, վատնեմ:
 » **intervérto te re quápiam**. 'ի պատրանս արկանեմ, նենգ գործեմ, կապուտ կողպուտ առնեմ:
Intervígilo (չլտ. Vígilo արգ.)- սկեմ, արթուն կամ:
Intervireo (չլտ. Vireo-res արգ.)- դալարանամ, կանաչանամ:
Interviso (նրգ. Viso արգ.)- 'ի տես երթամ, յայց ելանեմ, այց առնեմ, այցեմ:
Intervólito (չլտ. Vólito արգ.) }
Intérvolo (չլտ. Volo-las արգ.) }
 այսր անդր թռթռեմ, թռանիմ, թռչիմ, սլանամ:
Intervúlsus-sa-sum (անց. դրգ.)- Տես Intervéllo.
Intestábilis-le }
Intestátus-ta-tum } ած. որ չկարէ
 կտակ գրել, առանց կտակի:
 » **intestátó móríor**. մեռանիմառանց կտակի:

Intestinum - ni (լլգ.). ընդերք ,
փորոտի, աղիք :

Intestinus-na-num (աձ.). ներ-
քին, ներքսագոյն :

» intestinum bellum. ընտանի
պատերազմ, քաղաքային
մարտ :

Intéxo (նրգ. Texo աբգ.). ան-
կանեմ, հիւսեմ, ազուցանեմ
ընդ միմեանս, յօդեմ, զօդեմ,
խառնեմ, 'ի ներքս արկանեմ,
դնեմ 'ի միջի, խառնակեմ :

Intéxtus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Intéxo.

Intéxtus - us (աբ.). անկուած ,
հիւսուած , յոտայնանկու-
թիւն :

Intime (Աբ.). պնդադոյնս , 'ի
ներքուստ, անձկադոյնս, սեր-
տիւ, սերտ սիրով, 'ի բնէ,
խանդաղատանօք , ջերմա-
գութ գորովով :

Intimus-ma-mum (աձ.). ներքին,
ներքսագոյն, ջերմեակ, մտե-
րիմ, ծածուկ, գաղսնի, թա-
քուն :

Intinctus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Intingo.

Intinctus-us (աբ.). համեմանք,
համեմ, ամոքանք, հանդեր-
ձանք :

Intingo (նրգ. Tingo աբգ.)) }
Intinguo (նրգ. Tingo աբգ.)) } Լ^ո-
գացուցանեմ, թանամ, թա-
թաւեմ, ոռոգանեմ :

Intolerábilis-le (-biliar) աձ. ան-
հանդուրժական, անհնարին,
դժնդակ, կարճամիտ :

Intolerabiliter Կաճ }
Intoleránter-tius-tissime } Աբ.

անհանդուրժական իմն օրի-
նակաւ , կարճամտութեամբ ,
դժնդակս :

Intólerans-ántis (-ántior - tissi-
mus) աձ. անհամբեր, կար-
ճամիտ, անըմբեր, նեղասիրտ :

Intolerántia-ae (եգ.). անհամբե-
րութիւն , կարճամտութիւն ,
նեղսրտութիւն , հպարտու-
թիւն, ամբարհաւածութիւն :

Intonáta hiems-mis (եգ.). կա-
րաձմեռն ձմերայնի, մրրկա-
ծին օդք, ամպրոպ :

Intóndeo-di (նրգ. Tóndeo աբգ.).
շուրջ կտրեմ, հատանեմ, յա-
պաւեմ, խուզեմ, հաւասար
գործեմ :

Intono (լլգ. Tono աբգ.). որո-
տամ, թնդամ, հնչեմ :

Intónsus-sa-sum (անց. րբբ.).
Տես Intóndeo.

Intónsus-sa-sum (աձ.). ոչ գեր-
ծեալ , չփոքրեալ զհերոն ,
հերաւոր :

Intórqueo (նրգ. Tórqueo աբգ.).
մանեմ, գալարեմ, կորացու-
ցանեմ, թիւրեմ :

» intórqueo telum. նետս արձա-
կեմ, նետաձիգ լինիմ, ձիգ
դնեմ :

Intórtē - órtius (Աբ.). խոտոր-
նակի, կամակորս, կողմանակի,
առ 'ի շեղ :

Intórtus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Intórqueo.

In totum (Աբ.). համակ, ամե-

նեին, լիով, սպառապուռ, ամբողջապէս :

Intra (Բէ. et Իէր.). 'ի մէջ, 'ի միջի, 'ի ներքս, 'ի, յ, ընդ :

» intra muros. 'ի մէջ պարբսպաց, 'ի ներքոյ արձակաժայրաց պատուարի :

» intra annos duodecim. զամս երկոտասան, յերկոտասան ամաց հետէ :

Intrábilis-le (աթ.). դիւրամուտ, դիւրին 'ի մատչել, դիւրամատոյց :

Intraclúsus - sa - sum (աթ.). 'ի ներքս փակեալ, չըջափակ :

Intractábilis-le (-bilior) աթ. անհամբոյր, վայրենի, վէս, անագորոյն, խիստ, կարծր, բուռն :

Intractátus-ta-tum (աթ.). անմատոյց, անհպելի, անշօշափելի :

Intráctio-ónis (Էթ.). կարկամութիւն, կծկութիւն :

Intraho (Երթ. Traho աբհ.). ձգեմ, քարշեմ, ձգձգեմ, ձգեալ տանիմ, 'ի քարշ ածեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ, վարեմ, առնում, յանձն կորզեմ, յերկարեմ, յապաղեմ :

Intramuránuš-na-num (աթ.). քաղաքային, քաղաքական :

Intremisco (չլթ. Tremisco աբհ.)

Intremo (չլթ. Tremo աբհ.) } սարսուտամ, դողամ, զահի՛ զդողանի հարկանիմ, զարհուրիմ, երկնչիմ :

Intrépide (Բէ.). յաներկիւղս ,

աներկիւղաբար , արիաբար , արիապէս, քաջաբար :

Intrépidus-da-dum (աթ.). քաջասիրտ, աներկիւղ, համարձակ, ազատ :

Intribuo (չլթ. Tribuo աբհ.). հարկս հարկանեմ՝ հատուցանեմ՝ տամ, ձեռնտու լինիմ :

Intribútio-ónis (Էթ.). հանգանակ, հարկ, բաժին :

Intrico - cas - cávi - cátum - cáre (Երթ.). խառնակեմ, շփոթեմ, աղմկեմ, խռովեմ :

Intriméntum - ti (չլթ.). համեմանք, ամոքանք, հանդերձանք :

Intrinsecus (Բէ.). 'ի ներքուստ, 'ի բնէ :

Intrita-ae (Էթ.) } հայս, զան-
Intrítum-ti (չլթ.) } գուած, հաստեայ, կարկանդակ :

Intritus - ta - tum (անց. Դրթ.). Տես Interó.

Intritus-ta-tum (աթ.). ամբողջ, բովանդակ :

Intro (Բէ.). 'ի ներքս, 'ի մէջ :

Intro-ras-rávi-rátum-ráre (չլթ.). մտանեմ, թափանցիկ լինիմ, թափանցանց անցանեմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ :

Introclúsus-sa-sum (աթ.). 'ի ներքս փակեալ, չըջափակ :

Introduco (Երթ. Duco աբհ.). 'ի ներքս ածեմ, մուծանեմ, առաջի ընծայեցուցանեմ :

Introducciónis-ónis (Էթ.). միջնորդութիւն, առաջնորդութիւն,

ընծայութիւն , ներքսածութիւն :

Introdúctus-ta-tum (անգ. Դըքթ.)

Տես Introdúco.

Intróeo (լատ. Eo, is արմ.). մտանում, ընդմտանում, սպրդում:

» intróitur. գոյ մուտ, են մուտք:

Intrófero (նրգ. Fero արմ.). մուծանում, 'ի ներքս տանիմ' ածեմ' բերեմ:

Introgrédior (հոգ. Grádior արմ.). մտանում 'ի ներքս, սպրդեմ, ընդմտանում:

Intróitus-ta-tum (անգ. Դըքթ.)

Տես Intróeo.

Intróitus-us (ար.). մուտք, անդաստակ, գաւիթ, սկիզբն, սկզբն բան, յառաջարան, ժամամուտ:

Intromíssus-sa-sum (անգ. Դըքթ.)

Տես Intromitto.

Intromitto (նրգ. Mitto արմ.). մուծանում, առաջի ընծայեցուցանում, ընդունում, ածեմ' դնեմ' տանիմ 'ի ներքս:

Intrórsum } Վէ. 'ի ներքս, 'ի մէջ:

Intrórsum } Ինտրոսոմ:

Intrórumpo (լատ. Rumpo արմ.). կատաղութեամբ մտանում:

Introspecto (նրգ. Specto արմ.)

Introspectio (նրգ. Aspicio արմ.) 'ի ներքս հայիմ, նայիմ, դիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, խուզեմ:

Intróvoco (նրգ. Voco անգ.). կոչեմ 'ի ներքս, հրաւիրեմ:

Intrúdo (նրգ. Trudo արմ.). 'ի ներքս մղեմ, խթեմ, բռնի մուծանում:

» intrúdo me. 'ի մէջ անկանիմ, միջամուխ լինիմ, զանձն 'ի ներքս խառնեմ, սպրդեմ մտանում:

Intubáceus-ea-eum (աթ.). դառնընթի, եղերդի:

Intubum-bi (լատ.)

Intubus-bi (ար.) } ընտանի ե-

ղէգ, եղերդ, վայրի հազար, դառնիճ, ասորեակ:

Intuens-éntis (էյթ.). հայեցող, նկատող, խորհող:

Intúeor (հոգ. Túeor արմ.). պշուցեալ հայիմ, պշնում, միտ եղեալ նայիմ, յառիմ, դէտակն ունիմ, նկատեմ, նշմարեմ, դիտեմ, 'ի քնին արկանեմ:

Intúitus-ta-tum (անգ. Դըքթ.)

Տես Intúeor.

Intúitus-us (ար.). հայեցուածք, նայեցածք, ակնարկութիւն:

Intumésco-túmui (լատ. Tumésco արմ.). պտնում, տորոմիմ, ուռնում, փքամ, ամբարտաւանեմ, հպարտանամ, ամբարհաւածիմ, մեծամտեմ:

Intumulátus-ta-tum (աթ.). անթաղ, ոչ թաղեալ:

Inturbátus-ta-tum }

Intúrbidus-da-dum } աթ. հան-

դարտ, անխռով, անվրդով, անքոյթ, խաղաղ:

Intus (Վէ.). 'ի սիրտ, 'ի մէջ, 'ի միջի, անդ 'ի ներքս, 'ի ներքուստ, 'ի ներքոյ:

Intútus-ta-tum (աթ.). անվստահանալի, անվստահ, անպատկան, անօգնական:

Inúber-ris (ած.). անպտուղ, ամուռ, անծին, անծնունդ, անբեր, սաերջ :

Inula-ae (իգ.). կղմուխ՝ տունկ :

Inúlte (Վէ.). անպատիժ, անպատուհաս, առանց տուժեւլոյ :

Inúltus-ta-tum (ած.). առանց վրիժու, չլուծեալ զվրէժ, անպատուհաս, անպատիժ :

Inumbrátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Inúmbro.

Inúmbro (նրգ. Umbro արմ.). հովանացուցանեմ, հովանի առնեմ, մթացուցանեմ, նսեմացուցանեմ, աղօտացուցանեմ :

Inuncátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Inúnco.

Inúnco - cas - cávi - cátum - cáre (նրգ.). ըմբռնեմ կսցաւոր երկաթով, ունիմ ակշօք :

Inúncio-ónis (իգ.). օժուհի, օժութիւն :

Inúncus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Inúngo.

» óculi inúnci. բժաբեր արտօսրալից աչք, գիճակունք :

Inundátio - ónis (իգ.). զեղումն օ... ողող, հեղեղք, ուխք, թիւն, ուղխաջուր հե :

իգ. et չլ. Undo արմ.). եմ, հեղեղատեմ, զեղեղեմ, յորդեմ, ողուատանամ, յաճախեմ :

իգ. Ungo արմ.). օծաղեմ :

(Վէ.). շինականա-

գոյնս, խոշորագոյնս, անհեղեղս :

Inurbánus-na-num (ած.). շինականագոյն, տմարդի, խոշորագոյն, չմարթուն :

Inúrgeo (նրգ. Urgeo արմ.). նեղեմ, խուլեմ, հարստահարեմ, ընդհարկանեմ, բախեմ, զարկուցանեմ :

Inuríno (չլ. Urino արմ.). ջրատուզակ՝ ի լիւղ երթամ :

Inúro (նրգ. Uro արմ.). այրեմ, կիզում, խարշատեմ, տոչորեմ :

» inúro tibi máculam կամ infámiam. հանեմ համբաւ չար, աղարտեմ զհամբաւ, անուանարկ՝ վատանուն առնեմ :

Inusitáte-tius-tissime } Վէ. ար-

Inusiláto } տաքոյ սովորութեան, անյոյս սովորութեամբ :

Inusitátus-ta-tum (-tior) ած. անսովոր, անսովորական, անընդեւական, նորանշան, նորացոյց, օտարոտի, այլանդակ :

Inústus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Inúro.

Inútilis-le (-tilior-lissimus) ած. անօգուտ, անշահ, անպիտան, անոտի, սնպէտ, անօգտակար, ընդունայն, վնասակար, մեղանշական :

Inutilitas-látis (իգ.). անշահութիւն, անպիտանութիւն, անօգտութիւն, վնաս, կորուստ :

Inutiliter-lius (Վէ.). յանօգուտս, ի զուր, ընդունայն, վայրա-

պար, ընդ վայր, 'ի վնաս, վնասու :

Invádo-ásum (նրգ. et չղ. Vado -dis արծ.). յարձակիմ, խաշամ 'ի վերայ, դիմիմ, խուժեմ, արշաւեմ, գլոհ տամ :

» invádo te հաճ in te. դիմագրաւ դիմեմ 'ի վերայ քո, արշաւանս դնեմ :

Invaléntia-ae (եգ.). անկարու թիւն, սկարու թիւն, հիւանդութիւն, ախտաւորութիւն :

Inváleo (չղ. Váleo արծ.) }
Invalésco (չղ. Valésco արծ.) }
զօրանամ, ամրանամ, կազդուրիմ, քաջանամ, յաղթահարեմ, գլեմ, ընդեղնում, սովորիմ, հաստատիմ :

Invaletudinárius-ria-rium (աթ.). հիւանդոտ, ախտածէտ, ցաւոտ, խօթ, սկալ :

Invaletúdo-dinis (եգ.). անկարու թիւն, սկարու թիւն, հիւանդոտ բնութիւն, ախտ :

Inválidus-da-dum (-lidiór-díssimus) աթ. անզօր, անոյժ, անկար, տկար, խոնջ և վաստակ, կթոտ, հիւանդոտ, սնառողջ :

Invásus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես Invádo.

Invéctio-ónis (եգ.). ներքսածութիւն, վաճառքերութիւն, թշնամանք, կշտամբանք :

Invectíus-tia-tium (աթ.). մոլեակ յաշխարհ ուրեք, եկամուտ :

Invectívus-va-vum (աթ.). թշնամանիկ, թշնամանալից :

» orátio invectíva. թշնամանալից բանք, կշտամբանք, թշնամանք, խօսք՝ ճառ. յանդիմանութեան ընդդէմ ուրուք :

Invéctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Inveho.

Invéctus-us (ար.). վաճառքերութիւն, ներքսածութիւն, կրշտամբանք, թշնամանք :

Invehens-éntis (էյթ.). բարձող, կրող, կրելի, թշնամանիչ, անարգու :

Inveho (նրգ. Veho արծ.). մոլեծանեմ, ածեմ՝ տանիմ 'ի ներքըս, թշնամանեմ, յանդիմանեմ, կշտամբեմ, նախատեմ, հայհոյեմ :

» invehor curru. կառք շրջիմ, նստիմ 'ի կառս :

» invehor equo. հեծանեմ՝ եւլանեմ 'ի ձի, վարեմ զձի :

Invendíbilis-le (աթ.). անվաճառելի, անվաճառ :

Invénditus-ta-tum (աթ.). չվաճառեալ, առանց վաճառակուր առնելոյ :

Invénio (նրգ. Vénio արծ.). գտանեմ, գտակ լինիմ, հնարեմ, ստեղծանեմ մտօք, հայթայթեմ :

Inventárium-rii (չղ.). գիր վաճառաց, ցանկ կահուց, արձանագիր :

Invéntio-ónis (եգ.). հնարագիտութիւն, գիւտ, մարթանք, հնարք, հայթայթանք :

Inventiúncula-ae (եգ.). դոյզն հնարք, գտուցն :

Inventor - óris (ար.) • հնարա-
գիւտ, գտիչ, գտակ :

Inventrix-ricis (իգ.) • կին հնա-
րագէտ :

Inventum-ti (չդ.) } հնարագէտ
Inventus-us (ար.) }

հնարք, հնարագիտութիւն,
գիւտ, որոշումն, միտք :

Inventus-ta-tum (անգ. րբբ.) •
Տես Invenio.

Invenúste (Ալբ.) • խոշորագոյնս,
շինականագոյնս, անհեղեղս,
յանշնորհս :

Invenústus-ta-tum (աթ.) • ան-
վայելուչ, անշնորհ, խոշոր,
շինականագոյն, տմարդի, ան-
հեղեղ, այլանդակ :

Inverecúnde-dius (Ալբ.) • անա-
մօթագոյնս, լրբենի երեսօք :

Inverecúndus-da-dum (- dior -
díssimus) աթ. անամօթ, լիւրբ,
լկտի, լպիրշ, լրբենի :

Invérgo (նրգ. Vergo արգ.) • հե-
ղում, գեղում, թափում, հո-
սեմ, սփռում :

Invérsio - ónis (իգ.) • շրջումն,
փոփոխումն կարգի, փոխա-
դրութիւն, տեղափոխութիւն :

Invérsum (Ալբ.) • 'ի յետուստ
կողմանէ, յետս ընդդէմ, ընդ
հակառակն, խոտորնակս :

Inversúra-ae (իգ.) • կրկնուած,
ծալած, շրջան, դարձ :

Invérsus-sa-sum (անգ. րբբ.) •
Տես Invéрто.

» invérsi mores. անկարգ և ան-
օրէն գնացք, ճանապարհք
անբարիք :

» invérso anno. 'ի վերջ կոյս
ամին, 'ի լրանալ տարւոյն :

Invéрто (նրգ. Verto արգ.) • դար-
ձուցանեմ, շրջեմ, շրջշրջեմ,
թաւալեցուցանեմ, գեղում,
յորդեմ, գալարեմ, գելում,
խառնակեմ, վեր 'ի վայր օց-
տեմ, քեցեմ :

» invérto me. յոռանամ, ժան-
տանամ, ամբարշտիմ, ապա-
կանիմ, խոտորիմ :

Invesperáscit (րգ. Vesperáscit
արգ.) • 'ի վերայ հասանէ գի-
շերն, ընդ երեկս է և տարա-
ժամեալ է օրս, երեկոյացեալ
է ժամն, նսեմացաւ :

Investigábilis-le (աթ.) • քննելի,
գննելի, անքնին, անգնին, ան-
քնական, անհաս :

Investigátio-ónis (իգ.) • հետա-
զօտութիւն, խոյզ, խնդիր,
քննութիւն :

Investigátor-óris (ար.) • յուզիչ,
հետազօտիչ, քննիչ, յայտնիչ,
գտակ :

Investigátrix-ricis (իգ.) • կին հե-
տազօտիչ :

Investigátus-ta-tum (անգ. րբբ.) •
Տես Investigo.

Investigo (նրգ. Vestigo արգ.) •
հետազօտեմ, յուզեմ, խու-
զեմ, որոնեմ, 'ի խոյզ և 'ի
քնին արկանեմ, յուզականոր
լինիմ, խնդրեմ :

Invéstio (նրգ. Véstio արգ.) • յար-
դարեմ, զարդարեմ, յօրինեմ,
պաճուճեմ, պճնեմ :

Invéstis-te (աթ.) • անհանդերձ,

մերկ, մերկանդամ, հոլանի, անմուրուս, չէ 'ի չափ՝ յարբունս հասեալ, անամուսին, ամուրի, անկին :

Inveterasco (չլթ. Veterasco աբժ.) հնանամ, ծերանամ, անցանեմ զաւուրբք, պառաւիմ, զօրանամ, հաստատիմ :

Inveteratio-ónis (իգ.) ծերութիւն, հնութիւն :

› inveteratio morbi. երկայնաձիգ հիւանդութիւն, բազմամեայ՝ հնացեալ ախտ :

Inveteratus-ta-tum (աւց. դրբ.) Տես Invétero.

Invétero - ras - rávi - rátum - rare (նրգ. et չլթ.) ծերացուցանեմ, հնացուցանեմ, երկայնաձիգ առնեմ, հնանամ, ծերանամ, զօրանամ, հաստատիմ :

› inveterávit consuetúdo. ժամանակաւ ձգեցաւ սովորութիւնն, ըստ բազմաժամանակեայ սովորութեանն հաստատելոյ :

Invétitus-ta-tum (աթ.) անարգել, անխափան :

Invia-iórum (չլթ.) անկոխ երկիր, անշէն, անապատ տեղի :

Invicem (Վգ.) փոխանակաւ, փոփոխ, կարգաւ, մի ըստ միովէ, յերկոցունց կողմանց :

Invictus-ta-tum (-tissimus) աթ. անյաղթ, անյաղթելի, անընդդիմակաց, հզօր :

› invictus a labóre. անձանձրոյթ, անխոնջ, անվաստակ, անաշխատ :

Invidens-éntis (էյծ.) նախանձոտ, նախանձաբեկ, ակամայ, բռնազգօսիկ :

Invidéntia - ae (իգ.) նախանձ, խանդութիւն, յաչաղանք, խանտաւորութիւն, չարակնութիւն :

Invideo (չլթ. Video աբժ.) նախանձիմ, խանտամ, յաչաղեմ, չարակնեմ :

› invideo te կամ tibi. նախանձ նախանձաբեկ առնեմ, նախանձուկս արկանեմ, նախանձ բերեմ :

Invidia-ae (իգ.) նախանձ, նախանձաւորութիւն, խանտաւորութիւն, խանդութիւն, յաչաղանք, չարահնութիւն, չարականութիւն, խէթ, ոխք, հեռ, քէն :

› in invidia sum. ատելի լինիմ, աղտեղի ե գարշ համարիմ :

› invidiam habeo. նախանձաբեկ լինիմ, նախանձու մաշիմ :

› absit verbo invidia. առանց չարակնելոյ ասեմ, աննախանձ բարբառիմ :

Invidióse-sius (Վգ.) նախանձու, խանտաւորութեամբ, ատելի օրինակաւ :

Invidiósus-a-um (-sior-íssimus) }
Invidus-da-dum }

աթ. նախանձաբեկ, նախանձաւոր, նախանձոտ, չարակն, ատելի, գարշ :

Invidus-di (աբ.) նախանձընդդէմ, նախանձաւոր, նախանձոտ, նախանձաբեկ :

Invigilo (լղԺ. Vigilo աբժ.). արթուն կամ, արթուն և զուարթուն լինիմ, սկեմ, աքնիմ, դէտական ունիմ, միտ դնեմ, պարապիմ:

Invincibilis - le (աԺ.). անյաղթելի, անյաղթ, աննուաճելի:

Invincibiliter (ՎԷ.). անհնարին քաջութեամբ, անյաղթելի իմն օրինակաւ:

Inviolabilis-le (աԺ.). անբռնաբարելի, անդրժական, անխախտ, անեղծ, անարատ, անվթար:

» inviolabilis telis. անվերաւորելի, անազգական 'ի թունից:

Inviolâte (ՎԷ.). առոնց զանց առնելոյ, անբժութեամբ, արդարութեամբ, հաւատարմութեամբ:

Inviolâtus-ta-tum (աԺ.). ողջանդամ, ողջ, անվթար, անարատ, անեղծ, անբիծ, անապական:

Invisibilis - le (աԺ.). անտեսանելի, անտեսական, անտես, աներևոյթ:

Invisitâtus-ta-tum (աԺ.). առոնց յայց ելանելոյ, ոչ այցեալ:

Inviso (ՆԷԳ. Viso աբժ.). 'ի տես երթամ, այցեմ, յայց ելանեմ, այց առնեմ:

Invisor-ôris (աբ.). նախանձոտ, նախանձաբեկ, նախանձաւոր, յաչաղկոտ:

Invisus - sa - sum (անց. ԴԷԷ.). Տես Invideo և Inviso.

Invisus-sa-sum (-sior-sissimus) աԺ. անտես, ատելի, դարշ:

Invitâbilis-le (աԺ.). հեշտական, զուարթարար, զուարճալի, հաճոյ, ախորժելի, հրապուրիչ, յանկուցիչ:

Invitamentum - ti (լղԺ.) } հրապոյրք, կոչումն, հրաւեր:

Invitatio-ônis (ԷԳ.) }

Invitator-ôris (աբ.). կոչնաաւեր, հրաւիրող, հրաւիրակ:

Invitatorium-rii (լղԺ.). հրաւիրական կցուրդ, ատինացոց:

Invitâtus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես Invito.

Invitâtus-us (աբ.). հրաւեր, կոչումն:

Invite-tius-tissime (ՎԷ.). յոչ կամաց, ահամայ կամօք, յանկամն:

Invito (ՆԷԳ. Vito աբժ.). հրաւիրեմ, կոչեմ, հրապուրեմ, յօժարեցուցանեմ, յանկուցանեմ, զրգռեմ, դրդեմ:

Invitus-ta-tum (-tior-tissimus) աԺ. ահամայ, բռնի, անյօժար:

» non invitus lego. ինքնակամ կամօք ընթեռնում, կամակարգոյնս կարդամ:

» invitâ Minervâ. ընդդէմ միտութեան բնութեան, հակառակ յօժարութեան ոգոյ, ապառուժեցականութեամբ:

Invius-ia-ium (աԺ.). դժուարին, դժուարագնաց, անկոխ:

Invocatio - ônis (ԷԳ.). կոչումն, պաղատանք:

Invocâtus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես Invoco.

Invocátus-ta-tum (ած.). անկոչ,
ինքնակոչ :

Invoco (նբգ. Voco աբգ.). կոչեմ
'ի ներքս, կարդամ, պաղատիմ,
օգնականութիւն սատարու-
թեան ինքրեմ :

Involátus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Involó.

Involátus - us (աբ.). թռչումն,
թռիչք, թռչան :

Invólito (չգ. Vólito աբգ.) }
Involó (չգ. Volo-las աբգ.) } ար-

չաւեմ, թռթռեմ, թռանիմ,
թռչիմ, սլանամ, սուրամ,
վարգիմ, գրոհ տամ, յարձա-
կիմ 'ի վերայ :

Involúcre - ris (չգ.). սփածա-
նելի վարսավերայից :

Involúcris - re (ած.). ապաժա-
ման 'ի թռչկոյ, անզօր 'ի
թռչանէ :

Involúcrum - ri (չգ.). պատատ,
ծրար, խուրճն :

Involútio - ónis (իգ.). ծալած,
պատատումն, պատատանք,
գալար, գալարումն :

Involútus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Invólvo.

Involútus - ta - tum (-tissimus)
ած. ծրարեալ, ծալեալ, գալա-
րեալ, պատատեալ, համակեալ :

Invólvo (նբգ. Volvo աբգ.). ծրա-
րեմ, պատատեմ, շաղեմ, փա-
կեմ, շուրջ պատեմ, պաշա-
րեմ, պարսպեմ :

» invólvo me ótio. Գատարկ և
պարապորդ լինիմ, 'ի ծուլու-
թիւնս հասանիմ :

Invólvolus - li }
Invólvulus - li } աբ. ուտիճ որ-

թոյ, խառնիճ, ջորեակ, երև-
իլ, թրթուր :

Invulgátus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Invúlgo.

Invúlgo (նբգ. Vulgo-gas աբգ.).
հրապարակեմ, 'ի հրապարա-
կագոյժ արկանեմ, հրապա-
րակացոյց առնեմ, համբաւեմ,
հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ,
յայտնեմ :

Invulnerábilis-le (ած.). անվի-
րաւորելի, անազդական 'ի
թունից :

Invulnerátus-ta-tum (ած.). ան-
ցաւ, անվէր, անվիրաւոր,
անխոց :

Io (Տգ.). բաբե, վայ, ահ, եղովկ,
կեցցէ, կեանց :

» uror, io. վայ ինձ՝ զի այրեալ
տոչորիմ :

» dícite, io. գոչեցէք՝ կելով կեց-
ցես, կարդացէք՝ կեցցէ :

Ion, ii (չգ.). մանուշակ, մա-
նիշակ :

Iónicus-ca-cum (ած.). յոնիա-
կան, յոնիացի, յոնական :

Ióta (չգ.). նշանախեց, դոյզն
ինչ, յովո՝ իննբորդ նշանա-
գիր Յունաց :

Iipse-sa-sum (-sissimus) Դրբ. նա,
ինքն, գլխովին :

» ego ipse, tu ipse. ես ինքնին,
դու ինքնին :

Ira-ae (իգ.). բարկութիւն, ցա-
սումն, սրտմտութիւն, զայ-
րուցք :

- » irâ accëndor Կա՛մ inflâmmor.
'ի սրտմոռութիւն՝ 'ի բարկու-
թիւն բրդիմ, ցասնում, բար-
կանամ, սրտմտիմ :
- » iram cohíbeo Կա՛մ sedo. զե-
ջանիմ 'ի բարկութենէ, ցա-
ծուցանեմ զսրտմոռութիւն :
- Iracúnde-dius (Ռէ.). լի ցաս-
մամբ, զայրագին, առ զայ-
րուցս բարկութեան :
- Iracúndia-ae } Ե՛գ. բարկութիւն,
Iracéntia-ae }
ցասումն, սրտմոռութիւն :
- Iracúndus-da-dum (- dior-dissi-
mus) ա՛ծ. բարկասիրտ, բար-
կացող, ցասկոտ, վաղցասումն,
զայրացկոտ :
- Irâscor-sceris-râtus-sci (Կա՛ր.).
բարկանամ, զայրանամ, 'ի բար-
կութիւն բրդիմ, ցասնում,
սրտմտիմ, խոժողիմ, զչարիմ :
- Irâte-tius (Ռէ.). ցասմամբ մե-
ծաւ, լի բարկութեամբ, զայ-
րագին :
- Irátus-ta-tum (ա՛նց. դրէ.). Տես
Irâscor.
- Irátus-ta-tum (- tior - tissimus)
ա՛ծ. բարկացեալ, սրտմտեալ,
զայրացեալ, ցասուցեալ :
- » irátus tibi est. է նա ցասմամբ
ընդ քեզ, բարկանայ 'ի վե-
րայ քո :
- » diis irátis. ընդ հինգս դից ,
իրբե աստուածոց հեճուկս
առնելով :
- » irátum mare. մրրկածին օ-
դովք ընդոստուցեալ ալեք ,
մրրկածուփ ալէկոծ ծով :
- Iris-ris Կա՛մ - ridis (Ե՛գ.). ծիա-
ծան, աղեղն երկնից, հիբիկ,
լուրջ՝ երկնագոյն շուշան :
- Ironía-ae (Ե՛գ.). հեգնութիւն ,
հեգնաբանութիւն :
- Irónice (Ռէ.). հեգնութեամբ :
- Irpex-picis (ա՛ր.). սանտր հողոյ,
տափան, բալխիր :
- Irrádio (Զրգ. Rádio ա՛րճ.). ճա-
ռագայթեմ, ճառագայթա-
ձիգ լինիմ, լուսաւորեմ նշու-
լիւք, լոյս տամ :
- Irrádo (Զրգ. Rado ա՛րճ.). գեր-
ծում, վերամ, սափրեմ, քե-
րեմ, քերծում, ցտեմ, ջնջեմ,
եղծանեմ, սահիմ, մօտ ան-
ցանեմ :
- Irrásus-sa-sum (ա՛նց. դրէ.).
Տես Irrádo.
- Irrationábilis-le) ա՛ծ. անբանա-
Irrationális-le }
որ, անբան , անխօսուն , ան-
խօս , անասուն , անմռունչ ,
անմտաւոր :
- Irrationabilitas-tátis (Ե՛գ.). ան-
խօսութիւն, անբանութիւն,
անասնութիւն, անմտութիւն
- Irráuceo-cére (Ráuicio ա՛րճ.) }
Irraucéscó-scis-aúcu-scere } Դ՛գ.
կերկերիմ :
- Irredivívus-va-vum (ա՛ծ.). ան-
շունչ, անշնչացեալ, անգիւտ,
անդարմանելի :
- Irredux-réducis (ա՛ծ.). անդարձ,
անդառնալի, անշրջելի :
- Irreguláris-re (ա՛ծ.). անկանոն,
անկարգ, անկանոնական :
- Irreguláritas-tátis (Ե՛գ.). անկար-

գութիւն, անկանոնութիւն,
անկանանականութիւն :

Irreligátus-ta-tum (աթ.). լու-
ծեալ, արձակեալ, զերծեալ,
արձակ և համարձակ, ազատ :

Irreligio-ónis (իգ.). անկրօնու-
թիւն, անկրօն կրօնք, անբա-
րեպաշտութիւն, անհաւա-
տութիւն, դժպաշտութիւն,
անօրէնութիւն, ամբարշտու-
թիւն :

Irreligióse - sius (յլթ.). անկրօն
կրօնիւք, անբարեպաշտու-
թեամբ, դժպաշտութեամբ :

Irreligiósus-sa-sum (աթ.). ան-
կրօն, ամպարիշտ, անհաւատ :

Irremeábilis-le (աթ.). անդարձ,
անշրջելի, անփոփոխ :

Irremediábilis-le (աթ.). անբժըշ-
կական, անբժշկելի :

Irremissibilis-le (աթ.). անթող-
լի, անջունջ :

Irremunerábilis - le (աթ.). ան-
հատուցումն :

Irreparábilis-le (աթ.). անդար-
մանելի, անգիւտ :

Irrépens-éntis (էյթ.). որ առ սա-
կաւ սակաւ սպրդանէ մտա-
նել :

Irrepértus-ta-tum (աթ.). ան-
գիւտ, դժուարագիւտ :

Irrépo (յլթ. Repo աբթ.). առ սա-
կաւ սակաւ մտանեմ, սպրդեմ :

Irrepscíbilis-le (աթ.). անպա-
հանջական, անխնդիր, չպա-
հանջելի :

Irreprehensus-sa-sum (աթ.). ան-
պարսաւ, անստգիւտ, անմեղ :

Irrépto (յլթ. Repto աբթ.). առ
սակաւ սակաւ մտանեմ, սպրդ-
դիմ, սպրդանեմ :

Irrequiétus-ta-tum (աթ.). ան-
հանգիստ, անհանդարտ, տա-
ռապեալ, խռովեալ :

Irreséctus-ta-tum (աթ.). ան-
հատ, անխզելի, հաստատուն :

Irresolúbilis-le (աթ.). անլոյծ,
դժուարալոյծ, անքակ, ան-
բաժին :

Irresolútus-ta-tum (աթ.). ան-
խզելի, անհատ, հաստատուն :

Irrétio-is-ívi կամ - ii - ítum - íre
(նրգ.). վարմարկիմ, արկանեմ
զվարմ, պատեմ թակարդօք,
թակարդապատ առնեմ, ուռ-
կանեմ :

Irrelítus - ta - tum (անց. Դրթ.).
Տես Irrétio.

Irretórtus-ta-tum (աթ.). ուղիղ,
ուղղորդ :

» irretórto óculo. դէտակն կա-
լեալ, դէտակն ի վեր ամբառ-
նալով, պշուցեալ հայելով :

Irreverénter (յլթ.). առանց ինչ
ակն ածելոյ, լրբաբար, ան-
պատկառ դիմօք :

Irreveréntia - ae (իգ.). լրբու-
թիւն, անպատկառութիւն,
չսկնածութիւն, լիտութիւն,
լպրշտութիւն :

Irrevocábilis-le (աթ.). անդարձ,
անփոփոխ, անխախտ, ան-
եղծ :

Irrevocátus - ta - tum (աթ.). ոչ
կոչեալ յետս :

Irrideo (նրգ. Rideo աբթ.). ծի-

ծաղիւմ, ծաղը և ծանակ առնեմ, այսպանեմ, հեզնեմ, կատակեմ, անգոսնեմ :

Irridicule (Վլթ.) ծաղու բանիւք, անհամ մոլորութեամբ :

Irridiculum - li (չլթ.) կատականք, այսին, ծաղը, խաղ, արհամարհանք :

» **irridiculo habeo**. այսպանեմ, այսին՝ խաղ՝ ծաղը և ծանակ առնեմ, անարգեմ, անգոսնեմ, արհամարհեմ :

» **irridiculo sum**. ծաղը լինիմ՝ կամ, ծանակիմ, ծանակ լինիմ :

Irrigatio-ónis (էգ.) ոռոգումն :

Irrigatus - ta - tum (անց. դրբ.) **Տես** **Irrigo**.

Irrigo (նրգ. **Rigo** արգ.) ոռոգանեմ, արբուցանեմ :

Irriguus - ua - uum (ած.) ոռոգանելի, ջրարբի :

» **fons irriguus**. ոռոգելի աղբիւր, արբուցիչ ջուր :

Irrisio-ónis (էգ.) ծաղը, խաղ, այսին, կատականք, արհամարհանք :

Irrisor - óris (ար.) այսպանող, կատակող, անգոսնիչ, նախատիչ :

Irrisus - sa - sum (անց. դրբ.) **Տես** **Irrideo**.

Irrisus - us (ար.) այսին, խաղ, ծաղը, արհամարհանք, կատականք :

Irritabilis - le (ած.) զրգռելի, բարկ, բարկասիրտ, վաղժատումն, ցաննական, ցասկոտ, զրգռական, դիւրագրգիռ :

Irritabilitas-tátis (էգ.) դիւրագրգռութիւն, զրգռականութիւն, ցասկոտութիւն :

Irritámen-minis (չլթ.)
Irritamentum-ti (չլթ.) } զրգիռ,
Irritatio-ónis (էգ.)

զրգռութիւն, բարկութիւն, վայրացութիւն, թելադրութիւն, հրապոյրք, զրգիչ պատճառք :

Irritátor-óris (ար.) բանսարկու, վայրացուցիչ, զրգռիչ :

Irrito - tas - távi - tatum - táre (նրգ.) բարկացուցանեմ, վայրացուցանեմ, զրգռեմ, դրդեմ, ձայնատուր լինիմ, տաղնապեմ, խթեմ, յորդորեմ :

Irritus - ta - tum (ած.) ունայն, ընդունայն, ապախտ, անօգուտ, սնոտի, դատարկ, անզօր, անվուեի :

» **irritus spe**. 'ի բարւոք ակնկալութենէ վրեպեալ, ելեալ 'ի դիրեւ յուսոյն :

Irróboro (չլթ. **Róboro** արգ.) զօրանամ, կապուրիմ, քաջանամ :

Irrógatio-ónis (էգ.) հարկ, բաժ, տուրք :

» **irrogátio poenae**. պատժապարտութիւն, պատիժք դատապարտութեան :

Irrógatus - ta - tum (անց. դրբ.) **Տես** **Irrigo**.

Irrigo (նրգ. **Rogo** արգ.) պատիժ պատուհասի 'ի վերայ դնեմ, հարկս հարկանեմ, տամ, սահմանեմ :

Irróro (ԶԷԳ. Roro արհ.). ցողեմ,
սրսկեմ, թանամ, ոռոգանեմ:

» irrórat (չլտ.). իջանէ ցող, ար-
կանի շաղ գիշերոյ:

Irrubésco-rúbui (չլտ. Rubésco
արհ.). 'ի կարմիր հարկանիմ,
կարմրանամ, շառագունիմ,
կարմրագոյն երևիմ:

Irrúcto (ԶԷԳ. Ructo արհ.). որ-
ծամ, զգայում, ժայթքեմ,
փսխեմ:

Irrúgo (ԶԷԳ. Rugo արհ.). գան-
գուր յօրինեմ, խորշս արկա-
նեմ, խոպոպեմ, կրկնեմ, ծա-
լեմ:

Irrumátio-ónis (ԷԳ.). դիեցումն:

Irrumátor-óris (արհ.). գող, խա-
բերայ, դաւաճան, նենգիչ:

Irrumo (ԶԷԳ. Rumo արհ.). դիե-
ցուցանեմ, կաթն ջնմեմ:

Irrúmpo (չլտ. Rumpo արհ.). 'ի
դուրս յարձակիմ, արտաքս
դիմեմ, 'ի վերայ անկանիմ,
եղանեմ սաստկութեամբ, խոյ-
անամ, ասպատակեմ:

Irruo (չլտ. Ruo արհ.). խուժեմ,
դիմագրաւիմ, դիմագրաւ դի-
մեմ, արշաւեմ, գրոհ տամ,
խռնիմ, կուտիմ:

Irrúptio-ónis (ԷԳ.). յարձակումն,
արշաւան, սոսպստակ, սաստ-
կութիւն, ուժգնութիւն:

Irrúptus-ta-tum (առն. ԴԷԳ.).
Տես Irrúmpo.

Irrúptus-ta-tum (առն.). անջախ-
ջախ, հաստատուն, սերտ,
պինդ, սեղմ, ամուր:

Is, ea, id (ԴԷԳ.). նա, այն, նա

ինքն, սա, այս, այլս այս,
ինքն իսկ:

» id aetátis jam sumus. ար-
դէն 'ի չափ հասեալ եմք, 'ի
նոյն տիս հասակաց ե. 'ի ծաղ-
կի եմք:

Isagóge-es (ԷԳ.). ընծայութիւն
ճառի, պատրաստութիւն,
ներքսածութիւն:

Isagógicus-ca-cum (առն.). պատ-
րաստիչ, յարդարիչ, սկզբնա-
կան:

Ischiácus-ca-cum } առն. զստա-
Ischiádicus-ca-cum }
կան, ազդեր:

» ischiádici dolóres. ազդերաց՝
մանաց ցաւք, ազդերացաւ:

Ischias-iadis (ԷԳ.). ազդերացաւ,
ազդերաց՝ մանաց ցաւք:

Isicium-cii (չլտ.). ամիճ՝ երշիկ
խողնի, փոքրիկ երշիկ:

Istac (ՎԷ.). աստէն 'ի խոնարհ,
անդր, յայնմ վայրի:

Istáctenus (ՎԷ.). մինչև. ցայս
վայր, ցայն չափ:

Iste-ta-tud (ԴԷԳ.). այս, այդ,
սա, դա, այդ այլ:

Isthmos-mi } առն. կիրճ, պարա-
Isthmus-mi }
նոց:

Istic (ՎԷ.). աստ, յայնմ վայրի,
աստէն:

Istic-taec-toc կա - tuc (ԴԷԳ.).
սա, այս, սոյն, դա, այդ, դոյն:

Istine (ՎԷ.). յայնմ վայրէ, աստի,
'ի տեղւոյն յայդմանէ:

Istiúsmodi (ՎԷ.). սոյնօրինակ,
սոյնպէս:

Istoc } ԲՔ. աստի, այսր, աստ,
Istuc }

աստէն, յայսմ վայրի :

Istórsu(m) (ԲՔ.). անդր, անդրէն,
յայն տեղի :

Ita (ԲՔ.). այսպէս, այնպէս,
սապէս, ըստ օրինակիս ըստ
այսմիկ :

» ita est, ita res est, ita res se
habet. արդարեւ, ստուգիւ,
ճշմարտիւ ասեմ, զոր ասեմս
այսպիսի ինչ է :

» ita inquit Gregórius. այո՛, ասէ
Գրիգորիոս :

» ita sum. այնպիսի ոմն եմ :

» ita ut. այնպէս զի, որպէս զի :

» ita ne tandem? Թէ արդարեւ
այդ այդպէս իցէ, ասա՛ ինձ՝
ով այդպիսիդ :

» quid ita? առ ի՞մ իցէ, առ
իմէ՞, զի՞ է՞ զի, չի՞մ, վասն
է՞ր, էրո՞ւմ :

Itálice (ԲՔ.). ըստ իտալացւոց
օրինակի, իտալերէն լեզուաւ :

Itaque (չղէ.). բայց սակայն, սա-
կայնեւ այնպէս, ապա ուրեմն :

Item (ԲՔ.). նմանապէս, նոյն-
պէս, նոյնգունակ, ըստ նմին
օրինակի, դարձեալ, ևս :

» item sicut կա՛մ ut. որպէս՝ այս-
պէս, որպէս՝ նոյնպէս :

Iter-tineris (չղէ.). ճանապարհ-
հորդութիւն, ճանապարհ,
ուղեորութիւն, ուղի, փողոց,
շաւիղ, գնացք :

» iter hábeo, íneo, ingrédior
կա՛մ pergo. ճանապարհ չու
առնեմ, ի՛ ճանապարհ ելա-

նեմ, յուղի անկանիւմ, ուղւոյ
լինիւմ, ճանապարհորդեմ, ու-
ղեորիւմ :

» máximis itinéribus eo. հապ-
ճեպեմ, տաղնապաւ ընթա-
նամ, բազում վայրս շտապաւ
հատեալ անցանեմ :

Iterátio-ónis (էգ.). երկրորդումն,
երկրորդութիւն, կրկնումն,
կրկնած, կրկնութիւն, կրկին
հերկ :

Iteráto (ԲՔ.). կրկին, երկրորդ
անգամ, դարձեալ, վերստին,
'ի բազում նուազս, կրկնեալ
նուազք, միւսանգամ :

Iterátus-ta-tum (առ. Գրգ.). Տես
Itero.

Itero-ras-rávi-rátum-ráre (Զգ.).
կրկնեմ, երկրորդեմ, յարգարեմ,
նորոգեմ, միւսանգամ առնեմ :

» itero verba. դարձեալ զնոյն
բանս ասեմ, կրկնաբար երեք-
կնաբար առնեմ զբանն :

» itero campum. կրկնակի արո-
րադիր առնեմ զազարակ, եր-
կիցս զերկիր գործեմ և ա-
կօսս կոտորեմ :

Iterum (ԲՔ.). դարձեալ, միւս-
անգամ, վերստին, անդրէն,
կրկնակի :

» semel aut iterum. միանգամ
կամ երկիցս, ի՛ միում նուազի
կամ յերկրորդումն :

Itidem (ԲՔ.). նոյնպէս, նմա-
նապէս, նման սմին, ըստ նմին
օրինակի, նոյնգունակ :

Itinerárium-rii (չղէ.). գիծ ուղ-
ւոյ, շաւիղ, ուղեգիրք, ու-

ղեցոյց մատեն, պատմու-
թիւն ճանապարհի :
Itio-ónis (իգ.) } գնացք, ընթացք,
Itus-us (ար.) } խաղացք, երթ, չու, մեկ-
նութիւն :

Itito-tas-távi-tátum-táre }
Ito-tas-távi-tátum-táre } չէ. եր-
թեկս առնում, ստէպ ստէպ
երթամ և դամ, երթեկեկմ :
Itus-ta-tum (անց. րբ.) . Տես
Eo, is.

J

Jacens - éntis (յըծ.) . անկեալ,
ընկողմանեալ, լայնեալ, տա-
րածեալ, հիւանդ, խօթ, ախ-
տաժէտ, վախճանեալ, մե-
ռեալ :

Jáceo-es - cui-citum-ére (չէ.) .
տարած անկեալ դնիմ, ըն-
կողմանիմ, 'ի կողմն լինիմ,
գայռեմ, ննջեմ, 'ի քուն լի-
նիմ, խօթանամ, հիւանդա-
նամ, մեռանիմ, վախճանիմ,
թաղիմ, կամ, զետեղիմ, 'ի
մոռացօնս անկանիմ :

› grávitèr jáceo. անկանիմ 'ի
հիւանդութիւն դժուարին,
հիւանդանամ հիւանդու-
թիւն անհնարին :

Jácio-is, jeci-actum-cere (նգ.) .
արկանեմ, արձակեմ, ընկե-
նում, ձգեմ :

› jácio fundaménta. հիմունս
արկանեմ, հիմնարկեմ, հիմն
դնեմ :

Jactabúndus-da-dum (ած.) . յու-

զեալ, ծփեալ, ծովածուփ,
ալէկոծ, տատանեալ, ճօճե-
մական, պարծուկ, անապարծ,
մեծաբան :

Jactans - ántis (յըծ.) . յուզիչ,
շարժիչ, սնապարծ, անձնա-
գով, փառասէր :

Jactánter - tius (յգ.) . 'ի ցոյցս
մարդկան, սիգալով, պանծա-
գոյնս :

Jactántia-ae (իգ.) . պարծանք,
պանծութիւն, սնապարծու-
թիւն, պերճութիւն, անձնա-
գովութիւն, ցոյցք, մեծաբա-
նութիւն, զրափառութիւն :

Jactátio-ónis (իգ.) . շարժումն,
յոյզք մտաց, չփրկութիւն,
սնափառութիւն, պարծանք,
ցոյցք, փառաւորութիւն :

Jactátor-óris (ար.) . պարծուկ,
սնապարծ, մեծաբան, անձնա-
գով :

Jactátus - ta - tum (անց. րբ.) .
Տես Jacto.

Jactatus-us (ար.) յոյգք մտաց,
շարժումն, պարծանք, սնա-
փառութիւն, ցոյցք :

Jáctito (Նրդ. Ito արհ.). մեծա-
բանս մտածեաց բարբառիմ,
մեծաբանեմ, պանծամ :

Jacto-tas-távi-tátum-táre (Նրդ.).
ձգեմ, արկանեմ, արձակեմ,
ընկնեմ, յուզեմ, խռովեմ,
ծփեմ, երերեմ, շարժեմ, ընդ-
բերան ածեմ, գովեմ, ցոյցս
առնեմ :

» jacto me de համ in hac re.
պանծամ, պարծիմ, սնապար-
ծիմ :

Jactúra-ae (իդ.). ձիգ, արկումն,
արձակումն, կորուստ, սոյժ,
վնաս, տուգանք :

» jactúram témporis fácio. ժա-
մալաճառ լինիմ, 'ի զուր ինչ
ղբանս ծախեմ :

Jactus-ta-tum (անգ. Դրք.). Տես
Jácio.

Jactus-us (ար.). ձիգ, ձգումն,
արձակումն, արկումն :

Jaculábilis-le (անգ.). ձգելի, ար-
կանելի, արձակելի :

Jaculatio-ónis (իդ.). արկումն,
արձակումն, ձգումն, ձիգ, նե-
տաձգութիւն :

Jaculátor-óris (ար.). տէգընկէց,
արդընկէց, նետող, աղեղնա-
որ, նետաձիգ, նետաթափ :

Jaculatórius campus - pi (ար.).
նետակալ, դաշտազետին վայր
նետաձգութեան :

Jaculátrix-rícis (իդ.). կին աղեղ-
նաւոր :

Jáculor-láris-látus-lári (հար.).
'նետս' փքինս արձակեմ, նե-
տաթափ' նետաձիգ լինիմ,
նետալից առնեմ, ձիգ դնեմ,
ձգեմ զնետ, նետահարեմ,
հարկանեմ տիգաւ :

Jáculum-li (չլթ.). տէգ, արդն,
գեղարդն, սլաք, նետ, փքին,
հերձակ :

Jam (Պք.). արդ իսկ, արդէն,
'ի վաղուց հետէ, յառաջումէ,
յառաջագոյն, կանխաւ, վաղ
իսկ, այժմ, այժմէն, ապաքէն :
» jam jam. արդէն իսկ, այժ-
միկ, առ այժմ, առ այժմիկ :
» jam inde ab. մինչև. 'ի ժա-
մանակէ անտի, յօրէ անտի
յայնմանէ :

» jam diu. 'ի բազում ժամա-
նակաց հետէ, վաղ իսկ :

» jam tum համ tunc. յայնմ ժա-
մանակէ հետէ, 'ի վաղնջեմէ
հետէ :

» jam olim համ pridem. վաղ,
բազում ժամանակք են, 'ի վա-
ղնջուց իսկ :

» jam tandem. 'ի միում եւթ
նուագի, միանգամ եւս, ապա
ուրեմն, հուսկ յետոյ :

» jam porro. բայց արդ, դար-
ձեալ, եւ այժմ, եւս :

» jam me ássequi non potes.
այլ եւ ոչ կարես հասնել
զկնի իմ, յայսմ հետէ չէ քեզ
մարթ ժամանել ինձ :

» jam non legéntur annáles.
այսուհետեւ մի' ընթերցին
տարեգիրք :

Jámbeus-ea-eum } ած. մեծա-
 Jámbicus-ca-cum } վերջ, մեծավերջական :
 Jambus-bi (աբ.) մեծավերջ չափ՝
 ստիքերովն :
 Jampřidem (Վլբ.) 'ի վաղնջուց,
 հարուստ ժամք են, 'ի բազում
 ժամանակաց հետէ :
 Jámdiu (Վլբ.) ժամն ձիգս, 'ի բա-
 զում ժամանակս, ընդերկար :
 Jamdúdum (Վլբ.) բազում ժա-
 մանակ է, այժմ, յայսմ ժա-
 մանակի, առժամայն :
 Jam vero (Վլբ.) յիրաւի, ար-
 դարեւ, բայց այժմ, և արդ :
 Jándiu (Վլբ.) ժամն ձիգս, ընդ
 երկար :
 Jánitor - óris (աբ.) դռնապան,
 բարապան, դարսապան, դարա-
 պետ, բարապետ :
 Jánitrix-rícis (խփ.) կին բարա-
 պան :
 Jánthina-nórum (չլտ.) մանու-
 շակազոյն զգեստք :
 Jánthinus-na-num (ած.) մա-
 նիշակագոյն, ծիրանեզոյն :
 Jánu-a-uae (խփ.) դուռն, դրան-
 դի, դրանդ, մուտք, ելք :
 Jánu-a-ualis (չլտ.) նկան նուի-
 րեալ (Յանուսի դիցն) :
 Januárius-ria-rium (ած.) յա-
 նուարիոսի :
 Januárius-rii (աբ.) յանուարիոս,
 արաց ամիս, յունուար :
 Jasmínium-ni (չլտ.) յասմինկ՝ ծա-
 ղեկ :
 Jásponyx-nychis (խփ.) յասպիս՝
 քար պատուական :

Jecur-écoris (աբ.) - cínoris (չլտ.)
 լեարդ :
 Jecúsculum - li (չլտ.) փոքրիկ
 լեարդ :
 Jejúne - nius (Վլբ.) անսուաղ,
 նուաղութեամբ, յանշնորհս,
 անհեղեղս, թուլութեամբ,
 տկարաբար :
 Jejuniósus-sa-sum (- sior) ած.
 պահող, նոթի, անսուաղ, սո-
 վեալ, քաղցեալ :
 Jejúnitas - tátis (խփ.) պահք,
 ծոմապահք, ժուժկալութիւն
 'ի կերակրոց, ծոմ, անսուա-
 ղութիւն, ամլութիւն, նուա-
 ղութիւն :
 Jejúnium - nii (չլտ.) ծոմ, ծո-
 մապահք, պահք, անսուա-
 ղութիւն :
 » jejúnia indico. պահս կար-
 գեմ :
 Jejúno - nas - návi - nátum - náre
 (չլտ.) պահս պահեմ, ծոմեմ,
 ժուժկալեմ :
 Jejúnus - na - num (- nior) ած.
 նոթի, պահող, անսուաղ,
 թափուր, դատարկ, ունայն,
 անմասն, զրկեալ, անպտուղ,
 ամուլ, վտիտ, ցամաք, թոյլ,
 կթոտ :
 Jentáculum-li (չլտ.) առաւօտին
 ճաշ, նախաճաշ, սկզբան կե-
 րակութեւ, նախըթրակ :
 Jento-tas-távi-tátum-táre (չլտ.)
 ուտեմ նախաճաշ :
 Jocabúndus-da-dum (ած.) խա-
 ղակատակ, ծաղրածու :
 Jocatío-ónis (խփ.) խաղ, կատակ,

խեղկատակութիւն , ծաղու-
բանք, ծաղր, ծաղրածութիւն :
Joco-cas-cávi-cátum-cáre (չլթ.) }
Jocor-cáris-cátus-cári (հար.) }
խաղամ, կատակեմ, ծաղու և
խաղու բանս խօսիմ, ծաղր
առնեմ :

Jocóse - sius (Վթ.). ախորժեղի
օրինակաւ, զուարճալից բա-
նիւք, ընդ խաղ :

Jocósus-sa-sum (աթ.). զուարթ,
խրախամիտ , խաղկատակ ,
ծաղրածու :

Jocularis-re կամ }
Jocularius-ia-ium } աթ. զբօսու-
ցիչ, զուարճացուցիչ, ծաղ-
րալից, ծաղրական :

Joculariter (էդ.). վասն զբօսա-
նաց, ընդ խաղ :

Joculátor - óris (ար.). պատրիչ,
խեղկատակ, ծաղրածու, այ-
պանող :

Joculatórius - ria - rium (աթ.).
զուարճացուցիչ, զբօսուցիչ,
ծաղրական, ծաղրալից :

Jóculor-láris-látus-lári (հար.).
ընդ խաղ առնեմ՝ արկանեմ,
զբանս խաղոյ խօսիմ, կատա-
կեմ, խաղամ, ծաղր առնեմ :

Jóculus-li (ար.). դոյզն կատակ,
խաղալիկ, զբօսանք, զուար-
ճութիւն :

Jocus-ci (ար.). խաղ, կատակ ,
ծաղր, ծաղրածութիւն, խա-
ղոյ բանք, խեղկատակութիւն,
անոտիք :

» jocus illiberális. տմարդի սյսյն
կատականաց :

» extra jocum. առանց կատակի,
զգօնութեամբ, ստոյգ :

» joco կամ per jocum. ընդ խաղ,
'ի ծաղրածութիւն :

Juba-ae (էգ.). կոճկէն, պարե-
գօտ կանացի, հեր, վարսք ,
բարշ :

Jubar-úbaris (չլթ.). փայլիւն ,
ճաճանչ, պայծառութիւն ,
ճառագայթ, նշոյլ :

Jubátus-ta-lum (աթ.). վարսաւ-
որ, հերաւոր, գիսաւոր :

Júbeo-es-ussi-ussum-ére (նրգ.).
հրամայեմ, հրաման տամ,
պատուիրիմ, պատուէր 'ի վե-
րայ դնեմ, կամիմ, սահմանեմ,
ապաստան առնեմ, ապսպա-
րեմ :

» júbeo legem. օրէնս դնեմ՝
հաստատեմ, օրինադրեմ, օրի-
նադիր լինիմ :

» júbeo pacem. զխաղաղու-
թիւն հաշտութեան 'ի մէջ
հաստատեմ, հաշտութիւն
առնեմ, խօսիմ 'ի հաշտու-
թիւն :

» júbeo foedus. դաշինս կռեմ,
դաշինս ուխտից 'ի միջի հաս-
տատեմ :

» júbeo fide. երաշխաւորեմ,
երաշխաւոր լինիմ, յերաշխի
առնում, յապահովս առնեմ :

Jubilatio - ónis (էդ.) }
Júbilum - li (չլթ.) } շինական
երգ, բարբառ՝ նուագ ուրա-
խութեան, ցնծութիւն :

Jucúnde - dius - dissime (Վթ.).
զուարթութեամբ, խնդու-

թեամբ, քաղցր ձայնիւ, ա-
խորժութեամբ :

Jucúnditas-tátis (իգ.). հեշտա-
կանութիւն, հաճութիւն,
ցնծութիւն, զուարճութիւն,
խնդութիւն :

» jucúnditas vocis. ախորժական
ձայն, քաղցրաձայն բարբառ :

Jucúndus-da-dum (- dior-dissi-
mus) ած. հեշտական, զուար-
թարար, գեղեցիկ, քաղցր,
զուարճալի, հաճոյ, ախոր-
ժական, սիրելի, ցանկալի :

Judex-dicis (աբ. et իգ.). դատաւ-
որ, իրաւարար, միջնորդ :

Judicatio - ónis (իգ.). դատաս-
տան, վճիռ, հաստատութիւն :

Judicáto (իգ.). ըստ օրինաց դա-
տաստանի, խորհրդական ի-
մաստութեամբ, խորհրդով :

Judicátrix - trícis (իգ.). դատաւ-
որական, դատաստանական :

» ars judicátrix. արուեստ քնն-
նադատութեան, պարսաւա-
դէտ քննութիւն :

Judicátum-ti (լլգ.). դատաստան,
դատ, ատեան դատաստանի,
դատակնիք, վճիռ :

Judicátus-ta-tum (առգ. դրբ.).
Տես Júdico.

» re judicátâ sto. անսամ կար-
ծեաց քոյ, հնազանդիմ բա-
նիցդ, գեջանեմ, հաւանիմ :

Judicátus-us (աբ.). դատաւորու-
թիւն, իշխանութիւն դա-
տաւորի :

Judiciális-le հաճ }
Judiciárius-ria-rium } ած. ատե-

նական, դատաստանական,
դատաւորական :

Judícium-cii (լլգ.). դատաստան,
ատեան դատաստանի, դատ,
վճիռ, կարծիք, խորհուրդ,
միտք, բան :

» judícium fácio. դատեմ, դատ
առնեմ :

» judícium reddo. վճիռ հատա-
նեմ՝ տամ՝ մատուցանեմ, դա-
տասպարտ առնեմ :

» judícium pronúncio. հատա-
նեմ զդատավճիռ, իրաւունս
ընտրեմ՝ առնեմ :

» in judícium voco հաճ arcéssso.
եկակոչ առնեմ, դատ դնեմ,
'ի դատաստան կոչեմ :

Júdico-cas-ávi-átum-äre (նրգ.).
պատիմ, դատ առնեմ, վճիռ
հատանեմ, իրաւունս ընտրեմ,
համարիմ, կարծեմ, հաշուիմ :

Jugális-le (ած.). լծնբարձ, լծա-
ձիգ :

» jugália juménta. գլխատք ընդ
լծով մտեալք :

» jugále vínculo. կապ սմուս-
նութեան, զօդ ամուսնական :

Jugaméntum-ti (լլգ.). ախաւե-
ղադէս, խոյակ, թակաղաղ,
վերնախարիսխ :

Jugárius-rii (աբ.). հողագործ,
հերկահար :

Jugátio-ónis (իգ.). ցցելն ձողս
յայգիս, նկցուկ, ցից :

Jugatórius-ia-ium (ած.). լծա-
ձիգ, լծնբարձ :

» bos jugatórius. զուարակ ընդ
լծով մտեալ :

Jugátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես
Jugo.

Jugerális-le (առ.). դաշտական,
դաշտաձև :

Jugerátim (ԱԲ.). մէն մի արտա-
վար, յիւրաքանչիւր դաշտա-
գետին վայրի :

Jugerátio-ónis (ԻՔ.). բաժանումն
գետնոյ ըստ արտավարի :

Júgerum-ri (ՎԳ.). արտավար ,
չափ գետնոյ 240 ոտից եր-
կայն և 220 լայն :

Jugis-ge (առ.). հանապազորդ,
մշտնջենաւոր , յաւէժական :
» jugis púteus կա՛aqua. աղբիւր
մշտաբուլի, անսպառ վտակք
ջուրց :

Júgiter (ԱԲ.). հանապազ, ան-
դուլ, անդադար, միշտ, ցանկ :

Juglans-ántis (ԻՔ.). ընկուզենի,
ընկոյզ :

Jugo-gas-gávi-gátum-gáre (ԵԴԳ.).
միաւորեմ, յօդեմ, զօդեմ, 'ի
կցանի հարկանեմ, լծեմ, սա-
մետիւք լուծ կապեմ :

» jugo véneam. կանգնեմ ցիցս
առ որթովք :

» jugo puéllae júvenem. ամուս-
նացուցանեմ գերիտասարդն
ընդ կուսի :

Jugósus-sa-sum (առ.). լեռնայ-
ին , լեռնական , անմատոյց,
ապառաժուտ :

Júgula-ae (ԻՔ.). Հայկ՝ աստե-
ղասուն :

Jugulátio-ónis (ԻՔ.). սպանումն,
փողոտումն , կոտորած , սա-
տակումն, խոլխողումն :

Jugulátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).
Տես Júgulo.

Júgulo-las-lávi-látum-láre (ԵԴԳ.).
խողխողեմ, փողոտեմ, 'ի կե-
նաց արկանեմ, սպանանեմ,
սոստակեմ, յաղթահարեմ, ըմ-
բերանեմ :

Júgulum-li (ՎԳ.). } որկոր, փող,
Júgulus-li (առ.) } շնչափող, կոկորդ, ըմբան :

Jugum-gi (ՎԳ.). լուծ անրոյ ,
եղնալուծ , ամուլք՝ լուծք ե-
ղանց, զոյգք ձիոց՝ իշոց՝ ջոր-
ւոց, արտևան, զագաթն, կա-
տար, ստրկութիւն, հպատա-
կութիւն, բռնաւորութիւն :

Juguméntum-ti (ՎԳ.). խոյսի,
ախաւեղադէս , թակաղաղ,
վերնախարիսխ :

Július-lia-lium (առ.). յուլիսի ,
յուլիական, հրոտից ամսոյ :

Július-lii (առ.). յուլիս, հրոտից :
Julus-li (առ.). դալար մազ կաղ-
նոյ :

Jumentárius-ia-ium (առ.). ան-
դրուվարի, զրաստական :

» jumentárius médicus. անաս-
նաբոյժ , բժիշկ զրաստուց ,
ձիաբոյժ, պայտար :

Juméntum - ti (ՎԳ.). զրաստ ,
անդրուար, անասուն կլելի :

Juncétum-ti (ՎԳ.). ամուր՝ տեղի
պրտուոյ :

Júnceus-ea-eum } առ. պրտուե-
Juncínus-na-num }

ղէն, պրտուեայ, նուրբ , բա-
րակ, նրբաւարտ , կակուղ,
փափուկ, զիրգ :

Juncósus-sa-sum (աթ.) պրտուով
լի :

Junctim (Աթ.) միանգամայն, 'ի
միասին, անընդհատ :

Junctio-ónis }
Junctúra-ae } էգ. կապ , յօդ ,
զօդ , միաւորութիւն , կցու-
ղութիւն, կցուած, միութիւն,
միաբանութիւն :

Junctus-ta-tum (անգ. րբ.) Տես
Jungo.

Junctus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. միաւորեալ, յօդեալ, զօ-
դեալ, կցեալ, 'ի կցանի հա-
րեալ, զուգեալ :

Juncus-ci (ար.) կնիւն, պրտու :
Jungo-gis-nxi-nctum-gere (նրգ.)
լծեմ, լծակցեմ, յաւելում,
խառնեմ, յարեմ, կցեմ, 'ի
կցանի հարկանեմ, միաւորեմ,
յօդեմ, զօդեմ, զուգեմ, յա-
րեմ, պարաւանդեմ, պնդեմ,
կապեմ :

Junculus-li (ար.) հին բարու-
նակ որթոյ, ուռ տաշտագեղ :

Júnior-óris (աթ.) կրտսերագոյն,
մանկագոյն :

Juniperus-ri (էգ.) գի, գիհի,
սարոյ :

Június-ia-ium (աթ.) յունիսի,
ամսոյն մարգաց :

Június-nii (ար.) յունիս, մար-
գաց ամիս :

Junix-nicis (էգ.) երինջ, ըն-
ջուղ :

Jurándum-di (չղ.) երդումն ,
նշով, հայհոյանք, հայհոյու-
թիւն :

Juráto (Աթ.) երդմամբ, երդմնի
առնելով յառաջագոյն, երդ-
մնօք :

Jurátor-óris (ար.) երդմահար,
շատերդումն, հայհոյիչ :

Juratórius-ia-ium (աթ.) լի երդ-
մամբ, երդմեական :

Jurátus-ta-tum (անգ. րբ.) Տես
Juro.

Jurátus-ta-tum (-tíssimus) աթ.
երդմամբ խոստացեալ, եր-
դուեալ :

» juratíssimus auctor. ճշմար-
տախօս մատենագիր, ճշմար-
տապատու գրիչ :

Jure (Աթ.) իրաւացիկ պատ-
ճառօք, իրաւամբք, արժանա-
պէս :

Jureconsúltus-ti }
Jureperítus-ti } ար. օրէնսու-
սոյց, իրաւագէտ, օրէնագէտ :

Juréus-éa-éum (աթ.) լի արգա-
նակաւ, եփեալ ջրով, պախ :

Jurgiósus-sa-sum (աթ.) կազա-
ցօղ, վիճող, մաքառօղ, հա-
կառակասեր, կռուարար :

Júrgium-gii (չղ.) կագ, կռիւ,
պայքար, վիճումն, հակառա-
կութիւն , գուպարած , մա-
քառումն, բանակռուութիւն :

Jurgo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Jurgor-gáris-átus-ári (հար.) }
բանակռիւ բանընդդէմ լինիմ,
վիճեմ, մաքառիմ, կագեմ,
գուպարիմ, հակառակիմ :

Juridiciális constitútio-ónis (էգ.)
դատաստանական խնդիր :

Juridicus-ca-cum (աթ.) իրաւ-

ացի, իրաւաբանական, իրաւական :

Juridicus - ci (ար.) . դատաւոր, իրաւաբար, իրաւագէտ :

Jurisconsultus-ti (ար.) . իրաւագէտ, օրէնագէտ, օրէնսուսոյց :

Jurisdictio-ónis (էփ.) . իրաւաբանութիւն, իրաւունք, իշխանութիւն գատեւոյ :

Jurisperitus - ti (ար.) . իրաւագէտ, օրէնագէտ, օրէնսուսոյց :

» jurisperitissimus. իմաստնազոյն օրէնագէտ :

Juro-ras-rávi-rátum-ráre (նրփ.) . երդնում, երդմնի առնեմ, երդմամբ հաստատեմ, վկայեմ :

Juruléntus-ta-tum (աթ.) . պախ, եփեալ արգանակաւ :

Jus-uris (չլթ.) . արդանակ :

» panis ex jure. հաց թացեալ յարդանակի, խիւս 'ի հացէ :

Jus-uris (չլթ.) . իրաւունք, իշխանութիւն, օրէնք, օրէնագիտութիւն, արդարութիւն, դատաստան, իրաւագիտութիւն, առեան :

» cálleo jura. օրէնագիտութեան հմուտ եմ, օրէնագէտ լինիմ :

» jus natúrae. բնական օրէնք :

» jus géntium. իրաւունք ազգաց :

» jus civile. քաղաքային իրաւունք՝ օրէնք :

» jus patronátus. պաշտօնական իրաւունք :

» jus pontificium. կանոնական իրաւունք, կանոնագիտութիւն :

» juris pontificii peritus. կանոնագէտ, օրէնագէտ :

» jus dico. դատ՝ իրաւունս՝ արդարութիւն առնեմ :

» jus est. արդար ե իրաւ է :

Júsculum-li (չլթ.) . թեթեալքանակ, հանդերձանք կերակրոյ, համեմանք, թան :

Jusjurándum, jurisjurándi (չլթ.) . երդումն, նզովք, հայհոյութիւն, հայհոյանք :

Jússio-ónis (էփ.)

Jussum-si (չլթ.) } հրաման, պա-

Jussus-us (ար.) }

տուիրան, պատուէր, պատգամ, օրէնք, կարգ, կանոն, յանձնարարութիւն :

» capéssio jussa. առնեմ զհրամայեալն, կատարեմ զհրամանս :

Jussus-sa-sum (անց. Դրբ.) . Տես Júbeo.

Justa-tórum (չլթ.) . յուղարկութիւն, յուղարկաւորութիւն :

» justa fácio, solvo. առնեմ յուղարկաւորութիւն, յուղարկեմ զգնացեալն :

» justa hospitália. պարտք սպրնջականութեան, պարտիք հիւրասիրութեան :

» justa reddo. զոր պարտն էր՝ առնեմ, հատուցանեմ զարժանն :

Juste-tius-tissime (ձէ.) . իրաւամբք, իրաւացիկ մոօք, ըստ պատշաճի, արդարութեամբ, ճշգիւ գտակաւ :

Justi dies - érum (ար.) . շաբա-

թումն , առուրք պարապոյ
Հռովմայեցոց :

Justificus-ca-cum (աժ.) . արդա-
րացուցիչ, հաւատարմացու-
ցիչ, սրբարար :

Justitia-ae (էգ.) . արդարութիւն,
ուղղութիւն, իրաւունք, բա-
րութիւն, գթութիւն, երախ-
տիք :

Justitium-tii (չգ.) . շաքաթումն,
առուրք պարապոյ Հռովմայ-
եցոց, դուլե դադար զինուց,
զինադադար :

› justitium edico, indico. ծանու-
ցանեմ զպարապոյ առուրս :

Justum-ti (չգ.) . պարտք, ար-
դարութիւն, իրաւունք, ար-
ժանն, պատշաճք :

Justus-ta-tum (- tior - tissimus)
աժ. արդար, իրաւացի, պատ-
շաճ, պատեհ, արժանի, օրի-
նաւոր, համեմատ, կշեռ :

› justa loca. դաշտավայրք, տա-
փարակ տեղիք, դաշտագետին
վայրք :

› justa mensúra. չափ արդար :

› justum pondus. ճշգրիտ կշեռ :

Jutus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես
Juvo.

Juvenális-le (աժ.) . երիտասար-
դական, մատաղական :

› juvenális dies. սօն տիոց ման-
կութեան առ հեթանոսս :

Juvenca - ae (էգ.) . երինջ, ըն-
ջուղ, աղջիկ, օրիորդ, ման-
կամարդ :

Juvenculus-li (աբ.) . պատանեակ,
մանուկ :

Juvenćus-ca-cum (աժ.) . մատաղ,
առույգ, մանկական :

› juvenćus equus. մատաղաձի,
մարուկ ձիոյ :

Juvenćus-ci (աբ.) . զուարակ, ըն-
ջուղ, երիտասարդ, պատանի :

Juveněsco-scis-scere (չգ.) . մա-
տաղանամ, առույգանամ, 'ի
մանկութիւն դառնամ, ման-
կանամ :

Juvenilis-le (-lior) աժ. մատա-
ղական, մատաղօրեայ, երի-
տասարդական, տղայական :

Juvenilitas-tátis (էգ.) . տիք ման-
կութեան, մատաղական տիք
հասակի, մանկութիւն, երի-
տասարդութիւն :

Juveniliter (ՎԵ.) . երիտասար-
դապէս, իբրեւ զերիտասարդ :

Júvenis-is (աբ. et էգ.) . պատա-
նեակ, երիտասարդ, աղջիկ,
մանկամարդ :

Júvenis-ne (júnior) աժ. մատա-
ղական, երիտասարդական,
մանկական :

› anni júvenes. մատաղական
տիք հասակի, երիտասարդու-
թիւն, մանկութիւն :

Júvenor-náris-nátus-nári (հաբ.) .
զործեմ խօսիմ իբրեւ զերի-
տասարդ :

Juventa-ae

Juventas-tátis } էգ. երիտասար-

Juventus-tútis }

դութիւն, մանկութիւն, երի-
տասարդք, մանկտի, տիք ման-
կութեան, պատանութիւն,
մատաղութիւն :

Juvo-vas-vi, jutum-váre (Նրգ.).
օգնեմ, սատարեմ, ձեռնտու՝
օգնական լինիմ :

» diis bene juvántibus. օգնա-
կանութեամբ Աստուծոյ :

» juvat (Դճւ.). հաճոյ լինի ,
առնէ զհաճոյս , քաղցր է ,
քաղցրանայ , օգնէ :

» juvat ire , vidére. քաղցր և
հաճոյ է ելանել՝ տեսանել :

Juxta (Նիդ. et Ֆլե.). մերձ, հուպ,

մօտ, առնթեր, առ ափամբ,
ըստ օրինակի , նմանապէս ,
հաւասար, սոյնպէս, այնպէս,
որպէս :

» juxta boni malique. որպէս
բարի մարդիկն՝ նոյնպէս և
չարքն :

» juxta ac si. որպէս թէ, իբրև
թէ, իբրու այն թէ, գրեթէ :

Juxtim (Նիդ.). առնթեր, մերձ,
հուպ, մօտ :

L

Lab

Lab

Labans-ántis (Էյթ.). դանդաշա-
կան, երերուն, զաղփաղփուն,
խախուտ, խարխուլ :

» labántes aedes. խարխուլ շի-
նուածք, վաղափուլ յարկք :

» labans ácies. բանակ զօրաց
որ տեղի տայ 'ի ճակատու :

Lábarum-ri (Կդ.). խաչանշան
դրօշ Աստանդիանոսի Սե-
ծի, նշան քրիստոսադրոշմ :

Labáscó-scis-scere (Կդ.).

Labáscor-sceris-sci (Կսդ.) } դան-
դաշեմ, դեղևիմ, դողդոջեմ,
վհատիմ, վատաստիմ, վե-
հերիմ, վանգիտեմ :

Labécula-ae (Էդ.). դոյզն սրատ,
խուն բիծ :

Labefácio (Նրգ. Fácio արճ.). սա-
սանեցուցանեմ, տատանեմ,

շարժեմ, խլրտեմ, կործանեմ,
տկարացուցանեմ, պակասե-
ցուցանեմ, մերժեմ, ջնջեմ,
ցրեմ, եղծանեմ, տապալեմ,
աւերեմ :

Labefactátio-ónis } Էդ. կործա-
Labefáctio-ónis } նումն,

աւեր, քանդումն, սա-
սանութիւն, երեր, երերումն,
տատանումն, դողդոջիւն :

Labefácto (Նրգ. Facto արճ.).
շարժեմ, տատանեմ, սասա-
նեցուցանեմ, տկարացուցա-
նեմ, նուազեցուցանեմ, ցրեմ,
ջրեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, կոր-
ծանեմ, քանդեմ, տապալեմ :

Labefáctus-ta-tum (անց. Դրէ.).
Տես Labefácio.

Labefío (Կսդ. Fio արճ.). աւերիմ,

կործանիմ, քանդիմ, տապա-
լիմ, քակտիմ :

Labellum-li (լլթ.) • դաշխուրան,
կոնք, փոքրիկ շուրթն :

Labens-éntis (էյթ.) • խարխուլ,
խախուտ, երերուն, զալփաղ-
փուն :

Lábeo-ónis (աբ.) • ոյր մեծ են
շրթունք :

Labes - bis (իփ.) • կործանումն,
անկումն, վնաս, կորուստ, ե-
ղեռն, աւեր, եղծումն, բիծ,
կեղտ անուն, նախատինք :

Lábidus-da-dum (աթ.) • զաղ-
փաղփուռ, լպիրծ, զեղև :

Labiósus-sa-sum (աթ.) • ոյր մեծ
են շրթունք :

Lábium-ii (լլթ.) • շուրթն :

Labo-bas-bávi-bátum-báre (լլթ.)
դողդոջիմ, դեպւիմ, դանդա-
չիմ, տատանիմ, վարանիմ,
տարակուսիմ, ծփիմ մտօք,
յերկուանամ :

Labor - beris - apsus - bi (հաբ.) •
հոսիմ ընդ զառ'ի վայր, իջա-
նիմ, անկանիմ, կործանիմ,
դլորիմ, գերծանիմ, ճողոպ-
րիմ, նուաղիմ, թալկանամ,
վախճանիմ, կորնչիմ, մոլորիմ,
յանցանիմ, մեղանչիմ :

Labor - óris (աբ.) • աշխատու-
թիւն, վաստակ, դժուարու-
թիւն, նեղութիւն, վեշտք,
տառապանք, աղէտք, թշուա-
ռութիւն, ձախողանք :

» cassi labóres. զրաջան աշխա-
տութիւնք, ընդունայն վաս-
տակք :

» lunae labóres. խաւարումն
նուաղութիւն լուսնի :

» aequo labórem. բաշխեմ զաշ-
խատութիւն, բաժանեմ զվաս-
տակ :

Labórans-ántis (էյթ.) • տառա-
պեալ, վշտակից, վաստակա-
բեկ, նեղեալ, աշխատեալ :

Laborátus-ta-tum (անց. Դրթ.) •
Տես Labóro.

Labórifer - rífera - rum (աթ.) •
դժնդակ, աշխատեցուցիչ,
դժուարին, ծանր :

Laboriósé - síus - síssime (Վթ.) •
քրտնալից աշխատութեամբ,
դժուարաւ :

Laboriósus-sa-sum (- síor-síssi-
mus) աթ. աշխատեցուցիչ,
աշխատողի, դժնդակ, դժուա-
րին, անհնարին, խիստ, ծանր :

Labóro - ras - rávi - rátum - rare
(լլթ.) • աշխատ լինիմ, աշխա-
տիմ, վաստակիմ, վշտանամ,
նեղեմ, ջտնամ, հոգամ, լլկիմ,
ընկճիմ, կրեմ, համբերեմ,
տոկամ, տանիմ, դուն գործեմ,
փոյթ յանձին ունիմ, ճգնիմ :

» fame labóro. սովամահ լինիմ,
սովամահիմ, նքթիմ, նքողիմ :

» labóro aere aliéno. ընդ պար-
տեօք անկանիմ :

Labos - óris (աբ.) • աշխատու-
թիւն, վաստակ, նեղութիւն,
դժուարութիւն, վեշտք, տա-
ռապանք, թշուառութիւն,
աղէտք, ձախողանք :

Labrósus-sa-sum (աթ.) • ոյր մեծ
են շրթունք :

Labrum-ri (լլթ.) • շուրթն, եզր,
ծայր, ծագ, ծնօտ, կոնք, լոգա-
րան, տաշտ, դաշխուրան :

Labrusca - ae (էփ.) }
Labruscum - sci (լլթ.) } խաղող

վայրենի, որթ վայրի :

Laburnum - ni (լլթ.) • երնոս

Ալպից :

Labyrinthéus - ea - eum (աթ.) •
բաւղաւաձն :

Labyrinthus - thi (ար.) • լաբի-
րինթոս, բաւիղ բաւղաւաձն :

Lac-ctis (լլթ.) • կաթն :

» a lacte depéllo. հատուցա-
նեմ մեկնեմ 'ի ստնէ, ան-
ջատեմ 'ի կաթնէ :

Lacer-era-erum (աթ.) • պատա-
ռեալ, պատառատուն, բեկեալ,
մանրեալ :

Lacerátio - ónis (էփ.) • խզումն,
պատառումն, պատառուած :

Lacerátus-ta-tum (անց. ԴԵԺ.) •
Տես Lácero.

Lacérna-ae (էփ.) • թիզանաւոր,
վերարկու, թիկնոց, տառա-
տոկ, վարապանակ :

Lacernátus-ta-tum (աթ.) • վե-
րարկու արկեալ զանձամբ,
լօգիկ զգեցեալ :

Lácero - ras - rávi - rátum - ráre
(ԴԵԺ.) • հոտանեմ, յապաւեմ,
կրճատեմ, պատառեմ, յօշեմ,
բեկանեմ, ցելում, բամբասեմ,
չարախօսեմ :

» lácero diem. ժամովաճառ
լինիմ, 'ի սնոտիս ծախեմ զժա-
մանակն, ունայնաբանեմ, շա-
ղակրատեմ :

» lácero rem meam. վատնեմ
զինչս, սպառեմ զստացուածս :

Lacérta-ae (էփ.) • մողէզ, կովա-
դիաց :

Lacertósus-sa-sum (աթ.) • դնդե-
րաւոր, նեարդապատ, զօրաւ-
որ, կաշմբուռն, ուժեղ, ժիր,
հուժկու :

Lacértus-ti (ար.) • բազուկ, ար-
մուկն, տիգք, կովադիաց, մո-
ղէզ :

» lacértus major. տիտեռն ոս-
տին, մեծ մողէզ, կովադիաց,
կովածուծ :

» lacérti vírides. կանաչ մողէզք :

Lacéssio-is-ii-ítum-síre կաճ

Lacéssio-is-si կաճ - ívi-ítum-ere }

ԴԵԺ. գրգռեմ, դրդեմ, ձայն
տամ, զայրացուցանեմ, սաստ-
կացուցանեմ :

» lacéssio praélio կաճ ad pugnam.
ձայն տամ 'ի ճակատ, ձայ-
նատուր լինիմ պատերազմի :

» lacéssio júrgiis կաճ maledi-
ctis. թշնամանեմ, նախատեմ,
լուտամ, անիծանեմ :

» lacéssio précibus. թախանձեմ,
ժողովեամբ խնդրեմ, ժտեմ,
աշխատ առնեմ :

Lacessítus-ta-tum (անց. ԴԵԺ.) •
Տես Lacéssio.

Lacínia-ae (էփ.) • ծոպք, վեր-
ջաւորք, վերջք, քղանց, գրա-
պան :

» lacíniae - niárum. պտկունք
ստեանց :

Laciniátim (ՉԷ.) • մասն մասն,
պատառ պատառ, յօշ յօշ :

Laciniósus-sa-sum (աթ.). մանր
մանր հատեալ, մանրեալ, յո-
շեալ :

Lacónium-nii (չդ.). բաղանիք,
ջերմուկք, տեղի քրտնելոյ :

Laconismus-mi (ար.). լակոնա-
կանութիւն, լակոնական ա-
սացած, կարճառօտ պայման
խօսելոյ :

Lacótomus - mi (իգ.). ուղղորդ
գիծ :

Lácrima - ae } իգ. արտասուք,
Lácryma - ae } արտասուք, լալիւն, կական, կոծ :

Lacrymábilis - le (աթ.). ողոր-
մելի, թշուառ, եղուկ, աղի-
ողորմ, ցաւազին :

Lácrymans-ántis (բյթ.). լացող,
լալական, արտասուական :

Lacrymátio-ónis (իգ.). լալիւն,
ողբ, կոծ, կական :

Lacrymátus-ta-tum (աֆգ. Դրբ.).
Տես Lácrymo.

Lácrymo-as-ávi-átum-áre (չդ.) }
Lácrymor-áris-átus-ári (հար.) }

զլալհարկանիմ, արտասուեմ,
լամ, ողբամ, աշխարեմ, կա-
կան բառնամ :

Lacrymóse-sius (Վիգ.). արտա-
սուական ռդրոգք, լալով, ար-
տասուօք :

Lacrymósus-sa-sum (աթ.). ար-
տասուալից, արտասուաբեր,
ողորմելի :

» lacrymósus fumus. յորժամ
աչք ընդ ծուխ գայցեն՝ ար-
տասու բերեն, ծուխ արտա-
սուաբեր :

Lacrýmula-ae (իգ.). գոյշն ար-
տասուք :

Lactans-ántis (բյթ.). ստնտու,
դիեցուցիչ :

Lactántia-tium (չդ.). կաթնե-
ղէնք, կերակուրք՝ ի կաթանէ :

Lactáriu-ia-ium (աթ.). կաթ-
նաւոր, կաթնաբուխ, լի կա-
թամբ :

» lactária bos. կաթնաբեր կով :

Lactátus-us (ար.). դիեցուցա-
նելն :

Lactens-éntis (բյթ.). ստնտու,
դիեցուցիչ, դիեցիչ, կաթնա-
կեր, կաթնաբուխ :

Lácteo-es-ére (չդ.). գիեմ, ծծեմ
զկաթն :

Lactéolus-la-lum (աթ.). կաթնա-
զոյն, սպիտակ իբրեւ զկաթն :

Lactésco-scis-scere (չդ.). դառ-
նամ և լինիմ կաթն, լի կա-
թամբ եմ :

Lácteus-ea-eum (աթ.). ի գոյն
կաթին, կաթնագոյն, կաթ-
նեղէն :

» lácteus círculo կաթն orbis.
Ծիր կաթին, յարդգող :

» via láctea. յարդգող, Ծիր կա-
թին :

» láctea colla. սպիտակափառ
պարանոցք :

Lactis-is (իգ.). մանն, մաննուք,
մկան :

Láctito (lto արգ.) կաթն } Կրթ.
Lacto-tas-távi-tátum-táre }

դիեցուցանեմ, կաթն ջամբեմ,
հրապուրեմ, փաղաւջեմ, ողո-
քեմ, զգուեմ :

Lactúca-ae (խփ.). հազար՝ բոյս :
» lactúca satíva. ընտանի հա-
զար :

» lactúca crispa. վայրի հազար :
Lactúcula-ae (խփ.). փոքրիկ հա-
զար :

Lacúna-ae (խփ.). խաղ, ծովա-
բաշխ, ծովալիճ, ճահիճք,
մօր, ջուր մօրացեալ, եղտիւր,
լիճ, ծովակ, դատարկութիւն,
անջրպետութիւն :

Lacúnar-ris (չլփ.). տախտակա-
մած, վերնայարկ, պրշակ, ձե-
ղուն, ցուք :

Lacunátus-ta-tum (առ. Գրք.).
Տես Lacúno.

Lacúno - nas - návi - nátum - náre
(Նրփ.). զմբեթայարդ յօրի-
նեմ, կամարաձև գործեմ, յար-
կեմ :

Lacunósus-sa-sum (առ.). խո-
ռոչացեալ, գոգեալ, անհարթ,
դերբուկ, խնդրունդ :

Lacus-us (առ.). լիճ, ծովալիճ,
ծովակ, փոս, խոռոչք :

» lacus vinárius. տաշտ, կոնք,
հնձան զինւոյ, դուք հնձան :

Lacúsculus-li (առ.). լճակ, ծո-
վակ :

Laedo - dis - aesi - aesum - dere
(Նրփ.). անիրաւեմ, վնասեմ,
մեղանշեմ, զրկեմ :

Laena - ae (խփ.). քղամիդ կար-
միր, դիւթական հանդերձ,
ծիրանի :

Laesio-ónis (խփ.). վնաս, անի-
րաւութիւն, թշնամանք,
տոյժ, տուգանք, զրկանք :

Laesus-sa-sum (առ. Գրք.). Տես
Laedo.

» laesa dignitas. յանցանք ար-
քունի, քրէական մեղք :

» fides laesa. ուխտազանցու-
թիւն, ուխտանենգութիւն :

Laetábilis-le հաճ } առ. ցըն-
Laetabúndus-da-dum }

ծալից, զուարթագին, խրա-
խամիտ, ուրախարար, զուար-
թարար :

Laetámen-minis (չլփ.). քակոր,
աղբ, պարարտութիւն :

Laetans-ántis (էյթ.). զուարթ,
խնդալից, ուրախալից, ցնձա-
լից :

» laetánti ánimo. զուարթագին
սրտիւ, ուրախալից մտօք :

Laetátio-ónis (խփ.). զուարթու-
թիւն, ցնծութիւն, խնդու-
թիւն, ուրախութիւն, բերկ-
րութիւն, հաճութիւն, կա-
ցուրդք :

Laete-tius-tissime (Վէ.). խնդու-
թեամբ, զուարթագին սրտիւ,
չքեղաբար :

Laetífico - cas - cávi - cátum - cáre
(Նրփ.). ուրախառնեմ, զուար-
թացուցանեմ, խնդացուցա-
նեմ, աղբ արկանեմ :

Laetificus-ca-cum (առ.). զուար-
թարար, խրախամիտ, ուրա-
խարար :

Laetitia-ae (խփ.). բերկրութիւն,
զուարթութիւն, ուրախու-
թիւն, խնդութիւն, ցնծու-
թիւն, կացուրդք, հաճու-
թիւն :

› laetitiā éfferor. խնդամուրա-
խուծիւն մեծ, առաւելում
ուրախութեամբ, ցնծամ, կայ-
թեմ, խայտամ:

Laetör-táris-tátus-tári (հար.) ու-
րախ լինիմ, զուարթանամ,
խնդամ, զուարճանամ, բերկ-
րիմ:

Laetus-ta-tum (- tior - tissimus)
առ. զուարթ, ուրախալից,
խնդալի, խրախամիտ, գոհ,
հաճ, հաւան, պարարտ, բեր-
րի, ծաղկեալ:

Laeva-ae. (իգ.) ահեակ, ձախ
ձեռն:

Laevátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Laevo.

Laeve (ՎԵ.) ձախողակի, խո-
տորնակս, չաջողութեամբ:

Laevigátio-ónis (իգ.) ողորկու-
թիւն, փայլիւն, յղկում:

Laevigo-gas-gávi-gátum-gáre
(ԶԵԳ.) յղկեմ, փայլեցուցա-
նեմ, քերեմ, ողորկեմ, կոկեմ:

Laevis-ve (առ.) ողորկ, փայ-
լուն, յղկեալ, հարթ, միա-
տարր, դիւր:

Laévitás-tátis (իգ.) հարթ և
ողորկ վայր, միատարր տեղի,
ողորկութիւն, մաքրութիւն:

Laevo - vas - vávi - vátum - váre
(ԶԵԳ.) ողորկեմ, յղկեմ, քե-
րեմ, կոկեմ, փայլեցուցանեմ:

Laevus-va-vum (առ.) ձախող,
ձախողակ, 'ի ձախոյ ձեռանէ
յաջողակ, յիմար, անմիտ,
մտակորոյս, հաշտ, հաշտա-
րար, երջանիկ, յաջող, հա-

կառակ, գուժաբեր, աղէտա-
լից:

› o ego laevus! ո՛հ անմտու
թեանս, ո՛վ անհամ մորոտու
թեանս:

Láganum-ni (չգ.) թելահայս,
տափարակ քաքար:

Lagéna-ae (իգ.) շէշ բոլորշի,
սրուակ, ստոման, քսեստ:

› hómines a lagéna. տակառա-
պետք, մատուակք:

Lagópus - pódis (իգ.) սպիտակ
կաքաւ:

Lagotróphon-phii (չգ.) ձկնա-
տեան, արգելոցք նապաստա-
կաց:

Lagúncula-ae (իգ.) շէշ տափա-
րակ, սրուակ փոքրիկ:

Lalísio - ónis (իգ.) իշավայր,
ցիւ:

Lallo-las-lávi-látum-lare (չգ.)
շարժեմ զորրոցն, մրմնջեմ 'ի
ննջեցուցանել զմանուկ:

Lallus - li (ար.) մրմննջք 'ի
ննջեցուցանել զմանուկ:

Lama-ae (իգ.) մօր, ճահիճք,
ծովալիճ, ծովաբաշխ, խաղ,
փոս, խրամ:

Lámbito (ԶԵԳ. Ito արհ.) } Լի-
Lambo-bis-bi-bere (ԶԵԳ.) }

զանեմ, լիզում, լակեմ, լա-
փեմ, մօտ քերեմ, քերեալ ան-
ցանեմ:

Lamélla-ae } Եգ. կռած, թի-
Laméllula-ae }

թեղն, սալաքար խողալոյ
մանկանց:

Laménta - tórum (չգ.) ողբք,

հառաչանք, կոծ, հեծութիւն, ողբումն, լալումն, կարկաչելն հառու :

Lamentábilis-le (աժ.). ողբալի, աղիողորմ, դժնդակ :

Laméntans-ántis (էյժ.). ցաւազին, թախծալից, տրտում :

Lamentátio-ónis (էփ.). լալումն, ողբ, ողբումն, կոծ, հառաչանք, հեծութիւն, հեծեծութիւն, աշխարումն :

Lamentátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Laméntor.

Laméntor-táris-tátus-tári (հար.). սուգ առնում, աշխարեմ, ողբամ, սգամ, կոծիմ, հեծեմ, հեծեծեմ, զլալ հարկանիմ, ցաւիմ :

Laméntum - ti (չդ+.). ողբումն, հեծութիւն, կոծ, լալումն, հառաչանք :

Lámiae-iárum (էփ.). մանկակեր կանաչք, ջատուկք, վհուկք :

Lámina - ae (էփ.). կռած, թիւեղն :

Lampas - padis (էփ.). ղամբար, լապտեր, ջահ, կանթիղ :

» lampas lunáris. Լոյս Լուսնի :

» lampas phoébea. Լուսաւորութիւն արեգակն :

Lampýris-ridis (էփ.). փոստուռայ, Լուսատտուն :

Lana - ae (էփ.). բուրդ, գեղմն, ասր, գզաթ :

» lana caprina. մազ այծեաց :

» de lana caprina disputo. վեճեմ զսնոտեաց, զըբարանեմ, ունայնարանեմ :

» lanam duco, exerceo և տրaho. գործեմ, վաստակեմ, մանեմ, նիւթեմ :

Lanáris-re և } ան. ասուեղ,
Lanáus-ta-tum } մազեղ, թաւ, բրդով ծածկեալ :

Lanárius-rii (ար.). ասրաւաճառ, ասրագործ :

Láncea-ae (էփ.). նիզակ, արդն, գեղարդն, տեգ, սուին :

Láncino-nas-návi-nátum-náre (նրփ.). պատառեմ, բեկանեմ, յօշեմ, ցեւում, հերձանեմ, վարատեմ, ցրեմ, վատնեմ, սպառեմ :

Láncula-ae (էփ.). պնակ, սկուտեղ, նշտրակ, նիզակ փոքր, նժար :

Lánae - ae (էփ.). սպանդանոց, մսավաճառանոց :

Lánepus-ea-eum (աժ.). ասուեայ, ասուեղ, գիրգ, քնքուշ, փափուկ :

Langa-ae (էփ.). կովագիաց, մոդէլ :

Languefácio (նրփ. Fácio արձ.). նուաղեցուցանեմ, տկարացուցանեմ, պարտասեցուցանեմ, լքուցանեմ :

Languens-éntis (էյժ.). կթոտ, նուաղեալ, կթուցեալ, խոնջ և վաստակ, լքեալ :

Lángueo-ues-ui-uére } և և նուա-
Languésco-scis-scere } րիմ, թալանամ, թալկանամ, թօշնիմ, խոնջիմ, պարտասիմ, թառամիմ, թարշամիմ, խամ

րիմ, տկարանամ, դատար-
 կանամ :
 Languide-uidius (Ֆլթ.). թուլու-
 թեամբ, նուաղութեամբ, յու-
 լաբար, ծուլաբար :
 Languidulus-la-lum (աթ.). սա-
 կաւիկ ինչ լքեալ, անցեալ,
 չորացեալ :
 Languidus-da-dum (-uidior) աթ.
 թոյլ, նուաղեալ, պարտա-
 սեալ, կթոտ, կթուցեալ, յամ-
 րազնաց, յոյլ, ծոյլ, հեղզ :
 Lángula-ae (էգ.). սկուտեղ, նի-
 զակ փոքրիկ, պնակ, նշտրակ,
 նծար :
 Languor - óris (ար.). թուլու-
 թիւն, լքուսն, խոնջութիւն,
 ծուլութիւն, հեղգութիւն :
 > aquósus languor. ջրգողական
 ախտ, ջրգողութիւն :
 Langúria-ae (էգ.). մողէզ, կո-
 վաղիաց :
 Langúrium-rii (չլթ.). սաթ, ե-
 լեկտրիոն :
 Lánia-ae (էգ.) և } մսավա-
 Laniárium - rii (չլթ.) } ճառանոց, սպանդանոց :
 Laniátio - ónis (էգ.) } պատա-
 Laniátus - us (ար.) } ուսն, կեղեքածք, լլկանք,
 տանջանք, չարչարանք :
 Laniátus - ta - tum (անյ. դրթ.).
 Տես Lánio-ias.
 Lanícium-cii (չլթ.). ասր, բուրդ,
 գեղմն, գզաթ, վաճառք աս-
 րեղէնք, ասուիք :
 Laniéna-ae (էգ.). սպանդանոց,
 մսավաճառանոց :

Lánifer-nifera-rum (աթ.). աս-
 րաբեր, ասուեայ, գեղմնա-
 բարձ, գեղմնաւոր :
 Lanificium-cii (չլթ.). արուեստ
 սարագործի, բրդարան :
 Laníficus-ca-cum (աթ.). ասրա-
 գործ, ասրավաճառ :
 > lanificae soróres. երեքինքորք
 Պարկայք՝ դիցանոյշք կենաց
 և մահու :
 Lániger-nígera-rum (աթ.). աս-
 րաբեր, ասուեայ, գեղմնա-
 բարձ, գեղմնաւոր :
 Lánio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.).
 պատառ պատառ կոտորեմ,
 պատառեմ, քծքծեմ, յօշեմ,
 չարչարեմ, լլկեմ :
 Lánio-ónis (ար.). մսավաճառ :
 Laniónius-ia-ium (աթ.). մսա-
 վաճառի :
 Lanipéndius-dia-dium }
 Lanipéndus-da-dum } աթ. ա-
 սուեաց կշռող :
 Lanista-ae (ար.). մարտուոյց,
 ուսուցիչ սուսերական հրա-
 հանգաց :
 Lanistícia familia-ae (էգ.). սու-
 սերաձիգ ըմբիշք, մենամար-
 տիկք :
 Lanítia-ae }
 Lanities-éi } էգ. ասր, բուրդ,
 վաճառք ասրեղէնք, ասուիք :
 Lánius-nii (ար.). մսավաճառ :
 Lanósus-sa-sum (աթ.). ասուեղ,
 մաղեղ, թաւ :
 Lanuginósus-sa-sum (աթ.). լի
 մանր մանր փետրովք, լի դա-
 ւար հերովք :

Larignus-gna-gnum (աթ.). հերձ-
ւոյ, կռենւոյ :

Larix-icis (ար. et իգ.). կռենի՝
ծառ, ծորենի, հերձի :

Larva-ae (իգ.). դիմակ, պատ-
րուակ երեսաց, թանձրամիտ,
անմիտ, տխմար, ապուշ :

Larvae - árum (իգ.). խուճապք,
ձիւաղք, արհաւիրք, առա-
ջօք տեսիլք, ցնորք :

Larvális-le (աթ.). ահագին, ա-
հաւոր, ահեղ, երկիւղալից,
տոկալի :

Larvátus-ta-tum (աթ.). այսա-
հար, այսակիր, դիւահար :

Lásanum-ni (չգ.). կճիճ մղե-
լոյ, միզաման :

Lascíve (Վլէ.). լկտութեամբ,
լրբենի երեսօք, յանամօթս,
անամօթագոյնս :

Lascívia-ae (իգ.). լկտութիւն,
անառակութիւն, լրբութիւն,
ժպրհուլութիւն, պազոտու-
թիւն, տոփանք, մարմնաջուրն :

Lascivibúndus-da-dam (աթ.).
լկտի, անառակ, ցանկասէր,
պազոտ, լիբր, ժպիրհ :

Lascívio-vis-vii-vítum-víre (չգ.).
շուայտիմ, պազոտիմ, շուայ-
լիմ, կեսամանառակութեամբ,
անամօթիմ, լկտենամ :

Lascivulus-la-lum (աթ.). փոքր
մի շուայտասէր, լրբենի :

Lascívus-va-vum (-vior) աթ. ան-
առակ, պազոտ, լիբր, ցան-
կասէր, լկտի, ժպիրհ :

» lascívum pecus. երամակք այ-
ծից, քաղք :

Lassátus-ta-tum (անգ. Դրէ.).
Տես Lasso.

Lassésco-scis-scere (չգ.). խոն-
ջիմ, յոգնիմ, վատտակիմ, տա-
ժանիմ, պարտասիմ, լքանիմ :

Lassitúdo-dinis (իգ.). խոնջու-
թիւն, աշխատութիւն, վաս-
տակ, լքումն, տկարութիւն :

Lasso-sas-sávi-sátum-sáre (նրգ.).
աշխատեցուցանեմ, աշխատ
առնեմ, պարտասեցուցանեմ,
տաժանեմ, լքուցանեմ, նեղեմ :

Lássulus-la-lum (աթ.). փոքր
մի խոնջեալ, վատտակեալ :

Lassus-sa-sum (աթ.). խոնջ և
վատտակ, պարտասեալ :

» lassus viâ կամ de via. յոգնեալ
'ի ճանապարհի, վատտակեալ
'ի ճանապարհէ :

» lassus maris. վատտակեալ 'ի
նաւարկութեան :

Late-tius-tissime (Վլէ.). լայնա-
գոյնս, մեծածիք երկայնատա-
րած տարածիւք :

» late patens. լայնանիստ, լայ-
նասփիւռ, լայնածաւալ, ընդ-
արձակագոյն :

Látebra - ae (իգ.). թաքստոց,
խորշ, բայոց, որջ, մորի, կայ-
ան, ապակէն :

Latebróse (Վլէ.). գաղտ, գաղ-
տուկ, 'ի ծածուկ :

Latebrósus - sa - sum (աթ.). լի
խորշիւք, գաղտնի, ծածուկ,
զանխուլ :

Latens-éntis (-éntior) էյթ. թա-
քուն, ղողեալ, ծածկեալ,
գաղտնի :

Laténter (լէթ.). գաղտուկ, 'ի
ծածուկ, գաղտ, լռելեայն :

Láteo-tes-tui-tére (լէթ.). ղողեմ,
ծածկիմ, թագչիմ, սորամուտ
ծակախիթ լինիմ :

Later-ris (աբ.). աղիւս :

» láteres cocti կամ cóctiles. ա-
ղիւսք թրծեալք հրով :

» láterem lavo. աղիւս լուս-
նամ, ժամավաճառ լինիմ, օ-
գաբանս խօսիմ, զհողմն արա-
ծեմ, 'ի հուր զգեմ :

Laterális-le (աթ.). կողմնական,
կողմնաւոր :

» laterális dolor. կողախիթ ցաւ,
կողացաւ, կողացաւութիւն :

Laterária-ae (լէթ.). տեղի աղիւ-
սարկի, աղիւսարկութիւն,
թրծոց :

Laterárus-ria-rium (աթ.). աղիւ-
սեայ, աղիւսանման :

» laterária terra. կաւ, աղիւ-
սայք :

Laterárus-rii (աբ.). աղիւսար-
կու, աղիւսագործ :

Latérculus-li (աբ.). աղիւսնուրբ՝
տափարակ՝ փոքր :

Latericius-cia-cium (աթ.). յա-
տակեալ թրծուն աղիւսով :

Latérna-ae (լէթ.). լապտեր, կան-
թեղ :

Laternárus-rii (աբ.). լապտե-
րակալ, ջահագգեստեալ :

Látero-ónis (աբ.). անձնապահ,
թիկնապահ, փուշտիպան :

Latésco-scis-scere (լէթ.). տա-
րածանիմ, սփռիմ, լայնիմ,
ընդարձակիմ, ծածկիմ :

Latet-tébat-tuit (դհլ.). անգի-
տանամ, անծանօթ լինիմ, ոչ
ճանաչեմ :

» hoc me կամ mihi latet. ոչ գի-
տեմ զինչ խօսիսդ, է բանն
ծածկեալ լինէն :

Latex - ticus (աբ.). աղբերակն,
աղբիւր, ջուր, լոյծ նիւթ,
հոսանուտ մարմին :

Latiális-le } աթ. լատին, լատի-
Latiáris-re } նական, լատիներէն, լատի-
նացի :

» latiális Júpiter. Արամազդ
լատինական :

» latiális sermo. լատին բարբառ,
լատիներէն՝ դաղմատերէն լե-
զու :

Latibulum-li (լէթ.). թաքստոց,
մորի, որջ, բայոց, ապաւէն,
կայան :

Laticlávius-via-vium (աթ.). ծե-
րակուտական, սինկղիտոսա-
կան :

» toga laticlávía. մեկնոց ծերա-
կուտի, սինկղիտոսական ամ-
ղան, պճղնաւոր՝ պատմութեան՝
միջնածիրանի Հռովմայեց-
ւոց :

Laticlávius - vii (աբ.). սինկղի-
տիկոս, անդամ ծերակուտի,
ատենակալ, խորհրդական :

Latifólius-lia-lium (աթ.). լայ-
նասաղարթ տերեօք, վար-
սաւոր, տերեւազարդ :

Latifúndium-dii (լէթ.). անդա-
տան մեծատարած, ընդար-
ձակ կալուածք :

Lanúgo-ginis (էգ.). աղուամազ
մազ, ստե, տեգ մուրուաց,

դալար հերք :

Lánula - ae (էգ.). նուրբ ասր,
բարակ գեղմն :

Lanx-ncis (էգ.). պնակ, ափսէ,
սկաւառակ, նժար :

» aequa lance. իրաւամբք, ար-
դարութեամբք :

Lapicida - ae (ար.). քարակոփ,
դրօշող, քարահատ :

Lapicidina - ae (էգ.). քարակո-
փութիւն, քարահատք, բովք :

Lapidárius-ria-rium (աթ.). քա-
րեայ, քարեղէն, քարակերտ :
» lapidáriae latómiae. քարա-
հատք, բովք :

Lapidárius-rii (ար.). քարակոփ,
քարահատ, դրօշող :

Lápidat - dábat (դգ.). տեղայ
քար յերկնից :

Lapidatio - ónis (էգ.). քարկո-
ծանք, քարընկէցութիւն :

Lapidátor-óris (ար.). քարկոծիչ,
քարկոծող :

Lapidésco-scis-scere (լլգ.). քա-
րանամ, վիմանամ, սալանամ,
խստանամ :

Lapideus-ea-eum (աթ.). քարե-
ղէն, քարեայ, քարակերտ :

» imber lapideus. քարավէժք
թանձրատարափք :

Lapicidina-ae (էգ.). բովք, քա-
րահատք :

Lápidο - das - dávi - dátum - däre
(նրգ.). քարընկէցութեամբ
քարկոծ առնեմ, քարկոծեմ,
քարածիգ լինիմ առնեմ :

Lapidósus-sa-sum (- sior) (աթ.).
քարուտ, վիմուտ, ապառա-
ժուտ :

Lapíllulus - li } ար. մանր քար,
Lapíllus - li }
խիճ, կոպիճ, ակն պատուա-
կան :

Lapis - idis (ար.). քար, բռնա-
քար, վէմ, մահարձան, ակն
պատուական, մղոն, ապուշ,
թանձրամիտ :

» assi lápidēs. կարկառ. քարանց,
քարակոյտ, քարակարկառ :

» lapis vivus. գայլախազ, կայծ-
քար :

» lapis specularis. փեճեկարդ
քար, բռաքար, տաղկ :

» lapis bibulus. շէշաքար, ե-
փեստեան քար :

» ad. tertium ab urbe lápidem.
հեռի 'ի քաղաքէ երեք մղո-
նաւ :

Lappa - ae (էգ.). մագարիկոն
խոտ :

Lappáceus-ea-eum (աթ.). մա-
գարիկոնի :

Lapsabúndus - da - dum (աթ.).
մերձ յանկանել, խախուտ,
խարխուլ :

Lápsio-ónis (էգ.). կործանումն,
անկումն, վերկանք, սխալանք :

Lapso-sas-sávi-sátum-sáre (լլգ.).
սայթաքեմ, գայթեմ, գլորիմ,
գթեմ, դեղեիմ, դանդաշեմ :

Lapsus-sa-sum (աթ. րրգ.). Տե-
Labor-beris.

» spe lapsus. յուսահատ, ան-
յոյս :

» lapsus ánimi. վհատագոյն ,
սրտաբեկ , լքեալ :

» mente lapsus. մտակորոյս ,
յիմար , անմիտ , մորոս , բա-
խած :

» lapsae res. վատնեալ ինչք ,
վատնութիւն :

Lapsus-us (ար.) . անկումն , կոր-
ծանումն , սայթաքումն , գլու-
րումն , դայթումն , սխալանք ,
վրիպանք :

» lapsus serpéntium. սողալն
օձից , սող :

Láquear-eáris } լգ. սախտակա-
Laqueáre-ris }
մած յարկ , պրշակ , ձեղուն ,
առաստաղ , կամար , գմբեթ :

Laqueátus-ta-tum (անց. ԴԲԲ.) .
Տես Láqueo.

Láqueo - eas - eávi - eátum - eáre
(ԴԲԲ.) . վարակեմ տոռամբք ,
թակարդապատ առնեմ , որ-
սամ 'ի ծուղակս , յորոգայթ
արկանեմ , վարմարկեմ :

Láqueus-ei (ար.) . խեղդ , խեղ-
դան , դաւ , նենդ , դարան , ո-
րոգայթ , հաղթք :

Lar - ris (ար.) . տուն , բնակու-
թիւն , օթեան , յարկ , հայ-
րենիք :

» parvo sub lare. ընդ աղքատ
յարկաւ հիւղիս :

» homo sine lare. այր չքաւոր
և տնանկ , անկած :

Lardum - di (լգ.) . ճարպ խո-
ղենի :

» lardi frustum. նուրբ շերտ
ճարպոյ խողենոյ :

Lares-rium (ար.) . ընտանի դիք ,
ուրուականք ծնանելեաց :

» lares viáles. աստուածք պա-
հապանք փողոցաց :

Large-gius-gíssime (ՎԷ.) . առա-
տաբար , առատապէս , յորդա-
գոյնս , լիագոյնս :

Largifluus-ua-uum (աթ.) . յորդ ,
յորդառատ , յորդահոս :

Largiloquus-ua-uum (աթ.) . ճո-
խաբան , բազմախօս , երկայ-
նաբան , յորդ բանիւ :

Lárgior-iris-ítus-íri (հար.) . տամ ,
մատուցանեմ , առատացուցա-
նեմ զաուրս , պարգեւեմ , ա-
ռատանամ , թոյլ տամ , թո-
ղացուցանեմ , շնորհեմ :

Lárgitas-tátis (եգ.) . առատամիտ
կամք , առատաձեռնութիւն :

Lárgiter (ՎԷ.) . առատապէս ,
յորդագոյնս , լիագոյնս :

Largítio - ónis (եգ.) . առատու-
թիւն , առատամիտ կամք , ձիր ,
պարգեւ , երախտիք :

Lárgitor - óris (ար.) . պարգեւա-
տու , պարգեւիչ , առատաձեռն ,
վատնիչ , շքեղ , մեծաշուք :

Largiúsculus-la-lum (աթ.) . սա-
կաւ ինչ առատաձեռն :

Largus-ga-gum (-gior-gíssimus)
աթ. առատ , լի , յորդառատ ,
յորդ , բազում , առատաձեռն ,
անչափ :

Láridum-di (լգ.) . ճարպ խո-
ղենի :

Larifuga-ae (ար. et եգ.) . թա-
փառական , ընդվայրագնաց ,
շաղաշոյտ :

Larignus-gna-gnum (աթ.). հերձ-
ւոյ, կռենւոյ :

Larix-icis (ար. et իգ.). կռենի՝
ծառ, ծորենի, հերձի :

Larva-ae (իգ.). դիմակ, պատ-
րուակ երեսաց, թանձրամիտ,
անմիտ, տխմար, ապուշ :

Larvae - árum (իգ.). խուճապք,
ճիւղաղք, արհաւիրք, առա-
ջօք տեսիլք, ցնորք :

Larvális-le (աթ.). ահագին, ա-
հաւոր, ահեղ, երկիւղալից,
սոսկալի :

Larvátus-ta-tum (աթ.). այսա-
հար, այսակիր, զիւհահար :

Lásanum-ni (լգ.). կճիճ մղե-
լոյ, միզաման :

Lascíve (Վէ.). լկտութեամբ,
լրբենի երեսօք, յանամոթս,
անամոթագոյնս :

Lascívia-ae (իգ.). լկտութիւն,
անառակութիւն, լրբութիւն,
ժպրհուլութիւն, պազշոտու-
թիւն, տուփանք, մարմաջումն :

Lascivibúndus-da-dam (աթ.).
լկտի, անառակ, ցանկասէր,
պազշոտ, լիրբ, ժպիրհ :

Lascívio-vis-vii-vítum-víre (լգ.).
շուալտիմ, պազշոտիմ, շուա-
լիմ, կեսամանառակութեամբ,
անամոթիմ, լկտենամ :

Lascívilus-la-lum (աթ.). փոքր
մի շուալտասէր, լրբենի :

Lascívus-va-vum (-vior) աթ. ան-
առակ, պազշոտ, լիրբ, ցան-
կասէր, լկտի, ժպիրհ :

» lascívum pecus. երամակք այ-
ծից, քաղք :

Lassátus-ta-tum (անգ. Դէք.).
Տէս Lasso.

Lassésco-scis-scere (լգ.). խոն-
ջիմ, յոգնիմ, վատտակիմ, տա-
ժանիմ, պարտասիմ, լքանիմ :

Lassitúdo-dinis (իգ.). խոնջու-
թիւն, աշխատութիւն, վաս-
տակ, լքումն, տկարութիւն :

Lasso-sas-sávi-sátum-sáre (նգգ.).
աշխատեցուցանեմ, աշխատ
առնեմ, պարտասեցուցանեմ,
տաժանեմ, լքուցանեմ, նեղեմ :

Lássulus-la-lum (աթ.). փոքր
մի խոնջեալ, վատտակեալ :

Lassus-sa-sum (աթ.). խոնջ և
վատտակ, պարտասեալ :

» lassus viâ Կամ de via. յոգնեալ
'ի ճանապարհի, վատտակեալ
'ի ճանապարհէ :

» lassus maris. վատտակեալ 'ի
նաւարկութեան :

Late-tius-tissime (Վէ.). լայնա-
գոյնս, մեծածիղք երկայնատա-
րած տարածիւք :

» late patens. լայնանիստ, լայ-
նասփիւռ, լայնածաւալ, ընդ-
արձակագոյն :

Látebra - ae (իգ.). թաքստոց,
խորշ, բայոց, որջ, մորի, կայ-
ան, ապաւէն :

Latebróse (Վէ.). գաղտ, գաղ-
տուկ, 'ի ծածուկ :

Latebrósus - sa - sum (աթ.). լի
խորշիւք, գաղտնի, ծածուկ,
զանխուլ :

Latens-éntis (-éntior) Եթ. թա-
քուն, ղողեալ, ծածկեալ,
գաղտնի :

Laténter (Լէթ.). դաղտուկ, 'ի
ծածուկ, դաղտ, լռելեայն :

Láteo-tes-tui-tére (չլէթ.). դողեմ,
ծածկիմ, թաղչիմ, սորամուտ
ծակախիթ լինիմ :

Later-ris (ար.). աղիւս :

» láteres cocti կամ cóctiles. ա-
ղիւսք թրծեալք հրով :

» láterem lavo. աղիւս լուս-
նամ, ժամալաճառ լինիմ, օ-
գաբանս խօսիմ, զհողմն արա-
ծեմ, 'ի հուր զգեմ :

Laterális-le (ար.). կողմնական,
կողմնաւոր :

» laterális dolor. կողախիթ ցաւ,
կողացաւ, կողացաւութիւն :

Laterária-ae (Լէթ.). տեղի աղիւ-
սարկի, աղիւսարկութիւն,
թրծոց :

Laterárus-ria-rium (ար.). աղիւ-
սեայ, աղիւսանման :

» laterária terra. կաւ, աղիւ-
սայք :

Laterárus-rii (ար.). աղիւսար-
կու, աղիւսագործ :

Latérculus-li (ար.). աղիւսնուրբ,
տափարակ՝ փոքր :

Latericius-cia-cium (ար.). յա-
տակեալ թրծուն աղիւսով :

Latérna-ae (Լէթ.). լապտեր, կան-
թեղ :

Laternárus-rii (ար.). լապտե-
րակալ, ջահագրեստեալ :

Látero-ónis (ար.). անձնապահ,
թիկնապահ, փուշտիպան :

Latésco-scis-scere (չլէթ.). տա-
րածանիմ, սփռիմ, լայնիմ,
ընդարձակիմ, ծածկիմ :

Latet-tébat-tuit (ԴԺԼ.). անգի-
տանամ, անծանօթ լինիմ, ոչ
ճանաչեմ :

» hoc me կամ mihi latet. ոչ գի-
տեմ զինչ խօսիսդ, է բանն
ծածկեալ լինէն :

Latex - ticus (ար.). աղբերակն,
աղբիւր, ջուր, լոյծ նիւթ,
հոսանուտ մարմին :

Latiális-le } ար. լատին, լատի-
Latiáris-re } նական, լատինեւէն, լատի-
նացի :

» latiális Júpiter. Արամազդ
լատինական :

» latiális sermo. լատին բարբառ,
լատինեւէն՝ դաղմատեւէն լե-
զու :

Latíbulum-li (չլէթ.). թաքստոց,
մորի, որջ, բայոց, ապաւէն,
կայան :

Laticlávius-via-vium (ար.). ծե-
րակուտական, սինկղիտոսա-
կան :

» toga laticlavía. մեկնոց ծերա-
կուտի, սինկղիտոսական ամ-
ղան, պճղնաւոր՝ պատմութեան
միջնածիրանի Առովմայեց-
ւոց :

Laticlávius - vii (ար.). սինկղի-
տիկոս, անդամ ծերակուտի,
ատենակալ, խորհրդական :

Latifólius-lia-lium (ար.). լայ-
նասաղարթ տերեօք, վար-
սաւոր, տերեւազարդ :

Latifúndium-dii (չլէթ.). անդաս-
տան մեծասարած, ընդար-
ձակ կալուածք :

Latine (ԱԷ.)- լատիներէն, ի լատին բարբառ, դաղձաւներէն :

» **latine redit**. յեղում ի լատիներէն լեզու, թարգմանեմ ի լատին բարբառ :

» **latine scio**. լատինագէտ եմ, գիտեմ զլատին բարբառ :

» **latine loquor**. լատիներէն խօսեմ, բարբառեմ լատինացոյ բարբառովն :

Latiniensis - se (ած.)- լատին, լատինական, լատինացի, լատինական :

Latinitas-tatis (իգ.)- լատինացոյ լեզու, լատին բարբառ :

Latio-ónis (իգ.)- բերելն, բաւելն, առնելն, կրելն :

» **latio legum**. օրէնսդրութիւն, օրէնսդրական իշխանութիւն :

» **latio suffragii**. զիճակարկութիւն, քուէարկութիւն :

Latitatio-ónis (իգ.)- ծածկոյթ, ծածկութիւն, թաքուստ, թաքստոց :

Látito (չդ. Ito աշմ.)- թաքնում, թաքչիմ, զոյլեմ, ծածկիմ :

Latitúdo - dinis (իգ.)- լայնութիւն, ընդարձակութիւն, տարածութիւն, լայնանիստ մեծութիւն :

Latómia-ae (իգ.)- բովբ քարանց, քարահատք :

Lator-óris (աբ.)- բերող, կրելի, սուրհանդակ, օժընդակ, թրղ-թարեր :

» **lator legis**. օրէնսդիր, օրէնսդրիչ :

Latrátor-óris (աբ.)- հաջող, շա-

տաւ, շարժող, շարժուող, զարդարիչ, քառ :

Latrátor-us (աբ.)- հաջուռ, զոգանջիւն :

Latrina-ae (իգ.)- ձեփշ, աղա-հարանց :

Latro-ras-rávi-rátum-ráre (չդ.)- հաշեմ, զոգանջեմ, աղաղակեմ, խիզախեմ :

» **latro te**. շարժեալ լինիմ, շարժուեմ, բաժնուեմ, զրգարաւեմ :

» **verba canina latro**. գիծեցուցանեմ բռնիք, խժբժեմ, զայրացուցանեմ, սաղառնեմ :

Latro-ónis (աբ.)- գող, աւաղակ, յիւղակ, գանձահատ :

» **latrónes**. ծարարակ, սաարինջ խաղ :

Latrocinális-le (ած.)- աւաղակաբարոյ, աւաղակուտ :

Latrócinans-ántis (էջծ.)- աւաղակող, աւաղակիչ, ասպատակաւոր :

Latrocinatio-ónis (իգ.) } գողութիւն, աւաղակութիւն, հուղ-

Latrocínium-nii (չդ.) } կահարութիւն, դաւ, նենգ, յափշտակութիւն :

Latrócinor - náris - nátus - nári (հաբ.)- զինուորանամ, զինուորիմ, որսամ, յորս երթամ, զողանամ, աւաղակեմ, աւաղակութիւնս առնեմ, հերձում զմարմինս :

Latrunculária tábula-ae (իգ.)- տախտակ սատրինջ խաղու, տապալի ծարտրակի :

Latrunculátor-óris (ար.)․ ապի-
րատ դատաւոր :

Latrunculus-li (ար.)․ գող, աւա-
ղակ :

» **latrunculi-lórum**․ ճարտրակ,
սաուրինջ խաղ :

Latúmiae-iárum (էգ.)․ քարա-
հատք, բովք քարանց, բանտ,
կապանք :

Latus-ta-tum (անց․ դբ.)․ Տես
Fero.

» **lex lata**․ հռչակեալ օրէնք :

Latus-ta-tum (- tior - tissimus)
աթ․ լայն, ընդարձակ, լայնա-
նիստ, մեծատարած, մեծա-
ձիգ, մեծանիստ :

Latus-teris (չլթ.)․ թեր, կողմն,
կոյս, կող, կուշտ, սնակուշտ :

Latúsculum - li (չլթ.)․ փոքրիկ
կուշտ :

Laudábilis-le (- bílior) աթ․ գո-
վելի, լաւ :

Laudabíliter-lius Կաթ } Դբ․ գո-
Laudáto-tius-tissime }
վուրթեամբ, գովելի օրինա-
կաւ :

Laudátio - ónis (էգ.)․ գովեստ,
գովուրթիւն, դրուատիք, էն-
կովիա, կացրդական դրուա-
տիք, դրուատական բանք :

» **laudátio ínebris**․ դամբանա-
կան ծառ :

Laudatívus-va-vum (աթ.)․ գո-
վելի, լաւ :

» **genus laudatíuum**․ ցուցական
հանդիսի ծառ :

Laudátor-óris (ար.)․ գովելչ, բա-
րեսասց :

Laudátrix - rícis (էգ.)․ կին գո-
վելչ :

Laudátus-ta-tum (անց․ դբ.)․
Տես Laudo.

Laudátus-ta-tum(-tior-tissimus)
աթ․ գովեալ, հաճեալ, հաւ-
անեալ, մեծարգոյ, պատուա-
կան, յարգոյ :

Laudicénus-ni(ար.)․ հացկատակ,
սեղանաբոյծ, պատառաբոյծ :

Laudo - das - dávi - dátum - dáre
(նրգ.)․ գովեմ, դրուատեմ,
դրուատիս տամ, ընծայեցու-
ցանեմ, անուանեմ, յանուանե-
կոչեմ, յիշատակեմ :

Láurea - ae (էգ.)․ տերեւ դափ-
նեայ, պսակ դափնեայ :

Laureátus-ta-tum (աթ.)․ պսա-
կաւոր, պսակեալ դափնեայ
պսակաւ :

Lauréola - ae (էգ.)․ պսակ յաղ-
թուրթեան :

Laurétum - ti (չլթ.)․ դափնիք,
մնտառ դափնեայ :

Láureus - ea - eum (աթ.)․ դափ-
նեայ :

» **láurea cerása**․ բալ, հալիք
թթուկի :

Laurices - cum (ար.)․ նորածին
ճագարք :

Lauricomus - ma - mum (աթ.)․
պսակեալ դափնեօք :

Láurifer-rífera-rum } աթ․ պսա-
Láuriger-rígera-rum }
կաւոր, պսակեալ դափնեայ
պսակաւ :

Laurínus-na-num (աթ.)․ դափ-
նեայ :

Laurus-ri (- rus) (խ. սարդենի, դափնեայ պսակ, դափնի :

Laus-audis (խ.). գովութիւն, գովեստ, դրուատիք, փառք, փառաւորութիւն, առաքիւնութիւն, քաջութիւն, լաւութիւն, պատիւ, յարգ, մեծարանք :

Laute-tius-tissime (Վէ.). առատապէս, մեծապայծառ սպասուք, մեծասպաս փառաւորութեամբ, շքեղաբար :

Lautitia-ae (խ.). շքեղութիւն, մեծապայծառ փառաւորութիւն, պերճութիւն, ճոխաճանութիւն :

Lautiúsculus-la-lum (առ.). առատ, պայծառ, շքեղ :

Lautumárius-rii (ար.). որ բնակէ 'ի քարահատս, բանտաւոր, բանտարկել, կալանաւոր :

Lautúmiae-iárum (խ.). քարահատք, բովք քարանց, բանտ, կալանք :

Lautus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Lavo-vis.

Lautus-ta-tum (-tior -tissimus) առ. մեծասպաս, մեծապայծառ, փառաւոր, շքեղ, մեծածախ :

» lautus cibus. խոնաւագութիւն, համադամք :

» lautum patrimoníum. ընչաւէտ մեծութիւն հայրենի ստացուածոց :

Lavácrum-cri (չլ.). աւաղան, լուացարան, լողարան, կոնք, տաշտ :

Lavátio-ónis (խ.). լուացում, լուալիք, լողարան :

Lavo-vas-vávi-vátum-váre (հա.)

Lavo-vis-vi-autum (lotum)-vere (չլ.). մկրտեմ, լողացուցանեմ, լուանամ, մաքրեմ, քաւեմ, 'ի բաց պարզեմ, սրբեմ :

Laxaméntum-ti (չլ.). թուլութիւն, դաղարում :

Laxátio-ónis (խ.). անջրպետ, բացարձակութիւն, միջոց :

Laxátus-ta-tum (անգ. Դրէ.).

Տես Laxo.

Laxe-xius-xissime (Վէ.). առատապէս, 'ի բազում առատութեան, լիագոյնս, յորդագոյնս :

Láxitas-tátis (խ.). լայնութիւն, տարածութիւն, ընդարձակութիւն :

Laxo - xas - xávi - xátum - xáre (չլ.). լայնեմ, ընդարձակեմ, բանամ, կակղեմ, արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, թուլացուցանեմ, զբոսուցանեմ :

» laxo tempus. բազում և երկայնաձիգ բանս յաճախեմ, յերկարեմ զբանս, երկայնաբան լինիմ :

Laxus-xa-xum (-xior-xíssimus) առ. լայն, լայնանիստ, ընդարձակ, երկայնաձիգ, յաղթ, անդորր, թոյլ, մեղկ :

» laxum tempus. երկայնաձիգ ժամանակ, հարուստ ժամք :

» laxae habénae. ապարասան, արձակերասան :

» laxae opes. ընչաւէտ մեծութիւնք :

Lea-ae (լա) } էփ. մատակ առիւծ:
 Leaéna-ae }
 Lebes-bétis (աբ.). սան, կոնք,
 կաթսայ, պուտնարդ:
 Lecte-tius-tissime (վէ.). ընտրա-
 նաւ:
 Lectica-ae (էփ.). լկաիք, պատ-
 գարակ, դեսպակ:
 Llecticárius-rii (աբ.). կրելի պատ-
 գարակաց:
 Lenticula-ae (էփ.). փոքրիկ պատ-
 գարակ:
 Léctio-ónis (աբ.). ընթերցուած,
 ընթերցումն, կարդացումն,
 ընտրութիւն, քաղուածոյք:
 Lectistérnium-nii (լէտ.). հան-
 դէս կոչնոց դիցն հռովմայեց-
 ւոց:
 Léctito (Լեփ. Ito աբ.). բազում
 անգամ ընթերցում, 'ի հարե-
 անցի անցանում:
 Lectiúncula-ae (էփ.). համարուող
 ընթերցուած, կարճ համար:
 Lecto-tas-ávi-átum-áre (Լեփ.).
 յաճախագոյնս ընթերցում:
 Lector - óris (աբ.). ընթերցա-
 նելի, ընթերանլի, ընթերցող,
 ընթերցիչ, անապանոս, գրա-
 կարդաց եկեղեցւոյ:
 Léctulus - li (աբ.). բազմական,
 խշտեակ, անկողին փոքր:
 Lectus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես
 Lego-gis.
 Lectus-ta-tum (-tior - tissimus)
 ած. ընթերցեալ, ընտրեալ,
 ընտիր, սղնիւ, պատուական,
 սքանչելի, քաղեալ, հաւա-
 քեալ:

» lectissimus adoléscent. երի-
 տասարդ յոյժ բարեացա-
 պարտ:
 Lectus-ti (աբ.). անկողին, մա-
 հիճք, խշտիք:
 » lecto téneor. անկեալ դնիմ 'ի
 մահիճս, խօթանամ, հիւան-
 դանամ:
 Lectus-us (աբ.). ընտրութիւն,
 ընտրանք:
 Legális-le (աժ.). օրինական, օ-
 րինաւոր:
 Legárium-rii (լէտ.). ունդք, դա-
 լարիք, ընդեղէնք, բանջար:
 Legatárius-ria-rium (աժ.). կտա-
 կաւ թողեալ:
 » legatária provincia. կուսակա-
 լութիւն թողեալ կտակաւ:
 Legatárius - ri (աբ.). ժառան-
 գաւոր, հրիտակառու:
 Legátio - ónis (էփ.). հրեշտա-
 կութիւն, դեսպանութիւն,
 պատգամաւորութիւն:
 Legátor-óris (աբ.). կտակագիր:
 Legátum-ti (լէտ.). ժառանգու-
 թիւն, կտակաւ թողեալ ինչք:
 Legátus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես
 Lego-gas.
 Legátus-ti (աբ.). պատգամաւոր,
 հրեշտակ, դեսպան, գաւա-
 ռապետ, պատուիրակ:
 Legibilis-le (աժ.). դիւրին յըն-
 թերեւում, ընթերանլի:
 Légifer-gífera-rum (աժ.). օրի-
 նադիր, օրէնսդիր, օրէնսդրա-
 կան:
 Légio-ónis (էփ.). լեգէոն, բա-
 նակ, զունդ:

մոքեմ, ցածուցանեմ, ողորեմ,
զեջուցանեմ, կակղեմ, մեղմա-
ցուցանեմ :

Lenis-ne (- nior-níssimus) ած.
ողորկ, հարթ, գեղեցիկ, փա-
փուկ, կակուղ, ազնիւ, քաղցր,
հաճոյական, համբոյր, զգօն,
մարդասէր, բարեբարոյ :

Lenis-is (աբ.). հնձան, կարաս
փայտեայ :

Lénitas-tátis } եփ. գրպանք,
Lenitúdo-dinis }
կակղութիւն, փափկութիւն,
մեղկութիւն, քնքշութիւն,
քաղցրութիւն, մարդասիրու-
թիւն :

Léniter-nius-níssime (Վէ.). ա-
խորժեղի օրինակաւ, քաղցրա-
բար, մեղկութեամբ, հաճու-
թեամբ :

Leno-ónis (աբ.). կաւատ, միջ-
նորդ :

Lenocínium - nii (չլտ.). կաւա-
տութիւն, հրապոյրք, քծինք,
զգուանք, փաղաքշանք :

Lenócinor-náris-átus-ári (հաբ.).
կաւատութեան գործս գոր-
ծեմ, գգուեմ, փաղաքշեմ,
փայփայեմ, հրապուրեմ :

Lenónius-ia-ium (ած.). կաւա-
տութեան, կաւատի :

Lens-endis (եփ.). անիծ, մանր
ոջիւ, սերմ ոջւոյ :

Lens-entis (եփ.). ոսպն :

Lente-tius-tíssime (Վէ.). դան-
դաղանօք, մեղմով, հանդար-
տիկ, յանհոգս, ծուլարար,
հեղգութեամբ :

Lentéscó-scis-scere (չլտ.). մեղ-
կանամ, թուլանամ, հեղգա-
նամ, յուլանամ, ծուլամ :

Lenticula-ae (եփ.). ոսպն, պի-
սակ երեսաց :

Lenticuláris-re (ած.). ոսպնեայ :

Lentiginósus-sa-sum (ած.). որ
ունի պիսակս յերեսս :

Lentigo-ginis (եփ.). պիսակ երե-
սաց :

Lentiscifer-scífera-rum (ած.).
որ բուսուցանէ հերձիս :

Lentiscínus-na-num (ած.). հեր-
ձւոյ :

Lentiscus-sci (եփ.). հերձի :

Léntitia-ae (եփ.). մաճանողու-
թիւն, կակղութիւն :

Lentitúdo-dinis (եփ.). դանդա-
ղանք, հեղգութիւն, ծուլու-
թիւն, յուլութիւն, յապա-
ղութիւն :

Lento-tas-ávi-átum-áre (նրգ.).
ծռեմ, թիւրեմ, կորացուցա-
նեմ, յերկարեմ, ձգեմ, յապա-
ղեցուցանեմ :

» lento remos. վարեմ թիակօք,
ղեկավարեմ, նաւեմ, նաւար-
կեմ :

» lento arcum. մտանեմ ընդ ա-
ղեղն ձեռօք իմովք, ընդ գիրկս
մտանեմ, լարեմ զաղեղն :

Lentor-óris (աբ.). մաճանողու-
թիւն, կակղութիւն :

Léntulus-la-lum (ած.). յամրա-
գնաց, մեղմազնաց, դանդա-
ղական :

Lentus-ta-tum (- tior - tíssimus)
ած. կակուղ, ծռելի, ամոքելի,

մածանող, մատող, յամր,
 դանդաղագին, հեղձ, յոյլ,
 ծոյլ, անփոյթ, թոյլ, կթոռ:
 Lenunculus - li (ար.). կաւատ,
 պատերազմիկ նաւակ, նաւ
 հինից:

Leo-ónis (ար.). առիւծ, առիւծ՝
 աստեղատուն:

Leoninus-na-num (աթ.). առիւ-
 ծական:

Leopárdus - di (ար.). յովազա-
 առիւծ:

Lépide - pídus - dissime (Պէթ.).
 բարւոք, ազնուագոյնս, վայ-
 ելչութեամբ, քաղցրաբար:

Lépidus-da-dum (- pídior - dis-
 simus) (աթ.). ասորժական, սի-
 րուն, վայելուչ, մարդասէր,
 բարեբարոյ:

› lépidum caput. այլ շնորհա-
 լից, անձն բարեբար:

Lepor-óris (ար.). շնորհք, գեղ,
 վայելչութիւն, ազնուակա-
 նութիւն, բարք բարեբարք:

› sermónis կաճ dicéndi lepor.
 պերճաբանութիւն, վայելչու-
 թիւն խօսից:

Leporárium - rii (լլթ.). ձկնա-
 տեան, արգելոցք երէց:

Leporínus-na-num (աթ.). նա-
 պաստակի:

Lepos - óris (ար.). գեղեցկու-
 թիւն, վայելչութիւն, բարք
 բարեբարք, շնորհք, բարե-
 բարութիւն, ազնուականու-
 թիւն:

Leprae-rárum (էթ.). բորոտու-
 թիւն, ուրկութիւն:

Lepus-poris (ար.). նապաստակ:
 Lepúsculus - li (ար.). ձագ՝ կո-
 րիւն նապաստակի, փոքրիկ
 նապաստակ:

Lessus-us (- essi) ար. լալուսն,
 լալիւն, լալօնք, ողբումն, կոծ,
 ողորմ:

Letális-le } ար. մահացու, մա-
 Lethális-le } հաբեր:

Letáliter } Պէթ. առ ՚ի մահ, մա-
 Letháliter } հացու մեղօք, մահուչափ:

Letátus-ta-tum } անց. ԿԵԹ. ՏԵՆ
 Lethátus-ta-tum }
 Leto և Letho.

Lethargia - ae (էթ.). թմբրու-
 թիւն, մահաքունքնէութիւն:

Lethárgicus - ca - cum (աթ.).
 թմբրական, թմբրեցուցիչ:

Lethárgicus - ci (ար.). անկեալ
 յախտ թմբրութեան, թմբ-
 րեալ, մոլեգին, մոլի:

Lethárgus-gi (ար.). մահաբեր՝
 մահաքունքնէութիւն, ախտ
 թմբրութեան:

Léthifer-thifera-erum } ար. մա-
 Létififer-tifera-erum } հաբեր, մահացու:

Letho-thas-ávi-átum-áre } ԿԵԹ.
 Leto-tas-távi-tátum-táre }
 սպանանեմ, մեռուցանեմ, յա-
 րուէ՝ ՚ի կենաց արկանեմ, յո-
 չինչ զարձուցանեմ, չքացու-
 ցանեմ:

Lethum-thi } ԿԵԹ. մահ, օրհաս,
 Letum-ti } վախճան:

Leucánthemis-thémidis (ԷԺ.) } Լ-
 Leucánthemis-mi (աբ.) }
 րիցուկ, անթեմի :

Leucáspis phalanx-lángis (ԷԺ.)
 փաղանգ վառելոց 'ի սպիտակ
 ասպար :

Leucócomos-mi (ԷԺ.) Կոնոնի :

Leucóion - ii (ԷԺ.) սպիտակ
 մեմփածաղիկ, ձագախոտ :

Léucon-ci (ԷԺ.) սպիտակ ա-
 րագիլ :

Leucónicum-ci } ԷԺ. բարակա-
 Leucónium-nii }
 ման ասր :

Leucophaeátus - ta - tum (աժ.)
 սևազգած, գորշախայտ :

Leucophaeus - aea - aéum (աժ.)
 գորշ, թուխ, մթին, սևա :

Levámen-minis } ԷԺ. թեթևու-
 Levaméntum-ti }
 թիւն, դիւրութիւն, սփոփու-
 թիւն, փոփոզանք :

Levátio-ónis (ԷԺ.) վերացումն,
 համբարձումն, դիւր, հան-
 գիստ, սփոփանք :

Levátus-ta-tum (աճ. Եբ.) Sես
 Levo.

Levículus - la - lum (աժ.) փոքր-
 ուկի, թեթևագոյն :

Levidénsis-se (աժ.) կերպասեայ,
 մտաքսեայ, դիպակագործ :

Levífidus-da-dum (աժ.) թերա-
 հաւատ, սակաւահաւատ :

Levigátio-ónis (ԷԺ.) ողորկու-
 թիւն, փայլիւն :

Lévigo - gas - gávi - gátum - gáre
 (Եբ.) յղկեմ, ողորկեմ, կո-
 կեմ, փայլեցուցանեմ, քերեմ :

Lévipes-vípedis (աբ.) արագոտն,
 երազագնաց, արագընթաց :

Levir-ri (աբ.) տագր, եղբայր
 առն՝ կնոջ, աներ փեսայի :

Levis-ve (- vior - víssimus) աժ.
 թեթև, թեթևաբեռն, փոքր-
 ուկի, արագ, փոյթ, շոյտ,
 կայտառ, անպիտան, անշահ,
 յողողող, յեղձեղուկ :

» miles levis կամ levis armatú-
 rae. թեթևազէն զինուոր,
 մեկնակազէն, մենազինեալ :

Levis-ve (աժ.) ողորկ, յղկեալ,
 փայլուն, յարդարեալ, հարթ,
 դիւր, միատարր :

» frons levis. ճակատ ողորկ,
 համբոյր դէմք :

Levisómnus-na-num (աժ.) քնե-
 ած, քնեայ :

Lévitas-tátis (ԷԺ.) թեթևու-
 թիւն, յողողողութիւն մտաց,
 յեղձեղուկ բարք, անապար-
 ծութիւն, վատութիւն :

Lévitas-tátis (ԷԺ.) տեղի տա-
 փարակ, հարթ ողորկ վայր,
 ողորկութիւն, փայլիւն :

Léviter-vius-víssime (ՎԵ.) թե-
 թևագոյնս, թեթևս, կար-
 ճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ,
 մեղմով իմն :

» léviter attingo stúdia. 'ի հա-
 րեանցի անցանեմ ընդ գիրս,
 վարկալարաղի ուսանիմ :

» léviter eruditus. թերակատար
 իմաստուն, կէս գիտուն :

Levo-vas-ávi-átum-áre (Եբ.)
 ամբառնամ, վերացուցանեմ,
 բարձրացուցանեմ, թեթևա-

ցանեմ, փրկեմ, զերծուցանեմ,
արձակեմ, թափեմ, հանեմ,
բառնամ :

» culpâ libero. արձակեմ 'ի մե-
ղաց, թողում զմեզս, արդա-
րացուցանեմ :

» libero fidem. պահեմ զխոս-
տուսն, ուխտակալ լինիմ :

Libérta-ae (էփ.)․ աղախին յա-
զատութիւն հանեալ :

Libértas-tátis (էփ.)․ ազատու-
թիւն, անձնիշխանութիւն,
համարձակութիւն, անառա-
կութիւն :

» ássero me in libertátem. յա-
զատութիւն դառնամ, փրկեմ
զանձն իմ 'ի ձեռաց այլոց :

Libertína-ae (էփ.)․ նաժիշտ հա-
սեալ յազատութիւն :

Libertínitas-tátis (էփ.)․ պայման
կենաց հասկնոցն յազատու-
թիւն :

Libertínus-na-num (աժ.)․ հա-
սեալ յազատութիւն, ազա-
տեալ 'ի գերութենէ :

Libertínus-ni (աբ.)․ սարուկ ար-
ձակեալ 'ի գերութենէ :

Libértus - ti (աբ.)․ ազատեալ,
ծառայ յազատութիւն հա-
սեալ :

Libet-bébat-buit (դճգ.)․ հաճոյ
թուի, ընդունելի լինի :

Libidinor-náris-átus-ári (հաբ.)․
շռայլիմ, զեղիւիմ, շռեայտիմ,
պագշտիմ, կեամ անառակու-
թեամբ :

Libidinóse-sius (ձէ.)․ անառակ
ցանկութեամբ, լկտութեամբ :

Libidinósus-sa-sum (-sior-síssi-
mus) աժ․ պագշտ, անառակ,
զեղի, խառնագնաց, ապերա-
սան, յայրատ :

Libido - dinis (էփ.)․ տափանք,
ցանկութիւն, անառակու-
թիւն, պագշտութիւն, ան-
խառնութիւն, իղձք, միտք,
քիմք, ախտ, կարիք, ախոր-
ժութիւն :

Libitum-ti (չլդ.)․ հաճութիւն,
հաճոյք, յոժարութիւն, կամք :

Libo-bas-bávi-átum-áre (շրփ.)․
նուիրեմ ըմպելիս 'ի պատիւ
դից, առնում զհամ, ճաշա-
կեմ, հաճեալ հաւանիմ :

Libónotus-ti (աբ.)․ հոլմ արե-
մտեան հարաւոյ :

Libra-ae (էփ.)․ լիտր, կշռորդ,
կշիռ, հարթակշիռ, հարթա-
դէտ, ջրակշիռ :

Librális-le (աժ.)․ լտեր միոյ :

Librámen-minis }
Libraméntum-ti } զճ․ հաւասար-
ութիւն, հասարակակշիռն
կշիռ, համեմատութիւն :

Librária - ae (էփ.)․ գրատաճա-
ռանոց, խանութ գրոց :

Librariólus-li (աբ.)․ օրինակա-
գիծ, ընդօրինակիչ, դպիր,
գրիչ :

Librárium - rii (չլդ.)․ պատու-
հան՝ դարան գրոց, մատենա-
դարան, դիւան, մատենակալք
դիւանաց :

Librárius-ria-rium (աժ.)․ մա-
տենաւոր, մատենագիր, լտեր
միոյ :

- » libraria taberna. գրավաճառանոց, խանութ գրոց :
- Librarius - rii (ար.) . վաճառական գրոց, գրավաճառ :
- Libratio - ónis (իգ.) . հաւասարակշիռ չափ, չափելն զհարթութիւն երկրի :
- Librator - óris (ար.) . հարթիչ, հաւասարիչ, պարսաւոր :
- Libratus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.) .
- Տես Libro.**
- Librile - lis (լլգ.) . կշիռ, կշռորդ :
- Librilis - le (աթ.) . լտեր միոյ :
- Libripens - éndis (ար.) . հասարակաց կշռող, կշռիչ դրամոց :
- Libro - ras - rávi - átum - áre (նրգ.) . կշռեմ, հասարակակշիռ գործեմ, հաւասարեմ, յերկրայս արկանեմ, քննեմ, խուզեմ :
- Libs - bis (ար.) . հողմարեմտեայ հարաւոյ :
- Libum - bi (լլգ.) . նկան , շօթ , գրտակ , կցակ ,
- » adórea liba . քաքար, կարկանդակ, պղակունդ, հաստեայք :
- Lubúrna - ae } իգ. նաւ հինից ,
- Libúrnica - ae } պատերազմիկ նաւակ :
- Libúrnus - ni (ար.) . բարձիչ պատգարակաց, կրելի դեսպակաց :
- Licens - éntis (- tior) աթ. անառակ, աներասանակ, համարձակ, ժպիրհ, ցոփ :
- Licénter - tins (ԱԲ.) . անկարգ ցանկութեամբ, լրբենի երեսօք, անամօթազոյնս, յանամօթս :

Licéntia - ae (իգ.) . թողութիւն, հրաման , անառակութիւն , ապարասան բարք , անամօթութիւն, լկաութիւն, լրբութիւն :

Licentiósus - sa - sum (աթ.) . անառակ, ցոփ, ապերասան, աներասանակ :

Liceo - ces - cui - citum - cére (լլգ.) . գին հատանեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

Liceor - céris - citus - céri (հար.) . 'ի հասարակաց վաճառս գնոց առնում, առաւել մատուցանեմ յաճրդի :

Licet - cébat - cuit (ԴԵԳ.) . արժան է, օրէն է, հնարաւոր է, մարթ է, մարթի :

» per me licet. որչափ 'ի կարի իմում իցէ, ըստ իմում կարի :

Licet (լլգ.) . թէ է, թէպէտ է :

Lichen - énis (ար.) . որքին, արած, լօռ , մամուռ քարանց՝ ծառոց, քարաքոս :

Lícia - ciórum (լլգ.) . աղբն, անկուած, առէչ, հիւսք :

Licitatio - ónis (իգ.) . աճուցն գնոց 'ի հասարակաց վաճառս :

Licitátor - óris (ար.) . առաւելատու , աճեցուցիչ գնոց յաճրդի :

Lícite } ԱԲ. ըստ իրաւանց, օրինաւոր օրինօք , 'ի յիրաւի , իրաւացիկ մօք :

Lícitor - táris - tátus - tári (հար.) . աճեցուցանեմ զգինս , դնեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

ցուցանեմ, դիւրեմ, փրկեմ,
ազատեմ, սփոփեմ, հանգու-
ցանեմ, օգնեմ :

Levo-vas-vávi-vátum-váre (նշ.)

ողորկեմ, յղկեմ, կոկեմ, քե-
րեմ, փայլեցուցանեմ :

Levor-óris (ար.) փայլիւն, ո-
ղորկութիւն :

Levus-va-vum (ած.) փառաշատ,
'ի փառոյ ձեռնէ յաջողակ,
անմիտ, յիմար, հաշտարար,
երջանիկ, յաջող, գուժաբեր,
աղէտաւոր :

Lex-egis (նշ.) օրէնք, օրէնս-
դրութիւն, օրինադրութիւն,
դաշն, պայման, կարգ, կանոն,
հրաման, պատուէր :

» ago lege. ըստ օրինաց գոր-
ծեմ, ըստ ստացելոյն յօրէնս
առնեմ :

» ea lege ut. պայման 'ի միջի
եղեալ զի, միայն թէ, այն-
պէս զի, բայց սակայն :

» rogo legem. օրինադրեմ, օրէնս
խնդրեմ, օրէնսդիր լինիմ :

» sine lege. յանկարգս, խառն-
իխուռն :

Léxicon-ci (չգ.) բառագիրք,
գիրք անուանց՝ բանից՝ բար-
բառոց, բարբառարան :

Lexidium - dii (չգ.) քաղցրա-
բան բանք, ձայն բարբառոյ
ողորջանաց :

Lexis-is (նշ.) բան, խօսք, ա-
սացուած, բարբառ, անուն :

Libámen-minis)

Libaméntum-ti) չգ. նուէր, հե-
ղուքն ըմպելեաց 'ի պատիւ

դից, ճաշակ, համ, փորձ,
հանդէս :

Libanólis-tidis (նշ.) ինքնաբոյս
կնդրուկ, խնկունի :

Libánotus-ti (ար.) հողմ արե-
մտեան հարաւոյ :

Libárius - rii (ար.) ծաղարար,
պղպկոնտրագործ :

Libátio-ónis (նշ.) նուէր, նուի-
րումն ըմպելեաց, հեղումն
գինւոյ 'ի պատարագ դից,
մատուցումն, ընծայ :

Libátus-ta-tum (անգ. քրք.) Տես
Libo.

Libélla-ae (նշ.) բնիոն, դանգ,
խերեէշ, հարթադէտ, հար-
թակշիւ, ջրակշիւ :

» ad libéllam. մինչև ցլետին
նաքարակիտն :

Libellárium - rii (չգ.) դարան
գրոց, մատենադարան :

Libellátici-córum (ար.) մուր-
հակականք, մուրհակաւորք,
քրիստոնեայք որ գնէին 'ի
հեթանոսաց գիրս յապահո-
վութեան 'ի ժամանակս հա-
լածանաց՝ որպէս թէ զոհ
մատուցեալ իցեն աստուա-
ծոց :

Libéllio - ónis (ար.) սուրհան-
դակ, օժընդակ, թղթաբեր,
թղթաբաշի, գրավաճառ,
դպիր, գրիչ, ընդօրինակիչ,
օրինակագիրծ :

Libéllulus - li (ար.) մատենիկ,
փոքրիկ գիրք :

Libéllus - li (ար.) փոքրիկ մա-
տեան, մատենիկ, գիր յուշ-

արար, նամակ, թուղթ, վկայական գիր, գրգռութիւն, գիր կոչելոյ 'ի դատաստան :

» libellus famósus. եպերական գիր, տոմս թշնամանիկ :

» libellus memoriális. յիշատակարան, յուշարար գիր, հրահանգք :

» a libellis. պատգամաբեր, ատենադպիր, զրուցարբեր, բանբեր, համբաւաբեր :

Libens-éntis (- ntior-ntíssimus) ած. ինքնայօժար, փութկոտ, ինքնակամ, կամաւոր :

» libénti ánimo. 'ի կամակարուց, ինքնակամ կամօք :

Libénter-tius-tissime (Վէ.) կամակար մտօք, ինքնակամ կամօք, ինքնայօժար փութով, կամաւ, ըստ հաճութեան կամօց :

Libéntia-ae (ԷՖ.) հաճութիւն, հաճոյք, զուարճութիւն, շնորհք :

Liber-bri (ար.) գիրք, մատեան, դպրութիւն, հատոր, յիշատակարան, կեղև, արձանագիր, փոճոկ, պատիճ :

» assessórius liber. գիրք որ ճառէ զպաշտամանց օգնականի դատաւորին :

Liber-ra-rum (աժ.) աղեկամի, ազատ, ինքնիշխան, անձնիշխան, անկեղծաւոր, համալրձակ, յստակամիտ :

» liber metu. աներկիւղ, քաջասիրտ, անահ, աներկեան :

» liber a légibus. ազատ կա-

ցուցեալ, առաւելեալ, որունի առանձինն շնորհս ինչ :

» liber legum. անհարկ, ապահարկ :

Liber-beri (ար.) որդի, որդեա՛ռւստր, զաւակ, եղբօրորդի, քեռորդի, սերունդ, պայազատ :

Liberális-le (-lior-líssimus) աժ. միամիտ, յստակամիտ, առատաձեռն, ազնուական, ուստանիկ, սղատ, մարդասէր, բարեբարոյ, քաղցր :

» liberáles artes. ազատական՝ ազնուական սրուեստք :

Liberálitas - tátis (ԷՖ.) միամտութիւն, ուղղութիւն, շքեղութիւն, առատամիտ բարք, ազնուականութիւն :

Liberáliter - lius - líssime (Վէ.) ազնուական մտօք, առատամիտ կամօք, ազնուազոյնս, գեղեցիկս :

Liberátio-ónis (ԷՖ.) ազատութիւն, փրկութիւն, թողութիւն, արձակուիմ, արձակուրդ :

Liberátor-óris (ար.) ազատիչ, փրկիչ, ապրեցուցիչ :

Líbere-bérius-érrime (Վէ.) ազնուազոյնս, ազատադէմ, ազնուական մտօք, համարձակազոյնս :

Líberi - rorum (ար.) զաւակք, որդիք, ուստերք, սերունդք, պայազատք :

Líbero - ras - rávi - rátum - ráre (ՆՐՖ.) ազատեմ, ապրեցու-

ցանեմ, փրկեմ, զերծուցանեմ, արձակեմ, թափեմ, հանեմ, բառնամ :

culpâ libero. արձակեմ 'ի մե-
'ղաց, թողում զմեղս, արդա-
րացուցանեմ :

libero fidem. պահեմ զհոս-
տումն, ուխտակալ լինիմ :

Libérta-ae (էֆ.). աղախին յա-
զատութիւն հանեալ :

Libértas-tátis (էֆ.). ազատու-
թիւն, անձնիրէխանութիւն, համարձակութիւն, անառա-
կութիւն :

asseró me in libertátem. յա-
զատութիւն դառնամ, փրկեմ
զանձն իմ 'ի ձեռաց այլոց :

Libertina-ae (էֆ.). նաժիշտ հա-
սեալ յազատութիւն :

Libertinitas-tátis (էֆ.). պայման
կենաց հասելոցն յազատու-
թիւն :

Libertínus-na-num (աֆ.). հա-
սեալ յազատութիւն, ազա-
տեալ 'ի գերութենէ :

Libertínus-ni (աբ.). սարուկ ար-
ձակեալ 'ի գերութենէ :

Libértus-ti (աբ.). ազատեալ,
ծառայ յազատութիւն հա-
սեալ :

Libet-bébat-buit (բֆ.). հաճոյ
թուի, ընդունելի լինի :

Libídinator-náris-átus-ári (հաբ.).
շռայլեմ, զեղելիմ, շռայտիմ,
պագշտիմ, կեամ անառակու-
թեամբ :

Libidinóse-sius (ձէ.). անառակ
ցանկութեամբ, լկտութեամբ :

Libidinósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) (աֆ.). պագշտ, անառակ,
զեղի, խառնագնաց, ապերա-
սան, յայրատ :

Libido - dinis (էֆ.). սուփանք,
ցանկութիւն, անառակու-
թիւն, պագշտութիւն, ան-
խառնութիւն, իղձք, միտք,
քիմք, ախտ, կարիք, ախոր-
ժութիւն :

Libitum-ti (լլթ.). հաճութիւն,
հաճոյք, յօժարութիւն, կամք :

Libo-bas-bávi-átum-áre (նրֆ.).
նուիրեմ ըմպելիս 'ի պատիւ
դից, սունում զհամ, ճաշա-
կեմ, հաճեալ հաւանիմ :

Libónotus-ti (աբ.). հողմ արե-
մտեան հարաւոյ :

Libra-ae (էֆ.). լիար, կշռորդ,
կշիռ, հարթակշիռ, հարթա-
դէտ, ջրակշիռ :

Librális-le (աֆ.). լտեր միոյ :

Librámen-minis }
Libraméntum-ti } (աֆ.). հաւաստ-
ութիւն, հասարակակշիռն
կշիռ, համեմատութիւն :

Librária - ae (էֆ.). դրամաճա-
ռանոց, խսնութ գրոց :

Librariólus-li (աբ.). օրինակա-
գիծ, ընդօրինակիչ, դպիր,
գրիչ :

Librárium - rii (լլթ.). պատու-
հան՝ դարան զրոց, մատենա-
դարան, դիւան, մատենակալք
դիւանաց :

Librárius-ria-rium (աֆ.). մա-
տենաւոր, մատենագիր, լտեր
միոյ :

» libraria taberna. գրավաճառանոց, խանութ գրոց :

Librarius - rii (ար.) . վաճառական գրոց, գրավաճառ :

Libratio - ónis (էփ.) . հաւասարակշիռ չափ, չափելն զհարթութիւն երկրի :

Librator - óris (ար.) . հարթիչ, հաւասարիչ, պարսաւոր :

Libratus - ta - tum (անց. ԴԴԲ.) . Տես Libro.

Librile - lis (չլփ.) . կշիռ, կշռորդ :

Librilis - le (ափ.) . լտեր միոյ :

Libripens - éndis (ար.) . հասարակաց կշռօղ, կշռիչ գրամոց :

Libro - ras - rávi - átum - áre (նրփ.) . կշռեմ, հասարակակշիռ գործեմ, հաւասարեմ, յերկրայս արկանեմ, քննեմ, խուզեմ :

Libs - bis (ար.) . հողմարեմտեայ հարաւոյ :

Libum - bi (չլփ.) . նկան , շօթ , գրտակ, կցակ ,

» adórea liba. քաքար, կարկանդակ, պղակունդ, հաստեայք :

Lubúrna - ae } էփ. նաւ հինից ,
Libúrnica - ae } պատերազմիկ նաւակ :

Libúrnus - ni (ար.) . բարձիչ պատգարակաց, կրելի դեսպակաց :

Licens - éntis (- tior) ափ. անառակ, աներասանակ, համարձակ, ժպիրհ, ցոփ :

Licénter - tias (ԱԲ.) . անկարգ ցանկութեամբ, լրբենի երեսօք, անամօթադոյնս, յանամօթս :

Licéntia - ae (էփ.) . թողութիւն, հրաման , անառակութիւն , ապարասան բարք , անամօթութիւն, լկտութիւն, լրբութիւն :

Licentiósus - sa - sum (ափ.) . անառակ, ցոփ, ապերասան, աներասանակ :

Liceo - ces - cui - citum - cére (չլփ.) . գին հատանեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

Liceor - céris - citus - céri (հար.) . 'ի հասարակաց վաճառս գնոց առնում, առաւել մատուցանեմ յաճրդի :

Licet - cébat - cuit (ԴԳ.) . արժան է, օրէն է, հնարաւոր է, մարթ է, մարթի :

» per me licet. որչափ 'ի կարի իմում իցէ, ըստ իմում կարի :

Licet (չլփ.) . թէ և, թէպէտ և :

Lichen - énis (ար.) . որքին, արած, լօռ , մամուռ քարանց՝ ծառոց, քարաքոս :

Lícia - ciórum (չլփ.) . աղբն, անկուած, առէչ, հիւսք :

Licitatio - ónis (էփ.) . աճուցն գնոց 'ի հասարակաց վաճառս :

Licitátor - óris (ար.) . առաւելատու , աճեցուցիչ գնոց յաճրդի :

Lícite } ԱԲ. ըստ իրաւանց, օրինաւոր օրինօք , 'ի յիրաւի , իրաւացիկ մտօք :

Lícitor - táris - tatus - tári (հար.) . աճեցուցանեմ զգինս , դնեմ 'ի հասարակաց վաճառս :

Linárius-rii (ար.)․ վաճառական
կտաւոյ, կտաւագործ :

Linctus-ta-tum (անյ․ դէք․)․ Տես
Lingo.

Linctus-us (ար․)․ լափումն :

Línea-ae (էփ․)․ թել, ասղանի,
շաղամաթ, առասան, կար,
գիծ, տող, տողան :

» primas líneas duco. զառաջին
գիծս զրոշմեմ, ստուերագրեմ,
ծրագրեմ, թելեւ նկարեմ :

» transilio líneas. անցանեմ զան-
ցանեմ զսահմանաւ :

Lineaméntum-ti (չլտ․)․ գիծք,
տողք, նկարագիր երեսաց,
կերպարանք :

Lineáris-re (ած․)․ գծակերպ,
գծական :

» pictúra lineáris. ստուերագիր,
ծրագիր, նկար :

Lineátio-ónis (էփ․)․ ձև գծիւք,
գիծք, գծագրութիւն :

Lineátus-ta-tum (անյ․ դէք․)․
Տես Lineo.

Líneo - eas - eávi - eátum - eáre
(նրփ․)․ գիծս զրոշմեմ, ծրա-
գրեմ, ստուերագրեմ :

Linéola-ae (էփ․)․ փոքրիկ գիծ,
դրոշմ :

Lineus-ea-eum (ած․)․ կտաւի,
կտաւեայ :

Lingo-gis-nxi-nctum-gere (նրփ․)
լեզանեմ, լեզում, լեզաջենջ
առնեմ, լակեմ, լափեմ :

Lingua-ae (էփ․)․ լեզու, բար-
բառ, խօսք, ճառ, ձարտարա-
խօսութիւն, ճարտարաբան
բանք, գաւառական բարբառ :

» lingua búbula. դաղտիկուր,
եղնալեզու :

» lingua mercéde astricta. շա-
հասէր բերան, օգտախնդիր
լեզու :

Linguax-uácis (ած․)․ լեզուանի,
շատախօս, շաղփաղփ :

Língula-ae (էփ․)․ սար, սարաւ-
անդ, սարաւանդակ, դարաւ-
անդ, հրուանդան :

Lingulátus-ta-tum (ած․)․ ողորկ,
բարւոյք գործեալ, յարգար :

Linguósus-sa-sum (ած․)․ շա-
տախօս, լեզուանի, շաղփաղփ :

Líniger-nigera-rum (ած․)․ բե-
հեղազգեստ, զգեցեալ պատ-
մուճան բեհեղեայ :

Línio-is-ívi-ítum-íre կաճ

Lino-nis, livi կաճ-ni, litum-nere)
նրփ․ իւղեմ, օծանեմ, սպե-
ղանիս ի վերայ դնեմ, սքո-
ղեմ, ծածկեմ, աղտեղեմ, շա-
ղախեմ :

Linguo - uis - iqui - ictum - uere
(նրփ․) թողում, ընկենում, ար-
ձակեմ, լքանեմ, զանց առնեմ :

» linguor ánimo. անկանիմ յու-
ժոյ, լքանիմ, թալանեմ, վա-
տասրտիմ, թալկանեմ, սրտա-
ռուշ սրտաբեկ լինիմ, սրտա-
բեկիմ, նուաղիմ :

Linteámen-minis (չլտ․)․ կտաւ
ստուեայ, ստուի, կերպասեայ
հանդերձ :

Linteárius-ia-ium (ած․)․ կտաւ-
եայ, կտաւի :

Linteárius - rii (ար․)․ կտաւա-
գործ, ոտաւոյնանկ :

Linteátus-ta-tum (ած.). ձորձ
կտաւի զգեցեալ, բեհեզա-
զգեստ :

Linteo-ónis (ար.). կտաւագործ,
ոստայնանկ :

Lintéolum - li (չլտ.). սպիտակ
կտաւ, թաշկինակ, վարշա-
մակ, կապերտ :

Linter-tris (ար. et էգ.). մակոյկ,
նաւակ, կուր, կարկուրայ, հրն-
ձան փոքրիկ, գուբ հնձան :

Linteum-ei (չլտ.). կտաւոտեակ,
պաստառակալ, ղենջակ, դաս-
տառակ, ընթանոց, վարշամակ :

Linteus-ea-eum (ած.). կտաւի,
կտաւեայ :

Lintráriu-ríi (ար.). նաւավար,
նաւուղիղ :

Lintrículus - li (ար.). նաւակ,
նաւակիկ, կուր, մակոյկ :

Linum-ni (չլտ.). կտաւ ասուեայ,
ոստայն, թել, շաղամաթ,
ասղանի :

Líppio-pis-pívi-pítum-píre (չլտ.)
գիծակն՝ բիծաբեր լինիմ :

Lippitúdo - dinis (էգ.). գիջու-
թիւն աչաց, բիծ :

Lippus-pa-pum (ած.). բծաբեր,
գիծակն :

Liquábilis - le (ած.). հալելի,
լոյծ, հալական, ձուլական,
ձուլելի :

Liquámen-minis (չլտ.) } ձոյլ,
Liquátio-ónis (էգ.) }

հալուքն, լուծութիւն, լու-
ծուքն, ձուլած :

Liquátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Liquo.

Liquefáciens-éntis (էյծ.). հա-
լիչ, լուծող, ծորան :

Liquefácio (նրգ. Fácio արծ.).
հալեմ, լուծանեմ, եղծանեմ,
ջնջեմ :

Liquefáctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Liquefácio.

Liquefio (չլտ. Fio արծ.). լուծա-
նիմ, հալիմ :

Liquens-éntis (էյծ.). ջրի, լոյծ,
ծորան, խաղաց, յստակ, մե-
կին, յայտնի, սեռն, վճիտ,
անխարդախ :

Líqueo-ques-qui-quére) }
Liquésco-scis-scere } չլտ. լու-
ծանիմ, հալիմ, ջնջիմ, եղծա-
նիմ, հալիմ, մաշիմ, ծիւրիմ,
սպառիմ :

Liquet-québat (դճլ.). յայտնի
է, 'ի յայտ դայ :

» non liquet. անյայտ են իրքդ,
յերկուական է բանն :

Líquide-quídus-díssime (Վլբ.).
յստակագոյնս, յայտնապէս,
ստուգիւ, արդարեւ :

Liquiditas-tátis (էգ.). յստակու-
թիւն, պայծառութիւն, ծո-
րան բնութիւն, լուծութիւն :

Liquidíusculus-la-lum (ած.).
խաղացական, փոքր ինչ լոյծ,
կակուղ, մեղկ, թուլամորթ :

Líquido (Վլբ.). յստակագոյնս,
յայտնապէս, ճշմարտիւ, ար-
դարեւ, ստուգիւ :

Líquidus-da-dum (- quídior-dis-
simus) ած. լոյծ, ծորան, ծո-
րածոյ, խաղաց, հոսանուտ,
ջրի, յայտնի, պայծառ, յստակ :

Lícitus-ta-tum (անշ. րբբ.). Տես

Líceo և Líceor.

Lícium-cii (չլտ.). առէչ, աղբն,
հիւսք, անկուած :

Lictor-óris (աբ.). նուիրակ, վա-
րոցաւոր, պատգամաւոր, կա-
լանաւորակապ, դահիճ :

Lictórius-ria-rium (աթ.). վա-
րոցաւորի, անագորոյն, չարա-
շուք :

Lienósus-sa-sum (աթ.). փայծա-
ղոտ, փայծաղնացաւ :

Lientéria-ae (եգ.). ողորկաղու-
թիւն, տհալական թանչք,
կակղութիւն որովայնի :

Lientéricus-ca-cum (աթ.). ցան-
կատէր, պազըոտ, թանչակալ,
յախտ տհալական թանչից
հիւանդացեալ :

Ligámen-minis (չլտ.)

Ligaméntum-ti (չլտ.)

Ligátio-ónis (եգ.)

Ligatúra-ae (եգ.)

կապ, յօդ, զօդ, յօդակապ,
կապումն, միաւորութիւն :

Ligans-ántis (բշ.). կապող, կա-
պիչ :

Ligéllum-li (չլտ.). տնիկ, խուղ,
խորշ, հիւղ, խրճիթ, խղիկ :

Lignáriu - rii (աբ.). մայրեւոր,
փայտահար, հիւսն, շէնող,
տնաշէն :

Lignátio - ónis (եգ.). հատումն
փայտից, հատանելն զփայտ :

Lignátor - óris (աբ.). զինուոր
փայտակոտոր :

Lignéolus-la-lum } աթ. փայտե-

Ligneus-ea-eum }

ղէն, փայտեայ, փայտագործ,
փայտակերտ :

Lignor-náris-nátus-nári (հր.).
հատանեմ՝ հարկանեմ փայտ :

Lignósus-sa-sum (աթ.). փայ-
տային, փայտաւոր, փայտե-
ղէն :

Lignum-ni (չլտ.). փայտ, ատաղձ :

Ligo-ónis (աբ.). բահ, փայտատ,
քերիչ երկրի, քերոց, բրիչ :

Ligo-gas-gávi-átum-áre (Նրգ.).
կապեմ, յարեմ, կցեմ, պնդեմ,
ճնշեմ, ճմլեմ, պատատեմ,
պատեմ խանձարրօք :

Lígula-ae (եգ.). փոքրիկ լեզու,
լեզուակ, փոկ, խրացք, բա-
հակ, ծփելի, մեծ տարգալ :

Ligúrio-is-ívi-ítum-íre (Նրգ.).
լիզանեմ, լիզում, խածանեմ,
խայթեմ, լափեմ, լիզաջինջ
առնեմ :

Liguritor-óris (աբ.). պատառա-
բոյծ, որկորամուլ, որովայնա-
պարար, շատակեր :

Ligústrum-ri (չլտ.). խստափայտ,
նարօտի, բարձուկնեակ :

Liliáceus-ea-eum (աթ.). շուշա-
նակերպ, շուշանագգի, շու-
շանական :

Liliétum-ti (չլտ.). պարտէզ շու-
շանաց :

Llilium-lii (չլտ.). շուշան :

Lima-ae (եգ.). խարտոց, յար-
դարումն, ուղղութիւն, սըր-
բագրութիւն :

Limáriu-ria-rium (աթ.). տղմա-
խառն, տղմուտ, ցխոտ, աղ-
տեղի :

Limáte-tius (ԱԷ.). գեղեցիկս, մաքրութեամբ, կատարելապէս, ըստ կանոնաց :

Limátulus-la-lum (աժ.). մաքուր, փայլուն, ջինջ, նուրբ, նրբաւարտ, բարակ :

Limátus-ta-tum (աճ. ԴԷԷ.). Տես **Limo-mas.**

Limátus-ta-tum (-tior) աժ. մաքրեալ, սրբեալ, ողորկ, յարգարեալ, զարդարուն :

Limax-ácis (աբ. et էԳ.). գաղտակուր երկրի, խղունջն :

Limbolárius-rii } աբ. որ կարէ
Limbulárius-rii }
գեղանցս հանդերձից, ժապաւինող :

Limbus-bi (աբ.). քղանցք, ժապաւէն, վերջաւորք, ծոպք :

Limen-minis (չԼԺ.). սեամբ :

» **limen vitae.** սկիզբն կենաց :

Limenárchá-ae (աբ.). պահպանապետ նաւահանգստի :

Limes-mitis (աբ.). ծանապարհ, շաւիղ, ուղի, փողոց, սահման, սահմանակողմն :

Limínáris-re (աժ.). սեմոց, յառաջնթաց, պատրաստիչ :

Limis-me (աժ.). խոտորնակ, կողմնակի, կոր, թիւր, կամակոր :

Limitáris-re (աժ.). սահմանարկու, սահմանակից, սահմանորդ, արուարձական :

Limitátio-ónis (էԳ.). սահման, որոշումն :

Limitátus-ta-tum (աճ. ԴԷԷ.). Տես **Límito.**

Límito (ՆԷԳ. Ito աբԺ.). սահմանս հատանեմ, չափ պնեմ, ամփոփեմ, կարձեմ :

Límitor-táris-tátus-tári (ԷԷ.). սահմանիմ, ամփոփիմ, կարձիմ, պնդիմ :

Límitrophus-pha-phum (աժ.). սահմանակից, սահմանորդ, մօտաւոր, արուարձական :

Limo (ԱԷ.). խոտորնակս, կողմանակի, կամակորս :

» **limo video.** ընդակամբ նայիմ, խեթիւ՝ գար հայիմ :

Limo-mas-mávi-mátum-máre (ՆԷԳ.). խարտեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, սրբագոյն գործեմ, 'ի գլուխ հանեմ :

Limósus-sa-sum (-sior) աժ. խոհերական, տղմուտ, տղմախառն, ցխոտ, զազիր :

Límpidus-da-dum (-pidior-dissimus) աժ. վճիտ, ականակիտ, մաքուր, ջինջ, յստակ, սեռն, թափանցիկ :

Límpitúdo-dinis (էԳ.). ականակիտ մաքրութիւն, անպղտոր յստակութիւն :

Límulus-la-lum (աժ.). փոքր մի ծուռ, ծամածուռ :

Limus-ma-mum (աժ.). խոտորնակ, կողմնակի, կոր, կամակոր, թիւր :

» **aspicio limis óculis.** խեթիւ՝ գար հայիմ, ընդակամբ նայիմ :

Limus-mi (աբ.). գայռ, ցիխ, տիղմ, սիկ, խոհեր :

Linaméntum-ti (չԼԺ.). կտաւ, կերպաս, ասուի :

Linárius-rii (ար.) վաճառական
կտաւոյ, կտաւագործ :

Linctus-ta-tum (անգ. րէք.) Տես
Lingo.

Linctus-us (ար.) լափումն :

Linea-ae (էփ.) թել, ասղանի,
շաղամաթ, առասան, կար,
գիծ, տող, տողան :

» primas líneas duco. զառաջին
գիծս դրոշմեմ, ստուերագրեմ,
ծրագրեմ, թեթեւ նկարեմ :

» transílio líneas. անցանեմ զան-
ցանեմ զսահմանաւ :

Lineaméntum-ti (չլէ.) գիծք,
տողք, նկարագիր երեսաց,
կերպարանք :

Lineáris-re (ած.) գծակերպ,
գծական :

» pictúra lineáris. ստուերագիր,
ծրագիր, նկար :

Lineátio-ónis (էփ.) ձև գծիւք,
գիծք, գծագրութիւն :

Lineátus-ta-tum (անգ. րէք.)
Տես Lineo.

Líneo - eas - eávi - eátum - eáre
(նրէփ.) գիծս դրոշմեմ, ծրա-
գրեմ, ստուերագրեմ :

Linéola-ae (էփ.) փոքրիկ գիծ,
դրոշմ :

Líneus-ea-eum (ած.) կտաւի,
կտաւեայ :

Lingo-gis-nxi-nectum-gere (նրէփ.)
լիզանեմ, լիզում, լիզաջինջ
առնեմ, լակեմ, լափեմ :

Lingua-ae (էփ.) լեզու, բար-
բառ, խօսք, ճառ, ճարտարա-
խօսութիւն, ճարտարաբան
բանք, գաւառական բարբառ :

» lingua búbula. դաղտիկուր,
եղնալեզու :

» lingua mercéde astricta. շա-
հասէր բերան, օգտախնդիր
լեզու :

Linguax-uácis (ած.) լեզուանի,
շատախօս, շաղփաղփ :

Língula-ae (էփ.) սար, սարաւ-
անդ, սարաւանդակ, դարաւ-
անդ, հրուանդան :

Lingulátus-ta-tum (ած.) ողորկ,
բարեղք գործեալ, յարգար :

Linguósus-sa-sum (ած.) շա-
տախօս, լեզուանի, շաղփաղփ :

Líniger-nigera-rum (ած.) բե-
հեղազգեստ, զգեցեալ պատ-
մուճան բեհեղեայ :

Línio-is-ívi-ítum-íre կամ
Lino-nis, livi կամ -ni, litum-nere }
նրէփ. իւզեմ, օծանեմ, սպե-
ղանիս 'ի վերայ դնեմ, սքո-
ղեմ, ծածկեմ, աղտեղեմ, շա-
ղախեմ :

Linquo - uis - iqui - ictum - uere
(նրէփ.) թողում, ընկենում, ար-
ձակեմ, լքանեմ, զանց առնեմ :

» linguor ánimo. անկանիմ յու-
ժոյ, լքանիմ, թալանամ, վա-
տաստիմ, թալկանամ, սրտա-
ռուչ սրտաբեկ լինիմ, սրտա-
բեկիմ, նուաղեմ :

Linteámen-minis (չլէ.) կտաւ
ասուեայ, ասուի, կերպասեայ
հանդերձ :

Linteárius-ia-ium (ած.) կտաւ-
եայ, կտաւի :

Linteárius - rii (ար.) կտաւա-
գործ, ոստայնանկ :

Linteátus-ta-tum (ած.). ձորձ
կտաւի զգեցեալ, բեհեզա-
զգեստ :

Línteo-ónis (ար.). կտաւագործ,
ոստայնանկ :

Lintéolum - li (լզ.). սպիտակ
կտաւ, թաշկինակ, վարշա-
մակ, կապերտ :

Linter-tris (ար. et իգ.). մակոյկ,
նաւակ, կուր, կարկուրայ, հըն-
ձան փոքրիկ, գուբ հնձան :

Línteum-ei (լզ.). կտաւոտեակ,
պաստառակալ, ղենջակ, դաս-
տառակ, ընթանոց, վարշամակ :

Línteus-ea-eum (ած.). կտաւի,
կտաւեայ :

Lintráriu-ríi (ար.). նաւավար,
նաւուղի :

Lintrículus - li (ար.). նաւակ,
նաւակիկ, կուր, մակոյկ :

Linum-ni (լզ.). կտաւ ասուեայ,
ոստայն, թել, շաղամաթ,
ասղանի :

Líppio-pis-pívi-pítum-píre (լզ.)
գիծակն՝ բիծաբեր լինիմ :

Lippitúdo - dinis (իգ.). զիջու-
թիւն աչաց, բիծ :

Lippus-pa-pum (ած.). բծաբեր,
գիծակն :

Liquábilis - le (ած.). հալելի,
լոյծ, հալական, ձուլական,
ձուլելի :

Liquámen-minis (լզ.) } ձոյլ,
Liquátio-ónis (իգ.) }

հալումն, լուծութիւն, լու-
ծումն, ձուլած :

Liquátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Liquo.

Liquefáciens-éntis (բյծ.). հա-
լիչ, լուծող, ծորան :

Liquefácio (նբգ. Fácio արգ.).
հալեմ, լուծանեմ, եղծանեմ,
ջնջեմ :

Liquefactus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Liquefácio.

Liquefio (լզ. Fio արգ.). լուծա-
նիմ, հալիմ :

Liquens-éntis (բյծ.). ջրի, լոյծ,
ծորան, խաղաց, յտակ, մե-
կին, յայտնի, սեռն, վճիտ,
անխարդախ :

Líqueo-ques-qui-quére } լզ. լու-
Liquésc-scis-scere }
ծանիմ, հալիմ, ջնջիմ, եղծա-
նիմ, հալիմ, մաշիմ, ծիւրիմ,
սպառիմ :

Liquet-québat (րգզ.). յայտնի
է, ՚ի յայտ գայ :

» non liquet. անյայտ են իրբդ,
յերկուական է բանն :

Líquide-quídus-díssime (ձլբ.).
յստակադոյնս, յայտնապէս,
ստուգիւ, արդարեւ :

Liquiditas-tátis (իգ.). յստակու-
թիւն, պայծառութիւն, ծո-
րան բնութիւն, լուծութիւն :

Liquidíusculus-la-lum (ած.).
խաղացական, փոքր ինչ լոյծ,
կակուղ, մեղկ, թուլամորթ :

Líquido (ձլբ.). յստակադոյնս,
յայտնապէս, ճշմարտիւ, ար-
դարեւ, ստուգիւ :

Líquidus-da-dum (-quídior-dís-
simus) ած. լոյծ, ծորան, ծո-
րածոյ, խաղաց, հոսանուտ,
ջրի, յայտնի, պայծառ, յստակ :

Liquo-quas-quávi-quátum-quáre (նրգ.). հալիմ, լուծանեմ, ջնջեմ, եղծանեմ :

Liquor-queris-qui (հոր.). լուծանիմ, հալիմ :

Liquor-óris (ար.). լոյծ նիւթ, հոսանուտ մարմին, հիւթ, խոնաւութիւն, ջուր :

Lira-ae (իգ.). ակօս, ածու :

Lirae - árum (իգ.). առասպելք կարկատունք, բարբանջ, մտաց բարբաջանք, սնոտիք :

Lirátim (Վբ.). ափօսս կոտորելով, ափօսաձիգ պատառելով :

Liro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.). ափօսաբեկ առնեմ, ափօս կոտորեմ, ափօսաձիգ պատառեմ, ճառագայթաձև փորեմ :

Lis-itis (իգ.). կազ, կռիւ, բանակռուութիւն, մաքառումն, վիճումն, պայքար, դատաստան, դատ :

» litem do. իրաւունս առնեմ, վճիռ հատանեմ :

» litem aestimo. հաշուիմ զդատաստանի ծախս :

» sub júdice lis est. չեւ է հատեալ վճիռն, կախեալ կայ խնդիրն :

Litaniae - árum (իգ.). աղօթք Տէր ողորմեաց, աշխարհախումբ պաղատանք :

Litátio-ónis (իգ.). ողորմանք 'ի պատիւ դից :

Litáto (Վբ.). հաշտ արարեալ զգիս պատարագօք :

Litera-ae (իգ.). նամակ, թուղթ, գիր, նշանագիր :

Lithargýrium-rii (չգ.). քարաբծաթ, փրփուր արծաթոյ, քարմարցանկ :

Lithocólla-ae (իգ.). սոսինձ առ 'ի գքարինս մածուցանելոյ :

Lithostróta - tórum (չգ.). քարայատակ տեղի, կճասալ յատակք դոյնադոյնք :

Líticen-tícinis (ար.). փողահար, փողար, փողակարդաց :

Litigátor-óris (ար.). կռուարար, կազացող, հակառակասէր :

Litigátus-us (ար.). կազ, կռիւ, բանակռուութիւն, վիճումն, պայքար :

Litigiósus-sa-sum (աթ.). կազացող, հակառակասէր, վիճող, մաքառող, կռուարար :

Litigium-gii (չգ.). կռիւ, հակառակութիւն, կազ, գուպարած, վիճումն, պայքար :

Litigo-gas-ávi-átum-áre (չգ.). բանակռիւ լինիմ, դուպարեմ, կազիմ, վիճեմ, մաքառիմ, դատ վարեմ, 'ի դատ գում :

Lito-tas-távi-tátum-táre (նրգ. et չգ.). հաշտեցուցանեմ զոհիւք զգիս :

Litorális-le կամ Litóreus-ea-eum } աթ. ծովեզե-

Litorósus-sa-sum } րեայ, ծովափնեայ :

» litoráles dii. դիք ծովեզերեայ կողմանց :

Littera-ae (իգ.). գիր, նշանագիր, թուղթ, նամակ, դպրութիւն, զրագիրաութիւն :

» ápices litterárum. շէշտքնշա-

- նսգրաց, հնչիւն անուանց,
հազազսփռութիւն գրոց :
- » minútae litterae. մանր նշա-
նագիրք :
- » máximae litterae. գլխաւոր
նշանագիրք, գլխագիրք :
- » nescio litteras. անգէտ եմ
գրագիտութեան, անգրագէտ
լինիմ :
- » primas litteras doceo. զալ-
փաբետս ուսուցանեմ, մեկնեմ
զայբուբենս :
- » litterae árménæ, graecæ.
հայերէն մատենագրութիւն,
յունական գրականութիւն :
- Litterális-le { Կամ }
Litterárius-ria-rium } ած. գրա-
գիտական, ուսումնական :
- » litterárius ludus. դպրոց, կա-
ճառ, վարժոց :
- Litteráte-tius (ԱԷ.). իմաստա-
բար, իմաստութեամբ :
- Litterátor-óris (ար.). գրագէտ,
իմաստուն, դպիր, գրամար-
տիկոս, քերական :
- Litteratórius - ria - rium (ած.).
ուսումնական, գրագիտական :
- Litterátúra - ae (ԷԳ.). գրուած,
գրութիւն, դպրութիւն, քե-
րականութիւն, գրականու-
թիւն, մատենագրութիւն :
- Litterátus-ta-tum (- tior - tíssi-
mus) ած. գիտուն, իմաստուն,
գրագէտ, բազմահմուտ :
- » litteráti - tórum (ար.). գրա-
մարտիկոսք, քերականք :
- Littérula - ae (ԷԳ.). մանր նշա-
նագիր :

» littérulae-árum. Թուղթ կար-
ճառօտ, տոմսակ, փոքր նա-
մակ :

Litúra-ae (ԷԳ.). օծումն, օծու-
թիւն, ջնջումն, եղծումն,
արատ սեւակի :

Litúro-ras-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.).
ջնջեմ, եղծանեմ, ջրեմ :

Litus-ta-tum (առ. ԴԷԷ.). Տես
Lino.

Litus-toris (չԳ.). գետափն, ծով-
եզր, ափն, գետեզր :

Litus-us (ար.). օծութիւն, օ-
ծումն :

Lítuus - ui (ար.). փող աւադա-
փող, շիփորայ, ցուպ հաւա-
գիտաց :

Livens-éntis (ԷյԺ.). հարեալ 'ի
կապուտակ, սեւագոյն, կա-
պուտակեալ, կապարագոյն :

Líveo-es-ére Կամ }
Livésco-scis-scere } չԳ. կապու-

տակիմ, նախանձիմ, խանտամ,
յաջաղեմ, չարակնեմ, ռխամ :

Lívide-ídus (ԱԷ.). 'ի գոյն մթին
կապուտակ, 'ի գոյն սեւագոյն,
ընդ աղօտ :

Lívidulus-la-lum (ած.). փոքր
մի կապուտակեալ, նախան-
ձաբեկ :

Lívidus-da-dum (-ídior-díssimus)
ած. կապուտակեալ, հարեալ
'ի կապուտակ, թուխ, չարա-
կամ, նախանձոտ :

Livor - óris (ար.). կապուտակ
գոյն, թխութիւն, նախան-
ձաւորութիւն, քէն, յաջա-
ղանք, խանդութիւն :

Lix-icis (ար․)․ մոխրաջուր, եռացեալ ջուր :

Lixa - ae (ար․)․ խոհափաճառ, նպարափաճառ :

Lixivia-ae (եգ․) } ջուր մոխրայ, մոխրաջուր :
Lixivium-vii (չլթ․) }

Lixivius cinis-neris (ար․)․ մոխրաջուր, մոխրոյ ջուր :

Lixulae-árum (եգ․)․ պան փղբրիկ, քաքար, հայս, բլիթ, շօթ, պղակունդ :

Locárius-rii (ար․)․ որ 'ի վարձու ունի աթոռս 'ի թատերս :

Locárium-rii (չլթ․) } վարձ, սակ
Locatio-ónis (եգ․) }

Locátor-óris (ար․)․ վարձաւոր, վարձող, որ 'ի վարձու տայ :

Locátus - ta - tum (աեց․ դրբ․)․ Տես Loco.

Locéllus-li (ար․)․ փոքր քսակ, արկղիկ, գանձանակ :

Lócito (նրգ․ Ito արճ․)․ յանձն առնեմ, տամ 'ի վարձու :

Loco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ․)․ դնեմ, զետեղեմ, կարգեմ, 'ի վարձու տամ :

» loco opus. արդիւնացուցանեմ, տամ վաստակս վաստակել :

Loculaméntum-ti (չլթ․)․ խղիկ, սննեկիկ, խորշք ատամանց, դարան դրոց, աման, անօթ փղբրիկ :

Loculáris-re (աթ․)․ պահեալ 'ի գանձանակս :

Loculósus-sa-sum (աթ․)․ խոր-

շեղէն, արկղագործ, արկղակերտ :

Lóculus-li (ար․)․ փղբրիկ վայր, արկղ, տապան, դագաղք, արկղիկ, գանձանակ, գղճոց :
Lócuples - étis (- étior-tíssimus) աթ․ մեծատուն, ընչաշատ, ընչաւէտ, առատ, յորդառատ, յորդ :

» lócuples testis. վկայ արժանահաւատ :

Locupléto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ մեծացուցանեմ, ընչաւէտ գործեմ :

Locus-ci (ար․)․ տեղի, վայր, երկիր, վեճակ, կայան, դիր, դադարք, գերեզման, շիրիմ :

» locum do. առիթ տեղի պարսպ տամ :

» loco համ in loco. ըստ պատշաճի, 'ի դէպ, 'ի ճահ, 'ի պատշաճ ժամանակի, 'ի դէպ ժամու :

Locústa-ae (եգ․)․ մարախ :

Locútio-ónis (եգ․)․ խօսք, զրոյց, բանակցութիւն, ասացած, պայման բանից :

Locútor-óris (ար․)․ խօսելի, խօսող :

Locútus-ta-tum (աեց․ դրբ․)․ Տես Loquor.

Lodícula-ae (եգ․)․ փղբրիկ ծածկոյթ անկողնոյ :

Lodix-icis (եգ․)․ օթոց անկողնոյ, ծածկոյթ մահճաց :

Logéum-éi (չլթ․)․ շուրջ տեսանելեաց սննեակք, խուց հայեցիկ 'ի թատերս :

Lógica-ae (խփ.) էսփ }
 Lógica-córum (չլփ.) } խօսուեն ի-
 Lógice-ces (խփ.) }

մաստասիրութիւն , խորհա-
 կան փիլիսոփայութիւն , բա-
 նական արուեստ , ճարտար-
 մտական գիտութիւն , բա-
 նաւոր ճարտարութիւն :

Lógicus-ca-cum (աթ.) . բանա-
 կան , ճարտարմտական , խոր-
 հական :

Logógraphus-phi (ար.) . համա-
 բանար , քաջ համարող :

Logos-gi (ար.) . բան , խօսք , ծառ ,
 բարբաջանք , սնոտիք , մորո-
 սութիւն անհամ :

» Aesópi logi . առաւել խօսով-
 պոսի :

Loliáceus-ea-eum } աթ. որոմնա-
 Loliárius-ria-rium } բեր , որոմնաբոյս :

Lólium-líi (չլփ.) . որոմն :

Longábo - ónis (ար.) . ուղղորդ
 աղիք , նախաղի , ամիճխողենի :

Longaévitás-tátis (խփ.) . երկայ-
 նակեաց կեանք , բազմամեայ
 ծերութիւն , երկայնակեցու-
 թիւն ամաց , ընդերկարու-
 թիւն կենաց :

Longaévus-va-vum (աթ.) . եր-
 կայնորեայ , երկայնակեաց ,
 բազմամեայ , հինորեայ , հին-
 աւուրց , ալեւոր , ծեր :

Longáno-ónis (ար.) . նախաղի ,
 ուղղորդ աղիք , խճուղ խո-
 զենի :

Longe-gius-gissime (Վլթ.) . հեռի ,
 'ի բացեայ , 'ի հեռաստանէ ,

'ի բացուստ , կարի , յոյժ , մե-
 ծապէս , առաւել :

» longe latéque . ընդ ամենայն
 երկիր , ամենայն ուրեք :

Longínquitas - tátis (խփ.) . հե-
 ուաւորութիւն , հեռաստան ,
 բացարձակութիւն , անջրպետ :

» longínquitas aetátis . երկայ-
 նակեցութիւն ամաց , կեանք
 երկայնակեաց :

» longínquitas viae . երկարա-
 ձիւք երկայնութիւն ճանա-
 պարհի :

Longínquum (Վլթ.) . ընդերկար ,
 ընդ ժամանակս բազումն , հա-
 րուստ ժամն :

Longínquus-qua-quum (-quior)
 աթ. հեռի , հեռաձիւք , հեռաւոր ,
 բացական , բացարձակ , բացա-
 ձիւք , մեկուսի , երկայնաձիւք ,
 յամրագնաց , դանդաղական :

Lóngipes - gípedis (աթ.) . որոյ
 երկայն են ոտք , բարձրաքեաց ,
 յաղթահասակ :

Longitúdo-dinis (խփ.) . հեռաս-
 տան , հեռաւորութիւն , բաց-
 արձակութիւն , անջրպետ :

Longiúsculus - la - lum (աթ.) .
 փոքր մի երկայն , հեռաւոր ,
 մօտակայ :

Lóngule (Վլթ.) . խոռն ինչ 'ի հե-
 ուստ , հուպ , մերձ :

Lóngulus-la-lum (աթ.) . սակաւ-
 իկ ինչ հեռի , մօտակայ :

Longum (Վլթ.) . ժամանակաւ ,
 տակաւ , ընդ երկար :

Longúrio-ónis (ար.) . այր յաղ-
 թամարմին , անձն անարի :

Longúrius-rii (ար.) ձող երկայն :

Longus-ga-gum (-gior-gissimus)

աթ. երկայն, երկար, երկայնաձիգ, մեծաձիգ, երկայնատարած, երկայնաբան :

» longo die. ընդերկար, հարուստ ժամն, տակալ :

» nihil mihi longius est, quam. ընդ երկար յամեցաւ յերկարեցաւ՝ քան :

» homo longus. այր շինական, անձն անմիտ, ապուշ ոք :

Loquácitas-tátis (իգ.) շատխօսութիւն, շաղփաղփութիւն, լեզուանութիւն :

Loquáciter-cius (յգ.) բազմութեամբ խօսից, շատխօսութեամբ :

Loquáculus-la-lum (աթ.) շաղփաղփական, շաղփաղփութ, լեզուային, յորդախօս :

Loquax-ácis (-cior-cissimus) աթ. շատախօս, լեզուանի, շաղփաղփ, շաղակրատ, երկայնաբան :

Loquéla-ae (իգ.) բան, բարբառ, խօսք, լեզու :

Loquéntia-ae (իգ.) լեզուանութիւն, շատխօսութիւն, շաղփաղփութիւն :

Lóquitor-táris-tátus-tári (հար.) շատխօս լինիմ, շատխօսեմ, շաղփաղփեմ, շաղակրատեմ :

Loquor-queris-quútus հաճ locútus-qui (հար.) խօսիմ, բարբառիմ, սսեմ, ճառեմ, քարոզեմ, հռչակ հարկանեմ, համբաւեմ, հռչակեմ :

Lora-ae (իգ.) ջրախառն գինի, յոռի գինի :

Loraméntum-ti (չգ.) խրացք, փոկ, երասանակ, սանձ, դանդանաւանդ, շրուշակ, վարապան, մտրակ, խարազան :

Lorárius-rii (ար.) ձաղկիչ, հարկանող, մտրակիչ, վարոցաւոր :

Lórea-ae (իգ.) գինի ջրախառն, գինի 'ի կոխածից :

Lóreus-ea-eum (աթ.) փոկեայ, մաշկեղէն :

Lorica - ae (իգ.) զրահք, պատեանք :

Loricátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) Տես Lórico.

Lorico - cas - cávi - cátum - cáre (նգ.) կճովք դրուադեմ, ծեփեմ, զրահս զգեցուցանեմ, սպառազինեմ :

Loricula-ae (իգ.) փոքրիկ զրահք, փոքր խրացք :

Lóripes-rípedis (ար.) հաշմատիւք, խեղ :

Lorum-ri (ար.) խրացք, փոկ, սանձ, երասանակ, շրուշակ, դանդանաւանդ, վարապան, կապ, խարազան, մտրակ, սամետիք :

Lótió - ónis (իգ.) լուացուծի, զրեխ, ողողական դեղ :

Lótium-tii (չգ.) մէղ :

Lotor-óris (ար.) լուացող, մաքրիչ :

Lotos-ti (իգ.) ներգիւն, լուտառ, կոկոռ, հարսնմատ :

Lotus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) Տես Lavo-vis.

Lubens-éntis (-éntior-tissimus)

ած. ինքնակամ, ինքնայոժար, կամաւոր, փութկոտ :

› lubénti ánimo. 'ի կամակարուց, ինքնակամ կամօք, յօժարադոյնս :

Lubénter-tius-tissime (Վլբ.) կամակար մտօք, ինքնայոժար փութով, ըստ հաճութեան կամաց :

Lubet-bébat-buit (Դմլ.) հաճոյ լինի, ընդունելի է :

Lubído-dinis (Էգ.) անառակութիւն, տուփանք, պաղշտուութիւն, ցանկութիւն, իղձք, քիմք, ախտ, կարիք, ախորժութիւն :

Lúbrice (Վլբ.) զաղփաղփուն մտօք, յեղյեղուկ բարուք, վտանգաւ :

Lúbrico - cas - cávi - cátum - cáre (Երգ.) Լպիրժ գործեմ, ողորկ պահեմ, ողորկեմ, յղկեմ, փայլեցուցանեմ :

Lúbricum - ci (չլտ.) ցանկասիրութիւն, գիշութիւն, պագշտութիւն, կտղուցք, զետութիւն, Լպիրժ տեղի :

Lúbricus-ca-cum (ած.) Լպիրժ, զեղիս, զաղփաղփուն, յեղյեղուկ, յողողող, պատիր, պատրիշ :

› lúbrici óculi. շարժուն աչք, շրջշրջող ականողիք :

Lucánica - ae (Էգ.) ամիճ՝ երշիկ՝ խճուղ խողնի :

Luca bos-ovis } ար. et Էգ. փիղ :

Lucas bos-ovis }

Lucéllum-li (չլտ.) դուզնաքեայ

շահաւորութիւն, դոյզն շահ :

Lucens-éntis (-éntior) Էյծ. Լուսաւոր, պաղպաջուն, շողաւոր, փայլուն, պայծառ, յստակ, շքեղ :

Lúceo-es-uxi-ére (չլտ.) փայլեմ, շողամ, փողփողիմ, փաղփաղիմ, պաղպաջեմ, լուսատու լինիմ, լուսաւորեմ :

› lucet. Լուսանայ, առաւօտանայ, այգն զառաւօտն մերկանայ :

Lucérna-ae (Էգ.) կանթեղ, ղամբար, Լպտեր :

› simplex lucérna. ղամբար 'ի միոջէ պատրուդէ յօրինեալ :

› bilychnis lucérna. կանթեղ 'ի կրկին բուժնոյ յարդարեալ :

Lucéscit (Դմլ.) առաւօտանայ, մերկանայ առաւօտն, լուսանայ օր, գիշերն մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ :

Luci (Վլբ.) 'ի տուէ, զցերեկ, զտիւ, մինչ աւուր կայ :

Lúcide-cídus-díssime (Վլբ.) Լուսաւորադոյնս, յստակադոյնս, յայտնապէս :

Lúcidus-da-dum (-cídior-díssimus) ած. Լուսատու, Լուսաւոր, փայլուն, պաղպաջուն, պայծառ :

Lúcifer-cífera-rum (ած.) Լուսաբեր, Լուսաւորական, Լուսաւորիչ :

Lúcifer-cíferi (ար.) արուսեակ՝ աստղ առաւօտին, արուսեակ՝ սասանայ :

Lucífuga-ae (ար. et էգ.) }
 Lucífugus-ga-gum (ած.) } Լու-

ստեաց, խուսափող 'ի լուսոյ,
 խաւարասէր :

Lúcius-cii (ար.). գայլաձուկն :

Lucrativus-va-vum (ած.). շա-
 հաբեր, շահաւոր, շահաւետ,
 օգտակար, մեծաշահ, բազ-
 մաշահ :

Lucrifácio (Երգ. Fácio արգ.). շա-
 հիմ, օգտիմ, շահեցուցանեմ :

Lucrificus-ca-cum (ած.). շայե-
 կան, օգտակար, մեծաշահ,
 շահաւետ :

Lucrifuga-ae (ար. et էգ.). խու-
 սափող 'ի շահէ, անշայեկան :

Lucripeta-ae (ար.). օգտախնդիր,
 շահասէր :

Lucror-ráris-rátus-rári (հար.).
 օգտիմ, շահիմ :

Lucrósus-sa-sum (-sior-síssimus)
 ած. շահաւոր, շահաւետ, մե-
 ծաշահ, օգտակար, պիտանի,
 պիտանացու :

Lucrum-ri (չգ.). շահ, օգուտ,
 մթերք ընչից, ստացուած,
 մեծութիւնք, գոյք, շահեկա-
 նութիւն :

Lucra-ae (էգ.). ըմբշամարտք,
 մրցութիւն, ջան, փոյթ, վի-
 ճումն, պայքար, մաքառումն,
 բանակռուութիւն :

Luctámen-minis (չգ.). ճգունք,
 ճգնութիւն, վաստակ, աշխա-
 տութիւն :

Luctans - ántis (էգ. Երգ.) }
 Luctátor - óris (ար.) } Ըմբիշ,
 ըմբշամարտիկ, բռնամարտիկ :

Luctatio-ónis (էգ.) }
 Luctátus-us (ար.) } Ըմբշամարտ

մարտ, բռնամարտիկ կռիւ,
 փոյթ, ջան, պայքար, բռնա-
 կռուութիւն, մաքառումն,
 վիճումն :

Lúctifer-tífera-rum }
 Luctíficus-ca-cum } ած. գուժա-

բեր, աղէտալից, տխրական,
 եղեռնաւոր :

Luctisonus-na-num (ած.). ող-
 բալի, աղիողորմ, ցաւագին :

Lucto-tas-ávi-átum-áre (չգ.) }
 Luctor-táris-tátus-tári (հար.) }

գիրկ ընդ գիրկ խառնիմ,
 ոգորիմ, գուպարիմ, կռուիմ,
 մարտնչիմ, վիճեմ, մաքառիմ,
 բանակռիւ՝ բանընդդէմ լինիմ,
 մրցիմ, 'ի վէգ դամ :

Luctuóse-sius (Վէգ.). Թախծու-
 թեամբ, սգով, տրտմագին :

Luctuósus-sa-sum (-sior-síssimus)
 ած. ողբալի, աղի և ո-
 ղորմ, ցաւագին, տրտմական :

Luctus-us (ար.). սուգ, լալիւն,
 ողբ, կոծ, հեծութիւն, հան-
 դերձ սգոյ, Թուխք :

Lucubrátio-ónis (էգ.). տքնու-
 թիւն, արթնութիւն, խոն-
 ջութիւն գիշերոյ, խնամք,
 ջան :

» lucubrátio antelucána. առաւ-
 օտին աշխատաւորութիւն :

» lucubrátio vespertína. երեկո-
 րեայ երկ վաստակոց :

Lucubratíuncula-ae (էգ.). կար-
 ճառօտ տքնութիւն, գոյզն
 վաստակ :

Lucubrátus-ta-tum (առ. Կրթ.).

Տես Lúcbro.

Lúcbro-ras-rávi-rátum-ráre (Երգ.). տքնիմ, վաստակեմ լուսով ծրագի, գործեմ բազում տքնութեամբ :

Luculáris flamen-minis (առ.). քուրմ անտառաց, քրմապետ պուրակաց :

Luculénte } Առ. յայտնապես, յստակազոյնս, յայտ յանդիման, վայելուչս, գեղեցիկս :

Luculéntus-ta-tum (-tior-tissimus) առ. լուսաւոր, պայծառ, երեւելի, հոյակապ, անուանի, հռչակաւոր, քաջանուն, ընտիր, շքեղ, պերճ, ընչաւէտ :

» luculéntus scriptor. հոյակապ մատենագիր, մեծանուն գրիչ :

» luculéntus testis. արժանահաւատ վկայ :

Lucúnculus-li (առ.) } նկան, շօթ, Lucuns-úntis (իգ.) }

գրտակ, կցակ, քաքար, չոր խորտիկ, աղանդեր :

Lucus-ci (առ.). նուիրական անտառ, մայրիք, խոխոմք, պրակ :

Lúdia-ae (իգ.). կին խեղկատակ, վարձակ :

Ludíbrium-rii (չղ.). կատականք, այպանումն, խաղ, առակ նշաւակի, այսին, ծաղր :

Ludibúndus-da-dum (առ.). ուրախ, գուարթ, խնդալից, ցնծալից :

Lúdicrum-ri (չղ.). խաղ, խեղկատակութիւն, տեսիլ, հան-

դէս, կատակ, ծաղր, ծաղրածութիւն :

Lúdicus-ra-rum (առ.). ծաղրածու, խաղակատակ, զբօսուցիչ :

» ars lúdicra. արուեստ խեղկատակաց, խեղկատակութիւն :

Ludifácio (Երգ. Fácio առ.). խաղամ, խաղ առնեմ, կատակեմ, խաղոյ բանս խօսիմ, այսպանեմ, խաբեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, պատրեմ :

Ludificábilis-le (առ.). այսպանելի, ծաղրալից, ծաղրածու :

Ludificatio-ónis (իգ.). նենգութիւն, նենգ, դաւ, խաբանք, պատրանք, այսին, կատականք, ծաղր, խաղ :

Ludificátor-óris (առ.). այսպանող, նախատիչ, խաբեբայ, նենգաւոր :

Ludificátus-ta-tum (առ. Կրթ.). Տես Ludífico.

Ludificátus-us (առ.). նենգութիւն, նենգ, պատրանք, խաբանք, այսին, ծաղր, խաղ, կատականք :

Ludífico-cas-ávi-átum-áre (Երգ.) }

Ludificor-cáris-cátus-cári (հառ.) }

այսին՝ ծաղր՝ խաղ առնեմ, խաղու և ծաղու բանս բարբառիմ, խաղամ, այսպանեմ, կատակեմ, պատրեմ, խաբեմ :

Ludíficus-ca-cum (առ.). ծաղրալի, ծաղրածու, այսպանելի :

Ludimagíster-tri (առ.). ուսուցիչ, վարդապետ, դաստիարակ, մանկավարժ :

Lúdio-ónis } ար. պատրիշ, խեղ-
Lúdius-dii } կատակ, ճոճոս, հտպիտ :

Ludo-dis-usi-usum-dere (նշ. et
չգ.). խաղամ, այսին առնեմ,
կատակեմ, խաբեմ, պատրեմ :

» ludo áleâ. տապալի յագի խա-
ղամ, ընդ տապեղուլունս զբո-
սանիմ :

» ludo par impar. դար և կո-
ճատ խաղամ :

» ludo óperam. ժամավաճառ
լինիմ, 'ի զուր' 'ի նանիր ծա-
խեմ զժամանակ, զբոսնում 'ի
մնոտիս :

Ludus-di (ար.). խաղ, կատակ,
ծաղը, ծաղրածութիւն, խեղ-
կատակութիւն, վարժարան,
վարժոց :

» amóto ludo. առանց կատակի,
զգոնաբար, ծանրութեամբ :

» ludo. ընդ խաղ, վասն զբո-
սանոց, 'ի ծաղրածութիւն :

» ludos tibi fácio. խաղոյ բանս
խօսիմ, խեղկատակեմ, այսին
առնեմ, այսպանեմ, խաբեմ,
պատրեմ :

» ludus gladiatórius. սուսերա-
կան մրցութիւն, հրահանգ
սուսերաց :

» ludus fidícinus. երաժշտա-
կան դպրոց, երաժշտաց վար-
ժոց :

» ludus literárius. դպրոց, վար-
ժոց, վարժարան :

» ludi-dórum. տեսիլք թատերց,
տոնք տեսլեան խաղու :

Lues-uis (նշ.). հիւանդութիւն,

խօթութիւն, փոփոխական
ախտ, մահ ժանտամահ :

Lugens-éntis (էյթ.). լալական,
լացող, արտասուող :

Lúgeo-es-uxi-uctum-ére (չգ.).
լամ, զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, ողբամ, աշխարեմ,
կոծիմ, ցաւիմ, թուխս զգե-
նում, 'ի թուխս համակիմ :

Lúgubre (յէթ.). սգով, թախծու-
թեամբ, տրտմազին :

Lúgubris - re (ար.). սգազգաց,
տխրական, ցաւազին, տխուր,
տրտմական :

» lugúbria-rium (չգ.). թուխք,
հանդերձ սգոյ :

Lumbágo - ginis (նշ.). խիթք՝
յօղացաւութիւն միջաց :

Lumbricus - ci (ար.). զեռուն,
սողուն, բոտոտ, որդն որո-
վայնի, ծծի :

Lumbus-bi (ար.). մէջք, ման :

Luméctum-ti }
Lumétum-ti } չգ. փշուտ վայր,
մացառք, թաւուտք :

Lumen-minis (չգ.). լոյս, լու-
սաւորութիւն, լուսաւոր,
լուսատու մարմին, փայլիւն,
պայծաւութիւն, զարդ, զար-
դարանք, ականողիք, տեսա-
նելիք :

Lumináre-ris (չգ.). լուսաւոր,
լոյս, զարդարանք, պաճու-
ճանք :

Lúmino-nas-návi-nátum-náre
(նշ.). լուսաւորեմ, լուսաւ-
որ առնեմ, լուսատու լինիմ,
լոյս տամ :

Luminósus-sa-sum (- sior) (աթ.)

լուսաւոր, լուսատու, պայծառ, փայլուն, լուսափայլ:

Luna-ae (լէ.) լուսին:

» luna nascens, nova և՛ prima.

նոր լուսին, ամսագլուխ, ամսամուտ:

» lunae deféctus. նուազութիւն լուսնի:

» lunae sénium. մաշուճի լուսնի:

Lunáris-re (աթ.) լուսնական, լուսնաւոր, ամսօրեայ:

Lunáticus-ca-cum (աթ.) լուսնոտ, լուսնահար, լուսնեակ:

Lunátus-ta-tum (աֆ. րէթ.) Տես Luno.

Luno-nas-ávi-átum-áre (նրէ.) լուսնաձև թիւրեմ, կամարաձև կամակորեմ:

Lúnula-ae (լէ.) լուսին փոքրիկ, մահիկ, մահկաձև կերպարանք:

Luo-uis-lui-úere (նրէ.) հատուցանեմ, վճարեմ, լուանամ, լուգացուցանեմ, մկրտեմ, սրբեմ, մաքրեմ, քաւութիւն առնեմ:

» luo aes aliénium. հատուցանեմ զպարտիս, ազատանամ ի պարտեաց:

» luo poenas և՛ supplicium. վրէժս տամ լուծանեմ, հաւասարեմ զպարտս:

Lupa - ae (լէ.) մատակ գայլ, բոզ, պոռնիկ, պոռնկորդի:

Lupánar-áris և՛ } զգալ
Lupanárium-rii } բոզա-

նոց, պոռնկոց, պոռնկանոց:

Lupanáris-re (աթ.) պոռնկագոյն, պոռնկական, պոռնկասէր:

Lupátum-ti (զէ.) }
Lupátus-ti (աբ.) } զանդանաւ-

անդ, վարապան, սանձ, գայլ ի բերան:

Lupércal-ális և՛ } զգալ
Lupercália-lium } նուիրա-

կան տեղի Պանական պաշտամանց, գայլական տօնք ի պատիւ Պան դից:

Lupérci - córum (աբ.) քուրմք Պան դիցն:

Lupillus-li (աբ.) փոքրիկ գերմաստ, փոքր ոլոռն եգիպտական:

Lupinárium labrum - ri (զէ.) անօթ լուանալոյ զգերմաստ, աման եփելոյ զդառն ոլոռն:

Lupínium-ni (զէ.) }
Lupínus-ni (աբ.) } գերմաստ, մանր բակլայ, եգիպտական դառն ոլոռն:

Lupínus-na-num (աթ.) գայլական, գայլենի:

Lupus-pi (աբ.) գայլ:

» lupum áuribus téneo. ունիմ ի ձեռին գործ դժուարին ի թողուլ, յանհնարին տագնապիլինիմ, յանհնարս մտանեմ:

Lurco-cas-ávi-átum-áre (զէ.) }
Lurcor-cáris-cátus-cári (հաբ.) } կլանեմ, լափեմ, ուտեմ շտապաւ, շուայտիմ, զեղնիմ:

Lurco - ónis (աբ.) որկորուստ, շատակեր, որկորեայ:

Lúridus-da-dum (աթ.) գու-

նատ, երիթացեալ, դեղնեալ,
այլագունեալ, տժգոյն :

Luscínia-ae (իգ.) } սոխակ :

Luscínus-nii (ար.) }

Luscíniola-ae (իգ.) • փոքրիկ սո-
խակ :

Luscínus-na-num

Luscíósus-sa-sum

Luscitiósus-sa-sum

ցու, կարճատես, միականի,
պտղակն, վատեալ աչօք :

Lúsio-ónis (իգ.) • խաղ, կատակ,
ծաղը, ծաղըրածութիւն :

Lusitána cérasa - sórum (չգ.) •
թթուենի և ախորժելի հա-
լիք, բալք :

Lúsite (նրգ. Ito արհ.) • խաղամ,
խաղ առնեմ, կատակեմ, կա-
քաւեմ, 'ի պար անցանեմ,
պարանցիկս առնեմ :

Lusor - óris (ար.) • խեղկատակ,
խաղացող, պատրիչ, խաբե-
բայ :

Lusórie (Վէ.) • 'ի ծաղըրածու-
թիւն, ընդ խաղ, խեղկատա-
կութեամբ :

Lusórius-ria-rium (աթ.) • զբո-
սուցիչ, զուարճացուցիչ :

Lustrális-le (աթ.) • քաւիչ, քաւ-
չական, հինգամեայ, հինգա-
մեան :

» aqua lustrális. Զուր սրսկման
առ հեթանոսս 'ի մաքրու-
թիւն նորածին մանկան, օրհ-
նեալ Զուր :

Lustrámen-minis

Lustraméntum-ti

Զրոյ առ Առովմայեցիս, զոհ

պաշտօն մաքրութեան առ
հեթանոսս :

Lustratio - ónis (իգ.) • քաւու-
թիւն, շրջումն, շրջան, ճա-
նապարհորդութիւն, շրջա-
գայութիւն, յաճումն :

Lustrátor-óris (ար.) • շրջող, յա-
ծող, ճանապարհորդ, դէտ,
լրտես :

Lustrátus-ta-tum (անց. Դրէ.) •
Տես Lustro.

Lústricus-ca-cum (աթ.) • քաւիչ,
քաւչական :

» lústricus dies. քաւութեան
օր :

Lustrificus-ca-cum (աթ.) • մաք-
րիչ, քաւիչ, սրբիչ, մաքրա-
կան :

Lustro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) •
քաւեմ, քաւութիւն առնեմ,
մաքրեմ, սրբեմ, նկատեմ, դի-
տեմ, մանրահետեմ, լրտեսեմ,
շուրջ գամ, շրջիմ, յածիմ :

Lustror-ráris-rátus-rári (հար.) •
պոռնկիմ, պոռնկանամ :

Lustrum-tri (չգ.) • որջ, խշտիք,
դադարք, բայոց, մորի, կա-
պելանոց, աշխարհաւանդ,
բողանոց, պոռնկոց, հինգա-
մեայ ժամանակ :

Lusus-sa-sum (անց. Դրէ.) • Տես
Ludo.

Lusus-us (ար.) • խաղ, կատակ,
ծաղը, խեղկատակութիւն,
խաղոյ և ծաղու բանք :

Lutaméntum - ti (չգ.) • անօթ
կաւեղէն, գործ կաւագործու-
թեան :

Lutárius-ia-ium (ած.). տղմահառն, ցխոտ, տղմուտ, սկահառն :

Lutátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Luto.

Lútea-ae (իգ.). Լըջաբոյս :

Luténsis - se (ած.). սկահառն, ծախածախուտ, ցխոտ :

Lutéolus-la-lum (ած.). հարեալ 'ի դեղին, խարտեաշ, դեղձան :

Lutésco-scis-scere (չլտ.). տղմահամ, սկանամ, գայռիւ թաթախ լինիմ, տղմով շաղախիմ :

Lúteus-ea-eum (ած.). տղմուտ, տղմահառն, ցխոտ, անարգ, սկահառն, խոտան :

Luto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.). աղտեղեմ տղմով, արատեմ, պղծեմ :

Lutósus-sa-sum (ած.). տղմահառն, սկահառն, խոհերական, զաղիր, գայռիւ թաթախ :

Lutra-ae (իգ.). շնջրի, ջրային սամոյր, ջրաղուէս :

Lutuléntus-ta-tum (- tior) ած. սկահառն, տղմուտ, աղտեղի, զաղիր, պիղծ, անմաքուր :

Lutum-ti (չլտ.). գայռ, տիղմ, սիկ, ցիխ, շաղախ, կաւ, այր անտոհմ՝ անարգ, սինլքոր :

Lux-ucis (իգ.). Լյոս, լուսաւորութիւն, փայլիւն, պայծառութիւն :

» prima luce. վաղ քաջ ընդ առաւօտն, ընդ այգոյն առաւօտանալ :

» ad lucem. ընդ արեւագալն, ընդ արշալուրշն, ընդ արեւածայրս :

» me luce orbo. անձին առնեմ, զեւրովին երթամ, ինքնասպան՝ անձնասպան լինիմ :

» lux mea. Լյոս աչաց իմոց, սիրելիք իմ :

» aspicio lucem. 'ի Լոյս գամ, ծնանիմ :

Luxátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). Տես Luxo.

Luxo-xas-ávi-átum-áre (նրգ.). յօդակոտոր քակտեմ զոսկերս, խախտեմ, հանեմ 'ի տեղուջէ, խանգարեմ :

Luxúria - ae } Եգ. անխառնու
Luxúries - éi }

թիւն, զեղխութիւն, շուայտութիւն, ճոխածանութիւն, շուայլութիւն, անառակութիւն, չքեղութիւն, պերճանք, գրգանք, մեղկութիւն, ջով բուսոց :

Luxúrians - ántis (Էյծ.). պագշոտ, շուայտաբարոյ, ոստախիտ, տերեալից :

Luxúrio-ias-ávi-átum-áre (չլտ.)

Luxúrior-iáris-iátus-iári (հոգ.) շուայտիմ, շուայլիմ, լինիմ 'ի փափկութեան, զեղխիմ, պագշոտիմ, կեամ անառակութեամբ, խայտամ, ոստոտեմ, կաքաւեմ :

Luxurióse-sius-síssime (ՊԷ.). շուայտութեամբ, պագշոտաբար, անառակութեամբ, պերճանօք, մեծաւ շքով :

Luxuriósus-sa-sum (- sior-síssi-mus) (ած.). շքեղաշուք, անառակ, անկարգ, պազշուս, ցանկասէր, զեղի, առոյգ, ուժեղ :

Luxus - us (ար.). զեխութիւն, պերճութիւն, ճոխաճանութիւն, մեծասպաս փառաւորութիւն, շքեղութիւն, խախտումն ոսկերաց :

Lycéum - éi (չլէ.). կրթարան, վարժոց, դպրոց, ճեմարան, երիտասարդանոց :

Lychnóbios-ii (ար.). անքուն աւամբ, արթուն և զուարթուն :

Lychnúchus-chi (ար.). աշտանակ, ճրագարան :

Lychnus-ni (ար.). կանթեղ, զամբար, լապտեր :

Lýdius lapis-idis (ար.). փորձաքար, քար փորձութեան :

Lympha-ae (էֆ.). աւիշ, հիւթ պայծառ :

Lympháticus-ca-cum (ած.). յիմար, կատաղի, մոլեկան, մոլի, մոլեխանդ, մոլենախանձ, դիւահար, այսահար, այսակիր, այսամուտ :

Lymphátio-ónis (էֆ.) } կատա-
Lymphátus-us (ար.) } լութիւն, գազանութիւն, մո-

լութիւն, զայրուք, յիմարութիւն, սրտաբեկութիւն, վհատութիւն :

Lympho - phas - ávi - átum - áre (նրգ.). կատաղեցուցանեմ, զայրացուցանեմ, յիմարեցուցանեմ, սրտաբեկ սրտապախուռեմ, լքուցանեմ :

Lyncéus-ea-eum (ած.). սրատես, քաջատես, սրակն, յստակատես :

Lynx-yncis (ար. et էֆ.). լուսակն, լուսանն՝ սրակն անասուն :

Lyra-ae (էֆ.). քնար, քնար՝ աստղատուն :

Lýrica-córum (չլէ.). քնարական երգ՝նուագ, քնարերգութիւն :

Lýricus-ca-cum (ած.). քնարերգական, քնարական :

» modi lýrici. քնարական վիպասանութիւն :

» lýrici-córum (ար.). քնարերգութեալ, քնարական վիպասանք :

Lyrístes-tae (ար.). քնարահար, փանդոռահար :

Lytra-ae (էֆ.). ջրային սամոյր, ջրաղուէս, շնջրի :

Lytrum-ri (չլէ.). փրկանք, գինք փրկանաց :

M

Maccus-ci (աբ․). ապուշ, անմիտ, թանձրամիտ, այլնակատակ գուսան, խելար, հտպիտ, խեղկատակ :

Macellarius-ria-rium (աթ․). զենլի, զոհելի, սպանդանոցի :

» **macellaria taberna-ae**. մնավաճառանոց, սպանդանոց :

Macellarius-rii (աբ․). վաճառական ուտեստի, աշխարհաւանդիկ, մոավաճառ :

Macellum - li (չլթ․). սպանդանոց, մնավաճառանոց :

Macellus - la - lum (աթ․). փոքր մի վտիտ, տկար :

Maceo-ces-cui-cére (չլթ․). մաշիմ, ծիւրիմ, ծնդիմ, վտտիմ :

Macer-cra-crum (-crior - cérimus) աթ․ վտիտ, ծիւրեալ, գունատ, տժգոյն, դեղնեալ :

Maceratio-ónis (խփ․). վշտամբերութիւն, խտամբերութիւն, մեռուցումն :

Maceresco-scis-scere (չլթ․). թրջիմ, թրմիմ, կակղիմ, տամկանամ, խոնաւանամ :

Macéria-ae (խփ․). կարկառ քարանց, քարակոյտ, կարկառակոյտ, պարիսպ, պատուար, որմ :

Mácero-ras-ávi-átum-áre (նրթ․).

թրջեմ, թրմեմ, զանգանեմ, կակղեմ, տկարացուցանեմ, լքուցանեմ, ջլատեմ, մեղկեմ, նեղեմ, հաշեմ, մաշեմ :

Macéscisco-scis-scere (չլթ․). հաշիմ, մաշիմ, ծիւրիմ, ծնդիմ, վտտիմ :

Machaéra-ae (խփ․) } դանակ,
Machaerium-rii (չլթ․) } կտրոց, վաղակաւոր, սուսեր, սուր չորիքսայրի :

Machaeróphorus-ri (աբ․). սուսերաւոր, սուսերաձիգ, սուսերամարտ :

Máchina - ae (խփ․). մենքենայ, կազմած, գործի, խորամանկութիւն, խարդախութիւն, խաբ, դաւաճանութիւն, նենգութիւն :

Machinális-le (աթ․). մենքենական, մենքենագիտական :

Machinaméntum-ti (չլթ․). մենքենայութիւն, դաւաճանութիւն, խաբէութիւն, նենգութիւն, խարդախութիւն :

Machinárius-rii (աբ․). մենքենադիւտ, մենքենագործ :

Machinátio - ónis (խփ․). խորամանկութիւն, հնարք, հնարագիտութիւն, մենքենայ, գործի, կազմած :

Machinátor-óris (ար.) մենքե-
նագործ, մենքենագիւտ, նեն-
գագործ, դաւաճան, նիւթող,
գտակ :

Machinátrix-rícis (իգ.) կին հնա-
րագիւտ :

Machinátus-ta-tum (անգ. Դրբ.)
Տես **Máchinor**.

Máchinor-náris-átus-ári (հար.)
մենքենայեմ, չարիս նիւթեմ,
դաւաճանեմ, նենգ գործեմ :

Machinósus-sa-sum (աթ.) ճար-
տարագործ, արուեստաւոր,
արուեստական :

Macies-ei (իգ.) ծիւրութիւն,
վտտութիւն, մաշարայ, ան-
հնարին տկարութիւն :

Maciléntus-ta-tum (աթ.) վտիտ,
ծիւրեալ, ազազուն :

Mácio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.)
ծիւրեմ ծնկեմ, ծիւրեցուցա-
նեմ, վտտեմ, հաշեմ մաշեմ,
տկարացուցանեմ :

Macir, Macis-idis (իգ.) ցանցա-
կերպ թաղանթ հնդիկ ըն-
գուզի, ներքին կեղև գազեր-
բուակի :

Macrésco-scis-scere (չլտ.) ծիւ-
րիմ ծնդիմ, հաշեմ մաշեմ,
վտտիմ :

Mácritas - tátis (իգ.) վտտու-
թիւն, ծիւրութիւն, տկարու-
թիւն :

Macrocólum - li (չլտ.) արքու-
նական թուղթ, քարտէս ար-
քունի :

Mactábilis-le (աթ.) զենլի, զո-
հելի, զոհաւոր :

Mactátor-óris (ար.) պատարա-
գամատոյց, զոհիչ, պատա-
րագիչ, զենիչ :

Mactátus-ta-tum (անգ. Դրբ.)
Տես **Macto**.

Mactátus-us (ար.) պատարագ,
զենուցն, զոհ :

Macto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.)
առաւելում, երանեմ, զոհեմ,
զենում, յազեմ, պատարագեմ,
փողոտեմ, սպանանեմ :

Mactra-ae (իգ.) տաշտ ալիբ :
Mactrilla-ae (իգ.) փոքրիկ տաշտ
հայսի :

Mactus-ta-tum (աթ.) առաւե-
լեալ, առաւել լեալ, բազմա-
ցեալ, աճեցուն :

» **macte!** կարի իսկքաջ, ազնիւ,
բարիոր :

» **macte ánimo, macti virtúte.**
կեցցես, քաջալերեաց, հապա,
օն արիք, աղէ :

Mácula - ae (իգ.) արատ, բիծ,
կեղտ, աղտ, արած, ստգիւտ,
թիրութիւն, նախատինք, ան-
արգանք, առականք, ամօթ,
ակն ուռկանի :

Maculatio-ónis (իգ.) բծկանու-
թիւն, բամբասանք, խայտա-
ռականք :

Maculátus-ta-tum (անգ. Դրբ.)
Տես **Máculo**.

Máculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)
արատեմ, պղծեմ, աղտեղեմ,
առականի խայտառականի, վատ-
անուն առնեմ :

Maculósus-sa-sum (աթ.) արա-
տաւոր, աղտեղի, անսուրբ,

- դադեր, անսուրբ, պիղծ, ան
մաքուր, վատանշան :
- Madefácio (նրգ. Fácio արգ.). Թա-
նամ, Թրջեմ, կակղեմ, տամ-
կացուցանեմ :
- Madefio (չդ. Fio արգ.). Թա-
ցեալ լինիմ, Թրջիմ, տամկա-
նամ, կակղիմ :
- Madens - entis (քջծ.). խոնաւ,
Թացեալ, ծորան :
- Mádeo-es-dui-dére} չդ. Թրջեմ,
Madésco-scis-scere} Թացեալ լինիմ, տամկանամ,
մեղկիմ, Թուլսնամ :
- » mádeo vino. արբենամ, 'ի գին-
ւօջ լինիմ, ընդ գինիս մտա-
նեմ, զգինեօք անկանիմ :
- » mádide mádeo. գինեղէն լի-
նիմ, գինեհարիմ, անկեալ
դնիմ յարբեցութեան, սխա-
լակիմ :
- Mádide (մէծ.). 'ի խոնաւ վայ-
րի, Թուլութեամբ, մեղկու-
թեամբ :
- Mádido-das-ávi-átum-áre (նրգ.).
Թանամ, տամկացուցանեմ,
խոնաւեցուցանեմ :
- Mádidus-da-dum (ած.). խոնաւ,
տամուկ :
- » mádidus vino. գինեղէն, ար-
բեալ, սխալակ :
- Mador-óris (ար.). տամկութիւն,
խոնաւութիւն, հիւթ, աւիշ :
- Madúlſa-ae (ար.). գինեղէն, ար-
բեալ, սխալակ :
- Maeánd-er-dri (ար.). զարձուած,
շքան, Թիւր ճանապարհ,
արաբացի քանդակ :

- Maga-ae (եգ.). ջատուկ, վհուկ,
կախարդ կին :
- Magália-lium (չդ.). խրճիթք,
հիւղք, խուղք, տաղաւարք :
- Magia-ae } եգ. քաւդէութիւն,
Mágice-es} մոգութիւն, դիւթութիւն,
կախարդանք, Թովչութիւն :
- Mágicus-ca-cum (ած.). մագա-
կան, դիւթական, ըզձական :
- Mágida-ae (եգ.). պնակ, սկու-
տեղ, սկաւառակ :
- Magiriscium-scii (չդ.). մահուկ
խոհակերի, սպասաւոր խո-
հակերոցի :
- Magis (մէծ.). առաւել, աւելի,
կարի, յոյժ, և ևս :
- » magis magisque. ևս քան զևս,
առաւելքան զառաւել, յոյժ
յոյժ :
- Magis-idis (եգ.). ափսէ, պնակ,
կանք, տաշտ :
- Magister-tri (ար.). վերակացու,
պետ, գլուխ, յառաջակաց,
վարդապետ, ուսուցիչ, դաս-
տիարակ, խրատիչ, մագիս-
տրոս, վարիչ :
- » barbátus magister. փիլիսո-
փոս, փիլիսոփայ, իմաստա-
սէր, իմաստուն :
- » magister armórum. զինակիր,
մարտասոյց :
- » magister ludi. ուսուցիչ, վար-
դապետ, աշակերտիչ :
- » magister palátii. յարգարիչ
պալատան, գլուխ պահանդ-
դաց :
- Magistérium-rii (չդ.). վարդա-

պետութիւն, հրամանատարութիւն, զահերիցութիւն, վերակացութիւն :

Magistra-ae (իգ.) • կին ուսուցիչ :

Magistrátus-us (ար.) • դատաւորութիւն, ոստիկանութիւն, պաշտօն, բարձ, իշխանութիւն :

» magistrátum hábeo. ստանամ փառս աւագութեան, բարձառու լինիմ :

» magistrátum in eo կամ ingrédiór. յաւագութիւն բարձի և պատուոյ հասնեմ :

» ábeo magistrátu. 'ի բաց կամ յիշխանութենէ, հրաժարեմ, թողում զպաշտօն :

Magnánimitas-tátis (իգ.) • մեծաննութիւն, ազնուականութիւն, լրջմտութիւն :

Magnánimus-ma-mum (աթ.) • մեծանձն, լրջմտ, ազնուական և

Magnárius - rii (ար.) • թանգար միահամուռ վաճառօղ :

Magnes-étis (ար.) • մագնէտ :

Magnéticus-ca-cum (աթ.) • մագնիտական :

Magnidicus-ca-cum (աթ.) • մեծաբան, սնուպարծ, անձնագով, պոռոտախօս :

Magnífice կամ Magníficenter - éntius-tissime (ԱԷ.) • շքեղութեամբ, պերճութեամբ, մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Magnificentia-ae (իգ.) • շքեղութիւն, պերճանք, փառաւորութիւն, պայծառութիւն :

Magnífico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.) • մեծացուցանեմ, մեծ բարձր առնեմ, բարձրացուցանեմ, գովեմ :

Magníficus-ca-cum (-céntior-tis-simus) աթ. շքեղ, մեծապայծառ, հոյակապ, մեծաշուք, մեծասպաս, պերճ, փառաւոր, մեծամիտ, բարձրամիտ :

Magniloquéntia-ae (իգ.) • մեծաբանութիւն, պանծութիւն, սնուպարծութիւն, անձնագովութիւն :

Magniloquus-ua-uum (աթ.) • մեծաբան, պերճաբան, անձնագով, սնուպարծ, պարծուկ :

Magnipéndo (նրգ. Pendo արգ.) • մեծարգի համարիմ, առ պատուականս ունիմ :

Magnitúdo-dinis (իգ.) • մեծութիւն, աւագութիւն, բարձրութիւն, իշխանութիւն :

Magnópere } ԱԷ. մեծապէս, կա-
Magnum } րի, բազումս, յոյժ, կարի շատ :

Magnus-na-num (աթ.) • աւագ, մեծ, բարձր, բարձրաբերձ, ծանր, կարևոր, մեծարգի :

» magna voce. 'ի ձայն բարձր, մեծաբարբառ, ձայնիւ, բարձրաձայն բարբառով :

» vir magnus. այր հոյակապ և հռչակաւոր :

» vir natus magnus. այր հինաւուրց և երիցագոյն :

» magni fácio կամ pendo. առ պատուականս ունիմ, մեծարգի համարիմ :

» magno constat. ծանրագնի՝
մեծագնի է :

Magus-ga-gum (աթ.). մոգական,
դիւթական, ըղձական :

Magus-gi (ար.). մոգ, քաւդեայ,
դիւթ, կախարդ, կիւս, թո-
վիչ, իմաստուն, իմաստասէր,
փիլիսոփայ :

Majális-is (ար.). խոզ մալեալ :

Majestas-tátis (եգ.). շքեղ փա-
ռաւորութիւն, մեծութիւն,
մեծվայելչութիւն, աւագու-
թիւն, փառք :

» lex majestátis. օրէնք ընդդէմ
յանցաւորաց յիրս արքունի,
քրայական յանցանք :

Major-jus (աթ.). յաճախագոյն,
մեծագոյն, աւագ :

» major natu. երէց, երիցագոյն,
անդրանիկ, նախծին :

» major herus. տնտես 'ի վերայ
գերդաստանի, տանուտէր :

» majores-rum (ար.). նախնիք,
հարք, հաւք :

Majorána-ae (եգ.). մարեմ՝ խոտ,
խնկողկողիկ, խնկածաղիկ,
ընտանի զուիրակ :

Majorinus-na-num (աթ.). աւա-
գագոյն, մեծագոյն :

Majus - ja - jum (աթ.). ամսոյն
մարերի, մայիսի :

Majus-ji (ար.). մայիս, մարերի՝
ամիս :

Majúsculus-la-lum (աթ.). փոքր
մի մեծ, գլխաւոր :

Mala-ae (եգ.). ծնօտ, ծամելիք,
այտք, թուրծ :

Malácia-ae (եգ.). հանդարտու-

թիւն ծովու, թուլութիւն
ստամոքսի :

Malacisso-sas-sávi-sátum-sáre
(նրգ.). համբուրեցուցանեմ,
կակղացուցանեմ, ամոքեմ,
ընտելացուցանեմ, 'ի համբոյր
ածեմ, նուաճեմ :

Male, pejus, péssime (Վթ.). չա-
րաչար, յոռագոյն օրինակաւ,
վատթարագոյն պայմանաւ :

» male volo tibi. չարակամ լի-
նիմ, չարակամութեամբ առ-
նեմ, ընդ ակամբ հայիմ, ա-
տեամ :

» male oculátus. վատեալ աչօք,
կարծատես, զաչացու :

» male gratus. ապաշնորհ, ան-
շնորհակալու, անշնորհ, ա-
պախտաւոր, երախտակորոյս
երախտեաց :

Malédicax - cácis (աթ.). չարա-
խօս, զրպարտիչ, քուռ, եպե-
րագիր, երգիծախօս :

Malédice(Վթ.). թշնամութեամբ
ոխութեանց, չարախօսու-
թեամբ, զրպարտութեամբ :

Maledicens-entis (թշթ.). չարա-
խօս, զրպարտ, քուռ, երգի-
ծախօս, եպերագիր :

Maledicéntia-ae (եգ.). բամբա-
սանք, չարախօսութիւն, զըր-
պարտութիւն :

Maledíco (չգ. Dico - cis արհ.).
չարախօս լինիմ, չարախօսեմ,
բամբասեմ, զրպարտեմ :

» maledíco tibi կամ te. վատա-
նուն առնեմ, քակեմ զպատիւ,
անիծանեմ :

Maledictio-ónis (իգ.). **չարախօսութիւն**, **զրպարաւութիւն**, **բամբասանք** :

Maledictito (նբգ. Dictito աղծ.). **յաճախագոյնս չարախօս լինիմ**, **չարիս խնդրեմ** :

Maledictum-ti (չգլ.). **եպերանք**, **նախաստինք**, **արհամարհանք**, **թշնամանք**, **անարգանք**, **անէծք**, **նզովք** :

Maledictus-ta-tum (անց. րբգ.). **Տես Maledico**.

Malédicus - ca - cum (-céntior - entissimus) ած. **զրպարաիչ**, **չարախօս**, **քսու**, **կրգիծախօս**, **եպերազիր** :

Malefácio (չգլ. Fácio աղծ.). **չարիս գործեմ**, **անօրինիմ**, **չար առնեմ** :

Malefáctum - ti (չգլ.). **չարիք**, **յանցանք**, **մեղք**, **ոճիր**, **չարութիւն**, **ապիրաւութիւն** :

Maléfica (Պբ.). **չարութեամբ**, **'ի չար միտս**, **նենգաւ** **և մանկաւ** :

Maleficéntia - ae (իգ.) } **ոճիր**,

Malefícium - cii (չգլ.) } **չարագործութիւն**, **յանցանք**, **մեղք**, **վնաս**, **առյժ**, **անխրաւութիւն**, **զրկութիւն**, **դիւթութիւն** :

Maléficus-ca-cum (-centissimus) ած. **չարագործ**, **չարարար**, **ապիրաս**, **կախարդիչ**, **դիւթական** :

Malesuádus-da-dum (ած.). **չարախորհուրդ**, **չարահնար**, **դժնամիտ** :

Malévolens-éntis(-tior-tíssimus) }
Malévolus-la-lum }

ած. **չարակամ**, **թշնամի**, **չարամիտ**, **չարայօժար** :

Malevoléntia-ae (իգ.). **չարակամութիւն**, **չարամտութիւն**, **թշնամութիւն**, **քէն**, **խէթ**, **ատելութիւն**, **խանգութիւն** :

Malicórium - rii (չգլ.). **կեղեւուն** :

Málifer-lífera-rum (ած.). **պաղարբեր**, **մրգարբեր**, **պաղալից**, **բերրի**, **քաջարբեր** :

Maligne - nius (Պբ.). **ապիրաւութեամբ**, **չարութեամբ**, **նենգաւ**, **նախանձաւ** :

Malignitas - tátis (իգ.). **չարութիւն**, **չարարարութիւն**, **ատելութիւն**, **խէթ**, **քէն**, **ազահութիւն**, **ժլատութիւն**, **կծծութիւն**, **ռշտութիւն** :

Malignus-na-num (-nior-níssimus) ած. **չար**, **չարարարոյ**, **ապիրատ**, **չարակամ**, **ատեցօղ**, **նախանձոտ**, **ազահ**, **կաթկամ**, **ժլատ**, **կծծի** :

» **malignus ager**. **ամուլ անդաստան**, **անպտուղ երկիր** :

Malinus-na-num (ած.). **խնձորոյ** :

Malítia-ae (իգ.). **չարութիւն**, **չարարարութիւն**, **վատթաւութիւն**, **յուռութիւն**, **նենգութիւն**, **դաւաճանութիւն**, **ժանտութիւն** :

Malitióse-sius (Պբ.). **նենգաւ** **և մանկաւ**, **չարութեամբ**, **'ի չար միտս**, **չարաւ** :

Malitiósus-sa-sum (- síssimus)

«Յ. չարանիւթ, նենգաւոր, խորամանկ, խարուսիկ, խաբիրայ :

Malleátor-óris (ար.). ուռնած, չարկանող ուռածք, կռանադործ, գաղատու :

Malleátus-ta-tum (ար.). կռածոյ, կոփածոյ :

Malleoláris-re (ար.). տաշտաւոր, գոգաձև :

Malléolus-li (ար.). մուրճ որմաշինաց, ուռն փոքրիկ, տաշտաթաղ, աղուրի, աստ :

Málleus-ei (ար.). ուռն, մուրճ, քարատ, քարուրագի, թակն երկզլուխ :

» málleus stupárius. բեկիչ գործի, թակն կտաւոյ, գործի զկտաւս բեկանելոյ :

Mallo-ónis (ար.). խուրձն սոխոյ :

Mallúvia - ae (եգ.)

Mallúvium - vii (չգ.) } տաշտ, կոնք :

Malo-avis-álui-alle (նրգ.). առաւել կամիմ համարիմ, նախամեծար ընտրեմ :

Maltha - ae (եգ.). կարածիւթ, կարաշաղախ ծեփ :

Malthínus-na-num (ար.). փափուկ, կակուղ, մեղկ, թուլամորթ, կանացի :

Maltho-thas-ávi-átum-áre (նրգ.). ծեփեմ կարածիւթով, բռեմ կարաշաղախ բռով :

Malum-li (չգ.). չարիք, չարութիւն, ոճիր, ապիրատութիւն, աղէտք, ձախողանք,

չուտութիւն, ախտ, հիւանդութիւն, վնաս, տոյժ :

» malum ! (ՏՁբ.). ով մնմութիւն և անհամարութիւն :

Malum-li (չգ.). խնձոր :

» malum citreum կամ medicum. կիտրոն, լեմոն :

» malum cotóneum կամ cydonium. սերկելի :

» malum áureum. թուրինջ, կիտրոն, նարինջ :

» malum pérsicum. դեղձ :

» malum púnicum. նուռն :

Malus-la-lum (pejor, péssimus)

«Յ. չար, չարաբարոյ, վատթար, յոռի, չարագործ, ապիրատ, ժանտաժուտ, վնասակար, մեղանչական :

Malus-li (ար.). կայմ :

Malus-li (եգ.). խնձորի :

» malus assyriaca կամ médica. ծառ կիտրոնի :

» malus cydónia. սերկելի :

Malva-ae (եգ.). բաղըջուկ, մուշ, աղջկտակ, կտառեակ, տուղտ :

Malváceus-ea-eum (ար.). մուշաղգի, բաղըջկան :

Mamílla-ae (եգ.). ստինք, պտուկ :

Mamillánus-na-num (ար.). ի նմանութիւն պտկանց, պլտկաձև :

Mamilláre - ris (չգ.). կարճազգեստ, ներքին բաճկոնակ կանանց :

Mamma-ae (եգ.). ստինք, պլտկունք, մայրիկ :

» a mammis amóveo, disjúngo.

անջատեմ 'ի կաթանէ, հա-
տուցանեմ՝ մեկնեմ 'ի ստենէ:
Mammális - le (աթ.). ստեանց,
պտկաձե:

Mammeátus-ta-tum } աթ. ստնաւ-
Mammósus-sa-sum }

որ, կաթնաբեր, գնդակաւոր:
Mammóna-ae (աթ.). մամոնայ,
մեծութիւնք, ինչք, մթերք,
ստացուածք, գոյք:

Manábilis-le (աթ.). հոսական,
երազանցուկ, ծորան:

Manális fons-ntis (աթ.). մշտա-
բուխ աղբիւր, յորդաբուղի
վտակ:

Manátio-ónis (իգ.). կաթումն,
հոսումն, ծորումն, կաթուած:

Manátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Mano.

Manceps - cipis (աթ.). ստացիչ,
վարձակալ, վարձող, մաքսաւ-
որ, երաշխաւոր:

Mancipátio-ónis (իգ.) } վաճա-
Mancipátus-us (աթ.) }

ռումն, վաճառք, թողումն:

Mancipátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Mánipo.

Mancípium - pii (չլթ.). տէրու-
թիւն, սեպհականութիւն,
ստացուածք, ստրուկ, արծա-
թադին, գերի:

Mánipo-pas-pávi-pátum-páre
(նրգ.). օտարացուցանեմ, վա-
ճառեմ, վաճառակուր առնեմ,
նուաճեմ, հնազանդեմ:

Mancus-ca-cum (աթ.). հաշմ,
խեղ, թերի, անկատար, թե-
րակատար:

Mandans-ántis (բյթ.). առաքիչ,
կարգիչ, ուղղիչ:

Mandatáriu-rii (աթ.). ոստիկան,
պատուիրակ, հրամանառու,
հրամանակատար:

Mandátor-óris (աթ.). առաքիչ,
հրամանատու, հրապուրիչ:

Mandátrix-rícis (իգ.). կին յան-
ձնառու:

Mandátum-ti (չլթ.). յանձնարա-
բութիւն, պատուէր, հրաման,
պատուիրան:

Mandátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Mando-das.

Mando-das-ávi-átum-áre (նրգ.).
հրամայեմ, պատուիրեմ, պա-
տուէր 'ի վերայ դնեմ, յանձն
առնեմ, ապսպարեմ, հրաման
տամ:

» vérsibus mando. չափով բանս
յօրինեմ, ստեղծումս մոռնջս:

» mando litteris. ընդ գրով ար-
կանեմ, 'ի մատենի հարկանեմ:

Mando-dis-di-nsum-dere (նրգ.).
ծամեմ, լափեմ, անյազ ու-
տեմ:

Mandra-ae (իգ.). մակաղատեղ,
հանգրուան, որջ, կայան, ա-
խոռ, ասպաստան, ձիաստան:

Mandrágora - ae (իգ.). մանրա-
գոր՝ տունկ:

Mandúco-cas-cávi-cátum-cáre
(նրգ.). ծամեմ, ուտեմ, ճա-
շակեմ:

Mandúco-ónis } աթ. կերող, շա-
Mandúcus-ci } տակեր, որկորուտ, ձիւաղ,
պայ:

Mane (չէ․)․ այդ, առաւօտ, վաղորդայն :

» primo mane. ընդ այգոյն առաւօտանալն, այն ինչ կամէր առաւօտն 'ի գիշերոյն մերկանալ :

» póstero mane. 'ի վաղուեան աւուր, յաւուրն երկրորդի :

» hódie mane. այսօր ընդ առաւօտն, յայսմ առաւօտու :

» cras mane. վաղիւ, օր վաղուի :

» bene mane. վաղ քաջ ընդ առաւօտն, առաւօտուն ընդ արշալուշն :

Manens-éntis (էջ․)․ կացեալ, մնացեալ, մնացորդ :

Máneo-es-nsi-nsum-ére (չէ․)․ մնամ, կամ, զկայ առնում, դադարիմ, ազանիմ, տեւեմ, բաւեմ, տոկամ, սպասեմ, մօտ առ կուրծս հասեալ կամ :

» glória te manet. քեզ անկ են փառքդ, պահին քեզ փառք :

Manes-nium (աբ․)․ ուրուականք մեռելոտուց, դժոխք, գեհեն, տարտարոս, դժոխական պատիժք, վիշտք դժոխոց :

» quisque suos pátitur manes. չիք այր անվիշտ և յաջողեալ յամենայնի :

Mango - ónis (աբ․)․ մարդավաճառ, գերեվար, գերիչ, փերեզակ, հնակարկատ :

Mangónicus-ca-cum (աժ․)․ գերեվարի, գերչաց :

Mangónium - nii (չէ․)․ զարդ, զարդարանք, պաճուճանք :

Mangonizátus-ta-tum (աճ․դրբ․) **Sku** Mangonízo.

Mangonízo-zas-závi-zátum-záre (նրգ․)․ զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, յօրինեմ, յարդարեմ :

Mánia - ae (իգ․)․ մոլութիւն, կատաղութիւն, զայրուցք, գազանութիւն :

Mániae - árum (իգ․)․ խրտուիլ մանկանց :

Mánica-ae (իգ․)․ թեզանիք, վառապան ձեռաց, ձեռէք :

Mánicae-cárum (իգ․)․ երկաթի պահպանակք բազկի, ձեռակապք :

Manicátus-ta-tum (աժ․)․ թեզանաւոր :

Maniciolum-li (չէ․)․ խուրճն, թեզանիք կախեալք :

Manicula-ae (իգ․)․ ձեռն փոքրիկ՝ փափկիկ, թաթ, մաճ :

Manifestárius-ria-rium (աժ․)․ յայտնի, մեկին, ծանօթ :

Manifeste-tius-tissime} Աբ․ յայտ

Manifesto յանդիման, յայտնապէս, մեկնապէս, յստակագոյնս :

Manifesto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ յայտ առնեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հանեմ, ցուցանեմ, յանդիմանեմ :

Manifestus-ta-tum (- tior - tissimus) աժ․ մեկին, յայտնի, պայծառ, ծանօթ, ծանօթական, երևելի :

» manifestus scéleris. յայտնի պատժապարտ յանցանոց :

Manipuláris-re Կաճ } ած. 'ի
Manipuláris - ia - ium }

նմին հօտէ :

» miles manipuláris. վաշտական,
լեզէսնական զինուոր :

Manipulátim (ՎՔ.). երամ երամ,
գունդագունդ, միահամուռ,
դասադաս :

Manipulus-li (ար.). բուռն մի,
ափ մի, խուրճն, որայ, անթա-
նոցիկ, գունդ զօրաց :

Manna (չլտ.). ման, մանանայ :
» manna thuris. ազնիւ մասն
խնկոց :

Mánnulus-li (ար.). տրմուղ ձի,
կրմուղ յաւանակ, մտրուկ,
մատաղսձի :

Mannus-ni (ար.). մատաղ երի-
վար, մտրուկ ձիոյ :

Mano - nas - návi - nátum - náre
(չլտ.). կաթեմ, ծորեմ, ցօղեմ,
հոսեմ, սորեմ, համբաւիմ,
հռչակիմ :

Mánsio-ónis (ԷՔ.). բնակութիւն,
իջաւան, օթեան, բնակարան,
դադարք, պանդոկի :

Mánsito (չլտ. Ito արճ.). մնամ,
ազանիմ, օթազանամ, լուծա-
նիմ, բնակեմ, դադարիմ :

Mansuefácio (ՆՔՔ. Fácio արճ.).
ընդեւացուցանեմ, ընտանե-
ցուցանեմ, 'ի համբոյր ածեմ,
զգօնացուցանեմ :

Mansuefactus-ta-tum (անց. ԴՔՔ.)
Տես Mansuefácio.

Mansuefio (չլտ. Fio արճ.) Կաճ }
Mansuesco-scis-évi-scere (չլտ.) }

'ի համբոյր դամ, զգօնանամ,

ընդեւանեմ, ընդեւեւում, ըն-
տանենամ :

Mansuète-tius (ՎՔ.). մեղմական
զգօնութեամբ, ընտանեբար :

Mansuetúdo-dinis (ԷՔ.). հեղու-
թիւն, քաղցրութիւն, մեղ-
մական զգօնութիւն :

Mansuétus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) ած. զգօն, հեղ, համ-
բոյր, մարդասէր, քաղցր, հան-
դարտ :

Mansum-si (չլտ.). ծամեալ պա-
տառ, կերակուր ծամելի :

Mansus-sa-sum (անց. ԴՔՔ.). Տես
Mando-dis.

Mantéle - lis } չլտ. ընթանոց, ղեն-
Mantélum-li } ղակ կրծոց, ստուար կտաւ

սեղանոյ :

Mánteum-ei (չլտ.). մեհեան, բա-
զին դից :

Mántica - ae (ԷՔ.). պարկ, մա-
խաղ, պայուսակ, բակեղէթ
փոքրիկ, քսակ :

Mantícula-ae (ԷՔ.). փոքրիկ ծոց,
քսակ հանդերձի :

Manticuláris-rui (ար.). զանձա-
կողոպուտ, զանձահատ, հա-
տու, քսակահատու :

Manticulor-láris-látus-lári (հոյ.)
զգանձանակս հատանեմ, նենգ
գործեմ, նենգեմ, խարդախեմ :

Mantissa - ae (ԷՔ.). զալուստ,
չափ թաթաղուն :

» mantissa obsónium vincit. վա-
ճառքն բաղմացան յաղխա-
մաղիւէ :

Manuális-le (ած.). ձեռագործ,

ձեռակերտ, ձեռնական, առ-
ձեռնպատրաստ :

Manuballista - ae (իֆ.). նետա-
կալ, քարընկէց, մանգղեան ,
բալիստր :

Manuballistarius-rii (ար.). նե-
տաձիգ, աղեղնաւոր, նետող :

Manúbiae-iárum (իֆ.). առ, ա-
պուռ, կապուտ, կողոպուտ,
աւար, զգեստք :

» manúbias fácio. յաւար եր-
թամ, յառ և յաւար լինիմ,
զողանամ, կուտեմ զառ և
զապուռ, կապտեմ :

Manúbriolum - li (չլտ.). մեղեխ
փոքրիկ, ծոպք թեղանեաց :

Manúbrium - rii (չլտ.). մեղեխ,
երախակալբուն, դաստապան :

Manúciolum-li (չլտ.). խուրձն,
թեղանիք կախեալք :

Manufáctus-ta-tum (աթ.). ձե-
ռագործ, ձեռակերտ, ճարտա-
բարգործ :

Mánulea-ae (իֆ.). երախակալ,
բուն, դաստապան, մեղեխ :

Manuleárus-rii (ար.). դերձակ
թեղանաւորաց, հանդերձա-
բար :

Manuleátus-ta-tum (աթ.). թե-
ղանաւոր :

Manumissio - ónis (իֆ.). ապա-
հարկ, ձերբազատութիւն,
ազատութիւն 'ի ծառայու-
թենէ :

Manumissor - óris (ար.). ազատ
զրոյ՝ կացուցանող :

Manumissus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.).
Տէս Manumitto.

Manumitto (նլտ. Mitto արժ.).
ազատեմ 'ի ծառայութենէ,
ազատ գրեմ, փրկեմ :

Manuprétium-tii (չլտ.). առգին,
զինք վաճառաց, վարձք :

Manus-us (իֆ.). ձեռն, բազմու-
թիւն, յաճախութիւն, բա-
նակ, զուռնգ :

» advérsa manus. փ, ներքոա-
կողմն ձեռին :

» manus áffero կամ infero tibi.
բռնաբարեմ, ձեռն արկանեմ,
բռնադատեմ, բռնազբօսեմ,
բռնութեամբ վարեմ :

» manus do. ձեռն տամ, զպար-
տութիւն խոստովան լինիմ :

» a manu, a mánibus, servus ad
manum. դպիր, գրիչ, գրա-
գիր, թղթագիր, քարտուղար,
դիւանադպիր :

» mánibus pedibúsq. փու-
թով պնդութեամբ, մեծաւ
փութով :

» prae mánibus. ըստ կարի ձե-
ռաց, որչափ ինչ 'ի կարի իցէ
'ի ձեռին :

» manus válida. հզօրագոյն բա-
նակ, բազմազունգ զօրք, բազ-
մազօր :

Mapália-lium (չլտ.). խրճիթք,
հիւղք, խուղք, տաղաւարք :

Mappa-ae (իֆ.). ղենջակ սեղանոյ,
սփածանելի կրծոց, պաստառ :

Márathrum-ri (չլտ.). սամիթ :

Márceo-es-cui-ére } չլտ. թարա-
Marcésco-scis-scere }

խիմ, տրորիմ, փախիմ, նեխիմ,
ապականիմ, նուաղիմ, թալ-

- կանամ, թալանամ, թօշնիմ,
տկարանամ, անկանիմ 'ի զօ-
րութենէ :
- » marcésco ótio. դատարկանամ,
դատարկ լինիմ, պարապորդ
կամ, հեղգութեամբ կեամ :
- Márcidus-da-dum (ած.). փուտ,
թարախալից, մեղկ, թոյլ,
նեխեալ, կթոտ, լքեալ, խան-
գարեալ, եղծեալ :
- Marcor-óris (աբ.). նեխութիւն,
փտութիւն, լքումն, թուլու-
թիւն, ապականութիւն :
- Márculus - li (աբ.). ուռն դար-
բնաց, կռան :
- Mare-ris (ՎԳԺ.). ծով, համատա-
րած :
- » accéssus et recéssus maris.
խաղացք և տեղատուութիւն
ծովու :
- » mari et terrâ. ընդ ծով և ընդ
ցամաք :
- » ámbulo mária. հատանեման-
ցանեմ զանդնդալից ծովուց
զլայնութիւն, նաւարկեմ,
նաւագնաց գնացիւք կոխեմ
զծով :
- » mare extérius. ովկիանոս, հա-
մատարած ծով :
- » mare intérius. Միջերկրական
ծով :
- » mare Aegéum. Եգէան համա-
տարած, Երբիպեղազոս :
- » mare album. սպիտակ ծով :
- » mare arctóum. հիւսիսային
ծով :
- » mare Atlánticum. Ենտլան-
տիկեան համատարած :

- » mare austrinum. հարաւային
ծով :
- » mare Cáspium. ծով Ասսպից :
- » mare Euxinum. Սեւ ծով,
Եւքսինեան Պոնտոս :
- » mare glaciále. սառուցեալ
ծով :
- » mare Adriaticum. Եգրիական
ծով, Զանդրին անդունդք :
- » mare Jónium. Յոնիական ծով :
- » mare nostrum և Mediterra-
neum. Միջերկրական ծով :
- » mare mórtuum. Մեռեալ ծով,
ալիճ աղաթից ծով :
- » mare Pónticum. Պոնտոս՝
Սեւ ծով :
- » mare rubrum և Erithraéum.
Կարմիր ծով :
- Marga - ae (ԷԳ.). մարգ, մառն,
կրային պարարտ հող :
- Margaríta - ae (ԷԳ.) } մարգա-
Margaritum - ti (ՎԳԺ.) }
րիտ, ուլն :
- Margarítifer - tifera - rum (ած.).
մարգարտածին :
- Marginátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.).
Տես Márgino.
- Márgino-nas - návi - nátum - náre
(ԶԷԳ.). Ժապաւինեմ, վերջա-
որեմ, ամփոփեալ կարեմ զե-
զերս կտաւուց, շրջանակս
զնեմ :
- Margo - ginis (աբ.). եզր զրոց,
լուսանցք, ծագ, ծայր, սպա-
ռուած, արմն :
- Marínus-na-num (ած.). ծովա-
կան, ծովափնեայ, ծովեղե-
րեայ :

Marisca-ae (իգ.) • անհամթուգ :
Mariscum-sci (չլ+) } ծովական
Mariscus-sci (ար.) }
 կնիւն, պրտու ծովու :
Marita-ae (իգ.) • կին, առնակին,
 արամբի, ամուսին :
Marítalis-le (աթ.) • ամուսնական,
 առագոստի :
Marítimus-ma-mum (աթ.) • ծով-
 փնեայ, ծովեզերեայ :
 » **ora marítima**. ծովեզերայք,
 փնուք ծովու :
Marito-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) •
 ամուսնացուցանեմ, միաւո-
 րեմ, առն տամ :
Marítus - ta - tum (աթ.) • առա-
 գաստի, ամուսնական, այրա-
 կան :
Marítus-ti (ար.) • այր, կանամբի,
 փեսայ :
Marmor-oris (չլ+) • մարմարին,
 կուճ, կիճ, ծով, համատա-
 րած :
Marmorárius-rii (ար.) • կճագործ,
 կճակոփ, դրօշող, քանդակա-
 գործ, ճարտարապետ կճոյ :
Marmorátio-ónis (իգ.) • դրօշա-
 գործութիւն, քանդակագոր-
 ծութիւն :
Marmorátum-ti (չլ+) • կճակիր,
 կճաշաղախ, կճածեփ, մար-
 մարակուռ դրուագք :
Marmóreus-ea-eum } աթ. մար-
Marmorósus-sa-sum }
 մարեայ, մարմարապատ, մար-
 մարակուռ, կճեայ :
Marra-ae (իգ.) • բահ այգեգոր-
 ծաց, քերիչ երկրի :

Mars-artis (ար.) • Արէս, մարտ,
 պատերազմ :
 » **Mars anceps, commúnis**. յեր-
 կուական ելք ճակատամարտի :
 » **aequo Marte pugno**. յաջո-
 ղութեամբ 'ի պատերազմ ե-
 լանեմ, յաջողապէս մարտ ե-
 դեալ կռուիմ :
Marsúpium-pii (չլ+) • մախաղ,
 քսակ, պարկ, պայուսակ :
Martiális - le (աթ.) • Արիսեան,
 պատերազմական, մարտիկ,
 պատերազմող :
Martícola-ae (ար.) • երկրպագու-
 Արեայ դից :
Martigena-ae (ար. et իգ.) • որդի
 դիցն Արեայ :
Mártius-tia-tium (աթ.) • ամսոյն
 արեգի, մարտ ամսոյ :
Mártius-tii (ար.) • մարտ, արեգ
 ամիս :
Martyr-yris (ար. et իգ.) • մար-
 տիրոս, վկայ :
Martyrium-rii (չլ+) • մարտիրո-
 սութիւն, վկայութիւն, վկայ-
 արան, վկայանոց, մատուռն :
Mas-aris (ար.) • արու, որձ :
Masculinus-na-num (աթ.) • ա-
 րուական, արական, արու :
Másculus-la-lum (աթ.) • արա-
 կան, զօրաւոր, հզօր, առ-
 նացի, արի, հուժկու :
Másculus-li (ար.) • որձ, արու :
Massa - ae (իգ.) • զանդուած,
 քծուար, հայս, հաստեայք :
Masso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.) •
 կուտեմ, դիզանեմ, ժողովեմ,
 խտացուցանեմ :

Mássula-ae (եփ.) փոքրիկ զանգուած :

Mástice-es } եփ. հոյզ հերձույ, մազտաքէ, կիւ :

Mastichinus-na-num } աս. իմազտաքեայ :

Mastigeus-ei } ար. անմիտ, ստա-
Mastigia-ae } չակ, զրաստ :

Mastrúca - ae (եփ.) մաշկեակ, օդիկ, այր անտուակ :

Mastrucátus-ta-tum (աս.) մաշկեազգեաց, մաշկահանդերձ :

Mastus-ti (ար.) խողովակ փոքրիկ աղբեր, փող :

Mátara-ae } եփ. նիզակ, արդն,
Mátaris-is } գեղարդն, տէգ :

Matáxa-ae (եփ.) բոլորակ ասղանույ, կարծ :

Matélla-ae } եփ. միզաման, մի-
Matéllio-ónis } զանոց, տաշտ, կոնք փայտեղէն :

Matéola - ae (եփ.) գործի քաղահան, քերոց քաղի :

Mater-tris (եփ.) մայր, ծնանելի, սկիզբն, պատճառք, առիթ, աղբիւր :

Matércula-ae (եփ.) մայրիկ :

Materfamilias-trisfamilias (եփ.)

մայր ընտանեաց, տանտիկին :
Matéria-ae (եփ.) նիւթ, ատաղձ, փայտ, նիւթութիւն, տարր, առիթ, պատճառք, սկիզբն իրաց :

Materiális-le (աս.) նիւթեղէն, նիւթական, տարրեղէն, տարբաւոր, տարրական :

Materialísmus-mi (ար.) նիւթապաշտութիւն, նիւթակրօնից աղանդ, նիւթակրօնութիւն :

Materialísta-tae (ար.) նիւթակրօն, նիւթապաշտ :

Materiárius-ria-rium (աս.) փայտեղէն, փայտեայ, փայտակերտ :

» fábrica materiária. խանութ տաղձագործի, գործարան հիւսան :

Materiatio-ónis } եփ. ատաղձ գոր-
Materiatúra-ae } ծանոցի :

Materiátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես Matério.

Matéries-éi (եփ.) ատաղձ, փայտ, նիւթ, տարր, սկիզբն իրաց, պատճառք, առիթ :

Materínus-na-num (աս.) նիւթեղէն, հաստատուն, պինդ, սերտ :

Matério-ias-ávi-átum-áre (նրբ.)

Matérior-iáris-iátus-iári (հար.)

ժողովեմ փայտ առ այրել, փայտակերտ շինեմ :

Máteris - is (եփ.) արդն, տէգ, գեղարդն, նիզակ :

Matérnus-na-num (աս.) մայրնի, մայրական :

Matértera-ae (եփ.) մօրաքոյր :
Mathemática-ae (եփ.) ուսողութիւն, մաթեմատիկեան ճարտարութիւն, հարցկութիւն, ըզնութիւն, քաւգէութիւն :

Mathematicus - ca - cum (ած.) .
 ուսողական, մաթեմատիկեան

Mathematicus-ci (ար.) . մաթե-
 մատիկոս , ուսող , աստեղա-
 գէտ , քաւդեայ :

Matricida-ae (ար. et իգ.) . մայ-
 րասպան :

Matricidium-dii (չգլ.) . մայրա-
 սպանութիւն , մայրասպան
 անօրէնութիւն :

Matricula-ae (իգ.) . արձանագի-
 րանունաց , ցանկ ընկերաց ,
 երկրորդուստ :

Matrimoniális-le (ած.) . ամուս-
 նական , այրական :

Matrimónium-nii (չգլ.) . ամուս-
 նութիւն , հարսանիք :

Mátrimus-ma-mum (ած.) . գլր
 կենդանի իցէ մայրն :

Matrix-ricis (իգ.) . արդանդ , ծա-
 ցումն , մայր , սկիզբն , ծնա-
 նելի :

Matróna-ae (իգ.) . տնարար տի-
 կին , տանտիկին :

Matronális-le (ած.) . տիկնուհի ,
 տիկնոջ :

Matronátus - us (ար.) . պատիւ
 տիկնոջ , տիկնութիւն :

Matruélis-is (ար.) . մօրեղբօրու-
 րի :

Matta-ae (իգ.) . վախթ , պարթիս ,
 պրտուեղէն , կեմեղէն :

Máttea-ae } իգ . որկորստութիւն ,
Matty-a-ae }

հանդերձանք կերակրոց , հա-
 մեմանք :

Mátula-ae (իգ.) . միզանոց , միզ-
 աման , շէշ :

Maturáte (ձէ.) . 'ի գէպ ժամու-
 բազում խորհրդով , փութոյ
 պնդութեամբ :

Maturátio - ónis (իգ.) . հասուն
 լինելն , խայծուած , ատոգու-
 թիւն :

Maturátus-ta-tum (անց . արբ.) .
 Տես Matúro .

» **maturáto opus est** . փութալ
 ձեպել հարկ է , պարտ է կան-
 խել երագել :

Matúre - rius - rissime (- úrrime)
 ձէ . 'ի ճահ , 'ի պատշաճ ժա-
 մանակի , 'ի ղիպող աւուր ,
 վազ , կանուխ , քաջ կշռելով :

Maturésco-scis-túruí-scere (չգլ.) .
 հասանում , եփեմ , խայծիմ ,
 ատոքանամ :

Matúritas-tátis (իգ.) . ատոգու-
 թիւն , խայծուած , հասուն
 լինելն , գէպ ժամանակ , պա-
 տեհութիւն :

Matúro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) .
 հասունցանեմ , եփեմ , ատոքա-
 ցուցանեմ , փութամ , ձեպեմ ,
 աճապարեմ , կանխեմ :

Matúrus-ra-rum (- rior-rissimus
 կամ - úrrimus) ած . հասուն ,
 վաղանակ , ատոք , պատշաճ ,
 պատեհ , իմաստուն , խորհրդ-
 ական , խորագէտ , փոյթ ,
 շոյա , ժիր , յանկարծազործ :

» **matúrus milítiae** կամ **ad arma** .
 ձեռնհաս 'ի զինուորութիւն ,
 յաջողակ 'ի սպառազինու-
 թեան :

Matúta-ae (իգ.) . այգ , արեւա-
 ծայրք , արշալոյս , առաւօտ :

Matutínium-ni (չգ.). առաւօտ,
վաղորդայն, այգ :

Matutínus-na-num (աշ.). կա-
նուխ, առաւօտեան, առաւօ-
տին :

Maurus-ra-rum (հա) }
Maurusíacus-ca-cum } աշ. մաւ-
Maurúsíus-sia-sium }

բիտանական, մաւրիտանացի,
հնդիկ :

Mausoléum-ei (չգ.). շիրիմ հոյ-
ական :

Maxilla-ae (էգ.). ծնօտք, ծու-
մելիք :

Maxilláris-re (աշ.). ծամելեաց :

Máxime (ՎՔ.). մեծապէս, կարի
իմն, առաւել, մասնաւորա-
պէս, մանաւանդ, առանձինն,
և կարի իսկ քաջ, արդարեւ,
մտադիւր :

Maximópere (ՎՔ.). կարի իսկ,
յոյժ յոյժ, 'ի վեր քան զամե-
նայն, առաւել քան զառաւել :

Máximus-ma-mum (աշ.). մե-
ծագոյն, մեծամեծ, ամենա-
մեծ, վերին, բարձրագոյն :

» máximus natu. անդրանիկ,
երէց, նախնին :

» Póntifex Máximus. Պապ, մեծ
Վրահանայապետ Հռովմայ :

Mazónomus - mi (ար.). սկաւա-
ռակ սրքունի, պնակ, ասի-
սեայ :

Meábilis-le (աշ.). ծանծաղուտ,
ծանծաղ :

Meándros-ri (ար.). դարձուած,
շրջան, թիւր ճանապարհ,
քանդակ արաբացի :

Meátus-us (ար.). ճանապարհ,
ընթացք, գնացք, անցք, շար-
ժումն :

» meátus síderum. ընթացք
գնայուն աստեղաց :

Mecástor (ՎՔ.). հաւատալ ինձ,
արդարեւ :

Mechánicus-ca-cum (աշ.). մեխ-
քնական, ճարտարագործ,
արուեստական :

Mechánicus-ci (ար.). հանճարա-
գէտ, հնարագիւտ, ճարտա-
րապետ :

Mecum. ընդ իս, ընդ միտս, 'ի
սրտի իմում, 'ի հոգւոյս :

Medéla-ae (էգ.). բժշկութիւն,
գեղ, դարման :

Medens - éntis (Բշ.). բուժիչ,
դարմանող, բժշկիչ :

Médeor-éris-éri (հար.). բժշկեմ,
բուժեմ, դարմանեմ, դարման
տանիմ, առողջացուցանեմ,
աւաքեմ :

» ars medéndi. բժշկական ա-
րուեստ, բժշկութիւն :

Mediális-le (հա) }
Mediánus-na-num } աշ. միջոյ,

միջին, միջակայ :

» páries mediánus. միջնացանկ,
միջակայ որմ, միջնորմ, միջ-
նապարիսպ :

Mediastínus-ni (ար.). օգնական
խոհակերի, մանուկ սպասաւ-
որ խոհակերոցի, ծառայ չար :

Medibilis - le }
Medicábilis - le } աշ. բժշկելի,

դարմանելի, բժշկական, առող-
ջացուցիչ, բժշկիչ :

Médica-ae (եփ.) • առուղյտ մար-
դաց, խոտ երեքտերեւեան :

Medicabiliter (յէփ.) • օգտակար
առողջութեամբ, շահաւոր
օգտութեամբ, յօգուտ, օգ-
տակարապէս :

Medicábulum-li (չլտ.) • բժշկա-
նոց, բժշկարան, դարմանոց :

Medicámen-minis (չլտ.) • դար-
ման, դեղ, բժշկութիւն, թոյն :

Medicamentária-ae (եփ.) • դեղա-
վաճառի արուեստ, դեղագոր-
ծութիւն, կախարդ կին, ջա-
տուկ, վհուկ :

Medicamentárius-rii (ար.) • դե-
ղագործ, դեղավաճառ, կիւս,
դիւթ, կախարդ, թոյլիչ :

Medicamentósus-sa-sum (- sior)
ար. բժշկական, բժշկիչ :

Medicamentum - ti (չլտ.) • դեղ,
դարման, բժշկութիւն, թոյն :

Medicatio - ónis (եփ.) • դիր դե-
ղոց, բժշկութիւն, դարման :

Medicátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) •

Տես Médico.

Medicátus - us (ար.) • դարման,
դեղ, բժշկութիւն :

Medicina - ae (եփ.) • բժշկական
արուեստ, դեղ, բժշկութիւն,
դարման :

» **medicínam exerceo, fácio** և
fáctito. զբժշկական արուեստ
'ի կիր արկանեմ :

Medicinae-árum (եփ.) • արուես-
տանոց դեղոց, դեղարան :

Medicinális-le (ար.) • բժշկական,
բուժական, դարմանիչ, բժշ-
կիչ :

Médico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.)

Mélicor-cáris-cátus-cári (հար.)

բուժեմ, բժշկեմ, դարմանեմ,
դարման տանիմ, սուաքեմ,
առողջացուցանեմ, յարդա-
րեմ, սպեղանիս 'ի վերայ դնեմ :

Mélicus-ca-cum (ար.) • բժշկա-
կան, բժշկիչ, առողջացուցիչ,
դարմանիչ :

» **res mélica.** արուեստ բժշկա-
կան, բժշկութիւն :

Mélicus-ci (ար.) • բժիշկ, բու-
ժիչ :

Médie (յէփ.) • սակաւուք, չափով,
միջին իմն պայմանաւ :

Medietas - tátis (եփ.) • կէս, կէս
մասն, միջին մասն, միջավայր,
միջոց :

Medimnum-ni (չլտ.)

Medimnus-ni (ար.) } քսեստ մի
և չորք ունկիք :

Medio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.) •
ընդմիջեմ, ընդ երկուս բաժա-
նեմ, հասարակեմ :

Mediocriculus-la-lum (ար.) • սա-
կաւիկ մի միջակ, չափաւո-
րագոյն :

Mediocris-re (ար.) • միջին, մի-
ջակ, չափաւոր, սակաւ, մի-
ջակայ :

Mediocritas - tátis (եփ.) • միջա-
կութիւն, միջին աստիճան,
չափաւորութիւն :

Mediocriter (յէփ.) • միջին իմն
պայմանաւ, սակաւուք, չա-
փով :

Medipóntus-ti (ար.) • գործի ձի-
թագործութեան :

Meditabúndus-da-dum (ած.).

մտախորհ, խորհող, հոգած,
բազմահոգ :

Meditámen-minis} չլտ. միտք ,

Meditaméntum-ti} մտածութիւն , խորհուրդ ,
խոկումն, կազմութիւն, պատ-
րաստութիւն, հանդերձանք :

Meditáte (ՎՋ.). զմտաւ ածելով,
խորհրդով, պիտութեամբ ,
մտադրութեամբ :

Meditátio - ónis (խգ.). մտախա-
հութիւն, մտածութիւն, խո-
կումն, խորհուրդ :

Meditátus-ta-tum (ածց. ԴՂԷ.).
Տես **Méditor.**

Mediterráneus-ea-eum (ած.).

միջերկրայ , միջերկրական :

Méditor-táris-tátus-tári (հար.).
զմտաւ ածեմ, խորհիմ, խո-
կամ, մտախորհ լինիմ, կազ-
միմ, հանդերձիմ :

» **méditor insídias.** դարան դոր-
ծեմ, 'ի դարան մտանեմ, դա-
րանակալ լինիմ :

Meditúllium - lii (չլտ.). միջին
մասն , միջավայր , դարման ,
միջոց , հնարք , եւք իրաց :

Médium-dii (չլտ.). մէջ, միջին
մասն, միջոց, միջավայր :

» **médium diéi.** հասարակ օր ,
միջօր, միջօրեայ :

» **in médium sum pósito** կամ
situs. յայտնի լինիմ, 'ի յայտ
գամ, դիւրին գործիմ :

» **in médium voco.** 'ի պայքար
կոչեմ, բանդնդդեմ լինիմ :

» **de médio tollo.** յարեւ ար-

կանեմ, լուծանեմ 'ի կենցա-
ղոյս, սպանանեմ :

Médius-ia-ium (ած.). միջակայ,
միջին, սակաւ, չափաւոր :

» **médius dies.** միջօրեայ, հա-
սարակ օր, միջօր :

» **médio témpore.** 'ի սմին ժա-
մանակի, 'ի նմին պահու, մինչ
այս մինչ այն, մինչ դեռ :

Médius fídus (ՎՋ.). լստուած
լիցի վկայ , հաւատաւ ինձ ,
արդարեւ :

Medúlla-ae (խգ.). ուղեղ ոսկեր,
պարարտութիւն, մէջն հացի :

Medulláris-re կամ
Medullátus-ta-tum } ած. ուղղա-
Medullósus-sa-sum }

լից, պարարտ, հիւլիւղ, կա-
կուղ :

Medúllitus (ՎՋ.). անձկագոյնս,
պնդագոյնս, սերտիւ :

Medúllula-ae (խգ.). դոյզն ու-
ղեղ ոսկեր :

Megalográphia-ae (խգ.). մեծա-
զարդ պատկեր , հոյակապ
նկար :

Megistánes-num (ադ.). աւագա-
նի, սքանչելի և մեծամեծ ո-
րեար, նախարարք, մեծամեծք :

Mehércele } ՎՋ. արդարեւ, վկայ
Mehércule }

լիցի լստուած , հաւատաւ
ինձ, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Mejo - jis, minxi, mictum - jere
(չլտ.). միզեմ :

Mel-llis (չլտ.). մեղր, մեղրախա-
րիսխ, մեղրահամ քաղցրու-
թիւն, անուշութիւն :

• mel meum. սիրելիդ իմ, լոյս աչաց իմոց :

Melancholia-ae (իգ.). սևամաղձութիւն, տխրութիւն, մոլութիւն, զայրուցք :

Melancholicus - ca - cum (ած.). սևամաղձոտ, տխուր, մոլեգին, կատաղի :

Melancoryphus-phi (աբ.). թզակեր թռչուն :

Melania - ae (իգ.). սևութիւն, թխութիւն, մթագոյն կապուտակութիւն :

Melapium - pii (չգ.). մանր և կարմիր խնձոր :

Meleagrides-dum (իգ.). հնդիկ հաւք, հնդկահաւք :

Meles - lis (իգ.). կզաքիս, կուզ մայրեաց :

Melia - ae (իգ.). հացի, ցախ :

Melicus-ca-cum (ած.). զուսանական, երաժշտական, քնարական :

Melimela-lorum (չգ.). փոքր և քաղցրահամ խնձորք :

Melina-ae (իգ.). մաշկեայ պարկ, սրինգ հնչական, գազպէն, ռետին :

Melinum - ni (չգ.). թուրինջ խոտ :

Melinus-na-num (ած.). մեղրական, մեղրահամ :

Melior - lius (ած.). լաւագոյն, լաւ, ազնուագոյն :

• melior pars diéi. մեծագոյն մասն աւուր :

Meliorésco-scis-scere (չգ.). լաւանամ, ազնուանամ :

Melis-is (իգ.). կզաքիս, ազնիւ կուզ մայրեաց :

Melissophyllon - li (չգ.). թուրինջ խոտ :

Melitites - tae (աբ.). գազպէն, ռետին, մեղրաշուր :

Meliturgus-gi (աբ.). մեղրագործ, մեղրաբեր :

Mélium-lui (չգ.). անուր 'ի պարանոցի շան :

Mélius (Վգ.). լաւ ևս, մանաւանդ, լաւագոյնս :

Meliúscule (Վգ.). լաւաբար, սակաւիկ մի բարուդք :

Meliúsculus-la-lum (ած.). փոքր ինչ լաւ :

Mellárium-rui (չգ.). մեղուանոց, մեղուաբոյն, փեթակ :

Mellárium-ria-rium (ած.). մեղրահամ, մեղրական :

• cella mellaria. մառան մեղու :

Mellatio-ónis (իգ.). հաւաքումն մեղու :

Melleus-ea-eum (ած.). մեղրական, մեղրեալ, քաղցրահամ, անոյշ :

Melliculum-li (չգ.). մեղրահամ քաղցրութիւն :

• melliculum meum. սիրելիդ իմ, լոյս աչաց իմոց :

Mellifer-lífera-rum (ած.). մեղրաբեր :

Mellificium - cii (չգ.). մեղրագործութիւն :

Mellifico-cas-ávi-átum-áre (չգ.). մեղր գործեմ :

Mellificus-ca-cum (ած.). մեղրագործ :

- » mellificum opus. մեղրագործութիւն :
- » mellificus locus. փեթակ, մեղունոց, մեղուարոյն :
- Melligenus-na-num (աթ.). մեղրեալ, մեղրաբեր, մեղրական :
- Mellilla - ae (եգ.). մեղրահամ քաղցրութիւն :
- » mea mellilla. սիրելիդ իմ, լոյս աչաց իմոց, ջերմեանի բարեկամիկ :
- Mellina-ae } եգ. մեղրաջուր, ա-
- Mellinia-ae } խորժութիւն, հաճոյք :
- Mellitulus-la-lum (աթ.). անուշակ, մեղրահամ, քաղցրիկ :
- Mellitus-ta-tum (աթ.). մեղրեալ, մեղրական, քաղցր, ախորժական :
- Melo-ónis (ար.). ձմերուկ, սեխ :
- Melopepónes-num (ար.). մեղրապոպ :
- Melos (չգ.). մեղեդի, գեղգեղեալ նուագ, քաղցրաձայն բարբառ, գեղգեղանք :
- Membrána-ae (եգ.). պարուտակ, թաղանթ, մաշկ, մազաղաթ, մորթ նուրբ :
- Membranáceus-ea-eum (աթ.). թաղանթագեղ, մաշկեղէն :
- Membráneus-ea-eum (աթ.). մազաղաթեայ :
- Membránula-ae (եգ.) } անօսր
- Membránulum-li (չգ.) } մորթ, նուրբ պարուտակ :
- Membrátim (Վէ.). անդամ անդամ, պատառ պատառ, մասն մասն :

- Membratúra - ae (եգ.). յաղթանդամութիւն, հասակ մարմնոյ :
- Membrum - ri (չգ.). անդամ, մասն, բաժին, կոտոր :
- Mémini-nísti-nisse (չգ. ոչ.). յիշեմ, յուշ լինիմ՝ ածեմ, յիշատակեմ :
- Memor-oris (աթ.). յիշելի, յիշող :
- Memorábilis-le (- bilior) (աթ.). շատակաց արժանի, երեւելի, հոյակապ :
- Memorátor-óris (ար.). յիշեցուցիչ, յուշարար :
- Memorátrix-rícis (եգ.). կին յիշատակիչ :
- Memorátus-ta-tum (անգ. ԴԷԷ.). Տես Memo-ro.
- Memorátus-us (ար.). յիշատակ, յիշում, յուշարարութիւն :
- » memorátu dignum. բարեաց յիշատակաց արժանի, հոյակապ, անուանի :
- Memória - ae (եգ.). յիշատակ, համբաւ, յիշում, առ յիշատակէ :
- » ex memória. 'ի բերան, 'ի միտ առեալ :
- » in omni memória. յամենայն ժամու, անդատին 'ի սկզբանէ, 'ի վաղուց հետէ :
- » memoriae próditum est. 'ի յուշարար յիշատակէ 'ի միտ առեալ իմացաք, ծանուցեալ և ընթերցեալ է, վիպեն հաւաստեալ :
- Memoriális libéllus-li (ար.). գիր յուշարար, յիշատակարան :

Memoriola-ae (խփ.) • սակաւ ուշ
յիշատակի :

Memoriósus-sa-sum (աթ.) • ուշ
եղ, մտավարժ, կորովամիտ :

Memóriter (Վէ.) • իմիտ առեալ,
'ի բերան ուսեալ :

Mémoro-ras-ávi-átum-áre (նրփ.)
յիշեմ, յուշ ածեմ, յիշատա-
կեմ, յիշեցուցանեմ, ազդ առ-
նեմ, ասեմ :

» **cassa mémoro.** զըտքանեմ, ա-
ռասպելս արկանեմ, շաղա-
կրատեմ, շաղկապեմ :

Menda - ae (խփ.) • արատ, բիծ,
թերութիւն, վրէպք, վրի-
պանք, սխալանք, յոռութիւն,
ստգիւտ :

Mendaciloquus-ua-uum (աթ.) •
ստախոս, ստաբան :

Mendácium-cii (չլփ.) • ստախո-
սութիւն, ստութիւն, սուտ :

Mendaciúnculum-li (չլփ.) • թե-
թեւ սուտ :

Mendax-ácis (-cior-cissimus) աթ.
ստաբան, ստախոս, հանապա-
ղասուտ, խաբեբայ :

Mendicábulum-li (չլփ.) } մոլորո-
Mendicatio-ónis (խփ.) }
ղութիւն, կծծութիւն :

Mendicátus-ta-tum (աֆ.) •
Տես **Mendico.**

Mendice (Վէ.) • մոլորողութեամբ,
աղքատաբար :

Mendícitas-tátis (խփ.) • մոլորողու-
թիւն, աղքատութիւն, չքաւ-
որութիւն :

Mendico-cas-ávi-átum-áre (նրփ.) }
Mendicor-cáris-cátus-cári (հր.) }

'ի մոյր ելանեմ, մոլորանամ,
մոլորացիկ շրջեմ :

Mendícula-ae (խփ.) • քճքճեալ
պատառատուն զգեստիկ :

Mendículus-li (աֆ.) • աղքատիկ,
մոլորացիկ, մոլորող, հէք :

Mendicus-ca-cum (- cissimus)
աթ. տնանկ, աղքատ, տկար,
չքաւոր, հիւանդոտ, ախտա-
ժէտ, մոլորող, մոլորացիկ :

Mendóse-sissime (Վէ.) • անուղ-
ղաբար, վրիպանօք, թերա-
կատար :

Mendósus-sa-sum (- sior) աթ.
թիւր, չուղղեալ, անուղղիղ,
անյարդար, պակաս, թերի,
անկատար :

Mendum - di (չլփ.) • վրիպանք,
վրէպք, սխալանք, բիծ, արատ,
թերութիւն, ստգիւտ, յոռու-
թիւն :

Meniána-nórum }
Meniánum-ni } չլփ. կամարա-
կապ սրահք, հայեցիկ խուցք,
առանձինն սենեակք 'ի թա-
տերս :

Mens-entis (խփ.) • միտք, խելք,
յիշատակ, ուշ, մտածութիւն,
խորհուրդ, դիտաւորութիւն :

» **mente aliénor.** անկանիմ 'ի
մտաց, բանդազուշեմ, ցնորիմ,
յիմարիմ, դանդաշեմ, բարբան-
ջեմ :

» **mente captus.** թափեալ ու-
ղեղ, յիմար, մորոս, պանդոյր,
անմիտ :

» **mentis compos.** հանճարեղ,
մտացի, մտաւոր, մտավարժ :

Mensa-ae (էփ.) . սեղան , տախտակ , յօրինեալ կերակուրք :
 » ássecla mensárum. սեղանաբոյծ , պատառաբոյծ , հացկատակ :
 » mensae accúmbo կամ discúmbo. բազմիմ'ի սեղան :
 » mensam áufero կամ tollo. բառնամ զսպասս սեղանոյ :
 Mensális-le (ած.) . սեղանոյ , սեղանակից :
 Mensárius-rii (ար.) . սեղանաւոր , հատակաճառ , լուծայափոխ , փոփոխիչ :
 Ménsio - ónis (էփ.) . չափ , չափումն :
 Mensis-is (ար.) . սովիս :
 Mensor-óris (ար.) . չափող , չափելի :
 » mensor coeli. աստեղագէտ , աստեղանշմար , քաւղեայ :
 » mensor terrae. երկրաչափ :
 Menstruális-le (ած.) . ամսաւոր , ամսօրեայ :
 Ménstruum-ui (չլէ.) . ամսօրեայ պաշար :
 Ménstruus-ua-uum (ած.) . ամսական , ամսօրեայ , ամսաւոր :
 Ménsula-ae (էփ.) . փոքրիկ սեղան , աթոռակ :
 Mensulárii-riórum (ար.) . սեղանաւորք , լուծայափոխք , հատակաճառք :
 Mensúra-ae (էփ.) . չափ , պայման , կարգ , օրինակ :
 Mensurábilis-le (ած.) . չափելի :
 Mensus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Métior.

Mensus-us (ար.) . չափումն , չափ :
 Menta-ae } էփ. անանուխ :
 Mentha-ae }
 Mentágra-ae (էփ.) . որբին , արած :
 Mentástrum - ri (չլէ.) . վայրի անանուխ :
 Méntio-ónis (էփ.) . յիշումն , յիշատակ :
 Méntior-iris-itus-iri (հոգ.) . սուտ խօսիմ , ստեմ , ստարանեմ , ստախօս լինիմ :
 Mentitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) . Տես Méntior.
 Mentum-ti (չլէ.) . ծնօտ , կզակ , խողովակ քուռոյ , ուրդ տանեաց :
 Meo-eas-eávi-eátum-eáre (չլէ.) . կաթեմ , թափ անցանեմ , երթամ , գնամ , խաղամ :
 Mephítis - is (էփ.) . նեխ , ժահ , ժանտահոտութիւն , ժահահոտութիւն :
 Meráculus - la - lum (ած.) . սակաւիկ մի զուտ , անխառն :
 Merácus-ca-cum (ած.) . մօքուր , սուրբ , յստակ , ջինջ , վճիտ , անապակ :
 Mercábilis-le (ած.) . առգնելի , վաճառելի , վաճառիկ :
 Mercátio - ónis (էփ.) . տուրեառիկ փոփոխումն , տուրեառ , վաճառականութիւն , շահավաճառ :
 Mercátor-óris (ար.) . վաճառական , վաճառաշահ , առգնօղ , թանգար :
 Mercatórius-ia-ium (ած.) . թանգարական , տուրեառիկ , վաճառակուր :

Mercatúra-ae (իգ.) վաճառականութիւն, տուրեւանիկ փոփոխումն, տուրեւան :

» **mercáturam fácio.** տուրեւան առնել, վաճառաշահ շահաւաճառ լինիմ :

Mercátus - ta - tum (անց. դրբ.) **Տես Mercor.**

Mercátus-us (ար.) վաճառափողոց, հրապարակ, շահավաճառ, տոնավաճառ :

Mercédula-ae (իգ.) դուզնաքեայ վարձք, սակաւ հատուցումն :

Mercenárius-ia-ium (աթ.) վարձական, վարձաւորական, 'ի վարձու կալեալ :

Mercenárius-rii (ար.) վարձական, վարձուոր :

Merces - cedis (իգ.) տրիտուր, վարձք, հատուցումն, թոշակ, ռոճիկ, փոխարէն, հաս :

Mercimónium - nii. (չգ.) վաճառականութիւն, վաճառք, աղիսամաղիս, մթերք :

Mercor - cáris - cátus - cári (հար.) տուրեւան առնել, վաճառաշահ լինիմ, գնել, գնոց առնում :

Mercuriáles - lium (ար.) ժողով վաճառականաց, արք իմաստունք :

Mercuriális-le (աթ.) Տիւր դից, շերմեայ :

Mercúrius - rii (ար.) շերմէս, Տիւր, փայլածու, սնդիկ :

Mere (ձիբ.) լոկ, միայն, եւթ :

Merénda-ae (իգ.) նախընթրակ, նախաճաշ :

Méreo-res-rui-ritum-rére (նրգ.) }
Mérear-réris-ritus-réri (հար.) }

արժանաւոր լինիմ, արժանաւորիմ, շահիմ, ստանամ :

» **méreo stipéndia.** զինուորիմ, զինուորանամ, ստանամ զզինուորութիւն :

» **bene mérear de te.** բազում երախտիս առնել, բարերարել, վաստակաւոր լինիմ :

» **male méreo.** խոտան լինիմ, յաչաց ելանել, անարժան դառնիմ :

Meretrície (ձիբ.) պոռնկապէս, բողաբար :

Meretrícium - cii (չգ.) բողութիւն, պոռնկութիւն :

Meretrícus-cia-cium (աթ.) բողանոց, պոռնկական :

Merétricor-cáris-átus-ári (հար.) պոռնկիմ, պոռնկանամ, բող լինիմ :

Meretrícula-ae (իգ.) հերատուկ, կին հերարձակ :

Méretrix-trícis (իգ.) բող, պոռնիկ, շուն :

Merges-gitis (իգ.) որայ, հոսիչ, հեծանոց :

Mergo-gis-rsi-rsum-gere (նրգ.) ընկղմել, ընկղուկանել, հեղձուցանել, սուլանել :

Mergus-gi (ար.) հողամաղ թրուշուն ջրային :

Meridiális-le (հար.) }
Meridiánus-na-num } աթ. միջօ-

րեայ, միջօրէական :

» **meridiáni axis cardo.** հարաւային բևեռ :

Meridiatio - ónis (եփ.). հովանի
ծառոց, նստելն 'ի սոթածա-
մու աւուրն ընդ ծառով :

Meridies - iei (ար.). միջօրեայ ,
հասարակ օր, սոթածամ :

Meridio-ias-ávi-átum-áre (չլտ.)

Meridior-diáris-iátus-iári (հար.)
'ի հովանեռջ նստիմ 'ի միջ-
րեի, հանգչիմ 'ի սոթածա-
մու աւուրն ընդ հովանեաւ
ծառոց :

Mérito-tissime (-tissimo) մէ. ի-
րաւամբ, իրաւացիկ պատ-
ճառօք, արժանապէս յիրաւի,
արդարութեամբ, ըստ պատ-
շաճի :

Mérito-tas-ávi-átum-áre (նրգ.).
շահիմ, ստանամ :

» **mérito stipéndia**. զինուորա-
նամ, զինուորիմ, զզինուորու-
թիւն ստանամ :

Meritórium-rii (չլտ.). տուն 'ի
վարձու տուեալ :

Meritórius-ria-rium (աթ.). շա-
հաւոր, շահաւետ, շայեկան,
մեծաշահ :

Méritum - ti (չլտ.). արժանիք ,
երախտիք, բարերարութիւն,
վաստակ, հաճոյք, ապերախ-
տիք, յանցանք :

» **pro mérito**. ըստ արժանեաց,
արժանաւորապէս :

Méritus-ta-tum (ափ. ԴԵԲ.). Տէս
Méreur.

Méritus-ta-tum (-tissimus) աթ.
արժանաւոր, արդար, վայել-
լուչ, պատշաճ, արժանի, ի-
րաւացի :

Mérsito (նրգ. Ito արգ.). Կամ
Merso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).

ընկղուզանեմ, սուզանեմ յա-
նախազոյնս :

Mersus-sa-sum (ափ. ԴԵԲ.). Տէս
Mergo.

Mérula-ae (եփ.). սարեակ, կեռ-
նեխ :

Merum-ri (չլտ.). զինի անապակ :
» **caleo mero**. զզինեօք անկա-
նիմ, ընդ զինիս մտանեմ, գի-
նեհարիմ, արեմեմ, սխալա-
կիմ :

Merus-ra-rum (աթ.). զուտ, ան-
խառն, պարզ, սուրբ, յստակ,
լոկ, սեռն :

Merx-reis (եփ.). մթերք, աղեա-
մաղիս, վաճառք :

Mesáulae-lárum (եփ.). նուրբ և
նեղանցք, դահլիճ, գաւիթ,
սրահ :

Meses-sae (ար.). հողմ հիւսի-
սային, հիւսիսի :

Méspilum-li (չլտ.). զղեար, զկեռ :

Méspilus-li (եփ.). զկեռի :

Méssio-ónis (եփ.). հունձք, քաղ,
ժողովածոյք, մթերք :

Méssis-is (եփ.). հունձք, ժամա-
նակ հնձոց, ցորեան, արմտիք :

Messor - óris (ար.). արտհունձ,
հնձող :

Messórius-ia-ium (աթ.). հնձելի,
քաղելի :

Messus-sa-sum (ափ. ԴԵԲ.). Տէս
Meto-tis.

Meta - ae (եփ.). նպատակ, կէտ
նպատակի, ծայր, ծագ, սահ-
ման :

Metalláriu-rii } ար. բողազործ,
Metállicus-ci } գործոն 'ի բովս :

Metállicus-ca-cum (աժ.). մետաղական, քրայական, քրէական :

Metállifer-lífera-rum (աժ.). հանածոյ, բրածոյ :

Metállum-li (չլ.). մետաղ, քրայական նիւթ, բովք, հրահալք :

Metamórphosis-is (էփ.). ալակերպութիւն, կերպարանափոխութիւն, ալակերպաց փոփոխումն :

Metáphora-ae (էփ.). ալակերպ՝ ալաշղջիկ՝ ալասացիկ՝ փոփոխական յորջորջումն, ալափոխ բան :

Metaplásmus - mi (ար.). ալափոխութիւն, ալակերպ անունաստեղծութիւն :

Metátio-ónis (էփ.). ստուերագիր, ծրագիր, նկար, չափումն :

Metátor-óris (ար.). չափելի, չափող, նկարող, ստուերագիր, ծրագրիչ :

› **metátor** castrórum. ճակատաշարդար, զօրագլուխ :

Metátus-ta-tum (անց. րբէ.). Տես **Metor**.

Metáxa-ae (էփ.). անգործ՝ անթափ մետաքս, կարծ, բոլորակ ասղանույ :

Metaxáriu-rii (ար.). կերպասավաճառ, մետաքսագործ :

Methódice - ces (էփ.). հնարք, պայման, ոճ, կարգ, եղաք, կանոն :

Methódicus-ca-cum (աժ.). հնարական, կարգաւոր, յորինաւոր, կանոնեալ :

Methódium-dii (չլ.). ծաղրածութիւն, խաղ, խեղկատակութիւն, կատակ :

Méthodus-di (էփ.). կանոն, կարգ, ոճ, եղաք, հնարք, պայման :

Meticulósus-sa-sum (աժ.). երկչոտ, վատասիրտ, վեհերոտ, երկիւղած, խղճամիտ :

Métior-iris, mensus-iri (հար.). չափեմ, կշռեմ, չափիմ, համեմատիմ :

Meto-tas-ávi-átum-táre (նրբ.). չափեմ, կշռեմ, համեմատեմ :

Meto-tis-éssui-essum-tere (նրբ.). քաղեմ, հնձեմ, կթեմ, կուտեմ, հաւաքեմ :

Metopóscopos - pi (ար.). դիմագէտ, դիմախտիր, աստեղանշմար, քաղոնայ :

Metor-táris-tátus-tári (հար.). չափեմ, համեմատեմ, կշռեմ :

› **castra metor**. բանակ հարկանեմ, բանակիմ, ճակատիմ :

Métricus-ca-cum (աժ.). չափածոյ, չափական :

Metrópolis-is (էփ.). մայրաքաղաք, արքեպիսկոպոսանիստ քաղաք :

Metropolíta - ae (ար.). մետրոպոլիտ, արքեպիսկոպոս մայրաքաղաքի :

Metropolitánu-na-num (աժ.). եպիսկոպոսապետական, հայրապետական, արքեպիսկոպոսական :

- Metrum-ri** (չլտ.) չափ, պայման, չափ ստիքերովնի, մեմուռ, չափով բանք :
- Métuens-éntis** (-éntior) Եյծ. երկչոտ, վտաստիբա, երկիւղած, պատկառոտ :
- Métuo-uis-ui-üere** (նրգ.) երկընչիմ, զանգիտեմ, զարհուրիմ, պակչիմ, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :
- » **métuo tibi** կա՛մ pro te. դողամ է սրտաբախ սրտաթուռնդ լինիմ 'ի վերայ քո :
- » **métuo a te**. զարհուրեալ սըրտաբեկիմ 'ի քէն :
- » **métuo de vita**. հոգամ վասն կենաց :
- » **métuo deos**. երկնչիմ յաստուածոց :
- » **metuébam ne abiisses**. կասկածէի՝ թէ մեկնեալ իցես :
- » **métuo quid agam**. չգիտեմ զի՞նչ արարից :
- » **métuunt natáre**. խիթան 'ի լիւղ անկանել :
- » **non métuo quin**. յանկասկած միտս եմ՝ թէ ոչ :
- Metus - us** (ար.) ահ, երկիւղ, զարհուրանք :
- » **metum fácio, injício, incútio, infero tibi**. երկեցուցանեմ, երկեղուկս արկանեմ, ահաբեկեմ, զարհուրեցուցանեմ, ահ արկանեմ, պակուցանեմ :
- » **metum accípío, cápio** կա՛մ concípío. սրտաբեկ սրտապախ լինիմ, երկնչիմ, սոսկամ, զարհուրիմ, զահի հարկանիմ :
- Meus-ea-um** (ած.) իմ :
- » **meus sum**. ինքնօրէն աղեկամք գործեմ, անձնիշխան եմ :
- » **meum**. որ ինչ իմ է, իմն :
- » **meum est**. սովոր եմ, է իմ սովորութիւն :
- Mica - ae** (իգ.) փոքրիկ մասն, նշխար, կոտոր, խաւ 'ի խաւոյ քար՝ նման աղակոյ, փշբանք հացի, փայլածուն :
- » **mica salis**. հառ աղի :
- » **mica thuris**. զանազ կնդրիկ, հառ խնկոյ :
- Micans-ántis** (Եյծ.) փայլուն, շողաւոր, պողպաջուն, ճաճանչաւոր, պոյծառ :
- Mico-cas-cui-cáre** (չլտ.) դողդոջեմ, ոստոստեմ, շողամ, փայլեմ, փողփողեմ, պողպաջեմ :
- » **mico digitis**. ընդ խաղ մատանց զբօսեալ կամ :
- Mictio-ónis** (իգ.) միզելն :
- Mictus-ta-tum** (անյ. րրէ.) Տեն Mingo.
- Mícula-ae** (իգ.) փշբանք հացի :
- Migrátio-ónis** (իգ.) երթ, գնացք, գաղթականութիւն, չու, պանդխտութիւն :
- Migro-ras-rávi-rátum-ráre** (չլտ.) չուեմ, երթամ, գնամ, մեկնիմ, գաղթեմ, պանդխտիմ :
- » **migro de** կա՛մ ex vita. 'ի կենաց պակասիմ, վախճանիմ, լուծանիմ՝ փոխիմ յաշխարհէ, ճաշակեմ զմահ, մեռանիմ :
- Miles-litis** (ար. et իգ.) զինուոր,

մարտիկ, զօր, զօրական, ռա-
միկ սպայք :

» adscriptivi milites. գումար-
տակ զինուորք պատուոյ, զին-
ուորեալ մանկունք պա-
տուակալք :

» milites gravis armatúrae. զին-
ուորք 'ի զէն և 'ի զարդ վա-
ռեալք, սպառազէնք :

» milites levis armatúrae. մեկ-
նակազէնք, մենազինեալք :
Miliária-ae (խփ.). դրախտապան՝
թռչուն փոքրիկ :

Militáris-re կաճ } ած. զինուո-
Militárius-ia-ium }
րական, պատերազմական :

» militáris res. արուեստ մար-
տի, զինուորութիւն :

Militáriter (ՎՔ.). ըստ օրինաց
պատերազմի, իբրև զզինուոր :

Militia - ae (խփ.). զինուորու-
թիւն, արուեստ զինուորա-
կան :

Milito-tas-távi-tátum-táre (չլտ.).
մտանեմ 'ի զինուորութիւն,
զինուորիմ :

» milito tibi. վարձկան զինուոր
գրիմ :

Milium-lit (չլտ.). կորեակ :
» milium indicum. հնդկի՝ տա-
ճիկ ցորեան, սիմինար :

Mille (չլտ.). հազար, հազարաւ-
որ, բիւրապատիկ :

» mille hóminum. հազար այր :
» équites mille. հազար հեծե-
լոց :

» bis mille equi. երկու հազար
երկվարք :

Millefólium-lit (չլտ.). հազար-
տերև, հազարտերևուկ :

Milléni-nae-na (ած.). հազա-
րաւոր :

Millépeda-ae (խփ.). հազարոտա-
նի, նեպուկ :

Millésimus-ma-mum (ած.). հա-
զարերորդ :

Milliáre-ris }
Milliárium-ris } չլտ. մղոն, հրա-
սախ, խրատախ :

Milliárius-ria-rium (ած.). հա-
զարաւոր, անթիւ, անհամար :

Millies (ՎՔ.). հազարապատիկ,
հազար անգամ, յաճախապէս,
յաճախագոյնս :

» ter millies mille. երեք հազարք
հազարաց, երիցս բիւրք բիւ-
րուց :

Miltos-ti (խփ.). սուսը, կարմրա-
դեղ, խրուկ, նօթ :

Milvínus-na-num (ած.). ցնոյ,
որորի :

» milvínæ unguës. ճիրանունք
արկևառք ցնոյ, մագիլք՝ ժա-
նիք որորի :

Milvius-vit }
Milvus-vi } աւ. ցին, որոր :

Mima-ae (խփ.). այսնակատակ
գուսան, վարձակ :

Mímice (ՎՔ.). իբրև զճաղըածու-
ղք, խեղկատակութեամբ :

Mímicus-ca-cum (ած.). գուսա-
նական, մոմսական :

Mímula-ae (խփ.). վարձակ, այս-
նակատակ գուսան :

Mimus-mi (աւ.). մոմս, հտպիտ,
ճաղըածու, խեղկատակ :

Mina-ae (եփ․)․ փնաս , հիմէն ,
դորակ :

Mináciter-cius (Վէ․)․ սպառնա-
լից բանիւք , սպառնալիօք ,
սաստիւ մեծաւ :

Minae-árum (եփ․)․ սպառնալիք ,
սպառնումն , սաստ , ժայռք
պարսպաց :

Minans-ántis (Էյծ․)․ պատուհա-
սիչ , սաստիչ , սպառնալից :

Minánter (Վէ․)․ սաստիւ , սպառ-
նալիօք , սպառնալից բանիւք :

Minátio-ónis (եփ․)․ սպառնումն ,
սպառնալիք , սաստ , պատու-
հաս :

Minax-ácis (-cior-císsimus) ած․
սաստիչ , սպառնալից , պատու-
հասիչ :

Minctio-ónis (եփ․)․ միզելն :

Minctus-ta-tum (առ․ ԴԵԲ․)․ Տես
Mingo.

Minérva-ae (եփ․)․ Աթինաս՝ զիք :
» pingui, crassâ Minervâ. շինա-
կանագոյնս , խոշորագոյնս :

Minérval-ális (չլտ․)․ վարձք ու-
սուցչաց , թոշակ վարդապե-
տաց :

Minérvius-ia-ium (ած․)․ նուի-
րեալ զիցն Աթինասայ :

Mingo-gis-nxi (-ixi)-nctum նա՛մ
-ictum-gere (չլտ․)․ միզեմ :

Miniáceus-ea-eum } ած․ կար-
մրադեղոյ , սուսրի :

» miniárium metállum. նոթ ,
կարմրադեղ , սուսր , խրուկ :

Miniária-ae (եփ․)․ հանածոյք
սուսրի :

Miniátulus-la-lum (ած․)․ կի-
տուածոյք նկարեալ , կար-
մրադեղով ներկեալ :

Miniátus-ta-tum (առ․ ԴԵԲ․)․ Տես
Minio.

Minime (Վէ․)․ նուազ , փարթար ,
զէթ , գոնէ , ոչ բնաւ , երբեք ,
փարգաստ , քաւ լիցի , 'ի բաց
տար :

» minime vero. բնաւ ամենեկին ,
բնաւ իսկ ոչ , քաւ մի՛ երբեք :

Minimum (Վէ․)․ գոնէ , զէթ ,
փարթար :

Minimus-ma-mum (ած․)․ փոքր
յոյժ , փոքրագոյն , մանրա-
գոյն , կրտսեր :

Minio-nias-niávi-niátum-niáre
(նրգ․)․ կիտուածոյք նկարեմ ,
ներկեմ կարմրադեղով :

Minister-tri (առ․)․ պաշտօնեայ ,
սպասաւոր , տեսուչ , օգնա-
կան , ձեռնտու , պաշտպան :

Ministérium-rii (չլտ․)․ պաշտօն ,
սպասաւորութիւն , ծառայ-
ութիւն :

Ministra-ae (եփ․)․ սպասեակ ,
աղախին , նաժիշտ , գերդաս-
տանիկ :

Ministrátio-ónis (եփ․)․ սպասա-
ւորութիւն , մատակարարու-
թիւն , խնամակալութիւն ,
հոգաբարձութիւն :

Ministrátor-óris (առ․)․ սպասա-
ւոր , պաշտօնեայ , խնամակալ ,
մատակարար :

Ministrátrix-rícis (եփ․)․ նաժիշտ ,
սպասեակ , կին խնամակալ ,
գիրդաստանիկ :

Ministro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
պաշտեմ, պաշտօն հարկանեմ,
ծառայեմ, 'ի սպասու կամ,
վաստակիմ, մատակարարեմ,
մատուցանեմ, հոգամ, հայ-
թայթեմ:

Minitabúndus - da - dum (աթ.)
սպառնալից, սաստիչ, պա-
տուհասիչ:

Mínitor-táris-tátus-tári (հր.)
սպառնամ, պատուհասակոծ
առնեմ, սաստեմ:

Mínium-nii (չգ.)
սոււր, կար-
մրադեղ, նօթ, խրուկ:

Mino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Minor-náris-nátus-nári (հր.) }
սաստեմ, սպառնամ, պատու-
հասեմ, պատուհասակոծ առ-
նեմ, կանգնեմ, համբառնամ,
վերանամ:

» **minor magna, multa** էմ **prae-
clára**. խոստանամ 'ի մեծու-
թիւնս և յաւազութիւնս հա-
սուցանել, մեծաբանս սնո-
տեաց բարբառիմ:

Minor-nus (աթ.)
մանրիկ, մանրա-
գոյն, փոքրագոյն, փոքր յոյժ:
» **minor natus, aetáte**. կրտսե-
րագոյն, անչափահասակ, չե-
'ի չափ հասեալ, կոտակ:

Minóres - rum (աթ.)
կրտսերք,
չե 'ի չափ հասեալք, անչա-
փահասակք:

Mínuo-uis-ui-útum-úere (նրգ.)
նուազեցուցանեմ, պակասե-
ցուցանեմ, սակաւացուցանեմ,
մեղմացուցանեմ, կասեցուցա-
նեմ:

Minus (վթ.)
սակաւ, նուազ:
» **nihil minus**. ոչ բնաւ, երբեք,
քաւ լիցի, փարգաստ:

» **plus minus**. փոքր 'ի շատե,
աւելի կամ նուազ, գրեթէ:

» **minus mínusque**. նուազա-
գոյն, սակաւագոյն:

» **quo minus**, զի մի', որպէս զի
ոչ:

Minúsculus-la-lum (աթ.)
փոք-
րիկ, մանրիկ:

Minútal-ális (չգ.)
համեմանք,
հանդերձանք կերակրոյ, յօ-
շածոյ միս տուպակեալ:

Minulátim էմ }
Minúte-tius-tissime } վթ. մի ըստ
Minútum

միոջէ, ճշդիւ դտակաւ, առ-
սակաւ սակաւ, տակաւ տա-
կաւ, գամ քան զգամ, հաղ-
քան զհաղ:

Minútia-ae }
Minúties-éi } էթ. մանր մանր իրք,
մոտիք, մանրամաղ փոշի,
հողամաղք:

Minútio - ónis (էթ.)
նուազութիւն,
պակասութիւն, սա-
կաւաւորութիւն:

» **minútio capitis**. անկածու-
թիւն, կործանութիւն, վատթա-
րութիւն:

Minútulus-la-lum (աթ.)
փոք-
րագոյն, փոքր յոյժ, մանրիկ:

Minútus-ta-tum (անգ. դթ.)
Տե՛ս
Mínuo.

Minútus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. փոքր, փոքրիկ, մանր,
նուրբ, բարակ:

Mirabilis - le (-bīlior - lissimus) }
 Mirabūndus-da-dum }

ած. սքանչելի, մեծասքանչ,
 զարմանալի :

Mirābīliter-lius (ՎԷ.). սքանչե-
 լապէս, մեծասքանչ զարմա-
 նալեօք :

Mirācula-ae (ԷԳ.). անհեղեղ և
 այլանդակ կին :

Mirāculum-li (չԳ.). զարմանք,
 զարմացումն, հիացումն, զար-
 մանալիք, նշան, սքանչանք,
 սքանչելիք, հրաշակերտք :

Miratio-ōnis (ԷԳ.). սքանչանք,
 զարմանք, զարմացումն, հիա-
 ցումն :

Mirātor-ōris (աՐ.). զարմացող,
 սքանչացող :

Mirātrix-rīcis (ԷԳ.). կին զար-
 մացող :

Mire ԽԺ } ՎԷ. սքանչելապէս,
 Mirifice }

զարմանալի պայմանաւ, մե-
 ծապէս, մեծասքանչ զարմա-
 նալեօք :

Mirifico-cas-āvi-ātum-āre (ՆՐԳ.).
 սքանչելի առնեմ, հիացու-
 ցանեմ, սքանչելագործեմ :

Mirificus-ca-cum (-centissimus)
 ած. մեծասքանչ, զարմանալի,
 սքանչելի, հրաշակերտ :

Mírio-ōnis (աՐ.). այլանդակ և
 անճոռնի մարդ :

Mirror-rāris-ātus-āri (հԳ.). հիա-
 նամ, զարմանամ, սքանչա-
 նամ, սխրանամ, փշիւմ, յա-
 պուշ կրթիւմ, ընդարմանամ,
 արմանամ, ապուշ անկանիւմ :

» mirror unde sit. չգիտեմ
 ուստի իցէ այդ :

Mirum-ri (չԳ.). հրաշակերտք,
 զարմանալիք, մեծասքանչ
 զարմանք :

Mirus-ra-rum (ած.). սքանչելի,
 մեծասքանչ, զարմանալի :

» mirum in modum. սքանչելա-
 պէս, մեծասքանչ զարմանա-
 լեօք, կարի բարւոք :

Miscellānea-eōrum (չԳ.). խառ-
 նապատում հատածք բանից,
 քաղուածոյ մատեան :

Miscellāneus-ea-eum } ած. խառ-
 Miscellus-la-lum }

նապատում, խառն, պէսպէս,
 զունակ գունակ, ազգի ազգի,
 բազմազունի, յօդելի :

Misceo-es-cui-istum ԽԺ - ictum
 - scēre (ՆՐԳ.). խառնեմ, յօ-
 դեմ, միաւորեմ, խառնակեմ,
 շփոթեմ :

Misellus-la-lum (ած.). ողոր-
 մելի, չուառ, թշուառ, հէք :

Miser-era-erum (-ērior-ērrimus)
 ած. թշուառական, չուառա-
 կան, եղուկ, վատաբախտ,
 հիքապոյն, աղքատ, անկած :

» misera res. թշուառութիւն,
 չուառութիւն, չքաւորու-
 թիւն, աղէտք :

Miserābilis-le (-bīlior) ած. հէք,
 թշուառական, չուառ, ողոր-
 մելի, եղուկ, ողբալի, արտա-
 սուելի :

Miserābīliter-lius (ՎԷ.). թշուա-
 ռութեամբ, ըստ չար. բախ-
 տին, ցաւագինս :

Miserans-antis (էյծ․)․ զթած,
ողորմած, արգահատող, յա-
ճախագութ :

Miseranter (Վէ․)․ ցաւագին ,
չաջողութեամբ, թշուառու
թեամբ, ողորմ :

Miseratio-ónis (եփ․)․ վշտակցու-
թիւն , զթուլթիւն , գութ ,
ողորմածութիւն :

Misere-érius-érrime (Վէ․)․ ըստ
չար բախտին, աղքատաբար,
թշուառութեամբ :

» misere amat. յիմարի 'ի գութ
երեսաց նորա , խանդակութ
է սիրով :

Miséreor-réris-értus-réri (հար․) }

Miseréscit-scébat (պէ․) } կամ

Miserésco-scis-scere (չլ․) }

Miseret-rébat (բժլ․) }

զթամ, ողորմիմ, արգահա-
տեմ, կարեկից՝ վշտակից՝ հա-
մակարիք լինիմ :

» miseréscat te mihi. ողորմեաց
ինձ, ողորմեցարուք :

Miséria - ae (եփ․)․ թշուառու-
թիւն, չուառութիւն, աղէտք,
տառապանք, եղկութիւն, հի-
քութիւն , չբաւորութիւն ,
անձկութիւն, վիշտք :

Misericórdia-ae (եփ․)․ ողորմու-
թիւն , զթուլթիւն , արգա-
հատութիւն , գութ , աղէք ,
վշտակցութիւն :

» captus misericórdiâ. արգա-
հատող, ողորմած, զթած, հա-
մակարիք :

Misericórditer-dius (Վէ․)․ ողոր-
մութեամբ, զթուլթեամբ :

Miséricors-órdis (-dior-díssimus)
ած․ բազումողորմ, ողորմած,
զթած, համակարիք, արգա-
հատող :

Miseror-ráris-rátus-rári (հար․)․
կարեկից՝ վշտակից լինիմ, ար-
գահատեմ, զթամ, ողորմիմ :

Misérulus-la-lum (ած․)․ եղուկ,
եղկելի, հէք, թշուառ, չուառ :

Missilis-le (ած․)․ արձակելի, ար-
կանելի, ձգելի :

Missília-lium (չլ․)․ մանգղիանք,
արդունք, աշտեայք :

Missio - ónis (եփ․)․ առաքելու-
թիւն, առաքումն, նահատա-
կութիւն, արշաւանք, հրա-
ման, հրաժեշտ, թողութիւն :

» missiónem do. 'ի հրաժեշտի
կացուցանեմ, հրաման տամ
մեկնելոյ :

» missiónem nego. չտամ հրա-
ման երթալոյ, զլանամ զհրա-
ժեշտ :

Missito (նրփ․ Ito արժ․)․ յաճա-
խագոյնս առաքեմ՝ յուղար-
կեմ, ստէպ յղեմ :

Missor-óris (ար․)․ յղիչ, առա-
քիչ :

Missus-sa-sum (ած․ ԴԵՒ․)․ Տես
Mitto.

» missum fácio hoc. զանց առ-
նեմ զայսու, բառնամ թողում
զայդ :

» missum fácio te. թոյլ տամ
քեզ երթալ, հրաման տամ
մեկնելոյ :

Missus-us (ար․)․ հրաման, պա-
տուէր, յանձնարարութիւն :

Mistim (ՎԷ․)․ խառն 'ի խուռն ,
վեր 'ի վայր , յանկարգս :

Místio-ónis } ԷԳ․ խառնութիւն ,
Mistúra-ae } խառնուած , խառնումն :

Mistus-ta-tum (աՆԳ․ ԴԷԲ․)․ Տես
Misceo.

Mite-tius-tissime (ՎԷ․)․ Հեղա-
բար , քաղցրաբար , մարդասի-
րապէս :

Mitélla-ae (ԷԳ․)․ փոքրիկ խոյր :

Mitésco-scis-scere (ՎԷԳ․)․ Հասուն
լինիմ , խայծիմ , ցածնում ,
ընդենլում , 'ի համբոյր գամ ,
զիջանիմ , հանդարտիմ :

Mitifico-cas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ․)․
ընդեկացուցանեմ , 'ի համբոյր
ածեմ , ընտանեցուցանեմ , ողո-
քեմ :

Mitigatio-ónis (ԷԳ․)․ ամոքումն ,
մեղմութիւն , դիւրութիւն ,
ամոքախառն խառնուած :

Mitigatórius-ria-rium (աԺ․)․ ցա-
ծուցիչ , հանդարտեցուցիչ ,
մեղմացուցիչ , ամոքախառն :

Mitigátus-ta-tum (աՆԳ․ ԴԷԲ․)․
Տես Mítego.

Mitigo-gas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ․)․
կակլեմ , կակղացուցանեմ , ե-
փեմ , ամոքեմ , ցածուցանեմ ,
մեղմացուցանեմ , ողորեմ , զի-
ջուցանեմ , հանդարտեցուցա-
նեմ :

Mitis-te (-tior-tissimus) աԺ․ կա-
կուղ , փափուկ , զիրգ , վակա-
նակ , հասուն , հեղ , քաղցր ,
համբոյր , զգօն , բարեբարոյ ,
հաճոյ :

Mitra-ae (ԷԳ․)․ Թագ եպիսկո-
պոսաց , խոյր :

Mitrátus-ta-tum (աԺ․)․ Խոյրա-
դիր , Թագազարդ :

Mitto-tis-isi-issum-tere (ՆԷԳ․)․
առաքեմ , արձակեմ , յուղար-
կեմ , յղեմ , զանց առնեմ ,
բառնամ Թողում :

» mitto tela. նետս արձակեմ ,
նետաձիգ լինիմ , ձիգ դնեմ :

Mixtim (ՎԷ․)․ վեր 'ի վայր ,
խառն 'ի խուռն , յանկարգս :

Mixtio-ónis } ԷԳ․ խառնութիւն ,
Mixtúra-ae } խառնուած , խառնումն :

Mixtus-ta-tum (աՆԳ․ ԴԷԲ․)․ Տես
Misceo.

Mna - ae (ԷԳ․)․ մնաս , գորակ ,
հիմէն :

Mnemósyne-es (ԷԳ․)․ Մնեմոսի-
նէ՝ դիք յիշողութեան , յիշա-
տակ , առ յիշատակէ :

» mnemósynae - nárum. Մո-
սայք :

Mnemósynon-ni (ՎԷԳ․)․ առ յի-
շատակէ , յիշատակ , գրաւա-
կան :

Móbilis-le (-bílíor-líssimus) աԺ․
շարժուն , փոփոխելի , արագ ,
կայտառ , Թիթեանդամ , ան-
հաստատ , փոյթ , շոյտ , յող-
դողդ , յեղլեղուկ :

Mobílitat-tátis (ԷԳ․)․ շարժնու-
թիւն , շարժականութիւն ,
արագութիւն , յածութիւն ,
յողողղղութիւն , յեղլեղուկ
բարբ :

Mobiliter (ՎԷ․)․ փութանակի ,

փութապէս, վաղվաղակի, ա-
րագ արագ :

Moderábilis-le (աժ.) . չափաւո-
րելի, ամօքելի, կարճելի :

Moderámen-minis } չէ. վարչու-

Moderaméntum-ti }
թիւն, տեսչութիւն, առաջ-
նորդութիւն, քաղցրախառ-
նութիւն, չափաւորութիւն :

Moderánte-tius կամ } ղէ. չա-

Moderáte-tius-tissime }
փով իմն, չափաւորութեամբ,
զգաստութեամբ :

Moderátio-ónis (իգ.) . չափաւո-
րութիւն, միախառնութիւն,
զգաստութիւն, համեստու-
թիւն, պարկեշտութիւն, չափ,
կարգ, վարչութիւն :

Moderátor-óris (ար.) . վերակա-
ցու, վարիչ, տէր, ուսուցիչ,
վարդապետ :

Moderátrix-ricis (իգ.) . կին խրա-
տիչ :

Moderátus-ta-tum (անց. դէք.) .
Տես Módero.

Moderátus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) աժ. չափաւոր, համեստ,
պարկեշտ, զգաստ, ժուժկալ,
միախառն :

Módero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) }

Móderor-ráris-rátus-rári (հար.) }
'ի չափու ունիմ, չափ դնեմ,
ամօքեմ, միախառն յարգա-
րեմ, առաջնորդեմ, վարեմ,
ուղղեմ, կանոնեմ, հովուեմ :

Modéste-tius-tissime (ղէ.) . հա-
մեստութեամբ, պարկեշտու-
թեամբ, չափով իմն :

Modéstia - ae (իգ.) . զգաստու-
թիւն, համեստութիւն, պար-
կեշտութիւն, չափաւորու-
թիւն, քաղցրախառնութիւն,
խոնարհութիւն :

Modéstus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աժ. համեստ, պարկեշտ, չա-
փաւոր, զգաստ, միախառն :

Modiális - le (աժ.) . գրուանի
մոջ :

Módice (ղէ.) . միջին իմն պայ-
մանաւ, սակաւուք, պարկեշ-
տութեամբ, չափով իմն :

Modicéllus-la-lum (աժ.) . չա-
փաւոր, միջին, փոքր յոյժ,
փոքրիկ :

Módicum-ci (չգ.) . սակաւ, սա-
կաւիկ, դոյզն, խուն ինչ :

» módico contentus. սակաւուք
չատացեալ, սակաւապէտ :

Módicum (ղէ.) . սակաւիկ մի,
փոքր միւս ևս :

Módicus-ca-cum (աժ.) . համեստ,
չափաւոր, զգաստ, պարկեշտ,
միջին, մանր, փոքրիկ :

Modificátor-óris (ար.) . նուազա-
ծու, նուազալարդար, երա-
ժշտապետ :

Modificatio-ónis (իգ.) . պայմանք,
հանգամանք, որպիսութիւն :

Modificátus-ta-tum (անց. դէք.) .
Տես Modificor.

Modificor-cáris-cátus-cári (հար.) .
պայմանս տամ, կերպարանեմ,
'ի չափու ունիմ, չափ դնեմ,
չափեմ :

Modiólus-li (ար.) . դոյլ, ստոման,
քսեստ, բաժակ :

Moestificus-ca-cum (ած.) • Թախ-
ծալից, տխրածին, տրտմական:

Moestitia-ae (հմ.) } Իգ. Թախծու-

Moestitúdo-dinis } Թիւն, Թախիծ, տխրութիւն,
տրտմութիւն, վեշտք, հոգք,
անձկութիւն, ցաւ:

Moestus-ta-tum (- tior-tíssimus)
ած. տխուր, տրտում, Թախ-
ծալից, ցաւազին, վշտազին:

Mola-ae (իգ.) • վէմերկանաքար,
երկան, ալիւր ցորենոյ:

» **mola trusátilis**. աղօրիք ձե-
ռօք շարժեալ, երկան փոքրիկ:

Moláres-rium (ար.) • քարինք մե-
ծամեծք, վէմք արաստոյք:

Moláris-re (հմ.) } ած. երկանա-

Moláris-ria-rium } քար, երկանի:

» **moláris lapis**. վէմ երկանա-
քար, երկան իշոյ:

» **dentes moláres**. կողմանական
ատամնուք, աղօրիք:

Molendinárius-ria-rium (ած.) •
մլաղաց, աղօրեաց, աղացիկ:

Molens-éntis (էյծ.) • լեսիչ, բե-
կիչ, աղացող:

Moles-lis (իգ.) • բարձրաբերձ շի-
նուած, մեծութիւն, ծանրու-

թիւն, կշիռ, զդեակ, շերիմ:

Moléste-tius-tissime (մէ.) • նե-
ղութեամբ, յանժամ ժամու,

դժկամակութեամբ:

Moléstia-ae (իգ.) • Թախանձու-
թիւն, տաղտուկ, տաղտուկ-
թիւն, ճանձրոյթ, ճանձրու-
թիւն, վեշտք, նեղութիւն,
հոգք:

Molésto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) •
Թախանձեմ, ճանձրացուցա-
նեմ, տաղտկացուցանեմ, ճան-
ձիր առնեմ, ճանձրոյթ ար-
կանեմ, նեղեմ:

Moléstus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ած. տաղտկալից, Թախան-
ձելի, ճանձրացուցիչ, ծանրա-
տաղտուկ, դժնդակ, չախոր-
ժական, դժկամակ:

Moletrína-ae (իգ.) • աղօրիք, եր-
կան, վէմ երկանաքար:

Molile-lis (պգ.) • պարան առ 'ի
շրջել զերկան, մեղելս աղօ-
րեաց:

Molímen-minis } պգ. մեծաջան

Molíméntum-ti } վաստակ, մեծաբեռն հոգք,
ծանրաբեռն գործ:

Mólior-íris-ítus-íri (հար.) • բա-
զում ճգունս 'ի կիր արկանեմ,
նուաճեմ, նկուռ առնեմ, մեռ-
քենայեմ, նիւթեմ, դաւաճա-
նեմ, նենգ գործեմ:

Molítio-ónis (իգ.) • ծիզն, փոյթ,
ջան, հանդերձանք, պատրաս-
տութիւն, կործանումն, քան-
դումն, աւեր:

Molitor-óris (ար.) • գործիչ, արա-
րիչ, ճարտարապետ, արուես-
տագէտ:

Molitor-óris (ար.) • աղալի, մլա-
ղաց:

Molitrína-ae (իգ.) • երկան, վէմ
երկանաքար, աղօրիք:

Molítrix-ricis (իգ.) • կին նենգիչ:

Molítúra-ae (իգ.) • աղացիկ՝ աղա-
լի նիւթ, աղացումն:

Mólitus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.) • **Տես**

Molo.

Mólitus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.) • **Տես**

Mólior.

Mollésco-scis-scere (չգ.) • կակ-
զիւմ, կակզանամ, թուլանամ,
մեղկիւմ, ընտանենամ, ընդե-
լանիւմ, զգօնանամ, սիգամ,
սամսարիւմ :

Móllia-ium (չգ.) • թուլատարր
անասունք :

Mollicéllus-la-lum (առ.) • կակ-
զագոյն, փափկագոյն, նուրբ :

Molliculus-la-lum (առ.) • գիրգ,
փափուկ, քնքուշ, մատաղ :

Mólliens-éntis (էյռ.) • կակզիւ,
մեղմացուցիւ, ամօքիւ, ցա-
ծուցիւ :

Molliméntum-ti (չգ.) • մեղմու-
թիւն, ամոքախառն խառ-
նուած :

Móllio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.) • ա-
մօքեմ, մեղմացուցանեմ, կակ-
զացուցանեմ, ցածուցանեմ,
զիջուցանեմ :

Móllipes-lípedis (առ.) • գիրգ և
փափուկ ոտիւք, որ սիգայ և
սամսարի օդով ոտիցն :

Mollis-le (-lior) առ. փափուկ,
կակուղ, գիրգ, քնքուշ, փափ-
կակեաց, ամօքելի, քաղցր,
անոյշ, մեղմ, հեղ, բարեշէն,
երջանիկ, դիւրին, յաջող :

Mólliter-lius-líssime (ՎԵ.) • փա-
փուկս, մեղկութեամբ, կա-
նացի բարուք, գորովալիւր սի-
րով, զրգանօք, յայրաառու
թեամբ :

Mollítia-ae

Mollíties-éi (առ.) } էգ. փափուկ

Mollitúdo-dinis

թիւն, զրգանք, զրգութիւն,
քնքանք, մեղկութիւն, թու-
լութիւն, կանացի բարք :

Mollítus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.) • **Տես**
Móllio.

Molliúsculus-la-lum (առ.) • փափ-
կագոյն, կակզագոյն, մեղկ,
նուրբ :

Molo-lis-lui-litum-leré (նրգ.) •
աղամ, լեսում, փշրեմ, մանրեմ :

Móloche-es (էգ.) • մոլոշ, բաղը-
ջուկ, աղջկատակ :

Molóchinus-na-num (առ.) • ի
գոյն մոլոշի, մոլոշազգի :

Molóssus-si (առ.) • պահապան
շուն հանգրուանաց :

» **molóssi canes.** անդամայաղթ
շունք, զամփռ :

Molybdaéna-ae (էգ.) • թաղուն
կապար, ջրակապար :

Molybdtis-is (էգ.) • կապարակ,
նկարչաց կապար :

Momentárius-ia-ium (առ.) • առ-
ժամայն, վայրկենական, ան-
ցաւոր, սակաւժամանակեան,
վաղանցուկ :

Momentósus-sa-sum (առ.) • մեծ,
կարեւոր, կշռաւոր, անհե-
րին, ծանր :

Moméntum-ti (չգ.) • վայրկեան,
րոպէ, մէտ, շարժում, կշիռ,
ծանրութիւն, զօրութիւն,
համար :

Monárcha-chae (առ.) • միահեծան
իշխան, միապետ, արքայ :

Monarchia-ae (իֆ.) • միահեծան
իշխանութիւն, միապետու-
թիւն, արքայութիւն :

Monédula-ae (իֆ.) • որի, անծեղ :

Móneo-es-nui-nitum-ére (նրֆ.) •
ազգ առնեմ, ծանուցանեմ,
զեկուցանեմ, յիշեցուցանեմ,
յուշ ածեմ :

Monéris-is (իֆ.) • նաւակ, կուր,
կարկուրէ :

Monéta-ae (իֆ.) • դրամ, դահե-
կան, լումայանոց :

Monetális-le (աթ.) • դահեկանաց,
դրամահատութեան :

» **monetáles triúmvi-ri - rórum**
(աբ.) • ոստիկանք դրամահա-
տութեան, լումայապետք :

Monile-lis (չլտ.) • քայռ, մանեակ,
քայռամանեակ :

Moniméntum-ti (չլտ.) • յիշատա-
կարան, յիշատակ, գերեզման,
շիրիմ :

Monítio-ónis (իֆ.) • ազգ, ազգե-
ցութիւն, զոյց, յուշարա-
րութիւն :

Mónitor-óris (աբ.) • յուշարար,
խրատիչ, խրատող, թելա-
դիր, խորհրդակալ, ազգիչ :

Monitórius-ria-rium (աթ.) • յի-
շեցուցիչ, ազգարար :

Mónitum-ti (չլտ.) } ազգ, խրատ,
Mónitus-us (աբ.) } յուշարարութիւն, յիշումն,
խորհուրդ :

Mónitus-ta-tum (անգ. դրբ.) • Տես
Móneo.

Monóceros-rótis (աբ.) • միեղջե-
րու, ոնգեղջիւր :

Monocólus - li (աբ.) • միամամ-
անդամով մարդ, միակողմանի :

Monográmmus-ma-mum (աթ.) •
մենագիր, մագիր :

Monólithus-tha-thum (աթ.) • մե-
նաքար, միապաղաղ :

Monopódium-dii (չլտ.) • միոտանի
սեղան :

Monopódus - dia - dium (աթ.) •
միոտանի :

Monopólum-lii (չլտ.) • մենավա-
ճառութիւն :

Monópterus-ra-rum (աթ.) • սիւ-
նաքարձ և բոլորչի :

Monosýllabus - ba - bum (աթ.) •
միավանդ, միով սիղոբայիւ :

Mons-ontis (աբ.) • լեռան, սար,
բարձրաբերձ շինուած, կար-
կառ, կոյտ, դէզ :

» **articuli móntium** • զահաւան-
դակք, դարաւանդք լեւանց :

Monstrábilis-le (աթ.) • երեւելի,
յայտնի, փառաւոր, հոյակապ :

Monstrátio-ónis (իֆ.) } յանդի-
Monstrátus-us (աբ.) } մանութիւն, ցոյց, հանդես,
ծանուցումն, յայտարարու-
թիւն, զեկուցումն :

Monstrátor-óris (աբ.) • ցուցիչ,
յանդիմանիչ, հնարագիւտ,
գտակ :

Monstrátus-ta-tum (անգ. դրբ.) •
Տես Monstro.

Mónstrifer - trifera - rum (աթ.) •
ճիւղաղարարոյ, ճիւղաղական,
անհեղեղ, այլանդակ :

Monstrífice (մլբ.) • անհնարինս,
մեծապէս, ահագինս :

Monstrificus-ca-cum (աթ.) . նորացոյց , այլանշան , այլանդակ , ահագին :

Monstro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) ցուցանեմ , յանդիմանեմ , յայտառնեմ , յայտնեմ , նշանակեմ , նշանացեմ :

Monstrósus-sa-sum (-sior-sissimus) աթ. նորանշան , զարմանալի , մեծապահնչ , սքանչելի , հրաշակերտ :

Monstrum-ri (չղ.) . ծիւաղ , զարմանալիք , սքանչելիք , նշան :

Monstruóse (մթ.) . անհնարինս , մեծապէս , ահագնազոյնս :

Monstruósus-sa-sum (-sior-sissimus) աթ. սքանչելի , զարմանալի , նորացոյց , նորանշան , մեծասքանչ , հրաշակերտ , այլանդակ , ծիւաղական :

Montánus-na-num (աթ.) . լեռնային , լեռնական , գերբուկ :

» **montáni-nórum** (ար.) . լեռնակեացք , լեռնորդեայք , բնակիչք լեռնակողման :

Monticola-ae (ար. et իգ.) . լեռնորդեայ , լեռնակեաց :

Móntifer-tifera-rum (աթ.) . լեռնաբերձ , լեռնային , լեռնաձև :

Montivagus-ga-gum (աթ.) . թափառական 'ի լերինս :

Montósus-sa-sum } աթ. լեռնական , քարուտ , գերբուկ , լեռնային :

Monumentárius-ria-rium (աթ.) . գերեզմանական :

Monuméntum-ti (չղ.) . յիշատա-

կարան , յիշատակ , գերեզման , շիրիմ :

Mora-ae (իգ.) . յապաղումն , յապաղութիւն , յամուրդ , դանդաղանք , յերկարութիւն :

Morális - le (աթ.) . բարոյական , խրատական :

Morans - ántis (քյթ.) . յամրագնաց , դանդաղական , դադարող , բնակիչ , երկայնաձիգ :

Morátim (մթ.) . դանդաղազոյնս , առ սակաւ սակաւ , տակաւ տակաւ :

Morátio - ónis (իգ.) . յամուրդ , յապաղութիւն , դանդաղանք , յերկարութիւն , յամրութիւն , մեղմագնաց գնացք :

Morátor - óris (ար.) . յապաղիչ , յամրագնաց , հեղգ :

Moratórius-ria-rium (աթ.) . կասեցուցիչ , խափանիչ , պատաղիչ :

Morátus-ta-tum (անց. դրբ.) . Տես Moror.

Morátus-ta-tum (աթ.) . ընտանի , սովորեալ , ընտելեալ :

» **bene morátus** . բարեբարոյ , բարեխրատ , ազնուական :

» **male morátus** . չարաբարոյ , անխրատ , տմարդի :

Mórbidus-da-dum (աթ.) . ժանտ , ախտաբեր , ապականիչ , ախտաժէտ , հիւանդալար :

Morbílli - lórum (ար.) . ծաղիկ ախտ :

Morbósus-sa-sum (աթ.) . հիւանդոտ , ցաւոտ , տկար , անառողջ , խօթ :

Morbus-bi (աբ.)․ ակտ, հիւանդութիւն, ցաւ, խօթութիւն։

» **morbus articuláris**․ յօդացաւութիւն, յօդից ցաւ, ունացաւութիւն։

» **morbus comitiális**․ լուսնոտութիւն, թալկացումն։

» **morbus cadúcus**․ ակտ լուսնոտաց, յանկարծակի թալկացումն։

» **morbus régíus**․ դալուկն։

» **morbus cardíacus**․ ակտ սրտի, ստամոքացաւ։

» **morbo labóro** եւ **téneor**․ խօթանամ, հիւանդանամ։

» **récreor a morbo**․ ապաքինիմ 'ի հիւանդութենէ, ողջանամ, հաստատիմ յառողջութեան։

» **in morbum cado, delábor** եւ **íncido**․ հիւանդանամ, խօթանամ, անկեալ զնիմ 'ի մահիճս։

» **morbo mentis calet**․ սկսանի ելանել 'ի մտաց, բախած է։

Mordácitas-tátis (եդ.)․ կծուութիւն, խստութիւն, դաժանութիւն։

Mordáciter-cius (Աբ.)․ կծուութեամբ, խստիւ, կսկծելի օրինակաւ։

Mordax-ácis (-cior-císsimus) ած․ կծու, դաժան, կսկծելի, խոցոտիչ, կսկծեցողիչ, դառն, երգիծական, եպերական։

Mórdeo-des, momórdi, morsum-dére (նրդ.)․ խաժանեմ, ատամացեմ, պատառեմ, յօշեմ, չարախօսեմ, թշնամանեմ, բամբասեմ։

Mórdices-cum (աբ.)․ հատիչ ատամուկք, աղօրիք։

Mórdicus (Աբ.)․ պնդագոյնս, ատամացի, յամառութեամբ։

Morétum-ti (չդ.)․ կարկանդակ 'ի պտղոց, հաստեայք, պան, բանդակ։

Moribúndus-da-dum (աժ.)․ օրհասական, ոգեվար, մերձ 'ի մահ։

Morigeror - eráris - erátus - erári (հաբ.)․ զգաստանամ, զեջանիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ լինիմ։

Morigerus-ra-rum (աժ.)․ բարեբարոյ, հնազանդ, հպատակ։

Mório-ónis (աբ.)․ մոմոս, խեղկատակ, հտպիտ, մորոս, յիմար։

Mórior-óreris-órtuus-ori (հաբ.)․ մեռանիմ, փչեմ զոգի, վախճանիմ, յարեւ անկանիմ, պակասիմ 'ի կենաց, փոխիմ լուծանիմ յաշխարհէ։

Moritúrio-ris-ríre (չդ.)․ մերձ 'ի մահ լինիմ, 'ի դրունս մահու հասանեմ, զախտ մահու ջերանիմ, հիւանդանամ զախտ հիւանդութեան մահու։

Moror-ráris-átus-ári (հաբ.)․ յապաղեմ, անազանիմ, դանդաղեմ, յամեմ, յետնիմ, յերկարիմ, զեզերիմ։

» **nihil moror**․ անփոյթ լինիմ, յանհոգն նստիմ։

» **nihil te moror**․ ոչ կամիմ խափանել զքեզ 'ի գործոյց։

Moróse-sius-síssime (Աբ.)․ նեղելով, տալտկալից օրինակաւ։

Morósitas-tátis (իգ.) • տաղտուկ, տաղտուկութիւն, ձանձրոյթ, այլանդակութիւն, մաացածին խորհուրդ :

Morósus-sa-sum (-sior-síssimus) ած. անյազ, ահաճ, ցնորական, երազական, այլանդակ, ծանրատաղտուկ :

Mors-orlis (իգ.) • մահ, օրհաս, վախճան :

» **absum própius a morte.** մերձ 'ի մահ լինիմ, հիւանդանամ զախտ հիւանդութեան մահու, 'ի դրունս մահու հասանեմ :

» **conscisco mihi mortem.** անձին առնեմ, զիւրովին երթամ, անձնամահ լինիմ :

» **mortem occúmbo.** ճաշակեմ զմահ, մեռանիմ, վախճանիմ :

Morsicátim (վէ.) • խաճանելով, առամացելով :

Morsiúncula - ae (իգ.) } խաճա-

Morsus-us (ար.) } տանք, խաճուած, բամբասանք, խայթուած, չարախօսութիւն :

Morsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.) • Տես **Mórdeo.**

Mortális - le (-lior) ած. մահական, մեռոտ, մահացու, մահաբեր, վաղանցուկ, զաղփաղփուն, անցաւոր :

» **mortáles-lium** (ար.) • մարդիկ, մարդք մահկանացուք, մենզիք :

Mortálitás-tátis (իգ.) • մահկանացութիւն, մահութիւն :

Mortárium - rii (չլգ.) • անկան, սանդ, ծարրաքար :

Morticínus-na-num (ած.) • մեռելոտի, ինքնամեռ, թարշամեալ, խամրեալ :

Mórtifer-tífera-rum
Mortíferus-ra-rum } ած. մահա-
Mortíficus-ca-cum }

բեր, մահածին, մահացու :

Mortífere (վէ.) • առ 'ի մահ, մահացու վիրօք :

Mortuália-lium (չլգ.) • հանդերձ սգոյ, երգ յուղարկաւորութեան :

Mortuárius-ria-rium (ած.) • յուղարկաւորութեան, գերեզմանական :

Mórtuus-ua-uum (անց. ԴԵԲ.) • Տես **Mórior.**

» **mórtuus pláusus.** մեռելագոյն դրուատիք :

Mórula-ae (իգ.) • սակաւժամանակեայ բնակութիւն :

Morum-ri (չլգ.) • մոր, թուր :

Morus-ra-rum (ած.) • պանդոյր, մորոս, յիմար, անմիտ :

Morus-ri (իգ.) • մորենի, թթենի :

Mos - oris (ար.) • սովորութիւն, ընդելութիւն, բարք, բոյս բարուց, կարգ, պայման :

» **áurei mores.** բարք բարեբարք, լաւագոյն բոյս բարուց :

» **ex more, ut mos** կամ **moris est.** ըստ սովորութեան, որպէս սովոր են մարդիկ :

» **more, ad** կամ **in morem.** ըստ նմանութեան՝ օրինակի, զօրէն, իբրեւ :

» morum atrocitas. ամարդա-
թիւն բուսոյ բարուց :

Motacilla-ae (իգ.). խազտոնիկ,
խաշնահաւ :

Motio-ónis (իգ.). շարժումն, շար-
ժիւն, յուզումն, յոյզք :

Mótito (նրգ. Ito արմ.). յաճա-
խագոյնս շարժեմ, շարժւեմ,
յուզեմ :

Motiúncula - ae (իգ.). թեթեւ
շարժումն :

Moto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.).
ստեպ շարժեմ, տատանեմ :

Motor-óris (ար.). շարժիչ, շար-
ժող, դրդիչ, յուզիչ :

Motus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես
Móveo.

Motus-us (ար.). շարժումն, շար-
ժիւն, յուզումն, յոյզք, աղ-
մուկ, ծփանք, խռովութիւն,
շփոթ, վիշտք, կարիք, ակտ :

Movens - éntis (էյթ.). շարժիչ,
շարժուն, փոփոխելի :

» res movéntes. շարժուն ինչք,
արարք, կահ, կարասի :

Móveo-es-vi-otum-ére (նրգ.). ամ-
բոխեմ, շարժեմ, յուզեմ, տա-
տանեմ, խռովեմ, հրապուրեմ,
հաճեմ, զուարճացուցանեմ :

» castra móveo. ճակատիմ 'ի
պատերազմ, ճակատ առ ճա-
կատ յարդարեմ :

» móveo omnem lápidem. շար-
ժեմ զամենայն քար, հնարս
հնարիմ :

Mox (Վէ.). իսկ և իսկ, անդէն,
արագ արագ, արդ իսկ, սա-
կաւիկ մի յառաջ :

» mox ubi էամ ut. անդէն իրրեւ,
վաղվազակի իսկ իրրեւ :

» mox paulo. յետ սակաւուց,
փոքր մի յետոյ :

Muccus-ci (ար.). } խլինք :

Mucédo-dinis (իգ.). }

Múceo-es-cui-ére } չգ. բորբո-

սիմ :

Múcidus-da-dum (ած.). մերձ 'ի
փռել, բորբոսեալ :

Mucor-óris (ար.). բորբոս, խլինք :

Mucósus-sa-sum (ած.). մածա-
նող, մասագելի :

Mucro-ónis (ար.). սուր ծայր,
սայր, սլաք :

Mucronátus-ta-tum (ած.). սուր,
սրեալ, յեսանասուր :

Mucus-ci (ար.). խլինք :

Múgiens-éntis (էյթ.). բռող, բռ-
ղական, մռնչական, մռնչող :

Múginor-náris-nátus-nári (հար.).
երերիմ, յանկամս գործեմ :

Múgio-is-ívi էամ - ii-ítum-íre
(չգ.). բչեմ, գոչեմ, մռնչեմ,
մրմռիմ :

Mugitor-óris (ար.). բռող, մռն-
չող :

Mugitus-us (ար.). բչիւն, գոչիւն,
գոչումն, մռնչիւն, պոչիւն և
պոռոչիւն :

Mula-ae (իգ.). մատակ ջորի :

» cálceo mulas. յոտս մատակ
ջորեաց երկաթ բեռեմ :

Muláris-re (ած.). ջորւոյ, իշա-
կիսոյ :

Mulcátus-ta-tum (անգ. Դրէ.).
Տես Mulco.

Múlceo-cēs-lsi-lsum-cére (նշգ.)
քաղցրացուցանեմ, մեղմացու-
ցանեմ, ողորբեմ, ցածուցանեմ,
զրգեմ, զգուեմ, փաղաքշեմ,
փայփայեմ :

Múlciber-ri կաճ - ris (ար.)
փեսառու, հուր, կրակ :

Mulco-cas-ávi-átum-áre (ած.)
ծեծեմ, հարկանեմ, դանալից
առնեմ, դանեմ, ձաղկեմ, չա-
րագանեմ, չարչարեմ, լլկեմ :

Mulcta-ae (խգ.)
առուգանք, առյժ, պատիժ,
պատուհաս :

Mulcto-tas-ávi-átum-áre (նշգ.)
տուժեմ, տուժանս 'ի վերայ
դնեմ, պատժապարտ առնեմ,
պատուհասեմ, պատժեմ :

» male mulcto.
պատուհասակոծ առնեմ,
խուժեմ, խոշտանգեմ :

Mulctra-ae (խգ.)
Mulctrále-lis (չղգ.)
Mulctrum-tri (չղգ.) } Դոյլ կթե-

լոյ ղկաթն :

Mulctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Múlgeo.

Mulctus-us (ար.)
կթելն ղկաթն յանասնոց :

Múlgeo-gēs-lsi (- lxi) - lsum կաճ
- lctum-gére (նշգ.)
քամեմ, կթեմ ղկաթն, մղեմ :

Muliebris - re (ած.)
իգական, կանացի :

Muliebriter (ՋԷ.)
կանացաբար, իբրև ղկին,
ըստ օրինակի կանաց :

Muliebrósus-sa-sum }
Mulieráriu-ria-rium } ած.
իգա-սէր, սեղեխ, տիկնասէր :

Mulier-ieris (խգ.)
կին, տիկին, առնակին,
արամբի :

Muliércula-ae (խգ.)
կին անարգ արհամարհ :

Mulierósitas - tátis (խգ.)
իգու թիւն, իգութաւն թիւն :

Mulierósus-sa-sum (ած.)
տիկնասէր, իգասէր, սեղեխ :

Mulinus-na-num (ած.)
իշակիսոյ, ջորայ :

Múlio-ónis (ար.)
ջորեաւս, ջորեպան,
գոռեխ, բրէտ :

Muliónius-nia-niam (ած.)
ջորեպանի, ջորեաւսի :

Mullus-li (ար.)
արքունի ձուկն ղեառոյ,
կարմրախայտ, վահանաձուկն :

Múlseus-ea-eum (ած.)
քաղցրահամ, անոյշ,
անուշահամ :

Mulsum - si (չղգ.)
մեղրաջուր, քաղցու,
մեղրեալ :

Mulsus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Múlceo և Múlgeo.

» aqua mulsa.
մեղրաջուր, մեղրեալ :

Multa-ae (խգ.)
տոյժ, տուժանք, պատիժ,
պատուհաս :

Multángulus-la-lum (ած.)
բազմանկիւն :

Multátio-ónis (խգ.)
տուժանք, տոյժ :

Multatítia pecúnia-ae (խգ.)
արծաթ ժողովեալ 'ի տուգանաց :

Multátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Multo-tas.

Multibárbus-ba-bum (ած.)
մոլուանի, թաւ մօրուօք :

Multibibus-ba-bum (ած.). արբ-
շեռ, գինեմոլ :

Multicavatus-ta-tum } ած. ծա-
Multicavus-va-vum }

կոտ, ծակոտկէն :

Multicolor-óris (ած.). բազմա-
գունի, գոյնագոյն :

Multicúpidus - da - dum (ած.).
յոյժ ցանկացող, կարի փա-
փաքօղ :

Multifácio (Ֆեֆ. Fácio արծ.). մե-
ծարգի համարիմ, առ պա-
տուականս ունիմ :

Multifárium } Վէ. բազում մա-
Multifárie }

սամբք և բազում օրինակօք,
'ի տեղիս տեղիս :

Multifárius-ria-rium (ած.). պէս-
պէս, այլեայլ, գունակ գու-
նակ, բազմազգի :

Múltifer-tífera-rum (ած.). բազ-
մածին, բերրի, պտղաբեր, ար-
գասաւոր :

Multifidus-da-dum (ած.). բազ-
մահերձ, բազմաբաշխ :

Multiforátilis-le (ած.). ծակոտ-
կէն, ծակոտ :

Multiforis - re (ած.). բազմա-
գունն :

Multifórmis-me (ած.). բազմա-
կերպ, բազմադիմի, բիւրա-
կերպ, բիւրազգի :

Multifórmiter (Վէ.). բազմադիմի
բանիւք, բազում օրինակօք :

Multiforus-ra-rum (ած.). ծա-
կոտ, ծակոտկէն :

Multigéneris-re իմ } ած. բազմ-
Multigenus-na-num }

ազգեան, բիւրազգի, բիւրա-
կերպ, բազմադիմի :

Multijuges-gum (ած.). բազմա-
գլուխ, բազմապատիկ, բիւ-
րապատիկ, բազմաթիւ :

» multijuges literae. յոլով և
ազգի ազգի թուղթք :

Multijugus-ga-gum (ած.). բա-
զում, յոլով, պէսպէս, յա-
ճախ, այլեայլ, գունակ գու-
նակ, ազգի ազգի :

Multiloquax-ácis իմ } ած. լե-
Multiloquus-qua-quum }

զուային, լեզուանի, շատխօս,
շաղփաղփի :

Multilóquium-quii (լլտ.). շա-
տխօսութիւն, շաղփաղփու-
թիւն, բաջաղանք :

Multimodis (Վէ.). բազում օրի-
նակօք, յոյժ յոյժ :

Multimodus-da-dum (ած.). բազ-
մադիմի, բազմօրինակ, բիւրա-
կերպ, բիւրազգի :

Multinúmmus-ma-mum (ած.).
մեծագին, ծանրազին, պա-
տուական :

Multipartitus-ta-tum (ած.). բազ-
մամասն, բազմակերպ :

Multipeda - ae (իգ.). հազարո-
տանի, նեպուկ :

Múltipes-típedis (ած.). բազմո-
տանի :

Múltiplex-típlicis (ած.). բազմա-
պատիկ, բիւրապատիկ, այլ
և այլ, պէսպէս :

Multiplicábilis - le (ած.). բազ-
մացուցանելի, բազմապատ-
կելի :

Multiplicatio-ónis (իփ․)․ բազմապատկութիւն :

Multiplicátor-óris (աբ․)․ բազմացուցիչ, բազմապատկիչ :

Multipliciter (ՎԷ․)․ բազմապատիկ օրինակաւ :

Multiplico (նրգ․ **Plico** աբ․)․ յուլովեմ, բազմացուցանեմ, բազմապատկեմ, աճեցուցանեմ, յաճախեմ :

Multipotens-éntis (աժ․)․ մեծազօր, բազմազօր, հզօրագոյն :

Multirádix-dicis (աժ․)․ բազմարմատ :

Multirámis-me (աժ․)․ բազմոտ, ոտտախիտ, ոտտալից :

Multiscius-scia-scium (աժ․)․ բանիբուն, բանազէտ, բազմահմուտ :

Multisonórus-ra-rum
Multisonus-na-num } աժ․ բազմաձայն, հնչական, թնդական, մեծարարառ :

Multitúdo-dinis (իփ․)․ բազմութիւն, յաճախութիւն, ամբոխ, խուռն, խուժան :

Multivagus-ga-gum (աժ․)․ թափառական, ընդվայրագնաց, շաղաշոյտ :

Multivius-via-vium (աժ․)․ ոյրիցեն բազում փողոցք :

Multivolus-la-lum (աժ․)․ յեղլեղուկ, յողողող, անհաստատ, կամաճին, մտացածին :

Multo-tas-távi-átum-áre (նրգ․)․ տուժեմ, տուգանս 'ի վերայ դնեմ, պատժեմ, պատժապարտ առնեմ, պատուհասեմ :

» **male multo**. խուժեմ, պատուհասեմ առնեմ, խոշտանգեմ :

Multo (ՎԷ․)․ բազումս, կարի, յոյժ, մեծապէս, առաւել :

» **multo magis**. լաւ ես, առաւել ես, մանաւանդ :

» **multo ante**. 'ի վաղուց, 'ի բազում ժամանակաց հետէ :

» **multo post**. յետ բազում ժամանակաց :

» **multo malo**. լաւագոյն համարեմ, նախամեծար ընտրեմ :

Multópere (ՎԷ․)․ կարի իմն, մեծապէս, յոյժ յոյժ :

Multor-táris-átus-ári (հռ․)․ տուգանս՝ տոյժս 'ի վերայ դնեմ, տուժեմ, պատուհասեմ, պատժեմ :

Multóties (ՎԷ․)․ բազում անգամ, յոլովագոյնս :

Multum (ՎԷ․)․ կարի, բազումս, յոյժ, առաւել :

Multus-ta-tum (աժ․)․ բազում, յոլով, շատ, բազմապատիկ :

» **nimis multi**. կարի բազումք, յոլովագոյնք :

» **ne multis vos morer**, ե զե համառօտս հատից, միով բանիւ ասել :

» **multo mane**. վաղ քաջ ընդ առաւօտն, ընդ այգն ընդ առաւօտն :

» **multa nocte**. զհասարակ գիշերաւ, գիշերախառն, գիշերայն :

Mulus-li (աբ․)․ ջորի, իշակէս, ապուշ, թանձրամիտ, տխմար :

Munctus-ta-tum (առգ. ԴԴԷ.)
Տես Mungor.
 Mundánus-na-num (առգ.). աշ-
 խարհիկ, աշխարհական, աշ-
 խարհակարգ, աշխարհակաց,
 աշխարհասէր :
 Munde-dissime } եգ. յստակա-
 Múnditer }
 պէս, մաքրութեամբ, յայտ-
 նապէս, անկեղծաւոր մաօք :
 Mundítia-ae } եգ. մաքրութիւն,
 Mundíties-éi }
 յստակութիւն, սրբութիւն,
 վայելչութիւն, պաճուճանք,
 շքեղութիւն, պերճութիւն,
 ճոխաճանութիւն :
 Mundítior-tiáris-iátus-iári (հռգ.).
 սիրեմ զմաքրութիւն :
 Mundo-das-ávi-átum-áre (հռգ.).
 մաքրեմ, սրբեմ, յստակեմ, 'ի
 բաց պարզեմ :
 Múndule (ՎԷ.). մաքրութեամբ,
 ազնուագոյնս, գեղեցիկս :
 Múndulus-la-lum (առգ.). յստակ,
 մաքուր, ջինջ, ողորկ, փայ-
 լուն, պաճուճազարդ :
 Mundum-di (չլտ.). կանացի հան-
 դերձ, պարեգօտ կոճկէն :
 Mundus-da-dum (-dior-díssimus)
 առգ. ջինջ, սուրբ, մաքուր,
 յստակագոյն :
 Mundus-di (առգ.). աշխարհ, եր-
 կիր, տիեզերք, հող, ամե-
 նայն ժողովուրդք, մարդիկ,
 աշխարհի որեար, աշխարհա-
 մարդ :
 » mundi cárdines. առանցք եր-
 կրի, բեռք աշխարհի :

» mundus muliebris. կանացի
 հանդերձանք :
 Munerárius-rii } առգ. հանդիսա-
 Munerátor-óris }
 պետ, նահատակադիր :
 Munerátio-ónis (եգ.). պարգև,
 նուէր, ընծայ, տուրք, տու-
 չութիւն :
 Munerigérulus-li (առգ.). նուիրա-
 բեր, պատարագաբեր, պար-
 գեատու :
 Múnero-ras-ávi-átum-áre (հռգ.) }
 Múneror-ráris-rátus-rári (հռգ.) }
 պարգևեմ, նուիրեմ, ընծայեմ,
 պարգևս մատուցանեմ, տամ
 տրիտուր, վարձահատոյց լի-
 նիմ, վարձս հատուցանեմ :
 Mungo-gis-xi-ctum-gere (հռգ.) }
 Mungor-geris-nctus-gi (հռգ.) }
 սրբեմ զունչս :
 Múnia-iórum (չլտ.). պարտոյք,
 պաշտամունք, հոգք :
 Múniceps-ícipis }
 Municipális-le } առգ. քաղաքա-
 կից, քաղաքային, քաղաքացի :
 Municipátim (ՎԷ.). քաղաքէ 'ի
 քաղաք :
 Municípium-pii (չլտ.). ինքնօրէն
 քաղաք, ինքնօրէն աղիկամի
 բնակիչ :
 Munífice (ՎԷ.). առատաձեռն,
 առատամիտ կամօք :
 Munificéntia-ae (եգ.). առատա-
 միտ բարք, առատաձեռնու-
 թիւն, շքեղութիւն :
 Munifico-cas-ávi-átum-áre (հռգ.)
 ընծայեմ, պարգևեմ, պարգևս
 մատուցանեմ :

Muribus-ca-cum (-centior-tissi-
m^{us}, -^{us} աւատ, աւատ-
նեան. չքեղ, փառաւոր, աշ-
խարհան, պարզեամբ :

Murimena-ris (ս. մեմբր)

Muriménatam-ti (-^{us} մեմբր,
ամբուքիւն, պատուար, ամ-
բոց, պատնէչք, թուփ :

Muri-is-iri-ſtam-ire (նշ.)- գա-
րալեմ պատուարաւ, 'ի զէն
'ի զարդ զաւեմ, ամբացա-
ցանեմ, սպառազէնեմ, պնդեմ,
հաստատեմ :

Munite-tius (Աք.)- յապահալու,
անհոգ զգուշութեամբ, ամ-
բածածուկ :

Munítio-ónis (իգ.)- ամբուքիւն,
ամբուք, ամբոց, պատնէչք,
թուփ, պատուար :

Múnito (նշգ. et չլտ. Ito աշմ.)-
ճանապարհ առնեմ :

Munitor-óris (աշ.)- ամբացու-
ցիչ, զօրացուցիչ :

Munítus-ta-tum (անց. դէք.)- Տեա
Múnio.

Munítus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ած. ամուր, ամբական, ամբա-
շէն, պարսպաւոր :

Munus-neris (չլտ.)- ընծայ, ձիւր,
պարգև, նուէր, պատարագ,
պարտք, պաշտօն, բարձ, պա-
տիւ :

Monúsculum - li (չլտ.)- դոյզն
պարգև :

Muraéna - ae (իգ.)- միւռնէս՝
ձուկն :

Murális-le (ած.)- պարսպական,
որմական :

murális coroná-ae (իգ.)- պսակ
աւելալ զմեարի՝ զառնյաբ-
նակեայ դաւաջինն 'ի վերայ
թշնամեաց պարագայ :

Murex-ris (աշ.)- խզունջն ծո-
վա, կնքեղ ծիրանաբեր :

Múria-ae (իգ.)- աղաջուր, յա-
ղած թիւնս ձկան :

Muriaticas-ca-cum (ած.)- աղի-
համեմալ. յաղեալ :

Muricátum (Աք.)- շրջանակաւ,
զօրէն խզունջեաց :

Muricátus-ta-tum (ած.)- մա-
նաւածապատ, բուրբի :

Múries-éi (իգ.)- աղաջուր :

Murilégulos - li (աշ.)- ձկնորս
խզունջեաց :

Murinus-na-num (ած.)- 'ի գոյն
ձկան :

Marmor-aris (չլտ.)- քրթ ճիջիւն,
շշուշ, շշնջիւն, մրմունջ,
հծծանք :

Múrmuro-ras-ávi-átum-áre (չլտ.)
հծծեմ, շշնջեմ, մրմոջեմ,
քրթ ճիջեմ, արանջեմ, ճռուռ-
գեմ, ճճուռեմ, ճնչեմ :

Murrha-ae (իգ.)- զմուռա :

Murrhátus-ta-tum
Múrrheus-ea-eum
Múrrhinus-na-num } ած. զմուսա-

լից, զմուսեալ, զմոնաբեր :

Múrrhina-ae (իգ.)- զմուսեալ գինի :

Murrhobathrárius-rii (աշ.)- իւ-
ղագործ, իւղեփեաց, խնկե-
փեաց :

Murus-ri (աշ.)- որմ, քաղաքորմ,
պարիսպ :

Musa-ae (իգ.)- Սուսայ՝ դիք :

» musae-árum. գեղեցիկ դպրու-
թիւնք, սղատ արուեստք :
Musaéum-aei (չլտ.) մուսարան,
թանգարան զժուարագիւտ ի-
րաց, ակադեմիա, ճեմարան :
Musaéus-aea-aeum (աթ.) մու-
սայական, բանաստեղծական :
Musca-ae (իգ.) ծանծ, այր ձան-
ձիր :
» ábigo muscas. քշեմ զծանծս,
հեռի առնեմ զծանրատաղ-
տուկ մարդիկն :
Muscárium-rii (չլտ.) հողմահար
ճանձից, ճանձավան, քշոց :
Muscárius-ria-rium (աթ.) ճան-
ձից :
Muscérda - ae (իգ.) ապաւառ
մկանց :
Muscípula-ae (իգ.) } ականատ
Muscípulum-li (չլտ.) }
մկանց :
Muscósus-sa-sum (- sior) աթ. լի
մամռով, մամռաւոր :
Musculósus-sa-sum (աթ.) լի
ղնդերօք, նեարդապատ, ա-
ճառապատ, ջղեայ, զօրաւոր :
Músculus-li (ար.) նեարդ, ա-
ճառ, մկունք, զնդերք, ջիղ :
Muscus - sci (ար.) մուշկ, լոռ,
մամուռ :
Muséa-eórum (չլտ.) անձաւ ա-
րուեստական :
Muséum - éi (չլտ.) մուսարան,
մուսայարան, գումարութիւն՝
գանձարան՝ զոյգնագիւտ ի-
րաց, թանգարան ուսմանց,
ակադեմիա, ճեմարան, վար-
ժոց, դպրոց :

Muséus-ea-eum (աթ.) բանաս-
տեղծական, մուսայական :
Música-ae (իգ.) }
Música-córum (չլտ.) } երգ երա-
Músice-es (իգ.) }
ժշտականաց, երաժշտութիւն :
Musicátus-ta-tum (աթ.) դաշնա-
կաւոր, միաձայն, քաղցրա-
ձայն, գեղգեղեալ :
Músice (Վէ.) ըստ օրինաց ե-
րաժշտութեան, երաժշտա-
պէս :
Músicus-ca-cum (աթ.) արուես-
տական, երաժշտական, գու-
սանական :
Músicus-ci (ար.) երաժիշտ, եր-
գեցիկ, նուագաճու :
Musívum-vi (չլտ.) միւսինն, ճա-
մուկք :
Mussitatio-ónis (իգ.) շշնջիւն,
շշուշ, հծծանք, քրթմնջիւն :
Mússito (չլտ. Ito ար.) }
Musso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) }
հծծեմ, շշնջեմ, քրթմնջեմ,
մրմնջեմ :
Mustárius úrceus-ei (ար.) թա-
կոյկ խաղմզոյ :
Mustéla-ae (իգ.) աքիս :
Mustelátus-ta-tum (աթ.) աքսի :
Músteus-ea-eum }
Mustuléntus-ta-tum } աթ. քաղ-
ցուալից, դալար, նոր, նորոգ :
Mustum-ti (չլտ.) քաղցու, խաղ-
մուզ :
Mustus-ta-tum (աթ.) նոր, նո-
րոգ, դալար :
Mutábilis-le (-lior-líssimus) աթ.
փոփոխելի, յողողող, յեղլե-

ղուկ, դիւրաշարժ, անհաս-
տատ :

Mutabílitat-tátis (իգ.) . անհաս-
տատութիւն, յողգողութիւն,
յեղյեղուկ բարք :

Mutabíliter (Վէ.) . զաղփաղփուն
մոռք, անհաստատութեամբ :

Mutatio-ónis (իգ.) . փոփոխու-
թիւն, փոփոխումն, շրջումն,
շրջումած :

Mutátor-óris (ար.) . փոփոխիչ,
փոխանակիչ :

Mutésco-scis-scere (չգ.) . համ-
բանամ, կարկիմ, ափիւրբան
լինիմ, պապանձիմ, լռեմ :

Múticus-ca-cum (աթ.) . նուազ,
պակաս, սակաւաւոր :

» mútica spica-ae (իգ.) . հասկ ա-
ռանց քստոյ :

Mutilátio-ónis (իգ.) . ծայրաքա-
ղութիւն, խեղութիւն, կրճա-
տութիւն :

Mútilo-las-ávi-átum-áre (Նրգ.) .
ծայրաքաղ առնեմ, խեղեմ,
կրճատեմ, յապաւեմ, հատա-
նեմ :

Mútilus-la-lum (աթ.) . ծայրա-
կտուր, խեղ, հաշմանդամ, ան-
կատար :

» mútilum pecus (չգ.) . զուարակ
հատեալ եղջերովք :

Mútio-is-ívi-ítum-íre (չգ.) . ոգի
կլանեմ, զոգ ծծեմ, հծծեմ,
շնջեմ, քրթմնջեմ :

Mutitio-ónis (իգ.) . շուռնջ, շշրն-
ջիւն, քրթմնջիւն, հծծանք :

Mútito (Նրգ. Ito արժ.) . փոխա-
նակաւ կոչունս առնեմ :

Muto-tas-távi-tátum-táre (Նրգ.) .
փոխեմ, փոփոխեմ, այլակեր-
պեմ, շրջեմ, այլայլեմ, փո-
խանակեմ :

» calceos muto. վարեմ լաւա-
գոյն կեանս, 'ի լաւ անդր փո-
խեմ զպայման կենաց :

» muto merces. տուրեառիկ
փոփոխումն առնեմ, վաճա-
ռաշահ լինիմ :

Mutuáriu-ia-ium (աթ.) . փոփո-
խական, փոփոխ, փոխադարձ,
երկակողմանի, հաղորդական :

Mutuátio-ónis (իգ.) . փոխ, փոխա-
ռութիւն :

Mutuatítius-tia-tium (աթ.) . փոխ
տուեալ վաշխիւ :

Mútue (Վէ.) . յերկոցունց կող-
մանց, փոխանակաւ :

Mutúito (չգ. Ito արժ.) . խնդրեմ
յանօթ առնուլ :

Mútulus-li (ար.) . պատուանդան
յորմս, պսակի մոյթ :

Mútuo (Վէ.) . փոխանակաւ, փո-
փոխ, յերկոցունց կողմանց,
կարգաւ :

Mútuor-uáris-uátus-uári (հար.) .
յանօթ առնում, ըմբռնեմ, ու-
նիմ, գրաւեմ :

Mutus-ta-tum (աթ.) . լռանիստ,
համբ, մունջ :

Mútuus-ua-uum (աթ.) . փոխա-
դարձ, փոփոխ, փոփոխական,
հաղորդական, երկակողմանի :

Myóparo-ónis (ար.) . նաւ հինից
ծովու :

Myops - pis (աթ.) . կարճատես,
վատեալ աչօք, զաչացու :

Myosóta-ae } էփ. մկնականջ՝
Myosótis-tidis }

տունկ, լերդախոտ, զարօշ :

Mýrias-íadis (էփ.) բիւր, անչափութիւն :

Mýrica-ae } էփ. մոշայ :
Mýrice-es }

Myriophýllon-li (չգ.) հազարտերեկ, հազարտերեկուկ :

Mýrmice (ՎՔ.) ըստ օրինակի մրջմանց, որպէս զմրջմունս :

Myropóla-ae (ար.) խնկեփեաց, իւղեփեաց, իւղագործ :

Myropólium-líi (չգ.) իւղագործութիւն, խանութ իւղեփեաց :

Myrothécium-cii (չգ.) խնկանոց, տուփ խնկոց :

Myrrha-ae (էփ.) զմոռուս՝ խոնկանուշահոտ :

Myrrhátus-ta-tum (աթ.) զմոռսալից, զմոռեալ :

Myrrheus-ea-eum } աթ. զմոռեալ
Myrrhinus-na-num }

բեր, զմոռսալից :

Myrrhina - ae (էփ.) զմոռեալ գինի :

Myrta-tórum (չգ.) մուրտ, մրգիկ մրտենեաց :

Myrtáceus-ea-eum (աթ.) մրտենի, 'ի մրտենույ :

Myrtátus-ta-tum (աթ.) մրտով համեմեալ :

Myrtéta-ae (էփ.) } մրտենիք,
Myrtétum-ti (չգ.) }

մուրտաստան, պարտեզ մրտենեաց :

Myrteum-ei (չգ.) իւղ մրտենույ :

Myrteus-ea-eum } աթ. մրտա-
Myrtinus-na-num }

կերտ, մրտատերեկ, մրտենի, 'ի մրտենույ :

Myrtites-tae (ար.) գինի համեմեալ մրտով :

Myrtum-ti (չգ.) հատ մրտենույ :

Myrtuósus-sa-sum (աթ.) մրտենի, մրտակերտ, մրտատերեկ :

Myrtus-ti կաճ - us (էփ.) մուրտ, մրտենի :

Mystérium-rii (չգ.) խորհուրդ, ծածուկք, անճառք, անճառճառք, զաղտնիք :

» mystéria romána. նուիրական տօնք Հռովմայեցւոց :

Mýstice (ՎՔ.) խորհրդական պայմանաւ, խորհրդապէս :

Mysticus-ca-cum (աթ.) խորհրդական, խորհրդաւոր, այլասացիկ :

Mýthicus-ca-cum (աթ.) ստայօդ, առասպելական, դիւցաբանական, առասպելապատում :

Mythología-ae (էփ.) դիւցաբանութիւն, առասպելարկութիւն :

Myxos-xi կաճ Myxus-xi (ար.) փուլ պատրուգի, բերան կանթեղաց, պատրուգակալ :

N

Nabis-is (եփ.). անալուծ, ընձուղտ :

Náblum-lii (չղտ.). սաղմոսարան, տաւիղ :

Nactus-ta-tum (աֆ. ԴԵԲ.). Տես Nancíscor.

Nae (Նէ.). ստուգիւ, ճշմարտիւ, արդարեւ, յիշատի, ճշմարտապէս, ապաքէն, այո :

Naénia-ae (եփ.). կոծ ուղորմ, ողբ, նուագ, տաղ, երգ, ցուցք :

Naévlus-li (ար.). սպի, արած :

Naevus-vi (ար.). բիծ, արատ, կեղտ, աղտ :

Najas - jadis (եփ.). շահապետ աղբերաց և գետոց :

Nam նա՛մ Namque (Նէ.). քանզի, վասն զի, որովհետեւ, վասն որոյ, արդ :

Nancíscor - sceris, náctus - sci (հր.). հանդիպիմ, պատահեմ, ստանամ, հասանեմ, շահիմ, ըմբռնեմ :

Nanus-ni (ար.). թզուկ, կարճ հասակաւ :

Napéllus-li (ար.). ակոնիտովն :

Naphtas-tae (ար.). նաւթ, քարածիւթ :

Napína-ae (եփ.). պարտէզ շաղգամի :

Napus-pi (ար.). շաղգամ :

Narcissinus-na-num (աֆ.). նարգիսի :

Narcíssus-ssi (ար.). նարգէս՝ ծաղիկ :

Nárdinus-na-num (աֆ.). նարդեան, նարդոսական :

Nardum-di (չղտ.) } նարդոս :

Nardus-di (եփ.) }

Naris-is (եփ.). ունջք, քիթք, ունգունք :

» acútae naris homo. այր խորագէտ և հանճարեղ :

» emúnciae naris senex. ծեր կորովամիտ և խորհրդական :

Narrábilis-le (աֆ.). պատմելի, յիշատակաց արժանի :

Narrátio-ónis (եփ.) } պատմու

Narrátus-us (ար.) }

թիւն, վէպ, զրոյցք, համբաւ :

Narratiúncula - ae (եփ.). դոյզն

պատմութիւն, հակիրճ վէպ :

Narrátor - óris (ար.). պատմիչ, պատմագիր, վիպագիր, հրապարակախօս :

Narro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). պատմեմ, վիպեմ, զրոյց տամ, ճառեմ :

Narthécium-cii (չղտ.). անօթ դեղոց :

Narthex - écis (եփ.). նարգէս՝ տունկ, բամբոց :

Nascens-éntis (նշծ․)․ նորածին,
նորաբոյս, նորափեսուհի :

Nascéntia-ae (նգ․)․ ծնունդ, օր
ծննդոց :

Nascor-sceris, natus-sci (հոբ․)․
ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, ծագեմ,
ծայրս արձակեմ, սկիզբն առ-
նեմ :

Nasitérna-ae (նգ․)․ դոյլ, թա-
կոյկ, սափոր, կուժ, դորակ :
Nassa - ae (նգ․)․ ուռկան, ար-
ձոյլ, ցանց :

Nastúrtium-tii (չղտ․)․ կոտիմն,
ջրկոտիմն պարտիզաց :

Nasus-si (աբ․)․ ունչք, քիթք,
ռնգունք :

Nasúte (Նլք․)․ խեղճք, կսկծեղի
բանիւք, ճարտարութեամբ :

Nasútulus-la-lum (աթ․)․ այպա-
նող, ծաղրածու, խեղկատակ :

Nasútus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ․ կոտմեան, խորամանկ,

խորագէտ, ճարտար, զգոյշ :

Nata-ae (նգ․)․ աղջիկ, դուստր :

Natábula-lórum (չղտ․)․ աւազան
լողալոյ :

Natáles - lium (աբ․)․ ծնունդք,
օր ծննդոց, սերունդ, զարմ,
ազգատոհմ, տոհմ :

› homo claris natálibus. այր
ազնուական է քաջատոհմ :

Natális-le (աթ․)․ ծննդեան, իւ-
րական, հայրենի, հայրենա-
կան :

› natále solum. բնազաւառ,
հայրենիք :

Natalítia-tiórum (չղտ․)․ տօն աւ-
ուր ծննդոց :

Natalítius-tia-tium (աթ․)․ իւրա-
կան, ծննդեան :

Natátile-lis (չղտ․)․ ձկնատեանք,
ձկնատեսանք :

Natátio-ónis (նգ․)․ լողք, լոյղք :

Natátor-óris (աբ․)․ լուղակ :

Natátus-ta-tum (աեց․ Դրբ․)․ Տես
Nato.

Natátus-us (աբ․)․ լող, լոյղք :

Nates - tium (նգ․)․ երաստանք,
նստոյ տեղի, զխտք :

› incóxo nates. կծկիմ, կքիմ,
ամփոփեալնստիմ 'ի ծունգս :

Nátio-ónis (նգ․)․ ծնունդ, ծա-
գումն, սերունդ, զարմ, տոհմ,
ազգ, ազն :

Nationalis-le (աթ․)․ տոհմային,
ազգային, համազգի :

Nativitas - tátis (նգ․)․ ծնունդ,
օր ծննդոց :

Natívus - va - vum (աթ․)․ բուն,
հայրենի, բնական, բնակաւոր,
ընդարոյս, բնածին, անխառն,
աննենգ, անխարդախ :

Nato-tas-távi-tátum-táre (չղտ․)․
լողամ, 'ի լիւղ անցանեմ
երթամ, 'ի լող անկանիմ :

Natrix-ícis (նգ․)․ ջրային օձ :

Natúra-ae (նգ․)․ որպիսութիւն,
հանգամանք, յանկութիւն,
բնածին բարք, բոյս բարուց,
բնութիւն, միտութիւն :

› natúrâ. 'ի բնէ, բնապէս :

Naturális-le (աթ․)․ բնակաւոր,
բնական, բնածին, ընդարոյս :

› naturále est. բնական ինչ է,
առանձինն պատշաճի :

Naturaliter (Նլք․)․ բնապէս, 'ի բնէ :

Natus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Nascor.

» natus litteris. մատենագէտ ծնեալ, յաջող 'ի գրագիտութեան :

» natus ad arma. յաջողակ 'ի գործս պատերազմի :

» bene natus. ալրբարեալ :

» male natus. ալր չարաբար :

» pro re nata. ըստ այժմու հանգամանաց իրաց, 'ի դիպան ժամանակի :

Natus - ti (առ.). որդի, զաւակ, ուսուր :

Natus-us (առ.). հասակ, տիք :

» magno natu. անցեալ զաւուրք, հինաւուրց, ծերունի :

» major natu. երէց, անդրանիկ, նախծին :

» minor natu. երկրորդ որդի, կրտսեր, կոսակ :

Nauclicus-ca-cum } առ. նաւաստական, նաւական :
Nauclicus-ia-ium }

Nauclicus-ri (առ.). նաւուղի, նաւապետ :

Naucus-ci (առ.). կորիզ, կուտ, հատ, կեղև ընկուլի, սնոտիք, դոյզն իւրք :

» nauci facio. առ ոչինչ համարիմ՝ գրեմ, արհամարհեմ :

» nauci non est. չարժէ ինչ :

Naufragium-gii (չլտ.). նաւաբեկութիւն, նաւակոծութիւն, ծովակոծութիւն :

Naufrago-gas-gavi-gatum-gare (չլտ.). նաւակոծիմ, նաւակոծլինիմ, վտանգիմ :

Naufragus-ga-gum (առ.). նաւաբեկ, ծավակուր, վտանգեալ :

Naulum-li (չլտ.). նաւվարձութիւն, վարձք՝ գինք նաւու, բաժ անցից :

Naumachia-ae (իգ.). նաւամարտիկ կռիւ, նաւամարտք, նաւամարտութիւն :

Naumachiarius-ria-rium (առ.). նաւամարտական :

» naumachiarii - riórum (առ.). նաւամարտիկք :

Nausea-ae (իգ.). նողկանք, թալուկ, տաղկուկութիւն, ձանձրոյթ, ձանձրութիւն :

Nauseabundus-da-dum (առ.). նողկացուցիչ, տաղտկալից, ձանձիր :

Nauseans-antis (ԲՅԺ.) }
Nauseator-oris (առ.) } զարշեցուցիչ, չախորժելի :

Nauseo-eas-avi-atum-are (չլտ. et նգգ.). նողկամ, տաղտկանամ, զարշիմ, յափրացուցանեմ, ձանձրացուցանեմ, զարշեցուցանեմ :

Nauseola-ae (իգ.). թեթև նողկանք :

Nauseosus-sa-sum (առ.). զարշեցուցիչ, նողկ, անհաճոյ :

Nauta-ae (առ.). նաւորդ, նաւավար, նաւալ, նաւապետ, նաւուղի :

Nauticus-ca-cum (առ.). նաւական, նաւաստական :

» ars náutica. նաւարկութիւն, նաւաչու, նաւաստութիւն :

» náutici-córum (առ.). նաւա-

վարք, նաւագք, գերիք պա-
տերազմիկ նաւու :
Navále-lis } չլթ. նաւարան ,
Navália-lium }
նաւահանդիստ :
Navális-le (աթ.) նաւական, նաւ-
աստական :
» pugna navális. նաւամարտիկ
կռիւ , նաւամարտութիւն ,
նաւամարտք :
» res naváles. նաւաստութիւն,
նաւարկութիւն, նաւաչու :
Navárchus-chi (ար.) նաւապետ,
նաւուղիդ, նաւավար :
Navícula-ae (էփ.) նաւակ, կուր,
կարկուրէ, մակոյկ :
Naviculária-ae (էփ.) նաւարկու-
թիւն, նաւաչու, վաճառա-
չահութիւն 'ի ծովու :
Naviculáriu-rii } ար. նաւավար,
Naviculátor-óris }
նաւուղիդ, նաւապետ :
Naviculor-láris-látus-lári (հար.)
նաւեմ, նաւարկեմ, նաւա-
գնաց գնացիւք կոխեմ զծով :
Navigábilis - le (աթ.) նաւելի,
նաւարկելի, նաւագնաց :
Navigátio-ónis (էփ.) նաւաչու,
նաւարկութիւն :
» navigatióni me committo. 'ի
նաւ ելանեմ' մտանեմ :
Naviátor - óris (ար.) նաւորդ,
նաւարկող, նաւավար, նաւա-
ղողակ :
Návier-vigera-rum (աթ.) նաւա-
ագնաց, նաւարկելի, նաւելի :
Návigioium-li (չլթ.) նաւակիկ,
կուր, մակոյկ :

Navigium-gii (չլթ.) նաւափայտ,
նաւ :
Návido-gas-ávi-átum-áre (չլթ.)
նաւարկեմ, նաւեմ, նաւուգնաց
գնացիւք կոխեմ զծով :
» in portu návido. անվնաս նաւ-
արկեմ :
Navis-is (էփ.) նաւափայտ, նաւ,
նաւակ, կուր :
» navis onerária. նաւ բեռամբ
աղխաղխեալ :
» navis pirática. նաւ հինից ծո-
վու :
» auxílium navis. ուղղեալ՝ ղեկ
նաւի, քեղի, սամիք :
» navis piscatória. ձկնորսական
նաւակ :
» navis praetória. նշանակիր
նաւ, գլխաւոր ցռկանաւ :
» navis vectória. նաւ որ տանի
այլուր զվաճառս :
» conscéndo navem, in navem.
ելանեմ՝ մտանեմ՝ 'ի նաւ :
» e navi desilio. ելանեմ՝ 'ի ցա-
մսք :
Návita-ae (էփ.) նաւաղ, նաւորդ,
նաւավար, նաւապետ, նաւ-
ուղիդ :
Náviter (Վէթ.) բաղում հաւաս-
տեաւ, փութով, խնամով,
մտադիւրութեամբ :
Navo-vas-ávi-átum-áre (նթթ.)
զուն ղնեմ մեծաւ ճգնու-
թեամբ, ջան՝ փոյթ յանձին
ունիմ :
» óperam navo tibi. խնամ ու-
նիմ՝ տանիմ, հոգարարձ լի-
նիմ քեզ :

Navus-va-vum (աձ.)․ փոյթ ,
ջանասէր, գործօնեայ, մտա-
դիր, աջողակ, կորովի :

Ne (Տէ. et շշ.)․ ոչ, մի՛, զի մի՛ :

» ne te crúcia. մի՛ վշտանար :

» ne dicam. առ 'ի լռութեամբ
զբանս կարճելոյ :

» ne non. որպէս զի, առ 'ի :

» timeo ne non impetrem. խի-
թամ թէ գուցէ խնդրուածք
իմ ընդունելի չլինիցին :

Ne? (Տէ.)․ միթէ ոչ, թերեւ ոչ,
ոչ ապաքէն, եթէ, կամ թէ :

» jam ne vides, jam ne sentis ?
միթէ չտեսանի՞ս, և չեցե՞
ք 'ի վերայ հասեալ :

» quaéritur sint ne dii, nec ne.
խնդիր է թէ աստուածք գու-
ցեն թէ ոչ :

Nébula - ae (իփ.)․ մառախուղ,
շամանդաղ, մէգ, բալ :

Nébuló-lónis (ար.)․ ապուշ, պա-
կասամիտ, անմիտ, տխմար,
ստահակ, անառակ, խաբեբայ,
պատրիշ :

Nebulósus-sa-sum (- sior) աձ․
միգախառն, մառախլապատ :

Nec (Տէ.)․ ոչ, և ոչ :

» nec ita multo post. ոչ յետ
բազում աւուրց :

Necdum (Տէ.)․ չև ևս, մինչ չև,
տակաւին ոչ :

Necessárie } Տէ. հարկաւ, 'ի
Necessário }

հարկէ, րոնաբար :

Necessárius-ia-ium (աձ.)․ պի-
տանի, կարեոր, պիտանացու,
անհրաժեշտ :

Necessárius - rii (ար.)․ ազգա-
կան, մերձաւոր, տոհմակից,
ջերմեակ բարեկամիկ, մտե-
րիմ, խորհրդակից :

Necesse (չգ.)․ պիտոյ, պիտանի,
կարեոր :

» necesse est. պիտոյ է, հարկ
է, պարտ և պատշաճ է :

Necessitas-tátis } էժ. կարիք,
Necessitúdo-dinis }

հարկ, պէտք, պիտոյք, կա-
րօտութիւն, չքաւորութիւն,
մերձաւորութիւն, մտերմու-
թիւն, բարեկամութիւն, ըն-
տանութիւն :

Necéssum (չգ.)․ կարեոր, պի-
տանի, պիտանացու, պիտոյ :

» necéssum est. կարեոր է,
պէտք են :

Necne (Տէ.)․ թէ ոչ, այո՛ կամ ոչ :

Necnon (շղ.)․ ևս և, այսպէս և :

Neco-cas-cávi-cátum կամ - ctum
- cáre (նգ.)․ զբաղջր արեգ
յաչացդ հատանեմ, յարեւ
արկանեմ, սպանանեմ, սատա-
կեմ, մեռուցանեմ, չարամահ
առնեմ :

Necopinans-ántis } աձ. յան-
Necopínus-na-num }

կարծադործ, յանկարծադէպ,
յանկարծական, անյուստական,
անյոյս :

Necromántae-tárum (ար.)․ մեռե-
լահարցուկք, մեռելոց հար-
ցուկք :

Necromántia-ae (իփ.)․ մեռելա-
հարցուած գիւթութիւն, մե-
ռելահարցութիւն :

Nectar-aris (չդ.) • օշարակ դից,
անուշահամ գինի, մեղր :

Nectáreus-ea-eum (աթ.) • անուշահամ, քաղցրահամ, անուշակ :

Necto-tis-exui կաթ-exi-xum-tere (Նրգ.) • կապեմ, միաւորեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, խառնեմ, յօդեմ, յարեմ, աղխեմ, շաղեմ, հիւսեմ, անկանեմ :

› necto cármina. չափով բանս յօրինեմ, միմունջս՝ տաղս յարարեմ :

› necto insidias. խառնեմ մենքնայս, դարանակալ լինիմ, դարան գործեմ, դարանիմ, 'ի դարան մտանեմ :

› necto dolum. նենգ գործեմ, նիւթեմ զնենգութիւն, ննգեմ, ննգաւորեմ :

Nectus-ta-tum (անգ. Դրք.) • Տես Neco.

Nécubi (չդ.) • զի մի՛ ուրեք :

Necúnde (Վք. et շղ.) • զի մի՛ ուստեք :

Nedum (չղ.) • դիւ ոչ, թող թէ, քանի՞նք ևս :

Nefándus-da-dum (աթ.) • անճառ, անարժան, ամօթալից, պիղծ :

Nefárie (Վք.) ժանտութեամբ, ապիրատութեամբ, յանիրաւի :

Nefárius-ia-ium (աթ.) • ապիրատ, ժանտ, անօրէն, ամբարիշտ, չարագործ, դրուժան :

Nefas (չդ.) • ժանտութիւն, ապիրատութիւն, ոճիր, եղեռն :

› nefas est dictu. չէ օրէն ասել, չէ արժան ճառել :

› per fas et nefas. յիրաւի և յանիրաւի, իրաւամբք և առանց իրաւանց :

Nefástus-ta-tum (աթ.) • ժանտ, ապիրատ, անօրէն, դրուժան, եղեռնաւոր, աղի և ողորմ, տխրական :

Nefrens-éndis (ար.) • խոճկորակ, մատակ խոճկոր :

Negabúndus-da-dum } անուրա-
Negans-ántis } ցող, ժխտող, մերժող :

Negántia-ae } էգ. ուրացութիւն,
Negátio-ónis } ժխտումն, մերժումն :

Negátivus-va-vum } անուրա-
Negatórius-ria-rium } ցական, ժխտական :

Negátus-ta-tum (անգ. Դրք.) • Տես Nego.

Négito (Նրգ. Ito արմ.) • ուրանամ, յուրաստ լինիմ, ժխտեմ, մերժեմ :

Negléctio-ónis (էգ.) } անհոգու-
Negléctus-us (ար.) } թիւն, անփութութիւն, անտեսութիւն, անարգութիւն, անարգանք, դարովանք, արհամարհութիւն :

Negléctus-ta-tum (անգ. Դրք.) • Տես Négligo.

Negléctus-ta-tum (-tissimus) աթ. 'ի մոռացօնս անկեալ, ընկեցիկ հղեալ, անարգ, դարովելի, արհամարհ, հեղգ, յոյլ ծոյլ, վատ :

Négligens-éntis (- tior-tissimus)

ած. անհոգ, անփոյթ, անարգիչ, արհամարհոտ :

Négligénter-tius-tissime (Նէք.)

յանհոգս, անփութութեամբ, արհամարհանօք :

Négligéntia - ae (էգ.)

անփութութիւն, անտեսութիւն, անհոգութիւն :

Négligo-léxi (Նէգ. Lego-gis արմ.)

յանհոգս կամ լինիմ, անտես՝ անփոյթ՝ զանց առնեմ, անարգեմ, ընդ վայր հարկանեմ :

Nego-gas-ávi-átum-áre (Նէգ.)

յուրաստ լինիմ, ուրանամ, մերժեմ, ժխտեմ, հրաժարեմ, չկամիմ :

Negotians-ántis (Քոթ.)

Negotiátor-óris (աբ.) } վաճառական, վաճառաշահ, թանգար, սուգնօղ :

Negotiátio-ónis (էգ.)

տուրեւառիկ փոփոխումն, վաճառականութիւն, վաճառաշահութիւն, շահավաճառ :

Negotiátrix-ricis (էգ.)

կին վաճառական :

Negotiolum - li (չլտ.)

դուզնաքեայ շահավաճառ, դոյզն գործ :

Negótior-tiáris-iátus-iári (հաբ.)

տուրեւառիկ փոփոխումն առնեմ, վաճառաշահ՝ շահավաճառ լինիմ :

Negotiósitas-tátis (էգ.)

յաճախութիւն գործոց, բազմաշահ վաճառք :

Negotiósus-sa-sum (ած.)

զբա-

զուսիւիք զբաղեալ, վաստակասէր, գործօն :

» negotiási dies. առաւրբ գործոյ՝ արդոյք :

Negotium-tii (չլտ.)

վաճառականութիւն, վաճառաշահութիւն, գործ, իրք, արարք :

» negotium attribuo կամ do tibi.

յանձնորարութիւն տամքեզ, պատգամաւորութիւն առնեմ :

» nullo negotio. անզբաղապէս,

դիւրաւ, անջան :

Nema-atis }

Nemen-minis } չլտ. թել, ասղա-

նի, շաղամաթ :

Nemo-minis (դրն.)

ոչ ոք :

» nemo álius. չէք որ, ոչ այլ որ է՝ որ ոչ :

» nemo non. ամենեքեան, բոլորեքեան :

» nemo unus. և ոչ մի ոք, բնա-

խիկ և ոչ ոք :

» non nemo. ոմանք, կեսք, այլք :

» nemo est quin cógitet. չէք որ որ զմտաւ ածիցէ :

Nemorális-le }

Nemorénsis-se } ած. անտառա-

խիտ, դաշտակիւն, դաշտային :

Nemoricátrix - rícis (էգ.)

կին բնակ անտառաց :

Nemorívagus - ga - gum (ած.)

թափառական յանտառու :

Nemorósus-sa-sum (ած.)

անտառախիտ, թանձրամայրի,

սնկախիտ, պրակազեղ :

Nempe (Նէք.)

արդարեւ, ամենեւին, անշուշտ, այս ինքն է,

խիկ արդ, ապա ուրեմն :

Nemus - moris (չգ+). անտառ ,
անտառակ , մայրիք , պրակ ,
խոխովք :

Nénia-ae (եգ+). ձայն հառաչա-
նաց , ողբ , կոծ , երգ , նուագ ,
ցուցք :

Neo-es-eui-etum-ere (նրգ+). մա-
նեմ , նիւթեմ , հիւսեմ , ան-
կանեմ :

Neoménia-ae (եգ+). ամսամուտ ,
ամսագլուխ :

Neóphytus-ta-tum (աթ+). նորա-
տունկ , նորահաւատ , մատա-
ղատունկ :

Neotérice (Վէ+). ըստ արդի սո-
վորութեան , նորոգապէս :

Neotéricus-ca-cum (աթ+). նո-
րոգ , արդի , այժմու , առժա-
մայն :

Nepa-ae } եգ+ կարիճ , խեչա-
Nepas-pae }
փառ , խեցգետին :

Nepos-pótis (ար+). եղբորորդի ,
քեռորդի , վասնիչ , անառակ :
» nepótes. զաւակք , սերունդ ,
որդիք :

Nepotális-le (աթ+). զեղիւ , անա-
ռակ , վասնիչ , յորդ , անչափ :

Nepotátus-us (ար+). խօլ առա-
տութիւն , վասնութիւն , զե-
խութիւն , շուայտութիւն :

Nepotínus-na-num (աթ+). ան-
չափ , անկարգ , զեղիւ :

Nepótor-táris-tátus-tári (հար+).
վասնեմ , ծախեմ անառակու-
թեամբ , զեղիւիմ , շուայլեմ :

Nepótulus-li (ար+). քեռորդեակ ,
եղբորորդեակ :

Neptis-is (եգ+). դուստր եղբոր՝
քեռ :

Neptúnus - ni (ար+). Պիսիդոն՝
դիք , ծով , համաաւարած :

Nequa (Վէ+). զի մի՛ ուրեք , որ-
պէս զի մի՛ իւրեք իրօք :

Nequam-quior-quíssimus (աթ+).
անշահ , անպիտան , մնոտի ,
անիրաւ , անօրէն , չար , ապի-
րատ , ժանտ , դրուժան :

Nequándo (Վէ+). զի մի՛ երբեք :

Nequáquam (Վէ+). ամենեւին
իսկ ոչ , բնաւ , ոչ երբեք :

Neque (չղի+). ոչ , մի՛ :

» neque dum venit. չեւ եւ ե-
կեալ է :

Néqueo (նրգ+ Queo արգ+). չմար-
թեմ , ոչ կարեմ :

Nequis - qua - quod կաճ - quid
(դրն+). զի մի՛ ոք՝ ինչ :

» nequid nimis. որ ինչ ըստ
չափն անցանէ՝ այն եւ մարդ-
կան վնաս առնէ :

Néquiter-quius-quíssime (Վէ+).
յանօգուտս , ընդ վայր , զեղ-
խութեամբ , յանիրաւի :

Nequitia-ae } եգ+ վատութիւն ,
Nequities-éi }

յուլութիւն , վատասրտու-
թիւն , չարութիւն , ապիրա-
տութիւն , յուսութիւն , ժան-
տութիւն :

Nérvia-iórum (չգ+) } նուազա-
Nérviae-iárum (եգ+) }

բանաց լարք , աղիք :

Nérvicus-ca-cum (աթ+). որ կրէ
զախտ ջղաց :

Nervóse-sius (Վէ+). բռնաբար ,

ուժգին, հզօրագոյնս, սաս-
տիկս :

Nervósitas-tátis (իգ.). պնդու-
թիւն ոսկերաց, ոյժ, զօրու-
թիւն, քաջութիւն :

Nervósus-sa-sum (-sior) ած. ա-
ճառապատ, ջղեայ, նեարդա-
պատ, զօրաւոր, ուժեղ :

Nervulus-li (ար.). մանր ջիղ :

Nervus-vi (ար.). ջիղ, նեարդ,
աճառ, մկունք, դնդերք, կա-
պանք, ձգտան, ուժգնութիւն,
բանտ, կալանք :

Nésciens-éntis (էյթ.). անգէտ,
անգիտակ, տգէտ, անտեղեակ,
չգիտուն :

Néscio (նէգ. Scio արգ.). անգի-
տանամ, անգիտակ լինիմ, ոչ
ճանաչեմ, տգիտանամ :

» néscio quis. չգիտեմ ո՞վ, ոք,
ոմն :

» néscio quid. չգիտեմ զի՛նչ,
իմն, ինչ :

Néscius-ia-ium (աթ.). անգիտակ,
անդէտ, անտեղեակ, զանխուլ :

Netus-ta-tum (անյ. Դէթ.). Տես
Neo.

Neu (չչի.). զի մի՛, և ոչ :

Néuricus-ca-cum (աթ.). հիւան-
դագին ջւօք :

Neuróbata-ae (ար.). լարախա-
ղաց :

Neurospáston-ti (չչթ.). պաճու-
ճապատանք :

Néuter-tra-trum (աթ.). ոչ մին
կամ միւսն, երկոքին ևս :

» néutra nómina. չէզոք բառք՝
անուանք :

Neútiquam (Վէ.). ոչ ինչ իւրիք,
բնաւ, ամենեւին :

Neutrális-le (աթ.). չէզոք, ան-
ազգի :

Neutráliter (Վէ.). չէզոքապէս,
իբրեւ զչէզոք :

Néutro (Վէ.). ոչ 'ի միողէ կուէ
և ոչ յայլմէ կողմանէ :

Neútrubi (Վէ.). ոչ աստ և ոչ
անդ, ոչ ուրեք :

Neve (չչի.). և ոչ, զի մի՛ :

Nex-ecis (իգ.). կոտորած, սպա-
նութիւն, սատակուցն :

» necem mihi conscíscó. անձին
առնեմ, ինքնասպան լինիմ,
զիւրովին երթամ :

Néxilis-le (աթ.). պատատեալ,
զալարեալ, մանուածոյ :

Nexo-xas-ávi-átum-áre (նէգ.).
պատեմ, կապեմ, պատատեմ,
մանեմ, զալարեմ :

Nexum-xi (չչթ.) } կապ, միաբա-
Nexus-us (ար.) } նութիւն, յօդ, զօդ, հիւք,
խառնուած, անկուած :

Nexus-xa-xum (անյ. Դէթ.). Տես
Necto.

Ni (Վէ.). բայց միայն, եթէ ոչ,
բայց եթէ :

» mirum ni domi est. զարմա-
նալիք են զի չեցէ՛ի տան անդ :

Nicetéria-riórum (չչթ.). վարձք՝
մրցանակ յաղթութեան, բրա-
բինն :

Nico-cis-cere (չչթ.). ակնարկեմ,
նշանակեմ, նշմարեցուցանեմ :

Nictátio-ónis (իգ.). ակնարկու-
թիւն, քթթիւ ական :

Nico-cis-cere (չչթ.). ակնարկեմ,
նշանակեմ, նշմարեցուցանեմ :

Nictátio-ónis (իգ.). ակնարկու-
թիւն, քթթիւ ական :

Nicto-tas-távi-tátum-táre (չդ.) }
Nictor-táris-tátus-tári (հր.) }

ակնարկեմ, նշմարեցուցանեմ,
նշանակեմ, նշանացի խօսիմ:

Nictus-us (ար.) ակնարկութիւն,
քթթել՝ թարթափ ական:

Nidaméntum-ti (չդ.) քոյն, դա-
դարք:

Nidificium - cii (չդ.) քունելն,
դնելն քոյնս:

Nidifico-cas-ávi-átum-áre (չդ.)
քունեմ, քոյնս դնեմ, զքունիկն
շինեմ:

Nidificus-ca-cum (ած.) քունող,
որ շինէ զքունիկն:

Nidor-óris (ար.) ձենձեր, հոտ
խորտկաց՝ հրոյ:

Nídulor-láris-látus-lári (հր.)
քունեմ, քոյնս դնեմ, դադա-
րեմ՝ի քունի, թխեմ զձու,
ի թուխս նստիմ, գրգամ:

Nídulus-li (ար.) քոյն փոքրիկ,
քունիկ:

Nidus - di (ար.) քոյն, քունիկ,
դադարք:

» nidum fácio, fingo կամ struo.
շինեմ զքունիկն, քոյնս դնեմ,
քունեմ:

Nigéllus-la-lum (ած.) փոքր մի
սեաւ, թխագոյն:

Niger-gra-rum (-grior-gérrimus)
ած. սեաւ, թուխ, մթին,
արջն, նսեմ, աղօտ, խաւարին,
չար, ժանտ, յոռի, ննդաւոր:

Nigrans-ántis (էյթ.) սեագորշ,
սեագոյն, սեաներկ, գորշա-
խայտ:

Nigrédo-dinis (իգ.) սեութիւն,

թխութիւն, սեաւներկ, թուխ
գոյն:

Nigrésco-scis-grui-scere }
Nígrico-cas-cávi-cátum-cáre } ւղ.

հարկանիմ՝ի սեաւ, թխա-
գոյն երեւիմ, թխանամ, սեա-
նամ, խայծիմ:

Nígricans - ántis (էյթ.) սեա-
գոյն, սեաներկ, սեագոյն, կի-
սասեաւ:

Nigricolor-óris (ած.) սեաներկ,
թխագոյն, սեագոյն, արջնա-
թոյր:

Nigrítia-ae (իգ.) }
Nigríties-éi (իգ.) } սեութիւն,

Nigrítudo-dinis (իգ.) }
Nigror-óris (ար.) }

թխութիւն, թուխ գոյն,
սեաւ ներկ:

Nigro-ras-rávi-rátum-ráre (չդ.
et նրգ.) սեագոյն երեւիմ,
սեանամ, թխանամ, սեացու-
ցանեմ, թխացուցանեմ:

Nihil (չդ.) ոչինչ, չէութիւն,
չէ, չիք, ոչ:

» non nihil. ինչ, իմն:

» nihil quicquam. ոչինչ բնաւ:

» nihil non. ամենայն, համօրէն,
բոլոր:

» nihil adhuc կամ nihil dum. ոչ
ինչ մինչև ցայտմ, չէ եւ,
տակաւին ոչ:

Nihilóminus }
Nihilosécicus } շնչապց սակայն,

հանդերձ այսու, վասն որոյ,
նմին իրի:

Níhilum-li կամ Nil (չդ.) ոչինչ,
չէութիւն, չէ, չիք:

» nihili fácio. առ ոչինչ համարիմ, յոչինչ գրիմ :

Nimbátus-ta-tum (աթ.) . ամպագոյն, ամպառեսիլ :

Nimbifer - bifera - rum (աթ.) . մրրկածին, մրրկախառն, անձրեաբեր, անձրեածին :

Nimbósus-sa-sum (աթ.) . անձրեաբեր, ամպաւոր, ամպալից, միգապատ :

Nimbus-bi (ար.) . տեղ, տարափ, թօնընկէցք, մրրիկ, հողմ, փոթորիկ, ամպրոպ :

Nímie (Վլէ.) . բազում, անչափ, յոյժ, կարի, առաւել, ցրաւական, շատ :

Nimietas-tátis (էփ.) . ոռաւելուծիւն, յորդուծիւն, յաճախուծիւն :

Nímio կամ Nimiópere (Վլէ.) . կարի յոյժ, բազումն, յանչափս, առաւելքան զչափն :

Nimírum (Վլէ.) . անշուշտ, ամենեին, սսուգիւ, արդարեւ, այս ինքն է :

Nimis } Վլէ. յոյժ յոյժ, բազմօք, առանց չափոյ, կարի, ցրաւական, շատ, առաւել :

Nímius - ia - ium (աթ.) . աւելի, աւելորդ, անչափ, անպայման, տարապայման :

Ningit-nxit } Դհլ. ձիւն տեղայ, Ninguít-nxit) ձիւնանայ, ձիւնաբեր լինի :

Ningor-óris } ար. ձիւնաբերք, Ninguor-óris) տեղատարափ ձեան :

Nisi (Վլէ.) . եթէ ոչ, բայց միայն զի, բաց ի, բայց եթէ :

» nisi si. բայց եթէ ոչ :

» nisi forte կամ vero. իսկ եթէ ոչ, թերեւ :

Nisus-sa-sum (անգ. Դլէ.) . Տես Nitor-teris.

Nisus-si (ար.) . ճուռակ, բազէ որսական :

Nisus - us (ար.) . ջան, ճգունք, փոյթ, երկ, հաւաստիք :

Nitédula-ae (էփ.) . խլուրդ, մկնաքիս, մուկն դաշտի :

Nitefácio (Նլգ. Fácio ար.) . իբաց պարզեմ, սրբեմ, յղկեմ, ողորկեմ, փայլեցուցանեմ :

Nitéla-ae } էփ. մուկն դաշտի, Nitélla-ae } խլուրդն :

Nitelínus-na-num (աթ.) . կարմրիկ, կարմրագոյն :

Nitens - éntis (էյթ.) . մաքուր, յստակ, ողորկ, փայլուն, պաղպաջուն, ջինջ, պայծառ, գեղեցիկ, վայելուչ :

Niteo-es-tui-ére } Նլգ. լուսա- Nitésco-scis-scere }

տու լինիմ, լուսաւորեմ, ռոզամ, փայլեմ, փողփաղեմ, պայծառագոյն երևիմ, պաղպաջեմ, պայծառանամ, փաղփիմ, փողփողեմ, բարենշան բարեհամբաւ լինիմ :

Nitibúndus-da-dum (աթ.) . ջանասէր փութագոյն, ժիր :

Nítide (Վլէ.) . մաքրութեամբ, գեղեցիկս, մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Nitidiúscole (Նիժ.)․ սակաւիկ ինչ
պայծառութեամբ :

Nitidiúsculus-la-lum (աժ.)․ յըդ-
կեալ, փղըր մի յարդարեալ,
զարդասէր :

Nitido-das-ávi-átum-áre (Նիգ.)․
փայլեցուցանեմ, յղկեմ, ողոր-
կեմ, յարդարեմ :

Nitidus-a-um (-tidior-dissimus)
աժ․ յստակ, մաքուր, ջինջ,
ողորկ, փայլուն, պայծառ,
վայելուչ, գեղեցիկ :

Nitor-óris (ար.)․ փայլիւն, պայ-
ծառութիւն, չքեղութիւն,
լուսաւորութիւն, յստակու-
թիւն :

› nitor géneris. ազնուազգու-
թիւն, ազնուականութիւն
ազգատոհմի :

› nitor oratiónis. գեղեցկադիր
յարմարումն բանից, պերճա-
բանութիւն :

Nitor - teris - isus էա՛ - ixus - iti
(հոր.)․ գուն գործեմ՝ դնեմ,
ճգնիմ, փոյթ յանձին ունիմ,
յօժարիմ, միտեմ, հաստատիմ,
յենում :

› nitimur in vétitum semper.
'ի մանկութենէ՛ 'ի խնամն չա-
րին միտեալ եմք :

Nitrária-ae (իգ.)․ բովք բորակի :

Nitrátus-ta-lum } աժ․ բորակա-
Nitrósus-sa-sum }

կան, բորակալից, բորակաւոր :

Nitrum-ri (չլգ.)․ բորակ :

Nivális-le էա՛ }
Níveus-ea-eum } աժ․ ձիւնաբեր,
Nivósus-sa-sum }

ձիւնապատ, ձիւնաթաղ, ձիւ-
նասոյց, ձիւնաթոյր :

Nix-ivis (իգ.)․ ձիւն, սպիտակու-
թիւն, ալիւթ :

Nixus-xa-xum (անց. Դրբ.)․ Տես
Nitor-teris.

Nixus-us (ար.)․ փոյթ, ճգունք,
ջան, երկ, երկունք :

No,nas,navi,nare (չլգ.)․ լուղամ,
'ի լող անկանիմ, 'ի լիւղ ան-
ցանեմ՝ երթամ :

Nóbilis-le (-bílior-líssimus) աժ․
ծանօթ, ծանօթական, ազ-
նուական, երեւելի, ազատ,
հոյակապ, նշանաւոր, հոչա-
կական, անուանի :

Nóbilitas-tátis (իգ.)․ բարի ա-
նուն, համբաւ, հոչակ, ազ-
նուականութիւն, առաւելու-
թիւն, յարգ :

Nobilitátus-ta-tum (անց. Դրբ.)․
Տես Nobilito.

Nóbiliter-lius-líssime (Նիժ.)․ ազ-
նուազոյնս, չքեղութեամբ :

Nóbilito (Նիգ. Ito արբ.)․ ազնուա-
ցուցանեմ, ազնուազոյն գոր-
ծեմ, յազնուութիւն հանեմ,
համբաւեմ, հոչակաւոր առ-
նեմ :

Nocens-éntis (-tior-líssimus) աժ․
վնասակար, մեղանչական, ամ-
պարիշտ, յանցաւոր, պատ-
ժապարտ :

Nocénter (Նիժ.)․ վնասակար օրի-
նակաւ, 'ի վնաս, վնասու :

Nóceo-es-cui-citum-cére (չլգ.)․
վնասեմ, մեղանչեմ, տանանեմ :

Nocívus-va-vum (աժ.)․ վնասա-

կար, մեղանչական, ապականիչ :

Noctéscit-scébat (ԴԺԸ). գիշերն 'ի վերայ հասանէ, երեկոյանայ, նսեմանայ, օրն տարածամեալ է :

Nocticolor - óris (աթ.). մռայլ, աղջամղջին, խաւարչտին, մթին :

Nóctifer-tifera-rum (աթ.). գիշերավար :

Noctilúca-ae (ԷԳ.). լուսին, կանթեղ, ղամբար :

Noctívagus-ga-gum (աթ.). գիշերագնաց, գիշերայած :

Noctivígilus-la-lum (աթ.). տըքնող, հսկող, արթուն զուարթուն 'ի գիշերի :

Noctu (ԱԷԸ.). գիշերայն, գիշերի, գիշերախառն, զցայգ :

» noctúque et diu. զտիւ և զգիշեր, 'ի տուէ և 'ի գիշերի, զցայգ և զցերեկ :

Nóctua-ae (ԷԳ.). բու, չիղջ, չղջիկան, հոլամուկ :

Noctuabúndus - da - dum (աթ.). գիշերայած, գիշերագնաց :

Noctuínus-na-num (աթ.). բուռյ, չղջիկանի :

Noctúrnus-na-num (աթ.). գիշերական, գիշերային :

Nócuus-ua-num (աթ.). վնասակար, եղեռնաւոր, մեղանչական :

Nodátio - ónis (ԷԳ.). ոստ, այտուէն, քոստուութիւն :

Nodátus-ta-tum (աՆԳ. ԴԺԸ.). Տես Nodo.

Nodátus-ta-tum (աթ.). ոստախիտ, ոստովք վարակեալ :

Nodo-das-ávi-átum-áre (ՆԴԳ.). կապեմ, հանգուցիւք պնդեմ, խեղդ արկանեմ :

Nodósus-sa-sum (-sissimus) աթ. ոստախիտ, վարակեալ ոստովք, դժնդակ, դժուարին :

Nódulus-li (աԲ.). հանգոյց, խեղդան, խեղդ, կապ, կապանք, խառնակութիւն, դժնդակութիւն :

Nolo, non vis, nólui, nolle (ՆԴԳ.). չկամիմ, չհաճիմ :

» non nolo. կամիմ, հաճիմ :

Nomen - minis (ԱԳԸ.). անուն, համբաւ, հռչակ, մեծարոյ կարծիք, պատիւ, ազդ, սերունդ, զարմ, տոհմ, պարտք :

» nomen tibi impóno. դնեմքեզ անուն, անուանեմ, յորջորջեմ :

» nomen est mihi. կոչիմ, անուն իմ է :

» tuo, meo nómine. յանուն քո, յինէն կուէ, ըստ իս :

» nómina do, edo կամ profiteor. մտանեմ 'ի զինուորութիւն, զինուորիմ :

» nomen latínium. ազգ լատինացուց :

» nomen christiánum. քրիստոնեայք, քրիստոնէութիւն :

» nómina fácio. անկանիմ ընդ պարտեօք, պարտական լինիմ :

Nomenclátio-ónis } ԷԳ. անուանակարգութիւն, անուանումն,

Nomenclatúra-ae } յորջորջումն :

Nomenclátor-óris (ար.) . անուանանքագր, անուանագետ :

Nominális-le (ած.) . անուանական :

Nominátim (յլբ.) . յականել անուանել, մի ըստ միովել, առանձինն :

Nominatio-ónis (իգ.) . կոչումն, անուանումն, յորջորջանք :

Nominatívus casus-us (ար.) . անուանական հոլով, ուղղական :

Nominátus-ta-tum (անգ. Դրբ.) . Տես Nómino.

Nominátus-ta-tum (-tior -tissimus) (ած.) . անուանի, անուանեալ, հոյակապ, ակննաւոր, հռչակաւոր :

Nómino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.) . անուանեմ, կոչեմ յանուանել, կարգեմ, ընտրեմ, համբաւեմ, հռչակեմ, հռչակ հարկանեմ :

Nomos - mi (ար.) . ոստիկանութիւն, վերակացութիւն, երգ, նուագ, տաղ :

Non (յլբ.) . ոչ, ոչ բնաւ, մի' :

› non autem. բայց ոչ :

› non quidem. ոչ զի, բայց սակայն :

› non quin. ոչ թէ չ... այլ և, ոչ միայն :

› non quod. ոչ վասն զի :

Nonae-árum (իգ.) . նոնայք, եօթներորդ օր մարտ' մայիս' յուլիոս և հոկտեմբեր ամսոց և

հինգերորդն այլոց ամսոց :

Nonagenárius-ia-ium (ած.) . իննըսնամեայ, իննսնամեան :

› nonagenárius senex. ծերունի իննսնամեանի :

Nonagéni - nae - na (ած.) . իննսուն :

Nonagésimus-ma-mum (ած.) . իննսներորդ :

Nonágies (յլբ.) . իննսուն անգամ :

Nonaginta (ած.) . իննսուն :

Nondum (յլբ.) . չև ևս, տակաւին ոչ, մինչ չև :

Nongénti-tae-ta (ած.) . ինն հարիւր :

Nongénties (յլբ.) . ինն հարիւր անգամ :

Nonne ? (յլբ.) . միթէ ոչ, ոչ արդեօք :

Nonnémo-minis (Դրն.) . ոմն, ոք :

Nónnihil (պգ.) . իմն, ինչ :

Nonnúllus-la-lum (ած.) . ոմն, ոք :

Nonnúnquam (յլբ.) . երբեմն, է ուրեք զի :

Nonnúsquam (յլբ.) . 'ի տեղւոջ ուրեք :

Nonus-na-num (ած.) . իններորդ :

Nonusdécimus-ma-mum (ած.) . իննևտասներորդ, իննուտասներորդ :

Norma-ae (իգ.) . անկիւնաչափ, ուղղաչափ, օրինակ, կարգ, կանոն, լոյս մտաք, բան :

Normális-le կամ } (ած.) . ուղղանկիւնաձիգ, կանոնաւոր, յօրինաւոր :

Normátus-ta-tum } (ած.) . ուղղանկիւնաձիգ, կանոնաւոր, յօրինաւոր :

Nóscito (նրգ. Ito արգ.) . ճանաչեմ, գիտեմ, լրտեսեմ, քննեմ, գիտեմ :

Nosco-scis-ovi-otum-scere (նշգ.)

ճանաչեմ, գիտեմ, գիտակ լինիմ :

» cállide nosco. իրագէտ եմ իրացդ, քաջածանօթ լինիմ :

» nosco de fácie. ծանօթ է ինձ երեսօք, ճանաչեմ տեսլիամք երեսաց :

» novi hóminem. գիտեմ զնա, ծանօթ է ինձ այրդ :

» novi rem omnem. 'ի վերայ հասեալ է իմ ամենայնի, գիտակ եմ ամենայն իրաց և ոչ իւրիք անտեղեակ :

» unum cognóris, omnes noris. 'ի միջէն զամենեսին 'ի միտանա, միովն խելամտեսցես բոլորեցուն :

Nosocomium-mii (չղտ.) հիւանդանոց, հիւանդատուն, դարմանոց :

Noster-tra-irum (աթ.) մերազգեայ, մեր :

Nostras-rátis (աթ.) մերազգեայ, համազգի, համազուն :

Nota-ae (էգ.) նշանակ, նշան, օրինակ, գրաւական, առհաւատչեայ, բիծ, արատ, կնիք, դրոշմ, ստգիւտ, ծանականք, նշառակութիւն, նախատինք :

Notábilis-le (-bilio) (աթ.) երեւելի, նշանաւոր, հոյակապ :

Notábiliter-lius (ճլթ.) նշանաւոր իմն օրինակաւ, յայտնապէս, մանաւանդ, առաւելապէս :

Notárius-rii (ար.) նոտար, նոտարացի, ասենակալ դպիր, օրինակագիծ, ընդօրինակիչ :

Notátio-ónis (էգ.) յիշատակարան, նկատութիւն, տեղեկութիւն :

Notátus-ta-tum (անշ. ԴԴԲ.) Տես Noto.

Notátus-ta-tum (աթ.) երեւելի, նշանաւոր, քաջանուն, դրոշմեալ, կնքեալ :

» notátus ignomíniâ. նշառակեալ, խայտառակեալ, վատանուն եղեալ :

Notéscó-scis-ótui-scere (չղտ.) ճանաչիմ, ծանուցանիմ :

Nothus-tha-lhum (աթ.) խորթ, պոռնկորդի, անհարազատ :

Nótio-ónis (էգ.) ծանօթութիւն, տեղեկութիւն, տեսիլ մտաց, միտք բանին :

Notítia - ae (էգ.) գիտութիւն, լուր, խելամուտութիւն :

Nótius-ia-ium (աթ.) հարաւային :

Noto-tas-távi-tátum-táre (նշգ.) նշանակեմ, դրոշմեմ, կնքեմ, ընդ դրով արկանեմ, լրատեմ, գիտեմ, ցուցանեմ, կշտաւեմ, եպերեմ, պարսաւեմ :

» carbóne noto. չհաճիմ, չառնումյանձն, չհաւանիմ, մերժեմ, զլանամ :

Notor-óris (ար.) ճանաչող, գիտակ, ծանուցիչ, ամբաստան :

Notórium-rii (չղտ.) ամբաստանութիւն, տրտունջ, չարախօսութիւն :

Notórius-ria-rium (աթ.) մեկին, յայտնի, ծանօթ, ծանօթական, նշանաւոր :

Notus-ta-tum (անց. ԴԵԺ.). Տես
Nosco.

Notus-ta-tum (- tior - tissimus)
աթ. ծանօթ, յայտնի, գու-
շակաւոր :

» noti-torum (աբ.). բարեկամք,
ծանօթք, մտերիմք, ընտա-
նիք :

Notus-ti (աբ.). հոգմ հարաւոյ,
հարաւ, հարաւահոգմ :

Novacula-ae (իգ.). ածելի, սրբիչ
վարսավերայից, կարոց, դա-
նակ :

Novale-lis (չլդ.). արտավար ան-
գործ, անդ դատարկ, երկիր
շարաթացեալ :

Novatio-ónis (իգ.). նորոգումն,
նորոգութիւն, նորաձեք :

Novátor-óris (աբ.). դարմանիչ,
նորոգիչ, նորակրօն :

Novátrix-ricis (իգ.). կին նորո-
գիչ :

Novátus-ta-tum (անց. ԴԵԺ.). Տես
Novo.

Nove (ՎԵ.). նորոգապէս, այն
ինչ, արդ իսկ, դարձեալ, միւս-
անգամ :

Novellétum-ti (չլդ.). նորատունկ
այգի, մատաղատունկ տունկ :

Novéllo-las-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.).
մատաղատունկ անկողք զար-
դարեմ, նորատունկ դարաս-
տան մշակեմ :

Novéllus-la-lum (աթ.). նորոգ,
նոր, մատաղ, մատաղածին :

Novem (աթ.). ինն :

Novémber-bris (աբ.). արեւ ամիս,
նոյեմբեր, նոյեմբեր :

Novémbris-bre (աթ.). նոյեմբեր
ամսոյ :

Novenárius-ia-ium (աթ.). իննե-
րորդ :

Novéndecim (աթ.). իննևտասն,
իննուտասն :

Novendiális-le (աթ.). իննօրեայ :

Novéni-nae-na (աթ.). ինն :

Novérca-ae (իգ.). մօրու, խորթ
մայր :

Novercális-le (աթ.). մօրուի :

Nóvies (ՎԵ.). ինն անգամ :

Novíssime (ՎԵ.). յետոյ ուրեմն,
հոսկ յետոյ, 'ի մօտոյ :

Novíssimus-ma-mum (աթ.). յե-
տին, յետնորդ, վերջին :

» novíssimā luna. հիւժեալ
մաշեալ լուսին :

» novíssimi-mórum (աբ.). վեր-
ջապահք :

Nóvitas - tátis (իգ.). նորաձեք,
նորամուտք, նորանշան իրք,
նորութիւն :

Novítius - tia - tium (աթ.). նոր,
նորոգ, մասաղ, նորընծայ,
թերավարժ :

Novo-vas-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.).
նորոգեմ, նորոգումն առնեմ,
գտակ լինիմ, հնարեմ, փո-
փոխեմ, միւսանգամ շինեմ :

» novo verba. նորաձե բանս յօ-
ղեմ, նորաբան խօսս հնարեմ :

» novo res. նիւթեմ, մենքնեայ-
եմ, նորաձե ինչ ձեւեմ :

Novus - va - vum (աթ.). նորոգ,
նոր, օտար, օտարոտի, նորըն-
ծայ, թերավարժ, նորանշան,
զարմանալի :

- » novi hómines. յաջողարախտ մարդիկնորաթագ աւագանի:
- Nox-octis (իփ.). գիշեր, ցայգ, ցայգութիւն, խաւար, մթու թիւն, մթարութիւն, կուրութիւն, շագութիւն:
- » adúlta nocte. գիշերախառն, գիշերայն:
- » multa de nocte. զհասարակ գիշերաւ, 'ի մէջ գիշերի:
- » nocte abácta. երէկ գիշերի, յանցեալ գիշերի:
- » prima nocte. ընդ մութ գիշերոյն, այն ինչ եղև գիշեր:
- » noctes et dies. գտիւ և զգիշերն ամենայն, զցայգ և զցերեկ, 'ի տուէ և 'ի գիշերի:
- » ubi nox áppetit. իբրև նսեմացաւ, 'ի հասանել գիշերի, ընդ մութ գիշերոյն:
- Noxa-ae } իփ. վնաս, տուգանք,
Nóxia-ae } տոյժ, չարիք, յանցանք, մեղք:
- » sum in noxa. պատժապարտ՝ պարտաւոր լինիմ, յանցանեմ յանցութիւն յանցանաց:
- » nóxiâ cáreo. անպարտ եմ, անստգտանելի գտանիմ:
- Noxiósus-sa-sum } ած. վնասա-
Nóxius-ia-ium } կան, մեղանչական, ապիրատ, պատժապարտ, յանցաւոր, չարեացապարտ:
- Nubécula-ae (իփ.). ամպ թեթև, տրամուրդ, թախիծ, խոժողեմ երեսք:
- Nubes-bis (իփ.). ամպ, թախժու թիւն, խռովութիւն, շփթ:

- Núbifer - bífera - rum } ած. ամ-
Núbiger - bígera - rum } պարեր, ամպագոյն, ամպեղէն, ամպեայ, մրրկածին:
- Nubígena-ae (աբ. et իփ.). ամպածին:
- Núbilis-le (ած.). ամուսնանալի, մանկամարդ, հարմնացու:
- Núbilo-las-ávi-átum-áre (չգծ.) }
Núbilor-láris-látus-lári (հաբ.) } ամպանամ, ամպով ծածկիմ, մթանամ, նսեմանամ, խաւարիմ:
- Nubilósus-sa-sum } ած. ամպով
Núbilus-la-lum } ծածկեալ, ամպագոյն, ամպայարկ, մթագին:
- » núbilo. 'ի մթութեան օդոց, ընդ մութ:
- » núbilum coelum. թանձրացեալ և ամպացեալ օդ:
- » témpora núbila. չարաղէտ տուրք, աղէտաւոր ժամանակք:
- Núbilum-li (չգծ.). ամպք, մթութիւն օդոց, տրամութիւն, թախժութիւն:
- Nubívagus-ga-gum (ած.). ամպախաղաց:
- Nubo-bis-upsi-plum-bere (չգծ.). ամուսնանամ, առն լինիմ:
- Nucétum-ti (չգծ.). պարտեղ ընկուղեաց:
- Núceus-ea-eum (ած.). ընկուղի:
- Núcleus-ei (աբ.). կուտ, հատ, կորիզ:
- » núcleus ácini. թին:
- » núcleus állii. ատաճի՝ հատ խտորոյ:

» *núcleus ferri*. երկաթ մխեալ, պողովատ :

Núcula-ae (էգ.). կաղին :

Nudatio - ónis (էգ.). մերկու-
թիւն, զրկումն, կողոպտանք :

Nudatus - ta - tum (անգ. ԴՐԷ.).

Sես Nudo.

Nude (ՎԷ.). մերկանդամ, մեր-
կաբար, մերկապարանոց, 'ի
մերկուց, հոլանի, յստակա-
միտ մտօք :

Núditas-tátis (էգ.). մերկութիւն,
անարդութիւն բանից :

Núdius tértius (ՎԷ.). եռանդ, յեռանդ :

» *núdius quartus*. երեք աւուրք
ին :

» *núdius quintus*. 'ի չորից աւ-
ուրց հետէ :

Nudo-das-ávi-átum-áre (նրգ.).
մերկացուցանեմ, կապտեմ,
կողոպտեմ, զրկեմ, բանամ, 'ի
վեր հանեմ, յայտնեմ :

» *nudo gládios*. մերկանամ 'ի
պատենից զսուսերս :

Nudus-da-dum (աթ.). մերկ, մեր-
կանդամ, հոլանի, զրկեալ,
անմասն, թափուր, աղքատ,
չքաւոր :

» *nudus ensis*. սուսեր մերկա-
ցեալ 'ի պատենից :

» *nudus nummis*. անարծաթ,
չքաւոր, աղքատ, տնանկ, ան-
խնչ :

Nugae-árum (էգ.). բաջաղանք,
խաղոյ բանք, չնչին իրք, ան-
համ մորոտութիւն, այր յեղ-
յեղուկ :

» *bullatae nugae*. Կոյզն իրք,
սնոտիք, զրախօսութիւնք,
բարբաջանք, բաջաղանք :

» *nugas ago*. Ժամապաճառ լի-
նիմ սնոտաւք, զհետ երթամ
սնոտեաց :

Nugális - le (աթ.). ընդունայն,
սնոտի, չնչին :

Nugátor - óris (ար.). առասպե-
լախօս, շատախօս, ծաղրա-
ծու, խեղկատակ :

Nugatorie (ՎԷ.). ընդ վայր, 'ի
նանիր, անճահս, յանշնորհս,
անհեղեղս :

Nugátorius - ia - ium (աթ.). ու-
նայն, ընդունայն, դատարկ,
սնոտի, հաղփաղփական :

Nugax - ácis (աթ.). շատախօս,
շաղփաղփ, խեղկատակ, ծա-
ղրածու :

Núgiger-gígera-rum } աթ. վաճա-
Nugigérulus-la-lum }
ռական խաղալկաց :

Nugo - ónis (ար.). շաղփաղփ,
շատխօս, ծաղրածու, խեղկա-
տակ :

Nugor-gáris-átus-ári (հար.). խա-
ղու և ծաղու բանս ասեմ,
կատակեմ, շատխօսեմ, շաղ-
փաղփեմ, շաղակրատեմ, բար-
բանջեմ, բաջաղեմ :

Nullus-la-lum (աթ.). ոչ ոք, ոչ
ոմն, ունայն, անպիտան, ան-
շահ :

» *nullus ullus*. ոչ ոք երբեք,
քնաւ իսկ ոք :

» *nullo loco*. ոչ ուրեք :

» *non nullus*. ոմն, ոք :

» novi hómines. յաջողաբախտ
մարդիկ, նորաթագ աւագանի :

Nox-octis (խփ). գիշեր, ցայգ,
ցայգութիւն, խաւար, մթու-
թիւն, մթարութիւն, կուրու-
թիւն, շլացութիւն :

» adúlta nocte. գիշերախառն,
գիշերայն :

» multa de nocte. զհասարակ
գիշերաւ, 'ի մէջ գիշերի :

» nocte abácta. երէկ գիշերի,

Núbifer - bífera - rum } ած. ած.
Núbiger - bígera - rum }

պարեր, ամպագոյն, ամպեղն,
ամպեայ, մրրկածին :

Nubígena-ae (աբ. et խփ). ած.
պածին :

Núbilis-le (ած.). ամուսնանալի
մանկամարդ, հարսնացու :

Núbilo-las-ávi-átum-áre (լսփ.)

Núbilor-láris-látus-lári (հր.)
ամպանամ, ամպով ծածկի,

Nuntiátor - óris (աբ.)․ բանբեր ,
պատգամաւոր , պատգամա-
բեր , դեսպան , հրեշտակ :

Núntio-ias-ávi-átum-áre (նրգ.)․
ծանուցանեմ , ազդ լուր առ-
նեմ , աւետարանեմ , աւետեմ ,
նօթճեմ , քարոզեմ , պատմեմ ,
քարոզ կարգամ , նշանակեմ ,
զրոյց տամ :

Núntium-tii (չլտ.) }
Núntius-tii (աբ.) } զրոյց , լուր ,
համբաւ , պատգամ , աւետիք ,
հրեշտակութիւն , դեսպան ,
պատգամաբեր , բանբեր :

Nuper (Վթ.)․ արդ իսկ , փոքր
մի յառաջագոյն , այժմիկ , նո-
րոգապէս :

Nupérime (Վթ.)․ այն ինչ , չեն
ինչ բազում ժամանակք :

Núperus-ra-rum (աթ.)․ նոր , նո-
րոգ , արդի , այժմուք :

Nupta-ae (էգ.)․ հարսն , ամուսին :
» nova nupta . մանկամարդ՝ նո-
րամուս հարսն :

Núptiae-árum (էգ.)․ հարսանիք ,
ամուսնութիւն :

Nuptiális - le (աթ.)․ ամուսնա-
կան , առաջաստի , հարսա-
նեաց :

Nuptúrio-is-ii-íre (չլտ.)․ կամիմ
ամուսնանալ , ցանկամ առն
լինել :

Nuptus-ta-tum (անգ. րբթ.)․ Տես
Nubo.

» verba nupta . խառնախօսու-
թիւն , ցոփաբանութիւն :

Nuptus - us (աբ.)․ ամուսնու-
թիւն :

» núptui colloco . ամուսնացու-
ցանեմ զաղջիկ , առն տամ :

Nurus-us (էգ.)․ նու , հարսն :

Núspiam (Վթ.)․ ոչ ուրեք :

Nusquam (Վթ.)․ ոչ ուրեք եր-
բեք :

» nusquam géntium . բնաւ և ոչ
ուրեք :

» nusquam non . ընդ բնաւ , ա-
մենայն ուրեք :

Nutábilis-le կաճ }
Nutabúndus-da-dum } աթ. երե-
րուն , երկմիտ , դողդոջուն ,
զանդաչուն :

Nutámen-minis (չլտ.) }
Nutátio-ónis (էգ.) } տատա-
նումն , երերունմն , դողդոջիւն ,
զանդաչութիւն :

Nuto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.
et չլտ.)․ շարժեմ , տատանեմ ,
երերեմ , դեղեմ , վարանիմ ,
ծփիմ մօռք :

Nutribilis-le (աթ.)․ բուծանելի ,
սնուցիչ , դարմանիչ :

Nutricátio-ónis (էգ.) }
Nutricátus-us (աբ.) } սնունդ ,
կերակուր , ջամբ , դարման :

Nutricia-ciórum (չլտ.)․ վարձք
սանտուկն :

Nutricium-cii (չլտ.)․ կերակուր ,
ջամբ , սնունդ :

Nútricius-cia-cium (աթ.)․ դայե-
կանունդ , դայեկատոհմ :

Nutricius-cii (աբ.)․ դաստիարակ ,
դայեակ , սնուցիչ :

Nútrico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) }

Nútricor-cáris-cátus-cári (հոբ.) }
սնուցանեմ , կերակրեմ , ջամ-

բեմ, պարարեմ, բուծանեմ,
դարմանեմ, դիեցուցանեմ,
դաստիարակ լինիմ, կրթեմ:
Nutricula - ae (նգ.). դայեակ,
ստնաու, սնուցիչ:
Nutrímen-minis } չլէ. սնունդ,
Nutriméntum-ti }
ջամբ, կերակուր, դարման,
ձեռնասուռ, աշակերտ:
Nútrio - is - ívi կած - ii - ítum - íre
(նգ.). սնուցանեմ, կերակրեմ,
ճարակ տամ, բուծանեմ, դար-
մանեմ, ջամբեմ, պարարեմ:
Nutrítor-óris (ար.). դարմանիչ,
սնուցիչ, դաստիարակ:
Nutrítus-ta-tum (առ. Գրե.). Տեո
Nútrio.
Nutrix-rícis (նգ.). ստնտու, դայ-
եակ:
» nutritices. ստինք, պտկունք
ստեանց, սերմանոց, տնկանոց:
Nutus-us (ար.). ակնարկութիւն,

կամք, յօժարութիւն, նշա-
նակ:
» alicújus nutu. ըստ կամաց
ուրուք:
Nux-ucis (նգ.). ընկոյզ, ընկու-
զենի, ընկուզի:
» nux pínea. պտուղ շոճի:
» nux aromática. հնդիկ ընկոյզ:
» nux castánea. կասի, շագա-
նակ, արքայկաղին:
» nux pérsica. պարսիկ ընկոյզ:
» nux avellána. կաղին:
Nympha-ae (նգ.). յաւերժական
հարսն, շահապետ գետոց,
կին չքնաղագեղ, նորամուտ
հարսն:
Nymphaéa - ae (նգ.). հարսնա-
մատն, կոկոռ, շուշան գետե-
զերեայ:
Nymphéum - ei (չլէ.). աղբիւր
զարդարեալ արձանօք, յաւեր-
ժահարսանց տաճար:

O

Ob

O! (ճգ.). ո՛հ, ո՛հ, ո՛վ:
» o qualis domus! ո՞րպիսի
տուն:
» o me pérditum! եղ՞ուկ եմ ես,
վա՛յ ինձ:
» o útinam. իցի՛ւ, երանի՛ թէ,
օ՛չ թէ, ո՞ տայր:
Ob (նգ.). վասն, յաղագս, 'ի

Oba

պատճառս, սակս, առաջի,
յանդիման:
Obacérbo (նգ. Acérbo արձ.).
դառնացուցանեմ, զայրացու-
ցանեմ, զկծեցուցանեմ:
Obaerátus-ta-tum (առ.). ընդ
պարտօք մտեալ, 'ի պարտիս
անկեալ, պարտապան:

Obambulatio-ónis (իգ.). ձեմք,
զբօսանք, երթևեկ :

Obámbulo (լլգ. Ambulo արգ.).
ձեմս առնում, ձեմիմ, զգնամ,
շրջիմ, յածիմ :

Obárdeo (լլգ. Ardeo արգ.). շուր-
ջանակի այրիմ, կիզանիմ :

Obármō (նրգ. Armo արգ.). վա-
ռեմ 'ի զէն և 'ի զարդ, սպա-
ռազինեմ :

Obaro (նրգ. Aro արգ.). շուր-
ջանակաւ արօթադիր առնեմ,
հերկեմ, հերկս հարկանեմ :

Obáter-tra-trum (աթ.). սեա-
զոյն, թխազոյն, սեաներկ :

Obáudio (նրգ. Audio արգ.). ան-
սամ, հնազանդ լինիմ, հնա-
զանդիմ, հպատակ կամ :

Obaurátus-ta-tum (աթ.). ոսկե-
զօծ, ոսկիապատ :

Obbibo (նրգ. Bibo արգ.). կլա-
նեմ, ըմպեմ :

Obblátero (լլգ. Blátero-ras արգ.).
շատխօս լինիմ, շատխօսեմ,
շաղփաղփեմ, շաղկրատեմ :

Obbrutésco-scis-útui-scere (լլգ.).
անզգայիմ, անմտանամ, ան-
կանիմ 'ի մտաց :

Obcaecátio-ónis (իգ.). կուրու-
թիւն, մոլորութիւն :

Obcaecátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Obcaéo.

Obcaéo (նրգ. Caeco արգ.). կու-
րացուցանեմ, շլացուցանեմ,
բրեմ զաչս, մթացուցանեմ :

Obcallésco (լլգ. Callésco արգ.).
բրտանամ, փապարեմ, խստա-
նամ :

Obcanto (նրգ. Canto արգ.). փա-
խարդեմ, դիւթեմ, թողեմ,
հմայեմ :

Obditus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես
Obdo.

Obdo-dis-didi-ditum-dere (նրգ.).
յանդիման առնեմ, աղխեմ,
փակեմ, կափուցանեմ, խնուեմ :

Obdormio (Dórmio արգ.) }
Obdormisco (Dormisco արգ.) } Լլգ.

'ի քուն լինիմ՝ երթամ, զքնով
անկանիմ, նիրհեմ, ննջեմ :

Obdúco (նրգ. Duco արգ.). յառաջ
ածեմ, բերեմ, տարածանեմ,
մուծանեմ, ազդեմ, սքողեմ,
ծածկեմ :

» callum rei obdúco. կաշանամ,
բրտանամ, փապարեմ, ողոր-
բիմ, ընդեւլանիմ :

» obdúco ténebras. խաւարե-
ցուցանեմ, մթացուցանեմ,
աղօտացուցանեմ :

Obdúctio-ónis (իգ.). ծածկումն,
ծածկոյթ, պատան :

Obdúcto (նրգ. Ducto արգ.). յա-
ճախազոյնս տանիմ՝ վարեմ :

Obdúctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Obdúco.

» nox obdúcta. խաւար թանձր,
խաւարին գիշեր :

» obdúcta frons. տրտում երեսք,
թախծեալ գէմք :

» obdúcta cicatrix. երաշխեպք,
կցեալ վէրք :

Obdurésco (լլգ. Durésco արգ.).
կարծրանամ, խստանամ, փա-
պարեմ, բրտանամ, զօրանամ,
քաջանամ :

Obdúro (նրգ. Duro արգ.). տա-
կամ, բերեմ, տանիմ, համբե-
րեմ, կրեմ, հանդուրծեմ :

» persta atque obdúra. ժուժ-
կալեա՛ տեեա՛ և բաւեա՛ :

Obédiens-éntis (- tior-tíssimus)

աթ. հնազանդ, հլու, հպա-
տակ, հրամանառու :

Obediénter - tius (Վթ.). հնա-
զանդ՝ հլուական մտօք, հնա-
զանդութեամբ :

Obediéntia-ae (էգ.). հնազան-
դութիւն, հպատակութիւն,
հլուականութիւն, խոնար-
հութիւն :

Obédio-is-ívi-ítum-ire (նրգ.).
հնազանդիմ, հնազանդ լի-
նիմ, հպատակ կամ, մտանեմ
ընդ ձեռամբ, անսամ :

» obédio tempóribus. յարմա-
րեմ՝ պատշաճեմ զանձն այժ-
մու ժամանակի :

Obeliscus-sci (ար. et էգ.). կո-
թող, յուրան բլրաձեւ, արձան,
բուրգն :

Obelus-li (ար.). շամփուր, նշան
շամփրաձեւ :

Obeo (չգ. Eo, is արգ.). շուրջ
գամ, շրջիմ, յաճիմ, մեռա-
նիմ, վախճանիմ, մտանեն՝ ան-
կանին լուսաւորք :

» óbeo domos amicórum. շրջիմ
ընդ տունս բարեկամաց, յայց
ելանեմ, ի տես երթամ :

» óbeo comítia. առնիթերակաց
լինիմ ժողովոց :

» óbeo sacra. զնուիրական պաշ-
տամունս կատարեմ :

» óbeo munus. ի գործ արկա-
նեմ զպաշտօն :

» óbeo morbo. լուծանիմ յաշ-
խարհէ, յարեէ անկանիմ,
պակասիմ ի կենաց, մեռանիմ,
վախճանիմ :

» óbeunt sidera. մտանեն աս-
տեղք :

Obéquito (չգ. Equito արգ.). ար-
շաւեմ, շուրջանակի ձիավա-
րեմ :

Obérro (չգ. Erro արգ.). շուրջ
գամ, թափառիմ, աղամողեմ,
յաճիմ, մոլորիմ, սխալիմ, վրի-
պիմ :

Obésco-scas-scávi-scátum-scáre
(նրգ.). կերակրեմ, սնուցանեմ,
բուծանեմ, պարարեմ :

Obésitas-tátis (էգ.). գիրութիւն,
թանձրամտութիւն, պարար-
տութիւն :

Obéso-sas-ávi-átum-áre (չգ.).
պարարեմ, պարարտացուցա-
նեմ :

Obésus-sa-sum (-síssimus) աթ.
գէր, յոյր, մարմնեղ, անձնեղ,
ապուշ, թանձրամիտ :

Obex - bicus (ար.). ձող, լծակ,
նիգ, բառնալիք, խոչ, խափան,
արգել, խոչընդոտն, թումբ :

Obfirmans-ántis (թթ.). հաստա-
տուն, տոկուն, մնայուն, ան-
շարժ :

Obfirmáte (Վթ.). հաստատուն
մտօք, յամառութեամբ, հա-
նապազօր :

Obfirmátus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Obfirmo.

Obfirmátus-ta-tum (- tior) ար.
յամառ, յամառոտ, հաստա-
տուն, պինդ :

Օբfirmo (նշ. Firmo «բ.») խըստացուցանեմ կարծրացուցանեմ, կամ մնամ, հանապազույթում:

► obfirmo me համ անimum. յամառիմ, պնդիմ, կամակայոյց յինիմ կամաճին կամաց :

Obfúsko (հրէ. Fusco արհ.). աղօտացուցանեմ, մթացուցանեմ, շլացուցանեմ:

**Obgánnio-ívi-ítum (Երէ. Գաննիօ
արհ.). ոռնամ, ողբամ, կոծիմ,
գոչեմ, աղաղակեմ, հծծեմ,
քրթմնջեմ, շշնջեմ:**

Obhaéreo (դէ. Դաéreo արհ.) }
Obhaerésco (դէ. Դաerésco արհ.) }
յարիմ, կցիմ, կռուիմ, կառ-
չիմ, մածանիմ:

Obhórreo (զգ. Hórréo արհ.).
սոսկամ, սարսափիմ, քստմնիմ,
պակչիմ :

Obiens - beúntis (Բյծ.)։ շուրջ
պատուղ, շրջապատ, յետին,
որ 'ի մայրն մտանէ ։

Obiráscor (հայ. Iráscor աբի).
*զայրանամ, բարկանամ, ցաս-
 նում, սրտմտիմ, խոժոռիմ,
 գշարիմ:*

Obirátio-ónis (ԹԳ). սրտմտու-
թիւն, բարկութիւն, զայ-
րուգը, ցասումն :

Obirátus - ta - tum (m. g. 775.).
S^{ku} Obiráscor.

Obiter (Ուբիթեր). 'ի դիպաց իմն ,
'ի հարեանցի, վարկպարագի:

Obitus-ta-tum (𐌲𐌹𐌸𐌰𐌹𐌳𐌰). S^{to}
Obeo.

» morte óbita. յետ մեռանելոյ,
գկնի օրհասի :

Obitus-us (աբ.)։ մահ, օրհաս, վախճան, կատարած, մուտք արևու, արևմուտք ։

**Objáceo (լդ. Jáceo արհ.). դէմ
յանդիման կամ, շուրջանապի
գայռեմ:**

Objectáculum-li (դէմ)․ արգել,
խափան, խոչ, խոչընդոտան,
խուլթ :

Objectamentum - ti (դէմ) նախատինք, չարախօսութիւն, ռոնհարութիւն, ամբաստանութիւն :

Objectatio-ónis (ԻԳ.) յանդիմա-
նութիւն, դիմադարձութիւն,
ընդդիմադրութիւն, դժուա-
րութիւն, կնճիռն :

Objéctio-ónis (իգ.). ընդդիմու
թիւն, խնդիր հակառակու
թեան, ընդդէմդարձութիւն:

Օբյեկտ (հրդ.՝ Якто արհ.). յանդիման կացուցանեմ, յայտ առնեմ, յանդիմանեմ, դարձեմ, եպերեմ, դիմադարձ լինեմ, հակառակեմ:

Objéctus-ta-tum (obj. 777).
S^{tu} Objício.

› objecta-tórum (չլէ). դժուարութիւնք, ընդդիմութիւնք, ամբաստանութիւնք :

Objectus-us (ար.) հակառակու
թիւն , դիմադարձութիւն ,
միջնորդութիւն, նիւթ, յան-
դիմանակազ :

Objício-jéctum (Նրգ. Jácio արգ.)․
յանդիման կացուցանեմ, ըն-
ծայեցուցանեմ, մատուցանեմ,
ընդդէմ դնեմ, հակառակիմ,
յանդիմանեմ, եպերեմ :

Objurgatio-ónis (իգ.)․ կշտամ-
բուծիւն, կշտամբանք, յան-
դիմանուծիւն, թշնամանք,
նախատինք :

Objurgátor-óris (ար.)․ կշտամ-
բիչ, յանդիմանող, նախատիչ :

Objurgatórius-ia-ium (աթ.)․ ե-
պերիլի, պարսաւելի, դարո-
վելի :

Objúrgito (Նրգ. Ito արգ.)․ ստեպ
յանդիմանեմ, յաճախագոյնս
պարսաւեմ :

Objurgo (Նրգ. Jurgo արգ.)․ պա-
տուհասեմ, յանդիմանեմ, ե-
պերեմ, դարովեմ, ստգտանեմ,
նախատեմ :

Objúro (Նրգ. Juro արգ.)․ բռնի
երդմնեցուցանեմ :

Oblanguésco-lángui (լգտ. Langué-
sco արգ.)․ նուաղիմ, թալա-
նամ, թալկանամ, պարտասիմ :

Oblátio-ónis (իգ.)․ մատուցումն,
նուէր, ընծայ, նուիրումն,
պատարագ, դահամուկք :

Oblatrátor - óris (ար.)․ հաջող,
չարախօս, բամբասող, քսու :

Oblatrátrix-ricis (իգ.)․ կին զրը-
պարտիչ :

Oblátro (Նրգ. Latro-ras արգ.)․
հաջեմ, չարախօսեմ, զրպար-
տեմ, թշնամանեմ :

Oblátus-ta-tum (անց. Դրգ.)․ Տես
Offero.

Oblectámen-minis (լգտ.) }
Oblectamentum-ti (լգտ.) } հա-
Obleclátio-ónis (իգ.) }

ճուծիւն, զուարճուծիւն,
հեշտականուծիւն, զբօսանք,
սփոփանք, հաճոյք, դիւր :

Oblectátor - óris (ար.)․ զբօսու-
ցիչ, զուարճացուցիչ, զուար-
թարար :

Oblécto (Նրգ. Lecto արգ.)․ հա-
ձեմ, զուարճացուցանեմ,
զուարթացուցանեմ, զբօսու-
ցանեմ, սփոփեմ, դիւր առնեմ :

Obléctor-táris-látus-tári (լգտ.)․
հաճիմ, զուարճանամ, զբօս-
նում, զուարթանամ :

Oblénio (Նրգ. Lénio արգ.)․ ամո-
քեմ, ցածուցանեմ, քաղցրա-
ցուցանեմ, ողորեմ :

Oblído - ísi - ísum (Նրգ. Laedo
արգ.)․ հեղձուցանեմ, խեղդեմ,
խորտակեմ, ջախջախեմ, բե-
կանեմ :

Obligatio-ónis (իգ.)․ կապ, կա-
պանք, պարտիք, պարտոյք,
պատշաճք, հարկ :

» **obligatio linguae**․ ծանրախօ-
սուծիւն, քաղթնատուծիւն :

Obligatórius-ia-ium (աթ.)․ պար-
տադիր, ստիպիչ, հարկիչ,
գրաւիչ :

Obligátus-ta-tum (անց. Դրգ.)․
Տես Obligo.

Obligátus - ta - tum (- tior) աթ․
պարտիս 'ի վերայ եղեալ, շա-
հեկան, կարեւոր :

Obligo (Նրգ. Ligó - gas արգ.)․
շուրջանակաւ կապեմ, պա-

տատեմ, հարկեմ, ստիպեմ,
բռնադատեմ, յանկուցանեմ,
'ի կիր արկանեմ, պաշտեմ:
Oblimo (նրգ. Limo-mas արգ.).
շաղախեմ, աղտեղեմ տղմով,
աղբս արկանեմ:

Oblinio (նրգ. Linio արգ.) } շուր-
Oblino (նրգ. Lino արգ.) }
ջանակի օծանեմ, իւղեմ, ծե-
փեմ կպրաձիւթով, սպեղա-
նիս 'ի վերայ դնեմ:

Oblinitus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Oblinio.

Oblíque (Աբ.). խոտորնակս, առ
'ի շեղ, թիւր, կողմնակի:

Oblíquitas-tátis (էգ.). թիւրու-
թիւն, ծռութիւն, կամակո-
րութիւն, շեղութիւն:

Oblíquo-quas-quávi-átum-áre
(նրգ.). թիւրեմ, ծռեմ, կո-
րացուցանեմ, կամակորեմ:

Oblíquum (Աբ.). կողմնակի իմն,
խոտորնակի, կամակորս, խե-
թիւ:

Oblíquus-qua-quum(-quior) անց.
թիւր, խոտորնակ, ծռու, ընդ-
դիմակաց, նախանձոտ:

Oblisus-sa-sum (անց. Դրբ.). Տես
Oblído.

Obliterátio-ónis (էգ.). կորուստ,
ջնջումն, ջնջումած, եղծումն:

Obliterátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Oblitero.

Oblítero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
ջնջեմ, ջրեմ, եղծանեմ, 'ի մո-
ռացոնս դարձուցանեմ:

Oblitésco-scis-ítui-scere (չլգ.).
թաքչեմ, ղօղեմ, ծածկիմ:

Oblitus-ta-tum } անց. Դրբ. Տես
Oblitus-ta-tum }

Oblivísco և Oblino.

Oblívio-ónis (էգ.). մոռացումն,
մոռացութիւն:

Obliviósus-sa-sum (անց.). մո-
ռացկոտ, մոռացող:

Oblivísco-sceris-lítus-sci (հար.).
մոռանամ, 'ի մոռացոնս դար-
ձուցանեմ:

Obloco (նրգ. Loco արգ.). 'ի վար-
ձու տամ:

Oblocútor-óris (ար.). չարախօս,
բամբասող, զրպարտիչ, քուռ:

Oblóngulus-la-lum } անց. երկայ-
Oblóngus-ga-gum }
նաձիգ, երկայնաձև, երկայ-
նագոյն:

Obloquor (հար. Loquor արգ.).
ընդ մէջ հաստանեմ զբանս,
քրթմնջեմ, տրանջեմ, չարա-
խօսեմ, բամբասեմ:

Oblúctor (հար. Luctor արգ.). հա-
կառակ կամ, դիմակալ լինիմ,
ընդդէմ դառնամ:

Oblúdo (նրգ. et չլգ. Ludo արգ.).
կատակեմ, խաղամ, այլպանեմ,
պատրեմ, խաբեմ:

Obmólior (հար. Mólíor արգ.). խոշ
և խուրթ դնեմ 'ի ճանապար-
հի, խոշընդոտն լինիմ:

Obmúrmuro (չլգ. Múrmuro արգ.).
տրանջեմ, քրթմնջեմ, հծծեմ,
շշնջեմ:

Obmutésco - útui (չլգ. Mutésco
արգ.). համբանամ, փոխերան
լինիմ, կարկիմ, պապանձիմ,
լուռ լինիմ, լռեմ, կասիմ:

Obnitor (հոբ. Nitor-teris արժ.).
Ճգնիմ, ջան դնեմ, փոյթ
յանձին ունիմ, ընդդէմ կամ,
գիմադարձեմ, գիմակալ լի-
նիմ:

Obnixe-xius (ձէք.). բազում ջա-
նիւ, փութով պնդութեամբ,
պնդազոյնս, ստիպաւ:

Obnixus-xa-xum (անց. դրէք.).
Տես Obnitor.

Obnixus-xa-xum (ած.). հաստա-
տուն, կանգուն, պինդ, կարծր,
բուռն:

Obnoxie }
Obnoxiose } ձէք. երկիւղիւ, երկ-
չոտութեամբ, մեծարանօք,
ակնսծութեամբ:

Obnoxiosus-sa-sum }
Obnoxius-ia-ium } ած. հպա-
տակ, հնազանդ, 'ի ներքոյ
եղեալ, հլու:

Obnúbilo (նրգ. Núbilo արժ.).
հովանացուցանեմ, մթացու-
ցանեմ, նսեմացուցանեմ, ա-
յօտացուցանեմ:

Obnúbilus-la-lum (ած.). մթին,
խաւարին, աղջամղջին, մի-
գապատ, մթազին:

Obnúbo (նրգ. Nubo արժ.). ծած-
կեմ, պատրուակեմ, սքողեմ:

Obnuntiatio-ónis (էգ.). աւետիք,
ազգ, գուշակութիւն:

Obnúntio (նրգ. Núntio արժ.).
աւետեմ, յառաջազոյն ասեմ,
նօթճեմ:

Obóleo (զդ. Oleo արժ.). բու-
րեմ, անուշանամ, հոտիմ,
նեխիմ:

» obóleo állium. շարաւահոտ
խստորոյ չար հոտ բուրեմ:

Obolus-li (ար.). դանդ, խերեւէչ:

Obórior (հոբ. Orior արժ.). յան-
կարծակի ծնանիմ, 'ի վեր ե-
լանեմ, երևիմ, յայտնիմ, դէպ
լինիմ:

Obórtus - ta - tum (անց. դրէք.).
Տես Obórior.

Obrepo (զդ. Repo արժ.). թա-
փանցիկ լինիմ, թափ անցա-
նեմ, սպրդանեմ, ընդմտանեմ:

Obreptitius-tia-tium }
Obreptivus-va-vum } ած. զեղ-

չելով իմն ընկալեալ, ճշմար-
տասոյդ բանիւք սայթաքեալ:

Obrépto (զդ. Repto արժ.). թա-
փանցիկ լինիմ, թափ անցա-
նեմ, սպրդիմ, ընդմտանեմ:

Obrétio-is-ivi-ítum-íre (նրգ.). շա-
ղեմ 'ի ցանցս, վարմարկեմ,
թակարդապատ առնեմ:

Obrígeo (զդ. Rígeo արժ.) կամ }
Obrigéscó (զդ. Rigéscó արժ.) }

խստանամ, կարծրանամ, ընդ-
արմանամ, բրտանամ, փայ-
տանամ:

Obrízum-zi (զդ.). զուտ ոսկի:

Obroboratio-ónis (էգ.). բրտու-
թիւն, կարծրութիւն, խստու-
թիւն:

Obródo (նրգ. Rodo արժ.). խա-
ծատեմ, շուրջանակի կրծեմ:

Obrogo (նրգ. Rogo արժ.). նոր
օրէնս դնեմ հակառակ առաջ-
նոյն:

Obrósus-sa-sum (անց. դրէք.). Տես
Obródo.

Obrúmpo (նրգ. Rumpo արգ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտորեմ :

Obruo (նրգ. Ruo արգ.). ծածկեմ, սքողեմ, թաղեմ, թաքուցանեմ, բեռինս կապեմ, աղիաղիեմ, հարստահարեմ, ընկճեմ :

» lapídibus óbruo. քարկոծ առնեմ, քարկոծեմ :

» óbruo me vino. արբենամ, ընդզինի մտանեմ, գինեհարեմ :

Obrutus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Obruo.

Obrússum-si } լրգ. ոսկի զուտ :
Obrysum-si }

Obsáturo (նրգ. Sáturo արգ.). յագեցուցանեմ, ընում, միւսանդամ բռնեմ, ծեփեմ բռով :

Obscéne-nius (Վբ.). պազշտութեամբ, լկտութեամբ, յայրատս :

Obscénitas-tátis (եգ.). լկտութիւն, պազշտութիւն, յայրատութիւն, լպրշանք, անամութիւն :

Obscénus-na-num (- nior-níssimus) ան. եղեռնաւոր, պազշտ, լկտի, ցանկասէր, անամութ, յայրատ, անառակ :

Obscurátio-ónis (եգ.). աղօտութիւն, մթութիւն, խաւարութիւն, նուազութիւն :

» obscurátio solis. խաւարումն արեգական :

Obscurátus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Obscuro.

Obscúre-rius-ríssime (Վբ.). ընդ

աղօտ, անյայտութեամբ, 'ի ծածուկ :

Obscúritas-tátis (եգ.). խաւար, աղջամուղջ, մութ, մթարութիւն, նկնութիւն, անարգութիւն :

Obscuro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) մթացուցանեմ, խաւարեցուցանեմ, նսեմացուցանեմ, աղօտացուցանեմ, շլացուցանեմ, աննշոյլ գործեմ :

Obscúrum (Վբ.). յանձանօթս, ընդ աղօտ, զաղտ :

Obscúrum - ri (լրգ.). մթարութիւն, խաւար, աղջամուղջ, մութ, մթութիւն :

Obscúrus-ra-rum (- rior - ríssimus) ան. մթին, աղջամղջին, խաւարին, մուսյլ, խաւարչտին, դժուարիմաց, աննշան :

Obsecrátió - ónis (եգ.). պաղատանք, աղերսանք :

Obsecro (նրգ. Sacro արգ.). պաղատանս մատուցանեմ, պաղատիմ, աղաչեմ, թախանձեմ :
» óbsecro. աղաչեմ, աղէ :

Obsecúndo (նրգ. Secúndo-das արգ.). զիջանիմ 'ի կամս, հանձնեմ զմիտս, առնեմ զհաճոյս, հաւանիմ, օգնեմ :

Obsépíio (նրգ. Sépio արգ.). ցանկով պատեմ, ցանկեմ, փակեմ :

Obséptus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Obsépíio.

Obsequens-éntis (-tior-tíssimus) ան. մեծարիչ, պատուադիր, բարեբարոյ, կամարար, հաճոյակատար :

Obsequenter-tissime (ՎԷ.). բազում մեծարանք, հլուական մտք, հաճութեամբ :

Obsequéntia-ae (ԷԳ.). զեջուսն, կամարարութիւն, հաճութիւն :

Obsequiósus-sa-sum (աԺ.). հաճոյակատար, կամարար, պատուադիր, մեծարիչ, բարեբարոյ, հլու, հնազանդ :

Obséquium-ii (չԳ.). մեծարանք, պատիւ, կամարարութիւն, զեջուսն, հաճութիւն, հպատակութիւն, հնազանդութիւն :

Obsequor (ՀԽ. Sequor արժ.). հաճեմ զմիտս, զեջանիմ 'ի կամս, առնեմ զհաճոյս, հնազանդիմ, հպատակ կամ :

» obsequor ánimo meo. քստհաճոյից գործեմ, 'ի քմաց առնեմ :

» obsequor témpori. յարմարիմ ժամանակաց :

Obsero (ՆԲ. Sero - ras արժ.). փակեմ, աղիւնեմ, կափուցանեմ, խնուիմ :

Obsero-situm (ՆԲ. Sero-ris արժ.). սերմանեմ, ցանեմ, տնկեմ :

Observábilis-le (աԺ.). երեւիլի, նշանաւոր, զարմանալի, մեծաքանչ :

Obsérvans-ántis (-tior-tissimus) աԺ. մեծարիչ, պատուադիր, ակնածու, օրինապահ :

Observántia-ae (ԷԳ.). պատիւ, մեծարանք, շուք, ակնածութիւն, պատկառանք :

Observáte-tius-tissime } ՎԷ. մեծարանք

Observátim } Ժաւ հաւաստեալ, բազում խնամով, փութով պնդութեամբ :

Observátio-ónis (ԷԳ.). նկատութիւն, զգուշութիւն, պատկառանք, պահպանութիւն, ակնածութիւն :

» observátio legum. օրինապահութիւն, պատուիրանապահութիւն :

Observátor - óris (ար.). քննիչ, դէտ, պահակ, պահանորդ, պահապան :

Obsérvito (ՆԲ. Ito արժ.). շուրջանակի դիտեմ, դէտակն ունիմ :

Obsérvo (ՆԲ. Servo արժ.). դիտեմ, լրտեսեմ, պահեմ, պահ ունիմ, կատարեմ, լնում, մեծարեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

» obsérvo leges. օրինապահ լինիմ, պահեմ զպատուիրանս :

Obses-bsidis (ար. et ԷԳ.). պատանդ, գրաւ, գրաւական, առհաւատչեայ :

Obséssio-ónis (ԷԳ.). պահ, պաշարումն, դիւհապարութիւն :

Obséssor-óris (ար.). պաշարիչ, պատիչ :

Obséssus-sa-sum (աԺ. ԴԷ.). Տես Obsideo և Obsido.

Obsideo (չԳ. et ՆԲ. Sédeo արժ.). շուրջ բազմիմ, զկայ առնում, դադարիմ, գրաւեմ, պատեմ, պաշարեմ :

» obsideo domi. մնամ 'ի տան :

Obsidiaē - arum (իժ.). հաղճք, զարան, որոգայթ :

Obsidio-ónis (իժ.). պահ, պաշարումն :

» obsidióne libero. բառնամ զպաշարումն :

» obsidióne claudio. յարգել է 'ի պաշարումն արկանեմ, պատեալ պաշարեալ պահեմ :

» hábeo, téneo in obsidióne. պահ արկանեմ, պաշարեմ, փակեմ :

Obsídior-diáris-iátus-iári (հռ.). զարան դործեմ, քարանիւմ, 'ի զարան մտանեմ, զարանակալ լինիմ :

Obsídium-dii (չլժ.). պահ, պաշարումն :

» obsídium solvo. բառնամ զպաշարումն :

Obsído-sédi-séssum (նրժ. Sido աբժ.). շուրջանակի բազմիւմ, զկայ առնում, դադարիմ, պաշարեմ, գրաւեմ, պատեմ :

Obsignátor-óris (աբ.). դրոշմող, կնքիչ :

Obsignátus-ta-tum (անց. դրժ.). Տես Obsigno.

» obsignáta pecúnia. պատկերակերպ դահեկան :

Obsígnio (նրժ. Signo աբժ.). կընքեմ, դրոշմեմ :

Obsisto, óbstitum (չլժ. Sisto աբժ.). կամ, դադարիմ, զկայ առնում, զդէմ ունիմ, դիմադարձ լինիմ, հակառակիմ, խափանեմ, արգելում :

Obsitus-ta-tum (անց. դրժ.). Տես Obsero-ris.

Obsóleo-lui-létum (Sóleo աբժ.) } Obsolésco-scis-lévi-létum-score }

չլժ. հնանամ, ծերանամ, անշքանամ, անշքիմ, եղծանիմ, թողում կարճեմ զսովորութիւն :

Obsolète-tius (Վժ.). սոռաքայ սովորութեան, անսովոր օրինակաւ, անյոյս սովորութեամբ :

» obsolétius vestitus. հնացեալ հանդերձիկ զգեցեալ :

Obsolétus-ta-tum (անց. դրժ.). Տես Obsóleo.

Obsolétus-ta-tum (-tior-tíssimus) ած. խափանեալ, անսովոր, լքեալ, աղտեղե, խոհարական, զաղեր, պիղծ, գունաս :

» obsoléta vestis. քճքճեալ պատառատուն զգեստիկ :

Obsonátor-óris (աբ.). հազարապետ տան, տնտես, մատակարար :

Obsonátus-us (աբ.). համբարք, մթերք, պաշար, թոշակ :

Obsónito (նրժ. Ito աբժ.). պատրասեմ զթոշակ, պաշար առնեմ :

Obsónium-nii (չլժ.). կերակուր, թոշակ, պաշար, համբարք, մթերք :

Obsóno (նրժ. Sono աբժ.) կամ } Obsónor-náris-nátus-nári (հռ.) } գնեմ զպաշար, մեծահաց դործեմ, կոչունս առնեմ :

Obsopítus-ta-tum (ած.). ծանրարթուն, թմբեալ :

Obsórbeo (Նրգ. Sórbeo աբմ.). ըմպեմ առանց չափոյ, քամեմ:

Obsordésco (չլդ. Sordésco աբմ.). աղտեղեմ, պղծեմ, արատիմ:

Obstáculum-li (չլդ.). խափան, արգել, խոչընդոտն, խոչընդակն, խոչ և խուլթ:

Obstans-ántis (էջծ.). խափանիչ, պատահիչ, արգելիչ:

Obstántia-ae (էգ.). խափան, արգել, խոչ, խուլթ, հակառակութիւն, դիմադարձութիւն:

Obstérno (Նրգ. Sterno աբմ.). պարզեմ առաջի, ձգեմ, տարածանեմ:

Obstetrícium-cii (չլդ.). պաշտօն մանկաբարձի, դայեկութիւն:

Obstétrix - rícis (էգ.). մանկաբարձ, ծնուցիչ, դայիակ:

Obstináte - tius - tíssime (Վէբ.). յամառութեամբ, առ հետտուրեան:

Obstinátio-ónis (էգ.). յամառութիւն, հետտուրութիւն, խստապարանոցութիւն, խստասրտութիւն, ողնդծնեայ բարք:

Obstinátus-ta-tum (առ. Դրբ.). Տես Obstino.

Obstinátus-ta-tum (- tior - tíssimus) ած. յամառ, յամառոտ, հետ, կամակացոյց, հաստատեալ 'ի մօտի, վէս:

Obstino-nas-ávi-átum-áre (չլդ.). յամառիմ, պնդեալ հետտեալ կամ:

Obstípus-pa-pum (ած.). թիւր, կոր, կամակոր, ծուռ, հակեալ:

Obsto-titi-titum (չլդ. Sto աբմ.). հակառակ կամ, խափան լինիմ, հակառակիմ, խափանեմ, արդեւում:

Obstrágulum - li (չլդ.). երեսք մուծակաց, վերին կողմն կօշկաց:

Obstrepo (չլդ. Strepo աբմ.). թնդամ, դռնչիմ, շրջիմ 'ի խորհրդոց, տաղտկանամ, ձանձրանամ:

Obstrictus-ta-tum (առ. Դրբ.). Տես Obstringo.

Obstringo (Նրգ. Stringo աբմ.). պնդեմ, ծնշեմ, կապեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ, հարկեմ, բռնադատեմ, նուաճեմ, գերեմ, 'ի կիր արկանեմ:

» obstringo te religióne. կարի իմն խղճեմ, երդմամբ խոստումն առնում:

» obstringo fidem meam tibi. երաշխաւոր լինիմ, խոստանամ:

Obstrúctio-ónis (էգ.). խցումն, ցանկ, արգելացք:

Obstrúctus-ta-tum (առ. Դրբ.). Տես Obstruo.

Obstrúdo (Նրգ. Trudo աբմ.). փակեմ, խփեմ, խցանեմ, կափուցանեմ, աղխեմ, լափեմ, լիզաջինջ առնեմ:

Obstruo (Նրգ. Struo աբմ.). առականեմ, խնում, որմարգել առնեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ, խափանեմ:

Obstrúsus-sa-sum (առ. Դրբ.). Տես Obstrúdo.

Obstupefácio (նրդ. **Stupefácio** արհ.). ապշեցուցանեմ, զարմացուցանեմ, սքանչացուցանեմ :

Obstupésco-úpui (լզդ. **Stupésco** արհ.). ապշիմ, զարմանամ, սքանչանամ, հիանամ, սխրանամ, պշուցեալ հայիմ :

Obstúpidus-da-dum (աթ.). ապուշ, թանձրամիտ, պակասամիտ, ապշեալ, ընդարմացեալ :

Obsum (լզդ. **Sum** արհ.). վնասեմ, մեղանշեմ :

Obsurdésco - scis - úrdui - scere (լզդ.). խլանամ, անլուր մնամ :

Obtēctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես **Obtego**.

Obtego (նրդ. **Tego** արհ.). ծածկեմ, թաքուցանեմ, ղողեմ, առադաստեմ :

Obtemperánter (Վբ.). հնազանդութեամբ, հլուական մտօք :

Obtemperátio-ónis (խգ.). հնազանդութիւն, հլուականութիւն :

Obtémpero (լզդ. **Témpero** արհ.). հնազանդ լինիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ :

Obténdo-di (նրդ. **Tendo** արհ.). տարածանեմ առաջի, ձգեմ, պարզեմ, ընդդէմ դնեմ, բարուրս 'ի մէջ բերեմ, բարեքեմ :

Obténtus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես **Obténdo** և **Obtineo**.

Obténtus - us (ար.). ձգտումն, տարածումն, ընդդէմդարձու-

թիւն, բարուրք, բարրանք, պատճառանք, բաղբաղայք :

Obtero (նրդ. **Tero** արհ.). ձմլեմ, լեսում, լմեմ, մանրեմ, առտան կոխեմ, կոխան առնեմ, նուաճեմ :

Obtéstans-ántis (բյթ.). պաղատախառն, երդմեցուցիչ :

Obtestátio-ónis (խգ.). աղաչանք, պաղատանք, աղօթք, աղերսանք, խնդրուածք :

Obtéstor (հար. **Testor** արհ.). պաղատիմ, թախանձեմ, երդմեցուցանեմ, աղաչեմ, վկայ կոչեմ :

Obtéxo (նրդ. **Texo** արհ.). շուրջանակի անկանեմ, ծածկեմ, սքողեմ, խափանեմ, արգելում, արգիլ արկանեմ :

Obtícíntia-ae (խգ.). լռութիւն, զեղչումն :

Obtíceo (լզդ. **Táceo** արհ.). լռութիւնիմ, լռեմ, կարկիմ, պապանձիմ :

Obtíneo (նրդ. **Téneo** արհ.). ունիմ, ընդունիմ, ըմբռնեմ, ստանամ, զբռամբ ածեմ, հասանեմ, շահիմ :

» **obtíneo litem**. յաղթող լինիմ 'ի դատաստանի :

» **consuetúdo obtínuit**. առհասարակ սովորութիւն է ամենեցուն :

» **fama obtinet**. երթայ հռչակ, համբաւն 'ի դուրս յաճախէ :

Obtingit-gébat, obtigit (Դհլ.). դէպ լինի, պատահէ, դիպի, վիճակի, վիճակ ելանէ :

Obtórpeo (լղթ. Tórpeo արժ.) }
 Obtorpésco (լղթ. Torpésco արժ.) }
 ընդարմանամ, ապշիմ, կար-
 կամիմ, գոսանամ, փայտանամ,
 բրտանամ :
 Obtórqueo (նրգ. Tórqueo արժ.)
 սաստիկ պատատեմ, պրկեմ,
 գալարեմ :
 Obtórtus-ta-tum (անց. Դրք.)
 Տես Obtórqueo.
 Obtrectátio - ónis (եգ.) } չարա-
 Obtrectátus - us (ար.) }
 խօսութիւն, զըպարտութիւն,
 բամբասանք :
 Obtrectátor - óris (ար.) չարա-
 խօս, զըպարտիչ, քսու, բամ-
 բասող :
 Obtrécto (նրգ. Tracto արժ.)
 խանտամ, յաչաղեմ, չարա-
 խօսեմ, բամբասեմ, խծրծեմ,
 սողտանեմ, պարսաւեմ, ան-
 գոսնեմ :
 Obtrítus - ta - tum (անց. Դրք.)
 Տես Obtero.
 Obtrítus-us (ար.) կոխուսն, ար-
 չամարհուութիւն :
 Obtrúdo (նրգ. Trudo արժ.) մղեմ,
 կործանեմ, քանդեմ, փլուզա-
 նեմ, տապալեմ :
 Obtruncátio - ónis (եգ.) ծայրա-
 քաղութիւն, խեղութիւն :
 » obtruncátio cápitis. գլխատու-
 թիւն :
 Obtrúnco (նրգ. Trunco արժ.)
 հատանեմ, կրճատեմ, ծայրա-
 քաղառնեմ, մասն մասն կըտ-
 րեմ :
 Obtúeor (հար. Túeor արժ.) յա-

ռիմ, պշուցեալ հայիմ, պըշ-
 նում, պշնեմ :
 Obtúndo - óbtudi (նրգ. Tundo
 արժ.) հարկանեմ, ծեծեմ, բա-
 խեմ, բթեմ, բթացուցանեմ,
 պակուցանեմ, ընդարմացու-
 ցանեմ :
 » obtúndo ingénium կամ men-
 tem. բթեմ զմիտս, թանձրա-
 միտ առնեմ :
 Obturaméntum-ti (լղթ.) խիցք,
 խցումն :
 Obturátus-ta-tum (անց. Դրք.)
 Տես Obtúro.
 Obtúrbo (նրգ. Turbo-bas արժ.)
 խռովեմ, շփոթեմ, խառնա-
 կեմ, ամբոխեմ, ընդ միջ հա-
 տանեմ զբանսդ :
 Obtúras-ávi-átum-áre (նրգ.)
 խնում, խիցս արկսնեմ, փա-
 կեմ, առականեմ :
 Obtúse-sius (Վթ.) խոշորագոյնս,
 անհեղեղս, շինականագոյնս :
 Oblúsus - sa - sum (անց. Դրք.)
 Տես Obtúndo.
 Oblúsus-sa-sum (-sior) ար. գա-
 նալից, բրածեծ, բութ, բթա-
 ցեալ, գուլ :
 Obtútus-us (ար.) հայեցուածք,
 նայեցածք գաղտագողի :
 Obumbrátus-ta-tum (անց. Դրք.)
 Տես Obúmbro.
 Obúmbro (նրգ. Umbro արժ.)
 հովանի լինիմ՝ ունիմ, հո-
 վանոցանամ, հովանանամ,
 պաշտպանեմ, օգնեմ, ձեռքն-
 սու լինիմ, թաքուցանեմ,
 ծածկեմ :

Obúncus - ca - cum (ած.)․ կոր,
արկեառ, որսական, գիշա-
տիչ :

Obundatio-ónis (իծ․)․ հեղեղք,
ուխք, յորդուծիւն՝ զեղումն
ջուրց :

Obúndo (չգտ․ Undo արծ․)․ ողո-
ղանեմ, հեղեղատեմ, զեղում,
յորդիմ :

Obvágio-gívi (չգտ․ Vágio արծ․)․
մեծածայն ճչեմ, ճիչ առ-
նում՝ բառնամ, մեծարարառ
աղաղակեմ :

Obvénió (չգտ․ Vénio արծ․)․ ընդ
առաջ ելանեմ, հանդիպիմ,
պատահեմ, դիպիմ, դէպ լի-
նիմ :

Obvérsé (Վէթ․)․ 'ի կողմն, հան-
դէպ, դէմ յանդիման :

Obvérsor. (հոգ․ Versor արծ․)․ ա-
ռաջի կամ, յանդիման լինիմ,
ընդ առաջ ելանեմ :

Obvérsus-sa-sum (անց․ Դրբ․)․
Տես Obvértó.

Obvértó (Երբ․ Verto արծ․)․ դար-
ձուցանեմ, շրջեմ, խոտորե-
ցուցանեմ :

» obvértó terga tibi. Թիկունս
դարձուցանեմ 'ի քէն, խու-
ճապեմ, 'ի փախուստ դառ-
նամ :

Obviam (Վէթ․)․ յանդիման, ընդ
առաջ :

» óbviám tibi eo, procédo կամ
vénio. ընդ առաջ ելանեմ յան-
դիման լինիմ :

» óbviám sum. առ ձեռն ունիմ,
պատրաստ եմ :

Obvigiláto (Վէթ․)․ տքնութեամբ,
անքուն ակամբ, փութով :

Obvius-ia-ium (ած․)․ յանդիմա-
նակաց, սովորական, քաղցր,
բարեբարոյ :

» se mihi óbviúm dedit. ընդ
առաջ եղև ինձ :

Obvólito (չգտ․ Vólito արծ․)․ թրթ-
թռեմ, շուրջանակի թռա-
նիմ :

Obvolútus-ta-tum (անց․ Դրբ․)․
Տես Obvólvo.

Obvólvo (Երբ․ Volvo արծ․)․ պա-
տեմ, ծրարեմ, շաղեմ, պա-
տատեմ, ծածկեմ, թաքուցա-
նեմ :

Occa-ae (իծ․)․ տափան :

Occalléscó - állui (չգտ․ Calléscó
արծ․)․ փապարեմ, բրտանամ,
կարծրանամ, խստանամ :

Occano-ánui (Երբ․ Cano արծ․)․
յերգ արկանեմ, երգեմ, նուա-
գեմ :

Occásió-ónis (իծ․)․ պարապ, դի-
պող ժամ, պատեհ ժամանակ,
պատեհութիւն, դիպան վայր :

» occasiódem arrípio, capto,
nanciscor կամ ópprimo. գէպ
և պատեհ ժամանակ գտանեմ :

» occasióne data. յորժամ պա-
տեհ լինիցի, ըստ պատեհու-
թեան, 'ի դիպան ժամանակի :

Occasiúncula - ae (իծ․)․ դոյզն
պարապ :

Occásus-sa-sum (անց․ Դրբ․)․ Տես
Occido.

» ante solem occásus. նախ քան
զմուտս արեւու :

> post solem occásum. յետ մտից
արեգական :

Occásus - us (ար.) . արեւմուտք,
մուտք արեւու, մահ, վախճան,
օրհաս :

Occátio-ónis (իգ.) . տափելն զեր-
կիր :

Occátor-óris (ար.) . տափիչ :

Occátus-ta-tum (անց. Դրբ.) . Տես
Occo.

Occéntus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Occino.

Occéntus-us (ար.) . երգ, նուագ,
մրմունջ, աղաղակ, գոչիւն :

Occidens-éntis (Էյծ.) . վայրա-
ձիգ, օրհասական, ոգեվար,
որ 'ի մայրն մտանէ :

Occidens-éntis (ար.) . մուտք արեւու,
արեւմուտք, արեւմտեան
աշխարհ, արեւմտայ կողմանք :

Occidentális-le (ած.) . երեկո-
րեայ, արեւմտայ, արեւմտեան :

Occidio - ónis (իգ.) . կոտորած,
սպանութիւն, սպանումն,
նախճիրք :

Occido-di (չլգ. Cado արգ.) . ան-
կանիմ, կործանիմ, գլորիմ,
թալանսամ, նուագիմ, մտանէ
արեւն, կորնչիմ, վախճանիմ,
մեռանիմ :

Occido - di - císium (նրգ. Caedo
արգ.) . սպանանեմ, 'ի կենաց'
յարեւէ արկանեմ, սատակեմ,
կոտորեմ :

Occiduus-ua-uum (ած.) . վայ-
րաձիգ, որ 'ի մայրն մտանէ,
արեւմտեան, երեկորեայ :

Occillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) .
բեկանեմ, խորակեմ, կոտո-
րեմ, ջախջախեմ :

Occino-inui-céntum (նրգ. Cano
արգ.) . երգեմ, երգս առնում,
նուագեմ, յերգ արկանեմ :

Occípio-céptum (նրգ. Cápío արգ.) .
սկսանիմ, բռնն հարկանեմ,
սկիզբն առնեմ, ձեռնարկեմ,
ձեռնամուխ լինիմ :

Occipítium-tii } չլգ. ծոծորակ :
Occiput-cípitis }

Occísio-ónis (իգ.) . սպանումն,
սպանութիւն, նախճիրք, կո-
տորած :

Occísor - óris (ար.) . սպանող,
մարդասպան, կոտորիչ :

Occísus - sa - sum (անց. Դրբ.) .
Տես Occido.

Occlámito (նրգ. Clámito արգ.) .
աղմուկ հանեմ, աղմկեմ, զա-
ղաղակ բառնամ, գոչեմ :

Occlúdo (նրգ. Claudio արգ.) . փա-
կեմ, աղխեմ, կափուցանեմ :

Occlúsus - sa - sum (անց. Դրբ.) .
Տես Occlúdo.

Occlúsus-sa-sum (-sior-síssimus)
ած. փակեալ, պատեալ, կըր-
ծիմն 'ի միջի եղեալ :

Occo-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.) .
տափանաւ ծածկեմ զսերմա-
նիս, տափեմ, հարթեմ :

Occoepi (չլգ. Coepi արգ.) . սկսա-
նիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի
գործ արկանեմ :

Occubo (չլգ. Cubo արգ.) . ան-
կանիմ, կործանիմ, գլորիմ,
յանկարծ մեռանիմ :

Occúlco (նրգ. Calco արհ.). առա-
թուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ :

Occulo (նրգ. Colo-lis արհ.). թա-
քուցանեմ, ծածկեմ, սքողեմ,
առապաստեմ :

Occultáte-tius (Վլք.). գաղտուկ,
գաղտ, 'ի ծածուկ :

Occultátio-ónis (եգ.). ծածկոյթ,
թապուստ, գաղտնութիւն,
ծածկութիւն, թաքստոց :

Occultátor-óris (աթ.). ծածկիչ,
թաքուցանելի :

Occultátus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Occúlto.

Occultátus-ta-tum (- tior) աթ.
ծածուկ, գաղտնի, զանխուլ,
թաքուն :

Occúlte-tius-tissime } Վլք. 'ի ծա-
Occúltim }
ծուկ, գաղտ, գաղտուկ :

Occúlto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.).
թաքուցանեմ, ծածկեմ, սքո-
ղեմ, առապաստեմ :

Occúltus-ta-tum (անց. դրք.). Տես
Occulo.

Occúltus-ta-tum (- tior-tissimus)
աթ. ծածուկ, գաղտնի, զան-
խուլ, թաքուն :

» ex ía in occúlto. գաղտուկ,
գաղտ, 'ի ծածուկ, լռելեայն :

Occúmbo-bis-úbui-úbitum-bere
(նրգ.). կործան անկանիմ,
դթեմ, գլորիմ, կատարիմ :

» occúmbo mortem, morte ía
morti. անկանիմ 'ի կենաց՝
յարեւէ, լուծանիմ յաշխարհէ,
վախճանիմ, մեռանիմ :

Occupátio-ónis (եգ.). յափշտա-
կութիւն, զերծումն, ստա-
ցուած, զբաղանք, պարապու-
թիւն, գործ, պաշտօն :

Occupátus-ta-tum (անց. դրք.).
Տես Occupo.

Occupátus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) աթ. զբաղեալ, բաղմա-
հոգ, գրաւեալ, պատաղեալ,
արգելեալ :

Occupo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.).
յափշտակեմ, գրաւեմ, ստա-
նամ, տիրեմ, յարձակիմ, պա-
րապեցուցանեմ, զբաղեցու-
ցանեմ :

Occúrro-ri (չլգ. Curro արհ.). ընդ
առաջ ելանեմ, պատահեմ,
դիպիմ, յանդիման լինիմ, յի-
շեմ, յիշատակիմ :

Occursátio-ónis (եգ.). երթեկեկ,
վազք :

Occúrsio - ónis (եգ.). պատա-
հումն, հանդիպումն :

Occúrsito (Cúrsito արհ.) } նրգ. et
Occúrso (Curso արհ.) }
չլգ. պատահեմ, հանդիպիմ,
դիպիմ, ընդ առաջ երթամ՝
ելանեմ :

Occursórius-ia-ium (աթ.). դի-
պեալ, պատահեալ :

Occúrsus-us (ար.). հանդիպումն,
պատահումն, ընդհարումն :

Océánu - ni (ար.). ովկիանոս,
համատարած ծով :

Ocelláta-tórum (չլգ.). ուլունք,
գնդակք ոսկրեղէնք :

Océllus-li (ար.). ակն փոքրիկ,
աշկունք :

» meus océllus. սիրելիդ իմ,
լոյս աչաց իմոց :

Ochra-ae (իգ.). դեղին հող :

Ocimum-mi (չլտ.). շահասպրամ,
արքունի բոյս :

Ociolum-li (չլտ.). դոյզն պարա-
պուծիւն, զբաղանք :

Ocior-ius-íssimus (աթ.). արա-
գագոյն, ժրագոյն, սաստկա-
գոյն, երուզագնաց :

Ocior-iáris-iátus-iári (հար.). կամ
դատարկ պարապորդ, ծու-
լամ, հանգչիմ :

Ocióse (Վէ.). ծուլաբար, մեղ-
մով, յամրագնաց գնացիւք :

Ociósus-sa-sum (-ósiór-síssimus)
աթ. պարապորդ, դատարկ,
անգործ, հանդարտ, խաղաղ,
ընդունայն, անօգուտ :

» dies ociósus. տօնական պա-
րապոյ օր, տօն :

Ocium - cii (չլտ.). դատարկու-
թիւն, պարապուծիւն, ան-
գործութիւն, դիւր, խաղա-
ղութիւն, հանգիստ :

» ócio lángueo, marcésco էսմ
tabesco. դատարկանամ, պա-
րապորդ կամ, ի ծուլութիւնս
հատանիմ :

» per ócium. հանդարտիկ, մեղ-
մով, հանգստեամբ :

Ocius-íssime (Վէ.). երագագոյն
ընթացիւք, հեշտագոյն օրի-
նակաւ, դիւրագոյն :

Ocrea - ae (իգ.). սոնապանք,
բարձապանք, կօշիկ, մոյկ, հո-
ղաթափ :

Ocreátus-ta-tum (աթ.). վառեալ

սոնապանք, զարդարեալ բար-
ձապանք :

Octachórdon-di (չլտ.) էսմ }
Octachórdos-di (ար. et իգ.) } ութ-

աղեան նուագարան :

Octángulus-la-lum (աթ.). ութ-
անկիւնի, ութանկիւն :

Octans-ántis (ար.). ութերորդ
մասն :

Octávum (Վէ.). ութերորդ ան-
գամ :

Octávus-va-vum (աթ.). ութե-
րորդ :

Octavusdecimus-ma-mum (աթ.).
ութևտասներորդ, ութու-
տասներորդ :

Octies (Վէ.). ութ անգամ :

Octingentésimus-ma-mum (աթ.).
ութ հարիւրորդ :

Octingénti-tae-ta (աթ.). ութ
հարիւր :

Octingénties (Վէ.). ութ հարիւր
անգամ :

Octipes-típedis (աթ.). ոյլ իցեն
ութ ոտք :

Octo (աթ.). ութ :

Octóber-bris (ար.). հոկտեմբեր,
սահմի ամիս :

Octogenárius-ia-ium (աթ.). ութ-
սընամեայ, ութսնամեակ, ա-
մաց ութսնից :

Octogéni - nae - na (աթ.). ութ
ութ :

Octogésimus - ma - mum (աթ.).
ութսներորդ :

Octógies (Վէ.). ութսուն ան-
գամ :

Octogínta (աթ.). ութսուն :

Octógonon-ni (չղ․) Կամ } ութ-
Octógonus-ni (ար․ et Էգ․) }
անկիւն :

Octógonus-na-num (աթ․) ութ-
անկիւնի :

Octonárius-ia-ium (աթ․) ութ-
օրեայ, ութերորդ :

Octóni-nae-na (աթ․) ութ ութ :

Octuplicátus-ta-tum } աթ․ ութ-
Octuplus-la-lum }
պատիկ :

Oculáris-re Կամ } աթ․ ականա-
Oculárius-ia-ium }
տես, տեսողական :

» medicus oculárius. բժիշկ ա-
չացաւի, ակնաբոյժ :

Oculátus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ․ ականատես, հայեցող,
լի աչօք, բազմաչեայ :

» male oculátus. վատեալ ա-
չօք, կարճատես :

» testis oculátus. ականատես
վկայ :

Ocúleus-ea-eum (աթ․) բազմա-
չեայ, լի աչօք, քաջատես,
սրակն :

Oculus-li (ար․) ակն, աչք, ա-
կանողիք, ակնակապիճք, ա-
չաց կապիճք, տեսանելիք,
տեսութիւն, հայեցուածք,
պտուկ որթոյ, գնդակ :

» óculus lacerátus. ակն կար-
մրաթել :

» óculos defígo. պշնում, պշու-
ցիալ հայիմ :

Ocymum - mi (չղ․) արքունի
բոյս, շահասպրամ :

Ocyor-yus-yssimus (աթ․) արա-

գազոյն, երագազնաց, ժրա-
գոյն, սաստկագոյն, վազվա-
ղուկ, կարի շոյտ, ամենա-
փոյթ :

Ocyter Կամ } ղէ․ երագազոյն
Ocyus-yssime }
ընթացիւք, զիւրագոյն, հեշ-
տագոյն օրինակաւ :

Odárium-ii (չղ․) } երգ, նուագ,
Ode-es (Էգ․) }
գեղօն, տաղ, ցուցք :

Odi-ísti, osus sum, disse (պէ․).
ատեմ, ստեամ, խորշիմ և
զարշիմ :

Odióse (ղէ․) ատեղութեամբ,
դժկամակութեամբ, անյօժաբ
կամօք :

Odiósus-sa-sum (-sior-sissimus)
աթ․ ատելի, գարշ, ծանրա-
տաղտուկ, տաղտկալից, դժ-
կամակ, ծանրաբեռն, ձանձրա-
ցուցիչ :

Odium-ii (չղ․) ատեղութիւն,
ոխք, հակառակութիւն :

» odio sum tibi. ատելի լինիմ,
հաճոյ չլինիմ :

Odor-óris (ար․) Կամ } հոտ,
Odoraméntum-ti (չղ․) }
բուրուփ, անուշահոտու-
թիւն, հետք, նշանակ, շշմա-
րանք :

Odorárius-ia-ium (աթ․) հոտու-
տելի, անուշահոտ :

» magister odorárius. իւղա-
գործ, իւղեփեաց, խնկեփեաց :

Odorátio - ónis (Էգ․) } հոտոտե-
Odorátus - us (ար․) }
լիք, հոտոտուփ, ունչք :

Odorátus-ta-tum (-tior-tíssimus) }
Odóriser-rífera-ríferum }

ած. անուշահոտ, անուշա-
 բոյր, հոտեղ :

Odóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
 ծխեմ, անուշահոտ գործեմ,
 հոտ հարկանեմ, բուրեմ :

Odóror-ráris-rátus-rári (հռ.).
 հոտոտիմ, կանխաւ իմանամ,
 լրտեսեմ, դիտեմ :

Odórus-ra-rum (ած.). հոտեղ,
 անուշաբոյր, անուշահոտ :

Odýssea - ae (իգ.). Ողիսական
 Հոմերի :

Oeconómia-ae (իգ.). տնտեսու-
 թիւն, մատակարարութիւն,
 տեսչութիւն, կարգաւորու-
 թիւն, յօրինուած, բաշխումն :

Oeconómicus - ca - cum (ած.).
 տնտեսական, յօրինեալ, կար-
 գաւոր :

Oecónomus - mi (աբ.). տնտես,
 հաշարապետ տան, մատակա-
 րար, խնամակալ, գործակալ :

Oecus-ci (աբ.). ճուշատուն, ճա-
 շարան :

Oenóphorum-ri (չլգ.). բոլորշի
 շէշ, սրուակ, կարաս փոքր,
 տակառակ :

Oenopólium-lii (չլգ.). աշխար-
 հաւանդ, կապելանոց :

Oestrus-ri (աբ.). բրէտ, գոռեխ,
 ձիաստաց, պիծակ, եռանդն
 մտաց, աւիւն :

Ofélla - ae (իգ.). կարկանդակ,
 քաջար, հաստեայք :

Offa-ae (իգ.). նկան, ջօթ, պան,
 դրտակ, բոկեղ, կցակ :

Offendiculum - li (չլգ.). խուժ,
 խոչ, խոչընդոտն, գայթակ-
 ղութիւն :

Offéndo-dis-di-nsum-dere (նրգ.).
 գբարի հարկանեմ, ընդհար-
 կանեմ, բախեմ, զարկուցա-
 նեմ, վնասեմ, ձանձիր առնեմ :

Offénsa-ae (իգ.). խուժ, խոչ,
 խոչընդոտն, բախիւն, վնաս,
 տոյժ, տուգանք, անիրաւու-
 թիւն, վիշտք, աղէտք, ար-
 կածք, ատելութիւն, ոխք :

Offensatio-ónis (իգ.). հարուած,
 բախիւն, խոչընդոտն, խոչըն-
 դակն :

Offensátor-óris (աբ.). սայթա-
 քող, գայթօղ, գթող :

Offénsio-ónis (իգ.). խուժ, խոչ,
 խոչընդոտն, խոչոտն, տոյժ,
 վիշտք, վնաս, տուգանք, անի-
 րաւութիւն, արկածք, ոխք,
 աղէտք :

» **offensióni sum tibi.** ատելի
 լինիմ քեզ, ոխաթափ լինիս
 'ի վերայ իմ :

Offensiúncula-aé (իգ.). թեթե-
 թ շնամանք, զայրացութիւն :

Offénso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).
 ընդհարկանեմ, զարկուցա-
 նեմ, բախեմ :

Offénsus - sa - sum (անց. Դրբ.).
 Տես **Offéndo.**

Offénsus-sa-sum (-sior) (ած.). ա-
 տելի, զարշելի, հակառակ,
 ընդդիմակաց :

Offénsus-us (աբ.). պատահումն,
 հանդիպումն, բախումն, գայ-
 թակղութիւն :

Offero, obtuli-blátum (ՆԷԳ. Fero արժ.). նուիրեմ, մատուցանեմ, ընծայեմ, պարգևեմ, տամ, յանդիման առնեմ:

» beneficium offero. բարերարեմ, երախտիս առնեմ:

» offero auxilium. սատարեմ, օգնեմ, օգնական՝ ձեռնաուղինիմ:

» offero metum. ահ արկանեմ, երկեցուցանեմ, զարհուրեցուցանեմ:

» offero religionem. խղճեմ, խէթ և խիղճ՝ ի մտի ունիմ:

» offero me. յանդիման լինիմ, մատչեմ, ընծայիմ:

Offertorium-rii (չլտ.). մատուցումն ընծայից, կցուրդ նըւիրման ի պատարագի:

Officialis-le (աթ.). պաշտօնական, պաշտօնեայ, սպասաւոր:

Officina-ae (իգ.). գործ, վաստակ, արուեստանոց, խանութ, կրք-պակ, դպրոց:

» officina vitiórum. օթեան յուռութեանց:

» officina nequítiae. աղանդ չարութեան:

Officinátor-óris (ար.). դարբին, ճարտար, ձեռագէտ, խանթի տէր:

Officio-féctum (չլտ. Fácio արժ.). ընդդէմ կամ, հակառակիմ, զդէմ ունիմ, խափանեմ, արգելում, վնասեմ, մեղանչեմ:

Officióse-sius-síssime (ՎԷ.). գեղեցիկս, մարդասիրապէս, ազնուազդիս:

Officiósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. բարեբարոյ, ազնուական, կամարար, հաճոյակատար:

Officium - cii (չլտ.). պաշտօն, գործ, պարտք, հարկ ծառայութեան, հաճոյք, բարերարութիւն, երախտիք, բարձ, պատիւ:

» supréma officia. յուղարկութիւն, յուղարկաւորութիւն:

» spécie officii. կերպարանօք պատուոյ:

Offigo-íctum (ՆԷԳ. Figo արժ.). մխեմ, վարսեմ, բեռեմ, զոդեմ, կցեմ:

Offíco-cas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.). խեղդեմ, հեղձուցանեմ:

Offrenátus-ta-tum (աթ.). սանձահարեալ, նուաճեալ:

Offringo (ՆԷԳ. Frango արժ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ:

Offúcia-ae (իգ.). սնդոյր:

» offúciae-iárum. խաբէութիւն, խաբանք, նենգ, նենգութիւն:

Offula - ae (իգ.). պահպանակք բազկաց, փոքրիկ կոտոր:

Offúlcio (ՆԷԳ. Fúlcio արժ.). վերստին ընում, զեղում, խնում, առականեմ:

Offúlgeo-últum (չլտ. Fúlgeo արժ.). շողամ, փայլեմ, պաղպաղեմ, պայծառանամ:

Offúndo (ՆԷԳ. Fundo արժ.). հեղում, թափեմ, շուրջ սփռեմ, տարածանեմ:

» offúndo ténebras. ստուերածածեմ, խաւարեցուցանեմ, մթացուցանեմ:

Offúsko (նրգ. Fusco արժ.). աղօտացուցանեմ, մթացուցանեմ, շլացուցանեմ:

Offúsus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Offúndo.

Oggánnio-ívi-ítum (նրգ. Gánnio արժ.). ոռնամ, կոծիմ, ողբամ, աղաղակեմ, գոչեմ, քրթմնջեմ, շշնջեմ, հծծեմ:

Oggero (նրգ. Gero արժ.). առատապէս բերեմ, նուիրեմ, ընծայեմ, մատուցանեմ:

Oh ! (ճգր.). ո՛հ, վայ, բարէ, եղուկ :

Ohe (ճգր.). այ, աղէ :

» **ohé, jam satis est.** շատ է, դադարեալ :

Oho (ճգր.). ո՛վ, ո՛ր, բարէ :

Oi ! (ճգր.). ո՛հ, վա՛յ ինձ, եղուկ, բարէ :

Olea-ae (իգ.). ձիթենի, ձէթ, ձիթապտուղ :

Oleáceus-ea-eum (աթ.). իւղաւից, իւղաթուրմ :

Oleagíneus-ea-eum } աթ. նման
Oleáginus-na-num }

ձիթապտուղ, թուխ կանաչ :

Oleáris-re կամ } աթ. իւղաւից,
Oleárius-ia-ium }

իւղաթուրմ :

» **vas oleárium.** անօթ ձիթոյ, կամփսակ՝ շեշ իւղոյ :

Oleárius-rii (ար.). վաճառական ձիթոյ :

Oleáster-tri (ար.). մոլաձիթենի, ձիթենի վայրենի :

Oléitas-tátis (իգ.). կութք ձիթոյ :

Oleus-éntis (էյթ.). անուշահոտ, խնկիչ :

» **bene oleus.** անուշաբոյր, հոտեղ :

» **male oleus.** ժանտահոտ, չարահոտ, շարաւահոտ :

Oleo-es-lui-litum-ére (լղթ.). անուշանամ, հոտ անոյշ բուրեմ, գիտակ լինիմ, գիտեմ :

» **bene oleo.** անուշահոտ լինիմ, բուրեմ հոտ անուշութեան :

» **male oleo.** հոտիմ, չար հոտ բուրեմ, նեխիմ :

» **nihil oleo.** անհոտ լինիմ, առանց հոտոյ եմ :

Oleósus-sa-sum (աթ.). իւղաւից, պարարտ, գէր, յոյր :

Oleráceus-ea-eum (աթ.). խոտեղէն, բանջարեղէն :

Olésco-scis-scere (լղթ.). աճեմ, զարգանամ, բազմանամ :

Olétum - li (լղթ.). ձիթաստան, ձեմիշ, ապահարանոց :

Oleum-ei (լղթ.). ձէթ, իւղ :

» **óleum et óperam perdo.** 'ի հուր գզեմ, 'ի ջուր աղամ, աղիւս լուանամ, 'ի զուր ջանամ, զհողմն արածեմ, տարապարտուց աշխատիմ :

Olfácio (նրգ. Fácio արժ.) } հոտոտիմ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ, յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ իրազգած լինիմ :

Olfácto (նրգ. Facto արժ.) }

տոտիմ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ, յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ իրազգած լինիմ :

Olfactátus-ta-tum (անց. դրբ.).

Տես Olfácto.

Olfactórium-rii (լղթ.). փուռջ անուշահոտ ծաղկանց :

Olfactus - ta - tum (անց. դբ.).

Տես Olfácio.

Olfactus-us (ար.). հոտոտուցին,
հոտոտելիք, ունչք :

Olidus-da-dum (ած.). հոտեղ,
անուշահոտ, չարահոտ, ժան-
տահոտ :

Oligarchia-ae (եգ.). սակաւ ա-
րանց իշխանութիւն, սակաւ-
ապետութիւն :

Olim (Վբ.). երբեմն, յառաջ ժա-
մանակաւ, կանխաւ, յառա-
ջագոյն :

» olim cum. յորժամ, մինչ, իբ-
րեւ, իբրու :

» si olim. եթէ բնաւ երբեք :

Olitor-óris (ար.). պարտիզպան,
պարտիզարար :

Olitórius-ia-ium (ած.). պարտի-
զական :

Olíva - ae (եգ.). ձիթապտուղ,
ձէթ, ձիթենի :

Olívans-ántis (ած.). կթող ձի-
թոյ :

Olivárius-ia-ium (ած.). ՚ի գոյն
ձիթապտղոյ :

Olivétum-ti (չլ.). ձիթաստան,
պարտէզ ձիթենեաց :

Olivifer-vífera-rum (ած.). բերրի
ձիթենեօք :

Olivítas-tátis (եգ.). կութք ձի-
թոյ :

Olivitor - óris (ար.). կթող ձի-
եաց :

-vi (չլ.). ձէթ, իւղ :

(եգ.). պոյսն, խեցի :

-re (ած.). պահեալ ՚ի
ռան :

Ollúla-ae (եգ.). պոյսն փոքրիկ,
պուտուկ :

Olor-óris (ար.). կարապ, ձկնա-
քաղ, պոր, նեխ, ժանտահո-
տութիւն :

Olóriser - ífera - íferum (ած.). լի
ձկնաքաղօք :

Olorinus-na-num (ած.). կարա-
պի, ձկնաքաղի :

Olus-leris (չլ.). բանջար, դա-
լարի, խաւարտ, կաղամբ,
չաղգամ :

Olúscula-lórum (չլ.). մանրա-
խոտք դալարիք :

Olympia - íorum (չլ.). Ոլիմ-
պիադ, մրցամարտք, ըմբշա-
կան մրցութիւնք, ըմբշա-
մարտք :

Olympíacus-ca-cum (ած.). ոլիմ-
պիական, ըմբշական :

Olympias - íadis (եգ.). Ոլիմ-
պիադ, ըմբշամարտք, քառա-
մեայ ժամանակ առ էջոյն :

Olympicus-ca-cum }
Olympius-ia-ium } ած. ոլիմ-
պիական, ըմբշական :

Olympiónices-ae (ար.). յաղթող
յըմբշական մրցութիւնս :

Omásum-si (չլ.). նուրբ աղիք,
փոքր ընդերք, փորոտիք :

Omen-minis (չլ.). ըղձութիւն,
գուշակութիւն, նշանակ :

» bonum omen. աւետիք բա-
րեաց, խնդութիւն, օրհնու-
թիւն :

» malum կամ triste omen. չա-
րիք, աղէտք, թշուառութիւն :

» quod Dii omen avértant. զոր

դիք մի՛ արասցեն, ծն անդր,
փարգաստ, 'ի բաց տա՛ր, քա՛ւ
և մի՛ լիցի :

Ométiſ-tidiſ (իգ.) • գօտի ուս ընդ
անութ ածեալ :

Ominatio - óniſ (իգ.) • հմայու-
թիւն, ըղձութիւն, դիւթու-
թիւն, գուշակութիւն :

Ominátor-óriſ (ար.) • իղձ, կիւս,
հաւադէտ, հաւահմայ, քաղ-
դեայ, ըղձապատում, դիւթ,

Ominor-náris-nátus-nári (հար.) •
հմայեմ, ըղձանամ, յառաջա-
գոյն գուշակեմ, յառաջահայ-
եաց լինիմ :

Ominóſe (Վլ.) • աղետիւք, ցաւ-
ազին նշանօք :

Ominóſuſ-sa-ſuſ (աթ.) • մահա-
բեր, եղեռնաւոր, տխրական :

Omiſſuſ - ſa - ſuſ (անց. դր.) •
Տես Omitto.

Omitto (նգգ. Mitto ար.) • 'ի բաց
թողում, զանց առնեմ, դա-
դարիմ, կասիմ, թոյլ տամ
երթալ :

Omnicárp-uſ-pa-puſ (աթ.) • քա-
ղիչ, կթող ամենայն պտղոց :

Omnifáriam (Վլ.) • ամենայն ու-
րեք, այլ և այլ օրինակօք :

Omnifer-nífera-ruſ (աթ.) • որ
կրէ զամենայն, ամենակալ :

Omnígen-uſ-na-num (աթ.) • այլ
և այլ, ազգի ազգի, պէսպէս :

Omnímode }
Omnímodiſ } Վլ. պէսպէս օրի-
Omnímodo }

նակաւ, ամենայն իրօք, գու-
նակս գունակս :

Omnímoduſ-da-duſ (աթ.) • պէս-
պէս, ազգի ազգի, այլ և այլ,
գունակ գունակ :

Omníno (Վլ.) • ամենևին, հա-
մակ, բնաւ, ապաքէն ցաղաք,
խապառ, ստուգիւ, արդարև :

Omníparenſ-éniſ (աթ.) • ամե-
նաբեր, ամենաբոյս :

Omnípotenſ - éniſ (աթ.) • ամե-
նազօր, ամենակար :

Omnípoténtia-ae (իգ.) • ամենա-
կարութիւն, ամենակար՝ ա-
մենազօր զօրութիւն :

Omníſ-ne (աթ.) • ամենայն, հա-
մօրէն, ողջ, բովանդակ, որ և
իցէ, ո և պէտ, իւրաքանչիւր,
անձնիւր :

Omnítuénſ-niſ (աթ.) • ամենա-
տես, ամենահայեաց, ամենա-
խնամ :

Omnívaguſ-ga-guſ (աթ.) • թա-
փառական, մոլորական, ընդ-
վայրադնաց :

Omnívoluſ-la-luſ (աթ.) • ընդ
բնաւս սլացող, թռչող :

Omnívoruſ-ra-ruſ (աթ.) • ամե-
նակեր :

Omphácinuſ-na-num }
Ompháciuſ-ia-ium } աթ. փոքր
մի թթու՝ կծու, թթուենի,
գիտորահամ, թթուահամ :

Omphácium - cii (չլ.) • ազոխ,
ազոխաջուր :

Onager-gri }
Onagruſ-gri } ար. ցիռ, իշափայր,
բարան, քարընկէց մեքենայ :

Oneráriuſ-ia-ium (աթ.) • բեռնա-
բարձ, բեռնակիր :

- Onero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
բեռինս կապեմ, ծանրացու-
ցանեմ, աղխաղխեմ, ծանրա-
բեռնեմ :
- » ónero annónam. աճեցուցա-
նեմ զգինս նպարի :
- » ónero maledictis. թշնամա-
նալից առնեմ, նախատեմ :
- Onerósus-sa-sum (- ósior) աթ.
ծանրակիր, ծանրաբեռն, ծա-
նրատաղտուկ, դժուարակիր,
ձանձիր :
- Onomatopéia-ae (եգ.). կազմու-
թիւն անուանց 'ի նմանու-
թենէ ձայնից :
- Ontología - ae (եգ.). էախօսու-
թիւն, էից ճառք, էագիտու-
թիւն :
- Onus-neris (չգ.). ծանրութիւն,
կշիռ, բեռն, աղխ, խոստումն,
պաշտօն, գործ, տաղալու-
թիւն, տառապանք :
- Onústus-ta-tum (աթ.). ակաղ-
ձուն, բեռնաւոր, աղխաղ-
խեսլ :
- Onyx-yphis (աբ. et եգ.). եղունգն,
եղնգնաքար, քաղկիդեան ա-
կառ, պղնձաքար :
- Opa-ae } եգ. որմածակ :
Ope-es }
- Opácitas - tátis (եգ.). աղօտու-
թիւն, մթութիւն, խաւար,
աղջամուղջ, հովանի, ստուեր :
- Opáco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
հովանի առնեմ՝ լինիմ, հո-
վանաւորեմ, հովանացուցա-
նեմ, մթացուցանեմ, ստուե-
րացուցանեմ :

- Opácus-ca-cum (-ácior-císsimus)
աթ. աղօտ, խաւարին, մթին,
հովանաւոր, աղջամուղջին :
- Opalus-li (աբ.). ուլպաղ, հնդիկ
ակն, արեակն, քար աղնիւ,
ակն պատուական :
- Opélla - ae (եգ.). փոքր գործ,
դոյզն աշխատութիւն :
- Opera-ae (եգ.). գործ, վաստակ,
աշխատութիւն, հնարք, դար-
ման, առօրեայ վարձք, գոր-
ծաւոր, վաստակաւոր :
- » obútor óperam. ընդ վայր ջա-
նամ, 'ի զուր վաստակիմ, յան-
օգուտս աշխատիմ :
- » óperam do rei. ձեռն 'ի գործ
արկանեմ, ձեռնարկեմ, պա-
րապիմ :
- » do óperam praeceptóri. ուշ-
ուշիմ բանից ուսուցչի :
- » datâ ímá deditâ óperâ. կա-
մակարմնօք, 'ի կամակարուց,
խորհրդով :
- » meâ óperâ. 'ի պատճառս իմ,
իմ պատճառաւ :
- » óperae prétium est. յօգուտ
լինի, օգտէ, օգնէ :
- Operária - ae (եգ.). բող, պոռ-
նիկ, աղիճ :
- Operáriu-ii (աբ.). գործաւոր,
վաստակաւոր, սատար, մշակ,
հողագործ :
- Operáriu-ia-ium (աթ.). գործօն,
վաստակասէր :
- » operáriu dies. օր գործոյ,
աւուրք արգոյք :
- » operáriu lapis. քար ողոր-
կեկի :

Operatio-ónis (իփ․)․ գործ , ա-
րար , վաստակ , պատարագ ,
զոհ :

Operátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
Տես Operor.

Operculátus-ta-tum (անց․ րբ․)․
Տես Opérculo.

Opérculo-las-lávi-látum-láre
(նրբ․)․ խփեմ , կափուցանեմ :

Opérculum-li (չլտ․)․ խուլփն , կա-
փարիչ , ծածկիչ :

Operiméntum-ti (չլտ․)․ ծած-
կոյթ , նուարտան :

Opério-is-rui-rtum-íre (նրբ․)․
ծածկեմ , սքողեմ , պատրուա-
կեմ , թաքուցանեմ , ընդ շտես
առնեմ :

Operor-ráris-rátus-rári (հար․)․
գործեմ , վաստակեմ , պարա-
պիմ , ուշ ունիմ , պատաղեմ ,
պատկառ կամ :

» óperor liberálibus stúdiis. ընդ
ուսումն գրամատիկոսաց ընդ-
ելանեմ :

Operóse-ósius (Վբ․)․ բազում
հաւաստեալ , մեծաւ աշխա-
տութեամբ , ճշգիւ գտակալ :

Operósitas-tátis (իփ․)․ աշխա-
տութիւն , վաստակ , ճգնու-
թիւն :

Operósus-sa-sum (- ósior-sissi-
mus) ած․ գործօն , վաստա-
կաւոր , ժիր , դժուարին , դժըն-
դակ :

Opérte (Վբ․)․ գաղա , գաղտուկ ,
'ի ծածուկ , ծածկաբար :

Opertórium-rii (չլտ․)․ ծած-
կոյթ , գերեզման , շիրիմ :

Opértum-ti (չլտ․)․ խորհուրդ ,
գաղտնիք , ծածուկք :

» opérta-lórum. պատգամք դից ,
հրամանք պատասխանոյ :

Opértus-ta-tum (անց․ րբ․)․ Տես
Opério.

Opértus-us (ար․)․ ծածկումն ,
ծածկոյթ :

Opes-opum (իփ․)․ ինչք , ստա-
ցուածք , գոյք , մեծութիւնք ,
մթերք , կարողութիւնք , զո-
րութիւնք :

Ophítes-tae (ար․)․ օձակուճ , օ-
ձաքար :

Ophiúchus-chi (ար․)․ օձակալ՝
աստեղատուն :

Ophtalmía-ae (իփ․)․ աչացալ :

Ophtálmicus-ci (ար․)․ բժիշկ ա-
չացալի , ակնաբոյժ :

Opicus-ca-cum (ած․)․ տգէտ ,
անգէտ , տխմար , խակ , տմար-
դի , զազիր , աղտեղի :

Opifer-ífera-íferum (ած․)․ օգնա-
կան , ձեռնտու :

Opifex-íficis (ար․)․ ձեռագէտ ,
արուեստագէտ , գործիչ , ճար-
տար :

Opificium-cii (չլտ․)․ գործ , գոր-
ծած , արարուած , յօրինուած ,
ձեռագործ :

Opificius-cia-cium (ած․)․ ճար-
տարագործ , արուեստական :

Opílio-ónis (ար․)․ խաշնարած ,
խաշնադարման , տուարածա-
կան հովիւ :

Opíme (Վբ․)․ աւագօրէն , առա-
տագոյնս , առատապէս :

Opímitas-tátis (իփ․)․ առատու

թիւն, յորդութիւն, յղփու-
թիւն, մթերք, ընչաւէտու-
թիւն :

Opímo-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.) • պարարեմ, ընչաւէտ
գործեմ, մեծացուցանեմ :

Opímus-ma-mum (-mior-míssi-
mus) ած. գէր, յոյր, առատ,
պարարտ, արգասաւոր, բերրի,
պտղաբեր :

Opinábilis-le (ած.) • հաւանա-
կան, երկբայական, կուռական :

Opinatio - ónis (իգ.) • կարծիք,
խորհուրդ, միտք :

Opináto (Վէ.) • հաւանական
կարծեօք, հանձարով, խոր-
հրդով :

» nec opináto. յեղակարծութիւն,
յայլակարծաց :

Opinátor-óris (ար.) • կարծող :

Opinátum - ti (չղ.) • կարծիք,
խորհուրդ, միտք :

» ex opináto. ըստ կարծեաց,
հաւանական կարծեօք, 'ի
կարծ :

Opinátus-ta-tum (անց. դրբ.) •
Տես Opinor.

» nec opinátus. անյուսական,
հապործ :

is (ար.) } կարծ, կար-
s (իգ.) }

տք, խորհուրդ :

opinióne. երազա-
ն զխորհուրդ մտաց :

; opiniónis. այնպէս
զնոյն կարծիս ունի :

inióne est. զայն կար-
մտի եղեալ է :

Opiniósus-sa-sum (-sissimus)
ած. կարծական, երկբայական,
հաւանական :

Opínor-náris-nátus-nári (հար.) •
կարծեմ, խորհիմ, կարծիս 'ի
մտի ունիմ, համարիմ, հա-
շուիմ, վարկանիմ, նկարեմ 'ի
մտի :

Opípare (Վէ.) • առատագոյն,
առատապէս, շքեղութեամբ :

Opíparus-ra-rum (ած.) • մեծաս-
պաս, մեծապայծառ, շքեղ,
փառաւոր, առատ :

Opitulatio-ónis (իգ.) • օգնակա-
նութիւն, ձեռնտուութիւն,
օգնութիւն, սատարութիւն :

Opitulátor-óris (ար.) • ձեռնտու,
օգնական :

Opítulor-láris-látus-lári (հար.) •
օգնեմ, օգնական՝ ձեռնտու
լինիմ, սատարեմ :

Opium-ii (չղ.) • մեկոնիօն, ա-
փիոն, կաթն մեկոնի :

Opobálsamum-mi (չղ.) • ապա-
բալսամովն, ապրասամ :

Opórtet-ébat-órtuit (դճղ.) • հարկ
է, պարտ է, պարտ և պատ-
շաճ է, 'ի դէպ և ըմբօն է :

Oppedo-di (նրգ. Pedo-dis արբ.) •
այսին առնեմ, այսպանեմ, կա-
տակեմ, թշնամանեմ, նախա-
տեմ :

Oppérior-iris-értus-íri (հար.) •
սպասեմ, կամ մնամ, ակն ու-
նիմ :

Oppeto (նրգ. Peto արբ.) • ընդ
առաջ երթամ՝ ելանեմ, պա-
տահիմ :

› oppeto mortem. 'ի մահ գի-
մեմ :

Oppexus-us (ար.) հիւսք վար-
սից, մազք յարդարեալք սան-
դրով :

Oppico (նրգ. Pico արգ.) ծեփեմ
կպրածիւթով, ձիւթեմ :

Oppidaneus-ea-eum (աթ.) ամ-
րական, ինքնօրէն աղէկամի,
քաղաքային :

Oppidanus-ni (ար.) բնակիչ ամ-
րոցի, բերդնորդի, դաւառա-
կից, քաղաքացի :

Oppidatim (Վթ.) ամրոցէ յամ-
րոց, քաղաքէ 'ի քաղաք :

Oppido (Վթ.) բազում, յոյժ ,
կարի, մեծապէս, ապաքէն,
ստուգիւ, ճշմարտիւ, ամենե-
լին, համակ :

› oppido pauci. յոյժ սակաւա-
թիւք, սակաւագոյնք :

Oppidulum-li (չլթ.) ապարակիկ,
չէն, ամրոց փոքր, գիւղ փոք-
րիկ :

Oppidum-di (չլթ.) ամրոց, բերդ,
դղեակ, գաւառ, երկիր, քա-
ղաք :

Oppignero (նրգ. Pignero արգ.)
դնեմ 'ի գրութի, գրաւական
տամ :

Oppilatus-ta-tum (անց. դրէ.)
Տես Oppilo.

Oppilo (նրգ. Pilo արգ.) խնում
զանցս, առականեմ, կափու-
ցանեմ, խփեմ :

Oppleo-es-évi-étum-ére (նրգ.)
լնում, լցուցանեմ, ամանեմ,
զեղում, առականեմ, խնում :

Opplétus-ta-tum (անց. դրէ.)
Տես Oppleo.

Oppono (նրգ. Pono արգ.) ընդ-
դէմ դնեմ, ընդ միմեանս հար-
կանեմ, յանդիման կացուցա-
նեմ, առաջի արկանեմ :

Opportune-nius-nissime (Վթ.)
'ի դէպ ժամանակի, 'ի ճահ,
ըստ պատշաճի :

Opportunitas-tátis (եգ.) դէպ
ժամանակ, պատեհութիւն,
պարագ, դիւրութիւն, շահ,
օգուտ :

Opportúnus-na-num (-nior-nís-
simus) աթ. պատեհ, պատ-
շաճ, դիպօղ, դիւրին, օգտա-
կար, յաջող :

Oppositio-ónis (եգ.) ընդդիմու-
թիւն, հակառակութիւն,
չմիաբանութիւն :

Oppósitus-ta-tum (անց. դրէ.)
Տես Oppono.

Oppósitus-us (ար.) ընդդէմդար-
ձութիւն, յառաջադրութիւն :

Opprèssio-ónis (եգ.) հարստա-
հարութիւն, պաշարումն,
բռնաբարութիւն, բռն զօ-
րութիւն :

Opprèssor-óris (ար.) հարուստ,
բռնաւոր, կործանիչ, քանդիչ :

Opprèssus-sa-sum (անց. դրէ.)
Տես Opprimo.

Opprèssus-us (ար.) բռնաբարու-
թիւն, հարստահարութիւն,
բռն զօրութիւն, պաշա-
րումն :

Opprimo (նրգ. Premo արգ.) կո-
խեմ, հարստահարեմ, ընկճեմ,

- ճնշեմ, կոխան առնեմ, սաստկացուցանեմ :
- Opprobratio-ónis (էգ.). յանդիմանութիւն, կշտամբանք, նախատինք, դսրովանք, թշնամանք :
- Opprobrium - rii (չլդ.). ամօթ, նախատինք, ծանականք, թըշնամանք, հպերանք :
- Oppróbro-ras-rávi-rátum-ráre (Զրգ.). կշտամբեմ, յանդիմանեմ, սողտանեմ, դսրովեմ, թշնամանեմ, նախատեմ, արհամարհեմ :
- Oppugnatio-ónis (էգ.). յարձակումն, արշաւան, կռիւ, մարտ :
- Oppugnator-óris (ար.). յառաջամարտիկ, յարձակող, հակառակամարտ, ախոյեան :
- Oppugnatórius - ia - ium (աթ.). ախոյանական, խիզախական, զինակաց :
- » res oppugnatóriae. կարեւոր զործիք յարձակման :
- Oppugno (Զրգ. Pugno արմ.). 'ի զիմի հարկանիմ, յարձակիմ, զիմեմ, խաղամ, արշաւեմ, զրոհ տամ, խուժեմ :
- Opputo (Զրգ. Puto արմ.). շուրջ յառանեմ, քշտեմ զոտս :
- Ops-pis (էգ.). զօրութիւն, ոյժ, կար, ինչք, մեծութիւն, օգնութիւն, ստտարութիւն :
- Optábilis - le (-bílior) աթ. ցանկալի, փափաքելի, բաղձալի, անձկալի :
- Optabíliter-ílius (Աթ.). մեծաւ տենչանօք, յոյժ եռանդեամբ :

- Optans-ántis (Էյթ.). ցանկացող, փափաքող :
- Optátio-ónis (էգ.). ընտրութիւն, ընտրելութիւն, ազնիւ մասն, ընտրանք :
- Optatívus modus-di (ար.). բղձական պայման բայից :
- Optáto (Աթ.). մեծաւ ցանկութեամբ, սաստիկ եռանդամբ, անձկաւ :
- Optátum-ti (չլդ.). ցանկութիւն, փափաք, բաղձանք, անձուկ, իղձք, տենչանք :
- Optátus-ta-tum (աթ. րբ.). Տեօ Opto.
- Optátus-ta-tum (- tior-tíssimus) աթ. փափաքելի, ցանկացեալ, ազնիւ, ընտիր, սիրելի :
- Optice - es (էգ.). տեսագիտութիւն, տեսաբանութիւն :
- Optimátes-átum կամ - tium (ար. et էգ.). աւագանի, մեծաւ մեծք, ճոխք, ազատանի, ուսանիկք :
- Optime (Աթ.). կարի բարւոք, սքանչելապէս, լաւագոյն, 'ի դէպ ժամանակի, 'ի ճահ, բարի յոյժ :
- Optimus - ma - mum (աթ.). ազնուագոյն, լաւագոյն, ամենաբարի, կատարեալ, ընտիր, հոյակապ :
- Optio-ónis (էգ. et ար.). ընտրելութիւն, ընտրութիւն, ընտրանք, օգնական, ձեռնտու, ետեղապահ, տեղակալ :
- Optionátus-us (ար.). ետեղապահութիւն, տեղակալութիւն :

Optivus-va-vum (աթ.). ընտիր, ընտրեալ, որդեգիր, յորդէզիրս առեալ :

Opto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.). ցանկամ, տենչանամ, բաղձամ, փափաքիմ, ըղձանամ, կամիմ :

Opulens-éntis (աթ.). մեծատուն, ընչաւէտ, ընչաշատ :

Opulente-tius } Տէ. աւագօրէն,
Opulenter }

չքեղութեամբ, առատագոյնս :

Opuléntia-ae (եգ.). մեծութիւն, ընչաւէտութիւն, մթերք :

Opulénto - tas - távi - tátum - táre (նրգ.). ընչաւէտ գործեմ, մեծացուցանեմ :

Opuléntus-ta-tum (-tior - tíssimus) աթ. ընչաշատ, ընչաւէտ, մեծատուն :

Opulus-li (ար.). կարծր լօշտակ, կարծաբերձ հացի :

Opus-peris (չգ.). գործ, վաստակ, արարուած, աշխատութիւն :

» opus est. հարկ է, պարտու պատշաճ է, 'ի դէպ է :

» opus est mihi. պէտք են ինձ, կարելոր համարիմ :

Opúsculum - li (չգ.). մատեան փոքրիկ, մատենիկ :

Ora-ae (եգ.). ծագ, ծայր, ժապաւէն, վերջք, սպառուած, սահման, եզր, կողմն, զաւառ, երկիր :

Oráculum - li (չգ.). պատգամ ղից, վճիռ, հրաման պատասխանող :

Oraméntum-ti (չգ.). աղօթք, խնդրուածք, աղաչանք, պաղատանք, աղերսանք :

Orária navis-is (եգ.). նաւ փոքրիկ որ քերէ առ ափամբք :

Orárium-ii (չգ.). ուրար, թաշկինակ, վարչամակ :

Orátio-ónis (եգ.). ծառ, խօսք, հրապարակախօսութիւն, աղօթք, խնդրուածք, պաղատանք :

» orátio númerois astricta. երգ վիպասանաց՝ թուելեաց, վիպասանութիւն, բանաստեղծութիւն, քերթութիւն, տաղաչափութիւն, միմունջ :

Oratiúncula-ae (եգ.). համառօտ ծառ, կարծառօտ բանք :

Orátor-óris (ար.). հրապարակախօս, ճարտարախօս, խօսելի, խօսնակ, հրեշտակ, դեսպան :

» cathedrarius orátor. այր ծարտարարան, ուսուցիչ ճարտարախօսութեան :

Oratórie (Տէ.). իբրեւ զճարտարախօս ոք, ճարտարարան բանիւք :

Oratórium-ii (չգ.). աղօթանոց, տաճար, տուն աղօթից :

Oratórius-ia-ium (աթ.). ճարտարախօսական, հրապարակախօսական :

Orátrix-ícis (եգ.). կին աղօթական՝ ճարտարախօս :

Orátum-ti (չգ.). աղօթք, աղաչանք,

Orátus-us (ար.). աղօթք, աղաչանք, խնդրուածք, պաղատանք, աղերսանք :

Orátus-ta-tum (առ. քրք.). Տես
Oro.

Orbátio - ónis (իգ.). զրկումն ,
լոկուծիւն, պակասութիւն :

Orbátor-óris (առ.). պակասեցու-
ցիչ, զրկիչ, մերժիչ :

Orbátus-ta-tum (առ. քրք.). Տես
Orbo.

Orbiculátim (Վէ.). շուրջանա-
կաւ, շրջելով, ընդ ոլորտս :

Orbiculátus-ta-tum (առ.). բո-
լորշի, գնդաձև, բոլորակ :

Orbículus-li (առ.). ճախարակ ,
խեց, անիւ փոքրիկ :

Orbicus-ca-cum (առ.). բոլորակ,
բոլորակաձև, բոլորշի, գնդա-
կան :

Orbífico - cas - cávi - cátum - cáre
(Նրգ.). զրկեմ, վրկացուցա-
նեմ, մերկացուցանեմ :

Orbis-is (առ.). բոլորակ, շրջա-
նակ, հողագունդ, աշխարհ,
երկրագունդ, գունդ :

» orbis signifer. կենդանաբեր,
զոդիակոս :

» orbis lácteus. ծիր կաթին ,
յարդգող :

» orbis terrárum. օրիգերք, աշ-
խարհ ամենայն, երկիր :

» orbis astrórum. դնացք լու-
սաւորաց, ընթաց գնացից աս-
տեղաց :

» in orbem. շուրջանակի, շուր-
ջանակաւ, կարգաւ, կարգ
ըստ կարգէ, մի զմիոյ կնի :

Orbita-ae (իգ.). շրջան գնայուն
աստեղաց, հետք անուռոյ, ճա-
նապարհ կառաց :

Orbitas-tátis (իգ.). Լոկութիւն,
որբութիւն, այրութիւն, զբ-
կումն :

Orbo-bas-ávi-átum-áre (Նրգ.).
զրկեմ, վրկացուցանեմ, մեր-
կացուցանեմ :

Orbus-ba-bum (առ.). ամուլ, ան-
ծնունդ, անզաւակ, որք, ան-
որդի, զրկեալ, թափուր, Լոկ:
» orbis áltero lúmíne. միակա-
նի, շէլ :

» orbis lúmínibus. կոյր, զա-
ւացու :

Orca-ae (իգ.). դելփին ձուկն,
թակոյկ, կուժ, սրուակ, ա-
փոր :

Orchéstra - ae (իգ.). կաքաւա-
րան, ծերակոյտ, աստեղակալք :

Orchis-itis կամ

Orchíta-ae

Orchítes-tis

Orchítis-tis

} իգ. բոլորշի ձի-

թապտուղ :

Orciniánuš-na-num

Orcínuš-na-num

} առ. դժոխա-
կան, անդնդային, գերեզմա-
նական, սանդարամետական :

Orcula-ae (իգ.). փոքրիկ սափոր,
խաւեակ, քսեստ :

Orcus-ci (առ.). սանդարամետք,
դժոխք, գեհեն, տարտարոս :

Orcýnuš-ni (առ.). թիւնոս ձուկն :

Ordinárie (Վէ.). բազում ան-
գամ, ստէպ, ըստ կարգի՝ սո-
վորութեան :

Ordinárius-ia-ium (առ.). կար-
գաւոր, սովորական, ընդեւա-
կան :

Ordinátē } Պէ. կարգաւ, կա-
Ordinátim } նոնեալ պայմանաւ :

Ordinatio-ónis (իգ.). կարգ, կա-
 նոն, կարգաւորութիւն, յո-
 րինուած, ձեռնադրութիւն :

Ordinátor - óris (ար.). կարգիչ,
 ուղղիչ, վարիչ :

Ordinátus-ta-tum (անց. դբ.).
 Տես **Ordino**.

**Ordinátus-ta-tum (-tior - tissi-
 mus)** Թծ. կարգաւոր, կանո-
 նեալ, յօրինեալ, համեմատ,
 ճշգրիտ :

Ordino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.).
 կարգեմ, կարգաւորեմ, յար-
 դարեմ, կազմեմ, ձեռն դնեմ :

Ordior-iris, orsus-iri (հար.). ան-
 կանեմ, ուստայնանկեմ, սկսա-
 նիմ, սկիզբն առնեմ, ձեռն 'ի
 գործ արկանեմ :

Ordo - dinis (ար.). կարգ, կար-
 գաւորութիւն, յօրինուած,
 յօրինուածութիւն, յարդա-
 րումն, կարգումն, դաս, շար,
 տողան, ժողով, աստիճան,
 պայման, որպիսութիւն :

» **ordo equéster**. կարգ ասպե-
 տաց, ասպետութիւն :

» **ordo amplissimus**. ծերակոյտ,
 սինկղիտոս, խորհրդականու-
 թիւն, ատենակալք, ծերք,
 կարգ սինկղիտիկոսաց :

» **homo mei órdinis**. մարդ հա-
 ղորդակից իմոյ պայմանի կե-
 նաց :

Oréas-adis (իգ.). Որիադ, յաւ-
 էրժահարսն լերանց :

Orgánicus-ca-cum (Թծ.). գոր-
 ծանական, գործիական, գոր-
 ծիաւոր :

Orgánicus - ci (ար.). երգիոնա-
 հար, նուագածու եկեղեցւոյ :

Organum-ni (չգծ.). գործի, մե-
 քենայ, փանդիոն եկեղեցւոյ,
 երգիոն :

» **órganum pneumáticum**. նրւ-
 ազարան բերանոյ, երգիոն :

Orgia-iórum (չգծ.). տօնք սպան-
 դարամետական պաշտամանց,
 գինարբուք, շուայտութիւն :

Orichálcum - ci (չգծ.). արոյր,
 պղինձ ծխեալ :

Oricilla - ae (իգ.). փոքրիկ ա-
 կանջք :

Oriens-éntis (բնծ.). ծագող :
 » **sol óriens**. արեգակն ծագեալ,
 ծագումն արեւու :

Oriens-éntis (ար.). ելք արեւու,
 արեւելք, արեւելակողմն, արեւ-
 ելեան կողմն աշխարհի :

Orientalis-le (Թծ.). արեւելեայ,
 արեւելեան :

Originatio-ónis (իգ.). ստուգա-
 բանութիւն, ստուգախօսու-
 թիւն :

Origo-ginis (իգ.). սկսուած, ծա-
 գումն, սկիզբն, աղջատոհմ,
 սերունդ :

Orion-ónis (ար.). Հայկ՝ աստե-
 ղատուն :

Orior-iris, ortus-iri (հար.). ծնա-
 նիմ, 'ի լոյս գամ, սկիզբն առ-
 նեմ՝ առնում, սկսանիմ, ծա-
 գեմ, ծայրս արձակեմ, ելանեմ,
 բղինիմ :

Oriúndus-da-dum (ած.)․ բնակ,
սերեալ, ծագեալ, ծնեալ :

Ornaméntum - ti (չգ.)

Ornátio-ónis (եգ.) } զարդ,
զարդարանք, պծնանք, պա-
ճուճանք, միանշան հանդերձ,
զինսնշան :

Ornâte-tius-tissime (յէ.)․ վայե-
լուչս, գեղեցիկս, զարդուք :

Ornátor-óris (ար.)․ զարդարիչ,
պծնող, պաճուճող :

Ornatrix-rícis (եգ.)․ կին զար-
դարիչ :

Ornátus-ta-tum (անց․ դբ.)․
Տես Orno.

Ornátus-ta-tum (- tior-tíssimus)
ած․ պաճուճազարդ, զարդա-
րուն, պատշաճ, լի, առատ,
հոգացեալ, պատրաստեալ :

Ornátus-us (ար.)․ զարդ, զար-
դարանք, պաճուճանք, պրճ-
նանք, հանդերձանք, կազմած,
զգեստ :

Orneus-ea-eum (ած.)․ հացեաց :

Ornithias-iae (ար.)․ արեւմտեան
հողմ, հիւսիսի, հողմ հիւսի-
սային :

Ornithoboscíon-scíi (չգ.)

Ornithon-thónis (ար.) } վան-
դակ մեծ, հաւատուն :

Orno-nas-ávi-átum-áre (նգ.)․
զարդարեմ, պաճուճեմ, յո-
րինեմ, պծնեմ, յարդարեմ,
հանդերձեմ, կազմեմ, հայ-
թայթեմ :

» beneficiis orno. բարերարեմ,
երախտիս առնեմ, ընում բա-
րեօք :

» divítiis orno. ընչաշատ գոր-
ծեմ, մեծացուցանեմ յոյժ
յոյժ :

» láudibus orno. գովեմ, բարձր
առնեմ գովութեամբ, դրուա-
տեօք պարարեմ :

Ornus-ni (եգ.)․ վայրենի հացի :

Oro-ras-rávi-rátum-ráre (նգ.)․
աղաչեմ, խնդրեմ, հայցեմ,
մաղթեմ, ժտեմ :

» oro auxilium. խնդրեմ օգնա-
կանութիւն սատարութեան :

» oŕo causam. դատ վարեմ
դնեմ :

Orphanotrophíum - phii (չգ.)․
որբանոց :

Orphanus-na-num (ած.)․ որբ :

Orsa-sórum (չգ.)․ սկսուածք,
սկզբունք, հնարք, քանք :

Orsus-sa-sum (անց․ դբ.)․ Տես
Ordior.

Orsus-us (ար.)․ սկսումն, սկիզբն,
սկսուած :

Orthodóxus-xa-xum (ած.)․ ուղ-
ղափառ, ճշմարտահաւատ :

Orthogónius-ia-ium (ած.)․ ուղ-
ղանկիւնի :

Orthográphia-ae (եգ.)․ ուղղա-
գրութիւն, ծրագիր բարձրու-
թեան շինուածոց :

Orthopnoéa-ae (եգ.)․ շնչարգե-
լութիւն :

Orthopnóicus-ca-cum (ած.)․ շնչ-
արգել, ոգեսպառ :

Ortívus-va-vum (ած.)․ արեւե-
լեան, արեւելեայ, ծագող :

Ortus-ta-tum (անց․ դբ.)․ Տես
Orior.

Ortus - us (ար.)․ ծնունդ, ծագումն, սկիզբն, ելք արեգական, արևելակողմն, արևելք։

» **ortus siderum**. ելք աստեղաց։

Oryza-ae (իգ․)․ որիզ։

Os, oris (չղ․)․ բերան, երակք, գետախառնունք, դէմք, կերպարանք, երեսք, տեսիլ։

» **os Tiberis**. գետախառնունք

Տիրերիս գետոյ։

» **os durum, durissimum**. լրբենի երեսք, լրբութիւն, լարշութիւն։

» **os molle**. ամօթղաժոռութիւն, պարկեշտութիւն։

» **uno ore**. ընդ մի բերան, միաբարբառ, միաձայն բարբառով։

» **in ore sum, versor**. ընդ բերանս դամ՝ ածիմ, հռչակիմ, համբաւիմ։

Os-sis (չղ․)․ ոսկր։

» **ossa**. կորիզք, կուտք, հատք։

Oscillatio-ónis (իգ․)․ յակուրջի, կախաղանաւ խաղ, ճօճումն։

Oscillo-las-lávi-látum-láre (չղ․)․ ճօճիմ, տատանիմ, կախաղանաւ խաղ խաղամ։

Oscillum-li (չղ․)․ փոքրիկ բերան, կախաղանաւ խաղ, յակուրջի, պաճուճապատանք։

Oscinum-ni (իգ․)․ հաւահմայք, հաւադիտութիւն։

Oscitabúndus-da-dum } աս․ յօ-

Oscitans-ántis

բանջող, հեղգ, պարապորդ, դատարկ, անփոյթ, անհոգ։

Oscítanter (Վլթ․)․ յօրանջամբ, յանհոգս, անփութութեամբ։

Oscitatio-ónis (իգ․)․ յօրանջումն, անփութութիւն, անհոգութիւն։

Oscito-tas-távi-tátum-táre (չղ․)․ յօրանջեմ, ձգտիմ, քոչքոտեմ, քոչքեմ, ձեռն զձերբ արկեալ դատարկ կամ։

Osculabúndus - da - dum } աս․

Osculans-ántis

համբուրող, համբուրելով։

Osculatio-ónis (իգ․)․ համբոյր։

Osculor-láris-látus-lári (հար․)․ համբուրեմ, համբոյր տամ։

Osculum-li (չղ․)․ բերան փոքրիկ, համբոյր։

Osor-óris (ար․)․ ատեցող, հաւաակորդ, թշնամի։

Osseus-ea-eum (աս․)․ ոսկրեղէն, ծնդեալ, ծիւրեալ, վտիտ, երթութացեալ, ազազուն։

» **óssea forma**. ոսկրոտի, մեռելոտի ոսկերք։

Ossiculum - li (չղ․)․ ոսկր փոքրիկ։

Ossífraga-ae (իգ․) } ոսկրկուռ,

Ossífragus-gi (ար․) }

ծովարծուի։

Ossígenum-ni (չղ․)․ թթուածին։

Ossuárium-rii (չղ․)․ ոսկրեղէն յիշատակարան։

Osténdo-di (անգ․ **Tendo** Դրէ․)․ ցուցանեմ, յանդիմանեմ, յանդիման կացուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, զեկուցանեմ, ծանուցանեմ։

Osténsus-sa-sum (անգ․ Դրէ․)․ **Տես** **Osténdo**․

Ostentatio-ónis (իգ.)․ սնապարծութիւն, զբափառութիւն, ցոյցք, մեծաբանութիւն, կերպարանութիւն, շոշոկանք :
 Ostentátor-óris (ար.)․ սնապարծ, փառասէր, պարծուկ, մեծաբան, անձնազով :
 Ostentátrix-ícis (իգ.)․ կին սնապարծ :
 Ostentátus-ta-tum (անց. դբ.)․
Տես Osténto.
 Osténto (նրգ. Tinto արգ.)․ ցուցանեմ, ընծայեցուցանեմ, մատուցանեմ, նուիրեմ, զովեմ յոյժ, բարձրացուցանեմ, ցոյցս առնեմ, շոշոկեմ, պանծամ :
 Osténtum - ti (չգ.)․ նորանշան սքանչելիք, զարմանալիք :
 Osténtus - ta - tum (անց. դբ.)․
Տես Osténdo.
 Osténtus-us (ար.)․ հանդէս, ընծայութիւն, ցոյցք, սնապարծութիւն, զբափառութիւն :
 » osténtui sum. մատնացոյց լինիմ, խայտառակիմ, առակ նշաւակի լինիմ :
 Ostiárius-rii (ար.)․ գոնապան, դարապան, բարապան :
 Ostiátim (Վէ.)․ դրանց 'ի դուրս, տանէ 'ի տուն :
 Ostigo - ginis (իգ.)․ որքին, արած :
 Ostiolum-li (չգ.)․ գոնակ, միջնադուռն :
 Ostium-tii (չգ.)․ դուռն, գրանդի, մուտք, ելք, գետախառնունք, անցք, գնացք, հուն, ծանապարհ :

Ostracísmus-mi (ար.)․ խեցեկոյս զճիւ տարազրութեան :
 Ostrea-ae (իգ.) Կաճ }
 Ostrea-eórum (չգ.) } գաղտկուր, ոստրէ, խեցեմորթ :
 Ostreárium - ii (չգ.)․ աւազան ոստրէից :
 Ostreátus-ta-tum (ած.)․ կործր, խիւտ, խեցեղէն :
 Ostreósus-sa-sum }
 Ostrifer-trifera-rum } ած. առատ ոստրէիւք :
 Ostrinus-na-num (ած.)․ ծիրանագոյն, կարմիր, կարմրագոյն :
 Ostrum-ri (չգ.)․ ծովու ծիրանի, խզունջն, որդան կարմիր :
 Osus-sa-sum (անց. դբ.)․
Տես Odi.
 Otiolum-li (չգ.)․ դոյզն զբաղանք, թեթեւ պարապութիւն :
 Otiór-iáris-iátus-iári (հոբ.)․ դատարկ՝ պարապորդ կամ, դատարկանամ, ծուլամ, յազամ, հանգչիմ :
 Otióse (Վէ.)․ ծուլաբար, յուլաբար, մեղմով, յամբազնաց գնացիւք :
 Otiósus-sa-sum (- sior-síssimus) ած. անգործ, դատարկ, պարապորդ, խաղաղ, հանդարտ, անգուտ, ընդունայն :
 » dies otiósus. տօն, տօնական՝ պարապոյ օր :
 Otis-idis (իգ.)․ արօս՝ թռչուն :
 Otium-ii (չգ.)․ անգործութիւն, պարապութիւն, դատարկութիւն, հանգիստ, դիւր, խաղաղութիւն :

» ótio lángueo , marcésco **կամ**
tabésco. դատարկանամ, պա-
րապորդ կամ :

» per ótium. հանգստեամբ, մեղ-
մով, հանդարտիկ :

Otus-li (**ար**). եղջերաւոր բու :

Ovális-le } **ած**. յաղթական ,
Ovans-ántis }

մեծաշուք, խնդամիտ :

Ovátio-ónis (**եգ**). հանդէս յաղ-
թութեան առ Հռովմայե-
ցիս, զրուատիք, պատիւ :

Ovátus-ta-tum (**անյ**. **դէք**). Տես
Ovo.

Ovátus-ta-tum (**ած**). յաղթո-
ղական, պերճ, ձուակերպ :

Ovátus - us (**ար**). գոչելն յաղ-
թութեան :

Oviária - ae (**եգ**). հօտ ոչխա-
րաց, երամակ խաշանց :

Ovícula - ae (**եգ**). ոչխարակ ,
մաքի :

Ovile-lis (**չգ**). գաւիթ ոչխա-
րաց, մակաղատեղ, փարախ,
հանգրուան :

Ovîlis-le **կամ** } **ած**. ոչխարենի,
Ovillus-la-lum }

ողենի :

• Ovíparus-ra-rum (**ած**). ձուա-
ծին, ծնեալ 'ի ձուոյ :

Ovis-is (**եգ**). ոչխար, օղի, մաքի,
պատրուճակ, գրաստ, սնմիտ,
թանձրամիտ, տխմար, ապուշ :

Ovo-vas-vávi-vátum-váre (**չգ**).
ձաղուփն յաղթութեան կար-
գեմ, ձաղեմ, խայտամ, ցըն-
ծացեալ բերկրիմ :

Ovum-vi (**չգ**). ձու :

» agglútino ovum. զօղս կոծեմ,
յանհնարինսն ձեռնարկեմ,
գիրկս զգաղել արկանեմ, 'ի
հուր գգեմ, զհողմն արածեմ,
'ի ջուր աղամ, զուր տարա-
պարտուց աշխատիմ :

» ovi putámen. խորիւ ձուոյ :

» ovum album. սպիտակն ձուոյ :

» ovum sórbile. ձու խարշեալ :

» ova edo , enitor , pário **կամ**
pono. ձուս արկանեմ :

» ab ovo usque ad mala. ան-
դուստ 'ի սկզբանէ մինչև 'ի
կատարած :

Oxális-idis (**եգ**). վայրենի թըր-
թնջուկ :

Oxálme-es (**եգ**). աղաջուր :

Oxýmeli - mélitis (**չգ**). քացա-
խաթան, ըմպելի մեղրախառն
քացախաջրով :

Oxymum-mi (**չգ**). բոյս արքու-
նի, շահասպրամ :

Oxýporus-ra-rum (**ած**). փոյթ,
շոյտ, ժիր, մտադիր, դաժան,
բարկ, կծու, թթու, փոթո-
թահամ :

Oxys-yos (**եգ**). կծու առուոյտ,
վայրի թրթնջուկ :

P

Pabuláris-re (աթ.). արօտական,
ճարակաւոր, խոտաբոււտ, խո-
տալից :

Pabulátio-ónis (իգ.). արօտ, ճա-
րակ, խոտահամբար, խար :

Pabulátor-óris (աբ.). համբարա-
պան, համբարիչ խոտոց :

Pabulatórius-ia-ium (աթ.). խո-
տաբեր, խոտալից, ճարակա-
շատ :

Pábulator-láris-látus-lári (հար.).
արածիմ, ճարակիմ, համբա-
րեմ խոտս անասնոց :

Pabulósus-sa-sum (աթ.). ճարա-
կաշատ, խոտալից, խոտաբեր :

Pábulum-li (չգլ.). ճարակ, ա-
րօտ, խար, խոտահամբար :

Pacális-le (աթ.). խաղաղական,
խաղաղարար, խաղաղասէր :

» pacália-ium (չգլ.). խաղաղա-
կանք, զոհ խաղաղական :

Pacáte-tius-tissime (Ալբ.). խա-
ղաղիկ, խաղաղասէր մտօք,
հանդարտիկ :

Pacátor-óris (աբ.). հաշտարար,
հաշտեցուցիչ, խաղաղարար :

Pacátus-ta-tum (առն. Դրբ.). Տես
Paco.

Pacátus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. խաղաղ, հանդարտ, խա-
ղաղական, հաշտ, համբոյր :

Pácifer-cífera-rum (աթ.). խա-
ղաղարար, հաշտեցուցիչ,
հաշտարար :

Pacificátio-ónis (իգ.). հաշտու-
թիւն, խաղաղութիւն, հան-
դարտութիւն :

Pacificátor - óris (աբ.). հաշտե-
ցուցիչ, խաղաղարար :

Pacificatórius-ria-rium (աթ.).
խաղաղական, խաղաղասէր :

Pacífico-cas-ávi-átum-áre (Նրդ.).
հաշտեցուցանեմ, խաղաղե-
ցուցանեմ, 'ի հաշտութիւն
ածեմ, ցածուցանեմ, 'ի խա-
ղաղութիւն համոզեմ :

Pacíficus-ca-cum (աթ.). խաղա-
ղասէր, խաղաղակեաց, խա-
ղաղական, հանդարտ :

Paciscor - sceris, pactus - cisci
(հար.). դաշինս առնեմ՝ կռեմ,
բանս՝ ուխտ դնեմ, միաբանիմ,
սակ արկանեմ :

Paco-cas-cávi-cátum-cáre (հար.).
գիջուցանեմ, ցածուցանեմ,
ողոքեմ, հանդարտեցուցա-
նեմ, խաղաղեցուցանեմ :

Pacta-ae (իգ.). խօսեալ աղջիկ,
ընկալուչ մանկամարդ :

Páctilis-le (աթ.). գունակ գու-
նակ, գոյնագոյն, կցկցոտ,
կարկատուն :

Páctio-ónis (իգ.)․ դաշն, ուխտ, պայման ; սակ , միաբանութիւն :

Pactítius-tia-tium (աթ.)․ սակ արկեալ, սակեալ :

Pactor - óris (ար.)․ դաշնաւոր, միջնորդ :

Pactum-ti (չգ.)․ ուխտ, դաշն, պայման, սակ, օրէնք, օրինակ, կարգ, միաբանութիւն :

» **ex pacto et convénto**․ վանն ուխտին և դաշնանցն կռելոց :

» **pactis sto**․ պահեմ զուխտս և զգաշինս :

» **hoc, eo pacto**․ պայման 'ի միջի եղեալ զի, այնու պայմանաւ :

» **nullo pacto**․ ոչինչ իւրիք, ամենևին իսկ ոչ :

» **néscio quo pacto**․ չգիտեմ ո՞րպիսի պայմանաւ :

Pactus-ta-tum (առ.)․ Տես **Paciscor** և **Pango**․

Paeon - ánis (ար.)․ Լպողն , նուազ յաղթական 'ի պատիւ Լպողնի :

Paedagógium-gii (չգ.)․ բնակարան աւագ մանկանց, սպասաւորք թագաւորաց :

Paedagógus-gi (ար.)․ ուսուցիչ, վարդապետ , դաստիարակ , սովեստ, տգէտ մանկավարժ :

Paédidus-da-dum (աթ.)․ աղտեղի, զազելի, պիղծ, գունատ, խարոլեալ :

Paedor - óris (ար.)․ աղտեղութիւն , զազրութիւն , գարշութիւն , գունատութիւն , հիւժուութիւն, ծիւրութիւն :

Paeónia - ae (իգ.)․ մատուտակ տունկ :

Paétulus-la-lum (աթ.)․ պտղակն, ոյր տկար են աչք :

Pætus-ta-tum (աթ.)․ միականի, շէլ :

Paganália-ium (չգ.)․ տօնք շինականաց :

Pagánicus-ca-cum }
Pagánus-na-num } աթ․ շինական, հեթանոս, կռապարիշտ, դիւցապաշտ :

Pagátim (Վէ.)․ գիւղից 'ի գիւղս, շինից 'ի շէնս :

Pagélla - ae (իգ.)․ երեսք փոքրիկ մատենի :

Página-ae (իգ.)․ էջ, երեսք :

Pagínula-ae (իգ.)․ փոքրիկ էջ :

Pagus-gi (ար.)․ գիւղ, շէն, աւան, կալուածք, գաւառ, նահանգ :

Pala-ae (իգ.)․ թի , բահ , հեծանոց, փայտատ :

Palaéstra - ae (իգ.)․ ասպարէզ հրահանգաց, կռուանոց, մրցութիւն, մրցամարտք :

Palaéstrice (Վէ.)․ զօրէն ըմբշամարտկաց, արիապէս :

Palaéstricus-ca-cum (աթ.)․ մրցական, նահատակական :

Palaéstricus-ci (ար.)․ ուսուցիչ ըմբշական մրցութեան :

Palaestrita-ae (ար.)․ ըմբշամարտիկ, ըմբիշ, բռնամարտիկ :

Palam (Վէ․ et Նիդ.)․ յայտ յանդիման, յայտնադոյնս, յայտնապէս, առաջի :

» **palam pópulo**․ յանդիման ժո-

ղովըդեան, առաջի ամենե-
ցուն :
 Palángae (իժ.) . կառք, սայլ,
 լծակ, բառնալիք, ձող :
 Palangárius-rii (ար.) . ձողաբարձ
 բեռնակիր :
 Palángo-gas-gávi-gátum-gáre
 (նրդ.) . առնում բառնալեօք
 'ի վերայ ուսոց, լծակօք բառ-
 նամ :
 Palans-ántis (Յժ.) . թափառա-
 կան, ընդվայրագնաց, ցան և
 ցիր :
 Paláris-re (աժ.) . ձողաբարձ, ձո-
 ղակերտ, ձողապատ, ցցապատ :
 Palátio-ónis (իժ.) . ցցապատնէշ,
 ցցապատ տեղի, ձողապատ-
 տուար :
 Palátium-tii (չլ.) . Պալատին
 լեռան, պալատն, արքունիք,
 ապարանք :
 Palátum-ti (չլ.) } քիմք, առաս-
 Palátus-ti (ար.) } տաղ բերանոյ :
 Pálea-ae (իժ.) . յարդ, մղեղ :
 Pálear-áris (չլ.) . կլափն ար-
 ջառոց :
 Paleárium-rii (չլ.) . յարդանոց,
 դէզ յարդից :
 Paleátus-ta-tum (աժ.) . 'ի գոյն
 յարդի, լի յարդի :
 Palimpssae (իժ.) . ձիւթ և
 փեալ միւսանդամ :
 Palimpséstus-ti (ար.) . ջնջագիր
 մագաղաթ :
 Palinódia-ae (իժ.) . յիսս կոչումն
 բանից, ժխտումն, մերժումն :
 Pálitans-ántis (Յժ.) . ընդվայ-

րագնաց, թափառական, Թա-
 լորական :
 Palla-ae (իժ.) . պարեգօտ, պատ-
 մուճան, կոճկէն, հանդերձ
 կանացի :
 Pállaca-ae } իժ. հարձ :
 Pállace-es }
 Pallacána-ae (իժ.) . տիւ փո-
 քրիկ, ասկայնացի խստոր :
 Pallens-éntis (Յժ.) . գունատ,
 տագոյն, դեղնեալ, լուրջ :
 Pálleo-es-lui-ére } չլ. այլա-
 Pallésco-scis-scere }
 գունիմ, գունատիմ, դեղնա-
 գունիմ, դեղնիմ, տագունիմ,
 դեղնութիւն և գունատու-
 թիւն հեղու վերեսօք :
 Palliástrum-ri (չլ.) . աղտեղի
 վերարկու, գձուձ տառատոկ :
 Palliátus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
 Տեօ Pállio.
 Pallidulus-la-lum (աժ.) . այլա-
 գունեալ, սակաւիկ ինչ դեղ-
 նեալ :
 Pállidus-da-dum (-lídior-dissi-
 mus) աժ. գունատ, տագոյն,
 կապուտակեալ :
 Pállio-ias-iávi-iátum-iáre (նրդ.) .
 պտտրուակեմ, կեղծաւորեմ,
 ծածկեմ, թաքուցանեմ :
 Palliolátim (Ջէ.) . արկեալ զոն-
 ձամք վերարկու :
 Palliolátus-ta-tum (աժ.) . լօ-
 դիկս զգեցեալ, վերարկուաւ
 ծածկեալ :
 Palliolum-li (չլ.) . փոքրիկ վեր-
 արկու, փոքր արկանելի, մեկ-
 նոցալ :

Pállium-līi (չլդ.). կրկնոց, վեր-
աջրկու, թիկնոց, մեկնոց, ար-
կանելի, լողիկ, տառատոկ,
եմփոփորոն, ոմոփորոն, ուսա-
կիր, պալիսուն :

Pállor-óris (ար.). դեղնուլթիւն,
գունատուլթիւն :

Pállula-ae (իգ.). կարճազգեստ
զգեստ, թիկնոց մանկանց :

Palma - ae (իգ.). ագուռ, ափ,
արմաւենի, յաղթուլթիւն,
պսակ :

Palmáris - re (աթ.). ուղկեան,
թղի միոյ :

Palmárium-rii (չլդ.). յաղթու-
լթիւն, պսակ յաղթական :

Palmáriu-s-ia-ium (աթ.). արծա-
նի մրցանակի յաղթուլթեան :

Palmes-mitis (ար.). ուռ, բարու-
նակ որթոյ, ոստ, աղուրի :

Palmétum-ti (չլդ.). արմաւա-
տան, դրախտ արմաւենեաց :

Pálmeus-ea-eum (աթ.). արմաւ-
ոյ, արմաւենի :

Pálmifer-mífera-rum }
Pálmiger-mígera-rum } աթ. լիար-
մաւենեօք :

Palmipedális-le (աթ.). թիղ մի
և ոտն մի :

Pálmipes-mípedis (աթ.). մաշկ-
ոտն, տափոտն, լայնշի ոտիւք :

Palmo-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.). ձողաբարձ առնեմ զբա-
լունակս որթոյ :

Palmósus-sa-sum (աթ.). լի ար-
մաւենեօք :

Pálmula-ae (իգ.). լայնշի թի,
թիակ, արմաւ, ձեռն փոքրիկ :

Palmus-mi (ար.). թիղ, քիւ :

Palo-las-lávi-látum-láre (նրգ.).
ձողս ցցեմ, ցիցս հարկանեմ,
նեցուկս դնեմ :

Palor-láris-látus-lári (հար.). թա-
փառիմ, յածիմ, վայրավառ-
նիմ, ցան և ցիր լինիմ :

Palpans-ántis (նյթ.). շօշափելի,
զննական, շօշափական :

Palpátio-ónis (իգ.). շօշափումս,
ողորանք, քծինք :

Palpátor-óris (ար.). շօշափող,
ողորիչ, սուտակատպաս, փա-
ղաքուշ :

Pálpebra - ae (իգ.). ծայր ար-
տեանանց, արտեանունք :

Palpitátio-ónis (իգ.) }
Palpitátus-us (ար.) } թնդիւն
սրաի :

Pálpito (չլդ. Ito արգ.). թնդայ՝
'ի վեր վազէ սիրտն :

Palpo-ónis (ար.). ողորիչ, սու-
տակատպաս, փայփայիչ, փա-
ղաքուշ :

Palpo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Palpor-páris-pátus-pári (հար.) }

շօշափեմ, փաղաքշեմ, ողո-
քեմ, փայփայեմ, զգուեմ, զըր-
գեմ, քծնիմ, հրապուրեմ :

Palpum-pi (չլդ.). փաղաքշանք,
ողորանք, զրգանք, փայփայ-
անք, քծինք, սէր :

Paludamentum-ti (չլդ.). լօգիկ,
քղամիդ զօրապետաց հռով-
մայեցւոց :

Paludátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ քղամիդ :

Paludósus-sa-sum (աթ.). ճախ-

Ճախոււտ , մօրական , տղմա-
խառն :

Palumba-ae (իգ.) Կափ } վայ-
Palumbes-bis (ար. et իգ.) }

բաստուն աղանի , հաւփալ :

Palumbinus-na-num (ար.) . ա-
ղանակերպ , վայրի աղանոյ :

Palumbulus-li (ար.) . ձագ հաւ-
փալի , աղանեակ :

Palumbus-bi (ար.) . վայրի ա-
ղանի , վայրասուն հաւփալ :

Palus-li (ար.) . ցից , ձող , խէչ ,
մոյթ , նեցուկ :

Palus-údis (իգ.) . ճահիճք , մօր ,
եղտիւր :

Pampináceus-ea-eum } ար. տաշ-
Pampinárius-ria-rium }

տաւոր , տաշտագեղ , տերեւ-
լից , տերեւազարդ , տերեւաբեր :

Pampinátio-ónis (իգ.) . 'ի բաց
յապաւելն զանպիտան բարու-
նակս որթոյ :

Pampinátor - óris (ար.) . խլիչ
տերեւոց որթոյ :

Pampinátus-ta-tum } ար. բարու-
Pampineus-ea-eum }

Pampinósus-sa-sum }

նակաւոր , տերեւազարդ , տե-
րեւալից , տաշտագեղ :

Pámpino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.)
բառնամ խլեմ՝ քաղեմ զան-
պիտան տերեւս որթոյ :

Pámpinus-ni (ար.) . բարունակ ,
ուռ որթոյ :

Pánace-es (իգ.) }
Panácea-ae (իգ.) } տունկ ջոշեր

Panáces-ci (նրգ.) }
հուզոյ , ամենաբոյժ դեղ :

Panarícium-cii (նրգ.) . մատնա-
շուրթն , խաղաւարտ եղջն-
գանց :

Panariolum-li (նրգ.) . սապառ ,
կողով փոքրիկ :

Panárium-rii (նրգ.) . սակառի ,
զամբիւղ , որթ , փիւրիտ , հա-
ցադիր :

Panax-nacis (ար.) . ամենաբոյժ
դարման , ջոշեր՝ տունկ :

Panchréstum-ti (ար.) . համաշ-
խարհի դեղ :

Pancratiástes-tae (ար.) . յաղթող
ամենախումբ մարտի :

Pancrátice (նրգ.) . հզօրագոյնս ,
քաջապէս , արիապէս :

Pancrátium-tii (նրգ.) . ամենա-
խումբ մարտ , հասկառիկ ,
մկնասոխ , եղերդ :

Pancrátius-tii (ար.) . յաղթողա-
մենախումբ մարտի :

Pandátio-ónis (իգ.) . ծռութիւն ,
թիւրութիւն , կրկնուած , ծա-
լած :

Pandátus-ta-tum (ար. արգ.) .
Տես Pando-das.

Pandéctae-lárum (ար. et իգ.) .
օրինագիրք } Նուստինիանոսի ,
քաղուածոյք օրինաց շուր-
մայեցւոց :

Pandículor-láris-látus-lári (հր.)
ձգիմ , երկայնիմ , տարածանիմ ,
լայնիմ :

Pando-das-ávi-átum-áre (նրգ.) .
ծռեմ , թիւրեմ , կորացուցա-
նեմ , կարկամեմ :

Pando-dis-di-nsum Կափ passum
- dere (նրգ.) . բանամ , փռեմ :

կեմ, պարզեմ, մեկնեմ, երկայնեմ, տարածանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, 'ի վեր հանեմ, ցուցանեմ, երեւցուցանեմ :

Pandus-da-dum (աժ․)․ ծուռ, կոր, թիւր :

Panegyrica oratio (եփ․) } կացրը-

Panegyricus sermo (ար․) } դական դրուատիք, գովու-
թիւն 'ի կացուրդս, ամենա-
ժողով տօնից ճառք :

Panegyrista - ae (ար․)․ դրուա-
տիչ, գովիչ, գովասան :

Pango-gis-nxi (pegi կամ pépigi),
pactum-gere (նգ․)․ վարսեմ,
ցցեմ, մխեմ, բեւեռեմ, սակ
արկանեմ, դաշինս կռեմ, միա-
բանիմ, յարդարեմ, կազմեմ,
յօրինեմ :

» pango carmina կամ poemata.
տաղս յօրինեմ, մրմունջս յար-
դարեմ :

Paniceus-ea-eum (աժ․)․ 'ի հա-
ցէ, հացուէտ :

» milites panicei. հացագործ
զինուորք :

Panícula-ae (եփ․)․ հասկ :

Panicum-ci (չգ․)․ կորեակ, ձիա-
կորեակ, տաճիկ կորեակ :

Panicus-ca-cum (աժ․)․ պանա-
կան, յանկարծական, յանկար-
ծագործ :

» pánicus terror. յանկարծա-
կան և ընդվայր արհաւիրք,
պանական զարհուրանք :

Pánifex-níficis (ար․)․ հացագործ,
հացարար :

Panificium-cii (չգ․)․ հացագոր-
ծութիւն, հացարարութիւն,
նկան, շօթ, կցակ, գրտակ :

Panis-is (ար․)․ հաց, պան, նկա-
նակ :

» panis acerósus. հաց 'ի թեփոյ
ցորենոյ :

» panis ater. սեաւ նկան :

» panis primárius. գերմակ հաց :

» panis náuticus. պաքցամատ,
կսկուծ հաց :

» panis secundárius. սեաւ հաց :

» panis siccus. աշտուծ հաց :

Pannículus-li (ար․)․ գրգլեակ,
թամբատեակ, ցնցոտի կապեր-
տիկ :

Pannósus-sa-sum (աժ․)․ պատա-
ռատունս զգեցեալ, ցնցո-
տաւոր :

Pannúceus-ea-eum } աժ․ կար-
Pannúcius-cia-cium } կատուն, կթոտ, թոյլ, խոր-
շովեալ, կարկամեալ :

Pánnulus-li (ար․)․ ցնցոտի կա-
պերտիկ, գրգլեակ, թամբա-
տեակ :

Pannus-ni (ար․)․ կապերտ, կտաւ
ասուեայ, ասուի, գրգլիք :

Pansa-ae (ար․)․ լայնշի ոտիւք :

Pansus-sa-sum (անց․ դրբ․)․ Տես
Pando-dis.

Pantex - tícis (ար․)․ որովայն,
փոր, խախացոց, ստամոքս :

Pantheismus-mi (ար․)․ ամենաս-
տուածութիւն, մոլորութիւն
ամենաստուածեան :

Panther-éris (ար․)․ վարմ, թա-
կարդ, հաղբ :

Panthéra-ae (իգ.). յովաղ :

Pantherínus-na-num (աթ.). յովաղի :

» homo pantherínus. այլ նենգաւոր, մարդ խորամանկ :

Pantomíma-ae (իգ.). լռիկ գուսան, ամենահտպիտ վարձակ :

Pantomímicus-ca-cum (աթ.). մոնջ գուսանութեան :

Pantomímus-mi (աթ.). ամենահտպիտ, լռիկ մոնջ հտպիտ, վէպք :

Panúclium-ii (չգ.). կծիկ, իւկկոց :

Panus-ni (աթ.). պալար ժանտախտի, խաղաւարտ, ելունդն :

Papa-ae (իգ.). խիւս տղայոց :

Papa-ae (աթ.). Պապ, Վահանայակետ շուրմայ :

Papae (ՏՋԵ.). բաբէ, ո՛հ, ո՛վ, վա՛շ, վահ :

Papáver-ris (չգ.). մեկոն, մեկոնիոն, խաշիաշ :

Papaverátus-ta-tum (աթ.). բարակաման :

Papavérculum-li (չգ.). փոքրիկ մեկոնիոն :

Papavéreus-ea-eum (աթ.). մեկոնի :

Papilio-ónis (իգ.). թիթեռն, տաղաւար, վրան, խորան :

Papilla-ae (իգ.). ստինք, պտկունք ստեանց :

Pappa-ae (իգ.) } խիւս՝ փո-

Pappárium-ii (չգ.) } խինդ տղայոց :

Pappas-pae (աթ.). դաստիարակ, դայիակ :

Pappo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.). զօրէն տղայոց խիւս ուտեմ :

Pappus-pi (աթ.). ծեր, ալեւոր, հինաւորաց :

Papyráceus-ea-eum (աթ.). պրետուեայ, պրատուեղէն, թղթակերպ :

Papyrífer-rífera-ríferum (աթ.). որ բուսուցանէ պրտու, կնիւնաբեր :

Papyrínus-na-num (աթ.). պրետուեայ, թղթակերպ :

Papyrum-ri (չգ.). կամ }

Papyrus-ri (աթ. et իգ.) } քարտէս, պրտու :

Par-ris (աթ.). հաւասար, զոյգ, հանգոյն, նման, բաւական, շատ, կարող, ձեռնհաս :

» par est. պարտուպատշաճ է, 'ի դէպ է. ըմբոն է, հարկ է :

» par pari réfero. տամ զկշեռն, փոխարէն առնեմ, հանեմ ըզվրէժ :

» parem réfero grátiam. փոխարէն շնորհակալ լինիմ, փոխադարձ շնորհս ունիմ :

Par-ris (չգ.). զոյգք, ամուլք, հարկիք՝ լուծք եղանց :

Parábilis-le (աթ.). զիւրաւ ստանալի, կազմ, պատրաստ, յոժար, փոյթ, շոյտ, զիւրազին :

Parábola-ae (իգ.). առակախօս բան, առակ, օրինակ, նմանութիւն :

Paradísus-si (աթ.). պարտէզ, դարաստան, դրախտ, բուրաստան, երկինք, արքայութիւն :

Paradóxum-xi (չգ.). նորա-

նշան իրք, նորասքանչ բանք,
չնաշխարհիկ վճիռ :

Paragóge-es (իգ.)• յաւելուած

'ի վերայ վերջին վանկի :

Parallelográmmum - mi (չգ.)•

զուգահեռական ձև :

Parallélus-la-lum (աթ.)• հաւա-

սար հեռաւոր, զուգահեռա-
կան :

▶ paralléli-lórum (ար.)• զուգա-
հեռական շրջանակք 'ի վե-
րայ երկրագնացոյ :

Parálysis-is (իգ.)• անդամալու-
ծութիւն :

Paralýticus-ca-cum (աթ.)• ան-
դամալոյծ :

Paranýmphus-phi (ար.)• հարսն-
եղբայր, փեսաւէր, հացերէց :

Parapégma - atis (չգ.)• աստե-
ղագիտական ցուցակ :

Paráphrasis-is (իգ.)• ընդարձակ
մեկնութիւն :

Parárius-rii (ար.)• միջնորդ վա-
ճառաց, քարոզ :

Parasánga-ae (ար.)• չափ երե-
սուն ասպարիսաց, փարսախ,
խրասախ :

Parascénium-nii (չգ.)• ներքսա-
կողմն թէատրոնի :

Parasíta-ae (իգ.)• հացկատակ,
սեղանաբոյծ, կին շատակեր՝
որկորեայ :

Parasításter - tri (ար.)• պատա-
ռաբոյծ, որկորուստ, որկո-
րեայ :

Parasítátio-ónis (իգ.)• հացկա-
տակութիւն, որկորստու-
թիւն :

Parasítor-táris-tátus-tári (հար.)•

սեղանաբոյծ լինիմ, ուսեմ
ծախիւք այլոց :

Parasítus-ti (ար.)• հացկատակ,

պատառաբոյծ, սեղանաբոյծ :

Parástada-ae } իգ. դրանդիք,

Parástas-tadis } լուսանցոյց, լուսամուտ, պա-

տուհան :

Parástata-ae (ար.)• մոյթ, խա-

րիսխ, մարդակ, սիւն, նեցուկ
որմոց :

Parástichis-tichidis (իգ.)• ցանկ,

դիր գլխոց :

Paráte-tius-tissime (Վէ.)• արագ

արագ, մտադիւր, փութով

պնդութեամբ, կանուխ խոր-

հրդով :

Parátio-ónis (իգ.)• կազմութիւն,

հանդերձանք, ստացուածք,

շահ :

Paratragoédio-ias-ávi-átum-áre

(Նրգ.)• ստուարացուցանիմ,

զովութիւնս յաճախեմ, յար-

գեալ գովեմ :

Parátus-ta-tum (անգ. Դրբ.)• Տես

Paro-ras.

Parátus-ta-tum (- tior-tíssimus)

աթ. կազմ, պատրաստ, յորի-

նեալ, յոժար, փոյթ, կայտառ,

շոյա :

Parátus-us (ար.)• պատրաստու-

թիւն, հանդերձանք, կազմու-

թիւն, յորինուած :

Parazónium - nii (չգ.)• կշռոց

ժամացուցի, գօտի :

Parca-ae (իգ.)• Պարկայ՝ դիցա-

կին կենաց և մահու :

» *Parcae-cárum*. Պարկայք՝ երեքին քորք որ մահէն զբաժանարդիւն :

Parce-cius-cissime (իւլ.)- ճշգիւ, խնայութեամբ, ճշգրտութեամբ, ճշգիւլ :

» *parce ulor verbis*. Համառօտ հասանեմ, կարճառօտ կրօրեմ, զլիւարեմ զբան ստեալս :

Parcilóquium-quii (լլտ.)- կարճ՝ի կարճոյ խօսք, հակիրճ բան :

Parcimónia - ae (իւլ.)- խնայութիւն, ճշգրտութիւն, խնայումն :

Parcípromus-mi (ար.)- ազբատ, շափաւոր, ծիշդ, ուիշդ, մանրակծծի, խնայող, ճշգող :

Parcitas - tátis (իւլ.)- խնայութիւն, խնայումն, ճշգրտութիւն, ուշգրտութիւն, պակասութիւն :

Parco-cis, pepérci կաճ-rsi-citum կաճ-rsum - cere (լլտ.)- հրաժարիմ, զոռշանամ, կասիմ, դադարեմ, խնայեմ, անխայեմ, ներեմ, թողում, խնայ առնեմ :

Parcus-ca-cum (-cior - císsimus) աթ. խնայող, կծծի, ուիշդ, ծիշդ, կարօտ, չքաւոր, չափաւոր, նուազ, փոքր :

Párdalis-is (իւլ.)- յովաղ :

Pardus-di (ար.)- յովաղառիւծ, ինձ :

Parélión-lii (լլտ.)- արեւապատկեր ծաղեալ յամպս, ամպեայ պատկեր արեւու :

Parens-éntis (ար. et իւլ.)- ծնող, ծնանիւի, հայր և մայր, ազգական, տոհմակից, մերձաւոր,

արեւնաւ, խնամի, նախնիք, հայր, զաւակ, զախշ :

Parens-éntis (-ծ.)- հնազանդ, հլու, հպատակ :

» *parens dicto*. անաջող հրամանաց :

Parentália-lium (լլտ.)- յուզարկութիւն, յուզարկաւորութիւն, դիւհանութիւն :

Parentális-le (-ծ.)- հայրական, ծնողական, զերեզմանական, սիրական :

» *dies parentáles*. աւուրք յուզարկութեան, օր սգոյ և արեւմութեան :

Paréntesis - is (իւլ.)- միջդիր խօսք, փակագիծ :

Parénto-tas-ávi-átum-áre (լլտ.)- յուզարկաւորութիւն առնեմ, յուզարկեմ զգնացեալն :

Páreo-res-rui-ritum-rére (լլտ.)- երեւիմ, յանդիման լինիմ, 'ի յայտ դամ, յայտնիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ, անսամ, հաճեմ զմիտս :

Parérgon-gi (լլտ.)- պաճուճան, եկամուտ զարդարանք :

Parhélión - lii (լլտ.)- ամպեայ պատկեր արեւու, արեւապատկեր ծաղեալ յամպս :

Pariátio-ónis (իւլ.)- բովանդակութիւն հաշուի :

Pariátor-óris (ար.)- հատուցող հաշուի :

Pariéntia-ae (իւլ.)- հնապանդութիւն, հպատակութիւն, մեծարանք, հլուականութիւն, հլուական միտք :

Páries-ietis (ար.) որմ, քաղաք-
որմ, պարիսպ, պատուար,
պատնէշ :

» **intergerínus, mediánus páries.**
միջակայ որմ, միջնորմ, միջ-
նապարիսպ, միջնացանկ :

Parietária-ae (իգ.) ապակադեղ,
ապակեխոտ :

Pariétinae-nárum (իգ.) քարա-
կոյտք դերբկաց, քարակար-
կառք :

Párilis-le (ար.) համեմատելի,
զուգական, հաւասար, նման,
հանգոյն :

Parilitas - tátis (իգ.) զգուշու-
թիւն, նմանութիւն, հաւա-
սարութիւն :

Pário-is, péperi-ritum կաճ-
-rere (նգգ.) 'ի լոյս ածեմ,
ծնանիմ, ծնուցանեմ, սերեմ,
առթեմ, նիւթեմ, ածեմ :

» **pário mihi.** ստանամ, շահիմ :

Páriter (վգ.) նմանապէս, նոյն-
պէս, ըստ նմին օրինակի, նոյն-
գունակ, անդէն, առժամայն :

» **páriter ac.** առ հաւասար,
միանգամայն :

Paritúdo-dinis (իգ.) ծնունդ,
որդեծնութիւն, ծննդակա-
նութիւն :

Parma-ae (իգ.) կաշեայ վա-
հան, ասպար նախնեաց, վա-
հանակ :

Parmátus-ta-tum (ար.) վահա-
նակիր, վահանաւոր, ասպա-
րաւոր :

Pármula - ae (իգ.) վահանակ
փայտեայ :

Parmuláarius-rii (ար.) օգնական
վահանակիր սուսերամերկաց :

Paro-ras-rávi-rátum-ráre (նգգ.)
պատրաստեմ, կազմեմ, հան-
դերձեմ, յարդարեմ, ստանամ,
հայթայթեմ, հոգամ, սահ-
մանեմ, որոշեմ :

Paro-ónis (ար.) արագ նաւ հի-
նից :

Parochiális-le (ար.) ժողովրդա-
պետական :

Párochus-chi (ար.) ժողովրդա-
պետ, թեմական, տնտես, հո-
գաբարձու, ամբարապետ, կոչ-
նատէր :

Paródia-ae (իգ.) նմանական բա-
նաստեղծութիւն, երգ խեղ-
կատակութեան :

Paroécia-ae (իգ.) ժողովրդա-
պետութիւն, վիճակ, թեմ :

Paronýchia-chiórur (լլգ.) }
Paronýchiae-árum (իգ.) } խա-

ղաւարտք եղնզանց, մատնա-
շուրթն :

Parópsis-sidis (իգ.) սկաւառակ,
պնակ, սկոտտեղ, ափսէ, կոնք :

Parótis-idis (իգ.) գեղձք ական-
ջաց, այտուքն 'ի գեղձս ական-
ջաց :

Parrhesiástes-tae (ար.) լեզուա-
նի, շատախօս, խաճանող :

Parricida-ae (ար. et իգ.) հայ-
րասպան, տիրանենդ, տիրա-
դրուժ :

Parricidátus-us (ար.) }
Parricidium-dii (լլգ.) } հայրաս-

պանութիւն, սպանուքն :

Pars-rtis (իգ.) մասն, բաժին ,

- վիճակ, կողմն, կոյս, պարտոյք, պատշաճք, գործ, հոգ:
- » pro virili parte. առնաբար, որչափ 'ի կարի իցէ:
- » nullam in partem. ամենևին իսկ ոչ, ոչինչ իւրք:
- » meae sunt partes. ինձ անկ է, պարտուպատշաճ է ինձ:
- » magnam partem. մեծաւ մասամբ, մեծապէս:
- » in omnes partes. ընդ ամենայն աշխարհ, ամենայն ուրեք:
- » pars (Վլէ.) ոմանք, կէսք, այլք:
- Parsimónia-ae (Իգ.) խնայումն, խնայութիւն, ճշգոլութիւն:
- Partiário (Վլէ.) կիսով չափ, կէս 'ի կէս:
- Partiárius-ria-rium (աթ.) կիսակտուր, բաժանակից մշակ:
- Párticeps-ticipis (աթ.) հաղորդ, բաժանորդ, կցորդ, ընկեր, բազորդ:
- Participális-le (աթ.) հաղորդակից, հաւասարորդ:
- » participália nómina կամ verba. անուն հաղորդ բայի, դերբայ, ընդունելութիւն:
- Participiáliter (Վլէ.) զօրէն դերբայի:
- Participium-pii (չլգ.) դերբայ, ընդունելութիւն բայի:
- Participo-pas-pávi-pátum-páre (Նլգ.) մասնաւորիմ, հաղորդ լինիմ, հաղորդեմ, կցորդ՝ բաժանորդ առնեմ:
- Particula - ae (Իգ.) մասն փոքրիկ, նշխար, մասնիկ:

- Particuláris-re (աթ.) մասնաւոր սեպհական, ուրոյն:
- Particuláriter (Վլէ.) առանձինն, մանաւանդ, առաւելապէս:
- Particulátim (Վլէ.) մի ըստ միով, ջէ, ուրոյն ուրոյն, զատ:
- Partim (Վլէ.) մասամբ, կիսով, կէս 'ի կէս, մեծապէս:
- Pártio-ónis (Իգ.) ծննդականութիւն, որդեծնութիւն:
- Pártio-is-ívi-ítum-íre (Նլգ.) } բաժանիմ, անջատեմ, մեկնեմ, բաշխեմ:
- Partite (Վլէ.) մի առ մի, մի ըստ միով, ուրոյն:
- Partitio-ónis (Իգ.) բաժանումն, զատուցումն, բաշխումն:
- Partítus-ta-tum (անգլ. րէլ.) Տեմ Pártior.
- Partúrio-is-ívi-ítum-íre (Նլգ.) ծնանիմ, ծնուցանեմ, 'ի լոյս ածեմ, երկնեմ:
- » partúrient montes, nascétur ridiculus mus. ճշեցեն լեռինք յերկունս և ծնցի մուկն ծաղրալից:
- Partus-ta-tum (անգլ. րէլ.) Տեմ Pário.
- Partus - us (ար.) ծնունդ, որդեծնութիւն, զաւակ, զարմ, սերունդ, որդի:
- Parum (Վլէ.) սակաւ, փոքր մի, դուզնաբար, առ սակաւ մի:
- » parum multi. սակաւք:
- » parum ólei. սակաւ ինչ իւր:
- » parum saepe. դուռն ուրեք, անօտարզոյն իմն:

Parúmpet (Պէ.)․ սակաւիկ մի,
առ սակաւ սակաւ, տակաւ
տակաւ, խոռն մի :

Parúnculus-li (ար.)․ փոքրիկ նաւ
Հինից :

Parvifácio (Նրգ․ Fácio արժ.)․ առ
ոչինչ համարիմ, չգրեմ ինչ,
անգոսնեմ :

Párvitas-tátis (Էգ.)․ փոքրկու-
թիւն, նուազութիւն, սակաւ-
աւորութիւն, տկարութիւն,
անկարողութիւն, չբաւականու-
թիւն, անհաստատութիւն :

Párvulum (Պէ.)․ սակաւիկ ինչ,
խոռն մի :

Párvulus-la-lum (աթ.)․ փոքր,
փոքրիկ, մանր, կրտսեր :

Párvulus-li (ար.)․ մանուկ, ման-
կիկ, տղայիկ :

» **a párvulo** կամ **párvulis**․ 'ի ման-
կութենէ հետէ, 'ի տղայու-
թեան տիող անտի :

Parvus - va - vum (աթ.)․ փոքր,
սակաւ, խոռն, սուղ, նուրբ,
թեթեւ, նուազ, կարճ :

» **parva nox**․ սուղ գիշիր :

» **parva vita**․ սակաւակեաց աւ-
ուրբ, կարճակեաց կեանք :

Parvus-vi (ար.)․ մանուկ, տղայ :

» **a parvo** կամ **parvis**․ 'ի տղայ-
ութեան տիող անտի, 'ի ման-
կութենէ :

Pascéolus-li (ար.)․ պայուսակ,
պարկ, մախաղ, փոքրիկ քսակ :

Pascha-ae (Էգ.)

Pascha-atis (չգ.)

սեքատօն, զատիկ, զատկական
դառն :

Paschális-le (աթ.)․ զատկական :

Pasco-scis-avi-astum-scere (Նրգ․
et չգ.)․ արածիմ, ծարակիմ,
մնուցանեմ, բուծանեմ, բոր-
բոքեմ, յուզեմ :

» **pasco pratum** կամ **in prato**․
արածեմ 'ի խոտալից արօտս :

Pascor-sceris-stus-sci (հար.)․ ա-
րածիմ, ծարակիմ, սնանիմ,
պարարեմ զանձն, լնում, յա-
զենամ :

Pascuális-le (աթ.)․ ծարակող,
արօտական :

Pascuósus-sa-sum }
Páscuus-ua-uum } աթ․ ծարա-

կաշատ, խոտալից, խոտաւէտ :

Páscuum-ui (չգ.)․ արօտ, ծա-
րակ, մարգ, մարգագետին :

Passer-eris (ար.)․ ճնճղուկ :

» **passer canárius**․ դեղձանիկ :

» **passer marínus**․ Զայլեամի :

Passérculus - li (ար.)․ փոքրիկ
ճնճղուկ, ձագ ճնճղկի :

Passerínus-na-num (աթ.)․ ճըն-
ճղկի :

Passim (Պէ.)․ աստ անդ, խառն
'ի խոռն :

Passívus-va-vum (աթ.)․ չարչա-
րելի, կրաւորական՝ բայ :

Passum-si (չգ.)․ գինի 'ի չամ-
չոյ :

Passus-sa-sum (անց․ Դրգ.)․ Տես
Pando և **Pátior**․

Passus-sa-sum (աթ.)․ չոր, չո-
րացեալ, ցամաք, ցամաքեալ :

» **uva passa**․ չամիչ :

Passus-us (ար.)․ քայլ, ոտնա-
հեռ, շաւիղ, հետք :

- վիճակ, կողմն, կոյս, պարտոյք, պատշաճք, գործ, հոգ:
- » pro virili parte. առնաբար, որչափ 'ի կարի իցէ:
- » nullam in partem. ամենևին իսկ ոչ, ոչինչ իւրիք:
- » meae sunt partes. ինձ անկ է, պարտուպատշաճ է ինձ:
- » magnam partem. մեծաւ մասամբ, մեծապէս:
- » in omnes partes. ընդ ամենայն աշխարհ, ամենայն ուրեք:
- » pars (Պէ.) ոմանք, կէսք, այլք:
- Parsimónia-ae (իգ.). խնայումն, խնայութիւն, ճշգրութիւն:
- Partiário (Պէ.). կիսով չափ, կէս 'ի կէս:
- Partiarius-ria-rium (աթ.). կի-

- Particuláris-re (աթ.). մասնատեպհական, ուրոյն:
- Particuláriter (Պէ.). առանձմանաւանդ, առաւելապէ:
- Particulátim (Պէ.). մի ըստ ջէ, ուրոյն ուրոյն, զատ
- Partim (Պէ.). մասամբ, կիւկէս 'ի կէս, մեծապէս:
- Pártio-ónis (իգ.). ծննդական թիւն, որդեծնութիւն:
- Pártio-is-ívi-ítum-íre (նգգ.))
- Pártior-íris-ítus-íri (հոգ.) լժանեմ, անջատեմ, մեկնեբաշխեմ:
- Partite (Պէ.). մի առ մի, մի ըմիջէ, ուրոյն:
- Partitio-ónis (իգ.). բաժանում, զատուցումն, բաշխումն:
- Partítus-ta-tum (անց. քղբ.). Տ

Parúmpet (Պէ.) • սակ-ի ք	325
առ սակաւ սակաւ, —ի	325
տակաւ, խոն մի :	325
Parunculus-li (ար.) • փոքրիկ	325
հինից :	325
Parvifácio (Նրգ. Fácio ար.) •	325
ոչինչ համարիմ, չգրեմ թշ.	325
անսոսնեմ :	325

Pastillus - li (ար.) հայս, փոքրիկ զանգուած, համեմատոր շաքարահատ :

Pastinaca - ae (խ.) սրիզոն՝ ձուկն ծովու :

Pastinatio - ónis (խ.) խլուֆն, հերկ, վար, երկրագործութիւն :

Pastinator-óris (ար.) արդիւնարար, հերկարար :

Pastinatus-ta-tum (անգ. Դրէ.) Տես Pástino.

Pastinatus-us (ար.) հերկ, վար, երկրագործութիւն, խլուֆն :

Pástino-nas-ávi-átum-áre (նր.) բրեմբահիւ, պեղեմ, արմատաքի խիւմ :

Pástinum-ni (չգ.) փոքր երեք-ժանի բրելոյ, խլուֆն, վար, հերկ :

Pástio-ónis (խ.) ճարակ, արօտատեղի, արօտ, մարգագետին :

Pastor-óris (ար.) հովիւ, տուարածական, խաշնարօտ խաշանց, խաշնարած, խաշնադարման, անդէորդ, հօտապետ :

Pastorícus-ia-ium } արհ. հովուական :
Pastórius-ia-ium }

Pastúra-ae (խ.) } ճարակ, արօտատեղի, մարդ, սնունդ, արօտ :
Pastus-us (ար.) }

Pastus-ta-tum (անգ. Դրէ.) Տես Pasco.

Patagiárius-rii (ար.) հանդերձարար կանացի զգեստուց :

Patágium-gii (չգ.) ծոպք, ժապաւէն, վերջաւորք, պաճուճանք :

Patefácio (նր.) Fácio արհ.) բանամ, փեռեկեմ, ցուցանեմ, յայտնեմ, յայտ առնեմ, ի վեր հանեմ :

Patefactio-ónis (խ.) յայտնութիւն, յայտարարութիւն, յանդիմանութիւն, ցոյց :

Patefactus-ta-tum (անգ. Դրէ.) Տես Patefácio.

Patefio (չգ.) Fio արհ.) բացեալ լինիմ, յայտնիմ, ի յայտ գամ :

Patélla-ae (խ.) տապակ, պոյտն տափարակ, սկուտեղ, պնակ :

Patellárii dii-iórum (ար.) ընտանի դիք :

Paténa-ae (խ.) սան, պոյտն, պնակ, սկուտեղ, սկաւառակ, մազզմայ :

Patens-éntis (-éntior-tissimus) արհ. յայտնի, բաց, պայծառ, լուսաւորազոյն :

Paténter-éntius (Բէ.) յայտնապէս, ի բացի, յայտ յանդիման :

Páteo-es-tui - ére (չգ.) փեռեկիմ, տարածանիմ, ձգիմ, ի յայտ գամ, յայտնի լինիմ, յայտնիմ :

Pater-tris (ար.) հայր, ծնող, արարիչ, գաղիչ, գոյարար, տեղծիչ :

» pater patrátus. քարոզմարտի խաղաղութեան :

» patres-rum. նախնիք, հարգ, սինդիկատիկոսք, ծերակոյտ :

Pátera-ae (իգ.) . բաժակ, նուագ, տաշտ :

Paterfamilias-trisfamilias (աբ.) . տանուտեր , գլուխ ընտանեաց :

Patérnus-na-num (աթ.) . հայրական, հայրենի, հայրենական :

Patésco-scis-scere (չլտ.) . փեռելիմ, տարածանիմ, լայնիմ, ձգիմ, ընդարձակիմ, 'ի վեր ելանեմ, 'ի յայտ գամ, յայտնիմ :

Patet-ébat (դճլ.) . յայտնի լինի, յայտ է :

Patibilis-le (աթ.) . հանդուրժական, հանդուրժելի, չարչարելի, չարչարական :

Patibulátus-ta-tum (աթ.) . 'ի կախազան հանեալ, կախեալ, ժանտագործ :

Patibulum-li (չլտ.) } կախազան,
Patibulus-li (աբ.) } խաչ, ցից, ձող :

Pátiens-éntis (- tior - tíssimus) . աթ. համբերող, հանդուրժելի, ժուժկալ :

Patíenter - tius - tíssime (ՎՋ.) . համբերութեամբ, հանդուրժելով :

Patíentia-ae (իգ.) . ժոյժ, համբերութիւն, երկայնմտութիւն, չափաւորութիւն :

Pátina - ae (իգ.) . պոյտն, սան, սկաւառակ, պնակ, սկուտեղ :

Patináriu-s-ia-ium (աթ.) . եփեալ 'ի պուտան :

Patináriu-s-rii (աբ.) . շատակեր,

որկորեայ, որովայնապարար, այր կերող :

Pátior-teris-assus-ti (հաբ.) . կրեմ, համբերեմ, համբերութեամբ տանիմ, տոկամ, հանդուրժեմ, թոյլ տամ, թողում :

Patrátio-ónis (իգ.) . գործ, արարուած :

Patrátor-óris (աբ.) . գործաւոր, գործելի, գտակ, գտիչ :

Patrátus - ta - tum (աեց. դբ.) . Տես Patro.

Pátria-ae (իգ.) . հայրենիք, հայրենի երկիր, բնագաւառ, ծագումն, սկիզբն :

Pátrice (ՎՋ.) . իբրեւ զհայր, հայրաբար :

Patriciátus-us (աբ.) . պատրիկութիւն, պատիւ պատրիկի :

Patricius - cia - cium (աթ.) . ազնուական, պատրիկական :

Patricius - cii (աբ.) . պատրիկ, սեպուհ :

Pátrie (ՎՋ.) . իբրեւ զհայր, հայրաբար :

Patrimoniális-le (աթ.) . հայրենական, հայրենի :

Patrimónium-nii (չլտ.) . հայրենի ստացուածք , հայրենական ժառանգութիւն :

Patrimus-ma-mum (աթ.) . որոյ կենդանի իցէ հայրն :

Patrisso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) . նմանող լինիմ հօրն :

Patritus-ta-tum } աթ. հայրական,
Pátrius-ia-ium }

հայրենական, հայրենի, բուն :
» **pátrius casus** . սերական հոլով :

Patrízo-zas-ávi-átum-áre (լլԺ.).

նմանօղ հօրն լինիմ :

Patro-ras-ávi-átum-áre (ԶԳ.).

առնեմ, զործեմ, 'ի զործ ածեմ, կատարեմ :

Patrocínium-nii (լլԺ.).

պանութիւն, թիկունք, հովանի, ջատագովութիւն :

Patrócínor-náris-átus-ári (հԵԲ.).

պաշտպանեմ, պատսպարեմ, հովանի լինիմ, թեկն ածեմ :

Patróna - ae (ԷԳ.).

պաշտպան կին :

Patronátus-us (աբ.).

մատակարարութիւն եկեղեցական հասից, էշխանութիւն բաշխելոյ զեկեղեցական մուտս :

» jus patronátus. պաշտպանական իրաւունք :

Patrónus-ni (աբ.).

պատսպարան, ջատագով, պաշտպան, խօսնակ :

Patrós-óa-óum (աԺ.).

հայրական, հայրենի, հայրենական :

Patruélis-is (աբ. et ԷԳ.).

հօրեղբորորդի, մօրաքեռորդի :

Pátruus-ua-uum (աԺ.).

հօրեղբոր :

Pátruus-ui (աբ.).

հօրեղբայր :

Pátulus-la-lum (աԺ.).

լայնանիստ, բաց, լայն, ընդարձակ :

Páucies (ՎԷ.).

դուռն ուրեք, հազիւ երբեք :

Páucilóquium-quii (լլԺ.).

կարճ 'ի կարճոյ խօսք, հակիրճ բան :

Páucitas-tátis (ԷԳ.).

սակաւաւորութիւն, նուազութիւն, պակասութիւն :

Páuculi-lae-la (աԺ.).

յոյժ սակաւք, սակաւագոյնք :

Paucus-ca-cum (աԺ.).

սակաւք, նուազունք թուով :

» audito paucis. լուր կարճ 'ի

կարճոյ բանիցս :

» paucis te volo. կամիմ համառօտս

հօտս հատանել, կարճառօտս սիրեմ կտրել :

Paullátim (ՎԷ.).

առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, հանգստեմք :

Paullisper (ՎԷ.).

առ սակաւինչ ժամանակս :

Paullo (ՎԷ.).

սակաւիկ մի, խոռն մի, փոքր մի :

» paullo ante. յառաջ քան զսակաւ մի,

արդ իսկ, փոքր մի յառաջագոյն :

» paullo post. յետ սակաւ միոյ,

փոքր մի յետոյ :

Páullulum (ՎԷ.).

սակաւիկ ինչ, խոռն մի :

Páullulus-la-lum (աԺ.).

սակաւաւոր, խոռն, դոյզն, սուղ :

Paullum (ՎԷ.).

խոռն մի, սակաւիկ ինչ :

Paullus-la-lum (աԺ.).

սակաւ, դոյզն, փոքր, սուղ, խոռն :

» paullo sumtu. դոյզն ծախիւք :

Pauper-ris (-érior-érrimus) | աԺ.

Páuperus-ra-rum

աղքատ, տնանկ, չքաւոր, անինչ, անքատ :

» páupera mensa. աղքատագոյն

կերակուր :

Paupérculus-la-lum (աԺ.).

աղքատիկ, հէք, եղկելի :

Paupéries-iéi } իգ. աղքատու
Paupértas-tátis }

թիւն, տնանկութիւն, չքաւորութիւն, կարօտութիւն, թշուառութիւն, աղէտք, արկածք :

Páupero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) աղքատացուցանեմ, կողոպտեմ, կապտեմ, մերկացուցանեմ, զրկեմ :

Pausa-ae (իգ.) դուլ, դադար, հանգիստ, հանգարտութիւն :

Pausáriu-rii (ար.) վերակացունաւարաց, ոստիկան պատերազմիկ նաւուց :

Pauxillátim } ղէ. տակաւ տակաւ, առ սակաւ սակաւ, առ ժամանակս ինչ :

Pauxillo (ղէ.) սակաւիկ մի, խուն մի, փոքր մի :

Pauxillulus-la-lum (ար.) սակաւաձեռն, խուն, դոյզն, սակաւաւոր :

Pauxillum (ղէ.) սակաւիկ ինչ, խուն մի :

Pauxillus-la-lum (ար.) սուղ, սակաւադոյն, խուն :

Pava-ae (իգ.) էգ սիրամարգ :

Pavens-éntis (ար.) վատասիրտ, երկչոտ, զարհուրեալ :

Páveo-es-vi-ére } ղգ. երկնչեմ,
Pavésco-scis-scere } զարհուրիմ, զանգիտեմ, վեհերիմ :

Pavícula-ae (իգ.) թակն սալարկուաց, տոփան հարթեւոյ զերկիր :

Pávide (ղէ.) ահիւ, տաճնապաւ, երկիւղիւ :

Pávidus-da-dum (- vídior-díssimus) ար. վատասիրտ, երկչոտ, վեհերոտ :

Pavimentátus-ta-tum (անգլ.) Տես Paviménto.

Paviménto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.) սալայտակ յարդարեմ, յատակեմ աղիւսով :

Paviméntum - ti (ղգ.) քարայտակ, տախտակամածք :

Pávio-is-ítum-íre (նրգ.) ուռամբ սերս գործեմ զերկիր, հարթեմ զգետին :

Pávitans-ántis (նրգ.) երկչոտ, վեհերոտ, վատասիրտ :

Pávito (ղգ. Ito արգ.) զարհուրիմ, երկնչեմ, վեհերիմ, զանգիտեմ :

Pavítus-ta-tum (նրգ.) Տես Pávio.

Pavo-ónis (ար.) սիրամարգ :

» pavo fémina. էգ սիրամարգ :

Pavonáceus-ea-eum

Pavonínus-na-num } ար. նման

Pavónius-ia-ium }

սիրամարգի, սիրամարգաշատ :

» pavonínium ovum. ձու սիրամարգի :

Pavor-óris (ար.) ահ, երկիւղ, զարհուրանք, դողումն, սարսուռ :

Pavus-vi (ար.) սիրամարգ :

Pax-acis (իգ.) խաղաղութիւն, հաշտութիւն, հանգարտութիւն, հանգիստ :

- » pacem compóno կա՛մ fácio. 'ի հաշտութիւն գամ, խաղաղութիւն առնեմ :
- » pace tua. հրաժեշտ առեալ 'ի քէն, ողջոյն սուեալ :
- » pax, abi. լուռ լեր, երթ 'ի խաղաղութիւն :
- Paxillus-li (աբ․). ցից փոքրիկ, երիթ, սեպ :
- Peccans-ántis (էյծ․) } վնասա-
Peccátor-óris (աբ․) }
պարտ, յանցաւոր, չարագործ, ապիրատ, մեղացածին :
- Peccátio-ónis (էփ․) } մեղք, յան-
Peccátum-ti (չլծ․) }
ցանք , մոլորութիւն , սխա-
լանք, խտտորութիւն, վրէպք :
- Pecco-cas-ávi-átum-áre (չլծ․). մեղանշեմ, մեղս գործեմ, յան-
ցանեմ, սխալեմ, գթեմ, վրի-
պեմ, սայթաքիմ :
- » pecco in te. անիրաւեմ գրեզ,
թշնամանեմ, զրկեմ :
- Pecorósus-sa-sum (ած․). խաշ-
նաւէտ, լի արջառով և ոչխա-
րով :
- Pecten - tinis (չլծ․). ժանկոր
գործի հողոյ, սանդր, փան-
դիռն, կնանտոց :
- Pectens-éntis (էյծ․). սանդրիչ :
- Pectinátim (Վէ․). զօրէն սան-
տրոյ :
- Pectinátus-ta-tum (անց․ ԴԵԺ․).
Տես Pécino.
- Pécino - nas - návi - nátum - náre
(նրգ․). սանդրեմ, յարդարեմ
սանտրով, գլեմ զասուխ, ա-
րօրադիր առնեմ :

- Péctitus - ta - tum (անց․ ԴԵԺ․).
Pecto.
- Pecto-tis-éxuiկա՛մ-exi-titum կա՛մ
-exum-tere (նրգ․). սանդրեմ,
գլեմ զասր :
- » pecto fusti. գանեմ, գան հա-
կանեմ, գանալից առնեմ, ծե-
ծեմ, ձաղկեմ :
- » pecto terram. տափեմ գերկիր,
հարթեմ գհող :
- Pectorále-lis (չլծ․). լանջապան,
զրահ կրծոց :
- Pectorális-le (ած․). լանջական,
կրծից :
- Pectorósus-sa-sum (ած․). քա-
ջալանջ, լայնալանջ :
- Pectus-toris (չլծ․). խորհուրդ,
կուրծք, լանջք, սիրտ, միտք,
սէր, գութ, գորով, պնդու-
թիւն, քաջասրտութիւն :
- Pecu-cu (չլծ․). արջառ, օդիք,
անդեայ, նախիր, հօտ :
- Pecuária - iae (էփ․). արուեստ
հովուական , մահաղատեղ,
գաւիթ ոչխարաց :
- Pecuária-riórum (չլծ․). երամակ
խաշանց՝ այծից, ջուրի ան-
ասնոց, այծերամակք :
- Pecuárius-ia-ium (ած․). պաճա-
րեղէն, հովուական :
- » pecuárius canis. հովուական
շուն :
- Pecuárius-rii (աբ․). ստացիչ օ-
դեաց, տէր հօտից արջառաց :
- Pecuínus-na-num (ած․). անաս-
նական, խաշանց, օդեաց :
- Peculátor - óris (աբ․). գող 'ի
գանձէ հասարակաց :

Peculátus-us (աբ.)․ գողութիւն
'ի հասարակաց գանձէ :

Peculiáris-re (աթ.)․ սեփական,
առանձին, մասնաւոր, բուն,
ճշմարիտ :

Peculiáriter (Աբ.)․ առանձինն,
մանաւանդ, առաւելապէս :

Peculiátus-ta-tum }
Peculiósus-sa-sum } աթ․ մեծա-

տուն, ընչաշատ, ընչաւէտ,
գոյաւոր :

Peculíolum-li (լլթ.)․ դոյզն ստա-
ցուածք, սակաւ գոյք :

Pecúlium-líi (լլթ.)․ սեպհական
ինչք որդւոյ՝ գերւոյ, ստա-
ցուածք, մթերք :

Peculor-láris-látus-lári (հաբ.)․
գողանամ 'ի գանձէ հասարա-
կաց :

Pecúnia-ae (իգ.)․ արծաթ, գա-
հեկան, դրամ, ընչաւէտու-
թիւն :

» **praesénti** կամ **numerátà pe-
cúnià**․ պատրաստական ար-
ծաթով, հնչական դահեկա-
նօք :

Pecuniárius-ia-ium (աթ.)․ ար-
ծաթական, դրամական :

Pecuniósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) աթ․ ընչաւէտ, ընչաշատ,
մեծատուն, գոյաւոր, բարե-
կեցիկ :

Pecus - coris (լլթ.)․ անդեայք,
հօտ, երամակ, նախիր :

» **búbulum pecus**․ եղնանոց,
եղնոց, դադարք եղանց :

» **carpo pecus**․ կտրեմզխաշինս,
հատանեմ զասր ոչխարաց :

Pecus-cudis (իգ.)․ ոչխար, մաքի,
օղի, գրաստ, անմիտ, թան-
ձրամիտ, սպուշ, տխմար :

Pedále-lis (լլթ.)․ սանդալ, հո-
ղաթափ, մոյկ :

Pedális-le (աթ.)․ ոտնաւոր :

Pedámen-minis }
Pedaméntum-ti } լլթ․ նեցուկ,
մոյթ, խէչ, ցից :

Pedáneus-ea-eum (աթ.)․ ոտ-
նաւոր :

Pedárii senatóres (աբ.)․ խոնար-
հագոյն սինկղիտիկոսք :

Pedátim (Աբ.)․ ոտն ոտն, 'ի հե-
տիոտս :

Pedátio-ónis (իգ.)․ ցցապատնէշ
որթոց, ձողապատուար որ-
թատնկոց :

Pedatúra-ae (իգ.)․ ոտնատեղի,
հետք ոտից, շաւիղ :

Pedátus - ta - tum (աեց․ դրբ.)․
Տես **Pedo-das**․

Pedátus-ta-tum (աթ.)․ ոտնաւոր :

Pedátus-ti }
Pedátus-us } աբ․ հարուածք ո-

տից, սքացելն, յարձակումն,
բախիւն, արշաւան :

Pedéma-atis (լլթ.)․ թուր, տո-
ղուկք, խուխ :

Pedes-ditis (աբ.)․ հետեակ զի-
նուոր, հետեակազօր, հետի
զօրք :

Pedéster-tris-tre կամ **Pedéstris**
- tre (աթ.)․ հետի, հետեակ :

» **pedéstres cópiae**․ հետեակա-
զօր, հետեակ զինուորք :

» **pedéstre iter**․ ճանապարհ
առն հետեակագնացի :

Pedeténtim (Ալէ․)․ ոտն ոտն, առ սակաւ սակաւ, տակաւ տակաւ, յանդգայս, գամ քան զգամ, հաղ քան զհաղ :

Pédica-ae (իգ․)․ թակարդ, որոգայթի, վարմ, հաղքք, դարան, ոտնակապք, ճախանոց :

Pedícinus-ni (ար․)․ ոտն փոքրիկ :

Pedicósus-sa-sum }
Pediculáris-re հաճ } աս․ որջ-
Pediculósus-sa-sum }

լալից, ոջլակեր :

Pedículus-li (ար․)․ որջիլ, տիգ՝ հաւուց, ցողուն, կոթուն :

Pedis-is (ար․ et իգ․)․ ոջիլ, տիգ՝ թռչնոց :

Pedissequa-ae (իգ․)․ աղախին, նաժիշտ, գերդաստանիկ :

Pedissequus-qui (ար․)․ ծառայ, սպասաւոր, վարաւանդասպաս, մանուկ :

Peditátus-us (ար․)․ հետեակ զօրք, հետեակազօր :

Pedo-das-ávi-átum-áre (նրգ․)․ զորթատունկս ձողաբարձառնեմ, ցիցս հարկանեմ, ձողս ցցեմ, նեցուկս դնեմ :

Pedo-dis, pépedi-dere (չգ․)․ ստէպ փուքս արձակեմ :

Pedúle-lis (չգ․)․ ներբան զանկապանին, օդք ՚ի թաղեաց :

Pedum-di (չգ․)․ ցուպ հոգուական, զաւազան եպիսկոպոսի :

Pedúnculus-li (ար․)․ տիգ՝ հաւուց, ոջիլ :

Pégasus-si (ար․)․ Պեգասոս՝ երիվար թեւաւոր :

Pegma-atís (չգ․)․ մենքենայ, դարան գրոց, մատենագրան :

Pejerátus-ta-tum (անց․ րրգ․)․ Տես Péjero.

Péjero (նրգ․ Juro արմ․)․ սուտ երդնում, երդմնահար լինիմ :

Pejor-jus (աս․)․ չարագոյն, յոռեղոյն, վատթարագոյն :

» in pejus ruo. ՚ի յոռութիւն գամ, յոռանամ, չար ես լինիմ, թշուառանամ :

Pejóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ․)․ յոռացուցանեմ, վատթար ես գործեմ, զայրացուցանեմ :

Pejus (Ալէ․)․ կարի վատթար, չար ես :

Pelágicus-ca-cum }
Pelágius-ia-ium } աս․ ծովա-
կան, ծովեղերեայ :

Pélagus-gi (ար․)․ ծով, համատարած :

Pélamis-ámidis (իգ․)․ թիւնոս՝ ձուկն :

Pellácia-ae (իգ․)․ խաբանք, խաբէութիւն, նենգ, նենգութիւն, պատրանք :

Pellax-ácis (աս․)․ խաբեայ, պատիր, խաբեպատիր :

Pellex-lícis (իգ․)․ հարձ, բող :

Pellicátus-us (ար․)․ հարձակալութիւն :

Pellíceus-ea-eum (աս․)․ մորթեղէն, մաշկեղէն :

Pellício-éllícis-cui հաճ-léxi-léctum-cere (նրգ․)․ ողորանօք որսամ, յանկուցանեմ զսիրտ, ՚ի պատրանս արկանեմ :

Pellícula-ae (իգ.)․ մորթ նուրբ, մաշկեակ, օղիկ :

Pelliculo-las-ávi-átum-áre (նրգ.)․ մորթս դնեմ, պատեմ մորթով :

Péllio-ónis (ար.)․ մաշկեկագործ, մաշկեկավաճառ :

Pellis - is (իգ.)․ մորթ, մաշկ, կաշի :

» **sub pëllibus sum.** բնակեմ 'ի վրանս' 'ի տաղաւարս :

» **quiesco in própria pelle.** խաղաղութեամբ և հանդարտութեամբ վարեմ զկեանս :

Pellítus - ta - tum (աթ.)․ ծածկեալ մաշկեկաւ, մաշկահանդերձ :

Pello-lis, pépuli, pulsum - lere (նրգ.)․ մերծեմ, փախուցանեմ, մղեմ :

Pellos-li (իգ.)․ արագիլ ծովու, ճայ :

Pellúcens-éntis (էյթ.)․ պայծառ, յորդալոյս, թափանցիկ, երեւելի, փայլուն :

Pellúceo (լղգ.)․ **Lúceo** (արգ.)․ շողամ, փայլեմ, փողփողեմ, պաղպաջեմ, լուսատու լինիմ :

Pelluciditas-tátis (իգ.)․ պայծառութիւն, թափանցութիւն, թափանցիկ բնութիւն :

Pellucidulus-la-lum (աթ.)․ աւանակիտ, շողազարդ, պաղպաջուն, վճիտ :

Pellúcidus-da-dum (-cídior-dís-simus) աթ․ լուսաւոր, փայլուն, թափանցիկ, յորդալոյս, պայծառ :

Pellúvia-ae (իգ.) Կաճ } տաշտ,
Pellúvium - vii (լղգ.) }

կոնք, պուտնարդ :

Pelta-ae (իգ.)․ վահանակ, ասպար բոլորշի :

Peltásta-ae } ար․ վահանաւոր
Peltástes-tae }

զօր, վահանակիր զինուոր :

Peltátus-ta-tum } աթ․ ասպար
Péltifer-tífera-rum }

րաւոր, վահանակիր, վահանաւոր :

Pelvis - is (իգ.)․ տաշտ, կոնք, պուտնարդ :

Peminósus-sa-sum (աթ.)․ ծակոտ, ծակոտեան :

Penária cella-ae (իգ.)․ մառան, շտեմարան, տուն պատմութեայ :

Penátes - tum Կաճ - tium (ար.)․ առանին դիք, թերափք :

Penátiger-tígera-rum (աթ.)․ որ առնու ընդ իւր զթերափս :

Pendens-éntis (էյթ.)․ կախեալ, երկբայական, վարանեալ, յերկուական :

» **pendens ánimus.** վարանք, երկբայութիւն, տարակոյս, երկմտութիւն, յերկուանք :

Péndeo-des, **pepéndi**-dére (լղգ.)․ կախեալ կամ, կախիմ, սկիզբն ունիմ, յառաջ գամ :

» **péndeo ánimi.** 'ի վարանս մտանեմ, 'ի վարանի և 'ի տարակուսի կամ, վարանիմ :

Pendo-dis, **pepéndi**-nsum-dere (նրգ.)․ հաւասարեմ, կշռեմ, խուզեմ, քննեմ, դատեմ, հա-

- մարիմ, վարկանիմ, հասա-
ցանիմ, վճարիմ :
- » pendlo rectigal. մաքս հասա-
ցանիմ տամ :
- » pendlo pœnas. վրէժս տամ,
լուծանիմ զպատիժ, տուժիմ :
- Péndulus-la-lum (ած.) . կախա-
ղանաւ, կախեալ, յերկուս-
կան, երկրայական, վարանեալ :
- Pene (ձէ.) . իբր այն թէ, գրե-
թէ, գոգ իմն :
- Penes (նոր.) . մօտ, հուպ, առ-
նիւթեր, մերձ, 'ի տան :
- » penes te est. յիշխանութեան
քում եղեալ է, իշխանու-
թիւն ունիս :
- » penes te es? այր մտացի՞ ես
դու, գիտե՞ս զի՞նչ խօսիսդ :
- Penetrábilis-le (-bilior) ած. ընդ-
մտանոդ, ազգոյ, ընդմտանելի,
թափանցական, ազգական :
- Penetrále-lis (չլ.) . ներքին սե-
նեակ, ալուց կողմն տան :
- Penetrális-le (-lior) ած. մեկուսի,
առանձին, ներքին, ներքսա-
գոյն :
- » dii penetráles. առանին դիք,
թերափք :
- Penetrátio-ónis (իգ.) . թափան-
ցութիւն :
- Pénetro-ras-ávi-átum-áre (չլ.) .
թափ անցանեմ, թափանցիկ
լինիմ, ընդմտանեմ, սպրդիմ,
մտանեմ 'ի ներքս :
- Penicillum-li (չլ.) } նկարելի,
Penicillus-li (ար.) }
գրիչ նկարչաց, պատրոյգ վի-
րաց :

- Peniculum - li (չլ.) } փայլի.
Peniculus - li (-լ.) }
ջնջան, նկարչաց գրիչ :
- Penis - is (-լ.) . աղի, սուսն,
ձեռ :
- Pénite-nitius Կոմ- (ձէ.) -tus (ձէ.) -ի-
րագոյն, համակ, ամենեքն :
- Pénitus-ta-tum (ած.) . ներքին,
ներքսագոյն :
- Penna-ae (իգ.) . փետուր, թիւ :
- Pennátus-ta-tum }
Pénninger-nigera-rum } -ծ. փե-
րալից, թեւաւոր :
- Pénnipes - nípedis (ած.) . թե-
ւաւոր յոտս :
- Pennípotens-éntis (ած.) . թեւ-
կուռ, թեւամուխ, թռչազ,
թռչուն :
- Pénnulla-ae (իգ.) . մանր փետուր,
մազ աղուամազ, փոքրիկ թիւ :
- Pensátio-ónis (իգ.) . փոխարէն,
հատուցումն, դարձ փոխա-
րինի, մեծարոյ կարծիք, հա-
մար, խորհուրդ, քննութիւն,
խոյզ, հարցափորձ :
- Pensátor-óris (ար.) . կշռող, քըն-
նիչ, փորձիչ :
- Pensátus - ta - tum (անց. դրէ.) .
Տես Penso.
- Pénsilis-le (ած.) . կախեալ, կա-
խաղանաւ :
- » horti pénsiles. բուրաստանք
կախաղանաւ :
- Pénsio-ónis (իգ.) . թողակ, ոռ-
ճիկ, վարձք կերակրոյ, սակ
տան :
- » solvo pensiónem. հատուցա-
նեմ զվարձ տան :

Pénsior-ius (աթ.) լաւ, լաւագոյն, ազնուագոյն :

Pensitatio-ónis (իգ.) փոխարէն, հատուցումն, դարձ փոխարինի, վճար, հարկ, տուրք :

Pensitátor - óris (ար.) կշռող, փորձիչ, քննիչ :

Pénsito (նրգ. Ito արծ.) կշռեմ, զմտաւ ածեմ, մտախորհ լինիմ, խոկամ, խորհիմ, քննեմ, փորձեմ, վճարեմ, հատուցանեմ :

Pensiúncula-ae (իգ.) դուզնաքեայ թռչակ, սակաւ ոռճիկ :

Penso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.) կշռեմ, կարծեմ, համարիմ, վարկանիմ, տամ զվարձս, հատուցանեմ, վճարեմ :

» penso aurum. կշռեմ կշռով զոսկի :

Pensum-si (չգ.) աղեկատ մի, նիւթ իւրյ միոջ, սակ, սահմանեալ գործ :

Pensúra-ae (իգ.) կշռութիւն :

Pensus - sa - sum (անց. դէք.) Տես Pendo.

» nihil pensi hábeo կա՛մ duco. անհոգ լինիմ, անփոյթ՝ զանց առնեմ :

Pentadórus-ra-rum (աթ.) հընգաթիւ :

Pentagónus-na-num (աթ.) հընգանկիւն :

Pentámeter-tra-rum (աթ.) հընգաչափ :

Pentecóste-tes (իգ.) Պենտակոստէ, պալուստ սրբոյ Հոգւոյն :

Penu-u (չգ.) պաշար, նպար, համբարք :

Penuária cella-ae (իգ.) շտեմարան, մառան, համբարանոց :

Pénula-ae (իգ.) վերարկու, մեկնոց, Լօդիկ, կրկնոց, թիկնոց :
» pénula gausapína. վարապանակ, թեզանաւոր, տառատոկ :

Penulárium - rii (չգ.) տուն պատմութեան :

Penulátus-ta-tum (աթ.) արկեալ Լօդիկ, զգեցեալ ցփսի :

Penúltimus-ma-mum (աթ.) առնթեր վերջնոյն, վերջննթեր :

Penum - ni (չգ.) նպար, պաշար, ուտեստ, համբարք :

Penúria - ae (իգ.) չքաւորութիւն, նուազութիւն, պակասութիւն, սով :

Penus-us կա՛մ - ni (ար. et իգ.) }
Penus-noris (չգ.) }

համբարք, ուտեստ, պաշար, նպար :

Peplum-li (չգ.) } տեռ, շղաշա-
Peplus-li (ար.) }

տեռ, պատմութեան ծաղկեայ :

Pepo-ónis (ար.) սեխ, մեղրապոպ :

Pépticus-ca-cum (աթ.) ամոքական, հալական :

Per (նիդր.) ընդ, ՚ի ձեռն, բերանով, միջնորդութեամբ, հանդերձ, մինչ դեռ, ՚ի ժամանակի :

» per triénnum. ամս երիս, երեքամեայ ժամանակ :

» per idem tempus. 'ի նմին ժամանակի, առժամայն, նոյն հետայն :

» per injúriam. յանիրաւի, 'ի տարապարտուց :

» per me licet. իսկ ես գոհ եմ :

Pera-ae (իգ.). մախաղ, պարկ, գրապանակ, քսակ, շմբոց :

Perabsúrdus-da-dum (աթ.). անհանճարական, անդէպ, կարի անպատշաճ :

Peracéscó (լլգ. Acéscó աբգ.). դառնամ և լինիմ քացախ, թթու առնիմ :

Peráctio-ónis (իգ.). կատարումն, լրումն, վախճան :

Peráctus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Pérago.

Perácuo (նրգ. Acuo աբգ.). սրեմ, թեքեմ :

Peracúte (վգ.). խելօք, հնարիւք, նրբութեամբ, խորագիտութեամբ :

Peracútus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Perácuo.

Peracútus-ta-tum (աթ.). սուր, սրեալ, հատու, նուրբ, կորուվամիտ, սրամիտ, հնարագիւտ :

Peradoléscens-éntis (աթ.). մատաղական, տղայական, երիտասարդական :

Peradolescéntulus-li (աբ.). մանուկ, երիտասարդ, պատանեակ :

Peraequátio-ónis (իգ.). կատարեալ հաւասարութիւն, հասարակակշիռն կշիռ :

Peraéque (վգ.). նմանապէս, և քան զէս, հաւասար, առաւելապէս :

Peraéquo (նրգ. Aequo աբգ.). հաւասարեմ, զուգեմ, հասարակեմ :

Peraéquus-qua-quum (աթ.). արդար, ուղիղ, իրաւացի :

Perágitó (նրգ. Agito աբգ.). յուզեմ, շարժեմ, ծփեմ, տատանեմ, խռովեմ :

Pérago (նրգ. Ago աբգ.). ամբոխեմ, շարժիմ, մղեմ, յերկարեմ, ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, կատարեմ, առնեմ, հետամուտ լինիմ, անցանեմ, գնամ :

Péragrans-ántis (էյթ.). ծորան, հոսական :

Peragrátio - ónis (իգ.). ճանապարհորդութիւն, թափառականութիւն, յածումն :

Peragrátus-ta-tum (անգ. րբգ.). Տես Péragro.

Péragro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). ճանապարհ առնեմ, ճանապարհորդեմ, 'ի հարկանցի անցանեմ, այցեմ, այց առնեմ :

Peramánter (վգ.). խանդաղատական սիրով, կաթողին :

Perámbulo (լլգ. Ambulo աբգ.). շրջիմ, յաճիմ, զգնամ, ձեմեմ, երթեկեկս առնեմ :

Perangústé (վգ.). կարճառօտ, կարճ 'ի կարճոյ ճառիւք, համառօտիւք :

Peránno-nas-návi-nátum (լլգ.). կեամ զամ մի ողջոյն, կատարեմ զտարի :

Perappósitus-ta-tum (ած.). կա-
րի պատեհ, պատշաճագոյն:

Perarátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Peráro.

Perarésco (չգ. Aréscó արծ.).
չորանամ, ցամաքիմ, ազա-
ղիմ:

Perarmátus-ta-tum (ած.). վա-
ռեալ զինու, սպառազէն:

Peráro (նրգ. Aro արծ.). հեր-
կեմ, հերկս հարկանեմ, արօ-
րադիր առնեմ, նաւարկեմ,
հատանեմ զծով, նաւեմ, ընդ
գրով արկանեմ:

Perastútulus-la-lum (ած.). ի-
մասանագոյն, խորագէտ, խո-
րամանգ, ճարտար:

Perbáccchor (հոգ. Bacchor արծ.).
խրախուռնս առնեմ, մտանեմ
'ի գինեբրբուս, ուրախ լինիմ,
խրախանամ:

Perbélle (մեծ.). բարի յոյժ, կարի
քաջ, ազնուագոյն:

Perbéne (մեծ.). բարիոք, քա-
ջիկ, լաւ ևս, լաւագոյն:

Pérbibo (նրգ. Bibo արծ.). ըմ-
պեմ, ծծեմ, խմեմ, քամեմ,
կլանեմ:

Percaédo (նրգ. Caedo արծ.).
հատանեմ, կարեմ:

Percálleo (չգ. Cálleo արծ.). փա-
պարիմ, բրտանամ, խստա-
նամ, տեղեակ՝ հմուտ լինիմ,
իրագէտ եմ:

Percáutus-ta-tum (ած.). զգու-
շագոյն, զգուշաւոր, իմաս-
տուն, խորագէտ:

Percélebris-re (ած.). անուանի,

հռչակաւոր, ականաւոր, ա-
ռաւել գովելի:

Percélebro (նրգ. Célebro արծ.).
հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ,
համբաւեմ, տօն խմեմ, ցան-
կորդեմ, յաճախեմ:

Pérceler-céleris-re } ած. երագա-
Percéleris-re }

զնաց, արագախաղաց, արագ-
ընթաց:

Percéllo-lis-érculi-culsum-lere
(նրգ.). մղեմ, կործանեմ, տա-
պալեմ, բախեմ, հարկանեմ,
վերաւորեմ, խոցեմ:

Percénseo (նրգ. Cénseo արծ.).
թուեմ, հաշուիմ, համարիմ,
'ի համար արկանեմ, պատ-
մեմ, վիպեմ, հարեանցի ան-
ցանեմ:

Percéptio - ónis (եգ.). հունձք,
կութք, արդիւնք, իմացումն,
հասումն, ճանաչումն, ծա-
նօթութիւն, իմացութիւն:

Percéptum-ti (չգ.). տեսուած,
տեսական յառաջադրութիւն:

Percéptus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Percipio.

Percérpo (նրգ. Carpo արծ.). կու-
տեմ, հաւաքեմ, ժողովեմ, քա-
ղեմ:

Percído (նրգ. Caedo արծ.). հար-
կանեմ, բախեմ, զարկանեմ:

Percíeo (նրգ. Cíeo արծ.). } շար-
Pércio (նրգ. Cio արծ.) }

ժեմ, խաղացուցանեմ, խան-
դադատեցուցանեմ, 'ի գութ
ածեմ:

Percíngo (նրգ. Cingo արծ.). գօտի

ածեմ, շուրջ պատեմ, պարըս-
պեմ :

Percipio - céptum (նրգ. Cápio
արգ.). առնում, հաւաքեմ,
գրաւեմ, ժողովեմ, կուտեմ,
հանեմ, զգամ, փորձեմ, զփորձ
առնում, զհանդէս տեսանեմ :

Percísus - sa - sum (անց. Դրէ.).
Տես Percído.

Pércitus - ta - tum (անց. Դրէ.).
Տես Percíeo.

Perclúdo (նրգ. Claudio արգ.).
փակեմ, խնում, կափուցանեմ,
խցանեմ, աղխեմ :

Percóctus - ta - tum (անց. Դրէ.).
Տես Percóquo.

Percognósco (նրգ. Cognósco
արգ.). քաջածանօթ լինիմ,
ճշդիւ գտակաւ 'ի վերայ հա-
սանեմ :

Percolátio - ónis (եգ.). հոսումն,
ծորումն :

Percólo (նրգ. Colo - las արգ.).
ծորեցուցանեմ, հոսեմ, կա-
թեցուցանեմ :

Pércolo (նրգ. Colo - lis արգ.).
մաքրեմ, յղեմ, յարդարեմ,
ողորկեմ, պատուեմ, մեծա-
րեմ, շուք գնեմ :

Percóntans - ántis (էջծ.). խու-
ղարկու, խնդրական, խնդրող :

Percontátio - ónis (եգ.). խնդիր,
հարցուած, հարցումն :

Percontátor - óris (արգ.). խնդրակ,
յուզախնդիր, խնդրող, հար-
ցանող :

Percóntor (հարգ. Contor արգ.).
'ի խոյլ և 'ի խնդիր արկա-

նեմ, հետազօտեմ, հարցանեմ,
տեղեկանամ, խելամուտ լե-
նիմ :

Pércoquo (նրգ. Coquo արգ.). ե-
փեմ :

Percrebrésco (չգ. Crebrésco
արգ.). հրապարակիմ, համ-
բաւիմ, հոչակիմ :

» fama percrebuit. համբաւն 'ի
դուրս յաճախե, երթայ հը-
շակ զմանե, ել բան :

Pércrepo (չգ. Crepo արգ.). հըն-
չեմ, թնդամ :

Percrésco (չգ. Cresco արգ.).
ածեմ զաճումն, բազմանամ,
առաւելում, զարգանամ :

Percrúcio (նրգ. Crúcio արգ.).
յոյժ լլկեմ, չարալուկ տան-
ջեմ :

Percúlsus - sa - sum (անց. Դրէ.).
Տես Percéllo.

Percúltus - ta - tum (անց. Դրէ.).
Տես Pércolo.

Percúncator (հարգ. Cuncator արգ.).
'ի խոյլ և 'ի քնին արկանեմ,
հետազօտեմ, հարցանեմ, խե-
լամուտ լինիմ, տեղեկանամ :

Percúpio (նրգ. Cúpio արգ.).
ցանկանալով ցանկամ, ցան-
կութեամբ տենչամ :

Percurátus - ta - tum (անց. Դրէ.).
Տես Percúro.

Percuriósus - sa - sum (ած.). հե-
տաքրքիր յոյժ :

Percúro (նրգ. Curo արգ.). բու-
ժեմ, բժշեմ, առողջացուցա-
նեմ, աւաքեմ, ապաքինեմ :

Percúrro (չգ. Curro արգ.). վա-

զեմ, այսր անդր ընթանամ,
սահեալ անցանեմ, հաշուիմ,
համարիմ:

Percursatio-ónis } եփ. արշաւան,
Percursio-ónis } ասպատակ, հոսումն:

Percúrsio (պփ. Curso աբփ.). սա-
հիմ, արագ անցանեմ, աս-
պատակեմ, արշաւեմ:

Percúrsus-sa-sum (անց. քրք.).
Տես Percúrro.

Percússio-ónis (եփ.). հարուած,
բախումն, ժամանակ երգոց:

Percússor-óris (աբ.). հարկանող
բախիչ, սրիկայ, սպանող:

Percússus-sa-sum (անց. քրք.).
Տես Percútio.

Percússus - us (աբ.). բախիւն,
բախումն, հարուած:

Percútio - cússi - cússum (նրփ.
Quatio աբփ.). հարկանեմ, բա-
խեմ, խոցեմ, վէրս 'ի վերայ
դնեմ, վերաւորեմ:

» percútio gládio. 'ի սայր սու-
սերի հարկանեմ:

» percútio secúri. գլխատեմ,
գգլուխն հատանեմ:

» percútio foedus. դաշնակռեմ,
ուխտս դնեմ, դաշնաւոր լի-
նիմ:

» percútio nummos. դահեկան
հաւանեմ՝ հարկանեմ:

Perdecórus-ra-rum (աթ.). վայ-
ելագոյն, շքեղագոյն, յոյժ
գեղեցիկ:

Perdicális-le (աթ.). կաքաւու:

Perdícium-cii (պփ.). ապակա-
դեղ, ապակեխոտ:

Perdísco (նրփ. Disco աբփ.). ուշի
ուշով ուսանիմ, քսջ 'ի միտ
առնում, բազմահմուտ լի-
նիմ:

Perdisérte (Վէ.). ճարտարաբան
բանիւք:

Pérdite (Վէ.). անյոյս սովորու-
թեամբ, յուսահատութեամբ:

Perdítio - ónis (եփ.). կորուստ,
վնաս, կործանումն, աւեր,
քանդումն:

Pérditor-óris (աբ.). կորուսիչ,
կործանիչ, քանդիչ:

Pérditus - ta - tum (անց. քրք.).
Տես Perdo.

Pérditus-ta-tum (- dítior - tíssi-
mus) աթ. կորուսեալ, կործա-
նեալ, անյոյս, յուսահատ, ա-
պերասան, անառակ:

» o me perditum! վայ ինձ,
եղով եմ ես, ո՛հ թշուառու
թեանս:

Pérdiu (Վէ.). ընդերկար, ժամ-
ձիգս, բազում ժամանակս:

Pérdius-ia-ium (աթ.). հսկող,
հսկուն, արթուն:

Perdix-ícis (աբ. et եփ.). կաքաւ:

Perdo-dis-idi-ium-dere (նրփ.).
կործանեմ, աւերեմ, վատնեմ,
սպառեմ, կորուսանեմ:

» aquam perdo. 'ի սնոտիս ծա-
խեմ զժամանակն, ժամավա-
ճառ լինիմ, զհողմն արածեմ,
'ի ջուր աղամ:

Perdóceo (նրփ. Dóceo աբփ.). ի-
մաստուն առնեմ, բարւոք ու-
սուցանեմ, քսջ վարդապե-
տեմ:

Perdócte (Վէ․) իմաստնաբար ,
գիտնապէս :

Perdóctus-ta-tum (աթ․) հան-
ճարեղ, իմաստուն, գիտուն,
ուսեալ, բազմահմուտ :

Perdolátus-ta-tum (անց. Դրբ․) .
Տես Pérdolo.

Perdóleo (չլտ. Dóleo արժ․) վըշ-
տանամ, ցաւիմ յոյժ, ցաւա-
գնիմ :

Pérdolo (նրգ. Dolo արժ․) հար-
թեմ քերչաւ, յղկեմ, քերեմ :

Perdóminor (հար. Dóminor արժ․) .
տիրանամ, տիրեմ, գեր 'ի վե-
րոյ լինիմ, իշխեմ, ձոխանամ :

Perdómitus-ta-tum (անց. Դրբ․) .
Տես Pérdomo.

Pérdomo (նրգ. Domo արժ․) սան-
ձահարեմ, նուաճեմ, հնա-
զանդեմ :

Perdormisco (չլտ. Dormisco
արժ․) զքնով անկանիմ, 'իքուն
լինիմ, նիրհեմ 'ի քուն թան-
ձրութեան :

Perdúco (նրգ. Duco արժ․) տա-
նիմ, առաջնորդեմ, վարեմ,
ձգեմ, հաւանեցուցանեմ, յօ-
ժարեցուցանեմ :

Perductio-ónis (եգ․) առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն :

Perducto (նրգ. Ducto արժ․) յա-
ձախագոյնս առաջնորդեմ,
ստէպ տանիմ :

Perductor-óris (ար․) հրապու-
րիչ, գրդիչ, միջնորդ :

Perductus-ta-tum (անց. Դրբ․) .
Տես Perdúco.

Perdúdum (Վէ․) երբեմն, յա-

ռաջագոյն, յառաջ ժամանե-
կաւ :

Perduéllio-ónis (եգ․) քրայական
յանցանք, ապստամբութիւն,
ստահակութիւն :

Perduéllis-lis (ար․) յանցաւոր
յիրս արքունի, ստահակ :

Perdurésco (չլտ. Durésco արժ․) .
կարծրանամ, խստանամ, քա-
րանամ, պնդիմ :

Perdúro (նրգ. Duro արժ․) տեւեմ,
ժուժկալեմ, տոկամ, տանիմ,
հանապազորդեմ :

Péredo-édi-ésu(m) (նրգ. Edo արժ․) .
կրծեմ, սպառեմ, աւերեմ,
ծախեմ, քանդեմ :

Péregre (Վէ․) 'ի հեռուստ, 'ի
բացուստ, 'ի հեռաստանէ,
օտարաբար :

Peregrinabúndus-da-um (աթ․) .
պանդուխտ, նժգեհ, անցաւ-
որ, ուխտաւոր :

Peregrinatio - ónis (եգ․) պան-
դխտութիւն, օտարութիւն,
ուխտաւորութիւն :

Peregrinator - óris (ար․) պան-
դուխտ, ուխտաւոր, ճանա-
պարհորդ :

Peregrinitas-tátis (եգ․) պայ-
ման օտարականաց, պանդըխ-
տութիւն, բարբ անաշխար-
հիկ առն :

Peregrinor-náris-átus-ári (հար․) .
պանդխտանամ, նժգեհիմ,
գնամ 'ի տար աշխարհ :

Peregrinus-na-num (աթ․) օտա-
րական, եկ, այլազգի, պան-
դուխտ :

Perém-tus-ta-tum (անց. դրբ.).

Տես Périmo.

Peréndie (վբ.). միև վաղիւ,
'ի միւսում աւուր :

Peréndinus dies-éi (ար.). միւս
օր :

Perénne (վբ.). մշտնջենապէս,
յաւիտեանս, իսպառ, ցկեանս :

Perénnis-ne (ած.). հանապա-
զորդ, անդադար, տեւական,
մշտնջենաւոր :

Perénnitat-tátis (խգ.). հանապա-
զորդութիւն, մշտնջենաւոր-
ութիւն, տեւականութիւն :

Perénniter (վբ.). մշտնջենա-
պէս, իսպառ, յաւիտեանս,
ցանկ :

Perénno-nas-návi-nátum-náre
(չդ. et նրգ.). տեւմ, յաւա-
կանիւմ, մշտնջենաւոր առնեմ :

Péreo (չդ. Eo, is արգ.). կորրն-
չիւմ, վախճանիւմ, եղծանիւմ :

» **péreo a te.** խողխողիւմ 'ի քէն,
սպանանիւմ 'ի ձեռաց քոց :

» **péream.** կորիցէ օրն յորում
ծնայ, մարանաթայ :

» **périi.** մօտալուտ է օրհասն,
վճարեալ է վասն իմ :

Peréquito (չդ. Equito արգ.).
շուրջ ձիարձակ լինիւմ, շուր-
ջանակի ձիավարեմ :

Pererrátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Perérro.

Perérro (չդ. Erro արգ.). վա-
զեմ, անցանեմ, թափառիւմ,
յածիւմ :

Perésus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Péredo.

Perexigue (վբ.). անձկագոյնս,
համառօտիւք, նրբագոյնս,
սակաւուք :

Perexiguus-ua-uum (ած.). նըր-
բագոյն, անօսրագոյն :

Perfábrico (նրգ. Fábrico արգ.).
խարեմ, պատրեմ, 'ի պատ-
րանս արկանեմ :

Perfácil (վբ.). հեշտեալ, ան-
ջան և անվաստակ, դիւրաւ :

Perfácilis-le (ած.). դիւրագոյն,
հեշտագոյն :

Perfamiliáris - re (ած.). յոյժ-
ընտանի, մտերմագոյն :

Perfátuus-ua-uum (ած.). յիմար
ամենեւին, կարի անմիտ :

Perféc-te-tius-tissime (վբ.). կա-
տարեւապէս, ողջոյն, քաջիկ,
ամենեւին :

Perféc-tio-ónis (խգ.). կատարե-
լութիւն, կատարումն, վախ-
ճան :

Perféc-tor-óris (ար.). կատարիչ,
գլխաւորիչ :

Perféc-trix-ícis (խգ.). կին կատա-
րիչ :

Perféc-tus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Perficio.

Perféc-tus-ta-tum(-tior-tissimus)
ած. 'ի գլուխ հանեալ, ան-
թերի, կատարեալ, բովան-
դակ :

Perféc-tus-us (ար.). լրումն, կա-
տարումն :

Pérferens-éntis (նրգ.). համբե-
րող, համբերատար :

» **pérferens injuriárum.** վշտամ-
բեր, տանողանիւրաւութեանց :

Pérfero (Երգ. Fero արգ.). բերեմ,
ածեմ, տանիմ, հանդուրժեմ,
տոկամ, համբերեմ, զոյց տամ:

Perférvīdus-da-dum (աթ.). և
ռանդուն, ջերմաջերմ:

Perficio-féctum (Երգ. Fácio արգ.).
'ի զլուի հանեմ, աւարտեմ,
վճարեմ, կատարեմ, կատա-
րելագոյն յարդարեմ, առնում,
հասանեմ:

Pérfide (Վթ.). նենգաւ և ման-
գաւ, նենգութեամբ:

Perfidélis-le (աթ.). հաւատա-
րիմ յոյժ, հաւատարմագոյն:

Perfidia-ae (Էթ.). նենգութիւն,
դաւաճանութիւն, մատնու-
թիւն, չարութիւն, անհաւ-
ատարմութիւն:

Perfidióse-sius-sissime (Վթ.).
նենգութեամբ, նենգաւ:

Perfidiósus-sa-sum } աթ. նեն-
Pérfidus-da-dum } գաւոր, նենգիչ, դաւաճան,

անիրաւ, չարագործ, մատնիչ:

Perflábilis-le (աթ.). ընդմոա-
նելի, նուրբ, անօտ, բարակ:

Perflátilis-le (աթ.). հողմաշունչ,
հողմաշարժ, հողմակոծ:

Perflátus-us (արգ.). փչիւն, շունչ՝
շնչումն հողմոյ, հնչիւն:

Perflo (չգ. Flo արգ.). փչեմ,
շնչեմ:

Perflúctuo (չգ. Flúctuo արգ.).
'ի ծփանի կամ, ընդ ծփանս
ծփիմ, տատանիմ, ճօճիմ:

Pérfluo (չգ. Fluo արգ.). սա-
հեալ անցանեմ, հոսիմ, ա-
ռատանամ, յորդեմ:

» pérfluo voluptátibus. յղգա-
նամ 'ի հեշտութիւնս, յօրա-
նամ 'ի փափկութիւնս:

Pérfluus-ua-num (աթ.). փա-
փուկ, գիրգ, մեղկ, թուլա-
մորթ, կանացի:

Perfódio (Երգ. Fódio արգ.). ծա-
կեմ, ծակոտեմ, թափ անցա-
նեմ, բրեմ խորագոյնս:

Perforátus-ta-tum (աեց. Դրբ.).
Տես Pérforo.

Pérforo (Երգ. Foro արգ.). ծա-
կեմ, թափանցանց մուծանեմ:

Perfóssor-óris (արգ.). ծակիչ:

Perfóssus-sa-sum (աեց. Դրբ.).
Տես Perfódio.

Perfrácte (Վթ.). հետսանօք:

Perfráctus-ta-tum (աեց. Դրբ.).
Տես Perfringo.

Pérfremo (չգ. Fremo արգ.).
մռնչեմ, մռմռեմ, խռովեմ,
սասանիմ, սարսափիմ:

Pérfreto-tas-ávi-átum-áre (չգ.).
անցանեմ յայնկոյս ծովու:

Perfricátus-ta-tum (աեց. Դրբ.).
Տես Pérfrico.

Pérfrico (Երգ. Frico արգ.). շփեմ,
շփշփեմ, քորեմ:

» pérfrico fáciem կամ os. անա-
մօթիմ, լրբիմ, ժաիմ, յան-
դգնիմ:

Perfrictio-ónis (Էթ.). ցրտաբե-
կութիւն, ախտ հոսման:

Perfrictus-ta-tum (աեց. Դրբ.).
Տես Pérfrico.

Perfrígeo (չգ. Frígeo արգ.) }

Perfrigésco (չգ. Frigésco արգ.) }
ընդարմանամ, բլտանամ, փայ-

տանամ 'ի ցուրտ, ցրտանամ,
մսիմ :

Perfrigero (Նրգ. Frigero արհ.).
զովագուցանեմ, ցրտացուցա-
նեմ :

Perfrigidus-da-dum (աժ.). ցր-
տաշունչ, ցուրտ, կարի հով :

Perfringo (Նրգ. Frango արհ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտո-
րեմ, լաստակոտոր առնեմ, ա-
պականեմ, պղծեմ :

Pérfruur (հար. Fruor արհ.). վա-
ելեմ լիով, ըմբռնեմ :

Pérfuga-ae (ար.). փախստեայ,
փախստական, դասալիք :

Perfugio (չգ. Fugio արհ.). զի-
մեմ, անկանիմ, ապաւինիմ,
ամրանամ, պատսպարիմ :

Perfugium-gii (չգ.). տպաստան,
պատսպարան, ապաւն, բա-
րուրք, պատճառանք :

Perfúctio-ónis (եգ.). պաշտօն,
պարապումն, վաստակ, մա-
տակարարութիւն, խնամա-
կալութիւն :

Perfunctórie (ՎԷ.). հարեանցի,
թուլութեամբ, վարկպարա-
զի, յանհոգս :

Perfúctus-ta-tum (աճ. դրէ.).
Տես Perfúgor.

Perfúndo (Նրգ. Fundo արհ.).
հեղում, թափեմ, թանամ,
ռողանեմ :

» perfúndo suavitate. լցուցա-
նեմ քաղցրութեամբ :

» perfúndo laetitia. լցուցանեմ
ուրախութեամբ, լիով ուրախ
առնեմ :

» perfúndo horróre. յոյժ զար-
հուրեցուցանեմ, սրտաբեկ
սրտապախ առնեմ :

» perfúndo religiõe. աւելորդ-
խէթս և խիղճ 'ի միտ ար-
կանեմ :

Perfúngor (հար. Fungor արհ.).
գործեմ, առնեմ, վարժիմ,
կրթեմ զանձն :

» perfúngor magistrátu. ստա-
նամ փառս աւագութեան,
յաւագութիւն բարձի և պա-
տուոյ հասանեմ :

» perfúngor honóribus. բարձա-
ռու լինիմ, մեծապատիւ մե-
ծարիմ :

» perfúngor múnere. 'ի գործ
արկանեմ զպաշտօն, վարեմ
զիշխանութիւն :

» perfúngor malis. վարակիմ
չարեօք, չուռուութեանց տա-
նիմ :

Pérfuro (չգ. Furo արհ.). կա-
տաղիմ, մոլեգնիմ, յիմարիմ,
անկանիմ 'ի մտաց :

Perfúse (ՎԷ.). առատապէս, բա-
զում յոյժ, լիուլի :

Perfúsio-ónis (եգ.). ոռոգումն,
սրսկումն :

Perfusórie (ՎԷ.). ընդ աղօտ,
խառն 'ի խուռն, յանձանօթս :

Perfusórius-ia-ium (աժ.). թե-
րակատար, կերպարանաւոր,
վարկպարազի, վերնազարդ :

Perfúsus - sa - sum (աճ. դրէ.).
Տես Perfúndo.

Pergaména charta-ae (եգ.). մա-
զաղաթ :

Pergigno (Նրգ. Gigno արժ.). յառաջ ածեմ, ծնուցանեմ, ծնանիմ :

Perglisco (չլտ. Glisco արժ.). առնեմ, զարգանամ, գիրանամ, սոնքանամ :

Pergo-gis-erréxi-réctum-gere (չլտ.). երթամ, գնամ, անցանեմ, ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յերկարեմ :

» pergo iter. յառաջ վարեմ զգնացս, 'ի տոկս ձգեմ զընթաց գնացից :

Pergraecor (Հար. Graecor արժ.). խծկեմ զորովայն գինուով, գինեհարիմ, շուայտիմ :

Pergrándis-de (աթ.). մեծագոյն, յաղթանդամ, մեծամարմին :

Pérgula-ae (խգ.). փղբրիկ սրահ, պատշգամ, գաւիթ ձեմելոյ, բեմ, հովանոց որթոյ :

Pergulánus-na-num (աթ.). հոս վանաւոր, կամարակապ :

Perhúbeo (Նրգ. Hábeo արժ.). ընծայեցուցանեմ, մատուցանեմ, տամ, նուիրեմ, ասեմ, հաւատարիմ առնեմ :

Perhiemo (չլտ. Hiemo արժ.). անցուցանեմ զձմեռն, ձմեռեմ :

Perhórreo (չլտ. Hórreo արժ.).

Perhorresco (չլտ. Horresco արժ.) երկնչիմ երկիրւ զմեծ, զարհուրեմ, սոսկամ, զահի հարկանիմ, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :

Perhórridus-da-dum (աթ.). ահաւորագոյն, ահեղագոյն, ահադին, սոսկալի :

Perhospitális-le-իւմ } աթ. հիւրընկալ, հիւրասէր, օտարասէր, վանատուր :

Perhumániter (Վլք.). մարդասիրազոյն ես, մարդասիրապէս :

Perhumánus-na-num (աթ.). մարդասէր, բարեբարոյ, աշնուական, բարեխրատ, քաղցր :

Periclitabúndus-da-dum } աթ. լի

Periclitans-ántis } վտանգիւք, վտանգագործ, 'ի տառնապի կացեալ :

Periclitátio-ónis (խգ.). փորձ, հանդէս, խեղամտութիւն :

Periclitátus-ta-tum (անց. Դրք.). Տես Periclitator.

Periclitator-táris-tátus-tári (Հար.). ցուցանեմ զհանդէս, զփորձ զչափ առնում, փորձեմ, 'ի վտանգի կամ, 'ի տառնապի լինիմ :

Periculóse-sius-síssime (Վլք.). վտանգաւ, 'ի վտանգի :

Periculósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. վտանգաւոր, ճրգնական, վտանգագործ, վնասակար, վտանգալից, յանդրգնական :

Periculum-li (չլտ.). փորձ, ծաշակ, հանդէս, վտանգ, տագնապ, ճգունք :

» periculum fácio in re. ածեմ 'ի հանդէս հարցափորձի, 'ի փորձ մատուցանեմ, ցուցանեմ զհանդէս :

» periculo meo. վտանգաւ իմով, զոգի 'ի բռնի ունեւով :

Perímetros-tri (իգ.) . շրջանակ բոլորակի, շրջապատ դիծ :

Périmo (նրգ. Emo արժ.) . բառ- նամ, առնում, ջնջում, խափա- նեմ, եղծանեմ, սատակեմ, օպանանեմ, 'ի կենաց արկա- նեմ :

Perincómmode (Վլք.) . ամենեկին անձահաս, տարածամու, յան- ժամ ժամանակի :

Perinde (Վլք.) . ըստ նմին օրի- նակի, նմանապէս, նոյնպէս, նոյնգունակ :

» **perinde ac si** կամ **quasi** . իբր այն թէ, որպէս թէ, իբրեւ թէ, այնպէս՝ որպէս :

Perinúngo (նրգ. Ungo արժ.) . օծանեմ իւզով, իւղեմ :

Perinvítus-ta-tum (աժ.) . ուկա- մայ կամօք, անյօժար, բռնի :

Periódicus-ca-cum (աժ.) . ժա- մանակաւոր, շրջանաւոր :

Periodus-di (իգ.) . շրջուած, յե- վանակ, պարբերութիւն, շըր- ջան ժամանակի :

Peripetásmata-tum (չլգ.) . սրա- հակք, օթոցք, պաստառք :

Periphrasis - is (իգ.) . շրջասա- ցութիւն, դարձուած բանից, դարձուածով բան :

Peripneumónia-ae (իգ.) . թոքա- ցաւ, ախտ թոքոց :

Peripneumónicus-ca-cum (աժ.) . թոքացաւոտ :

Perirátus-ta-tum (աժ.) . բարկա- սիրտ, ցասկոտ :

Periscelis-élidis (իգ.) . կապ զան- կապանաց, ծնրակապ :

Peristerotróphion-phii (չլգ.) . ա- ղանեւտուն :

Peristróma-atis (իգ.) . պաստառ, սրահակ, օթոց :

Peristylum-lii } **Peristylum-li** } չլգ. սրահ կա- մարակապ, գաւթի սիւնա- զարդ, մենաստան :

Perite-tius-tissime (Վլք.) . հըմ- տութեամբ, իմաստեաբար, ճարտարապէս :

Perítia-ae (իգ.) . հմտութիւն, տեղեկութիւն, ճարտարու- թիւն, աջողակութիւն :

Périto (չլգ. Ito արժ.) . կորնչեմ, պակասիմ, նուազեմ, վախ- ճանիմ, մեռանիմ :

Peritóneum-nei (չլգ.) . ներքին թաղանթ փորոտեաց :

Peritus-ta-tum (- tior-tissimus) (աժ.) . հմուտ, տեղեկ, փորձ, վարժ, գիտակ, խելամուտ :

Pérjero (չլգ. Juro արժ.) . սուտ երդնում, երդմահար լինիմ :

Perjucúnde (Վլք.) . խրախալից մտօք, զուարթադին սրտիւ, ախորժելի օրինակաւ :

Perjucúndus-da-dum (աժ.) . հա- ճոյ, հեշտական, զուարթա- րար, քաղցր :

Perjuratiúncula-ae (իգ.) . թեթե- ստերդմնութիւն, երդմնազան- ցութիւն :

Perjurátus-ta-tum (անց. դրք.) . Տես **Perjúro** .

Perjuriósus-sa-sum (աժ.) . ստեր- դումն, երդմնակեր, երդմնա- զանց :

Perjúrium-rii (լլթ.). երդմնատու
թիւն, սուտմուտ երդմունք,
ստերդմնութիւն :

Perjúro (լլթ. Juro աբծ.). երդ-
մնահար լինիմ, սուտ երդ-
նում :

Perjúrus-ra-rum (-rior-rissimus)
աթ. երդմնակեր, ստերդումն,
երդմնազանց :

Pérlabor (հռբ. Labor-beris աբծ.).
կործանիմ, անկանիմ, գլորիմ,
նուազիմ, 'ի վայր իջանեմ :

Perláteo (լլթ. Láteo աբծ.). թա-
քուն լինիմ, ղողեալ ծածկիմ,
թաքչիմ 'ի թաքստեան :

Perlátus - ta - tum (առց. ԴԷԲ.).
Տես Pérfero.

Perlécebra-ae (էգ.). հրապոյրք,
փաղաքշանք, խանձ, ողո-
քանք :

Perlécto (նրգ. Lecto աբծ.). փա-
ղաքչեմ, հրապուրեմ, ողո-
քեմ, կեր արկանեմ :

Pérlego (նրգ. Lego-gis աբծ.).
մի ըստ միոջէ ընթեռնում,
մանր մասամբք կարդամ :

Perlépide (Վլբ.). վայելչագոյնս,
քաղըրապէս, մարդասիրապէս :

Pérlevis-ve (աթ.). թեթեւագոյն,
փոքրագոյն, մանրիկ :

Perléviter (Վլբ.). թեթեւագոյնս,
առ սակաւ սակաւ, երազ :

Perlibénter (Վլբ.). ինքնակամ
կամօք, 'ի կամակարուց, յո-
ժարագոյնս :

Perlibrátió-ónis (էգ.). հարթու-
թիւն, հարթ և ողորկ վայր,
հաւասարութիւն :

Perlibrátus-ta-tum (առց. ԴԷԲ.).
Տես Pérlibro.

Perlibro (նրգ. Libro աբծ.). հար-
թեմ, հաւասարեմ զերեսս,
կշռեմ, արձակեմ, ձգեմ :

Perlício-érlicis-léxi կաժ - lícui
-lectum-cere (նրգ.). յանկու-
ցանեմ զսիրտ, ողորանօք որ-
սամ, 'ի պատրանս արկանեմ :

Perlínio (նրգ. Línio աբծ.) } ծե-
Pérfino (նրգ. Lino աբծ.) }
փեմ իւղով, օծանեմ, իւղեմ :

Perliterátus-ta-tum (աթ.). մեծ
գրագէտ, հոյակապ իմաս-
տուն :

Pérlito (նրգ. Lito աբծ.). զոհեմ
զոհս զից :

Pérlitus - ta - tum (առց. ԴԷԲ.).
Տես Perlínio.

Perlónge (Վլբ.). հեռագոյն, 'ի
հեռուստ, յոյժ հեռի :

Pérubens-éntis (էյթ.). հաճու-
թեամբ մեծաւ, հաճոյակա-
տար կամօք :

Pérubet (Դմլ. Lubet աբծ.). հա-
ճոյ է ինձ, յօժարամիտ լինիմ,
ցանկութեամբ փափաքիմ :

Perlúceo (լլթ. Lúceo աբծ.). լու-
սատու լինիմ, պաղպաջեմ,
փողփողիմ, փայլեմ, շողամ :

Perlúcidus-da-dum (-cídior-dis-
simus) աթ. լուսաւոր, փայ-
լուն, պաղպաջուն, յորդա-
լոյս, պայծառագոյն, թափան-
ցիկ, փաղփուն :

Perluctuósus-sa-sum (աթ.). յոյժ
տրտմական, կարի տխրական,
աղի և ողորմ :

Pérluo-útum (ԶԲԳ. Luo արժ.).
լուանամ, լոգանամ, լոգացու-
ցանեմ :

Perlústro (ԶԲԳ. Lústro արժ.). 'ի
խոյզ և 'ի խնդիր լինիմ, ու-
րոնեմ, խուզեմ, զականեմ :

Perlútus-ta-tum (անց. ԴԲԳ.).
Տես Pérluo.

Permácero (ԶԲԳ. Máceró արժ.).
թրմեմ, թրջեմ :

Permadefácio (ԶԲԳ. Madefácio
արժ.). թանամ, ոռոգանեմ,
լուանամ :

Permadesco (չլտ. Madesco արժ.).
խոնաւանամ, թացեալ լինիմ,
տամկանամ :

Permanásco-scis-scere (չլտ.).
թափանցանց անցանեմ, ընդ-
մտանեմ, կաթեմ :

Permáneo (չլտ. Máneo արժ.).
տեւեմ, բաւեմ, յաւականիմ,
հանապազորդեմ, 'ի ձիգ ար-
կանեմ, ցանկորդեմ :

Permáno (չլտ. Mano արժ.). սա-
հիմ, սպրդիմ, թափ անցա-
նեմ, համբաւիմ :

Permánsio-ónis (ԷԳ.). տեակա-
նութիւն, մշանջնաւորութիւն :

Permarini lares-rium (ար.). աս-
տուածք ծովուծովական դիք :

Permáxine (ԱԲԳ.). կարի շատ,
անհնարինս, մեծապէս :

Permeábilis-le (աշ.). թափան-
ցական, թափանցանց, ծան-
ծաղ :

Pérmeans-ántis (ԷյԺ.). թափան-
ցանց, ընդմտանող, ազդոյ :

Permeditáte (ԱԲԳ.). խորին խոր-
հրդով, գիտութեամբ :

Perménsus-sa-sum (անց. ԴԲԳ.).
Տես Permétior.

Pérmeo (ԶԲԳ. Meo արժ.). ընդ-
մտանեմ, թափանցիկ լինիմ,
թափ անցանեմ :

Permétior (հար. Métior արժ.).
ճշգիւ գտակաւ չափեմ, հա-
տանեմ անցանեմ :

Permétuens-éntis (ԷյԺ.). երկ-
չոտ, վեհերոտ, վատասիրտ :

Permírus-ra-rum (աշ.). մեծա-
սքանչ, զարմանալի, հրաշա-
կերտ :

Permísceo (ԶԲԳ. Mísceo արժ.).
խառնեմ, շփոթեմ, խառնա-
կեմ :

Permissio-ónis (ԷԳ.) }
Permissum-si (չլտ.) } հրաման,
Permissus-us (ար.) }

Թոյլ տուեալ իրք, թողու-
թիւն, թոյլտուութիւն :

Permissus-sa-sum (անց. ԴԲԳ.).
Տես Permitto.

Permiste կամ Permístim (ԱԲԳ.).
խառն 'ի խուռն, յանկարգս :

Permístio-ónis (ԷԳ.). խառնուած,
խառնումն :

Permístus-ta-tum (անց. ԴԲԳ.).
Տես Permísceo.

Permítis-te (աշ.). վականակ,
հասուն :

Permitto (ԶԲԳ. Mitto արժ.). ա-
ռաքեմ, յղեմ, թոյլ տամ, թո-
ղացուցանեմ, ներեմ, շնորհեմ,
հաւատամ, տամ, յանձն առ-
նեմ :

» *permitto me.* անձնատուր լինիմ, հնազանդիմ, 'ի հնազանդութեան կամ :

Permíxte } Պէ. խառնիխուռն,
Permíxtim }
յանկարգս :

Permíxtio-ónis (իգ.) . խառնումն, խառնուած :

Permíxtus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես *Permisceo* .

Pérmolo (նրգ. *Molo* արգ.) . մանր աղամ, լիսում :

Permótió - ónis (իգ.) . խռովութիւն, խառնակութիւն, շփութիւն, յոյգք մտաց :

Permótus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես *Permóveo* .

» *permótus mente.* Թափեալ ուղեղ, անկեալ 'ի մտաց, յիմար :

Permóveo (նրգ. *Móveo* արգ.) . շարժեմ, յուզեմ, ամբոխեմ, խռովեմ, աղմկեմ :

Permúlceo (նրգ. *Múlceo* արգ.) . շօշափեմ, գգուեմ, գրգեմ, փայփայեմ, ամբքեմ, ցածուցանեմ, զիջուցանեմ, ողջքեմ, մեղմացուցանեմ :

Permúlctus-ta-tum }
Permúlsus-sa-sum } անց. ԴԵԲ.
Տես *Permúlceo* .

Permúlto } Պէ. յոյժ յոյժ, ա-
Permúltum }
ռաւել քան զառաւել, կարի շատ :

Permúnio (նրգ. *Múnio-is* արգ.) . ամրացուցանեմ, պարսպեմ պատուարաւ :

Permunitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես *Permúnio* .

Permutátio - ónis (իգ.) . փոփոխումն, փոխանակութիւն :

Permúto (նրգ. *Muto* արգ.) . փոփոխեմ, փոխանակեմ :

Perna - ae (իգ.) . ապուխտ խոզենի :

Pernecessárius-ia-ium (աթ.) . կարևորագոյն, մտերիմ, սիրելի, բարեկամ :

Pérneco (նրգ. *Neco* արգ.) . սպանանեմ, 'ի կենաց արկանեմ, կոտորեմ :

Pérnego (նրգ. *Nego* արգ.) . յուրաստ լինիմ, սպառսպուռ ուրանամ, ժխտեմ :

Perniciábilis - le }
Perniciális - le } անց. վնասակար, ապականիչ, եղեռնաւոր, մահաբեր, մահածին :

Perníciēs-ciēi (իգ.) . վնաս, կորուստ, անկումն, կործանումն, մահ, օրհաս, վախճան, սատակումն :

Pernicióse-sius-sissime (Պէ.) . վնասակար օրինակաւ՝ պայմանաւ :

Perniciósus-sa-sum (-sior-sissimus) անց. եղեռնաւոր, վնասակար, ապականիչ, մահածին, մահաբեր :

Pernícitas-tátis (իգ.) . արագութիւն, շութափութիւն, ձեպ, սրութիւն :

Perníciter-cius (Պէ.) . արագ արագ, փութապէս, վաղվաղակի, արագագոյնս :

Pérniger-gra-grum (աթ.). սեւագոյն, թխագոյն, մթագոյն :

Pernimium (Վլթ.). կարի յոյժ, առաւել քան զառաւել, ևս քան զևս :

Pérnio-ónis (էգ.). ցրտահարու թիւն :

Perniunculus-li (ար.). փոքրիկ վրան :

Pernix-icis (-cior-císsimus) աթ. արագ, շոյտ, փոյթ, սուր, սաստիկ, թեթեւ :

Pernóctans-ántis (էյթ.). որ անգանի ուրեք զիշերի, որ երեկոթս առնէ :

Pernócto-tas-ávi-átum-áre (չլթ.) ագանիմ, անցուցանիմ զգիշերն, երեկոթս առնում :

Pernóscó (նրգ. Nosco արհ.). քաջ գիտիմ, քաջածանօթ լինիմ :

Pernotéscó (չլթ. Notéscó արհ.). ծանօթագոյն լինիմ, հոչակիմ :

Pernótus-ta-tum (անյ. դրթ.). Տես Pernóscó.

Pernox-nóctis (աթ.). արթուն, հսկող :

Pernúmero (նրգ. Número արհ.). թուեմ, համարեմ, ի համար արկանեմ, հաշուեմ :

Pero-ónis (ար.). կարճ կօշիկ, մոյկ :

Peródi (պլս. Odi արհ.). ատեամ ատելութեամբ, խորշիմ և զարշիմ :

Perofficióse (Վլթ.). մարդասիրապէս, մարդասէր ինամով :

Peróleo (չլթ. Oleo արհ.). հոտ

հարկանեմ, չար հոտ բուրեմ, հոտիմ :

Peronátus-ta-tum (աթ.). սանդալաւոր :

Peroptáto (Վլթ.). ըստ հաճու թեան կամաց :

Péropus est. կարեորագոյն է, հարկ ի վերայ կայ :

Perorátio - ónis (էգ.). վերջին բանք, վերջարան, կատարած, վախճան :

Perorátus-ta-tum (անյ. դրթ.). Տես Peróro.

Perórno (նրգ. Orno արհ.). զարդարեմ, պաճուճեմ, պճնեմ, մեծապատիւ մեծարեմ :

Peróro (նրգ. Oro արհ.). գլխաւորեմ զճառն, ճառեմ, ճառարկեալ խօսիմ :

Perósus-sa-sum (անյ. դրթ.). Տես Peródi.

Perpárce (Վլթ.). խնայութեամբ, ճշգիւ :

Perpárum (Վլթ.). փոքր մի, սակաւիկ ինչ :

Perpárvulus-la-lum (աթ.). փոքրիկ, մանրիկ :

Perpásco (նրգ. Pasco արհ.). արածեմ, ճարակեմ :

Perpástus-ta-tum (անյ. դրթ.). Տես Perpásco.

Perpáuculi-lae-la համ } աթ. սակաւաւորք, նուազագոյնք :

Perpaucíssimi-mae-ma } սակագոյն, յոյժ սակաւ :

Perpáucus-ca-cum (աթ.). սակաւիկ, դոյզն, խուն :

Perpáullulus-la-lum (աթ.). սակաւիկ, դոյզն, խուն :

Perpáullulum }
 Perpáullum }
 Perpauxillum }

խուն մի, փոքր մի :

Perpavescio (նրգ. Fácio արծ.).
 երկիւղ 'ի միտս արկանեմ,
 ահաբեկեմ, սրտաբեկ սրտա-
 պախ առնեմ :

Perpéllo, pérpuli (նրգ. Pello
 արծ.). զրգռեմ, զրգռեմ, սա-
 դրեմ, հրապուրեմ, բռնադա-
 տեմ, ստիպեմ :

Perpendiculum-li (չղգ.). կապար՝
 կշռոց ճարտարապետաց, կա-
 պարեայ գունդ որմաշինաց,
 կարկին հիւսանց :

» ad perpendiculum. ուղղաձիգ
 գծիւ, կշիւ 'ի վերուստ, ուղ-
 ղորդ :

Perpéndo-di (նրգ. Pendo արծ.).
 կշռեմ գտակաւ, չափեմ, 'ի
 քնին արկանեմ, քննեմ, զմտաւ
 ածեմ :

Perpensátio-ónis (եգ.). խոյզ և
 խնդիր, հետազօտութիւն,
 հարցափորձ :

Perpénsus-sa-sum (անց. Դրբ.).
 Տես Perpéndo.

Pérperam (ձբ.). ընդունայն, 'ի
 զուր, յանիրաւի, 'ի տարա-
 պարտուց, չարաչար, յախեր-
 կան :

Perpes-petis (աթ.). ողջոյն, բո-
 վանդակ, հանապազորդ, ան-
 դադար, մշտնջենաւոր, տեա-
 կան :

Perpéssio-ónis (եգ.). համբերու-
 թիւն, չարչարանք, ցաւք :

երկայնմտութիւն, ըմբերու-
 թիւն, տոկ :

Perpessítius - tia - tium (աթ.).
 համբերող, ժուժկալ :

Perpéssus-sa-sum (անց. Դրբ.).
 Տես Perpétior.

Perpétiens-éntis (Էյթ.). վշտա-
 հան, ժուժկալ, համբերող :

Pérpetim (ձբ.). մշտնջենապէս,
 անդուլ, անդադար, իսպառ,
 ցանկ :

Perpétior - péssus (հր. Pátior
 արծ.). կրեմ, վշտանամ, համ-
 բերեմ, հանդուրժեմ, տոկամ,
 տանիմ :

Perpetrátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
 Տես Pérpetro.

Pérpetro - ras - rávi - rátum - rare
 (նրգ.). առնեմ, գործեմ, կա-
 տարեմ, 'ի գլուխ հանեմ :

Perpetuális-le հա }
 Perpetuárius-ia-ium } անշաւի-
 տենական, մշտնջենաւոր, հա-
 նապազորդ :

Perpetúitas-tátis (եգ.). մշտնջե-
 նաւորութիւն, հանապազոր-
 դութիւն, տեականութիւն :

Perpétuo-uas-uávi-uátum-uáre
 (նրգ.). մշտնջենաւոր առնեմ,
 մշտնջենաւորեմ, 'ի ձիգ ար-
 կանեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Perpétuo }
 Perpétuum } Գբ. մշտնջենապէս,
 անդուլ, անդադար, ցանկ և
 միշտ :

Perpétuus-ua-uum (աթ.). տեա-
 կան, միաշար, մշտնջենաւոր,
 յաւիտենական :

Perpictus-ta-tum (աթ.). նկարա-
կերպ, նկարէն :

Perpláceo (չլթ. Pláceo արհ.).
յոյժ հաճոյ լինիմ, քաղցրա-
նամ :

Perplexabíliter }
Perpléxe կամ } Վէք. խառն 'ի
Perpléxim }
խուռն, յանկարդ, 'ի վարան
տագնապի :

Perpléxor-xáris-átus-ári (հար.).
յերկբայ առնեմ, խառնակեմ,
շփոթեմ, վարանեմ :

Perpléxus-xa-xum (աթ.). երկ-
միտ, կասկածոտ, խառնակ,
շփոթ :

Pérpluit (քհչ. Pluit արհ.). տե-
ղայ անձրեւ, յորդապոյնս ան-
ձրեւէ, իջանէ յորդառատ ան-
ձրեւ :

Perpol (Վէք.). արդարեւ, յիրաւի,
ապաքէն ցապաք :

Perpólio (նրգ. Pólio արհ.). յըղ-
կեմ, ողորկեմ, մաքրեմ, կո-
կեմ, սրբեմ :

Perpolítio-ónis (էգ.). ողորկու-
թիւն, փայլեւն, պայծառու-
թիւն :

Perpolítus-ta-tum (անց. քրէ.).
Տես Perpólio.

Perpolítus-ta-tum (աթ.). ողոր-
կագոյն, փայլուն, յղկեալ,
կոկեալ, մաքրեալ :

Perpópulor (հար. Pópulor արհ.).
աւար հարկանեմ, աւարեմ,
կապտեմ, կողոպտեմ :

Perpórtans-ántis (քնթ.). կրելի,
կրող, բարձող, բեռնակիր :

Perpotátio - ónis (էգ.). գինար-
բուք, խրախուժիւն, խրա-
խունք :

Perpóto (նրգ. Poto արհ.). 'ի
գինարբուս մտանեմ, խծկեմ
զորովայն, խրախունս առնեմ :

Pérprimo (նրգ. Premo արհ.).
ճնշեմ, ճմլեմ, լլկեմ գկոյս,
խարդաւանեմ :

Perprópere (Վէք.). արագ արագ,
արագագոյնս, փութապէս,
ճեպ 'ի ճեպոյ :

Perprurisco - scis - scere (չլթ.).
խտլտիմ, մարմաջեմ, կծեմ :

Perpudésco - scis - scere (չլթ.).
յամօթ լինիմ, դամօթի հար-
կանիմ, շառազունիմ, ամա-
չեմ :

Perpúgnax-ácis (աթ.). պատե-
րազմող, կապացող, հակառա-
կասէր :

Perpúrgo (նրգ. Purgo արհ.).
լիով մաքրեմ, սրբեմ, ջինջ
գործեմ :

Perpusillum (Վէք.). խուն մի, սա-
կաւիկ ինչ :

Pérputo (նրգ. Puto արհ.). ասեմ,
մեկնեմ, պարզեմ, պատմեմ
յստակագոյնս :

Perquam (Վէք.). յոյժ, բազումս,
կարի :

» perquam breviter. համառո-
տիւք, կարճառօտս, կարճ 'ի
կարճոյ բանիւք :

» perquam velim. յոյժ փափա-
քեմ, ցանկութեամբ տենչամ :

Perquíro (նրգ. Quaero արհ.). 'ի
խոյզ եւ 'ի խնդիր արկանեմ :

խուզեմ, հետազօտեմ, որո-
նեմ :

Perquisite-tius (Վէ.) . բազում
հաւաստեալ, խնամով, փու-
թով :

Perquisitio-ónis (Էգ.) . խոյզ և
խնդիր , հետազօտութիւն ,
հաւաստի քննութիւն :

Perquisitor-óris (ար.) . խնդրակ,
յուզակնդիր :

Perquisitus-ta-tum (անց. Դրէ.) .
Տես Perquiro.

Perráro (Վէ.) . դուն ուրեք, հա-
զիւ երբեք :

Perrárus-ra-rum (ած.) . դոյզ-
նագիւտ, չնաշխարհիկ :

Perrépo (չգ. Repo ար.) } սո-

Perrépto (չգ. Repto ար.) } սո-
լամ, օձաձև կամակորիմ, զե-
ռամ :

Perridicule (Վէ.) . ծաղրալից
օրինակաւ :

Perródo (Զրգ. Rodo ար.) . կրծեմ
ամենեին , իսպառ ծախեմ :

Pérrogo (Զրգ. Rogo ար.) . հար-
ցանեմ զկարծիս :

» pérrogo legem. օրէնս առաջի
արկանեմ :

Perrúmpo (Զրգ. Rumpo ար.) .
բեկանեմ, խորտակեմ, ճեղ-
քեմ, հերձում, բռնի մտանեմ
'ի ներքս :

Perrúptus-ta-tum (անց. Դրէ.) .
Տես Perrumpo.

Persaépe (Վէ.) . յաճախագոյնս,
յուշագոյնս :

Persalutátio-ónis (Էգ.) . ողջոյն
փերոյ :

Persalúto (Զրգ. Salúto ար.) .
ողջունեմ, ողջոյն տամ :

Persáno (Զրգ. Sano ար.) . բու-
ժեմ, բժշկեմ, աւաքեմ, ողջա-
ցուցանեմ :

Persánu-na-num (ած.) . առողջ,
ողջանդամ :

Persciénter (Վէ.) . ինքնագէտ,
կամօք, զիանապէս :

Perscindo (Զրգ. Scindo ար.) .
բեկանեմ, խորտակեմ, ընդ մէջ
հատանեմ՝ կտրեմ :

Perscissus-sa-sum (անց. Դրէ.) .
Տես Perscindo.

Perscitus-ta-tum (ած.) . ծանօ-
թագոյն, յայտնագոյն, յայտ-
նական :

Perscribo (Զրգ. Scribo ար.) .
ճշգիւ գրեմ, ընդ գրով ար-
կանեմ, 'ի մատենի հարկա-
նեմ, արձանագրեմ, կանխա-
գրաւեմ :

Perscriptio-ónis (Էգ.) . գրուած,
գրութիւն , փոխանակագիր :

Perscriptor - óris (ար.) . դպիր,
գրիչ, գրագիր, մատենագիր :

Perscriptus-ta-tum (անց. Դրէ.) .
Տես Perscribo.

Perscrutátio-ónis (Էգ.) . հետա-
զօտութիւն, խոյզ և խնդիր,
հարցափորձ, քննութիւն :

Perscrútor (հոգ. Scrutor ար.) .
'ի խոյզ և 'ի քնին արկանեմ,
հետազօտեմ, որոնեմ, խուզեմ,
յուզեմ :

Pérseco (Զրգ. Seco ար.) . հա-
տանեմ, կտրեմ, հերձում, յեր-
կուս բաժանեմ :

Persecutio-ónis (իգօ). դատաստան, յետսդարձութիւն, հալածութիւն :

Persédeo (լզթ. Sédeo արծօ). նըստիմ, բազմիմ, զկայ առնուում, դադարիմ :

Perségnis-ne (աթօ). վատ յոյժ, հեղգասիրտ, ծուլագոյն, ծուլալից :

Persenex-nis (աթօ). ծերունի, հինաւուրց, սլեոր :

Perséntio (նրգ. Séntio արծօ). իրազգաց լինիմ, զգամ, իմանամ, ազգումն առնուում :

Pérsequax-ácis (աթօ). քաջ հետամուտ :

Pérsequens-éntis (քյթօ). հալածիչ, հետամուտ :

Pérsequor (հոր. Sequor արծօ). զնի երթամ, զհետ ընթանամ՝ պնդիմ, հալածեմ, հետամուտ լինիմ, հալածական տանիմ, փախուցանեմ, առնեմ, կատարեմ, աւարտեմ, 'ի գործ ածեմ, 'ի կիր արկանեմ, վարեմ :

Pérsero - situm (նրգ. Sero - ris արծօ). սերմանեմ, հրապարակագոյժ առնեմ, հաջակեմ, համբաւեմ, ցանեմ :

Persevérans - ántis (- tior-tíssimus) աթօ. հանապազորդիչ, տեական, հաստատուն, անշարժ :

Perseveránter-tius-íssime (ձլթօ). հանապազորդութեամբ, անդադր, անգուլ :

Perseverántia-ae (իգօ). հանա-

պազորդութիւն, դեգերումն, հաստատուն միտք :

Perseverátus-la-tum (անց. րլթօ). Տես Persevéro.

Persevéro-ras-rávi-rátum-ráre (լզթօ). հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, դեգերիմ, յաւականիմ, տեեմ :

Persevérus-ra-rum (աթօ). խրատագոյն, դժնդակագոյն, անողորմ :

Pérsice (ձլթօ). պարսկերէն, ըստ պարսկական օրինաց :

Pérsicum-ci (լզթօ). դեղձ :

Pérsicus-ei (իգօ). դեղձի :

Pérsicus-ca-cum (աթօ). պարսիկ, պարսկական :

» pérsica malus - li. դեղձի :

» pérsicus apparátus. շքեղաշուք հանդերձ, մեծասպաս փառաւորութիւն զգեստուց :

Persídeo (լզթ. Sédeo արծօ). կամ մնամ, զկայ առնուում, ազանիմ :

Persído - sédi (լզթ. Sido արծօ). ընդմտանեմ, հասանեմ հատանեմ թափ անցանեմ :

Persíigno (նրգ. Signo արծօ). կրնքեմ, նշանակեմ, դրոշմեմ :

Persímilis-le (աթօ). նմանական, նմանակերպ, հանգունակ :

Persísto - érstítum (լզթ. Sisto արծօ). կամ մնամ, հանապազորդեմ, ցանկորդեմ, տեեմ, յաւականիմ, դեգերիմ :

Persólvo (նրգ. Solvo արծօ). հատուցանեմ, փախարէն առնեմ, կատարեմ, լուծանեմ, հատանեմ, սահմանեմ :

» persólvo grátiam. շնորհակալ
լինիմ, շնորհ ունիմ, գոհա-
նամ :

» persólvo promissum. կատա-
րեմ զխոստուածն :

» persólvo quaestionem. լու-
ծանեմ զինդիր, հատանեմ,
սահմանեմ :

Persóna-ae (իգ.). դիմակ, պատ-
րուակ, բարք, բոյս բարուց,
մարդ, անձն, ոգի, որպիսու-
թիւն, հանգամանք :

Personális-le (աթ.). անձնական,
անձնաւոր, անձնիւր :

Personáliter (Վէ.). ինքնին, ան-
ձամբ :

Personátus-ta-tum (աթ.). դի-
մակս արկեալ, դիմակաւոր,
կերպարանաւոր, պաճուճեալ :

Pérsono (չլթ. Sono արծ.). հըն-
չեմ, թնդամ, շաչեմ, շառա-
չեմ, օրոտամ, փորոտամ :

Pérsonus-na-num (աթ.). հնչա-
կան, սաստկաձայն, թնդա-
կան, մեծաբարբառ :

Persórbeo (նրգ. Sórbeo արծ.).
կլանեմ, ամենեւին սպառեմ,
խմեմ, ծծեմ :

Perspécte (Վէ.). իմաստնաբար,

specto արծ.).
հ, խորհիմ,
կատեմ :
(անց. դրէ.).

1 (-tissimus)
հորձ առեալ,

» erit ei perspéctum. զիտակ
լիցի նա և ոչ իւրք անտե-
ղեակ, իրազգած է իրացն :

Perspéculor (հար. Spéculor արծ.).
խորհիմ, նկատեմ, մտախորհ
լինիմ, շուրջ հայիմ :

Perspérgeo (նրգ. Aspérgeo արծ.).
սփռեմ, տարածանեմ, ոռոգա-
նեմ :

Perspicácitas-tátis (իգ.). սրա-
տեսութիւն, կորովութիւն
մտաց, խորագիտութիւն :

Pérspicax-ácis (-ácior) աթ. քա-
ջատես, սրակն, կորովամիտ,
խորագէտ, նրբահայեաց :

Perspiciéntia - ae (իգ.). լիուլի
ծանօթութիւն, քաջահմուտ
տեղեկութիւն, շատահմուտ
թիւն :

Perspicio (նրգ. Aspicio արծ.).
քաջածանօթ լինիմ, նշմարեմ,
նկատեմ, իրազեկ լինիմ, ի-
մանամ :

Perspicue (Վէ.). յայտ յանդի-
ման, յայտնապէս, լուսաւո-
րազոյնս, մեկնապէս :

Perspiciúitas-tátis (իգ.). յայտ-
նութիւն, լուսաւորութիւն,
ստուգութիւն :

Perspicuus-ua-uum (աթ.). լու-
սաւոր, պայծառ, ծանօթ,
մեկին, յայտնի :

Perspiro (չլթ. Spiro արծ.). թա-
փանցանց անցանեմ, ընդմտա-
նեմ, սպրդիմ :

Perstimulo (նրգ. Stimulo արծ.).
խթեմ, դրդեմ, զրգռեմ, յոր-
դորեմ, ճեպեմ, ստիպեմ :

Persto-titi (լլթ. Sto արժ.). կամ
մնամ, հանապազորդեմ, ցան-
կորդեմ, դեգերիմ, յաւակա-
նիմ, տեւեմ :

Pérstrepo-strépitum (լլթ. Strepo
արժ.). աղմկեմ, դղրդեմ, ա-
ղաղակեմ, հնչեմ, շառաչեմ :

Perstrictus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես **Perstringo**.

Perstringo (նրբ. Stringo արժ.).
փակեմ, աղկեմ, պնդեմ, ճըն-
շեմ, բախեմ, խոցեմ, զլխաւ-
որեմ զքան :

» **perstringo aures.** ընդարմա-
ցուցանեմ, դռնչեցուցանեմ
զականջս :

» **perstringo oculos.** շլացուցա-
նեմ զաչս, կուրացուցանեմ :

Pérstruo (նրբ. Struo արժ.). շի-
նեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ :

Persuádeo (նրբ. Suádeo արժ.).
համոզակեր լինիմ, 'ի հաւան
ածեմ, հաւանեցուցանեմ, յո-
ժարեցուցանեմ, հաւատացու-
ցանեմ :

Persuasibilis-le (ած.). հաւա-
նելի, հաւանեցուցիչ, հաւա-
նական :

Persuasibiliter (ձլբ.). հաւանե-
ցուցիչ բանիւք, հաւանելի
կարծեօք :

Persuásio-ónis (եթ.). } հաւանու-
Persuásus-us (ար.) }
թիւն, հաւատք, ընծայու-
թիւն :

» **hujus persuásu.** 'ի սադրա-
նաց դորա, սորին թեկադրու-
թեամբ :

Persuásus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես **Persuádeo**.

Persuásus-sa-sum (- sissimus)
ած. հաւանեալ, համոզակեր
լեալ, 'ի հաւան ածեալ :

» **mihi persuásus est.** համո-
զակեր լեալ է իմ, ճշմարտու-
թեամբ հասեալ եմ :

» **persuásus hábeo.** 'ի հաւան
զամհաստատութեամբ, նկա-
րեալ ունիմ 'ի մօի :

Persubtilis-le (ած.). նրբագոյն,
կորովամիտ, սրատես, հան-
ճարեղ :

Persúlto (լլթ. Salto արժ.). վազ-
վազեմ, առնում վազս, ուտոս-
տեմ :

» **persúlto in agro hostili.** աս-
պատակ դնեմ յերկիր թշնա-
մեաց :

Pertaedéscit-scébat (Դմլ.) կամ }
Pertaédet (Դմլ. Taedet արժ.) }
տաղականամ, ցաւիմ, զչարիմ,
դժկամակ լինիմ :

Pertaésus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես **Pertaédet**.

» **pertaésus sermónis.** ձանձրա-
ցեալ 'ի խօսից :

Pértego (նրբ. Tego արժ.). շուրջ
ծածկեմ, սքողեմ, առաքաս-
տեմ :

Perténdo-di (լլթ. Tendo արժ.).
ընդդէմ կամ, հակառակիմ,
դիմադարձ լինիմ, յամառիմ,
զերեսս հաստատեմ, դէմ ե-
դեալ երթամ :

Perténto (նրբ. Tento արժ.). փոր-
ձեմ, զփորձ առնում, 'ի քնին

արկանեմ, յուզեմ, շարժեմ, խռովեմ :

Perterebrātus-ta-tum (անգ. Դրբ.)

Տես Pertérebro.

Pertérebro (նրգ. Térebro արմ.).
Ծակեմ գայլիկոնիւ, ծակոտեմ
դրով :

Pertérgeo (նրգ. Térgeo արմ.)

Pertérgeo (նրգ. Tergo արմ.) }
մաքրեմ, սրբեմ, 'ի բաց պար-
զեմ :

Pértero (նրգ. Tero արմ.). մա-
նրեմ, փշրեմ, լեսում, լմեմ :

Perterrefácio (նրգ. Fácio արմ.)

Pertérreo (նրգ. Térreo արմ.) }
զարհուրեցուցանեմ, սրտա-
պախ առնեմ, ահաբեկեմ, պա-
կուցանեմ, երկեցուցանեմ,
սրտաբեկեմ :

Perterrefactus - ta - tum (անգ.
Դրբ.). Տես Perterrefácio.

Pertérritus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Pertérreo.

Pertéxo (նրգ. Texo արմ.). վախ-
ձանեմ զանկուածն, աւար-
տեմ, 'ի գլուխ հանեմ, վճա-
րեմ :

Pértica-ae (իգ.). ձող, բառնա-
լեք, բիր, նիզ, լծակ :

Perticális-le (աթ.). ձողաբարձ,
ձողաձև :

Pertimésco - scis - tímui - scere
(չգլ.). սրտաբեկիմ, զահի հար-
կանիմ, սրտապախ լինիմ, զար-
հուրիմ, երկնչիմ երկիւղ մեծ :

Pertinácia-ae (իգ.). յամսուռ-
թիւն, ողնդժնեայ բարք, խըս-
տապարանոցութիւն, հես-

տութիւն, խստասրտութիւն,
հաստատուն միտք :

Pertináciter-cius-cissime (Վբ.).

հաստատուն մտք, յամառութեամբ,
անդուլ :

Pértinax-ácis (- cior - cissimus)

աթ. ճղճիմ, կցիր, ժլատ, յա-
մառ, մանրակծծի, խստ-
սիրտ, հաստատուն, պինդ,
ամուր, ողնդժնեայ :

» pertinax recti. փոյթ և պինդ
'ի լաւութիւնս :

Pértinens-éntis (բջթ.). ընդմա-
նօղ, ձգտող, ժամանող :

Pertineo (չգլ. Téneo արմ.). հա-
սանեմ, ժամանեմ, տարածա-
նիմ, ձգտիմ, լայնիմ :

» pertinet-nébat-tinuit (ԴՎ.).
անկ է, պատշաճի, հայի,
պարտ և պատշաճ է :

» hoc ad rem pertinet. 'ի ծա-
հ է 'ի դէպ է այս :

» hoc ad me pertinet. անկ է
ինձ, կայ ինձ աղերս :

Pertractáte (Վբ.). առ հաս-
րակ, գոհհիկ բարբառով :

Pertractátio-ónis (իգ.). վարչու-
թիւն, տեսչութիւն, խնամա-
կալութիւն, հոգաբարձու-
թիւն :

Pertractátus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Pertracto.

Pertracto (նրգ. Tracto արմ.).
վարեմ, ուղղեմ, ճառ արկեալ
խօսիմ, ճառեմ :

Pértraho (նրգ. Traho արմ.). 'ի
քարշ ածեմ, ձգձգեմ, քար-
շեմ, քարշեալ տանիմ :

» *pértraho vitam.* *երկայնակեաց՝
երկայնօրեայ լինիմ :*

Pertránseo (լլթ. *Tránseo* արձ.).
*անցանեմ յայնկոյս՝ յառաջ,
յառաջեմ :*

Pertribuo (նրգ. *Tribuo* արձ.).
*պարգեւեմ, տամ, ընծայեմ,
մատուցանեմ :*

Pertritus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Pértero.

Pertumultuóse (ձբ.). *մեծաւ
աղմկաւ, խառն 'ի խուռն օրի-
նակաւ, խռովութեամբ :*

Pertúndo - értudi (նրգ. *Tundo*
արձ.). *ծակեմ, ծակոտեմ, թափ
անցանեմ :*

Perturbáte (ձբ.). *յանկարգս,
խառն 'ի խուռն :*

Perturbátio-ónis (խգ.). *խռովու-
թիւն, ամբոխումն, խառնա-
կութիւն, շփոթութիւն, աղ-
մուկ, կարիք, ախա :*

Perturbátrix-ícis (խգ.). *կին խռո-
վարար :*

Perturbátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Pertúrbo.

Perturbátus-ta-tum (-tior - tís-
simus) ան. *խառնակ, շփո-
թեալ, ամբոխեալ :*

Pertúrbo (նրգ. *Turbo* արձ.). *ամ-
բոխեմ, խռովեմ, խառնակեմ,
աղմկեմ, շփոթեմ, պղտորեմ :*

Pertúrpis - pe (ան. ան. ան. ան.). *աղտերա-
գոյն, պղծալից, ամօթալից,
անուանարկ :*

Pertúsus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Pertúndo.

Pérula-ae (խգ.). *փոքր գրասպանակ :*

Perúnctio - ónis (խգ.). *օծումն,
օծութիւն :*

Perúnctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Perúngo.

Perúngo (նրգ. *Ungo* արձ.). *ծե-
փեմ իւղով, օծանեմ, իւղեմ :*

Perurbánus-na-num (ան. ան. ան.). *յոյժ
մարդասէր, բարեբարոյ, շնոր-
հալից, կարի իմն պատուա-
ղիր :*

Perúrgeo (նրգ. *Urgeo* արձ.). *'ի
նեղ արկանեմ, մղեմ, նեղեմ,
բռնադատեմ, ստիպեմ :*

Perúro (նրգ. *Uro* արձ.). *հրով
դատեմ, հրկէզ առնեմ, տո-
չորեմ, այրեմ, կիզուեմ :*

Perústus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Perúro.

Pervádo - ásum (լլթ. *Vado - dis*
արձ.). *անցանեմ, թափանցիկ
լինիմ, ընդմտանեմ, հոչակիմ,
համբաւիմ :*

Pervagátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Pervago.

Pervagátus-ta-tum (-tior - tís-
simus) ան. *հրապարակեալ,
համբաւեալ, համօրէն, հա-
սարակաց, համաշխարհի :*

Pervago (լլթ. *Vago* արձ.) }
Pervagor (հր. *Vagor* արձ.) } *այսր*

*անդր յածիմ, հրապարակիմ,
թափառիմ, հոչակիմ :*

Pervagus-ga-gum (ան. ան. ան.). *թա-
փառական, մոլորական, ընդ-
վայրագնաց :*

Perválidus-da-dum (ան. ան. ան.). *հզո-
րազոյն, հարստազոյն, ուժ-
գնազոյն, զօրաւորազոյն :*

Pervárie (ՎԷ-). գունակ գունակ,
պէտպէս օրինակաւ, այլազ-
գազոյնս իմն :

Pervásto (ՆԷԳ. Vasto արժ-). աւ-
արեմ, աւար հարկանեմ, կո-
ղապեմ, կապեմ :

Pervéctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ-).
Տես Perveho.

Pérveho (ՆԷԳ. Veho արժ-). ա-
ռաջնորդեմ, վարեմ, տանիմ :

Pervéllo (ՆԷԳ. Vello արժ-). խայ-
թեմ, կծանեմ, լլկեմ, չար-
չարեմ, բորբոքեմ, ձանձրացու-
ցանեմ, յուզեմ, խածատեմ,
խծբծեմ, բամբասեմ :

Pervénio (ՎԷԳ. Vénio արժ-). հա-
սանեմ, ժամանեմ, մերձենամ :

Pervénor (ԿԵՐ. Venor արժ-). յու-
զախնդիր լինիմ, խիլ արկա-
նեմ, փութով որոնեմ :

Pervérse-sius-sissime (ՎԷԳ-). չա-
րաչար, ընդ հակառակն, 'ի
յետուստ կողմանէ :

Pervérsio-ónis (ԷԳ-). շրջումն ,
փոփոխումն կարգի :

is (ԷԳ-). խոտո-
պիրատութիւն,
ամակորութիւն :
m (անց. ԴԵԲ-).
).

m (- sior - síssi-
արդ, շփոթեալ,
իրատ, ժանտ,
:

'erto արժ-). տա-
ն, աւերեմ, կոր-
եմ, ապականեմ,

Pervésperi (ՎԷ-). ընդ երեկս ,
անազանի :

Pervestigatio-ónis (ԷԳ-). խոյզ
և խնդիր, հետազօտութիւն,
մանր քննութիւն :

Pervestigo (ՆԷԳ. Vestigo արժ-).
հետազօտեմ, խիլ արկանեմ,
որոնեմ, յուզեմ :

Pervetus-véteris ԿՄԳ } ած. ծե-

Pervetustus-ta-tum } ած. ծե-
րագոյն , հնազոյն , կանխա-
գոյն :

Pervicácia-ae (ԷԳ-). յամառու-
թիւն, ողնդժենայբարբ, խըս-
տապարանոցութիւն , հե-
տութիւն, պնդութիւն :

Pervicáciter-cius (ՎԷԳ-). յամա-
ռութեամբ, պնդութեամբ :

Pervicax-ácis (- cior - cissimus)
ած. խստասիրտ, յամառոտ ,
յամառ, ողնդժենայ :

Pervideo (ՆԷԳ. Video արժ-). քաջ
տեսանեմ, 'ի վեր հանեմ, պար-
զեմ :

Pervígeo (ՎԷԳ. Vígeo արժ-). զօ-
րանամ, կազդուրիմ, քաջա-
նամ :

Pervigil-vigilis (ած-). արթուն,
զուարթուն, հսկուն, հսկող :

Pervigilatio-ónis (ԷԳ-). բազմօ-
րեայ տքնութիւն, տքնական
հսկումն :

Pervigilo (ՎԷԳ. Vigilo արժ-). ար-
թուն կամ, հսկեմ, տքնիմ :

Pervínco (ՎԷԳ. Vinco արժ-). գեր
'ի վերոյ լինիմ, նշան յաղթու-
թեան կանգնեմ, բռնի ստա-
նամ, զըռամբ ածեմ :

Pérvius-ia-ium (աթ.). բաց, ար-
ձակ, համարձակ, զիւրամա-
տոյց :

Pervivo (չլթ. Vivo արժ.). բազմ-
օրեայ՝ երկայնակեաց լինիմ :

Pervólito (չլթ. Vólito արժ.) }
Pérvolo (չլթ. Volo - las արժ.) }

այսր անդր թռանիմ, համ-
բաւեալ հռչակիմ, հրապա-
րակիմ :

» **pérvolo urbem totam**. զեր-
թեւեկս առնում ընդ քաղաքն
ամենայն :

Pérvolo (նրգ. Volo, vis արժ.).
ցանկութեամբ տենչամ, յոյժ
փափաքեմ :

Pervolúto (նրգ. Volúto արժ.).
մտադիւրութեամբ ընթեռ-
նում :

Pervólvo (նրգ. Volvo արժ.). շրջ-
շրջեմ, թաւալեցուցանեմ,
վարկալարակ ընթեռնում :

Pervulgáte (Վլէ.). ըստ ռամկաց,
գռեհիկ բարբառով :

Pervulgátus-ta-tum (անց. րլէ.).
Տես Pervúlgo.

Pervulgátus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աթ. հրապարակագոյժ,
ծանօթ, յայտնի :

Pervúlgo (նրգ. Vulgo-gas արժ.).
հրապարակեմ, հռչակ հար-
կանեմ, աշխարհագոյժ առ-
նեմ, հռչակեմ, յայտնեմ :

Pes-edis (ար.). ոտն, աքեացք,
պճեղն :

» **pede presso**. պնդագոյնս, հաս-
տատութեամբ :

» **pedis ictus**. կիցք, աքացելն :

» **pes montis**. ոտն լերին, ստո-
րոտ, լեռնոտն :

» **pedem éffero**. մեկնիմ, ելանեմ
'ի դուրս :

» **pedem réfero** և **révoco**. դառ-
նամյետս, յետս յետս երթամ :

» **meo me pede métiór**. գործեմ
որչափ 'ի կարի իմում իցէ :

» **omni pede**. բազում ջանիւ,
մեծաւ փութով, պնդագոյնս :

» **mánibus pedibúsque**. փու-
թոյ պնդութեամբ, ոգով
չափ, սրտի մտօք :

» **pédibus ámbulo**. հետիոտս
գնամ, հետի ընթանամ, գետ-
նագնաց հետեակ ճանապար-
հորդեմ :

Péssime (Վլէ.). վատթարագոյն
ևս, չարաչար, յոռագոյն օրի-
նակաւ :

Péssimum-mi (չլթ.). անհնարին
աղէտք, չարագոյն վնաս :

Péssimus-ma-mum (աթ.). յո-
ռագոյն, չարագոյն, վատթա-
րագոյն :

Péssulus-li (ար.). նիգ, պարզու-
նակ, աղիւք :

Pessum (Վլէ.). 'ի խորս, յան-
դունդս, 'ի վայր, 'ի խոնարհ :

» **pessum eo**. խորասոյգ լինիմ,
կործանիմ, կորնչիմ :

Pessúndo (նրգ. Do արժ.). սու-
ղանեմ, աւերեմ, խորասոյգ
առնեմ, կործանեմ, ցրուեմ,
կորուսանեմ :

Péstifer-tifera-rum (աթ.). ժան-
տարեր, մահաբեր, սատակիչ,
մահածիւն :

Pestifere (պէ֊). վնասակար օրինակաւ :

Pestiferus-ra-rum (պէ֊) }
Péstilens-éntis (- tior-tíssimus) }

ած. ժանտագործ , ապականիչ, վնասակար, մահացու :
Pestiléntia-ae (իգ֊). մահ ժանտամահ , ժանտ ախտ , սրածուծիւն , ժանտագործ ցաւ :

Pestiléntus-ta-tum (ած֊). ժանտ, ապականիչ, մահացու, մահաբեր :

Pestis-is (իգ֊). ժանտախտ, սրածուծիւն, ապականութիւն, աղէտք, վիշտ, սպանութիւն, կոտորած, կործանումն, այլ վնասագործ :

Petálium - lii (չգ֊). իւղ նարեկան :

Petasátus-ta-tum (ած֊). խոյրադիր, թագազարդ :

Petásio-ónis }
Pétaso-ónis } աբ. ապուխտ խոզենի :

Petasúnculus-li (աբ֊). փոքրիկ խոյր, դոյզն ապուխտ խոզենի :

Pétasus-si (աբ֊). գլխանոց լայն, գմբեթ, կամար :

Petígo-ginis (իգ֊). արած, որքին :

Petímen-minis (չգ֊). վերք 'ի թիկունս զրաստուց :

Petisco-scis-scere }
Petisso-sis-sere } նբգ. խնդրեմ

ժողովեամբ, ժտեմ, թախանձանօք աղաչեմ, թախանձեմ, պաղատիմ :

Petitio-ónis (իգ֊). խնդրուածք, աղաչանք, հայցուածք, պահանջանք, շփոթ, խռովութիւն, հարուած, արշաւան, յարձակումն :

Petitor-óris (աբ֊). խնդրող, հետամուտ, խնդրակից, դատախազ :

Petitum-ti (չգ֊) }
Petitus-us (աբ֊) } խնդիր, խնդրուածք, հայցուածք, աղերսագիր, աղաչանք, պահանջանք, դատախազութիւն :

Petitus-ta-tum (առ֊. Գրգ֊). Տե՛ս Peto.

» petitus insídiis. 'ի դարան մտեալ, դարանամուտ, դարանակալ :

Peto-tis-tívi (աբ֊. tii-títum - tere (նբգ֊). խնդրեմ, ժտեմ, հայցեմ, դիմեմ, արշաւեմ, խաղամ, ուշ ունիմ, հարկանեմ, երթամ, յուղի անկանիմ :

» Romam petit. դէմ եղեալ երթայ 'ի Հռովմա :

» aquam et terram peto. միջամուխ լինիմ 'ի դործ պատերազմի, սկիզբն առնեմ մարտի :

Petóritum-ti (չգ֊). կտրք, սայլ :

Petra-ae (իգ֊). վէմ, քար, բռնաքար, գիլ, ապառաժ, քարաժայռ, խուծ :

Petraéus-aéa-aéum (ած֊). առապարին, 'ի քարածերպս բռնեալ :

Petricósus-sa-sum (ած֊). քարուտ, վիմուտ, դերբուկ, անհարթ, դժուարին :

Petro-ónis (ար.) շինական, ռա-
փիկ, խոյ, նոխազ, քաղ, քօշ :
Petróleum-lei (չլթ.) քարածիւթ,
հոյլ երկրի :
Pétulans-ántis (-tior - tíssimus)
աթ. յանդուգն, յամուռոտ,
լիւր, վէս, ստամբակ, լկտի,
պագշոտ :
Petulánter - tius - tíssime (Վէթ.)
յանդգնարար, յանդգնագոյնս,
յանամօթս, լրբնի երեսօք :
Petulántia-ae (իթ.) յանդգնու-
թիւն, վիսուլթիւն, ժպլհո-
թիւն, լրբութիւն, լկտու-
թիւն, լպրշութիւն, պագշո-
տութիւն :
Petúlcus-ca-cum (աթ.) խեթ-
կիչ, ոգորող, ցանկասէր, պագ-
շոտ :
Pexátus-ta-tum (աթ.) նորա-
զգեստ :
Péxitas-tátis (իթ.) երկայն մազ
ասուեաց :
Pexus-xa-xum (անց. ԴԵԲ.) Տես
Pecto.
» vestis pexa. նոր հանդերձ,
նորածեզգեստ :
Phalánga-ae (իթ.) սայլ, կսռք,
բառնալիք, լծակ, ձող :
Phalangárius - rii (ար.) ձողա-
բարձ բեռնակիր :
Phalangítae-tárum (ար.) զինու-
որք 'ի փաղանդէ, գումար-
տակ գունդ :
Phalángium-gii (չլթ.) փաղիժ,
տարենտական սարդ :
Phalángo-gas-gávi - gátum - gáre
(նրթ.) լծակօք բառնամ, առ-

նում բառնալեօք 'ի վերայ
ուսոց :
Phalanx-ángis (իթ.) փաղանդ,
գունդ զինուորաց, գումար-
տակ, հետեակ զօրք, ամբոխ,
խուժան, բազմութիւն :
Phalárica-ae (իթ.) նիզակ, գե-
զարդն, արդն, սլաք, աշտեայ :
Phálerae-rárum (իթ.) ասպա-
զէն, զէն և զարդ երկվարի,
կահ և կազմած, անօթք :
Phalerátus-ta-tum (աթ.) պա-
տուեալ նշանաւ պատուոյ,
զարդարեալ զնդածեզ ար-
դուք :
» phaleráta dicta. ողոք բանք,
քաղցրաբանութիւն :
Phantásia-ae (իթ.) բանդագու-
շանք, մտացածին խորհուրդ,
խորհական զօրութիւն, երե-
ակայութիւն :
Phantásma-atis (չլթ.) առաջօք
երևոյթ, ցնորք, արհաւիրք,
խուճապք :
Pháretra-ae (իթ.) կապարձք :
Pharetrátus-ta-tum (աթ.) կա-
պարձեալ, կապարձակիր :
Pharmacéutice-es (իթ.) դեղա-
գործութիւն, արուեստանոց
դեղոց :
Pharmacéutria - ae (իթ.) ջա-
տուկ, վհուկ, կախարդ կին :
Pharmacopóla-ae (իթ.) դեղա-
գործ, դեղավաճառ :
Phármacum-ci (չլթ.) դեղ, դար-
ման :
Phasélinus-na-num (աթ.) ոլո-
ռան :

Phasélus-li (ար. et էփ.) նաւակիկ, նաւակ, կուր, մակոյկ, կարկուրէ :

Phaséolus-li (ար.) ոլոռն, մաշ, լուբիա, դկուղ :

Phasiána - ae (էփ.) փասիան՝ Թռչուն :

Phasianárius-rii (ար.) պահապան փասիանաց :

Phasianínus-na-num } ար. փասիանի, փասիան հաւու :

Phasianínus-na-num } ար. փասիանի, փասիան հաւ :

Phasiána avis. փասիան՝ հաւ :

Phasiánus-ni (ար.) փասիան :

Phíala - ae (էփ.) շիշ, բլշակ, սրուակ :

Philanthrópia-ae (էփ.) մարդասիրութիւն, գութ, քաղցրութիւն :

Philograécus-ci (ար.) հելլենասէր, յունասէր :

Philológia-ae (էփ.) ուսումնասիրութիւն, գրագիտութիւն, բանասիրութիւն :

Philólogus-gi (ար.) ուսումնասէր, գրագէտ :

Philoméla-ae (էփ.) սոխակ :

Philosóphia - ae (էփ.) փիլիսոփայութիւն, իմաստասիրութիւն, ճարտարմտութիւն, հանճարագիտութիւն :

» rationalis philosóphia. խորհական փիլիսոփայութիւն, խօսուն իմաստասիրութիւն, բանական արուեստ :

Philosóphicus-ca-cum (ար.) իմաստասիրական, փիլիսոփայական :

Philósophor - pháris - átus - ári (հար.) խօսիմ իբրեւ իմաստասէր, փիլիսոփայեմ, ճարտարամտեմ, իմաստասիրեմ :

Philósophus-phi (ար.) փիլիսոփայ, իմաստասէր, փիլիսոփոս :

Philtrum-ri (չլէ.) կախարդանք, Թովլութիւն, օշարակ տարփանաց, ըմպելի յուզման կարեաց :

Phimus-mi (ար.) տուփ քուէից :

Phlebotómia-ae (էփ.) երակահատութիւն :

Phlebotómus-mi (ար.) արիւնահան, երակահատ, որ առջ երակ հատանել :

Phlégmone-es (էփ.) վառումն, բորբոքումն, այրումն, տապ :

Phoca-ae } էփ. փոկ՝ ձուկն, ծո-

Phoce-es } վակով, որթ ծովու :

Phoeníceus-ea-eum (ար.) աշխետ, բոցագոյն, կարմրագոյն :

Phoenícias-ae (ար.) հողմարեւելեան հարաւոյ :

Phoenix-icis (էփ.) փիւնիկ, արմաւ՝ հաւ :

Phonáscus-sci (ար.) ուսուցիչ հրապարակախօսութեան :

Phósphorus-ri (ար.) փոսփոր, լուսաբեր նիւթ, լուսակիր, արուսեակ, աստղ առաւօտին :

Phrasis - is (էփ.) խօսք, ասացում, պայման բանից, ոճ :

Phrenésis-is (էփ.) մտաբախութիւն, խեղաբախութիւն, զաւանցութիւն, շամբշանք, մո-

լուծիւն, յիմարուծիւն, կատաղուծիւն :

Phrenéticus-ca-cum (աժ.) . անկեալ 'ի մտաց , խելացնոր , մոլի , շամբուշ , մտաբախ :

Phrenitis-tidis (եգ.) . ցնորք , յիմարուծիւն , բանդագուշանք , մտաբախուծիւն , խելադարուծիւն :

Phrygiánus-na-num (աժ.) . նկարակերպ , ասղնագործ :

Phrygio-ónis (ար.) . նկարակերտ , ասղնագործ , նափորտագործ :

Phthisicus-ca-cum (աժ.) . ատացեալ զախտ ծիւրական , վտիտ , ծիւրեալ :

Phthisis - is (եգ.) . ծիւրական՝ մաշարայական ախտ , հալ և մաշ :

Phu (ՏՋԳ.) . բաբէ , վաշ :

Phylárchus-chi (ար.) . ռամկապետ , ցեղապետ յԱթէնս :

Phyma - atis (զգ.) . պալար աբիւնալից , խաղաւարտ :

Phýsica-ae (եգ.) Կաճ
Phýsica-órum (զգ.) } փիւսկեան
Phýsice-es (եգ.) }

փիլիսոփայուծիւն , բնական գիտուծիւն , բնագիտուծիւն , բնախօսուծիւն :

Phýsice (ՏՋԳ.) . յախտարակաց , 'ի բնէ , բնապէս , արդեամբք :

Phýsicus-ca-cum (աժ.) . փիւսիկեան , բնական , բնակաւոր :

Phýsicus - ci (ար.) . փիւսկեան փիլիսոփոս , բնագէտ :

Physiognómon - onis (ար.) . դիմագէտ , դիմախտիր :

Physiología - ae (եգ.) . բարեգիտուծիւն , բնախօսուծիւն , բնագիտուծիւն :

Piábilis-le (աժ.) . քաւիչ , քաւչական :

Piaculáris-re (աժ.) . հատուցիչ , հաճեցուցիչ , հանգուցիչ , հաշտարար :

Piáculo-las-ávi-átum-áre (ԶԳԳ.) . քաւեմ , քաւուծիւն առնեմ , զոհիւք հաշտ առնեմ :

Piáculum-li (զգ.) . զոհ քաւուծեան , սրբուծիւն , յանցանք , ժանտուծիւն , ապիրատուծիւն , ոճիր :

Piámen - minis (զգ.)

Piaméntum-ti (զգ.) } մաքրու

Piátio-ónis (եգ.) } թիւն , քաւուծիւն , սրբուծիւն :

Pica-ae (եգ.) . անծեղ :

Picária-ae (եգ.) . մաքս ձիւթոյ :

Picátus-ta-tum (աժ. ԳԳԳ.) . Տես Pico.

Picea-ae (եգ.) . կուենի , վայրի շոճ :

Piceária - ae (եգ.) . մաքս ձիւթոյ :

Piceátus-ta-tum (աժ.) . օծեալ կպրաձիւթով , կպրաշաղախ , ձիւթեալ :

Píceus-ea-eum (աժ.) . 'ի կպրաձիւթոյ , արջն , թուխ գունով , սևագոյն :

Pico-cas-ávi-átum-áre (ԶԳԳ.) . օծանեմ կպրաձիւթով , ծեփեմ կպրով , կպրեմ , ձիւթեմ :

Pictácium-cii (զգ.) . սպեղանի :

» pingo acu. նկարակիրտ գործեմ, ասղնագործ յօրինեմ :

Pingue-uis (չլտ.) . պարարտութիւն, ճարպ :

Pinguédo - dinis (եգ.) . գիրութիւն, պարարտութիւն, ճրագու, ճարպ :

Pinguefácio (նրգ. Fácio արձ.) . պարարեմ, պարարտացուցանեմ :

Pinguésco-scis-scere (չլտ.) . գիրանամ, պարարտանամ, սոնքանամ, ստուարանում :

Pinguiárius-rii (ար.) . սիրող իւղաթուրմ խորտկաց :

Pinguis-ue (-uor-uissimus) ար. գէր, յոյր, ճարպպարարտ, շինական, թանձրամիտ, ապուշ, յորդ, առատ, բազում :

Pinguitér-uis (Վէ.) . պարարտագոյնս, շինականագոյնս, խոշորագոյնս :

Pinguities-éi կամ } եգ. պարար-
Pinguitúdo-dinis } տութիւն, գիրութիւն, ճրագու, ճարպ :

Pinifer-nífera-rum } ար. բուս-
Piniger-nígera-rum } սուցանէ շոճիս :

Pinna-ae (եգ.) . թև, փետուր, թև ձկանց, ատամն պարլսպաց :

Pinnáculum-li (չլտ.) . կասար, ծայր, գագաթն, արտևան, ծագ, գլուխ շինուածոց, աշտարակ տաճարին :

Pinnátus-ta-tum (ար.) . փետրալից, թևաւոր, ժայռաւոր :

Pinniger-nígera-rum (ար.) . որունի թևս հանգոյն ձկանց :

Pinnula-ae (եգ.) . փոքրիկ փետուր, մանր թև ձկանց :

Pinsátio - ónis (ար.) . լեսուլն յանկանի, մանրելն :

Pinsitus-ta-tum (անց. րրբ.) . Տե Pinso.

Pinso-sis-si կամ - sui-situm կամ - sum-sere (նրգ.) . լեսում, մանրեմ, ծեծեմ յանկանի, լմեմ :

Pinus-sa-sum (անց. րրբ.) . Տե Pinso.

Pinus-ni կամ - nus (եգ.) . շոճ, սարոյ, փիճի, նաւ, նաւափայտ :

Pio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.) . հաշտ առնեմ զոհիւք, հաշտեցուցանեմ, քաւեմ, քաւութիւն առնեմ :

» pio osténta. 'ի հաշտութիւն ածեմ զչարանիւթ դիս :

Pipátus-us (ար.) . ճռուողում, ճճուելն ձագուց :

Piper-ris (չլտ.) . պղպեղ :

Piperátum-ti (չլտ.) . համեմանք պղպեղի :

Piperátus-ta-tum (ար.) . համեմաւ պղպեղի :

Piperitis-tis կամ - tidis (եգ.) . կոճապղպեղ, հնդիկ պղպեղ :

Pípilo-las-lávi-látum-láre } չլտ.
Pípío-is-ívi-ítum-íre }

ճճուեմ, ճռուողեմ, ճղեմ :

Pípío-ónis (ար.) . աղանի, ձագաղանոյ :

Pípulum-li (չլտ.) } այսն, ծաղը,
Pípulus-li (ար.) }

կատականք, նախատինք, թըշ-
նամանք, կեղծ լալիւն ման-
կանց, սուտ արտասուք ման-
րիկ մանկտույ :

Piráster-tri (ար.) վայրի տանձի :

Piráta-ae (ար.) ծավահէն, յե-
լուզակ, հէն ծովու :

Pirática-ae (իգ.) հէնք, աւա-
զակութիւն 'ի ծովու :

» **piraticam fácio.** ասպատակեմ
'ի ծովու, ասպատակ սփռեմ՝
արձակեմ :

Piráticus-ca-cum (աթ.) հինի,
ծովահինից :

Pirum-ri (չգ.) տանձ :

» **pirum falérnum.** գիւրահալ
տանձ, անուշահոտ լեմոն,
որմզդական կիտրոն :

Pirus-ri (իգ.) տանձի :

Piscária-ae (իգ.) ձկնավաճա-
ռանոց :

Piscárius-ia-ium (աթ.) ձկնաւ-
էտ, ձկնաւոր :

» **piscárium forum.** վաճառանոց
ձկանց :

» **piscária cópia.** առատութիւն
ձկանց :

Piscárius-rii (ար.) ձկնավաճառ :

Piscátio-ónis (իգ.) որս ձկանց,
ձկնորսութիւն :

Piscátor - óris (ար.) ձկնահան,
ձկնորս, կարթընկէց, ուռկա-
նաւոր, ուռկանարկ, ցան-
ցորդ :

Piscatórius-ia-ium (աթ.) ձկնոր-
սական, ձկնաւէտ :

» **piscatórium forum.** ձկնավա-
ճառանոց :

Piscátrix-ícis. (իգ.) կին ձկնա-
հան :

Piscátus - ta - tum (անգ. ԴԻԲ.)
Տես Piscor.

Piscátus - us (ար.) ձկնորսու-
թիւն, որս ձկանց :

Piscículus-li (ար.) ձկնիկ, մանր-
երամ ձկունք :

Piscína-ae (իգ.) ձկնատեանք,
աւազան ձկանց, լողարան,
փայտեղէն դոյլ, ջրարբբ :

Piscinális-le (աթ.) ձկնատենից :

Piscinárius-rii (ար.) սիրող ձրկ-
նատենից :

Piscinélla-ae } փոքրիկ աւազան
Piscínula-ae }

ձկանց, ձկնատեսանք :

Piscis-is (ար.) ձուկն :

» **pisce sánior est.** առողջ է և
զօրաւոր պայմանաւ :

Piscor-cáris-cátus-cári (հար.) 'ի
ձկնորսութեան լինիմ, ձուկն
որսամ :

» **piscor in áere.** սնտոխս խոր-
հիմ, օդաբանս խօսիմ, զօդս
կոծեմ, գիրկս զգալիւ արկա-
նեմ, զհողմս արածեմ, 'ի ջուր
աղամ :

Piscósus-sa-sum } աթ. ձկնաւ-
Pisculéntus-ta-tum }

էտ, լի ձկամբբ :

Piso-sas-sávi-sátum-sáre (նրգ.)
ճմլեմ, կոխեմ, կոխան առնեմ,
լեսոււմ, լմեմ :

Pisínium óleum-ei }
Pisselaéon-aéi } ԿԳ. իւղ
Pissínium óleum - ei }
ձկան :

Pistáceum-ei կա՛ Pistácium-cii (չլէ․) պիստակ, պիստակենի:
 Pistillum-li (չլէ․) } սանդիառուն:
 Pistillus-li (ար․) }
 Pistor-óris (ար․) հացարար, հացագործ, հացեփեաց:
 » pistor dulciarius. ծաղարար, պղակունտրագործ:
 Pistóricus-ca-cum } արծ․ հացար-
 Pistórius-ia-ium } գործաց, հացարարի:
 Pistrílla - ae (իգ․) աղօրեակ, փոքրիկ հողմաղաց:
 Pistrína-ae (իգ․) աղօրիք:
 Pistrinárius-rii (ար․) մլաղաց, աղալի:
 Pistrínális-le } արծ․ աղօրեաց:
 Pistrinénsis-se }
 Pistrínium-ni (չլէ․) աղօրիք:
 » exerceo pistrínium. հացագործ լինիմ, յաղօրիս համակիմ:
 Pistrix-rícis (իգ․) կին հացեփեաց:
 Pistúra - ae (իգ․) աղացումն, մանրելն, լեսումն:
 Pistus-ta-tum (անց․ ԴԴԷ․) Տես Pinso.
 Pisum-si (չլէ․) ոլուն, մաշ:
 Pithécium - cii (չլէ․) փոքրիկ կապիկ, կորիւն կապկի:
 Pitisso-sas-ávi-átum-áre (չլէ․) ըմպեմ առ ստիպալ սակաւ, խմեմ յաճախ:
 Pittácium-cii (չլէ․) սպեղանի:
 Pituíta - ae (իգ․) մաղաս, տողուկ, դում, հարբուխ:
 Pituitósus-sa-sum (արծ․) մաղասալից, մաղասական, մաղասոտ:

Pius-ia-ium (-issimus կա՛ ien-tissimus) արծ․ պաշտօնաւոր, աստուածապաշտ, խանդաղատական, բարեպաշտ, պատուադիր, բարեգութ, գերովալիւր, զթած, զթալի:
 Pix-icis (իգ․) ձիւթ:
 Placábilis - le (արծ․) համբոյր, հաշտ, մեղմագոյն:
 Placábilis-tátis (իգ․) հեղութիւն, բարբ բարեբարք, մեղմական զգոնութիւն:
 Placábiliter (մէ․) մարդասիրապէս, հաշտութեամբ, հաճութեամբ:
 Placámen-minis } չլէ․ ողորանք,
 Placamentum-ti } փաղաքշանք, քծինք, հրապոյրք, պատրանք:
 Placáte-tius (մէ․) խաղաղութեամբ, հանդարտիկ, մեղմով, քաղցրութեամբ:
 Placátio - ónis (իգ․) ողորանք, մեղմութիւն, ամոքախառն խառնուած:
 Placátus - ta - tum (անց․ ԴԴԷ․) Տես Placo.
 Placátus-ta-tum (-tior-tíssimus) արծ․ հանդարտ, համբոյր, խաղաղ, զգօն, հեզ, քաղցր:
 Placénta-tae (իգ․) պղակունտ, կարկանդակ, քաքար, նկան, շօթ, զրտակ:
 Pláceo-ces-cui-citum-cére (չլէ․) հաճոյ լինիմ, հաճիմ, զուարճանամ, բերկրիմ:
 » pláceo mihi. յօրանամ, պանծամ, պարծիմ:

» placet-cuit (բհլ.) . 'ի ճահ և 'ի
դէպ համարիմ, հաճոյ թուի:

Plácide - cidius - dissime (Վէ.) .
խաղաղութեամբ, քաղցրա-
գոյնս իմն, մեղմով:

Placiditas - tátis (իգ.) . խաղա-
ղութիւն, հանդարտութիւն,
հաճութիւն, բարք բարեբարք:

Plácidus-da-dum (- cidior-dissi-
mus) ած. հանդարտ, խաղաղ,
հաճոյ, բարեբարոյ, համբոյր,
հեղ, զգօն:

Plácitum-ti (լգ.) . հաճութիւն,
հաճոյք, կարծիք, խորհուրդ:

Plácitus-ta-tum (առգ. Գրէ.) . Տես
Pláceo.

Placo-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
զիջուցանեմ, ցածուցանեմ,
ողորբեմ, խաղազեցուցանեմ:

Plaga-ae (իգ.) . հարուած, բա-
խուսն, բախիւն, վէրք, երաշ-
խէպք, վնաս, կորուստ, չա-
րիք, արկածք, նահանդ, կլի-
մայ, գաւառ, ուռկան, ցանց:

Plagiárius-rii (ար.) . մարդեւոյզ,
մարդագող, բանաքաղ, բանա-
գող:

Plágiger-gígera-rum }
Plagígérulus-la-lum } ած. խոշ-
տանգալից, չարալուկ, չարա-
գան, գանալից:

Plágium-gii (լգ.) . մարդեւու-
ղութիւն, բանաքաղութիւն:

Plagósus-sa-sum (ած.) . գանա-
լից, լի վերօք, վերաւոր:

Plágula - ae (իգ.) . վարագոյր,
սրսկապան, ծածկոյթ փոք-
րիկ, թերթ քարտիսի:

Planarátrum-ri (լգ.) . արօր երկ-
անիւ:

Planca-ae (իգ.) . սեղան:

Planctus-us (ար.) . բախիւն, հա-
րուած, կոծ, ողբ, լալիւն:

Plancus-ca-cum (ած.) . հարթ
ոտիւք:

Plane-nius-níssime (Վէ.) . յըս-
տակամիտ մտօք, յայտ յան-
դիման, լիով, ամենեւին, ա-
պաքէն, այո:

Planéta-ae (ար.) . գնայուն՝ մո-
լորական աստղ:

Plango - gis - nxi - nctum - gere
(նրգ.) . հարկանեմ, բախեմ,
լամ, զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, աշխարեմ, կոծեմ
զկուրծս:

Plangor-óris (ար.) . հարուած,
բախիւն, ողբ, լալիւն, կոծ,
հեծութիւն:

Plangúncula-ae (իգ.) . պաճու-
ճապատանք:

Planiloquus-qua-quum (ած.) .
պարզախօս:

Plánitas - tátis (իգ.) . յստակու-
թիւն, յստակամիտ միտք,
պայծառութիւն:

Planítia-ae

Planities-éi հաճ }
Planitúdo-dinis } իգ. դաշտա-

վայր, տեղի տափարակ, հարթ
և ողորկ վայր:

» agri planities. տափակողմն,
դաշտագետին վայր:

Planta - ae (իգ.) . տունկ, բոյս,
մատաղատունկ, ներբան, գար-
շապար:

Plantágo-ginis (իգ.) • Ջղախոտ ,
զառնալեզու , զաղտիկուր :

Plantáris-re(աթ.) • զարշապարի :

Plantárium-rii (չգ.) • անկանոց ,
սերմանոց , ածու սերմանեաց :

Plantátio-ónis (իգ.) • անկարկու-
թիւն , անկումն :

Plántiger-tígera-rum(աթ.) • տըն-
կաբեր , բուսաբեր :

Planto-tas-ávi-átum-áre (նգ.) •
անկեմ , հաստատեմ , կանգնեմ ,
ցանեմ , սերմանեմ :

Planus-na-num (-nior-níssimus)
աթ. հարթ , միահարթ , ողորկ ,
միատարր , տափարակ , մեկին ,
յայտնի , ծանօթ :

Planus - ni (ար.) • փոխանակիչ ,
խաբեբայ , պատրիչ :

Plasma-atís (չգ.) • ստեղծումն ,
յօրինուած , կեղծիք , կերպա-
րանութիւն , կաւագործու-
թիւն :

Plastes - tae (ար.) • խեցագործ ,
կաւագործ :

Plástice - es (իգ.) • կաւագոր-
ծութիւն :

Plásticus-ca-cum (աթ.) • ստեղ-
ծական , կերպարանիչ :

» plástica rátió. Ճարտարու-
թիւն անօթս խեցեղէնս յօ-
րինելոյ :

Platáninus-na-num (աթ.) • սօ-
սեաց :

Plátanus-ni (իգ.) • սօսի , լայն-
տերևի :

Plátea - ae (իգ.) • քաղաքամէջ ,
հրապարակ , պողոտայ , արա-
ւետ , բակ , գաւիթ :

Plátinum - ni (չգ.) • լանսակի •
սպիտակ ոսկի :

Plaudens-éntis (էյթ.) • որ ծափ-
հարկանէ , գովիչ :

Plaudo - dis - ausi - ausum - dēre
(նգ. et չգ.) • դղողեմ , աղ-
մուկ հանեմ , ծափս կայթս
հարկանեմ , դրուատիս տամ ,
կայթեմ :

» plaudo pennis. սաւառնիւմ
թևովք , սլանամ :

» plaudo mihi. գովեմ զանձն ,
անձնագով լինիմ , պանծամ ,
պարծիմ :

Plausibilis-le (աթ.) • հաւանա-
կան , գովելի , յաջող :

Plausor-óris (ար.) • հաստատիչ ,
գովիչ :

Plaustráriu-ríi (ար.) • սայլորդ ,
կառապետ , կառավար :

Plaustrum-ri(չգ.) • կառք , սայլ :

Plausus - sa - sum (անց. ԴԷԲ.) •
Տես Plaudo.

Plausus-us (ար.) • ծափահարու-
թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,
յարգանք :

Plebécula-ae(իգ.) • խառնաղանձ
բազմութիւն , խաժամուժամ
բոխ , խուժան :

Plebėjus-ja-jum (աթ.) • գռեհիկ ,
ռամիկ , զուգնաբեայ , զծուծ ,
անաւագ , աննշան :

Plebes-bis (չգ.) • խառնաղանձ
ամբոխ , խուժան , ռամիկ :

Plebícōla-ae (ար. et իգ.) • ռա-
միկ , գռեհիկ , ժողովրդասէր :

Plebiscitum-ti(չգ.) • վճիռ ռամ-
կին :

ébitas-tátis (իգ.). անարգութիւն, գծծութիւն, անաւագութիւն :

lebs-bis (իգ.). ռամիկ մարդիկ, խուժան, խաժամուժ ամբոխ :

léctilis-le (աթ.). ծամածուռ, խեղաթիւր, կակուղ, ծռելի :

lecto-tis-tere (նրգ.). հարկանեմ, բախեմ, պատժեմ, պատուհասեմ :

plector cápite. գլխատիմ :

plector tergo. գանալից չարագան լինիմ, գանիւք խոշտանգիմ :

Plectrum-ri (չլտ.). կնանոց :

Pléjades - dum (իգ.). բազմաստեղք, վեց աստեղք ցուլ աստեղատան :

Plene-nius-níssime (յլթ.). լիով, լիապէս, լիով, ամենեւին իսկ :

Plenilúnium-nii (չլտ.). միջնալուսին, լի լուսին :

Plénitas-tátis } իգ. լիութիւն,
Plenitúdo-dinis }

լրումն, լրութիւն, ստուարութիւն, գիրութիւն, թանձրամտութիւն :

Plenus-na-num (-nior-níssimus)

աթ. լի, զեղուն, թաթաղուն, յղճագոյն, յորդեալ, ստուար, գէր, յոյր, մեծատուն, ընչաւէտ, առատ :

» plenus vini. գինեղէն, գինեմոլ, արբշիռ :

» annus plenus. ամ մի ողջոյն, լրումն տարւոյն :

» pleno gradu. երագազնաց ընթացիւք, ճեպ 'ի ճեպոյ :

» ad plenum. առատապէս, լի և լի, լիով :

» in plenum. ընդհանուր պայմանաւ, առհասարակ :

Plerique-raéque-éraque (աթ.). յոլովագոյնք, բազումք, յոլովք, շատք :

» juvéntus pléraqe. յոլովք յերիտասարդաց :

Plerúmque (յլթ.). բազում անգամ, յոլովագոյնս, երբեմն :

» plerúmque noctis. մեծ մասն գիշերոյ :

Pleuríticus-ca-cum (աթ.). ախտացեալ զախտ կողացաւոյ :

Pleurítis-tidis (իգ.). կողացաւ, կողախիթ ցաւ :

Plexus-xa-xum (աթ.). գալարեալ, մանեալ, հիւսեալ :

Plíades-dum (իգ.). վեց աստեղք ցուլ աստեղատան, բազմաստեղք :

Plicátilis-le (աթ.). ծռելի, ամոքելի, կակուղ, դիւրակոր :

Plicatúra-ae (իգ.). կրկնուած, ծալած, փոթուած :

Plico-cas-cávi կաճ - cui - cátum կաճ - citum-cáre (նրգ.). ծալեմ, կրկնեմ, ծռեմ, թիւրեմ :

Plinthis-thidis } իգ. սեանց խա-
Plinthus-thi }

րիսիս, պատուանդան :

Plínthium-thii (չլտ.). անուաւոր ժամացոյց :

Plodo-dis-osi-osum-dere (նրգ. et չլտ.). դղրեմ, աղմուկ հանեմ, ծափ զծափի հարկանեմ, կայթեմ, դրուատիս տամ :

Plorábilis - le (ած.) ողորմելի,
ողողաց, տերական, ցաւ-
դին :

Plorabundus-da-dum (ած.) ար-
տասուելից, արտասուեալից :

Plorátor-óris (աբ.) Լացող, Լա-
կան :

Plorátus - ta - tum (ած. ԴԵԲ.)
Տես Ploro.

Plorátus-us (աբ.) Լալիւն, ողբ,
լալուած, ողբուած, հեծու-
թիւն, կոծ, արտասուք :

Ploro-ras-rávi-rátum-ráre (ԶԲԳ.
et չԳ.) զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, լամ, աշխարեմ,
ողբամ, կոծիմ, զչարիմ, դժ-
կամակ լինիմ :

Plostíllum-li } չԳ. կառք, սայլ,
Plostrum-ri } դեսպակ, սայլակ :

Plostráriu-ria-rium (ած.) կա-
ռամուտ, սայլի :

Plóxemum-mi (չԳ.) արկղ թրք-
թրական կառաց :

Pluit-uébat-uit (ԴԵԳ.) անձրեւ,
անձրեւ գայ, տեղայ :

» pluit lapides, lapidibus. տեղան
քարինք, քարավէժք թանձ-
րատարափք 'ի վերուստ ձգին :

» pluit terra. տեղայ հող :

Pluma-ae (ԷԳ.) փետուր, բարձ
երեսաց, փափուկ անկողին,
բազմական, պաստառ, մազ
աղուամազ :

Plumans-ántis (ՔԶԶ.) Ծածկեալ
փոքր փետրովք :

Plumáriu-rii (աբ.) ասղնադործ,
նկարակերտ :

Plumátilis - le (ած.) փետրե-
յօրինել, նկարեալ գ-
ծել :

Plumátus - ta - tum (ած. ԶԵԸ.
Տես Plumo.

Plumátus - ta - tum (ած.) նկ-
րակերպ, լի փետրովք :

Plumbágo - ginis (ԷԳ.) Կա-
րակ, Զրակապար :

Plumbáriu-ia-ium (ած.) Կ
վասակէ 'ի կապարհաւ,
կապարագործ :

Plumbatúra-ae (ԷԳ.) Կապար-
գործութիւն, գրաւգեղն կ-
պարաւ :

Plumbátus - ta - tum (ած. ԴԵԲ.)
Տես Plumbo.

» plumbatae-tárum (ԷԳ.) Կ-
պարեայ գնդակք :

Plúmbeus - ea - eum (ած.) Կ-
պարեայ, կապարագոյն :

» plúmbeus nummus. Խառն
դրամ :

» plúmbeus homo. Խիմար, Ե-
պուշ, Թանձրամիտ :

» plúmbea arma. բուլթ զէնք :

Plumbo-bas-ávi-átum-áre (ԶԲԳ.)
հաստատեմ կապարաւ, ծե-
փեմ կապարեայ բռով :

Plumbum - bi (չԳ.) կապար,
կապարեայ գունդ :

» plumbum album Կամ cándi-
dum. անագ :

Plumésco - scis - scere (չԳ.) Ծած-
կիմ փետրովք :

Plúmeus - ea - eum Կամ } Կ
Plúmiger - mígera - rum } Կ
փետրովք, փետրակերպ :

Plúmipes-ípedis (ար. et էգ.). *ոյր ոտքն ծածկեալ են փետրովք :*
 Plumo-mas-ávi-átum-áre (չգ.). *ծածկիմ փետրովք , նկարա-կերտ յօրինիմ :*
 Plumósus - sa - sum (ած.). *լի ծածկեալ փետրովք :*
 Plúmula-ae (էգ.). *փափուկ փետուր , մազ աղուամազ :*
 Plurális - le (ած.). *բազմաւոր , յոգնական , բազմաբար :*
 Pluráliter (Աբ.). *բազմաբար ա-սացեալ :*
 Plúries (Աբ.). *բազում անգամ , յոլովագոյնս :*
 Plurifárium (Աբ.). *բազում մա-սամբք , բազմադիմի օրինա-կաւ :*
 Plurifórmis-me (ած.). *բազմա-դիմի , բազմակերպ :*
 Plúrimum (Աբ.). *յոլով անգամ , յոլովագոյնս :*
 » ut plúrimum. *թէ քաջ , առ առաւելն :*
 Plúrimus-ma-mum (ած.). *յոլո-վագոյն , կարի շատ :*
 » plúrimi aéstimo. *մեծարգի համարիմ , առ պատուականս ունիմ :*
 Plus (Աբ.). *առաւել , աւելի :*
 Plus-uris (չգ.). *բազում , շատ , յոլով :*
 » plus aequo. *առաւել քան զարժանն :*
 » dimidio plus. *կիսով չափ և առաւել :*
 » plus minus. *կրեթէ , աւելի կամ նուազ :*

» plures-rium (ած.). *մեծ մասն , բազումք , յոլովք :*
 Plúsculum (Աբ.). *սակաւ ինչ աւելի :*
 Plúsculum - li (չգ.). *սակաւիկ մի առաւել թիւ :*
 Plúsculus-la-lum (ած.). *փոք-րիկ , սակաւաւոր , սակաւա-ձեռն :*
 Pluteális-le (ած.). *մատենադա-րանի :*
 Plúteum-ei (չգ.). } *պսակ պարբս-*
 Plúteus-ei (ար.). } *պաց , պատնէշ , թումբ , սրահ երկայնաձիգ , վանդակապատք , մատենադարան , մատենակալք դիւանաց :*
 Plúvia-ae (էգ.). *անձրեւ , ան-ձրեւածք , տեղ :*
 Pluviális-le
 Pluviátilis-le } *ած. անձրեւ-*
 Pluviósus-sa-sum } *ած. անձրեւա-*
 Plúvius-ia-ium } *կան , անձրեւաբեր , անձրեւա-ծին , անձրեւայոյլ :*
 » aqua pluviátilis. *ջուր ան-ձրեւի , անձրեւաջուր :*
 » plúvius arcus. *ծիածան , ա-ղեղն երկնից :*
 Pneumáticus-ca-cum (ած.). *օ-դահան , շնչահան :*
 Pocillátor-óris (ար.). *մատուռակ , տակառապետ :*
 Pocillum - li (չգ.). *բաժակիկ :*
 Poculéntus-ta-tum (ած.). *անու-շահամ , քաղցրահամ :*
 Póculum-li (չգ.). *տաշտ , բա-ժակ , նուազ , սկիհ :*

Pódagra-ae (իգ). ցաւք ոտից,
ոտնացաւութիւն, յօդացա-
ւութիւն, յօդից ցաւ :

Podágricus-ca-cum } ան. յօտիցն
Podagrósus-sa-sum }
ցաւս գրաւեալ, պոսագրոս,
պատագրոս :

Podex - dicis (ար). երաստան,
նստոյ տեղի, յետոյք :

Pódium-dii (զգ). ծնօտ կամբը-
ջաց, խաղիւսամբ, բարձրաւան-
դակ, դարաւանդ :

Poëma-atis (զգ). մրմունջ, քեր-
թուած, բանաստեղծութիւն :

Poëmátium - tii (զգ). փոքրիկ
քերթուած, դոյզն երգ վեպա-
սանաց :

Poená-ae (իգ). պատիժ, պա-
տուհաս, տանջանք, լլկանք,
դատապարտութիւն :

» poenas do, pendo կամ per-
sólvo tibi. վրէժս տամ, լու-
ծանեմ զպատիժ, կրեմ զպա-
տիժ պատուհասի, տուժեմ :

» poenam cápio de hoste. հա-
նեմ զվրէժս քինու ընդ թշնա-
մին, վրէժխնդիր լինիմ :

Poenális-le կամ } ան. պատժա-
Poenárius-ia-ium }
կան :

Poénitens-éntis (էյծ). ապաշ-
խարող, զղջացող :

Poeniténtia-ae (իգ). ապաշխա-
րութիւն, զղջումն, զեղջ, ա-
պաշաւանք, ստրջանք :

Poenitentiárius-rii (ար). երէց ա-
պաշխարութեան, հայր խոս-
տովանութեան :

Poénitet-tébat-mítuit (էյծ).
պաշխարեմ, ապաշաւեմ,
նամ զզեղջ և զստրջա-
նքս, զղջանամ, ստրջանամ, ցա-
լի զլարեմ, դժկամակ լինիմ, ք-
մօթ աւնեմ, առ աշխշ զլի :

» facti poénitet me. զղջան-
մի վերայ զործոյ խնց :

» an poénitet vos. գաւժ. Բժ-
առ աշխշ համարիք՝ զի :

Poësis-is (իգ). բանաստեղծ-
ութիւն, քերթութիւն, ա-
ղաչափութիւն :

Poëta-ae (ար). պուէտ, պուետի-
կոս, բանաստեղծ, քերթող,
յանգաստեղծ, վեպագործ :

Poëtica-ae }
Poëtice-es } իգ. քերթուած, ա-
ղաչափութիւն, վեպագոր-
ծութիւն, արուեստ քերթ-
ղական :

Poëtice (ձէ). զօրէն բանա-
տեղծից, ըստ օրինակի պուե-
տիկոսաց :

Poëticus-ca-cum (ան). վեպա-
սան, բանաստեղծական, քեր-
թողական :

Poëtor-táris-átus-ári (հոգ). չա-
փով բանս յարդարեմ, քեր-
թեմ, տաղս յօրինեմ, մրմունջս
ստեղծանեմ :

Poëtria - ae }
Poëtris - idis } իգ. կին բանա-
տեղծ, օրիորդ վեպասան :

Pol (ձէ). արդարեւ, ճշմարտիւ,
ստոյգ, ապաքէն ցապաք :

Polénta-ae (իգ). փոխինդ, խիս
յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

volentarius-ia-ium (աթ.). փոխնդոյ :

polio-is-ivi-ſtum-ire (նրգ.). մաքրեմ, յստակեմ, սրբեմ, ջինջ գործեմ, յարդարեմ, զարդարեմ, պաճուճեմ :

polio orationem. յղկեմ ողորկեմ զճառն, սրբագոյն գործեմ զխօսս :

Polioretes-tae (ար.). պաշարող քաղաքի :

Polite-tius-tissime (Աբ.). գեղեցիկս, վայելուչս, շքեղաբար :

Politia - ae (Էգ.). վարչութիւն քաղաքի, հասարակապետութիւն, ընկերհաշտութիւն :

Politicus-ca-cum (աթ.). աշխարհապարական, քաղաքային, քաղաքավարական :

Politio - onis (Էգ.). փայլեւն, ողորկութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն :

Politor-oris (ար.). մաքրիչ, փայլեցուցիչ, յղկիչ :

Politulus-la-lum (աթ.). մաքուր, յստակ, ողորկ, ջինջ, հարթ, կոկեալ, դիւր, գեղեցիկ :

Politura-ae (Էգ.). փայլեւն, ողորկութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն :

Politus - ta - tum (անգ. Դրբ.). Տես Pólio.

Politus-ta-tum (- tior-tíssimus) աթ. ողորկ, յստակ, մաքուր, ջինջ, սուրբ, զուտ, փայլուն :

Pollen-linis (լլթ.). նաշիհ, գերմակ ալիւր, փոշի մանրամաղ :

Pollens - éntis (- tior - tíssimus) աթ. զօրաւոր, կարող, հզօր, հարուստ :

pollens ópibus. այր ընչաւատ, մեծատուն յոյժ :

Pollénter - tius (Աբ.). մեծազօր զօրութեամբ, սաստկապէս :

Polléntia-ae (Էգ.). զօրութիւն, կար, կարողութիւն, ոյժ :

Pólleo-es-ére (լլթ.). կարեմ, կարող եմ, ատակ՝ ձեռնհաս լինիմ, մարթեմ, զօրեմ :

pólleo sciéntiâ et virtúte. զարդարիմ գիտութեամբ և ատաքինութեամբ :

Pollex-lcis (ար.). բոյթ :

premo póllicem. նպաստամատոյց լինիմ, յաջողեմ, օգնեմ :

Pollicáris-re (աթ.). բութոյ միոյ :

Polliceor-éris-lícitus-éri } Կար.

Pollicitor-táris-tátus-tári } խոստանամ, ընծայեցուցանեմ, յանդիման առնեմ, մատուցանեմ, նուիրեմ :

Pollicitatio-onis (Էգ.) } աւետիք,

Pollicitum-ti (լլթ.) } խոստումն, ընծայ, նուէր :

Pollicitus-ta-tum (անգ. Դրբ.). Տես Polliceor.

Pollíctor - óris (ար.). թաղէ մեռելոց, դիաթաղ, պեղիչ գերեզմանաց :

Pollíctoríus-ia-ium (աթ.). դիաթաղի :

Pollíctúra - ae (Էգ.). դիահանութիւն, զմոսելն զգի :

Pollíctus-ta-tum (անգ. Դրբ.). Տես Pollíngo.

Pollíngo (նրգ. Lingo արժ.). օժանեմ զմեռեալն բախամովնիւ, զմեռեմ. զգի :

Pollis-is (ար. et իգ.). գերմակ ալիւր, նաշիհ, փոշի ծաղկանց :

Pollúbrum - ri (չգ.). դաշխուրան, կոնք, տաշտ :

Pollúceo - úctum (նրգ. Lúceo արժ.). յաշտ առնեմ, յաղեմ, զոհեմ, զենում, մատուցանեմ, նուիրեմ, օրհնեմ :

Pollucibilis coena-ae (իգ.). բազմածախ ընթրիք :

Pollucibíliter } յլք. մեծասպաս
Pollúcte }

փառաւորութեամբ, բազում ծախուք և հանդերձանօք :

Polluctúra-ae (իգ.). մեծահաց կոչուք, բազմածախ ընթրիք :

Pollúctus-ta-tum (առ. դրք.).
Տես Pollúceo.

Pólluo-útum (նրգ. Luo արժ.). արատեմ, պղծեմ, ապականեմ, աղարտեմ, նշաւակեմ :

Pollútio - ónis (իգ.). աղտեղութիւն, պղծութիւն, գիջութիւն, զաղրութիւն, զարշութիւն :

Pollútus - ta - tum (առ. դրք.).
Տես Pólluo.

Pollútus-ta-tum (-tior-tíssimus) առ. սրատաւոր, աղտեղի, պիղծ, ապականեալ :

Polúbrum-ri (չգ.). դաշխուրան, տաշտ, կոնք :

Polus-li (ար.). բեւեռ, բեւռական աստղ, երկին :

Polygamía-ae (իգ.). բազմակնութիւն, բազմամուսնութիւն :

Polygamus-mi (ար.). բազմամուսին, բազմակին :

Polygónius-ia-ium (առ.). բազմանկիւնի :

Polygonoides-dis (չգ.). մատիտեղ՝ խոտ :

Polygónum-ni (չգ.). բազմանկիւն :

Polygonus-ni (իգ.). ձիակորեակ, սեաւ ցորեան :

Polygynaecon-ci (չգ.). կանանոց, տուն կանանց, ժողով կանանոց :

Polyhístor - ris (ար.). բազմավէպ, բազմահմուտ :

Polýmitus-ta-tum (առ.). զուսակ զունակ, նկարակերպ, գոյնագոյն, երփն երփն :

Polyónymos-mi (իգ.). ապակելխոտ, ապակաղեղ :

Polyplúsius-ia-ium (առ.). ընչաշատ, ընչաւէտ, մեծատուն :

Polypósus - sa - sum (առ.). որունի այտումն յունգունս :

Pólypus - pi կամ - ýpodis (ար.). պողիպոդ, բազմոտանի, այտումն յունգունս :

Polytheísmus-mi (ար.). բազմաստուածութիւն, բազմաստուածեան պաշտամունք՝ մոլորութիւն :

Pomárium - rii (չգ.). դրախտ մրգոց, պարտեզ պտղատու ծառոց, մրգաստան :

Pomárius-ia-ium (առ.). պտղաբեր, պտղալից :

Pomárius-rii (աբ.) մրգավաճառ :

Pomeridiánus - na - num (աթ.)

զկնի միջօրեի :

» tempus pomeridiánum. ժամանակ յետ միջօրեի :

Pométum-ti (չգ.) մրգաստան, պարտեզ խնձորեաց, դրախտ մրգոց :

Pómifer-mífera-rum } աթ. պլու-

Pomósus-sa-sum }

ղալից, պտղաբեր, մրգաբեր :

Pompa-ae (իգ.) հանդէս, ռայք, տօնական թափօր, տօնախմբութիւն, պերճութիւն, սնապարծութիւն :

» pompa amicórum. ուղեկցութիւն բարեկամաց առ 'ի պատիւ, շքադիրք :

» pompa fúnebris. հանդէս յուղարկաւորութեան, դիահաւնութիւն :

Pomum-mi (չգ.) պտուղ, միրգ, խնձոր :

Pomus - mi (իգ.) ծառ պտղաբեր, խնձորի :

Ponderátio - ónis (իգ.) կշռութիւն, հաւասարութիւն, հասարակակշիռն կշիռ :

Ponderátus-ta-tum (առ. Գրէ.)

Տես Póndero.

Póndero - ras - rávi - rátum - ráre (նրգ.) կշռեմ, հասարակակշիռ գործեմ, քննեմ, 'ի քնին արկանեմ :

Ponderósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. ծանր, ծանրաբեռն, ծանրակիր :

Pondo (չգ.) լիար մի :

Pondus - deris (չգ.) ծանրութիւն, կշիռ, կշռոց, ծանրակիր բեռն, յաճախութիւն, պատուականութիւն, ճոխութիւն :

Pondúsculum - li (չգ.) բեռն փոքրոգի, թեթեւ կշիռ :

Pone (Վէ.) յետ, զհետ, զկնի, յետոյ, յետուստ :

» ante, pone. առաջի և զկնի :

Pone (նրգ.) զկնի, զհետ, քերեալ առ :

» pone tergum. 'ի թիկանց, յետկուսէ, յետուստ կողմանէ :

Pono-nis-sui-situm-nere (նրգ.) զնեմ, զեսեղեմ, հաստատեմ, կարգեմ, թողում, ընկենում, ասեմ, համարիմ, կերպարանեմ :

» pono castra. բանակ հարկանեմ, բանակիմ, դադարեմ :

» pono vitem. տնկեմ այգի՝ որթատունկ :

» pono fundaménta. հիմունս արկանեմ, հիմնեմ :

» pono túnica. մերկանամ զպասմունճան :

» pono vitia. 'ի բաց կամ 'ի յոռութեանց, խոտորիմ 'ի չարէ :

» pono pro certo. ստոյգ համարիմ, հաւատարիմ առնեմ, հաւաստի ցուցանեմ :

Pons-ontis (աբ.) կամուրջ, պատուար, թումբ :

» pons versátilis. շարժուն կամուրջ :

» flúvio pontem impóno. կա-

Pistáceum-ei (պիստակ, պիստակենի :

(չլտ.)

Pistillum-li (չլտ.) } սանդիառուն :

Pistillus-li (ար.) }

Pistor-óris (ար.) . հացարար, հացագործ, հացեփեաց :

» pistor dulciarius. ծաղարար, պղակուհարագործ :

Pistóricus-ca-cum } ար. հացա-

Pistórius-ia-ium }

գործաց, հացարարի :

Pistrilla - ae (իգ.) . աղօրեակ ,

փոքրիկ հողմաղաց :

Pistrina-ae (իգ.) . աղօրիք :

Pistrinárius-rii (ար.) . մլաղաց,

աղալի :

Pistrínális-le } ար. աղօրեաց :

Pistrínensis-se }

Pistrinum-ni (չլտ.) . աղօրիք :

» exerceo pistrinum. հացագործ

լինիմ, յաղօրիս համակիմ :

Pistrin-ricis (իգ.) . կին հացե-

փեաց :

Pistúra - ae (իգ.) . աղացումն ,

մանրեղն, լեսուլն :

Pistus-la-tum (անց. ԴԵԲ.) . Տես

Pinso.

Pisum-si (չլտ.) . ոլոռն, մաշ :

Pithécium - cii (չլտ.) . փոքրիկ

կապիկ, կորիւն կապիի :

Pitisso-sas-ávi-átum-áre (չլտ.) .

լմպեմ առ սակաւ սակաւ ,

խմեմ յաճախ :

Pittácium-cii (չլտ.) . սպեղանի :

Pituita - ae (իգ.) . մաղաս, տո-

ղուկ, դում, հարբուխ :

Pituitósus-sa-sum (ար.) . մաղա-

սալից, մաղասական, մաղասոտ :

Pius-ia-ium (-issimus ար. ien-

tissimus) ար. պաշտօնաւեր,

աստուածապաշտ , խանդա-

ղատական, բարեպաշտ, պա-

տուադիր , բարեգութ , գո-

րովալիւր, զթած, զթալի :

Pix-icis (իգ.) . ձիւթ :

Placábilis - le (ար.) . համբար,

հաշտ, մեղմագոյն :

Placabilitas-tátis (իգ.) . հեղու-

թիւն, բարբ բարեբարբ, մեղ-

մական զգօնութիւն :

Placabiliter (մէ.) . մարդասի-

րապէս, հաշտութեամբ, հա-

ճութեամբ :

Placámen-minis } չլտ. ողորմանք,

Placaméntum-ti }

փաղաքշանք, քծինք, հրա-

պոյրք, պատրանք :

Placáte-tius (մէ.) . խաղաղու-

թեամբ, հանդարտիկ, մեղ-

մով, քաղցրութեամբ :

Placátio - ónis (իգ.) . ողորմանք,

մեղմութիւն, ամոքախառն

խառնուած :

Placátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.) .

Տես Placo.

Placátus-ta-tum (-tior-tíssimus)

ար. հանդարտ, համբար, խա-

ղաղ, զգօն, հեղ, քաղցր :

Placénta-tae (իգ.) . պղակուհա,

կարկանդակ, քաքար, նկան,

շօթ, զրտակ :

Pláceo-ces-cui-citum-cére (չլտ.)

հաճոյ լինիմ, հաճիմ, զուար-

ճանամ, բերկրիմ :

» pláceo mihi. յօրանամ, պան-

ծամ, պարծիմ :

» placet-cuit (բծւ.) . 'ի ճահ է 'ի
դէպ համարիմ, հաճոյ թուի:
Plácide - cidius - dissime (Վէ.) .
խաղաղութեամբ, քաղցրա-
գոյնս իմն, մեղմով:
Placiditas - tátis (իգ.) . խաղա-
ղութիւն, հանգստութիւն,
հաճութիւն, բարք բարեբարք:
Plácidus-da-dum (- cidior-dissi-
mus) ած. հանդարտ, խաղաղ,
հաճոյ, բարեբարոյ, համբոյր,
հեղ, զգօն:
Plácitum-ti (չգ.) . հաճութիւն,
հաճոյք, կարծիք, խորհուրդ:
Plácitus-ta-tum (անց. րբէ.) . Տես
Pláceo.
Placo-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
զիջուցանեմ, ցածուցանեմ,
ողորբեմ, խաղաղեցուցանեմ:
Plaga-ae (իգ.) . հարուած, բա-
խուսն, բախիւն, վէրք, երաշ-
խէպք, վնաս, կորուստ, չա-
րիք, արկածք, նահանգ, կլի-
մայ, դաւառ, ուռկան, ցանց:
Plagiárius-rii (ար.) . մարդեկոյզ,
մարդագող, բանաքաղ, բանա-
գող:
Plágiger-gigera-rum } ած. խոշ-
Plagigérulus-la-lum }
տանգալից, չարալուկ, չարա-
զան, գանալից:
Plágium-gii (չգ.) . մարդեկու-
ղութիւն, բանաքաղութիւն:
Plagósus-sa-sum (ած.) . գանա-
լից, լի վերօք, վերաւոր:
Plágula - ae (իգ.) . վարագոյր,
սրկապան, ծածկոյթ փոք-
րիկ, թերթ քարտիսի:

Planarátrum-ri (չգ.) . արօր հրկ-
անիւ:
Planca-ae (իգ.) . սեղան:
Planctus-us (ար.) . բախիւն, հա-
լուած, կոծ, ողբ, լալիւն:
Plancus-ca-cum (ած.) . հարթ
ոտիւք:
Plane-nius-nissime (Վէ.) . յըս-
տակամիտ մտօք, յայտ յան-
դիման, լիով, ամենեւին, ա-
պաքէն, այո:
Planéta-ae (ար.) . գնայուն՝ մո-
լորական աստղ:
Plango - gis - nxi - nctum - gere
(նրգ.) . հարկանեմ, բախեմ,
լամ, զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, աշխարեմ, կոծեմ
զկուրծս:
Plangor-óris (ար.) . հարուած,
բախիւն, ողբ, լալիւն, կոծ,
հեծութիւն:
Plangúncula-ae (իգ.) . պաճու-
ճապատանք:
Planiloquus-qua-quum (ած.) .
պարզախօս:
Plánitas - tátis (իգ.) . յստակու-
թիւն, յստակամիտ միտք,
պայծառութիւն:
Planitia-ae }
Planities-éi հաճ } իգ. դաշտա-
Planitúdo-dinis }
վայր, տեղի տափարակ, հարթ
և ողորկ վայր:
» agri planities. տափակողմն,
դաշտագետին վայր:
Planta - ae (իգ.) . տունկ, բոյս,
մատաղատունկ, ներքան, գար-
շապար:

Plantágo-ginis (խփ․)․ Չղախոտ ,
գառնալեզու , գաղտնիկուր :

Plantáris-re(աթ․)․գարշապարի:

Plantárium-rii (չլթ․)․ տնկանոց ,
սերմանոց , ածու սերմանեաց :

Plantátio-ónis (խփ․)․ տնկարկու-
թիւն , տնկումն :

Plántiger-tigera-rum(աթ․)․տըն-
կաբեր , բուսաբեր :

Planto-tas-ávi-átum-áre (նրփ․)․
տնկեմ , հաստատեմ , կանգնեմ ,
ցանեմ , սերմանեմ :

Planus-na-num (-nior-níssimus)
աթ․ հարթ , միահարթ , ողորկ ,
միատարր , տափարակ , մեկին ,
յայտնի , ծանօթ :

Planus - ni (ար․)․ փոխանակիչ ,
խաբեբայ , պատրիչ :

Plasma-atís (չլթ․)․ ստեղծումն ,
յօրինուած , կեղծիք , կերպա-
րանութիւն , կաւագործու-
թիւն :

Plastes - tae (ար․)․ խեցագործ ,
կաւագործ :

Plástice - es (խփ․)․ կաւագոր-
ծութիւն :

Plásticus-ca-cum (աթ․)․ ստեղ-
ծական , կերպարանիչ :

» plástica rátió. Ճարտարու-
թիւն անօթս խեցեղէնս յօ-
րինելոյ :

Platáninus-na-num (աթ․)․ սօ-
սեաց :

Plátanus-ni (խփ․)․ սօսի , լայն-
տերեկի :

Plátea - ae (խփ․)․ քաղաքամէջ ,
հրապարակ , պողոտայ , արա-
հետ , բակ , գաւիթ :

Plátinum - ni (չլթ․)․ լանսկի ,
սպիտակ ոսկի :

Plaudens-éntis (քջթ․)․ որ ծափա-
հարկանէ , գովիչ :

Plaudo - dis - ausi - ausum - dere
(նրփ․ et չլթ․)․ դղրդեմ , աղ-
մուկ հանեմ , ծափս՝ կայթս
հարկանեմ , դրուատիս տամ ,
կայթեմ :

» plaudo pennis. սաւառնիմ
թևովք , սլանամ :

» plaudo mihi. գովեմ զանձն ,
անձնագով լինիմ , պանծամ ,
պարծիմ :

Plausibilis-le (աթ․)․ հաւանա-
կան , գովելի , յաջող :

Plausor-óris (ար․)․ հաստատիչ ,
գովիչ :

PlaustráriuS-rii (ար․)․ սայլորդ ,
կառապետ , կառավար :

Plaustrum-ri (չլթ․)․ կառք , սայլ :

Plausus - sa - sum (աեց․ ԴԵԲ․)․
Տես Plaudo.

Plausus-us (ար․)․ ծափահարու-
թիւն , կայթիւն , դրուատիք ,
յարգանք :

Plebécula-ae (խփ․)․ խառնաղանձ
բաղմութիւն , խաժամուժ ամ-
բոխ , խուժան :

Plebéjus-ja-jum (աթ․)․ գռեհիկ ,
ռամիկ , դուզնաքեայ , գծուծ ,
անաւագ , աննշան :

Plebes-bis (չլթ․)․ խառնաղանձ
ամբոխ , խուժան , ռամիկ :

Plebícóla-ae (ար․ et խփ․)․ ռա-
միկ , գռեհիկ , ժողովրդասեր :

Plebiscítum-ti (չլթ․)․ վճիռաւմ-
կին :

lébitas-tátis (իգ.). անարգու-
թիւն, գծծութիւն, անաւա-
գութիւն :

lebs-bis (իգ.). ռաժիկ մարդիկ,
խուժան, խաժամուժ ամբոխ :

léctilis-le (աթ.). ծամածուռ,
խեղաթիւր, կակուղ, ծռելի :

lecto-tis-tere (նրգ.). հարկա-
նեմ, բախեմ, պատժեմ, պա-
տուհասեմ :

plector cápite. գլխատիմ :

plector tergo. գանալից չա-
րագան լինիմ, գանիւք խոշ-
տանգիմ :

Plectrum-ri (չղչ.). կնտնտոց :

Pléjades - dum (իգ.). բազմաս-
տեղք, վեց աստեղք ցուլ աս-
տեղատան :

Plene-nius-nissime (Վլէ.). լիով,
լիապէս, լիուլի, ամենեւին իսկ :

Plenilúnium-nii (չղչ.). միջնա-
լուսին, լի լուսին :

Plénitas-tátis } լի. լիութիւն,
Plenitúdo-dinis }
լրում, լրութիւն, ստուարու-
թիւն, գիրութիւն, թանձրա-
մնութիւն :

Plenus-na-num (-nior-nissimus)
աթ. լի, զեղուն, թաթաղուն,
յոթագոյն, յորդեալ, ստուար,
գէր, յոյր, մեծատուն, ըն-
չաւէտ, առատ :

» plenus vini. գինեզէն, գինե-
մոլ, արբշիռ :

» annus plenus. ամ մի ողջոյն,
լրում տարւոյն :

» pleno gradu. երագագնաց ըն-
թացիւք, ճեպ 'ի ճեպոյ :

» ad plenum. առատապէս, լի
և լի, լիով :

» in plenum. ընդհանուր պայ-
մանաւ, առհասարակ :

Plerique-raéque-éraque (աթ.).
յոլովագոյնք, բազումք, յո-
լովք, շատք :

» juvéntus pléraqe. յոլովք յե-
րիտասարդաց :

Plerúmque (Վլէ.). բազում ան-
գամ, յոլովագոյնս, երբեմն :

» plerúmque noctis. մեծ մասն
գիշերոյ :

Pleuríticus-ca-cum (աթ.). ախ-
տացեալ վախտ կողացաւոյ :

Pleuritis-tidis (իգ.). կողացաւ,
կողախիթ ցաւ :

Plexus-xa-xum (աթ.). գալա-
րեալ, մանեալ, հիւսեալ :

Plíades-dum (իգ.). վեց աստեղք
ցուլ աստեղատան, բազմաս-
տեղք :

Plicátilis-le (աթ.). ծռելի, ամո-
քելի, կակուղ, դիւրակոր :

Plicatúra-ae (իգ.). կրկնուած,
ծալած, փոթուած :

Plico-cas-cávi կամ - cui - cátum
կամ - citum-cáre (նրգ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, ծռեմ, թիւրեմ :

Plinthis-thidis } լի. սեանց խա-
Plinthus-thi }
րիսի, պատուանդան :

Plinthium-thii (չղչ.). անուաւոր
ժամացոյց :

Plodo-dis-osi-osum-dere (նրգ. et
չղչ.). գորգեմ, աղմուկ հա-
նեմ, ծափ զծափի հարկանեմ,
կայթեմ, դրուատիս տամ :

Plorábilis - le (ած.)• ողորմելի,
սգազգաց, տխրական, ցաւա-
գին :

Plorabúndus-da-dum (ած.)• ար-
տասուալից, արտասուակաթ :

Plorátor-óris (աբ.)• Լացող, Լա-
լական :

Plorátus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.)•
Տես Ploro.

Plorátus-us (աբ.)• Լալիւն, ողբ,
լալումն, ողբումն, հեծու-
թիւն, կոծ, արտասուք :

Ploro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.
et չգտ.)• զլալ հարկանիմ, ար-
տասուեմ, Լամ, աշխարեմ,
ողբամ, կոծիմ, զլարիմ, զլծ-
կամակ լինիմ :

Plostéllum-li } չգտ. կառք, սայլ,
Plostrum-ri }
դեսպակ, սայլակ :

Plostráriu-ria-rium (ած.)• կա-
ռամուտ, սայլի :

Plóxemum-mi (չգտ.)• արկղ թըր-
թրական կառաց :

Pluit-uébat-uit (ԴԵՂ.)• անձրեւ,
անձրեւ գայ, տեղայ :

» pluit lápides, lapídibus. տեղան
քարինք, քարավէժք թանձ-
րատարափք 'ի վերուստ ձգին :

» pluit terra. տեղայ հող :

Pluma-ae (խգ.)• փետուր, բարձ
երեսաց, փափուկ անկողին,
բողմական, պաստառ, մազ
աղուամազ :

Plumans-ántis (Եյծ.)• ծածկեալ
փոքր փետրովք :

Plumáriu-rii (աբ.)• ասղնադործ,
նկարակերտ :

Plumátilis-le (ած.)• փետրովք
յօրինեալ, նկարակերտ գոր-
ծեալ :

Plumátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.)•
Տես Plumo.

Plumátus-ta-tum (ած.)• նկա-
րակերպ, լի փետրովք :

Plumbágo - ginis (խգ.)• կապ-
րակ, ջրակապար :

Plumbáriu-ia-ium (ած.)• որ
վաստակէ 'ի կապարահատս,
կապարադործ :

Plumbatúra-ae (խգ.)• կապարա-
դործութիւն, դրուագելն կա-
պարալ :

Plumbátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.)•
Տես Plumbo.

» plumbátae-tárum (խգ.)• կա-
պարեայ գնդակք :

Plúmbeus-ea-eum (ած.)• կա-
պարեայ, կապարագոյն :

» plúmbeus nummus. խոռան
դրամ :

» plúmbeus homo. տխմար, ա-
պուշ, թանձրամիտ :

» plúmbea arma. բութ զէնք :

Plumbo-bas-ávi-átum-áre (նրգ.)
հաստատեմ կապարալ, ծե-
փեմ կապարեայ բռով :

Plumbum - bi (չգտ.)• կապար,
կապարեայ գունդ :

» plumbum album կամ cándi-
dum. անագ :

Plumésco-scis-scere (չգտ.)• ծած-
կիմ փետրովք :

Plúmeus-ea-eum կամ } ած. լի
Plúmiger-migera-rum }

փետրովք, փետրակերպ :

Plúmipes-ípedis (ար. et էփ.) . դյր
ոսքն ծածկեալ են փետրովք :
Plumo-mas-ávi-átum-áre (չլթ.) .
ծածկիմ փետրովք , նկարա-
կերտ յօրինիմ :
Plumósus - sa - sum (աթ.) . լի
ծածկեալ փետրովք :
Plúmula-ae (էփ.) . փափուկ փե-
տուր , մազ աղուամազ :
Plurális - le (աթ.) . բազմաւոր ,
յոզնական , բազմաբար :
Pluráliter (ձէ.) . բազմաբար ա-
սացեալ :
Plúries (ձէ.) . բազում անգամ ,
յոլովագոյնս :
Plurifárium (ձէ.) . բազում մա-
սամբք , բազմադիմի օրինա-
կաւ :
Plurifórmis-me (աթ.) . բազմա-
դիմի , բազմակերպ :
Plúrimum (ձէ.) . յոլով անգամ ,
յոլովագոյնս :
 » *ut plúrimum.* Թէ քաջ , առ
առաւելն :
Plúrimus-ma-mum (աթ.) . յոլո-
վագոյն , կարի շատ :
 » *plúrimi aéstimo.* մեծարգի
համարիմ , առ պատուականս
ունիմ :
Plus (ձէ.) . առաւել , աւելի :
Plus-uris (չլթ.) . բազում , շատ ,
յոլով :
 » *plus aequo.* առաւել քան
զարժանն :
 » *dimidio plus.* կիսով չափ և
առաւել :
 » *plus minus.* գրեթէ , աւելի
կամ նուազ :

» *plures-rium* (աթ.) . մեծ մասն ,
բազումք , յոլովք :
Plúsculum (ձէ.) . սակաւ ինչ
աւելի :
Plúsculum - li (չլթ.) . սակաւիկ
մի առաւել թիւ :
Plúsculus-la-lum (աթ.) . փոք-
րիկ , սակաւաւոր , սակաւա-
ձեռն :
Pluteális-le (աթ.) . մատենադա-
րանի :
Plúteum-ei (չլթ.) } պսակ պարըս-
Plúteus-ei (ար.) }
 պաց , պատնէշ , թումբ , սրահ
երկայնաձիգ , վանդակապատք ,
մատենադարան , մատենակալք
դիւանաց :
Plúvia - ae (էփ.) . անձրեւ , ան-
ձրեւածք , տեղ :
Pluviális-le }
Pluviátilis-le } և օ
Pluviósus-sa-sum } աթ . անձրեւա-
Plúvius-ia-ium }
 կան , անձրեւաբեր , անձրեւա-
ծին , անձրեւայոյց :
 » *aqua pluviátilis.* Զուր ան-
ձրեւի , անձրեւաջուր :
 » *plúvius arcus.* ծիածան , ա-
ղեղն երկնից :
Pneumáticus-ca-cum (աթ.) . օ-
դահան , շնչահան :
Pocillátor-óris (ար.) . մատռուակ ,
տակառապետ :
Pocillum - li (չլթ.) . բաժակիկ :
Poculéntus-ta-tum (աթ.) . անու-
շահամ , քաղցրահամ :
Póculum-li (չլթ.) . տաշտ , բա-
ժակ , նուազ , սկիհ :

Pódagra-ae (իգ․)․ ցաւք ոտից,
ոտնացաւութիւն, յօդացաւ-
ութիւն, յօդից ցաւ :

Podágricus-ca-cum } աս․ յոտիցն
Podagrósus-sa-sum }

ցաւս գրաւեալ, պոտագրոս,
պատագրոս :

Podex - dicis (ար․)․ երաստան,
նստոյ տեղի, յետոյք :

Pódium-dii (չլտ․)․ ծնօտ կամբը-
ջաց, խաղխամք, բարձրաւան-
դակ, դարաւանդ :

Poëma-atis (չլտ․)․ մրմունջ, քեր-
թուած, բանաստեղծութիւն :

Poëmátium - tii (չլտ․)․ փոքրիկ
քերթուած, դոյզն երգ վիպա-
սանաց :

Poena-ae (իգ․)․ պատիժ, պա-
տուհաս, տանջանք, լլկանք,
դատապարտութիւն :

» poenas do, pendo կամ per-
sólvo tibi. վրէժս տամ, լու-
ծանեմ զպատիժ, կրեմ զպա-
տիժ պատուհասի, տուծեմ :

» poenam cápio de hoste. հա-
նեմ զվրէժս քինուրնդ թշնա-
մին, վրէժխնդիր լինիմ :

Poenális-le կամ } աս․ պատժա-
Poenárius-ia-ium }

կան :

Poénitens-éntis (էյթ․)․ ապաշ-
խարող, զղջացող :

Poeniténtia-ae (իգ․)․ ապաշխա-
րութիւն, զղջումն, զեղջ, ա-
պաշաւանք, սորջանք :

Poenitentiárius-rii (ար․)․ երէցա-
պաշխարութեան, հայր խոս-
տովանութեան :

Poénitet-tébat-nítuit (տէգլ․)․ ա-
պաշխարեմ, ապաշաւեմ, ա-
նում զզեղջ և զապաշա-
ղջանամ, սորջանամ, ցաւի,
զշարիմ, Կժկամակ լինիմ, յա-
մօթ առնեմ, առ ոչինչ գրեմ :

» facti poénitet me. զղջանեմ
'ի վերայ գործոց իմոց :

» an poénitet vos, quod. մի՞թէ
առ ոչինչ համարիք՝ զի :

Poësis-is (իգ․)․ բանաստեղծա-
թիւն, քերթութիւն, ա-
ղաչափութիւն :

Poëta-ae (ար․)․ պուէտ, պուէտի-
կոս, բանաստեղծ, քերթող,
յանգաստեղծ, վիպագործ :

Poëtica-ae } իգ․ քերթուած, ա-
Poëtice-es }
ղաչափութիւն, վիպագոր-
ծութիւն, արուեստ քերթա-
ղական :

Poëtice (Վէ․)․ զօրէն բանաս-
տեղծից, ըստ օրինակի պուէ-
տիկոսաց :

Poëticus-ca-cum (աս․)․ վիպա-
սան, բանաստեղծական, քեր-
թողական :

Poëtor-táris-átus-ári (հար․)․ չա-
փով բանս յարդարեմ, քեր-
թիմ, տաղս յօրինեմ, մրմունջս
ստեղծանեմ :

Poëtria - ae } իգ․ կին բանաս-
Poëtris - idis }

տեղծ, օրիորդ վիպասան :

Pol (Վէ․)․ արդարեւ, ճշմարտիւ,
ստոյգ, ապաքէն ցապաք :

Polénta-ae (իգ․)․ փոխինդ, խիս
յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

olentárius-ia-ium (աթ.). փո-
խնդոյ :

ólio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.). մա-
քրիմ, յստակեմ, սրբեմ, ջինջ
գործեմ, յարգարեմ, զարդա-
րեմ, պաճուճեմ :

pólio oratiónem. յղկեմ ողոր-
կեմ զճառն, սրբագոյն գոր-
ծեմ զխօսս :

Poliorcétes-tae (ար.). պաշարող
քաղաքի :

Políte-tius-tíssime (Ալբ.). գե-
ղեցիկս, վայելուչս, շքեղա-
բար :

Polítia - ae (Էփ.). վարչութիւն
քաղաքի, հասարակապետու-
թիւն, ընկերհաշտութիւն :

Políticus-ca-cum (աթ.). աշխար-
հավարական, քաղաքային,
քաղաքավարական :

Polítio - ónis (Էփ.). փայլիւն,
ողորկութիւն, մաքրութիւն,
զտութիւն :

Polítor-óris (ար.). մաքրիչ, փայ-
լեցուցիչ, յղկիչ :

Polítulus-la-lum (աթ.). մաքուր,
յստակ, ողորկ, ջինջ, հարթ,
կոկեալ, դիւր, գեղեցիկ :

Polítúra-ae (Էփ.). փայլիւն, ո-
ղորկութիւն, մաքրութիւն,
զտութիւն :

Polítus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Pólio.

Polítus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. ողորկ, յստակ, մաքուր,
ջինջ, սուրբ, զուտ, փայլուն :

Pollen-linis (չլտ.). նաշիհ, գեր-
մակ ալիւր, փոշի մանրամաղ :

Pollens - éntis (-tior - tíssimus)
աթ. զօրաւոր, կարող, հզօր,
հարուստ :

» pollens ópibus. այր ընչազատ,
մեծատուն յոյժ :

Pollénter - tius (Ալբ.). մեծազօր
զօրութեամբ, սաստկապէս :

Polléntia-ae (Էփ.). զօրութիւն,
կար, կարողութիւն, ոյժ :

Pólleo-es-ére (չլտ.). կարեմ, կա-
րող եմ, ատակ՝ ձեռնհաս լի-
նիմ, մարթեմ, զօրեմ :

» pólleo sciéntià et virtúte.
զարդարիմ գիտութեամբ և
առաքինութեամբ :

Pollex-licis (ար.). բոյթ :

» premo póllicem. նպաստամա-
տոյց լինիմ, յաջողեմ, օգնեմ :

Pollicáris-re (աթ.). բուլթոյ միոյ :

Polliceor-éris-licitus-éri } Կար.
Pollicitor-táris-tátus-tári }
խոստանամ, ընծայեցուցա-
նեմ, յանդիման առնեմ, մա-
տուցանեմ, նուիրեմ :

Pollicitátio-onis (Էփ.) }
Pollicitum-ti (չլտ.) } աւետիք,

խոստումն, ընծայ, նուէր :

Pollicitus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Polliceor.

Pollinctor - óris (ար.). թաղիչ
մեռելոց, դիաթաղ, պեղիչ
գերեզմանաց :

Pollinctórius-ia-ium (աթ.). դի-
աթաղի :

Pollinctúra - ae (Էփ.). դիահա-
նութիւն, զմռսելն զդի :

Pollínctus-ta-tum (անգ. Դրբ.).
Տես Pollingo.

Pódagra-ae (իգ). ցաւք ոտից,
 ոտնացաւութիւն, յօդացաւ
 ութիւն, յօդից ցաւ :

Podágricus-ca-cum } ած. յոտիցն
 Podagrósus-sa-sum }

ցաւս գրաւեալ, պոտագրոսս,
 պատագրոս :

Podex - dicis (ար). երաստան ,
 նստոյ տեղի, յետոյք :

Pódium-dii (լլ). ծնօտ կամբը-
 ջաց, խաղիւսամք, բարձրաւան-
 դակ, դարաւանդ :

Poénitet-tébat-nítuit (տիգ).
 պաշխարեմ, ապաշաւեմ, ա-

նում զգեղջ և զապաշա-

ղղջանամ, ստըջանամ, ցախ-

զլարիմ, զժկամակ լինիմ, յա-

մօթ առնեմ, առ ոչինչ գրեմ

» facti poénitet me. զղջանմ
 'ի վերայ գործոց իմոց :

» an poénitet vos, quod. միթէ
 առ ոչինչ համարիք՝ զի :

Poësis-is (իգ). բանաստեղծու-
 թիւն, քերթութիւն, առ-

olentárius-ia-ium (աթ.). փա

խնդոյ :

óllo-is-ívi-ítum-íre (նրգ.). մա

քրեմ, յստակեմ, սրբեմ, ջինջ

գործեմ, յարգարեմ, զարգա

Pollens - éntis (-tior - tiss.)

աթ. զօրաւոր, կարող. հա

հարուստ :

pollens ópibus. սյր ընդ

մեծատուն յոյժ :

պոլեն

խնի,

զկնի:

ա, քե-

իկանց,

կողմանէ:

le (նրգ.).

աստատեմ,

ընկենում,

կերպարա-

ակ հարկա-

ադարեմ:

մայգի՝ որ-

1. հիմունս

ի:

մերկանամ

աց կամ 'ի

նոտորիմ 'ի

ստոյգ հա-

րիմ առնեմ,

նեմ:

մուրջ, պա-

արժուն կա-

ηρόνο. կա-

մուրջ արկանեմ 'ի վերայ գե-
տոյ, կամրջեմ զգետ կամարօք :
» pontem interrumpo, inter-
scindo կաճ distúrbo. ընդ մէջ
հատանեմ զկամուրջ :

Ponticulus - li (ար.) . կամուրջ
փոքրիկ, քար անցից :

Póntifex - ífícis (ար.) . երիցանց
երէց, քահանայապետ, հայ-
րապետ, կախկոպոս :

» Póntifex Máximus. դենպետ,
քրմապետ, մեծ քահանայա-
պետ Հռովմայ, Պապ :

Pontificális - le (աթ.) . հայրա-
պետական, քահանայապետա-
կան, եպիսկոպոսական :

Pontificátus - us (ար.) . հայրա-
պետութիւն, կախկոպոսու-
թիւն, քահանայապետու-
թիւն :

Pontificium - cii (չլէ.) . իշխանու-
թիւն, ճոխութիւն, հրաման,
ւն :

-cium (աթ.) . քա-
ռական, հայրա-

ium. կանոնական
օրէնսդրութիւն
պետաց :

órum (չլէ.) . հայ-
ն՝ քահանայապե-
տոց :

(ար.) . նաւակա-
ակք :

) . ծով, համատա-

ար.) . խաժամուժ
ւժան :

Popina - ae (իգ.) . աշխարհաւ-
անդ, կապելանոց, խանութ
ծաղարարաց :

Popinális - le (աթ.) . կապելանոցի,
խանթի :

Popinátio - ónis (իգ.) . շուայտու-
թիւն, զինարբուք, խրախու-
թիւն :

Popino - ónis (ար.) . աշխարհաւ-
անդիկ, զինեմու, կարի որդո-
րեայ :

Poples - litis (ար.) . ծունր, գուճք,
ծունկք :

» submisso póplite. ծունր դնե-
լով, 'ի գուճս անկեալ :

Populábilis - le (աթ.) . աւերելի,
քանդելի :

Populabúndus - da - dum (աթ.) .
աւարառու, յափշտակիչ, կո-
ղոպտիչ :

Populáres - rium (ար.) . խառնա-
ղանձ բազմութիւն, խաժա-
մուժ ամբոխ, ժողովուրդ, խու-
ժան, խուռն :

Populária - ium (չլէ.) . սենեակք
ժողովրդեան 'ի թատերս :

Populáris - re (-rior) աթ. ռամիկ,
ժողովրդասէր, հայրենակից,
գուհիկ, զաւառակից :

» populáris meus. քաղաքակից
իմ, ջերմեակ բարեկամիկ :

Populáritas - tátis (իգ.) . ժողո-
վրդասիրութիւն, աշխարհա-
կեաց կեանք :

Populáriter (յլէ.) . ըստ օրինակի
ժողովրդեան, իբրեւ զխառնա-
ղանձ մարդիկ, 'ի հասարա-
կաց հաւանութենէ :

Populátim (Պօլ.)․ առ հասարակ,
խառն ի խուռն, միահամուռ,
գունդագունդ ։

Populátio - ónis (իփ․)․ աւարա-
ռութիւն, աւար, կապուտ,
գողութիւն, յափշտակու-
թիւն ։

Populátor - óris (ար․)․ աւարա-
ռու, յափշտակիչ, կողոպտիչ,
գող ։

Populátrix - ricis (իփ․)․ կին ա-
պականիչ ։

Populátus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես **Pópulo**․

Populátus - us (ար․)․ աւարու-
թիւն, աւար, յափշտակու-
թիւն, գողութիւն, կապուտ ։

Populétum - ti (չլտ․)․ պուրակ
կաղամխից, անտառ սօսեաց ։

Popúleus - ea - eum } անջ․ կա-
Popúlifer - lífera - rum }
ղամախուղ, սօսուղ ։

Populiscítum - ti (չլտ․)․ օրէնք՝
վճիռ ուսմիկին ։

Popúlneus - ea - eum } անջ․ սօսուղ,
Popúl nus - na - num }
կաղամախուղ ։

Pópulo - las - ávi - átum - ári (նրփ․) }
Pópulor - láris - látus - lári (հար․) }

անմարդի կացուցանեմ, աւե-
րեմ, քանդեմ, աւարեմ, աւար
հարկանեմ, կողոպտեմ, կապ-
տեմ, կապուտ կողոպուտ առ-
նեմ, յափշտակեմ, գողանամ ։

Populósus - sa - sum (- sior - síssi-
mus) անջ․ մարդաշատ, բազ-
մամարդ, շէն, շինանիստ ։

Pópulus - li (ար․)․ ժողովուրդ,

բաղմութիւն, ամբոխ, գունդ,
երամ ։

Pópulus - li (իփ․)․ կաղամախ,
սօս ։

» **pópulus alba** հաճ **cándida**․
սպիտակ կաղամախի, սօսի ։

» **pópulus nigra**․ կաղամախի ։

Porca - ae (իփ․)․ մատակ խոզ,
կալ փոքրիկ, լայն ախօս ։

Porcárius - ia - ium (անջ․)․ խոզենի ։

Porcástrum - tri (չլտ․)․ փրփրեմ,
անմեռուկ ։

Porcellána - nae (իփ․)․ յախճա-
պակ, ճենապակի ։

Porciláca - ae (իփ․)․ անմեռուկ,
փրփրեմ ։

Porcinárius - rii (ար․)․ ամենա-
վաճառ, ամճագործ ։

Porcínus - na - num (անջ․)․ խոզենի ։

Pórcula - ae (իփ․)․ մատակ խոճ-
կոր ։

Porculátio - ónis (իփ․)․ պարարելն
զխոզս ։

Porculátor - óris (ար․)․ պարա-
րիչ խոզից, խոպարած ։

Polculéna - ae (իփ․)․ մատակ խոճ-
կոր զիւցիկ ։

Porculétum - ti (չլտ․)․ ախօս, ա-
ծու ։

Pórculus - li (ար․)․ խոճկոր զիւ-
ցիկ ։

Porcus - ci (ար․)․ խոզ, այլ զա-
զեր, զիրացեալ ստուարացեալ
մարդ ։

Porphyréticum marmor - ris (չլտ․) }
Porphyrites - tae (ար․) }

պորփիր, խայտակուծ, քար
ծիրանեղոյն ։

Porráceus-ea-eum (աթ.)․ պրասի։
 Porréctio-ónis (իգ․)․ տարածու-
 թիւն, երկայնութիւն, տա-
 րածուցն, ձգտուցն։
 Porréctum-ti (չլտ․)․ բառնալիք,
 լծակ։
 Porréctus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
 Տես Pórrigo.
 » porrécta loca. բացավայրք,
 լայնատարած գետին։
 Porriginósus-sa-sum (աթ․)․ քո-
 ստոս գլխով, գոգի, գոնջ։
 Porrigo-ginis (իգ․)․ գողութիւն,
 կեղձ քոս գլխոյ, թեփ գլխոյ,
 գոնջութիւն։
 Pórrigo (նրգ․ Rego աբ․)․ կար-
 կառեմ, ձգեմ, տարածանեմ,
 երկայնեմ, ընծայեմ, մատու-
 ցանեմ, տամ։
 Porrína-ae (իգ․)․ պարտեզ պրա-
 սից։
 Porro (Աբ․ et շլի․)․ 'ի հեռուստ,
 'ի բացուստ, յառաջ կոյս,
 ապա, յետոյ, հապա, աղէ,
 ծն առ, և արդ, ապա ուրեմն։
 Porrum-ri (չլտ․) } պրաս։
 Porrus-ri (աբ․) }
 Porta-ae (իգ․)․ դուռն, մուտք,
 ելք, անցք։
 Portátio-ónis (իգ․) }
 Portátus-us (աբ․) } բառնալն,
 բերելն, կրելն, տանելն։
 Portátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․
 Տես Porto.
 Porténdo-di (նրգ․ Tendo աբ․)․
 յառաջագոյն գողչակեմ, կան-
 խաւ ասեմ, յառաջահայեաց
 լինիմ։

Portentósus-sa-sum (sior - síssi-
 mus) աթ․ նորացոյց, նորա-
 նշան, մեծասքանչ, սքանչելի,
 զարմանալի, սխրալի։
 Porténtum-ti (չլտ․)․ նշանք, ա-
 րուեստ, սքանչելիք, զարմա-
 նալիք։
 Póρθmeus-ei (աբ․)․ նաւապետ,
 նաւալար։
 Portícula-ae (իգ․)․ սրահ փոքր։
 Pórticus-us (իգ․)․ սրահ, դահ-
 լիճ, զաւիթ, անդաստակ,
 խորան, վրան, տաղաւար։
 Pórtio-ónis (իգ․)․ մասն, բաժին,
 վիճակ, համեմատութիւն,
 կշռութիւն։
 » pro rata portióne. ըստ չափու
 համեմատութեան, մասնբաժ-
 նի որ անկանի։
 Portisculus - li (աբ․)․ ոստիկան
 պատերազմիկ նաւուց, պա-
 հապան վարելոցն 'ի ծառայ-
 ութիւն թիակաց։
 Pórtitor-óris (աբ․)․ կրելի, կրող,
 բարձող, նաւալար, նաւա-
 պետ, բաժապետ։
 Portiúncula-ae (իգ․)․ մասնիկ,
 մասն փոքրիկ, նշխար։
 Porto-tas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
 տանիմ, կրեմ, ածեմ, անցու-
 ցանեմ այլուր, փոխեմ։
 Portórium-rii (չլտ․)․ բաժ ան-
 ցից, սակ, անցք։
 Pórtula-ae (իգ․)․ դուռն փոք-
 րիկ, դռնակ։
 Portuláca-ae }
 Portuláta-ae } իգ․ փրփրեմ, ան-
 մեռուկ։

Portuósus-sa-sum (- sior - sissimus) (աթ.). ամրացեալ նաւահանգստիւ :

Portus-us (աբ.). նաւահանգիստ, տեղի ապաւինի, պատսպարան, ապաստան :

» **portum téneo** կամ **óccupo**. ժամանեմ 'ի նաւահանգիստ :

» **in portu impingo**. 'ի նաւահանգստեան նաւաբեկ լինիմ :

» **portu návigo**. անվնաս նաւարկեմ, չլինիմ 'ի տաճնապի :

Porus-ri (աբ.). միզանցք, միզերակ :

Posca-ae (եգ.). գինի 'ի կոխածից, ջրախառն գինի :

Posco-scis, popósci-scere (նրգ.). խնդրեմ, հայցեմ, ժտեմ, պահանջեմ, պաղատիմ, աղերսեմ, կարգամ :

Positio-ónis (եգ.). դիր, նիստ, կայան, կայք, դադարք, յօրինուած, վերջ անուանց, նուազութիւն :

» **rhythmi sublátio ac positio**. բարձրաձայն և մեղմական ձայնիւ դաշնակութիւն :

» **positio feminina**. իգական յանգ :

» **positiones rei**. հանգամանք իրաց, մօտաւոր դէպք :

Positivus-va-vum (աթ.). դրական, հաստատուն, հաստատական, բուն, ճշմարիտ, էական :

Pósitor-óris (աբ.). արուեստագործ, շինող, հիմնադիր, հիմնարկու :

Positúra-ae (եգ.) } յօրինուածութիւն, կայք, կայան, դիր, կարգումն :

Pósitus-us (աբ.) }

Pósitus - ta - tum (անց. Դրէ.). **Տես** Pono.

» **hoc pósito**. գրեցուք թէ, գրեջիւր թէ :

Posséssio-ónis (եգ.). ստացուած, ժառանգութիւն, վայելք :

Possessiúncula-ae (եգ.). ագարակիկ, դուշնաքեայ վիճակ :

Possessívus-va-vum (աթ.). ստացական, ստացիչ :

Posséssus-sa-sum (անց. Դրէ.). **Տես** Possideo.

Posséssus-us (աբ.). ժառանգութիւն, ստացուածք, վայելք, կալուածք :

Posséstrix-ricis (եգ.). կին ստացիչ :

Possibilis-le (աթ.). հնարաւոր, հնարին, առնելի, հնարակերտ :

Possibilitas - tátis (եգ.). հնարաւորութիւն, բաւականութիւն :

Possideo (նրգ. Sédeo աբգ.). ժառանգեմ, ստանամ, վայելեմ, տէր լինիմ, ունիմ, գրաւեմ :

Possum, potes-ótui-osse (նրգ. Sum աբգ.). կարեմ, մարթեմ, զօրեմ, կարող՝ ատակ՝ ձեռնհաս՝ բաւական լինիմ, իշխանութիւն ունիմ :

» **non possum quin**. ոչ եւս ժոյժ ունիմ, չէ ինձ մարթ այլազգ առնել քան :

Post (նիք.). յետ, զկնի, զհետ :

» post homines natos. 'ի սկըզբանէ անտի աշխարհի :

» post hanc urbem conditam.

յորմէ հետէ հիմն արկեալ է

իս :

). յետոյ, ապա, յետ
ի :

mális - le (աթ.). յետ
սյին ժամանակի :

թ.). ապա, յետոյ, ուս-

m (շղէ.). իբրեւ, յորմէ
հետէ :

órum (ար.). յետինք,
ք, զաւակ, որդիք, սե-

rius (աթ.). վերջին,
յետնագոյն :

-tátis (էդ.). յաջորդք,
, սերունդ, որդիք և
ք :

(Պէ.). յետոյ, ապա,
ն ուրեմն :

a-rum (աթ.). յաջորդ,
մերձաւոր, հանդեր-

pósterum. 'ի վաղեւ-

die կամ póstero. առ
'ի վաղեւն :

rum tempus. 'ի հան-
ւմն, յայսմ հետէ :

-ta-tum (աթ.). ապա
յետոյ գործեալ :

նիք. Fero արգ.) կամ }
(նիք. Hábeo արգ.) }

կենում, 'ի բաց թո-

ղում, 'ի վայր համարիմ, և-
պերեմ, արհամարհեմ :

Posthábitus-ta-tum (անգ. քրէ.).
Տես Posthábeo.

Posthac (Պէ.). 'ի հանդերձեալ
ժամանակի, յայնմ հետէ.
այնու հետե :

Posthaec } Պէ. յետոյ, յորմէ հե-
Posthoc } տէ, ապա :

Posthinc (Պէ.). իբրեւ, յետոյ,
զկնի :

Pósthumus - ma - mum (աթ.).
ծնեալ յետ հօրն մահուան :

Postica - ae (էդ.). յետսագոյն
դուռն տան :

Posticula - ae (էդ.). փքրիկ
դուռն յետսագոյն :

Posticulum-li (չլտ.). սենեկիկ,
խցիկ, խուղ :

Posticum-ci (չլտ.). յետսագոյն
դուռն, յետոյք, երաստան :

Posticus-ca-cum (աթ.). վերջին,
յետին :

Postiléna-ae (էդ.). փոկ զաւակի :

Postis-is (ար.). դրանդիք, մայթ
դրանց, դուռն, մուտք :

Postliminium-nii (չլտ.). իրաւ-
ունք զառաջին պատիւն ստա-
նալոյ յետ գերեզարձի :

Postmeridiánus-na-num (աթ.).
զկնի միջօրէի :

Póstmodo } Պէ. իբրեւ, ապա,
Postmodum } յետոյ :

Postpóno (նիք. Pono արգ.). 'ի
բաց թողում, յետս ընկենում,
եպերեմ, 'ի վայր համարիմ :

Póstputo (շրգ. Puto աբմ.). առանարգս ունիմ, խոտան համարիմ, խոտեմ :

Postquam (չգլ.). իբրև, յորժամ, յորմէ հետէ :

Postrémo } Վէ. ապա ուրեմն,
Postrénum }
հոսկ յետոյ, 'ի կատարած ամենայնի :

Postrémus-ma-mum (աթ.). յետին, յետնորդ, վերջին :

» **ad postrémum**. հոսկ ուրեմն, 'ի կատարած կոյս, ապա յետոյ :

Postridie (Վէ.). 'ի վաղիւ անդր, առ վաղիւ, 'ի վաղիւն :

» **postridie pugnae**. 'ի վաղուեան աւուր մարտի :

» **postridie ludos**. 'ի յաջորդ աւուր հասարակաց խաղուց :

Postscribo (շրգ. Scribo աբմ.). գրեմ գկնի, յաւելում 'ի կատարած թղթոյ :

Postulatio-ónis (էգ.) } խնդիր,
Postulátum-ti (չգլ.) } խնդրուած, հայցուած, պահանջանք, պահանջումն, աղերսագիր, աղերսանք, պաղատանք, աշխարհասիրումք աղօթք :

Postulátor-óris (աբ.). հայցող, խնդրող, հոգաբարձու, գործակալ, տեսուչ, յանձանձիչ :

Postulátus-ta-tum (անց. դէբ.). Տես Póstulo.

Postulátus-us (աբ.). խնդրուած, հայցուած, պաղատանք, աղերսանք, աղաչանք :

Póstulo-las-ávi-átum-áre (շրգ.). հայցեմ, խնդրեմ, ժտեմ, պահանջեմ, զըպարտեմ, ամբաստանեմ :

Póstumus-ma-imum (աթ.). յետ հօրն մահուան ծնեալ, մատեն դրոշմեալ յետմահուան մատենագիրն :

Potábilis-le (աթ.). ըմպելի :

Potátio-ónis (էգ.) } արբուսն :

Potátus-us (աբ.) }

Potátor-óris (աբ.). որ ըմպէ, արբչիւ, արբեցող :

Potátus-ta-tum (անց. դէբ.). Տես Poto.

Potens-éntis(-tior-tíssimus) (աթ.). կարող, հարուստ, ծոխ, առաւելագոյն, հզօր, յաջողակ, բաւական, պատշաճ, ձեռնհաս, ծառայար :

» **potens maris**. ծովապետ, ծովակալ, չաստուած ծովու :

» **potens némorum**. չաստուած անտառաց, մայրեաց դիցանոյշ, շահապետ վայրաց :

» **sui potens**. անձնիշխան, ինքնիշխան :

Potentátus-us (աբ.). պետութիւն, իշխանութիւն, հարստութիւն, տէրութիւն :

Poténter-tius-tíssime (Վէ.). զօրութեամբ, բուռն, բռնաբար, հզօրապէս, ուժգին :

Poténtia-ae (էգ.). զօրութիւն, կարողութիւն, ոյժ, ուժգնութիւն, պետութիւն :

Potérium-rii (չգլ.). բաժակ, նուագ, տաշտ :

Potestas-látis (իշ-). իշխանութիւն, կար, հրաման, աշխատութիւն, ծախութիւն :

Pótiens-éntis (էշծ-). վայելելի, վայելող :

Potin ? (պէ է Polesne). փթէ մօրթ ինչ իցէ, կարե՞ս արդեօք, հնար ինչ է քեզ :

Pótio-ónis (իշ-). ըմպելի, ոչարակ :

Potionátus-ta-tum (ած-). սուգեալ, ջուր առեալ, ջրարբի :

Pótior-iris-ítus-íri (նոր-). աւելի, գրաւեմ, նուաճեմ, 'ի բուռն տրկանեմ, զբաւմբ ածեմ, սասանեմ, հասանեմ :

› pótior rerum. աւելորար հրաման աամ, աւելանամ, հզօրանամ :

Pótior - ius (ած-). հզօրագոյն, հարստագոյն, զօրաւորագոյն :

› mihi pótius est. սիրելագոյն է ինձ, առաւել ցանկամ :

› ego pótius hábeo. նախաձեռն առնեմ, նախապատիւ համարիմ :

Potis - te (ած-). կարող, հզօր, զօրաւոր :

› qui pote ? զեմօրդ մարթի, ո՞րպէս հնար իցէ :

Potissime | ղէ. 'ի վերջան զա-
Potíssimum) ղէ. 'ի վերջան զա-

մենայն, առաւելագէտ, մանաւանդ :

Potíssimus-ma-mum (ած-). ամենամեծ, զլիաւոր, առաջին :

Pótito (նշգ. Ito արժ-). յաճախագոյնս ըմպեմ :

Potitus-ta-tum (նշգ. դշգ-). Տե-
Pótior.

Potiúncula-ae (իշ-). դոյլն ըմպելի, սակաւ ոչարակ :

Pótius (ղէ-). մանաւանդ, լաւեա, նա առնիկ, առաւել ետ :

› pótius quam. յառաջ քան, չէ, մինչ չէ, քան թէ :

Poto-tas-távi. potus կամ -tátum-táre (նշգ-). ըմպեմ, հասանիմ յարբշտութիւն, զինեմէր լինիմ, ծծեմ, խմեմ, քամեմ :

Potor-óris (ար-). արբշտ, գինեմ :

Potórium-rii (շշ-). նուագ, բաժակ, սկիհ :

Potrix-icis (իշ-). կին արբեցող :

Potuléntus-ta-tum (ած-). արեալ, զինեղէն, ըմպելի, անուշակ :

Potus-ta-tum (նշգ. դշգ-). Տե-
Poto.

Potus - us (ար-). ըմպելի, ոչարակ :

Prae (նշգ-). առաջի, յանդիման, համեմատութեամբ, առ. 'ի պատճառս, վասն, յազազ, ազազաւ, առ 'ի :

› prae manu կամ mánibus. 'ի ձեռին, 'ի պատրաստի առնելով, առձեռնպատրաստ :

› prae gáudio. 'ի խնդալոյն, առ խնդութեան :

› prae se fert. յանդիման կացուցանէ, յայտնապէս ցուցանէ, կերպարանի :

Praeácuo (նշգ. Acuo արժ-). բարեւոր թեքեմ :

Praeacúte (Վէ․)․ իմաստնագոյն,
յոյժ նրբարար, ևս ճարտա-
րագոյն :

Praeacútus-ta-tum (առ․ Դրբ․)․

Տես Praeácuo.

Praeacútus-ta-tum (առ․)․ սրա-
գոյն, նրբագոյն, քաջ հատու :

Praeálte (Վէ․)․ խորագոյնս, 'ի
խորմէ, խորիմաց բանիւք :

Praeáltus-ta-tum (առ․)․ բարձր
յոյժ, բարձրաբերձ, խորին :

Praébeo (Նրբ․ Hábeo արբ․)․ մա-
տուցանեմ, շնորհեմ, պար-
գեւեմ, մատակարարեմ :

» **praébeo me.** զանձն ընծայե-
ցըցանեմ, երեւիմ :

Praébia-biórum (չլթ․)․ բժժանք,
յուռութք, հմայք :

Praébibo (Նրբ․ Bibo արբ․)․ յան-
դիման ըմպեմ :

Praebítio - ónis (իթ․)․ տուչու-
թիւն, կազմութիւն, հան-
դերձանք :

Praébitor - óris (արբ․)․ տնտես,
մատակարար, հոգաբարձու :

Praebitus-ta-tum (առ․ Դրբ․)․
Տես Praébeo.

Praecálidus-da-dum (առ․)․ ջեր-
մագոյն, ջերմաջերմ, տապա-
զին, տապախառն :

Praecálvus-va-vum (առ․)․ ծեղ,
կնդակ, կուռք :

Praecantátio-ónis (իթ․)․ կախար-
դութիւն, գիւթութիւն, մո-
գութիւն, թովչութիւն :

Praecánto (Նրբ․ Canto արբ․)․ ա-
ռաջի երգեմ, յառաջագոյն
պատմեմ, կանխաւ ասեմ :

Praecántrix-ícis (իթ․)․ կախարդ
կին, ջատուկ, վհուկ :

Praecánuš-na-num (առ․)․ տա-
րածամ ալեւոր :

Praecáutus-ta-tum (առ․ Դրբ․)․
Տես Praeácaveo.

» **praecáuto opus est.** զգուշու-
թեան պէտք են, զգուշանալ
պարտ է :

Praeácaveo (Նրբ․ et չլթ․ Cáveo
արբ․)․ զգուշանամ, պատսպա-
րեմ զանձն, զգոյշ լինիմ, զա-
ռաջս ունիմ, կանխաւ հո-
գամ :

Praecédo (Նրբ․ et չլթ․ Cedo
արբ․)․ առաջի ընթանամ, յա-
ռաջընթաց լինիմ, յաղթեմ,
յառաջեմ, զարգանամ :

Praeéceler-ris-re (առ․)․ արա-
գագնաց, երագընթաց, արա-
գախաղաց, արագոտն :

Praeécélero (չլթ․ Célero արբ․)․
աճապարեմ, ճեպ 'ի ճեպոյ
ընթանամ, երագեմ, վաղվա-
ղեմ :

Praecéllens - éntis (- tior - tíssi-
mus) առ․ ազնուականագոյն,
պատուականագոյն, հռչա-
կաւոր, երեւելի :

Praecélo-lis-lui-lere (Նրբ․ et
չլթ․)․ գեր 'ի վերոյ լինիմ,
անցուցանեմ զանցուցանեմ,
տիրեմ, իշխեմ, ճոխանամ :

Praecélsus-sa-sum (առ․)․ բար-
ձրական, բարձրաշէն, բար-
ձրաբերձ :

Praecéntio-ónis (իթ․)․ յառաջա-
ձայն փողանշանք :

Praecéntor - óris (ար.)․ առաջ-
նորդ երգող, գլուխ երգեցկաց,
երգապետ :

Praecéntórius-ia-ium (աթ.)․ ե-
րաժշտական, գուսանական :

Praecéntrix-ícis (եփ.)․ կախարդ-
կին, վհուկ, ջատուկ :

Praecept - cípitis (աթ.)․ անա-
ռաժուտ, վախուտ, զահա-
վէժ, վաղվաղկոտ, անխոր-
հուրդ :

Praecéptio-ónis (եփ.)․ պատուէր,
պատուիրան, ուսումն, վար-
դապետութիւն :

Praeceptivus - va - vum (աթ.)․
հրամանական, պարտադիր,
հարկիչ :

Praeceptor - óris (ար.)․ ուսու-
վարդապետ, դաստիա-
:

patrix-ícis (եփ.)․ կին ու-
իչ :

ptum-ti (չգ.)․ ուսումն,
դաստիարակութիւն, ազգե-
թիւն, կարգ, հրաման,
ն, պատուիրան :

ptus-ta-tum (աեյ. ԴԵԲ.)․
Praecipio.

po (նրգ. Carpo արգ.)․
հափեմ զծաղիկս, կան-
կթեմ զմիրգս :

ptatio-ónis (եփ.)․ յառաջ-
ւոյ բանք վիճման, սաս-
բանակռուութիւն :

lo-di-císum (նրգ. Caedo
)․ հատանեմ, կտրեմ, յա-
եմ, կրճատեմ, 'ի բաց
եմ :

Praecinctórius - ia - ium (աթ.)․
շքջապաս, շքջափակ :

Praecinctus-ta-tum (աեյ. ԴԵԲ.)․
Տես Praecingo.

» praecíncti púeri. գօտի ընդ
մէջ ածեալ սպասաւորք, գօ-
տեւոր մանուկք :

Praecingo (նրգ. Cingo արգ.)․
գօտի ածեմ, պատեմ, շուրջ
պարսպեմ, պաշարեմ, փակեմ :

» praecingo me. կազմ ե պատ-
րաստ կամ, պնդեմ զմէջս,
գօտեւորիմ :

Praecino-cínui-céntum (նրգ. et
չգ. Cano արգ.)․ առաջի ըն-
թանամ երգովք ե նուազ-
րանօք, սկսանիմ երգել, կան-
խաւ ասեմ :

Praecipio-céptum (նրգ. Cápio
արգ.)․ կանխեմ, յառաջագոյն
գրաւեմ, ասեմ, թելադրեմ,
հաւանեցուցանեմ, հրամայ-
եմ, պատուիրեմ :

Praecipitans-antis (էյթ.)․ աւե-
լորդ, զեղուն, վաղվաղուկ,
անխորհուրդ :

Praecipitánte (ՎԷ.)․ քարավէժ
դարահոս, շտապաւ, առանց
խորհրդոյ, յախուռն :

Praecipitántia-ae } եփ. զահալե-
Praecipitátio-ónis }

ժուլիւն, գլորումն, կործա-
նումն, շտապ, տագնապ :

Praecipitátus-ta-tum (աեյ. ԴԵԲ.)․
Տես Praecipito.

» praecipitáta aetas. զառամու-
թիւն, խոր ծերութիւն, ա-
լեոյթ :

» praecipitáta nox. գիշեր որ մերձենայ առաւօտու, մերկանալ առաւօտու 'ի գիշերոյն :
Praecipítium-tii (չլէ․)․ դարաւանդ, գահաւանդ, վախք, գահավիժութիւն, կործանումն, անկումն :

Praecipito (Երգ․ et չլէ․ Ito արհ․)․ գահավիժ դարահոս առնեմ, հոսեմ 'ի բարձանց, քարավիժ լինիմ, կործանիմ, անկանիմ, ածապարեմ, փութամ :
Praecipue (Վլէ․)․ մանաւանդ, ևս առաւել, առաւելապէս, առանձինն :

Praecipuus-ua-uum (աթ․)․ առանձին, մասնաւոր, գլխաւոր, երեւելի, շնաշխարհիկ, անհամեմատ :

Praecise (Վլէ․)․ կարճառօտս, կարճ 'ի կարճոյ բանիւք :

Praecísio-ónis (էգ․)․ հատումն, կտրումն, կարծ, կտրօն :

Praecísus-sa-sum (անգ․ Դրէ․)․ Տես Praecido.

Praecláre-rius-rissime (Վլէ․)․ գեղեցիկս, վայելուչս, սքանչելապէս, կարի քաջ :

Praeclárus-ra-rum (- rior-rissimus) աթ․ աղնուական, շքեղ, հոյակապ, հռչակաւոր, քաջանուն, նշանաւոր, պայծառ, ականաւոր :

Praeclúdo (Երգ․ Claudio արհ․)․ փակեմ, աղիւնեմ, արգելում, խափանեմ :

Praeclúsio-ónis (էգ․)․ փակումն, կափուցումն, աղիւումն :

Praeclúsus-sa-sum (անգ․ Դրէ․)․ Տես Praeclúdo.

Praeco-ónis (ար․)․ քարոզ, ձայնասու, գովելչ, բարեասաց :

Praecóctus-ta-tum (անգ․ Դրէ․)․ Տես Praecoquo.

Praecogitátus-ta-tum } աթ․ յա-
Praecógnitus-ta-tum } ռաջիմաց, յառաջատես, յառաջածանօթ, կանխադէտ, կանխածանօթ :

Praeconcéptus - ta - tum (աթ․)․ յառաջիմաց, յառաջագոյն նկարեալ 'ի մօի :

Praecónium-nii (չլէ․)․ գովութիւն, դրուատիք, աղաղակ, ձայն բարբառոյ քարոզի :

Praeconsúmo (Երգ․ Consúmo արհ․)․ յառաջագոյն ծախեմ, կանխաւ սպառեմ, մաշեմ :

Praeconsúmtus - ta - tum (անգ․ Դրէ․)․ Տես Praeconsúmo.

Praecontrécto (Երգ․ Contrécto արհ․)․ հուպ լինիմ ձեռք, շօշափեմ առաջի :

Práecoquis-que հաթ } աթ․ վա-
Praécoquus-qua-quum } ղահասուկ, կանխահաս :

Praécoquo (Երգ․ Coquo արհ․)․ կանուխ հասուցանեմ՝ եփեմ զպսուղս, վաղահասուկ առնեմ :

Praecórdia-diórum (չլէ․)․ առադոստ սրտի, ընդերք, սիրտ, ոգի, միտք, գութ, գորով :

Praecorrúmpo (Երգ․ Corrémpo արհ․)․ ապականեմ առաջի, աղաւաղեմ, եղծանեմ :

Prae

— 800 —

Prae

Praecéntor - óris (mp.) *mnw* || Praecinctórius - ia - ium (*sz*)

» praecipitatio և լ շնչեր որ
 ժրձենայ առաւառու ժրկա-
 նալ առաւառու ք չիւերայն:
Praecipitium-tū (առ + գարա-
 անդ, գահաւանդ, զարք, գա-
 հազխեմթիւն, կործանումն,

Praeclūsus-sa-sun ւ շնչ. շնչ...
Šu Praeclúdo.
Praeco-ónis (ար.) քաղաք. ձաղ-
 նառու, գաղիչ, բարեկառու:
Praecóctus-ta-tum ւ շնչ. շնչ...
Šu Praecoŕia .

Praecorrúptus - ta - tum (առ. Գ. Գ. Գ.). Տես Praecorrúmpo.

Praecox-cocis (առ.). վաղահաս սուկ, կանխահաս :

Praecrassus-sa-sum (առ.). մարմնիկ, թանձրամարմին, կարի գէր, անձնեայ :

Praecūpidus-da-dum (առ.). անձկայրեաց, յոյժ փափաքող :

Praecūrens - éntis (Երթ.). յառաջընթաց, նախագնաց :

» praecurréntia - tium (չլթ.). յառաջադիրք :

Praecūrro (չլթ. Curro առ.). յառաջընթաց լինիմ, կարապետեմ, յառաջեմ, կանխաւ հոգամ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, յաղթեմ :

Praecūrsio-ónis (Էթ.). } յառաջընթացութիւն, կարապետութիւն :

Praecūrsus-us (առ.) } յառաջընթացութիւն, կարապետութիւն :

Praecūrsor-óris (առ.). կարապետ, առաջնորդ, յառաջընթաց :

Praecūtio-üssi-ússum (Նրթ. Quátio առ.). յառաջագոյն երեւիմ, կանխաւ տատանեմ, սասանեցուցանեմ :

Praeda-ae (Էթ.). աւար, ապուռ, սու, կապուտ, կողոպուտ :

Praedabúndus-da-dum (առ.). աւարառու, կապուտ կողոպուտ առնելով, աւարաբար :

Praedamnáus - ta - tum (առ. Գ. Գ. Գ.). Տես Praedámno.

Praedámno (Նրթ. Damno առ.). կանխաւ պարտաւոր առնեմ, յառաջագոյն դատապարտեմ :

Praedátio-ónis (Էթ.). յափշտակութիւն, աւարառութիւն գողութիւն :

Praedatítius - tia - tium (առ.). աւարաբաշխ, կողոպտիչ :

Praedátor-óris (առ.). աւարառու, յափշտակող, հէն, գասպականի, որսորդ :

Praedatórius-ia-ium (առ.). նախադաց, արագոսն :

Praedátrix-ícis (Էթ.). կին յափշտակող :

Praedátus-ta-tum (առ. Գ. Գ. Գ.). Տես Praedor.

Praedensátus-ta-tum } առ. բաղ.

Praedénsus-sa-sum } մահոծ, թանձրախիտ, թանձրամած :

Praedes-dis (առ.). երաշխաւոր :

Praedestinátio - ónis (Էթ.). յառաջագոյն սահմանումն, յառաջասահմանումն, նախասահմանութիւն, հրաւիրան :

Praedéstino (Նրթ. Déstino առ.). յառաջագոյն սահմանեմ, յառաջատես լինիմ, հրաւիրեմ կանխաւ հոգամ :

Praediátus-ta-tum (առ.). ընչաւոր, ընչաւէտ, մեծաւոր, ստուցուածաւոր :

Praedicábilis-le (առ.). գովելի, յարգաւոր :

Praedicátio - ónis (Էթ.). գովութիւն, յայտարարութիւն, գովութիւն, դրամ, շուք, յիշատակ :

Praedicativus - v. յայտարար, յայտնիչ, հաստատող :

ծեմ առաջի, յառաջ բերեմ,
ձգեմ, վարեմ:

Praeductórius-ia-ium (աթ.). յա-
ռաջածու:

Praeductus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Praedúco.

Praedúlcis-ce (աթ.). քաղցրա-
գոյն, քաղցրահամ, անուշակ,
անուշահամ:

us-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
praeduro.

(նրդ. Duro արծ.). յոյժ
ացուցանեմ, խստացու-
նեմ:

s-ra-rum (աթ.). խստա-
արծրագոյն, ապառա-

praedúra. այր կաշմ-
ե զօրաւոր:

eo (չգ. Emíneo արծ.).
վերոյ լինիմ, կամ 'ի
, առաջի անցանեմ:

չգ. Eo, is արծ.). յա-
թաց լինիմ, կանխեմ,
ընթանամ:

voce tibi. բանիւ բե-
թելադրեմ, ասեմ 'ի
, առ 'ի գրեմ:

(հար. Faris արծ.). յա-
ոյն ասես, առաջի խո-
սխաւ գրես, թելադրես:
ónis (իգ.). ընծայու-
ճառի, ներքսածու-
սկզբան բան, յառա-
յառաջաբանութիւն,
թիւն:

-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
aefáris.

Praefectórius vir-ri (ար.). յա-
ռաջ ժամանակաւ հրամանա-
տար, ելեալ ոստիկան:

Praefectúra-ae (իգ.). վերահե-
ցութիւն, հրամանատարու-
թիւն, ոստիկանութիւն:

Praefectus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).
Տես Praeficio.

Praefectus-ti (ար.). ոստիկան,
հրամանատար, վարիչ, պետ,
տեսուչ:

» praefectus aerárii. գանձա-
պահ, իշխան գանձաւորաց,
լուծայապետ:

» praefectus annónae. համբա-
րակապետ:

» praefectus castris. սպարա-
պետ բանակի:

» praefectus cohórtis. հազարա-
պետ զօրաց:

» praefectus classis. ծովակալ,
ծովապետ, նաւապետ:

» praefectus équitum. զօրա-
գլուխ հեծելազօրու:

» praefectus móribus. ուղղիչ
վարուց, քննիչ բարուց:

Praefero (նրդ. Fero արծ.). ա-
ռաջի ածեմ, յանդիման առ-
նեմ, լաւ համարիմ, նախա-
մեծար ընտրեմ:

Praeferox-ócis (աթ.). յոյժ կա-
տաղի, վայրենագոյն, մոլե-
գին:

Praeférvídu - da - dum (աթ.).
ջերմաջերմ, եռանդնալից, ե-
ռանդուն:

Praefestinátus - ta - tum (անց.
ԴԴԲ.). Տես Praefestíno.

Praefestine (Ալբ.). ճեպ 'ի ճեպոյ, արագ արագ, երագազնաց ընթացիւք :

Praefestino (Նրգ. et Վրգ. Festino արհ.). ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, փութացեալ արագեմ, աճապարեմ :

Praefica-ae (Էգ.). եղերամայր, լալական :

Praeficio - fectum (Նրգ. Fácio արհ.). պատգամաւոր ընտրեմ, կարգեմ 'ի հրեշտակութիւն, վերակացու կացուցանեմ :

Praefidens-éntis (աթ.). յանձնապատան, վստահ յոյժ :

Praefigo (Նրգ. Figo արհ.). վարսեմ առաջի, մխեմ, հարկանեմ 'ի սլաքի :

Praefiguro (Նրգ. Fíguro արհ.). յառաջագոյն կերպարանեմ, կանխաւ յանդիման առնեմ :

Praefinio (Նրգ. Fínio արհ.). ժամադիր լինիմ, սահմանեմ, հաստատեմ, կարգեմ, չափ դնեմ :

Praefinitio-ónis (Էգ.). սահման, պայման, չափ :

Praefinitus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Praefinio.

» praefinito. ըստ սահմանեալ կարգաց :

Praefixus-xa-xum (անց. դրբ.). Տես Praefigo.

Praeflorátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Praefloro.

Praeflóreo (Վրգ. Flóreo արհ.). ծաղկեմ կանխաւ, փթթիմ, պճնիմ ծաղիօք :

Praefloro-ras-rávi-rátum-ráre (Նրգ.). թարշամեցուցանեմ զծաղիկս, թառամեցուցանեմ, թօթափեմ զծաղկաբուղի բողբոջս :

Praefluo (Վրգ. Fluo արհ.). սահեալ անցանեմ, սորեմ առաջի, հոսիմ 'ի վայր :

Praefluus-ua-uum (աթ.). հոսական, ծորան, երագանցուկ :

Praefóco-cas-cávi-cátum-cáre (Նրգ.). հեղձուցանեմ, խեղդեմ, խեղդ ընդ անձն արկանեմ :

Praefoecúndus-da-dum (աթ.). արգաւանդահողարգասաւոր յոյժ, պողաբեր, քաջաբեր, բազմապտուղ :

Praeformátus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Praeformo.

Praeformído (Նրգ. Formído-das արհ.). զահի հարկանիմ յառաջագոյն, սրտաբեկ սրտապախ լինիմ :

Praefórmo (Նրգ. Formo արհ.). յառաջագոյն յօրինեմ, կանխաւ կազմեմ :

Praefrácte (Ալբ.). հաստատուն մոօք, յամառութեամբ, համարձակապէս :

Praefractus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Praefringo.

Praefrigídus-da-dum (աթ.). ցրտազոյն, կարի ցրտաշունչ, ցրտակեղ :

Praefríngeo (Նրգ. Frango արհ.). բեկանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ :

Praefúlcio (նրգ. Fúlcio արգ.).
մոյթս դնեմ, հաստատեմ գե-
րանօք, 'ի վեր ունիմ, յեցու-
ցանեմ :

Praefúlgens-éntis (էյթ.). մեծա-
պայծառ, պաղպաջուն յոյժ,
շողաւոր :

Praefúlgeo (չլգ. Fúlgeo արգ.).
առաւել պաղպաջեմ, փողփո-
ղեմ յոյժ, լուսաւոր լինիմ,
շողաւոր երեւիմ :

Praefúlgurat - rábat (դգլ. Fúl-
gurat արգ.). փաղփաղի, փայ-
լատակունծ արձակէ լուսոյ,
փայլատակունք հատանին :

Praefúrnium - nii (չլգ.). բերան
հնոցի :

Praéfuro (չլգ. Furo արգ.). ևս
առաւել զայրագնիմ, զմոլե-
կան կատաղութիւն կատա-
ղեմ, մոլեգնիմ :

Praefúscus-ca-cum (աթ.). սևա-
գոյն, թխագոյն, մթագոյն :

Praegélidus-da-dum (աթ.). ցրը-
տագոյն, յոյժ ցրտաշունչ,
կարի ցրտակէզ :

Praegérmino (չլգ. Gérmino արգ.).
յառաջագոյն բողբոջս արձա-
կեմ, բողբոջեմ, պոկիմ :

Praégero (նրգ. Gero արգ.). ա-
ռաջի տանիմ, յառաջ ածեմ :

Praegéstio (չլգ. Géstio-tis արգ.).
կանխաւ ցնծամ, յառաջագոյն
ուրախ լինիմ, անձուկ յոյժ
ունիմ :

Praeígno (նրգ. Gigno արգ.).
յառաջագոյն ծնանիմ, ծնու-
ցանեմ :

Praegnans-ántis (աթ.). զեղուն,
ծանր, լցեալ, ուռուցեալ, սէգ,
յղացեալ, յղի :

Praegnatio - ónis (կգ.). յղու-
թիւն :

Praegnáviter (մէ.). բազում պըն-
դութեամբ, ճշգիւ գտակաւ :

Praegrácilis-le (աթ.). փոքր մի
վտիտ, նրբագոյն :

Praegrándis - de (աթ.). անդա-
մայաղթ, մեծայաղթ :

Praegrávatus-ta-tum (անց. դրգ.).
Տես Praégravo.

Praegrávidus-da-dum } աթ. ծան-
Praeágravis-ve } րաբեռն, ծանրակիր, դժուա-
րաբառնալի :

Praégravo (նրգ. Gravo արգ.).
ծանրաբեռնի առնեմ, կապեմ
բեռինս ծանունս, հարստա-
հարեմ, ընկճեմ, զգուեմ :

Praegrédior (հար. Grádior արգ.).
առաջի ընթանամ, անցանեմ,
յառաջեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ :

Praegréssio-ónis (կգ.). } նախա-
Praegréssus-us (ար.) } որութիւն, յառաջահաս պա-
տիւ, յառաջագահք :

Praegréssus-sa-sum (անց. դրգ.).
Տես Praegrédior.

Praegustátor-óris (ար.). սեղա-
նայարդար, տաճարապետ,
ճաշակիչ :

» praegustátor libídinum. կա-
ատ, պոռնկախառնիչ :

Praegústio (նրգ. Gusto արգ.).
յառաջագոյն ճաշակեմ, առ-
նում գհամ :

Praejacens-éntis (բյծ․)․ ընկողմանեալ, զետեղեալ, յանդիմանակաց :

Praejáceo (չլթ․ Jáceo արժ․)․ ընկողմանիմ առաջի, դէմ յանդիման կամ :

Praejácio (նրգ․ Jácio արժ․)․ առաջի արկանեմ, ընկենում :

Praejudicatio-ónis (խգ․) } մտա-
Praejudicium-cii (չլթ․) }
հաճութիւն, կանուխ վճիռ, կանխակալ կարծիք, տոյժ, վնաս, կորուստ :

Praejudicátus - ta - tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praejúdice.

Praejúdico (նրգ․ Júdico արժ․)․ կանխաւ դատ առնեմ, մեղանշեմ, վնասեմ :

Praējuvo (նրգ․ Juvō արժ․)․ յառաջագոյն օգնական լինիմ, սատարեմ :

Praelábens-éntis (բյծ․)․ հոսական, յառաջընթաց, երազանցուկ :

Praelámbo (նրգ․ Lambo արժ․)․ լիզում, լիզանեմ, կանխաւ ճաշակեմ :

Praelárgus-ga-gum (աթ․)․ լայնանիստ, ընդարձակագոյն, անդորր :

Praelátio-ónis (խգ․)․ նախամեծար ընտրութիւն, յառաջապատուութիւն, առաւելութիւն :

Praelátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praéfero.

» **praelátus equo**․ յերիվար աշտանակեալ, ձիավարեալ :

Praeláutus-ta-tum (աթ․)․ մեծապայծառ, մեծասպաս, շքեղագոյն :

Praeléctio-ónis (խգ․)․ յառաջադիր ընթերցուած, պատրաստութիւն :

Praeléctor - óris (ար․)․ ընթերցանելի, ուսուցիչ, վարդապետ :

Praeléctus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praélego-gis.

Praelégo (նրգ․ Lego-gas արժ․)․ թողում կտակաւ, կանխաւ աւանդեմ :

Praélego (նրգ․ Lego-gis արժ․)․ յառաջագոյն ընթեռնում, ուսուցանեմ, մեկնեմ, պարզեմ, վարկպարագի անցանեմ :

Praeliáris-re (աթ․)․ պատերազմական, պատերազմասէր :

Praeliátor - óris (ար․)․ պատերազմող, մարտիկ, նահատակ, սյր կռուոյ :

Praelibátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praelibo.

Praelibo (նրգ․ Libo արժ․)․ յառաջագոյն ճաշակեմ, կանխաւ առնում զճաշակ :

Praelicénter (ճլբ․)․ կարի իմն ազատութեամբ, արձակերասանակ :

Praeligáneum vinum-ni (չլթ․)․ նոր զինի, խազմուղ :

Praeligátus-ta-tum (անց․ յրբ․)․ Տես Praéligo.

Praéligo (նրգ․ Ligo-gas արժ․)․ կապեմ առաջի, շուրջանակի պարաւանդեմ :

Praélino (նրգ. Lino արհ.). յառաջագոյն օժանեմ, շուրջ իւղեմ :

Praélior-iáris-iátus-iári (հար.). պատերազմիմ, մարտնչիմ, ճակատ տամ, ռազմ առնեմ, մարտ եղեալ կուռիմ :

Praélium-ii (չգտ.). պատերազմ, ճակատամարտ, մարտ պատերազմի, կռիւ, գուպարած, խառնուրդ :

» praélium committo կամ in eo. 'ի ռազմ մտնեմ, տամ մարտ պատերազմի, մարտնչիմ, պատերազմիմ, գուպարեմ :

» praélium restituo. վերստին 'ի վէպ գամ, դարձեալ կազեմ :

» justum praélium. ճակատամարտ 'ի դաշտապայրի :

Praelocutio - ónis (իգ.). յառաջաբանութիւն, նախակարգ բանք :

Praelongo-gas-gávi-gátum-gáre (նրգ.). երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Praelongus-ga-gum (աթ.). երկայնաձիգ, երկայնատարած, երկարաձիգ :

Praeloquium-quii (չգտ.). յառաջաբան, սկզբան բանք :

Praeloquor (հար. Loquor արհ.). զառաջինն խօսիմ, նախաբանեմ, տսեմ յառաջագոյն, նշանակեմ 'ի նախակարգ բանի :

Praelúceo (չգտ. Lúceo արհ.). շողամյանդիման, փայլեմ առաջի :

» praelúceo tibi. լուսատու լի-

նիմքեզ, լուսաւորեմ զխաւար մտաց :

» praelúceo bona spe. բարւոք ակնկալութիւն տամ զանձնէ :

Praelúcidus-da-dum (աթ.). շողաւոր, մեծապայծառ, պազպաջուն :

Praelúdium-dii (չգտ.). յառաջընծայ բանք, ճաշակ, փորձ, հանդէս :

Praelúdo (չգտ. Ludo արհ.). զշտփ առնում, 'ի կշիռ դնեմ զանձն, կազմ և պատրաստ կամ :

Praelum-li (չգտ.). մամուլ տպագրութեան, գելարան :

Praelúsio-ónis (իգ.). նախակարգ բանք, հանդէս, փորձ, ճաշակ :

Praelústris - tre (աթ.). երեւելի յոյժ, մեծաշուք, մեծանուն, հոյակապ, քաջանուն :

Praemándo-das (նրգ. Mando - das արհ.). յառաջագոյն կարգաւորեմ, պտտուիրեմ, հրամայեմ :

Praemándo-dis (նրգ. Mando - dis արհ.). յառաջագոյն ծամեմ, մի ըստ միջէ մեկնեմ :

Praemánsus-sa-sum (անգ. արհ.). Տես Praemándo-dis.

Praematúre (մլէ.). վաղագոյն, կանխաւ, յառաջ քսն զժամանակն, տարաժամու :

Praematúrus-ra-rum (աթ.). կանուխ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Praemeditatio - ónis (իգ.). յառաջագոյն մտածութիւն, յա-

ռաջատեսութիւն , կանխա-
դոյն խորհուրդ :

Praemeditátus - ta - tum (անց.
դէք.) • Տես **Praeméditor**.

Praeméditor (հայ. Méditor արմ.).
յառաջագոյն զմտաւ ածեմ,
կանխաւ խորհիմ, յառաջա-
տես լինիմ :

Praemércor (հայ. Mercor արմ.).
յառաջմէ գնեմ, կանխաւ
գնոց առնում :

Praémeto (նրդ. Meto-tis արմ.).
կանխագոյն քաղեմ, յառաջա-
գոյն հնձեմ :

Praemétuo (նրդ. Métuo արմ.).
կանխաւ երկնչիմ, զանգիտեմ,
խիթամ :

Praéminens-éntis (էյծ.) • բարձր,
կարկառեալ, արտաքս ելեալ,
ցիւռկեալ :

Praemíneo (չլտ. Emíneo արմ.).
գեր 'ի վերոյ լինիմ, 'ի բար-
ձու կամ, ցռկիմ :

Praeminístro (նրդ. Minístro
արմ.). պաշտօն հարկանեմ,
կամ 'ի սպասու, ծառայիմ :

Praéminor (հայ. Minor արմ.).
սպառնամ, սաստիւ պատու
հասեմ, սաստեմ :

Praémior-iáris-iátus-iári (հայ.).
շահիմ, ստանամ, բոբնեմ :

Praemíssus-sa-sum (անց. դէք.) •
Տես **Praemitto**.

Praemitto (նրդ. Mitto արմ.). ա-
ռաքեմ առաջի, դնեմ յառա-
ջագոյն, զառաջեաւ արկանեմ :

Praémium-ii (չլտ.) • դահեկան,
արծաթ, շահ, անձնդիւրու

թիւն, աւար, կապուտ, կո-
ղոպուտ, վարձք, տրիտուր,
պարգև, հատուցումն, թո-
շակ, ոռճիկ :

» **praémio legis**. 'ի շնորհս օրի-
նաց :

Praemoléstia-ae (եդ.) • կանուխ
անձկութիւն , կանխագոյն
տառապանք :

Praemólior (հայ. Mólíor արմ.).
յառաջագոյն պատրաստեմ,
կանխաւ հանդերձեմ :

Praemóllio (նրդ. Mólíio արմ.).
կանխագոյն թանամ, կակղա-
ցուցանեմ :

Praemóllis-le (աթ.) • կակղագոյն,
կարի իմն գիրգ, քնքուշ :

Praemollítus-ta-tum (անց. դէք.) •
Տես **Praemóllio**.

Praemóneo (նրդ. Móneo արմ.).
կանխաւ անգ առնեմ, յառա-
ջագոյն գուշակեմ, ըղձանամ :

Praemónitor-óris (ար.) • յուշա-
բար, խրատիչ, զգուշացուցիչ :

Praemónitum-ti (չլտ.) } կանուխ
Praemónitus-us (ար.) }

ազգարարութիւն, գուշակու-
թիւն, խրատ, կանխասացու-
թիւն :

Praemónitus-ta-tum (անց. դէք.) •
Տես **Praemóneo**.

Praemonstrátor-óris (ար.) • գու-
շակ , ըղձապատում, յառա-
ջացոյց :

Praemónstro (նրդ. Monstro արմ.).
մատն ե գուշակ լինիմ, յա-
ռաջագոյն գուշակեմ, կան-
խաւ պատմեմ :

Praemórior (հռ. Mórior արհ.). վաղամեռիկ լինիմ, կանխա-
գոյն մեռանիմ:

Praemórtuus - ua - uum (անց.
դրհ.). Տես Praemórior.

Praemúlsus-sa-sum (աթ.). ամու-
քախառն, փափուկ, քնքուշ:
Praemúnio (նրգ. Múnio արհ.).
զգուշացուցանեմ, կանխաւ
ամրացուցանեմ, պատրաս-
տեմ, հանդերձեմ:

Praemunitio-ónis (էգ.). պատ-
րաստութիւն, հանդերձանք,
կազմութիւն:

Praenárro (նրգ. Narro արհ.).
յառաջագոյն պատմեմ, կան-
խասացիկ լինիմ:

Praénato (նրգ. Nato արհ.). 'ի
լիւղ անկանիմ առաջի, լու-
ղամ, արագ սնցանեմ:

Praenavigátio-ónis (նրգ.). հե-
ռաւորնաւաչու, տարաշխար-
հական նաւարկութիւն:

Praenávigo (նրգ. et չլ. Návigo
արհ.). նաւագնաց գնացիւք
կոխեմ զհեռաւոր ծովս:

Praénimis (Վէ.). կարի յոյժ,
առաւել քան զառաւել:

Praeníteo (չլ. Níteo արհ.). ա-
ռաւել պաղպաղեմ, լուսա-
ճաճանչ իմն փայլեմ:

Praenóbilis-le (աթ.). ազնուա-
կանագոյն, քաջատոհմիկ:

Praenómen-minis (չլ.). բուն՝
նախադիր սնուն:

Praenósco (նրգ. Nosco արհ.).
կանխաւ ճանաչեմ, յառաջա-
գոյն իմանամ:

Praenotátus-ta-tum (անց. դրհ.).
Տես Praénoto.

Praenótio-ónis (էգ.). կանուխ
տեղեկութիւն, կանխածանօթ
գիտութիւն, կանխագիտու-
թիւն:

Praénoto (նրգ. Noto արհ.). վեր-
նագիր դրոշմեմ, նշանակեմ,
նշանեմ:

Praenúbilus-la-lum (աթ.). ամ-
պամած, մթազին, թանձրա-
ցեալ և ամպացեալ:

Praenuntiativus - va - vum } աթ.
Praenúntius-tia-tium }

նախածանօթ, նախագուշակ:
Praenúntio (նրգ. Núntio արհ.).
կանխասաց լինիմ, յառաջա-
գոյն պատմեմ, կանխաւ ա-
սեմ, կանխագոյն գուշակեմ,
յառաջահայեաց լինիմ:

Praeóccido (չլ. Occido արհ.).
վաղագոյն արեւն 'ի մայր
մտանէ:

Praeoccupátio-ónis (էգ.). կան-
խակալ կարծիք, կանխակա-
լութիւն, զրաւումն մտաց,
մտահաճութիւն:

Praeoccupátus - ta - tum (անց.
դրհ.). Տես Praeóccupo.

Praeóccupo (նրգ. Occupo արհ.).
յառաջագոյն զրաւեմ, կան-
խաւ ունիմ, կանխեմ, յառա-
ջեմ:

Praeópto (նրգ. Opto արհ.). ա-
ռաւել կամիմ, նախամեծար
ընտրեմ:

Praepándens-éntis (էյթ.). բաց
զառաջեալ:

Praepándo (նրգ. Pando արհ.).
բանամ զառաջեալ, պարզեմ
յանդիման :

Praeparatio - ónis (իգ.) } պատ-

Praeparátus-us (ար.) }
բաստութիւն, կազմութիւն,
հանդերձանք, յօրինուած :

Praeparatórius-ia-ium (աթ.).
պատրաստիչ, պատրաստա-
կան :

Praeparátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես **Praéparo**.

Praepárcus-ca-cum (աթ.). ման-
րակծծի, յանչափս խնայող,
ժլատ :

Praéparo (նրգ. Paro արհ.). կազ-
մեմ, պատրաստեմ, հանդեր-
ձեմ, յօրինեմ, յարդարեմ :

Praepediméntum-ti (զգ.). ար-
գել, խոչ, խուժ, խափան,
տագնապ :

Praepédio - aépedis - ívi - ítum - íre
(նրգ.). կապեմ, կաշկանդեմ,
պարաւանդեմ, պնդեմ՝ պրկեմ
զոտս՝ ի կոճեղ, արգելում, խա-
փան լինիմ, մեղքենայեմ, նիւ-
թեմ, շփոթեմ, խառնակեմ :

Praepeditus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես **Praepédio**.

Praepéndeo (զգ. Péndeo արհ.).
կախեալ կամ սուռջի :

Praepes-petis (աթ.). արագոտն,
արագազնաց, երազընթաց,
շոյտ, գիշակեր :

» **praepes Deus**. Առաքիչդոն՝ դիք
թեւաւոր, Արոս :

Praepínguis-ue (աթ.). գիրացեալ
և սոնքացեալ, կարի իմն յոյր :

Praepóliens-éntis (աթ.). զօրաւ-
որագոյն, հզօրագոյն, մեծա-
զօր, հարստագոյն :

Praepóndero (զգ. Póndero արհ.).
զօրանամ, յաղթահարեմ, ա-
ռաւելում, գեր ՚ի վերոյ լի-
նիմ, գլեմ :

Praepóno (նրգ. Pono արհ.). ա-
ռաջի արկանեմ, դնեմ յառա-
ջագոյն, կարգեմ, որոշեմ,
նախամեծար համարիմ :

Praepórto (նրգ. Porto արհ.).
տանիմ՝ առաջի, յանդիման
կացուցանեմ, ցուցանեմ :

Praepositio - ónis (իգ.). յառա-
ջադրութիւն, նախադրու-
թիւն :

Praepósitus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես **Praepóno**.

Praepósitus-ti (ար.). յառաջա-
կաց, զլիաւոր, առաջնորդ,
պետ, գահերէց :

Praepóssum (զգ. Possum արհ.).
յաղթահարեմ, գլեմ, զօրա-
նամ, առաւելում, գեր ՚ի վե-
րոյ լինիմ :

Praepóstere (Վթ.). ՚ի յետուստ
կողմանէ, ՚ի տարածամու,
յանժամ ժամանակի :

Praepósterus-ra-rum (աթ.). յան-
կարծադէպ, յանկարծադրօժ,
անյուսական :

» **homo praepósterus**. այլ վայ-
րապարախօս, այլանդակ դք :

Praépotens-éntis (աթ.). հզօրա-
գոյն, հարստագոյն, մեծազօր :

Praeproperánter } Վթ. տագնա-
Praeprópere }

Praeséntiens-éntis (բշծ․)․ ըղձապատում, դիւթ, քաղղեայ :

Praeséntio (նրգ․ Séntio արծ․)․ կանխաւ զգաստ լինիմ, յառաջագոյն իմանամ՝ զգամ, գուշակեմ :

Praesénto-tas-távi-tátum-táre (նրգ․)․ յանդիման առնեմ, առաջի կացուցանեմ, ցուցանեմ :

Praesépe-pis (չլտ․) |
Praesépes-pis (էգ․) |
Praesépis-is (էգ․) |
Praesépium-ii (չլտ․) |

Հանգրու-

ան, ակոռ, դոմք, մսուր :

Praesépio (նրգ․ Sépio արծ․)․ ցանկեմ, ցանկով պատեմ, փակեմ :

Praesértim (Ջէ․)․ մանաւանդ, առաւելապէս, 'ի վեր քան զամենայն :

Praesérvio (նրգ․ Sérvio արծ․)․ ծառայեմ, պաշտեմ, սպաս հարկանեմ :

Praeses-sidis (ար․ et էգ․)․ գահերէց, բարձերէց, յառաջակաց, զլիաւոր :

» Dii praésides. խնամակալ Աստուածք, պահապան դիք :

» libertátis praeses. պաշտպան ազատութեան :

Praesiccátus-ta-tum (աթ․)․ ազազուն, խորշակահար, չոր, ցամաք, գոռ :

Praesidátus-us (ար․)․ գահերիցութիւն, աւագութիւն, վերակացութիւն, վարչութիւն, առաջնորդութիւն :

Praésidens-éntis (բշծ․)․ յառաջակաց, բարձերէց, գահերէց :

Praesídeo (չլտ․ Sédeo արծ․)․ վերակացու լինիմ, ունիմ զգահերէց զլիաւորութիւն :

Praesidiárius-ia-ium (աթ․)․ պահայոյզ, պահակիր :

Praesídium-dii (չլտ․)․ պահակք, պահակապանք, պարսպապահ զօրք, օգնութիւն, հովանի, պաշտպանութիւն :

Praesignífico (նրգ․ Signífico արծ․)․ յառաջագոյն պատմեմ, կանխագոյն ասեմ, նշանակեմ :

Praesignis-ne (աթ․)․ քաջանուն, հռչակաւոր, հրեւելի յոյժ :

Praesigno (նրգ․ Signo արծ․)․ յառաջագոյն նշանեմ, կանխաւ նշանակեմ :

Praesílio-lui-súltum (չլտ․ Sálío արծ․)․ ոստնում, ընդոստնում, վազեմ, վազվազեմ, ոստոստեմ :

» prae laetitiâ lacrymae praesiliunt mihi. լամ 'ի խնդութենէ, առ ուրախութեան յարտասուս հարկանիմ :

Praestábilis-le (աթ․)․ պատուական, ընտիր, ազնիւ, ազնուական, բարի, օգտակար :

Praestans-ántis (-tior-tissimus) աթ․ քաջ, սոռքինի, ազնիւ, հոյակապ, աւագ :

» praestans litteris doctrinâque vir. այր բազմահմուտ և իմաստուն :

Praestántia-ae (էգ․)․ առաւելութիւն, բարձրութիւն, աւ-

ազուլթիւն, արուլթիւն, ազ-
նուլթիւն, պստուականու-
լթիւն :

Praestatio - ónis (իգ.). լրումն,
լրուլթիւն, կատարումն :

Praestérno (նրգ. Sterno արգ.).
տախտապարեմ 'ի վերայ եր-
կրի, տարածանեմ 'ի ներքոյ,
պատրաստեմ, հանդերձեմ :

Praestes-titis (ար.). գահերէց,
բարձերէց, պահապան, պաշտ-
պան, խնամածու :

» Dii praéstites. աստուածք
պահապանք, խնամակալ դիք :

Praestigia-giódum (չգ.). նենգ,
Praestigiae-giárdum (իգ.).

ցնորք, կեղծիք, պատրանք,
ձեռնածուլթիւն, կախարդու-
լթիւն, խաբէութիւն :

Praestigiátor-óris (ար.). խաբե-
բայ, պատրիչ, խեղկատակ,
խորամանկ, փոխանակիչ :

Praestigiátrix - ícis (իգ.). կին
խեղկատակ, վհուկ :

Praestigiósus - sa - sum (արգ.).
պատիր, նենգաւոր, խաբե-
բայ :

Praestínguo (նրգ. Stínguo արգ.).
խաւարեցուցանեմ, մթացու-
ցանեմ, ստուերածս ածեմ,
չլացուցանեմ :

Praéstitor-óris (ար.). պարգեւիչ,
պարգեւատու, գործիչ, արա-
րիչ, առնելի :

Praestítuo (նրգ. Státuo արգ.).
սահմանեմ, կանխաւ հրամայ-
եմ, ժամադրեմ, յառաջագոյն
հաստատեմ :

Praestítutus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praestituo.

Praesto (Ալբ.). ըստ պատշաճի,
'ի դէպ, 'ի ճահ, կազմ 'ի
գործ :

» praesto sum. յանդիմանակաց
լինիմ, կազմ եւ պատրաստ
եմ, ստարեմ, օգնեմ :

» praesto multis fuit. օգնական
եւ ձեռնաու եղեւ թաղմաց :

Praesto-titi-titum (չգ. et նրգ.
Sto արգ.). կամ առաջի, յան-
դիման լինիմ, յառաջեմ, գեր
'ի վերոյ լինիմ, յաղթեմ, առ-
նեմ, կատարեմ, 'ի գործ ա-
ծեմ, երաշխաւոր լինիմ :

» praesto me. ցուցանեմ զանձն,
երեւիմ, ծանօթս ամա :

» praesto munus meum. կատա-
րեմ զպաշտօն իմ :

» praesto promissum. պահեմ
լնում զխոստումն :

» id praestáre nemo potest. ոչ
ոք կարէ հաւաստեալ ասել
զայս :

» praestat - tábat - titit (դգ.).
լաւ է, օգնէ, յօգուտ է :

Praéstolor-láris-látus-lári (հար.).
սպասեմ, կամ մնամ, խնդրեմ
պարապ :

Praerictus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praestringo.

Praestringo (նրգ. Stringo արգ.).
պնդեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, ամ-
փոփեմ, շլացուցանեմ, բթեմ :

Praerúctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praétruo.

Praétruo (նրգ. Struo արգ.). շի-

ներմ, կառուցանեմ առաջի,
կանգնեմ, փակեմ, աղիւնեմ:

Praesul-lis (ար. et իշ.) }
Praesultátor-óris (ար.) } գահե-
Praesúltor-óris (ար.) }

լէց, բարձեւլէց, առաջնորդ
եկեղեցական, յառաջակաց,
վերակացու:

Praesúlsus-sa-sum (աթ.). յոյժ
յաղեալ, կարի իմն աղիւ հա-
մեմեալ:

Praesúlto (լլթ. Salto արհ.). ընդ
առաջ ելանեմ՝ երթամ, յան-
դիման լինիմ:

Praesum (լլթ. Sum արհ.). վե-
րակացու լինիմ, ունիմ զգա-
հերէց զլիաւորութիւն:

» praesum exercítui. հրամա-
նատար լինիմ զօրու:

» praesum sacerdótio. քահա-
նայապետ կարգիմ:

» praesum classi. ծովակալ լի-
նիմ, ծովակալեմ:

Praesúmo (նրգ. Sumo արհ.). յա-
ռաջագոյն հասանեմ, յառա-
ջեմ, կանխեմ, համարձակիմ,
յանդգնիմ, փորձեմ, ժպրհիմ,
դիտեմ, կարծեմ, համարիմ:

» praesúmo ánimo. կանխաւ
նկարեմ՝ի միտս, յառաջա-
գոյն դնեմ՝ի մտի:

Praesúmtio-ónis (իգ.). կարծիք,
կասկած, վարկած, դրու-
թիւն, կանխումն, ականակու-
թիւն, վստահութիւն, կան-
խակալութիւն:

Praesúmtus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Praesúmo.

Praésuo (նրգ. Suo արհ.). կարեմ
առաջոյ կողմանէ, կարկառեմ
զառաջեալ:

Praesútus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Praésuo.

Praétego (նրգ. Tego արհ.). ա-
ռադաստեմ, ծածկեմ, սքողեմ,
թազուցանեմ, քող արկանեմ,
ղողեցուցանեմ:

Praeténdo-di (նրգ. Tendo արհ.).
տարածանեմ առաջի, ածեմ
յանդիման, ՚ի մէջ բերեմ:

Praetener - ténera - rum (աթ.).
կարի իմն փափուկ, քնքուշ,
զիրզ, մատաղ յոյժ:

Praetentátus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Praeténto.

Praetentátus-us (ար.). խարխա-
փումն, շօշափումն:

Praeténto (նրգ. Tento արհ.). շօ-
շափեմ, զփորձ առնում, փոր-
ձեմ յառաջագոյն:

» praeténto pédibus iter. առ
խարխափս դամ, խարխափեմ
իբրեւ զաչացու, շօշափեմ
զորմն իբրեւ զկոյր:

Praeténtus-ta-tum (անց. դրէ.).
Տես Praeténto.

Praeténuis-ue (աթ.). նրբագոյն,
անօսրագոյն:

Praetépeo (լլթ. Tépeo արհ.). վա-
ռիմ սիրով, խանդակաթ լի-
նիմ:

Praeter (նրգ.). յանդիման, ա-
ռաջի, մօտ, առնթեր, ար-
տաքոյ, արտաքս, ըստ, ընդ-
դէմ, հակառակ, բաց՝ի, բայց
միայն, թող:

- » **praeter oculos.** առաջի աչաց, ահիյանդիման :
- » **praeter oram.** առ ծովեզերքն, առ ափամբ ծովու :
- » **praeter modum.** յանչափս, կարի յոյժ, արտաքոյ քան զչափն :
- » **praeter propter.** աւելի կամ նուազ, եթէ սակաւ և եթէ շատ :
- Praetérago** (նրգ. Ago արհ.) }
Praeterdúco (նրգ. Duco արհ.) }
 վարեալ տանիմ անդրագոյն, անցուցանեմ յայնկոյս :
- Praetérea** (Վէ.) և դարձեալ, յայսր ամենայնի վերայ, նոյնպէս, յայսմ հետէ :
- Praetéreo** (չլտ. et նրգ. Eo, is արհ.) զանց առնեմ, լռեմ, անցանեմ յայնկոյս :
- » **hoc me praetériit.** պրծաւ այդ յուշոյ յիշատակաց իմոց :
- » **non me praeterit.** քաջ իսկ գիտեմ, յիշել յիշեմ :
- Praetérfero** (նրգ. Fero արհ.) տանիմ յայնկոյս, անդրագոյն ածեմ :
- Praetérfluo** (չլտ. Fluo արհ.) մօտ քերեմ, արագ անցանեմ, աներևոյթ լինիմ, չերևիմ :
- Praetergrédior** (հր. Grádior արհ.) յայնկոյս անցանեմ, վազվաղ ընթանամ :
- Praéterhac** (Վէ.) և ոչ միայն այս, առաւել ևս քան զայս, յայսմ հետէ :
- Praetériens-reúntis** (Էյթ.) անցանող, անցաւոր :

- » **praetereúntes.** ուղևորք, ճանապարհորդք :
- Praetéritus-ta-tum** (անց. Դրէ.) Տես **Praetéreo.**
- Praeterlábor** (հր. Labor-beris արհ.) մօտ քերեմ, արագ անցանեմ, անհետ լինիմ :
- Praeterlátus-ta-tum** (անց. Դրէ.) Տես **Praetérfero.**
- Praetérmeo** (չլտ. Meo արհ.) սահեալ անցանեմ, մօտ քերեմ :
- Praetermissio-ónis** (էթ.) 'ի բաց թողումն, անփութութիւն, անտեսութիւն, զանցումն, անհոգութիւն :
- Praetermissus - sa - sum** (անց. Դրէ.) Տես **Praetemitto.**
- Praetemitto** (նրգ. Mitto արհ.) զանց առնեմ, 'ի բաց թողում, լքանեմ, անյիշատակ առնեմ :
- Praeternavigátio-ónis** (էթ.) նաւարկութիւն յայնկոյս :
- Praeternávigo** (չլտ. Návigo արհ.) նաւագնաց զնացիւք անդրագոյն անցանեմ :
- Praétero** (նրգ. Tero արհ.) մանրեմ, փշրեմ, մանր մանր լեւտում :
- Praetérquam** և **Praetérquam quod** (չլլ.) միայն թէ, բաց յայսմանէ, թող զայն զի, բայց միայն զի, առաւել քան :
- Praetervéctio-ónis** (էթ.) քերելն առ ափամբք :
- Praetervéctus - ta - tum** (անց. Դրէ.) Տես **Praetérvehor.**
- Praetérvehens-éntis** (Էյթ.) նաւաւար որ քերէ առ ափամբք :

Praetérvehor (հր. Vehor արհ.).
յայնկոյս անցանեմ մօտ քե-
րելով :

Praetervérto (նրդ. Verto արհ.).
շրջեմ, դարձուցանեմ :

Praetérvolo (չլդ. Volo-las արհ.).
թռուցեալ անցանեմ, թռչեմ
յայնկոյս :

Praetéxo (նրդ. Texo արհ.). ան-
կանեմ, ուտայնանկեմ, հիւ-
սեմ, պատճառեմ, պատրուա-
կեմ, բարուրս առաջի դնեմ :

Praetéxta - ae (իդ.). սպիտակ
պատմուճան ձուռնայեցւոց,
եղբայրանի :

Praetextátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ սպիտակ պատմուճան
ծիրանեգոյն ելերօք :

» praetextáti-tórum (ար.). ա-
զատորդիք, ազատանի, աւ-
ագանի :

» praetextátae-tárum (իդ.). ա-
զատագունդ դստերք, աւա-
գախումբ օրիորդք :

Praetéxtum - ti (չլդ.). զարդա-

Praetéxtus - us (ար.). զարդա-
րանք, պաճուճանք, ռայք,
չքեղովիւն, թիկնոց, լօղիկ,
բարուրք, բաղբաղայք, պատ-
ճառանք, պատրուակ :

Praetéxtus-ta-tum (աթ. դրք.).
Տես Praetéxo.

» praetéxta toga-ae (իդ.). եղբա-
ծիրանի, պատմուճան ձուռն-
մայեցւոց :

Praetímeo (նրդ. Timeo արհ.).
յառաջագոյն երկնչեմ, կան-
խաւ զանդիտեմ :

Praetóndeo (նրդ. Tóndeo արհ.).
հատանեմ զճերս, սափրեմ,
կտրեմ զասր, գերծում :

Praetor-óris (ար.). պրետոր, ի-
րաւարար, դատաւոր, հազա-
րապետ, ոստիկան :

» praetor urbánus. դատաւոր
շահապ քաղաքի :

Praetoriánus-na-num } արհ. պրե-
Praetoritius-tia-tium } տորական,
դատաւորական :

Praetórium - rií (չլդ.). տեան
դատաւորի, ապարանք պրե-
տորի :

Praetórius-ia-ium (աթ.). պրե-
տորական, դատաւորական :

» cohors praetória. անձնա-
պահք արքունի :

Praetórtus-ta-tum (աթ.). կա-
մակոր, ծամածուռ, խեղա-
թիւր :

Praetrépidans-ántis } արհ. երե-
Praetrépidus-da-dum } լուն,
դողդողուն, յուզեալ,
տատանեալ, բաբախող :

Praetrúnco (նրդ. Trunco արհ.).
առաջոյ կողմանէ հատանեմ,
ծայրաքաղ առնեմ, յապաւեմ :

Praetúmíduş-da-dum (աթ.). ու-
ռուցեալ յոյժ, այտուցեալ,
ամբարհաւած :

Praetúra-ae (իդ.). դատաւորու-
թիւն, հազարապետութիւն,
ոստիկանութիւն :

Praeúmbro (նրդ. Umbro արհ.).
խաւարեցուցանեմ, մթացու-
ցանեմ, ստուերածս ածեմ,
նսեմացուցանեմ :

Praeústus-ta-tum (ած.). կիսայրեաց :

Praeut (չլ.). զնոյն կշիռ, համեմատութեամբ :

Praevalens-éntis (բյծ.) մեծազօր, հարստագոյն, հզօրագոյն :

Praeváleo (չլ. Váleo արծ.). զօրանամ, առաւելում, առաւելարժեմ :

Praevalésco (չլ. Valésco արծ.). զօրութիւն զգեցնում, քաջանամ, ժրանամ :

Praeválide (Վլէ.). մեծազօր զօրութեամբ, հզօրագոյնս :

Praeválidus-da-dum (ած.). զօրագոյն, հարստագոյն, առաքինի :

Praeválo (Նրդ. Vallo արծ.). շուրջանակի պատնիշօք փակեմ, պարսպեմ :

Praevaricatio - ónis (իդ.). պատուիրանազանցութիւն, օրինազանցութիւն, գաղտ միաբանութիւն, դաւաճանութիւն :

Praevaricátor-óris (ար.). օրինազանց, պատուիրանազանց, դաւաճան :

Praeváricor (հր. Váricor արծ.). անցանեմ զպատուիրանու, օրէնսզանց՝ պատուիրանազանց լինիմ, դաւաճանեմ, գաղտնի միաբանութիւն զործեմ :

Praevárus-ra-rum (ած.). խեղաթիւր, կարի իմն կոր :

Praevéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Praévehor.

Praévehor (հր. Vehor արծ.). ընդ առաջ ելանեմ, առաջի երթամ, հատանեմ անցանեմ :

Praevélox-ócis (ած.). արագոտն, արագազնաց, երագընթաց :

Praevéniens-iéntis (բյծ.). յառաջահաս, վաղահաս, կանխեալ :

Praevénio (չլ. Vénio արծ.). յանդիման մատչիմ, երթամ ընդ առաջ, կանխեմ, փութամ, յառաջեմ :

Praevéntus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Praevénio.

Praevérbium - ii (չլ.). նախադրութիւն 'ի վերայ բայից :

Praevérnat-nábat (դճ. Vernat արծ.). կանուխ հասանէ գարունն :

Praevérro (Նրդ. Verro արծ.). աւել ածեմ առաջի :

Praevérto (Նրդ. Verto արծ.). նախամեծար համարիմ, յառաջագոյն գրաւեմ, կանխեմ ունիմ, յառաջեմ, խուսափեմ, դառնամ, միտ դնեմ, պատկառ կամ, պատաղիմ :

Praevideo (Նրդ. Video արծ.). յառաջագոյն իմանամ, յառաջատեսլինիմ, կանխաւ հոգամ :

Praevinctus-ta-tum (ած.). արկեալ 'ի շղթայս, կաշկանդեալ :

Praevisus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Praevideo.

Praevius-ia-ium (ած.). յառաջընծայ, յառաջընթաց, յառաջադիր, կանուխ :

Praévoló (լղթ. Volo - las աբժ.).
 թռչիմ առաջի, ճախրեմ 'ի
 վեր քան զամենայն :

Pragmáticus - ca - cum (աթ.).
 պատճառախնդիր, պատճա-
 ռասէր :

» hómines pragmáticos. մարդիկ
 փորձք և հմուտք, արք իրա-
 գէտք իրաց :

Prándeó-es-ndi-nsum-ére (լղթ.).
 ճաշեմ, ճաշ ուտեմ :

» prándeo olus. բանջարեղէն
 կերակուրս ճաշակեմ :

Prandículum-li } լղթ. նախաճաշ,
 Prandíolum-li }
 ճաշ առաւօտու :

Prándium-ii (լղթ.). ճաշ, կերա-
 կուր, սեղան :

» prándium obsóno. գնեմ զինչ
 պիտոյ իցէ 'ի կերակուր :

» prándium curo. ճաշ առնեմ,
 ընթրիս գործեմ :

Pránsito (լղթ. Ito աբժ.). յաճա-
 խագոյնս ճաշ ուտեմ, ստէպ
 ճաշեմ :

Pransor - óris (աբ.). ճաշակեր,
 ճաշակից, կոչնական :

Pransórius-ia-ium (աթ.). ճաշոյ :

Pransus - sa - sum (անց. դբբ.).
 Տես Prándeó.

Prásius - ii (աբ.). դահանակ,
 անգործ զմրուխտ :

Prason-si (լղթ.). մամուռ ծո-
 վու, լոռ :

Praténsis-se (աթ.). դաշտային,
 դաշտական :

Prátulum-li (լղթ.). մարգ փոք-
 րիկ :

Pratum-ti (լղթ.). մարգ, մա-
 դադետին, դաշտ, դաշտ
 վայր :

» neptúnia prata. համատար-
 ծով, կապոյտ դաշտ :

Prave-vius-víssime (Վբ.). չ
 բուրեմամբ, չարագործար-
 ապիրատութեամբ :

» prave facta. չարագործու-
 թիւնք, ոճիրք :

Právitás - tátis (էգ.). թիւրու-
 թիւն, ծռութիւն, տգեղու-
 թիւն, ժանտութիւն, յոռու-
 թիւն, չարութիւն, ապիրա-
 տութիւն :

Pravus-va-vum (-vior-víssimus).
 աթ. թերի, յոռի, կոբ, թիւ-
 ախտաւոր, չար, ապիրատ,
 ժանտ :

Precáριο (Վբ.). պաղատանք,
 աղերսիւ, մոլբացածոյ իմ
 օրինակաւ :

Precáarius-ia-ium (աթ.). մոլբա-
 ցածոյ, փոխ առեալ, անհա-
 տատ :

» impérium precárium. առժա-
 մայն իշխանութիւն, առժա-
 մանական հրաման :

Precátio-ónis (էգ.). աղաչանք,
 աղօթք, խնդրուածք, աղեր-
 սանք, պաղատանք :

Precative (Վբ.). աղերսալից
 բարբառով, աղաչանք :

Precativus-va-vum (աթ.). աղո-
 թական, աղերսական, աղա-
 չանք ընկալեալ :

Precátor - óris (աբ.). բարեխոս,
 միջնորդ :

éciae uvae-árum (իգ.). վա-
ղահասուկ խաղողք :
recor-cáris-cátus-cári (հար.). ա-
ղաչեմ, խնդրեմ, աղերսեմ,
հայցեմ, պաղատիմ, բարե-
խօսեմ :

rehéndo - dis - di - nsum - dere
(նրգ.). բռնեմ, ըմբռնեմ, ու-
նիմ, բուռն հարկանեմ, կա-
լանեմ, ձերբակալ առնեմ :

rehénsio-ónis (իգ.). կալանք,
բանտարգելութիւն, գերու-
թիւն :

rehénso - sas - sávi - sá - tum - sáre
(նրգ.). յափշտակեմ, զգուսմբ
ածեմ, ապստամբեցուցանեմ,
խռովեցուցանեմ :

Prehénsus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Prehendo.

» prehénsus manifésti furti.
ըմբռնեալ 'ի գողութեան :

Prelum-li (լղտ.). մամուլ զրոշ-
մելոյ, գեղարան :

Premo - mis - essi - essum - mere
(նրգ.). ծնչեմ, ծմլեմ, կոխան
առնեմ, կոխեմ, խուռեմ, հարս-
տահարեմ, զրկեմ, քամեմ,
շտապ տագնապի 'ի վերայ
հասուցանեմ, տագնապեմ, 'ի
նեղ արկանեմ, նեղեմ, ընկճեմ,
լլկեմ, տանջեմ :

Prensátio - ónis (իգ.). խռովու-
թիւն, շփոթ :

Prénsio-ónis (իգ.). բանտարգե-
լութիւն, գերութիւն, կա-
լանք :

Presbyter - byteri (ար.). երէց,
քահանայ :

Presbyterátus-us (ար.). քահա-
նայութիւն, երիցութիւն :

Presbytérium - rii (լղտ.). վանք
երիցանց, երիցատուն :

Presse-sius (Վբ.). կարճ 'ի կար-
ձոյ ծառիւք, համառօտիւք,
սակաւուք :

Préssio - ónis (իգ.). ծնչումն,
կոխումն :

Presso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).
ծնչեմ, ծմլեմ, պնդեմ, սեղ-
մեմ :

Pressória vasa - sórum (լղտ.).
հնձանք :

Préssule (Վբ.). սակաւիկ մի
անձկագոյնս :

Pressúra - ae (իգ.). } կոխումն,
Pressus - us (ար.). } ծնչումն :

Pressus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Premo.

Pressus-sa-sum (-sior) անց. բեռ-
նաւոր, աղխաղխեալ, համա-
ռօտ, հակիրճ, կարճ, կար-
ծառօտ :

Pretióse-sius (Վբ.). վայելուչս,
չքեղութեամբ, աւագօրէն,
խնամով :

Pretiósus-sa-sum (-sior - síssi-
mus) անց. ծանրագին, մեծա-
գին, պատուական, չնաշխար-
հիկ, գոյզնագիւտ :

Prétium-ii (լղտ.). գինք, յարգ,
պատիւ, համար :

» in prétiosum. մեծարգի համա-
րիմ, մեծապատիւ մեծարիմ :

» magni prétii est. ծանրագին՝
մեծագնի է :

eciae ստեղծում էին զե

լահասակ խաղաք :

cor-cáris-cáris-tar: (տր.) -

լաչեմ, խնդրեմ, աղերսեմ,
հայցեմ, պաղտեմ, բարե-
նութեմ :

hén-do - dis - di - nsum - dere

նրդ.) • բռնեմ, ըմբռնեմ, ու-
րիմ, բուռն հարկանեմ, կա-
անեմ, ձերբակալ առնեմ :

hénsio-ónis (եդ.) • կալանք,
անտարգելութիւն, գերա-
թիւն :

hénso-sas-sávi-sátur - sat:

նրդ.) • յափշտակեմ, զբաղե-
մեմ, ապստամբեցնեմ,
սողկեցուցանեմ :

hénsus-sa-sum (անգ. քիմ.)

հեն Prehén-do.

prehénsus manifesti fura

մբռնեալ 'ի գողութեան :

stum-li (լըդ.) • մամուլ գրա-

նար, գելարան :

mo-mis - essi - essum - mere

Presbyterátus-us (պր - քեր

նայութիւն, երկցութիւն :

Presbytéríum - rii (պր - քեր

երկցանց, երկցառան

Presse-sius (պը - ք) • կործ

նայ ճառիք. համարա-

սակառք :

Préssio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

նայ ճառիք. համարա-

սակառք :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

Pressio - ois (պր - ք) • ճնշ

կախ :

- » parvi préti est. *փոքրագին՝
դիւրագին է :*
- » prétium est. *արժէ, մեծարգի
է :*
- » curae կաճ óperae prétium est. *օգնէ, յօգուտ է, պարտ և
պատշաճ է, կարևոր համա-
րիմ :*
- Prex-ecis (իգ.). *աղօթք, աղա-
չանք, խնդրուածք, պաղա-
տանք, անէծք, նզովք :*
- Pridem (ՎԷ.). *յառաջագոյն, յար-
դ իսկ, սակաւիկ մի յա-
ռաջ :*
- » non ita pridem. *'ի վաղուց,
'ի բազում ժամանակաց հետէ,
յառաջ ժամանակաւ :*
- » quam pridem ? *քանի՞ ժամա-
նակք են :*
- Pridiānus-na-num (աթ.). *եռան-
դի :*
- Pridie (ՎԷ.). *եռանդ :*
- » pridie quam excéssit e vita. *յեռանդն յառաջ քան զլու-
ծանելն իւր յաշխարհէ աստի :*
- » pridie ejus diéi. *յեռանդն :*
- » pridie calēdas. *'ի վերջնում
աւուր ամսոյ :*
- Primaévus-va-vum (աթ.). *մա-
տաղական, տղայական :*
- Primárius-ia-ium (աթ.). *առա-
ջին, գլխաւոր, գլխաւորա-
կան, երևելի :*
- Primas-átis (ար. et իգ.). *յառա-
ջագահ եպիսկոպոսապետ,
նախագլուխ՝ նախագահ ե-
պիսկոպոս, իշխանակին :*
- Primátus - us (ար.). *նախագա-*
- հուծին, յառաջագահ և
պիսկոպոսապետութիւն, զա-
հագլուխք, յառաջագահ :*
- Primigénus-ia-ium (աթ.). *նախ-
ծին, նախնի, սկզբնական,
անդրանիկ :*
- Primígenus-na-num (աթ.). *առաջին,
անդրանկածին, նախապետեղծ :*
- Primípotens-éntis (աթ.). *սկզբնաւոր,
հարստագոյն :*
- Primitiae-árum (իգ.). *երաւոյ-
րիք, առաջաւորք, նորիք :*
- Primitius-tia-tium } *աթ. գլխաւոր
Primitivus-va-vum } *աթ. գլխաւոր
որական, առաջին, գլխաւոր :**
- Prímitus } *ՎԷ. զառաջինն, նախ-
Primo } *աթ. զառաջինն, յառաջնում
նուագի, իսկզբանն :**
- Primogénitus-ta-tum (աթ.). *ան-
դրանիկ, նախծին, երէց :*
- Primórdium-dii (չգ.). *սկիզբն.
սկսուած, սկսումն, ծագումն :*
- » primórdia - diórum. *սկիզբն.
սկսուածոյ, սկզբնական պատ-
ճառք :*
- Primórdius-dia-dium (աթ.). *առաջին,
սկզբնաւոր, պատճառաւոր,
սկզբնական :*
- Primóris - re (աթ.). *առաջին,
սկզբնական :*
- » primóres dentes. *առաջին
մեան ատամունք :*
- » primóres imbres. *առաջին
ձրեք :*
- » primóres-rum (աթ.). *առաջին
նի, մեծամեծք :*

'rimulum (ՎՔ.)• յառաջնում
նուագի անդ, զառաջինն, յա-
ռաջնումն :

'rimum (ՎՔ.)• նախ, զառա-
ջինն, իսկզբանն, նախ քան
զամենայն ,

» ut primum. անդէն, նոյն ժա-
մայն, իսկ իբրեւ :

» ubi primum. անդէն և անդ,
վաղվաղակի իբրեւ, նոյն հե-
տայն :

Primus-ma-mum (աժ.)• առա-
ջին, գլխաւոր, գլխաւորական,
բարձրագոյն, ակնուագոյն,
լաւագոյն :

» primas do, défero tibi. հրա-
մայեմքեզ զգահապլուխս :

» primas fero եւ տéneo. ունիմ
զգահապլուխ ավտոռոյն, 'ի
նախաթոռս 'ի յառաջագահս
նստիմ :

» in primis. զառաջինն, նախ

գլխաւորութիւն, առաւելու-
թիւն, աւագութիւն, իշխա-
նութիւն, պետութիւն, ճո-
խութիւն :

Principium-pii (չլ.)• սկիզբն,
սկսուած, սկսումն, ծագումն,
պատճառք :

» principium dicéndi. սկզբան
բան, յառաջաբան ճառի :

» in principio. զառաջինն, նախ,
'ի սկզբանէ, յառաջագոյն :

Prior-ius (աժ.)• առաջին, յա-
ռաջընթաց, անցեալ :

» anno priore. հերու, յանցե-
լում ամի :

» prior pars cápitis. յառաջա-
կողմն գլխոյ :

» prióres-rum (ար.)• նախնիք,
հարք, առաջինք :

Prisce (ՎՔ.)• յառաջին ժամա-
նակս, 'ի հնումն, երբեմն :

Priscus-ca-cum (աժ.)• նախնի,

Priváte }
Privátim} **ՋԷ. մեկուսի, առան-**

ձինն, ուրոյն :

Privatio-ónis (**իփ.**). **պակասու-**
թիւն, լուութիւն, զրկումն :

Privativus-va-vum (**աժ.**). **պա-**
կասեցուցիչ, մերժիչ :

Privátus-ta-tum (**անց. ԴԵԷ.**).
Տես Privo.

» privátus lumine. **զաչացու,**
կոյր :

Privátus-ta-tum (**աժ.**). **մերկ,**
թափուր, մասնաւոր, առան-
ձնական, ուշողի :

Privigna-ae (**իփ.**). **ուրջու, խորթ**
դուստր :

Privignus - ni (**ար.**). **ուրջու,**
խորթ ուստր, պատուաստիւ
որդի, որդէգիր :

Privilegiárius-rii (**ար.**). **որ ունի**
առանձին շնորհս ինչ, առաւ-
ելեալ :

Privilegium-gii (**չլփ.**). **առանձինն**
օրէնք՝ շնորհք, առաւելու-
թիւն, պատիւ յառաջահաս,
ազատութիւն, ապահարկ :

Privo-vas-ávi-átum-áre (**նրփ.**).
զրկեմ, մերկացուցանեմ, կու-
ղոպտեմ, կապտեմ, հանեմ՝ի
ստացուածոց :

» vità privo. **'ի կենաց՝ յարեւ**
արկանեմ, սպանանեմ, սա-
տակեմ :

Privus-va-vum (**աժ.**). **մասնաւ-**
որ, առանձնական, սեպհա-
կան, անմասն, թափուր, մերկ :

Pro (**նիք.**). **առաջի, յանդիման,**
ըստ նմանութեան, հանգոյն,

իրբեւ, որպէս, 'ի տեղի, փո-
խանակ, վասն, 'ի նպատա, 'ի
շնորհս :

» pro re nata. **պատեհ զտեալ**
ժամանակ, 'ի դիպումն ժա-
մանակի :

» pro eo ac. **որպէս, զեարդ, զոր**
օրինակ :

» pro eo ac si. **որպէս թէ, իրբե-**
թէ :

» pro eo ut. **ըստ այնմ որպէս,**
որչափ և :

Pro (**ճջ.**). **աղէ, աղաչեմ, ո՛հ,**
նի, հապա :

» pro sancte Júpiter. **նի մեծ**
Արամազդ :

Proámita - ae (**իփ.**). **հօրաքոյր**
հաւուն :

Proáuctor - óris (**ար.**). **նախա-**
հայր, հաւ :

Proávia-ae (**իփ.**). **մայր հաւուն՝**
հանուոյն :

Proavítus-ta-tum (**աժ.**). **հօրն**
հաւուն :

Proavúnculus-li (**ար.**). **հօրեղ-**
բայր հաւուն :

Próavus-vi (**ար.**). **հայր հաւուն՝**
հանուոյն :

Probábilis-le (-bílíor) **աժ. հաւ-**
անելի, հաւանական, գովելի :

Probabílitat - tátis (**իփ.**). **հաւ-**
անութիւն, հաւանականու-
թիւն :

Probabílitat - lius (**ՋԷ.**). **հաւ-**
անելի կարծեօք, ըստ հաւա-
նական կարծեաց, թուի թէ :

Probátio-ónis (**իփ.**). **հաւանու-**
թիւն, հանդէս, հաստատու-

թիւն, ընդունելութիւն, ըն-
ծայութիւն, յանդիմանու-
թիւն, ցուցումն, ցոյց :

Probativus-va-vum (աթ.). հաւ-
անեցուցիչ, յաղթահարիչ,
հաստատիչ :

Probátor-óris (ար.). բարեասաց,
գովիչ, հաւան :

Probátus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Probo.

Probe-bíssime (ձբ.). բարւոք,
կարի քաջ, սքանչելապէս :

Próbitas-tátis (խ.). առաքի-
նութիւն, լաւութիւն, բա-
րեբարութիւն, բարութիւն,
ուղղամտութիւն :

Probléma-atís (չգ.). խնդիր,
առեղծուած, առակ, հար-
ցուած :

Probo-bas-ávi-átum-áre (նրգ.).
հաճիմ, հաւանիմ, յարգեմ,
դրուատեմ, գովեմ, ցուցանեմ,
հաստատեմ, վաւերական առ-
նեմ :

Probóscis-scídis (խ.). պատիճ
փղի :

Probróse (ձբ.). ամօթալից խայ-
տառակութեամբ, ծանակա-
նօք, նախատանօք :

Probrósus-sa-sum (-sior-síssi-
mus) աթ. խայտառակ, ամօ-
թալից, անուանարկ, թշնա-
մանադիր, ծանակ, վատանուն :

Probrum-ri (չգ.). ոճիր, անօ-
րէնութիւն, եղեռն, ապիրա-
տութիւն, նախատինք, ծա-
նականք, եպերանք, թշնա-
մանք :

Probus-ba-bum (-bior-bíssimus)

աթ. բարի, բարեբարոյ, առա-
քինի, պարկեշտ, համեստ :

Procácitas-tátis (խ.). յանդգնու-
թիւն, լկտութիւն, ժպրհու-
թիւն, վիսութիւն, լրբու-
թիւն :

Procáciter-cius-císsime (ձբ.).
յանդգնազոյնս, անամօթա-
զոյնս, լրբենի երեսօք :

Procax-ácis (-cior-císsimus) աթ.
ժպիրհ, յանդուգն, լիբբ, ան-
ամօթ, լկտի, ստահակ, ան-
առակ :

Procédens-éntis (նշթ.). ելեալ,
ծագեալ, բխեալ, խաղացա-
կան, սահեալ, անցեալ :

» **témpore procedénte.** ժամա-
նակաւ ձգեալ, վարեալ ժա-
մանակօք :

Procédo (չգ. Cedo արգ.). յա-
ռաջ խալամ, յառաջեմ, ան-
ցանեմ, յառաջադէմ նկրտիմ,
զարգանամ, գնամ, չուեմ, եր-
կայնիմ, ձգիմ, բխեմ, ելանեմ,
ծնանիմ, յաջողիմ, յայտ գամ :

» **procédo ad pugnam.** ընդ ա-
ռաջ ելանեմ պատերազմաւ,
'ի ռազմ մտանեմ :

» **id procedit.** յաջողակ է գործն :

» **procédo obviam tibi.** ընդ ա-
ռաջ ելանեմ՝ գնամ քեզ :

Procélla-ae (խ.). մրրիկ, փո-
թորիկ, ալէկոծութիւն, ծո-
վակոծութիւն, կարաձմեռն
ձմեռայնի :

Procéllo-lis-óculi-cúlsum-leré
(նրգ.). յառաջ մղեմ, յու-

Priváte } Պք. մեկուսի, առան-
Privátim }

ձինն, ուրոյն :

Privátio-ónis (իգ.) . պակասու-
թիւն, լոկութիւն, զրկումն :

Privativus-va-vum (աժ.) . պա-
կասեցուցիչ, մերժիչ :

Privátus-ta-tum (անց. քրք.) .
Տես Privo.

» privátus lúmine. զաչացու,
կոյր :

Privátus-ta-tum (աժ.) . մերկ,
թափուր, մասնաւոր, առան-
ձնական, ուշողի :

Privígna-ae (իգ.) . ուրջու, խորթ
դուստր :

Privígnus - ni (աբ.) . ուրջու,
խորթ ուստր, պատուաստիւ
որդի, որդէգիր :

Privilegiárius-rii (աբ.) . որ ունի
առանձին շնորհս ինչ, առաւ-
ելեալ :

Privilégium-gii (չգ.) . առանձինն
օրէնք՝ շնորհք, առաւելու-
թիւն, պատիւ յառաջահաս,
ազատութիւն, ապահարկ :

Privo-vas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
զրկեմ, մերկացուցանեմ, կո-
ղոպտեմ, կսպտեմ, հանեմ՝ի
ստացուածոց :

» vitá privo. ի կենաց՝ յարեւ
արկանեմ, սպանանեմ, սա-
տակեմ :

Privus-va-vum (աժ.) . մասնաւ-
որ, առանձնական, սեպհա-
կան, անմասն, թափուր, մերկ :

Pro (նրգ.) . առաջի, յանդիման,
ըստ նմանութեան, հանգոյն,

իրրեւ, որպէս, ի տեղի, փ-
խանակ, վասն, ի նպատակ,
շնորհս :

» pro re nata. պատեհ գտեալ
ժամանակ, ի դիպումն ժա-
մանակի :

» pro eo ac. որպէս, զհարդ, զգ-
օրինակ :

» pro eo ac si. որպէս թէ, իրրեւ
թէ :

» pro eo ut. ըստ այնմ որպէս,
որչափ և :

Pro (ճջ.) . աղէ, աղաչեմ, ա՛հ,
ո՛վ, հապա :

» pro sancte Júpiter. ո՛վ մեծ
Արամազդ :

Proámita - ae (իգ.) . հօրաքոյր
հաւուն :

Proáuctor - óris (աբ.) . նախ-
հայր, հաւ :

Proávia-ae (իգ.) . մայր հաւուն՝
հանուոյն :

Proavítus-ta-tum (աժ.) . հօր
հաւուն :

Proavínculus - li (աբ.) . հօրեղ-
բայր հաւուն :

Próavus-vi (աբ.) . հայր հաւուն՝
հանուոյն :

Probábilis-le (-bílíor) . անկի,
հաւանական, անկի :

Probabílitás - tátis (իգ.) . հա-
ւանութիւն, հաւանութիւն :

Probabílitèr - líus . անկի կարծեալ,
նական կարծեալ :

Probátio-ónis (իգ.) . քննութիւն,
հանգոյն :

թիւն, ընդունելութիւն, ըն-
ծայութիւն, յանդիմանու-
թիւն, ցուցումն, ցոյց :

Probus-ba-bum (-bior-bíssimus)

«Յ. բարի, բարեբախտ, առա-
քինի, պարկեշտ, համեստ :

զեմ, ծփեմ, խառնակեմ, վեր
'ի վայր հարկանեմ:
Procellósus-sa-sum (աթ.). խռու-
վայրյա, մրրկածին, մրրկա-
խառն, ծովածուկ:
Procére-rius (Վէ.). 'ի վեր, յեր-
կար, ընդ ժամանակս բազումս:
Próceres-rum (ար.). աւագանի,
մեծամեծք, նախարարք:
Procéritas - tátis (էփ.). երկայ-
նութիւն, բարձրութիւն, մե-
ծութիւն:
Procérulus-la-lum (աթ.). սա-
կաւիկ մի երկայն, փոքր մի
բարձր:
Procérus-ra-rum (-rior-ríssimus)
աթ. երկայն, բարձր, բարձրա-
հասակ, մեծ, աւագ:
Procéssio-ónis (էփ.). յառաջխա-
ղացութիւն, յառաջադիմու-
թիւն, չու, բխումն, թափօր:
Procéssus-us (ար.). յառաջձգու-
թիւն, յառաջախաղաց ըն-
թացք, օգտութիւն, յաջողու-
թիւն, ելք իրաց:
Prócido-di (չլչ. Cado արծ.). տա-
պաստանկանիմ, զգեսնի զար-
կանիմ, յերկիր կործանիմ:
» prócido ad tuos pedes. յեր-
կիր անկանիմ, 'ի ծունր իջա-
նեմ առաջի քո:
Procíduus-ua-uum (աթ.). ան-
կեալ առաջի, ծունր կրկնեալ:
Procinctus-ta-tum (աթ.). կազմ,
պատրաստ, յոժար:
Procinctus-us (ար.). պատրաս-
տութիւն, կազմութիւն, հան-
դերձանք:

» in procinctu sum. 'ի պա-
րաստի կամ, կազմ և պա-
րաստ եմ:
Prócito (Նրփ. Cito արծ.). ձայն
տամ, գրգռեմ, ձայնատուր
լինիմ, յառաջ կոչեմ:
Proclamátio-ónis (էփ.). գոչիւն,
աղաղակ, ճիշ, բարբառ:
Proclamátor - óris (ար.). աղա-
ղակող, քարոզ:
Proclámo (Նրփ. Clamo արծ.). գո-
չեմ, աղաղակեմ, զաղաղակ
բառնամ:
Proclinátio-ónis (էփ.). կրկնուած,
ծալած, խոնարհումն զլեռն:
Proclino (Նրփ. Clino արծ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, խոնարհեցու-
ցանեմ:
Proclivis-ve (-vior) աթ. խոնար-
հեալ, հակեալ, կախեալ, յո-
ժարեալ, միտեալ, մէտ և յո-
ժար:
» in proclivi est. դիւրաւ իջ
և մէտ է, դիւրին է:
» dictu proclive est. դիւրա-
գոյն է ասել:
Proclivitas-tátis (էփ.). զառ 'ի
վայր, զառ 'ի թափ, յոժա-
րութիւն, միտութիւն:
Procliviter-vius (Վէ.). դիւրաւ,
դիւրութեամբ, հեշտաւ,
անջան և անվատաւ:
Proco-cas-ávi-átum-áre (ար.).
բանիւք ողորանք,
յոյողք անկեալ ազգիս,
խանձեմ, ժտեմ:
Procoéton-ónis (ար.).
սենեակ, դահլիճ:

Procónsul-lis (ար.)․ փոխանակ
բղեշխի, անթիհիւպատոս :

Proconsuláris-re (աթ.)․ անթի-
հիւպատոսական, անթիպա-
տական :

Proconsulátus-us (ար.)․ փոխա-
նակութիւն բղեշխի, անթի-
պատութիւն :

Procrastinatio - ónis (իգ.)․ յա-
պաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Procrástino - nas - ávi - átum - áre
(նրգ. et չլ.)․ յապաղեմ, յա-
պաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
օր յօր առնեմ, յամեցուցա-
նեմ, ձգեմ :

Procreatio - ónis (իգ.)․ ծնչու-
թիւն, ծնունդ :

Procreátor - óris (ար.)․ ծնող,
ծնիչ, հայր :

Procreátrix-icis (իգ.)․ ծնանելի,

Procul (Ալբ.)․ հեռի, 'ի բաց, 'ի
բացեայ, մեկուսի, 'ի հեռա-
տանէ, 'ի հեռուստ :

» procul a pátria. հեռի 'ի հայ-
րենեաց :

» procul dubio. անշուշտ, ան-
վըէպ, առանց երկմտութեան :

» non procul est, quin. սակաւիկ
միւս ևս զի :

Proculcátio-ónis (իգ.)․ կոխումն :

Proculco (նրգ. Calco արգ.)․ առ-
աթուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ, անար-
գեմ, արհամարհեմ :

Procumbō-is-úbui-úbitum-bere
(չլ.)․ խոնարհիմ, կորանամ
առաջի, յերկիր անկանիմ,
տարած անկեալ զնիմ, զայ-
ռեմ, կործանիմ, տապաւտ
անկանիմ :

Procúrans-ántis (բյթ.)․ գործա-

- տակարար, տնարար մանկամարդ :
- Procióro (նրգ. Curo արգ.). փոյթուծում, հոգամ, դարման տանիմ, տածեմ, մատակարարեմ, տնտեսեմ :
- Procióro (չգտ. Curro արգ.). ընթանամ առաջի, ընդ առաջ երթամ, արտաքս ելանեմ, կարկառեմ :
- Procursóio-ónis (իգ.). արշաանք, թեթեւ մարտ, ասպատակ :
- Procursóio-óris (ար.). խուզարկու, դէտ ճանապարհի, հէն :
- Procórsio-ónis (իգ.). ընթացք, խոտորումն 'ի բանս :
- Procióro (չգտ. Curso արգ.). ասպատակեմ, արշաւեմ, թեթեւ մարտիւ ընդհարկանիմ :
- Procórsus-us (ար.). ասպատակ, արշաւան, թեթեւ մարտ :
- Procórvus-va-vum (աթ.). խեղաթիւր, ծամածուռ, կարի իմն կոր :
- Procus - ci (ար.). խանդակաթմարդ, հարեալ 'ի սէր :
- Pródeo (չգտ. Eo, is արգ.). արտաքս ելանեմ, 'ի յայտ դամ, երեւիմ :
- » pródeo in áciem. ելանեմ 'ի ճակատ, ճակատիմ 'ի մարտ պատերազմի :
- » pródeo in pugnam. անկանիմ 'ի մարտ, 'ի ռազմ մտանեմ :
- Prodíco (նրգ. Dico - cis արգ.). յառաջագոյն ասեմ, կանխաւ գուշակեմ :
- » prodíco diem. այլուժ աւուրթողում զգատաստան, օր յօր առնեմ զգատովճիւռ :
- Productáto - óris (ար.). փոխնակ զիկտատորի, երկրորդ հրամանապետ :
- Productus - ta - tum (աշգ. Դրգ.). Տես Prodicto.
- Pródiens-deúntis (էյթ.). յայտեկեալ, 'ի դուրս ելեալ, յառաջախաղաց :
- Pródige (Վգ.). զեղխութեամբ, վատնելով :
- Prodigéntia-ae (իգ.). զեղխութիւն, վատնութիւն, անառակութիւն :
- Prodigiális - le (աթ.). զարմանալի, սքանչելի, նորանշան, մեծասքանչ :
- Prodigiálisiter } Վգ. մեծասքանչ
Prodigióse }
- զարմանալեօք, սքանչելապէս :
- Prodigiósus-sa-sum (աթ.). նորանշան, սքանչելի, նորացոյց, հրաշակերտ, այլանդակ :
- Prodígium-gii (չգտ.). սքանչելիք, նշանք, նշանագործութիւն, զարմանալիք, ճիւղ :
- Pródigo (նրգ. Ago արգ.). տանիմ 'ի դուրս, հանեմ արտաքս, վատնեմ, սպառեմ, զեղխիմ, ծախեմ առատութեամբ :
- Pródigus-ga-gum (աթ.). վատնիչ, զեղխ, անառակ :
- Proditio - ónis (իգ.). յայտնութիւն, մատնութիւն, նենգութիւն :
- Próditor-óris (ար.). հրապարա-

կիչ, հռչակիչ, քարոզ, մատ-
նիչ, նենգաւոր :

Próditus - ta - tum (առ. Դրէ.).

Տես Prodo.

Prodo-dis-idi-utum-ere (նրգ.). 'ի
լոյս հանեմ, հրապարակեմ,
բերեմ, 'ի բաց առնում գորոհն,
երեւցուցանեմ, յայտնեմ,
մատնեմ, մատն լինիմ, պատ-
մեմ, վիպեմ, գրեմ :

» fama pródidit. հնչեաց համ-
բաւն, գրեցին վիպագիրք :

» memóriæ próditum est. գրե-
ցաւ 'ի գիրս յիշատակարանի :

» próditur. ել բան, ասի, վի-
պեն, պատմեն :

Pródromus - mi (ար.). յառաջըն-
թաց, նախադնաց, կարապետ :

Prodúco (նրգ. Duce արգ.). եր-
կայնեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յեր-
կարեմ, բերեմ, բուսուցանեմ,
ծնուցանեմ, դնեմ սուաջի :

Prodúcte - tius (Վէ.). ընդ բա-
զում ժամանակս, հարուստ
ժամս, երկայնաբան բանիւք :

Prodúctio-ónis (էգ.). յապաղու-
թիւն, յապաղումն, յամուրդ,
յերկարութիւն :

Prodúctus - ta - tum (առ. Դրէ.).
Տես Produco.

Prodúctus - ta - tum (- tior - tissi-
mus) առ. երկայն, երկայնա-
ձիգ, յերկար, երկարաձիգ, եր-
կայնատարած :

Profanálio-ónis (էգ.). պղծու-
թիւն, անօրէնութիւն :

Profanáus - ta - tum (առ. Դրէ.).
Տես Profano.

Profáno - nas - návi - nátum - náre

(նրգ.). պղծեմ, անսուրբ առ-
նեմ, եղծանեմ, ապականեմ :

Profans-ántis (էյթ.). գուշակ,
կանխագէտ, յառաջատես :

Profánus - na - num (առ.). պիղծ,
անսուրբ, արտաքին, աշխար-
հական :

Profáris (հար. Faris արգ.). խո-
սիս, բարբառիս, ասես, ճա-
ռես, յառաջագոյն պատմես :

Profátum - ti (չդգ.). բան, ասա-
ցուած, խօսք, առակ, վճիռ :

Profátus - us (ար.). հրապարա-
կախօսութիւն, բարբառ, ճառ :

Proféctio - ónis (էգ.). մեկնու-
թիւն, չու, երթ, ճանապար-
հորդութիւն :

Proféctitius - ia - ium (առ.). ծնու-
ղական, հայրենի, ժառան-
գեալ :

Profécto (Վէ.). արդարեւ, ապա-
քէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Proféctus - ta - tum (առ. Դրէ.).
Տես Proficiscor.

Proféctus - us (ար.). օգուտ, օգ-
տութիւն, շահ, շահեկանու-
թիւն, յառաջագութիւն, յա-
ռաջադիմութիւն :

Prófero (նրգ. Fero արգ.). տա-
նիմ, 'ի դուրս ածեմ, մատու-
ցանեմ, ընծայեմ, տամ, 'ի մէջ
բերեմ, յիշատակեմ, երկայ-
նեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յերկա-
րեմ, հնչեմ, սփռեմ 'ի բերա-
նոյ, յօդեմ :

» prófero me. յայտնեմ՝ ցու-
ցանեմ զանձն, երևիմ :

Proféssio-ónis (իգ.) յայտարարութիւն, արուեստ, գործ, պաշտօն, ուսումն, կրթութիւն, դաւանութիւն :

Proféssor-óris (ար.) ուսուցիչ, վարդապետ :

» proféssor grammáticus. ուսուցիչ քերականութեան, գրամարտիկոս :

» proféssor dialécticae sapiéntiae. վարդապետ բանական արուեստի :

Professórius-ia-ium (աթ.) վարդապետական, ուսուցչական :

Proféssus-sa-sum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Profíteor.

» ex professo. առանձինն մտադրութեամբ, իբրեւ 'ի պաշտամանէ, ճշգիւ գտակաւ, բազում հաւաստեալ :

Profésta dies-éi (իգ.) } օր գործոյ,
Proféstus dies-éi (ար.) } աւուրք արգոյք :

Proficio-féctum (լլթ. Fácio արժ.) վարդանամ, օգտիմ, յառաջադէմ նկրտիմ, շահիմ, օգնականութիւն գտանեմ :

Proficiscor - sceris - féctus - sci (հար.) յուղի անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, մեկնիմ, չուեմ, ծնանիմ, յառաջ գամ :

Prófitens-éntis (էյթ.) ուխտագիր, ուխտաւոր, հաւատաւոր :

Profíteor - féssus (հար. Fátéor արժ.) դաւանիմ, յայտառնեմ, խոստանամ, ընծայեցուցանեմ, յաւանդ տամ, հաւատամ :

» profíteor me sapiéntem. աւիմաստունս ունիմ զանձն :

» profíteor philosophíam. իմաստասիրեմ, ուսուցանեմ զփլիսոփայութիւն :

Proflátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Proflo.

Proflátus-us (ար.) փչիւն, շունչ, փչումն, խորդումն, հողմ, հոնչիւն :

Proflictus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Profligo-gis.

Profligátor-óris (ար.) վատնիչ, ցրուիչ, օցտիչ, անառակ :

Profligátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.) Տես Profligo-gas.

Profligátus-ta-tum (-tissimus) աթ. անկեալ, կործանեալ, յուսահատ, անյոյս, կատարեալ, անթերի :

Profligo - gas - gávi - gátum - gáre (նրգ.) տապալեմ, քանդեմ, կործանեմ, աւերեմ, խորտակեմ, վարատեմ, 'ի զլուխ հանեմ, կատարեմ :

Profligo - gis (լլթ. Fligo արժ.) մարտնչիմ, կռուիմ, պատերազմիմ :

Proflo (լլթ. Flo արժ.) փչեմ, շնչեմ, հալիմ, լուծանիմ, ձուլիմ :

Prófluens-éntis (էյթ.) ծորան, հոսական, խաղաց, առատ, յորդ, զեղուն :

Prófluens-éntis (ար.) գետ, առու, վտակ, ընթացք ջուրց, յորձանք, ուխք :

Profluénter-éntius (յլթ.) առա-

տապէս, յորդագոյնս, յորդա-
ռատ բանիւք :

Profluentia-ae (իգ.). հոսումն ,
ծորումն, յորդութիւն, առա-
տութիւն, լիութիւն, լրու-
թիւն, յաճախութիւն :

Prófluo (չլտ. Fluo արժ.). ծորեմ,
հոսիմ :

Prófluus-ua-uum (արժ.). խաղաց,
ծորան, հոսական :

» **prófluus recéssus**. նուազու-
թիւն ջուրց ծովու, տեղա-
տութիւն :

Prófluvium - vii (չլտ.). գնացք
ջուրց, հոսանք, ծորումն, հո-
սումն :

Profringo (նրգ. Frango արժ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտո-
րեմ, ջախջախեմ :

Profúgio (չլտ. Fúgio արժ.). մե-
կուսանամ, ապաւինիմ, փա-
խստական գնամ՝ դիմեմ, փա-
խստեայ անկանիմ :

Profúgium - gii (չլտ.). ապաս-
տան, պատսպարան, ապաւեն,
միայնութիւն :

Prófugus-ga-gum (արժ.). փա-
խստեայ, փախստական, հա-
լածական, տարագիր, նժդեհ,
անաշխարհիկ, թափառական,
մոլորական :

Profúnde-dius (Աբ.). 'ի խորմե,
խորագոյնս :

Profúndo (նրգ. Fundo-dis արժ.).
հեղում, զեղում, սփռեմ, ծա-
խեմ, վատնեմ, սպառեմ :

Profúndum-di (չլտ.). խորք, ան-
դունդք, խորութիւն :

Profúndus-da-dum (-dior-dissi-
nus) արժ. խոր, խորին, ան-
հուն, անբաւ, խորհրդական,
զաղտնի, ծածուկ, աղօտ :

Profúse-sius-sissime (Աբ.). յոր-
դագոյնս, առատապէս, լիա-
զոյնս :

Profúσιο - ónis (իգ.). հեղումն,
հոսումն, զեղխութիւն, խօլ
առատութիւն :

Profúsus-sa-sum (անց. Դբբ.).
Տես Profúndo.

Profúsus-sa-sum (-sior-síssimus)
արժ. վատնիչ, զեղիչ, անա-
ռակ :

Progénmans-ántis (Էյծ.). բող-
բոջապարդ :

Prógener-géneri (ար.). այր՝ փե-
սայ թոռին :

Progeneratio-ónis (իգ.). ծնունդ,
ծնչութիւն :

Progénero (նրգ. Género արժ.).
ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսու-
ցանեմ, բերեմ :

Progénies-iéi (իգ.). զարմ, ազգ,
զաւակ, ազգատոհմ, սերունդ,
ցեղ, տոհմ, որդիք, ծնունդ,
շառաւիղ :

Progénitor - óris (ար.). նախա-
հայր, նախնի, հաւ :

Progérmino (չլտ. Gérmino արժ.).
բողբոջս արձակեմ, բողբոջիմ,
պտկիմ :

Prógero (նրգ. Gero արժ.) } ար-
Progéstó (նրգ. Gesto արժ.) } տաքս
հանեմ, առաջի կացու-
ցանեմ, տանիմ՝ ի դուրս, յան-
դիման առնեմ :

Proféssio-ónis (իգ.) յայտարարութիւն, արուեստ, գործ, պաշտօն, ուսումն, կրթութիւն, դաւանութիւն :

Proféssor-óris (ար.) ուսուցիչ, վարդապետ :

» proféssor grammáticus. ուսուցիչ քերականութեան, գրամարտիկոս :

» proféssor dialécticae sapiéntiae. վարդապետ բանական արուեստի :

Professórius-ia-ium (աթ.) վարդապետական, ուսուցչական :

Proféssus-sa-sum (անց. ԴԷ.) Տես Profíteor.

» ex profésso. առանձինն մտադրութեամբ, իրրեւի պաշտամանէ, ճշդիւ գտական, բազում հաւաստեալ :

Profésta dies-éi (իգ.)

Proféstus dies-éi (ա)

ճոյ, աւուրք արդ

Proficio-féctum (չգ.)

վարդանամ, օգտի

ջարէմնկրտիմ, շ

նականութիւն գտ

Proficiscor - sceris -

(հար.) յուղի անկ

ւոյ լինիմ, մեկն

ծնանիմ, յառաջ

Prófitens-éntis (Էյթ.)

գիր, ուխտաւոր, հա

Profíteor - féssus (հ

արթ.) դաւանիմ,

նեմ, խոստանամ, լ

ցանեմ, յաւանդ

ատամ :

» profíteor me sapiéntem. ա. իմաստունս ունիմ զանձն :

» profíteor philosophíam. իմաստասիրեմ, ուսուցանեմ զփիլիսոփայութիւն :

Proflátus-ta-tum (անց. ԴԷ.) Տես Proflo.

Proflátus-us (ար.) վշիւն, շուն, փշումն, խորդումն, հողմ, հոնչիւն :

Proflíctus-ta-tum (անց. ԴԷ.) Տես Proflígo-gis.

Profligátor-óris (ար.) վատնիչ, օջտիչ, անառակ :

Profligátus-ta-tum (անց. ԴԷ.) Տես Proflígo-gas.

Profligátus-ta-tum (-tissimus) աթ. անկեալ, կործանեալ, յուսահատ, անյոյս, կատարեալ :

Promatértera - ae (իգ.). մօրա-
քոյր հաւուն :

Promercális-le (աթ.). վաճառե-
լի, վաճառիկ, վաճառակուր :

Promércium-cii (չղ.). տուրե-
աւիկ փոփոխումն, վաճառա-
շահութիւն, վաճառականու-
թիւն :

Proméreo (նրգ. Méreo աբգ.).
արժանի առնեմ, արժանա-
որեմ :

Promérear (հաբ. Mérear աբգ.).
արժանաւոր լինիմ, արժանա-
նամ :

» promérear te. յիս յանկուցա-
նեմ գրեղ :

Proméritum-ti (չղ.). արժանիք,
երախտիք, բարերարութիւն,
մարդասիրութիւն, ապերախ-
տիք, անարժան գործ :

Próminens-éntis (- éntior) աթ.
կարկառեալ արտաքս, ցիւռ-
կեալ, բարձրական :

» in prominénti. 'ի բարձրա-
անդակ տեղւոջ, 'ի սարաւ-
անդակի :

» prominéntia móntium. բար-
ձրաբերձ բարձունք լեռանց :

Prominéntia-ae (իգ.). մեծաբերձ
բարձրաւանդակք, պատշգամ,
դարաւանդ :

Promíneo (չղ+. Emíneo աբգ.).
արտաքս ելանեմ, կարկառիմ,
մօտ առ կուրծս հասեալ կամ,
'ի վերոյ լինիմ :

Promínulus-la-lum (աթ.). սա-
կաւիկ մի կարկառեալ, սա-
րաբարձր :

Promisce հաթ Promíscue (ՎԷ.).
զիզադէզ, առանց զատանե-
լոյ, խառն 'ի խառնն :

Promiscuus-ua-uum (աթ.). փռ-
փոխական, խառն, խառնակ,
խառնամառն, շփոթեալ, փռ-
խադարձ :

» promíscua nómina. հասարակ
անուանք :

Promissio-ónis (իգ.).

Promissum-si (չղ.). խոստումն,

Promissus-sus (աբգ.)
աւետիք :

Promissor - óris (աբգ.). խոստա-
ցող, երաշխաւոր :

Promissus-sa-sum (անց. ԴԷԷ.).
Տես Promitto.

Promitto (նրգ. Mitto աբգ.). ար-
տաքս հանեմ, առաքեմ ընդ
առաջ, ձգեմ, երկայնեմ, ե-
րաշխաւոր լինիմ խոստանամ,
ուխտեմ, նուիրեմ :

Promo - mis - msi - mtum - mere
(նրգ.). 'ի դուրս ձգեմ, 'ի բաց
վարեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հա-
նեմ :

Promontórium-rii (չղ.). դա-
րաւանդ, հրուանդան, սա-
րաւանդ, բարձրութիւն :

Promótio - ónis (իգ.). յառաջ-
ձգութիւն, համբարձումն 'ի
բարձ' յաւազութիւն :

Promótus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.).
Տես Promóveo.

Promóveo (նրգ. Móveo աբգ.).
յառաջեցուցանեմ, ընդարձա-
կեմ, լայնեմ, յառաջ ձգեմ,
յաւազութիւն հասուցանեմ :

Promte-tius-tissime (ԱԷ.). փու-
թով, փութապէս, ճեպով,
արագ արագ :

Prompto-tas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.).
հանեմ 'ի դուրս, ձգեմ, պատ
կացուցանեմ :

Promtuárius-ia-ium (աժ.). առ-
ձեռն, պատրաստ, պատրաս-
տական :

» armárium promtuárium. շտե-
մարան, մառան, համբարք :

» cella promtuária. բանտ, ար-
գելան, համբարանոց :

Promptus - ta - tum (ա՜յ. ԴԷԷ.).
Տես Promo.

» in promptu hábeo կա՛մ sum.
առ ձեռն ունիմ, կազմե պատ-
րաստ եմ :

Promptus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աժ. կազմ, պատրաստ, յոժար,
շոյտ, փոյթ, ժիր :

» promptus ad pugnam. պատ-
րաստ 'ի պատերազմ :

Promulgátio - ónis (ԷԳ.). հրա-
պարակութիւն, հռչակումն,
յայտարարութիւն, ծանու-
ցումն :

Promúlgo-gas-gávi-gátum-gáre
(ՆԷԳ.). աշխարհագոյժ առ-
նեմ, հրապարակեմ, հռչա-
կեմ, քարոզեմ :

Promúlsis-sidis (ԷԳ.). առաջին՝
սկզբան կերակուրք, սկիզբն
կերակրոց :

Promúlsus-sa-sum (աժ.). ամո-
քախառն, քնքուշ, մեղկ, փա-
փուկ :

Promus-ma-mum (աժ.). հաս-

տատեալ, զետեղեալ, եղեալ
'ի տեղւոջ՝ 'ի միակողմն :

Promus-mi կա՛մ } ա՜յ. տնտես,
Promuscóndus-di }

հազարապետ տան, շտեմա-
րանապետ, մատակարար :

Promúscis - idis (ԷԳ.). պատիճ՝
փղի :

Promútuum vectígal-lis (չԷ.).
հարկ յառաջագոյն հատու-
ցեալ :

Pronáon-nái } չԷ. անդաստակ,
Pronáum-nái }

զաւիթ, վայրագաւիթ, սրահ :

Pronécto (ՆԷԳ. Necto ա՜յ.). ան-
կանեմ, հիւսեմ, երկայնեմ,
յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի
ձիգ արկանեմ :

Prónepos-pótis (ա՜յ.). որդի թո-
ռին, թոռնորդի, թոռն եղբօր՝
քեռ :

Pronéptis-is (ԷԳ.). դուստր եղ-
բօրորդւոյ, աղջիկ քեռորդ-
ւոյ :

Pronítas-tátis (ԷԳ.). միտութիւն,
յոժարութիւն, հակումն :

Pronómen-minis (չԷ.). զերա-
նուն, փոխանուն :

Pronuba - ae (ԷԳ.). հացերէց,
հարսնեղբայր, փեսաւէր :

Pronunciábilis-le (աժ.). հազա-
դասփիռ, յայտնիչ, ծանուցիչ :

Pronunciátio-ónis (ԷԳ.). վճիռ,
դատակնիք, դատավճիռ, ծա-
նուցումն, յայտարարութիւն,
բարբառ, հնչիւն, հազադ-
սփռութիւն, յառաջադրու-
թիւն :

Pronunciátor-óris (ար.) Ծանուցիչ, պատմիչ, պատմագիր :

Pronunciátum-ti (չդ.) վճիռ, առակ, յառաջադրութիւն, խօսք :

Pronunciátus-ta-tum (անց. դր.) Տես Pronúncio.

Pronunciátus-us (ար.) դատաւճիռ, դատականիք, յայտարարութիւն, ծանուցումն, հազարսփռութիւն, հնչիւն, յառաջադրութիւն :

Pronúncio (նրգ. Núncio արգ.) սփռում 'ի բերանոյ, հնչում, բարբառում, ճառում, կարգամբնուցում, երկրորդ նու, կին եղբորորդւոյ :

Pronus-na-num (աթ.) բերան 'ի վայր, կոր, հակեալ, խոնարհեալ, միտեալ, յօժարեալ :

Prooémior-iáris-iátus-iári (հար.) յառաջաբանեմ, յառաջաբանդնեմ, կարգեմ վճառաջաբանութիւն :

Prooémium - mii (չդ.) նախակարգ բան, սկիզբն, յառաջաբան, սկսուած :

Propagatio-ónis (խգ.) թաղումն շառաւիղաց՝ բարունակաց, տարածումն, սփռումն, ծաւալումն, ծնչութիւն :

Propagátor - óris (ար.) տարածիչ, սփռիչ, սփռող :

Propágo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.) թաղեմ զբարունակս, տաշտաթաղ առնեմ, ծաւալեմ, տարածանեմ, սփռեմ, յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Propágo-ginis (խգ.) շառաւիղ, բարունակ, սերունդ, ազգատոհմ, վարմ, ցեղ, զաւակ, ծնունդք :

Própalam (Վէ.) յայտ յանդիման, յայտնապէս, յայտնութեամբ :

» própalam est. յայտնի է, յայտնիս է :

Propátruus-ui (ար.) հօրեղբայր հաւուն, երկրորդ քեռի :

Propátulus-la-lum (աթ.) բաց, յայտնի, մերկապարանոց :

» in propátulo. հրապարակաւ, յայտնապէս :

Prope (նրգ.) մօտ, մերձ, հուպառնութեք, առափամբ :

Prope-pius (Վէ.) մերձ, հուպամենեկն, մօտ իսկ, զրեթէ, զոգ, արդ, այժմ :

» prope fuit ut. փոքր միւսեւէ :

Propédiem (Վէ.) յետ սակաւուց, փոքր մի յետոյ, 'ի սուղ ժամանակի :

Propéllo-ópuli (նրգ. Pello արգ.) յառաջ վարեմ, մղեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռի առնեմ, հեռացուցանեմ :

Propémodo } Վէ. գոգ, զրեթէ,
Propémodum } իբր այն թէ :

Propéndens-éntis (էյթ.) 'ի կախ, կոր, հակեալ, խոնարհեալ :

Propéndeo-di (չդ. Pendeo արգ.)

Propéndo-di (չդ. Pendo արգ.) կախեալ կամ, կորանամ, խոնարհիմ, հակիմ, մէտ ե յօժար լինիմ :

Propéndulus-la-lum (աթ.). կա-
խեալ, կախաղանալ :

Propénse - énsius (Վէ.). սրտի
մտօք, ինքնակամ կամօք, յօ-
ժարագոյնս, 'ի կամակարուց :

Propénsio - ónis (եգ.). միտու-
թիւն, յօժարութիւն, քիմք,
հակումն, հաճոյք :

Propénsus-sa-sum (անց. ԴԵԷ.).
Տես Propédeo և Propéndo.

Propénsus-sa-sum (-sior - sissi-
mus) աթ. կախեալ, հակեալ,
մէտ և յօժար, պարապեալ :

Próperans-ántis (-tior) աթ. վաղ-
վաղուկ, փութկոտ, արագ,
շոյտ :

Properánte-tius-tissime } Վէ.
Properátim և Properáto }
փութապէս, փութանակի,
ճեպ 'ի ճեպոյ, շտապաւ, ա-
րագ արագ, վաղվաղակի :

Properántia-ae } եգ. փոյթ, ա-
Properátio-ónis }
րագութիւն, շտապ տագնա-
պի, ճեպ :

Properátus-ta-tum (անց. ԴԵԷ.).
Տես Própero.

» properáto opus est. փութալ
ճեպել հարկ է, պարտ է երա-
զել փութով :

Properátus-ta-tum (-tior) աթ.
փութկոտ, արագագնաց, ե-
րագընթաց, արագաթիւ :

Própere (Վէ.). վաղվաղակի, ա-
րագ արագ, փութանակի,
փութապէս, ճեպ 'ի ճեպոյ :

Própero-ras-ávi-átum-áre (չլտ.
et ԵԳ.). փութամ, ճեպիմ,

ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, ա-
ճապարեմ, ջանամ, աշխատ
լինիմ, ստիպեմ, փութացու-
ցանեմ :

Próperus-ra-rum (աթ.). արա-
գախաղաց, փութկոտ, վաղ-
վաղուն, շոյտ :

Prophéta-ae } աթ. մարգարէ,
Prophètes-tae }
ըզձապատում, դիւթ, կիւս,
քաղոքայ :

Prophetia-ae (եգ.). մարգարէու-
թիւն, յառաջասացութիւն,
կանխախօսութիւն :

Prophéticus-ca-cum (աթ.). մար-
գարէական, յառաջգիտական,
կանխասացիկ :

Prophétis-tidis } եգ. կին մար-
Prophetissa-ae }
գարէ :

Propinátio - ónis (եգ.). բաժակ
յարե ուրուք, խրախունք,
զինարբուք :

Propinátor-óris (աթ.). որ ըմպէ
զգինի յարե ուրուք :

Propino-nas-ávi-átum-áre (չլտ.)
ըմպեմ զգինի յարե ուրուք :

Propínque (Վէ.). 'ի մօտոյ, 'ի
մօտուստ :

Propínquitas - tátis (եգ.). մեր-
ձաւորութիւն, դրացութիւն,
ազգականութիւն, ինամու-
թիւն, բարեկամութիւն :

Propínquo-quas-ávi-átum-áre
(չլտ.). մերձենամ, մատչիմ,
մօտիմ, հպիմ :

Propínquus-qua-quum (-quior)
աթ. մերձաւոր, մերձաւորիչ,

մերձաւորարար , մօտաւոր ,
զրացի , մօտակայ , մօտակաց :
Própior-ius (աթ.) մերձաւորա-
գոյն , մօտագոյն , մօտաւորա-
գոյն :

Propitiábilis - le (աթ.) քաւիչ ,
հաշտարար , հաշտ :

Propitiatio-ónis (իգ.) քաւու-
թիւն , հաշտութիւն :

Propitio-tias-tiávi-tiátum-tiáre
(նրգ.) հաշտ առնեմ , զիջու-
ցանեմ , ցածուցանեմ :

Propítius-tia-tium (աթ.) հաշտ ,
ձեռնկալու , օգնական , նպաս-
տամատոյց , յաջող :

Própius (Վլէ.) մօտագոյնս , յոյժ
մերձ :

» nihil própius est factum ,
quam ut. մաղապուր ճողո-
պրեցաք , սակաւիկ միւս ևս՝
և , մինչև հազիւ հազ :

Propóla-ae (աբ.) հնակարկատ ,
վաճառական հնոտեաց , փե-
րեղակ , մրգավաճառ , բան-
ջարավաճառ , սապատաւոր :

Própolis-is (իգ.) ականամոմ :

Propóno (նրգ. Pono աբ.) առա-
ջի դնեմ՝ արկանեմ , 'ի տես
հանեմ , 'ի հանդէս ածեմ ,
մատուցանեմ , ընծայեմ , հրա-
պարակեմ , քարոզեմ , աշխար-
հազոյժ առնեմ , որոշեմ , հաս-
տատեմ 'ի մօտի , սահմանեմ :

Propórtio-ónis (իգ.) համեմա-
տութիւն , յանկութիւն , չա-
փակցութիւն , կշռութիւն :

Proportionális-le (աթ.) համե-
մատական , պատշաճական :

Propositio-ónis (իգ.) յառաջ-
դիր նիւթ , առաջաւորու-
թիւն , յանդիմանութիւն .
յառաջադրութիւն :

Propósitum-ti (չլէ.) միտք , խոր-
հուրդ , զիտաւորութիւն ,
կամք , կէտնպատակի , վարք ,
գնացք , կեսնք , կենակցու-
թիւն , առաքինութիւն :

Propósitus-ta-tum (առ. Գրէ.)
Տես Propóno.

Propraétor-óris (աբ.) փոխանակ
պրետորի՝ զատաւորի , եր-
կրորդ իրաւարար Հռովմայ-
կցւոց :

Própie (Վլէ.) ուրոյն , առան-
ձինն , մեկուսի , ձշգիւ զառ-
կաւ , ճշգրտիւ :

Proprietárius-rii (աբ.) բնատէր ,
տէր , սաացիչ :

Proprietas-tátis (իգ.) սեպհա-
կանութիւն , առանձինն հան-
գամանք , սեպհական պայման ,
տէրութիւն , ստացուցին , ստա-
ցուածք :

Próprius-ia-ium (աթ.) սեպհա-
կան , առանձնական , մասնաւ-
որ , պատշաճ , յանկ , զարդա-
րուն , դիպօղ , վայելուչ :

Propter (Վլէ. et Նրգ.) վտան ,
'ի պատճառս , յաղազս , սակս ,
հուպ , մերձ , մօտ , սո ընթեր ,
սու կզերք :

Proptérea (չլէ.) վասն որոյ , այ-
նորիկ ազագաւ , նմին իրի ,
յայն սակս , ուստի :

» proptérea quod ևա՛ quia. զի ,
քանզի , վասն զի , որովհետեւ :

Propudiósus-sa-sum (աթ.). անամօթ, լպիրշ, յայրատ, եղջերիկ, լիրբ, վատանուն, անուանարկ, ամօթալից, զազեր, պիղծ :

Propúdium -dii (չդ.). պղծութիւն, յայրատութիւն, ծանականք, լկտութիւն, անփառութիւն, քարուականք, անպատուութիւն :

Propugnáculum-li (չդ.). բերդ, ամուրք, ամրոց, դղեակ, պատուար, պատնէշ, մարտկոց :

Propugnatio-ónis (խգ.). պաշտպանութիւն անձին, ընդդիմակացութիւն, պատսպարան, հովանի :

Propugnátor-óris (ար.). պաշտպան, ջատագով, թիկունք, քաջամարտիկ, դիւցազն, ախոյեան :

Propugno (նրգ. Pugno արգ.). պատսպարեմ, պաշտպանեմ, պաշտպան լինիմ, թեկն ածեմ, թեւարկեմ :

Propúlsans-ántis (էյթ.). յետս մղիչ, 'ի բաց վարիչ, հեռացուցիչ :

» **mala propúlsans.** պահպանիչ, պահող, կանխաւ խափանիչ, ամրացուցիչ, զգուշացուցիչ :

Propulsatio-ónis (խգ.). չընդունելութիւն, մերժում, հրաժեշտ, հեռաւորութիւն :

Propulsátor-óris (ար.). 'ի բաց վարիչ, յետս մղիչ, հեռացուցիչ :

Propúlso (նրգ. Pulso արգ.). մեր-

ժեմ, փախուցանեմ, վարեմ՝ մղեմ 'ի բաց, հրաժարեմ, վանեմ :

Propúlsus-sa-sum (անց. քրք.). Տես Propéllo.

Propúlsus - us (ար.). զրդումն, մղումն, բախիւն :

Propylaéum-aéi (չդ.). աղիւսադուռն, նախադուռն, անդաստակ :

Proquaéstor-óris (ար.). փոխանակ զանձապետի, երկրորդ զանձապահ՝ զանձաւոր ձուռնայեցւոյ :

Proquam (չղ.). ըստ այնմ որպէս, թէպէտ և :

Prorépo (չդ. Repo արգ.). 'ի վեր մագլիւմ, կռուեալ ոտիւք և ձեռք ելանեմ, գնամ 'ի քարշ, սողամ, զեռամ, ոսոստեմ, ընդոստնում :

Prorípío (նրգ. Rápío արգ.). շորթիւմ, յափշտակեմ, բռնի վարեմ և տանիմ արտաքս :

» **prorípío me.** 'ի բաց ոստանիմ, 'ի փախուստ դառնամ, ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ :

Prorito (նրգ. Ito արգ.). զրգռեմ, զրդեմ, ձայնատուր լինիմ, հրապուրեմ, մարմաջեցուցանեմ :

Prorogátio - ónis (խգ.). յապաղումն, յապաղութիւն, յերկարութիւն, յամուրդ :

Prorogátivus-va-vum (աթ.). յիրկարիչ, յապաղիչ :

Prorogátus-ta-tum (անց. քրք.). Տես Prórogo.

Prórogo (նրգ. Rogo աբգ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլու՞մ ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ :

Prorsum } Աբգ. դէպ ուղիղ, ուղ-

Prorsus } զակի, ուղղորդ, կշիռ, ամենայնիւ, ամբողջապէս, համակ, ամենեւին, բնաւ :

Prorsus-sa-sum (աթ.). ուղիղ, ուղղական, ուղղորդ :

» prorsa et versa faciúndia. հետեւակ և չափածոյ բանք, արձակ խօսք և տաղաչափութիւն :

Prórúmpo (նրգ. et չգ. Rumpo աբգ.). յախուռն բեկանեմ, 'ի դուրս յարձակիմ, բռնաբար արտաքս դիմեմ, խուժեմ :

Próruo (նրգ. et չգ. Ruó աբգ.). կործանեմ, աւերեմ, տապալեմ, քանդեմ, փլուզանեմ, դարահոս գահավէժ լինիմ, անկանիմ, գլորիմ, գայթեմ :

Prorúptus-ta-tum (անգ. Դրէթ.). Տես Prórúmpo.

Prórutus-ta-tum (անգ. Դրէթ.). Տես Próruo.

Prosa-ae Կաճ } Եթ. արձակ

Prosa orátio - ónis } խօսք՝ գիր, հետեւակ բանք :

Prosáicus-ca-cum (աթ.). արձակ, հետեւակ բանիւք տողեալ :

Prosápia-ae (եթ.). ազգ, տոհմ, ազգատոհմ, զարմ, ազգ և տակ և տոհմ :

Proscénium-nii (չգ.). տեղի գու-

սանաց 'ի թատերս, յաջակողմն թատեր :

Proscindo (նրգ. Scindo աբգ.). պատառեմ, հերձանեմ, ձեղքեմ, ցելում, անջատեմ, բժանեմ, զատուցանեմ :

Proscíssio-ónis (եթ.). հերկ, բորադիր ափսաբեկ առնել՝ զերկիր :

Proscissum-si (չգ.). հերձեալ ափսաձիկ պատառեալ երկիր, վարեալ արտ, հերկս հարեալ ագարակ :

Proscissus-sa-sum (անգ. Դրէթ.). Տես Proscindo.

Proscribo (նրգ. Scribo աբգ.). սփռեմ զգիրս ծանուցման, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հրապարակեմ :

» proscribo te. տարագրեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ, տարագիր սռնեմ, վտարեմ, հատանեմ՝ յարքունիս զստացուածս :

Proscriptio - ónis (եթ.). զլիապարտութիւն, տարագրութիւն, աքսոր, ինչք կալեաք յարքունիս, հրապարակագոյժ, ծանուցումն :

Proscriptor - óris (աբգ.). տարագրիչ, վտարիչ :

Proscriptúrio - is - ivi - itum - ire (չգ.). ցանկանամ վտարել յաշխարհէ, խոկամ տարագիր առնել :

Proscriptus-ta-tum (անգ. Դրէթ.). Տես Proscribo.

Proseco (նրգ. Seco. արժ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, ակօսս կոտո-
ւեմ, ակօսաբեկ՝ արօրադիր
առնեմ:

Proséctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Proseco.

Proséctus - us (ար.). կտրուեմ,
կտրած, կտրոն, հատուեմ:

Prosémino (նրգ. Sémino արժ.).
սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցա-
նեմ, սփռեմ, տարածանեմ:

Proséntio (նրգ. Séntio արժ.).
յառաջագոյն իմանամ, կան-
խաւ զգամ, յառաջատես լի-
նիմ, զգուշանամ:

Prosequor (հար. Sequor արժ.).
զհետ երթամ, ուղեկից լինիմ,
ընկերեմ, պատմեմ, ճառեմ,
խօսիմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի ձիգ
արկանեմ, յառաջ մատուցա-
նեմ:

» **prosequor te benevoléntiâ.** խանդակաթ եմ սիրով, ջեր-
մագութ գորովով սիրեմ:

» **prosequor te beneficiis.** բարե-
բարեմքեղ, երախտիս առնեմ:

» **prosequor laudibus.** դրուա-
տեմ, դրուատիս տամ, դրուա-
սօք պարարեմ, գովեմ:

» **prosequor laméntis.** հեծեծեմ,
տրոնջեմ, կարեկից լինիմ,
արգահատեմ:

» **prosequor praémio.** հատու-
ցումն առնեմ, վարձս տամ,
վարձահատոյց լինիմ:

Proséucha-ae (էգ.). աղօթանոց,
ժողովըդանոց, ժողովանոց
ւրէից:

Prósico (նրգ. Seco արժ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, ակօսաբեկ՝
արօրադիր առնեմ, ակօսս կո-
տորեմ:

Prósocer-sóceri (ար.). հայր անե-
րոյ՝ սկեսրառն, հաւ հարսին:

Prósocrus - us (էգ.). մայր զո-
քանչի՝ սկեսրի, հանի առնու-
կնոջ:

Prosódia - ae (էգ.). նուագու-
թիւն, առողանութիւն, կա-
նոնեալ հնչումն:

Prosopopoeja-ae (էգ.). դիմաու-
նութիւն:

Prospécto (նրգ. Specto արժ.).
տեսանեմ, նկատեմ, դիտեմ,
դէտակն ունիմ:

Prospéctor - óris (ար.). յառա-
ջատես, զոյոյշ, յառաջահայ-
եաց:

Prospéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Prospicio.

Prospéctus - us (ար.). երևոյթ,
հայեցուածք, տեսիլ, կերպա-
րանք, երեսք, յանդիմանա-
կացութիւն, առաջակայու-
թիւն:

Prospéculor (հար. Spéculor արժ.).
լրտեսեմ, դիտեմ, դէտակն 'ի
վեր ամբառնամ:

Prosper-ra-rum (- périeur - érimi-
mus) ար. յաջող, երանիկ եր-
ջանիկ, բարեշէն, բախտաւոր,
յաջողաբախտ:

Prospere-érius-érrime (ձէ.). յա-
ջողութեամբ, բախտաւորու-
թեամբ, երջանկութեամբ, յա-
ջողապէս:

Prórogo (նրգ. Rogo աբգ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլում ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ :

Prorsum } ղէ. դէպ ուղիղ, ուղ-

Prorsus } ղակի, ուղղորդ, կշիռ, ամենայնիւ, ամբողջապէս, համակ, ամենեւին, բնաւ :

Prorsus-sa-sum (աթ.). ուղիղ, ուղղական, ուղղորդ :

» prorsa et versa facúndia. հետեւակ և չափածոյ բանք, արձակ խթին :

Prorúmpo (աբգ.). յադուրս յարտաքս

Próruo (նրգ) կործանելեմ, քանդարահոս անկանիմ,

Prorúptus-ta Տէս Pro

Prórutus-ta Տէս Pro

Prosa-ae կա

Prosa orátic խօսք՝ գիլ

Prosáicus-e ձակ, հեղեալ :

Prosápia-ae ազգատոհմ

տակ և ա

Proscénium-

սանաց 'ի թատերս, յաւջակողմն թատեր :

Proscíndo (նրգ. Scindo աբգ.) պատառեմ, հերձանեմ, ծեփեմ, ցելում, անջատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ :

Proscíssio-ónis (խգ.). հերկաբորադիր ախոսաբեկ առնել՝ զերկիր :

Proscíssum-si (չղգ.). հերձեղ ախոսաձիգ պատառեալերկիր վարեալ արտ, հերկս հարեղ ազարակ :

Próseco (նրգ. Seco. արժ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, աղօսս կտա-
րեմ, աղօսաբեկ արօրադիր
առնեմ :

Proséctus-ta-tum (անց. րըք.).
Տես **Próseco**.

Proséctus - us (ար.). կտրում,
կտրած, կտրոն, հատում :

Prosemino (նրգ. Sémino արժ.).
սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցա-
նեմ, սփռեմ, տարածանեմ :

Proséntio (նրգ. Séntio արժ.).
յառաջագոյն իմանամ, կան-
խաւ զգամ, յառաջատես լի-
նիմ, զգուշանամ :

Prósequor (հար. Sequor արժ.).
զհետ երթամ, ուղեկից լինիմ,
ընկերեմ, պատմեմ, ծառեմ,
խօսիմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի ձիգ
արկանեմ, յառաջ մատուցա-
նեմ :

» **prósequor te benevoléntiâ**.
խանդակաթ եմ սիրով, ջեր-
մազութ գորովով սիրեմ :

» **prósequor te beneficiis**. բարե-
բարեմքեզ, երախտիս առնեմ :

» **prósequor láudibus**. գրուա-

Prósico (նրգ. Sic. արժ.). հա-
տանեմ, կտրեմ, աղօսս կտա-
րեմ, աղօսաբեկ առնեմ. աղօս կտ-
արեմ :

Prósider-siderio (ար. հար. հար-
բոյ) սկերտեմ. հար հարմու-

Prósocrus - us (նրգ. - արժ.).
քանչի սկերի. հարձ առն-
կեմ :

Prosódia - ae (նրգ. - անց. ան-
թիւ, առաջնութիւն. ա-
նանեալ հնչում :

Prosopopoeia-ae (նրգ. - անց. ան-
նութիւն :

Prospecto (նրգ. Specto. արժ.).
տեսնեմ, նկատեմ. զնոր
դէտակն առնիմ :

Prospector - óris (ար. - անց. ան-
ջատես, զգոյշ. յառաջագոր-
կաց :

Prospectus-ta-tum (անց. անց. ան-
Տես **Prospicio**.

Prospectus - us (ար. - անց. ան-
հայեցումք, տեսիլ. ան-
բանք, երեք, յառաջ
կացութիւն, առաջագոր-
կիւն :

կայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Prótonat-nábat (Դճ. Tono աբ.ճ.). որոտումն լինի, փորոտայ որոտայ, թնդիւնք և որոտածայնք հնչեն :

Protótomus-ma-mum (աթ.). վականակ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Prótraho (Նրգ. Traho աբ.ճ.). արտաքս հանեմ, ձգեալ տանիմ, ձգձգեմ, քարշեմ, 'ի քարշածեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, 'ի տոկս ձգեմ, յամեցուցանեմ :

Protriméntum-ti (չլթ.). փոքրիկ երշիկ, համեմանք, ամոքանք, համադամք, կամակք :

Protritús-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Prótero.

Prótropon-pi } չլթ. զինի ծորա-
Protrópum-pi } ծոյ, քաղցու ծորեալ :

Protrúdo (Նրգ. Trudo աբ.ճ.). 'ի բաց մղեմ, յառաջ վարեմ, խրեմ, հարստեմ :

Protúbbero-ras-rávi-rátum-ráre (չլթ.). այտնում, ուռնում, սորոմիմ, վքամ :

Protúrbo (Նրգ. Turbo-bas աբ.ճ.). վանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց ընկենում, յետս մղեմ :

Prótypum-pi (չլթ.). նախանկար, առաջին օրինակ, կաղապար, բնադիր, բնամատենան :

Prout (չլթ.). որպէս, զոր օրինակ, զեարդ, իբրեւ, որչափ :

Provéctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Próveho.

» provéctá aetáte homo. այր ծեր և հինաւուրց, ալեորեալ և լի աւուրբք մարդ, յետնածեր, անցեալ զաւուրբք բազմօք :

Próveho (Նրգ. Veho աբ.ճ.). տանիմ, ածեմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ուղղեմ, երիցացուցանեմ, այլուր անցուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Provénio (չլթ. Vénio աբ.ճ.). յայտ գամ, երեւիմ, 'ի դուրս ելանեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, պատահիմ, դէպ լինիմ, յաջողիմ :

Provéntus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Provénio.

Provéntus-us (աբ.). մուտք, հաս, շահ, բեր, եկք, ելք իրաց, յաջողութիւն, դէպք, պատահար :

Proverbíalis-le (աթ.). առակական, առակախօս :

Provérbium-bii (չլթ.). առակ, առակական՝ առակախօս բան, առած :

Próvide կամ Providénter-tissime (Վլթ.). խնամով, խնամաբար, յառաջատես խորհրդով, զգոնութեամբ, խորագէտ հնարիւք, խորհրդական զգուշութեամբ, խորագիտութեամբ :

Próvidens-éntis (-éntior - entissimus) աթ. յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց,

խնամակալ, զգաստ, զգոյշ, արթուն, խորագէտ, իմաստուն :

Providéntia - ae (իգ.)․ տեսչութիւն Մտտութիւն, ամենատեսչութիւն, կանուխ գիտութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն, յառաջատեսութիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգուշութիւն :

Provideo (նրգ. Video աբ.)․ յառաջատես՝ յառաջահայեաց լինիմ, յառաջագոյն գուշակեմ, հոգամ, զգուշանամ, ջանամ, հնարիմ :

Próvidus-da-dum (աթ.)․ յառաջիմաց, յառաջատես, ինամակալ, զգոյշ, խորագէտ, իմաստուն, զգաստ :

Provincia - ae (իգ.)․ նահանգ, գաւառ, աշխարհ, ինամակալութիւն, վարչութիւն, պաշտօն, բարձ, գործ, իշխանութիւն, արարք, իրք, խոստումն :

» **provinciam cépisti duram**․ յանհնարս մտեր, յանհնարինս ձեռնարկեցեր, արկեր զգաղիւ գիրկս :

Provinciális-le (աթ.)․ գաւառական, նահանգական :

Provinciátim (Վէ.)․ ընդ գաւառս գաւառս աշխարհին, ըստ անձնիւր նահանգաց :

Provisio - ónis (իգ.)․ յառաջատեսութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն,

դեղ, դարման, զգուշութիւն, խնամք, համբարք, միտիւք, պաշար :

Provisó (նրգ. Viso աբ.)․ տեսանեմ, 'ի տես երթամ, այց առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ :

Provisór-óris (աբ.)․ յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց, տնտես, հոգաբարձու, հազարապետ :

Provisús - sa - sum (անց. րբ.)․ Տես Provideo և Provisó.

Provisús-us (աբ.)․ յառաջատեսութիւն, կանուխ հոգաբարձութիւն, դարման, խնամակալութիւն :

Provívó (չգ. Vivo աբ.)․ երկայնակեաց՝ երկայնօրեայ լինիմ, ընդերկարութիւն կենաց և ամք կենդանութեան յաւելուն ինձ, կենդանի մնամ յետ մեռանկոյ այլոյ ուրուք :

Provocábulum-li (չգ.)․ փոխանուն, դերանուն :

Próvocans-ántis (էյթ.)․ յուզիչ, գրգռիչ դրդիչ :

Provocatío-ónis (իգ.)․ գրգռութիւն, հրապոյրք, դրդումն, բողոք, զայրացութիւն :

Provocatór-óris (աբ.)․ գրգռիչ, յուզիչ, զայրացուցիչ :

Provocatórius-ia-ium (աթ.)․ յուզակ, յուզական, գրգռիչ, դրդիչ :

Provocatús-ta-tum (անց. րբ.)․ Տես Provoco.

Próvoco (նրգ. Voco աբ.)․ ձայն տամ, ձայնատուր լինիմ, յա-

ռաջ կոչեմ, զրգոեմ, զրդեմ,
յուզեմ, հրապուրեմ, զայրա-
ցուցանեմ, բողոքեմ, զիմեմ :

Próvolo (լզԺ. Volo-*las* աբԺ.) . յա-
ռաջադէմ սլանամ, ճախրեմ,
ճախր առնում, 'ի բարձրա-
թռիչս լինիմ, ճեպ 'ի ճեպոյ
ընթանամ, փութացեալ ճե-
պեմ, սուբամ :

Provolútus-ta-tum (անց. րբԺ.) .

Տես Provolvo.

Próvolvo (նրԺ. Volvo աբԺ.) . շըր-
ջեմ, շըջըջեմ, զարձուցա-
նեմ, թաւալեցուցանեմ :

- » provólvo me ad pedes tuos.
անկանիմ առ ոտս քո, կամ
'ի գուճս 'ի վերայ ծնգաց,
խոնարհիմ յերկիր, անկեալ
թաւալիմ առաջի քո :
- » provólvor ad gēnuā. 'ի գուճս
իջանեմ՝ անկանիմ, փարիմ
զծնոք :

Provúlgo (նրԺ. Vulgo-*gas* աբԺ.) .
հրապարակեմ, համբաւեմ,
հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ,
'ի հրապարակագոյժ արկա-
նեմ, աշխարհագոյժ առնեմ :

Proxenēta-ae (աբ.) . միջնորդ վա-
ճառաց, քարոզ :

Proxenéticum-ci (լզԺ.) . վարձք
միջնորդի վաճառաց, իրաւ-
ունք քարոզին :

Próxima } ղէ. 'ի մօտոյ, 'ի հպոյ,
Próximo }

գրեթէ, իբրեւ, նորոգապէս,
այն ինչ, դեռ իսկ, արդ իսկ,
ընդ հուպ, ապա, երկրորդ
անգամ :

Proximitas-tátis (էԺ.) . մերձա-
որութիւն, զրացութիւն, մօ-
տաւորութիւն, նմանութիւն.
մօտագոյն ազգականութիւն :

Próximo-mas-mávi-mátum-máre
(լզԺ.) . մերձենամ, մատչեմ.
մօտիմ, հպիմ, զրացի լինիմ :

Próximus-ma-mum (աժ.) . մօտա-
գոյն, մօտաւոր, մերձաւոր, մե-
ձաւորագոյն, զրացի, ընկեր :

» próximus vero. մօտ 'ի ճշմար-
տութիւն, հաւանական, հաւ-
անելի :

» próximus aetáte. հասակակից.
ժամանակակից :

» próximus gēnere. տոհմակից,
ազգական, մերձաւոր :

» próximus cognatióne. ազգա-
կից, մերձաւոր, խնամի :

» próximus a postrémo. վերջ-
նընթեր, աւընթեր վերջնոյն :

» próximum est, ut. կալ ահու-
նել է՝ մինչեւ, կայ մնայ :

Prudens-éntis (-éntior - entissi-
mus) աժ. խորագէտ, խորհրդ-
ական, իմաստուն, իմաս-
տնագոյն, զգոյշ, զգաստ, հան-
ճարեղ, մտացի, յառաջիմաց,
յառաջատես, գիտակ, հմուտ,
տեղեակ, վարժ :

» prudens sciens. աջօք բացօք,
մտադիւրագոյնս, կամակար
մաօք, 'ի կամակարուց :

Prudēter - éntius - entissime
(ղէ.) . խորագէտ հնարիւք,
հանճարեղ խորհրդով, խոր-
հրդական զգուշութեամբ,
իմաստութեամբ :

Prudentia-ae (խփ.). յառաջգիտութիւն, յառաջատեսութիւն, խորագիտութիւն, իմաստութիւն, զգօնութիւն, ողջմտութիւն, հմտութիւն, վարժունք, գիտութիւն :

Pruína-ae (խփ.). եղեամն :

Pruinosus-sa-sum (աժ.). եղեմնախառն, եղեմնապատ, եղեմնախար :

Pruna-ae (խփ.). աճիւնախառն կրակ, հրատ, խարոյկ, կայծակն :

Prunum-ni (չղ.). սալոր, մամուլ :

Prunus - ni (խփ.). սալորի, սալորենի, մամուլի :

Prurigo-ginis (խփ.) խտրտանք, **Pruritus-us** (աբ.) խտրտանք, մարմաջուր, մարմաջիւն :

Prurio-is-ivi-utum-ire (չղ.). մարմաջեմ, կծեմ, խտրտիմ, մորմոքիմ :

Pruritus - ta - tum (աճ. րբ.). Տես **Prurio**.

Prytaneum-ei (չղ.). ժողովարան ատենակալաց լճիւթենացոց քաղաքի :

Pritanes-nis } **Prítanis-is** } աբ. ճոխ՝ իշխան

լճիւթենս, դատաւոր՝ ատենակալ՝ շահապ լճիւթենացոց :

Psallo-llis-lli-llere (նրփ.). փանդիւն հարկանեմ, նուագեմ, սաղմոսս երգեմ, սաղմոս ասեմ, սաղմոսեմ :

Psalmista-tae } **Psalmógraphus-phi** } աբ. սաղ-

մոսերգու, սաղմոսանուագ, սաղմոսողոգ, սաղմոսասաց, սաղմոսերգեաց :

Psalmus-mi (աբ.). սաղմոս, օրհնութիւն :

Psaltérion-rii (չղ.). սաղմոսարան, տաւիղ, քնար, գիրք սաղմոսաց :

Psaltes-tis } **Psáltrius-rii** } աբ. փանդունահար,

սաղմոսանուագ, սաղմոսերգեաց, երգիչ, երգեցիկ :

Psáltria-ae (խփ.). կին երգեցիկ, գուսան :

Psecas-cadis (խփ.). կաթ, կաթիլ, շիթ, զերդասանիկ որ իւղաթուրմ գործէ զցցունս տանաիկնոջ :

Pseudócató-ónis (աբ.). սուտանուն **Պատոն**, կեղծաւոր :

Pseudochristus - ti (աբ.). սուտ քրիստոս, նեւն, անտիքրիստոս :

Pseudographia -ae (խփ.). վրիպակ՝ ի համարս թուոց, սխալ հաշուոյ :

Pseudómenos-ni (աբ.). սոփեստութիւն, իմաստակութիւն, ճարտարանք, պատիր յանդիմանութիւն, պատկապտութիւնք :

Pseudopórticus-ci (խփ.). կերպարանաւոր սրահ, կցկցոտ անդաստակ :

Pseudoprophéta-ae (աբ.). սուտ մարգարէ :

Pseudóthyrum-ri (չղ.). զաղտնի դուռն, ծածուկ մուտք :

զամօթ մեծ , զէնչ ինչ այլ
կայցէ քան զայս ծանականս
ծանականադոյն :

udens-éntis (- tior - tissimus)

ա՞ծ. ամօթալից , ամօթղած ,
պարկեշտ , երկչոտ , ցածուն :

udenter-éntius-entissime (ԱԷ.)

պատկառանօք , պարկեշտա-
բար , զգաստութեամբ , ամօ-
թալից բարուք :

udet-duit (ԳՃԳ.) . ամաչեմ , յա-

մօ՛թ լինիմ , զամօթի հար-
կանիմ , շառագունիմ , պատ-
կառեմ :

• tui non te pudet ? միթէ 'ի
քոց գործոցդ իսկ ոչ ամաչի-
ցես :

• non te haec pudet ? ոչ ա-
մաչես 'ի բանիցդ յայդցանէ ,
յէր վերայ այնչափ անամօ-
թեալ ժխտիցիս :

Pudibundus-da-dum (ա՞ծ.) . ա-
մօթլեած , ամօթալից , պար-
կեշտ , երկչոտ , պատկառոտ :

Pudice-cius (ԱԷ.) . պարկեշտա-

բար , զգաստութեամբ , ամօ-
թալից բարուք , պատկառա-
նօք :

Pudicitia - ae (ԷԳ.) . ամօթղա-
ծութիւն , պարկեշտութիւն ,
զգաստութիւն , ցածութիւն ,
ժուժկալութիւն , համեստու-
թիւն , զգօնութիւն :

Pudicus-ca-cum (-cior - cissimus)

ա՞ծ. ամօթղած , պարկեշտ ,
ժուժկալ , զգաստ , ցածուն ,
համեստ , երկչոտ :

Pudor-óris (ա՞ր.) . ամօթ զածու-

թիւն , ամօթ , շառագու-
նանք , պատկառանք :

Puella-ae (ԷԳ.) . աղջիկ , օրիորդ ,
մանկամարդ , աղջկամարդ :

Puelláris-re Էա՞մ } ա՞ծ. մանկա-

Puelláris-ia-ium }
կան , տղայական , տղայաբա-
րոյ , տղայահանճար :

Puelláriter (ԱԷ.) . տղայաբար ,
իրբե զմանկամարդ :

Puelláscó-scis-scere (չԼԳ.) . ման-
կանամ , 'ի մանկութիւն դառ-
նամ , գործ զտղայոյ գործեմ ,
տղայանամ :

Puellatórius-ia-ium (ա՞ծ.) . ման-
կական , տղայական , մատաղ ,
մանկաբարոյ :

Puélula-ae (ԷԳ.) . օրիորդ փո-
քրիկ , մատաղածին աղջիկ :

Puélus-li (ա՞ր.) . փոքրիկ ման-
կիկ , մանուկ տղայ , տղայիկ :

Puer-ri (ա՞ր.) . մանուկ , տղայ ,
պատանի , պատանեակ , ծա-
ռայ , ընդոճին , սպասաւոր :

Pueráscó-scis-scere (չԼԳ.) . գործ
զտղայոյ գործեմ , տղայանամ ,
մանկանամ , 'ի մանկութիւն
դառնամ :

Puerilis-le (ա՞ծ.) . մանկական ,
տղայական , տղայաբարոյ , մա-
տաղական :

Puerilitas-tátis (ԷԳ.) . մանկտւոյ
իրք , գործ՝ բանք տղայոյ ,
տղայութիւն , մանկութիւն :

Pueriliter (ԱԷ.) . իրբե զտղայ՝
զմանուկ , տղայաբար :

Puerítia-ae (ԷԳ.) . մանկութիւն ,
տղայութիւն :

Praetérvehor (հար. Vehor արհ.).
յայնկոյս անցանեմ մօտ քե-
րելով :

Praetervérto (նրգ. Verto արհ.).
շրջեմ, դարձուցանեմ :

Praetervolo (չդ. Volo-las արհ.).
Թռուցեալ անցանեմ, Թռչիմ
յայնկոյս :

Praetexo (նրգ. Texo արհ.). ան-
կանեմ, ուտայնանկեմ, հիւ-
սեմ, պատճառեմ, պատրուա-
կեմ, բարուրս առաջի դնեմ :

Praetexta - ae (եգ.). սպիտակ
պատմուճան և ուռնայեցւոց,
եղբաժիրանի :

Praetextátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ սպիտակ պատմուճան
ծիրանեզոյն եղբւրք :

» praetextáti-tórum (ար.). ա-
զատորդիք, սզատանի, աւ-
ագանի :

» praetextatae-tárum (եգ.). ա-
զատագունդ դստերք, աւա-
գախումբ օրիորդք :

Praetértum - ti (չդ.) } զարդա-
Praetértus - us (ար.) }

րանք, պաճուճանք, ռայք,
չքեղութիւն, թիկնոց, լօղիկ,
բարուրք, բաղբաղայք, պատ-
ճառանք, պատրուակ :

Praetértus-ta-tum (աեց. Դրէ.).
Տես Praetexo.

» praetérta toga-ae (եգ.). եղբա-
ժիրանի, պատմուճան և ուռ-
նայեցւոց :

Praetimeo (նրգ. Timeo արհ.).
յառաջագոյն երկնչիմ, կան-
խաւ զանդիտեմ :

Praetóndeo (նրգ. Tóndeo արհ.).
հատանեմ զհերս, սպիրեմ,
կտրեմ զասր, գերծում :

Praetor-óris (ար.). պրետոր, ի-
րաւարար, դատաւոր, հաղա-
րապետ, ոստիկան :

» praetor urbánus. դատաւոր՝
շահապ քաղաքի :

Praetoriánus-na-num } աթ. պրե-
Praetoritius-tia-tium }

տորական, դատաւորական :

Praetórium - rii (չդ.). տեան
դատաւորի, ապարանք պրե-
տորի :

Praetórius-ia-ium (աթ.). պրե-
տորական, դատաւորական :

» cohors praetória. անձնա-
պահք արքունի :

Praetórtus-ta-tum (աթ.). կա-
մակոր, ծամածուռ, խեղա-
թիւր :

Praetrépidans-ántis } աթ. երե-
Praetrépidus-da-dum }

րուն, դողդողուն, յուզեալ,

տատանեալ, բաբախող :

Praetrúnco (նրգ. Trunco արհ.).
առաջոյ կողմանէ հատանեմ,
ծայրաքաղ առնեմ, յապաւեմ :

Praetúmidus-da-dum (աթ.). ու-
ռուցեալ յոյժ, այտուցեալ,
ամբարհաւած :

Praetúra-ae (եգ.). դատաւորու-
թիւն, հաղարապետութիւն,
ոստիկանութիւն :

Praeúmbro (նրգ. Umbro արհ.).
խաւարեցուցանեմ, մթացու-
ցանեմ, ստուերածս ածեմ,
նսեմացուցանեմ :

Praeústus-ta-tum (ած.). կիսայրեաց :

Praeut (չղէ.). զնոյն կշիռ, համեմատութեամբ :

Praevalens-éntis (բյծ.) մեծազօր, հարստագոյն, հզօրագոյն :

Praeváleo (չղէ. Váleo արծ.). զօրանամ, առաւելում, առաւելարժեք :

Praevalésco (չղէ. Valésco արծ.). զօրութիւն զգեցում, քաջանամ, ժրանամ :

Praeválide (ճէք.). մեծազօր զօրութեամբ, հզօրագոյնս :

Praeválidus-da-dum (ած.). զօրագոյն, հարստագոյն, առաքինի :

Praeváлло (նրգ. Vallo արծ.). շուրջանակի պատնիշօք փակեմ, պարսպեմ :

Praevaricatio - ónis (իշ.). պատուիրանազանցութիւն, օրինազանցութիւն, գաղտ միաբանութիւն, դաւաճանութիւն :

Praevaricátor-óris (ար.). օրինազանց, պատուիրանազանց, դաւաճան :

Praeváricor (հար. Váricor արծ.). անցանեմ զպատուիրանու, օրէնսզանց՝ պատուիրանազանց լինիմ, դաւաճանեմ, գաղտնի միաբանութիւն գործեմ :

Praevárus-ra-rum (ած.). խեղաթիւր, կարի իմն կոր :

Praevéctus-ta-tum (անց. դրէք.). Praevehor.

Praevehor (հար. Vehor արծ.). ընդ առաջ ելանեմ, առաջի երթամ, հատանեմ անցանեմ :

Praevélox-ócis (ած.). արագոտն, արագազնաց, երագընթաց :

Praevéniens-iéntis (բյծ.). յառաջահաս, վաղահաս, կանխեալ :

Praevénio (չղէ. Vénio արծ.). յանդիման մատչեմ, երթամ ընդ առաջ, կանխեմ, փութամ, յառաջեմ :

Praevéntus-ta-tum (անց. դրէք.). Տես Praevénio.

Praevérbium - ii (չղէ.). նախադրութիւն 'ի վերայ բայից :

Praevérnat-nábat (դճ. Vernat արծ.). կանուխ հասանէ գարունն :

Praevérro (նրգ. Verro արծ.). աւելածեմ առաջի :

Praevérto (նրգ. Verto արծ.). նախամեծար համարիմ, յառաջագոյն գրաւեմ, կանխեմ ունիմ, յառաջեմ, խուսափեմ, դառնամ, միտ դնեմ, պատկառ կամ, պատաղիմ :

Praevideo (նրգ. Video արծ.). յառաջագոյն իմանամ, յառաջատեսլինիմ, կանխաւ հոգամ :

Praevíctus-ta-tum (ած.). արկեալ 'ի շղթայս, կաշկանդեալ :

Praevísus-sa-sum (անց. դրէք.). Տես Praevideo.

Praevíus-ia-ium (ած.). յառաջընծայ, յառաջընթաց, յառաջադիր, կանուխ :

Praetérvehor (հր. Vehor արհ.).
յայնկոյս անցանեմ մօտ քե-
րելով :

Praetervérto (նրգ. Verto արհ.).
շրջեմ, դարձուցանեմ :

Praetervolo (չլ. Volo-las արհ.).
թռուցեալ անցանեմ, թռչիմ
յայնկոյս :

Praetéxo (նրգ. Texo արհ.). ան-
կանեմ, ուտայնանկեմ, հիւ-
սեմ, պատճառեմ, պատրուա-
կեմ, բարուրս առաջի դնեմ :

Praetexta - ae (իգ.). սպիտակ
պատմուճան, նումայեցւոց,
եզրածիրանի :

Praetextátus-ta-tum (աթ.). զգե-
ցեալ սպիտակ պատմուճան
ծիրանեզոյն եզերօք :

» praetextáti-tórum (ար.). ա-
զատորդիք, սզատանի, աւ-
ազանի :

» praetextátae-tárum (իգ.). ա-
զատագունդ դստերք, աւա-
զախումք օրիորդք :

Praeté

Praeté

րան

շքե

բար

ճառ

Praeté

Տես

» prae

ծիր

մայ

Praetii

յառ

խառ

Praetóndeo (նրգ. Tóndeo արհ.).
հատանեմ զհերս, սափրեմ.
կտրեմ զասր, գերծում :

Praetor-óris (ար.). պրետոր, ի
րաւարար, դատաւոր, հաղ-
րապետ, ոստիկան :

» praetor urbánus. դատաւոր
շահապ քաղաքի :

Praetoriánus-na-num } աթ. պրե-
Praetoritius-tia-tium }

տորական, դատաւորական :

Praetórium - rii (չլ.). առեռ
դատաւորի, ապարանք պրե-
տորի :

Praetórius-ia-ium (աթ.). պրե-
տորական, դատաւորական :

» cohors praetória. անձնա-
պահք արքունի :

Praetórtus-ta-tum (աթ.). կա-
մակոր, ծամածուռ, խեղա-
թիւր :

Praetrépidans-ántis } աթ. երե-
Praetrépidus-da-dum }

ուռն. ոտոռոթուռն. տռռռռռռ :

» parvi pretii est. *փքրագին՝ դիւրագին է :*

» pretium est. *արժէ, մեծարդի է :*

» curae կամ operae pretium est. *օգնէ, յօգուտ է, պարտ է պատշաճ է, կարեւոր համարիմ :*

Prex-ecis (իգ.) *ազօթք, ազաւանք, խնդրուածք, պազատանք, անէծք, նզովք :*

Pridem (Վբ.) *յառաջագոյն, արդ իսկ, սակաւիկ մի յառաջ :*

» non ita pridem. *'ի վաղուց, 'ի բազում ժամանակաց հետէ, յառաջ ժամանակաւ :*

» quam pridem ? *քանի՞ ժամանակք են :*

Pridianus-na-num (աժ.) *եռանդի :*

Pridie (Վբ.) *եռանդ :*

» pridie quam excéssit e vita. *յեռանդն յառաջ քան զլուծանելն իւր յաշխարհէ աստի :*

» pridie ejus diéi. *յեռանդն :*

» pridie caléndas. *'ի վերջնում աւուր ամսոյ :*

Primaévus-va-vum (աժ.) *մատաղական, տղայական :*

Primárius-ia-ium (աժ.) *առաջին, գլխաւոր, գլխաւորական, երեւելի :*

Primas-átis (ար. et իգ.) *յառաջագահ եպիսկոպոսապետ, նախագլուխ՝ նախագահ եպիսկոպոս, իշխանակին :*

Primátus - us (ար.) *նախագահ :*

հաւթիւն, յառաջագահ եպիսկոպոսապետութիւն, զհազարութիւն, յառաջագահ :

Primigénius-ia-ium (աժ.) *նախածին, նախնի, սկզբնական, անդրանիկ :*

Primigenus-na-num (աժ.) *առաջին, անդրանկածին, նախաստեղծ :*

Primipotens-éntis (աժ.) *սկզբնազօր, հարստագոյն :*

Primitiae-árum (իգ.) *երբայրիք, առաջաւորք, նորիք :*

Primitius-tia-tium } *աժ. գլխաւորական, առաջին, գլխաւոր :*

Primitivus-va-vum } *աժ. զառաջինն, նախ*

Primitus } *Վբ. զառաջինն, նախ քան զամենայն, յառաջնում նուագի, իսկզբանն :*

Primogénitus-ta-tum (աժ.) *անդրանիկ, նախածին, երէց :*

Primórdium-dii (չգ.) *սկիզբն, սկսուած, սկսումն, ծագումն :*

» primórdia - diórum. *սկիզբն սկսուածոյ, սկզբնական պատճառք :*

Primórdius-dia-dium (աժ.) *առաջին, սկզբնաւոր, պատճառաւոր, սկզբնական :*

Primóris - re (աժ.) *առաջին, սկզբնական :*

» primóres dentes. *առաջակողման ատամուկնք :*

» primóres imbres. *կանուխ անձրեք :*

» primóres-rum (ար.) *աւագանի, մեծամեծք :*

Primulum (ՎՔ.)․ յառաջնում
նուագի անդ, զառաջինն, յա-
ռաջնումն :

Primum (ՎՔ.)․ նախ , զառա-
ջինն , իսկզբանն , նախ քան
զամենայն ,

» **ut primum**․ անդէն, նոյն ժա-
մայն , իսկ իբրեւ :

» **ubi primum**․ անդէն և անդ,
վաղվաղակի իբրեւ , նոյն հե-
տայն :

Primus-ma-mum (աթ.)․ առա-
ջին , գլխաւոր, գլխաւորական,
բարձրագոյն , ազնուագոյն ,
լաւագոյն :

» **primas do, défero tibi**․ հրա-
մայեմքեզ զգահազլուխս :

» **primas fero** եւ **téneo**․ ունիմ
զգահազլուխ աթոռոցն , 'ի
նախաթոռս 'ի յառաջագահս
նստիմ :

» **in primis**․ զառաջինն , նախ
քան զամենայն , յառաջնում
նուագի, մանաւանդ, առաւե-
լապէս :

Princeps-cipis (աթ.)․ գլխաւոր,
առաջին, վերին, բարձրագոյն,
իշխան, պետ, թագաւորազն :
» **fémina princeps**․ իշխանակին,
արքայազն տիկին :

Principális-le (աթ.)․ գլխաւորա-
կան, առաջին, իշխանական :
» **principális majestas**․ մեծա-
շուք փառաւորութիւն իշ-
խանի :

Principáliter (ՎՔ.)․ մանաւանդ,
առաւելապէս , իշխանապէս :

Principátus-us (աբ.)․ գահերէց

գլխաւորութիւն, առաւելու-
թիւն, աւագութիւն, իշխա-
նութիւն, պետութիւն, ճո-
խութիւն :

Principium-pii (չգլ.)․ սկիզբն,
սկսուած, սկսումն, ծագումն,
պատճառք :

» **principium dicendi**․ սկզբան
բան, յառաջաբան ճառի :

» **in principio**․ զառաջինն, նախ,
'ի սկզբանէ, յառաջագոյն :

Prior-ius (աթ.)․ առաջին, յա-
ռաջնութեաց, անցեալ :

» **anno priore**․ հերու, յանցե-
լում ամի :

» **prior pars cápitis**․ յառաջա-
կողմն գլխոյ :

» **priores-rum** (աբ.)․ նախնիք,
հարք, առաջինք :

Prisce (ՎՔ.)․ յառաջին ժամա-
նակս, 'ի հնումն, երբեմն :

Priscus-ca-cum (աթ.)․ նախնի,
կանխագոյն, առաջին, հին :

» **prisci viri**․ նախնիք, նահա-
պետք, հարք :

Pristinus - na - num (աթ.)․ կա-
նուխ, առաջին, հին, նախնի :

» **pristini mores**․ բոյս բարուց
հարցն առաջնոց, բարք նախ-
նեաց :

Prius (ՎՔ.)․ յառաջագոյն, յա-
ռաջն, մանաւանդ, առաւել,
'ի հնումն, յառաջ ժամանա-
կաւ :

Priusquam (չգլ.)․ յառաջ քան,
մինչ չեւ :

Privántia - tium (չգլ.)․ պակա-
սական՝ մերժիչ մասնիկք :

դեմ. հիմեմ. Խառնակեմ. զեմ
Է զ-ը. հարկեմեմ:

Վարդգէս, ճրբածքն. ճրբ-
խանն. նոյնումով:

Ինչպես որ ասացինք ի վերջերս
հարցրեց ժամանակագրացու մեծ:

Ինչպե՞ս կարելի է օգտագործել
մեծամեծը, նախադասը :

Ինչպե՞ս կարելի է հասնել
նույն թիվին, բարձրագույն, մե-
ծագույն թիվին :

Քրիստոսը Եղեղեղ (աշ.) առ-
կաւ ի կ' Երկայն, Ժաբբ Ժ
բարձր:

Քրիստոս-տա-րսւն(-տիօր-տիս-իմոս)
 ամ. Երկայն, բարձր, բարձրա-
 հասակ, մեծ, աւագ :

Քրիստոսը (Էփ.) յառաջիկա-
ղաղութիւն, յառաջադիմու-
թիւն, չոր, բխում, թափօր:

ՄԱՐԿՆԵՐԻՆ (աբ.) • յառաջագու-
թիւն , յառաջախաղաց ըն-
թաղք, օգտութիւն, յաջողու-
թիւն, ելք իրաց :

**Քրիստոսի (չգլ. Cado աբհ.) տա-
պաստ ունեանիւմ, զգնանի զար-
կանիւմ, յերկիր կործանիւմ:**

» *prócido ad tuos pedes. յերկիր անկանիմ, 'ի ծռեր իջանիմ աս աջի քո :*

Քրոջմաս-նա-սում (աջ.). ան-
կեայ սու աջի, ծունք կրկնեալ:

Procluctus-ta-tum (мѣ.). *Կարգի,*
պատրաստ, յոժար :

Procluctus-us (ար.)։ պատրաս-
տու թիւն, կազմու թիւն, հան-
դերձանք ։

1. PERSONAL SIGN   1   1
2   2   2
3   3

فرزند - تیره - قبیله -
 پسر - فرزند -
 = کسب - کسب - کسب -

Promotion - 10% - profit

777. 27. 777 =

Pr. 1111 - 1111 - 1111

26. $\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{8}$
 27. $\frac{2}{3} \times \frac{5}{6} = \frac{10}{18} = \frac{5}{9}$
 28. $\frac{3}{4} \times \frac{7}{8} = \frac{21}{32}$
 29. $\frac{4}{5} \times \frac{9}{10} = \frac{36}{50} = \frac{18}{25}$
 30. $\frac{5}{6} \times \frac{11}{12} = \frac{55}{72}$
 31. $\frac{6}{7} \times \frac{13}{14} = \frac{78}{98} = \frac{39}{49}$
 32. $\frac{7}{8} \times \frac{15}{16} = \frac{105}{128}$
 33. $\frac{8}{9} \times \frac{17}{18} = \frac{136}{162} = \frac{68}{81}$
 34. $\frac{9}{10} \times \frac{19}{20} = \frac{171}{200}$
 35. $\frac{10}{11} \times \frac{21}{22} = \frac{210}{242} = \frac{105}{121}$
 36. $\frac{11}{12} \times \frac{23}{24} = \frac{253}{288}$
 37. $\frac{12}{13} \times \frac{25}{26} = \frac{300}{338} = \frac{150}{169}$
 38. $\frac{13}{14} \times \frac{27}{28} = \frac{351}{392}$
 39. $\frac{14}{15} \times \frac{29}{30} = \frac{406}{450} = \frac{203}{225}$
 40. $\frac{15}{16} \times \frac{31}{32} = \frac{465}{512}$
 41. $\frac{16}{17} \times \frac{33}{34} = \frac{528}{578} = \frac{264}{289}$
 42. $\frac{17}{18} \times \frac{35}{36} = \frac{595}{648}$
 43. $\frac{18}{19} \times \frac{37}{38} = \frac{666}{722} = \frac{333}{361}$
 44. $\frac{19}{20} \times \frac{39}{40} = \frac{741}{800}$
 45. $\frac{20}{21} \times \frac{41}{42} = \frac{820}{882} = \frac{410}{441}$
 46. $\frac{21}{22} \times \frac{43}{44} = \frac{903}{968}$
 47. $\frac{22}{23} \times \frac{45}{46} = \frac{990}{1058} = \frac{495}{529}$
 48. $\frac{23}{24} \times \frac{47}{48} = \frac{1081}{1152}$
 49. $\frac{24}{25} \times \frac{49}{50} = \frac{1176}{1250} = \frac{588}{625}$
 50. $\frac{25}{26} \times \frac{51}{52} = \frac{1275}{1352}$
 51. $\frac{26}{27} \times \frac{53}{54} = \frac{1378}{1458} = \frac{689}{729}$
 52. $\frac{27}{28} \times \frac{55}{56} = \frac{1485}{1568}$
 53. $\frac{28}{29} \times \frac{57}{58} = \frac{1596}{1682} = \frac{798}{841}$
 54. $\frac{29}{30} \times \frac{59}{60} = \frac{1711}{1800}$
 55. $\frac{30}{31} \times \frac{61}{62} = \frac{1830}{1922} = \frac{915}{961}$
 56. $\frac{31}{32} \times \frac{63}{64} = \frac{1953}{2048}$
 57. $\frac{32}{33} \times \frac{65}{66} = \frac{2080}{2178} = \frac{1040}{1089}$
 58. $\frac{33}{34} \times \frac{67}{68} = \frac{2211}{2312}$
 59. $\frac{34}{35} \times \frac{69}{70} = \frac{2346}{2450} = \frac{1173}{1225}$
 60. $\frac{35}{36} \times \frac{71}{72} = \frac{2485}{2592}$
 61. $\frac{36}{37} \times \frac{73}{74} = \frac{2628}{2738} = \frac{1314}{1369}$
 62. $\frac{37}{38} \times \frac{75}{76} = \frac{2775}{2888}$
 63. $\frac{38}{39} \times \frac{77}{78} = \frac{2924}{3042} = \frac{1462}{1521}$
 64. $\frac{39}{40} \times \frac{79}{80} = \frac{3071}{3200}$
 65. $\frac{40}{41} \times \frac{81}{82} = \frac{3220}{3362} = \frac{1610}{1681}$
 66. $\frac{41}{42} \times \frac{83}{84} = \frac{3371}{3528}$
 67. $\frac{42}{43} \times \frac{85}{86} = \frac{3524}{3698} = \frac{1762}{1849}$
 68. $\frac{43}{44} \times \frac{87}{88} = \frac{3681}{3872}$
 69. $\frac{44}{45} \times \frac{89}{90} = \frac{3844}{4050} = \frac{1922}{2025}$
 70. $\frac{45}{46} \times \frac{91}{92} = \frac{4005}{4232}$
 71. $\frac{46}{47} \times \frac{93}{94} = \frac{4176}{4398} = \frac{2088}{2199}$
 72. $\frac{47}{48} \times \frac{95}{96} = \frac{4343}{4608}$
 73. $\frac{48}{49} \times \frac{97}{98} = \frac{4512}{4802} = \frac{2256}{2401}$
 74. $\frac{49}{50} \times \frac{99}{100} = \frac{4651}{5000}$
 75. $\frac{50}{51} \times \frac{101}{102} = \frac{4800}{5202} = \frac{2400}{2601}$
 76. $\frac{51}{52} \times \frac{103}{104} = \frac{4953}{5408}$
 77. $\frac{52}{53} \times \frac{105}{106} = \frac{5112}{5618} = \frac{2556}{2809}$
 78. $\frac{53}{54} \times \frac{107}{108} = \frac{5271}{5832}$
 79. $\frac{54}{55} \times \frac{109}{110} = \frac{5436}{6050} = \frac{2718}{3025}$
 80. $\frac{55}{56} \times \frac{111}{112} = \frac{5605}{6272}$
 81. $\frac{56}{57} \times \frac{113}{114} = \frac{5776}{6482} = \frac{2888}{3241}$
 82. $\frac{57}{58} \times \frac{115}{116} = \frac{5951$

Proclinationis (1:2) - 49-50, 51-52, 53-54, 55-56, 57-58, 59-60, 61-62, 63-64, 65-66, 67-68, 69-70, 71-72, 73-74, 75-76, 77-78, 79-80, 81-82, 83-84, 85-86, 87-88, 89-90, 91-92, 93-94, 95-96, 97-98, 99-100, 101-102, 103-104, 105-106, 107-108, 109-110, 111-112, 113-114, 115-116, 117-118, 119-120, 121-122, 123-124, 125-126, 127-128, 129-130, 131-132, 133-134, 135-136, 137-138, 139-140, 141-142, 143-144, 145-146, 147-148, 149-150, 151-152, 153-154, 155-156, 157-158, 159-160, 161-162, 163-164, 165-166, 167-168, 169-170, 171-172, 173-174, 175-176, 177-178, 179-180, 181-182, 183-184, 185-186, 187-188, 189-190, 191-192, 193-194, 195-196, 197-198, 199-200, 201-202, 203-204, 205-206, 207-208, 209-210, 211-212, 213-214, 215-216, 217-218, 219-220, 221-222, 223-224, 225-226, 227-228, 229-230, 231-232, 233-234, 235-236, 237-238, 239-240, 241-242, 243-244, 245-246, 247-248, 249-250, 251-252, 253-254, 255-256, 257-258, 259-260, 261-262, 263-264, 265-266, 267-268, 269-270, 271-272, 273-274, 275-276, 277-278, 279-280, 281-282, 283-284, 285-286, 287-288, 289-290, 291-292, 293-294, 295-296, 297-298, 299-300, 301-302, 303-304, 305-306, 307-308, 309-310, 311-312, 313-314, 315-316, 317-318, 319-320, 321-322, 323-324, 325-326, 327-328, 329-330, 331-332, 333-334, 335-336, 337-338, 339-340, 341-342, 343-344, 345-346, 347-348, 349-350, 351-352, 353-354, 355-356, 357-358, 359-360, 361-362, 363-364, 365-366, 367-368, 369-370, 371-372, 373-374, 375-376, 377-378, 379-380, 381-382, 383-384, 385-386, 387-388, 389-390, 391-392, 393-394, 395-396, 397-398, 399-400, 401-402, 403-404, 405-406, 407-408, 409-410, 411-412, 413-414, 415-416, 417-418, 419-420, 421-422, 423-424, 425-426, 427-428, 429-430, 431-432, 433-434, 435-436, 437-438, 439-440, 441-442, 443-444, 445-446, 447-448, 449-450, 451-452, 453-454, 455-456, 457-458, 459-460, 461-462, 463-464, 465-466, 467-468, 469-470, 471-472, 473-474, 475-476, 477-478, 479-480, 481-482, 483-484, 485-486, 487-488, 489-490, 491-492, 493-494, 495-496, 497-498, 499-500, 501-502, 503-504, 505-506, 507-508, 509-510, 511-512, 513-514, 515-516, 517-518, 519-520, 521-522, 523-524, 525-526, 527-528, 529-530, 531-532, 533-534, 535-536, 537-538, 539-540, 541-542, 543-544, 545-546, 547-548, 549-550, 551-552, 553-554, 555-556, 557-558, 559-560, 561-562, 563-564, 565-566, 567-568, 569-570, 571-572, 573-574, 575-576, 577-578, 579-580, 581-582, 583-584, 585-586, 587-588, 589-590, 591-592, 593-594, 595-596, 597-598, 599-600, 601-602, 603-604, 605-606, 607-608, 609-610, 611-612, 613-614, 615-616, 617-618, 619-620, 621-622, 623-624, 625-626, 627-628, 629-630, 631-632, 633-634, 635-636, 637-638, 639-640, 641-642, 643-644, 645-646, 647-648, 649-650, 651-652, 653-654, 655-656, 657-658, 659-660, 661-662, 663-664, 665-666, 667-668, 669-670, 671-672, 673-674, 675-676, 677-678, 679-680, 681-682, 683-684, 685-686, 687-688, 689-690, 691-692, 693-694, 695-696, 697-698, 699-700, 701-702, 703-704, 705-706, 707-708, 709-710, 711-712, 713-714, 715-716, 717-718, 719-720, 721-722, 723-724, 725-726, 727-728, 729-730, 731-732, 733-734, 735-736, 737-738, 739-740, 741-742, 743-744, 745-746, 747-748, 749-750, 751-752, 753-754, 755-756, 757-758, 759-760, 761-762, 763-764, 765-766, 767-768, 769-770, 771-772, 773-774, 775-776, 777-778, 779-780, 781-782, 783-784, 785-786, 787-788, 789-790, 791-792, 793-794, 795-796, 797-798, 799-800, 801-802, 803-804, 805-806, 807-808, 809-810, 811-812, 813-814, 815-816, 817-818, 819-820, 821-822, 823-824, 825-826, 827-828, 829-830, 831-832, 833-834, 835-836, 837-838, 839-840, 841-842, 843-844, 845-846, 847-848, 849-850, 851-852, 853-854, 855-856, 857-858, 859-860, 861-862, 863-864, 865-866, 867-868, 869-870, 871-872, 873-874, 875-876, 877-878, 879-880, 881-882, 883-884, 885-886, 887-888, 889-890, 891-892, 893-894, 895-896, 897-898, 899-900, 901-902, 903-904, 905-906, 907-908, 909-910, 911-912, 913-914, 915-916, 917-918, 919-920, 921-922, 923-924, 925-926, 927-928, 929-930, 931-932, 933-934, 935-936, 937-938, 939-940, 941-942, 943-944, 945-946, 947-948, 949-950, 951-952, 953-954, 955-956, 957-958, 959-960, 961-962, 963-964, 965-966, 967

Proclino (Չոֆ-Շինո օգոստոս)
լեմ, կրկնեմ, խառնեցեց
դանեմ:

**Proclivis-ve (-vior) -ծ. խանդ-
հեռւ, հակեռւ, կտիեռւ, յ-
ժարեռւ, միտեռւ, մէջ ե յ-
ժար :**

in proclivi est. **ԴԻՆԻՍ ԻՏ**
Լ ՈՒՅՈՒ Է, ԴԻՆԻՍԻՆ Է :

dictu proclive est. *դիւր-
գոյն է ասել :*

Proclivitas-tátis (14.). զառ 'ի
վայր, զառ 'ի Թափ, յօժա-
րուԹիւն, միառուԹիւն :

Procliviter-vius (ՌԷՎ)։ դիւրաւ,
դիւրութեամբ, հեշտեալ,
անջան և անվաստակ :

Proco-cas-ávi-átum-áre (ԲԴԴ).
բանիւք ուղղբանօք հայցեմ,
յողք անկեալ աղերսեմ, թա-
խանձեմ, ժաեմ :

Procoéton-ónis (ար.). առաջին
սենեակ, դահլիճ, սրահ :

Procónsul-lis (ար.)․ փոխանակ
բղեշխի, անթիհիւպատոս :

Proconsularis-re (աթ․)․ անթի-
հիւպատոսական, անթիպա-
տական :

Proconsulátus-us (ար․)․ փոխա-
նակութիւն բղեշխի, անթի-
պատութիւն :

Procrastinatio - ónis (իգ․)․ յա-
պաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Procrástino - nas - ávi - átum - áre
(նրգ․ et չլգ․)․ յապաղեմ, յա-
պաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
օր յօր առնեմ, յամեցուցա-
նեմ, ձգեմ :

Procreatio - ónis (իգ․)․ ծնչու-
թիւն, ծնունդ :

Procreátor - óris (ար․)․ ծնող,
ծնիչ, հայր :

Procreátrix-ícis (իգ․)․ ծնանելի,
մայր :

Procreátus-ta-tum (անգ․ րրէ․)․
Տես Procreo.

Procreo (նրգ․ Creo արգ․)․ ծնա-
նիմ, ծնիչ լինիմ, ծնուցանեմ,
սերեմ :

Procúbitor-óris (ար․)․ պահակ,
պահանորդ, պահակապան,
պարեկապան :

Proculo (չլգ․ Cubo արգ․)․ յոր-
սայս անկեալ զայռեմ, ըն-
կողմանիմ, կողմանեալ ննջեմ :

Procúdo (նրգ․ Cudo արգ․)․ սրեմ,
թեքեմ, խարտեմ, կատարե-
լագոյն գործեմ, դահեկան
հատանեմ, կազմեմ, յօրինեմ,
նիւթեմ :

Procul (օլէ․)․ հեռի, 'ի բաց, 'ի
բացեայ, մեկուսի, 'ի հեռա-
տանէ, 'ի հեռուստ :

» **procul a pátria**. հեռի 'ի հայ-
րենեաց :

» **procul dubio**. անշուշտ, ան-
վրէպ, առանց երկմտութեան :

» **non procul est, quin**. սակաւիկ
միւս եւս զի :

Proculcátio-ónis (իգ․)․ կոխումն :

Proculco (նրգ․ Calco արգ․)․ առ-
աթուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ, անար-
գեմ, արհամարհեմ :

Procumbo-is-úbui-úbitum-bere
(չլգ․)․ խոնարհիմ, կորանամ
առաջի, յերկիր անկանիմ,
տարած անկեալ դնիմ, զայ-
ռեմ, կործանիմ, տապաստ
անկանիմ :

Procúrans-ántis (բյթ․)․ գործա-
կալ, հոգաբարձու, սնտեհ,
մատակարար :

Procuratio-ónis (իգ․)․ մատակա-
րարութիւն, տեսչութիւն,
վերակացութիւն, առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն :

Procuratiuncula-ae (իգ․)․ դոյզն
յանձնարարութիւն :

Procurátor - óris (ար․)․ հոգա-
բարձու, գործակալ, թելա-
կալ, հազարապետ, տեսուչ,
յանձանձիչ, մատակարար, վե-
րակացու, խնամակալ, ոստի-
կան, դատաւոր :

Procurátorius-ia-ium (աթ․)․ մա-
տակարարական, տնտեսական :

Procurátrix-rícis (իգ․)․ կին մա-

Priváte } Պէ. մեկուսի, առան-
Privátim }

ձինն, ուրոյն :

Privátio-ónis (իգ.) . պակասու-
թիւն, լոկութիւն, զրկումն :

Privativus-va-vum (աժ.) . պա-
կասեցուցիչ, մերժիչ :

Privátus-ta-tum (անյ. Դրբ.) .
Տես Privo.

» privátus lúmine. զաչացու,
կոյր :

Privátus-ta-tum (աժ.) . մերկ,
թափուր, մասնաւոր, առան-
ձնական, ուշողի :

Privígna-ae (իգ.) . ուրջու, խորթ
դուստր :

Privígnus - ni (ար.) . ուրջու,
խորթ ուստր, պատուաստիւ
որդի, որդեգիր :

Privilegiárius-rii (ար.) . որ ունի
առանձին շնորհս ինչ, առաւ-
ելեալ :

Privilégium-gii (պլ.) . առանձինն
օրէնք՝ շնորհք, առաւելու-
թիւն, պատիւ յառաջահաս,
ազատութիւն, ապահարկ :

Privo-vas-ávi-átum-áre (նրգ.) .
զրկեմ, մերկացուցանեմ, կո-
ղոպտեմ, կապտեմ, հանեմ՝ի
ստացուածոց :

» vitâ privo. 'ի կենաց՝ յարեւ
արկանեմ, սպանանեմ, սա-
տակեմ :

Privus-va-vum (աժ.) . մասնաւ-
որ, առանձնական, սեպհա-
կան, անմասն, թափուր, մերկ :

Pro (նրգ.) . առաջի, յանդիման,
ըստ նմանութեան, հանգոյն,

իրրեւ, որպէս, 'ի տեղի, փո-
խանակ, վասն, 'ի նպատա, 'ի
շնորհս :

» pro re nata. պատեհ գտեալ
ժամանակ, 'ի դիպումն ժա-
մանակի :

» pro eo ac. որպէս, զեարդ, զոր
օրինակ :

» pro eo ac si. որպէս թէ, իբրեւ
թէ :

» pro eo ut. ըստ այնմ որպէս,
որչափ և :

Pro (ճգ.) . աղէ, աղաչեմ, ո՛հ,
ո՛վ, հապա :

» pro sancte Júpiter. ո՛վ մեծ
Արամազդ :

Proámita - ae (իգ.) . հօրաքոյր
հաւուն :

Proáuctor - óris (ար.) . նախա-
հայր, հաւ :

Proávia-ae (իգ.) . մայր հաւուն՝
հանւոյն :

Proávitus-ta-tum (աժ.) . հօրն
հաւուն :

Proavínculus - li (ար.) . հօրեղ-
բայր հաւուն :

Próavus-vi (ար.) . հայր հաւուն՝
հանւոյն :

Probábilis-le (-bílíor) աժ. հաւ-
անելի, հաւանական, գոյնելի :

Probabílitas - tátis (իգ.) . հաւ-
անութիւն, հաւանականու-
թիւն :

Probabíliter - lius (Պէ.) . հաւ-
անելի կարծեօք, ըստ հաւա-
նական կարծեաց, թուի թէ :

Probátio-ónis (իգ.) . հաւանու-
թիւն, հանդէս, հաստատու-

թիւն, ընդունելութիւն, ըն-
ծայութիւն, յանդիմանու-
թիւն, ցուցումն, ցոյց :
Probativus-va-vum (աժ.). հաւ-
անցուցիչ, յաղթահարիչ,
հաստատիչ :
Probátor-óris (աբ.). բարեասաց,
գովիչ, հաւան :
Probátus-ta-tum (աճ. րբբ.).
Տես Probo.
Probe-bissime (Վբ.). բարւոք,
կարի քաջ, սքանչելապէս :
Próbitas-tátis (խգ.). առաքի-
նութիւն, լաւութիւն, բա-
րեբարութիւն, բարութիւն,
ուղղամտութիւն :
Probléma-atís (չգ.). խնդիր,
առեղծուած, առակ, հար-
ցուած :
Probo-bas-ávi-átum-áre (նբգ.).
հաճիմ, հաւանիմ, յարգեմ,
գրուատեմ, գովեմ, ցուցանեմ,
հաստատեմ, վաւերական առ-
նեմ :
Probóscis-scidis (խգ.). պատիժ
փղի :
Probróse (Վբ.). ամօթալից խայ-
տառակութեամբ, ծանակա-
նօք, նախատանօք :
Probrósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) աժ. խայտառակ, ամօ-
թալից, անուանարկ, թշնա-
մանադիր, ծանակ, վատանուն :
Probrum-ri (չգ.). ոճիր, անօ-
րէնութիւն, եղեռն, ապիրա-
տութիւն, նախատինք, ծա-
նականք, եպերանք, թշնա-
մանք :

Probus-ba-bum (-bior-bíssimus)
աժ. բարի, բարեբարոյ, առա-
քինի, պարկեշտ, համեստ :
Procácitas-tátis (խգ.). յանդգնու-
թիւն, լկտութիւն, ժպրհու-
թիւն, վիտութիւն, լրբու-
թիւն :
Procáciter-cius-cissime (Վբ.).
յանդգնագոյնս, անամօթա-
գոյնս, լրբենի երեսօք :
Procax-ácis (-cior-císsimus) աժ.
ժպիրհ, յանդուգն, լիբբ, ան-
ամօթ, լկտի, ստահակ, ան-
առակ :
Procédens-éntis (նյժ.). ելեալ,
ծագեալ, բխեալ, խաղացա-
կան, սահեալ, անցեալ :
» tempore procedente. Ժամա-
նակաւ ձգեալ, վարեալ ժա-
մանակօք :
Procédo (չգ. Cedo աբգ.). յա-
ռաջ խալամ, յառաջեմ, ան-
ցանեմ, յառաջադէմ նկրտիմ,
զարգանամ, գնամ, չուեմ, եր-
կայնիմ, ձգիմ, բխեմ, ելանեմ,
ծնանիմ, յաջողիմ, յայտ գամ :
» procédo ad pugnam. ընդ ա-
ռաջ ելանեմ պատերազմաւ,
'ի ռազմ մտանեմ :
» id procédit. յաջողակ է գործն :
» procédo obviam tibi. ընդ ա-
ռաջ ելանեմ՝ գնամ քեզ :
Procélla-ae (խգ.). մրրիկ, փո-
թորիկ, ալէկոծութիւն, ծո-
վակոծութիւն, կարաձմեռն
ձմերայնի :
Procélló-lis-óculi-cúlsum-lere
(նբգ.). յառաջ մղեմ, յու-

զեմ, ծփեմ, խառնակեմ, վեր
'ի վայր հարկանեմ:
Procellósus-sa-sum (աթ.). խռ-
վայոյլ, մրրկածին, մրրկա-
խառն, ծովածուփ:
Procére-rius (Վէ.). 'ի վեր, յեր-
կար, ընդ ժամանակս բազումս:
Procéres-rum (ար.). աւագանի,
մեծամեծք, նախարարք:
Procéritas - tátis (եփ.). երկայ-
նութիւն, բարձրութիւն, մե-
ծութիւն:
Procérulus-la-lum (աթ.). սա-
կաւիկ մի երկայն, փոքր մի
բարձր:
Procérus-ra-rum(-rior-rissimus)
աթ. երկայն, բարձր, բարձրա-
հասակ, մեծ, աւագ:
Procéssio-ónis (եփ.). յառաջխա-
ղացութիւն, յառաջադիմու-
թիւն, չու, բխումն, թափօր:
Procéssus-us (ար.). յառաջձգու-
թիւն, յառաջախաղաց ըն-
թացք, օգտութիւն, յաջողու-
թիւն, ելք իրաց:
Prócido-di (չլթ. Cado արժ.). տա-
պաստանկանիմ, զգետնի զար-
կանիմ, յերկիր կործանիմ:
» prócido ad tuos pedes. յեր-
կիր անկանիմ, 'ի ծունր իջա-
նեմ առաջի քո:
Prociduus-ua-uum (աթ.). ան-
կեալ առաջի, ծունր կրկնեալ:
Procíntus-ta-tum (աթ.). կազմ,
պատրաստ, յոժար:
Procíntus-us (ար.). պատրաս-
տութիւն, կազմութիւն, հան-
դերձանք:

» in procíntu sum. 'ի պատ-
րաստի կամ, կազմ և պատ-
րաստ եմ:
Prócito (նրփ. Cito արժ.). ձայն
տամ, գրգռեմ, ձայնատուր
լինիմ, յառաջ կոչեմ:
Proclamátio-ónis (եփ.). գոչիւն,
աղաղակ, ճիչ, բարբառ:
Proclamátor - óris (ար.). աղա-
ղակող, քարոզ:
Proclámo (նրփ. Clamo արժ.). գո-
չեմ, աղաղակեմ, զաղաղակ
բառնամ:
Proclinátio-ónis (եփ.). կրկնուած,
ծալած, խոնարհումն զլիսոյ:
Proclino (նրփ. Clino արժ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, խոնարհեցու-
ցանեմ:
Proclívis-ve (-vior) աթ. խոնար-
հեալ, հակեալ, կախեալ, յո-
ժարեալ, միտեալ, մէտ և յո-
ժար:
» in proclívi est. դիւրաւ իմ
և մէտ է, դիւրին է:
» dictu proclive est. դիւրա-
գոյն է ասել:
Proclivitas-tátis (եփ.). զառ 'ի
վայր, զառ 'ի թափ, յոժա-
րութիւն, միտութիւն:
Proclívis-ter-vius (Վէ.). դիւրաւ,
դիւրութեամբ, հեշտեալ,
անջան և անվաստակ:
Proco-cas-ávi-átum-áre (նրփ.).
բանիւք ողորանօք հայցեմ,
յողոր անկեալ աղերսեմ, թա-
խանձեմ, ժտեմ:
Procoéton-ónis (ար.). առաջին
սկսեակ, դահլիճ, սրահ:

Procónsul-lis (ար.) փոխանակ
բղեղի, անթիհիւպատոս :

Proconsuláris-re (աթ.) անթի-
հիւպատոսական, անթիպա-
տական :

Proconsulátus-us (ար.) փոխա-
նակութիւն բղեղի, անթի-
պատոսութիւն :

Procrastinatio - ónis (խգ.) յա-
պաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Procrástino-nas-ávi-átum-áre
(նրգ. et չգ.) յապաղեմ, յա-
պաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
օր յօր առնեմ, յամեցուցա-
նեմ, ձգեմ :

Procreátio - ónis (խգ.) ծնչու-
թիւն, ծնունդ :

Procreátor - óris (ար.) ծնող,
ծնիչ, հայր :

Procreátrix-ícis (խգ.) ծնանելի,
մայր :

Procreátus-ta-tum (անգ. Դրէ.)
Տես Prócreo.

Prócreo (նրգ. Creo արգ.) ծնա-
նիմ, ծնիչ լինիմ, ծնուցանեմ,
սերեմ :

Procúbitor-óris (ար.) պահակ,
պահանորդ, պահակապան,
պարեկապան :

Próculo (չգ. Cubo արգ.) յոր-
սայս անկեալ գայռեմ, ըն-
կողմանիմ, կողմանեալ ննջեմ :

Procúdo (նրգ. Cudo արգ.) սրեմ,
թեքեմ, խարտեմ, կատարե-
լագոյն գործեմ, դահեկան
հատանեմ, կազմեմ, յօրինեմ,
նիւթեմ :

Procul (Պէ.) հեռի, 'ի բաց, 'ի
բացեալ, մեկուսի, 'ի հեռա-
տանէ, 'ի հեռուստ :

» **procul a pátria.** հեռի 'ի հայ-
րենեաց :

» **procul dubio.** անշուշտ, ան-
վըէպ, առանց երկմտութեան :

» **non procul est, quin.** սակաւիկ
միւս ևս զի :

Proculcátio-ónis (խգ.) կոխումն :

Proculco (նրգ. Calco արգ.) առ
աթուր հարկանեմ, առ ոտն
կոխեմ, կոխան առնեմ, անար-
գեմ, արհամարհեմ :

Procumbō-is-úbui-úbitum-bere
(չգ.) խոնարհիմ, կորանամ
առաջի, յերկիր անկանիմ,
տարած անկեալ զնիմ, գայ-
ռեմ, կործանիմ, տապաստ
անկանիմ :

Procúrans-ántis (ջթ.) գործա-
կալ, հոգաբարձու, տնտես,
մատակարար :

Procurátio-ónis (խգ.) մատակա-
րարութիւն, տեսչութիւն,
վերակացութիւն, առաջնոր-
դութիւն, վարչութիւն :

Procuratiuncula-ae (խգ.) դոյզն
յանձնարարութիւն :

Procurátor - óris (ար.) հոգա-
բարձու, գործակալ, թելա-
կալ, հազարապետ, տեսուչ,
յանձանձիչ, մատակարար, վե-
րակացու, խնամակալ, ոստի-
կան, դատաւոր :

Procuratórius-ia-ium (աթ.) մա-
տակարարական, տնտեսական :

Procurátrix-ricis (խգ.) կին մա-

տակարար, տնարար մանկամարդ :

Procióro (նրգ. Curo արգ.). փոյթունիմ, հոգամ, դարման տանիմ, տածեմ, մատակարարեմ, տնտեսեմ :

Prociórró (չգ. Curro արգ.). ընթանամ առաջի, ընդ առաջ երթամ, արտաքս ելանեմ, կարկառիմ :

Procurrió-ónis (իգ.). արշաանք, թեթեմ մարտ, ասպատակ :

Procurrió-órís (ար.). խուզարկու, դէտ ճանապարհի, հէն :

Procurrió-ónis (իգ.). ընթացք, խոտորումն 'ի բանս :

Procióro (չգ. Curso արգ.). ասպատակեմ, արշաւեմ, թեթեմ մարտիւ ընդհարկանիմ :

Procurrió-us (ար.). ասպատակ, արշաւան, թեթեմ մարտ :

Prociórvus-va-vum (ած.). խեղաթիւր, ծամածուռ, կարի իմն կոր :

Procus - ci (ար.). խոնդակաթ մարդ, հարեալ 'ի սէր :

Pródeo (չգ. Eo, is արգ.). արտաքս ելանեմ, 'ի յայտ դամ, երևիմ :

» pródeo in áciem. ելանեմ 'ի ճակատ, ճակատիմ 'ի մարտ պատերազմի :

» pródeo in pugnam. անկանիմ 'ի մարտ, 'ի ռազմ մտանեմ :

Prodíco (նրգ. Dico - cis արգ.). յառաջագոյն ասեմ, կանխաւ գուշակեմ :

» prodíco diem. այլում աւուր թողում զգատաստան, օր յօր առնեմ զգատովճիւռ :

Prodictáto-órís (ար.). փոխանակ զիկտատորի, երկրորդ հրամանապետ :

Prodictus-ta-tum (անց. դրգ.). Տես Prodíco.

Pródiens-deúntis (էյծ.). յայտ եկեալ, 'ի դուրս ելեալ, յառաջախաղաց :

Pródige (Ագ.). զեղխութեամբ, վատնելով :

Prodigéntia-ae (իգ.). զեղխութիւն, վատնութիւն, անառակութիւն :

Prodigiális - le (ած.). զարմանալի, սքանչելի, նորանշան, մեծասքանչ :

Prodigiáliter } Ագ. մեծասքանչ
Prodigióse }

Prodigiósus-sa-sum (ած.). նորանշան, սքանչելի, նորացոյց, հրաշակերտ, այլանդակ :

Prodigium-gii (չգ.). սքանչելիք, նշանք, նշանագործութիւն, զարմանալիք, ճիւլաղ :

Pródigo (նրգ. Ago արգ.). տանիմ 'ի դուրս, հանեմ արտաքս, վատնեմ, սպառեմ, զեղխիմ, ծախեմ առատութեամբ :

Pródigus-ga-gum (ած.). վատնիչ, զեղիս, անառակ :

Prodíto - ónis (իգ.). յայտնութիւն, մատնութիւն, ննջութիւն :

Próditó-órís (ար.). հրապարա-

կիչ, հռչակիչ, քարոզ, մատ-
նիչ, նննգաւոր :

Próditus - ta - tum (առ. Դրբ.).

Տես Prodo.

Prodo-dis-idi-utum-ere (Դրբ.). 'ի
լոյս հանեմ, հրապարակեմ,
բերեմ, 'ի բաց առնում գտողն,
երկեցուցանեմ, յայտնեմ,
մատնեմ, մատն լինիմ, պատ-
մեմ, վիպեմ, գրեմ :

» fama pródidit. հնչեաց համ-
բաւն, գրեցին վիպագիրք :

» memóriæ próditum est. գրե-
ցաւ 'ի գիրս յիշատակարանի :

» próditur. ել բան, ասի, վի-
պեն, պատմեն :

Pródromus - mi (առ.). յառաջըն-
թաց, նախազնաց, կարապետ :

Prodúco (Դրբ. Duco առ.). եր-
կայնեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յեր-
կարեմ, բերեմ, բուսուցանեմ,
ծնուցանեմ, զնեմ առաջի :

Prodúcte - tius (Վբ.). ընդ բա-
զում ժամանակս, հարուստ
ժամս, երկայնարան բանիւք :

Prodúctio-ónis (Էբ.). յապաղու-
թիւն, յապաղումն, յամուրդ,
յերկարութիւն :

Prodúctus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Pro dúco.

Prodúctus-ta-tum (- tior - tissi-
mus) առ. երկայն, երկայնա-
ձիգ, յերկար, երկարաձիգ, եր-
կայնատարած :

Profanátió-ónis (Էբ.). պղծու-
թիւն, անօրէնութիւն :

Profanátiús-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Profáno.

Profáno-nas-návi-nátum-náre
(Դրբ.). պղծեմ, անսուրբ առ-
նեմ, եղծանեմ, ապականեմ :

Profans-ántis (Էյծ.). գուշակ,
կանխագէտ, յառաջատես :

Profánus-na-num (առ.). պիղծ,
անսուրբ, արտաքին, աշխար-
հական :

Profáris (հռ. Faris առ.). խո-
սիս, բարբառիս, ասես, ճա-
ռես, յառաջագոյն պատմես :

Profátum-ti (չլծ.). բան, ասա-
ցուած, խօսք, առակ, վճիւ :

Profátus-us (առ.). հրապարա-
կախօսութիւն, բարբառ, ճառ :

Proféctio - ónis (Էբ.). մեկնու-
թիւն, չու, երթ, ճանապար-
հորդութիւն :

Proféctitiús-ia-ium (առ.). ծնո-
ղական, հայրենի, ժառան-
գեալ :

Profécto (Վբ.). արդարեւ, ապա-
քէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ :

Proféctus-ta-tum (առ. Դրբ.).
Տես Proficiscor.

Proféctus-us (առ.). օգուտ, օգ-
տութիւն, շահ, շահեկանու-
թիւն, յառաջձգութիւն, յա-
ռաջադիմութիւն :

Prófero (Դրբ. Fero առ.). տա-
նիմ, 'ի դուրս ածեմ, մատու-
ցանեմ, ընծայեմ, տամ, 'ի մէջ
բերեմ, յիշատակեմ, երկայ-
նեմ, ձգեմ, յապաղեմ, յերկա-
րեմ, հնչեմ, սփռեմ 'ի բերա-
նոյ, յօդեմ :

» prófero me. յայտնեմ՝ ցու-
ցանեմ զանձն, երկիմ :

Proféssio-ónis (իգ.) յայտարարութիւն, արուեստ, գործ, պաշտօն, ուսումն, կրթութիւն, դաւանութիւն :

Proféssor-óris (ար.) ուսուցիչ, վարդապետ :

» proféssor grammáticus. ուսուցիչ քերականութեան, գրամարտիկոս :

» proféssor dialécticae sapiéntiae. վարդապետ բանական արուեստի :

Professórius-ia-ium (աթ.) վարդապետական, ուսուցչական :

Proféssus-sa-sum (անգ. Դէք.) Տես Profíteor.

» ex professo. առանձինն մտադրութեամբ, իբրեւ 'ի պաշտամանէ, ճշդիւ գտակաւ, բազում հաւաստեալ :

Profésta dies-éi (իգ.) } օր գործոյ, աւուրք արգոյք :

Proficio-féctum (չգ. Fácio արգ.) զարգանամ, օգտիմ, յառաջադէմ նկրտիմ, շահիմ, օգնականութիւն գտանեմ :

Profíciscor - sceris - féctus - sci (հար.) յուղի անկանիմ, ուղւոյ լինիմ, մեկնիմ, չուեմ, ծնանիմ, յառաջ գամ :

Prófitens-éntis (էյթ.) ուխտադիր, ուխտաւոր, հաւատաւոր :

Profíteor - féssus (հար. Fáteor արգ.) դաւանիմ, յայտառնեմ, խոստանամ, ընծայեցուցանեմ, յաւանդ տամ, հաւատամ :

» profíteor me sapiéntem. առ իմաստունս ունիմ զանձն :

» profíteor philosophíam. իմաստասիրեմ, ուսուցանեմ զփիլիսոփայութիւն :

Proflátus-ta-tum (անգ. Դէք.) Տես Proflo.

Proflátus-us (ար.) փչեւն, շունչ, փչումն, խորդումն, հողմ, հոնչիւն :

Proflíctus-ta-tum (անգ. Դէք.) Տես Profíligo-gis.

Profligátor-óris (ար.) վատնիչ, ցրուիչ, օցտիչ, անառակ :

Profligátus-ta-tum (անգ. Դէք.) Տես Profíligo-gas.

Profligátus-ta-tum (-tissimus) աթ. անկեալ, կործանեալ, յուսահատ, անյոյս, կատարեալ, անթերի :

Profligo - gas - gávi - gátum - gáre (նրթ.) տապալեմ, քանդեմ, կործանեմ, աւերեմ, խորտակեմ, վարատեմ, 'ի զուխ հանեմ, կատարեմ :

Profligo - gis (չգ. Fligo արգ.) մարտնչեմ, կռուիմ, պատերազմիմ :

Proflo (չգ. Flo արգ.) փչեմ, շնչեմ, հալեմ, լուծանիմ, ձուլեմ :

Prófluens-éntis (էյթ.) ծորան, հոսական, խաղաց, առատ, յորդ, զեղուն :

Prófluens-éntis (ար.) գետ, առու, վտակ, ընթացք ջուրց, յորձանք, ուխք :

Profluénter-éntius (Վէք.) առա-

տապէս, յորդագոյնս, յորդա-
ռատ բանիւք :

Profluéntia-ae (իգ.). Հոսումն,
ծորումն, յորդութիւն, առա-
տութիւն, լիութիւն, լրու-
թիւն, յաճախութիւն :

Prófluo (չգ. Fluo արծ.). ծորեմ,
հոսիմ :

Prófluus-ua-uum (աթ.). խաղաց,
ծորան, հոսական :

» **prófluus recéssus**. նուազու-
թիւն ջուրց ծովու, սեղա-
տութիւն :

Próflúvium - vii (չգ.). գնացք
ջուրց, հոսանք, ծորումն, հո-
սումն :

Profringo (նրգ. Frango արծ.).
խորտակեմ, բեկանեմ, կոտո-
րեմ, ջախջախեմ :

Profúgio (չգ. Fúgio արծ.). մե-
կուսանամ, ապաւինիմ, փա-
խստական գնամ՝ դիմեմ, փա-
խստեայ անկանիմ :

Profúgium - gii (չգ.). ապաս-
տան, պատսպարան, ապաւէն,
միայնութիւն :

Prófugus-ga-gum (աթ.). փա-
խստեայ, փախստական, հա-
լածական, տարագիր, նժդեհ,
անաշխարհիկ, թափառական,
մոլորական :

Profúnde-dius (Վէ.). ի խորմէ,
խորագոյնս :

Profúndo (նրգ. Fundo-dis արծ.).
հեղում, գեղում, սփռեմ, ծա-
խեմ, վասնեմ, սպառեմ :

Profúndum-di (չգ.). խորք, ան-
դունդք, խորութիւն :

Profúndus-da-dum (-dior-díssi-
nus) (աթ. խոր, խորին, ան-
հուն, անբաւ, խորհրդական,
գաղտնի, ծածուկ, աղօտ :

Profúse-sius-síssime (Վէ.). յոր-
դագոյնս, առատապէս, լիա-
գոյնս :

Profúso - ónis (իգ.). հեղումն,
հոսումն, գեղեցութիւն, խօլ
առատութիւն :

Profúsus-sa-sum (աեյ. րբբ.).
Տես Profúndo.

Profúsus-sa-sum (-sior-síssimus)
աթ. վատնիչ, գեղիս, անա-
ռակ :

Progénmans-ántis (էյթ.). բող-
բոջազարդ :

Prógener-géneri (ար.). այր՝ փե-
սայ թոռին :

Progenerátio-ónis (իգ.). ծնունդ,
ծնչութիւն :

Progénero (նրգ. Género արծ.).
ծնանիմ, ծնուցանեմ, բուսու-
ցանեմ, բերեմ :

Progénies-iei (իգ.). զարմ, ազգ,
զաւակ, ազգատոհմ, սերունդ,
ցեղ, տոհմ, որդիք, ծնունդ,
շառաւիղ :

Progénitor - óris (ար.). նախա-
հայր, նախնի, հաւ :

Progérmينو (չգ. Gérmينو արծ.).
բողբոջս արձակեմ, բողբոջեմ,
պտկիմ :

Prógero (նրգ. Gero արծ.) }
Progésto (նրգ. Gesto արծ.) } ար-
տաքս հանեմ, առաջի կացու-
ցանեմ, տանիմ՝ ի դուրս, յան-
դիման առնեմ :

Progigno (նրգ. Gigno արգ.). բե-
րեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ,
բուսուցանեմ, աւթեմ, բիւեմ:

Prognátus-ta-tum (ած.). բնակ,
սերեալ, ծնեալ:

Prognóstica-córum (չդ.). կա-
նուի գուշակութիւնք, կան-
խոսացութիւնք, յառաջա-
խօսութիւնք:

Progrédiens - éntis (քջծ.). յա-
ռաջադէմ, յառաջախաղաց:

Progrédior (հար. Grádior արգ.).
յառաջեմ, յառաջս ընթանամ,
ձգիմ, յառաջադէմ լինիմ,
զարգանամ, օգտիմ, շահիմ:

Progréssio-ónis (իգ.). } յառաջա-
Progréssus-us (ար.). } յառաջա-

դիմութիւն, յառաջխաղա-
ցութիւն, յառաջձգութիւն,
օգտութիւն, օգուտ, շահե-
կանութիւն:

Progréssus-sa-sum (անգ. քքք.).
Տես Progrédior.

Progymnástes-tae (ար.). տեսուչ
վարժոցի, հրահանգապետ:

Proh! (յջ.). ո՛հ, ո՛հ, բարե՛,
աղէ՛:

Prohibeo (նրգ. Hábeo արգ.). ար-
գելում, խափանեմ, խափան
լինիմ, 'ի բացեայ առնեմ:

» prohibeo áditum tibi. արգել
առնեմ մտանկլոյ քո, արգե-
լում գլխի մտանկլ անդր:

» prohibeo te áditu. փակեմ քեզ
զճանապարհ մտին:

» prohibeo te injúriâ. պաշտ-
պանեմ քեզ յայլոցն թշնա-
մանաց:

Proiectio-ónis } իգ. տարածու-
Projectúra-ae } թիւն, տարածում, ձգում,

դարձանդ, պատշգամ, բար-
ձրաւանդակք:

Proiectus-ta-tum (անգ. քքք.).
Տես Projicio.

Proiectus-ta-tum (-tior-tissi-
mus) ած. տարածեալ, եր-
կայնաձիգ, կարկառեալ, ադ-
երասան, տնամօթ, լիբբ:

Proiectus-us (ար.). ընկեցում,
տարածութիւն, պատշգամ,
դարձանդ:

Projicio-jéctum (նրգ. Jácio արգ.).
ընկնում, արկանեմ, արձա-
կեմ, հանեմ արտաքս:

» projicio me. արկանեմ զանձն,
հոսիմ, սրտաբեկ լինիմ, վշա-
տիմ, լքանիմ:

Proin } շն. վասն այնորիկ,
Proinde } նմին իրի, և այսպէս:

Prolábor (հար. Labor-beris արգ.).
առ սակաւ սակաւ անկանիմ,
զեջանիմ, իջանեմ, վրիպիմ,
սխալիմ, մոլորիմ, յանցանեմ:

Prolápsio-ónis (իգ.). անկում,
սայթաքումն, կործանումն:

Prolápsus-sa-sum (անգ. քքք.).
Տես Prolábor.

Prolatátio-ónis } իգ. յերկարու-
Prolátio-ónis } թիւն, յապաղումն, յապա-

ղութիւն, յամուրդ:

Prolatátus-ta-tum (ած.). օր 'ի
յօր արարեալ, ձգեալ, յապա-
ղեալ:

rolátus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.).

Տես Prófero.

rolécto (ԶԴԲ. Lecto արժ.). հրապուրեմ, կեր արկանեմ, ողորքեմ, փաղաքշեմ:

rolépsis - is (ԷԳ.). կանխումն ճարտարխօսական, կանխակալութիւն:

roletárius - rii (ար.). անստացուած ոք, անխնչ, չքաւոր, խաժամուժ, խառնիճաղանձ:

roletárius sermo - ónis (ար.). գռեհհիկ լեզու, խառնաղանձ բարբառ:

Prolíbo (ԶԴԲ. Libo արժ.). նուիրեմ Մատուծոյ, մատուցանեմ Տեառն, պատարագեմ:

Prolício - cis - léxi - léctum - cere (ԶԴԲ.). կեր արկանեմ, հրապուրեմ, փաղաքշեմ, ողորքեմ,

Prolíxe-xius (ԱԲ.). մոտալիւրագոյնս, սրտադիւրութեամբ, յորդագոյնս, առատապէս, լիագոյնս, լայնապոյնս, երկայնաբան բանիւր:

Prolíxitas-tátis } ԷԳ. երկայն
Prolíxítudo-dínis } բանութիւն, բանք, երկայնաբանք:

Prolíxo (ԶԴԲ. Laxo արժ.). երկայնեմ, ձգեմ, յերկարեմ, տարածանեմ:

Prolíxus-xa-xum (- xior - xissimus) անց. երկայն, երկայնատարած, մեծաձիգ, երկայնաբան, բարձր, ակնուական, առատաձեռն, յորդ, առատ, դիպան, պատեհ:

Prólogo-gi (ար.). յառաջարան:

Prolóquium-quii (ՂԷԺ.). յառաջադրութիւն, առած, վճիռ:

Próloquor (հար. Loquor արժ.). խօսիմ, մեկնեմ, պարզեմ, դիւրեմ, յառաջագոյն գուշակեմ, բղձանամ:

Prolúbium-bii (ՂԷԺ.). կամք, յօժարութիւն, մարմնջումն, հաճոյք, քիմք:

Prolúdo (ՂԷԺ. Ludo արժ.). փորձեմ, պփորձ առնում, քննեմ, կշռեմ, ի կշիռ դնեմ զանձն:

Prólúo-útum (ԶԴԲ. Luo արժ.). ոռոգանեմ, ջուր տամ, արբուցանեմ, լուանամ, մաքրեմ, սրբեմ:

Prolúσιο-ónis (ԷԳ.). յառաջընծայ բանք, յառաջաբանութիւն, ճաշակ, հանդէս, փորձ:

Prolútus-ta-tum (անց. ԴԴԲ.). **Տես** Prólúo.

Prolúvies-iéi և Prolúvio-ónis (ԷԳ.). ողող, զեղումն ջուրց, ջրհեղեղ:

» prolúvies alvi և ventris. ուրովայնածութիւն, թանչք:

Prolúvium-vii (ՂԷԺ.). վատնութիւն, զեղնութիւն, խօլ առատութիւն:

Prólytae-tárum (ար.). որ յերկրորդ աստիճան վարդապետական հասեալ իցեմ:

Promagíster-tri (ար.). երկրորդ վարդապետ:

Prománo (ՂԷԺ. Mano արժ.). ցօղեմ, կաթեմ, ծորեմ, հոսեմ, սորեմ, հռչակիմ, համբաւիմ:

Promatértera - ae (իգ.). մօրա-
քոյր հաւուն :

Promercális-le (աձ.). վաճառե-
լի, վաճառիկ, վաճառակուր :

Promércium-cii (չգ.). տուրե-
աւիկ փոփոխումն, վաճառա-
շահութիւն, վաճառականու-
թիւն :

Proméreo (նրգ. Méreo աբգ.).
արժանի առնեմ, արժանա-
որեմ :

Proméreur (հար. Méreur աբգ.).
արժանաւոր լինիմ, արժանա-
նամ :

» proméreur te. յիս յանկուցա-
նեմ գլեղ :

Proméritum-ti (չգ.). արժանիք,
երախաիք, բարերարութիւն,
մարդասիրութիւն, ապերախ-
տիք, անարժան գործ :

Próminens-éntis (- éntior) աձ.
կարկառեալ արտաքս, ցիւռ-
կեալ, բարձրական :

» in prominénti. 'ի բարձրա-
անդակ տեղում, 'ի սարա-
անդակի :

» prominéntia móntium. բար-
ձրաբերձ բարձունք լեւանց :

Prominéntia-ae (իգ.). մեծաբերձ
բարձրաւանդակք, պատշգամ,
դարաւանդ :

Promíneo (չգ. Emíneo աբգ.).
արտաքս ելանեմ, կարկառիմ,
մօտ առ կուրծս հասեալ կամ,
'ի վերոյ լինիմ :

Promínulus-la-lum (աձ.). սա-
կաւիկ մի կարկառեալ, սա-
րաբարձր :

Promisce կաճ Promiscue (Աբ.).
դիզադէզ, առանց զատանե-
լոյ, խառն 'ի խուռն :

Promiscuus-ua-uum (աձ.). փա-
փոխական, խառն, խառնակ.
խառնամառն, շփոթեալ, փա-
խաղարձ :

» promiscua nómina. հասարակ
անուանք :

Promissio-ónis (իգ.).

Promissum-si (չգ.). խոստումն.

Promissus-sus (ար.).
աւետիք :

Promissor - óris (ար.). խոստա-
ցող, երաշխաւոր :

Promissus-sa-sum (անց. դրբ.).
Տես Promitto.

Promitto (նրգ. Mitto աբգ.). ար-
տաքս հանեմ, առաքեմ բնդ
առաջ, ձգեմ, երկայնեմ, ե-
րաշխաւոր լինիմ, խոստանամ,
ուխտեմ, նուիրեմ :

Promo - mis - msi - mtum - mete
(նրգ.). 'ի դուրս ձգեմ, 'ի բայ
վարեմ, յայտնեմ, 'ի վեր հա-
նեմ :

Promontórium-rii (չգ.). զա-
րաւանդ, հրուանդան, սա-
րաւանդ, բարձրութիւն :

Promótio - ónis (իգ.). յառաջ-
ձգութիւն, համբարձումն 'ի
բարձ' յաւազութիւն :

Promótus-ta-tum. (անց. դրբ.).
Տես Promóveo.

Promóveo (նրգ. Móveo աբգ.).
յառաջեցուցանեմ, ընդարձա-
կեմ, լայնեմ, յառաջ ձգեմ,
յաւազութիւն հասուցանեմ :

Promte-tius-tissime (պէ.) • փու-
թով, փութապէս, ճեպով,
արագ արագ :

Promto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) •
հանեմ 'ի դուրս, ձգեմ, ազատ
կացուցանեմ :

Promtuárus-ia-ium (աշ.) • առ-
ձեռն, պատրաստ, պատրաս-
տական :

» **armárium promtuárium**. շտե-
մարան, մսռան, համբարք :

» **cella promtuária**. բանտ, ար-
գելան, համբարանոց :

Promptus - ta - tum (աշ.) • **Գէտ** Promo.

» **in promptu hábeo** կամ **sum**.
առձեռն ունիմ, կազմե պատ-
րաստ եմ :

Promptus-ta-tum (-tior-tissimus)
աշ. կազմ, պատրաստ, յոժար,
շոյտ, փոյթ, ժիր :

» **promptus ad pugnam**. պատ-
րաստ 'ի պատերազմ :

Promulgátio - ónis (եգ.) • հրա-
պարակութիւն, հռչակումն,
յայտարարութիւն, ծանու-
ցումն :

Promúlgo-gas-gávi-gátum-gáre
(նրգ.) • աշխարհագոյժ առ-
նեմ, հրապարակեմ, հռչա-
կեմ, քարոզեմ :

Promúlsis-sidis (եգ.) • առաջին՝
սկզբան կերակուրք, սկիզբն
կերակրոց :

Promúlsus-sa-sum (աշ.) • ամո-
քախառն, քնքուշ, մեղկ, փա-
փուկ :

Promus-ma-mum (աշ.) • հաս-

տատեալ, զետեղեալ, եղեալ
'ի տեղւոջ 'ի միակողմն :

Promus-mi կամ } **ար.** տնտես,

Promuscóndus-di }
հազարապետ տան, շտեմա-
րանապետ, մատակարար :

Promúscis - idis (եգ.) • պատիճ
փղե :

Promútuum vectígal-lis (չլտ.) •
հարկ յառաջագոյն հատու-
ցեալ :

Pronáon-nái } **չլտ.** անդաստակ,
Pronáum-nái }

զաւիթ, վայրագաւիթ, սրահ :
Pronécto (նրգ. **Necto** արգ.) • ան-
կանեմ, հիւսեմ, երկայնեմ,
յերկարեմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի
ձիգ արկանեմ :

Prónepos-pótis (ար.) • որդի թո-
ւին, թոռնորդի, թոռն եղբոր՝
քեռ :

Pronéptis-is (եգ.) • դուստր եղ-
բորորդւոյ, աղջիկ քեռորդ-
ւոյ :

Pronítas-tátis (եգ.) • միտութիւն,
յոժարութիւն, հակումն :

Pronómen-minis (չլտ.) • դերա-
նուն, փոխանուն :

Pronuba - ae (եգ.) • հացերէց,
հարսնեղբայր, փեսաւեր :

Pronunciábilis-le (աշ.) • հազա-
դասփիռ, յայտնիչ, ծանուցիչ :

Pronunciátio-ónis (եգ.) • վճիռ,
դատակնիք, դատավճիռ, ծա-
նուցումն, յայտարարութիւն,
բարբառ, հնչիւն, հազագ-
սփռութիւն, յառաջադրու-
թիւն :

Pronunciátor-óris (ար.) Ծանու-
ցիչ, պատմիչ, պատմագիր :

Pronunciátum-ti (չգ.) վճիռ,
առակ, յառաջադրութիւն,
խօսք :

Pronunciátus-ta-tum (անց. րբբ.)
Տես Pronúncio.

Pronunciátus-us (ար.) դատա-
վճիռ, դատականիք, յայտարա-
րութիւն, ծանուցումն, հա-
զադսփռութիւն, հնչիւն, յա-
ռաջադրութիւն :

Pronúncio (նրգ. Nuncio արմ.)
սփռեմ 'ի բերանոյ, հնչեմ,
բարբառիմ, ճառեմ, կարդամ:
Prónurus-us (խգ.) երկրորդ նու,
կին եղբորորդւոյ :

Pronus-na-num (աթ.) բերան 'ի
վայր, կոր, հակեալ, խոնար-
հեալ, միտեալ, յօժարեալ :

Prooémior-iáris-iátus-iári (հար.)
յառաջաբանեմ, յառաջաբան
դնեմ, կարգեմ զյառաջաբա-
նութիւն :

Prooémium - mii (չգ.) նախա-
կարգ բան, սկիզբն, յառաջա-
բան, սկսուած :

Propagátio-ónis (խգ.) թաղումն
շառաւիղաց՝ բարունակաց,
տարածումն, սփռումն, ծաւ-
ալումն, ծնչութիւն :

Propagátor - óris (ար.) տարա-
ծիչ, սփռիչ, սփռող :

Propágo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.)
թաղեմ զբարունակս, սաշ-
տաթաղ առնեմ, ծաւալեմ,
տարածանեմ, սփռեմ, յերկա-
րեմ, 'ի տոկս ձգեմ :

Propágo-ginis (խգ.) շառաւիղ,
բարունակ, սերունդ, ազգա-
տոհմ, զարմ, ցեղ, զաւակ,
ծնունդք :

Própalam (Վլբ.) յայտ յանդի-
ման, յայտնապէս, յայտնու-
թեամբ :

» própalam est. յայտնի է, յայտ
խսկ է :

Propátruus-ui (ար.) հօրեղջայր
հաւուն, երկրորդ քեռի :

Propátulus-la-lum (աթ.) բաց,
յայտնի, մերկապարանոց :

» in propátulo. հրապարակաւ,
յայտնապէս :

Prope (նրգ.) մօտ, մերձ, հուշ,
առնթեր, առ ափամբ :

Prope-pius (Վլբ.) մերձ, հուշ
ամենեւին, մօտ իսկ, գրեթէ,
զոգ, արդ, այժմ :

» prope fuit ut. փոքր միւս եւ է :

Propédiem (Վլբ.) յետ սակաւ-
ուց, փոքր մի յետոյ, 'ի սուղ
ժամանակի :

Propéllo-ópuli (նրգ. Pello արմ.)
յառաջ վարեմ, մղեմ, 'ի բաց
տանիմ, հեռի առնեմ, հեռա-
ցուցանեմ :

Propémodo } Վլբ. զոգ, գրեթէ,
Propémodum } իբր այն թէ :

Propéndens-éntis (քթ.) 'ի կախ,
կոր, հակեալ, խոնարհեալ :

Propéndeo-di (չգ. Pendeo արմ.)

Propéndo-di (չգ. Pendo արմ.)
կախեալ կամ, կորանամ, խո-
նարհիմ, հակիմ, մէտ ե յօ-
ժար լինիմ :

Propéndulus-la-lum (ած.). կախեալ, կախադանաւ :

Propénse - énsius (Վէ.). սրտի մտօք, ինքնակամ կամօք, յօժարագոյնս, 'ի կամակարուց :

Propénsio - ónis (էգ.). միտու թիւն, յօժարութիւն, քիմք, հակումն, հաճոյք :

Propénsus-sa-sum (անց. Դէ.). Տես Propédeo և Propéndo.

Propénsus-sa-sum (-sior - sissimus) ած. կախեալ, հակեալ, մէտ և յօժար, պարապեալ :

Próperans-ántis (-tior) ած. վաղ-վաղուկ, փութկոտ, արագ, շոյտ :

Properánte-tius-tissime } Վէ.

Properátim և Properátio } փութապէս, փութանակի, ճեպ 'ի ճեպոյ, շտապաւ, արագ արագ, վաղվաղակի :

Properántia-ae } Էգ. փոյթ, արագութիւն, շտապ տադնակի, ճեպ :

Properátus-ta-tum (անց. Դէ.). Տես Própero.

» properáto opus est. փութալ ճեպեւ հարկ է, պարտ է երագել փութով :

Properátus-ta-tum (-tior) ած. փութկոտ, արագագնաց, երագընթաց, արագաթիւ :

Própere (Վէ.). վաղվաղակի, արագ արագ, փութանակի, փութապէս, ճեպ 'ի ճեպոյ :

Própero-ras-ávi-átum-áre (չլտ. et Զէգ.). փութամ, ճեպիմ,

ճեպ 'ի ճեպոյ ընթանամ, աճապարեմ, ջանամ, աշխատ լինիմ, ստիպեմ, փութացուցանեմ :

Próperus-ra-rum (ած.). արագախաղաց, փութկոտ, վաղ-վաղուն, շոյտ :

Prophéta-ae } աշ. մարգարէ,
Prophètes-tae } ըղձապատում, դիւթ, կիւս, քաղղեայ :

Prophetia-ae (էգ.). մարգարէութիւն, յառաջասացութիւն, կանխատեսութիւն :

Prophéticus-ca-cum (ած.). մարգարէական, յառաջգիտական, կանխասացիկ :

Prophétis-tidis } Էգ. կին մարգարէ :
Prophetissa-ae }

Propinatio - ónis (էգ.). բաժակ յարե ուրուք, խրախունք, գինարբուք :

Propinátor-óris (աշ.). որ ըմպէ զգինի յարե ուրուք :

Propino-nas-ávi-átum-áre (չլտ.) ըմպեմ զգինի յարե ուրուք :

Propínque (Վէ.). 'ի մօտոյ, 'ի մօտուստ :

Propínquitas - tátis (էգ.). մերձաւորութիւն, դրացութիւն, ազգականութիւն, ինամուութիւն, բարեկամութիւն :

Propínquo - quas - ávi - átum - áre (չլտ.). մերձենամ, մատչեմ, մօտիմ, հպիմ :

Propínquus - qua - quum (-quior) ած. մերձաւոր, մերձաւորիչ,

մերձադարձ . մասադ .
զբացի . մասկայ . մասկաց :
Propositio - nis (-ն) . մերձադար-
զայն . մասազայն . մասադա-
զայն :

Propositio - tis (-տ) . քառիչ .
հաշտարար . հաշտ :

Propositio - tis (-ն) . քառ-
թիւն . հաշտութիւն :

Propositio - tis (-տ) . հաշտ առնեմ . զիջու-
(նշոյ) . հաշտ առնեմ . զիջու-
ցանեմ . ցածագանեմ :

Propositio - tis (-տ) . հաշտ .
մեռնկալու . օչնական . նպա-
սամասայց . յաջող :

Propositio - tis (-տ) . մասազայն . յայժ
մերձ :

Propositio - tis (-տ) . մազազուր մազ-
արեցաք . սակաւիկ միւս ետ'
ե . մինչև հազիւ հաշ :

Propositio - tis (-տ) . հնախորհա-
վածառական հնառեաց . փե-
րեղակ . մրդավածառ . բան-
ջարավածառ . սաղասաւար :

Propositio - tis (-ն) . սկանմամ :

Propositio - tis (-տ) . P . (-տ) . առա-
ջի գնեմ' արկանեմ . 'ի սեռ
հանեմ . 'ի հանդէս ածեմ .
մասաջանեմ . ընծայեմ . հրա-
պարակեմ . քարաղեմ . աշխար-
հազայժ առնեմ . որոշեմ . հա-
սասեմ 'ի մտի . սահմանեմ :

Propositio - tis (-ն) . համեմա-
սութիւն . յանկութիւն . շա-
փակցութիւն . կշաւութիւն :

Propositio - tis (-տ) . համե-
մասական . պատշաճական :

Propositio - tis (-ն) . յառա-
դիւր նիւթ . առաջադա-
րիւն . յանդիմանութիւն .
յառաջադարձութիւն :

Propositio - tis (-տ) . միաբեր-
հարգ . զխառարարութիւն .
կանք . կենդանակի . վարդ-
գնացք . կանք . կենակց-
թիւն . սաղբիւնութիւն :

Propositio - tis (-տ) . մեջ . ցոյ-
հեմ . Pro . (-տ) .

Propositio - tis (-տ) . փոխան-
դրեալի' գաւառորի . եր-
կրորդ իրաւարար նախկին-
կցաց :

Propositio - tis (-տ) . աբայն . սառն
մինն . մեկուսի . մնչգիւ գա-
կառ . մնչարիւն :

Propositio - tis (-տ) . բնասե-
սեր . սաացիւն :

Propositio - tis (-ն) . սեղի-
կանութիւն . սառնմանն հա-
զասնք . սեղիական դայման .
սերութիւն . սաացառն . սա-
ցառնք :

Propositio - tis (-տ) . սեղի-
կան . սառնմանական . մասնա-
որ . պատշաճ . յանկ . զարդ-
բուն . զիպոզ . վայելուչ :

Propositio - tis (-տ) et (-ն) . վասն
'ի պատճառ . յազագա . սա-
հազ . մերձ . մաս . սառնիւր .
սա . կղերք :

Propositio - tis (-տ) . վասն որոյ . ոյ-
նորիկ ազագա . նմին իրի .
յայն սակա . սառն :

Propositio - tis (-տ) . quod quia . զի
քանզի . վասն զի . պաշխան :

opudiósus-sa-sum (ած.). ան-
ամօթ, լպիրշ, յայրատ, եղ-
ջերիկ, լերբ, վատանուն, ա-
նուանարկ, ամօթալից, զա-
ղեր, պիղծ :

propúdium - dii (չգլ.). պղծու-
թիւն, յայրատութիւն, ծա-
նականք, լկտութիւն, անփա-
ռութիւն, քարուականք, ան-
պատուութիւն :

propugnáculum - li (չգլ.). բերդ,
ամուրք, ամրոց, դղեակ, պա-
տուար, պատնէշ, մարտկոց :

Propugnatio - ónis (խգ.). պաշտ-
պանութիւն անձին, ընդդի-
մակացութիւն, պատսպարան,
հովանի :

Propugnátor - óris (ար.). պաշտ-
պան, ջատագով, թիկունք,
քաջամարտիկ, դիւցազն, ա-
խոյեան :

Propugno (նգգ. Pugno արգ.).
պատսպարեմ, պաշտպանեմ,
պաշտպան լինիմ, թեկն ա-
ծեմ, թեւարկեմ :

Propulsans - ántis (էջծ.). յետս
մղիչ, 'ի բաց վարիչ, հեռա-
ցուցիչ :

» mala propulsans. պահպանիչ,
պահող, կանխաւ խափանիչ,
ամրացուցիչ, զգուշացուցիչ :

Propulsatio - ónis (խգ.). շրջու-
նեղութիւն, մերժումն, հրա-
ժեշտ, հեռաւորութիւն :

Propulsátor - óris (ար.). 'ի բաց
վարիչ, յետս մղիչ, հեռացու-
ցիչ :

Propúlso (նգգ. Pulso արգ.). մեր-

ժեմ, փախուցանեմ, վարեմ՝
մղեմ 'ի բաց, հրաժարեմ, վա-
նեմ :

Propúlsus - sa - sum (աւց. քրէ.).
Տես Propéllo.

Propúlsus - us (ար.). զրդումն,
մղումն, բախիւն :

Propylaéum - aéi (չգլ.). աղեւսա-
դուռն, նախադուռն, անդաս-
տակ :

Proquaéstor - óris (ար.). փոխա-
նակ գանձապետի, երկրորդ
գանձապահ՝ գանձաւոր ռո-
մայեցւոյ :

Proquam (չգլ.). ըստ այնմ որ-
պէս, թէպէտ և :

Prorépo (չգլ. Repo արգ.). 'ի վեր
մագլեմ, կռուեալ ոտիւք և
ձեռքք ելանեմ, դնամ 'ի քարշ,
սողամ, զեւամ, ոսոսստեմ,
ընդոսանում :

Prorípío (նգգ. Rápío արգ.). շոր-
թեմ, յափշտակեմ, բռնի վա-
րեմ և տանիմ արտաքս :

» prorípío me. 'ի բաց ոստա-
նիմ, 'ի փախուստ դառնամ,
ձեպ 'ի ձեպոյ ընթանամ :

Prorító (նգգ. Ito արգ.). զրգռեմ,
զրդեմ, ձայնատուր լինիմ,
հրապուրեմ, մարմաջեցուցա-
նեմ :

Prorogátio - ónis (խգ.). յապա-
ղումն, յապաղութիւն, յեր-
կարութիւն, յամուրդ :

Prorogátivus - va - vum (ած.). յեր-
կարիչ, յապաղիչ :

Prorogátus - ta - tum (աւց. քրէ.).
Տես Prórogo.

Prórogo (նրգ. Rogo արգ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլում ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ:

Prorsum } Ռէ. դէպ ուղիղ, ուղ-

Prorsus } Ռէ. դէպ ուղիղ, ուղիղակի, ուղղորդ, կշիռ, ամենայնիւ, ամբողջապէս, համակ, ամենեւին, բնաւ:

Prorsus-sa-sum (աթ.). ուղիղ, ուղղական, ուղղորդ:

» prorsa et versa facundia. հետեւակ և չափածոյ բանք, արձակ խօսք և տաղաչափութիւն:

Prorúmpo (նրգ. et Վգ. Rumpo արգ.). յախուռն բեկանեմ, 'ի դուրս յարձակիմ, բռնաբար արտաքս դիմեմ, խուժեմ:

Próruo (նրգ. et Վգ. Ruo արգ.). կործանեմ, աւերեմ, տապալեմ, քանդեմ, փլուզանեմ, դարահոս գահավէժ լինիմ, անկանիմ, գլորիմ, գայթեմ:

Prorúptus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Prorúmpo.

Prórutus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Próruo.

Prosa-ae Կոմ } Էգ. արձակ

Prosa orátio - ónis } Էգ. արձակ խօսք՝ գիր, հետեւակ բանք:

Prosáicus-ca-cum (աթ.). արձակ, հետեւակ բանիւք տողեալ:

Prosápia-ae (Էգ.). ազգ, տոհմ, ազգատոհմ, զարմ, ազգ և տակ և տոհմ:

Proscénium-nii (Վգ.). տեղի գու-

սանաց 'ի թատերս, յառջակողմն թատեր:

Proscindo (նրգ. Scindo արգ.). պատառեմ, հերձանեմ, ձեղքեմ, ցելում, անջատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ:

Proscissio-ónis (Էգ.). հերք, արօրադիր ակօսաբեկ առնելն զերկիր:

Proscissum-si (Վգ.). հերձեալ ակօսաձիգ պատառեալ երկիր, վարեալ արտ, հերկս հարեալ ագարակ:

Proscissus-sa-sum (անց. Դրէ.). Տես Proscindo.

Proscribo (նրգ. Scribo արգ.). սփռեմ զգիրս ծանուցման, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հրապարակեմ:

» proscribo te. տարագրեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ, տարագիր առնեմ, վտարեմ, հատանեմ յարքունիս զտացուածս:

Proscríptio - ónis (Էգ.). զլեապարտութիւն, տարագրութիւն, աքսորք, ինչք կալեաք յարքունիս, հրապարակագոյժ, ծանուցումն:

Proscríptor - óris (ար.). տարագրիչ, վտարիչ:

Proscríptúrio - is - ivi - itum - ire (Վգ.). ցանկանամ վտարել յաշխարհէ, խոկամ տարագիր առնել:

Proscríptus-ta-tum (անց. Դրէ.). Տես Proscribo.

Próseco (նրգ. Seco արժ.). հատանեմ, կտրեմ, աղօսս կոտորեմ, աղօսաբեկ՝ արօրադիր առնեմ :

Proséctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես **Próseco**.

Proséctus - us (ար.). կտրումն, կտրած, կտրօն, հատումն :

Prosémino (նրգ. Sémino արժ.). սերմանեմ, սերմնարկեմ, ցանեմ, սփռեմ, տարածանեմ :

Proséntio (նրգ. Séntio արժ.). յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ զգամ, յառաջատես լինիմ, զգուշանամ :

Prósequor (հար. Sequor արժ.). զհետ երթամ, ուղեկից լինիմ, ընկերեմ, պատմեմ, ճառեմ, խօսիմ, 'ի տոկս ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յառաջ մատուցանեմ :

» **prósequor te benevoléntià**. խանդակաթ եմ սիրով, ջերմագութ գորովով սիրեմ :

» **prósequor te beneficiis**. բարերարեմքեզ, երախտիս առնեմ :

» **prósequor láudibus**. դրուատեմ, դրուատիս տամ, դրուատօք պարարեմ, գովեմ :

» **prósequor laméntis**. հեծեծեմ, տրտնջեմ, կարեկից լինիմ, արգահատեմ :

» **prósequor praémio**. հատուցումն առնեմ, վարձս տամ, վարձահատոյց լինիմ :

Proséucha-ae (եգ.). աղօթանոց, ժողովրդանոց, ժողովանոց
Նրէից :

Prósico (նրգ. Seco արժ.). հատանեմ, կտրեմ, աղօսաբեկ՝ արօրադիր առնեմ, աղօսս կոտորեմ :

Prósocer-sóceri (ար.). հայրանելոյ՝ սկեսրառն, հաւ հարսին :

Prósocrus - us (եգ.). մայր զոքանչի՝ սկեսրի, հանի առնուկնոջ :

Prosódia - ae (եգ.). նուագութիւն, առողանութիւն, կանոնեալ հնչումն :

Prosopopoéja-ae (եգ.). դիմառնութիւն :

Prospécto (նրգ. Specto արժ.). տեսանեմ, նկատեմ, դիտեմ, դէտակն ոռնիմ :

Prospéctor - óris (ար.). յառաջատես, զգոյշ, յառաջահայեաց :

Prospéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես **Prospício**.

Prospéctus - us (ար.). երևոյթ, հայեցուածք, տեսիլ, կերպարանք, երեսք, յանդիմանակացութիւն, առաջակայութիւն :

Prospéculor (հար. Spéculor արժ.). լըտեսեմ, դիտեմ, դէտակն 'ի վեր ամբառնամ :

Prosper-ra-rum (- périeur - érrimus) ան. յաջող, երանիկ երջանիկ, բարեշէն, բախտաւոր, յաջողաբախտ :

Prósperere-érius-érrime (Վթ.). յաջողութեամբ, բախտաւորութեամբ, երջանկութեամբ, յաջողապէս :

Prórogo (նրդ. Rogo աբճ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլում ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ:

Prorsum } ՊԷ. դէպ ուղեղ, ուղ-

ղակի, ուղղորդ, կշիռ, ամենայնիւ, ամբողջապէս, համակ, ամենեւին, բնաւ:

Prorsus-sa-sum (աթ.). ուղեղ, ուղղական, ուղղորդ:

» prorsa et versa faciúndia. հետեւակ և չափածոյ բանք, արձակ խօսք և տաղաչափութիւն:

Prorúmpo (նրդ. et չգ. Rumpo աբճ.). յախուռն բեկանեմ, 'ի դուրս յարձակիմ, բռնաբար արտաքս դիմեմ, խուժեմ:

Próruo (նրդ. et չգ. Ruó աբճ.). կործանեմ, աւերեմ, տապալեմ, քանդեմ, փլուզանեմ, դարահոս դահավէժ լինիմ, անկանիմ, գլորիմ, գայթեմ:

Prorúptus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես Prorúmpo.

Prórutus-ta-tum (ս

Տես Próruo.

Prosa-ae էաճ }

Prosa orátio - ónis }

խօսք՝ գիր, հետեւ

Prosáicus-ca-cum (

ձակ, հետեւակ բ

ղեալ:

Prosápia-ae (իդ.). ս

ազգատոհմ, զար

տակ և տոհմ:

Proscénium-iii(չգ.).

սանաց 'ի թատերս, յառջակողմն թատեր:

Proscíndo (նրդ. Scíndo աբճ.). պատառեմ, հերձանեմ, ձեքեմ, ցելում, անջատեմ, բաժանեմ, զատուցանեմ:

Proscíssio-ónis (իդ.). հերկ, արօրադիր ակօսարեկ առնել՝ զերկիր:

Proscíssum-si (չգ.). հերձեալ ակօսաձիգ պատառեալ երկիր, վարեալ արտ, հերկս հարեալ ագարակ:

Proscíssus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես Proscíndo.

Proscribo (նրդ. Scribo աբճ.). սփռեմ զգիրս ծանուցման, 'ի հրապարակագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հրապարակեմ:

» proscribo te. տարագրեմ, քս աշխարհ հանեմ, արտորեմ, տարագիր առնեմ, վտարեմ, հատանեմ յարքունիս զսոցուածս:

Prospérge (նրգ. Spargo արգ.).
սրակեմ, ցողեմ, ցանեմ, թա-
նամ, թրջեմ, ոռոգանեմ, ար-
բուցանեմ:

Prospéritas - tátis (իգ.). յաջո-
ղուած, յաջողութիւն, բախ-
տաւորութիւն, երանութիւն,
բարեկենդանութիւն, երջան-
կութիւն:

Próspero (նրգ. Spero արգ.). յա-
ջողեմ, երջանիկ երանելի առ-
նեմ:

Prósperus-ra-rum (արգ.). յաջո-
ղեալ, յաջող, բարեշէն, բախ-
տաւոր, երանիկ երջանիկ:

Prospiciens-iéntis (բյթ.). բացա-
հայեաց, հեռատեսիլ:

Prospiciénter (Պթ.). յառաջա-
դոյն տեսանելով, յառաջա-
տեսութեամբ, խնամով, փու-
թով, հաւաստեալ:

Prospiciéntia - ae (իգ.). յառա-
ջատեսութիւն, հոգաբարձու-
թիւն, դարման, խնամ, խնա-
մակալութիւն:

Prospício (նրգ. Aspicio արգ.).
նկատեմ, տեսանեմ, դէտակն

... հ. հ. հ. վեր ամբողջեմ,
ստաջատես լինիմ,
դգամ, խնամ՝ դար-
մ, փոյթ ունիմ,
հ:

.. Spiro արգ.). ար-
նեմ, 'ի յայտ դամ,
անեմ:

թ.). յետ երկայնա-
նակի:

s (բյթ.). ցցուեալ,

ցիւռկեալ, 'ի դուրս կարկա-
ռեալ:

Prostas-tadis (իգ.). անդաստակ,
զաւիթ, սրահ, դահլիճ:

Prostérno (նրգ. Sterno արգ.).
տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ,
երկայնեմ, կողմնեցուցանեմ,
զառացուցանեմ, նկուռ առ-
նեմ, նուաճեմ, տապալեմ,
կործանեմ:

» prostérno hostes. 'ի պարտու-
թիւն մատնեմ զթշնամիս,
տապաստ արկանեմ զոսոխս,
դիաթաւալ կացուցանեմ զհա-
կառակամարտս:

Prostibula-ae (իգ.) } պոռնիկ,
Prostibulum-li (չլթ.) } բող, վարձկան:

Prostituto (նրգ. Státuo արգ.).
առաջի դնեմ՝ արկանեմ, յան-
դիման առնեմ՝ կացուցանեմ,
տամ 'ի պղծութիւն, մատ-
նեմ 'ի պոռնկութիւն, պոռ-
նկեցուցանեմ:

Prostitútus-ta-tum (անց. ԴԵԹ.).
Տես Prostituto.

Prosto-titi-titum (չլթ. Sto արգ.).
յանդիման լինիմ, պոռնկա-
նամ, պոռնկիմ, վաճառակուր
լինիմ:

Prostrátus-ta-tum (անց. ԴԵԹ.).
Տես Prostérno.

Prostýpa-pórum (չլթ.). հարթ
զնստագոյն քանկաք, պատ-
կերք խոր դրօշեալք:

Prosum - odes - desse (չլթ. Sum
արգ.). օգտիմ, յօգուտ լինիմ,
օգնեմ, պիտանացու եմ:

Protéctor - óris (ար.) . անձնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան, պաշտպան, պատսպարան :

Protéctum-ti (չղտ.) } պատշգամ,
Protéctus-us (ար.) } որմկարկառեալ, դարաւանդ, բարձրաւանդակ :

Protéctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես **Prótego**.

Prótego (նրգ. Tego ար.) . թեկնածեմ, պատսպարեմ, պաշտպանեմ, հովանի՝ պաշտպան՝ ջատագով լինիմ :

Protélo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) . յերկարեմ, երկայնեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեմ :

Protélum-li (չղտ.) . երկարածիգ ձգումն լծնբարձ արջառաց :

Proténdo-di (նրգ. Tendo ար.) . տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ, յանդիման առնեմ, երկայնեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Proténsus-sa-sum }
Proténtus-ta-tum } անց. ԴԵԲ.
Տես **Proténdo**.

Prótenus (ՎԷ.) . անդադար, անդուլ, ցանդ, իսկ և իսկ, իսկոյն, անդէն վաղվաղակի, առժամայն, նոյնհետայն :

Protérmino (նրգ. Término ար.) . ընդարձակեմ զսահմանս :

Prótero (նրգ. Tero ար.) . առտոն կոխեմ, կոխան առնեմ, առաթուր հարկանեմ, ջնջեմ, քակեմ, ցրեմ, լուծանեմ, եղծանեմ :

Protérreo (նրգ. Térreo ար.) . պակուցանեմ, ահաբեկեմ, երկեցուցանեմ, երկեղուկս արկանեմ, ահիւ և տագնապաւ փախուցանեմ :

Protérritus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
Տես **Protérreo**.

Protérve-vius (ՎԷ.) . յանդգնագոյնս, ժպիրհ երեսօք, լրբաբար, յանամօթս, անամօթագոյնս :

Protérvia-ae էմ }
Protérvitas-tátis } էգ. յանդգնութիւն, լրբութիւն, լկսութիւն, ժպրհութիւն, անամօթութիւն, լպրշութիւն, ժտութիւն :

Protérvus-va-vum (- vior) անց. լիբբ, լկտի, ժպիրհ, ժիտ, վէս, ստամբակ, լպիրշ, անամօթ, ստահակ, ժանտ, սէգ :

Protéstor (հար. Testor ար.) . վկայեմ, ցուցանեմ, ստուգեմ, հաստատեմ, բողոքեմ, բողոք բառնամ, յայտնապէս ասեմ :

Próthyrum - ri (չղտ.) . դրանդի դրան տան, վայրագաւիթ, աղիւսադուռն, նախադուռն :

Prótinus (ՎԷ.) . անդուլ, անդադար, ցանկ, իսկոյն, նոյնհետայն, առժամայն, անդէն վաղվաղակի :

» **prótinus pergo**. յառաջ մատուցանեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ :

» **prótinus ut**. անդէն իբրեւ, վաղվաղակի իբրեւ :

Protóлло (նրգ. Tollo ար.) . եր-

կայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Prótonat-nábat (Գճ. Tono արճ.). որոտումն լինի, փորոտայ որոտայ, թնդիւնք և որոտաձայնք հնչեն :

Protótomus-ma-mum (աթ.). վալոնակ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Prótraho (Զրգ. Traho արճ.). արտաքս հանեմ, ձգեալ տանիմ, ձգձգեմ, քարշեմ, 'ի քարշածեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, 'ի տոկս ձգեմ, յամեցուցանեմ :

Protriméntum-ti (չլտ.). փոքրիկ երշիկ, համեմանք, ամոքանք, համադամք, կամակք :

Protritrus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Protero.

Prótropon-pi } չլտ. գինի ծորա-
Protrópum-pi } ծոյ, քաղցու ծորեալ :

Protrúdo (Զրգ. Trudo արճ.). 'ի բաց մղեմ, յառաջ վարեմ, խրեմ, հարստեմ :

Protúbero-ras-rávi-rátum-ráre (չլտ.). այտնում, ուռնում, սորոմիմ, փքամ :

Protúrbo (Զրգ. Turbo-bas արճ.). վանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց ընկեում, յետս մղեմ :

Prótypum-pi (չլտ.). նախանկար, առաջին օրինակ, կաղապար, բնագիր, բնամատեն :

Prout (չլի.). որպէս, զոր օրինակ, զիարդ, իբրեւ, որչափ :
Provéctus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Prového.

» provéctà aetáte homo. այր ծեր և հինաւուրց, ալեորեալ և լի աւուրք մարդ, յետնածեր, անցեալ զաւուրք բազմօք :

Prového (Զրգ. Veho արճ.). տալիմ, ածեմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ուղղեմ, երիցացուցանեմ, այլուր անցուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Provénio (չլտ. Vénio արճ.). յայտ գամ, երեւիմ, 'ի դուրս ելանեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս գամ, պատահիմ, դէպ լինիմ, յաջողիմ :

Provéntus-ta-tum (անց. Գրգ.). Տես Provénio.

Provéntus-us (ար.). մուտք, հաս, շահ, բեր, եկք, ելք իրաց, յաջողութիւն, դէպք, պատահար :

Proverbialis-le (աթ.). առակական, առակախօս :

Provérbium-bii (չլտ.). առակ, առակական՝ առակախօս բան, առած :

Próvide կամ Providénter-tissime (ճլէ.). խնամով, խնամաբար, յառաջատես խորհրդով, զգոնութեամբ, խորագէտ հնարիւք, խորհրդական զգուշութեամբ, խորագիտութեամբ :

Próvidens-éntis (-éntior - entissimus) աթ. յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց,

խնամակալ, զգաստ, զգոյշ, արթուն, խորագէտ, իմաստուն :

Providéntia - ae (իգ.). տեսչու թիւն Մստուծոյ, ամենատեսչութիւն, կանուխ գիտութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն, յառաջատեսութիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգուշութիւն :

Provideo (նրգ. Video աբգ.). յառաջատես՝ յառաջահայեաց լինիմ, յառաջագոյն գուշակեմ, հոգամ, զգուշանամ, ջանամ, հնարիմ :

Próvidus-da-dum (աթ.). յառաջիմաց, յառաջատես, խնամակալ, զգոյշ, խորագէտ, իմաստուն, զգաստ :

Provincia - ae (իգ.). նահանգ, գաւառ, աշխարհ, խնամակալութիւն, վարչութիւն, պաշտօն, բարձ, գործ, իշխանութիւն, արարք, իրք, խոստումն :

» **provinciam cépisti duram.** յանհնարս մտեր, յանհնարինս ձեռնարկեցեր, արկեր զգաղիւ գիրկս :

Provinciális-le (աթ.). գաւառական, նահանգական :

Provinciátim (Վք.). ընդ գաւառս դաւառս աշխարհին, ըստ անձնիւր նահանգաց :

Provisio - ónis (իգ.). յառաջատեսութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն,

դեղ, դարման, զգուշութիւն, խնամք, համբարք, մթերք, պաշար :

Provisio (նրգ. Viso աբգ.). տեսանեմ, 'ի տես երթամ, այց առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ :

Provisor-óris (աբ.). յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց, տնտես, հոգաբարձու, հազարապետ :

Provisus - sa - sum (անց. Դրբ.). Տես Provideo և Provisio.

Provisus-us (աբ.). յառաջատեսութիւն, կանուխ հոգաբարձութիւն, դարման, խնամակալութիւն :

Provivo (չգ. Vivo աբգ.). երկայնակեաց՝ երկայնօրեայ լինիմ, ընդերկարութիւն կենաց և ամք կենդանութեան յաւելուն ինձ, կենդանի մնամ յետ մեռանիւոյ այլոյ ուրուք :

Provocábulum-li (չգ.). փոխանուն, դերանուն :

Próvocans-ántis (էյթ.). յուզիչ, գրգռիչ գրգռիչ :

Provocatio-ónis (իգ.). գրգռութիւն, հրապոյրք, գրգռումն, բողոք, զայրացութիւն :

Provocátor-óris (աբ.). գրգռիչ, յուզիչ, զայրացուցիչ :

Provocatórius-ia-ium (աթ.). յուզակ, յուզական, գրգռիչ, գրգռիչ :

Provocátus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Próvoco.

Próvoco (նրգ. Voco աբգ.). ձայն տամ, ձայնատուր լինիմ, յա-

Prórogo (նրգ. Rogo աբգ.). յերկարեմ, յապաղեմ, ձգեմ, երկայնեմ, այլում ժամանակի թողում, յամեցուցանեմ :

սան

ջակ

Prosci

պա

քեմ, ցլում, ասշատում, բժանեմ, զատուցանեմ :

Prosciſſio-ónis (իգ.). հերկ, բրորադիր աղօսաբեկ առնել՝ զերկիր :

Prosciſſum-si (չգ.). հերձեալ աղօսաձիգ պատուեալ երկիր. վարեալ արտ, հերկս հարեալ ագարակ :

Prosciſſus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.). Տես Prosciſſendo.

Proscribo (նրգ. Scribo աբգ.). սփռեմ զգիրս ծանուցման, ի հրապարկագոյժ արկանեմ, աշխարհագոյժ առնեմ, հրապարկեմ :

» proscribo te. տարագրեմ, ըստ աշխարհ հանեմ, աքսորեմ, տարագիր առնեմ, վտարեմ, հատանեմ՝ յարքունիս զստացուածս :

Proscriptio - ónis (իգ.). զլիապարտութիւն, տարագրութիւն, աքսորք, ինչք կալեալք յարքունիս, հրապարկագոյժ, ծանուցումն :

Proscriptor - óris (աբ.). տարագրիչ, վտարիչ :

Proscriptúrio - is - ivi - itum - ire (չգ.). ցանկանամ վտարել յաշխարհէ, խոկամ տարագիր առնել :

Proscriptus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Proscribo.

Próseco (նրգ. Seco արժ.). հատանեմ, կտրեմ, ակօսս կոտորեմ, ակօսարեկ՝ արօրադիր առնեմ:

Proséctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Próseco.

Proséctus - us (ար.). կտրումն, կտրած, կտրոն, հատումն:

Prosémino (նրգ. Sémino արժ.). սերմանեմ, սերմարկեմ, ցանեմ, սփռեմ, տարածանեմ:

Proséntio (նրգ. Séntio արժ.). յառաջագոյն իմանամ, կանխաւ զգամ, յառաջատես լինիմ, զգուշանամ:

Prósequor (հր. Sequor արժ.). զհետ երթամ, ուղեկից լինիմ, ընկերեմ, պատմեմ, ծառեմ, խօսիմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, յառաջ մատուցանեմ:

» **prósequor te benevoléntiâ.** խանդակաթ եմ սիրով, ջերմագութ գորովով սիրեմ:

» **prósequor te beneficiis.** բարերարեմքեզ, երախտիս առնեմ:

» **prósequor láudibus.** դրուատեմ, դրուատիս տամ, դրուատօք պարարեմ, զովեմ:

» **prósequor laméntis.** հեծեծեմ, տրտնջեմ, կարեկից լինիմ, արգահատեմ:

» **prósequor praémio.** հասուցումն առնեմ, վարձս տամ, վարձահատոյց լինիմ:

Proséucha-ae (եգ.). աղօթանոց, ժողովոգանոց, ժողովանոց նրեկից:

Prósico (նրգ. Seco արժ.). հատանեմ, կտրեմ, ակօսարեկ՝ արօրադիր առնեմ, ակօսս կոտորեմ:

Prósocer-sóceri (ար.). հայր աներոյ՝ սկեսրառն, հաւ հարսին:

Prósocrus - us (եգ.). մայր զոքանչի՝ սկեսրի, հանի առնուկնսջ:

Prosódia - ae (եգ.). նուագութիւն, առողանութիւն, կանոնեալ հնչումն:

Prosopopóeia-ae (եգ.). դիմառնութիւն:

Prospécto (նրգ. Specto արժ.). տեսանեմ, նկատեմ, դիտեմ, դէտակն ունիմ:

Prospéctor - óris (ար.). յառաջատես, զգոյշ, յառաջահայեաց:

Prospéctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Prospicio.

Prospéctus - us (ար.). երևոյթ, հայեցուածք, տեսիլ, կերպարանք, երեսք, յանդիմանակացութիւն, առաջակայութիւն:

Prospéculor (հր. Spéculor արժ.). լրտեսեմ, դիտեմ, դէտակն ՚ի վեր ամբառնամ:

Prosper-ra-rum (- périeur - érrimus) աս. յաջող, երանիկ երջանիկ, բարեշէն, բախտաւոր, յաջողաբախտ:

Prósperere-érius-érrime (Աբ.). յաջողութեամբ, բախտաւորութեամբ, երջանկութեամբ, յաջողապէս:

Prospérigo (նրգ. Spargo արգ.).
սրսկեմ, ցողեմ, ցանեմ, թա-
նամ, թըջեմ, ոռոգանեմ, ար-
բուցանեմ :

Prospérítas - tátis (նգ.). յաջո-
ղուած, յաջողութիւն, բախ-
տաւորութիւն, երանութիւն,
բարեկենդանութիւն, երջան-
կութիւն :

Próspero (նրգ. Spero արգ.). յա-
ջողեմ, երջանիկ՝ երանելի առ-
նեմ :

Prósperus-ra-rum (աթ.). յաջո-
ղեալ, յաջող, բարեչէն, բախ-
տաւոր, երանիկ երջանիկ :

Prospiciens-iéntis (էյթ.). բացա-
հայեաց, հեռատեսիլ :

Prospiciénter (Պէ.). յառաջա-
դոյն տեսանելով, յառաջա-
տեսութեամբ, խնամով, փու-
թով, հաւաստեալ :

Prospiciéntia - ae (նգ.). յառա-
ջատեսութիւն, հոգաբարձու-
թիւն, դարման, խնամ, խնա-
մակալութիւն :

Prospicio (նրգ. Aspicio արգ.).
նկատեմ, տեսանեմ, դէտակն
ունիմ՝ 'ի վեր ամբառնամ,
դիտեմ, յառաջատես լինիմ,
կանխաւ հոգամ, խնամ՝ դար-
ման տանիմ, փոյթ ունիմ,
յանձանձեմ :

Prospiro (չգ. Spiro արգ.). ար-
տաքս շնչեմ, 'ի յայտ գամ,
'ի վեր ելանեմ :

Prospisso (Պէ.). յետ երկայնա-
ձիգ ժամանակի :

Prostans-ántis (էյթ.). ցցուեալ,

ցիւռկեալ, 'ի դուրս կարկա-
ռեալ :

Prostas-tadis (նգ.). անդաստակ,
գաւիթ, սրահ, դահլիճ :

Prostérno (նրգ. Sterno արգ.).
տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ,
երկայնեմ, կողմնեցուցանեմ,
կառացուցանեմ, նկուռ առ-
նեմ, նուաճեմ, տապալեմ,
կործանեմ :

» prostérno hostes. 'ի պարտու-
թիւն մատնեմ՝ զթշնամիս,
տապաստ արկանեմ զոտիս,
զիւթաւ կացուցանեմ զհա-
կառակամարտս :

Prostíbula-ae (նգ.) | պոռնիկ,
Prostíbulum-li (չգ.) |
բող, վարձկան :

Prostitúo (նրգ. Státuo արգ.).
առաջի դնեմ՝ արկանեմ, յան-
դիման առնեմ՝ կացուցանեմ,
տամ՝ 'ի պղծութիւն, մատ-
նեմ՝ 'ի պոռնկութիւն, պոռ-
նկեցուցանեմ :

Prostitútus-ta-tum (առգ. Դրբ.).
Տես Prostitúo.

Prosto-titi-titum (չգ. Sto արգ.).
յանդիման լինիմ, պոռնկա-
նամ, պոռնկիմ, վաճառակոր
լինիմ :

Prostrátus-ta-tum (առգ. Դրբ.).
Տես Prostérno.

Prostýpa-pórum (չգ. Stó արգ.). հարթ
գնտադոյն քանդակք, պատ-
կերք խոր դրօշեալք :

Prosum - odes - desse (չգ. Sum
արգ.). օդտիմ, յօդուտ լինիմ,
օգնեմ, պիտանացու եմ :

Protéctor - óris (ար.) . անճնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան, պաշտպան, պատսպարան :

Protéctum-ti (չգտ.) } պատշգամ,
Protéctus-us (ար.) }

որմ կարկառեալ, դարաւանդ, բարձրաւանդակ :

Protéctus-ta-tum (անգ. Դրէ.) .
Տէս Prótego.

Prótego (նրգ. Tego արգ.) . թեկնածեմ, պատսպարեմ, պաշտպանեմ, հովանի՝ պաշտպան՝ ջատագով լինիմ :

Protélo-las-ávi-átum-áre (նրգ.) . յերկարեմ, երկայնեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեմ :

Protélum-li (չգտ.) . երկարածիգ ձգումն լծնարձ արջառաց :

Proténdo-di (նրգ. Tendo արգ.) . տարածանեմ, պարզեմ, ձգեմ, յանդիման առնեմ, երկայնեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Proténsus-sa-sum }
Proténtus-ta-tum } անգ. Դրէ.

Տէս Proténdo.

Prótenus (ճէ.) . անդադար, անդուլ, ցանգ, իսկ և իսկ, իսկոյն, անդէն վաղվաղակի, առժամայն, նոյնհետայն :

Protérmino (նրգ. Término արգ.) . ընդարձակեմ զսահմանս :

Prótero (նրգ. Tero արգ.) . առոսն կոխեմ, կոխսն առնեմ, առաթուր հարկանեմ, ջնջեմ, քակեմ, ցրեմ, լուծանեմ, եղծանեմ :

Protérreo (նրգ. Térreo արգ.) . պակուցանեմ, տհաբեկեմ, երկեցուցանեմ, երկեղուկս արկանեմ, ահիւ և տաղնապաւ փախուցանեմ :

Protérritus-ta-tum (անգ. Դրէ.) .
Տէս Protérreo.

Protérve-vius (ճէ.) . յանդգնագոյնս, ժպիրհ երեսօք, լրբաբար, յանամօթս, անամօթագոյնս :

Protérvia-ae կամ }
Protérvitas-tátis } իգ. յանդգնութիւն, լրբութիւն, լկառութիւն, ժպրհութիւն, անամօթութիւն, լպրշութիւն, ժտութիւն :

Protérvus-va-vum (- vior) աս. լիբբ, լկաի, ժպիրհ, ժիտ, վէս, ստամբակ, լպիրշ, անամօթ, ստահակ, ժանտ, սեզ :

Protéstor (հար. Testor արգ.) . վկայեմ, ցուցանեմ, ստուգեմ, հաստատեմ, բողոքեմ, բողոք բառնամ, յայտնապէս ասեմ :

Próthyrum - ri (չգտ.) . զրանդիզրան տան, վայրագաւիթ, ողիւսադուռն, նախադուռն :

Prótinus (ճէ.) . անդուլ, անդադար, ցանկ, իսկոյն, նոյնհետայն, առժամայն, անդէն վաղվաղակի :

» **prótinus pergo**. յառաջ մատուցանեմ, ՚ի տոկս ձգեմ, ՚ի ձիգ արկանեմ :

» **prótinus ut**. անդէն իբրեւ, վաղվաղակի իբրեւ :

Protóлло (նրգ. Tollo արգ.) . եր-

կայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, յապաղեմ, յամեցուցանեմ :

Prótonat-nábat (Դճ. Tono աբ.ճ.). որոտումն լինի, փորոտայ որոտայ, թնդիւնք և որոտաձայնք հնչեն :

Protótomus-ma-mum (աթ.). վա-կանակ, կանխահաս, վաղահասուկ :

Prótraho (Զբ. Traho աբ.ճ.). արտաքս հանեմ, ձգեալ տանիմ, ձգձգեմ, քարշեմ, 'ի քարշածեմ, երկայնեմ, յերկարեմ, 'ի ձիգ արկանեմ, 'ի տոկս ձգեմ, յամեցուցանեմ :

Protriméntum-ti (չգ.՝). փոքրիկ երշիկ, համեմանք, ամոքանք, համադամք, կամակք :

Protritus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.). Տես Prótero.

Prótropon-pi } չգ. գինի ծորա-
Protrópum-pi } ծոյ, քաղցու ծորեալ :

Protrúdo (Զբ. Trudo աբ.ճ.). 'ի բաց մղեմ, յառաջ վարեմ, խրեմ, հարստեմ :

Protúbero-ras-rávi-rátum-ráre (չգ.՝). այսնում, ուռնում, տորովիմ, վքամ :

Protúrbo (Զբ. Turbo-bas աբ.ճ.). վանեմ, մերժեմ, փախուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բաց ընկենում, յետս մղեմ :

Prótypum-pi (չգ.՝). նախանկար, առաջին օրինակ, կաղապար, բնագիր, բնամատեն :

Prout (չլի.). որպէս, զոր օրինակ, զխարդ, իբրեւ, որչափ :
Provéctus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.). Տես Próveho.

» provéctâ aetáte homo. այր ծեր և հինաւորաց, ալեորեալ և լի աւուրբք մարդ, յետնածեր, անցեալ զաւուրբք բազմօք :

Próveho (Զբ. Veho աբ.ճ.). տանիմ, ածեմ, առաջնորդեմ, վարեմ, ուղղեմ, երիցացուցանեմ, այլուր անցուցանեմ, բարձրացուցանեմ :

Provénio (չգ.՝. Vénio աբ.ճ.). յայտ դամ, երեւիմ, 'ի դուրս ելանեմ, ծնանիմ, 'ի լոյս դամ, պատահիմ, դէպ լինիմ, յաջողիմ :

Provéntus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.). Տես Provénio.

Provéntus-us (աբ.՝). մուտք, հաս, շահ, բեր, եկք, ելք իրաց, յաջողութիւն, դէպք, պատահար :

Proverbiális-le (աթ.). առակական, առակախօս :

Provérbium-bii (չգ.՝). առակ, առակական՝ առակախօս բան, առած :

Próvide կամ Providénter-tissime (Վլ.՝). խնամով, խնամաբար, յառաջատես խորհրդով, զգոնութեամբ, խորագէտ հնարիւք, խորհրդական զգուշութեամբ, խորագիտութեամբ :

Próvidens-éntis (-éntior - entis-simus) աթ. յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց,

խնամակալ, զգաստ, զգոյշ, արթուն, խորագէտ, իմաստուն :

Providéntia - ae (իգ.). տեսչութիւն Մատուցող, ամենատեսչութիւն, կանուխ գիտութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն, յառաջատեսութիւն, իմաստութիւն, խորագիտութիւն, զգուշութիւն :

Provídeo (նրգ. Vídeo աբգ.). յառաջատես՝ յառաջահայեաց լինիմ, յառաջագոյն գուշակեմ, հոգամ, զգուշանամ, ջանամ, հնարիմ :

Próvidus-da-dum (աթ.). յառաջիմաց, յառաջատես, խնամակալ, զգոյշ, խորագէտ, իմաստուն, զգաստ :

Provincia - ae (իգ.). նահանգ, գաւառ, աշխարհ, խնամակալութիւն, վարչութիւն, պաշտօն, բարձ, գործ, իշխանութիւն, արարք, իրք, խոստումն :

» **provinciam cépisti duram.** յանհնարս մտեր, յանհնարինս ձեռնարկեցեր, արկեր զգալիւ գիրկս :

Provinciális-le (աթ.). գաւառական, նահանգական :

Provinciátim (վգ.). ընդ գաւառս գաւառս աշխարհին, ըստ անձնիւր նահանգաց :

Provisio - ónis (իգ.). յառաջատեսութիւն, յառաջգիտութիւն, կանխագիտութիւն,

դեղ, դարման, զգուշութիւն, խնամք, համբարք, մթերք, պաշար :

Provisó (նրգ. Viso աբգ.). տեսանեմ, ի տես երթամ, այց առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ :

Provisór-óris (աբ.). յառաջատես, յառաջահայեաց, յառաջիմաց, տնտես, հոգաբարձու, հազարապետ :

Provisus - sa - sum (անգ. քրգ.). Տես **Provídeo** և **Provisó**.

Provisus-us (աբ.). յառաջատեսութիւն, կանուխ հոգաբարձութիւն, դարման, խնամակալութիւն :

Provívó (վգ. Vivo աբգ.). երկայնակեաց՝ երկայնօրեայ լինիմ, ընդերկարութիւն կենաց և ամք կենդանութեան յաւելուն ինձ, կենդանի մնամ յետ մեռանկելոյ այլոյ ուրուք :

Provocábulum-li (վգ.). փոխանուն, դերանուն :

Próvocans-ántis (քյթ.). յուզել, գրգռել գրգռել :

Provocatío-ónis (իգ.). գրգռութիւն, հրապոյրք, դրդումն, բողոք, զայրացութիւն :

Provocatór-óris (աբ.). գրգռել, դրդել, յուզել, զայրացուցիլ :

Provocatórius-ia-ium (աթ.). յուզակ, յուզական, գրգռել, դրդել :

Provocatús-ta-tum (անգ. քրգ.). Տես **Próvoco**.

Próvoco (նրգ. Voco աբգ.). ձայն տամ, ձայնատուր լինիմ, յա-

ռաջ կոչեմ, զրգոեմ, դրդեմ,
յուզեմ, հրապուրեմ, զայրա-
ցուցանեմ, բողոքեմ, զիմեմ :

Próvolo (լզԺ. Volo-լաս արժ.). յա-
ռաջալէմ սլանամ, ճախրեմ,
ճախր առնուամ, 'ի բարձրա-
թռիչս լինիմ, ճեպ 'ի ճեպոյ
ընթանամ, փութացեալ ճե-
պեմ, սուրամ :

Provolútus-ta-tum (աՆց. ԴՐԺ.).

Տես Provólvo.

Próvolvo (ԽրԺ. Volvo արժ.). շըր-
ջեմ, շըջըջեմ, զարձուցա-
նեմ, թաւալեցուցանեմ :

» provólvo me ad pedes tuos.
անկանիմ առ. ոտս քո, կամ
'ի գուճս 'ի վերայ ծնգաց,
խոնարհիմ յերկիր, անկեալ
թաւալիմ առաջի քո :

» provólvor ad gēnua. 'ի գուճս
իջանիմ՝ անկանիմ, փարիմ
զծնգօք :

Provúlgo (ԽրԺ. Vulgo-gas արժ.).
հրապարակեմ, համբաւեմ,
հռչակ հարկանեմ, հռչակեմ,
'ի հրապարակագոյժ արկա-
նեմ, աշխարհագոյժ առնեմ :

Proxenéta-ae (ար.). միջնորդ վա-
ճառաց, քարոզ :

Proxenéticum-ci (լզԺ.). վարձք
միջնորդի վաճառաց, իրաւ-
ունք քարոզին :

Próxima} ԱԷ. 'ի մօտոյ, 'ի հպոյ,
Próximo}

զրեթէ, իբրեւ, նորոգապէս,
այն ինչ, դեռ իսկ, արդ իսկ,
ընդ հուպ, ապա, երկրորդ
անգամ :

Proximitas-tátis (ԷԺ.). մերձաւ-
որութիւն, դրացութիւն, մօ-
տաւորութիւն, նմանութիւն,
մօտագոյն ազգականութիւն :

Próximo-mas-mávi-mátum-máre
(լզԺ.). մերձենամ, մատչիմ,
մօտիմ, հպիմ, դրացի լինիմ :

Próximus-ma-mum (աՅ.). մօտա-
գոյն, մօտաւոր, մերձաւոր, մեր-
ձաւորագոյն, դրացի, ընկեր :

» próximus vero. մօտ 'ի ձշմար-
տութիւն, հաւանական, հաւ-
անելի :

» próximus aetáte. հասակակից,
ժամանակակից :

» próximus genere. տոհմակից,
ազգական, մերձաւոր :

» próximus cognatióne. ազգա-
կից, մերձաւոր, խնամի :

» próximus a postrémo. վերջ-
նընթեր, աւընթեր վերջնոյն :

» próximum est, ut. կալ ահնու-
նել է՝ մինչեւ, կայ քնայ :

Prudens-éntis (-éntior - entissi-
mus) աՅ. խորագէտ, խորհրդ-
ական, իմաստուն, իմաս-
տնագոյն, զգոյշ, զգաստ, հան-
ճարեղ, մտացի, յառաջիմաց,
յառաջատես, դիտակ, հմուտ,
տեղեակ, վարժ :

» prudens sciens. աչօք բացօք,
մտադիւրազոյնս, կամակար
մաօք, 'ի կամակարուց :

Prudénter - éntius - entissime
(ԱԷ.). խորագէտ հնարիւք,
հանճարեղ խորհրդով, խոր-
հրդական զգուշութեամբ,
իմաստութեամբ :

Prudentia-ae (խփ.). յառաջգիտութիւն, յառաջատեսութիւն, խորագիտութիւն, իմաստութիւն, զգեսութիւն, ողջմտութիւն, հմտութիւն, վարժումն, գիտութիւն :

Pruina-ae (խփ.). եղեմն :

Pruinosus-sa-sum (աթ.). եղեմնախառն, եղեմնապատ, եղեմնախար :

Pruna-ae (խփ.). ածիւնախառն կրակ, հրատ, խարոյկ, կայծակն :

Prunum-ni (չլթ.). սալոր, մամուխ :

Prunus - ni (խփ.). սալորի, սալորենի, մամխի :

Prurigo-ginis (խփ.) խտղտանք,

Pruritus-us (ար.) խտղտանք, մարմաջուռն, մարմաջիւն :

Prurio-is - ívi - ítum - íre (չլթ.). մարմաջեմ, կծեմ, խտղտիմ, մորմոքիմ :

Pruritus - ta - tum (անց. րբթ.). Տես **Prurio**.

Prytaneum-ei (չլթ.). ժողովարան ատենակալաց յԱթենաքուց քաղաքի :

Pritanes-nis } ար. ճոխ՝ իշխան

Prítanis-is } յԱթենա, դատաւոր՝ ատենակալ՝ շահապ Աթենացուց :

Psallo-llis-lli-llere (նրթ.). փանդիւն հարկանեմ, նուագեմ, սաղմոսս երգեմ, սաղմոս ասեմ, սաղմոսեմ :

Psalmista-tae էսմ } ար. սաղ-

Psalmógraphus-phi } ար. սաղ-

մոսերգու, սաղմոսսնուագ, սաղմոսողող, սաղմոսասաց, սաղմոսերգեաց :

Psalmus-mi (ար.). սաղմոս, օրհնութիւն :

Psaltérion-rii (չլթ.). սաղմոսարան, տաւիղ, քնար, գիրք սաղմոսաց :

Psaltes-tis } ար. փանդունահար,

Psáltrius-rii } սաղմոսանուագ, սաղմոսերգեաց, երգիչ, երգեցիկ :

Psáltria-ae (խփ.). կին երգեցիկ, գուսան :

Psecas-cadis (խփ.). կաթ, կաթիլ, շիթ, դերդաստանիկ որ իւղաթուրմ գործէ զլլցունս տանտիկնոջ :

Pseudócató-ónis (ար.). սուտանուն Աթաոն, կեղծաւոր :

Pseudochristus - ti (ար.). սուտ քրիստոս, նեռն, անտիքրիստոս :

Pseudographia -ae (խփ.). վրիպակ ՚ի համարս թուոց, սխալ հաշուոյ :

Pseudómenos-ni (ար.). սոփեսութիւն, իմաստակութիւն, ճարտարանք, պատիր յանդիմանութիւն, պատկապտութեանք :

Pseudopórticus-ci (խփ.). կերպարանաւոր սրահ, կցկցոտ անդատակ :

Pseudoprophéta-ae (ար.). սուտ մարգարէ :

Pseudóthyrum-ri (չլթ.). գաղտնի դուռն, ծածուկ մուտք :

Psilocitharista - ae (ար.) քնա-
րահար, փանդոնահար :

Psimythium-thii (չգ.) սպի-
տակ, սպիտակագեղ :

Psittacus-ci (ար.) պապկայ :

Psora-ae (եգ.) քոս, բորոտու-
թիւն, ուրկութիւն, գոնջու-
թիւն, կեղ զլիոյ, գողու-
թիւն :

Psoricus-ca-cum (աթ.) քոսոտ
զլիով, գողի, գոնջ :

Psychologia-ae (եգ.) հոգեխո-
սութիւն, շնչախօսութիւն :

Ptisana-ae (եգ.) կամ } կասկա-
Ptisanarium-rii (չգ.) }

ջուր, գարեջուր, օշարակ 'ի
նշոյ և 'ի շաքարէ :

Ptyas-atris (եգ.) թքաքարբ :

Pubens-entis (բյթ.) ծածկեալ
սղուամաղ մազովք, 'ի չափ'
յարբունս հասեալ, հասուն,
վականակ :

Pubeo-es-ere (չգ.) հասանեմ
'ի չափ հասակի կատարման,
յարբունս 'ի չափ հասանեմ :

Puber-ris } աթ. 'ի չափ' յար-
Pubes-eris } բունս հասեալ, հասակաչափ,
հուժկու, պատանի, երիտա-
սարդ :

» pubera folia. բարգաւաճ տե-
րեք, տերեւազարդ տերեւա-
լից տունկ :

Pubertas-tatis } եգ. արբունք,
Pubes-bis } չափահասութիւն, չափ հա-
սակի կատարման, աղուամաղ

մաղ, ստե, տեգ մուրուաց,

երիտասարդութիւն, խաշծու-
ած, ատոքութիւն :

Pubesco-scis-scere (չգ.) յար-
բունս 'ի չափ հասակի կա-
տարման հասանեմ :

Publicana-ae (եգ.) կին մաքսաւ-
որի :

Publicanus-ni (ար.) մաքսաւոր,
բաժապետ, բաժառու անցից :

Publicatio-ónis (եգ.) հրապարա-
կագոյժ, յայտարարութիւն,
հրապարակութիւն, ունեւն
զինչս յարքունիս :

Publicatus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.)
Տես Público.

Publice } ղԵ. հասարակաց օ-
Publicitus } րինօք, համաշխարհի հրա-
մանաւ, հրապարակաւ, ծա-
խուք ժողովրդեան, յայտնա-
պէս, յայտ յանդիման :

Público-cas-ávi-átum-áre (նրգ.)
հատանեմ՝ ունիմ յարքունիս,
հրապարակեմ, 'ի հրապարա-
կագոյժ արկանեմ, աշխար-
հագոյժ առնեմ, հոչակեմ :

Públicum-ci (չգ.) ժողովուրդ,
բաղմութիւն, համաշխարհ,
հրապարակ, հարկ, տուրք,
բաժ, մաքս, մարդահարկ,
զանձ հասարակաց :

Públicus-ca-cum (աթ.) հասա-
րակաց, համաշխարհի, հա-
մաշխարհական :

» público sumtu. հասարակաց
ծախուք, համաշխարհի զան-
ձուք :

Pudendum ! (մթ.) ամաչեցէք

զամօթ մեծ , զի՞նչ ինչ այլ
կայցէ քան զայս ծանականս
ծանականագոյն :

Pudens-éntis (- tior - tissimus)

աթ. ամօթալից , ամօթղած ,
պարկեշտ , երկչոտ , ցածուն :

Pudénter-éntius-entissime (Ալէ.)

պատկառանօք , պարկեշտա-
բար , զգաստութեամբ , ամօ-
թալից բարուք :

Pudet-duit (Դֆ.) ամաչեմ , յա-

մօջթ լինիմ , զամօթի հար-
կանիմ , շառագունիմ , պատ-
կառեմ :

» tui non te pudet ? Միթէ 'ի
քոց գործոցդ իսկ ոչ ամաչի-
ցես :

» non te haec pudent ? ոչ ա-
մաչես 'ի բանիցդ յայդցանէ ,
յէր վերայ այնչափ անամօ-
թեալ ժխտիցիս :

Pudibundus-da-dum (աթ.) ամ-

մօթլեւած , ամօթալից , պար-
կեշտ , երկչոտ , պատկառոտ :

Pudice-cius (Ալէ.) պարկեշտա-

բար , զգաստութեամբ , ամօ-
թալից բարուք , պատկառա-
նօք :

Pudicitia - ae (Էֆ.) ամօթղա-

ծութիւն , պարկեշտութիւն ,
զգաստութիւն , ցոծութիւն ,
ժուժկալութիւն , համեստու-
թիւն , զգօնութիւն :

Pudicus-ca-cum (-cior-cissimus)

աթ. ամօթղած , պարկեշտ ,
ժուժկալ , զգաստ , ցածուն ,
համեստ , երկչոտ :

Pudor-óris (ար.) ամօթղածու-

թիւն , ամօթ , շառագու-
նանք , պատկառանք :

Puella-ae (Էֆ.) աղջիկ , օրիորդ ,

մանկամարդ , աղջկամարդ :

Puelláris-re (աթ.) աթ. մանկա-

Puellárus-ia-ium} աթ. մանկա-

կան , տղայական , տղայաբա-
րոյ , տղայահանճար :

Puelláriter (Ալէ.) տղայաբար ,

իրբւ զմանկամարդ :

Puelláscó-scis-scere (չլէ.) ման-

կանամ , 'ի մանկութիւն դառ-
նամ , գործ զտղայոյ գործեմ ,
տղայանամ :

Puellaórius-ia-ium (աթ.) ման-

կական , տղայական , մատաղ ,
մանկաբարոյ :

Puella-ae (Էֆ.) օրիորդ փո-

քրիկ , մատաղածին աղջիկ :

Puella-li (ար.) փոքրիկ ման-

կիկ , մանուկ տղայ , տղայիկ :

Puer-ri (ար.) մանուկ , տղայ ,

պատանի , պատանեակ , ծա-
ռայ , ընդոծին , սպասաւոր :

Pueráscó-scis-scere (չլէ.) գործ

զտղայոյ գործեմ , տղայանամ ,
մանկանամ , 'ի մանկութիւն
դառնամ :

Puerilis-le (աթ.) մանկական ,

տղայական , տղայաբարոյ , մա-
տաղական :

Puerilitas-tátis (Էֆ.) մանկտոյ

իրք , գործ՝ բանք տղայոյ ,
տղայութիւն , մանկութիւն :

Pueriliter (Ալէ.) իրբւ զտղայ՝

զմանուկ , տղայաբար :

Pueritia-ae (Էֆ.) մանկութիւն ,

տղայութիւն :

Puérpera-ae (իգ.). կին ծննդական, մայր մատաղածին :

Puerpérium-rii (չլտ.). երկունք ծննդականի, ծնունդ, ժամանակ ծննդեան :

Puérulus-li (ար.). փոքրիկ մանկիկ, տղայիկ, մանուկ տղայ, սպասեակ, սպասիկ :

Puga-ae (իգ.). նստոյ տեղի, երաստանք, զխտ :

Pugil-lis (ար. et իգ.). բռնամարտիկ, ըմբիշ, նահատակ, ոխորիմ, ակոյեան :

Pugilatio-ónis (իգ.) } բռնամարտիկ կռիւ, բռնամարտիկք, բռնամարտկութիւն, կռիւամարտութիւն, ըմբշամարտք, ըմբշական մրցութիւն :

Pugilatórius-ia-ium (աթ.). ըմբշական, կռիւամարտիկ :

Pugilice (Վէ.). իբրեւ զախոյան, իբրեւ զնահատակ առաքինի, քաջապէս զօրութեամբ, արիաբար, հզօրադոյնս, հզօրապէս :

Pugillar-áris (չլտ.) } քարտէս, մա-

Pugilláris-is (ար.) } տօնիկ, մոմեեալ տախտակ 'ի գրեւ, տոմս, մատեան փոքրիկ :

Pugillatórius follis - is (ար.). փամփուշտ լի օլով, գունդ փքոցուռոյց :

Pugillo-las-ávi-átum-áre (չլտ.) }

Pugillor-láris-látus-lári (հար.). } ըմբշամարտս մրցիմ, տամ զանձն 'ի բռնամարտիկս, զնահատակութիւն նահատակիմ :

Pugillus-li (ար.). բուռն մի փոքրիկ, ափ մի, ագուռ :

Púgio-ónis (ար.). դաշոյն, վաղակաւոր :

Pugiunculus - li (ար.). դաշոյն փոքր :

Pugna-ae (իգ.). մարտ, պատերազմ, կռիւ, կազ, գուպարած. մաքառումն, խառնուրդ :

» pugnam capéssó. մարտնչիմ, կռուիմ, ոգորիմ, կազեմ, մաքառիմ :

» apto me pugnae. 'ի զարդ պատերազմի հանդերձիմ, 'ի մարտ պատերազմի պատրաստիմ, կարգեմ և կազմեմ զճակատն :

Pugnácitas-tátis (իգ.). յօժարութիւն ոգւոյ 'ի մարտակռիւ, իղձք մարտնչելոյ :

Pugnáciter-cius-cissime (Վէ.). հետեալ յամառութեամբ. յամառոս կամօք, բուռն զօրութեամբ, սաստիկս, ուժգնաբար :

Pugnáculum-li (չլտ.). ամբոց, ամուրք, բերդ, դղեակ, պատուար, պատնէշ, մարտկոց :

Pugnans-ántis (էյթ.). մարտիկ, պատերազմող, յամառ, յամառոտ, կամակացոյց կամածին կամոց, հակառակ, դիմադարձ, ընդդիմական :

Pugnátor-óris (ար.). զօր պատերազմիկ, մարտիկ, զինուոր :

Pugnatórius-ia-ium (աթ.). պատերազմական, պատերազմիկ :

Pugnátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Pugno.

Pugnax-ácis (-cior-císsimus) (աթ.). պատերազմող, պատերազմասէր, նահատակ, կատաղի, մոլեղին :

Púgneus-ea-eum (աթ.). կռիվիչ, բռնցի հարեալ :

Pugno-nas-ávi-átum-áre (չգթ.). կռուիմ, գուպարած եղեալ մաքառիմ, մարտնչիմ, պատերազմիմ, հակառակիմ, կազեմ, բանընդդէմ՝ դիմադարձ լինիմ :

Pugnus-ni (ար.). կռուփ, կռփահարութիւն, բռնխէթք, բռնամարտիկ կռիւ :

» **pugnum fácio**. ձեռն խառնեմ ընդքեզ, աջ բարեկամութեան տամ :

Pulchéllus-la-lum (աթ.). գեղեցկառես, սիրուն, շնորհալից, պաճուճազարդ, պճնող, սեթեւեթեալ, զարդարկոտ :

Pulcher - chra - chrum (-chrior-chérrimus) (աթ.). չքնաղազեղ, գեղեցիկ, ցանկալի, վայելուչ, հաճոյ, հռչակաւոր, հոյակապ, ազնուական, ազատ, փառաւոր :

» **pulcher aspéctu**. հաճոյ աչաց հայելոյ և գեղեցիկ ՚ի տեսանել, չքնաղատես, գեղեցկատեսիլ, բարետեսակ :

Pulchre-chrius-chérrime (ՎՔ.). գեղեցիկս, վայելչաբար, բարւոք, և կարի իսկ քաջ, բարի յոյժ :

Pulchritúdo-dinis (իգ.). գեղեցկութիւն, գեղ, վայելչութիւն :

Puléjum - ji (չգթ.). քաղցրաբան բանք, քաղցրաբանութիւն, լուաղեղ, խաշ՝ խոտ :

Pulex-licis (իգ.). լու :

Pulicósus - sa - sum (աթ.). լի լուովք :

Pullárius-rii (ար.). հաւադէս, հաւահարց, հաւահմայ :

Pullástra-ae (իգ.). մատաղ հաւ, ձագ հաւու :

Pullátio-ónis (իգ.). ձուք եղեալ ՚ի թուխս, ձաղք թխեալք՝ նորափետուրք, թուխք մի :

Pullátus-ta-tum (աթ.). թուխս զգեցեալ, ՚ի թուխս համակեալ, սգոյ հանդերձ ագեսլ :

» **pulláti-tórum** (ար.). խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձք, խուժան ժողովրդեան :

Pullésco-scis-scere (չգթ.). շաքլիմ, ջովանսմ, բուսանիմ, բողբոջիմ, արձակեմ զբողբոջ, պտկեմ, ցցուիմ :

Pulligo-ginis (իգ.). թուխ խարտեաշ, գոյն մթապոյն :

Pullinus-na-num (աթ.). յաւանական, կրմնուղ և տրմնուղ, տրմնուղ կրմնուղ, յովանական :

Pullities-iéi (իգ.). ձաղք նորափետուրք՝ թխեալք, ձուք եղեալ ՚ի թուխս :

» **pullities apum**. ձուք մեղուաց :

Pulluláscó-scis-scere (աթ.). չգթ. **Púllulo-las-lávi-látum-láre** (իգ.).

բողբոջիմ, բուսանիմ, շաքլիմ, շառաւիղ արձակեմ, պտկիմ, ջովանսմ, ցցուիմ :

Púllulus-la-lum (ած.). սակաւիկ
ինչ 'ի գոյն մթազոյն, խուն
մի թուխ խարտեալ :

Púllulus-li (աբ.). մանուկ տղայ,
մանկիկ սիրուն, տղայիկ, շա-
ռաւեղ, բոլբոջ, խաւարծի,
բարունակ :

Pullus - la - lum (ած.). 'ի գոյն
մթազոյն՝ շագանակի, թուխ
խարտեալ :

» pulla vestis, toga. հանդերձ
սգոյ սինքորաց ժողովրդեան :

Pullus-li (աբ.). ձագ, կորիւն,
թոժիւն, յաւանակ :

» pullus ásinæ. իշամարունկ,
յաւանակ իշոյ, մարունկ :

» pullus áquilæ. ձագ արծուոյ :

» pullus apum. ձագ մեղուաց :

» pullus áneris կամ anserinus.
ձագ սագու :

» pullus caméli. կողուն :

» pullus gallináceus. ձագ հաւ-
ու :

» pullus ranae. ձագ գորտոյ,
փոքրիկ գորտ :

» pulli árborum. բողբոջք ծա-
ռոց, բոյսք բողբոջոց, շա-
ռաւիղք արմատոյ, բարու-
նակք ծառատնկոց, ընձիւղք,
ստեղն :

Pulmentáris-re (ած.). խիւսոյ,
փոխնոյ :

» pulmentáris cibus. ուտելի
կերակուր, կամակք, համա-
լամք :

Pulmentárium-rii (չլտ.). կերա-
կուր, համադամք, կամակք :

Pulméntum-ti (չլտ.). խիւս յա-

ւերէ, փոխնոյ, համադամք,
կամակք, կերակուր :

Pulmo-ónis (աբ.). թոք, թոքա-
ռաջք :

Pulmonárius-ia-ium (ած.). թո-
քացաւոտ, ախտիւ թոքոյ
հաշեալ :

Pulmóneus-ea-eum (ած.). թո-
քոց :

Pulmúnculus-li (աբ.). փոքրիկ
թոք :

Pulpa-ae (իգ.). կակղամիս տեղի,
անոսկր միս, թամբ, միս պրա-
ղոց :

Pulpámen-minis } չլտ. կերակուր
Pulpaméntum-ti }

'ի մանրուածոյ մնոյ, երշիկ,
միս 'ի կասկարայէ, անուշակ
կերակուր, համադամք :

Púlpitum-ti (չլտ.). բեմք, պրշակ,
վերնատուն, խաղիւմք, հա-
վանոց, պատշգամբ :

Pulpósus-sa-sum (ած.). մար-
մենիկ, մենիկ յոյր, պարարտ,
գէր, շաղղայեղոյ :

Puls-ltis (իգ.). փոխնոյ յաւերէ
հնդիկ ցորենոյ, խիւս :

Pulsábulum-li (չլտ.). կանտոց,
կնտնոց :

Pulsátio - ónis (իգ.). բախիւն,
հարումն, հարումած :

Pulsátor - óris (աբ.). նուազա-
ծու, հրածիշտ, հարկանող
նուազարանաց :

» pulsátor citharae. փանդոնա-
հար, քնարահար :

Pulsátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).
Տես Pulso.

Pulso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.)․
մղեմ, հարկանեմ, զարկուցա-
նեմ, բախեմ :

Pulsus-sa-sum (անց. դրբ.)․ **S**eu
Pello․

Pulsus-us (ար.)․ բախիւն, հա-
րուսն, գրգռութիւն, մղուսն,
հարուած :

» **pulsus lyrae**․ փանդեռնահա-
րութիւն, քնարահարութիւն :

Pultárius-rii (ար.)․ ջեռուցիչ, ա-
նօթ եռացուցանելոյ զջուրս :

Pultatio - ónis (էգ.)․ հարուսն,
հարուած, բախիւն :

Pulticula -ae (էգ.)․ խիւս, փո-
խինդ :

Multiphagónides-dae (ար.) }
Multiphagus-ga-gum (աշ.) } այլ

անպիստան, պարապորդ, դա-
տարկանձն :

Pulto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.)․
բախեմ՝ հարկանեմ զջուրս :

Pulverátio - ónis (էգ.)․ ցանեւն
փոշի մանրամաղ՝ի վերայ ող-
կուզաց խաղողոյ :

Pulvéreus-ea-eum (աշ.)․ փոշո-
տեալ, մանրամաղ, լցեալ փոշ-
ւով :

Púlvero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)․
լուծանեմ՝ շրջեմ՝ փոփոխեմ
'ի փոշի, փշրեմ, փխրեմ, ման-
րեմ զկոշտ հողոյ :

» **púlvero uvas**․ փոշի ցանեմ՝ի
վերայ ողկուզաց խաղողոյ :

Pulveruléntus-ta-tum (աշ.)․ լի
փոշով, փոշոտեալ :

Pulvillus-li (ար.)․ բարձ փոքրիկ,
բարձկնեար :

Pulvínar-áris }
Pulvinárium-rii } չլտ. բարձ երե-
սաց, սնարք, մահիճք դից 'ի
մեհեանս :

Pulvináris-re (աշ.)․ աւաղածիր,
աւաղակապ, սնարի բարձից :

Pulvinátus-ta-tum (աշ.)․ 'ի ձե
սնարի բարձից :

Pulvínulus-li (ար.)․ բարձրացեալ
մասն հողոյ առ ոտս ծառոց,
հողակոյտ ընդ ծառատնկով :

Pulvínus-ni (ար.)․ սնարք, բարձ
երեսաց, անկողին աստուածոց
'ի մեհեանս :

Pulvis-veris (ար. et էգ.)․ հող,
փոշի, ունգ, մղեղ :

Pulvisculus-li (ար.)․ մանրամաղ
փոշի, ունգ մանր :

Pumex-micis (ար. et էգ.)․ չեչա-
քար, եփեստեան քար :

» **a púmice aquam póstulo**․ 'ի
ջուր աղամ, թակարդաւ ջուր
բերեմ, զհողմն կոծեմ՝ արա-
ծեմ, 'ի հուր գզեմ :

» **laevis púmice**․ մեղկ, թու-
լամորթ, կանացի, իգացեալ :

Pumicátus-ta-tum (անց. դրբ.)․
Seu **Púmico**․

Pumíceus-ea-eum (աշ.)․ չեչա-
քարի, սպնգատեսակ, ծակոտ-
կէն :

Púmico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.)․
փայլեցուցանեմ ծակոտկէն
քարամբ, մաքրեմ չեչաքարիւ,
յղկեմ, ողորկեմ, կոկեմ :

Pumicósus-sa-sum (- sior) աշ․
նման չեչաքարի, անօսր, ան-
զայտ, նուրբ, ծակոտ :

Pumilio-ónis } ար. կարճ հասա-
Púmilus-li }

կաւ, կարճահասակ, թզուկ:

» pumiliónes árboreas. ծառք
կարճաբերձք:

Punctariolae-árum (իգ.). թեթեւ
մարտ, մարտակոխիկ 'ի մէջ
վաշտկանաց:

Punctim (Պէ.). ծայրիւ սուսե-
րի, սլաքիւ, ուղղորդ, ուղ-
ղաբար, ուղղակի, դէպուղիղ:
» punctim et caesim. 'ի սուր
սայր սուսերի և հատակոտոր
կոտորակալ:

Punctio - ónis (իգ.). հարուած
սլաքի, խայթուած, խայթո-
ղուծիւն:

Punctiuncula-ae (իգ.) } թեթեւ
Púntulum-li (չգ.) }
խայթուած, խայթումն, մար-
մաջումն:

Punctum-ti (չգ.) } կէտ, ստիքս,
Punctus-ti (ար.) }
խայթուած, քուեայ, վիճակ,
միահամար:

» punctum témporis. վայրկեան
ժամանակի, րոպէ, թօթափել՝
քթթեւ ական:

Punctus - ta - tum (անգ. քէք.).
Տես Pungo.

Punctus-us (ար.). խայթուած,
խայթողութիւն, հարուած
սլաքի:

Pungens-éntis (էյթ.). խոցողիչ,
սայրասուր, բարկ, սուր:

Pungo - gis - úpugi - nctum - gere
(նգգ.). խայթեմ, խածանեմ,
խոցեմ, ատամացեմ, մարմա-

ջեցուցանեմ, նեղեմ, ատա-
պեցուցանեմ, լլկեմ, չարչա-
րեմ:

Púnica arbor-ris (իգ.). նռնենի:

Púnica fides-ei (իգ.). փիւնիկ-
կան հաւատարմութիւն:

Púnice (Պէ.). ըստ օրինի կար-
քեդոնացուոց, 'ի փիւնիկ լե-
զու:

Puníceus - ea - eum (անգ.). կար-
մրագոյն, կարմրիկ, աշխէտ,
չառագոյն:

Púnicum malum-li (չգ.). նուռն:

Púnio-is-ívi-íam-ii-ítum-ire (նգգ.)

Púnior-iris-ítus-íri (հար.) }
պատիժ պատուհասի 'ի վե-
րայ ածեմ, պատժեմ, պատու-
հասեմ, պատժապարտ՝ պա-
տուհասակած առնեմ, վրէժ-
խնդիր լինիմ, առնում՝ հա-
նեմ գվրէժ:

» púnio cápite. գլխապարտ՝ մա-
հապարտ առնեմ, մահապար-
տեմ:

» púniosupplício. չարամահա-
նեմ, խողխողեմ, սպանանեմ,
յարեւէ՝ 'ի կենաց արկանեմ:

Punítio - ónis (իգ.). պատիժ,
պատուհաս, պատիժ պատու-
հասի:

Punitor-óris (ար.). պատժառու,
պատժող, քինախնդիր, վրէժ-
խնդիր:

Punítus-ta-tum (անգ. քէք.). Տես
Púnio et Púnior.

Pupa-ae (իգ.). աղջիկ, օրիորդ,
մանկամարդ, պաճուճապա-
տանք:

Pupilla-ae (իգ.). աղջիկ մանկամարդ, աղջիկ որբ, բիբական՝ աչաց՝ տեսանելիաց :

Pupilláris-re (աթ.). որբական :

Pupillus-li (ար.). որբ, ձեռնասուն, սան :

Puppis-is (իգ.). խելք նաւու :

Púpula-ae (իգ.). բիբական՝ աչաց՝ տեսանելիաց, մասաղօրեայ օրիորդ :

Púpulus-li (ար.). մանուկ մատաղ, մանկիկ, տղայիկ :

Pupus-pi (ար.). մանուկ, տղայ :

Pure-rius-rissime (վէ.). յստակամիտ մտօք, պարզապէս, մեկին, անվըէպ, յայտնապէս, համարձակ :

Purgábilis - le (աթ.). մաքրիչ, մաքրական :

Purgámen-minis կամ **Purgaméntum-ti** (չգ.). աւելածք, աւելորդք, աղտեղութիւն, սրբութիւն, քաւութիւն :

Purgans-ántis (էյթ.). մաքրիչ, սրբիչ, մաքրական :

Purgáte (վէ.). մաքրութեամբ : անկեղծաւոր մտօք, անվըէպ :

Purgátio - ónis (իգ.). մաքրութիւն, սրբութիւն, մաքրիչ դեղ, սրբադեղ, չմեղադրութիւն, սրբարարութիւն, քաւութիւն :

Purgátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես **Purgo**.

Purgátus-ta-tum (- tior - tissimus) աթ. մաքուր, սուրբ, յստակ, ջինջ, արգահասելի, ներիլի, արդարացեալ :

Púrgito (նրգ. Ito արգ.). յաճախագոյնս մաքրեմ, արդարացուցանեմ զանձն, ստէպ սրբեմ :

Purgo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.). սրբեմ, մաքրեմ, յստակեմ, ողորկեմ, յղկեմ, քաւեմ, քաւութիւն առնեմ :

» **purgo me.** արդարացուցանեմ զանձն, 'ի չքմեղս լինիմ :

Purificátio - ónis (իգ.). սրբութիւն, մաքրութիւն, զտութիւն, քաւութիւն, Տեառն ընդառաջ :

Purifico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.). մաքրեմ, սրբեմ, ջնջեմ, զտեմ, քաւութիւն առնեմ, քաւեմ :

Purificus-ca-cum (աթ.). սրբիչ, մաքրիչ, մաքրական :

Púritas - tátis (իգ.). մաքրութիւն, սրբութիւն, յստակութիւն, զտութիւն, սեռնութիւն, անբժութիւն :

Púrpura-ae (իգ.). ծովու ծիրանի, խղունջն, պտտմուճան՝ բեհեզ ծիրանագոյն, ծիրանիք, ծիրանեզարդ, ոստիկան, իշխան, ինքնակալ, կայսր :

Purpurárius-ia-ium (աթ.). ծիրանաւոր, շառագոյն :

Purpurárius - rii (ար.). ծիրանաւաճառ, ծիրանեւաճառ :

Purpuráscó-scis-scere (չգ.). ծիրանանամ, հարկանիմ 'ի ծիրանի, փայլեմ իբրեւ զծիրանի :

Purpurátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես **Púrpuro**.

Purpúreus-ea-eum (աթ.). ծի-

րանի, ծիրանագոյն, շառագոյն, կարմիր, բոցագոյն, շեկակարմիր, 'ի գոյն որդան կարմրոյ :

Purpurissátus-ta-tum (աթ.). ծիրանացուցեալ, սնգուրեալ, 'ի ծարիր և 'ի սնգոյր շպարեալ :

Purpurissum-si (չգ.). սնգոյր, ծարիր, սպիտակ :

Púrpuro-ras-ávi-átum-áre (նրգ. et չգ.). ծիրանացուցանեմ, փայլեմ իբրեւ զծիրանի, հարկանիմ 'ի ծիրանի :

Purulénte (Ալբ.). թարախալից վերօք, բազում շարաւով, չարահոտ նեխութեամբ :

Puruléntus-ta-tum (աթ.). թարախալ, թարախալից, փուտ, նեխեալ, նեխական, շարաւահոտ :

Purus-ra-rum (- rior - rissimus) (աթ.). մաքուր, սուրբ, ջինջ, յստակ, անխառն, սեռն, վճիտ, ականակիտ, անապակ, պարզ, զուտ :

Pus-uris (չգ.). թարախ, չարահոտ նեխութիւն, շարաւ, երբ, փուտ :

Pusa-ae (էգ.). աղջիկ մանկամարդ, օրիորդ փոքրիկ :

Pusillánimis-me (աթ.). կարճամիտ, երկչոտ, կարճոգի, վատասիրտ :

Pusillum (Ալբ.). սակաւիկ մի, փոքր մի, խոռն ինչ :

Pusillus-la-lum (աթ.). փոքր, մանր, փոքրիկ :

» pusilla epístola. թուղթ կարճաւօտ, մուրհակ, հակիրճ նամակ :

Púsio-ónis (էգ.). մանուկ տղայ, մանկիկ, տղայիկ :

Pústula-ae }
Púsula-ae } էգ. պալար, խաղաւարտ, այտուճն, փոքրիկ փամփուշտ, պղպջակ ջրոյ :

Pustulátus-ta-tum |

Pustulósus-sa-sum |

Pusulátus-ta-tum } (աթ. պալա-

Pusulósus-sa-sum |

րաւոր, պղպջակաձէ, յորդաբուխ, եռանդուն :

Pusus - si (աբ.). մանկիկ փոքրիկ, մանուկ մանրիկ :

Putá (Ալբ.). գոգ, գոգցես իմն, գրեթէ, իբրեւ եթէ, զոր օրինակ, որպէս :

Putámen-minis (չգ.). փոճոկ, պատեանք, խորխ, պատիճ, դալար կիզ :

» putámen ovi. խորձ ձուոյ :

Putátio-ónis (էգ.). յապաւանք, հատուճն ծառոց, պատիւ, մեծարանք, մեծարոյ կարծիք, քաջ անուն, յարգ, վարկ :

Putatívus-va-vum (աթ.). համարեալ, կարծեալ, գրեալ, պիտակ, մտացածին, ջնորական, հանճարական :

Putátor-óris (աբ.). քշտող, յատիչ :

Putatórius-ia-ium (աթ.). յապաւելի, յատանելի :

» falx putatória. մանգաղակ, յատոց :

Púteal-ális (չլթ.) • խուփն գբոյ,
կափարիչ ջրհորոյ :

Puteális-le համ }
Puteánu-na-num } ած. ջրհորոյ,

լոյ, ջրակուտակ :

Puteárius-rii (ար.) • պեղել ջրհորոյ :

Púteo-es-tui-tére }
Putésco-scis-scere } չլթ. նեխիմ,

հոտիմ, չար հոտ բուրեմ,
ժանտահոտ լինիմ :

Púteus-ei (ար.) • հոր, ջրհոր,
գուբ :

Putículi-lórum (ար.) • ջրհորք,
գուբք, փոսք :

Pútide-tídus (Վլթ.) • տաղտկալից
լմն օրինակաւ, խիստ և ա-
պառուժ զժկամակուծեամբ,
ճարտարելով, պաճուճանօք :

Putidiúsculus-la-lum (ած.) • լրբ-
բենի, փոքր մի լիրբ, տաղտ-
կալից, ճանձիր, գարշատեսիլ :

Putidulus-la-lum (ած.) • փոքր
ինչ չարահոտ, սակաւիկ մի
ժանդահոտ :

Pútídu-da-dum (-tídiu - díssi-
mus) ած. ժանտահոտ, չա-
րահոտ, նեխական, նեխալ,
փուտ, զապիր, չախորժական,
անհաճոյ, պաճուճազարդ,
սեթեթեալ :

Putilla-ae (իգ.) • աղջիկ փոքրիկ,
մանրիկ օրիորդ :

Putisco-scis-scere (չլթ.) • նեխիմ,
հոտիմ, ժանդահոտ լինիմ,
չար հոտ բուրեմ :

Puto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.) •
քշտեմ զաւելորդ ոստս, յա-

տանեմ, յապաւեմ, համարիմ,
հաշուիմ, կարծեմ, նկարեմ
'ի միտս, վարկանիմ, մեծա-
րեմ, թուիմ :

» puto ratiónem cum te. հա-
տուցանեմքեզ զհաշիւն, հա-
մար առնեմ :

» ut puto. ինձ այսպէս թուի,
ես իսկ ինքնին պատշաճ հա-
մարիմ :

» magni puto. առաջատուականս
ունիմ, մեծարգի համարիմ,
մեծարեմ :

» puto máximi. մեծարոյ կար-
ծիս ունիմ, մեծամեծար պա-
տուով մեծարեմ, մեծապա-
տուեմ :

» puta. գոգ, գոգջիւր, գրեթէ,
զոր օրինակ :

Putor-óris (ար.) • նեխ, ժանտա-
հոտութիւն, ժահ, ժահոտ-
հոտ, չարահոտութիւն :

Putrédo - dinis (իգ.) • ապակա-
նութիւն, նեխութիւն, փուտ-
ութիւն, փուտ :

Putrefácio (նրգ.) • Fácio (արգ.) •
նեխեմ, փտեմ, ապականեմ,
եղճանեմ, խանգարեմ :

Putrefáctus-ta-tum (առգ.) •
Տես Putrefácio և Putrefío.

Putrefío (չլթ.) • Fío (արգ.)

Pútreo-res-rui-rére համ } չլթ.

Putrésco-scis-scere }
տրորիմ, թարախիմ, հոտիմ,

նեխիմ, ապականիմ, փտիմ,
չար հոտ բուրեմ :

Pútridus-da-dum } ած. նեխալ,
Putris-re }

նեխական , փուտ , փտեալ ,
 ժանտահոտ , չարահոտ , ա-
 պականեալ , թարախալից ,
 եղծեալ , խանգար :
 Putus-ta-tum (-tissimus) աթ.
 մաքուր , ջինջ , յստակ , ան-
 խառն , սեռն , զուտ , վճիտ :
 » orationes putissimae. ողորկա-
 բանութիւն , յստակապատում
 բանք :
 » purus putus. յստակագոյն ,
 անխառն անապակ , վճիտ և
 ականակիտ :
 Pyctes-tae (ար.). ըմբիշ , բռնա-
 մարտիկ , կռփամարտիկ :
 Pyga-ae (եգ.). երաստանք , նըս-
 տոյ տեղի , զիստ , յետոյք :
 Pygiacus-ca-cum (աթ.). երաս-
 տանաց , զստի , նստոյ :
 Pygmaeus-aëi (ար.). կարճ հա-
 սակաւ , թզուկ , կարճիկ :
 Pyra-ae (եգ.). փայտակոյտ վա-
 ռեալ , խարոյկ , հրատ :
 Pyramidatus-ta-tum (աթ.). 'ի
 ձև յուրանի , յուրանաձև ,
 բլրաձև :
 Pyramis-rámidis (եգ.). բուրգն ,
 յուրան , պիւրամիտ :
 Pyraster-tri (ար.). վայրի տանձի :
 Pyrgus-gi (ար.). տուփ քուէից :
 Pyrites - tae (ար.). կայծքար ,
 հրաքար , լուսաքար , գայլա-

խաղ , վէմ երկանաքար , երկան
 իշոյ :
 Pyrópus - pi (ար.). սուտակն ,
 կարկեհան :
 Pyrum-ri (չգ.). տանձ :
 Pyrus-ri (եգ.). տանձի :
 Pytácium-cii (չգ.). սպեղանի :
 Pythagorisso-sas-ávi-gátum-áre
 (չգ.). գՊիւթագորեանց կրօ-
 նից զհետ երթամ , մոլորիմ
 զկնի Պիւթագորականաց ա-
 դանդին :
 Pytháula-ae }
 Pytháules-lae } ար. սրնգահար :
 Pythia-ae (եգ.). պատգամախօս
 քրմանոյշ Ապոլոնի 'ի Պիւ-
 փիս , Պիւթիա :
 Pýtius - thii (ար.). Սիթովն ,
 Սիթովնեսոյ հարցուկ դե,
 այս հարցուկ :
 Pythónion-nii (չգ.). շաւաշա-
 րիւն , նուիճ :
 Pytisma - atis (չգ.). տողուկք ,
 թուք , խուխ , թքթքեւն :
 Pyxidátus-ta-tum (աթ.). 'ի ձև
 տփոյ :
 Pyxidicula-ae (եգ.). տուփ փո-
 քրիկ :
 Pyxis-idis (եգ.). տուփ , անօթ
 փոքրիկ , աման , սրբատուփ ,
 մասնատուփ , ծառ փոքր ,
 թուփ :

Q

Qua (ՎՋ.). ուր և, յո և իցէ :

» qua.... qua. այնչափ՝ որչափ, նոյնպէս՝ որպէս, նոյնգու- նակ՝ որպիսի, և ուրեք զի՝ և զի, ևր զի՝ ևր զի, մերթ՝ մերթ :

Quacumque (ՎՋ.). ամենայն ու- րեք, ուր և, ընդ ամենայն տեղիս :

Quadántenus (ՎՋ.). մինչև 'ի նշանակ ինչ, ըստ մասանց, փոքր 'ի շատէ :

Quadra-ae (ԷԳ.). պատուանդան, խարիսխ չորեքկուսի, սեղան :

» aliénâ vivo quadrâ. կերակ- րիմ ծախուք այլոյ, ծախ հա- մարոյ իմոյ յայլուստ լինի :

Quadrágéni-nae-na (աՅ.). քա- ռասնեակ, քառասուն :

Quadrágésima-ae (ԷԳ.). քառաս- ներորդ մասն, քառասնորդք, քառասնորդաց պահք, աղու- հացք :

Quadragesimális-le (աՅ.). քա- ռասնորդական, աղուհացից, քառասնորեայ :

Quadrágésimus-ma-mum (աՅ.). քառասներորդ :

Quadrágies (ՎՋ.). քառասուն անգամ :

Quadráginta (աՅ.). քառասուն, քառասնեակ :

Quadrángulus-la-lum (աՅ.). չո- րեքանկիւնի, չորեքկուսի :

Quadrans-ántis (աՇ.). չորրորդ, չորիւր մասն, քառորդ, բնիոն, դանգ, խերեկէ :

Quadrántal - lis (չԿԺ.). մարմին խորանարդ, սափոր, մար :

Quadrárius-ia-ium (աՅ.). չորեք- կուսի, չորեքանկիւնի :

Quadratárius-rii (աՇ.). քարա- կոփ, դրօշող :

Quadráte (ՎՋ.). 'ի ձև չորեք- կուսի :

Quadrátio-ónis (ԷԳ.). չորեքան- կիւնութիւն, չորեքանկիւնի յօրինուած, չորեքկուսի ձև՝ վայր :

Quadrátus-ta-tum (աՅ.). չորեք- անկիւնի, չորեքկուսի, չո- րեքդիմի, ուղղանկիւնի :

» quadráta lítera. գլխազիր, գլխաւոր նշանազիր :

» quadrátum corpus. անձնեայ՝ անձնեղ մարմին, մարմնագեղ, անդամայաղթ, թիկնեղ :

» quadráti boves. եզինք պա- րարակք և յաղթանդամք մե- ծութեամբ :

» quadrátum - ti (չԿԺ.). չորեք- կուսի ձև, չորեքանկիւնի յօ- րինուած :

Quádridentis-éntis (ած.) . քառա-
ժանի :

Quadríennnis - ne (ած.) . քառա-
մեայ :

Quadríennium-nii (չդ.) . չորից
ամաց՝ քառամեայ ժամանակ,
քառեամ մի :

Quadrifáriam (վճ.) . 'ի չորս մա-
սունս :

Quadrifidus-da-dum (ած.) . քա-
ռասայր ճիւղեալ, չորեքմաս-
նեան, չերեքանդամ :

Quadriforis-re (ած.) . ոյր իցին
դրուկ չորք :

Quádrifrons-óntis (ած.) . չորեք-
դիմեան, չորեքկերպեան, քա-
ռադէմ :

Quadrígae-gárum (խ.) . չորք-
ձիք, չորեքերիվարեան կառք :

Quadrigáles equi-quórum (ար.) .
չորք ձիք կառաձիգք միաշար
տողեալք :

Quadrigárius-rii (ար.) . կառա-
վար չորեքերիվարեան կա-
ռաց :

Quadrigéminus-na-num (ած.) .
չորեքկին, չորեքպատիկ :

Quadrigéni-nae-na (ած.) . չորեք-
հարիւր :

Quadrigulae - lárum (խ.) . փո-
քրիկ չորքձիք :

Quadríjuges equi-quórum (ար.) .
չորք կառաձիգ ձիք միաշար
տողեալք :

Quadríjugus-ga-gum (ած.) . 'ի
չորից երիվարաց միաշար տո-
ղեաց լծեալ :

» quadríjugi equi. չորք կառա-

ձիգ երիվարք միաշար տո-
ղեալք :

Quadrilíbris-re (ած.) . 'ի չորից
լտիրց կշռորդէ :

Quadrímátus-us (ար.) . հասակ
չորից ամաց, քառամեայ տիք :

Quadríméstris-re (ած.) . չորից
ամսոց, չորեքամսեայ :

Quadrímulus-la-lum } ած. քա-
Quadrímus-ma-mum }
ռամեայ, չորից ամաց :

Quadringéni-nae-na } ած. չո-
Quadringenténi-nae-na }
րեքհարիւր :

Quadringentésimus - ma - mum
(ած.) . չորեքհարիւրորդ :

Quadringénti-tae-ta (ած.) . չո-
րեքհարիւր :

Quadringénties (վճ.) . չորեք-
հարիւր անդամ :

Quadrípartitio-ónis (խ.) . չորեք-
մասնեան բաժանումն :

Quadrípartíto (վճ.) . ընդ չորս
բաժանեալ, չորեքմասնեան
բաժանմամբ, բաժանելով 'ի
չորս առաջս, 'ի չորս բաժինս
հասեալ :

Quadrípartitus-ta-tum } ած. չո-
Quadríplicátus-ta-tum }
րեքանդամ, չորեքմասնեան :

Quadrirémis-mis (խ.) . չորեք-
թիակեան ցռկանաւ, չորեք-
կարդեան թիակօք պատերազ-
միկ նաւ :

Quadrívium-vii (չդ.) . չորք ու-
ղիք, կիցք ճանապարհաց,
ճանապարհակիցք :

Quadro-ras-ávi-átum-áre (չրդ. et

չլէ.) . չորեքանկիւնի գործեմ,
չորեքկուսի կոփեմ՝ տաշեմ,
խարտեմ, յարդարեմ, յղկեմ,
պատշաճիմ, 'ի դէպ գամ,
վայելեմ, հաճոյ թուիմ, ըն-
դունելի լինիմ :

Quádrula - ae (իգ.) . փոքրիկ
տախտակ առ յօշելոյ զմիս :

Quadrum-ri (չլէ.) . չորեքկուսի
երեսք՝ նիստ, չորեքանկիւնի
ձէ :

Quadrúpedans-ántis (ած.) . քա-
ռասմբակ, սալսամբակ :

Quádrupes-rúpedis (ած.) . չոր-
քոտանի :

Quádrupes-rúpedis (աբ.) . ձի, ե-
րիվար :

Quadruplátor-óris (աբ.) . ամբաս-
տան, դատախազ, քսու, չա-
րախօս, որ զչորիւր մասն ընչից
դատապարտելոյն ընդունէր :

Quádruplex-rúplícis (ած.) . չո-
րեքպատիկ, չորեքկին :

Quadruplicátio-ónis (իգ.) . չո-
րիւք բազմապատկութիւն :

Quadruplicáto (Վք.) . չորեքպա-
տիկ առաւել, չորեքկին ևս,
չորիցս աւելի :

Quadrúplico-cas-ávi-átum-áre }

Quádruplo-las-lávi-látum-láre }

Նբգ. չորիցս կրկնեմ, չորեք-
կնեմ :

Quádruplor-láris-átus-ári (հաբ.) .
'ի բանսարկութիւն ելանեմ,
բանսարկու՝ չարախօս լինիմ,
չարախօսեմ, քսեմ :

Quádruplus-la-lum (ած.) . չո-
րեքկին, չորեքպատիկ :

Quaérito (Նբգ. Ito աբ.) . ստէպ
'ի հարց և 'ի խնդիր մտանեմ,
անձկաբեկ հարցանեմ, յու-
զախնդիր լինիմ, թախանձա-
նօք խնդրեմ :

Quaéro-ris-aesívi հաճ-sii-sítum
-rere (Նբգ.) . որոնեմ, խնդրեմ,
խուզեմ, խոյզ և խնդիր առ-
նեմ, հնարս հնարիմ, պա-
ճարս պաճարիմ, գուն գոր-
ծեմ, ջանամ, տեղեկանամ,
հարցանեմ, վիճեմ, կազիմ,
բանակռիւ լինիմ, 'ի հարցա-
փորձմուծանեմ, հարց և քնին
առնեմ :

Quaesítio-ónis (իգ.) . խոյզ, խըն-
դիր, քննութիւն, հետազո-
տութիւն :

Quaesítor-óris (աբ.) . խնդրակ,
յուզախնդիր, պատժական
դատաւոր :

Quaesítum-ti (չլէ.) . հարցուած,
խնդիր, հարցումն, շահ, ստա-
ցուած :

Quaesítus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես Quaero.

Quaesítus-ta-tum (-tior - tissi-
mus) ած. սեթեւեթեալ, պա-
ճուճազարդ, պաճուճեալ,
անբնական :

Quaesítus-us (աբ.) . խոյզ, խըն-
դիր, քննութիւն, հետազո-
տութիւն :

Quaeso հաճ } աղէ, աղաչեմ, յիս
Quaésumus } սէր իմ :

Quaesticulus-li (աբ.) . դուզնու-
քեայ շահ :

Quaéstio-ónis (իգ.) • խոյզ, խընդիր, քննութիւն, հարցուած, մաքառումն, պայքար, վիճումն, բանակռուութիւն, տարակոյս, երկբայութիւն, հարց և խնդիր, հարցափորձ, դատ, դատաստան, քարշանք, տանջանք :

» arripior in quaestionem. խռտանգիմ, 'ի խռտանգանս արկանիմ, 'ի տանջանս մատնիմ :

Quaestiuncula - ae (իգ.) • վէճ, վիճումն, վէգ, պայքար :

Quaestor-óris (ար.) • քննիչ հոգաբարձու, գանձաւոր, գանձապահ :

Quaestórium - rii (չդ.) • վրան՝ խորան գանձապետի շուրջ մայեցւոց, դահլիճ գանձապահի :

Quaestórius-ia-ium (աթ.) • գանձաւորի :

» vir quaestórius. անկեալ գանձապետ, յառաջ ժամանակաւ գանձաւոր :

Quaestuárius - ia - ium (աթ.) • վարձկան, վարձուոր :

Quaestuóse-sius-síssime (Աք.) • մեծաշահ շահիւք, բաղմաշահ վաճառաւ, շահաւոր օգտութեամբ :

Quaestuósus-sa-sum (- sior-sis-simus) աթ. օգտակար, պիտանի, շահաւոր, շահաւետ, շայեկան, մեծաշահ, շահաբեր :

Quaestúra-ae (իգ.) • գանձապետութիւն, պատիւ պաշտօն

գանձապահի, իշխանութիւն գանձաւորի :

Quaestus-us (ար.) • տուրեառիկ փոփոխումն, շահ, շահեկանութիւն, օգտութիւն, օգուտ :

Quale (Աք.) • զեարդ, որպէս, զոր օրինակ, զօրէն :

Quálibet (Աք.) • ուր և կամիցիս :

Quális-le (աթ.) • որպիսի, որզունակ :

» is est talis, qualem nosti. քաջ գիտես դու զնա որպիսի քերքեմն էր :

Qualiscúmque-lecúmque } աթ. "

Qualíslibet-lélibet } և պէտ, որ և իցէ, զինչ և իցէ :

Quálitas-tátis (իգ.) • որպիսութիւն, սեպհականութիւն, հանգամանք, յանկութիւն, բարք, բնութիւն :

Quáliter (Աք.) • որպէս, որզունակ, ըստ նմանութեան, զօրէն, ըստ նմին օրինակի :

» quáliter quáliter. որով օրինակաւ և իցէ, զեարդուպէտ :

Qualitercúmque (Աք.) • զեարդուպէտ, որով օրինակաւ և իցէ :

Quálubet (Աք.) • ուր և կամիցիս :

Qualus-li (ար.) • կողով, սակառի : որթ, զամբիւղ :

Quam (Աք.) • ճրշափ, ճրքան, քանի՜, քանի՛ն, զեարդ :

» quam multi ! քանի՜ բիւրք են,

նորչափ բազմամբոխ ժողովք են :

» quam doctissimus. այր բազմահմուտ, իմաստնագոյն քան զիմաստունս :

» quam magni id aestimat! քանի մեծարգի համարի զայն :

» quam brevissime pótero. կարճառօտս կտրեցից, զլիաւ որեմ զքան սակաւութ, քանզի միշտ համառօտս սիրեմ հատանել և զբազումս սակաւութ առնուլ :

Quámdiu (ՎՔ.). ցորքան ժամանակս, մինչև ցայդ վայր, ցայնժամ :

Quámlibet (չլի.). որչափ և, ո և պէտ, զինչ և իցէ, որչափ պէտ, զհարդուպէտ :

Quamóbrem (չլի.). վասն որոյ՝ այնորիկ, քանզի, որովհետև, յայն սակս :

Quamplúres (աթ.). բազմապոյն՝ առաւելագոյն մասն, յովովագոյնք :

Quamplúrimus-ma-mum (աթ.). յաճախագոյն, բազմագոյն, յովովագոյն :

Quampridem (ՎՔ.). կանխագոյն, կանուխ ժամանակօք :

Quamprimum (ՎՔ.). անդէն և անդ յանկարծաթափ, անդէն վաղվաղակի, իսկ և իսկ, նոյն հետայն :

Quamvis (չլի.). թէպէտ և, թէ և :

Quando (ՎՔ. et չլի.). յորժամ, մինչ դեռ, իբրև, մինչ, քանզի, որովհետև, յորմէ հետէ :

» quando géntium? երբ, ցերբ, առ երբ, երբ իցէ զէ :

Quandocúmque (ՎՔ.). յորումժամու, երբեմն, կանխաւ :

Quandóque (ՎՔ.). երբեմն, մերթ, կանխաւ, է ուրեք զի, երբեք, ըստ ժամանակի ժամանակի :

Quandóquidem (չլի.). որովհետև, յորմէ հետէ, քանզի :

Quandúdum? (ՎՔ.). քանի ժամանակք են, քանի՞ ինչ իցեն աւուրք :

Quanquam (չլի.). թէպէտ, թէ և, թէպէտ և :

Quantillum (ՎՔ.). սակաւիկ մի, փոքր մի, խուն ինչ :

Quantillus-la-lum (աթ.). դոյզն, սակաւիկ, դուզնաքեայ, խուն :

Quántitas-tátis (էշ.). որչափու թիւն, քանիութիւն, քանիօնութիւն, թիւ, համար, չափ, մեծութիւն :

Quanto (ՎՔ.). ո՞րչափ, քանի՞ :

Quantópere (ՎՔ.). ո՞րչափ ևս առաւել, քանիպատիկ ևս :

Quántulum (ՎՔ.). խուն ինչ, սակաւիկ մի, փոքր ինչ :

Quántulus-la-lum (աթ.). դոյզն, դուզնաքեայ, խուն, սակաւիկ :

Quantuluscúmque - lacúmque - lumcúmque և Quantum quisque - quaeque - quódque (աթ.). որչափ ևս սակաւիկ իցէ :

Quantum (ՎՔ.). ո՞րչափ, քանի՞ :

Quantúmvis (չլի.). թէպէտ և, թէպէտ, թէ և, զհարդուպէտ, որչափ պէտ :

Quantus-ta-tum (ած.). որչափ,

քանի, որպիսի ինչ, զի՞նչ :

» quanti (Վէ.). քանոյ, քանի՞

գնոյ :

» quanti est annóna? քանի՞ են

զինք պարենի, որչափ արժէ

նպարակն :

Quantuscúmque-tacúmque-tum-

cúmque ևա Quantúslibet-tá-

libet-túmlibet (ած.). որչափ

ևս մեծ իցէ :

Quantúsvís-tavis-túmvis (ած.).

որչափ և կամիս մեծ իցէ :

Quaprópter (չղի.). վասն այ-

նորիկ՝ որոյ, ընդէ՞ր, հի՞մ,

առ իմէ՞, վասն որո՞ց պատ-

ճառաց :

Quaqua (Վէ.). ուր և իցէ :

Quaquam (Վէ.). ի տեղում ջուրեք :

Quaquavérsus (Վէ.). ընդ ամե-

նայն աշխարհ, ամենայն ու-

րեք :

Quare (չղի.). վասն որոյ՝ այնու-

րիկ, հի՞մ, վասն որո՞ց պատ-

ճառաց, առ իմէ՞ :

Quartána febris-is (իգ.). ջերմն

տենդ չորեքօրեայ :

Quarto (Վէ.). չորրորդ անգամ,

չորրորդ :

Quartum (Վէ.). ի չորրորդում

նուազի :

Quartus-ta-tum (ած.). չորրորդ :

Quartusdecimus-ma-mum (ած.).

չորեքտասան :

Quasi (չղի. et Վէ.). որպէս թէ,

իրիւ թէ, զօրէն, իբր այն թէ,

զրիւ թէ, հանգոյն, մերձ, գոգ,

գողցես իմն :

Quasillum-li (չղի.) } սապատ, կո-

Quasillus-li (ար.) } շապատ, կո-

ղով փոքր, սակառի փոքրիկ,

տառադան :

Quassábilis-le (ած.). դիւրաբեկ,

յողողող, զաղփաղփուն, խա-

խուտ, երերուն :

Quassátio-ónis (իգ.). սասանու-

թիւն, երեր, տատանումն,

շարժումն :

Quassátus-ta-tum (աչ. ԴԵԲ.).

Տես Quasso.

Quasso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).

երերեմ, սասանեցուցանեմ,

տատանեմ, շարժեմ, շարժելեմ,

յուզեմ, խլրտեմ, վարկուցա-

նեմ, թօթափեմ :

Quassus - sa - sum (աչ. ԴԵԲ.).

Տես Quátio.

Quassus - us (ար.). երեր, տա-

տանումն, շարժումն, սասա-

նութիւն :

Quatefácio (նրգ. Fácio արգ.).

կործանեմ, տապալեմ, քան-

դեմ, սասանեցուցանեմ, տա-

տանեմ, շարժեմ, երերեմ,

խլրտեմ, փախուցանեմ :

Quátenus (Վէ.). մինչև զի, ցոր

վայր, իսկ վասն, յաղագս,

որովհետեւ, քանզի :

Quater (Վէ.). չորիցս, ի չորս

նորս նուազս :

Quatercénties (Վէ.). չորեքհա-

րիւր անգամ :

Quaterdécies (Վէ.). քառասուն

անգամ :

Quaterdéní-nae-na (ած.). քա-

ռասուն :

Quaternarius-ia-ium (ած.). չորսից, չորրորդ :

Quaterni-nae-na (ած.). չորք, չորեքկարգեան :

Quatio - tis - assi - assum - tere (չրգ.). հարկանեմ, բախեմ, երերեմ, տատանեմ, յուզեմ, շարժեմ, սասանեցուցանեմ :

» **quatio alas.** բախեմ զթևս, թևս առնուամ, ճախրեմ, սաւառնիմ, սլանամ :

Quatriduum-ui (չրգ.). չորեքօրեայ ժամանակ, չորքաւուրք :

» **quatriduo ante.** յառաջ քան զաւուրս չորս :

Quatuor (ած.). չորք :

Quatuordécies (ՎԷ.). չորեքտասան անգամ :

Quatuórdecim (ած.). չորեքտասան :

Quatuorvirátus - us (աբ.). չորրորդպետութիւն, պաշտօն չորրորդապետի :

Que (չրկ.). և, ևս, եթէ :

Quemádmódum (ՎԷ.). որպէս, զօրէն, զոր օրինակ, զեմօրդ, որո՞վ օրինակաւ :

Queo - quis - quivi - quitum - quire (չրգ.). կարեմ, մարթեմ, մարթանամ, զօրեմ, կարող ձեռնահաս՝ ատակ լինիմ :

Quércerus-ra-rum (ած.). ցրտին յոյժ, ցրտագոյն :

Quercétum - ti (չրգ.). անտառ կաղնեաց, կաղնիք :

Quérceus-ea-eum } **Quércius-cia-cium** } ած. 'ի կաղնեայ :

» **quercia coróna.** պսակ քաղաքացւոյ :

Querculánus - na - num (ած.). կաղնատու, մերձ յանտառ կաղնեաց :

Quercus-us (իգ.). կաղնի, թեղօշ :

Queréla-ae } **Querimónia-ae** } իգ. տրտունջ, ողբ, հեծութիւն, կոծ, հառաչանք :

Queribúndus - da - dum (ած.). դժգոհ, տրտնջող; տհաճ, ողբացող, քանքատող, աղիողորմ, ողբալի :

Quérneus-ea-eum } **Quernus-na-num** } ած. կաղնեայ, 'ի թեղօշէ :

Queror-éris-estus-eri (հոր.). քանքարտամ, քրթմնջեմ, կոծեմ, հեծեմ, ողբամ, սգամ, ցաւիմ :

Querquédula - ae (իգ.). բադ վայրի :

Quérquerus-ra-rum (ած.). ցըրտին յոյժ, ցրտադին :

» **quérquera febris.** ջերմն մեծ, սասաիկ տենդ :

Querquetulánus-na-num (ած.). կաղնատու, մերձ յանտառ կաղնեաց :

Quérulus-la-lum (ած.). տհաճ, դժգոհ, տրտնջող, շոգմոգ, քանքատող, ողբացող, ողբալի, աղիողորմ :

Questus - ta - tum (անց. րբգ.). Տես **Queror.**

Questus-us (աբ.). ողբ, հեծու-

թիւն, տրտունջ, հառաչանք,
կոծ :

Qui-quae-quod (ԴՐԽ.). ո, որ, որ
ոք :

Qui (ՎԷ.). իբրեւ, որպէս, զեարդ,
զօրէն, ընդէր, հիմ, էր վասն,
առ իմէ :

» qui dum? վասն էր, զի է
զի, զմէ :

Quia (չԴԻ.). քանզի, վասն զի,
որովհետեւ :

Quianam? (ՎԷ.). ընդէր, վասն
էր, զի, զի է զի :

Quiane? (ՎԷ.). առ իմէ իցէ,
զմէ արդեօք :

Quicúmque-quaecúmque-quod-
cúmque (ԴՐԽ.). որ ոք եւ, ու եւ պէս
ոք, որ միանգամ, զինչ եւ իցէ :

Quid (ԴՐԽ.). որ ինչ, զինչ եւ,
որ ինչ միանգամ, որպիսի,
զինչ, վասն էր, ընդէր :

» quid tum? յո՞ր սակս, յի՞նչ
կամս, ընդ ինչ :

Quidam-quaedam-quoddam կամ
- quiddam (ԴՐԽ.). ոմն, ոք,
այր ոմն ոք, իմն, ինչ :

Quidem (ՎԷ.). արդարեւ, ապա-
քէն, ստուգիւ, ճշմարտիւ,
ճշմարտապէս, յիրաւի :

» ego quidem. ես ինքնին իսկ,
եւ իսկ գլխովին, անձամբ ան-
ձին :

» ne ipse quidem Pythius. եւ ոչ
իսկ Պիթիւսն Մպոլոն ինքնին :

Quidni? ընդէր ոչ, իսկ էր, առ
իմէ, զեմբարդ :

Quidquid (չԴԻ.). որ զինչ, զինչ
եւ, որ ինչ միանգամ :

Quies-étis (ԻԳ.). հանդարտա-
թիւն, հանգիստ, խաղաղա-
թիւն, քուն, նինջ, ննջիւն,
նիրհ, քնեռութիւն :

» per quietem. 'ի քուն լինելն
'ի նիրհելն եւ 'ի քուն մտ-
նել, ննջելով :

» in quiete. յերազի, յանուրձ-
ուրեք, 'ի հանգստեան :

Quiéscō - scis - évi - étum - scer-
(չԴԻ.). հանգչիմ, ննջեմ, 'ի
քուն լինիմ, կասիմ, դադա-
րիմ, հանդարտիմ :

Quiète-tius-tissime (ՎԷ.). խա-
ղաղութեամբ, հանգստեամբ,
հանդարտութեամբ, սիրով,
մարդասիրապէս :

Quiétus-ta-tum (- tior-tissimus)
առ. խաղաղ, խաղաղական,
խաղաղարար, խաղաղասեր,
հանդարտ, համբոյր :

Quilibet-quaélibet-quódlibet կամ
- quidlibet (ԴՐԽ.). ո ոք եւ
իցէ, զինչ եւ իցէ :

Quin? (ՎԷ.). ընդէր ոչ, էր՞մ
ոչ, զի՞ ոչ :

» quin taces? էր վասն ոչ լուռ
կաս, զի է զի երկայնաբան
լինիս :

» quis est vestrum quin intél-
ligat? ո՞վ իցէ 'ի ձէնջ որ ոչ
իմացի :

Quin (ՎԷ.). զի ոչ, առանց, մա-
նաւանդ թէ, նա աւանիկ :

» non quin rectum esset. ոչ զի
այդ չէր արդար եւ արժան,
ոչ եթէ այնպիսի կարծիք չեն
իրաւացեաց :

» **Quin me vidérent.** առանց տե-
սանելի լինելոյ, յաներևոյթս :

Quinárius-ia-ium (աժ.). հնգե-
կան :

Quinárius - rii (աբ.). դահեկան
արծաթի՝ առ. Հռոմայեցիս :

Quinctilis-is (աբ.). յուլիս, հրո-
տից ամիս :

Quinctilis-is (աժ.). յուլիական,
յուլիսի, հրոտից ամսոյ :

Quincunciális-is (աժ.). հնգից
ունկեաց :

Quincunx - úncis (աբ.). հինգ
ունկիք :

» **quincunx usúra.** վաշիք և
տոկոսիք հինգ առ. հարիւրն :

Quincúpeda-ae (եժ.). չափ հըն-
գից ոտից :

Quincuplex-úplicis (աժ.). հինգ-
պատիկ, հնգապատիկ, հըն-
գեկին :

Quindécies (ՎԷ.). հնգետասան
անգամ :

Quíndecim (աժ.). հնգետասան :

Quíndecimvirális-le (աժ.). հըն-
գետասան արանց իշխանու-
թեան :

Quíndecimvirátus-us (աբ.). իշ-
խանութիւն հնգետասան ա-
րանց :

Quíndecímvi-rórum (աբ.). իշ-
խան՝ ոստիկան հնգետասան
արանց, հնգետասանպետ :

Quindéni-nae-na (աժ.). հնգե-
տասան :

Quingenárius - ia - ium (աժ.).
հինգհարիւր լաերաց, հինգ-
հարիւրոց :

Quingéni-nae-na }
Quingénti-tae-ta } աժ. հինգհա-
րիւր :

Quingentésimus-ma-mum (աժ.).
հինգհարիւրերորդ :

Quingénties (ՎԷ.). հինգհարիւր
անգամ :

Quini-nae-na (աժ.). հինգ, հըն-
գեկան :

Quinidénj-nae-na (աժ.). հնգե-
տասան :

Quinímmo (չԼ.). մանաւանդ,
մանաւանդ թէ, նա աւանիկ,
քան թէ, առաւել, կարիյոյժ :

Quinivicéni-nae-na (աժ.). քսան
և հինգ :

Quinquagenárius-ia-ium (աժ.).
յիսուն մի :

Quinquagéni-nae-na (աժ.). յի-
սուն :

Quinquagésima-ae (եժ.). յիսնե-
րորդ մասն, կիւրակէ բուն
բարեկենդանի :

Quinquagésimus-ma-mum (աժ.).
յիսներորդ :

Quinquágies (ՎԷ.). յիսուն ան-
գամ :

Quinquagínta (աժ.). յիսուն :

Quinque (աժ.). հինգ :

Quinquéfólium - lii (չԼ.). սիւ-
րալախուր, հինգտերեւան՝
սունկ :

Quinquéfólius - lia - lium (աժ.).
հինգտերեւան :

Quinquelibrális - le (աժ.). հըն-
գից լտերաց :

Quinqueméstris-tre (աժ.). հին-
գամսեայ, հնգից ամսոց :

Quinquennális-le } արծ. Հինգա-

Quinquennis-ne } մեայ, հինգամեան, հնգից
ամաց :

Quinquennium-nii (չդ.) . Հին-
գամեայ ժամանակ :

Quinquepartito (ԱԷ.) . 'ի հինգ
մասուենս :

Quinquepartitus-ta-tum (արծ.) .
բաժանեալ 'ի հնգեկին մա-
սուենս :

Quinquerémis - is (ԷԳ.) . Հինգ-
թիակեան ցականաւ :

Quinquevir-ri (ար.) . ոստիկան՝
իշխան հնգից արանց, մին 'ի
հնգից իշխանաց, հնգապետ :

» quinquéviri-rórum (ար.) . իշ-
խանութիւն հնգից արանց :

Quinquevirátus-us (ար.) . հնգից
արանց իշխանութիւն :

Quinques (ԱԷ.) . հնգիցս, 'ի
հինգ նուազս :

Quinquíplico (ՆԷԳ. Plico արծ.) .
հինգկեան, հնգիւ բազմացու-
ցանեմ, հնգեկին առնեմ, հն-
գապատիկ գործեմ :

Quintánus-na-num (արծ.) . հըն-
գեկին, հինգշաբաթեան :

Quintáriu-s-ia-ium (արծ.) . հըն-
գեկան :

Quintílis-le (արծ.) . յուլիսի, յու-
լիական, հրոտից ամսոյ :

Quintílis-lis (ար.) . յուլիս, հրո-
տից ամիս :

Quinto } ԱԷ. հինգերորդ ան-
Quintum } գամ, 'ի հինգերորդումնու-
ագի :

Quintus-ta-tum (արծ.) . հինգե-
րորդ :

Quintusdecimus-ma-mum (արծ.) .
հնգետասաներորդ :

Quippe (ԱԷ.) . յայսմանէ, որով-
հետեւ, քանզի, զիտեղով չափ.
յորմէ հետեւ, իբրեւ, որպէս.
այո՛, արդարեւ, ապաքէն :

» quippe qui. իբրու այն թէ.
հանգոյն նմին որ :

Quiritátio-ónis (ԷԳ.) } համբաւ,
Quiritátus-us (ար.) } հաշակ,
հարբառ աղաղակի.

գոչիւն :

Quirites-tum (ար.) . շուրջմա-
յեցիք, շոռումք :

Quirító (ՆԷԳ. Ito արծ.) . կռեմ
'ի թիկունս, օգնականութիւն
խնդրեմ :

Quis-qua-e-quodկա՛մ-quid (ԴԷԶ.) .
ո, որ, ով, զինչ, որպիսի, ո՞նք,
ոք, իմն, ինչ :

» si quis. եթէ ոք, որ ոք :
» ne quis forte mirétur. ոչինչ
են զարմանք, չեն ինչ զար-
մանք, զինչ զարմանք են,
զայն զի՞ զարմանաս :

Quisnam-quaenam-quodnamկա՛մ-
quidnam (ԴԷԶ.) . ո՛ր ոք, ո՞վ
իցէ, ո՞ր, զինչ, զինչուզինչ :

Quispiam - quae-piam - quodpiam
կա՛մ - quidpiam (ԴԷԶ.) . ո՞նք,
ոք, իմն, ինչ :

Quisquam-quaequam-quodquam
կա՛մ - quidquam (ԴԷԶ.) . որ ոք,
ոեպէտ, որ և իցէ, զինչ և իցէ :

Quisque - quaeque - quodque կա՛մ
- quidque (ԴԷԶ.) . ո՞նք, ոք,

ամենայն ոք, մէն մի, իւրաքանչիւր ոք :

» quinto quoque anno. յանձնիւր հինգամեայ ժամանակի :

» optimum quodque rarissimum est. որ լաւագոյնն է՝ այն ևս չքնաղաղիւտ համարի :

» decimus quisque. մին 'ի տասանց, տասներորդ մասն :

Quisquilliae-liarum (իգլ.). աւելւածք, աւելորդք, արհամարհ ընտրուկք, աղբէք, խաժամոժամբոխ, սինկքորք, խուժան :

Quisquis, quaeque, quidquid (դրն.). որ ոք և, ո և պէտ ոք, զինչ և իցէ, որ ինչ, զինչ և :

Quivis - quaevis - quodvis կամ - quidvis (դրն.). ո ոք և, ամենայն որ, որ միանգամ, որ և իցէ :

Quiviscumque-quaeviscumque-quodviscumque (դրն.). որ ոք և, որ միանգամ, ո և պէտ ոք, զինչ և :

Quo (ՎԷ.). ուր, յո՞, յո՞վ, է՞ր վասն, առ իմէ՞, որպէս զի, առ 'ի, որչափ, վասն որոյ, նմին իրի, և այսպէս :

» quo rúitis ? յո՞ դէմ եդեալ փախչիք, յո՞վ գնաս և. վազվազես :

» quo facilius probáret. որպէս զի դիւրահաս ընծայութիւն 'ի մէջ գայցէ, առ 'ի դիւրագոյն ցուցանելոյ զհանդէս :

» quo difficílius, hoc praeclárius. որչափ դժուարամատոյց ինչ է՝ այնքան աւագամեծար :

Quoad (ՎԷ.). մինչև, ցայն վայր, մինչև ցայն վայր զի :

» quoad vixit. որչափ ժամանակս կենդանի իցէ, ցորքան ժամանակս եկեաց :

» quoad ejus fieri possit. որքան է զօրութիւն քո, որչափ ինչ 'ի կարի իցէ, ըստ կարի ձեռաց իւրոց :

Quoadúsque (ՎԷ.). մինչև ցայն վայր զի, մինչև :

Quocirca (չղի.). վասն որոյ, նմին իրի, յայն սակս :

Quocúmque (ՎԷ.). ուր և, ուր և իցէ, յո և իցէ, ամենայն ուրեք :

Quod (դրն.). որ ինչ, զինչ և, որ ինչ միանգամ, վասն որոյ, նմին իրի, յայն սակս :

» quod ad me áttinet. որ ինչ անկանի ինձ, իսկ որ անկն է ինձ :

» quod ad me scribis. իսկ վասն այնր զի գրեցեր դու առ իս :

Quod (չղի.). քանզի, որովհետև, յորմէ հետէ :

» est quod gáudeas. ունիս բազում բարութիւնս համբարեալ ամաց բազմաց, 'ի կեանս աշխարհիս վայելես :

Quodámmodo (ՎԷ.). իւրք իւրք, իմնէ, միով իւրք, գոգցես իմն :

Quólibet (ՎԷ.). ուր և կամիցիս, զեարդուպէտ :

Quóminus (չղի.). զի մի' :

Quómodo (ՎԷ.). որպէս, զեարդ, որով օրինակաւ :

Quomodocúmque (ՎԷ.). զեարդ և իցէ, որով օրինակաւ և իցէ :

Quómodonam? (ԱԷ.). զեմորդ ,
և արդ զեմորդ է զե, ո՞րպէս :

Quónam? (ԱԷ.). ո՞ւր, յորո՞ւմ
վայրի, յո՞, յո՞ր վայր :

Quondam (ԱԷ.). երբեմն , յա-
ռաջ ժամանակաւ, կանխաւ,
յառաջագոյն, վաղ իսկ :

Quóniam (չդ.). քանզի, վասն
զի, որովհետեւ :

Quópiam } ԱԷ. 'ի տեղւոյ ուրեք,
Quoquam } 'ի տեղի ինչ, 'ի կողմն մի ուրեք :

Quoque (չդ.). նոյնպէս, ևս, նա
և, ըստ նմին օրինակի, նման
սմին :

Quoquo (ԱԷ.). ուր և, յո և իցէ :

Quoquómodo (ԱԷ.). զեարդ և
իցէ, որպէս և իցէ :

Quoquovérsum } ԱԷ. ամենայն
Quoquovérsum } ուրեք, յո՛ւպէտ յո՛ւկամ :

Quorsum } ԱԷ. ուր, յո՛, յո՛վ, Է՛ր
Quorsus } վասն, առ իմե՞, ընդէ՞ր :

» quorsum haec pèrtinent? յո՛վ
յանգ ելանիցեն իրքդ, յո՛յան-
կիցի գործն, ո՞րպէս վճարի-
ցին իրք գործոյն :

Quot (աժ.). քանի՞, որքանիք :
» quot caléndis. 'ի մէն մի ամ-
սամոի ամսոյն , յիւրաքան-
չիւր ամսադուխս :

Quotánnis (ԱԷ.). ամի ամի, ամ
զամի կնի, ամ յամէ, ամ ըստ
ամէ, տարւոյ տարի :

Quotcúmque } աժ. որքանիք,
Quoténi-nae-na } քանի :

Quotidiáno } ԱԷ. օր ըստ օրե
Quotídie }

Հանապազօր, աւուր աւուր
զամենայն աւուրս, զօրհան-
պազ :

Quotidiánus-na-num (աժ.). հա-
նապազօրդ, հանապազօրեա
օրըստօրէ, սովորական, ընդ-
լական, հասարակաց :

Quóties } ԱԷ. քանիցս ան
Quotiescúmque }

զամ թէ, իբրև, յորժամ :
Quotquot (աժ.). քանի՞, որքանիք :
» quotquot estis omnes. ամ.
նեքեան 'ի միասին , բոլոր-
քեանդ , միագունդ միահա-
մուռ :

Quotus - ta - tum (աժ.). քանի՞.
յո՞, յո՞վ, ուր :

» hora quota est? քանի՞ ժամէ :
Quotuscúmque-tacúmque-tum-
cúmque (աժ.). զինչ և իցէ, և
և պէտ, որ և իցէ, խուն ինչ,
սակաւիկ մի :

Quotusquisque-taquaéque-tum-
quódque (աժ.). որչափ և սա-
կաւ, սակաւագոյն, նուազա-
գոյն :

» quotusquisque jurisperitus.
որչափ և սակաւաւոր իցն
իրաւագէտք , թէպէտ օրէն-
սուողյցք նուազունք երեկն :

Quóusque? (ԱԷ.). մինչև ցե՞րբ,
յո՞ր վայր :

Quovis } աժ.
Quoviscúmque } ԱԷ. ուր և կա-
միցիս , զեարդուպէտ , ամ-
նայն ուրեք :

uum (չղէ.) յորժամ, մինչդեռ,
իբրև, վաղվաղակի իսկ իբրև,
յորմէ հետէ, հազիւ թէ, քան-
զի, որովհետև, վասն զի :
multi anni sunt quum. 'ի հին
բազմօրեայ ժամանակաց, 'ի

բազում ժամանակաց հետէ,
'ի բազում ամաց :
> quum.... tum. ոչ միայն....
այլ և, այնչափ.... որչափ,
այնպէս.... որպէս, եթէ....
եթէ, եթէ.... եւեթէ :

R

Rab

Rábide-ídius (ՂԷ.) մոլեկան կա-
տաղութեամբ, մոլեգնաբար,
զազանաբար, վարազաբար :
Rábidus - da - dum (աձ.) կա-
տաղի, մոլի, մոլեգնեալ, մո-
լեղին, զազանացեալ, 'ի ցա-
սումն բորբոքեալ :
Rábies-éi (ԻԳ.) կատաղութիւն,
մոլեգնութիւն, զայրուցն,
զայրուք, զազանութիւն,
յոյգք կարեաց :
Rábio-bis-bere (չղ.) զայրա-
նամ, կատաղիմ, մոլեգնիմ,
ծանրացասումն լինիմ :
Rabióse (ՂԷ.) զայրաղին լի
բարկութեամբ, զազանաբար,
վարազաբար, մոլեգնաբար :
Rabiósulus-la-lum (աձ.) ցա-
սոյց, գժգմագոյն, ցասկոտ,
մոլի, խելար, խիւղանոր :
Rabiósus-sa-sum (աձ.) մոլե-
գին, մոլեգնեալ, կատաղի, 'ի
ցասումն բորբոքեալ, զազա-
նացեալ :

Rac

Rabo-bis-bere (չղ.) կատաղիմ,
մոլեգնիմ, զայրանամ, ծան-
րացասումն լինիմ :
Rabo - ónis (ԻԳ.) սուհաւատ-
չեայ, գրաւ, գրաւական,
աւանդ :
Rábula - ae (ար.) շաղփաղփ,
շատախօս, վայրապարախօս,
առասպելախօս, զրախօս խօս-
նակ :
Rabúsculus-la-lum (աձ.) հա-
րեալ 'ի խարտեաշ, դեղձան,
շիկագոյն, դեղնագոյն :
Racemárius-rii (ար.) անպտուղ
բարունակ որթոյ, ամուլ որ-
թատունկ :
Racemátus-ta-tum (անց. րբէ.)
Տես Racémor.
Racemátus-ta-tum (աձ.) ող-
կուզալից, տաշտագեղ, տե-
րեազարդ, տերեալից :
Racémifer-ra-rum (աձ.) ողկու-
զաբեր, ողկուզազարդ, տաշ-
տաւոր, տերեաբեր :

Racémor-máris-átus-ári (հար.)

ճռաքաղ առնեմզայգի, ճռաքաղեմ, հանեմ վքաղ ուրթոյ, քաղ հանեմ, քաղահան առնեմ, քաղեմ զմնացեալ ողկոյս :

Racémósus-sa-sum (աթ.) ողկուզալից, տաշտագեղ, տերեւալից, տերեւազարդ :

Racémus-mi (ար.) ողկոյզ, ծիռ :

Rádians-ántis (բթ.) ճաճանչաւոր, ճաճանչաւէտ, նշողազարդ, ճառագայթաւոր, փայլուն, պաղպաջուն, բոցաճաճանչ, շողաւոր :

Radiátio - ónis (եփ.) փայլիւն, շողիւն :

Radiátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.)
Տես Rádio.

Radicátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.)
Տես Radícor.

Radicéscó-scis-scere (չլէ.)

Radicor-cáris-átus-ári (հար.) }
արմատանամ, արձակեմ արմատս, արմնիմ, հաստարմատ լինիմ :

Radícitus (ԳԷ.) արմատաքի, արմատախիլ, տակակոտոր, ընջովին, կարճնովին, ամենեւին իսկ, ի սպառ, բնաւ, ողջոյն, գլխովին :

Radicósus-sa-sum (աթ.) արմատաւոր, հաստարմատ, արմատացեալ, իրիղս արկեալ :

Radicula - ae (եփ.) մանր արմատք օշնան :

Rádio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.)
ճառագայթս արձակեմ, ճառագայթեմ ձիւթիմ, ճառագայթեմ, լոյս տամ, լուսաւորեմ նշուլիւք, փայլեմ, շաղամ :

ռազայթաձիգ լինիմ, ճառագայթեմ, լոյս տամ, լուսաւորեմ նշուլիւք, փայլեմ, շաղամ :

Radiólus-li (ար.) սակաւիկ ինչ ճաճանչ, դոյզն ճառագայթ :

Radiósus-sa-sum (աթ.) ճաճանչաւոր, նշողազարդ, ճառագայթաւոր, լուսաւոր, ճաճանչաւէտ :

Rádus - dii (ար.) զաւազան, ցուպ, քերիչ գրուանի, ճառագայթ, ճաճանչ, նշող, փայլիւն, պայծառութիւն, շառաւիղ բողորակի՝ անուայ, կէս երկակտուր :

Radix-icis (եփ.) կարծին, արմ, արմատ, տակ, մօրուք, ալիք, սկսուած, սկիզբն, ծագումն, պատճառք, աղբիւր, աղբ, զարմ, տոհմ :

» radices ago. արմնիմ, արմատանամ, արմատս արձակեմ :

Rado-dis-asi-sum-dere (նրգ.) գերծում, վերամ, սափրեմ, քերեմ, քերծում, ցտեմ, ջնջեմ, եղծանեմ, մօտ անցանեմ, սահիմ :

Rádula-ae (նրգ.) քերիչ տաշտի հացարարաց, քերիչ :

Radulána pix-icis (եփ.) տաշեղ ձիւթոյ, քերուած կպրաձիւթոյ :

Ralla túnica-ae (եփ.) թափանցիկ հանդերձ, երեւելի պատմութեան :

Rámale-lis (չլէ.) ոստ ոստին, ստեղն չոր :

Raméntum - ti (ւղթ․)․ սաշեղ ,
քերուած :

Rámeus-ea-eum (աթ․)․ շառաւ-
իղեալ , բազմոստ :

Ramex-ámicis (ար․)․ ձող , նիգ,
լծակ , բառնալիք , աղէթու-
փութիւն , այտուճն աղեաց :

» rámiccs-cum. երակք կրծոց ,
խողովակք արեան 'ի լանջս :

Ramósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աթ․ ոստալից , ոստախիս ,
բազմոստ :

Ramulósus-sa-sum (աթ․)․ բող-
բոջաղարդ , արձակեալ շա-
ռաւիղ :

Rámulus-li }
Ramúsculus-li } ար․ ոստ փոքրիկ ,
բողբոջ , ստեղն , ընձիւղ , կողր ,
ուռ :

Ramus-mi (ար․)․ ոստ , ստեղն ,
շառաւիղ :

» ramus flúminis. առաջք գե-
տոց , բազուկ վտակի :

Rana-ae (իգթ․)․ գորտ :

Rancens - éntis (էյթ․)․ դառ-
նահամ , փոթոթահամ , ա-
պականեալ , փուտ , ժանդա-
հոտ :

Ráncide (Յէթ․)․ դառնացեալ 'ի
հնութենէ , ոչ ըստ պատշա-
ճի , պիտակութեամբ :

Rancidulus-la-lum (աթ․)․ փոքր
մի դառնահամ , աղտեղի , զա-
գէր , գարշելի , դժկամակ ,
ահաճ , պաճուճազարդ :

Ráncidus-da-dum (-ídior) աթ․
դառնահամ , փոթոթահամ ,
օթեկան , օթեկ , ժանդահոտ ,

փուտ , չարաձայն , չախորժա-
կան , անհաճոյ :

Rancor-óris (ար․)․ համ դառ-
նութեան , դաժանութիւն ,
քէն , հեռ , ոխք , ոխութիւն :

Ránula-ae (իգթ․)․ փոքրիկ գորտ :

Ranúnculus-li (ար․)․ հրանունկ՝
ծաղիկ :

Rapa-ae (իգթ․)․ շաղգամ , շող-
գամ :

Rapácitas-tátis (իգթ․)․ յափշտա-
կող բարք , գիշակերութիւն ,
յափշտակողութիւն :

Rapax-pácis (- cior - císsimus)
աթ․ յափշտակող , յափշտա-
կիչ , արկեաւառ , գիշակեր ,
գիշատիչ , որսական , որսող :

Raphanínus-na-num (աթ․)․ բող-
կի , բողկաձէ :

Ráphanus-ni (ար․)․ բողկ , ժա-
խուկ :

Rapícia - ciórum (ւղթ․)․ դալա-
րաբոյսք բողկի , մանրախոտք
դալարիք բողկի :

Rapícious-cia-cium (աթ․)․ ման-
րատունկ տնկոյ բողկի :

Rápide - ídius (Յէթ․)․ երագըն-
թաց գնացիւք , հապճեպ ,
փութապէս , փութանակի ,
ձեպ 'ի ձեպոյ , արագագոյնս :

Rapíditas-tátis (իգթ․)․ երագըն-
թաց գնացք , երագագնաց ըն-
թացք , արագութիւն , սրու-
թիւն , սաստկութիւն :

Rápidus-da-dum (-ídior - díssi-
mus) աթ․ արագ , երագ , ե-
րագընթաց , սուր , երագա-
գնաց , սաստիկ , բուռն :

Rapina-ae (իգ.) • յափշտակու-
թիւն, աւարութիւն, գողու-
թիւն :

Rápío-pis-pui-ptum-pere (նրգ.) •
բռնաբար բառնամ, բռնի տա-
նիմ, ձգձգեմ, 'ի քարշ ածեմ,
յափշտակեմ, գողանամ :

Rapistrum - ri (չգ.) • ժախուկ,
բողկ վայրի :

Raptátus-ta-tum (անց. դրբ.) •
Տես Rapto.

Raptim (Վբ.) • գաղտագողի, 'ի
ծածուկ, արագ արագ, հապ-
ճեպ, ճեպ 'ի ճնպոյ, փու-
թապէս, մեղմով իմն անտու-
նաձայն առնելով :

Ráptio-ónis (իգ.) • յափշտակու-
թիւն, գողօնք, առեանգու-
թիւն :

Rapto-tas-távi-tátum-táre (նրգ.) •
ձգձգեմ, ձգեալ տանիմ, 'ի
քարշ ածեմ բռնաբար :

Raptor-óris (ար.) • յափշտակիչ,
առեանգիչ, գող :

Raptum-ti (չգ.) }
Raptúra-ae (իգ.) } առեանգու-
Raptus-us (ար.) }

թիւն, գողօնք, կողոպուտ,
աւարութիւն, ապուռ, կա-
պուտ, առ, յափշտակու-
թիւն :

» rapto vivo. աւարութեամբ՝
այլազգեութեամբ՝ զայլով կե-
րութեամբ կեամ :

» raptus exerceo. աւար հար-
կանեմ, յափշտակեմ, կապտեմ,
յաւարի առնում, կողոպտեմ,
կապուտ կողոպուտ առնեմ,

գողանամ, յառ և յաւար լե-
նիմ :

Raptus-ta-tum (անց. դրբ.) • Տես
Rápío.

Rápulum-li (չգ.) • բանջար ու-
տելի :

Rapum-pi (չգ.) • շաղգամ, շոգ-
գամ :

Rare-rius-rissime (Վբ.) • դուռն
ուրեք, հազիւ երբեք, անօս-
րագոյն իմն :

» rare sero. անօսը սերմանեմ,
ցիր և ցան ցանեմ :

Rarefácio (նրգ. Fácio արգ.) • ա-
նօսրեմ, անգայտացուցանեմ,
նրբեմ, պարզեմ, տարածանեմ,
սփռեմ, լայնեմ :

Rarefactus-ta-tum (անց. դրբ.) •
Տես Rarefácio և Rarefio.

Rarefio (չգ. Fio արգ.) }
Rarésco-scis-scere (չգ.) } անօս-

րանամ, անգայտ լինիմ, տա-
րածանիմ, սփռիմ, ընդարձա-
կիմ, պարզեմ :

Rarípilus-la-lum (աթ.) • աղու-
ամաղ մազովք, անօսը հերով :

Ráritas - tátis }
Raritúdo - dinis } իգ. անօսրու-

թիւն, նրբութիւն, սակաւա-
ւորութիւն, նուազութիւն,
պակասութիւն :

Raro-rius-rissime (Վբ.) • հազիւ
երբեք, դուռն ուրեք, անօսրա-
դոյն իմն :

Rarus-ra-rum (-rior - rissimus)
աթ. անօսը, անգայտ, նուրբ,
փոքր, սակաւ, չքնաղ, չնաշ-
խարհիկ, դոյզնագիւտ, նո-

բանշան, երևելի, ընտիր, հո-
յակապ, անհամեմատ, աննը-
ման :

Rásilis-le (աթ.) • քերելի, յղկելի,
յարդարեալ, ողորկ, փայլուն,
կոկեալ, հարթ, դիւր :

Rasis-is (իգ.) • չոր և կարծրա-
գոյն ձիւթ :

Rásito (հրգ. Ito աբգ.) • ստէպ
քերեմ, յաճախագոյնս քեր-
ծում, բազում անգամ ցտեմ :

Rastéllus - li (ար.)

Rastri - rórum (ար.)

Rastrum - tri (չղգ.)

սանսր հողոյ, գործի քաղա-
հան :

Rasúra-ae

Rasus-us

շիղ, յաւելուած :

Rasus-sa-sum (անց. Դրբ.) • Տես
Rado.

Ratiáriae-riárum (իգ.) • լաստ,
լաստափայտ :

Ratiárius-rii (ար.) • լաստիչ, առ-
նելի լաստից, պետ լաստի,
նաւագործ, նաւագնաց թան-
գար :

Ratihabítio-ónis (իգ.) • վաւերա-
կան հաստատութիւն, ընդու-
նելութիւն, վաւերագործու-
թիւն, հաճութիւն, հսա-
նութիւն :

Rátio-ónis (իգ.) • բան, բանաւ-
որութիւն, միտք, հանճար,
խորհուրդ, մտածութիւն, ու-
րոշում, գիտաւորութիւն,
կէտ նպատակի, պատճառք,
հանդէս, պայման, օրինակ,

որպիսութիւն, կերպարանք,
հանգամանք, առիթ, հնարք,
դարման, հոգ, խնամք, փոյթ,
հաշիւ, համար, մասն, բաժին :

» in eo ratiónem. 'ի համար ար-
կանեմ, հաշուիմ, համարեմ,
թուեմ :

» ratiónes subdúco. համար առ-
նեմ՝ ունիմ, համարիմ, հա-
շուիմ :

Ratiocinátio - ónis (իգ.) • ծար-
տարամտութիւն, խօսք, բա-
նակցութիւն, մտախոհու-
թիւն :

Ratiocinátivus-va-vum (աթ.) •
մտախոհ, մտաւոր, ծարտա-
րամտող, բանաւոր, բանական :

Ratiocinátor-óris (ար.) • քաջ հա-
մարող, հաշուող, համարա-
կար :

Ratiocinátus-ta-tum (անց. Դրբ.) •
Տես Ratiocínor.

Ratiocínium-nii (չղգ.) • հաշիւ,
համար, մտախոհութիւն,
ծարտարամտութիւն :

Ratiocínor-náris-átus-ári (հրգ.) •
համարեմ, համար ունեմ, 'ի
համար արկանեմ, հաշուիմ,
թուեմ, ծարտարամտեմ, մտա-
խորհ լինիմ, յանդիմանեմ,
ցուցանեմ :

Rationális-le (-lior) աթ. խօսուն,
բանաւոր, բանական, մտաւոր :

» rationalis philosophía. խօսուն
իմաստասիրութիւն, խորհա-
կան փիլիսոփայութիւն, ծար-
տարմտական գիտութիւն,
բանական արուեստ :

- » *rationália - lium* (չգ+). հաշուեգիրք :
- Rationaliter* (ՋԷ+). իրաւամբ, իրաւացիկ մաօք, արժանապէս, բանաւորութեամբ :
- Rationárium - rii* (չգ+). արձանագրութիւն, արձանագիր, մատեն, գիրք յիշատակաց :
- Rationárius - rii* (աբ+). համարակար, հաշուող, քաջ համարող :
- Ratis-is* (էգ+). լաստ, լաստափայտ, նաւ, նաւակ, նաւափայտ, կուր, մակոյկ, կարկուրէ :
- Ratiúncula-ae* (էգ+). տկար ընծայութիւն, դոյզն պատճառք, փոքրիկ հաշիւ :
- Ratus-ta-tum* (անգ. դրէ+). Տես *Reor*.
- Ratus-ta-tum* (աթ+). հաստատուն, կայուն, վաւեր, տեւական, անշարժ, ետեղակալ, սակեալ, ժամատրեալ :
- » *rato tempore*. 'ի ժամանակեալ ժամադիր ժամու, 'ի ժամագիրն :
- » *ratum duco* կամ *hábeo*. վաւերական առնեմ՝ գործեմ, ընդունիմ, հաստատեմ, հաճիմ, հաւանիմ :
- » *pro ratâ, pro rata parte* կամ *portiône*. համեմատութեամբ, ըստ համեմատի՝ չափու :
- » *ratae preces*. աղօթք լսելի լեալք, ընկալեալ աղաչանք :
- Ráucio-cis-ausi-sum-cire* (չգ+). կերկերի կոկորդ իմ :

- Raucisonus-na-num* (աթ+). կերկերեալ կոկորդաւ՝ ձայնիւ :
- Ráucitas-tátis* (էգ+). կերկերի կոկորդի :
- Raucus-ca-cum* (աթ+). կերկրեալ, կարկաչուն :
- Raudúsculum-li* (չգ+). փոքրիկ գումար դրամոյ, գումաքեայ արծաթեղէնք :
- Rausúrus-ra-rum* (աթ+). որոյ կերկերեսցի կոկորդն :
- Rávidus-da-dum* (աթ+). 'ի գոյն շագանակի, թուխ խարտեալ :
- Rávio-is-ire* (չգ+). կերկերի կոկորդ իմ առ աղաղակել :
- Ravis-is* (էգ+). խորդիւն, կերկերի կոկորդի, հռնչիւն :
- Ravus - va - vum* (աթ+). թուխ խարտեալ, կերկերեալ :
- Re* կամ } *Reapse* } ՋԷ. իրօք, արդեամբք, ապաքէն, արդարեւ, ստուգիւ, ճշմարտիւ :
- Rea-ae* (էգ+). ապիրատ կին, չարեացապարտ մանկամարդ :
- Reaedífico* (նրգ. *Aedífico* աբ+). միւսանգամ շինեմ, վերստին կառուցանեմ, նորոգեմ :
- Reátus-us* (աբ+). պատժապարտութիւն, յանցաւորութիւն, ոճիր, վնաս :
- Rebellátio-ónis* } *Rebéllo-ónis* } էգ. ապստամբութիւն, ստահակութիւն, խռովութիւն :
- Rebellátrix-ricis* (էգ+). կին ստահակ :
- Rebélis - le* (աթ+). ապստամբ,

ստահակ, խռովիչ, խռովար-
կու, խռովայոյդ :

Rebëllium - lii (լզթ.) ստահա-
կութիւն, ապստամբութիւն,
խռովութիւն :

Rebëlo (լզթ. Bello արծ.) ստա-
հակեմ, ապստամբեմ, ապրս-
տամբ լինիմ, թիկունս դար-
ձուցանեմ, յետս կամ :

» **rebëllant vitia**. աճեն բազ-
մանան ակտք չարք, յաճա-
խեն յուռութիւնք :

Réboo (լզթ. Boo արծ.) թնդամ,
թնթեմ, շաչեմ, շառաչեմ,
որոտամ, փորոտամ :

Recálcitro (լզթ. Cálcitro արծ.)
աքացեմ, կիցս ընկենում, աք-
ստեմ, խեռեմ, անկուշեմ,
կցացեմ, կցատեմ :

Recálcó (լզթ. Calco արծ.) միւս-
անգամ առաթուրհարկանեմ,
դարձեալ կոխեմ :

Recáleo (լզթ. Cáleo արծ.) }
Recalésco (լզթ. Calésco արծ.) }
վերստին ջնռնում, գոլանամ,
ջերմանամ, տապիմ :

Recalvaster-tri (ար.) ճեղ, յերե-
սաց կողմանէ մաշտեալ գլուխ :

Recálvus-va-vum (աձ.) գլուխ
կնդացեալ, կնտակ, կունդ :

Recándens-éntis (էյձ.) հրա-
գոյն, բորբոքեալ հրով, վա-
ռեալ, բորբոքախառն :

Recándeó (լզթ. Cándéo արծ.) }
Recandésco (լզթ. Candésco արծ.) }

դարձեալ սպիտականամ, վա-
ռեալ բորբոքիմ, ջերմաջերմ
լինիմ, հրանամ :

Récano (նրգ. Cano արծ.) փո-
խանակաւ երգեմ, փոփոխնու-
ագեմ :

Recantátus-ta-tum (աճ. Դրբ.)
Տես **Recánto**.

Recánto (նրգ. Canto արծ.) դար-
ձեալ նուագեմ, կրկնեմ, կրկ-
նարօր առնեմ, յետս կոչեմ
զբանս, երկրորդեմ, զբանիւք
գամ :

Recásus - sa - sum (աճ. Դրբ.)
Տես **Récido**.

Recédo (լզթ. Cedo արծ.) դառ-
նամ յետս անդրէն ընդ կրու-
կըն, տեղի տամ, 'ի բաց գնամ,
մեկնիմ, հեռանամ :

Recélo-lis-leré (նրգ.) խոնար-
հեցուցանեմ, իջուցանեմ, կո-
րացուցանեմ, յետս ձգեմ, ըն-
կըրկեմ :

Recens-éntis (- éntior - entissi-
mus) աձ. նոր, նորոգ, արդի,
այժմու :

» **recens** (Վբ.) այն ինչ, նորո-
գապէս, դեռ եւ, արդ իսկ,
փոքր մի յառաջագոյն :

Recénseo (նրգ. Cénseo արծ.)
ճանաչեմ, գիտեմ, յուշածեմ,
հանդէս համարոյ առնեմ,
թուեմ, հաշուիմ, համարեմ,
պատմեմ, զըոյց տամ :

» **recénseo librum**. 'ի քնին առ-
նում զմատեան, յարդարեմ
զգիր ինչ :

Recénsio - ónis (իգ.) }
Recénsus - us (ար.) }

հանդէս
զօրաց, համար, յանդիմանու-
թիւն, նկարադիր, թուումն :

Recensitus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Recenseo.

Recensus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Recenseo.

Recēter-entissime (ՎԷ.). նորոգապէս, այն ինչ, փոքր միշտապէս, դեռ ևս, արդիսկ :

Receptáculum-li (չլտ.). անօթ, վայր, ժողովետղ, օթեան, կայանք, ապաստան, ապաւէն, ամուր :

Receptátor-óris (ար.). ասպնջական, վանատու, ընդունելի, ընդունող :

Recéptio - ónis (իգ.). օթեան, ապաւէն, տեղի ապաստանի :

Recépto (նրգ. Capto արգ.). ասպնջական լինիմ, ժողովեմ, ընդունիմ :

Recéptor-óris (ար.). ընդունելի, ընդունիչ, վանատու, ասպնջական, հիւրամեծար :

Recéptrix-rícis (իգ.). կին ասպնջական :

Recéptum - ti (չլտ.). աւետիք, խոստումն, իւրք, երաշխաւորութիւն, պաշտօն, արարք, գործ :

Recéptus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.).

Տես Recipio.

» recéptum est. հասարակ հաւանութեամբ կարգեալ է, 'ի հասարակ կամոց հաւանութենէ որոշեցաւ :

Recéptus-ta-tum (-tior - tíssimus) ած. ընկալեալ, հաւանեալ, հաճեալ, ժողովեալ :

Recéptus - us (ար.). առանձն տեղի, ապաւէն, ապաստան, ապասպարան :

» cano recéptum կամ recéptum նշան տամ դարձի, յետո Է չեմ զգորսն :

Recéssim (ՎԷ.). յետո յետ, յետո ընդդէմ՝ կոյս, գլխի վայր, վեր 'ի վայր :

Recéssio - ónis (իգ.). հեռու

Recéssus - us (ար.)) րութիւն, մեկնութիւն, Լ. նակեաց բնակութիւն, միայնութիւն, մենակեցութիւն :

» accessus et recéssus maris. ածումն և նուազութիւն ջուր ծովու, խաղացք և տեղատութիւն ծովու :

Recéssus-sa-sum (անց. ԴՐԷ.). Տես Recedo.

Réchamus-mi (ար.). ճախարակ, անիւ փոքրիկ, լիսեռնիկ :

Récido-di (չլտ. Cado արգ.). վերբառին անկանիմ, անդրէն դաւնամ, միտեմ, դիմեմ, հայիմ :

» haec eódem récidunt. միայրանին մի և նոյն է, դէմք մտոյրանից և իրաց նոյն և մի է :

Recido-dis-cisum (նրգ. Caedo արգ.). միւսանգամ հատանեմ, կտրեմ, յապաւեմ, կրճատեմ, ծայրաքաղ առնեմ :

Recinctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ.). Տես Recingo.

Recingo (նրգ. Cingo արգ.). արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ :

Récino-inui (նրգ. Cano արգ.). դարձեալ նուագեմ, միւսան-

դամ ասեմ, կրկնեմ, երկրորդեմ :

Recipio - céptum (նրգ. Cápio արհ.). այսրէն առնում, միւսանդամ բռնուն հարկանեմ, դարձեալ ստանամ, վերստին շահիմ, ընդունիմ, ժողովեմ, ասպնջական լինիմ, հիւրընկալեմ, տամ օթեւանս :

» **recipio me.** առանձնանամ, մեկնիմ, մեկուսանամ :

» **recipio ad me** կամ **in me.** յանձն առնում, երաշխաւոր լինիմ :

» **recipio ánimam.** շունչ կլանեմ, ձգեմ զօր, ոգի առնում, հանգչիմ, շնչեմ :

» **recipio ánimam.** քաջալերիմ, խրախուսիմ, համարձակիմ, մեծամտեմ, փքամ :

Reciprocatio - ónis (նգ.). յետս երթալն, մեկնութիւն :

» **reciprocatio aestus.** խաղաքք և տեղատութիւն ջուրց ծովու :

Reciproco-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). դարձուցանեմ, շրջեմ, այլափոխեմ, հաւասարիմ, համեմատ լինիմ, միաբանիմ :

» **reciprocatur mare.** ածեն և նուազին ջուրք ծովու :

» **haec reeiprocantur.** աղերս 'ի միջի կայ ընդ այսպիսի իրս, կերպարանք իրաց հասարակեցին :

Reciprocus-ca-cum (աթ.). երթեկ, փոփոխ, երկակողմանի, հաղորդական, փոխադարձ, հասարակ :

Recisamentum-ti (չգ.) } **Recisio-ónis** (նգ.) } պա-

տառ, կապերտ, կտրած, հատած, կտրումն :

Recisus-sa-sum (անց. րրգ.). Տես **Recido.**

Recisus-sa-sum (աթ.). կործանեալ, եղծեալ, քայքայեալ, քակեալ, կարծառօտ, համառօտ, հակիրճ, սուղ :

Recitatio - ónis (նգ.). կարդացումն, բարձրաձայն ընթերցումած, ճառասացութիւն, ընթերցումն :

Recitator-óris (ար.). ճառախօս, պատմիչ, պերճախօս, հրապարակախօս :

Recitatus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես **Récito.**

Récito (նրգ. **Cito-tas** արհ.). բարձրաձայն բարբառով կարդամ, ընթեռնում 'ի ձայն բարձր, կոչեմ յանուանէ, պատմեմ, 'ի բերան ասեմ :

Reclamatio - ónis (նգ.). բողոք, տրտնջութիւն, դատախազութիւն, ընդդիմաբանութիւն, հակառակախօսութիւն :

Reclámito (չգ. **Clámito** արհ.) } **Reclámo** (չգ. **Clamo** արհ.) }

հակառակիմ, հակառակ խօսիմ, բանակռիւ՝ բանընդդէմ լինիմ, դիմադարձեմ, ընդդէմ դառնամ, յետս պահանջեմ :

Reclinátus-ta-tum (անց. րրգ.). Տես **Reclino.**

Reclínis-ne կամ **Reclínus-na-num** } աթ. կողմա-

- նեալ, 'ի կողմն լեալ, ընկող-
մանեալ, յորսայսեալ, յորսայս
անկեալ, գայռեալ, սփիւռ :
- Reclino (Նրգ. Clino արգ.). խո-
նարհեցուցանեմ, իջուցանեմ,
կորացուցանեմ, թիւրեմ, ծա-
լեմ, ցածուցանեմ :
- Reclivis-ve (աթ.). կոր, հակեալ,
զառ 'ի վայր, զառ 'ի թափ,
զառ 'ի կող :
- Reclúdo (Նրգ. Claudio արգ.). բա-
նամ, ընդարձակեմ, երեւցու-
ցանեմ, ցուցանեմ :
- Reclúsus-sa-sum (անց. Դրգ.).
Տես Reclúdo.
- Recóctus-ta-tum (անց. Դրգ.).
Տես Récoquo.
- » recóctus senex. Ժերունի գի-
նեհարեալ արեւցութեամբ,
սխալակ ծեր :
- Recógito (Նրգ. Cógito արգ.). ո-
րո՞ճամ՝ յեղյեղում 'ի մտի,
դարձեալ խորհիմ, զմտաւ ա-
ծեմ :
- Recognítio - ónis (իգ.). Ծանո-
թութիւն, ծանաչումն, գի-
տութիւն, հանդէս, ցոյց,
յանդիմանութիւն :
- Recógnitus-ta-tum (անց. Դրգ.).
Տես Recognóscó.
- Recognóscó (Նրգ. Cognóscó արգ.).
ծանաչեմ, յուշ ածեմ, իրա-
գէտ լինիմ, համեմատեմ, յար-
դարեմ, ուղղեմ, հանդէս առ-
նեմ :
- Recólligo (Նրգ. Cóllo-gis արգ.).
ժողովեմ, հաւաքեմ, կուտեմ,
գումարեմ :

- » recólligo vires. զօրութիւն
զգնեում, զօրանամ, կազդու-
րիմ :
- Récolo (Նրգ. Colo-lis արգ.). վե-
րըստին գործեմ զերկիր, դար-
ձեալ մշակեմ, հերկս հարկա-
նեմ՝ հերկեմ, նորոգեմ, յեղ-
յեղում 'ի մտի, յուշ ածեմ :
- Recommíniscor (հր. Commi-
niscor արգ.). յիշեմ, յիշատա-
կեմ, ընդ միտս ածեմ, յուշ
լինիմ :
- Recompóno (Նրգ. Compóno արգ.).
միւսանգամ յարդարեմ, կազ-
մեմ վերստին, խրամակարկատ
առնեմ, յօրինեմ :
- Recompósitus - ta - tum (անց.
Դրգ.). **Տես** Recompóno.
- Reconciliátio-ónis (իգ.). հաշ-
տութիւն, միաբանութիւն,
խաղաղութիւն :
- Reconciliátor - óris (ար.). խա-
ղաղարար, հաշտարար, հաշ-
տեցուցիչ :
- Reconcílio (Նրգ. Concílio արգ.).
համոզեմ 'ի խաղաղութիւն,
հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ,
խաղաղութիւն առնեմ, այս-
րէն ածեմ, դարձուցանեմ :
- Reconcínno (Նրգ. Concínno արգ.).
նորոգեմ, յարդարեմ, վերստին
կազմեմ, յօրինեմ, յերկրեմ :
- Recónditus-ta-tum (անց. Դրգ.).
Տես Recóndo.
- Recóndo (Նրգ. Condo արգ.). փա-
կեմ, միւսանգամ դնեմ, դար-
ձեալ զետեղեմ, աղիւսեմ, ծած-
կեմ, թաքուցանեմ :

Recondúco (նրգ. Condúco արգ.).
դարձեալ 'ի վարձու ունիմ,
վերստին վարձեմ:

Recondúctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Recondúco.

Recónfluo (նրգ. Cónfluo արգ.).
վերստին կազմեմ, յօրինեմ,
յարդարեմ, յերկրեմ:

Récoquo (նրգ. Coquo արգ.) միև-
անգամ՝ քաջ եփեմ, յղկեմ,
ողորկեմ, կատարեալ գործեմ,
կատարելագոյն յարդարեմ:

Recordátio-ónis (եգ.). յիշողսն,
յիշատակ, ուշ-յիշատակի:

Recordátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Recordor.

Recórdor-dáris-átus-ári (հար.).
յիշեմ, յիշատակեմ, յուշ ա-
ծեմ՝ լինիմ:

Recórrigo (նրգ. Córriego արգ.).
վերստին ուղղեմ, յերկրեմ,
ազնուազոյն գործեմ, յարդա-
րեմ:

Recrástino-nas-ávi-átum-áre
(նրգ.). յապաղեցուցանեմ,
յապաղեմ, յամեմ, յամեցու-
ցանեմ, օր յօր առնեմ, յեր-
կրեմ:

Recreátio-ónis (եգ.). զբօսանք,
սփոփանք, հանգիստ, դիւր,
սփոփութիւն:

Recreátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Récreo.

» **recreátus a morbo**. ապաքի-
նեալ 'ի հիւանդութենէ, ող-
ջացեալ, հաստատեալ յառող-
ջութեան:

Recreméntum-ti (զգ.). խառ-

նամաղ նիւթք, մաղունքք,
սուելածք, աւելորդք:

Récreo (նրգ. Creo արգ.). դար-
ձեալ յառաջ բերեմ, նորո-
գեմ, կազդուրեմ, սփոփեմ,
զբօսուցանեմ, հանգուցանեմ:
» **récreor a morbo**. բժշկիմ 'ի
ցաւոց, ապաքինիմ 'ի հիւ-
անդութենէ, հաստատիմ յա-
ռողջութեան, ողջանամ:

Récrepo (զգ. Crepo արգ.). թըն-
դամ, թնթեմ, շաչեմ, շառա-
չեմ, որոտամ, փորոտամ, հըն-
չեմ:

Recrésco (զգ. Cresco արգ.). ա-
ճեմ, բազմանամ, առաւելում,
յաճախեմ:

Recrudésco (զգ. Crudésco արգ.).
չար ևս լինիմ, յոռանամ,
զայրանամ, կազդուրիմ:

Recta (ձգ.). դէպ ուղեղ, ուղ-
ղորդ, կշիռ, ուղղակի:

Recte-tius-tíssime (ձգ.). պարզ
ուղեղ, դէպուղեղ, բարւոք,
ուղեղ, ըստ պատշաճի, ար-
ժանապէս, իրաւացիկ պատ-
ճառօք, իրաւամբք, ճշդիւ
գտակաւ:

Réctio-ónis (եգ.). վարչութիւն,
տեսչութիւն, առաջնորդու-
թիւն, խնամածութիւն, վե-
րակացութիւն:

Rector-óris (արգ.). ողղիչ, յան-
ձանձիչ, առաջնորդ, գլուխ,
զլխաւոր, պետ, վերակացու:

Rectrix-ícis (եգ.). կին վերակա-
ցու, տնկալուչ՝ զլխաւոր կու-
սան:

Rectum-ti (լղժ.) ուղղութիւն, վայելչութիւն, իրաւունք, արդարութիւն :

Rectus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Rego.**

Rectus-ta-tum (- tior - tíssimus) ած. ուղղական, ուղիղ, ուղղորդ, ուղղաբերձ, կանգուն, արդար, արդարակորով, իրաւախոհ, բարի, լաւ, վայելչույց, օրինաւոր :

» **coena recta.** բազմաձախ ընթրիք, ընդունելութիւն մեծ, խրախուսութիւն կոչնոց, մեծահասց գործել :

» **rectum est.** արժան է, ըմբռն է 'ի դէպ է, պարտ է պատշաճ է, պարտ՝ անկ' վայել՝ օրէն է :

Recúbitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Récubo** և **Recumbo.**

Recúbitus-us (ար.) ընկողմանումն, ուտումն, ընդոտումն :

Récubo (լղժ. **Cubo** ար.) հանգչիմ, ընկողմանիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, բազմիմ 'ի սեղան :

Recúdo (նրգ. **Cudo** ար.) միւսանգամ հարկանեմ, զարկանեմ :

Récula-ae (խգ.) սնոտիք, չնչին իրք, դոյզն՝ դուզնաքեայ ինչ :

Recúltus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Récolo.**

Recumbo-bis-úbui-úbitum-bere (լղժ.) պառակիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, ընկողմանիմ, բազմիմ ուտել և ըմպել :

Recuperatio-ónis (խգ.) միւսանգամ՝ նորոգ ստացումն, փրկանք, գինք փրկանաց :

Recuperátor-óris (ար.) փրկիչ, ազատիչ, դատաւոր, իրաւարար, ոստիկան :

Recuperátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Recúpero.**

Recúpero-ras-rávi-rátum-rávi (նրգ.) դարձեալ 'ի բուռն փրկանեմ, միւսանգամ ստանամ շահիմ, վերստին ըմբռնեմ, փրկանօք գնեմ, սամ զգինք, փրկեմ :

Recúro (նրգ. **Curo** ար.) վերբարիմ յանձանձեմ, հոգաբարձ լինիմ, խնամով տածեմ, խնամ դարման տանիմ, խնամարկեմ :

Recúrro (լղժ. **Curro** ար.) դարձեալ ընթանամ, արշաւեմ, դիմեմ, անդրէն գամ, դառնամ :

Recúrsio-ónis (խգ.) գնացք, ընթացք, ապաստան, ապաւէն, այսրէն դարձ, գալուստ :

Recúrso (լղժ. **Curso** ար.) յետոյետոյ երթամ, յետոյ կոյտ ընթանամ, դառնամ, յիշեմ, յուշ լինիմ :

Recúrsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Recúrro.**

Recúrsus - us (ար.) խաղաչք, ընթացք, ապաւէն, գալուստ, ապաստան, այսրէն դարձ :

Recurvátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.) Տես **Recúrvo.**

Recúrvo (նրգ. **Curvo** ար.) կրկին ոլորեմ, միւսանգամ գա-

լարեմ, դարձեալ գելում, կո-
րացուցանեմ, ծռեմ, վերստին
թիւրեմ:

Recúrvus-va-vum (աթ.). կոր,
ծռու, ծամածռու, թիւր,
կամակոր, գալարեալ:

Recúsans-ántis (էջթ.). դիմա-
դարձ, ընդդիմակաց, հակա-
ռակօղ:

Recusatio-ónis (էգ.). մերժումն,
չմեղադրութիւն, չընդունե-
լութիւն, հրաժարումն:

Recúso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).
մերժեմ, հրաժարիմ, չկամիմ,
ժխտեմ, ջատագով մտանեմ,
չառնում յանձն, հրաժեշտ
տամ, անբասիր առնեմ:

Recússus-us (ար.). անդրէն բա-
խումն, վերստին հարուած,
երկրումն, թօթափումն:

Recutitus-ta-tum (աթ.). թլփա-
տեալ, կրճատական, պատա-
ռեալ, մորթեալ:

Redáctus-ta-tum (անգ. Դրէք.).
Տես Rédigo.

Redáctus-us (ար.). հարկահա-
նութիւն, պահանջանք ար-
ծաթոյ, բաժապետութիւն:

Redámulo (զգթ. Ambulo աբ.).
գառնամ, գամ անդրէն:

Rédamo (նրգ. Amo աբ.). հա-
տուցանեմ սէր ընդ սիրոյ,
փոխանակ սիրեմ:

Redardésco (զգթ. Ardésco աբ.).
միւսանգամ վառիմ, վերստին
արծարծանիմ, դարձեալ սաս-
տկանամ, վառեալ բորբոքիմ,
հրահամ:

Redárguo (նրգ. Arguo աբ.).
կշտամբեմ, յանդիմանեմ, ե-
պերեմ, դարովեմ, կրկին փոր-
ձեմ, յաղթահարեմ, ըմբերա-
նեմ:

Redáuspico (նրգ. Auspico աբ.).
կամ Redáuspico (հար. Auspi-
cor աբ.). միւսանգամ սկիզբն
առնեմ, դարձեալ սկսանիմ:

Redditio - ónis (էգ.). տուչու-
թիւն, հատուցումն, նորո-
գումն, պատասպարութիւն,
դարձ փոխարինի:

Rédditus-ta-tum (անգ. Դրէք.).
Տես Reddo.

Reddo-dis-didi-utum-ere (նրգ.).
տամ, դարձուցանեմ յետս,
հատուցանեմ, պատասպա-
րեցուցանեմ, մատուցանեմ, հա-
նեմ յայլ լեզու, թարգմանեմ,
նմանեցուցանեմ, նկարեմ, հա-
մեմատեմ, 'ի նկարու հանեմ:

» attraho et reddo ánimam. ոգի
կլանեմ, զօգ ծծեմ, շնչեմ:

» reddo poenas. վրէժս տամ,
լուծանեմ զպատիժ, տուժիմ:

» reddo vota. ուխտադիր լինիմ,
կատարեմ զուխտս:

» reddo latine. թարգմանեմ՝
յեղում 'ի լատին լեզու, հա-
նեմ՝ փոխեմ 'ի լատինացուց
բարբառ:

» reddo vini colórem. գինեգոյն
լինիմ, գինետեսիլ երեւիմ:

Redemptio - ónis (էգ.). գինք,
գնումն, սակ վարձու, փրկու-
թիւն, փրկանօք ազատու-
թիւն գերեաց:

Redémtito (նրգ. Emtito արժ.)
Redémtio-tas-ávi-átum-áre (նրգ.)

փրկեմ, տամ զգինս, ազատեմ
փրկանօք, զնոց զնեմ, թափեմ:

Redémto - óris (ար.) . Փրկիչ,
ազատիչ, զնօղ, ստացող, վա-
ճառական, առգնօղ, վարձա-
կալ, մաքսաւոր:

Redemtúra-ae (իգ.) . սակ վար-
ձու մաքսի, մաքսաւորու-
թիւն:

Redémto - ta - tum (անց. րբ.) .
Տես Redimo.

Rédeo (լզ. Eo, is արժ.) . դարձ
առնեմ, դառնամ, դամայսրէն՝
անդրէն, ելանեմ, բխեմ, ծա-
գեմ, շահիմ:

Redhíbeo (նրգ. Hábeo արժ.) .
դարձուցանեմ յետս զվա-
ճառս, դարձեալ առնում
գտուրեալ:

Redhibítio-ónis (իգ.) . հատու-
ցումն առ վաճառողն, պատըս-
պարութիւն դրամոյ:

Redhibitórius - ria - rium (ած.) .
որ անկ է հատուցման առ
վաճառողն:

Redhíbitus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Redhibeo.

Rédiens-deúntis (բջ.) . 'ի գալն
անդրէն, որ դառնայ:

Rédigo-gis (նրգ. Ago արժ.) . դար-
ձեալ ածեմ, այսրէն հասու-
ցանեմ, յետս մղեմ, 'ի բաց
վարեմ, շրջեմ, դարձուցա-
նեմ:

» rédigo te ad assem. հասուցա-
նեմ 'ի չքաւորութիւն տնան-

կութեան, ցականեցուցանեմ
թշուառացուցանեմ:

» rédigo te ad inópiam. աղքա-
տացուցանեմ, տնանկացուցա-
նեմ, զանկաճն տառապեցու-
ցանեմ:

» ad incitas rédigo. 'ի շատ
տագնապի անկանիմ, 'ի նեղ
մտանեմ, տագնապ է ինձ, 'ի
մեծի տագնապի լինիմ, տա-
ռապիմ:

Redimículum-li (լզ.) . ծամա-
կալ, սպարօշ, քողէք, քայռ.
մեհեանդ, խեղդ, հանգոյց:

Redímio (նրգ. Eo, is արժ.) . կա-
պեմ, դօտի ածեմ, թագ դնեմ,
պսակեմ, ծաղկեայ պսակօք
վարդարեմ:

Redimitus-ta-tum (անց. րբ.) .
Տես Redímio.

Redimitus-us (ար.) . պսակումն
ծաղկօք, թագրնկալութիւն,
թագականութիւն:

Rédimo (նրգ. Emo արժ.) . դար-
ձեալ գնեմ, միւսանգամ ստա-
նամ, առնում զգործ ինչ միա-
հաղոյն պայմանաւ, 'ի վար-
ձու ունիմ, գնեմ փրկանօք,
ազատեմ, թափեմ, փրկեմ:

Redintegrátio-ónis (իգ.) . նոր-
գումն, միւսանգամ հաստա-
տութիւն, կրկնումն, երկրոր-
դումն:

Redintegrátus - ta - tum (անց.
րբ.) . Տես Redíntegro.

Redíntegro (նրգ. Integro արժ.) .
նորոգեմ, միւսանգամ սկա-
նիմ, վերստին հաստատեմ:

» redíntegro memóriam. վերըստին յուշ առնեմ, զուշով ածեմ :

» redíntegro praélium. դարձեալ ձեռնամուխ լինիմ 'ի գործ պատերազմի :

Redítio-ónis (իգ.) } դարձ, դար-
Réditus-us (ար.) } ձուած, գալուստ, մուտք,
հաս, եկք :

Réditus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Rédeo.

Redívia-ae (իգ.). խաղաւարտ եղնգանց, մատնաշուրթն :

Redivívus-va-vum (աթ.). դարձեալ 'ի կեանս, յարուցեալ, վերստին ծնեալ :

» bella redívia. արծարծեալ պատերազմունք, ճակատամարտք վերստին բորբոքեալք վառեալք :

» redivívus senex. ծեր 'ի մանկութիւն դարձեալ, ծերունի հուժկու :

Rédolens - léntis (բջծ.). անուշահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Redóleo (լգլ. Oleo արծ.). բուրեմ հոտ անուշութեան, անուշահոտ լինիմ, խնկեմ, ունիմ զհոտ :

» redóleo vinum. զգինւոյ ունիմ զհոտ :

Redóno (նրգ. Dono արծ.). դարձեալ տամ, պարգեւեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ :

Redórdior (հր. Ordior արծ.). քակեմ զանկուածն :

Redórmio (լգլ. Dórmio արծ.). վերստին ննջեմ և 'ի քուն լինիմ, դարձեալ նիրհեմ զնիրհ :

Redormitátio-ónis }
Redormítio-ónis } իգ. ծանրար-
թուն քուն, նիրհումն :

Redúco (նրգ. Duco արծ.). դարձեալ ածեմ, այսրէն դարձուցանեմ, յետս կոչեմ, պարանեմ, լուծանեմ, շրջեմ, ձգեմ, քարշեմ :

Redúctio-ónis (իգ.). վերստին ածեմ, գալուստ, այսրէն դարձ :

Redúctor-óris (ար.). շրջող, առաջնորդ :

Redúctus-ta-tum (անց. րբբ.). Տես Redúco.

» redúcta vallis. մեկուսի ծործոր հովտի :

Redúlcero (նրգ. Ulcero արծ.). խղիւայթեմ զվէրս, զայրացուցանեմ զերաշխէպս :

Redúncus-ca-cum (աթ.). կրրկնեալ, ծալեալ յետս կոյս, դալարեալ յետուստ կողմանէ :

Redúndans-ántis (-ántior) բջծ. զեղուն, թաթաղուն, յորդառատ, լի, յորդ, աւելորդ :

Redundánter-tius (ձգբ.). յորդագոյնս, առաւելապէս, առաւել քան զառաւել :

Redundántia-ae (իգ.). յորդուութիւն, առատութիւն, առաւելութիւն, զեղումն, յովովութիւն, անպիտոյք, աւելորդք :

Redundátio stómachi. խճողեալ որովայն, յագուրդ, յագուրդութիւն :

Redundatus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Redúndo.

Redúndo (չլ. Undo առ.). յորդեմ, զեղում, յաճախեմ, առատանում, զեղուն լինիմ, առաւելում :

Redúvia-ae (իգ.). խաղաւարտ եղնգանց, մատնաշուրթն :

Redux - ucis (առ.). ողջանդամ հասեալ, ողջամբ դարձեալ :

Refectio - ónis (իգ.). նորոգութիւն, կրկին դարմանութիւն, շինութիւն, զրօսանք, դիւր, սփոփութիւն, մխիթարութիւն, ծաշ, կերակուր :

Reféctor - óris (առ.). նորոգիչ, դարմանիչ, յարդարիչ, յօրինիչ :

Reféctus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Reficio.

Reféllō-lis-li-lere (նրգ.). հերքեմ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, եղճանեմ, դիմադարձ լինիմ :

» reféllō testes. զեղծուցանեմ զբանս վկայից :

Refércio (նրգ. Fárcio առ.). զեղում, վերստին ընում, զեղուցանեմ, ամանեմ, յաման աւանանում, խճկեմ, խնում խրճծով, կպրեմ, ծեփեմ կպրաձիւթով, նմանեցուցանեմ :

Refério (նրգ. Fério առ.). միւսանգամ բախեմ, ընդհարկանեմ :

Réfero (նրգ. Fero առ.). դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ, շահիմ, ստանամ, զըոյց տամ, ազդ առնեմ, պատմեմ, վիպեմ :

» réfero pedem կամ gradum. զոտս ամբարձեալ դառնամ յետս, ընդ կրունկն դառնամ :

» réfero me. տեղի տամ, յետ կամ, հրաժարեմ, իբաց գնամ, անկանիմ ուրեք, ապաւինիմ. դիմեմ, գնամ :

» réfero victóriam. յաղթահարեմ, յաղթական լինիմ, յաղթեմ, քաջ անուամբ գլխաւթուծիւն պատրաստեմ :

» réfero patrem. զնմանութիւն հօր բերեմ, զհայրաբուն կերպարանս յանձին բերեմ, հայրաբարոյ գտանիմ :

» réfero ad senátum. զերս առաջի արկանեմ ծերակուտի, ազդ առնեմ սինկղիստոսաց :

Refert, rétulit (ԴԵԳ.). անկ է, փոյթ է, օգուտ է լաւ է, օգտէ, օգնէ, ըմբոն է ի դէպ է :

» parum կամ parvi refert. ոչ այնչափ կարեւոր է, ոչէնչ փոյթ է :

» quid id tua refert? քեզ զի փոյթ է, մի փոյթ լիցի քեզ չէ ինչ քեզ փոյթ :

Refértus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Refércio.

Refértus-ta-tum (-tior-tíssimus) առ. զեղուն, թաթաղուն, յորդեալ, լի :

Reférveo (չլ. Férvéo առ.) |

Refervésco (չլ. Fervésco առ.) | եռամ, զեռամ, եռանդուն լինիմ, ցրտանամ, հովանամ, զրվանամ :

Refíbulo (նրգ. Fíbulo առ.). լու-

ծանեմ զճարամանդս, արձա-
կեմ զօղ փոկոյ :

Reficio-fectum (Նրգ. Fácio արժ.).
նորոգեմ, յարդարեմ, դարմա-
նեմ, միւսանդամ կազմեմ,
կանգնեմ, պատսպարեմ, յօ-
րինեմ, դիւր առնեմ, սփոփեմ,
զօրացուցանեմ, ողջացուցա-
նեմ :

» ex longo morbo reficior. ա-
պաքինիմ 'ի բազմամեայ չա-
րաչար հիւանդութենէ :

Refictus - ta - tum (անց. րբբ.).
Տես Refingo.

Refigo (Նրգ. Figo արժ.). թա-
փեմ՝ հանեմ զբեւոն, չքա-
ցուցանեմ, ջնջեմ, բնաջինջ
սունեմ :

» refigo legem. բառնամ 'ի մի-
ջոյ՝ խափանեմ զօրէնս :

Refingo (Նրգ. Fingo արժ.). նո-
րոգեմ, վերստին առնեմ, միւս-
անգամ յարդարեմ :

Refixus - xa - xum (անց. րբբ.).
Տես Refigo.

Refiágitō (Նրգ. Flágitō արժ.).
միւսանդամ խնդրեմ, վերստին
հայցեմ, այսրէն յետս պա-
հանջեմ :

Refiátus-us (ար.) ընդդէմ հողմն :

Reflectō (Նրգ. Flectō արժ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, կոչեմ, պարանեմ,
յետս դարձուցանեմ, շրջեմ
'ի մտաց, զբօսուցանեմ :

Reflexio-ónis (իգ.). դարձ, փո-
փոխումն, շրջումն, շրջուած,
շրջան, շրջշրջումն, փոփո-
խութիւն, բոլորումն :

Reflexus-xa-xum (անց. րբբ.).
Տես Reflectō.

Reflexus - us (ար.). ծոց, զոգ,
խորշ, խինծ, առանձինն տեղի,
մենակեաց բնակութիւն :

Reflo (Նրգ. Flo արժ.). ընդդէմ
շնչեմ, հակառակ փչեմ :

» reflat fortuna. չէ յաջողակ
բախտն, չարաբախտ ոք եմ :

Refloresco (չլդ. Floresco արժ.).
վերստին փթթիմ, միւսան-
գամ ծաղկեմ :

Réfluō (չլդ. Fluo արժ.). յետս-
ընդդէմ հոսեմ, յետս յետս ծո-
րեմ :

Réfluus-ua-uum (աժ.). յետսա-
գոյն հոսեալ :

» mare réfluum. խաղաք ծո-
վու, յորդութիւն և նուազու-
թիւն ջուրց ծովու :

Refocillo (Նրգ. Focillo արժ.).
զբօսուցանեմ, զուարճացու-
ցանեմ, դիւր առնեմ, կազ-
դուրեցուցանեմ, զօրացուցա-
նեմ :

Refódio (Նրգ. Fódio արժ.). փո-
րեմ, բրեմ, պեղեմ, հանեմ ար-
տաքս 'ի հողոյ :

Reformatio-ónis (իգ.). այլակեր-
պութիւն, կերպարանափո-
խութիւն, նորոգումն բուսոյ
բարուց, ուղղութիւն :

Reformátor-óris (ար.). նորոգիչ,
յարդարիչ, դարմանիչ, հաս-
տատիչ :

Reformatus-ta-tum (անց. րբբ.).
Տես Refórmo.

Reformidatio - ónis (իգ.). ահ,

երկիւղ, արհաւիրք, զարհուրանք :

Reformido (նրգ. Formido - das արհ.). երկեղուկս արկանեմ, երկեցուցանեմ, ահաբեկեմ, պակուցանեմ :

Refórmo (նրգ. Formo արհ.). նորոգեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, յուղղութիւն ածեմ, զգաստացուցանեմ :

Refóssus - sa - sum (աւց. Դրբ.). Տես Refódio.

Refótus-ta-tum (աւց. Դրբ.). Տես Refóveo.

Refóveo (նրգ. Fóveo արհ.). ջեռուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, սրտսւնդեմ, միւսանկամ հաստատեմ :

Refractariólus - la - lum (աթ.). վէս, ահաճ, ստամբակ, յամառոտ :

Refractárius-ia-ium (աթ.). խեռ, ապստամբ, հետտ, անսաստ, յամառ, ընդդիմակաց, խստապարանոց :

Refráctio-ónis (իգ.). բեկբեկումն ճառագայթից, ոյսրէն ցուումն :

Refráctus-ta-tum (աւց. Դրբ.). Տես Refringo.

Refraéno (նրգ. Freno արհ.). նահանջեմ, սանձեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, կարճեմ, ընկճեմ, 'ի չափու ունիմ, արգելում, խափանեմ :

Refragátor - óris (ար.). հակառակորդ, դիմակաց, ախոյեան, ոտի :

Refrágor-gáris-gátus-gári (հր.). հակառակեմ, զղէմ ունիմ, ընդդէմ դառնամ, կամ, բան. ընդդէմ լինիմ :

Refrenátio-ónis (իգ.). սանձումն, կարճումն, նուաճութիւն :

Refrenátus-ta-tum (աւց. Դրբ.). Տես Refréno.

Refréno (նրգ. Freno արհ.). սանձահարեմ, սանձեմ, 'ի չափու ունիմ, նուաճեմ, խափանեմ, ընկճեմ, կարճեմ, արգելում :

Réfrico (նրգ. Frico արհ.). շփեմ, շփշփեմ, վերստին քորեմ, նորոգեմ, զկծեցուցանեմ, զայրացուցանեմ :

Refrietus - ta - tum (աւց. Դրբ.). Տես Réfrico.

Refrigerátio - ónis (իգ.). դիւր, սփոփանք, հանգիստ, զովութիւն :

Refrigeratórius-ria-rium (աթ.)) }
Refrigerátrix-ricis (իգ.) }
զովացուցիչ, զովարար, նորոգիչ :

Refrigerátus-ta-tum (աւց. Դրբ.). Տես Refrigero.

Refrigero (նրգ. Frigero արհ.). զովացուցանեմ, ցրտացուցանեմ, դիւրեմ, սփոփեմ, զօրացուցանեմ :

Refrigésco (զգ. Frigésco արհ.). ցրտանամ, հովանամ, մեղկիմ, զովանամ, նուազիմ, տաղտկանամ, ձանձրանամ, թուլանամ :

Refringo (նրգ. Frango արհ.). խորտակեմ, ջախջախեմ, բեկանեմ, պակասեցուցանեմ,

- նուազեցուցանեմ, մանրեմ, փշրեմ, այսրէն ցոլացուցանեմ, լոյս արձակեմ :
- Réfuga-ae** (ար. et իգ.). փախտեայ, փախտական, հալածական :
- Refúgio** (չգ. Fugio արմ.). առանձնանամ, մեկուսանամ, փախտեայ զնամ, ամրանամ, ապաւինիմ, մերժեմ, ժխտեմ, հրաժարեմ :
- Refúgium-gii** (չգ.). պատսպարան, ապաւէն, տեղի ապաստանի, ապաստան, ամուր :
- Réfugus-ga-gum** (ար.). փախըստական, փախստեայ :
- » **mare réfugum**. ածել և նուազել ջուրց ծովու :
- Refulgéntia-ae** (իգ.). փայլիւն, պայծառութիւն, ճաճանչազարդ նշոյլ, շողիւն, պաղպաղիւն, լուսաւորութիւն :
- Refúlgeo** (չգ. Fúlgeo արմ.). փայլեմ, պաղպաղեմ, շողամ, փաղփաղեմ, փողփողիմ :
- Refúndo** (նրգ. Fundo-dis արմ.). հեղում, զեղում, առաւել հոսեմ, յորդեմ, դարձեալ հալեմ, լուծանեմ, միւսանգամ ձուլեմ :
- Refúsus-sa-sum** (անց. դրք.). Տես Refúndo.
- » **refúsae valles**. մեծատարած ծործորք հովտաց, լայնանիստ ձորք :
- Refutátio-ónis** (իգ.) } մերժումն,
Refutátus-us (ար.) }
 եղծ, ցրումն, հերքումն :

Refutátus-ta-tum (անց. դրք.). Տես Refúto.

Refúto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, հերքեմ, յաղթահարեմ, ըմբերանեմ, ուրանամ, ժխտեմ, անարգեմ, խոսեմ :

Regalíolus-li (ար.). ցախսարեկ՝ թռչուն :

Regális-le (-lior) ար. արքայական, արքայատուր, արքունական, արքունատուր, արքունի, թագաւորական :

Regáliter (մէք.). թագաւորաբար, արքայօրէն, մեծասպաս փառաւորութեամբ, մեծաշուք փառօք :

Régelo (նրգ. et չգ. Gelo արմ.). հալեմ զսառն, զովացուցանեմ, լուծանեմ զսառինս, ցրտանամ, հովնամ :

Régemo (չգ. Gemo արմ.). հեծեմ, հեծեծեմ, ֆնչեմ, մրմռնջեմ, մռնչեմ, շառաչեմ, շաչեմ :

Regénero (նրգ. Género արմ.). վերստին ծնանիմ, դարձեալ յառաջ բերեմ :

» **regénero patrem**. զնմանութիւն հօր բերեմ, հայրաբարոյ գտանիմ :

Regerminátio-ónis (իգ.). նորոգ ծլարձակութիւն, բուսարձակ բողբոջ :

Regérmino (չգ. Gérmino արմ.). վերստին բողբոջեմ, միւսանգամ ցցուիմ :

Régero (նրգ. Gero արմ.). յետս

նեալ, 'ի կողմն լեալ, ընկողմանեալ, յորսայսեալ, յորսայսանկեալ, գայռեալ, սփիւռ :

Reclino (նրգ. Clino արգ.). խոնարհեցուցանեմ, իջուցանեմ, կորացուցանեմ, թիւրեմ, ծալեմ, ցածուցանեմ :

Reclivis-ve (աթ.). կոր, հակեալ, զառ 'ի վայր, զառ 'ի թափ, զառ 'ի կող :

Reclúdo (նրգ. Claudio արգ.). բանամ, ընդարձակեմ, երեւեցուցանեմ, ցուցանեմ :

Reclúsus-sa-sum (անց. րբգ.).
Տես Reclúdo.

Recóctus-ta-tum (անց. րբգ.).
Տես Récoquo.

» recóctus senex. ծերունի գինեհարեալ արբեցութեամբ, սխալակ ծեր :

Recógito (նրգ. Cógito արգ.). ուրծամ՝ յեղվեղում 'ի մտի, դարձեալ խորհիմ, զմտաւ ածեմ :

Recognítio - ónis (իգ.). ծանօթութիւն, ծանաչումն, գիտութիւն, հանդէս, ցոյց, յանդիմանութիւն :

Recógnitus-ta-tum (անց. րբգ.).
Տես Recognosco.

Recognosco (նրգ. Cognosco արգ.). ծանաչեմ, յուշ ածեմ, իրագէտ լինիմ, համեմատեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, հանդէս առնեմ :

Recólligo (նրգ. Cóllico-gis արգ.). ժողովեմ, հաւաքեմ, կուտեմ, գումարեմ :

» recólligo vires. զօրութիւն զգնեում, զօրանամ, կազարիմ :

Récolo (նրգ. Colo-lis արգ.). վերստին գործեմ զերկիր, դարձեալ մշակեմ, հերկս հարկանեմ՝ հերկեմ, նորոգեմ, յեղվեղում 'ի մտի, յուշ ածեմ :

Recommíniscor (հրգ. Commíniscor արգ.). յիշեմ, յիշատակեմ, ընդ միտս ածեմ, յուշ լինիմ :

Recompóno (նրգ. Compóno արգ.). միւսանգամ յարդարեմ, կազմեմ վերստին, խրամակարկառ առնեմ, յօրինեմ :

Recompósitus - ta - tum (անց. րբգ.).
Տես Recompóno.

Reconciliátio - ónis (իգ.). հաշտութիւն, միաբանութիւն, խաղաղութիւն :

Reconciliátor - óris (արգ.). խաղաղարար, հաշտարար, հաշտեցուցիչ :

Reconcílio (նրգ. Concílio արգ.). համողեմ 'ի խաղաղութիւն, հաշտեցուցանեմ, միաբանեմ, խաղաղութիւն առնեմ, այրէն ածեմ, դարձուցանեմ :

Reconcínno (նրգ. Concínno արգ.). նորոգեմ, յարդարեմ, վերստին կազմեմ, յօրինեմ, յերկրեմ :

Recónditus-ta-tum (անց. րբգ.).
Տես Recóndo.

Recóndo (նրգ. Condo արգ.). փակեմ, միւսանգամ դնեմ, դարձեալ զետեղեմ, աղիւսեմ, ծածկեմ, թաքուցանեմ :

Recondúco (նրգ. Condúco արհ.).
դարձեալ 'ի վարձու ունիմ,
վերստին վարձեմ:

Recondúctus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Recondúco.

Recónfluo (նրգ. Cónfluo արհ.).
վերստին կազմեմ, յօրինեմ,
յարդարեմ, յերկրեմ:

Récoquo (նրգ. Coquo արհ.) միւս-
անգամ՝ քաջ եփեմ, յղկեմ,
ողորկեմ, կատարեալ գործեմ,
կատարեւագոյն յարդարեմ:

Recordátio-ónis (եգ.). յիշումն,
յիշատակ, ուշ-յիշատակի:

Recordátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Recordor.

Recórdor-dáris-átus-ári (հոր.).
յիշեմ, յիշատակեմ, յուշ ա-
ծեմ՝ լինիմ:

Recórrigo (նրգ. Córriego արհ.).
վերստին ուղղեմ, յերկւրեմ,
ազնուագոյն գործեմ, յարդա-
րեմ:

Recrástino-nas-ávi-átum-áre
(նրգ.). յապաղեցուցանեմ,
յապաղեմ, յամեմ, յամեցու-
ցանեմ, օր յօր առնեմ, յիր-
կարեմ:

Recreátio-ónis (եգ.). զբօսանք,
սփոփանք, հանգիստ, զիւր,
սփոփութիւն:

Recreátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Récreo.

» recreátus a morbo. ապաքի-
նեալ 'ի հիւանդութենէ, ող-
ջացեալ, հաստատեալ յառող-
ջութեան:

Recreméntum-ti (չգ.). խառ-

նամաղ նիւթք, մաղունչք,
աւելածք, աւելորդք:

Récreo (նրգ. Creo արհ.). դար-
ձեալ յառաջ բերեմ, նորո-
գեմ, կազդուրեմ, սփոփեմ,
զբօսուցանեմ, հանգուցանեմ:
» récreor a morbo. բժշկիմ 'ի
ցաւոց, ապաքինիմ 'ի հիւ-
անդութենէ, հաստատիմ յա-
ռողջութեան, ողջանամ:

Récrepo (չգ. Crepo արհ.). թըն-
դամ, թնթեմ, շաչեմ, շառա-
չեմ, որոտամ, փորոտամ, հըն-
չեմ:

Recréscó (չգ. Cresco արհ.). ա-
ձեմ, բազմանամ, առաւելում,
յաճախեմ:

Recrudéscó (չգ. Crudéscó արհ.).
չար ես լինիմ, յուսնամ,
զայրանամ, կազդուրիմ:

Recta (Վբ.). դէպ ուղիղ, ուղ-
ղորդ, կշեռ, ուղղակի:

Recte-tius-tíssime (Վբ.). պարզ
ուղիղ, դէպուղիղ, բարւոք,
ուղիղ, ըստ պատշաճի, ար-
ժանապէս, իրաւացիկ պատ-
ճառօք, իրաւամբք, ճշգիւ
գտակալ:

Réctio-ónis (եգ.). վարչութիւն,
տեսչութիւն, առաջնորդու-
թիւն, խնամածութիւն, վե-
րակացութիւն:

Rector-óris (ար.). ողղիչ, յան-
ձանձիչ, առաջնորդ, գլուխ,
գլխաւոր, պետ, վերակացու:

Rectrix-ícis (եգ.). կին վերակա-
ցու, տնկալուչ՝ գլխաւոր կու-
սան:

Rectum-ti (չլտ.). ուղղութիւն, վայելչութիւն, իրաւունք, արդարութիւն :

Rectus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Rego.

Rectus-ta-tum (-tior-tissimus) անց. ուղղական, ուղիղ, ուղղորդ, ուղղաբերձ, կանգուն, արդար, արդարակորով, իրաւախոհ, բարի, լաւ, վայելչուչ, օրինաւոր :

» coena recta. բազմածախ ընթրիք, ընդունելութիւն մեծ, խրախութիւն կոչնոց, մեծահաց գործել :

» rectum est. արժան է, ըմբոն է 'ի դէպ է, պարտ է պատշաճ է, պարտ՝ անկ՝ վայել՝ օրէն է :

Recúbitus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Récubo և Recumbo.

Recúbitus-us (ար.). ընկողմանում, ուտում, ընդոստում :

Récubo (չլտ. Cubo ար.). հանգչիմ, ընկողմանիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, բազմիմ 'ի սեղան :

Recúdo (նրգ. Cudo ար.). միւսանգամ հարկանեմ, զարկանեմ :

Récula-ae (իգ.). սնոտիք, չնչին իրք, դոյզն՝ դուզնաքեայ ինչ :

Recúltus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Récolo.

Recumbo-bis-úbui-úbitum-bere (չլտ.). պառակիմ, 'ի կողմն լինիմ, կողմանիմ, ընկողմանիմ, բազմիմ ուտել և ըմպել :

Recuperatio-ónis (իգ.). միւսանգամ՝ նորոգ ստացումն, փրկանք, դինք փրկանաց :

Recuperátor-óris (ար.). փրկիչ, ազատիչ, դատաւոր, իրաւարար, ուտիկան :

Recuperátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Recúpero.

Recúpero-ras-rávi-rátum-rávi (նրգ.). դարձեալ 'ի բուռն արկանեմ, միւսանգամ ստանամ՝ շահիմ, վերստին ըմբռնեմ, փրկանօք գնեմ, սամ զգինս, փրկեմ :

Recúro (նրգ. Curo ար.). վերբարտին յանձանձեմ, հոգաբարձ լինիմ, խնամով տածեմ, խնամ դարման տանիմ, խնամարկեմ :

Recúrro (չլտ. Curro ար.). դարձեալ ընթանամ, արշաւեմ, դիմեմ, անդրէն գամ, դառնամ :

Recúrsio-ónis (իգ.). գնացք, ընթացք, ապաստան, ապաւէն, այսրէն դարձ, զալուստ :

Recúrso (չլտ. Curso ար.). յետս յետս երթամ, յետս կոյս ընթանամ, դառնամ, յիշեմ, յուշ լինիմ :

Recúrsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). Տես Recúrro.

Recúrsus - us (ար.). խաղացք, ընթացք, ապաւէն, զալուստ, ապաստան, այսրէն դարձ :

Recurvátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Recúrvo.

Recúrvo (նրգ. Curvo ար.). կըրկին ոլորեմ, միւսանգամ գա-

լարեմ, դարձեալ գելում, կո-
րացուցանեմ, ծռեմ, վերստին
թիւրեմ:

Recúrvus-va-vum (աթ.). կոր,
ծռու, ծամածռու, թիւր,
կամակոր, գոլարեալ:

Recúsans-ántis (էջծ.). դիմա-
դարձ, ընդդիմակաց, հակա-
ռակօղ:

Recusatio-ónis (էգ.). մերժումն,
չմեղադրութիւն, չընդունե-
լութիւն, հրաժարումն:

Recúso-sas-ávi-átum-áre (նրգ.).
մերժեմ, հրաժարիմ, չկամիմ,
ժխտեմ, ջատագով մտանեմ,
չառնում յանձն, հրաժեշտ
տամ, անբասիր առնեմ:

Recússus-us (ար.). անդրէն բա-
խումն, վերստին հարուած,
երկրումն, թօթափումն:

Recutitus-ta-tum (աթ.). թլփա-
տեալ, կրճատական, պատա-
ռեալ, մորթեալ:

Redactus-ta-tum (անգ. Դրէք.).
Տես Rédigo.

Redactus-us (ար.). հարկահա-
նութիւն, պահանջանք ար-
ծաթոյ, բաժապետութիւն:

Redámulo (չղծ. Ambulo արգ.).
դառնամ, գամ անդրէն:

Rédamo (նրգ. Amo արգ.). հա-
տուցանեմ սէր ընդ սիրոյ,
փոխանակ սիրեմ:

Redardésco (չղծ. Ardésco արգ.).
միւսանգամ վառիմ, վերստին
արծարծանիմ, դարձեալ սաս-
տկանամ, վառեալ բորբոքիմ,
հրանամ:

Redárguo (նրգ. Arguo արգ.).
կշտամբեմ, յանդիմանեմ, ե-
պերեմ, դսրովեմ, կրկին փոր-
ձեմ, յաղթահարեմ, ըմբերա-
նեմ:

Redáuspico (նրգ. Auspico արգ.).
կամ Redáuspico (հար. Auspi-
cor արգ.). միւսանգամ սկիզբն
առնեմ, դարձեալ սկսանիմ:

Redditio - ónis (էգ.). տուչու-
թիւն, հատուցումն, նորո-
գումն, պատասպարութիւն,
դարձ փոխարինի:

Rédditus-ta-tum (անգ. Դրէք.).
Տես Reddo.

Reddo-dis-didi-utum-ere (նրգ.).
տամ, դարձուցանեմ յետս,
հատուցանեմ, պատասպարե-
ցուցանեմ, մատուցանեմ, հա-
նեմ յայլ լեզու, թարգմանեմ,
նմանեցուցանեմ, նկարեմ, հա-
մեմատեմ, 'ի նկարու հանեմ:

» **áttraho et red do ánimam**. ոգի
կլանեմ, զօգ ծծեմ, շնչեմ:

» **reddo poenas**. վճեժս տամ,
լուծանեմ զպատիժ, տուժիմ:

» **reddo vota**. ուխտադիր լինիմ,
կատարեմ զուխտս:

» **reddo latine**. թարգմանեմ՝
յիղում 'ի լատին լեզու, հա-
նեմ՝ փոխեմ 'ի լատինացուց
բարբառ:

» **reddo vini colórem**. գինեզոյն
լինիմ, գինետեսիլ երեւիմ:

Redemptio - ónis (էգ.). գինք,
գնումն, սակ վարձու, փրկու-
թիւն, փրկանօք ազատու-
թիւն գերեաց:

Redémtito (նբ. Emtito արհ.)
 Redémtio-tas-ávi-átum-áre նբ. }
 փրկեմ, տամ զգինս, ազատեմ
 փրկանօք, զնոց զնեմ, թափեմ
 Redémtor - óris (արհ.) Փրկիչ,
 ազատիչ, զնօղ, ստացող, վա-
 ճառական, առգնօղ, վարձա-
 կալ, մաքսաւոր:
 Redemtúra-ae (նբ.) սակ վար-
 ձու մաքսի, մաքսաւորու-
 թիւն:
 Redémtus-ta-tum (անգ. րբ.)
 Տես Redimo.
 Rédeo (նբ. Eo, is արհ.) դարձ
 առնեմ, դառնամ, դամայսրէն՝
 անդրէն, ելանեմ, բխեմ, ծա-
 դեմ, շահիմ:
 Redhíbeo (նբ. Hábeo արհ.)
 դարձուցանեմ յետս զվա-
 ճառս, դարձեալ առնում
 զտուրեառ:
 Redhibítio-ónis (նբ.) հատու-
 ցում առ վաճառողն, պատըս-
 պարութիւն դրամոյ:
 Redhibitórius-ria-rium (անգ.)
 որ անկ է հատուցման առ
 վաճառողն:
 Redhíbitus-ta-tum (անգ. րբ.)
 Տես Redhíbeo.
 Rédiens-deúntis (նբ.) 'ի գալն
 անդրէն, որ դառնայ:
 Rédigo-gis (նբ. Ago արհ.) դար-
 ձեալ ածեմ, այսրէն հասու-
 ցանեմ, յետս մղեմ, 'ի բաց
 վարեմ, շրջեմ, դարձուցա-
 նեմ:
 » rédigo te ad assem. հասուցա-
 նեմ 'ի չքաւորութիւն տնան-

կու
 թշ
 » réd
 տա
 նեա
 ցա
 » ad
 տա
 մտանեմ, տագնապ է ինչ, 'ի
 մեծի տագնապի լինիմ, տա-
 ռապիմ:
 Redimiculum-li (նբ.) ծամ-
 կալ, ապարօշ, քողէք, քայռ,
 մեհեանդ, խեղդ, հանգոյց:
 Redimio (նբ. Eo, is արհ.) կա-
 պեմ, գօտի ածեմ, թագ զնեմ,
 պսակեմ, ծաղկեայ պսակօք
 զարդարեմ:
 Redimitus-ta-tum (անգ. րբ.)
 Տես Redimio.
 Redimitus-us (արհ.) պսակու
 ծաղկօք, թագրկալութիւն,
 թագակապութիւն:
 Rédimo (նբ. Emo արհ.) դար-
 ձեալ զնեմ, միւսանգամ ստա-
 նամ, առնում զգործ ինչ մի-
 հաղոյն պայմանաւ, 'ի վար-
 ձու ոռնիմ, զնեմ փրկանօք,
 ազատեմ, թափեմ, փրկեմ:
 Redintegratio-ónis (նբ.) նորո-
 գումն, միւսանգամ հաստա-
 տութիւն, կրկնումն, երկրոր-
 դումն:
 Redintegrátus - ta - tum (անգ.
 րբ.) Տես Redíntegro.
 Redíntegro (նբ. Integro արհ.)
 նորոգեմ, միւսանգամ սկսա-
 նիմ, վերստին հաստատեմ:

» redíntegro memóriam. վերըստինյուշ ատենմ, զուշով ածեմ :

» redíntegro praélium. դարձեալ ձեռնամուխ լինիմ 'ի գործ պատերազմի :

Redítio-ónis (իգ.) } դարձ, դար-
Réditus-us (ար.) } ձուած, գալուստ, մուտք,
հաս, եկք :

Réditus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Redeo.

Redívia-ae (իգ.). խաղաւարտ եղնգանց, մատնաշուրթն :

Redivíus-va-vum (ած.). դարձեալ 'ի կեանս, յարուցեալ, վերստին ծնեալ :

» bella redívia. արծարծեալ պատերազմունք, ճակատամարտք վերստին բորբոքեալք վառեալք :

» redivíus senex. ծեր 'ի մանկութիւն դարձեալ, ծերունի հոռիկու :

Rédolens - léntis (Եյծ.). անուշահոտ, անուշաբոյր, հոտեղ :

Redóleo (չլէ. Oleo արժ.). բուրեմ հոտ անուշուրթեան, անուշահոտ լինիմ, խնկեմ, ունիմ զհոտ :

» redóleo vinum. զգինւոյ ունիմ զհոտ :

Redóno (նրգ. Dono արժ.). դարձեալ տամ, պարգևեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ :

Redórdior (հար. Ordior արժ.). քակեմ զանկուածն :

Redórmio (չլէ. Dórmio արժ.). վերստին ննջեմ և 'ի քուն լինիմ, դարձեալ նիրհեմ զնիրհ :

Redormitatio-ónis }
Redormítio-ónis } իգ. ծանրար-
թուն քուն, նիրհումն :

Redúco (նրգ. Duco արժ.). դարձեալ ածեմ, այսրէն դարձուցանեմ, յետս կոչեմ, պարանեմ, լուծանեմ, շրջեմ, ձգեմ, քարշեմ :

Redúctio-ónis (իգ.). վերստին ածելն, գալուստ, այսրէն դարձ :

Redúctor-óris (ար.). շրջող, առաջնորդ :

Redúctus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). Տես Redúco.

» redúcta vallis. մեկուսի ծործոր հովտի :

Redúlcero (նրգ. Ulcero արժ.). խղիւայթեմ զվէրս, զայրացուցանեմ զերաշխէպս :

Redúncus-ca-cum (ած.). կրրկնեալ, ծալեալ յետս կոյս, գալարեալ յետուս կողմանէ :

Redúndans-ántis (-ántior) Եյծ. զեղուն, թաթաղուն, յորդառատ, լի, յորդ, աւելորդ :

Redundánter-tius (ՎԷ.). յորդազոյնս, առաւելապէս, առաւել քան զառաւել :

Redundántia-ae (իգ.). յորդուրթիւն, առատութիւն, առաւելութիւն, զեղումն, յոռովութիւն, անպիտոյք, աւելորդք :

Redundátio stómachi. խճողեալ որովայն, յագուրդ, յագուրթիւն :

Redundátus-ta-tum (առ. ԴԴԴ.).

Տես Redúndo.

Redúndo (չգ. Undo առ.). Երբ-
դեմ, զեղում, յաճախեմ, ա-
ռատանամ, զեղուն լինիմ, ա-
ռաւելում :

Redúvia-ae (իգ.). խաղաւարտ
եղնգանց, մատնաշուրթն :

Redux-ucis (առ.). ողջանկամ
հասեալ, ողջամբ դարձեալ :

Refectio - ónis (իգ.). նորոգու-
թիւն, կրկին դարմանութիւն,
շինութիւն, զբուսանք, դիւր,
սփոփութիւն, մխիթարու-
թիւն, ճաշ, կերակուր :

Reféctor - óris (առ.). նորոգիչ,
դարմանիչ, յարգարիչ, յօրի-
նիչ :

Reféctus-ta-tum (առ. ԴԴԴ.).

Տես Reficio.

Reféllō-lis-li-lere (նրգ.). հեր-
քեմ, մերժեմ, ցրեմ, քակեմ,
եղծանեմ, դիմադարձ լինիմ :

» reféllō testes. զեղծուցանեմ
զբանս վկայից :

Refércio (նրգ. Fércio առ.). զե-
ղում, վերստին ընում, զեղու-
ցանեմ, ամանեմ, յաման ա-
մանամ, խծկեմ, խնում խրճ-
ծով, կպրեմ, ծեփեմ կպրա-
ծիւթով, նմանեցուցանեմ :

Refério (նրգ. Fério առ.). միւս-
անգամ բախեմ, ընդհարկա-
նեմ :

Réfero (նրգ. Fero առ.). դար-
ձուցանեմ, այսրէն ածեմ, շա-
հիմ, ստանամ, զբոյց տամ,
ազդ առնեմ, պատմեմ, վիպեմ :

» réfero pedem կամ gradum.
չոտս ամբարձեալ դառնա-
լետս, ընդ կրունկն դառնամ :

» réfero me. տեղի տամ, յեա-
կամ, հրաժարեմ, իբաց գնեմ,
անկանիմ ուրեք, ապոււթնիմ,
դիմեմ, գնամ :

» réfero victóriam. յաղթահա-
րեմ, յաղթական լինիմ, յազ-
թեմ, քաջ անուամբ զյաղ-
թութիւն պատրաստեմ :

» réfero patrem. զնմանութիւն
հօր բերեմ, զհայրաբուն կեր-
պարանս յանձին բերեմ, հայ-
րաբարոյ գտանիմ :

» réfero ad senátum. զիրա ա-
ռաջի արկանեմ ծերակուտի,
ազդ առնեմ սինկղիտոսաց :

Refert, rétulit (ԴԴԴ.). անկ է,
փոյթ է, օգուտ է լաւ է,
օգահ, օգնէ, ըմբոն է ի դէպ է :

» parum կամ parvi refert. ոչ
այնչափ կարեւոր է, ոչինչ
փոյթ է :

» quid id tua refert? քեզ զի՞
փոյթ է, մի՞ փոյթ լինի քեզ,
չէ ինչ քեզ փոյթ :

Refértus-ta-tum (առ. ԴԴԴ.).

Տես Refércio.

Refértus-ta-tum (-tior-tíssimus)
առ. զեղուն, թաթաղուն,
յորդիալ, լի :

Reférveo (չգ. Férvéo առ.) }

Reservéscō (չգ. Fervéscō առ.) }
եռամ, զեռամ, եռանդուն լի-
նիմ, ցրտանամ, հովանամ, զո-
վանամ :

Refibulo (նրգ. Fibulo առ.). Լու-

Ծանեմ զճարամանդս, արձա-
կեմ զօղ փոկոյ :

Reficio-féctum (Նրգ. Fácio արժ.).
նորոգեմ, յարդարեմ, դարմա-
նեմ, միւսանգամ կալմեմ,
կանգնեմ, պատսպարեմ, յօ-
րինեմ, դիւր առնեմ, սփոփեմ,
զօրացուցանեմ, ողջացուցա-
նեմ :

» *ex longo morbo reficior.* ա-
պաքինիմ 'ի բազմամեայ չա-
րաչար հիւանդութենէ :

Refictus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Refingo.

Refigo (Նրգ. Figo արժ.). Թա-
փեմ՝ հանեմ զբեւոն, չքա-
ցուցանեմ, ջնջեմ, բնաջինջ
առնեմ :

» *refigo legem.* բառնամ 'ի մի-
ջոյ՝ խափանեմ զօրէնս :

Refingo (Նրգ. Fingo արժ.). նո-
րոգեմ, վերստին առնեմ, միւս-
անգամ յարդարեմ :

Refixus - xa - xum (անց. Դրբ.).
Տես Refigo.

Reflágit (Նրգ. Flágito արժ.).
միւսանգամ խնդրիմ, վերստին
հայցեմ, այսրէն յետս պա-
հանջեմ :

Reflátus-us (ար.) ընդդէմ հողմն :

Reflecto (Նրգ. Flecto արժ.). ծա-
լեմ, կրկնեմ, կոչեմ, պարանեմ,
յետս դարձուցանեմ, շրջեմ
'ի մտաց, զբօսուցանեմ :

Reflexio-ónis (եգ.). դարձ, փո-
փոխումն, շրջումն, շրջուած,
շրջան, շրջշրջումն, փոփո-
խութիւն, բոլորումն :

Reflexus-xa-xum (անց. Դրբ.).
Տես Reflecto.

Reflexus - us (ար.). ծոց, գոգ,
խորշ, խինծ, առանձինն տեղի,
մենակեաց բնակութիւն :

Reflo (Նրգ. Flo արժ.). ընդդէմ
շնչեմ, հակառակ փչեմ :

» *reflat fortuna.* չէ յաջողակ
բախան, չարաբախտ ոք եմ :

Refloresco (չգ. Floresco արժ.).
վերստին փթթիմ, միւսան-
գամ ծաղկեմ :

Réflu (չգ. Fluo արժ.). յետս
ընդդէմ հոսեմ, յետս յետս ծո-
րեմ :

Réfluus-ua-uum (ած.). յետսա-
գոյն հոսեալ :

» *mare réfluum.* խաղացք ծո-
վու, յորդութիւն ենուազու-
թիւն ջուրց ծովու :

Refocillo (Նրգ. Focillo արժ.).
զբօսուցանեմ, զուարճացու-
ցանեմ, դիւր առնեմ, կազ-
դուրեցուցանեմ, զօրացուցա-
նեմ :

Refódio (Նրգ. Fódio արժ.). փո-
րեմ, բրեմ, պեղեմ, հանեմ ար-
տաքս 'ի հողոյ :

Reformatio-ónis (եգ.). այլակեր-
պութիւն, կերպարանափո-
խութիւն, նորոգումն բուսոյ
բարուց, ուղղութիւն :

Reformátor-óris (ար.). նորոգիչ,
յարդարիչ, դարմանիչ, հաս-
տատիչ :

Reformatus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Refórmo.

Reformidatio - ónis (եգ.). ահ,

երկիւղ, արհաւիրք, զարհուրանք :

Reformido (Նրգ. Formido - das արհ.). երկեղուկս արկանեմ, երկեցուցանեմ, ահաբեկեմ, պակուցանեմ :

Refórmo (Նրգ. Formo արհ.). նորոգեմ, յարդարեմ, ուղղեմ, յուղղութիւն ածեմ, զգաստացուցանեմ :

Refóssus-sa-sum (առ. Դրգ.). Տես Refódio.

Refótus-ta-tum (առ. Դրգ.). Տես Refóveo.

Refóveo (Նրգ. Fóveo արհ.). ջեռուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, սրտապնդեմ, միւսանդամ հաստատեմ :

Refractariolus - la - lum (առ.). վէս, ահաճ, ստամբակ, յամառոտ :

Refractárius-ia-ium (առ.). խեռ, ապստամբ, հեստ, սնաստ, յամառ, ընդդիմակաց, խստապարանոց :

Refráctio-ónis (Էգ.). բեկբեկումն ճառագայթից, ոյսրէն ցուումն :

Refráctus-ta-tum (առ. Դրգ.). Տես Refringo.

Refraéno (Նրգ. Freno արհ.). նահանջեմ, սանձեմ, սանձահարեմ, նուաճեմ, կարճեմ, ընկճեմ, 'ի չափու ունիմ, արգելում, խափանեմ :

Refragátor - óris (ար.). հակառակորդ, դիմակաց, ախոյեան, ոտխ :

Refrágor-gáris-gátus-gári (հռ.). հակառակեմ, զղէմ ունիմ, ընդդէմ դառնամ, կամ, բան ընդդէմ լինիմ :

Refrenátio-ónis (Էգ.). սանձումն, կարճումն, նուաճութիւն :

Refrenátus-ta-tum (առ. Դրգ.). Տես Refréno.

Refréno (Նրգ. Freno արհ.). սանձահարեմ, սանձեմ, 'ի չափու ունիմ, նուաճեմ, խափանեմ, ընկճեմ, կարճեմ, արգելում :

Réfrico (Նրգ. Frico արհ.). շփեմ, շփշփեմ, վերստին քորեմ, նորոգեմ, զկծեցուցանեմ, զայրացուցանեմ :

Refrictus-ta-tum (առ. Դրգ.). Տես Réfrico.

Refrigerátio - ónis (Էգ.). դիւր, սփոփանք, հանգիստ, զովութիւն :

Refrigeratórius-ria-rium (առ.) }
Refrigerátrix-ricis (Էգ.) }
զովացուցիչ, զովարար, նորոգիչ :

Refrigerátus-ta-tum (առ. Դրգ.). Տես Refrígero.

Refrígero (Նրգ. Frígero արհ.). զովացուցանեմ, ցրտացուցանեմ, դիւրեմ, սփոփեմ, զօրացուցանեմ :

Refrigésco (զլգ. Frigésco արհ.). ցրտանամ, հովանամ, մեղկիմ, զովանամ, նուազիմ, տաղտկանամ, ձանձրանամ, թուլանամ :

Refringo (Նրգ. Frango արհ.). խորտակեմ, ջախջախեմ, բեկանեմ, պակասեցուցանեմ,

նուազեցուցանեմ, մանրեմ, փշրեմ, այսրէն ցոլացուցանեմ, լոյս արձակեմ :

Réfuga-ae (ար. et իգ.). փախտեայ, փախստական, հալածական :

Refugio (չգ. Fugio արհ.). առանձնանամ, մեկուսանամ, փախստեայ գնամ, ամրանամ, ապաւինիմ, մերժեմ, ժխտեմ, հրաժարեմ :

Refugium-gii (չգ.). պատսպարան, ապաւէն, տեղի ապաստանի, ապաստան, ամուր :

Réfugus-ga-gum (աթ.). փախըստական, փախստեայ :

» **mare réfugum**. աճիւլ նուազիւ ջուրց ծովու :

Refulgéntia-ae (իգ.). փայլիւն, պայծառութիւն, ճաճանչազարդ նշոյլ, շողիւն, պաղպաջիւն, լուսաւորութիւն :

Refúlgeo (չգ. Fúlgeo արհ.). փայլեմ, պաղպաջեմ, շողամ, փաղփաղեմ, փողփողեմ :

Refúndo (նրգ. Fundo-dis արհ.). հեղում, զեղում, առաւել հոսեմ, յորդեմ, դարձեալ հալեմ, լուծանեմ, միւսանգամ ձուլեմ :

Refusus-sa-sum (անգ. դրք.). Տես **Refúndo**.
» **refusae valles**. մեծատարած ծործորք հովտաց, լայնահաս ձորք :

Refutátio-ónis (իգ.) } **մերժումն**,
Refutátus-us (ար.) } **հղծ, ցրումն, հեկքումն** :

Refutátus-ta-tum (անգ. դրք.).
Տես Refúto.

Refúto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). **մերժեմ, ցրեմ, քակեմ, հերքեմ, յաղթահարեմ, ըմբերանեմ, ուրանամ, ժխտեմ, անարգեմ, խոտեմ** :

Regaliólus-li (ար.). **ցախսարեկ՝ թռչուն** :

Regális-le (-lior) **աթ.** **արքայական, արքայատուր, արքունական, արքունատուր, արքունի, թագաւորական** :

Regáliter (Վգ.). **թագաւորաբար, արքայօրէն, մեծասպաս փառաւորութեամբ, մեծաշուք փառօք** :

Régelo (նրգ. et չգ. Gelo արհ.). **հալեմ զսառն, զովացուցանեմ, լուծանեմ զսառինս, ցրտանամ, հովանամ** :

Régemo (չգ. Gemo արհ.). **հեծեմ, հեծեծեմ, փնչեմ, մրմրեմ, մռնչեմ, շառաչեմ, շաչեմ** :

Regénero (նրգ. Género արհ.). **վերստին ծնանիմ, դարձեալ յառաջ բերեմ** :

» **regénero patrem**. **գնմանուլ թիւն հօր բերեմ, հայրաբար յոյ գտանիմ** :

Regerminatío-ónis (իգ.). **նորոգ ծլարձակութիւն, բուսարձակ բողբոջ** :

Regérmino (չգ. Gérmينو արհ.). **վերստին բողբոջեմ, միւսանգամ ցցուիմ** :

Régero (նրգ. Gero արհ.). **յետս**

երկիւղ, արհաւիրք, զարհու-
րանք :

Reformído (նրգ. Formído - das
արհ.). երկեղուկս արկանեմ,
երկեցուցանեմ, ահաբեկեմ,
պակուցանեմ :

Refórmo (նրգ. Formo արհ.). նո-
րոգեմ, յարդարեմ, ուղղեմ,
յուղղութիւն ածեմ, զգաս-
տացուցանեմ :

Refóssus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Refódio.

Refótus-ta-tum (անց. դրբ.). Տես
Refóveo.

Refóveo (նրգ. Fóveo արհ.). Զե-
ռուցանեմ, կազդուրեցուցա-
նեմ, սրտապնդեմ, միւսանդամ
հաստատեմ :

Refractariólus - la - lum (աթ.).
վէս, ահաճ, ստամբակ, յա-

Refrágor-gáris-gátus-gári (հո-
հակառակեմ, զղէմ ունիմ.
ընդդէմ դառնամ՝ կամ, բռն
ընդդէմ լինիմ :

Refrenátio-ónis (իգ.). սանձուռ.
կարծումն, նուաճութիւն :

Refrenátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Refréno.

Refréno (նրգ. Freno արհ.). սան-
ձահարեմ, սանձեմ, 'ի չափու
ունիմ, նուաճեմ, խափանեմ,
ընկճեմ, կործեմ, արգելում :

Rétrico (նրգ. Frico արհ.). շփեմ,
շփշփեմ, վերստին քորեմ, ն-
րոգեմ, զկծեցուցանեմ, զս-
րացուցանեմ :

Refríctus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Rétrico.

Refrigerátio - ónis (իգ.). դիւր-
սփոփանք, հանգիստ, զովու-
նեմ.

դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ,
դարման տանիմ, յարդարեմ,
նորոգեմ, դարձեալ հեղում,
զեղում, սողտանեմ, դիմա-
դարձ լինիմ :

Regestum-ti (չգ.). հոգարլուր,
հոգակոյտ :

» regēsta-lórum (չգ.). գլխա-
կարգութիւնք, ցանկք, արձա-
նագիրք, յիշատակարանք :

Regēstus-ta-tum (աջ. Դրբ.).
Տես Régero.

Régia-ae (եգ.). արքունիք, ա-
պարանք՝ ոստան արքունի,
աշխարհամուտ դուռն, պա-
լատն, ոստանիկք :

Régie } Պէ. արքայօրէն, թա-
Regífice }
գաւորաբար, մեծաշուք փա-
ռօք, մեծասպաս փառաւորու-
թեամբ :

Regíficus-ca-cum (աթ.). արքու-
նական, արքունի, արքունա-
տուր, թագաւորական, մե-
ծապայծառ, շքեղաշուք :

Regíno (նրգ. Gigno արգ.). վե-
րըստին ծնանիմ, միւսանգամ
բուսուցանեմ, դարձեալ յա-
ռաջ բերիմ :

Régii-giórum (ար.). արքունա-
կանք, արքունի սպասաւորք,
պաշտօնեայք արքայի, արքայ-
ազունք, թագաւորապունք :

Régimen-íminis (չգ.). վարչու-
թիւն, ոստիկանութիւն, ա-
ռաջնորդութիւն, տեսչու-
թիւն :

Regina - ae (եգ.). թագուհի,

գշխոյ, բամբիշն, տիկնանց
տիկին, ազատակին :

» regína mémorum. Անահատ-
կան դիք, Անահիտ՝ դիցա-
նոյշ պրակաց, տիկին երկնից :

» regína pecúnia. ամենահար-
դրամ, արծաթ՝ որում լսէ
ամենայն ինչ :

Régio-ónis (եգ.). գաւառ, նա-
հանգ, աշխարհ, երկիր, սահ-
մանակողմն, կողմն, գիծ, տա-
ղան, կարգ, հետք անուոյ :

» quatuor regiónēs coeli. չորք
ծագք երկնից :

» regiónēs urbis. արուարձանք
քաղաքի, թաղք, արուարձա-
նեայ սահմանք :

» 1 regiónē. դէմ յանդիման, 'ի
հանդիպոյ, հանդէպ :

Regionátim (Պէ.). թաղէ 'ի թաղ,
'ի կողմանց կողմանց քաղաքի :

Régius-ia-ium (աթ.). արքունի,
արքունական, արքունատուր,
արքայական, թագաւորական :

» régius morbus. դալուկն :

Reglútino (նրգ. Glútino արգ.).
անջատեմ՝ կորզեմ զմածու-
ցեալն, զստուցանեմ, խլեմ,
հանեմ :

Reglutínósus - sa - sum (աթ.).
հաստաբետ, հաստահեղոյս,
հաստամետ, կարի մատղօղ,
պնդակազմ :

Regnátor-óris (ար.). թագաւոր,
արքայ, իշխան, աշխարհա-
տէր :

Regnatrix-rícis (եգ.). բամբիշն,
գշխոյ, իշխանակին :

Regnátus-ta-tum (առ. Դրբ.).

Տես Regno.

Regno-nas-návi - nárum - náre (չգ.). Թագաւորեմ, իշխեմ, տիրանամ, տիրեմ, բարեկեցիկ լինիմ, բարեչէն երջանիկ պերճացեալ փափկանամ :

Regnum-ni (չգ.). Թագաւորութիւն, արքայութիւն, տէրութիւն, իշխանութիւն :

Rego-gis-exi-ectum-gere (Զրգ.). վարեմ, առաջնորդեմ, ուղղեմ, կարգեմ, կանոնեմ, հովուեմ, տիրեմ, սանձ դնեմ, նուաճեմ :

Regrédior (հռ. Grádior առ.).

Ետս դառնամ, դամ անդրէն :

Regréssio - ónis (իգ.) } դարձ,
Regréssus - us (առ.) }

դարձուած, յետս շրջումն կարգի բառից հակառակ իմաստիւք :

Regréssus-sa-sum (առ. Դրբ.).

Տես Regrédiór.

Régula-ae (իգ.). կանոն, օրինակ, կարգ, պատգամ, պատուէր :

Reguláris-re (առ.). կանոնեալ, կանոնաւոր, ճշգրիտ, կարգաւոր :

Reguláriter (Ագ.). ըստ կանոնաց՝ կարգի՝ օրինաց, կանոնեալ պայմանաւ՝ կարգօք :

Régulus-li (առ.). մանր՝ դոյզն Թագաւոր, Թագաւորազն, արքայորդի, արքայազն, պետ, իշխան, տէր :

Regustátus-ta-tum (առ. Դրբ.).

Տես Regústo.

Regústo (Զրգ. Gusto առ.). վերստին ճաշակեմ, միւսանգամ առնում զճաշակ, ախորժ յօժարութեամբ դարձեալ ընթեռնում :

Rehálo (չգ. Halo առ.). դարձեալ ծխեմ, վերստին շնչեմ, միւսանգամ բուրեմ :

Reipsa (Ագ.). ապաքէն, արդեամբք, ճշմարտիւ, ստուգիւ, արդարեւ :

Reiterátio-ónis (իգ.). կրկնութիւն, երկրորդութիւն, երկրորդումն, կրկնումն, կրկնանած :

Rejectáneus-ea-eum (առ.). խտտան, արհամարհ, ընկեցիկ, անարդ :

» rejectáneus sanguis. արիւնացայտ փսխած :

Rejéctio-ónis (իգ.). մերժումն, չընդունելութիւն, հրաժարումն :

» rejéctio sanguínis. փսխումն արեան :

Rejécto (Զրգ. Jacto առ.). յաճախ մերժեմ, սուեպ ՚ի բաց ընկնում, փսխեմ, արտաքս հանեմ :

Rejéctus - ta - tum (առ. Դրբ.). Տես Rejicio.

Rejicio-jéctum (Զրգ. Jácio առ.). վանեմ, վարեմ, մերժեմ, մղեմ, այսրէն հասու ցանեմ, փախուցանեմ, արտաքսեմ :

Relábor (հռ. Labor առ.). վերստին անկանիմ, միւսանգամ ելանեմ :

Relanguésco (լլԷ. Languésco արժ.). նուաղիմ, թալանամ, պարտասիմ, թօշնիմ, լքանիմ, լուծանիմ, 'ի փափկութիւնս մեղկիմ, իզանամ :

Relátio - ónis (իժ.). յայտարարութիւն, զըոյց, ծանուցումն, պատմութիւն, աղերս, յանկութիւն, հաղորդութիւն :

» relátio gratiárum. շնորհակալութիւն, գոհութիւն :

Relatívus-va-vum (աԺ.). անկ, պատշաճական, յարընչական, կցորդ :

Relátor-óris (ար.). պատգամաբեր, բանբեր, պատմիչ, քսու :

Relátus - ta - tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Réfero.

Relátus-us (ար.). զըոյց, պատմութիւն, ծանուցումն, յանկութիւն, պատշաճութիւն, աղերս :

Rélavo (նրԳ. Lavo - vas արժ.). դարձեալ լուանամ, միւսանգամ լողացուցանեմ :

Relaxátio - ónis (իժ.). թուլութիւն, արձակումն, մեղկութիւն, յապաղումն, յապաղութիւն, հանգիստ, սփոփութիւն, զբօսանք :

Reláxo (նրԳ. Laxo արժ.). թուլացուցանեմ, թոյլ տամ, արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, զբօսուցանեմ, հանգուցանեմ, դիւր առնեմ, քաջալերեմ :

Reláxus-xa-xum (աԺ.). թոյլ, արձակ, համարձակ, արձակեցնող, հանգեցնող :

Rélegans-ántis (էյԺ.). աքսորիչ, վտարանդիչ :

Relegátio - ónis (իժ.). տարագրութիւն, աքսորք, վտարանդութիւն, վտարումն :

Relegátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Relégo.

Relégo (նրԳ. Lego - gas արժ.). վերստին յղեմ, աքսորեմ, բոտ աշխարհ հանեմ, վտարեմ, վտարանդի տարագիր առնեմ :

Rélego (նրԳ. Lego - gis արժ.). միւսանգամ ժողովեմ, հաւաքեմ, յարգարեմ, նորոգեմ, դարձեալ հատանեմ զծով, վերստին ընթիռնում :

Relentésco (լլԷ. Lentésco արժ.). թուլանամ, յուլանամ, ծուլամ, յամենամ :

Rélevo (նրԳ. Levo արժ.). կանգնեմ, վերացուցանեմ, 'ի վերամբառնամ, թեթեւացուցանեմ, մխիթար տամ, մխիթարեմ, քաջալերեմ :

Relictio - ónis (իժ.). } Լքումն, թուլումն,

Relictus-us (ար.). } Լքումն, թուլութիւն, անհագութիւն :

Relictus - ta - tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Relínquo.

Religátio - ónis (իժ.). կապ, կապումն, միաւորութիւն :

Religátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.). Տես Relígo.

Religio - ónis (իժ.). կրօնք, աստուածապաշտութիւն, հաւատք, սրբութիւն, փառք,

շուք, սնոտի պաշտամունք,
խէթ, խեղճ մտաց :

Religiose - sius - sissime (Աբ.).
աստուածապաշտ մտօք, աս-
տուածապաշտութեամբ, բա-
զում հաւաստեալ, փութով :

Religiösus-sa-sum (-sior - sissi-
mus) ած. աստուածապաշտ,
բարեպաշտօն, պաշտօնասէր,
երկիւղած, սուրբ, սրբակեաց,
մնապաշտ, ջերմեռանդն :

Réligo (Նրգ. Ligo-gas արգ.). ար-
ձակեմ, լուծանեմ, դարձեալ
կայեմ :

Rélino (Նրգ. Lino արգ.). բանամ,
պարզեմ, հանեմ 'ի դուրս :

Relinquo-líctum (Նրգ. Linquo
արգ.). թողում, լքանեմ, ըն-
կենում, զանց առնեմ :

» relínquitur ut. առաջի կայ,
կայ մնայ միայն :

Reliquiae-iárum (Իգ.). մնացորդ,
մնացուած, նշխարք, կոտորք,
յաւելուած, աւելորդք :

Réliquor - quáris - quátus - quári
(Հարգ.). պարտապան լինիմ
դուզնաքեայ մնացորդաց :

Réliquus-qua-quum (ած.). մնա-
ցեալ, մնացորդ :

» reliquum tempus. մնացուած
ժամանակի :

» reliquum fácio. թողում, ըն-
կենում, զանց առնեմ, լքա-
նեմ :

» reliquum est, ut. կայ մնայ
միայն, առաջի կայ :

» in reliquum. 'ի հանդերձե-
լումն, յապառնոջն :

» quod reliquum est. սակայն և
այնպէս, վասն այլոց :

» de reliquo. իսկ, 'ի վերայ այսր
ամենայնի, սակայն :

» reliqua-quórum (չգծ.). մնա-
ցորդք պարտեաց :

Réloco (Նրգ. Loco արգ.). վերըս-
տին 'ի վարձու տամ :

Relúceo (չգծ. Lúceo արգ.). փայ-
լեմ, պողպաջեմ, շողամ, լու-
սաւորեմ, լուսատու լինիմ :

Relúctans-ántis (Էյծ.). պատե-
լսողմող, մարտիկ, հակառա-
կող, ընդդիմակաց :

Reluctátio-ónis (Իգ.). ընդդէմ
դարձութիւն, հակառակու-
թիւն, կագ, կռիւ, դիմադար-
ձութիւն :

Relúctor (Հարգ. Luctor արգ.). հա-
կառակիմ, հակառակ՝ ընդդէմ
կամ, դիմադարձ լինիմ, զդէմ
ունիմ, հետտիմ, յամառեմ :

Relúdo (Նրգ. Ludo արգ.). խաբեմ,
պատրեմ, ծաղը առնեմ, խա-
ղամ :

Remacrésco - mácrui (չգծ. Ma-
crésco արգ.). հաշիմ մաշիմ,
ծիւրիմ ծնդիմ, վտաիմ, հիւ-
ծանիմ :

Remaledíco (չգծ. Maledíco արգ.).
նշաւակեմ, թշնամանեմ, ան-
պատուեմ, նախատիմ :

Remándo (Նրգ. Mando-dis արգ.).
դարձեալ ծամեմ, որոճեմ, յեղ-
յեղում 'ի մտի, մտախորհ լի-
նիմ :

Remáneo (չգծ. Máneo արգ.). հա-
նապազորդեմ, մնամ, կամ,

գտեղի առնում, տեւմ, ցան-
կորդեմ :

Remáno (չլտ. Mano արմ.). 'ի վե-
րայ աղբեր ջրոյ հասեալ կամ :

Remansio - ónis (եգ.). բնակու-
թիւն, դադարք, կայանք, ի-
ջաւան :

Remeáculum - li (չլտ.) } դարձ,
Remeátus - us (ար.) } դարձուած, յետս ընկրկումն :

Remediábilis-le (աթ.). բժշկելի,
դարմանելի :

Reméditor (հար. Méditor արմ.).
անդրէն խորհիմ, դարձեալ
խոկամ, մտախորհ լինիմ, յեղ-
շիղում 'ի մօի :

Remédium-dii (չլտ.). դեղ, դար-
ման, բժշկութիւն, հնարք,
եւք իրաց :

Reménsus-sa-sum (անց. րբէ.).
Տես Remétior.

Réneo (չլտ. Meo արմ.). դառ-
նամ յետս, գամ անդրէն :

Remétior (հար. Métior արմ.). հա-
տուցանեմ, դարձեալ չափեմ,
դարձ փոխարինի առնեմ, վե-
րըստին քննեմ, միւսանգամ
տեսանեմ :

Remex-migis (ար.). թիակավար,
թիավար, ղեկավար, նաւա-
վար, գերի ցռկանաւու :

Remigátio - ónis (եգ.). վարելն
գնաւ թիակօք, թիավարու-
թիւն, միտելն զթիակս :

Remígium - gii (չլտ.). թիակք,
թեւակք, գնացք թիակօք,
գերիք պատերազմի նաւուց,
սարուկք ցռկանաւուց :

Rémigo-gas-ávi-átum-áre (չլտ.).
վարեմ թիակօք, թիավարեմ,
ղեկավարեմ, ղեկս վարեմ, եր-
թամ թիակօք :

Rémigro (չլտ. Migro արմ.). գար-
ձեալ բնակիմ, անդրէն օթեւ-
անս առնեմ :

Reminiscor-sceris-sci (հար.). յի-
շեմ, յուշ լինիմ, միւսանգամ
խորհիմ :

Remísceo (նրգ. Mísceo արմ.).
խառնեմ, խառնակեմ, շփ-
թեմ :

Remísse-íssiús (Պէ.). ցածու-
թեամբ, մեղմով, ընդ խաղ :

Remíssio-ónis (եգ.). դարձ, յետս
առաքումն, յապաղութիւն,
յապաղումն, նուազութիւն,
պակասութիւն, թողութիւն :

Remíssus-sa-sum (անց. րբէ.).
Տես Remitto.

Remíssus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) աթ. լուծեալ, արձա-
կեալ, ղերծեալ, ազատ, հեղ,
քաղցր, թոյլ, մեղմ, ներեալ :

Remitto (նրգ. Mitto արմ.). վե-
րըստին յղեմ, յետս առաքեմ,
յուզարկեմ, արձակեմ, թուլա-
ցուցանեմ, մեղկեմ, տեղի տամ,
թողում, շնորհեմ, ներեմ :

» remitto nuncium musis. հրա-
ժեշտ տամ գրագիրութեան :

Remíxtus-ta-tum (անց. րբէ.).
Տես Remisceo.

Remólior (հար. Mólior արմ.). յու-
ղեմ, շարժեմ, խլրտեմ, միւս-
անգամ սկիզբն առնեմ, նու-
րոգեմ, փոփոխեմ :

Remolitus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Remolior.

Remollésco (չգ. Mollésco աբ.).

կակղանամ, մեղմանամ, մեղկանամ, ցածնում, թուլանամ, իզանամ :

Remollío (նրգ. Mollío աբ.).

կակղեմ, ամոքեմ, մեղմացուցանեմ, մեղկեմ :

Remollitus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Remollío.

Rémora-ae (եգ.). յապաղումն,

յապաղութիւն, յամուրդ յերկարութիւն, նաւակալ՝ ձկնիկ, եքինէիս :

Remorátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Rémoror.

Remórdeo-di (նրգ. Mórdeo աբ.).

ատամացեմ, խածանեմ, խածատեմ, խայթեմ, խեթեմ, տանջեմ, տառապեցուցանեմ :

Rémoror (հռ. et չգ. Moror աբ.).

յերկարեմ, ձգեմ, յապաղեցուցանեմ, սնազանիմ, յամեմ :

» rémoror gradum. զտեղի առնում, կամ 'ի կայի, ծանրագնաց և ծանրախաղաց լինիմ :

Remóte-tius-tissime (ՎԵ.). 'ի

հեռուստ, 'ի հեռաստանէ, 'ի բացուստ, բացուստ 'ի բաց :

Remótio-ónis (եգ.). տեղափո-

խութիւն, անջատումն, հեռաւորութիւն :

Remótus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Remóveo.

Remótus-ta-tum (-tior-tissimus)

առ. հեռացեալ, բացական,

հեռի, հեռաւոր, բացարձակ,

մեկուսի, օտար, հակառակ :

Remóveo (նրգ. Móveo աբ.). մե-

կուսացուցանեմ, հեռացուցանեմ, 'ի բացեայ առնեմ, 'ի բաց տանիմ :

Remúgio (չգ. Múgio աբ.). միւս-

անգամ բչեմ, հնչեմ, թընդամ, շաչեմ, շառաչեմ :

Remúlceo (նրգ. Múlceo աբ.).

կրկնեմ, ծալեմ, ցածուցանեմ, ողորբեմ, խաղաղեմ, հանդարտեցուցանեմ :

Remúlcum-ci (չգ.). նաւաձգու-

թիւն :

» remúlco traho navem. ձգեմ

նաւակաւ զկնի իմ զայլ նաւ :

Rémulus-li (աբ.). թիակ, փո-

քրիկ ղեկ :

Remunerátio-ónis (եգ.). վարձք,

տրիտուր, հատուցումն, փոխարէն, պարգև :

Remúnero (նրգ. Múnero աբ.).

Remúneror (հռ. Múneror աբ.).

հատուցանեմ զհատուցումն, վարձահատոյց լինիմ, դարձ փոխարինի առնեմ, տամ տրիտուր :

Remúrmuro (չգ. Múrmuro աբ.).

թնդամ, հնչեմ, շաչեմ, շառաչեմ :

Remus-mi (աբ.). ղեկ, թի, թիակ :

» velis remisque. ամենայն հնա-

րիւք, ըստ կարի ձեռաց, իմովսանն :

Renárrro (նրգ. Narro աբ.). պատ-

մեմ վերստին, պարձեալ զնոյն բան ասեմ, կրկնեմ, երկրորդեմ :

Renáscor (հոբ. Nascor արժ.).
վերստին ծնանիմ, դարձեալ
յառնեմ, պատսպարիմ:

Renátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Renáscor.

Renávido (չգտ. Návigo արժ.).
միւսանգամ նաւարկեմ, դար-
ձեալ 'ի նաւ ելեալ ընդ ալիս
ճանապարհորդեմ:

Renécto (նրգ. Necto արժ.). կու-
պեմ, յօդեմ, զօդեմ, կցեմ, 'ի
կցանի հարկանեմ, միաւորեմ,
ազուցանեմ:

Re nes-num (ար.). երիկամունք,
մէջք:

Renideo (չգտ. Níteo արժ.). փայ-
լեմ, պողպաղջեմ, շողամ, երե-
կի լինիմ, ժպտիմ, ժմտիմ:

Renidésco (չգտ. Nitésco արժ.).
ցոլանամ, փաղփաղիմ, փող-
փողիմ, նշոյլք լուսոյ հատա-
նիս:

Renitor (հոբ. Nitor-teris արժ.).
ընդդէմ դառնամ՝ կամ, դի-
մադարձ լինիմ, հակառակիմ,
զգէմ ունիմ:

Reníxus - xa - xum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Renitor.

Reníxus-us (ար.). դիմադարձու-
թիւն, կարծրութիւն, պնդու-
թիւն:

Re no (չգտ. No արժ.). 'ի վերայ
մկանանց 'ի լիւղ անցանեմ,
վերստին լուղամ 'ի վերայ
ջուրց:

Renódo (նրգ. Nodo արժ.). միւս-
անգամ կապեմ, կրկին հան-
գուցիւք պնդեմ:

Renovámen-minis (չգտ.) } նորագ-
Renovátió-ónis (իգ.) }
գումն, նորոգութիւն:

Renovátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Rénovo.

Renovéllo (նրգ. Novéllo արժ.).
նորոգեմ, նորոգ շինեմ, նորա-
փետուր վարդարեմ:

Rénovo (նրգ. Novo արժ.). յար-
դարեմ, միւսանգամ շինեմ,
դարձեալ սկիզբն ստնեմ:

Rénuens-éntis (էյթ.). մերժող,
հրաժարող:

Renúmero (նրգ. Número արժ.).
հատուցանեմ, վարձուցանեմ
յիստ, դարձեալ հաշուիմ,
միւսանգամ 'ի համար արկա-
նեմ:

Renuntiátio - ónis (իգ.). հրա-
պարհազոյժ, յայտարարու-
թիւն, զրոյց, պատգամ, հրա-
ժեշտ, հրաժարումն:

Renuntiátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Renúntio.

Renúntio (նրգ. Núntio արժ.).
զեկուցանեմ, պատմեմ, զրոյց
տամ, կարգեմ, ընտրեմ, որո-
շեմ, հաստատեմ, հրաժեշտ
տամ, հրաժարիմ:

Rénuo-uis-ui-úere (չգտ.). չկա-
միմ, մերժեմ, չառնեմ երեսս,
չլանամ:

Renútus - us (ար.). մերժումն,
չընդունելութիւն:

Reor-eris, ratus-eri (հոբ.). հա-
մարիմ, կարծեմ, հաշուիմ,
վարկանիմ:

Repáges-gum (իգ.). վանդակա-

պատք, խաղխամեայ դրուներ,
ազուցիկ փականք :

Repágulum-li (չլէ.) . խաղխա-
մեայ դուռն, վանդակապատ,
կախաղանաւ արկք, նիգ,
պարզունակ, կրճիմն, խոչ,
խոչընդոտն, արգել, խափան :

Repándo (Նրգ. Pando-dis արգ.) .
բանամ, պարզեմ, փեռեկեմ :

Repándus-da-dum (աժ.) . ծա-
լեալ 'ի վեր կոյս :

Repángo (Նրգ. Pango արգ.) . ցա-
նեմ, տնկեմ, սերմանեմ :

Reparábilis-le (աժ.) . դարմա-
նելի, նորոգելի, միւսանգամ
ստանալի :

Reparátio-ónis (իգ.) . նորոգումն,
դարմանութիւն, նորոգու-
թիւն, հաստատութիւն :

Reparátor-óris (ար.) . դարմանիչ,
նորոգիչ, հաստատիչ :

Reparátus-ta-tum (աճ. Դրբ.) .
Տես **Réparo**.

Réparo (Նրգ. Paro-ras արգ.) .
դարձեալ 'ի բուռն հարկանեմ,
միւսանգամ ստանամ, յար-
դարեմ, վերստին ըմբռնեմ,
նորոգեմ, դարմանեմ, հաս-
տատեմ, խրամակարկատ առ-
նեմ :

Repastinátio-ónis (իգ.) . կրկին
արօրադրութիւն, հերկ, հո-
ղադործութիւն :

Repastinátus-ta-tum (աճ. Դրբ.) .
Տես **Repástino**.

Repástino (Նրգ. Pástino արգ.) .
դարձեալ բրեմ բահիւ, կըր-
կնարօր՝ երեքկնարօր առնեմ :

Repello-épuli (Նրգ. Pello արգ.) .
մերժեմ, վանեմ, 'ի բաց մղեմ՝
վարեմ, հեռացուցանեմ :

Repéndo-di (Նրգ. Pendo արգ.) .
տամ զգինս, հատուցանեմ,
վճարեմ, դարձ փոխարինի
առնեմ, փոխարինեմ :

» **repéndo grates**. շնորհ ունիմ,
շնորհակալ լինիմ, գոհանամ :
» **repéndo poenas**. վրէժս տամ,
լուծանեմ զպատիժ, տուժիմ,
հաստուցանեմ զպարտս պատ-
ժապարտութեան :

Repens (Վբ.) . յանկարծակի,
յանկարծ, յեղակարծումն ժա-
մանակի, յանկարծօրէն և յան-
կարծուստ :

Repens - éntis (աժ.) . յանկար-
ծական, յանկարծադործ, յան-
կարծահաս, անյուսական, անյոյս :

Repénso (Նրգ. Penso արգ.) . հա-
տուցանեմ զվնաս, դարձ փո-
խարինի առնեմ, տամ զվարձս :

Repénsus-sa-sum (աճ. Դրբ.) .
Տես **Repéndo**.

Repénte } Վբ. յանկարծ, յան-
Repentino }

կարծօրէն, յանպատրաստից,
յեղակարծումն ժամու, յայ-
լակարծուց, յանզգաստից :

Repentinus - na - num (աժ.) .
յանկարծադործ, յանկարծա-
ծագ, յանկարծածին, յան-
կարծական, վաղահաս, ինք-
նադէպ :

» **repentini homines**. բախտաւ
որ՝ յաջողաբախտ մարդիկ :

Renáscor (հոր. Nascor արժ.). վերստին ծնանիմ, դարձեալ յառնեմ, պատսպարիմ:	Renovámen-minis (չլ. Renovátio-ónis (էդ.) զումն, նորոգութիւն.
Renátus-ta-tum (անց. արժ.). Տես Renáscor.	Renovátus-ta-tum (անց. Տես Rénovo.
Renávigo (չլ. Návigo արժ.). միւսանգամ նաւարկեմ, դար- ձեալ ի նաւ ելեալ ընդ ալիս ճանապարհորդեմ:	Renovéllo (նրդ. \ նորոգեմ, նորոգ փետուր զարդ Rénovo (նրդ. \ զարեմ, միւս ստանալու արժ.
Renécto (նրդ. Necto արժ.). կա- սեմ. տեսեմ. ոտեմ. ետեմ. հ	

BEQUEST նշանակում է օրհնական արձանագրություն, որով անհատը իր փողոցները և գույքը փոխանցում է իր ժառանգներին:

BEQUEST նշանակում է օրհնական արձանագրություն, որով անհատը իր փողոցները և գույքը փոխանցում է իր ժառանգներին:

BEQUESTED նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BEQUESTOR նշանակում է օրհնական արձանագրության հեղինակը:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

BESET նշանակում է օրհնական արձանագրությամբ փոխանցված:

rescissio-rítus (նրգ. Sárrio արգ.).

արձեալ բրեմբահիւ, վե-

րաւորին պեղեմ:

rescissio-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Resárrio.

rescissio-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Resárcio.

rescindo (նրգ. Scindo արգ.). 'ի

ապ հատանեմ, յապաւեմ,

պատառեմ, հերձանեմ, բնա-

ջինջ առնեմ, խափանեմ:

rescio (նրգ. Scio արգ.) | իրա-

resciso (նրգ. Scisco արգ.) | իրա-

գէտ՝ իրազգած՝ իրազեկ լի-

նիմ, տեղեկանամ, գիտեմ 'ի

լրոյ:

rescissio-ónis (իգ.). հատումն,

ջնջումն, ցրումն, խափա-

նումն:

rescissórius - ria - rium (աթ.).

ջնջելի, ցրելի, խափանելի:

rescissus-sa-sum (անց. դրբ.).

հետ Rescindo.

rescitus-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Réscio.

rescribo (նրգ. Scribo արգ.).

գրեմ զպատճէն, տամ պա-

տասխանի:

rescribo milites. վերստին զի-

նուոր գրեմ, դարձեալ զինուո-

րեցուցանեմ, միւսանգամ գու-

մարտակ առնեմ:

Rescriptio-ónis (իգ.) | հրաման,

Rescriptum-ti (չգ.) |

սակեր, նամակ պատասխան-

ւոյ, լուծումն խնդրոց:

Rescriptus-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Rescribo.

Réseco (նրգ. Seco արգ.). հա-

տանեմ, յապաւեմ, 'ի բաց

քեցեմ, պարուրեմ, կտրեմ:

Résecro (նրգ. Sacro արգ.). ան-

սուրբ առնեմ, պղծեմ, դար-

ձեալ աղաչեմ:

Resectio - ónis (իգ.). հատած,

հատումն, կտրած, կտրումն,

կտրոն:

resectio cápitis. զլխատու-

թիւն:

Resectus-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Réseco.

Resecutus-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Résequor.

Resédo (նրգ. Sedo արգ.). ցա-

ծուցանեմ, զիջուցանեմ, ա-

մոքեմ, հանդարտեցուցանեմ,

մեղմնցուցանեմ:

Reségmen-minis (չգ.). կտրած,

կտրումն, հատած, պատառ,

կապերտ:

Resémino (նրգ. Sémino արգ.).

վերստին սերմանեմ, դարձեալ

ցանեմ:

Résequor (հոգ. Sequor արգ.).

պատասխանի առնեմ՝ տամ,

զնոզեմք ածեմ, ածեմ թափեմ

վաղվաղակի:

Reserátus-ta-tum (անց. դրբ.).

հետ Résero-ras.

Résero-ras (նրգ. Sero-ras արգ.).

բանամ, յայտնեմ, մեկնեմ,

լուսաւորեմ, բառնամ զկար-

ծիս:

Résero-ris (նրգ. Sero-ris արգ.).

միւսանգամ սերմանեմ, վերըս-

տին տնկեմ:

բգ. Prehénso արհ.)
վերստին քարշեմ,
հիփոկեմ:

ris (ար.) . կշտամ-
սնող, դատախազ,
ուղղիչ, խրատիչ:
a-sum (անց. դրբ.)
iéndo.

(Վբ.) . զգուշա-
սրով, խորհրդով,
լինելով:

(ար.) . արգելիչ,
իճիչ:

sum (անց. դրբ.)
no.

• Premo արհ.) . 'ի
մ, կարճեմ, նուա-
մ, սանձահարեմ,
պելում, խափա-

Réprobo (նբգ. Probo արհ.) . մեր-
ժեմ, խոտեմ, չառնում, յանձն,
ժխտեմ:

Réprobus-ba-bum (աթ.) . խո-
տան, պարսաւելի, անարգ,
անպիտան, յոռի, մերժեալ
յԼստուծոյ:

» réproba pecúnia. սուտ դա-
հեկան:

Repromissio-ónis (նբգ.) . միւսսն-
գամ խոստումն:

Repromitto (նբգ. Promitto արհ.) .
դարձեալ խոստանամ, երաշ-
խաւոր լինիմ, փոփոխ խոս-
տաբանութիւն առնեմ:

Reptabúndus-da-dum (աթ.) . 'ի
քարշ, ձգձգեալ, յափսիթերս,
'ի չորս:

Reptatio-ónis (նբգ.) } քարշանք,
Reptátus-us (ար.) }
'ի չորս անկեալ սողելն:

Reptátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Repto.

Repto-tas-ávi-átum-áre (չգ.) .
սողամ, գեռամ, 'ի վեր մագլեմ,
ընդ գետին քարշեմ, սպրդեմ,
'ի չորս գնամ, յափսիթերս
երթամ, խաղամ:

Repubésco (չգ. Pubésco արհ.) .
մատաղանամ, մանկանամ, ա-
ռոյգանամ:

Repúdians-ántis (էյթ.) . մերժող,
չընդունող, կնահան:

Repudiátio-ónis (նթ.) . արձա-
կումն կնոջ, ապահարգան,
կնահանութիւն, մերժումն:

Repudiátus-ta-tum (անց. դրբ.) .
Տես Repúdio.

Repúdio-ias-ávi-átum-áre (նբգ.) .
արձակեմ զկին, հրաժարեմ,
մերժեմ, չկամիմ, թողում:

Repudiósus-sa-sum (աթ.) . ար-
ժանի ապահարգանի, մերժե-
լի, չընդունելի:

Repúdium-dii (չգ.) . ապահար-
գան, կնահանութիւն, արձա-
կումն կնոջ, օձտումն, անջա-
տումն:

Repuerásco (չգ. Puerásco արհ.) .
'ի ծանկութիւն դառնամ, զա-
ռանցեմ, մանկանամ, տղայա-
նամ:

Repúgnans-ántis (-ántior) աթ.
ընդդիմական, հակառակ, գի-
մակաց, դիմադարձ:

Repugnánter (Վբ.) . չկամու-

թեամբ, ակամայ կամօք, յոչ
կամայ :

Repugnántia-ae (իգ.). ընդդէմ-
դարձութիւն, դժկամակու-
թիւն, չախորժութիւն, չկա-
մութիւն, չմիաբանութիւն,
հակառակութիւն :

Repúgnax - ácis (աժ.). կազա-
ցող, պատերազմօղ, հակա-
ռակասէր :

Repúgno (նրգ. Pugno աբգ.). հա-
կառակեմ, ընդդէմ կամ՝ դառ-
նամ, դիմադարձ լինիմ, զդէմ
ունիմ, հակառակ ելանեմ,
բանակռիւ՝ բանընդդէմ լինիմ,
զբանիւք դամ :

Repulluláscō (չղտ. Pulluláscō)

Repullulésco - scis - scere (չղտ.)

Repúllulo (չղտ. Púllulo աբգ.)

վերստին բողբոջեմ, միւսան-
գամ բուսանիմ, անդրէն 'ի
վեր երեւիմ :

Repúlsa - ae (իգ.). մերժումն,
ժխտումն, ուրացութիւն :

» repúlsam accípio կամ fero.
ժխտական պատասխանի ընդ-
ունիմ :

Repúlso (նրգ. Pulso աբգ.). ան-
դրէն հարկանեմ, ընդհարկա-
նեմ, մերժեմ, 'ի բաց ընկե-
նում, հանեմ արտաքս, ար-
տաքսեմ, վանեմ :

Repúlsus - sa - sum (անգ. Դրբ.).
Տես Repéllo.

Repúlsus - us (աբգ.). բախումն ընդ
միմեանս, ընդհարումն, ընդ-
դիմահարութիւն, կրկնեալ
բարբառ, արձագանգք, ցո-

լումն, ցոլք, անդրէն արձա-
կումն լուսոյ :

Repumicátio-ónis (իգ.). յղկումն
չեչաքարիւ, ողորկութիւն
եփեստեան քարամբ :

Repúncus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Repúngo.

Repúngo - nxi (նրգ. Pungo աբգ.).
փոխանակաւ խայթեմ, փո-
փոխ խոցեմ, հանեմ զվրէժ
անձին, վրէժխնդիր լինիմ,
հարկանեմ կտցաւ, կտցեմ :

Repúrgo (նրգ. Purgō աբգ.). լաւ
ևս մաքրեմ, յստակեմ, սրբեմ,
'ի բաց պարզեմ :

Réputans - ántis (բջժ). զմտաւ
ածեալ, յեղլեղեալ 'ի մտի,
ուշ 'ի կուրծս, խորհրդով :

Reputátio-ónis (իգ.). մտածու-
թիւն, խորհուրդ, միտք, հա-
շիւ, համար :

Reputátus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Réputo.

Réputo (նրգ. Puto աբգ.). հա-
շուիմ, համարեմ, 'ի համար
արկանեմ՝ բերեմ, թուեմ,
զմտաւ ածեմ, խորհիմ, յեղլե-
ղում 'ի մտի :

Réquies - iei - iétis (իգ.). հան-
գիստ, դադար, հանդարտու-
թիւն :

Requiesco (չղտ. Quiésco աբգ.).
հանգչեմ, հանգիստ լինիմ,
դադարեմ, կասիմ, հանդար-
տեմ, գոհ հաճ լինիմ, շա-
տանամ :

Requíetus - ta - tum (անգ. Դրբ.).
Տես Requiesco.

Requirito (Նրգ. Quirito աբգ.)
յուզախնդիր լինիմ, ստեպ ո-
րոնեմ :

Requiro (Նրգ. Quaero աբգ.)
խուզեմ, յուզեմ, հետազօտեմ,
վերստին խնդրեմ, պահան-
ջեմ, բռնադատեմ, կամիմ :

Requisitio-ónis (Էգ.) խոյզ, խըն-
դիր, հետազօտութիւն, քըն-
նութիւն :

Requisitus-ta-tum (անգ. րքք.)
Տես Requiro.

Res-ei (Էգ.) իրք, բան, ինչ, ա-
րարք, գործ :

» res divina. անարիւն զենուփն,
պատարագ, քահանայագոր-
ծութիւն :

» rem divinam fácio. պատա-
րագ մատուցանեմ, կատարեմ
զխորհուրդ պատարագի, պա-
տարագեմ, քահանայագոր-
ծեմ :

» res bélica կամ militáris. ա-
րուեստ զինուորական՝ մար-
տի, զինուորութիւն :

» res náutica կամ navális. նաւ-
աստական արուեստ, նաւաս-
տութիւն, նաւարկութիւն :

» res familiáris. ինչք ընտա-
նեաց, հայրենի ստացուածք,
հայրենական ժառանգու-
թիւն :

» res páupera. աղքատութիւն,
չքաւորութիւն, տնանկու-
թիւն :

» res adversae. չարիք, աղէտք,
արկածք, ձախողանք, չուա-
ռութիւնք :

» res prósperae կամ secundae.
յաջողութիւնք, բախտաւ-
րութիւնք :

» summa rerum. Ճոխութիւն,
հարստութիւն, հրամանա-
տարութիւն, աւագութիւն :

» re ipsâ կամ verà. ստուգիւ,
արդարեւ, արդեամբք, տղա-
քէն, ճշմարտիւ :

» ex re est. յօգուտ է, օգուտ
է լաւ է, 'ի շահ լինի, օգտի,
օգնէ :

» felix, qui pótuit rerum cognó-
scere causas. երանի ուժպառ.
ճառաց էից գիտաց գոլ խե-
լամուտ :

» ab re. վնասակար պայմանաւ,
անճահս, տարածամու, յան-
ժամ ժամանակի :

» pro կամ e re natâ. եթէ դէպք
տայցեն, եթէ հասանիցէ, 'ի
դիպաց, ըստ պիտոյից :

Resaévio (չգ. Saévio աբգ.)
դարձեալ բարկանամ, վերըս-
տին զայլրանամ, անդրէն գա-
զանանամ :

Resalutátio-ónis (Էգ.) նախող-
ջոյնք, փոփոխ ողջոյն :

Resalúto (Նրգ. Salúto աբգ.) փռ-
փոխ ողջունեմ, միւսանդամ
ողջոյն տամ :

Resanésco (չգ. Sanésco աբգ.)
բժշկիմ, ապաքինիմ, աւաքիմ,
ողջանամ :

Resárcio (Նրգ. Sárcio աբգ.)
կարկատեմ, նորոգեմ, խրամ-
կարկատ առնեմ, հատուցա-
նեմ, դարձ փոխարինի առնեմ :

Resárrio-ritus (նրգ. Sárrio արհ.).
դարձեալ բրեմբահիւ, վե-
րըստին պեղեմ:

Resarritus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Resárrio.

Resártus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Resárcio.

Rescindo (նրգ. Scindo արհ.). 'ի
բաց հատանեմ, յապաւեմ,
պատառեմ, հերձանեմ, բնա-
ջինջ առնեմ, խափանեմ:

Réscio (նրգ. Scio արհ.) | իրա-
Rescisco (նրգ. Scisco արհ.) | իրա-
գէտ՝ իրազգած՝ իրազեկ լի-
նիմ, տեղեկանամ, գիտեմ 'ի
լրոյ:

Rescissio-ónis (եգ.). հատումն,
ջնջումն, ցրումն, խափա-
նումն:

Rescissórius - ria - rium (աթ.).
ջնջելի, ցրելի, խափանելի:

Rescissus-sa-sum (անց. րրբ.).
Տես Rescindo.

Rescítus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Réscio.

Rescribo (նրգ. Scribo արհ.).
գրեմ զպատճէն, տամ պա-
տասխանի:

» **rescribo milites**. վերստին զի-
նուոր գրեմ, դարձեալ զինուո-
րեցուցանեմ, միւսանգամ գու-
մարտակ առնեմ:

Rescriptio-ónis (եգ.) } հրաման,
Rescriptum-ti (չգ.) }
սակեր, նամակ պատասխան-
ւոյ, լուծումն խնդրոց:

Rescriptus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Rescribo.

Réseco (նրգ. Seco արհ.). հա-
տանեմ, յապաւեմ, 'ի բաց
քեցեմ, պարուրեմ, կտրեմ:

Résecro (նրգ. Sacro արհ.). ան-
սուրբ առնեմ, պղծեմ, դար-
ձեալ աղաչեմ:

Reséctio - ónis (եգ.). հատած,
հատումն, կտրած, կտրումն,
կտրոն:

» **reséctio cápitis**. գլխատու-
թիւն:

Reséctus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Réseco.

Resecútus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Résequor.

Resédo (նրգ. Sedo արհ.). ցա-
ծուցանեմ, զիջուցանեմ, ա-
մոքեմ, հանդարտեցուցանեմ,
մեղմացուցանեմ:

Reségmen-minis (չգ.). կտրած,
կտրումն, հատած, պատառ,
կապերտ:

Resémino (նրգ. Sémino արհ.).
վերստին սերմանեմ, դարձեալ
ցանեմ:

Résequor (հայ. Sequor արհ.).
պատասխանի առնեմ՝ տամ,
զնովիմք ածեմ, ածեմ թափեմ
վաղվաղակի:

Reserátus-ta-tum (անց. րրբ.).
Տես Résero-ras.

Résero-ras (նրգ. Sero-ras արհ.).
բանամ, յայտնեմ, մեկնեմ,
լուսաւորեմ, բառնամ զկար-
ծիս:

Résero-ris (նրգ. Sero-ris արհ.).
միւսանգամ սերմանեմ, վերըս-
տին տնկեմ:

Resérvo (նբգ. Servo արհ.). մեկուսի դնեմ, փրկեմ, ապրեցուցանեմ :

Reses-sidis (աթ.). բնակ, բնակիչ, հաստատուն, կանգուն, անշարժ, յամրագնաց, ծոյլ, հեղձ :

» reses aqua. ծովացեալ մօրացեալ ջուրք, մօր տղմացեալ :

» résides fluctus. դաշտացեալ հանդարտ ալիք :

Reséssus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.). Տես Resídeo և Resído.

Resex-secis (ար.). տաշտ ընջոյ, մատաղ բողբոջ, բարունակ, խաւարծի :

Resídeo (լլտ. Sédeo արհ.). նըստիմ, դադարեմ, օթեմանս ունիմ, գտեղի առնում, կամ, մնամ, անկանիմ, հանդարտիմ, հանգչիմ, զեջանիմ, ցածնում, դատարկ՝ պարապորդ լինիմ, դատարկանամ :

Resídia-ae (իգ.). ծուլութիւն, յուլութիւն, ծուլալից հեղձութիւն, վատութիւն :

Resído-sédi-séssum (լլտ. Sido արհ.). նստիմ, բազմիմ, կամ, զկայ առնում, մնամ, անկանիմ, հանդարտիմ :

• Resíduum-ui (լլտ.). մնացորդք, մնացուած, աւելորդ, յաւելուած, նշխար, կոտոր :

Resíduus-ua-uum (աթ.). մնացեալ, մնացորդ, նշխարեալ :

Resignátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.). Տես Resigno.

Resigno (նբգ. Signo արհ.). բանամ, լուծանեմ զկնիք, յայտնեմ, յայտնի առնեմ, ՚ի վեր հանեմ, յանձն առնեմ, ապրպարեմ, հատուցանեմ :

Resilio-súltum (լլտ. Sálío արհ.). ՚ի վեր ոստնում, յետս ընդ ոստնում, եղծանեմ զզաշինս :

Resimus-ma-mum (աթ.). տափաքիթ, կոր, ծուռ, թիւր :

Resína-nae (իգ.). ռետին, հոյզ, կուպր :

» colophónia resína. յոյն՝ աղնիւ ձիւթ, բւեկնի խիժ, հոյզ եղենոյ :

Resináceus-cea-ceum } Կթ. ռետ-
Resínósus-sa-sum } նաբեր, ռետնական :

Resínátus-ta-tum (աթ.). ռետամբ օծեալ :

Resípío (լլտ. Sápío արհ.). ունիմ զհամ, նմանիմ :

» resípío picem. զձիւթոյ ունիմ զճաշակ :

Resipiscens-éntis (Էյթ.). զգատացեալ, ստրջացեալ :

Resipisco-scis-ípui-scere (լլտ.). զգատանամ, ստրջանամ, զբջամ, զամ ՚ի միտս՝ յուղղութիւն, ուշաբերիմ :

Resisto-éstitum (լլտ. Sisto արհ.). զկայ առնում, յետս կամ, զգեմ ունիմ, հակառակիմ, զգուշանամ :

Resolútio-ónis (իգ.). լուծումն, արձակումն, քակումն :

» resolútio nervórum. անդամալուծութիւն :

» *resolútio ventris.* Թանչք, որովայնաժութիւն :

Resolútus-ta-tum (աւյ. ԴԷԲ.). Տես *Resólvo*.

» *gáudia resoluta.* անպայման բերկրութիւն, անկարգ ցընծութիւն :

Resólvo (ԴԷԲ. *Solvo* աբ.) . արձակեմ, լուծանեմ, քակեմ, եղծանեմ, աւերեմ, մերժեմ, ցրեմ, մեկնեմ, առեղծու, վճարեմ, հատուցանեմ :

Resonábilis - le (աթ.) } հնչական, մեծաբարբառ, սաստկաձայն, ազգոյ, թնդական :

Resonántia - ae (ԷԲ.). հնչիւն, բոմբիւն, արձագանգք, թընդիւն, շաչիւն :

Résono (լլտ. et ԴԷԲ. *Sono* աբ.) . հնչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ, անդրէն յանձն բեկանին ձայնք արձագանգաց, դարձեալ հնչեցուցանեմ :

Résonus-na-num (աթ.) . թընդական, հնչական, սաստկաձայն :

Resórbeo (ԴԷԲ. *Sórbeo* աբ.) . դարձեալ կլանեմ :

Respécto (ԴԷԲ. *Specto* աբ.) . հայիմ, նայիմ, նկատեմ, ուշխնամ ունիմ, զգուշանամ :

Respéctus-us (աբ.) . նայեցածք, մտադրութիւն, ակնածութիւն, հայեցուածք, հոգ, խնամք, մեծաբանք, շուք, յարգանք :

Respérگو (ԴԷԲ. *Spargo* աբ.) .

սրսկեմ, ցողեմ, ցանեմ, թանամ, ոռոգանեմ :

Respérsio-ónis (ԷԲ.) } հեղումն, **Respérsus-us** (աբ.) } սրսկումն :

Respérsus-sa-sum (աւյ. ԴԷԲ.). Տես *Respérگو*.

» *respérsus púlvere.* փոշոտեալ, լցեալ փոշուով :

Respício (ԴԷԲ. *Aspicio* աբ.) . նկատեմ, հայիմ, նայիմ, զգոյշ կամ, խնամ ուշ ունիմ, զգուշանամ :

Respirámen-minis (լլտ.) } **Respirátio-ónis** (ԷԲ.) } շունչ, **Respirátus-us** (աբ.) } տուրեառ շնչոյ, շնչառութիւն :

» *respirátio aquárum.* գոլորշի ջուրք, ցնդումն գոլորշոյ :

Respirátus-ta-tum (աւյ. ԴԷԲ.). Տես *Respiro*.

Respiro (լլտ. et ԴԷԲ. *Spiro* աբ.) . շնչեմ, ծծեմ զօդ, ոգի կլանեմ, հանգչիմ, սփոփիմ, բուրեմ, փչեմ, ծխեմ :

Respléndens-éntis (Էյթ.) . փայլուն, պաղպաջուն, շողաւոր, պայծառ :

Respléndeo (ԴԷԲ. *Spléndeo* աբ.) . շողամ, փայլեմ, փաղփաղեմ, փողփողեմ :

Respóndeo - di (ԴԷԲ. *Spóndeo* աբ.) . փոփոխ խոստանամ, պատասխանի առնեմ տամ, դարձ փոխարինի առնեմ, հատուցանեմ, դարձեալ հնչեցուցանեմ :

Respónsio-ónis (իգ.՝). պատասխանի, դարձուած բանից :

Respónsito (նրգ.՝ Ito աբ.՝). հրաման պատասխանելոյ տամ, վճիռ հատանեմ, զվճիռ դատաստանի մատուցանեմ, սահմանեմ :

Responsíve (Ռէ.՝). պատասխանի առնելով, պատասխանութեամբ :

Respónso (նրգ.՝ Sponso աբ.՝). յանդգնագոյնս պատասխանի տամ, հակառակիմ, դիմադարձ լինիմ, զգէմ ունիմ :

Respónsor-óris (աբ.՝). պատասխանատու, երաշխաւոր :

Respónsum-si (չլ.՝) | դարձուած

Respónsus-us (աբ.՝) | բանից, պատասխանութիւն, հրաման պատասխանելոյ, համեմատութիւն, պատշաճութիւն, պատգամ, չափակցութիւն :

Respública, reipúblicae (իգ.՝). հասարակաց պետութիւն, ընկերհաշտութիւն, ժողովուրդ, տէրութիւն, վարչութիւն, իշխանութիւն :

Réspuo (նրգ.՝ Spuo աբ.՝). դարձեալ թքանեմ, մերժեմ, անարգեմ, չկամիմ :

» réspuo impérium. անհնազանդիմ, անհնազանդ և անհաւան լինիմ, ստահակեալ ապականեմ, սուռնգանեմ :

Restagnátio-ónis (իգ.՝). դադարուիմ 'ի հոսելոյ, յորդութիւն, ողող :

Restáгно (չլ.՝ Stagno աբ.՝). դադարեմ 'ի հոսելոյ, յորդիմ, զեղում, ողողանիմ :

Restaurátio-ónis (իգ.՝). յարգարուիմ, նորոգուիմ, նորոգութիւն, հաստատութիւն :

Restáuro-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ.՝). միւսանգամ շինեմ, նորոգեմ, յարդարեմ, խրամակարկատ առնեմ, դարմանեմ :

Restiárius - rii (աբ.՝). չուանման, վաճառական չուանի :

Restíbilis-le (աթ.՝). ամանորսբեր, տարեկան, տարեւոր :

» restibilis ager կամ terra. երկիր գործեալ ամյամբ, արտ վարեալ ամի ամի :

Restícula-ae (իգ.՝) | առաստան,

Restículus-li (աբ.՝) | լար, տպաւանդակ :

Restinctio-ónis (իգ.՝). շէջուիմ :

Restinctus-ta-tum (աեց.՝ Գրգ.՝). Տես Restinguo.

Restinguo (նրգ.՝ Stinguo աբ.՝). շէջուցանեմ, խափուցանեմ, անցուցանեմ, 'ի մայր դարձուցանեմ, զնստուցանեմ, փարատեմ :

Réstio-ónis (իգ.՝). վաճառական չուանի, չուանաման :

Restipulátio-ónis (իգ.՝). երկուողմանի դաշն, փոխադարձ դաշնաւորութիւն :

Restipulátus-ta-tum (աեց.՝ Գրգ.՝). Տես Restipulor.

Restipulor (հոր.՝ Stipulor աբ.՝). փոխանակաւ դաշինս կուեմ, փոփոխ գրաւական գնեմ :

Restis-is (իգ.). չուան, պարան, տոռն, առատուկ, առասան, խուրձն :

► **restim duco.** պարանցիկս առնեմ, պար առնում :

Réstito (չգ. Ito արծ.). զկայ՝ զտեղի առնում, դադարեմ, ստեպ կասիմ :

Restituo (նրգ. Státuo արծ.) միւսանգամ զնեմ, տամ, դարձեալ զետեղեմ, յարդարեմ, նորոգեմ, պատսպարեմ, հաստատեմ, այսրէն հատուցանեմ, դարձուցանեմ, հատուցանեմ :

Réstitus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Resto.

Restitútio-ónis (իգ.). նորոգում թիւն, պատսպարում թիւն, հատուցումն :

Restitutor-óris (ար.). նորոգիչ, յարդարիչ, հաստատիչ, դարմանիչ :

Restitútrix-ricis (իգ.). հատուցանող կին, մանկամարդ յարդարիչ :

Restitútus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Restituo.

Resto-stiti-stitum (չգ. Sto արծ.). կամ, մնամ, յաւելում, դադարիմ, զկայ առնում, հակառակ կամ, դիմադարձ լինիմ, ընդդէմ դառնամ :

Restricté - tius - tissime (Վբ.). կարճառօտս, խտիւ, ճշգիւ, համառօտս :

Restrictus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Restringo.

Restrictus-ta-tum(-tior) անեղ,

անձուկ, նեղածերպ, ազահ, կցիր, կծծի, ժլատ, խիստ :

Restringo (նրգ. Stringo արծ.). պնդեմ, ճնշեմ, կարճեմ, ամփոփեմ, փոքրկացուցանեմ :

Resúdo (չգ. Sudo արծ.). նորոգ ընդ քիրտն մտանեմ, թափ անցանեմ, 'ի յայտ գամ :

Resúlto (չգ. Salto արծ.). դարձեալ 'ի վեր վազեմ, միւսանգամ ոստնում, ոստոստեմ, անդրէն յանձն բեկանին ձայնք արձագանգաց :

Resúmo (նրգ. Sumo արծ.) վերըստին բուռն հարկանեմ, միւսանգամ սկիզբն առնեմ :

Résuo (նրգ. Suo արծ.). քակեմ զկարանն :

Resupinátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Resupíno.

Resupíno (նրգ. Supíno արծ.). դարձուցանեմ 'ի վեր կոյս, վեր 'ի վայր առնեմ :

► **resupíno valvas.** փեռեկեմ, բանամ զգրունս :

Resupínus-na-num (անց. Դրբ.). յորսայս, յորսայսեալ, թաւալազլոր, կողմանեալ, 'ի կողմն լեալ, պարապորդ, անգործ :

Resúrgo (չգ. Surgo արծ.). յառնեմ, կենդանանամ, կանգնիմ, պատսպարիմ, ծայրս արձակեմ, վերստին ծնանիմ :

Resúscito (նրգ. Súscito արծ.). յարուցանեմ, կենդանացուցանեմ, անդրէն զարթուցանեմ :

Resútus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Résuo.

Retálio-ias-ávi-átum-áre (նրգ.).

համապատիժ հատուցումն
հատուցանեմ :

Retardatio-ónis (իգ.).

յամոռորդ, յապաղումն, յապաղութիւն,
յերկարութիւն :

Retardátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Retardo.

Retardo (նրգ. Tardo արմ.).

յապաղեցուցանեմ, յերկարեմ,
ձգեմ, կասեցուցանեմ, արգե-
լում :

Retaxátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Retáxo.

Retáxo (նրգ. Taxo արմ.).

պարսաւեմ, կշտամբեմ, ստգտա-
նեմ, յանդիմանեմ, եպերեմ :

Rete-tis (չլտ.).

ցանց, ուռկան,
արձոյլ, թակարդ, վարմ, որո-
գայթ, նենգ, դաւ :

Retéctus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Rétego.

Rétego (նրգ. Tego արմ.).

բաւամ, 'ի բաց առնում գլորդն,
յայանեմ, 'ի վեր հանեմ, յայտ
առնեմ, դարձեալ ծածկեմ :

Retejáculum-li (չլտ.).

ուռկան,
ցանց, վարմ :

Reténdo-di (նրգ. Tendo արմ.).

թուլացուցանեմ, մեղկեմ :

Reténsus-sa-sum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Reténdo.

Retentátus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Reténto.

Reténtio-ónis (իգ.).

արգել, խա-
փան, կրճիմն, խոչ, բանտար-
գելութիւն, արգելումն :

Reténto (նրգ. Tento արմ.).

միւս-

անգամ զփորձ առնում, դար-
ձեալ սկիզբն առնեմ, վերստին
բուռն հարկանեմ, 'ի բանո
արկանեմ, արգելումն :

Reténtor-óris (ար.).

առ իւր պա-

հող, բանտապահ :

Reténtus-ta-tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Reténdo և Retíneo.

Reténtus-us (ար.).

արգելումն,
ազահութիւն, կծծութիւն :

Rétero (նրգ. Tero արմ.).

դար-
ձեալ մանրեմ, վերստին փշբեմ,
միւսանգամ լետում, կրկին ա-
ղամ :

Retéxo (նրգ. Texo արմ.).

քա-
կեմ զանկուածն, նորոգեմ,
յարդարեմ, կրկնեմ, երկրոր-
դեմ, ուղղեմ, սրբեմ, յգկեմ,
ողորկեմ :

Retéxtus - ta - tum (անց. ԴԵՔ.).

Տես Retéxo.

Retiárius - rii (ար.).

սուսերա-
մարտ ցանցաւոր :

Reticéntia-ae (իգ.).

լռութիւն,
գեղւումն :

Reticeo (նրգ. Táceo արմ.).

լռեմ,
լռու լինիմ կամ :

Reticulátus-ta-tum (ած.).

ցան-
ցակերպ, հիւսկէն, վանդա-
կակերպ :

» reticuláta fenestra.

երկաթի
վանդակապատք պատուհա-
նաց :

Reticulum-li (չլտ.)

Reticulus-li (ար.)

զլխարկու
հիւսկէն, ուռկան փոքրիկ,
վանդակք, վանդակապատք,
խաղխամք :

Retináculo - li (լզԺ). արգել, խափան, աղիւ, խոյօղ, ճարամանդ :

Retinctus-ta-tum (աֆ. դրէ). Տես Retingo.

Rétinens-éntis (-tissimus) աֆ. մածանօղ, հաստատուն, օրինապահ, պինդ, պատուիրանապահ :

Retíneo (նրգ. Téneo աբ.) կասեցուցանեմ, կարծեմ, նահանջեմ, զբօսուցանեմ, յապաղեցուցանեմ, յերկարեմ, արգելում, սանձեմ, սանձահարեմ, սանձ դնեմ :

Retingo (նրգ. Tingo աբ.) կրկին ներկանեմ, վերստին գումնեմ :

Retínnio (լզԺ. Tínnio աբ.) հընչեմ, թնդամ, շաչեմ, շառաչեմ :

Retiolum-li (լզԺ). ուռկան փոքրիկ, ցանց փոքր :

Retis-is (աբ. et իգ). արձոյլ, ուռկան, ցանց, վարմ, թափարդ, հաղբ, որոգայթ, դաւ, նենգ :

Rétono (լզԺ. Tono աբ.) դարձեալ որոտամ, փորոտամ, թնդամ, հնչեմ :

Retórqueo (նրգ. Tórqueo աբ.) կրկին ոլորեմ, դարձեալ գալարեմ, ծալեմ, միւսանգամ հարկանեմ, յետս մղեմ :

Retorrésco-scis-scere (լզԺ). երաշտանամ, ոսնիմ, չորանամ, ցամաքիմ, գօսանամ, սարսառիմ, ազազիմ, խանձիմ :

Retórride (Վէ.). յանջողին տեղւոջ, ցամաքութեամբ, լի երաշտութեամբ :

Retórridus-da-dum (աֆ.). ցամաք, ազազուն, չոր, երաշտ, գօս, աշտուճ, ոսին :

» **retórridus mus.** բազմօրեայ մուկն խորագիտազոյն :

Retórtus - ta - tum (աֆ. դրէ). Տես Retórqueo.

Retrtractans-ántis (քյծ.). հետտ, հետեալ, խիստ, խեռ, կիցսընկէց, անկուշող, աքացօղ :

Retractatio-ónis (իգ.). յետս կուշումն, չընդունելութիւն, մերժումն :

Retractátus-ta-tum (աֆ. դրէ). Տես Retracto.

Retracto (նրգ. Tracto աբ.) ճառարկանեմ, ճառեմ, հպիմ, մերձենամ, ուղղեմ, յարդարեմ, օւրանամ, յուրաստ լինիմ կամ, յետս կոչեմ զբանս, զբանիւք գամ :

Retractus-ta-tum (աֆ. դրէ). Տես Rétraho.

Rétraho (նրգ. Traho աբ.) վերըստին քարշեմ, յետս ձգեմ, ընկրկեմ, ամփոփեմ, 'ի բաց դարձուցանեմ, շրջեմ զմիտս, կասեցուցանեմ :

Retribuo (նրգ. Tribuo աբ.). հատուցանեմ, դարձուցանեմ, տամ տրիտուր, վարձահատոյց լինիմ, դարձ փոխարինի առնեմ :

Retribútus-ta-tum (աֆ. դրէ). Տես Retribuo.

Retriméntum-ti (ռետրիմենտ-տի) փութ :

Retritus - ta - tum (ռետրիտ-տա-տում) Տե՛ս Rétéro.

Retro (ռետրո) յետս, յետ կոյս, յետս ընդդէմ :

» retro réfero pedem. ընկրկիմ, յետս դառնամ, դառնամ առ դրէն ընդ կրակն :

» retro vivo. խառնարնակ կեանս կեամ, ստերիւրիմ :

Retroáctus-ta-tum (ռետրոակտ-տա-տում) Տե՛ս Retróago.

Retróago (ռետրոագո) Ago ագմ.) յետս ձգեմ, ընկրկիմ :

Retrocédens - éntis (ռետրոսեդենտ-էնտիս) ընկրկիմ յետսսով, յետս դարձեալ :

Retrocédo (ռետրոսեդո) Cedo ագմ.) 'ի բաց դնամ, տեղի տամ, յետս կամ, մեկնիմ, հեռանամ :

Retrocésus - us (ռետրոսեսուս-ուս) այսրէն դարձ, դալուստ, յետս ընկրկեալսն :

Retroduco (ռետրոսուկո) Duco ագմ.) յիւր տեղէն դարձուցանեմ, այսրէն հասուցանեմ :

Retróeo (ռետրոէո) Eo. is ագմ.) դամ անդրէն, յետս դառնամ :

Retroflécto (ռետրոֆլեկտո) Flecto ագմ.) անդրէն յետս դարձուցանեմ, կրկին ծալեմ :

us-xa-xum (ռետրոֆլեկտ-ուս-խա-խում) Retroflécto.

dior (հար. Grádior ագմ.) ետս երթամ, ընկրկիմ,

ա՛մ յետս, յետախաղաց

Retrógradus-de-dum (ռետրոգրադուս-դե-դում) յետադարձ, յետադարձաբար :

Retrólego (ռետրոլեգո) Legit legem յետս յետս հրովարտեմ, յետս ընդդէմս դնեմ :

» retrólego títora. շահեմ յետս կոյս, յետս ընդդէմսսով կեմ :

Retropéndulus - ta - tum (ռետրոփենդուլուս-տա-տում) յետս կոյս կախեալ =

Retrórsus | Տե՛ս յետս ընդդէմ. Retrórsus | յետս, յետ կոյս, յետէն-դէմ.

դէմ 'ի վաճ :

Retrórsus - sa - sum (ռետրոսուս-սա-սում) յետս, յետադարձ =

Retrospectiens - éntis (ռետրոսպեկտիենտ-էնտիս) հայեցող :

Retrovérsus | Տե՛ս յետս ընդդէմ. Retrórsus | յետս, յետ կոյս, յետս, յետ 'ի վայր :

Retrovérsus - sa - sum (ռետրոսուս-սա-սում) շրջեալ յետս, յետադարձ :

Retrúdo (ռետրոսուդո) Trudo ագմ.) 'ի բաց վարեմ, վաճեմ, յետս ճգեմ :

Retrúsus - sa - sum (ռետրոսուս-սա-սում) Տե՛ս Retrúdo.

Retúndo-étudi (ռետրոսունդո-էտուդի) Tundo ագմ.) բթեմ, շլացուցանեմ, բթացուցանեմ, անդիտան տանեմ.

դաւայրն, նուաճեմ, կարճեմ. ընկճեմ, հասեմ :

Retúnsus - sa - sum (ռետրոսունսուս-սա-սում) Տե՛ս Retúndo.

Retúro-ras-ávi-átum-áre (ռետրոսուրո-րաս-աւի-ատում-արե) բանամ զծակն :

Retusus - sa - sum (առ. ԴԵԲ.).

Տես Retundo.

Reunctor - oris (առ.). երկրորդ վերադարձ :

Reus - ei (առ.). մահապարտ, պատժապարտ, պարտաւոր, ամբաստանեալ :

» **reus ámbitus**. պատժապարտ խռովութեան :

» **reus avaritiae**. ամբաստանեալ վան ազահութեան :

» **reus de vi**. ամբաստանեալ վան բռնազրոյութեան :

» **reus voti**. ուխտաւոր, ուխտադիր :

Revalésco (չգ. Valésco առ.). բժշկիմ, ապաքինիմ, ողջանամ, առողջանամ :

Revéctus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Réveho.

Réveho (նրգ. Veho առ.). դարձուցանեմ, այսրէն ածեմ՝ հասուցանեմ :

Revelátus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Revélo.

Revélo (նրգ. Vello առ.). արմատաքի խլեմ, արմատախիլ տակակոտոր առնեմ, կորզեմ, քեցեմ, պատահեմ :

Revélo (նրգ. Velo առ.). մերկանամ զպատրուակ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ, գուշակեմ, բանամ :

Revéndo (նրգ. Vendo առ.). վերստին վաճառեմ, դարձեալ վաճառակաւ առնեմ :

Revénio (չգ. Vénio առ.). գամ անդրէն, այսրէն դառնամ :

Revérbero (նրգ. Vérbero - ras առ.). ծաւալեմ զլոյս, անդրէն ծագեմ, փոփոխ հարկանեմ, ընդհարկանեմ :

Reveréndus-da-dum (նրգ.). մեծարոյ, մեծարգոյ, պատուական :

Réverens-éntis (-éntior-entissimus) առ. ակնածու, պատուադիր, մեծարիչ, կամարար :

Reverénter-éntius-tissime (ՎԷ.). ակնածութեամբ, մեծարանօք, պատկառանօք :

Reveréntia-ae (իգ.). ակնածութիւն, պատկառանք, մեծարանք, շուք, պատիւ, փոյթ, հոգ :

Revéreor (հառ. Véreor առ.). երկնչիմ, ակն ածեմ, մեծարեմ, պատուեմ, շուք դնեմ :

Revéritus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Revéreor.

Revérsio-ónis (իգ.). գալուստ, այսրէն դարձ :

Revérsus-sa-sum (առ. ԴԵԲ.). Տես Revérto և Revértor.

Revérto (նրգ. et չգ. Verto առ.). դարձուցանեմ, շրջեմ, շրջադնեմ, որոճամ 'ի մտի, դառնամ անդրէն :

Revértor - vértoris - vérsus - ti (հառ.). դառնամ լինիմ որպէս յառաջն, նորոգիմ :

» **fac, bellus revertáre**. ողջոյն լիցի գալուստ քո, գուն գործեսջիր ողջամբ դառնալ :

» **revértor ad sanitátem**. ողջանամ, աւաքիմ :

Revictus - ta - tum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Revinco.

» crimen revictum. 'ի դերեւեւ
լեալ ամբաստանութիւն :

Revigésco - igui (չլտ. Vigésco
արձ.). կազդուրիմ, զօրանամ,

քաջանամ, վերստին փթթեմ :

Revilésco (չլտ. Vilésco արձ.).

վհատիմ, վեհերիմ, վատա-
սրտիմ, զանգիտեմ, լուծանիմ,
լքանիմ, սրտաբեկ լինիմ :

Revincio (ԶԲԳ. Vincio արձ.). կա-

պեմ, պրկեմ, յօգեմ, զօգեմ,
կցեմ, 'ի զրաւի դնեմ, լու-
ծանեմ, արձակեմ, քակեմ :

Revinco (ԶԲԳ. Vinco արձ.). ըմբե-

րանեմ, յաղթահարեմ, հաւ-
անեցուցանեմ :

Revinctus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Revincio.

Revireo (չլտ. Vireo արձ.) Կամ }

Revirésco (չլտ. Virésco արձ.) }

դալարանամ, կանաչանամ,
մատաղանամ, առոյգանամ,
վերստին ծնանիմ :

Revisito (ԶԲԳ. Visito արձ.). վե-

րբստին յայց ելանեմ, կրկին
այց առնեմ, դարձեալ 'ի տես
երթամ :

Reviso (ԶԲԳ. Viso արձ.). այց

առնեմ, այցեմ, յայց ելանեմ,
միւտանգամ տեսնեմ :

Revisus - sa - sum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Reviso.

Revivisco-vixi (չլտ. Vivisco արձ.)

կենդանանամ, յառնեմ, վերբու-
տին ծնանիմ :

Revocábilis - le (ած.). յետս

կոչելի, դարմանելի, նոր-
գելի :

Revocámen-minis (չլտ.) } յետս

Revocatio-ónis (ԷԳ.) }

կոչումն, հրաման դարձի :

Revocátor-óris (արձ.). յետս կա-

չօղ :

Revocátus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Révoco.

Révoco (ԶԲԳ. Voco արձ.). ախրեմ

կոչեմ, յետս դարձուցանեմ,

պարանեմ, նորոգեմ, կենդա-

նացուցանեմ, յարուցանեմ,

կազդուրեցուցանեմ :

» révoco ad bibéndum. դար-

ձեալ հրաւիրեմ յըմպել :

Révolo (չլտ. Volo - las արձ.).

վերստին թռչեմ, յառաջեմ

'ի թռչանի :

Revolúbilis-le (ած.). շրջշրջելի :

Revolútus-ta-tum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Revólvo.

Revólvo (ԶԲԳ. Volvo արձ.). շրջ-

ջեմ, դարձուցանեմ, շրջշրջ-

ջեմ, թաւալեցուցանեմ, վեր

'ի վայր օցանեմ, խառնակեմ :

» revólvo librum. վարկպարադե

ընթեռնում զմատենն, 'ի հա-

րեանցի անցանեմ ընդ գիրք :

Révomo (ԶԲԳ. Vomo արձ.). 'ի բաց

ընկենում, դարձեալ փսխեմ :

Revúlsio - ónis (ԷԳ.). խլուփն,

քանցումն, անջատումն :

Revúlsus-sa-sum (անց. ԴՐԷ՞.)

Տես Revéllo.

Rex-egis (արձ.). թագաւոր, ար-

քայ, իշխան, տէր, ստացիչ,

ճոխ, պետ, տառ :

• rex pueritiae. դաստիարակ մանկան, դայեակ տղայոյ :
 • rex sacrórum. քահանայապետ, երիցապետ, երիցանց երէց :
 Rhabárbarum - ri (իգ+). գաբ, խաւարծիլ, խաշնդեղ :
 Rhabo - ónis (իգ+). ռաբունայ, զրաւ, զրուական, աւանդ, առհաւատչեայ :
 Rhamnus-ni (իգ+). դժնիկ :
 Rhapsódia-ae (իգ+). ճառատողք, հաղնեղութիւն, կարճատուն երգք :
 Rheda - ae (իգ+). վաշ, կառք, սայլ :
 Rhedárius-ia-ium (աթ+). կառաձիգ, կառանշան, կառաւէտ :
 Rhedárius-rii (ար+). սայլորդ, կառապետ, կառավար :
 Rhetor-ris (ար+). հռետոր, ծարտարախօս, հրապարակախօս :
 Rhetórica-ae (իգ+) } հռե-
 Rhetórica-córum (իգ+) } տրական արուեստ, հռետորութիւն,
 Rhetóric-es (իգ+) } ծարտարախօսութիւն, ծարտարաբանութիւն,
 տորական արուեստ, հռետորութիւն,
 ծարտարախօսութիւն, ծարտարաբանութիւն,
 ծոռումբանութիւն :
 Rhetóric-e (իգ+). իբրեւ զծարտարախօս, ծարտարաբան բանիւք :
 Rhetóricus-ca-cum (աթ+). հռետորական, ծարտարախօսական :
 Rhetórico-cas-cávi-cátum-cáre }
 Rhetorisso-sas-sávi-sátum-sáre }
 իգ+ ճոռումբանիւք ճառ ար-

կանեմ, խօսիմ իբրեւ զծարտարախօս ոք, ծարտարաբանեմ, ծարտարախօսեմ :
 Rheumáticus-ca-cum (աթ+). հոստ, հոսակալ, հոսողական, ախտացեալ զախտ հոսման :
 Rheumatismus-mi (ար+). հոսողութիւն, յօդացաւութիւն, յաճական ցաւ, դնդերացաւ, ախտ հոսման, դոմհարբութիւն :
 Rhinóceros-rótis (իգ+). ռնգեղջիւր :
 Rhodínus-na-num (աթ+). վարդագոյն, վարդապղծ, վարդական, վարդախառն :
 Rhododáphne-es (իգ+) } վարդա-
 Rhododéndros-ri (ար+) } սարդ, ժանկավարդ :
 Rhombus-bi (ար+). իւ, յաճած, շեղանկիւն, թիւր չորեքկուսի, ճախարակ մանեղյ :
 Rhomphaéa-ae (իգ+). սուր երկսայրի, վաղը, սուսեր :
 Rhomphus-phi (ար+). յօտ, ուռ, բարունակ, բողբոջ խաւարծի :
 Rhonco-cas-ávi-átum-áre (իգ+). խորդամ, խոնչեմ :
 Rhoneus - ci (ար+). խորդումն, հոնչիւն :
 Rhus, rhois (ար+ et իգ+). աղտոր :
 Rhusélinum-ni (իգ+). ձիալախուր :
 Rhythmicus-ci (ար+). թուելի, վիպագործ :
 Rhythmus-mi (ար+). թիւ սիւղորայից ստիքերոնի, կշռութիւն, դաշնակութիւն, յանկութիւն, յանգ :

Rhýtium-ii (չլտ.). կոնաձե ա-
նօթ :

Ribes-bis (եփ.) կա՛մ }
Ribésium-sii (չլտ.) } հաղարջ ,
հաղարջենի :

Rícinus-ni (ար.). շանաճանճ ,
տիզ, սզենի :

Rictum-ti (չլտ.) }
Rictus-us (ար.) } բերանաբաց ,
բերանաբացութիւն , ցուռկ ,
քիթք, կնճիթ :

Rídeo-es-isi-isum-ére (չլտ.). ծի-
ծաղիմ, ժպտիմ, այպն առնեմ,
կատակիմ, ձևռնտու՝ նպաս-
տամատոյց լինիմ, օգնեմ, յա-
ջողեմ :

» rídeo te. ծիծաղեմ զքեւ, ծաղը
եւ ծանակ առնեմ զքեզ, այ-
պանեմ :

Ridibúndus-da-dum (աթ.). զու-
արթ, զուարթագին, զուարթ-
երես, զուարթատեսիլ, ցնծա-
լից, խրախամիտ :

Rídica-ae (եփ.). ցից, ձող, հե-
ծան :

Ridiculária-riórum (չլտ.). ծաղ-
բածուխիւնք, խեղկատակու-
թիւնք, ծաղրածու բանք ,
գուսանութիւնք :

Ridiculárius-ria-rium }
Ridiculósus-sa-sum } աթ. ծա-

ղու արժանի, ծաղրալից, ծաղ-
րածու, այպանալից, գուսա-
նական, ծիծաղական :

Ridicule (Վլլ.). ծաղրալից օրի-
նակաւ , բազում հեշտակա-
նութեամբ :

Ridículum-li (չլտ.). խեղկատա-

կութիւն, խաղ, ծաղու բանք.
կատակ :

» per ridiculum. ծաղը առնե.
լով, առ 'ի ծիծաղել :

Ridículus - la - lum (- líssimus
աթ. ծիծաղական, ծաղրածու.
ծաղրալից, գուսանական, ա-
պանալից :

Ridículus-li (ար.). ծաղրածու.
խեղկատակ , խաղակատակ.
մոմոս, գուսան , հտպիտ :

Rigátio-ónis (եփ.). ոռոգում :

Rigens - éntis (- tíssimus) աթ.
ընդարմացեալ, խիստ, կարծր
բրտացեալ, փայտացեալ, ան-
կորանալի :

Rígeo-ges-gui-gére }
Rigésco-scis-scere } չլտ. բրտ-

նամ, ընդարմանամ, փայտա-
նամ, գոսանամ, կաբկամիմ
խստանամ, կարծրանամ :

» rígeo gelu. սառիմ, պաղիմ
ցրտահարիմ, ցրտաբեկ լինիմ :

Rígide-ídus (Վլլ.). խստիւ, սա-
տիկս, սաստկազոյնս, սաստկա-
կոծս, առանց ակնառութեան.
խզճիւ եւ խեթիւ մեծու :

Rigiditas - tátis (եփ.). խստու-
թիւն, կարծրութիւն, պնդա-
թիւն, անշարժութիւն, հա-
տատութիւն :

Rigidus - da - dum (-idior-diss-
mus) աթ. բրտացեալ, խիս-
կարծր, պինդ, անկորանալի
սաստիկ, անաշառ, դժգոհ :

Rigo-gas-ávi-átum-áre (Նլլ.).
ջուր տամ, ոռոգանեմ, ար-
բուցանեմ :

Rigor-óris (աբ․). դառնաշունչ օդք, ցրտաշունչ հողմաշունչ սառնամանիք, անհարթութիւն օդոց, խստութիւն, անաշառութիւն, հաստատութիւն :

Rígorátus-ta-tum (աթ․). հաստատուն, ամրացեալ, պինդ, անշարժ :

Rigorósus-sa-sum (աթ․). խիստ, սաստիկ, անաշառ, դժնդակ :

Ríguum - ui (չլթ․). ջրակոյտ, ջրաշէղջ, ջրժողով, ոռոգումն :

Ríguus-ua-uum (աթ․). ոռոգանելի, ջրարբի, արբուցիչ, ոռոգիչ :

Rima-ae (եփ․). պատառուած, պատառումն, խրամատ, փապ, ծերպ, ծակ :

Rimátus - ta - tum (աֆ․ Դրեթ․). Տես Rimor.

Rimor-máris-mátus-mári (հայ․). ձեղքեմ, հերձանեմ, հերձում, պատառեմ, ցեւում, ցելեմ, խրամատեմ, յուզախնդիր լեւնիմ, լըտեսեմ :

Rimósus-sa-sum (-sior) աթ․ ծակոտէն, ծակոտ :

Rímula - ae (եփ․). սակաւ ինչ խռեկումն ծերպից, գեղուութիւն :

Ringens-éntis (բյթ․). որ կրճտէ զատամուկս, նեղասաստ, վէս :

Ringor-geris-gi (հայ․). կրճտեմ զժանիս, կրճեմ զատամուկս, ծանրացատումն լինիմ, զայրանամ :

Ripa-ae (եփ․). ափն, եզր, ծով-

եզր, գետափն, գետեզր, ծովափնեայ կողմն :

Ripariénsis-se
Ripárius-ia-ium } աթ․ գետեզրեայ, եզրաբնակ, ծովափնեայ, ծովեզրեայ :

Rípula-ae (եփ․). փոքր ծովեզր, փոքրիկ գետափն :

Risor-óris (աբ․). այպանող, կատակող, ծաղրածու :

Risus-sa-sum (աֆ․ Դրեթ․). Տես Rídeo.

Risus-us (աբ․). ծաղր, ծիծաղանք, ժպիտ, խեղկատակութիւնք, խաղու և ծաղու բանք :

» **risum concílio, concito, fácio** կամ **móveo**. ծիծաղեցուցանեմ, կարկաջեցուցանեմ :

Rite
Ritu } Բլթ․ ըստ կարգաց եկեղե-

ցւոյ, ըստ պատշաճի, բարիոք, արժանապէս, ճշգիւ գտակաւ :

Rituális - le (աթ․). օրինական, պաշտամանց, խորհրդաւոր, ծիսական :

» **liber rituális**. մաշտոց, կարգամտեան, կարգարան, ծիսարան, գիրք պաշտամանց :

Ritus-us (աբ․). արարողութիւն, ծէս, պաշտամունք եկեղեցւոյ, օրէնք, կարգք, սովորութիւն, ընդելութիւն, օրինակ :

» **ritu pécudum**. ըստ օրինակի անասնոց, զօրէն էրէոց :

Rivális-le (աթ․). ծովափնեայ,

- ծովեզերեայ, գետեզերեայ, եզերաբնակ :
- Rivális-lis (ար.) . նախանձընդդէմ, ակոյիան, մրցող, յաշողկոտ :
- Rivalitas - tátis (իգ.) . նախանձաւորութիւն, ոսոխութիւն, մրցութիւն :
- Rivulus-li (ար.) . վտակ փոքրիկ, առուահամբ, առուակ :
- Rivus-vi (ար.) . վտակ, առու, հեղեղ :
- Rixa - ae (իգ.) . կռիւ, գուպարած, պայքար, կապ, վիճումն, հակառակութիւն, գծաութիւն, երկպառակութիւն, խառնուրդք :
- Rixátor-óris (ար.) . կռուարար, կազացող, վիճող, մաքառող, հակառակասէր :
- Rixo-xas-ávi-átum-áre (չգ.) }
Rixor-xáris-xátus-xári (հար.) }
կռուիմ, կաղեմ, դուպարիմ, վիճեմ, պայքարիմ, հակառակիմ, մաքառիմ, բանակուիմ, բանընդդէմ լինիմ :
- Rixósus-sa-sum (աթ.) . կապացող, կռուարար, կռուասէր, պարսաւադէտ :
- Róbeus-ea-eum (աթ.) . աշխէտ, կարմիր, շառագոյն, բոցագոյն, հրապոյն, մորենւոյ :
- Robiginósus-sa-sum (աթ.) . ժանգահար, ժանգալից, հարեալ ի կարմիր, դեղին :
- Robigo-ginis (իգ.) . ժանդ արմըտեաց, ժանգառութիւն, դալուկն, փուտ :
- Róbius-ia-ium (աթ.) . կարմիր, շառագոյն, բոցագոյն, մորենւոյ :
- Robóreus-ea-eum (աթ.) . կաղնատու, կաղնւոյ, թեղօշի :
- Róboro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) . զօրացուցանեմ, զօրութիւն զզեցուցանեմ, կազդուրեցուցանեմ, ամրացուցանեմ, պընդեմ, հաստատեմ :
- Robur-boris (չգ.) . թեղօշ, կաղնի վայրի, ոյժ, զօրութիւն, քաջութիւն, արութիւն, պընդութիւն :
- Robúrneus-ea-eum }
Robústus-ea-eum } աթ. կաղնատու, կաղնւոյ, թեղօշի :
» fruges robúrneae. վայրի կողինք, խոզկաղինք :
- Robus-bi (ար.) . կարմրացորեան, վարսակ :
- Robústus - ta - tum (-tior-tíssimus) աթ. կաղնատուն, ուժեղ, զօրաւոր, քաջ, խիտ, կործր, ամուր, սերտ, պինդ, պնդակալմ :
- Rodo-dis-osi-osum-dere (նրգ.) . ուտեմ, կրծեմ առ փոքր փոքր, ատամացեմ, խածանեմ, խածատեմ, չարախօսեմ, բամբասեմ :
- Rogális-le (աթ.) . խարուկածին, հրատախառն :
- Rogaméntum-ti (չգ.) . ինդիր, հարցուած, հարցումն, հարցափորձ :
- Rogátio-ónis (իգ.) . աղօթք, աղերսանք, աղաչանք, աշխար-

հախումք պաղատանք, խնդիր
օրինաց :

Rogatiúncula - ae (իգ.). դոյզն
հարցե խնդիր, թեթե օրէնք:

Rogátor - óris (ար.). աղաչելի,
աղօթական, աղօթակիր, ա-
ղօթակեր, խնդրող, հարցա-
նող, առաջարկիչ օրինաց :

Rogátum-ti (չգ.). խնդիր, հար-
ցուած, հարցումն :

Rogátus-ta-tum (առգ. րբբ.).
Տես Rogo.

Rogátus-us (ար.). աղերսանք,
աղաչանք, աղօթք, պաղա-
տանք, խնդրուածք, խնդիր :

» rogátu meo. ըստ խնդրուա-
ծաց իմոց, 'ի պահանջելն իմ:

Rógitans-ántis (բյծ.). խնդրե-
լով, հարցե և խնդիր արա-
րեալ :

Rogitatio-ónis (իգ.). յաճախա-
գոյն հայցուած, ստէպ խըն-
դրուածք :

Rógito (նրգ. Ito արգ.). պահան-
ջեմ, յետս խնդրեմ, հայցեմ,
հարցումն հարցանեմ :

Rogo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.).
աղաչեմ, խնդրեմ, մաղթեմ,
ընդ հայց անկանիմ, հայց և
խնդիր լինիմ, պաղատիմ, պա-
ղատանս մատուցանեմ, աղեր-
սեմ, խուզեմ, որոնեմ, հար-
ցուածս հարցանեմ, հարցա-
քննեմ :

» rogo legem. օրէնս դնեմ, օ-
րինադրեմ, օրինադիր լինիմ:

Rogus-gi (ար.). խարոյկ, փայ-
տակոյտ վառեալ, հրատ :

Románe (Աբ.). ըստ օրինի Հռո-
մայեցւոց :

Románus-na-num (առ.). հռո-
մեական, հռովմայեցի, լատի-
նական :

» romána lingua. Լատինացւոց
բարբառ, լատին լեզու, բար-
բառ Հռովմայեցւոց :

» romána púrpura. հիւպատո-
սութիւն, բղեշխութիւն :

» románo more. անկեղծիկ՝ ըս-
տականիտ մոռք, միամիտ սըր-
տիւ, պարզմտութեամբ :

Romphaéa-ae (իգ.). սուր երկ-
սայրի, սուսեր, վաղր :

Romphus-phi (ար.). բարունակ,
ուռ, յօդ, խաւարծի, բող-
բոջ :

Romúleus-ea-eum (առ.). հռով-
մեական :

» romúlea-urbs. քաղաք հռո-
մայեցւոց, Հռովմ :

» romúleum limen. Պալատին,
արքունիք կայսերաց Հռոռո-
մոց :

Ronco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
քաղահան առնեմ, խլեմզքաղ,
քաղ հանեմ :

Rorális-le (առ.). ցօղալից, ցօ-
ղաւոր :

Rorans-ántis (բյծ.). ցօղախառն,
ցօղածու, ցօղագին :

Rorárii-iórum (ար.). թեթեա-
լէն զինուորք Հռովմայեց-
ւոց, մեկնակազէնք, մենագի-
նեալք :

Rorátio-ónis (իգ.). շաղ ցօղոյ,
ցօղալից առատութիւն :

Rorátus - ta - tum (առ. ԴԷԲ.).

Տես Roro.

Rorésco-scis-scere (լլտ.). ցողեմ,
ռռոզանիմ ցողով :

Róridus-da-dum

Rórifer-rífera-rum } առ. ցողա-
Rorífliuus-ua-uum }

լից, ցողագին, ցողաւոր, ցո-
ղաբեր :

Roro-ras-rávi-rátum-ráre (լլտ.
et ԶԷԲ.). իջանէ ցող շաղ գի-
շերոյ, ցողեմ, կաթեմ, ծո-
րիմ, թանամ, սրսկեմ, ռռո-
զանեմ :

Roruléntus-ta-tum (առ.). թա-
ցեալ 'ի ցողոյ, ցողալից, խո-
նաւ :

Ros-oris (առ.). ցող, շաղ :

Rosa-ae (էԳ.). վարդ, վարդենի :

» rosa canína կամ silvéstris.
վարդ վայրի :

» rosa damascéna. մաթգենի,
մաթգի :

Rosáceum - ei (լլտ.). վարդա-
խառն իւղ, վարդաջուր :

Rosáceus-ea-eum (առ.). վար-
դագոյն, վարդակարմիր, վար-
դական :

Rosárium-rii (լլտ.). վարդենիք,
պսակ Ս. Սուրբին, վարդարան :

Rosárius-ria-rium (առ.). վար-
դակարմիր, վարդագոյն, վար-
դախառն :

Rosárius - rii (առ.). վաճառող
վարդից :

Róscidus-da-dum (առ.). ցողա-
լից, ցողագին, ցողաւոր, խո-
նաւ, տամուկ :

Rosétum-ti (լլտ.). Դրախտ վար-
դենեաց, վարդենիք :

Róseus-ea-eum (առ.). ցող-
գին, ցողաւոր, վարդագոյն,
կարմիր :

Rósio-ónis (էԳ.). կրծեն, խո-
ծատանք, խածատուսն :

Rosmarínium-ni (լլտ.) }
Rosmarinus-ni (առ.) } ինքեռ.

բոյս կնդրուկինկունի՝ տուփ :

Rostéllum - li (լլտ.). փոքրիկ
կտուց :

Rostra-trórum (լլտ.). բեմատե-
նախօսութեան, բեմք հրապո-
րակախօսութեան :

» ascéndo rostra. ելանեմ 'ի բեմ
ատենախօսից, հրապարակա-
խօս լինիմ :

» dico pro rostris. ծառ արկեալ
խօսիմ, ատենաբանեմ :

Rostrátus-ta-tum (առ.). կնճթա-
ցեալ, կնճթակերպ, կտցաւոր :

» rostráta navis. ցռկաւոր նաւ :

Rostrum-ri (լլտ.). կտուց, կրծ-
իթ, ցռուկ, քիթք, առա-
ջին կողմն նաւու :

» rostrum suis. կնճիթ խողի :

Rota-ae (էԳ.). ճախարակ, անիւ,
ծիր, շրջանակ, կառք, սալ :

Rotátim (ՎԷԲ.). շուրջանակի,
շուրջանակաւ, իբրեւ զըզոր-
շի, 'ի գիլ, թաւալզւոր խա-
ղալով :

Rotátio-ónis (էԳ.). շրջաշրջում,
հոլովում, շրջանակութիւն,
շրջումն :

Rotátor-óris (առ.). շրջանակի,
շրջաշրջող :

Rotátus - ta - tum (առ. Կրթ.).

Տես Roto.

• **rotátus sermo.** կարճ 'ի կարճոյ ծառ, հակիրճ և համառօտ բանք :

Rotátus-us (առ.). շրջշրջուցն, շրջանակութիւն, հոլովուցն:

Roto-tas-távi-tátum-táre (նրբ. et չլտ.). հոլովեցուցանեմ, թաւալեցուցանեմ, շրջշրջիմ, յաժիմ, շուրջ գնամ, շրջիմ:

Rótula-ae (իգ.). անիւ փոքրիկ, ճախարակ փոքր :

Rotundátio-ónis (իգ.). գնդաձև կերպարանք, բոլորաձև գործած՝ շինուած, բոլորակութիւն :

Rotundátus-ta-tum (առ. Կրթ.). **Տես** Rotúndo.

Rotúnde - díssime (Վէ.). բոլորաձև կերպարանօք, շուրջանակի, 'ի դէպ, ըստ պատշաճի, յիրաւի :

Rotúnditas-tátis (իգ.). բոլորաձև կերպարանք, բոլորակութիւն, գնդաձև բոլորակ, շուրջանակ :

Rotúndo-das-dávi-dátum-dáre (նրբ.). բոլորաձև գործեմ, կատարեմ, 'ի գլուխ հանեմ:

Rotúndus-da-dum (-dior-dissimus) առ. գնդաձև, բոլորաձև, բոլորշի, բոլորակ, բոլորադէշ :

Rubefácio (նրբ. Fácio առ.). կարմրացուցանեմ, պատկառեցուցանեմ, յամօթ առնեմ, ամաչեցուցանեմ:

Rubefactus-ta-tum (առ. Կրթ.).

Տես Rubefácio.

Rubéllus-lla-llum (-llior) առ. կարմրիկ, կարմրագոյն :

» **rubéllum vinum.** հրաբաժակ՝ կարմրագոյն դինի :

Rubens-éntis (էյթ.). } կար-

Ruber-bra-brum (առ.). } մրագոյն, կարմրիկ, հրագոյն, կարմիր, աշխէտ, շառագոյն, բոցագոյն, շիկակարմիր :

Rúbeo-bes-bui-bére } չլտ. կար-

Rubésco-scis-scere } մրագոյն երեւիմ, 'ի կարմիր հարկանիմ, կարմրանամ, կարմրիմ, շառագունիմ, շիկնիմ, ամուչեմ, զամօթի հարկանիմ:

Rubéta-ae (իգ.). արջնագորտ, ոստին՝ պղուտոնեան գորտ :

Rubétum-ti (չլտ.). մորենիք, անտառ մորենեաց :

Rúbeus-ea-eum (առ.). կարմիր, աշխէտ, շառագոյն, հրագոյն, բոցագոյն, մորենւոյ :

Rúbia-ae (իգ.). տորոն, վայրի ստեպղին :

Rubicúndulus - la - lum (առ.). բոցագոյն, շառագոյն :

Rubicúndus-da-dum (-dior) առ. շիկակարմիր, կարմրագոյն, հարեալ 'ի կարմիր, աշխէտ :

Rúbidus-da-dum (առ.). կարմրիկ, կարմրագոյն :

Rubíginor-náris-átus-ári (հառ.). ժանգահար լինիմ, ժանգոտիմ:

Rubiginósus-sa-sum (առ.). դեղին, ժանգալից, ժանգահար, հարեալ 'ի կարմիր :

Rorátus - ta - tum (առ. ԴԴԲ.)

Տես Roro.

Rorésco-scis-scere (չլ.) ցողեմ,
ռռողանիմ ցողով :

Róridus-da-dum

Rórifer-rífera-rum } առ. ցողա-

Rorífliuus-ua-uum }

լից, ցողագին, ցողաւոր, ցո-
ղաբել

Roro-ras

et ԴԴԲ

շերոյ

բիմ,

գանե

Rorulén

ցեալ

նաւ :

Ros-oris

Rosa-ae

» rosa

վարդ

» rosa

մութ

Rosácei

խառն

Rosácei

դադր

դակ

Rosáriu

պսա

Rosáriu

դակ

դակ

Rosáriu

վարդ

Róscidi

լից,

նաւ,

Rosétum-ti (չլ.) ԴԴԲ վարդ
դենեաց, վարդենիք :Róseus-ea-eum (առ.) ցող-
գին, ցողաւոր, վարդագին,
կարմիր :Rósio-ónis (իգ.) Կրծեն, Կռ-
ծատանք, խաճատուհն :Rosmarínium-ni (չլ.) } Խնձու-
R. marianum ni (առ.) }

Ruminális-le (աթ.). որոճական,
որոճող :

Ruminatio-ónis (իգ.). որոճումն,
որոճան, որոճք :

Rúmino-nas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
Rúminor-náris-átus-ári (հար.) }

Rumo-mas-ávi-átum-áre (նրգ.) }
որոճան որոճեմ, որոճամ 'ի
մտի, մտախորհ լինիմ, խո-
կամ, զմտաւ ածեմ, միտ եղեալ
նկատեմ, կշռեմ 'ի միաս, խոր-
հիմ, քննեմ :

Rumis-is (իգ.). ստին, պտկունք
ստեանց :

Rumor-óris (ար.). շաչիւն, շա-
ռաչիւն, դղրդիւն, համբաւ,
հռչակ, լուր, զրոյց :

» rumor est. ել համբաւ՝ բան՝
զրոյց, լուր լինի, համբաւն
'ի դուրս յաճախէ :

» rumóre primo. անդստին 'ի
նշմարէ անսի, հազիւ թէ
առաւ հոտ :

Rumpo-pis, rupi-uptum-mpere
(նրգ.). բեկանեմ, խորտակեմ,
ջախջախեմ, կոտորեմ, լու-
ծանեմ, խրամատեմ, քակեմ,
զանցանեմ, ընդմիջեմ, ընդ
մէջ հատանեմ, խափանեմ :

» rumpo me կամ rumpor. պայ-
թիմ, հերձանիմ, պարպատիմ,
ճայթիմ :

» rumpo fidem. անցանեմ ըստ
հաւատարմութիւն, զանցա-
նեմ զհաւատով :

» rumpo ius géntium. լուծա-
նեմ զիրաւունս սպաւաց, օրի-
նազանց լինիմ :

» rumpo somnum. ընդ մէջ հա-
տանեմ զքուն :

Rumpótinum - ni (չղտ.). թուփ
'ի նեցուկ որթատնկոց :

Rumpótinus - ni (իգ.). կաղա-
մախ, սոս :

Rumpus-pi (ար.). յօտ, բարու-
նակ, ուռ, խաւարծի, բողբոջ :

Rumúsculus-li (ար.). աղմուկ,
ժխոր, խղուլլտիւն, շշուկ,
շռինդն :

Runcátio-ónis (իգ.). քաղահա-
նութիւն :

Runcátor-óris (ար.). քաղահան :

Runcátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Runco-cas.

Runcína-ae (իգ.). քերիչ, դուր,
խարաբուղ :

Runco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
քաղ հանեմ, քաղահան առ-
նեմ, խլեմ զքաղ :

Runco-ónis (ար.). յատոց, ման-
գաղակ, կտցաւոր կտրոց :

Ruo-uis-ui-utum-úere (նրգ. et
չղտ.). շրջեմ, կործանեմ, առ-
պալեմ, փլուզանեմ, քանդեմ,
աւերեմ, դարահոս գահաժէժ
լինիմ, զանձն քարաժէժ 'ի
վախէ արկանեմ :

Rupes-pis (իգ.). սփափայք, ա-
պառաժք, ապառաժուտ վէմ,
քարաժայռ, առապար վայր,
դար, վախ, սարաւանդ, գա-
հաւանդ :

Rupex-picis (աթ.) } շինական,
Rúpico-ónis (ար.) }

ապուշ, տմարդի, թանձրա-
միտ :

Rupicápra - ae (իգ.). քարայծ,
լեռնայծ, այծեամն, այծքաղ,
խարբուզ, յամոյր :

Rúptio-ónis (իգ.). բեկումն, հա-
լուած, խորտակումն :

Ruptor-óris (աբ.). խորտակիչ,
յանցանող, օրինազանց :

Ruptus - ta - tum (անգ. Դրէ.).
Տես Rumpo.

Rurális - le (աթ.). գիւղական,
դաշտային, դաշտական :

Rurátio-ónis (իգ.). երկրագոր-
ծութիւն, հողագործութիւն,
մշակութիւն :

Ruréstris - re (աթ.). շինական,
դաշտական, գիւղական, գեղ-
ջուկ :

Rurícola-ae } աբ. et իգ. գեղա-
Rurigena-ae }
բնակ, շինակեաց, գեղջեայ,
կին շինական :

Ruro-ras-rávi-rátum-ráre (չգ.) }
Ruror-ráris-rátus-rári (հաբ.) }
զբօսնում 'ի գիւղս, հանգչիմ
'ի շէնս :

Rursum } Դէ. յետ կոյս, յետս
Rursus }
ընդդէմ, դարձեալ, միւսան-
դամ, վերստին, զնորին հա-
կառակն, 'ի հակառակէն :

Rus - uris (չգ.). գիւղ, դաս-
տակերտ, շէն, անդաստան,
ապարակ :

Rúsculum-li (չգ.). շինավայրք,
շինաւան, փոքրիկ ագարակիկ :

Ruseum-sci (չգ.) } մկնահար,
Ruscus-sci (իգ.) }
մուրտ՝ դափնի փշալից :

Ruspor-páris-pátus-pári (հաբ.).
խնդրեմ, խուզեմ, յուզեմ, ու-
րոնեմ, յուզախնդիր լինիմ,
հետազօտեմ :

Rússeus-ea-eum } աթ. կարմրա-
Russus-sa-sum }
գոյն, կարմրիկ, հարեալ 'ի
կարմիր :

Rustárius-ia-ium (աթ.). մորեն-
ւոյ :

» **rustáriæ falces**. գերանդիք
առ 'ի հատանել զմորենիս :

Rusticánus-na-num (աթ.). գու-
հիկ, գիւղական, դաշտային,
ամարդի, վայրենի, շինական,
վարկապարագի :

Rusticátim } Դէ. շինականա-
Rústice-ticius }
գոյնս, ամարդի բարուք, խո-
շորագոյնս :

Rusticátio-ónis (իգ.) }
Rusticátus-us (աբ.) }
զբօսանք
'ի շէնս, հողագործութիւն,
երկրագործութիւն, մշակու-
թիւն :

Rusticéllus-la-lum (աթ.). չմար-
թուն, վայրենամիտ, ամարդի :

Rustícitas-tátis (իգ.). շինակա-
նութիւն, ամարդութիւն, խո-
շորութիւն, վայրենութիւն :

Rústicor-cáris-cátus-cári (հաբ.).
հանգչիմ 'ի շէնս, զբօսնում
'ի գիւղս :

Rustícula-ae (իգ.). մարի բար-
բարոսաց, վայրի հաւ :

Rustículus-la-lum (աթ.). վայրի,
վայրենի, վայրագ, ամարդի,
շինական :

Rusticulus-li (ար.) մանուկ շինական :

Rústicus-ci (ար.) գեղջուկ, շինական, ռամիկ, գեղաբնակ :

Rústicus - ca - cum (- ícior) աս. դաշտական, դաշտային, գիւղական, շինական, վայրենի :

Rustum-ti (չլտ.) մորենի, թուփ փշալից :

Ruta-ae (խգ.) փեղենայ, չմարթութիւն, տխմարութիւն :

Ruta et caesa (չլտ.) շարժուն ինչք, կազմածք, կահ, կարասի, արարք :

Rutábulum - li (չլտ.) բահակ, թիակ հրոյ, ցուպ, գաւազան :

Rutátus-ta-tum (աս.) համեմեալ փեղենայիւ :

Rutéllum-li (չլտ.) քերիչ գործի, խարաբուկ :

Rútilans-ántis (էյթ.) փայլուն, պաղպաղուն, փաղփուն, մեծապայծառ, խարտեշացեալ, դեղնագոյն :

Rutilátus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) Տես Rútilo.

Rutilésco-scis-scere (չլտ.) խարտեշանամ, խարտեաշ երեւիմ :

Rútilo-las-lávi-látum-láre (ՆԴ. et չլտ.) ոսկեգոյն առնեմ, դեղնացուցանեմ, փայլիմ, շողամ, պաղպաղեմ :

Rútilus-la-lum (աս.) դեղին, շեկագոյն, պաղպաղուն, փայլուն :

Rutrum - ri (չլտ.) բահ, փայտատ, քերիչ երկրի, թի, ծեփիչ գործի որմաշինաց :

Rutus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.) Տես Ruó.

S

Sab

Sab

Sábanum - ni (չլտ.) կապերտ, փեղկ, սփածանելի կրծոց, դաստառակ սեղանոյ, ընթանոց, դինջակ :

Sabbatárii-riórum (ար.) շաբաթապահ, շաբաթախոտիր :

Sábbatum-ti (չլտ.) շաբաթ :
» sábbata tricésima. ամսամուտ ամսոյ, ամսագլուխ լուսին, աւուրք ամսագլխոց :

Sabúcum-ci (չլտ.) } թանթրուկ.
Sabúcus-ci (խգ.) } նի, շամբուկ :

Sabulétum - ti (չլտ.) աւազին վայր, խոռոչք աւազոյ, աւազուտ դաշտուգետին :

Sábulo - ónis (ար.) հող աւազուտ, մանրամաղ աւազ, փն աւազին :

Sabulósus-sa-sum (աս.) աւա-

զեղէն, աւազուտ, աւազին,

աւազալից, աւազախառն :

Sábulum-li (չլթ.). աւազ, խիճ,
աւազին վայր :

Sabúrra - ae (խթ.). մանրախիճ
քարինք նաւաց , կոպիճք՝
խճաքարք՝ խիճք նաւու :

Saburrális-le (աթ.). խճաքարաց
նաւի :

Suburrátus-ta-tum (աեց. ԴԵԲ.).
Տես Sabúrro.

Sabúrro-ras-ávi-átum-áre (ԶԴԳ.).
լնում մանրախիճ քարամբք ,
դնեմ խճաքարս 'ի նաւի :

Saccárius-ia-ium (աթ.). քրձեայ,
քրձեղէն :

Saccárius-rii (աբ.). բեռնակիր,
բեռնաքարձ, բեռնաւոր :

Saccátus-ta-tum (աեց. ԴԵԲ.).
Տես Sacco.

Saccéllus-li (աբ.). քսակ փոքր,
պարկ փոքրիկ , զրապանակ,
մախաղ, շմբրոց :

Sácccharum-ri (աբ.). շաքար :

Sacco-cas-ávi-átum-áre (ԶԴԳ.).
ծորեցուցանեմ, մզեմ, քամեմ,
անցուցանեմ ընդ պարզուտ :

Sacculárius - rii (աբ.). ձեռնա-
ծու, խաբիբայ, խեղկատակ ,
հտպիտ :

Sácculus-li (աբ.). պարկ փոք-
րիկ , քսակ փոքր , մախաղ,
զրապանակ, շմբրոց :

Saccus-ci (աբ.). պարկ, պայու-
սակ, քսակ, մախաղ, քուրձ :

Sacéllum-li (չլթ.). փոքրիկ մա-
տուռն, աղօթանոց, վկայա-
նոց, վկայարան :

Sacer-cra-crum (-cérrimus) աթ.

սուրբ, սրբեալ, նուիրական,
նուիրեալ, երանսխառն, սրբ-
բական, գարշելի, պիղծ, ա-
տելի :

» auri sacra fames. ամպարիշտ
քաղց ոսկւոյ, սնյազ ցանկու-
թիւն ոսկւոյ :

Sacérdos-ótis (աբ. et խթ.). երէց,
քահանայ, քուրմ, կիւս, հաւ-
ահմայ, քրմակին, քրմանոյշ :

Sacerdotális - le (աթ.). քահա-
նայական, քրմական :

Sacerdótium-tii (չլթ.). երիցու-
թիւն, քահանայութիւն, քըր-
մութիւն, հաս ժառանգաւո-
րաց, քահանայական աւա-
զութիւն :

» sacerdótium in eo. քահանայ-
անամ, քահանայ ձեռնադրիմ :

Sacerdótula - ae (խթ.). կրտսեր
քրմակին , կրտսերագոյն քըր-
մանոյշ :

Sacóma-matis (չլթ.). հակառա-
կամէտ հռովմէական, հասա-
րակակշիռն կշիռ :

Sacraméntum-ti (չլթ.). գրաւ ,
զրաւական, առհաւատչեայ,
աւանդ, պահեստ, երդումն ,
խորհուրդ եկեղեցւոյ, անճառ.
ճառ, զաղանիք, ծածուկք :

Sacrárium-rii (չլթ.). մատուռն,
աղօթանոց, սրբատուն :

Sacrátus - ta - tum (աեց. ԴԵԲ.).
Տես Sacro.

Sacrátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ. նուիրեալ, նուիրական ,
սրբական, սրբամեալ, սուրբ :

Sacrícola-ae (աբ. et եգ.). պատարագիչ, զոհիչ, քահանայ, երէց :

Sacrifer-rifera-rum (աթ.). նուիրաբեր, պատարագաբեր, սրբամատոյց, պատարագարար :

Sacrificális-le (աթ.). զոհաւոր, պատարագազոհ :

Sacrificatio-ónis (եգ.)
Sacrificátus-us (աբ.) } զենուսն,
Sacrificium-cii (չգ.) }
զոհ, պատարագ, զոհագործութիւն :

Sacrifico-cas-cávi-cátum-cáre (նրգ.). զոհեմ, զենում, յաշտ առնեմ, յազեմ, պատարագեմ :

Sacrificulus-li (աբ.). քուրմ, զոհիչ, զոհարար :

Sacrificus-ca-cum (աթ.). պատարագազոհ, զոհաւոր :

» dies sacrifici. աւուրք քահանայագործութեան :

Sacrificus-ci (աբ.). քահանայ, երէց, քուրմ, զոհիչ, պատարագիչ :

Sacrilegium-gii (չգ.). տաճարակապտութիւն, սեղանակողպտութիւն, ամբարշտութիւն, սեղանակապուտ գողութիւն, պղծութիւն նուիրական իրաց :

Sacrilegus-ga-gum (աթ.). տաճարակողպուտ, տաճարակապուտ, սեղանագիրծ, սեղանակապուտ, ամբարիշտ, անօրէն, ժանտ :

Sácrium-rii (չգ.). սաթ, ելեկտրիոն :

Sacro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). սրբեմ, սուրբ առնեմ, նուիրեմ, օրհնեմ, օծանեմ, պղծեմ, պիղծ համարիմ, ի մահ մատնեմ :

Sacrosánctus-ta-tum (աթ.). ամենասուրբ, սուրբ և նուիրական, անեղծ, անարատ :

Sacrum-ri (չգ.). սուրբ պատմունք, նուիրական խորհուրդք, օրէնք, աղանդ, քէչ, պատարագ :

» sacra fácio. քահանայագործեմ, պատարագեմ :

Saéculum-li (չգ.). դար, ազգ. հարիւրամեայ ժամանակ, բրեսր աշխարհի, աշխարհամարդ, յաւիտեան :

» per saécula. յաւիտեանս, ի հարիւրամեայ ժամանակս :

Saepe-pius-píssime } Վթ. յաճա
Saepenúmero }
խազոյնս, յաճախ, յորովազոյնս, բազում անգամ, ստէպ :

Saepiúscule (Վթ.). երբեմն, էզի, մերթ, երբեք երբեք :

Saeve-vius-víssime (Վթ.). անղորմ, յանխնայ, խժաբար, զազանաբար :

Saevidicus-ca-cum (աթ.). վայրագ, անգութ, անագորոյն, սպառնալից, սպառնական :

Saévio-is-ii-ítum-íre (չգ.). վայրենանամ, գապսնանամ, զայրանամ, կատաղեմ, մոլեգնիմ, սաստկանամ :

Saéviter (Վթ.). յանխնայ, անղորմ, զազանաբար, խժաբար :

Saévitia-ae (աբ. Saévities-éi (եթ.))

անգթութիւն, անազորունութիւն, անողորմածութիւն, գազանութիւն, անմարդութիւն, տմարդութիւն :

» saévítia maris. ծովածփանք, ծովակոծութիւն, ծովածուփ ալէկոծ խռովութիւն, ալէկոծութիւն :

» saevities annónae. նուազութիւննպարի, կարօտութիւն, սով :

Saevum (Վէ.). անողորմ, յանինայ, խժաբար, գազանաբար, անազորոյն մտօք :

Saevus-va-vum (-vior-vissimus) ած. խիստ, անաչառ, անգութ, անազորոյն, անողորմ, վայրենի, խժդուժ, գազանամիտ, առաքինի, քաջ, քաջասիրտ, զօրեղ, ահեղ, սոսկալի :

Saga-ae (եթ.). ջատուկ, վհուկ, կախարդ կին :

Sagácitas-tátis (եթ.). կորովութիւն մտաց, հնարիմացութիւն, խորագիտութիւն, զգօնութիւն, իմաստութիւն, խորամանկութիւն, ճարտարութիւն :

Sagáciter - cius - cissime (Վէ.). հնարագէտ հնարիւք, խորագիտութեամբ, հանճարեղաբար, ճարտարագոյն :

Sagária-ae (եթ.). արուեստ վաճառելոյ գրատս :

Sagátus-ta-tum (ած.). գրատս զգեցեալ, վարապանակս՝ տառատկ ագուցեալ :

Sagax-gácis (-cior-císsimus) ած.

խորագէտ, իմաստուն, զգօն, խորամանկ, ճարտար, հնարագէտ, յառաջիմաց, զգաստ :

Sagéna - ae (եթ.). ցանց, ուռկան, արձոյլ :

Sagína - ae (եթ.). գիրացուցիչ՝ պարարտագոյն կերակուրք, ճարպ, պարարտութիւն, գիրութիւն :

Saginárium-rii (չդ.). մակաղատեղ պարարակաց, հանգրուան զուարակաց պարարտաց :

Saginátio - ónis (եթ.). գիրութիւն, պարար, պարարտութիւն :

Saginátus-ta-tum (առ. Դէ.). Տես Sagíno.

Sagíno-nas-ávi-átum-áre (Եթ.). պարարեմ, ճարպապարարտ առնեմ, ոռնիմ՝ի վանդակի :

Sagínium-ni (չդ.). պարարտագոյն կերակուրք, գիրութիւն, ճարպ, պարարտութիւն :

Ságio-is-ívi-ítum-íre (չդ.). առնում գազգումն, յառաջագոյն գուշակեմ, կանխաւ զգաստ լինիմ, զգամ :

Sagítta - ae (եթ.). նետ, փքին, հերձակ :

Sagittáriu-ria-rium (ած.). նետաձիգ, նետաձև, թռուցեալ իբրև ցինետ, նետակերպ :

Sagittáriu-rii (առ.). նետող, այր աղեղան, աղեղնաւոր՝ կենդանակերպ :

Sagittátus-ta-tum (առ. Դէ.). Տես Sagitto.

Sacrícola-ae (աբ. et էդ.). պատարագիչ, զոհիչ, քահանայ, երէց :

Sacrifer-rífera-rum (աթ.). նուիրաբեր, պատարագաբեր, սրբամատոյց, պատարագաբարձ :

Sacrificális-le (աթ.). զոհաւոր, պատարագազոհ :

Sacrificatio-ónis (էդ.)

Sacro-ras-ávi-átum-áre (նրդ.). սրբեմ, սուրբ առնեմ, նուիրեմ, օրհնեմ, օծանեմ, պղծեմ, պիղծ համարիմ, ի մահ մատնեմ :

Sacrosánctus-ta-tum (աթ.). մենասուրբ, սուրբ և նուիրական, անեղծ, անարատ :

Sacrum-ri (չդ.). սուրբ պաշ-

Sagittifer-tifera-rum } աթ. այր
Sagittiger-tigera-rum }

աղեղան, աղեղնաւոր, նետող :

Sagittipotens-éntis (աթ.) . աղեղ-
նաւոր՝ աստեղատուն :

Sagitto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.) .

նետաձիգ եղեալ նետալից առ-

նեմ, արձակեմ նետս, ձիգ

դնեմ, նետաթափ լինիմ, հար-

կանեմ նետիւ, նետահարեմ,

ընդ գիրկս մտանեմ :

Sagittula-ae (եգ.) . նեա փոքրիկ,

հերձակ :

Sagitus-ta-tum (առ. րբ.) . Տես

Ságio.

Sagulátus-ta-tum (աթ.) . կեր-

պասողգետ, բեհեղազգետ :

Ságulum-li (չգ.) }

Sagum-gi (չգ.) }

Sagus-gi (աթ.) }

ռատկ, վարապանակք :

Sagus-ga-gum (աթ.) . կանխա-

գէտ, յառաջիմաց, յառաջա-

գէտ :

Sal-lis (աթ. et եգ.) . աղ, բան

իմաստուն, առակ, իմաստու-

թիւն, կորովութիւն, մար-

մաջումն, խորագիտութիւն,

զգօնութիւն, միտք, հանձար :

» salem aspérge cárnibus. աղիւ

համեմեմ զմիս, աղ արկանեմ՝

ցանեմ ՚ի վերայ մտոց, աղիւ

յաղեմ զմիսս :

» sal nitrum-ri (չգ.) . աղբու-

րակ :

Salácitas-tátis (եգ.) . պագշտու-

թիւն, անառակութիւն, գի-

ջութիւն, լկտանք :

Salácon-ónis (աթ.) . հպարտ, ամ-

բարհաւաճ, մեծամիտ, զրա-

պարծ, ժպիրհ, յանդուգն

փառասէր, սնապարծ :

Salamándra-ae (եգ.) . սալա-

մանդր, մողէզ, կովածուծ :

Salariárius-rii (աթ.) . ոռճկակեր,

թոշակաւոր, հասառու :

Salárium-rii (չգ.) . թոշակ, ոռ-

ճիկ, վարձք, հասք :

Salárius-ia-ium (աթ.) . աղտաղտ,

աղտաղտին, աղտաղտուկ :

Salárius-rii (աթ.) . ամճագործ,

ամենավաճառ :

Salax-lácis (-cior-císsimus) աթ.

պագշտ, զեղի, ցանկասէր,

անտռակ, յայրատ, շուայտա-

բարոյ :

Sálebra-ae (աթ.) }

Sálebrae-árum }

մատոյց վայրք, անկոխ երկիր,

զառ ՚ի թափ՝ զառ ՚ի կող տե-

ղի, զառ ՚ի վայր լերին, վախ,

դարաւանդ, դար, դժուարու-

թիւն :

Salebrósus-sa-sum (աթ.) . ա-

պառաժուտ, առապարին, քա-

րուտ, սեպ, անկոխ, դժուա-

րին :

Sálgama-mórum (չգ.) . շաքա-

րամիրգք, բանդակ, սինձ, հան-

դերձանք պտղոց՝ ընդեղինաց :

Salgamárius-rii (աթ.) . վաճա-

ռական բանդակի :

Salicástrum-ri (չգ.) . ուռի վայ-

րի սպիտակ :

Salictárius-rii (աթ.) . պահապան

ուռեաց անտառի :

ictétum-ti } չէ. անտառ ու
ictum-ti }

ռեաց, ուռիք, ուռենիք :

liens-éntis (էշ.՝). ոստոստող,
ոստնլի, ոստոստիչ :

lifodína-ae (էգ.՝). աղահանք,
բովք աղի :

ligíneus-nea-neum }

ligneus-ea-eum }

lignus-na-num }

ւոյ, ուռենւոյ :

líllum-li (չլէ.՝). փոքրիկ աման
աղի, փոքր աղաման :

línæ-nárum (էգ.՝). աղահանք,
բովք աղի, ծաղու և խաղու
բանք, կատակ, ծաղը, խաղ,
սուակ, հանձար :

línárius-ria-rium (աշ.՝). աղի,
աղածին :

alínium-ni (չլէ.՝). աղաման, ա-
ման աղի :

álio-is-ívi կամ ii-ítum-íre (նրգ.՝)
աղեմ, աղ արկանեմ՝ ցանեմ,
աղիւ յաղեմ՝ համեմեմ :

álio-is-ívi (-ii կամ -lui), saltum
- íre (չլէ.՝). ոստնում, ոստչեմ,
ոստոստեմ, ընդոստնում, վա-
ղեմ, վազվաղեմ, խաղամ, բա-
բախեմ :

alítor - óris (աշ.՝). ամենավա-
ճառ, ամճագործ :

salitúra-ae (էգ.՝). յաղուփն :

salítus-ta-tum (աշ.՝. Գրէ.՝). Տես
Sálio.

salíva-ae (էգ.՝). թուք, լորձոնք,
խուխ, տողուկք :

salivárius-ria-rium (աշ.՝). լոր-
ձանց, թքալից :

Salivátum - ti (չլէ.՝). ըմպելի 'ի
թաւ զոպայէ :

Salívo-vas-ávi-átum-áre (նրգ.՝).
թքանեմ, թքթքեմ, խուխ
արկանեմ, ծորեցուցանեմ ըզ-
լորձոնս, շփեմ :

Salivósus - sa - sum (աշ.՝). լոր-
ձանց, թքալից :

Salix-icis (էգ.՝). ուռի, ուռենի :
Salmácídu-s-da-dum (աշ.՝). աղի,
աղտաղտին, աղտաղտուկ, աղ-
տաղտ :

Salmo - ónis (աշ.՝). կարմրամիս
ձուկն :

Salsamentárius-ria-rium (աշ.՝).
համեմուտք, յաղածոյ :

Salsamentárius-rii (աշ.՝). ամճա-
գործ, ամենավաճառ :

Salsaméntum-ti (չլէ.՝). յաղածք,
յաղեալք, յաղածոյք :

Salse-sius-síssime (Նրգ.՝). աղիւ,
ճարտարաբան բանիւք, նըր-
բագոյն իմաստիւք :

Salsédo-dinis (էգ.՝). աղութիւն,
աղի ճաշակ, համ աղտաղտ :

Salsilágo-ginis (էգ.՝). համաղի,
հիւթ աղտաղտ :

Salsipotens - éntis (աշ.՝). սպա-
րապետ ծովու, ծովակալ, ծո-
վապետ :

Sálsitas-tátis }

Salsitúdo-dinis }

Salsúgo-ginis }

համ աղտաղտ, աղի ճաշակ :

Salsúra-ae (էգ.՝). յաղուփն, յա-
ղեալք, յաղածք, յաղածոյք :

Salsus-sa-sum (-sior-síssimus)
աշ.՝. աղի, աղտաղտ, աղտաղ-

տուկ, համեմեալ յաղեալ աղիւ, համաւոր, անուշահամ, ազդոյ, ուժգին :

» dictum salsum. բան հանճարեղ, գեղեցիկ իմաստք :

Saltabündus-da-dum (աժ.). ուստոսող, ոստնլի, ոստոստիչ :

Saltatio-ónis (իգ.). կաքաւաձև պարք, պարանցիկք, կաքաւք, երերումն, ճօճումն, տատանումն, ուտումն, վազք :

Saltátor - óris (ար.). կաքաւիչ, խաղալիկ :

Saltatorie (Վէ.). վազելով, ընդոստ խաղալով, պար առեալ, դոփելով ոտամբ :

Saltatórius-ia-ium (աժ.). ուստոստիչ, ոստնլի, ոստոստող :

Saltatricula-ae } իգ. վարձակ, կին
Saltatrix-ricis } ոստնլի, գուսան :

Saltátus - ta - tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Salto.

Saltem (Վէ.). գոնէ, գէթ, փարթար :

Sáltito (չլթ. Ito արմ.). ոստոստեմ, վազս վազս առնում, վազվազեմ, կայթս հարկանեմ, դոփեմ ոտամբ :

Salto-tas-távi-tátum-táre (չլթ.). ոստնում, ընդոստնում, վազեմ, կաքաւեմ, վազս առնում, կայթեմ, կայթս հարկանեմ, ի պարանցանեմ, պարանցիկս առնեմ :

Saltuárius-rii (ար.). ոստիկան՝ պահապան անտառաց :

Saltuátim (Վէ.). վազիւք, վա-

զելով, վազս առեալ, ընդոստ խաղալով :

Saltuénsis-se (աժ.). անտառական, անտառախիտ :

Saltuósus-sa-sum (աժ.). պրկազեղ, թանձրամայրի, տրկախիտ, թանձրախիտ :

Saltúra - ae (իգ.). պարանցիկ կաքաւաձև պարք, կաքաւք երերումն, վազք, ուտում :

Saltus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես Sálío.

Saltus-us (ար.). վազք, ոստն ուտումն, պարանցիկք, կաքաւք, կայթք, պրակ, իւխովք, մայրիք, անտառ, մտրազետին, արօտ :

» saltus Pyrenaei. Պիւրենէան լեռինք :

Salúber-bris-bre (-brior-bérmus) աժ. առողջարար, առողջացուցիչ, օգտակար, շահաւետ, կեցուցիչ, կենարար, փրկական, փրկութիւնաբեր :

Salúbritas-tátis (իգ.). առողջութիւն օգոց, օգտակարութիւն :

Salúbriter-brius-bérrime (Վէ.) օգտակար առողջութեամբ, շահաւոր օգտութեամբ, օգտակարապէս, շահաւորաբար :

Salum - li (չլթ.). ծով, համաւարած, խոնաւական միջուկք :

Salus-útis (իգ.). ողջոյն, նախողջոյնք, փրկութիւն, աղտութիւն, պահպանութիւն, առողջութիւն :

salútem tibi dico. *ողջունեմ, ողջոյն տամ քեզ :*

salútem tibi réfero. *Թուղթս ողջունականս առաքեմ, միւս անգամ Թուղթս ողջունացոյցս յղեմ :*

salútem tibi scribo. *ողջոյնդ այդ իմոյ ձեռին է, հարցանեմ զողջունէ քո :*

salutáris-re (-rior) *աթ. առողջարար, կեցուցիչ, կենարար, փրկարար, փրկութեանագործ, փրկութիւնարբեր, օգտակար, շահաւէտ :*

Salutáriter (սէթ.). *օգտակարապէս, շահաւոր օգտութեամբ :*

Salutátio - ónis (իգ.). *նախողջոյնք, ողջոյն :*

Salutátor-óris (ար.). *ողջունող, շքադիր տիկնայց, տիկնասէր :*

Salutatórium-rii (չլտ.). *պաշտօն ողջունարբեր առն :*

Salutatórium cubile-lis (չլտ.). *այգորելի տեղի, ունկնդրութեան դահլիճ :*

Salutátrix - ricis (իգ.). *կին ողջունող :*

Salútifer-tífera-rum (աթ.). *օգտակար, փրկութիւնարբեր, կեցուցիչ, առողջարար, փրկական, շահաւէտ :*

Salutígérulus-la-lum (աթ.). *ողջունարբեր, ողջունապատում :*

Salúto-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). *ողջոյն տամ, ողջունեմ, լոյս բարի ասեմ, այգորեմ :*

Salvátor - óris (ար.). *Փրկիչն իսուս, կեցուցիչ, ամենա-*

փրկիչն Քրիստոս, ազատիչ, ապրեցուցիչ :

Salve, Salvéte (հրգ.). *բարի եկիր, ողջոյն է զալուստ քո, ողջոյն առաւօտու, ողջոյն երեկորին, ողջ եր' էք' լեւուք :*

Sálveo-es-ére (չլտ.). *ողջանդամ ողջ եմ, բարեկեցիկ լինիմ, բարեկեաց շատակեաց կենօք կեամ :*

› salvébis a meo Ciceróne. *ողջոյն տայ քեզ Վիկերոն որդեակ իմ :*

Sálvia-ae (իգ.). *Թաւ զոպայ :*
Salviátum-ti (չլտ.). *օշարակ 'ի Թաւ զոպայէ :*

Sálvio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.). *մատուցանեմ ըմպելի 'ի Թաւ զոպայէ :*

Salvus - va - vum (աթ.). *ողջանդամ, ողջ, առողջ, անվտիտ, կատարեալ :*

› salvus sis. *ողջ եր, ողջ եկիր, ողջոյն քեզ, լոյս բարի :*

Sambúca-ae (իգ.). *հովուական սրինգ :*

Sambúceus-ea-eum (աթ.). *Թանթրուենույ :*

Sambucístria-ae (իգ.). *կին փողահարաց :*

Sambúcus - ci (իգ.). *շամբուկ, Թանթրուենի :*

Sampsa-ae (իգ.). *ճմլեալ մզեալ ձիթապտուղք, մրուր ձիթոյ :*

Sampsúchum-chi (չլտ.). *մարեմ խոտ, ընտանի զուկրակ, խընկածաղիկ, խնկողկուզիկ :*

Sanábilis-le (- bilior) **ած.** բժշկելի, ապաքինելի :

Sanátio-ónis (իգ.). ապաքինութիւն, բժշկութիւն, առողջութիւն :

Sáncio-is-nxi-ncitum կաճ-nectum - íre (շրգ.). վճիռ տամ, սահմանեմ, կարգեմ, հաստատեմ, որոշեմ, օրէնսդրեմ :

» sáncio edicto. հրաման պատուիրանի արձակեմ, վճիռ հատանեմ հրովարտակալ :

Sanctus - ta - tum (անց. Գրէ.). **Տես** Sáncio.

Sancte-tius-tissime (Վլէ.). սրբութեամբ, աստուածապաշտմամբ, սրբապէս :

Sanctésco-scis-scere (չլէ.). սրբանամ, սուրբ սրբագոյն լինիմ, սրբամտիմ :

Sanctifico-cas-cávi-cátum-cáre (շրգ.). սուրբ առնեմ, սրբեմ, սրբաբանեմ :

Sanctificátio-ónis (իգ.). սրբութիւն, սրբարարութիւն :

Sanctificátor-óris (ար.). սրբարար, սրբիչ :

Sanctimónia-ae (իգ.). սրբական վարք, սրբութիւն, բարք սրբասէրք, բարեպաշտութիւն :

Sanctimoniális-le (ած.). նուիրական, սրբասնեալ, աստուածամերձ :

» sanctimoniális múlíer. սրբամատոյց կուսակրօն կին, հաւատաւոր կուսան, մայրպետ :

Sanctimoniális-lis (իգ.). մայրպետ, հաւատաւոր կին :

Sánctio-ónis (իգ.). հաստատութիւն, վճիռ, օրէնսդրութիւն, ընդունելութիւն, բէնք, սահմանադրութիւն, հրաման, հրովարտակ :

Sánctitas - tátis } **իգ.** սրբութիւն, սրբական վարք, ապաքինութիւն, լաւութիւն, դարութիւն :

Sanctuárium-rii (չլէ.). Արքութիւն սրբոց, սրբարան, բեղաս :

Sanctus-ta-tum (-tior-tíssimus) **ած.** սուրբ, սրբագոյն, անսուրբ, սրբական, սրբասէր, սրբակեաց, անարատ, անպական, նուիրական, մեծաշուք, մեծարոյ, փառաւոր :

Sanctus - ta - tum (անց. Գրէ.). **Տես** Sáncio.

Sandaligérulus - la - lum (ած.). սանդալաւոր, մոյկս ազդեցեալ, արկեալ հողաթափ յոսս :

Sandálium - lii (չլէ.). սանդալօղ, հողաթափ, մոյկ :

Sandápila-ae (իգ.). դազաղբ :

Sandáraca-cae (իգ.). ջնարակ, կարմիր վառիկ :

Sandaracátus - ta - tum (ած.). խառնեալ ընդ ջնարակ :

Sane-nius (Վլէ.). ողջամբ, առողջմտօք, խմաստութեամբ, արդարեւ, իրաւամբք, ապաքինիսկ, ճշմարտիւ :

» sane hercle. վկայ լեցի Աստուած, հաւատալ ինձ :

sane quidem. ստուգիւ, յի-
րաւի, արդարեւ, ապաքէն ցա-
պաք :

néscio-scis-scere (չլթ.). ապա-
քինիմ, բժշկիմ, ողջանամ,
աւաքիմ :

unguiculus-li (ար.). կերակուր
յարենէ անասնոց :

inguinans-ántis (էյթ.). արեամբ
թաթաւեալ, արիւնոտ, արիւ-
նաթաթախ, արիւնախառն :

inguinárius-ria-rium (աթ.).
արիւնահեղ, արիւնախանձ,
արիւնարբու, արիւնագոյն,
անզուրթ, անապորոյն :

anguíneus-ea-eum (աթ.). ա-
րիւնական, արիւնաբեր, ա-
րիւնաշատ :

sanguíneus frutex-tícis (ար.).
ժանտահոյն՝ տունկ :

anguino-nas-ávi-átum-áre նրգ.
յարեան առնեմ, արեամբ թա-
թաւեմ, արիւնեմ, արիւն հա-
նեմ, երակ հատանեմ :

anguinoléntus-ta-tum (աթ.).
արիւնաթաթախ, արիւնա-
խառն, յարիւն յապաժոյժ
թաթաւեալ :

sanguis-inis (ար.). արիւն, երա-
կահատութիւն :

sanguinem éxtraho, mitto. ե-
րակ հատանեմ, արիւն հանեմ :

sanguinis míssio. երակահա-
տութիւն :

Sanguisúga-ae (եգ.). տղրուկ :

Sánies-éi (եգ.). թարախ, ներկ,
նարօտ, երանգ, ելպին, գոյն :

sánies olivae. մրուր ձիթոյ :

Saniósus-sa-sum (աթ.). թարա-
խալից, փուռ, փառեալ, նե-
խեալ :

Sánitas-tátis (եգ.). ողջութիւն,
առողջութիւն, բժշկութիւն,
ապաքինութիւն :

Sanna-ae (եգ.). խաղկատականք,
այսպն, արհամարհանք, ծաղը :

Sánnio-ónis (ար.). ծաղրածու,
մոճու, հտպիտ, խեղկատակ,
խաղկատակ :

Sano-nas-ávi-átum-áre (նրգ.).
բուժեմ, բժշկեմ, ապաքինեմ,
ապաքինացուցանեմ, առող-
ջացուցանեմ, ողջացուցանեմ,
յարդարեմ, ուղղեմ, յուղղու-
թիւն ածեմ :

Sansa-ae (եգ.). մզեալ՝ ճմլեալ
ձիթապտուղք, մրուր ձիթոյ :

Sanus-na-num (- nior-níssimus)
աթ. ողջ, ողջանդամ, առողջ,
առողջարար :

sanum fácio. բժշկեմ, ապա-
քինացուցանեմ, աւաքեմ, ող-
ջացուցանեմ :

Sapa-ae (եգ.). քաղցու եփեալ,
մուկ խաղողոյ, ուռի :

Sápide-díssime (յէթ.). համով,
անուշութեամբ, քաղցրաբար :

Sápidus-da-dum(-pidior-íssimus)
աթ. անուշակ, անուշահամ,
համաւոր, համեղ, ախորժա-
կան, սրբահամ, քաղցրահամ :

Sápiens-éntis (- éntior - entíssi-
mus) աթ. գիտուն, իմաստուն,
հանճարեղ, խորհրդական,
խորագէտ, մտացի, ամենա-
գէտ, ամէնիմաստ :

Sápiens-éntis (- éntior - entíssi-
mus) աթ. գիտուն, իմաստուն,
հանճարեղ, խորհրդական,
խորագէտ, մտացի, ամենա-
գէտ, ամէնիմաստ :

Sápiens-éntis (- éntior - entíssi-
mus) աթ. գիտուն, իմաստուն,
հանճարեղ, խորհրդական,
խորագէտ, մտացի, ամենա-
գէտ, ամէնիմաստ :

Sapienter-éntius-tissime (ՎՔ.).

իմաստութեամբ, զգաստութեամբ, զգոնութեամբ, խորհրդական զգուշութեամբ :

Sapiéntia - ae (ԷԳ.). իմաստութիւն, զգոնութիւն, ամենագէտ գիտութիւն, ողջմտութիւն, հանճար, խորագիտութիւն :

Sapientipotens-éntis (աԺ.). ամէնիմաստ, իմաստնագոյն, ամենագէտ :

Sapíneus-ea-eum (աԺ.). մայր, եղևնեայ, եղևնափայտեայ :

Sapinus-ni (ԷԳ.). եղևին, եղևնափայտ, մայր փայտ, բուն կոճղ եղևնոյ :

Sápío-is-ívi (- ii կաժ - pui) - ere (չԳ.). գիտեմ, գիտակ եմ, ունիմ զհամ, իմաստնանամ, զգոնանամ :

» mare sapit. համ թթու և աղտաղտ ունի, ճաշակ նորա զքիմն դառնացուցանէ :

Sapo-ónis (ԷԳ.). ածառ, օշնան :

Sapor-óris (ար.). ճաշակ, համ, մտահաճոյ բանք և պաճու ծանք, պերճարանութիւն :

Sapphirinus-ua-num (աԺ.). շափիւղեայ :

Sapphírus - ri (ԷԳ.). շափիղայ, շափիւղայ :

Sarcimen - minis (չԳ.). նորագուն, կարկատուն, յարգաբուն :

Sárcina - ae (ԷԳ.). բեռն, ծանրութիւն, աղի, կահ, կաթսի, կաղճած :

» colligo sárcinas. աղխաղխեա տանիմ, ամենայն աղիւիւ չառնեմ, յուղի անկանիմ, մէշիմ, չուեմ :

Sarcinárius-ria-rium (աԺ.). բեռնարարձ անասնոյ, գրաստական :

Sarcinátor-óris (ար.). դերձակ կարկատիչ, խրուանդիչ, կարուակ :

Sarcinátrix-ricis (ԷԳ.). կին դերձակ :

Sarcinátus-ta-tum (աՅ. ԴԷ. ՏԵս Sárcono.

Sárcino-nas-ávi-átum-áre (ՆԳ.). աղխաղխեմ, պատրաստիմ չու, մեկնիմ, չուեմ :

Sarcinósus-sa-sum (աԺ.). ծանրաբեռն, ծանրակիր, դժբախտ :

Sarcínula-ae (ԷԳ.). բեռն փերղի, ծրար, պատառ, խորձ :

Sárcio-is-rsi-rtum-íre (ՆԳ.). ներդեմ, կարկատեմ, խրամակարկատ առնեմ, յարդարեմ :

Sarcitrix-ricis (ԷԳ.). կին կարկատիչ :

Sarcóphagus-gi (ար.). մարմնակեր շերիմ, դերեղման, յիբիմ նախնեաց ի կճեայ կիլիչ քարանց :

Sarculátio-ónis (ԷԳ.). քաղաքնութիւն, խլուճ քաղի :

Sárculo-las-ávi-átum-áre (ՆԳ.). քաղ հանեմ, քաղահան առնեմ, խլեմ զքաղ :

Sárculum-li (չԳ.) } զործի քաղահան, քերոց քաղի :
Sárculus-li (ար.) }

arda-ae }
ardina-ae } ԷՔ. աղկեր՝ ձուկն :
ardinia-ae }
ardonychátus - ta - tum (աԺ.) .
եղնգնեայ , զարդարեալ ընդ
եղնգանն պատուականի :
árdonyx-ónychis (աբ. et ԷՔ.) . ե-
ղունգն , սարդեղունգն , եղընգ-
նաքար :
saríssa-ae (ԷՔ.) . աշտեայ , աշտէ ,
գեղարդն , սուին , տէգ , նի-
զակ :
Sarissóphorus-ri (աբ.) . արդնա-
կիր , արդնաւոր , նիզակաւոր ,
տիգաւոր :
Sarmentítius-tia-tium (աԺ.) . ու-
ռոյ , ոստոյ , բարունակի :
Sarmentósus-sa-sum (աԺ.) . ոս-
տախիտ , տաշտագեղ , տաշ-
տաւոր :
Sarméntum-ti (չլտ.) . յօտ , ուռ ,
բարունակ որթոյ :
Sarpō - pis - ptum - pere (նբ.) .
սրբեմ , մաքրեմ , յստակեմ ,
պարզեմ , յատանեմ :
Sarptus - ta - tum (անգ. Դրէ.) .
Տես Sarpō .
Sarrácum-ci (չլտ.) . կառք , սայլ ,
սայլակ :
Sárrio-is-ívi (- ii Էմմ - rui) - íre
(նբ.) . խլեմգքաղ , քաղահան
առնեմ , քաղ հանեմ :
Sarrítio - ónis (ԷՔ.) . քաղահա-
նութիւն , խլումք քաղի :
Sarrítior-óris (աբ.) . խլիչ քաղի ,
քաղահան :
Sarrítórius-ria-rium (աԺ.) . քա-
ղահան առնելոյ :

Sarritúra-ae (ԷՔ.) . խլումքաղի ,
քաղահանութիւն :
Sartágo-ginis (ԷՔ.) . տապակ :
Sartor-óris (աբ.) . դերձակ , հան-
դերձարար , խլիչ քաղի :
Sartúra-ae (ԷՔ.) . քաղահանու-
թիւն , խլումք քաղի , նորո-
գումն , կարկատումն :
Sartus-ta-tum (անգ. Դրէ.) . Տես
Sárcio .
» sartus tectus . անապական ,
անվտիտ , ողջանդամ , անեղծ ,
անվթար :
Sat (Վէ.) . շատ իսկ , շատ՝ բաւ՝
բաւական է , ցբաւական , ըստ
արժանբաւականին , բազումն ,
մեծապէս :
Sata-tórum (չլտ.) . տոհմականք ,
արմտիք , հունձք , հարաւ-
ունք :
Sátago (չլտ. Ago աբ.) . պարա-
պիմ , զքաղեմ , պատաղեմ ,
փոյթ յանձին ունիմ , ջանա-
հնար լինիմ , գուն գործեմ՝
դնեմ :
» sátago meárum rerum . փոյթ
առնեմ գործոց իմոց , պատա-
ղեմ ընդ կեանս աշխարհիս :
Satan Էմմ } աբ. սատան , սա-
Sátanas-ae }
տանայ , դեւ , այս չար , այր
ժանտաժուտ :
Satélles-itis (աբ. et ԷՔ.) . անձ-
նապահ , թիկնապահ , փուշ-
տիպան , պահապան , պահակ :
» satélles Jovis . արծուի :
Satiáte (Վէ.) . ցլագ , առատա-
պէս , լիուլի :

Satiátus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Satio.

Satietas - tátis (էժ.). Եղեցու

թիւն, յագուրդ, կշտապնդու

թիւն, ձանձրոյթ, տաղտուկ,

նողկանք, թալուկ :

Satin ? (ար. է՝ Satisne). արդեօք

ըստ արժանւոյն, միթէ ցրաւ

ակա՞ն :

Satio-ias-iávi-iátum-iáre (նրգ.).

Եղեցուցանեմ, ընում, հար-

կանեմ գըրաղ :

» satio odium. Ժանրացասումն

լինիմ յոյժ, զամենայն մթե-

րեալ թոյնս ատելութեան

թափեմ 'ի բաց :

Satio-ónis (էժ.). ցան, վար, սեր-

մանիք, հարաւունք :

Sátira-ae (էժ.). եպիրանք, երգի-

ծական բանք, հեգնութիւն,

կսկծելի մրմունջ :

Satis (ԱԷ.). շատ իսկ, ցրաւ-

ական, ըստ արժանի բաւակա-

նին, մեծապէս, բազումն :

» satis audácter. Եանդուզն շր-

թամբք, յանդգնագոյնս, ժը-

պիրհ երեսօք :

Satis-tior-tius (աժ.). շատ, բաւ-

ական, հերիք, ազնուագոյն,

լաւագոյն, պատշաճագոյն :

Satisaccéptus - ta - tum (անց.

ԴԴԷ.). Տես Satisaccipio.

Satisaccípio (նրգ. Accípio արգ.).

Երաշխի առնում, ընդունիմ

զերաշխաւորութիւն :

Satisdátio-ónis (էժ.) } Երաշխաւ

Satisdatum-ti (չէ.) } րորութիւն, երաշխ :

Satisdator-óris (ար.). երաշխա-

որ :

Satisdatus-ta-tum (անց. ԴԴԷ.).

Տես Satisdo.

Satisdo (նրգ. Do արգ.). երաշ-

խաւոր լինիմ, երաշխաւորեմ :

Satiséxigo (նրգ. Exigo արգ.).

Երաշխաւորութիւն խնդրեմ :

Satisfácio (նրգ. Fácio արգ.). փ-

խարէն առնեմ, հատուցանեմ,

հաճեմ, ընում զկամս, հա-

զուցանեմ :

» satisfácio natúrae. Վճարեմ

զկենսս, 'ի կենաց վճարիմ,

զընթացս կատարեմ, վախճա-

նիմ, մեռանիմ :

Satisfáctio-ónis (էժ.). հաճու-

թիւն, կատարումն կամաց,

հատուցումն, վճար վասն մե-

ղաց, չմեղադրութիւն :

Sátius (ԱԷ.). Լաւագոյն, Լա-

ւս, օգտակարագոյն պայմա-

նաւ, պատշաճագոյն օրինա-

կաւ :

Sátivus-va-vum (աժ.). ընտանի,

մշակելի, սերմանելի :

» sativum tempus. Ժամանակ

սերմանելոյ, ցան, հարաւ

ունք :

Sator-óris (ար.). սերմանացան,

սերմանող, արարիչ, ստեղծիչ,

հայր, ծնող, գտակ, գտիչ :

Satórius-ria-rium (աժ.). սերմա-

նելի, ցանելի, վարելի :

Satrapéa-ae } էժ. սատրապու-

Satrapía-ae } թիւն, նախարարութիւն,

կուսակալութիւն, զաւառա-

պետութիւն , վարչութիւն ,
ոստիկանութիւն , մարզպա-
նութիւն :

Sátrapēs - pae կաթ - pis (աթ.) .
սատրապետ , նախարար , կու-
սակալ , ոստիկան , մարզպան ,
կողմնակալ , վարիչ :

Satúllus-la-lum կաթ } աթ . յադ ,
Satur-ra-rum(-úrion)

յադեալ , յափրացեալ , կշտա-
պինդ , լցեալ , լի , զեղուն ,
թաթաղուն :

Sátúra-ae (էփ.) . ափսէ պողա-
լից , ամիճ խոզենի , խառնա-
մաղ կոշտ , խառնամառն իրք ,
խառնիխոռն ինչ :

Saturátus - ta - tum (-tior) աթ .
լցեալ , յափրացեալ , զեղուն ,
ներկածոյ , թխազոյն :

Saturátus-ta-tum (անց . դրբ.) .
Տես Sáturo .

Saturéja - ae (էփ.) } կորդիւն ,
Saturéjum - ji (զլ.) }
զոպայ պարտիզաց :

Satúritas-tátis (էփ.) . յազուրդ ,
յազեցութիւն , յափրութիւն ,
կշտապնդութիւն :

Saturnália-lium (-liórum) զլ .
Սաթուրնիան տօնք , Օլրուա-
նեան աւուրք :

Saturnalítius - tia - tium (աթ.) .
Օլրուանեան , Սաթուրնիան :

Satúrnia-ae (էփ.) . Հերա՝ դիցա-
նոյշ , Խտալիա , Երեւակ՝ աստղ
գնայուն :

Satúrnus-ia-ium (աթ.) . Սաթու-
սեան , Օլրուանեան , որմըզ-
դական :

» satúrnia regna. Սաթուսեան ար-
քայութիւն , ոսկեղէն դար :

» satúrnia stella. Երեւակ , Սաթ-
նոս , Սաթուսեան աստղ գնայուն :

» satúrnia tellus. Սաթուսեան եր-
կիր , Խտալիա :

» satúrnia virgo. Եստեան կու-
սան :

Satúrnus-nii (աթ.) . Երամազդ ,
Որմիզդ :

Satúrnus-ni (աթ.) . Օլրուան ,
Սաթնոս , Երեւակ :

Sáturo-ras-ávi-átum-áre (նրփ.) .
յազեցուցանեմ , լնում , ան-
ցուցանեմ զքաղց , տաղտկա-
ցուցանեմ , ձանձրացուցանեմ ,
ձանձրոյթ արկանեմ :

Satus-ta-tum (անց . դրբ.) . Տես
Sero-ris .

Satus-us (աթ.) . ցան , ժամանակ
սերմանելոյ , տնկումն , տնկար-
կութիւն :

Sátyra-ae (էփ.) } եպերանք ,
Satýricon-ci (զլ.) }
կսկծելի մրմունջ , երգիծա-
կան բանք , հենգնական բա-
նաստեղծութիւն , հենգնա-
կանն , հենգնութիւն :

Satýricus-ca-cum (աթ.) . հենգ-
նական , սատիւրական , կսկծե-
լի , կսկծեցուցիչ :

Satýriscus-sci (աթ.) . դոյզն եպե-
րանք , թեթե հենգնութիւն :

Sátýrus - ri (աթ.) . այծամարի՝
դիք անտառաց :

Sauciátio-ónis (էփ.) . հարուած ,
խոցուած , վերաւորութիւն ,
վէրք , խոցոտումն :

Sáucio-ias-ávi-átum-áre (նբգ.).
խոցեմ, վերաւորեմ, վէրս 'ի
վերայ դնեմ, խոցոտեմ, հա-
տանեմ, հարկանեմ:

Sáucius-ia-ium (աժ.). խոց, վե-
րաւոր:

» sáucius mero. գինեղէն, գի-
նեկեց, ընդ գինի մտեալ և ար-
բեալ, սխալակ:

Sáurion-rii (չլտ.). սերմն մեկոնի:

Savillum-li (չլտ.). նկան, շօթ,
գրտակ, կցակ, կարկանդակ,
պղակունդ, քաքար:

Saviolum-li (չլտ.). համբոյր սի-
րոյ, քաղցր համբոյր:

Sáviur-iáris-iátus-iári (հար.).
խանդողատու թեամբ համ-
բուրեմ, համբոյր սիրոյ տամ:

Sávium-vii (չլտ.). քաղցր համ-
բոյր, համբոյր սիրոյ:

» sávium pango tibi. համբոյր
տամ քեզ, համբուրեմ ընդ
քեզ, ողջոյն տամ 'ի համբոյր
սրբութեան:

» meum sávium. սիրելի՛ անձին
իմոյ, լոյս աչաց իմոց:

Saxátillis-le (աժ.). առապարա-
սէր, վայրասուն:

Saxétum-ti (չլտ.). քարակոյտք
դերբկաց, քարուտ տեղիք՝ ճա-
նապարհք:

Sáxeus-ca-eum (աժ.). քարեայ,
քարեղէն, քարակերտ, քա-
րակոփ:

Sáxifer-xifera-rum (աժ.). քա-
րաձիդ, քարընկէց, քարակիր:

Saxíficus-ca-cum (աժ.). քարա-
ցեալ, վիմացեալ:

Saxífraga-ae (խգ.) } քարբեկ
Saxífragum-gi (չլտ.) }
խոտ:

Saxífragus-ga-gum (աժ.). քա-
րահալ, քարաբեկ:

Saxósus-sa-sum (աժ.). քարուտ,
ապառաժուտ, դժուարին, վե-
մուտ:

Sáxulum-li (չլտ.). մանր քար, կո-
պիճ, խիճ, խուժք փոքրիկք:

Saxum - xi (չլտ.). բռնաքար,
քար, վէմ, գիլ, արձան, ա-
փափայք, ապառաժք, խիժք,
առապարք:

Scabéllum-li (չլտ.). պատուան-
դան, աթոռակ, բաղձական
փոքրիկ:

Scaber-bra-brum (- brior) աժ.
անհարթ, դերբուկ, խոշոր,
վայրագ, դժնդակ, դժուարին:

» oves scabrae. քոստեալ ոչ-
խարք, քոստ ողիք:

» scabri dentes. աղտեղի ատա-
մունք:

Scábies-éi (խգ.). քոս, բորոտու-
թիւն:

» scábies lucri. ցանկութիւն
շահից, ընշասիրութիւն, ար-
ծաթսիրութիւն:

Scabíllum-li (չլտ.). աթոռակ,
պատուանդան, փոքրիկ բաղ-
մական:

Scabiósus-sa-sum (աժ.). քոստ,
քոստեալ, բորոտ, անհարթ,
դերբուկ:

Scabo-bis-bi-bere (նբգ.). քերեմ,
քորեմ, քոջքոտեմ, տաշեմ,
մագլեմ, ցոտեմ:

Scabrátus-ta-tum (աթ.). դժուարին, դժուարամատոյց, ապառաժուտ, վտանգագործ :

Scabritia-ae (խփ.).

Scabrities-éi (խփ.).

Scabrum-ri (չլթ.).

Թիւն, խստութիւն, խոշորութիւն, քոս, բորոտութիւն :

Scabrósus-sa-sum (աթ.). խոշոր, դիրբուկ, անհարթ, դժուարին, դժնդակ :

Scaeva-ae (խփ. et աբ.). գուշակութիւն, ըզձութիւն, դիւթութիւն, 'ի ձախմէ ձեռանէ յաջողակ :

Scaevus-va-vum (աթ.). երանիկ, երջանիկ, յաջողաբախտ, յաջող, նպաստամատոյց, ձախող, ձախողակ, ողորմ :

» scaeva auspícia. աւետիք բարեաց, յաջողութիւնք, բախտաւորութիւնք :

Scala-ae (կաճ. } խփ. սանդուղք, ելք սանդղովք, աստիճան :

» scalae gemóniae. տեղի գլխապարտաց առ նախնի շուրջ մայեցիս, բեմգլխատութեան, կախաղան :

Scalária-riórum (չլթ.). սանդուղք ամփիթէատրոնի :

Scaláris-re (աթ.). սանդղաձէ :

Scalmus-mi (աբ.). նեցուկ թիակաց :

Scalpéllum-li (չլթ.). կտրոց ան-

Scalpéllus-li (աբ.). զամահատից, ածելի բժշկաց :

Scalper-pri (աբ.). զանակ, կրտ-

րոց, ածելի, յատոց, մանդաղակ, քանդակագործի, գրոց : Scalpo-pis-psi-ptum-pere (նրփ.).

քանդակեմ, դրօշեմ, փորեմ, գրեմ, քորեմ, քոչքոտեմ, տաշեմ, ծակեմ :

Scalprátus-ta-tum (աթ.). 'ի ձէկտրոցի :

Scalprum-ri (չլթ.). զանակ, ածելի, մանդաղակ, քանդակագործի, յատոց, գրոց :

» scalprum librárium. զմէլին, կտրոց :

Scalptor-óris (աբ.). քանդակիչ, քանդակագործ, դրօշող :

Scalptórium-rii (չլթ.). քանդակագործի, գրոց :

Scalptúra-ae (խփ.). դրօշագործութիւն, քանդակագործութիւն, դրօշուած, քանդակ, քանդ :

Scalpturátus - ta - tum (աթ.). քանդակածոյ, քանդակեալ :

Scalpturigo-ginis (խփ.). խտտիղ, խողառմն, մարմնաջիւն, հեշտականութիւն :

Scalptúrio-is-íre (նրփ.). քերեմ, տաշեմ, քորեմ, քոչքոտեմ :

Scalptus - ta - tum (աբ. Գրք.). Տես Scalpo.

Scambus-ba-bum (աթ.). թիւրոտն, հաշմ ոտիւք :

Scaméllum-li } չլթ. աթոռակ,

Scamíllum-li } բազմակն փոքրիկ :

Scamillus-li (աբ.). փոքրիկ աստիճան, որոշք սանդղոց, սանդղամասն :

Scammónea - eae (խփ.). սակա-
մունի, թորթ՝ տունկ :

Scammonites - tae (խփ.). գինի
համեմեալ սակամոնեա :

Scammónium-nii (չլտ.). բաղե-
ղան կաթն, հոյզ սակամուն-
ւոյ :

Scamnum-ni (չլտ.). պատուան-
դան, աթոռ փոքրիկ, աստի-
ճան, բաղմանկան :

Scandalízo-zas-závi-zátum-záre
(նրգ.). գայթակղեցուցանեմ,
դնեմ գայթակղութիւն :

Scándalum-li (չլտ.). գայթակ-
ղութիւն :

Scando-dis-di-nsum-dere (չլտ.
et նրգ.). ելանեմ՝ ի վեր, համ-
բառնամ, վերանամ, բարձրա-
նամ :

» scando versus. չափեմ զտի-
ղորայս, համարեմ զչափս բա-
նից :

Scándula - ae (խփ.). տախտակ
նուրբ, փոքրիկ տախտակա-
մած, առաստաղակալք :

Scánsilis-le (աթ.). ելանելի :

Scánsio-ónis (խփ.). ելք, վերա-
ցումն, ամբարձումն, չափումն
սիւղորայից ստիքերոնի :

» scánsio sonórum. տախտակ
երաժշտական ձայնից :

Scansória máquina-ae (խփ.). ե-
լանելիք, սանդուղք :

Scánsus - sa - sum (անց. դրբ.).
Տես Scando.

Scapha - ae (խփ.). նաւակ, մա-
կոյկ, կուր, կարկուրէ, նաւա-
կիկ :

Scáphium - phii (չլտ.). կծիճ,
միզաման, կոնքածե բաժակ :

Scaphum - phi (չլտ.). գողածե
խորութիւն, գողած :

Scápulae - lárum (խփ.). ուսք,
ողն, շալակ, թիկունք :

Scapus-pi (ար.). ցողուն, ոճ,
բուն ծառոց, կոճղ, արմ :

Scarabéus-éi (ար.). կոյաղնդիւ,
բղէզ, բոտոտ մաշկաթե :

Scarificatio-ónis (խփ.). ցտուճ,
կեղեքածք, վէտք :

Scarificátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Scarifico.

Scarífico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
նշտրակաւ ցտեմ, վէտս հա-
տանեմ, քերեմ, կեղեքեմ :

Scátebra-ae (խփ.). աղբերակն,
ակնաղբիւր :

Scáteo-es-tui-ére (չլտ.). բխեմ,
ելանեմ, յորդեմ, հոսեմ, ար-
տաքս զեղում, լքեալ գամ
դարիւ և դարիւ :

Scatúriens-éntis (քնթ.). բղիխ,
ցայտիչ, խաղացական :

Scaturiginósus-sa-sum (աթ.).
աղբերահոս, աղբիւրաբուղի :

Scaturigo - ginis (խփ.). ակնաղ-
բիւր, աղբերակն, աղբիւր յոր-
դաբուղի, երակ ջրոյ :

Scatúrio-is-íre (չլտ.). ելանեմ,
բխեմ, ցայտեմ, աղբիւրանամ :

Scaurus-ra-rum (աթ.). հաստա-
մետ պճղամբք, ոյր իցեն
հաստաբետ կոճք ոտից :

Scazon - óntis (ար.). կաղ ստի-
քերովն, ազգ չափով բանից
Յունաց և լատինաց :

Scelerâte - tius - tissime (ՎՔ.).
 ժանտութեամբ, ամբարշտութեամբ, չարաչար :

Scelerátus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. ժանտ, դրուժան, ապիրատ, ամբարիշտ, անօրէն, չարագործ, պղծալից, անսուրբ :

Scélero-ras-ávi-átum-áre (ՆԳ.).
 աղտեղեմ, չաղախեմ, ապականեմ, պղծեմ, արատեմ, անսուրբ առնեմ :

Scelerósus-sa-sum կաճ }
 Sceléstus-ta-tum (- tior - tissimus) ած. անօրէն, ապիրատ, ժանտ, վրիժագործ, չարագործ, ամպարիշտ, դրուժան, չուառ, հէք :

Sceléste-tius (ՎՔ.). ամպարշտութեամբ, անօրէնութեամբ, ժանտութեամբ :

Scélio-ónis (աբ.). ապիրատ, անօրէն, ժանտ, չարագործ, աղաջուր :

Scelus-leris (չգ.). եղեռն, ոճիր, ապիրատութիւն, անօրէնութիւն, ապիրատ, դրուժան, նենգաւոր, մատնիչ :

» scelus anhélo. գրդեմ յանօրէնութեան մեղս, թեւադրեմ զեղեռն :

Scena - ae (ԷԳ.). տեսիլ, վայր տեսլեանց, տեսլարան, հովանոց վարսաւոր, թէատրոն, թատր :

» scenae insérvio. միաբանեմ ի կատակել, յարմար իմն կարկատեմ, յօգուտ վարեմ :

Scenális-le կաճ }
 Scenáticus-ca-cum } ած. գուսա-
 Scénicus-ca-cum }

նական, թատերական, տեսարանական :

» species scenális. զարդարանք թատերց, պաճուճանք :

Scénice (ՎՔ.). գուսանական օրինակաւ, թատերական խաղովք :

Scénicus-ci (աբ.). խեղկատակ, գուսան, հտպիտ, ծաղրաճու, կատակերգու :

Scenographia-ae (ԷԳ.). թատերական նկարչութիւն, տեսլապրութիւն :

Scéptici-córum (աբ.). սկեպտիկեան փիլիսոփոսք, վարանող փիլիսոփայք :

Scéptrifer-trífera-rum } ած. որ
 Scéptriger-trígera-rum } ունի զգաւազան արքունի, գաւազանաւոր :

Sceptrum - ri (չգ.). ցուպ արքունի, գաւազան իշխանութեան, թագաւորութիւն, արքայութիւն :

Sceptúchus-chi (աբ.). իշխան, որ ունի զարքունի գաւազան, թագաւոր, արքայ :

Scheda-ae (ԷԳ.). մուրհակ, գիր ծանուցման, տոմս, քարտէս գրեալ, պիտակ :

Schédula - ae (ԷԳ.). ձեռագիր, նամակ փոքրիկ, յետկար :

Schema - ae (ԷԳ.). սքեմ, սուրբ ձև, հանդերձ, զգեստ կրօնաւորաց, կերպարանք :

Schema-atis (չլ+). սքեմ, սուրբ
ձև, զգեստ, հանդերձ, արկա-
նելի, պատկեր, տեսիլ, նկար,
պայման, շարժում, կերպա-
րանք բանից :

Schisma-atis (չլ+). հերձուած,
հերձուածողութիւն, երկպա-
ռակութիւն, գծաութիւն,
չմիաբանութիւն, անզուգու-
թիւն, անմիաբանութիւն :

Schismaticus - ca - cum (աթ+).
հերձուածող, հերձուածողա-
կան, հերձուածական :

Schistos lapis (աբ+). սալաքար,
թերթաքար, հերձանելի քար :

Schistum lac (չլ+). կաթն ա-
ռանց շճոյ, խախաց, մակարդ,
մաճառակ :

Schoenóbates-tae (աբ+). լարա-
խաղաց :

Schoenobática ars - rtis (եգ+).
լարախաղացութիւն :

Schoenum-ni (չլ+). կնիւն, պըր-
Schoenus-ni (աբ+) }
տու, չուան պրտուեայ :

Schola-ae (եգ+). դպրոց, կաճառ,
դաս՝ ժողով աշակերտաց, ա-
շակերտք :

Scholásticus-ca-cum } աթ+ սքո-
Schólicus-ca-cum }
լաստիկեան, դպրոցական :

Scholásticus-ci (աբ+). սքոլաս-
տիկոս, աշակերտ, ճարտա-
րախօս, բանիբուն :

Schólion-lii (չլ+). մանր տեղե-
կութիւնք յեղերս մատենից,
համառօտ մեկնութիւն, պա-
րապումն :

Sciens - éntis (- éntior - entissi-
mus) աթ+ գիտակ, գիտուն,
հմուտ, տեղեակ, ճանաչող,
խելամուտ, յաջողակ, ճար-
տար :

» sciens prudens. ինքնակամ
կամօք, կամակար, յօժարա-
գոյնս, մտադիւր :

» sciens videns. ականատես ա-
կանջալուր, ՚ի կամակարուց,
յօժարափոյթ :

Sciénter-éntius-entíssime (Վէ+).
գիտութեամբ, իմաստնաբար,
իմաստութեամբ, մտադիւր,
կամաւ, առանձինն, ըստ պառ-
շաճի :

Sciéntia-ae (եգ+). գիտութիւն,
ծանօթութիւն, վարժուածի,
տեղեկութիւն, փորձ :

Scilicet (Վէ+ et շղի+). ապաքէն,
ստուգիւ, ճշմարտիւ, արդա-
րիւ, ճշդիւ, անշուշտ, այո՛,
այս ինքն է, այն է :

Scilla-ae (եգ+). մկնաստիս, ծռ-
վական սոխ :

Scillinus-na-num } աթ+ հան-
Scilliticus-ca-cum }
դերձեալ մկնաստիսով :

» acétum scillinum. քացախ
մկնաստիսով խառնեալ :

Scimpódium-dii (չլ+). անկողին
փոքրիկ, բազմական, բազմոց :

Scindo-dis-idi-issum-dere (Նեգ+)
պատառեմ, ցելում, հերձա-
նեմ, ճեղքեմ, խզեմ, յօշեմ,
բեկանեմ, անջատեմ, բաժա-
նեմ, զատուցանեմ :

Scíndula - ae (եգ+). տախտակ

• նուրբ, փոքրիկ տախտակա-
մած, առաստաղակալք :

Scintilla-ae (իգ.). կայծ, կայ-
ծակն, փայլատակն, շանթ :

Scintillatio - ónis (իգ.). արծա-
կումն կայծականց, փայլուն,
շողուն, պաղպաջիւն :

» scintillatio oculórum. շա-
ցութիւն, խտտողել աչաց :

Scintillo-las-ávi-átum-áre (չգ.).
կայծակունք արծակին, փայ-
լատակունք՝ ճառագայթք՝
բոցք հատանին, շառաչեմ,
փայլեմ, փայլատակեմ, շո-
ղամ, փողփողեմ, փաղփիմ :

Scintillula - ae (իգ.). կայծակն
փոքրիկ :

Scio-is-ivi-utum-ire (նրգ.). գի-
տեմ, գիտակ՝ գիտուն լինիմ,
ճանաչեմ, իմանամ, իրազէտ՝
իրազգած՝ իրազեկ լինիմ, ոչ
անգիտանամ, տեղեկանամ :

» graece scio. գիտակ եմ յու-
նարէն լեզուի, յունագէտ եմ :

» latine scio. հմուտ և տեղեկ
եմ լատին բարբառոյ, լատի-
նագէտ եմ :

Sciothéricon horológium - gii
(չգ.). արեգակնային ժամա-
ցոյց :

Scipio - ónis (ար.). դաւազան,
ցուպ, մական, բիր, նեցուկ :

Sciróma - atis (չգ.). այտումն
պինդ, խաղաւարտ անցաւ,
ուռուցումն, ուռեց, ելունդն :

Scirpea - ae (իգ.). պրտուեայ
վանդակապատք, պրտուեղէն
հիւսուած :

Scirpeus-ea-eum (ար.). պրտուե-
ղէն, պրտուեայ :

Scirpicula-ae (իգ.). } զամբիւղ
Scirpiculum-li (չգ.). }

պրտուեայ, կողով պրտուե-
ղէն :

Scirpículus-li (ար.). նուրբ կնիւն,
դոյզն պրտու, պրտուեղէն ա-
ռասան :

Scirpo-pas-ávi-átum-áre (նրգ.).
պրտուով կապեմ, պրտուեայ
չուանաւ պրկեմ :

Scirpus-pi (ար.). դժուարիմաց
բան, դժուարահասանելի իրք,
կնիւն, պրտու :

» nodum in scirpo quaero. տա-
ժանագոյն և վաստակելի գոր-
ծեմ զհեշտինն, զգիւրինն
դժուարին առնեմ :

Scirrhóma-átis (չգ.). } խաղաւ
Scirrhus-hi (ար.). }

արտ անցաւ, այտումն պինդ,
ուռեց, ուռուցումն, ելունդն :

Sciscitátio-ónis (իգ.). հարցումն,
հարցուած, խնդիր :

Sciscitátor-óris (ար.). խնդրող,
հարցանող, խնդրակ, յուզա-
խնդիր :

Sciscito-tas-ávi-átum-áre (նրգ.). }
Sciscitor-táris-tátus-tári (ար.). }

հարցանեմ, 'ի հարց և 'ի խըն-
դիր մտանեմ, 'ի խոյզ լինիմ,
հետազօտեմ, որոնեմ, ստու-
գեմ, տեղեկանամ, խելամտեմ :

Scisco, scis, scivi, scitum - scere
(նրգ.). գիտակ՝ հասու լինիմ,
գիտեմ, իմանամ, սահմանեմ,
կարգեմ :

Scissilis - le (աթ.)․ դիւրին 'ի
հերձանել, հերձանելի :

Scissor - óris (ար.)․ պատառող,
յօշիչ, հերձող, փեռեկիչ :

Scissúra-ae (եփ.) } պատառումն,
Scissus-us (ար.) } պատառած, փեռեկումն,
խրամատ, խրամատութիւն,
խորտակումն, բեկումն, բա-
ժանումն, անջատումն :

Scissus-sa-sum (անց. րբ.)․ Տես
Scindo.

Scitaménta - tórum (չլտ.)․ հա-
մադամք, խորտիկք, կամակք,
ճարտարաբան բանք, ճարտա-
րաբանութիւն :

Scite-tius-tissime (Աբ.)․ ճշգիւ
գտակաւ, իմաստնաբար, ըստ
պատշաճի, 'ի դէպ :

Scitor-táris-tátus-tári (հար.)․ 'ի
հարց և 'ի խնդիր մտանեմ,
հարցանեմ, 'ի խոյզ լինիմ,
հետազօտեմ, խելամտեմ, տե-
ղեկանամ :

Scítule (Աբ.)․ գեղեցիկս, ազ-
նուագոյնս, բարեղք :

Scítulus-la-lum (աթ.)․ ազնիւ,
գեղեցիկ, սիրուն ; շնորհա-
լեց :

Scitum - ti (չլտ.)․ վճիռ, հրա-
մանագիր, օրէնք, առակ, կա-
նոն, հրամանակարգ բան,
հրամանակար կարգ :

Scitus-ta-tum (անց. րբ.)․ Տես
Scio և Scisco.

Scitus-ta-tum (- tior - tissimus)
աթ. կարգեալ, սահմանեալ,
գիտակ, գիտուն, փորձ, վարժ,

տեղեակ, հմուտ, ճարտար,
խորհրդական, գեղեցիկ, ազ-
նիւ, չքեղ, բարեբարոյ, սի-
րուն :

» scitum dictum. շնորհազօր
բանք, գեղեցկագիր պատ-
ճառի :

Sciúrus - ri (ար.)․ թաւաձեռ,
սկիւր՝ անասուն :

Scobina-ae (եփ.)․ խարտոց փայ-
տի, խարաբուզ, քերիչ, դուր-
Scobis-is } եփ. խարտածք, ա-
Scobs-bis } եփ. խարտածք, ա-
չեղ խարտոցի, քերուածք,
սղոցածք :

Scolopéndra-ae (եփ.)․ օձասանդր :

Scomber - bri (ար.)․ թիւնիկ
ձուկն ծովու :

Scomma-atis (չլտ.)․ հանճարեղ
բանք, առակ, ճարամանդ :

Scopae-párum (եփ.)․ աւել :

» scopae solútae. պարզամիտ,
ապուշ, տխմար, պանդայր :

Scopárius-rii (ար.)․ աւելածու :

Scópio-iónis (ար.) } կորիզ, հառ,
Scópium-pii (չլտ.) } փոքրիկ կուտ, թին :

Scóptula opérta (չլտ.)․ ոսկերք
քամակի, ողնայար :

Scópula-ae (եփ.)․ աւել փոքրիկ,
խողանակ :

Scopulósus-sa-sum (աթ.)․ ապա-
ռածուտ, դժուարին, դժն-
դակ, անհնարին :

Scópulus - li (ար.)․ ափափայր,
ապառածք, առապար, խիթք,
խութք, դժնդակութիւն,
դժուարութիւն :

us-pi (ար.) նպատակ, կէտ, ան, վախճան, դիտաւորութիւն, միտք, խորհուրդ :
 dália -ae (իգ.) ամօթալից սգ, անամօթ պայքար :
 ia -ae (իգ.) կղկղանք քրէական նիւթոց, մտածութիւն, որհուրդ, գործ, վաստակ :
 pio-ónis } ար. կարիճ :
 rpius-pii }
 rpiónius - nia - nium (աթ.) արժի, կարճախայթոց :
 rtátor-óris (ար.) բողաբոյժ, յոր բողանոց, պոռնիկ :
 rtátus - us (ար.) պոռնկութիւն, բողութիւն :
 rteum-ei (չգ.) կաշեայ կապարճք :
 rteus - ea - eum (աթ.) մորթեղէն, կաշեայ, մաշկեղէն, մաշկեայ :
 rtillum-li (չգ.) հերատուկ, ռոզ, պոռնիկ, աղիճ :
 rtor-táris - tátus - tári (հար.) պոռնկանամ, պոռնկիմ, ի բողանոցս ջերանիմ, յաճախեմ ի պոռնկոցս :
 ortum-ti (չգ.) մորթ, կաշե, մաշկ, բոզ, աղիճ, պոռնիկ :
 reátor-óris (ար.) որ ի բաց թքանէ :
 reátus-us (ար.) թուք, խուխ հազով :
 reo-eas-ávi-átum-áre (նրգ.) ի բաց թքանեմ հազելով, խուխս արկանեմ հազալով :
 criba-ae (ար.) դպիր, գրիչ, ատենադպիր, դիւանադպիր,

դպրապետ, թղթագիր, քարտուղար, օրինակագիծ, ընդօրինակիչ :

Scribátus-us (ար.) գրչութիւն, դպրութիւն, դիւանադպրութիւն, քարտուղարութիւն :

Scribo - bis - ipsi - iptum - bere (նրգ.) նշանակեմ, նկարեմ, ստուերագրեմ, ծրագրեմ, ընդգրովարկանեմ, գրեմ, մատենագրեմ, յօրինեմ :

» in vento et aquâ scribo. ի մոռացոնս դարձուցանեմ, անյուշ լինիմ :

Scrínium - nii (չգ.) սապատ, արկղ, տապան, գզրոց, մատենադարան :

Scriptio-ónis (իգ.) գիր, գրութիւն, գրուած, գրչութիւն, մատեան :

Scriptito (նրգ. Ito արգ.) յաճախագոյնս գրեմ՝ արձանագրեմ :

Scriptor-óris (ար.) գրիչ, մատենագիր, դրագիր, օրինակագիր :

Scriptórius - ria - rium (աթ.) գրաւորական, գրաւոր :

Scriptulum-li (չգ.) խիճ, կուտ, երկդանգեան կշեռ :

Scriptum-ti (չգ.) գրութիւն, գրուած, գիր, մատեան, նշանագիր :

» de scripto dico. թուղթ ի ձեռին կալեալ ընթեռնում :

» scripta-tórum (չգ.) մատենագրութիւնք, աշխատասիրութիւնք :

Scriptúra-ae (իգ.) գիր, նշանագիր, գրչութիւն :

Scripturarius - rii (ար.) գրիչ, դպիր, զիւանադպիր, ասե- նադպիր :

Scriptus - ta - tum (անց. դբ.)
Տես Seribo.

Scriptus-us (ար.) գրուած, գիր, գրութիւն, մատեան, նշանա- գիր :

» scriptum facio. վարեմ զպաշ- տօն դպրի, զարուեստ դպրու- թեան 'ի կիր արկանեմ :

Scrípulum-li (չգ.) կշիռ քսան և չորից զարեհատից, կուտ, խիճ :

Scrobículus-li (ար.) փոս փոքրիկ :

Scrobs - bis (ար. et իգ.) ծերպ, ծակ, փապ, սոր, փոս, խոռոչք, գութ, խորխորատ, փորուած :

Scrofa-ae (իգ.) մատակ խոզ :

Scrofpáscus - sci (ար.) խոզա- րած :

Scrúpeda-ae (ար. et իգ.) կաղ, հաշմ ոտիւք, միակողմանի :

Scrúpeus-ea-eum } ար. ապա-
Scrúpósus-sa-sum } ուածուտ, քարուտ, դժուա-
րին, դժնդակ, վայրագ, խիստ, անհարթ, գերբուկ :

Scrúpláris-re (ար.) երկդան- գեան կշռոյ, կտոյ միոջ :

Scrúplátim (Վբ.) անհնարին երկիւղածութեամբ, մանրա- պատում նշանակօք, մի ըստ միոջէ :

Scrúplóse-sius-síssime (Վբ.) խղճիւ և խեթիւ, ճշդիւ գտա- կաւ, փութով պնդութեամբ, բազում հաւաստեալ :

Scrúplósitas-tátis (իգ.) Է ճողութիւն, անշտփ եր- դածութիւն, աւելորդ կ- կած, ճշգութիւն, ճշգր- թիւն :

Scrúplósus-sa-sum (-sior- simus) ար. խիստ, գժուա- անհարթ, գերբուկ, քա- ապառաժուտ, խղճող, Է կածոտ :

Scrúpulum-li (չգ.) կշիռ ք- և չորից զարեհատից, կ- երկդանգեան կշիռ :

Scrúpulus-li (ար.) մանր ք- խիճ, կոպիճ, խէթ, աւել- խիղճ, կասկած, ապ- խղճի մտաց :

Scrúpus - pi (ար.) քար փ- մանրախիճ աւազ, աղետ- խաղ :

Scruta-tórum (չգ.) պատա- տուն հանդերձ ձորձք, ցե- տիք, կապերտ, գրգլեակ, մ- մուճակ, հնացեալ կօշիկ :

Scrutária - ae (իգ.) արու- վաճառողի հնացեալ եր- թոյ :

Scrutáriu - rii (ար.) վաճա- հնացեալ երկաթոյ :

Scrutátio-ónis (իգ.) քնին, հ- դէս, հարցափորձ, խնդ- խոյլ :

Scrutátor - óris (ար.) խուզ- կու, քննիչ, փորձիչ :

Scrutínium - nii (չգ.) հե- ղօտութիւն, խոյլ, խնդ- քննութիւն, քուէարկութիւն, վիճակարկութիւն :

rutor - táris - tátus - tári (հր.).
յոււզեմ, խուզեմ, հետազօտեմ,
որոնեմ, մանրահետեմ, յու-
զախնդիր լինիմ, լրտեսեմ :
ulna - ae (ար. et իգ.). աւան-
դապահ, աւանդառու, միջ-
նորդ, բարեխօս :
culpo - pis - psi - ptum - pere (նրգ.).
դրօշեմ, քանդակեմ, քերեմ,
գրեմ :
culpóneae - neárum (իգ.). մոր-
թեղէն սոնապանք, սանդաք
ոսից, մոյկք փայտեղէնք :
culponeátus - ta - tum (աթ.).
սանդալաւոր :
culptilis - le (աթ.). քանդակեալ,
դրօշեալ, քանդակածոյ :
sculptor - óris (ար.). քանդակա-
գործ, քանդակիչ, դրօշող :
sculptúra - ae (ար.). քանդ, քան-
դակ, դրօշուած, դրօշագոր-
ծութիւն, քանդակագործու-
թիւն :
sculptus - ta - tum (անց. դրբ.).
Տես Sculpto.
Scurra - ae (ար.). ծաղրածու,
մոմոս, խեղկատակ, պատրիչ :
Scúrrilis - le (աթ.). գուսանա-
կան, ծաղրալից, այպանալից :
Scurrilitas - tátis (իգ.). գուսա-
նութիւն, ծաղրածութիւն,
խեղկատակութիւն :
Scurriliter (մբ.). խեղկատա-
կութեամբ, իբրեւ զծաղրածու
դք, ընդ խաղ :
Scurror - ráris - rátus - ári (հր.).
խեղկատակեմ, ի ծաղր ածեմ,
փաղաքեմ, ողորեմ :

Scúrrula - ae (ար.). այպնակա-
տակ գուսան, հտպիտ :
Scutárius - rii (ար.). վահանա-
գործ :
Scutátus - ta - tum (աթ.). վահա-
նաւոր, ծածկեալ վահանաւ,
ասպարաւոր :
Scutélla - ae (իգ.). սկուտեղ, խոր
սկաւառակ, բաժակակալ :
Scútica - ae (իգ.). մորակ, խա-
րազան, ձաղկ :
Scutigérulus - li (ար.). զինակիր,
կապարճակիր, վահանակիր,
ասպարակիր :
Scutra - ae (իգ.). պոյտն, խեցի,
սան, կահոյր :
Scutrisium - sci (չղթ.). կաթսայ :
Scútula - ae (իգ.). բիր, ձող, լծակ,
սկուտեղ, սկաւառակ խոր :
Scutulátus - ta - tum (աթ.). խորշ
խորշ արարեալ, ճանձկէն,
ճարտուկ, խայտապիսակ :
Scútulum - li (չղթ.). վահանակ :
Scutum - ti (չղթ.) } վահան, աս-
Scutus - ti (ար.) }
պար նախնեաց :
Sebáceus - ea - eum (աթ.). ճար-
պական, ճարպապարարտ :
Sebo - bas - ávi - átum - áre (նրգ.).
ծածկեմ՝ օծանեմ ճարպով :
» sebo candélas. ձուլեմ՝ հա-
լեմ մոմն ի ճարպոյ :
Sebum - bi (չղթ.). ճարպ, ճրագու :
Secábilis - le (աթ.). սղոցելի,
հերձիկ :
Secále - lis (չղթ.). հաճար :
Secaméntum - ti (չղթ.). գործած
սղոցաձև :

Secédo (լլթ. Cedo արժ.). առանձնանամ, մեկուսանամ, 'ի բաց երթամ, մեկնիմ, հեռանամ:

Secérno (նլթ. Cerno արժ.). բաժանեմ, զատանեմ, անջատեմ, որոշեմ, ընտրեմ:

Secéssio-ónis (խթ.). երթ, չու, մեկնութիւն, միայնութիւն, մենութիւն, բաժանումն, աղանդ, հերձուած, ապստամբութիւն:

Secéssus-sa-sum (անց. Գրք.). Տես Secédo.

Secéssus-us (ար.). մենակեցութիւն, միայնաւորութիւն, չու, երթ, ստահակութիւն:

Sécus (Վլթ.). այլազգազոյնս իմն, այլազգ, այլազունակ, չարաչար ևս, չարաւ, գնորին հակառակն, 'ի հակառակէն:

Secúdo (նլթ. Claudio արժ.). առանձինն արդելում, փակեմ ընդդէմ, արտաքս հանեմ, մերժեմ:

Secusórium-rii (լլթ.). շտեմարան, մառան, դարան, սենեակ հանդերձից:

Secúsus-sa-sum (անց. Գրք.). Տես Secúdo.

» seclúsa sacra. պաշտամունք նուիրականք Պեմետրեայ:

Seco-cas-cui-ctum-cáre (նլթ.). հատանեմ, կտրեմ, պատառեմ, հերձանեմ, ճեղքեմ, սղոցեմ:

Secórdia-ae (խթ.). հեղձութիւն, ծուլութիւն, թուլութիւն, վատութիւն, յուլութիւն, անմտութիւն:

Secors-órdis (- díssimus) արլ, ծոլ, հեղգ, վատ, թղզործատեաց, անփոյթ, անփա, անհանճար, յիմար:

Secretárium-rii (լլթ.). թաքստոց, զանխուլ տեղի, գաղմ մառան, սենեակ հանդերձից, սրբատուն:

Secretio-ónis (խթ.). անջատում, անջատութիւն, անջրդեպութիւն, որոշումն, բաժանումն:

Secréto-tius (Վլթ.). գաղտ, գաղտագողացեալ, գաղտուկ, 'ի ծածուկ, լուկեայն, ուրյն ուրոյն, առանձինն, մեկուս:

Secrétum-ti (լլթ.). առանձին տեղի, միայնութիւն, գաղմնիք, խորհուրդք, ծածուկք, անճառ ճառք:

Secrétus-ta-tum (անց. Գրք.). Տես Secérno.

Secrétus-ta-tum (-tior-tíssimus) անց. գաղտնի, ծածուկ, թաքուն, զանխուլ:

» a secrétis. գաղտնեաց գաղմ, դիւանադպիր, քարտուղար, թղթադիր:

Secta-ae (խթ.). աղանդ, հերձուած, կողմն, բաժին, ջւ:

Sectáculum-li (լլթ.). աղգ, տահազատոհմ, սերունդ, զարմեղ:

Sectáriu-ria-rium (անց.). մալեալ, հատեալ, քաճաւարո:

» sectáriu vervex. խոյ մալեալ:

Sectátor-óris (ար.). կողմնակից, աղանդաւոր, ուսումնակից, աշակերտ, սան:

ectátus - ta - tum (անց. ԴԵԲ.).

Տեւ Sector-táris.

éctilis-le կաժ } **աժ.** հերձիւի ,
ectívus-va-vum }

սղոցելի :

séctiles láminae-nárum (իգ.).
դրուազք կռածոյք , թիթ-
ղունք հատեալք :

éctio-ónis (իգ.). կտրուսն , հա-
տուսն , կտրած , կտրոն , հա-
տած , հերձուսն , բաժանուսն :

ector-táris-tátus-tári (հար.).
զկնի երթամ , զհետ. ընթա-
նամ , հետամուտ լինիմ , ըն-
կերեմ , ընկերչակեմ , վարեմ ,
հալածեմ , հալածական տա-
նիմ՝ առնեմ :

sector - óris (ար.). հատանող ,
հատիչ , սղոցիչ , գնող ընչից
յարքունիս հատելոց :

sector zonárius. քսակահա-
տու , գանձահատ :

sectrix-rícis (իգ.). կին առգնող
ստացուածոց որ յարքունիս
կալեալ իցեն :

sectúra-ae (իգ.). հատած , հա-
տուսն , կտրուսն , կտրած , կրտ-
րոն , հերձուսն :

sectúrae aeráriae. պղնձա-
հատք :

Sectus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). **Տեւ**
Seco.

Secubatio-ónis (իգ.). } առանձինն
Secúbitus-us (ար.). }

ընկողմանուսն , միայն միայ-
նուկ ննջեն :

Secúbitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.). **Տեւ**
Sécubo.

Sécubo (չլտ. Cubo արմ.). ըն-
կողմանիմ առանձինն , միայն
միայնուկ ննջեմ :

Sécula-ae (իգ.). գերանդի , ման-
գաղակ :

Seculáris-re (աժ.). դարական ,
աշխարհական , աշխարհա-
կարգ , աշխարհակեաց , ժո-
ղովրդական , արտաքին :

Séculum-li (չլտ.). ազգ , դար ,
յաւիտեան , ժամանակ հա-
րիւրամեայ , աշխարհամարդ ,
աշխարհի որեար :

» per sécula. 'ի հարիւրամեայ
ժամանակս , յաւիտեանս :

Secúndae-dárum (իգ.). երկրորդ ,
երկրորդական գահ՝ պատիւ ,
երկրորդութիւն :

Secundárius - ria - rium (աժ.).
երկրորդական , վերադիր , յա-
ելուածոյ :

» secundárius panis. հաց աշ-
տուճ , նկան , գրտակ , պաք-
ջամատ :

Secúnde-díssime (ԱԷ.). հաճե-
լով զմիտս , 'ի նպաստ , յաջո-
ղութեամբ :

Secúndo-das-dávi-dátum-dáre
(նրգ.). ձեռնտու՝ նպաստա-
մատոյց լինիմ , սատարեմ , հա-
ճեմ զմիտս , օգնեմ :

Secúndo. } **ԱԷ.** երկրորդ ան-
Secúndum } գամ , ապա , դարձեալ :

Secúndum (նրգ.). մօտ , մերձ ,
հուպ , առընթեր , առ ափամբ՝
եզերք , յետ , զկնի , ըստ , հան-
գոյն , որպէս :

Secúndus-da-dum (-dior-dissimus) ած. երկրորդ, յաջող, նպաստամատույց, երջանիկ, բարեշէն :

» secúndus a rege. յերկրորդական զահ թագաւորութեան նստեալ :

» secúndo amni. 'ի գնացս խաղացից ջուրց, ընդ յորձանս գետոյ :

» secúndae res. յաջողութիւնք, բախտաւորութիւնք, բարեկենդանութիւն :

Secúre-rius (Աբ.). յապահովս, անհոգ զգուշութեամբ, յաներկիւղս :

Securícula-ae (իգ.). փոքր սապար, փոքրիկ կացին :

Secúrifer-rífera-rum } ած. սապարաւոր, սակրաւոր :

Secúris-re (իգ.). սակր, սապար, կացին :

» secúri fério, percútio. հարկանեմ սակերբ զգլուխն, զլեւտեմ :

Secúritas-tátis (իգ.). յապահովութիւն, անկասկածութիւն, անհոգութիւն, անփոյթութիւն :

Secúrus-ra-rum (-rior-rissimus) ած. անփոյթ, անհոգ, անկասկած, յապահով, յանձնապատան, յանդուգն, ժպիրհ, հեղգ :

Secus-écus (Աբ.). այլազգ, այլազգազոյնս, չարաւ, չարաւոր, 'ի հակառակէն, զոտրին հակառակն :

» secus ac, atque էւ՛մ quam այլազգ իմն, այլազգազոյնս էւ, այլազգազոյնս իմն :

» nihilo sécius. բայց սակայն հանդերձ այտու, ոչինչ ընդհամ :

» recte an secus, nihil ad nos. թէ բարի կամ չար՝ մեզ չէ փոյթ :

Secus (նիգ.). յերկայնութիւն, առ եղերբ՝ ակամբ, հոգմեմ :

Secútor-óris (ադ.). արբանեակ, աշակերտ, կողմնակից, ուսմնակից :

Secutuléjus-ja-jum (ած.). հետամուտ, համաժիտ :

Secútus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.) Տես Sequor.

Sed (չլի.). այլ, սակայն, բայց, առաւել, մանաւանդ թէ, նաւանիկ :

» sed enim էւ՛մ enim vero. սակայն էւ այնպէս, հանդերձ այտու, այլ սակայն :

Sedámen-minis(չլի.) } հանդիտ

Sedátio-ónis (իգ.) } հանգարտութիւն, խաղաղութիւն :

Sedáte(Աբ.). հանգստեամբ, խաղաղիկ, հանգարտիկ, մեղմ :

Sedátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.) Տես Sedo.

Sedécies (Աբ.). վեշտասան անգամ :

Sédecim (ած.). վեշտասան :

Sedécula-ae (իգ.). ակթա փոքրիկ, նստելի :

dentarius-ria-rium (աթ.) նըստական, տնարգել :

deco-des-edi-essum-dere (չլթ.) նստիմ, բազմիմ, ունիմ զնիստ, հանդչիմ, դադարիմ, զկայ՝ զետղ առնում :

sédeo equo կամ in equo. աշտանակեմ՝ ելանեմ ՚ի ձի, հեծանիմ յերիվարի, ձիարկեմ, ձիավարեմ :

des-dis (իթ.) աթոռ, գահ, գահոյք, նստելի, կայան, բնակութիւն, բնակարան, օթեան, դադարք :

édicula-ae (իթ.) } փոքրիկ աթոռ, նստելի, գահ :

edimentum-ti (չլթ.) կըռմն, կործանումն, անկումն ՚ի խորս :

editio-ónis (իթ.) ապստամբութիւն, խռովութիւն, ստամբակութիւն, զժտութիւն, շփոթ, աղմուկ :

editiose-sius-sissime (Վթ.) աղմկաւ, զրգռելով, խառն ՚ի խռռն :

editiosus-sa-sum (-sior -sissimus) աթ. ապստամբեցուցիչ, խռովարար, խաղմարար, խռովալից, ամբոխալից :

edo-das-ávi-átum-áre (նրթ.) ցածուցանեմ, մեղմացուցանեմ, զիջուցանեմ, ողբեմ, ամոքեմ, հանդարտեցուցանեմ :

edúco (նրթ. Duco աբմ.) անջրպետեմ, առանձինն առնում, հրապուրեմ, թիւրեմ, խաբեմ, պատրեմ :

Sedúctio-ónis (իթ.) անջատութիւն, որոշումն, հրապուրանք, մոլորութիւն :

Sedúctor - óris (աբ.) հրապուրիչ, մոլորեցուցիչ, խաբեայ :

Sedúctus-ta-tum (անյ. րբթ.) Տես Sedúco.

Sedúctus - us (աբ.) մենակեաց բնակութիւն, միայնութիւն, մենութիւն :

Sédule կամ Sédulo (Վթ.) փութով պնդութեամբ, բազում հաւաստեաւ, ճշդիւ գտակաւ, ճշմարիտ մտօք, միամտութեամբ, խորհրդով :

Sedúlitas-tátis (իթ.) փոյթ, ջան, խնամ, ժրութիւն, ճշգրտութիւն, դեգերանք, հանապազորդութիւն :

Sédulus-la-lum (աթ.) գործն, ջանասէր, գործօնեայ, ժրագլուխ, մտալիւր, զգոյշ, ցանկորդեալ :

Seges-getis (իթ.) տնկանոց, սերմանոց, անդ, անդաստան, ագարակ, նիւթ :

» ségetes (իթ.) արմտիք, տոհմականք :

Segéstre-ris (չլթ.) խուրճն, պատասք, ծրար :

Segmen-minis (չլթ.) պատառ, կոտոր, հատուած, կապերտ :

Segmentátus-ta-tum (աթ.) խայտաբղէտ գործեալ, յիրեարս ագուցեալ :

Segméntum-ti (չլթ.) հատումն, կտրումն, կտրած, բաժանումն, մասն, հատոր :

Ségnipes-gnípedis (ած.). յամբ
բազնաց, ծանրախաղաց, ծան-
րազնաց, հեղազնաց :

Segnis-ue (-nior-nissimus) ած.
ծոյլ, յոյլ, հեղզ, վատ, դան-
դաղագին, դանդաղական, ան-
հոգ, դործատեաց, անփոյթ :
Ségniter - nius - nissime (յլբ.).
դանդաղանօք, յամբ, յուլա-
բար, ծուլաբար :

Segnítia-ae } էփ. ծուլութիւն,
Segníties-éi } յուլութիւն, դանդաղանք,
հեղզութիւն :

Segregátus-ta-tum (աւց. դրբ.).
Ségrego.

Ségrego-gas-ávi-átum-áre (նրգ.).
բաժանեմ, որոշեմ, զատու-
ցանեմ, անջատեմ, մեկնեմ,
մեկուսացուցանեմ :

Ségregus-ga-gum } ած. անջատ,
Segrex-regis } մենակեաց, մինաւոր :

Séjuges - gum (ար.). վեց երի-
վարք կառաձիգք :

» séjuges currus. կառք 'ի վեց
ձիոց լծեալք :

Sejúntio-ónis (էփ.). որոշումն,
բաժանումն, անջատութիւն,
անջատումն :

Sejúntus-ta-tum (աւց. դրբ.).
Տես Sejúngo.

Sejúntus - ta - tum (-tissimus)
ած. բաժանեալ, անջատ, զա-
տական :

Sejúngo (յլգ. Jungo արգ.). բա-
ժանեմ, անջատեմ, որոշեմ,
մեկնեմ, զատանեմ, քակեմ :

Selectio-ónis (էփ.). ընտրե-
լիւն, ընտրութիւն, ըն-
դուլութիւն :

Selectus - ta - tum (աւց. դրբ.).
Տես Séligo.

Sélibra-ae (էփ.). կէս լիտր :
Séligo (նրգ. Eligo արգ.). ընտր-
որոշեմ, զատանեմ :

Sella-ae (էփ.). աթոռ, նստի-
զահ :

» sella curúlis. կայսերա-
աթոռ, զահոյք կայսեր :

» sella gestatória. պատգար-
դեսպակ, լկտիք, աթոռ փշ-
րիկ :

Sellariolae popínac-árum (էփ.).
պանդոկիք, իջւանք, աշխո-
հաւանդք, կապելանօք :

Séllula-ae (էփ.). փղբրիկ աթո-
քորը նստելի :

Sellulárius-ia-ium (ած.). նստ-
կան, տնարգել :

» sellulárii - riórum (ար.). ո-
րուեստագէտք որ նստելի
գործեն :

Semadapértus-ta-tum (ած.). փ-
սաբաց, թերաքամ :

Sembélla-ae (էփ.). կէս լիտր
գրամ, ասան դանգաց գահ-
կան :

Semel (յլբ.). միանգամ, առան-
գամ մի, գամ մի, 'ի մի
նուագի, միանգամ ե միշ-
ցանկ, հանապաղ :

» semel anno. միանգամ 'ի տո-
ւած :

Semen-minis (յլգ.). սերմ, սե-
մանիք, ունդ, հարուստիք :

զաւակ, սերունդ, ծնունդ,
ազգատոհմ, պատճառք, ա-
ռաջք, սկիզբն :

Seméntifer - tifera - rum (ած.).

պտղաբեր, արգասաւոր, բերրի :

Sementinus-na-num (ած.). սեր-
մանական, սերմնական :

» fèriae sementinae. տօնք յետ
ժամանակի սերմանելոյ :

Seméntis - is (իգ.). սերմանիք,
սերմն, ցան, վար :

Semérmis-me համ } ած. մեր-
Semérmus-ma-mum }

կեալ 'ի զինուց, անզէն, ան-
պատապարան :

Seméstris-tre (ած.). վեցամսեայ :

Seméstrium - rii (չգ.). վեցամ-
սեայ ժամանակ :

Semésus-sa-sum (ած.). առփոքր
փոքր կրծեալ :

Semiacerbus-ba-bum (ած.). կէս
թթու, փոթոթահամ, խակ,
տհաս :

Semiambústus - ta - tum (ած.).
կիսայրեաց, կիսակէզ :

Semiamictus-ta-tum (ած.). կէս
մերկ, ցնցոտի կապերտիկ զգե-
ցեալ :

Semiánimis-me համ } ած. կի-
Semiánimus-ma-mum }

սամեռ, կիսամահ, թալկա-
ցեալ, նուաղեալ :

Semiapértus-ta-tum (ած.). թե-
րաքամ, կիսաբաց :

Semiássus-sa-sum (ած.). կիսայ-
րեաց, կէս խորովեալ :

Semibárbarus-ra - rum (ած.).
բարբարոսիկ, կէս խուժողութ :

Semicánus-na-num (ած.). կէս 'ի
կէս ալեորեալ :

Semicàper-pri (ար.). կիսով չափ
այծ, այծամարդ :

Semicínctium - tii (չգ.). գօտի
պնդակապ :

Semicirculáris-re համ } ած. կի-
Semicirculátus-ta-tum }

սարողոր :

Semicírculus - li (ար.). կէս բո-
լորակ՝ շրջանակ :

Semicláusus-sa-sum (ած.). կի-
սով փակեալ, կիսաբաց :

Semicóctus-ta-tum } ած. կիս-
Semicrúdu-da-dum }

եփեաց, կէս դալար :

Semicremátus-ta-tum } ած. կիս-
Semicremus-ma-mum }

այրեաց, կիսակէզ :

Semicubitális - le (ած.). կէս
կանգնոյ :

Semidea - ae (իգ.). կիսադիցա-
նոյշ, կէս աստուածուհի :

Semideus - ei (ար.). կիսադիք,
կիսաստուածք, ուրուականք :

Semidigitális-le (ած.). մեծ՝ կի-
սով մատամբ չափ :

Semidóctus-ta-tum (ած.). կէս
իմաստուն, թերակատար գի-
տուն, չիմաստուն իմաստուն :

Semiérmis - me (ած.). անզէն,
մերկեալ՝ ի զինուց, անպատը-
սարան :

Sémifer-mífera-rum (ած.). կի-
սազազան, վայրենի, վայրա-
սուն, զազանամիտ, տմարդի :

Semifórmis-me (ած.). անարդ,
անկերպարան, անկազմ :

Semifúnium - nii (չլէ․)․ առաւ
սան, լար :

Semígravis-ve (աժ․)․ կէս ծան-
րացեալ 'ի քնոյ :

Sémigro (չլէ․ Migro աբժ․)․ մեկ-
նիմ, չուեմ, հատուած եր-
թամ, 'ի փախուստ տագնա-
պիմ :

Semíhians - ántis (աժ․)․ կիսա-
բաց, թերաքամ :

Semíhomo-hóminis (աբ․)․ մար-
դակերպ զազան, կէս մարդ,
այծամարդ :

Semihóra - ae (իգ․)․ կիսաժամ,
կէս ժամ :

Semílacer - lácera - rum (աժ․)․
պատառեալ կիսով, քճքճեալ,
պատառատուն :

Semílater-láteris (աբ․)․ կէս ա-
ղիւս :

Semiláutus-ta-tum (աժ․)․ լուա-
ցեալ կիսով :

Semilíber-era-rum (աժ․)․ կէս
ազատ :

Semilíxa-ae (աբ․)․ խոտան զե-
նուոր, վատ մարտիկ :

Semilíxula-ae (իգ․)․ կէս կար-
կանդակ :

Semimádidus-da-dum (աժ․)․ կէս
թրջեալ, թացեալ կիսով :

Semimarinus-na-num (աժ․)․ եր-
կակենդան, երկակեցիկ :

Semimórtuus-tua-tuum (աժ․)․
կիսամահ, կիսամեռ :

Seminális-le (աժ․)․ սերմանա-
կան, սերմնական :

Seminánis - ne (աժ․)․ կէս դա-
տարկ :

Seminárium-rii (չլէ․)․ սերմա-
նոց, ածու սերմանեաց, եկե-
ղեցական վարժոց, կղերանոց,
վարդապետանոց, պատճառք,
սկիզբն, ծագումն :

Semináriu-ria-rium (աժ․)․ սեր-
մնական, սերմանական :

Seminátio-ónis (իգ․)․ սերմնաբ-
կութիւն, սերմանահանու-
թիւն, ցան :

Seminátor-óris (աբ․)․ սերմանող,
սերմանահան, սերմանացան :

Séminex-míneis (աժ․)․ կիսա-
մեռ, կիսամահ :

Semínium-nii (չլէ․)․ սերմն, սեր-
մանիք, ունդ, հարաւուկք,
սերունդ, ազգ, ազգատոհմ,
ցեղ, զարմ, տոհմ :

Sémino-nas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
սերմնարկեմ, սերմանեմ, ցա-
նեմ, ծնանիմ, ծնուցանեմ,
ստեղծանեմ, 'ի լոյս ածեմ,
բխեմ, բուսուցանեմ :

Seminūdus-da-dum (աժ․)․ կէս
մերկ :

Semióbrutus-ta-tum (աժ․)․ կէս
ծածկեալ :

Semiórbis-is (աբ․)․ կէս բոլորակ,
կիսաբոլոր :

Sempagánus - na - num (աժ․)․
կիս շինական՝ տմարդի :

Sempedális-le համ } աժ․ եր-
Sempedáneus-ea-eum }
կայն՝ կիսով ոտամբ չափ :

Semiperfēctus - ta - tum (աժ․)․
թերակատար, անկատար :

Sémpes - mípedis (աբ․)․ կէս
ոտն՝ չափ :

Sempiscína - ae (էփ․)․ փոքրիկ
ձկնատեսնք :

Semplénus-na-num (աժ․)․ կի-
սով լցեալ, թերալից :

Semiputátus-ta-tum (աժ․)․ կի-
սակտուր :

Semirásus-sa-sum (աժ․)․ կիսով
վերայեալ :

Semiredúctus - ta - tum (աժ․)․
կրկնեալ կիսով չափ, ծալա-
ծոյ :

Semirefécus-ta-tum (աժ․)․ կի-
սով յարդարեալ, նորոգեալ
մասամբ :

Semírutus-ta-tum (աժ․)․ խար-
խուլ, խախուտ, կիսով չափ
աւերեալ :

Semis (անհոլով)․ կէս մասն, կէս :

Semisénex-nis (աբ․)․ ծերունի,
երէց աւուրց :

Semisícus-ca-cum (աժ․)․ կի-
սագոս, կէս 'ի կէս չորացեալ :

Semisómnis-ne կամ
Semisómnus-na-num } աժ․ ծան-
Semisopítus-ta-tum

բացեալ 'ի քնոյ, ծանծաղա-
գոյնս յալուեսաքունս նիր-
հեալ :

Semissális - le (աժ․)․ վեց ուն-
կեաց :

» usúrae semissáles. շարիատք
վեց առ հարիւրն :

Semissárius heres - rédis (աբ․)․
ժառանգ կիսոյ մասին ընչից :

Semíssis-is (աբ․)․ վեց ունկիք :

» semíssis homo. չքոտի մարդ :

» semíssis usúra. փոխորդիք
վեց առ հարիւրն :

Sémita-ae(էփ․)․ նուրբ շաւիղ,ա-
րահետ, կարճոյ ճանապարհ :

Semitárius-ria-rium (աժ․)․ որ
շրջի ընդ նեղ և նուրբ շա-
ւիղս, ընդ արահետս մոլորեալ :

Semitátus-ta-tum (անց․ դրբ․)․

Տես Sémito.

Sémito-tas-ávi-átum-áre (նրգ․)․
բաժանեմ 'ի շաւիղս կամա-
կորս :

Semitrépidus - da - dum (աժ․)․
երկչոտ, վատասիրտ :

Semitritus-ta-tum (աժ․)․ կիսով
լեսեալ, մանրեալ կիսով չափ :

Semiústus-ta-tum (աժ․)․ կիսա-
կէզ, կիսայրեաց :

Semiviétus-ta-tum (աժ․)․ ակար,
կթոտ, կթուցեալ, մեղկ ,
թոյլ :

Sémivir-mívirí (աբ․)․ ներքինի,
կէս մարդ, կուրտ, քաճառա-

րոտ, իգացեալ, թուլամորթ :

Semivívus-va - vum (աժ․)․ կի-
սամահ, կիսամեռ :

Semivocális-le(աժ․)․ կիսաձայն :

Semizonárius-rii (աբ․)․ յօրինող
պնդակապ գօտեաց :

Semo-ónis (աբ․)․ կիսադիք դի-
ցազունք, կիսաստուածք :

Semodiális-le(աժ․)․ կիսոյ զրու-
անի :

Semódus-dii (աբ․)․ կէս գրիւ ,
կէս մասն գրուանի :

Semótus - ta - tum (անց․ դրբ․)․
Տես Semóveo.

Semóveo (նրգ․ Móveo աբ․)․ 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
անջատեմ, զատանեմ, որոշեմ :

Semper (սէմք.) միշտ, հանապազ,
ցանկ, անդադար, անդուլ,
յամենայն ժամ :

Semperflórium-rii } չլք. գառնա-
Sempervivum-vi } զմակ, գառնադմակիկ՝ տունկ
մշտադալար :

Sempitérne }
Sempitérno } սէմ. յաւիտեանս,
Sempitérnum }
մշտնջենապէս, իսպառ, ցանկ
և միշտ :

Sempitérnitas-tátis (իգ.) յաւ-
իտեանք, հանապազորդու-
թիւն, մշտնջենաւորութիւն :

Sempitérnus-na-num (աթ.) մըշ-
տընջեան, մշտնջենաւոր, հա-
նապազորդ, մշտնջենաւորա-
կան, յաւիտեանական :

Semúncia-ae (իգ.) կէս ունկի :
Semunciális-le կամ }
Semunciárius-ria-rium } աթ. կի-
սոյ ունկւոյ :

Senariólus versus-us (ար.) մե-
ծազերջ ստիքերովն :

Senárius-ia-ium (աթ.) վեցա-
չափ, մեծազերջական :

» senárius-rii (ար.) վեցաչափ
ստիքերոն՝ երգ :

Senátor-óris (ար.) սինկղիտի-
կոս, խորհրդական ծերակու-
տի, ատենակալ :

Senatórius-ia-ium (աթ.) ծե-
րակուտական, սինկղիտոսա-
կան :

Senátus-us կամ -ti (ար.) ատե-
նակալք, ծերակոյտ, բազմու-
թիւն ծերակոյտ ալեացն հնա-

ցելոց, սինկղիտոսական աւա-
զութիւն :

» senátum cogo, cónvoco կամ
voco. կոչեմ՝ ժողովեմ՝ կու-
տեմ՝ գումարեմ զծերակոյտ :

» senátum hábeo. խորհուրդ՝ ի
մէջ առեալ զսինկղիտիկոս
հարցանեմ :

» senátum mitto. արձակեմ զծե-
րակոյտս ժողովողեան :

Senatuscúltum - ti (չլք.)
վճիռ՝ հրաման ծերակուտի :

Senécta-ae կամ Senéctus - títis
(իգ.) ծերութիւն, ծերոյթ,
ալեւոյթ, պառուութիւն :

» senéctus áquilae. զօրաւոր
հասակ ծերութեան, ժիր և
առոյգ ծերոյթ :

» senéctus orationis. հանդար-
տութիւն խօսից, զգոնութիւն
ասացուածոց :

» senéctus summa. խոր ծերու-
թիւն, զառամութիւն :

Séneo-nes-nui-nére }
Senesco-scis-scere } չլք. զառա-
մանամ հասակաւ, ծերանամ,
անցանեմ զաւուրք բազմօք,
հնանամ, տկարանամ, վա-
թալիմ, մերձ ի վախճան
հասանեմ :

» senéctus summa. խոր ծերու-
թիւն, զառամութիւն :

» senéctus summa. խոր ծերու-
թիւն, զառամութիւն :

Senescens-éntis (էյթ.) ծերա-
ցեալ, անցեալ զաւուրք,
զառամագոյն, ալեւոր :

Senex-nis (-nior) ար. et իգ. ծեր,
ծերունի, ալեւոր, հինաւուրց :

Seni-nae-na (աթ.) վեց վեց :

Senículus-li (ար.) ծերունի, ե-
րէց աւուրց, յետնածեր :

Senidéni-nae-na (ած.). վեշտա-
սան :

Senilis-le (ած.). ծերական, հին-
օրեայ, բազմօրեայ :

Seniliter (ՎՔ.). ծերունաբար ,
իրբեկ զծեր :

Sénio - ónis (աբ.). վեց թիւ 'ի
տասնհզուլունս :

Sénior-óris (աբ. et իգ.). ծերա-
գոյն, երէցագոյն, զառամա-
գոյն :

» senióres - rum (աբ.). հարբ ,
նախնիք, ծերք ժողովուրդեան,
ատենակալք :

Sénium-nii (չղգ.). ծերոյթ, ծե-
րութիւն, ալեւոյթ, պառաւ-
ութիւն, զառամութիւն :

» sénium lunae. հաշումն մա-
շումն լուսի, մաշական՝ հնա-
կան լուսին :

Sensibilis-le (ած.). զգայական,
զգալի, ազդական, ազդելի,
զննական, զննելի :

Sensículus-li (աբ.). դոյզն խո-
կումն, դուզնտքեայ զգայ-
ումն :

Sénsifer-sífera-rum (ած.). ազ-
դեցուցիչ, ազդոյ, զգայաւոր :

Sénsilis - le (ած.). զգալի, ազ-
դելի, զննելի :

Sensim (ՎՔ.). մեղմով, հանդար-
տիկ, առ սակաւ սակաւ, տա-
կաւ տակաւ, յանզգայս, գամ
քան զգամ, անզգալի իմն օ-
րինակաւ :

Sensum-si (չղգ.). զգայութիւն,
զգայումն, ազդումն, զգայա-
բանք, միտք, իմացութիւն :

Sensus-sa-sum (անց. ԿՔ.). Տես
Séntio.

Sensus - us (աբ.). զօրութիւն,
միտք, խելամտութիւն, խօր-
հուրդ, իմաստութիւն :

Senténtia-ae (իգ.). խորհուրդ,
կարծիք, վճիռ, դատականք,
դատաստան, միտք բանի, ի-
մաստ :

Senténtiola - ae (իգ.). թեթե-
կարծիք, դոյզն դատավճիռ :

Sententióse (ՎՔ.). հանճարեղ
բանիւք, խորհրդով, զգօնու-
թեամբ :

Sententiósus-sa-sum (ած.). ի-
մաստնական, խորհրդական,
առակաւօր, հանճարեղ :

Senticétum-ti (չղգ.). թաւուաք,
մացառք, թուփք :

Senticósus-sa-sum (ած.). փշա-
լից, փշուտ, թաւուտ, փշե-
ղէն, փշաբեր :

Sentína-ae (իգ.). առու աղբա-
նոցաց, վտակ կոյանոցաց :

Sentino-nas-ávi-átum-áre (ՆԷԳ.).
մաքրեմ զկոյանոց, զամենայն
փոյթ 'ի մէջ առնում, ժիր
լինիմ :

Séntio-tis-nsi-nsum-tíre (ՆԷԳ.).
զգամ, զազդումն առնում, ի-
մանամ, զգաստ՝ իրազգած լի-
նիմ, ճանաչեմ, համարիմ,
կարծեմ :

Sentis - is (աբ.). փուշ, թուփ
փշալից, մորենի :

Sentisco-scis-scere (չղգ.). իրա-
գէտ՝ իրազգաց՝ իրազեկլինիմ,
ճանաչեմ, իմանամ :

Seórsum } Աբ. առանձինն, ու
Seórsus }

բոյն ուրոյն, մեկուսի :

Separábilis-le (աժ.). զատական,
բաժանելի :

Separátim-tius (Աբ.). զատ, ա-
ռանձինն, ուրոյն, մեկուսի,
մի առ մի :

Separátio - ónis (իգ.). բաժա-
նումն, զատուցումն, անջա-
տումն, անջատութիւն, որո-
շումն :

Separátus-ta-tum (անց. դբբ.).
Տես Séparo.

Separátus-ta-tum (- tior) աժ.
բաժանեալ, ուշողի, անջատ :

Séparo (նբ. Paro-ras աբ.). բա-
ժանեմ, անջատեմ, զատանեմ,
որոշեմ, մեկնեմ, քակեմ :

Sepelibilis - le (աժ.). թաղելի,
ծածկելի, թաղուցանելի :

Sepélio-is-ívi կա - ii - púltum -
íre (նբ.). թաղեմ, ընդ հո-
ղով ծածկեմ, թաղուցանեմ
ընդ երկրաւ, զողեմ :

Sepes-pedis (աժ.). վեցոտանայ,
վեցոտանի :

Sepes-pis (իգ.). ցանկ, որմած, ար-
գելոցք, մացառք, թաւուտք :

Sépia-ae (իգ.). սպին, լոք, սևակ,
սևադեղ, թանաք, մուր :

Sepícula-ae (իգ.). փղբրիկ սիպէ :

Sepímen-minis }

Sepiméntum-ti }

խիտ ցանկ, պատնէշ, պա-
տուար, որմարգելք :

Sépíó-pis-psi-ptum-píre (նբ.).
ցանկով պատեմ, ցանկեմ, փա-

կեմ, շուրջ պարուրեմ, պարը-
պեմ, փակեմ :

Seplásia - síorum (չգ.). իւզե-
փեացք, իւզագործք, խնկե-
փեացք :

Sepóno (նբ. Pono աբ.). դնեմ
թողում 'ի միակողմն, բաժա-
նեմ, անջատեմ, որոշեմ :

» sepóno te áliquo. տարագիբ
առնեմ ուրեք զքեզ, ըստ աշ-
խարհ հանեմ, աքսորեմ :

Sepositio-ónis (իգ.). անջատու-
թիւն, բաժանումն, դնելն 'ի
տեղուշ ուրեք :

Seps-pis (իգ.). որմած, ցանկ,
արգելոցք, թաւուտք, մա-
ցառք :

Septem (աժ.). եօթն, եօթնեան :

Septémber-bris (աբ.). սեպտեմ-
բեր, հոռի' ամիս :

Septémdecim (աժ.). եօթնե-
տասն, եօթնուտասն :

Septemfárium (Աբ.). եօթնեակ
օրինակօք :

Septémfluus-lua-luum (աժ.). որ
ծորէ ընդ եօթն առուահանս,
եօթնահոսան :

Septempedális-le (աժ.). եօթն-
տանի, եօթնոտայ :

Septémplex-licis (աժ.). եօթնա-
մասնեայ, եօթնաւոր :

Septémvir-ri (աբ.). մին յեօթանց
իշխանաց, եօթնպետ :

Septemvirális-le (աժ.). եօթն-
պետական :

» homo septemvirális. եօթն-
պետ, մին յեօթանց իշխանաց :

Septemvirátus-us (աբ.). եօթանց

արանց իշխանութիւն, եօթն-
պետութիւն :

Septenárius - ria - rium (աժ.).
եօթնեան, եօթնաւոր :

» septenárius versus. եօթնա-
չափ մրմունջ՝ ստիքէրոն :

Septéndecim (աժ.). եօթնու-
տասն, եօթնետասն :

Septéni-nae-na (աժ.). եօթն,
եօթնաւոր, եօթնեան :

Septénnis-ne(աժ.).եօթնեմեան,
եօթնամեայ :

Septéntrio-ónis (աբ.). հիւսիս,
հիւսիսակողմ, կողմն հիւսի-
սական, սայլակերպ աստեղք :

» septéntrio major. սայլ, մեծ
արջ՝ աստեղատուն :

» septéntrio minor. փոքր արջ՝
աստեղատուն :

Septentrionalis-le (աժ.).հիւսի-
սական, հիւսիսային, հիւսի-
սաբնակ :

Sépties (ՎԷ.). եօթն անգամ,
եօթնպատիկ :

Septifárium (ՎԷ.). եօթնեակ օ-
րինակօք :

Septifluus-lua-luum(աժ.).եօթ-
նահոսան :

Septimánae nonae-árum (ԷԳ.).
նոնայք, եօթներորդ օր մարտ՝
մայիս՝ յուլիս և հոկտեմբեր
ամսոց և հինգերորդ այլոց
ամսոց :

Séptimus-ma-mum (աժ.). եօթ-
ներորդ :

Septingenárius-ia-ium (ԷԳ.) }
Septingéntesimus-ma-mum } աժ.
եօթն հարիւրորդ :

Septingéni-nae-na }
Septingénti-tae-ta } աժ. եօթն
հարիւր :

Septingénties (ՎԷ.). եօթն հա-
րիւր անգամ :

Séptio-ónis (ԷԳ.). թանձրախիտ
ցանկ, պատնէշ, պատուար,
արգելոցք, որմածք :

Septuagenárius-ia-ium (աժ.).
եօթանասներմի :

Septuagéni-nae-na(աժ.).եօթա-
նասուն :

Septuagénus-na-num (ԷԳ.) }
Septuagésimus-ma-mum } աժ.
եօթանասներորդ :

Septuagésima-ae (ԷԳ.). եօթա-
նասներորդ կիւրակէ, Լուա-
ջաւորաց բարեկենդան :

Septuágies (ՎԷ.). եօթանասուն
անգամ :

Septuagínta (աժ.). եօթանա-
սուն :

Septuénnis-ne (աժ.). եօթնա-
մեայ, եօթնեմեան :

Septum-ti (չԳ.). պատնէշ փայ-
տակերտ, պատուար, արգե-
լոցք, որմած :

Septunciális - le (աժ.). եօթն
ունկեաց :

Septunx - úncis (աբ.). եօթն
ունկիք :

Septus-ta-tum (աճ. ԴԷ.). Տեւ
Sépio.

Sepulcrális-le (աժ.). գերեզմա-
նական :

Sepulcrétum-ti (չԳ.). գերեզմա-
նատեղի, հանգստոցք, հան-
գըստանոցք :

Sepulcrum-cri (չգ.)* գերեզման, շերիմ, հանգստոց :

Sepultura-ae (իգ.)* թաղումն, թաղելութիւն, յուղարկաւորութիւն, դարափորք, գերեզման :

Sepultus - ta - tum (անգ. ԴԵԲ.)* Տես Sepelio.

» urbs sepulta. քաղաք աւերակ ապականեալ և քանդեալ :

Sequax-ácis (-cior) ած. յաջորդ, հետագայ, ծռելի, ամոքելի, մատական, մածանող :

Sequela - ae (իգ.)* յաջորդութիւն, կատարած, յաւելումած, յաւելումն :

Sequēster-tra-trum } ած. միջ-
Sequēstris-tre } նորդ, աւանդապահ, աւանդառու :

» pax sequēstra. դուռ և դադար զինուց, զինադադար, դադարումն մարտի :

Sequēster - tri կած - tris (ար.)* բարեխօս, հաշտեցուցիչ :

Sequestratio-ónis (իգ.)* պատանդումն, գրաւումն, պահեստ :

Sequēstro (ՎԵ.)* 'ի պատանդառեալ զիրս, գրաւելով զինչս :

Sequēstro-tras-rávi-rátum-ráre (ՆԵԳ.)* գրաւեմ, առնում, յաւանդ, պատանդեմ, ասմ 'ի պահեստ, դնեմ 'ի պահեստի, անջատեմ :

Séquior-ius (ած.)* մանրագոյն, փոքրագոյն, խոնարհագոյն, նուազագոյն, վատթարագոյն, չարագոյն, յոռագոյն :

Sequor-queris-ecútus (-equútus)

-qui (հար.)* զկնի երթամ, զհետ ընթանամ, ընկերեմ, ուղեկից լինիմ, հանապազորդեմ, 'ի տակ ձգեմ, 'ի ձիգ արկանեմ :

» sequor officium. կատարեմ զպաշտօն, ընում զսպաս զեծակի :

» séquitur ut dóceam. կայ ճեպայ յոժմ ցուցանել, առաջի կայ մեզ 'ի հանդէս մատուցանել :

Sequutor-óris (ար.)* կողմնակից, ուսումնակից, աշակերտ, աղօթակից :

Sequútus - ta - tum (անգ. ԴԵԲ.)* Տես Sequor.

» sequúto die. 'ի վաղել անգր, 'ի վաղելն, 'ի վաղուեան առուր :

Sera-ae (իգ.)* նիգ, փակարան, փականք, փակոց, պարզունակ, աղիք :

Serenátor-óris (ար.)* զուարթածանչ՝ վերադիր Արամազդայ :

Serenátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.)* Տես Seréno.

Serenífer-nífera-rum }
Sereníficus-ca-cum } ած. պար-
Sereníger-nígera-rum }

զելչ, պայծառացուցիչ :

Serenitas - tátis (իգ.)* պարզ, ջեր, պայծառութիւն, լուսաւորութիւն, զտուրիւն երկնից :

Seréno-nas-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.)* պարզեմ զօդս, ջինջ՝ ջեր գործեմ, պայծառացուցանեմ :

Serénium - ni (չլ+). պարզու-
թիւն օդոց, ջեր, պայծա-
ռութիւն, զտութիւն երկնից:

Serénus-na-num (-nior - nissi-
mus) ած. պայծառ, պարզ,
ջինջ, յստակ, չոր, զուարթ,
լուրջ, ցնծալից, խրախամիտ:

Serésco-scis-scere (չլ+). շնմ,
լի շնով լինիմ:

Séria-ae (իգ+). պոյս, կարաս
փոքր, տակառակ:

Sericáriu-rii (ար+). կերպասա-
վաճառ:

Sericátus-ta-tum (ած+). բեհե-
զազեհատ:

Séricum-ci (չլ+). կերպաս, մե-
տաքս, հանդերձ մետաքսեայ,
բեհեզ, սնդուք:

» sérica-córum. մետաքսառէջ
և ոսկեթելք կերպասուց, բե-
հեզեղէն պատմութեան:

Séricus-ca-cum (ած+). մետաք-
սեայ, բեհեզեայ, բեհեզեղէն:

Séries-iéi (իգ+). շարք, յաջորդու-
թիւն, կարդ, տողան, թէզք:

Serietas - tátis (իգ+). զգոնու-
թիւն, ծանրութիւն, հան-
դարտութիւն:

Sério (ԱԲ+). ճշմարիտ մաօք,
ծանրութեամբ, ճշմարտիւ,
հաւաստեալ:

Sérius (ԱԲ+). անազանի, յոյժ
անազան, անսպաս ռեւիմ:

» sérius ócius. եթէ վաղ և եթէ
անազան:

Sérius - ia - ium (ած+). զգոն,
զգաստ, ծանր, հանդարտ,
կարեւոր, ստոյգ:

» séria-iórum (չլ+). բանք ծան-
րաբանք:

Sermo-ónis (ար+). խօսք, ճառ,
բանախօսութիւն, բանակցու-
թիւն, լիզու, բարբառ:

» caedo sermónes. շատխօսեմ,
շաղկրատեմ, շաղփաղփեմ,
բարբանջեմ, բաջաղեմ:

Sermocinátio-ónis (իգ+). զրոյց,
բան, խօսակցութիւն:

Sermocinátrix - ricis (իգ+). կին
խօսող:

Sermócinor-náris-átus-ári

Sermónor-náris-átus-ári } հար.
բարբառիմ, խօսիմ, խօսակից
լինիմ, ճառեմ, ճառ արկա-
նեմ, միսիմ 'ի խնդիր ճառից:

Sermúnculus-li (ար+). ճառ հա-
մառօտ, կարճառօտ բանք:

Sero-ras-rávi-rátum-ráre (նրգ+).
փակեմ, աղիւծեմ, կափուցա-
նեմ, խփեմ, խնուծեմ, խցանեմ:

Sero-ris, sevi, satum-rere (նրգ+).
ցանեմ, սերմանեմ, սնկեմ:

» sero lites. նիւթեմ զկռիւս,
զրգռեմ զհակառակութիւն,
խնդիրս յուզեմ:

» sero discórdias. յանմիաբա-
նութիւն դրդեմ, սերմանեմ
զզժտութիւն:

Sero-rius-rissime (ԱԲ+). ընդ ե-
րեկս, անազանի, յոյժ անա-
զան, յանժամ ժամանակի:

Serótinus-na-num (ած+). երե-
կորեայ, երեկորին, անազան,
տարաժամ, անժամ:

Serpens-éntis (բջ+). մանուա-
ծապատ, օձաձև կամակորեալ:

Serpens-éntis (աբ. et իգ.). օձ,
վիշապ, ճճի :

Serpéntifer-tífera-rum } ած. օ-

Serpéntiger-tígera-rum }

ձաբեր, օձախառն :

Serpo-pis-psi-pere (լլգ.). մանիմ

պատիմ, մանուածապատ շր-

ջանօք զնամ, սողամ, օձաձև

կամակորիմ, աձեմ, առաւե-

լում, տարածանիմ, ծաւալիմ,

ճարակիմ, սփռիմ :

Serpillum-li } լլգ. ծոթորին՝ բոյս

Serpyllum-li }

անուշահոտ :

Serra-ae (իգ.). սղոց, սղոցա-

ձուկն :

Serrábilis - le (ած.). սղոցելի,

հերձի :

Serrágo-ginis (իգ.). տաշեղ սղո-

ցի, սղոցածք :

Serrátim (յլգ.). սղոցաձև յօ-

րինեալ :

Serrátula-ae (իգ.). սղոցատերև,

լոռասերմ :

Serratúra-ae (իգ.). սղոցածք,

տաշեղ սղոցի :

Serrátus - ta - tum (առգ. ԴԵԸ.).

Տէս Serro.

Serrátus-ta-tum (ած.). սղոցա-

ձև, սղոցեալ :

Serro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).

սղոցեմ, ընդ մէջ կտրեմ :

Sérrula-ae (իգ.). փոքրիկ սղոց :

Serta-ae (իգ.). չուան, առասան,

լար, պսակ, թագ :

Serta campánica-ae }

Sértula campána-ae }

լրածուծ՝ բոյս :

Sertum-ti (լլգ.). թագ, պսակ,
բոլորք ի ծաղկանց :

Serum-ri (լլգ.). երեկոյ, երե-

կորի, անժամ ժամանակ :

Serum-ri (լլգ.). աւիշ, շիճ, ջրի

մասն արեան՝ կաթին :

Serus-ra-rum (- rior - rissimus)

ած. անազան, տարածամ.

անժամ, յամբ, յապաղիչ :

» serum diéi. երեկոյացեալ ժամ.

տարածամէլ աւուր :

Serva-ae (իգ.). աղախին, նա-

ժիշտ, գերդաստանիկ, սպա-

սեակ, կին գերի :

Servábilis - le (ած.). պահելի,

տեական, պահեստ :

Servans-ántis (-antissimus) ած.

օրինապահ, պատուիրանա-

պահ, պահպանող :

Servátio-ónis (իգ.). ակնածու-

թիւն, զգուշութիւն, խնամք,

փոյթ, կանոն, օրինակ, պահ-

պանութիւն :

Servátor-óris (աբ.). պահպանիչ,

ազատիչ, փրկիչ, կեցուցիչ,

ապրեցուցիչ, դէտ, քննիչ,

հայեցող :

Servátrix-rícis (իգ.). տնկալուչ

կին, օրիորդ ազատեցուցիչ :

Servátus-ta-tum (առգ. ԴԵԸ.).

Տէս Servo.

Sérviae-iárum (իգ.). բոլորք ի

ծաղկանց, բոլորաձև պսակ :

Sérviens-éntis (Էյծ.). ծառայող,

կամարար :

Servile } յլգ. ծառայաբար, եր-

Servíliter }

րև զծառայ :

Servilis-le (աթ.). ծառայական, ստրկական :

Servio-is-ivi կա՛մ-ii - itum - fre (չլէ+). գերիմ, ստրկանամ, ծառայանում, պաշտեմ, ծառայեմ, սպաս ունիմ՝ տանիմ, հնազանդիմ, հպատակ կամ, հաճեմ զմիտս, ձեռնտու լինիմ :

» **servio auribus tui.** սուտակասպաս լինիմ, փաղաքշեմ, ողորբեմ :

» **servio valetudini.** խնամարկեմ առողջութեան, հոգամ վասն առողջ և զօրաւոր պայմանի մարմնոյ :

» **servio temporibus.** յարմարիմ ժամանակաց :

Servitium-tii (չլէ+). ծառայութիւն, ստրկութիւն, գերութիւն, ընդոծինք, ծառայք, գերդաստան :

Servitudo-dinis } **իէ.** սպասաւորութիւն, սպաս, ծառայութիւն, պաշտօն, գերութիւն, հնազանդութիւն, հպատակութիւն :

Servitus-tutis } **իէ.** սպասաւորութիւն, սպաս, ծառայութիւն, պաշտօն, գերութիւն, հնազանդութիւն, հպատակութիւն :

» **asserō in servitūtem.** 'ի գերութիւն վարեմ, գերեմ, ծառայեցուցանեմ, 'ի ստրկութիւն մասնեմ :

Servo-vas-avi-atum-are (նրէ+). փրկեմ, կեցուցանեմ, ապրեցուցանեմ, պաշտպանեմ, պահպանեմ, պահեմ, դնեմ 'ի միակողմն, 'ի պահեստի ունիմ, ստանամ :

Servula-ae (իէ+). սպասեակ, աղախին մանկամարդ :

Servulus-li (ար+). գերդաստանիկ, սպասիկ, մանուկ :

Servus-va-vum (աթ+). ծառայական, ստրկական, հարկաւոր :

Servus-vi (ար+). գերի, ստրուկ, ծառայ, սպասաւոր, պատանի :

» **servus a pedibus.** վարաւանդասպաս, սպասաւոր սանձակալ, ձիապան :

» **servus atriensis.** բարապան, դարապան, դռնապան, հաւարապետ տան, տնտես :

Sesamum - mi (չլէ+). շուշմայ, կնճիթն :

Sescuplex - cúplicis

Sescuplus - la - lum կա՛մ } **աթ.** մի

Sesquialter - tera - rum } **ի.** կէս, նոյնչափ և կէս :

Sesquicýathus-thi (ար+). բաժակ մի և կէս :

Sesquidigitális-le (աթ+). մատին միոյ և կիսոյ :

Sesquidígítus-ti (ար+). մատն մի և կէս :

Sesquihóra-ae (իէ+). ժամ մի և կէս :

Sesquijúgerum-ri (չլէ+). արտավար մի և կէս :

Sesquilíbra-ae (իէ+). լիտր մի և կէս :

Sesquiménsis-is (ար+). ամիս մի և կէս :

Sesquimódus-dii (ար+). քոռ մի և կէս :

Sesquióbolus-li (ար+). փող մի և կէս :

Sesquiópera - ae (իգ.) }
 Sesquiopus-óperis (չգ.) } **գործ**

աւուր միոյ և կիսոյ :

Sequipedális-le (ս) }
 Sesquipedáneus-ea-eum } **ած.**

միոյ ոտին և կիսոյ :

» sesquipedália verba. բանք մե-
 ծածիգը երկայնասարածք :

Sésquipes-quípedis (ար.) . ոտն
 մի և կէս :

SésquipleX-quíplícis (ած.) . նոյն-
 չափ և կէս, մի և կէս :

Sesquisenex-nis (ար.) . յետնա-
 ծիր, անցեալ զաւուրք բազ-
 մօք :

Sesquitértius-tia-tium (ած.) .
 նոյնչափ և երրորդ մի :

Sessibulum - li (չգ.) . աթոռ ,
 գահ, նստելի, բազմական :

Séssilis-le (ած.) . նստական, խո-
 նարհ, ստորին :

» séssilis lactúca-ae (իգ.) . ան-
 կոթուն հազար :

» sessilia pyra - rorum (չգ.) .
 դիւրահալ տանձք :

Sessimónium-nii (չգ.) . աթոռ,
 գահոյք, նստելի, նիստ :

Séssio - ónis (իգ.) . գումարու-
 թիւն, միախումբ ժողով, ա-

թոռ, նստելի, յապաղութիւն,
 յամուրդ, անհոգութիւն :

Séssito (չգ. Ito արձ.) . յաճախ
 անգամ բազմիմ, ստէպ նստիմ :

Sessor - óris (ար.) . բազմական,
 բնակիչ, բնակ :

Sessórium - rii (չգ.) . նստելի,
 գահ, աթոռ, բազմոց, պատ-
 դարակ, դիսպակ, լկտիք :

Sestertiarius-rii (ար.) . աղքատ,
 անինչ, չքաւոր, տնանկ, մե-
 րող, մուրացիկ :

Sestertiolum-li (չգ.) . փոքրիկ
 դրամ շուկմայեցւոց, տասն
 լումայ շոռոմոց :

Sestértium-tii (չգ.) |
 Sestértius-tii (ար.) | **արծաթի**

դահեկան շոռոմոց, տասն
 լումայ :

Seta-ae (իգ.) . խողանաստե, մազ
 խողանացեալ, ձար :

» setis pólio. մաքրեմ խողանա-
 կաւ, ստեղծն աւելաւ զփո-
 շին 'ի բաց թօթափեմ :

Sétiger-tigera-rum }
 Setósus-sa-sum } **ած.** աշտա-

նակամազ, ձարի, թաւարծի :

Sétiger-tigeri (ար.) . կինձ, վա-
 րազ :

Seu (չգ.) . կամ, և կամ :

Sevère-rius-rissime (մէ.) . խր-
 տիւ, սաստկագոյնս, հաւաս-
 տեաւ, ճշմարտիւ :

Sevéritas-tátis (ս) Severitúdo -
 dinis (իգ.) . սաստկութիւն,
 խստութիւն, անաշառութիւն,
 սիգանք, պերճութիւն :

Sevérus-ra-rum (-rior-ríssimus)
 ած. խիստ, սաստիկ, դժնդակ,
 անաշառ, ծանր, զգօն, զգաստ,
 բուռն, ուժգին :

Sevir-ri (ար.) . մին 'ի վեցից իշ-
 խանաց առ շոռոմն :

Sévoco (Նրգ. Voco արձ.) . կոչեմ
 'ի միակողմն, անջատեմ, քե-
 ցեմ, 'ի բաց տանիմ, հեռա-
 ցուցանեմ :

Sevum-vi (չլ+). Ճրագու, ճարպ:

Sex (աթ.). վեց:

Sexángulus-la-lum (աթ.). վեց-
անկիւնի:

Sexcéni-nae-na } աթ. վեցհա-
Sexcenténi-nae-na }
րիւր:

Sexcentésimus-ma-mum (աթ.).
վեցհարիւրորդ:

Sexcenti-tae-ta (աթ.). վեցհա-
րիւր, անչափ բազմութիւն:
Sexcénties (ՎԷ.). վեցհարիւր
անգամ:

Sexdécies (ՎԷ.). վեց տասան ան-
գամ:

Séxdecim (աթ.). վեց տասան:

Sexénnis-ne (աթ.). վեցամեայ:

Sexénnum-nii (չլ+). վեցամեայ
ժամանակ:

Séxies (ՎԷ.). վեց անգամ, վե-
ցիցս:

Sextans-ántis (աբ.). երկու ուն-
կիք, վեցերորդ մասն չափուց:

Sextáriu-ríi (աբ.). քսեստ, կա-
պիճ:

Sextilis-lis (աբ.). աւգոստոս ա-
միս, նաւասարդ:

Sextum (ՎԷ.). վեցերորդ ան-
գամ:

Sextus-ta-tum (աթ.). վեցերորդ:

Sexus-us (աբ.). ազգ, սեռ, ա-
րութիւն, իգութիւն, բնու-
թիւն:

» méntior sexum. կերպարանիմ
կերպարանօք այլոյ սեռի:

Sexvir - ri (աբ.). մին 'ի վեցից
իշխանաց առ Հռոմայեցիին:

Si (չլ+). թէ, եթէ, քանզի,

որովհետեւ, զիտեւով չափ,
թէ և, թէպէտ և, արդեօք:

» si minus, si ne կամ si non.
եթէ ոչ, բայց միայն:

» visam si domi est. տեսից միթէ
'ի տան իցէ:

Síbilo-las-lávi-látum-láre (չլ+).
սուլեմ, շեմ, հծծեմ, շնջեմ,
քրթմնջեմ, այլպանեմ, ծաղը
առնեմ, կատակեմ:

Síbilum-li (չլ+). } շեւեւ, շուրմ,
Síbilus-li (աբ.) }
սուլուրմ:

Síbilus-la-lum (աթ.). շուրդ, սու-
լիչ:

Sibýlla-ae (իգ+). Սիբիլլա, կին
մարգարէ հեթանոսաց:

Sibyllínus - na - num (աթ.). սի-
բիլլայական:

Sic (ՎԷ.). այսպէս, սապէս, սոյն-
պէս, սոյն օրինակ, այնչափ:

» sic sum. այնպիսի ոք եմ:

Sica - ae (իգ+). սլաք, դաշոյն,
սուին:

Sicáriu-ríi (աբ.). այր սիկարեան,
սրիկայ, աւազակ, յեղուղակ,
սպանող վարձեալ:

Siccáneus-ea-eum } աթ. ցամաք,
Siccánu-na-num }

չոր, զօս, երաշտ, անթաց:

Siccátio-ónis (իգ+). չորութիւն,
ցամաքութիւն, զօսութիւն,
երաշտութիւն:

Siccátus - ta - tum (առգ. ԴԷԷ.).
Տես Siccó.

Sicce (ՎԷ.). յանջողին տեղւոյ,
կարճ 'ի կարճոյ, կարճառօտս,
համառօտիւք:

Siccésco-scis-scere (ւլժ.). ցամաքիմ, չորանամ, ազազիմ, գոսանամ, սարսատիմ :

Siccine ? (ՎՔ.). ա՛յսպէս արդեօք, միթէ սո՞յն օրինակ :

» siccine agis? պէ՞ս զայս օրինակ ընդ իս վարիս :

Siccitas-tátis (խփ.). չորութիւն, երաշտ, ցամաքութիւն, կարծառօտութիւն :

Sicco-cas-ávi-átum-áre (Նբփ.). ցամաքեցուցանիմ, չորացուցանիմ, ազապիմ, գոսացուցանիմ, սարսատեցուցանիմ :

Siccus-ca-cum (- cior-cissimus) ած. ցամաք, չոր, գոս, ազապուն, անջրդի, անթաց :

Sicilfulca-ae կամ Sícula-ae (խփ.). դաշոյն, սլաք, սուրիս :

Sicubi (ՎՔ.). եթէ 'ի տեղւոջ ուրիք, թէ ուրիք :

Sicunde (ՎՔ.). եթէ ուստեմն, թէ ուստեք :

Sicut } ՎՔ. որպէս, զօրէն, իբ-
Sicuti } րեւ, ըստ նմանութեան :

Siderális-le (ած.). աստեղական, աստեղաւոր :

Siderátio-ónis (խփ.). ընդարմանալն 'ի ցրտոյ :

Siderátus - ta - tum (անց. դրբ.). Տես Síderor.

Sidéreus-ea-eum (ած.). աստեղազարդ, աստեղաւոր, երկնաւորական :

Síderor-ráris-rátus-rári (հար.). ընդարմանամ 'ի ցրտոյ, փայտանամ 'ի ցուրտ :

Sido-dis-di-dere (ւլժ.). հանգիմ, դադարիմ, իջանեմ, ընկուզանիմ, ընկղմիմ :

» aves super árbore sidunt. թռչունք 'ի վերայ ծառոյ դարեն :

Sidus - deris (ւլժ.). աստեղատուն, աստղ :

» sidere dextro éditus. 'ի ծննդաբաշխ ծննդոցս ծնեալ, 'ի բախտաւոր բաշխս բախտից 'ի լոյս եկեալ :

Sigillaricius-cia-cium (ած.). կրօնքիչ, դրոշմաւոր :

Sigillátim (ՎՔ.). մի ըստ միօջէ, ուրոյն ուրոյն, առանձինն, յականէ յանուանէ, յայտնապէս :

Sigillátus-ta-tum (ած.). նկարեալ, քանդակեալ, զարդարուն, նշանակերտ :

Sigillum-li (ւլժ.). փոքրիկ պատկեր, կնիք, դրոշմ, տիպ, նշան :

Sigla - lórum (ւլժ.). համառօտութիւնք, համառօտագրութիւնք :

Signáculum-li (ւլժ.). նշանակ, նշան :

Signans-ántis (բյծ.). նշանակող, դրոշմիչ :

Signáte (ՎՔ.). առաւելապէս, յայտնապէս, ակնաեսի, առանձինն :

Signátio - ónis (խփ.). նշանակ, նմանութիւն, տեղեկութիւն, ծանօթք :

Signátor-óris (ար.). նշանակիչ, կնքիչ կտակաց :

Signatórius ánnulus-li (աբ․). մա-
տանի կնքելոյ :

Signatúra-ae (իգ․). ձեռնագրու-
թիւն, գրողմուսն, կնքումն :

Signátus-ta-tum (անգ. Դրբ․).
Տես Signo.

Sígnifer-nífera-rum (աթ․). նշա-
նակիր, դրոշակիր :

Signifer-níferi (աբ․). նշանաւոր,
դրոշակիր, առաջնորդ, կեն-
դանաբեր, զոդիակոս :

Sígnifex - nífcis (աբ․). դրոշա-
գործ, սնդրիանտագործ :

Significábilis-le (աթ․). նշանա-
կիչ, յայտարար, յայտնիչ :

Significans-ántis (-ántior - tíssi-
mus) աթ․ցուցիչ, նշանական,
յայտնի, երեւելի, պայծառ,
լուսաւոր :

Significánte-tius-tíssime (Վբ․).
առանձինն, յայտնապէս, յըս-
տակագոյնս, զօրեղ բանիւք :

Significátió-ónis (իգ․). ծանու-
ցումն, յայտարարութիւն,
ազգարարութիւն, միտք բա-
նից, նշանակութիւն :

Significatíus - va - vum (աթ․).
յայտնիչ, յայտարար, նշանա-
կան :

Significátus-ta-tum (անգ. Դրբ․).
Տես Significo.

Significátus - us (աբ․). զօրու-
թիւն բանի, նշմարանք, նշա-
նակ :

Signífico-cas-cávi-cátum-cáre
(Դրբ․). նշանակեմ, ծանու-
ցանեմ, յայտ առնեմ, զեկու-
ցանեմ, զըոյց տամ :

Signo-nas-ávi-átum-áre (Դրբ․).
նշանեմ, քանդակեմ, դրոշեմ,
կնքեմ, դահեկան հատանեմ :

Signum-ni (չգ․). նշանակ, նշան,
նշմարանք, սքանչելիք, զար-
մանալիք, արձան, պատկեր,
կնիք, դրօշ :

» **animósa signa**. խօսուն դրօ-
շեալք, կենդանի արձանք :

» **cano signa**. փողանշանս հար-
կանեմ, նշան տամ մարտի :

» **signa attóllo**. նշան բարձրա-
ցուցանեմ, դրօշ կանգնեմ :

Silens-éntis կամ } աթ․ Լուս-
Silentiósus-sa-sum }

կաց, լռիկ, անմոռունչ, Լուս-
նիստ, հեղ, հանդարտ :

Siléntium-tii (չգ․). Լուռութիւն,
հանդարտութիւն, դատար-
կութիւն, անգործութիւն,
յուլուութիւն, ծուլութիւն :

» **siléntium noctis**. Թանձրա-
մած խաւար գիշերոյ, մթին
և աղջամզին գիշեր :

» **vitam siléntio tránseo**. ծու-
լալից հեղգութեամբ կեամ,
դատարկասուն լինիմ :

Sileo-es-lui-ére (չգ․ et Դրբ․).
լռեմ, լուռ կամ՝ լինիմ, դա-
դարեմ, կասիմ, հանդարտիմ,
հանգչեմ :

» **sileo hoc** կամ **de hac re**. Լռեմ
և ոչ 'ի վեր հանեմ՝ զբանն :

Siler-eris (չգ․). ձախի, թուփ
իլոյ, իլենի :

Silésco-scis-scere (չգ․). Լուռ
լինիմ՝ կամ, Լռեմ, հանդար-
տիմ, խաղաղեմ, դադարեմ :

Silex-licis (ար. et էգ.). կայծքար, հրահանքար, կոպիճ, խիճ :
 Silíceus - ea - eum (ած.). կոպճուտ, խճեայ :
 Silícia - ae (էգ.). հացհամեմ, չաման :
 Silícula-ae (էգ.). դոյզն պատիճ ընդոց, փոճոկ :
 Siliginárius-rii (ար.). վաճառական ցորենոյ նաշհւոյ :
 Siligineus-ea-eum (ած.). հաճարոյ :
 Silígo-ginis (էգ.). հաճար, ցորեն նաշհւոյ :
 Siliqua-ae (էգ.). փոճոկ, պատիճ ընդոց, ունիք, ընդեղէնք :
 » siliqua graeca. եղջերենի, եղջիւր՝ պտուղ :
 Siliquula-ae (էգ.). դոյզն պատիճ ընդոց, փոճոկ :
 Sillus - li (ար.). սատիւրական մրմոհնջ, հենգնական բանաստեղծութիւն :
 Silva-ae (էգ.). անտառ, պրակ, խոխովք, նիւթ շինուածոց, ատաղձ, խառնապատում մատեն, քաղուածոյք :
 » barbárica silva. ամայի անտառ, անտառախիտ մայրիք, պուրակ :
 Silváticus-ca-cum
 Silvéster-tris կամ
 Silvéstris-tre (-trior)
 ընի, վայրի, վայրագ, վայրասուն :
 Silvésco - scis - scere (չլգ.). անասառախիտ լինիմ, անտառանամ, վայրենանամ :

Silvícola-ae (ար. et էգ.). բնակ անտառի, անտառանուէր մարդ :
 Silvifragus-ga-gum (ած.). մայրեր, հատանող անտառաց, փայտահար :
 Silviger-vigera-rum }
 Silvósus-sa-sum } ած. անտառախիտ, պրակագեղ, տնկախիտ, թանձրամայրի :
 Silvula - ae (էգ.). անտառակ, թաւուաք, ծառատունկք :
 Símia-ae (էգ.). կապիկ, մարդադէմ՝ մարդակերպ գազան :
 Símila - ae (էգ.). թեփ ալեր, ձաւար մանրաղաց, նաշիհ :
 Similagineus - ea - eum (ած.). նաշհւոյ :
 Similágo - ginis (էգ.). գերմակ ալեր, նաշիհ :
 Símilis-le (- ilior - illimus) ած. նման, նմանական, նոյնպիսի, հանգունաւոր, հանգունակ :
 Similiter-lius-illime (Վլգ.). նմանապէս, նոյնպէս, զնոյն օրինակ, ըստ նմին օրինակի :
 Similitúdo-dinis (էգ.). նմանութիւն, հաւասարութիւն, կերպարանք, պատկեր :
 Simiolus-li (ար.). կորիւն կապիկ, փոքրիկ կապիկ, սինլքոր, սինլքեալ :
 Simius - mii (ար.). կապիկ անձոռնի, այր ժանդատեսիլ, նմանող :
 Simónes-num (ար.). դիլփինք :
 Simonía - ae (էգ.). սիմոնակա-նութիւն :

Simplex - liciis (-líciior-císsimus)

առ. պարզ, պարզական, միայն, մեկնակ, անխառն, սեռն, անկեղծաւոր, դիւրահաւան, միամիտ, պարզամիտ :

» **simplicia-cium (չգ. փ.)**. խոտք բժշկականք :

Simplicitas-tátis (իգ. փ.). պարզութիւն, յստակութիւն, պարզմտութիւն, միամտութիւն :

Simpliciter-cius-císsime (Աբ.). պարզաբար, համարձակ, յըստակամիտ մտօք :

Simplus-la-lum (առ. փ.). անխառն, պարզ, պարզական, պարզամիտ :

Simul (Աբ.). միանգամայն, 'ի միասին, 'ի միում ժամանակի :

» **simul ac, atque, et կամ ut.** անդէն իբրեւ, մինչեւ հապել հապ :

» **simul cum te.** միաբան 'ի միասին, ընդ քեզ :

Simulácrum-ri (չգ. փ.). նմանութիւն, դրօշեալ, պատկեր, նշանակ, նշմարանք, հետք :

Simulámen - minis (չգ. փ.). նկարագիր, նկար, պատկեր, կերպարանք :

Simulánte-kam (Աբ. կեղծս 'ի Simulánte - tius կեղծս, կեղծեօք, կերպարանք :

Simulátio - ónis (իգ. փ.). կեղծիք, կերպարանութիւն, կեղծաւորութիւն, պատրանք :

Simulátor - óris (ար. փ.). կերպարանիչ, կեղծաւոր :

Simulátrix-ricis (իգ. փ.). կին կերպարանող :

Simulátus-ta-tum (առ. փ.). Տես Simulo.

Simulátus-ta-tum (- tior) առ. փ. կերպարանաւոր, մենքնաւոր, պատրուակեալ :

Simulo-las-ávi-átum-áre (նրգ. փ.). կերպարանեմ, կեղծաւորիմ, կեղծս 'ի կեղծս լինիմ :

Simúltas - tátis (իգ. փ.). ոխակալութիւն, ոխութիւն, զայրուցք, սրամտութիւն :

Simulus-la-lum | Simus-ma-mum | առ. տափաքիթ, տափարակ :

Sin (չգ. փ.). բայց եթէ, ապա եւ, այլազգադոյնս :

» **sin áliter կամ minus.** ապա եթէ ոչ, եթէ ոչ :

Sinápi (չգ. փ.) կամ Sinápis - is (իգ. փ.) մանանիկ, տունկ :

Sincére-rius-ríssime (Աբ. փ.). անկեղծիկ մտօք, պարզաբար, համարձակ :

Sincérítas-tátis (իգ. փ.). յստակամտութիւն, պարզմտութիւն, անկեղծաւորութիւն :

Sincérus-ra-rum (-rior-ríssimus) առ. փ. յստակ, մաքուր, ջինջ, զճիտ, պարզամիտ, անխառն, սեռն, անկեղծիկ, անկեղծաւոր :

Sinciput-cíptis (իգ. փ.). յառաջակողմն գլխոյ :

Sindon-ónis (իգ. փ.) կտաւ, շապիկք, պաստառակալ Քրիստոսի :

Sine (նորոյ). առանց, բաց 'ի :
Singillátim (Վէ.). ուրոյն ու-
րոյն, առանձինն, մի առ մի,
մի զմիոյ կնի :

Singuláris-re (աթ.). առանձին,
առանձնագործ, մասնաւոր,
աննման, միայն, մեկնակ :

Singuláriter (Վէ.). միաբար, ա-
ռաւելապէս, ուրոյն, առան-
ձինն, մեծապէս :

Singulátim (Վէ.). առանձինն,
ուրոյն ուրոյն, մի զմիոյ կնի,
մի առ մի :

Singúltans-ántis (քյթ.). հեծե-
ծող, թառանչող :

Singultátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Singulto.

Singúltim (Վէ.). յոգւոց հանե-
լով, թառանչանօք, հեծկա-
լով :

Singultitus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Singúltio.

Singúltio-is-ívi-ítum-íre } ՎԷ.
Singúltio-tas-ávi-átum-áre }
հեծկամ, հեկեկեմ, հեծեծեմ,
թառանչեմ, յոգւոց հանեմ :

Singúltus-us (ար.). հեծեծանք,
հեծկանք, հեկեկանք :

» singúltus gallinae. զրգալն՝
կարկաչեւն հաւու որ թխէ :

Singulus-la-lum } աթ. իւրաքան-
Singuli-lae-la }
չիւր, ամենայն, միայն, մեկ-
նակ, անցնիւր, մէն մի :

» singulis diébus ac nóctibus.
զտիւս ամենայն և զգիշերս
ամենայն, զցայտ և զցիւրեկ :

Sinister-tra-trum (-trior) աթ. 'ի

ձախոյ ձեռանէ յաջողակ, չա-
րաչար, վնասակար, երջանիկ,
յաջող, վատաբախտ, չուտա-
անբարի :

» a sinistra parte. ընդ ահեկէ,
'ի ձախմէ ձեռանէ :

Sinistéritas - tátis (իգ.). շինա-
կանութիւն, ամարդութիւն :

Sinistra (Վէ.). ընդ ահեկէ, 'ի
ձախմէ, 'ի ձախակողմն կուտէ :

Sinistre (Վէ.). ձախողակի, չա-
րաչար :

Sinistrórsum (Վէ.). 'ի ձախմէ
ձեռանէ, ընդ ահեկէ, յահեկէ
կողմանէ :

Sino-nis, sivi, situm-nere (ՎԷ.).
թոյլ տամ, թողացուցանեմ,
չնորհեմ :

Sinópis-pidis (իգ.). կարմրադեղ,
կարմրաքար, սուսար :

Sinuátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).
Տես Sinuo.

Sinuo-uas-ávi-átum-áre (նրգ.).
կորացուցանեմ, կարկամեմ,
ծալեմ, ծռեմ, թիւրեմ, գա-
լարեմ :

Sinuóse-sius (Վէ.). խոտորնակօ,
կամակորս, մանուածապատ
շրջանօք :

Sinuósus-sa-sum (աթ.). թիւր,
կոր, ծուռ, մանուածապատ,
ծամածուռ, կամակոր, մթին,
դժուարիմաց :

Sinum - ni (ՎԷ.)! Sinus - ni (ար.).
շիշ բոլորչի,

սլուակ, բաժակ, նուազ :

Sinus-us (ար.). ծոց, գոգ, գիրկ,
լանջք, կուրծք, խոռոչք, շր-

ջանակ, կրկնուած, ծալած, խորշ ծովու :

Sipárium-rii (ւլթ.) վարագոյր թասեր :

Sipho-ónis (խփ.) կոր խողովակ, կնճափող :

Siphúnculus-li (ար.) խողովակ փոքրիկ :

Siqua (Աթ.) եթէ ուստեք, թէ օրինակաւ իւրիք :

Siquándo (Աթ.) եթէ երբեք :

Siquidem (չլի.) քանզի, որովհետեւ, վասն զի, թէ ապաքէն, եթէ ճշմարիտ :

Siquis - quia - quod իմ - quid (դր.) եթէ ոք, եթէ ինչ :

Siquo (Աթ.) եթէ ուրեք :

Siraéum-aei (ւլթ.) քաղցու եփեալ, մոզ խաղողոյ, ռուփ, խազմուզ :

Siren-énis (խփ.) յուշկապարիկ, համբարու :

Sirénes - num (ար.) բոռք, գոռեխք :

Sirénus-ia-ium (աթ.) յուշկապարկաց, համբարուաց :

Siriacus - ca - cum (աթ.) շուն աստեղատան :

Sírius-ria-rium (աթ.) շնիկ աստեղ :

Sírius-rii (ար.) շնիկ աստղ, շուն աստեղատուն :

Sirpo-pas-ávi-átum-áre (նրփ.) կապեմ պրտուովք :

Sirpus-pi (ար.) կնիւն, պրտու, բան դժուարիմաց :

Sirus - ri (ար.) սաորերկրեայ շտեմարան ցորենոյ :

Sis (ար է՝ Si vis). եթէ կամիս, թէ հաճոյ է քեզ :

Siser-ris (ար. et ւլթ.) անուշահամ՝ շաքարաբեր ստեպղին :

Sisto-tis, stiti, statum, sistere (նրփ. et ւլթ.) կասեցուցանեմ, դադարեցուցանեմ, արգելում, ունիմ, դադարիմ, կամ, զկայ առնում, հանգչիմ :

» sisto me. ընդ առաջ ելանեմ, յանդիման լինիմ, երեւիմ յատենի, յատեան երթամ :

Sistrátus-ta-tum (աթ.) որ հարկանէ զճնծղայ :

Sistrum-ri (ւլթ.) ճնծղայ եզիպտական :

Sitánus-nia-nium (աթ.) այսր ամի, սորին տարւոյ :

Sitella-ae (խփ.) փոքր սափոր, թակոյկ փոքրիկ :

Síticen-tícinis (ար.) նուագածու՝ ի յուղարկաւորութիւնս :

Siticolósus-sa-sum (աթ.) ծաւաւում, չոր, ցամաք, երաշտ, կիսայրեաց :

Sítiens-éntis (էյթ.) ծարաւի, ցանկացող, փափաքող, անձկայրեաց :

» sitiéntia (ւլթ.) երկիր ծարաւում, արեգակնակէզ վայրք :

Sitiénter (Աթ.) մեծաւ ցանկութեամբ, եռանդամբ, ջերմաջերմ տենչանօք :

Sítio-tis-tívi-títum-tíre (ւլթ. et նրփ.) ծարաւիմ, պասքիմ, տենչանամ ցանկութեամբ, տենչամ և փափաքեմ :

Sitis-tis (խփ.) պոսուք, ծարաւ,

փափաք, տենչանք, իղձք, ցան-
կութիւն :

Sittace-ces (խփ.) . պապկայ :

Sittýba-ae (խփ.) . տոմսակ, քար-
տէս, տոմս, նամակ փոքրիկ :

Sítula - ae (խփ.) . դոյլ, սափոր
քուէից :

Sítulus-li (ար.) . փոքրիկ դոյլ :

Situs-us (ար.) . կայան, դադարք,
նիստ, դիր, տեղի, վայր, կայք,
յօրինուած, դեղնութիւն մա-
հու, գունատութիւն, աղտե-
ղութիւն, պղծութիւն, հոտ
բորբոսի, բորբոս, նեխ, ժան-
տահոտութիւն :

Situs-ta-tum (աթ.) . ընկողմա-
նեալ, անկեալ 'ի մահիճս,
թաղեալ :

Sive (չլի.) . կամ, լաւ ես, մա-
նաւանդ թէ :

Smaragdineus-ea-eum } աթ. 'ի
Smarágdinus-na-num }
գոյն զմրխտի, զմրխտեայ :

Smarágdus-di (ար.) . զմրուխտ :

Smécticus-ca-cum } աթ. մաք-
Smegmáticus-ca-cum }

րիչ, սրբիչ, մաքրական :

Smegma-matis (չլ.) . սրբապեղ,
դեղ մաքրիչ :

Sóboles-lis (խփ.) . սերունդ, զաւ-
ակ, զարմ, ազգ և տակ, տոհմ,
ցեղ, որդիք, ծնունդք, բող-
բոջ, բարունակ, շառաւիղ :

Sobolésco (չլ. Olésco արմ.) . ա-
ճեմ, բազմանամ, առաւելում :

Sóbrie (Վէ.) . զգաստութեամբ,
զգուշաբար :

Sobrietas-tátis (խփ.) . զգաստու-

թիւն, ժուժկալու թիւն, մա-
խառնութիւն :

Sobrina-ae (խփ.) . դուստր հօ-
եղբոր՝ մօրեղբոր՝ հօրաքեւ-
մօրաքեւ :

Sobrinus-ni (ար.) . հօրեղբորոր-
դի, մօրեղբորորդի, հօրաքեւ-
որդի, մօրաքեւորդի :

Sóbrius-ria-rium (աթ.) . զգաստ,
ժուժկալ, սակաւապէտ, հա-
մեստ, խնայող, զգոյշ, իմա-
տուն :

Soccátus-ta-tum (աթ.) . սանգա-
լաւոր, հողաթափս ազա-
ցեալ :

Sócculus-li (ար.) . սանդալ փոք-
րիկ, մոռճակ :

Soccus-ci (ար.) . սանդալ, մօյի
զուսանաց :

Socer-eri (ար.) . աներ :

Sócia-ae (խփ.) . ընկեր, ամուսին :

Sociábilis-le } աթ. ընկերական,
Sociális-le }

ընկերասէր, ընդելական, ըն-
տանի, բարեբարոյ, դաշնուոր :

Sociálitas-tátis (խփ.) . եղբայրու-
թիւն, մարդասիրութիւն, մե-
տերմութիւն, քաղցրութիւն :

Sociáliter (Վէ.) . բարեկամապէս,
մարդասիրապէս, ընկերաբար :

Sociátrix-rícis (խփ.) . ընկերակից
կին :

Sociátus - ta - tum (անց. դէք.) .
Տես Sócio.

Societas - tátis (խփ.) . ընկերու-
թիւն, ընկերակցութիւն, մա-
բանութիւն, հաղորդութիւն,
ուխտ, դաշնաւորութիւն :

Sócio-ias-iávi-iátum-iáre (ՆԴԳ.).
զուգեմ, զօդեմ, կցեմ, ընկե-
րեմ, միաւորեմ, խառնեմ, ա-
զուցանեմ :

Sociofraúduş-di (աբ.). պատրիշ
ընկերի :

Sócius-ia-ium (աձ.). միաբան ,
միախոհ , միախորհուրդ :

» ágmina sócia. բանակը դաշ-
նաւորք :

» nocte sóciâ. ընդ մութ գի-
շերոյն :

Sócius-cii (աբ.). ընկեր, ընկերա-
կից, գործակից, զովոր :

» sócii-iórum. դաշնաւորք, նի-
զակակիցք :

Socórdia-ae (ԷԳ.). անմտութիւն,
ծուլամտութիւն , ծուլալից
հեղգութիւն, ծուլանք, յու-
լութիւն, վատասրտութիւն,
թուլութիւն :

Socórditer-dius (ՋԷ.). յանհոգս,
յուլաբար , ծուլաբար , հեղ-
գութեամբ ծուլանօք :

Socors - órdis (- dissimus) աձ.
վատ, վատասիրտ, հեղգ, հեղ-
գասիրտ, ծոյլ, յոյլ, թոյլ,
գործատեսաց, անփոյթ, ան-
միտ, յիմար :

Socrus-us (ԷԳ.). զոքանչ :

Sodális-is (աբ. et ԷԳ.). ընկեր,
զովոր, բարեկամ :

Sodálitat-tátis (ԷԳ.) } ընկերակ-

Sodalítium-tii (չԳ.) } ցութիւն ,
կղբայրութիւն ,
կենակցութիւն , գաղտ միա-
բանութիւն , դաւաճանու-
թիւն :

Sodes (աբ. Է՝ Si audes) ՋԷ. աղէ,
աղաչեմ, եթէ հաճոյ է քեզ :
» dic sodes. ասա՛ ինձ :

Sol-lis (աբ.). արեւ , արեգակն :
» a sole orto Կա՛մ primo sole. ընդ
ելս առաւօտու , յետ ելիցն
արեւու , ընդ արեւագալն՝ ա-
րեւածայրս :

» caligo in sole. շլացութեամբ
հարկանիմ՝ ի հասարակ աւ-
ուր, կոյր լինիմ մտօք :

Solágo-ginis (ԷԳ.). արեւոյէմ՝
սունկ, արեւոյէտ՝ ծաղիկ :

Solámen-minis (չԳ.). սփոփանք,
մխիթարութիւն, խրախոյսք,
քաջալերք :

Solánum-ni (չԳ.). մորմ, գետ-
նախնձոր :

Solánuş ventuş-ti (աբ.). հողմ՝
արեւելից :

Soláris - re (աձ.). արեգակնա-
կան, արեգակնային :

Solárium horológium-gii (չԳ.).
արեգակնային ժամացոյց :

Solárium-rii (չԳ.). տեղի հան-
դէպ արեգական , միահարթ
տանիք, հովանոց, պատշգամբ :

Solátium-tii (չԳ.). մխիթարու-
թիւն, սփոփութիւն, քաջա-
լերութիւն, խրախոյսք :

» utor solátio. զբօսանիմ, զբօ-
սումն առնեմ, զուարճանում :

Solátor-óris (աբ.). մխիթարիչ,
մխիթար :

Solátuş-ta-tum (աձ.). արեգակ-
նակեզ, արեւակեզ :

Solátuş-ta-tum (աՆԳ. ԴԴԷ.). Տես
Solo և Solor.

Sólea-ae (խփ.). հողաթափ, սան-
դալ, մոյկ, օդ, ներքան, զար-
շապար, լեզուաձուկն :

Soleárius-rii (աբ.). կօշկակար,
կարուակ :

Soleátus-ta-tum (աժ.). սանդա-
լաւոր, հողաթափս ագու-
ցեալ :

Solémne - nis (չլտ.) }
Solémnitas - tátis (խփ.) } տօնա-
կան օր, տօնախմբութիւն,
տարեկանք, հանդէս, ռայք :

Solémnis - ne (- nissimus) աժ.
հանդիսաւոր, տօնական, սո-
վորական, օրինաւոր :

Solémniter (Պէ.). մեծաւ շքով,
մեծապայծառ. տօնիւ, ըստ
սովորութեան, որպէս օրէն է :

Solens - éntis (էյժ.). սովորա-
կան, սովորեալ :

Sóleo-es-litus-lére (չլտ.). սովո-
րիւմ, սովոր եմ լինիմ :

» ut solet. ըստ սովորական դի-
պաց, որպէս առհասարակ
գիպի :

Solers-értis (- tior-tissimus) աժ.
հանճարեղ, կորովամիտ, հնա-
րագիւտ, ճարտար, ժիր, յա-
ջողակ, խորագէտ :

Solérter-tius-tissime (Պէ.). հնա-
րագէտ հնարիւք, ճարտա-
րագէտ, խելօք, հանճարով :

Solértia - ae (խփ.). շութափու-
թիւն, աջողակութիւն, ճար-
տարութիւն, իմաստութիւն,
հնարագիտութիւն, հանճար :

Sóliar-áris (չլտ.). նուարտան գա-
հոյից :

Solicito-tas-ávi-átum-áre (Նբփ.).
չարժեմ, յուզեմ, գրգռեմ,
տատանեմ, զրդեմ, հրապու-
րեմ, խթեմ, նեղեմ, լլկեմ :

Solidátio - ónis (խփ.). հաստա-
տութիւն, պնդութիւն, սեր-
տութիւն :

Solidátus-ta-tum (աժց. ԴԴԲ.).
Տես Sólido.

Sólido-lídus (Պէ.). լի բովան-
դակ, սերտիւ, պնդագոյն,
հաստատութեամբ :

Solidésco-scis-scere (չլտ.). հա-
տատուն լինիմ, հաստատիմ,
պինդ կամ :

Solidipes - dipedis (աժ.). մի-
սըմբակ :

Soliditas - tátis (խփ.). սերտու-
թիւն, կարծրութիւն, հա-
տատութիւն, պնդութիւն,
սեղմութիւն :

Sólido-das-ávi-átum-áre (Նբփ.).
սերտագոյն գործեմ, պնդեմ,
կարծրացուցանեմ, հաստա-
տեմ :

Sólidum (Պէ.). սերտիւ, հա-
տատութեամբ, պնդագոյն :

Sólidus-da-dum (- lidior - díssi-
mus) աժ. հաստատուն, սերտ,
սերտագոյն, պինդ, կարծր,
միապաղաղ, հոժ և մաժ, ա-
մուր, անչարժ, հաստատուն :

Soliférreum-rei (չլտ.). երկաթի
տէգ :

Solitárius-ria-rium (աժ.). մե-
նակեաց, մինաւոր, անապա-
տական, միայն միայնուկ :

Sólite (Պէ.). ըստ սովորութեան :

Solitúdo-dinis (խփ․)․ *մենակեաց բնակութիւն, միայնաւորութիւն, մենակեցութիւն, մենութիւն, անապատ :*

Sólitus-ta-tum (անց․ դբբ․)․ *Տես Sóleo.*

» **praeter** կամ **super sólítum.** *անսովորական օրինակաւ, արտաքոյ սովորութեան :*

» **sólito magis.** *առ հասարակ, ըստ կարծեաց հասարակաց :*

Sólium-lii (չլէ․)․ *գահ, գահոյք, աթոռ, տաշտ, կոնք փայտեղէն, գերեզման :*

Solivagus-ga-gum (աժ․)․ *միայն միայնուկ :*

Sollémnis - ne (- níssimus) *աժ․ տօնական, հանդիսաւոր, մեծապայծառ, օրինական, սովորական :*

Sollers-értis (- értior - tissimus) *աժ․ կորովամիտ, հանճարեղ, ճարտար, հնարագիւտ, խորագէտ, յաջողակ :*

Sollicitátio - ónis (խփ․)․ *հրապոյրք, զրգռութիւն, թելադրութիւն, փորձանք, փորձութիւն :*

Sollicitátor - óris (ար․)․ *դրդիչ, հրապուրիչ, փորձիչ :*

Sollicitátus-ta-tum (անց․ դբբ․)․ *Տես Sollicito.*

Sollicite - citius - tissime (Վբ․)․ *փութով պնդութեամբ, հաւաստեալ, խնամով, ճշգիւ, կարճմտութեամբ :*

Sollicito-tas-ávi-átum-áre (Նբգ․)․ *յուզեմ, շարժեմ, զրգռեմ,*

խռովեմ, հրապուրեմ, դրդեմ, խթեմ, նեղեմ, լլկեմ :

Sollicitúdo-dinis (խփ․)․ *հոգ, հոգաբարձութիւն, վիշտք, անձկութիւն, փոյթ, խնամ :*

Sollicitus-ta-tum (-cítior - tissimus) *աժ․ յուզեալ, շարժեալ, հոգած, տատամեալ, անհանգիստ, վշտագին :*

Solo-las-lávi-látum-láre (Նբգ․)․ *աւերեմ, քանդեմ, կործանեմ, ամայի կացուցանեմ, հարթյառակ առնեմ, յաւեր դարձուցանեմ, յաւերակ դնեմ :*

Soloecismus-mi (ար․)․ *վրէպ քերականական՝ դպրութեան, աստանդութիւն բանից :*

Solor-láris-látus-lári (հար․)․ *մխիթար լինիմ, մխիթարեմ, փառապս տամ, սփոփեմ, զօսուցանեմ, զուարճացուցանեմ, դիւր առնեմ :*

Solséquium-quii (չլէ․)․ *արեւադէմ՝ տունկ, արեւուդէմ՝ ծաղիկ :*

Solstitiális-le (աժ․)․ *արեւադարձական :*

Solstitium-tii (չլէ․)․ *արեւակայք, արեւադարձ :*

Solum-li (չլէ․)․ *գետին, երկիր, յատակ, տախտակամածք, անդաստան, անդ, ագարակ, արտ, վիճակ, կալուածք, աշխարհ, դաւառ, տեղի :*

» **adaéquo solo.** *տապալյերկիր կործանեմ, հարթյառակ առնեմ, յատակեմ, տապալեմ :*

Solum կամ **Solúmmodo** (Վբ․)․ *Ըով*

- 'ի լոկոյ, միայն, և եթ, լոկա-
բար :
- Solus-la-lum (աթ.). միայն մի-
այնուկ, մինաւոր, անբնակ, ա-
մայի :
- Solúte - tius (ԱԲ.). արձակ և
համարձակ, ազատ, անարգել :
- Solútilis - le (աթ.). աղաւաղ,
զիւրաբակ, զիւրաւոյժ :
- Solútio - ónis (ԷԳ.). լուծումն,
արձակումն, քակումն, լքումն,
մեղկութիւն, թուլութիւն,
հատուցումն, վճար :
- Solútus-ta-tum (առ. ԴԲԲ.). Տես
Solvo.
- Solútus-ta-tum (- tior-tíssimus)
աթ. լուծեալ, ազատ, անջատ,
արձակ :
- Solvo-vis-vi-lútum-vere (ՆԴԳ.).
լուծանեմ, արձակեմ, քակեմ,
հատուցանեմ, վճարեմ :
- » solvo aes aliénium. հատու-
ցանեմ զպարտիս :
- » solvo fidem. չկամ հաւատա-
րիմ'ի խոստման, դրժեմ, ուխ-
տադրուժ լինիմ :
- » solvo morem. անցանեմ ըստ
սովորութիւն, կարճեմ զսո-
վորութիւն :
- » solvo votum. կատարեմ զուխտ :
- » versúram solves. կրկին տու-
ժեցիս :
- Somniátor - óris (առ.). երազա-
տես, երազահան :
- Somniculóse (ԱԷ.). նիրհելով
լին, յանհոգս :
- Somniculósus - sa - sum (աթ.).
քնեաժ, քնասէր, քնեայ :

- Sómnifer-nífera-rum } աթ. քնա-
ժու, թմբեցուցիչ, թմբեալ :
- Sómnio-ias-ávi-átum-áre (չԳ.).
երազեմ, տեսանեմ յանուրջս :
- Sómnium - nii (չԳ.). երազ, տե-
սիլ, անուրջք, յայտնութիւն :
- » in sómniis կամ per sómniū.
'ի տեսեան, յանուրջս, յե-
րազի :
- Somnoléntia-ae (ԷԳ.). ծանրա-
թուն քուն, քնեութիւն :
- Somnoléntus-ta-tum (աթ.). քնե-
ած, քնասէր, ծանրացեալ 'ի
քնոյ :
- Somnus-ni (առ.). քուն, նինջ,
նիրհ, դատարկութիւն, ան-
զործութիւն, գիշեր, խաւար :
- » in somnis. յերազեմ, 'ի տե-
սեան, յանուրջս :
- Sonábilis-le }
Sonans-ántis } աթ. սաստկաձայն,
Sonax-nácis }
- հնչական, հնչող, մեծաբա-
բառ, թնդական :
- Sónipes-nípedis (աթ.). ձի որ դռ-
փէ ոտամբ և դափր հատանէ :
- Sónitus-us (առ.). հունչք, հըն-
չիւն, դղրդիւն, դրնդիւն, շա-
չիւն, շառաչիւն, ձայն, բան,
բարբառ :
- Sono - nas - návi կամ - nui - nátum
կամ - nitum-náre (ՆԴԳ.). հըն-
չեմ, թնդամ, աղմուկ հանեմ,
նշանակեմ, ցուցանեմ :
- Sonor-óris (առ.). հնչիւն, բա-
բառ, դրնդիւն, դղրդիւն, շա-
չիւն, շառաչիւն, շոփնդ :

Sonóre (ՋԷ.). գեղգեղեալ ձայնիւք, յօրինեալ բարբառովք, դղրդմամբ, շառաչմամբ :

Sonórus-ra-rum (աժ.). սաստկածայն, հնչական, դղրդիչ, թնդական :

Sons - ontis (աժ.). յանցաւոր, պատժապարտ, պարտաւոր, վնասակար :

Sónticus-ca-cum (աժ.). անհնարին, մեծ, մեղանչական :

» sónticus morbus. ակտ լուսնոտաց, թակկացումն, լուսնոտութիւն :

Sonus-ni (ար.). հունչք, հրնչիւն, շաչիւն, շառաչիւն, դրնդիւն, դղրդիւն, ձայն, բարբառ :

Sophisma-ismatis (չլէ.). սոփեստութիւն, իմաստակութիւն, ճարտարանք, պատիպատութանք, պատիր յանդիմանութիւն :

Sophismátium-tii (չլէ.). թեթեւ սոփեստութիւն, դոյզն ճարտարանք :

Sophista-ae } ար. սոփեստ, սոփեստէս, իմաստակ, յոյժ ճարտարող, պարծուկ :

Sophistice (ՋԷ.). իբրեւ զսոփեստէս, պատիպատութանիւք, թիւր ճարտարմոտութեամբ :

Sophístice-es (իգ.). սոփեստութիւն, ճարտարանք, իմաստակութիւն, պատիպատութանք, պատիր յանդիմանութիւն :

Sophísticus-ca-cum (աժ.). սոփեստական, պատիր, սուտ, խաբեպատիր :

Sophos (ՋԷ.). իմաստազոյնս, իմաստաբար, բարեգ :

Sópio-is-ívi-ítum-íre (չլէ.). ընդարմանամ, թմբրիմ, ծանրանամ 'ի քնոյ :

Sopítus - ta - tum (անց. ԴԷԷ.). Տես Sópio.

Sopor-óris (ար.). թմբրութիւն, քնեութիւն, ծանրաթութիւն, վատութիւն, յուլութիւն, ծուլանք, ծուլութիւն :

Soporátus-ta-tum (անց. ԴԷԷ.). Տես Sopóro.

Sopórifer-rífera-rum (աժ.). քնածու, թմբրեցուցիչ :

Sopóro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.). նիրհեցուցանեմ, ննջեցուցանեմ, թմբրեցուցանեմ :

Sopórus-ra-rum (աժ.). թմբրեցուցիչ, քնածու :

Sórbeo-bes-ui-ére (նրգ.). կլանեմ, ծախեմ, խմեմ, ծծեմ :

Sórbilis-le (աժ.). ծծելի, կլանելի :

Sorbillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.). ըմպեմ առ սակաւ սակաւ, առ փոքր փոքր ծծեմ :

Sorbíllum - li (չլէ.). կաթ մի, ճաշակ, արգանակ :

Sorbítio-ónis (իգ.). բերանալիր արբումն :

Sorbum-bi (չլէ.). սին՝ պտուղ :

Sorbus-bi (իգ.). սին՝ ծառ :

Sórdeo-des-dui-dére } չլէ. աղ-

Sordesco-scis-scere }

տեղանամ, խոտիմ, խոտան
լինիմ :

Sordes - dium (ի՜՜). աղտեղու-
թիւն, պղծութիւն, զազրու-
թիւն, կծծութիւն, ուշտու-
թիւն, ազահութիւն :

Sordidatus-ta-tum (աժ.՝). աղ-
տեղահանութիւն, զզեցեալ հան-
ութիւն աղտեղիս :

Sórdide-didius-didissime (ՎՔ.՝).
աղտեղութեամբ, ժլատու-
թեամբ, կծծութեամբ :

Sordidulus-la-lum (աժ.՝). փոքր
մի աղտեղի, արատաւոր :

Sórdidus-da-dum (- didior-didis-
simus) աժ.՝. աղտեղի, զազրա-
գոյն, զազիւր, պիղծ, ամենա-
պիղծ, զարշիւի, ազահ, կցիւր,
մանրակծծի, գծած, անարգ,
խոտան :

Sorex-ricis (ար.՝). մուկն, առնէտ :

Soricinus-na-num (աժ.՝). 'ի գոյն
մկան, մկնագոյն :

Soriculáta vestis-is (ի՜՜). ամ-
ղան նկարէն :

Sorites - tae (ար.՝). շեղջակոյտ
հաւաքաբանութիւն :

Soror-óris (ի՜՜). քոյր, հաւա-
տաւոր կուսան :

» soróres (ի՜՜). Պարկայք, Սու-
սայք, ընդզայք ծովու :

Sororicída-ae (ար. et ի՜՜). սպա-
նող քեռ :

Sorórcula-ae (ի՜՜). փոքրիկ քոյր :

Sorórius-ia-ium (աժ.՝). քուրա-
կան :

Sors-ortis (ի՜՜). բախտ, վիճակ,
ճակատագիր, բաշխութիւն,

դիպուած, զլուխ ընչից, դը-
մազլուխ :

Sortilégium-gii (չլժ.՝). հմայու-
թիւն, ըզնութիւն, կախար-
չութիւն, դիւթութիւն :

Sórtior-tiris-itus-iri (հար.՝). վի-
ճակիմ, վիճակաւ արկանեմ.
բաժանակից լինիմ, առնում
մասն :

Sortitío-ónis (ի՜՜). ընտրութիւն
վիճակաւ, վիճակարկութիւն.
քուէարկութիւն :

Sortitío (ՎՔ.՝). վիճակաւ արկա-
նելով, 'ի դիպաց, դիպու-
ծով իմն :

Sortitor-óris (ար.՝). վիճակաւ ար-
կունող, վիճակարկու, քուէար-
կու :

Sortitus-ta-tum (անց. ԴՔՔ.՝).
Տես Sórtior.

Sortitus-us (ար.՝). ընտրութիւն
վիճակաւ, քուէարկութիւն,
վիճակարկութիւն :

Sospes-pitis (աժ.՝). ողջ, առողջ
ողջանդամ, ազատիչ, ապրե-
ցուցիչ, փրկիչ :

Sóspita-ae (ի՜՜). կին ազատիչ :

Sospitális-le (աժ.՝). առողջաբար-
կենարար, պահպանիչ, յառա-
ջապահ :

Sospitátor-óris (ար.՝). փրկիչ, ա-
զատիչ, ապրեցուցիչ :

Sospitátrix-ricis (ի՜՜). կին ապ-
րեցուցիչ :

Sóspito-tas-ávi-átum-áre (ՆԻ՜՜).
կեցուցանեմ, ապրեցուցանեմ,
փրկեմ, պահեմ, պահպանեմ,
պաշտպանեմ :

Soter-éris (ար.) կեցուցիչ, ազատիչ, փրկիչ :

Spadix - icis (խ.) աւել, օտարմաւենեաց, գոյն աշխէտ, գործի երածշտական :

Spado-ónis (ար.) ներքինի, քաճաւարոտ, կուրտ :

Spadónius - ia - ium (աթ.) ներքինացեալ, անպառուղ, անպիտան, անշահ, ամուլ, անծին :

Spargo-gis-rsi-rsum-gere (նրգ.) հեղում, թափում, տարածանում, սփռում, ցանում, սերմանում, սրսկում, ցողում, թանամ, ոռոգանում :

Sparsim (Վթ.) ցան և ցիր, աստանդ, վայրաժատին, այսրանդր, 'ի սփռում :

Spársio-ónis (խ.) ցրումն, վարատումն, հեղումն, ոռոգումն :

Sparsus - sa - sum (անց. դրթ.) Տես Spargo.

Sparum-ri (չգ.) } ցատոց, կտցաւ

Sparus-ri (ար.) } որ կտրոց, սսկեճուկն :

Spasma-matis (չգ.) } ստնգալ,

Spasmus-mi (ար.) } ձգտումն ջղաց, կարկամութիւն, ջղաձգութիւն :

Spásticus-ca-cum (աթ.) գրաւեալ 'ի ցաւս ջղաց :

Spatálion-lii }
Spatálium-lii } չգ. ապարան-
Spathálium-lii }

ջան, կողը արմաւենեաց :

Spatha-ae (խ.) բահակ՝ գործի բժշկաց, թուր, սուսեր, ոստարմաւենեաց :

Spathe-es (խ.) կողը արմաւենեաց :

Spáthula-ae (խ.) բահակ՝ գործի բժշկաց :

Spatiátor-óris (ար.) թափառական, ընդվայրատուն, դատարկասուն, մելորական :

Spatíolum-li (չգ.) փոքրիկ անջըպետ, գոյզն բացարձակութիւն :

Spátior - iáris - iátus - iári (հար.) զգնամ, ճեմն առնում, ճեմիմ, շրջիմ, 'ի զբօսանս ելանեմ, զբօսնում, սփռիմ, ընդարձակիմ :

Spatiósé - sius (Վթ.) լայնագոյնս, երկայնատարած տարածիւք :

Spatiósus - sa - sum (-sior-sissimus) աթ. լայնանիստ, ընդարձակագոյն, երկայնատարած, մեծատարած, լայնասփռում :

Spátium - tii (չգ.) ասպարէզ, կրկէս, կռուանոց, անջըպետութիւն, բացարձակութիւն :

Speciális-le (աթ.) մասնաւոր, սեպհական, առանձնագործ :

Speciáliter } Վթ. առանձինն իմն,

Speciátim } առաւելապէս, մասնաւորապէս, մասնաւոր պայմանաւ :

Spécies-iéi (խ.) կերպարանք, ցոյցք, տեսիլ, երևոյթ, պատկեր, երազ, կերպ, ձև, պայման, ազգ, օրինակ :

Specificus-ca-cum (աթ.) կերպարանարար, առանձին, սեպհական :

Specillum - li (լլ+). վերաշափ
գործի, հայելի փոքրիկ :

Spécimen-cimnis (լլ+). ծա-
շակ, օրինակ, հանդես, փորձ,
կաղապար, առգին :

Speciósse-sius-sissime (ՎԷ+). գե-
ղեցկատեսիլ շքով, պերճա-
նօք :

Speciósus-sa-sum (-sior - síssi-
mus) ած. բարենշան, գեղեց-
կատեսիլ, շքեղագոյն, մար-
մնագեղ, հոյակապ, երևելի,
ազնուական :

Spectábilis - le (ած+). երևելի,
տեսանելի, զննական, հռչա-
կաւոր, անուանի, ակնածելի,
նշանաւոր :

Spectáculum - li (լլ+). տեսիլ,
հանդես, զբօսանք, տօն ցըն-
ծութեան, կացուրդք, թատր,
շուրջ զթատերք, շուրջ տե-
սանելեաց սենեակք :

Spectámen-minis (լլ+). փորձ,
հանդես, համ, ծաշակ :

Spectatio-ónis (եգ+). դիտաւո-
րութիւն ականելոյ, մտածու-
թիւն, խորհուրդ, նկատու-
թիւն, մտախորհութիւն :

Spectáte - tissime (ՎԷ+). կարի
քաջ, գեղեցիկս, սքանչելա-
պէս, բարւոք :

Spectatívus-va-vum (ած+). հայ-
եցական, մտաւորական :

Spectátor-óris (աբ+). հանդիսա-
կան, տեսող, ծանաչող, ընտ-
րող, իրաւարար :

Spectátrix-rícis (եգ+). կին հան-
դիսատես :

Spectátus-ta-tum (աշ+ ԴԵԷ+).
Տես Specto.

Spectátus - ta - tum (-tior-tíssi-
mus) ած. ազնիւ, նշանաւոր,
երևելի :

Specto-tas-ávi-átum-áre (ՆԵԳ+).
հայիմ, նայիմ, նկատեմ, ուշ
եղեալ հայիմ, դէտալն ու-
նիմ, պշնում, յառիմ, ալն
ունիմ, սպասեմ, յուսամ, անկ
լինիմ, պատշաճիմ, վայելեմ :

Spectrum-ri (լլ+). առաջօք տե-
սիլ, ցնորք, խուճապք, ոգի,
ճիւղալ :

Spécula-ae(եգ+). դիտանոց, խղիկ
պահանորդաց, սակաւ յոյս :

» sum in spéculis. դէտալն ու-
նիմ, դիտեմ, պահ ունիմ :

Speculabúndus-da-dum (ած+).
հայեցող, նկատող, դիտող,
զննիչ :

Spécular-áris (լլ+). փեճեկարդ
քար, բռաքար, տաղկ :

» specularia-rium. պատուհանք
'ի փեճեկարդ քարէ, ապա-
կիք 'ի բռաքարէ :

Speculáris-re (ած+). թափան-
ցիկ, երևելի, պայծառ, ծա-
կոտկէն :

» lapis specularis. փեճեկարդ
քար, բռաքար, տաղկ :

Speculátor-óris (աբ+). պահակ,
պահանորդ, պահապան, գի-
շերապահ, դէտ, լրտես, յու-
զող, հայեցող, նկատող, դի-
տող, տեսող, զննիչ :

Speculatórium - rii (լլ+). դի-
տանոց, խղիկ պահանորդաց :

Speculatórius-ia-ium (աթ.) լըր-տեսական, նկատելի, նշմարելի :

» **speculatória navis**. նաւ լըր-տեսութեան :

Speculatrix-ricis (եգ.) կին լըր-տես :

Speculátus-ta-tum (անգ. Դրէ.) **Տես** Spéculor.

Speculátus-us (ար.) լրտեսութիւն, դիտաւորութիւն :

Spéculor-láris-látus-lári (հոլ.) լրտեսեմ, դիտեմ, դէտակն ունիմ, քննեմ, նկատեմ, հայիմ, մտախորհ լինիմ :

Spéculum-li (չգ.) հայելի :

» **spéculum cónsulo**. նայիմ 'ի հայելւոջ, պշուցեալ հայիմ 'ի հայելւոջ :

» **spéculum lymphárum**. վճիտ և ակահակիտ ջուր :

Specus-us (ար. et եգ.) } անձաւ, **Spelúnca-ae** (եգ.) }

քարանձաւ, քարայր, այր, քարածերպք, որջ, մորի :

Sperábilis-le (աթ.) յուսալից, մեծայոյս :

Speráta-ae (եգ.) կին խօսեցեալ, հարսն :

Sperátus - ta - tum (անգ. Դրէ.) **Տես** Spero.

Sperátus-ti (ար.) տրփող որ յուսալից սպասէ կին ածելոյ :

Spernax-nácis (աթ.) անարգիչ, արհամարհող :

Sperno-nis, spreui, spretum-nere (նրգ.) անարգեմ, արհամարհեմ, անպոսնեմ, եպերեմ, խո-

տեմ, խոտամ առնեմ, քամահեմ, դարովեմ :

Spero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.) յուսամ, յոյս ունիմ, վստահ լինիմ, վստահանամ, սպասեմ, կամ փնամ, կանխաւ հոգամ, խիթամ, խոկամ, խորհիմ, դնեմ 'ի մտի :

Spes-ei (եգ.) յոյս, ակնկալութիւն, վստահութիւն, երկիւղ, կասկած :

Sphaera-ae (եգ.) գունդ, շրջանակ, բոլորակ, գնդակ խաղու :

Sphaeróides - dis (աթ.) գնդական, գնդաձև, գնդակերպ, ձուակերպ, ձուարդ, բոլորաձև, բոլորշի :

Sphaeromáchia-ae (եգ.) խաղ գնդակի, գնդախաղ :

Sphinx-ingis (եգ.) սպինքս, առիւծ կնադէմ և արծուելթե, գազան մտացածին :

Sphragis - gidis (եգ.) դրամ, կնիք :

Spica-ae (եգ.) հասկ :

» **spica állii**. ատամն հատ խըստորոյ :

» **spica mútica**. հասկ առանց քստոյ :

Spicátus-ta-tum (անգ. Դրէ.) **Տես** Spico.

Spíceus-ea-eum (աթ.) հասկաթուռ :

Spícifer-cífera-rum (աթ.) հասկաբեր :

Spicilégium-gii (չգ.) հասկաքաղ :

Spico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.) ա-

ձեւ՝ ի հասկ, հոսկս արձա-
կեմ, սրեմ, թեքեմ :

Spiculátor-óris (աբ.) . գեղարդ-
նաւոր , կալանաւորակապ ,
դահիճ :

Spiculátus-ta-tum (աթ.) . սայ-
րասուր, յեսանասուր :

Spículum-li (չգ.) . նետ, փքին,
սլաք, սուր ծայր, խայթոց
մեղուկաց :

Spina-ae (էգ.) . փուշ, խոշ, ող-
նայար ձկան :

Spinácea-ae (էգ.) } ծմել, շո-
Spinácium-cii (չգ.) } մին :

Spinétum - ti (չգ.) . մացառք,
թաւուտք, փշուտ վայր :

Spíneus-ea-cum (աթ.) } աթ. փշա-
Spínifer-nífera-rum } փշուտ, փշաբոյս, փշա-
բեր :

Spínósus-sa-sum (-sior-síssimus)
աթ. փշալից, մացառուտ, ա-
հաւոր, ամայի, խոպանա-
ցիկ :

Spinther-théris (չգ.) . ապարան-
ջան :

Spinus-ni (աբ. et էգ.) . փուշ,
վայրի սալորի, մամի :

Spira-ae (էգ.) . գալարք, ոլորա-
ծոյցիծ, մանուկապատ շր-
ջան, օձաձև շաւիղ, պան,
կարկանդակ :

Spirábilis-le (աթ.) . շնչելի :

Spiráculum-li }
Spirámen-minis } չգ. շնչահան,
Spiraméntum-ti }
օդամուտ, շունչ, փչիւն, օդ

քաղցրաշունչ, շնչումն հոգ-
մոյ, բուրումն, հոս :

Spirans-ántis (էյթ.) . փշօղ, շն-
չող :

Spiritális-le (աթ.) . հոգեւոր, հո-
գեղէն, անմարմին, անտար-
րական, անմարմնաւոր :

Spiritus-us (աբ.) . սգոխ, սիւք,
շունչ, տուրեառ. շնչոյ, հոգի,
փչիւն, ոգի, անձն :

Spiro-ras-rávi-rátum-ráre (Նբգ.
et չգ.) . փչեմ, շնչեմ, հնչեմ,
զօգ ծծեմ, ոգի կլանեմ :

Spissaméntum-ti (չգ.) } հոծու-
Spissátio-ónis (էգ.) }
թիւն, խտութիւն, թանձրու-
թիւն, սեղմութիւն :

Spissátus-ta-tum (աեց. Գբգ.) .
Տես Spisso.

Spisse-sius (Պէ.) . հոծ բազմամ-
բոխ լիութեամբ, բազում ան-
գամ, յաճախագոյնս, դժուա-
րաւ, հազիւ :

Spissésco-scis-scere (չգ.) . հոծ
և մած լինիմ, հոծիմ, մածա-
նիմ, խտանամ, թանձրանամ :

Spíssitas-tátis }
Spissitúdo-dinis } էգ. թանձրու-
թիւն, խտութիւն, հոծու-
թիւն, սերտութիւն, շեղջա-
կոյտ :

Spisso-sas-ávi-átum-áre (Նբգ.) .
խտացուցանեմ, թանձրացու-
ցանեմ, հոծ գործեմ :

Spissus-sa-sum (-sior-síssimus)
աթ. թանձր, թանձրամած,
հոծ և մած, խիտ, սեղմ, սերտ,
թաղուն :

Digitized by Google

Spíthama-ae (խփ.) թիղ :

Splen-enis (աբ.) փայծաղն :

Splendens-éntis (-éntior) ած. պայծառ, մեծապայծառ, փառաւոր, փայլուն, պաղպաղուն :

Spléndeo-des-dére լուս. փայ-

Splendésco-scis-scere լիւմ, պաղպաղում, փաղփաղում, փողփողում, շողամ, պայծառանամ :

Spléndide - dídius - didissime (ճիւ.) ազնուագոյնս, առատագոյնս, աւագօրէն, մեծասպաս փառաւորութեամբ :

Spléndidus-da-dum (-dídiór-didíssimus) ած. մեծապայծառ, շողազարդ, շողաւոր, պաղպաղուն, չքեղ, երեւելի, հըռ-չակաւոր :

Splendor-óris (աբ.) պայծառութիւն, փայլիւն, լուսաւորութիւն, ազնուականութիւն, փառաւորութիւն :

Splenéticus-ca-cum } ած. ի փայծաղան ցաւս գրաւեալ, փայծաղնացաւ :

Splénium-nii (լլ.) դեղ օգտակար փայծաղան, սպեղանի :

Spoliárium-rii (լլ.) տուն պատմութեայ, սենեակ մերկանալոյ զգեհաստ :

Spoliátio - ónis (խփ.) զրկումն, կողոպտանք, յափշտակութիւն, գողութիւն :

Spoliátor-óris (աբ.) կողոպտիչ, գող, աւազակ :

Spoliátrix-ricis (խփ.) կին կողոպտիչ՝ աւարառու՝ մերկացուցիչ :

Spoliátus-ta-tum (անց. ԴԷ.) Տես Spólio.

Spólio-ias-ávi-átum-áre (նրփ.) մերկացուցանում, կապում, կողոպտում, աւարում, աւար հարկանում, յափշտակում, գողանում :

Spólium-lii (լլ.) աւար, կողոպուտ, կապուտ, մորթ, խորխ, առ, սպուռ, գողութիւն :

Sponda-ae (խփ.) շրջանակ, ծրնօս, պսակ, անկողին, յատակ :

Spondaéum carmen-minis (լլ.) համբուրական միմունջ՝ ստիքերովն :

Spondaéus-aéi (աբ.) համբոյր, չափ յերկուց երկայն վանդից :

Spondáicus-ca-cum (ած.) համբուրական :

Spóndeo-es, spopóndi, sponsum-dére (նրփ.) խոստանամ, առնում յանձն, տամ զբաւական, խօսիմ առն :

Spondéus - éi (աբ.) համբոյր, չափ ստիքերովն յերկուց երկայն վանդից :

Spóngia-ae (խփ.) սպունգ, չեչաքար :

Spongiósus-sa-sum (ած.) ծակոսկէն, սպնգակերպ, սպնգանման :

Sponsa-ae (խփ.) հարսն, առնակոյս, խօսեալ, ամուսին, կին ստնակին :

Stabilitas-tátis (խփ.). հաստատութիւն, անդուլթիւն, ամբողջութիւն, սերտութիւն, սեղմութիւն, անշարժութիւն :

Stabilitér (Ջէք.). անդադոյնս, հաստատուն օրինակաւ, հաստատութեամբ :

Stabilitör - örís (ար.). հաստատիչ, պնդիչ :

Stabilitus-ta-tum (անգ. Դէք.).
Տես Stabílio.

Stabulárium-rii (չլտ.). մակաղատեղ, գոմք, ակոռ :

Stabulárius-rii (ար.). սպասաւոր ակոռոյ, պանդկապետ, աշխարհականդիկ :

Stabulatio-ónis (խփ.). ասպաստան, ակոռ, գոմք, մակաղատեղ :

Stábulo-las-ávi-átum-áre (նրդ. et չլտ.). դնեմ յասպաստանս, պահեմ 'ի գոմն, դադարեմ յակոռս :

Stábulo-láris-látus-lári (հար.). մտանեմ 'ի հանգրուան, որջանամ, բնակիմ, նստիմ, զետեղեմ, զետղ առնուեմ :

Stábulum - li (չլտ.). դադարք, հանգրուան, ակոռ, բոյն, որջ, մորի, մեղուարոյն, բոզանոց :

Stadiódromus-ni (ար.). որ յասպարիսի ընթանայ :

Stádium-dii (չլտ.). ստադ, ստադիոն, ասպարէզ, վտաւան :

Stagnans-ántis (էյթ.). մօրացեալ, ծովացեալ, անշարժ :

Stagnátus-ta-tum (անգ. Դէք.).
Տես Stagno.

Stágneus-ea-eum (ար.). անագեայ, դրուագեալ անագաւ :

Stagno-nas-ávi-átum-áre (նրդ. et չլտ.). հեղեղատեմ, ոլողեմ, ողողանեմ, մօրանամ, ծովանամ :

Stagnum-ni (չլտ.). մօր, ճախճախուռ տեղի, ճահիճք :

Stalágmia-iórum (չլտ.). գորշապահանգք 'ի ձե կաթուածոյ, զինդք :

Stalágmias-iae (ար.). քար կաթուածոյ, շթաքար, պաղանձաւ, պակաքար :

Stamen-minis (չլտ.). թեղան, բարակ գեղմն, առէչ, թեկ, ասղանի :

Staminárius-ia-ium (ար.). գեղմնաւոր :

Stamíneus-ea-eum (ար.). բարակաման, հիւսկէն :

Stámneus-ea-eum (ար.). անագեայ, դրուագեալ անագաւ :

Stamnum-ni (չլտ.). անագ :

Stans - antis (էյթ.). կանգուն, ուղղաբերձ, կարկառեալ, հաստատուն :

› stantes óculi. ցիւռկեալ ականողիք, վերամբարձ աչք :

› stántia freta. խաղաղ և հանդարտ ծով :

Statárius - ia - ium (ար.). հաստատուն, անյողողդ, պինկ, անշարժ :

› statárius miles. զինուոր որ անդադոյնս մարտնչի :

Statéra-ae (խփ.). կշռորդ, կշռոց :

Staticulum - li (չդ+). փոքրիկ անդրի, արձան փոքր :

Staticulus - li (ար+). պարանցիկք, կաքաւք :

» **staticulos do**. կայթս հարկանեմ, կայթեմ, կաքաւեմ, պար առնում՝ յօրինեմ, պարանցիկս առնեմ :

Statim (Վէք+). անդէն իսկ վաղվողակի, առժամայն, յանկարծակի, ՚ի քթթեմ ական :

» **statim ac, atque** կա՛ ut. հազիւ թէ, անդէն իբրեւ :

Statio - ónis (եդ+). դադարք, կայանք, բնակութիւն, օթեւան, իջաւան, հանգիստ, այցելութիւն եկեղեցեաց, նիստ, դիր, յօրինուած, պահակապանք, պարեկապանք, սուրհանդակ, գիշերապահք :

Stationális - le (աթ+). անշարժ, հաստատուն, դադարական :

Stationárius - ia - ium (աթ+). կացեալ, ետեղակալ, ոստիկան սուրհանդակաց :

» **stationárii milites**. պահապան զօրք, պահակապանք զօրաց :

Stativa - vórum (չդ+). ճամբար, ղակիշ, կայանք՝ վանք զօրաց, ձմերոց, զօրանիստ տեղիք, բանակատեղ :

Stativus - va - vum (աթ+). կանգուն, հաստատուն, անշարժ :

» **castra stativa** (չդ+). ղակիշ, ճամբար, բանակատեղ, վանք՝ կայանք զօրաց, զօրանիստ տեղիք, ձմերոց :

» **stativae feriae**. անշարժ տօնք :

Stator - óris (ար+). յանդիմանակաց, կացուցիչ, սպասաւոր, ծառայ :

» **Júpter Stator**. Արամազդ կեցուցիչ :

Státua - ae (եդ+). անդրի, արձան, արձանութիւն, նմանութիւն, դրօշեալ, պատկեր :

Statuária - ae (եդ+). դրօշագործութիւն, արձանագործութիւն :

Statuárius - ia - ium (աթ+). անդրիագործ, արձանական :

» **ars statuária**. արձանագործութիւն, արուեստ դրօշագործութեան :

Statuárius - rii (ար+). անդրիանտագործ, արձանագործ, դրօշագործ, դրօշող, քանդակիչ :

Statúmen - minis (չդ+). ցիցք առորթովք, նեցուկք առ ծառովք, ստուար ձող :

Statúmino - nas - ávi - átum - áre (նրդ+). մոյթս դնեմ, ՚ի վերունիմ, նեցուկս հաստատեմ, ձողս ցցեմ, ցիցս հարկանեմ :

Statúncula - ae (եդ+). փոքրիկ արձան, անդրի փոքր :

Státuo - uis - ui - útum - úere (նրդ+). ամբառնամ, շինեմ, կանգնեմ, կառուցանեմ, դնեմ, զետեղեմ, հաստատեմ, սահմանեմ, որոշեմ, կարգեմ, վճիռ տամ :

Statúra - ae (եդ+). հասակ, մեծութիւն, բարձրութիւն :

Status - us (ար+). կայան, դիր, որպիսութիւն, հանգամանք, պայման, ստտիճան, կարգ :

զրգռեմ, տագնապեմ, հրապուրեմ :

Stímulum - li (չլ+.) } խայթոց,
Stímulus - li (ար.) } խայթ, խթան, գրգռում, թե-

լադրութիւն, գրգռութիւն :

» stímulí dolóris. ցաւագին խայթուածք, մարմաջիւնք :

Stinctus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Stínguo.

Stínguo - guis - nxi - nctum - guere (նրգ.). շիջուցանեմ, 'ի մայր դարձուցանեմ, խափուցանեմ, անցուցանեմ, հետախաղաղառնեմ :

Stipátio - ónis (էգ.). շեղջակոյտ, խտութիւն, հոծութիւն, ամբոխ, բազմութիւն, խուժան :

Stipátor - óris (ար.). ջքադիր, յուղարկաւոր, ուղեկից, անձնապահ, թիկնապահ, փուշտիպան :

Stipátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Stipo.

Stipátus - ta - tum (-tíssimus) անլի, զեղուն, խիտ, խուռն, պատեալ, պաշտրեալ, ընկերչակալ, պահպանեալ :

Stipendiáriu - ia - ium (անշ.). հաստու, հարկատու, ռոճկակեր, զինուորեալ :

Stipéndior - diáris - diátus - diári (հոր.). վարձաւոր՝ վարձկան լինիմ, թոշակս ընդունիմ :

Stipéndium - dii (չլ+.). թոշակ, ռոճիկ, հաս, վարձք :

» stipéndia fácio կամ méreo. զինուորիմ, ռոճիկս ընդունիմ :

Stipes - pitis (ար.). բուն ծառայկոճղ, արմ, տպուշ, թանձրամիտ, տխմար :

Stipes - pis կամ Stips - pis (էգ.). վրամ, արծաթ, դահեկան պարգև, տոնընծայք :

» stipem cogo. ողորմութիւն խնդրեմ, մուրանամ, 'ի միջեւանեմ :

» stipem cónfero. ողորմիմ, միջողորմութիւնս տամ :

Stipo - pas - ávi - átum - áre (նրգ.). խնում խծծով, ուղեկից լինիմ, ընկերչակեմ, ընկերմ, շուրջ պատեմ, պարսպեմ :

Stípticus - ca - cum (անշ.). անլի խիստ, դաժան, խստացուցիչ :

Stipula - ae (էգ.). խողան, յորդ :

Stipulátio - ónis (էգ.). դաշնաւորութիւն, դաշն, սակ, պայման :

Stipulatiúncula - ae (էգ.). դաշնակ, դոյզն դաշինք :

Stipulátor - óris (ար.). դաշնաւոր, դաշնադիր :

Stipulátus - ta - tum (անց. ԴԴԷ.).
Տես Stípulor.

Stípulor - láris - látus - lári (հոր.). դաշնաւոր լինիմ, սակ արկանեմ, դաշինս կռեմ՝ առնեմ, պայմանս դնեմ, պայմանեմ, սահմանեմ :

Stiria - ae (էգ.). սառն կախեղ զտանեաց :

Stirpésco - scis - scere (չլ+.). մեցառուտ լինիմ :

Stírpitus (ՎԷ.). արմատաքի, ընջովին, գլխովին, կարծնովին, 'ի սպառ, ամենեկին խփ :

Stirps-pis (աբ. et իգ.). շառաւիղ, բողբոջ, արմատ, արմ, տակ, կոճղ, զարմ, տոհմ, ցիղ, սեբունք, ազգատոհմ :

Stiva-ae (իգ.). մաճ :

Sto-tas, steti, statum, stare (չդք.). կամ, կանգուն լինիմ, չսասանիմ, տեւեմ, բաւեմ, տկամ, հանապազորդեմ, հաստատիմ 'ի մտի, արժեմ :

» **mihi stat.** որոշեալ հաստատեալ է իմ 'ի մտի :

» **per me stat.** ինձ անկ է, կախեալ կայ զինէն :

» **per me non stat, quóminus.** չէ ընդ իշխանութեամբ իմով զէ :

» **stat magno prétio.** ծանրագնի մեծագնի է :

» **sto domi.** կամ Ֆնամ 'ի տան, առանձնանամ 'ի բնակարանի :

» **sto in** կամ **contra te.** ընդդէմ մադարձ լինիմ, ընդդէմ կամ, հակառակիմ :

Stóice (Վլէ.). յանհոգս, ըստ օրինակի Ստոյիկեանց :

Stóicus-ca-cum (աթ.). ստոյիկեան :

» **Stóici - córum** (աբ.). Ստոյիկեան փիլիսոփայք :

Stola-ae (իգ.). ուրար, փակեղն, պատմութեան, ազանելի, վերարկու, պճղնաւոր :

Stolátus-ta-tum (աթ.). արկեալ ուրար զպարսոցաւ, զգեցեալ պատմութեան պճղնաւոր :

Stólide-lidius (Վլէ.). իբրեւ զլիմար, յիմարաբար, մորոսագոյնս, անմտութեամբ :

Stoliditas-tátis (իգ.). անմտութիւն, պանդորութիւն, յիմարութիւն, մորոսութիւն, պակասամտութիւն :

Stólidus-da-dum (-lidior-dissimus) (աթ.). անմիտ, անմտագոյն, մորոս, մորոսական, յիմար, թանձրամիտ, պակասամիտ, պանդոյր, ապուշ :

Stolo-lónis (աբ.). շառաւիղ յարմատոց բուսեալ, բողբոջ կրտաթից ծառոց :

Stomácace-ces (իգ.). ընդահարութիւն, աղեհարութիւն :

Stomachabúndus-da-dum (աթ.). ցասկոտ, բարկասիրտ :

Stómachans-ántis (էյթ.). զարշեցուցիչ, նողկ, զարշելի :

Stomáchicus-ca-cum (աթ.). ախտացեալ զախտ ստամոքսի :

Stómachor-cháris-chátus-chári (հար.). նողկամ, թալուկ գայ զսրտիւ, 'ի բարկութիւն բլբղիմ, սրտմտիմ, զայրանամ, ցասնում :

Stomachóse-sius (Վլէ.). զայրագին, լի բարկութեամբ, մեծաւ ցասմամբ :

Stomachósus-sa-sum (-sior) (աթ.). բարկասիրտ, ցասկոտ, զարշելի, զազեր, նողկ, անհաճոյ :

Stómacus-chi (աբ.). ստամոքս, ցասութեան, զայրուցք, սրտմտութիւն, ձանձրոյթ, տաղտուկ, թալուկ, հաճոյք :

» **stómachum fácio** կամ **móveo tibi.** բարկացուցանեմ, զայրացուցանեմ, ցասուցանեմ :

Stomáticus-ca-cum (աթ.) ակու-
տացեալ զախտ ստամոքսի :

Storax - rácis (էգ.) ստաշին ,
շեր , խուշկ ստիւրակ :

Stórea - ae և Stória - ae (էգ.)
փսիաթ , պարիս , կեմեղէն :

Strabo-ónis (ար.) և Strabus - ba - bum (աթ.) } շիւ ,

պտղակն , նախանձոտ , յաչաղ-
կոտ , նախանձաբեկ :

Strages-gis (էգ.) կոտորած , հա-
րուած , սպանութիւն , ազգա-
հատութիւն , անձեռտութիւն :

Strágula vestis-is (էգ.) վերար-
կու , օթոց , ծածկոյթ անկող-
նոյ , նուարտան :

Strágulum-li (լլտ.) ծածկոյթ
անկողնոյ , օթոց :

Stramen-minis } և Straméntum-ti } և չոր խոտ ,
խար , յարի :

Stramentárius-ia-ium } և Stramíneus-ea-eum } աթ. յար-
դեղէն , ի գոյն յարի :

Strangulátio-onis (էգ.) } և Strangulátus-us (ար.) } խեղդ ,
խեղդումն :

Strángulo - las - lávi - látum - láre
(նրգ.) խեղդում , հեղձուցա-
նում , փողոտում :

Strangúria - ae (էգ.) միզազրաւ ,
միզագրաւութիւն :

Stratagéma - matis (լլտ.) նենգ
պատերազմական , մարթանք
զինուորականք :

Strategéum-ei } և Stratégium-ii } և վրան զօրա-
զլխի , խորան սպարապետի :

Stratégia - ae (էգ.) հրամանա-
տարութիւն , սպարապետու-
թիւն , վերակացութիւն :

Stratégus-gi (ար.) սպարապետ ,
զօրագլուխ , զօրապետ , հրա-
մանատար զօրաց :

Stratióticus-ca-cum (աթ.) զի-
նուորական :

Stratum-ti (լլտ.) անկողին , մա-
հիճք , խշտիք , բազմական , օ-
թոց , պաստառ , տապաստակ :

Stratúra - ae (էգ.) յատակեալ
տեղի , քարայտակ :

Stratus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.) Տե-
Sterno.

» stratus equus. զինու և զար-
դու վառեալ երիվար :

Strébula - ae (էգ.) և Strébula-lórum (լլտ.) } միս աղ-
դերաց , դնդերք :

Strena - ae (էգ.) պարզ և , տօնըն-
ծայք , կաղանդեալ :

Strénue (ՌԷ.) արիաբար , քա-
ջաբար , հզօրագոյնս , քաջա-
պէս զօրութեամբ :

Strenúitas - tátis (էգ.) արու-
թիւն , քաջութիւն , զօրու-
թիւն , առաքինութիւն , պըն-
դութիւն :

Strénuo-uas-uávi-uátum-uáre
(լլտ.) արիանամ , քաջանամ ,
զօրանամ , խրոխտամ , առա-
քինանամ :

Strénuus-ua-uuum (-nuior-uissi-
mus) աթ. քաջ , արի , քաջա-
սիրտ , առաքինի , զօրաւոր ,
սրտեայ , ժրագլուխ , ջանա-
սէր , ժրագոյն :

repens - éntis } Էյթ. դղրդիչ,
répitans-ántis }

դղրդական, թնդական :

répito (չլթ. Ito աբժ.) . աղմուկ
հանեմ, աղմուկ և ողաղակ
հասուցանեմ, դղրդեցուցա-
նեմ, դղրդեմ, դռնչեցուցա-
նեմ, թնդամ :

trépitus - us (աբ.) . դղրդիւն ,
աղմուկ, սոսափիւն, շոինդ,
դրնդիւն, շաչիւն, շառաչիւն,
բոմբիւն , բմբիւն , թնդիւն ,
կարկաջուսն, քրքիւ :

strépitus flúminum. կարկաչ
գետոց, ձղփուսն վտակաց :

strépitus pedum. արոփուսն
ոսիւն, դոփիւն , ոսնաձայն ,
խոշիւն մարդոյ :

trepo-pis-pui-pere (չլթ.) . աղ-
մուկ և աղաղակ հասուցա-
նեմ, աղմկեմ, աղմուկ հանեմ,
դղրդեմ, դղրդեցուցանեմ,
դռնչեցուցանեմ, թնդամ, շա-
չեմ, շառաչեմ, հնչեմ, կար-
կաչեմ :

apes strepunt. մեղուք բզզեն
և ձիւաղ շառաչեն :

stria-ae (իֆ.) . գաւազանք, ա-
կօսք, փողաձև փորուածք,
ակօսաձև յօրինուած :

striátus-ta-tum (առջ. ԴԵԺ.) . Տես
Strio.

striblígó-ginis (իֆ.) . աստան-
դութիւն բանից, վրէպ քե-
րականական :

Stricte-tius-tissime (ԱԷ.) . անձ-
կագոյնս, ճշգիւ, սննաչառ,
խստիւ :

Strictim (ԱԷ.) . կարճառօտս, հա-
մառօտս, կարճ 'ի կարճոյ ծա-
ռիւք, սուղ բանիւք :

Strictúra-ae (իֆ.) . ակօսաձև յօ-
րինուած, սեղմութիւն, կապ :

Strictus - ta - tum (առջ. ԴԵԺ.) .
Տես Stringo.

Strictus-ta-tum (-tior-tissimus)
աթ. համառօտ, կարճառօտ,
կարճ, հակիրճ, սուղ :

Stridens-éntis (Էյթ.) . ճշող, կան-
չօղ, մռնչական :

Strideo-es-ére (չլթ.) . կանչեմ,
ճչեմ, գոչեմ, շաչեմ, շառա-
չեմ, մռնչեմ, կրճտեմ, կրճեմ :

Stridor-óris (աբ.) . ձիչ, գոչիւն,
աղաղակ, կրճիւն, կրճուսն :

Stridulus-la-lum (աթ.) . սուր,
սաստիկ, մեծաձայն, սաստկա-
ձայն :

Striga - ae (իֆ.) . շարք, կարգ,
ակօս, ջատուկ, վհուկ :

Strigil-lis (չլթ.) }
Strigilis-lis (իֆ.) } քերիչ երիվա-
րաց, փողաձև փորուածք 'ի
սիւնս :

Strigílium-lii (չլթ.) . դեղ ողո-
ղելոյ, գրիւն :

Strigmentum - ti (չլթ.) . աղտե-
ղութիւն, աղտ, քերուած,
տաշել :

Strigo-ónis }
Strigor-óris } աբ. կիւս, դիւթ,
կախարդ :

Strigósus-sa-sum (-sior-sissi-
mus) աթ. վտիտ, ծիւրեալ,
ծնդեալ, հասու, սուր, ազա-
ղուն :

Stringo - gis - nxi - ictum - gere (նրգ.). սեղմեմ, պնդեմ, պինդ ունիմ, ճնշեմ, պրկեմ, նեղեմ, յանձուկ արկանեմ, յարեմ, կցեմ, կապեմ, բուռն հարկանեմ, բռնեմ, ըմբռնեմ, յատանեմ, կտրեմ, քշտեմ, խոցեմ, վիրաւորեմ :

Strio-ias-iávi-átum-iáre (նրգ.). փողս փողս քանդակեմ, ակօսաձև յօրինեմ, խողովակս գործեմ, ակօս կոտորեմ :

Strix-igis (եգ.). փողաձև գործածք 'ի սիւնս, բու, կախարդ կին, ջատուկ, վհուկ :

Stróbilus-li (ար.). սարորողոն, դիզահունդ՝ կորիւն՝ սերմն շոճի :

Stropha-ae կամ Strophe-es (եգ.). տուն երգոց՝ չափով բանից :

Stróphium-ii (չղգ.). դաստառակ լանջաց կանանց, պսակ 'ի ծաղկանց :

Strophósus - sa - sum (աթ.). որ ախտանայ զախտ աղեաց :

Strophus-phi (ար.). ախտաղեաց, խիթք որովայնի :

Strúctilis-le (աթ.). կոտոր կոտոր յօրինեալ, կառուցանելի :

Strúctio-ónis} եգ. շինուած, կազ-

Structúra-ae} մած, շինուածիւն, կազմուածիւն, յօրինուած :

Structor-óris (ար.). տաճարապետ, սեղանայարդար, որմաշէն, գաղատոս :

Structus - ta - tum (աթ. Դրգ.). Տես Struo.

Strues-uis (եգ.). փայտակոյտ շեղջ, կոյտ, շեղջակոյտ, գէլ
» strues cóporum. շեղջաշէլ դիակոււք :

Strúma - ae (եգ.). խոզատան խոյլ :

Strumósus-sa-sum (աթ.). ախտացեալ զխոզատանձ, խուլագար :

Struo-uis-uxi-uctum-üere (նրգ.). կուտեմ, կուտակեմ, դիզանեմ շեղջեմ, շեղջակուտեմ, շինեմ կառուցանեմ, կազմեմ, նիւթեմ, մենքենայեմ, նենգ գործեմ :

» struo áciem կամ cópias. կարգեմ կազմեմ զճակատ, յարդարեմ ճակատ առ ճակատ :

» struo insídias. 'ի դարան մասնեմ, դարան գործեմ, դարանամուտ լինիմ :

Strúthea mala-lórum} չղգ. սեր

Strúthia mala-lórum} կելիլ :

Struthiocamelinus - na - num (աթ.). ջայլամանց :

Struthiocamélus-li (ար.). ջայլամն, նէեղաս, նէեսա :

Studens-éntis (Բյթ.). ուսանող, ուսումնասէր, ջանասէր :

Stúdeo-es-dui-dére (չղգ.). ուսանիմ, ջանամ, փոյթ յանձն ունիմ, դուն դնեմ՝ գործեմ, հնարս իմանամ, հնարիմ, փափաքիմ, տենջամ, պառկամ կամ, պարապիմ :

» stúdeo litteris arméniis. զհայերէն դպրութիւն ուսանիմ :

» stúdeo tibi. յարիմ 'ի քեզ ,
ձեռնառու լինիմ քեզ :

Studióse-sius-sissime (ՎՔ.) ինք-
նակամ կամօք, բազում հաւ-
աստեալ, կամակար, խորհրդ-
դով, փութով պնդութեամբ :

Studiósus-sa-sum (- sior - síssi-
mus) ած. ուսումնասէր, ջա-
նասէր, փոյթ, սիրող, ուսա-
նող :

Stúdium-ii (չգ.) . ուսումն, պա-
րապումն, փոյթ, ջան, ուշ,
յօժարութիւն, միտութիւն,
օգնութիւն :

» ássero me stúdio. պարապիմ
ուսմանց, զեզելիմ յուսմունս,
զգպրութեամբ պատաղիմ :

» attingo léviter stúdia. 'ի հար-
եանցի ընդ ընթացս ուսմանց
անցանեմ :

» stúdio. կամակար մտօք, կա-
մալ, խորհրդով :

Stulte-tius-tissime (ՎՔ.) . ան-
մտութեամբ, յիմարաբար :

Stultésco-scis-scere (չգ.) . յի-
մարանամ, յիմարիմ, անմտա-
նամ, անկանիմ 'ի մտաց, մո-
րոսանամ :

Stultiloquéntia-ae (իգ.) } մորո-
Stultilóquium-quii (չգ.) }

սաբանութիւն, մորոսխօսու-
թիւն, զառանցութիւն :

Stultiloquus-qua-quum (ած.) .
մորոսաբան :

Stultitia-ae (իգ.) . անմտութիւն,
անհանճարութիւն, մորոսու-
թիւն, յիմարութիւն, պան-
դորրութիւն :

Stúltulus-la-lum (ած.) . բախած,
անհանճար :

Stultus-ta-tum (- tior-tissimus)
ած. անմիտ, անմտազոյն, յի-
մար, պանդոյր, մորոս, ա-
պուշ, թանձրամիտ, անզգամ :

Stupa-ae (իգ.) . խճուծ, վուշ,
ծեծած վշոյ, կանեփ մանելի :

Stupárius-ia-ium (ած.) . վշոյ :
» stupárius málleus. գործի ծե-
ծելոյ զկտաւս, թակն կտաւ-
ոյ, բեկիչ գործի :

Stupefácio (չգ. Fácio աբ.) . ապ-
շեցուցանեմ, յապուշ դար-
ձուցանեմ՝ արկանեմ, զար-
մացուցանեմ, պակուցանեմ,
ընդարմացուցանեմ :

Stupefáctus-ta-tum (անգ. Դբբ.) .
Տես Stupefácio և Stupefio.

Stupefio (չգ. Fio աբ.) . հիա-
նամ զարմանամ մտօք, սքան-
չանամ, սխրանամ, յապուշ
միտս կրթիմ, ապշանամ, ապ-
շիմ, ընդարմանամ, պակնում :

Stupens - éntis (բջ.) . ապուշ,
ընդարմացեալ, կարկամ :

Stúpeo-pes-pui-pére } չգ. ապ-
Stupésco-scis-scere }

շիմ, յապուշ լինիմ, կարկա-
միմ, բրտանամ, հիանամ, սքի-
րանամ, սքանչանամ :

Stúpeus-ea-eum (ած.) . վշոյ :

Stupíditas - tátis (իգ.) . թան-
ձրամտութիւն, ապշութիւն,
անմտութիւն, պանդորրու-
թիւն :

Stúpidus-da-dum (- dissimus)
ած. ապուշ, թանձրամիտ, ան-

հանճար, ընդարմացեալ, ան-
զգայեալ, թմբրեալ, պշու-
ցեալ :
Stupor-óris (աբ.) . ապշութիւն,
թմբրութիւն, զարմացումն ,
հիացումն :
Suprator-óris (աբ.) . խարդաւա-
նիչ, ապականիչ կուսի :
Stupro-ras-ávi-átum-áre (նբգ.) .
ապականեմզկոյս, խարդաւա-
նեմ, լլկեմ :
Suprósus-sa-sum (աթ.) . լլկիչ,
տառապեցուցիչ, ազգապիղծ :
Stuprum-ri (չլթ.) . խարդաւա-
նութիւն , ապականութիւն
կուսի, շնութիւն, ազգապիղ-
ծութիւն :
Sturnus-ni (աբ.) . տարմահալ :
Stygius-ia-ium (աթ.) . ստիգեան,
դժոխական, սանդարմետա-
կան, մահաբիր, մահածին :
Stylóbata-ae կամ Stylóbates-tac
(աբ.) . պտտուանդան, խարխալ :
Stylus-li (աբ.) . քանդակագործի,
զրոց, կապարեայ զրիչ, ոճ,
պայման զրեւոյ :
Stýpticus-ca-cum (աթ.) . խիստ,
խստացուցիչ, պնդիչ, դաժան :
Styrax-rácis (խգ.) . ստաշին, շեր,
խունկ ստիւրակ :
Suadéla - ae (խգ.) . հաւանու-
թիւն, յորդորումն, խրատ :
Suádens-éntis (էյթ.) . հաւանե-
ցուցիչ, հաւանելի :
Suádeo-es-ási-ásum-dére (նբգ.) .
յորդորեցուցանեմ, յորդորեմ,
խորհուրդ տամ, խրատեմ,
հաւանեցուցանեմ :

» suádeo somnos. 'ի քուն տա-
նիմ, 'ի թմբիր ածեմ, հրաւեր
տամ 'ի նինջ :
Suádus-da-dum (աթ.) . հաւանե-
լի, հրապուրիչ, յանկուցիչ :
Suapte natúrâ. բնածին միտու-
թեամբ, ընդաբոյս յօժարու-
թեամբ :
Suárius - ia - ium (աթ.) . խոզա-
կերպ, խոզանման, խոզադնաց :
» forum suárium. վաճառափո-
ղոց խոզաց :
Suárius-ii (աբ.) . խոզարած :
Suásio - ónis (խգ.) . հաւանու-
թիւն, խրատ, յորդորումն :
Suásor-óris (աբ.) . յորդորեցու-
ցիչ, յորդորիչ, խորհրդական,
խրատող :
Suasórius-ia-ium (աթ.) . խրատ-
ողական, հաւանեցուցիչ :
Suásum-si (չլթ.) . գոյն սեւագոյն,
թխութիւն :
Suásus-sa-sum (անգ. րբբ.) . Տես
Suádeo.
Suásus-us (աբ.) . հաւանութիւն,
յորդորումն, խրատ :
Suáve-vius-vissime (ՎԷ.) . քաղ-
ցրտբար, քաղցրագոյնս իմն ,
ախորժելի օրինակաւ :
Suavéolens-éntis (աթ.) . անու-
շաբոյր, անուշահոտ, հաճոյ,
հիշատական :
Suaviátio - ónis (խգ.) . քաղցր
համբոյս :
Suavidicus-ca-cum (աթ.) . քաղ-
ցրանուագ, քաղցրաբան, քաղ-
ցրաձայն :
Suavillum-li (չլթ.) . շօթ, զրտակ,

կցակ, նկան, քաքար, կարկանդակ, պղակունդ :

Suaviloquens - éntis կաճ } աս.
 Suaviloquus - qua - quum }

քաղցրաբան, քաղցրուսոյց, քաղցրախօս :

Suaviloquéntia - ae (էգ.). քաղցրանուսող բարբառ, քաղցրաբանութիւն :

Suaviólum - li (չգ.). համբոյր սիրոյ, քաղցր համբոյր :

Suávior - iáris - iátus - iári (հար.). համբոյր տամ, համբուրեմ խանդաղտանօք :

Suávis - ve (-vior - vísissimus) աս. քաղցր, քաղցրագոյն, անոյշ, անուշակ, քաղցրահամ, անուշահամ, հաճոյական, աստորժական, հեշտական :

Suávitatis - tátis } էգ. անուշութիւն, քաղցրութիւն, աստորժութիւն :
 Suavitúdo - dinis }

Suáviter - vius - vísissime (Վգ.). քաղցրագոյնս իմն, քաղցրաբար, աստորժական օրինակաւ :

Suávium - vii (չգ.). քաղցր համբոյր, համբոյր սիրոյ :

» meum suávium. լոյս աչաց իմոց, սիրելի՛ անձին իմոյ :

» suávium pango tibi. համբուրեմ ընդ քեզ, համբոյր սիրոյ տամ, ողջոյն տամ՝ի համբոյր սրբութեան :

Sub (Նիդ.). ընդ, ՚ի ներքոյ, շուրջ, իբրեւ, անդէն զինի :

» sub Alexándro. առ Աղեքսանդրիւ :

» sub dio կաճ divo. ՚ի բացի, ՚ի բացավայրի :

» sub noctem. յերեկոյանալ առ ուրն, ընդ մութ գիշերոյն, ՚ի տարածամութեան գիշերոյ :

» sub obténtu, spécie. պատճառանօք, պատրուակ ունելով :

» sub ortum lucis. իբրեւ օրն լուսանալ կամէր, ընդ այգոյն առաւօտանալն :

» sub vésperum. իբրեւ ժամառուրն ՚ի տարածամել անկանէր, ՚ի տարածամել առուր :

Subabsúrde (Վգ.). անճահսիմն, տարածամ :

Subabsúrdus - da - dum (աս.). անդէպ, անպատեհ :

Subaccúso (Նիդ. Accúso արգ.). տմբաստանեմ, պախարակեմ, սագստանեմ, տրանջեմ :

Subacídulus - la - lum } աս. փոքր
 Subácidus - da - dum }

ինչ թթու, թթուենի :
 Subáctio - ónis (էգ.) } զանգուսն,
 Subáctus - us (ար.) }

կրթութիւն, մշակութիւն մտոց, վարժութիւն, հրահանգ :

Subáctus - ta - tum (անգ. Դրէ.). Տես Súbigo.

» ingénium subáctum. հնարագիւտ հանճար, բազմահնար իմաստութիւն :

Subaerátus - ta - tum (աս.). ՚ի ներքոյ պղնձապատ :

» aurum subaerátum. ոսկիզօծ պղինձ :

Subagréstis - te (աս.). փոքր մի

տմարդի, շինական, վայրագ,
անուպայ :
Subaláre-ris (չգտ.) Լայնակա-
մար գոտի :
Subaláris-re (ած.) Եանթի հա-
րկալ, ընդ անթովք :
Subálbicans-ántis } ած. հա-
Subálbidos-da-dum }
'րեալ 'ի սպիտակ, սպիտակա-
գոյն, լսնագոյն :
Subamárus-ra-rum (ած.) փոքր
մի դառն, դաժան :
Subáquilus-la-lum (ած.) փոքր
մի թռուխ, թխագոյն :
Subarátor-óris (ար.) հերկահար
որ 'ի խորս երկրի արօրէ :
Subarátus-ta-tum (առ. Դրբ.)
Տես Subáro.
Subaréscens - éntis (ած.) ցա-
մաք, սակաւ ինչ երաշտ :
Súbaro (նրգ. Aro արգ.) հերկս
հարկանեմ, ակօսս կոտորեմ,
ակօսարեկ առնեմ, արօրեմ :
Subarrogánter (Վբ.) փոքր ինչ
յանդպնաբար :
Subásper-era-rum (ած.) փոքր
մի կծու, թթուենի :
Subáudio (նրգ. Audio արգ.) ընդ
աղօս իմանամ, ակնարկեմ :
Subauscúlto (նրգ. Auscúlto արգ.)
'ի ծածուկ լսեմ, գաղա ունկն
դնեմ :
Subaustérus-ra-rum (ած.) փոքր
մի թթու, թթուենի, ակոր-
ժիլի :
Subbasilicáni-nórum (ար.) ա-
ռասպելարկուք, առասպելա-
խօսք :

Súbbibo (նրգ. Bibo արգ.) ըմ-
պեմ սակաւիկ մի :
Subblándior (հար. Blándior արգ.)
զրգեմ, զգուեմ, փայփայեմ,
փաղաքշեմ, հրապուրեմ, ո-
ղոքեմ :
Subcándidus-da-dum (ած.) հա-
րեալ 'ի սպիտակ, սպիտա-
կագոյն, լսնագոյն :
Súbcavus-va-vum (ած.) 'ի ներ-
քոյ զողաձե :
Subcentúrio-ónis (ար.) փոխա-
նակ հարիւրապետի :
Subcéрно (նրգ. Cerno արգ.) 'ի
մաղինս խախալեմ, մաղեմ,
խարբալեմ :
Subcíngulum - li (չգտ.) գոտի,
կամար :
Subcisívus-va-vum (ած.) հա-
տեալ, մնացորդ, մնացեալ :
Subcoéno (չգտ. Coeno արգ.) 'ի
ծածուկ և գաղառուկ ընթրեմ :
Subcontumelióse (Վբ.) թշնա-
մանասիրաբար :
Subcrétus-ta-tum (առ. Դրբ.)
Տես Subcéрно.
Subscrípus-pa-pum (ած.) փոքր
մի դանդաղահեր :
Subcústos-tódis (ար.) փոխա-
նակ պահապանի :
Subdébilis-le (ած.) սակաւիկ մի
անզօր, անոյժ, տկար, անկար :
Subdebilitátus - ta - tum (ած.)
փոքր մի անկեալ 'ի զօրու-
թենէ, տկարացեալ :
Subdiaconátus-us (ար.) կիսա-
սարկաւազութիւն, պաշտօն
կիսասարկաւագի :

abdiáconus-ni (ար.) . կէս սարկաւազ, կիսաաւարկաւազ :
abdiális-le (աթ.) . բացօթեազ, բացօթեայ :
subdiália-lium (լզթ.) . տանեստան, տանիք, տամալիք :
abdifficilis-le (աթ.) . դժնդակ, փոքր մի դժուար, դժուարին :
abdiffido (լզթ. Diffido արբ.) . շլինիմ վատահ, ոչ կարի ապաստան լինիմ :
subdistinguo (նրգ. Distinguo արբ.) . ներքնաբաժին առնեմ, երկրորդ անգամ բաժանեմ :
Subditicius-cia-cium } աթ. կեր-
Subditivus-va-vum } պարանեալ, կարծեալ, համարեալ, փոխանակեալ :
Súbdito (նրգ. Dito արբ.) . կցեմ, յաւելում, յարեմ, զնովիմբ ածեմ, ածեմ թափեմ վաղվադակի :
Súbditus-ta-tum (անգ. Դրէթ.) .
Տես Subdo.
Súbdiu (ձէթ.) . զցերեկ, զտիւ, յետ հասարակ աւուր :
Subdo-dis-didi-utum-ere (նրգ.) . զնեմ'ի ներքոյ, ընդ ձեռամբ նուաճեմ, փոխանակեմ նենգաւ, կցեմ, յաւելում :
Subdóceo (նրգ. Dóceo արբ.) . վարկապարպի ուսուցանեմ, աշակերտեմ փոխանակաւ :
Súbdole (ձէթ.) . նենգաւ և մանգաւ, խաբեպատիր բանիւք :
Súbdolus-la-lum (աթ.) . խաբուսիկ, նենգաւոր, երկիւս, խաբամանկ :

Súbdomo (նրգ. Domo արբ.) . ընդ ձեռամբ նուաճեմ, ընդ լծով արկանեմ, տիրեմ :
Subdúbuto (նրգ. Dúbuto արբ.) . փոքր ինչ յերկմիտս լինիմ, սակաւիկ մի յերկուսում :
Subdúco (նրգ. Duco արբ.) . 'ի ներքուստ 'ի վեր ամբառնամ, 'ի ծածուկբառնամ, գողանամ :
 » **subdúco me.** Թափեմ զանձն, ոնձնապուր լինիմ, փրծանիմ, մեկուսանամ :
 » **subdúco cálculos և աստրatiónes.** հաշուիմ, 'ի հաշիւ 'ի համար արկանեմ, համարիմ, հանեմ զթիւն :
Subdúctio-ónis (նգ.) . բարձումն թուոց, հաշիւ, համար :
Subdúctus-ta-tum (անգ. Դրէթ.) .
Տես Subdúco.
 » **ratione subductà.** մեկին հաշուօք :
Subdúlcis-ce (աթ.) . փոքր մի քաղցր, ախորժական :
Subdúrus-ra-rum (աթ.) . կարծրագոյն, փոքր մի դժնդակ :
Súbedo-di (նրգ. Edo-dis արբ.) . առ փոքր փոքր կրծեմ :
Súbeo (լզթ. Eo, is արբ.) . մտանեմ 'ի ներքս, սպրդիմ, սպրդանեմ, 'ի վեր ելանեմ, վերանամ, բարձրանամ, յաջորդեմ, փոխանակեմ, յիշատակեմ, յիշեմ, հպատակ լինիմ, հանդիպիմ, կրեմ :
 » **súbeo collem.** ելանեմ'ի բլուր :
Suber-eris (լզթ.) . սնկնենի, կաշնի թանձրակեղե :

Subérro (լլփ. Erro-ras արժ.). սա-
հեալ անցանեմ 'ի ներքոյ,
սորսորեմ 'ի ներքուստ :

Súblio - is - ívi հաժ - ii - ítum - íre
(նրգ.). ծխեմ, բուրեմ, անու-
շահոս գործեմ :

Subflávus-va-vum (աժ.). հա-
րեալ 'ի դեղին, խաբսեալ,
դեղձան :

Subfrigide (Ալբ.). սակաւիկ իմն
ցրտութեամբ :

Subfúscus-ca-cum (աժ.). թխա-
գոյն, սևաներկ :

Subgrándis-de (աժ.). փոքր մի
մեծ :

Súbgravis-ve (աժ.). ոսկաւ ինչ
ծանր :

Subgrúnda-ae (խգ.). խողովակ
տանեաց, ուրիշ քուոց :

Subhaéreo (լլփ. Haéreo արժ.).
մածանիմ 'ի ներքոյ, 'ի կցանի
հարկանիմ :

Subhastárus-ia-ium (աժ.). վա-
ճառեալ 'ի հասարակաց վա-
ճառս :

Subhastátio-ónis (խգ.). վաճա-
ռումն յաւելմամբ գնոց :

Subhásto - tas - távi - látum - táre
(նրգ.). աճեցուցանեմ զգինս,
վաճառեմ 'ի հասարակաց վա-
ճառս :

Subhórridus-da-dum (աժ.). ա-
հագին, փոքր մի ահաւոր,
անհարթ, դերբուկ :

Subhúmidus - da - dum (աժ.).
փոքր մի խոնաւ, գէշ, սա-
մուկ :

Súbigo (նրգ. Ago արժ.). 'ի ներքս

մղեմ, վանգանեմ, կակդեմ,
թրեմ, այսրէն դարձուցանեմ,
նուաճեմ, ընդ լծով արկանեմ :

Subímpudens-éntis (աժ.). եղի-
րիկ, ժխտ, փոքր մի լիբր :

Subinánis - ne (աժ.). փոքր ք
մնապարծ, պարծուկ, փառա-
սէր :

Subínde (Ալբ.). ապա, յետոյ, ա-
սակաւ սակաւ, տակաւ ա-
կաւ, երբեք երբեք :

Subínfluo (լլփ. Influo արժ.). հո-
սիմ 'ի ներքոյ :

Subinsúlsus-sa-sum (աժ.). փոքր
մի սնհամե անաղի, չտիր-
ժական :

Subinvideo (նրգ. Invideo արժ.).
սակաւիկ մի նախտնձիմ, փոքր
ինչ նախտնձարեկ լինիմ :

Subinvisus-sa-sum (աճ. Դրբ.).
Տես Subinvideo.

Subinvito (նրգ. Invito արժ.).
սակաւիկ ինչ յօժարեցուցա-
նեմ, առնեմ կէս ընդունելու
թիւն :

Subiráscor (հար. Iráscor արժ.).
փոքր մի ցանաւում, խոժոռիմ :

Subirátus-ta-tum (աճ. Դրբ.).
Տես Subiráscor.

Subitáneus-ea-eum } աժ. յան-
Subitárus-ia-ium }

կարծական, յանկարծահաս,
յանկարծագործ, յանկարծա-
դէպ, անյուստական :

» milites subitáarii. յանկարծե-
րեւաց զինուորք :

Súbito (Ալբ.). անդէն, վաղժա-
ղակի, յանկարծօրէն, յանկար-

ծակի, ափ յափոյ, յեղակար-
ծումն ժամու :

Súbitus-ta-tum (աժ.) . յանկար-
ծագործ, յանկարծական, ան-
յուսական :

Súbitus-ta-tum (անց. դբ.) . **Տես**
Súbeo .

Subjáceo (չլտ. Jáceo աբ.) . կամ
'ի ներքոյ, ընդ ձեռամբ լինիմ :

Subjácto (նբ. Jacto աբ.) . 'ի
վայր արկանեմ, դնեմ 'ի ներ-
քոյ, նուաճեմ :

Subjécte-tissime (Աբ.) . խոնար-
հաբար, խոնարհագոյնս :

Subjéctio-ónis (եգ.) . պարտու-
թիւն, հնազանդութիւն, յաւ-
ելումն, յուելումս :

Subjectivus-va-vum (աժ.) կցելի,
յողաւոր, յետոյ կարգեալ,
զկնի կդեալ :

Subjécto (նբ. Jacto աբ.) . 'ի
վայր արկանեմ, նուաճեմ, 'ի
ներքոյ դնեմ :

Subjéctor testamentórum (աբ.) .
խարդախիչ կտակաց :

Subjéctus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես **Subjicio** .

Subjéctus-ta-tum (աժ.) . եղեալ
'ի ներքոյ, առաջի արկեալ,
հնազանդեալ, նուաճեալ,
հպատակ, նշաւակ :

Subjicio-jéctum (նբ. Jácio աբ.) .
'ի ներքոյ դնեմ, ածեմ՝ վա-
րեմ 'ի ներքս, միջամուխ առ-
նեմ, դնեմ առաջի, փոխանորդ
կացուցանեմ, յարեմ, կցեմ :

» **subjicio testaméntum** . փոխա-
նակեմ նենդաւ զկտակ :

» **subjicio testes** . 'ի բանի առ-
նեմ զվկայս :

Subjugátor-óris (աբ.) . յաղթող,
նուաճող, տիրող :

Subjugátus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես **Subjugo** .

Subjúgium-gii (չլտ.) . փոկ լծոյ
եզանց, սամեաիք :

Súbjugo (նբ. Jugo աբ.) . ընդ-
լծով արկանեմ, ընդ ձեռամբ
նուաճեմ, դնեմ 'ի ներքոյ :

Subjunctivus modus - di (աբ.) .
կցական պայման բայից, ստո-
րադասական ժամանակ :

Subjunctus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես **Subjúngo** .

Subjúngo (նբ. Jungo աբ.) . ընդ
ձեռամբ նուաճեմ, ընդ լծով ար-
կանեմ, հնազանդ տռնեմ, յաւ-
ելում, զնովեմք ածեմ, յարեմ,
ածեմ թափեմ վաղվադակի :

Sublábor (հոբ. Labor-beris աբ.) .
յետս կոյս անկանիմ, յորսայս
կործանիմ, յանկաւծութիւն ի-
ջանեմ :

Sublápsus-sa-sum (անց. դբ.) .
Տես **Sublábor** .

Subláte-tius (Աբ.) . վերամբարձ,
բարձրագոյնս, մեծաշուք փա-
ռաւորութեամբ :

Sublátio - ónis (եգ.) . համբար-
ձումն, վերացումն :

Sublátus-ta-tum (անց. դբ.) .
Տես **Sustóllo** .

Sublátus-ta-tum (-tior-tissimus)
աժ. բարձր, բարձրագոյն,
բարձրաբերձ, կրթեալ, հրա-
հանդեալ, 'ի բաց բարձեալ :

Sublécto (նրգ. Lecto արհ.). փայ-
փայեմ, ողորեմ, հրապուրեմ,
պատրեմ :

Subléctus-ta-tum (անց. Դրհ.).

Տես Sublego.

Sublego (նրգ. Lego-gis արհ.).
բառնամ 'ի գեանոյ, 'ի ծա-
ծուկ ունկն դնեմ, գաղտ առ-
նում, գողանամ, դնեմ փոխա-
նակ, 'ի հարեանցի ընթեռ-
նում՝ անցանեմ :

Subléstus-ta-tum (- tior-tíssi-
mus) ան. ակար, յերկուական,
դանդաչուն :

» homo subléstae fidei. այլ սա-
կաւահաւատ, թերահաւատ
մարդ :

Súblevo (նրգ. Levo արհ.). վե-
րացուցանեմ, բարձրացուցա-
նեմ, օգնական լինիմ, օգնեմ,
սասարեմ, պաշտպանեմ, պա-
տըսպարեմ, ահ արկանեմ :

Sública-ae (իգ.) կահ } մոյթ կա-
Sublíciūm-cii (չգ.) }
մրջի :

Sublícius pons-ontis (ար.). կա-
մուրջ փայտակերտ, նաւակա-
մուրջ :

Subligáculum-li } չգ. վարաիք,
Subligar-lígaris }
անդրավարաիք :

Subligátio-ónis (իգ.). կապումն
'ի ներքոյ :

Súbligo (նրգ. Ligo-gas արհ.). 'ի
ներքոյ կապեմ :

Sublimátus-ta-tum (անց. Դրհ.).
Տես Sublímō.

Sublímē-mius (Վհ.). բարձրա-

գոյնա, 'ի բարձունս, վերամ-
բարձ :

Sublímēn - minis (չգ.) սեամք,
դրանդ :

Sublímis-me (-mior - míssimus)
բարձրական, բարձրագոյն,
բարձրակաց, հոյակապ, մե-
ծաշուք, հոչակաւոր :

» in sublímē feror. 'ի բարձրա-
թռիչս լինիմ, սլանամ, 'ի վե-
րայ բարձանց ծախրեմ :

Sublímítás-tátis (իգ.). բարձրու-
թիւն, համբարձումն, պեր-
ճութիւն, աւագութիւն :

Sublímítar-mius (Վհ.). բարձրա-
գոյն պայմանաւ, 'ի բար-
ձունս, բարձրագոյնս :

Sublímō-mas-mávi-mátum-máre
(նրգ.). բարձրացուցանեմ, վե-
րացուցանեմ, կանգնեմ, կա-
ռուցանեմ :

Sublíngio - ónis (ար.). մանուկ
խոհակերոցի, պատառաքոյծ,
որկորամուլ :

Sublínio (նրգ. Línio արհ.) }
Súblino (նրգ. Lino արհ.) } թե-

թեւագոյնս օծանեմ, ներկա-
նեմ, ծեփեմ զկտաւ նկարուց :
» súblino os tibi. ծաղը՝ այսն
առնեմ զքեզ, կտտակեմ, խաբ
գործեմ յայլակարծուց :

Súblitus-ta-tum (անց. Դրհ.).
Տես Sublímō.

Sublívídus-da-dum (անց.). հա-
րեալ 'ի կապուտակ, կապու-
տակեալ :

Sublucánus-na-num (անց.). ա-
ռաւօտին, առաւօտեան :

blúceo (լլթ. Lúceo արժ.). փոքր
մի փայլիմ, ընդ աղօս լու-
սասու լինիմ :

bluo-lütum (նրգ. Luo արժ.).
լուսանամ 'ի ներքոյ, ոռոգա-
նեմ 'ի ներքուստ :

blúridus-da-dum (աթ.). գու-
նատ, երթացեալ, դեղնեալ,
կապուտակեալ :

blústris-tre (աթ.). սակաւ մի
պայծառ, լուսաւոր :
verba sublústria. պաճուճա-
զարդ բանք :

ublúteus-ea-eum (աթ.). հա-
րեալ 'ի դեղին, խարսեալ,
դեղնագոյն :

ublútus-ta-tum (անգ. Դրէ.).
Տես Súbluo.

ublúvies-iéi (իգ.). աղտեղու-
թիւն, զազրութիւն, տիւրմ,
ցիխ, գայռ, սիկ, մօր :

ubmemorátio-ónis (իգ.). յիշա-
տակ, յիշումն, գրուած, գրու-
թիւն, օրագիր, յիշատակա-
գիր :

ubmérgo (նրգ. Mergo արժ.).
ընկղմեմ, ընկլուզանեմ; հեղ-
ձուցիկ առնեմ :

ubmérsus-sa-sum (անգ. Դրէ.).
Տես Submérgo.

submerus-ra-rum (աթ.). գրեթէ
մաքուր, ջինջ, յստակ :

subministrátor-óris (ար.). մա-
տակարար, պաշտօնեայ, հո-
գարարձու, թելակալ :

Subministro (նրգ. Ministro արժ.).
մատակարարեմ, տամ, մատու-
ցանեմ, շնորհեմ, պարգևեմ :

Submisse-sius } Տէ. մեղմական՝
Submissim }

խոնարհ ձայնիւ, լռելեայն,
մեղմով, հանդարտիկ, խոնար-
հաբար :

» submissim rideo. ժպտիմ, ժլմ-
տիմ :

Submissio-ónis (իգ.). խոնարհու-
թիւն; հլսութիւն, հլուակա-
նութիւն, նուազութիւն :

Submissus-sa-sum (անգ. Դրէ.).
Տես Submitto.

Submissus-sa-sum (-sior) աթ.
խոնարհ, խոնարհագոյն, 'ի
ներքոյ ելեալ, հպատակ :

Submitto (նրգ. Mitto արժ.). 'ի
ծածուկ յղեմ, խոնարհեցու-
ցանեմ, համբառնամ, 'ի բանի
առնեմ :

» submitto capillum. գիսաւոր
լինիմ, վարսաւոր շրջեմ, ա-
ճեցուցանեմ՝ զվարսս մազոյ
գլխոյ :

» submitto geny. 'ի ծունր իջա-
նեմ, ծունր դնեմ՝ կրկնեմ, 'ի
գուճս անկանիմ՝ հարկանիմ :

» submitto manus կամ palmas.
համբառնամ զձեռս, բազկա-
տարած պաղատանս մատու-
ցանեմ :

» submitto me ad pedes. կամ
'ի գուճս 'ի վերայ ծնգաց ի-
մոց, անկեալ երկիր պագա-
նեմ քեզ, յերկիր խոնարհիմ :

Submoléste (Տէ.). սակաւիկ մի
չարակամութեամբ, դժկամա-
կութեամբ :

Submoléstus-ta-tum (աթ.). չա-

Subrúbeo (չլ. Rúbeo աբ.ճ.). 'ի
կարմիր հարկանիմ, կարմրա-
նամ, կարմրագոյն երևիմ :

Súbruber-bra-brum } ած. կար-
Subrúbeus-ca-eum } մրիկ, կարմրագոյն :

Subrubicúndus-da-dum (ած.).
կարմիր, շառագոյն, աշխէս,
պղնձագոյն :

Subrúfus-fa-fum (ած.). հարեալ
'ի կարմիր, կարմրագոյն, կար-
մրիկ :

Subrúmo (նբ. Rumo աբ.ճ.). դիե-
ցուցանեմ, տամ ծծել զկաթն :

Subrúmus-ma-mum (ած.). տա-
կաւին սսնդիաց, դիեցիկ :

Súbruo (նբ. Ruo աբ.ճ.). 'ի ներ-
քոյ պեղեմ, հիմն 'ի վեր տա-
պալեմ, հարթյատակ առնեմ,
գայթակղեցուցանեմ :

Subrústice (Աբ.). անհեթեթս
իմն, շինականագոյնս :

Subrústicus-ca-cum (ած.). վէս,
ամարդի, չմարթուն, դժկա-
մակ :

Subrútilus-la-lum (ած.). կար-
մրագոյն, հարեալ 'ի կարմիր,
կարմրիկ :

Súbrutus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.).
Տես Súbruo.

Subsálsus - sa - sum (ած.). աղ-
տաղտին, փոքր ինչ աղի :

Subscribo (նբ. Scribo աբ.ճ.). ձե-
ռագիր արկանեմ, ձեռնագրեմ,
հաճիմ, հաւանիմ, հաստա-
տեմ, օգնեմ, սատարեմ, սա-
տար լինիմ :

Subscríptio-ónis (իգ.). ձեռնա-

գրութիւն, ծանօթութիւն
ծանականք :

Subscriptor-óris (աբ.). ձեռն
գրող, հաստատիչ, օգնակ
կողմնակից :

Subscríptus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.).
Տես Subscribo.

Subsecívus-va-vum (ած.). հ-
տեալ, մնացեալ, մնացորդ :
» óperae subsecivae. գործած
'ի ժամովաճառ ժամն :

» tempus subsecivum. պար-
պոյ ժամանակ :

Súbseco (նբ. Seco աբ.ճ.). 'ի ներ-
քոյ հատանեմ, ընդ մէջ կտրեմ

Subséctus-ta-tum (անց. Դբ.ճ.).
Տես Súbseco.

Subsecundárius-ia-ium (ած.).
հատեալ, մնացորդ, մնացեալ :

Subsélium - lii (չլ.). աթոռ.
նստելի, բազմական, բազմոյ
նստարան, գահ, գահոյք :
» imi subséllii vir. այր ան-
սուսն, անգրագէտ, գռեհիկ
սինըբոր, անաւագ :

Súbsequens - éntis (Էյծ.). յ-
ջորդ, յետին, հետագայ :

Súbsequor (հաբ. Sequor աբ.ճ.).
զհետ երթամ, հետամուտ լի-
նիմ :

Subsérvio (նբ. Sérvio աբ.ճ.). 'ի
ծառայութեան 'ի սպասու-
կամ, սպաս ունիմ՝ տոնիմ,
սպասաւորութիւն հարկ-
նեմ, նպաստամտոյց լինիմ,
հաւանիմ :

Subséssor-óris (աբ.). դաւաճան,
նկնգաւոր :

Subséssus-sa-sum (առջ. ԴԵԲ.).

Տես Subsideo.

Subsicco (ՆԵԳ. Sicco աբհ.). փոքր

մի ցամաքեցուցանեմ, սա-
կաւիկ մի չորացուցանեմ:

Subsidens-éntis (Էյծ.). նստական,

կոր, ծուռ, թիւր:

Subsidentia - ae (ԷԳ.). մրուր,

սիկ:

Subsideo (չգ. Sédeo աբհ.). լըր-

տեսեմ, թաքչեմ, զօղեմ, որո-
գայթ դնեմ, դարանամուս
լինիմ, դադարիմ, կասիմ:

Subsidiarius-ia-ium (աժ.). օգ-

նական, օժանդակ, ձեռնաուս,
նպաստաւոր:

Subsidium-dii (չգ.). գումար-

տակ պահեստի, վերջապահք,
օգնականութիւն, նպաստ, օգ-
նութիւն, ձեռնաուսութիւն,
սատարութիւն, օժան:

» subsidio eo, vénio. ձեռնաուս՝
օգնական լինիմ, 'ի սատարու-
թիւն հասանեմ:

» subsidio mitto. զօրավիզն օգ-
նականութեան յղեմ, առա-
քեմ յօգնականութիւն:

Subsido (չգ. Sido աբհ.). իջա-
նեմ, զիջանիմ, խոնարհիմ, 'ի
խորս կործանիմ, կասիմ, զկայ՝
զեաղ առնում:

Subsignánuš-na-num (աժ.). 'ի
զինուորութիւն գրեալ, նշա-
նակիր, դրօշակիր:

Subsignátio-ónis (ԷԳ.). ձեռնա-
գրութիւն, ձեռնագիր:

Subsignátus-ta-tum (առջ. ԴԵԲ.).
Տես Subsigno.

Subsigno (ՆԵԳ. Signo աբհ.). ձեռ-

նագիր արկանեմ, ձեռնագրեմ,
նշանակեմ:

Subsilio-súltum (չգ. Sálío աբհ.).

ոստոստեմ, ոսաչեմ, վազվա-
զեմ, վազս առնում:

Subsímus-ma-mum (աժ.). ջախ-

ջախ, բեկ, խորտակեալ սակաւ
ինչ:

Subsípío (չգ. Sápío աբհ.). ան-

համիմ, անհամոնամ, անհամ
և անաղի լինիմ:

Subsisto, súbstitutum (ՆԵԳ. et չգ.

Sisto աբհ.). կասեցուցանեմ,
արգելում, զտեղի առնում,
դադարիմ, կասիմ, կամ, մնամ,
տեւեմ:

Súbsitus-ta-tum (աժ.). 'ի ներ-

քոյ ելեալ՝ կացեալ:

Subsolánuš-na-num (աժ.). ե-

դեալ 'ի ներքոյ արեգական,
ընդ արեւու:

Subsörtior (հռ. Sörtior աբհ.).

փոխանակեմ վիճակս արեւա-
նելով:

Subsortítio-ónis (ԷԳ.). քուէար-

կութիւն, վիճակարկութիւն:

Substántia-ae (ԷԳ.). գոյացու-

թիւն, գոյութիւն, գոյաւո-
րութիւն, ինքնակացութիւն,
էութիւն, բնութիւն, իսկու-
թիւն, գոյք, ինչք, արարք,
ստացուածք:

Substántivum nomen - minis

(չգ.). գոյական անուն:

Substérno (ՆԵԳ. Sterno աբհ.).

պարզեմ 'ի ներքոյ, տարածա-
նեմ 'ի վերայ գետնոյ, ընդ

ձեռամբ նուաձեմ, հնազանդ առնեմ, հնազանդեմ:

Substituto (Նրդ. Státuo արհ.). 'ի ներքոյ դնեմ, հնազանդեցուցանեմ, փոխանակեմ, կացուցանեմ 'ի տեղւոջ:

Substitutio - ónis (եդ.). փոխանակութիւն:

Substitutivus - va - vum (աթ.). կարգեալ 'ի ներքոյ, հպատակ, պայմանական:

Substitútus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Substituto.

Substo-titi (լլդ. Sto արհ.). կամ 'ի ներքոյ, տեւեմ, բաւեմ:

Substrámen-minis } լլդ. խշախք
Substramentum-ti } լլդ. խշախք

անասնոց, դադարք գաղանաց, մորի, որջ, գոմք:

Substrátus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Substérno.

Substrátus-us (ար.). գեանատարածութիւն, գեանատարածանկողին:

Súbstrepens-éntis (էյթ.). շշուշոլ, քրթփնջոլ, մրփնջոլ, հծծոլ:

Substrictus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Substringo.

Substrictus -ta-tum (-tior) աթ. 'ի նեղ մտեալ, անձուկ, անձկագոյն, փոքր:

Substringo (Նրդ. Stringo արհ.). պնդեմ, ճնշեմ, աղիւտեմ, փակեմ, ամփոփեմ, կարծեմ, համառօտեմ:

Substrúctio-ónis (եդ.) } ներքնա-
Substrúctum-ti (լլդ.) }

կառոյց շինուած, հաստատութիւն, հիմն, շինութիւն:

Substrúctus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Substruo.

Substruo (Նրդ. Struo արհ.). շինեմ 'ի ներքոյ, հիմունս արկանեմ, հիմն դնեմ:

Subsúltim (ձէ.). ընդոստ խաղաղով, ոստոստիով, վաղեւք:

Subsílto (լլդ. Salto արհ.). վաղ-վաղեմ, առնում վազս վազս, ոստոստեմ:

Subsúltus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Subsilio.

Subsum (լլդ. Sum արհ.). կամ 'ի ներքոյ, մօտալուռ լինիմ, մօտ առ կօւրծս կամ:

Súbsuo (Նրդ. Suo արհ.). կարեմ կարկատեմ 'ի ներքոյ:

Subsúrda vox-ocis (եդ.). կերկրեալ ձայն:

Subsútus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Súbsuo.

Subtégmen-minis } լլդ. հիւսք,
Subtémén-minis } անկուած, թեզան, թել, ասղանի:

Subténdo-di (Նրդ. Tendo արհ.). ստեղծեմ, վերացուցանեմ, հանեմ 'ի վեր, տարածեմ 'ի ներքոյ:

Subténtus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես Subténdo.

Subténuis - ue (աթ.). փոքր մի վտիտ, նրբագոյն, անօսլ:

Subter (Նիդ.). ընդ, 'ի ներքոյ:
Subtercavátus - ta - tum (աթ.). պեղեալ 'ի ներքոյ:

subtercurrens-éntis (էջծ.). Հոսական ընդ երկրաւ, ծորան 'ի ներքոյ գետնի :

subterduco (նբգ. *Duco* արհ.). ձգեմ 'ի ներքուստ, հանեմ, բառնամ, զերծանիմ, պրծանիմ, անձնապուր լինիմ :

Subtérfluo (զլգ. *Fluo* արհ.). Հոսիմ 'ի ներքոյ, սահեալ անցանեմ ընդ երկրաւ :

Subterfúgio (զլգ. *Fúgio* արհ.). գաղա խոյս տամ, 'ի ծածուկ խուսափիմ, ճողապրիմ, հեռանամ :

Subterlábor (հար. *Labor - beris* արհ.). 'ի ներքոյ սորսորիմ, անձնապուր լինիմ, գաղտուկ զերծանիմ :

Subtérmino (նբգ. *Lino* արհ.). ծանեմ 'ի ներքոյ :

Subtérnuo-útum (զլգ. *Luo* արհ.). 'ի ներքոյ լուսնամ :

Subtérmeo (զլգ. *Meo* արհ.). անցանեմ 'ի ներքոյ :

Subterráneus - ea - eum (աթ.). գետնափոր, սանդարամետական, ստորերկրեայ :

Subtérseco (նբգ. *Seco* արհ.). 'ի ներքոյ հատանեմ, ընդ մէջ կտրեմ :

Subtérvacans-cántis (աթ.). դատարկ 'ի ներքոյ, թափուր, ունայն :

Subtérvolo (զլգ. *Volo-las* արհ.). թռչիմ ընդ երկնիւ, ճախրեմ :

Subtéro (նբգ. *Texo* արհ.). անկանեմ 'ի ներքոյ, հիւսնեմ, յո-

րինեմ, մատենագրեմ, յաւելում, զնովեմ ածեմ, յարեմ, ածեմ թափեմ վաղվաղակի :

Subtértus-ta-tum (անց. *դրբ.*). Տես *Subtéro*.

Subtilis-le (- *lior-líssimus*) (աթ.). նուրբ, բարակ, անօսր, անգայտ, մանր, փափուկ, խորագէտ, ճարտար, հանճարեղ :

Subtilitas - tális (էգ.). նրբութիւն, անօսրութիւն, ծիւրութիւն, զրգանք, զրգութիւն, փափկութիւն, խորագիտութիւն :

Subtiliter-tilius-líssime (ձլբ.). նրբագոյնս, հանճարեղաբար, մի ըստ միոջէ, ճշգիւ գտական :

Subtimeo (նբգ. *Timeo* արհ.). փոքր մի երկնչիմ, խիթամ :

Subtráctus-ta-tum (անց. *դրբ.*). Տես *Súbtraho*.

Súbtraho (նբգ. *Traho* արհ.). հանեմ 'ի ներքոյ, բառնամ, գողանամ :

Subtrístis-te (աթ.). տրտմագին, տխրական :

Subtrítus-ta-tum (աթ.). 'ի ներքոյ փխրեալ, մաշածոյ :

Subturpículus-la-lum (աթ.). աղ-

տեղի, զազեր, անվայելուչ, անպարկեշտ :

Subtus (ձլբ.). ընդ, 'ի ներքոյ, 'ի խոնարհ, 'ի ներքուստ :

Subtúsus-sa-sum (աթ.). փոքր մի լեսեալ, ճնշեալ :

Subúcula - ae (էգ.). ներքնակ, շապիկք :

Subuculátus-ta-tum (ած.) . շա-
պիկս զգեցեալ :

Súbula-ae (եգ.) . հերիւն :

Subúlcus-ci (ար.) . խողարած :

Súbulo-ónis (ար.) . սրնգահար :

Suburbánitas-tátis (եգ.) . արձա-
կավայրք, արուարձանք, սահ-
մանորդք, մերձաւորք :

Suburbána-nórum } չլտ. արուար-

Suburbánum-ni } ձական զիւղ, արուարձանեայ
աշխարհ :

Suburbánuş - na - num (ած.) .

շուրջ գբաղաքաւ, արուար-
ձանեայ :

Subúrbium-bii (չլտ.) . արձակա-
վայրք, բացատ քաղաքի :

Subúrgeo (չլտ. Urgeo ար.) . 'ի
ներքուստ մղեմ :

Subúro (նրգ. Uro ար.) . խորո-
վեմ, եփեմ 'ի վերայ կասկա-
րայի :

Subústus-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Subúro.

Subvas-vadis (ար.) . փոխանակ
երաշխաւորի :

Subvéctio-ónis (եգ.) } տեղափո-

Subvéctus-us (ար.) } խուլթիւն, փոփոխուիւն, ա-
ռաջնորդութիւն, վարչու-
թիւն :

Subvéctus-ta-tum (անց. Դրբ.) .

Տես Subveho.

Súbveho (նրգ. Veho ար.) . 'ի
վեր սմբառնամ, տանիմ այլ-
ուր, փոփոխեմ, տեղափոխ առ-
նեմ :

Subvénió (չլտ. Vénio ար.) . 'ի

վերայ հասանեմ, յանկարծա-
կի 'ի վերայ գամ, ձեռն տակ
զօրաւիզն լինիմ, օգնեմ, գոր-
ման տանիմ :

Subvénto-tas-távi-tátum-táre
(չլտ.) . սատար՝ օգնական լի-
նիմ, սատարեմ, 'ի թիկուն
հասանեմ :

Subvéreor (հր. Véreor ար.) .
փոքր մի զահի զամօթի հար-
կանիմ, շառագունիմ, շեկնիմ :

Subvérsor-óris (ար.) . քանդիչ,
կործանիչ, աւերիչ :

Subvérsus-sa-sum (անց. Դրբ.) .
Տես Subvéto.

Subvérsó (նրգ. Verso ար.) .

Subvértó (նրգ. Verto ար.) .
երեմ, քանդեմ, կործանեմ,
սապալեմ, փլուզանեմ, վեր 'ի
վայր հարկանեմ, խառնակեմ :

Subvérsperus-ri (ար.) . հողմ ա-
րեւմտեայ, արեւմտեան հարաւ :

Subvéxus-xa-xum (ած.) . գնդա-
ձեւ, դիւրամատոյց :

Subvíridis - de (ած.) . հարեալ
'ի կանաչ, սակաւ մի կանաչ :

Súbvolo (չլտ. Volo - las ար.) .
թռչիմ 'ի վայր, ճախրեմ 'ի
ներքոյ :

Subvolútuş-ta-tum (անց. Դրբ.) .
Տես Subvólvo.

Subvólvo (նրգ. Volvo ար.) . 'ի
վեր շրջեմ, թաւալեցուցա-
նեմ :

Subvoltúriuş-ia-ium } ած. թիւ-

Subvultúriuş-ia-ium } գոյն, սևաներկ, զօրէն ան
գեղոյ :

Succedáneus - ea - eum (ած.).

յաջորդ, փոխանորդ :

Succédo (չլտ. Cedo աբծ.). Թաք-

չիմ'ի ներքոյ, պայազատեմ,

յաջորդեմ, փոխանակեմ, յա-

ջողեմ, աջող լինիմ :

» succédo muris կամ ad muros.

սորամուտ ծակախիթ լինիմ

'ի պատուարս :

» succédo portis. երթամ ղօղեմ

'ի ներքոյ դրանց, մտանեմ 'ի

ներքս ընդ դուռն :

Succéndo - dis - di - nsum - dere

(նբգ.). հուր հարկանեմ՝ ար-

կանեմ, հրդեհեմ, հրձիգ առ-

նեմ, այրեմ, տոչորեմ, կիզեմ :

Succénseo (չլտ. Cénseo աբծ.).

զայրանալ, ցասնուլ, 'ի բար-

կութիւն բրդիմ :

» succénseo tibi. ծանրացա-

սուքն լինիմ քեզ, սրտմարմ :

Succénsus-sa-sum (անց. Դբբ.).

Տես Succéndo.

Succentívus-va-vum (ած.). ձայ-

նակից յերդս, երգակից :

Succenturiátus - ta - tum (անց.

Դբբ.). Տես Succentúrio.

Succentúrio (չլտ. Centúrio-ias

աբծ.). դարձեալ զօրաժողով

լինիմ, դնեմ 'ի տեղւոջ, փո-

խանակ կացուցանեմ :

Succérta-ae (իգ.). ապաւառ խո-

ղեց :

Succéssio-ónis (իգ.). փոխանա-

կութիւն, յաջորդութիւն,

պայազատութիւն :

Succéssor - óris (աբ.). յաջորդ,

պայազատ :

Succéssum-si (չլտ.) | մերձուքն,

Succéssus-us (աբ.) |

եւք իրաց, կատարած, յաջո-

ղութիւն :

» succéssu témporis. յետ ժա-

մանակաց, 'ի հանդերձելուքն :

Succéssus-sa-sum (անց. Դբբ.).

Տես Succédo.

Succidia-ae (իգ.). միս խողենի

յաղեալ :

Súccido-di (չլտ. Cado աբծ.). ան-

կանիմ 'ի ներքոյ, դեղեմ :

Succido - idi - ísum (նբգ. Caedo

աբծ.). հատանեմ 'ի ներքուտ,

արմատաքի կտրեմ :

Súccidus-da-dum (ած.). հիւ-

թեղ, հիւթալից, մարմնեղ,

աղտեղի, պիղծ, զազեր :

Succiduus-ua-uum (ած.). խարխ-

ուլ, խախուտ, զաղփաղփուն :

Succinctus-ta-tum (անց. Դբբ.).

Տես Succingo.

Succíneus-ea-eum (ած.). իւնք-

տռեղէն :

Succingo (նբգ. Cingo աբծ.). հան-

գրիճեմ զստորոտս, գօտի ա-

ծեմ, պնդեմ զմէջս, պատեմ,

շուրջ պարսպեմ :

Succingulum-li (չլտ.). կամար,

գօտի :

Súccino-ínui-céntum (նբգ. Cano

աբծ.). ձայնակից լինիմ յերդս,

'ի միասին նուագեմ, յարեմ,

կցեմ, յաւելում :

Súccinum-ni (չլտ.). բազմագու-

նի ակն, ելեկտրիոն, սաթ :

Súccinus-na-num (ած.). ելեկ-

տռեղէն :

Suffio - is - ivi (հփ. ii - itum - ire
(հփ.)). բուրեմ, ծխեմ, անու-
շահոտ գործեմ :

Suffitor-óris (ար.)). իւղեփեաց ,
իւղագործ, խնկեփեաց :

Suffitus - ta - tum (անգ. Դրէ.)).
Տես Suffio.

Suffitus-us (ար.)). բուրումն, իւղ
անոյշ, ծխումն :

Suffixus - xa - xum (անգ. Դրէ.)).
Տես Suffigo.

Sufflatio - ónis (իգ.)). աշտումն,
ուռուցումն :

Sufflatus - ta - tum (անգ. Դրէ.)).
Տես Sufflo.

Sufflo (հփ. Flo արհ.)). փչեմ, աշ-
տուցանեմ, ուռուցանեմ :

Suffocatio-ónis (իգ.)). հեղձումն,
խեղդումն :

Suffocatus-ta-tum (անգ. Դրէ.)).
Տես Suffoco.

Suffoco-cas-ávi-átum-áre (հփ.)).
հեղձուցանեմ, խեղդեմ, ընկ-
ծեմ, հարստահարեմ, լլկեմ :

Suffodio (հփ. Fódio արհ.)). բրեմ
'ի ներքոյ, պեղեմ, փորեմ, 'ի
ներքուստ խոցեմ :

Suffóssio - ónis (իգ.)). պեղումն,
բրումն :

Suffóssus-sa-sum (անգ. Դրէ.)).
Տես Suffodio.

Suffraenatio-ónis (իգ.)). սանձա-
հարութիւն, ճնշումն, կար-
ձումն :

Suffraganeus-ea-eum (աթ.)). օգ-
նական եպիսկոպոս մետրո-
պոլի :

Suffragans-ántis (էյթ.)). օգնա-

կան, ձեռնտու, նպաստամե-
տոյց :

» fortunâ suffragante. յաջողե-
լով բախտին, բախտաւորու-
թեամբ, յաջողութեամբ :

Suffragatio-ónis (իգ.)). յանձնա-
բարութիւն, ընծայութիւն,
օգնութիւն, կողմն, խումբ,
հերձուած :

Suffragátor-óris (ար.)). օգնական,
կողմնակից, նպաստաւոր, վե-
ճակարկու :

Suffragatórius - ia - ium (աթ.)).
նպաստամատոյց, նպաստա-
ւոր, սակաւժամանակեան :

Suffraginósus - sa - sum (աթ.)).
ախտացեալ զախտ 'ի ծնգաց
կրկնուածս :

Suffrágium-gii (լլթ.)). քուէ, վե-
ճակ, ընտրութիւն, միահա-
մար, օգնութիւն, յանձնա-
բարութիւն :

Suffrágoginís (լլթ.)). բարունակ
որթոյ, յետին կողմն ծնգաց:
Suffrágog-áris-átus-ári (հար.)).
արկանեմզքուեայս 'ինպաստ,
ձեռնտու՝ սատար լինիմ, օգ-
նեմ, յանձն առնեմ :

Suffrico (հփ. Frico արհ.)). մեղ-
մով շփեմ, շփշփեմ, քորեմ :

Suffringo (լլթ. Frango ար.)). բե-
կանեմ, խորտակեմ, կոտորեմ,
ջախջախեմ :

Suffúgio (լլթ. Fúgio արհ.)). գաղտ
խուսափիմ, խուսխուսեմ :

Suffúgium-gii (լլթ.)). պատասպա-
րան, սպաւէն, ապաստան,
ամուր :

Suffúlcio (նրգ. Fúlcio արգ.). նե-
ցուկս զնեմ, յեցուցանեմ, 'ի
վեր ունիմ :

Suffúltus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Suffúlcio.

Suffúmigo (նրգ. Fúmigo արգ.).
ծխեմ, բուրեմ, անուշահոտ
գործեմ :

Suffúndo (նրգ. Fundo-dis արգ.).
սփռեմ, տարածանեմ, հեղուկ,
թափեմ, թանամ, սրուկեմ, ցո-
ղեմ :

Suffúror (հր. Furor-ráris արգ.).
'ի ծածուկ գողանամ, գաղտ
բառնամ :

Suffúscus-ca-cum (ած.). թխա-
գոյն, սևաներկ, մթին :

Suffúso - ónis (իգ.). հեղումն,
լուսն :

» suffúso fellis. դալուկն :

Suffúsus - sa - sum (անց. Դրբ.).
Տես Suffúndo.

Súggero (նրգ. Gero արգ.). մա-
տակարարեմ, մատուցանեմ,
թելադիր լինիմ, թելադրեմ,
արկանեմ 'ի միտս, յուշ առ-
նեմ, փոխանակեմ, յաւելում,
յարեմ :

Súggéstum-ti (չգ.). բարձրաւ-
անդակ, բարձր տեղի, բեմք,
տաշա :

Súggéstus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Súggero.

Súggéstus-us (ար.). բարձր տեղի,
թելադրութիւն, հրապոյրք :

Súggillátio - ónis (իգ.). թշնա-
մանք, նախատինք, արհամար-
հանք, անարդանք :

Súggillátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Súggillo.

Súggillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).
վատանուն առնեմ, առակեմ,
նախատեմ, թշնամանեմ :

Súggredior (հր. Grádior արգ.).
զաղտ մերձենամ, 'ի ծածուկ
մատչիմ, սպրդիմ :

Súggressus-sa-sum (անց. Դրբ.).
Տես Súggredior.

Súgggrunda-ae (իգ.). հաճ
Súgggrundátio-ónis (իգ.). } խողո-
Súgggründiam-ii (չգ.). }

վակ տանեաց, ուրդ քուռց :
Súgillo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).

առակեմ, խայտառակեմ, վատ-
անուն առնեմ, թշնամանեմ :

Sugo-gis-uxi-uctum-gere (նրգ.).
ծծեմ, խմեմ, քամեմ :

Sui, sibi, se (Դրբ.). իւր, յիւր,
զինքն :

» ad se. 'ի սուն իւր, առ իւր :

» apud se. 'ի տան իւրում, ա-
ռանձինն :

Suile-lis (չգ.). գոմք խողեց :

Suímet, sibimet, semet (Դրբ.).
ինքեան իսկ, անձին իւրում,
զանձն իւր զլիսովին :

Suíllus-la-lum }
Suínus-na-num } ած. խողենի,
խողազնաց :

Sulcátor-óris (ար.). հերկահար,
հողազործ, նաւորդ, նաւար-
կող :

Sulco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
հերկս հարկանեմ, ափսաբեկ
առնեմ, հերկեմ, ափսս կո-
տորեմ :

Sumtus-us (ար.) ծախք, գինք:
Suo-uis-ui-utum-üere (նշ.)
կարեմ, կարկատեմ:

Suppéllex - léctilis (խ.) կահ,
կարասի, կազմած, արարք:

Super (նշ.) ի վերայ, գեր ի
վերայ, ի վեր քան, շուրջ:

Superábilis-le (ան.) յաղթելի:

Superabundo (չգ. Abundo ար.)
առաւելում, զեղում, յորդեմ:

Superádditus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Superáddo.

Superáddo (նշ. Addo ար.) ի
վերայ յաւելում, զնովեմ ա-
ծեմ, ի նոյն յարեմ, ածեմ
թափեմ վազվազակի:

Superadduco (նշ. Adduco ար.)
ածեմ ասեմ, տարապարհակ
վարեմ:

Superádsto (չգ. Adsto ար.) ի
վերայ կամ, վերակացու լինիմ:

Superággero (նշ. Aggero ար.)
կուսեմ կոյսս կոյսս հաղոյ,
գիղեմ հաղեկոյսս:

Superago (նշ. Ago ար.) ա-
ռաջնորդեմ ի վերայ, հանեմ
յարեմ:

Superáligo (նշ. Aligo ար.)
ի վերայ կապեմ, պարտեմ
գնեմ:

Superius-datis (-datis -issi-
mus) ան. յառաջ եւմ նշի-
ւազ, զարգում, գեր ի վերայ
անցանոց, յաղթանակ:

Superius (-is) (նշ.) յաղթա-
լիւն, մարտնչիւն:

Superius (-is) (նշ.) յաղթա-
լիւն, յաղթանակ:

Superattóllo (նշ. Attóllo ար.)
ի վեր ամբառնամ, բարձր
ցուցանեմ:

Superátus-ta-tum (անգ. րբ.)
Տես Súpero.

Supérbe-bius-bissime (նշ.)
բարտաւան, հպարտագիտ

Supérbia-ae (նշ.) ամբարտա-
նութիւն, հպարտութիւն
ծամաւութիւն, բարձրան-
ութիւն, ամբարհամաւութի-
ւերնութիւն:

Supérbibo (նշ. Bibo ար.) ի
նետեր լինիմ, յարգաւոր
հասանիմ:

Superbiloquéntia-ae (նշ.)
ծարանութիւն, մեծար-
անաւայ:

Supérbio-is-ivi կամ -i-
(չգ.) հպարտեմ, ան-
հաւանիմ, ամբարտա-
մեծանեմ, փրամ, փր-
մ:

Supérbus-ba-tum -to-r-
mus) ան. ամբարտաւոր
մարմն, հպարտ, մեծար-
ամբարհամաւոր, ան-
հիւ, գերն, անգ:

Superbo (նշ. Superbo ար.)
ան կոխեմ, անհամար-
անութեմ հպարտեմ:

Superbo (նշ. Superbo ար.)
մարմն, յարգաւոր, ան-
ի վերայ:

Superbus (-is) (նշ.)
մարտնչիւն, մարտնչիւն
զարգում:

Superbus (-is) (նշ.)
մարտնչիւն, մարտնչիւն

percóntego (նբգ. Cóntego արգ.). Զարկանեմ 'ի վերայ, ծածկեմ 'ի վերուստ, սքողեմ:

percórruo (չգ. Córruo արգ.). 'ի վերայ անկանիմ, ընդհարանիմ:

percréscu (չգ. Cresco արգ.). աճեմ, աճեցուն լինիմ, զարչանամ:

pércubo - hávi - bátum (չգ. Cubo արգ.). ընկողմանիմ 'ի լերայ, տարած անկեալ դնիմ, 'ի թուխսնասիմ, թխեմզձուս:

percúrro-ri (չգ. Curro արգ.). 'ի վերայ դիմեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ:

perdico (նբգ. Dico-cis արգ.). յարեմ 'ի բանս, զնովիմք ածեմ, յաւելում, կրկնեմ:

pérdo (նբգ. Do արգ.). 'ի վերայ դնեմ, մածուցանեմ:

perdúco (նբգ. Duco արգ.). վարեմ, առեալ տանիմ 'ի վերայ:

peréditus-ta-tum (աթ.). բարձրաբերձ, բարձրագոյն, սարաբարձր, ցիւռկեալ:

péredo (նբգ. Edo-dis արգ.). վերստին ճաշակեմ, անյազ ուտեմ:

peremínco (չգ. Emíneo արգ.). կամ 'ի բարձու, ցռկիմ:

perérero (նբգ. Erogo արգ.). առատաձեռն բաշխեմ, առատապէս ընձեռեմ, յաւելորդաց անտի տամ:

perévolo (չգ. Evolo արգ.). 'ի բարձաթռիչս լինիմ, թռչիմ 'ի վերոյ, ճախրեմ:

Supérfero (նբգ. Fero արգ.). շաւակեմ, յուսս տանիմ, բառնամ 'ի վերայ:

Superficies-ciéi (խգ.). վերին երեսք, մկանունք ջուրց:

Superfloréscu (չգ. Floréscu արգ.). ծաղկիմ 'ի վերոյ, փթթիմ:

Superflúitas - tátis (խգ.). աւելորդք, անպիտոյք, յորդու թիւն, զեղումն, առաւելում թիւն:

Supérflue (յգ.). յանօգուտս, յանպէտս, լիուլի առատու թիւմք, առաւելապէս:

Supérfluo (չգ. Fluo արգ.). առաւելում, առատանամ, անչափ լինիմ, զեղում, յորդեմ, յաճախեմ:

Supérfluum-ui (չգ.). աւելին, աւելորդն, յորդութիւն, առատութիւն:

Supérfluus-ua-uum (աթ.). աւելորդ, տարապայման, անչափ, առատագոյն, ուելի, յաճախ:

Superfúndo (նբգ. Fundo-dis արգ.). հեղում 'ի վերայ, զեղում:

Superfúsio-ónis (խգ.). հեղումն, զեղումն:

Superfúsus-sa-sum (աեց. րբբ.). Տես Superfúndo.

Supergrédior (հայ. Grádior արգ.). 'ի վերոյ դիմեմ, 'ի վեր ընթանամ:

Supergréssus-sa-sum (աեց. րբբ.). Տես Supergrédior.

Superhábeo (նբգ. Hábeo արգ.). ունիմ 'ի վերոյ, տիրանամ, իշխեմ:

» sulco aequor կամ mária. Հատանեմ անցանեմ զանդնդալից ծովուն զլայնութիւն, նաւագնաց գնացիւք կոխեմ զծով, նաւարկեմ :

Súculus-li (ար.) ակօս փոքրիկ :

Sulcus-ci (ար.) ակօս, փոքր փոս, Հերկ, արօրապրութիւն :

Sulfur-uris } չգ. ծծումբ :

Sulphur-uris }

Sulphurária-iae } էգ. բովք ծը-

Sulphurátio-ónis }

ծմբոյ :

Sulphuráta-tórum (չգ.) Լուցիչ ծծումբ, Լուցիկ :

Sulphurátus-ta-tum (ար.) խառնեալ ընդ ծծմբոյ, ծծմբախառն :

Sulphúreus-ea-eum } ար. ծծըմբ

Sulphurósus-sa-sum }

բական, ծծմբուտ :

Sum, es, fui, esse (չգ.) եմ, լինիմ, եղանիմ, գում, կամ, գամ, արժեմ, պատճառք լինիմ, առթեմ, պատշաճիմ, անկ լինիմ, վայելեմ, պատահիմ, դիպիմ, կարիմ, մարթեմ :

» ad me fuérunt. եկին առ իս :

» est adolescéntis. պարտ է երիտասարդի :

» est cernere. մարթ է նկատել, հնար է տեսնել :

» est mihi. է ինձ՝ իմ, ունիմ :

» est tibi lucro. յօգուտ է քեզ, օգնէ :

» meum est hoc fácere. ինձ անկ է առնել զայդ, պարտ է պատշաճ է ինձ գործել զգործդ :

» quanti est ? քանոյ գնաց զնեցեր, ո՞րչափ արժէ :

» si erit ut vólumus. եթէ դպեսցի ըստ փափաքանաց ձերոց :

» sum apud illum. առ նմա գանիմ, մտանեմ լուծանել ի տան նորա :

» sum apud me. առանձնանեմ ի տան իմում :

Sumen-minis (էգ.) ստինք մատակ խոզի, պարարտութիւն, ճարպ :

Summa-ae (էգ.) բովանդակութիւն թուոց, քաղուածոյք, էական մասն :

» ad կամ in summam. և զէ համառօտս հատից, կարճ ի կարճոյ ճառիւք, կարճառօտս :

» in omni summâ. միանգամայն ասել, զլուխ բանիցս, զլիաւորիմ զբան սակաւուք :

» summa rerum. հրամանատարութիւն, զլիաւոր իշխանութիւն :

Summárium-rii (չգ.) բովանդակութիւն, համառօտութիւն, դիր զլիոց, ցանկ :

Summárius-rii (ար.) կամ ի նա-

Summas-mátis (ար. et էգ.) խաղաղութիւն, զլիաւոր, բարձրէց, յառաջագահ, իշխան, իշխանակին :

Summátim (Վէ.) համառօտիւք, կարճառօտս, սակաւուք :

Summe (Վէ.) մեծապէս, կարի իմն, անհնարինս :

Summérgeo (Նրգ. Mergo ար.) ըն-

կլուզանեմ, ընկղմեմ, հեղձու-
ցիկ առնեմ, հեղձուցանեմ :

• ūmmitas-tátis (իգ.) • բարձունք,
կատար, արտեան, բարձրա-
բերձ բարձրութիւն :

• Summitto (նրգ. Mitto աբ.) • 'ի
ծածուկ առաքեմ, խոնարհե-
ցուցանեմ, նուաճեմ, համ-
բառնամ, 'ի բանի առնեմ :

• Summo (Ալբ.) • 'ի կատարած ա-
մենայնի, սպա ուրեմն, հուսկ
յետոյ, 'ի վախճանի :

• Summópere (Ալբ.) • կարի իմն,
անհնարինս, մեծապէս :

• Summóveo (նրգ. Móveo աբ.) • 'ի
բաց տանիմ, հեռացուցանեմ,
հանեմ, 'ի բաց պարզեմ զամ-
բոխն :

• Súmmula-ae (իգ.) • փոքրիկ գու-
մար զրամոյ, հակիրճ բովան-
դակութիւն :

• Summum (Ալբ.) • 'ի վախճանի,
հուսկ յետոյ :

• Summum-mi (չգ.) • գազաթն,
կատար, բարձրաւանդակ, ար-
տեան, գլուխ, սար :

• Summus-ma-mum (աթ.) • բար-
ձրագոյն, վերագոյն, վերին,
զլիաւոր, մեծ :

• ad summam aquam. զերեսօք
ջուրց, 'ի վերայ խոնաւական
մկանանց :

• summa hiems. կարածմեռն
ձմերայնի, ձմեռն ոչ սակաւ :

• summo loco natus. այլ մեծ-
ազգի և բարետոհմիկ :

• summus vir. հոյակապ մարդ,
պատուական ոք :

Sumo-mis-msi-tum-ere (նրգ.).
առնում, ըմբռնեմ, գրաւեմ,
ռնիմ, սկսանիմ, բուռն հար-

կանեմ, ձեռն 'ի գործ արկա-
նեմ, վատնեմ, ծախեմ, սպա-
ռեմ, ցրուեմ, հաշեմ, մաշեմ :
» sumo mihi. յինքն հանեմ, 'ի
բուռն արկանեմ, վտարեմ,
ժպրհիմ, յանդգնիմ, իշխեմ,
պահանջեմ :

» sumo óperam. 'ի զուր և 'ի
տարապարտուց վաստակիմ,
ընդունայնաջան՝ սնավաստակ
լինիմ :

• Sumtifácio (նրգ. Fácio աբ.) • ծա-
խեմ, ծախս առնեմ, վատնեմ :

• Súmtio-ónis (իգ.) • առումն, փո-
քրագոյն յառաջարկութիւն :

• Súmtito (նրգ. Ito աբ.) ստէպ
առնում, յաճախագոյնս ու-
նիմ :

• Sumtuárius-ia-ium (աթ.) • ծա-
խելի, դիւրածախ :

» lex sumtuária. օրէնք վան
ծախուց :

• Sumtuárius-rii (աբ.) • հազարա-
պես տան, տնտես, մատակա-
րար, թելակալ :

• Sumtuóse - sius (Ալբ.). մեծա-
սպաս փառաւորութեամբ, մե-
ծապայծառ սպասուք, առա-
տապէս :

• Sumtuósus-sa-sum (- sior-síssi-
mus) աթ. մեծապայծառ, մե-
ծասպաս, շքեղ, փառաւոր,
մեծաշուք, բազմածախ :

• Sumtus-ta-tum (աթ. դրգ.). Տես
Sumo.

Sumtus-us (ար.) ծախք, գինք:
Suo-uis-ui-utum-úere (նրգ.)

կարեմ, կարկատեմ:

Suppéllex - léctilis (խգ.) կահ,
կարասի, կազմած, արարք:

Super (նրգ.) 'ի վերայ, գեր 'ի
վերոյ, 'ի վեր քսն, շուրջ:

Superábilis-le (աթ.) յաղթելի:

Superabundo (չգ. Abundo արգ.)
առաւելում, զեղում, յորգեմ:

Superádditus-ta-tum (աեց. Դրբ.)
Տես Superáddo.

Superáddo (նրգ. Addo արգ.) 'ի
վերայ յաւելում, զնովիմք ա-
ծեմ, 'ի նոյն յարեմ, ածեմ
թափեմ վաղվադակի:

Superaddúco (նրգ. Addúco արգ.)
ածեմ տանիմ, տարապարհակ
վարեմ:

Superádsto (չգ. Adsto արգ.) 'ի
վերոյ կամ, վերակացու լինիմ:

Superággero (նրգ. Aggero արգ.)
կուտեմ կոյտս կոյտս հողոյ,
դիպեմ հողակոյտս:

Supérago (նրգ. Ago արգ.) ա-
ռաջնորդեմ 'ի վերայ, հանեմ
յարտեան:

Superálligo (նրգ. Alligo արգ.)
'ի վերայ կապեմ, պարաւան-
դեմ:

Súperans - ántis (- ántior - tíssi-
mus) աթ. յառաջադէմ նկրո-
տող, զարգուն, գեր 'ի վերոյ
անցանող, յաղթական:

Superátio-ónis (խգ.) յաղթու-
թիւն, ձաղուծիւն:

Superátor - óris (ար.) յաղթա-
կան, յաղթող:

Superattóllo (նրգ. Attóllo արգ.)
'ի վեր ամբառնամ, բարձր-
ցուցանեմ:

Superátus-ta-tum (աեց. Դրբ.)
Տես Súpero.

Supérbe-bius-bíssime (Վբ.) ամ.
բարտաւանս, հպարտագոյն:

Supérbia-ae (խգ.) ամբարտաւ-
նութիւն, հպարտութիւն, մե-
ծամտութիւն, բարձրամտու-
թիւն, ամբարհաւաճութիւն,
պերճութիւն:

Supérbibo (նրգ. Bibo արգ.) գի-
նեսէր լինիմ, յարբշուութիւն
հատանիմ:

Superbiloquéntia-ae (խգ.) մե-
ծարանութիւն, մեծարանք
սնոտեաց:

Supérbio-is-ívi կամ - ii-ítum-íre
(չգ.) հպարտանամ, ամբար-
հաւաճիմ, ամբարտաւանեմ,
մեծամտեմ, փքամ, սիպամ:

Supérbus-ba-bum (-bior - bissi-
mus) աթ. ամբարտաւան, բար-
ձրամիտ, հպարտ, մեծամիտ,
ամբարհաւաճ, զրապարծ, ազ-
նիւ, պերճ, սէգ:

Supercálico (նրգ. Calco արգ.) առ-
տն կոխեմ, կոխան առնեմ,
առաթուր հարկանեմ:

Supercérno (նրգ. Cerno արգ.)
մաղեմ, խարքալեմ, խախալեմ
'ի նքոյր:

Superciliósus-sa-sum (աթ.) խո-
ժողադէմ, խիստ, ծանր, զգոն,
զսյրազին:

Supercilium-líi (չգ.) յօնք, մա-
ցառք աչաց, զգոնութիւն:

supercontego (նրգ. Contego արգ.). արկանեմ 'ի վերայ, ծածկեմ 'ի վերուստ, սքողեմ:

supercorrui (չգ. Corruo արգ.). 'ի վերայ անկանիմ, ընդհարկանիմ:

supercreſco (չգ. Cresco արգ.). աճեմ, աճեցուն լինիմ, զարգանամ:

supercubo - bavi - batum (չգ. Cubo արգ.). ընկողմանիմ 'ի վերայ, տարած անկեալ զնիմ, 'ի թուխսնստիմ, թխեմ զձուս:

supercurro - ri (չգ. Curro արգ.). 'ի վերայ դիմեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ:

Superdico (նրգ. Dico - cis արգ.). յարեմ 'ի բանս, զնովիմք ածեմ, յաւելում, կրկնեմ:

Supérdo (նրգ. Do արգ.). 'ի վերայ դնեմ, մածուցանեմ:

Superduco (նրգ. Duco արգ.). վարեմ, առեալ տանիմ 'ի վերայ:

Superéditus - ta - tum (աթ.). բարձրաբերձ, բարձրագոյն, սարաբարձր, ցիւռկեալ:

Supéredo (նրգ. Edo - dis արգ.). վերջստին ճաշակեմ, անյագ ուտեմ:

Superemineo (չգ. Emineo արգ.). կամ 'ի բարձու, ցռկիմ:

Superérogo (նրգ. Erogo արգ.). առատաձեռն բաշխեմ, առատապէս ընձեռեմ, յաւելորդաց անախ տամ:

Superévolo (չգ. Evolo արգ.). 'ի բարձաթռիչս լինիմ, թռչիմ 'ի վերոյ, ճախրեմ:

Supérfero (նրգ. Fero արգ.). շաւակեմ, յուսս տանիմ, բառնամ 'ի վերայ:

Superficies - ciéi (խգ.). վերին երեսք, մկանունք ջուրց:

Superfloréſco (չգ. Floréſco արգ.). ծաղկիմ 'ի վերոյ, փթթիմ:

Superfluitas - tátiſ (խգ.). աւելորդ, անպիտոյք, յորդու թիւն, զեղումն, առսւելութիւն:

Supérflue (Վթ.). յանօգուտս, յանպէտս, լիուլի առատութեամբ, առաւելապէս:

Supérfluo (չգ. Fluo արգ.). առաւելում, առատանամ, անչափ լինիմ, զեղում, յորդեմ, յաճախեմ:

Supérfluum - ui (չգ.). աւելին, աւելորդն, յորդութիւն, առատութիւն:

Supérfluus - ua - uum (աթ.). աւելորդ, տարապայման, անչափ, առատագոյն, աւելի, յաճախ:

Superfúndo (նրգ. Fundo - dis արգ.). հեղում 'ի վերայ, զեղում:

Superfúſio - óniſ (խգ.). հեղումն, զեղումն:

Superfúſus - sa - sum (աեց. դրթ.). Տես Superfúndo.

Supergrédior (հր. Grádior արգ.). 'ի վերայ դիմեմ, 'ի վեր ընթանամ:

Supergréſſus - sa - sum (աեց. դրթ.). Տես Supergrédior.

Superhábeo (նրգ. Hábeo արգ.). ունիմ 'ի վերոյ, տիրանամ, իշխեմ:

Supérno (չլտ. No արժ.). շար-
ժիմ 'ի վերայ ջուրց, խաղամ
'ի ջուրս :

Supérnus-na-num (աթ.). վերին,
վերնական, երկնաւոր, աս-
տուածեղէն :

Súpero-ras-ávi-átum-áre (նրգ. et
չլտ.). գեր 'ի վերոյ լինիմ, ան-
ցանեմ զանցանեմ, գլեմ, յաղ-
թեմ, առաւելում, առատա-
նամ, կեամ առաւել քան զդք :

Superóbruo (նրգ. Obruo արժ.).
ծածկեմ 'ի վերուստ կուսէ :

Superpédeo (չլտ. Pédeo արժ.).
կախեալ կամ զիմեքէ :

Superpláudo (չլտ. Plaudo արժ.).
բախեմ զթեւս 'ի վերոյ, սաւ-
առնիմ :

Superpóndium-dii (չլտ.). ծան-
րաբեռնութիւն, աւելագոյն՝
ծանրաբեռն բեռն :

Superpóno (նրգ. Pono արժ.). ար-
կանեմ 'ի վերայ, դնեմ առ ըն-
թեր, ծանրացուցանեմ, ծան-
րաբեռնի առնեմ :

Superpósitus-ta-tum (անց. ԴԷԲ.).
Տես Superpóno.

Supérro (չլտ. Ruó արժ.). 'ի
վայր անկանիմ, փուռ զանիմ
'ի վերայ, կործանիմ :

Superscándo (չլտ. Scando արժ.).
'ի վեր ելանեմ, բարձրանամ,
վերանամ, համբառնամ :

Superscribo (նրգ. Scribo արժ.).
գրեմ 'ի վերայ, զերեսագիր
նամակի գրեմ :

Superscriptus - ta - tum (անց.
ԴԷԲ.). Տես Superscribo.

Supersédeo (չլտ. Sédeo արժ.).
նստիմ 'ի վերայ, յապաղե-
ցուցանեմ, թողում զգործ
օր 'ի յօր առնեմ :

Superséssus-sa-sum (անց. ԴԷԲ.).
Տես Supersédeo.

Supersiliens-éntis (Էյծ.). վա-
ժազող, ոստոստող :

Superspárgo (նրգ. Spargo արժ.).
հեղում 'ի վերայ, թափեմ :

Superstáгно (չլտ. Stagno արժ.).
զեղում, յորդեմ, ողողեմ, հե-
ղեղատիմ, առատանամ :

Superstatúmino (չլտ. Statúmino
արժ.). 'ի վերուստ կուսէ ամ
բացուցանեմ :

Superstérno (նրգ. Sterno արժ.).
տարածանեմ 'ի վերայ, պտ-
ղեմ :

Supérstes-titis (աթ.). առաջ-
կայ, փնացական, կենդանի յե-
մահու ուրուք :

Superstítio-ónis (էգ.). աւելորդ
կարծիք, սնոտի պաշտամունք
սնապաշտութիւն, ինքնակա-
կրօնք :

Superstítióse (ՅԷ.). ինքնակա-
կրօնիւք, սնոտի պաշտամունք.
խղճիւ և խեթիւ :

Superstítiósus-sa-sum (-sior-si-
simus) աթ. ընդվայրախօր.
սնապաշտ, քաղղեայ, բռն-
պատում, կիւս :

Supérstíto (չլտ. et նրգ. Ito արժ.).
առաւելում, առատանամ, հե-
ղամ, պահպանեմ :

Supérsto-stíti (չլտ. Sto արժ.). 'ի
վերայ կամ, վերակացու լինիմ :

Supérstruo (հրգ. Struo արհ.). շինեմ, կառուցանեմ 'ի վերայ ալոյ շինուածոյ :

Supérsu (չգ. Sum արհ.). յաղթեմ, գլեմ, գեր 'ի վերոյ լինիմ, առաւելում, յորդեմ, կամ, մնամ, կեամ առաւել քան զոք :

» quod súperest. սակայն և այնպէս, 'ի վերայ այս ամենայնի :

Supertéctus-ta-tum (անց. արհ.). Տես **Supértego**.

Supértego (հրգ. Tego արհ.). քողարկանեմ, վերստին ծածկեմ, պատրուակեմ :

Superingo (հրգ. Ungo արհ.). 'ի վերայ օծանեմ, իւզեմ :

Superúrgens-éntis (էյթ.). ճնշող 'ի վերուստ :

Súperus-ra-rum (-périor, suprémus) Թ. բարձրագոյն, վերին, վերնական, գլխաւոր, վերագոյն, աւագագոյն :

» **súpera-rórum** (չգ.). երկինք, կամարաձև խորան երկնից :

Supervacáneus-ea-eum (Թ.). աւելի, աւելորդ, անպիտան, անչափ, անպայման :

Supérvaco (չգ. Vaco արհ.). առաւելում, զեղում, յորդեմ :

Supervácuus-ua-uum (Թ.). անպիտան, աւելորդ, անչափ, ընդունայն, սնոսի :

Supervádo (չգ. Vado արհ.). գեր 'ի վերոյ լինիմ, գլեմ, յաղթեմ, նուաճեմ :

Supérvago (հրգ. Vago արհ.). ընդվայրահայ լինիմ, յանօգուտս յածիմ՝ շրջիմ :

Supervágus-ta-tum (անց. արհ.). Տես **Supérveho**.

Supérveho (հրգ. Veho արհ.). 'ի վերայ տանիմ, կրեմ, շալակեմ :

Supervénio (հրգ. Vénio արհ.). գամ գկնի 'ի վերայ, յանկարծակի ըմբռնեմ, յանզգաստից 'ի բռն արկանեմ :

Supervéntus-ta-tum (անց. արհ.). Տես **Supervénio**.

Supervéntus-us (ար.). յանկարծակի գալուստ, յանկարծուհաս դէպք :

Supervéstio (հրգ. Véstio արհ.). զգնում 'ի վերայ, ծածկեմ, առագաստեմ :

Supervívo (չգ. Vivo արհ.). կենդանի մնամ յետ մեռանելոյ ուրուք :

Supérvolans-ántis } Էյթ. բարձրաթռիչս լինիմ, ճախրիմ :

Supervólitans-ántis } **Supervólito** (չգ. Vólito արհ.) } **Supérvolo** (չգ. Volo-las արհ.) }

թռչիմ 'ի վերոյ, 'ի բարձրաթռիչս լինիմ, ճախրիմ :

Supinátus-ta-tum (անց. արհ.). Տես **Supino**.

» manus supináta. արտաքին կողմն ձեռին :

Supíne (Վէ.). յորսայս, անփութութեամբ, յանհոգս :

Supínitas-tátis (էթ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, յորսայսութիւն :

Supíne (Վէ.). յորսայս, անփութութեամբ, յանհոգս :

Supínitas-tátis (էթ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, յորսայսութիւն :

Supíne (Վէ.). յորսայս, անփութութեամբ, յանհոգս :

Supínitas-tátis (էթ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, յորսայսութիւն :

Supíne (Վէ.). յորսայս, անփութութեամբ, յանհոգս :

Supínitas-tátis (էթ.). անհոգութիւն, անփութութիւն, յորսայսութիւն :

Supíno-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). տապալեմ, կործանեմ,
վեր 'ի վայր շրջեմ :

Supínium-ni (չգ.). բայանուն :

Supínus-na-num (-nior) ած. յոր-
սայսեալ, 'ի վեր կոյս շրջեալ,
պարապորդ, ծոյլ, յոյլ, հեղգ,
Suppálpōr (հր. Palpor աբ.). ո-
ղոքեմ, փաղաքշեմ, սուտա-
կասպասեմ :

Suppar-aris (ած.). իբրև հաւա-
սար :

» huic aetáti suppare. գրեթէ
ժամանակակիցք, համատիք,
հասակակիցք :

Supparasitor (հր. Parasitor աբ.).
հաճ լինիմ, հաճիմ, առնեմ
զհաճոյս, հաճեմ զմիտս, զի-
ջանիմ :

Suppedáneum - ei (չգ.). պա-
տուանդան, ախոռակ :

Suppeditátio-ónis (իգ.). յորդու-
թիւն, առատութիւն, յղփու-
թիւն :

Suppédilo (նրգ. et չգ. Ito աբ.).
մատուցանեմ, մատակարա-
րեմ, տամ, յորդեմ, առատա-
նամ :

Suppédo (չգ. Pedit-dis աբ.).
ստէպ փուքս արձակեմ :

Suppédeo (չգ. Pédeo աբ.).
կախեալ կամ 'ի ներքոյ :

Suppétiae-iárum (իգ.). օճան, օգ-
նութիւն, օգնականութիւն,
ձեռնառութիւն, սատարու-
թիւն :

» suppétias advénio, áffero, eo
կամ vénio tibi. ձեռնկալու՝ օգ-

նական՝ սատար լինիմ, սա-
րեմ, օգնեմ :

Suppétior-iáris-iátus-iári (հր.).
զօրաւիգն օգնականութեան
լինիմ, 'ի սատարութիւն հա-
սանեմ :

Súppetit-etébat (դհ. Peto աբ.).
կազմեալ պատրաստեալ կամ,
'ի պատրաստի ունիմ, յիշեմ,
յիշատակեմ, շատ՝ բաւակա՝
բաւ է :

» dum vita súppetit. ցորշով
մարմինն ընդ շնչոյն կեայցէ,
մինչև ցվախճան կենաց :

Suppílo (նրգ. Pilo աբ.). գողա-
նամ, գաղտուկ կապտեմ :

Suppíngo (նրգ. Pingo աբ.). 'ի
ներքոյ կցեմ, յօդեմ, զօգեմ :

Supplánto (նրգ. Planto աբ.).
սայթաքեցուցանեմ, գթեցու-
ցանեմ ոտիւք, կործանեմ :

Suppláudo (նրգ. Plaudo աբ.).
դոփեմ ոտամք, տապալեմ,
քանդեմ, փլուզանեմ :

Suppláusio - iónis (իգ.). ոտնա-
ձայն, դոփիւն :

Suppláusus-sa-sum (անց. բրբ.).
Տես Suppláudo.

Supplémentum - ti (չգ.). յաւ-
ելուած, յաւելումն, լրումն,
բովանդակութիւն, զօրաժ-
ղով զօրաց :

Súppleo-es-évi-étum-ére (նրգ.).
լնում զթերին, յօղեմ, լցու-
ցանեմ, զեղում :

Supplétus-ta-tum (անց. բրբ.).
Տես Súppleo.

Supplex-lícis (ած.). աղաչելի,

աղերսական, աղօթական, աղօթակիր :

supplex libellus. գիր պաղատանաց, աղերսագիր :

applicatio - ónis (էփ․). աղերսանք, պաղատանք, աղաչանք, հասարակաց աղօթք :

supplicationem decerno. կարգեմ՝ սահմանեմ պաղատախօսուն աղօթս :

suppliciter (Վէ․). աղերսալի հառաչանօք, աղերսական բարբառով, պաղատանօք :

supplicium-cii (չլէ․). աղօթք, աղերսանք, պաղատանք, տունական թափօր, տանջանք, պատուհաս, խոշտանգանք :

supplico (չլէ․ Plico աբ․). խոնարհիմ հրկրպագելով, պաղատիմ, աղերս մատուցանեմ, աղաչեմ, խնդրեմ, մաղթեմ :

supplico publice. համաշխարհի խնդրուածս առնեմ :

Supplodo (Նբփ․ Plodo աբ․). դուփեմ ոռամբ, գթեցուցանեմ ոտիւք, կործանեմ :

Supplósis-ónis (էփ․). դուփիւն, ոսնաձայն :

Supplósus-sa-sum (Նբփ․ աբ․). Տես Supplodo.

Suppoénitet-itébat (Դփզ․ Poénitet աբ․). փոքր ինչ ստորջանամ, սակաւիկ մի զեղջ է մտաց, ապաշուեմ :

Suppono (Նբփ․ Pono աբ․). դնեմ 'ի ներքոյ, կացուցանեմ 'ի տեղւոջ, յաւելում, զնովիմբ ածեմ, կցեմ :

Suppórto (Նբփ․ Porto աբ․). տանիմ, կրեմ, առաջնորդեմ, վարեմ :

Suppositio-ónis (էփ․). հնազանդութիւն, պարտութիւն, փոխանակութիւն, դրութիւն, վարկած :

Supposititius-tia-tium (աթ․). 'ի տեղւոջ կացուցեալ, փոխանակեալ :

Suppositus-ta-tum (աֆ․ Դբբ․). Տես Suppono.

Suppréssio-ónis (էփ․). բարձուցն, հարստահարութիւն, բռնաբարութիւն, ճիւղալ ճնշական :

Suppréssius (Վէ․). զաղտագողի, ծածկաբար, լռելեայն :

Suppréssor-óris (աբ․). ծածկիչ ծառայի որ զաղտագնաց լինի 'ի տեառնէ :

Suppréssus-sa-sum (աֆ․ Դբբ․). Տես Súpprimo.

Súpprimo (Նբփ․ Premo աբ․). նկուն առնեմ, խոնարհեցուցանեմ, թաքուցանեմ, ծածկեմ, բռնաբարեմ :

Supprómus-mi (աբ․). օգնական սնտեսի, երկրորդ մատակարար :

Súppudet (Դփզ․ Pudet աբ․). սակաւիկ մի ամաչեմ, առ վայր մի զամօթի հարկանիմ, շառագունիմ :

Suppurátio-ónis (էփ․) }
Suppurátum-ti (չլէ․) } թարախելն վերաց, խաղաւարտ, պալար, խղիւսթ :

- կածաւոր, խիթալի, երկդի-
մի, յերկուական :
- Suspēctus-us (ար.). վերահայե-
ցութիւն, հիացումն, զար-
մացումն :
- Suspēdiōsus - sa - sum (ած.).
ցցեալ, վարսեալ, խեղդ ընդ
անձն արկեալ :
- Suspēdiūm-dii(չդ.). կախումն,
կախաղան :
- » suspēdiō vitam finio. մեռա-
նիմ կախեալ զգայտե, 'ի կա-
խաղանի սպանանիմ :
- Suspēdo-di (նդ. Pendo արծ.).
կախեմ, 'ի կախաղան հանեմ,
յերկբայս արկանեմ, ընդ մէջ
հատանեմ :
- Suspēsiō-ōnis (իդ.). վարանք,
տարակոյս, երկբայութիւն,
կախակայութիւն :
- Suspēsus-sa-sum (անց. քրք.).
հեռ. Suspēdo.
- Súspicans-ántis (էյծ.). երկբայ
մտք, կասկածազին :
- Suspiciátrix-ricis (իդ.). կին կա-
կածառ :
- Súspicax-cácis (ած.). երկբայ,
կասկածառ, երկմտ, թերա-
հաւատ :
- Suspicio (նդ. Spicio արծ.). 'ի
վեր հայիմ, զարմանամ, հիա-
նամ, կասկածեմ :
- Suspicio-ōnis (իդ.). երկբայու-
թիւն, կասկած, շփոթաշու-
թիւն, երկմտութիւն :
- Suspiciōse-sius-sissimē (մէջ.). 'ի
կարծ, երկբայ մտք, երկբայ-
տալ :

- Suspiciōsus-sa-sum (սւս-
mus) ած. կասկածառ, երկ-
բայական, երկդիմիւ
չող :
- Súspicor-cáris-cátus-cari (ն-
յերկուանամ, երկմտեմ. և
լակուսիմ, կասկածեմ. և
թամ :
- Suspirátio - ónis (իդ.). հա-
շանք, հեծութիւն :
- Suspirátus-ta-tum (ած. ք-
հեռ. Suspiro.
- Suspiriōsus-sa-sum (ած. և Ե-
րաշանչ, շնչարգել :
- Suspirium - rii (չդ.). հեծ-
թիւն, հաւաշանք, հա-
ծանքաշնչութիւն :
- Suspiro (չդ. Spiro արծ. և Ե-
ծեմ, հեծեծեմ, հաշեմ, հա-
ւաշեմ, թաւաշեմ, յար-
հանեմ, ցանկամ, անկեմ :
- Susque deque (մէջ.). 'ի ժող. և
'ի խնարհ :
- » susque deque fero հա՛ն հա՛ն
անգոյթ անեմ, անհոգ լի-
նիմ :
- Sussulto (չդ. Salto արծ. և վար-
տանամ, վարժաղեմ, ասա-
տեմ, ընդատնամ :
- Sustentáculum-li (չդ. և անց. և
մոյթ, հաստատութիւն, թի-
կանք :
- Sustentátio-ōnis (իդ.). յար-
զում, յերկարութիւն, ան-
ձահարութիւն, դահեռ, Կ-
րակար, պիհ, անանգ :
- Sustento (նդ. Tento արծ.) և
Sastineo (նդ. Teneo արծ.) և

ցուկ լինիմ, վերամբարձ ու
նիմ, կասեցուցանեմ, համբե-
լեմ, տոկամ, հանդարտեմ,
յերկարեմ, յապաղեմ, սնու-
ցանեմ, բուծանեմ :

Sustóllo (Նբգ. Tollo աբգ.) . 'ի վեր
ունիմ, ամբառնամ, վերացու-
ցանեմ, 'ի ներքոյ անկանիմ,
սպանանեմ, 'ի կենաց' յարեւ
արկանեմ :

Susurrátim (Ջբ.) . ձայնիւ մեղ-
մով, հծծելով, շշնջելով :

Sussurrátio-ónis (եգ.)
Susúrrum-ri (չգ.)
Susúrrus-ri (ար.) } հծծանք,

միմունջ, քրթմնջիւն, շշունջ,
շշնջիւն, տրտունջ, բարբանջ,
սոսաւիւն, խոխոջիւն, շքշիւն,
կարկաչիւն, խօշիւն :

Susúrró-ras-ávi-átum-áre (չգ.) .
հծծեմ, շշնջեմ, քրթմնջեմ,
մրմնջեմ, բզզեմ, տրտնջեմ,
խոխոջեմ, կարկաչեմ, մոմռեմ,
խարշափեմ :

Sutéla-ae (եգ.) . խաբէութիւն,
նենգութիւն, խորամանկու-
թիւն, հնարագէտ հնարք,
հնարագիւտ պատրանք :

Sutérna-ae (եգ.) . կրպակ կօշկա-
կարաց, կօշկազործութիւն :

Sútilis - le (աթ.) . կարկատուն,
կցկցոտ :

Sutor-óris (ար.) . կարուակ, կօշ-
կակար, կարկատիչ, օդազործ,
խրուանդիչ :

» ne sutor ultra crépidam. կա-
րուակ մի' 'ի կօշկաց և 'ի վեր
նկրտիցիս :

Sutórius-ia-ium }
Sutrínus-na-num } աթ. կօշկա-
կարի, կարուակի :

» atramentum sutórium. արջ-
ասպ, սեաւ ներկ կարուակաց :

Sutrína-ae (եգ.)
Sutrínium-ni (չգ.) } կրպակ կօշկա-

կարաց, կօշկազործութիւն :

Sutúra-ae (եգ.) . կարան, զօր,
կցուած :

Sutus-ta-tum (անց. դբգ.) . Տէս
Suo.

Suus-ua-uum (աթ.) . իւրական,
իւր, սեպհական :

» suúsmet կա՛մ suus próprius.
իւր իսկ գլխովին, իւրային :

Sybilla-ae (եգ.) . Սիբիլա, կին
մարգարէ հեթանոսաց :

Sybotes-tae (ար.) . խոզարած :

Sycáminus-ni (եգ.) . թթենի :

Sycómorus-ri (եգ.) . ժանտաթզե-
նի, մոլաթզենի, կատաղենի :

Sycophánta - ae (ար.) . զրպար-
տիչ, դատախազ, ամբաստան,
նենգաւոր, խաբեբայ, ողորիչ,
սուտակասպաս :

Sycophántia-ae (եգ.) . խաբէու-
թիւն, խաբանք, նենգ, նեն-
գութիւն, պատրանք, դաւ :

Sycophantióse (Ջբ.) . նենգաւ
և մանգաւ, ընդ խաբս :

Sycophántor - táris - tátus - tári
(հար.) . խաբեմ, նենգեմ, նենգ՝
դաւ գործեմ, 'ի պատրանս ար-
կանեմ, պատրիմ :

Sycophíllon-li (չգ.) . տուղտ :

Syllaba-ae (եգ.) . սիւղորայ, հեգ,
վանկ, միմունջ, չափով բանք :

- Syllabátim (ՖԷ.)․ վանդական
հնչմամբ, հեգեղով :
- Syllépsis-is (ԷԳ.)․ հաւաքական
ամփոփումն :
- Syllogismus - mi (ար.)․ հաւա-
քումն, հաւաքաբանութիւն :
- Sylogisticus - ca - cum (աԺ.)․
հաւաքաբանական :
- Sylva-ae (ԷԳ.)․ պրակ, անտառ,
խոխոմբ, ատաղձ, նիւթ շի-
նուածոց, քաղուածոյք :
- Sýmbola-ae (ԷԳ.)․ հասուցումն,
գինք ընթերցաց :
- » do sýmbolam. տամզպատիժս,
լուծանեմ գվրէժ :
- Symbólice (ՖԷ.)․ խորհրդական
նշանօք, այլասացիկ բարբա-
ռով, առականեղով :
- Sýmbolum-li (չԳ.) } խորհրդա-
Sýmbolus-li (ար.) } կան նկար, առակ, նմանու-
թիւն, նշանակ, առհաւատ-
չեայ, հանգանակ հաւատոց :
- Symmétria-ae (ԷԳ.)․ յօրինուա-
ծութիւն, համեմատութիւն,
չափակցութիւն, զուգաչա-
փութիւն :
- Sýmmetrus-ra-rum (աԺ.)․ հա-
մեմատ, պատշաճաւոր, զու-
գաչափ :
- Sympáthia-ae (ԷԳ.)․ վշտակցու-
թիւն, համակրութիւն, հա-
մեմատութիւն, գութ :
- Symphónia - ae (ԷԳ.)․ միաձայն
երաժշտութիւն, ձայնակցու-
թիւն, միաբարբառ երգ :
- Symphoniacus - ca - cum (աԺ.)․
դաշնակաւոր, միաձայն :
- » symphoníaci püeri հաճ servi.
վարձաւոր նուագաշարդարք,
դաշնակաւոր նուագածուք :
- Symlégma-atis (չԳ.)․ միաւ-
րութիւն, միութիւն, զօդ,
յօդ, կապ, յօդակապ :
- Symposíacus-ca-cum (աԺ.)․ խրա-
խական, հրաւիրական :
- Sympósi-um-sii (չԳ.)․ խնճոյք,
խրախութիւն, խրախունք,
կոչունք, հացկերոյթ :
- Synagóga-ae (ԷԳ.)․ ժողովըդա-
նոց, ժողովանոց շրէից, ժո-
ղով, ընկերութիւն :
- Synaloéphe-phet (ԷԳ.)․ ի մի ամ-
փոփումն երկուց սիւղոբայից :
- Synánche-ches (ԷԳ.)․ փողացաւ,
տապ կոկորդի :
- Synánchicus-ca-cum (աԺ.)․ որ
կրէ ցաւս փողից, ախտացեալ
ի տապ կոկորդի :
- Synáxis-xeos (ԷԳ.)․ ժողով նախ-
նի հաւատացեցոց :
- Syncópe-pes (ԷԳ.)․ կրճատումն
նշանագրաց ի մէջ անուանց,
ծայրաքաղաքութիւն :
- Sýndicus-ci (ար.)․ վերակացու,
հոգաբարձ, շահապքաղաքի :
- Sýnedrus - ri (ար.)․ խորհրդա-
կան, խորհրդակից, աթոռա-
կից դատաւորի :
- Sýngrapha - ae (ԷԳ.) }
Sýngraphum-phi (չԳ.) } ձեռա-
Sýngraphus-phi (ար.) }
գիր, մուրհակ պարտեաց, նա-
մակ :
- Synodális-le (աԺ.)․ սիւնհոգա-
սական :

Synodus-di (եփ․)․ սիւնհոդոս ,
աշխարհաժողով , եկեղեցա-
կան ժողով , ատեան խորհր-
դոյ :

Synonymia - ae (եփ․)․ համա-
նունութիւն , անուանակցու-
թիւն :

Synonymon-mi (չլտ․) համանուն ,
համանշան անուն :

Synópsis-is (եփ․)․ ստուերագիր ,
ծրագիր շինուածոյ , համա-
ռօտութիւն :

Syntécticus-ca-cum (աթ․)․ թոյլ ,
տկար , անոյժ , ծնգեալ , ծիւ-
րեալ :

Syntéxis-is (եփ․)․ տկարութիւն ,
թուլութիւն , ծիւրութիւն :

Synthesis-is (եփ․)․ յօդականու-
թիւն , համադրութիւն , յար-
դարումն :

Sýricus-ca-cum (աթ․)․ հարեալ
'ի կարմիր , կարմրագոյն , շա-
ռագոյն , կարմրիկ :

Syringia-ae (եփ․) Կաճ } սրինգ ,
Syringias-giae (ար․) }
շամբուկ , թանթրուկնի :

Sýrticus-ca-cum (աթ․)․ աւազին ,
աւազուտ , ամուլ , անպտուղ :

Syrtis-is (եփ․)․ խութք , աւա-
զուտք 'ի ծովու , ծանծաղուտ
տեղի :

Système-matis (չլտ․)․ յօրինաւո-
րութիւն , յօրինակարգ , յօրի-
նուած , դիր , բովանդակած :

T

Tab

Tábacum - ei (չլտ․)․ ծխախոտ ,
նիկոտեան խոտ , ընչապեղ :

Tabánus-ni (ար․)․ գռռեխ , բրէտ ,
ձիաստաց , ձիաստան :

Tabélla-ae (եփ․)․ սեղան փոք-
րիկ , նկար , պատկեր , գրուած ,
գրութիւն , մուրհակ , նամակ :

Tabellárius-rii (ար․)․ սուրհան-
դակ , օժընդակ , թղթաբեր ,
թղթատար :

Tábeo-es-bui-ére (չլտ․)․ լուծա-
նիմ , հալիմ , հիւծանիմ , ծիւ-
րիմ , ծնգիմ , հաշիմ , մաշիմ ,

Tab

վտտիմ , սնանամ , ոսնիմ , ցա-
մաքիմ :

Tabérna-ae (եփ․)․ տաբեռնի , տը-
նիկ , խուղ , խանութ , կրպակ :
» **tabérna diversória**․ պանդոկի ,
իջևան , օթեան , կապելանոց ,
աշխարհաւանդ :

» **tabérna librária**․ գրավաճա-
ռանոց , խանութ գրոց :

» **tabérna lignária**․ կրպակ ա-
տաղձագործի , հիւսնոց :

» **tabérna sutrina**․ կրպակ կօշ-
կակարաց :

» tabérna tonstrína. **խանութ**
վարսաւիրայից :
 Tabernáculum-li (չլթ.). **խորան,**
վրան, տաղաւար, տապանակ :
 Tabernárius-ia-ium (աթ.). **կը-**
պակամուտ, կրպակաւոր :
 Tabernárius-rii (ար.). **կրպակա-**
պետ, աշխարհաւանդիկ :
 Tabérnula-ae (եթ.). **կրպակ փոք-**
րիկ :
 Tabes-bis (եթ.). **հալու մն, լու-**
ծու մն, ծիւրական՝ մաշարայ-
ական ախտ, հալ և մաշ :
 Tabésco-scis-scere (չլթ.). **հա-**
լիմ, լուծանիմ, հաշիմ, մա-
շիմ, հիւծանիմ, ծնդիմ, ծիւ-
րիմ, ոսնիմ :
 » tabésco ótio. **դատարկանամ,**
ծուլանամ, ՚ի ծուլութիւնս
հատանիմ, յուլանալով յու-
լանամ, դատարկ և պարա-
պորդ լինիմ, ծուլապէս դե-
գերիմ :
 Tabídulus-la-lum } **աթ. հալա-**
 Tábidus-da-dum } **ծոյ, լոյծ, ապականեալ, նե-**
խեալ :
 Tabíficus-ca-cum (աթ.). **հալելի,**
ապականիչ, ժանտ, վնասա-
կար :
 Tabitúdo-dinis (եթ.). **լուծումն,**
հալումն, հալ և մաշ, ծիւ-
րական ախտ :
 Tábula-ae (եթ.). **տախտակ, սե-**
ղան փոքրիկ, նկար, պատկեր,
մատենան, արձանագրութիւն,
յիշատակարան, գրուած, նա-
մակ, մուրհակ, պիտակ :

» tábulae auctionáriae. **արձա-**
նագիրք աճրդի :
 Tabulaméntum-li (չլթ.). **տա-**
տկամած յատակ :
 Tabulárium-rii (չլթ.). **դիւան,**
դիւանատուն, հրովարտակոյ
տուն :
 Tabuláriu-rii (ար.). **համարա-**
կար, դիւանապան, ատենա-
դպիր :
 Tabulátim (Վէթ.). **ըստ շափու**
արտաժարի :
 Tabulátio-ónis (եթ.) } **տախտա-**
 Tabulátum-ti (չլթ.) } **կամածք, յատակ** :
 Tabum - bi (չլթ.). **փտութիւն,**
տրորումն, նեխութիւն, ծիւ-
րութիւն, թարախ :
 Táceo-es-cui-citum-ére (Նբթ. et
 չլթ.). **լռեցուցանեմ, չասեմ,**
լուռ լինիմ՝ կամ, լռեմ :
 Tácite } **Վէթ. լռիկ, լուռ մուռ,**
 Tácito } **լռելեայն, հանդարտիկ, ծած-**
կապէս :
 Tácitum-ti (չլթ.). **զաղտնիք, ծա-**
ծուկք, խորհուրդք :
 » per tácitum. **ի ծածուկ, լռե-**
լեայն, զաղտ :
 Tacitúrntas-tátis (եթ.). **լուռ-**
թիւն, լռասէր բնութիւն,
հանդարտութիւն :
 Tacitúrntus-na-num (- nior-nis-
 simus) **աթ. լռակաց, լռասէր,**
լռանիստ :
 Tácitus - ta - tum (աեց. Կրթ.).
Տէս Táceo.
 Tácitus-ta-tum (աթ.). **լռակաց,**

լուռ, հանդարտ, խաղաղ, ծա-
ծուկ, գաղանի, զանխուլ :

Táctio-ónis (խփ.) } 202 ափուսն,
Tactus-us (աբ.) } 202 ափուսն,
202 ափուսն :

Tactus-ta-tum (առ. ԴԵԲ.). Տես
Tango.

Taeda-ae (խփ.). շոճ վայրի, ջահ,
ղամբար, հարսանիք, ամուս-
նութիւն :

Taedet-débat (ԴԵԲ.). տաղտկա-
նամ, ձանձրանամ, յափրանամ,
զչարիմ, դժկամակ լինիմ :

» taedet me vitae. Երբ իցէ զի ե-
լից'ի թանձրադանդաղ ձանձ-
րալի մարմնոյս, տաղտկալից են
ինձ կեանքս, կատարեմ գտաղ-
տուկ վաւուրս կենցաղոյս :

Taédifer-difera-rum (առ.). զամ-
բարաւոր, ջահաւոր :

Taedium-dii (չլփ.). ձանձրոյթ,
ձանձրութիւն, տաղտուկ,
տաղտկութիւն, նեղութիւն :

Taénia-ae (խփ.). երէզ, պատան,
ժապաւէն, երէզ որդն :

Taeniola-ae (խփ.). փոքրիկ պա-
տան :

Talária-iium (չլփ.). թեւաւոր կո-
շիկք և երմեայ, թեւ պճղանց
Տիւր դից, պճղունք, կոճք
ոտից, զարշապարք :

» talária induo. 'ի փախուստ
դառնամ, փախստական լինիմ,
'ի բաց գնամ, խոյս տամ :

Taláris-re (առ.). երկայն մինչև
'ի կրկունս, պճղնաւոր, քուէի :

» taláris túnica. հանդերձ պատ-
մուծան պճղնաւոր :

Talárius-ia-iium (առ.). քուէի :
» talárius ludus. նարտ, տա-
պալի :

Talcum-ci (չլփ.). սաղկ, փեճե-
կարդ քար, բռաքար :

Tálea-ae (խփ.). հատած, կտրած,
մատաղատունկ տունկ, բող-
բոջ :

Taléntum - ti (չլփ.). տաղանդ,
քանքար :

Taléola-ae (խփ.). մատաղատունկ
տունկ :

Tálio-ónis (խփ.). համապատիժ
հասուցումն, պատիժ համե-
մատ յանցանաց :

Talis-le (առ.). այնպիսի, նոյն-
գունակ, այսպիսի, սոյնպիսի,
այդպիսի, դոյնօրինակ :

Táliter (ՎԵ.). այնպէս, սոյն-
օրինակ, այդպէս :

Tálitrum-ri (չլփ.). հարուած մի-
ջին մատամբ, յօդք մատանց :

Talpa-ae (խփ.). խլուրդ :

Talus-li (աբ.). լիցք, ոգի, տա-
պեղուլունք, քուեայ, պճիղն,
զարշապար :

» a vértice ad talos. յոտից մին-
չև ցզլուխ :

» talos jácio, mitto. տապեղու-
լունս արկանեմ :

Tam (ՎԵ.). այնչափ, այնպէս,
այսչափ, այսքան, այդպէս,
այդքան :

Tamariscus-sci } խփ. մոշայ :
Támarix-rícis }
Támdiu (ՎԵ.). ցորքան ժամա-
նակս, ցորժամ, այնչափ ժա-
մանակս, ցորչափ :

Tégimen-íminis }
 Tegmen-minis } չլ. ծածկոյթ,
 Tegméntum-ti }

ծածկուցին, նուարտան, կա-
 փարիչ, խուփն :

Tego-gis-exi-ectum-gere (նգ.) .
 քող արկանեմ, սքողեմ, առա-
 ցաստեմ, ծածկեմ, պատրու-
 կեմ, թաքուցանեմ, հովանի
 լինիմ, պաշտպանեմ, ջասա-
 գով մտանեմ, պառսպարեմ :

Tégula-ae (էգ.) . կղմինար, թըր-
 ծուն աղիւս :

Tégulum-li կա }
 Tégumen-üminis } չլ. նուար-
 Teguméntum-ti }

տան, ծածկուցին, ծածկոյթ,
 խուփն, կափարիչ :

Tela - ae (էգ.) . կտաւ, ասուի,
 սարդիոստայն :

Telégraphus-phi (աբ.) հեռագիր :

Telescópium-pii (չլ.) հեռակէտ :

Téliger-ligera-rum (աթ.) . աղեղ-
 նաւոր, նիսող :

» téliger puer. լըրոս՝ դիք, Աու-
 պիդոն :

Tellus-úris (էգ.) . երկիր, ցամաք,
 աշխարհ, գաւառ, նահանգ :

Telonárius-rii }
 Teloneárius-rii } աբ. մաքսաւոր :

Telóneum-nii } չլ. մաքսանոց,
 Telónium-nii }

մաքսաւորութիւն :

Telum-li (չլ.) . տէգ, գեղարդն,
 արդն, սլաք, նիզակ, վիքին,
 նետ, հերձակ, սուր, սուսեր,
 թուր, դաշոյն, վաղակաւոր,
 երկաթ :

» íngero, intórqueo tela. տիգ-
 խոցեմ, հարկանեմ նիզակ-
 գեղարդունս՝ նետաւ արձակեմ
 նետիւք նետաձիգ լինիմ, և.
 սաձիգ երեւալ նետաւից ա-
 նեմ, ձիգ դնեմ :

Temerárius-ia-ium (աթ.) ժպիր-
 յանդուզն, անխորհուրդ, ան-
 ամօթ, համարձակ, ստահա-
 փ :

Temerátor-óris (աբ.) . ապա-
 նիչ, խարդաւանիչ, մաշտ-
 ցուցիչ :

Témere (մէ.) . յանդգնարար,
 յանդգնագոյնս, անճահ, յա-
 խուռն :

Teméritas-tátis (էգ.) . յանդգնու-
 թիւն, անխորհուրդ համար-
 ձակութիւն, անմտութիւն,
 անհանձարութիւն, ժպրհու-
 թիւն :

Téméro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.)
 արատեմ, պղծեմ, աղետեղեմ,
 շաղախեմ, ապականեմ, խա-
 դաւանեմ :

Temétum-ti (չլ.) . գինի :

Temno - nis - msi - mtum - nere
 (նրգ.) . արհամարհեմ, անար-
 գեմ, խոտեմ, անգոսնեմ, քա-
 մահեմ, դարովեմ :

Temo-ónis (աբ.) . սամիք կառայ,
 ուղղեակ :

Temperaméntum-ti (չլ.) . ամ-
 քախառն խառնուած, քաղ-
 րախառնութիւն, զանգուած,
 չափաւորութիւն :

Témperans-ántis (-tior-tíssimus)
 աթ. ամոքախառն, միախառն,
 չափաւոր, մեղմ :

emperanter - ántius ԿՏ } ԴՔ.
emperate-tius-tissime

չափաւորութեամբ, չափով
իմն :

emperántia-ae (ԻՔ.). ժուժկա-
լութիւն, միախառնութիւն,
զգաստութիւն, չափաւորու-
թիւն, տնտեսութիւն :

emperátio-ónis (ԻՔ.). միախառն
խառնուած, քաղցրախառնու-
թիւն, տնտեսութիւն, վար-
չութիւն, տեսչութիւն :

emperátor-óris (ար.). կանոնիչ,
կարգիչ, ուղղիչ, չափաւորիչ,
ամոքիչ :

emperatúra - ae (ԻՔ.). քաղ-
ցրախառնութիւն, որպիսու-
թիւն, ամոքախառն խառ-
նուած, բնութիւն :

temperatúra coeli. գաւառ օ-
դոց, կլիմայ, բաժին :

temperatúra córporis. արա-
րած մարմնոյ :

Temperátus-ta-tum (անց. ԴՔՔ.).
Տես *Tempéro*.

Temperátus-ta-tum (-tior-tíssi-
mus) աս. միախառն, ամոքա-
խառն, չափաւոր, կարգեալ,
կանոնեալ :

Témpéri-périus (ԴՔ.). կանուխ
ընդ առաւօտն, կանխագոյն :

Tempéries-iéi (ԻՔ.). ամոքախառն
խառնուած, քաղցրախառնու-
թիւն, միախառն օդք :

tempéries morum. չափաւո-
րութիւն, համեստութիւն :

Témpéro - ras - rávi - rátum - rare
(ԻՔՔ.). խառնել, միախառն

յարդարեմ, ամոքեմ, առաջ-
նորդեմ, վարեմ, 'ի չափու ու-
նիմ, չափ դնեմ :

» témpéro mihi. ժուժկալեմ,
սանձահարեմ զանձն, յաղթեմ
կարեաց :

Tempéstas - tátis (ԻՔ.). փոփո-
խումն տարւոյ, յեղանակ, փո-
թորիկ, մրրիկ, շփոթ, խառ-
նակութիւն, աղէտք, վեշտ,
ձախողանք, չաջողութիւն :

Tempestive-vius (ԴՔՔ.). 'ի դէպ
ժամանակի, ըստ պատշաճի,
'ի ճահ :

Tempestivitas-tátis (ԻՔ.). պա-
րապ, դէպ ժամանակ, դիպող
ժամ, պատեհութիւն :

Tempestivus-va-vum (-vior) աս.
պատշաճ, պատեհ, դիպող,
դիպան, ատոք, հասուն, վա-
կանակ :

Templum-li (չլէ.). տաճար, եկե-
ղեցի, պաշտօնարան, շէրիմ
հոյակապ :

Temporális-le ԿՏ } աս. ժա-
Temporárius-ia-ium } մանակեան, առժամայն, ան-
ցական, անցաւոր :

Témpore } ԴՔ. վաղ քաջ ընդ ա-
Témpori } ւաւօտն, 'ի ժամու :

» tempórius. կանխագոյն ևս :

Tempus-poris (չլէ.). ժամանակ,
յեղանակ, փոփոխումն տար-
ւոյ, պատեհութիւն, պա-
րապ, հանգամանք, պէտք,
հարկ, վտանգ, տալնապ :

» ad tempus. 'ի պատշաճ ժա-

- մանակի, 'ի դէպ ժամու, 'ի ծահ :
- » ex tempore. իսկ և իսկ, յանկարծօրէն, ասի յափոյ, յեղակարծումն ժամու :
- » temporum atrocitas. անհնարին աղէտք ժամանակաց :
- Tempus-poris (չգո). գլուխ ծամելեաց, քունք :
- Temtor - óris (ար). արհամարհող, անարգիչ :
- Temtus-ta-tum (անգ. րբբ.). Տես Temno.
- Temulénter (Աբ.). իբրև զգինեմոյ, գինեհարութեամբ :
- Temuléntia-ae (էգ.). արբշտութիւն, գինեհարութիւն, արբեցութիւն :
- Temuléntus-ta-tum (աթ.). գինեգէն, գինեմոյ, արբշտ :
- Tenácitas - tátis (էգ.). մատղաղութիւն, մածանողութիւն, պնդութիւն, կարծրութիւն, ազահոյութիւն, կծծութիւն :
- Tenáciter - cius - cissime (Աբ.). պնդակազմ, սերտիւ, հաստատագոյն :
- Tenax-ácis (-cior-císsimus) աթ. մածանող, մատղոյ, պինդ, ազահ, կծծի, կցիր, ճղճիմ :
- Tendícula-ae (էգ.). որդայթ, թակարդ, հաղբ, դարան :
- Tendo-dis, teténdi, tensum կամ tentum - dere (նրգ.). պարզելմ, տարածանելմ, ձգտելմ, յուղի անկանիմ, ուղեւոյ լինիմ, միտիմ, յօժարիմ, դէտակն ունիմ, միտ դնելմ :

- » tendo rétia. սփռեմ զարձայրկանեմ զուռկան, աւելնեմ :
- Ténébrae-rárum (էգ.). խաւաղջամուղջ, մուլթ, գիշեր :
- » primis ténebris. 'ի տարածմել աւուր, իբրև երեկոյ լնէր, անագանի :
- Tenebricósus-sa-sum | աթ. խա
- Tenébricus-ca-cum | աթ. խա
- արին, մուսյլ, մթին, աղաղջամղջին :
- Tenébrio-ónis (ար.). խաւարսէր, անառակ, ստահակ, ննգաւոր, խաբերայ :
- Ténebro-ras-rávi - rárum - rávi (նրգ.). մթացուցանեմ, խաարեցուցանեմ, աղօտացուցանեմ, ստուերածա ածեմ :
- Tenebrósus-sa-sum (-sior-síssimus) աթ. մուսյլ, մթին, խաարային, աղօտ, աղջամղջին :
- Tenéllulus-la-lum | աթ. քնքու
- Tenéllus-la-lum | աթ. քնքու
- փափկիկ, գիրգ :
- Téneo-nes-nui-ntum-nére (նրգ.). ունիմ, ըմբռնեմ, արգելում, սանձահարեմ, զրաւեմ, սանամ, ժառանգեմ, ունիմ 'ի մտի, ճանաչեմ, յուշ լինիմ ածեմ՝ առնեմ :
- » téneor légibus. օրինապահ պատուիրանապահ լինիմ :
- » téneor promissis. հարկաւորիմ սակս խոստմանց, ուխտապահ լինիմ :
- Tener-ra-rum (-nérior-érrimus) աթ. փափուկ, գիրգ, քնքու :

մեղկ, փափկակեաց, թուլա-
մորթ, կանացի :

» a tenero և ténérís. 'ի տղայ-
ութենէ տիոց, 'ի մատաղա-
կան տիոց հասակի :

Ténere-nérius-érrime (ՎՔ.). գո-
րովալիւր սիրով, զրգանօք,
խանդաղատանօք :

Tenerésco-scis-scere (չլտ.). կակ-
ղիմ, գթամ, խանդաղատում :

Tenérítas-tátis } եգ. փափկու-
Teneritúdo-dinis }

թիւն, գրգռութիւն, քնքշանք,
կակղութիւն :

Tenésmus-mi (ար.). խիթք սրը-
բանի, թանչք :

Tenor-óris (ար.). ձայն, դաշնա-
կութիւն, ոլորումն, օրինակ,
պայման :

Ténsio-ónis (եգ.). տարածումն,
ձգումն :

Tensus-sa-sum (անգ. ԴԵՔ.). Տես
Tendo.

Tentabúndus-da-dum (անգ.). առ
խարխափս, խարխափելով,
ըստ դիպաց իմն :

Tentámen-minis (չլտ.) }
Tentaméntum-ti (չլտ.) } փորձ,
Tentátio-ónis (եգ.) }

հանդէս, ընծայութիւն, ծա-
շակ, հնարք, փորձութիւն,
փորձանք :

Tentátor-óris (ար.). փորձիչ, թե-
լադրիչ, դրդիչ, հրապուրիչ :

Tentátus - ta - tum (անգ. ԴԵՔ.).
Տես Tendo.

Tento-tas-távi-tátum-táre (նգ.).
յարդարեմ, ազնուագոյն գոր-

ծեմ, քննեմ, նկատեմ, խու-
զեմ, փորձեմ, հարցափորձ
առնեմ, զհանդէս տեսնեմ,
զփորձ առնում, դիմեմ, յար-
ձակիմ, նեղեմ, տանջեմ :

Tentoriolum-li (չլտ.). վրան փո-
քրիկ, հիւղ զինուորաց :

Tentórium-rii (չլտ.). վրան, տա-
ղաւար, խորան, շինուած խո-
րանաշէն՝ վրանաձէ :

Tentus-ta-tum (անգ. ԴԵՔ.). Տես
Tendo և Téneo.

Tenuátus-ta-tum (անգ. ԴԵՔ.).
Տես Ténuo.

Tenuículus-la-lum (անգ.). նրբա-
գոյն, անօսրագոյն :

Ténuis-ue (-uior-uíssimus) ան-
անօսր, նուրբ, բարակ, ան-
գայտ, մանր, փոքրիկ, դոյլն,
թեթեւ, աղքատին :

Teuúitas-tátis (եգ.). նրբութիւն,
անօսրութիւն, մանրութիւն,
փոքրիկութիւն, աղքատու-
թիւն, նուազութիւն :

Ténuiter - uius - uíssime (ՎՔ.).
նրբագոյնս, ծշղիւ, սակաւ-
ուր :

Ténuo-uas-ávi-átum-áre (նգ.).
անօսրացուցանեմ, նուազե-
ցուցանեմ, նրբեմ :

Tenus-us (ար.) վարմ հաւորսաց :

Tenus (նգ.). մինչև ց, մինչ 'ի :

» áurium tenus. մինչ 'ի լսելիս,
մինչև յականջս :

» Tauro tenus. մինչև ցլեառն
հաւորս :

» verbo tenus. բանիւք բերա-
նոյ, տեսական պայմանաւ :

Tepefácio (ՆԴԳ. Fácio աբմ.). ջե-
ռուցանեմ սակաւիկ մի, բա-
րեխառն գործեմ, ցրտացու-
ցանեմ :

Tepefactus-ta-tum (աՆԳ. ԴԴԲ.).
Տես Tepefácio և Tepefio.

Tepefio (ՎԳԺ. Fio աբմ.). բարե-
խառն լինիմ, զովանամ, եղկ
գործիմ, ցրտանամ :

Tepens-entis (ԲԶԺ.). եղկ, զաղջ,
ամոքախառն, մեղմախառն,
քաղցրախառն, բարեխառն :

Tépeo-pes-pui-pére | ՎԳԺ. բարե-
խառն լինիմ, սակաւիկ մի
ցրտանամ, եղկ գործիմ, զո-
վանամ, զաղջանամ :

Tepidarium-rii (ՎԳԺ.). ամոքա-
խառն բաղանիք, մեղմախառն
ցրտութիւն լուալեաց :

Tépide-pídus-dissime (ՎԲ.). ա-
մոքախառն ջերմութեամբ,
ցրտութեամբ :

Tépido-das-ávi-átum-áre (ՆԴԳ.).
զովացուցանեմ, ցրտացուցա-
նեմ, եղկ գործեմ, ամոքեմ :

Tépidus-da-dum (- pidior-dissi-
mus) ած. ամոքախառն, բա-
րեխառն, եղկ, զաղջ, սակաւիկ
մի ջերմ, մեղմախառն, քաղ-
ցրախառն :

Tepor-óris (աբ.). մեղմախառն
ցրտութիւն, եղկութիւն, ա-
մոքախառն ջերմութիւն :

Ter (ՎԲ.). երիցս, երիցս անգամ :
» ter in anno. երիցս 'ի տարւոջ :
» ter felix. ամէնէրջանիկ, բա-
րեշէն երջանիկ :

Tercenténi-nae-na } ած. երեք-
Tercénti-tae-ta }
Tercéntum

Հարիւր :

Terdécies (ՎԲ.). երեքասուն
անգամ :

Terdéni-nae-na (ած.). երեսուն :

Terebínthinus - na - num (ած.).
բւսկնոյ :

» resina terebínthina. ռեսին :

Terebínthus-thi (ԷԳ.). բւսկնի :

Térebra-ae (ԷԳ.). դուր, շաղափ,
գայլիկոն :

Terebrátio-ónis (ԷԳ.). ծակում
դրով :

Terebrátus-ta-tum (աՆԳ. ԴԴԲ.).
Տես Térebro.

Térebro-ras-ávi-átum-áre (ՆԴԳ.).
ծակեմ գայլիկոնաւ :

Terédo-dinis (ԷԳ.). ցեց, ուտիճ,
որդն փայտի :

Teres-retis (ած.). երկայն, բա-
լորշի, գնդաձև, ողորկ, հարթ,
դիւր :

Tergéminus-na-num (ած.). ե-
րեքկին, երեքկնեալ, երեքա-
տիկ, երեքդիմի :

Térgeo-ges-rsi-rsum-gére (ՆԴԳ.).
սրբեմ, մաքրեմ, պարզեմ 'ի
բաց, ջինջ գործեմ, փայլե-
ցուցանեմ :

Tergiversánter (ՎԲ.). փախուստ
խնդրելով, փախստեալ կեր-
պարանելով, թանգուզելով :

Tergiversátio - ónis (ԷԳ.). խու-
սափանք, փախուստ :

Tergiversátor-óris (աբ.). խու-
սափող, յապաղիչ :

Tergivérsor (հայ. Versor աբհ.).
թիկունս դարձուցանեմ, ընդ
կրդենն դառնամ, խոյս տամ,
խուսխուսեմ, թանգուզեմ,
խուսափեմ:

Tergo-gis-rsi-rsum-gere (նրգ.).
մաքրեմ, սրբեմ, 'ի բաց պար-
զեմ, ջինջ գործեմ, փայլե-
ցուցանեմ:

Térgoro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
'ի վերայ թիկանց և քամակի
սրկանեմ:

» **me luto térgoro.** ընդ տիղմ
թաւալեմ:

Tergum-gi (չգ.). } **թիկնամեջք,**
Tergus-gi (ար.). } **թիկունք,** ողն, միջնողունք,
քամակ:

Tergus-goris (չգ.). մորթ, կաշի,
մաշկ:

Terminális senténtia - ae (եգ.).
սահմանիչ վճիռ:

Terminatio-ónis (եգ.). կատա-
րումն, լրումն, վերջ, յանգ,
սպառուած:

Terminátus-ta-tum (անց. րբգ.).
Տես **Término.**

Término-nas-návi-nátum-náre
(նրգ.). սահմանեմ, սահման
դնեմ, յանգ հանեմ, կատա-
րեմ, աւարտեմ:

Términus-ni (ար.). սահմանա-
կողմ, սահման, ծագ, ծայր,
եզր:

Ternárius-ia-ium (աթ.). երեք-
կին, երեքպատիկ:

Ternidéni-nae-na (աթ.). երեք-
տասան:

Térnio - ónis (ար.). երեքնակ
թիւ:

Terni-nae-na (աթ.). երեք, եր-
րեակ:

Tero - ris, trivi, tritum, térere
(նրգ.). մանրեմ, փշրեմ, լե-
սում, մանր աղամ, յանկանի
ծեծեմ, լմեմ, փխրեմ, մաշեմ,
ծախեմ:

» **tero tempus.** ժամավաճառ լի-
նիմ, զբօսումն առնեմ, 'ի սնու-
տիս զբօսնում:

» **tero viam.** օձտելով երթե-
կեմ, երթեկեկս առնում, եր-
թամ զճանապարհ իմ:

Terra-ae (եգ.). երկիր, աշխարհ,
գետին:

» **aquam et terram peto.** սկիզբն
առնեմ մարտի, միջամուկ լի-
նիմ 'ի գործ պատերազմի:

» **orbis terrárum.** աշխարհ ա-
մենայն, տիեզերք, երկիր:

» **terrà marique.** ընդ ծով և
ընդ ցամաք:

» **terrae tremor.** գետնաշարժ,
շարժումն, սասանութիւն:

Terraemótus-us (ար.). գետնա-
շարժ, սասանութիւն, շար-
ժումն:

Terrénium-ni (չգ.). երկիր, ան-
դաստան, անդ, ագարակ, վե-
ճակ:

Terrénus-na-num (աթ.). հողե-
ղէն, երկրաւոր, երկրական:

Térreo-res-rui-ritum-rére (նրգ.).
երկեցուցանեմ, զարհուրե-
ցուցանեմ, պակուցանեմ, ահ
արկանեմ, ահաբեկեմ:

Terréstris-tre (հաճ) } ած. հողե-
Térreus-rea-reum }

ղէն, երկրաւոր, երկրակեաց :

Terribilis-le (-bilibior) ած. ահեղ,
ահաւոր, սոսկալի, ահագին :

Terrícola-ae (աբ. et իգ.). բնակ-
բնակիչ երկրի, երկրակոխ կին՝
մարդ :

Terrícula-ae (իգ.)

Terriculum-li (չղտ.) հաճ } ար-

Terriculamentum-ti (չղտ.) }

հաւիրք, խրտուիլ, ձիւաղ,

պայ, ցնորք, բանդադուշանք :

Terrífico-cas-cávi-cátum-cáre
(նրգ.). զարհուրեցուցանեմ,
ահ արկանեմ, երկեցուցանեմ :

Terríficus-ca-cum (ած.). ահա-
գին, ահեղ, ահաւոր, սոսկալի :

Terrígena-ae (աբ. et իգ.). երկրա-
բուղի, երկրածին, հողածին :

Terripávium-vii } չղտ. դոփիւն,

Terripúdium-dii } չղտ. դոփիւն,

կոփիւն, կաքաւածե. պարք,

կաքաւք :

Terrisonus-na-num (ած.). ահե-
ղագոչ, ահաւորագոչ, մեծա-
բարբառ :

Terrítio-ónis (իգ.). արհաւիրք,
երկիւղ, զարհուրանք, սոս-
կումն :

Territo (նրգ. Ito աբ.). երկե-
ղուկս արկանեմ, ստեպ զար-
հուրեցուցանեմ :

Terrítorium-rii (չղտ.). վիճակ,
կալուած, երկիր, սահման,
իշխանութիւն :

Territus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Térreo.

Terror-óris (աբ.). զարհուրած,
սոսկումն, ահ, երկիւղ, ար-
հաւիրք :

Terrósus-sa-sum (ած.). հոգ-
խառն, փոշոտեալ, հողագոյն :

Térrula-ae (իգ.). շէն, ագոր-
կիկ, գիւղ փոքրիկ :

Tersus-sa-sum (անց. դրբ.). Տես
Térgeo և Tergo.

Tersus-sa-sum (-sior-sissimus
ած. մաքուր, փայլուն, ջիւլ,
յստակ, զուտ :

Tersus-us (աբ.). մաքրութիւն.
յստակութիւն, փայլիւն :

Tertiánus-na-num (ած.). երեք-
օրեայ :

» tertiána febris (իգ.). երեքօրեայ
ջերմն :

Tertiárium-rii (չղտ.). չորք ուն
կիք, երրորդ մասն :

Tertiárius-ria-rium (ած.). երեք-
մասնեայ :

Tertiátio-ónis (իգ.). երեքկնելն :

Tertiáto (Վէ.). երիցս, երրորդ
անգամ :

Tertiátus-ta-tum (անց. դրբ.).
Տես Tértio-ias.

Tértio-ias-iávi-iátum-iäre (նրգ.).
երեքկնեմ :

» tértio agrum. հերկեմ երրորդ
անգամ, երեքկնարօր առնեմ :

Tértio հաճ Tértium (Վէ.). երիցս
անգամ, յերրորդում նուագի :

Tértius-tia-tium (ած.). երրորդ,
երիր :

Tervenéficus-ca-cum (ած.). չա-
րաթոյն, թունաւոր, ժանկա-
բեր, ժանգախառն :

Tesca-córum }
Tesqua-quórum } չէ. անապատ

տեղիք, խոպան :

Tessélla - ae (էգ.). չորեքկուսի
 կոտոր փայտի, խորշ 'ի տա-
 պալւոջ սատրնջոյ :

Téssera-ae (էգ.). աղիւս չորեք-
 անկիւնի :

» **téssera lusória.** քուեսայ, տա-
 պեղուլունք :

» **téssera militáris.** նշանազգեստ
 զինուորական :

Tesserárius - rii (ար.). նշանա-
 ցոյց զինուորաց, որ տապե-
 ղուլունս գործէ :

Testa-ae (էգ.). թաղար, անօթ
 անկոց, կղմինդր, թրծուն ա-
 ղիւս :

Testábilis-le (աթ.). վկայական :

Testáceus-cea-ceum (աթ.). խե-
 ցեղէն, թրծուն :

Testamentárus - ia - ium (աթ.).
 կտակական, թողեալ կտակաւ :

Testamentárus-ríi (ար.). նեն-
 գիչ կտակաց :

Testaméntum-ti (չգ.). կտակ,
 կտակարան :

Testans-ántis կամ **Testátor-óris**
 (ար.). կտակագիր, վկայ :

Testátio-ónis (էգ.). գիր 'ի դա-
 տաստան կոչելոյ, վկայու-
 թիւն :

Testátrix-rícis (էգ.). կին կտա-
 կագիր :

Testátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.).
Տես Testor.

Testátus-ta-tum (-tior-tíssimus)
 աթ. վկայ լեալ, վկայեալ, հաւ-

աստի, ստոյգ, ճշգրիտ, յայտ-
 նի, կտակագիր :

» **testáto.** բազում հաւաստեալ
 և ճշգրիտ :

Testificátio-ónis (էգ.). վկայու-
 թիւն :

Testificátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.).
Տես Testificor.

Testificor-cáris-cátus-cári (հար.).
 վկայութիւն դնեմ, վկայեմ,
 հաստատեմ, հաւատարիմ առ-
 նեմ, բողոքեմ, եկակոչ առնեմ :

Testimónium-nii (չգ.). վկայու-
 թիւն, հանդէս, յանդիմանու-
 թիւն, ընծայութիւն :

Testis-is (ար. et էգ.). վկայ :

» **auritus testis.** ականջալուր
 վկայ :

Testor-táris-átus-ári (հար.). վկայ
 լինիմ, վկայեմ, վկայութիւն
 դնեմ, կտակ գրեմ :

Testu (չգ.). խուփն խեցեղէն,
 անօթ անկոց :

Testudinátus-ta-tum }
Testudineátus-ta-tum } աթ. կա-

մարտկապ, կամարաձև, գմբե-
 թոյլարդ :

Testudíneus - ea - eum (աթ.).
 կրայի :

Testúdo-dinis (էգ.). կրայ, խե-
 ցեմօրթ, փանդիւն, քնար, վին
 չորեքաղեան, գմբեթ, կամար :

Téstula-ae (էգ.) բեկորք խեցեաց :

» **téstulâ collabefío.** պարտաւո-

րիմ, դատապարտիմ, դատա-
 պարտ լինիմ :

Testum-ti (չգ.). անօթ անկոց,
 խուփն խեցեղէն :

Tetánicus-ca-cum (աժ.). ախտա-
ցեալ ձգամամբ ջղաց :

Tétanus - ni (ար.). կարկամու-
թիւն ջղաց, պրկումն մկանց
մարմնոյ :

Teter-tra-trum (tétrior, tetérri-
mus) աժ. մթին, խաւարչտին,
աղջամղջին, չախորժելի, զազ-
րաեսիլ, տաղտուկ, սոսկա-
լի, ահաւոր :

Tetrachórdon-di (չլտ.) էւմ } չո-
Tetrachórdos-di (ար. et էփ.) }
րեքաղի :

Tetradóros-ri (աժ.). չորեքուղ-
կեան :

Tetradráchmum-mi (չլտ.). չո-
րեքգրամեան, սառեր :

Tetrans-ántis (ար.). չորիւ մասն,
չորրորդ :

Tetrácha-ae }
Tetráches-chae } ար. շամշպետ,
չորրորդապետ :

Tetráchia-ae (էփ.). չորրորդա-
պետութիւն, շամշտութիւն :

Tetrástichon-chi (չլտ.). չորեք-
կարդեան ստիքերովն :

Tetre, tétrius, tetérime (Յլք.) ա-
մօթալից, նախատանօք :

Tetricitas-tátis (էփ.). խստու-
թիւն, դժնդակութիւն, խո-
չորութիւն, տմարդութիւն :

Tétricus-ca-cum (աժ.). խիստ,
դժնդակ, խոժողադէմ :

Texo-xis-xui-xtum-xere (Նլք.).
ոստայնանկեմ, անկանեմ, հիւ-
սեմ, յօգեմ, յօրինեմ, մատե-
նադրեմ, տողեմ :

Textérna-ae (էփ.). խանութ ոս-

տայնանկի, կրպակ կտաւ-
գործի :

Téxtilis-le (աժ.). անկուածոյ,
հիւսածոյ, հիւսկէն :

» téxtilis pictúra. նկարակեր-
տութիւն, գործ նկարակերտ,
ասղնագործութիւն :

» téxtilis-lis (չլտ.). անկուած,
հիւսք, կերպաս մետաքսեայ :

Textor-óris (ար.). ստտար, ոս-
տայնանկ, կտաւագործ :

Textórius-ia-ium (աժ.). բարա-
կաման :

» textórium praelum. ստորի,
գործի ոստայնանկաց :

Textrina-ae (էփ.) }
Textrinum-ni (չլտ.) } կրպակ ոս-

տայնանկաց, արուեստանոց
ստտարաց :

Textrínus-na-num (աժ.). բա-
րակաման :

» textrina ars. ոստայնանկու-
թիւն, արուեստ կտաւագոր-
ծաց :

Textrix-ricis (էփ.). կին ոստայն-
անկ :

Textum-ti (չլտ.). կտաւ, կեր-
պաս, ոստայն, անկուած, դի-
պակ :

Textúra-ae (էփ.) }
Textus-us (ար.) } ոստայնանկու-

թիւն, հիւսք, բնագիր :

Textus-ta-tum (անց. րլք.). Տե-

Texo.

Thalamégus-gi (ար.). նաւ զբա-
սանաց :

Thálamus-mi (ար.). սրկապան,
առաջատու հարսանեաց :

Thalássicus-ca-cum } ած. ծո-
Thalássinus-na-num }

վական, ծովագոյն, կապու-
տակ, երկնագոյն :

» ornátus thalássicus. զգեստ
նաւաստական :

Thallus-li (ար.). բողբոջ, շառաւ-
իղ, ոճ, ցողուն, իսաւարծի :

Theatrális-le (ած.). թատերա-
կան :

Theatrídion-dii (չլտ.). փոքրիկ
թատր :

Theátrum-ri (չլտ.). թէատրոն,
թատր, տեսարան, տեսիլ,
հանդիսատեսք, թատրատեսք :

Theca-ae (իգ.). քսակ, մախաղ,
պատեանք :

Thema-matis (չլտ.). նիւթ, ըն-
ծալութիւն, ժամադիրտութիւն :

Theogonía - ae (իգ.). ծնունդը
դից, աստուածածնութիւն :

Theología-ae (իգ.). աստուած-
խօսութիւն, աստուածաբա-
նութիւն :

Theológicus-ca-cum (ած.). աս-
տուածխօսական, աստուածա-
բանական :

Theologus-gi (ար.). աստուածա-
խօս, աստուածաբան :

Theoréma-matis (չլտ.). տեսա-
կան խնդիր՝ յառաջագորու-
թիւն, տեսուած :

Theoremátium-tii (չլտ.). փոք-
րիկ և համառօտ տեսուած :

Theorétique-ces (իգ.). տեսակա-
նութիւն, հայեցական զօրու-
թիւն :

Theoría-ae (իգ.). տեսական գի-
տութիւն, տեսութիւն, նկա-
տութիւն, մտախորհութիւն :

Theriaca-ae } իգ. թերիակէ :
Theriace-ces }

Theríacus-ca-cum (ած.). թե-
րիական :

Thermae-márum (իգ.). ջերմկա-
ջուրք, ջերմուկք, բաղանիք :

Thermánticus - ca - cum (ած.).
ջեռուցիչ, ջերմացուցիչ :

Thermopólium-lii (չլտ.). պան-
դոկի, իջևան, աշխարհաւ-
անդ, կապելանոց :

Thermopóto (նրգ. Poto արծ.).
ջերմաջերմ ըմպեմ :

Thérmulae-lárum (իգ.). փոքրիկ
բաղանիք :

Thesaurárius-ria-rium (ած.).
գանձու :

» fures thesaurárii. գանձակո-
ղուպուտք, գանձահատք :

Thesáurus-ri (ար.). գանձ, շտե-
մարան, համբարք, առատու-
թիւն, կոյտ, շեղջ, մթերք :

Thesis - is (իգ.). դիր ինչկոց,
պայքարական խնդիր :

Tholus-li (ար.). գմբեթ, կամար :

Thoracátus-ta-tum (ած.). զրա-
հալառ, զրահաւոր, պատե-
նազէն :

Thorax-ácis (ար.). լանջք, կիս-
անձնեայ իրան, կուրծք, պա-
տեանք, զրահք, ներքին բաձ-
կոնակ :

Thráscias - iae (ար.). հողմ ու-
ռուցիկ արեւմտեան հիւսիսոյ,
հիւսիսի :

Tinnúnculus-li (աբ.). բազէ չու-
ածոյն :

innábulum-li (չլտ.). զանգակ
դրրիկ, զանգակիկ :

-ónis (աբ.). զինուորեալ մա-
ռէկ թերաւարժ, աշակերտ,
որընծայ, նորամուտ, նորեկ :
cínium-nii (չլտ.). աշակեր-
ութիւն, նորընծայութիւն,
նվարժութիւն զինուորաց :
meula - ae (էդ.). անվարժ
անկամարդ, նորընծայ հաւ-
տաւոր :

meulus - li (աբ.). փոքրիկ
որընծայ, մատաղ հասակաւ
շակերտ :

n-ánis | աբ. Տիտան, արե,
nus-ni |

րեզակն :

ymalus-li (աբ. et էդ.). կա-
անչանն՝ տունկ :

llatio-ónis (էդ.) |
llátus-us (աբ.) | խողտումն,
llus-li (աբ.) |

տախդ, խաղաւոր, զրգումն :
llo-las-lávi-látum-láre (չլտ.).
տաղանմ, խատղանմ, մարմա-
կցուցանեմ, յուզեմ, զրգեմ,
զուեմ, փայփայեմ, փաղաք-
եմ :

o - ónis (աբ.). խանձող, կա-
տոր :

tio-septus. շիջեալ խանձող :
villatium-lit (չլտ.). սնտիք,
էւէն իրք, դոյզն ինչ :

ibans-ántis (էլտ.). զանգա-
ռան, զողողումն :

ibánter (էլտ.). զանգառան

մտօք, երերմամբ, իբրեւ քնով
դանդաշեալ :

Titubántia-ae |
Titubátio-ónis | էդ. վարանք, տո-

տանումն, դանդաշութիւն,
երերումն, երկմտութիւն :

Titubátus-ta-tum (աշտ. շտէ-)
Տնս Títubo.

Títubo-bas-ávi-átum-áre (չլտ.).
դողողումն, դեղեկեմ, դանդա-
շեմ, ծփիմ մտօք, վարանեմ,
տարակուսիմ :

Titulus-li (աբ.). տիւլուս, յո-
ջորջումն, արձանագիրք. վե-
նագիր, պատիւ, աշտիճան,
աւագութիւն, բարձ, պա-
ճառանք, բարուրք, բարե-
ղայք, պատրուակ :

Tocúlio-ónis |
Tocúllio-ónis | աբ. փոքրիկ վաշ-
խովածառ՝ վաշխառառ :

Tofáceus-ea-eum |
Tofinus-na-num | -ձ. փերա-
գի, փերաքարային :

Tofus-fi (աբ.). փերա, փեր-
քար, հողաքար, քար-հիւ-
դիւրաքեկ քար :

Toga - ae (էդ.). հագլձագած
պատմուճան իշխանութեան
հանգերձ պճիւնաւոր տաշ-
կալաց, փիլոն, կրեաց. ձեւ
նոց, ամզան, աղաղղան, պա-
րեգօտ, խաղաղութիւն, հա-
տութիւն :

Togátus-ta-tum (-ձ. - զգեցմ.)
հանգերձ պճիւնաւոր :

Togua-ae (էդ.). կարճաղզիւս
պատմուճան :

Tolerábilis-le (- bilior-líssimus)

ած. հանդուրժելի, հանդուրժական, ժուժալի :

Tolerabiliter-lius } ԱԲ. համբե-
Toleránter-ántius }

րատար ժուժկալութեամբ,
հանդուրժական պայմանաւ :

Tólerans-ántis (- tior-tíssimus)

ած. համբերող, հանդուրժող,
ժուժկալ :

Tolerántia-ae }

Tolerátio-ónis } եփ. երկայնատու-
թիւն, համբերութիւն, ժոյժ,
ժուժկալութիւն :

Tólero-ras-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.).

համբերեմ, հանդուրժեմ, տու-
կամ, ժոյժ ունիմ, ժուժամ,
տանիմ, ներեմ :

» tólero vitam. պահեմ զկեանս :

Tollo-lis, sústuli, sublátum-lerere

(ՆԵԳ.). ամբառնամ, վերացու-
ցանեմ, 'ի բաց' 'ի միջոյ բառ-
նամ, աւերեմ, կործանեմ, սփո-
վեմ, մխիթարեմ :

Tolutárius equus-qui (աբ.). ա-

րապաղնաց երիվար :

Tolútilis-le (ած.). արագընթաց,

երազապնաց :

» tolútilis gradus. արագապնաց

գնացք երիվարի :

Tolútím (ԱԲ.). արագընթաց գնա-

ցիւք, երազապնաց ընթացիւք :

Tomacína-ae (եփ.) }

Tomáclum-li (չգ.) }

Tomáculum - li (չգ.) }

ստուար
երշեկ, ամիճ խոզենի :

Toméntum - ti (չգ.). մազ այ-

ծեաց, կտուրք ասուեաց :

Tomix-icis (եփ.). չուան, առա-

սան, լար, առատուկ :

Tomus-mi (աբ.). տոմար, հատոր

գրոց, դրուակ, պարութիւն :

Tonans-ántis (Եյծ.). որոտագոչ,

որոտական, որոտընդոստ :

Tonátio-ónis (եփ.). որոտաձայն,

որոտումն :

Tóndeo-es, totóndi, tonsum-dére

(ՆԵԳ.). կտրեմ զըռուրդս, փո-
քրեմ՝ հատանեմ զհերս, պեր-
ծում, վերամ, սափրեմ, մեր-
կացուցանեմ, կապեմ, կո-
ղոպեմ, զրկեմ :

Tónitrus-us (աբ.) }

Tonítruum-ui (չգ.) }

որոտումն :
Tono-nas-nui-nitum-náre (չգ.).
որոտամ, թնդամ, հնչեմ, փո-
րտամ :

Tónsilis-le (ած.). քերծեալ, վի-

րացեալ, հատեալ զհերս :

» villum tónsile. թաւիչ, գի-

պակ :

Tonsillae - lárum (եփ.). նշաձե

պեղձք կոկորդի, խազատանձ,
խոյլ, փողացաւ :

Tónsio-ónis (եփ.). կարումն, կը-

տուրք :

Tónsito (ՆԵԳ. Ito աբ.). ստեպ

հատանեմ զհերս, յաճախա-
գոյն կտրեմ զըռուրդս :

Tonsor-óris (աբ.). վարսավիրայ :

Tonsórius culter-tri (աբ.). ա-

ծեկի, սրբիչ վարսավիրայից :

Tonstricula-ae (եփ.). աղջիկ վար-

սավիրայ :

Tonstrína-ae (եփ.). կրպակ վար-

սավիրայից :

Tonstrix-ricis (եփ.) կին վար-
սավերայ :

Tonsúra-ae (եփ.) } հերակարու-
Tonsus-us (աբ.) }

թիւն , պսակ կղերիկոսաց ,
խուզուցն հերաց , կարուցն ,
կոռութ :

Tonsus-sa-sum (անգ. ԴԵԲ.) Տես
Tóndeo.

» tonsi montes. խոպանացեալ
լերինք , ափափայք :

Topárchá-ae (աբ.) կուսակալ,
կողմնապահ , հրամանատար ,
մարզպան , մարզպետ :

Topárchia-ae (եփ.) կուսակա-
լութիւն , մարզպանութիւն ,
հրամանատարութիւն :

Topázion-zii (չլտ.) } ապագիտն՝
Topázios-zii (եփ.) } քար պատուական :

Topháceus-ea-eum } ած. փխրա-
Tophinus-na-num } քարային , փխրազգի :

Tophus - phi (աբ.) փխրաքար ,
փխար , քար դիւրաբեկ , քա-
րահող , հողաքար :

Tópia-iórum (չլտ.) նկար դաշ-
տաց , տեսիլ երկրի :

Topiária-ae (եփ.) երկրանկար-
չութիւն :

» topiáriam fácio. գլործ պար-
տիկարարի գործեմ :

Topiárius-ria-rium (ած.) նկա-
րէն , նկարակերպ :

» topiárium opus. երկրանկար-
չութիւն :

Topiárius-rii (աբ.) երկրանկա-
րիչ :

Toral-ális } չլտ. պատառ , տա-
Torále-lis } պատակ , օթոց , ծածկոյթ ,

նուարտան :

Tórcular-áris } չլտ. հնձան ,
Torculárium-rii } մամուլ , գելարան :

Torculáriu-rii կամ Torculátor-
óris (աբ.) հնձանահար :

Torculáriu-ria-rium (ած.) հն-
ձանի :

» lacus torculárius. դուբ հն-
ձան :

» torculária cella. հնձանայարկ :

Tórculum-li (չլտ.) հնձան , մա-
մուլ , գելարան :

Toréuma-úmatis (չլտ.) խոր դրո-
շեալ , հարթ քանդակ :

Toreútice - ces (եփ.) արուեստ
զնստագոյն քանդակաց :

Torméntum-ti (չլտ.) պատերազ-
մական անօթք , գնդրնկէջք ,

սանջանք , չարչարանք , պա-
տիժ , պատուհաս , քարշանք :

Tórmina-nórum (չլտ.) խիթք ո-
րովայնի , թանչք :

Torminális-le (ած.) թանչից :

Torminósus-sa-sum (ած.) թան-
չակալ :

Tornátus-ta-tum (անգ. ԴԵԲ.)
Տես Torno.

» male tornáti versus. անհարթ
միմունջք :

Torno-nas-ávi-átum-áre (նրէտ.)
ճախարակեմ , ճախարակեայ՝

ճախարակագործ յօրինեմ :

Tornus-ni (աբ.) դուրգն , ճա-
խարակ :

Torósus-sa-sum (ած.) . աճառապատ, ջղեայ, նեարդապատ, կաշմբուռն, դնդերաւոր :

Torpédo - dinis (էգ.) . թմբրութիւն, ծուլութիւն, յուլութիւն, հեղգութիւն, ապշութիւն, թմբրածուկն, ներկէս :

Tórpeo-es-pui-pére } լգ. ապշիմ,
Torpésco-scis-scere }

ընդարմանամ, նուաղիմ, թաւանամ, կարկամիմ, գոսոնամ :
Tórpídus-da-dum (ած.) . ծոյլ, յոյլ, հեղգ, ընդարմացեալ, յապուշ հարեալ, բրաացիալ, գոսացեալ :

Torpor-óris (աբ.) . յուլութիւն, ծուլութիւն, թանձրամտութիւն, ապշութիւն, թմբրութիւն :

Torquátus-ta-tum (ած.) . մանեկաւոր :

Tórqueo-es-rsi-rtum-ére (նրգ.) . դարձուցանեմ, շրջեմ, գալարեմ, մանեմ, թիւրեմ, կորացուցանեմ, վշտացուցանեմ, նեղեմ, չարչարեմ, տանջեմ :

Torquis-is (աբ. et էգ.) . քայռ, մանեակ, քառամանեակ, մեհեանդ, սնուր :

Torrefácio (նրգ. Fácio աբ.) . 'ի խորովս արկանեմ, խորովեմ, աղանձնեմ :

Torrefáctus-ta-tum (անց. Դրգ.) . Տես Torrefácio.

Torrens-éntis (- tior - tissimus) ած. այրիչ, կիզիչ, տոչորական, սուր, արաղընթաց, բուռն, սաստիկ :

Torrens-éntis (աբ.) . հեղեղ, հեղեղատ ուղիաջուր, ուխք :

Torrénter (Վգ.) . հեղեղաբար :

Tórreo-es-rui, tostum-ére (լգ.) . չորանամ, ցամաքիմ, խորովիմ, արեգակնակեղ լինիմ :

Tórridus - da - dum (ած.) . չոր, ցամաք, երաշտ, տոչորեալ 'ի տապոյ :

Torris-is (աբ.) . խանձող :

Tórsio-ónis } էգ. պատաառումն,
Tórtio-ónis }

գալարումն, գելումն, անձկութիւն, տառապանք, վիշաք :

Torte (Վգ.) . խոտորնակս, կողմանակի :

Tórtilis - le (ած.) . գալարեալ, կոր, ծուռ, թիւր, կամակոր, ոլորեալ :

Tortivus-va-vum (ած.) . եդեալ 'ի մամուլս :

Tortor - óris (աբ.) . չարչարիչ, տանջիչ, նեղիչ, դահիճ :

Tortuósus-sa-sum (- sior - sissimus) ած. թիւր, խեղաթիւր, կամակոր, ծամաժուռ, մթին, դժուարիմաց, շփոթական, խառնակ :

Tortus-ta-tum (անց. Դրգ.) . Տես Tórqueo.

Tortus-us (աբ.) . պատատումն, գալարումն, օձաձև շաւիղ, մանուածապատ շրջան :

Tórus-li (աբ.) . լար, ժապաւէն :

» **tórule-lórum** (աբ.) . նեարդք, դնդերք, մկուռք :

Torus - ri (աբ.) . անկողին, մահիճք, առագաստ, սրսկապան,

ամուսնութիւն, նեարդ, ջիւ,
աճառ :

Torva }
Torve } Ալբ. ահագնագոյնս, ա-
Torvum }

հազիւս, խեթիւ, ընդ ակամբ,
գար, կողմանակի :

Tórvitas - tátis (իգ.). ահագին
հայեացք, խոժողութիւն հ-
րեսք, խստութիւն, դաժա-
նութիւն, սաստկութիւն :

Torvus-va-vum (աթ.). ահագին,
դաժան, դժնեայ, թիւր, խո-
ժողութիւն, զայրագին, խեռ,
անդուլթ, անհամբոյր :

Tostus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես
Tórreo.

Tot (աթ.). այնչափ, այնքան,
այնչափիք :

Tótidem (աթ.). նայնչափ, նոյն-
գունակ, դոյնչափ :

Tóties (Ալբ.). այնչափ անգամ :

Tótjugus-ga-gum (աթ.). այն-
քան մեծ, անհնարին, գու-
նակ գունակ :

Totum-ti (չլթ.). ամբողջն, բո-
լանդակն :

Totus-ta-tum (աթ.). ամենայն,
համօրէն, ողջ, բովանդակ :

» ex toto, in totum. ամենայնիւ,
ամենայն իրօք, ամբողջապէս,
ամենեւին :

Tóxicum - ci (չլթ.). տոքսական
դեղ, թոյն, ժանդ :

Trabális-le (աթ.). յօրինեալ 'ի
գերանաց :

Trábea-ac (իգ.). կզրածիրանի,
պատմութեան նոմայեցւոյ :

Trabeátus-ta-tum (աթ.). եզրա-
ծիրանիս զգեցեալ :

Trabécula-ac (իգ.). փոքրիկ գե-
րան :

Trabs-bis (իգ.). գերան, հեծան,
կայմ, նաւ, տուն, յարկ :

Trachia-ac (իգ.). հազագ, խռչա-
փող, շնչափող :

Tracta-ac (իգ.). կաժ Tracta-tórum
(չլթ.). շեղջ ասլոյ զգելոյ :

Tractábilis-le (աթ.). մարդասեր,
համբոյր, ընդէլ, հեղ, քաղցր :

Tractabilitas-tátis (իգ.). հեղու-
թիւն, քաղցրութիւն, մար-
դասիրութիւն :

Tractabiliter (Ալբ.). ընտանեբար,
դիւրաւ :

Tractátio-ónis (իգ.). գործ, ա-
րար, յօրինուած, ուսումն,
խօսք, ճառ, գնացք :

Tractátor-óris (աթ.) | շփող, շո-
Tractátrix-ricis (իգ.) |

չափող :

Tractátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Tracto.

Tractátus-us (աթ.). շօշափումն,
վարժք, ուսումն, խօսք, ճառ,
ճառագրութիւն :

Tractim (Ալբ.). անդուլ, անդա-
դար, ընդերկար, ժամն ձիգ :

Tracto-tas-ávi-átum-áre (Նրգ.).
ձգեմ, ձգձգեմ, 'ի քարշ ա-
ծեմ, քարշեմ, շօշափեմ, հուղ
լինիմ ձեռօք, խարխափեմ :

Tractórius-ria-rium (աթ.). ձգիչ,
ձգական :

Tractus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես
Traho.

Tractus-us (ար.) . ձիդ, ձգումն, անջրպետութիւն , կլիմայ , բաժին , նահանգ , զաւառ , շարք , կարգ :

Traditio-ónis (էդ.) . աւանդ, տրուելութիւն , ուսումն , վարդապետութիւն , աւանդութիւն :

Tráditor-óris (ար.) . պարզեւիչ , պարզեւատու , տուիչ , ուսուցիչ , կրթիչ , մասնատու , մատնիչ , նենգաւոր :

Tráditus - ta - tum (անց. Գրէ.) . Տես Trado.

Trado-dis-didi-utum-dere (նրդ.) . տամ , մատուցանեմ , աւանդեմ , յանձն առնեմ , ուսուցանեմ , վարդապետեմ :

Tradúco (նրդ. Duo արծ.) . այլուր տանեմ , տեղափոխ առնեմ , թարգմանեմ , հանեմ՝ յեղում՝ փոխեմ յայլ լեզու :

» tradúco te. ծաղր եւ ծանակ առնեմ զքեզ , նշուակեմ , առակեմ :

» tradúco tempus. ժամավաճառ լինիմ , ծախեմ զժամանակ :

Tradúctio-ónis (էդ.) . տեղափոխութիւն , թարգմանութիւն , կատականք , ծաղր , առակումն :

» tradúctio temporis. ընթացք ժամանակաց , գնաց ժամուց , ժամավաճառութիւն :

Tradúctor-óris (ար.) . թարգման , թարգմանիչ , փոփոխիչ :

Tradúctus-ta-tum (անց. Գրէ.) . Տես Tradúco.

Trágice | **Trágicum** | Գլխ. աղետալից օրի-

նակաւ , աղի եւ ողորմ պայմանաւ , չարաչար :

Tragicocomoédia - ae (էդ.) . երգահանական ձաղութիւն , ողբերգական կատակերգութիւն :

Trágicus-ca-cum (անց.) . ողբերգական , աղետալից , անգութ , եղեռնաւոր , ծախող , թշուառ :

» poëta trágicus. ողբերգու , բանաստեղծ ողբերգական :

Trágicus-ci (ար.) . նոխազերգու , ողբերգու , երգահան :

Tragoédia - ae (էդ.) . ողբերգութիւն , երգահանութիւն , նոխազերգութիւն :

» tragoédias ago, éxcito կամ mó-veo. զաղաղակբառնամ , զղորդեմ , դրդեմ , ժխորեմ :

Tragoédus-di (ար.) . երգահան , ողբերգու , նոխազերգու :

Trágula-ae (էդ.) . գեղարդն , նիզակ , աշտեսյ , արծոյլ , դարան , որդայթ , հալբ :

Tragum-gi (չլդ.) . խիւս 'ի կարմրացորենոյ , փոխնից յալերէ հնդիկ ցորենոյ :

Traha-ae | **Tráhea-ae** | Էդ. սահելի , բալխիր :

Trahax-ácis (էդ.) . յափշտակող , ազահ , կցիր , կծծի , ժլատ :

Traho-his-axi-actum-here (նրդ.) . քարշեմ , ձգեմ , ձգձգեմ , ձգեալ տանեմ , 'ի քարշ ածեմ , ուղղեմ , վարեմ , առաջնորդեմ , առնում , յանձն կորդեմ , յապաղեմ , յերկարեմ :

Trajéctio-ónis (էդ.) . անցք , հուն , ճանապարհ :

Trajécto (Երգ. Jacto արժ.). տա-
տանեմ, տարուբերեմ, թափ-
անցանց անցանեմ :

Trajectúra-ae (էգ.). դարաւանդ
շինուածոց, պատշգամբ :

Trajéctus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Trajicio.

Trajéctus-us (ար.). ճանապարհ,
հուն, անցք :

Trajicio-jéctum (Երգ. Jácio արժ.).
ձիգ դնեմ, յայնկոյս արձակեմ,
թափանցանց խոցեմ, անցու-
ցանեմ, տեղափոխ առնեմ :

Tralatitius-tia-tium (առ.). եկա-
մուտ, սովորական, ընդեկա-
կան :

Tráloquor (Երգ. Loquor արժ.).
մանրապատում առնեմ, պատ-
մեմ մի ըստ միոջէ :

Tralúceo (պգ. Lúceo արժ.) թափ-
անցիկ երեւիմ, փողփողիմ, շո-
ղամ, փայլեմ :

Trama-ae (էգ.). թեզան, հիւ-
սուած, անկուած :

Trames-mitis (ար.). արահետ,
նուրբ շաւիղ, կարճոյ ճանա-
պարհ, ելք իրաց, դարման,
հնարք :

Trano (Երգ. No արժ.). 'ի լիւղ
անցանեմ, 'ի լող անկեալ հա-
սանեմ յայնկոյս, անցանեմ
անդր :

Tranquille-llius-llissime (Վբ.).
հանդարտօրէի, հանգստեամբ,
խաղաղիկ :

Tranquillitas-tátis (էգ.). խաղա-
ղութիւն, հանդարտութիւն,
հանգիստ :

Tranquillo (Վբ.). 'ի հանդար-
տութեամբ, անքոյթ նաւարկե-
թեամբ :

Tranquillo-las-lávi-látum-láre
(Երգ.). հանդարտեցուցանեմ,
ցածուցանեմ, խաղաղեմ, զե-
ջուցանեմ :

Tranquillus-la-lum (-llior-llissi-
mus) առ. խաղաղ, հանդարտ,
խաղաղական, հեզ, համբար:
Trans (Երգ.). յայնկոյս, 'ի վեր-
քան, քաջ 'ի բաց :

Transáctio-ónis (էգ.). իրաւ-
խոհութիւն, դաշն, սակ :

Transáctor-óris (ար.). իրաւ-
խոհ, դաշնաւոր :

Transáctus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Tránsigo.

Transádigo (Երգ. Adigo արժ.).
անցանեմ անդր, 'ի դաղութե-
լանեմ :

Transalpínus - na - num (առ.).
անդրալպեան, անդրալեա-
նեան :

Transcéndo (Երգ. Scando արժ.).
անցանեմ յայնկոյս, գլեմ, ան-
սաստեմ, ստունգանեմ :

Transcindo (Երգ. Scindo արժ.).
յերկուս ցեղում, հերձանեմ,
պատառեմ, ընդ մէջ կտրեմ,
բաժանեմ :

Transeríbo (Երգ. Scribo արժ.).
գրեմ զպատճէն, ընդօրինա-
կեմ, առնում գճաւասարն :

Transcriptio-ónis (էգ.). ընդօր-
նակութիւն, գրչութիւն :

Transcriptus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Transeribo.

Transcúrrro-ri (աբ. - cucúrri (չգ. Curro արհ.)). արագ ընթանալով, գնում անցանում, 'ի հարեանցի ընթեռնում :

Transcúrsio-ónis (իգ.)) } անցք ,
Transcúrsus-us (ար.)) } ընթացք ժամանակաց :

Transcúrsus-sa-sum (անց. դբ.)).
Տես Transcúrrro.

Transdúco (նբ. Ducó արհ.)). տեղափոխ առնել, այլուր տանել, թարգմանել, հանել փոխել, յայլ լեզու :

» transdúco te. ծաղը և ծանակ առնել, նշաւակել :

» transdúco tempus. ժամաւաձառ լինիմ, ծախել զժամանակ :

Transénnna-ae (իգ.)). վանդակապառք պատուհանաց, ձողիք, նննգ, խաբկանք, պատրանք :

» per transénnnam aspicio. տեսանել 'ի հարեանցի :

Tránseo (չգ. Eo, is արհ.)). անցանել, գնալ, թափանցանց խոցել, ընդ վայր հարկանել, անփոյթ զանց առնել :

Tránsero-sértum (նբ. Sero-ris արհ.)). այլուր տնկել :

Transértus-ta-tum (անց. դբ.)).
Տես Tránsero.

Tránsfero (նբ. Fero արհ.)). տեղափոխ առնել, ածել այլուր, ընդօրինակել, զրկել զպատճէն, թարգմանել, ընծայել :

Transfigo (նբ. Figo արհ.)). խոցել, հարկանել, թափանցանց հանել :

Transfigurátio-ónis (իգ.)). այլակերպութիւն , կերպարանափոխութիւն :

Transfigúro (նբ. Figúro արհ.)). այլակերպել, փոփոխել զկերպարանս, շրջել զդէմն :

Transfíxus-xa-xum (անց. դբ.)).
Տես Transfigo.

Tránsfluo (չգ. Fluo արհ.)). հոսիմ յայնկոյս , սահեալ անցանել անդր :

Transflúxus-xa-xum (անց. դբ.)).
Տես Tránsfluo.

Transfódio (նբ. Fódio արհ.)). թափանցանց հանել, խոցել, ծակել :

Transformátus - ta - tum (անց. դբ.)).
Տես Transfórmo.

Transfórmiis - me (աբ.)). այլակերպ, կերպարանափոխ :

Transfórmo (նբ. Formo արհ.)). այլակերպել, փոփոխել զկերպարանս, շրջել :

Tránsforo (նբ. Foro արհ.)). ծակառնել, խոցել, թափանցանց հանել :

Transfóssus-sa-sum (անց. դբ.)).
Տես Transfódio.

Transfretátio-ónis (իգ.)). անցք ընդ նեղուցն :

Tránsfreto-tas-távi-tátum-táre (չգ.)). հասանել անցանում զնեղուց ծովու :

Tránsfuga-ae (ար.)). փախստական, փախստեայ, դասալիք :

Transfúgio (չգ. Fúgio արհ.)). փախստական փախստեայ անկանիմ, փախչիմ, դասալիք լինիմ :

Transfúgium-gii (պգ.). դասա-
լքութիւն, փախուստ 'ի զե-
նուորութենէ :

Transfundo-dis (նրգ. Fundo-dis
արձ.). թափեմ աման յամա-
նոյ, լնում յայլ անօթ, այլ-
ուր տանիմ :

Transfúsio-ónis (իգ.). թափելն
աման յամանոյ :

Transfusus-sa-sum (անց. Դրք.).
Տես Transfundo.

Tránsgero (նրգ. Gero արձ.). տա-
նիմ այլուր, տեղափոխ առ-
նեմ, փոխեմ :

Transgrédior (հար. Grádior արձ.).
անփոյթ զանց առնեմ, ստուն-
գանեմ, անսասեմ, զլեմ, գեր
'ի վերոյ լինիմ :

Transgréssio-ónis (իգ.) | օրինա-

Transgréssus-us (ար.) | զանցութիւն, յանցութիւն,
անցք, հուն, փոխադրութիւն :

Transgréssus-sa-sum (անց. Դրք.).
Տես Transgrédior.

Tránsigo (նրգ. Ago արձ.). թափ-
անցանց հանեմ, առաջնորդեմ,
տանիմ, փութացուցանեմ, 'ի
զլուխ հանեմ, դաշինս կռեմ,
միաբանիմ, իրաւախոհ լինիմ :

Transilio (պգ. Sálío արձ.). վազս
առնում, ընդոստնում, զանց
առնեմ, 'ի բաց թողում :

Tránsilis - le (անց.). անցաւոր,
յանցական :

Tránsitans-ántis (էյթ.). անցա-
նօղ :

Transítio-ónis (իգ.). անցք, ան-
ցումն :

Transitórius-ria-rium (անց.). Լ-
րագանցուկ, անցաւոր :

Tránsitus-ta-tum (անց. Դրք.).
Տես Tránseo.

Tránsitus-us (ար.). անցք, հուն,
փոխումն :

Transjéctio-ónis (իգ.). տեղափո-
խութիւն, փոխադրութիւն,
փոփոխումն կարգի անուանց :

Transjéctus-ta-tum (անց. Դրք.).
Տես Transjicio.

Transjicio - jéctum (նրգ. Jácio
արձ.). արձակեմ յայնկոյս, ձիգ
դնեմ, թափանցանց խոցեմ,
անցուցանեմ :

Translátio-ónis (իգ.). տեղափո-
խութիւն, փոփոխումն, այլ-
ասացիկ յորջորջումն, այլա-
փոխ բան, թարգմանութիւն :

Translatitiei } Դք. 'ի հարեանցի,
Translative } 'ի վերին երեսս, արտաքուստ :

Translatitiuus-tia-tium } անց. տե-

Translativus-va-vum } զափոխ, եկամուտ, ընդիլա-
կան, սովորական :

Translátus-ta-tum (անց. Դրք.).
Տես Tránsfero.

» transláta verba. այլաշրջիկ
յորջորջումն, այլափոխ բանք :

Tránslego (նրգ. Lego-gis արձ.).
վարկապարագի ընթեռնում :

Tránsloquor (հար. Loquor արձ.).
պատմեմ մի ըստ միով, ման-
րապատում առնեմ :

Translúceo (պգ. Lúceo արձ.).
թափանցիկ երեւիմ, փայլեմ,
շողմ, փողփողիմ :

- Translúcidus** - da - dum (ած.) . պայծառ, երեւելի, թափանցիկ, լուսափայլ :
- Transmarinus-na-num** (ած.) . որ է յայնկոյս ծովու :
- Fránsmeo** (նրգ. Meo արձ.) . անցանիւմ անդր, գնամ յայնկոյս :
- Transmigratio-ónis** (իգ.) . պանդրխտութիւն, գաղթականութիւն, հասուած, գաղութ :
- Tránsmigro** (չլտ. Migro արձ.) . հատուած երթամ, անցանիւմ գնամ 'ի գաղութս, գաղթեմ, պանդխտիմ, պանդխտանամ :
- Transmissio-ónis** (իգ.) } անցք ,
- Transmissus-us** (ար.) } անցուցն, հռն, փախադրուածիւն :
- Transmissus-sa-sum** (անց. դրբ.)
- Տես Transmitto.**
- Trasmitto** (նրգ. Mitto արձ.) . առաքիմ անդր, յղեմ, տեղափոխ առնիմ, յայնկոյս անցուցանիմ, զանց առնիմ, 'ի բաց թողում :
- Transmontánus-na-num** (ած.) . անդրալեռնեան :
- Transmótus-ta-tum** (անց. դրբ.) .
- Տես Transmóveo.**
- Transmóveo** (նրգ. Móveo արձ.) . շարժեմ տեղւոյէ 'ի տեղի, այլուր տանիմ :
- Transmutatio-ónis** (իգ.) . այլակերպութիւն, փոփոխումն, տեղափոխութիւն :
- Transmúto** (նրգ. Muto արձ.) . փոփոխեմ այլուր, այլակերպեմ, շրջեմ :
- Tránsnato** (նրգ. Nato արձ.) . 'ի լիւղ անցանիւմ, 'ի լող անկեալ հասանիմ անդր :
- Transnátus-ta-tum** (անց. դրբ.) .
- Տես Transno.**
- Transnávigo** (նրգ. Návigo արձ.) . նաւարկեմ յայնկոյս, հատանիմ անցանիւմ զծով :
- Transno** (նրգ. No արձ.) . 'ի լիւղ անկեալ հասանիմ յայնկոյս, 'ի լող անցանիւմ, թափանցանց անցանիւմ :
- Transnominátio-ónis** (իգ.) . առուանափոխութիւն :
- Transnómino** (նրգ. Nómino արձ.) . փոփոխեմ զանուն :
- Transnúmero** (նրգ. Número արձ.) . 'ի համար արկեալ այլուր տանիմ զգրամ :
- Transpóno** (նրգ. Pono արձ.) . այլուր դնեմ, տեղափոխ առնեմ, անցուցանեմ, փոխեմ :
- Transportátio-ónis** (իգ.) . փոխումն, տեղափոխութիւն :
- Transpórto** (նրգ. Porto արձ.) . տանիմ այլուր, փոխեմ, անցուցանեմ, տեղափոխ առնեմ :
- Transpósitus-ta-tum** (անց. դրբ.) .
- Տես Transpóno.**
- Transtilla-lórum** (չլտ.) . փոքրիկ գերանք :
- Transtíneo** (նրգ. Tèneo արձ.) . ճանապարհ առնեմ, մուծանիմ :
- Transtrum-tri** (չլտ.) . աթոռ, նստելի, նստարան թիափաբաց :
- Transubstantiátio-ónis** (իգ.) . գոյացափոխութիւն, փոփո-

խումբն գոյացութեան հացի. և
գինեոյ 'ի Մարմին և յԱրիւն
Քրիստոսի :

Transúlto (չգ. Salto ար.՝). ու-
տոտանմ, յայնկոյս ոստչիմ :

Transúmo (նրգ. Sumo ար.՝). առ-
նում այլուստ, ստանամ այլ
ուստիք :

Transumptio-ónis } էգ. համա-
Transumptiva-ae }

ուտում թիւն, քաղուածոյք,
տեղափոխութիւն բանից, փո-
խակարգութիւն :

Tránsuo (նրգ. Suo ար.՝). ան-
ցուցանեմ ընդ ծակ սողան,
կարեմ :

Transvéctio-ónis (էգ.՝). անցումն,
անցք, հուն :

Transvéctus-ta-tum (անց. րրբ.՝).
Տես Transveho.

Tránsveho (նրգ. et չգ. Veho
ար.՝). տարուբերեմ, տանիմ
այլուր, անդր անցանեմ :

Tránsvehor (հր. Vehor ար.՝).
անցանեմ յայնկոյս, փոխիմ
այլուր, տեղափոխ լինիմ :

Transverberátus-ta-tum (անց.
րրբ.՝). Տես Trasvébero.

Transvébero (նրգ. Vébero-ras
ար.՝). թափանցանց խոցեմ,
թափ հանեմ :

Transvérsa, Transvérsa հաճ
Transvérsim (յէ.՝). առ 'ի շեղ,
խոտորնակի, կողմանակի, կա-
մակորս :

Transversárius-ia-ium } ան. խո-
Transvérsus-sa-sum }
տորնակ, շեղ, թիւր :

Transvólito (չգ. Vólito ար.՝)

Tránsvolo (չգ. Volo-las ար.՝).
սլանամ անդր, թռչեմ յայն-
կոյս :

Trapétes-tum (ար.՝)

Trapétum-ti (չգ.՝) } աղօրիք ձի.

Trapétus-ti (ար.՝) }

թոյ :

Trapezita-ae (ար.՝). տրապիզիտ,
տեղանաւոր, լու մայափոխ,
հատակածառ :

Trapezóphorum-ri (չգ.՝). մոյթ
տեղանոյ, պատուանդան, խա-
րիսխ :

Trecéni-nae-na հաճ

Trecenténi-nae-na } ան. երեք

Trecenti-tae-ta }

հարիւր, երեքհարիւրերէն :

Trecentésimus-ma-mum (ան.՝)

երեքհարիւրորդ :

Trecénties (յէ.՝). երեքհարիւր
անգամ :

Tredécies (յէ.՝). երեքտասան
անգամ :

Trédecim (ան.՝). երեքտասան :

Tremebúndus-da-dum (- dior)
զողզոջոտ, երերուն, ահաբեկ,
երկչոտ :

Tremefácio (նրգ. Fácio ար.՝).
պակուցանեմ, ահաբեկեմ, 'ի
զողանի կացուցանեմ :

Tremefáctus-ta-tum (անց. րրբ.՝).
Տես Tremefácio.

Tremens-éntis (էյծ.՝). ահաբեկ
զողզոջուն, երերուն :

Tremisco-scis-scere } չգ. ր.
Tremo-mis-mui-mere }

զամ, սարսափեմ, զահի' լուր :

ման՝ զերկիւղի հարկանիմ,
զարհուրիմ, ՚ի դողի ե յերեբի
կամ, դողգոջեմ, զանգիտեմ,
երկնչիմ :

Tremor-móris (աբ.). սարսուռ,
երկիւղ, դողումն, սոսկումն,
երերումն, արհաւիրք, շար-
ժումն, սասանութիւն, գետ-
նաշարժ :

Trémulus-la-lum (աթ.). դողգո-
ջուն, երերուն, դողացուցիչ :

Trepidánte-r-tius } Ալէ. ահիւեդո-
Trépide

ղութեամբ, յահ յերկիւղ ե ՚ի
դողումն, ճեպով ե յանկարգս :

Trepidatio - ónis (իգ.). դողու-
թիւն, սարսափիւն, զարհու-
րանք, ահ, երկիւղ :

Trépido-das-ávi-átum-áre (չլթ.).
դողամ, զդողանի հարկանիմ,
սարսռամ, պակչիմ, շրտնում,
փութամ առ ահի :

Trepidulus-la-lum (աթ.). սա-
կաւիկ մի զարհուրեալ, ա-
հաբեկ :

Trépidus-da-dum (աթ.). երկ-
չոտ, վատասիրտ, ահաբեկ,
դողացեալ :

Tres-ria (աթ.). երեք, երրեակ :
» tribus verbis. համառօտիւք,
կարճառօտս, սակաւութ :

Trésviri, triumvirórum (աբ.).
երեքպետ, երրորդպետ :

Trianguláris-re } աթ. երեքան-
Triángulus-la-lum }
կիւնի :

Triángulum - li (չլթ.). երեքան-
կիւն :

Tribula-ae (իգ.). կամն, կամնա-
սայլ :

Tribulátus-ta-tum (աեց. դրէ.).
Տէս Tribulo.

Tribúlis-le (աթ.). համատոհմ,
տոհմակից, համացեղ :

Tribulo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).
կասում, ծեծեմ զցորեան :

Tribulum - li (չլթ.). զաւազան
ծեծելոյ զարմախ, կամն :

Tribulus - li (աբ.). փուշ, տա-
տասկ :

Tribúnal-nális (չլթ.). ատեմն,
տուն դատաստանի :

» pro tribunáli ago. վճիռ հա-
տանեմ, դատ առնեմ, դատեմ :

Tribunátus-us (աբ.). ռամկապե-
տութիւն, ցեղապետութիւն :

Tribunícus-cia-cium (աթ.). ցե-
ղապետական, ռամկապետա-
կան :

Tribúnus-ni (աբ.). տրիբուն, ցե-
ղապետ, ռամկապետ, հրամա-
նատար զօրաց, հազարապետ :

Tribuo-uis-ui-útum-úere (նրգ.).
տամ, մատուցանեմ, կարգեմ,
դնեմ, կացուցանեմ, բաժանեմ,
բաշխեմ, գրեմ, համարիմ,
անջատեմ, զատանեմ :

Tribus-us (իգ.). ցեղ, տոհմ, ազ-
գատոհմ, կարգ, դաս, աստի-
ճան :

Tributárius-ia-ium (աթ.). հար-
կատու :

Tribútum (Ալէ.). ըստ ցեղից, ըստ
տոհմից :

Tribútio-ónis (իգ.). բաժանումն,
բաշխումն, հարկ, բաժին :

- Tribútum-ti (չլ.՝). հարկ, տուրք, բաժ, բեռն :
- Tribútus - ta - tum (առ.՝ ԴԵՔ.՝). *Տես* Tribuo.
- Tribútus - ta - tum (առ.՝). առհմակից, առհմային :
- Tricae-árum (իգ.՝). խաղոյ բանք, սնոտիք, դոյզն իրք, վարանք, պատաղիչք :
- Tricéni-nae-na (առ.՝). երեսուն, երեսնաւոր :
- Triceps-cípitis (առ.՝). երեքզլիի, երեքզլիեան :
- Tricésimus-ma-mum (առ.՝). երեսներորդ :
- Tríchila-ae (իգ.՝). հովանոց որթոյ, ձողաբարձ կազմած :
- Trícies (ՊԷ.՝). երեսուն անգամ, երեսնիցս :
- Tricliniáarcha-ae } առ.՝ տաճարակետ, վերակացու կոչնոց :
- Tricliniáarches-chae }
- Tricliniária-riórum } չլ.՝ ճաշատուն, ճաշանոց, ճաշարան :
- Triclinium-nii }
- Tricliniáris-re կաճ } առ.՝ ճաշագործ, ճաշանոցի :
- Tricliniárius-ria-rium }
- Tricóccum-ci (չլ.՝). արեւադէմ, արեւադէտ՝ ծաղիկ :
- Tricólum-li (չլ.՝). երեքանդամ շրջան բանից :
- Tricor-cáris-cátus-cári (հառ.՝). խաղոյ բանս խօսիմ, շաղակրատեմ, շաղկաղգիմ, շատխօսեմ, բարբանջեմ :
- Tricórnis-ne (առ.՝). երեքեղջերեայ :
- Tricórpōr - poris (առ.՝). երեքմարմին :
- Tricúspis-pidis } առ.՝ երեքսայրի,
- Tridens-éntis } երեքժանի :
- Tridens-éntis (առ.՝). երեքարձէն, երեքժանի երկաթի :
- Tridéntifer-tífera-rum }
- Tridéntiger-tígera-rum } առ.՝ որ
- Tridentípotens-éntis } կրէ զերեքարձէն՝ Պիսիդոն :
- Triduánus-na-num (առ.՝). երեքօրեայ :
- Tríduum-ui (չլ.՝). երեքօրեայ ժամանակ :
- Triénnum - nii (չլ.՝). երեքամեայ ժամանակ :
- Triens-éntis (առ.՝). երրորդ մասն :
- Trierárchus-chi (առ.՝). սրիէբապետ, նաւապետ պատերազմիկ նաւաց :
- Triéris-ris (իգ.՝). տրիէր նաւ, երեքթիակեան ցոկանաւ :
- Trietéricus-ca-cum (առ.՝). երեքամեայ, երիմեան :
- Trietéris-ridis (իգ.՝). երեքամեայ ժամանակ :
- Trifáriam (ՊԷ.՝). երեքկին, յերիս մասունս բաժանեալ :
- Trifárius-ria-rium (առ.՝). երեքմասնեայ, երեքպատիկ օրինակօք :
- Trifaux - fáucis (առ.՝). որ երիս որկորս ունի :
- Trifer - ífera - rum (առ.՝). երիցս պտղաբերիչ :
- Trífidus-da-dum (առ.՝). երեքբաժին, երեքհրձեան :

Trifólium - lii (լլփ.). առուոյտ՝
խոտ երեքտերեկեան :

Trifórmis - me (աժ.). երեքկեր-
պեան :

Trisur - úris (ար.). չարագործ,
աւազակ նշանաւոր :

Trifórcus - ca - cum (աժ.). երեք-
սայրի, երեքժանի :

Triga - ae (իգ.). կառք երեքերի-
վարեան, երեքձիք :

Trigáriu - rii (ար.). կառապետ
երեքձիոց :

Trigéminus - na - num (աժ.). ե-
րեքպատիկ, երեքկին :

Trigésies (Վք.). երեսուն ան-
գամ, երեսնիցս :

Trigésimus - ma - mum (աժ.). ե-
րեսներորդ :

Triginta (աժ.). երեսուն, երես-
նուոր :

Trigónicus - ca - cum } աժ. երեքան-
Trigónus - na - num }

կիւնի, երեքկուսի :

Trigónometría - ae (իգ.). երեքան-
կիւնաչափութիւն :

Trigónum - ni (լլփ.) երեքանկիւն :

Tríjugus - ga - gum (աժ.). լծեալ
յերից երիվարաց, երեքկին,
երեքպատիկ :

Trilibris - re (աժ.). երից լտերց :

Trilinguis - gue (աժ.). երեքլե-
զուեան :

Trimátus - us (ար.). երեքամեայ
ժամանակ, երեքմեան հասակ :

Trimémbris - bre (աժ.). երեքան-
դամ :

Triméstris - tre (աժ.). երեքամ-
սեայ, երեքամսեան :

Trimeter - tra - trum } աժ. երեք-
Trimetrus - tra - trum }

չափեան :

Trimódium - dii (լլփ.). չափ ե-
րից գրուաց, երեք գրուան :

Trímulus - la - lum } աժ. երեքմեի,
Trimus - ma - mum }

երեքմեան :

Trinitas - tátis (իգ.). ամենասուրբ
Նորորդութիւն :

Trinóctium - tii (լլփ.). երկարու-
թիւն երից գիշերաց :

Trinódis - de (աժ.). որ ունի ե-
րեքկին հանգոյցս :

Trinus - na - num (աժ.). երեքանձ-
նեայ, երեքպատիկ, երեքակ :

Trióbolus - li (ար.). դրամ երից
դանգաց :

> trióboli homo. մարդ չքոտի :

Triónes - num (ար.). եզինք, սայ-
լակերպ սասեղք :

Tripárcus - ca - cum (աժ.). ման-
րակծծի, ճղճիմ, կցիր, ռիշտ :

Tripartito (Վք.). երեքմասնեայ
բաժանմամբ :

Tripartitus - ta - tum (աժ.). յերիս
բաժանեալ, երեքմասնեայ :

Tripedális - le (աժ.) } աժ. յերիս
Tripedáneus - ea - eum }

ռանաչափս, եռաչափ :

Tripertitus - ta - tum (աժ.). երեք-
մասնեայ, յերիս բաժանեալ :

Tripes - pedis (աժ.). երեքոտանի :

Triplex - lici (աժ.). երեքպա-
տիկ, երեքկին, երեքակ :

Triplicátus - ta - tum (աճ. Դքք.).

Տես Triplico.

Triplico (նրգ. Plico արգ.). երեք-

կնեմ, երեքսպատիկ գործեմ՝
յաւելում:

Triplus-la-lum (աթ.). երեքկին,
երեքսպատիկ:

Tripóndium-dii (չգ.). չափ ե-
րից լսերց:

Tripúdio-ias-ávi-átum-áre (չգ.).
կայթեմ, դոփեմ, կաքաւեմ,
'ի գեղձն յառնեմ, պարանցիկս
առնեմ:

Tripúdium-dii (չգ.). դոփիւն,
կոփիւն, կաքաւք, կաքաւաձև
պարք, պարանցիկք:

Tripus-podis (ար.). երեքոտանի,
աթոռ, սեղան:

Tríquetrum-tri (չգ.). երեքկու-
սի, երեքանկիւն:

Tríquetrus-tra-trum (աթ.). երեք-
անկիւնի, երեքկողմեան:

Trirémis-mis (իգ.). տրիէր նաւ,
երեքթիակեան ցականաւ:

Tristículus-la-lum (աթ.). փոքր
մի տխուր, տրտմական:

Tristíficus-ca-cum (աթ.). թախ-
ծալից, տրտմեցուցիչ, տխրե-
ցուցիչ, տրտմածին:

Tristis-te (-tior - tíssimus) աթ.
տրտում, տխուր, թախծեալ,
թախծալից, տխրական, տըրտ-
մադին, տրտմագոյն:

Tristítia-ae } իգ. տրտմութիւն,
Tristíties-iei }

թախիծ, տխրութիւն, թախ-
ծութիւն, խստութիւն, խո-
ժոռադէմ երեսք, աղէսք,
տառապանք:

Tristiús (Վգ.). դժնդակագոյնս,
խստագոյնս, դժուարաւ:

Tristor-táris-átus-ári (հար.). տըի-
րիմ, տրտմիմ, տատամնիմ, վըշ-
տանամ, թախծիմ, ցաւազնեմ:

Trisúlcus-ca-cum (աթ.). երեք-
սայրի, երեքհրձեան:

Trisýllabus-ba-bum (աթ.). երեք-
վանկեան:

Trítavus - vi (ար.). հինգերորդ
հաւ:

Triticeus-ea-eum (աթ.). առա-
տաբեր ցորենոյ, ցորենազգի:

Triticum-ci (չգ.). ցորեան:

Tritor-óris (ար.). լեսիչ, փշթիչ,
մանրիչ:

Tritúra-ae (իգ.). բեկուճն, ծե-
ծիլն զցորեան:

Tritus-ta-tum (անգ. Դրէ.). Տես
Tero.

» trita vestis. հնացեալ հան-
դերձ, ցնցոտի, կապերտակ:

» trita via. վարուն ճանապարհ:

Tritus-us (ար.). շփումն:

Triumphália - lium (չգ.). ձա-
ղումն յաղթութեան:

Triumphális-le (աթ.). յաղթա-
կան, յաղթողական:

» vir triumphális. այր ձաղիչ:

Triumphátor - óris (ար.). յաղ-
թող, ձաղիչ:

Triumphátus-ta-tum (անգ. Դրէ.).
Տես Triúmpho.

Triúmpho - phas - phávi - phátum
- pháre (նգ.). ձաղումն յաղ-
թութեան առնեմ, յաղթեմ,
ձաղեմ, տօնեմ, տօն խմբեմ:

Triúmphus - phi (ար.). մեծա-
շուք ճեմ, յաղթութիւն, ձա-
ղութիւն:

Triúmvir-ri (ար.) երրորդպետ,
երեքպետ :

» capitáles triúmviri. դատաւ-
որք իրաւագէտք յանցանաց :

Triumvirális-le (աժ.) երրորդ-
պետական, երեքպետական :

Triumvirátus-tus (ար.) երրորդ-
պետութիւն, երից արանց
իշխանութիւն, երեքպետու-
թիւն :

Triúncis-ce (աժ.) երից ունկեաց :

Trivenéfica-ae (իգ.) } կախարչ,

Trivenéficus-ci (ար.) } կիւս, գիւթ, վհուկ, ջատուկ :

Triviális-le (աժ.) գռնհիկ, ան-
արգ, խառնակ, զձուձ, հոսա-
րակաց :

Trivium-vii (չգ.) կիցք ճանա-
պարհաց, ճանապարհակիցք :

Trochaéus-aéi (ար.) մեծասար,
մեծասարեան քերթուած :

Tróchilus-li (ար.) ցախսարեկ :

Tróchlea-ae (իգ.) ճախարակ,
անիւ, լիսեռնիկ :

Trochus - chi (ար.) շունչանն,
ստորովքիւղ :

Troja-ae (իգ.) Կոնստանդնուպոլիս

Trojánus ludus-di (ար.) } արդի-
ընկէց խաղ, տիգախաղ, նի-
զակամարտք :

Tropaéum-aei (չգ.) նշան յաղ-
թութեան, յաղթութիւն :

Trópica-córum (չգ.) ալլափոխ
բանք, շրջանք, դարձուածք
բանից :

Trópici - córum (ար.) շրջանք
արեւու, արեւադարձ :

Trópicus-ca-cum (աժ.) ալլասա-

ցիկ, ալլաշրջիկ, օրինակա-
կան, առակաւոր, ալլափոխ,
խորհրդաւոր :

Tropis-pis (իգ.) յատակ նաւու,
մրուր անօթոց :

Tropológicus-ca-cum (աժ.) ա-
ռակական, բարոյական, խրա-
տական :

Tropus-pi (ար.) ալլափոխ բան,
շրջան, ալլասացիկ յորջոր-
ջումն :

Trua - ae (իգ.) մեծ տարգալ,
ծփելի, առուահանք, ջրմուղ :

Trucidátio-ónis (իգ.) սպանու-
թիւն, կոտորած, նախճիրք :

Trúcido-das-ávi-átum-áre (նրգ.)
սպանանեմ, չարամահ առնեմ,
կոտորեմ, յօշեմ անդամ ան-
դամ, նախճիրս դործեմ :

Truculénter-tius-tissime (Ագ.)
խեթիւ, ընդ ակամբ, հպար-
տազոյնս, ամբարտաւանս :

Truculéntia - ae (իգ.) ամբար-
տաւանութիւն, բարձրամտու-
թիւն, հպարտութիւն, մեծա-
մտութիւն, անգթութիւն :

Truculéntus-ta-tum (- tior-tissi-
mus) աժ. դաժան, մոլեգին,
դժնդակ, ահազին, ահեղ,
անգութ, անողորմ, շինական,
վայրենի, անխրատ :

Trudis-is (իգ.) ձող, ցից, նե-
ցուկ, խէչ :

Trudo-dis-usi-usum-dere (նրգ.)
մղեմ, յադգդեմ, խթեմ, վա-
նեմ, հարստեմ :

Trulla-ae (իգ.) տաշտ, ստոման,
քսեստ, կճիճ, տուփ :

Trúlleum-ei (չլէ.) } կոնք, դաշ-
Trúlleus-ei (ար.) }
խուրան, աւազան :

Truncátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.).

Տես Trunco.

Trunco-cas-ávi-átum-áre (նրգ.).
Հասանեմ, կտրեմ, յապաւեմ,
խեղեմ, կրճատեմ :

Trúnculus-li (ար.). բուն փոք-
րիկ, բեկոր, կոտոր :

» trunculi suum. արք խոզից :

Truncus-ca-cum (ած.). հաշման-
դամ, ծայրակտուր, ձեռնբեկ,
կրճատեալ :

Truncus-ci (ար.). կոճղ, բուն ,
խրան, լանջք :

Trusátilis - le (ած.). դարձող,
շրջող :

» mola trusátilis. ձեռք շար-
ժեալ աղօրիք, փոքրիկ երկան :

Trúsito (Ito արհ.) էսմ } նրգ.

Truso-sas-sávi-sátum-sáre }
ստէպ մղեմ, խթեմ, ճնշեմ,
ճմլեմ :

Trusus-sa-sum (անց. ԴԵԲ.). Տես
Trudo.

Trútina-ae (եգ.). կշռոց, կշիռ,
հետազօտութիւն , անաշառ
քննութիւն :

Trútinor-náris-nátus-nári (հար.).
կշռեմ, 'ի խոյզ և 'ի խնդիր
արկանեմ, 'ի քնին մտանեմ :

Trux-ucis (ար.). դժնդակ, դա-
ժան, վայրենի, մոլեգին, ա-
հաւոր, անապորոյն, շինական,
անգութ :

Tryblium-lii (չլէ.). պնակ, ափսէ,
սկուտեղ, սկաւառակ :

Tu, tui, tibi, te (ԴԵԲ.). դու, քո,
քեզ, զքեզ :

Tuba - ae (եգ.). փող, շէփոյ,
շէփորայ :

» tuba belli civilis. պարագլուխ
քաղաքային մարտի :

Tuber-ris (չլէ.). սյտուճն, ու-
ռուցումն, ելունդն, պալար,
խաղաւարտ, արջտակ, գե-
նախնձոր :

Tuber-ris (եգ.). հապորենի, հա-
զորսն, վայրի խնձոր :

Túberans-ántis (էյծ.). ուռու-
ցեալ, սեգ, փքացեալ, փքոց-
ուռոյց, ուռուցիկ :

Tubérculum-li (չլէ.). այտոյց,
փոքրիկ ուռեց, պալար :

Tuberósus-sa-sum (ած.). ու-
ռուցիկ, լի այտմամբք :

Túbicen - bicinis (ար.). փողար,
փողահար, փողակարդաց :

Tubulátus - ta - tum (ած.). փո-
ղաձև, փոսեալ 'ի ձև խող-
վակի :

Túbulus-li (ար.). խողովակ, ջրը-
մուղ փոքրիկ :

Tubúrcinor-náris-átus-ári (հար.).
շտապաւ ուտեմ, ծախեմ, լա-
փեմ, լիզաջինջ առնեմ :

Tubus-bi (ար.). փող, եղէգն,
խողովակ, կոր ցնցուղ :

Tucétum-ti (չլէ.). ամիճխոզենի :

Tudícula-ae (եգ.). աղօրիք ձի-
թոյ, մեծ տարգալ, ծփելի :

Tudículo-las-ávi-átum-áre (նրգ.).
մանրեմ, փշրեմ, լեսում, յու-
զեմ, ծփեմ :

Tuens - éntis (էյծ.). հայեցող,

նկատող, դիտող, տեսող, զըն-
նիչ :

Túeor-éris-úitus-éri (հայր.) • հայ-
իմ, նայիմ, նկատեմ, պշնում,
պշուցեալ հայիմ, պշնեմ, յա-
ռիմ, պահեմ, պահպանեմ, հո-
գամ, պաշտպանեմ, պատսպա-
րեմ, հովանի լինիմ, խնամար-
կեմ :

Tuguriolum-li (չլթ.) • հիւղ փոք-
րիկ, խղիկ :

Tugúrium-rii (չլթ.) • հիւղ, տա-
ղաւար, խրճիթ, խուղ :

Tuítio-ónis (իգ.) • պաշտպանու-
թիւն, պահպանութիւն, ջա-
տագովութիւն :

Túitus-ta-tum (առջ. դբբ.) • Տես
Túeor.

Túlipa-ae (իգ.) } կակաշ՝ ծա-
Tulipánus-ni (ար.) } ղիկ :

Tum (ՎԷ.) • այսպէս, սոյն օրի-
նակ, այլ, բայց, այո՛, ապա-
քէն, արդարեւ, ապա, յետոյ,
յայնժամ :

» tum... tum. այնչափ՝ որչափ,
այնպէս՝ որպէս, թէ և թէ :

» cum... tum. որպէս՝ այնպէս,
ոչ միայն՝ այլ և :

» tum vero. իսկ յայնժամ, այլ
յորժամ :

Tumefácio (ԶԳ. Fácio ար.) • ու-
ռուցանեմ, հպարտացուցա-
նեմ, այտուցանեմ :

Tumefáctus-ta-tum (առջ. դբբ.) •
Տես Tumefácio.

Tumens-éntis (Էյթ.) • ուռուցիկ,
ուռուցեալ, տորոմեալ :

» tuméntes pópuli. խռովալից
խուժան, ժխոր, աղմկիչ ժո-
ղովուրդք :

Túmeo-es-mui-ére }
Tumésco-scis-scere } չլթ. ուռ-

նում, այտնում, փքամ, տորո-
միմ, մեծամտեմ, ամբարտա-
ւանեմ, հպարտանամ, ամբար-
հաւաճեմ, դաւաճանեմ, չա-
րիս նիւթեմ, զայրանամ, 'ի
բարկութիւն բրդիմ, ցասնում,
սրամաիմ :

Tumídulus-la-lum (աթ.) • փոքր
մի այտուցեալ, ուռուցիկ :

Túmidos-da-dum (-mídiior-díssi-
mus) աթ. տորոմեալ, ուռու-
ցեալ, հպարտ, սէգ, ամբար-
հաւաճ, ամբարտաւանական :

Tumor-óris (ար.) • այտումն, ու-
ռուցումն, ուռեց, ելունդն,
հպարտութիւն, սնապարծու-
թիւն, սրտմտութիւն, ապրա-
տամբութիւն :

Túmulo-las-ávi-átum-áre (ԶԳ.)
թաղեմ, ընդ հողով ծածկեմ,
թաքուցանեմ ընդ երկրաւ :

Tumulósus - sa - sum (աթ.) • լի
բլրովք, լեռնային :

Tumultuáarius-ria-rium (աթ.) •
զղրդեալ, ամբոխեալ, վաղ-
վաղկոտ :

Tumultuátio-ónis (իգ.) • աղմկու-
թիւն, խռովութիւն, խառ-
նակութիւն, շփոթ :

Tumúltuor-uáris-átus-ári (հայր.)
աղմուկ հանեմ, դղրդեմ, ամ-
բոխեմ, ժխորեմ, ապստամբե-
ցուցանեմ :

Tumultuóse-sius-síssime (ՎՋ.).
աղմկաւ, խառնիխուռն օրինակաւ :

Tumultuósus-sa-sum (-sior-sis-simus) ած. ամբոխալից, աղմկալից, խռովալից, խռովալոյց, ստահակ, ապստամբ, խաղմարար :

Tumúltus-us (աբ.). աղմուկ, ամբոխ, ժխոր, գլորդիւն, խռովութիւն, ապստամբութիւն :

Túmulus-li (աբ.). հողաբլուր, լեռնակ, գերեզման, շիրիմ, հանգստոց :

Tunc (ՎՋ.). յայնմ ժամու, յայնժամ :

» tunc témporis. 'ի նմին ժամանակի, յայնժամ, անպէն :

» tunc cum. մինչ, մինչդեռ, իբրեւ :

» jam tunc. յայնմ հետէ, անտիւ և այսր, անպուստ 'ի վերուստ :

Tundo-dis, títudi-usum կաճ-un-sum-dere (նրգ.). միւսանգամ հարկանեմ, զարկանեմ, ճընշեմ, ձմլեմ, լիսում, մանրեմ, լմեմ :

Túnica-ae (իգ.). պատմուճան, պարիգօտ, պճղնաւոր, պարուտակ աչաց :

Tunicátus-ta-tum (ած.). ճորձապատեալ, զգեցեալ պատմուճան, անպէտ, սգէտ, տիւմար, չգիտուն :

Tunicula-ae (իգ.). բաճկոնակ, պարիգօտիկ, թաղանթ ականողեաց :

Tunsus-sa-sum (աւց. ԴՐԷ.). Տես Tundo.

Turba-ae (իգ.). աղմուկ, ամբոխ, խռովութիւն, շփոթ, գլորդիւն, խառնիճաղանճ, խաժան, խուռն :

» infero me turbae. միջամբոխ լինիմ, ընդ ամբոխի խառն և միջամուխ գտանիմ :

Turbaméntum - ti (չլգ.). խռովութիւն, խառնակութիւն, շփոթ, ամբոխութիւն :

Turbáte (ՎՋ.). խառնամբոխ, խառնիխուռն, յանկարգա :

Turbátio - ónis (իգ.). խռովութիւն, աղմուկ, ամբոխ, խառնակութիւն, շփոթութիւն :

Turbátor-óris (աբ.). խռովարար, խռովիչ, ամբոխիչ, ապստամբեցուցիչ :

Turbátrix-ricis (իգ.). կին խռովարկու :

Turbátus-ta-tum (աւց. ԴՐԷ.). Տես Turbo-bas.

Turbátus - ta - tum (-tior) ած. խառնակ, խառնամառն, շփոթեալ, ամբոխեալ :

» turbátae comae. վարսք մերկացեալք, ցցունք հոլանեալք :

Turbéllae-lárum (իգ.). թեթեւ խռովութիւն :

Túrbide (ՎՋ.). խռովեալ մտօք, խառն 'ի խուռն :

Túrbidus-da-dum (-bídiór-dissimus) ած. պղտոր, խառնակ, թուխ, գորշ, ամբոխալից, ամբոխարար, խռովալոյց, խռովալից :

Turbinátio-ónis (իգ.). կոնաձեկերպարանք :

Turbinátus-ta-tum } ած. կոնա-
Turbíneus-nea-neum }

ձև, ծալածոյ, ոլորածոյ :

Turbo-binis (աբ.) . մրրիկ, փո-
 թորիկ, ալէկոծութիւն, ծո-
 վակոծութիւն, թօնընկէցք,
 հողմայոյզք, խռովութիւն,
 շփոթ :

Turbo-bas-ávi-átum-áre (նբ.) .
 խառնակեմ, խռովեմ, շփո-
 թեմ, պղտորեմ, խառնեմ,
 հերարձակ առնեմ :

Turbulente կամ } ղէ.
Turbulenter-tius-tissime }

խառնիխռռն օրինակաւ, աղ-
 մկաւ :

Turbuléntus-ta-tum (-tior-tissi-
 mus) ած. պղտոր, խառնակ,
 խառնամառն, ամբոխալից, ամ-
 բոխարար, խռովալից, խռով-
 արկու, ապստամբեցուցիչ :

Turdárium-rii (չլթ.) . տեղի պա-
 հելոյ զսարիկս :

Turdillus-li (աբ.) . փոքրիկ սա-
 բիկ :

Turdus-di (աբ.) . սարեակ, գե-
 տասարիկ, կեռնեխ :

Túreus-ea-eum (ած.) . կնդրկա-
 խառն, կնդրկեայ, խնկածու :

Turgens-éntis (բյծ.) . ուռուցիկ,
 փքոցուռոյց, տորոմեալ :

Túrgeo-es-ursi-gére }
Turgésco-scis-scere } չլթ. այտ-

նում, ուռնում, տորոմիմ, զայ-
 րանամ, ծանրացասուսն լի-
 նիմ, 'ի բարկութիւն բրդիմ :

Turgídulus-la-lum (ած.) . փոքր
 մի ուռուցեալ :

Túrgidus-da-dum (ած.) . ուռու-
 ցիկ, տորոմեալ :

Túrio-ónis (աբ.) . գնդակ, խա-
 արժի, մատաղ բողբոջ :

Turma-ae (խգ.) . այրուձի, գունդ
 հեծեկազօրաց, տարմ, ամբոխ,
 բազմութիւն :

Turmális-le կամ } ած. լեզեո-
Turmárius-ia-ium }

նախումբ, խառնամբոխ :

Turmátim (ղէ.) . տարմատարմ ե-
 րամ երամ, գունդագունդ :

Turpátus-ta-tum (անց. ԴԵԲ.) .
 Տես Turpo.

Turpe-pius-píssime } ղէ. ամո-
Túrpter-pius-píssime }

թով, յայրատս, անշնորհս,
 անճահս :

Turpíc ulus-la-lum (ած.) . փոքր
 մի աղտեղի :

Turpilucricúpípus-di (աբ.) . օգ-
 տածարաւի, ընչաքաղց, զօ-
 շաքաղ :

Turpis-pe (-pior-píssimus) ած.
 ագեղ, զազրատեսիլ, անհե-
 դեղ, ամօթալից, վատանուն,
 զազիր, պիղծ, անարժան, աղ-
 տեղի, պագշոտ :

Turpitúdo-dinis (խգ.) . պղծու-
 թիւն, աղտեղութիւն, գար-
 շուութիւն, զազրութիւն, գար-
 շանք, ամօթ, առականք, նա-
 խատինք :

Turpo-pas-ávi-átum-áre (նբ.) .
 աղտեղեմ, զազրացուցանեմ,
 պղծեմ, շաղախեմ :

Turrícula-ae (խգ.) . փոքրիկ աշ-
 տարակ, աշտարակիկ :

- Túrrifer-rífera-rum } Թ. աշտա-
 Túrriker-rígera-rum } Թ. աշտա-
 րակեայ, աշտարակաձև, աշ-
 տարակեալ :
- Turris-is (ԷԳ.). մանգղին, աշ-
 տարակ :
- Turritus-ta-tum (Թ.). աշտա-
 րակեալ, պարսպեալ աշտա-
 րակօք :
- Turtur-ris (Թ.). տատրակ :
- Turturilla-ae (ԷԳ.). ձագ տատ-
 րակի :
- Turúnda-ae (ԷԳ.). խիւս առ 'ի
 պարարեւ զհաս, պատրոյգ
 վերայ :
- Tussícula-ae (ԷԳ.). թեթև հազ :
- Tússiens-iéntis (ԷԳ.). 'ի դառն
 հազոյ տառապեալ :
- Tússio-is-ívi-ítum-íre (ՆԳ.). հա-
 զեմ, հազամ :
- Tussis-is (ԷԳ.). հազ :
- Tusus-sa-sum (Թ. Գ. Բ.). Տես
 Tundo.
- Tutámen-minis Կ. Tutaméntum
 - ti (ՆԳ.). խնամք, պաշտպա-
 նութիւն, հովանի, պատսպա-
 րան, տեղի ապաւինի :
- Tutátus-ta-tum (Թ. Գ. Բ.). Տես
 Tutor-táris.
- Tute (Գ. Բ.). դու ինքնին իսկ :
 » tute ipse, tútemet. դու ինքն,
 քո ինքեան :
- Tute-tius-tissime (Գ. Բ.). յապա-
 հովս, անհոգ զգուշութեամբ,
 յաներկիւղս, յանկասկածս :
- Tutéla-ae (ԷԳ.). խնամք, դար-
 ման, հովանի, թիկունք, օգ-
 նութիւն, պաշտպանութիւն :
- Tuteláris-re (Թ.). պաշտպան,
 պահպան, խնամակալ :
 » Dii tuteláres. խնամակալ զիշ-
 աստուածք պահպանք :
- Tuteláris-rii (Թ.). պահանորդ,
 պահպան, պահակ, դէ-
 տեսուչ :
- Tuto (Գ. Բ.). յաներկիւղս, յա-
 պահովս, անհոգ զգուշու-
 թեամբ, յանկասկածի :
- Tutor-táris-tátus-tári (Կ. Գ. Բ.). հա-
 վանի լինիմ, պաշտպանեմ,
 պատսպարեմ, օգնեմ, պահեմ,
 պահպանեմ :
- Tutor-óris (Թ.). հոգաբարձու,
 պաշտպան, պատսպարան,
 ջատագով :
- Tutóris-ia-ium (Թ.). պա-
 անակից, պաշտպանիչ :
- Tutrix-ricis (ԷԳ.). կին խնամակալ :
- Tutus-ta-tum (tútior, tutissimus)
 Թ. յապահով, վստահացեալ,
 ամրացեալ, անկասկած, զգու-
 շաւոր, զգոյշ, յառաջատես :
 » sum in tuto. յապահով լինիմ,
 յապահովանամ :
- Tuus-ua-uum (Թ.). քո, քոյին :
 » tuápte sponte. ինքնակամ կա-
 մօքդ, կամակար մտօք քովք :
 » tuum est. քեզ անկ է, քեզ
 պատշաճ է :
- Tympánicus-ca-cum } Թ. ջր-
 Tympaníticus-ca-cum } Թ. ջր-
 զող փքոցուռոյց :
- Tympanísta-ae (Թ.). թմբկա-
 հար :
- Tympanístria-ae (ԷԳ.). թմբկա-
 հար կին :

Gympanites-tae (աբ․)․ փքուռոյց
 ջրգողութիւն :
 Gympanizans-antis (էյծ․)․ թըմ-
 բուկ հարկանող :
 Gympanótriba - ae (աբ․)․ թըմ-
 բկահար հեծելազօրու, այլ
 թուլամորթ, մարդ կանացի :
 Gympanum-ni (չլէ․)․ թմբուկ :
 Gyphon-ónis (աբ․)․ հողմուռու-
 ցիկ, փոթորիկ, հողմայոյզք :
 Typographia-ae (էգ․)․ տպագրու-
 թիւն, գրողմանոց, տպարան :
 Typógraphus-phi (աբ․)․ տպա-
 գիր, գրողմիչ, տպող :
 Typus-pi (աբ․)․ տիպ, կերպա-
 րանք, ձև, տպաւորութիւն,
 գրողմանոց, տպարան :

Tyránnice (Յէ․)․ բռնաբար, ան-
 ողորմ, խժաբար :
 Tyrannicida-ae (աբ․)․ սպանող
 բռնաւորի :
 Tyrannicidium-dii (չլէ․)․ սպա-
 նութիւն բռնաւորի :
 Tiránnicus-ca-cum (ած․)․ անա-
 զորոյն, բռնաւորական, բըւ-
 նազօսիկ :
 Tyránnis-idis (էգ․)․ բռնաւորու-
 թիւն, բռնակալութիւն :
 Tyrannóctonus-ni (աբ․)․ սպա-
 նող բռնաւորի :
 Tyránnus - ni (աբ․)․ բռնաւոր,
 բռնակալ, անազորոյն իշխան,
 հարուստ, այլ թագաւոր,
 միահեծան տէր :

U

Ube

Uber-ris (ած․)․ բերրի, պարարտ,
 պողաբեր, առատաբեր, ար-
 դասաւոր, յորդառատ, բազ-
 մաբեր, բազում :
 Uber-ris (չլէ․)․ ստին :
 Uberátus - ta - tum (աեյ․ դբէ․)․
 Տես Ubero.
 Ubérius-érrime (Յէ․)․ առատա-
 ցոյնս, յորդազոյնս :
 Ubero-ras-ávi-átum-áre (եբգ․)․
 պողաբեր առնեմ, պարար-
 տացուցանեմ, արգասաւորեմ :
 Ubértas - tátis (էգ․)․ առատու

Ubi

թիւն, արգասաւորութիւն,
 արգաւանդութիւն, պողաբե-
 րութիւն, յորդութիւն :
 Ubértim (Յէ․)․ առատապէս, ա-
 ռատաձեռն, լի և լի :
 Ubértus-ta-tum (ած․)․ առատ,
 յորդ, յորդառատ, բերրի, ա-
 ռասաբեր :
 Ubi (Յէ․)․ ուր, յորում վայրի,
 յորժամ, իբրեւ, մինչ, անդէն
 իսկ :
 » ubi géntium էւժ terrrárum?
 յ՞նի, յ՞ն

- Ubiúmque (Ալէ․)․ ուր և, ամենայն ուրեք, յո՛ր և իցէ ։
- Ubilibet (Ալէ․)․ ուր և կամիցիս ։
- Ubinam ? (Ալէ․)․ յո՞ն, յո՞վ, ո՞ւր ։
- Ubiquaque } Ալէ․ ուր և իցէ, ամենայն ուրեք ։
- Ubique }
- Ubiubi (Ալէ․)․ յո՛ր և իցէ, ընդ ամենայն երկիր ։
- Ubivis (Ալէ․)․ յուրեք յուրեք ։
- Udo - ónis (աբ․)․ նուրբ հողաթափ, մուճակ թեթե ։
- Udor-óris (աբ․)․ խոնաւութիւն, տամկութիւն, հիւթ ։
- Udus-da - dum (աժ․)․ խոնաւ, տամուկ ։
- Ulcératio-ónis (էփ․)․ վերաւորութիւն, խոցոտումն, կեղեքաշխէպք, վէրք ։
- Ulcérátus-ta-tum (անց․ Դէբ․)․ Տես՝ Ulcero.
- Ulcero-ras-ávi-átum-áre (նրգ․)․ վերաւորեմ, վերս 'ի վերայ դնեմ, խոցեմ, խոցոտեմ ։
- Ulcérosus-sa-sum (աժ․)․ վերած, վերաւոր, խոց ։
- Ulciscor-sceris, ultus-sci (հաբ․)․ պատժեմ, պատուհասեմ, պատիժ պատուհասի ածեմ 'ի վերայ, վրէժխնդիր լինիմ, առնում գվրէժ ։
- Ulcus-ceris (չգ․)․ վէրք, կեղեքաշխէպք, հարուած ։
- Ulcúsculum-li (չգ․)․ վէր փոքրիկ ։
- Uliginósus-sa-sum (աժ․)․ տամուկ, խոնաւ, ճախճախուտ, մօրական ։
- Uligo-ginis (էփ․)․ տամկութիւն, խոնաւութիւն ։
- Ullus-la-lum (աժ․)․ ոմն, ոք ։
- » non est ullus qui. ոչ ոք է որ ։
- » չիք ոք որ ։
- Ulmárium - rii (չգ․)․ կնճեպ պուրակ ։
- Ulmeus-ea-eum (աժ․)․ կնճեպ ։
- Ulmus-mi (էփ․)․ կնճեպի՝ ծառ ։
- » ճղար, նշարի ։
- Ulna-ae (էփ․)․ զերկ, զրկաշափ, կանգուն ։
- Ulpicum-ci (չգ․)․ խստոր ։
- Ultérior-ius (աժ․)․ անդրագոյն ։
- » յայնկոյս, վերջին, անցեալ, յետին ։
- Ultérius (Ալէ․)․ անդր քան, բացագոյն ևս ։
- Ultime (Ալէ․)․ անհնարինս, վերջապէս, կարի յոյժ ։
- Ultimo (Ալէ․)․ յետոյ, հաւանութիւն, 'ի կատարած ամենայնի, ապա ։
- Ultimum (Ալէ․)․ 'ի յետին նուագի, վերջին անգամ ։
- Ultimus-ma-mum (աժ․)․ յետին, վերջին, անհնարին ։
- » áudeo última. զգորձ իրացն առնում, ձեռնեղէց լինիմ 'ի յետին փորձս ։
- » última pátiar. մեծապէս չուռանամ, վշտամբեր լինիմ ։
- Ultio-ónis (էփ․)․ վրէժ, վրէժխնդրութիւն, քինահասնութիւն ։
- Ultor - óris (աբ․)․ վրէժխնդիր, քինահասոյց, քինահասն, քինայոյզ ։
- Ultra (նիդ․ et Ալէ․)․ յայնկոյս,

անդր քան, թող զայն զի, և
ևս, առաւել :

Ultramundānus-na-num (աթ.).

որ է յայնկոյս աշխարհի :

Ultrix-icis (իգ.). կին վրէժխըն-
դիր՝ պատժածու :

Ultro (Աթ.). ինքնակամ կամօք,
կամակար մոօք, մանաւանդ,
առաւել ևս :

» ultro citróque. յերկաքան-
չիւր կողմանէ, յերկոցունց
կողմանց :

Ultróneus-ea-eum (աթ.). կամա-
կար, ինքնակամ, կամաւոր :

Ultus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես
Ulciscor.

Ulula-ae (իգ.). բուռ, բուռէճ :

Ululábilis - le (աթ.). ոռնալի,
կաղկանձող, ղողանջող :

Ululátus - ta - tum (անց. Դրբ.).
Տես Ululo.

Ululátus-us (աթ.). ղողանջիւն,
ճիչ, աշխարումն :

Ululo-las-ávi-átum-áre (չգ.).
ոռնամ, ղողանջեմ, ճիչ բառ-
նամ, ճչեմ :

Umbélla-ae (իգ.). հովանոցակ,
հովանոց, ամպ հովանի :

Umbilicátus-ta-tum (աթ.). կրմ-
բեայ :

Umbilicus-ci (աթ.). պորտ, մի-
ջավայր, միջոց, կենդրոն :

Umbo-ónis (աթ.). կմբեայ մասն
վահանի, գոգաթն, կատար,
բարձրաւանդակ, դարաւանդ :

Umbra-ae (իգ.). հովանի, շուք,
ստուեր, հովանոց, առաջօք
տեսիլ, խուճապք, ոգի, երեւ-

ոյթ, բարուրք, բաղբաղայք,
պաշտպանութիւն :

Umbráculum - li (չգ.). ծմակ,
հովանաւոր վայր, հովանոց
տերեւազարդ, հովանոցակ,
դպրոց, կաճառ :

Umbrans - ántis (էյթ.). հովա-
նաւոր, վարսաւոր :

Umbraticola-ae (աթ. et իգ.). սի-
րող հովանաւոր տեղեացւորն-
քուշ, գիրգ :

Umbráticus-ca-cum (աթ.). ծուռ
լազոյն, ստուերական, սոս-
կազոյն :

» negótia umbrática. առսնին
արարք, քնտանի իրք :

» umbráticus doctor. պարծուկ
վարդապետ, չիմաստուն դաս-
տիարակ, սոփեսա :

Umbrátilis-le (աթ.). մտացածին,
ստուերական, դոյզն, սոսկա-
զոյն :

Umbrátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Umbro.

Umbrifer-rífera-rum (աթ.). հո-
վանաւոր, վարսաւոր, մթին :

Umbro-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
հովանի առնեմ, հովանացու-
ցանեմ, հովանոցանամ, ծած-
կեմ, ստուերածսածեմ, ստուե-
րացուցանեմ :

Umbrósus-sa-sum (-sior - síssi-
mus) աթ. հովանաւոր, մթին,
աղօտ, խաւարին, խիտ, վար-
սաւոր :

Una (Աթ.). 'ի միասին, միաբան,
հանդերձ, զոյգ հասարակ,
միահամուռ :

» huc una. ընդ առնս ընդ այս-
միկ :

» una mecum. ընկերակից լեալ
ինձ, ընդ իս :

Unaetvicesimus-ma-mum (աժ.).
քսաներորդ առաջնորդ :

Unánimans-ántis }
Unánimis-me հաճ } աժ. միա-
Unánimus-ma-mum }

բան, միակամ, միասիրտ, միա-
հաւան, համաշունչ, համա-
կամ, համամիտ :

Unanimitas-tátis (էգ.). միաբան
հաւանութիւն, միակամու-
թիւն, համամտութիւն :

Unanimiter (Աբ.). միահաւան
հաւանութեամբ, համամիտ
խորհրդով :

Uncia-ae (էգ.). ունկի, չափ մա-
տին, մատնաչափ :

Unciális-le հաճ }
Unciarius-ria-rium } աժ. ունկեղ
միոջ :

» unciarium foenus. տոկոսիք
միոյ առ հարկւին :

Unciátim (Աբ.). ունկի ունկի, առ
սակաւ սակաւ, դժուարաւ :

Uncinátus-ta-tum (աժ.). կորա-
կտուց, կտցաւոր :

Uncínus-ni (ար.). կարթ, ակիշ
փղբրիկ, ծղինի, կորակտուց
երկաթ :

Unciola-ae (էգ.). փղբրիկ ունկի :

Unctio-ónis (էգ.). օծումն, օծու-
թիւն, օծանութիւն, օծելու-
թիւն :

Unctito (Երգ. Ito արհ.). ստէպ օ-
ծանեմ, յաճախադոյն ծեփեմ :

Unctiúsculus-la-lum (-ժ.) փոք-
մի օծեալ՝ ծեփեալ, գէշ, պո-
րաբա :

Unctor-óris (ար.). օծիչ :

Unctórius-ria-rium } աժ. օծու-
Unctuárius-ria-rium }

թեան, օծական :

Unctulus-la-lum (-ժ.). սովա-
մի օծեալ :

Unctúra-ae (էգ.). օծանութիւն,
օծելութիւն :

Unctus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տե-
Ungo.

Uncus-ca-cum (աժ.). կորա-
կտուց, կտցաւոր, կոր :

Uncus-ci (ար.). ակիշ, կտցաւոր
երկաթ, կարթ, մագիլ, ձի-
բանք :

Unda-ae (էգ.). ալիք, զբոսանք
ծովու, ծփանք, ամբոխ, խու-
ժան, բազմութիւն :

Undabúndus-da-dum (աժ.) }
Undans-ántis (Էջժ.) }

լէկոծ, ծփին, ծովածուփ,
մրկածին, յուզակ :

Undánter } Աբ. նման ալեաց, ծա-
Undátim }

վածուփք ալէկոծք :

Undátus-ta-tum (անց. Դրբ.).
Տես Undo.

Unde (Աբ. et շղ.). ուստի, վասն
որոյ, նմին իրի :

» unde gentium ? յորմէ աշխար-
հէ ես, ուստի իցէ :

Undecéni-nae-na (աժ.). իննսուն
և ինն :

Undecentésimus-ma-mum (աժ.).
իննաներորդ իններորդ :

Undecéntum (աթ.). իննսուն :
Undécies (ՋԷ.). մետասան ան-
գամ :

Undecim (աթ.). մետասան, մե-
տասանեքին :

Undécimus - ma - mum (աթ.).
մետասաներորդ :

Undecúmque (ՋԷ.). ամենայն
ուստեք :

Undélibet (ՋԷ.). ուստի և կա-
միցիս :

Undéni-nae-na (աթ.). մետա-
սան, մետասանեքեան :

Undevicéni-nae-na } աթ. իննե-
Undeviginti }
տասն, իննուտասն :

Undícola-ae (ար. et իգ.). ծովա-
ծին, ջրածնունդ :

Undique (աթ.) }
Undiquevérsu(m) } ՋԷ. յամենայն

կողմանց, ամենայն ուստեք,
ընդ բնու :

Undisonus-na-num (աթ.). դղր-
դիչ, մեծարարառ, հնչական :

Undo-das-dávi-dátum-dáre (չղ.
et Նրգ.). տատանիմ, ճօճիմ,
ծփիմ, առատանամ, յաճա-
խեմ, յորդեմ, հեղեղատեմ,
հեղեղեմ, ողողանեմ, ողողեմ :

Undósus-sa-sum (աթ.). ալէկոծ,
ծփին, ծովածուփ, մրկածին :

Undulátus-ta-tum (աթ.). վէտս
վէտս գործեալ, ծփական, յու-
զակ :

Unedo-ónis (ար.). մաթուզ :

Ungo-gis-nxi-nectum-gere (Նրգ.).
օծանեմ, իւղեմ, ծեփեմ իւ-
ղով, կպրեմ :

Unguédó-dinis (իգ.). սպեղանի,
Unguen-uinis (չղ.).

օծանելիք, իւղ անուշից, բո-
վիճայք :

Unguentária-ae (իգ.). իւղագոր-
ծութիւն, իւղեփեցութիւն :

Unguentáriu-s-ia-ium (աթ.). իւ-
ղաթուրմ, իւղեփեցական :

» unguentária tabérna. իւղեփե-
ցաց խանութ :

Unguentáriu-s-rii (ար.). իւղա-
գործ, իւղեփեաց, խնկեփեաց :

Unguentátus-ta-tum (աթ.). իւ-
ղաթուրմ, անուշահոտ, մեղկ,
զիրգ, փափուկ :

Unguéntum - ti (չղ.). օծանե-
լիք, սպեղանի, բովիճայք, ա-
նուշունք :

Unguiculus-li (ար.). փոքրիկ ե-
ղունգն :

» a teneris unguiculis. 'ի ման-
կութենէ հետէ, 'ի սղայու-
թենէ տիոց :

Unguinósus-sa-sum (-sior) աթ.
իւղալից, պարարտ :

Unguis-uis (ար.). եղունգն, մա-
գիլ, ձիրանունք :

» ad (աթ.) in unguem. կատարե-
լապէս, ամենեւին :

» de tenero ungui. 'ի մատաղա-
կան տիոց հասակի, 'ի սղայ-
ութենէ հետէ :

Ungula-ae (իգ.). սմբակ, կճղակ :

Ungulátus-ta-tum (աթ.). ձի-
բանաւոր, մագլաւոր :

Unguo-guis-nxi-nectum-gere
(Նրգ.). իւղեմ, օծանեմ, ծե-
փեմ իւղով, կպրեմ :

Unice (Ալբ.). միայն, ևեթ, առանձինն իմն :

Unicolor-lóris (ար. et էգ.). միագոյն, միանշան :

Unicórnis-ne (աթ.). որ զմի ևեթ եղջիւր ունի :

Unicus-ca-cum (աթ.). միայն, մեկնակ, միամօր, առանձին, չնաշխարհիկ, դոյզնագիւտ :

Unifórmis - me (աթ.). կերպարանակից, համահանդերձ, միազգի, համազգի, միաձե, մենակերպ, միակերպ :

Unifórmiter (Ալբ.). հանգոյն, միակերպ օրինակաւ, համահանդերձ զարդու :

Unígena-ae (ար. et էգ.) } միա-
Unigénitus-ta-tum (աթ.) } մօր, միածին :

Uníjugus-ga-gum (աթ.). միալուծ :

Unímanus-na-num (աթ.). միաձեռանի, միաձեռն :

Unio-ónis (ար.). միութիւն, միաւորութիւն, յօդ, զօր, կապ, ուլունք, մարգարիտ :

Unio-is-ivi-ítum-íre (նրգ.). միաւորեմ, խառնեմ, յօդեմ, զօրեմ, կցեմ, 'ի կցանի հարկանեմ :

Unistírpis - pe (աթ.). միազգի, միաբուն :

Unitas - tátis (էգ.). միութիւն, միաբանութիւն, միակամուրթիւն :

Unítus-ta-tum (անգ. Դրէք.). Տես
Unio-is.

Uníusmodi (Ալբ.). նոյնգունակ, միակերպ օրինակաւ :

Universális - le (աթ.). տիեզերական, համաշխարհական, ընդհանրական :

Univérsé } Ալբ. առ հասարակ,
Univérsim } ընդհանրապէս, միահաղոյն, համօրէն :

Univérsitas-tátis (էգ.). բոլորգականութիւն, լրութիւն, ամբողջութիւն :

» univérsitas rerum. տիեզերք, համակերտք, աշխարհ ամենայն :

Univérsum-si (չլտ.). երկիր, աշխարհ, տիեզերք, սրարածք :

Univérsus-sa-sum (աթ. Վ. Վանդակ, ամենայն, համօրէն :

» omnes univérsi. բոլորեքեանիսկ, ամենեքեան 'ի միասին :

» in univérsum. ընդ ամենայն երկիր, առ հասարակ :

Unóculus - la - lum (աթ.). միականի :

Unquam (Ալբ.). երբեմն, մի երբեք, ոչ բնաւ, ամենեւին իսկ ոչ :

Unus-na-num (աթ.). մի, միայն, միակսն, մեկնակ :

» ad unum omnes. ամենեքի իսկ, միադունդ միահամուտ :

» unus et alter. երկաքանչիւ մի ըստ միոջէ :

» unus ex huius de multis, unus multórum. մին 'ի բազմաց, մի մին 'ի բազմութենէ :

Unusquisque - naquaéque - numquódque huius - quidque (դր.). իւրաքանչիւր ոք, անձնիւր :

Upílio-ónis (ար.). հովիւ, առա-

րածական, խաշնարած, հօտարած, խաշնադարման :
 Upupa-ae (խփ.) յոպուպ՝ թըռչուն, քարոււրազի :
 Urbáne-nius-níssime (Ալէ.) մարդասիրապէս, ազնուազոյնս, առատապէս :
 Urbánicus-ca-cum (ած.) քաղաքային, կարգաւոր :
 Urbánitas - tátis (խփ.) բարւոք քաղաքավարութիւն, բարեբարութիւն, մարդասիրութիւն, քաղցրութիւն :
 Urbánuš-na-num (- nior - níssimus) ած. քաղաքական, քաղաքային, բարեբարոյ, բարեբար, ազնուական, շնորհալից, կրթեալ, կատակախօս :
 Urbicapus-pi (ար.) քաղաքառու :
 Urbicus-ca-cum (ած.) քաղաքային, հռովմէական, հռովմայեցի :
 Urbs-bis (խփ.) քաղաք, փոխանահո-մի-նի-մէ՛ք՝ թագաւորն քաղաքաց ձուովմ :
 Urbum-bi (չլծ.) մաճ :
 Urceátim (Ալէ.) իբրեւ զթակոյկ ջրալից :
 » urceátim pluit. անձրեւ յորդա-հեղեղ հոսի, տեղայ տարափ, տեղատարափ լինի :
 Urceoláris herba-ae (խփ.) ապակադեղ, ապակեխոտ :
 Urceólus-li (ար.) սափոր փոքրիկ, խաւեակ, քսեստ :
 Urceum-ei (չլծ.) }
 Urceus-ei (ար.) } թակոյկ, սափոր, կուժ, ստոման :

Urédo - dinis (խփ.) թառամու թիւն, ցամաքութիւն բուսոց, ցրտակէզ այրեցուած, կիզումն, մարմաջումն :
 Urgens-éntis (-tior-tíssimus) ած. ստիպիչ, տագնապիչ, մօտ առկուրծս հասեալ, մօտալուտ :
 Urgeo-es, ursi-ére (Նրգ. et չլծ.) մղեմ, ճնշեմ, ճմլեմ, խուեմ, հարստահարեմ, նեղեմ, մօտ առ կուրծս կամ :
 Urigo-ginis (խփ.) սոթ, ջերմութիւն, այրումն, կիզումն, մարմաջումն :
 Urína-ae (խփ.) մէզ :
 » urínam reddo. միղեմ :
 Urinátor - óris (ար.) լուղորդ, մխրճող :
 Uríno-nas-ávi-átum-áre (չլծ.) }
 Urínor-náris-nátus-nári (հար.) } ջրասուզակ 'ի լիւզ երթամ, մխրճիմ, մխրճակ հարկանեմ :
 Urínus-na-num (ած.) հողմալից, փքաբեր, փքալից, հողմաբեր :
 Urna-ae (խփ.) դորակ, սափոր, թակոյկ, կուժ, դոյլ :
 Urnális-le (ած.) դորակի միոյ, դորակաձե :
 Urniger puer - ri (ար.) ջրհոս կենդանաբեր :
 Urnula-ae (խփ.) փոքրիկ սափոր, խաւեակ :
 Uro-ris, ussi, ustum-rere (Նրգ.) այրեմ, կիզանեմ, կիզում, տուչրեմ, խարշատեմ, խայթեմ, խածանեմ, խոցեմ, խթեմ, խթանաւ մղեմ, գրգռեմ :

Uropygium - gii (չլժ․)․ գաւակ
չորքոտանեաց, յեռոյք անաս-
նոց :

Urpex-picis (աբ․)․ տափան :

Ursa - ae (իգ․)․ մատակ արջ,
սայլակերպ աստեղք, սայլ՝
աստեղատուն, մեծ արջ, փոքր
արջ :

Ursinus-na-num (աթ․)․ արջայ-
ին, արջոյ :

Ursus-si (աբ․)․ արջ :

› ursi cātulus. Թոժիւն արջոյ :

Urtica-ae (իգ․)․ եղիճ՝ խոտ :

Urvum-vi (չլժ․)․ մաճ :

Usitāte-tius (Վլէ․)․ ըստ սովո-
րութեան, ըստ օրինաց :

Usitātus-ta-tum (-tior-tíssimus)
աթ․ սովորական, ընդեւական :

Uspiam կամ Usquam (Վլէ․)․ 'ի
տեղւոջ ուրեք, յիմիք :

Usque (նիբ․ et Վլէ․)․ մինչեւ, ընդ
երկար, ժամն ձիգս, անդու-
անդադար :

› usque ádeo. այնպէս, այնպիսի
օրինակաւ :

› usque adhuc. մինչեւ ցայժմ,
ցայս վայր :

› usque donec կամ usque dum.
մինչեւ ցայն վայր, այնչափ,
մինչեւ զի :

› usque eo. այնչափ ինչ, այն-
պէս :

› usque eo dum կամ quod. մինչեւ
ցայնժամ զի :

Usquequaque (Վլէ․)․ ընդ ամե-
նայն երկիր, ամենայն ուրեք,
ամենայն իրօք, առ հասա-
րակ :

Usquequo (Վլէ․)․ մինչեւ ցերե,
մինչեւ ցոր վայր :

Ustio-ónis (իգ․)․ կիզումն, այ-
րումն, խարան :

Ustor-óris (աբ․)․ խարակիչ դիւ-
կանց :

Ustrina-ae (իգ․) } ձոււարան,
Ustrinum-ni (չլժ․) }

խանութ ձոււլաց, խարոյկ,
փայտակոյտ :

Ustulātus-ta-tum (անց․ Դլէ․)․
Տես Ustulo.

Ustulo-las-ávi-átum-áre (նիգ․)
այրեմ, խորովեմ, խարչաւեմ,
կիզում :

Ustus-ta-tum (անց․ Դլէ․)․ Տես
Uro.

Usuális-le կամ } աթ․ ընդեւա-
Usuárius-ria-rium }

կան, սովորական, կարգաւոր :

Usucápio-ónis (իգ․) կանխագրու-
թիւն, կանխագրաւութիւն :

Usucápio (նիգ․ Cápio աբ․)․ կան-
խագրաւեմ, գրաւեմ ժամա-
նակաւ :

Usufácio (նիգ․ Fácio աբ․)․ սեպ-
հականեմ անձին, յիս վտա-
րեմ, յափշտակեմ :

Usufructuárius-rii (աբ․)․ վայե-
լող 'ի պաղոյն, վայելելի շա-
հումն :

Usúra-ae (իգ․)․ կիրարկութիւն,
պիտանութիւն, վաշխ, տու-
կոսիք, շարիատ, փոխորդիք :

Usurárius-ia-ium (աթ․)․ պիտա-
նացու, վաշխական :

Usurpátio - ónis (իգ․)․ կիրար-
կութիւն, վարումն, գրաւ-

ուսմի, յափշտակութիւն, զեր-
ծուսմի :

Usurpátus-ta-tum (առ. Գրէ.).
Sէս Usúrpo.

» **usurpátum est.** սովորութիւն
է, ըստ օրինաց :

Usúrpo-pas-pávi-pátum-páre
(Նրգ.). ստէպ 'ի կիր արկա-
նեմ, 'ի դործ ածեմ, յիս վտա-
րեմ, գրաւեմ, յափշտակեմ :

Usus-sa-sum (առ. Գրէ.). **Sէս**
Utor.

Usus-us (առ.). օրէնք, սովորու-
թիւն, պիտանութիւն, ընդե-
լութիւն, մանրմութիւն, օ-
գուտ, շահ :

» **úsui est.** օգնէ, օգտի, օգտա-
կար է, օգուտ և լաւ է :

» **usus est.** հարկ է, պիտոյ է,
պարտ է :

» **usus venit.** դէպ լինի, դիպի,
պատահի, հանդիպի :

Ususfructus-us (առ.). վայելուսմի
պտղոց, վայելք շահուց :

Usúvenit-niébat (Գմ. Vénio առմ.).
դէպ լինի, պատահի, դիպի,
հանդիպի :

Ut (Ալէ. et շղ.). զհարդ, որդու-
նակ, որպէս, զօրէն, որչափ,
որպիսի հնարիւք, իբրև, յոր-
ժամ, որպէս զի, վասն այնո-
րիկ զի, այնպէս զի, թէպէտ
և, իցի՛ւ թէ :

» **ut haec audivit.** յորմէ հետէ
լուաւ զայս, իբրև եհաս լուրն
յականջս :

» **ut ne.** զի մի' :

» **ut puta.** գրեալի՛ր, զոր օրինակ :

» **ut ut.** զհարդ և իցէ, որպէս
և իցէ :

Utcúmque (Ալէ.). որպէս և իցէ,
զհարդ և իցէ :

Utens-éntis (-tior) առ. սովորա-
կան, վարելի, մեծատուն, ըն-
չաշտտ, ընչաւէտ :

Utensília-lium (չղ.). կազմաճք,
սպասք, կահ, կարասի, ա-
նօթք :

Utensilis - le (առ.). շահաւոր,
օգտակար, պիտանի, պտղա-
բեր, շահաւէտ :

Uter-tris (առ.). տիկ :

Uter-tra-trum (առ.). ոսն յեր-
կուց, մի ինչ յերկուց :

» **uter nostrum?** ո՞ր դք 'ի մէնջ
յերկոցունց :

Uterculus-li (առ.). փոքրիկ փոր,
խոռոչք սրտի :

Utercúmque-tracúmque-trum-
cúmque (առ.). որ դք յերկո-
ցունց, որ ինչ յերկուց :

Uterínus-na-num (առ.). համա-
մայր :

Uterlibet-trálibet-trúmlibet (առ.).
մին յերկոցունց զոր և կամիցիս :

Uternam, útranam-trúmnam
(առ.). ո՞ր դք արդեօք յերկուց :

Uterque, útraque-trúmque (առ.).
մին և միւսն, երկաքանչիւր :

Uterus-ri (առ.). արգանդ, փոր,
որովայն :

» **úterum fero.** յղի լինիմ :

Utérvís, útravís-trúmvis (առ.). ո՞
րք յերկոցունց զոր կամիցիս :

Uti (Ալէ. et շղ.). որպէս, զհարդ,
քանզի, որպէս զի :

Utile-lis (չդ+). օգտութիւն, շահեկանութիւն, շահ :

Utilis-le (-tilior-lissimus) ած. օգտակար, պիտանի, շայեկան, շահաւոր, շահաւետ, բարի, մեծաշահ, պատշաճ :

Utilitas-tátis (էգ+). օգուտ, շահ, շահեկանութիւն, առաւելութիւն, օգտակարութիւն :

Utiliter-lius-lissime (Աբ+). յօգուտ, օգտակարապէս, շահեկանագոյն եւ :

Utinam (չլի+). երանի՜ թէ, իցի՜ր, ո՛չ թէ, յանկարծ :

Utique (Աբ+). ստուգիւ, արդարեւ, ապաքէն, այո՛, անշուշտ :

Utor - teris, usus - ti (հար+). 'ի գործ ածեմ, 'ի կիր արկանեմ, 'ի ձեռն առնում, վարեմ, ունիմ :

» utor te. մտերմութիւն ունիմ ընդ քեզ, մտերիմ լինիմ :

» utor temporibus. ժամանակ պարապոյ գտանեմ, դէպ ժամանակ խնդրեմ :

Utpote (չլի+). զիարդ, որպէս, զորօրինակ, քանզի, որովհետեւ :

» útpote qui. որպէս թէ որ :

Utrárus-rii (ար+). ջրբեր, ջրկիր :

Utriculárus-rii (ար+). որ 'ի փուքս օղրնկալս մատամբք զմղեալ օգն 'ի նուազս յօրինէ :

Utrículus-li (ար+). փոքրիկ սիկ, կոկոն :

Utrínde, Utrínque (ած+). յերկոցունց կողմանց :

Utróbique (Աբ+). յերկաքանչիւր տեղում :

Utrólibet (Աբ+). յորում լայր յերկոցունց եւ կամիցիս :

Utróque (Աբ+). յերկաքանչիւր կողմն :

Utroquevérsum (Աբ+). ընդ երկաքանչիւր կողմանս :

Utrum (ած+)
Utrúmnam } Աբ. եթէ, թէ, միթէ :
Utrúmne }

» utrum... an. արդեօք... թէ :
» utrum... necne. միթէ... թէ ոչ :

Uva-ae (էգ+). խաղող :

» uva acérba (ած+). immítis. ազիւ :

» uva matúra (ած+). mitis. հասուն խաղող :

» uva praecox. կանխահաս խաղող, վաղահասուկ ողկոյղ :

Uvens-éntis (էյծ+). խոնաւ, տամուկ, ջրի :

Uvéscó-scis-scere (չդ+). թանամ, խոնաւանամ, տամկանամ :

Uvídulus-la-lum (ած+). ջրի, փոքր մի գէջ :

Uvidus-da-dum (ած+). տամուկ, խոնաւ, լոյծ, հիւթաւան :

Uvifer-vífera-rum (ած+). խաղողաբեր, ողկուղաբեր :

Uvor-óris (ար+). խոնաւութիւն, տամկութիւն, հիւթ :

Uxor-óris (էգ+). կին, արամի, առնակին :

Uxórcula-ae (էգ+). մանկամարդ հարսն :

Uxórus-ia-ium (ած+). կանանցական, ամուսնական, հպատակ կնոջ :

V

Vacans-ántis (Եջծ․) պարապորդ,
դատարկ, դատարկանձն, դա-
տարկասուն, թափուր :

Vacánter (ՋԷ․) դատարկապէս,
'ի զուր, յախերկան, ընդ վայր,
յանօգուտ :

Vacat-cábat-cávit (ԴճԼ․) ժամա-
նակ պարապոյ դտանեմ, 'ի
դիւրոջ լինիմ, փոյթ յանձին
ունիմ, հոգամ :

Vacátio - ónis (ԷՔ․) հանդիստ
յուսմանէ, պարապուրդ, աւ-
ուրք պարապոյ, տպահարկ,
ազատութիւն :

Vacca - cae (ԷՔ․) կով, երինջ :

Vaccínium-nii (ՂԺ․) յակինթ'
ծաղիկ, լըջաբոյս, մեմփածա-
ղիկ :

Vaccínus-na-num (ՍԺ․) կովու :

Váccula-ae (ԷՔ․) երինջ :

Vacér-ra-rae (ԷՔ․) ցից, մոյթ,
խէչ, բուն ծառոց, կոճղ :

Vacillans-ántis (Եջծ․) անհիմն,
դողդոջուն, դանդաչական,
դանդաչուն, վաղաւեր, արագ-
աւեր, վաղափուլ :

Vacillátio-ónis (ԷՔ․) երերումն,
դողդոջիւն, դանդաչութիւն,
տատանումն :

Vacillo-las-ávi-átum-áre (ՂԺ․)
երերիմ, դանդաչեմ, դեղեիմ,

դողդոջեմ, տատանիմ, վարա-
նիմ, ծփիմ մտօք :

Vacínium-nii (ՂԺ․) մեմփածա-
ղիկ, լըջաբոյս, յակինթ' ծա-
ղիկ :

Vaco-cas-cávi-cátum-cáre (ՂԺ․)
դատարկ կամ, թափուր ֆեմամ,
այլուր փոխիմ, տեղափոխ լի-
նիմ, ազատիմ, զբաղիմ, ուշ
ունիմ, պարապիմ, միտ դնեմ,
փոյթ յանձին ունիմ :

» *culpâ vaco*. անմեղ լինիմ, ար-
դարանամ :

Vacuátus-ta-tum (ՍԵԳ․ ԴԷԷ․).
Տէս *Vácuo*.

Vacuefácio (ՆԷՔ․ *Fácio* արժ․).
դատարկ առնեմ, դատարկա-
ցուցանեմ, 'ի բաց հանեմ :

Vacuefactus-ta-tum (ՍԵԳ․ ԴԷԷ․).
Տէս *Vacuefácio*.

Vacúitas-tátis (ԷՔ․) դատարկու-
թիւն, զրկումն, լրկութիւն,
պակասութիւն :

Vácuo-uas-ávi-átum-áre (ՆԷՔ․).
'ի բաց հանեմ, թափեմ, դա-
տարկ առնեմ, դատարկացու-
ցանեմ :

Vácuus-ua-uum (-uíssimus) ՍԺ․
դատարկ, ունայն, թափուր, ա-
զատ, արձակ, անմասն, ինքնիշ-
խան, պարապորդ, անգործ :

Vadimónium-nii (չգ+). յանդի-
ման լինելն ատենի, կոչումն
յատեան, զրաւ, առհաւատ-
չեայ, երաշխաւորութիւն :

Vado-das-dávi-átum-áre (նգ+).
անցանեմ ընդ հուն :

Vado-dis-asi-dere (չգ+). երթամ,
գնամ, խաղամ, անցանեմ, մեկ-
նիմ, քայլեմ, ոտնփոխ լինիմ,
շրջիմ :

Vadosus-sa-sum (աթ+). որ ունի
հուն, ծանծաղ :

Vadum-di (չգ+). | հուն, անցք,

Vadus-di (ար+). | ծանծաղուա վայր :

Vae (ճգ+). վայ, եղով, ո՛հ :
» vae mihi ! վա՛յ ինձ, եղով
եմ ես :

Vaféllus-la-lum (աթ+). խաբու-
սիկ, խորագէտ :

Vafer-fra-frum (-férrimus) աթ+.
նենգաւոր, խորամանկ, խո-
րագիտագոյն, սրամիտ, հան-
ճարեղ, ճարտար :

Vafre (ճգ+). հնարագէտ հնա-
րիւք, նենգանօք, խորամանկ
բարոյիւք :

Vafricia-ae |

Vafritia-ae | իգ+ խորամանկու-
թիւն, խաբէութիւն, նենգու-
թիւն, հնարք :

Vagabúndus-da-dum } աթ+ թա-

Vagans-ántis } փառական, ընդվայրասուն,
ընդվայրադնաց, շաղաշոյտ :

Vagátio-ónis (իգ+). թափառա-
կանութիւն, ընդվայրայա-
ծութիւն, յաճումն :

Vage (ճգ+). այսր անդր, ցիր և
ցան, աստանդ, վայրաՎառին :

Vagina-ae (իգ+). պատեանք, փա-
ճոկ, մեղիխ, երախակալ :

Vagínula - ae (իգ+). պատենիկ,
փոքրիկ պատեան :

Vágio-is-ívi-ítum-íre (չգ+). ձի-
առնում, ծչեմ, ողբամ, կոծիմ :

Vagítus-ta-tum (անց+ րրգ+). Տե-
Vágio.

Vagítus-us (ար+). ճիշ՝ լալիւն
նորածին մանկան :

Vago-gas-ávi-átum-áre (չգ+). |

Vagor-gáris-gátus-gári (հար+). |
շուրջ գնամ, թափառիմ, յա-
ծիմ, շրջիմ :

Vagus-ga-gum (աթ+). թափա-
ռական, ընդվայրագնաց, յոդ-
դողդ, յեղլեղուկ, անհաս-
տատ, անկայական, անյայտ,
յերկուական, երկբայական :

Vah ! (ճգ+). վա՛հ, ո՛հ, ո՛հ,
բաբէ :

Valde (ճգ+). մեծապէս, կարի,
բազումն, յոյժ :

Vale, valéte. ողջ եր, ողջ լերուք,
երթ ողջամբ, բարեաւ մնա՛ :

Valedíco (նգ+ Dico ար+). ող-
ջոյն տամ, ողջունեմ, հրա-
ժեշտ տամ :

Valens-éntis (-tior-tíssimus) աթ+.
ողջ, ողջանդամ, առողջ, ա-
ռոյգ, զօրաւոր, հուժկու, ու-
ժեղ, կարող, հարուստ :

Valénter-éntius (ճգ+). հզօրա-
գոյնս, սաստիկս, առնաբար :

Valéntulus-la-lum (աթ+). զօրեղ,
փոքր մի հզօր :

Váleo-es-lui-litum-ére (չգթ.) • առողջ եմ և զօրաւոր պայմանաւ, կարեմ, զօրեմ, մարթեմ, ձեռնհաս լինիմ, արժեմ :

Valésco-scis-scére (չգթ.) • զօրութիւն զգենում, զօրանամ, կազգութիմ, ամրանամ :

Valetudinárium-rii (չգթ.) • հիւանդատուն, դարմանոց, հիւանդանոց :

Valetudinárius-ria-rium (աթ.) • ախտաժէտ, ցաւոտ, հիւանդոտ, ցաւած, տկար :

Valetúdo-dinis (խգ.) • առողջութիւն, ողջութիւն, ապաքինութիւն, տկարութիւն, խօթութիւն, հիւանդութիւն :

» **valetúdo advérsa, aegra** կամ **incómoda**. հիւանդոտ բնութիւն, տկարութիւն, անառողջութիւն :

» **valetúdo bona, cómoda** կամ **firma**. կատարեալ առողջութիւն, առողջ և զօրաւոր պայման :

» **valetúdo mentis**. զառանցութիւն, շամբշանք, յիմարութիւն, անմտութիւն :

Válgium-gii (չգթ.) • թակն հարթելոյ զերկիր, տոփան :

Valgus - ga - gum (աթ.) • ծուռ, թիւր, թիւրոտն :

Válide-lídus-dissime (ձգթ.) • մեծապէս, հզօրագոյնս, ուժգին, սաստիկս, քաջապէս զօրութեամբ :

Válidus-da-dum (-lídior - dissimus) աթ. ողջ, առողջ, զօ-

րաւոր, առոյգ, ուժեղ, հզօր, կարող, քաջ, առաքինի :

Válitus-ta-tum (աեյ. ԴԴԹ.) • Տես **Váleo**.

Vallátus-ta-tum (աեյ. ԴԴԹ.) • Տես **Vallo**.

Vallícula-ae (խգ.) • ձորակ, ծործորակ :

Vallis - is (խգ.) • ծործոր, ձոր, հովիտ, լեռանցամէջք :

» **vallis íncola**. բնակիչ ձորոյ :

» **vallis magna**. ձոր մեծատարած, լայնանիստ հովիտ :

Vallo-las-lávi-látum-láre (նգթ.) • պատնէշ ածեմ, ամրացուցանեմ, շուրջ պարսպեմ, պատեմ :

Vallum-li (չգթ.) • պատնէշ, պատուար, մարտկոց, խրամ, ձողապատուար, ամրոց :

Vallus-li (աբ.) • ցից, ձող, ցցապատ տեղի, որմհիւսուածոյ :

Valor - óris (աբ.) • գինք, յարգ, արժէքիւնք, արժողութիւն :

Valvae-várum (խգ.) • դրանդիք, դուրք, ելք, անցք :

Valvátus-ta-tum (աթ.) • բազմադուռն :

Válvolus-li, Válvulus-li (աբ.) • փոճոկ, փեճեկ, պատեանք, կեղև :

Vanésco-scis-scere (չգթ.) • ցոլանամ, ցնդիմ, չիք լինիմ, չերեւիմ, ՚ի չիք դառնամ :

Vanga-ae (խգ.) • բահ, փայտատ, քերիչ երկրի :

Vanídicus-ca-cum (աթ.) • ընդունայնախօս, ունայնութան, ստախօս, ստաբան, զրախօս :

Vaniloquéntia-ae (խգ.) • զրարա-

նութիւն , շատխօսութիւն ,
բաջաղանք, մեծաբանութիւն,
պանծանք :

Vaniloquus-qua-quum (աթ.)
շատախօս, ստաբան :

Vánitas-tátis (խգ.)
ունայնութիւն, նանրութիւն, ընդու-
նայնութիւն, ստութիւն, խա-
բէութիւն, անապարծութիւն :

Vanno-nis-nere (ՆԵԳ.)
խարբա-
լեմ, խախալեմ, մաղեմ :

Vannus-ni (խգ.)
մաղ, նքոյր :

Vanus-na-num (-nior-nissimus)
աթ. թափուր, դատարկ, ու-
նայն, ջնջեալ, անօգուտ, ան-
պիտան, սնոտի, ընդունայն,
թեթեւամիտ, յողոողդ, խա-
բեբայ, սնապարծ :

Vápide me hábeo. տկարանամ,
անզօր լինիմ, վատթարիմ :

Vápidus-da-dum (աթ.)
անհամ, գոլորշապատ, խանդարեալ,
հղժեալ :

Vapor-óris (աբ.)
շոգի, գոլորշի,
բուրումն, ցոլումն :

Vaporárium-rii (չչ.)
ջերմուկք, բաղանիք, լուալիք :

Vaporátio - ónis (խգ.)
ցնդումն, գոլորշւոյ, բուրումն :

Vaporátus-ta-tum (աեց. ԴԵԲ.)
Տես Vapóro.

Vaporífer-fera-rum (աթ.)
ցու-
լական, ցնդական, ջեռուցիչ,
գոլախառն :

Vapóro-ras-ávi-átum-are (չչ. et
ՆԵԳ.)
գոլորշանամ, լուծանիմ
'ի շոգի, ցոլանամ, ցնդիմ յօղս,
բուրեմ, ծխեմ, ջեռուցանեմ :

Vaporósus-sa-sum (աթ.)
շոգե-
լից, գոլորշապատ, միգապատ :

Vappa-ae (խգ.)
գինի գոլորշա-
ցեալ, ապուշ, թանձրամիտ,
տխմար, վատասիրտ :

Vapuláris - re (աթ.)
ողնաբեկ,
գանալից :

Vápulo-las-ávi-átum-áre (չչ.)
գան ըմպեմ, բրածեծ լինիմ,
ձաղկիմ, չարագանիմ :

Vara-ae (խգ.)
հեծան, մոյթ,
նեցուկ վարմի հաւորսաց :

Várians-ántis (Էյթ.)
փոփոխելի,
փոփոխական, յողոողդ, ալա-
կերպ :

Variátim (ՎԷ.)
պէսպէս օրի-
նակաւ, ազգի ազգի կերպա-
րանօք, գունակս գունակս,
այլազգազոյնս :

Variátio-ónis (խգ.)
փոփոխումն,
այլակերպութիւն, այլայլու-
թիւն :

Variátus-ta-tum (աեց. ԴԵԲ.)
Տես Vário.

Várico-cas-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.)
լայնեմ և ձգեմ զսրունս :

Váricor-cáris-cátus-cári (ԷԲ.)
ոտն զոտամբ արկանեմ :

Varicósus-sa-sum (աթ.)
որ ունի
այտումն երակի :

Varicula-ae (խգ.)
սուտ ծաղիկ
ախտ :

Várie (ՎԷ.)
ազգի ազգի օրինա-
կաւ, այլափոփոխս, այլազգ-
զոյնս, գունակս գունակս :

Varietas-tátis (խգ.)
գունակ գու-
նակ կերպարանք, այլակեր-
պութիւն, յողոողղութիւն :

Vário-ias-iávi-iátum-iáre (չգ. et Նրգ.). այլակերպ լինիմ, աստ-անդիմ, փոփոխեմ, այլայլեմ, այլակերպեմ, շրջեմ :

Variolae-árum (իգ.). ծաղիկ ախտ :

Várius - ia - ium (աթ.). գունակ գունակ, պէսպէս, այլեայլ, այլակերպ, այլազգի, աննման, այլազոյն, այլագունակ, թե-թեամիտ, յողզող, յեղեղուկ, անկայական, փոփոխելի :

Varus-ra-rum (աթ.). թիւրոտն :

Varus-ri (աբ.). խաղաւարտ, պա-լար յերես :

Vas-adis (աբ. et իգ.) երաշխաւոր :

Vas-sis (չգ.). անօթ, աման, կա-րասի, կազմած, կահ, գործի :

» vasa cóllo. խաղացուցանեմ զբանակ, չուեմ, ամենայն աղ-խիւ չու առնեմ :

Vasárium - rii (չգ.). սպասք, կազմած, աղի :

Vasculáriu - rii (չգ.). կաւա-գործ, խեցեգործ, ոսկերիչ, ոսկեգործ :

Vastátio-ónis (իգ.). աւեր, աւե-րութիւն, քանդումն, աւար, աւարառութիւն :

Vaste-tius (Վէթ.). ընդարձակա-զոյնս, լայնազոյնս, լայնա-նիստ մեծութեամբ, հզօրա-զոյնս, մեծապէս :

Vástitas-tátis (իգ.). ընդարձա-կութիւն, լայնութիւն, քան-դումն, աւեր, աւերակ :

Vastitúdo - dinis (իգ.). կործա-նումն, ապականութիւն, տա-րածութիւն, մեծութիւն :

» vastitúdo córporis. անդամա-յաղթ մարմին, յաղթանդա-մութիւն հասակի :

Vasto-tas-ávi-átum-áre (Նրգ.). յաւերակ գնեմ, աւերեմ, գե-ր-փեմ, քանդեմ, աւարեմ, աւար հարկանեմ, կողոպտեմ, կապ-տեմ, սպռեմ :

Vástulus-la-lum (աթ.). փոքր մի ընդարձակ, լայնշի :

Vastus-ta-tum (-tior - tíssimus) աթ. ընդարձակ, լայնանիստ, մեծատարած, յաղթ, անհնա-րին, աւերեալ, անմարդի :

Vates-tis (աբ. et իգ.). պուէտ, բանաստեղծ, դիւթ, քաղաքայ, մարգարէ, գուշակ :

Vaticinátio-ónis (իգ.) կամ Vatici- nium-nii (չգ.) կանխասացու-թիւն, գուշակութիւն, մար-գարէութիւն, ըզձութիւն :

Vaticinátor - óris (աբ.). ըզձա-պատում, մարգարէ :

Vaticinor-náris-nátus-nári (հաբ.) մարգարէանամ, կանխաւ ա-սեմ, ըզձանամ, գուշակեմ, գուշակ լինիմ :

Vaticínus-na-num (աթ.). կան-խասացիկ, մարգարէական, բա-նաստեղծական :

Ve (շէլ.). կամ, և կամ :

» duábus tribúsve horis. երկուս կամ երիս ժամն :

» plus minúsve. գրեթէ, աւելի կամ նուազ :

Vecórdia-ae (իգ.). վատթարու-թիւն, չարութիւն, ապիրա-տութիւն, յիմարութիւն :

Vecors - órdis (- dissimus) ած.

վատասիրտ, վատթար, յիմար,
թանձրամիտ, ապուշ :

Vectábilis-le (ած.). շարժուն,

տանելի, կրելի, դիւրատար :

Vectábulum - li (չլտ.). կառք,

սայլ :

Vectáriu-ria-rium (ած.). կա-

ռաձիգ, վարիչ :

» vectáriu equus. կառամուտ

երիվար, բեռնաբարձ գրաստ :

Vectátio-ónis (չլտ.). հեծելու-

թիւն, ձիավարութիւն, կառ-

արշաւ :

Vectátus - ta - tum (աշ. դբ.).

Տես Vecto.

Vecticuláriu-ria-rium (ած.).

լծակի, բառնալեաց :

Vectigal-lis (չլտ.). մուքս, տուրք,

բաժ, հարկ, հաս, մուտ :

Vectigális-le (ած.). հարկատու :

Véctio-ónis (եգ.). կրելն սայլիւ :

Vectis-is (աշ.). լծակ, բառնա-

լիք, ձող, նիգ, ագուցիկ փա-

կանք, դռնափակ :

Véctito (նբ. Ito աշ.). քարշեմ,

ձգեմ, 'ի քարշ ածեմ, ձգձգեմ :

Vecto-tas-távi-tátum-táre (նբ.).

տանիմ, առաջնորդեմ, կրեմ

սայլիւ :

Vector-óris (աշ.). կրելի, բարձող,

նաւորդ, նաւավար :

Vectórius-ria-rium (ած.). բեռ-

նաբարձ, բեռնակիր :

Vectúra-ae (եգ.). տեղափոխու-

թիւն, վարձք գրաստուց :

» vectúram fácio. տանիմ սայ-

լիւ, կրեմ գրաստու :

Vecturáriu-rii (աշ.). սայլաբ,

գրաստապան, ջորեւես, ջն-

րեպան :

Vectus-ta-tum (աշ. դբ.). Տես

Veho.

Vegetábilis-le (ած.). բուսական,

աճեցական, աճեցուն, բու-

արձակ :

Vegetátio - ónis (եգ.). աճում,

բուսումն :

Végeto-tas-ávi-átum-áre (նբ.).

բուսուցանեմ, աճեցուցանեմ :

Végetus-ta-tum (- gétior - tissi-

mus) ած. զօրաւոր, առող, դա-

լար, կանաչ, ուժեղ, հուժկու :

Vegrándis - de (ած.). փոքրիկ,

տկար, վտիտ, մեծ, անհա-

րին :

Véhemens-éntis (-tior-tíssimus)

ած. սաստիկ, բուռն, սաստ-

կազոյն, դժնդակ, խիստ, խո-

ժողադէմ, մոլեգին, կատաղի :

Veheménter-tius-tíssime (Վբ.).

ուժգին, սաստիկս, հզօրա-

զոյնս, կարի իմն, սաստկա-

կոծս, խստիւ :

Veheméntia-ae (եգ.). ուժգնու-

թիւն, սաստկութիւն, զօրու-

թիւն :

Vehens - éntis (բշ.). բարձող,

կրող, վարիչ :

Vehes-his (եգ.). կառք, սայլ,

սահելի :

Vehiculáris-re հաճ } ած. կա-

Vehiculáriu-ria-rium } րաւմուտ, կառաձիգ :

Vehiculum-li (չլտ.) հաճ Vehis-is

(եգ.). սայլ, կառք :

Veho-his-exi-ectum-here (ՆԷԺ.)
տանիմ, կրեմ, վարեմ, ձգեմ,
բառնամ սայլել :

Vehor-heris-ectus-hi (ԿԷ՝.) եր-
թամ, գնամ, շրջիմ :

Vel (ՉԿԿ.) կամ, և կամ, ևս, այլ
և, մինչև, գէթ, գոնէ, փար-
թար :

Velámen-minis | ղԷԺ. քող, ծած-
Velamentum-ti | կոյթ, առաքաստ, շղաշատեռ,
կրկնոց, թիկնոց, պատատ,
ծրար :

Veláris-re (ՎԺ.) առաքաստաձև :

Velárium-rii (ՂԷԺ.) վեղար, խո-
րան, վրան, տաղաւար :

Velatúra-ae (ԷԺ.) կառավարու-
թիւն :

Velátus-ta-tum (ՎԷԳ. ԴԷԺ.) Տես
Velo.

Vélifer-lífera-rum (ՎԺ.) առա-
գաստեալ, արագագնաց :

Velificatio-ónis (ԷԺ.) նաւաչու,
նաւարկութիւն :

Velificátus-ta-tum (ՎԷԳ. ԴԷԺ.)
Տես Velifico և Velificor.

Velificium-cii (ՂԷԺ.) արուեստ
գործելոյ առաքաստս, առա-
գաստարան :

Velifico-cas-ávi-átum-áre (ՂԷԺ.)

Velificor-cáris-cátus-cári (ԿԷԲ.)
պարզեմ զառաքաստս, նաւեմ,
նաւարկեմ :

Velificus navígií cursus-us (ՎԷԲ.)
նաւաչու առաքաստիւք պար-
զելովք :

Velitáris hasta-ae (ԷԺ.) աշտեայ
մեկնակազինաց :

Velitatio-ónis (ԷԺ.) կազ, թեթև
մարտ, վեճումն, հակառակու-
թիւն, բանակռուութիւն :

Vélites-tum (ՎԷԲ.) մեկնակազէնք,
մենազինեալք, թեթև վառեալ
զինուորք շողմայեցւոց :

Vélitor-táris-tátus-tári (ԿԷԲ.)
թեթև մարտիւ բախիմ, կա-
զեմ, վեճեմ, կշտամբեմ, յան-
դիմանեմ, բանընդդէմ՝ բանա-
կուիւ լինիմ :

Velivolans-ántis | ՎԺ. որ առա-
Velivulus-la-lum | գաստ պարզեալ երթայ :

Vellatúra - ae (ԷԺ.) կառավա-
րութիւն :

Vellicátio-ónis (ԷԺ.) կծու բանք,
կատականք, չարախօսութիւն,
բամբասանք, սպի'ի կտտելոյ :

Véllico-cas-ávi-átum-áre (ՆԷԺ.)
կտտեմ, կտցեմ, կծանեմ, խայ-
թեմ, խածանեմ, խոցեմ, մար-
մաջեցուցանեմ :

Vello-lis-li կամ vulsi, vulsum -
lere (ՆԷԺ.) արմատաքի տա-
կակոտոր խլեմ, արմատախիլ
առնեմ, կորզեմ, յափշտակեմ,
կտցեմ, խայթեմ :

» vello barbam tuam. փետեմ
զմօրուսդ, ծաղր առնեմ, խաղ
խաղամ, անարգեմ, նախատեմ:
Vellus-leris (ՂԷԺ.) գեղմն, բուրդ,
ասր :

Velo-las-lávi-látum-láre (ՆԷԺ.)
սքողեմ, առաքաստեմ, քող
արկանեմ, ծածկեմ, թաքու-
ցանեմ, զօղեցուցանեմ :

Velócityas-tátis (ԷԺ.) սրութիւն,

զանեմ, պատուեմ, ակն ածեմ, աղաչեմ, պաղատիմ :

Vénetus color - óris (ար.). ծովագոյն, կանաչագոյն :

Vénia - ae (իգ.). թողութիւն, հրաման, տղատութիւն, քառութիւն, արձակումն :

» cum bona vénia. բարեախորժ կամօք, հրամանաւ :

Veniális-le (աթ.). ներելի, թողլի :

Véniens-éntis (բյթ.). մերձաւոր, հանդերձեալ, յաջորդ, յետին :

Vénio-is-ni-ntum-íre (չլթ.). գամ, ժամանեմ, հասանեմ, մերձեւամ :

Venor-náris-nátus-nári (հար.). յորս երթամ, պնդիմ զհետ ելէոց, որսամ, թակարդեմ, վարմարկեմ, հրապուրեմ, 'ի պատրանս արկանեմ, պատրեմ :

Venósus-sa-sum (աթ.). երակալից, լի երակօք :

Venter-tris (ար.). որովայն, փոր, խախացոց, ստամոքս, շատկերութիւն, որկորստութիւն :

Ventilábrum-ri (չլթ.). հեծանոց, մաղ, նքոյր :

Ventilátio-ónis (իգ.). հոսումն ցորենոյ :

Ventilátor-óris (ար.). խարբալիչ, խեղկատակ, ձեռնածու :

Véntilo-las-ávi-átum-áre (չլթ.). հողմհանեմ, պարզեմ առաջի հողմոյ, հողմակոծիմ, հողմավար լինիմ :

Véntio-ónis (իգ.). գալուստ, եկ, ժամանումն :

Véntito (չլթ. Ito արհ.). յաճախ

գամ, ստեպ մերձեւամ ժամանեմ :

Ventósitas-tátis (իգ.). փուքք, ախտ փրոց :

Ventósus-sa-sum (-sior - sissimus) (աթ.). հողմաբեր, հողմոյոյ, հողմալից, փքաբեր, փառասէր, փքացեալ, սեգ :

Ventrális-le (աթ.). որովայնի, փորոյ :

Ventriculus-li (ար.). փոր, խախացոց, ստամոքս, խածի :

Ventrósus-sa-sum (աթ.). մեծափոր, մեծորովայն :

Véntulus-li (ար.) սիւք, մեղմօք, սղոխ, քաղցրաշունչ հողմ :

Ventúrus-ra-rum (աթ.). լինելոյ, գալոց, ապառնի, հանդերձեալ :

Ventus-ta-tum (անց. րբբ.). Տեւ Vénio.

Ventus-ti (ար.). հողմ, փուք :

» ventus secúndus. յաջողակ հողմ :

» in vento et aqua scribo. 'ի ջուր աղամ, զհողմն արածեմ կոծեմ, 'ի զուր աշխատիմ :

Venúculus-la-lum (աթ.). վաճառեալ, վաճառիկ, վաճառակուր :

Vénula-ae (իգ.). փոքրիկ երակ :

Venum-ni (չլթ.). վաճառակուր, վաճառիկ :

» venum eo. վաճառիմ, վաճառակուր լինիմ :

» venum do կամ trado. 'ի վաճառ մատուցանեմ, վաճառակուր առնեմ :

» **veno** p^ositus. 'ի վաճառուսն
հանեալ, վաճառելի :

Venúndatus-ta-tum (առ. Գրք.).
Տես Venúndo.

Venúndo (նրգ. Do աբգ.). վաճա-
ռեմ, վաճառակուր առնեմ :

Venus - neris (եգ.). **Մտղիկ** ,
Միտղիկ Գրիգանոյշ, **Մրու-**
սեակ, շնորհք, գեղ, վայել-
չութիւն, շքեղութիւն :

Venústas-látis (եգ.). գեղեցկու-
թիւն, շնորհք, վայելչու-
թիւն :

Venúste-tius-tissime (Աբգ.). գե-
ղեցիկս, վայելուչս, ազնուա-
գոյնս :

Venústo-tas-ávi-átum-áre (նրգ.).
գեղեցկացուցանեմ, զարդա-
րեմ, պճնեմ :

Venústulus-la-lum (առ.). սի-
րուն, գիրգ, քնքուշ, փափուկ :

Venústus-ta-tum (-tior-tissimus)
առ. շնորհալից, գեղեցիկ, բա-
րենշան, շքեղագոյն, հաճոյ,
բարեբարոյ, վայելուչ :

Veprécula - ae (եգ.). փոքրիկ
թուփ փշալից :

Vepres-ris } աբ. et եգ. մացառք,
Vepris-ris } փուշք, թաւուտք, փշալից
թուփ, փշուտ վայր :

Veprétum-ti (չգ.). անտառակ,
թաւուտ խարձ, թանձրախիտ
փուշք :

Ver-ris (չգ.). դարուն, զարնայ-
նի, զարնանային ժամանակ :

» **ver aetátis**. ծաղիկ հասակի,
երիտասարդութիւն :

Verátrum-ri (չգ.). կոճ վրացի,
ելերորոս :

Verax-ácis (-cior-císsimus) առ.
ճշմարտախօս, ճշմարտապա-
տում, ճշմարտացուցիչ :

Verbáscum-sci (չգ.). խռնկատ,
փղոմս՝ տունկ, եզին ագի :

Verbéna-ae } եգ. աղաւնարօտ,
Verbenáca-ae } ճիւղ նուիրական ծառոց :

Verbenárius - rii (աբ.). որ կրէ
զաղաւնարօտ :

Verbenátus-ta-tum (առ.). պսա-
կեալ յաղաւնարօտ :

Verber-ris (չգ.). բիր, զաւա-
զան, ցուպ, հարուած գանի,
ձաղկանք :

Verberábilis-le (առ.). ձաղկելի :

Verberátio-ónis (եգ.) } հարուած

Verberátus-us (աբ.) } խարազանի, ձաղկանք, խոշ-
տանգանք գանի :

Verberátus-ta-tum (առ. Գրք.).
Տես Vérbero-ras.

Verbéreus-ea-eum (առ.). ար-
ժանի գան լուկիւղ :

Vérbero-ras-ávi-átum-áre (նրգ.).
գանեմ, բրածեմ՝ գանակոճ՝
գանալից առնեմ, գան հար-
կանեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, չա-
րագանեմ :

Vérbero-ónis (աբ.). արժանի խոշ-
տանգանաց գանի :

Verbílevis-ve (առ.). շատախօս,
վայրապարախօս, շաղփաղփ,
լեզուանի :

Verbóse-sius (Աբգ.). լիզուանու-
թեամբ, երկայնաբան բանիւք :

Verbósitas-látis (ԷԳ.). շատխօսութիւն, շաշփաղփութիւն, երկայնաբանութիւն :

Verbósus-sa-sum (- sior - síssimus) ած. բազմաբան, յորդախօս, շատխօս, շաղփաղփուտ, լեզուանի :

Verbum-bi (ՎԵԲ.). բան, խօսք, անուն, բարբառ, ասացուած, առած, բաջաղանք, շաղփաղփութիւն, բայ :

» meis verbis. յինէն կուսէ :

» uno verbo. միով բանիւ, միսնգամայն ասել :

» verba canína latro. խճբծիմ, զկծեցուցանեմ բանիւք, զայբացուցանեմ, սողտանեմ :

» verba do tibi. խելամտեցուցանեմ, խաղ առնեմ գրեկ, խաբեմ :

» verbi causâ և^ժ gratiâ. զոր օրինակ, որպէս :

» verbórum ámbitus. դարձուած բանից, բանք դարձուածով, շրջասացութիւն :

» verbum castrénse. զինուորական ստացած՝ բառ :

Vere-rius-ríssime (ՎԷՐ.). ճշմարտապէս, ճշմարտագոյնս, արդարեւ, իրաւամբք, բարեղք, լաւ ևս, մանաւանդ :

Verecúnde-dius (ՎԷՐ.). համեստաբար, պատկառանօք, ակնածութեամբ :

Verecúndia-ae (ԷԳ.). ամօթղաժութիւն, ամօթ, պատկառանք, պարկեշտութիւն, համեստութիւն, ակնածութիւն :

Verecúndor-dáris-átus-ári (ՎԵՐ.). ամաչեմ, զամօթի հարկանիմ, շռագունիմ, շիկնիմ :

Verecúndus-da-dum (- dior-dis-simus) ած. ամօթզած, պարկեշտ, համեստ, զգաստ, մծարիչ, պատուազիր :

Veredáarius-rii (ՎԵՐ.). սուբհանդակ, պէշասպիկ, թղթաբեր, օժընդակ :

Verédus-di (ՎԵՐ.). կազմ ձի, երիվար սուբհանդակի :

Verens - éntis (ՔՅԺ.). երկչոտ, վատասիրտ, վեհերոտ :

Véreor-éris-ritus-éri (ՀԵՐ.). ամեծեմ, պատկառեմ, մեծաբեմ, շուք դնեմ, երկնչեմ, զարհուրեմ, պակչեմ :

» véreor tui. զահի հարկանիմ ի քէն :

» non véreor ne. ոչ խիթամզի մի՛, յապահովեմ եմ զի :

Vergens-éntis (ՔՅԺ.). կրկնեալ, կորացեալ, ծալեալ :

» vergente jam die. ընդ երեկոյանալ աւուրն, իբրեւ օրն ի տարածամեղ անկանէր :

Vergiliae-liárum (ԷԳ.). բազմաստեղք, վեց աստեղք ցուլ աստեղատան :

Vergo-gis-gere (ՆԵԳ. et ՎԵԳ.). շրջեմ, դարձուցանեմ, ծալեմ, կրկնեմ, անցանեմ, դառնամ, հոսիմ, հայիմ, նկատեմ :

» nox vergit ad lucem. գիշերն մերժեցաւ և տիւն մերձեցաւ, իբրեւ օրն լուսանալ կամէր, ընդ այգոյն առաւօտանալն :

Veridicus-ca-cum (ած.). Ճշմարտախոս, ճշմարտապատուում, ճշմարիտ, ճշգրիտ :

Verilóquium-iii (չլտ.). ստուգախօսութիւն, ստուգաբանութիւն, սկիզբն բանից :

Verisímilis-le (-mílior-íllimus) ած. հաւանելի, հաւանական, մօտ 'ի ճշմարտութիւն, ընդունելի, հաւատարիմ, հաւանեցուցիչ :

Verisímiliter-lius (Վլթ.). կերպարանօք ճշմարտութեան, թուի թէ, հաւանելի կարծեօք :

Verisimilitúdo-dinis (եգ.). հաւանութիւն, հաւանականութիւն, նմանութիւն ճշմարտութեան :

Vérítas-tátis (եգ.). ճշմարտութիւն, ստուգութիւն :

Vérítus-ta-tum (անց. Դրթ.). Տես Véreor.

Verivérbium-bii (չլտ.). ճշմարտախօսութիւն, ճշմարտաբանութիւն :

Vermiculáte (Վլթ.). 'ի ճամուկս մտեալ, յընդելուզուած մանրախիճ քարանց :

Vermiculátio-ónis (եգ.). ապականութիւն, փտութիւն :

Vermiculátus-ta-tum (ած.). ընդելուզեալ. զոյնագոյն փայտիւք, խայտաբլէտ :

Vermiculátus-ta-tum (անց. Դրթ.). Տես Vermículor.

Vermículor-láris-átus-ári (հար.). որդնալից՝ ճճեկեր լինիմ, նեխիմ, ապականիմ, փախիմ :

Vermiculósus-sa-sum (ած.). հարեալ որդամբք, որդնահար, որդնալից :

Vermículus-li (ար.). որդն փոքրիկ :

Vérmina-num (չլտ.). խիթք ուրովայնի :

Verminátio-ónis (եգ.). որդնահարութիւն՝ ախտդրասուուց, ցաւք :

Vérmino-nas-návi-nátum-náre (չլտ.). որդնալից հարկանիմ, ճճեկեր լինիմ, ցաւագնոտիմ, ցաւապնիմ :

Verminósus-sa-sum (ած.). որդնահար, որդնալից :

Vermis-is (ար.). որդն, սողուն, զեռուն :

Verna-ae (ար. et եգ.) } ընդոծին,

Vernáculus-li (ար.) } ծառայ, գերդաստանիկ, մոմոս, ծաղրածու, հտպիտ :

Vernáculus-la-lum (ած.). ընտանի, առանին, բնակ, բնածին :

Vernáliter (Վլթ.). ծառայարար, ծաղրածու բանիւք :

Vernans-ántis (Էյծ.) } Կամ

Vernícomus - ma - mum (ած.) } զարունաբեր, բողբոջեալ 'ի ժամանակս զարնայնոյ :

Vernátio-ónis (եգ.). 'ի բաց ընկենուն օձի զխորին զարնայնի :

Vernílis-le (ած.). ծառայական, ծաղրածու, զուսանական :

Vernílitás-tátis (եգ.). խեղկատակութիւն, ծաղրածութիւն :

Verníliter (Վլթ.). իբրեւ զծառայ,

ծառայարար, ծաղըալից օրինակաւ :

Verno-nas-ávi-átum-áre (չլտ.) . բողբոջեմ, շաքլեմ, շառաւիղս արձակեմ, պակիմ, ջովանամ :

» vernat. բանան դրունք գարնայնոյ, եհասս դարուն :

Vérnula-ae (ար. et իգ.) . սպասիկ, սարուկ փոքրիկ :

Vernum-ni (չլտ.) . գարուն, գարնայնի :

Vernus-na-num (աթ.) . գարնանային, գարնային :

Vero (Վէ. et շլ.) . ստուգիւ, ապաքէն, արդարեւ, բայց, սակայն, որովհետեւ, քանզի :

» minime vero. ամենեւին իսկ ոչ, ոչ երբեք :

Verres-ris (ար.) . խող մատակախալ :

Verriculum - li (չլտ.) . արձոյլ, ուռկան, ցանց :

Verro-ris-ri կամ - rsi-rsum-ére (Նրգ.) . ձգեմ, ձգձգեմ, 'ի քարշածեմ, մաքրեմ, աւելածեմ, դռնամ, յափշտակեմ, կապտեմ :

Verrúca-ae (իգ.) . խաղաւարտ, պալար, սյուտումն :

Verrucósus-sa-sum (աթ.) . փապարեալ, բրտացեալ, տմարդի, շինական, ամայի :

Verrúcula-ae (իգ.) . փոքրիկ խաղաւարտ :

Versábilis-le (աթ.) . դիւրաշարժ, յեղյեղուկ, շարժուն, փոփոխելի, յողջողջ :

Versabúndus-da-dum (աթ.) . շրջական, շրջշրջուն :

Versátilis-le (աթ.) . դիւրադարձ, դիւրափոփոխ :

» versátile ingénium. հանձոր դիւրընկալ :

Versátio-ónis (իգ.) . հոլովում, շրջում, բոլորում, շրջանակութիւն :

Versátus-ta-tum (անց. Դրգ.) . Տե. Verso և Versor.

Versicolor-lóris կամ Versicolórius-ria-rium } աթ. երփնագոյն, գոյնագոյն, երփն երփն, այլայլախառն :

Versículus-li (ար.) . տուն բանից, տող, դիծ :

Versificátio - ónis (իգ.) . վեպագործութիւն, բանաստեղծութիւն, տաղաչափութիւն :

Versificátor-óris (ար.) . բանաստեղծ, վեպագործ, տաղաչափ, քերթող :

Versifico-cas-ávi-átum-áre (չլտ.) . չափով բանս յօրինեմ, ստեղծեմ չափեմ, տաղս՝ մրմունջս յարգարեմ :

Versipéllis-le (աթ.) . խորամանկ, մենքեհաւոր, կերպարանափոխ, չարանիւթ, ճարտար :

Verso-sas-ávi-átum-áre (Նրգ.) . շրջեմ, դարձուցանեմ, թաւալեցուցանեմ, շրջշրջեմ :

Versor-sáris-átus-ári (հար.) . անկանիմ, գտանիմ, 'ի կիր արկանեմ, յաճախեմ, ազանիմ, կենակից լինիմ :

Versum } Նիդ. առ, 'ի ... կոյս, Versus } 'ի կողմն, ընդ :

» utróque versus. *յերկաքան-
չիւր կողմն, ընդ մի և ընդ միւս
կողմն :*

Versúra - ae (իփ.). *դարձուած,
փոփոխուամն, փոփոխութիւն,
շրջումն, թաւալումն :*

Versus-sa-sum (անց. րբբ.). *Տես
Verro և Verto.*

» prorsa et versa facúndia. *ար-
ձակ խօսք և տաղաչափու-
թիւն, հետեակ և չափածոյ
բանք :*

Versus-us (ար.). *գիծ, տող, տո-
ղան, կարգ, միմունջ, սաիքե-
րոն :*

Versúte-tissime (վէբ.). *խորագետ
հնարիւք, խորամանկ խաբէ-
ութեամբ, նենգաւ և մոնկաւ :*

Versutiloquus-qua-quum (ափ.). *նենգախօս, խաբեպատիր, յեղ-
յեղուկ լեզուաւ :*

Versútus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ափ. *հանճարեղ, կորովամիտ,
իմաստուն, խորագետ, կեղ-
ծաւոր, երկխօս, խաբեբայ :*

Vértagus-gi (ար.). *բարակ ու-
սական, պառական :*

Vértebrae-rárum (իփ.). *ողնայար,
խաղալիք, յօդ :*

Vertebrátus-ta-tum (ափ.). *ող-
նայարական, ողնայարաւոր :*

Vertens-éntis (էյթ.). *մօտաւոր,
այժմու :*

» annus vertens. *շրջան տարեւոր
ժամանակի, շրջումն տարւոյ :*

» mensis vertens. *դարձ ամսոյ :*

Vertex-ticis (ար.). *պտոյտք, յոր-
ձանք, գրդանք, մրրիկ, փո-*

*թորիկ, դադաթն, կատար,
ծայր :*

» a vértice ad imos talos. *յոտից
մինչև ցզուկս :*

Verticillus-li (ար.). *լիսեռն իւոյ,
երիթ նուագարանաց :*

Verticósus-sa-sum (ափ.). *յոր-
ձանաձիգ, անդնդապտոյտ :*

Vertiginósus-sa-sum (ափ.). *թալ-
կաւոր :*

Vertigo-ginis (իփ.). *շրջշրջումն,
շրջան, թալուկ, ցնորք :*

Verto-tis-ti-rsum-tere (նրփ.). *շր-
ջեմ, դարձուցանեմ, փոխեմ,
հանեմ, թարգմանեմ, յեղում,
ընծայեմ, դրեմ, համարիմ :*

» bene verto. *յաջողեմ, յաջո-
ղակ լինիմ :*

» male verto. *ձախողիմ, ձախող՝
չաջող լինիմ :*

» verto crimini. *գրեմ՝ի յան-
ցանս, պատժապարտ համա-
րիմ :*

» verto ex graeco in latinum
sermónem. *յեղում՝ի հելլե-
նական լեզուէ՝ի լատին բար-
բառ :*

» verto stultitiae. *յիմարութիւն
համարիմ :*

Veru-u (չդփ.). *շամփուր :*

Verúculum-li (չդփ.). *փոքրիկ շամ-
փուր :*

Verum (վէբ. et շղն.). *այո՛, ար-
դարեւ, ապաքէն, ստուգիւ,
այլ սակայն, բայց :*

» verum enim. *այլ և :*

» verum enim vero. *բայց սա-
կայն, այսու հանդերձ :*

Verum-ri (չդ.՝). ստուգութիւն,
ճշմարտութիւն :

Verüntamen (չդ.՝). այլ սակայն,
սակայն և այնպէս :

Verus-ra-rum (- rior - rissimus)
առ.՝ ճշմարիտ, ճշմարտապա-
տում, իրաւացիկ, յստակամիտ,
անխարդախ, անկեղծաւոր :

Verváctum-ti (չդ.՝). անդ դա-
տարկ, անգործ արտաւար, եր-
կիր շարաթացեալ :

Vervéceus-ea-eum } առ.՝ մալեալ
Vervécinus-na-num }
անասնոյ :

Vervecina-ae } եգ.՝ միս մալեալ
Vervina-ae }
խոյոյ :

Vervex-écis (առ.՝). խոյ մալեալ,
տխմար, թանձրամիտ :

Vesánia-ae (եգ.՝). յիմարութիւն,
անմարութիւն, մոլութիւն, կա-
տաղութիւն :

Vesániens-iéntis (բռ.՝). կատա-
ղախօս, զայլապեալ, զայլա-
գին :

Vesánus-na-num (առ.՝). մոլեգին,
մոլի, կատաղի, յիմար, մորոս,
անմիտ :

Vescor-sceris-sci (հռ.՝). կերա-
կրիմ, բուծանիմ, սնանիմ, յա-
գենամ, լնում, ուտեմ, ճա-
շակեմ :

Vésculus-la-lum (առ.՝). ծիւրեալ,
ծնգեալ, նուրբ, վախտ, տկար :

Vescus-ca-cum (առ.՝). ուտելի,
նուրբ, անօսր, վտիտ, ծիւ-
րեալ :

Vesíca-ae (եգ.՝). փամփուշտ :

Vesícula-ae (եգ.՝). փոքրիկ փաւ,
փուշտ :

Vespa-ae (եգ.՝). պիծակ, բրէս,
գոռեխ :

Vesper-ris } առ.՝ գիշերավար,
Vesperus-ri }
երեկ, երեկոյ, երեկորի :

» primo vespere. ընդ երեկոյս.
նալ ժամու, իբրև նսեմացա :

Véspera-ae (եգ.՝). երեկորի, երե-
կոյ, երեկ :

Vesperális-le (առ.՝). երեկոյեան,
երեկորին, երեկորեայ, արե-
մտեայ :

Vesperáscit-scébat }
Vesperat-rábat } Եգ.՝ ի վե-

րայ հասանէ գիշերն, ընդ ե-
րեկս է և երեկոյացեալ է ժամ,
օրն սկսանի տարածումել, նե-
մանայ :

Véspere հա՛մ Vésperi (Վէ.՝). յերե-
կոյի, երեկորին, յերեկորեայ,
ընդ երեկոյս :

Vespertilio-ónis (առ.՝). չղջիկան,
չիղջ :

Vespertínus-na-num (առ.՝). ե-
րեկորեայ, երեկոյեան, արե-
մտեան :

Vesperúgo-ginis (եգ.՝). գիշերա-
վար :

Vespillo-ónis (առ.՝). թաղիչ մե-
ռելոց, դիաթաղ :

Vester-tra-trum (առ.՝). ձեր, ձե-
րային :

Vestiárium-rii (չդ.՝) տուն պա-
մուճակաց, հանդերձատուն :

Vestiárius-ria-rium (առ.՝). հան-
դերձեղէն, ձորձաբեր :

» *vestiária arca.* տուն պատմու-
ճակաց, հանդերձատուն :

Vestibulum - li (լլթ.) . անդաս-
տակ, գաւիթ, մուտք :

Vestícula-ae (էգ.) . գոռձ հան-
դերձ, հանդերձիկ պատառա-
տուն, ձորձիկ, զգեստիկ :

Vestigatio - ónis (էգ.) . քննու-
թիւն, խոյզ և խնդիր, հետա-
զօտութիւն :

Vestigátor-óris (ար.) . խնդրակ,
յուզախնդիր, որսորդ :

Vestigátus-ta-tum (անգ. րբբ.) .
Տես *Vestigo* .

Vestigium-gii (լլթ.) . հետք, ու-
նահետ, շաւիղ, նշմարանք,
նշանակ :

» *e vestigio.* յանկարծակի, ան-
դէն վազվազակի, առժամայն,
խկոյն :

Vestigo-gas-ávi-átum-áre (նրգ.)
հետազօտեմ, խուզեմ, յուզեմ,
որոնեմ, խոյզ և խնդիր առնեմ,
քննեմ :

Vestimentum-ti (լլթ.) } զգեստ,
Vestis-is (էգ.) }

հանդերձ, պատմուճան, ար-
կանելի, պարեգօտ :

» *barbáricae vestes.* նկարա-
կերպ զգեստք՝ ըստ ձեռք, ազ-
գաց բարբարոսաց :

Véstio-is-ívi-ítum-íre (նրգ.) զգե-
ցուցանեմ, ծածկեմ, սքողեմ,
առապաստեմ, վարդարեմ :

Vestíplica-ae (էգ.) . աղախին սե-
նեկապան, կին սենեկապետ :

Vestispex - picis } ար. սենեկա-
Vestispicus-ci }

պետ, սենեկապան, սպասաւոր,
հանդերձապետ :

Vestitus - ta - tum (անգ. րբբ.) .
Տես *Véstio* .

Vestitus-us (ար.) . զգեստ, հան-
դերձ, ծածկոյթ, զարդ, զար-
դարանք :

Vestras-átis (ած.) . համազգի,
ձերային :

Veteramentárius sutor-óris (ար.)
կարուակ, կարկատիչ :

Veteránus-na-num (ած.) . հինօ-
րեայ, հին, կանուխ :

Veterásco-scis-scere (լլթ.) . հնա-
նամ, ծերանամ, պառոււիմ,
անցանեմ վաւորքք :

Veterátor-óris (ար.) . խորամանկ,
խաբուսիկ, խորագետ, չարա-
նիւթ :

Veteratórie (ձբ.) . նենգաւ և
մանկաւ, խորագէտ հնարիւք,
ևս ճարտարագոյն :

Veteratórius-ia-ium (ած.) . խա-
բեպաւիր, խաբու, խաբուսիկ,
ձենքենաւոր :

Veterátrix-rícis (էգ.) . կին խո-
րամանկ :

Veterinária medicína-ae (էգ.) .
բժշկութիւն զրաստուց, ա-
նասնաբուժական արուեստ :

Veterinárius-rii (ար.) . անասնա-
բոյժ, բժիշկ զրաստուց, ձիա-
բոյժ, պայտար :

Veterínus-na-num (ած.) . կառա-
ձիգ, կառամուտ, բռնաբարձ :

Veternósus-sa-sum (ած.) . ծոյլ,
թմբրեալ, յոյլ, հեղգ, վատ,
թոյլ, կթոս :

Vetérnus-ni (ար․)․ մահաբոլոն
քնեութիւն , թմբրութիւն ,
ծուլութիւն , յուլութիւն , վա-
տուութիւն , թուլութիւն :

Vétitus-ta-tum (անգ․ դրք․)․ Տես
Veto.

Veto-tas-tui-titum-täre (նրգ․)
արգելում , խափանեմ , խափան
առնեմ :

Vétula-ae (իգ․)․ պառաւ , ան-
ցեալ զաւուրքք կին :

Vétulus-li (ար․)․ յետնածեր , ա-
լկոր , հինաւուրց , ծերունի :

Vetus-teris (-térrior-érrimus) ած․
հին , կանուխ , կանխամուտ ,
հինօրեայ :

Vetústas-tátis (իգ․)․ հնութիւն ,
կանխութիւն , ընդելութիւն ,
սերտ բարեկամութիւն :

Vetúste-tíssime (Վէ․)․ 'ի հնուսն ,
'ի հին ժամանակս , կանխա-
դոյն :

Vetústus-ta-tum (-tior-tíssimus)
ած․ հինօրեայ , հին , հնական ,
կանուխ , կանխակալ :

Vexátio-ónis (իգ․)․ հարստահա-
րութիւն , նեղութիւն , անձ-
կութիւն , հալածումն :

Vexátor-óris (ար․)․ հարստահա-
րիչ , նեղիչ , զրկիչ :

Vexátus-ta-tum (անգ․ դրք․)․ Տես
Vexo.

Vexilláriu-rui (ար․)․ դրօշակիր ,
նշանակիր :

Vexillátio - ónis (իգ․)․ վաշտ ,
դունդ զօրաց :

Vexillum-li (չգ․)․ նշան , դրօշ :

Vexo-xas-ávi-átum-áre (նրգ․)․ նե-

ղեմ , հարստահարեմ , խուլեմ ,
լլկեմ , չարչարեմ , տառապե-
ցուցանեմ , շարժեմ :

Via-ae (իգ․)․ ճանապարհ , ուղի ,
փողոց , գոհ , շաւիղ , գնացք ,
ընթացք , հնարք , օրինակ ,
պայման , կարգ , հլք իրաց , ոձ :

» carpo, íneo ís íngredior viam.
'ի ճանապարհ ելանեմ , յուղի
անկանիմ , դէմ եղեալ գնեմ ,
ուղւոյ լինիմ , չու առնեմ , ու-
ղևորիմ , ճանապարհ առնեմ :

» via militáris ís pública. Ճա-
նապարհ արքունի , արահեա ,
պողոտայ :

Viális-le ís } ած․ տանելի ,
Viárius-ria-rium }
ուղեգնաց , ուղևորական :

Vians-ántis (Յյծ․)․ ճանապար-
հորդ , ուղևոր , անցաւոր :

Viaticátus-ta-tum (ած․)․ նպա-
րակ կազմեալ , նպարակեալ :

Viaticulum-li (չգ․)․ դոյզն պա-
շար , համբարակ :

Viáticum-ci (չգ․)․ պուշար , պա-
րէն ճանապարհի , դարման ,
վերջին թռչակ :

Viáticus-ca-cum } ած․ ճանա-
Viatóriu-ria-rium }
պարհորդական , ուղևորական :

Viátor-óris (ար․)․ ուղևոր , ան-
ցաւոր , ճանապարհորդ :

Vibex-bicis (իգ․)․ վերք , հարուած ,
երաշխեպք , խոշտանգանք :

Vibrámen-minis (չգ․) } տատա-
Vibrátio-ónis (իգ․) }
նուսն , ծօծումն , երերումն :

Vibrans-ántis (Յյծ․)․ ճաճան-

չաւոր, պաղպաջուն, շողաւոր, մեծապայծառ :

Vibrátus - ta - tum (առջ. ԴԵԲ.).
Տես Vibro.

Vibrissae - sárum (ԷԳ.). մազք
ռնդանց :

Vibrisso-sas-ávi-átum-áre (չգ.).
գեղգեղեմ, ճռուողեմ :

Vibro-ras-ávi-átum-áre (ՆԵԳ.).
ձօձեմ, շողացուցանեմ, երեւեմ, տատանեմ, ընկենում, արկանեմ, ձգեմ :

Vibúrnum-ni (չգ.). պատաղեճ
վայրի :

Vicánus-na-num (առ.). արուար-
ձանեայ, շինական :

Vicariátus-us (առ.). փոխանոր-
դութիւն, տեղակալութիւն, ետեղապահութիւն :

Vicárius-ria-rium (առ.). փոխա-
նորդական :

Vicárius-rii (առ.). փոխանորդ,
տեղապահ, տեղակալ, ետեղապահ :

Vicátim (ՎԵ.). աստ անդ ընդ
արձակավայրս, բացառէ 'ի
բացատ :

Vicenárius-ria-rium (առ.). քսա-
նական :

Vicéni-nae-na (առ.). քսան :

Vicénnium - nii (չգ.). քսանա-
մեակ :

Vicequaestúra-ae (ԷԳ.). պաշտօն
ետեղապահի գանձաւորի :

Vicésimus-ma-mum (առ.). քսա-
ներորդ :

Vícia - ae (ԷԳ.). վեկն, քիսամն՝
տունկ :

Viciárium-rii (չգ.). սերմանոց
քիսաման :

Viciárius-ria-rium (առ.). քիսա-
ման :

Vicies (ՎԵ.). քսան անգամ :

Vicinális-le (առ.). զրացի, մեր-
ձաւոր :

Vicinia-ae (ԷԳ.). զրացութիւն,
զրացիք, մերձաւորք :

Vicinitas-tátis (ԷԳ.). մերձաւո-
րութիւն, զրացութիւն, զրա-
ցիք, սահմանորդք, խնամու-
թիւն, նմանութիւն :

Vicinitus (ՎԵ.). 'ի մօտոյ, ընդ
մօտոյ, մերձաւորադոյն :

Vicinus-na-num (-nior) առ. մեր-
ձաւոր, զրացի, սահմանորդ,
սահմանակից, մօտաւոր, խնա-
մի, նման :

Vicis-cem-ce (յոգ. vices - cibus)
ԷԳ. փոփոխումն, փոխանակու-
թիւն, արիտուր, նուազ, ան-
դամ, տեղի, ետեղապահ, փո-
խանակ :

» versâ vice. ընդ հակառակն,
փոխադարձաբար :

» vicibus կամ per vices. փոխա-
նակաւ, կարգաւ, կարգ ըստ
կարգէ :

» in vicem կամ vices. փոփոխ,
յիրկոցունց կողմանց :

» vicem reddo կամ réfero. փո-
խարէն առնեմ, հատուցանեմ,
տամ զվարձս :

» primâ vice. յառաջնում նուա-
զի, զառաջինն :

» tribus per diem vicibus. եւ
րիցս անգամ յաւուր :

» *núminis vice*. 'ի տեղի աս-
տուածոյ ուրուք :

» *vice altérius fungor*. հանդա-
պահ լինիմ, խոխանակ կամ :

Vicissim (Վէք.) . փոխանակաւ ,
փոփոխ , կարգ ըստ կարգէ ,
մի ըստ միոջէ :

Vicissitúdo-dinis (Վի.) . փոփո-
խութիւն , շրջութիւն , փոխանա-
կութիւն , փոխադարձ :

Vicomagister-tri (ար.) . գաւա-
ռապետ , շահապ քաղաքի ,
կուսակալ :

Víctima-ae (Վի.) . զոհ , պատա-
րագ :

Victimárius-rii (ար.) . պատա-
րագիչ , զոհիչ :

Víctito (վիտ. Ito արմ.) կամ }
Victo-tas-távi-tátum-táre (վիտ.) }
կեանս վարեմ, կեամ, տեւեմ,
կամ մնամ :

Victor-óris (ար. et ար.) . յաղթող,
յաղթական :

» *victor exércitus*. յաղթական
գունդ :

Victória-ae (Վի.) . յաղթութիւն :

Victoriósus-sa-sum (ար.) . յաղ-
թական, յաղթողական :

Victrix-ricis (Վի.) . յաղթական,
յաղթող :

» *victricia arma*. յաղթական
զէնք :

Victuális-le (ար.) . նպարակաւոր :

Victus-ta-tum (անց. դէք.) . Տես
Vinco և *Vivo*.

Victus-us (ար.) . կենցաղավա-
րութիւն, ուտեստ, պարէն ,
նպար :

» *victum quaérito*. պաշար առ-
նեմ, նպարակ կազմեմ :

» *victus basílicus*. արքայական
սեղան՝ խորտիկ, իշխանական
կերակուր :

Vículus-li (ար.) . նրբափողոց,
շէն, աւան :

Vicus-ci (ար.) . կողմն, գաւառ,
արուարձանք, գիւղ, աւան,
շէն, քաղաքագիւղ, գեղաքա-
ղաք, թաղ, վիճակ :

Videlicet (ար է՝ *videre licet*) Վէ.
ապաքէն, ստուգիւ, ճշմար-
տիւ, այսինքն է, այն է, որ-
պէս է տեսանել :

Viden? (ար է՝ *videsne?*) . Ոչ տե-
սանես և չիմանաս :

Vídeo-des-idi-ism-dére (Վի.) .
տեսանեմ, իմանամ, իրազեկ լի-
նիմ, հայիմ, նայիմ, նկատեմ,
կանխաւ հոգամ, խորհիմ, խո-
կամ, միտ գնեմ, փոյթ յանձին
ունիմ, տածեմ, յանձանձեմ :

» *ipse viderit*. ինքն իսկ տեսցէ :

» *me vide*. վստահացեալ լիջի՛ր
յուսով, վստահ լեր յիս :

» *vide sis*. տես՝ հայեաց և թէ
կամ իցէ քեզ :

Vídeor-déris-ismus-déri (հար.) .
տեսանիմ, թուիմ, համարիմ,
վարկանիմ, որոշեմ, կարծեմ:
Viduátus-ta-tum (անց. դէք.) .
Տես *Viduo*.

Vidúitas-tátis (Վի.) . այրութիւն,
աղքատութիւն, չքաւորու-
թիւն, զրկութիւն :

Vídulus-li (ար.) . մախաղ, պայ-
ուսակ, պարկ :

Víduo-uas-ávi-átum-áre (ՆԳԺ.).
զըկեմ, մերկացուցանեմ, կո-
ղոպանեմ, կապանեմ :

Vídus-na-num (աժ.). ալլի,
անկին, անոք, մերկ, անմասն,
թափուր :

Viétus-ta-tum (աժ.). դառնա-
համ, թոյլ, նուազեալ, մերձ'ի
փակել :

Vigéni-nae-na (աժ.). քսան :

Vigens-éntis (ԷՅԺ.). հզօր, զօ-
րաւոր, հուժկու, առող, ժիր,
հաստատուն :

Vígeo-ges-gui-gére } զԷԺ. յուժի'
Vigésco-scis-scere }
յաստջ լինիմ, 'ի հաստի կամ,
ծաղկիմ, փթթիմ :

Vigésimus-ma-mum (աժ.). քսա-
ներորդ :

Vigil-lis (աժ.). արթուն, գուար-
թուն, հսկուն, անքուն :

» vigiles - lum (աբ.). գիշերա-
պահ, պահանորդ :

Vigilans-ántis (- tior - tissimus)
աժ. հսկող, հսկեցող, յառա-
ջատես, խնամակալ, ջանա-
սեր, գործօնեայ :

Vigilánter-tius-tissime (ՎԷԺ.).
տքնութեամբ, անքուն ակամբ,
բազում հաւաստեալ, փու-
թով պնդութեամբ :

Vigilántia-ae (ԷԳ.). հսկութիւն,
տքնութիւն, արթնութիւն,
փոյթ, պնդութիւն, ջան :

Vigilárius-rii (աբ.). պահանորդ,
գիշերապահ :

Vigilate (ՎԷԺ.). տքնութեամբ,
անքուն ակամբ, փութով :

Vigilátus - ta - tum (աՆԳ. ԴԴԷ.).
Տես Vígilo.

Vigilia - ae (ԷԳ.) }
Vigilium - lii (ՎԷԺ.) } հսկումն ,

տքնութիւն , յառաջընթաց
օր ոտնից, նախատօն, նախա-
տօնակ, փոյթ, ջան , ժրու-
թիւն, հոգ, խնամք, պահա-
նորդ, գիշերապահ, պահակ :

Vigilo-las-lávi-látum-láre (ՎԷԺ.).
հսկեմ, տքնիմ, արթուն կամ,
մատակարարեմ, հոգամ, հսյ-
թայթեմ :

Viginti (աժ.). քսան :

Vigor-óris (աբ.). աստիք, ուժ-
գնութիւն, զօրութիւն, ոյժ :

Vigorátus-ta-tum (աժ.). հուժ-
կու, ուժեղ, զօրաւոր, բուռն :

Víleo-les-lui-lére } ՎԷԺ. վհատիմ,
Vilésco-scis-scere }
վեհերիմ, վատաստիմ :

Vilipéndo-di (ՆԳԺ. Pendo աբԺ.).
արհամարհեմ, անգոհնեմ, ան-
արգեմ, քամահեմ, խոտեմ,
խոտան առնեմ, դարովեմ, ե-
պերեմ :

Vilis-le (-lior-lissimus) աժ. ան-
արգ, խոտան, գժուճ, ապա-
տոհմ, աննշան, դիւրագին :

Vílitas-tátis (ԷԳ.). անարգ գինք,
անարգութիւն :

» sui vilitas. անձնատեաց ար-
համարհութիւն :

Víliter-lius-lissime (ՎԷԺ.). անարգ
գնօք, դիւրագին :

Villa-ae (ԷԳ.). ամարաստուն ա-
պարանք, տուն շինի , դաս-
տակերտ :

Villáris-re (աթ.). դաշտական, շինական :

Villáticus-ca-cum (աթ.). գիւղական, դաշտային, գեղջուկ :

Víllica-ae (էգ.). շինական կին, գեղաբնակ օրիորդ :

Villicatio-ónis (էգ.). անտեսութիւն, հազարապետութիւն, դաւառապետութիւն :

Villico-cas-ávi-átum-áre (չլթ.)

Villicor-cáris-cátus-cári (հար.) } անտեսեմ, հազարապետ լինիմ, մատակարարեմ, զբօսեմ 'ի գիւղս :

Villico-ónis (ար. et էգ.) համ Víllicus-ci (ար.). անտես, հազարապետ, զաւառապետ, հոգաբարձու, շինական, գեղջուկ :

Villósus-sa-sum (-sior-sissimus) աթ. թուաւ, մազեղ, թաւարծի, ձարի :

Villula-ae (էգ.). սնիկ 'ի գիւղս :

Villum-li (չլթ.). թեթեւ գինի, գինեակ :

Villus-li (ար.). գնդակ մետաքսի, ծոպք :

Vimen - minis համ Viméntum-ti (չլթ.). կապ յուռույ, ողոր :

Viminális - le (աթ.). յօրինեալ յոստոյ ուռնեւոյ :

» vimináles árboles. ծառք առ 'ի յօրինեալ պարաւանդս :

Viminétum - ti (չլթ.). անտառ ուռեաց, ուռիք :

Vimíneus-ea-eum (աթ.). յոստոյ ուռեաց յօրինեալ :

Vin' ? (ար է՝ vis ne?). կամի՞ս, կամ է քեզ :

Vinácea-ae (էգ.). կոխած խաղողոյ :

Vináceum-ei (չլթ.) } թին :

Vináceus-ei (ար.) } թին :

Vinárius-ia-ium (աթ.). գինեգոյն, գինաւէտ :

» vinária-riórum. (չլթ.) անօթք տաշտք գինեւոյ :

Vinárius-rii (ար.). գինեվաճառ, արքշիռ, գինեմոլ :

Vínceus-ea-cum (աթ.). պատշաճ առ 'ի կապել :

Vincibilis-le (աթ.). նուաճելի, յաղթելի, պարտելի :

Víncio-cis, vixi, victum-cire (նրգ.). կապեմ, կաշկանդեմ, պրկեմ, պնդեմ 'ի կոճեղս, պարաւանդեմ ուռովք :

Vinco - cis, vici, victum - cere (նրգ.). յաղթեմ, գեր 'ի զերոյ լինիմ, գլեմ, առաւելում, զանցուցանեմ :

» vinco sponsiónē. շահեմ 'ի գրաւադրութեան :

Víntio-ónis (էգ.)

Vinctúra-ae (էգ.) } կապ, կա-

Vinctus-us (ար.) } պուճն, կապանք, յօդ :

Vinctus-ta-tum (անշ. րրգ.). Տեմ Víncio.

Vínculum - li (չլթ.). կապանք, կալանք, բանտ, արգելան :

» vinctulis árceo. արկանեմ 'ի կապանս, կապեմ շղթայիւք, կաշկանդեմ :

Vindémia-ae (էգ.). այգեկութք, կութք, խաղողք :

» vindémia mellis. կութք մեղեր

» vindémia oleárum. կուծք ձի-
թոյ :

Vindemiális-le էսճ

Vindemiatórius-ria-rium) ած.

կթոյ :

Vindemiátor-óris) աբ. այգեկուծ :

Vindémitor-óris

Vindémio-ias-ávi-iátum-iáre

(նրգ.). կթեմ, քաղեմ զայգի :

Vindemiola-ac(եգ.) դուզնաքեայ

կուծք :

Vindex-dicis (աբ. et էգ.). վըէժ-

խնդիր, քինախնդիր, պաշտ-

պան, ջատագով, ազատիչ :

Vindicatio-ónis (էգ.). քինահա-

նութիւն, վըէժխնդրութիւն,

պահանջանք, պահանջումն :

Vindicátus-ta-tum (աւց. Դրբ.).

Տես Vindico.

Vindiciae-ciárum (էգ.). դատա-

կնիք, դատավճիռ, տուչու-

թիւն իրաւամբք դատաստա-

նի :

Vindico-cas-ávi-átum-áre (նրգ.)

պատժեմ, պատիժ պատու-

հասի 'ի վերայ ածեմ, վըէժ-

խնդիր լինիմ, սեպհականեմ

անձին, պաշտպանեմ, թափեմ :

Vindicta-ae (էգ.). վըէժ, պա-

տիժ, պատուհաս, պաշտպա-

նութիւն :

Vinea-ae (էգ.). այգի, այգես-

տան, որթ, որթատունկ, բու-

լիստը :

Vineális-le էսճ

Vineárius-ria-rium) ած. այգես-

Vineáticus-ca-cum

տանեայ, այգաւէտ :

Vinétum-ti (չգգ.). այգեստան ,

այգիք, երկիր այգաւէտ :

Vínifer-nífera-rum (ած.). գինե-

բեր, գինաւէտ :

Vinipótor-tóris (աբ.). արբշիռ,

գինեսէր, գինեմոլ :

Vínitor-óris (աբ.). այգորդ, այ-

գեգործ :

Vinitórius-ria-rium (ած.). այ-

գեգործական, այգորդական :

Vínulus-la-lum (ած.). կակուղ,

գիւրակոր, փափուկ, քնքուշ,

գիրգ :

Vinoléntia - ae (էգ.). արբեցու-

թիւն, արբշուութիւն, գինե-

հարութիւն :

Vinoléntus-ta-tum (ած.). գինե-

զէն, գինեմոլ, արբշիռ :

Vínósus-sa-sum (-sior-síssimus)

գինեսէր, արբեցող, արբշիռ,

սխալակ :

Vínulus-la-lum (ած.). գիւրա-

կոր, կակուղ, գիրգ, քնքուշ,

փափուկ :

Vinum-ni (չգգ.). գինի :

» vinum ásperum , austérum.

գինի փոթոթահամ :

» vinum lene, molle. քաղցրա-

համ գինի :

» vinum merum, purum. գինի

անխառն, անապակ :

» vinum secundárium. գինի 'ի

կոխածից, յուր գինի :

» vinum tenue, vâpidum. թեթե

գինի, գինեակ :

» vino mádeo. արբենամ, գինե-

հարում արբեցութեամբ, արբ-

շուութիւն հատանիմ, 'ի գին-

ւոջ լինիմ, զգինեօք անկանիմ, ընդ գինիս մտանեմ :
 Vio-ias-iāvi-iātum-iāre (չլթ.).
 Ճանապարհ առնեմ, շրջիմ,
 ոտնփոխ լինիմ, դնամ :
 Víola-ae (խթ.). մեմփածաղիկ, մեխակ, շահարակ, ձագախոտ :
 » viola mártia, purpúrea. մանիշակ, մանուշակ :
 Violábilis-le (աթ.). ապականելի, սպականացու :
 Violáceus-ea-eum (աթ.). մանուշակագոյն, կապուտակագոյն :
 Violárium - rii (չլթ.). դրախտ՝ բուրաստան մանուշակաց :
 Violárius-rii (ար.). նարստաներկ՝
 'ի դոյն մանուշակի :
 Violátio-ónis (խթ.). յանցութիւն, յանցումն, օրէնսզանցութիւն, ապականութիւն, խարդաւանութիւն, պղծութիւն :
 Violátor-óris (ար.). ապականիչ, պղծիչ, բռնաբարիչ, օրինազանց, յանցաւոր :
 Violátus - ta - tum (անց. Դրբ.). Տես Víolo.
 Violens-éntis (աթ.). բռնազօսիկ, բուռն, սաստիկ, մոլեղին, կոտորի :
 Violénte-tius-tissime } Դբ. բռն-
 Violénter-tius-tissime } նաբար, բռնի, հզօրագոյնս,
 զայրագին, սոստկապէս, ակամայ կամօք, յանկամս :
 Violéntia-ae (խթ.). բռնութիւն, բռնադատութիւն, բռնազօսութիւն, զօրութիւն, սաստկութիւն, ուժգնութիւն :

Violéntus-ta-tum(-tior-tíssimus) աթ. բուռն, բռնաշուռնչ, ուժգնադոյն, սոստկագոյն, անգութ, անհամբոյր, վէս :
 Víolo-las-lāvi-látum-lāre (Խթ.). բռնաբարիմ, բռնադատեմ, բռնազօսեմ, ապականեմ, խարդաւանեմ, պղծեմ :
 Vípera-ae (խթ.). իժ, քարբ :
 Viperális herba - ae (խթ.). ընտանի փեղենայ :
 Vipéreus-ea-eum } աթ. իժա-
 Viperinus-na-num }
 ցեալ, թուռնաւոր, չարաթոյն :
 Vípio-ónis (ար.). կռուենկն, խորդ :
 Vir-ri (ար.). այր, մարդ, քաջ և արիական անձն, կանամբի :
 Virágo - ginis (խթ.). կին ժրագլուռի, ամազուն, միսստնիք :
 Virátus-ta-tum (աթ.). այրական, արուական, առնացի :
 Virens - éntis (Էյթ.). կանաչագոյն, կանաչազգեստ, առողջ, զօրաւոր, ծաղկաւէտ :
 Vireo-es-rui-ère } չլթ. կանա-
 Virésco-scis-scere }
 չանամ, դալարանամ, կազգուրիմ, զօրանամ, քաջանամ :
 Vireo-ónis (ար.). կանաչ սարեկի՝ ասպունձակ, մրգասորեակ, խարտեաշ սարեակ :
 Virétum-ti (չլթ.). դալար վայր, մարգագետին :
 Virga-ae (խթ.). ցուպ, գաւազան :
 » virgis afficio. գանեմ, գանհարկանեմ, բրածեմ՝ գանալից առնեմ, ծեծեմ, ձաղկեմ, չարագանեմ :

Virgátor-óris (ար.) հարկանող, ձաղկիչ :

Virgátus-ta-tum (աթ.) նկարէն, խայտաբղէտ, խայտապիսակ, խայտախարիւ :

Virgétum-ti (չլթ.) դարաստան, միգաստան, դրախտ մատաղատունկ ծառոց :

Virgeus-ea-eum (աթ.) գաւազանաւոր, ցպակերպ, գաւազանաձև :

» supéllex virgea. կողով հիւսեալ յոստոց ուռնեաց :

Virgiliæ-liárum (խփ.) բազմաստեղք, վեց աստեղք ցուլ աստեղատան :

Virginális-le կամ
Virginárius-ria-rium } աթ. կուսական, կուսարար :

Virginitas - tátis (խփ.) կուսութիւն :

Virgo-ginis (ար. et խփ.) կոյս, կուսան, աղջիկ, օրիորդ, մանկամարդ, մանուկ, տղայ, անպական ինչ :

Virgósus-sa-sum (աթ.) գաւազանաբուլի :

Virgula-ae (խփ.) փոքրիկ գաւազան, ոտ :

Virgulátus-ta-tum (աթ.) խայտաբղէտ, խայտախարիւ, նկարէն :

Virgúltum-ti (չլթ.) շառաւիղ, ստեղն, խաւարծի :

Virgúncula - ae (խփ.) մանկամարդ, օրիորդ փոքրիկ :

Virículæ - lárur (խփ.) անզօր զօրութիւն, անոյժ աստիք :

Virículum-li (չլթ.) քանդակազործի, գրիչ երկաթի, գրոց :

Viridans-ántis (թշթ.) կանաչագոյն, կանաչ, դալար :

Viridárium-rii (չլթ.) դրախտ, պարտէզ, բուրաստան, ծաղկոց, բանջարանոց :

Viridárius-rii (ար.) պարտիզպան, դրախտապան :

Viridia-dium կամ diórum (չլթ.) դալարիք, դեղ դալար, դալարուտ վայր, մարգագետինք :

Viridis-de (-ridior-dissimus) աթ. կանաչ, կանաչագոյն, հզօր, հուժկու, սոռոգ, զօրաւոր :

Viríditas-tátis (խփ.) դալարութիւն, կանաչութիւն, գոյն կանաչ, աստիք, ոյժ, ծաղիկ հասակի :

Viridor-dáris-dátus-dári (հր.) կանաչանամ, դալարանամ :

Virilis-le (աթ.) արուական, առնացի, ուժեղ, առաքինի, քաջ, մեծանձն, ազնուական :

» pro virili parte կամ portióne. իսկ որ ինչ ինձ անկ է :

Virililas-tátis (խփ.) արութիւն, առնութիւն, քաջութիւն :

Viriliter-lius (Վլթ.) առնարար, առնապէս, քաջապէս, յաներկիւղս :

Viriola-ae (խփ.) փոքրիկ ապարանջան :

Viripotens-éntis (աթ.) ամուսնանալի, հարսնացու, հուժկու, զօրեղ, զօրաւոր :

Viritim (Վլթ.) առն առն, իւրաքանչիւր, անձնիւր :

Viror-óris (աբ.) • կանաչութիւն,
դալարութիւն, գոյն կանաչ:
Virósus-sa-sum (-sissimus) ած.
պազշոտ, անառակ, զեղի,
ցանկատէր, շուայտաբարոյ,
չարահոտ, ժանդահոտ:
Virtus-tútis (իգ.) • լաւութիւն,
առաքինութիւն, քաջութիւն,
արութիւն, զօրութիւն, համ-
արձակութիւն:
Viruléntus-ta-tum (ած.) • թու-
նաւոր, ժանկաւոր, չարա-
թոյն:
Virus-ri (չգ.) • հիւթ, աւիշ,
թոյն, ժանգ, դեղ, ժանտահո-
տութիւն, նեխութիւն:
Vis-is (յգ. vires-írium) իգ. ոյժ,
զօրութիւն, կար, ուժգնու-
թիւն, ազդեցութիւն, աս-
տիք, բռնութիւն, զեղծումն,
յոլովութիւն, յորդութիւն:
Viscátus-ta-tum } ած. մածանող,
Viscósus-sa-sum }
մազոզ, մատկելի:
Viscerátio - ónis (իգ.) • խնճոյք
մսակերութեան:
Viscum-sci (չգ.) } ծուղակ մատ-
Viscus-sci (աբ.) }
զելի, հոյզ հաւորսաց:
Viscus-sceris (չգ.) • աղիք, ըն-
դերք, փորոտիք:
» viscera montis. խորք լեռին:
Visens-éntis (էջծ.) • այցելու:
Visibilis-le (ած.) • տեսանելի, ե-
րևելի, զննական, տեսական:
Visio-ónis (իգ.) • հայեցումաճք,
տեսութիւն, տեսիլ, երևոյթ,
անուրջք, պատկեր:

Visitátio - ónis (իգ.) • երևումն,
յայտնութիւն, այցելութիւն,
տեսութիւն, տեսիլ:
Vísito (նրգ. Ito աբ.) • յայց ե-
լանեմ, այց առնեմ, այցեմ,
'ի տես երթամ:
Vísitor-óris (աբ.) • այցելու:
Viso-sis-si-sere (նրգ.) • 'ի տես
երթամ, այցեմ, տեսանեմ,
զննեմ:
Visor - óris (աբ.) • լրուես, դէտ,
յուզօղ:
Visum-si (չգ.) • երևոյթ, տե-
սիլ, առաջօք ինչ, արհաւիրք,
ոգի, հանդէս:
Visus-sa-sum (անց. դրբ.) • Տես
Vídeo.
Visus-us (աբ.) • հայեցումաճք,
տեսանելիք, նայեցած, տեսիլ,
երևոյթ:
Vita-ae (իգ.) • կեանք, կենդա-
նութիւն, սնունդ, կերակուր,
պիւհ, բարք, վարք, զնացք:
» vivo vitam. կեամ, կեանս վա-
րեմ, կենդանի եմ:
Vitábilis-le (ած.) • խուսափելի,
խորշելի:
Vitabúndus-da-dum (ած.) • խու-
սափու, փախստական:
Vitális-le (ած.) • կենդանական,
կենդանատու, կենդանարար:
» vitális aura. օդ առողջարար:
» vitális calor. կենդանապահ
ջերմութիւն:
Vitálitás-tátis (իգ.) • կենդանու-
թիւն, կեանք:
Vitáliter (ճլբ.) • կենօք չափ, կեն-
դանայն, ցկեանս:

Vitatio-ónis (իգ.). խուսափանք,
փախուստ :

Vitellinus-na-num (աժ.). զուա-
րակի, որթուկ :

Vitellus-li (ար.). որթ, ընջուղ,
որթուկ, դեղին մասն ձուռոյ,
դեղնուկ :

Viteus-ea-eum (աժ.). որթոյ, որ-
թասնկոյ :

Vitex-ticis (իգ.). հազնի տունկ,
ուռի կարճաբերձ :

Vitiarium-rii (չչ.). այգեստան,
այգի :

Vitiatio-ónis (իգ.). ապականու-
թիւն, խարդաւանութիւն,
եղծումն :

Vitiator-óris (ար.) խարդաւանիչ,
ապականիչ, մոլորեցուցիչ :

Vitiatus-ta-tum (աժ. արթ.). Տես
Vitio.

Viticola-ae (ար. et իգ.). այգե-
գործ, այգորդ :

Vitícula-ae (իգ.). փոքրիկ որ-
թատունկ :

Vitifera-tifera-rum (աժ.). գինաւ-
էտ, այգաւէտ :

Vitigenus-na-num } աժ. որթոյ,
Vitigineus-ea-eum } որթասնկոյ :

» liquor vitigineus. գինի, բեր
որթոյ :

Vitilia - lium (չչ.). ողորք ու-
ռեաց, պարաւանդ յուռույ :

Vitilis-le (աժ.). գիւրակոր, ծու-
լի, յօրինեալ յոստոյ ուռնե-
ւոյ :

Vitiligo (Նրգ. Litigo արթ.). բա-
նակոիւ՝ բանընդդէմ լինիմ,

կազեմ, վիճեմ, պարսաւեմ,
զըպարտեմ :

Vitineus-ea-eum (աժ.). որթոյ,
որթասնկոյ :

Vitio-tias-iávi-átum-áre (Նրգ.).
յոռացուցանեմ, խանգարեմ,
ապականեմ, եղծանեմ, աղար-
տեմ, լլկեմ, յօսնում, խար-
դաւանեմ :

Vitióse-sius-sissime (Պէ.). յո-
ռեպէս, չարաչար, ախտաւո-
րաբար :

Vitiósitas - tátis (իգ.). յոռու-
թիւն, թերութիւն, ախտաւո-
րութիւն :

Vitiósus-sa-sum (-sior-síssimus)
աժ. յոռի, ախտաւոր, խան-
գարեալ, եղծեալ, թերի, ան-
կատար :

Vitis-is (իգ.). որթ, որթատունկ,
ուռ որթոյ :

» vitis alba. լսնագոյն որթ, լօշ-
տակ :

» vitis arbústa կամ arbustiva.
որթատունկ յեցեալ ի ծառ :

» vitis nigra. մամուռ ծառոց :

Vitisátor-óris (ար.). տնկող որ-
թոց :

Vítium - tii (չչ.). յոռութիւն,
կարիք, ախտ, թերութիւն,
պակասութիւն, բիծ, արատ,
չարիք, չարութիւն :

Vito-tas-távi-tátum-táre (Նրգ.).
խուսեմ, խուսափեմ, ապրիմ,
խոյս տամ, ձողապրիմ, զգու-
շանամ, փախչիմ, փրծանիմ :

Vitrárius-rii } ար. ապակեգործ,
Vitreárius-rii }

ապակավաճառ, գործիչ բա-
ժակաց :

Vítrea-eórum(աճ.) } չլս. անօթքա-

Vitreámina-num }
պակեղէնք, սնոտիք :

Vítreus-ea-eum (աճ.). ապակե-
ղէն, դիւրաբեկ, բեկառու, ան-
կայական :

Vitriária-ae (իգ.). ապակաղեղ,
ապակեխոտ :

Vitriárius-rii (աբ.). ապակավա-
ճառ, ապակեգործ, գործիչ
բաժակաց :

Vítricus-ci (աբ.). յօրայ, խորթ
հայր :

Vitrum-ri (չլս.). ապակի, լըջա-
բոյս :

Vitta-ae (իգ.). վարսակալ, ժա-
պաւէն, պատան, երէզ, երի-
զապինդ կտուռ :

Vittátus-ta-tum (աճ.). ժապաւ-
ինեալ, երիզապատ :

Vítula-ae (իգ.). երկնջ :

Vitulínus-na-num (աճ.). զուա-
բակի, որթուց :

Vítulus-li (աբ.). որթ, ընջուղ,
զուարակ, որթուկ :

Vituperábilis-le (աճ.). արհա-
մարհելի, պարսաւելի, եպե-
րելի :

Vituperátio-ónis (իգ.). պարսաւ-
անք, արհամարհութիւն, ե-
պերանք, սողիւտ :

Vituperátor-óris (աբ.). դարովիչ,
թշնամանադիր, սողտանող,
արհամարհող, անգոսնիչ :

Vitupérium - rii (չլս.). նախա-
տինք, առականք, ծանականք,

նշաւակութիւն, քարուակե-
նութիւն :

Vitúpero-ras-rávi-rátum - ráre
(նբգ.). վատանուն առնեմ,
առական, պարսաւեմ, սողտա-
նեմ, եպերեմ, մերժեմ, չըն-
դունիմ :

Vitúpero-ónis (աբ.). սողտանող,
թշնամանադիր, դարովիչ, չա-
րախօս :

Vivácitas-tátis (իգ.). առողու-
թիւն, կայտառութիւն, ուժ-
գնութիւն, աստիք :

Vivárium-rii (չլս.). ձկնատեանք,
աւազան ձկանց, հաւանոց,
գոմք երէոց :

Vivátus-ta-tum (աճ.). ուժեղ,
կայտառ, առող, ժիր, հղօր :

Vivax-ácis (-cior-císsimus) աճ.
երկայնականց, բուռն, հուժ-
կու, զօրաւոր :

Vivens-éntis (էյճ.). կենդանի,
կենդանական :

» vivens flumen. հոսանուաջուր :

» vivens focus. բորբոքախառն
հուր, բոցախառն հրատ :

Viverra-ae (իգ.). վայրի աքիս,
կուղ որսական :

Vivésco-scis-scere (չլս.). կաղ-
դուրիմ, զօրանամ, քաջանամ :

Vívide-vidius (Վէբ.). ուժգինս,
հզօրագոյնս, սաստիկս :

Vívidus-da-dum (-vidior) աճ.
զօրաւոր, հուժկու, հղօր, ա-
ռող, կայտառ :

Vivífico-cas-ávi-átum-áre(նբգ.).
կենդանի առնեմ, կեցուցանեմ,
կենդանացուցանեմ :

Vivificus-ca-cum (աժ.). կենդանատու, կենսարար, կենդանաւարար, կենդանատուր, կենսաբեր, կեցուցաբեր :

Viviparus-ra-rum (աժ.). կենդանածին :

Vivirádix-dícis (էգ.). մատաղատունկ տունկ, նորատունկ, աղուրի, տաշտաթաղ :

Vivisco-sci-scere (չգ.). քաջանամ, զօրանամ, կազդուրիմ :

Vivo-vis-ixi-ictum-vere (չգ.). կեամ, կենդանի լինիմ, սնանիմ, կերակրիմ, բուծանիմ :

» *ita vivam*. այսպէս լստուած կեանս պարգևեսցէ ինձ :

» *ne 'vivam*. իցէ թէ իջանէի 'ի դժոխս, ո՞ր տայր ինձ ճաշակել զմահ :

» *vivo vitam*. կեանս վարեմ, կենդանի եմ, կեամ :

Vivus-va-vum (աժ.). կենդանի, կայտառ, ողջանդամ :

» *vivus amor*. եռանդնոտ սէր :

» *vivus lapis*. զայլախաղ, կայծքար :

Vix (Վէք.). հազիւ, դժուարաւ :

» *vix cum*. մինչև հազիւ հաղ, այն ինչ :

» *vix tandem*. հազիւ ուրեմն, հուսկ յետոյ :

Vocábulum-li (չգ.). բարբառ, անուն, բան :

Vocális-le (-lior-lissimus) աժ. ձայնական, հնչական, սասական, մեծաբարբառ :

» *vocáles líterae*. ձայնաւորնշանագիրք :

Vocálitat-tátis (էգ.). յօրինեալ բարբառ, ձայնակցութիւն, հնչակցութիւն յերգս :

Vocáliter (Վէք.). ձայնիւ, 'ի ձայն բարձր, բարձրաձայն բարբառով, մեծաբարբառ ձայնիւ :

Vocátio-ónis (էգ.). ընդունելութիւն, կոչումն, հրաւեր :

Vocative (Վէք.). 'ի կոչական հոլով, 'ի կոչիւն, կոչելով :

Vocátivus-va-vum (աժ.) ձայնատուր, ձայնական, հնչական :

» *casus vocatívus*. կոչական հոչական հոլով :

Vocátor-óris (ար.). կոչնատեր, հրաւիրակ, կոչող :

Vocátus - ta - tum (անգ. Դրէք.)
Տես Voco.

Vocátus-us (ար.). կոչ, կոչիւն, կոչումն :

Vociferátio - ónis (էգ.) } հոչակ,

Vociferátus - us (ար.) } գոչիւն, աղաղակ, դղրդիւն, կարկաչիւն, ձիչ :

Vociferátus-ta-tum (անգ. Դրէք.)
Տես Vociferor.

Vociferor-ráris-átus-ári (հար.) աղաղակեմ, հնչեցուցանեմ, գոչեմ, մեծաձայն կարդամ, զաղաղակբառնամ, կանչեմ, ձչեմ :

Vocitátus-ta-tum (անգ. Դրէք.)
Տես Vócito.

Vócito (Նրգ. Ito արգ.). ստէպ ձայնեմ, յաճախ ձայն առնում, յանունէ կոչեմ :

Voco-cas-cávi-cátum-cáre (Նրգ.) կարդամ, կոչեմ, հրաւիրեմ, ձայնեմ :

- » voco ad coenam. 'ի ճաշ կոչեմ, յընթրիս հրաւիրեմ :
- » voco deos. կարդամ յօգնականութիւն զաստուածս :
- » voco in crimen. չարախօսութիւն մատուցանեմ, ամբաստանեմ, մեղս զնեմ, մեղադիր լինիմ :
- » voco in jus. 'ի դատաստան կոչեմ, եկակոչ առնեմ :
- » voco offensas. Թշնամանս գրեզոքեմ, Թշնամանստէր լինիմ :
- Vócula-ae (իգ.). ձայն նուազ, ողոր բանք :
- Vola-ae (իգ.). ափ, ագուռ, ներբանք ոտից :
- Volántes-tium (իգ.). Թռչունք, հաւք, թեւաւորք :
- Volática-ae (իգ.). վհուկ, կախարդ կին, Զատուկ :
- Voláticus-ca-cum (աթ.). Թռչող, թեւաւոր յեղձեղուկ, յողողող, անկայական, անհաստատ :
- Volátilis - le (աթ.). Թռչական, թռչող, երազագնաց :
- Volatúra-ae (իգ.) } Թռչան, թռչուն
- Volátus-us (աբ.) } չումն, թռիչք :
- Volátus-ta-tum (անց. դբ.). Տես Volo-las.
- Voléma- mórur (չլթ.). տանձք բռնալիքք :
- Volens - éntis (էյթ.). ինքնայօժար, ինքնակամ, կամեւի, կամեցող :
- » volénti ánimo. ինքնակամ կամօք, 'ի կամակարուց, մտադիւրագոյնս :

- Vólitans - ántis (էյթ.). Թռչող այսր անդր թռթռող :
- Vólito (չլթ. Ito աբ.). Թռչիմ, ճախրեմ, թռանիմ, առնում վազս վազս յայսկոյս յայնկոյս, այսր անդր թռթռեմ :
- Volo-las-lávi-látum-láre (չլթ.). Թռանիմ, թռչիմ, սլանամ, սուրում, վարդիմ :
- Volo, vis, vólui, velle (շբթ.). կամիմ, յօժարիմ, փափաքիմ, ցանկամ, տենչամ :
- » bene tibi volo. բարեախորժ լինիմ, խանդաղատիմ, ախորժեմ :
- » male tibi volo. չարակամ լինիմ, չարաւարեմ :
- » velim. կամէր ինձ, կամէի արդեօք :
- » quam vellem, velim. ո՛հ հոբան ըղձանայի, ո՛ տայր ինձ :
- » te volo. կամիմ խօսել ընդքեզ :
- » si quid me vis. եթէ կամիս ինչ յինէն :
- » quid sibi vult? զե՞նչ իցէ այլ, զե՞նչ ինչ ակնարկեն բանքդ :
- » quid sibi vult pater? զե՞նչ արդեօք ինդրէ հայրն :
- Volónes-num (աբ.) ստրուկք, գերիք, արծաթագինք :
- Volsélla-ae (իգ.). ունեւի փորիկ, խզելի, աքճան վերաբուժաց :
- Volúbilis-le (աթ.). յողողող, յեղձեղուկ, դիւրաշարժ, անկայական, անհաստատ :
- » volúbilis orátio. ծորան ճառ, յորդահոս բանք :

Volubilitas-tátis (եփ․)․ դիւրա-
դարձութիւն, արագարձնու-
թիւն, անհաստատութիւն,
յողողողութիւն, յաճութիւն:

Volubíliter (Վլբ․)․ առատապէս,
յեղեղունկ խորհրդով:

Vólucer-cris-cre (աժ․)․ թռչող,
արագոտն, երագագնաց:

Vólucris-is (ար․ et եփ․)․ հաւ,
թռչուն, թեւաւոր:

Volúmen-minis (չլթ․)․ շրջանակ,
շրջումն, շրջշրջումն, գիրք,
մատենան, հատոր:

» **volúmen epistolárum**․ պատաս-
նամակաց, ծրար թղթոց:

Voluntárie կամ **Voluntáριο** (Վլբ․)․
անձնական կամօք, ի կամակա-
րուց, կամակար մտօք, կամօք
կամաւորութեամբ, կամայ:

Voluntárius-ia-ium (աժ․)․ կա-
մական, կամածին, կամաւոր,
կամայական, կամակար, յո-
ժարական, ինքնական, ինք-
նայոժար, անձնական:

» **voluntárii-riórum** (ար․)․ ինք-
նական զինուորք:

Volúntas-tátis (եփ․)․ կամութիւն,
կամք, յոժարութիւն, իղձք,
զիսաւորութիւն, միտք:

Vólupе (չլթ․)․ հաճոյք, հաճու-
թիւն, հեշտութիւն:

Voluptábilis-le կամ } աժ․ հեշ-

Voluptárius-ia-ium } տական, զուարճալի, ակոր-
ժեղի, բերկրական, հաճոյ:

Voluptárie (Վլբ․)․ հեշտականու-
թեամբ, հաճութեամբ, բեր-
կրութեամբ:

Volúptas-tátis (եփ․)․ զուարճու-
թիւն, հաճութիւն, հեշտու-
թիւն, բերկրութիւն, ակոր-
ժանք:

Volúptor-táris-tátus-tári (հար․)․
հեշտանամ, փափկակեաց՝ բա-
րեկեցիկ լինիմ, փափկանամ,
զուարճանամ:

Voluptuósus-sa-sum (աժ․)․ հեշ-
տական, հաճոյ, զուարճալի,
ակորժեղի:

Volúta-ae (եփ․)․ խղնջնաձև զարդ
'ի գլուխս սեանց, ոլորածոյ
պատուած:

Volutábrum-ri (չլթ․)․ ճահիճք,
մօր, տիղմ, սիկ:

Volutátim (Վլբ․)․ մանուածա-
պատ շրջանօք:

Volutátio-ónis (եփ․) } դարձուած,

Volutátus-us (ար․) } շրջան, շրջշրջումն, շրջումն:

Volutátus-ta-tum (աճ․ Գրբ․)․

Տես Vóluto.

Vóluto-tas-ávi-átum-áre (նրթ․)․
թաւալեցուցանեմ, հոլովե-
ցուցանեմ, պատեմ, ծրարեմ,
յեղեղեմ ի մտի, խոկամ:

Vólutor-táris-átus-ári (չր․)․ հո-
լովիմ, թաւալանիմ, շրջշրջիմ,
թաւալիմ:

Volútus-ta-tum (աճ․ Գրբ․)․ **Տես**
Volvo.

Volútus-us (ար․)․ դարձ, փոփո-
խումն, շրջուած:

Volvens-éntis (էյթ․)․ շրջշրջող,
շրջող:

» **volvéntibus annis**․ յանցանել
ամաց, ի շրջմունս տարեաց:

- » voco ad coenam. 'ի ճաշ կոչեմ, յընթրիս հրաւիրեմ :
- » voco deos. կարդամ յօգնականութիւն զաստուածս :
- » voco in crimen. չարախօսութիւն մատուցանեմ, ամբաստանեմ, մեղս դնեմ, մեղադիր լինիմ :
- » voco in jus. 'ի դատաստան կոչեմ, եկակոչ առնեմ :
- » voco offensas. թշնամանս զըրգոեմ, թշնամանասէր լինիմ :
- Vócula-ae (իգ). ձայն նուազ, ողոր բանք :
- Vola-ae (իգ). ափ, ազոռ, ներբանք ոտից :
- Volántes-tium (իգ). թռչունք, հաւք, թռևառորք :
- Volática-ae (իգ). վհուկ, կախարդ կին, ջատուկ :
- Voláticus-ca-cum (աթ). թռչող, թռևառորանկայա :
- Volátilis - l թռչող :
- Volátúra-a թռևառոր :
- Volátus-us չումն, լ :
- Volátus-ta թռևառոր :
- Volo-las թռևառոր :
- Voléma- m բռնալիք :
- Volens - én ժար, ին մեցող :
- » volénti á մօք, 'ի դիւրագ :

- Vólitans - ántis (էյթ). թռայր անդր թռթռող :
- Vólito (չլթ. Ito աբծ). թռախրեմ, թռանիմ, առվազս վազս յայտկոյս յկոյս, այսր անդր թռթռ :
- Volo-las-lávi-látum-láre (չ թռանիմ, թռչիմ, սլանսուրամ, վարդիմ :
- Volo, vis, vólui, velle (չլ կամիմ, յօժարիմ, փափաքցանկամ, տենչամ :
- » bene tibi volo. բարեալով լինիմ, խանդաղատիմ, ախթեմ :
- » male tibi volo. չարակամ լինիմ, չարարեմ :
- » velim. կամէր ինձ, կամէր որդեօք :
- » quam vellem, velim. որչափ քան ըղձանայի, որ տայր ինձ :

Volubilitas-tátis (եփ.). դիւրա-
դարձութիւն, արագաբանու-
թիւն, անհաստատութիւն,
յողգողգուլութիւն, յաճութիւն:

Volubíliter (Վլէ.). առատապէս,
յեղլեղուկ խորհրդով:

Vólucer-cris-cre (աժ.). թռչող,
արագոտն, երագագնաց:

Vólucris-is (աբ. et եփ.). հաւ,
թռչուն, թռչող:

Volúmen-minis (Վլվ.). շրջանակ,
շրջումն, շրջշրջումն, գիրք,
մատեն, հատոր:

» **volúmen epistolárum**. պատաս-
նամակաց, ծրար թղթոց:

Voluntárie կամ Voluntáριο (Վլէ.).
անձնական կամօք, ի կամակա-
րուց, կամակար մտօք, կամօք
կամաւորութեամբ, կամայ:

Voluntárius-ia-ium (աժ.). կա-
մական, կամածին, կամաւոր,
կամայական, կամակար, յո-
ժարական, ինքնական, ինք-

Volúptas-tátis (եփ.). զուարճու-
թիւն, հաճութիւն, հեշտու-
թիւն, բերկրութիւն, տիր-
ժանք:

Volúptor-táris-tátus-tári (հոգ.)
հեշտանամ, փափկակեաց բա-
րեկեցիկ լինիմ, փափկանամ
զուարճանամ:

Voluptuósus-sa-sum (աժ.). շէ-
տական, հաճոյ, զուարճու-
ախորժելի:

Volúta-ae (եփ.) խղնջնաձէ զու-
'ի գլուխ սեանց, զգու-
պատուած:

Volutábrum-ri (Վլվ.) շաշմ-
մօր, տիղմ, սիկ:

Volutátim (Վլէ.) շաշմ-
պատ շրջանօք:

Volutátio-ónis (եփ.) շաշմ-
մօր:

Volutátus-us (աժ.) շաշմ-
մօր, շաշմաւոր:

Volutátus-ta-tum շաշմ-
մօր շաշմաւոր.

Volvo-vis-vi-lútum-vere (ՆՐԳ.) • դարձուցանեմ, շրջեմ, կործանեմ, տապալեմ, յուզեմ 'ի մտի, զմտաւ ածեմ :

» volvo libros. բանամ զգիրս :
Vomer-ris } աբ. խոփ :
Vomis-meris }

Vómica-ae (ԻԳ.) • թարախ թութքոց, խաղաւարտ, այտուճի, պալար, ուռուցումն :

Vomicus-ca-cum (աՅ.) • վնասակար, ապականիչ, ժանտաբեր :

Vomificus-ca-cum (աՅ.) • փսիեցուցիչ, ործացուցիչ :

Vomitio-ónis (ԻԳ.) • փսխումն :

Vómito (ՆՐԳ. Ito աբ.) • յաճախ փսխեմ, ստէպ ործամ :

Vómitor-óris (աբ.) • փսխող :

Vomitórius-ria-rium (աՅ.) • ործացուցիչ, փսիեցուցիչ :

» vomitória-iórum (ԿԼԺ.) զլիւաւ որ դուռն 'ի թատերս հնոց շուրմայեցուց :

Vómitus-ta-tum (աՅ. ԴՐԷ.) • Տես Vomo.

Vómitus-us (աբ.) • փսխած, փրսխումն :

Vomo-mis-ui-itur-ere (ՆՐԳ.) ործամ, փսխեմ, դարձուցանեմ, ընդ բերան հանեմ, ծխեմ, շընչեմ, բուրեմ, ժայթքեմ :

Vorácitas-tátis (ԻԳ.) • անյազուութիւն, որկորստութիւն :

Voraginósus-sa-sum (աՅ.) • յորձանաձիգ, անդնդապտոյտ :

Vorágo-ginis (ԻԳ.) • անդուռնդք, խորք, պտոյտ ջուրց, վատնիչ, անառակ :

Vorans - ántis (ԷՅԺ.) • ծախիչ, սպառիչ, կլանիչ :

Vorátus-ta-tum (աՅ. ԴՐԷ.) • Տես Voro.

Voro-ras-rávi-rátum-ráre (ՆՐԳ.) • ծախեմ, սպառեմ, կլանեմ, լափեմ, լիզաջինջ առնեմ :

Vortex-ticis (աբ.) • պտոյտք, շըջան, շըջումն :

Vorticósus-sa-sum (աՅ.) • անդընդապտոյտ, յորձանաձիգ :

Vos, vestrum և՛ vestri (ԴՐԷ.) • դուք, ձեր :

» vosmet, vosmetipsi. դուք ինքնին, դուք իսկ ձեզէն :

Vótifer-tífera-rum (աՅ.) • նուիրաբեր, նուիրատու, ընծայաւոր, պատարագաբեր :

Votívus-va-vum (աՅ.) • ուխտական, նուիրեալ ուխտի :

» votíva tabélla և՛ tábula. ձօնիք, նուէրք ուխտի :

Votum-ti (ԿԼԺ.) • ուխտ, ուխտադրութիւն, նուէր, ընծայ, ձօնի, իղձ, տենջանք, փափազանք :

Votus-ta-tum (աՅ. ԴՐԷ.) • Տես Vóveo.

Vóveo-ves-vi-otum-vére (ԿԼԺ.) • ուխտեմ, ուխտադիր լինիմ, նուիրեմ, ընծայեմ, ձօնեմ, ըզձանամ, բաղձամ, փափաքեմ, տենջամ :

Vox-ocis (ԻԳ.) • ձայն, բարբառ, հնչիւն, աղաղակ, բան, խօսք, ճառ :

» assâ voce cano. առանձինն նուագեմ, մենանուագ երգեմ :

- » vocis conténtio, inténtio. բարձրաձայն բարբառ, բարձրագոչ աղաղակ, սուր ձայն, զի :
- » vocis remissio. ստուար ձայն, բամբ, մեղմ դաշն :
- » magnâ voce. մեծաձայն, բարձրաձիչ աղաղակաւ, 'ի ձայն բարձր, բարձրագոչ՝ մեծագոչ բարբառով :
- Vulcânus-ni (ար.). Սուլկանոս, Էփեսոսոս՝ դիք, հուր, խարոյկ, կրակ :
- Vulgâre } Վե. ըստ սովորութեան, ըստ կարծեաց հասարակաց, առ հասարակ :
- Vulgâriter }
- Vulgâris-re (աշ.). հասարակաց, գձուձ, դուզնաքեայ, անարգ, խոտան :
- Vulgâtor-ôris (ար.). համբաւող, հրապարակիչ, հռչակիչ :
- Vulgâtus - ta - tum (անց. Դրբ.). Տես Vulgo-gas.
- Vulgâtus-ta-tum (-tior-tissimus) աշ. համբաւեալ, 'ի հրապարակագոյժ արկեալ, աշխարհագոյժ, հռչակեալ, համբաւկոծ :
- Vulgo (Վե.). ըստ ռամկաց, առ հասարակ, ընդ ամենայն աշխարհ :
- Vulgo-gas-âvi-âtum-âre (նրգ.). հրապարակեմ, համբաւեմ, հռչակեմ, համբաւկոծ առնեմ, 'ի վեր հանեմ, յայտնեմ :
- Vulgus-gi (ար. et Վշ.). խաժամուժ ամբոխ, խառնաղանձ, ռամիկ, խուժան :

- » in vulgus. ըստ խառնաղանձ ռամիկին, առ հասարակ, դռնհիկ բարբառով :
- Vulnerârius-ria-rium (աշ.). բուժիչ վերաց :
- Vulneratio-ónis (իգ.). վերաւորութիւն, վէրք, հարուած, խոցոտուցն :
- Vulnerâtor-ôris (ար.). վերաւորիչ, խոցիչ :
- Vulnerâtus-ta-tum (անց. Դրբ.). Տես Vúlnero.
- Vúlnero-ras-âvi-âtum-âre (նրգ.). խոցեմ, խոցոտեմ, վէրս դնեմ, վերաւորեմ, հարկանեմ :
- Vulnificus-ca-cum (աշ.). խոցութիւն, վերաւորիչ :
- Vulnus-neris (Վշ.). վէրք, հարուած, երաշխէպք, խոցուած, աղէտք, վէշտք, կործանուցն, չարիք, տառապանք, ցաւք, անձկութիւն :
- Vulnûsculum-li (Վշ.). թիթեխ խոցուած :
- Vulpécula-ae (իգ.). կորիւն աղուեսու, աղուեսուկ :
- Vulpes-pis (իգ.). աղուէս :
- » vulpes pilum mutat, non mores. փոխէ աղուէս զիւր սուժան զընութիւն, եթէ փոխիցէ՞ ինձ զխայտուցս իւր :
- Vulpinâris-re (աշ.) } Վալպինուս
- Vulpinus-na-num } աշ. աղուէսակերպ, չարանիւթ, խորամանկ, նենգաւոր, խաբեբայ :
- Vúlpio-ónis (ար.). աղուէս ծեր, խաբուսիկ, խորագէտ :
- Vulsélla - ae (իգ.). խզելի, ու-

նելի փոքրիկ, աքծան վերա-
 բուժաց :
 Vulsúra-ae (խփ.) . խլուճն, քան-
 ցուճն :
 Vulsus-sa-sum (անց. րբք.) . Տես
 Vello.
 Vultículus-li (ար.) . երեսք փոք-
 րիկ, վայելուչ դէմք :
 Vultuósus-sa-sum (աթ.) . խոժո-
 ռադէմ, ցասուցեալ, զայրա-
 գին, պաճուճազարդ, սեթեւե-
 թեալ, կերպարանաւոր :

Vultur-ris } ար. անդղ, այր
 Vultúrius-rii }
 յափշտակող :
 Vulturínus-na-num (աթ.) . ան-
 գեղաց :
 Vultúrnus-ni (ար.) . հողմարեւ-
 լեան հիւսիսոյ, հարաւա-
 հողմ :
 Vultus-us (ար.) . դէմք, երեսք,
 կերպարանք, տեսիլ, խոժո-
 ռադէմ հայեացք, երեւոյթ,
 արտաքին ձև :

X

Xyl

Xys

Xénia-nórum } չլթ. նուէրք, ձո-
 Xénium-nii }
 նիք, ձիրք, պարզեւ, ընծայ,
 վարձք խօսնակաց :
 Xenodóchium-chii (չլթ.) . հիւ-
 անդանոց, հիւանդատուն, օ-
 տարանոց, դարմանոց, հիւրա-
 նոց, աղքատանոց :
 Xýlinus-na-num (աթ.) . բամբա-
 կեղէն, բամբակաւոր :

Xylobálsamum-mi (չլթ.) . բա-
 լասամովն, խունկ'ի բամբոցէ :
 Xylon-li (չլթ.) . բամբակենի :
 Xýsticus - ci (ար.) . ըմբշամար-
 տիկ, ըմբիշ, բռնամարտիկ, նա-
 հասակ :
 Xystum-ti (չլթ.) } սրահ երկայ-
 Xystus-ti (ար.) }
 նաձիգ, դահլիճ, հովանաւոր
 ընդմիջաշաւիղ 'ի պարտէզս :

Z

Zea-ae (էփ․)․ կարմրացորեան ,
ձաւար :

Zelor-láris-látus-lári (հար․)․ նա-
խանձաւոր լինիմ, նախանձիմ,
խանդամ, չարահինիմ, յաչա-
ղեմ :

Zelótypa-ae (էփ․)․ կին նախան-
ձոտ :

Zelotýpia-ae (էփ․)․ նախանձաւո-
րութիւն, նախանձ, խանտաւ-
որութիւն , յաչաղանք , չա-
րակնութիւն, խանդութիւն :

Zelótypus-pi (ար․)․ նախանձոտ,
նախանձաւոր, նախանձաբեկ,
նախանձայոյլ :

Zelus-li (ար․)․ նախանձ, եռանդն,
նախանձաւորութիւն :

Zéphyrus-ri (ար․)․ զեփիւռ, հողմ
քաղցրաշունչ, սիւք, սղոխ :

Zeta-ae (էփ․)․ ուրոյն բնակարան,
յարկ , դատիկոն, սենեակ :

Zetárius-rii (ար․)․ սենեկապան,
սենեկապիտ :

Zeúgma-matis (չլփ․)․ լծակցու-
թիւն, յաւելագրութիւն :

Zingiberi (չլփ․)․ հնդիկ պղպեղ,
կոճապղպեղ :

Zizánium-nii (չլփ․)․ որոմն, գրժ-
տութիւն, հերձուած, երկպա-
ռակութիւն :

Zizyphum-phi (չլփ․)․ յունապ :
Zizyphus-phi (էփ․)․ ծառ յունապի :
Zodiacus - ci (ար․)․ զոդիակոս,
կենդանաբեր , կամար երկո-
տասան աստեղատանց :

Zona - ae (էփ․)․ գօտի, կամուր,
լայնակամար, երկրագրական
գօտի, ծիր երկրի :

Zonárius sector-óris (ար․)․ հա-
տու, զանձահատ, զանձակո-
ղոպուտ :

Zonárius-rii (ար․)․ գործիչ կա-
մարաց, շինող գօտեաց :

Zonátim (ՎԷ․)․ շուրջանակաւ,
ընդ ծիր :

Zónula-ae (էփ․)․ գօտի փոքրիկ :

Zoster-éris (ար․)․ ծաւալուամն
հրոյ, օձիկ ախտ :

Zothéca-ae (էփ․)․ սենեկիկ, խցիկ,
ներքին սենեակ :

Zothécula-ae (էփ․)․ խորշ վան-
անկողնոյ, խցիկ ուսման :

Zythum-thi (չլփ․)․ կասկաջուր,
գարեջուր :

FINIS

Additamentum — Յաւելուած

- Archángelus-li (ար.). Տրեշտակապետ :
- Archeología-ae (իգ.). Հնախօսութիւն, նախնեաց պատմութիւն :
- Artemisia-ae (իգ.). եղէին՝ խոտ, նգածաղիկ :
- Cactus կամ Cactus-ti (ար.). գռգի, կռգի, խար, հնդիկ թղենի :
- Cámphora-ae }
Cámphura-ae } իգ. քափուր :
- Chalchántum-ti (չգ.). արջասպ :
- Colophónia - ae (իգ.). հոյզ եղենոյ, խիժ բեկնի, աղնիւ՝ յոյ՝
ձիւթ :
- Consilígo-ginis (իգ.). թոքաբոյս :
- Creatúra-ae (իգ.). արարած, ստեղծուած, համակերտք :
- Grani-nórum (ար.). պերեկշտք, ունչք, ընչաքք :
- Homo-minis (ար.). մարդ, մարդաստունկ, այլ, անձն, ոք, ծառայ,
ընդոծին :
- > homo es. քաջ և առաքինի ես, քաջալերեաց, ընր այր :
- Incarnátio-ónis (իգ.). մարմնաւորութիւն, մարմնածին ծնունդ :
- Mus-uris (ար.). մուկն, առնէտ :
- Mystax-ácis (ար.). ունչք, ընչաքք, պերեկշտք :
- Pássio-ónis (իգ.). փաշաման, ախտ, կարիք, վիշտք, տառապանք,
չարչարանք, կրաւորութիւն :
- Recuperatórium iudícium - cii (չգ.). դատաստան իրաւընտրի,
իրաւարարութիւն :
- Spicio-cis-pexi-pectum-cere (նրգ.). հայիմ, նայիմ, նկատեմ, դի-
տեմ :
- Symoniánum trifólium-líi (չգ.). առուոյտ :
- Telegráphicus-ca-cum (աթ.). հեռագրական :
- Topographía-ae (իգ.). տեղագրութիւն :
- Topográphicus-ca-cum (աթ.). տեղագրական :
- Typográphicus-ca-cum (աթ.). տպագրական :

IMPRIMATUR

Fr. Raphael Pierotti Ord. Praed. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Iulius Lenti Patr. Constant. Vicesg.

M

1

